

11 20.618
ACADEMIA DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI POLITICE
A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA“

Adunarea izvoarelor vechiului drept românesc scris

IX

ACTE JUDICIARE
DIN ȚARA ROMÂNEASCĂ
1775 - 1781

20513

Ediție întocmită de :

GHEORGHE CRONȚ ALEXANDRU CONSTANTINESCU
ANICUȚA POPESCU THEODORA RĂDULESCU
CONSTANTIN TEGĂNEANU

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
București, 1973

Coperta de AUREL PETRESCU

INTRODUCERE

Volumul de documente intitulat „Acte judiciare din Țara Românească” (1775 — 1781) face parte din colecția „Adunarea izvoarelor vechiului drept românesc scris”.

Documentele publicate acum pentru prima dată—acte judiciare dintr-o perioadă de organizată și intensă activitate judecătorească în Țara Românească—pun la dispoziția juriștilor și istoricilor un bogat material informativ, de interes deosebit, prin aceea că reflectă efortul de coordonare a obiceiurilor juridice și a legii scrise. Neajunsurile rezultând din conflictul acestor două izvoare ale justiției au fost plastic denunțate în hrisovul de promulgare a *Pravilniceștii Condici* (1780): „...cînd cu pravilele strica obiceiurile, cînd iarăși cu obiceiurile să împotriviia pravilelor”¹. Pînă la promulgarea acestui codice de legi—eveniment petrecut în timpul primei sale domnii (1774—1782)—, Alexandru Ipsilanti a întreprins, în spirit iluminist, o temeinică operă de organizare a justiției printr-o serie de acte, între care menționăm *Hrisovul cu ponturi în ce chip să urmeze dumnealor boerii judecători de pe la rînduitele mese*², referitor la instanțele de judecată centrale — divanul domnesc și cele patru departamente —, și *Cartea domnească* de „17 ponturi pentru ispravnici, pentru judecăți în ce chip să urmeze” (23 oct. 1775), privind organizarea instanței locale — ispravnicatele de judecată—, în compoziția cărora intra, pentru prima oară, și un judecător cu acest titlu, alături de ispravnic, organ al executivului. Prin aceleași acte, erau reglementate de asemenea serviciile auxiliare și se fixau normele de procedură a judecății.

Din simpla considerare a direcției acestor eforturi înțelegem că ele au reprezentat o reformă substanțială cu rezultate directe în procedură și

¹ *Pravilniceasca Condică, 1780*, București, 1957, p. 43—44.

² *Ibidem* p. 163—164.

în motivarea hotărârilor judecătorești înscrise în condicele de ședință și cu deosebire în condica divanului domnesc, după care s-au transcris documentele colecției de față.

Materialul publicat nu interesează numai cercul de specialitate al juriștilor, el poate fi studiat cu rezultate pozitive și de alte categorii de cercetători: istorici, economiști, sociologi, geografi, lingviști și chiar literați.

Într-adevăr, cunoscând că dinamica evenimentelor reflectă structurile, societatea românească de la sfârșitul secolului al XVIII-lea ne apare, în aceste documente, destul de complexă. Varietatea activității judiciare exprimă structura diferențiată a societății, fiecare document înfățișând o dramă cu prelungite ecouri din viața poporului.

Pentru a pune în lumină principalele probleme ce se pot studia pe temeiul acestor documente, redăm în cele ce urmează constatările generale, care ni se par de mai mare importanță și care s-au desprins din desfășurarea muncii noastre în cursul pregătirii acestei ediții.

Prin hrisovul de organizare judecătorească din 1775, s-au instituit 4 instanțe: divanul domnesc, instanța cea mai înaltă denumită și divanul veliților boieri și care se compunea din foști mari dregători—boieri de treapta întâi—, și trei departamente constituite din boieri cu ranguri mai mici.

Alexandru Ipsilanti afirmase în hrisovul său că în cele patru departamente a orînduit judecători aleși dintre boierii care cunoșteau „atît pravila cît și obiceiurile pămîntului”³. Din cuprinsul anaforalelor rezultă că, dacă nu toți, unii dintre aceștia erau într-adevăr cunoscători ai problemelor dreptului, fiind pricepuți în redactarea motivărilor judiciare. Dar, în afară de Mihail Fotino, care s-a făcut cunoscut prin *Manual de legi*, redactat în trei variante, ceilalți judecători au rămas necunoscuți. Ediția de față deschide perspective și pentru cercetarea rolului acestor oameni în justiția Țării Românești din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea.

Ca judecători, ca anchetatori și ca raportori ai proceselor, marii boieri, micii boieri, dregătorii mari și mici, episcopii și mitropolitul, precum și conducătorii breslelor, nu au putut asigura țării o justiție omogenă. Anaforalele lor reflectă un conținut social contradictoriu, iar rezoluțiile domnești nu se întemeiază pe concepții statornice. Tendința generală a fost însă în sensul progresului juridic, care avea să destrame vechile practici ale justiției feudale.

Instanțele profesionale continuau să funcționeze sub privegherea autorității statale, staroștii de breaslă fiind numiți de către domn.

O importantă instanță judiciară care, în condițiile dezvoltării economiei bănești din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, a continuat vechea justiție a jurătorilor tocmelnici, dar într-un spirit modern, a fost *instanța arbitrală*. Această instituție nu a fost legiferată în *Pravilniceasca*

³ *Ibidem*.

Condică din 1780, dar practica o atestă în mod frecvent. Nevoia intensificării tranzacțiilor impunea justiției să asigure în primul rînd condițiile dezvoltării creditului.

Materia probelor judiciare nu prezintă transformări substanțiale față de trecut. Depozițiile martorilor și jurămîntul cu sau fără blestem au continuat să aibă valoarea dovezilor obținute pe lîngă proba cu acte. Era veche practica de a se distruge actele de dovadă ale celor care pierdeau procesele. Susținută în interesul lor de către cîștigătorii proceselor, practica a fost folosită și în această perioadă de instanțele de judecată pentru a evita rejudecarea aceluiași cauze.

Cunoscut ca inițiator al reformelor, Alexandru Ipsilanti a avut o remarcabilă activitate judecătorească, necercetată încă de istorici. Documentele pe care le edităm vor putea fi de real folos și pentru cunoașterea activității de judecător a acestui domn. Din aceste documente rezultă că domnul exercita cele mai largi atribuții judiciare, că serviciile administrative ale țării aveau față de domn rolul de organe judiciare auxiliare, că înseși instanțele judecătorești îi erau efectiv subordonate, fiind competente doar să cerceteze conținutul și temeiul reclamațiilor pentru a face propunerile legale, pe care urma să se întemeieze hotărîrea domnească.

În marea lor majoritate, plîngerile reclamanților au fost adresate, nu instanțelor judiciare ci direct domnului, chiar și pentru cauzele cele mai mărunte. Cu semnătura sau cu știrea domnului se deschidea procedura, cu decizia lui se încheia judecata.

Alexandru Ipsilanti a judecat multe procese în spiritul justiției conservatoare, apărînd boierimea și biserica împotriva protestelor sociale manifestate sub forma proceselor de către țărănime. Domnul s-a arătat însă și judecător cu concepții noi în multe procese privitoare la operațiile de credit, la împrumuturi și datorii bănești.

Autoritatea domnească a fost astfel decisivă în practica judiciară. Rolul lui Alexandru Ipsilanti a fost activ, iar în unele cazuri a fost și foarte personal prin concepțiile noi care inspirau hotărîrile sale.

Se reflectă în documente preocuparea persistentă a instanțelor de a-și motiva judecățile prin dispoziții cuprinse în pravile și prin normele consuetudinare. Se mai invocau poruncile domnești și dreptatea. Se constată că Alexandru Ipsilanti și instanțele sale s-au străduit să impună principiul legalității în administrarea justiției. Se concepea legalitatea în condițiile ordinii sociale ce trebuia conservată.

Figurează în multe documente mențiunea că s-au cercetat pravilele și s-au făcut judecăți pe temeiul lor. Foarte rar se arată însă care anume pravile au fost folosite. În unele procese de moștenire, se precizează că s-au aplicat „Pravilele împărătești”, adică Basilicalele, citeodată și Exabiblu lui Armenopol.

Utilizarea pravilelor apare mai ales în hotărîrile privitoare la reclamațiile boierilor și ale mănăstirilor, care prezentau litigii mai complicate sau revendicau averi mai mari. Se cercetau pravilele și în procese de datorii bănești sau de moștenire.

Spre a învedera modul cum se căutau temeiurile de drept pentru motivarea unor hotărîri ce aveau să apară ca excepționale în practica judiciară, amintim cuprinsul actului din 6 iunie 1776. Se constată din acest document că doi oameni săraci, închiși pentru neplata unei datorii de

800 de taleri față de creditorul lor, s-au plîns domnului de „sărăcie și scă-pătăciune”, cerînd eliberarea lor spre a putea munci ca să se hrănească și să-și plătească datoria. Domnul a cerut instanței să-l înștiințeze „ce poruncescu pravilele asupra unii pricini ca aceștiia”. Departamentul al Doilea, în anaforaua sa, a prezentat domnului temeiurile legale care puteau îndreptăți cererea reclamantilor. Se arată anume că „Vasilicalele” definesc în cartea IX, titlul 3 și în cartea XXIII, titlul 1, atît starea de bogăție, cît și starea de sărăcie. Ca oameni săraci, reclamantii puteau fi eliberați din închisoare pe temeiul dispoziției cuprinse în cartea lui Eftasie Antikinsor, potrivit căreia datornicii săraci care nu pot să dea „nici zălog nici cheză-sie, nu trebuie să fie ținuți la închisoare mai mult de 30 de zile”. Pe acest temei, domnul a hotărît ca reclamantii „să să sloboadă din închisoare ca să umble dupe muncă a se hrăni și cîstigînd ca să să plătească”⁴.

Considerăm că pentru studiul utilizării textelor juridice romano-bizantine de către instanțele Țării Românești din ultimul sfert al secolului al XVIII-lea, actele cuprinse în această culegere constituie un valoros izvor documentar.

În numeroase judecăți, împricinații cereau să li se facă dreptate pe baza dispozițiilor dreptului consuetudinar, obiceiurile fiind invocate fie de reclamantii, fie de pîrîți și admise în general de instanțe. Dreptul consuetudinar reglementa într-o mare măsură : probele, hotărnicile, dijmele, prestațiile, faptele de comerț, chirile, vămile.

Nu se poate cunoaște lesne gradul de generalitate al normelor consuetudinare atunci cînd documentele prezintă doar judecăți „după obicei”. Multe procese s-au judecat pentru respectarea obiceiului pămîntului în materia obligațiilor țaranilor față de stăpînii de moșii. Aceste obligații erau oarecum bine cunoscute instanțelor și prin frecvența lor în reclamațiile țaranilor. Preocuparea justiției de a asigura omogenitatea obiceiurilor juridice se vedește ca o practică nouă, mai ales în judecățile privitoare la perceperea dărilor de vamă pentru anumite produse. Se constată începutul de codificare a obiceiurilor de vamă prin consemnarea lor în registre domnești speciale.

Apare în documente termenul de „catalog”, cu sensul de registru al produselor supuse vămii, potrivit obiceiurilor confirmate de autoritatea domnească. Birșanii transilvăneni, veniți cu turmele la pășunat în Țara Românească, plăteau dări vamale stabilite „după obicei”. Pentru a se evita abuzurile vameșilor și ale vătăfilor de plai, împotriva cărora se plîngeau „ungurenii”, se întocmise un „catalog pecetluit” privitor la obligațiile păstorilor.

Codificarea obiceiurilor apăruse astfel ca o cerință a justiției moderne impusă de necesitatea unificării dreptului. „Catalogul pecetluit” reprezintă în acest sens un început. În cea de a doua domnie din Țara Românească, Alexandru Ipsilanti a înființat *logofetia de obiceiuri*, ca instituție de codificare și conservare a vechilor norme consuetudinare.

Dispozițiile dreptului domnesc au constituit, de asemenea, temeiuri juridice pentru motivarea hotărîrilor. Denumite *porunci domnești*, sau *cărți domnești* sau *și ponturi* cînd cuprindeau dispoziții mai ample, aceste acte normative reflectă progresul real al justiției și eforturile domnului și ale sfetnicilor săi de a adapta cerințelor societății regulile vechi ale pravi-

⁴ Anaforaua din doc. nr. 85 este semnată de Mihail Fotino și alți patru membri ai instanței.

lelor și obiceiurilor. Persista concepția că legea era „învățătură”⁵, că pravilele erau „cărți de învățătură” și că înseși poruncile domnești erau „învățături”. Asemenea „povățuri” cu sensul de dispoziții generale au format apoi, pe lângă pravile și obiceiuri, un izvor al codului din 1780, în care Alexandru Ipsilanti a inclus și propria sa experiență judiciară, „povăți..din jălbile”, pe care le-a judecat⁶.

Se constată că dreptul domnesc ale cărui prime începuturi datează de la întemeierea statelor românești și care s-a dezvoltat mai ales prin hrisoavele și poruncile din sec. al XVIII-lea, a găsit o largă aplicare judiciară în instanțele organizate de Alexandru Ipsilanti. Cercetătorii acestui aspect al vechiului drept vor găsi un prețios material documentar în culegerea de față.

Conceptul de „dreptate”, prezent în numeroase documente, avea în conștiința judecătorilor sensul vag al echității ideale, proprii și gândirii iluminiștilor. Dar reclamantii și piriții concepeau dreptatea ca mijloc juridic concret pentru câștigarea proceselor.

Cînd judecata nu folosea temeiuri de drept bazate pe pravile, pe obiceiuri sau pe porunci domnești, atunci se puteau propune motivări bazate numai pe dreptate. Domnul cerea, în asemenea situații, să se facă cercetări „cu draptate” sau constata că la instanțe s-au făcut, ori nu, judecăți „cu dreptate”⁷.

În unele anaforele, nu se menționează ca temeiuri ale judecăților nici pravila, nici obiceiul, nici vreo poruncă domnească și nici dreptatea, dar se fac aprecieri îngăduitoare, fie în sensul dreptului natural, fie în sensul etic al toleranței. Cu semnificația de îngăduință deosebită, echitatea se putea numi „iconomie”. Acest termen avea, în afara semnificației sale generale de economie, și sensul special de îngăduință și de exceptare de la prevederile legale sau consuetudinare. Figurează cu acest sens și în documentele colecției de față.

Documentele cuprind un prețios material pentru studiile de istorie economică și socială.

Apar în documente destul de des consecințele războiului ruso-turc purtat în anii 1768—1774 pe teritoriul țării noastre. Figurează în anaforele și în rezoluțiile domnești peste 130 de referiri la acest război denumit „răzmeriță”.

Procesele dezvăluie multe stări de lucruri care arată amploarea urmărilor „răzmeriței”. Există concepția că pentru pagubele cauzate în împrejurări de forță majoră cineva nu putea fi făcut răspunzător nici pe temeiul pravilelor, nici potrivit obiceiului pămîntului.

Repercusiunile „răzmeriței” se oglindesc și în procesele de despăgubire intentate foștilor voluntiri și mai ales prețișilor voluntiri pentru jafurile și crimele lor din timpul războiului.

Documentele reflectă și începuturile stării de prosperitate din anii de după încheierea păcii de la Kuciuk-Kainargi (1774). Au crescut rentabilitatea economiei agrare și producția manufacturieră, s-au refăcut gospodăriile, au sporit averile, s-au înființat noi târguri, s-a dezvoltat schimbul de mărfuri și au devenit frecvente operațiile de credit. Înviorarea economică apare, sub unele aspecte și în dezvoltarea gospodăriilor țărănești.

⁵ Act din 5 martie 1779 (nr. 697) : „după învățătura pravilii”.

⁶ *Pravilniceasca Condică*, p. 44.

⁷ Acte din aprilie 1776 și 11 mai 1779 (nr. 45 și 697).

Procesele meșteșugarilor vădesc noile lor relații economico-sociale. Apar în procese ca reclamantși sau ca piriți, ori ca martori : abagii, argintari, bierbieri, brutari, cojocari, ișlicari, lemnari, morari, papugii, postăvari, sticlari, șelari, zidari, zugravi. Pentru procesele cu alt obiect decit pricinile lor profesionale, meșteșugarii se judecau în fața instanțelor comune.

Dezvoltarea comerțului se oglindește în actele justiției prin prezența negustorilor (cupetilor) de toate categoriile în fața instanțelor : bogasieri, brașoveni, cîrciumari, liptcani, luminărari, măcelari, mămulari, mărğelari, rachieri, simigii.

Înviorarea pieței interne a agravat relațiile dintre proprietari și chiriași. S-a ridicat prețul chiriiilor la prăvălii ; mulți proprietari urmăreau evacuarea negustorilor chiriași, motivînd că doresc să folosească ei înșiși prăvălia, ori s-o renoveze.

În marea lor majoritate, procesele din aceste documente sînt de natură civilă ; pricinile penale figurează în anafonale numai sub aspectul lor civil și în interesul despăgubirii victimelor, infractorii fiind reținuți în închisoarea preventivă în vederea viitoarei lor sancționări penale.

Conținutul nou al vieții juridice se caracterizează prin sporirea liti-giilor populației orășenești, prin antrenarea multor boieri în activitățile comerciale și prin dezvoltarea operațiilor de credit.

Organizată ca funcție a statului, justiția devenise mai accesibilă împričinaților. Figurează în procese reclamantși aparținînd tuturor categoriilor sociale. Între reclamantși, mai stăruiitori apar stăpînii de moșii, fie împotriva țaranilor, fie împotriva negustorilor datornici. Erau persistenti și clăcașii în revendicarea pămînturilor lor și în reclamațiile împotriva cererilor abuzive ale feudalilor.

Numeroase au fost procesele dintre țărani și boieri. Se cunoaște bine diferențierea socială dintre țărani liberi și cei care deveniseră liberi prin eliberarea din rumânie. Cei care nu clăcuiau erau moșneni. Clăcașii revendicau ocinile lor, susținînd că s-au eliberat „nu numai cu capul, ci și cu pămîntul”.

În condițiile regimului social pe care se baza însăși instituția domniei, Alexandru Ipsilanti a avut în primul rînd grija de a nu supăra pe marii boieri, care se găseau în serviciul domniei.

Stăpînii de moșii se plîngeau împotriva clăcașilor pentru neîndeplinirea obligațiilor lor, pentru „rămășițele” din timpul „răzmeriței”. Măsura domnească privitoare la iertarea rămășițelor nu a fost respectată de către boieri și mănăstiri, și nici justiția n-a aplicat-o întocmai. Domnul însuși cerea agenților săi să „supue” pe țărani, după cum rezultă din dispozițiile date ispravnicilor de a sprijini pe stăpînii moșiilor și de a obliga pe clăcași să-și îndeplinească sarcinile. Justiția domnească s-a arătat mai înțelegătoare numai în cazurile supărătoare, în care stăpînii de moșii cereau țaranilor dijme și munci excesive peste obiceiul pămîntului.

Clăcașii se judecau nu numai pentru reducerea numărului zilelor de muncă pe moșiile boierilor și ale mănăstirilor, ci și pentru dreptul la lemne din păduri și pentru pășunatul vitelor și oilor⁸. Se judecau cu stăpînii moșiilor și „ungurenii” care aveau „așezăminte” mai ușoare decit cele statornicite, de obiceiul țării cu privire la obligațiile sătenilor⁹. Stăpînii de moșii urmăreau să-i asimileze pe ungureni cu clăcașii.

⁸ Vezi actele de sub nr. 14, 116, 158, 188, 260, 294, 463, 642, 663, 688, 741, 895.

⁹ Actele nr. 70, 75, 79, 120, 199, 562, 847.

Sînt numeroase judecățile purtate de moșneni cu boierii și mănăstirile. Procesele lor apăreau complicate pentru judecători din cauza numărului de acte vechi și de hotărnicii, prezentînd legături de rudenie și de moștenire greu de descurcat. Tenacitatea moșnenilor de a-și apăra moștenirile pe calea judecăților este frecvent atestată; stăpînirea pămîntului apare ca principalul atribut al libertății sociale ¹⁰.

Boierii apar în procese nu numai ca stăpîni de moșii, reclamanți sau pîrîți, dar și ca negustori, creditori ori debitori. Sumele menționate în procesele lor reflectă mari acumulări de capital bănesc. Mulți s-au ruinat în timpul „răzmeriței”. Dînd bani cu împrumut, boierii își puteau satisface mai ușor din dobînzi nevoile lor de îmbrăcăminte luxoasă și de viață comodă. Ei constatară că judecătorii se pronunțau pentru întărirea încrederii în operațiile de împrumut bănesc.

Parcurgînd indicele de materii—foarte amănunțit—al colecției de acte judiciare din perioada 1775—1781, istoricul vechilor instituții românești va aprecia valoarea documentară a acestei lucrări. El va reține desigur: complexitatea formelor juridice în care se îmbracă viața economică, civilă și administrativă a societății românești; structura diferențiată și de clasă a acestei societăți; tenacitatea păturilor rurale și mijlocii, convinse de dreptatea și conștienta de drepturile lor; dinamica vieții sociale.

Colecția de față cuprinde 930 de documente reprezentînd, în majoritate, anaforale ale Divanului domnesc și ale instanțelor de judecată, centrale și locale, cu rezoluțiile domnești aferente, precum și unele acte ale executivului cu caracter judiciar sau administrativ.

Materialul a fost transcris din condicele cancelariilor domnești păstrate în Arhivele Statului din București.

Toate documentele sînt în limba română, în care se găsesc uneori și citate grecești. Grafia originală este cea chirilică.

Normele de transcriere din alfabetul chirilic în caractere latine sînt cele fixate în *Introducerea* la colecția de *Documente privind istoria României*, vol. I, București, 1956, cu completările care figurează în *Documenta Romaniae Historica*, B. Țara Românească, vol. I, București, 1966.

Conformîndu-se principiilor de editare formulate în aceste lucrări, am dat textului o punctuație modernă, astfel încît ideile să poată fi ușor urmărite de cititorul contemporan.

Ordinea de clasare a documentelor s-a făcut după cronologia rezoluțiilor domnești, care este urmată și la transcrierea în condică. Puținele cazuri de datare lacunară —lipsa zilei sau lunii— au fost rezolvate prin inserarea documentului în suita cronologică, operație efectuată pe baza indicațiilor din cota documentului și după ordinea procedurală. De exemplu, documentul datat octombrie 1775 (fără zi), cu cota ms. nr. 1, f. 4—7 a primit numărul de ordine 8, înaintea documentului din 24 octombrie 1775 avînd cota ms. nr. 1, f. 8 v., care a primit numărul de ordine 9; documentele numerotate 1—5, cărora le lipsește luna, au fost plasate înaintea documentului din 16 februarie 1775, ele purtînd respectiv cotele: ms. nr. 2,

¹⁰ Vezi actele nr. 8, 11, 18, 101, 104, 145, 180, 230, 260, 265, 271, 284, 298, 316, 338, 343, 374, 433, 465, 500, 585, 592, 619, 683, 688, 689, 693, 783, 787, 798, 802, 807, 829, 835, 842, 879, 885, 894, 895, 896.

f. 23 — 23 v. ; ms. nr. 2, f. 24 ; ms. nr. 2, f. 25v. — 26 ; ms. nr. 2, f. 32v. și ms. nr. 2, f. 36 v.

În situația mai multor documente cu aceeași dată, ordinea numerotării a fost aceea indicată de numărul filei din manuscris. De exemplu, documentele datate 1776, ian. 15, cu cotele ms. nr. 1, f. 55—56 și ms. nr. 1, f. 57—58, au primit numerele de ordine 24 și respectiv 25.

În operația numerotării, ne-am orientat și după ordinea procedurală a actelor, hotărîrea de fond trebuind să o precedă pe aceea dată în apelsau în ultimă instanță.

Prin această metodă de clasare a documentelor cu datare lacunară, am evitat trimiterea la sfîrșitul lunii sau anului, oferind astfel cercetătorilor posibilitatea unei orientări rapide și logice în ansamblul materiei.

Numerotarea actelor s-a făcut după ordinea lor cronologică.

Regestele s-au redactat, pe cît a fost posibil, ținîndu-se seama de următoarele elemente : instanța de judecată, natura actului, condiția socială și poziția juridică a părților în proces, obiectul pricinii, soluția.

Indexarea materialului s-a făcut numai pentru instituții și termeni auxiliari.

În redactarea indicelui, am aplicat principiul simplificării maxime ; în schimb, ne-am străduit să oferim cercetătorilor un tabel cît mai complet al instituțiilor și termenilor auxiliari.

Fondul fișelor de indici se găsește în depozitul colectivului de vechi instituții din Institutul de istorie „N. Iorga”.

Identificarea condicilor domnești și indicațiile pentru depistarea și transcrierea actelor din aceste condici, precum și pentru formularea regestelor au fost efectuate de Gh. Cronț.

Selecționarea documentelor și transcrierea lor din alfabetul chirilic în cel latin s-a efectuat de Anicuța Popescu, Theodora Rădulescu, C. Tegăneanu și Alexandra Popescu-Dolj. Colaționarea textelor după original s-a făcut de Theodora Rădulescu.

La întocmirea fișelor pentru indicele de materii au lucrat George Fotino, Theodora Rădulescu, Alexandru Constantinescu, Anicuța Popescu și Alexandra Popescu-Dolj.

La redactarea regestelor au contribuit : George Fotino, Alexandru Constantinescu, Anicuța Popescu, Theodora Rădulescu, C. Tegăneanu și Alexandra Popescu-Dolj.

Traducerea textelor grecești a fost realizată de Gh. Cronț.

Glosarul a fost alcătuit de Gh. Cronț, și Theodora Rădulescu.

Redactarea indicelui, uniformizarea regestelor, numerotarea cronologică a documentelor și punctuația modernă a textului au fost efectuate de Alexandru Constantinescu.

Au contribuit la colaționarea materialul dactilografiat Alexandra Popescu-Dolj, C. Bueșan și Teodor Voinea.

Indicele de materii se găsește la sfîrșitul lucrării și poartă numărul documentelor.

GH. CRONȚ

ALEX. CONSTANTINESCU

DOCUMENTE

Domnul numește un staroste al papugiilor din București, care să poarte de grijă breslei și să judece, împreună cu alți meșteri bătrâni, „după dreptate și vechiul obicei”, pricinile dintre ei.

1

<1775>

Davat gospodstvo mi . . . ¹ carele după alegerea a toată breasla papugiilor . . . ¹ de aici din orașu domnii mele București: l-am făcut staroste de papugii, să fie cu purtare de grijă pentru breasla papugiilor din București și la poruncile domnești, care după obiceiul este dator a le săvirși împreună cu breasla acestui meșteșug să judece pe cei de supt breasla lui, adică papugiu cu papugiu, care vor fi avînd pricini între dinșii pentru ale meșteșugului i pentru ucenici și călfi, și după dreptate i dupe vechiul obicei ce s-au purtat la rînduiala meșteșugului lor împreună cu alți mai bătrîni meșteri ai breslii aceștia, după vină să facă îndreptare și hotărîre, să ia seama totdeauna pentru buna orînduială a meșteșugului acestuia a să păzi, și la toate să urmeze dupe vechiul obicei.

Pentru care, poruncim domniia mea tuturor celor ce veți fi la această breaslă, să aveți a ști de staroste și să-i dați ascultare și supunere la orînduiala meșteșugului vostru, că celui înpo-

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 2,
f. 23-23 v.

trivitor, are voe să-i facă certare după vina lui. I saam rezech gospodstvo mi.

<1775> ².

¹ Loc alb.

² Datat după suita documentelor.

Domnul orînduiește staroste tuturor celor ce sînt în „legea armenească”, stabilindu-i atribuțiile judecătorești pentru pricinile mici, iar pentru pricinile mari îi repartizează la vel cămăraș.

2

<1775>

Davat gospodstvo mi. Dăm domniia mea această carte . . . ¹ pe carile l-am făcut domniia mea staroste peste toți armenii, să aibă a fi staroste și purtător de grijă breslii aceștia, să judece pricinile ce vor avea între dinșii, armean cu armean, și după alegirea lor să-i îndrepteze, iar pe cei cu pricini mai mari și care nu să vor odihni pe alegirea ce le va face starostea, pe aceia să-i trimită la dumnealui vel cămăraș și la toate, atît pentru breaslă, cit și pentru dînsul, să urmeze după vechiul obicei.

Poruncim și voaă tuturor celor ce țineti legea armenească, să aveți a-l ști de staroste, să-i dați supunere și ascultarea ce i se cuvine. I i saam rezech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 2,
f. 24 v.

<1775> ².

¹ Loc alb.

² Datat după suita documentelor.

Davat gospodstvo mi . . . ¹ Pre carile l-am făcut domnia mea vătaf și purtător de grijă la toată ceata lui, pe țigani . . . ¹ pentru birul lor cel obicinuit, la vreme și la soroc să aibă a-i trimite aici la dumnealui vel armaș. Așjderea poruncim domnia mea să umble în toată țara domniile mele să să hrănească cu meștesugu lor cum vor putea, pă unde vor umbla și vor șădea cu șăzământ, suhat sau chirie să nu li să ia veri pe ce moșie ar fi, domnească, mănăstirească, boerească ori megieșască, numai, foarte să să ferească dă stricăciune a nu face la livezi de fin, dă poame, sau la arături, nici supt poalile viilor să să pue a face stricăciune, afară numai unde-și vor ara ei bucate, acela cu moșie să le ia dijma după obicei, iar mai multă supărare să nu le facă. Nici caii lor de olacu să nu să ia veri la ce porunci și trebi domnești ar fi, să nu să supere nici dă <căt> re globnicii domnești i mănăstirești i boerești, însă ei să dea dajdiia lor dă nume po . . . ¹ într-un an o dată aici la domnia mea.

Pentru care, poruncim domnia mea dumneavoastră ispravnicilor du prin județe, căpitănilor de margine i vameșilor du pă la țirguri i vătășilor de plaiu i pircălabilor du prin sate i altor slugi domnești, mănăstirești, boerești, veri cu ce slujbă veți umbla într-aceia parte dă loc, toți să aveți a vă feri, atit de acest vătaf, cit și de toată ceata lui, nimeni dă nimic să nu-i supărați, ca să să poată hrăni să-și agonisească banii birului și alți slușbași streini să nu-i judece, fără numai vătafu lor la sfăzile ce vor face între dînșii, să-i așaze. Iar cînd să vor întimpla niscaiva pricini mai mari între dînșii cu alți pămînteni, atunci dumneavoastră ispravnicilor judeților i alți dregători, ori în ce parte dă loc să va întimpla împreună cu pirișii lor, să-i trimiteți aici la domnia mea și de aici își vor lua hotărîrea. Așjderea, oriunde vor dovedi niscariva țigani haimanale fugiți din țara turcească sau din Moldova, ori din țara ungurească, supuși veri pe la cine, pentru unii ca aceia să aibă numitul vătaf purtare de grijă ca să le aducă numile acelora în scris de la dumnealui vel armaș, ca să să așaze la catastihu visterii între ceilalți țigani domnești.

Iar dă va fi vreunii veniți din vătășia altuia, să-i apuce să le ia banii birului și să-i ducă la urma lor, dîndu-i pe seama vătafului lor împreună cu banii ce-i va fi luat de la dînșii.

De să va întimpla a să însura niscariva țigani domnești luînd țigance mănăstirești sau boerești, numitu vătaf să nu aibă voe a dăspărți cununile, fără numai prin știrea domniile mele își vor lua acei stăpîni, schimburi. Într-alt chip să nu fie, că așa iaste porunca domniile mele. I i. saam receh gospodstvo mi.

1775

¹ Loc alb.

Domnul orînduiește în fiecare județ doi boieri, un judecător și un ispravnic, care împreună să aibă în grijă treburile județului pînă la o nouă orînduială : judecătorul, la judecătorie ; ispravnicul, la isprăvnicie.

Davat gospodstvo mi. Socotind domnia mea între celelalte folositoare trebuințe pentru lăcuiitorii de obște, a fi cea dintîiu, îndreptarea și ocîrmuirea județelor, am orînduit la fieștecare județ cite doi boieri, unul a fi judecător și altul a fi ispravnic, însă judecătorul, nu numai a să numi cu catahrisisu cel mai dinainte, ci a-și fi în faptă, pentru ca să caute dreptățile lăcuiitorilor și să izbrănească pricinile ce vor avea. Cum și la județu . . . ¹ orînduim domnia mea pe dumnealui . . . ¹ împreună cu dumnealui să căutați adică, trebile judecătorii și trebile isprăvniciei cu tot dinadinsul și cu toată silința.

Deci, de vreme ce această ună dată, pînă a vrea domnia mea a da nizamul cel desăvirșit și a bine întocmi starea judeților și a țării, face trebuință de a fi ispravnicu și judecătorul de-a

valma, unde și dumneavoastră vă orînduim ispravnici și judecători astă ună dată, și să aibă a căuta ispravnicu trebile judecătorii și judecătoriu trebile ispravniciei de-a valma, iar după ce cu ajutoriu lui Dumnezeu vom pune lucrurile la orînduială cu îndreptarea țării dupe pohta domnii mele, atunci vom deosebi a fi judecătoriu numai la ale judecătorii și ispravnicu numai la ale ispravniciei. Poruncim domnia mea și voao tuturor lăcuitorilor acestui județ, și mazili și breslași și căpitani și slujitori și lăcuitori țărani, să fiți cu căzuta supunere la numiții boeri orînduiți de domnia mea, ca să poată săvîrși poruncile domnii mele.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 2,
f. 32 v.

1775².

¹ Loc alb.

² Datat după suita documentelor.

Domnul, numind vătaf peste lăutarii țigani domnești, mănăstirești și boierești din Focșani, arată atribuțiile și autoritatea lui în breaslă.

5

1775

Davat gospodstvo mi . . . ¹ Pre carele l-am făcut domnia mea vătaf peste toți lăutarii din orașul Focșani, însă țigani domnești, mănăstirești și boierești, ca să fie purtător dă grijă la toate trebile și poruncile ce i să vor da dă către domnia mea prin dumnealui vel armaș și nimini să nu fie volnic a să toemi la nuntă fără dă știrea numitului vătaf, pînă nu va merge vătafu să facă tocmeală și să-și ia adetul dă la fieștecare nuntă cite taleri unul. Iar pe carii fi va dovedi vătafu că au făcut tocmeală fără dă știrea lui, pe acela să-l aducă la dumnealor ispravniciei județului ca să-și ia pedeapsă cu bătae. Așijderea să aibă a lua numitul vătaf obicinuitul poclon dă la fieștecare lăutar po bani 33.

Poruncim domnia mea și voao tuturor lăutarilor, atit domnești, mănăstirești, cit și boierești, să aveți a vă supune la numitul vătaf, la toate ce vă va zice dupe porunca domnii mele prin dumnealui vel armaș, că pentru cei ce nu să va supune, pe unii ca aceia să-i ducă la dumnealor ispravniciei județului ca să-i certe cu bătae. I i. saam reche gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 2;
f. 36 v.

1775.

¹ Loc alb.

Domnul stabilește atribuțiile de ordin judecătorec, precum și privilegiile personale ale starostelii de negustori din București.

6

1775
februarie
16

Davat gospodstvo mi, boeriuului domnii mele pre carile l-am făcut domnia mea staroste de neguțători, ca să aibă volnicie printr-această carte a domnii mele, a căuta trebile și judecățile i alte socoleli ce vor avea neguțătorii între dinșii cu eretecrite și altele cite cu porunca domnii mele i de la judecata dumnealor veliților boeri i să vor orîndui, cum și catagrafi cînd va fi trebuință și să va porunci a face prăvăliilor și altor avuturi i alte prețuri de zestre după dreptate. Și pentru aceste osteneli ce are a face la slujba și poruncile domnii mele, să aibă după obiceiul a fi el și casa lui apărată de toate podvoadile și angarelile, să fie și un logofăt scutit, carile iaste împreună cu dînsul ostenitor la scrisul trebilor ce i să va porunci de către domnia mea, să aibă a ținea și o pivniță aici în orașul domnii mele București, apărată de fumărit, de cămănărit, de vamă și de toate alte angarii ce vor fi pe alte pivnițe; să < să > scutească și drepte bucatile lui, de vinărici, de dijmărit. Așijderea și de la vedrile care să dă neguțătorilor la vremea cînd strîng mere, infierate cu fieriul domnesc, neavînd voe a strînge cu alte vedre, fără dă numai cu acele care să ia de la el, să aibă a lua de toată vadră cite un galben turcesc de taleri doi și bani noozeci. Aseminea să aibă și mila ce au avut și de la alți frați domni, însă o prăvălie ce o are în gîngă Hanul lui

Zanfir și liude doi scutiți, și acei liude doi, dupe ce-i va găsi, să-i ducă la dumnealui vel vis-tier ca să le dea adeverință.

Pentru care, să poruncește de către domnia mea și dumnealui vel agă și altor zapcii ce veți fi orînduiți cu slujbe aici în București și pe afară la țară, văzînd porunca domnii mele de toate cele ce să cuvin spre scuteală care să coprind mai sus, supărare întru nimic să nu faceți. I i. saam recheh gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 2,
f. 25-25 v.

Februarie 16, 1775¹.

¹ Așa în text.

7

1775
Iulie
25

Domnul hotărâșle ca boierii caimacami să cerceteze și să judece din nou pricina egumenului mănăstirii Jitia (Dolj) cu Maria Bălăceanca pentru niște țigani dăruiți mănăstirii de Constantin Brîncoveanu voievod.

Milostiiu bojiu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoi.

La divan, înaintea domnii mele au eșit la judecată cuviosul chir Dionisie egumenu sfintii mănăstiri Jitiia ot sud Dolj, piriși fiind dumneaei Marii Bălăcencii pentru țiganii ce să trag din zece sălașuri care le-au fost dat mănăstirii întru stăpînire domnia sa răposatul Constantin vodă Brîncoveanu, cu hrisov, pe care după vremi luîndu-i Bălăceanca, s-au judecat cu dumnealui și prin hotăriri dă judecată iar i-au luat întru stăpînirea mănăstirii. Iar în urmă, peste toate acele judecăți și Bălăcencile cu însuși zapisul dumnealor care îl văzum domnia mea cu leat . . .¹ iscăliți fiind mărturii preasfinția sa părintele mitropolitu și dumnealor veliții boeri, de învoială și izbrînire, i-au dat întru stăpînirea mănăstirii, în care zapis scrie și numele țiganilor, și după aceasta zice că i-ar fi luat Bălăceanca făr' de nici o judecată și-i cerea acum igumenul întru stăpînirea mănăstirii.

Față fiind la divan și dumneaei Marii Bălăceanca, întiiu au tăgăduit zapisul de învoială că nu l-au făcut dumnealor veliții boeri ce sînt iscăliți mărturie într-însul, ne adeverim cum că înaintea preasfinții sale și a dumnealor s-au făcut acea învoială și așăzămînt de bunăvoință.

Deci, nefiind trebuință dă altă dovadă unde este mărturii un arhereu al pămîntului și boeri mari, la tăgăduirea Bălăcencii, rămîne acel așăzămînt bine întemeiat. Mai zice Bălăceanca cum că alții sînt țiganii care să trag dintr-acele zece sălașă ce le-au fost dat răposatul Constantin vodă Brîncoveanu și cum că zapisul este dres, schimbînd numele țiganilor. Pentru care, igumenul răspune cum că logofătul ce l-au scris, greșînd dă au scris întii alt nume, însuși au îndreptat dă au pus numele ce să cuvenea. Iar împotriva bănuelii ce arăta Bălăceanca, la aceasta ne arată o anaforă cu leat . . .¹ a preasfinții sale părintelui mitropolit și a dumnealor veliților boeri, care este mai în urma aceluși zapis, întru care scrie cum că asemenea piri au făcut și atunci Bălăcencile, cum că sînt alți țigani aceștia ce-i caută acum egumenul după zapis. Și au cerut însuși dumnealor că, de vor priimi părinții călugări ai mănăstirii Jitii blestem, cum că aceștia sînt țiganii ce să trag dintr-acele zece sălașă, să vor odihni și vor rămînea iarăși ai mănăstirii. După care, au și priimit 3 părinți călugări bătrîni, blestem la arhereu și părinții locului acolo, de la care au adus egumenul la divan carte dă mărturie, dar Bălăcencile neodihnindu-să iarăși și zicînd ca să nu fie mărturiia numai prin scrisoare, ci să fie dă față, i-au adus și aici la divan și asemenea au mărturisit și prin blestem au arătat anume pe țiganii ce să trag dintr-acele zece sălașă, a cărora nume sînt tot scrise în zapisul Bălăcencilor. După care mărturii, au judecat preasfinția sa ar<himandritul> și dumnealor, să știe și să stăpînească mănăstirea pe țigani cu bună pace și au întărit și domnia sa răposatu fratele Alecsandru Ghica voievod cu hrisov osibit, dă a-i stăpîni.

Deci, după aceste cărți de judecată de la arhierii, dă la boeri și întărire de la domn, ce sînt mai în urma zapisului cu care dovedește cum că aceștia sînt țiganii ce să trag dintr-acele sălașă, am hotărît domnia mea pe țigani să-i stăpînească iarăși mănăstirea neștrămutat și să le

stringă egumenu birul, a nu să păgubi mănăstirea de venitul lor, făr'de numai, dă vreme că Bălăceanca ceru soroc de 2 luni a să mai face o cercetare prin mărturii cari să vor afla trăind și vor fi știind pe țiganii ce să trag dintr-acele zece sălaşă, și pînă a să face această cercetare, să stea țiganii în locul lor pe unde să vor fi aflind cu lăcuința, după cererea sa, să dete egumenu lui această poruncă, ca să nu-i rădice acum du pă unde să vor fi aflind cu lăcuințe, pînă a să face și această cercetare, iar stăpînirea să fie a mănăstirii și birul să să stringă nestrămutat. Și pentru a lua sîrșit această cercetare, s-au orînduit mumbașir să ia dă aici împreună cu egumenu și pe numita Bălăceană sau pe vechilul său, să meargă innaintea dumnealor boerilor caimacani, și dumnealor să-i mai facă o cercetare prin carte de blestem asupra celor ce să vor afla mărturii cu știință dă țiganii ce să trag dintr-acele zece sălaşă anume, și în scris dînd, adevierind și dumnealor boerii caimacani mărturiile, să aducă acele în scris mărturii aici, ca să vază de către domnia mea. Tolico pisah.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 42 v. - 43.
Pentru hotărîrea definitivă a prietnii, V. doc. din 25 mai 1776 - Arh. St. Buc., Ms. 5, f. 43 v. (Copia sub dată la Istorie „N. Iorga”).

1775, iulie 25.

¹ Loc alb.

Boierii, rînduiși de domn să împartă munșii și moșia din Aref (jud. Argeș) între moșnenii satului Aref și co-devălmașul lor, Gheorghe vătăful, fac împărșeala munșilor pe moși, nu și a pădurilor, care rămîn de-a valma. Gheorghe vătăful se plînge că s-a făcut nedreptate la împărșeală. Boierii jură că au urmat după dreptate. Domnul întărește împărșeală.

8

1775
octombrie

Io. Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiind toate celalte părți din șase moși, mulțumite pă împărșeală, iar numai Gheorghe cu ceata lui care sînt numai dintr-un moș, cerea stăpînirea de-a-valma, și fiind de față văzută pricina pentru care nu priimește și el împărșeală și cunoscută iarăși și nedreptatea ce au toate părțile celalte cînd nu să vor ști osebit partea fiiștecărula, și fiind cercetată și de dumnealor velișii boieri alegerea ce au urmat de au făcut în fața locului, rînduișii boieri carii și credință deteră innaintea iubitorului de Dumnezeu episcopu Buzăului, că n-au făcut nedreptate nici unuia, am întărit și domnia mea. Și pentru ca să să urmeze o liniște între dînșii. am hotărît să lipsească și din vătășiie Gheorghe, cit și Iordache, a nu să așăza nici unul vătă <f> la acel plaiu, de vreme ce s-au cunoscut că sînt pricina de stingerea tuturor, făcînd cete și pururea scornind gilcevuri.

Așjiderea hotărîm și pentru neguțătoria acestor numiși de vor vrea toate părțile cu toți a-i da, să nu fie volnici nici Nan, nici Apostol clucer, nici Iordache vătăfu, nici Gheorghe vătăful, a cumpăra, ci cite patru să fie popriți de acum innainte a mai face neguțătoria aceasta acolo, fiind zavistiile unul împotriva altuia, totdeauna cu îndemnări pe moșneni pentru munți, așjiderea și pentru dobînda la banii ce sînt moșnenii datori după hotărîrea ce s-au făcut de opște, să nu să încarce mai mult decit la zece unul și numai cei ce au luat banii aceia, numai, să fie datori a plăti datoriia lor, iar cei ce nu au luat bani și nu sînt datori, poruncim să nu să supere a să pune la vreo cislă de bani ai datorii, nici să să păgubească a li să lua părțile din munți pentru ale datorii. Iar de vor mai fi și alți moșneni instrîinați, acei cîți vor vrea a veni în pămîntu țării, să să așaze cu lăcuința în sat și să vor dovedi pre sine, ori cu rudenii, sau cu moștenirea, să între și ei la părți după dreptate,

1775, octombrie.

Carte dă alegere.

După jalba și cererea ce au făcut o seamă de moșneni din satu Arefu sud Argeș către preainnălțatu domnul nostru, Io Alexandru Ipsilant voievod, asupra lui Gheorghe vătăfu și cetașilor lui, iar din Haref¹, ce este moșnean împreună cu ei, cum că din neunirea ce au cu dînșii totdeauna să pornesc cu piri unii împotriva altora, și unblnd prin judecăți, fac multe cheltuieli cu care au pus munții și moșiile ce le au de la strămoșii lor supt grea datorie de bani pe la unii alții și ei

să păgubesc de dreptu ce li să cuvine a-l lua după venitu munților și-a moșiilor sale, ci pentru ca să lipsească pricinile dintre ei și să poată a-și lua fieștecare dreptu ce i să cuvine a avea, am cerut ca să să dăosibească părțile din munți i moșile pe moși. Și după această jalbă și cerere a lor, cercetîndu-să la divan hrisoavele și cărțile ce au avut ei pentru moșiia Harefului s-au văzut un hrisov al răposatului Mircea vodă ot leat 7050² în care arată pe șapte moși moșneni în tot hotaru Harefului anume: Oprea, Răduichie Ioniceștii, Rășcești, Popa, Drăgulea și Radu, după care făcîndu-să hotărîre la divan de către măriia sa vodă, am fost trimiși din porunca mării sale, noi boieri care mai jos sintem iscăliți, ca să venim în sat la Haref să facem cercetare oamenilor ce să află acum în viață, ca să să dovedească fieștecarele din care dintr-acești mai sus-numiți moși să trage și după ce să vor dovedi să dăosebim toată moșiia în 7 părți, ca să dăm la fieștecare neam de oameni ce să vor trage dintr-acel moș, cite o parte, ca să poată a stăpîni și a să folosi.

Deci, viînd noi în sat și adunînd pe toți oamenii la un loc, le-am citit această poruncă și hotărîrea ce s-au făcut la divan de au auzit-o cu toții și după aceasta cerînd de la dînșii ca să ne arate cu dovadă fieștecare pe sineși, din care dintr-acei șapte moși să trage, și cerea ca să să deosibească numai Iordache, ce a fost vâtaf, cu neamul lui și să i să dee parte de moșie în munți, osebită, iar ceilalți moșneni să rămîie a stăpîni de-a-valma precum au stăpînit și pînă acum. Împotriva acestor zise ale lor, s-au ales cinci neamuri dăosebiți moșneni și au răspuns cum că ei nici într-un chip nu pot fi uniți la această tăgăduire ce face Gheorghe cu cetașii lui și nu priimesc de a să lăsa uitată și pierdută știința neamurilor acelor vechi moșneni, căci cu toate acestea că au trecut sumă de ani de atunci pînă acum și cei din urma lor au fost cu alte nume și porecle numiți, dar știința au fost ținută și neuitată de toți cei mai de nainte moși strămoși și de la părinții lor le este știut și de toți cei care să află acum în viață, de să știu fieștecare neam de oameni din care dintr-acești vechi moșneni să trag, precum și Gheorghe cu neamul lui sint știuți că să trag din moșul Rușceștilor și fiindcă ei să află de sint acum în viață, mulți dă să trag dintr-acel moș al Rușceștilor, cunoscînd că alegerea neamurilor și împărțeala moșii pă șapte moși, lor le vine ai<lo>a 3 și a luat numai o parte ce să cuvine pe moșu lor și pentru aceasta cer să fiie stăpînirea și împărțeala, iar de-a valma precum au fost pînă acum, ca să poată a lua totdeauna din partea celor ce sint inpuținați întru moși deopotrivă părți, ca și ei. Ci, la aceasta, precum își sintu folosul, așa ceștilalți paguba nu o pot mai priimi. Ci dar, aceste cinci neamuri de oameni și după luminată porunca și hotărîrea mării sale lui vodă, alegîndu-să cu dăosibită foaie au dat la noi și au arătat din cinci moși dintr-acei vechi, cum că să trag adică din Oprea, familii 16, din Ionești familii 12, din Popa familii 19, din Dragulea familii 29 și din Radul familii 19. Osebit de aceștea, mai fiind un neam de oameni care era uniți cu cetașii și neamu lui Gheorghe la tăgăduirea moșiilor și nepriimirea împărțelii, au venit și aceștea de au dat foaie de numele lor la noi, arătîndu-să că să trag din moșul Rădeachie familii 22, iar Gheorghe vâtafu cu cetașii lui, care după arătarea celorlalte neamuri de oameni rămîind a fi din neamu Rușceștilor, văzînd că toți ceilalți s-au descoperit și și-au mărturisit neamu și moșii lor din care să trag, au osebit pe oamenii ce-i arată împotrivnici lui, că să trag din moșul Rușceștilor în trei părți și fără a să numi că să trag din moșu Rușceștilor au deosebit foi și pă 55 familiiași ce sint ei, au arătat familii 24 că sint dintr-un moș Mihăilă ce să numește întru o ocolniță a răposatului Matei vodă Basarab ot 7150 și familii 23 din neamu Vătășăștilor: Drăgușăștilor, iar pă 8 familii i-au arătat că sint moșneni, dar în neamul lor nu priimesc a fi.

Ci noi, văzînd că Gheorghe cu cetașii lui cu aceste osebiri de neamuri și cu numiri de alte moșii ce nu sint numiți în hrisovu Mircii Vodă, face numai ca să acopere de a nu să numi pe dînșii cum că să trag numai din moșu Rușceștilor, ci din mai mulți moși. Am cerut de la ceilalți moșneni împotrivnici ai lui ca să ne arate cu ce dovadă arată ei pe acești 55 familiiași și cetași ai lui Gheorghe vâtafu, că să trag din moșul Rușceștilor, și ei altă dovadă înscris nu avură ca să ne arate, fără numai arătară că într-acest neam ce să trag din Rușcești, să află acum în viață, om trecut în viață cu bătrîneșle, un Gherasie călugăru, tată popii Dumitru, și acesta să dea mărturisenie pentru neamuri, din care moși știe că să trage tatu popii lui Dumitru și acesta să dea mărturisenie pentru neamul din care moș știe că să trage dintr-acei vechi. (?) Pre carele aducînd înaintea noastră și cerînd de la dînșii ca să mărturisească

în frică lui Dumnezeu pentru neamul din care moș știe că să trage, el au răspuns întâi pentru anii săi cum că este trecut peste 90 de ani și cum că așa au auzit de la părinții lui că să trage din moșu Rușceștilor.

Deci, după toate aceste cercetări și dovezi ce arată mai sus, urmînd noi poruncii și hotărîrii mării sale lui vodă, ce s-au făcut de la divan, am socotit pe toți moșnenii familiiși ce să arată mai sus că să trag dintru acei moșneni vechi și să află acum în viață și afară din copii lor cei nelnsurați sînt liude 173, din care cercetînd s-au aflat în sat șazători, numai liude 108 și afară din sat pe la alte locuri fugiți liude 51, iar liude 14 s-au găsit părțile lor vîndute de ei cu zapise, iar la moșnenii ce să află acum în sat și pentru ca să putem face în-părțeală de toată moșiia Harefului pe șapte moșii, am cercetat întîiu coprinsul ce este în tot hotaru Harefului și vatra satului cu căminurile de casă, cu grădinile, cu livezi de pomi ce sînt înprejuru fieștecare casă, precum și afară din sat locuri din țarină și livezi de finețe, sînt încă din vechime de la moșiia strămoșilor osebite cuprinse și împărțite la fieștecare moșnean, cît și pe unde are, de stăpînește. De care, la acestea au zis că sînt toți odihniți și nefiind pricină între dînșii, nu au fost trebuință de a să mai face altă împărțeală, ci au rămas să stăpînească fieștecare după cum au găsit de la moșii, părinții lor. Iar pentru părțile din munți, fiind de-a valma și nelmpărțite, pentru ca să nu mai poată vătafu de plaiu a să însoți numai cu o seamă de moșneni cetași ai lui precum să obicinuisse pînă acum de vindea și zăloja părțile tuturora și lor nu le da nimic, au cerut ca să să deosebească pe dreptate în șapte părți pe șapte moși și să li să dea la fieștecare neam de oameni ce să trag dintr-un moș cite o parte ca să poată a o stăpîni și a să folosi de dreptu ce i să cuvine a avea.

Pentru care, cercetîndu-să acum, s-au găsit în tot hotarul Harefului ai moșnenilor peste toți munții, 17, și înfărcături șapte, din care un munte ce să numește Robița, acest munte fiind mai dinainte după vremi vîndut de moșneni la un boer anume Arsenie sluger ot Pitești, mai în urmă l-au fost răscumpărat numai o seamă de moșneni în taleri 100 și de atunci pînă acum niciodată nu l-au pus cu ceilalți munți la împărțeală, ci totdeauna l-au avut numai acea sumă de oameni ce să trag dintr-acei ce l-au răscumpărat de împărțeala între ei venitu ce să lua du pă pășune, luînd fieșcare parte după suma banilor ce au fost dat moșu-său la răscumpărătoare. Care acesta, asemenea și acum deosebindu-să de ceilalți munți, l-au lăsat ca să aibă numai acești oameni care s-au dovedit că să trag dintr-acei răscumpărători, anume popa Iane cu frații lui i cu Gheorghe ce sînt din moșu Popa pe parte de taleri 30 și din moșul Dragulea i Iordache și Costandin Tomoiu pă parte de taleri 28 i din moșul Ridlachie, Grigorie i Diiaconu și Ion po parte de taleri 10 și moșu Oprea popa Radu pă parte de taleri 15 din moșu Roșceștilor popa Ioan po parte de taleri 3 și din alt neam strein Mohăilă pă parte de taleri 7 și au rămas de s-au pus acum la împărțeli munți 16 și înțercători șapte, care munți și înțercători, potrivit bun cu prost, s-au făcut șapte părți pă șapte moși, care prin osebite cărți iscălitite de noi ce s-au făcut și s-au dat fieștecăruia neam de oameni la cîți să trag dintr-un moș cite o parte mai pe larg întru acele cărți, s-au arătat numele oamenilor familiiși cîți să află în viață dintr-un moș i numele munților și al înțercătorilor cu toate semmile și curgerea hotarilor lor și pentru aceste părți s-au tocmit și s-au priimit moșnenii între dînșii oricăruia neam de oameni i să va părea că este partea lor mai proastă dacă e altui neam, să poată a da partea lor la aceia și ei să ia partea acelora. Afară dintr-acești munți și înțercători ce s-au împărțit, iaste și pădure cu jiru care aceasta, neputîndu-să deosebi, au rămas de nu s-au împărțit, ci s-au hotărît ca să o aibă de-a valma și ce să va lua du pă vînzarea jirului, să să facă șapte părți pe șapte moși și să-și ia fieștecare neam de oameni ce să trag dintr-un moș, cite o parte. Am cercetat și pentru banii ce au jăluit moșnenii, cum că să află luați cu datoriile asupra munților și asupra moșnenilor din pricina neunirii lor și la noi alți datornici nu s-au arătat ca să fie dat bani înprumut asupra satului prin mîna lui Gheorghe vătafu, ci numai Nan Grecul au dat în scris supt iscălitura lui, cît au dat în mîna lui Gheorghe pentru trebuința sătenilor de la toamna trecută ot leat 1774 pînă acum la leat 1775, taleri 1800 în mîna lui Gheorghe și alți taleri 116,30 i-au dat osebiți la 7 oameni moșneni ce sînt arătați anume în foaia ce au dat el în scris. Pentru care, nici Gheorghe nu au tăgăduit, fără numai dintîiu banii aceștia au arătat la noi cu foaie iscălită de dînșul pe anume că au dat la

o seamă dă moșneni în anul trecut, taleri 700 de s-au plătit de o zaherea de care nici acei oameni nu au tăgăduit, fără numai din toți banii, aceștia au arătat la noi cu foaie iscălită mărturisind că sînt buni datori, iar pentru taleri 1100, au răspunsu Gheorghe că are socoteală cu moșnenii și cetașii lui. Osebit de acești bani de la Nan, au mărturisit Gheorghe că au luat și după vînzarea munților pe vara aceasta de la dumnealui vel spătaru Mișoglu taleri 750 i alți taleri 400, iar de la dumnealui împrumut de au cheltuit cu cetașii lui în cită vreme au stătut la București de s-au judecat cu Iordache vătafu pînă au scos munții de supt stăpînirea lui. Ci, și pentru acești bani ce s-au luat du pă vînzarea munților, cercetînd noi, s-au dovedit că numai oamenii cei care au fost la București uniți cu Gheorghe înpotriva lui Iordache, aceea s-au împărțit dintr-acei bani, iar la ceilalți moșneni nici un ban nu s-au dat și toți acei moșneni ce nu s-au împărțit dintr-acești bani, rămîn a-și căuta dreptul lor ce să cuvine a-l lua de la Gheorghe vătafu.

Afară dintr-acești bani ce s-au arătat mai sus, că s-au luat prin mîna lui Gheorghe, s-au arătat și dumnealui Apostol vel clucer de ariie, că au dat prin mîna <lui> Iordache vătafu, atît pentru trebuința neguțătorii de către ei ce aveau tovărășie cu el, fiindcă avea munții cumpărați de la moșneni pă 7 ani, cit și la trebuințele ce au avut moșnenii în anii trecuți de la leat 1773 pînă la leat 1775 cu opt zapise ale lui Iordache, taleri 7629 pol. bani 20 capete, care zapise s-au văzut de și nu fură tăgăduite nici de Iordache.

Pentru care, după luminată porunca mării sale lui vodă, ce ne-au adus dumnealui mai sus-numitu clucer ca să cercetăm, și fiind datorie bună să împlinim, l-am înfățișat la socoteală cu moșnenii și pentru cîți banii au arătat el că au dat pe la dînșii socotindu-să banii cu dobînda lor la zece doi, s-au ales numai asupra moșnenilor din Haref, bani netăgăduiți, taleri 5100 și neavînd ei bani ca să plătească, au căzut cu rugăciune la dumnealui clucer Apostol și au priimit de la dînșii zapise pe o sumă de bani să aibă dumnealui a ținea pășunea și venițu munților pă anii viitori și pă alte sume de bani să plătească cu soroace. Osebit dintr-acești bani ce sînt asupra moșnenilor Harefeni și la munți înțărători streine, au arătat Iordache că au dat de au cumpărat pășunea pă vara aceasta taleri 464 și luîndu-i-să neguțatoriia cășării din mină, cașul ce era să-l ia el pentru acești bani de la birșani s-au luat de Gheorghe Țigara, omul dumnealui vel spătar Mișoglu. Ci, pentru aceasta rămîne a-și căuta dumnealui cluceru Apostol cu dumnealui vel spătar.

Și iar au mai arătat Iordache și la o seamă de oameni din satu Căpățîneni i Corbeni, bani dați împrumut taleri 629, pe care oamenii înfățișîndu-i cu Iordache înaintea noastră nu au tăgăduit, ci s-au dat și aceștea platnici la dumnealui cluceru Apostol, au rămas și Iordache dator taleri 2162 bani 12, pe care au dat și el zapis ca să aibă a plăti, și s-au făcut toată suma de bani ce are a lua dumnealui cluceru Apostol, capete și dăbîndă, taleri 8355 bani 12, și pentru acești bani, spre adeveriță s-au dat dumisale din partea noastră și osebită carte asemenea și pentru toată datoriia de bani ce s-au arătat la noi asupra moșnenilor din Harefu. După cercetarea ce am făcut, cîți bani s-au dovedit asupra oamenilor și cîți bani au rămas asupra lui Iordache și cîți asupra lui Gheorghe vătafu, iarăși s-au făcut osebită socoteală în scris anume și mai pe larg ca să să dea la măriia sa vodă, iar cartea aceasta s-au dat la mîna moșnenilor din Haref ca să aibă spre adeverirea înpărțelii ce s-au făcut și spre dăscoperirea de bani ce sînt datori asupra lor.

leat 1775, septembrie 5.

Anastasiu biv vel paharnic ispravnic, Iordache Neculescu biv vel sătrar ispravnic, Lupu biv vel clucer za ariie, Radu Bușcănescu³ biv <al> 3 <lea> vistier, Gheorghe-Vilsănescu comis.

¹ Pentru Aref.

² Corect 7053.

³ Pentru : Bușcănescu.

Poruncă a domnului către ispravnicii de județ ca să prindă pe Costandin logofețel care, în județul Dimbovița, a făcut falsuri și excocherii și a fugit din închisoare.

9

1775

octombrie

24

Davat gospostvo mi. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud...¹ sănătate ! Vă facem domnia mea în știre pentru un Costandin logofețel, carele într-aceste zile aflindu-să în județu Dimbovița au scris o carte mincinoasă întru care au iscălit cu mina lui pe dumnealui vel dvornic Nicolae Dudescu și pe dumnealui vel spătar, puind și o pecete în care scria că el iaste orînduit să facă catagrafi în județ și să ia de tot numele cite parale patru. Dupe care, au luat de la mulți din lăcuitori acești bani, pînă au luat ispravnicii înștiințare de l-au prinsu și, scriind domnii mele, am trimis ciohodar ca să-l aducă în hiară să-și ia căzuta pedeapsă, iar el, scăpînd de la închisoare, au fugit.

Pentru care, vă poruncim și vă arătăm în scris și chipul lui, supt aceasta să înștiințați la toți de obște, și unde să va iuvi acest om, să-l prinză și, aducîndu-l la dumneavoastră, să-l trimiteți cu bună pază aici, iar mai virtos să vă fie în grijă ca nu cumva și acolea în partea locului viind, să să apuce a face iarăși o faptă ca aceasta.

Tolico pisah gospostvo mi.

Chipul lui Costandin logofețel : om de mijloc, cam plavoș, cam stricat de vărsat, rade barbă.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 8. v.

1775, octombrie 24.

¹ Loc alb.

Poruncă a domnului către ispravnicii de județ să înlesnească boiernașului Istrate Izvoranu îndeplinirea sarcinei de epitrop al unei copile orfane pentru bunurile mișcătoare și nemișcătoare ale acesteia, din București și din afară.

10

1775

noiembrie

2

Davat gospostvo mi. Dă vreme ce Istrate Izvoranu biv <al> 3 <lea> vistier, pe toate ale casii Zaharii căpitan ce au murit, căruia i-au rămas o copilă pe care o are întru căutare mătuși-sa Zoița, sora Zaharii, lucruri mișcătoare și nemișcătoare, atît cele ce sînt aici în București, cit și cele ce să află afară, cu invoială dă la numita Zoiță, sora mortului, au priimit epitropia, drept aceia domnia mea i-am dat această carte la mină spre a să ști că iaste epitrop pe casa Zaharii căpitan, carele să aibă toate cele mișcătoare lucruri ce vor fi aici în București și afară, să le vinză cu preț cum s-ar putea mai bun și banii stringîndu-i cu catastih anume, să-i aibă în bună păstrare. Iar pentru cele nemișcătoare lucruri, adică moșia, vii, moară, să aibă a le chivernisi cu tot felul dă silință spre a le spori și tot venitul ce să va agonisi pă fieștecare an du pe dînsile, să le stringă cu catastih anume, din care să lucreze viia și alte ce va fi dă trebuință, iar prisosul să-l aibă cu catastih întru păstrare, ca oricînd i să va cere, să poată da socoteală curat.

Deci, poruncim domnia mea și dumneavoastră ispravnicilor dă județ, la cele ce vă va arăta numitul boiernaș epitrop că are trebuință și va fi cu cale, să aveți a da tot felul mină dă ajutor de a putea căuta dă dînsile.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1, f.
11-11 v.

1775, noemvrie 2.

Veliții boieri confirmă hotărîrea boierilor caimacami din Craiova și a episcopului de Rîmnic în pricina dintre Iordache Păianu și Sanda Becheanu pentru răscumpărarea moșiei Moșna (Mehedinți), moșie pârîntescă a reclamantului, vîndută de fratele lui pe cînd el era la Țarigrad, sofului acestei Sande, care nu primește răscumpărare. Domnul întărește dreptatea lui Iordache.

11

1775

noiembrie

4

Io Alesandru Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Neodihnuindu-să Sanda Bechenoaia i cu frații și rudele ei pă această hotărîre a boierilor caimacami de Craiova, cum nici pă a dumnealor veliții boeri, eși și innaintea domnii mele la divan dă s-au judecat și n-au putut tăgădai nici însuși ea, cum că au fost vătafu Iordache Păianu

11

lipsit în țară streină cînd au cumpărat bărbați-său această moșie dă la frate-său, fără' dă numai, zise că sînt moșneni vechi, trăgîndu-se dă la neamul lor această moșie, și cum că, dupe ce au venit Iordache Păianu din Țarigrad, au mai trăit bărbați-său în urmă trei patru ani și tot acolo la moșie s-au aflat lăcuind, pînă ce l-au omorît hoții, și atunci au trecut Oltul dincoace.

Care la aceste zise ale ei, luînd domnia mea sama, vedem înpotrivă, că de ar fi fost și de la neamul lor moșia, dar însuși neamul și părinții lor au vîndut pămîntul lor și au stăpînit într-atîtea ani boerii Păeni. Așijderea și pentru anii ce zice că ar fi lăsat Păianul dă au trecut, trăind bărbați-său în viață, măcar că această zisă a ei nu este dovedită dă dumnealor boerii ce au judecat, dar cu toate acestea iaste știută răzmirița ce au fost într-acești ani cînd, dupe cum ne adeveri dumnealor veliții boeri, cea mai multă strămutare și nestatornicie între lăcuidori au fost peste Olt, și dupe vremea ce au fost a răzmiriții cum s-au zis, poate și acum la pace cînd au găsit pă Bechenoae a face această cerire dă răscumpărare ma<i> <vi>rtos dîndu-i și toți banii dăplin, nepricuinindu-i nici o scădere și pagubă.

Ci dar, fiind dreaptă hotărîrea dumnealor veliților boeri, o întărim și <cu> domneasca noastră pecete, ca să stăpînească Iordache Păianu, biv vâtaf za copii, moșia pîrintească cu pace și, numărînd banii, să i să dea și toate scrisorile dă la mîna ei prin rînditul zapciu vâtaf za copii.

1775, noiembrie 4.

Noi caimacamii Craiovii.

† Dumnealui Iordache Păianu, biv vâtaf za copii, au avut judecată dă față innaintea noastră cu Sanda, soția lui Ștefan Becheanu de la satul Mosna sud Mehedinți, pentru moșia Bucoviciorul dintr-acele județ, ce au fost vîndut-o răposatul Gherghiță Păianul, fratele numitului Iordache Păianu, la mai susnumitul Ștefan Becheanu cu zapis în taleri 216, fiind scris dă la leat 1766 aprilie 1. Și zicea dumnealui Iordache Păianu că, dupe moartea tatului dumnealor, răposatu medelnicer Barbul Păianu, rămînd copil mic s-au instreinat la Țarigrad și frate-său Gheorghită au rămas aicea stăpîn pă toată casa pîrintească, nefiind casa împărțită, și dupe mîntea cea proastă ce au avut frate-său Gheorghită, toate dobitoacile și alte lucruri, unile le-au jălojit și altele le-au vîndut și le-au prăpădit, precum și din țigani, mulți au vîndut și ceiălalti cîți au mai rămas, vîzînd că-i înaparte în toate părțile, au fugit cu totul peste Dunăre, și au vîndut și această moșie statornică la Ștefan Becheanu, bărbatul fămeii. Iar la anul 1769, viind numitul Iordache Păianu dă la Țarigrad și înțelegînd dă vînzarea aceștii moșii Bucoviciorul, au vrut să dea banii numitului Becheanu să-și răscumpere moșia, dar fiindcă pă dînsul îl omorise hoții și Sanda femeia lui cu copii au fost fugit peste Olt, pînă acum n-au avut cu cine își căuta judecata să-și răscumpere moșia, iar acum fiindcă au venit Sanda la urma ei, prin judecată căuta Păianu să-i întoarcă banii și să-și ia moșia supt stăpînirea sa.

Întrebîndu-să și numita Sanda, soția lui Ștefan, ce are a răspunde și de sînt zisele dumnealui Iordache Păianu adevărate, iar la acestea n-au tăgăduit că de cînd au omorît pe bărbați-său hoții, au fost tot șazătoare peste Olt, numai zicea că, fiind trecuți la mijloc 9 ani și mai virtos că acea moșie ar fi fost vîndută dă tată-său la răposatul medelnicer Barbul Păianu, i să cade a ținea moșia supt stăpînirea sa. Dar cercetîndu-să cărțile și zapisile aceștii moșii, să vîzu că dumnealor boerii Păeni au avut stăpînire într-acele hotar Bucovicioru dă ani 75 dupe o carte a mării sale răposatului Costandin vodă ot leat 7208 septembrie 24, întru care poruncește la 6 boeri ca să aleagă partea boerilor Păeni ce au într-acele hotar și în urmă răposatu medelnicer Păianu au cumpărat cu multe zapise tot hotarul aceștii moșii de la toți moșnenii ce au avut parte într-acele hotar. Care și acei moșneni, iarăși au fost cumpărători de la alți moșneni precum și ...¹ tatăl Sandii, au avut și el dă cumpărătoare dintr-acele hotar parte dă moșie de zloți 15 și la leat 7257 aprilie 20, cu zapisul lui au fost vîndut acea parte dă moșie tot cu acest preț, răposatului medelnicer Barbul Păianu, iar nu dupe cum zicea numita Sandă că toată moșia iaste vîndută dă tată-său și dă neamul ei.

Care, dupe cercetarea judecării ce li s-au făcut, fiind la divan și preasfinția sa părintele episcopul Rîmnicului, chir Chesarie, s-au cunoscut că Iordache Păianu are dreptate a-și lua moșia întru stăpînirea sa fiind moșie părintească, și numitul Gheorghită frate-său n-au vindut țiganii și moșile pentru vreo datorie părintească, ci pentru faptele lui cele necuvioase, pînă încît din faptele și urmările lui cele rele, l-au omorît turcii și casa părintească nu le-au fost împărțită.

Și pentru ca să nu păgubească Sanda, fămeia lui Ștefan Becheanu, am hotărît dă s-au întorsu banii în divan, dăplin, taleri 216, iar pentru că zicea Sanda Becheanca că este cumpărată moșia dă 9 ani și nu să cade a i să întoarce banii, la aceasta precum mai sus s-au zis, că de la anul 1769 Iordache Păianu viind dă la Tarigrad au căutat pe cumpărători să ceară judecată el, și Bechianu fiind omorît dă hoți și Sanda soția lui, lipsită peste Olt, cu aceasta s-au prelungit pînă acum, neavînd cu cine căuta judecata precum și pentru protimisii ce zicea că fiind moșia vindută dă tată i să cade a o răscumpăra. Care la aceasta, nu i s-au dat dreptate, pentru că tată-său n-au fost moșnean la acel hotar, ci iar cumpărător numai pe o părticică, dă zloți 15 și dă bani 26, au vindut-o medelnicerului Barbului Păianu cu zăpisiul său și nici la altă mină streină nu s-au vindut moșia ca să cele protimisii, și Gheorghită Păianu au vindut lucru părintesc ce n-au fost împărțit.

Drept aceia, am dat cartea noastră dă judecată la mîna dumnealui Iordache Păianu, ca să aibă dă acum înainte a stăpîni această moșie Bucoviciorul cu bună pace dă către Sanda, soția Becheanului, și dă către copiii ei, că așa am găsit cu cale și cu dreptate.

1775, iulie 15.

Manolache Romanitis, Fota Vlădăianu paharnic, Hagi Stan Jiianu vel păharnic¹ Ștefan Bibescu, Barbul Știrbeiu vel sluger.

Cercetîndu-să această judecată și dă către noi, să văzu că este bună și hotărîtă dupe dreptate.

Drept aceia, am hotărît că acea moșie Bucoviciorul să o stăpînească Iordache Păianu cu bună pace dă către Sanda, soția lui Ștefan Becheanu, ca un vechiu moștenitor ce este al acei moșii, iar Sanda să-și primească banii, acei taleri 216, dă la numitul Păianu dă vreme că să cunoaște cum că rău au fost vindut frate-său moștenirea părintească la bărbatul numitei Sandii. Ci, să să urmeze această stăpînire dă moșie întocmai dupe coprinderea aceștii cărți dă judecată a dumnealor boerilor caimacami ai Craiovi, cit și dupe hotărîrea aceasta ce arătăm mai sus, că într-aceștii chip s-au găsit și cu dreptate, dă am întărit această carte dă judecată prin iscăliturile noastre. Aceasta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 1,
f. 12-14.

Octomvrie, 19 1775.

Dimitrache Ghica, Dumi <trașco> Racoviță, Nicolae Dudescu vel vornic, Radu vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt.

¹ Loc alb.

Velii boieri arată prin anafora că sătenii din Foteștii-de-Jos (Vilcea) se judecă la divan cu egumenul mănăstirii Horezul pentru moșia Fotești, pe care ei o socotesc a fi a lor, moștenire de la strămoși. Se dovedește cu zăpise, hrisoave vechi și cărți de hotărnicie și de judecată, că mănăstirea o avea ca veche stăpînire. Domnul întărește.

12

1775
noiembrie

6

Io Alecsandru Ipsilant bojiu milostiu gospodar.

Făcîndu-să la mănăstire bune temeuri dă scrisori și stăpînire veche de atîta sumă dă ani, care și însuși pîrșii nu tăgăduiră că sint patruzeci și mai bine <de ani> de cînd ei n-au stăpînit, și dă vreme că și acel zăpis cu care fac ei pîră acum, să vede dă 120 dă ani și mai multu, care nici dă să trag ei din neamul acelu ce coprind în zăpis, nu iaste știutu, nici pomenește

unde vași în vreo carte dă judecată ori dă hotărnicie i hrisoave de ale mănăstirii dă cel zăpis, după înmulțirea vremii, dă atita sumă dă ani ce sînt cerirea lor <fiind> făr'dă nici o dreptate, am întărit și domniia mea această anafora, ca să să urmeze cum scrie mai jos și să stăpînească mănăstirea cu pace.

1775, noemvrie 6.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vatafu dă copii dă visterie aduse la judecată innaintea noastră pe sătenii din Foleștii-de-Jos, sud Vilcea, piriși asupra cuviosului arhimăndrit și egumen dă la sînta mănăstire Orezul, chir Dionisie, din sud Vilcea, așa zicînd că stremoșii lor au avut moșie ce să cheamă Foleștii de Jos, tot într-acei județ al Vilcii, care moșie zicea ei că acei stremoși ai lor au fost vîndut-o la un Oprea Șirinescu și în urmă un moș al lor anume Radu Urdea au fost răscumpărat acea ocină dă moșie de la acel Oprea, care ocină de moșie zicea că pînă la o vreme au stăpînit-o, dar, după vreme, acel moș al lor au fost fugitu cu acea carte dă răscumpărarea moșiei și cum numitu egumen, găsînd prilej, ar fi înpresurat-o zicînd că, în domniia mării sale răposatul Gligore vodă Ghica, au fost tras egumenu pă părinții lor la judecată și n-au avut cu ce răspunde rămiîndu-i dă judecată. Dar dupe urma judecătii, au fost găsitu acea carte cu care au fost răscumpărat Radu Urdea moșu lor și de atunci pînă acum nu și-au mai căutat, ci cere ca după acea carte să li să dea acea moșie supt a lor stăpînire. Și s-au cerut acei zăpis de la Dumitru i Nicolae, ce fură vechili și dăspre partea celorlalți săteni, cu care cere ei acum acea moșie, și ne arată numai un zăpis cu leat 7110 maiu 10, în care să coprinde că un Oprea Șirineascu logofăt, dinpreună cu fii-său Costea, au dat acestu zăpis cu care cer ei moșie acum la mina Radului Urdeanu ot Folești sud Vilcea, cum că tatul unui Stoian Folescu au fost vîndut partea lui de moșie la un Stroe postelnic Șirinescu, toată ocina din Folești, afară din partea verilor lui ce s-au fost vîndut rumîni cu toată ocina lor, și că, avînd trebuință de bani și vrînd ca să vînză acea ocină, partea numitului Stoian Folea, tatul Radului Urdeanu, și-au fost răscumpărat-o, fiind mai nainte vîndută de tasău Stroe postelnic și cu acel zăpis de răscumpărare cer ei acum stăpînire de moșie peste ani 173 de cînd iaste făcut acel zăpis, cu cuvînt că acum l-ar fi găsit acel zăpis.

S-au întreat și părintele iconomu mănăstirii, vechil fiind din partea cuviosului egumen, ce are a răspunde la această piră, și întii ne arată o carte de hotărnicie de la șase boeri hotarnici cu leat 7210 septemvrie 30, în carea să coprinde că acei boeri fiind orînduiți de răposatul Constandin vodă Bincoveanu, cu <al> 2 <-lea> portar Constandin, au fost tras acea moșie și au ales doaoă părți, însă, o parte a sfintii mănăstiri, după scrisorile ce le-au avut și i-au dat mănăstirii întru stăpînire stînjăni 950, și altă parte, unii cocoanii Stanchii, iar după scrisori i-au dat întru stăpînire stînjăni de moșie 970, din care parte a cocoanii Stanchii fac acum numiții piriși anume cerere, ca să le dea și lor moșie, în care carte de hotărnicie nu pomeneste nimic, nici de Radu Urdea moșul lor, nici de Oprea Șirinescu, de la care hotărnicie sînt ani 73.

Al doilea, ne mai arată părintele iconomu al sfintei mănăstiri, chir Gherasim, o carte de judecată a dumnealor răpoșaiilor veliți boeri, anume Grigorie Greceanu vel dvornic i Constandin Dudescu vel spătar i Constandin Brîncoveanu vel logofăt i Ștefan Văcărescu vel clucer i Pîrvul vel păhărnîc cu leat 7257 ghenarie 21, în carea să coprinde că, avînd egumenii sfintii mănăstiri judecată cu părinții i neamu acestor jăluitori, anume Tudor i Radu Bofoacă i Radu i Preda sin Gheorghe din satu Foleștii de Jos, și dumnealor fac hotărîre ca să stăpînească mănăstirea tot hotaru de moșie dinpreună cu a jupînesii Stancăi cocoana, de la a căriia neam o are sfînta mănăstire de cumpărătoare și n-au mai arătat nici o carte de stăpînire acești jăluitori, cum nici părinții lor a avea într-acei hotar. Care, să vede că și de la acea carte dă judecată, de cînd s-au judecat, sînt ani 26, după care carte a dumnealor boerilor, să vede și un hrîsov al mării sale răposatu Gligorie vodă Chica, întărită atit cu pecetea, cit și cu iscălitura mării sale, scris dă <la> leat 7257 ghenarie 25, în care hrîsov să vede că dă întru stăpînire tot hotaru de moșie Foleștii de Jos, sfintii mănăstiri, să-l stăpînească.

Deci, dă vreme că în anul¹ 173 nu să mai arată nici un zăpis, ci tocmai acum cere moșie cu acel zăpis, care să vede că tot sfînta mănăstire au stăpînit acea moșie cu tot hotaru ei, iar numiții jăluitori să cunoscură că făr' dă nici o dreptate cer moșie cu acel zăpis de răscum-părare, care zăpis rămâne acheros, pentru că de s-ar fi știut, atit ei, cit și neamu acestor jăluitori, că au temeu dă cerire, n-ar fi făcut tăcere într-atita sumă dă ani, ci ar fi pornit piră la domnii cei mai dă nainte și, după scrisorile și zăpisile ce le-ar fi avut, li s-ar fi dat și vreo carte dă judecată ca să aibă și ei stăpînire de moșie într-acestu hotar.

Pentru care, noi așa am găsit cu cale și pă dreptate, sfînta mănăstire să stăpînească această moșie Foleștii de Jos atit după cuprinderea cărții de hotărnicie în care să văzu că nimic nu pomenește de acestu neam al jăluitorilor, cit și după cartea de judecată a dumnealor răposăților frați veliți boeri și după hrisovu răposatului Grigore vodă Ghica cu bună pace de către pirși și dă către alt neam al lor și să ia acel zăpis de la mina lor ca să să spargă, nefiind de nici o treabă.

Și pentru ca să să curme gilceava de la mijloc, ca nu cumva după vremi să cază zăpisu într-altă mină din neamul lor și iar să să scoale cu judecată a cere moșie într-acestu hotar, dupe cum și acum să cunoscu că acest zăpis, ori căzut de la cinevași în mina lor iaste, ori furat dă vreunul din neamul lor, că ei să vede că stremoșii lor însuși s-au vîndut rumîni cu moșile lor pentru trebuință de bani într-aceva vreme și spre folosul sfintii mănăstiri, dupe cercetarea și alegirea ce o făcut, să fie luminată porunca mării tale ca să să întărească această anafora, pentru ca să rămie întemeere desăvîrșită la sfînta mănăstire și ca nu cumvași iarăși din cursul vremilor să să scoale cu altă hirșoagă de carte dupe cum și aceasta, ca să ceară stăpînire de moșie. Și hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 14 v. - 16 v.

Octomvrie 4, 1775.

Dumitrache Ghica vel ban, Dumitrașco Racoviță, Nicolae Dudescu vel vornic
Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt.

¹ Pentru: ani.

Domnul poruncește vel armașului ca marfa și banii rămași de la Hagi Nicola, care a fost ucis, să fie date c u catastih în păstrarea starostiei de neguțători, pînă se vor arăta clironomii celui ucis.

13

1775

noiembrie

13

Dumnealui vel armaș. Din marfa și banii ce au mărturisit Ispas și cu Rada ucigași alor lui Hagi Nicola, care s-au prețuit de starostea dă neguțători, fiindcă să arată tovarăși acelu ucis și Nicola, la neguțătorii ce au avut, să dați toată acea marfă și bani ale mortului la starostea dă neguțători, din care partea dă sermaiaoa mortului osibindu-să, să stea pecetluită cu catastih pînă să va arăta clironomi ai mortului. Iar ceilaltă marfă și bani ce va rămînea în partea Nicolii, din sermaiaoa ce au pus la această tovarășie, cu catastih să să dea la Nicola, de carele dumnealui vel spătar arată domnii mele că iaste om știut și cu chezaș. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 16 v.

1775, noiembrie 13.

Veliții boeri arată prin anafora că Sandu postelnicel Vărzaru cere sătenilor din Căzânești (Argeș) moșia pe care tatăl său Gheorghe Vărzaru o pusese zălog unor preoți și săteni, dîndu-le zăpise. Se hotărăște ca Sandul Vărzaru să stăpînească moșia, socotind că fusese vîndută sătenilor cu zăpise „mîncinoase”, iar preoții să stăpînească mai departe 152 stînjeni. Domnul întărește hotărîrea.

14

1775

noiembrie

15

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

Cercetîndu-să și de domnia mea această pricină cu divan și fiind dreaptă și cu cale hotărîrea dumnealor veliților boeri, o întărim să să urmeze cum scrie mai jos. Și afară dintr-acei o sută cincizeci și doi stînjani, ceilaltă moșie să o stăpînească Vărzaru cu pace. Care

și însuși oamenii din Căzănești cunoscându-și dreptatea lor, că n-au cuvînt a face pîră și jalbă mai mult, ziseră că au fost îndemnat de acel numit mai jos preot a veni la divan cu acel zapis mincinos ca să tragă la judecată pe Vărzaru.

Drept aceia și acel zapis s-au spart de domnia mea în divan.

1775, noemvrie 15.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale vătafu de copii de visterie au adus la judecată înaintea noastră pe Sandul postelnicele Vărzaru din sud Argeș, pîrș asupra Stoicăi i Gheorghe sin Badea i Pirvul sin Tudor i Gheorghe i Eftimie și Ștefan împreună și cu alți cetași ai lor din satu Căzănești sud Argeș, așa zicînd cum că, rămîndu-i o moșie strămoșască ce să chiamă Căzănești în județu Argeșului, iar tată-său fiind în viață, zice că s-au fost împizmit cu frații lui cei mai mari ai acestui numit Vărzaru, adică cu feciorii aceluia, de au fost pus zălog dintr-acea moșie Căzănești stînjeni trei sute, prin zapise la preot i la sătenii de acolo și în urmă, numiții săteni au fost zis atunci către tată-său că acele zapise de zălogire au ars și Gheorghe tatul Vărzarilor, în pizma feciorilor lui, zise că le-au fost dat și zapise de statornicia moșii. Dar auzînd copiii lui Gheorghe Vărzariu, să văzu că i-au fost tras la judecată înaintea dumnealor veliților boeri, încă din zilele mării sale răposatului Scarlat Ghica voievod și dumnealor dupe dreptate le-au fost dat voe ca, la oricine va fi vîndut tată-său moșie din Căzănești, să aibă voe să întoarcă banii copiii lui Gheorghe Vărzaru, fiind moșie strămoșască. La care atunci, la unii dintr-înșii le-au fost și întorsu banii din divan, iar popii Marin pe stînjeni 100 și popii Tănase pe stînjeni 52, nu le-au întors banii. Care acești stînjeni de moșie ai preoților, le-au dat atunci judecata ca să stăpînească după cum să cuprindă în cartea de judecată ce fu la mîna Vărzariului și asemenea carte de judecată să văzu și la mîna moșnenilor. Iar în urmă, numiții săteni împreună cu cetașii lor au luat și acei stînjeni de moșie de la acei preoți și le-au dat bani dupe cum cumpărase de la Gheorghe Vărza <ru> înapoi, arătînd atunci înaintea judecății cum că ei sînt vechi moșneni, iar preoții aceia nu sînt moșneni vechi, ci sînt streini. Dar numitul Vărzaru zise că, după multele judecăți ce au avut cu mai sus-numiții săteni cu alți cetași ai lor, cerea acum ca să le dea bani pe acei 152 stînjeni de moșie, care bani îi întorsese preoților, și să ia acei stînjeni de moșie de la moșneni întru a lui stăpînire. Mai zicea numitul Sandu Vărzaru că un zapis de stînjeni 300 ce l-au dat tată-său Gheorghe Vărzaru la mîna moșnenilor cînd, împizmit fiind tată-său cu frații lui cei mai mari, atunci la judecată, au arătat numiții moșneni că au arsu și cerea ca și acel zapis să să cerceteze de către judecată și, dovedindu-se de rău, să să ia din mîna lor, ca nu cumva după vremi iarăși să facă cererea cu acel zapis și să mai umble prin judecăți.

Întrebîndu-se și numiții moșneni, ce au a răspunde la această pîră, [și] răspunse cum că Gheorghe Vărzaru cel bătrîn, tatul numitului Sandu, încă de cînd era om <în> viață le-au fost pus 300 stînjeni de moșie zălog cu zapis, dar trăgîndu-i la judecată Vărzarii pă dișii, acel zapis, nu tăgăduiră că n-au zis atunci înaintea judecății că au arsu, fără numai atunci ziseră că li s-au fost întunecat dreptatea, iar acum l-au găsit acel zapis și cerea ca, după coprirea aceluia zapis, să stăpînească ei, atît acei 152 stînjeni de moșie care i-au luat de la popa Marin i de la popa Tănase cu întoarcere de bani, cît să le dea și numitu Vărzaru încă stînjeni 148 dintr-acea moșie Căzănești pînă a să înlîni stînjeni 300 după zapisul Vărzariului celui bătrîn ce-l arată ei acum înaintea judecății, că tocmai acum l-au găsit, care zapis fu de statornicie, iar nu de zălogire.

Sandu Vărzaru, înpotriva aceluia zapis de vînzarea moșii ce au vîndut tată-său și cer moșnenii acum moșie, ne arată o carte de judecată cu leat 1759 noemvrie 9 a dumnealor veliților boeri, în care să vede iscălit dumnealui răposatu Constandin Dudescu vel dvornic i dumnealui răposatu Cosandin Crețulescu vel ban i dumnealui răposatu Constandin vel logofăt i dumnealui Dumitrașco Sturzea vel spătar i dumnealui Mihaiu vel vistier, în care să coprinde că frații cei mai mari ai numitului Sandu, aflînd de zălogire ce au făcut tată-său, n-au făcut tăcere, ci au fost tras pe moșneni la judecată. Unde fiind și Gheorghe Vărzaru cel bătrîn, tatu

lor, față înaintea judecății și însuși Gheorghe Vârzaru au arătat la judecată cum că au pus zălog la unii din oamenii moșneni, moșie din Căzănești pentru a sa trebuință, stînjeni 300 drept taleri 300, zălog, care zapis au fost arătat numiții moșneni atunci că au arsu. Ci dintr-acei zapis, popii lui Marin pe stînjeni 110 și popii lui Tănase pe stînjeni 52, le-au fost făcut zapise de statornicie în urma zapisului celui de zălojire, iar la trei părți Stoicăi i lui Tudor, dă stînjeni 54 și Radului i Badii sin Marin, dă stînjeni 40, și Stanciului i Radului sin Predii, dă stînjeni 27 și dinnaintea judecății le-au dat banii înapoi. Și arată dumnealor veliții boeri că au fost mărturisit Gheorghe Vârzarui, tatu numitului Sandu Vârzaru, cum că zapisele de vînzare le-au făcut acum de curînd înpizmit fiind cu copiii lui, și de au și pus la două zapise veleaț vechiu, dar sint de curînd. Și vrînd dumnealor a descoperi adevărul la zisele Vârzarului, au mersu de au jurat cu mîna pe sfînta evanghelie cum că acestelalte trei zapise, de Vârzaru sint făcute de curînd și cu veleaț vechiu, iar suma de stînjeni sint tot din zapisul cel mare de stînjeni 300 ce au arătatu atunci că au arsu și au găsit dumnealor cu cale ca să le dea acestora banii înapoi și așa Tănase și Alexe Vârzarui au dat Radului i Badii banii în divan, taleri 40 pe stînjeni 40, și Soicăi i Tudor iarăși le-au dat taleri 54 pe stînjeni 54 și zapisele le-au dat la mîna Vârzarilor ca să stăpînească moșiia, iar celorlalți cîți n-au fost dă față, hotărâsc dumnealor să le dea banii acolo la țară. Și așa au dat și Vârzarui bani și pe o parte de stînjeni 27 și taleri 27 după cum să văzu și zapisul dă către judecată, acum.

Iar dă ar mai căuta cinevași din moșneni a mai înșăla pe acel Gheorghe Vârzaru, furis, cu vreo vînzare de moșie, de nu vor fi copiii Vârzarului iscăliți împreună cu tatul lor, fiindcă era copiii lui de vîrstă, să nu să ție în seamă acea vînzare, fiindcă tată-său s-au cunoscut că au vîndut rău partea copiilor lui, pentru că această moșie nu au fost a lui Gheorghe Vârzaru, ci au fost rămas dă la moși, dă la stremoși și așa să vede că, după hotărîrea dumnealor veliților boeri, au întărit și măriia sa răposatu Scarlat Ghica voievod cu pecetea mării sale ca să urmeze acea stăpînire.

Ne arată și numiții moșneni o carte dă judecată tot a dumnealor veliților boeri cu leat 1759 noemvrie 15, iscălită tot dă aceiași boeri, în care să cuprinde că popa Marin să ție stînjeni 100, și 52 popa Tănase, dintr-acea moșie, dar după ce au purces pe la casile lor, preoții, au fost ișit Sandu i Stoica i Badea i Tudor i Stanciul înaintea dumnealor, zicînd cum că ei să trag din vechi moșneni, iar acei preoți sint oameni streini și cumpărători noi și atunci au fost cerut dă la judecată voe ca să le întoarcă banii preoților și să ia moșiia ei într-u a lor stăpînire. Și după arătarea lor, au găsit dumnealor cu cale ca să meargă la dumnealor ispravnicii județului ca să cerceteze cu amăruntul și de să vor dovedi după arătarea lor că sint vechi moșneni din cei ce au avut moșie pă vremea răposatului Mateiu vodă, să aibă voe a le întoarce banii. Și așa să vede că într-amîndouă cărțile de judecată să coprinde numai la 152 stînjeni de moșie ce s-au fost dat la doi preoți, iar nu pomenește nimic dă moșneni a avea și ei vreo parte dă moșie într-acei hotar Căzănești.

Arătînd iarăși într-amîndouă cărțile ale dumnealor veliților boeri pentru acel zapis ce cer acum moșie ei cu dînsul, de stînjeni 300, că au arsu, pentru care cerere judecata nu-i putu ajuta cunoscîndu-să că umblă rău și fără de nici un temei dă dreptate, pentru că de atunci, de ar fi știut ei că este acest zapis de al lor folos, nu l-ar fi tăinuit, ci l-ar fi arătat, ci, să cunoaște, căci către judecată au zis că au arsu și tocmai acum peste ani 16 fac cerire cu acel zapis.

Deosebit numai, arată Sandul postelnicele Vârzaru o carte dă la săboru sfintii Mitropolii cu leat 7271 februarie 1, iscălit Parthenie arhimandritu tismănean i Floru ierei hartofilacsii i părintele episcop Chiesarie ce era atunci arhimandrit, în care arată că din porunca mării sale Costandin Nicolae voievod, cum că Stan i Coman i Stanciul i alți cetași ai lor, moșneni din Căzănești au fost dat jalbă la măriia sa pentru Tănase i Alece Vârzaru, cerînd o parte dă moșie din Căzănești a unui Manciul stremoșu lor, zicînd atunci că satul, moșneni din Căzănești, s-au vîndut cu moșie cu tot la Radu armaș Vârzaru, iar partea dă moșie a Manciului au rămas nevîndută. Și înpotriva cererii, scoțînd Vârzaru un zapis cu leat 7174 a lui Mănăilă și a frățini-său State, feciori Manciului din Căzănești, ce scrie la mîna lui Costandin vel comis sin Radu vel armaș, unde zic că și ei fiind din satu acela și avînd și ei moșie în Căzănești și vîzînd că par-

tea lor s-au vîndut pentru dajdie, ar fi vrut să meargă la judecată. Dar apoi, citind hrisovu răposatului Costandin voievod Șărban, și văzînd cum că să coprinde și partea lor dă moșie, s-au fost temut a eși la judecată și s-au fost rugat de Costandin comisu dă le-au dat pentru pomană un loc dă casă înfundat dăspre hotaru Corbilor în Deal, iar ei n-au rămas cu moșie într-acei hotar, pentru că au stăpînit Vărzaru de atîta sumă dă ani. Și după dreptatea ce au cunoscut că au numiții Vărzari și după cercetarea ce le-au făcut, găsesc săboru cu cale, ca pe niște nemulțumitori să-i lipsească și dintr-acei loc înfundat și li dăpărtează dă stăpînirea moșii, care de la nici o judecată nici într-un chip să vede că nu le dă dreptate, pentru că ei însuși s-au vîndut pe acea vreme rumîni cu moșiile lor pentru bir.

Și tot numiții moșneni cu alți cetași ai lor, au fost mai tras la judecată pă Vărzari la dumnealor veliții boeri în vremea mării sale Ștefan voievod, zicînd că le-au luat Vărzarii moșia fără de nici o dreptate, în care să văzu iscălită dă dumnealui Radu Văcărescu vel vornic i Costantin Cîndescu vel logofăt i dumnealui Badea Știrbeiu vel vistier cu leat 1765 iulie 1, și dumnealor după cercetările ce au făcut în două rînduri foarte cu amăruntul, nu le dă dreptate, ci încă li arată ca pe niște neastîmpărători să să pedepsească, ca să fie și spre pilda altora, care anafora să văzu întărită și cu pecetea mării sale Ștefan voievod, dîndu-le dreptate Vărzarilor dupe cărțile ce le-au avut. Și tot acești moșneni, neodihîndu-să după atîtea hotărîri dă judecată, iarăși au fost mai tras la judecată pe numitul Vărzar la dumnealor boerii judecători din vremea armii rusești, după cum să văzu cartea dă judecată la mîna Vărzariului dată scrisă cu leat 1772 noemvrie 16, cum că Stan pașurul i Albul i Gheorghe i Stan uncheșu și Coman cu cetașii lui din Căzănești, au fost cerut parte dă moșie din Căzănești și dumnealor hotărâsc prin carte dă judecată ca să-i lipsească dintr-acei hotar.

Și iarăși neodihîndu-să, tot moșnenii din Căzănești cu alți cetași ai lor au fost tras la judecata divanului, iarăși în vremea armii rusești, cerînd iarăși moșie de la Dumitrul Vărzaru, care să văzu scrisă cu leat 1772 dichemvrie 2 și hotărînd dumnealor veliții boeri ca, pentru neastîmpărarea lor, să să certe la scara divanului cu cîte 50 toege pe talpe și să-i lipsească și du pă moșia Vărzarului.

Pentru care, și acum iarăși îl trase la judecată pe Vărzarul numiții moșneni și noi iarăși, după mărunta cercetare ce am făcut, vedem că cu zapisul ce cer ei moșie acum rămîne fără de nici un temeiu, pentru că acest zapis de stînjeni 300, atunci să cunoaște că ei l-au fost tîinuit și nu l-au arătat cînd și Gheorghe Vărzaru cel bătrîn au fost față, și ei atuncea au zis că acest zapis au fost dă zălojire și acum să vede dă statornicie, și la nici o judecată de atunci pînă acum nu l-au arătat pînă au murit Gheorghe Vărzariul și acum, după moartea lui, iarăși să scoală după atîtea judecări ca să mai ceară moșie dă la Vărzari. Dar ei de atunci să vede că s-au odihnit după însuși cartea dă judecată a dumnealor veliților boeri ce o avură la mîna, în care să coprinde că ei să-și caute cu preoții cărora li s-au dat 152 stînjeni, iar nimic de dinșii nu pomeniră a mai avea moșie într-acei hotar, ci încă îndepărtează la toate judecățile.

Ci, noi după dreptate, într-acești chip am găsit cu cale ca să stăpînească numitul Vărzariu moșia Căzănești cu bună pace dă către moșneni, însă afară dintr-acei stînjeni 152 ai preoților, mai virtos că această pricină dă judecată să vede cercetată și hotărîtă de răposatii frați boeri mari și bătrîni și cărțile să vād întărite și de domni, și peste atîtea hotărîri de judecată tot nu s-au odihnit numiții moșneni, ci cere moșie cu zapis ce nu e de nici o treabă.

Pentru care zapis, noi găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale ca să să ia din mîna lor și să să spargă ca nu după vreme să cază iarăși la mîna lor și iarăși să să scoale să ceară judecată, iar Vărzaru Sandul să stăpînească cu bună pace dă către moșnenii din Căzănești cu poprînsul¹ ei, fiindcă acei 152 stînjeni este deosebită. Noi așa am găsit cu cale, iar cea dăsavîrșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta.

1775, noemvrie 4.

Dumitrașcu Rac (oviță) vel vistier, Nicolae Dudescu vel vornic, Radu Văcărescu vel vornic, Pană Filipescu vel logofăt, B (adea) Știrbei biv vel logofăt.

¹ Așa în text.

Veliții boieri arată că aga Scarlat Greceanu din București se judecă la divan cu Gheorghe ceauș Floricică, ispravnicul județului Dimbovița, cerindu-i restituirea banilor împrumutați pentru a cumpăra vinăriciul din acest județ. Datornicul arată că parte din banii împrumutați au fost achitați la visterie. Se hotărăște să plătească restul și să se facă cercetare pentru banii dați la visterie. Domnul întărește.

15

1775
decembrie

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilanti voievod i gospodar zemle Vlahiscol.

După cercetarea ce am făcutu și domniia mea aceștii pricini, găsind judecata dumnealor veliților boeri dreaptă, o întărim și domniia mea și poruncim zapciu cel orînduitu să facă împlinire de la Gheorghe ceauș și el de va avea a-și căuta cu comisul Slătineanu cevași, poate prin judecată a-și căuta.

1775, decembrie 1.

Vătafu de copii dă divan adusă la judecată înaintea noastră pă dumnealui aga Scarlat Greceanu pîriș lui Gheorghe ceauș Floricică, cerind de la dînsul cu zapis taleri 1000, care bani l-au împrumutat la leat 1769 de a cumpărat vinăriciu din sud Dimbovița și i-au dat la visterie. Gheorghe ceaușu întii au tăgăduitu, zicînd că el n-au apucat să ia nici un ban din vinăriciu acela, ci dumnealui comisul Răducan Slătineanu, fiind tacsildar au luat acei bani. A doua zi aducîndu-să și numitu comis Slătineanu, au arătat înaintea judecății că dumnealui n-au strinsu banii vinăriciului, fără decît numitu Gheorghe ceaușu cu oamenii lui. Ci, fiindcă dumnealui era ispravnic la acel județu al Dimboviții și Gheorghe vrînd ca să triimiță banii la București, și temîndu-să de volintiri la drum, i s-au rugat de i-au dat taleri 700 ca să-i trimiță cu slujitori de județ la visterie, care bani zice că i-au și trimis. Mai zicea Gheorghe că dumnealui aga Scarlat să arate adevărînță că s-au dat banii în visterie. Dumnealui aga Scarlat arată că banii i-au dat la visterie, după cum toți ceialanți slujbași ce au cumpărat vinărici știu, iar adevărînță de la zaraf nu arată, zicînd că, pe acea vreme fiind zaraf Costandin cel mare, au murit, și adevărînță n-are de la cine aduce. Mai arată și aceasta că vinăriciu s-au vindut la septemvrie 5 și au fost ca să dea sfertu dintii banii jumătate peșin la visterie, după cum zice că i-au și dat, volintirii au venit la noemvrie 6, cum numai pă dumnealui aga Scarlat l-au lăsat visteriia de n-au dat banii. Care la aceasta dete mărturie și dumnealui paharnicu Ioniță Cîndescu că dumnealui au avut județu Rîmnicului cumpărat și banii i-au dat pă jumătate la visterie după cum și răvașu lui Costandin zarafu îl arată de datu banilor pentru încredințare care să cunoaște că dumnealui aga Scarlat Grecianu au dat banii. Mai arată dumnealui aga Scarlat că Gheorghe i-au dat din bani taleri 240 și au mai dat Gheorghe și rușfet taleri 140, însă cu taleri 70 ce au dat dumnealui ghinăriului Mihai Cantacuzino, fiind tovarăș cu aga Scarlat.

Deci, noi așa am găsitu cu cale și am hotărît să plătească Gheorghe ceaușu taleri 620 capete cu dobinda lor după zapisul lui, afară din taleri 240 ce i-au dat, cum și taleri 140 rușfetul care n-ar fi fost cu cale ca să i să ție în seamă rușfetu, numai fiindcă arată că și lui i-au cursu pagubă.

De aceia, am găsitu cu cale să i să ție în seamă și Gheorghe, orice socoteală va avea cu dumnealui comisul Răducan Slătineanu, prin judecată să-și caute, iar de are vreo bănuială cum că aga Scarlat n-au dat acei bani la visterie și banii ce au dat la comisul Slătineanu, iar nu i-au dat la visterie, să cerceteze Gheorghe și, dovedindu, prin deosebită judecată să-și caute. Și zapciu cel orînduitu să apuce să îplinească.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1, f.
32 v. - 33.

1775, iulie 22.

16

Domnul judecă în divanul domnesc pricina lui Costandin Cînepescul cu Costandin Stoenescul, care nu i-ar fi predat caprele vîndute. Se hotărăște cercetare de către mumbașir, cu soroc de două săptămîni.

1775

decembrie

6

Pisah gospodstvo mi. La judecata ce au avut în divan Costandin Cînepescul cu hagi Costandin Stoenescul pentru pricina dă capre 600, s-au hotărît de către domnia mea ca să aducă Costandin Cînepescul dovadă vrednică dă credință la zisa lui, cum că după ce au cumpărat acele capre de la hagi Costandin Stoenescul, cu zapis, au poruncit hagi Stoenescul păstorilor ce era paznici la însuși acele capre și vâtafului dă păstori, ca să nu-l îngăduiască a rădica și a-și lua caprele.

Și fiindcă arată la divan Costandin Cînepescul că la aceasta are dovadnici pe Precup vâtafu de păstori și pă însuși acei păstori care au fost la caprele acelea, pentru aceia rinduim domnia mea pe . . . ¹ păh<arnic> mumbașir ca să meargă, și pe care îi ca arăta Costandin Cînepescul că-i are dă dovadnici, să le arate trebuința ce este a da mărturie și a dovedi înaintea judecății divanului spre dăscoperirea dreptății lui Costandin Cînepescul, și oricarele dintr-aceia vor vrea dă a sa bună voie să viie la divan sa dovedească pentru aceasta. Iar fără voia lor să nu fiie volnic mumbașiru a rădica pe cinevași să-l aducă sau a face alt mumbașirlic, la care să pune Cînepescului și soroc dă 2 săptămîni. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 30 v.

1775, diehemvrie 6.

¹ Loc alb.**17**

Veliții boieri aprobă cercetarea și hotărrea luată de divanul judecătoresc în pricina dintre Toma Racotă și Sandul de la Nicopole, care nu a predat reclamantului socoteala întreagă privitoare la marfa ce dusesse stolnicului Niculae Bîrsescu. Domnul aprobă ca pîrlitul să plătească după socoteala făcută, aducîndu-se dovezi „vrednice de credință“.

1775

decembrie

7

Io Alicsandru Ioan Ipsilant bojiu milostiu.

Nefiind Sandu odihnit la hotărîrea dumnealor veliții boeri, au ișitu și la divan înaintea domniei mele unde s-au adus de față și stolnicu Bîrsescu și vechilu casii lui Racotă și făcîndu-să cercetare socotelii și condiilor ce pricinuiu Sandul că iaste năpăstuitu, pentru cele ce s-au cunoscut dă pricini și cu trebuință dă dovadă, am hotărît adică, din taleri 754,22 ce l-au dat judecata dator pe Sandul, stolnicului Bîrsescu, pentru taleri 125 ce s-au dat la hagi Ibiș peste taleri 1000, să aducă stolnicul Niculae Bîrsescu dovadă, fiindcă tăgăduiește Sandul. Iar ceilalți bani fiind netăgăduiți de Sandul că s-au dat dă Bîrsescu, hotărîm să-i plătească și zapciu să-i facă împlinire și ce va avea și el a-și căuta cu Dumitrache vâtafu să-și caute osibit. Așijderea și pentru taleri 850,33 ce l-au dat judecata pe Sandul dator lui Racotă, răspunzînd Sandu cum că Racotă, fiind în viață și ispravnic, i-au luat pentru această tovărășie marfă cojocărie de taleri 1600, la care arătînd vechilu lui Racotă că n-au fost marfă de atîta sumă dă bani, ci numai de taleri 500, și cum că însuși s-au vîndut acea marfă fiind și slujitori ai lui Racotă, s-au hotărît să aducă vechilu lui Racotă dovadă pe însuși slujitorii aceia sau și pe alții de va avea, cum că au prinsu numai acei bani, iar nu au fost pe cită zice Sandul și cum însuși și-au vîndut-o, și atunci să va face și pentru aceasta hotărîre. Și cînd va aduce Bîrsescu și Racotă dovezi vrednice, va rămînea Sandul iarăși dator.

Arh.
M
f. 2:

Diehemvrie 7, 1775.

Din luminată porunca domnului nostru Io Alicsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui ceaușu za aprozi, cu răvaș dă jalbă dă la 27 ale trecutului martie, au adus la judecată pe . . . ¹ adevăratu vechil, prin scrisoare din partea postelnicului Tomei Racotă cu Sandul dă la Nicopole.

Cere Toma Racotă dă la Sandu socoteala la 30918 ocă sare și 7 1/2 cîntare unt, care cu însuși banii lui au cumpărat-o, au încărcat-o și au pornit-o prin mîna Sandului ca să o ducă

și să o facă teslim în mîna dumnealui stolnicului Niculae Bîrsescu, să o vînză în tovărășie și să se dea, la aceste doaoă madele, sermaiaoa și partea ce i se va veni dobîndă. Sandul răspunse cum că toată această sumă dă sare și unt au luat și cu însuși cartea postelnicului Racotă, au dus-o și au făcut-o teslim în mîna dumnealui stolnicului Niculae Bîrsescu și dumnealui să cădea să dea socoteala vînzării. Niculae Bîrsescu nu tăgădui cum că au luat toată această sumă dă sare și unt dăplin și le-au vîndut, ci mai virtos, cum că au trimis și socoteala vînzării și a banilor cu Sandu, către postelnicul Toma Racotă.

Judicata cerind dă la Racotă socoteala ce i-au trimis stolnicu Bîrsescu, au și arătat-o care, cu amăruntu cercetîndu-să, s-au și izbrănit într-acest chip.

Socoteala de tovarășia ce au avut postelnicu Racotă cu stolnicu Bîrsescu și cu Sandu.

Taleri bani

1850	100	Sermaiaoa ce au pus la cumpărătoare cu taleri 200 ce i-au dat geremea, însă ;
}	910	— pe 18.000 ocă sare, cite taleri 5, suta, cu chiria pînă la marginea Dunării.
	357	— pe 8.500 ocă sare cite taleri 4,30 suta
	260	— pe 5.200 ocă sare cite taleri 5 suta
	123	100 pe 7, 1/2 cîntare unt po taleri 16 cîntaru ce s-au dat geremea la un polcovnic care s-au primiit dă toată tovarășia să-și ia.
200		
1850	100	

cît au coprinsu vînzarea la marfa ce arată mai sus după foae de socoteală care au dat-o dumnealui stolnicului Bîrsescu, însă :

}	1132	30	pă 12580 ocă sare, cite taleri 9 suta
	1558	81	pă 18338 ocă sare cite taleri 8,60 suta
	187	60	pă 7, 1/2 cîntare unt, cîntaru în taleri 27

2878 51

1850 100 cumpărătoarea

1027 71 buni dă inpărțeală, cite taleri 342, 63 dă om parte.

Socoteala postelnicului Racotă, precum și jos arată.

528 40 ce au plătit postelnicu Racotă afară din taleri 1122 : 60 ce s-au plătit din marfă și s-au împlinit sermaiaoa.

200 ce au dat gerimea polcovnicu

342 63 partea ce-i venea din ciștig.

1070 103

220 70 să scadă ce i-au luat, însă :

Taleri bani

}	850	33	200 pentru Mira, nevasta Badii
			20 70 pentru tirguielele dumnealui
			220 70

Socoteala dumnealui stolnicului Bîrsescu.

342 63 partea din ciștig

411 79 care i-au dat mai mult dă la dumnealui peste suma banilor ce i-au intrat în mîna din banii tăvărășii.

754 22

să-i ia dumnealui stolnicu Bîrsescul.

Socoteala Sandului.

1122	60	să-i ia pentru plata sării cu chiria afară din taleri 52840 ce i-au dat postelnicul Racotă dă s-au împlinit suma sermaelii,
342	63	ciștig
1465	3	să-i ia Sandul.

Ciți bani asupra Sandului.

3069	60	are să dea după condeile ce mai sus arată, însă :
		taleri bani
1098	60	pentru sare și chirii
24	—	pentru vamă
1152		ce i-au dat lui hagi Ibiș
250		i pac ce i-au dat lui hagi Ibiș
545		ce i-au dat vătafului Dimitrache în 4 condeie după cum socoteala stolnicului arată.
3069	60	

Tot banii ce stnt asupra Sandului.

1465	3	să scade ce-i are să-i ia dupe cum la socoteală arată :
1604	57	dator bun, să plătească, însă :
		taleri bani
850	33	postelnicu Racotă
754	22	dumnealui stolnicului Birsescului care orînduitu
1604	52	mumbașir are să-i împlinească de la numitul Sandu.

După această socoteală ce s-au făcut cu toată sirguiala și cu alegerea la fieșcare condeiu ce să vede, dăm platnic pe Sandul dă la Nicopoli cu suma ce au rămas să dea, adică taleri una mie șase sute patru, și bani 57, însă taleri opt sute cincizeci și bani 33 să-i dea postelnicului Racotă și taleri șapte sute cincizeci și patru și bani 22 să-i dea dumisale stolnicului Nicolae Birsescul care, buni dreptți au rămas să-i ia dă la Sandul și după aceasta rămîne i diiaforă a aceștii socoteli a lor, izbrănită și săvirșită și totdeauna între dinșii necerută. Iar pentru cite îndreptări și-au arătat numitul Sandul cu vătafu Dimitrache împotriva dumnealui stolnicului Birsescul, dumnealui prin adevărate mărturii ce au adus față, au rămas îndreptat și după bună înțelegere și cunoștința ce s-au dovedit la îndreptarea acei pricini, am judecat jalba lui să aibă a și-o face pentru numitu vătaf Dimitrache, iar nu pentru alt și într-aceștii chip am hotărît.

Neculae Știrbei, Nicolaie Brincoveanu, George Canale

Cercetîndu-să această judecată și innaintea noastră, fiind amîndouă părțile față, s-au citit din condeiu în condeiu toată socoteala și să văzu că socoteala este bună și pă dreptate,

Drept aceia, și noi de la judecată am hotărît orînduitu zapciu să fie următor întocmai după coprinderea aceștii cărți a face și împlinire.

1775, octomvrie 21.

Radu vel dvornic, Pană vel logofăt, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt.

¹ Loc alb.

18

Domnul hotărăște ca moșnenii Costandin, Ion și Staico din Negrești (Gorj), nemulțumiți de judecata de la Craiova și de la București a velișilor boieri, pentru parte din moșia Cincul, numită Tușuleasca, stăpînită de Nicolae Călescu, să se rejudece la divanul domnesc, aducînd mărturii vrednice de credință.

1775

decembrie

8

I gospodar zemle Vlahiscol. Credincios boerii domnii mele Nicoli biv vel sârdar, Ioniță Clogoveni biv vel sluger, sănătate ! Costandin, Ion și Staico de la Negrești din Gorju nefiînd odihniți la

hotărîrea de multe judecăți, atît de mai nainte cît și de acum ce li s-au făcut la Craiova și aici la dumnealor veliții boeri, pentru o parte de moșie Cincul ce să numește Tunșuleasca, care la toate judecățile această parte din moșie Cincul să vede dată tot la parte, cu care să pricinuiască ei acum adecă, la Nicolai Călescu. Care de la neamu Călescului au avut scrisorile întru zălogire boerii Bengești, zicînd numiții moșteni cum că și moșii lor și părinții lor și ei au stăpînit întru o stăpînire această parte de moșie întru o sută de ani de rînd pînă la leatu 1786, cînd cu o hotărnicie de boerinași li s-au luat de s-au dat la ceialaltă parte.

Deci, pentru aceste cuvinte de stăpînire, vrînd domnia mea a face cercetare de adevăru și zicînd ei că au și mărturii, iată am ales și rînduim pe dumneavoastră de credincioși și vă poruncim ca nu din moșneni de ai lor, ci de alții streini înprejurenii și vrednice mărturii, de vor vrea să-i aduceți înaintea dumneavoastră și bună cercetare făcîndu-le, întîi ce oameni sînt, al doilea ce știință au, să luați în scris mărturia lor supt iscălituri, care adevărite și de dumneavoastră să o trimiteți aice la divan cu înștiințare către domnia mea ca să o avem să li se facă hotărîre.

Pentru care, într-adinsu trimisăm acest numbașir, slugă domnii mele, aprod, iar vechile scrisori ale lor, luîndu-să de la mină, s-au poprit aice la canțalarie supt pecetea domnii mele pînă să va face cercetarea stăpînirii ca, de va rămînea cerirea lor bună, să li să dea iarăși la mină precum sînt, iar de va fi cerirea lor ră, să li să șteargă cuvîntul ce iaste de trebuință dintr-insile. Tollico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 1,
f. 32.

1775, dichevrvie 8.

Domnul judecă în divan pricina lui Matei Popescu postelnic cu Vlad vâtaful de postăvari, chezaș al popii Radu Deleimon, pentru o datorie de 680 taleri. Pîrîșul arată că are și el chezaș pe cumnatul său Ianache căpitanul. După mai multe soroace, se hotărâște ca datoria popii s-o plătească chezașul principal, Vlad vâtaful.

19

1775
decembrie
15

Gospodar zemli Vlahiscol. Înaintea domnii mele la divan au eșit Mateiu postelnic Popescu, ginerile Tomii Racota postelnicel ce au murit, pîrîș Vladului vâtaf de postăvari, zicînd că soerisău avînd să ia taleri 680 de la un popă Radu Deleimon, pe care apucîndu-l dă bani, iar numitul Vlad vâtafu l-au luat în chezașie cu zapis și cu soroc pe om, la care soroc neaducîndu pe om, și mai dîndu și alte multe soroace, și tot neaducîndu, cere dreptate a i să împlini de la dînsul.

Față fiind la di van și Vlad vâtafu, s-au întrebat ce are a răspunde și n-au tăgăduit însuși cum și ia și multe soroace ce i-au tot pus, fără numai arată că, popa lipsînd în țară și fiind dat și de dînsul pe chezașia unui Enache cumnatu său, cere ca de la Ianache căpitanu să facă această împlinire lui Racotă, de bani, care fiindu și Ianache căpitan, măcar că nu-și tăgădui chiezășia, dar zapisu îl are Mateiu postelnic de la Vladul vâtafu, iar nu dă la Ianache căpitan, după care zapis, rămîne el dator lui Racotă și Enache, căpitanului.

Ci dar, fiindcă și pentru socru lui au dat Mateiu postelnicel îngăduială Vladului, multă vreme, și pe cît să cuvine, încă și mai mult și-au făcut datoria de l-au tot așteptat, acum hotărîm să plătească banii și zapciu cel orînduit să-l apuce să facă împlinire și dînd banii să ia zapisul popii de la mina lui Mateiu și pă urmă cu porunca domnii mele, osibit să va face și Vladului împlinire de la Enache căpitanu cum, și lui Enache căpitan asemenea i să va face ajutoru ce să cuvine spre a-și putea și el de la preot a-și lua banii. I i. saam receh gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 1,
f. 41.

1775, dichevrvie 15.

Divanul caimăcămiei arată prin anafora că Lepădat și părtașii lui din Glodeni (jud. Gorj), înorși din țări străine, prăsc pe sătrarul Radu Crăsnaru din Tg. Jiu, care prin viclesugul lui Lazăr, ginerele unui moș al Crăsnarilor, stăpinea moșia Ohaba din hotarul Glodeni. Judecata dă lui Radu Crăsnaru dreptul de stăpînire asupra moșiei. Domnul însă hotărăște că acest drept îl au Lepădat și părtașii lui, iar Crăsnaru să-și caute partea de moșie de la Lazăr.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscol.

Cercetindu-să de către domnia mea cu divanu această pricină, s-au cunoscut că Lepădat și cu părtașii lui au fost asupriți atît de către Crăsnariu, căci Lazăr, avîndu moșia lui, nu căuta a o stăpîni pe aceia pentru datorie, ci au luat moșia jăluitorilor, părintească, căci era alătura pe lingă moșia lui și mai cu îndemină, cit și de către frații lui Lazăr, că tănuia partea dă moșie a lui Lazăr ca să să folosească ei dă dînsa și să păgubească pe jăluitori de pămîntul lor.

Pentru care, dovedindu-să ficlesugu lor, am hotărit ca Lăpădat cu părtașii lui să-și ia moșia lor intru stăpînire cu venitu împreună, fără nici o dare dă bani, pentru care venit, poruncim dumatile, sârdar Niculi is<pravnice>, să cercetezi și să le faci împlinire de la Crăsnariu, iar Crăsnariu să-și caute partea dă moșie a lui Lazăr, pentru care, cu osebită să poruncește dumneavoastră cum să urmați a face și lui împlinire. Și pentru a-și putea jăluitorii stăpîni moșia lor cu pace, li s-au dat la mină această carte, care însuși frații lui Lazăr au mărturisit că are Lazăr moșie și stă slobodă.

1775, diechemvrie 18.

Preainălțate doamne,

Din luminată poruncă înălțimii tale, vătăful de visterie au adus la judecată pă Lăpădat i Ion, Nicolae și Dumitrașco de la Glodeni sud Gorj, pîrși sătrarului Radului Crăsnaru sin Dumitrașco Crăsnariu de la Tirgu Jiului sud Gorj, zicîndu că un gi<ne> re al moșu<lu> i lor, anume Radul, au fost purcar la Dumitrașco Crăsnariu, tatu numitului sătrar Radului Crăsnariu, și răfuindu-i 24 de rîmători l-au pus la închisoare și moșu lor au luat în chezășie pe acel Lazăr gineri-său, pe om, iar nu pă bani, pe carele om cînd îl va cere, să i-l dea, și cînd i l-au cerut i l-au și dat. Și după ce i l-au dat în mină, au scăpat acel Lazăr purcaru, iar numitul Dumitrașco Crăsnaru au apucat pe acel moș al lor și l-au pus la închisoare luîndu-i un cal, un bou, treizeci oi cu capre, 22 rîmători i taleri 10 într-un rînd, și într-alt rînd, taleri 34, 60 și așa zice că au scăpat de la închisoare moșu lor. Și după moartea părinților lor, s-au instrăinat în țară și acum sint șapte ani de cînd au venit iarăși la pămîntul lor și avînd o moșie ce să cheamă Ohaba ot hotariu Glodeni tot în sud Gorj, cînd au venit, au găsit moșia aceia stăpînindu-să dă numiții Crăsnari tot pentru acea pricină a rîmătorilor acelora ce i-au răpus acel Lazăr purcaru, ginerele moșului lor.

Făță fiind și Dumitru păharnicelu, vechil fiind dăspre partea sătrarului Radului Crăsnaru, ne arăta o carte dă judecată a sârdarului Nicoli i a slugerului Ioniță Glogoveanu, ispravnici acelui județ al Gorjului, scrisă de la august 22 cu leat 1775, în care scrie că înfățișînd atît pe numiții jăluitori, cit și pe numitu Radul Crăsnaru, au cercetat și au văzut la mina sătrarului Radului Crăsnaru zapise și alte cărți de stăpînirea acei moșii, iar la mina numiților jăluitori n-au văzut nici o scrisoare, fără dăcît au zis că are mărturii carii știu de pricina acei moșii, și au adus pe acele mărturii de față înaintea numiților ispravnici și au dat mărturie că, fiind acel Lazăr păstrător la Dumitrașco, tatu sătrarului Radu Crăsnariu, ar fi răpus 24 de rîmători și, neavînd cu ce plăti, l-ar fi luat în chezășie socri-său Stroe Căpeneanu, moșu numiților jăluitori, pe om, iar nu <pe> bani. Și la soroc i-au dat omul și după ce i l-au dat, ar fi fugit și au apucat pe Stroe Căpeneanu, moșul lor, pentru gineri-său Lazăr și l-au pus la închisoare și i-au luat un cal, un bou, 15 oi, 15 capre și taleri 10, cum și dă la Dan, fratele acelui Lazăr, 22 rîmători, oprîndu-i și din simbria lui, taleri 9,60 pentru frate-său, au mai luat și de la alt frate tot al lui Lazăr, anume Mirea, taleri 25, Aceștea toate le-au arătat acele mărturii înaintea numiților ispravnici, cum că le-au luat Crăsnaru de la dînșii, tot pentru acei 24 de rîmători în urma acei judecăți. Au eșit mărturie Dan Cioaric i cu frate-său Mirea, frații acelui Lazăr purcaru, ginerele

moşului jăluitoilor, carii au dat mărturie în scris cum că acele mai sus-arătate dă acele mărturii ai jăluitoilor ce le-au dat ei, sint date la comisu Gheorghişă Crăsnariu sin Dumitraşco Crăsnaru pentru datoriia lor, iar nu le-au dat pentru fratele lor, Lazăr, căci ei n-au fost chezaşi pe dinsul, nici au avut vreo trebuinţă să-l plătească de datoria lui. Care la acea scrisoare de mărturie ce au dat ei, este iscăliţi martori ciiva din boerii Poenari, cum şi alţii ce au auzit din gura lor. Asemenea au iscălit şi Ioniţă Glogoveanu sluger, ispravnic al acelu judeţ, cum că au auzit din gura lui Dan Cioricul şi a Mirii, fraţii lui Lazăr, cum că acei bani şi rimători ce au dat ei, i-au dat comisului Gheorghişă Crăsnar sin Dumitraşco Crăsnaru pentru datoriia lor, iar nu pentru frate-său Lazăr. Care, numiţii jăluitoi acestea nu le-au mai arătat la nici o judecată ce au mai avut mai înainte cu numiţii Crăsnari tot pentru această moşie, ci numai la acea judecată au arătat acele mărturii, care mărturii n-au nici un temei, dă vreme ce au mărturisit însuşi fraţii acelu Lazăr ce au dat acei bani şi dobitoacele, cum că n-au dat pentru Lazăr, ci au dat pentru ei, find datori numitului Gheorghişă Crăsnaru.

Deci, cercetind şi noi acele zapise şi scrisori ale sătrarului Radu Crăsnaru cu amăruntu, unde faţă fiind şi numiţii jăluitoi, să văzu că zăpisul cel ce l-au dat Stroe Căpăneanu, moşu lor, de vnzarea acei moşii, este scris de la leat 1753 avgust 25, carele dă acea moşie numiţilor Crăsnari, să o stăpînească cu pace de către tot neamul lor, drept taleri 68 ce-i mai rămăsele dator pină la taleri 131, fiindcă ceilalţi bani îi plătise, iar aceşti taleri 68 neavindu-i, i-au dat moşia aceasta, fiindcă şi el o avea cumpărată dă la boerii Poenari tot într-aceşti bani.

Carele cind au vindut moşia Crăsnarilor într-aceşti bani, să vede o ţidulă a răposatului banului Geanooglu fiind pă acea vreme medelnicer şi ispravnic al acelu judeţ Gorj, cum că au înştiinţat pe rudele lui Stroe Căpăneanu ca, ori să dea acei bani, sau să iscălească zăpisul dă vnzare, şi nici au dat bani, nici au iscălit zăpisul. Şi dă vreme că numitu sătrar stăpîneşte acea moşie dă sint ani 22 şi la ce judecăţi s-au judecat cu dinşii i-au rămas, după cum să văzu şi cărţi de judecată la mina lui Dumitru păhărnicele, vechil Crăsnariului, dar am întrebat pă jăluitoi de au vreo scrisoare de la vreo judecată sau [de la] vreun zăpis dă acea moşie, şi n-avură, ci numai cu gura căuta să ia acea moşie supt stăpinirea lor.

Drept aceia, şi noi am găsit cu cale să stăpînească sătraru Crăsnaru acea moşie după zapisele ce are la mină, după cum au stăpinit pină acum cu bună pace de către Lăpădat, Ion, Nicolae şi Dumitraşco jăluitoii. Părerea noastră este într-acestaşi chip, iar hotărîrea cea desăvirşită rămîne a să face de către innălţimea ta.

Arch. St. Buc.
Ms. nr. 1,
f. 39 - 40 v.

1775, octomvrie 23.

Veliţii boieri arată prin anafora că Stanciul, Maria, Costandin şi Ion din Negoeşti (jud. Gorj), pirăsc că Maria Bengescu le-ar fi impresurat moşia. Aceasta dovedeşte cu cărţi şi hrisoave că o stăpîneşte de 50 de ani şi i se recunoaşte dreptatea. Domnul întăreşte.

21

1775
decembrie

22

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlaşca¹.

Cercetind şi domniia mea pricina aceasta şi însuşi pirişii neputind tăgădui nestăpinirea lor dă cinzeci dă ani, şi cererea lor peste atita sumă dă ani fiind şi făr'dă nici un temei dă scrisori şi vrednice dovezi, iar la mina Marii Bengeascăi văzind cărţi dă judecată şi stăpinire vechie, am întărit şi domniia mea hotărîrea dumnealor veliţilor boeri, ca o dreaptă.

1775, dichemvrie 22.

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă păhărnicele au adus la judecată pe Stanciul i Mariia i Costandin şi Ion de la satul Negoeşti sud Gorj, pirişi dumneaei Marii Bengeascăi, zicind că moşii lor avind o moşie ce să chiamă Negoeştii în hotaru dă jos tot într-acel judeţ al Gorjilor, au stăpinit pină la o vreme cu pace, iar apoi le-au impresurat numita jupineasă moşia. S-au întrebat şi dumneaei jupineasa Bengeasca cu ce stăpîneşte acea moşie şi ne arată cărţi şi

hrisoave domnești, care moșie să vede că o stăpânește dumneai dă sint ani 50, și numiții jăluitori într-acești ani n-au stăpinit nicidăcum, după cum și însuși ei tăgăduiră, după cum să arată în cartea dumnealor ispravnicilor și altor boeri din partea locului dă acolo, dă cercetarea ce arată că au făcut și cum au stăpinit numita jupineasă atfția ani.

Ci, dă vreme ce stăpînirea numiții jupnesii să vede a fi bună, fiind cu cărți și cu hrisoave domnești întărită, și, mai în scurt, că numiții jăluitori au fost acolo în partea locului dă atunci pînă acum, cum dă n-au făcut piră și dă avea dreptate să o fi luat întru stăpînirea lor, și peste 50 ani cer să ia moșia, la care cerere a lor, n-au nici o dreptate.

Arh. St. Buc., Ms. nr. 1, f. 42 v. - 43 v.

Ci, noi așa găsim cu cale ca, după cărțile și hrisoavele ce are numita jupineasă la mină, după cum au stăpinit pînă acum, să stăpînească și de acum înainte cu bună pace dă către numiții jăluitori, iar cea dăsvîrșită hotărîre rămîne a să face dă către înălțimea ta, iar acele cărți cu care turbură divanu, să li să ia de la mina lor.

1775, diehemvrie 16.

Niculae Dud<escu> vel vornic, R<adu> vel dvornic, Ștefan Pirș<coveanu> vel logofăt, Scarlat <al> 3<-lea> logofăt.

¹ Așa în text.

22

1776
ianuarie
10

Domnul hotărâște asupra stăpînirii moșiilor Oltenița (Ilfov) și Rătunda (Buzău) cumpărate de frații Mihai și Pîrvul Cantacuzino de la neamul Alexenilor, după ce un frate al vînzătorilor, Grigore, întors din străinătate, ceruse protimisii și Pîrvul Cantacuzino vînduse moșia Rătunda mitropolitului.

Gospodar zemli Vlahiscol. Dat-am domnia mea această carte, excelenții sale ghinăral maior Mihăilă Cantacozino, ca să aibă a ținea și a stăpîni în hotaru moșii Olteniții sud Ilfov, partea ce o are dă cumpărătoare de la Costandin Cocorăscu, care această parte dă moșie de la Cocorăscu împreună cu alte trei părți ale Alicsenilor, tot dintr-acei hotar, fostu-le-au cumpărat în tovărășie frățește, excelenția sa ghinăraru împreună cu răposatul fratile excelenții sale, biv vel spătar Pîrvul Cantacozino, însă părțile Alicsenilor în bani gata taleri 600 și cu o moșie Rătunda ot sud Buzău, schimb drept taleri 400, i partea Cocorăscului în taleri 400 care fac piste tot taleri 1400, din care taleri 200, pe jumătate, au fost să-i dea excelenția sa ghinărariul, cari i-am și dat, însă taleri 400 Cocorăscului pentru partea ce s-au numit mai sus i taleri 300 Alicsenilor, iar taleri 200, pe jumătate, au fost să-i dea răposatu Pîrvul Cantacuzino, din care au dat și dumnealui gata, taleri 300 Alicsenilor. Iar pentru taleri 400 au răscumpărat dă la preasfinția sa părintele mitropolitul, moșia ce s-au numit mai sus, Rătunda ot sud Buzău, de au dat-o Alicsenilor și asemenea au luat și zapisul vînzării pă numele excelenții sale și pă numele răposatului spătar Pîrvul, atit de la Alicseni, cit și dă la Cocorăscu, dupe care le-au și stăpinit frățește pînă acum la leatu trecut 1775, cînd viind Gligore Alicseanu din striinătate și pornind jalbă, cum că frații lui, anume Costandin și Ștefan, Alicseni, făr'dă știrea și vrerea lui au vîndut acele trei părți dă moșia Olteniții și făcînd cerere dă protimisii a și-o răscumpăra, au dat dreptate a întoarce Grigorie, atit moșia Rătunda, schimbul, cit și bani taleri 600, și să ia moșia Oltenița. Dă care schimb, arată domniile mele cu anafora și preasfinția sa părintele mitropolitul, cum că această moșie Rătunda cînd au răscumpărat-o spătar Pîrvul dă la preasfinția sa, banii nu i-au dat.

Și fiindcă să află păgubaș pînă acum și dă bani și dă moșie, au rămas ca să ia preasfinția sa moșia înapoi, iar banii, taleri 600 ce didese boierii Cantacozinești, i-au întorsu Gligorie Alicseanu acum prin mîna boierului domniile mele vătafu dă aprozi Thoma, însă taleri 300 excelenții sale ghinărariului, iar talerii 300 fiind ai răposatului spătar Pîrvul, am poruncit domnia mea orînduitului zapciu ca să-i pue între celelalte averi a răposatului ca să să înaprîță la datornicii ce au a lua, și și-au luat Grigorie Alicseanu moșia înapoi, cum și părintele mitropolitul moșia Rătunda, rămîind bună cumpărătoare a boierilor Cantacozinești în hotariul Olteniții numai partea dă la Cocorăscu. Care parte, măcar că era a fi și aceasta în tovărășie, după cuprînderea zapisilor, dar dă vreme ce răposatu spătar Pîrvul, taleri 400 a părții sale din taleri 700 ai aceștii tovărășii, nu i-au fost dat nici pînă acum și părintele mitropolitul și-au luat moșia înapoi

au rămas tovărășia a să socoti numai la taleri 600 ci¹ au dat Alicsenilor, care acum și-au luat casa răposatului, partea sa înapoi, iar această parte dă moșie de la Cocorâscu, fiind numai cu banii ghinăriiului cumpărată, rămîne a să stăpîni numai de către exelenția sa, singur, fără dă a pretenderisi datornicii casii răposatului spătar Pîrvul, cevași.

Deci, pentru întărirea dreptății exelenții sale ghinăriiului Cantacozino, pentru această parte de moșie a Cocorâscului ca, oricui va vrea să o dea sau să o vinză făr' dă nimic pricină dă zaticnire, am dat domnia mea această carte cu domneasca noastră pecete. I i. saam recheh gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 1,
f. 52-54 v.

1776, ghenarie 10.

¹ Corect : ce

Zapis de chezășie dat vel banului Ghica de către Stanciu Mălândroi, brutarul din București, și Ștefan Stamatovici, prin care cer libertatea din închisoare a lui Dumitru buluc-bașa și Mladin căpitanul din Mehedinți, asigurînd că aceștia se vor muta în jud. Mușcel sau Prahova și nu vor mai face fapte rele.

23

1776
ianuarie
12

Adică noi carei mai jos ne vom iscăli, încredințăm cu zapisul acesta la cinstită mina dumnealui vel banu Ghica, precum să știe că puindu-să la închisoare din porunca mării sale lui vodă, Dumitru buluc-bașa i Mladin căpitan ot sud Mehedinți pintru niște pricini care să află în bănuială că ar fi făcut peste Olt, pe care văzîndu-i că șad la închisoare am căzut noi cu rugăciune că să sloboză în chezășia noastră. Fiindcă să afla în prepunere, s-au luat în chezășia noastră, precum că să vor muta dincoace de Olt, ei cu nevestele împreună și cu tot avutu lor și să vor muta cu șaderea într-aceste 2 județe, ori în Mușcel, sau în Prahova. Care oameni așăzîndu-se la aceste județe, nu să vor afla în nici o faptă rea făcînd. Și de a noastră bună voe am primit această chezășie pă oameni și deosibit de chezășia noastră și însuși acești căzuți în prepunere Dumitru buluc-bașa i Mladen căpitan s-au luat și ei în chezășie unul pă altul, ori lipsînd vreunul, ori aflîndu-se în fapte rele, să dea seama unul pentru altu.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 54 v. - 55.

Și pentru mai adăvărată credință am iscălit mai jos puindu-ne și degitile ca să să crează.

1776, ghenarie 12.

+ Eu Stanciul brutaru Mlăndroi¹ ot mahalaoa Mihai-Vodă din București, chezaș pă Dumitru buluc-bașa.

+ Eu Ștefan Stamatovici brat Dumitru buluc-bașa, chezaș pă amîndoi.

Și am scris eu Petrache logofăt de taină.

¹ Așa în text.

Veliții boieri arată prin anafora că moșnenii din Hizești cer să li se dea plată mai mare pentru vadra de păcură scoasă din puțuri mai adînci și propun aprobare de spor. Domnul întărește.

24

1776
ianuarie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, așa să să urmeze, ca să să mai dea moșnenilor de către vameși încă cîte cinci parale de către vadra de păcură.

1776, ghenarie 15.

Preafînălate doamne,

După al doilea jalbă ce au dat mării tale moșnenii de la Hijăști¹, cerînd să li să pecetluiască anaforaoă ce s-au făcut de către noi către înălțimea ta cu trecuta lună lui dichemvrie,

arătînd obiceiul ce au avut a lua ei mai nainte de la păcura ce ese du pă moșiia lor, care păcură o iau vameșii de la Văleni, arătînd și părerea noastră în ce chipu ni s-au părut a fi cu cale la această vreme. Și arătăm înălțimii tale că atunci la cercetarea ce s-au făcut, fiind față dumnealui vameșu Ștefani și dumnealui neștiind în ce chip este pricina, am făcut acea anafora după arătarea moșnenilor și văzînd că puțurile dă păcură să sapă cu adîncime multă și cu grea cheltuială, iar nu este păcura în față cum este la Cimpina, am fost găsit cu cale săpătura puțurilor să fie a moșnenilor, iar scoacu apii cu păcura ce să scoate an de acolo, să o înpartă vameșu cu moșnenii, iar pe-n doaoă.

Deci, acum de iznoavă aducîndu ceaușu dă aprozi pe moșnenii de la Hejești i pe ceaușu Panait Matraca, care au fost vameș mai nainte la Văleni și știe ce folos au moșnenii de la păcura ce ese pe moșiia lor, ne arată într-acestași chip că acest ort ce este obiceiul de la moșnenii, de la vameș, dă toată vadră dă păcură, il ia pentru săpătura puțurilor și pentru cheltuiala ce au la locul păcurii cu apa peste an, iar pentru dijma moșii au obiceiul dă iau moșnenii toată păcură ce ese dintr-acele puțuri, dă la Vovedinie pînă la Sfintu Vasile, adică în 40 dă zile, care, la aceasta, nici moșnenii nu tîgădui.

Ci, dă vreme că curgerea pricinii este într-acestași chip, am găsit și noi cu cale ca după cum s-au urmat pînă acum, dă au săpat moșnenii puțurile cu cheltuiala lor și păcura peste an au scos-o tot cu cheltuiala lor și au dat-o vameșilor și lua cite un ort dă vadră și avea și ei obiceiul dă lua, pentru dijma moșii într-aceste 40 dă zile, păcura, să să urmeze tot asemenea după cum să coprinde și în cărțile domnești cele ce au la mina lor.

Dar fiindcă ne-am înștiințat că puțurile acum să sapă mai cu adîncime și au mare cheltuială, după cum am arătat mării tale în anafora cea dintii, și dă vreme că vameșii acum o vind cu preț mai mare, găsim cu cale, dă va fi mila mării tale, ca peste acest ort ce au obiceiul dă-l iau dă la vameși dă toată vadră dă păcură, să li să dea mai mult moșnenilor, cite cinci parale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 55-56.

Părerea noastră într-acestași chip este, iar hotărîrea, desăvirșită hotărîre, să va face de către înălțimea ta.

1776, ghenarie 14.

¹ Corect: Hizești.

25

1776
ianuarie
15

Domnul înștiințează pe ispravnicii de județ că intruelt slujbașii vorniciei, căpitani de plasă și zapcii, nu fac cercetări cinstite ci abuzuri, li se iau acele atribuțiuni, urmînd ca ispravnicii să facă cercetări și judecăți și să nu se ma ia gloabă. Se fixează „colac” plătibil de stăpînul vitelor pierdute aceluia care le-a găsit.

Gospodar zemle Vlahiscol. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud, . . .¹ sănătate ! Vrînd domniia mea a să urma dreptate și bună orînduială întru toate, nu am lipsitu și nu lipsim, de cînd ne-au învrednicitu domnul Dumnezeu cu domniia țării aceștia a griji și a cerceta pentru cele bune neurmte și de folos [și] îndreptare, a le întări, iar cele rău obișnuite a le rădica și a nu mai fi.

Deci, după cercetare ce am făcutu și pentru slujba vorniciei, văzînd domniia mea multe nedreptăți urmîndu-să în țară de către cei rînduiți cu această slujbă, căpitani ai plășilor, zapcii mici și alții proști ce nu sint vrednici nici a judeca sau a cunoaște vreun drept, sau măsura vinii cuivași, și de unde nu să cade, globesc, așjiderea și de unde s-ar cădea fără de măsură iau, jăfuind și prădînd cu un cuvînt de obicei.

Care această voe ce au unii ca aceia rînduiți ori de către dumnealor vel dvornici, ori de către ispravnici a umbra printre lăcuitori de caută vini și pricini de a globi și a face de sineși hotărîri, cunoscîndu-o domniia mea fără de cale și numai o pricină de jaf, iar nu alt folos și îndreptare a vreunii buni orînduiei, neurmînd acei orînduiți pînă cit să cuvîne, cu hotărîre am rădica domniia mea de tot această slujbă a vorniciei, ca să nu mai fie, nici să să mai numească, lipsind

luările ce să nimea gloabă și în locu acestui venit ce era al dumnealor vel dvornici, am rinduitu domnia mea a avea dumnealor, alt venitu.

Ci dar, oricare va avea jalbă de stricăciuni la bucate, fiindcă domnia mea avem ispravnicii și judecători rinduiți la fieșcare județ, să dea <pl> îngere la ispravnicii județului și ispravnicii, după orînduiala judecării cercetînd și prin carte de judecată hotărînd, păgubașului să-i facă împlinire pagubii și zăciuiala ce iaste obișnuită a o da cel ce ia, jumătate să o dea acela, iar jumătate să ia de la acela ce au făcutu vitele lui stricăciune piste paguba ce au împlinitu păgubașului, ca să fie spre învățatură și cîndu după aceasta nu va lipsi iarăși a păzi vitele lor și vor mai face stricăciune, atunci vom hotărî a să și pedepsi, iar gloabă să nu mai fie de acum înnainte. Însă, pentru jumătate zăciuială ce zicem a o da cel ce are a i să împlini, să nu cumva să să supere a să cere înnainte, ci cînd i să va împlini paguba, atunce va da zăciuiala, iar într-alt chip să nu i să ceară, că viindu-ne vreo jalbă, atunci veți cădea în vină, așijderea și pentru pripasuri. Care vorniceii, pentru ca să-și înnulțescă venitu lor să cîștige, urma a lua vitele oamenilor și du pă unde le avea stăpînii lor lăsate la pășuni în cîmpu și du pă prejuru-le numindu-le perđute și găsîte prin alte locuri și pînă nu lua de la dînșii banii pripasului nu le da, iar altele dosindu-le și nearătîndu-le la vederea păgubașilor, le perdea păgubașii de tot, find cîștigul vorniceilor numai spre această pornită a cîștiga și a să folosi.

Pentru aceia dar, după cum am zis, să lipsească de tot vorniceii du prin țară și, cînd să va întimpla pripas, însă vită cu adevărat perđută, streină, a nemeri lîngă vreun satu și după dînsa nu va fi păgubașu, atunci satu acela unde va nemeri să ia vita aceea în pază și, viind stăpînu ei a doă zi ori a triia zi, sau pînă într-o săptămînă, să aibă acel păgubaș a da la cel ce ya găsi vita lui cea perđută, 30 de bani de vită pentru colac și pentru căutare acei vite și așa să și-o ia, iar pînă la o săptămînă, de nu va veni stăpînu ei, atunci mai mult neștiindu-o, să o ducă satu la ispravnic județului și să-și ia de la ispravnic colacu, acei cite bani 30 de vită.

Așijderea să-i dea ispravnicu și adeveriță acelu om, de cite și ce fel de vite au adus cutare om din cutare satu cu părul vitei anume și ispravnicu luîndu-le și rînduindu-le la căutare cînd să va afla stăpînu și va dovedi vita că iaste a lui, să o ia și să dea de cal taleri 1, bani 30, de bivul bani 80, de vită bani 80, de rîmătoriu bani 30 și de oae i de capră bani 6, iar mai mult să nu să supere a li să face cerere, nici să li să dosească vitele oamenilor, că orcînd să vor dovedi, atunci veți avea a da răspunsu și vă veți necinsti pentru o faptă ca aceia.

Ci dar, să puneți să să citească carte aceasta întru auzul tuturor în tot județu, ca să fie lăcuiorii înștiințați de hotărîrea ce am făcut domnia mea. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 1,
f. 57-58.

1776, ghenarie 15.

¹ Loc alb.

<Divanul judecătorese> arată prin anafora că Coslandin Prună cu cetașii săi din Negoesti (jud. Gorj), după multe judecări, se rejudecă cu Nicolae Cătescu din Comănești (Gorj) pentru moșia Cincu din același județ, pe care acesta o avea danie. Se hotărâște ca Nicolae Cătescu s-o stăpînească. Domnul întărește anaforaua divanului, iar 12 boieri să facă cercetare și hotărnicie.

26

1776
februarie

3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Înfățișîndu-să și înnaintea domnii mele la divan amîndoa părțile, după hrisoave și cărți cum și după urmarea stăpînirii, s-au cunoscut că Bengearca are dreptate și am hotărît a-și stăpîni partea sa pe cit i să va conveni într-acei hotar. Fără dă numai, de vreme <ce> jăluiorii ziseră cum că la hotărnicia, ce scrie mai jos că s-au făcut dă doi boerinași, s-au asuprit și cum că ei nici că știu, nici au fost față, s-au orînduit acum a să face hotărnicie dă 12 boeri în față locului ca să facă cercetare și, de să va găsi că au făcut acei doi boerinași vreo nedreptate ori la suma stînjimilor, ori la deosibirea părților, nedînd fiștecăruia locul său pe unde i s-au convenit, dumnealor să îndrepteze acum și, după alegerea ce vor face acum, cu dreptate să știe și să stăpînească.

1776, februarie 3.

Preadnălțate doamne,

Din luminată porunca Innălțimii tale, vătafu de aprozi aduse la judecată pe Constandin Prună i Ion i Staico din satul Negoști sud Gorji, piriși asupra lui Nicolae Călescu ot satu Cămănești¹ sud Gorj zicind că, avindu ei o moșie în hotaru Cincului tot într-acei județ, iar mai sus-numitu Nicolae Călescu au fost mersu la dumnealor boerii caimacami ai Craiovei și cu hrisov mincinos au fost luat și hotarnici și zicea că s-au și ajunsu cu dumnealui răposatu Radu Bengescu de i-au fost într-ajutor, zicind cum că, cîtă moșie va lua de la dumneaei, îi va vinde, care moșie ziseră că i-au și dăruit o jumătate, iar jumătate i-au vîndut-o și cu acea vînzare le-au luat siliștile și grădinile, iar cărțile și hrisoavele lor la hotărnicie ziseră că nu le-au ținut în seamă boerii hotarnici fiind ale lor, mai vechi decât ale numitului Călescu. Și zicea pirișii că le stăpînesc moșiia cu înpresurare și le și ară bătăturile casilor lor și le scutură și pometurile și cerură ca, după scrisorile și hrisoavele ce le au, să li să dea acea moșie într-a a lor stăpînire. Li s-au cerut de către judecată ca să vază ce cărți și ce hrisov au dă li să înpresoare acea stăpînire dă moșie, și ne arată un zapis cu leat 7141 februarie 20, în care să coprinde că Vlaico i Pătru i Dan Buzdugan, feciorii Radului Tunșilă ot Cincul, și-au vîndut moșiia lor din Cincul la Stan fecioru Radului ot Scăueni, cu tot hotot² a treia parte, însă funiia ce să chiamă Tunsuleasca și dă spre răsărit și să lovește cu Negoștii și dintr-a acel Stan, ziseră pirișii că să trag ei din neamul acelu Stan și au stăpînit și trei neamuri ale lor acea funie dă moșie, iar din trei neamuri încoace n-au mai stăpînit. Deosebit, ne arată un hrisov al răposatului Matei voievod Basarab cu leat 7160 ghenar 3, în care coprinde că Roman sin Leontie călugăru, împreună cu alți cetași ai lor, au fost avut judecată cu Giura clucer pentru această moșie Ciucu și, rămîind dă lege și dă judecată Giura clucer, le-au dat acea moșie Cincu, ca să o stăpînească acel Roman cu cetașii lor.

Întrebîndu-se și Nicula Călescu la această piră a pirișilor, ce are să răspunză și ne arată înpotriva acelu hrisov al răposatului Mateiu vodă Basarab, un hrisov al răposatului Radului vodă sin Ion vodă cu leat 7175, cu 15 ani mai în urma hrisovului <lui> Mateiu vodă Basarab, în care să coprinde că Joica jupineasa, soția Giurii clucer din Iupca, sud Mehedinți, și cu feciorii ei, să stăpînescă satu Cincu cu tot hotaru și cu tot venitu din cîmp, din pădure și din apă. Care moșie fiind aleasă și hotărită, împietrită dă 24 dă boeri, fiindcă din neamul acelu Stan ce s-au numit mai sus și alți dintr-ai lor cetași, s-au fost vîndut dă bună voia lor rumni cu părțile lor de moșie la Giura clucer, încă de cîndu au fost în viață și după moartea Giurii îi dă întru stăpînirea Zoicăi soția Giurii clucer, cu acel hrisov ca să stăpînească atît pe rumîni care s-au vîndut, cît și moșiia Cincului. Și după moartea jupinesii Zoicăi, au rămas o fată a ei, anume Armeanca, și dintr-aceia Armeancă au rămas Dumitrașcu și soru-sa Dumitra, soacra acelu Nicolae Călescu, din care să trage stăpînirea aceștii funii de moși.

Și iarăși, neodîhnindu-să Roman diaconu i Lupu i Pătru și cu alți cetași ai lor, au mai fost tras la judecată înaintea răposatului Costandin vodă Brîncoveanu pă Dumitrașco, frațele Dumitrii ce au fost cerut acea funie dă moșie din Cincul, și măriia sa arată într-a acea carte că cererea lor au fost numai cu gura, iar nu cu vreo scrisoare. Și vîzîndu că cererea lor au fost fără dă dreptate, au dat lui Dumitrașco carte ca să stăpînească moșiia cu pace și să urmeze stăpînirea tot după hrisovul răposatului Radului voievod, iar pe acei moșneni cu cetașii lor, îi arată să fie lipsiți dă cererea ce i-au făcut atunci, fără nici un temei dă dreptate, care carte să vazu scrisă cu leat 7206 septembrie 25. Dar după moartea lui Dumitrașco, rămîind Marica soția lui, au stăpînit acea moșie jumătate din Cincu, iar jumătate moșie o dă răposatu Costandin Știrbeiu vel ban, Dumitrii, fetii Armeancăi, nepoatei Giurii clucer, întru a ei stăpînire. Deosebit ne arată o carte a Dumitrișii, a lui Gligorie Vlaston conțeler³ i a dumnealui Antonache vel ban cu leat 7251, în care carte arată că s-au judecatu Dumitra, fata lui Brăină, cu Stanca, fata lui Șaitan, pentru niște hrisoave ale aceștii moșii, și după dreptate au hotărit ca să dea acea Stancă taleri 20 și să scoată hrisoavele de la boerii Bengești și să le dea Dumitrii soacrăi acelu Călescu, ca să poată și ia a-și stăpîni moșiia aceasta. Și nescoțîndu zapisele atunci după acea hotărire, au stăpînit Bengescu moșiia pînă cînd iar numitu Nicolae Călescu au venit dă au jeluit la măriia sa Alecsandru vodă Ghica și din porunca mării sale s-au orînduit boeri hotarnici dă au tras toată moșiia Cincu după cum să vazu și

cartea dă hotărnicie iscălită dă Ștefan Crăsnaru i de Costandin Crăsnariu, cu leat 1768 aprilie 17, în care arată că sînt trei funii dă moșie într-acei hotar al Cincului adică, funiia Mănească, care o stăpînesc unii din moșneni, i o funie Paicească, ce o stăpînesc mai sus-numiții pîrși cu alți cetași ai lor, iar funiia Tunsuleasca, după arătarea care au arătat ei însuși pîrșii la boierii hotarnici, că acea funie dă moșie Tunsuleasca au fost a rumfnilor care s-au vîndut cu părțile lor dă moșie la Giura clucer, adică moșu Dumitru, socru lui Nicolae Călescu, iar mai mult decît aceste trei funii într-acei hotar al Cincului n-au fost. Și funiia dă moșie ce s-au ales a moșului Dumitru, au stăpînit-o acest numit Nicolae Călescu, din care funie cerea pîrșii acum cu zapise<le> cele arătate înaintea judecătii, la care numiții pîrși, ziseră că atunci la hotărnicie după zăpisi lor și după hrisovu mării sale răposatului Mateiu vodă Basarab, nu li s-au dat moșie de către boerii hotarnici, dar la aceasta să vede că hotarnicii au urmat atît după hrisovu Radului Leon voievod, cît și după cartea mării sale răposatului Costandin Brîncoveanu, care sînt în urma zăpisului lor și în urma hrisovului cu care cerea ei moșie, și răposatu Costandin vodă, îi arată neamul pîrșilor ca să fie lipsiți dă cererea lor, fiindcă n-au arătat nici scrisoare, nici carte, fără numai cu gura. Care, să vede că, de la zăpisi lor cu care cerea moșie, sînt ani 143 și din hrisovu răposatului Matei vodă Basarab sînt ani 123 și de atunci pînă acum cîndu s-au hotărît această moșie, atunci au scos această vechitură de cărți, și de la hotărnicie acum iarăși cerea moșie, a căroră cerere este fără nici o rînduială, iar din hrisovul Radului Leon vodă, ce-l are Călescu, sînt ani 108, cum și cartea răposatului Costandin vodă Brîncoveanu, sînt ani 83, și, cînd s-ar fi cunoscut neamul acestora că au dreptate dă cerere cu aceste cărți, le-ar fi arătat la măriia sa Costandin vodă Brîncoveanu, că dă li s-au și [s-ar] cerut ca să arate ce cărți de stăpînire au, și ei n-au arătat nici o scrisoare sau altă carte, ce<re>rea lor au fost cu gura, pentru că ei au și știut că, în urma hrisovului ce-l au, s-au vîndut rumfni cu părțile lor de moșie la Giura clucer și nu le da mîna a le scoate dă față, ci le tănuiesc ca să prelungească vremea. Și mai virtos, că au știut că n-au nici un temeii dă cerere. Ci, să cunoaște că și atunci și acum umblă supărînd divanul fără nici un fel de temeiu dă dreptate.

Și iarăși neodîhnindu-să părțile acestor pîrși după atîta judecată, au fost tras pă Nicolae Călescu la judecata dumnealui răposatului Pîrvului Cant<acuzino> vel ban, cerîndu iar ca să ia întru stăpînirea lor acea moșie Cincu, tot după hrisovu răposatului Matei vodă Basarab ce-l au acum la mîna lor, zicînd că ei sînt vechi moșneni într-acei hotar și după cărțile și vechi stăpîniri îl arată pă Călescu că este vechiu moșnean într-acei hotar dă moșie în Cincu. După care cărți, prin carte dă judecată hotăraște ca să-și stăpînească partea de moșie ce i s-au ales de către boerii hotarnici, cu bună pace de către Vlăduț unchiașu Prună i <de> către Costandin cu alți cetași ai lor, care carte de judecată să văzu scrisă cu leat 1768 iulie 19. În urmă, tot acest Vlăduț Prună cu cetașii lor, iarăși neodîhnindu-să, au arătat răposatului Pîrvu Cantacuzino cum că funiia Tunsuleasca este pă din jos, iar nu este pe din sus, tot spre hotaru Negoștilor, pe unde li s-au dat de către boerii hotarnici, și cerea ca funiia Paicească să o ia ei pe din sus, pe unde le este casile și pometurile lor, zicînd cum că au și un hrisov la mănăstirea Glavaciog, în care ar fi răspunzînd semnile hotarilor pe unde arăta ei că sînt. Și așa, după tacirul lor, dumnealui răposatul Pîrvu Cant<acuzino> au orînduit pe Costandin Rîtoșianu căpitan i pe Mateiu Pîrșianu i pe Vlăduț Tutuianu⁴ căpitan, ca să meargă acolo în fața locului, de iznoavă să cerceteze. Și mergînd acei rînduiți după poruncă, ei au arătat o copie de hrisov, în care arăta semnele pe unde sîntu. Dar acei rînduiți boeri nedînd crezămînt acei copii ai lor, au fost zis atît lui Vlăduță Prună, cît și celorlalți cetași ai lor, ca să aducă hrisovu cel adăvărat, în care sînt coprinse semnele și hotarale pe unde sînt și nu li s-au dat ascultare numai după tacirul⁵ lor. Și așa, văzînd că nu li să ascultă orile zilelor⁶, au dat zăpis că pînă în trei săptămîni va aduce din Glavaciog acel hrisov sau carte ce va fi și ori în ce chip va răspunde de semnile hotarului, să va mulțumi. Și după acest zăpis ce au dat ei atunci, n-au mai adus nici o carte sau hrisov din Glavaciog nici pîn — acum, iar acei orînduiți boeri au dat în scris supt ale dumnealor iscălituri, care carte să văzu dată la mîna lui Nicolae Călescu cu leat 1768 avgust 24, cum și zăpisi lor tot cu acel veleat fu.

Care, s-au cunoscut că neamul și părinții și alți cetăși ai părinților lor au umblat numai cu vicleșug, iar nu următori dreptății, care sînt și de la zapisul lor ani 7 și dă ar fi avut sau carte, sau hrisov, l-ar fi și adus înaintea de la Glavaciog. Cum și carte de judecată a dumnealor boerilor caimacami fu scrisă de la trecută lună a lui noemvrie 19 dintr-acest următor an, în care carte pã piriși îi dăpărtează, iar pe Călescu Nicolae îl ajutorează după dreptate scrisorilor și altor cărți, ce s-au văzut la mina lui dă stăpînire a acei funii de moșie Cincu, și dă dreptate să stăpînească acea funie de moșie cu bună pace.

Deci, și noi după mărunță cercetare ce am făcut cărților ce văzum la mina Călescului, toate cărțile sînt bune și adevărate, dă le arată bune Nicolae Călescu, dă vechiu moșnean, că este, iar zapisu pirișilor și hrisovu lor rămîne fără nici un chiros.

Ci, după hrisovu Radului vodă și după cartea mării sale răposatului Costandin vodă Brîncoveanu și după atîtea cărți ce să văzu la mina Călescului, să cunoscă că cererea pirișilor iaste mincinoasă, dă vreme ce după atîtea judecăți pirișii tot neodihniți sînt, pentru că nu s-au îndăstulat numai cu părțile lor dă moșie ce li s-au convenit dă au luat atunci la hotărnicie, ci umblă ca, doar cu acest zapis și hrisov, va mai lua și partea Călescului.

Pentru care, și noi după dreptate, am găsit cu cale ca să stăpînească Niculae Călescu acea funie din Cincul ce o numesc Tunsuleasca, cu bună pace de către Costandin Prună și de către ceilalți cetăși ai lor, iar hrisovu domnesc, ce-l au acum la mina lor, să fie luminată porunca mării tale ca acea pecete să să dolească cu chinovar, fiindcă nu e dă nici o treabă, și poate tot cu acel hrisov iarăși să să mai scoale a porni piră după vremi și umbla prin judecăți.

Dar pentru neastimpărarea lor ce printr-atîtea judecăți tot nu s-au odihnit, cum și pentru chieltuială ce zicea pirișu că au făcut cu venirea la București, rămîne după cum va lumina Dumnezeu pe măriia ta a face hotărîrea cea dăsvîrșită. Noi într-aceastași chip am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 64 v. - 68.

1776, dichemvrie 3⁷.

- ¹ Corect : Comănești.
- ² Corect : hotaru.
- ³ Așa în text.
- ⁴ Pentru : Tetoianu.
- ⁵ Pentru : tacrir.
- ⁶ Pentru : ascultară zisele lor.
- ⁷ Probabil : 1775, dichemvrie 3.

27

1776
februarie
10

Mitropolitul și veliții boieri arată prin anafora că Șarban Racoviceanu (jud. Romanați) se judecă cu cumnata lui Sanda, văduva fratelui lui, pentru avutul rămas de la acesta. După pravilă, ei dau dreplate Sandei văduva, să ia o treime din avutul sofului ei decedat, o altă treime s-o ia mama acestuia și o treime să rămîna pentru pomenire. Domnul hotărîște să moștenească Sanda văduva tot avutul sofului ei.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Cunoscîndu-să cum că cererea Răcoviceancăi de zestre, peste atîta sumă dă ani este ca să coprinză toate cele ce sînt ale casii, nerămîind a să împărtași fii-său cel mort din cele părintești, și lingă aceia să ia și parte dintr-acele fii-său, am hotărît domniia mea ca dintr-ale bărbatî-său căutîndu-și zestrea, la averea fii-său cel mort să nu să amestice, ci să rămîie la soșia lui, adică la fiica dumnealui stolnicului Bălăceanu, toată, din care să facă pomenirile, să i să îplinească ale ei daruri dinaintea nunții, lipsă dă zestre dă va avea, chieltuială pînă la moartea copilului, și să plătească și datorii ce va fi fost răposatu dator, după cum însuși stolnicu, ce fu vechil fiicii dumnealui, s-au încărcat. Și mumbașiru cel orînduit să urmeze a face împlinire după această hotărîre.

1776, februarie 10.

Preafnălitate doamne,

Din luminată porunca înălțimii sale, vătafu de visterie au adus la judecată pă Șarban Racoviceanu din sud Romanați, piriș asupra cumnate-sii Sandii, fiica dumnealui Costandin Bălăceanu, ce au ținut întru căsătorie pe un frate al lui mai mare, anume Costandin, carele trăindu doao luni i s-au întâmplat ucidere dă tilhari în anul trecut, dar rămîindu grea și făcîndu un copil, au trăit 6 luni și au murit. Și cit au trăit copilu în viață, dumneaei au trimis și au luat din iconomiia frățini-său dobitoace și altele zicîndu că este stăpînă pe toată iconomiia bărbati-său, iar acum după moartea copilului zicea că să cade a lua și a treia parte din casă din partea bărbatului său și toate acelea ce le-au coprinu dă le-au luat în viața copilului le stăpînește, și cerea ca prin cercetarea judecării să-și afle dreptate cererii.

Față fiindu și dumnealui șătraru Costandin Bălăceanu, vechil despre partea dumisale fiicii Sandii, zise că dumnealui cîndu au făcut pă răposatu Costandin Răcoviceanu, fratele acestui jăluitar, ginere, nu l-au știut că este dăparte de casa părintească, ci au știut că este fecior dă boeriu și cu iconomie de casă boerească. Cîndu l-ar fi știut că este sărac, nu ar fi dat pă fiica dumisale după dînsul, ci cîndu au făcut logodna și nunta au făcut-o cu știrea și blagosloviia mumă-sii și atunci nu i-au arătat că nu are parte din casa părintească, și cere dumnealui șătraru atit lipsa zestrii ce va fi, cit și darurile dinaintea nunții și chieltuiala fiicii dumisale pînă la moartea copilului și pomenirile pînă la un an, cum și al treilea parte din partea bărbatului fiicai dumisale. Împotriva căruia răspunse Șarban Racoviceanu că, de vreme că dumnealui șătraru Bălăceanu le cere aceste toate, ceru ca întii să ia zestrea mumi-sii din casa tătini-său și apoi ce va mai rămînea, să înpartă frățește, și atunci va lua și dumnealui a treia parte din partea frățini-său. Deci, căutîndu la pravilă, fi dă voe mume-sii să-și caute zestrea pînă la 30 de ani.

Ci, noi am găsit cu cale după această pravilă din perusiia casii bărbat-său, carele este tată copiilor, își va lua dumneaei zestrea sa, iar din agonisita mortului, adică ginerile Bălăceanului, să ia dumnealui Bălăceanu șătraru, darurile dinaintea nunții și lipsa zestrii ce va avea, cum și chieltuiala și ce va fi făcut pînă la moartea copilului, fiind pînă atunci clironoamă, iar dă vreme că copilu n-au trăit, toată iconomiia să să facă trei părți și să ia o parte muma mortului, altă parte soția lui, adică fiica dumnealui șătrarului Costandin Bălăceanu și o parte să fie pentru pomenirea sufletului său. Iar cea dăsăvirșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 22-23.

1776, februarie 6.

Grigorie al Ungrovlahiei, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt, Badea Știrbeiu logofăt

Domnul hotărâșle cercetare la fața locului, cu ispravnicul județului, în pricina lui Manolache, fiul stolnicului Scarlat, care se plînge împotriva moșnenilor din Teișani (jud. Sac) că i-au impresurat moșia și un munte, deși veliții boieri îi recunoscuseră dreptul de stăpînire.

28

1776
februarie
15

Zemliu Vlahiscoiu. Cinstiți și credincioși boerii domnii mele, Dumitrache biv vel paharnic i dumnealui Colceac biv vel agă și Radu Goleșcule biv vel sluger, ispravnicule ot sud Sac, sănătate! Jăluîndu-să domnii mele Manolache sin răposatu Scarlatu stolnic asupra moșnenilor din Teișani, cum că înpresoară muntele Curu Roșu, Zănoaga Ulitii i Tigăile cu Gropușoarile și moșia din Teișani ce au rămas di la părintele său, afară din muntele Petrosul, daniia sfintei Mitropolii, s-au orînduit de s-au judecat față înaintea dumnealor veliților boeri și prin carte de judecată li s-au hotărîtu a-și stăpîni Manolache munții și să dea moșnenii și venitu ce l-au luat, fiindcă rău a fost înpresurat. Așijderea și pentru cumpărătoarea moșii, iar din Teișani, ce au cumpărat moșnenii de la pitaru Nicolai Argintoianu, fiind fără de știrea rudeniilor și protolisîndu-să, dumnealui biv vel logofăt Pană Filipescu s-au hotărît să le întoarcă banii, dupe care carte de judecată scoțîndu-să copie, iară să trimisă la dumneavoastră ca să vă ploroforișiți de toată curgerea pricinii pă largu. Dar numiții moșneni nefiînd odihniți pă hotărîrea dumnealor

veliiilor boeri, au eșit și înainte domniile mele la divan, atât cu Manolache și stolnicul Scarlat pentru munți, cât și cu dumnealui biv și logofăt Filipescu pentru moșie, unde fu de față și pitaru Necolai Argintoianu vânzătorul, și cât pentru moșie, cercetând domnia mea pricina și văzând zapisu vânzării de niminea altu iscălitu din rude, după cum să cădea după obicei, fără numai vânzătorul, și dovedindu-să că știre n-au avut dumnealui logofăt Filipescu de acea vânzare pînă acum cînd au pornit dăvaoa, și avînd dreptate a rău cumpăra, au întorsu banii moșnenilor și au rămas întru a dumnealui stăpînire. Iar pentru munți, măcar că după zapise și scrisori să văd că sînt bani ai stolnicului Scarlat, precum zisă fii-său că i-au și stăpînit totdeauna acești munți, atât ceilalți, cât și muntele Zănoaga ce au fost în toi a răposatului Pantazi cluceru și mai pînă urmă al răposatului Anastasie paharnic de la care au căzut la mîna Argintoianului și l-au vîndut stolnicului Scarlat. Dar fiindcă moșnenii, tăgăduind stăpînirea boerilor, ziseră că nici cluceru Pantazi, nici paharnicu Anastasie, nici Argintoianu n-au stăpînit, ci ei ar fi stăpînit, și cum că muntele Petrosu ce iaste danie sfintei Mitropolii, care să vede numindu-să și Zănoaga Bratocii, tot acesta iaste, și cu Roșul, stîna logofătului Oancii care numește în zapisele stolnicului Scarlat, și cu schimbare numirilor de munți, le coprinde și <i> păgubesc de pămîntu lor. Pentru aceasta dar, au rămas a să face cercetare în fața locului de stăpînire și de numirea munților și de alegerea de moșie, parte dumnealui logofătului Filipescu, parte moșnenilor și parte lui Manolache și stolnicului Scarlat, și cu cerirea amîndurora părților vă orînduim pe dumneavoastră împreună cu sluga domniile mele portărel...¹

Deci, să vă puniți zi de soroc, la care să mergeți în fața locului, unde fiind și Manolache și Stolnicul cu scrisorile și zapisele și pitaru Argintoianu, au vechilu său, și vechilu dumnealui logofătului Filipescu și moșnenii teșani și alți vecini du pînă înprejuru, să faceți cercetare munților cum s-au zis de stăpînire, cum s-au urmat din vechime și pînă acum după vreme, așijderea să dovediți numirile a fieșteșcare munte și în frica lui Dumnezeu cu cugit curat, fără de hatîr și voe vegheată, urmînd să dați în scris supt iscăliturile dumneavoastră, ca fiind stăpînirea boerilor adevărată și numirile munților bune, dupe zapisele lui Manolache, să întărim domnia mea dreptate, iar la moșie făcînd alegirea, să puniți petre, să dați cărți de adevîntă, după care să ție și să stăpînească fieșcăruia al său cu pace și așa să avem în știre cu orînduitu mumbașir ca să hotărîm. Tolico pisah gospodstvo mi.

1776, februarie 15.

¹ Loc alb.

29

1776
februarie
22

Veliții boieri arată prin anafora că Costandin postelnicel din Cîmpina (Prahova) se judecă cu clucerul Pantazi pentru concurență la vânzarea și măsurătoarea vinului ce-l produc ca vecini de moșie. Judecata hotărîște ca ocăua să fie dreaptă, iar prețul la buna voie a părților. Domnul întărește.

Io Alexandru Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Pentru măsura ocălii, poruncim dumneavoastră ispravnicilor de județ după cum să coprinde mai jos să urmați ca și o parte și alta să facă vânzare cu ocă dreaptă dupe măsura ce să cuvine, iar pentru prețu, dînd mîna jăluitarului și vrînd a vinde mai jos, este volnic. Așijderea și pentru zapisul ce i să cere, de vreme ce jăluitarul își are moșia lui, să fie volnic a face orice vânzare fără de a da nici un zapis.

1776, februarie 22.

Preainnălțate doamne,

Din luminată pârunca mării tale, vătăfu de păhărniceii au adus la judecată pe Costandin postelnicel, care cu jalbă au jăluit mării tale cum că are moșie la Cîmpina sud Prahova, pe care moșie are și casă deasupra pe pivniță, și atât părinții lui, cum și el, ca un stăpîn ce este pe moșia lui, au vîndut vin și rachiu, dar fiindcă are moșie și dumnealui cluceru Pantazi tot acolo, nu l-ar fi îngăduind să vînză vin, zicîndu-i de ce să-l vînză mai jos decît il vinde dum-

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 71-72.
Pentru două
hotărîri interve-
nite în aceeași
pricină, v. doc.
din 2 noembrie
1777.
Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 56 v.-57 și
doc. din 12 mai
1781. Arh. St.
Buc., Ms. 8, f.
373 (Copiile sub
dată la Insti-
tutul de istorie
„N. Iorga”).

nealui și de ce să pue oca mai mare, cerindu-i să-i dea zapis că nu-l va vinde mai jos, nici ocaoa nu o va face mai mare, și așa îl va lăsa să vinză. Și ne arată numitu jăluitor pă¹ dumnealui cluceru Pantazi vinde oca de vin cîte parale șase și el au pus-o oca de vin de să vinde iar cîte parale șase, numai ocă dreaptă.

Deci, după jalba lui Costandin postelnicel, ce au dat mării tale, ni să poruncește de către măriia ta să luom seama cererii lui și pentru ce să vinză oca de vin cîte parale șase cu preț mai mare decît să vinde aici < ? >. Arătăm mării tale că, acolo la Cîmpina fiind drumul Brașovului, totdeauna cînd s-au vîndut vinul aici doao parale, acolo s-au vîndut patru și tot așa s-au urmat di-nceput pînă acum.

Ci, fiindcă numitu postelnicel își are moșiia lui, volnic este cu al său ce va vrea să facă, dar pentru ca să nu să pricinuiască pagubă nici la o parte, nici la alta la vînzarea vinului, am găsit cu cale să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca să pue ocă dreaptă de dramuri patru sute și să o pecetluiască și la o parte și la alta și să nu aibă voe a o vinde mai mult unul decît altul, ci totopotrivă, iar pentru zapisul ce zice că-i cere dumnealui cluceru Pantazi, de vreme că are și numitul jăluitor moșiia lui, nu este cu cale a da zapis. Și să aibă voe Costandin postelnicel pe moșiia lui a-și vinde vinul și rachiul cu prețul ce va vinde și dumnealui cluceru Pantazi, iar nu mai jos, nici mai mult. Iar cea desăvirșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 31,
f. 123-123 v.

1776, februarie 6.

Nicolae Dudescu vel dvornic, Badea Știrbei logofăt.]

¹ Corect : că.

Domnul orînduiește boieri la departamentul al 2-lea, dînd și lista lor, ca să judece la curtea domnească după „învițăturile” lui.

30

Boerii ce sînt orînduiți judecători la 2, al doilea departamenturi.

1776, februarie 24.

1776
februarie
24

La un departament.

biv vel păharnic Dumitru Cioran,
biv vel sluger Barbul Ciorogîrleanu,
George Canale.

La altu asemene departament.

biv vel paharnic Bărcănescu,
biv vel paharnic Miche,
biv vel comis Costandin,
biv vel sârdar Iordache Colfescu,
biv vel medelnicer Evdochim,
biv vel medelnicer Theodorache Tufeanu,
biv vel pitar Nicolae Argîntoianu,
biv vel pitar Radu Iuliano.

<urmează porunca domnească :>

Io Alecsandru Ipsilant voievod.

Dumneavoastră orînduiților boeri, adunîndu-vă la domneasca noastră curte, în locul de partamentului, să începeți cu toată silința a căuta pricinile de judecăți, care cu poruncă în scris vi să va orîndui dă către domniia mea și la toate să urmați după ponturile și învătăturile ce sînt date dă către domniia mea în scris prin hrisov.

Poruncim și dumitale vel logofăt, după condică să să dea la amindoaă aceste departa-
menturi ponturile în ce chip au a urma orinduiții boeri. Așijderea să rinduiți și logofeți și din
zapcii, după cum este hotărît și rinduit de domnia mea. Tolico pisah gospodstvo mi.

1776, februarie 24.

31

*Poruncă domnească lui Badea Știrbei vel vornic de țară de jos pentru cercelarea jalbei sătenilor din
plaiul Slănic (jud. Buzău) privind abuzurile vătafului Leul, din pricina căruia se sparg satele.
Cine se va dovedi vinovat sau mincinos va fi pedepsit.*

1776

februarie

26

Davat gospodstvo mi. De vreme ce au arătat domnii mele dumnealui cinstit și credincios
boerul domnii mele Badea Știrbeiu vel dvornic de țara de jos, jalba în scris dă la tot plaiu
Slănicului ot sud Buzău asupra Leului vătafu, cum că le face multe nedreptăți și jafuri,
încît, sperieți și necăjiți foarte fiind, unile din sate s-au și strămutat și s-au înstreinat din
pricina lui și cum că, și cîți oameni strîini vin di prin alte părți, el cu voe și fără voe îi va
de-i face scutelnici ai lui; așijderea au luat din sate pre cei mai fruntași, patru cinci lude
de i-au făcut ceată cu dînsul și, unindu-se, fac mîncătorii și-i pune dă îplinește plaiu plășii
toate cheltuielile ce face numitul vătaf cu venirea pe la București și altile ca acestea, care
nemaiputîndu-le suferi, cer a li să orîndui altul, dăm domnia mea volnicie, să meargă acolo
în plaiu să facă prin știrea dumnealor ispravnicilor dreaptă cercetare cu amănuntul, față fiind
vătafu Leul cu plăiași dă prin toate satele. De va fi jalba aceasta adevărată cu știrea și despre
partea a tot plaiul și de să va găsi numitul vătaf vinovat la jalba lor, să facă orînduitu mum-
bașir foae de toate mîncătoriile lui care să să adevereze și de către ispravnicii județului și
așa să ia pe vătaf și cu doi trei plăiași vechili și celorlalți tuturor și cu catastihul înapună să-l
aducă aci la domnia mea. Așijderea și cel ce va fi ales și cerut de tot plaiul ca să li să așaze
vătaf, să vie aci înapună cu adevărîță dă cererea plaiului și dă alegerea ce vor face cu toții
acolo în fața locului ca să să vază de către domnia mea. Și fiind cererea lor cu cale i să
va da cartea domnii mele de vătășie și cine va rămînea, ori vătaf, de vinovat, sau plăiașii,
de mincinoși, să plătească treapădu mumbașirului și să să pedepsească. I i. saam rezech gospod-
stvo mi.

1776, februarie 26.

32

*Vel vornicul și ispravnicul județului Ialomița arată prin anafora că au ales hotarele moșiei mănăstirii
Vierșol (Mușcel), care revendică 511 stîrjeni din Crăceanca (Ialomița) unde avea moșie și generalul
Mihai Cantacuzino. Domnul întărește mănăstirii această parte de moșie.*

1776

martie

2

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn, Io Alecsandru Ioan Ipsilant
voievod, ce ne-au venit cu Stoica portărelul ca să tragem moșia Crăceanca du pă baltă din
sud Ialomița, ce să numește că este a ecelenții mării sale ghinăral maior Mihail Cant<acu-
zino>, mergîndu în fața locului am strînsu pe toți cei ce au știut hotarale aceștii moșii și pă
împrejurării ce să hotărâsc cu această moșie din sus i din jos și citîndu copiile dă zapise ce
ne-au trimis cu Vasile biv <al> 2 <-lea> vornec, isprăvnicelu, tras-am după obicei aceste ho-
tară dă moșie pă în trei locuri, însă: la capul moșii despre baltă, care merge pînă în Dunăre,
din moșia mănăstirii Colții ce să numește Lichireștii unde este semnu piatra care este hotar
pînă în moșia Trușanca a mănăstirii Rădului Vodă, unde nefiind alt semn, s-au făcut groapă,
au eșit stînjăni 1999 și la mijloc iarăși din moșia Lichireștii unde nefiind alt semn s-au
făcut gropi pînă în moșia Trănșanca. Unde este semnu, piatra hotarului Trănșanca, au eșit
stînjăni 1504, și la căpătîiu despre apa Ialomiții unde să lovește în capete cu moșia Bora

a Doiceștilor i cu moșia Cusumbești¹, iarăși stringându-să din moșia Lichireștii unde, nefiind alt semn, s-au făcut groapă pînă în moșia Trănsanca unde este semn piatra hotarului Trănsanca, au eșit stînjăni 1592. Care aceste trăsuri făcîndu-să masă și după obiceiul scăzîndu-să doao părți, rămîne buni stînjăni 1533 ^{1/2}, din care însă, o parte este a mănăstirii Radului Vodă și o parte a ecseleții sale ghinăral maior Mihail Cant<acuzino> și rămîne partea mănăstirii Vierușului stînjăni 511, pentru că această moșie nu este împărțită, ci tot un hotar din piatra moșii Lichirești, a sfintii mănăstiri Colții, pînă în pietrele moșii Trănsanca a sfintii mănăstirii Radului Vodă, ce au fost mai nainte a dumnealui vistier Dumitrașco Racoviță și au făcut schimbu cu mănăstirea, dîndu-i moșia Fundeni dă peste Colintina. Iar semnele din lungu este din sus spre moșia Lichireștii din Dunăre, dă umblă morile, unde să numește Pisica, merge pînă în baltă prin gura Iuților și, trecîndu apa Borcii, este un drumișor părăsit care merge pă la crucea de piatră a Vladii și de acolo trecîndu drumul Olacului nu mai este alt semn, ci vine moșia aceasta Crăceanca, înjugată cu moșia Lichireștii pînă la <ca>pul dăspre Ialomiță unde să numește Potrinchie², dar din jos spre moșia Trănsanca—. Iar din malul Dunării unde să numește Carabani, merge prin baltă pă la privalu Piperii și, trecîndu apa Borcii dă curmeziș pînă în capul moșii dăspre Ialomița, iaste drum mare.

Drept aceia, după cercetarea ce s-au făcut atît din copiile zapisilor, cit și din stăpînirea ecseleții sale ghinăral maior Mihail Cant<acuzino>, precum au dat seama ispravnicii și înprejurenii, într-acestași chip am adevărit stăpînirea aceștii moșii, pentru <care> am dat această carte a noastră arătînd ciți stînjăni s-au ales buni într-acest hotar dă moșie, pe unde s-au stăpînit cu sumele lor, după cum mai sus arată.

1775, dîchemvrie 22.

Milostiu bojiu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Sfintii și dumnezeeștii mănăstiri Vierușului ot sud Mușcel și cuviosului chir...³ năstavnicul aceștii mănăstiri, ca să aibă a ținea și a stăpîni 515 stînjăni dă moșie în hotarul Crăceanca sud Ialomiță, care mai jos pe largu să numește, pentru că în anul trecut, 1775, fiindu rînduși dumnealui⁴ cinstiți și credincioși, boerul domnii mele vel vornece Badea Știrbeiu și Dumitrache biv vel șătrar, ispravnicul județului Ialomiții, ca să alegă și să hotărască acest hotar dă moșie, văzum cartea dumnealor cu leat 1775 dîchemvrie 22, întru care scrie că au tras pîn trei locuri după obiceiul, însă: la capul moșii despre baltă, care merge pînă în Dunăre, din moșia Lichireștii, a mănăstirii Colții, unde este semn piatra care este hotar, pînă în moșia Trănsanca a mănăstirii Radului Vodă, unde nefiind alt semn s-au făcut groapă, au eșit stînjăni 1499 și la mijloc iarăși din moșia Lichireștii, unde nefiind alt semn s-au făcut groapă pînă în moșia Trănsanca, unde este semn piatra hotarului Trănsanca, au eșit stînjăni 1504 și la căpătîiu dăspre apa Ialomiții unde să lovește în capete cu moșia Bora a Doiceștilor i cu moșia Cosonbeștii, iarăși trăgîndu-să din moșia Lichireștilor unde, nefiind alt semn, s-au făcut gropi pînă în moșia Trănsanca unde este semn piatra hotarului Trănsanca, au eșit stînjăni 1592. Care trăsuri făcîndu-să masă după obiceiul, au rămas buni, stînjăni 1533, 2 ci<rice>, din care alegîndu-să o parte sfintei mănăstiri Radului Vodă și altă parte ecseleții sale ghinăral maior Mihail Cant<acuzino>, au rămas și sfintei aceștii mănăstiri Vierușul parte, stînjăni 511. Care această moșie nu este împărțită, ci tot un hotar, din piatra moșii Lichireștii a sfintei mănăstiri Colții, pînă în pietrele moșii Trănsanca a sfintei mănăstiri Radului Vodă ce au fost mai nainte a dumnealui vistierului Dumitrașco Racoviță ce au făcut-o schimbu cu mănăstirea, dîndu-i moșia Fundeni dă peste Colintina, iar semnele din lung este din sus despre moșia Lichireștii din Dunăre dă unde umblă morile unde să numește Pisica, merge pre baltă prin gura Iuților și trecîndu apa Borcii este un drumișor părăsit care merge pă la crucea dă piatră a Vladii și de acolo trecîndu drumul Olacului nu mai este alt semn, ci vine moșia aceasta Crăceanca înjugată cu moșia Lichireștii pă la capul dăspre Ialomița unde să numește Potîrniche. Dar din jos despre moșia Trănsanca, iar din malul Dunării unde să numește Caraban, merge pă baltă pînă la privalu Piperii și, trecîndu apa Borcii decurmeziș pîn capul moșii dăspre Ialomiță, este drum mare.

Deci, după cercetarea ce au făcut în fața locului dumnealor boerii hotarnici prin scrisori i dovezi, fiind această moșie dreaptă a mănăstirii, am dat și domnia mea această carte de întărire ca, după alegerea dumnealor boerilor, să ție și să stăpânească acei 511 stinjeni de moșie cu bună pace. I i saam rezech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 11-12 v.

1776, martie 2.

- ¹ Corect : Costmbești.
² Pentru : Potrniche
³ Loc alb.
⁴ Pentru : dumnealor.

33

Carte domnească poruncind vătafului de aprozi să vîndă averea lui Theodosie Zotul, care, deși i s-au dat soroace, nu și-a plătit datoriile.

1776
martie
8

De vreme ce Theodosie Zotul, pentru banii ce este dator dupe hotărîrea judecării, n-au grijit a să plăti, și mai puindu-i-să și soroace, iarăși n-au plătit, pe urmă i s-au făcut și catagrafi dă averea lui, care dupe acea catagrafi era averea lui ca un amanat¹ la datornici, și iarăși mai dîndu-i-să și îngăduială, n-au purtat dă grijă a plăti, care dupe pravilă s-au sfirșit toate soroacele și îngăduelile ce s-au convenit a i să da și rămîne a i să vinde averea lui.

Poruncim dar vătafului dă aprozi, cu marafetul starostii de neguțatori să să vinză toată averea lui fără de a nu să mai prelungi și dă suma ce va eși pă vînzarea acelora, cu catastih curat să avem domnia mea în știre împreună cu starostea să fie și alți patru neguțatori dă cinste streini. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 79 v.

1776, martie 8.

- ¹ Pentru : amanet.

34

Veliții boieri arată prin anafora că creditorii lui Costandin Micșunescu cer plata datoriilor acestuia de către văduva lui. Aceasta cere epitrop. Se aprobă ca datoriile să fie plătite „cu încetul”. Domnul rînduiește epitropi.

1776
martie
8¹

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Fiindu că această judecată să prelungește de sint 9 ani, iar de cîndu au murit soțul său este un an și jumătate și într-atîta prelungire dă vreme acest răspunsu n-au dat, acum dar rămîne ca epitropiia aceasta să facem, cit cu hotărîre, ca și împlinirea să să facă acum, adică din averea casii ce este, să i să scoață zestrea ce va fi lipsă, să să îplinească datoriile și ce va mai prisosi să rămîie copiilor.

Și iată, rînduim domnia mea epitropi pe dumnealor boerii ce sint și la alte trebi ale obștii epitropi ca, după această hotărîre urmîndu și făcîndu foi de periusie de lipsa zestrii, să arate întii domnii mele și vor avea poruncă a să înpărți după ce vom vedea acele foi.

Iar acum, de va rămînea Micșunescu² a intra clironomă să să încarce cu aceste toate, are voe num<ita>, acuma să să facă împlinirea.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de păhărniceii au adus la judecată înaintea noastră pe Maria, soția răposatului Costandin Micșunescu, ca dupe jalba ce au dat înnălțimii tale datornicii cei ce au a lua datorie de bani de la răposatul Costandin Micșunescu soțului său, să o întrebăm de intră cliro<no>amă pe periusia răposatului soțului său și să răspunză și datorii la datornici și să chivernisească și copilile ce le are făcute cu răposatu Costandin Micșunescu. Dumneaei, numita jupîneasa Maria, dete răspunsu înaintea judecării că dă va

fi mila mării tale asupra-i cum și asupra acelor copile sărace ca datornicii să-i facă sincatavasis la dobînda banilor cum și la bani, să-i plătească cu încetul, așa va priimi d-a intra cli-ronoamă, iar dă nu, își cere zestrișoara ei și cu acele copile cum va lumina Dumnezeu pe mă-riia ta, căci dumneaei altă putere nu are a le chivernisi și acest ajutor îl cere de la mila mării tale.

Măcar că mai zise dumneaei Mariia Micșuneasca că priimește și într-acestași chip, adică să-i orinduiască un epitrop și să i să <dea> toată periusiia casii în mîna celui epitrop și acel epitrop, strîngîndu tot venitu casii, să-i dea dumneaei și acelor copile numai hrana vieții, iar prisosul ce va prisosi din venitu casii, să-l dea datornicilor pînă cîndu să va plăti datoriia, care după cererea și rugăciunea dumneaei să face, nu lipsim și noi a arăta mării tale, să te mi-lostivești măriia ta asupra acelor copile sărace, cum și asupra dumneaei, și să binevoiești mă-riia ta a porunci datornicilor ca, cu soroc și cu încetul, să plătească datoriia cu ceia ce să va strînge din venitul casii, măcar că datornicii nu priimesc într-acestași chip, fără dă numai dă le va înnoi dumneaei zapisele la mină, să umble cu dobîndă, așa vor priimi. La aceasta rămîne a să hotări de către înnălțimea ta, după cum Dumnezeu te va lumina.

1776, martie 8.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 6-6v.

¹ Data anaforalei.

² Pentru Micșuneasca.

Neculai Dudescu vornec, Ioan Iulianu vel logofăt, Pană Filipescu.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Mihai Bărbătescu cere ca sticlarii domnești de pe moșia sa Vlcașa (jud. Dîmbovița) să-i plătească și pentru vremea războiului venitul moșiei. Domnul hotărăște că numai datoriile de după război trebuiesc plătite, iar departamentul să facă cercetare „după obiceiul pămîntului”.

35

1776
martie
13

Io Alecsandru Ipsilant voievod bojliu milostiu gospodar.

Pentru cele din vremea răzmiriții, după hotărîrea ce s-au făcut, poruncim să fie nesu-părați și nici o cercetare pentru acelea nu aveți a face făr' de numai, dă cînd s-au făcut pace incoace, avînd dumnealui paharnicu cererea ce are a face, dumneavoastră să cercetați și după dreptate și obiceiul pămîntului urmînd, să hotărîți în scris cît va fi cu cale și datori jăluitorii.

1776, martie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, aduse la judecată dumnealui vătăfu dă păhărniceii pe dumnealui paharnicu Mihai Bărbătescu pîrș la lude 3 sticlari domnești ce să află șazători pe moșia dumisale Vlcașa ot sud Dîmbovița, cerînd de la dînșii ca să le îplinească o sumă dă sticle și adetu moșii dupe zapisul ce au dat la leat 1769 octomvrie 5. Întrebîndu-să și Sava i Costandin i Ion, sticlarii, ne-au arătat porunca înnălțimii tale în care să poruncește ca, după hotărîrea ce este făcută pentru toți lăcuiorii de obște pentru rămășițuri din vremea trecută a răzmiriții pîn' la pace, și acest fel de cereri de ale moșii să fie nesupărați. Noi urmînd hotărîrii mării tale, am întrebat pe dumnealui paharnicu Bărbătescu ca, după pace și pîn-acum, de are a cere vreo dreptate de la aceștiia, să arate, și vom cerceta, dumnealui au răspuns că nu să multumește și cere de la numiții ca să-i îplinească toate cîte să coprind în zapisul ce i l-au dat.

Pentru care, făcum știre mării tale, ca să avem al doilea poruncă a mării tale în ce chip să urmăm.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 83 v-84.

1776, martie 7.

Miche Fotinos paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Evdochim biv vel medelnicer.

Veliții boieri arată prin anafora că Voicilă din Topliceni (jud. Slam-Rîmnic) se plînge împotriva lui State din Negovani (jud. Saac), care stăpînește „în silă și fără dreptate” via din Negovani. Judecăți anterioare au dovedit că Voicilă „umblă cu vicleșug”. Hotărînd și ei că este „rău piriș”, cer să i se dea pedeapsă „spre pilda altora”. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu gospodar.

S-au cercetat această pricină și dă către domnia mea în divan și am hotărît ca dupe hotărîrea dumnealor veliților boeri să să urmeze, adică să aibă State a stăpîni viia aceia.

1776, martie 19.

Din luminată porunca mării sale prea înălțatului nostru domn, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vătafu de aprozi aduse la judecată pe Voicilă de la Topliceni sud Slam-Rîmnic, piriș asupra lui State de la Negovani sud Saac. Zicea Voicilă cum că rămîindu-i de la strămoșu lui, șapte pogoane de vie în dealul Negovanilor sud Saac, iar acest State în silă și fără de dreptate i le-ar fi stăpînind, cum și trei pogoane de vie deosebit iarăși din susul acestor vii, care vii au fost cumpărate de Gheorghe tatăl lui State ce și pe acelea iarăși le stăpînește și zicea căci ca un lucru ce să trage de la neamul lui, să ia acele vii într-o a lui stăpînire.

Față fiind și State, s-au întrebat ce are a răspunde și întîi pentru acele șapte pogoane de vie văzum că în multe rinduri s-ar fi judecat acest Voicilă, după cum ne plioforisim dintr-o carte a lui Alce se cliucer fiind pe acea vreme ispravnic în sud Saac cu leat 7250, în care să cuprînde cum că însuși numitul ispravnic mergînd în fața locului, prin carte de blestem au dovedit cum că Nedelco tatăl <lui> Voicilă și-au vîndut toată partea lui dă vie, împreună și livezile, rămîind acliros. Deosebit de numita cercetare ce ar fi făcut atunci numitul ispravnic, mai pe larg ne încredințăm dintr-o carte a mării sale Mihaiu Racoviță voievod cu leat 7252, în care să cuprînde că dupe vremi, sculindu-să acest Nedelco împreună cu fii-său Voicilă și cu alți moșneni și neavînd cărți dă stăpînirea numitii vii, umbla cu ficleșug ca să să facă stăpînitori și pă Nedelco cu Voicilă îi arată dă răi piriși și cu numita carte a mării sale Mihaiu voievod Racoviță să vede că i-au izgonit de la judecată dîndu-i-să cartea mării sale de stăpînire. Deosebit de aceasta, să văzu și judecată și o anafora a preasfinții sale părintelui mitropolit cu leat 7272 iulie 16 întărită și de măriia sa Ștefan voievod Racoviță, cum că Voicilă pirișul, rău și fără de cale umblă. După pravilă cercetîndu-să spiile lui Gheorghe, tatăl lui State, i s-au dat iarăși lui într-o stăpînire, acele vii. Așijderea văzum la mina lui State și altă carte a trei boeri judecători, Mateiu Crețulescu stolnic, Ioan medelnicer i Nicolae Brătășanu sluger, cu leat 1762 maiu 5, în carea să cuprînde că acest Voicilă, piriș fără de nici un temei, căuta să stăpînească aceste vii numai cu cuvîntu și fiindu-i pira lui fără de cale și de la judecată s-au izgonit.

Deosebit, iarăși neodihnindu-să Voicilă pirișu, au fost datu jalba și la măriia sa Alecsandru voievod Ghica și prin jalbă orînduindu-să la răposatu stolnic Ioniță Bălăceanul, fiind ispravnic la acel județ al Săcuenilor și judecîndu-i, iarăși au rămas Voicilă de judecată. Și dupe toate aceste judecăți ce au avut, numitul Voicilă, iarăși neodihnindu-să, au dat și acum jalbă la măriia sa Alecsandru voievod Ipsilant, care dupe jalba lui fiind orînduîți la ispravnicii dă județ, să vede că tot numitul Voicilă au rămas de judecată. Și dupe ce vîzînd numitul Voicilă că au rămas de toate judecățile, făcea cerere pentru alte trei pogoane de vie ce s-au mai numit și mai sus, cu pricină că i-au rămas iarăși moștenire de la neamul său. Dar și pentru aceste trei pogoane dă vie, văzum la mina lui State, pîritului, o carte de judecată a dumnealui Athanasie șetraru ce era ispravnic pe acea vreme la acel județ al Săcuienilor, dupe care judecată să văzu și cartea mării sale Mihai voievod Racoviță cu leat 7252 supîndu-l că, dreptate neavînd, au dat într-o stăpînire acele trei pogoane de vie lui Gheorghe, tatăl lui State, și iarăși tot pentru acele trei pogoane de vie au fost mai tras la judecată Voicilă pe Gheorghe tatăl lui State și înaintea răposaiților frați boeri Iordache Crețulescu vornic, i Grigorie vel ban, i Barbul Văcărescul logofăt, i Costandin Brîncoveanu vel cliucer cu leat 7254.

Care după măruntă cercetare ce au făcut, dovedindu-să pira lui Voicilă fără de cale, s-au izgonit Voicilă de la judecată, dindu-să și aceste trei pogoane de vie cu stăpînire lui Gheorghe, tatăl lui State.

Deci, după atitea judecăți ce au avut Voicilă cu Gheorghe tatăl lui State, ieșind acum și înaintea noastră, văzum la mina lui State, atît cărțile de judecată ale ispravnicilor, cit și ale boerilor veliți, cum și ale domnilor ce s-au numit mai sus, că, la pira ce au făcut, dreptate n-au avut, precum și noi îl dovedim de rău piriș și neastîmpărător dupe atitea judecăți.

Ci, de la judecată hotărîm, State sin Gheorghe să stăpîneasă toată viaa cu bună pace, atît de către Voicilă pirișu cit și de feciorii lui, măcar că Voicilă pirișu cerea taleri 130 ce zicea că i-au cheltuit la lucru acestor vii într-acest următor an. Dar și pentru acești bani, am hotărît să-i piarză, ca unul ce s-au obrăznicit și fără de nici o judecată au intrat cu stăpînirea în lucru vii unde n-au avut nici o treabă, ci în silnicie au lucrat la vie, dupe care, dreptatea nimic nu-l ajutorează.

Ci încă, noi am găsit cu cale ca pe un nesupus ce s-au arătat împotrivor la atitea judecăți domnești și boerești, să să și pedepsească, care pedeapsă să fie și spre pilda altora întocmai ca Voicilă, neastîmpărătorii.

1775 septembrie 15.

Dumitrașco Racoviță, Nicolae dvornic, Radu Văcărescu vel dvornic, Badea Știrbeiu logofăt.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 87-88 v.

Mitropolitul și veliții boieri arată prin anafora că pretenția lui Ștefan Micșunescu asupra unei părți mai mari din averea părintească, rămasă în mina Mariei, văduva fratelui său Costandin, este neîntemeiată. Domnul întărește cu drept de apel.

37

1776
martie
22

Io Alcsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Dupe cum au găsit dumnealor veliții boeri cu cale și preasfințitu mitropolit, întărîm domnia mea așa să să urmeze, iar dă nu este odihniți vreo parte și are a face apelație, iasă și la divan.

1776, martie 22.

Preainnălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat innălțimii tale Ștefan Micșunescu pentru diiafora ce are cu cumnată-sa Maria ce au ținut pe răposatu frate-său Costandin Micșunescu, pă care aducîndu-i vătafu de păhărnicie înaintea noastră, am poftit și noi pe dumnealui slugeru Costandin Cocorăscul i pe dumnealui Iordan grămăticul, unde față fiind și Iordache sarafu, fiindu rudă spre partea Micșuneștilor și făcîndu-le cercetare în scris de toate ceririle lui Ștefan Micșunescu, cum și dă răspunsurile Marii cumnată-sii, care în scris ne-am înștiințat supt iscăliturile dumnealor și să vede că rămîne să ia Ștefan Micșunescu din casa părintească numai taleri 55 și 3 pol pogoane dă vie și din nemestiile vii de la Udricani ot Scăeni pe jumătate, iar alt nimic, că ce au fost, au luat mai nainle, iar altele s-au prăpădit din vremea răzmiriții. Pentru că dumnealor boerii, să vede că au făcut cercetare la cererea numitului Micșunescu, dar au dăscoperit adevăru, n-au avut dă ce să-l priroforisească dumnealor, pentru că răposatu frate-său, pe care l-au lăsat răposatu tată-său epitrop pe toată casa, este mort și soția lui, Maria Micșunescu, nu știe să dea seama la nimic, iar cîndu ar fi trăit răposatu Costandin Micșunescu, frate-său, putea și judecata a da crezămint cererii lui Ștefan Micșunescu și a dăscoperi adevăru, adică pentru venitul casii, cit și pentru cheltuială. Ce să cunoaște că după cercetarea ce au făcut dumnealor numiții boeri, cererea numitului Micșunescu iaste fără de dreptate. Ci, dupe coprinderea ce au făcut dumnealor numiții boeri, să să urmeze, măcar că Ștefan Micșunescu însuși dă a sa bună voe au lăsat banii ce-i lăsase răposatu tată-său prin diiată i banii vitelor ce s-au vîndut cum și banii du pă vin din toamna ce au murit tată-său ce i-au luat răposatu Costandin Micșunescu, frate-său, acești bani îi lasă copiilor frățini-său și-și cere namestiile de la Udricani,

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 7 v. - 8.

de la vile de la Scăeni pe jumătate, cum și acele 3 pol pogoane dă vie tot de acolo și acei taleri 55 după cum să arată mai sus la alegerea ce le-au făcut dumnealor numiții boeri. Care și noi, la aceasta am găsit cu cale, iar cea dăsvârșită hotărîre, rămîne a să face de către înălțimea ta.

1776, martie 3.

38

1776
martie
23

Domnul hotărăște ca veliții boieri să facă cercetare cu carte de blestem pentru plîngerea lui Radu din Mălureni (Argeș) împotriva Saftii Brătianu și soriei ei Ancuța, care nu i-au înapoiat pămîntul la iertarea din rumânie.

Milostiiu bojiu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Dumneavoastră boerilor ce sinteți orinduiți prin deosibită cartea domniei mele, hotarnicî la moșia Mălureni, sănătate ! Vă facem în știre că în divanu domniei mele eși Radul fecioru lui Tudori de la Mălureni sud Argeș, cu jalbă asupra Saftii Brătiancăi, asupra Ancuții surori-si, nepoatele Liicăi slugeru tot de acolo, cum că el este ertat de ruminie cu pămîntul lui înpreună, de către acel răposat Leca sluger, iar numitele mai sus fi țin și acum partea dă moșie neslobodă.

Față fiindu la divan feciorii și vechilii numitelor pîrite, anume Mateiu Gălășăscul și Iane Brătianu, n-au tăgăduit ertăciunea lui, fără numai zicea că numai capu lui este ertat de ruminie, iar nu și pămîntul. Dar la aceasta arată jăluitoriul zapisul celui răposat Leca sluger, în care scrie „cu pămîntul lui, înpreună”, care zapis bănuind Mateiu și Ene cum că este mincinos, s-au căzut la acest fel dă pricină a slobozirii din rumânie după pravilă, dovadă jăluitorului a aduce, și cercetîndu-să din cei ce sînt iscăliți marturi în zapis, dete seama că ni <ci> unul nu trăește, fără numai tată-său este în viață și să află acolea la județ.

Deci, dumneavoastră să faceți această cercetare tătini-său și dă va fi carte de blestem, cum că zapisul este adevărat al Liicăi slugeru, să rămie și moșia lui slobodă și alegîndu partea lui ce să cuvine, dumneavoastră să o dăosibiți dîndu-i carte dă alegere, ca să-și stăpînească cu pace. Tolico pisah gospodstvo mi.

1776, martie 23.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 5 v.

39

1776
martie
23

Veliții boieri arată prin anafora că Maria Prejbeanca (jud. Dolj) își cere o fișancă fugită la stolnicul Costandin Bălăceanu. Dovedîndu-se dreptatea ei, divanul judecătoresc hotărăște „după pravilă și obicei” să se facă schimb de fișani. Domnul hotărăște însă o nouă cercetare a căimăcămiei Craiovei pentru revendicarea aceleiași fișancı de către mănăstirea Moringlav.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Dupe cercetarea preasfinții sale părintelui mitropolitu și a dumnealor veliților boeri ce au făcut, de jalba Prijbeancăi și dă cele ce poruncește pravila la acest fel dă pricini, să vede că are dreptate la cererea ei. Dar fiindcă dete în scris la divan, dumnealui medelniceru Dumitrache, epitropul mănăstirii Sfîntului Epanteleimon, cum că egumenu și om¹ bătrîn călugăr de la mănăstirea Moringlavu ce este metoh la Sfîntu Epanteleimon au arătat că pot a dovedi cum că fișanca aceasta este ai acei mănăstiri, face trebuiță a să cerceta și acea arătare a lor.

Drept aceia, poruncim dumitali caimacam al Craiovei, să chiami pă igumenu de la Moringlav, să cercetezi de față cu Prijbeanca, și cîndu nu va putea, zisa lui rămîne a să urma dupe hotărîrea de mai jos-numită ca să dea stolnicu Bălăceanul schinburi Prijbeancăi, iar dovedîndu, să face hotărîrea ce să cuvine și oricum să va alege dă această arătare a igumenului acolea, să avem domnia mea înștiințare spre a face împlinire. Și mumbașir, copilu din casă dă divan, anume.

1776, martie 23.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătăfu de copii de divan au adus la judecată pe Mariia Prijbeanca din sud Dolji, pirșă dumnealui stolnicului Costandin Bălăceanu, zicndu că 15 ani snt de cindu i-au fugit o țigancă anume Tudora, fata unii Sofiica țiganca, și acum au aflat-o la dumnealui stolnic stăpînînd-oao cu 4 fete ale ei, ci le-au făcut cu un țigan al dumnisale și o cere, și nu va să i-o dea.

Fată fiindu și dumnealui vel stolnec Bălăceanu, zise că această țigancă au luat-o schimbu de la dumnealui șătraru Iorga Lipănescul, fiind la leat 1761 epitrop Sfintului Epanteleimon și măritînd-oao dupe țiganu dumisale, au făcut acele copile, pe carele în vreme dă răzmiriță cum și pînă acum le-au hrănit. I s-au cerut de judecată să dovedească numita Mariia Prejbeanca, cu ce dovadă dovedește că este acea țigancă a ei, și zise că pe Sofiica țiganca, muma acei Tudorii țigance, o stăpînește și pînă acum și cum că pe această Sofiica țiganca înpreună cu fii-sa Tudora le-au dăruit Mateiu Morunglavu lui Mateiu Prijbeanu, bărbatî-său, fiindu amîndoi veri premari, și că această Tudoră țigancă, de copilă au fugit și au tras la niște țigani, rude ale ei, ci i-au dăruit iar Morunglavu, danie la sfinta mănăstire Panteleimon. I-am cerut să aducă mărturii cum că nu va fi fost și această Tudora țiganca danie la mănăstire și întliu ne-au adus o foae de la medelniceru Dumitrache, epitropul mănăstirii Panteleimon, de numele țiganilor ce i-au dat danie Morunglavu la mănăstire, în care foae arată cutare țigan cu fâmeia lui și cu copiii lui, iar nu arată și numele țigancilor. Și nepu-tîndu-să dovedi dă este și această Tudora țiganca danie la mănăstire, sau nu, i-am cerut numiții Prijbeancăi alte mărturii, și mergîndu la Craiova ne aduse în scris, atit cartea dumnealui biv vel paharnic Manolache Romano, caimacamul Craiovei, cum și alte cărți de mărturie ale preoților și altor boerinași din partea locului, care dau mărturie că pă Sofiica țiganca cu fii-sa Tudora, au dăruit-o Mateiu Murunglavu, vâri-său Mateiu Prijbeanu, soțul Marii Prijbeancăi.

Dar, fiindu că au dat jalbă innălțimii tale și dumnealui vel stolnic Costandin Bălăceanu tot pentru această pricină, ni să poruncește ca să cercetăm și la pravilă, de poate cinevași, tot într-un pămînt fiindu peste 15 ani, a face piră dă țigancă. Și după porunca mării tale am întreat întli pă numita jăluitoare, știut-a într-acești ani că este țiganca la dumnealui stolnicu și cum dă nu și-au căutat judecată <?> Și zise că n-au știut, ci tocmai acum au aflat, căci n-au fost șazătoare aici în București, ci la sud Dolji, și de acolo cum au putut afla, căutîndu și pravila, zice la ...².

Drept aceia, după pravilă și după obiceiu pămîntului, este ca, ori țigancă, sau dobi-toc, oricîndu îl va dovedi și-l va cunoaște cinevași că este al lui cu drepte mărturii, după dreptate are voie să și-l ia.

Pentru care, și noi găsim cu cale, Mariia Prijbeanca după dovezile și mărturiile ce să văzură la mîna ei, să ia pe acea Tudoră țigancă cu fetele ei dă la dumnealui stolnicu Bălăceanu, dar fiindu că zise că este cununată după un țiganu <al> dumisale, cununiia nu să strică, ci în locul acei țigance și a copililor ei, să dea dumnealui stolnecul alte schimburi, și dumnealui stolnicu Bălăceanu să-și ia schimbu ori de la mănăstire, sau de la dumnealui șătraru Iorga Lipănescul cel ce i-au dat pe acea țigancă. Iar cea dăsăvirșită hotărîre rămîne a să face de către innălțimea ta.

1776, februarie 25.

Vel vornec, Badea Știrbeiu vel vornec, vel logofăt, vel logofăt.

¹ Pentru : un.

² Loc alb.

Velii boieri arată prin anafora că Ilinca din București cere să răscumpere de la Costandin cavaful pravălia cumpărată de acesta de la soful ei răposat. Judecata nu găsește dreaptă această cerere. Domnul întărește anaforaua, arătînd că pravălia nu era zestrea ei, ci un bun al sofului și că vînzarea fusese făcută cu știrea tuturor.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant volevod bojiu milostiiu.

Măcar că Ilinca nu avea dreptate a răscumpăra această pravălie, fiindcă pravălia au fost dreaptă a bărbatî-său, iar nu vreo zestre a ei, și au fost volnică cu al său orice va vrea

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 9-10.
Pentru aceeași
pricină, v. doc.
din 17 mai
1776.
Arh. St. Buc.
Ms. 5,
f. 29 v.-30
(Copia sub da-
tă la Institutul
de istorie
„N. Iorga”).

40

1776
martie

23

să facă, și această hotărîre care o făcusem să-și primească cavaful banii, era numai pentru copil, dar dă vreme ce ni<ci> acei hotărîri n-au urmat Ilinca dă a da banii, și fiindu că vînzarea s-au dovedit că s-au făcut cu știrea tutulor dă față și nesilită dă nimeni, rămîne tot a lui stăpînire. Și pentru aceasta, întărim această anafora ca după cum scrie în jos, să să urmeze.

1776, martie 23.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de vistierie au adus la judecată Innaintea noastră pe Ilinca văduva din București, ca să o întreb<ăm> de toate, să-i dea după hotărîrea mării tale taleri 400, și cu taleri 70 ce i-au lăsat bărbatî-său i cu taleri 50 chiriaa prăvălii, ce să fac taleri 520, și așa să ia prăvăliia ce au vîndut-o bărbatî-său lui Costandin cavaful. Innaintea judecătîii, răspunse Ilinca, că ei bărbatî-său i-au lăsat taleri 100 în mina lui Mircan bogasieru și cu taleri 250 ce sînt la zapciu i cu taleri 50 ce ai hotărît măriia ta pentru chiriaa prăvălii, acești bani îi cere Ilinca să-i prinză în seamă, care după arătarea ei, să fac taleri 400, iar mai mult zise că putere nu are a da. Și dă nu i să va ținea acești bani în seamă pînă la taleri 400, își cere acei taleri 250 ce sînt la zapciu și să-i plătească Costandin cavaful și dobîndă la acești bani de cîndu șăd la zapciu, fiindu că ia zice că-i poartă cu dobîndă și zice să-i dea și scrisorile de diata mortului și fcaia de zestre ce este la mina zapciului. Cererea Ilincai este fără dă cale, și peste luminată porunca înălțimii tale, atît pentru prețul prăvălii cît și pentru scrisori, că scrisorile de judecătîi i zapisul vînzării prăvălii trebuie să rămîie la cel ce va fi stăpînitor prăvălii, iar diata să i să dea ei.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 10 v. - 11.

Părerea noastră într-acest chip este, iar cea dăsăvîrșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta.

1776, martie 12

Vel vornic, Badea Știrbeiu vel vornec, vel logofăt, Costandin Bălăceanu vel stolnic.

41

Domnul poruncește ispravnicilor județului Rîmnic să vegheze ca stăpînii moșiilor să respecte obiceiul pămîntului, pentru ca plăieșii să nu se mai plîngă de asuprire la dijmă și clacă.

1776
martie
26

Dă vreme ce la divan Innaintea domnii mele să jăluiră plăiașii din plaiu Rîmnicului ot sud Slan-Rîmnic, pentru stăpînii moșiilor pe care să află cu lăcuința, cum că-i apucă de le ia cite taleri 3,60 pe an de casă, cu nume de clacă, și cum că în loc de dijmă le ia cite taleri 5 și 6 pe clăia dă fin, asemenea și pentru vitele ce le țin pe moșie, și pentru orice nu urmează obiceiului pămîntului, ci la toate îi asuprește și le ia mai mult. Pentru care, nesuferind domnia mea a să asupri săracii lăcuitori măcar cît de puțin, am dat domnia mea această carte la mina numiților plăiași cu care să să poată apăra de către acel fel de asupreli a stăpînilor moșii pe care lăcuesc, ci să urmeze numai la obiceiul pămîntului dupe copriinderea cărților domnii mele de clacă ce să dau la mina celor ce au moșii, adecă să aibă a clăcui lăcuitorii țărani la stăpînul moșii cite 12 zile pe an, însă pe moșia unde sînt șezători, iar nu pe alte locuri dăpărtate. Și claca să o facă rînduri, rînduri, iar nu tot deodată, adică: 3 zile primăvara, 3 zile vara, 3 zile toamna și 3 zile iarna, și numai cei ce vor fi casnici și vrednici de muncă, iar holtei să nu să supere. Dar cînd stăpînii moșii nu vor avea trebuință de lucru și vor cere ca să ia bani, să aibă a lua de casă numai cite un zlot pe an, iar mai mult, nu. Așijderea și pentru dijma, atît fin, cît și alte sămănături, să dea numai din zece una dupe obicei, iar mai mult să nu să îndrăznească nimeni a-i supăra. Și pentru legumile ce vor avea prin grădini pentru trebuința casilor lor, să nu să supere lăcuitorii dă dijmă. Vin și rachiul să să vînză numai al stăpînului moșii, iar cei ce vor vrea să vînză, să-și ia voe de la stăpînul moșii și învoindu-să cu dînsul așa să vînză, iar făr' de voia stăpînului moșii nimeni să nu să îndrăznească a vinde. Așijderea să aibă a plăti și de capră cite bani doi pe an și de matca de stupi

cite bani 3 pe an, iar pentru vitele ce vor avea pentru trebuința casilor lor, de suhat să nu să supere lăcuiorii.

Poruncim domnia mea dumneavoastră ispravnicilor, să dați mină de ajutor numiților plăiași, ca peste obiceiul pământului și porunca domniei mele de către nimenea întru nimic su-părare să nu li să facă. I i. saam reech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 95 v. - 96.

1776, martie 26.

Ispravnicii județului arată prin anafora că Ianache căpitanul, neplătind la timp datoria către postelnicul Toma Racotă, se învoiește cu reclamantul, ginerele și clironomul acestuia, postelnicul Matei Popescul, să-și pună chezaș și în caz de neplată să i se vîndă la mezat tot avulul. Domnul întărește.

42

1776
martie
31

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dă vreme ce cererea lui Enache căpitan este după pravilă, întărim ca dupe cum scrie mai jos să să urmeze și dăm volnicie slugii domniei mele...¹ copil din casă dă divan, ca să meargă cu amîndoa părțile la județ și înaintea ispravnicilor să priimească datornicul chezaș cu acel soroc, ori să vînză averea lui.

1776, martie 31.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de copii au adus la judecată pe Ianache ce au fost căpitan, ca să-i luăm seama după pravilă de i să cade soroc cu amanet ori cu chezași pentru taleri 685 ce este hotărît să-i plătească datoriia postelnicului Tomii Racotă. Dupe luminată porunca mării tale, căutindu pravilile împărătești, am găsit la cartea 23, titlu¹ unde zice chiar așa ca : „cei ce nu-și vor plăti datoriia lor de bună voință și cu mulțumire, li să dă soroc dă 4 luni, și la acel soroc dă nu va plăti, să li să ia zăloage cu puterea judecării și să-și ia banii împrumutătorul”. Ci fiindu că au trecut acele 4 luni după soroc, după cum orînduiesc pravilile, însă după ce s-au hotărît Ianache căpitanu să-și plătească datoriia, să supune după pravilă a-i da împrumutătorului zăloage, și dă nu va purta grijă să să plătească de această datorie pînă la doao luni, atunci acele zăloage să să vînză după hotărîrea pravililor. Cu toate acestea, de va putea să-și dea chezaș, la care chezașie să fie mulțumit împrumutătorul, atuncea rămîne Ianache slobod dă această mai sus-numită osîndă. La care și pîrișul său, Mateiu postelnic Popescul, s-au mulțumit ca să dea Ianache bun chezaș pentru toți banii fiindu că zăloagele nu priimește.

Deci, numitul Ianache au răspunsu cum că într-acestași chip, chezaș pe toți banii nu are să dea, iar pe banii jumătate are chezaș, numai nu aici, ci în județu Vilcii unde să află șazător. Care, acel chezaș al lui, cu soroc dă doao luni să-i plătească, adică să fie izbrănit de toată suma datoriei, iar cîndu nu va priimi pîrișu într-acestași chip, el însuși să lapadă dă avutu lui ca să-l ia pîrișul, să fie plătit și izbrănit de toată datoriia ce are a lua, a căruia cerere este după pravili și priimită dă judecată, care rămîne a să face hotărîrea cea desăvîrșită de către innălțimea ta.

Drept aceia, să priimească pîrișul chezaș pe bani, pe jumătate, cu care să fie Ianache plătit de toată suma datoriei, sau să ia avutu lui pentru toată datoriia. Care acel avut al lui, cu poruncă domnească să să prelungească precum poruncescu pravilile, sau să să scoată la mezat ca, cel ce va da mai mult, acela să să protimisească. Iar hotărîrea cea dăsăvîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 8-9.

1776, martie 26.

¹ Loc alb.

Mitropolitul cu veliții boieri arată prin anafora că Maria armășoia cere protimisis pentru a răscumpăra o casă părintească din mahalaua Vergului, vîndută însă cu știrea ei de mătușa sa și ajunsă în stăpînirea văduvei paharnicului Ioniță Brătășanu, care o revinde. Judecata hotărăște că această văduvă o poate vinde oricui. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoliu.

S-au cercetat și de domnia mea această pricină și, măcar că soția armașului Vasilache, fiica dumneaei stolniceii Greceancăi, au arătat domnii mele și aceasta, cum că soțul dumneaei, armașu Vasilache, ar fi avut sinfonie cu răposatu unchi-său, paharnic Ion Brătășanu, încă din datul sineturilor, cum că dă va eși această casă din mina dumnealui cu vînzare, altu să nu le ia, fără dă numai dumneaei, cu prețul ce le-au cumpăratu și dumnealui drept aceasta. Dară aceasta nefiind în scris și cercetînd-o domnia mea, au datu mărturie iubitoriul de Dumnezeu episcopu Rîmnicului și dumnealui vel stolnic Bălăceanu, cum că au auzitu pã răposatul paharnic Brătășanu zicînd să meargă la dumnealui numita neapoată-sa Mariia să i să roage, și-i va da casa. Care aceasta n-au făcut-o nepoată-sa a merge nicum încitu au trăitu, în urmă un an și 2 luni. Și nefăcîndu-o pînă ce au murit, după pravilă, au scăzutu dintr-acea făgăduială a unchi-său și nu are acum nici o dreptate la cererea ce face, ca una ce este iscălită în zapisu vînzării. Și poate dumneaei pãhãrniceasa Brătășanca să vînză casa cu prețul ce va găsi mușteriu mai bunu, fără dă nu mai are numita armășoae acest protimisis ca să dea prețul ce va găsi mușteriu mai bunu, <sau> fără dă nu mai are numita armășoae acest protimisis ca să dea prețul cit vor da alți mușterii streini și să o ia ca o nepoată. Iar avînd bănuială cum că va fi vreun viclesug la înălțarea de suma prețului, poate să dea blestem vînzătorii i cumpărătorului. Ci dar, după cum scria mai sus; hotărîm să să urmeze.

1776, aprilie 13.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de aprozi au adus înaintea noastră pe dumneaei Profira pãhãrniceasa, jupineasa răposatului Ioniță Brătășanu pãharnic, zicînd că răposatu boieriu dumneaei fiind în viață, după ce au eșitu din Brașovu, au fost aflu de vînzarea unii case din mahalaua Vergului ce o vinduse dumneaei stolniceasa Mariia Greceanca, mătușa dumnealui, la Ene logofătul, prin zapis, în care zapis sint iscăliți toate rudele aceștii jupinesii vînzătoarii, cum și fiica ei Mariia armășoia și armașu Vasilache. Și zice că după moartea răposatului boierulu dumneaei, acea casă o vinde și au eșit și la mezat taleri 1570, iar armășoia Mariia cerea protimisis ca să întoarcă banii acei taleri 800 cu dobînda lor, după cum au cumpărat dintru-ntîiu, răposatu boierulu dumneaei, de la maică-sa Mariia Greceanca și să ia casa întru a dumneaei stăpînire. Și cerea pãhãrniceasa Brătășanca să să urmeze acea vînzare a casii dupe cum au eșit și la mezat, fiindcă au mai trăit încă un an și doao luni răposatu boierulu, dumnealui paharnicu Brătășanu, și dă ar fi vrut, i-ar fi dat dumneaei armășoie această casă încă de cîndu trăia în viață răposatu boierulu dumneaei, iar tocmai acum să facă cerere ca să răscumpere casa, cînd și dumneaei zice că au rămas cu multă datorie și are și multă lipsă de zestre a lua de la casa răposatului boierulu dumneaei, și nu are acea lipsă dă zestre de unde să-i îplinească, cum și dă la casa aceasta, acel adaos ce au eșit la mezat, să ajută dumneaei armășoia, cu deosebită jalbă cere de la înălțimea ta protimisis ca să întoarcă banii cu cit s-au cumpărat dintru-ntîiu, adică cu taleri 800 și cu dobînda lor, și să ia casa întru a dumneaei stăpînire.

Deci, căutîndu-să zapisul, să văzu și dumneaei armășoia iscălită în zapis, cit și boierulu dumneaei armașu Vasilache, care să cunoscă că dă ar fi avut gîndu dumneaei ca să ia casa întru a dumneaei stăpînire, ar fi luat-o dintru-ntîiu cîndu s-au vîndut la mină striină de au iscălit și zapisul vînzării și în urmă au intrat în mina paharnicului Brătășanu răposatul, prin judecată, de la acel Iane. Și cu luminată porunca înălțîmii tale s-au luat și zapisul de la mina armașului Vasilache de atunci și s-au și bătut acel Iane logofăt, de ce să dea zapisul la mina jupinesii armașului Vasilache, fiind iscălit, și să nu-l dea la mtina paharnicului Brătășanu >

unde i-au dat judecata de au luat casa intru stăpînire <?>. Ci, după dreptate nu să dă dumneaei armășoaii Marii a lua casa cu protimisis după moartea răposatului paharnic Brăt<ășanu>, pentru că au trimis soroc după întoarcerea banilor aceștii case răposatului Brătășanu, un an și dooă luni, și cu toate acestea, dă vrea ca să ia dumneaei armășoia casa, zise drept păhărnică Brătășanca, că trebuia să fi venit la răposatu boerul dumneaei și ori să să fi rugat, sau să-și fi căutat cu judecată, fiindcă însuși dumneaei mărturisă că au auzit din gura răposatului boerul dumneaei cum că, dă va vrea dumneaei stolniceasa Mariia Greceanca, mătușă-sa, a cui au fost casa, să întoarcă banii cu dobînda lor, i-ar fi dat casa atunci, cea răscumpărată de la Ene. Și după cuvîntul acesta zise că nici stolniceasa Mariia, nici fii-sa armășoia Mariia, care cere acum protimisis că au mai făcut cerere, ci volnică este dumneaei păhărnică Profira a vinde casa în cît va găsi. Iar cea desăvîrșită hotărîre rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms., nr. 5,
f. 13 v. - 15.

1776, martie 17.

Grigore al Ungrovlahiei, vel vornic, Badea Știrbeiu vel vornic, vel logofăt.

Veliții boieri arată prin anafora că aprobă cercelarea făcută de starostele de negustori asupra tovărășiei de băcănii și cojocărie dintre Gheorghe păhărnicel și Iane, care vor să se despartă luîndu-și fiecare partea. Judecata hotărâște ca Iane să-și plătească datoria cu dreptul de a contesta prin blestem. Domnul întărește.

44

1776
aprilie
16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, întărim și domnia mea, fiind bună alegerea dumnealor, și poruncim zapciule ce ești orînduit, să urmezi a să face săvîrșirea hotărîrii.

1776, aprilie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu de copii de divan, aducînd și innaintea noastră pe Gheorghe păhărnicel i pă Iane tovarășu lui, le-am cercetat socoteala ce le-au făcut starostea de neguțatori și să văzu că este făcută cu dreptate, la care socoteală s-au mulțumit și o parte și alta, și hotărîm și noi tot într-acestași chip să să urmeze. Dar pentru o foaie de taleri 50 ce arată Gheorghe că au cheltuit la mîncarea lui Iane și Iane tăgăduște cum și pentru niște marfă ce zice că au fost de tovărășie și s-au furat, și cum că acea marfă i s-au furat, iar nu altă marfă dăosibită, pentru care îl orînduiește judecata pă Iane să primească blestem. Dar fiindcă acum este aceste sfinte zile, nu i să dă, dar după ce va trece Duminica Tomii, atunci priimind Iane blestem, să aibă pace de către Gheorghe, dar neputînd a priimi blestem, să-i plătească. Iar cea dăsavîrșită hotărîre rămîne a să face de către innălțimea ta.

1776, martie 26.

Badea Știrbeiu vel vornic, vel logofăt.

Cinstiți dumneavoastră veliți boeri,

Din porunca dumneavoastră, prin pitac au adus dumnealui vătafu dă divan pă Gheorghe păhărnicel i pă Iane grecu, ca să le facem socoteală pentru o tovărășie dă băcănii i de cojocărie ce au avut amîndoi, arătîndu atît cumpărătoarea cît și vînzarea după foile lor ce le-au arătat. După cum s-au făcut, să vede :

Cumpărătoarea băcănii i a cojocării :

taleri	bani	
259	60	cumpărătoarea băcănii,
1381	67	cumpărătoarea cojocării,
101	72	cheltuiala, însă chirie la cară pînă au adus marfa la Rîmnice, simbric la feciori dă au lucrat cojocărie i baș la schimbato banilor.
1742	79	

Vinzarea băcănii i cojocării:

		taleri	banii	
1622	65	{ 233	65	au coprinsu vinzarea băcănii
		{ 1389	—	vinzarea cojocării
		1622	115	

120 14

pagubă care vine dă parte, pagubă cite taleri 30,8
Arătăm socoteala lui Gheorghe de capete ce au avut
că rămîne să mai dea.

255 60 ce au avut capete la mijloc

Ce au luat:

taleri bani

248 { 218 au luat prin mina lui Iane,
30 le ajunge paguba tovarășii.

248

6, 60

rămîne să ia

3

după 3 cară lemne

9, 60

să ia Gheorghe

17 60

are să dea lui Iane un zapis dă taleri 100,

7 60

să dea Gheorghe lui Iane și să-și ia zapisul.

Noi după poruncă am făcut socoteală, unde față fiind amîndoa pârțile atît de cumpărătoarea mării, cit și dă vinzare și rămîne Gheorghe să dea lui Iane taleri 7, după cum să vede din sus, fiindu că și-au plătit curamaoa pagubii ce l-au ajunsu. Așijderea să apuce Iane și pe ceilalți tovarăși ca să-și plătească paguba ce-i ajunge, cite taleri 30 după cum să vede înapoi, iar pentru o foaie dă taleri 50 ce arată Gheorghe că au cheltuit deosibit pentru Iane la mîncarea lui, Iane tăgăduiește zicîndu că nu știe dă această cheltuială. Gheorghe răspunse să primească Iane blestem că nu știe dă această cheltuială și el să rămîie pągubaș. Iar pentru niște marfă ce s-au furat lui Iane, care după socoteală face toată marfa aceia, taleri 130,60, ce după șartu neguțătorii, găsim cu cale să înpartă la toți tovarășii, care vine de parte cite taleri 32,60, pentru care pagubă arată Iane că ceilalți tovarăși și-au tras această pagubă la socoteală, iar Gheorghe nu și-au tras.

Ci, dă va da Iane credință cum că cu adevărat s-au furat acea marfă și că dintr-acel mijloc de tovarășie au fost, iar nu dintr-altă marfă, rămîne a să înbăra acea pagubă la toți tovarășii. Părerea noastră așa este, iar hotărîrea rămîne la dumneavoastră. Iar dă au dat Tănase mai multă sermea, să-i întoarcă Gheorghe paharnicu.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 15 v. — 17.

1776, martie 22.

Iorga starostea, Ion cupeț, Dinul cupeț.

¹ Pentru: sint

45

1776
aprilie

Domnul judecă pricina lui Gheorghe Mavrodin, vechilul doctorului Giurgeache, care cere de la Mihai Ion talerii împrumutați cîndva fratelui acestuia, Hristea. Cum pîrîtul arată că nu e clironom al copiilor lui Hristea, se hotărăște ca datoria să fie plătită din avutul defunctului, dacă se vor aduce dovezi la o nouă judecată la divan.

Milostiiu bojiu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

La divan înnaintea domnii mele s-au judecat Gheorghe Mavrodin, vechil fiindu al dumnealui doftorului Giurgeache, care cerea de la Mihaiu Ioan taleri 2163 din taleri 5000 ce zicea că au fost împrumutat Giurgeache doftorul cu zapis, pă Hristea fratele lui Mihaiu. Însă, taleri

980 rămași din capete, neplătiți, i taleri 686 dobînda la acești bani pe 7 ani, de la leat 1765 noemvrie 20, pînă la leat 1775 noemvrie 20, i taleri 400 dobînda la taleri 4020 ce sînt plătiți din capete de la leat 1768 noembrie pînă la leat 1769 septemvrie 20, i taleri 95 după vînzarea unor lemne i vinuri, zicîndu că este clironom și are averea frățini-său la dînsul. Mihaiu Ioan fiindu față la divan, au tăgăduit că, nici clironom este, nici ține lucruri de ale frate-său, nici să amestecă, fiindu că frate-său are copii care trăesc. S-au cerut lui Gheorghe Mavrodin, ca să-l dovedească de s-au amestecat la ale frate-său și dă este clironom, și n-au putut. De care, scoțîndu-și carte de blestem asupra celor ce știu de ale fratelui său ca să mărturisească de aceasta, n-au arătat nimic asupra lui Mihaiu, cevași dă ale Hristii.

Deci fiindu că Gheorghe Mavrodin n-au putut dovedi pă Mihaiu Ion, de clironom, și dă vreme ce Hristea are copii care, măcar că lipsesc, dar aceia trăînd, sînt clironomi, rămîne, de la aceia ce să vor arăta clironomi și vor lua periusiia numitului Hristii, să-și caute doftoru Giurgeache. Mai cerea numitul vechil al doftorului, taleri 480 capete din taleri 4500 ce au fost dați dintr-acei taleri 5000, de la mai sus-numiți, lui Mihaiu Hristea frate-său, ca să-i trimiță dumisale doftorului în Țarigrad, Mihaiu Ioan, cum că pă ciți bani i-au dat frate-său ca să-i trimiță, pe atîtea au făcut și el poliță de i-au dat dumnealui doftorului, iar alți bani la dînsul n-au mai rămas. S-au cerut vechilului ca să arate de față cu ce cerea acești bani și să arătă o carte a lui Mihaiu Ioan cu leat 1769 avgust 29, ce fu netăgăduită dă el, întru care scrie către doftoru Giurgiache, cum că din taleri 4500 care i-au lăsat frate-său Hristea să-i trimiță, au rămas asupra lui, taleri 480, și să facă dumnealui poliță ca să-i dea aici, fiindu că a-i trimite, iaste cu discolie, din care carte, să dovedi acești bani, buni asupra lui și am hotărit domniia mea de i-au împlinit. Iar pentru dobînda la acești bani, măcar că o cerea dumnealui doftoru să o plătească, zicîndu că i-au ținut de s-au neguțătorit cu dînsii, dar fiindu că acești bani n-au fost supt pecete dați la Mihaiu ca să-i ție spre vreo păstrare și el să-i fi dăspecetluit ca să să vinovățească, și mai virtos că și în cartea lui cu care cere doftoru de la dînsul acei bani, scrie că este cu discolie a să trimite, ci să facă dumnealui poliță aicea, să-i dea și pentru acea discolie a trimiterii, au rămas la dînsul dă nu i-au trimis, iar nu pentru alt nu s-au găsit cu cale a să da platnic la aceasta, ci numai capetele plătîndu-le pentru dobîndă, am hotărit să aibă pace.

Mai cerea vechilu doftorului Giurgeache, o pușcă i o sabie ce au fost lăsat doftoru Giurgeache la plecarea dumnealui de aicea la Țarigrad, la Gheorghe fratele lui Mihaiu, și murindu Gheorghe au rămas la dînsul. La aceasta, întrebîndu-să Mihaiu, au tăgăduit că nu sînt la dînsul și cere și el de la dumnealui doftoru Giurgeache taleri 240 chirii la doao sipeturi ce le-au lăsat dumnealui la frate-său Gheorghe cîndu au plecat, în păstrare, și au cheltuit frate-său acești bani în Brașov chirie la boltă unde s-au păstrat și la dus și la adusul lor.

Deci, pentru sabie și pușcă tăgăduindu Mihaiu că nu sînt la dînsul, asemenea și pentru chirii ce cere Mihaiu tăgăduindu și Mavrodin dă atîta sumă, zicîndu că acele sipeturi nefiindu vreo povară grea, chirii și chieltuiala au fost puțină și fiindu trebuință și la una și la alta dă dovezi, am hotărit domniia mea ca și unul și altul să aducă mărturii la zisele lor, adică, Mavrodin să dovedească cum să este la Mihaiu pușca i sabiia, așijderea și Mihaiu să dovedească cu dovadă, cum că au chieluit acei bani frate-său pentru acele sipeturi, sau Mavrodin să dovedească prin neguțătorii brașoveni ce să află aici în țară, cum să plătească chirii bolții într-aceiași vreme la Brașov pentru acel fel de sipeturi i cheltuiala dusului și a adusului, ca după acea socoteală să ție și lui Mihaiu în seamă.

Și poruncim, zapciule cel orînduit, cu acele dovezi și mărturii ce-i vor aduce, să-i scoți înaintea dumnealor veliților boeri ca, după dovezile ce vor avea, să facă hotărîrea ce să cuvine pă dreptate. I i. saam rech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 28 v. - 29 v.

1776, aprilie.

Ispravnicii județului Vlașca arată prin anafora că au cercetat cererea lui Ion și Mușat din satul Cacaleți (Vlașca). Fiind vecini ei cer protimisis pentru răscumpărarea viei din dealul Cârnet (jud. Mușcel). Domnul poruncește ca marilor cercetați de ispravnici să fie aduși la divan.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu gospodar zemli Vlahiscol.

Măcar că <in> această anafora a dumnealor ispravnicilor este arătată știința și mărturia ce au dat marturii jăluitoilor, dar nu este desăvârșit și indetul judecării a priimi în scris mărturie ; ci să cere lui Ion cu tovaroșii lor să aducă marturii pe însuși <ei> la divan și cu această anafora dă cercetarea ce au făcut ispravnicii ca, atunci să li se hotărască.

Ci dar, pentru aceasta înștiințăm pe dumneavoastră ispravnicilor să înștiințați pe acei marturi cum că, trebuință este însuși a veni la divan și care vor vrea dă voia lor, nesiliți să vie ca să mărturisească știința lor.

1776, aprilie 18.

Ion i Mușat cu tovarășii lor dă la satu Cacaleții dintr-acest județ al Vlășcii, veniră cu luminată cartea mării tale, întru care ni să poruncește pentru o vie din dealul Cârnet, sud Mușcel, ce să vede cumpărată dă Anghelache vnuc Moisi sluger dă la Stanca, soția lui Pavel ișlicaru, carii cer acești de mai sus-numiți a o răscumpăra cu protimisis că sint vecini și că să trage de la neamul lor această vie. Și au zis că este un an de cînd au mersu cu bani să dea lui Anghelache și nu i-au priimit. La care, tăgăduind Anghelache și arătînd jăluitoii marturii care știu că au adus lui Anghelache banii și nu i-au priimit, au rămas să-și aducă acest fel dă marturi la divan. Ni să poruncește de către înălțimea ta ca, dupe sărbătorile Paștelui să înștiințăm pe acei marturi ce-i va arăta că au, ca, cine vor vrea de voie, nesiliți, să vie la divan să arate știința lor, dar să facem și noi cercetare pricinii aici în fața locului ce fel de vecinătate au jăluitoii și în ce chip să trage din neamul lor și de au știut ei vnzarea aceștii vie de atunci ; și care sint podvoadele și nevoile care zic că au avut asupra-le și n-au putut de atunci să-și caute acest protimisis pînă la vremea ce orînduște pravila. Și de toate acestea să înștiințăm mării tale cu venirea lor.

Dupe luminată porunca înălțimii tale, făcînd știre mărturiilor ce are Ion i Mușat, cu bună voia lor au venit aici înaintea noastră, cinci oameni bătrîni, vrednici de credință, anume : Pătru sin Stan ot Cacaleți i Neașul sin Iriman ot tam i Pătru sin Neașul ot tam i Pătru sin Ivan ot tam i Ion Calețul ot tam ; care acest Ion Calețul, are încă și el vie tot acolo alătura. Unde, viînd aici de față și protopopul județului, chir Popa Ioan și alți patru preoți, și întii arătîndu-le acestor mărturii ce va să zică mărturia în frica lui Dumnezeu, cu toții au arătat cum că acea vie cu moșia ei a fost a numiților jăluitoi cu a neamului lor ; și un moș al lor avînd fată, au înzestrat-o cu acea vie, și Pavel ișlicaru era zestraș cu acea vie de la moșul jăluitoiului și viile lor să răzorec cu acea vie fiind moșia lor d-avalma cu a moșului lor, Oprea Saulea, de la care să trage via ; și tot neam de al lor au stăpînit-o pînă cînd au vîndut-o Stanca, soția lui Pavel ișlicaru, lui Ion Chițescu, bogasierul din București și Ion Chițescu au ținut-o 6 luni și pînă a nu apuca jăluitoii să meargă cu întoarcere de bani la Ion Chițescu, au apucat Anghelache mai nainte și au întors banii și au luat via de la Ion Chițescu fiindcă mai are Anghelache o vie de cumpărătoare ce rămăsese de la unchiul său, slugerul Moisi, care să răzorește pe din sus cu acea vie. Și dupe ce au întors Anghelache lui Ion Chițescu, banii pe viile au trecut o lună de zile și au venit la vie. . . Afînd jăluitoii că au luat Anghelache via, au găsit bani și au venit la Anghelache. Anghelache nu le-au priimit banii, cerîndu-le taleri 900. Numiții jăluitoi, fiind săteni de la satul Cacaleții, între ceilalți săteni fiind ei mai cu putere, avînd cară și trăgători, a umblat în trebile satului și n-au putut să-și caute cu judecată pînă acum. Într-acestași chip au dat mărturie numiții de mai sus marturi, pe care mărturie ziseră că și carte de blestem vor priimi, că este adevărată mărturia lor. Iar într-adevăr vreme, la București, nu pot veni, fiind vreme de a să apuca oamenii de arătură și de alte trebi pentru hrana lor.

Și dupe arătarea lor, iată că cu jăluitoii făcînd știre mării tale, măcar că și Ion Chițescu ce au cumpărat întii, și Anghelache li să cădea cînd lua via, să fie făcut știre acestora ca să

iscălească zăpăsul, fiind răzorași cu via și părtași pe acea moșie, fiind tot un neam cu acela ce au stăpinit viaa pînă la vânzare, iar dă n-ar fi vrut ei să iscălească, ori banii să dea, de atunci trebuia să facă știre judecătii și judecata i-ar fi silit de, ori ar fi iscălit zăpăsul, ori ar fi dat banii.

Ci, să cunoaște că ei au căutat cu taină a face această cumpărătoare și are greșală Anghelache la aceasta. Ci, hotărîrea cea desăvîrșită, rămîne a să face de către măriia ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 1,
f. 100-101.

1776, aprilie 8.

Ianache Mavrodin biv vel paharnic.

Veliții boieri arată prin anafora că Ștefan Calomatis postelnicul reclamă 3000 taleri de la polcovnicul Mărgărit invocînd datoria acestuia provenită din asociația lor. Constatînd că părțile, prin arbitraj, conveniseră ca datornicul să plătească reclamantului numai 900 taleri, judecata hotărîște să se respecte arbitrajul. Domnul întărește.

47

1776
aprilie
18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu gospodar zemle Vlahiscol.

S-au cercetat și de către domniia mea cu divan, această pricină, și însuși Mărgărit nu putu tăgădui că nu dă vreo silă, nici de vreo inchișoare, nici de vreo frică, ci de bună voie au făcut acest sulf, fără dă numai, pricina că acum au găsit scrisori ca să răspunză la cererea lui Ștefan postelnicu, care atunci nu le avea la îndămnă, dar ar fi putut pentru aceasta și întii a cere din judecată vreun soroc și îngăduială ca să-și caute scrisorile ce ar fi avut.

Ci hotărîm ca, după acel așezămînt să să urmeze, și zăpciu cel rînduit să apuce să împlinească.

1776, aprilie 18.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de aprozi au adus la judecată pă Ștefan postelnicul Calomatis, pîrș asupra polcovnicului Mărgărit, zicînd că au o diiafora dă tovarășie din vremea congresului armii rusești pentru niște sare i miere și cerviș, care aducîndu-i numitu zăpciu înaintea noastră, i-am orînduit la starostele dă neguțatori să le facă socoteală, iar numitu Mărgărit nicidecum n-au dat supunere a merge să stea la socoteală, iar a doaoă zi au pus mijlocitori pe dumnealui sătraru Manolache Grădișteanu i pe vameșu Chiriilac i ceaușu Panait Matraca, i pe Alecsandru vameș și pe un neguțatoru Dumitru sin Popa ca să între la păciuire să le facă sulf pe banii ce-i cerea numitu postelnicul. Și adunîndu-se cu toții la casa dumnealuj Manolache Grădișteanu, prin mijlocirea acestor mai sus-numiți, din taleri 3000 capete, rugîndu-să cu toții, au făcut sulf po taleri 900 și așa viind și Mărgărit polcovnicu, s-au mulțumit pe acest sulf și o parte și alta.

După ce au trecut vreo cîteva zile, așteptînd să-i ducă banii, Mărgărit polcovnicu nu s-au ținut după acel sulf, ci iarăși s-au întorsu zicînd că nu este nimic dator.

Deci, adunîndu-ne noi dupe porunca mării tale, de al doilea rînd, fiind ceruți prin jalba ce au dat înnălțimii tale postelnicelu Ștefan, unde fiind față atit noi, cît și presfinția sa părintele mitropolitu, s-au adus de față atit Chiriilac vameșu, cît și ceaușu Panait Matraca, carii prin carte de blestem înaintea preasfinții sale părintelui mitropolitului, au dat mărturie cum că însuși Mărgărit polcovnicu li s-au rugat ca să stea mijlocitori asupra postelnicelului Ștefan și au și făcut sulf pe acei taleri 900. Și după acest sulf, Mărgărit polcovnicu, atunci s-au mulțumit, iar acum înaintea noastră aruncă feluri de pricini ca să păgubească pe numitu postelnicul de acei bani ce-i are a lua de la dînsul.

Noi după dreptate așa găsim cu cale, de vreme că întii la socoteala ce s-au orînduit să-i facă starostea de neguțatori, nu au dat supunere a merge și însuși singur au cerut să facă sulf

după cum ne pliroforisim din zisele acestor mărturii ce au priimit blestem, și cum să întoarcă
dă nu să ține de sulf, să cunoaște că umblă rău și fără' de cale, care însuși să vinovățește și
il supune dreptatea ca să plătească toți banii cit îi cere Ștefan postelnicelu.

Arb. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 109 v. - 110.

Dar pentru ca să lipesească pricinile dintre dinșii, Mărgărit polcovnicu, dupe acel sulf
să plătească acei taleri 900, iar cea desăvârșită hotărîre rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

1776, martie 4.

Dumitrașco Racoviță, Neculaie Dudescu vornic, Radu Văcărescu vornic, Pană
Filipescu logofăt.

48

1776
aprilie
25

*Mitropolitul țării cu episcopul Buzăului arată prin anafora că Bălașa reclamă pe soful ei, Iane
postelnicelul din Buzău, care-i vinde „zestrile și lucrurile casei”. Cercetînd, judecata găsește dreaptă
reclamația și propune ca soful risipitor să fie pus sub controlul epitropilor. Domnul întărește.*

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

De vreme ce preasfinția sa părintele mitropolit i cu sfinția sa părintele episcopul Buzău-
lui arată, că cercetîndu au dovedit că cu adevărat iaste răsipitoriu și-l cunoaște cum că pînă în
sfîrșit va prăpădi casa de nu să va pune din vreme la cale, întărîm ca după cum au găsit sfinția
lor cu cale, așa să să urmeze, și numiții mai jos epitropi după ce va lua supt purtarea lor de
grijă, adică supt paza lor, toate cu catastih anume, iscălit și dă sfinția lor, să aibă a da dă
știre și a arăta porunca domnii mele la toți, ca să fie înștiințați a nu cumpăra, nici a priimi întru
jălojire cevași, nici a-l îndatori cu a împrumuta.

Dar ca nu care cumvași vreunul, ori prin neștiință de hotărîrea aceasta, ori cu alte înșă-
lăciuni să-l mai îndatoreze cu amanet, poruncim ca numiții epitropi să ia de la mîna lui Iane
postelnicel și toate zapisele dă vii, moșii și alte iconomii cu catastih, ca să nu poată nimini a-l
îndatora, și să le ție la dinșii în păstrare, dă vreme că sint și copii la mijloc.

1776, aprilie 25.

Preatînălțate doamne,

Bălașa, soția post < elnicelului > Iane din sud Buzău, au jăluit înnălțimii tale că bărbat-
său nu numai că au vîndut de ale casii și face cheltuieli la lucruri fără' de cale, ci încă este și
casa în grea datorie, vînzîndu-i și din zestrile ei și cerea ca dupe pravile să-l înbodipsească a nu
vinde lucruri dă ale casii, nici din zestrile ei. Și din luminată porunca înnălțimii tale ceaușu dă
aprozi au adus înaintea zaserenii noastre pă Iane postelnicel cu Barbu Arion biv < al > 3 < -lea >
vistier, vechil fiindu din partea sorori-sa Bălașa. Ne arată Barbul vechilul o carte a boerilor
ce sint șazători în partea locului cu leat 1776 februarie 1, în care arată și dau mărturie că
jalba numitii Bălașii iaste adevărată și că, de nu i să va face înfrîinare de către
judecată, va ajunge mai la rea stare, casa-i. Și vîzîndu Ene postelnicel mărturii ale
boerilor că întemeiază zisele Bălașii, însuși el și-au cunoscut urmările sale cum și lucrurile ce
le-au vîndut ale casii și starea datorii ce au făcut-o pînă acum, chieluindu la lucruri
fără dă orînduială, și așa, cunoscîndu-să pe sineși că curge din neajungere de minte, au dat în
zapis înaintea smerenii noastre la mîna cumnatî-său Gheorghe iciciohodaru i la mîna Barbului
Arion, cumnatî-său, pe care < -i > face < m > epitropi peste ale casii, mișcătoare și nemișcă-
toare, în care zapis să leagă că, ori datorie dă va mai face, ori dă ale casii dă va mai vinde
fără dă știrea epitropilor, acea datorie și vînzare la oricine va fi, să nu să ție în seamă și nici
să răspunză casa la acea datorie ce să va întîmpla dă acum înaintea a mai face.

Deci, dă vreme ce și Barbul fu priimit dă alți epitropi împreună cu Gheorghe, pe toată
periusia casii, și vîzîndu că și zapisul este făcut cu orînduială, nefăcîndu epitropi pe alții striini,
ci iarăși pe rudele lui, am întărit și noi acel zapis cu iscăliturile noastre.

Dar spre întemeierea atît a episcopilor, cît și pentru risipa economiei casii de către Iane postelnicele, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimei tale la mina episcopilor acestora, ca să o arate tuturilor să nu mai cuteze cinevași a-l împrumuta cu bani, nici să cumpere ceva dă la dînsul dintr-ale casii lui fără dă știrea episcopilor, iar oricine îi va mai da bani împrumut, sau va cumpăra orice lucru de la dînsul și nu va fi prin știrea episcopilor, atunci să-i piarză banii cu care îl va împrumuta și să ia episcopii lucrul ce-l va vîndut sau au jălojit, înapoi, și a rămînea iarăși casii, după cum în zapis s-au legat.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 19 - 20.

1776, martie 15.

Ai mării tale către Dumnezeu fierbinți rugători și zmeriți părinți sufletești,
Grigorie al Ungrovlahiei, Cozma episcop Buzăului.

Veliții boieri arată prin anafora că Gheorghîță bărbierul din Poarta-din-Jos și-a vîndut ilegal o prăvălie pentru a scăpa de creditori. Ei propun vînzarea la mezat a prăvăliei, cu restituirea banilor cumpărătorului, iar restul să fie împărțit între creditori. Domnul întărește.

49

1776
aprilie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, întărim și domnia mea și poruncim zapciule ce ești orînduit, așa să urmezi.

1776, aprilie 25.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, ceaușu dă aprozi au adus la judecată pe unii din datornicii lui Gheorghîță bărbieriu ot Poarta din Jos, ca să facem cercetare pentru prăvălia lui Gheorghîță bărbieriu ce au cumpărat-o Petre Tirgovișteanu. Acești datornici ce s-au arătat după vînzarea prăvăliei, arătat-u-s-au mai naintea vînzării, sau asupra vînzării, ca să ceară de la Gheorghe bărbieriu, bani, sau să zică și să-l înștiințeze către cinevași, cum că Gheorghe le este dator, ori cumpărătoriu, știut-au atunci cîndu au cumpărat cum că Gheorghe le este dator, < ? > Acești datornici, după cum să coprinde în anaforoa ce ni să poruncește de către înălțimea ta ca să facem cercetare, să vede că ei au priimit și jurămînt cum că n-au știut cîndu au vîndut Gheorghe b < bărbieriu > prăvălia lui Petre Tirgovișteanu și cum că au datorie bună. Care datornici aduseră și mărturii anume, pe Tudorache < al > 2 < -lea > dvornic și Ion < al > 2 < -lea > vornic, Dumitrache rachieriu, Ion băcanu și pe Gheorghe Ghiurgiu, vecini du prenejuru aceștii prăvăliei, care ziseră înaintea judecății că vor priimi și blestem că nu știu cîndu au cumpărat Petre Tirgovișteanu prăvălia lui Gheorghe și cum că știu că Gheorghe bărbieriu este dator. Ci, după arătarea datornicilor ce au priimit jurămînt, cum și a vecinilor ce aduseră mărturii, să vede că cumpărarea prăvăliei ce au cumpărat-o Petre numai în taleri 210, au fost prin taină, iar nu dă față, cum este obiceiul să iscălească zapisul, rudele, vecinii și datornicii.

Ci, dă vreme că Petre Tirgovișteanu au cumpărat într-acestași chip prin taină și fiindu că prăvălia este dă mai mare prețu, pentru ca să nu să păgubească nici datornicii cei ce au datorie a lua de la Gheorghe bărbieriu, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale să să strige prăvălia la mezat și cît va eși mezat, dă-i va da mina lui Petre Tirgovișteanu, să dea el banii și să ia prăvălia întru a sa stăpînire avîndu protimis, iar nedîndu lui Petre mina a răspunde la banii mezatului și dîndu banii aceia, înții să să scoată acei taleri 210, banii lui Petre ce au dat pă prăvălie și prisosul celorlalți bani să să împărță datornicilor, to analogon. Iar cea desăvirșită hotărîre, rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 20 v. - 21.

1776, aprilie 14.

Dumitrașco Racoviță vistier, vel vornic, Badea Știrbeiu vel vornic, Iulianu vel logofăt, vel logofăt.

Velii boieri arat prin anafora că Șerban din Brănești (Mușcel) se plînge contra lui Costandin căpitan Moldoveanul de la Călinești (Muscel) care i-ar fi luat în silă o mare cantitate de unt și niște bani, fiindu-l și la închisoare, unde a fost bătut. Constatînd că ispravnicii l-au nedreptățit, judecata propune o nouă judecată cu amîndouă părțile de față. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiu.

Poruncim domnia mea, zapciule ce ai fost orînduit un vrednic ales mumbașir, să rînduiești pã sluga domniei mele...¹ aprod vătășesc, să meargă și la toate să urmeze a face cercetare întocmai dupe cum să coprinde mai jos. Și așa, pe amîndoua părțile împreună cu cercetarea întărită cu iscăliturile mai jos-numiților, să-i aducă aici la divan, și partea ce va rămînea, va plăti treapădu și cheltuiala.

1776, aprilie 27.

Preainnălțate doamne,

Șarban dă la Brănești sud Mușcel, cu jalbă au jăluit innălțimii tale pentru Costandin căpitan Măldoveanul² dă la Călinești, sud Mușcel, zicînd că astă-vară în anul trecut, cu silnicie i-ar fi luat niște unt, 5 cantară, țindu-l și la închisoare cinci zile; i-au luat și taleri 12, nefiindu-i nimic dator. Și scăpînd dă la închisoare, au dat jalbă innălțimii tale și dupe jalba lui, zice că i s-au și făcut luminată cartea mării tale către dumnealor ispravnicii județului să-i judece, și n-au aflat nici o dreptate. Și iarăși mai jăluind innălțimii tale, i s-au făcut al doilea poruncă către ispravnicii județului, și mergînd cu porunca aceia, zice că ispravnicii au pus pe un slujitor și l-au pus la falangă și l-au ținut un ceas în fa<la>ngă, dar nu l-au bătut și l-au trimis dăscuț pînă la gros și în urmă iar l-au întors innapoi. Și scăpînd, au venit dă au dat iarăși jalbă innălțimii tale pentru numitu Costandin căpitan Măldoveanu, pe care aducîndu-l vătăfu de aprozi innaintea noastră și nefiind acel Costandin căpitan de față, judecata n-au intrat în cercetare.

Drept aceia, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale, să meargă om domnesc împreună cu jăluitoru și să ia pe acel Costandin căpitan să-l ducă în fața locului unde s-au întîmplat acea pricină și să facă cercetare, atît pentru untu ce zice că i l-au luat în silă i pentru taleri 12, ce zice că i-au dat dă la închisoare, cum și pentru nedreptatea ce zice că i-au făcut dumnealor ispravnicii, care cercetare să o iscălească protopopol județului împreună cu preoții acelu sat unde s-au întîmplat pricina.

Și luînd numitu mumbașir, atît pe Costandin căpitanu, cît și pe Șarban jăluitoru, împreună și cu acea cercetare, să-i aducă la luminatu divanu innălțimii tale și atunci cine va rămînea de judecată va plăti treapădu și cheltuiala.

Iar cea desăvirșită hotărîre, rămîne a să face de către innălțimea ta.

1776, aprilie 12.

Vel vornic, Badea vel vornic, vel stolnic.

¹ Loc alb.

² Pentru: Moldoveanul.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 108-104.

Velii boieri arat prin anafora că Maria lui Gheorghe ceaușul cere răscumpărarea moșiei Cojăști (jud. Dîmbovița) vîndută de mătușa ei Despa Cojăscă lui Scarlat Greceanu biv vel agă. Divanul, constatînd că reclamanta a fost de față la vînzare și că de atunci sînt 9 ani, respinge reclamația. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiu.

Fiîndu că Maria lui Gheorghe ceauș, ca clironoamă mătuși-sii Despa Cojăscăi, <au dat> jalbă asupra dumnealui biv vel agă Scarlat Greceanu în divanu domniei mele pentru acești 500 stînjeni, cum că mătuși-sa n-au vîndut, nici la facerea zapisului n-au fost față, ci fii-său de

silă au dat acel zapis, am cercetat domnia mea acest zapis al ei și din mărturiia dumnealor veliților boeri ce sînt iscăliți în zapisul vînzării, cum și dintru a Borului ce au fost atunci zapciu, ne adevărim cum că Despa au fost față și însuși au zis că dă bună voe vinde împreună cu feciorii ei, și rămase pîra Marii, rea, neavîndu nici o dreptate la aceasta, cum nici la alegerea dă protimis ce făcea a o răscumpăra cu bani pentru rudenie, fiindu că sînt 9 ani trecuți la mijloc de cîndu stăpînește dumnealui aga Scarlat această moșie, de față și prin știrea Marii, și n-au făcut în vremea ce i să cădea, cererea ei. Ci, hotărîm dumnealui aga să ție această moșie ca dreptă a dumnealui.

1776, aprilie 28.

Preainnălțate doamne,

Fiindcă în zapisu dă vînzarea moșii Cojăștii, sud Dimbovița, stînjeni 500 ce au vîndut Despa cu fecioru ei, dumisale agăi Scarlat Greceanu, în care văzum că sîntem și noi iscăliți mărturii într-acel zapis al vînzării și ni să poruncește de către innălțimea ta prin zapciu vătaf za aprozi, ca să arătăm mării tale dă au fost atunci dă față acea Despă cu fecioru ei, cîndu s-au iscălit zapisul de către noi, mărturii, cit și pentru aceasta, fiindu vreme trecută la mijloc, noi nu putem ține mințe de atunci pînă acum, dar fiindcă dumnealui aga Scarlat aduse și mărturii pe dumnealui Manolache Crețulescu biv vel comis ce au fost într-aceia vreme ceauș dă aprozi, și ne arată că atunci au fost dă față în divan acea Despă cu fecioru ei, carele au fost și zis innaintea noastră că dă bună voe a lor, nesiliți dă nimeni, au făcut acea vînzare, și dupe arătarea acei Despe și noi am fost iscălit zapisu vînzării moșii.

Ci, dă vreme că noi, după mărturiia ce au dat dumnealui Manolache biv vel comis Crețulescu innaintea judecătii, să vede că iscăliturile noastre sînt întemeiate într-acel zapis al vînzării și rămîne zapisu bun, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către innălțimea ta, măcar că acest obicei am păzit totdeauna cîndu cinevași vinde lucru nemișcător, pînă nu s-au întrebant amîndoa părțile, n-am iscălit zapisu.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 21-22.
Vezi și doc.
nr. 110 din
18 iunie 1776.

1776, martie 22.

Dumitrașco Racoviță vistier, Neculae Dudescu vornic, Pană Filipescu, Mateiu Crețulescu paharnic, Iordache paharnic.

Domnul judecă pricina lui Ioniță Radu logofețelul care cere de la văduva lui Iordache Mărgelaru datoria pentru care acesta pusese zălog moara de pe Cricov și moșia Mărgelari (jud. Dimbovița). Se dă creditorului stăpînire asupra acestora, pe 6 ani, pînă la împlinirea datoriei.

52

1776
aprilie
30

La divan innaintea domnii mele, au eșit la judecată Ioniță logofețel Roată, cerînd de la Mariia soția lui Iordache Mărgelaru ce au murit, taleri 500, cu zapisu ot leat 1772, și cu dobînda lor, avînd zălog pentru acești bani, o moară du pe apa Cricovului i moșia Mărgelari sud Dimbovița. Și dupe moartea bărbatî-său, intrînd clironoamă pe avutu lui și apucîndu-o numitu să plătească banii, și-au pus soroc prin zapis și la numitul soroc neavînd banii să-i dea, au eșit la divan innaintea domnii mele, cerînd împlinire și după cercetarea judecătii, am hotărît domnia mea ca să plătească numita Marie această datorie lui Ioniță logofețel Roată, fiind bună, netăgăduită. Dar fiindcă iarăși nu au avut numita Marie bani să-i plătească și ca să nu să lipsească de moara și moșia sa, am orînduit domnia mea pe dumnealui cinsit și credincios boierul domnii mele Badea Știrbeiu vel dvornic, ca să le facă un așezămînt și izbrănire și cu venitul din partea sa de moșie i al morii să-și ia banii jăluitoru. După care, învoindu-să amîndoa părțile, s-au așezat prin zapisu ce s-au văzut dă către domnia mea, întărit fiind atit de preasfinția sa părintele mitropolit, cit și de dumnealor veliții boeri, ca să ție mai sus-numita moară du pe apa Cricovului și partea ei din moșia Mărgelari sud Dimbovița și să-i ia venitul, ani 6, atit pentru mai sus-numita datorie, cit și pentru taleri 75, dobînda acestor bani, i pentru taleri 120 ce era Mariia

datare lui Ene Lazaru. Însă, moșiia fiind neinpărțită cu frații bărbați-său, anume Costandin i Apostol, să aibă a stringe tot venitu du pe numita moșie la un loc și pînă la ani 6, sorocu de mai sus-numit, pe tot anul să să facă trei părți, din care doă să le ia numiții frați ai mortului, Costandin și Apostol, și o parte să o ia acest numit Ioniță logofețel Roată, după cum au stăpînit mortul cu dinșii de-a valma. Iar pentru moară, ce va fi stricăciune, Ioniță să aibă a drege, făr' decit numai pietrile de vor lipsi la împlinirea sorocului, să aibă a-i plăti Mariia lui Ioniță, banii ce va da pe dînsile și dupe ce să vor împlini acei 6 ani, să ia Mariia iarăși supt stăpînirea sa, atit moșiia, cit și moara.

Drept aceia, întărim și domnia mea așezămîntu și invoirea ce au făcut între dinșii, după care să fie volnic numitul logofețel Ioniță Roată a lua veniturile pînă la numitu soroc după cum să coprinde mai sus, cu bună pace de către numita Mariie și dă către tot neamul bărbatului ei.

Arh. St. Buc., Ms. nr. 1, f. 105 v. - 106. I i. saam rekeh gospodstvo mi.

1776, aprilie 30.

53

Velii boeri arată prin anafora că neguțătorii, chiriași ai prăvăliilor hanului Șerban-Vodă, sînt reclamați de egumenul mănăstirii pentru neplata chiriilor și pentru subînchirieri. Se hotărăște să se facă plățile. Domnul întărește, dînd drept de protimisias vechilor chiriași, negustori.

1776

mai

4

Dupe cum au găsit dumnealor velii boeri cu cale, întărim și domnia mea, așa să să urmeze. Și fiindcă neguțătorii ce au ținut pînă acum prăvăliile, nu avură nici un fel de adeverință în scris a stăpînirii, hotărîm să-și ia sfînta mănăstire hanul supt zaptul său, ca o danie ce este, și mai ales că luînd înștiințare cum că hanul să află la mare stricăciune, încît vor să cază și zidurile, poruncim, în vreme ce și exarhii să află aici cu cheltuiala opștii mănăstirești de iznoavă ori pe unde va fi stricat, să să facă cu toate cele trebuincioase și cu temeu bun. Și de acum înainte să nu fiie nimini volnic a ținea prăvălie cu nume de edic, ci să aibă voie exarhii ce să află aici și epitropii mănăstirii ce sînt, să să orînduiască a da prăvăliile la oricine vor găsi, cu chirie, dupe cum să vor putea învoi, și nici mai sus-numiții exarhi și epitropi să nu fiie volnici a le da edicuri. Și neguțătorii ce au ținut prăvăliile pînă acum, dînd prețul ce vor da alții, să să protimisească ei, ca unii ce au fost chiriași pînă acum, iar nedînd, să le <dea> acelor ce vor da mai mult.

1776, maiu 4.

Din luminată porunca înnalțimii tale, prin pitacu ce ni s-au trimis cu dumnealui vâtafu de aprozi, întru care ni să poruncește pentru pricina hanului Șerban-Vodă, ca să aducem pe toți neguțătorii ce țin prăvălii într-acei han, fiind și igumenu față și să arătăm fieșcăruia orînduiala ce este dreaptă și să cuvine a avea hanul acesta, lipsind acatastasiia ce s-au urmat pînă acum și aducîndu-i pe toți chiriașii față de înaintea noastră, le-am arătat ceia ce este cu dreptate a să urma, să-și dea chiria cu tocmeală dupe cum să vor putea învoi cu igumenu și să lipsească și acele zise ale lor ce zic că le au, prăvăliile cu edicuri luate și cumpărate unul de la altul, cu marfa împreună. La care zise ale lor, le-am cerut să ne arate, ori zapisile igumenilor ce au fost dăpe vremi, sau alte dovezi în scris cu cărți de hotărîre, și nu avură nimic la mîna lor, fără decit numai cu gura. Și le zisem ca să facă așazămînt și tocmeală cu igumenu fieșcare cită chirie să plătească pe an, ceia ce vom găsi noi cu cale și cu dreptate ca să fie și ei odihniți și mănăstirea să nu să năpăstuiască cum pînă acum, adică să nu să mai pomenească nume de edic, nici să mai cumpere prăvălie unul de la altul, că văzum că unii din neguțători dau chirie la mănăstire mai puțin și ei le vînd la alții de iau chirie îndoit.

Pentru care urmare ce s-au urmat de ei pînă acum, făr' de a avea nici un fel de adeverință la mîinile lor de la igumen, văzum că mănăstirii i s-au făcut mare nedreptate pînă acum.

Deci, noi văzînd o mare nedreptate ca aceasta, i-am dat ca să vie în cunoștință și să lipsească aceste nedreptăți ce s-au urmat pînă acum, și mai într-un chip n-au priimit.

Și, măcar că ne arătară neguțătorii o copie de anafora ce zic că s-ar fi făcut de dumnealor veliții boeri în zilele mării sale Ștefan vodă pentru pricina hanului, dar anafora cu pecete nu ne-au arătat, măcar că și va fi acea copie adevărată dupe anafora, să vede că și atunci au făcut igumenul piră pentru nedreptatea ce avea și are de la ei, găsim cu cale, dupe dreptate, sfânta mănăstire să aibă voie a lua hanul supt zaptu și a să tocmi cu fieșcarele, ori cu aceștiia, ori cu alții, ca să dea chirie pe fieșcare an dupe cum să va putea învoi cu igumenu și să lipsească de tot, această nedreptate ce s-au urmat de ei pînă acum la acest an. Noi într-acestași chip găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 1,
f. 108 v. - 109.

1776, aprilie 29.

Dumitrașco Racoviță, Badea Știrbei vel dvornic, <Al> 3 <-lea> logofăt.

Domnul, împreună cu mitropolitul țării, episcopi și veliți boeri, judecă și hotărăsc „după pravile și legile împărtătești” ca Sandul pitarul să-și plătească datoria către vel vornicul Badea Știrbei.

54

1776

mai

5

Siiu povelenniu gospodstva mi.

La divanu domnii mele, față fiind și preasfinția sa părintele mitropolitu țării, chir Grigorie și iubitorii de Dumnezeu părinții episcopi și dumnealor cinstiții și credincioșii boiarii cei mari ai divanului domnii mele, veni cinstit și credincios boiarul domnii mele dumnealui vel vornic Badea Știrbeiu, cu jalbă asupra pitarului Sandu, cerînd de la dînsul taleri capete 23750 cu patru zapise însă, unul de taleri 5750, altul de taleri 500, altul de taleri 7500 i altul de taleri 10000, cerînd și dobînda acestor bani dupe așezămîntu ce să vede în zapise. De care, întrebîndu-să și numitu Sandu pitaru, au răspuns că toată datoria lui, dintru început către dumnealui, au fost numai taleri 6250 cu un zapis de taleri 5750 i altul de taleri 500. Și socotindu-să la leat 1769 martie 12 și făcînd tot una capetile cu dobînda, mai luînd și încă taleri 200 de la dumnealui și făcînd toată suma de taleri 7500, au dat zăpissul cel de taleri 7500. Așijderea zice și pentru zăpissul de taleri 10000, că socotindu-să iarăși tot la acel leat dichemvrie 26 și făcînd iar capetile zăpissului de taleri 7500 tot una cu dobînda, mai luînd încă și taleri 1960 bani gata în mină, făcîndu-să toată suma taleri 10.000, au dat zăpissul cel după urmă, de taleri 10.000, cu care zise a lui, arată că zăpissul cel de taleri 5750 i cel de taleri 500 i cel de taleri 7500 s-au plătit rămînd dator numai cu taleri 10.000, și cînd au dat dumnealui taleri 10.270, atît pentru capete, cit și pentru dobîndă. Deci, cerea să să socotească dobînda zăpissul lui de taleri 10.000, de atunci, adică de la leat 1769 dichemvrie 25, pînă acum, și să se scază numita sumă de taleri 10.270 ce au dat din capete și din dobîndă și ce va mai rămînea să plătească. Înpotriva a căroră zise, întrebîndu-se de ce să nu ia acele doă zapise, adică cel de taleri 5750 i cel de taleri 500, dupe ce le-au socotit și am dat zăpissul cel nou de taleri 7500, au răspuns că le-au cerut, și dumnealui vornicu i-au zis că nu le are la înpirlej. Și iarăși întrebîndu-se de ce să nu ia măcar un răvaș de la dumnealui, între care să arate că acele zapise s-au socotit și nu sint bune. Au răspuns și la aceasta că i s-au încrezut dumnealui. Și iarăși întrebat fiind de ce dupe ce au socotit precum zice zăpissu cel < de > taleri 7500, și au dat cel nou de taleri 10.000 să nu-l ia, atît acel zăpiss plătit fiind, cit și cele doă zapise, adică cel de taleri 5750 i cel de taleri 500, fiind și acestea mai dinainte plătite, au răspuns că cerînd el toate acele zapise, i-au zis dumnealui că nu le are la înpirlej, fiind la hanu Stavropoleos, pentru trecerea ostașilor, ci să iscălească zăpissu, că-i va da răvaș. Și minîndu-l cu acum și cu mai apoi, că-i va da răvaș, încrezîndu-să și el ca la un boer mare, am plecat în vinărici silit de dumnealui vel postelnicu Neculae Ventura. Și iarăși întrebîndu-să dă ce după ce am văzut că au trecut atîta vreme de cînd au fost dat zăpissul cel de taleri 7500 și dumnealui nu i-au dat acele 2 zapise, adică cel de taleri 5750 i cel de taleri 500 și dupe ce au dat zăpissul cel de taleri 10.000 și vedea că dumnealui tot asemenea prelungește, dă ce să nu stea și să

ceară toate acele zapise ce zice că s-au plătit și dă ce să să încrează pînă într-atît și să nu ia măcar un răvaș sau să să pue vreo mărturie, fie fost și om de casă, slugă sau fămee, fie și nepriimită de pravili, și dă ce să nu să plîngă către cinevași sau să povestească măcar în vorbă ca să aibă acum să arate la judecată o dovadă, fie și întunecoasă și nesăvîrșită și nepriimită, cu care să fi dat măcar oareșcare idea și semnu pricinii. Au răspuns iarăși asemenea, adică, că nu au avut nici o bănuială asupra dumnealui și că s-au încrezut, boer mare fiind, zicînd și aceasta, cum că au arătat duhovnecului prin taină că să năpăstuește de dumnealui, fiindcă-i ține făr' de dreptate niște zapise. Care, duhovnicul întreat fiind, au răspuns că nici odinioară nu i-au arătat acest fel de lucru.

Deci, să văzu și la aceasta mințind i să făcu și această întrebăciune, dă ce să plătească atîtea bani mai mult de taleri 10.000, cu nume de dobîndă, cînd fiind dator numai taleri 10.000 capete, precum zice, nu să făcea atîta dobîndă să plătească, și dă ce să priimească atîtea polițe și răvașe ce arată că tot din dobîndă la o vreme ce nu să temea de vreo silă, fiindcă dumnealui era în Brașov și el aici în București cu slujbă, și răspunse iarăși asemenea zicînd că s-au încrezut dumnealui neavînd nici o bănuială. Și iarăși să mai întrebă dă ce măcar să nu scrie în Brașov vreunui prieten pre cînd îi trimitea dumnealui vornicu polițe ca să plătească din dobîndă și să arate pricina, și răspunse că i-au fost frică să scrie ca să nu cază în vreo bănuială și în vreo pedeapsă, fiindcă să afla slujind rușilor. De care, acest răspuns ne-am încredințat că neconținut și fără sfială scria unii la alții din Brașov la cei din București boeri și alți lăcuitoari ai țării, pentru trebuințele și interesurile casilor lor.

Deci, fiindcă aceste răspunsuri ale lui să văzură a fi foarte seci, fără temei și fără nici o putere, să întrebă de are măcar vreo mărturie, fie cum va fi, să mărturisească că au auzit din gura dumnealui vel vornicu Badea Știrbeiu cum că acele zapise, adică cel de taleri 5750 i cel de taleri 500 i cel de taleri 7500, s-au socotit și s-au plătit. La care răspunzînd că nu are pe nimeni, fiindcă-și făcea socotelile singuri închiși în casă, să ceru de la dumnealui vel vornicu (măcar că este împotriva poruncilor pravilii fiind eccliametru, de vreme ce i-au trecut sorocul cel după pravilă al anarghirii) ca să dovedească prin cine au dat și i-au numărat acești bani, și aduse pe doi boerinași ce au fost atunci slugi la dumnealui, pe Șerban i pe Dumitru, carii au mărturisit că în doă rînduri au luat bani de la Nicola Lazar cu pungi pecetluite și puindu-le în butcă la dus, în casa dumnealui, dumnealui le-au trimis la pitaru Sandul pe un logofețel anume Gheorghe ce au murit. Și măcar că aceste mărturii sînt nepriimate de pravile fiind din casă și mai virtos slugi și să leapădă de tot, cum că și noi le-am lepădat și nu le-am priimit, dar cu toate acestea le-am ascultat, urmînd învățaturii pravililor ce ne învață că la pricinile ce sînt cu bănuială și întunecoase, să cerem și semne de afară ca să putem vîna adevărul. Din care învățatură fiind îndemnați, am întreat și pe Necula Lazaru carele au răspuns că adevărat în doă rînduri au trimis dumnealui bani pecetluiți cu carăta, o dată pungi 15, iar altă dată pungi 20, dar ce-i va fi făcut dumnealui, el nu știe. Dupe care mărturie, iscălit Lazaru, să văzu și zapsile Sandului pitaru fiind unul de pungi 15 și altul de 20. La cea dupe urmă, să întrebă iar Sandu pitaru cu această întrebăciune, ce ar putea să să crează, zicîndu-i-să că negreșit cînd să socotea a fi zapsile de față. Deci, cum dupe ce își făcea socoteala și de alte zapise noă, lua întii cele vechi și apoi să iscălească cele nouă și răspunse că nici odinioară nu s-au socotit cu zapise, ci cu catastihu ce avea și unul și altul.

Deci, văzînd domnia mea că nici într-un chip nu putu să dovedească nimeni din cîte au arătat spre apărarea lui, nici să răspunză cu vreun răspuns, ci ar putea să să crează la vreo întrebăciune din cîte i s-au făcut, i-am dat soroc de un an încheiat, ca să poată într-acest soroc să găsească vreun cuvînt de îndreptare sau vreo dovadă noă, dar n-au putut găsi. Întru care soroc de un an, n-am lipsit și domnia mea de a ne socoti în tot chipul și a face tot felu de cercetări, atît înșine prin taină, cît și de obște cu preasfinți <a sa> părintele mitropolit, cu iubitorii de Dumnezeu episcopi și cu dumnealor toți cinstiții și credincioșii boierii ai divanului domnii mele, și a lua seama cu privighere îndelungatelor răspunsuri ce dupe vremi au dat

Sandu pitaru în scris ca, doar vom găsi vreun răspuns spre ajutoru ziselor lui. Așijderea n-am lipsit domnia mea de a lua seama cu amăruntu și socotelilor ce arată Sandul pitaru că făcea din capete, din dobîndă și din alți bani ce lua și da alte zapise noă și le-am găsit foarte nepotrivite și netocmite cu zisele lui, pe cum le arăta, înct, după ce luam seama de o parte mijloacilor cu care zicea că schimba zapisile și luam seama de altă pa<rte> banilor ce da cu nume dobîndă, nu să potrivii nicidecum a fi la suma de taleri 10.000 ce arată că este dator, numai fiindcă să vede totdeauna oricînd i-au dat, că suma ce-i da, nu era dobîndă de taleri 10.000, ci de mai mare sumă. Și iarăși am lipsit domnia mea ca, cu amăruntu și cu mare luare de aminte, să cercetăm toate pravilile ce să cuvin la această pricină, și nu am găsit nici o pravilă ca să-l ajute la ceva și din cele ce au arătat, nici am putut găsi vreun ephirima a lui a fi cu cale ca să-l facem temeu spre întărirea ziselor lui, fiindcă nu au putut să arate nici cu o mai mică măcar dovadă sau semn de afară, din care să ne încredințăm cituși de cît că arată întru adevăr vreuna din zisele lui. Văzînd Sandu pitaru că nici într-un chip nu am putut să facă vreun temeu bun la răspunsurile ce le-au dat, nici să arate vreo ephirimă dupe pravilă, sau care ar putea măcar să să crează, nici să-și întemeeze răspunsurile cu oareșcare măcar dovadă, arată că priimește jurămînt că nu este dator cu toată suma aceasta de taleri 23750 cu patru zapise, ci numai cu taleri 10.000.

De care cercetînd pravilele ce poruncește asupra unei pricini ca aceștia, am găsit cea de<a> 136 <a> neara a marelui Justinian, care hotărăște într-aceștia chip, zicînd că la cea mai virtos, ajutam pe împrumutător ca, ori catașise de vor arăta, întru care să arate pricinile pentru care s-au făcut acea împrumutare, iscălite de cei datori, ori vreun zăpis iscălit de cei datori, de vor arăta trecînd sorocu anarghirii, adecă doi ani, să nu mai aibă voie datoru acela să facă piră asupra împrumutătorului, zicînd că nu este dator, nici la jurămînt să nu-l puie fiindcă cinsit să jure, numai slobozînd pe cel ce au împrumutat trecînd doi ani ai anarghirii, nici îngreunăm cu cerere să aducă dovada că au numărat banii. Am găsit și altă pravilă la cartea a doazeci și trei a înpărășilor, titlu 1, zicînd într-aceștia chip că cel ce va face o dată începere a-și plăti datoriia nu mai poate face piră anarghirii, însă o anarghirie este aceasta, adecă : ori că nu au luat nicidecum banii pe care i-au dat zăpisu, ori că au luat mai puțin decît au fost scris în zăpis. Am găsit și altă pravilă tot la acea carte și titlu, zicînd că : fiindcă după ce vor trece doi ani ai anarghirii, nu au mai poate datoru să facă piră anarghirii, nici că sînt priimate răspunsurile lui, pentru aceia nici jurămînt să nu i să dea, că nu au luat banii, ce i să cer că este dator.

Dreptu aceia, dupe poruncile pravilii ce mai sus hotărâșcu pe largu cum să vede, adecă, că dupe ce vor trece doi ani ai anarghirii și datoru nu va face piră, nu mai poate să facă în urmă piră și să ceară dovezi de la cel ce l-au împrumutat, sau să-i dea jurămînt de au numărat banii ce-i cere sau și însuși datoru acela să mai poată zice cum că va mai priimi jurămînt că nu i-au luat, fiindu-i cererea nepriimită, am hotărît și domnia mea să plătească Sandului pitaru această datoriie a lui, fiind datoriie bună, a căruia datorii socotindu-să capetele cu dobîndă la taleri 10 a unul și jumătate și scăzîndu-să taleri 10270 ce s-au dat după v<r> emi din dobîndă, scoțîndu-să și cea nepriimită de pravilii dobîndă ce mai prisosește dupe ce să fac banii la bani, adecă ajungîndu dobînda cu capetele precum să vede într-această socoteală scrisă în deosebită foaie fiindu prisosu acela de taleri 2604 și rămîind cît au ajunsu la suma capetelor, iar nu mai mult, mai adeogîndu și taleri 350 capete i cu dobînda lor, iar taleri 350 ce cu doao răvașe s-au luat, iar, de Sandu pitaru fiind netăgăduite, și făcîndu tot una capetele cu dobînda, să fac toți banii, taleri 37930, pe carii prin judecată și hotărîre de față din divanu domnii mele am dat platnic pe Sandu pitaru să plătească numita sumă de taleri treizeci și șapte de mii noă sute treizeci, dumnealui Badii Știrbeiu vel vornicu, dupe care hotărîre s-au dat și această carte dă judecată a domnii mele la mîna dumnealui, I i saam reche gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 150 v. - 153 v.

1776, maiu 5.

Domnul în divan hotărăște că Stoiana din București nu mai are vreun drept de protimisis în priviința casei din mahalaua Lucaci, a tatălui său, ajunsă în stăpînirea lui Avram, pentru că o revendică prea tîrziu, după 28 de ani.

Milostiiu bojiiu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoliu.

La divan înaintea domniei mele, Stoiana din București, prin vechil, soțul ei, Ene croitoru, făcu jalbă pentru o casă din mahalaua Luicaci, care casă zicea că întîi au fost a tatîni-său și cu vînzare eșindu din mină-i și căzîndu la un Gheorghe Argint carele vrîndu să o vînză lui Avram, cerea protimisis ca, cu banii ce vor da alții să o cumpere ia. A căria jalbă și cerere, o cercetăm domnia mea după pravilă și întîi, de să va trage această casă de la tată-său, dovadă nu avu să arate, al doilea, că și de la tată-său să fi fost, din cercetarea pricinii văzum că la o cumpărătoare a ei, la eșitu cu vînzarea pînă acum, această casă trecîndu din mină în mină sînt și 23 ani trecuți de cîndu o stăpînește Gheorghe Argint cum să dovedește prin zapisul ce-l are cu leat 1763 iunie, iar de cîndu zice că au eșit de la tată-său, să văzu 28 ani și ia tot într-o țară s-au aflat, nelipsită.

Deci, nici un fel de dreptate la cererea ei, nu găsim domnia mea și rămîne bun stăpîn Gheorghe Argint. Însă dă vreme că și Gheorghe Argintaru nu tăgădui că au tocmit-o cu Avram, prin știrea tutulor vecinilor după obicei, și au luat și banii tocmeii în mîna lui, de sînt 2 luni vînzînd-o [ao] mai cu puțin preț de bună voință lui, pentru că au păzit-o în vremea răzmiriții și au scăpat-o de nu s-au răpus șăzîndu într-însa de sînt ani 4 pol, făcîndu și cheltuială la împrajuire, iar zapisul nu i l-au dat pînă acum nefiînd fost izbrănit cu Stoiana, nu poate nici el a-și întoarce vînzarea ce au făcut, dă vreme ce au tocmit și n-au luat banii, ci este bine vîndută și dator a întări lui Avram vînzarea, încă și cu zapisu după obicei.

Arh. St. Buc..
Ms. nr. 5,
f. 23-23 v.

Pentru care hotărîm, Avram să stăpînească această casă cu bună pace. I i. saam rezech gospodstvo mi.

1776 mai 6.

Veliții boieri arată prin anafora că popa Neacșu (jud. Ialomița) cere, ca protimiliar, să răscumpere o vie (jud. Saac) cumpărată de la unchiul său de către Nicula grecul. După o judecată a ispravnicilor, care au respins cererea reclamantului, acesta se rejudecă la divanul veliților boieri care, în prezența mitropolitului, recunosc dreptul reclamantului de a răscumpăra via. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Cercetîndu și domnia mea pricina aceștii vie și primînd blestem numitu preot cum că n-au știut dă vînzarea ei, pînă cîndu aflîndu au pornit judecată, am hotărît să întorcă Nicolae banii și să o stăpînească urmîndu după hotărîrea dumnealor veliților boieri ce scrie mai jos la toate. Așijderea și alte împrajuiuri și dresuri ce va fi făcut Nicolae la vie, care nu vor fi fost cîndu au cumpărat-o, acelea prețuîndu-să sau arătîndu cu dovadă cheltuiala ce va fi fost, încă să le plătească.

1776, mai 6.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu de copii de divan au adus la judecată pă popa Neacșu din sud Ialomița, piriș Niculii grecul din București de la care cere 4 pogoane dă vie, cezirte una, din sud Saac, ce zicea că le-au cumpărat Nicula grecul de la unchiu-său popa Mihaiu, cu cuvînt că n-au știutu, și pentru aceia cerea protimisis ca o rudă dă aproape ce este, să întorcă banii cumpărătorii și să ia viaa intru a sa stăpînire. Întrebîndu-să și Nicula grecul ce are să răspunză pentru aceasta ne arată zapisul cumpărătorii, cu leat 1769

avgust 22, în care zapis să văzu și mărturii înprejurenii vii, carii socotindu de la cumpără-
toarea vii și pînă acum, sînt ani 6, luni 8. Am întrebat pă numitul preot pentru ce au lăsat
dă au trecut atîta vreme la mijloc și n-au întorsu banii, și răspunse că fiindu depărtat dă
mulți ani, la Pitești sud Argeș, n-au știut, dar întimplindu-să la leat 1773 să meargă să vază
pe unchi-său, l-au găsit mort și viia vîndută de unchi-său încă de cîndu trăindu el cu jumă-
tate an mai nainte și pe loc zice că l-au și tras pe numitul Nicula la judecată, la isprav-
nicii județului în sud Saac și i-au dat și bani ca să răscumpere viia, de atunci, și nu i-au
priimit, după cum și numitul Nicola nu tăgădui. Și nevrîndu să-și priimească banii, s-au jude-
cat după cum să văzu și cartea de judecată a isprav<nicului> cu leat 1773 octomvrie 18,
dată la mina Niculii grecul, iar preotul nu și-au aflat dreptatea. În urmă neodihnindu-să pe
acea judecată a ispravnicului au eșit și înaintea dumnealui slugerului Constandin Cocorăscul
de s-au judecat, care și dumnealui tot într-aceiași carte de judecată, dă dreptate numitului
Niculii grecul, dar nu să potrive cartea de judecată cu zapisul vînzării, pentru că în zapisul
vînzării zice viia cu rodul ei, iar în cartea de judecată a ispravnicului arată că viia
au fost paragină. Dar să văzu la mina preotului o adevărînță dată de înprejurașii aceștii
vii, în care arată și mărturisesc că viia cîndu au cumpărat-o Nicula grecul, au fost lucrată
iar nu părăgină și toamna la culesul vii au făcut și vin, vedre 120. Și iarăși neodihnindu-să
numitul preot, zice că în anul trecut jăluindu înălțimii tale, au fost eșit și la divan înaintea
înălțimii tale, și nefiindu zapisul dă vînzarea vii față, au rămas judecata nehotărîtă pînă acum.

Deci, de față fiind și preasfinția sa părintele mitropolitu, s-au întrebat numitul preot
cum dă n-au aflat dă vînzarea aceștii vii pînă cînd au tras la judecată pe Nicula grecul și
prin blestemu preasfinții sale că n-au știut de vînzarea aceștii vii pînă cînd au mersu atunci
să vază pă unchi-său și l-au găsit mort, cîndu și banii i-au dat și la judecată l-au tras îndată
ce au aflat dă vînzarea vii. Ci, după dreptate, ca o rudă dă aproape ce este, am găsit cu cale,
dă vreme ce priimi numitul preot blestem, fiind față și preasfinția sa părintele mitropolitu, că
n-au știut dă vînzarea aceștii vii pînă atunci, să aibă a întoarce banii cumpărătorii aceștii
vii numitului Neculii grecul și să ia acele 4 pogoane cezirte una dă vie, întru a sa
stăpînire. Iar, ce să va dovedi că au făcut chieltuială Nicula grecul estempu la vie și
prinprejuru viei, acea chieltuială să o întoarce numitu preot, iar chieltuiala ce va fi făcut
în anii trecuți, fiindcă au luat rodu viei, să nu să supere. Noi așa am găsit cu cale și pă
dreptate a să urma, iar cea dăsvîrșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr 5,
f. 26-27.

1766, aprilie 28.

Dumitrașco Racoviță vistier, Neculae vel vornic, Badea Știrbei vel vornic, vel
lohofăt, Const<antin> Bălăceanu vel stolnic.

*Carte domnească prin care sînt orînduiți boieri pentru ca împreună cu caimacamul Craiovei să
judece pricinile „fără zăbavă”.*

57

1776
mal
8

Judecătorii ce s-au orînduit la Craiova.

Dumnealui Fota Vlădăianu biv vel paharnic, dumnealui Stan Jiianu biv vel paharnic,
dumnealui Ștefan Bibescu biv vel stolnic, dumnealui Ioniță Brăiloiul vel sluger, dumnealui
Barbul Știrbeiu biv vel sluger.

Davat gospodstvo mi, credincios boeriul domnii mele ...¹ sănătate! Îți facem domniia mea
în știre, că judecățile norodului fiind multe și vrînd domniia mea să să caute și să ia sfîrșit
toate, nu numai după pravilă cu toată dreptatea, ci și fără zăbavă ca să nu să cheltuiască
oamenii zăbovindu-și și trepădîndu-să, mai virtos cei din partea locului care sînt dăpărtași
și nu pot ajunge cu lesnire pe aici, iată am orînduit domniia mea la Craiova pe dumnealui...¹

i pe ceilalți boeri orînduiți prin deosibite cărțile domnii mele, ca împreună cu dumnealui cinstit și credincios boeriu domnii mele Manolache Romanitis biv paharnic, cămacamu Craiovei, să căutați judecățile norodului și după cum aici către dumnealor boerii cei rînduiți la treaba judecătoriai, am dat în scrisă luminare și povățuire cum să urmeze, asemenea și acolea la Craiova, pe larg învățătură cu povățuire în scris s-au fost trimis. Care acele ponturi și învățături puindu-le dar dumneavoastră înainte—vă, pururea să urmați a căuta treaba judecătoriai cu temere dă suflet, fără de lenevire, adunîndu-vă cu toții pe toate zilele la locul cel orînduit ca să căutați pricinile, nu numai acelor ce vor veni cu poruncile domnii mele de aici, ci și acelor ce vor năzui la dumneavoastră să-și arate păsurile lor dă judecări priimindu-i și ascultîndu-i cu bună voie fără dă a nu-i zăbovi nimic și cu dreptul judecînd ori pentru ce pricină măcar cît dă mică, să faceți carte dă judecată în scris la mîna celui ce au dobîndit dreptatea care să fie iscălită de toți, iar nu numai de unul, iar la mîna celui neodihnit carile va vrea a face apelație, să-i dați adeverință de sorocu ce li s-au pus amîndurora a să afla la divan.

Ci dar, aceasta să nu o socotiți numai drept milă, pentru că domniia mea te-am orînduit și pentru treabă a să urma necontentit judecățile tuturor și a nu rămînea nici unul neîndreptat și trebuie să socotești că judecățile sînt cea mai mare treabă silîndu-vă a nemeri dreptul. Și pe care îl vom cunoaște domniia mea drept, în lucrarea faptii aceștia și cu silință a împlini datoriia lui, îl vom cinsti și îl vom milui, iar pe carile îl vom dovedi pîzînd hatruri și nu va urma acelor învățături care prin ponturi s-au dat, nu numai că va fi lipsit din rînduiala aceasta, ci încă să va și necinsti. Și pentru slujba și osteneala dumneavoastră veți lua leafa cea orînduită de acolea, la fieșcare trei luni o dată după hotărîrea ce iaste pentru toți. I

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 111 v.—112 v

i. saam rezech gospodstvo mi.

1776, maiu 8.

¹ Loc alb.

58

Domnul orînduiește la Craiova doi boieri care să judece, „cu cercetare” și după „pravile” trebile de „cremenalion”, stabilîndu-le o leafă lunară.

1776

mai

8

Judecătoriai ce s-au orînduit la Craiova la trebile cremenalion.

Dumnealui Constandin Fotescu biv clucer de arie, dumnealui Barbul Prisiceanu biv clucer za arie.

Cărțile ce s-au dat la mîna dumnealor.

Davat gospodstvo mi, credincios boeriu domnii mele ...¹ sănătate! Iată te-am orînduit domniia mea la Craiova, judecător la trebile cremenalion împreună cu credincios boeriu domnii mele ...¹.

Ci dar, aceasta să nu o aibi numai drept milă, pentru că domniia mea te-am orînduit mai mult și pentru treabă, și trebuie să socotiți că judecățile vinovaților la care sînteți orînduiți, iaste cea mai mare treabă a cerceta pă fieștecare foarte cu de-amăruntu, dă viața și faptele lor ce au săvîrșit, cînd, și în ce locuri, cercînd și alte semne și dovezi du pă afară, nu numai zisile lor.

Pentru care, iată și să dă copie din condica pușcării, cum iaste trebuință a întreba vinovații, după care să aveți a urma și a face ezamene cu dăplină cercetare și cu capite din pravilă asupra osîndii lor, scriînd și dă averile i dă moștenitorii lor, dă au sau nu, să le trimiteți domnii mele.

Și pentru slujbă și osteneala dumneavoastră, iată v-am rînduit domniia mea leafă pe lună cîte taleri treizeci fieșcăriua, care veți lua-o la fieșcare trei luni o dată de acolo, după hotărîrea ce iaste pentru toți. I i saam rezech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 112 v.—113.

1776, maiu 8.

¹ Loc alb.

Veliții boieri aprobă judecata boierilor caimacami din Craiova asupra plîngerii nedrepte făcută de Preda Băbeanu care pretinde că Mihai Izvoranu și soacra lui nu l-ar lăsa să-și stăpînească moșia de la Cernădăia (Mehedinți), pricină ce o judecaseră și ispravnicii de județ. Domnul întârește judecata, pedepsindu-l pe Preda cu bătaie.

Noi, caimacamii scaunu <lui> Craiovei.

Din luminată porunca preainălțatului nostru domn, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, Dumitru copilu din casă de divan, au înfățișat la judecată înaintea noastră pă Preda Băbeanu din sud Mehedinți, pîrș fiindu lui Mihaiu Izvoranu, ginerile Ilincăi Eneascăi, tot dintr-acel județ, zicîndu numitul Băbeanu că are pricină de judecată cu el pentru o parte dă moșiile din hotaru Cernădăia sud Mehedinți, care moșile o are de zestre și dă multă vreme o stăpînește avîndu cărți și zapise, iar numitul Mihaiu Izvoranul cu soru-sa Ilinca nu-l îngădueste să stăpînească.

Față fiindu și Mihaiu, l-am întrebat ce are să răspundă și cu ce temei nu îngădueste pă Preda să stăpînească această parte de moșie <?>. Au răspunsu că el nu oprește pă Preda a stăpîni partea lui de moșie ce are în Cerna, ci nu-i îngădueste a stăpîni partea soacră-si Ilincăi ce au dat-o lui dă zestre. Împotriva acestor zise, răspunse Preda Băbeanul că Preda căpitan Cernăianul, tatul Ilincăi, soacrăi lui Mihaiu, au avut încă doi frați, anume, Vasile i Necula, socru numitului Predii Băbeanu, și acești cite trei frați avea moșie părintească în munți în Cernaia, și dă frați. Dar încăpîndu Preda căpitanu, tatul Ilincăi, la datorie, au vîndut moșia Menții a cîtetrei fraților la mănăstirea Tismana și cu acest așazămint, ca pentru părțile celorlalți doi frați ce avea în Menți, să aibă a stăpîni ei, partea lui ce avea în Cernădăia și în Degerați, arătîndu-ne și copia zapisului Tismenii dă acea vînzare a Menților, scris fiind de la leat 7218 octomvrie 14, care citîndu-să, am văzut că așa scrie.

La aceasta, răspunse Mihaiu și cu soacră-sa Ilinca, că măcar că acel zapis este făcut după cum este zis mai sus, dar banii i-au luat cite trei frații, aducîndu și oameni bătrîni mărturii, care au mărturisit că încă un frate dintr-înșii Nicola, socru Predii Băbeanul, au luat taleri 3 mai mult din banii ce luase pe moșia Menții și cum că după vînzarea moșii Menților cit au trăit tatul Ilincăi, au stăpînit celelalte doao moșii, Cernaia și Degerații, frățește, cite trei, și moșia Degerații ce s-au zis mai sus, iarăși cite 3 au vîndut <-o> la răposatu Mateiu Glogoveanu și dupe moartea lor au stăpînit copiii lor părțile cele rămase nevîndute din Cernaia, cum și după moartea tatului Ilincăi rămîndu muerea lui, muma Ilincăi, partea lui de moșie din Cernaia, o au vîndut jumătate Ilincăi, de zestre, și jumătate unuș¹, fii-său Costandin, frate al Ilincăi. Și acest Costandin și-au fost vîndut partea lui, dumnealui paharnicului Fota Vlădăianu și au stăpînit-o și dumnealui 3 ani, apoi prin judecata dumnealor veliților boeri, cu protimisii săi, au dat și acea parte a lui Costandin, au dat și acea parte tot supt stăpînirea soacră-si Ilincăi și de la vînzarea moșiei <iei> Menții pînă la leat 1765 ce s-au judecat Ilinca cu dumnealui paharnicu Vlădăianu, au trecut la mijloc ani 50 și mai bine și au stăpînit Ilinca tot, cu pace. Fără decît într-acei trei ani ce au stăpînit dumnealui paharnic partea lui, cîndu au fost luat Preda Băbeanu 6 boeri hotarnicii după cum vîzurăm și cartea de hotărnicie, cu leat 1754 martie 8, și la acea hotărnicie au fost dat acei boeri partea Predii căpitan, tatăl al Ilincăi, supt stăpînirea Predii Băbeanu, urmîndu după copia zapisului moșii Menților.

Dar, împotriva aceasta, răspunse Ilinca, că la acea hotărnicie ia nicidecum n-au fost, precum și însuși Preda nu tîgădui. Apoi după aceasta au început Preda a chinisi judecata și întii s-au judecat la dumnealui postelnicu Iorga Mano, ce au fost ispravnic la sud Mehedinți, după cum vîzurăm și cartea de judecată, cu leat 1769 septemvrie 5, care și dumnealui după cercetarea ce au făcut, iarăși supt stăpînirea Ilincăi au dat moșia, căci fiindcă Preda Băbeanu tot cu acea copie de zapis ce s-au zis mai sus, căuta să lipsească pe Ilinca din stăpînirea tatni-său, au fost dat Ilinca carte de blestem Pîrvului, feciorului lui Vasile, fratele Predii căpitan, și Niculii, ca să spue adevăru ce știe pentru pricina aceasta și el au arătat că mumă-sa Stanca,

muerea lui Vasile, i-au spus că măcar că zapisul dă vinzarea moșii Menții este după cum s-au zis și iscălit numai dă Preda căpitan, dar banii s-au luat pentru trebuința a cîte trei fraților, care Pirvu, fiindu și acum înaintea noastră, asemenea au mărturisit. Și fiindu că și el era tovarăș cu Preda Băbeanu, dar știind adevăru și văzîndu că nu are nici un fel dă dreptate, au dat însuși dă a lui bună voe și zapis la mîna Ilincăi, soacra lui Mihaiu, ca să stăpînească cu pace acea parte dă moșie ce este a ei bună pîrintească și fără dă nici o pricină, care zapis să văzu și dă noi. Dar, fiindcă Preda Băbeanu zicea că moșia Degerații nu s-au vîndut de către 3 frați, ci s-au vîndut numai dă Nicula socri-său și dă Vasile tatăl Pirvului și așazămintul de zapisul moșii Menților este bun, iar de vor fi vîndut cîte 3, acel așazămint rămîne fără de temelie, fiind în urma vînzării Menților, am chemat pă dumnealui Ioniță Glogoveanu fiul numitului Mateiu Glogoveanu, întîmplîndu-să aici dă l-am întrebă, dumnealui moși<ia> Degerații de la cîte 3 frați au cumpărat-o, sau numai de la doi și dumnealui au răspunsu că de la cîte 3 frații au cumpărat-o cu trei zapise, care zapise să vor găsi mai cu vreme.

Deci, fiindu toată curgerea pricinii după cum scriem mai sus și după stăpînirea dă atîtea ani ce ne-am dovedit din mărturii vrednice de credință și după cartea de blestem ce o au priimit Pirvu fecioru lui Vasile, la judecata dumnealui postelnicului Iorgache Mano și au mărturisit și înaintea noastră, și mai virtos, că după dovedirea ce ne-am încredințat că moșia Degerații s-au vîndut de către 3 frați în urma[a] acelu zapis dă vinzarea Menții, am găsit cu cale și am hotărît ca și de acum înainte să aibă Mihaiu Izvoranu cu scrusa Ilinca Ineasca a ține și a stăpîni acea parte de moșie din Cernaia cu bună pace de către Preda Băbeanu și mai multă pricină între dînșii să nu fie.

1776, februarie 24.

Manolache Romaniti paharnic, Ștefan Vlădăianu biv vel paharnic, Barbu Știrbei biv vel sluger.

<Rezoluție:>

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Făcîndu și domnia mea cercetare pricinii acestuia, văzum că osibit dă la alte dovezi cu care să arată dreptatea ce are Ilinca la stăpînirea acestei părți de moșii Cernaia, Preda Băbeabu am dat și zapis de bună voința lui la mîna ei, cum că fără de dreptate au stăpînit în zece ani partea ei de moșie și cum că s-au învoit de i-au dat ca să stăpînească și ia partea lui de moșie, iar într-atîtea ani, pentru venitul ce l-au luat, care zapis fu de însuși netăgăduit.

Deci, după neastîmpărarea lui, care după atîta judecăți și dupe zapise de învoială ce au făcut între dînșii au mai cutezat a eși la divan, s-au pedepsit cu bătaie și hotărîm, Ilinca Ineasca cu gineri-său Mihaiu Izvoranu să stăpînească partea ce are în Cernaia; așijderea și pentru venitu ce s-au luat după zapisul ce au dat, să ție Ineasca partea lui, iarăși atîtea ani.

1766, mai 8.

Neodîhîndu-să Preda Băbeanu pă judecata ce au făcut dumnealor boerii caimacamii Craiovei, viîndu și înaintea noastră, am cercetat foarte cu amăruntul, și văzum că este bună și cu dreaptă judecată și hotărîm și noi ca întocmai după cum scrie într-această carte dă judecată a dumnealor, așa să să urmeze și să stăpînească Mihaiu Izvoranu și cu soacră-sa Ilinca Ineasca acea parte de moșie din Cernaia, cu bună pace de către Preda Băbeanul și de către tot neamul lui. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 23 v. - 25 v.

1776, mai.

Nicolae Știrbeiu vel vornec, Badea Știrbeiu vel vornic, vel logofăt.

¹ Așa în text.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Mihai copilul din București cere zestrele mamei sale decedate, de la fostul ei soț, Gheorghe bărbieru și, pentru că există datorii de împlinit, propune vânzare la mezat a bunurilor defunctei. Domnul hotărăște ca veliții boeri să facă cercetare în fața creditorilor pentru a se vedea dacă e vreun vicieșug la mijloc.

60

1776
mai
9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoinu.

Dă vreme ce după judecata preasfinții sale părintelui mitropolitului, iaste a-și cere Mihaiu întâi zestrile dintr-ale tatnii-său, care nu este alt, făr' de numai o prăvălie ce cu porunca domnii mele s-au făcut mezat după jalba datornicilor, și dă vreme ce pricina vânzării și hotărârii acei prăvălii să prelungește de sint câteva luni, căutându-să de față înaintea dumnealor veliților boeri și mai nainte asemenea, și Mihaiu nimic n-au făcut jalbă, dă au avut a cere zestrea mume-sii, care sintem domniia mea la bănuială că poate să facă și vreun vicieșug între Gheorghe bărbieru și cu acest Mihaiu.

Pentru aceasta dar zapciule ce ești orînduit, pe Gheorghe bărbieru i pe Mihaiu fii-său cu toți datornicii, să-i scoți înaintea dumnealor veliților boeri, fiindu că datornicilor li să cade acestea a sta la judecată cu răspunsu pentru cererea lui Mihaiu, dă este adevărată și nu este vreun vicieșug făcut de tată-său ca să-i păgubească pă dinșii. Și aceasta dovedind-o dumnealor, să hotărăscă în scris, și așa banii du pă vânzarea prăvălii să stea pînă să va hotărî de zestre.

1776, mai 9.

Preainnălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat la măriia ta, Mihaiu copilu din București, pentru tată-său cel vitreg, Gheorghe bărbieru, care au ținut întru căsătorie pe mumă-sa ce au fost văduvă, că întimplindu-să moarte mumi-sii, cere el zestrile și taleri 500 bani, numai gata, ce au avut mumă-sa de la bărbat-său cel dintîiu, cu care este făcut acel copil Mihaiu, cîndu au luat pe Gheorghe, al doilea.

Care, aduși fiind înaintea noastră cu dumnealui zapciu vătăf za păhărniceii, am cercetat pricina, și Gheorghe bărbieru nu tăgădui că nu au luat acei bani și zestre, numai zise că n-au luat tocma taleri 500 ci numai taleri 450, și atit acești bani, cît și altele ce au mai fost în zestre, au cheltuit cît au trăit amîndoi în viață și după moartea ei nerămîindu-i alt nimic, numai o prăvălie, care și aceia o ar fi hotărît divanu să o ia datornicii pe unde să mai află el dator și să o vînză.

Deci, noi văzîndu acel fel dă răspunsu al lui Gheorghe, vine dreptatea lui Mihaiu copilu și după porunca pravilii să cade întliu zestrile să să protimisească, apoi datorii, și cu cale este a să striga la mezat acea prăvălie și ce va eși întli să să scoată acei bani ai copilului, care nu sint tăgăduiți dă Gheorghe tată-său, cum și alte zestre ce iar nu vor fi tăgăduite, și ce va mai rămînea, atunci va lua și datornicii.

Ci, după hotărîrea pravilii acest fel găsim cu cale, iar alegerea cea dă săvârșită rămîne a să face de către măriia ta. Și anii mării tale de la domnu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 27-28.

1776, aprilie 27.

Al mării tale către Dumnezeu rugător fierbinte și smerit părinte sufletesc, Grigorie al Ungrovlahiei.

Judecătoria de la departamentul al 2-lea arată prin anafora că Tudor și Dumitrașco cu cetașii lor au reclamat pe frații Negoită și Ilie care ar stăpîni pe nedrept 260 stînjeni de moșie la Boldești (Vilcea). Judecata constată că reclamanții nu au dreptate, pentru că pîrții au arătat cărți de stăpînire și de judecată, dovedindu-și dreptul. Domnul întărește.

61

1776
mai
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Au eșit și înaintea domnii mele la divan amîndoa părțile de s-au judecatu pentru acești 260 stînjeni și din cercetarea pricinii ce făcum, văzum domniia mea că nici un feliu de

dreptate n-au numiții piriți Tudoru i Dumitrașco cu cetașii lor la cererea ce fac, neavînd vreun temeu de credință, făr'dă numai, mai arătară o adevărîntă dă la unchi-său popa Ion carele dă mărturie pentru o diiată a Ioanii fata lui Goran, ce arată danie această moșie la părinții lui Negoită și Ilie, cum că nu este adevărată acea diiată cu care adevărîntă, nu să potu ajutara la pira lor, fiindcă pentru această parte de moșie văzum zapis de vînzare, iar nu danie. Așijderea și la toate judecățile ce au avut, nu să vede că au arătat Negoită și Ilie diiată, ci tot zapisu vînzării, care vînzare este de ani 46, după care zic numiții Negoită și Ilie și arată spre mărturie și cărți de judecată cum ce de atunci și pînă acum de rînd au și stăpînit-o părinții lor și ei nelipsitu, această parte de moșie.

Pentru care, după zapis, după cărțile de judecată și după dreptate, rămîn bunî inte-meiați și întărim și domniia mea dreptatea lor ca să stăpînească cu pace.

1776, mai 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu de copii za divan au adus la judecată pă Tudoru i Dumitrache cu cetașii lor la Bolești¹ sud Vilcea, piriși lui Negoită vâtafu i brat ego Ilie, totu din Bolești, cerînd dă la dînșii o parte din moșia Bolești stînjeni 260, zicînd cum că numiții piriți, rău o stăpînește, fiindcă ei nu să trag din neamul Bodeștilor, ci dintr-alt neamu, și fără dreptate stăpînește acea parte de moșie.

Întrebîndu-se și Negoită vâtafu, au răspunsu cum că atît el, citu și frate-său Ilie, stăpînește acei stînjeni 260 cu bună stăpînire, ca unora ce le-au rămas clironomie dă la tatul lor Vlaico, care și tatul lor au cumpărat-o dă la un Paraschiva ginerile lui Tudoru Goran. Cerîndu-li-se dovadă la zisele acestea ale lor, au arătat o carte cu leat 7228 iunie 11, de ani 56, a 24 boieri hotarnici, în care carte să vede că un Tudoran Goran au cumpăratu dă la Tudoru Fișnețul partea ce avea în moșia Bodeștii; au arătat și altă carte cu leat 7233 iarăși de ani 51, care și într-aceia carte arată cum că pentru partea ce au avutu acel Tudoru Goran într-aceia moșie, au dăspărțit-o 12 boieri hotarnici și au dat-o cu stăpînire acelu Tudoru Goran. Au arătat și altă carte cu leat 7238, iarăși dă ani 46, în care să vede cum că un Paraschiva ginerile acestui Tudoru Goran au vîndutu lui Vlaico nepotî-său, această parte de moșie a lui Tudoru, care au fost dată de zestre acelu Paraschivii; au arătat și altă carte a 4 boieri cu leat 7282 în care să vede cum că au deosebit partea de moșie a acelu Goran ce au avut-o în Bodești și s-au găsit stînjeni 260, a căruia parte au dat-o lui Negoită i brat ego Ilie, feciorii Vlaicului, să o stăpînească după cum să coprinde și în cartea dumnealor boieriloru caimacamî ai Craiovii ot leat 1773 iunie 13. Au mai arătat și altă carte a dumnealui Ioniță Caramanlău i Ioniță Otetelișanu ispravnicii ot sud Vilcea cu leat 1776 aprilie 12, în care hotărăște să [să] stăpînească Negoită i brat ego Ilie partea aceasta de moșie din Bodești ce au cumpărat-o Vlaico, tatul lor, de la Paraschiva ginerile lui Tudoru Goran.

Deci, văzînd toată funiia aceștii părți de moșie, care cu bună stăpînire au rămas la Negoită i brat ego Ilie, adecă cei piriți, și s-au cerutu și lui Tudoru i lui Dumitrașco cu cetașii lor, piriși, să arate cu ce temeu și cu ce epihirama caută să strice stăpînirea aceasta, care stăpînire cu atîtea cărți și cu atît a hotărnicii este întărită, și cu ce dreptate caută să ia parte de moșie dă la Negoită i brat ego Ilie<?>. Care, Tudor cu cetașii lui, ca să-și diafendepsească pira lor, au arătat o carte cu leat 7174 noemvrie 20, de ani 110, în care să vede că un Ion Arvatu cu frații lui, are moșie în Budești, din care nu are nici o îndreptare și nici un feliu de întărire, care carte să vede a fi dă nici un temeu, atît pentru mult îndălungata vreme, fiind vreme de ani 110, cît și că nu să potrivește nemic la această pricină. Au arătat și altă carte ot leat 7292² de ani 55, în care să vede că au avutu Tudoru Fișnețul și el, parte de moșie, adecă, care au vîndut-o lui Tudoru Goran, precum să arată mai sus, care acea carte ajutorează însuși pirișii pă cei piriți, de vreme ce partea aceia a lui Tudoru Fișnețul este aceia ce au cumpărat-o Tudoru Goran, pentru care este pira lor. Au arătat și altă carte ot leat 7233, de ani 51, de lămurește partea de moșie a Fușnețului,

care și acea carte, iarăși Negoită i brat ego Ilie, cei piriți, să ajutorează. Au mai arătat și altă carte, cu luat 7269 de ani 15, în care să vede cum că doi boeri au deosebit părțile de moșie, fiind amestecate, și au datu fieștecăruia partea ce i s-au căzut, în care să coprinde cum că acel Tudoru Goran, care au cumpăratu partea Fușnățelului au fost stinjeni 260 și o stăpînește bine, care și acea carte iarăși Negoită i brat ego Ilie să ajutorează. Care, să vede cu adevăratu, că aceste cărți ce sînt la mina loru, nu este pentru altcevași, ci numai ca să-și știe părțile lor de moșie. Pentru care, întrebîndu-se, au răspunsu că părțile loru le stăpînește fără de nici o supărare de către nimeni.

Deci dar, văzînd pîrșii cum că această pîră a loru nu este priimită de judecată, au schimbatu vorba și pîra aceasta și au începutu să facă altă pîră zicînd cum că acel Tudoru Goran bine au stăpînit u acei stinjeni 260, numai, sînt în bănuială cum că nu ar fi dat-o zestre Paraschivii gineri-său, fiindcă nu să vede foaia de zestre, și pentru aceasta cere acum partea aceasta, numai cu acest cuvînt, cum că acest Negoită i brat ego Ilie nu este din neamul Bodeștilor. Care și această pîră a loru nu să priimi de judecată, fiind fără dă nici un temei u și fără dă nici o dreptate, de vreme ce să adeverează din toate cărțile ce să arată mai sus, cum că partea aceasta de moșie a lui Tudoru Goran s-au coborît cu bună stăpînire la Negoită i frate-său Ilie care au și stăpînit-o pînă acum, cum mai pre larg să vede la diagrame ce s-au trecut într-această carte.

Drept aceia, de la judecată s-au hotăritu Negoită i brat ego Ilie să stăpînească acești stinjeni 260 cu bună pace, fără dă nici o supărare și cu dăsvîrșită stăpînire.

Aprilie 28, 1776.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Dumitrache Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

<Aduș cu alt scris și altă cerneală.>

Această hotărire de mai sus-numită, la cartea boierilor judecători, s-au dat la mina lui Ilie i frate-său, iar lui Tudoru i Dumitrașco pentru tăgăduirea lor, că nu ar fi stăpînit Ilie și frate-său această parte de moșie, li s-au dat o carte închisă către caimacamu Craiovei, ca să mai facă o cercetare de stăpînire, ca să să vază dă este cevași din zisa lor și cum să va piroforisi, să înștiințeze.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 32-33 v.

¹ Pentru: Bodești.

² Pentru: 7229.

Veliții boieri arată prin anafora că popa Ivan din București revendică 90 stinjeni din moșia moștenită în Bilciurești (jud. Dimbovița). „stăpîniți fără dreptate” de Costandin Bilciurescu, cum și moșia Săceni (Dimbovița). Judecăți anterioare au dat lui Bilciurescu dreptul de a stăpîni Săcenii. Pentru moșia Bilciurești, judecata propune să se orînduască 12 hotarnici să tragă hotarele. Domnul întărește.

62

1776
mai
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce au găsit dumnealor veliții boieri cu cale a să trage această moșie și au priimit și amîndoao părțile, poruncim dar, dumneavoastră ispravnicilor, să urmați cum scrie mai jos, a orîndui pă cei care vor fi ceruți dă amîndoao părțile, asupra căriia trebi rînduim și pe ...¹ portărel.

1776, maiu 10.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de aprozi au adus la judecată pe popa Ivan din București, pîrș lui Costandin Bilciurescu, zicîndu că de la moși-său i-au rămas 90 stinjeni

moșie la Bîlcirești sud Dâmbovița și este cîtăva vreme de cîndu i-o stăpînește numitul Bîlciorescu în silă și fără dreptate. Așijderea zice că avîndu moși-său altă moșie ce să chiamă Săceni, tot în sud Dîmbovița, dă stînjeni 133, ar fi zălojit-o unchi-său la o Neacșa Cogoșoaia drept taleri 22,60 și mergîndu niște rude ale preotului cu acei bani ca să scoată moșia de supt zălojire, zice că Costandin Bîlciorescu au pîrit pã acele rude la niște zapcii și le-au luat banii.

În urmă ar fi cumpărat numitul Bîlciorescu acea moșie de la acea Cogoșoaie și numitul preot nefiind aici în țară n-au putut să-și caute judecată, iar astă-vară mai judecîndu-să la dumnealor boerii judecători, s-au dat dreptate, iar lui Costandin Bîlciorescu, carele nefiind odihnit acei judecări, cerea ca de iznoavă să i să facă cercetare judecării.

Deci, față fiindu și Costandin Bîlciorescul, l-am întreat cu ce temeiu stăpînește aceste moșii, și intii ne arată o carte de hotărnicie a 6 megiași cu leat 7215 ghenarie 3, în care zice că ar fi luati cu porunca mării sale Costandin voievod de Vlad logofăt, feciorul Radului vistier Bîlciorescul, i dă Năvrup și dă Stănimir, moșneni, ca să caute și să adevereze pentru moșia din Bîlcirești, fiindu că avea pricină între dînșii. Și stringîndu-să cu toții la un loc, au tras moșia pe trei locuri și au aflat că au umblat acei 12 boieri bine și au găsit trăsuri drepte precum le-au găsit și acei 12 boieri și i-au așazat ca să ție fecioru Radului vistieru din piatra lui Ilie paharnic din jos despre Cojăști pînă în hotaru megiașilor din sus și să aibă a stăpîni dumnealui moșie cu pace precum au stăpînit și mai nainte vreme. Iar cit pentru moșia Săceni ce-i zic Ologii, ne arată Costandin Bîlciorescu un zapis cu leat 7226 ghenarie 6, al lui Năvrup, tatu lui Voico, i al Stancului, în care scrie că au vîndut stînjani 90 din moșia megieșească, stînjenu po bani 44, lui Grigore șufaru Bîlciorescu, care moșie este alătura cu hotaru logofătului Vlad Bîlciorescu. Și iar mai scoase un zapis cu leat 7261 iulie 1, al Stancului i Voico i Badea feciorii lui Năvrup ot Bîlcirești, în care scrie că avîndu tatul lor, Năvrup, 90 stînjeni din moșia megiașilor de la Bîlcirești, care moșie au fost amestecată cu moșia <mănăstirii> lui Mihai-Vodă, au vîndut-o lui Gligorie Bîlciorescu. Și rădicîndu mănăstirea Mihai-Vodă boieri hotarnici ca să-și aleagă moșia de către megiași din Bîlcirești, și trăgîndu moșia, ar fi înpresurat acei 90 stînjeni ce-i vînduse tatul lor supt stăpînirea mănăstirii, iar Radul stolnic, fratele lui Gligorie, vîzîndu că au rămas fără de moșie, au dat jalbă la măriia sa Matei vodă și măriia sa l-au orînduit la Gligorașcovornic za Tîrgoviște ca să apuce pã vînzători să-i împlinească acei 90 stînjeni de moșie. Și stringîndu pe toți moșnenii din sus și din jos au tras moșia și au lipit hotaru mănăstirii lui Mihai-Vodă pe din jos și au întărit și ci acel zapis pe acei 90 stînjeni de moșie la mina Radului stolnic, ca să aibă a stăpîni cu bună pace de către ei și de către tot neamul lor. Așijderea ne mai arată Costandin Bîlciorescu și o carte de judecată ot leat 1775 mai 25, a dumnealui Nicolae Știrbeiu i a dumnealui Nicolae Brîncoveanu și sinior George Canale, care arată că, iarăși dînd jalbă mării tale, popa Ivan, pentru această moșie dă stînjeni 133, că i-o stăpînește numitul Bîlciorescu fără dreptate, de sînt ani 20 și cercetîndu dumnealor toate zapisele și scrisorile ce au avut Costandin Bîlciorescul printr-aceia carte de judecată, îi dă dreptatea lui Costandin Bîlciorescul, ca să stăpînească acea moșie după zapise, dar neodihîndu-să numitul preot acei judecări, eși innaintea noastră și iarăși zise că nu sînt numaf 90 stînjeni ce i-au vîndut părinții lui, ci sînt 133 stînjeni, și-i stăpînește numitul Bîlciorescu în silă.

Deci, pentru ca să să descopere adevăru și să nu mai aibă pricina între dînșii, am găsit cu cale să fie luminată porunca mării tale, să meargă portărel după obicei și dumnealor ispravnicii județului Dîmbovița să orînduiască 12 hotarnici de acolo și împreună cu alți megiași din partea locului, bătrîni, prin carte de blestem să tragă intii moșia de la

Bilciurești după cartea de hotărnicie a celor 6 megiași ce au fost hotărît mai înainte, însă din piatra lui Ilie paharnicu despre Cojasca pînă în hotaru megiașilor unde este piatră. Și tot acei hotarnici să tragă și moșiia ce să chiamă Sucetul și după zapise să-i dea lui Costandin Bilciurescu acei 90 stînjăni dă moșie, iar dă va eși moșie mai multă, să o dea numitului preot și atunci să plătească Bilciurescul toată cheltuiala, iar dă va eși moșie tocmai pe acei 90 stînjăni, să plătească preotu toată cheltuiala, pentru ca să invețe altă dată să nu mai pornească piri mincinoase.

Care, la această alegere au priimit înaintea judecătii, amîndoao părțile să tragă moșiia, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1776, mai 4.

Vel vornic, vel vornic, vel logofăt, vel logofăt, Costandin Bălăceanu, vel stolnic.

¹ Loc alb.

Boierii judecători arată prin anafora că pitarul Răducan Iulianu se judecă cu Costandin Stanomirescu, care i-a fost isprăvnicele pe moșiile din jud. Mehedinți, cerîndu-i sumele datorate fără zeciuală și cheltuieli. Pîrîtul pretinde că a fost arendaș. Judecata nu găsește întemeiată spusa acestuia și hotărăște cercetare prin ispravnici. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit de la judecată cu cale, rînduim pe sluga domnii mele ...¹ aprod ceaușăsc, să meargă să ducă la dumnealor ispravniciei de județ și ei să urmeze după cum să coprinde mai jos a face cercetare și după alegerea ce vor face, să dea izbrănire în scris, dupe care, mumbașiru să urmeze a face împlinire.

1776, mai 13.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pă Dobrin logofătul vechilu dumnealui pitaru Răducan Iulianu cu Costandin Stanomirescu, sud Mehedinți, ce l-au avut isprăvnicele în anul trecut 1775, pe 4 moși: Filiiași, Tatomirești, Valea Aninilor și Rogova, sud Mehedinți, de la care cerea pitaru Radul, taleri 254, precum arată zăpisul lui Costandin. Întrebîndu pă Costandin Stanomirescul, banii nu-i tăgădui, numai, răspunse că dintr-acești taleri 254, sînt asupra Filișanilor, ce sînt părtași de moșie, taleri 136, și din taleri 118 ce sînt asupra lui, au cheltuit taleri 52 umblîndu de au strinsu țiganii pitarului de la cei ce-i stăpînea și cum că are și zeciuală ca să ia, și dă-l va scădea pitaru cu cheltuială i cu zeciuală, ce bani va mai rămînea mergîndu la casa sa, li va împlini. Dar pricinuiundu pitaru că n-au avut așăzămînt ca să-i dea și cheltuială și zeciuală, Costandin încă au început a răspunde că el moșiile le-au avut luate în arendă, taleri 200.

Deci, văzîndu că zăpisul ce l-au dat el acum la trecută lună lu aprilie cîndu și-au dat socoteala, nu scrie că moșiile le-au avut în arendă, însuși să dă dator cu taleri 118, cum și la Filișani arată că sînt taleri 136 și zăpisul este netăgăduit de dînsu. Și la aceste zise ale lui, neavîndu nici un apodicesis, după cuvîntul cel dintîi și după zăpis, judecata îl dă platnic la taleri 118, care însuși el singur să dă bun dator. Iar pentru taleri 136 ce arată că sînt la Filișani, să fie luminată porunca mării tale cu mumbașir să ia de aici pe Costandin și dimpreună cu omul dumnealui, pitaru Radu Iulianu, să-i ducă la dumnealor ispravniciei ot sud Mehedinți, unde sînt și Filișanii, acolo să cerceteze, și asupra cui va rămînea, să îplinească. Care mumbașir să albă a cerceta și pentru taleri 59 ce arată în zăpis că ar fi luat el de la ispravniciei cei mai dinainte și el li tăgăduiește. Iar cît pentru taleri 52 ce arată Costandin că au făcut cheltuială la trebile pitarului, i să va ținea în seamă.

Arh. St. Bu o.
Ms. nr. 5,
f. 34 v. - 35 v.
Pentru o judecată asemănătoare privind aceeași moșie, V. doc. din 18 martie 1780.
- Arh. St. Buc., Ms. 7, f. 205 v. - 206 v. (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

63

1776
mai
13

Pentru zeciuiala care cere Costandin, mergindu acolo după catastihu ce l-au dat la mina dumnealui pitarului, iscălit dă dînsul, pe cit să va împlini să-i dea zeciuiala. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la înnălțimea ta.

1776, mai 5.

Mateiu Crețulescu paharnic, B<arbu> sluger, Drăghici Greceanu clucer, George Canale.

¹ Loc alb.

64

Mitropolitul țării arată prin anafora că Mihai Fălcoianu, luînd sub ocrotirea sa pe copiii orfani ai cumnatului său, cere să se facă inventarul bunurilor acestuia. Judecata propune ca datoriile defunctului să fie plătite numai din lucrurile „mișcătoare”. Domnul întărește.

1776

mai

13

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum au găsit preasfinția sa părintele mitropolitu cu cale, întărim și domniia mea spre a avea datornicii îngăduială ca, cu încetul să să plătească, fiind copii la mijloc.

1776, mai 13¹.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta, Mihai Fălcoianu, că întimplîndu-să moarte Barbului Rifoveanu cumnat-său și rămîindu-i doi cop<ii> mici, nevir<st>neci și după multă datorie a plăti, pentru ca să nu să prăpădească mult puțin ce ar fi rămas ale răposatului, să să facă perigrافي. După a căruia jalbă orînduindu măriia ta la noi ca să socotim un boer care va fi cerut și dă jăluitor și cu un cleric al mănăstirii Mitropoliei, să să scrie toate cele rămase, după porunca mării tale am urmat și socotind, din boieri am orînduit pe dumnealui aga Dumitrache Colceac ispravnic din sud Saac i pe dumnealui Mateiu Fălcoianu ispravnicu Prahovei și din partea bisericească pă cucernicul protonotarie, clericu Mitropoliei, popa Dumitrache, protopopu Prahovei, carii stringîndu-să cu toții acolo în fața locului au făcut catagrafi de tot rămasu acelu răposat, de mult, puțin ce au găsit lucruri mișcătoare și nemișcătoare. Făcîndu catastih lămurit supt iscăliturile dumnealor și a protopopului, l-au trimis la noi, care să vede și dă măriia ta, și după porunca ce am avut, nu lipsim a nu înștiința pe măriia ta.

Dar fiindu că copiii acelu răposat sint pînă acum mici și alt chivernisitori a le purta grija, mai bun neavînd, i-au luat numitu Mihaiu Fălcoianu în casa dumisale ca să-i crească și dupe cum arătăm mării tale că răposatu este cităva sumă de bani dator a plăti pă la unii alții, așa ni să pare a fi și cu cale de va fi și bună socotința înnălțimii tale, să fie luminată porunca înnălțimii tale către acei datornici ce vor fi, ca să mai aibă adăstare pentru bani, iar nu să fie păgubaș, pînă va începe să să vînză din vite și altele ce sint peritoare, și cu ceia ce să va agonisi du pă moșii și de la vii, să începă a plăti cu încetu fieștecăruia datornic banii ce va fi avîndu ca să ia, iar să nu facă vreun siclet ca să să vînză viile și moșiile și să rămîie copiii de tot săraci.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 37 v. - 38.

Apoi cum va fi innaltă înțelepciunea mării tale a să porunci pentru aceasta, așa să va urma. Și anii mării tale de la domnul Dumnezeu, rugăm să fie mulți și norociți.

1776, mai 19.

Al mării tale către Dumnezeu fierbinte rugător și șmerit părinte sufletesc, Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Așa în text.

65

Domnul hotărâște ca medelnicerul Dumitrache Varlaam și medelnicereasa Zoița Fălcoianu, pentru pricina unor datorii dintre ei, să jure în fața mitropolitului.

1776

mai

14

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

Preasfinția ta părinte mitropolite, după hotărîrea ce s-au făcut în divan la pricina medelnicerului Dumitrache Varlaam cu medelnicereasa Zoița Fălcoianca, ca să jure medel-

nickeru Dumitrache cum că au numărat banii la cămară de au rădicat pă medelnicereasa Fălcoianca pentru acea rămășiță și nu s-au trecut la vreo batalica, nici este altă mijlocire, și cum că i-au făgăduit Fălcoianca că-i va da acei taleri 750, însă cu acel cuvînt, a rădica numele Fălcoianului din catastih.

Numai pentru acei taleri 750 după cum arată, iar nu după cum zice Fălcoianu de toată rămășița ce are la cămară, iată să trimitte pe amîndoao părțile înnaintea preasfinții tale cu rînduitul zapciu, și făcîndu acest fel dă jurămînt, sau neputînd face, să avem înștiințare. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 30 v.

1776, mai 14.

Boierii epitropi arată prin anafora că Maria Micșunescu renunțînd la succesiunea soțului, hotărîsc scoaterea la mezat a acestei averi pentru plata datoriilor defunctului și restituirea zestrei soției, restul rămînd copiilor. Domnul hotărîște ca mitropolitul să facă cercetare după pravilă.

66

1776

mai

16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Pentru datorii, fiind dovedite după zapise, poruncim zapciule ce ești orînduit, ori să să vînză periusiia la mușterii ce s-au găsit și cu banii după vînzarea acelora să li să plătească, sau cu dintr-acele ce sînt de vînzare, vrîndu a le primi însuși datornicii cu prețul ce s-au zis, și să li să dea drept bani, și luînd zapisele să să izbrănească luîndu sfîrșit cu fieșcarele, iar pentru zestrile i darurile și ex<o>pricaiale Micșunească<i> fiind trebuință a le dovedi, întii că este ade-vărat<ă> lipsă, poruncim orînduitule zapciu să o înfățișări la preasfinția sa părintele mitropolit ca să arate această lipsă pă anume și preasfinția sa va face cercetarea ce să cuvine după pravilă, ori cu dovadă, sau prin blestem. Între care, dă va fi și vreunile răpuse, într-această vreme a răzmiriții, preasfinția sa să facă cercetare și cite din lenevirea și din pricina Micșunescului vor firăpuse, acelea are a le lua deplin Micșuneasca, iar cite din ecstraordinariia tari întîmplări vor fi răpuse, acelea, după pravilă, nu să vinovățește bărbatul a le plăti. Și așa, făcîndu-să și Micșunească<i> împlinire pă suma ce va hotărî părintele mitropolitul, dupe cercetare, cîți bani vor rămînea moștenire copiilor, arătîndu domniile mele, vom face poruncă la cine să să dea pentru rînduiala de chiverniseala și purtarea de grijă a copiilor.

1776, aprilie 25.

Preainnălțate doamne,

După luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniceii, Cocorăscul, au adus înnaintea noastră pe dumneaeii Mariia, ce au fost soție răposatului Costandin Micșunescul, de față cu unii din datornicii ce au a lua de la răposatu bărbat-său; și întii am întreat-o dă voește a intra moștenitoare ca să plătească și datornicilor, și s-au lăpădat cerîndu să-și ia lipsa zestrilor și darurilor ce i să cuvine. Pentru aceia, și noi luîndu în scris casa bărbat-său, mișcătoare și nemișcătoare, s-au făcut mezat și pă cît s-au găsit mușterii de au dat la mezat, s-au pus suma ce au dat acei mușterii, iar pă cît nu s-au găsit mușterii, s-au pus de către noi și au ajuns toată pereusiia, suma taleri 9909. S-au prețuit și lipsa zestrilor i darurile dînnaintea nunții, și ta exoprica ajungînd suma taleri 3903, s-au socotit și datoriia cu dobînda după zapise pînă la moarte-i și s-au făcut taleri 5166,40.

Deci, din suma periusii scăzîndu-să lipsa zestrii și datoriia, mai rămîn taleri 839,89 moștenire copiilor acelu răposat, precum să arată la deosebit comision anume, ci am dat supt iscăliturile noastre.

De aceasta înștiințăm mării tale și iarăși precum va fi porunca mării tale vom urma.

1776, aprilie 25.

Preaplecate slugi epitropi
Ianache Leh<liu>, Dumit<trache> ...¹ arie.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

De vreme ce pină a nu să vinde și a să da lucrurile ce sint dă vnzare pe la mușterii, s-au mai innălțat mezatu periusii pină la taleri 10784, precum cu osebită anafora ne înștiințară dumnealor boierii epitropi, poruncim ca să să adaoge și acest prisos la suma dinnapoi a mezatului și așa, după această sumă cu prisos, să să facă vnzarea și socoteala, urmindu-să după hotărîrea ce să vede într-aceasta, deosebit.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 18-19.

1776, mai 16.

¹ Indescifrabil.

67

1776
mai
16

Departamentul al 2-lea arală prin anafora că Drăghici ceaușul revendică de la slugerul Barbu Știrbei parte din moșia Popești (Romanați), în virtutea înruderii. Judecata hotărăște cercetare de către căimăcămia Craiovei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, dumneata biv vel paharnice Manolache, caimacam Craiovei, să faci cercetarea ce scrie mai jos.

1776, mai 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale dumnealui vătafu za aprozi au adus la judecată pă Drăghici ceaușu ot sud Romănați piriș dumnealui Barbului Știrb<ciu> sluger, cerindu de la dumnealui o moșie, Popeștii sud Romănați, adică partea ce are întru această moșie a Asprii mătușa lui și strămoșului său Matei păharnic.

Întrebîndu-să și numitul sluger Barbu, au dovedit prin multe scrisori, că stăpînește această moșie din clironomie, fiindu că au stăpînit-o taică-său și moșul său. Împotriva cărora cărți arată și Drăghici ceaușu cărți, ot leat 1775 i 1776 care dau lui, stăpînirea aceștii moșii. Împotriva a cărora cărți arată slugeru o carte a dumnealor boierilor caimacamilor Craiovei cu leat 1775, care dă stăpînirea iar dumnealui, însă nedovedindu pe numitu Drăghici că nu-i este pira priimită pentru că nu i-ar fi nepot Asprii și strenepot lui Mateiu păharnic, a cărora părți cere acest Drăghici, ca un clironom.

Deci, făcînd noi cercetare cu amăruntu de rudenii acestui Drăghici, ca să facem te-meiu trebil, am găsit după cum s-au zis, cum că acest Drăghici ar fi nepot Asprii și strănepot lui Mateiu păharnicel, adică al moșnenilor aceștii moșii. Care cercetare, văzîndu-o dumnealui slugeru, au zis că acest Drăghici nu este nepot Asprii, zicînd și aceasta, cîndu va dovedi că ar fi nepot aceia, să aibă a stăpîni acea moșie Popeștii.

Care această cercetare neavîndu acest Drăghici cu ce să dovedească aici în București, nefînd aici nimeni dintru aceia ce-l știe, ceru prin luminată porunca mării tale să să facă cercetare în fața locului unde poate să dovedească pre sineși prin carte de blestem a sfinții sale părintelui episcopu Rîmnicului asupra mărturiilor care știu rudenii aceasta a lui.

Cum și aceasta priimînd-o dumnealui slugeru Știrbei, arătăm înălțimii tale ca să să facă luminată porunca mării tale către dumnealor caimacanii Craiovi, ca să cerceteze rudenii acestui Drăghici după această adiagrama ce s-au trecut într-această carte. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 31-32 v.

1776, mai 16.

Meche paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

Domnul în divan judecă și hotărăște în pricina lui Barbu Ciorogirleanu pentru moșia Prisiceni, pe care o cumpăraseră la mezaț de la creditorii ginerelui său Petre Urdăreanu. Se dovedește că vânzarea a fost rea, moșia fiind ipotecată lui Costandin vistierul, care are dreptul să-și reia banii.

68

1776
mai
17

Preainnălțate doamne,

Jăluiesc mării tale că răposatu gineri-meu Petre Urdăreanu avîndu o moșie ce să chiamă Prisiceni, cu diiată au lăsat-o la ai lui veri premari, lui Mateiu cu frații lui i lui Vasile cu frații lui; și fie-mea ca o epitroapă ce o lăsase soțului ei, le-au dat moșia și după ce au luat-o supt stăpînirea lor au vîndut-o la mină streină și fii-mea au răscumpărat-o dă acolo cu bani cu dobîndă și iar prin știrea mai sușilor numiți veri, și această moșie eșîndu pusă zălog de răposatu gineri-mieu la Costandin <al> 2<-lea> vistier și apucîndu-ne prin judecată, i-am plătit banii. Care mai în urmă, nefiînd alt tropos, astă-vară în anul trecut s-au scos moșia la mezaț și scrisorile moșii le-au dat la preasfinția sa părintele mitropolit și ne-au dat preasfinția sa adeverință la mină ca, dînd banii dă la cel ce au dat la mezaț, să dea banii fii-mi și scrisorile aceluia, iar dă nu, iar, scrisorile. Și peste 5 luni ni s-au dat bani dintr-înșii și au mai rămas să ne dea taleri 790, care bani, după prețul ce au dat la mezaț sînt prisos peste capetele ce-au dat fie-mi. Acum la hotărîrea cea după urmă, după ce au priimit Mateiu postelnic i frate-său Gheorghe, verii răposatului, a intra cliromoni, cer să ia acel prisos ce-l arăt mai sus, să-l pue în periusia casii răposatului.

Ci, mă rog să fie luminată porunca înălțimii tale ca, pen pravilă să cerceteze cui să va cădea acest prisos, fii-mea, că au avut moșia cumpărată și au plătit datoriia răposatului îndoită și atîta dobînzii ale banilor și zeciuielile zapciilor și de la moșie puțin venit ce s-au luat, iar acolo s-au cheltuit și ne aflăm în grea datorie din pricina aceasta, sau să va cădea cliromonilor, care cînd au vîndut moșia au luat taleri 2080, dar de la răposat. Și cum te va lumina Dumnezeu.

Prea plecată sluga mării tale, Barbu sluger,

Răspunsul gospod cu hotărîre, la prisosul din vânzarea moșii i chiebtuiala și dobînda ce cerea slugeru Ciorogirleanu din Prisiceni¹.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

S-au judecat înnaintea domnii mele la divan slugeru Barbul Ciorogirleanu cu Matei postelnic i brat ego Gheorghe, Prisiceni, pentru acest prisos din vânzarea moșii, și din cercetare ce <au> făcut domnia mea pricinii cu amăruntul, văzum că și vânzarea Prisiceniilor au fost rea și cumpărătoarea Ciorogirleanului au eșit rea, pentru că moșia au fost ipothichi la <al>2<-lea> vistier, drept datorie de bani, și pină nu și-ar fi plătit întii datoriia să să scoață de supt zălogire moșia, nu era a nimurui.

Deci, și dă au plătit Ciorogirleanului banii amanetului, de au scos, dar au cerut îndată și de atunci de la Prisiceni ca să-i dea banii ce au datu la <al> 2<-lea> vistier cu cuvînt că moșia ce i-au vîndut n-au fost singură și cîndu adică această moșie ar fi fost dă preț mai puțin, să da îndărăt vînzătorilor ca vînzare, și paguba era a cliromonilor, aceasta făcîndu numitul sluger, și pricină dîndu, au eșit moșia cu cîștig.

Deci, după cum atunci de nu ar fi eșit moșia dă preț bun, paguba era a cliromonilor, iar slugerul rămîne ca un împrumutător și banii ce i-au dat la <al> 2<-lea> vistier, are dreptate să-și ia cu dobînda lor și banii cumpărătorii să-și ia capetele, iar pentru dobîndă să fie venitu moșiei ce va fi luat făr' dea pretenderisi alt prisos sau chiebtuială. Și mumbașiru așa să urmeze.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 38v. - 39 v.

1776, mai 17.

Prociț <al> 2 <lea> logofăt, <al> 3 <lea> logofăt.

¹ În manuscris rezoluția urmează jalbei.

Doi veliți boieri, stăpîni a două părți din siliștea Comarnicului (Prahova), arată prin anafora, și din partea celorlalți doi stăpîni, că foștii rumâni iertați de rumânie revendică pămîntul pe care erau așezați, ca fiind al lor. Domnul dă dreptate stăpînilor de moșie și numește vechil să aibă grija venitului acestei siliște.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Fiind cu cale cererea dumnealor cinstiților boerilor domnii mele, volnicim pe numitul biv <al> 2<-lea> logofăt Costandin Nenciulescu, ca să caute obicinuitu venit ce să cuvine al pămîntului, la toate. Pentru care, poruncim și dumneavostă ispravnicilor, să dați mină de ajutor și pă cei inpotrivitori să-i supuneți la obiceiul pămîntului ca să nu să păgubească stăpîni moșilor.

1776, mai 17.

Preainnălțate doamne,

Siliștea satului Comarnicul din sud Prahova, din vechime, precum să dovedește din hrisoave și zapise, s-au stăpînit tot de 4 stăpîni, nu numai pămîntul, ci încă și oamenii toți era rumîni boerești pînă în zilele răposatului Costandin voevod Mavrocordat, iar atunci erîndu-să rumîni au rămas să stăpînească pămîntul. Care stăpînire fiind la 4, adică o parte la mine, biv vel vornic Dudescu, și alta la mine, biv vel logofăt Filipescu, și alta ce o ținea atunci excelenția sa ghinăral maior Cant<acuzino>, i alta la mănăstirea Colții, niciodată obiceiul și venitu pămîntului pe deplin nu-l puteam lua, fiindu stăpîni mulți, să lăsa unul la nădejdea altuia. Și așa, văzîndu lăcuiorii aceasta, s-au începuseră¹ să zică, necum că au fost rumîni, ci încă și pămîntul zicea că este al lor, iar acum în zilele mării tale judecîndu-ne cu ei s-au dovedit că pămîntul este al nostru și s-au hotărît ca să stăpînim iarăși cu toții fieși tecare partea sa. Dar, pentruca să nu ajungă treaba iarăși a să pierde venitu pe cum ma sus am zis, din pricina a multor stăpîni, am socotit a fi cu cale ca din partea a cite 4 stăpîni să să orînduiescă numai anul², vechil, și acela să aibă purtare de grijă să caute și să strîngă mult, puțin, venitu ce să va face, și cu catastif curat să ni-l arate să-l împărțim, care vechil, noi cu toții am găsit cu cale a fi biv <al> 2 <-lea> logofăt Costandin.

Pentru care, ne rugăm mării tale să i să poruncească a face această slujbă și să i să dea volnicie prin luminată cartea mării tale ca, după obiceiul să ia venitu ce va fi, adică zlotu de casă, și vin, rachiu să nu fie volnic nimini din săteni a vinde, ci numai vinul și rachiu ce-l va pune el, acela să să vînză. Și cit cîștig va eși din cumpărătoare, să să facă venit și să să încarce ca să să răspundă; așijderea și alt venit din mori și altele.

1776, mai 14.

Neculae Dudescu, Pană Filipescu.

¹ Pentru: au început.

² Pentru: anul.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 40-40 v.
Pentru o pricină
asemănătoare
privind aceeași
moșie, v. doc.
din 28 ianuarie
1777. Arh. St.
Buc. Ms. 5,
f. 281v. - 282.
(Copia sub dată
la Institutul de
istorie „N. Ior-
ga”).

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că ungurenii străini din satul Gorbi (Mușcel) se judecă cu arhimandritul mănăstirii Argeș pentru că nu s-ar fi finit de așezămîntul făcut cu ei pentru locuirea pe moșia mănăstirii, cerînd și 1660 taleri. Vechilii neavînd împuternicire dect pentru prima pricină, domnul poruncește divanului s-o judece pe aceasta, urmînd ca cealaltă cerere să fie judecată ulterior, iar mănăstirea să plătească cheltuielile de judecată.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoe.

Pentru așezămîntul lăcuiții pe moșia mănăstirii, poruncim dumneavostă boerilor de mai jos-numiți, să-i judecați și fără zăbavă să faceți hotărîrea dreptății în scris, iar pentru celelalte, dă vreme ce vechilii nu sînt și dă vreme <ce> niciodată nu să silește vechilii a să

judeca, cîndu va zice că nu este vechil să rămîte a se cerceta pe urmă, dar am poruncit să să facă osebită poruncă la ispravnici pentru neurmarea igumenului dă n-au trimis după poruncă vechil pentru toate, să plătească cheltuiala jăluitorilor ce li s-au pricinuit și li să pricinuește dă această pricină a sa.

1776, mai 24.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za divan au adus la judecată pe ungurenii striini ce să află șazători la satul Corbii sud Mușcel, pîrîși fiind arhimandritului chir Damaschin, igumen ot mănăstirea Argeș, cum că numitu arhimandrit nu ar fi păzind așazămîntul ce are cu dînșii, pentru că lăcuesc pe moșia sfintei mănăstiri, și cerea de la sfinția sa cu doao condee, taleri 1660, zicîndu că le-ar fi luat fără dreptate încă din zilele stăpînirii rusești. După a căroră jalbă, din luminată porunca mării tale, au trimis pă trei călugări ai mănăstirii, vechili sfinții sale, care față viîndu înaintea judecății cu pîrîșii, cit pentru aceasta că nu ar fi păzind părintele argeșan așazămîntul, pentru că lăcuința lor <e> pe moșie, au început a să judeca și răspunde ca niște vechili, iar pentru madeaoa banilor, întrebați fiindu, au răspuns că pentru această madea nu sînt vechili. Care, și această madea după cum mai sus s-au zis, fiindu scrisă în jalbă, porunca mării tale după jalba lor au fost ca să să trimiță vechili.

Dar fiindcă răspunsul lor acesta este, împotriva poruncii domnești și fiindu că nici noi nu putem să cercetăm aceste două condee a numiților bani, dă vreme ce să leapădă călugării și zic că pentru aceasta nu sînt vechili, arătăm mării tale ca să avem al doilea poruncă a mării tale ca să-i vinovățim pe ei ca să răspundă ca niște buni vechili și arhimandritului, la toate cum să coprinde în jalba ungurenilor, care jalbă negreșit o au citit sfinția sa și au trimis pă acești vechili, fiindcă dă nu o ar fi citit, nu ar fi știut că s-au dat jalbă pentru sființia sa, nici că ar fi știut că este poruncă domnească să trimiță vechili ca să răspundă la acea jalbă, ori să cercetăm acele condee pentru care zic că sînt vechili. De aceasta înștiințăm mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 41 - 41 v.
Pentru o pricină asemănătoare între aceleași părți, v. doc. din 1 iunie 1776. Arh. St. Buc., Ms. 5, f. 46 v. - 48. (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”). Vezi și doc. nr. 75 din 27 mai 1776.

1776, mai 18.

Meche Fotino paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, D<cumitrache> Brez<oianu>.

Domnul judecă pricina dintre egumenul mănăstirii Jitia (jud. Dolj) cu Maria Bălăceanca pentru niște „țigani ce să trag din 10 sălaşuri”, dăruiți mănăstirii de Constantin vodă Brîncoveanu. Reclamantul își sprijină dreptatea pe un zapis de învoială, iscălit și de veliții boieri înaintea arhiereului; pîrîta, după o primă dovadă cu martori prin carte de blestem, cere o nouă mărturie în fața divanului, care este admisă. Nemulțumită și de aceste mărturii, pretinde o cercetare la fața locului, tot prin martori, la care nu se prezintă. Domnul „întărește dreptatea sfintei mîndștiri”.

71

1776
mai
25

Milostiiu bojiu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoi.

La divan înaintea domnii mele au eșit la judecată cuviosul chir Dionisie, egumenu sfintii mănăstiri Jitiia ot sud Dolj, pîrîși fiindu dumneaei Marii Bălăceancai pentru țigani ce să trag din zece sălaşuri, care le-au fost dat mănăstirii întru stăpînire, domnia sa răposatu Costandin vodă Brîncoveanu cu hrisov, pe care după vremi luîndu-i Bălăceanca s-au judecat cu dumnealui și prin hotăriri dă judecată iar i-au luat întru stăpînirea mănăstirii. Iar în urmă, peste toate acele judecăți și Bălăcencile cu însuși zapisul dumnealor, care îl văzum domnia mea cu leat ...¹ iscăliți fiindu mărturii preasfinția sa părintele mitropolit și dumnealor veliții boeri, de învoială și izbrănire, i-au dat întru stăpînirea mănăstirii, în care zapis scrie și numele țiganilor, și după aceasta zice că i-ar fi luat Bălăceanca făr' de nici o judecată, și-i cerea acum igumenu întru stăpînirea mănăstirii.

Față fiindu la divan și dumneaei Mariia Bălăceanca, întiiu au tăgăduit zapisul de invoială, că nu l-au făcut dumnealor veliții boeri ce sînt iscăliți mărturie într-insul, ne adevărim cum că înaintea preasfinții sale și a dumnealor s-au făcut acea invoială și așazămint dă bună voință.

Deci nefiindu trebuință dă altă dovadă unde este mărturie arhereu al pămîntului și boeri mari la tăgăduirea Bălăcencii, rămîne acel așazămint bine întemeiat. Mai zice Bălăceanca cum că alții sînt țiganii care să trag dintr-acele zece sălaşă ce le-au fost dat răposatu Costandin vodă Brîncoveanu și cum că zapisul este dres schimbîndu numele țiganilor, pentru care igumenu răspunse cum că logofătu ce l-au scris, greșindu dă au scris întii alt nume, însuși au îndreptat dă au pus numele ce să cuvenea. Iar împotriva bănuielei ce arată Bălăceanca, la aceasta ne arată o anafora cu leat . . .¹ al preasfinții sale pîrintelui mitropolit și a dumnealor veliților boeri, care este mai în urma acelu zapis, întru care scrie că asemenea pîră au făcut și atunci Bălăcencile, cum că sînt alți țigani aceștia ce-i caută acum igumenu după zapis, și au cerut însuși dumnealor că, de vor priimi pîrinții călugări ai mănăstirii Jitii blestem cum că aceștia sînt țiganii ce să trag dintr-acele zece sălaşă, să vor odihni și vor rămănea iarăși ai mănăstirii. După care au și priimit 3 pîrinți călugări bătrîni blestem la arhereu și pîrinții locului, acolo, de la care au adus igumnu la divan carte de mărturie. Dar Bălăcencile neodihnindu-să iarăși și zicînd ca să nu fie mărturia numai prin scrisoare, ci să fie dă față, i-au adus și aici la divan și asemenea au mărturisit, și prin blestem au arătat anume pe țiganii ce să trag dintr-acele zece sălaşă, a cărora nume sînt tot scrise în zapisul Bălăcencilor, după care mărturii au judecat preasfinția sa, iarăși dumnealor să ție și să stăpînească mănăstirea pe țigani cu bună pace și au întărit și domnia sa răposatu frațele Alecsandru Ghica voievod cu hrisov osibit dă a-i stăpîni.

Deci, după aceste cărți de judecată de la arherei, dă la boeri, și întărire de la domn, ce sînt în urma zapisului cu care dovedește cum că aceștia sînt țiganii ce să trag dintr-acele sălaşă, am hotărit domnia mea pe țigani să-i stăpînească iarăși mănăstirea neștrămutat, și să le stringă igumenu birul a nu să păgubi mănăstirea de venitu lor, făr' de numai dă vreme că Bălăceanca ceru soroc de 2 luni a să mai face o cercetare prin mărturii, cari să vor afla trăindu și vor fi țîndu pe țiganii ce să trag dintr-acele zece sălaşă, și pînă a să face această cercetare să stea țiganii în locul lor pe unde să vor fi aflîndu cu lăcuința, după cererea sa, să dete igumenului această poruncă ca să nu-i rădice acum du pă unde să vor fi aflîndu cu lăcuința, pînă a să face și această cercetare, iar stăpînirea să fie a mănăstirii și birul să se stringă neștrămutat. Și pentru a lua sfîrșit această cercetare, s-au orînduit mumbașir să ia dă aici înpreună cu igumenu și pe numita Bălăceancă sau pe vechilul său, să meargă înaintea dumnealor boerilor caimacami, și dumnealor să-i mai facă o cercetare prin carte de blestem asupra celor ce să vor afla mănăstirii cu știință dă țiganii ce să trag dintr-acele zece sălaşă anume, și în scris dîndu adevărință și dumnealor boeri caimacani, mărturiile, să aducă acele în scris mărturii aici ca să să vază de către domnia mea, Tolico pisah gospodsvo mi.

1775, iulie 25.

Întărirea ce au făcut măriia sa vodă tot într-această carte scrisă acum pe urmă, igumenului Jitiianu.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu i gospodar.

La 1776 maiu, veni domnia mele înștiințare dă la dumnealui Manolache Romanitis paharnic, caimacamu Craiovei, i dă la dumnealor ceilalți boeri ai Craiovei, cum că nu numai pînă la sorocu ce au cerut dă 2 luni, cum scrie mai jos, ci nici pînă acum în 9 luni nu s-au arătat, nici Bălăceanca acolo, nici vechil nu și-au trimis spre cercetare și așa vâzîndu igumenu nemergerea dumneaei, ducîndu 4 martori înaintea dumnealor de față prin carte de blestem, a iubitorului dă Dumnezeu episcopu Rîmnic, au mărturisit cum că aceștia sînt țiganii cei adevărați ai mănăstirii, a cărora mărturie și aici o au trimis în scris adevărință și dă dumnealor, de s-au vâzut de cătră domnia mea.

Deci s-au sfârșit toată dayaoa Bălăceancăi și mănăstirea este desăvârșit stăpînoare pe țigani și volnică, ori a-i rădica și a-i strînge la mănăstire, ori, cum va vrea, pentru care dă al doilea întărim dreptatea sfintei mănăstiri.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 42 v. — 43 v.

1776, mai 25.

¹ Loc alb.

Divanul judecătoresc arată prin anafora că Maria, soția lui Barbul stegarul, cere răscumpărarea moșiei Văcăreștii-de-Râstoacă (Dîmbovița) de la Costandin biv vtorî logofătul, care o cumpărase de la mătusa ei. Mama Mariei mai ceruse protimisis, dar nu restituise prețul, iar Maria reclamă după 13 ani; judecata îi respinge cererea. Domnul întărește anaforaua judecătorilor, dînd reclamantei dreptul de apel la divan.

72

1776
mai
26

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Întărim și domniia mea, iar dă are ceilaltă parte a face apelație, iasă și la divan.

1776, maiu 26.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu za aprozi au scos la judecată inna-intea noastră pe Barbul stegarul, vechil fiindu soții sale Marii, ce este fată Saftii șătrăresii Iorguleascăi, cu Costandin biv <al> 2<-lea> logofăt, zicîndu numita Mariia prin vechilu său, cum că în vremea cînd era ia copilă fără vîrstă, au cumpărat numitul Costandin biv <al> 2<-lea> logofăt de la fratele mumii sale ce-l chiamă, iar Costandin, sin Iordache <al> 2<-lea> pitar, o moșie în sud Dîmbovița care să chiamă Văcăreștii du pă Râstoacă, în taleri 600. Care moșie fiind dă la neamul lor, în vremea cîndu trăia mumă-sa Safta șătrăreasa, au făcut cerere în multe rînduri ca să o ia, dar fiindu că cererea să o ia fără întoarcere dă bani, judecata ascultare nu i-au dat, iar acum viîndu numita Marie la vîrstă, cere protimisis ca să dea banii cumpărătorii și să o ia.

Întrebîndu și pă dumnealui biv <al> 2<-lea> logofăt Costandin, ce are a răspunde, dumnealui întîi scoase o anafora a dumnealui veliților boeri cu leat 1763 avgust 23, întărită cu pecetea mării sale răposatului Costandin vodă Gehan, în care anafora să vede că s-au judecat cu Safta, muma Marii, și altă dreptate Saftii n-au făcut, fără numai ca soră ce au fost vînzătorului i să pune soroc, dă 3 zile ca, ori să dea banii în cite cumpărase Costandin logofătul, ori să să iscălească în zăpisul vînzării, mărturie. Și iar mai scoase al doilea anafora de la dumnealui veliții boeri cu leat 1764 iunie 14, întărită cu pecetea domnii sale Ștefan vodă Racoviță, în care zice că după sorocul ce s-au pus Saftii șătrăresii dă trei zile, au trecut 9 luni și ia nici va să să iscălească, nici va să dea banii. Și măriia sa Ștefan vodă supt pecetea mării sale, zice că au trimis dă au întrebat-o dă este odihnită pă acele judecări, au dă are a mai răspunde, să iasă și innaintea mării sale și ia nemaiavîndu altcevași să răspundă, s-au iscălit mărturie în zăpisul vînzării pe cum să vede. Și iarăși mai scoase o carte de judecată a mării sale răposatului Alecsandru vodă Ghica cu leat 1767 iunie 15, în care să vede că dă iznoavă au făcut numita Saftă șătrăreasă piră pentru această pricină, că de silă și de la inchoare s-au iscălit zăpisul vînzării.

A căriia zise cercetîndu-să în divan, față fiindu și o parte și alta, au dovedit-o mincinoasă, și hotăraște și măriia sa ca, după sorocul ce i s-au pus în trei zile și după noao luni ce au trecut și însăși dă voia ei au iscălit mărturie neavîndu bani să-i dea mai mult, nu este volnică a cere judecată și dă moșia supt stăpînirea numitului Costandin ca să o aibă cu bună pace.

Care aceste 3 apodicsis văzute și întărite dă 3 domni, una după alta și zăpisul vînzării după obicei iscălit dă rude și vecini, vîzîndu-le noi, părerea noastră așa este, cum că Mariia rău și fără cale face piră a cere protimisis peste 13 ani și rămîne hotărîrea cea dăsăvîrșită a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 45 v. — 46 v.

1776, mai 3.

Mateiu Pădure paharnic, Theodorache Tufeanu medelnicer, Barbu sluger, Drăghicean sluger, George Canale.

Divanul judecătoresc arată prin anafora că Gheorghe Docusul cere mănăstirii Radul-Vodă un țigan fugit de la el, căsătorit cu o țigancă a mănăstirii, luată în schimbul altei țigănci a egumenului mănăstirii Văleni (jud. Saac), cumpărată de acesta cu 40 taleri. Judecata hotărăște să se restituie egumenului suma în schimbul țigăncii. Domnul întărește, cu drept de apel.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce păgubașu, dă unde își găsește țiganii, de acolo are a-și căuta, poruncim, de la mănăstirea Radului Vodă să-și ia pe țigani. Și dă vreme ce muerea merge după bărbat, să-și ia pe țigancă împreună cu copilul, care țigancă fiindu fost dată dă igumenu Chiru, schimbu mănăstirii pe altă țigancă și eșindu acum dă pricină, schimbul igumenului Chiru, rămîne a-și lua mănăstirea înapoi de la numitu igumen cel ce au dat pentru această țigancă și Gheorghe Ducuzul drept banii ce hotărăște judecata să-i dea, să aibă a cumpăra țigancă și să dea igumenului Chirului, pentru că și dă au arătat igumenu Chiru judecății că au avut-o însuși cumpărată, dar igumen fiindu, iarăși rămîne mănăstirii unde au igumenit, și nu este volnic igumenul a lua bani sau a vinde lucru mănăstiresc.

Ci dar, dumneata vel armaș, așa să urmezi a face împlinire, iar vreo parte dă are a face apelație, să iasă la divan.

1776, mai 27.

Preainnălțate doamne,

Gheorghe Docusul, către innălțimea ta au pornit pră asupra cuviosului igumen și arhimandrit de la mănăstirea Radului Vodă, chir Ionichie, că dă 9 ani fugindu-i un Vasile țiganu, l-au găsit la numita mănăstire cu țigancă și cu un copil și cerea atit țiganu cu copilul, cît și munca țiganului, de 5 ani, ce poslușește mănăstirii. Întrebîndu-să Neofit dichiu, vechilu igumenului, nu tĂgădui țiganu, cît și copilul, fără numai zise că Mușă, țigancă numitului Vasile țiganu, este a mănăstirii luată schimbu de la Chiru igumenu ot mănăstirea Văleni sud Saac și pă lîngă țigancă au șazut și țiganu neposlușindu nimic sfintei mănăstiri fiind nevolnic, și fiindu cununii la mijloc cerea schimbu pe țigancă. Docozul răspuse că nici schimbu are, nici nu poate să găsească să cumpere, și cerea numai țiganu și copilul.

Deci, pentru a nu să strica cununiia, cu amăruntu cercetare a judecății să dovedi de la însuși Chiru egumenu Văleanu, că Mușă țigancă nu este mănăstirească, ci cumpărată dă sfinția sa de la dumnealui sărdaru Costandin Comăneanu, drept taleri 40, și dată schimbu mănăstirii Radului Vodă, pentru o țigancă bătrînă văduvă anume Ioana, cu doao copile anume, Maria <și> Stanca. Ci fiindu că Chiru igumenu, schimbu l-au dat mănăstirii Radului Vodă, cununată după țigan strein și după obiceiul, femeia merge după bărbat, iar nu bărbatu după femeie, au dat-o rău, schimbu. Și de la judecată să găsește cu cale dîndu-să de către Gheorghe Docuzul la Chiru igumenu Văleanu, taleri 40 pă răscumpărătorea țigăncii, să ia Docuzul sălașu deplin, iar mănăstirea Radului Vodă să ia de la Chiru Văleanu acea țigancă cu doao fete. Iar cea dăsăvirșită hotărîre rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 43v. — 44v.

1776, mai 18.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Joița, văduva lui Costandin Fălcoianu, cere din moștenirea sofului restituirea zestrei ei și că, după pravilă și obicei, văduva se profimisește înaintea altor creditori. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiindcă numita medelniceasă prin jalbă ceru de la domniia mea întărire dreptății sale și văzîndu domniia mea din cele scrise că și periusiia bărbatului și lipsa zestrii sale s-au căutat dă boeri vrednici dă credință, și pe lîngă acestea și cercetarea preasfinții sale părin-

telui mitropolit urmată după pravilă cum scrie mai jos, întărim domniia mea așa să urmeze ca să nu să supere pentru acestea ce să văd date în lipsa zestrii sale după pravilă.

1776, mai 27.

Grigorie cu mila lui Dumnezeu.

După jalba ce au dat la divan Joița Fălcoianca soția răposatului Costandin Fălcoianu pentru zestrea sa ce o cerea ca să o ia din casa bărbatului său, pentru care rânduise, prețuitori la lipsa zestrii, dumnealui slugeru Costandin Cocorăscu i dumnealui biv vel medelnicer Dumitrache au prețuit lipsa zestrii, taleri 7041, darurile dinaintea nunții taleri 316, darurile de la nuntă 438, darurile dă luni, taleri 300.

Deci, dumneai nevrîndu să intre în clironomie, măcar că sînt copii la mijloc moștenitori și zicîndu că va priimi blestem că această lipsă a zestrii iaste adevărată, după porunca a tuturilor pravillor are dreptate ca să-și ia din casa răposatului mai întii decît toți datornicii lipsa zestrii sale. Așijderea și darurile dinnaintea nunții, dupe voia Armenopolului la list 274, poate să protimisească a, lua aceste daruri, însă, să protimisește de către datornicii aceia carii vor fi împrumutat pe răposat, după ce s-au luat întru căsătorie, iar nu să protimiesc și decît datornicii care îl va fi îndatorat mai nainte de căsătorie, fiindu că zice că noi ajutăm pe fămee să nu să păgubească, iar nu le ajutăm ca să ciștige. Iar darurile dă luni, fiindu că după pravilă sînt supt stăpînirea nevestii, dă să va dovedi cum că răposatu le-au luat de la dumneai Joița sau cu voe sau făr' de voe, atunci rămîne a își aceste daruri din periusiia răposatului, iar cîndu nu va fi această dovadă, nu le poate cere soția din casa răposatului, iar darurile de la nuntă, după obicei, jumătate să să socotească ale bărbatului și jumătate ale soției.

Ci, măcar că Joița cu darurile ce au dat ia, le-au ciștigat după obicei, iarăși cîndu va fi din dăstul periusiia bărbatului, plătește acele daruri. Dar și cîndu nu va fi din dăstul periusiia, să să plătească acele daruri, iarăși pe jumătate trebuie să ia Joița și jumătate să rămie în partea bărbatului, Costandin Fălcoianu.

Noi dar, după pravilă și după obicei aflîndu dreptul, nu lipsim a-l arăta în cartea aceasta a smerenii noastre, întărîndu-să și cu iscălitura smerenii noastre. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 44 v. - 45.

1772¹, iunie 14.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Probabil, 1775.

Departamentul al 2-lea raportează domnului că Vasile diaconul, ispravnicul mănăstirii Argeș, s-a plîns contra unor ungureni din satul Corbi (Muscel) care l-au bătut; judecata propune ca ispravnicii să facă cercetare. Domnul întărește.

75

1776
mai
27

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milistii.

Poruncim dumneavoastră ispravnicilor dă județ, așa să urmați a face cercetare.

1776, mai 27.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătăfu za divan au adus la judecată pă Vasilie diiaconu ot mănăstirea Argeș, piriș asupra ungurenilor din satul Corbii sud Mușcel, zicîndu că fiindu ispravnicel orînduit din partea igumenului pe moșia mănăstirii Corbii și unii din ungureni slobozîndu-și vitele pen bucate și pen livezi și mergîndu să le scoată vitele să nu facă stricăciune și pagubă mănăstirii, s-au sculat cițivași din ungureni asupra lui cu ciomagile și l-au izgonit de acolo cu mare necinste și pentru aceasta cerea prin judecată dreptate pentru necinstea ce i-au făcut.

Deci, fiindu aici în București cițiva din ungureni de la acel sat Corbii, s-au întrebat pentru fapta aceasta și răspuseră că ei nu au nici o știre dă ptra diiaconului fiindu că nu s-au aflat acolo, cum nici pirișu nu tăgădui, ci arată pe un Bucur Teșa și cu alții ai lui ungureni carii să află la satu Corbii.

Pentru care, fiind trebuință dă a să cerceta această piră a diiaconului, acolo la sat, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Mușcel ca să să aducă acei ce-i va arăta diiaconu că i-au făcut necinștea, și puindu-i de față să facă cercetare dă această pricină și care să vor dovedi dă vinovați, cu anafora să înștiințeze mării tale. Iar hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 45 - 45 v.
Vezi și doc. nr.
70 din 24 mai
1776.

1776, mai 2.

Meche Fotino paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Ev-<dochim> biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>,

76

1776
mai
31

Veliții boeri arată prin anafora că Enochentie ieromonahul reclamă pe slugerul Barbul Știrbei care i-ar fi împresurat parte din moșia Rțioșii-de-Jos, (jud. Gorj) spunînd că o are de la moșul lui. Se hotărîște ca ispravnicii să facă cercetare. Domnul rînduiește o slugă a sa, care cu cîte un reprezentant al celor două părți în judecată, să cerceteze și să hotărîscă.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce și la divan înaintea domnii mele, eșind Enochentie monahu cu slugerul Barbul, asemenea întărea zisa lui cu cuvîntul cum că au stăpînit nelipsit de sumă de ani încă și pînă acum de curîndu, arătîndu că și toți lăcitorii părții locului și înprejurenii știu, și asemenea și slugeru Barbu tăgăduind, zicea că singur au stăpînit neamestecîndu-să Ionochentie monahu vreodată, care aceasta numai în fața locului să poate dovedi.

Pentru care, rînduim domniia mea pe slugeru Ștefan Crăsnaru i pă slugeru Costandin Poenaru ce i-au cerut Enochentie monahu și tot dintr-acești doi boeri, pă Ștefan Crăsnaru slugeru au cerut slugeru Barbul, înpreună și cu sluga domnii mele . . .¹, și cu carte de blestem să meargă în fața locului, unde cu frica lui Dumnezeu să facă cercetare prin vecini, prin moșneni și prin mărturii vrednice de credință, pentru stăpînire și pentru toate cîte coprinde mai jos și în scris să le aleagă după dreptate, urmîndu-să după cum să coprinde mai jos ca, de vor rămînea amîndoao părțile odihniți, să pue și pietre după obicei pe unde să vor alege părțile fieșcăruia.

1776, mai 31.

Preainnălțate doamne,

Vătafu de visterie au adus la judecată pe Enochentie ieromonahu de la satul Rțioșii de Jos sud Gorji, piriș asupra dumnealui slugerului Barbul Știrbeiu, zicîndu Enochentie că-i înpresoară jumătate de hotar din moșia Rțioșii, toată partea lui, și o stăpînește numitu sluger.

Față fiind și numitu sluger, s-au întrebat ce are a răspunde și ne arată zapisele de cumpărătoare ai acești moșii, în care zapise arată că moșia Rțioșii este 4 părți, însă, doao părți a lui Drăghici, moșul lui Enochentie, și celelalte doao părți ale verilor lui, și pe cîte 4 le are cumpărate moșul dumnealui, răposatul Costandin Strimbeanu biv vel vistier, și de cînd le-au cumpăratu și pînă acum, zice că le-au stăpînit pînă acum cu bună pace. Înpotriva căruia, ne arată Enochentie că are cărți domnești i bănești ce zicea că au stăpînit pînă s-au început răzmirița, iar dă atunci incoace i s-ar fi împresurat partea lui dă moșie dintr-acei hotar, care cărți să văzură și de către noi.

Deci, nepuțîndu-să a să descoperi adevărul într-alt chip, fiindu că zic și o parte și alta că au stăpînit într-acei hotar dă moșie, am găsit cu cale să fie luminată porun-

ca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să aducă pe înprejurenii aceștii moșii, atât a unei părți, cât și a alteia, și prin carte de blestem a preasfinții sale părintelui mitropolit să cerceteze dacă este Rîioșii-de-Jos și Rîioșii-de-Sus, sau tot un hotar, sau deosebit, și este cu adevărat Rîioșii-dă-Jos cu cei dă Sus tot una, sau Rîioșii-de-Jos au fost a unuia și cei dă Sus au fost a altuia, și de este tot într-un hotar moșia Rîioșii, să cerceteze cine au stăpinit din vechime și pînă acum și de sint cumpărătorile bune și adevărate ale numitului Știrbeiu, cum și partea lui Enochentie ce zice că-i inpresoară, din ce pricină i să acoperă dreptu lui și de cîndu n-au stăpinit el într-acel hotar de moșie. Și Drăghici, moșu lui Enochentie avut-au moșia lui jumătate după cum zice, sau au avut-o amestecată cu ceilaltă și au avut numai a patra parte dă moșie din Rîioșii și stăpînirea pînă cîndu au stăpinit Enochentie, stăpinit-au și cu răposatul vistier Strimbeanu pînă la moarte și după moarte stăpinit-au pînă la vremea răzmiriții dupre cum zise, sau n-au stăpinitu <?>. Și de vor putea odihni dumnealor ispravnicii de acolo, să dea zapise unul la mîna altuia de împăcaciune, care zapise să le iscălească și dumnealor ispravnici pentru întemeiere, iar cîndu nu să vor odihni de acolo vreo parte dupe cercetarea și alegerea ce vor face dumnealor ispravnicii prin carte de blestem, atunci cu soroc și cu acea cercetare să-i trimiță și aici la divanu înălțimii tale și care parte va rămînea de judecată va plăti treapădu și cheltuiala. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 49 - 50.

1766, mai 18.

Vel dvornic, Badea Știrbeiu vel dvornic, Ioan Iulianu vel logofăt.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Maria Istodoroaia (jud. Saac) reclamă de la soțul ei Dumitru Sirbul, însurat și cu altă femeie în Dîrstor, să-i restituie rodul viei din dealul Orliței, pe trei ani, și cheltuiala făcută pentru îngrijirea sănătății lui, ceea ce părțile convin. Soțul bigam apelează la divanul velișilor boieri care aprobă prima hotărîre. Domnul întărește, dispunînd să fie și pedeapsit.

77

1776
Iunie
1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Cercetîndu-se de către domnia mea pricina aceasta, găsim hotărîrea dumnealor velișilor boeri, bună și pă dreptate, care, după pravilă nu numai platnicu să dă a împlini banii aceștia, ci i să cade și pedeapsă după fapta lui, știindu-să cu soție și făcîndu această vină ca să ia altă muere.

Deci, poruncim zapciule ce ești orînduit, după ce vei împlini de la dînsul banii, să ne înștiințezi și vom hotărî pentru pedeapsa lui.

1776, Iunie 1.

Neodihnîndu-să după alegerea ce le-au făcut dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament, li aduse zapciul și înaintea noastră din luminată porunca înălțimii tale, și cercetînd atât socoteala ce au făcut-o starostea de neguțători, cât și alegerea ce au făcut-o dumnealor, să văzu că este cu dreptate făcută pentru că acest Dumitru Sirbu, dă vreme că au înșălat-o și s-au cununat cu ea, nespunîndu-i că are muere, nu numai că este dator a-i plăti toată cheltuiala ce au făcut-o ea și la vii și în casă, ce era dator și a o hrăni. Și pentru acestea toate, rămîne hotărîrea a să face de către măriia ta.

1776, mai 25.

Vel dvornic, Badea vel dvornic, vel logofăt, vel stolnic.

Preainălțate doamne,

Dumnealui vătafu za păhărnicea aduse la judecată pe Maria Istodoroaia ot sud Saac cu răvaș dă jalbă ce au dat înălțimii tale de la trecută lună lui februarie 16 supt număr

83, pentru Dumitru Sirbul, zicîndu Mariai că fiindu Dumitru însurat la Dirstor peste Dunăre, în vremea cînd era armîia rusească aici, au venit și el dincoace în țară dă sînt ani 4 și cununîndu-să cu numita Mariai fără a dovedi că are femeie peste Dunăre, și trăește, în cită vreme i-au fost bărbat au luat, pe ani 3, tot rodul de la via ce o are în dealul Orliții, cheltuindu și cu dînsul taleri 100 de l-au căutat la boala lui. Acum, viîndu nevasta lui cea dintii, ține iar pe aceia și numita Mariai își cere de la Dumitru rodul viei și acei taleri 100. La care piră, Dumitru n-au tăgăduit că n-au luat el rodul viei, numai și el zice că au cheltuit la lucru rodului viei, iar pentru taleri 100 s-au apărat.

Deci, cerîndu-i-să Mariei dovadă pentru acești taleri 100, n-au avut, iar pentru rodul viei, făcîndu-li-să socoteala de dumnealui starostea za neguțatori cu alți neguțatori pentru rodul ce au luat Dumitru din vie în ani 3 și pentru cheltuiala ce au arătat el că au făcutu, au rămas ca să întoarcă Marii taleri 353,117, care bani zice Dumitru că i-au cheltuit în casă.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 50 - 50 v.

Ci, fiindu că Dumitru cu înșelăciune au luat pe Mariai și au ținut-o dă muere cu cununie, fără dă lege, rămîne Dumitru încai să plătească acești bani, iar hotărîrea cea de-săvîrșită rămîne la înnălțimea ta.

1776, martie 15.

Mateiu Pădure paharnic, Theodorache Tufeanu medelnicer, B<arbu> sluger, George Ca<na>le.

78

1776
iunie
1

Vel vornicul arată prin anafora că e de acord cu hotărîrea ispravnicilor județului Mușcel care au respins cererea Despei Burdeasca din Pitești ca Ispas din Ciocănești (Mușcel) să-i restituie un pogon de vie „împresurat”, întrucît pîrtul despădurise acel pogon din moșia mănăstirii Cotmeana. Domnul întărește, dînd drept de apel la divan.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum au găsit dumnealui vel dvornic cu cale, întărim și domniia mea, iar ceilaltă parte dă va vrea a face apelație, vor veni la divan amîndoao părțile. Tolico pisah gospodstvo mi.

1776, iunie 1.

Preainnălțate doamne,

Despa Burdeasca de la Pitești sud Argeș au fost jăluit innălțimii tale pentru Ispas unchiașu de la satul Ciocăneștii sud Mușcel, zicîndu numita jupineasă că are o vie cumpărată cu zapis de la unii din lăcuiorii de acolo și fiind vila ei pe moșia mănăstirii Cotmenii, iar numitul Ispas i-ar fi înpresurat o părășiște de loc ca de un pogon dă vie și poalele viei cu pometuri fără dă nu avea nici o treabă. Și după jalba numitii Despii, i-ai orînduit innălțimea ta la dumnealor ispravnicii județului Mușcel și dumnealor după mărunta cercetare ce au făcut prin carte de blestem, arată că Ispas pîrtul, alătura cu vila numitei Despii Burdencii, au fost luat voe de la igumenii cei mai dinainte ai mănăstirii dă au curat pădure și au pus vie pe locul mănăstirii, pe care lucrîndu-l au făcut vie dupe cum să cade și o are întru stăpînire dă 40 dă ani după cum mai pe larg să coprinde în cartea de judecată a dumnealor ispravnicilor ce să văzu dată la mina lui Ispas. Și încă, arată că au adus numitul Ispas spre întemeiere și doao mărturii care au priimit și blestem innaintea ispravnicilor cum că știu că Ispas au curățit mărăcini, pădure și au pus vie după ce au luat voe de la igumen, care o stăpînește pină acum. Pentru care, să cunoscu că fără dă dreptate au fost cererea Burdencii a-l scoate dintru stăpînirea viei lui.

Ci, după dreptatea ce să vede că are Ispas și după mărturiile care au priimit blestem și după cartea igumenului ce să văzu la mina lui Ispas, întru care li dă voe ca să dăstupe locu și să pue vie, găsim cu cale, numitul Ispas să aibă a-și stăpîni acea vie a lui cu bună pace de către Despa Burdeasca și după cartea de judecată a ispravnicilor județu-

lui să i să facă și luminată porunca înălțimii tale de stăpînire. Iar neodîhnindu-să mai sus-numita Burdească, după hotărîrea dumnealor ispravnicilor județului ce s-au făcut din luminată porunca înălțimii tale și după cercetarea ce s-au făcut acum, va veni și la divan de să va judeca. Și atunci, care parte va rămînea de judecată, va plăti treapădu și cheltuiala la partea ce va avea dreptate, iar cea desăvîrșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 51-51 v.

1776, mai 10.

Nicolae Știrbei vel dvornic.

Veliții boieri arată prin anafora că au respins hotărîrea ispravnicilor județului Vilcea în pricina fraților Lazăr și Simion Cazan, „ungureni străini” cu Pavel Grosu și Sin, „ungureni pămînteni”, pentru pășunatul pe muntele Scărișoara, al mănăstirii Cozia, dînd dreptate fraților Cazan care fînuseră acest pășunat vreme de 18 ani. Domnul întărește.

79

1776

ieunie

3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Cercetîndu și domniia mea pricina aceasta, găsîm hotărîrea dumnealor veliților boieri dreaptă și, dă vreme ce Lazăr Cazan cu frate-său au ținut munții aceștia în 18 ani cu așă-zămînt dă la igumenu mănăstirii și acum să așăzară a fi și cu șăderea aici în țară, întărim domniia mea dreptatea lor ca și de acum înaintea iarăși ei să ție munții aceia dîndu la mănăstire ceea ce este după tocmeală, iar pentru Pavel i Sin, ungureni, poruncim să să facă osibită cartea domnii mele către dumnealor ispravnicii, ca să-i ajute la alți munți unde să vor putea învoi cu stăpînii ca, decît alții streini, să protimisesc ei.

1776, ieunie 3.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale vătafu de copii de divan au adus la judecată înaintea noastră pe Lazăr Cazan i brat ego Simion Cazan, ungureni striini din țara ungurească, cu Pavel Grosul i Sin, ungureni pămînteni ce sînt așezați cu dașdea la visterie, de la satul Ciofrîni sud Argeș, zicîndu că sînt 18 ani de cîndu țin un munte, anume Scărișoara al mănăstirii Cozii, pentru pășunea vitelor lor cu tocmeală pînă la Sîntămăria mică și împlinîndu-să sorocul să-l mai stăpînească încă ani 6, după care tocmeală au luat și zapis de la igumenu mănăstirii dîndu-i și taleri 170. Dăosebit de acești bani au și dat danie mănăstirii 50 oi, iar la trecuta lună a lui februarie 13, într-acest următor an, dîndu jalbă înălțimii tale, Pavel Grosul i Sin, ungureni pămînteni, zicîndu că ei mai nainte au ținut niște munți peste Olt pentru pășunea vitelor și acum nu-i mai îngăduesc ispravnicii din Vilcea fiindu că nu șăd întru acel județ, ci i-au dat acei munți ungurenilor pămînteni carii sînt șăzători acolo în județ și fiindu că au găsit alți 4 munți în județul Argeșului, însă doi munți ai mănăstirii Cozii, anume Scărișoara i Călugăru i alți doi munți ai moșnenilor de la Loviște, anume Negoiu și Stîna Mare, care munți să stăpînesc de către ungureii streini, avîndu-i cumpărați pentru pășunea erbii pe tot anul. Și arătîndu ei prin jalbă cum că s-au învoit atît cu egumenu mănăstirii Cozii ca să ție ei munții, dîndu și danie 10 vaci cu vișei lor, cum și cu moșnenii din Loviște, după jalba lor i-ai orînduit înălțimea ta la dumnealor ispravnicii județului Argeș ca să cerceteze pricina cu amăruntul. Și fiindu că Lazăr Cazan i cu frate-său Simion sînt ungureni striini și Pavel Grosul i Sin sînt ungureni pămînteni de acolo și au ruptoare de dașdie la visterie, au dat dreptate lui Pavel i lui Sin, ca unii ce sînt pămînteni, să aibă ei protimisis a ținea munții. Și după acea hotărîre a ispravnicilor au și întorsu lui Lazăr Cazan i frățiini-său Simion acei taleri 170 i 50 oi ce au dat igumenului pentru muntele Scărișoara și au luat zapis de la mîna egumenuului dă stăpînire.

Deci, pe acea hotărîre neodîhnindu-să Lazăr Cazan, au jăluit înălțimii tale și după jalba lui, zapciu i-au scos pe amîndoao părțile înaintea noastră și au arătat Lazăr Cazan

cum că acest munte îl stăpânește de sint ani 18, pe care munte are făcute și stine, și dă-l va scoate din munte, oile lor nu au unde să le pască și poate să i să prăpădească toate vitele. Și fiindcă ei sint ungureni striini, au dat zapis la divan cu chezaș cum că la toamnă negreșit își vor aduce fămeile cu toată casa lor și să vor așaza aici în pământul țării, făcându-să și ei ungureni pământeni luându-și și ruptoare de la viesterie după puterea lor.

Ci, dă vreme că ei acest munte îl ține de sumă de ani, măcar dă n-au fost pământeni, dar oeritul și vâcărutul striinilor și l-au plătit, pă mănăstire încă, n-au păgubit-o și fiindu că acum și-au luat și dajdie la visterie, nu este cu dreptate a li să lua muntele din mîna lor, fiindu că și zapis au de la igumenu mănăstirii Cozii, de stăpînire.

Ci, noi așa găsim cu cale, după cum au stăpînit ei acest munte pînă acum, să-l stăpînească și de acum înnainte, iar Pavel Grosul i Sin, fiindu că au stăpînit și ei acei doi munți de peste Olt din sud Vilcea, anume Căpățîna 1 Balota, de sint cîțiva ani, și acum zic că i-au scos ispravnicii județului din stăpînire și i-au dat la mîna altor ungureni, să fie luminată porunca înălțimii tale către ispravnicii din sud Vilcea, ca să li să dea acei munți iarăși să-i stăpînească ei după cum zic că i-au stăpînit pînă acum, făcînd și invioială cu stăpînii munților să le dea munții, iar lor, avînd ei protimisis ca unii ce zic că i-au țînut de mulți ani. Iar cea desăvîrșită hotărîre, rămîne a să face de către înnălțimea ta.

1776, iunie 1.

Nicolae vel dvornic, Badea vel dvornic, Ioan Iulianu vel logofăt, vel logofăt, vel stolnic.

80

1776

iunie

3

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că mănăstirea Jitia (Dolj) se plînge împotriva clucerului Costandin Fotescul, epitropul mănăstirii Bucovăț, că făcuse o hotărnicie rea. Cerîndu-i-se să plătească cheltuiala cu îndreptarea hotarelor pîrtul cere iertare de plată pe baza unei cărți domnești pentru scutire. Domnul hotărăște ca părțile „să aibă pace”.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Pricina aceștii chieltuieli, care prin anafora întărită dă domnia sa Ștefan vodă, s-au fost dat platnici boerinașii hotarnici a o împlini pentru greșala ce făcuse la urmarea hotarnăcii, cercetîndu-o și domnia mea cu divan, văzum că domnia sa Ștefan vodă în urmă le-au ertat greșala lor, apărîndu-i dă acea chieltuială, și au hotărît să-și caute jitiianu cu igumenu bucuvicean.

Deci, dă vreme ce boerinașii hotarnici au fost ertați dă atunci pentru aceasta și s-au fost dat dreptate igumenului jitiianu dă a-și căuta chieltuiala de la bucuvicean, poruncim ca de la igumenu bucuviceanu să-și ceară cu judecată dreptul său, iar clucerul Costandin Fotescul, hotărîm să aibă pace, și întru apărare i s-au dat această carte la mîna, întărită cu pecetea domniei mele.

1776, iunie 3.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za divan au adus la judecată pe cuviosul Dionisie, igumenu mănăstirii Jitiia sud Dolj, pîrș clucerului Costandin Fotescul ot Craiova, zicîndu că în domnia dupe urmă a răposatului Costandin vodă Mavrocordat, la leat 1762 rădicîndu-se igumenu bucuvicean cu hotărnicie și hotarnic fiindu cel mai mare, numitul clucer, și epitrop acei mănăstiri, și înpresurîndu moșia mănăstirii Jitiia, l-au făcut pă numitul igumen jitiian de au rădicat 48 boeri hotarnici și pînă și-au îndreptat moșia au făcut chieltuială ca la taleri 800. Și cerea acești bani de la cluceru Fotescul ca unul ce au fost epitrop mănăstirii Bucuvățului și mai mare între 24 boeri hotarnici, neurmîndu cu dreptate la hotărnicia ce făcuse, arătîndu și o anafora a dumnealor veliților boeri <întărită>¹ și de măriia sa Ștefan vodă ot leat 1765 februarie 14, în care să poruncește ca să plă-

tească toată chieltuiala igumenului jitianu acei 24 boeri hotarnici ce au urmat rău la hotărnicie. Așijderea mai arată și o carte de poruncă a numitului dumnealui² cu leat 1765 ghe-
narie 14, către caimacamii Craiovei, ca să să apuce cluceru Fotescul să înlplinească chiel-
tuiala egumenului. Ne mai arată și altă carte a răposatului Scarlat vodă ot leat 1766 martie
11, de poruncă către caimacamii Craiovei, ca hotarnicii ce au fost pricina acei hotărnicii să
le ia seama igumenu jitianu și să facă izbrănire pentru acea chieltuială prin carte de jude-
cată, după care cărți răspunse igumenu că nu i s-au făcut nici o înlplinire.

Intrebându-să și Costandin cluceru, ce răspunde la această piră, arată și el o carte
a mării sale Ștefan vodă cu leat 1765 mai 24, în care poruncește către caimacamii Craio-
vei ca să fie apărât dă cererea igumenului Jitianu, fiindu că au ertat toată greșala ce au
făcut la această pricină și să nu plătească nici un ban.

Deci, văzindu la mina clucerului Costandin cartea numitului domn, mării sa Ștefan
vodă, dă apărare și dă ertăciune, nu am putut intra într-altă cercetare și theorie. Ci, rămîne
hotărîrea a să face de către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 54 v. - 55.

1776, mai 19.

Meche Fotino paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medel-
nicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

¹ Omisiune.

² Pentru: domn.

*Judecătorii departamentului al 2-lea arată prin anafora că și ei sint de acord cu hotărîrea jude-
căților anterioare în pricina dintre Ivan biv trei vistier cu Stana Ciocoiul și fiul ei Manciu
care ti stăplnesc de nouă ani moșia Copilești (Dimbovița), zestrea lui. I se admite cererea în
parte, dîndu-i-se numai 150 stînjeni. Domnul întărește.*

81

1776

iunie

3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au cercetat și de către domnia mea pricina aceasta în divan și alt temei iarăși
nu avu să arate Ivan biv <al> 3 <-lea> vistier, făr' de numai tot aceeași carte a dumreilor
boerilor ot leat 1754 ce scrie cum că scrisorile moșnenilor fiindu de cite 100 de ani și
mai mult, vechi foarte, nu s-au priimit de judecată a să citi. Care, întii la aceasta vedem
greșală acei cărți pentru cartea mării sale răposatului domn Costandin vodă Brîncoveanu
ce este cu leat 7221, nu era mai veche decît 40 de ani pînă la aceeași judecată. Altă cerce-
tare în fața locului sau alte dovezi, vedem că n-au mai cercat a face acei boeri, nici vreo
întărîre dă domn nu s-au făcut făr' de numai după o mărturie a dumnealui Dimbovicea-
nului și după tacirul ce ar fi dat însuși moșnenii că n-au stăpînit, au dat acei boeri moșia
toată, socrului lui Ivan. Dar în puțînă vreme dupe aceia, moșnenii să vede că, cunoscîndu-
să asupriți la acea carte, n-au lăsat a-și porni jalba lor la domn și cu cercetare în fața
locului s-au dovedit că stăpînire au avut precum și dă atunci încoace, dă sint 21 de ani,
întărîndu-i-să stăpînirea și cu cărți domnești mai în urmă. Care nici Ivan biv <al> 3 <-lea>
vistier nu putu tăgădui stăpînirea nelipsită dă atunci încoace făr' de numai nemaiavînd alt
ce zice, punea pricină că ar fi rămas soacră-sa văduv și n-au putut să-și caute.

Deci, după aceste dovezi dă dreptatea moșnenilor și după alte cărți și scrisori ce le
văzum la mina lor, găsindu judecata dumnealor boerilor de mai jos-numiți, dreaptă, o
întărîm și domnia mea.

1776, iunie 3.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu dă copii za divan au adus la judecată
pă Ivan biv <al> 3 <-lea> vistier, pîrîș Stanii soția lui Stan Ciocoiul și fii-său Manciuului,
zicîndu că dîndu-i-să numitului pîrîș cu cuvînt de zestre o moșie ce să numește Copileștii
ot sud Dimbovița, care moșie de atunci pînă acum de sint trecuți ani 9 nu au stă-
pînit-o fiindu că o stăpînește numiții, pentru care moșie zice pîrîșul că au dat și altă jalbă
în domnia mării sale Grigorie vodă Ghica cerîndu și atunci ca să o stăpînească și fiindu

că s-au întimplat înperecherea rozbului, au rămas pricina nesăvîrșită dă hotărîre. Mai zicea numitu vistier că la leat 1754 iulie 1, s-au judecat socri-său Petre logofătu cu Stan i Dumitru pentru această moșie ce au fost luat-o și Petre logofătu iarăși dă zestre de la Ștefan Produlescul, arătîndu și o carte de judecată a dumnealor veliților boeri dă atunci, întru care coprinde că nici Stan i Dumitru, nici părinții i strămoșii lor n-au stăpînit acea moșie și cum că sineturile ce au arătat ei atunci era nedăscoperite pentru vechime dă au fost ale lor, sau de nu.

Întrebîndu-să și pîrita Stana i sin ego Manciu, cu ce temei stăpînește acea moșie și nu lasă pă numitu Ivan vistier să o stăpînească, au arătat o poruncă a răposatului Costandin vodă Gehan ot leat 1755 februarie 22, care poruncește către răposatu aga Costandin Catargiu ce au fost atunci ispravnic la sud Dîmbovița, ca să cerceteze pentru acea moșie. Văzîndu acea piră priimită dă numitu domn pentru vechea stăpînirea lor și pentru vechimea sineturilor lor dupe cum să coprinde în cartea de judecată a veliților boeri, fiindcă zice Stana că au arătat atunci o carte domnească de soroc a răposatului Costandin vodă Brincoveanu ot leat 7221 mai 2, ce să poruncește lui Ștefan Produlescul ca să vie să judece cu dișii la divan pentru acea moșie, din care să cunoscă că pîriții nu au făcut niciodată tăcere dă a-și porni pîra și pentru aceasta au fost priimită, au arătat și răspunsul numitului agă Catargiu către acel domn, scris tot de la leat 1755 mai 4, în care zice că făcînd cercetare dupe porunca domnului, trimite și o carte de cercetare ce au făcut pe larg scrisă tot de la același leat și lună, ce să văzu și de judecată, arătînd pe larg cercetarea ce au făcut prin carte de blestem și mărturiile ce au luat de la bătrînii înprejurenii, din care mărturii, unii arătă cum că pînă la domnia cea după urmă a răposatului Costandin vodă Mavrocordat, vede că stăpînea acea moșie tot numiții moșneni și de la acea domnie pînă la o vreme vedea că o stăpînește Produlescul, iar alții au dat mărturie cum că pînă la leat 1745 vedea că o stăpînescu toți înpreună cu Produlescul și înpărțea dijma luînd o parte Produlescul și doao părți ei, și că după aceasta vedea că o stăpînește numai singur Produlescul. După care mărturii și dovezi, s-au cunoscut că Produlescul nu au stăpînit moșia toată, ci numai o parte, iar numiții Stana i Manciu au arătat și altă carte a trei boerinași hotarnici ot leat 1764 avgust 18 ce au hotărît acea moșie, făcîndu și ei asemenea cercetare cu carte de blestem și au ales în moșia Copileștii, parte stînjeni 140 Produlescului și stînjeni 352 partea celorlalți trei moșneni, Stan, Dumitru și moștenitorii, sin Preda Călugărița. Și înlăuntru acestor stînjeni iaste și stînjeni 70, schimbu ce au făcut la igumenu aninoșanu, și rămîn curățați stînjeni 282 aș moșnenilor acestora, pe ale cărora lor părți, iaste moștenitor Manciu, care hotărnicie iaste întărită prin cartea mării sale Ștefan vodă ot leat 1765 martie 9. Tot numita Stana i sin ego Manciu, au arătat și altă carte de judecată a dumnealor veliților boeri, ot leat 1769 februarie 26, din domnia mării sale Grigorie vodă Ghica, întru care să arată cu amăruntul toată pricina aceasta și așa hotărâscu și dumnealor, ca, Ivan vistieru să stăpînească numai stînjeni 140, iar nu mai mult.

Drept aceia s-au cunoscut dintr-această numită carte a dumnealor veliților boeri, că această pricină au luat săvîrșire dă atunci și s-au și hotărît, iar nu au rămas nesăvîrșită după cum arăta Ivan vistieru în jalba sa.

Deci, cercetîndu și noi după luminată porunca mării tale cu multă sirguală și cu amăruntu această pricină, și negăsîndu vreo altă mai noao îndreptare vistierului Ivan ca să facem theorie, arătăm înălțimii tale simfonos după cărțile domnești i boerești și hotărnicile ce le are la mină Stana i sin ego Manciu, că Ivan vistieru are să stăpînească numai stînjeni 140, iar Manciu, fecioru numitii Stanii, ca un clironom al acestor trei moșneni, adică al popii Stoian i al lui Dumitru măcelaru i lui Stănică sin Preda Călugărița, după

cum se adeverează această diagramă a neamului lor, care s-au trecut într-această carte, iaste să stăpînească ceilalți stinjeni 282, după cum arată mai sus, iar hotărîrea cea dăsvîrșită ră-mîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 56-57 v.

1776, aprilie 26.

Meche Fotino paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

Departamentul al 2 lea arată prin anafora că Ilinca boltășoia se plînge împotriva lui Mărgărit starostele de negustori pentru neplata unei datorii. Acesta fiind plecat în Transilvania, ea cere să plătească fiul lui. Judecătorii hotărîsc, după pravilă, să se dea reclamantei lucrurile mișcătoare ale debitorului, sau să fie vindute. Domnul întărește.

82

1776
iunie
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dă vreme ce după porunca pravilii, pînă acum nu s-au luat lui Mărgărit zăloagile, poruncim domnia mea să i să ia întii din cele ce are aici în țară, adică prăvăliia să să dea la al doilea mînă ca să o aibă întru zaptul său și să scrie lui Mărgărit de către dumnealor ispravnicii Prahovei, dîndu-i soroc de acum pînă în 30 dă zile ca, ori banii să-i trimită, sau, dă are vreo îndreptare dă această datorie, să-și facă vechil aici, carele dă va rămînea dă judecată să aibă a răspunde și la împlinirea dă bani, iar la sorocul acela netrimînd nici bani, nici vechil, cu știrea domnii mele să va da întru desăvîrșită stăpînire la dă-tornic din cele ce are Mărgărit aici în țară, sau să va vinde și să va face împlinire de bani. Asemenea să scrie la ispravnicii dă Prahova.

1776, iunie 6.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vătăfu za aprozi au adus la judecată pă Ilinca boltășoia, zicîndu Ilinca că sint acum 10 luni de cîndu au făcut piră asupra lui Mărgărit ce au fost staroste za neguțători, cerîndu de la dînsul taleri 1000 din taleri 1500 ce rămăsese dator să-i plătească la răposatu bărbatu ei, Gheorghîță boltașu. După hotărîrea judecătorilor eretecrete ce să orînduise atunci să cerceteze socotelile ce avusese între dînșii, adică numitul starostea Mărgăritu cu răposatu Gheorghîță boltașu, soțul pirîșii, care hotărîre a numiților eretecrete iaste întărită și de măriia sa Grigorie Ghica voievod cu leat 1769 iulie 11, dar fiindu că numitu pirîț să află în Transilvania, i s-au trimis răspunsu dă multe ori ca, ori să-și plătească datoriia aceasta, ori să-și facă pe cineva vechil să răspundă la această pricină, la carele nici că au dat vreun răspuns. Și fiindcă fiiu-său Gheorghe au fost aici în București, i s-au poruncit să scrie la tată-său, pe carele aducîndu-l înaintea judecătii, au răspunsu că au scris la tată-său de la trecuta toamnă și răspunsu n-au luat, nici pînă acum. Deci, numita Ilinca cerea de la judecată hotărîre asupra dreptății ei nemaiputîndu suferi să fie păgubașă dă banii ei.

Deci, socotîndu-ne, nu putem să dăm platnic pe numitul Gheorghe fii-său pentru acești bani, fiindcă aceasta este oprită dă pravilă, dă vreme ce feciorul nu să vinovățește la alișverîșurile tatîni-său, cum și părintele la ale fiului său, am hotărît după pravilă ca să să vînză ale lui lucruri ce mai are aici în țară și să plătească acești bani, fiindu că zice pravila la cartea 9 a înpăraților, titlu 6: „cînd unul ce va fi dator să va ascunde în vreme îndelungată, atunci cei ce vor fi avîndu să ia dă la dînsul cu hotărîrea judecătii, nu numai să ia supt a lor stăpînire lucrurile aceluia, ci să le și vînză”. Și altă pravilă zice tot la acea

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 55-56.
Pentru o carte
domnească,
prin care se
ordonă cucer-
tări în aceeași
pricină, v. doc.
din 9 martie
1776. Arh. St.
Buc., Ms. 1, f.
81-81 v. În
aceeași pri-
cină, v. doc.
din 2 august
1777. Arh. St.
Buc., Ms. 6, f.
6. (Ambele
copii sub dată
la Institutul
de istorie
„N. Iorga”).

carte și titlu, că: „cel ce va opri pă cei ce vor avea să ia de la cinevași, dă nu-l va lăsa să stăpânească lucrurile datornicului lor, să să vinuiască la toată paguba aceluia”. Asemenea urmînd și pravilii ce să află la cartea 26 a împărăților, titlu 3, care zice: „cîndu datornicul nu va să-și plătească datoriia sa, să i să dea soroc dă 4 luni, după care soroc dă nu-i va plăti să i să ia zăloage” și iarăși: „la 2 luni după ce să vor lua zăloagele, dă nu va avea purtare de grijă să-i plătească, atunci prin hotărîrea judecării să să vinză zăloagile”, zicem și noi asemenea, căci sorocul dă 4 luni au trecut dă mult, fiindcă sint acum 11 luni de cîndu s-au dat jalba aceasta asupra lui, asemenea trecîndu sorocul, lucrurile lui să află ca niște zăloage la numita pirișă, după pravilă. După a căroră pravili porunci, sint dă a să vinde acele lucruri, fiindu că au trecut toate soroacele, iar întîmplîndu-să să facă viclesug datornicul acela ca să oprească pe cumpărători, atunci cel ce are să ia acei bani, să să facă desăvirșit stăpînitor acelor lucruri cum să vede la cartea 25, titlul 1. Care aceste pravili asupra aceștii pricini, arătîndu-le mării tale, rămîne hotărîrea cea desăvirșită să să facă de către innălțimea ta.

1776, iunie 6.

Meche Fotino paharnic, D<umitru> Cior<anu> stolnic¹, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

¹ Așa în text.

83

1776

iunie

6

Mitropolitul țării arată prin anafora că popa Gheorghe grecul, plătînd o datorie a mănăstirii Brncoveni din Romanași, avea dreptul să ia venitul mănăstirii 12 ani. După șase ani însă a fost scos din mănăstire neluînd nimic din datorie. Se hotărâște ca acesta să repare mănăstirea și s-o mai țină încă șase ani. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce jalba îi fu adevărată și cererea cu cale, dăm dă iznoavă și zapis de un așazămint ca acesta ce scrie mai jos, spre întemeierea mănăstirii. Poruncim ca după așazămint, să să urmeze și să ție mănăstirea pînă la numitu soroc.

1776, iunie 6.

Preafînălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora, facem știre mării tale că la jalba ce au dat mării tale popa Gheorghe Streinul, grecu, că plătînd o mănăstire ce să cheamă Brncovenii din sud Romanași, de datorii, care era la turci pă vremea păcii dinainte, în domnia mării sale Ștefan vodă, cu simfonie ca să ție mănăstirea în 12 ani să-și scoată banii ce au dat, taleri 3500, au ținut-o pînă în vremea răzmiriții și după răzmiriță, pînă acum. Iar acum fratele întru Hristos, episcopu Chesarie al Rîmnicului, l-ar fi scos dintru acea mănăstire pînă a nu-și împlini sorocul și ceru la măriia ta dreptate, atît la aceasta, cît și la 6 ani care n-au luat nimic din vremea răzmiriții, ca să ție mănăstirea de acum înainte, cum și pentru alți bani taleri 1300 care zice că ar fi plătit în urmă alte datorii peste banii care dedese, ca să nu fie scos pînă a nu-și împlini acești bani și anii din răzmiriță, și măriia ta orînduește la noi să cercetăm și cum ținem minte de aceasta, să înștiințăm mării tale.

Deci arătăm mării tale că jalba acestui preot ieste adevărată și să găsi la Mitropolie anafora a aceștii pricini care iaste întărită de măriia sa Ștefan vodă, întru care să coprinde toată pricina și întîmplarea aceștii și cum că din îndemnarea fratelui întru Hristos, chir Grigorie ce au fost pe acea vreme episcop, au plătit această mănăstire de datorie de șapte pungii de bani cu soroc ca să ție mănăstirea în 12 ani pînă de a-și scoate acești bani și cum că alt nimului nimic să nu dea întru acești ani. Acestea toate să coprinde în anafora, iar cît că au plătit și alți bani datorie în urmă, taleri 1300, și că n-au luat nimic întru acești 6 ani cu răzmirița, noi de aceasta nu știm a arăta mării tale, iar vremea acelor 12 ani să

împlinește acum întru acest an la luna viitoare, iunie 8 zile. Cu toate acestea, mai arătăm mării tale că veni înaintea noastră dumnealui vel clucer Manolache Brîncoveanu, ca unul ce iaste ctitor acestii mănăstiri, și mai virtos, că să află și pe moșia dumnealui ce să cheamă Brîncoveni, și ne arată că cercetînd prin obraje de cînte și prin oamenii dumnealui ce-i are acolo la moșie purtători de grijă pentru mănăstire și pentru lucrurile mișcătoare și nemișcătoare, s-au înștiințat cum că s-ar fi aflînd de tot arsă de turci, stricată, numai zidurile, încă și dintr-însile căzute, și celelalte lucruri ale ei toate prăpădite de oști trecătoare și stătătoare după cum iaste știut, care și preotu tot într-acești chip ne arată.

Deci, văzînd dumnealui vel clucer starea mănăstirii, cum să află acum, și rămînd tot așa dăzvelită și stricată, va veni de a să prăpădi de tot, intrînd la tocmeală numitul preot Gheorghe și cu fii-său popa Toma, s-au așazat cu dumnealui prin zapis care să va vedea și de către măriia ta, făcîndu-i de au lăsat cererile lor de pagubă de care au jăluit mării tale, numai să li să dea mănăstirea în 6 ani de acum înainte cu acest fel de simfonie ca toate cele care le-au luat întîiu cînd au intrat în mănăstire, mișcătoare și nemișcătoare, acum să le împlinească la loc, mănăstirea, casile să le învelească, zidurile să le dreagă, orînduiala bisericii să o păzească, moșii, vii ce au rămas părăginite, să le dăstupe, țiganii să-i stringă și toate altele să le chivernisească cu vrednicie dînd și chezaș vrednic asupra acestora că le va păzi nezmintite și după împlinirea acestor 6 ani să lase mănăstirea cu toate, nimic mai avînd cevași a răspunde sau a cere.

Ci, noi nu lipsim a arăta mării tale și cum vei bine socoti și măriia ta. Și anii mării tale de la Domnul să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 58-59.

1776, maiu 20.

Al mării tale rugător către Dumnezeu, fierbînte și smerit sufletesc părinte, Grigorie al Ungrovlahiei.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că moșnenii Ion, Stan și Gheorghe au reclamat pe popa Matei de la mănăstirea Dintrulemn, care ar stăpîni pe nedrept parte din moșia lor din Dăești (Vilcea). Judecătorii resping reclamația. Domnul în divan dă dreptate popii Matei, acesta jurînd cu blestem.

84

1776
iunie
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu, gospodar zemle Vlahiscoe.

Neodîhnindu-să Ion i Stan și Gheorghe la hotărîrea judecătorilor de mai jos-numiți, eșiră și înaintea domnii mele la divan iarăși asemenea zicînd cum că au stăpînit moșie acolo cu părinții popii Mateiu, încă și cu popa Mateiu, de curîndu, și cum că scrisorile lor au rămas la popa Radu. La care tîgăduind foarte popa Mateiu, că n-au stăpînit nicicum, făr' de numai de un an încoace au început a asupra și a-l purta prin judecăți, cum și de cărți apărîndu-se că altele nu i-au rămas, făr' de acestea ce au arătat la judecată, iar numiții priimiră însuși și cerură să priimească preotul blestem de tîgăduirea lui, adică de nestăpînire și de alte cărți, și de va priimi, să vor lăsa de toată pira aceasta.

Deci, rînduindu domnia mea zapciu de i-au dus pe toți la sffnta Mitropolie, ne-au adus adeverință de la preasfințitul mitropolit cum că au priimit preotul și blestem și așa au rămas numiții de judecată.

Deci, întărim dar dreptatea popii Matei și hotărîm să stăpînească moșia cu pace.

1776, iunie 6.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pe Ion i Stan i Gheorghe ot Dăești sud Vilcea, pîrși popii Matei de la mănăstirea Dintrulemnu sud Vilcea, zicînd că ar fi avîndu și ei parte de moșie în Dăești de la moșii și părinții lor și ar fi stă-

pînindu pînă acum în vremea răzmiriții și zapisele de stăpînirea ce au avut că le-ar fi dat supt stăpînirea popii Radului, unchiul acestui popii Matei, după a căruia moarte rămîind aceste zapise la acest popă Mateiu, stăpînește cu dinsele.

Intrebîndu-se popa Matei, să apără cu un răspunsu vrednic de credință cu care dovedi că ei nu ar fi avut acest fel de zapise după cum zic, fiindu că de ar fi avut ei parte în moșia Dăeștii și ar fi avut acest fel de zapise, le-ar fi arătat negreșit la hotărnicia aceștii moșii ot leat 7259 ghenarie 20, de sint acum ani 25, făcută de răposatul Sandul clucer Bucșănescul și întărită de sfinția sa părintele episcopul al Rîmuicului, chir Climent, prin care hotărnicie s-au făcut această moșie șapte părți și cinci s-au dat mănăstirii Dintrunlemnu, iar doaă părți, stînjeni 861 dupe trăsuri, care făcîndu-se masă rămîn stînjeni 287, s-au dat să stăpînească popa Radul cu cetașii lui. De care hotărnicie, începînd pîrșii a zice că nu ar fi știind cînd s-au făcut, și cum că s-ar fi făcut prin taină, să întrebare de au fost depărtați de la locul lor cînd s-au făcut această hotărnicie și răspunseră că nu au fost niciodată depărtați, ci pururea de față.

Deci, întrebîndu-i noi cum ar fi putut să să facă prin taină noaptea o hotărnicie mare ca aceasta, au răspunsu că într-o seară mergîndu răposatu clucer Bucșănescul la circiuma popii Radului și vorbind cu popa Radul în taină s-au făcut această hotărnicie care nu o priimescu, zicîndu că au stăpînit pînă acum, aducînd la aceasta și marturi pe Șarban Birlog ot Ciorăști i pe Șarban pîrcălab ot tam i pă Stoica Varlaam ot tam, care toți au mărturisit de numiții trei pîrși că ar fi arîndu acum de 30 de ani pe acea moșie ca niște moșneni, nedîndu dijmă. Mai mărturisi Șarban pîrcălabu de răposatu clucer Bucșănescul, că viindu într-o seară în satul Ciorăștii, unde era el pîrcălab, au mas acolea și a doaă zi ducîndu-se moșnenii au tras moșia și i-au adus trăsurile. De care întrebîndu-se și popa Matei, arată o carte a mării sale răposatu Grigore vodă Ghica cu leat 1751 iunie 21, întru care arată că moșia Dăeștii făcîndu-se șapte părți, cinci părți s-au dat întru stăpînirea mănăstirii Dintrunlemnu, iar doaă părți întru stăpînirea popii Radului cu cetașii lui, dupe hotărnicia ce s-au făcut. Mai arată și altă carte de judecată a dumnealui sârdaru Nicoli leat 1768 iulie 2, întru care să vede că numiții pîrși, Ion, Stan i alții, cerea parte dintru această moșie, zicînd că să trag dintr-un Cazan i din neamul unui popă Alexandru moșnean vechiu, dar neputînd să dovedească nici prin mărturii, nici prin scrisori, fiindu că nu avea, au rămas de judecată, dîndu-i stăpînirea acestui popă Matei. Au arătat și altă carte a divanului Craiovii ot leat 1773 aprilie 15 în care să cuprinde cum că Ion și frate-său Stan cu cetașii lui au început să facă moară în moșia Dăeștii zicîndu că și ei au parte într-această moșie.

Deci popa Matei trăgîndu-i la judecată și putînd Ion i brat ego să dovedească cum că au parte la moșia aceasta, judecata nu au primit pîra lor, ci au dat stăpînirea aceasta iarășii la popa Matei. Au arătat și altă carte ot leat 1776¹ septemvrie 5 a stolnicului Ștefan Bibescul i a lui Șarban Oțetelișanul, ispravnici ot sud Vilcea, în care arată că Ion i brat ego Stan cu ai lor, făcînd pîră de această moșie și neavîndu nici o dovadă, au dat stăpînirea, popii Matei. Mai arată și altă carte tot de la același leat 1776 aprilie 14 a lui Ioniță Caramanlău i a sătrarului Ioniță Oțetelișanu, ispravnici ot sud Vilcea, întru care să vede că și dumnealor asemenea au urmat.

Din care, cunoscut și dovedit lucru este că pîra aceasta a numiților pîrși iaste minci-noasă și făr de temeu și cum că ei nu au stăpînit niciodinioară, nici au parte fiindu că și mărturiile ce au adus de au mărturisit că știe pă numiții pîrși arîndu pe acea moșie, nu să priimiră, întii pentru că sint tot de ai lor, adică de ai casii, și a doaă, pentru că mărturisescu o mărturie cu indoială, zicîndu că era, iar nu că stăpînea.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 59v. - 61.

Drept aceia, am hotărît să stăpînească popa Matei cu bună pace cum au stăpînit și pînă acum.

1776, mai 24.

Miche paharnic, Dumitru Ciorănu paharnic, Costanđin biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, Dumitracu Brezoiănu.

¹ Corect : 1775.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Sin și Lina din Ghergani (jud. Dimbovița) închisi pentru neplata unei datorii, fiind săraci, au cerut eliberarea pentru a munci și plăti. După pravilă, li s-a aprobat. Domnul întărește.

85

1776
iunie
6

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Poruncim domnia mea de au chezași, măcar pe omu cu chezaș să să sloboază, iar neavind nici chezaș, precum nici puțină nu au a plăti, iarăși să să sloboază de la închisoare ca să umble dupe muncă a să hrăni și ciștigind ca să să plătească. Și vătășe de copii, așa să urmezi.

1766, iunie 6.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătăfu za divan au adus la judecată pă Sin i Lina de la satul Ghergani sud Dimbovița după jalba ce au dat mării tale, fiindu că au rămas datori la mulți cu o sumă de bani mai mult decit taleri 800, pentru care s-au și închis ca să-i plătească. Și fiindu că au rămas la sărăcie și mare scăpătăciune, neavind nici un mijloc de a să plăti, ceru ca să să sloboază de la închisoare să muncească și să să plătească de datorie cu soroc.

De care, fiindu că ni să poruncește de către măriia ta ca să înștiințăm mării tale ce poroncescu pravilile asupra unii pricini ca aceștiia, am cercetat și am găsit că pentru cei bogați ἤτοι διὰ τοῦς εὐπόρους (insă bogații sint cei ce au periusie de lucruri nemișcătoare prin sineși mișcătoare, și mișcătoare neguțătorii, sau dregătorie) poroncescu la cartea 9 a Împăraților, titlul 3, că cei ce sint datori și ceru soroc, să li să dea de patru luni și după patru luni de nu vor plăti, să li să ia zăloage și să dea înpru<mu>tătorilor. Și trecind doaă luni după ce li să vor lua zăloage și nu vor plăti, să li să vinză zăloagile acelea. Iar pentru cei săraci . . . ¹ (insă săraci sint cei ce nu au lucruri nemișcătoare pre sineși mișcătoare și mișcătoare neguțătorii, cum fură și aceștiia ce făcură jalbă) poroncesc la cartea 23 titlu 1 într-acestași chip, că celor bogați să dă soroc de 4 luni și celor săraci mai puțin.

Deci, să vedem ce mai poroncescu pravilile pentru unii săraci ca aceștiia, după ce să vor închide și neavind nicidecum mijloc să plătească ori zăloage să dea, ori chezași, cercetindu cu amăruntul, am găsit la cartea lui Efstatie Ἀντηχίνσορ zicind într-acestași chip, că: „la pricinile de datorii, cel ce nu va găsi să dea chezaș, nu este dator a șădea la închisoare mai mult de zile 30”. De aceasta înștiințăm mării tale, iar hotărîrea rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 61-61v.

Mai 20, 1776.

Miche paharnic, D<umitru> Cior<anu> paharnic, C<ostandin> biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

¹ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că Gheorghe biv ceauș de copii fiind dator la București și în județul Săcuienilor peste 500 taleri a cerut soroc de un an pentru plată. Judecata a aprobat cere-rea. Domnul întărește.

86

1776
iunie
6

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodin.

De vreme ce este știută de către dumnealor veliții boeri neputința lui, întărim și poruncim să fie nesupărat pînă la sorocul de un an.

1776, iunie 6.

Gheorghe biv ceauș de copii au jăluit innălțimii tale că din întimplarea vremilor au căzut la mare scăpătăciune, încit nici hrana vieții cea din toate zilele nu o are, avind și casă grea

cu copii și să află dator mai mult de taleri 500, atât în București, cât și la județul Săcuenilor și acum îl apucă datornicii ca să plătească banii de mai sus-arătați și n-are nici o putere, nici altă nădejde nu are, fără de numai, cere ca să i să facă luminată porunca înălțimii tale ca unde este dator, să nu-l închiză, ci cu păsuială, cu încetul să le plătească acelor datornici. Și din luminată porunca înălțimii tale vătafu de copii de divan au adus înaintea noastră și l-am cercetat, cerirea și jalba lui, și întrebându-l, datoriile nu și le tăgăduște, fără numai cere ca cu soroc de un an, și să va plăti.

Ci, știindu și noi că să află la mare scăpătăciune și dect să-*<l>* puie la închisoare, am găsit cu cale, ca de va fi luminată porunca înălțimii tale asupra scăpătăciunii lui, să i să pue acest soroc, ca să aibă vreme să să plătească de datornici, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 62v.

1776, mai 9.

Vel dvornic, Ioan G<u>li<ianu> vel logofăt, vel logofăt.

87

1776
iunie
6

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Matei diaconu (jud. Argeș) cere Mariei Fărcășanu plata unei datorii. Vechilul debitoarei spune că s-a dat creditorului venitul morii din Cîmpul-Mare (jud. Argeș), iar acesta arată că moara a fost dată unor ispravnici. Dibanul propune aducerea acestora la judecată. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Dupe cum s-au găsit cu cale de la judecată, dăm volnicie ...¹ copil din casă de divan, ca prin știrea ispravnicilor să-i aducă aici și cine va rămînea de judecată, va plăti cheltuiala și treapădu.

1776, iunie 6.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vătafu za copii de divan aduse la judecată pe Matei diiaconu, fecioru lui Petre pircălabu din sud Argeș, cerindu de la dumneaei jupîneasa Mariia Fărcășanca taleri 150 cu răvașul răposatului Ștefan Fărcășanu, ce l-au împrumutat tată-său Petre la leat 1768 și pînă acum nu i-au mai plătit. Întrebîndu-se și dumnealui slugeru Costandin Cocorășcul, vechilul fetii dumnealui, Marii Fărcășancăi, dumnealui răspunse că gineri-său Ștefan Fărcășanul pentru acești bani i-au fost dat lui Petre pircălabul ca să ia venitul morii ce are la Cîmpul-Mare sud Argeș, și nu numai că au luat venitul morii, ci au lăsat-o de s-au și răpus.

Iar Matei diiaconul răspunde că tată-său n-au avut venitul morii pentru bani, ci numai au fost rînduit ca să ia seama ce venit să stringe de la moară și după 5 săptămîni au venitu răposatul Ioniță Fărcășanul, vărul răposatului Ștefan Fărcășanul cu scrisoare de la dumnealui și luînd moara deasupra tătîni-său, au dat-o asupra lui Tudosie i Preda, ispravniciei, care și acum sint față. I s-au cerut diiaconului Matei ca să arate acea scrisoare a Fărcășanului și zise că nu are. S-au întreat Matei diiaconul după ce i s-au luat moara, cine au luat venitul, și au răspunsu că pînă a să înneca moara, Tudosie și Preda au luat taleri 140. S-au mai întreat Matei diiaconu, cum de nu și-au cerut banii de la numitul Fărcășanu, de vreme că moara i să luase din mîină și numitul Fărcășanu au fost în viață pînă în anul trecut și răspunse că în doadă rînduri i-au zis pentru bani și au tot prelungit vremea.

Deci, văzîndu că scrisoare nu are că i s-au luat moara din mîină, i s-au cerut mărturii ca să aducă, că tată-său pentru că nu au luat venitul morii au cerut banii la Fărcășanul, și n-au avut. Ci, pentru ca să să dăscopere adevărul cine au luat venitul morii și ca nici diia-

conul să nu fie păgubaș de bani, nici Mariia Fărcășanca de venitul morii și de moară, să fie luminată porunca mării tale să meargă om domnesc să aducă pe Tudosie i Preda ispravnic i Preda ispravnic Arh. St. Buc., Ms. nr. 5, f. 62 v. - 63.

1776, mai 22.

Matei Pădure paharnic, Theodorache Tuf<eanu> medelnicer, Bar<bu> sluger* Drăghicean Grecianu clucer, G<eorge> Canalî.

¹ Loc alb.

Mitropolitul țării arată prin anafora că văduva Profira Băjasca s-a plins că nerămînînd pri-sos din avutul sofului ei, fost ispravnic în jud. Romanați, nu poate plăti pe creditorii ace-s-tuia. Judecata propune să se respingă cererea reclamanților. Domnul înădrește.

88

1776

ianie

6

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

De vreme ce această pricină, prin blestemul și pira numelui Diamandi căpitan de arnăuți, iaste fără de nici o cale, acum întărim domnia mea dreptatea numitei medelnicerese ca să fie apărată.

1776, iunie 6.

Preafînălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta dumneai Profira Băjasca, că în trecutele vremi cînd răposatul soțul dumneai trăia fiind ispravnic la sud Romănați, au luat bani de la neguțatori de au dat prodosie și neapucîndu să-i ia din județ au rămas dator și, la venirea mării sale Ștefan vodă în București, i s-au întimplat moarte cu tăerea ce au făcut măriia sa, și în urmă pecetluindu casa cu poruncă, fiindu bănuială că au rămas bani de la catagraffia ce s-au făcut, văzînd că bani nu să găsescu, s-au despecetluit casa. Și fiindu în bănuială neguțatorii că ar fi la știrea dumneai banii rămași de la răposatu soțul dumneai, s-ar fi adus și carte de blestem de la preasfințitul patriiarh, și împreună cu datornicii fiindu înaintea noastră au priimit carte de blestem că mai mult n-au rămas decît cele ce au știut și au arătat, și de atunci încoace au fost nesupărată de datornici, iar acum o ar fi apucat un Diamandi căpitan de arnăuți, fratele răposatului Anastasie iconomu, ca să-i plătească taleri 1700 ce au fost dator răposatu soțul dumneai la acel Anastasie iconomu. Și ni să poruncește de către măriia ta, fiindcă înaintea noastră s-au căutat pricina aceștii datorii și au rămas a fi nesupărată dupe carte de blestem ce zice că au priimit, să înștiințăm mării tale curgerea aceștii pricini dupe cum o știm.

Deci, noi am chemat înaintea noastră pe un neguțator, Ilie Gazda, fratele Zotii lipț-canul, care și acest Ilie sumă de bani au avut la răposatu soțul dumneai jăluitoarii și însuși dumnealui au fost și pricinuitor scoaterii acei cărți de blestem, și din vorbă ne adusem și noi aminte că cu adevărat acest fel au rămas atunci, și au fost nesupărată de ei, de datornici întru nimic.

Ci, dupe cum au fost atunci sfîrșitul aceștii pricini, arătăm mării tale și anii mării tale de la Domnul să fie mulți și fericiți.

Al mării tale către Dumnezeu rugător și părinte sufletesc smerit,

Grigorie al Ungrovlahiei

1766, aprilie 21.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 63v. - 64.

Velții boieri arată prin anafora că Stan cătană (jud. Vilcea) a reclamat pe Vasile armășelul pentru furtul unei iepe săvîrșit în jud. Vlașca. Acesta negînd, divanul propune martori. Domnul hotărăște să se ia mărturie în scris.

89

1776

ianie

6

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

De vreme ce au scris ispravnicii cum că slujitorii fiind în slujbă nu l-au trimis, aflîndu-să trebuincios acolo, cum și ceilalți a veni pe aici doi-trei oameni pentru pricină mică

de o iapă, este fără de rinduială, poruncim ispravnicilor, înaintea dumneavoastră aducînd pe aceia, să-i puneți ca într-o adevăr să dea mărturia lor în scris și adevărînd și dumneavoastră să o trimiteți aici cum mai fără de zăbavă, fără de a nu face altă prelungire.

1776, iunie 6.

Preainnălțate doamne,

Stan catana din sud Vilcea în trecutele zile ale aceștii luni au jăluit înnălțimii tale pentru Vasile armășălu zicîndu că astă-toamnă la trecuta lună a lui octomvrie, viîndu cu niște scri-sori la București, numitul armășălu l-au ajunsu la drum cu 8 țigani ce vinea împreună cu dînsul și conăcîndu cu toții la satul Răscăeți, sud Vlașca, în gazdă la Radu slujitorul, nepotul popii lui Stan, dinspre zio zice că i s-au furat iapa și dintr-acei țigani zice că au rămas numai 7, iar unul, ce s-au făcut nu știe, și are bănuială asupra lui Vasile armășălu i a celorlalți țigani. Pe care aducîndu-i vîtaful de aprozi la judecată, atît pă Stan catana jăluitorul, cît și pe Vasile armășălu, Vasile armășălu s-au apărăt zicîndu că nu este la știrea lui acea iapă, nici că au furat-o țiganii care venea cu dîșșii și cum că el, cu 7 țigani zice că au venit la drum, iar nu cu 8. Și cerîndu-i-se de judecată lui Stan, mărturii spre dovadă cum că Vasile au fost cu 8 țigani iar nu cu 7, au zis că are mărturie pe Radul slujitorul, gazda unde au găzduit cu toții i pe Stana preoteasa, muma Radului, și pe popa Stan ot satu Răscăeții sud Vlașca. Și nefiîndu aceste mărturii atunci de față ca să facă judecata cercetare, am făcut anafora către înnălțimea ta ca să să poruncească la ispravnicii județului să trimită pe numitele mărturii, și s-au întărit acea anafora cu pecetea înnălțimii tale, poruncîndu-se ispravnicilor ca să trimită pe numitele mărturii, și nu le-au trimis, zicînd că Radu slujitoru ce au fost la el în gazdă este în slujbă și are treabă și nu au trimis pe acele mărturii.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 65-66. La
pag. 66-67 v.
este dată încă o
dată anafora
de mai sus, cu
deosebire că să
fie trimise
acele mărturii
negreșit, cu
data de apr. 11.
Pentru o
hotărîre
anterioară
în aceeași
pricină, v. doc.
din 11 aprilie
1776.
Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 66-67 v.
(Copia sub dată
la Institutul de
istorie
„N. Iorga”).

Ci, de vreme că pe mărturiile acele, ispravnicii nu le-au trimis, judecata a descoperi adevărul, n-are de unde, găsim cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale să meargă om domnu¹ să aducă pe numitele mărturii aici la judecată ca să stea față cu Vasile armășălu i cu Stan jăluitorul și atunci, cine va rămînea de judecată, va plăti treapădu mumbașirului, cît și cheltuiala mărturiilor. Iar cea desăvîrșită hotărîre rămîne a să face de către înnălțimea ta.

1776, aprilie 28.

Vel vornic, Badea vel vornic, vel logofăt, Costandin Bălăceanu vel stolnic.

¹ Corect: domnesc.

90

1776
iunie

6

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că a caterisit pe popa Dumitru din satul Cătunu (jud. Prahova) fiind dovedit cu furturi și tîlhării. Domnul hotărâște să fie judecat ca un mirean pentru faptele lui.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodin.

Dumneata vel armaș, de este cinevași davagiu, să ei pe acel ce au rămas mirean, să-l scoți cu davagiul la departamentul judecătii, să-l judece.

1776, iunie 6.

Preainnălțate doamne,

Facem știre mării tale că de la județul Prahova ne înștiințează dumnealor ispravnicii împreună și cu protopopu nostru al acestui județ, pentru un popă Dumitru din satul Cătunu dintr-acest județ, care l-ar fi dovedit cum că în trecuta vreme a răzmiriții fiind tovărășit el cu alții și cu un fecior al lui anume Mareș, care acum este preot și șazător în sud Ialomița, ar fi mersu în dealul Cernăteștilor la viaa lui Gligorașco neguțătorășul și hoștește l-ar fi căznit

pă el și pe soția lui și i-ar fi luat bani, scule, haine și dintr-acea caznă s-ar fi întâmplat și moarte soției acestui neguțator. Care acum, din niște haine ce ar fi găsit la numitul preot din cele perite, este într-această bănuială că și el ar fi fost unul dintr-acei tilhari, și trimițându-l aici la Mitropolie au fost la închisoare de la luna lui aprilie în 17 pînă acum. Și trimițindu și la acel fecior al lui popa din sud Ialomița, ca să-l aducem să-l punem față cu tată-său, și prinzindu-l protopopu celui județ, pînă a-l porni la București, într-o noapte puindu-l la opreală la grosul dumnealor ispravnicilor de județ, într-acea noapte au și fugit și unde, nu s-ar ști. De care, ne-au și înștiințat protopopu celui județ și fratele întru Hristos părintele Amidis că așa este pricina, iar nu într-alt chip, zicîndu că poate și din slujitorul ce-au fost, va fi slobozirea popii.

Deci, facem știre mării tale curgerea aceștii pricini, că noi cît pentru numitul preot ce au fost închis aici la Mitropolie dupe aceste înștiințări, i-am luat darul preoții făcîndu-l mirean. Și de nu să va odihni acel neguțătoras, nici pe aceasta, va fi orînduit cu poronca mării tale la închisoarea pușcării ca de la un mirean să i să ceară răspunsu la judecată. Și anii mării tale de la Domnul să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 68v.

1776, mai 11.

Al mării tale către Dumnezeu rugător și părinte smerit sufletesc,
Grigorie al Ungrovlahiei.

Velîții boteri arată prin anafora că Nicolae Dedulescu biv vel paharnic, vecin cu casa cumpărată cu cinci ani mai înainte de Dobre neamțul în mahalaua Sloboziei din București, cere s-o răscumpere ca protimitar. Divanul îi dă dreptul de răscumpărare dacă va jura cu carte de blestem că n-a știut de vînzare. Domnul întărește.

91

1776
Iunie

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

S-au cercetat și de către domniia mea această pricină și asemenea găsim cu cale ca, după cum scrie mai jos, să să urmeze a priimi dumnealui paharnicu blestem și să întoarcă banii lui Dobre, prețuindu-să toate cu prețuri, și cu zapciu cel rînduit, vătavu dă aprozi, să ia sfrîșit treaba aceasta.

1776, Iunie.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătavu dă aprozi au adus la judecată pe Dobre Neamțul din Poartă, cu dumnealui Nicolae Dedulescul, biv vel paharnic, zicîndu că cinci ani sînt de cînd au cumpărat o casă aici în București în mahalaua Slobozii, de la un Marco i dă la soră-sa Zamfira, feciorii Stoicăi copil din casă, iar dumnealui paharnicu de un an și mai bine de cînd îl poartă în judecăți neîngăduindu-l să stăpînească el, casa, cerînd dumnealui să întoarcă banii cumpărătorii casii și să o ia întru a dumisale stăpînire, avînd protimisis cu vecinătatea.

Care pentru această pricină au mersu dumnealui vel vornic Badea Știrbeiu acolo în fața locului și fiind față și o parte și alta au cercetat, și fundul grădinii dumnealui paharnicului Dedulescului să lovește cu locul casii lui Dobre, ce l-au cumpărat, și are dumnealui paharnicu protimisis. Dar fiindcă au trecut atîta vreme la mijloc, l-am întrebat pe dumnealui paharnicu Dedulescu, cum dă n-au aflat dă cumpărătoarea aceștii case, fiindu că au fost tot aici în țară, și zise că nicidăcum n-au știut pînă în anul trecut cîndu i-au spus popa Mateiu i Marco, feciorii Stoicăi copil din casă, vînzătoriu aceștii case, și dă atunci cum au aflat au și pornit jalbă și au intrat în judecată. Dobre, pîrîșul, zise că dumnealui paharnicu au știut, dar nu l-au zis nimic, ci tocmai acum va să-l scoată din casă.

Judecata îl supune pe dumnealui paharnicu Dedulescu să priimească blestem cum că într-acei 4 ani n-au știut dă vînzarea aceștii case a lui Dobre, nici că au auzit de la cine-

vași pînă în anul trecut cînd zice că i-au spus popa Mateiu și cu acel Marco, feciorii Stoi-
căi, și într-acestași chip dă va primi blestem, să să prețuiască cele ce va fi făcut Dobre
pă împrejurul casei sau la casă, dă cînd au cumpărat-o, și acei bani întorcîndu-i dumnealui
paharnicu lui Dobre, să ia casa întru a dumisale stăpînire ca unul ce are protimisii cu veci-
nătatea. Noi așa găsim cu cale, iar cea dăsvîrșită hotărîre rămîne a să face de către innălți-
mea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 116v-116.

1776, mai 27.

Vel vornic, Badea vel vornic, vel logofăt, vel stolnic.

92

1776

iunie

7

Carte domnească dată lui Isac ovreiu în urma reclamației că unui „oameni cu stîni” i-au ocupat suhaturile din jurul cășării lui de la Gagul (jud. Ilfov). Domnul îi dă protimisii la arendarea acelor suhaturi pe care le avusesse și socrul său.

Dă vreme ce la domnia mea au dat jalbă Isac ovreiu, cum că în anul acesta așăzînd cășarie pe moșia Lipănescului la Gagul în sud Ilfov unde au avut și socri-său mai înainte în 15 ani, iar un Peiu și Costandin, sîrbi, prin taină au luat suhaturile du pe împrejur, care și pe acelea le-au avut socri-său, și osebit și din oamenii cei cu stîni cari în anul trecut au fost, aducînd cașul la cășăria lui, i-au luat jumătate, din care lui i să pricinuieste mare pagubă, drept aceia, am dat domnia mea această carte numitului Isac ovreiu, ca să aibă el protimisii a lua și a ținea acele suhaturi du pe împrejurul moșii, care o ține el cu prețul ce vor da alții, ca unul ce le-au ținut socri-său într-atîta vreme dă 15 ani și i să cade, mai mult lui a le ținea dăcit alții. Așijderea și oamenii cei cu stîni cari în anul trecut au adus cașul la cășăria lui și estimpu, să aibă a-și duce cașul iar la cășăria numitului Isac și să-și ia plata pă acel caș dupe ruptoare precum [să] plătesc și altora ce duc caș la cășării, iar dă vor sta aceia înpotrivitori, atunci orice cheltuială vor putea adeveri cu bună dovadă că au făcut cășarie, aceia să aibă numitul Isac a o întoarce deplin numiților sîrbi și să rămîie numai el, iar dă va avea cinevași a face vreo cerere dă judecată pentru aceasta, ușa divanului domnii mele, iaste dășchisă.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 128 v.

1776, iunie 7.

93

1776

iunie

7

Mitropolitul țării arată prin anafora că Ilinca și Maria, surorile decedatului Costandin condoragiul, moștenindu-l, după pravilă urmează a plăti zestrea văduvei lui și o datorie către frațele acestuia. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După cum au judecat preasfinția sa părintele mitropolitul după pravilă, întărim și domnia mea, așa să să urmeze, și zapciul cel rînduit să facă săvîrșire trebii.

1766, iunie 7.

Preainnălțate doamne,

Facem știre mării tale că dupe jalba ce au dat la măriia ta, Ilinca și Maria, surorile răposatului Costandin condoragiul, pentru Dobrița cumnata lor, că după moartea fratelui lor, nerămîindu-le copii, mult puțin ce are rămas le-ar stăpîni ea, și ele neam fiindu-i, nu s-ar amesteca întru nimic de ale frate-său. Care, orînduite fiindu la noi, le-am cercetat pricina, măcar că mai înainte venise la noi cu această jalbă și cercetîndu atît atunci cît și acum, să dovedi de adevărată jalba lor și să cade a fi clironoame, iar pentru căci s-au aflat datorie la un cumnat al mortului, anume Ianache, taleri 400, de aceia nu s-au îndrăznit a intra

clirnoame și a împlini zestrile cumnatii lor văzîndu bani, datorie multă. Și cercetîndu de este adevărată acea datorie sau de nu, s-au cerut zapis sau mărturii să ne arate, ele nici zapis scoase, zicîndu că pă cel ce l-au avut de taleri 400 l-ar fi dat soru-sii soția mortului și l-ar fi spart, nici mărturii, fără numai, una dintr-aceste doă jăluitoare anume Mariia care căută pă mort la boală, dete mărturie în scris că au auzit din gura mortului, la moarte, zicîndu-i lui Ianache așa: „să meargă să-și ia banii din casă și să ducă la un Ianache rachieru să mai ia taleri 101, că din toți banii numai un leu au cheltuit”.

Am cercetat să vedem și la ispovedanie de s-au pomenit cevași<de> acești bani, sau de nu, și mărturisi însuși duhovnicul răposatului că nu au auzit nicum de la răposat că este dator cuiva, fără numai ar fi zis că cu acest Ianache, cumnati-său, are o socoteală puțină, iar altăceva nu. Și mai virtos, zise duhovnicul că și față au fost atunci Ianache după ispovedanie și nu i-au pomenit nimic a întreba pe mort de bani, să fi văzut ce zice.

Deci, noi după pravilă găsim cu cale a fi clirnoame aceste numite jăluitoare la avutul fratelui lor și a împlini zestrile cumnatii lor pe cît să va dovedi dreptate. Iar pentru datoriia acestor bani, taleri 400, ni să pare a fi dreptul să priimească blestem Ianache pe cum că e datorie bună și adevărată și că nu au luat nimic din bani, cum și soția mortului iarăși să încredințeze că cu adevărat au spart zapisul cel de taleri 400 și că e pricina într-acest chip, iar nu altfel, și atunci priimîndu, să cade a să plăti și acești bani de cei ce vor fi clironomi. Ci, noao așa ni să pare, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la măriia ta. Și anii mării tale de la Domnul să fie mulți și norociți.

1776, mai 27.

Al mării tale către Dumnezeu rugător fierbînte și smerit părinte sufletesc,
Grigorie al Ungrovlahiei.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 62.

Boierii epitropi arată prin anafora că Nectarie egumenul mănăstirii Stelea cere de la moștenitorii stolnicului Iordache Micșunescu 500 taleri, lăsați de acesta prin diată mănăstirii și plălibili din creanța de 2000 taleri a defunctului față de logofătul Brîncoveanu care însă a plătit moștenitorilor numai 1000. Domnul hotărâște ca pîrții să plătească mănăstirii toți cei 500 taleri.

94

1776
Iunie
7

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

De vreme ce tot dintr-aceea sumă de bani, de la dumnealui logofātu Brîncoveanu, era rînduită și daniia aceasta a să da, și fiindu că nu cu vreo silă au luat dumnealui logofātu Brîncoveanu zapisul înapoi de la dînșii, dupe cum ne înștiințăm, ci cu sulfu să cădea lui Ștefan și cumnate-sii Marii ca să cheme și pe egumen de față la acel sulfu și să-l întrebe de priimește sau nu, iar de vreme ce acesta au făcut făr' de știrea egumenului, mănăstirea nu să vinovățește a să păgubi de daniia sa, ci din părțile amîndurora acestora să i să îplinească banii mănăstirii.

Și zapciule vătaf za ...¹ așa să urmezi a face împlinire.

1776, Iunie 7.

Preainnălțate doamne,

La jalba ce au dat mării tale chir Nictarie, egumenu ot Stelea, că are să ia danie taleri 500 de la casa răposatului stolnicului Iordache Micșunescu, dupe luminată porunca înnălțimii tale, am chemat pe fie-său Ștefan Micșunescu cu diata, apucîndu de față și pe cumnată-sa Mariia care au ținut pă frati-său Costandin Micșunescu, și așa văzum la diată că rînduește să să dea la Stelea acei taleri 500, însă zice să i să ia din taleri 2000 ce au fostu avut să ia de la Brîncovanu, iar taleri 1500 dintr-aceea sumă, rînduește să-i moștenească doi fii, de om

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 69.

cite taleri 750. Și răspunseră Ștefan i cumată-sa Mariia, că dumnealui biv vel logofăt Brincovanu le-au dat numai taleri 1000, capetile, și le-au luat zapisul, păgubindu și ei din părțile lor, taleri 500.

1776, mai 18.

Preaplecați slugi epitropi, D<umitrache> medelnicer, Ștefan Greceanu.

¹ Loc alb.

95

1776

ianie

8

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ghinea cărușaul se judecă cu polcovnicul Mincul, ambii din tirgul Buzău, într-o pricină privitoare la o circiumă. Judecata boierilor lasă ca domnul să hotărască. Acesta poruncește ca ispravnicii să facă cercetare.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Dupe cum s-au găsit cu cale de la judecată, poroncim dumneavoastră ispravnicilor de județ să faceți cercetare ce scrie mai jos.

1776, iunie 8.

Preafinnălțate doamne,

Dumnealui vâtafu de aprozi aduse la judecată pă Ghinea cărușaul ot sud Buzău cu dumnealui polcovnicu Mincul, iar de la Buzău, așa zicându Ghinea că de astă-toamnă și-au făcut o circiumă în tirgul Buzăului pe locul domnesc, iar la trecută luna lui mai, Mincul polcovnic și-au adus vinurile sale de le-au pus în circiumă și vinul lui l-au poprit ca să nu să vinză.

Întrebându-se și Mincul polcovnic, dumnealui răspunse că mai nainte de răzmiriță, pe acel loc dumnealui au avut casă și de sila și puterea ostășască s-au stricat, iar de butea cu vinul ce l-au avut Ghinea început, au tăgăduit că nu i l-a oprit a să vinde. Pentru care, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravnicii ot sud Buzău să cerceteze pe înprejurași de au avut Mincul polcovnic case pe acel loc unde și-au făcut Ghinea circiumă mai nainte de răzmiriță și au poprit butea cu vinul a Ghinii a nu să vinde. Și de va fi avut Mincul polcovnicu casă, să să prețuiască pivnița și cele ce va fi făcut Ghinea și să i le plătească Mincul polcovnicul cu bani, cum și acea bute cu vin de nu va fi îngăduit Mincul polcovnic a să vinde pînă a să sfiși vinul, iarăși să i-l plătească, iar de nu va fi avut Mincul polcovnic case, Ghinea să stăpînească iarăși făr⁷ de supărare de către Mincul polcovnic. Și după cercetarea și alegerea ce vor face, dumnealor ispravnicii să dea în scris, că de nu să vor odihni vreo parte, să vie la divan. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 63-63v.
Vezi și doc.
nr. 614 din 19
septembrie
1778.

1776, iunie 6.

Matei Pădure, Theodorache Tuf<eanu> medelnicer, Barbu sluger, Drăghicean Greceanu clucer, George Canali.

96

1776

ianie

8

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Drăghici și fiii săi din plaiul Nucșoarei (jud. Mușcel) revendică de la Radul Calotă, Șarban și Iane, Brătiani din Mușătești (jud. Argeș) parte din munții Lăuta și Piscul (Mușcel) susținînd că sînt rude cu pîrții. Judecata respinge cererea, care după pravilă, ar fi prescrisă. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodin.

S-au cercetat și de către domniia mea această pricină cu divan și nici un fel dovadă de temei <nu avu> Drăghici cu feciorii lui la cererea lor, făr⁷ de numai tot acele adeverințe de mai jos-numite arătă. Care, osebit că să cunoscură și de domniia mea a fi mincinoase, dar și adivărat să fie, iar nu sînt lor de ajutor, pentru că îi numește cumpărători de suhat, adică

de iarba muntelui, iar nu stăpîni sau cumpărători de pămînt, și însuși pîrișii ziseră cum că moșii și părinții lor da bani și ținea acel suhat, și așa pîra. Și cererea lor fiind rea, întărim judecata dumnealor boerilor și hotărîm, Radul Calotă cu ai lui să stăpînească cu pace.

1776, iunie 8.

Prea innălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vâtafu za divan au adus la judecată pă Drăghici cu feciorii lui, Gheorghe i Ion din plaiul Nucșoarii sud Mușcel, pîriși Radului Calotă i lui Șarban i Iane, Brătiiiani, i Grigorie brat Șarban, de la Mușătești sud Argeș, cerind stăpînire la doi munți, Lăuta i Piscul ot sud Muscel, zicîndu că și ei au parte într-acești munți, fiindu că să trag din neamul pîrișilor și sint rudă cu dînșii.

Întrebîndu-se și pîrișii Radu Calotă i Șarban i Iane, Brătiiiani, i Gligore brat Șarban, au tăgăduit zicîndu că nu-i știe de rudă cu dînșii, ca pe unii ce nici părinții lor nu i-au știut.

Deci pîrișii, spre adevierea neamului lor că să trag din neam cu părinții¹ aceștia, au arătat o carte ot leat 7202 iulie 14, adică de ani 82, în care să vede cum că un Iosif tatul acestui Drăghici arată că să trage din neamul lui Calotă i Brătiiiani și cum că avîndu și el parte într-acești munți, Lăuta i Piscul, și fiindu șazători în țara ungurească, să-i dea taleri 4 pe an pentru partea lui. Care acea carte cercetîndu-se, să văzu mincinoasă, adică plasti, de vreme că nici vechimea nu să arată a fi de ani 82, fiind hotărnicia noaă, nici scrisoare, care acea slovă să cunoaște a fi după puțină vreme, precum să și vede și ca o carte mincinoasă nu s-au priimit. Au mai arătat și altă carte cu leat 7236 mai 18, de ani 48, în care să cuprinde cum că, Calotă au dat lui Iosif sohatul munților Lăuta i Piscul, să stăpînească atît el, cît și copiii lui, cu așăzămînt pe an taleri 10, numai, și această scrisoare este cu bănuială și nu are credință și slova este scrisă tot cu un condeiu și iscăliturile și suma din taleri 10, pe urmă au făcut 4 ca să să potrivească suma banilor cu acea mincinoasă carte. Cu toate acestea, măcar judecata să le și priimească acest zapis de bun și adevărat, dar iarăși nu poate să dea stăpînire într-acei munți pîrișilor, fiindu că nu scrie că i-au vîndut lui Iosif munții, ci numai suhatul munților cu tocmeală, care tocmeală nevrînd să o priimească stăpînii munților, nici judecata nu poate să vinovățească și să-i silească a da lucrul lor făr' de voe.

Au arătat și pîrișii un hrisov al Radului vodă ot leat 7034 de ani 250 și alt hrisev a lui Matei vodă Basarab cu leat 7147 de ani 137 și alt hrisev a lui Gheorghie vodă Ghica cu leat 7168 de ani 116 și o carte a 6 megiiși cu leat 7175 de ani 109, au mai arătat și altă carte ot leat 7179 de ani 105, și în toate aceste hrisoave și cărți ce-au arătat, să vede că neamul lor di-nceput au stăpînit pînă acum. Și pentru mai buna și mai multă dovadă, au arătat și o carte de hotărnicie ot leat 7256 avgust 2 (ce s-au făcut de răposatul Costandin Năsturel ce au stătut și vistier mare) i dă sârdaru Ianache, care acești doi numiți boeri cu 12 boeri hotarnici au ales partea lor din moșia Mușăteștii și au dat lui Calotă moșneanul, 18 delnițe și a treia parte din munții Mușăteștilor și din alți trei munți să stăpînească pe jumătate, de la care hotărnicii, pînă acum sint trecuți ani 26.

Ci, din cercetările ce am făcut, s-au văzut pîra lui Drăghici i a feciorilor lui, făr' de nici un temei și făr' de dreptate, de vreme ce se silește cu o carte mincinoasă, adică plasti și cu altă carte de bănuială și făr' de temei ca să stăpînească și el cu feciorii lui într-acei munți, care munți să stăpînește cu bună și întemeiată stăpînire de numiții pîriși, adică de Radu Calotă i Șarban i Iane Brătiiiani i Gligore brat Șarban, care stăpînește acei munți cu atîta hrisoave și cărți și mai virtos că numita hotărnicie ce s-au făcut, <e> de ani 28.

Deci am hotărît ca numiții 4 pîriși adică, Radul Calotă i Șarban i Gligorie brat Șarban i Iane Brătiiiani <să> stăpînească cu bună pace pe acești munți, iar Drăghici cu feciorii lui să nu aibă nici o stăpînire. Și cartea de judecată a dumnealui stolnic Constandin Văcărescul i Scarlat Drugănescul ispravnici ot sud Mușcel cu leat 1776 mai 10, ce să văzu la mina lui Drăghici cu feciorii lui, care carte, dă stăpînire lui Drăghici într-acești doi munți Lăuta i Piscul, ca să stăpînească împreună cu pîrișii și vinovățește pe acești 4 moșneni pentru că n-au

putut să facă jurământ că nu sînt neam cu dînșii, acea carte de judecată este fără de temei și împotriva pravilii, întîi pentru că într-acele doază mincinoase zapise, lucru ce s-au dovedit că acest Drăghici nu au stăpînit niciodată munții, și curgîndu pricina într-acești chip, pîra lui nu fu priimită de pravilă, care poruncește la cartea 50 a împărătilor, titlu 1, cum că, la o pîră ca aceasta, nu numai să facem vreo cercetare, ci nici ascultare să nu dăm, de vreme ce la asemenea pîri hotărâsc soroc pînă la 10—20 de ani să să caute; și a doază, pentru că razimă într-aceasta, cum că n-au priimit jurământ cum că nu sînt rude cu pîrșii, care și aceasta este împotriva pravilii.”

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 64—65 v.

Ci dar, dă vreme ce fiindu că pîra lui Drăghici este nepriimită de pravili, care nu sîboade a da nici ascultare judecătorii la o pricină ca aceasta, nu poate judecătorii să vinovățească la jurământ pă pîrși, fiindu că jurămintul ce l-au hotărît dumnealor ispravnicii să-l facă numiții pîrși este paralogos și nepriimit de pravili. Care toate acestea arătîndu-le, rămîne hotărîrea cea desăvîrșită a să face de către înălțimea ta.

1776, iunie 2.

Miche Fotino paharnic, D<umitru> Cior<anu> paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Evdochim biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

¹ Pentru: pîrși.

97

1776

iunie

8

Mitropolitul țării arată prin anafora că Badea Știrbei, biv vel lofofăt, cere de la Nicolae Știrbei biv vel lofofăt plata unei datorii. Cercetînd constată că acesta este dator să plătească. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Au eșit și înaintea domnii mele amîndoao părțile dă față, și neavînd dumnealui vornicu Nicolae Știrbeiu pricină cu cale și cuvînt drept pentru apărarea dumisale, și deosebit de zapis văzîndu domniia mea și altă scrisoare a dumnealui tot pentru această datorie, și nu tăgădui nici însuși banii că i-au luat de la dumnealui vel vornic Badea Știrbeiu, hotărîm dupe zapis să plătească.

1776, iunie 8.

Preafînălțate doamne,

Dupe luminat pitacul mării tale întru care ni să poruncește ca să facem cercetare la pricina datorii ce are dumnealui biv vel lofofăt Badea Știrbeiu ca să ia de la dumnealui biv vel lofofātu Nicolae Știrbeiu, făcîndu-le știre i-am adunat pe amîndoi față înaintea noastră și cercetîndu pricina, ne-au arătat dumnealui lofofātu Badea, un zapis cu leat 1761 dichemvrie 1, scris de însuși mîna dumnealui lofofătului Nicolae Știrbeiu și întărit cu pecetea și cu trei boeri mari marturi, cu care s-au împrumutat de la dumnealui lofofātu Badea Știrbeiu cu taleri 3150 cu soroc și bani cu dobîndă și cu moșii i case zălog. Am întrebat pe dumnealui lofofātu Nicolae, și nu-și tăgădui zapisul, ci numai răspunse că cu acești bani l-au împrumutat dumnealui lofofātu Badea, dar întmplîndu-se o pricină între dumnealor, zice că pentru acea pricină i-ar fi ertat dumnealui lofofātu Badea acești bani și-i va da și zapisul, arătîndu că are i mărturie pe un obraz cîndu au zis dumnealui aceste vorbe. Asupra cărora zise, tare să apără dumnealui lofofātu Badea că nicidecum aceste cuvînte nu le-au zis dumnealui, nici pe arătatul obrazu lui nu-l priimește a fi mărturie, fiindu că are și cu el judecată pentru altele. Ci, dumnealui lofofātu Badea priimi că, de va face dumnealui lofofātu Nicolae jurămint în sfînta biserică cu mîna pe sfînta evanghelie după cum este obicei, pe ponturile ce i să va da, atunci, va fi răbdător dă bani și dumnealui lofofātu Nicolae, necurat.

Deci, noi după zapisul ce-l văzum că este la mijloc și cu altă scrisoare deosebită, dumnealui lofofātu Nicolae iaste bun dator să plătească banii dumnealui lofofătului Badii, cu dobînda lor, iar pentru vorba ce zice dumnealui lofofātu Nicolae că au avut dumnealui

din gură și ceru dumnealui logofătu Badea Știrbeiu ca să facă jurămint dumnealui logofătu Nicolae Știrb<eiu>, precum mai sus arătăm, la aceasta Duhul sfint cum va lumina înaltă înțelepciunea mării tale, așa să va hotări, fiindcă dumnealui logofătu Nicolae Știrb<eiu> voește a eși înaintea mării tale la judecată. Și anii mării tale de la Dumnezeu să fie mulți și norocți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
71-71v.

1776, martie 22.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Veliții boieri arată prin anafora că popa Ion, eclesiarhul Bisericii domnești din Tirgoviște, cere de la Despina Băleanu plata unei datorii sau amanetului de 300 stinjeni moșie. Divanul aprobă dând reclamantului protimisis dacă pârta și-ar vinde moșia. Domnul întărește.

98

1766
Iunie
10

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodin.

Dupe cum au găsit dumnealor veliții boieri cu cale printr-această anafora și dupe <ce> și însuși i-au cerut și au priimit, întărim și domnia mea și mai mult să nu fie prelungire decit pînă la soroc, ori banii, ori amanetul, să fie numitului eclesiarh stătătoare.

1776, Iunie 10.

Din luminată porunca preainnălțatului nostru domnu Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, vătăfu de copii de divan aduse la judecată pe popa Ion eclesiarhul ot Biserica domnească ot Tirgoviște sud Dimbovița, pîrș asupra Dospinii Bălăceancai¹, de la care cerea taleri 150 prin zăpis, unde văzum iscălit atit bărbati-său răposatu Băleanu, cît și numita Dospină, care zăpis să văzu scris cu leat 1769. Pentru care, cerea numitu mai sus ca, ori să-i dea banii dupe cuprinderea zăpisului cu dobînda lor, <ori> să-i dea amanetul, 300 stinjeni moșie ce sînt puși în zăpis drept acești bani, pentru care cere să i să facă împlinire.

Fată fiind și Dospina Bălăceanca¹, s-au întrebat ce are a răspunde și nu-și tăgădui zăpisul de datorie, nici așăzămîntul ce să coprinde prin zăpis, fără numai arată că din întimplarea vremii nu și-au putut izbrăni datoriia aceasta și mai virtos, rămîndu săracă de bărbat, iar acum, bani zice că nu are ca să-i plătească, dar nici amanetul nu-l vinde. Înpotri va cării răspunse popa Ion eclesiarhu, că în anul trecut la leat 1775 s-au mai judecat la dumnealor ispravniciei de județul Dimbovița și prin carte de judecată fi dă dreptatea numitului popii Ion.

Ne mai arată un răvaș al însuși Dospinii în urma morții bărbati-său, în care scrie ca să o mai aștepte pentru acești bani și-i va da cu dobînda lor, pentru care să cunoscă că este datorie întemeiată, pentru că ea însuși supt iscălitura ei să dă platnică. Ci, dupe zăpisul ei, judecata o supune, cea dupe dreptate, de la judecată s-au hotărit acești bani taleri 150 să-i plătească cu dobînda lor, iar de va da moșie drept acești bani, dobîndă să nu plătească, dar fiindu că zice Dospina că și acum n-are bani să plătească înaintea judecătii, au priimit ca să-și pue soroc de doaa luni să plătească banii cu dobînda lor, iar nedîndu banii la acel soroc, acești 300 stinjeni de moșie ce sîntu puși amanet să rămte statornic întru stăpînirea popii lui Ion. Dar de va și vinde la altă parte acest amanet, atunci să aibă protimisis numitul popa Ion, ca, cît va da alții, să aibă a întoarce banii aceluia și a lua moșia întru a sa stăpînire, pentru că din doaa lucruri i să cuvine protimisis, întii că sîntu alătura cu acești stinjeni ce sînt amanet moșia ce au vindut-o tot dumnealor mai nainte și iaste tot într-un hotar, al doilea și ca un lucru ce este pus amanet la sfinția sa prin zăpis, pentru aceia îi ajutorează dreptatea și a avea protimisis, dacă nu vinde la rudenii, ci la streini. Ci, de toate după cum să coprinde mai sus, așa să urmeze, că într-acestași chip s-au găsit cu cale și cu dreptate.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 69v-70.

1776, Iunie.

Vel dvornic, Badea vel vornic, vel clucer, vel paharnic.

¹ Corect: Bălăceancai. În rezumatul din condică apare, Dospina Băleanului.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Gheorghe, fost vătaf în plaiul Teleajen (jud. Saac) reclamă pe Păun, înlocuitorul său, care ar fi luat havaetul cuvenit lui. Păun negând, judecătorii hotărăsc ca ispravnicii să facă cercetare. Domnul întârește.

1776

Iunie

14

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscol.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor, să urmați a face cercetare cum scrie mai jos.

1776, Iunie 14.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu za divan au adus la judecată pe Gheorghe biv ceaș za copii, piriș lui Păun ce au fost vătaf de plaiu în sud Saac, zicindu Gheorghe pirișul, cum că în domniia mării sale Grigorie vodă Ghica la leat 1769, fiind el vătaf în plaiul Teleajănuului ot sud Saac, iar numitu vătaf, cu mijlocire l-au scos pe dinsul din vătășie, și făcindu-să el vătaf, tot havaetu ce avea să ia du pă la lăcuitorii din plaiu după obiceiul vechiu și l-au luat Păun, și cerea de la Păun taleri 360.

Față fiind și Păun, vătafu, au arătat că el din plaiu au luat numai ploconu vătășii lui, iar dă havaetul ce zicea Gheorghe că au luat, s-au apărat. Ci spre dovadă, face trebuință de a dovedi Gheorghe prin mărturii, adică prin însuși lăcuitorii plaiului, cum că acești bani ce-i cere Gheorghe au fost dreptu lui a lua, iar nu Păun, și dă i-au luat, Păun vătafu.

Care acei oameni de a i să aduce aici în plai, fiind chieltuială și loc depărtat, am găsit cu cale să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ot sud Saac, să cerceteze pira lui Gheorghe acolo în plaiu, fiind față și Păun vătafu, și în ce chip vor dovedi, cu anafora să înștiințeze mării tale. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 94-94 v.

1776, mai 13.

Meche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Dima neguțătorășul din Poiana (jud. Prahova) reclamă pe soția sa Stanca, din satul Cornul, care a fugit în mai multe rînduri cu alt bărbat. Judecata propune ca soția să fie închisă într-un schit, iar zestrea ei să rămînă bărbatului. Domnul întârește.

1766

Iunie

15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dupe cum au găsit cu cale părintele mitropolit, după pravilă să să urmeze. Și după ce-și va lua numitul Dima dreaptă cheltuiala lui, acele zestri, ei să i să tae păru aici și, luîndu-o sluga domnii mele zapciu spătarului, să o ducă în bună pază la schitu Fiforita, ca acolo să să osindească după faptele ei, și trimisul să aducă răspuns că au făcut-o teslim acolo la schitu.

1776, Iunie 15.

Preainnălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora înștiințăm mării tale că la satul Poiana din sud Prahova aflindu-să lăcuitor un Dima neguțătorășu, din anul trecut 1775 mai 2, s-ar fi înșurat luîndu întru căsătorie, soție cu cununie, pe o Stancă, fata lui Stan Burche din satul Cornul tot dintr-acei județ, fiindu cu bună vrerea părinților fetii. După ce s-au cununat amindoi, au fost Stanca la bărbat-său Dima numai 4 zile, apoi au fugit ducindu-să la un Mincul sin Florea

tot dintr-acel sat Cornu, cu care și mai înainte au avut dragoste și au fugit amândoi dintr-un sat într-altul. Numitu Dima văzînd așa, au dat în știre vătafului de plaiu și luînd un plăiaș au umblat căutînd-o și după ce au aflat-o au pus-o la închisoarea vătafului. Și de la închisoare decaodată¹ a primit din îndemnarea unora altora și au mers la bărbatî-său, dar nu au șazut mai nimic, ci iar au fugit la acel Mincu și după aceia mai căutîndu-o și iarăși aflîndu-o într-o pădure, bătîndu-o au dus-o acasă. Și văzînd că acel spurcat gînd nu-l părăsește nicicum, o au dat-o și la închisoarea protopopului de județ și șădea acolo. După ce au slobozit-o a merge la casa bărbatî-său, n-au primit, ci au fost tot fugară din loc în loc, precum și din scrisoarea dumnealor ispravnicilor și a protopopului ne-am înștiințat dă aceasta.

Dupe care neastîmpărare a ei, văzîndu și numitu Dima că nu va putea face casă cu dînsa, dă iznoavă viînd acum la noi și dînd jalbă, am trimis de am dus-o aici la București și fiind față înaintea noastră, înșine noi am întreat-o pentru ce nu va să șază cu bărbatî-său, ea ne-au răspuns că nici într-un chip nu-l poștește, că dintru-ntii nu l-au voit pe acesta.

Am întreat pă părinții ei la aceasta, dă le-au spus lor că-l voește atuncea întii, sau nu, și s-au apărat și părinții ei, zicînd că nicicum nu le-au spus această vorbă, ci ei și acum voescu pe acest Dima cu care au făcut cununie. Am dat-o și la închisoarea protopopului de București <un> de să află și acum, poruncînd protopopului ca să o sfătuiască cu bine și cu mai cu rău, îndemnîndu-o să meargă la bărbatu-și, și luăm știre că nici într-un chip cuvînt de învătătură și plecarea cugetului celui spurcat nu face, ci tot dă acea vorbă dintii să ține că nu-l primește nicidecum.

Deci, noi la aceasta într-acestași chip găsim a fi cu cale, ca pe numita Stancă, soșia acestui Dimă, din luminată porunca mării tale să fie orînduită la un schiț de călugărițe, spre închisoare, hrînindu-să cu cite o pitișoară și apă, iar zestrile ei, ca una ce au umblat rău și în faptă curvăsărească și nici acum nu și-au făcut părăsire, căutîndu tot la acesta merge, după pravilă să pierde și să cade a le lua Dima bărbatu ei drept cheltuiala ce au făcut umblînd după dînsa, căutîndu-o într-o parte și într-alta și prin judecăți, care prețuîndu-să, să văzu de taleri 165, măcar că numitul Dima zise că au chieluit mai mult. Ci, aceasta nu i să cade a mai cere decît singure zestrile ei, după pravilă.

Ci, noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta. Și anii mării tale, de la Domnul să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5, f.
72-72v.

1776, iunie 3.

Al mării tale către Dumnezeu fierbinte rugător și smerit părinte sufletesc,
Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Pentru: Viforita.

² Pentru: deocamdată.

Domnul întărește zapisul de învoială al moșnenilor din Văleni și Pietrari, după multe cercetări făcute de ispravnicii și boierinașii orînduiți la fața locului, în pricina pentru împresurarea hotarelor moșiei Văleni.

101

1776
iunie
16

Milostiiu bojiu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar Vlahiscol.

Dupe judecata ce au avut la divan înaintea domnii mele la luna lui iunie 22 leat 1775, moșnenii de la Văleni cu moșnenii ce să numescu Pietrari din sud Vilcea, pentru o parte dă moșie ce să numește Vălenii tot într-acel județ, care zicea că li să înpresoară de moșnenii Pietrari, s-au fost rînduit de către domnia mea la ispravnicii județului, ca să să cerceteze în fața locului semnile și numirile locurilor, cum și stăpînirea moșii dupe hrisovu al domnii sale Pătrașco voievod, cu leat 7065 ce-l au pentru această moșie și deosibit să cerceteze ca să dovedească și pe cel ce au pus mîna dă au dres o carte cu leat ...¹ de hotărnicie, asupra căriia trebi s-au fost rînduit și mumbașir copil din casă. Și mergîndu

acolo, au rinduit ispravnicii județului trei boerinași însă, pe Nițul Birsescul biv logofăt za visterie i pe Ioniță Măldărescul biv vâtaf za aprozi și pe polcovnicu Vlăduț Tătăianu ², carii au mersu în fața locului de au făcut cercetare și dupe cum au dăscoperit adevărul au dat în scris la ispravnicii județului, iar moșnenii Pietrari au cerut pe alți doi boerinași ca să le facă de iznoavă cercetare. Dupe a căroră cerere li s-au orinduit pe Barbul Oteteleșanu biv logofăt za visterie de au mersu în fața locului și iarăși au făcut cercetare, și dupe cum au adevărat semnile, după copriinderea hrisovului domnii sale Pătrașco vodă și du prin alte mărturii în scris au dat la ispravnicii județului. Și iarăși ei jăluindu-să că nu s-au făcut cercetarea dreaptă, au făcut rugăciune amîndoaă părțile și de a lor bună voe au cerut pe Șarban Oteteleșanu ispravnic, ca să meargă însuși în fața locului să cerceteze, dîndu-i și zapis la mîna, că dupe cercetarea și alegerea ce le va face și după cum vor cunoaște dreptul, vor rămînea odihniți amîndoaă părțile nemaicăuțindu altă judecată. Și așa, mergîndu însuși ispravnicu, au mai făcut cercetare prin mărturii și înprejurași și au găsit dreaptă cercetarea celor dintii boerinași. Dar ei iarăși nerămîind odihniți, ispravnicu ca să-i mulțumească precum au cunoscut dreptul la cercetare le-au ales ca să stăpîneasă moșnenii Pietrari moșiia pe jumătate și moșnenii Văleni să stăpîneasă iarăși pe jumătate fără, nu mai mult cu 5 stîneni decit Pietrarii, fiind moșiia lor mai proastă, dupe care s-au odihnit amîndoaă părțile, iar acum moșnenii Pietrari iarăși au început a porni pîră.

Deci, viînd aicea Ion Pleșa, vechil dăspre partea moșnenilor Văleni, prin jalba ce au dat către domnia mea, cerîndu întărire dreptății lor, au fost rînduit la dumnealui vel logofăt de țara de sus ca să să cerceteze, și dumnealui după cercetarea ce au făcut, arată domnii mele curgerea trebii dupe cum mai sus arată și văzum și domnia mea zapisul ce au dat amîndoaă părțile ca, pe ceia ce le vor alege ispravnicu să rămle odihniți.

Deci, dă vreme ce dă bună voia lor, nesiliți, au priimit a să mulțumi pe alegerea ce vor face ispravnicu și au dat acel zapis, și dă vreme ce atîtea cercetări, tot dupe cerirea lor s-au făcut într-atîta rînduri în fața locului, întărim domnia mea alegerea ce le-au făcut ispravnicii ca fieștecare să stăpîneasă după aceia, cu bună pace. Și am dat la mina Vălenilor această carte, dă vreme ce însuși ci de bună voia lor au cerut pă ispravnic ca un eretocriti fără dă a nu fi rînduit dă domnia mea și alegerea a eretocritu<lui> nu să strică. Tolico pisah gospodstvo mi.

1776, iunie 16.

Zapisul ce au dat la mîna ispravnicilor.

Adică noi care mai jos ne vom iscăli, dat-am acest încredințat zapis al nostru unul la mîna altuia, adică noi moșnenii de la Văleni la mîna moșnenilor de la Pietrari și moșnenii de la Pietrari la mîna noastră, precum să să știe că cotropindu-ni-să un loc de pămînt, noaă moșnenilor de la Văleni, de către moșnenii de la Pietrari, care mergîndu la București amîndoaă părțile, dînd jalbă la măriia sa vodă, orinduindu-ne și om domnesc, Toma copilu din casă cu luminată cartea mării sale lui vodă către dumnealor ispravnici, ca să rînduiască trei boeri să meargă în fața locului să cerceteze să vază, iaste acel codru de pămînt încotro-pit de către Pietrari, sau nu este <?>. Dumnealor după luminată poruncă au orinduit pe dumnealui Ioniță Măldărescul [cu], biv vâtaf za aprozi, i pe dumealui Nițul Birsescul, biv logofăt za viesterie, i pe dumnealui polcovnicu Vlăduț Tetoianu, și mergîndu acolo în fața locului, după cercetarea ce au făcut dumnealor, neodihnindu-să moșnenii din Văleni, au cerut să orînduiască alt boer, să facă de iznoavă cercetare, și dupe cerere au orinduit pe dumnealui Barbul Oteteleșanu biv logofăt za visterie. Mergîndu și dumnealui acolo, făcînd cercetare și luînd și în scris semnile hotarului după hrisovul mării sale Pătrașcu vodă, după cum poruncește măriia sa vodă și dînd în scris dumnealor boerii ispravnici pîcina, cercetării și a semnilor, dar la semnile cu pîcină, iarăși neodihnindu-ne noi moșnenii de la Pietrari, era să ne ia orînduitu om domnesc, să ne ducă la București să ni să hotărască de la luminatu divanu mării sale lui vodă.

[107] Deci noi, amîndoao părțile, văzîndu că despre o parte ne stingem cu cheltuiala, de altă parte fiind vremea lucrului, rămînem de toată agoniseala, am căzut cu rugăciune către dumnealui pitaru Șarban Oteteleşanu, ispravnicu județului, ca să meargă acolo în fața locului despre partea noastră amîndoao părților, să cerceteze și dumnealui acele semne și de vom fi încotropit, noi Pietrarii, parte mai mult de a Vălenilor, toată partea aceea să o ia dumnealui să o dea supt stăpînirea lor, iar dă va fi stăpînirea bună, pe unde avem pricină, să rămîie iar la mîna noastră, Pietrarii dînd dumnealui și carte de stăpînire. La care parte să va cădea și noi să fim odihniți amîndoao părțile, după cum va găsi dumnealui cu cale și cu dreptate. Iar care parte din noi nu să va odihni nici după cercetarea și hotărîrea dumnealui ispravnicului, atunci acea parte ce va fi de pricină, să aibă a întoarce toată cheltuiala celor ce vor fi odihniți și să-și piarză și toată cererea la orice judecată vor merge. Și pentru mai adevărată credință, ne-am iscălit mai jos dîndu zapis la mîna dumnealui ispravnicului pentru credință.

1775, iulie 16.

Eu popa Pătru ot Pietrari, popa Dumitrașco, eu diaconu Gheorghe, Drăghiion Croteală.

Și de să va scula alți moșneni din satu nostru, să avem noi a răspunde.

Eu Ion Văleanu ot Văleni, eu Tudor ot tam, eu Andreiu ot tam, eu Gheorghe ot tam, eu Stancu ot tam.

Iar dă să va scula dintr-ai noștri din ceilalți moșneni cu pricină înpotriva acestui așazămînt, să avem a răspunde noi.

B<arbul> Oteteleşanu biv logofăt za visterie martor, Radu căpitan.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1, f.
138v. — 140.

¹ Loc alb.

² Pentru: Tetoianu.

Veliții boieri arată prin anafora că Iordache Neculescu se judecă cu moșnenii pentru moșia Chiozdeni (Stam-Rîmnic) din care 200 stînjeni au fost zestrea mamei lui iar alți stînjeni au fost cumpărați de moșneni, fără știrea lui, de la un unchi al său. Divanul propune rehotărnicirea celor 200 stînjeni și dovezi privind vînzarea celorlalți stînjeni. Domnul întărește, cerînd reclamantului carte de blestem că n-a cunoscut vînzarea făcută de unchiul său.

102

1776
iunie
16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înnairtea domnii mele la divan, și întiiu pentru 200 stînjeni ce este zestrea mumii lui Iordache Neculescul, care ceru acum Neculescul a să sfori dă iznoavă cu boieri orînduiți și a i să îndrepta dupe scrisorile ce are, ca să i să dea nedăspărțită, precum merge lungu moșii din cap pînă în cap, iar să nu i-o scurteze, zicînd că la hotărnicia ce s-au făcut cu 6 boerinași ot leat 1753 de sînt pînă acum 23 dă ani, scrisorile nu i-au fost față, avîndu-le ascunse Manolache unchi-său, și pentru aceia au tras și i-au dat atunci moșia fără dă orînduială, nefiînd lumina dupe scrisori, care și din sumă îi lipsește. Numiții chiozdeni nu tăgăduiră cum că are Neculescu acești 200 de stînjeni, numai zic că la hotărnicia ce s-au numit mai sus, hotarnicii vrîndu să-i lipească acești stînjeni lîngă altă moșie a Neculescului, li s-au călcat livezile cu pometuri ale lor, și cer dreptate pentru aceasta a le rămînea livezile să aibă precum le-au stăpînit și mai nainte, și așa, nici unul, nici alții nu sînt odihniți pe acea hotărnicie.

Pentru care, domniia mea văzînd că de la hotărnicie și pînă acum sînt 23 de ani și într-acești ani n-au făcut nici unul, nici alții piră și s-au urmat stăpînirea așa, într-a atîta sumă de vreme făcînd tăcere amîndoao părțile, nu am fi orînduit acum peste 23 dă ani a să face altă hotărnicie, nici am fi dat ascultare numai la unul din amîndoao părțile, fără decît, de vreme ce amîndoao părțile priimîră și cerură înnaintea domnii mele și Neculescul și chiozdenii, de iznoavă hotarnici, iată le-am orînduit cu osibită carte boeri să meargă în fața locului, care dupe obicei și dreptate, sforîndu această moșie cu rînduiala ce trebuie a moșiilor,

dupe coprirea zăpizelor și scrișorilor pã unde anume va numi și va arãta, sã o alegã cu pietri, atît aceasta, cit și cele mai jos-numite, însã orînduiții boeri foarte sã cerceteze zăpizele i scrișorile de sint drepte și adevãrate. Iar pentru livezile de pomi i mori ce le cer chiozdenii, de va fi coprinzîndu în zăpizele i scrișorile Neculescului livezi și mori anume, atunci sã cerceteze rînduiții boeri, și de va fi vîndut acele livezi i mori de însuși acești chiozdeni sau dã pãrîntii și moșii lor și vor fi zăpizele adevãrate, rãmîne bine vîndute și are dreptate Neculescul a le stãpîni. Iar de va fi vîndut alte neamuri care n-au avut treabã cu dînele și din cercetare sã va dovedi cã au fost drepte ale acestora nevîndute de dînșii, ori nu-i va fi scriînd nicicum în zăpiz livezi și mori, sau nu-i va fi zăpizele drepte și sã va dovedi cã rãu le-au înpresurat Neculescul, atunci fieștecarele sã-și ia al sãu și sã le stãpîneasã nesupãrați și fãrã dã dare de dijmã.

Al doilea, pentru 300 stînjeni ce este zestrea mãtușii Saftii, cerîndu ca sã i sã alegã dupã scrișori, iarãși nu tãgãduirã chiozdenii cum cã are Neculescul și această moșie, fãrã dã numai, cer cã iarãși pometurile și livezile sã nu li sã calce și amîndoa pãrțile voirã și la aceasta a li sã face hotãrnicie.

Deci, orînduiții boeri asemenea sã urmeze a face alegere dreaptã dupã zăpize și scrișori, urmîndu pentru livezi sau mori, cum am zis mai sus la pricina dîntii, sã cerceteze boerii hotarnici, și pentru osebite vînzãri cu zăpize ce aratã Neculescul cã are de la aceștia și i care vor fi bune și drepte, sã i sã dea dupã dînele moșie din partea celuia ce va fi vîndut, iar care va fi rele, sã nu le ție în seamã nici sã sã supere chiozdenii la moșie, însãmnîndu-ne boerii cã sint rele.

Al treilea, pentru 150 stînjeni ce zice Neculescul cã au rãscumpãrat-o de sint doi ani de la numitul Apostol Baldin¹ și el tãgãduiește zicîndu cã silã i-au fãcut, s-au cerut Neculescului zăpiz dupe obicei, precum sã face la fieștecare vînzare sau rãscumpãrare, și n-au avut sã ne arate, fãrã dã numai o scrișoare întru care este iscãlit unchi-sãu Manolache, numîndu-sã vînzãtor, la mina lui Apostol, cu leat ...² de sint pinã acum 26 ani, întru care așa zice pentru 150 stînjeni care am avut bãnuialã, de care am scos și carte de blestem, dar Apostol au cãzut cu rugãciune, ca sã nu mai între jurãmînt la mijloc, s-au rugat dã mi-au dat talerii 22 și i-am dat această moșie.

Deci, din scrișoarea aceasta, altã înțelegere nu ese, fãrã dã numai ca, cînd ar fi fost această moșie și mai nainte tot la stãpînirea lui Apostol și unchiul Neculescului avîndu o bãnuialã, ca sã lipseascã jurãmîntu i-au dat Apostol acei bani și au rãmas tot la dînsul moșia. Mai arãtã Neculescul și o carte de judecatã a ispravnicului Topliceanu cu leat 1774, care fiîndu dupe această numitã scrișoare și fiîndu cã întii scrișoarea aceia dupe care dumnealui au judecat, nu este dã temei, rãmîne acea carte acheri și, am hotãrit de au întorsu Neculescului banii, taleri 22, și sã stãpîneasã chiozdenii moșia cu pace.

Al patrulea, pentru 387 de stînjeni care i-au cumpãrat numiții chiozdeni de la Manolache, unchiul Neculescului, și face acum cerere Neculescul dã a i rãscumpãra, zicîndu cã vînzarea aceasta au fãcut-o unchi-sãu pe tainã cu dînșii și el n-au știut pînã acum, vãzum domnia mea cã această vînzare este dã 32 dã ani, cînd Neculescul fiîndu tot de fațã, vecinîndu-sã și lãcuind nedãpãrtat, și vreo jalbã n-au fãcut, precum însuși nu putu tãgãdui, am hotãrit sã priimeascã numitu Iordache Neculescul carte de blestem a pãrintelui mitropolitului cum cã n-au știut dã această vînzare într-atîțea ani. Și priimînd și aducîndu-ne rãspunsu preasfinții sale în scris cã au priimit, va avea protimisias a întoarce banii ca sã o rãscumpere și cu osebitã poruncã sã va porunci boerilor hotarnici dã-i va hotãri și pe aceasta, iar neputîndu priimi carte de blestem, sã rãmie bine stãtãtoare la chiozdeni cã sã o stãpîneasã cu bunã pace. Aceasta am hotãrit.

1776, iunie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu de copii dă divan au adus la judecată pe Iordache Neculescu, fiul lui Iordache Neculescul cel mai mic, cu moșnenii chiozdieni ot sud Slam-Rîmnic, avîndu judecată pentru moșia Chiozdieni, zicîndu Iordache Neculescul că în moșia moșnenilor ar fi avîndu 200 stînjieni de moșie, care moșie este dată minii-si dă zestre de la tată-său Iane Robe căpitanu, care această moșie este hotărită și înpietrită dă 6 boeri, de la leat 1753, și pînă acum au stăpînit-o cu bună pace. Așijderea mai cere și 300 stînjieni de moșie ai mătuși-sa Safta, sora minii-sa, iar zestre a ei, iarăși dată dă Robe căpitanu. Mai cere și 150 stînjieni dă moșie din moșia moșnenilor care au răscumpărat-o de sint acum, ani doi, deosebit de aceasta cere să întoarcă banii pe 387 stînjieni iă moșie ce au cumpărat-o moșnenii de la unchi-său Manolache, fecioru lui Robe căpitan.

Întrebîndu-să și moșnenii ce răspund la aceasta, au zis că pentru 200 stînjieni de moșie n-au tăgăduit, numai zicea că la hotărnicie cînd s-au hotărit de s-au deosebit acești 200 stînjieni de moșie, ar fi lipit moșia pe lingă moșia ce au avut-o mai nainte Neculeștii de cumpărătoare, și li s-ar fi călcat livezile de pomi. La aceasta au răspuns Neculescul că la acești 200 stînjieni de moșie nu i-ar fi dat pă cum merge moșia din cap în cap, neavîndu cărțile dă față, fiind la unchi-său Manolache, iar acum gășind scrisorile, cere ca să-și îndrepteze moșia după scrisorile ce are.

Care la aceasta și noi gășim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale să meargă boeri hotarnici acolo în fața locului și, după scrisorile ce au fieștecare, să le aleagă moșia, însă cei 200 stînjieni dă moșie ce-i sint dați dă zestre mumi-si Neculescului, să-i dea iarăși unde i-au dat hotarnicii cei dintii, numai moșia să i-o dea dupe cum să cuprînde în scrisori, iar nu să i-o scurteze după cum s-au făcut atunci la hotărnicie cu greșală, nefiîndu scrisorile de față. Iar pentru 300 stînjieni de moșie ce sint de zestre ai mătușii-sa Safta i 150 stînjieni ce sint răscumpărați de Neculești de la moșneni, pentru aceștia dă să vor putea învoi Neculeștii cu moșnenii, să stăpînească d-avalma și să înpartă venitul pă stînjieni, bine va fi, iar cîndu nu să vor putea suferi, atunci să-i aleagă moșia moșnenilor de o parte și a Neculescului dă altă parte și să li să pue pietri ca să stăpînească fiecare moșia deosebit. Mai cere Iordache Neculescul ca să întoarcă moșnenilor banii pe 387 stînjieni de moșie din Chiozdieni ce au cumpărat-o moșnenii de la unchi-său Manolache, zicîndu că el n-au știut dă această vînzare pînă la leat 1774. Care pentru acești 387 stînjieni, la leat 1776 dîndu Neculescu jalbă innălțimii tale, i-ai orînduit innălțimea ta la dumnealor ispravnicii Marginii i la dumnealul stolnicu Mihalcea Topliceanu ca să facă cercetare, și cu anafora înștiințează pe innălțimea ta că făcîndu cercetare atît pentru semeția moșnenilor ce nu l-au îngăduit pe Neculescul în moșia părintească să o stăpînească, cît și pentru vînzarea moșii, aducîndu pe însuși Manolache unchi-său dă față de au mărturisit că vînzarea au făcut-o pă taină, nespuînd Neculeștilor nici vînzători, nici cumpărătoriu. Măcar că zăpisul lui Apostol Baldovin moșneanu, ot leat 1768 ce este dat la mîna Neculeștilor, scrie că oricîndu să va dovedi că este moșia vîndută la dînșii, să le întoarcă Neculeștii banii și să ia moșia întru stăpînirea lor, dar cu toate acestea, noi așa gășim cu cale ca să-i facă carte de blestem asupra lui Manolache Robe, vînzătoru acelor 387 de stînjieni, ca să mărturisească adevăru de au vîndut pe taină acești 387 stînjieni de moșie moșnenilor, fără dă știrea Neculeștilor, sau că i-au vîndut de față. Și dă-i va fi vîndut pă furis și n-au știut Neculeștii, dreptatea dă, să întoarcă Neculeștii banii moșnenilor celor ce au dat zăpis cum că n-au cumpărat acești stînjieni dă moșie și să ia moșia întru a lor stăpînire, iar de va fi vîndută dă față și va fi știut Neculeștii, atunci să stăpînească moșnenii cu bună pace acei 387 stînjieni ce au cumpărat de la Manolache Robe.

Care carte de blestem fiind făcută după cum să coprînde mai sus, să fie luminată porunca innălțimii tale innaintea dumnealor ispravnicilor județului, să o citească lui Manolache Robe și în ce chip va priimi blestemu, să scrie el cu mîna lui în dosul cărții și să să și iscălească. Și după ce va priimi-o și va iscăli scriînd cu mîna lui, cum scrie mai sus, să să iscălească și dumnealor ispravnicii mărturie, adevărînd innălțimii tale cum că innaintea dumnealor au priimit cartea și au scris cu mîna lui cele ce au știut prin blestem, ca să să poată hotări

această judecată de înălțimea ta, să nu tot umble cheltuindu-să și o parte și alta. Iar afară dintr-acești 387 stinjeni, ce au judecată între dînșii, după cum scrie mai sus, ceilaltă moșie să să hotărască, măcar că ne mai arată Neculescul 3 zapise ale moșnenilor, anume Vlaico i Apostol cum că și-ar fi vîndut părțile lor pe moșie la Iane Robe căpitanu.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5, f.
76 - 78v.

Ci, și la aceasta să fie luminată porunca înălțimii tale la boerii hotarnici cei ce să vor rîndui să le hotărască moșiia, ca să cerceteze, și de să vor găsi zapisele că sînt bune și drepte, li va da moșie, de unde nu, va rămînea. Noi așa am găsit cu cale, iar cea dăsvîrșită hotărîre a să face de cătră înălțimea ta.

1776, iunie 10.

Badea Știrbei vel vornic, Radu dvornic.

¹ Pentru : Baldovin.

² Loc alb.

103

1776

iunie

16

Departamentul al 2-lea orată prin anafora că Marin și alții din satul Ciungî (Argeș) reclamă pe Stan Cioroiul cu nepoșii și cetașii lui care contestă hotărnicia moșiei Berești făcută cu 28 ani mai înainte, cu 24 și 48 boieri și cer o nouă hotărnicie. Făcîndu-se din nou, boierii judecători propun menținerea vechii hotărnicii. Domnul însă decide să se aplice noua hotărnicie.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Măcar că zic dumnealor boerii judecători ot < al > 2 <-lea> departament, cum că sînt 28 dă ani trecuți dă la hotărnicia dîntliu, dar din cartea domnii sale răposatului domn Costandin vodă Gehan, din anaforaua dumnealui Manolache Vătațe i din hotărnicia ce au cerut în trecutul an de s-au făcut, să vede că ei n-au tăcut a-și face pîra lor după vremi și pentru aceasta nu se lapădă jalba lor. Făr dă numai, cercetăm dupe potrivirea hotărniciiilor, care întli au eșit stînjeni 549 și pe urmă au eșit stînjeni 755 cu prisos stînjeni 206, ca să aflăm, din trăsura boerilor hotarnici < că > va fi vreo greșală, sau din vreo mărime sau micșorare a stînjenilor ce s-au schimbat dupe vremi, dă vreme ce să jăluesc pîrșii cum că nu au deplin acei 386 stînjeni ce li s-au scos la hotărnicia din urmă și era trebuință pentru aceasta a să face iarăși de iznoavă în fața locului cercetare.

Dar întrebîndu pă pîrși și aceasta cum că, cîndu dupe cartea de hotărnicie de an, vor avea acei 386 stînjeni deplin, mai au altceva a zice sau să mulțumesc, și răspunseră cum că n-au a mai zice nimic; așijderea întrebăm și pă acei pîrși de aceasta și asemenea ziseră cum că după hotărnicia de an și ei sînt mulțumiți.

Deci, dă vreme ce ei pă această hotărnicie sînt mulțumiți, cum și ceilalți nu cer mai mult decît suma de cît li s-au scos la hotărnicia aceasta, hotărîm să meargă în fața locului, doi boerinași anume, Tănase postelnic i Duminică paharnic ce i-au cerut amîndoa părțile împreună cu sluga domnii mele...¹ < al > 2 <-lea> portar, ci cu amîndoa părțile, fiind și alți vecini dupe obicei, nu ca să facă altă judecată sau cercetare mai mult, ori hotărnicie, fără decît acei 326 stînjeni ce are Ion Vlad cu cetașii lor cumpărători i 60 stînjeni falcile de locuri, care fac peste tot 386, pe cît coprinde cartea hotărnicii de an să le împlinescă numiților din masă pă unde să va cuveni după zapise cu dreptul, fără a nu face nedreptate nici la ceilaltă parte și ceilaltă moșie cîtă va rămîne într-acei hotar, să fie a lui Stan Cioroiul cu ceata lui.

1776, iunie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de visterie au adus la judecată pe Marin i Ion Vladul i Ion și Stan de la satu Ciungî sud Argeș, pîrși lui Stan Cioroiul i lui Ion nepoți-său i Marin i Ion Văsilie i Marin Linte și celorlalți cetași ai lor dintr-acei județ, zicîndu că la leat 7256, de sînt acum ani 28, avîndu între dînșii pricină pentru moșiia Bereștil, s-au fost orînduit 24 boeri hotarnici, carii mergînd în fața locului și trăgînd moșiia pă 3 părți s-au găsit toate trăsurile stînjeni 1647. Făcîndu-să masă, rămîn buni stînjeni

549 după cum pre larg să vede într-acea hotărnicie în care să coprinde și în părțile acestor stinjeni ce s-au făcut după zapisele, dovezile și mărturiile moșnenilor ce s-au arătat atunci. Iar la trecuta lună lui noemvrie în 27, leat 1775, după jalba acestor părți, adică a lui Stan Cioroiul i nepoti-său Marin i Ion și celorlalți si lor, s-au făcut altă hotărnicie, iar de 24 boeri, tot la această moșie, în care hotărnicie arată acești hotarnici că trăgându-să moșiia s-au găsit stinjeni 2265 trăsurile, care făcându-să masă rămân buni stinjeni 755. Care va să zică, că stinjeni 206 au eșit mai mult acum, făcându-să masă, decit masa dintii de stinjeni 549 ce s-au făcut mai înainte de ani 28 cum mai sus s-au zis, cu care hotărnicie după urmă, cerea să strice hotărnicia dintii.

Deci, socotindu-ne de această hotărnicie după urmă, că este foarte greșită, fiindcă coprinde stinjeni 618 din trăsuri, adică 206 din masă mai mult decit hotărnicia acelor 24 boeri, care neputând acești 24 de boeri după urmă hotarnici, să o strice, fiindcă era trebuință a să orîndui 48 boeri hotarnici să tragă iarăși moșiia și, ori să strice acea hotărnicie a 24 boeri, ori să o întărească, de aceia și noi nu am priimit această hotărnicie, greșită fiind, și făcută fără de cale.

Deci, am urmat cercetării noastre după pravilele stăpînirii ce orînduesc 10 ori 20 ani la aceste pricini, însă 10 ani cîndu vor fi față cei ce au pricini de stăpînire, iar 20 cînd lipsesc, iar mai mult nu. S-au întrebat de au făcut ei piră într-acești ani 28 ce au trecut, că nu sînt mulțumiți pe hotărnicia a 24 de boeri, au răspuns că au făcut piră la leat 1755 în zilele mării sale Costandin vodă Gehan și li s-au dat o carte pecetluită către ispravnici, care carte au și arătat-o.

Deci, am cerut răspuns sau cartea de cercetarea pricinii ce au făcut acei ispravnici, au răspuns că nu s-au făcut nici o carte. Din care, să cunoaște negreșit că acea carte domnească nu vor fi dat-o ispravnicilor ce au ținut-o și au ascuns-o, fiindcă de ar fi dat-o nu ar fi avut-o acum în mînă, și de le vor fi dat-o lor ispravnicii să o aibă ca un sinet, trebuia să le dea și răspunsu cercetării ce trebuia să facă după poruncă, ce vor fi făcut spre ajutorul dreptății lor, însă dă vor fi avut dreptate și întemeiere. Și întrebîndu-i iarăși dă au altă dovadă mai tare, și au arătat o anafora a lui Manolache Vatașe către domnul ce au stătut atunci la leat 1761 de sînt ani 15, fiind ispravnic atunci la sud Argeș, întru care anafora arată de această pricină a hotărniciei de 12 boeri hotarnici, că n-au urmat dupe dreptate, însă fiindu neîntărită de domn nu să priimi, fiindu că negreșit să cunoaște că nu s-au priimit în divanu domnesc și dă aceia nu s-au întărit, ori că nu s-au arătat nicidecum, ci au ascuns-o și aceia rumâni ca să o aibă drept un sinet procatarseos.

Deci, văzîndu toate acestea ce au arătat că sînt foarte netemeinice, păzînd și pravila dă stăpînire, fiindcă au trecut 10 și 20 ani, încă și 8 mai mult, care va să zică ani 28, întru care această vreme au stăpînit-o acești piriși, am hotărît ca hotărnicia dintii a 24 boeri să aibă chiros și dupe această hotărnicie să aibă toți a stăpîni părțile, iar hotărnicia dupe urmă ot leat 1775 a 24 boeri hotarnici, să rămăie achiros fiindu greșită și fără rînduială. Iar hotărîrea cea dăsarvirșită rămîne la înălțimea ta.

1776, iunie 8.

Meche paharnic, D<umitru> Cior<an> stolnic, Costandin biv vel comis, D<răghicean> Greceanu, Evdochim biv vel medelnicer.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că moșnenii din Genuneni (jud. Vlcea), foști rumâni răscumpărați din rumânie, dar nu și cu moșie, o revindică acum de la Despina Drăgoiasca. Dovezile aduse de ei sînt socotite fără temeii și li se respinge cererea. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și la divan înaintea domniei mele, și osebit că le vedem și domnia mea acele doao cărți de la mîna pirișilor, cu bănuială dă mincinoase și rele, neavînd temeliu, dar și

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 74v.-76.

Pentru pricina
asemănătoare
privind aceeași
moșie, v. doc.
din 20 iunie
1776

Arh. St. Buc.,
Ms. 5, f. 87 v.
-88.

Si doc. din
8 aprilie 1777.

Arh. St. Buc.
Ms. 5,
f. 330-332.
(Copiile sub
dată la
Institutul
de istorie
„N. Iorga”.)

104

1776
iunie
16

stăpînirea, însuși pîrișii o mărturisiră că dă 37 dă ani ei n-au stăpînit nicicum, tot aici în țară fiindu nelipsiți. Și dă credință să le fie cărțile, necăutîndu-și niciodată, tot în țară aici fiindu nelipsiți, nu poate avea vreo dreptate la pîra lor.

Deci, am hotărît Dospina Drăgoiasca să-și stăpînească moșia cu bună pace.

1776, iunie 16.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, au adus la judecată dumnealui vătafu za divan, pe toți moșnenii de la Genucheni¹ sud Vilcea, pîriși fiind asupra dumneaei Despînii Drăgoiascăi. Zicea că avînd ei moșie ce să numește Genuneni de la strămoșii lor și fiind dată atît moșia, cît și strămoșii lor, adică robi, de mulți ani la un Dima chiurgibaș, răscumpărîndu-să, și-au stăpînit moșia lor aceasta, pînă la vremea răzmiriții cu nemții, adică 38 ani acum, și că de atunci încoace o stăpînește numita pîrită, scoțîndu-i pe ei.

Față fiindu și vechilu numitii jupînese, Ioniță postelnic Bucșănescu, să întrebă cu ce stăpînește numita jupîneasa, soacră-sa, și arătă o carte cu leat 7161 avgust 5, adică dă ani 123, în care să vede că rumânii ot Genuni cu moșia lor, Genuneni, s-au vîndut la slugeru Vlad ot Birsești, i alt zapis cu leat 7167 ghenar 5, adică dă ani 117, în care să vede că Dobra nevasta acelu Vlad logofătu au vîndut acea moșie Genuneni împreună cu rumânii la Dima chiurgibașa. Mai arătă și alt zapis cu leat 7175 mai 21, adică dă ani 109, în care să vede că acei rumâni au rugat pă Dima acesta, de s-au răscumpărat din rumânie, numai ei, fără a nu răscumpăra și moșia, care moșie rămîne întru stăpînirea Dimii. Iar au mai arătat altă carte tot cu acel leat, iunie 1, adică dă ani 109, întru care să vede asemenea tocmeală ce au făcut rumânii cu acel Dimă chiurgibaș pentru slobozenia lor, răscumpărîndu-să numai pre sineși, dar nu și moșia.

Mai arătă și altă carte a dumnealor ispravnici ot sud Vilcea cu leat 1776 mai 17, în care să vede pe larg cercetarea ce au făcut-o, hotărînd dă moșie, că bine să stăpînește dă numita jupîneasă, fiindu că rumânii numai pre sineși s-au răscumpărat, iar nu și moșia.

Ci dar, întrebîndu și pîrișii aceștii cu ce cuvînt și cu ce temeu umblă să strice aceste cărți și stăpînirea Dospînii, și să stăpînească ei, ne arătă o carte cu leat 7175 iunie 1, dă ani 109, scrisă tot dintr-o zi cu zapisul ce ne arătă Ioniță vechilul, cum mai sus să vede, în care să vede că acel Dima chiurgibaș au slobozit și pe dînșii și moșia lor.

Deci, noi vîzîndu doao zapise într-acestași chip tot cu un leat, și scris tot dintr-o zi, cu multă dospățire, am căzut la mare cercetare și luînd seama, atît scrisorii, cît și iscăliturilor și potrivind iscăliturile, am găsit acest zapis al rumânilor, mincinos, adică plăsti, fiindcă numele Dana ce să vede în zapisul ce-l are jupîneasa Dospina, are și pecetea însuși a ei și tot acele nume și în zapisul ce-l arată rumânii, însă fără de pecete, care nume potrivindu-le nu să asemănă, ci au dăosibire.

Așijderea și alt nume, Stroe, ce să vede în zapisul jupînesii, care este și în zapisul rumânilor, potrivîndu-să, să vede și acesta nepotrivit, cum și alt nume iarăși a unui Toader ceauș, care este în zapisul jupînesii cu pecetea lui, să vede și în zapisul rumânilor fără de pecete și potrivîndu-să și aceste nume, să văzu cu mare dăspărțire. Să mai vede iarăși la zapisul jupînesii Dospînii și alt nume al unui Nicu căpitan cu pecetea lui, care nume să vede în zapisul rumânilor fără de pecete, și cercetîndu-să și acest nume, am găsit și acesta, foarte schimbat.

Deci, această carte a rumânilor, să văzu prea rea, prea mincinoasă și cu totul plăsti precum să vede.

Mai arătă și altă carte cu leat 7178 iunie 1, adică dă ani 106, în care să vede că numitu mai sus Dima chiurciubașa i-au slobozit pă ei de rumânie și cu o vie, care și aceasta, asemenea cercetîndu-o să văzu mincinoasă și făcută dinadins, adică plăsti, fiindu-i hirtia noao, iar nu dă ani 106 după cum să vede. Deci, lăpădîndu-să și nepriimîndu-să aceste doao zapise ce au arătat rumânii după cum s-au zis, rele fiind și mincinoase, am cerut lor alte

dovezi, și ne arată o poruncă a mării sale răposatului Grigore vodă Ghica cu leat 7175² noemvrie 24, adică dă ani 109, prin care să poruncește ca Dima i Radu să nu să supere de rumânie fiind slobozi. Arătară și o poruncă a nemților către vorniceii județului ca să dea pe chezășie pă un Gheorghe Drăgoescu să nu treacă Oltul decindea pină cîndu nu să va judeca cu cei ce avea judecată cu dînsul, care și aceste cărți să văzură fără nici un temei, fiindcă nu să coprinde nimica aceștii pricini, nefiind nici sineturi, nu să priimiră la judecată. Am cerut alte dovezi, măcar cu vreo stăpînire, răspunseră că sînt ani 38 de cîndu nu au stăpînit ei <nici>decum, iar un unchiaș anume Iane, zise că în vremea răzmiriții cu neamțul, mergîndu boeriu numitii pîrtții să ceară dijmă de la rumîni, nu i-au dat, ci i-au tras la judecată, dar zice că nu i s-au izbrănit judecata. Care și aceasta să văzu fără nici un temei, întii că este numai o mărturie, și a doao că și mărturia aceasta este atelis.

Deci, după cercetările acestea ce cu amăruntul am făcut, să văzură că rumâni sînt mincinoși, și fără nici o dreptate au făcut această piră asupra jupînesii Dospinii, neavîndu nici o dreptate asupra aceștii moșii Genuneni, care moșie are să o stăpînească numita jupăneasă Dospina de acum înaintea fără nici o supărare, fiindu bună moșia a dumneaei după cărțile ce ne-au arătat și după stăpînirea ce au avut-o pină acum. Iar hotărîrea cea dăsa-vîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 86v. - 87v.

1776, iunie 10.

Meche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

¹ Așa în text.

² Corect: Genuneni.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stan Jitescul și alții (jud. Vlcea) revendică de la popa Ion și Hrizea parte din moșia Urseasca. Judecătorii resping cererea deoarece pîrtții stăpîneau moșia de 47 ani. Se face apel la divanul domnesc care hotărâște cercetare la fața locului, alegîndu-se cu martori părțile fiecăruia.

105

1776

iunie

17

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnîndu-să Stan Jitescul i Mirea Gociul cu ai lor pă hotărîrea dumnealor boerilor judecătorii ot <al> 2<-lea> departament, cu apelație au eșit și înaintea domniei mele la divan, zicîndu cum că popa Ion și cu Hrizea nu sînt moșneni și cum că n-au stăpînit niciodată în hotarul Hurseasca. Pentru care, cerîndu domnia mea de la numiții doi pîrși dovadă înpotriva jălbii Jidescului, cum să sînt moșneni, văzum la mina preotului o carte de hotărnicie a 12 boeri cu leat 7237 iulie 6, de sînt 47 de ani, care dau întru stăpînirea lui Pătru Voiculescul o livele din Ruptură. Și făcîndu cercetare dă acest Voiculescul, cine iaste, cum și livedea aceasta în ce hotar de moșie iaste, însuși pîrșii mărturisiră cum că acest Voiculescu iaste unchiul popii lui Ion, cum și pentru livede ziseră că este în hotaru moșii Urseasca. Așijderea mai arată popa Ion și altă carte asemenea dintru aceiași zi, a 12 boeri hotarnici ce au hotărît moșia Stroești i Urseasca, cum că au ales și partea Voiculescului i a altor moși ai lui ce au avut în Stroești, cu care cărți dovedîndu-să numitul preot că nu este strein sau cumpărător, nici moșnean, ceru a avea înpărțășire și el în moșia Urseasca ce au fost partea unui moș, care moș perîndu și nefînd dovedit cine să trage dintr-însul, au rămas a să stăpîni d-a valma, iar ei caută să o stăpînească numai singuri și pre dînsul să-l înstrăineze. La care cerere, avîndu dreptate ca unul ce este moșnean, am hotărît ca, d-a valma să stăpînească și cu preotul înpreună acea parte a moșului perit, pină să va arăta cine să trage dintr-acel moș, și atunci acela, cu judecată dovedîndu-să pre sine, își va căuta pentru această parte a moșului său, dă va lua-o singur, însă aceasta o zicem, cit va fi stăpînit preotul și mai nainte moșie în Urseasca. La care cerîndu-să dovadă de stăpînire, de vreme ce pîrșii tăgăduescu, zise cum că la fața locului poate a-și dovedi cu mărturie stăpînirea lui, iar la mina Hrizii nu văzum domnia mea nici un fel de carte sau dovadă a să dovedi pă sineși cum că

este și el moșnean, ci din cercetarea ce făcum, să dovedii cumpărătoriu numai cu 19 stinjeni dă la un Tănăsie într-acei hotar al Urseștii. Pentru care, măcar că zapisul nu-l avu de față să-l vedem, dar fiind față moștenitorii acelu vinzător Tănăsie, însuși nu tăgăduiră înpreună cu toți pirișii cum că este cumpărătoarea bună.

Deci, pentru acesta fiindu trebuință a merge în fața locului un boer, ceru pe Vlăduț polcovnic Tetoianul, carele prin știința dumnealor ispravnicilor județului stringindu și pe amin-doao părțile la fața locului, cum și pe alți vecini și înprejurași, să facă cercetare de stăpînirea popii lui Ion, și dovedindu-să cu bună dovadă că au stăpînit precum zice, atunci să-i dea carte de adeverire la mină și să stăpînească și el într-aceia parte a moșneanului perit de-a valma cu numiții piriși precum și partea ce are cu cărțile ce s-au zis mai sus de hotărnicie, ca, pe unde îi scrie semnele acelea, ori în Stroești, ori în Ursești, unde va ajunge și să va găsi acele numite semne care scriu în cărțile de mai sus-zise, pe acolo să fie să stăpînească. Care și această cercetare de aflarea semnelor, tot orînduitul boer să o facă și să dea carte de cercetare în scris.

Așijderea și Hrizii să i să dea și să i să aleagă acei 19 stinjeni, cumpărătoarea în Urseasca, după zapisul ce zise că are, iar altă stăpînire nu are numitul Hrizia mai mult a i să da, dă vreme ce el nu să putu dovedii de moșnean, ci cumpărător numai cu acești 19 stinjeni.

1776, iunie 17.

Preafnănlțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de divan au adus la judecată pe Stan Jidescul, Mirea Pogul Sintea Ciolpan, Trandafir Ursecul ot sud Vilcea, piriși popii lui Ion și Rizii ot Stroești tot dintr-acei județ, <care> cerea să ia de supt stăpînirea lor părțile ce le au în moșiia Urseasca, zicînd că numiții doi piriși nu au stăpînit niciodată într-aceia moșie. Și pentru încredințarea ziselor lor, arătară o carte a mării sale Alecsandru voievod cu leat 7135, adică dă ani 149, în care să vede că un Rizea are parte într-această moșie Urseasca, cumpărată de la un Marin ot Stroești, care carte fiind veche nu este priimită. Mai arătară altă carte cu leat 7237 a 12 boeri hotarnici de ani 47, în care se vede că stăpînește a treia parte aceștii moșii Urseasca, un Albul cu sora lui Petrica și cu toți cetașii lor, altă carte a opt boeri hotarnici cu leat 1737 februarie 11, de ani 39, în care să vede că un Avram Gogul cu ai lui ar fi stăpînind un codru ot Lacul Bogdăi într-această moșie Urseasca și altă carte a ispravnicilor ot sud Vilcea cu leat 1775 noemvrie 29, în care să vede că au și alți moșneni parte de moșie în Urseasca și fiind fugiți dă multă vreme s-au dat partea lor, a acelor fugari, ca să o ție supt paza lor.

Întrebîndu-să și numiții piriși, adică popa Ion i Hrizia, să arate cu ce stăpînescu într-această moșie Urseasca, au arătat o carte de hotărnicie a 12 boeri hotarnici cu leat 7237 avgust 26, de ani 47, în care să vede că dă stăpînirea unei livezi anume Ruptura, acestui popă Ion, într-această moșie Urseasca, fiind mai nainte a lui Pătru Voiculescul, unchiul popii lui Ion, altă hotărnicie a 12 boeri cu leat 7284 aprilie 15 dintr-acei următor an în care să vede că dau popii lui Ion, stinjeni 178 într-această moșie Urseasca. Arată și Rizea altă deosebită hotărnicie tot a acestor boeri cu acel leat și zi, adică 1776 aprilie 15, prin care dau și Rizii stinjeni 69 într-această moșie Urseasca. Mai arătară și o carte a mării tale cu leat 1776 mai 9, care întărește hotărnicia a 12 boeri hotarnici ce s-au făcut acum la acest leat, cum am zis mai sus, și iarăși întrebîndu-se pirișii aceștii cu ce cuvînt cer să ia de supt stăpînirea popii lui Ion și Rizii, partea aceasta ce stăpînescu în moșiia Urseasca, au răspuns că cer să-i scoață, fiindu că niciodată ei nu au stăpînit într-această moșie. Ci acum, boeri 12 hotarnici, făcînd hotărnicia, le-au dat această parte ce niciodată n-au stăpînit, la care fiindcă să cunoscură mințind, de vreme ce să vede la mina pirișilor acestora hotărnicia cea dă ani 47, cum mai sus s-au zis, prin care să dă stăpînire popii lui Ion într-această moșie, care hotărnicie să vede că este făcută cu o lună în urmă hotărnicii ce arată pirișii cum mai sus să vede.

Deci, fiindcă să cunoscără că pira lor <ar> fi mincinoasă, de vreme ce de atunci, adică dă ani 47 să vede că stăpinesc numitul popa Ion i Rizea într-această moșie, am hotărît, după pravilă, ca și de acum innainte să stăpînească popa Ion i Rizea părțile lor ce au într-această moșie Urseasca, după hotărnicii și după luminată cartea mării tale, care pravili poruncesc la cartea 50 a împărașilo-, titlu 1, că: „cel ce stăpînește necontinit ani 10 și 20, adică 20 fiind dă față, aceia ar putea să-i stea împotriva, iar 20 ani nefiind de față, de nu va face nici o piră, să aibă a stăpîni cu bună pace și să nu să scoață dintr-această stăpînire nici într-un chip, fiindu că dă vor face piră asupra lui, accia nu este priimită”. Și mai virtos, fiindu că am luat seama că amăruntu, scrisorilor ce arătară piriții în urma hotărnicii aceia de ani 47 cu care stăpînescu numiții piriți, adică popa Ion i Rizea, de aceia am hotărît ca să stăpînească cu bună pace. Numiții piriși făcură cerere de o carte de blestem asupra vecinilor ca să mărturisească tot adevărul, adică, că <nu> au stăpînit piriții aceștia niciodată. De care, noi nu îndrăznim a hotărî, fiind împotriva pravli lor ce poruncescu ca martorii să nu să silească.

Deci, de vreme ce cartea de blestem să coprînde într-această silă, de aceia și noi nu am priimit cererea lor, mai virtos că popa Ion au dovedit că este nepot lui Pătru Voiculescul, după cum să vede la această hotărnicie dă ani 47. Ci, atît pentru cartea de blestem ce făcură cerere, cit și pentru cercetarea princinii aceștia ce am făcut, rămîne hotărîrea cea desăvirșită a să face de către innălțimea ta.

1776, iunie 8.

Meche Fotino paharnic, Dumitru Cior<anu> stolnic, Costandin biv vel comis, Dumitrache Greceanu, Evdochim biv vel medelnicer.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Anastasia Perieșeanul, mama lui Radu copilul, se rejudecă cu văduva lui Toma vistierul, văr lui Radu, pentru averea moștenită de la unchiul lor Danciul. Judecări anterioare dovediseră că Toma stăpînise tot ce i se lăsase prin testament. Se hotărâște ca Radu să ia din cele rămase numai lucrurile necuprinse în testament. Domnul întărește.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5.
f. 73-74.
Pentru două
pricini asemă-
nătoare, v. doc.
din 9 mai 1776.
Arh. St. Buc.,
Ms. 3, f. 167
- 168 și doc.
(din 3 februarie)
1777.
Arh. St. Buc.,
Ms. 5, f.
270-272
v. (Copiile sub-
dată la
Institutul
de istorie
„N. Iorga”).

106

1776

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod zemli Vlahiscolu.

S-au înfățișat innaintea domnii mele la divan, Anastasia, vechilă fiind Radului copilul sin Mihailu Perieșeanul, cu Anastie Barbulea, vechilul...¹ sora Marii, soșia Tomii biv <al> 3 <lea> vistier, și cit pentru averea Danciului, fiindcă după cercetarea ce am făcut, văzum că bine au căzut la stăpînirea Tomii vistieru, și dă au stăpînit în cit au avut viață pînă la moarte, nu are Anastasia a face nici o piră pentru aceasta, făr' dă numai pentru rămasele Tomii vistieru. Citîndu-să în divan diata lui, văzum că scrie, după ce să va împlini zestrile soșii sale i pomenirile și datorile ce va rămînea să să dea rudelor, care rude, fiindu că nu sint alții, fără numai o soră și acest copil Radul și fiindcă văzum că soru-sa s-au tras din clironomia frăți-său prin scrisoare care să citi la divan cu leat 1775 dichemvrie 18 întru care scrie că, socotîndu-să cu cumnată-sa pentru zestri, pentru pomeniri, și văzîndu că nu să ajung, s-au așăzat și i-au dat toate ale casii. La aceasta are protimisis Anastasia din partea copilului, ca un nepot, dă va vrea a să încărca să răspunză zestrile, pomenirile, datorile și chieltuiala ce va fi făcutu să ia casa Tomii întru a lui stăpînire. Și întrebîndu-să dă întră, dete răspuns la divan cum că, pă cele ce pîn blestem să va dovedi cum că este adevărată lipsă din zestre sau chieltuială la pomeniri i datorii, să va încărca a le răspunde.

Drapt aceia dar, innaintea preasfinții sale părintelui mitropolitului dovedîndi-să toate acestea și împlinîndu-le numita Anastasia, să aibă a lua toată averea casii Tomii vistieru întru stăpînirea ei, lucruri mișcătoare și nemișcătoare.

1776.

Preainnălțate doamne,

Anastasiia, muma Radului copilul sin Mihaiu Periîțeanu, prin jalba ce au pornitu către innălțimea ta din partea Radului copilu, au cerut avutul răposatului Tomii vistier, vâru numitului Radul copilu ce l-au avut lăsat de la moșul său, Danciu logofăt, cu cuvint că au murit aciros și el este văr premare cu mortul, care avut, să stăpînește de alții striini. După care, orînduindu-să de către innălțimea ta la judecată cu mumbașir dumnealui vătafu za divan, s-au dus și dă față innaintea noastră și dăspre partea Marii, soția răposatului Tomii vistieru, vechil fiind Anastasie Barbulea, s-au întrebat ce are a răspunde. Arată o carte cu leat 1759 dichemvrie 2, iscălită dă sfinția sa proin episcopul Rimnicului, chiar Grigorie, i dă răposatul Costandin Dudescu vel vornic, i dă răposatul Costandin Crețulescu vel ban, și dă Ianache sârdaru, în care să văzu că Mihaiu, tatul acestui Radu copilu, au fost fecior Danciuului logofăt. Au avut judecată cu răposatu Toma vistieru, cerîndu de la dînsul cele ce i-au fost lăsat tată-său Danciu logofăt, prin diiată, cu cuvint că el este fecior și Toma nepot de fată, dar judecata, găsindu diiata Danciuului după orînduiala pravillii, o întărește ca să stăpînească Toma toate cele ce i-au lăsat Danciu, pentru că pă Mihaiu îl arată că s-au purtat cum el nu să cade, făcîndu necinste tatîni-său Danciuului și neascultîndu-l la cele ce-l învâța, iar Toma l-au căutat și cu bani pînă la moartea lui. Și iar, nu-l leapadă pă Mihaiu dă toată clironomia părintească, ci-i lasă și lui parte : moșie, vie, casă și altele, prin diiată, în care diiată îi lasă și pe țiganii ce-i avea fugiți, de-i va găsi, încă, pe doi țigani pe anume, și osibit cele ce vor mai rămînea ale lui, afară din ce-i lasă Tomii, să le stăpînească tot Mihaiu.

Mai arată și o carte cu leat 1767 iunie 17 a Mării sale răposatului Alecsandru Ghica voievod în care să coprinde că tot pentru această pricină au eșit și innaintea mării sale și hotărăște măriia sa, să stăpînească cele lăstate prin diiată dă unchi-său Danciu logofăt, cu bună pace, iar pentru alte mărunțișuri de ale casii, cele ce mai cerea Anastasiia cu o foae din partea Radului copilul, zicînd că au rămas la Toma și el tăgăduște, de-l va dovedi cu judecată, să-și caute, care foae, cerîndu-i-să acum dă judecată, nu avu să o arate. Mai arată și o anafora cu leat 1775 aprilie 28 a preasfinții sale părintelui mitropolitului, chir Grigorie, către innălțimea ta, în care să coprinde că cerînd Anastasiia, muma acestui copil, Radu, soția de a doao a lui Mihaiu căpitanu, lipsa zestrilor ei ce i-au prăpădit bărbat-său Mihaiu din avutul Danciuului logofăt, ce au lăsat Tomii, după cercetarea ce au făcut și preasfinția sa, găsește nedreptate la cererea ei. Au mai arătat și o anafora cu leat 1775 mai 13 a dumnealui vel vornicului Nicolae Știrbeiu, i dumnealui biv vel logofătului Nicolae Brîncoveanu, în care arată că nu găsește dreptate a intra Radu copilul în clironomia răposatului Tomii vistierului ce au rămas de la Danciu logofātu.

Deci, noi văzîndu hotărîrea ce o face răposatu Alecsandru vodă Ghica după cum arată mai sus, și dă vreme ce însuși răposatu Toma vistieru scrie în diiată cum că, după ce va eși lipsa zestrilor soții sale și pomenirile, și ce va prisosi să să dea clironomilor, zicem și noi simfonos, după hotărîrea răposatului Alecsandru vodă Ghica, ca Radu, fecioru lui Mihaiu, nepotul Danciuului, are să ceară lucrurile moșului său Danciu ce au rămas afară din diiata acestui Danciu, de care am și zis să cerceteze după foaia ce au arătat la judecata mării sale răposatului Alecsandru vodă, și dovedîndu-le, să le ia supt stăpînire ca un clironom ce este moși-său, Danciuului. Iar lucrurile Tomii vistierului, care au rămas afară din diiata lui, are să le clironomisească Zmăragda, sora Tomii vistieru, care lucruri le-au și luat, și s-au izbrănit după cum să vede și cartea dă izbrănire de la leat 1775 dichemvrie 18, întărită și dă preasfinția sa părintele mitropolitu. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face de către innălțirea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 194-195.

1766, iunie 1.

Meche paharnic, Dumitru Cior<anu>, Costandin biv vel comis, Alexandru Greceanu, Evdochim medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

Carte domnească prin care se hotărăște ca preoții din eparhia mitropolitului să plătească, drept plocon arhieresc, în loc de taleri doi, taleri trei, așa cum plătesc preoții din celelalte două eparhii ale țării.

107

1776
iunie
18

Davat gospodstvo mi. De vreme ce dupe mila și hotărîrea ce am făcut domnia mea cu toată ceata preoților, de a fi nedajnici, altă supărare și cheltuială la minic nu au făr' de numai mila cea orînduită la cutie i la școale și obicinuitul plocon arhieresc. Pentru care plocon, făcînd domnia mea cercetare, ne înștiințăm cum că toți cei din amîndouă eparhiile iubitorilor de Dumnezeu episcopi, atît al Rîmnîcului, cît și al Buzăului, dau de tot numele cite taleri trei și să urmează acest obicei făr' de nici o pricină cu mulțumirea preoților, iar numai cei din eparhia preasfinții sale părintelui mitropolit dau cite taleri doi.

Care la aceasta pîrîndu-ni-să a fi cu nedreptate, fiindcă dupe cum este cunoscut de toți și cheltuielile i trebuințele arhierelui mitropolit sînt mai grele și osteneala i truda la trebile ce rînduim domnia mea pentru îndreptarea norodului este mai multă, am hotărît domnia mea ca, dupe cum preoții din eparhia episcopilor urmează de dă, asemenea și preoții din eparhia Mitropoliei să dea de nume po taleri trei.

Pentru care, dăm această carte de volnicie preasfinții sale, întărită cu domneasca noastră pecete. I i saam rezech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 1,
f. 142.

1776, iunie 18.

Veliții boieri arată prin anafora că moșnenii din satul Slobozia (jud. Vlaşca) s-au judecat la divan cu postelnicul Mihalache Uescul care le-ar fi împresurat moșia din Găligani. Pîrîtul aducînd zapise, divanul îi recunoaște dreptul de a stăpîni moșia. Nemulțumiții pîrîși făcînd apel la domn, se dovedește și cu blestem nedreptatea lor.

108

1776
iunie
18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnindu-să Florea cu cetașii lui, iarăși au eșit înaintea domniei mele cu Mihalache postelnic Uescul, aducîndu și cîțiva martori ce au avut, cărora făcîndu-li-să cercetare, ce știință au, nici un fel de temeiu nu avură, iar la mîna Uescului văzum și pentru acest prisos, zapise i scrisori. Dar pentru ca să eșim din toată bănuiala, l-am rînduit de au priimit altă cercetare am poruncit la dumnealor ispravnici de au făcut în fața locului și pentru stăpînire, cum s-au aflat. Și toate aceste cercetări cît trebuie făcînd, și multe dovezi cercînd, nici un fel dă dreptate nu putum afla numiților pîrîși, fiindu cererea lor numai cu gura făr' de nici un fel dă scrisoare sau dovadă dă temeiu, cum că au și ei moșie într-acele hotar. Care și scrisoare bună și dovadă dă ar avea, iarăși după nestăpînirea care în 60 de ani n-au stăpînit, nici și-au căutat vreodată, pe cum însuși nu putură tăgădui, dreptate nu ar avea.

Ci, hotărîm, Mihalache postelnic Uescul să stăpînească toată moșia aceasta ca o dreaptă a sa, și pentru bună întemeiere a dreptății și a stăpînirii lui, i-am întărit și noi cartea aceasta cu domneasca a noastră pecete. I i saam rezech gospodstvo mi.

1776, iunie 18.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de copii de divan au adus la judecată pe postelnicul Mihalache Uescul, care era pîrîș asupra Florii i Stanciu, i Voico i Preda și Neculii de la satul Slobozia sud Vlaşca, zicîndu că la luna trecută a lui iunie 18 leat 1775, avîndu judecată cu dînsii la luminatu <divan> al mării tale pentru moșia Gîlteni, tot din sud Vlaşca, făcîndu-să numiții pîrîși moșneni, zicînd că avîndu și ei moșie în Găligani, li s-ar fi împresurat de numitul Uescu, și numitu Uescu, atunci la judecata ce au avut înaintea

mării tale cu numiții pîrîți, după pîra ce făcea ei, neavîndu toate zapisele de față, ci numai dintr-insele, adică pî stînjeni 1380, măriia ta ai orînduit pe dumnealui sîrdaru Iordache Colfescu, ispravnicu Vlășcii i pî dumnealui Ioniță Bălăceanul biv vel șătrar, hotarnici drept 12 boeri, ca să le hotărască acea moșie și dupe acele zapise să-i dea partea, iar prisosul să-l dea pîrîților. Carei, după porunca înnălțimii tale, dupe obicei mergîndu în fața locului și sfîrînd moșia pî trei locuri, au ales stînjeni 2620 și după scrisorile Uescului ce au avut atunci, întîi i-au ales parte stînjeni 1380, dar în urmă mai găsîndu numitu Uescu alte zapise și hrisoave vechi tot pentru această moșie, au venit și iarăși dînd jalbă înnălțimii tale cum că au găsit și acele scrisori, li s-au poruncit numiților boeri hotarnici ca să le cerceteze, și fiind adevărate, să-i dea moșie și pe acele zapise și hrisoave.

Și cercetîndu-le dumnealor numiții boeri, au dovedit un zăpis al Murgii ot Găligani cu leat 7169 dichemvrie 16, dat la mîna lui Alece logofătu, strămoșu numitului Uescu, întru care scrie că au vîndut partea lui dă moșie din Găligani stînjeni 250, care zăpis să vede numit și într-un hrisov al mării sale răposatului Radului vodă Leon ot leat 7171¹, și iar au mai arătat un zăpis al lui Costandin comis cu leat 1195¹ martie 12, dat la mîna lui Tudosie logofătu, în care zice că fiîndu-i nevoie dă niște bani, au mers la Tudosie logofătu dă i-au făcut bine și i-au dat bani. Și pentru acei bani i-au pus partea lui dă moșie din Găligani, pînă la Sfeti Gheorghe dă nu-i va da banii să-i fie moșia stătătoare, dar cîți bani, nu arată într-acei zăpis, iar în hrisovul răposatului Ștefan vodă Cantacuzino ot leat 7222 iulie 22, zice așa : „să aibă Rizea logofătu sin Alece logofăt a stăpîni toată partea de moșie ce au avut Costandin comis Vîrzarîul în hotaru Găliganul sud Vlașca, care moșie este tot într-un hotar cu ceilaltă moșie ce mai are Rizea logofătu, dar în urmă zice că au fost mai vîndut Costandin comis cu frate-său Gligore postelnicel, lui Tudosie logofăt Olănescul, unchiul lui Rizii cu zăpis za taleri 280 acea parte dă moșie. Și luînd Costandin comis, soție pe Alecsandra, sora Rizii logofătu, au fost răscumpărat Costandin comis această parte dă moșie cu bani din zestrile ei de la Tudosie logofătu, care într-acei hrisov arată numai banii care au răscumpărat Tudosie logofătu, unchiul Rizii de la Costandin comis, iar cîți stînjeni, sau cite cîți bani stînjenu, nu arată.

Și socotînd numiții boeri hotarnici dupe alte zapise și scrisori ce să numesc de vînzarea stînjenilor dă moșie ce să vindea pî acea vreme, fac socoteală taleri 280 stînjeni cite bani 30, fac stînjeni 1120. Și după trăsura ce au făcut dumnealor și dupe acest tacmin ce fac pentru acești bani pe stînjeni 1120, stînjenu cite bani 30, <au> mai scos lipsă moșie Uescului stînjeni 130.

Deci, noi după pîrunca înnălțimii tale căutînd atît zapisele cele din urmă ale Uescului, cum și hrisoavele, să văzură că sint bune și temeinice. Dar fiîndcă într-acei hrisov al răposatului Ștefan vodă Cant<acuzino> hu arată stînjenii, ci numai bani, taleri 280 care s-au luat acea parte dă moșie pentru lipsa zestreilor și dumnealor hotarnicii fac tacmin după cum să vindea pî acea vreme și după cum au găsit într-acele zapise cite bani 30, socotîndu pî stînjeni 1220, noi știm că într-acei vreme să vindea pî acea parte dă loc stînjenu cite 8 parale, alteori cite 10 și alteori și cite 12 parale. Și socotînd noi și cite parale 12, să face stînjeni 990 pî acei bani și cu stînjeni 250 ce au cumpărat Alece logofătu, strămoșul Uescului de la Murgea, i cu 1380 stînjeni pî carii s-au judecat cu zapise înaintea mării tale, fac peste tot stînjeni 2620, care să cunoaște că acesta este dovedit că moșia s-au tras cu stînjenu dupe acea vreme.

Am întreat și pî numiții pîrîți dă au niscareva scrisori sau zapise împotriva hrisoavelor și zapiselor Uescului, și nu avură, fără decît cerea stăpînire cu gura zicînd că au mărturii oameni de cite 100 dă ani, la care zise ale lor nu avură nici un temeu dă dreptate. I-am întreat dă au stăpînit vreodată dă atunci pînă acum, ziseră că moșii și pîrîntii lor au stăpînit, dar dă la 60 dă ani și mai bine n-au stăpînit, că au fost strămutați într-acei

pământ. Înotriva cărora răspunse și Mihalache postelnicele Uescul, că moșii și părinții lor au murit tot acolo într-acele județe și n-au stăpinitu niciodată, după cum pă larg să adeverează din scrisorile stăpînirii Uescului, în care arată că este stăpînire dă 900¹ dă ani și mai bine.

După aceia, găsim cu cale, după vechea stăpînire și după dresurile dă scrisori ce să văzură la mîna Uescului, că au stăpînit neamul Uescului, cum și Mihalache Uescul pînă acum această moșie, să o stăpînească și de acum innainte cu bună pace de către numiții piriși. Iar cea dăsvîrșită hotărîre rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 79-80.

1776, mai 4.

D<umitrașco> Racovișă, Nicolae Dudescu vornic, Radu Văcărescu dvornic,
Pană Filipescu logofăt.

¹Așa în text.

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că mănăstirea Văcărești reclamă satul ei, Vadul-Șăicii (jud. Ialomița), care i-a fost „impresurat” de mănăstirea Sărindar și de paharnicul Dedulescu. Cercetînd hotărnicile anterioare, nu poate stabili dreptul de stăpînire. Domnul hotărâște să se mai facă și alte cercetări pentru a se stabili acest drept.

109

1776
Iunie
18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Preasfinția ta părinte mitropolit, din cele mai jos scrise, vedem cercetarea făcută numai pã a căruia moșie cade acel sat Vadul Șăicii, iar nu pentru și stăpînire.. Care fiind trebuintă mai virtos, aceia să o facă preasfinția ta, tot într-această anafora dădăsupt să ne înștiințezi dă cercetare cum afli stăpînirea, ca să vedem și să hotărîm.

1776, iunie 18.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta cuviosul arhimandrit chir Ghermano igumenu mănăstirii Văcăreștii, că avîndu mănăstirea un sat ce să numește Vadul-Șăicii în sud Ialomiță cu stăpînire de mulți ani, fiind ales și hotărît drept al mănăstirii, acum s-ar impresura de către mănăstirea Sărindar i de către dumnealui paharnicu Nicolache Dodulescu, și ni să poruncește de către măriia ta fiindu amîndoao părțile, să cercetăm întii cărțile igumenului văcăreșteanu și mărturiile ce zice că are, și cercetarea ce vine, ce s-au făcut prin blestem, și deosebit să întrebăm și pe ceilaltă parte cu ce cuvînt cere să stăpînească acel sat și cu anafora să înștiințăm pe măriia ta.

Deci, arătăm mării tale că acest fel a<m> urmat: întii am citit scrisorile mănăstirii Văcăreștii și văzum că are Văcăreștii moșie în sud Ialomiță de danie i de cumpărat de la boerii Cantacuzeni i de la boerii Filipești, ce să numea Bărteștii, dar cîți stînjeni sint, nu putem pricepe nefiind hotărnicie, nici pomeînd toate zapisele, stînjeni anume, numai, atît șocotim la partea Cantacozinenilor, 5 zapise, adică cinci frați. Și zice întru un zăpis al lui Iordache Cantacozino vel paharnic cu leat 1754 iulie, că au vîndut partea sa de moșie din Bărteștii stînjeni 500 la mănăstirea Văcărești și cu aceasta șocotim pã părere, făr de a nu vedea în scris incredințare adevărată, că poate și celelalte părți <ce> are cartea Cantacozinenilor vor fi tot cite 500 stînjeni partea, care să fac 2500. Vedem și într-alt zăpis al lui Pantazi biv vel medelnicer cu leat 7241 mai 29, ce să trage din neamul stolnicului Mateiu Filipescu, cu care și-au închinat partea sa din Bărtești, danie la mănăstirea Văcăreștii și zice că moșia Bertești au fost toată împărțită pe din doao, jumătate s-au stăpînit de către boerii Cantacozinești și jumătate de către boerii Filipești și fiindu că la Cantacozinești, după mai sus-numitu zăpis, văzum stînjeni 2500 în cinci părți, putem zice și dintr-acest zăpis al neamului Filipeștilor că este <de> 2500 stînjeni <ce> au avut și Filipeștii

117

și să fac 5000 stinjeni peste tot în Bertești, care acum să află supt stăpînirea mănăstirii Văcărești, măcar că la aceasta nu putem pune temeiul. Ci, să arătăm mării tale dupe pricepere, nefiind altă luminare, să cunoaștem adevărul, suma stinjenilor ciți sint, văzum și acea mărturisire de care pomenește cu leat 1757 iunie 12 și este întărită și cu iscălitura dumnealui visțier Racoviță, fiind pe acea vreme vel logofăt, întru care scrie că cu carte dă blestem mulți megiași de acolo bătrîni au adevărat semnele și hotarale moșii aceștia Bărteștii pe unde au călcat și cum s-au stăpînit din vechime, aflîndu-să atuncea înpresurată de către dumnealui paharnicu Nicolae Dedulescu, în care semne ce au arătat ar intra și acest sat, Vadul Șăicii, adică în stăpînirea mănăstirii Văcăreștii.

Văzum și o adeverînță a fratelui Amidis, chir Paisie, că fiind acolo în județ, acum ar fi cercetat prin oameni să adevereze pentru satu Vadul Șăicii pe ce moșie cade, și ei totî ar fi adevărat că pă moșiia Bărteștii-Văcărești. Cercetat-am și pe cealaltă parte, să vedem cu ce cere stăpînirea acestui sat Vadu-Șăicii și ne scoase cuviosul arhimandrit sărîndărean 2 zapise și o hotărnicie, pe care citîndu-le, văzum că are mănăstirea Sărîndar moșie ce să numește Giormăneștii și pomenește într-aceia hotărnicie că această moșie Giormăneștii au fost 3 părți, 2 părți le-au fost stăpînit un Radu comis, deci care zice dumnealui paharnicu Nicolae Dedulescu că s-ar trage, și o parte megiașii de acolo, din care să trage cu stăpînirea mănăstirea Sărîndar.

Întrebăm și pe dumnealui Nicolae Dedulescu să ne arate scrisori de partea sa din Giormănești, dumnealui ne arată niște scrisoave¹ tot de Giormănești cu mult mai vechi decît acea hotărnicie, zicînd că altele ce le-a avut mai noaă, din pricina aceștii trecute răzmirițe, le-ar fi răpus.

Deci, noi dupe această cercetare ce făcum, nu putem pricepe, nici găsim scris anume satu Vadul-Șăicii, de care este pricina, pe ce moșie cade, ~~fără de~~ numai acea mărturisire ce o are mănăstirea Văcăreștii dupe coprinderea semnilor. Ci, dă este așa, sau dă nu, noi nu putem ști, nevăzînd în scris anume nici la o parte nici la alta, vedem și pe cealaltă parte Sărîndar i dumnealui Nicolae Dedulescu, cu gura zicînd că satu Vadu-Șăicii cade pe Giormănești, iar nu pă Bărtești.

Ci, pentru mai descurcat lucru, să vede la hotărnicia Giormăneștilor că să numește stinjeni 1200 în trăsura dăspre baltă unde cade satul Vadu-Șăicii, ci acolo, cînd să fie să să cerceteze dă ajunge acești stinjeni pînă în numitu satu Vadu-Șăicii, sau dă nu, dă vreme ce nu să crede de către dumnealui Nicolae Dedulescu i de către mănăstirea Sărîndar mărturisania, ce o are mănăstirea Văcăreștii. Ci, dă aceasta înștiințăm pe măriia ta și anii mării tale de la Domnu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 83-84.

1776, iunie 17.

Al mării tale către Dumnezeu fierbinte rugător și smerit părinte sufletesc.
Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Pentru: scrisori.

110

1766
iunie
18

Mitropolitul țării arată prin anafora că a cercetat pricina Ancuței stolniceasa și a Mariei Cojască, vara ei, care reclamă ca protimitare că, fără știrea lor, a fost vindută moșia Cojești, polcovicului Costandin Caramalău. Domnul hotărăște să se cerceteze după pravilă dacă mai sint și alte rude mai apropiate.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Preasfinția ta părinte mitropolit, în mărturia ce ne-o trimiți în scris de la stolniceasa Ancuța, văzum scriînd pentru știința Mariei Cojascăi, cum că nici făcea trebuință atunci la vînzarea aceștii moșii ca să știe, fiind alte rude mai de aproape. Aceasta dar, este mai de trebuință a cerceta preasfinția ta dă i s-au căzut Mariei Cojascăi atunci a ști și dă au avut protimisis, fiind alte rude mai de aproape. Și cum vei afla preasfinția ta dupe

pravilă cu cale la această cerere ce o face ia acum, tot într-această anafora să avem înștiințare.

1776, iunie 18.

Preainnălțate doamne,

Dupe porunca mării tale ce ni să poruncește prin luminat pitac ca să dea jurământ pentru pricina moșiei Cojeștii, stinjeni 300, care au fost ai dumnealui polcovnicului Costandin Caramalău ce-au murit și au cumpărat-o dumnealui biv vel agă Scarlat Greci<anu>, Ancuța, sora cumnatului Caramanlăul, de sine, i dă Maria vară-sa, precum că n-au știut de vinzarea numitii moșii.

Deci, arătăm mării tale că am trimis la dumneaei Ancuța pe cuviosul arhimandrit sărindăreanu, Dorothei, și înaintea cuviosii sale și altora, au dat mărturisanie cu sufletu său, în scris, știința ei cum să va vedea și de către măriia ta, iar jurământ cu mîna pe sfînta evangheliie să o punem să facă, n-am pus-o, numai, dupe cum în scris, dete în frica lui Dumnezeu mărturisanie, față fiind și alții striini. Facem știre mării tale, și anii mării tale de la Domnu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 84v.-85.
Vezi și doc. nr.
51 din 28
aprilie 1776.

1776, iunie 1.

Al mării tale rugător către Dumnezeu fierbinte și smerit părinte sufletesc, Grigorie al Ungrovlahiei.

Ispravnicul Nicolae Obedeanu serdarul arată prin anafora că Radu Pazarghideanul reclamă pe logofătul Costantin care nu i-ar fi dat talerii încredințați acestuia de Dumitrache Saigiu Domnul întărește constatarea făcută la cercetare, dînd și drept de apel la divan.

111

1776
iunie
19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim domnia mea, sârdar Nicolae Obedene, după hotărîrea ce ai făcutu, să apuci să faci și împlinire de bani, sau dă nu să va odihni vreo parte, avînd a face apelație, va veni și la divan.

1776, iunie 19.

Preainnălțate doamne,

Radul Pazarghideanul au tras înaintea noastră pe Costandin logofețelu, zicîndu Radul, că nefiind¹ orînduiți amîndoi de dumnealui, dă Dumitrache samdagiu, pentru cumpărarea dă oi, adică el să dea bani și să tocmească și Costandin să scrie dă unde, ce oi ia și cu ce preț, cum au și urmat amîndoi pînă la un loc, unde înbrăcîndu-să banii ce le dedese întii, au întors pe Costandin logofețelu la dumnealui Dumitrache Saigiu de i-au mai dat taleri 500, din care bani, Costandin i-au dat lipsă taleri 195,90 și-i cerea acum acești bani Radu, de la dînsul, ca să-i înlînească porunca stăpîni-său.

Întrebîndu-să și Costandin logofețelu de luarea banilor, taleri 500, că i-au dat dumnealui Dumitrache Saigiu să-i dea în mîna Radului, n-au tăgăduit, numai au zis că după ce s-au întîlnit amîndoi fiind banii tot la dînsu zile ...² și s-au furat din dăsagi o pungă cu acei taleri 195, bani 90 și are prepus pã Ion ciobanu care au lipsit atuncea la furarea banilor și găsea pricină Radului Pazarghideanul, fiind priimit ciobanu dă dînsul. Asupra căriia pricinii au răspuns Radul, cum că ciobanu l-au avut prin chezașia lui Ilie circiumaru de la Greci. Aducîndu-să și Ilie circiumaru ca să dea seama ciobanului, fiindu că au fost chezaș pã el, și tăgăduind el că n-au fost chiezaș, Radul Pazarghideanu au adus înaintea noastră pã Dima circiumaru de la ...² cum că au fost dă față la tocmeala ciobanului și au mărturisit că cu urechile lui au auzit că Ilie circiumariu să face chezaș pã el.

Deci, dă vreme ce Costandin logofetelu n-au urmat după porunca stăpîni-său ca să-i fie dat toți banii în mina Radului și de la el au perit acei taleri 195,90, rămîne el să plătească și el să apuce pe Ilie circumariu ca pe un chezaș, ca, ori să dea pe hoț, sau să-i plătească și el, lui. Părerea noastră într-acest chip este, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la înălțimea ta.

1776, iunie.

Nicolae Obedeanu sârdar.

¹ Corect : fiind.

² Loc alb.

112

1776

iunie

19

Velîții boieri arată prin anafora că Stan cazangiu din București cumpără de la fiica popii Lazăr o casă pe care mama ei, recăsătorită, o zălogise lui Panait Dimitriu. Divanul aprobă hotărîrea departamentului al 2-lea care arată că, după Bazilicale, soția recăsătorită nu are dreptul să zălogească casa primului soț. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Această pricină, după jalba ce au mai dat Panait, înfățișîndu-să și la divan înaintea domnii mele, s-au întrebat Panait ce mai are a răspunde, și au răspuns tot cele ce s-au cercetat, cu care nici o dreptate nu are, pentru că cercetarea este făcută bine și urmată dreptății și pravililor, cu care să dovedește că această casă ce au cumpărat-o Stan nu au fost volnică preoteasa Ecaterina să o zălogească și rău-au jălojit-o la Panait. Iar Lambrina au fost volnică să o vinză și bine au vîndut-o lui Stan, căruia întărim și domniia mea stăpînire de către Panaitu.

1776, iunie 19.

Preainnălțate doamne,

Cu apelație de la <al> 2<-lea> departament, orînduîndu-să de măriia ta la noi Stan cazangiu de aici din București, îl aduse dumnealui vătăfu za aprozi, de față cu Panait Dimitriu înaintea noastră și citînd cartea de judecată a departamentului văzum că serie că o casă ce ar fi fost zălogită la Panait drept taleri 200 au fost cumpărat-o Stan în taleri 400, care casă, după pravilă o dă judecata lui Panait zălogașu și pe Stan cazangiu îl dăpărtează să-și ia banii de unde i-au dat, făcîndu-i cumpărătoarea rea, pentru că nu are zapisele vechi ale casii (fiind la Panait zălog) și pentru căci o foae de zestre cu care s-au vîndut casa nu are pecete și mărturii. Care, toată această judecată, cit pentru aceste pricini iaste făcută, atîta numai că, preçum au cercetat pentru cumpărătoare de au făcut-o rea, nu au cercetat de sînt bine și temeiurile care fac cumpărătoarea rea, cum ar fi întii datorii lui Panait, dă este bună. Al doilea, de au avut putere și stăpînire asupra aceștii case cel ce au zălogit, și a treia, zapisele ce le are Panait zălog de sînt ale aceștii case, care pricini cercetîndu-le noi acum cu denadinsul, le găsim schimbate de coprînderea judecătii. Am cerut întii de la Panait zălogul de la zălogire cu leat 1762, în care serie cum că preoteasa Ecaterina, la trebuința ei, s-au împrumutat la Panait de taleri 200, puîndu-i zălog doaa perechi de case cu pivnițe, cu zapisele cele vechi și cu soroc, la care soroc de nu-i va da banii, să-i fie zălogul stătător, însă zălogul fără dă pecete. Am întrebat pã Panait unde este preoteasa Ecaterina și zise că au fugit de mult dă aici. I-am cerut să aducă vreo mărturie din cele iscălite în zălog, ca să arate ce știu dă acești bani, și zise că nu să află nimini din mărturii, nici logofătă care au scris. L-am întrebat iarăși la sorocul zălogului, cum dă nu au pornit judecată ca să-și fi luat sau zălogul, sau bañii, sau măcar după soroc într-atîțea ani trecuți, de la leat 1762, cum dă nu și-au căutat, sau dă și-au căutat, să ne arate

vreo carte de judecată, și nu avu să arate. L-am mai întrebat ceilaltă casă unde iaste, că în zăpis are doao case zălojite și la măidan este numai una, zise că ceilaltă s-au fărîmat, s-au prăpădit.

Am citit și zapisele cele zălojite și văzum doao zapise, unul cu leat 7235 ce vinde Necula cojocarul la căpitanu Ion za seimeni, o casă în taleri 50 și altul cu leat 7245 ce vinde Constăndin biv vel căpitan la Manole cojocarul, tatul Catrinii, o casă în taleri 80.

Deci, din toate răspunsurile lui Panait, atîta înțeleses, că cere de la datornicul fugit datorie fără mărturii, necăutată în 14 ani, avîndu zălog doao case, din care una cea ce s-au prăpădit și nu este de față și al doilea aceasta ce are pricină. Am întrebat și pe Stan cazangiu cu ce își diefensește cumpărătoarea, și ne arată întii zăpisu vînzării cu leat 1774, în care să vede iscălită vînzătoare, Lambrina, fata popii Lazăr, și mărturii vecini și igumenu mănăstirii Radului Vodă, fiind casa pe loc mănăstiresc. L-am întrebat cum dă nu au luat zapisele vechi ale casii cîndu au cumpărat, după obiceiul, și zise că le-au cerut și i-ar fi zis și vînzătoare și vecinii că această casă nu are zapise vechi, pentru că ar fi făcută din temeiul de popa Lazăr tatul aceștii vînzătoare și nu au eșit la altă mină decît după moartea popii Lazăr la fii-sa Lambrina, clironomie, și Ecaterina, preoteasa popii Lazăr, în vreme ce s-au măritat fii-sa Lambrina, au înzestrat-o prin foae de zestre cu această casă, care foae i-au dat-o lui Lambrina împreună cu zăpisu. I-am cerut mărturie ca să dovedească cum că această casă este făcută dă popa Lazăr, tatul Lambrinii, și au adus trei mărturii oameni de credință mahalagii vechi, anume Anghelache stolnic, Iacov armeanu și Petre mătăsaru, unde fiind de față și preasființia sa părintele mitropolitu și iubitoriul dă Dumnezeu episcopul Buzăului le-au dat blestem să mărturisească adevăru ce știu pentru această pricină, și așa, că o gură, au mărturisit cum că știu și au văzut că această casă este făcută din temeiul de popa Lazăr, carele au avut soție pă preoteasa Ecaterina și fii pe Lambrina și încă un copil, dar lingă casa aceasta au avut și preoteasa Ecaterina case vechi ale ei de la tată-său Manole cojocarul, care acelea au fost de cumpărătoare, iar aceasta nu au intrat în altă mină cu vînzarea, după ce s-au făcut de popa Lazăr. Și preoteasa Ecaterina măritîndu-să după al doile bărbat, cu acela au auzit și ei că ar fi făcut datorie și zălojiri și casele preotesii în vremea răzmiriții s-au fărîmat, iar aceasta, avînd-o Lambrina clironomie după tată-său și dată prin foae de zestre și de la mumă-sa, au vindut-o lui Stan, precum să vede.

Deci, cu zisele mărturiilor, să dovedi că Lambrina lucru ei au vindut, pe care au avut puterea și stăpînirea, și bine au vindut, nu să vatămă nimic, căci foaia de zestre este fără dă mărturii, că nu este obiceiul a să face foile de zestre cu mărturii. Și mai virtos, că Lambrina în vreme ce are această casă dă clironomie de la tată-său, rămîne foaia de zestre de la mumă-sa numai pentru o adevărînță la mîna ei și Stan cazangiu bine au cumpărat, că au făcut toate cite au trebuit să facă un cumpărător și nu să vatămă, căci n-au luat zapise vechi, că și din mărturii să dovedește casa că n-au avut zapise vechi și nici în zapisele ce are Panait nu este vreun zăpis ca să fi cumpărat popa Lazăr această casă de la cinevași. Iar Panait, lăsăm că nu a urmat ca un împrumutător datorii lui, să fi căutat într-atîtea ani, fiind la mijloc și răzmiriță și s-au prăpădit și alte temeiuri, necum acest fel dă case, dar zălojirea aceștii case este rea, pentru că este făcută de popa Lazăr, căruia rămîindu-i copii și preoteasa măritîndu-să după al doilea bărbat, să oprește cu totu dă pravile a zăloji lucruri dă ale bărbatului dintii, precum zice la tomul al patrulea a celor înpărătești, cartea 37, titlu 12, de atacsis poruncește ca să epitropofsească mumele pă fii. Iar dă să vor împreuna cu al doilea nuntă, îndată să să scoață din epitropie sau dă supt scrisoare toate la cele ce va lăsa a purta grijă după această pravilă, muma contenește de a fi epitropă fiilor și așijderea rămîne striină de orice apucare a părinteștii clironomii a fii-său, și iarăși la tomul al patrulea, cartea 25, titlu 4, nimeni nu supune lucru decît cela ce are puterea.

Deci dar, nici slugă, nici chivernisitor, nici procoratul nu poate nevrînd și nefiind stăpînu să zălojască lucru, căci rămîne, dar Panait să aibă zălogul bun, casele preotesii

Ecaterinii, că al ei lucru au fost volnică și a vinde și a zălogi. Ci, să caute sau casele acelea, sau pe datornic să-și ia banii, iar cu casa aceasta ce au cumpărat-o Stan, treabă nu are, că și pricina și pravila îl dăpărtează.

Noi printr-această plecată anafora arătăm către înălțimea ta cercetarea ce cu dinadinsu Arb. St. Buc., am făcut, dar fiindcă este carte de judecată a departamentului, la mijloc, rămîne a se face Ms. nr. 5, f. 81v.-83. hotărîre de către înălțimea ta.

1776, iunie 10.

D<umitrașco> Racoviță, Badea Știrb<ei> vel vornic, Ioan Iulianu vel logofăt, Ianache Văcărescu vel vistier.

113

1776

iunie

20

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion Traistă și alți rumâni din Birsești (jud. Argeș) revendică de la feciorii lui Preda Uescul moșia Birsești. Se respinge cererea găsindu-se false dovezile reclamanților. Domnul întărește orînduind cercetarea și pedepsirea falsificatorilor.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Înfățișîndu-să și înaintea domnii mele la divan dă am cercetat pricina, găsim judecata dumnealor boerilor bună și ca o dreaptă o întărim dă a stăpîni Ueștii moșia cu bună pace. Iar pentru vina ce au pîrși, dă au făcut carte domnească plasti, care și înșine domnia mea o văzum și o cunoscum dă mincinoasă, fiindcă ei tot tăgăduesc, avem a face cercetare ca să dovedim pe cel vinovat dintr-înșii ca să-și ia pedeapsa.

1776, iunie 20.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale dumnealui vătafu za divan au adus la judecată pe Ion Traistă i pă Ștefan Lupul i Enache Lăngescul i Ștefan din deal, vechili și celorlalți săteni de la satul Birsești sud Argeș, pîrși asupra postelnicului Mihalache Uescul i brat ego Bănică, feciorii Predii Uescul, cerînd moșia Birseștii zicînd că este a lor și ca să-și adevereze acea faptă a lor, au arătat o copie fără mărturii după un hrisov al răposatului Radu Leon voievod scris ot leat 7177, adică dă ani 107, în care să vede că oamenii din Birsești s-ar fi răscumpărat împreună cu moșia aceasta Birseștii. Au arătat și altă copie, iar fără mărturii după o carte a răposatului Ducăi vodă cu leat 7186, adică dă ani 98, în care să vede că era datori galbeni 58 la un Hrizea vistieriu, pentru care galbeni ținea moșia aceasta și cum că au plătit galbenii aceștia și și-au luat moșia înapoi. Au arătat și o carte a răposatului Costandin vodă Mavrocordat cu leat 1762 ghenarie 22, cu iscălitură și cu pecete domnească, în care să vede că dă stăpînire moșia acestor rumâni. Dar cercetînd scrisorile acestea dă sint adevărate, care doao cărți ce le-au arătat sint copii dupe a Radului vodă i a Ducăi vodă, nu s-au priimit, fiindcă trebuia să aducă cele adevărate, iar nu copii fără de mărturii și nedovedite. Iar cartea mării sale răposatului Costandin vodă cercetîndu-o și înfățișîndu-o cu alte iscălituri și peceți ale mării sale Costandin vodă, s-au găsit ficleană și mincinoasă adică plasti, nefiind nici iscălitura, nici pecetea răposat numitului domn, ci sint ficlene, cit și protocoalea acelui <al> 2<-lea> logofăt ce au fost pă acea vreme, fiindcă dumnealui medelniceru Dumitrache au stătut pă acea vreme, <al> 2<-lea> logofăt. S-au întrebat și dumnealui, atît dă protocoalea dumisale, cit și dă iscălitura și pecetea răposatului domn; au arătat și dumnealui că sint toate ficlene și mincinoase. Măcar că, precum am zis mai sus s-au văzut toate ficlene și mincinoase, trebuia să nu-i priimim acești fel dă pîrși la judecată și nici ascultare să nu le dăm, încă să-i vinovățim la vina plastografii, cu toate acestea, am cerut la numiții pîrși Uești, să arate cu ce stăpînește această moșie <?> Care, ne arată o carte cu leat 7177 iulie 20, adică dă ani 107, în care să vede că un Nicolae postelnic i un Radu postelnic, frate-său, feciorii lui Ivașco medelnicer Ceparu, au

vindut la Hrizea vistieru jumătate moșia din Birsești, partea lor împreună cu rumânii. Au arătat și altă carte cu leat 7189 septemvrie 15, adică dă ani 95, în care să vede că o jupîneasă Neacșa a Badii paharnic Vlădescul au vindut și ceialtă jumătate de sat, iarăși partea lor, moșia cu rumânii. Mai arată și altă carte a răposatului Anthim mitropolitu și a veliților boeri cu leat 7223, adică dă ani 61, în care să vede că s-au judecat cu o călugăriță Filotheia, nora lui Ivașco medelnicer Ceparu, adică nora numitului mai sus-vînzător, cu Radu vornic za Tîrgoviște, fecioru Hrizii vistieru, adică cumpărător pentru satu Birseștii, dindu judecata stăpînire la acest Radu vornic. Arată și un hrisov al răposatului mării sale Grigorie vodă Ghica, cu leat 7256, adică de ani 28, în care să vede că rumânii ot Birseștii, s-au judecat cu Preda Uescul, tatăl pîrîților, și s-au dat stăpînire Ueștilor, arătînd și aceasta că un Costandin Vlădescul cu viclesug au vindut acestor rumâni doao hrisoave ale Radului vodă și al lui Antonie vodă drept taleri 120, de care nici rumânii n-au tăgăduit, ci încă au arătat și aceasta că hrisovu lui Antonie vodă, îndată ce l-au luat, l-au arsu, fiindcă era înpotriva lor. Arată și o carte a răposatului Scarlat vodă cu leat 1759 ghe-nar 2, în care să vede că s-au judecat Preda clucer Uescul cu 3 rumâni ot Birsești, rămîindu stăpînirea iarăși asupra Ueștilor. Arată și o anafora a dumnealor veliților boeri întărită și de măriia sa Ștefan vodă Racoviță cu leat 1765 martie 16, în care să vede că s-au judecat Bălașa Uiasca, moașa pîrîților, cu rumânii ot Birsești, rămîind stăpînirea iarăși a aceștii moșii asupra dumneaei.

Drept aceia, că trebuia văzîndu aceste scrisori să nu <fi> priimit nicidecum pã rumâni nici să le dãm ascultare, dar cu toate acestea i-am întrebat și pentru stăpînire, dă au stăpînit vreodată această moșie și cercetînd, s-au văzut că au stăpînit și ei foarte puțină vreme cu fără nici un temei, încă și înpotriva rînduelilor judecăților, fiindcă nu au nici o dreptate de judecată cu care să le dea stăpînire, ci numai cu o hotărîre nedată în scris, cum și dă aceasta ne-am adevérit de la însuși medelniceru Dumitrache. Care acea hotărîre, nefiindu dată în scris, nu are chiros de la pravili, fiindcă zice pravilile la cartea împărăților, titlu 1, chiar așa zicînd că: „orice hotărîre a judecății, să să facă în scris după pravilă și așa să aibă întărire, iar hotărîrea ce să face înpotriva pravililor nedată în scris, să nu aibă nici o întărire”.

Deci, dupe mai sus-numitele cercetări și theorii ce am făcut, am hotărît ca să stăpîneasă Ueștii cu desăvirșită stăpînire și cu bună pace numita moșie, de vreme ce rumânii nu au nici o dreptate. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 85-86.

1776, iunie 18.

Meche Fotino paharnic, D<umitru> Cior<anu> paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

Veliții boeri arată prin anafora că Diamandi căpitanul se re judecă cu Dumitrache Varlaam pentru o datorie a acestuia. Divanul, reducînd suma datorată numai la capete, fără dobnzi, hotărâște plata. Debitorul cere soroc și nu i se dă. Domnul hotărâște executarea.

114

1776
iunie
23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

După arătarea dumnealor veliților boeri că n-au tăgăduit dă acei taleri 3750 și au cerut sulf a plăti numai pã aceștia, și așa după rugăciunea sa, dumnealor au făcut și pã Diamandi de au priimit, carele, dă vreme ce nu priimește el dă voia lui a-i aduce zapise drept bani și își cere banii să-i numere dupe sulf, hotărîm să-i plătească medelniceru Dumitrache Varlam și zapciu să facă împlinire.

1776, iunie 23.

Preainnălțate doamne,

Cu apelație de la <al> 2<-lea> departament, vătafu de visterie aduse la judecată pe Diamandi căpitanu, pîriș dumnealui medelnicerului Dumitrache Varlam, de la care cere cu 3 zapise taleri 7860, după care zapise de datorie și după socotelile ce să văzu iscăliți

între dinşii, atît de răposatu Anastasie iconomul, fratele lui Diiamandi căpitanu, cît și de medelniceru Dumitrache Varlam, în care să vede iscălit și răposatu spătar Pîrvu Cantacuzino mărturie, să vede că rămîne dator medelniceru Varlam ca să răspunză acei bani. După toate socotelile ce au între dinşii, pre larg să coprinde în apelația departamentului, dar noi, pentru ca să nu facem poliloghie, arătăm pe scurt înălțimii tale că taleri 3750, zice medelniceru Varlam că și aceștia ar fi dobîndă, iar nu capate. La care bani, să ruga ca să nu să încarce și cu altă dobîndă, ci să rămîie ca să plătească încai numai capetele, adică acei taleri 3750 și să rămîie ca un sulf acești bani. Și așa, după rugăciunea sa, am mișlocit către Diiamandi căpitanu și a priimit și el acest sulf, care zicînd noi, medelniceru Dumitrache să dea acești bani după cum au zis însuși și să să izbrănească că unul de către altul, îndată au întors vorba într-alt fel și au zis că n-are bani, ci să-i pue soroc un an de zile ca să trimită în țara nemțească să scoată zapise de ale răposatului cămărașului Anastasie ce este dator pã la nemți du pã marfă și cu acest fel de mijloc să dea zapise dă ale lui Anastasie, frate-său Iamandi căpitanu, în loc de bani ca să să plătească.

La a căruia cerere a medelnicerului Varlam fiindu (fără) dă cale și fără dă dreptate, nu i-am dat ascultare, că dă este cămărașu Anastasie dator la neguțatori nemți, acelora dă le vor pãsa, își vor căuța clironomii lui Anastasie iconomul, iar medelniceru Varlam să dea taleri 3750 lui Diiamandi căpitanu, după cum am zis mai sus, sulfu ce s-au făcut, că așa am găsit cu cale și cu dreptate. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 89-89v.

1776, iunie 21.

Dum<itrașco> Racoviță, Nicolae vel dvornic, Badea vel vornic, Ioan Iulianu vel logofăt.

115 *Domnul înștiințează pe marele agă că a desființat vorniciile de județe și că măsura se aplică și în București, judecățile urmînd a fi făcute de marele vornic.*

1776

iunie

24

Dumitale vel agă. Pentru slujba vornicii, s-au fost scris cărțile domnii mele de înștiințare pe la toate județele afară, atît la isprăvnici, cît și la lăcuiitori, cum că s-au rădicat de tot a nu mai fi, lipsînd vorniciei ce umbla cu această treabă și gloabele ce să obicinuisse rău, și am rînduit mijloc în ce chip să să urmeze a să căuta jălbile lăcuiitorilor de stricăciuni la bucate și de vite pierdute. Dar fiind trebuința ca această poruncă să să dea și aici în București, iată că-ți poruncim să înștiințezi prin mahalale i prin tîrg tuturor de obște, ca să știe fieșcare hotărîrea, și să nu îngăduesti pe nimeni a umbla cu numele vornicii ca să globească pe cinevași, ci oricine va jălbi de stricăciuni la bucate sau vite pierdute să arate la dumnealui vel vornic și dumnealui du pe hotărîrea ce am făcut, care iaste trecută în condica divanului, cu acel mijloc să să urmeze a judeca și a îndrepta pe fieșcarele. Însă și această poruncă să dai dumneata ca fieșcare, mahalagii și tîrgoveți, vitele ce vor avea, să și le dea la văcar în pază, iar nu să le lase slobode de capul lor. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 144 v.

1776, iunie 24.

116 *Veliții boieri arată prin anafora că egumenul mănăstirii Bistrița (jud. Vîlcea) reclamă pe sătenii din Costești, care refuză să facă clacă pe moșiile mai depărtate ale mănăstirii. Divanul hotărâște să-i oblige să lucreze pe moșiile ce nu sînt mai departe de trei ceasuri. Domnul poruncește ca ispravnicii să facă cercetare, sătenii putînd plăti claca în bani.*

1776

iunie

24

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dumneavoastră ispravnichilor de județ să cercetați și dă veți dovedi cu adevărat cum că s-au obicinuit pînă acum și urma și mai înainte a merge la altă moșie ca să clăcu<iască>.

să-i sup<un>eți ca și de acum innainte asemenea să să urmeze și să dați mină de ajutor igumenului ca să-i rădicesă-i ducă, însă nu mai departe decît dupe cum au arătat igumenu diiastima, iar dă nu va fi fost și mai nainte, altă dată să aibă a plăti claca cu bani, cîte un zlot de casă pe an, de vreme ce nu are igumenu loc de lucru pe moșia ce lăcuesc ei.

1776, iunie 24.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat innălțimii tale cuviosul igumen chir Ștefan de la sfinta mănăstire Bistrița din sud Vilcea, cum că sătenii ce sint șazători pe moșia sfintei mănăstiri ce să numește Costeștii, unde este și sfinta mănăstire, zice că nu are la ce-i pune să-și facă claca lor, zilile cele hotărîte, fiind loc de munte și pietros, și că nu vor să <să> supue să meargă peste al doilea și al treilea hotar, unde are sfinta mănăstire moșie și este loc ca să clăcu-iască.

După a căruia jalbă, din luminată porunca innălțimii tale, vătafu za copii de divan au adus pe numitu igumen innaintea noastră și ni să poruncește de către innălțimea ta ca să arătăm cum este obiceiul la acest fel de cereri și cu anafora să arătăm innălțimii tale.

Pentru care, dă obiceiul, arătăm innălțimii tale, că dă la o moșie pînă la altă moșie nu este obiceiul a merge oameni ca să clăcuiască de va fi loc depărtat, dar dă va fi după arătarea igumenului, că este peste al doilea și al treilea hotar adică, cale ca dă 3 ceasuri, iar nu mai departe, și dă vreme ce este la acea moșie unde este sfinta mănăstire loc de piatră și nu are sămănători ca să facă obicinuita lor clacă, la aceasta și noi găsim a fi cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravnici ai acelu județ ca să cerceteze și dă va fi pă cum arată numitu igumen că este numai ca dă 3 ceasuri, atunci să facă pă acei săteni să să supue și să-i ducă acolo unde are sfinta mănăstire moșie, ca să-și facă claca lor deplin, pentru ca să nu să păgubească sfinta mănăstire de obicinuita claca lor. Iar hotărîrea cea dășăvirșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 88-88v.

1776, iunie 23.

Dum<itrașco> Racovița vel dvornic, Badea Știrbei vel dvornic, vel logofăt, vel logofăt.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Sultana și Spiridon, copiii lui Costandin dascălul slovonesc și ai Marușcăi Apelefteria, decedași, cer mamei vitrege Sanda, moștenirea celor rămase de la fratele vitreg Scarlat, fiu bun al Sandei. Domnul hotărăște, după pravilă, ca Sanda să moștenească pe fiul ei.

117

1776
iunie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Cu această anafora s-au infățîșat și innaintea domnii mele la divan amîndoao părțile și cît pentru bănuiala ce avea Sultana i Spiridon dă înpărțeală, dă vreme ce muma lor făcu jurămînt pe ponturile ce i-au dat, n-au mai rămas cuvînt la dînșii a zice pentru aceasta, fiindcă cu jurămîntul s-au sfîrșit pîra lor, fără de numai, pentru cererea ce mai fac de partea fratelui lor, am făcut cercetare pravililor ca să vedem, singură muma clironomiseste partea fiului său ce au luat din periusiia părintească, sau intră și frații lui ce sint de un tată și din doao mume, precum sint și acești jăluitori cu numitul fratele lor ce au murit, și după pravilă n-au dreptate la cererea lor, fiindcă partea acelu fiiu rămîne la mumă.

Ci dar, hotărîm toate cele ce s-au venit în partea acelu frate, să le ție și să le stăpînească muma lor cu bună pace.

1776, iunie 25.

Preafnălțate doamne,

După anaforaua ce au făcut către măriia ta dumnealor boerii judecători pentru pricina jălbii Sultanii, fata Marușcăi Apelefterii, asupra Sandii dascalii, muma ei cea vitregă, de la care cerea rămasele de la tată-său și de la mumă-sa, că cercetind dumnealor pricina au arătat Costandin dascălu slovenesc, bărbatu Sandii, de a dooa, o foae de împărțea la ce s-au făcut aici la Mitropolie, întărită și dă noi la leat 1764, și dumnealor văzind că săvirșirea judecății s-au curmat aici la Mitropolie cu acea împărțea, nu au intrat mai mult în cercetare, ci face știre mării tale și măriia ta ne poruncești cum este curgerea pricinii și judecata de atunci căutată dinnaintea noastră după pravilă, să arătăm mării tale.

Deci, după cum știm, nu lipsim a arăta mării tale: un Gheorghe cântărețul au avut soție pe o Marușca cu care au făcut trei copii anume, Sultana, Costache i Spiridon, și murind Marusa, soția lui, s-au căsătorit a dooa, după Sanda ce să numește mumă vitregă jăluitorilor, cu care au și făcut iar 3 copii anume, Luxandra, Gheorghe i Scarlat. Și murind și Gheorghe bărbatul ei, la leat 1763, au rămas Sanda cu toți copiii, adică 3 vitregi și alți 3 buni ai ei, și după moartea lui Gheorghe, pînă la anul, au murit și doi copii ai Sandii, Ruxandra i Gheorghe și au rămas numai Scarlat, din copiii Sandii. Și sculindu-să neamul din neamul copiilor celor dintiiu, au venit la Mitropolie la leat 1764, după jalba ce s-au dat, și s-au împărțit toată casa lui Gheorghe, întiiu scoțindu-să zestrile amindoa ale soții cei dintiiu, Marusii și a Sandii cei de a dooa, și ce au mai rămas s-au făcut cinci părți, 3 părți la 3 copii cei dintiiu ai lui Gheorghe, și 2 părți, una Sandii, soția lui Gheorghe, și alta copilului ei, Scarlat care trăia, măcar că să cădea să să facă 6 părți, la toți copiii cte o parte, dar dintr-înșii, doi copii ai Sandii fiind morți, s-au căzut a intra muma lor, Sanda, a lua partea amindurora drept o parte, și așa, după împărțea fiind între dînșii pace, s-au întimplat moarte și lui Scarlatu, copilu Sandii ce mai rămăsese la leat ...¹. Și sculindu-să frații lui cei vitregi, adică cei care sint acum jăluitori, Sultana i Spiridon, au eșit la judecată la dumnealor boerii judecători ot departament, la leat 1774 martie 1, cerind ei de la muma lor cea vitregă, Sanda, partea lui Scarlat, care i să cuvenise, și să văzu la mina Sandii carte de judecată a dumnealor boerilor judecători cu hotărire după pravilă dăpărțindu-i dă această cerere. Acum viind și innaintea noastră, am întrebat pe numita Sultana i Spiridon ce mai are a răspunde înpotriva mumii lor, ei ziseră că nu să odihnesc pă împărțea ce au făcut, de este adevărată sau dă nu, și să primească muma lor jurămint pe ponturile ce-i va da, că au făcut, (făr) de năpăstuire asupra lor, dreaptă împărțea și cum că le-au arătat toate, netăgăduind ceva, și cum că este adevărată chieltuiala pomenirilor răposaiilor ce au arătat pînă la împărțea și cum că zestrile ce le-au avut după foaia de zestre le-au adus pe deplin în casa lui Gheorghe tatu lor. Și așa, dînd iscălitură și fratele ei Spiridon, că după priimirea mumii lor, Sandii, jurămint, să odihnesc, s-au iscălit și de clericii Mitropolii, mărturie. Și băgîndu-să în biserică Sanda, au priimit jurămint cu mina pe sfînta evanghelie la toate ponturile ce i s-au dat, față fiind toate părțile, după cum să va vedea și de către măriia ta arătarea clericilor ce fac către noi, că nu e nimic vinovată la toate cele numite ponturi.

Am mai întrebat pe numiții Sultana i Spiridon de mai are cevași, ci ziseră că caută și partea fratelui lor Scarlat ce <au> murit cum mai sus arată. La care, noi văzum cartea dumnealor boerilor ce au judecat, care să va vedea și de către măriia ta. Nu intrăm mai mult în cercetare, ci, cum va fi luminată porunca mării tale la hotărirea cea dăsavirșită.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 89v. - 90v.

De aceasta, facem știre mării tale și anii mării tale de la Domnul să fie mulți și norociți.

1776, iunie 4.

Al mării tale rugător către Dumnezeu și smerit suf<letes> părinte, Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Gheorghe și Voicul din Dăpărași (jud. Teleorman) prăsc pe Călin cu cetașii lui care le-ar impresura moșia. Pîrșii arată că acea parte de moșie o au de cumpărătură și că a fost hotărnicită. Constatîndu-se că reclamații umbă cu zapise mincinoase, se dă dreptate pîrșilor. Domnul întărește.

118

1776
iunie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După ce s-au cercetat dă la judecata ot <al> 2 <lea> departament această pricină, în urmă văzum că pîrșii deteră și zapise dă invoieală și împăcaciune la mina pîrșilor, cum că, cunoscîndu-și și ei că n-au dreptate, s-au izbrănit dă a lor bună voe ca să stăpînească pîrșii cu bună pace precum să vede că și hotărîrea judecării, iarăși asemenea este cum mai jos coprinde într-această anaforă, și iarăși celor pîrși au găsit dreptate. Căroră, le dăm domnia mea această întărire ca, după cum scrie mai jos și după zapisul lor dă invoieală, să urmeze a stăpîni moșia lor, nestremuțați.

1776, iunie 25.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătăfu za copii de visterie au adus la judecată pă Gheorghe i Voicul ot satu Dăpărași, sud Teleorman, pîrși lui Călin i Hristii i Stoicăi i Pătru i Iane și Stoiian iar de la satu Dărăpași, tot dintr-acele județ, zicînd pîrșii pentru moșia Dăpărași că li să împresoară de mai sus-numiții pîrși și cum că au hotărnicie la mina lor.

Făță fiind amîndouă părțile, am cerut de la numiții pîrși acea hotărnicie, fiind mai veche, și ne arătă o copie după hotărnicia a 12 boeri cu leat 7262 iunie 10, de sint ani 22, întru care arată hotarile moșii. Și făcîndu-să masă după trăsurile ce-au făcut pă 3 locuri, după obicei, au rămas stînjeni buni 1967, în care să arată numele moșnenilor și din moșneni, cine și la cine ce au vîndut.

Întrebîndu-să și pîrșii, adică Călin cu cetașii lui, cu ce temei caută să le împresoare moșia lor peste acea hotărnicie, și deodată cu un cuvînt să apărără că ei la stăpînirea moșii lor, nici că s-au amestecat, nici că să amestecă să le împresoare. Fără numai, fiindcă mai cumpărase numiții pîrși moșie de la moșneni, cu toții au cerut prin răvaș de jalbă la răposatu mării sa Alecsandru Scaralat Ghica voievod să li să orînduiască boeri hotarnici și portărel domnesc, să li să aleagă cumpărătorilor moșia deosebit după zapisele ce au, așijderea și moșnenilor, pre cît le-au rămas cu stăpînire bună, alegîndu-le fieștecăruia pe unde i să va veni dreptul, să le pue și pietri. Și după cererea lor, li s-au orînduit boeri hotarnici, cît și portărel domnesc dă le-au hotărît și le-au ales părțile fieștecăruia, punîndu-le și pietri după obicei, care hotărnicie o văzum de la leat 1767 noembrie 17, de sint ani 9, în care să vede cu descoperire a fieștecăruia stăpînire, cît să ție; și dă la acea hotărnicie s-au mulțumit cu toții.

Să întrebă pîrșii, adică Gheorghe i Voico, să ne arate unde li să împresoară moșia de către Călin cu tovarășii lui, pîrșii, și cu un cuvînt zise Gheorghe că 200 sau 300 stînjeni de moșie i să pare că au făcut greșală moșii lor la vînzare și cum că ar fi fost moșie mai multă. Care și la aceasta, iarăși făcum o mare cercetare, căci că copii dă hotărnicia cea veche, dă ani 22, fu tot în mina lui; și cum de nu au arătat atunci zisele acestea <?> Și ca să dăscoperim și mai bine, mai făcînd și altă cercetare, de infățîșam amîndouă hotărnicile, adică hotărnicia acestea după urmă, de sint ani 9, ca să vedem dă este mai mare suma stînjenilor la hotărnicia cea veche sau la această noaă și să văzu că la hotărnicia veche, cum să vede mai sus, să coprinde toată suma moșii, stînjeni 1967, iar la hotărnicia această noao sint stînjeni 1969 și prisosesc numai stînjeni 2. Am mai întrebat pîrșii de mai au vreun temei cu care să arate la judecată și cu ce mai cere stăpînire peste hotărnicia ce li s-au făcut acum pe urmă, cîndu li s-au înpietrit părțile de moșie a fieștecăruia și cînd cu toții s-au și mulțumit, și ne arată Gheorghe unchiașu, pîrș, un zapis de la leat 1742 octomvrie 15, de sint ani 34, în care scrie un Neagoe sin Nenciul i cu Voico

i Dumitrașco, feciorii lui, că au vîndut 100 stînjeni de moșie din Dăpărați, Radului i Vladului i Gheorghe <și> cumnată-său Staico, stînjenu po bani 22. Mai arată alt zapis de la leat 1744 dichemvrie 30, de ani 32, iarăși de la acel Neagoe sin Nenciul, că ar fi vîndut stînjeni 85, tot din moșia Dăpărați, la cumnată-său Staico ia feciorii lui, iarăși cite 22 de bani stînjenu, și cu aceste zapise să silea ca să-și cîștîge vreun ajutor.

Deci, luînd seama foarte cu amăruntu, văzum că aceste doao zapise fu mincinoase, una, că sint scrise tot cu o slovă atît zapisele, cît și iscăliturile, al doilea, că hîrtia să văzu noao, numai căci au afumat-o ca să să arate că este veche, dar scrisoarea zapiselor să vede că este scrisoare noao și să cunoscără că nu sint drepte, și rămaseră mincinoase adică plasti. Și mai virtos că hotărnicia aceasta după urmă arată că Voicu sin Neagoe, după vînzarea ce au fost vîndut tată-său Neagoe sin Nenciu, i-au rămas numai 67 de stînjeni, intrînd în hotărnicie și vînzarea cea bună și netăgăduită.

Ci, de la judecată s-au hotărit, Călin cu toți cetașii lui precum să arată mai sus anume, să stăpînescă moșia lor cea aleasă și împietrită după hotărnicie, fără de altă supărare de către Gheorghe unchiașu, cu ai lui, neavînd nici un temei, și încă să și vinovățesc pirișii că au umblat cu zapise mincinoase. Iar hotărtea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 92v. - 93v.

1776, iunie 24.

Meche paharnic, Dum<itru>Cior<an> paharnic, Costantin biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

119

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Mirică pîrcălabul din Drajna (jud. Saac) reclamă că ispravnicul Enache Răftivanu a cerut și încasat darea de 40 de taleri de care satul fusese scăzut. Judecătorii hotărâse ca ispravnicii să cerceteze. Domnul întărește.

1776
iunie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos.

1776, iunie 25.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vătăfu za aprozi aduse la judecată pe Mirică pîrcălabu de la Drajna sud Saac, pîriș lui Enache Răftivanu¹ zet Costandin biv <al> 2 <-lea> logofăt, că la leat 1774 la rădicarea rușilor, satul lor, Drajna, fiind încărcat la banii zaherelii taleri 900 și numitu Enache și cu sârdaru Ioniță Slătineanu fiind ispravnici ot sud Saac, la acea vreme, pentru un om ce l-au luat din sat și l-au dat unui boer, au dăscărcat satul cu taleri 40, dîndu-le și adeverință la mină, dar în urmă au trimis pe un Gheorghe Ciolacul cu 3 slujitori și au apucat pe numitu pîrcălab și, luînd bani de la neguțatori cu dobîndă, i-au împlinit Ianache Răftivanu. Că n-au scăzut pe sat taleri 40, n-au tăgăduit, dar au răspuns că nici au trimis să apuce pă Mirică pîrcălabu să dea acei bani, că au venit aici la București și la socoteala ce au avut cu Slătineanu, tovarășu său, acei bani s-au ținut în seamă, iar Mirică pîrcălabu scoase răvașu lui Gheorghe Ciolacul ce fusese zapciu de datul acestor taleri 40, în care răvaș scrie că din porunca sârdarului Ioniță Slătineanu au apucat pe satu Drajna și au luat de la Mirea pîrcălabu taleri 40 ce li să făcuse scăzămînt la banii zaherelii.

Deci, dă vreme că Ianache Răftivanu zice să scăzămîntu satului este bun și la socoteala ce au avut cu Ioniță Slătineanu, banii s-au ținut în seamă de la mijloc și Mirică pîrcălabu încă are răvașu acelu Gheorghe zapciu de datu acestor bani, găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale la dumnealui ispravnicii ot sud Saac, unde să află și acel Gheorghe Ciolacul, ca să-l aducă să-l infățîșeze cu Mirică pîrcălabu și să cerceteze cu ce adeverință

au luat acei taleri 40 de la Mirică pircălabu. Și dă va avea răvaș sărdaru Ioniță Slătineanu, sau al lui Ianache Răftivanu, dumnealor ispravnicii să dea adeverință la mina Miricăi pircălabu ca, cu acea adeverință să-și caute banii la sărdaru Slătineanu, iar dă nu va avea răvaș de datul acestor taleri 40, nici dă la sărdaru Ioniță Slătineanu, nici dă la Ianache Răftivanu, să-l apuce să înlănească. Iar hotărîrea cea dăsvirșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 99-99v.

1776, iunie 23.

M<atei> Pădure paharnic, Theodorache Tufeanu medelnicer, B<arbu> sluger, George Canale.

¹ Pentru: Răftivanu.

Domnul judecă în divan pricina lui Damaschin igumenul mănăstirii Argeș, care cere să se facă un nou aşezămînt cu unghureni ce își pasc vitele pe munții mănăstirii. Se hotărîște ca ispravnicii să cerceteze și să se facă un aşezămînt drept.

120

1776
iunie
26

Cuviosul arhimandrit, chir Damaschin, igumenu sfintei mănăstiri Argeș, eși cu jalbă înnaintea domniei mele la divan, zicînd că la judecata ce au avut în trecutele zile, vechilul său cu unghureni ce sînt șazători pe moșiia mănăstirii pentru pășunea a patru munți, izlaz ai mănăstirii, ce-i cer numiții unghureni ca să-i ție cu tocmeala ce au avut mai nainte pă cînd era ei și vitele lor, mai puține, nefiind însuși dă față la aceiași judecată și vechilul neștiind să răspundă și să arate curgerea pricinii, s-au făcut hotărîrea după zapise vechi și aşezămîntu ce au arătat unghureni. Dar cum arată igumenu cum că în urma acelor zapise ce le-au arătat unghureni în doă rînduri, cum că în anul trecut dupe venirea domniei mele au făcut unghureni alt aşezămînt cu igumenu, adică mai cu folosul mănăstirii, fiindcă și ei și vitele lor s-au mai înnulțit și tocmeala au făcut-o numai pă cite un an, dupe cum și hotărîrea domniei mele este prin testamentul ce s-au făcut de orînduială mănăstirilor ca igumenii să nu fie volnici a vinde venituri mai mult dăcît pă cite un an, și acel zapis dă aşezămînt din urmă tăinuindu-l unghureni dă nu s-au văzut la divan, și arătînd cele vechi, care cu aşezămîntu ce în urmă să făcu, era acheri, s-ar fi asuprit mănăstirea, și au izgonit unghureni, vitele mănăstirii din munți, nerămîndu-le loc dă pășune. De care aşezămînt al anului trecut, întrebîndu-se acum pe cei ce s-au aflat aici dintre unghureni, anume Oprea Suțul i Sintion și un Vasile morarul, față la divan, întii tăgăduia dă tot că nu știe, pă urmă ziseră că alții dintr-ai lor l-au făcut, iar dupe ce zise igumenu că are dovadă la aceasta însuși iscălitura acestui ce fu dă față aici, anume Sintion unghureanul, care mai întii el este iscălit în zapisele aşezămîntului din urmă ce le au dă la mina lor, cum și ceilalți asemenea nu mai putură tăgădui, ci arunca pricina că ar fi făcut dă silă acel aşezămînt în urmă.

Deci, într-acestași chip dovedindu-se pricina, măcar dă au și luat unghureni la mina lor aceiași hotărîre, dar fiind pricina într-alt chip dupe cum să vede mai sus, care ei n-au arătat atunci adăvărul dă aşezămîntul cel din urmă, nici vechilul n-au știut a răspunde ceia ce era dă trebuință, rămîne aceiași hotărîre, jos. Și dă vreme ce aşezămîntul anului trecut pînă estimp s-au sfișit, trebuie să să învoiască unghureni acum dă iznoavă și să să aşaze prin tocmeală cu igumenu pentru anul acesta, cum și <în>¹ vremea viitoare, urmîndu-se tocmeala numai pă cite un an dupe hotărîrea testamentului, însă nici igumenu să nu le ceară preț și aşezămînt peste dreptate, ci numai precum va fi cu cale și îi va fi dînd cu dreptul alții; iar protimisisu, poruncim domnia mea să-l aibă tot aceștia, cu prețul și cu tocmeala ce-i vor fi dat alții, care tocmeală să o dovedească cu dovadă că este adevărată, iar nu este astfel dă economie și cu același preț și tocmeală să fie ei volnici a ținea.

Ci dar, dumneavoastră ispravnicilor, aceasta să o cercetați cu dreptul, ce tocmeală și aşezămînt au alții, și asemenea să să aşaze și aceștia cu igumenu. Că ne<fiind>¹ ei înpotriva dreptății, să nu fie supărați mai mult, sau oile lor să fie pentru pășune, dar nici mănăstirea să nu fie asuprită, sau vitele mănăstirii să fie făr dă loc dă pășune.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 1,
f. 149 v.-150.

1776, iunie 26.

¹ Doc. rupt.

121

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Maria, fiica lui Mihalache băcanul din Ploești, reclamă că, murindu-i părinții, creditorii acestora i-au luat bunurile și le-au dus la Mitropolie. Ea cere zestrea rămasă de la mamă. După pravilă, cererea se găsește dreaptă. Domnul întărește.

1776

iunie

26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Dă vreme ce cu jurământ s-au cercetatu pricina aceasta și după pravilă iaste cerirea Marii, cu cale, întărim și domniia mea ca să i să dea, dar, în lipsa zestrilor ei, acelea ce sint rămase, prin zapciu ce iaste orinduit vătaf dă copii za divan.

1776, iunie 26.

Preainnălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat la măriia ta, Mariia, fata lui Mihălache băcanu ot Ploești sud Prahova, că murind părinții ei și rămîind datorii, mult puțin ce au rămas pereusiia, au pus datornicii <mina¹> pe toate și le-au luat întru stăpînire, aducîndu-le întru păstrare aici la Mitropolie, și ia iaste lipsită și dă zestrea mumă-sii și dă cele părintești, dupe a căriia jalbă ne poruncești măriia ta prin zapciu vătaf dă copii za divan, să cercetăm.

Deci, arătăm mării tale, după pravilă i să cade aceștii jăluitoare să-și ceară zestrile mumă-sii osibit dă clironomiia părintească, avînd de unde, și poruncind dă și-au făcut foae, din cele lipsite din zestre, s-au și prețuitu dă dumnealui starostea dă neguțători și dă alții și necrezîndu-le noi de adăvurate, au venitu innaintea noastră un Ianache neguțatoru, care ne-au arătat că știe toată zestrea mumei aceștii jăluitoare, cită și cum au fost.

Pe care noi, împreună fiind față și toți datornicii, l-am pus în biserica Mitropolii dă au priimit jurământ cu mina <pă> preasfinta evanghelie, că toate cele ce/s-au scris într-aceea foae, dă lipsa zestrii, sint drepte și adevărate, iar nu cu vreo iconomie, și s-au iscălit mărturii și cliricii Mitropolii ce au fost față și datornicii, care zestre se cere, prisosește mai mult peste perusiie, taleri 412. Și pentru ca să mai rămîie cevași din zestre, pereusie, să să împărtășască și datornicii la luate cu analoghie, dă are de unde, iar zestrile să cade jăluitoarea pă dăplin să și le ia după cum să adeveri prin jurământ, după pravilă.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 94v. - 95.

Dă aceasta facem știre mării tale și anii mării tale dă la Domnu să fie mulți și norociți.

1776, iunie 15.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Omisiune.

122

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Răducan Fărcășanu, orfan „nevtrsnic”, cere să i se orînduiască epitrop. Propune să i se satisfacă cererea. Domnul întărește.

1776

iunie

26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către preasfinția sa părintele mitropolit, poruncim dumneavoastră boerilor epitropi să urmați a face alegere și, căruia veți socot dumneavoastră, să-i dați treaba asupra-și, ca să aibă această căutare și purtare de grijă.

1776, iunie 26.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta Răducanu Fărcășanu că, rămîind ei doi frați după moartea părinților lor, au fost pînă acum supt purtarea de grijă a dumnealui Mihai Cant- <acuzino> ghinăralu, ca un unchi ce le era, dar acum, lipsînd dumnealui ghinăralu dă aici, au rămas fără de ocîrmuire la cele bune urmări și unul dintr-înșii, cel mai mare, primîind cinu

călugării, el au rămas nevirsnec și neputindu-și chivernisi casa i să pricinuește scăpătăciune la toate, mai virtos fiind și pricină a răspunde prin judecăți și la datornici și face cerere către măriia ta a i să orîndui un epitrop spre chiverniseală pînă își va veni în săvîrșirea minților și în vîrsta desăvîrșită ca să poată singur a chivernisi. După a căruia jalbă să orînduește <de> măriia ta la noi, ca să luăm în seama jălbii și ceririi ce face și să facem înștiințare prin anafora, mării tale.

Deci, arătăm că jalba lui este adevărată, pre cit au fost dumnealui ghinăraru Mihaiu aici, le-au avut toată purtarea de grijă și răspundea la orice, iar acum nu are pre nimini, fiindcă frate-său cel mai mare cu adevărat au priimit călugărie și să află aici la Mitropolie, măcar că nici acesta nu era desăvîrșit în ajungerea minții ca să chivernisească casa, și trebuință este a avea un purtător de grijă mai mare ca să chivernisească ale casii lucruri și să răspundă la pricinile ce va fi avînd de datorii, sau orice.

Deci, noao așa ni să pare a fi cu cale, de va fi și cu bunăvoința înălțimii tale să orînduiească această treabă asupra dumnealor epitropilor, ca dumnealor să aleagă un <or>-braz, ori pă acel Ștefan Greci<anu> ce-l arată că este rudă, ori pe altu, oricare vor socoti dumnealor că este vrednic, căruia să i să încrează toate pe seamă și să aibă aceiași purtare de grijă a iconomisi lucrurile și a povățui pe cum să cuvine pe copil și la vreme să-și dea socoteala pă dreptate. Iar cea dăsăvîrșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta și anii mării tale de la Domnu rugăm să fie mulți și norociți.

1776, iunie 17.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 98v. - 99.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Anghel (jud. Gorj) cere, ca protimitar, să răscumpere lucrurile cumnatului său care s-a turcit, cumpărate la mezat de Ștefan Țicleanu. Treceînd multă vreme de la mezat, judecătorii găsesc bună cumpărarea. Domnul întărește.

123

1776
iunie
27

Io Alicsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoe.

Cercetînd și domniia mea cu divan această pricină, văzum că bine au judicat dumnealor boerii ot <al> 2 <lea> departament și hotărîm ca Ștefan ceaușu Țicleanu să întoarcă lui Anghel banii pentru cite le-au avut el și ceilalți cumpărători, luate dă la mezat, și să le stăpînească cu bună pace. Dupe care hotărîre i-au și întorsu banii toți prin zapciu, vâtaf dă visterie, și zapisele nedindu-le Anghel, au plecat cu dînsile.

Deci, pentru ca să nu aibă nici o ținere în seamă acele zapise și pentru ca să stăpînească cele ce au cumpărat dă la mezat nebîntuiți, atît el, cit și ceilalți du pe cartea ce o văzum la mina lui, a domnii sale răposatului Scarlat Ghica voievod, i-am dat domniia mea această întărire. Iar pentru cele ce va fi cumpărate dă la mezat, dă va mai fi nis-careva cumpărători, care nu s-au vindut dă la mezat, ci în urmă dăosebit dă alte rude ale lor, la care cere Anghel protimisis, pentru acelea să-și caute cu judecată și, dă-și va avea dreptate, își va afla-o.

1776, iunie 27.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui vâtafu za visterie au adus la judicată pă Anghel zet Mateiu căpitan ot sud Gorj, vechil din partea soții sale, Aniții, fata lui Mateiu căpitan, piriș fiind asupra lui Ștefan ceauș Țicleanu ot sud Gorj, zicea că la leat 1765, în zilele mării sale răposat Scarlat voievod, fiindcă s-au turcit un cumnat al lui, fratele Aniții, soții lui, carile viind cu mumbașir să vînză, rămase<le> lui ce le-au avut aici în țară, s-au fost făcut poruncă domnească către ispravnicii ot sud Gorj, adică către dumnealui biv vel comis Costache, ca să scoață la mezat acele rămase și să le vînză. Carile

131

și urmînd poruncii, au scos la mezat lucrurile acelea dă le-au cumpărat unii alții; și cum că dovedind Anghel pirișu dupe un an și jumătate prin judeca<ta> răposatului biv vel ban Dumitrache Geanol, ce să afla atunci ispravnic la sud Gorj, au răscumpărat din cele vindute ca niște lucruri părintești ale soții sale.

Deci, cere numitu să răscumpere și o vie ce o fuse cumpărat atunci un Petre Giurgiu; și dupe altă jalbă ce-au fost mai dat mării tale, încă la leat 1775 iulie 24, fiind orînduit la dumnealor ispravnici ot sud Gorj, zice că prin judicată i-au dat să răscumpere acea vie.

Deci cerîndu-i-să să vedem cartea dă judicată, arată o anafora către măriia ta a dumnealui pitar Scarlat Varipatii i a sătrarului Barbul Poinaru ispravnici ot sud Gorj, cu leat 1776 iunie 6, întru care să vede că nu numai că nu dă să răscumpere acea vie, ci încă și vechil dăspre partea tutolor celor ce au răscumpărat atunci dă la mezat lucruri dă ale turciturului dă la care în urmă le-au răscumpărat acest Anghel, au trimis la divan pă Ștefan ceauș Ticleanu, fiind și el unul din cumpărătorii aceia, ca să întoarcă și cele ce au apucat dă au răscumpărat Anghel precum s-au zis prin judicata răposatului Geanului. Pe care, întrebîndu-l cu ce cuvînt cere să întoarcă cele ce s-au răscumpărat dă Anghel, răspunse că, dupe ce au răscumpărat acest Ștefan Ticleanu cu ceilalți cumpărători lucrurile turciturului, dă la mezat, sculîndu-să numitu Anghel peste ce au trecut vreme la mijloc cu judicata răposatului Geanului, neavînd ei atunci zăpășile și cartea răposatului Scarlat vodă, le-au dat ca să le întoarcă, cum și au întors dintr-acele lucruri.

Deci, acum fiindcă au găsit cartea domnească, porunca răposatului Scarlat vodă, cu care au cumpărat, cere ca să întoarcă și cele ce au răscumpărat atunci Anghel, cu nume că i s-ar cădea avînd protimis.

Drept aceia, fiindcă acest mezat s-au făcut prin poruncă domnească și lucru ce să va vinde prin poruncă domnească iaste bun vindut și vînzarea aceia nu-și strică, rămînd cumpărătoru bun stăpînitor după cum să vede la cartea a 23-<a> împăraților titlul 6; vîzîndu-se și <că> semeturile ale acelu mezat au fost răpuse, după cum ne-am încredințat din mărturia dumnealui biv vel comis Costache, care neavîndu-le, n-au putut atunci numiții cumpărători să-și arate dreptatea. De aceea, am socotit că acel mezat nu să poate strica, atît pentru puterea cea din sineși are, cît și mai virtos fiind din poruncă domnească și, precum mai sus am zis, că acea vînzare nu să strică după pravilă, și măcar că sînt mai mult dă ani 10 dă cînd s-au strigat acel mezat, atunci numai prin judicata ispravnicului ce au fost pă acea vreme, răposatul Geanol, care trebuia iar prin poruncă domnească să să strice, fiindcă din poruncă domnească să făcuse, iar nu numai prin judecata unui ispravnic. Cu toate acestea, că au trecut atîta vreme, nu opește pre cumpărătorii aceștia dă a nu stăpîni lucrurile ce au cumpărat, fiind bune ale lor, dă vreme ce (făr') dă dreptate li s-au luat dă la mîna lor și s-au dat lui Anghel nefiind bune ale lui. De care, zice pravila la cartea 50-<a> împăraților, titlu 1, că cine va lua lucrul altuia și-l va stăpîni făr'dă frică și făr'dă sfiială, nu poate să-l ție cu socoteală, că aceia, adică, că-l stăpînește dă multă vreme. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 96v. - 97v.

1776, iunie 25.

Miche păharnic, Dumitru Cioran, Costandin biv comis, Alicsandru Greceanu, Evdochim biv vel medelnicer, Dumitrache Brezoianu.

124

1776
iunie
27

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că popa Apostol cu cetașii lui reclamă pe popa Pătru cu cetașii săi din Negreni (jud. Vlcea) care vor să le ia mîni. Pirișii spun că nu revendică decît un codru din Negreni. După judecăți anterioare, judecătorii hotărîsc recercetare pe baza hrisoavelor mai vechi și cu carte de blestem. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Cu această anafora eși și înaintea domnii mele amîndoao părțile cerînd popa Apostol i diaconu Costandin și Stamate Mircescu izbrînirea pricinilor de aici și intrînd domniia mea. În cercetare fu trebuință dă a să afla dă față însuși hrisovu răposatului domn Costandin.

132

voievod Brincoveanu i al răposatului domn Antonie voievod i cartea <a> 48 dă boeri hotarnici, ca să să vază de către domnia mea semnele ce să va fi coprinzind în numitele hrisoave și dregerea ce scrie răposatu banu Văcărescul, cum că este într-aceia carte a 48 de hotarnici pînre rinduri, care cu această pricină s-au anerisit la acel cuvînt numai unde să vorbește de acest codru de loc.

Deci, cuvioșia ta, părinte igumen hurezene, după Sintămăria Mare, ori însuși, sau vechil, să trimiți cu toate acele hrisoave i cărți aici la divan, făcîndu-ne și cuvioșia ta întru adevăr înștiințare cum știi, și dumneavoastră ispravnici, la acel soroc, să trimiteți pe amîndoaă părțile aici la divan.

1776, iunie 27.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu de copii za divan aduse la judecată pe popa Apostol i Costandin diiaconu i Stamate Mircescu cu cetașii lor din sud Vilcea, pîrși fiind asupra popii Pătru i popii Simion i popii Dumitru cu cetașii lor din satul Negreni sud Vilcea, zicîndu pîrșii pentru pricina unor munți care umblă pîrșii preoții din Negreni ca să-i ia din mina lor.

Față fiind amîndoaă părțile, să întrebare pîrșii cu ce stăpînire caută să le ia acei munți și cu un cuvînt să apără de tot că ei la munții lor, ai răcenilor, nu să amestecă, făr' de numai ce, un codru de loc din moșia lor, Negreni, ce de la leat 1752 iulie 6, de sint ani 24, cînd părinții lor au fost avut judecată cu mai sus-numiții pîrși popa Apostol cu cetașii lui la răposatu banu Barbu Văcărescul, și nefiindu-le cărțile lor atunci față, adică hrisovu răposatului mării sale Costandin vodă Brincoveanu, și și alte cărți, fiindcă toate cărțile acelea era la mănăstirea Horezu, li s-au făcut dreptate de s-au dat acel codru de loc supt stăpînirea pîrșilor popii lui Apostol i Costandin diiaconu i Stemate Mircescul cu cetașii lor. Și acum și-l caută să-l ia iarăși întru stăpînire cu hrisovu răposatului mării sale Costandin vodă Brincoveanu și cu cartea banului Cornii Brăiloiu și a celorlalți veliți boeri după aceea vreme, precum și hotărnicia a 48 dă boeri, iar dă atunci, leat 7204 noemvrie 27, de sint ani 80, după care hrisoave și cărți tocmai acum le-au scos copii cuviosul arhimandrit hurezeanu și le-au dat.

Deci, căutînd acele copii de hrisoave și cărți, le văzum că să arată în hotaru moșii negrenilor, nu au avut stăpînire și neamul pîrșilor, adică părinții popii Apostol, i ai diiaconului Costandin i Stemate Mircescu din satu Recea, căci că, tot hotaru Negreni au fost numai dooa părți adică, jumătate al mănăstirii Hurezu dat de danie de un Vergu paharnic, iar jumătate este a negrenilor, precum arată hotărnicia acelor 48 dă boeri, de scrie chear așa, că popa Manea din care să trage numiții preoți negreni să și stăpînească partea lor jumătate din hotaru Negreni, precum merge pre hotarale cele bătrîne pînă în plaiu muntei.

Să întrebare pîrșii, popa Apostol cu cetașii lui din Recea, cum de au făcut pîră cu pricină dă munți, și ziseră că tot acolo este pricină între dînșii asupra plaiului, fiindcă unde li s-au dat lor acel codru de loc dă răposatu banu Văcărescu, ar fi căzut pe partea lor de moșie a Recii ce-i zice Coasta Fometeștilor, împreună și fintina, dar nu pe hotaru negrenilor.

Deci, fîndu că jalba pîrșilor, adică a popii Apostol cu cetașii lui este într-un chip, și curgerea pricinii după cartea ce au însuși de la răposatu banu Văcărescu, este într-alt chip, și mai virtos că și-au mai căutat ei judecata aceasta și la leat 1776 februarie 2, la dumnealui șătraru Șarban Oteteleşanu ispravnicu Vilcii, și, și dumnealui au fost urmat tot după hotărîrea banului Văcărescul de da dreptate recenilor, adică pîrșilor, popii Apostol cu cetașii lui, ceilaltă parte, pîrșii, preoți din Negreni, neodihnindu-să pă acea judecată, au venit de au dat împotrivă, altă jalbă mării tale și cu luminată porunca mării tale s-au orînduit de iznoavă la dumnealor ispravnicii ce sint acum la sud Vilcea, dumnealui Ioniță Caramalău <i> dumnealui șătraru Ioniță Oteteleşanu și dumnealor au fost orînduit doi boerinași de au cer-

cetat hotarale moşii Negreni și acei boerinași dau dreptate pirişilor preoţilor din Negreni. Și dăosibit că le-au dat și dumnealor ispravnicii, carte care să văzu tot la mîna pirişilor de la luna trecută lui mai 30, leat 1776, între care scrie ca să să poată dăscoperi adevăru, să li să dea carte a preasfinții sale părintelui mitropolitu de blestem asupra megiaşilor bătrîni și vecinilor dinprejur ca, cine va ști semnele hotarălor acelor 48 dă boeri, să arate în adevăr. Și mai scriu tot dumnealor ispravnicii, ca să mai ceae de la măriia ta și boeri hotarnici.

Pentru care, văzîndu că întii, aceste cercetări ce s-au făcut acum de curîndu nu au nici un temeiu, nici la o parte, nici la alta, și ca să a mai orîndui de către măriia ta alți boeri hotarnici nu este cererea cu orînduială, dă vreme ce moşiiile lor sint hotărîte de 48 de boeri, de sint 80 de ani, și sint hrisoave domnești și alte cărți cum s-au zis mai sus, de la judecată s-au hotărît ca să fie luminată porunca înnălțimii tale către cuviosu arhiman-drit egumen hurezeanu și către dumnealor ispravnicii județului, ca împreună să cerceteze această pricină pentru acel codru de loc prin carte de blestem a preasfinții sale părintelui mitropolit. Care aceste amîndoao părțile au priimit-o înaintea judecătii, fiindcă și hrisoavele și hotărnicia cea adevărată dă 48 dă boeri să află la sînta mănăstire Hurezu și și cuviosul arhiman-drit hurezeanu însă este egumen prea vechiu la mănăstirea Hurezu, va fi știind și semnele hotarălor de la care cercetare ce o vor face mai susnumiții cui i să cuvine dreptul dă a stăpîni acel codru de loc dînd inscriis supt iscălituri, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 97-98v.

1776, iunie 20.

Meche paharnic, Dum<itru> Cior<anu> paharnic, Costandin biv vel comis, Alessandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oia-nu>.

125

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dumitru mocanu din Cîmpulung (Muşcel) pîrăşte pe Nan din Bucureşti pentru o datorie pe caş. Judecătorii hotărâsc cercetare. Domnul aprobă.

1776

iunie

27

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, dăm volnicie slugii domnii mele...¹ copil din casă, de divan, să meargă și prin știrea dumnealor ispravnicilor județului, să ia pe acel Cocea să-l aducă la divan, însă după Sintămăriia Mare, și cine va rămînea de judecată să plătească treapădu.

1776, iunie 27.

Prea înnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vâtafu za divan au adus la judecată pe Dumitru mocanu ot Cîmpulung sud Muşcel, piriş lui Nan din Bucureşti, de la care cerea taleri 50 du pă o sumă de caşcaval ce i-au rămas din tocmeala lor.

Față fiind și Nan, nu tăgădui, numai răspunse că acești bani îi popreşte pentru venitu unui munte care l-au ținut pirişul în trecutul an și nu i-au plătit venitul. Înpotriva lui Nan, răspunse pirişu că acel munte ce să numeşte Stîna Mare i-au cumpărat venitu de la un Tudor Cocea ce să află în sud Saac. Găsim cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale, cu mumbaşir să să aducă acel Tudor Cocea să să înfățişaze la judecată atit cu pirişu, cit și cu Nan, și cine va rămînea de judecată va plăti treapădu și cheltuiala. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 99v.-100

1776, iunie 27.

Meche paharnic, Dum<itru> Cior<anu> paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

¹ Loc alb.

Dă vreme ce Magdalina monahia Poienăreasa ce au fost soție lui Costandin Poienariu i gineri-său Tudorașco Fărcășanu din sud Gorji, cu jalba ce au dat către domnia mea, arătînd cum că au moșii de moștenire și dă cumpărătoare și zapisele ce le au, fiind slabă hirtia, pentru ca nu care cumvași să să sfărâme sau să să răpuie dintr-insile și să li să pricinuiască înpresurare la moșii și neodihnă la stăpînire, au cerut ca să li să înnoiască zapisele cu hrisovul domniei mele.

Deci, după jalba și cererea lor, orînduindu-să la dumnealui vel logofăt de țara de sus ca să cerceteze dă le este stăpînirea bună și cererea cu cale, și dumnealui au înștiințat domniei mele cum că, după zapisele și scrisorile ce le au la mînă, stăpînirea le este bună și cererea cu cale, drept aceia le-am dat domnia mea acest hrisov mai sus-numiților, ca să aibă a ține și a stăpîni moșiile care mai jos anume să arată, după zapisele și scrisorile ce s-au văzut la mîinile lor, adică trei părți din hotaru Sălcii sud Mehedinți, ce le-au fost cumpăratu neamul lor, banu Barbul, de la Amza postelnic și de la Udrea postelnic și de la Stanciu postelnic, feciorii lui Socol postelnic ot Podea sud Dolji, drept ughi 49, prin zapisu lor ot leat 7182 iulie 13. Care moșie au fost rămasă la doi frați, adică, jumătate lui Mateiu Poienaru, tatu lui Costandin Poienaru, soțul Magdalinei monahii, și jumătate lui Vasilie vistierul, frate-său.

Și după moartea acestui Vasilii vistieru, au rămas feciorii lui, adică Mateiu Poienaru, Ștefan și Dumitrașcu, stăpîni pe acea jumătate din moșia Salciia și mai avînd și alte doao părți de moșie, anume Vrata și Ascunsa, rămase de-a valma iarăși de la tatu lor, Mateiu Poienaru, la trebuința lui, au luat taleri 130 de la vări-său Costandin Poienaru, soțul Magdalinei, și au pus zălog prin zapisu lui ot leat 7250 maiu 3, părțile lui ce i să cuvenea din moșiile ce arată mai sus, adică din moșia Salciia a patra parte i din Ascunsa a patra parte și din Vrata a patra parte, cu soroc dă trei ani ca, de nu va plăti banii, să rămîie părțile lui de moșie stătătoare, și neplătindu-se nici pînă acum, după cum să văzu zapisul, au rămas supt stăpînirea lui.

Așijderea și Ștefan fratele lui Mateiu Poienaru după moartea lui, rămîind datorie de la tată-său, după analoghia ce făcuse ceilalți frați, ca să plătească datoriile tatului lor, l-au ajutat și pe dînsul ca să plătească, nevasta lui fiind clironoamă și neavînd cu ce răspunde s-au lepădat din clironomiile și așa au intrat clironom Dumitrașco Poienaru, fratele lui Ștefan.

Și neavînd cu ce răspunde nici el, au vindut prin zapisu lui ot leat 7255 dicemvrie 10 vări-său Costandin Poienaru, soțul Magdalinei monahii, tot dintr-aceste moșii, părțile lui Ștefan, adică din hotaru Sălcii a patra parte i din hotaru Ascunsei a patra parte i din Vrata a patra parte și din Scorila cit să va veni, drept taleri 100.

Asemenea și Dumitrașcu au vindut, tot vări-său Costandin Poienaru, a opta parte din moșia Vrata, drept taleri 80 cu zapis ot leat 7259.

Și iar să mai fie Magdalinei monahii toată partea din moșia Spinenii sud Dolji, care moșie este hotărîtă și înpietrită cu 24 boeri hotarnici prin carte dă alegere cu leat 7210 iunie 24 și arată în cartea dă hotărnicie trăsurile moșii cu suma stînjănilor, însă din partea dă sus stînjăni 820, la mijlocu moșii peste Hamarade dăspre apus stînjăni 760 și la capu moșii dăspre Brădește, 1600, care adunîndu-să sumă, fac stînjăni 2640, iar făcîndu-să masă, rămîie stînjăni 880, care moșie este dată dă Zamfira, soția lui Dumitrașcu căpitan Spineanu gineri-său, lui Mateiu Poienaru, socrul Magdalinei, prin zapisu ot leat 7215 dicemvrie 2 și de la Mateiu Poienaru au rămas de moștenire fii-său Costandin Poienaru, soțul Magdalinei.

Și iar să mai fie lor, moșia din Ostroveni, cum trece Oltu, pînă în Rîioasa, cu zăvoiu, care este cumpărată dă Drăghici logofăt, tot Magdalinei, dă la Radu feciorul Simii logofăt Olănescul, prin zapisu ot leat 7216 avgust 10, drept taleri 115.

Și iar să mai fie lor, 150 stînjani de moșie din hotaru Slăvitești sud Vilcea, care este cumpărată tot de Drăghici logofăt, tot Magdalinii, drept taleri 55, iar de la Radu fecioru Simii logofăt Olănescul, prin zapisu ot leat 7217 avgust 4.

Și iar să mai fie lor 320 stînjani tot din moșia Slăvitești sud Vilcea, pentru care stînjani de moșie au dat Drăghici logofăt, tatu Magdalinii, altă moșie din Stănceni sud Argeș, lui Tudosie logofātu, după cum coprinde zapisu lui ce-l dă schimbu ot leat 7217 pentru acest așăzămînt.

Și iar să mai fie lor, 33 stînjani tot din moșia Slăvitești, care pentru acești stînjani au dat Drăghici logofātu, tatu Magdalinii monahii, alți stînjani de moșie vări-său Mihaiu, fecioru lui Tudosie paharnic Slăviteșcu, după cum să coprinde zapisu ot leat 7219 noemvrie 6 pentru acestu așăzămînt.

Și iar să mai fie lor, 210 stînjani, tot din moșia Slăviteștii, ce i-au cumpărat Drăghici logofăt, tatu Magdalinii monahii, de la Ivan i de la Ștefan și de la Dumitrașcu, feciorii Radului logofăt Olănescu, drept taleri 157, 60 bani, prin zapisu lor ot leat 7232 noemvrie 7.

Și iar să mai fie lor, 33 stînjani tot din moșia Slăvitești ce i-au cumpărat Catrina, muma Magdalinii monahii, drept taleri 16 pol, prin zapisu ot leat 7240 septemvrie 15, de la Neacșa Slăviteasca soția lui Mihaiu Slăviteșcu i de la feciorii ei, anume Drăghici, Toma și Costandin, Slăviteștii.

Și iar să mai fie lor, moșia din Peșceana și Poienile sud Vilcea, ce le are de cumpărate Drăghici logofātu, tatu Magdalinii, de la Radu i de la frații lui, anume Mateiu, Pirvul și Lamba, feciorii Udrii căpitan, prin zapisu lor ot leat 7218 iunie 21, drept taleri 70, care moșie să hotăraște din sus cu Hroieștii, din Jos cu Scundul și cu Ioneștii-Govorii, alătura cu hotaru Șiriușii pe multe pină la locul cu răchițele și obirșia locurilor și de ceialtă parte să hotăraște cu Bărbageri pã semnele și hotarãle cele bătrine de pădure, din cîmpu, din siliștea satului.

Și iar să mai fie lor, 200 stînjani din moșia Băbeni sud Vilcea, ce le-au cumpărat tot Drăghici logofātu de la jupîneasă Preda ce au fost soție Ghiocăi Slăviteșcu, de la fii-său Șarban, prin zapisu ot leat 7233 aprilie 20, drept taleri 146, bani 80.

Și iar să mai fie lor, moșia din Ciorobăreni sud Mehedinți cu stînjani 120 ce i-au răscumpărat Costandin Poienaru, soțul Magdalinii monahii, de la Nicola i Orogovan, afară din 150 stînjani ce stăpînește un Mihaiu Știucă, care moșie au fost a Iilcăi Ciorobăreancăi, mătusa Magdalinii, și au răscumpărat-o soțul Magdalinii monahii, după cum să văzu hrisovu al domniei sale răposatului Gligorie Ghica voievod cu leatul 7250, care prin judecata domniei sale au răscumpărat moșia, fiind rudă cu Iilca Ciorobăreanca.

Și iar să mai fie lor, moșia Urzica ot sud Dolji, de peste tot hotaru, partea Barbului, fecioru clucerului Costandin Poienaru și din bălțile Giormanului iar, de peste tot hotaru, care moșie au cumpărat-o Costandin Poienaru, soțul Magdalinii monahii, de la numitu Poienaru, drept taleri 60, prin zapisu ot leat 7255 maiu 1.

Și iar să mai fie lor a patra parte din moșia Urzica sud Dolji, care au fost cumpărat-o Costandin Poienaru, soțul Magdalinii monahii, de la vări-său Mateiu Poienaru, prin zapisu lui ot leat 1737 dechemvrie 23, drept taleri 30.

Și iar să mai fie lor, o parte tot din moșia Urzica, care au fost făcut schimbu Dumitrașcu Poienarul, fecioru Magdalinii monahii, cu altă parte din moșia Florești, cu Costandin sin Ștefan Poienaru, după cum coprinde zapisu de acest schimbu cu leat 1774 martie 29.

Și iar să mai fie lui Tudorașcu Fărcășanu, moșia Foișoru ce să chiamă Belcinul, Bizdina, Bratovoieștii din sud Dolj, ce au cumpărat-o drept taleri 200 de la Gheorghită medelnicer Poienaru prin zapisu ot leat 1769 februarie 20, pentru care moșie s-au fost sculat un Dumitrașcu Poienaru, fratele lui Gheorghită Poienarul vînzătoru, cerînd prôtîmisis, și după judecata ce au avut la divanu Craiovei, după cercetarea ce le-au făcut, și-au aflat dreptatea numitul Tudorașcu prin carte de judecată ot leat 1775 martie 28, ca să stăpînească această moșie.

Și iar să mai fie lui Tudorașco Fărcășanul, o moară ce este pe rîul Predeștilor sud Dolj, ce au cumpărat-o de la frate-său Radul Fărcășanu, drept taleri 110 prin zapisu ot leat 1767 avgust 24.

Și iar să mai fie lui Tudorașco Fărcășanul, a patra parte din moșia Predeștilor sud Dolj i cu un vad de moară de la Cuci sud Dolj, ce au cumpărat-o Dumitrașco Fărcășanul tot de la frate-său Radul, prin zapisu ot leat 1767 septemvrie 18, drept taleri 200.

Și iar să mai fie lui Tudorașco Fărcășanul, a patra parte tot din moșia Predeștilor sud Dolji, din cimpu, din pădure, din livezi, din siliștea caselor și cu partea de heleșteu și cu doao vaduri de moară, care le-au fost cumpăratu Neagoe sin Sofronie Lăcusteanu de la Bălașa Fărcășanca i de la Ioniță Fărcășanul <al> 2<-lea> vistier, prin zapisu ot leat 1771 iulie 24, pentru care neingăduind Tudorașco Fărcășanul ca să stăpînească, s-au invoitu cu dînsul și au răscumpărat această moșie.

Pentru care, am dat domnia mea acest cinstit hrisov, Magdalini monahii și gineri-său Tudorașco Fărcășanul postelnic, ca să aibă a stăpîni moșiile ce să arată mai sus.

Iar de va avea cinevași vreo cerere de judecată pentru vreo moșie dintr-acestea, ușa divanului domnii mele este deschisă.

Și am întărit hrisovul acesta cu însuși credința domnii mele, marturi fiind și preaiubiții domnii mele fii ...¹ și cu tot sfatul cinstiților și credincioșilor boiarilor cei mari ai divanului domnii mele, pan Toma Crețulescu vel ban, pan Neculae Știrbei vel vornic de țara de sus, pan Badea Știrbei vel vornic de țara de jos, pan Ioan Iuliano vel logofăt de țara de sus, pan Dumitrașco Racoviță vel logofăt de țara de jos, pan Ștefan Mișoglu vel spătar, pan Neculae Brîncoveanu vel vistier, pan Scarlat Caragea vel postelnic, pan Neculae² Brîncoveanu vel clucer, pan Scarlat Manu vel comis, pan Neculae Filipescu vel paharnic, pan Costandin Ghica vel stolnic, pan Cioran vel sluger, pan Alecsandru Farfara vel pitar și ispravnic, pan Ioan Iuliano vel logofăt de țara de sus i pan Iordache Mavrocordat <al> 2<-lea> logofăt.

Și s-au scris hrisovul acesta în anul al doilea dintru întiia domnie a domnii mele, aicea în orașul scaunului domnii mele București, la leatu de la zidirea lunii <7284>³ iar de la nașterea Domnului și mîntuitorului nostru <1776>³ în luna lui iulie ...³, de Costandin logofăt

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 3
f.182-186.

¹ Loc alb.

² Corect: Manolache.

³ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că bisericile domnești din București reclamă că nu li se dă vindriciul de la viile lor din Greaca (jud. Vlașca) lăsate părăgină. Se holărăște, după obicei, să fie avertizați cei ce nu lucrează vreme de trei ani viile că acestea vor fi date altora. Domnul întărește.

127

1776

iulie

2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, așa să să urmeze ca să facă preoții foae dă numele stăpînilor moșii, și poruncim ca cei ce sînt stăpîni pămîntului să dea dă știre fieșcăruia, urmîndu cum scrie mai jos ca, de nu vor vrea aceia să mai lucreze, să să dea altora.

1776, iulie 2.

Preafînălțate doamne,

După jalba ce au dat mării tale, clirosul de la amîndoao bisericile gospod din București, arătîndu cum că au milă sfintele biserici prin luminate hrisoave domnești, de iau vinărici de la doao popoară ce sînt la Greaca, sud Vlașca, și din întimplarea acestor vremi trecute,

părăgîndu-să acele vii, să păgubesc de venit și mila ce au a lua, și cerură ca prin luminată cartea mării tale să fie volnici a să da acele vii la mina altora ce vor vrea să le lucreze. Dar fiindcă acele vii sînt pe moșii striine cu otaștină, numitu clirosu fiind orînduit de măriia ta la noi, ca să cercetăm obiceiul și vremea pînă cîndu au îngăduială cei cu viile, de nu vor ca să le lucreze, și după luminată porunca mării tale am cercetat și știm și mai dinainte că dintru-nceput s-au urmat acest obicei pentru cei ce au vii pe moșii cu otaștină și le părăsesc dă nu le lucrează pînă la trei ani, voe are stăpînu moșii ca, întii să dea în știre acelor care au avut viie, de vor să mai priimească a le lucra, bine, iar nevrînd, să să dea la alții.

Ci noi, am găsit cu cale, clirosul bisericilor să facă foae de numele stăpînilor moșii și după foaia ce vor arăta, să fie luminată porunca mării tale către acei stăpîni ai moșii, ca să dea în știre acelor care au avut viile, și de vor priimi ca și de acum înainte iarăși să le lucreze, să să apuce dă dinsele cu lucru, iar nevrîndu, să să dea la alții care să vor găsi, pentru ca să nu să păgubească nici stăpînii moșiilor de otaștină, nici clirosul dă venitu și mila ce li să cuvine a lua.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 114 - 114 v

Păreerea noastră într-acest chip este, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1776, martie 18.

Vel vornic, Badea vel vornic, vel logofăt, vel logofăt.

128

1776
Iulie
5

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că biv vel medelnicerul Dumitrache reclamă pe preotul Ianache care și-ar fi însușit și vîndut 350 stînjani dăruiți de el mănăstirii Dintrunlemn. Cercetîndu-se zapisele preotului s-a dovedit că nu sînt bune și se dă dreptul mănăstirii să stăpînească acea moșie. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Din cercetarea ce făcum și domnia mea pricinii aceștia, față fiind înaintea domniei mele amîndoa părțile, și din cele scrise mai jos, văzum că fără nici un fel dă dreptate au luat preotu această moșie de o au vîndut, pentru că, osibit că nici un temei de scrisoare vrednică nu are înpotriva temeiurilor ce văzum la mina dumnealui medelnicerului Dumitrache, dă zapise iscălite cu mărturii de credință și aceste ce le arată să cunoscă dă rele, dar nici de stăpînit n-au stăpînit vreodată. Care însuși nu tăgădui că dă 44 dă ani o stăpînește dumnealui și mănăstirea și iarăși nu tăgădui că într-această sumă de ani tot aici în țară au fost, și dă au știut că are vreo moșie, nu și-au căutat la vremea cea cuviincioasă.

Deci, alegerea dumnealor boerilor judecători, găsindu-o bună și dreaptă, o întărim și domnia mea și hotărîm să stăpînească mănăstirea cu bună pace acei 350 stînjani.

1776, Iulie 5.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui vătafu za aprozi au adus la judecată pă dumnealui Dumitrache biv vel medelnicer, pîriș popii lui Ianache din satu Cerbil sud Teleorman, zicîndu că sînt ani 17 de cîndu au afierosit dumnealui, la leat 1759, mănăstirii Deunlemn, doao hotară dă moșie, stînjani 350 ot sud Teleorman, însă stînjani 150 ce să chiamă Viesparii-Dincăi, care au fost rumân boeresc, iar stînjani 200, hotaru Zăverca ce au fost al unui Stan din Măgura, și că numitu preot la leat 1767 au pus mina fără a nu să judeca nici cu dumnealui, nici cu mănăstirea Deunlemn, și, luînd acea moșie, au și vîndut-o la al treilea obraz, la dumnealui sârdaru Ioniță Slătineanu.

Întrebându-să și popa Ianache, răspuse că amîndoa moșiile acestea au fost cumpărate de un strămoși-său Stanciu ceauș și arată doao zapise, amîndoa cu un veleat 7164, unul ca din partea celui Dincă pă stînjăni 150, din Viespari, și altul ca din partea celui Stan ot Măgura pă stînjăni 200 din Zăvercă. Mai arată și alte doao cărți dintru același an și lună, și tot cu o zi, adică iulie 13, 7164, și intru una să coprinde că un Petre își vinde partea sa ce are în hotaru Zăverca, stînjăni 50, la Stanciu ceauș, iar într-altă carte, acel Stanciu de la muliera lui, Lupa, acea moșie ce au cumpărat-o de la Dincă și Petre. Mai arată și altă carte cu leat 7177 iunie 26, adică de ani 107, din care fiind lipsă, nu fu cu puțință să să citească. Împotriva acestor zapise, arată medelniceru alte zapise cu multă osibire în veleaturi decît ale preotului și întii zicem, pentru Viesparii-Dincăi ne arată zapisul cu leat 7175 al Badii Bălăceanu <al> 2<-lea> vistier, cu boeri mari iscăliți mărturii, în care arată că acel Dincă i-au fost rumân cu partea lui de moșie din Viespari și toată moșiia lui i-au dăruit-o Badii căpitan din Cucueți, iar pe dînsul îl apără de rumănie să fie slobod. Mai arată și alt zapis cu leat 7227 al Vilcului sin Badea căpitan, cel ce a priimit daru de la Bălăceanu, care au vîndut acel hotar Viesparii ai Dincăi rumănu, la un Preda slujitor ot Bălăci. Mai arată alt zapis cu leat 7227 al celui Predă slujitor ot Bălăci, că și-au vîndut această moșie Viesparii-Dincăi la un Petru Ivan neguțatoru ot Siștov; mai arată dumnealui medelniceru și alt zapis cu leat 7238 al unui Ilie Hrisanthu ot Siștov, socru și epitropul celui Petru Ivan la mina Vladului logofăt, tatul medelnicerului Dumitrache, că i-au vîndut acea moșie Viesparii-Dincăi rumănu, pentru datorii ce avea Vladul logofātu a lua de la acel Pătru Ivan ginerile lui Ilie Hrisanthu. Așijderea și pentru hotaru Zăverca, arată medelniceru zapisul lui Stan din Măgură cu leat 7203 la mina lui Leontie Montescul, că i-au vîndut stînjăni 200, partea lui din Zăverca și iar alt zapis al Monteștilor cu leat 7229 că i-au pus zălog acești stînjăni 200 pentru datorie tot la acel din sus-zis neguțator, Ilie Hrisanthu, socru și epitropul lui Petru Ivan, i-au dat și pă acei stînjăni 200, Vladului logofăt, tot pentru datorii gineri-său cu zapisu cel dă leat 7238. Și iar mai arată medelniceru alt zapis, cu leat 7240 care s-au așăzat ca, de va mai prisosi cevași moșie să și-o stăpînească Monteștii despre hotarul mănăstirii Sfîntului Ioan, scrisorile preotului fiind trecute peste ani 120 și nici hirtia, nici slova nu să asemănă a fi după acele vremi, nu să primiră la judecată.

Ci, să întrebă preotul popa Ianache de mai are alte dovezi mai noao și cu vreun te-meiu, și ne arată o carte cu leat 1767 de ani 9, din care să vede că acest popă Ianache cerîndu parte într-această moșie și avînd pricină pentru această moșie cu Negoită Montescul, li s-au fost dat soroc de către ispravnici ca să vie la divan să <să> judece, și nu s-au urmat, fiindu că nu s-au văzut nici o carte de judecată. Mai arată o carte cu leat 7277 martie 12, de ani 7, prin care să vede că dă mărturie Negoită Montescul cum că un Mateiu și Radul i Anghel, nu sînt din neamul lui Ianache popa, acestuia, și că rău caută să aibă și ei stăpînire în moșiia Zeverca, și cu acea carte să invita popa Ianache spre stăpînire.

Deci, zapisele medelnicerului, cum au coborît vînzările din obraz în obraz, să văd cu mărturii iscăliți, boeri mari și alți oameni de cinste, stăpînirea medelnicerului încă iaste de ani 44 fără nici un fel de pîră, cum și numitul preot nu o tăgădui, numai zise că au rămas mic de părinți.

Drept aceia, la judecată să hotărăște, mănăstirea Deunlemn să-și stăpînească această danie de stînjăni 350 cu bună pace de către popa Ianache, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 103v-104v

1776, iunie 23.

Meche paharnic, Dum<itru> Gior<anu> paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

1776

iulie

5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos.

1776, iulie 5.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vătafu za păhărniciei aduse la judecată pă Anton ot sud Olt de i-au luat seama la jalba ce au dat la innălțimea ta pentru dumnealui sătraru Pătrașco Berindeiu ce să află aici și pentru nepoti-său Iordache din sud Teleorman, cu care are Anton moșie de moștenire la Radomirești sud Olt, și după vreme, răpuindu-li-să hrisovul cel vechi dă stăpînirea moșii, cine pă cit au apucat moșie, stăpînește. Dar acum dovedind Anton acel hrisov la mai sus-numiții, în care hrisov ar fi arătînd tot coprinso moșii, li cere ca să scoată dă față. Pentru care hrisov, sătraru Pătrașco Berindeiu răspuse că dacă îl scoate de față hrisovul ce-l are, în care să coprinde multe moșii, dar aici nu-l are, că este în sud Olt la casa dumnealui, și de va fi scriind și pentru moșia Radomireștii, dumnealui îi va da copie la hrisov, că dumnealui moșie în Radomirești nu stăpînește.

Ci, dă vreme că amîndoao părțile din sud Olt și sătraru Pătrașco Berindeiu hrisovul nu-l are aici, și de nu care cumvași să tînuiască hrisovu ce-l cere Anton, găsim cu cale să fie luminată poronca mării tale la dumnealor ispravnicii județului ca să arate sătraru Berindeiu hrisoavele ce va fi avînd, prin carte de blestem și după hrisovu ce va găsi pentru moșia Radomirești să scoată copie din cuvînt în cuvînt, să dea la mina lui Anton ca, de i să va fi înpresurat moșia de cinevași, să-și caute, care copie să adevereze cu iscălitura și dă dumnealor ispravnicii. Iar hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 106.

1776, iulie 2.

Alecsandru Greceanu paharnic, Barbu sluger, Manolache clucer, George Canale.

1776

iulie

5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Așa să să urmeze. Și poruncim, la acel soroc, negreșit să să afle aici cu scrisorile ce va avea, pentru că neurmînd, să va aduce cu treapăd, dă vreme că și în anu trecutu asemenea soroc și-au pus și cu prelungire au rămas pînă acum.

1776, iulie 5.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au datu către măriia ta, dumnealui Radul biv <al> 3 <-lea> vistier i dumnealui Bănică biv <al> 3 <-lea> logofăt, Budeșteani, pentru Mariia cumnata¹ dumnealor, ce au ținutu pă răposatu Bănică Greceanu, vărul dumnealor, căutîndu-i clironomia, nerămîndu-i copii, și cu zapciu vătaf za păhărniciei ne poruncești măriia ta să cercetăm. Care viînd înaintea noastră amîndoao părțile, nu făcum nici o izbrînire, neavînd dumneaei Mariia Greceanca scrisori ce ar fi aicea, zicînd că le are acasă la țară. Ci, într-alt chip

neputînd cum căuta pricina, pusem soroc după vremea lucrului, la în 1 zi a lui noemvrie, să să afe toți aici la București cu scrisori ce vor fi, ca să [să] cercetăm jalba. Și de aceasta facem știre mării tale și anii mării tale dă la Domnul să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 106 v.

1776, iulie 3.

Grigorie al Ungrovlahii.

¹ Așa în text.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stoian sîrbul din Craiova reclamă pe Ioniță biv vtorî vistier care, fiind ispravnic în jud. Mehedinți, ar fi eliberat pe un cioban hoț care-i furase oi și alte lucruri. Spusele reclamantului nefiind socotile doveditoare, judecătorii propun rejudecare la căimăcămia Craiovei. Decmnl întărește.

131

1776
iulie
5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, dăm volnicie slugii domnii mele...¹ aprod vătășesc, să-i înfățișeze pă toți innaintea dumnealor boeriloru ce sînt rinduiți la Craiova cu treaba judecătorii, să cerceteze cu dinadinsul și dă la cine să cuvine, să-i facă păgubașului împlinire.

1776, iulie 5.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă Stoian sîrbul ot Craiova piriș dumnealui Ioniță, biv <al> 2<-lea> vistier dă la sud Dolj, așa zicînd Stoian, că în anu trecutu fiind Ioniță vistier ispravnic în sud Mehedinți, într-acea vreme doi ciobani ce-i avea la oi, anume Lazăru și Lăzan, i-au furatu 120 oi i doi boi i 2 căldări i o pușcă i 2 topoară și altele. Și fugînd decindea, au făcut mare cheltuială pînă au găsitu pă Lazăru și l-au trecutu dincoace vrînd să-l ducă la Craiova, dar niște căpitani ai numitului vistier i-au luat din mînă dă l-au dus la numitu vistier ca să facă împlinire și dumnealui l-au slobozitu pă Lazăru pînă a nu face împlinire, lăsîndu-l pă dînsul păgubaș, care pagubă și-o cere dă la numitu vistier.

Întrebîndu-se și dumnealui vistieru Ioniță, dumnealui au răspunsu că nimeni nu au venitu ca să-i dea în seamă pă acel Lazăru ce-l cere Stoian, fără dă numai, întorcîndu-se din județ de unde era pentru trebile domnești, au găsitu pă acel Lazăru la închisoare. Pentru care spuîndu-i Șărban ce era vechil lui Drăghiciu Băbeanu polcovnic, că acel Lazăru este închis cu prepus de hoție, l-au ținutu 7 săptămîni la închisoare și nemaiarătîndu-se nici un dovagiu² pă urmă, cu știrea dumnealui l-au datu Șărban, vechilu polcovnecului, pă chezăsie. Și în urma slobozirii lui Lazăru au venitu și Stoian ca să caute dava și îndată au trimis la chezaș dă l-au adus. Și neavînd de unde să dea pă Lazăru, au pus pe chezaș la închisoare, cînd viînd dumnealui Nicolî sârdaru, ispravnic în locu său, l-au datu pe chezaș în seama dumnealui sârdarului Nicolîi, dar Stoian au răspunsu că zăbava nu i-au fost 7 săptămîni, și numai 3 săptămîni.

Deci, aflîndu-se și acum aici în București, Drăghici Băbeanu polcovnicu, și doavadă nefiînd nici la o parte nici la alta, s-au chemat și Drăghici polcovnicu de s-au întrebatu ca doară să va dovedî cevași pentru această pricină, și așa au datu seama că pă acel Lazăru l-au datu în seama lui Iacovu buluc-bașa de la Cerneți, Marco tatul lui Stoian, iar nu Stoian, și Iacov buluc-bașa l-au adus de i l-au datu în seamă-i. Nefiînd în isprăvnicie acolea și el avînd treabă să vie la București, la plecarea sa l-au datu în seama lui Șărban ce l-au lăsatu vechil.

Pentru care, din spusa lui Drăghici polcovnicu să dovedește că Marco tatul lui Stoian l-au datu în mîna lui Iacov buluc-bașa, cum nici el nu tăgădui, zisele lui Ioniță vistieru sînt cu cale de vor fi adevărate, iar zisele lui Stoian sînt amestecate și nu să poate descoperi această cercetare aici, fiind loc depărtatu.

Dar fiindcă și Marco tatăl lui Stoian și Șarban ce au fost vechil polcovnicului, cum și Ioniță vistieru, sîntu totu din partea locului Craiovei, unde poate să să dăscopere adevărul și dreptatea fieștecării, rămîne judecata a să căuta la Craiova, după cum s-au făcutu și întii luminată porunca mării tale.

Dar pentru ca să ia săvîrșire această judecată fără dă prelungire, să fie luminată porunca mării tale, să să orînduiască și omu domnesc de aici ca să adune pe toți în Craiova la dumnealor boerii caimacani, să li să săvîrșească judecata. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 106v. - 107v.

1776, iulie 1.

Mateiu paharnic, Barbul sluger, Manolache clucer, George Canale.

¹ Loc alb.

² Pentru: davagiu.

132

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Maria, fiica pitarului Sandul, cere epitrop pentru administrarea zestrii mamei ei. Cercelîndu-se pravila nu se admite epitrop decît cu voia tatălui. Acesta învoindu-se, domnul hotărăște ca mitropolitul să numească un epitrop.

1776

iulie

5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Preasfinția ta părinte mitropolit, să cercetezi și cele ce sînt ale copilii lui, să le dăosebești dintr-ale pitarului Sandului cu foae în scris, pe care să rînduești preasfinția ta un epitrop să le caute și să le chivernisească, dă care să avem și domnia mea știre.

1776, iulie 5.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au datu către măriia ta, Mariia, copila dumnealui pitarului Sandul, cerînd zestrile mume-si, văzînd pă taică-său căzutu în multă datorie, și ni să poruncește de către măriia ta să luăm seama după pravilă, de poate copilul a-și căuta zestrile mîne-sa trăînd tată-său, și cu anafora să înștiințăm.

Deci, arătăm mării tale această cerire a copilii, cînd ar fi fără dă voia taică-său, dreptate n-are a căuta, că și pravila oprește. Iar cînd însuși părintele voește și încă cere și epitrop să să orînduiască spre purtarea de grijă a ei și a zestrii cu care vine dreptate a i să împlini cerirea și a dobîndi zestrile cum jălueste ca să nu rămie săracă și lipsită, pricina toată stă la voința taică-său, de va voi a o lăsa a face această cerire, să poate, iar dă nu va voi, nu să poate.

Ci, noi întrebăm pă dumnealui pitaru Sandul și ne arată după cum zicem, că nu numai la aceasta o lasă, ci încă și epitropu cere asupra copiiloru să să orînduiască.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 107v. - 108. și norociji.

De aceasta facem în știre mării tale, și anii mării tale dă la Domnul să fie mulți și norociji.

1776, iulie 2.

Grigorie al Ungrovlahii.

133

1776

iulie

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că popa Dumitru cu cetașii săi reclamă pe Stan Vîlculescu și pe cetașii acestuia care revendicau moșia Ținteasca (jud. Teleorman). Se recunoaște dreptul reclamanților, care aduc dovezi scrise, hotărîndu-se ca pentru surplusul de stînjeni ai acestora să cerceteze ispravnicii. Domnul întărește, dispunînd ca acela care va pierde și în apel, să fie pedepsit.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnîndu-să Stan Vîlculescu cu cetașii lui, eși și înaintea domniei mele la divan și întrebîndu-l pentru stăpînire, însuși nu tăgădui că dă 32 dă ani nu stăpînescu într-acești

482 stinjeni ce să judecă, și iarăși nu tăgădui că într-această sumă dă ani, tot față au fost și niciodată vreo jalbă și judecată nu au căutat. Așijderea nici vreo carte și dovadă dă temei, cum că să fi avut parte într-acei stinjeni ai piriților nu avu să arate. Care și vreun temei de scrisoare să fi avut iarăși de stăpînire dintr-atîta sumă de ani, nu pot a avea nici un fel de dreptate la pîra lor, și hotărîm, popa Dumitru cu cetașii lui să stăpînească cu bună pace după alegerea judecății departamentului. Iar pentru adevărîntă ce arată Stan Vilcănescu a unui Neacșu Fotescul, Gherasim monahu i Stanciu erbaru ce au și ei parte de moșie acolo, întru care scriu că la hotărnicia ce s-au făcut de 26 de ani cîndu s-au ales, copiii lui Dumitru, acei stinjeni 482, ei au fost înpresurători, adică, că după arătarea și mărturia lor s-au dat popii lui Dumitru moșie și s-au păgubit Stan Vilcănescu, măcar că în cartea de hotărnicie scrie că boeriul hotarnic n-au urmat după mărturie și dovezi, ci numai după hrisoave și cărți.

Dar dă vreme ce zic că ei au fost înpresurători, am poruncit dumnealor ispravnicilor județului să-i aducă față și înții să cerceteze dă este acea adevărîntă a lor, și fiindu a lor, să dea lui Stan Vilcănescul din părțile lor, moșia ce li s-au înpresurat, iar nefiindu această adevărîntă a lor, să trimiță pă acest piriș în pază aici cu înștiințare, ca să să pedepsească.

1776, iulie.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pă popa Dumitru i pă Stoica Puil și pă Radul Cîlțea cu cetașii lor ot satu Vața sud Teleorman, pirișii lui Stan Vilculescul i celorlalți cetași ai lui tot din satul Vața zicîndu pirișii că avînd moșie ce să numește Țînteașca sud Teleorman, care moșie au stăpînit-o atît moșii i strămoșii lor, cum și ei pînă acum, iar acum cel piriș, Stan cu cetașii lui, s-au sculat ca să le ia moșia, zicîndu că este a lor.

Deci, pirișii pentru mai buna încredințare de stăpînirea aceștii moșii ce au avut atît ei, cît și moșii lor, precum s-au zis, au arătat o carte a mării sale răposatu Mihai vodă Racoviță cu leat 7257¹, adică dă ani 32, întru care să vede că au să stăpînească partea lor în moșia Țînteașcă. Au mai arătat și altă carte a dumnealor veliților boeri dă atunci, cu leat 7257, adică dă ani 27, întru care să vede că și dumnealor le-au dat această stăpînire. Au arătat și o carte de hotărnicie ce s-au fost făcut din poruncă domnească de un comișul Nicolae cu leat 7258, adică dă ani 26, întru care să vede că au ales partea lor de moșie, stinjeni 482, de care întrebîndu-să și pirișii cu ce cărți și dovezi umblă să strice stăpînirea popii lui Dumitru i a cetașilor lui ce dă atîta vreme stăpînesc, și să ia ei moșia, și au răspunsu că nu au nici un sinet sau carte, ci au auzit și s-au încredințat din unii din moșneni că au și ei moșie, după a căroră mărturie cerca să o ia.

Drept aceia, am cerut ca să aducă innaintea judecății pe acei martori și iarăși au răspuns că sînt acolo pă loc. De care văzîndu că pirișii aceștia să silia numai cu vorbe, neavînd nici un sinet, oricum ar fi, să dovedească cererea lor, iar pirișii au dovedit cu bune sineturi stăpînirea ce au într-această moșie dă atîtea ani, am hotărît ca și de acum innainte să aibă a stăpîni cu bună pace partea lor dă moșie ce au stăpînit în Țînteașca, adică stinjeni 482.

Dar dă vreme ce și pirișii arată că ar fi avînd în fața locului oameni carii să mărturisească și de dinșii că au parte de moșie în Țînteașca, de care socotîndu-ne și noi că poate afară dintr-aceștia stinjeni 482, vor fi avînd și ei vreo parte înpresurată într-acei hotar Țînteașca, pentru ca să nu rămie vreo bănuială asupra dreptății, să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii ot sud Teleorman, ca să facă cercetare cu amăruntu de au și pirișii aceștia vreo parte, și cu anafora să înștiințeze mării tale. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne la innălțimea ta.

1776, iunie 29.

Meche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

¹ Așa în text.

Veliții boieri arată prin anafora că nouă căpitani din breasla vel spătarului, care plățiseră pentru căpitănia lor 790 taleri stolnicului Ștefan, cer văduvei acestuia restituirea telerilor, arătând că n-au deținut slujba decât 25 zile. Li se recunoaște dreptatea. Domnul întărește, dând drept de apel la divan.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, hotărîm și domniia mea, zapciule ce ești orînduit, să faci împlinire de la stolniceasa. Iar avînd a face apelație, vor eși și la divan.

1776, Iulie 6.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă aprozi au adus la judecată înaintea noastră pe liude 9, căpitani din breasla dumnealui vel spăthar, carii cu jalbă au jăluit innălțimii tale pentru Costin zarafu i pentru Dumitrache Broșteanu ce au fost vătaf al răposatului stolnicului Ștefan zet Topliceanu cînd era purtător de grijă spătării în vremea rușilor, zicînd că pînă a nu să închiia pacea mai nainte, unii cu cite doao trei luni, au luat căpitantii și au dat bani înaintea, prin mîna lui Dumitrache Broșteanu. Dar încheindu-să pacea la leat 1774 în luna lui iunie 15, pă ei i-au lipsit din căpităanii, și dă banii ce s-au dat să află păgubași, care, făcîndu-să socoteala de banii ce au dat fieștecarele, să face suma taleri 790.

Deci, față fiind atît Costin sarafu, cît și Dumitrache Broșteanu, s-au întrebat ce răspunde înoptriva aceasta, și zise Dumitrache Broșteanu cum că cu adevărat aceștiia din mîna numiților căpitani i-au luat, dar i-au dat și ei în trebile casii stolnicului Ștefan încheindu-și socoteala prin catastif, care catastih să văzu și de către noi cu leat 1774, după care catastif dă datu banilor și după cărțile ce să văd la mîna căpitantilor iscălite de stolnicu Ștefan, dă căpitănie, să văzu că unii căpitani au fost numai cite 25 de zile pînă la încheerea păcii și rău li s-au luat acel plocon, care catastif este iscălit și pusă și pecetea stolnicului Ștefan. Mai zise Dumitrache Broșteanu că au mai dat galbeni olandezi 2000 tot din venitul spătării, în mîna lui Costin sarafu. Costin sarafu nu tăgădui cum că n-au luat acești bani din mîna lui Dumitrache Broșteanu numai zise că la purce<de>rea stolnicului Ștefan din București, puindu-i într-o pungă și pecetluindu-i, îi i-au dat în mîna și au luat răvaș de datu banilor iscălit dă răposatul stolnic Ștefan, care răvaș să văzu și dă noi pe numele lui Costin zarafu cu leat 1774 septemvrie 7, dat la mîna lui Dumitrache Broșteanu. Dar, întîmplîndu-să moarte lui Ștefan stolnicu, acei bani cu punga, cum au fost pecetluiuți, zice că au rămas și s-au adus aici de s-au dat în mîna stolnicessii stolnicului Ștefan, și cum că banii aceia ce s-au luat de la numiții căpitani să află la stolniceasa, măcar că pentru această pricină unii din mai sus-numiții căpitani au mai avut judecată cu Dumitrache Broșteanu înaintea du mnealui biv vel vornic Niculae Dudescu, care cu anafora de la leat 1775 iulie 13, înștiințează pe innălțimea ta, cum găsește cu cale ca, clironomii stolnicului Ștefan să plătească numiților căpitani banii pe jumătate.

Deci, de iznoavă, [din] după luminată porunca innălțimii tale, vătafu de aprozi aducîndu-i și înaintea noastră, am cercetat pricina cu amăruntul și după cum să arată, mai sus,

banii ce s-au luat de la numiții căpitani jăluitori sint la mina stolnicesii, iar nu că au rămas la Costin sarafu sau la Dumitrache Broșteanu. După cum să dovedi din însuși ca-tastifu stolnicului, ce este la mina Broșteanului, dă a rămînea numiții căpitani păgubași, nu este cu dreptate, fiindcă unii au fost numai cite 25 de zile.

Noi găsim cu cale, dă vreme ce Dumitrache Broșteanu și Costin sarafu au dat banii în mina stolnicului Ștefan, care bani, zic că după moartea stolnicului Ștefan s-au adus și s-au dat la mina stolnicesii, ca una ce au luat banii, să plătească acești taleri 790 acestor căpitani, fiindcă i-au luat fără dă dreptate. Iar cea dăsăvirșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 103-103v.

1776, iunie 14.

Dum<itrașco> Racoviță vel vornic, Badea Știrbei vel vornic, vel logofăt.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Anastasia (jud. Teleorman) reclamă pe popa Enache din satul Cerbul care de cinci ani i-ar fi luat venitul moșiei și morii ei de la Zeverca. Se hotărâște cercetare cu ispravnici. Domnul întărește.

135

1776
Iulie
9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit dă la judecată cu cale, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare după cum scrie mai jos.

1776, iulie 9.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui vătăfu za aprozi au adus la judecată pe Anastasiia fămeia ot sud Teleorman, pirișă popii lui Enache ot satul Cerbul tot dintr-acel județ, zicînd Anastasiia că, avînd o moșie ce să numește Zeverca ot sud Teleorman, pe care moșiie avîndu și vad dă moară care s-au stăpînit atît dă neamul ei, cît și dă dînsa pînă la leat 1768, iar numitul preot s-au făcut stăpîn pe numita ei moșie și i-au luat tot venitu, cum și de la moară, dă sint ani 5.

Deci, această judecată fiind cercetată cu deosebită carte de judecată, care s-au făcut hotărîre de către măriia ta în divan că numitul preot au fost vindut și partea de moșie ce au fost avut dumnealui medehniceru Dumitrache într-acel hotar, Zăverca, ci nu au fost lucru său, care au rămas osîndit din divan. Și numita pirișă arătîndu la judecată că va dovedi în fața locului, atît venitu ce s-au luat du pă moșiia ei, cît și venitu morii, și fiind amîndoao părțile tot din numitu județ, au priimit amîndoao părțile ca, acolo și să cerceteze această pricină, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca să facă cercetare și alegere în scris hotărînd prin carte de judecată, iar care parte nu să va odihni, vor veni și la divan. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 109-109v.

1776, iulie 7.

Meche paharnic, D<umitru> Cio<ran> paharnic, Costandin biv vel comis, D<umitrache> Brez<oianu>.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Costandin cere ca prăvălia din mahalaua Sf. Gheorghe-Nou, zestre de la soacra lui, să fie evacuată de vechiul ei chiriaș Grigorie Mărgelaru. I se dă acestuia soroc de patru luni s-o evacueze și dreptul de protimisias dacă proprietarul n-ar folosi-o pentru el, ci ar renunța-o. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Au ieșit și înaintea domniei mele la divan amândoa părțile și alt n-au avut ce să mai zică sau ce să arate spre ajutor, Grigorie Mărgelaru, fără să numai tot cele ce au zis la departamente. La care zise, neavînd dreptate, dă vreme ce stăpînu cel ce iaste, arată că pentru a însuși lui trebuință va ca să o ia, hotărîm, Zoița, sau Costandin gineri-său să o facă zapt, să o fie cu pace, iar cînd va dovedi Grigorie că au dat la altu în chirie, la striini, să să protimisească a o ținea el, decît alții.

1776, iulie 12.

Dumnealui vătăfu za aprozi aduse la judecată pă Zoița i zet ego Costandin, priși lui Grigorie mărgelaru, zicînd că nu va să iasă din prăvăliea lor ot mahalaoa Sfete Gheorghe-Nou, ce au avut dată în chirie la numitul Grigorie răspunse că acea prăvălie o ține dă la numita Zoița, de sint ani 15, și au plătit chiria fără de nici o zmintea și au făcut cheltuiala la samar și la învelișul prăvălii, care acea cueltuiala, zice Zoița că-i plătește după zapis. Iar împotriva lui Grigorie, răspunse Costandin ginerile Zoiții, cum că acea prăvălie i-au dat-o soacră-sa zestre, și o cere ca să o fie pentru însuși trebuința și neguțătoria lui. Mai cerea Grigorie dă la Zoița, taleri 150 care i-au plătit batalchira. Răspunse Zoița, că în vremea cînd au fugit Grigorie la Brașov i la Iași, lăsînd prăvăliia singură, au găsit pe un niguțător și i-au dat în trei ani cu chirie și în urmă. Viînd Grigorie din Brașov s-au așăzat cu Zoița și au priimit Grigorie ca să plătească acei bani neguțătorului, care bani i-au și dat la acel neguțător și au luat prăvăliia iarăși Grigorie și i-au ținut în seamă în chiria prăvălii, cum nici Grigorie nu tăgădui. Cu toate acestea Grigorie răspunse că el nu iase din prăvălie, ci o cere la Zoița ca să o fie tot el în chirie.

Deci, dă vreme că această prăvălie au ieșit din stăpînirea Zoiții și au rămas cu stăpînire la gineri-său Costandin și fiindcă Costandin o cere pentru însuși trebuința lui, și mai virtos, că lui Grigorie, zice Costandin că i-au dat soroc încă de trei luni după împlinirea anului ca să-și caute altă prăvălie și el nu au umblat să-și găsească, hotărîm, Grigorie mărgelaru să iasă dintr-aceia prăvălie și să rămie pă seama lui Costandin, ginerile Zoiții. Dar fiindcă Grigorie răspunse că acum deodată nu poate să iasă dintr-aceia prăvălie avînd multă marfă care nu o are unde să o pue, judecata i-au mai dat încă soroc de o lună, care cu alte trei luni ce i-au fost dat soroc Costandin, fac luni 4. Că dă nu va ieși la împlinirea acestui soroc de o lună, să fie volnic Costandin, cu zapciu să-l scoată fără de voia lui din prăvălie ca un înpotrivor.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 109v.-110.

Iar cînd Costandin va da acea prăvălie cu chirie la altă parte, să aibă Grigorie prote-misias plătiînd și el ceia ce-i va da altu, ca unu ce au ținut-o el și mai înainte.

1776, mai 15.

Meche păharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

Veliții boieri arată prin anafora că Tudori Tomara, episcopul defunctului Ianuș, cere de la Nan vătăful plata unei datorii pentru care acesta lăsase amanet lui Ianuș mai multe obiecte. Departamentul al 2-lea hotărăse ca Nan să plătească datoria dar divanul, rejudecând, hotărăște să i se întoarcă lui Nan obiectele amanetate, cte au mai rămas. Domnul întărește.

137

1776
iulie
12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu gospodar zemle Vlahiscoe.

Această judecată s-au căutat și înaintea domnii mele la divan, față fiind amîndoa părțile, cit și State Cerfele asemenea dete mărturiia lui. Și dă vreme ce Nan vătăfu și-au cerut amaneturile toate, și să-i plătească banii cu dobîndă, și nu i s-au dat zicînd că unile sînt în Brașov, care datorie avea Ianuș, și i să cădea cînd făcea vechil pă State a lua bani, și să-i dea amaneturile, să fi dat vechilului și ceasornicul și pînza în mînă-i, nu găsîm nici o vină dă pagubă lui Nan, fără numai, dă vreme ce pă lingă acele pușci s-au luat și de ale lui, multe, și dă vreme ce acest amanet nu era dat pentru păstrare sau zălog drept bani, hotărîm ca să să urmeze cum scrie mai jos.

1776, iunie¹ 12.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vătăfu dă copii dă divan au adus la judecată înaintea noastră pe Nan vătăfu cu Tudori Tomara, episcop răposatului Ianușului, cerînd Tomara de la vătăfu Nan, taleri 50 cu dobînda lor, după un zapis al lui dă la leat 1768 noemvrie 1. Care pentru această pricină, au mai avut judicată la <al> 2<-lea> departament și dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament il hotărăște pe Nan vătăfu, ca după zapisele lui să-i plătească banii cu dobînda lor.

Deci, neodihnindu-să vătăfu Nan pe acea judecată, au făcut apelație către măriia sa vodă și măriia sa i-au rînduit la noi ca să le cercetăm judecata, pe care aducîndu-i vătăfu dă copii, zapiul cel orînduit, înaintea noastră, am întrebat pe Nan vătăfu, ce răspunde înpotriva zapisului lui, și nu-și tăgădui nici zapisu, nici datoria, numai, zicea că la leat 1769 au dat la Ianușul doao șișanele, un ceasornic de aur și un top de pînză dă olandă ca să i le vînză și vînzînd acelea să-și oprească Ianuș banii datorii, iar ceilalți bani să-i dea, și de atunci pînă acum, nici pușcile nu i-au dat, nici ceasornic, nici pînza. Și cere Nan ca să-i dea Tomara aceste amaneturi și să-i plătească banii cu dobînda lor. Tomara zise că la ducerea Ianușului în Brașov cînd au fugit toți boerii, temîndu-să la drum să nu i le ia cinevași, le-au lăsat în odae, în <mănăstirea> Sfeti Ion aici în București, iar ceasornicu și pînza le-au luat cu el la Brașov, și după ce au mers în Brașov, i-au trimis zapisul de datorie a lui Nan la State Cerfeli, în vremea cînd era Zametin ghenear aici, ca să-i ceară banii datorii, acei taleri 50 cu dobînda lor, și apucînd pe Nan pentru bani, Nan n-au vrut să-și plătească datoria. Nan nu tăgădui cum că nu l-au apucat State Cerfeli dă bani și nu i-au dat, numai zise că nedînd amaneturile, pentru aceia nu i-au dat banii.

Deci, aducîndu-să și State Cerfeli, celui ce i-au trimis la<nu>șul, zapis din Brașov, ca să apuce pe Nan pentru banii datorii, înaintea noastră își dete în scris mărturiia lui întru care arată că i-au trimis Ianușul zapisul dă datorii al lui Nan și l-au apucat pentru bani, iar Nan și-au cerut amaneturile, adică pușcile, ceasornicu și pînza. State zice că i-au zis că-i pușcile sînt aici în odae, iar ceasornicu și pînza iaste la Brașov la Ianul, dar nu i le dă pînă-i va da toți banii cu dobînda lor. Nan încă, i-au zis să-i dea toate zăloagele și să-i dea

banii cu dobinda lor. State i-au zis că va scrie la Braşov şi le va trimite şi pă acelea şi [a] întimplindu-să dă au fugit şi State din Bucureşti, zice că, mergînd la Braşov, i-au dat zapisu iar în mina Ianuţului şi n-au mai adus zăloagile din Braşov ca să le fi dat şi pă acelea lui Nan. S-au întrebat Tomara ce s-au făcut acele puşci, şi zise că după ce au fugit muscalii din Bucureşti viind Mehmet paşa Rumele-valise² cu oaste turcească şi dăşchizînd odaia Ianuţului din <mănăstirea> Sfetii Ion, au luat acele puşci, iar ceasornicu şi pînza le are la el. S-au întrebat Nan vătău, la ducerea Ianuţului din Bucureşti în Braşov, cum dă n-au mers să-şi ceară amaneturile văzîndu-l că să duce în ţară striină, şi zise că nici Ianuţul nu l-au chemat, nici el n-au ştiut cînd s-au dus, şi tocmai în urmă au aflat, şi cînd au aflat, Ianuţul era în Braşov, şi cum că atunci cînd i-au trimis zapisul la State Cerfeli, dă i-ar fi trimis şi ceasornicu şi pînza şi să-i fi dat şi puşcile, i-ar fi dat banii şi nu s-ar fi prăpădit puşcile. Care la aceasta, n-are Nan nici o vină, ci vina iaste a Ianuţului, căci cînd au plecat, dă ce n-au chemat pe Nan să-i fi dat amaneturile, pentru că Nan zice că i le dedese să i le vinză, iar nu i le-au dat amanet pentru banii datorii, după cum nici în zapisul datorii nu să văd puse, nici puşcile, nici ceasornicu, nici pînza, zălog. Dar dă vreme că nici Nan, acea purtare dă grijă n-au avut, văzînd că fug toţi în toate părţile, să fi mers la Ianul să-şi fi cerut amaneturile, Ianul încă n-au trimis să-l cheme cînd au plecat dă aici să i le dea, ci le-au lăsat în odaia lui din Braşov cînd au făcut vechil pe State, n-au vrut să-i fi trimis şi celelalte amaneturi ca să i le fi dat toate să-şi fi luat banii.

Drept aceia, il supune pă Ianuţul a plăti acele puşci, dar fiind greşală şi la o parte şi la alta, hotărîm, dă vreme că acele puşci s-au luat dă ostaşi, cum şi alte calabalicuri ale Ianuţului ce zice că au mai avut acolo, Nan să fie păgubaş dă puşci cum şi Tomara să nu

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 110 v. - 111 v. mai aibă a mai cere acei taleri 50 cu dobinda lor, ci să dea zapisul lui Nan ca să să spargă, iar ceasornicul şi pînza să i le dea lui Nan. Aceasta scriim.

1776, iunie 14.

Dumitraşco Racoviţă, Badea vel vornic, vel logofăt, vel logofăt.

¹ Corect : iulie, după suita documentelor.

² Pentru : valesi.

138

1776

iulie

14

Mitropolitul  arii arată prin anafora că Tomi  Călinescu cere ca  i arhimandritul mănăstirii Argeş să plătească parte din paguba vin riciului cumpărat de ei tn tov r sie. F c ndu-se cercetare se propune respingerea cererii. Domnul int reşte.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

De vreme ce această pir  a Tomii C linescului s-au cercetat  i au priimit arhimandritul blestem pe ponturile ce insuşi Călinescul i-au dat, cum c  nu este vinovat, ci il n p stueşte cu g ndu ca s -i oprească cu pricina aceasta, mila vin riciului mănăstirii ce are a lua de la dînsul, hotărîm să aibă pace igumenu d  către Călinescu pentru această pir  d  tov r sie sau parte la slujbă,  i banii ce au luat Călinescul, mila mănăstirii Argeş, poruncim v tafe de aprozi, să-l apuci cu strînsoare, să-i  nplineasc .

1776, iulie 14.

Prealnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta dumnealui Tomița Călinescu pentru cuviosul arhimandrit chir Damaschin, al mănăstirii Argeș, pricină dă vinăriciu anului trecut din sud Argeș i Mușcel, că, cu indemnarea arhimandritului cumpărindu-l, au păgubit și nu ar vrea și arhimandritu ca să plătească dinpreună acea pagubă; și cu zapciu, dumnealui vâtafu de aprozi, orinduți fiind la noi, am cercetat pricina. Și întrebînd pă Tomița cu ce poate dovedi pă arhimandrit că au fost îndemnător aceștiia, dumnealui ne arată o adeverință în scris a arhimandritului, în care scrie că să pune tovaroș pe a patra parte, iar nu pă din doao, cumpărătoarea, și însemnare pînă la ciți bani să sue. Răspunse și arhimandritu din gură mai pe urmă, cum că pentru alt obraz au voit și acea parte, iar nu de sine. Cerum la Tomița altă dovadă mai credincioasă, zapis sau mărturie să ne arate, dumnealui n-avu, numai o adeverință, iar în scris, a dumnealui paharnicului Meche, în care scrie că arhimandritu au fost începerea și sfirșitu acestui vinărici și citindu-o, nu o priimi arhimandritu, zise să fie enteres la mijloc al dumnealui paharnicului Meche cu Tomița, pentru rudenie. Mai zise Tomița că dupe ce au luat, au cumpărat vinăriciu, au făcut patru părți: 1 parte dumnealui, alta arhimandritu, alta paharnicului Meche și alta unui da<s>c<al> Iane și la urmă lipsind dumnealui paharnicu Meche din mijloc, partea dumisale o ar fi împărțit în doao, jumătate au luat Tomița și jumătate s-au dat asupra arhimandritului prin vorba logofătului Dinu, mai la urmă, lipsind și arhimandritu și-ar fi vîndut 1 pol parte acelui logofăt Dinu, care au fost de sine. La aceasta, arhimandritu tăgădui. Zise că numai cu o parte s-au fost încărcat, pe care o au și vîndut logofătului Dinu, iar acea jumătate zise că de loc, cînd s-au împărțit partea paharnicului Meche, s-au dat asupra logofătului Dinu. Spre încredințarea aceștiia, dete credință logofātu Dinu Innaintea noastră, că cu bună seamă o parte au cumpărat de la arhimandrit, iar nu și jumătate, și, mai virtos, și paguba ce l-au ajuns pe o parte și jumătate, o ar fi înplinit pe deplin Tomiții. Mai zise Tomița că viindu-le mușteriu să vinză județu Argeș cu preț dă cinci pungi de bani, arhimandritu au oprit a nu-l vinde, zicîndu că-l ia asupra sa drept 6 pungi, și tăgădui și la aceasta arhimandritu cum și la alte multe arătări și zise ale Tomiții. Zise și arhimandritu, că dă era pă din doaa tovaroș la aceasta, <să> scoață condractul care l-au făcut la urmarea slujbii, să să vază dă este iscălit cuvioșiia sa, sau de nu, și nici Tomița la aceasta nu putu tăgădui că este iscălit; il cerum noi de la Tomița pe acel condract să-l vedem, și zise că nu ar fi, s-au pierdut.

Și așa la toate tăgăduind arhimandritu, să găsi cu cale să priimească blestem pe ponturile ce-i va da Tomița cum nu e nimic întru acelea atins, și astăzi, luni, innaintea bisericii priimi carte de blestem arhimandritu la toate ponturile Tomiții, că nu e vinovat, ci năpăstuit. Și de aceasta facem știre mării tale și anii mării tale de la Domnu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc. .
Ms. nr. 5,
f. 114 v. - 115.

1776, iulie 3.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Safta Brezoianu se judecă cu egumenul bisericii Crețulescu pentru hotarul moșiei Cioranu și Mileasca (Prahova). Un boier și un mumbașir, trimiși la fața locului, fac hotărnicire. Nemulțumit, egumenul se adresează domnului care trimite doi boieri spre cercetare.

139

1776
iulie

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodîhnindu-să egumenu bisericii Crețuleștii, care este și vechil din partea sfintei Mitropolii, pe această alegere a dumnealor boierilor judecători, dă a să cerceta la fața locului, eși și innaintea domnii mele la divan, zicînd că cercetare la fața locului cu boieri rînduți,

s-au făcut și arată de văzum cartea de hotărnicie, atît pentru partea sfintii Mitropolii, care o numește Mileasca, cit și pentru partea bisericii, care o numește Pestrea, cu leat 1763, care hotarnici zic că au căutat și au umblat după semnele ce scrie în hrisovu răposatului domn Șarban vodă și după această hotărnicie numai, cere a stăpîni, iar nu mai mult. Dumitrache Brezoianu zice că și el după hrisovu răposatului Șarban vodă să mulțumește a-și ținea sfînta Mitropolie partea în Mileasca, fiindcă și hrisovu scria numai pentru Mileasca, însă pe unde numește semnele în hrisov, adică din piatra Buzianului în sus. Numai, zise că boerii hotarnici n-au umblat cum scrie hrisovu, în sus, ci au tras-o în jos, de i-au călcat moșia sa care au stăpînit-o multă sumă de ani cu numele ei deosibit, iar pentru partea bisericii, zicesă arate igumenu cu ce cere și unde anume și cit, și pe unde li va da dreptatea sa, să stăpînească. La care, arată igumenu o carte de danie cu leat 7251 a dumnealui Mateiu Crețulescu întru care scrie că au dat bisericii moșia Pestrea, partea jumătate, pe care moșie arată și un hrisov al răposatului domn Costandin voievod, fiul¹ răposatului Șarban vodă, spre dovadă cum că au fost dreaptă a numitului boer, dar cită sumă și pe unde anume semne, nu arată. Mai arată igumenu și alte zapise, dar fu cu altfel de nume de moșie.

Deci, de trebuință am găsit domnia mea a merge în fața locului doi boeri carii să aibă praxis și știință a cerceta întii, dă au urmat boerii hotarnici după cum scrie în hrisov, din piatră în sus, care să înțelege în susu curgerii apii, sau cu al doilea, pentru Pestrea a bisericii, să cerceteze după dovezi și martori i după cărți și scrisori vechi ce să vor fi aflînd la casa boerilor Crețulești dă unde să trage această danie, cum și după stăpînire veche, ca să vază unde și cit să alege această Pestrea pă jumătate, adică de este aceia pe unde și cit au ales boerii hotarnici, sau nu, fiindcă aceasta are biserică a căuta, iar nu alta.

Și la aceasta s-au socotit și am orînduit pă Ștefan postelnic Greci<anu> i pă Costandin postelnic Parepa, carii fu ceruți și dă amîndoao părțile, și cum vor dăscoperi să facă anafora către domnia mea cu orînduitul acesta mumbașir, sluga domnii mele.

1776, iulle.

Prealnnălțate doamne,

Din luminata porunca înnălțimii tale, au adus dumnealui vătafu za divan pă dumneai Safta sătrăreasa Brez<oianca>, de față cu igumenu bisericii Crețulescului, fiind și vechil de partea sfintei Mitropolii, și am luat seama scrisorilor și diiaforalii ce au între dînșii, pentru un hotar dă moșie ce să chiamă Ciorani i Mileasca sud Prahova care la leat 1763 cu poruncă domnească, cu boeri rînduiți, s-au făcut alegere dîndu-să sfintei Mitropolii și bisericii Crețulescului, stînjeni 600. Asemenea și dumneaei sătrăresii Saftii i-au dat stînjeni 600, din Ciorani, după foaia ce are, a scoacră-sii Voichiții, și altă moșie mai mult, n-au rămas. Deci, numita jupîneasă Safta Brezoianca are și osibite zapise de stînjeni 880, ce să numește Mileasca, care după scrisori și nume să înțelege ca osibită moșie, și afară din cea după foaia de zestre, iar cu măsurătoarea moșii cea dă atunci, cum s-au zis mai sus, n-au eșit stînjenii ce să coprinde în zapisele dumneaei. Și măcar că numitu igumen zise că tot o moșie este, adică ceia ce i să coprinde în zapise este cea din foaia soacră-sii, de zestre, fiindcă și zestrea și acele zapise sînt tot de la neamul răposatului sătrar Niculii Buzianu, iar că numita jupîneasă pretenderi că în vremea cînd stăpînea soacră-sa moșia Ciorani, de zestre, stăpînea și Buzianul moșia Mileasca, care să coprinde în zapise, deci pentru ca să dovedească adevăru, să cuvine să cerceteze moșiile vecinilor din sus și din jos.

Ci, să fie luminată porunca mării tale, cu un boer și cu un mumbașir portărel, să meargă în fața locului și să tragă moșiile vecinilor (însă cu stînjenu cel din zilele mării sale răposatului Costandin vodă Brîncoveanu) din hotar pînă în hotar, deplin pe cît stăpînește, și pe cîtă sumă dă stînjeni va fi că stăpînește, să i să ceară sineturi spre împlinire. Și de să va împlini după sineturi, suma fieșcăruia, atunci să va înțelege că Safta să ia moșia ce i să coprinde în zapise, este tot aceia care să arată în foaia soacră-sii de zestre, iar de nu-și va împlini vecinul, suma stînjenilor ce stăpînește, atunci să înțelege cît este moșia asuprită de vecini. Într-acest chip, făcîndu-să căzuta cercetare de către acel orînduit boer, să dea în scris și cu înștiințare către înălțimea ta, și atunci să va face de către judecată izbrînire, de cere această jupîneasă, ori bine, sau fără cale. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 116-117.

1776, iulie 2.

Meche paharnic, Dum<itrache> medelnicer.

¹ Așa în text.

Domnul întărește lui Mihai Anescu și fratelui său Dumitrașcu (jud. Mehedinți) zapisele cu care cumpăraseră niște țigani și cîțiva stînjeni de pămînt.

140

1776
Iulie
15

Dă vreme ce la domnia mea au dat jalbă Mihaiu Anescu sin Pan<ă> i frate-său Dumitrașco din sud Mehedinți, arătînd că are țigani dă cumpărătoare cu zapise și pentru <ca> nu care cumva după vreme să să răpue acele zapise, să li să pricinuiască de către alții înpresurare stăpînirii lor, au cerut de la domnia mea întărire acelor zapise.

Deci, după jalbă și cererea lor, fiind orînduiți la dumnealui vel logofătu de țara de sus, ca să le cerceteze acele zapise ce au, dumnealui după cercetarea ce au făcut, au înștiințat domnia mea, că cercetînd și văzîndu zapisele lor, jalba le este adevărată.

Dreptu aceia, am dat domnia mea această carte a domnia mea la mîna lui Mihaiu Anescu i a lui Dumitrașco frate-său, ca să aibă a stăpîni pă Radu țiganu și pă Mariia țiganca, nevasta lui și cu toți copiii lor ce i-au cumpărat ei dinpreună cu vărul lor Vasile de la Păuna soția lui Costan Rumănescu i de la feciorii ei, sud Vilcea, prin zapisu ot leat 1769 februarie 2, dreptu taleri 80.

Și iar să mai fie lu Mihaiu Anescu suptu stăpînire, Mariia țiganca, fata Nedellii, ce au cumpărat-o de la acestu frate al lui, Dumitrașco Anescu, prin zapisu ot leat 1759 dichemvrie 10, drept taleri 30.

Iar să mai fie lui Dumitrașco Izvoranu, fratele lui Mihaiu Anescu, Nedelea țiganca, fata Nicăi, ce au cumpărat-o de la soacră-sa Costandina prioteasa i de la feciorii ei, prin zapisu ot leat 1761 avgust 15, drept taleri 30. Și iar să mai fie lui Dumitrașco brat Mihaiu Anescu, stînjăni 21, 1/2 de moșie din Izvoru Aneștilor sau Mehedinți, însă din siliște, din apă, din pădure, din cîmpu și de peste totu hotaru, ce au cumpăratu de la Vasile fecioru lui Matei Puricel, prin zapisu ot leat 1775 septemvrie 8, drept taleri 32, bani 30.

Pentru care, cerîndu mai sus-numiții, întărire acelor zapise, le-au dat domnia mea această carte a domnia mea, ca să aibă a ține și a stăpîni cele ce arată mai sus. Iar dă va avea cinevași vreo cerere dă judecată pentru acești țigani și moșie, ușa divanului domnia mea este deșchisă. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 3,
f. 181-181v.
Vezi și doc.
nr. 145 din
22 iulie 1776.

1776, iulie 15.

151

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stamate portarul se judecă cu Dumitrache vtori armaș (Slam-Rîmnic) cerîndu-i sumele de bani luate de acesta cu prilejul trecerii lui Halil pașa la Focșani. Se propune cercetare. Domnul întărește.

1776

iulie

17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim dumitali biv vel sârdar Neculi, în ce chip este curgerea pricinii și asupra cui au rămas banii aceștia, să ne înștiințezi întru adevăr.

1776, iulie 17.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vâtafu za păhârniciei au scos la judecată pă dumnealui Satamate portaru cu Dumitrache biv <al> 2 <lea> armaș ot sud Slam-Rîmnic, zicîndu portaru Stamate că la leat 1769, în domnia mării sale Grigore vodă Ghica, fiindu orînduit conaciu la trecerea mării sale Halil pașa, ca să nu facă chieltuială la conacu de la Rîmnic și să treacă la Focșani, au mijlocit către oamenii mării sale pașa și au dat de la dumnealui taleri 80, cum și Ahmed aga beșleaga încă au dat taleri 70 și cu îndemnarea oamenilor mării sale s-au sculat și au trecut de ceia parte la Focșani. Dar venîndu Dumitrache armașu, vechilu dumnealui sârdarului Niculii ispravnic, cu catastif dă chieltuială ca să iscălească portaru, s-au pus și aceste doo condee cu făgăduiala armașului, luînd de la ispravnic bani <că> îi va da și dumnealui, care bani armașu i-au luat, și nedîndu-i, în multe rînduri i-au zis de bani, și totdeauna îi făgăduia că-i va da și nu i-au dat, de la care îi cere. Dumitrache armașu zice, catastifu nu l-au făcut numai singur, ci cu toții l-au făcut, și iar cu toții l-au scălit, și adevărat că taleri 80 ai portarului și taleri 70 ai beșleagăi sînt trecuți la catastif, din care au dat sârdaru beșleagăi, taleri 80 și cu cale era să-și ceară și portaru acei taleri 80 de la sârdaru Niculii ispravnicu, iar portaru au răspuns că n-au avut vreme să ceară banii la ispravnic, că venise la București și ispravnicu au dat toți banii la Dumitrache armașu, vechilu dumnealui. Și fiindcă i-au făgăduit în multe rînduri că-i va da, și-i cere și acum de la armaș.

Înpotriva căruia, Dumitrache armașu răspunde că din taleri 626 ce este suma catastifului, și-au luat numai taleri 196 ce au chieluit dumnealui, iar portarului i-au spus că n-au luat, iar dacă îi va lua, îi va da. S-au întrebat portaru de are vreo dovadă la acestea cum că au luat armașu bani de la sârdaru Neculii, sau cîndu i-au cerut, <a> făgăduit că-i va da, și au răspuns cum că dovadă nu are, numai Dumitrache armașu să priimească jurămînt.

Deci, armașu Dumitrache neprimînd jurămînt și dumnealui sârdaru Niculi să află în sud Mehedinți și de la judecată încă s-au cunoscut că dă vreme ce beșleaga, partea și-au luat de la domnie și au plătit banii taleri 150, fiind trecuți la catastif ci, găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale către dumnealui sârdaru Niculii ca să răspundă la a cui supra să află banii aceștia. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 119-120.

1776, iulie 14.

Meche paharnic, Theodorache Tuf<eanu> medelnicer, B<orbu> sluger, George Canale.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Hagi Costandin din Craiova pîrăște pe Costandin Cînipescul care fără drept îi cere restituirea telerilor plătiți de el pentru niște capre cumpărate de la acesta, dar nepredate Cînipescului. Se dovedește că hagiul e nevlnovat. Domnul, dînd acestuia și jurămînt cu blestem, întărește anaforaoua judecătorilor.

1776

iulie

18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Cercetîndu și domnia mea cu divanu această pricină foarte cu de-amăruntu, văzum că Costandin Cînipescul, în urmă după ce i s-au luat caprele dă ostași și s-au lăpădat chiezașii

lui de chezaşie, au mersu de s-au rugat şi au dat alt chezaş prin zapis ca să plătească banii hagiului, şi el îşi va căuta cu acei ce le luase, şi atunci pă urmă i-au plătit şi ceilalţi bani de s-au escofilisit. Care aceasta, o dovedi numitul hagi cu mărturie în scris cercetată dă ispravnicii judeţului, şi nici însuşi nu o putu tăgădui.

Deci, cu această simfonie ce în urma luării caprelor au priimit de au făcut, luind asupra lui, ori dobîndă sau pagubă, singur au scăzut din cererea lui şi s-au văzut că rău umblă acum cu pîră. Dar cu toate acestea, ca să işim din toată bănuiala, am zis să priimească hagi blestem cum că nu să ştie cu nimic vinovat la nici una din zisele Cînipescului, şi cum că nu este el pricina pagubii lui, şi au priimit la toate acestea blestem la sfînta Mitropolie, cum că este drept dă pîra Cînipescului, şi nu numai pricină dă paguba lui n-au fost, ci încă şi ajutor i-au dat la ceastă pricină a caprelor, şi nevoie pentru dînsul au pătimit.

Pentru care dar, sfîrşindu-să cu aceasta toată davao a Cînipescului, am hotărît cu divan, hagi să aibă bună pace şi întru apărarea lui am dat domnia mea această întărire la mină.

1776, iulie 18.

Preainnălţate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za păhărnicei aduse la judecată p e Hagi Costandin ot Craiova pîrîş lui Costandin Cînipescul, zicînd că acest Cînipescu în trecut_ele zile făcîndu pîră asupra hagiului îi cerea taleri 1200, bani ce-i dedese pe capre, care capre cumpă-rîndu-le şi fiindcă nu-i dedese toţi banii, trecînd cităva vreme i-au luat caprele iar înapoi. De care aflînd că i s-au luat acele capre, s-au dus la Tîrgu Jiiului ca prin judecată să şi le ia iarăşi de la Hagi Costandin, şi pînă a să duce la Tîrgu Jiiului şi pînă a să judeca cu numitu hagi, muscalii i-ar fi luat acele capre, şi el neştiind răpunirea caprelor, au dat chezaş pentru banii ce mai rămăsese dator acestui hagi, şi mergînd ca să-şi ia iarăşi caprele supt a sa stăpînire după cum le avusese, nu le-au găsit, fiindu că le luase cnezu Cantimir.

Deci, aflîndu-se păgubaş atît dă capre, cit şi dă taleri 1200 ce dedese hagiului, îşi cerea banii cu acest cuvînt, adică fiindu caprele luate de la dînsul supt stăpînirea lui Hagi Costandin, de la Hagi Costandin le-au luat, iar nu dă la dînsul. De care întrebîndu-să acum Hagi Costandin, zicea că, caprele nu le-au luat supt stăpînirea sa, şi dă au ştiut pă urmă că s-au luat de muscali, era bucuroş să şi le fie nedîndu-i bani, incredîntat fiind, că el şi le-ar fi scos de la muscali fiind ale lui drepte bucate. Care, aceasta nepriimînd Cînipescul nicidecum, zicea să nu să mai amestece nicidecum la acele capre că nu mai are treabă, mai virtos că i-au dat şi chezaş pă bani, măcar fiind luate şi dă muscali, că paguba şi dobînda, a lui este. De care, zisele acestea ale hagiului, fiindcă tăgăduia Cînipescul, şi zicea tot împotrivă după cum mai sus s-au zis adică, că fiind vitele supt stăpînirea hagiului, s-au luat de muscali, şi cum că după ce şi le-au luat hagiul el nu s-au mai amestecat, fu trebuinţă dă a să cerceta pricina acolo la Tîrgu Jiiului, care s-au şi cercetat dă ispravnici din porunca mării tale. De care cercetare ce li s-au făcut, întrebîndu-să Cînipescul, arată o carte a dumnealui sârdarului Niculii ot leat 1776 martie 7, întru care să văd mărturiile ce au dat la leat 1776 februarie 28, Radul cupeţul, Dobre căpitan, Sîrbu, Gheorghe Rovinaru, Costandin Verdeş căpitan, Preda abagi, Laţco Raicul, Gherghina Tămăş, Procopie vâtafu, care prin deosebită carte să vede cu acest număr, unul, dar nu arată de s-au dat mărturiile înnaintea pîritului Hagi Costandin, după cum şi însuşi Cînipescul mărturisă.

Care aceste mărturii ce să fac, nefiîndu faţă pîritul, nu sînt primite de pravile, care pravile poruncesc că mărturiile şi cercetarea mărturiilor să fie faţă cu pîritul, cum să vede la cartea 21 a împăraţilor, titlu 1, de care zice Hagi Costandin, cum că auzînd că să ascultă mărtu-riile nefiînd el faţă, pe loc au dat el jalbă la dumnealor boierii caimacami şi dumnealor au scris către dumnealor ispravnicii ot sud Gorj ca să aducă înnaintea dumnealor pe amîndoao părţile, aducînd şi pe martori ca să mărturisească faţă cu ei de cite ştiu de pricina aceasta. La care urmîndu, au adus mărturiile, din care mărturii cîţi au fost mărturisit mai nainte spre ajutoru Cînipescului, acum au mărturisit, nu întocmai după mărturia cea dintîi şi cei mai mulţi dintr-înşii mărtu-risesc din auzire. Care aceste mărturii nu sînt priimite nicidecum dă pravili, cum să vede şi la

cartea 21 a înpărărilor, titlu 1, și alții dintr-înșii mărturisesc spre ajutoru lui Hagi Costandin după cum să vede scris pe larg în cartea dumnealui slugerului Varepate Scarlat, ispravnic ot sud Gorj ot leat 1776 aprilie 28, cu număr 2.

Deci, începînd a face cercetare pricinii di — nceput, am întrebat pe Hagi Costandin ca să ne arate în ce chip au curs pricina aceasta și zise că la leat 1773 avîndu el o turmă dă capre dă vnzare, le-au tocmît cu acest Costandin Cînipescu drept taleri 1060 cu bani gata, și isprăvind tocmeala l-au orînduit să ia bani de la Alecsandru logofețel ot mănăstirea Tismana, la care ducîndu-să au luat numai taleri 560, Cînipescul fiind tot în țara ungurească. Și viînd de acolo după 3 luni, apucîndu-l și dă ceilalți bani după zăpis, au arătat Cînipescul cum că are să ia de la un neguțător, Radul Fileș, unde după ce au mers, au găsit numai taleri 300 la acel neguțător, și zicîndu-i ca să-i ia și pentru ceilalți bani ce mai rămîne să mai adaste, n-au priimit hagi, zicîndu că nu-l mai crede, fiindu că au trecut atîta vreme de cînd i-au vîndut caprele și unde le era tocmeala ca să-i dea toți banii peșin, au trecut atîta vreme purtîndu-l cu vorbe. Ci, ori să-i dea toți banii, ori de nu are bani, să-i ia caprele înapoi și să-i întorcă banii ce-i luase.

Deci, rugîndu-să acest Costandin Cînipescul la neguțătorii de acolo ca să nu i să facă acest lucru, au intrat ei mijlocitori și s-au făcut chezași, după cum aceasta să dovedește din cartea neguțătorilor ce ne-au arătat Hagi Costandin cu leat 1773 noemvrie 15, supt număr 3, și din cartea dumnealui slugerului Ștefan Crăsnaru ce au fost atunci ispravnic la sud Gorj întru care asemenea să coprinde după numita carte a neguțătorilor, puîndu-să chiezaș și platnici, Gheorghe i Iachim Rovinari, cu zăpis și cu soroc, care carte să vede supt număr 4, în care zăpis zice Hagi Costandin că ar fi toată pricina scrisă pe larg și s-ar fi cunoscînd toată dreptatea, care zăpis îl tăinuiește Cînipescu nevrînd nici la noi să-l arate zicînd că l-au răpus, și din neguțătorii aceia ce au fost mijlocitori după cum mai sus s-au zis, s-au făcut unii și chezași pentru bani la Hagi Costandin, făcîndu-să zăpis, dar în urmă auzîndu că s-au luat caprele de muscali, s-au lăpădat dă chezașie. Și mergîndu Hagi Costandin la judecata numitului ispravnic, slugeru Ștefan Crăsnaru, și cerînd, ori caprele, ori banii ce mai rămăsese, au dat pe mai sus-numiții chezași Gheorghe <i> Achim Rovinari ca, cu soroc să plătească banii care i-au și plătit, după cum chiezașu Achim Rovinaru la mărturiia ce dă, arată că după luarea caprelor l-au rugat Cînipescul de s-au făcut chezaș pe bani, care i-au și dat lui Hagi Costandin, și și Cînipescul i-au plătit lui Achim, precum și aceasta să vede în numita carte a slugerului Ștefan Crăsnaru.

La care acestea, zice Costandin Cînipescul că, auzîndu-l Hagi Costandin că s-au luat caprele dă muscali, pentru aceia i le-au lăsat iarăși asupra lui, iar nu că s-au rugat el și au pus mijlocitori pe neguțători. Înpotriva căruia răspunse Hagi Costandin, că după ce știa că auzise că să luase caprele dă muscali, dar tot priimise ca să și le ia, fiindcă el le-ar fi scos de la muscali, și Cînipescu nu au vrut, zicînd că banî are să-i ceară, iar la capre nu are să să amestece.

Deci, fiindcă la această pricină au rămas tot temelul dă a să dovedi aceasta adică, că au priimit Hagi Costandin ca să-și ia caprele înapoi, cu toate că auzise că ar fi luate dă muscali, și Costandin Cînipescul nepriimind aceasta, s-au făcut desăvîrșit stăpîn caprelor, am cerut dovezi și martori de la Hagiul și ne arată numita carte a lui Ștefan Crăsnaru sluger supt număr al 4<-lea> ce mai sus să vede, întru care scrie pricina pe larg, scriînd și aceasta adică, cum că ar fi priimit Hagi Costandin să-și ia caprele cu toate că auzise că s-ar fi luat de muscali, și Cînipescul nepriimind, nu l-au lăsat. Ne mai arată și o carte a dumnealor veliților boeri cu leat 1775 noemvrie 23 supt număr 5 întru care arată cum că acest Costandin Cînipescul arătîndu-l la cnezu Cantemir că este cerșit și umblă cu bani turcești de să neguțătoarește, i s-au luat acele capre de cneazu Cantemir și s-au trimis supt caraula mării sale feltma <re>șal, și au șăzut la închisoare pînă la pace după cum au încredințat dumnealui biv vel logofătu Ștefan Pîr <r>șc <oveanu>, fiind într-acea vreme judecător la Craiova. Aduse înaintea judecății și pe Nicolae tîlmaciu divanului Craiovei dă atunci, pentru ca să dovedească și mai bine, cum Cînipescu au fost stăpîn acelor capre, carele au și mărturisit dă acest Costandin Cînipescul, că ar fi venit atunci cu o carte particularii de la cneazu Cantemir către grafu Podgoriceanu, scriîndu-i ca să-i dea talerii 500 acestui Costandin Cînipescul pentru aceste capre, și cum că Podgoriceanu i-au

dat taleri 300, care nevrînd să-i ia Cînipescu, l-au închis cu nume dă cerșit. Au adus și altă mărturie, pă Scorpaon ce au fost tîlmaci la grafu Saltîcov carele au mărturisit dă acest Cînipescu, că ar fi venit și l-ar fi rugat pe dînsul ca să-i scoată o poruncă de la grafu Saltîcov către cnezu Cantemir ce era atunci comandîr Craiovei ca să-i plătească aceste capre, la care ducîndu-să cu scrisoare l-au trimis la Podgoriceanu, și nepriimînd să ia banii ce-i da, au venit iarăși înapoi la grafu Saltîcov făcîndu și a doua pîră, pe care nu l-au priimit. Zice numitu Paul și aceasta de Costandî Cînipescu, că n-ar fi pomenit nicidecum de numele lui Hagi Costandî, nici întîi, nici pă urmă.

Deci, după numitele mărturii și dovezi ce au arătat Hagi Costandî înnaintea judecării, să văzu că, Cînipescul nu are nici o dreptate a cere acești bani de la Hagi Costandî, ci are să-și ceară toată paguba dă la cel ce l-au arătat dă cerșit, și că aceste le-ar fi cumpărat cu bani turcești, care acel prododis este Piciul căpitan, care acest Piciul au arătat pă Cînipescul dă cerșit la cnezu Cantemir și cum că aceste capre le-au cumpărat cu bani turcești, cum au mărturisit înnaintea judecării Dumitru Chițoiul, și cum că după prodosiia Piciului au trimis cnezu Cantemir pă Cîrstea praporgicu și pă el, dă au luat aceste capre, ca niște olafiras, cum și aceasta s-au dovedit prin mărturiia lui Mateiu Popovici neguțătoru și a lui Procopie de la Cranița.

Deci, din toate mărturiile ce s-au zis mai sus pre larg, să dovedî și să văzu că Hagi Costandî este drept și nevinovat dă pîra ce au făcut asupra lui Costandî Cînipescu, și nu să vinuește nici dă a-i întoarce Cînipescului banii du pă caprele ce au vîndut, nici la altă pagubă ce i s-au pricinuit Cînipescului dintr-această pricină, dă vreme ce el are să-și caute toată paguba lui de la Piciu căpitan, cel ce l-au prodosit. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 117-119.

1776, martie 30.

Meche paharnic, D<umitru> Cior<an> paharnic, Costandî biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

Departamentul al 2-lea judecă pricina lui Tudor, fost vâtaf în plaiul Nucșoarei (jud. Mușcel) cu Neculescu, actualul vâtaf, pentru neexecutarea unui arbitraj semnat de amîndouă părțile. Întruclt pîrîtul se apără arătînd că pîrîșul nu și-a îndeplinit obligațiile din învoială, se hotărâște dovada prin jurămînt cu carte de blestem de la mitropolit. Domnul întărește.

143

1776
Iulie
19

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dăm volnicie slugii domnii mele...¹ aprod vătășăsc, să meargă și cum scrie mai jos, la toate să urmeze și să îplinească.

1776, iulie 19.

Preaînnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za aprozi aduse la judecată pă Tudor, ce au fost vâtaf în plaiul Nucșoarei, sud Mușcel, pîrîș asupra Neculescului, ce este acum vâtaf la acel plai, zicîndu că, la anul 1774, avîndu pricină între dînșii, au ales pă doi neguțători. anume, baș Iane vâtafu și baș Docsache, ca să le cerceteze socotelile, care le-au și cercetat și le-au lămurit cu amărunt, după cum să vede înscriș supt iscăliturile acestor eretecrete, care socoteală primită fiind de amîndoa părțile, au și întărit-o cu iscăliturile lor, rămînd să dea Tudor vâtafu, Neculcii, taleri 509, iar Neculcea să întoarcă lui Tudor vitele ce-i ținea după cum să vede tot într-acea socoteală. În urmă, la leat 1775 septembrie 22, cîindu-să dă acea socoteală, au făcut pîră la ispravnicii ce să află acum, carii, neluînd seamă că acea eretecrete nu să strică, după pravilă, fiind făcută prin alegerea amîndoa părților, și că socotelile acelea nu să strică, mai virtos fiindu iscălită de amîndoa părțile, au cercetat de iznoavă singuri într-un

chip, ci nu s-au odihnit acest Tudor cerîndu după pravilă, dreaptă judecată. Deci, am hotărît după pravilă ca socoteala dintîi ce s-au cercetat și s-au făcut la leat 1774 iulie 5 dă acei doi eritecrete ce singuri cei cu pricina, nesiliți dă nimeni, i-au ales iscălindu-să și ei însuși, să fie bună, adică să aibă chiros, și după acea socoteală să ia săvîrșire pricina lor. Și fiindcă Tudor arată că acei taleri 509 i-au plătit Neculcii vătafu și Neculcea nu va să-i întoarcă vitele după acea numită hotărîre, s-au întrebat Gheorghe, vechilu acelu Neculcea, dă aceasta, și răspunse că nu i-au luat acei bani. La care, neavînd Tudor mărturii ca să dovedească, au rămas să priimească Neculcea blestem că nu i-au luat, și așa să-i plătească Tudor, la care hotărîre s-au și odihnit Tudor, deci s-au și făcut carte de blestem de la preasfîntul părintele mitropolit.

Drept aceia, rămîne Neculcea să întoarcă vitele lui Tudor de va fi luat acei taleri 509, ori luîndu-i acum, de nu-i va fi luat atunci, și așa să le ia pricina săvîrșire după hotărîrea acelor eritocrite, la care și ei s-au fost odihnit și s-au iscălit.

Dar dă vreme ce toate acestea rămîne a lua săvîrșire iarăși acolo în județ, fiind Neculcea acolo, carele va să priimească carte de blestem, trebuință este a să trimitte mumbașir om domnesc, ca să facă săvîrșire trebii după hotărîrea celor eritecrete, iar hotărîrea cea dăsăvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 121-121v.

1776, iulie 16.

¹ Loc alb.

Meche paharnic, D<umitru> Cioranu stolnic, Costandin biv vel comis, Alexandru Grecianu. Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

144

1776
iulie
19

Veliții boieri arată prin anafora că Nedelco (jud. Teleorman) reclamă de la Tudor Dîrstoreanu 521 taleri. Judecăți și invoieli anterioare au redus datoria la 300 taleri. Reclamantul contestă invoiala ca fiind scrisă în grecește, deci neînțeleasă de el, și cere rejudecare. Divanul respinge acțiunea dovedindu-se cu martori că știa invoiala. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Eșîndu și înaintea domnii mele la divan, Nedelco au tăgăduit împăcăciunea zicîndu cum că vorba lor le-au fost, peste taleri 100 ce i-au dat, să-i mai dea și ceilalți taleri 200 în bani gata, și au socotit că în zăpîsul ce i-au dat, scrie soroc, iar nu că s-au escosflisit și nu are a mai lua. Care zăpîs fiind grecesc, el n-au știut a-l citi dă atunci, și cum că n-au fost dator cu acel zăpîs ce arată Tudor că l-au primit el, drept bani. Dar viînd înaintea domnii mele Stamate Capiolan și Hagi Dumitrache Papazoglu, neguțători de bună credință, deteră mărturie cum că însuși Nedelco nu și-au tăgăduit acel zăpîs că este bun, și așa au făcut sulf pă taleri 100 bani gata, și pă taleri 200, zăpîsul care l-au spart, hotărîm să aibă pace, Tudor.

1776, iulie 19.

Preatnălțate doamne,

Din luminată porunca mării sale înălțatului nostru domn Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vătafu de aprozi au adus la judecată înaintea noastră pe Nedelco din sud Teleorman pîrș lui Tudor Dîrstoreanu, zicînd că au avut judecată cu dînsul la departamentu judecății pentru taleri 521,60 ce au avut să ia de la dînsul, și tăgăduînd Tudor, de la judecată s-au orînduit cu pitac către preasfîntia sa părintele mitropolit, să-l pue să jure, și intrînd mijlocitori între dînșii s-au învoit amîndoi ca să-i dea Tudor lui Nedelco taleri 300 i zeciuală zăpîciului și chieltuiala, și să lipsească pricinile dintre dînșii. Și zice Nedelco că dînr-acești bani i-au dat taleri 100 i un zăpîs de taleri 225 ce era dator, care zăpîs zice că l-au spart, iar Tudor și-au dat și zeciuala zăpîciului și i-au dat Tudor un zăpîs grecesc dă taleri 300, nedîndu-i toată chieltuiala, și într-acel zăpîs arată că s-au escosflisit unul de către altu.

La acest zăpis de ecsosflisit ce i l-au dat Tudor, fiind grecesc, cã sã odihnește Nedelco, zicîndu cã nu știe ce au scris într-insul atunci, și cere sã-și strice legătura ce au făcut prin zăpis, s-au întrebat și Tudor Dirstoreanu ce rãspunde împotriva aceasta, și zice cã el avînd socotealã cu Nedelco la starostea dã neguțãtori la trecuta lunã a lu aprilie, 20, într-acest an, din toatã socoteala au rãmas dator sã-i dea lui Nedelco taleri 20 și bani 90, dupã cum sã vãzu acea socotealã și dã noi. Și neodihîndu-sã Nedelco, s-au judecat și la departamentu judecãții, și prepuîndu-l Nedelco cu sumã mai multã dã bani și Tudor zice cã neștiindu-sã dator, fiindu tãgãduialã la mijloc, dumnealor boieri ot departament, cu pitac au orînduit pã Tudor la sfînta Mitropolie ca sã priimeascã jurãmînt, dar intrînd mijlocitori între dînșii s-au învoit pã taleri 300 și sã plãteascã și zeciuiala zăpciului, și au dat taleri 100 bani gata i un zăpis ce-i era dator Nedelco, dã taleri 215, și s-au învoit plãtînd el și zeciuiala, dînd zăpis unul la mina altuia cum cã s-au ecsosflisit unul de cãtre altul mulțumindu-sã și o parte și alta care zăpis sã vãzu și de cãtre noi, cu leat 1776 mai 15, mãrturii Hagi Dimitrache Papazoglu i Stamate Capiolan și Theodor Costandin care au scris zăpisele. Care zăpise, adevãrat cã sînt grecești, dar însuși aceste mãrturii mãrturisirã înaintea noastrã zicîndu cã ei sînt adiafori dar s-au întîmplat cînd s-au învoit Tudor cu Nedelco între dînșii, și mulțumindu-sã și o parte și alta, s-au iscãlit și ei mãrturiile. Care zăpise ziserã cã, neîntîmplîndu vreun logofãt sã le scriie romãnește, le-au scris grecește, și dupã ce le-au scris i le-au citit lui Nedelco rumãnește și au priimit de bunã voe și s-au iscãlit.

Deci, dã vreme cã Nedelco s-au învoit cu Tudor prin zăpise și cu mãrturii, care mãrturii sînt vrednice dã credințã, dã a sã strica acest așazãmînt nu este cu cale, și hotãrim, Tudor Dirstoreanu sã aibã pace de cãtre Nedelco și dupã zăpise sã se urmeze.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 122-122 v.

1776, iulie 1.

Badea Știrbei vel vornic, vel logofãt.

Domnul întãrește prin hrisov, la cererea lui Mihai, fiul lui Panã Anescu și Mihai, fiul lui Dumitrașcu, zăpisele vechi de stãpînire asupra moșilor Cotoroia, Voloiac și altele din jud. Mehedinți.

145

București

1776

iulie

22

Dã vreme ce Mihai sin Panã Anescu i Mihai cumnatã-sãu sin Dumitrașcu din sud Mehedinți, cu jalba ce au dat cãtre domnii mea, arãtînd cum cã au moșii de cumpãrãtoare și dã zestre și acele zăpise ce le au, fiind slabã hirtia, și pentru nu care cumva sã sã sfãrame, sau sã sã rãpue dintr-insile, sã li sã pricinuiascã înpresurare la moșii și neodihna la stãpînire, au cerut ca sã li sã înnoiascã zăpisile cu hrisovu domnii mele.

Deci, dupã jalba și cererea lor, orînduîndu-sã la dumnealui vel logofãt de țara de sus ca sã cerceteze, dumnealui, cercetînd și vãzînd zăpisile i scrisorile lor, au înștiințat domnii mele, cum cã jalba le este adãvãratã, pentru care am dat domnia mea acest hrisov mai sus-numiților, ca sã aibã a ține și a stãpîni pãrțile lor de moșie tot hotaru Cotoroia i Voloiac, care le este rãmas de la moșu lor, Ene, ce li s-au ales prin carte dã hotãrnicie ot leat 1758 iunie 20, dã Ivan Zãtreanu i dã Barbu Bãlaș<al> 2 <lea> clucer, ce au fost rînduiți hotarnici cu porunca dumnealor caimacamilor ai Craiovii. Care dupã ce au mersu în fața locului, au tras moșia pin trei locuri dupe obicei și s-au gãsit într-amîndoao moșile la cap pe din jos stînjãni 840, la mijloc stînjãni 990, la capu moșii din sus stînjãni 690, care fãcîndu-sã masã fac stînjãni 830. Și trãgîndu-sã în lungu s-au gãsit stînjãni 1888 și semnile hotarului Cotoroia i Voloiac sînt pinprejur pe culme dãspre hotaru cernãienilor pe Piscul Teascului pe din jos pe la Capu Rãchitilor în fațã pe Piscul Pietrișului, pe culme dãspre Valea Bunã, culmea în sus pînã în Fîntina Berbeciului, apoi Piscu Leului dãspre miazã-noapte, muchea în sus pînã în vilele rupturenilor pe ogaș în vale drept în Culmea Lacului, în jos dãspre amiaza-i zi pînã în Obrișita Ciochiuțului pe piscul pe din jos de Valea Teascului pînã în Rãchita. Care hotãrnicie este întãritã și dã dumnealui vel vornic Badea

Știrbei ce era pe acea vreme vel stolnic și dă dumnealui Gheorghe Rămădah fiind caimacami Craiovii.

Și deosebită cercetare să să facă în fața locului pentru o fămea anume Ancuța Papuca, care prin judecată cerea al treilea parte dintr-acele moșii. Și la cercetarea ce au făcut numiții boieri dupe mărturiia unui Leontie monah ot Lacu, care le-au zis că au auzit pe un Preda Enescu pomenind, ca să nu mai zică Ancuța Papuca că are și ia parte dă moșie într-acele hotar și-i va da o vacă și așa după acea mărturie i s-au dat și Ancuții Papucăi parte dintr-aceste moșii stin-jăni 75, însemnându-să și cu pietri pină unde să stăpînească.

Așijderea și un popă Radu cu cetașii lui jivoreni, cum și un Dumitru Băcleş i Draghiciu Frățiloiu și cu cetașii lui Pegulești din sud Mehedinți iarăși cerea și ei parte dă moșie dintr-aceste hotar care după multa cercetare ce au făcut cu amăruntul, numiții boieri le-au găsit într-acele scrisori unile cu meșteșug făcute și altele foarte vechi, poprite fiind de neamul lor cînd au vindut aceste moșii la neamul Eneștilor și așa i-au depărtat dreptatea și nu le-au dat stăpînire. Pentru care, la leat 1775 dicemvrie 13, un Palalogo, fecioru popii Radului din Jivor-lui ¹, vechil și despre partea celorlalți moșneni de la satu Jirovu sud Mehedinți, prin jalba ce au dat domnii mele pentru mai sus-numiții Enești cerind parte dintr-aceste moșii, s-au fost judecat la divan înaintea dumnealor veliților boeri și după cercetarea ce au făcut dumnealor au văzut și un zapis ce s-au împăcat între dinșii, scris dă la leat 1766, iscălit dă popa Radu tatul acestui Palalogo i dă cetașii lor, în care scrie că în multe rinduri au avut judecată cu neamul Eneștilor și ar fi priimit Eneștii carte dă blestem cum că toată moșia este cumpărată dă stră-moșii lor și zapisile ce au avut pentru aceste moșii le-au prăpădit la vremea răzmiriții cei dintii și le-au dat Eneștilor acest fel dă zapis la mîna, cum că nu mai are ei treabă cu acea moșie, ci să o stăpînească, și oricine s-ar mai scula din neamul lor să fie supt gloabă. Și fiindcă Palaloga tăgăduindu-i-se acel zapis, zicînd că este iscălit numai dă tată-său iar nu și dă cetașii lui, i-au cerut și zapise sau vreo carte dă stăpînire și n-au avut, ci numai cu gura au cerut moșie.

L-au întrebat și dă stăpînire fiindcă dă la vînzarea moșii sint 80 de ani și mai bine, stăpînit-au și el vreodată, și au zis că n-au stăpînit, și la cererea lui nu i s-au dat dreptate, ci au găsit dumnealor cu cale ca să să orînduiască la caimacamii Craiovii că să mai facă cercetare pentru acel zapis de împăcaciune și dă au primit Eneștii carte dă blestem și orînduindu-să cu porunca domnii mele la caimacami, văzum domnia mea cartea dumnealui Manolache Romanitis paharnic, caimacam și a dumnealor Ștefan Bibescu bivel stolnic i Barbul Știrbei biv vel sluger scrisă dă la leat 1776 ghenarie 13 în care scrie că s-au cercetat de cetașii popii Radului ce au fost iscăliți în zapis. Din ² însuși ei cu graiul lor au mărturisitu că iscăliturile ce sint în zapisu de împăcaciune sint ale lor netăgăduite cum și pentru cartea dă blestem iarăși au dat mărturie înaintea dumnealor caimacamilor un preot anume popa Ivan de la satu Corcova sud Mehe-dinți, cum că neamul Eneștilor au priimit carte dă blestem înaintea sa, pentru aceste moșii și au rămas numitu Palaloga de judecată la leat 1775 octomvrie 1.

S-au sculat un Neculae Păgulescu zicînd că are și el moșie într-acele hotar Voloiacu și judecîndu-să cu numiții Enești înaintea dumnealui Nicolache Lambrino vel sluger, fiind ispravnic la sud Mehedinți, și după cercetarea ce au făcut prin cartea dumnealui de judecată, au dat dreptate să stăpînească numiții Enești la leat 1775 avgust 29.

S-au sculat un Rizea i Fota i Nicolae cu cetașii lor Cernăeni din satu Cernaia sud Mehe-dinți, zicînd că le-ar fi cotropit Eneștii hotarul lor de moșie ce-l au despre Răchită carei jude-cîndu-să la slugeru Nicolae Lambrino i la Ioniță Filișan <al> 2<lea> vistier, fiind ispravnici la sud Mehedinți, după cercetarea ce au făcut dumnealor prin carte dă judecată, au dat stăpînire numiților Enești și neodihnîndu-să Cernăenii, au venit, amîndoaă părțile aicea și prin jalba ce-au dat domnii mele, au fost rînduîți dă s-au judecat la divan înaintea dumnealor veliților boeri. Și după cercetarea ce au făcut dumnealor au găsit dă trebuință să meargă hotarnicii în fața locului care și ei însuși au priimit amîndoaă părțile și și-au ales, însă Cernăenii pe slugeru Costandin Poenaru drept 6 și pe Hagi Costandin Stoescu drept unul, iar Eneștii și-au cerut

pe Ioniță Argintoianu slugeru, drept 6 i pe Ioniță Filișan <al> 2<lea> vistier drept 3, carii să tragă moșia de iznoavă. Și găsindu-să cu cale și dă către domnia mea, s-au fost rinduit acești boeri împreună și cu portărel și după ce au mersu în fața locului la cercetarea ce au făcut, au găsit stînjani 165 prisosiți peste suma stînjănilor ce-i alesese Ioan Zătreaun i Barbul Bălaș <al> 2<-lea> clucer și s-au învoit între dinșii prin zapis dă împăcăciune ot leat 1776 ghenarie 22, ce este dat dă dinșii la mîna Eneștilor ca să stăpînească moșia cu bună pace și Eneștii le-au dat lor stînjani 55 dintr-acei prisos, iar stînjani 110 au rămas Eneștilor care s-au și înpietritu dă numiții boieri cum să văzu și acel zapis dă împăcăciune întărit și dă dumnealor orinduiții boieri.

Și iar să fie lor, a patra parte dă moșia Lacul ce au cumpărat-o moșul lor Ene dă la Cîrstea Draghiia drept galbeni 12 prin zapisu lui ot leat 1795 februarie 2. Așijderea mai arătără domnii mele cum că alătura cu moșia lor Cotoroia i Voloiac mai au încă 400 stînjani de moșie ce i-au cumpărat moșul lui Ene de la un Drăghicel din Băcleș și cum că au avut zapis pe acești stînjani de moșie și s-au prăpădit pe vremea răzmiriții cei dintii cînd li s-au răpus și alte zapise i scrisori ale altor moșii ce au mai avut, și arată că stăpînescu acești stînjani de moșie de la cumpăratore și pînă acum de sint la 80 de ani și mai bine.

Deci, dă va fi această arătare a lor adăvărată, să aibă a stăpîni și acești 400 stînjani de moșie, iar dă să va scula cinevași să caute Judecată pentru acești patru sute dă stînjani, ușa divanului domnii mele este dăschisă.

Și iar să mai fie lui Mihai sin Dumitrașco Anescu partea dă moșie și dă vie și dă pruni ce au cumpărat-o drept taleri 46 dă la Ion Lăceanu feciorul lui Rafailă călugărul prin zapisu ot leat 1762 avgust 14.

Și iar să mai fie lui Mihaiu sin Dumitrașco stînjani 75 din moșia Lacul sud Mehedinți și partea de moară din pruni din Valea Pietrii ce o are cumpărată prin zapisu ot leat 1775 avgust 11, dă la Drăghici Frățiloiu drept taleri 70.

Și iar să mai fie lui Mihai Anescu stînjani 60, tot din moșia Lacul ce au cumpărat-o Dumitrașco Enescul tată-său în taleri 7 pol dă la Dumitru Bicleș prin zapisu ot leat 7259 martie 17.

Și iar să mai fie lui o vie cu tot coprinșul ei și cu padina de pruni ce au cumpărat-o tată-său Dumitraș Enescu în sloți³ 16 dă la Dumitru Băcleș prin zapisu ot leat 1736 martie 6.

Și iar să mai fie lui, partea dă moșie din Cotoroia i Voloiac ce i-au cumpărat-o dă la Mihai Vlădișescu prin zapisu ot leat 1735 martie 1.

Și iar să mai fie lui, stînjani 80 den Cotoroia de sus ce au cumpărat-o tată-său Dumitrașco Enescul în taleri 12 dă la Preda Bedilan prin zapisu ot leat 1735 dichevrie 10, care parte dă moșie este aleasă pîntre hotaru Prepușetilor i pîntre al Vlădișescului.

Și iar să mai fie lui, partea de moșiei tot din Cotoroia ce au cumpărat-o dă la Cornea în sloți 19 prin zapisu ot leat 7253.

Și iar să mai fie lui Mihai Enescu partea dă moșie tot din Cotoroia ce au făcut-o Scurtu cu Gruia Cîrlan prin zapisu ot leat 1773. ghenarie 11.

Pentru care, am dat domnia mea acest cinstit hrisov ca să aibă a stăpîni moșile ce să arată mai sus, iar dă va avea cinevași vreo cerere de judecată pentru vreo moșie dintr-acestea, ușa divanului domnii mele este dăschisă.

Și am întărit hrisovu acesta cu însuși credința domnii mele, Io Alecsandru Ion Ipsilant voievod, marturi fiind și preaiubiții domnii mele fii, Costandin voievod, Dumitrașco voievod și cu tot sfatul cinstiților și credincioșilor boerilor celor mari ai divanului domnii mele : pan Toma Crețulescu vel ban, pan Nicolae Știrbei vel vornic de țara de sus, pan Badea Știrbei vel vornic de țara de jos, pan Ioan Ulino⁴ vel logofăt de țara de sus, pan Dumitrașco Racoviță vel logofăt de țara de jos, pan Ștefan Mișoglu vel spătar, pan Nicolae Brîncoveanu vel vistier, pan Scarlat Caragea vel postelnic, pan Manolache Brîncoveanu vel clucer, pan Scarlat Manul vel comis, pan Nicolae Filipescul vel paharnic, pan Costandin Ghica vel stolnic, pan Ștefan Cioran vel

sluger, pan Alicsandru Farfara vel pitar și ispravnic, pan Ioan Ulino⁵ vel logofăt de țara de sus i pan Iordache Mavrocordat <al> 2<lea> logofăt.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 3,
f. 189-191 v.
Vezi și doc. nr.
140 din
15 iulie 1776.

Și s-au scris hrISOVUL acesta intru al dollea an dintru inttia domnie a domnii mele, aicea în orașu scaunului domnii mele, București, la leatu dă la zidirea lumii 7284, iar dă la nașterea Domnului și mîntuitorului nostru Isus Hristos, 1776, în luna lui iulie 22, de Constandin logofăt za divan.

¹ Pentru : Jirovu.

² Pentru : Deci.

³ Pentru : Zloși.

⁴ Corect : Iuliano.

⁵ Loc alb.

146 *Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Hera Bucșănescu pîrăște pe Maria Berindeasca (jud. Argeș) care i-a luat doi cai și bucate. Se hotărăște cercetarea prin ispravnici. Domnul întărește.*

1776
Iulie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voiveod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos, și mumbașir, sluga domnii mele...¹ aprod vătășesc.

1776, iulie 25.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za aprozi au adus la judecată pe Hera postelnicel Bucșănescu, pîriș Marii Berindească ot sud Argeș de la care cerea un armăsar și un jügan, ce zicea cum că fără de judecată i s-au luat de Berindeasca. Așijderea mai cerea 13 chile dă bucate, adică porumb și mălaiu, care zicea că i s-au făcut stricăciune cu vitele numiții Berindeascăi, care bucate zice că s-au și ispășit și au rămas bune să-i plătească.

Față fiind și Mariia Berindeasca, pentru armăsar n-au tăgăduit că nu este la dinsa, și innaintea judecății au răspuns că i-l va da, avîndu-l aicea în București, iar pentru jügan s-au apărat, cum și pentru bucatele ce-i cerea, răspunse că numai cinci chile este datoare, care i le-au și dat și n-au priimit Bucșănescu, arătînd și Mariia Berindeasca, cum că țiganii numitului Bucșănescu i-au furat 4 cai, carii li tăinuește și-i va dovedi acolo în fața locului.

Deci, la pricina lor fiind a să cerceta innaintea dumnealor ispravnicilor, fiind amîndoao părțile tot dintr-un județ, să fie luminată porunca mării tale cu mumbașir, ca să-i ducă pe amîndoao părțile innaintea dumnealor ispravnicilor, ca, ce va fi de împlinit, hotărînd prin carte de judecată să și îplinească, iar cîndu vreo parte nu să va odihni, să-i aducă mumbașiru și la divan, și care va rămînea de judecată să plătească treapădu și cheltuiala. Iar hotărîrea cea desăvirșită, rămînea a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms., nr. 5,
f. 122v.-123.

1776, iulie 19.

Meche paharnic, D<umitru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

¹ Loc alb.

147 *Vel vornici arată prin anafora că Dumitra Provodoaia cere să răscumpere de la paharnicul Stan Jianu din Craiova moșia Drăgoești, cumpărată de acesta în lipsa ei de la creditorii soțului ei decedat. După cercetări anterioare se judecă la divan reclamanta cu vechilul lui Jianu. Se hotărăște să se aducă scrisori de dovadă urmînd ca cel care va pierde să plătească treapădul. Domnul întărește.*

1776
Iulie
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dupe cum s-au găsit cu cale de către dumnealor vel vornici, rinduim pe sluga domnii mele...¹ aprod vătășăsc, să, meargă și, luînd vechil din partea paharnicului Stan Jiianul cu

160 /

scrisorile împreună, să-l aducă la judecată și cine va rămînea de judecată va plăti treapădu și cheltuiiala.

1776, iulie 26.

Preainnălțate doamne,

Dumitra Provodoaia au fost jăluit innălțimii tale, încă din anul trecut de la leat 1775 octomvrie 4, pentru paharnicu Stan Jiianu ce să află la Craiova, zicînd că 10 ani sint de cînd trăia bărbatî-său și era dator unui turc taleri 60, care bani zicea că i-au ținut bărbatu ei ani 3 și după ani 3 l-au apucat acel turc și i-au luat taleri 300, dar, neavînd bărbatî-său bani, au dat o moșie ce să numește Drăgoeștii drept acei taleri 300, care moșie zise că au fost de stînjăni 1400. Și luînd acel turc moșia, au dat-o unui logofețel al lui, anume Drăgan, și nefiînd ea acolo cînd au dat bărbatî-său moșia, ci aici la București, au vîndut-o și acel Drăgan mai sus-numitului paharnic drept taleri 340, la care vînzări zise că n-au fost avut dă știre și cerea să-i întoarcă banii înapoi și să ia moșia supt a sa stăpînire, ca unia ce zicea că i-au rămas cu bărbatî-său doi copii și pentru aceia cere acum să-i întoarcă banii și atunci au rămas judecata nehotărîtă, zicînd că zapisele de cumpărătoarea moșii nu sint la paharnic, ci sint în Sibii, puîndu-și și soroc de o lună că le va aduce. La care soroc, aducînd zapisele moșii atunci, numita Provodoaia n-au fost aici. Și în urmă viînd Provodoaia, s-au trimis să să ia la judecată paharnicu cu zapisele, care paharnic Jiianu fiînd bolnav, au rămas. Acum, aducîndu-i vătăfu za aprozi și innaintea noastră, atît pe Dumitrana Provădoaia, cît și pe ginerele paharnicului Stan Jiianu, s-au întrebat de către noi, ce are a răspunde la aceasta și zise Păianu, gineri-său, că atunci au fost vechil, iar acum nu este. Ci, dă vreme că să leapădă de vechilce, să fie luminată porunca innălțimii tale să meargă om domnesc la paharnicu Stan Jiianu ca, ori însuși, sau vechil să-și trimiță împreună cu scrisorile ce va avea, ca să să judece, și atunci care parte va rămînea de judecată, va plăti treapădu și cheltuiiala. Noi așa găsim a fi cu cale, iar cea dăsvîrșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 123v. - 124.

1776, iulie 26.

Vel vornic, Badea vel vornic.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Tudor, fost vâtaf în plaiul Nucșoara (jud. Mușcel) se judecă cu Neculcea Neculescul, vâtaf din același plai, căruia după hotărîrea unui arbitraj i-a dat 509 taleri. Neculescul negînd primirea acelei sume, se hotărâște să i se dea carte de blestem spre dovadă. Domnul întărește.

148

1776
iulie
29

Io Alexandru Ioan Ipsilant volevod.

Dăm volnicie slugii domnii mele, ...¹ aprod vătășesc, să meargă și cum scrie mai jos, la toate să urmeze și să înlîneasă.

1776, iulie 29.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu za aprozi aduse la judecată pă Tudor ce au fost vâtaf în plaiul Nucșoarii sud Mușcel, pîrîș asupra Neculescului ce este acum vâtaf la acel plai, zicîndu că la anul 1774 avîndu pricină între dînșii, au ales pă doi neg<uțăto>ri, anume baș Iane vâtafu și baș Docsache, ca să le cerceteze socotelile, care le-au și cercetat și le-au lămurit cu amăruntu după cum să vede în scris supt iscăliturile acestor eretecrete. Care socoteală, priimită fiînd de amîndoao părțile, au și întărit-o cu iscăliturile lor, rămîind să dea Tudor, vătăfului Neculcei, taleri 509, iar Neculcea să întoarcă lui Tudor vitele ce-i ținea, după

cum să vede tot într-acea socoteală. În urmă, la leat 1775 septemvrie 22, căindu-să dă acea socoteală, au făcut piră la ispravnicii ce să află acum, carii neluind seama că acea eretecrete nu să strică, după pravilă, fiindu făcută prin alegerea a amîndoa părților, și că socotelile acelea nu să strică, mai virtos fiindu iscălită de amîndoa părțile, au cercetat de iznoavă singuri într-un chip, ci, nu s-au odihnit acest Tudor cerîndu după pravilă, dreaptă judecată.

Deci, am hotărît după pravilă ca, socoteala dintîi ce s-au cercetat și s-au făcut la leat 1774 iulie 5, dă acei doi eretecrete ce singuri cei cu pricina, nesiliți dă nimeni i-au ales, iscălinđu-să și ei însuși, să fie bună, adică să aibă chiros, și după acea socoteală să ia săvîrșire pricina lor.

Și fiindcă Tudor arătă că acei taleri 509 i-au plătit Neculcii vătafu, și Neculcea nu va s-i întorcă vitele după acea numită hotărîre, s-au întrebat Gheorghe, vechilu acelu Neculcea, dă aceasta, și răspuse că nu i-au luat acei bani. La care, neavînd Tudor mărturii ca să dove-dească, au rămas să priimească Neculcea blestem că nu i-au luat, și așa să-i plătească Tudor, la care hotărîre s-au și odihnit Tudor. Deci, s-au și făcut carte de blestem de la preasfîntul părin-tele mitropolit.

Drept aceia, rămîne Neculcea să întorcă vitele lui Tudor de va fi luat acei taleri 509, ori luîndu-i acum, de nu-i va fi luat atunci, și așa să le ia pricina săvîrșire după hotărîrea acelor eritocrite, la care și el s-au fost odihnit și s-au iscălit.

Dar dă vreme ce toate acestea rămîne a lua săvîrșire iarăși acolo, în județ, fiind Neculcea acolo, carele va să priimească carte de blestem, trebuință este a să trimită mumbașir om dom-nesc, ca să facă săvîrșire trebii după hotărîrea celor eretecrete. Iar hotărîrea cea dăsăvîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 121-121v.

1776, iulie 20.

Meche paharnic, D<umitru> Cioran stolnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

¹ Loc alb.

149

1776
iulie
29

Mitropolitul țării arată prin anafora că Bălașa, văduva lui Tudoran, pîrăște pe rudele soacrei ei care cer moștenire din averea defunctului. Se dovedește, la cercetare, că averea nu acoperă zestrea Bălașei și se propune să fie stăpînită de aceasta. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de către preasfînția sa părintele mitropolitu, întărim și domnia mea, așa să să urmeze. Iar vreo parte, dă nu este odihnită și are a face apelație, iasă și la divan.

1776, iulie 29.

Preainnălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat către măriia ta, Bălașa, soțlia răposatului Tudoran, că după moartea soacră-sii rămîind bărbatî-său în viață, la urmă au murit și bărbatî-său, acum s-ar scula rudele soacră-sii de i-ar cere zestrea, dată fiind dă 60 de ani. Și cu zapciu vătaf de copii za divan, orînduit fiind la noi, am cercetat pricina și veni înaintea noastră niște veri premari al bărbatului jăluitoarei și la cererea lor, zestrea mătușii lor, găsim a nu fi cu cale, dă vreme că nu să mai pomenește zestrea aceia cînd este copii dă vîrstă cum au fost și acest Tudoran soțul jăluitoarei în toată vîrsta cînd au murit mumă-sa, ci să chiamă moștenire părintească, atîta dreptate are acești de care să jăluește, a cere și ei parte de moștenire. Și cu aceasta orînduîndu-i la dumnealui starostea za neguțători au prețuit, atît perusîia numitului răposat Tudoran, cît și zestrea jăluitoarei și prețuînd toate, să văzu lipsă de zestre trecută peste perusie, taleri 640,28. Zise jăluitoarea că ar fi și datorii făcute dă răposat, neplătite. Aceasta văzînd verii răposatului, să traseră înapoi.

Deci, după pravilă, rămîne jăluitoarea nesupărată de către nimeni, iar cînd datornicii vor cere și vor avea bănuială că n-au arătat drept, la periusie și la lipsa zestrii, jăluitoarea, atuncea pot ei a da blestem ca să încredințeze de adevăr. Noi acest fel aflînd, într-acest chip ni s-a pare a fi cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către măriia ta. Și anii mării tale de la Domnu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 123 - 123v.

1776, iulie.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că mănăstirea Jitia (jud. Dolj) cere ca egumenul mănăstirii Bucovăț să restituie venitul moșiei Cîrna luat fără drept vreme de patru ani. Judecata propune ca egumenul să plătească acea datorie pe care a recunoscut-o în parte. Domnul întărește dînd dreptul reclamantei de a dovedi toată suma ce i se datorește.

150

1776
iulie
29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnindu-să egumenul jitiianu, eși la divan înaintea domniei mele, cerînd și cheltuiala ce i s-au pricinuit pînă au luat moșia. Pentru care, cercetînd în ce chip au fost pornirea igumenului bucoviceanu asupra hrăpirii aceștii moșii a mănăstirii Jitii dă au pricinuit jitiianului cheltuială, cunoscum ca, un igumen socotînd că este a mănăstirii, moșia aceasta, după cărți și scrisori ce vedea că sint, au căutat să stăpînească și să tragă judecătii, la care și el au cheltuit precum arată, și jitiianu că au cheltuit, și nu-l găsim vinovat căci au căutat moșia aceasta a o ținea după cărțile și scrisori ce are; fără numai, jitiianu să-și ia venitul, care venit să să înlănească de la proigumen cîte taleri 30 pe an, ce fac taleri 120. Iar de va putea dovedi jitiianu că o vindea bucoviceanu în mai mare preț arenda acei moșii, iarăși are dreptate a i să înlănească, iar igumenul ce să află acum la mănăstirea Bucovățul și mănăstirea, să aibă bună pace pentru această cheltuială.

1776, iulie 29.

Preaînălțate doamne,

După jalba ce au dat înălțimii tale cuviosul igumen al sfintii mănăstiri Jitii din sud Dolj, chir Dionisie, cerîndu de la sfînta mănăstire Bucovățul venitul moșii mănăstirii, Cîrnii, dă 4 ani, și cheltuiala hotărînicii ce s-au făcut la acea moșie la leat 1765, care dupe jalba cuviosii sale s-au adus atît Amvrozie, vechilu igumenului mănăstirii Bucuvețul, chir Ghermano, cît și igumenul de la sfînta mănăstire Ungurelu, chir Ilarion, carele într-aceiași vreme s-au aflat igumen la mănăstirea Bucuvețul, pe carii din luminată porunca înălțimii tale aduse vătăfu de copii <de> divan înaintea noastră atît pă igumenul sfintii mănăstiri Jitii, cît și pe ceilalți mai sus-numiți igumeni și s-au dovedit că acea moșie Cîrna, este moșie a mănăstirii Jitii și rău au luat numitul igumen venitul într-acei 4 ani. După cum să văzu și o anafora cu leat 1765 întru care este iscălit preasfinția sa părintele mitropolit i sfînția sa părintele episcopu chir Cozma i dumnealui Radu Văcărescu biv vel vornic i răposatu Costandin Cîndescu biv vel logofăt i dumnealui Toma Rafail biv vel postelnic, care acea anafora să văzu întărită și cu pecetea mării sale Ștefan Racoviță voievod, întru care arată că acea moșie Cîrna este bună și dreaptă moșie a mănăstirii Jitii, și găsesc cu cale, cît venit să va dovedi că va fi luat igumenul mănăstirii Bucovățul du pă acea moșie, să-l plătească mănăstirii Jitii. Acum înaintea noastră ne arată numitul egumen Ilarion ce este la mănăstirea Ungurelu, cum că într-aceia vreme cîndu să afla cuviosia sa, igumen la mănăstirea Bucuvețul, fiindcă atunci turcii făcea sili și zulumuri lăcuiitorilor, în frica lui Dumnezeu au arătat că venitul acei moșii Cîrna, fiindcă nu putea să-l strîngă, îl vindea iar la turcii și mai mult nu, ci numai pînă la taleri 30 pe an. Care socotindu-să venitu moșii într-acei 4 ani, dă an cîte taleri 30, după arătarea igumenului să fac taleri 120, și găsim cu cale

ca igumenul Ilarion ce au fost igumen atunci la mănăstirea Bucuvețul, să plătească acum acei taleri 120 igumenului mănăstirii Jitii și fiindcă nu-i plătește cu dobîndă, să plătească și zeciuiala zapciului, măcar că zise numitu igumen Ilarion că cuvioșia sa cînd și-au dat socoteala la sfînta mănăstire Bucuvețul, prin catastif zice că au intrat, și acel venit ce l-au luat într-acei 4 ani du pă moșia Cîrna și cum că mănăstirea Bucuvețul este datoare să plătească, iar <nu> cuvioșia sa. La care zise ale sale, răspunse și Amvrosie, vechilu igumenului Ghermano, ce este acum igumen la mănăstirea Bucuvețul cum că, catstih de socoteală au dat cuvioșia sa, dar nu știe să fi intrat acei bani du pă venitu moșii Cîrnii dintr-acei 4 ani ci, la aceasta rămîne să dovedească igumenu Ilarion prin catsstihu cel iscălit dă datu socoteli, și dă să va dovedi că au intrat atunci la socoteală și acei bani, după cum zise, li va plăti mănăstirea Bucuvețul, iar cînd va fi arătat acești bani în catastih, va avea sfînta mănăstire Bucuvețul bună pace și Arion igumenu ce este la sfînta mănăstire Ungurelul să plătească și trepedile mumbașirilor, de vreme că, cuvioșia sa au făcut acea nedreptate dă au luat venitu moșii mănăstirii Jitii. Dar fiindcă zicea igumenu jitiianul că nu iaste numai atîta venit pe cit arată igumenu Ilarion că au luat du pă moșia Cîrnii a mănăstirii, ci mai mult, unde față fiind și preasfinția sa părintele mitropolitu, zise Ilarion igumenu că va priimi blestemu preasfinții sale că numai pînă la taleri 30 au luat pe an într-aceia vreme, iar nu mai mult. Deosebit cerea igumenu jitiianu și cheltuiala boerilor hotarnici ce s-au făcut atunci la hotărnicie.

Ci, dă vreme că și Arion igumenu au avut cheltuială, cum și cuvioșia sa, găsim cu cale să aibă pace, iar taleri 120 ce arată în frica lui Dumnezeu că i-au luat du pă venitu acei moșii, să-i plătească acum. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 124 v. - 125.

1776, iulie 28.

Grigorie al Ungrovlahiei, vel vornic, Badea vel vornic.

151

1776
iulie
29

Mitropolitul țării arată prin anafora că epitropul defunctului Anastase Ianuș, cu fiii lui reclamă de la debitorul acestuia, Sandul pitarul, plata unei datorii. Acesta negînd sub jurămînt se hotărăște că nu e dator. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce au făcut jurămînt Sandu pitaru că nu este dator nimic, hotărîm să aibă pace, și n-au rămas a lua epitropu lui Ianuș nimic. Cariu pentru ca să aibă credință la aceasta numiții epitropi, le-au dat domnia mea la mină întărire cu domneasca noastră pecete.

1776, iulie 29.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta, epitropul răposat <ului> Anastasie Ianuș pentru dumnealui pitaru Sandul de la care cere taleri 5000, bani ai răposatului Ianuș, și dumnealui pitaru să apăra că nu să ști<e> nimic dator, după porunca mării tale pe ponturile cele date de jăluitorii Theodor și Ion, fiul lui Ianuș, s-au băgat în biserică pitaru Sandu și au priimit jurămînt cu mina pe sfînta evanghelie. Față, fiind orînduitu zapciu vataf za păhărniceii și jăluitorii, <zise> că nu să știe nimic dator lui Ianuș, cituși de cit, și ce au fost, i-au împlinit pînă la una și la toate alte ponturi au incredințat că nu e vinovat. Ci, dă aceasta facem știre mării tale, și anii mării tale de la Domnu, să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 125v.

1776, iulie 4.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Pătrașcu Berindei cere fostei lui logodnice Zmaragda Ciorogrileanu să-i restituie darurile și cheltuielile de logodnă. Cercetînd pravilele, arată că darurile de logodnă sînt pierdute, celelalte cheltuieli urmînd să-i fie restituite fostului logodnic. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Luînd domniia mea seama celor mai jos scrise într-această anafora, vedem că bună și cu cale este hotărîrea preasfinții sale părintelui mitropolit la toate, adică, că nu are șătraru a cere banii de la Mitropolie, ci dă la Zmăragda fiica slugerului Barbu de unde i-au dat. Ci dar, vătăfu za...¹ ce este rînduit mumbașir, să apuce pe numita să înlănească banii urmîndu-să și pentru celelalte, cum scrie mai jos.

1776, Iulie 29.

Preafînălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat către măriia ta dumnealui șătraru Pătrașco Berindeiu. de dumneaei Zmăragda, fiica dumnealui slugerului Barbu Ciorogrileanu, care au ținut bărbat pe un Petre Urdoreanu, a căriia moștenire au luat-o cu porunca mării tale întru stăpînire Priscenii, că avînd să ia de la această Zmăragdă, bani cu zapise, taleri 1025 i cu deosebită foac, 343, și că are și Zmăragda bani să ia de la Prisceni, moștenitorii Urdoreanului, lipsă de zestre, zice în jalba cea către măriia ta, dumnealui șătraru Berindeiu, că banii ce sînt la noi, ai casii Urdoreanului, cu porunca mării tale să-i dăm dumnealui ca să nu între în mina Zmăragdii drept lipsa de zestre, să-i prăpădească și să rămîie dumnealui păgubaș. Și să poruncește de către măriia ta să cercetăm, atit pentru cererea de bani, cît și pentru logodna ce au făcut-o amîndoi, și cum vom găsi cu cale să urmăm.

Văzum și altă jalbă a numitii Zmărandii, tot către măriia ta, în care zice că au făcut dumnealui șătraru Berindeiu logodnă de la leat 1774 la luna lui noemvrie cu tocmeală să o ia soție, dîndu-i la logodnă daru, o butcă de taleri 200, și n-au fost numai cu logodna, ci încă și la un loc, dumnealui cu fii dumisale făcuți dă altă jupineasă au fost șăzînd, și rînduri i-ar fi dat taleri 420 cu făgăduială că, cununîndu-se amîndoi, îi va dărui. Acum neavîndu voe logodnica să săvîrșească cununie, i s-ar cere acei bani taleri 420 și avînd și dumneaei alți bani chieltuiți la trebile dumnealui, taleri 466,60, nu s-ar ținea în seamă și ni să poruncește și într-a aceasta să cercetăm jalbă, de care nu lipsim. Întii am cercetat pentru pricina banilor, și din banii ce cere șătraru Pătrașco taleri 600, nu-i tăgădueste dumneaei Zmăragda, zice că să știe bună d toare după zapis, iar de taleri 425, zice că ar fi zis cînd i-au dat, că cununîndu-să, îi va dărui. Iar că este la noi banii ei casii Urdoreanului și cere dumnealui șătraru Berindeiu pentru această datorie drept lipsa dă zestre a dumneaei Zmăragdii, arătăm mării tale că așa iaste, avem cîtiva bani ai casii Urdoreanului puși la păstrare aici în Mitropolie, dar a-i da fără porunca mării tale, nu îndrăznim. Dreptatea vine Priscenilor a-i luat dă aici; ca niște clironomi ai Urdoreanului și ei va înlăni lipsă dă zestre și datorie pe unde va fi și cu toate acestea unde ni să va porunci de către măriia ta, acolo îi vom da. Cercetat-am și pentru logodnă, și să dovedi că cu adevărat au făcut, însă numai schimburi, nu cu irologhie, și înțelesem de la dumneaei Măriia Călineasca că ar fi dat atuncea la logodna dumnealui șătraru Berindeiu, Zmăragdii, galbeni ungurești treizeci, pe care iar i-ar fi luat înapoi, vrînd să-i facă haine, și dumneaei Zmăragda nevoind hainele, au cerut butcă și așa au cumpărat dumnealui șătraru, butca ce să numește, mai puînd bani peste galbeni 30, care îi dăruise.

Deci, după dreptate, cît pentru banii aceia care nu sînt tăgăduiți, taleri 600, să cade să-i plătească dumneaei Zmăragda, dumnealui șătraru<lui> Berindei, cum și ceilalți taleri 425

iar să-i înlincească șătraru, dă vreme că zice că s-ar fi vorbit cîndu i-ar fi dat că, cununîndu-să ti va fi dăruți. Ci, fiindcă nu s-au cununat, nu să cade dar a-i păgubi dumnealui șătraru. Iar pentru darurile cele date de dumnealui șătraru Berindeiu la logodnă, n-are să le mai ceară înapoi cu nici un fel dă dreptate de la dumneaei Zmăragda, pierzîndu-le după pravilă, cela care este stricare logodnii, neslobozită fiind du<mneaei> cu voe de la biserică a să căsători, iar pentru chieluelile ce au făcut și o parte și alta după cum le arătăm în deosebite foi, părerea noastră dă, că nici unile să nu să ție în seamă făcîndu-le făr' de cale, că nu să cădea a le face plnă a nu să isprăvi cununia, mai virtos știindu-se că nu e slobodă căsătoria dum<neaei> pe acea vreme. Noao așa ni să pare și găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către măriia ta. Și anii mării tale de la Domnu să fie mulți și norocoți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 125v. - 126v.

1776, iulie 28.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Loc alb.

153

1776
iulie
29

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Matei Crețulescu biv vel paharnic cere de la Iordache Caragea plata unei datorii pe care acesta n-o tăgăduiește dar n-are cu ce o plăti. Judecata lasă să hotărască domnul, care ti dă soroc de plată.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Dă vreme ce după arătarea mai jos-numiților boeri, paharnicu Iordache datoria nu o tăgăduiește, rămîne dator a-i plăti, și poruncim vătăfului dă divan să facă împlinire, dă nu are acum cu vreun soroc.

1776, iulie 29.

Preafînnălțate doamne,

Dumnealui vătăfu de copii dă divan scoase la judecată pă dumnealui Mateiu Crețulescu biv vel paharnic cu dumnealui Iordache Caragea biv vel paharnic, dă li s-au luat seama pentru taleri 100 ce cere paharnicu Crețulescu de la paharnicu Caragea cu un zapis către medelniceru Tufeanu. Și zice paharnicu Crețulescu că răposata vistiereasa Stanca au lăsat danie fiicii dumneaei taleri 100 și clironomii răposatii au orînduit din datorii ca să ia de la paharnicu Iordache Caragea. Dumnealui paharnicu Caragea răspunde că medelnicereasa Zoița, nepoata răposatii vistieresii Stanca, ce este clironoamă și jupîneasă medelnicerului Theodorache Tufeanu, în anul trecut, leat 1775 iunie 17, cînd au făcut zapisul pe numele medelnicerului Theodorache Tufeanu, pe taleri 250, i-au zis cum că răposata vistiereasa Stanca au lăsat ca dintr-acei <bani> ¹ să să cumpere o sculă fiicei dumneaei și cere ca să să scază din datorie. S-au chiebat medelniceru Theodorache Tufeanu, care la acestea răspunde că ce au fost dă lăsat și dă ertat i s-au împlinit din anul trecut cum arată zapisul, care zapis scrie că taleri 250 dobînda, i s-au ertat, iar paharnicu Iordache zice că dacă nu i să iartă acești bani, iaste bun dator, numai n-are cu ce plăti. Dar să cunoaște că vistiereasa Stanca, darul ce i l-au dăruit cu cuvîntu, i s-au ținut în dobînda banilor și paharnicu Caragea s-au mulțumit cum că vede că au dat zapis. Ci, pentru aceasta ce zice că n-are cu ce plăti, judecata nu poate să-l ajute, ci rămîne la fînnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 126v. - 127.

1776, iulie 20.

¹ Omisiune.

166

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Marica logofeteasa reclamă prin vechil pe Costandin căpitanul din București, care făcând un șanț a abătut apa Argeșului și i-a micșorat moșia Novaci (jud. Vlașca). Se hotărăște ca pîrîtul să astupe șanțul și să redea Argeșului matca lui. Domnul întărește.

154

1776
iulie
29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați cum scrie mai jos.

1776, iulie 29.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vătafu za copii dă visterie aduse la judecată pă Radu vechilu Maricăi logofeteasa, pîrîș lui Costandin căpitanu din București, așa zicînd Radu, că în județu Ilfovului are Costandin căpitanu un petec de moșie și merge pînă în apa Argeșului înpotriva moșii sale Novacii ot sud Vlașca, dincolo peste apa Argeșului. Și făcînd numitu Costandin șanțu, au venit apa mare și s-au abătut apa Argeșului pe acel șanțu dă și-au lărgit moșia lui și dumneaei i-au făcu pagubă. La care pîră, nici Costandin nu tăgădui, numai zice că avîndu ce cere pentru acel pămînt cu niște zapise dă clironomie, pentru aceia au făcut șanțu și cine au avut stăpînirea acelu pămînt, el au răspuns, șanțul l-au făcut de sineși, căci că avea cerere de acel pămînt, iar stăpînirea au avut Marica logofeteasa.

Deci, lui Costandin i să cuvenea întii să-și caute judecată și dă i să cădea să ia pămîntu acela supt stăpînire, atuncea putea să facă șanțul cu știrea stăpînului țării, dar pentru că șanțul l-au făcut de sineși și stăpînirea acelu pămînt au avut Marica logofeteasa, Costandin iaste vrednic dă certare.

Ci, găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravniciei ot sud Ilfov, să supue pe Costandin căpitanu, șanțul să-l astupe, ca să dea Argeșu iar la matca sa, și strică-
ciunea ce va fi făcut, să înlînească. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 127-127v.

1776, iulie 11.

M<atei> Pădure paharnic, Theodorache Știerbei, B<arbu> sluger, Manolache clucer, George Canale.

Veliții boieri arată prin anafora că mănăstirea Dealu reclamă că, fără învoire, un căpitan a făcut circiumă pe moșia ei, Dridul (Ilfov). Se propune după obiceiul pămîntului desființarea circiumii. Domnul hotărăște ca pîrîtul să nu mai vîndă vin, iar pentru cel vîndut să dea mănăstirii o parte din suma încasată, dacă mănăstirea a revendicat-o.

155

1776
iulie
29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După alegerea ce fac mai jos dumnealor veliții boeri, întărim și domniia mea așa să să urmeze și acel căpitan să nu fie volnic a mai face vînzare pe moșia mănăstirii de acum înnainte. Așijderea pentru vînzarea pînă acum, să să învoiască cu egumenu și să plătească mănăstirii, și dumneavoastră ispravnicilor să-l apucați să facă împlinire, însă, dă-i va <fi> zis egumenu vreodată și va fi căutat a-l embodisi, să nu vînză, pentru că poate acel căpitan, neștiînd obiceiul, au pus de au vîndut, iar dă nu au mai zis altă dată pînă acum igumenu nimic, și au tăcut priimind dă au făcut vînzare, căpitanu să aibă pace pentru vînzarea <de> pînă acum.

1776, iulie 29.

Preainnălțate doamne,

Dupe jalba ce s-au dat către innălțimea ta, cuviosul igumen al sfintei mănăstiri Dealului, chir Grigorie, ce să află acum cu menziful pe moșia sfintei mănăstiri, Dridul, sud Ilfov, cum că în silă și fără dă voia igumenului au făcut circiumă și vinde vin pe moșia mănăstirii, a căruia jalbă fiind orinduită de către innălțimea ta cu vătaf de păhărnicea ca să cercetăm obiceiul, prin anafora să arătăm innălțimii tale dă are căpitanu voe a vinde vinu lui pe moșia mănăstirii, sau nu. Pentru aceasta, arătăm innălțimii tale cum că nicidecum, nici căpitanu, nici altcinevași din slujbași, nici alt niminea n-are voe pe moșie striină a face circiumă și a vinde vin sau rachiu cu nici un fel dă pricină, fără numai cu tocmeala ce să va învoi cu stăpînu moșii.

Deci, și acest căpitan, rău au făcut circiumă pe moșia mănăstirii și în silnicie au vindut pînă acuma vinu lui, cu care vînzare fiindcă s-au pricinuit pagubă mănăstirii, trebuiește pentru cite buți va dovedi igumenu că au vindut pînă acum fără voe, să să invoiască cu igumenu sfintei mănăstiri pentru cîștigu ce va fi cîștigat din vinu și din rachiu ce au vindut, și de acum innainte să nu fie volnic a mai vinde nici vin, nici rachiu pe moșia mănăstirii fără voia igumenului. Noi arătăm innălțimii tale cum iaste obiceiul, iar cea dăsavîrșită hotărîre rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 127 v. - 128.

1776, iulie 16.

D<umitrașco> Racoviță vel vornic, Nicolae Dudescu vornic, Badea vel vornic, vel logofăt.

156

Veliții boieri arată prin anafora că Mihul cămărașul reclamă de la Fotie dascălul plata unei datorii. Acesta spune că a plătit dînd lui Mihul parte din moșia Săcșoara. Se hotărâște să se facă cercetare. Domnul întărește.

1776

iulie

29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod:

Au eșit și la divan innaintea domnii mele Mihul grămăticul, iarăși această cerere făcînd pentru datoriia ce au avut la Fote ca să i să îplinească de la casa lui. La care luînd domniia mea seama, vedem că cererea lui este fără orinduială de la Fote, căci cu așazămintu ce au făcut cu dumnealui vornicu Dudescu, casa lui Fote au rămas plătită dă atunci, și dă au eșit lipsă, sau dă pricină moșia, are a-și căuta cu dumnealui vornicu, cum și în zapis scrie că, dă va eși lipsă, lipsa să i-o îplinească cu bani dumnealui vornicu, iar nu scrie să să strice acel așazămint. Ci, Mihul grămăticul are dreptate [și] a cere de la dumealui vel vornic, iar casa lui Fote, hotărîm să aibă pace. Fără numai, pentru cusuru ce zice Mihul cum că au rămas asupra lui Fote, fiindcă datoriia ce au avtu-o la dumnealui vornic, au fost mai puțină, iar datoriia lui Fote au fost mai multă, pentru accasta, să-și caute socoteala între dinșii și cu ce mai rămîne casa lui Fote datoare, să aibă a plăti Mihului, și zapciu cel orinduit să îplinească acel cusur să ia zapisul lui Fote de la mina Mihului.

1776, iulie 29.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat mării tale, Mihul cămărașu cerînd de la Fotie dascălu cu zapis taleri 1000, din luminată poruncă, dumnealui vătafu de aprozi i-au înfățișat innaintea noastră și întrebundu pe Fotie ce are a răspunde, nu și-au tăgăduit zapisul, numai, zise că dator nu este nimic, pentru că toți banii ce se coprînde în zapis i-au luat Mihul de la dumnealui biv vel vornic Dudescu într-acest chip, că numitu Fotie avea să ia de la dumnealui vornicu Dudescu bani, iar cu zapis. Mai arată cum că Mihul cămărașu încă avîndu să ia de la dumnealui o sumă de bani, au fost rugat pe numitu Fotie dă au stătut mijlocitor ca să-i dea o parte din moșia Săcșoarii care au și dat-o dumnealui vornicu drept stînjenu 466, cu tocmeală, stînjenu pe taleri 5, prin zapisul dumnealui vornicului, care să văzu de noi, scris de la leat 1772 februarie, 3 întărit

168

dă preasfințitu mitropolit, unde să vede martor și dumnealui Mihaiu Cantacozino. Arată într-acei zapis că acea parte de moșie i-au fost dumnealui vornic, danie dă răposatu Ștefan Nona prin diata lui cea întărită dă preasfințitu mitropolit. Coprinderea acelu zapis într-acest chip este ca, după ce să va trage moșia, de vor eși stinjeni mai mulți peste suma ce arată mai sus, să aibă Mihul a mai da bani tot după prețul ce arată, iar eșind mai puțin decit s-au dat, să întoarcă dumnealui vornicu banii pe lipsa ce va eși din sumă.

Deci, acea moșie de cînd s-au dat Mihului, avut-au dascălu Fotie pace pînă acum în anul trecut, în care după jalba ce au mai fost dat Mihul atunci, din porunca mării tale s-au înfățișat amîndoao părțile la judecată și tot asupra Mihului au rămas moșia după coprinderea zapisului cel dat de dumnealui vornicu. Dar acum, într-acest următor an, din luminată poruncă trăgîndu-se tot hotaru moșii Săcșoarilor, s-au găsit această parte dă moșie numai stinjeni 287 1/2, iar nu după coprinderea zapisului. Am întreat pe dumnealui vornicu ce are să răspunză, atit pentru lipsa acelor stinjeni, cît și pentru pricina zapiselor de datorie ce arată mai sus, răspunsul dumnealui vornicului, acesta este, că fiind dator atit lui Foti dascălu cît și Mihului, o sumă de bani cu zapise, au dat acea moșie și s-au plătit de banii ce era să dea la Mihul, cît și pe Fotie l-au plătit dă acest zapis cu care cere acum Mihul taleri 1000 și că aceste doao datorii socotîndu-să atunci, s-au făcut sumă și s-ar fi însemnat în dosul zapisului ce-l ținea Fotie pentru banii ce avea să ia de la dumnealui vornicu. Acel zapis spărgîndu-să atunci, au rămas la mina Mihului cu o socoteală, adică pînă să va trage moșia, cum și acest zapis dă taleri 1000 tot la el au rămas, dar nu s-au spart, pentru că nu l-ar fi avut aici, fiind pus la păstrare din pricina vremilor. De la judecată să ceru Mihului acel zapis spart, să vedem cită sumă de bani au plătit dumnealui vornicu Mihului cu datul acei moșii și să ne plîforisim vîzînd ce coprindere este, atit în fața cît și în dosul acelu zapis. După arătarea dumnealui vornicului Mihul zice că acel zapis nu este la el, ci ar fi rămas la dumnealui sinior George Canale de cîndu s-au judecat în anul trecut. Și pentru că acel zapis, măcar dă este spartu, dar nefiînd față, nu putem face vreun fel dă izbrănire, dă vreme că dumnealui vornicu arată că alți bani n-au mai luat de la Mihul, în zapisul dă vînzarea acei părți dă moșie încă nu arată cită sumă de bani, fără numai că, dă vor eși stinjeni mai mulți, să aibă a-i plăti Mihul tot cu prețul acei tocmeli, iar eșind mai puțin, nu zice să îplinească dumnealui vornicu stinjenii după zapis, sau să nu să protimească de Mihul moșia pe cît să va găsi, ci zice ca, tot să stăpînească Mihul oricîți stinjeni vor eși și de va fi bani dați mai mulți, să-i întoarcă dumnealui vornicului.

De aceasta găsim a fi cu cale, a fi luminată porunca mării tale ca, Mihul să dea acel zapis spart dă față, ca să să poată face izbrănire judecătii. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 129-130.

1776, mai 19.

D<umitrașco> Racoviță vel vornic, B<adea> vel vornic, vel logofăt.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că 12 neguțatori reclamă pe Vasile Vlad și pe Costea Mihai care au luat în silă de la Nicolae Mărgelaru niște zăloage pentru o datorie a acestuia. Reclamanții, fiind și ei creditori ai lui Mărgelaru, cer ca aceste zăloage să fie puse sub pecete. Judecata propune ca avutul pirtului să fie împărțit între toți creditorii sau, dacă aceștia sînt de acord, să fie lăsat a-și duce mai departe neguțătoria pentru a se „îndrepta” și plăti treptat datoriile. Domnul întărește.

157

1776
Iulie
29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Măcar că s-au zis de către domnia mea în trecutele zile la jalba ce au dat Vasile Vladu i Costea Mihaiu că nu are a întoarce cele ce au luat după arătarea lor, dă va fi adăvărata, dar dintr-această anafora priforisindu-ne dă curgerea pricinii, poruncim într-acest chip să urmeze, adică, dă n-au luat acești doi numiți marfa aceia cu bună voia lui Nicolae, ci silit și fără judecată dă sineși, au luat zăloage să pue la mijloc tot ce au luat și împreunîndu-să cu ceilaltă periu-

sie, de vor primi cei mai mulți datornici, cum că să-l lase pă Nicolae cu incetul a-și putea veni în starea lui și să-și îndrepteze neguțătoria să biruiască vrerea celor mai mulți datornici, iar cerînd cu toții împlinire acum, să face împărțire la toți și vor lua numai analogon cu ce-i va veni fieștecăruia. Ci dar, zapciule ce ești orînduit, așa să urmezi.

1776, iulie 29.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu za păhărniceii au adus la judecată 12 neguțători pirîși lui Vasile Vladul i Costăi Mihail neguțători, zicînd că avînd să ia de la Nicolae mărgelaru toți de obște din marfa ce i să incredea, nu știe din ce pricină s-au îndemnat aceștia doi, cu citeva zile mai înainte și silindu-l fără judecată *ἀνάσσει καὶ χωρὶς*¹ au luat de la dînsul zăloage pentru datoriia lor cu care aceste porniri s-au făcut pricinuitori pierzării dă ipolipsis și dă credința ce avea. Și ca să păgubească aceștia alți datornici ai lui dă ce avea să ia, care și cerea ajutorul pravililor, arătînd ca, ori să între toată a lui marfă la mijloc și să împărță după analoghie, ori să rămie iarăși la el ca să să îndrepteze starea lui cu acea marfă și să nu iasă mofluz.

Deci, după luminată porunca mării tale, îndată urmînd săvîrșirea aceștii pricini după pravili, întii fără zăbavă, am socotit ca să păzim *ἦτοι νὰ προφυλάξωμεν τὴν ὀφειλεμένην*² paguba tutulor acelor datornici cu un mijloc ca să nu să păgubească nimini dintr-acești neguțători și au făcut știre îndată starostii și celor mai mari ai cumpanii lor, ca să ia în scris toată marfa aceia anume, atit ceia ce am luat acești doi neguțători datornici drept zăloage, cit și ceia ce au rămas în prăvălie și supt pecete să rămie acolo unde este, adică la cei doi, cele ce au luat, și la dînsul cite s-au găsit în prăvălie ca să nu să răsipească, fiind slobode ori să să vinză... pînă la acea dăsvîrșită hotărîre după pravili urmînd după datoriia dregătorii noastre, fiindcă zice pravila la cartea 7 titlu 3...³

Al doilea, am cercetat pravilile ca să vedem ce poruncesc asupra unii pricini ca aceștia și să înștiințăm mării tale cu amăruntu. Și cercetînd cu perierghie și silință, am găsit la cartea 24 a împăraților, titlu 3, o pravilă ce zice într-acest chip, că : „unul ce ar avea pricină și cu însuși mîinile sale ar vrea să și-o săvîrșescă, pierde dreptatea sa, ca unul ce au făcut silă”, adică...³ și altă pravilă la cartea 23, titlu 1, că : „cel ce au împrumutat, nu poate fără hotărîrea judecății să tragă în silă zăloage de la datornicu său, fiindcă să vinovățește ca un hoț și răpitor.”

Deci, dar, acești doi datornici ai lui Nicolae mărgelaru, dă vreme ce s-au purtat rău, în silă și cu anarhie și însuși fără porunca domnească sau a judecății, au îndrăznit a lua zăloage, pentru aceasta nu numai să pedepsesc ca niște răpitori, ci pierd și dreptul lor.

Deci, după porunca pravilii să vinovățesc a întoarce zăloagele cite au luat Vasile Vlad i Cirstea Mihailă și cercetînd ghenegos ce trebuie a să face unii pricini ca aceștia, dă vreme <ce> cei mai mulți datornici ai lui să arată cu milostivire asupra-i, zicem după pravilă că acești mai mulți, pot mai mult, fiindcă zice pravila la cartea 9 a împăraților, titlu 5, cînd cinevași va lăsa lucrurile sale la cei ce l-au împrumutat și să să arate mofluz și cei mai mulți datornici îi dau soroc ca să cîștige și să plătească datoriia, să i să dea acel soroc neluîndu-i-să lucrurile, fiindcă aceasta este vrere mai cu milostivire. Iar cînd acei doi datornici ai lui vor arăta spre ajutoru lor, pravila ce zice că oricine din datornici văzînd pre cel ce este dator că mai este dator și la alții mulți și fiind dăștept și cu priveghere va apuca dă va lua zăloage, să nu poată ceilalți datornici să ia acele zăloage din mîna lui, zicem și noi, însă după invățătura pravilii, că cuvîntu aceștii pravili este pentru cel ce va avea purtare de grijă și va lua zăloage cu hotărîrea judecății, iar nu cu anarhie.

Drept aceia, să cuvine după poruncile pravililor, ca mai sus-numiții doi datornici, adică Vasile Vlad i Costea Mihail, să pue la mijloc toate lucrurile ce au luat, și împreună cu ceilaltă

perisue a lui Nicolae ce este dator, să să facă una dintru acestea, ori să să inparță prin om domnesc și să ia fieștecare după analoghiia acelor bani ce are să ia, ori să lase iar la dñsul după vrerea celor mai mulți datornici, ca să să îndrepteze starea și datorile neguțătorilor de <mai> sus. Iar hotărîrea cea dāsăvirșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 130-131.

1776, mai 5.

Meche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Grecianu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

¹ Adică: „suspendat și lipsit”.

² Adică: „adică să păzim ceea ce se datorează:” (să respectăm datoria).

³ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că Matei logofătul reclamă că pe moșia sa Bora (jud. Ialomița), unde avea cîrciumă, și-a așezat menzil și cîrciumă căpitanul Stoica. Ei hotărîsc, după obicei, ca Stoica să desființeze noua cîrciumă. Domnul poruncește ispravnicilor județului să împlinească hotărîrea.

158

1776
Iulie
30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dupe cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri prin obiceiul pămîntului, poruncim dumneavoastră ispravnicilor, să urmați cum scrie mai jos.

1776, Iulie 30.

Preainnălțate doamne,

Mateiu logofăt din sud Ialomiță, cu jalbă au jăluit înnălțimii tale, zicînd că are puțin-tică moșie ce să chiamă Bora în sud Ialomiță, pe care moșie își are și cîrciuma lui de-și vinde vinu, iar alătura cu această moșie a lui, peste Ialomița, dincoace, este moșia sfintei mănăstiri Slobozia, pe care moșie a mănăstirii, din vechime au fost tot căpitănie dă mizil, iar acum un Stoica căpitan ce să află căpitan la acel mizil, au trecut dincoace dă apă pe moșia lui și au așezat mizilu. Și deosebit că zice că-i face stricăciune moșii cu cai mizilului, acel căpitan și-au făcut și cîrciumă pe moșia jăluitorului și cîrciuma lui este închisă dă nu poate să-și vînză nici vinu, nici rachiu, ca un stăpîn al moșii, ce este.

Deci, după jalba lui ce au dat la înnălțimea ta, ni să poruncește să cercetăm cum este obiceiul, pe care aducîndu-l vătăfu dă visterie înaintea noastră, am citit jalba ce au dat-o numitul jăluitor înnălțimii tale. Și arătăm înnălțimii tale că, ori pe moșie mănăstirească sau boerească, dă va fi căpitănie, acel căpitan, voe nu are să-și facă cîrciumă fără dă știrea stăpînului moșii, nici să vînză vin, nici rachiu, iar postașii ce sînt șazători, a cui va fi, după obiceiul își fac claca la stăpînu moșii și își dau dijma.

Dar fiindcă mai sus-numitul căpitan au trecut dincoace peste apa Ialomiții, pe moșia numitulului jăluitor de și-au făcut cîrciumă, unde altă dată zice că n-au fost nici mizil, nici cîrciumă căpitănească, găsim cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să dea poruncă acelui căpitan să-și rădice cîrciuma du pă moșia jăluitorului și ce vin va fi vîndut pînă acum într-aceea cîrciumă pe moșia jăluitorului, să-l apuce să-și dea adedul¹ moșii după obiceiul. Iar cea dāsăvirșită hotărîre rămîne a să face de către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 128v.-129.

1776, Iulie 26.

Vel vornic, Badea vel vornic.

¹ Corect: adetul.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că moștenitorii vtori vistierului Pascal cer de la Gheorghiiță ceaușul și Iorga staroste de neguțatori restituirea a 500 taleri împrumutați acestora pentru plata vinăriciului din jud. Dimbovița. Iorga arată că Gheorghiiță a strîns vinăriciul. Judecătorii lasă ca domnul să hotărască după pravilă. Acesta hotărăște să plătească amîndoi dîndu-le drept de apel.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce în zăpisul datorii sînt amîndoi platnicii iscăliți că au luat acei bani în tovărășie pentru vinăriciu Dimboviței, iaste dator Iorga starostea ca, împreună cu Gheorghe ceaușu, amîndoi să-i plătească și pă urmă dă are starostea a zice pentru tovărășia slujbii că nu au urmat Gheorghe, sînfoniilor, poate să-și caute între dinșii, iar dă nu este odihnită ceialtă parte și are a face apelație, iasă și la divan. Ci dar, zăpciule ce ești orînduit, așa să urmezi.

1776, Iulie 30.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătăfu de copii de divan au adus la judecată pe copiii răposatului Pascal biv <al> 2<-lea> vistier pîrși asupra lui Gheorghiiță ceaușu i Iorgăi starostii za neguțatori cerîndu de la dinșii taleri 500 cu dobînda lor prin zăpisu ce scrie că s-ar fi împrumutat cu acești bani pentru vinăriciu ot sud Dimbovița le leat 1769.

Față fiind și pîrșii, nu au tăgăduit zăpisul lor, ci au început starostea Iorga a să îndrepta zicînd că adevărat într-acea vreme au fost tovarăș pe vinăriciu ot sud Dimbovița și s-au împrumutat cu acești bani, dar numitul Gheorghe ceaușu mergîndu în județ să caute slujba, au strînsu el toți banii vinăriciului și, întîmplîndu-se într-acea vreme de s-au călcat țara de volintiri, au luat toți banii el, care și pînă acum nu știe ce-i va fi făcut, fiindcă nu i-au dat nici o socoteală, nici că l-au mai amestecat pe dînsul la această slujbă a vinăriciului dintr-acei ceas ce au cumpărat, că nici i-au zis măcar un cuvînt, ci s-au făcut singur stăpîn pă acea slujbă. Deci, zicea cum că acest Gheorghiiță ceaușu are să plătească și toți banii aceștia ca unul ce au luat el toți banii vinăriciului.

De care, întrebîndu-să și Gheorghiiță, au arătat cu ca<ta>stif că au strîns taleri 2949 din care s-au dat la visterie prin mina dumnealui biv vel comis Răducanu Slătineanu, taleri 770, au dat și la mănăstirea Dealului taleri 721, care acești bani sînt cu bănuială de s-au dat toți deplin, dă vreme ce răvașu ce arată al igumenului deleanului, să vede că nu scrie această sumă de bani, ci iaste făr' de sumă, cu bănuială nu cumva să nu fie dați toți deplin după cum arată, dar noi cu toate acestea l-am scăzut. Au dat și dumnealui biv vel agă Scarlat Greceanu taleri 440, rămîind asupra lui taleri 1018, care i-au dat la unii alții ca un stăpîn, neîntrebîndu nici-decum și pe tovarășu lui acesta, adică pe starostea Iorga.

Deci, noi vîzîndu zăpisul de datorie al numitului Iorgăi, prin care este dator a plăti jumătate banii din dobîndă și din capete, vîzînd și răspunsurile lui că nu sînt cu dreptate, luînd seama și ficleșugului ce au făcut Gheorghiiță ceaușu de au instrîinat, scoțînd dă tot din tovărășie pe numitul Iorga starostea, de atunci pînă acum și numai acum îl cheamă ca pe un tovarăș la plata banilor ce sînt datori du pă acel vinăriciu, și mai vîrtos că și toți banii acelu vinăriciu au eșit cu dobîndă, iar nu cu pagubă, nu am îndrăznit să hotărîm ca să plătească Iorga starostea, analogonu ce i s-ar cădea după zăpis pentru drepturile răspunsuri ce arată.

Ci, urmînd învățaturii pravilii, înștiințăm mării tale ca să să facă hotărîrea de către măriia ta, fiindcă zice învățatura pravilii ce e dată la judecători, ca, aflîndu-să judecător la amfivolie asupra unii pricinii, să înștiințeze pe domn și luînd în scris în ce chip să izbrănească, așa să hotărască.

Arh. St. B. c.,
Ms. nr. 5,
f. 131v. - 132.

1776, Iulie 20.

Meche paharnic, D<umitru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dinul brutarul din Focșani (jud. Slam-Rîmnic) se judecă cu Mănăilă pentru un cazan cumpărat de la ruși și revendicat de armeanul Caraivan. Se hotărăște cercetare cu ispravnici. Domnul întărește.

160

1776
august

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodin.

Dupe cum s-au găsit la judecată cu cale, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați cum coprinde mai jos.

1776, august.

Dumnealui vătafu de copii za divan au adus la judecată pă Dinul brutaru de la Focșani din sud Slam-Rîmnic piriș lui Mănăilă, iar de acolo, de le-am luat seama pentru un cazan ce l-au fost cumpărat Dinul în vremea răzmiriții de la niște ruși în taleri 24. Și fiindu că un Caraivan armeanu, lăsase un cazan la Mănăilă și el il dedese la un vier a numitului armean de la care l-ar fi luat rușii, au venit cu armeanu la casa lui și pretinzindu Mănăilă că, cazanu este cel de la Dinul armeanul, cum au văzut cazanul, de locu. au zis că nu este cazanul lui, dar mai la urmă, viindu Mănăilă cu slujitor de la ispravnicul ot Focșani, au lua' cazanul de la Dinul și l-au dat numitului armean. Pentru care cazan, Mănăilă s-au apărat că nici l-au cunoscut ca să fi fost cazanul armeanului, ci de la Dănilă, nici s-au luat de la casa lui Dănilă.

Deci, întrebindu-se Mănăilă unde să află acel vier al armeanului ca să dea seama pentru acel cazan, cine l-au luat de la dînsul și dă este cazanul armeanului cel care l-au cumpărat Dănilă de la ruși, el au răspunsu cum că au murit.

Dar fiindu că și acel armean să află în partea locului și ca să să descopere adevăru de s-au luat cazanul de la casa lui Dănilă și de este acel cazan al armeanului, să fie luminată porunca innălțimii tale la dumnealor ispravnicii ot sud Slam-Rîmnic, să aducă pă acel Caraivan armeanul, să-l cerceteze și de nu va fi cazanul cel de la Dănilă al lui, și să va fi luat de la Dănilă, să să ia de unde va fi, să să dea lui Dănilă, iar de nu să va fi luat de la Dănilă, nici va fi cazanul armeanului, să izbrănească prin carte de judecată, ca să fie Dănilă nesupărat. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 70 - 70v.

1776, iunie.

Matei Pădure, Tudorache Tuf<eanu>, B<arbu> sluger, D<umitrașco> clucer.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că văduva lui Ștefan Fărcășanu, Maria, se judecă cu fiul pircălabului Petre din Cîmpu Mare (Argeș) pentru o moară „răpusă”, pe care soțul ei o pusese zălog pentru un împrumut. Deși fiul neagă, judecătorii dovedind că Petre stricase moara, hotărâse să plătească daunele fiul acestuia. Domnul întărește, dînd drept de apel.

161

1776
august
3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați și dă va fi împlinit, să împliniți; iar cielaltă parte dă nu este odihnită și are a face apelație, după vremea lucrului să-i trimiți la divan.

1776, avgust 3.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la innălțimea ta Maria Fărcășanca ce au fost jupăneasă răposatului Ștefan Fărcășanu, pentru Mateiu diiaconu sin Petre pircălabu de la Cîmpu-Mare sud Argeș, cum că avînd bărbatî-său, moară în vase pe apa Oltului la satu Cîmpu-Mare sud Argeș, la leat 1768 s-au împrumutat la numitul pircălab de taleri 150 dîndu-i moara ca să-i ia venitu și din nepurtarēa lui de grijă, după 2 ani s-au răpus moara.

Pe carele aducându-i la judecată dumnealui vătafu za păhărniceii, s-au întrebat Mateiu diiaconu și el au tăgăduit, zicându că Ștefan Fărcășanu, moara o au avut dată în seama lui Tudosie isprăvnicelu și că tată-său numai 5 săptămîni au ținut-o, încă, și atunci cu porunca răposatului Ștefan Fărcășanu, ca să ia seama ce venit să strînge de la moară.

Deci, fiind trebuință a să aduce acel Tudosie isprăvnicelu, atît pentru înecătura morii, cit și pentru venitul în ani...¹ s-au făcut anafora către înălțimea ta la trecută lună lu mai și întărindu-să de către înălțimea ta, s-au trimis Ilie copilu din casă, de l-au adus pe Tudosie, pe carele înfățișindu-l cu numitu diiacon la judecată, Tudosie au răspuns că în vadul acela au fost trei mori pe vase, una a lui Petre pircălabu, alta a Predii Antonescul, și a treia a Fărcășanului. Dar moara Fărcășanului, fiind din jos la adăpost, nu umbla, și el au luat-o și au mutat-o și mai jos, de au legat-o dă o salcie, iar Petre pircălabu au luat moara Fărcășanului de supț zaptu lui și au mutat-o și mai jos, și în locul acela și-au pus moara lui și tot Petre pircălabu au luat oemul de la Rusalii pină la Vinerea mare. Care mărturie a lui Tudosie, nu o tăgăduiește nici Matei diiaconu.

Deci, judecata au întrebat pe Mateiu diiaconu de unde au scos moara Fărcășanului și și-au pus moara lui, venirea apei, cîndu au stricat moara Fărcășanului, stricat-au și moara lui, și au răspuns că nu s-au stricat. Dintru aceasta să cunoaște cum că dă rămînea moara Fărcășanului la locul acela, nu s-ar fi stricat. Ci dar, Petre pircălabul, dă vreme ce au scos moara Fărcășanului, din capul lui, de la locul cel bun, ca să pue moara lui, după cum au și pus-o, Petre pircălabu iaste pricinuitor pagubii morii Fărcășanului și cu toată dreptatea să cade să răspunză paguba, atît prețul morii, cit și altă pagubă dă venitu ce s-au întimplat din stricăciunea morii. Și fiindcă Petre pircălabu iaste mort, această datorie merge la clironomi. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămînea la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Me. nr. 5,
f. 133 v. - 134.

1776, iulie 25.

Mateiu paharnic, Theodorache medelnicer, Manolache clucer, George Canale.

¹ Loc alb.

162

Mitropolitul și veliții boieri arată prin anafora că au împărțit bunurile rămase de la călugărița Ana, între Safta Olăneasca, noră-sa, și cumnații ei Colfești, fiii răposatei călugărițe. Domnu întărește împărțeala făcută, cu drept de apel.

1776

august

3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dupe cum s-au găsit cu cale și li s-au făcut împărțeală de către preasfinția sa părintele mitropolit și de către dumnealor veliții boieri, întărim și domniia mea la toate așa să urmeze să le fie stăpînirea după foi și după cum să coprinde mai jos, poruncim dumneavoastră isprăvnicilor să urmați a face cercetare și pentru sat, iar dă nu este odihnită vreo parte, iasă și la divan. Și vătafu za aprozi, zapciu.

1776, avgust 3.

Preainnălțate doamne,

Safta ce au ținut pe răposatu Costandin Olănescu fiiu răposatii Anii monahii ce au fost soție răposatului paharnic Iordache Colfescu, cu jalbă au jăluit înălțimii tale cerînd să înparță frățește cele rămase după moartea răposatii Anii monahii, soacrii dumneaei, cu cumnați-său Ioniță i Filactache, Corfeștii¹, și înălțimea ta, după jalba ce au dat Safta, i-ai orînduit la noi ca să le facem împărțeală, atît pentru stinjenii moșii lor i pentru vii, cit și pentru țigani i pentru moșia din Găești i moara și heleșteu ot tam. Care, făcîndu-să trei foi, arătînd fieștecăruia partea ce i să cuvîne. Din care moșie a Găeștilor din sud Vlașca i s-au ales parte Saftii Olăneascăi dincoace de heleșteu, dăspre București, fiindcă acolo zice că are cărămida i var strîns pentru

a-și face case, după cum să coprinde în fo<a>ia dă împărțea ce i s-au cuvenit. Iar cît pentru scule, argint, cositor, arămuri și altele, ce la moartea Anii au lăsat epitropi pe dumnealui biv vel logofăt, Ștefan Pi<r>școveanu fratele răposatii și pe Mariia sora dumnealui logofătului, Ștefan Pi<r>școveanu, ca toate acele scule, arămuri, să fie supt păstrarea dumnealor pînă vor veni copiii în vîrstă, pentru acestea au rămas pînă va veni logofătul Pi<r>școveanu. și atunci să vor împărți și acestea, iar moara să o stăpînească cite trei. Și să întoarcă Safta Olăneasca cheltuiala a treia parte dă va putea, iar nedîndu-i mîna, să nu să amestece, iar hăleșteu să-l stăpînească cite trei. Iar pentru oamenii din sat, din Găești, să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului ca să-i împărță între ei ca să știe cine cui să lucreze și să le facă foi dă numele oamenilor pe la mîinele fieșcărui. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dă-să-vîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 134-134v.

1776, iulie 22.

Grigorie al Ungrovlahiei, D<umitrașco> Racoviță vel vornic, vel logofăt.

¹ Pentru: Colfești.

Veliții boieri arată prin anafora că moștenitorii lui Ianoș Bacoș din Transilvania revendică de la mănăstirea Cozia moșia Brătivoești și niște munți. Ei propun ca ispravnicii de județ să facă cercetare cu carte de blestem a mitropolitului, fost egumen al mănăstirii. Domnul aprobă.

163

1776
august
3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dăm volnicie . . . ¹ să meargă la dumnealor ispravnicii județului, care să aibă a urma după cum scrie mai jos, a face cercetare în fața locului prin carte dă blestem și să aducă domnii mele înștiințare. Scriem și sfinții tale, părinte Grigore arhimandrite, în ce chip știi adevăru aceștii pricini dă stăpînire, să ne pliroforisești cu dreptate.

1776, august 3.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale ce cu pitac ni să poruncește prin zapciu vâtaf de aprozi, ca să ne adunăm cu toții la un loc să cercetăm judecata ce are Ioachim Berios și Ioan Andreiu Chizlic, clironomii casii [și] lui Bacoș din Transilvania, pentru pricina moșii, anume Brătivoești i munții ce-i are casa lui Bacoș de la sfînta mănăstire Coziia.

Deci, după luminată porunca înălțimii tale adunîndu-ne cu toții la un loc, am întrebat pă clironomii casii lui Bacoș cu ce cer această moșie Brătivoești și munții de la sfînta mănăstire Cozia, și ne arată numiții clironomi un zapis cu leat 7130 al Stanciului logofăt ot Cepari, ce dă slugii lui, anume Neagoe, fecioru lui Bote, cu feciorii lui, anume Martin, și iar cu feciorii lui cîți Dumnezeu le va dărui, sau feciori, sau fete, ca să le fie lor, ocină în Brătivoești preste tot hotaru, din cîmp, din pădure și din apă, însă anume cu 35 pămînturi, și opreală să nu aibă nici dă călugări, nici dă săteni. Pentru că cine au dat milă mănăstirii Cotmenii, aceiași moși au dat și au miluit pe acești feciori și slugile [ale] lui, i un hrisov al mării sale răposatului Alexandru voievod, feciorul Radului voievod, cu leat 7133 întru care scrie că au dat măriia sa acea poruncă a mării sale lui Neagoe fecioru Butii de la Brătivoești cu feciorii lui cîți Dumnezeu fi va dărui, ca să le fie lor moșie la Brătivoești sud Argeș, în Loviște. Însă din partea Stanciului logofăt din Cepari, 35 de pămînturi, din cîmp, din pădure și din apă și din munte și du preste tot hotaru, oricît să va alege du pretutindinea, pentru că această mai sus-zisă moșie au fost dă baștină a Stanciului logofăt din Cepari și o dă Neagului i feciorului lui a să hrîni cu această moșie cu bună pace de către călugării ot sfînta mănăstire Cotmeana și de către alți săteni de la satu Brătivoești, pentru că ei satu Brătivoești, el au fost dat și închinat de cepari la sfînta mănăstire, iar aceste 35 dă pămînturi le-au fost dat și au miluit pe Bută, tatu lui Neagoe, pentru slujba lui, care hrisov întărește zapisu Stanciului logofăt dă mai sus-arătat.

Așijderea ne mai arată un zăpis al Neagului sin Neagoe Botescu ot Brătivoești i Cîrstea, Stoica i Lazăr sin Martin Butescu cu leat 7194, care zăpis il dau la mina lui Bucuș² Ianoș din cetatea Sibiului, zicînd că i-au vindut partea lor dă moșie din Brătivoești preste tot hotaru, din cîmp, din pădure, din apă, din munte și dă preste tot hotarul, ce este partea lor, care moșie arată că au vindut-o drept bani gata taleri 40 cu 41 locuri de hrană i siliște de casă cu pomet cu tot, i alt zăpis cu leat 1701 al Stoicăi și iar Stoica și cu Tudor din Brătivoești ce-l dă la mina pîrcăbalului Iacov Sacsu din Hatornic, intru care zice că i-au pus zălog niște livezi ce să chiamă Glodul in taleri 10, și pînă cînd va da banii, pînă atunci să le stăpînească, iar sorocu in zăpis, nu scrie. Ne mai arată și o carte a răposatului mării sale Costandin vodă Brincoveanu cu leat 7214, intru care scrie prietenului mării sale Iacov Sascu³, ca să fie volnic cu această carte a mării sale să stăpînească a lui dreaptă moșie ce o are la Brătivoești sud Argeș și să-și ia venitu după obiceiu și dă către nimeni opreală să n-aibă.

Am întrebat și pe Anania eromonahu, vechilul lui Sofronie igumenu de la sfînta mănăstire Coziia, cu ce stăpînește sfînta mănăstire această moșie Brătivoeștii, că această moșie au fost a sfîntei mănăstiri Cotmeana, și fiind sfînta mănăstire Codmeana metoh la sfînta mănăstire Coziia, au luat-o cu schimb dîndu-i altă moșie in locul aceia, și ne arată hrisov al răposatului Basarb voievod cu leat 7020 care il dă la mina boerului mării sale boerului jupinului Dragomir și cu alte moșii, fiind drepte ale lui, atît de la moșia lui, cit și dă zestre, i alt hrisov al răposatului mării sale Alecsandru voievod, feciorul Mihniei voievod cu leat 7021⁴ ce-l dă sfîntei mănăstiri Codmeana, ca să fie satul anume Brătivoești și cu moara, toată partea oricită să va alege, a jupinesii Caplii și fraților lui, anume Albu, Dumitru și Dragomir și a surorii ei, Tudorii, pentru că au venit moșnenii lor, jupîn Dragomir dvornic și cu jupîneasa lui, Marga, și s-au scris la sfîntul pomelnic, iar Martin din sat să nu aibă nici un amestec, ci să fie cu alți rumâni, pentru că au dat acest sat pentru sufletele lor și s-au îngropat la sfînta mănăstire ce este mai sus-zisă, iar din trupul lor au venit numai o fată, anume Neața, ce s-au numit Lictodiia monahia, care și aceia, la moartea ei, au lăsat avutu ei, danie la sfînta mănăstire și s-au îngropat și ea acolo.

Deci după mărunta cercetare ce făcum, să vede că de la hrisovu răposatului Basarb voievod ce este cu leat 7020 care il dă mării sa boerului mării sale jupîn Dragomir vel sluger i feciorilor lui și fie-sii Neașii, ca să le fie lor moșia Brătivoeștii toți cu munți și alte moșii, fiind drepte ale lui, atît dă la moșii lui cit și dă zestre, pînă la hrisovul mării sale răposatului Alexandru voievod, fecioru Mihniei voievod, sint ani 110, iar de la hrisovu <lui> Alecsandru vodă fecioru Mihniei vodă, ce-l are sfînta mănăstire danie pentru moșia Brătivoești i moara și munții și altele, ce este cu leat 7081, intru care hrisov zice că Martin să nu aibă nici un amestec, ci să fie cu alți rumâni, iar zăpisul cel dă danie, Stanciu logofăt ot Cepari, carele il dă slugerului, anume Neagoe, fecioru lui Bute cu feciorii lui, anume Martin, moșia Brătivoești cu 35 dă pămînturi, iaste de la leat 7130, care este in urma hrisovului <lui> Alexandru vodă, cu 49 dă ani. Iar hrisovu mării sale Alexandru vodă fecioru lui Io Radu voievod, ce este cu leat 7133, adică in urma Stanciului logofăt, dă danie, cu ani 3, care întărește acel zăpis dă zice că au dat Stanciu logofăt din Cepari, din partea lui, 35 pămînturi lui Neagoe, feciorul Botii de la Brătivoești, iar zăpisu lui Neagoe sin Neagoe Botescu ot Brătivoești i Cîrstea și Stoica i Lazăr sin Martin Butescu cari au vindut partea lor dă moșie din Brătivoești, 41 locuri de hrană i siliștea dă casă cu tot pometu in taleri 40 lui Bașcov⁵ Ianoș, este cu leat 7194, care este in urma hrisovului mănăstirii, cu ani 113, și in daniia lor ce l-au dat Stanciu logofātu, zice 35 pămînturi, iar alt nimic, și vînzarea lor ce vind lui Bacăș⁶ Ianoș este cu 41 locuri i cu siliștea dă casă cu pomet cu tot. Care, să cunoaște că locuri au avut mai puține și siliște n-au avut, și au vindut și siliștea ce n-au avut și 6 locuri la munte. Din care, să cunoaște că hrisovul răposatului Alecsandru vodă, sin Mihnea voievod, ce-l are sfînta mănăstire, este cu sumă dă ani mai înainte pînă a nu da danie acel Stanciu logofăt și pînă a nu vinde acei mai sus-numiți din neamul lui Martin la acel Bacoș Ianoș, mai virtos că in hrisovul mănăstirii apăra pă Martin dă zice : „iar Martin din sat, să nu aibă nici un amestec,” Care, să cunoaște că acele zăpise n-au nici un temei, fiindcă întii, zăpisul Stanciului logofātu, de danie; iscălituri n-are, ci numai doăo peceți, cum și zăpisul dă vînzare al lui Bacoș Ianoș, iarăși nu este întărit cu niscareva iscălituri

de boeri ca să încredințeze judecata. Ci, și dacă ar fi fost cu temei, dacă vreme ce mănăstirea are hrisov de stăpînire de toată moșia Brătivoești, cum și el are acele zapise, dacă nu îngăduia mănăstirea sau dacă nu îngăduia el să mănăstire să stăpînească, ar fi avut vreo judecată ori la domni, sau la boeri, ci, ei încredințată piră sau judecată n-au avut, dacă care să arate vreo carte sau hrisov de judecată. Dar de are acea carte domnească a răposatului Costandin vodă Brincoveanu, să cunoaște că după jalba lui, arătînd că are moșie și s-au dat carte să aibă a lua venitu după obicei, iar dacă au luat sau dacă n-au luat, n-are nici o adevărîță.

Am întrebat pe Ioachim Berideos ⁷ și pe Andreiu Chizlic, ce zice că sînt clironomi lui Bacoș, după ce au cumpărat această moșie ce să chiamă Brătivoești de la acel Martin Butescu și de la cetașii și frații lui, stăpînit-au vreodată, și ziseră că au stăpînit pînă acum la răzmăriță, iar de 4 ani încoace n-au stăpînit, ci au stăpînit mănăstirea. Li s-au cerut să arate vreo dovadă în scris sau vreo mărturie, și nu avură, fără dăcîț avuseră pe un popa Oprea și pe popa Oancea, cari sînt tot din neamul acelor vînzători, că au vîndut lui Bacoș Ianoș, și fiind rudenii nu le dete judecata crezămînt la zisa lor. S-au întrebat și Anania eromonahu, vechilu igumenului sfintei mănăstiri Cozii, stăpînit-au mănăstirea această moșie Brătivoești și cu munți, și zise că sfînta mănăstire au stăpînit dintru — nceput pînă la răzmărița cea dintii cînd luase nemții cele cinci județe du peste Olt și să făcuse Oltul otar. Atunci, neputînd mănăstirea Cozii a căuta această moșie, o căuta mănăstirea Codmeana și fiind părinții călugări slabi, de iconomie primea cine ce le da și într-aceia vreme au stăpînit și acel Bacoș. Iar după ce s-au luat acele 5 județe, iar de dincoace, de stăpînire, au luat acea moșie Brătivoești mănăstirea Cozii, iarăși supt stăpînire și au stăpînit pînă acum. I s-au cerut vechilului mănăstirii mărturie cum că au stăpînit și stăpînește, și zise că aici n-are.

Deci nefiind martori sau alte dovezi aici, că au stăpînit ori o parte sau alta, pentru ca să dăscopere adevăru, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțîmii tale să meargă om domnesc împreună cu cartea preasfinții sale părintelui mitropolit, de blestem, la dumnealor ispravnicii județului și dumnealor să meargă acolo în fața locului unde este această moșie Brătivoești și fiind față atît mai sus-numiții ce zice că sînt clironomi ai lui Bacoș, cît și igumenul mănăstirii Cozii și strigînd pe toți înprejurașii aceștii moșii, printr-această carte de blestem să arate fieștecare adevăru, sfînta mănăstire au stăpînit, sau acel Bacoș, și ce fel au stăpînit <?>. În care carte de blestem, fieștecare, după cum va ști adevăru, să dea în scris și să să iscălească în dosul cărții de blestem.

Așijderea să fie luminată porunca înălțîmii tale către preasfinția sa proin mitropolitul chir Grigorie, fiindcă preasfinția sa au stătuț igumen la această sfîntă mănăstire Cozia în 2—3 rînduri, să înștiințeze pe înălțimea ta cu anafora în ce chip știe pricina aceștii moșii Brătivoești, acel Bacoș Ianoș au stăpînit, sau sfînta mănăstire <?> Și după ce vor priimi acei înprejurași carte de blestem și vor iscăli în dosul cărții fieștecare cum știe pricina, să iscălească și dumnealor ispravnicii mărturie, cum că au priimit fieștecare acea carte de blestem, și deosebit să facă și dumnealor ispravnicii județului anafora, ca să înștiințeze pe înălțimea ta, de cercetarea ce au făcut și să dea în mina mumbașirului, atît anafora preasfinții sale proin mitropolitului, cît și cartea de blestem <și> anafora dumnealor ispravnicilor luînd ori pe igumenul mănăstirii Cozii, sau pe vechilu igumen și pe mai sus-numiții ce zice că sînt clironomii casii Bacoș, să-i aducă aici la luminat divanul înălțîmii tale. ca să li să hotărască judecata.

Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1776, iulie 30.

Dum<itrașco> Racovița vel vornic, Badea vel vornic, Ioan Iuliano vel logofăt, vel logofăt.

¹ Loc alb.

² Corect: Bacoș.

³ Pentru: Sacsu.

⁴ Așa în text.

⁵ Corect: Bacoș.

⁶ Corect: Bacoș.

⁷ Așa în text.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 135—137.

Vezi și doc. nr.
314, din
20 mai 1777.

1776

august

3

Dupe ce au luat sfârșit acea dupe pravilă cercetare de prepunerea ce avea Theodosie Zotul asupra soții lui, Maria, și au rămas nevinovată de acea năpăstuire, dînd preasfinția sa părintele mitropolitul la mîna ei osebită carte de dăspărțenie și rămîind Theodosie dator cu cele ce pravila îl osîndește a da soții lui, care prin carte de judecată încă de la leat 1774 ghenarie 4 sînt hotărîte anume. Și nesupunîndu-să Theodosie a le plăti am poruncit de au mai eșit înaintea domnii mele la divan față cu Neculae, fratele și vechilul soții lui, și am întrebat pe Theodosie Zotul ce are a răspunde de nu plătește, și nici un cuvînt de temeiu nu avu a zice, fără numai pentru condeul de taleri 2118, bani gata din zestre ce este hotărit de la judecată a-i plăti, au răspunsu că n-au luat mai mult decît taleri 2000 tocma, și să asuprește cu taleri 118, pentru care, de vreme ce Theodosie tăgăduște, s-au căzut să aducă Neculae dovadă pentru acești taleri 118. Al doilea, pentru taleri 874, prețul scuilor și al hainilor Marii, de zestre, care iarăși iaste hotărit de la aceeași judecată a le plăti, fiind răpuse din vremea răzmiriții, am răspunsu cum că nu le-au avut Maria aceste, cînd au luat-o întru căsătorie și rău îl asuprește, pentru care, și la aceasta s-au căzut a aduce Neculae dovadă.

Care, atît pentru aceste scule i haine de zestre, cit și pentru taleri 118 de mai sus-numiți ce au rămas a le dovedi Nicolae, i-am rînduitu la preasfinția sa părintele mitropolitul și de la preasfinția sa luăm înștiințare prin anafora cum că, vrînd Maria și Neculae a priimi blestem cum că au avut această zestre de scule i hai <ne>le, și cum că sînt cu adevărat răpuse din pricina vremii răzmiriții, iar Theodosie s-au dat de sineși platnic și au priimit de voia lui a le împlini dupe foaia ce au dat Nicolae la părintele mitropolitul, care foae coprine taleri 505, afară dintr-un inel al ei ce l-au luat Theodosie. Al treilea, pentru taleri 904 sataralile ce zice că au plătit la Cernavodă pentru numile bărbati-său, care iarăși iaste hotărit de la aceeași judecată a-i plăti, răspunse Theodosie Zotul că el nici casă la Cernavodă n-au avut, nici numile lui n-au fost scris, ci de va fi plătit pentru însuși, acum caută să-și întoarcă de la Theodosie. La care, nefiind îndestul mărturiile în scris ce arată Neculae de la alți cernăvodalini de acolo, au rămas ca să să cerceteze de la zabiții de acolo ca să să vază în caiduri de au fost și numile lui Theodosie și cu ce sumă. Al patrulea, pentru taleri 997, dar pentru nuntă, care iaste hotărit iar de la aceeași judecată a da Marii, adică pe cit s-au socotit a treia parte din zestrile ei, drept care, ține Maria un harhal și un inel cu diamant ce i le-au dat a doao zi dă nuntă. Au răspuns Theodosie, cum că el cunoaște drept dar, numai ceia ce i-au dat la logodnă, adică un inel și ce i-au mai făgăduitu, iar acestea sînt ale lui.

Dar fiindcă dupe pravilă este dator bărbatul a da precît vine a treia parte din zestri, dar, soții lui, care ori mai naintea nunții de le-au dat, ori de n-au putut la vreme mai nainte și le-au dat dupe nuntă, iarăși dar să numește pentru nuntă, dupe pravilă hotărîm să fie bine ținute de Maria, fără de numai să să prețuiască harhalul și inelul cu diiamant și de va prisosi peste taleri 997, acel prisos iaste al lui Theodosie, iar lipsind, are să îplinească Theodosie pînă la taleri 997. Iar pentru taleri 2000 ce nu-i tăgădui Theodosie că i-au luat bani gata din zestri i pentru taleri 332 pe cit să face a treia parte din darul de nuntă al Marii, care îl hotărăște pravila să dea din averea lui pentru sinofandie ce să numește ipovolon, pentru taleri 2000 cheltuiuala ei i a copili ei și o slugă pe opt ani de la leat 1765 pînă la leat 1773 ce n-au tăgăduitu el, că nu i-au trimis și au rămas să-i plătească, căci soție fiindu-i, nedespărțită cu pravilă, dator era să-i poarte grija. I pentru banii hainilor și scuilor de zestre ce s-au zis mai sus că sînt răpus e și era Theodosie dator a purta grija mai nainte și a le păstra ca să nu să răpue, care s-au dat și singur dator, hotărîm să i le plătească și să ia sfârșit împlinirea fără a nu să mai prelungi nimic. Iar pentru doao giubele i trei rochii ce le-au dat împreună cu harhalul i alte haine și scule ce zice că le-au dus în casa Marii, care Neculae răspunde că s-au răpus toate pe[ntru] vremea răzmiriții, împreună cu cele de zestre ale ei, am hotărit că dupe cum s-au zis și la judecata ot leat 1774 ghenarie 4, cite dintr-acestea vor fi cu adevărat perite pentru răzmiriță, paguba

iaste a lui Theodosie pentru că după cum s-au zis și mai sus, a lui datorie era ca un bărbat și stăpin casii, să le aibă grija și să și le păstreze, iar cite nu vor fi perite, acelea sint ale lui a și le lua, afară numai din cele ce să va fi purtat și să va fi spartu în casă. I i. saan rezech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc
Ms. nr. 5.
f. 162-163.

1776, avgust 3.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Barbu diaconul, Andrei și Maria preoteasa din Petrești (Mușcel) reclamă că la hotărnicia moșiei Petrești, făcută de medelniceasa Băjescu au fost păgubiți împreună cu mănăstirea Aninoasa. Cercetând zapisele s-a constatat că unul nu e bun. Domnul hotărăște să fie aduse părțile la divan.

165

1776
august
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim domneavoastră ispravnici ai județului, după ce va trece vremea a tot lucru lăcuitorilor țărani, să aveți a trimite aici la divan pe Irimia i Neagu ce să numesc slujitorii ot Petrești cu cărțile ce <s>au dat lor dă aici dă la divan i cu zapise vechi dă răs<cum>-părătoare ce au, i pă igumenu sau vechilu igumenului ot Aninoasa i pă medelniceru Băjăscu, ori pă vechilu său, iarăși cu cărțile ce are, și pe acești jăluitori pe toți împreună, să-i trimiteti cu înștiințare cum zicem, către domnia mea împreună și cu anafora aceasta.

1776, avgust 6.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta Barbu diiaconu i Andreiu slujitoru și Mariia preoteasa din satu Petrești sud Mușcel, că la hotărnicia moșii aceștia, Petreștii, ce s-au făcut dă 24 dă boeri la leat 1774, nefiind și zapisele dumneaei medelnicesii Băjasca atuncea dă față, li s-au făcut năpăstuire la trăsura moșii dă li s-au dat parte mai puțină, iar nu după cum le scrie hrisoavele și zapisele, luindu-să atit din partea dă moșie a lor, cft și din partea de moșie [și] din partea mănăstirii Aninoasii și s-au dat unui Irimie i Neagu cu cetașii lor, întărindu-să aceasta prin hotărrea mării tale. Acum, după multele jălbi ce face mării tale aceștia, cum și mănăstirea Aninoasa, și tare să prind că au dreptate la jalbă, ne poruncește măriia ta, măcar ca hotărrea ce s-au făcut este bună și aceia are a să urma și a să păzi, dar pentru ca să eși din toată banuiala mării ta și să să vază dă este cevași dintr-aceasta ce zic ei, să cercetăm noi, care sint zisele și dreptățile lor și dă au cuvint drept și temeiul atit la vorbe, cit și la scrisori și cum ni să va părea și vom pricepe, fără a face vreo hotărre, să înștiințăm pe măriia ta

Deci, arătăm mării tale că am cercetat pricina aceasta, față fiind înaintea noastră atit din numiții jăluitori, Mariia preoteasa cit și partea de care să jăluște Irimia și Neagu și a treia parte, fiul dumneaei medelnicesii Băjascăi și înfi am vrut să vedem de la cine să trage curgerea aceștii moșii, și am citit un zapis cu leat 7140 care este la mîna Băjascăi întru care scrie că acest sat Petrești tot au fost cumpărat al Lupului logofăt, cumpărindu-l de la megiiășii ot Petrești, atit moșia, cft și pă însuși ei, și l-au stăpinit în pace cft au trăit. După moartea acelu Lupu logofăt, au rămas la fii-său Gheorghe paharnic, și de la acel Gheorghe s-au răscumpărat rumâni jumătate dintr-acest sat anume, Vișan i Stan i Măinea, i Neagoe Ureche cu feciorii lor, drept 35 000 dă aspri, însă ei și cu moșia lor, din care să trage Mariia preoteasa cu cetașii ei, care răscumpărătoare să întărește și cu hrisovu răposatului Io Gavril Moghila voievod ot leat 7127 ce să află acum la mîna preotesii Marii, iar ceilaltă jumătate din Petrești să văzu vindută tot dă Gheorghe, la Necula logofăt din Dărmănești drept aspri 12.000. Și sa numește într-acei zapis numai moșia fără rumâni, pentru că s-au fost întrebat rumâni de pot a să răscumpăra ei cu moșie cu tot, li neputind, și-au răscumpărat numai capetele lor cu galbeni 60. Și dă la acel Nicula au rămas la soția lui, Neaga, care Neagă au vindut dintr-această jumătate dă sat pă jumătate la Manole comis ot Topoloveni, drept galbeni 45 cu zapis ot leat 7156 iulie 24 și numește și într-aceasta, că într-această parte dă moșie au avut Neacșa din Petrești o delniță din care să trage aceștia, Irimia și Neagu, și

pentru această delniță au fost dat schimb a cincea parte din care ținea megiașii. Și dă la acest Manole comis să văzu dată dă zestre Dimii spătaru sin Goran logofăt ot Olănești, care Dima spătaru au vîndut-o unui Mareș vistieru drept galbeni 45 cu zapis ot leat 7169 iulie 21, și așa de la Mareș au venit la stăpînirea Băjăștilor, iar ceilaltă jumătate, jumătate din jumătate dă sat, care au mai rămas la Neaga dă la bărbati-său Necula logofātu, s-au vîndut lui Duminică postelnic Lipianu cu zapis ot leat 7153 iulie 15, din care să trage [cu] stăpînirea mănăstirii Aninoasii.

Deci, după coprinderea acestor zapise, să cunoaște că acești oameni, Irimia i Neagu cu cetașii lor, are numai a cincea parte dă moșie în Petrești din partea megia<și>lor, adică a Marii preotesii cu cetașii ei, după cum și hrisovul care îl are la mîna să numește, iar nu mai mult, vinzări și alte zapise cu leat 7170 martie 22, la mîna Irimii i Neagu, întru care iar Dima spătaru cu nevasta lui, Tudora, scrie că avînd dă zestre dă la socri-său Manole comis, niște români din Petrești anume Necula, Rădoslav, Șarban, Radu, Dumitru, Ion i Manea, s-au răscumpărat drept ughi 100 cu moșile lor, hotaru jumătate și zice că au încăput într-acești bani și partea dă moșie a lui Mogoș fratele Neacșului, strămoșul Irimii i al Neagului. Și toate aceste zapise cetindu-le noi, cunoscum oareșceva greșală într-aceste doao zapise ale Dimii spătaru că acest Dima spătaru au avut numai a patra parte de sat fără rumâni, și să vede dată în doaa părți adică și la sătenii ot Petrești, răscumpărată, și zice, sătenii cu moșile lor, hotaru jumătate, și să vede și la Mareș vistieru, vîndută.

Ci, ori unul, ori altu, să cunoaște a fi cu greșală făcut, că nu să poate după cum să vede, ca să fie amîndoa bune, și adevărat, cercetăm și slovele zapiselor și văzum la zăpisul Irimii i Neagului oareșce puțin dres cu alt condeiu care să va vedea și de măriia ta. Ci noi, acest fel pricepînd această pricină dă judecată, arătăm mării tale.

1776, august 3.

Grigorie al Ungrovlahiei.

166

Hrisovul domnului de întărire a stăpînirii schitului Recea (Slam Rîmnic) de către episcopia Vela din eparhia Ianina, după cercetarea mitropolitului și veștilor boieri.

1776

august

9

Sfînta episcopie Vela din eparhia Ianenii, avînd pricină cu sfînta episcopie dă aici, Buzău, pentru schitu Recea din sud Slam-Rîmnic, care schitu fost-au din început făcut și zidit dă un Mănăilă clucer, boeru pămîntean ce să afla cu șăderea și cu casa lui în sud Buzău, și pentru pomenirea sa au fost făcut acest schit și l-au închinat la mai sus-numita episcopia Vela cu carte ot leat 7230, dă întărire cu mărturii iscălite, atît fiul său Șarban polcovnic, cît și răposatu Ștefan episcopu Buz<ăului> ce era într-acea vreme.

Și după acel așăzămînt ce făcuse numitul clucer, au așăzat și igumenu pe un Parthenie ce era trimis dă la episcopia Vela pentru purtarea dă grijă a acestui schitu după cum văzum domniia mea și hrisovu răposat<ului> domnii sale Nicolae voievod, tot cu acest leat, întru care arată că s-au așăzat acest Parthenie egumen și purtător dă grijă acestui schitu și așa au stăpînit episcopia Vela, ani 19.

Iar cînd au fost la leat 7249, după moartea numitului clucer Mănăilă, feciorii anume, Șarban polcovnic și Ștefan, stricînd acest așăzămînt ce cu blestem lăsase și legase tatăl lor asupra neamului lui, vericine va strica așăzămîntu acestui schitu, și așa l-au închinat la sfînta episcopie Buzău iarăși cu carte iscălită dă amîndoi frații, dar nu arată în zăpis nici un fel dă pricină împotrivoare, nici vreun logos eclisiacticos ca să embodisească acea afteromă dintîiu a părinților lor și așa au stăpînit și episcopia Buzău, ani 35, iar acum în zilele domnii mele viînd Ioanichie arhimandritu, vechil, fiind trimis dă episcopia Vela pentru ca să caute și să cerceteze această pricină a schitului, domniia mea, după jalba ce au dat, l-am orînduit la presfinția sa părintele mitropolitu i la dumnealor veștii boeri, ca după pravilă și cu amăruntul

să ia seama aceştii pricini, cercetînd scrisorile ce vor avea amîndoaă părţile, adecă atit Ionichie arhimandritu, vechilul sfintei episcopii Veliu, cit şi sfinţia sa iubitorul dă Dumnezeu, episcopu Buzău<lui>, chir Cozma.

Şi așa cercetînd pricina, cu anafora înştiinţară domnii mele, arătînd cum că făr' dă cale s-au făcut acea dă al doilea aferoma, adecă a feciorilor lui Mănăilă cluceru, ce-au inchinat acest schitu episcopii Buzăului, şi văzînd domnia <mea> că cu cale şi după pravilă s-au făcut i alegerea preasfinţii sale părintelui mitropolitului şi a dumnealor veliţilor boeri, şi cu dreptate hotărînd dă a să ţine iarăşi aferoma cea dintiu, să fie schitul tot al episcopiei Veliu, dupe care ceru numitul arhimandrit întărire şi de la domnia mea.

Deci, dă vreme ce după pravilă n-au avut volnicie feciorii lui Mănăilă cluceru a strica aşzămintu părintelui lor, şi rău au urmat, cum şi pentru trecerea vremii, că nu să opreşte episcopiia Vela dă a-şi căuta şi acum, am dat acest cinstitu şi bineinchipuit hrisov al domnii mele, sfintei episcopii Veliu din eparhiia Ianenii, ca să aibă schitul Recea din sud Slam-Rîmnice iarăşi metoh cu toate ale lui, moşii, vii, ţigani, dobitoace, orice lucruri mişcătoare şi nemişcătoare va avea, să orînduiască igumenu şi purtătoru dă grijă în toată vremea şi întru nimic la ale schitului să nu să amestice episcopiia Buzău<lui> dă acum innainte, întărînd hrisovu acesta cu însuşi credinţa domnii mele, Io Alecsandru Ipsilant voievod, martori fiind şi preaiubiţii domnii mele fii, Costandin voievod, Dumitraşco voievod şi dumnealor cinstiţii şi credincioşi boerii cei mari ai divanului domnii mele : pan Toma Creţulescu vel ban, pan Nicolae Ştirbeiu vel vornic dă ţara dă sus, pan Badea Ştirbeiu vel vornic dă ţara de jos, pan Ioan Iuliano vel logofăt dă tara dă sus, pan Dumitraşco Racoviţă vel logofăt dă ţara dă jos, pan Ştefan Mişoglu vel spătar, pan Nicolae Brincoveanu vel vistier, pan Scarlat Caragea vel postelnic, pan Manolache Brincoveanul vel clucer, pan Scarlat Manu vel comisu, pan Nicolae Filipescu vel paharnic, pan Costandin Ghica vel stolnic, pan Ioniţă Brăiloiu vel sluger, pan Costandin Giurgiu vel pitar şi ispravnic, pan Dumitraşco Racoviţă vel logofăt i Costandin Racoviţă <al> 2<-lea> logofăt.

Şi s-au scris hrisovu acesta întru al doilea an al întiiei domnie a domniei mele aici în Ţara Rumânească, în oraşu scaunului domnii mele, Bucureşti, la anul spăsitör 1776 avgust 9, dă Costandin dascălu slove<enesc> dă la Şcoala gospod cea slove<enescă> ot Sfete Gheorghe-Vechiu.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 3.
f. 191v. — 193.

Starostele şi alţi negustori arată prin anafora către veliţii boieri că după cercetarea făcută s-a dovedit fără temeii cererea Zmaragdei Greceanca prin care reclama de la Cîrstea Ghelencea plata unei datorii. Domnul întăreşte hotărîrea.

167

1776
august
9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce şi după cercetarea socotelii ce să vede mai jos că au făcut starostea dă neguţători, cum şi după prelungirea ce în cinci săptămîni numita Greceancă dă n-au venit să să izbrănească, aruncîndu pricini, cînd că este bolnavă, cînd are alte judecări, să cunoaşte că nu are nici o dreptate la pira ei şi şade jăluitoru acesta dă piere aici dă atita vreme, întărîm şi poruncim numitu Ghelencea să aibă pace.

1776, avgust 9.

Cinstiţii dumneavoastră veliţi boeri,

Din porunca dumneavoastră, cu al doilea pitac ce ne-au adus dumnealui vătăfu de divan, ca di — nceput să căutăm socoteala Cîrstii Gheluncii ce are cu dumneaei Zmaragda Greceanca, faţă fiindu amîndoaă părţile şi de iznoavă cercetînd socoteala ce au avut medelnicereasa Zmaragda încă de la 1774, care socoteală înfăţişîndu-o cu o foae ce ne arată Cîrstea Ghelencea cu leat 1774 avgust 15, iscălită dă un Gheorghe logofăt ce l-au avut sameş şi să vede că Cîrstea Ghelencea n-au rămas nici un ban dator, ci toată socoteala şi-au dat-o, a plăşii lui, dar mai

cercetînd foile medelnicesii Zmăragdii de socoteală, am găsit o foiță, iar iscălită de acel Gheorghe sameș cu leat 1775 ghenarie 18, în care foaie arată toate părțile tovarășii lor și arată pă Cîrstea cu parte numai de taleri 350 și dă dobîndă taleri 210, iar în foaia ce s-au zis mai sus îl arată cu parte de taleri 600 și scoate dobîndă taleri 364, după cum văzum și zăpîsul răposatului medelnicer Greceanu ce-l are dat la mîna Cîrstii, că-l arată cu parte de taleri 600, dînd și taleri 520 dă loc și cu banii lui ce au dat cifertu la vistierie cînd au luat slujba dijmăritului. Și să cunoscă că cu vicleşug au făcut acel răvaș de taleri 150 pentru <că> de la foaia ce este făcută dă sameș, ce arată pă Cîrstea cu parte de taleri 600, pînă la foiță ce o găsim la medelniceasa Zmăragda, ce este făcută și iscălită iar dă sameșu acela, ce-l scade cu parte de taleri 350, sînt trecute 5 luni, mai pă urmă văzînd că este dobîndă multă, îi face această parte cu taleri 350, iar n-au urmat zăpîsul răposatului ce-l are Cîrstea la mîna, de taleri 600, dînd și taleri 520, care la taleri 250 ce-i opresc ei, capete din taleri 600, face dobînda acești taleri 150. Dar făcîndu-i parte Cîrstii numai de taleri 350, acești taleri 250 să vād că-i oprește răposatu medelnicer Greceanu și cu postelnicu Hrizea Milcoveanu, împărțindu-le dumnealor și cere acei bani, dobînda, taleri 150 ce cade la taleri 250 de la Cîrstea, cu răvașu cel mincinos.

Dar noi urmîndu zăpîsul răposatului ce-l are Cîrstea la mîna și foii de socoteală ce este făcută dă la leat 1775 avgust 15, iscălită cu iscălitura sameșului, și-l arată pă Cîrstea cu parte de taleri 500, dînd și taleri 520 întii la cifert, iar ceilalți tovarășii n-au dat nici un ban, ci s-au ajutat din slujbă de au dat cifertu lor, după dreptate așa găsim cu cale să ia Cîrstea Ghelencea toată dobînda la taleri 600, partea lui, ca unii ce sînt buni ai luni, carii să face dobînda taleri 364 și îi dă dobînda numai taleri 210, pentru că singur sameșu îl arată și zăpîsul îl adeverează cu parte de taleri 600 și ei îi fac parte numai de taleri 350 peste cinci luni. Și să cunoaște că acei taleri 150 ce-i cere ei cu răvașu cel mincinos, sînt bani ai Cîrstii, dobînda ce-i vine la taleri 250, capete ce-i opresc tovarășii din taleri 600 după zăpîs, iar pentru de a să dăscoperi adevăru și va fi porunca dumneavoastră, bine ar fi să să aducă și acel Gheorghe sameș, pentru că el arată pă Cîrstea într-o foaie cu parte de taleri 600, și într-altă foaie iar îl arată cu parte de taleri 350. Părerea noastră aceasta este, iar cea mai bună judecată și hotărîre, rămîne a să face de către înțelep<ciu>nea dumneavoastră.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 138 v. — 139v.

1776, avgust 4.

Iorga starostea, Radu cupeț, Stama cupeț, Theodosie cupeț.

168

1776
avgust
9

Veliții boieri arată prin anafora că frații Prisciceni, veri ai lui Petre Urdăreanu, reclamă pe slugerul Barbul Cațiche și pe fiica acestuia, văduva Urdăreanului, care nu ar fi declarat pe toți țiganii rămași de la acesta. Divanul propune ca pîrții să moștenească numai țiganii declarați și să li să dea și pedepse bisericesti. Domnul hotărâște să nu li să dea aceste pedepse, iar Prisciceni să-și caute cu dovezi dreptul lor.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Eșînd și înaintea domniei mele la divan, nu să putu îndrepta numitu sluger de a călcării de jurămint, făr'dă numai tot cu acel cuvînt căuta să să ajute, cum că doi copii de țigan i-au socotit ca o prăsilă a lui, cum și cea vindută au știut-o că este din legăturile fii-sii, dar tot era dator să-i arate la jurămint ca niște suflete prăsite tot din țiganii Urdoreanului, și rămase tot în vină. Pentru care vină, măcar că dumnealor boerii scrie pentru aceasta anafora a-și pierde și lipsa zestrii și să rămîie osebit a să și pedepsi cu doaă pedepse bisericesti după pravilă, dar domnia mea judecînd mai cu milostivire, zicem a nu să pedepsi cu doaă pedepse, ci lipsa zestrii fii-sii să și-o ia, însă după ce va dovedi întiiu cu mărturii i dovezi, iar nu cu blestem, pentru că, ca un călcător dă jurămint la blestem nu i să dă credință, și pentru țigani să să

urmeze după cum prin osebită anafora s-au zis, iar pedeapsa pentru vina lui este să o hotărîm osebit după pravilă. Și așa, cite vor mai putea dovedi Prisciceni în urmă, cu dovadă asemenea, toate au să și le caute.

1776, avgust 9.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă copii za divan, aduse la judecată innaintea noastră pe Mateiu postelnic i brat ego Gheorghe Prisciceni, carii prin jalba ce au dat innălțimii tale, fac pîră asupra slugerului Barbul Cațiche i a fii-sale Zmărăgdii ce au ținut intru căsătorie pe răposatu Petre clucer Urdoreanul, vărul numiților Prisciceni, cum că afară din opt suflete dă țigani ce au arătat numitul sluger cu fii-sa la jurămîntul ce au făcut, că numai atîtea sint rămași de la răposatu Petre clucer Urdoreanul, vărul lor, carii, piste aceștiia arată numiții Prisciceni că au mai dovedit încă trei suflete și nu i-au arătat slugeru i fii-sa la jurămînt, din care doi copii de țigani sint la ei și cu o țigancă ce au vîndut-o la slugeru Costandin Cocorăscu, și ni să poruncește dă către innălțimea ta ca să cercetăm dă această pricină.

Pentru care, cercetînd cu amăruntul această pricină, am întreat pă numitul sluger dă ce ne i-au arătat pă aceste suflete dă țigani ce au fost mai mulți piste ceia ce au arătat la jurămînt, și el nu tăgădui, numai zise că acei doi copii dă țigani fiind prășiți după moartea răposatului Urdoreanul, pentru aceia nu i-au arătat, precum și pentru țigancă cea vîndută, iarși zise că au fost din legaturile Zmărăgdii, fie-sa, ci pentru aceia nu i-au arătat la jurămînt că este vîndută. Care la aceasta, rămîne dă epiorchi, căci la jurămîntu ce au făcut, avea datorie să arate atît pe acea țigancă, cum că este vîndută de ei dupe moartea Urdoreanului, cit și pe acele două suflete, fiind prășiți tot din țigani răposatului Urdoreanului, iar de s-ar fi prăsit dupe jurămîntu, nu ar avea nici o vină. Ci, dă vreme că rămîn în vină dă epiorchi, nu le dă dreptate a cere nici lipsă dă zestre ce o cere dă la numiții Prisciceni, intliu, ca niște epiorchi ce s-au dovedit, al doilea că în copila dă diiată ce este scrisă cu slova slugerului Cațiche, însuși mortul nu arată că are să ia soția lui, Zmărăgda, lipsă dă zestre, iar altile ce-i mai lasă după cum să cuprinde în copila dă diiată, să și le ia, însă afară din țigani.

Pentru care, fiindcă Prisciceni nu primesc bani, orînduitul zapciu dupe luminată hotărîrea innălțimii tale urmînd, va face împlinire dupe foaia cea iscălită dă noi, și cite altile va mai dovedi prin mărturii cu jurămînt la slugeru Cațiche i la fii-sa Zmărăgda de ale clucerului Urdoreanul, ca niște clironomi ce sint, au dreptate să și le ia. Noi într-acești chip găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 201-202.

1776, iulie 4.

Dumitrașco Rac<oviță> vistier, vel vornic, Badea vel vornic, Dumitrașcu vel logofăt.

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că egumenul Sava al mănăstirii Clocociov se judecă cu mai mulți boieri cerînd zeciuală bălților de pe moșiile acestora. Cercetîndu-se hrisoavele hotărîsc ca mănăstirea să ia dijma din balta Suhaia, iar boierii să aibă a stăpîni celelalte moșii și bălți. Domnul întărește.

169

1776
august
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihîndu-să cuviosul igumen, eși și innaintea domnii mele la divan, și cercetînd pricina cu amăruntul din hrisovu domnii sale răposatului Nicolae voievod, dovedim că numai pentru vama dă la numitele bălți poate a cere igumenu cercetare la judecată. Pentru care, am și hotărît domnia mea ca, dă va putea dovedi că au stăpînit și au luat această vamă, măcar și dă la 40 dă ani incoace, atunci din întreiala ce ia mănăstirea Sfîntului Panteleimon să să dea mănăstirii Glogociov zeciuală, iar pentru dijma, adică zeciuală, nu are igumenu a face nici un fel

de piră, dă vreme ce nici hrisoavele îi scriu, nici stăpînire au avut, dovedindu-să aceste 4 moșii cu bălțile lor, că sînt drepte ale dumnealor numiților boeri, cărora le și dăm domnia mea această întărire ca să aibă a le stăpîni și a-și lua dijma din zece una pă dăplin după obicei.

Pentru care, poruncim și dumneavoastră ispravnicilor, de va fi trebuință să dați și mină de ajutor. Așijderea și cu numita mănăstire Glogociov să-și ia dijma din balta Suhaii după obicei.

1776, august 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale ce ni să poruncește prin pitac ca să facem cercetare pentru pricina de judecată ce are cuviosul igumen Sava de la sfînta mănăstire Clocociov ce este metoh la sfînta mănăstire Cotlomuzul ot Sfent-Agora, cu dumnealui Manolache Crețulescu biv vel comis i cu dumnealui Radu Slătineanu biv vel comis i cu dumnealui Zamfirache biv vel stolnic i cu Radu Iulianu biv vel pitar și cu Grigore Hasan, pentru zeciuiala unor bălți ce zicea că sînt numite în hrisoavele ce le are sfînta mănăstire, după luminată porunca innălțimii tale adunîndu-ne cu toții la un loc, au adus vătăfu de aprozi față înaintea noastră, atît pe numitu igumen, cit și pe numiții boeri, și am întrebat pe numitul igumen cu ce cere de a lua zeciuiala bălților ce sînt pe moșiile numiților boeri, și ne arată un hrisov al mării sa <le> răposatului Mihai Racoviță voievod, cu leat 7240¹, intru care văzum, că după ce dă sfîntei mănăstiri dă a stăpîni moșia Suhaii din sud Teleorman cu balta ei, care e chiar moșia sa, îi mai dă dă o mai lua și zeciuiala dă pește din bălțile moșiilor numiților boeri, ce să chiamă Romulețu, Fîntinelile, Viișoara i Căcănău, care moșii în vremile dă acum sînt supt stăpînirea celor mai sus-ziși boeri.

Pentru care zeciuială, neputîndu-să a să dăscoperi din numitul hrisov, de este zeciuiala ce să obicinuește din vechime, de să ia dă către stăpînu moșii pentru dijma, sau dă este zeciuială, ci iarăși din vechime obicinuia dă să lua de către domnie zeciuială cu nume de vamă, am citit și hrisovul mării sale răposatului Neculae Alecsandru voievod, cu leat 7224 în care să coprinde ca să aibă a lua vamă din bălțile numitelor moșii ale numiților boeri, din zece pești un pește; de la care să cunosc că această milă este dată dă domnu la mănăstirea Clocociov, vama cea domnească, iar nu dijma moșiilor ce să obicinuește dă să ia de către stăpîni moșiilor.

Ci, pentru aceasta am găsit cu cale ca numiții boeri să aibă a-și lua dijma din bălțile moșiilor dumnealor din zece pești un pește după cum au luat și pină acum, iar numitul igumen clococioveanu să aibă a stăpîni moșia Sohaila luîndu-și venitul moșii, cit și din baltă din zece pești un pește precum iau și alți stăpîni ai moșiilor din zece pești un pește, pentru că să cunosc din hrisovul mării sale răposatului Nicolae vodă că rău cere numitul igumen dijma din bălțile moșiilor ce s-au numit mai sus (Romeleti, Fîntinelile, Viișoara, Căcănău) și făr' dă nici un temeu dă dreptate, iar vama peștelui ce i să dă numitului igumen prin hrisovul mării sale răposatului Neculae voievod dă a lua din bălțile ce sînt pe moșiile numiților boeri, fiindcă acea vamă este domnească, care această vamă domnii cei mai dupre urmă au făcut-o întreiială, adică să ia din trei pești, un pește; și au dat-o milă mării sa răposatul Scarlat vodă Ghica, prin hrisov la mănăstirea Sfîntului Pandleimon. Ci și pentru aceasta am găsit cu cale ca numitul igumen, dă va putea dovedi cu mărturii vrednice dă credință cum că dă la 40 dă ani încoace va fi luat sfînta mănăstire Clocociov vama, ce acum este afierosită la sfîntul Pandleimon, atunci din suma banilor ce să va vinde pe an de către mănăstirea Sfîntului Pandleimon, întreiiala acestor bălți, să aibă a lua sfînta mănăstire Clocociov, din 10 bani un ban, iar neputînd dovedi după cum s-au zis mai sus, atuncea mănăstirea Clocociov să fie lipsită dă această milă, precum rînduescu pravilile de zice,

Ne mai arată numitul igumen o copie dă hrisovul al mării sale răposatului Mihai vodă, fecioru răposatului Pătrașco vodă, cu leat 7102, în care să coprinde că moșia Romulețu ce este acum intru stăpînirea dumnealui Manolache Crețulescu biv vel comis, fiind <că> pe acea vreme [că] Radul vistier cumpărase satu Rumuleți, și căutînd să aibă stăpînire în baltă, domnul cu jude-

cată l-au apărât să nu aibă treabă cu balta, ci să stăpânească mănăstirea Cotlomuzul, balta, precum au fostu dată danie de măriia sa răposatu Basarab voievod, ctitoru mănăstirii.

Pentru care, fiindcă pă acele vremi nu să poate ști ce pronomiuri vor fi avut moșiile ce sint pă dinsile cu bălți, am cerut de la dumnealui comișu Manolache Crețulescu, stăpîn al acei moșii, să ne arate cu ce stăpînește balta ce este pe moșiia dumnealui, și ne arătă hrISOV tot al mării sale Costandin vodă Basarab cu leat 7201, i alt hrISOV tot al mării sale Costandin vodă Basarab cu leat 7212, care în amîndoaă să coprinde stăpînirea moșii aceștia cu balta și cu tot venitul ei. Ce, și dintr-aceasta să cunoscă că făr' dă nici o dreptate cere igumenu de a lua dijma din bălțile moșilor numiților boeri, pentru că dă la facerea hrISOVelor acestora și pînă acum, sint atîtea ani trecuți la mijloc și au tot stăpînit cu bună pace și făr' dă nici o pricină, cum și stolnicu Zamfirache pentru moșiia Fintinelile, să ține tot din scrisorile casii răposatului Istrate Floreșcul, care să coprinde în hrISOVele ce sint la dumnealui comișu Manolache Crețulescu. I să ceru și dumnealui Radului Slătineanu biv vel comișu, sinet pentru moșiia Căcănău și lui Grigorie Hasan pentru moșiia Vișoara, și arătără o copie de catastih scoasă după diiata doamnei Ilenii fata răposatului Șarban vodă Basarab, care au fostu jupîneasă răposatului Costandin postelnicu Cant<acozi>, care copie să văzu adeverită cu iscălitura exelenții sale ghinăraru maior Mihaiu Cantacozino, și în copie să răspunde acea moșie Căcănău, cit și Vișoara, cu viile și cu balta, care le dă întru stăpînire fiilor săi, anume Costandin și Iordache, la împărțea ce le-au făcut, cum și la pitaru Radul Iuliano iarăși cu catastih dăosibit, totu al doamnei Ilenii Cantacozini, în care să coprinde stăpînirea moșii Vișoara cu balta ei, partea lui Iordache Cantacuzino, în care catastise arată că au dat aceste moșii întru stăpînire la acești doi frați Costandin și Iordache, la care, din Costandin stolnicu să trage dumnealui Radul Slăt<ineanu> comișu și din Iordache spătaru să trage numitu Radul Iuliano.

Deci, după scrisorile și hrISOVele ce să văzură la mîna mai sus-numiților boeri și după obiceiul ce să urmează din vechi trecuții ani, să cuvine acea zeciuală din pește să o ia mai sus-numiții boeri fieșteșcarele de la balta lui precum au luat și pînă acum, ca după drepte moștenirile lor, iar numita mănăstire Clocociov să-și ia dijma din balta Sohăii care acum și-o stăpînește, iar vama acestor 5 bălți cu a mănăstirii Clocociov, cîndu va dovedi după cum s-au zis mai sus, de 40 de ani încoace că au luat, atunci din suma întreeii ce ia mănăstirea Sfîntului Pandeileimon, va lua din zece bani, un ban. Noi așa am găsit cu cale și pe dreptate de a să urma, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne de a să face de către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 141 v. - 143.

1776, avgust 2.

Grigore al Ungrovlahiei, Dum<itrașco>Racoviță vel vornic, Badea vel vornic, Ioniță Iul<ianu> vel logofăt, Dum<itrache> medelnicer.

¹ <Septembrie sau octombrie 1731>.

Mitropolitul țării arală prin anafora că Tudorache morarul se judecă cu egumenul mănăstirii Radu-Vodă, tăgăduind o datorie, intrucit așezămîntul dintre ei ar fi fost anulat de comun acord. Judecata constată că reclamantul nu are dreptate. Domnul înlărește.

170

1776
avgust
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu gospodar zemli Vlahiscoiu.

Neodihnindu-să Tudorache moraru pe hotărîrea judecății ce au fost hotărît dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament prin carte de la iulie în 15, a plăti igumenului taleri 209 dupe zapisul lui ce l-am văzut domniia mea, și eșind înaintea domniei mele la divan, arătă cum că așezămîntul ce au făcut prin zapis în urmă s-au stricat lepădîndu-se înaintea igumenului și cum că și igumenul au primit dă s-au stricat și nu este dator nimic. La care, măcar că dă ar fi stricatu așazămîntul și ar fi luat și zapisul înapoi dă la mîna igumenului, dar cu toate acestea domniia mea am zis să să aducă marturi sau altă dovadă la zisa lui, iar neavînd el marturi, să priimească igumenu blestem la tăgăduirea lui.

După care hotărîre, înștiințîndu-ne preasfinția sa părintele mitropolitu printr-această anafora, cum că nu are nici știre dă zisele lui cum scrie mai jos, nici l-au scos igumenul dîn stăpînire, poruncim ca după hotărîrea judecătîii departamentului să să urmeze a plăti și zapciu să facă împlinire.

1776, avgust 10.

Preainnălțate doamne,

Aduse innaintea noastră zapciu văt<af> dă visterie pe Tudorache moraru, cu cuviosu arhimandritu chir Athanasie proin igumen Radului Vodă, și după porunca mării tale cerum lui Tudorache mărturii să ne arate temeiul zapisului cum că s-au dus la igumen și s-au lepădat dă acea tocmeală ce făcuse, și că au priimit și numitul igumen dă s-au stricat așezămîntul, sau că neavîndu el mărturii, să să dea credință prin blestem egumenului la tăgăduirea sa, după cum au fost judecata innaintea mării tale și Tudorache n-avu mărturii să ne arate după hotărîre, iar arhimandritu radvolitis priimi blestem innaintea noastră că nicicum nu știe dă vorbele cele zise dă numitul Tudorache, nici că e vinovat cu nimic la aceasta cu vreo năpăstuire asupra lui Tudorache moraru. Ci, dă aceasta facem știre mării tale, și anii mării tale de la Dumnezeu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 149v.

1776, iulle 31.

Al mării tale rugător către Dumnezeu și părinte sufletesc smerit, Grigorie al Ungrovlahiei.

171

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Gheorghe brașoveanul și sora sa Zamfira se judecă pentru împărțirea moștenirii părintești. După judecată și la divanul domnesc, domnul aprobă împărțea la stabilită de starostele de negustori.

1776
august
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscol.

Neodihnindu-să Zamfira pă suma de taleri 2551 ce arată părintele mitropolit că rămîn de împărțea, mai eși și la divan innaintea domnii mele, cerînd partea după socoteala ce au făcut starostea za neguțători, de taleri 2978, a căruia socoteală cercetîndu-o domnia mea la celelalte toate, o găsim bună, făr' de numai taleri 327 bani 30, cheltuiala lui Gheorghe ce arată mai jos părintele mitropolit că au cheltuit Gheorghe fiind soru-sa la dînsul, s-au căzut a-l scădea și au rămas de împărțit taleri 2551. Care, măcar că pricinuia Gheorghe cum că acestu citșig nu s-au agonisit din sirmaia<oa> părintească a prăvălii, fiindcă sărmoiaoa părintească au fost puțină, ci el au luat bani striini de s-au neguțătorit, dar de vreme ce n-au vrut să să desfacă cu soru-sa de cînd i s-au luat socoteala de cele părintești și i-au hotărît judecata, ce au mai avut la leat 1768, ca să-i fi dat al ei, mult puțin ce-i vinea parte atuncea, ci au rămas și partea ei intr-aceiași sărmaia a prăvălii de s-au neguțătorit pîn' acum, al doilea, că la toate pagubile ce s-au întimplat prăvălii și la toate cheltuielile cite au arătat, la acelea o amestecă și pă dînsa și o scade, care, după cum la pagubă, așa și la dobîndă i să cuvine a intra, al treilea, că după toate acestea, au făcut invoială dînd zapis la mina lui de împăcaciune la leat...¹ și nici după aceea invoială n-au urmat a-i da cele făgăduite, hotărîm ca să să facă împărțea pe această sumă de taleri 2551, luînd Zamfira partea ei pe jumătate, așijderea și prăvăliile să le ție frățește

1776, avgust 10.

Preainnălțate doamne,

După luminată porunca mării tale, au adus innaintea noastră, zapciu văt<af> de copii za divan, pe Gheorghe brașoveanul cu soru-sa Zamfira, care era pricini să să inpartă între ei, frați, de toate cele părintești, după cea către măriia ta, jalbă a Zamfirii.

Deci, și noi orînduindu-i la dumnealui starostea za neguțători cu răvașu nostru ca să-i socotească de la catastihu ce s-au văzut de noi pecetluitu ot leat 1768 încoace și pînă acum, dumnealui au cercetat și au socotit, și vedem că au scos pe Gheorghită dator să răspunză la bani și să înpartă cu soru-sa pe din doao frățește taleri 2978 și bani 56. Care această socoteală n-au făcut-o de la catastih încoace de cînd și-au fost dat Gheorghită socoteala de cele părintești, ci au făcut-o încă cu doi ani și jumătate innaintea catastihului, de cînd au murit părinții lui Gheorghe i ai Zamfirii. La acești bani, atît văzum și noi, încercat Gheorghe cu taleri 327 bani 30, care i să cuvine a-l scădea cu aceștiia, cheltuiala ce au făcut-o în casă, cît au ținut pe soru-sa la sine de la moartea părinților lor și pînă la acea de atunci socoteală. Cu arătatu catastihului să mai scade Gheorghe încă cu taleri 100, care i-au dat sorii-si mai nainte osebit de zestre și nu sint tăgăduiți; și scoțînd acești bani din suma din sus, rămîn buni taleri 2551 bani 36 asupra lui Gheorghe, să răspunză, și după această socoteală care i s-au luat, n-are Gheorghe nimic a mai zice împotriva și este bun dator acestor bani să-i înpartă cu soră-sa pã din doao, frățește. Cercetăm și noi pe Toma ce au fost calfă tovarăș cu Gheorghe pînă în anul trecut și acum s-au desfăcut, care poate să știm toată puterea de sârmaia a lui Gheorghe, să vedem, este putere la Gheorghe ca să răspunză acești bani ce-i rămîne pe jumătate soru-sii, sau de nu, și ne spuse cum că mai mult decît taleri aproape de o mie marfă în doao prăvălii n-ar mai fi dreaptă sermaia a lui Gheorghe. Și iar mai cercetăm ca să aflăm, cu banii părintești s-au chivernisit casa și prăvăliile, de s-au sporit acești bani pînă acum, sau cu striini <?>. Și ne spuse iarăși Toma, cum că toată chiverniseala lor pîn' acum tot din bani neguțătoarești cu amîndurora credință și osteneală au fost, că cu banii părintești ce au fost, taleri 690, n-au putut a să chivernisi și mai virtos, că într-un rînd spărgîndu-li-să prăvăliia, zic că li s-ar fi răpus marfa ce au avut, ci tot ei, cum au putut s-au sporit și au agonisit.

Noi, la aceasta, după cum vedem lucru, altă arătare n-avem a face fără decît într-acestași chip ni să pare o îndreptare, cînd să fie și bună socoteala mării tale, Gheorghe, dupe a lui proastă pricepere socotîndu-să cu zestrea ce au dat soră-si plătît, cu toate ce au și avut chiverniseală și cîștig, dar au și cheltuitu în trebile casii, cum și Toma de unii timpi ne spuse că au fost trecînd cheltuiala peste venit; și cînd va rămînea Gheorghe să răspunză banii ce să numescu pe jumătate soră-si, atunci va rămînea și el cu totul de chiverniseală stinsu, dar dupe dreptate, nici soră-sa nu să cade, așa după cum au fost, de cele părintești lipsită.

Ci, pentru să să facă o economie ca nici ia să rămîne numai cu zestrile și cu nimic la cele părintești împărtășită, nici el să fie de tot stinsu, noi așa zicem cu părere, fiindcă, cîți bani au fost părintești rămași asupra lui Gheorghe la luarea socotelii, atunci, sint acei acum în prăvălie, sârmaia, încă mai sporiți, să să înpartă marfa ce este acum sârmaia a lui dreaptă cu arătarea Tomii, pã din doao cu soră-sa, osebit din zestrea ce au dat, dîndu-i și o prăvălie din doao ce sint, ca să-și vinză marfa, măcar că acele prăvălii sint bolți în hanul mănăstirii Sfîntului Gheorghe-Nou, și acum prin chirie. Dar la aceasta, cum va fi bună socoteala și porunca mării tale.

Noi de aceasta înștiințăm mării tale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta. Și anii mării tale să fie mulți și norociți.

1776, iulie 14.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Loc alb.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Costandin fiul sătrarului Gheorghe Rîmniceanu a ceru prin mama sa reîmpărțirea moștenirii, apoi prin unchiul său. După pravilă și obiceiul pămîntului, se propun compensații între moștenitori. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu i gospodar zemli Vlahiscoiu.

De vreme ce după cercetarea preasfinții sale părintelui mitropolitului vedem cererea copifului că este cu cale, după dreptate și după hrisovul domnii mele întărim și domnia mea și

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 147 v. - 148 v.

Pentru acee ași
pricină a se
vedea și doc.
nr. 178 din 23
aug. 1776.

172

1776
august
11

poruncim dumitale biv vel paharnice Manolache Romaniti, după această hotărîre să urmezi a face împlinirea ce să cuvine la cererea jăluitorului. Tolico pisah gospodstvo mi.

1776, avgust 11.

Preafnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Costandin, fiul sătrarului Gheorghe Rîmniceanu și nepot stolicului Radul Socoteanu, că avîndu întru căsătorie răposatul unchi-său Grigorașco Socoteanu ce au fostu fiu numitului Radul Socoteanu, pe Ilinca, fiica dumnealui paharnic Fotii Vlădăianu, cu care au făcut 2 copile, mici fiind nevîrsnece, în anul trecut au fost dat jalbă la măriia ta muma numitului copil jăluitor și măriia ta-l orîndui la noi. Am cercetat și s-au făcut după pravilă și după obiceiul pămîntului, răspunsul în anafora către măriia ta ca să să urmeze trimeriei cu dreptate acolo în fața locului, nefiind lucrurile aicea, care anafora, după cum vedem jalba, s-ar fi și întărit dă către măriia ta, poruncindu-să la dumnealui caimacamu Craiovii ca să fie la mijloc, într-acestași chip după pravilă să facă împărțea și încă, nehotărîndu-se judecata, ar fi murit și muma copilului jăluitor. La urmă, moșul copilului au făcut cu dumnealui paharnicu Vlădăianu acea trimerie cu foi dă împărțea și partea ce s-au venit fiii dumnealui paharnicului Fotii din trimerie au fostu moșii i țigani și pentru aceasta cere jăluitoru la măriia ta să aibă dreptate a nu fi lucrurile moși-său căzute la altă mină streină cu trimeria, și el să fie răbdător, ci să plătească cu bani acea parte cît va cere la moșie i țigani, după cum s-au pus prețu fieșteșcăruia. Și încă mai zice jăluitorul că nedîndu-i-să moșiile, înc' ai să i să dea țigani ca să nu să răspîndească cu fuga, fiind împărțiți; și pentru țigani va da moșii sau vii, iar nu preț. Și ni să poruncește dă către măriia ta ca să vedem jalba și să citim hrISOVUL mării tale ce este făcutu pentru acestu fel dă trimerie și cu anafora să înștiințăm.

Deci, arătăm mării tale, hrISOVUL care este dă aceasta, l-am cititu, și atît după hrISOVUL <și> obiceiul al pămîntului, cît și după dreptate, bună și cu cale este cererea jăluitorului, măcar că după înțelegerea hrISOVULUI nu prea dă pă acestu copil bun la cerere. Dar iar din hrISOV[ul] să îndreptează, fiindcă mumă-sa începuse această judecată căriia i să cădea cu toată calea a cere și a căuta aceasta, și neapucîndu ca să să hotărască, au murit, are dreptate copilul ei, nepotul răposatului Grigorașco Socoteanu, fratele maichi-sii, a dobîndi ceia care jăluiește. Cu toate acestea, noi nu văzum nici pă jăluitor, nici pă cel dă care să jăluiește; nici acele foi dă împărțea, ca să vedem cum s-au făcutu și cum e pricina; atît numai înțelesem, cum că printr-un vechil al jăluitorului s-au datu această jalbă. Ci, de aceasta facem știre mării tale și anii mării tale dă la Domnul, să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 143v. - 144.

1776, iulie 27.

Al mării tale rugător către Dumnezeu, herbinte, și părinte sufletescu smerit Grigorie al Ungrovlahiei.

173

Domnul numește pe hahamul din Moldova, Isaac, baș-haham și pentru neamul evreesc din Țara Românească. Prin vechil, în București, „să fie îndreptător legii evrești” și să poarte și grija veniturilor baș-hahamiei.

1776

august
12

În știință facem cu această carte a domnii mele, voao ștarostii dă ovrei din orașul domnii mele București i du prin alte țîrguri și altor căpetenii ce să află între norodul evreesc și tuturor ovreilor din Țara Românească, pentru Isaac hahamul feciorul lui Bițel hahamul, carele dupe hrISOVALE altor frați domni ce sînt date la mina lui, să adevereacă că de multă vreme să află haham-baș, atît peste ovreii din Moldova, cît și cei dă aici, precum pentru aceasta ne adevărim din hrISOVUL răposatului domnii sale Alexandru Scarlat Ghica voievod, ce-l văzum domniia mea ot leat 1766 dichemvrie 3.

188

Drept aceia, învrednicindu-ne domnul Dumnezeu și pre noi cu domnia acestii Țării Rumânești, m-am milostivit domnia mea asupra-i, și l-am făcut baș-haham peste tot norodul ovreesc ce să află în Țara Rumânească, ca să fie el îndreptător legii ovrești prin vechilul său ce-l va alege și îl va orîndui în București, precum iaste obiceiul dă mai înainte dă au avut vechil aici, ca să poarte grija pentru toate trebile dupe orînduiala legii voastre și veniturile bași-hahamii, dă cununii, dă logodne și dă dăspărțiri, să aibă a le cerca și a le lua dupe obiceiul lor. Iar pentru obiceiul ce au fost între ovrei, care s-au chemat curunca, adică, cite vite să tăia pe an cașer¹, le lua baș-hahamul dă toată vita mare cite bani 40 și dă vita mică cite bani 30, acel obicei s-au rădicat să nu mai ia baș-hahamul dă vită, numai s-au așăzat să ia simbria osteneii lui dă la toți ovreii, atît ce să vor afla pe afară în toată țara, cit și aici în București, dă tot omul ce va fi casnic, cite un leu pă an. Și acești bani să aibă a-i strînge vechilul și să-i dea haham-bașii, și nimini din breasla ovreilor să nu fie volnic a rădica alt haham nicăiri făr' dă știrea baș-hahamului sau a vechilului său.

Poruncim dar domnia mea tuturor, starostii dă ovrei și tuturor ovreilor, să-i dați supunere și ascultare la toate poruncile ce va da baș-hahamul prin vechilul său, dîndu-i și cîntea ce i să cade în sinagoga voastră și aiurea, dupe obiceiul legii voastre și nimini la veniturile lui să nu să amestece, nici să să îndrăznească vreunul a să arăta cu neascultare, pentru că oricare să va arăta cu nesupunere, unul ca acela să știe că să va cerceta dă către domnia mea.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 3,
f. 198-198v.

1776, august 12.

¹ Pentru : cușer.

Veliții boieri arată prin anafora că Nicolae Știrbei vel vornic cere protimisis pentru răscumpărarea viei și moșiei Călinești (jud. Mușcel) vîndută fără știrea lui de Dumitrana Știrboica. Ei aprobă. Domnul întărește dînd drept părții nemulțumite să facă apel la divan.

174

Io Alexandru Ioan Ipsilânt voievod i gospodar zemli Vlahiscol.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, întărim și domnia mea, așa să să urmeze și pentru moșie să dovedească dumnealui vel dvornic înaintea dumnealor veliților boeri cu dovadă că n-au știut, și să aibă a întoarce banii și să o stăpînească avînd protimisis. Așijderea și viia, după zapis să o stăpînească, iar ceialaltă parte dă nu este odihnită la această hotărîre a dumnealor boerilor și are a face apelație, iasă la divan.

1776
august
19

1776, august 19.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui Nicolae Știrbei vel vornic de țara de sus, au arătat prin jalbă, înnălțimii tale, cum că un unchi al tatălui dumnealui, Matei Știrbei, murind aciros, datornicii ce au avut a lua de la dînsul, dînd jalbă la răposatu măriiia sa Costandin voievod Mavrocordat, au fost orînduit măriiia sa la dumnealor veliții boeri ca să caute acea datorie de la cine să să ia și dumnealor prin anafora de la leatu 7249 maiu 10, arată către măriiia sa, cum că vistereasa Despa Știrboica, care au ținut pe răposatu vistier Ilie Știrbei carele au fost nepot de frate mai sus-numitului Matei Știrbei, tatăl dumisale vel vornic Neculae Știrbei, ca niște rude trebuie să între clironomi și să plătească toată datoriiia și să fie orice va găsi de ale lui Matei Știrbei, unchiul și boerului dumneaei, și răposatu măriiia sa Costandin voievod Mavrocordat întărește acea anafora cu pecetea și cu iscălitura mării sale dă la leat 7249 mai 29. Și între altele, zice dumnealui vel vornic că au avut și o vie a răposatului Mateiu Știrbei, de cumpărătoare, din dealul Călineștilor sud Mușcel, care vie zise dumnealui vel vornic că au stăpînit-o pînă la leat 1763 iulie 17, iar atunci, viind dumneaei stolniceasa Dumitrana Știrboica aici la București, au fost cerut de la dumnealui zapisile moșii Călineștilor ce au fost pîrintească și la înpărțeală au căzut la vărul dumisale Costandin Știrbei boerul dumneaei Dumitranei Știrboicai. Și cerînd să-i dea zapisile acei moșii, că i să înpresoară hotarale moșii de către alți înprejurenii,

dumnealui vel vornicu zise că i-au cerut adeverință de la mina dumneaei stolniceii Dumitrani Știrboaicăi pentru acele vii și i-au dat adeverință din acea vreme de cînd i-au dat zapisile dă la leat 1763 iunie 17, cum că toate zapisile moșii Călinești i le-au dat, iar viia răposatu <lui> Matei Știrbei să aibă dumnealui a o stăpîni cu bună pace. Care adeverință să văzu și de către noi iscălită de dumneaei stolniceasa Știrboaica, și de atunci pînă acum, zise dumnealui vel vornic că au tot stăpînit acea vie cu pace dupe răvașu ce este la mina dumnealui. Iar astătoamnă zise dumnealui vel vornic că, nefiind aici dumneaei stolniceasa Dumitrana Știrboaica, au vîndut atît viia cît și moșia, dumneaei sărdăresii Stancăi Călineascăi și cerea protimisii a lua moșia și viia întru a dumnealui stăpînire cu întoarcere de bani.

Deci, dupe luminată porunca înnălțimii tale, vătafu de aprozi au adus față înaintea noastră și pe dumnealui vel vornic Neculae Știrbei și pe Ianache căpitanu, vechil din partea dumneaei sărdăresii Stancăi Călineascăi și întrebîndu-să vechilu ce are a răspunde pentru această pricină și ne arată zapisu de vînzare al dumneaei stolniceii Dumitrani Știrboaicăi ca leat 1775 octomvrie, la care zice că i-au vîndut moșia Călinești, sărdăresii Stancăi cu acea vie cu totul, în care zapis nu să văzu iscălit dumnealui vel vornic. Și zise dumnealui că n-au avut știință de vînzare cînd s-au făcut, că de ar fi știut, ori ar fi dat bani ca o rudă mai de aproape ce este, ori ar fi iscălit zapisu vînzării.

Ci, pentru moșia Călinești, de vreme că dumnealui vel vornic să protimisește ca o rudă mai de aproape ce este, de va dovedi dumnealui cu bună adeverință, cum că n-au știut de vînzarea moșii, nici au auzit și dovedînd, i să cade dumnealui a întoarce banii ca o rudă mai de aproape ce este, iar pentru vie vîzîndu-să zapisu stolniceii Dumitrani Știrboaicii la mina dumnealui ca să o stăpînească, la aceasta nu este nici o pricină. Ci, după cum curge pricina, arătăm înnălțimii tale, iar hotărîrea cea dă săvîrșită, este a să face de către înnălțimea ta.

1776, iulie 17.

Dumitra<ș>co Racoviță, Badea vel vornic, vel logofăt.

175

1776

august

19

Veliții boieri arată prin anafora că Maria din Găești (Vlașca) se judecă cu mănăstirea Cotroceni pentru via de la Vițichești (Mușcel) care la o hotărnicie a fost cuprinsă în hotarul mănăstirii. După o cercetare făcută în lipsa omului mănăstirii, se hotărâște recercetarea cu ispravnicii județului. Domnul aprobă.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Cercetăm și domnia mea cu divan această pricină, și din anaforaua ispravnicilor, dă cercetarea ce au făcut cei rînduiți boerinași la fața locului, nefiind pliroforie îndăstul pă înțelegere, dă trebuință găsim a merge de iznoavă însuși unul din ispravnici la fața locului, să urmeze cum scrie mai jos a cerceta, fiind față și vechilul igumenului și jăluitarul, și să înștiințeze domnii mele cu anafora.

1776, avgust 19.

Preatnnălțate doamne,

Mariia preoteasa de la Găești sud Vlașca, cu jalbă au jăluit înnălțimii tale zicînd că la leat 1775 au avut judecată înaintea dumnealor veliților boeri cu cuviosul igumen al sfintei mănăstiri Cotrăceni, chir Ignatie, pentru o vie a ei ce zice că o are cu pămînt cu tot la Vițichești sud Mușcel, care vie zice că la hotărnicie cînd s-au hotărît moșia mănăstirii Cotrăceni au intrat și viia și în moșia mănăstirii și atunci cînd s-au judecat, dumnealor veliții boeri, după cum au găsit cu cale, cu anafora au înștiințat înnălțimii tale și înnălțimea ta ai poruncit dumnealor ispravnicilor de județ dă au orînduit pe un Tudorcea postelnicel i pe un Matei postelnicel Topoloveanu înpreună cu alți înprejurasi du pă înprejuru acei moșii Vițichești. Și mergînd acolo în fața locului, cu anafora înștiințează dumnealor ispravnicii, înnălțimii tale, că acești mai sus-arătați dă dumnealor, au cercetat prin prejurenii aceștii vii și au dovedit prin

moșneni bătrâni arătînd cum că ei așa au pomenit de la părinții lor și știu și ei că această vie cu pămîntul lor este a unor preoți ce le-au zis Răceni, care vie intră în cadru dă moșie al moșnenilor vițichești, și atunci la hotărnicie nefiind nimini din neamul Răcenilor față, ca să arate cît au stăpînit Răcenii și pã unde, cu această pricină zice că au luat viaa supt stăpînirea sfintei mănăstiri Cotroceni.

Ne arată și numitu igumen, condica mănăstirii întru care este trecută acea carte a moșii Vițicheștilor în care arată la un loc dă zice „iar dă la drum în sus fiind deal cu vii, au lăsat nemăsurat pînă în codru moșnenilor”. Și la acest cuvînt fiind bănuială, pentru aceia să orînduise la ispravnici de către înălțimea ta ca să facă cercetare, în care cercetare ce au făcut nu arată pe larg unde este această vie, ori în codru moșnenilor, ori în dealul cu viile, sau pe moșia mănăstirii <?>. Mai zise igumenul că la cercetarea ce au făcut-o acei mai sus-numiți orînduiți dă ispravnici, n-au fost față și omul mănăstirii ca să le arate pricina în ce chip este.

Pentru care, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului ca să meargă unul din dumnealor acolo în fața locului unde este moșia Vițichești și fiind față atît vechilul igumenului, cît și Nenciul, ginerile Marii preotesii, ce l-au făcut vechil, strîngînd și pe toți moșnenii înprejuri a celui loc și prin carte de blestem să cerceteze această vie unde să cade, în codru moșnenilor, ori în dealul cu viile, sau în moșia mănăstirii și dă este adevărată această vie a ei și după cercetarea ce vor face cu anafora a dumnealor ispravnicilor, acum dă iznoavă să înștiințeze înălțimii tale ca să să facă de către judecată, izbrănire. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 149v. -- 150.

Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 3 februarie 1776.
Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 68 (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

1776, iulie 25.

Vel dvornic, Badea Șt<irbei> vel dvornic, vel logofăt.

Veliții boieri judecă pricina birsanilor străini din Brașov și Ardeal, care se plîng domnului contra vameșilor din sud Saac și Prahova și contra vătafului de plai din Săcueni (Prahova) pentru că le iau vamă mai mare decît după obicei. Judecata propune ca ispravnicii să cerceteze pe vameș și vătaf. Domnul întărește.

176

1776
august
20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, dăm volnicie slugii domnii mele . . .¹ copil din casă de divan și dumneavoastră ispravnicilor, să aveți a urma la toate după cum scrie mai jos, spre a-și afla aceștia dreptatea și cine va rămînea de judecată va plăti treapd mumbașirului.

1776, august 20.

Preainălțate doamne,

Birsanii striini de la Brașov și de la Ardeal au jăluit înălțimii tale pentru vameșu de la Văleni sud Saac i pentru vameșu de la Cîmpina sud Prahova, zicîndu că mai nainte au avut obicei dă da dă odae vamă cite bani 20, iar acum le-au luat dă odae cite taleri 1,60. Le-au luat și pentru brinza ce zic că o fac dă trebuința caselor și a ciobanilor lor, vamă dă stîină cite taleri 3, de la alții taleri 4 și taleri 5, care acest obicei zic că nu l-au mai avut. Așijderea zic că pentru lîna care o cumpără au avut obicei dă da mai nainte vamă dă suta dă ocă dă lînă țigae cite bani 90 și dă suta dă ocă lînă țurcană cite bani 45, iar acum zic că le-au luat vameșii de suta de ocă cite taleri 1. Asemenea jăluiesc și pentru vătașii de plaiu Săcueni i Prahova, zic că mai nainte au avut obicei cînd suia oile la munte, da dă cioban cite bani 3 pentru țidulă, iar alt nimic, iar astă-primăvară, zic că le-au luat dă odae cite parale 70; le-au luat și dă stîină cite doi cași i cite o oae stearpă. Mai ziseră și aceasta că, după ce

și-au plătit vama la vameș pentru lina ce o au de cumpărat, care o trec prin schelă în țara ungurească dă neguțătoria lor, le-au luat și vâtașii de plaiu Săcuenilor, atit cel din anul trecut cite taleri 1 dă car, cum și cel ce să află vâtaf acum, le-au luat la 115 cară dă lină cite taleri unul. Și zic că în anul trecut, mai jăluind înălțimii tale pentru aceste jafuri și nedreptăți ce le fac vameșii și vâtașii de plaiu, după jalba lor li s-au și făcut luminată porunca înălțimii tale ca mai mult peste obicei, să nu-i supere, nici vameșii, nici vâtașii de plaiu și zice că n-au urmat poruncii, ci cu obrăznicie le-au luat cele dă mai sus-arătate.

Deci, după jalba lor, ni să poruncește de către înălțimea ta, ca să arătăm cum este obicei și cu anafora să înștiințăm înălțimii tale, pe carii aducindu-i vâtafu de copii de divan înaintea noastră, arătară o carte a mării sale răposatului Costandin vodă Mavrocordat cu leat 1756 aprilie 26, întru care poruncește măriia sa pentru cașu ce-l fac la munte, să aibă a-l vinde ori la ce cășarie vor vrea cu tocmeală și vâtașii de plaiu să nu-i bintuiască nimic și nimic să nu le ia peste obicei, iar dă s-ar supăra mai mult, și dînd jalbă mării sale, unii ca aceia să vor pedepsi. Ne mai arată și luminată porunca înălțimii tale din anul trecut 1775 aprilie 22, întru care poruncește vâtașilor de plaiu, cit și vameșilor, ca să nu să întinză a le face obicei mai mult decit iaste porunca înălțimii tale, nici dă odae să nu li ia nimic, nici dă pieile ce vor fi moarte dă la oile lor, nici dă brînza ce o fac pentru trebuința caselor lor, nici dă cai dă olac să nu să supere și cașu să li să ia cu preț și cu tocmeală după cum il iau și alți neguțători și să-l ia cu cantar drept ca să nu le curgă pagubă. Și poruncești înălțimea ta și dumnealor ispravnicilor județelor și vâtașilor de plaiu și vameșilor du pă la vâmi, ca nimeni mai mult să nu să întinză a le face supărare peste porunca înălțimii tale, că vericare să va întinde, unii ca aceia să va pedepsi, și zic că nu s-au urmat poruncii înălțimii tale, ci și în anul trecut, cum și estemp, s-ar fi supărat și le-au luat mai mult.

Pentru care, găsim a fi cu cale să meargă om domnesc cu luminată porunca înălțimii tale la dumnealor ispravnicii județului și aducindu atit pe vameș, cit și pe vâtașu de plaiu, cum și pe cei ce-i vor fi supărat peste luminată porunca înălțimii tale, și dumnealor ispravnicii să cerceteze la catalogu cel pecetluit de către înălțimea ta și dă le va fi luat mai mult peste ceia ce scrie în catalog, să-i apuce mumbașiru să le întoarcă înapoi. Asemenea să cerceteze și pă vâtașii de plaiu și dă le va fi luat mai mult peste obicei și peste luminată porunca înălțimii tale ce au fieștecare vâtaf la mină, dă le va fi luat mai mult, oricine peste obicei și peste luminată porunca înălțimii tale ce au jăluitorii la mină, să le întoarcă înapoi și dă să vor dovedi unii ca aceia că n-au urmat luminatii poruncii a înălțimii tale și le-au luat mai mult peste poruncă și peste catalog, să-i ia mumbașiru să-i aducă aici la luminat divanul înălțimii tale să să pedepsească, să fie spre pildă și altora. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea dășă-vîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 150 v. - 151.

1776, avgust 18.

Vel dvornic, vel logofăt, vel logofăt.

¹ Loc alb.

177

1776

avgust
23

Hrisov domnesc care după jalba breslei măcelarilor din București și după cercetarea făcută de boerii epitropi orînduiește normele de funcționare a acestei bresle, dînd vâtafului dreptul de a judeca pricinile dintre membrii breslași.

Lauda, cinstea și mărirea domnilor și a oblăduitorilor, cărora de la domnul Dumnezeu li s-au încredințat stăpînirea dă țări și dă noroade, de-a pururea au datorie netăgăduită a privi și a să uita ca dintru o naltă privesite din scaunul cel domnesc și stăpînitor asupra supusului său norod, încit cu a sa iscusință și istețime îndreptînd pe toți cei ce sint supt stăpînirea sa, să poată a aduce cele strîmbe și cele glodoroase, spre căi netede.

Deci dar, dă vreme ce dumnezeiasca pronie din darul cel dă sus ni s-au încredințat noao scaunul aceștii pravoslavnice țări creștinești, între altele ce ne nevoim a le aduce la stare și orînduială bună, socotit-am domnia mea și pentru breasla măcelarilor din București, care

dupe jalba ce au dat domnii mele cum că pină la o vreme foarte bine și cu bună orînduială s-au păzit tagma aceștii bresli în locul lor cel strămoșesc unde sînt scaunile dă carne cele vechi ce iaste într-adinsu pentru vînzarea dă carne, iar dă la o vreme încoace stricîndu-li-să orînduiala lor cea din vechime, mulți din oameni au început dă sineși a dăschide scaune dă vîndu carne, care pă unde le iaste voia, dintru a căroră pricină nu pot păzi nici poruncile ce li să dau pentru îndăstularea obștii orașului acestuia, cerînd ca iarăși să li să facă așazămint să urmeze dupe vechiul obicei, i-am orînduit domniia mea la dumnealor boerii epitropi ai trebilor obștii și dumnealor au înștiințat domnii mele cum că jalba le iaste adevărată și cerirea cu cale.

Drept aceia, dat-am domniia mea acest hrisov al domnii mele, lui Dumitru vâtaf înpreună cu lude 32 măcelari anume, Stan ce au fost vâtaf, Năstase, Petre, Ion Surdu, Tănase, Costandin, Leca, Nica, Stoian sin Drăgoiu, Stan sin Marin, Stoica brat Apostu, Marin Cole, Stoian Brotăcel, Petre Roșul, Radu Dirzeanu, Cîrstea, Stan Gînsac, Stoica, Leonte, Dobre Verte, Dobrin, Stancu, Pătrașco, Radu sin Samfir, Nicolae Ganea, Ștefan Grămaș, Bîrcă sin Stan, Duca, Radul cel Mare, Ianache Felendreș, Radul Coconea, Sandu, carii acum s-au ales, și s-au așăzat a fi rufet la această breaslă și hotărîm ca să aibă a să ținea și a să păzi precum mai jos arată :

1) Locul pă care sînt scaunile dă carne cele vechi, fiind al lor strămoșesc, într-adinsu pentru vînzarea dă carne, să fie și dă acum înaintea ne strămutați dă la acel zis loc.

2) Dobitoacele să nu le înjunghe și să le jupoaie în locul dă mai sus-zis, a să face scribiciune și putoare, ci să aibă a ținea pentru tăerea dobitoacelor doao sau trei chearhanale aiurea, la apă curgătoare, însă afară din București și dă acolo să aducă carnea curată gata, la scaune, ca să o vînză.

3) Vătășiia acestui rufet, dupe vechiul obicei să aibă a să păzi și dă acum înaintea, adică toți cei din susnumiții măcelari carii acum s-au ales a fi rufet la această breaslă, să fie supuși vătăfului lor la toate cele ce-i va povățui și le va da poruncă pentru a obștii îndăstulare și pentru orînduiala rufetului lor.

4) Lunea, să aibă a să face vînzare dă carne numai vătășască, dupe vechiul obicei care s-au urmat pină acum, asemenea și dă acum înaintea să să ție.

5) La pricinile dă judecăți și socoteli ce vor avea măcelar cu măcelar între dînșii pentru ale nigoșului acestui rufet, nimini altcinevași să nu să amestece fără dă numai vâtafu înpreună cu proesti ai breslii să-i judece și să-i socotească, și asupra dreptății urmînd fără dă a face hatir sau voe-veghiată nici la o parte, nici la alta, să le hotărască în scris. Iar cînd vre o parte nu să va odihni pă alegerea rufetului, avînd bănuială că s-au năpăstuit, va face apelație și la divan.

6) Breasla aceasta să fie datoare a griji din vreme să aibă dobitoace din dăstul pentru cîtă sumă dă carne să cheltuiască pă an, ca să fie orașul în toată vremea fără dă lipsă, și însă să fie datoare a vinde carne bună, grasă. dăopotrivă să mănince și bogatul și săracul, iar pentru prețul cărnii dupe vremi, cum va fi cumpărătoarea dobitoacelor, așa cu cișni să va face nart și după acela să vînză, iar nu într-alt chip.

7) Afară dintr-acești liude 33, măcelarii dă mai susnumiți, nimini altul să nu fie volnic a dăschide scaun să vînză carne, fără dă știrea și voia vâtafului și a rufetului.

Și pentru ca să să păzească această orînduială în toată vremea nestrămutat, am întărit hrisovul acesta cu însuși credința domnii mele, Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod și cu credința preaiubiților fii și beizadelile domnii mele Costandin voievod, Dumitrașco voievod și cutot sfatul cinstiților și credincioși boerilor cei mari ai divanului domnii mele, pan Toma Crățulescu vel ban, pan Nicolae Știrbeiu vel vornic dă țara de sus, pan Badea Știrbeiu vel vornic dă țara dă jos, pan Ioan Iuliano vel logofăt de țara de sus, pan Dumitrașco Racoviță vel logofăt de țara dă jos, pan Ștefan Mișoglu vel spătar, pan Nicolae Brîncoveanu vel vistier, pan Scarlat Caragea vel postelnic, pan Manolache Brîncoveanu vel clucer, pan Scarlat Manu vel comis, pan Nicolae Filipescu vel păharnic, pan Costandin Ghica vel stolnic, pan Ștefan Cioranu vel

sluger pan Costandin vel pitar și ispravnic pan Ioan Iuliano vel logofăt i pan Gheorgache Mavrocordat <a1> 2<-lea> logofăt.

Și s-au scris hrisovul acesta întru al doilea an al domniei mele, aici în orașul <de> scaunul domniei mele, București, la leatu de la zidirea lumii 7284, iar dă la mîntuirea ei, 1776 la luna lui august 23, dă Dumitrache logofăt za taină.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 3,
f. 194-195 v

1778

Episcopul Buzăului și veliții boieri arată prin anafora că Zamfira se judecă cu fratele ei Gheorghe brașoveanu pentru partea ei din moștenirea părintească. Cu martori și blestem se dovedește că moștenirea rămasă e mai mică, deci se reduce partea reclamantei. Domnul întărește.

1776
august
23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Dă vreme ce mărturisesc dumnealor veliții boeri halul lui, cum scrie mai jos, hotărîm după cuvîntul iconomii și poruncim și domnia mea, așa să să urmeze și acești bani dîndu-i Gheorghe, să rămie exoflisit și nesupărat dăspre toate cererile Zamfirii, și mumbașir, vătăfu de divan.

1776, avgust 23.

Preaînălțate doamne,

Pentru partea ce iaste hotărît Gheorghe brașoveanu a da surorii lui, Zamfira, adevărat după socoteală răminea de împărțit taleri 2551 și dreaptă iaste hotărîrea mării tale. Dar vei ști lunate doamne că acei bani nu sint eșiți din marfă luată cu bani părintești și ai lui, pentru că sermaiaoa părintească s-au văzut și de către măriia ta, că numai dă taleri 600 au fost, și și aceia, întimplindu-să de s-au spart prăvăliia de ostași în vremea răzmiriții. s-au luat mai toată și el cu bani streini cu dobînda au rădicat marfă dă s-au neguțatorit și au plătit și datoriiile părintești. Care, acei bani streini cu dobînda lor, cunoscut iaste mării tale, că trebuință era a-i plăti de unde i-au rădicat și plătindu-i aceia, iată nu rămie la dînsul sermaia de a putea înfiini suma pe cît iaste hotărît, precum și Toma ce au fost calfă, aducîndu-să înaintea preafînții sale părintelui mitropolit, au arătat că mai mult dă taleri 1000 nu iaste sermaiaoa lui Gheorghe în prăvălie, și încă și dintr-aceia zise Gheorghe că are a plăti simbrii la feciori ca la taleri 200. Această arătare ce o facem mării tale, nu numai dov<ed>ită prin Toma ce au fost calfă și tovarăș la aceasta și are toată știința de sermaiaoa lui Gheorghe, iaste, ci și <cu> blestem zise Gheorghe că poate să o dovedească de adevărată. Socotind și alta, că a să da acum în public dator surori-si cu atîta sumă dă bani pe cît s-au hotărît și au zis neguțatorii du pă la care are aceiași marfă luată pă credință, negreșit să vor porni cu toții a-i lua marfa, și osebit că ese cu nume dă mofluz, dar rămie și soră-sa în pagubă neavînd de unde să ia nimic, rămie și el stins de tot.

Acestea și altele socotindu-le noi, lunate doamne, că au slujit prav<ălia>, aceștia, în 25 dă ani, cu trudă și osteneală și au înzestrat-o și pe dînsa după puțința lui, care dupe acea înzestrare s-au știut și plătit și poate să fi cheltuit în trebile casii fără dă sfiială, știindu-să izbrănit, găsim dă trebuință a nu lăsa un om la periciune desăvirșit, dar nici soră-sa să rămie numai cu zestrea ce-au luat, ci peste aceia să-i mai dea acum taleri go<to>vo, însă nu marfă, care nu poate Zamfira a o trece și a o vinde, fiind cap dă fâmeie, ci bani gata. Și așa, socotim că să cade și soră-sa a să mulțumi și a să exoflisi rămînd în pace de către dînsa de-acum înaintea. De aceasta înștiințăm milostivirii tale și după cum milostivu Dumnezeu te va lumina pă măriia ta.

1776, avgust 20.

Cozma episcop Buzău, Dumitrașco Racoviță, Nicolae Știrbei vel vornic: Ioan Iuliano vel logofăt, vel logofăt.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 154-154 v.

Pentru aceeași pricină, a se vedea și doc. nr. 171, din 10 aug. 1776.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Costandin Bălăceanu biv vel stolnic cere Zmarandei, văduva lui Costandin Greceanu, plata unei datorii a acestuia făcută cu zapis și zălog. Văduva pretinde că averea defunctului o ține soacră-sa. Socotindu-se că ea umblă cu „ficleșug”, se hotărăște ca reclamantul să stăpânească via zălogită, pînă la plată. Domnul întărește.

179

1776
august
24

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Au eșit și înaintea domnii mele la divan amîndoao părțile și din cercetare cu amăruntul dovedindu-să dreaptă datoriia dumnealui stolnicului, s-au întreat Zmărăgda că dă întră clironoamă să dea banii stolnicului, iar neavînd a intra și a să încărca, să dea răspunsu ca să să înlănească din averea bărbatî-său și să rămie în pace.

Dă vreme ce tăgăduia pecetea ei din zapis, cu înșălăciune ar fi făcutu bărbatî-său mijloc de i-au luat-o din mînă și au numit-o și pă dînsa fără de vorba ei la zapis, și fiindcă ia nu priimi a să încărca ca să plătească, aruncîndu pricinii că are a să judeca întii cu soacră-sa, și dă vreme ce ne adiverim de la dumnealor velleții boeri cum că este periusie dă a să înlăni și datoriile și a să înlăni și zestrile soții lui, poruncim ca din cele ce să vor găsi dă ale lui Costandin Greceanu să să înlănească acești bani ai stolnicului.

Drept aceia, scriem dumneavoastră ispravnicilor județului, ca, prin marafetu dumneavoastră și cu mumbașir sluga domnii mele, păhărnicele, să faceți înlănire dintr-ale lui.

1776, avgust 24.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vâtafu za pahărniceii au adus la judecată pă dumnealui Costandin Bălăceanu biv vel stolnic, pîrîș Zmărăndii, soțiiia răposatului Costandin Greceanu, cerîndu dir periusiia răposatului talerii 200 ce cu zapis l-au fost înlămutat încă de la leat 1773 aprilie 20, cu soroc de luni șapte, fiind în zapis și pecetea numiții pîrîții și zălăg cinci pogoane de vie cu făgăduindu-să că. nedînd banii la soroc cu dobinda lor, să stăpînească dumnealui viia.

Față fiind și pîrîta, nu tăgădui datoriia, ci arată că nu stăpînește rămasele răposatului boerului dumneaei, fiindcă soacra dumneaei ține toată acea periusiie, măcar că are și copilă clironoamă răposatului, și într-acești chip să silea să incurce dreptatea, dumnealui stolnicu fără nici un cuvînt, fiindcă dumneaei ca o mumă și ca una ce s-au măritat de a doo <oa>ră, este epitropă copilului ei după pravilă și după cuviința țării și de cînd au murit răposatu pînă acum iaste un an și noao luni, au avut vreme să ia supt stăpînirea dumneaei periusiia copillii ca să-și ia și datornicii răposatului, dreptu lor, și să nu fie lipsiți dă a lor într-atita vreme cu această pricină fără socoteală ce arată că nu are supt stăpînire dumneaei rămasele răposatului.

Deci, nepriimînd noi acest ficleșug și această pricină ce arată dumneaei spre stricăciunea și paguba datornicilor, am hotărît ca să plătească dumneaei acești taleri 200, capetele i taleri 65 dobinda acestor bani, la zece unul, dă ani 3 și 3 luni, iar neplătînd, să aibă dumnealui biv vel stolnic a stăpînirea viia dă pogoane cinci, cu desăvîrșită stăpînire după zapisul ce-l are la mînă. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 151 v. - 152.

1776, iulie 26.

Meche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Alexandru Greceanu.

Ispravnicul județului Buzău arată prin anafora că Dumitru cu feciorii săi din satul Cătina s-au judecat cu Cîrstea și tovarășii săi din satul Bătrîni pentru muntele Virful lui Țigan și moșia Adncii. După recerețelarea pricinii, domnul hotărăște ca Dumitru și cu feciorii săi să stăpînească acel munte și partea lor de moșie.

180

1776
august
29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce nici la fața locului n-au avut Cîrstea i Vasile cu tovarășii lor nici o dovadă vrednică dă scrisoare, cum nici la divan înaintea domnii mele, nici la judecățile ce au avut

innainte, ci numai cu gura, poruncim să aibă Dumitru cu feciorii lui, a stăpîni muntele Virful lui Țigan, cu bună pace, cum și moșia Adincii, partea lui, cum scrie mai jos. Și dă au cutezat în urma judecării numitu Cîrstea cu tovarășii lui, a lua acum du pe munte i du pe moșie, du pe partea lui Dumitru, vreun venit sau altcevași, dumneavoastră ispravnicilor să-i apucați să întoarcă și să dați mină dă ajutor lui Dumitru a putea stăpîni făr' dă supărare.

1776, august 29.

Preainnălțate doamne,

Dupe luminată porunca mării tale au venit innaintea mea Dumitru cu feciorii lui dă la satu Cătina dintr-acest județ i Cîrstea i Vasile i Neagul cu tovarășii lor, moșneni dă la Bătrîni, tot dintr-acest județ, care după judecata ce au avut amîndoao părțile la luminatul divan innaintea mării tale în trecuta lună lui iunie, pentru un munte ce se chiamă Virful lui țigan i pentru moșia Adincii, ar fi arătat numitul Cîrstea i Vasile, bătrîni, că afară din scrisorile ce au arătat la divan, care nu li s-au ținut în seamă, ar fi mai avînd aici la ceilalți părtași ai lor și alte scrisori dă temeu cu coprindere dă stăpînire acelui munte, Virful lui Țigan, i dă moșia Adincii, dă care scrisori nu le-au arătat nici aici la judecata ce au avut, ca să ia îndreptare. Și orînduindu-să dă către măriia ta ca, cu scrisorile ce vor avea, să vie innaintea mea să-i cercetez, ci, dă vor fi bune pe numele lor sau ale părinților lor, sau a moșilor lor, numiților bătrîni numind în scrisori muntele Virful lui Țigan i moșia Adincii, să mergu în fața locului ca dupe scrisori să le alegeu fieștecăriia ce parte are a stăpîni.

Deci, dupe luminată porunca mării tale, am cerut bătrînilor să-mi arate acele scrisori ce au arătat la divan că mai au pentru acel munte, Virful lui Țigan, ci cu toți fiind față au zis că alte scrisori nu mai au, afară din cele ce au arătat, atît aici la judecată ce au avut cît și la luminatu divanu mării tale, și dă a lor bună voie s-au lăsat dă toată judecata și cerea ce făcea a intra și ei cu stăpînire într-acele munte, Virful lui Țigan, dînd și zapis la mîna lui Dumitru, ca să stăpînească numai el acel munte, însă numai acel virfu cit va ținea cu ocolul lui, iar nu mai mult. Iar cît pentru moșia Adincii, fiindcă este dăosebită dă Virful lui Țigan, are Dumitru a stăpîni a treia parte din partea lui Cazan ot Ziletin ce să numește în moșia [an] Bătrîni, ce au fost cumpărată dă Vlad i Dumitru, strămoșu numitului Dumitru, pe cum arată hrisovu răsposatului mării sale Mihni vodă, ce-l are la mîna lui, care moșie să chiamă acum Adincii, dupe cum s-au dat și dă la judecata ce au avut aici, iar afară din acea a treia parte a lui Cazan, să stăpînească numiții moșneni bătrîneni, măcar că nici ei scrisori pentru stăpînirea moșii Adincii nu ne arătară. Dar dupe cercetarea ce am făcut, așa am dovedit, că din vechime într-acestași chip s-au urmat stăpînirea, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 152v. - 135 v.

1776, iulie 24.

Răducan Golescu biv vel sluger.

181

1776

septembrie

8

Veliții boieri arată prin anafora că Nicolae Dedulescu biv vel paharnic reclamă că pierzîndu-se cărțile de stăpînire asupra moșiilor și morii lui din jud. Slam-Rîmnice și Buzău acestea au fost încălcate de împrejureni și cere cărți de hotărnicie. Se hotărăște cercetare cu carte de blestem și martori. Domnul numește boieri spre cercetare.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce arată dumnealor veliții boieri, cum că este trebuință, a merge boierii la fieștecare moșie în fața locului, orînduim pe dumnealui biv vel stolnic Costandin Eălăce<anu> pe dumnealui biv vel medelnicer Dumitrache Varlam, să facă cercetarea ce scrie mai jos, adică la cele ce zic dumnealor boerii că sînt hotărîte și inpietrite și sînt răpuse cărțile, să caute ca să găsească și să dăscopere hotarările și pietrile vechi pe unde sînt și pe acele hotar să dea dumnealor cărți de hotărîre de a stăpîni, iar la cele neînpietrite, de vor rămînea odihniți și părțile cu care să pricinuește, după alegerea ce vor face orînduiții boieri, să pue și pietri.

să dea și cărți de stăpînire. Iar nerămîindu odihniți, cu cartea de alegere ce vor face orînduiții boeri, vor veni la divan așijderea să cerceteze și pricina ce are cu Arion pentru scrisori, cum mai virtos și pricina ce are cu Neculescul pentru săpătura gîrlii și cum vor găsi cu cale să facă hotărîre în scris. Rînduim și mumbașir pe sluga domnii mele.

1776, septembrie 8.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, fiind orînduiți ca să cercetăm pricina a fiește-căriiia jălbi ce au dat innălțimii tale, dumnealui Nicolae Dedulescu biv vel paharnic, carele arată în scris <cu> iscălitura dumnealui, toate cererile jălbilor și citindu-le cu amăruntul, arătăm innălțimii tale : la înțlia cerere a jălpii arată că are moșie în sud Slam-Rîmnic și în sud Buzău hotărîte și inpietrite și la unile are cărți de hotărnicie, iar la altele n-are fiindu că s-au răpus din vremea răzmiriții. Cere a i să orîndui de către innălțimea ta doi boeri mari ca să meargă în fața locului la acele moșii și adunînd și pă înprejurenii vecini, prin carte de blestem să dovedească pă unde au fost stăpînirea dumisale și iar acolo să-i dea stăpînire prin cărți de hotărnicie. Așijderea și pe cele ce au cărți de hotărnicie, iarăși după cărțile dumisale să i le aleagă și ori pe care vor dovedi că au călcat acele moșii și au luat venitul, orînduiții boeri prin anafora să înștiințeze mării tale. A dooa cerere a dumisale, arată în jalbă pentru Toma Arion biv <al> 3<-lea> vistier, că acum la vremea răzmiriții, puindu-și zapisele și scrisorile la mănăstirea Băbeni supt păstrare, unde era și zapisele mănăstirii Rîmnicului, ale stolnicului Mihaie Topliceanu și ale vistierului Tomii Arion, iar la întoarcerea dintii a muscalilor dă aici, din țară, au dat pă la mănăstirea Băbeni niște ostași volintiri și într-alte jafuri ce au făcut au găsit și ascunzătoarea unde era scrisorile dumisale și ale acelorlalți, și scoțîndu-le pe toate în mijlocul cămării, le-au lăsat acolo. Și întîmplîndu-să dă au trecut un Dumitrache Gagiul biv logofăt za visterie, atunci în grabă după purce<de>rea ostașilor și găsin-du-le, le-au strîns pe toate într-o ladă și le-au lăsat în cămara unde au fost ascunzătoarea. Mai pe urmă mergînd stolnicu Mihalcea i cu Toma biv <al> 3<-lea> vistier ca să-și ia scrisorile, iar Toma Arion n-au luat numai pe ale lui, ci au luat și scrisorile dumisale paharnicului Dedulescului, care scrisori acum le tănueste, ci și o carte dă hotărnicie a moșii Drăghieștii unde este starea dumisale, ar fi citit-o innaintea dumisale stolnicului Mihalcii Topliceanu, Care, într-acea vreme cînd au citit-o, s-au întîmplat dă față și un Ioniță Chirițoiu ce au murit, și după ce au citit-o Toma innaintea stolnicului Mihalcii, i-au zis acel Ioniță să nu prăpădească cartea, ci să o dea dumnealui paharnicului Dedulescului și paharnicu numaidecît s-au sculat înpreună cu Chirițoiu și au mersu la Toma. Și cerîndu-și cartea înpreună cu alte scrisori ale altor moșii, el au răspuns că acea carte au lăsat-o la stolnicu Mihalcea și mai pe urmă fi va da-o, iar după ce au trecut dooa săptămîni, Toma i-au trimis pe un Frangulea țiganu lui, altă carte de hotărnicie și un zăpis dă moșia Cîmpu-Giungeni din sud Buzău și foaia de toate zapisele moșiiilor, iar acea carte dă Draghiești și scrisorile dă 15 moșii nu i le-au dat, ci le face că sînt ale Băleștilor. Care din pricina Tomii, din nedatul scrisorilor, zice că i s-au înpresurat toate moșiiile dă alții. Ci, pentru acestea, cere ca orînduiții boeri prin dovezile ce arată dumnealui paharnicu și prin blestem, să i să izbrănească și această cerere.

Așijderea mai jălueste tot pentru acest Toma Arion, că avînd dumnealui paharnicu o cramă la via de la Ruși din sud Slam-Rîmnic cu multe vase, care numai crama zice că o făcuse cu multă cheltuială dă taleri 1000 și acest Toma Arion ar fi pus pe un țigan al lui anume Sandu, de au dat foc crămii și au arsu înpreună cu toate vasele și este păgubaș, dă sînt acum ani 3. A treia jalbă arată Ciță Neculescu că au făcut o moară pe moșia Rădăceștii unde altă dată n-au mai fost și au săpat gîrla peste trei moșii ale dumisale și au abătut apa Rîmnicului dă merge pe supt malul casii dumisale dă-i mănîncă moșia și va să i să surpe, atît casele, cit și biserica, cum și matca heleșteului i-au astupat-o cu locul, stricîndu și o vînă dă apă ce curgea din malu care să numea Ciuciur. Pentru aceasta, zice că mai jăluind și la măriiia sa Grigore vodă Ghica, au fost orînduit pe Ioan Cîndescu i pă slugeru Vergu dă au mersu și au văzut, dat n-au putut să dea carte de judecată fiindcă au venit volintirii în țară pă acea vreme, care cu această gîrlă, nu numai stricăciunea ce arată au făcut, ci i-au stricat un vad de moară. Mai jălueste tot pentru acest Ciță, că din vremea răzmiriții s-au pus în silă dă-i

stăpânește moșia Drăgăeștii și nu-i lasă oamenii dumisale să să odihnească, și ține drumul dă-i bate feciorii și țiganii, care cu pușca și cu pistolu, care și acum zice că să află niște petece la acela dă care au dăzbrăcat pe un fecior al dumnealui paharnicului Dedulescu. Și pentru aceasta, cere a i să izbrăni dă orinduiții boeri și cum dă celelalte pricini ce arată.

Drept aceia, și noi am găsit cu cale să fie luminată porunca mării tale să meargă dumnealor . . . ¹ acolo în fața locului unde sînt acele moșii și stringîndu vecinii du pînprejur împreună cu un portărel, prin carte dă blestem adevîndu-i stăpînirea cea veche, să-i dea cărți dă hotărnicie la mina dumnealui paharnicului Dedulescului, ca să știe pe unde să stăpînească moșiile și care nu vor fi avîndu pietri să i le înpietrescă. Iar cit pentru alte pricini ce va mai fi, făcîndu cercetare cu amăruntu, cu anafora să înștiințeze mării tale toate pre larg ca să-și afle numitul paharnic dreptatea de la măriiia ta. Cum și pe acel Sandu, țiganu vistierului Arion, ce zice că au dat foc crămii, dă s-au păgubit numitu boer dă atîta sumă de bani, iarăși să fie luminată porunca mării tale dă a să aduce aici la București să să facă cercetare.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 155-156.

Păreră noastră într-acest chip este, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

1776, septembrie.

Dum<itrașco> Racoviță, Ni<culae> Dud<escu> dvornic.

¹ Loc alb.

182

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Șerban șelaru din București, chiriaș al unor prăvălii din Șelari, ajunse ulterior în stăpînirea bisericii grecilor, reclamă pe episcopul Pogoniani care l-ar fi scos din acele prăvălii. Se hotărâște ca biserica să-și reia prăvăliile intrucît reclamantul subînchiriasse. Domnul întărește.

1776

septembrie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Eșîndu și înaintea domniei mele la divan Șarban șelaru cu vechilu părintelui pogoniani anume, Anastase Barbul, și văzîndu că nici în zapisul ce i-au dat popa Nicola nu scrie după ce le va drege să aibă voe a le da la alții, nici scrie că i le-au dat în toată vremea să le ție, ci cu soroc dă patru ani și într-acei patru ani, dă-i va fi trebuincioase să aibă a eși fără nici o pricină. Care, acea trebuință întîmplîndu-să a fi într-acest chip, adică dania ce le au dat la numitele biserici cu care au volnicit și au dat stăpînirea la părintele pogo<n>iani, hotărîm să rămîie prăvăliile a le stăpîni sfinția sa, lipsînd Șarban șelaru dintr-însele, fără numai acei taleri 68 să-i dea părintele pogo<n>i ani, lui Șarban.

1776, septembrie 8.

Din luminată porunca mării sale preinnălțatului nostru domn Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă Șarban șelaru din București pîriș părintelui vlădicăi pogoniani, zicîndu că au luat 2 prăvălii din Șelari, în chirie de la un popa Nicolai ce era iconom Bisericii grecilor, cu zapis ot leat 1774 avgust 1, care zapis citîndu-să, așa scrie, ca să ție acele prăvălii în 4 ani și să plătească chiria pe an cite taleri 140, după care zapis au și urmat și au și plătit chiria pe doi ani și au și dres numitele prăvălii precum să cade cheitînd taleri 128 și acum părintele pogoniani nu urmează acelu zapis, ci l-au scos dintr-acele prăvălii.

Întrebîndu-să și părintele Pogoniani, răspuse cum că acele 2 prăvălii pre case le-au fost dat în chirie popa Nicolai, le-au lăsat afieroma, adică prăvăliile Bisericii grecilor și o prăvălie la șco<a>la unde este eparhia părintelui pogoniani, adică tot supt stăpînirea bisericii, după cum să văzu și cartea de danie iscălită dă popa Nicola și alte mărturii boeri ot leat 1775 septembrie 14 și cum că într-acele doo prăvălii au găsit șazînd niște armeni cu chirie date de Șarban, pe an cite taleri 170, care să înțelege că plătiînd taleri 140 bisericii, să dobîndea Șarban cu taleri 30, făcînd neguțătorie cu lucru bisericii, care acestea să cunoaște catahrisis înoptriva pravillii și înoptriva hrisovului domnesc, care hrisov anerisește acest catahrisis.

Deci, s-au cerut pirişului, de are vreun temei în scris de la părintele pogoniani pentru acele prăvălii, și răspunse că nici un sinet nu are, fără numai să ține da zapisul popii Niculii, care acum să află la patriia lui.

Drept aceia, da vreme ce stăpînirea acestor prăvălii au eșit de la popa Nicula și au intrat în mina pogonianis, adică supt stăpînirea bisericii și școali și părintele pogonianis nu priimește ca să ție Șarban acele prăvălii, mai virtos că însuși el le-au dat la altă parte, am hotărît după prăvilă, pentru schimbarea stăpînirii, să iasă Șarban dintru acele prăvălii și să rămie pe seama bisericii, și da vreme ce Șarban șalaru cerea cheltuiala ce au făcut la acele prăvălii și măcar că în zapisu lui scrie ca, acea cheltuială să fie de la dînsul, dar cu toate acea luîndu-să seama de banii chirii ce lua Șarban de la acei armeni, adică taleri 170 și bisericii plătea numai taleri 140, care pe doi ani au luat taleri 60, cu care era să să dobîndească biserica, și fiindcă au mai rămas din cheltuială taleri 68, care acești bani atunci i-au plătit părintele pogoniani și s-au mulțumit, iar da vreme ce acum l-au tras pe la judecăți, după pravilă am hotărît ca unul ce s-au arătat nemulțumitor, să plătească acei taleri 68.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 157 v. -158.

1776, Iulie 16.

Miche paharnic, Dumitru Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Alexandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnecer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

Veliții boieri arată prin anafora că Grigorașcu Băleanu paharnicul se judecă cu clucereasa Stanca Poenăreasa care-i cerea 400 taleri pentru niște scutelnici luați de reclamant. Se hotărâște ca paharnicul să plătească cluceresei acea sumă, iar scutelnicii să-și reia banii de la clucereasă. Domnul întărește.

183

1776
septembrie
17

Io Alexandru Ion Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Amîndoaă hotărîrile domniei mele, prin cărți ce arată dumnealor veliții boeri că s-au dat și la mina scutelnicilor și la mina numitei jupînesii, sint drepte și cu cale, pentru că scutelnicii, da n-au fost scutiți, ci și-au purtat podvoadele lor, rău li s-au luat banii de paharnicul Bălăceanu, și au dreptate a li să întoarce înapoi. Poienăreasa încă, are dreptate de a nu să păgubi de mila ce au avut orînduită, pentru că și da nu vor fi fost scutiți, sau scutelnici, era dator paharnicu a-i diiafendipsi și a să sili pentru apărarea lor, precum au fost și alții apărați ai altora, ca-n anii ce s-au încărcaț și i-au luat asupră-și. Care, de nu i-ar fi luat dumnealui, i-ar fi putut numita jupînească a-i da la alt obraz; și, așa, nu este vinovată Poienăreasa a păgubi mila sa.

Ci, zapciule să-l apuci să îplinească, iar paharnicu, da va dovedi cum că scutelnicii au fost scutiți și au jăluit mînciuni, va fi apărat de către dumneai.

1776, septembrie 17.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui Grigorașco Băleanu biv vel paharnic cu jalbă au jăluit înnălțimii tale pentru dumneai clucereasa Stanca Poienăreasa, zicînd că-l apucă să plătească taleri 400 pentru 20 scultenici ai dumneaei ce i-au fost rînduiți de la divan la leat 1773 în sud Mușcel, pe care scutelnici i-au luat dumnealui de la dumneaei cu simfonie să-i dea de om cite taleri 20, care bani, după tocmeală, zice că i-au luat și să află la dumneaei. Dar fiindcă acei scutelnici în trecutele zile zice că au dat jalbă înnălțimi tale cum că ei n-au fost apărați da nimic și au dat și acești bani, și înnălțimea ta după jalba lor ai poruncit prin luminată cartea înnălțimii tale ca să li să dea acelor scutelnici banii înapoi, dumneaei clucereasa Stanca Poienăreasa încă are anafora întărită cu pecetea înnălțimii tale întru care să poruncește vâtafului de aprozi ca să facă împlinire de banii dumneaei cluceresii de la dumnealui paharnicu Bălăceanu, dumnealui paharnicu cere ca să fie luminată porunca înnălțimii tale, fiindcă este carte domnească la mina jupînesii să-i plătească banii. Cui să plătească acești bani, noi găsim cu cale, dumnealui

paharnic să plătească acești bani dumneai cluceresii, fiindcă toți boerii într-acea vreme au avut scutelnici și toți și-au luat banii de la dinșii nepăgubindu-să nimeni de nimic. Și acei scutelnici viind aici și dovedindu-să că rău li s-au luat acei bani și cum nu s-au scutit pă acea vreme dă angarii și dă alte podvoade ce au fost, după cum s-au scutit și alți scutelnici, îi va lua acei bani înapoi de la clucereasa Poinăreasa, iar dumnealui paharnicu Bălăceanu acum să dea banii fiindcă-i ține de sint ani trei. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc..
Ms. nr. 5.
f. 161 v. - 162.

1776, iulie 4.

Vel vornic, Badea vel vornic.

184

1776
septembrie

18

Veliții boieri arată prin anafora că egumenul mănăstirii Văcărești se judecă cu Gligorașco Asan care cere 500 stînjani din moșia Bertești. Cu zapise, egumenul arată că de 40 de ani îi stăpînește mănăstirea cu titlul de zalog. După obicei și pravile divanul judecînd dă drept de stăpînire mănăstirii. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Dupe cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, fiindu că și înaintea domnii mele mai înainte de aceasta eșindu, asemenea s-au fost cunoscut dreapta mărturie și au rămas ca să stăpînească moșia aceasta a mănăstirii, iar Gligorie Asan să stăpînească locul, întărim, așa să să urmeze și pentru zapise să să urmeze dupe cum am zis mai sus la divan ca să să însemneze în jos și pentru ca să ție mănăstirea cu bună pace moșia, s-au dat la mîna cuviosului igumen, această întărire.

1776, septembrie 18.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, eși la judecată înaintea noastră sfinția sa părintele arhimandrit și igumen al sfintei mănăstiri Văcăreștii, chir Ghermano, cu Gligorașco postelnic Asan ginerile răposatului Ștefănașe stolnic, cerîndu Gligorașco Asan, 500 stînjani de moșie din Bertești cu zapis de la leat 1758 noemvrie 1, iscălit de răposatu stolnic Drăghiceanu Greceanu i dă Scalart Greceanu i de Alexandru Greceanu i Șarban Greceanu și Costandin Filipescul mărturie, intru care zapis scrie că le-au făcut bine medelniceru Ștefănașe cu taleri 900 cu osteneala lor, la sută po taleri 2, și i-au pus zalog un loc aici în București cu pivnița de piatră care au fost jicniță domnească și i-au mai pus zalog 500 stînjani din moșia Bărbăteștii¹ dîndu-i și hrisoavele. Ne mai arată Gligorașco și alt zapis de la leat 1762 dichemvrie 12, în care zapis însuși să vede scris: adică eu Scarlat biv <al> 2<-lea> logofăt și Alecsandru biv vel clucer za arie i Șarban biv <al> 3<-lea> vistier i Gligorașco postelnicel, feciorii răposatu<lui> Drăghicean biv vel stolnic, dat iar la mîna lui Ștefănașe, iar la iscălituri din jos să vede iscălit numai Alexandru Greceanu sârdar, iar ceilalți frați nu au vrut să iscălească. În care zapis, scrie că puindu răposatu stolnic Greceanu zalog la stolnicu Ștefănașe această moșie Berteștii și locul din București ce să cheamă Jicnița domnească, drept taleri 900, și neputîndu să le mai scoată, s-au făcut cu dobînda lor taleri 1800 și-i dă acest loc ce să cheamă Jicnița domnească i cu 500 stînjani din moșia Berteștii, să le stăpînească drept acei taleri 1800 capete cu dobînda, în care acest zapis este iscălit numai sârdaru Alicesandru Greceanu, iar nu și ceilalți frați. Înpotriva acestor zapise, ne arată sfinț<ia> sa părintele arhimandritu și igumen al sfintei mănăstiri Văcăreștii un zapis de la leat 7244 aprilie 14, iscălit de Zoîța Greceanca și este iscălit și de Drăghiceanu biv <al> 3<-lea> vistier, boerul jupînesii Zoîții, în care zapis scrie răposata jupîneasă că-l dă la mîna sfinț părintelui Vihleam văcăreșteanu, zicîndu că împrumutîndu-se cu taleri 150, îi pune acești 500 stînjani den moșia Berteștii, zalog, care moșie este de zestre, și o dă supt stăpînire ca să-i ia venitul pînă îi va împlini banii cu

dobinda lor. Care de la acel zapis al numitii jupinise pînă acum, sint ani 40 și jumătate, și măcar că au dat-o supt stăpînirea stolnicului Ștefănahe, atît Drăghicean Greceanu, cît și Alexandru Greceanu fii-său, cu zapisile ce scrie mai jos, dar moșia au fost tot supt stăpînirea sfintei mănăstiri Văcăreștii, iar stolnicu Ștefănahe sau gineri-său Gligorașco nicidecum n-au stăpînit acea moșie, ci numai locul jicnișii. Să văzu că zapisu ce-l dă stolnicu Drăghicean Greceanu de zălojirea acestui loc, împreună și cu moșia Berteștii la mîna lui Ștefănahe, este cu ani 13 mai pe urmă decît zapisul Zoiții Greceancăi jupinisei sale ce au fost Filipească, care o dă, moșia Berteștii, supt zălojirea mănăstirii, care moșie ce au fost a răposatii, de zestre, iar zapisu ce este iscălit numai de Alecsandru Greceanu, fiul răposatului Drăghicean, să vede că este cu ani 25 mai pe urmă făcut, decît a răposatei numită Joiță. Și măcar că sint aceste doaă zapise la mîna lui Gligorașco Asan, dar nici socri-său, nici el, n-au stăpînit moșia Berteștii nicidecum, ci numai acest loc al jicnișii, și tot sfinta mănăstire au stăpînit pînă acum de sint ani 40 și jumătate. Ne mai arată părintele igumen și alt zapis cu leat 1750 septembrie 24, iscălit de răposatu stolnic Drăghicean, fiindu sârdar, care este de ani 26, intru care arată că s-au mai împrumutat dă la arhimandritu și igumenu sfintei mănăstiri Văcărești cu alți taleri 150, și-i pune zălog casele de aici din București, care acești bani cu dobînda s-au indoit taleri 300, și să încarcă iarăși la prețul moșii Berteștii, de vreme că sfinta mănăstire n-are de unde lua acești bani, fiindu că fiul răposatu<lui> stolnic Drăghiceanu au vindut acele case ce era amanet, la răposatu Scarlat vodă. Ne mai arată părintele igumen și alt rāvâșel cu leat 7259 octombrie 24, iscălit de Iordache Greceanu, de ani 25, cu un an mai pe urma zapisului, ce s-au împrumutat cu taleri 150, în care arată că au mai luat și alți taleri 20 împrumut de la răposatu Iona arhimandritu ce au fost pe acea vreme igumen la sfinta mănăstire Văcăreștii, care și acești bani neavînd sfinta mănăstire de unde-i lua, să încarcă iar la prețul moșii Berteștii.

Deci dar, dupe zapisu de zălojire a răposatii Zoiții Filipeascăi ce au fost soție răposatului stolnic Drăghicean Greceanu ce este dat la sfinta mănăstire și o pune zălog, această moșie Berteștii fiindu a dumneaei de zestre, iar nu a stolnicului Drăghicean, rău și făr' de cale au pus-o stolnicu Drăghicean zălog și la stolnicu Ștefănahe, că n-au fost moșia sa și nu avea nici o putere a o pune, și acel zapis nu are nici un chiros. Așijderea și pentru zapisu sârdarului Alicesandru, fiiul răposatului stolnic Drăghicean, ce este dat la mîna lui Ștefănahe, în care zapis scrie desupra că-l dau toți de frați și jos este iscălit de el, și acest zapis iar nu are nici un temei, că trebuia întii să să judece atunci cu sfinta mănăstire Văcăreștii, și dă i-ar fi dat dreptatea ca să întorcă toți banii cu dobînda lor, sfintei mănăstiri cît scrie mai sus, și de i-ar fi dat judecata moșia Berteștii supt stăpînire, volnic era să dea, ori lui Ștefănahe, ori cui ar fi vrut, ca un lucru al său. Dar fiindu că nu și-au căutat judecata de atunci, rău și făr' de cale au dat zapisu și n-are nici un temei de dreptate, iar sfinta mănăstire Văcăreștii are dreptate să stăpînească acești 500 stînjeni de moșie din Bertești, fiindu pus zălog de însuși stăpîna moșii, răposata Zoița, care i-au fost de zestre dumneaei, și o stăpînește sfinta mănăstire de atunci pînă acum de sint ani 40 și jumătate și nici răposatu stolnic Drăghicean, nici fii răposatei Zoiții stolnicisei n-au făcut dava de atunci pînă acum, ca să fie întorsu banii cît scrie mai sus, sfintei mănăstiri. Și cu toate că au luat stolnicu Ștefănahe acele zapise, atît de la răposatu stolnic Drăghicean, cît și de la sârdaru Alecsandru, fii-său ce i-au dat moșia Berteștii supt stăpînire făr' de nu a avea nici o treabă cu ia, dar nici moșia au stăpînit Ștefănahe, nici dava au făcut vreodată cu igumenu de la sfinta mănăstire ca să ceară această moșie, ci au ținut aceste zapise ca să să învechească vremea cu<r>gîndu, făr' de dreptate, care și dupe obiceiul pămîntului și după pravilă, stăpînire de ani 40 și jumătate nu este cu putîntă a să mai strica.

Ci, găsîm cu cale, sfinta mănăstire Văcăreștii să stăpînească acei stînjeni 500 de moșie din Bertești, partea răposatei Zoiții stolnicisei Greceancăi ce au fost Filipească, care i-au fost de zestre, cu bună pace de către fiii răposatii Zoiții stolnicisei, dumnealui aga Scarlat, Alecsandru sârdar, Gligore postelnice, Bănică biv căpitan za dorobanți, cît și de către Gligorașco Asan, ginerile răposatului stolnic Ștefănahe i de către nepotul lui Ștefănahe, Neculae, și să-i ia acele doaă zapise ale răposatului stolnic Drăghiceanu, cît și a sârdarului Alicesandru, fii-său, de la mîna lui Gligorașco Asan, cum și un hrisov ce este tot la mîna lui Gligorașco Așan, tot

de moșia Berțeștii. Pentru care hrisov, au mărturisit dumnealui aga Scarlat înaintea noastră, că i l-au dat răposatu taicul său, stolnicu Drăghicean lui Ștefănașe, mai pe urmă dăruindu-l taleri 50, și să-i dea la sfînta mănăstire Văcăreștii, și Gligore Asan să-și stăpînească locu Jicniții domnești ce i s-au hotărît acum, din luminată porunca înălțimii tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 159-150 v.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1776, august 29.

D<umitrașco> Racoviță, vistier, Badea Știrbei vel dvornic, Ioan Iuliano vel logofăt, vel logofăt.

¹ Corect : Berțești.

185

1776
septembrie

18

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Anița, văduva comisului Atanase Vinețeanu, se judecă cu Ioniță logofătul, vărul decedatului, și cu ruda de aproape, Mărgărit din Brașov, pentru moștenire. Se hotărâște ca o treime să rămînă pentru pomenirea sufletului, iar două treimi să se împartă între părțile care s-au judecat. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După cum s-au găsit cu cale de către preasfînt părintele mitropolitu, dupe pravila odihnindu-să și părțile cele ce să judecă, întărim și domnia mea, așa să să urmeze. Și dumneavoastră veliților boeri să-i împliniți din cele ce sint, cum va fi cu cale, iar prin foae iscălită, de a stăpîni fieștecare cele ce i să vor da, sau de să vor putea învoi cu bani la vreun lucru ce nu va fi puțină a să împărți, ori de-a valma să va învoi a stăpîni, iarși dumneavoastră, cum va fi cu dreptul să izbrăniți, iar partea mortului să să dea la cutie. Și orînduitul zapciu așa să urmeze, atît la împlinirea de celelalte ce va fi trebuință, cît și pentru partea mortului să o dea la dumnealor boerii epitropi ca să să pue în cutie.

1776, septembrie 18.

Preainălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat la măriia ta, Anița ce au fost soție lui Atanase comisu Vinețeanu, pentru Ioniță logofātu, că de sint ani 6, murind acel Aftanasie comisu, băjenii fiindu la munte, au pus mina numitul Ioniță logofātu pe tot avutul casii răposatului, făcîndu-se rudă și au luat banii dupe chirile prăvăliilor i altele și au cheltuit în trebile sale și ia este păgubașă de zestrile ei și de...¹ și sufletul răposatului stă necăutat și datorii ce este pă la unii alții, neplătită. Care, aduși fiindu de zapciu vătaf de copii za vist<ierie> înaintea noastră cu vechil dinspre partea jăluitoarei, dumnealui Ianache postelnic Steriiian, întii am cercetat spița rudenii acestui Ioniță logofātu cu răposatu Athanasie comisu și văzum că sint amîndoi veri al doilea, dar mîi de aproape rudă este un Mărgărit staroste care se află în Brașov, fiind răposatu comis, acestui Mărgărit, nepot de vară primare, măcar că și Ioniță logofātu, ca un vechil mumii-si, care întocmai cum și Mărgărit vine rudă răposatului, cere epitropie acestii clironomii trăind mumă-sa atuncea cînd au murit comisu Anathanasie, că toate acestea, de la Mărgărit starostea zice Ioniță logofātu că are scrisoare la mină, în care îl dă a căuta această judecată și a lua supt zapt ce i să va orîndui. Și după curgerea judecății, întii am orînduit de s-au făcut catagrafie de toată periusia mortului, mult puțin ce au fost pînă la una, care prețuindu-să dă dumnealui starostea za neguțatori, au eșit taleri 4610, 89, din care s-au scos lipsa zestrii cu datoriile dinaintea nunții, taleri 961,81. S-au scos și datoriile care s-au dovedit că sint bune cu zapise și fără zapise pă la unii alții, taleri 508, s-au mai scos și cheltuiala jăluitoarei, soția mortului ce au făcut-o în anul jalii prin băjenii i prin Brașov cu 2 slugi, i chiria casii pe zi cite taleri 1, i cernelile taleri 402,52 și au rămas bani buni de împărțea, taleri 2738,71. Și aceștia făcîndu-să pe 3 părți, după hotărîrea pravilii să vine de

parte cite taleri 912,104, însă o parte să o fie răposatu, căci au făcut amîndoi copii, o parte sufletului răposatului și alta rudelor răposatului.

Deci, cît pentru partea care vine a mortului pentru suflet de pomminat, hrisovu mării sale ni să pare a fi cu cale dă a să da la dumnealor epitropii cutii dă a-i căuta sufletul, iar celelalte doao părți cu dreptate să le ia cei la care s-au orînduit, după cum mai sus să numesc, soția și rudele mortului. Și așa după această împărțea odihnindu-să toate părțile, lămurindu-să foile anume, s-au întărit și de noi spre adevărat. Acum, fiindcă această perusie nu este bani gata ca, cu lesnire să < să > invoiască la împărțea, ci sint vii, moșii, prăvălii și altele, la aceasta dinaintea noastră nu putură dă a să tocmi cu pace, pentru că un lucru care il cere o parte, pe acela il cere și ceialtă parte și cu această pricină nu pot ei între dînșii dă a să așa.

Dă unile ca acestea să fie porunca mării tale la dumnealor veliții boeri, sau unde să va socoti ca să să întrebe și să să unească cu împărțirea, că partea a fiștecăruia să știe cît tae după foile ce s-au făcut, iar la bănuială, de va avea Ioniță logofătu asupra soții răposatului, cum că zestrile nu vor fi toate cît au arătat și că au tănuit cevași din perusie, la aceasta are dreptate Ioniță logofătu dă a da blestem să arate dreptul, cînd nu să va odihni pe acestea ce s-au arătat. Ci, dă aceasta facem știre mării tale și anii de la Dumnezeu să fie multi și norociți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 160 v. - 161 v.

1776, avgust 25.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Loc alb.

Carte domnească în pricina dintre Nan Dimitriu și Hera Bucșenescu postelnicele căruia Nan îi cerea plata unei datorii. După rejudecare la divan se hotărâse ca reclamantul să aducă dovezi și martori, iar pîrtului să i se dea carte de blestem.

186

1776
septembrie

20

Înaintea domnii mele la divan s-au judecat Nan Dimitriu cu Heruță postelnicele Bucșenescu pentru toate cererile și pricinile cite au avut a arăta numitul Nan, cum că are la Bucșenescu și la muma lui ce au murit. Și întiiu zise Nan cum că au împrumutat pe muma lui Heruță postelnicele cum și pe Heruță, cu bani rînduri rînduri prin condee osebite care să adună taleri 532, 112, pentru care i s-au cerut zapis să li arate dupe obiceiul de datpriei, și zise că nu are.

Deci întrebîndu-să Heruță Bucșenescul, au răspuns cum că adevărat au avut pricină mumă-sa cu dînsul, de dat i luat, dar la leat 1767 stînd la socoteală, de toate s-au izbrănit cu dînsul și s-au încheiat toate cererile lui Nan întru un zapis de taleri 400, cu care s-au dat platnică muma lui la dînsul; pentru care zapis are a să socoti, fiindcă sint pricini ce va să o scază și cu ce-i va rămînea dator, voește a-i plăti și să să izbrănească. La aceasta au răspuns Nan, cum că altă socoteală de bani este a zapisului aceluia de taleri 400 și alți bani sint condeile de taleri 532,112, care în urma aceluia zapis s-au cheltuit și s-au făcut acea datorie, și cere Nan a-i plăti și cei cu zapis taleri 400 și cei taleri 532,112, condeile. Am cerut lui Nan să ne arate zapisul de taleri 400, ca să vedem ce coprindere de izbrănire au făcut cu muma lui Heruță și zise că l-au pierdut.

Deci de vreme ce Bucșenescu nu tăgăduiește de acel zapis de taleri 400 fără de numai zice că are socoteală pentru condeile ce zice că sint să să scază, și fiind trebuință de a li să căuta acea socoteală întii de boeri, cu amăruntul, cu pitac i-am rînduit la dumnealor veliții boeri ca să li să caute socoteala, adică de cele ce zice Bucșenescul că are a să scădea. Și ne înștiințăm de la dumnealor veliții boeri, cum că vrînd zapciu cel orînduit ca să-i înfățișeze înaintea dumnealor, iar Nan, întiiu zicînd că este bolnav, pe urmă au fugit afară și au rămas neizbrănit condeii zapisului de taleri 400. Pentru care, fiindcă Nan de la judecată au dosit și Hera postelnicele au rămas de șade aici pă vremea lucrului, am dat la mîna Herii Bucșenescul această carte cu care să aibă a să apăra și a avea voe să să ducă ca să-și caute și el de trebile casii, fiind într-această vreme toată trebuința lucrului și a culesului și să nu să supere pînă cînd va săvîrși tot lucrul casii lui și atunci va veni ca să li să izbrănească, iar pînă nu să

vor infățișa aici înaintea dumnealor veliților boeri după porunca ce am dat domnia mea prin pitac, supărare să nu aibă de către Nan Dimitriu. Iar pentru condeile de taleri 532,112 fiind fost întrebat de către domnia mea, Nan Dimitriu, ca să le arate toate pe anume și cu ce dovadă cere, le-am cercetat înșine cu divan, dupe dreptate la toate am hotărît cum scrie mai jos să să urmeze; unile să să izbrănească prin blestem, altele prin dovezi. Care cu aceste dovezi și jurământ să aibă a dovedi și vremea cînd s-au dat acei bani, pentru că de vor fi în urma zapisului de taleri 400, să văd că sînt deosebite datorii iar de vor fi mai nainte, să cunoaște că sînt intrate în zapisul izbrănirii de taleri 400, așijderea și cîte fu netăgăduite dintr-aceste condee de Heruță Bucșenescu și priimi a le plăti, iarși mai jos s-au însemnat. Iar afară dintr-aceste condee și pricini ce sînt numite într-această carte, nimic n-au mai rămas acum a mai cere Nan de la Bucșenescu, pentru că pe însuși întrebîndu-l domnia mea de mai are alte pricini, să să izbrănească de toate, zise la divan că alte pricini sau cereri, nu are a face. Taleri 94 cere Nan, datorie a Herii Bucșenescu, care bani i-au priimit Hera să plătească fiind netăgăduiți și am hotărît să-i plătească. Taleri 67 cere Nan, ce au dat la lucru vii, care fiind tăgăduiți de Fiera, că nu știe, am hotărît, Nan să aducă mărturii că au lucrat viia în urma zapisului de taleri 400 și că au cheltuit acei bani Nan. Taleri 60 cere Nan, ce zice că i-au plătit unor mocani datorii tatu<lui> lui Fieruță¹, pentru care au adus și mărturii înaintea ispravnicilor ot sud Mușcel și iar Hera îi tăgădui pentru care, am hotărît să aducă Nan pe însuși mocanii ce au mărturie la ispravnicii județului ca să mărturisească la divan. Taleri 10, ce zice că i-au dat Nan mumii-si pentru muntele Nigoiu, au tăgăduit Hera, că nu știe. S-au hotărît să aducă Nan martori la divan. Taleri 80 ce zice că i-au dat Nan mumii-si în Buc<urești> cu zapis la leat 1768, dar zapisul l-au pierdut, tăgăduind Fiera, s-au hotărît să dovedească Nan cu dovadă iarși aici la divan. Taleri 11 pentru birul lui Heruță ce i-au dat la acest leat, i-au priimit Hera să-i plătească fiind a lui datorie, și am hotărît să-i plătească. Taleri 101 și 80 bani ce zice Nan că i-au dat la nunta lui Hieruță cu sluga sa, tăgăduind Hera, am hotărît să aducă Nan pe acea slugă la divan și jurînd, au priimit Herra să-i plătească, fiind a lui datorie. Taleri 6,60 zice Nan că au dat iar Herii, la același leat, dar nu are marturi. S-au hotărît să nirmească² Hiera blestem că nu i-au dat. Taleri 50 cu răvaș, Hierii, i-au dat la Anghelache gineri-său în același leat și răvașul i l-au dat înnapoi, care l-au și arătat la judecata ot departament. Pentru care tăgăduind Hera și dă bani și dă răvaș, poruncim să vie unul din judecători ca să mărturisească pentru acest răvaș dă l-au arătat la judecată, sau nu. Taleri 2, iar lui, i-au dat la același leat. Tăgăduind Hera, s-au hotărît să rămie la blestemul ce este să să facă și pentru taleri 6,60. Taleri 5 i-au dat mumii-si în dooă rînduri la același leat. Tăgăduind Hera, s-au hotărîtu să aducă Nan dovadă aici la divan. Taleri 10, iar mumii-si cînd au plecat la Pitești. Tăgăduind Hera, s-au hotărît să aducă Nan mărturii aici la divan. Taleri 4,12, cu cuvîntul Herii la leat 1772 cînd au scos cartea de judecată a Măgureanului, pentru care, altă mărturie zice că nu are. Hotărîm să priimească și pentru aceste blestem, Hera. Taleri 7 cu cuvîntul mumii-si, au dat la Grigorie sluga ei.

Tăgăduind Hera, hotărît să dovedească Nan, taleri 7 ce i-au plătit lui Ion Buză pentru niște lînă ce au luat-o el la leat 1768. Tăgăduind Hera, s-au hotărît să-i dovedească Nan. Taleri 5 la ispravnicelul lor de la Ionești cu cuvîntul lor, și altă mărturie zice că nu are. S-au hotărît să priimească și pentru aceștea blestem, că nu i-au zis el să-i dea la ispravnicel. Taleri 4,60 la Gligore, sluga lor, cu cuvîntu lor la leat 1769. Tăgăduind Hera, s-au hotărît să aducă Nan dovadă. Taleri 2,60 i-au dat cu însuși această slugă la același leat. Tăgăduind Hera, s-au hotărît să aducă Nan dovadă. Taleri 7 i-au dat pentru un zapis de moșie ce era pierdut și l-au luat de la Costandin Țigara, dar dovadă nu are; să priimească și pentru aceasta Hera blestem.

Arh. St. Buc.,
Ms. ur. 5,
f. 168 v. - 165.

Drept aceia pe hotărîrea ce s-au făcut din divan, i-am dat la mina Bucșanescului această carte. I i. saam rechech gospodstvo mi.

1776, septembrie 20.

¹ Corect : Heruță.

² Corect : priimească.

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că stolniceasa Catrina Bălăceanu reclamă pe Maria Bălăceanu care a vîndut venitul moșiilor din Teleorman stăpînite de neamul ei. Pirita arată că are și ea drept de stăpînire. Se hotărăște să se facă prin carte de blestem cercetare cu vecinii și imprejurenii moșiilor. Domnul întărește.

187

1776
septembrie

20

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către preasfinția sa părintele mitropolitul și de către dumnealor veliții boeri, rînduim pe sluga domnii mele...¹ copil din casă, de visterie, să meargă cu cartea de blestem la dumnealor ispravnicii județului și dumneavoastră ispravnicilor să orînduiți un boerinaș vrednic să urmeze a face cercetare în fața locului cum scrie mai jos.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu de copii za visterie aduse la judecată innaintea noastră pe Catrina stolniceasa Bălăceanca, pîrîșă asupra Marii Bălăceancăi, zicîndu că 94 ani sint de cîndu stăpînește doao moșii ce le numesc Găguleasca și Zimbreasca dir sud Teleorman, atît tatul răposatului boerului dumneaei, cit și răposatu boeru dumneaei, stolnicu Ioniță Bălăceanu cit au fost în viață, iar dă an și dă estimp, în silnicie zice că s-ar fi pus din sineși și ar fi vîndut numita Mariia Bălăceanca venitul acestor 2 moșii fără nici o judecată, zicîndu că aceste moșii sint ale moșului dumneaei. Arătîndu-ne stolniceasa Bălăceanca și o foae iscălîtă de Barbu Bălăceanu i dă Drăghici Bălăceanu, moșu boerilor, cu leat 7200, i un zapis de cumpărătoarea acestor moșii cu leat 7194, în care foae citîndu-să, să coprind aceste moșii, cîndu și-au împărțit Bălăcenii frații, între ei, și le dă aceste doao moșii în partea răposatului vătaf Mateiu Bălăceanu, moșu răposatului stolnic Ioniță Bălăceanu, boeru dumneaei stolniciesii Catrinii Bălăceancăi, și cu acea foae și cu zapisul acela au stăpînit pînă acuma, de sint ani 91. Am întrebat și pă dumneaei Mariia Bălăceanca de cîndu li s-au dat moșiile întru stăpînire dă împărțire după ce s-au făcut pace din ceialtă răzmiriță, stăpînit-au dă atunci pînă acum, sau nu, adică dă 37 dă ani încoace, și zise însuși că n-au stăpînit neavînd scrisorile acestor moșii să-și caute, iar acum are scrisori și pentru aceia cere ca să ia aceste moșii întru a sa stăpînire. I-am cerut să ne arate catastifu pecetluit ce li s-au dat la mîină cînd le-au dat măriia sa răposatu Costandin vodă Mavrocordat, moșiile întru stăpînire după ce s-au erlat de împărție, atunci după pace, ca să vedem dă sint puse și aceste doao moșii, și nu le-au arătat.

Deci, toată curgerea aceștii pricini de judecată, razimă la stăpînire. Ci, dă vreme că stolniceasa Bălăceanca, zise că tot dumneaei au stăpînit aceste moșii pînă acum, și dă an încoace, Mariia Bălăceanca fără dă judecată s-au făcut stăpînă de sineși dă au luat venitu acestor doao moșii întru stăpînire, și mai virtos căci cîndu s-ar fi cunoscut Mariia Bălăceanca, că are temeiu dă cerere, măcar și dă n-au fost dumneaei aici în țară, dar soru-sa Zmăragda din ceialtă răzmiriță au fost aici nelipsită și au stăpînit celelalte moșii toate, și cum putea dă facea tăcere pentru aceste doao moșii, dă ar fi știut că sint ale dumnealor <?> Care, dintr-acesta să cunoscă că rău cere Mariia Bălăceanca stăpînirea acestor moșii și rău au luat și venitul dă an du pă moșie, fără judecată.

Dar pentru ca să dăscoperim adevăru stăpînirii, noi așa am găsit a fi cu cale, să fie luminată porunca innălțimii tale, să meargă un om domnesc acolo la acele moșii din sud Teleorman și prin carte de blestem să cerceteze pe vecini și imprejurenii acestor doao moșii : cine au stăpînit dă 37 dă ani încoace, adică după ce s-au făcut pace din ceialtă răzmiriță și pînă acum ; de cînd sint numitele Bălăcencce tot aici în țară, moșul și tatul răposatului stolnic Ioniță Bălăceanu sau moșul și părinții Bălăcencelor și, părți s-au stăpînit aceste moșii, și [au] moșiile întregi s-au stăpînit de către răposatu stolnic Ioniță Bălăceanu ; și avut-au stăpînire și Bălăcencile Mariia și Zmăragda într-aceste doao moșii, sau n-au avut <?> Și așa, în frica

lui Dumnezeu citindu-să cartea <dă> blestem, ori în ce chip vor mărturisi acei înprejurenii și vecinii să stăpînirea acestor doao moșii, să scrie fieștecarele în dosul cărții de blestem și să să iscălească, și aducindu-i orînduitul mumbașir la divan, ca să să hotărască judecata. Noi așa am găsit a fi cu cale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1776, septembrie 17.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Vel vornic, Badea Știrbei vel vornic, vel logofăt, vel logofăt.

¹ Loc alb.

188

1776

septembrie

22

Domnul în divan judecă pricina, anterior cercelată și de veliții boieri, dintre sătenii Ciortestli (Vilcea) cu Ioniță Bănescu, pentru diferite abuzuri și stricăciuni pe moșie. Se hotărâște ca reciproc să-și compenseze pagubele, fixîndu-se pentru viitor obligațiile sătenilor față de stăpînul moșiei.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemlii Vlahiscoiu.

Badea Ciortescu vechil și celorlalți săteni ot satul Ciortestlii sud Vilcea, nefiind odihniți pe această hotărîre a dumealor veliților boeri, au eșit și la divan înaintea domniei mele cu jalbă asupra lui Ioniță Bănescu, cum căci să pasc vitele lor pe moșia Bănescului, i-au supărat cu zile de clacă mai mult peste dreptate, le-au luat dijmă de fin peste obicei, cite taleri 5 de clae, îi apucă și pentru pădure de copaci cite un tult și le cere să plătească și copacii ce i-au tăiat alții, necăjindu-i foarte.

Față fiind la divan și Ioniță Bănescu, au tăgăduit pîra lor.

Deci, după cercetarea ce am făcut, fiindu că rămîne și Ioniță Bănescu dator a le întoarce din zile de clacă, așijderea rămîne și ei datori Bănescului a plăti copacii ce i-au tăiat din pădurea lui de și-au făcut trebuințele lor, care copaci fiind trebuință a să cerceta la fața locului, cîți sint tăieți de dinșii, dă vreme că au fost și alt sat anume Vălenii la tăerea acei păduri, cit și zilile de clacă a să dovedi iarăși dă țărani cu dovadă cite cit au lucrat fieștecare și în ce vreme, fiindu că Bănescul tăgăduia. Și văzîndu-se prelungirea și treapdu ce este trebuință a face cu mergirea la fața locului de acum înainte pînă să va dovedi bine acestea și căzîndu cu greu și cu cheltuială la amîndoa părțile, domnia mea căutîndu la pericunța și trecirea de vreme a lor, ca să nu să mai cheltuiască și să să trepide mai virtos acum în vremea a toată munca, cîndu și unul și altul are trebuință, și mai virtos că nici unul, nici altul în doi ani n-au făcut jalbă de au avut pagubă sau nedreptate unul de către altul, am hotărît de au rămas aceste trecute, jos, ca nici ei să nu ceară de la Bănescul nimic pentru zilile ce i-au clăcuit, nici Bănescul să nu ceară de la ei nimic pentru copacii ce i-au tăiat. Fără de numai, de acum înainte socotîndu-se numai ce este drepte și obicinuite, am hotărît ca pentru pășunea vitelor ce să vor hrăni pe moșia Bănescului, să aibă a da pe an cite parale patru de vită mare, sau de nu, să-i clăcuiască tot casnicul cite doază zile pe an. Dat fiindu că zise Bănescul cum că nu are lucru a-i pune să lucreze, mai virtos ca să lipsească toate pricinile, am hotărît să-i dea cite patru parale de vită mare și cei ce vor avea vite de vor paște pe moșia lui, aceia numai să dea, iar cei ce nu vor avea vite, aceia să fie nesupărați. Așijderea și de oac i de capră să-i dea cite bani doi pe an și de matca de stupi cite bani trei, să-i dea și de rîmător cite bani șase pe an. Așijderea și dijmă din bucatele ce vor face pe moșia lui i din fin, să aibă a-i da din toate după obicei din zece una, cum și pentru pădure de copaci mare cite un ort, iar pentru alte mărunțșuri de lemne mici, pentru foc, să nu fie supărați. Care acestea, să să înceapă din timpul de estimp înainte, iar de mai nainte să nu să supere pentru doi ani trecuți cum am zis. Însă pentru toate acestea ce au trebuință de hrana lor și a vitelor lor, întii să dea de știre și să ia voe de la stăpînul moșii și cu voia stăpînului moșii să să urmeze ale hrăniei lor, iar nu de sineși cu semeție să să pue în moșie și în pădure să facă stricăciune, că vor cădea în vină de pedeapsă, cit și Bănescul să va pedepsi cîndu îi va supăra mai mult peste ceia ce rînduim printr-această carte.

Așijderea și pentru adăpatul vitelor, să aibă voe acolo unde au adăpat și mai nainte și ei și părinții lor nesupărați, iar să nu facă acum mutări spre stricăciune și călcarea moșii pe unde nu au fost obiceiul a trece și a călca vita. Pentru care, poruncim și dumneavoastră ispravnicilor ai județului, așa să urmați.

1776, septembrie 22.

Asemenea carte s-au dat și la mina Badii Ciortescu de la satul Ciorteste sud Teleorman¹, piriș la lui Ioniță Băbescu².

¹ Pentru : Vilcea.

² Pentru : Bănescu.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 166-167.

Pentru aceeași
pricină v. doc.
din 18 iulie 1776.

Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 120-121.
(Copia sub dată
la Institutul de
Istorie „N.
Iorga”).

Veliții boieri arată prin anafora că neguțătorii cu cășării în jud. Ilfov, Vlașca și Teleorman, cer să se scadă prețul cașului adus de la stînile din păduri, față de al cașului de la stînile din șes. După cercetarea starostelui se aprobă. Domnul întărește.

189

1776
septembrie
25

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli, Vlahisoiu.

După cercetarea dumnealor veliților boieri, dovedindu-să cererea lor cu cale, întărim ca să se scada cum scrie mai jos și dumneavoastră ispravnicilor județului, <cei> ce au a lua bani pă caș, așa să le arătați prețul.

1776, septembrie 25.

Preainnălțate doamne,

O seamă dă neguțătorii ce țin cășării la partea pădurii în sud Ilfov, Vlașca și Teleorman, au jăluit mării tale cum că, cașul ce să aduce du pă la stîni la cășăriile lor, totdeauna are mai jos preț decît cașul ce să duce la cășăriile din partea cîmpului, pentru căci la cășăriile de la cîmp obicinuesc cei cu stînile de duc cașul numai o dată pă zi, și fiind scursu de zer, după ce să lucrează la miia de ocă, cașu verde rămîne cașu valat, lucrat, ocă 700 și necurgîndu-le pagubă neguțătorilor, dă miina dă plătesc mai mult preț, iar cășăriile din partea pădurii, fiindcă obicinuesc cei cu stînile dă duc cașul dă trei ori pă zi, dimineața, la prînz și seara, și cu zerul nestors, după ce lucrează de la miia de ocă caș verde, rămîne numai ocă 500 cașcaval și pricinîndu-li-să scădere multă, dă aceia plătesc cașu cu mai jos preț decît să plătește la cîmp. Și așa urmînd și ei estemp dă a plăti celor ce le-au adus cașu la cășării, iar acei cu stînile, fiindcă la cîmpu s-au ruptu prețul cașului ocao cite parale patru, cer ca după acel preț să plătească și lor. Pentru care, neguțătorilor nedîndu-le miina cu acel preț și avînd pagubă, cer de la mila mării tale, dreptate a plăti cum s-au rupt și la alții, prețu la ocă cite parale trei.

După care jalbă, ne poruncești măriia ta prin epistasiia dumnealui vîtafului de divan, să luim seama cererii ce fac și cu anafora să înștiințăm mării tale.

Deci, cit pentru scădere, că are osibire cașu ce să aduce la cășării din partea pădurii, aceasta este știută. Pentru care, cercetînd de au avut și la preț osibire și cum s-au rupt prețu estempu de s-au vîndut la alte cășării asemenea de la partea pădurii, ne-am prilorforisit atît de la starostea dă neguțătorii prin cercetarea ce l-am orînduit dă au făcut, cum și de la vistieru Istrate Izvoranul ce are cășării la partea pădurii în sud Oltu și de la alții, cum că pentru pricinile scăderii ce am arătat mai sus, totdeauna s-au urmat prețu mai jos decît al cașului din partea cîmpului, cum și estempu cite trei parale s-au plătit la toți cei cu stînile și așa s-au rupt prețu la cășăriile din partea pădurii.

Deci, după cercetarea ce am făcut, găsînd cererea numiților neguțătorii dreaptă și cu cale, să fie luminată porunca mării tale ca, asemenea să plătească și ei celor ce le-au dat cașu la cașăriile lor, adică ocao parale trei, cum s-au rupt prețu la toți alții, să nu li să pricinuiască și lor stingere, ci să fie dreptate la amîndoa părțile. Iar hotărîrea cea dășăvirșită rămîne la mila mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 167-167 v.

1776, septembrie 20.

Badea Știrbei vel vornic, Ioan vel logofăt, Pană Fili<pescu> logofăt.

190

1776

septembrie

26

Mitropolitul țării arată prin anafora că Stoiana din București a reclamat pe soțul care a părăsit-o însurându-se la Lichirești (Ialomița) și că a poruncit preoților de acolo să-l pună la închisoare, de unde l-a scos căpitanul Apostolache. Domnul poruncește ca acesta să-l caute pe soț și să-l aducă la judecată.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, bojiu milostiuu.

Dăm volnicie slugii domniei mele...¹ să meargă și oriunde va găsi pe Apostolache capichehaiao, să-i apuce cu mare strinsoare ca el să găsească pe bărbatul jăluitoarii și să-l dea în mina mumbașirului și să-l aducă aici la domnia mea.

1776, septembrie 26.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta, Stoiana fămeia din București, că părăsindu-o bărbați-său cu copil mic de 9 ani și însurându-să cu altă nevastă în satu Lichireștii sud Ialomița, au fost dat jalbă și la noi, și noi poruncind protopopului de județ ca să trimiță aici pe bărbați-său împreună cu acea nevastă, protopopu au orinduit pă preoții acelu sat ca să-l prinză și să-l trimiță. Și așa, prinzindu-l preoții și puindu-l la popreală, s-au sculat nevasta cea luată a doo și au dat veste căpitanului Apostolache de la Lichirești care sculindu-să, au mersu și au scos pe bărbați-său din mine<le> preoților și să află preoții aici la Mitropolie puși la popreală. Și cu această jalbă a aceștii neveste ne poruncești măriia ta să înștiințăm cu anafora de curgerea aceștii pricini în ce chip este.

Deci, arătăm mării tale că așa iaste pricina : făcînd noi poruncă să să aducă aici acel om călcător dă lege, bărbat al aceștii neveste, și protopopu orinduind preoții acelu satu să-l prinză, ei au făcut cum au putut și au pus mina pe dînsul, și puindu-l la popreală ar fi mersu fămeia cea dă a doo luată, după cum zic preoții, și ar fi spus la acel căpitan Apostolache, care, mergînd la preoți cu mare zor și începînd a-i bate, ar fi scos pe acel om și pă loc au înștiințat mării tale pentru preoți, cum că sint răi și zurbagii. Și au fost porunca mării tale să să aducă preoții, și aducîndu-să, au fost aici aproape de o lună de zile și văzînd noi că nu mai vine Apostolache să stea față după cum am înțeles că s-au trimis poruncă ca să vie, ni s-au jăluit preoții că le pierie toată vremea lucrului casii lor și să păgubește cu totu, pe care i-am slobozit de au mersu la casele lor. Și facem știre mării tale dă această pricină cum iaste curgerea. Iar, n-am adus pă preoți aici, pentru căci l-au prins pe acel om, bărbat al aceștii jăluitoare, ci, căci au fost porunca mării tale. Și anii mării tale de la Domnu să fie mulți și norociji.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 169 - 169 v.

1776, septembrie 15.

Grigorie al Ungrovlahii.

¹ Loc alb.

191

1776

septembrie

30

Carte de iertăciune dată de domn lui Gheorghe țiganul liberat din robie de clucerul Pantazi Cîmpineanul care iar l-a inrobit.

Dă vreme ce la domnia mea au dat jalbă Gheorghe țiganul, cum că mai nainte au fost țigan al dumnealui Pantazi Cîmpineanul biv vel clucer și apoi l-au ertatu dîndu-i și carte la mină a fi slobod, iar acum îl trage ca iarăși să-i fie rob ca mai nainte, am orinduit la dumnealui vel logofăt dă au cercetat și ne-au adus dumnealui dă am văzut și cartea dumnealui clucerului Pantazi Cîmpineanul ce i-au dat-o la mină pentru ertăciunea ot leat 7260 septembrie 1, iscălită și dă jupineasa dumnealui și dă alte rudenii ale dumnealor, întru care scrie că acest Gheorghe au fost fecior Meicăi țiganul și pentru slujba tătîni-său ce au fost cu silință la toate trebile dumnealor, dă bună voe și nesilit dă nimini, s-au milostivit dă l-au ertat a nu mai fi rob, nici dumnealui, nici copiii lor, nici nemului din neamul dumnealui, puind încă și blestem asupra celor ce ș-ar scula să-l ia rob.

Deci, dupe această carte dă ertăciune ce o văzum, și mai virtos, că nu numai prin scri-soare, ci și prin cuvînt, dă va erta un stăpîn pre țiganul său, acela iaste slobod pînă în sfîrșit, drept aceia, i-am dat și domnia mea această carte la mină, ca să fie slobod dă robie și să trăiască în odihnă, nesupărat dă către nimini din neamul dumnealui, cum și dă către dumnealui.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 3;
f. 201 v. - 202.

1776, septembrie 30.

Velîții boieri arată prin anafora că Marin (jud. Olt) se rejudecă, de față cu mitropolitul și episcopul Buzăului, cu Neașul Pitișteanu, vechil de ispravnicie. care l-ar fi împiedicat să ridice niște fin pentru sărdăreasa Stanca Călineanu în 1774. Cu carte de blestem se dovedește în divan nedreptatea lui Marin. Domnul întărește.

192

1776
octombrie

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Neodihnuindu-să Marin, iarăși mai își înaintea domnii mele la divan și nici un temei dă dovadă la pira lui nu putem afla. Iar logofătu Neașul Pitișteanu priimi blestem cum că finu i-au rînduitu și el n-au vrut să ia, și cum că nici au vindutu, nici este vinovatu la bănuiala lui. Pentru care, am hotărit să aibă bună pace.

1776, octombrie 1.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vătafu de aprozi au adus la judecată înaintea noastră pe Marin din sud Olt priș dumnealui Neașului Pitișteanu biv logofăt za vistierie, zicînd că la trecuta lună a lui iulie într-acestu an 1776 au avut judecată amîndoi pentru 200 cară fin ce i să făcuse orînduială sărdăresii Stancăi Călinească în sud Olt la leat 1774. Care într-acea vreme fiind Neașul Pitișteanu vechil dă ispravnecu Oltului, Marin, sluga numi<tii> sărdăresii, zice că au mersu cu cartea dă orînduială la numitu Pitișteanu ca să-i dea acel fin și nu i l-au dat și dînd jalbă mării sale lui vodă, l-au orînduitu la dumnealui Ianache Văcărescu biv vel vistier dă le-au făcut cercetare și cu anafora arată alegerea ce le-au făcut. Marin jăluitoriu neodihnuindu-să pe acea cercetare, iarăși au jăluit mării sale lui vodă și mării sa i-au orînduitu și la noi dă le-am făcut al doilea cercetare. Și arătînd Pitișteanu înaintea judecării cum că are mărturii că i-au făcut lui Marin orînduiala să ia acel fin și el nu l-au luat, s-au fost găsit cu cale dă către judecată dă s-au făcut luminată porunca mării sale lui vodă către ispravnicii județului ca să cheme pe acele mărturii și prin carte dă blestem să arate fiștecare cum va ști adevărul, și numai Scarlat Hiotu pitaru, ispravnecu Oltului, cu anafora înștiințează mării sale lui vodă cum că au priimit acele mărturii carte de blestem. Care, și însuși un Mateiu Milcoveanu postelnicii l Gheorghe logofăt, dau mărturie în scris prin blestem, zicînd că viind Marin sluga sărdăresii, cu cartea divanului pentru acele 200 cară dă fin dă orînduială la Neașul Pitișteanu, fiind vechil dă ispravnecu Oltului, i-au dat pe Dumitru breslașu sin Drăghici i pe Radu Popa, slujitorul, să meargă să-i arate clăile dă fin domnesc ce are pă cîmpul Mărginenilor, și dă i-au arătat sau nu i-au arătat, zic că nu știu, că Marin s-au întorsu înapoi și au zis Pitișteanului cum că finu este vindutu satelor, că unde au mersu să ia fin, au ișit satile și au zis că este al lor. Pitișteanu l-au trimis iar înapoi zicîndu-i că fin este mult și nedat satelor, să meargă să ia, certîndu-l încă și din gură, și dă au mersu Marin al doilea să ia fin, sau n-au mersu, zice că nu știu. Care, să cunoaște că Pitișteanu l-au făcut lui Mariin orînduială să ia acel fin și el n-au mersu să-l ia, cu socoteală că i-l va plăti Pitișteanu cu vreme, cu bani, și cu acel gînd rău al lui, au păgubît și pă stăpînă-sa dă acel fin și poartă și pă numitu Pitișteanu prin judecări dă sînt doi ani, cu cheltuială și cu trepede.

Deci, față fiind și preasfinția sa părintele mitropolitul, cum și sfinția sa părintele episcopu Buzăului, chir Cozma, ca să lipsească toate bănuelile din mijloc, i-am zis Pitișteanului, putea-va priimi blestem că acel fin cu adevărat i l-au orînduitu ca să-l ia după poruncă, și

Arh. St. Buc. Ms. nr. 5. f. 173 v. - 174. Si așa, înaintea preasfinții sale părintelui mitropolitului și a sfinții sale episcopului au primit groaznic blestem că au urmat după porunca divanului și au orînduit lui Marin în, și el n-au avut purtare dă grijă să-l ia.

Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 15 Iulie 1776.

Arh. St. Buc. Ms. 5. f. 111v. - 112 v. s-au cunoscut la judecată că într-atîtea rînduri au umblat rău și fără dă cale.

(Copie sub dată la Institutul de Istorie „N. Iorga”).

D<umitra>ș<cu> Rac<ovîță>vistier, vel vornic, Badea vel vornic, vel logofăt, vel logofăt.

1776, avgust 29.

193

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că, în urma socotelii făcute la isprăvnicatul județului Prahova, în pricina neguțătoriei cu rîmătorii tovarășilor Pelcuș brașoveanul și Anghel Merișanu propune ca Pelcuș să plătească singur paguba făcută fără să fi luat parte și Anghel. Domnul întărește.

1776

octombrie

3

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Am cercetat și domnia mea cu divan această pricină de rîmători, și însuși Petcuș nu tăgădui că i-au scris Anghel cum că sînt mușterii leși dă i-au dat pe pereche cite taleri 19,60 și cum că el i-au trimis răspuns să nu-i dea, că cu prețul acesta ce au dat leșii, îi ia el, și să rămie asupra lui, fără numai zise, că după aceia trimițîndu om să-i rădice, Anghel n-au vrut să-i dea, dar cerîndu-i să la aceasta, dovadă. zise că nu are.

Deci, dă vreme ce după însuși graiul lui să dovedi dă cumpărător, să cade ca după cum la dobînda ar fi fost singur, așa și la pagubă. Și hotărîm ca, cu acel prețu ce i-au priimit asupra-și, să plătească Petcuș partea lui Anghel pã suma rîmătorilor, ce nu fu pricină între dinșii dă număr, și zapciu cel orînduit așa să urmeze a face împlinire, iar alte socoteli ce vor avea Petcuș cu Anghel, dă tovarășie, să-și caute cu judecată.

1776, octomvrie 3.

Preaînălțate doamne,

Dumnealui vătafu za visterie au adus la judecată pã Petcuș ce i să zice și Sătraru i pe Anghel Merișanu, cu o socoteală și anafora ce s-au făcut dă dumnealui cluceru Mateiu Fălcoianu ispravnicu ot sud Prahova, cu porunca mării tale, cerîndu că să să cerceteze cu ce cuvînt și la ce parte dintr-această socoteală face Petcuș plîngere, dă nu priimește.

De care, noi cercetînd din condeiu în condeiu această socoteală a lui Petcuș, l-am întrebă să arate pira lui, Petcuș au răspuns că suma cumpărătorii întii, și chieltuiala rîmătorilor aici în țară, 14.324,60, bună este și priimită, iar toate celelalte nu le priimește, zicînd că socoteala toată de neguțătorii ce s-au făcut dă tovarășie cu Anghel, s-au făcut în anii trecuți la Brașov, cum să vede iscălită dă cumpanie, și ce au rămas ca să ia, au luat zăpis de la Anghel. Anghel au zis că mergîndu la lazaret ca să-și ceară banii ce au pus capete, cît și dobînda pentru vînzarea rîmătorilor ce au făcut la Petcuș, ei l-au pus la popreală și l-au ținut închis luni 8, trimițîndu-i ponturi ca, dă-i va priimi socoteala îl va slobozi. Care socoteală, este făcută după voia lui Petcuș, iscălită de socri-său i de cumnati-său i dă vâri-său și dă alți datornici ai lui, cum să dovedește din însuși acea socoteală, întru care rîmătorii ce Petcuș au cumpărat de la tovaroșii lui și ca ale lui bucate le-au vîndut la Beci cu multă pagubă, această pagubă încarcă pã tovarășie și cu aceasta unde era dator la tovarășie, l-au făcut a lua <parte> la atîta sumă dă mii dă lei.

Deci, judecata văzînd că de această năpăstuire povîrnește la Anghel a ho¹ tis peri vias che dinastias² la pricina socotelii ce s-au făcut la Brașov, s-au cercetat Anghel cu ce dovadă dovedește pã Petcuș, cumpărător dă rîmători, și el au zis, că la 1773 au făcut tovarășie cu Pet-

cuț dă neguțătorie, cumpărind și vinzindu în țară, că cu jumătate bani capete dă la dînsul și jumătate dă la Petcuț, au cumpărat 2055 rimători, la care au găsit mușterii pe un neguțător leah și au tocmit cite taleri 19,60 perechea, luînd și arvună galbeni olandezi 200, cu acest cuvînt însă, pînă va scrie tovarășu<lui> său la Brașov, la Petcuț, să-și ia seama. Și acea scrisoare au trimis-o cu om într-adins, anume Dumitru, și Petcuț, iarăși cu acest om au dat răspunsul prin scrisoare, cum că această tocmeală ce au dat neguțătoru leah, primește și el, rimătorii cîți vor fi, și să rămie asupra lui. Și Anghel au întorsu arvuna leahului înapoi și au oprit rimătorii asupra lui Petcuț, puindu-i și la hrană cu porumb după obicei și au făcut cheltuiala acea trebuincioasă pînă au mersu dă i-au dat la Bran împreună cu omul lui Petcuț ce-l trimisese ca să-i ia în scris. La toate acestea Petcuț n-au tăgăduit, precum încă iarăși n-au tăgăduit cum că au scris și au priimit asupra lui toată suma rimătorilor ce i-au avut Anghel tocmiți ca neguțătoru leah și cu acel preț ce i-au dat leahu.

S-au întrebat Petcuț dă este așa, pentru ce în socoteala ce s-au făcut în Brașov nu s-au dat dator și să-i ia la tovarășie cu acest mijloc, ci s-au încărcat cu chieluilele ce au făcutu la vînzarea de la Beci. Și au răspuns că nu i-au trimis Anghel rimătorii, cînd i-au cerut.

La aceasta Anghel nu tăgădui că nicicum nu i-au cerut, mai virtos au zis că interesu lui au fost ca să-i dea cu un ceas mai înainte să să mintuiască și dă osteneală și dă chieluială și de primejdie și de pagubă, cum i s-au întimplat. Ci, într-aceea vreme, 185 rimători au slăbit și i-au scos uzmetu și i-au rămas din socoteală precum să vede în vremea ce i-au dat.

Am cerut dovadă lui Petcuț la cele ce au zis, și au răspuns cum că nu are, că numai o mărturie au avut, pe o slugă a lui, ce și acela au murit.

Pentru aciea, și noi am cerut și am stabilit cu neguțătorii dă cînste și cu praccis, și am găsit cu cale că i să cade lui Anghel să facă jurămint cum că Petcuț nu au cerut nicicum rimătorii, și cu aceasta este dreptul că suma rimătorilor ce i-au vîndut la neguțătorii leși cu acel preț ce făcuse, să să treacă la datorii și la socoteala lui Petcuț. Atîta numai, că nu are nici o dovadă la acele ce au arătat înpotriua lui Anghel ca să <să> mintuiască dă făgăduiala lui, cit și pentru ce să cunoaște că rimătorii, ca ai lui i-au priimit și ca ai lui i-au trimis la loc dăpărtat, acolo unde au vrutu. Căci, dă ar fi <să> socotească ale tovarășii, nu avea voe ca să o facă acesta fără știrea celorlalți tovarăși precum Anghel a urmat cîndu îi tocmise cu leșii. Și socotindu noi, cum că Petcuț mai înainte de pagubă îi avea ca ai săi, iar după pagubă i-au încărcat la tovarășie pentru socoteala de la Brașov, în care Petcuț să razimă înpotriua lui Anghel, noi vîzîndu la această socoteală că nici o vorbă nu pomenește pentru acest fel dă madea ce nu este adiaforos, pentru că de la dobîndă pînă la pagubă tovarășii este diiafora, scăzîndu-l de taleri 17000, ὑποθετομένων³ doao lucruri, cea dintii, una, cum că Anghel n-au arătat această madea, lucru necrezut, dă n-au fost silitu dă frică, și cu aceasta să mintuește, cere ipolipsis a socotelii, Ἄλλὰ⁴ să întemeiază într-această vreme ἀγογῆ⁵ a lui Anghel, perivias che δειναστίας⁶ cu care să face acheri socoteala al doilea, cum că Anghel au arătat, și socotitorii tăcînd, nealegînd, nejuducînd, ci încărcîndu-l numaidecît cu doao condee ca 30.000 taleri ai tovarășii, acești socotitori să arată pe dinșii judecători cumpromisari după cum să numesc ala sinerghi și ajutor, o arătare, înșălăciune și călcător dreptății lui Anghel, pre carii urmează aceasta ἀγογῆ δόλου καὶ ἀπάτης⁷, care singuri își anerisește socoteala. Aceste doao ni să pare a fi dindăstul ca să să dea de o parte acea socoteală cu adevărat temeu, pre care afară dîntr-aceștea primește ἄλλον ἔλεγχον⁸, adecă să vede interesat și cu fățarie la toate folosințele lui Petcuț, luaturi și daturi, și condeile, nu curate, cum să cade la socoteală cu orînduială, cu toate că să vede că cel ce au scris au știut orînduiala de înparteală și methodul ce au făcut numai pentru o arătare și spre acoperirea vederii, iar ceilaltă socoteală a dumnealui Fălcoianu ispravnic ot sud Prahova să vede întărită asupra dreptății și făcută cu toată cercetarea și curată, precum și însuși Petcuț n-au mai găsit alt nimic înpotrivă, fără numai tot socoteala lui cea dă la Brașov ce o socotește drept exoflisis cu Anghel.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 174v. - 175 v.
Pentru o hotărâre ulterioară în aceeași pricină, v. doc. din 12 mai 1777.

Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 363 v. - 364
(Copia sub dată la Institutul de Istorie „N. Iorga”).

Toate acestea după ce le-am cercetat cu amărunt, după datorie și după porunca înălțimii tale, arătăm într-adevăr spre ajutorul dreptății, iar hotărârea rămâne la înălțimea ta.

1776, septembrie 22.

Mic<he> pozirut⁹ Georgeache Canale.

- ¹ Corect : po.
- ² Adică : „prin silnicie și violență”.
- ³ Adică : presupunem.
- ⁴ Adică : Dar.
- ⁵ Adică : plîngere.
- ⁶ Adică : silnicia.
- ⁷ Adică : plîngere cu privire la dol și înșelăciune.
- ⁸ Adică : alt control.
- ⁹ Greșit citit de copist, probabil era iscălit Miche paharnic ; prim ele litere par a fi grecești.

194

1776

octombrie

3

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dumitru cupeful din București se judecă cu egumenii mănăstirilor Cotroceni și Sf. Ion, de la care cumpăraseră venitul morilor de la Grozăvești (Ilfov) fără a fi încasat ceva din pricina războiului și trecerii oștilor străine. Din lipsă de dovezi divanul respinge reclamația. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnindu-să Dumitru, eși și înaintea domniei mele la divan cu arhimandritu, igumeniu mănăstirii Sfintului Ioan, și nici o dovadă și dreptate la zisa și la pira lui nu găsim, pentru că din cercetare să văzu cum că răzmirița și schimbarea vremilor dă li<ni>ște era începută cînd au luat morile și încă zaherea cu poruncă domnească să mă<ac>ina, și acestea era văzute dă dînsul și într-un noroc au cumpărat, care după cum la dobîndă, așa și la pagubă rămîne a fi, mai virtos că nici vreun zapis dă așazămint, altu nu avu să arate fără numai cu gura. Ci, judecata nu poate a da pă igumen dator a întoarce.

1776, octombrie 3.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pe Dumitru cupeful din București cu părinții arhimandriți și igumeni de la mănăstirea Cotrăcenilor i de la mănăstirea Sfintului Ioan din București și la pira ce făcu Dumitru cupeful, cum că sînt 8 ani, pînă a nu să începe răzmirița, la leat 1769 au cumpărat venitul morilor de la Grozăvești sud Ilfov, partea mănăstirii Cotrăcenii în taleri 550 și a mănăstirii Sfintului Ioan în taleri 650, într-un an. Dar cum au trecut o săptămînă, au început a fi trecerea oștilor turcești și au venit zaherea împărătească de s-au măcinat pînă toamna. După aceia, au venit oștile rusești în țară și tot zaherile împărătești s-au măcinat și el s-au păgubit dă bani dă-i poartă și acum cu dobîndă, și rădicindu-să oștile rusești de aici din țară de s-au întors înapoi, el s-au dus vara în Brașov și el dă la acele mori n-au mai luat nici un venit, iar părinții arhimandriți răspunde că la vremea cînd au vîndut venitul morilor au fost vreme dă răzmiriță ; pași i steaguri turcești treceau, zaherea cu poruncă domnească să măcina și ce să plăteș și ce nu să plăteș la mori, era cunoscut dă Dumitru, și de acestea nu s-au pomenit nici un exerisis și dă nu era acest fel dă pricină, prețu morilor era mai mare. I s-au cerut lui Dumitru ca să arate zapisul dă cumpărătoare și n-au avut nici o parte, nici alta. S-au întrebat Dumitru după ce au văzut că-i vine pagubă, fost-au la părinții arhimandriți să să lepede de arendă să-și ceară banii, și el răspunde că n-au mers, numai ajutor au cerut de i-au dat o zăloagă. Dar mai zicîndu Dumitru că au chiețuit dă au făcut unile din cele trebuincioase ale morii, i s-au cerut dovadă și nici la aceasta n-au avut, mări virtos că însuși spuse că în vremile ce au luat morile să măcina zaerea. Din care spuse ale lui, s-au cunoscut că morile au fost cu toate trebuincioase fără a nu avea nici unile lipsă. Ci, dă toate acestea, cererea lui rămîne fără dovadă și fără temei, cum și la cumpăraturile morilor s-au

dovedit că Dumitru au cumpărat cu știința vremilor fără a nu pune exuerisis și paguba lui au fost din nenorocirea lui. Ci, Dumitru vrednic este de milă, iar nu dă judecată. Arh. St. Buc. Ms. nr. 5, f. 176-176 v.

Dar hotărîrea cea dășăvirșită rămîne la înălțimea ta.

1776, septemvrie 23.

Mateiu paharnic, Theodorache Știrbeiu medelnicer, B<arbu> sluger. George Canale.

Vel vornicul Nicolae Dudescu arată prin anafora că hoții i-au spart cășăria din jud. Prahova arendată lui Andrei Turnavitul. Acesta reclamate pe mocanii Stoica Nepercea și Vasile Fulga că nu-i plățiseră pășunatul. Domnul poruncește ispravnicilor să găsească hoții și să cerceteze și reclamația lui Turnavitul.

195

1776
octombrie
8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Poruncim dumneavoastră ispravnici ai județului, să faceți strinsoare vatafului dă plaiu i potecașilor ca, negreșit să găsească pă hoți. Așijderea și pentru Nepercea, măcar că i s-au fost dat dreptate a ținea el și pășunea muntelui, dar însă nu cu paguba cășăriilor. Ci, dumneavoastră să cercetați și să faceți împlinirea ce să cuvine, cum și pentru acel Fulga, cu judecată să îndreptați și să împliniți ceia ce va fi cu cale și obicinuit.

1776, octomvrie 8.

Preainnălțate doamne,

Prin preaplecata-mi anafora înștiințezu mării tale că la sud Prahova avînd niște munți, i-am dat asupra lui Andreiu Turnavitul ca să chivernisească toată treaba acestor munți, cu cășării și cu altile după orinduială, de la carile mă înștiințaiu că s-au spart o cășărie, dă hoți. noaptea și au luat multă sumă oacă de cașcavale și nicum n-au putut dovedi pe acei hoți. De care, mă rog mării tale a să face luminată poruncă către dumnealor ispravnicii județului ca să apuce cu strinsoare pe vatafu de plaiu și pe potecași să dovedească pe acei hoți, de vreme ce vatafu cu potecași au datorie să dea seama de orice pricini s-ar întimpla în plaiu.

Osebit de acestea, mai jăluește Andreiu Turnavitul pentru un Stoica Nepercea carile astă-primăvară viind cu jalbă către măriia ta pentru mai sus-numitul Turnavitu de pricina unui munte, și după hotărîrea mării tale prin luminată poruncă au rămas pășunea muntelui iar la acel Stoica Nepercea după cum și în trecuții ani au fost ținut el acel munte, dar intr-aceia jalbă a lui, au fost arătat că are 2400 de oi să pue la pășune într-acel munte și acum după suma oilor, nici a treia parte n-au adus la cășărie obicinuitul caș.

De care, iarăși mă rog mării tale a să face luminată poruncă și pentru aceste, către dumnealor ispravnici ca să cerceteze pricina și după dreptate să îplinească dă la acel Nepercea prețul muntelui după cum au dat și alți mocani și au avut pășunea altor munți. Osebit de aceasta mai jăluește pentru alt mocan anume Vasile Fulga ce au ținut alt munte și în semeție fiindu-se n-au adus nici un dram dă caș la cășărie.

Și pentru ca să nu să lungescă și alții cu obrăznicie ca aceia, spre paguba munților, iarăși mă rog a să face luminată poruncă și pentru aceasta către dumnealor ispravnici ca să-l apuce și să îplinească tot cașul după cum va fi avînd așăzămînt cu numitu Andreiu Turnavitul. Și anii vieții înnălțimii tale, să-i înmulțească Dumnezeu.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 176 v. - 177

1776, septemvrie 25.

Preaplecatul sluga mării tale Neculae Dudescu vornic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ioniță logofătul se judecă cu Gheorghe Carătaș din Podul Mogoșoaiei pentru o datorie cu zălog (casă). I se dă soroc de două luni. Din cercetări, constatăndu-se că reclamantul nu făcuse jalbă timp de nouă ani, domnul hotărăște, după pravilă, vânzarea casei zălog și plata cu dobândă numai pe trei ani.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Dă vreme ce sînt 9 ani trecuți, cum dă nu și-au mai căutat acest dătornic, avînd amanet în mină. <?> Să cunoaște că într-adinsu au tăcut dă n-au făcut jalbă dă atunci, dă la împlinirea sorocului, ca să să înmulțească dobînda precum s-au și înmulțit.

Pentru care, domnia mea am hotărît, dă nu și-au căutat cu jalbă și nu s-au mai judecat într-acești ani, să nu i să plătească dobînda mai mult dăcît pă trei ani cîte taleri 10, taleri 30, adică dobînda i capete taleri 130, și acești bani dă nu-i are a-i plăti, să să vînză amanetul după cum au găsit judecata cu cale după pravilă, dă către zapciu cel rînduit. Însă făr' de mezat și prin știrea judecătii să să facă împlinire.

1776, octombrie 8.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pă Ioniță logofătul sin Stan căpitan Roată, pîriș lui Gheorghe Carătaș ot Podu-Mogoșoaiei, de la care cerea taleri 100 cu dobînda lor, cu zapis ot leat 1767 iunie 18, pentru care bani i-au pus zălog o casă cu soroc pînă la un an. Întrebîndu-se și Gheorghe, datoriia nu tăgădui, cerînd ca să mai aibă așteptare. Deci, judecata i-au mai pus soroc dă o lună, care, trecînd și acel soroc, iarăși s-au arătat neurmător a-și plăti datoriia.

Pentru care, luîndu-să seama zapisului său de datorie, să vede că sirt trecuți ani 9, și socotîndu-să dobînda acestor bani la zece unul, au trecut piste capete, ci am hotărît să plătească taleri 200. Și dă vreme ce pîrișu are amanet o casă peste acești bani, am urmat pravilelor care poruncesc ca datornicul avînd zălog, de nu va plăti datoriia sa la soroc, să să mai pue și alt soroc de 2 luni și cînd dupe acele 2 luni iarăși nu va plăti, să să vînză acel zălog.

Arh. St. Buc., după pravili ci încă să vede ani la mijloc trecuți, care acestea toate arătîndu-le mării tale, Ms. nr. 5, f. 177 v. - 178. rămîne hotărîrea cea dă săvirșită a să face dă către innălțimea ta.

1776, septembrie 25.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Hristodor Mehtupciu cere, prin vechil, de la Safta văduva lui Daniil plata unui împrumut pentru care acesta pusese zălog viia de la Orțița (Saac) și pe care văduva a vîndut-o. După pravilă și legile împărătești se arată că văduva nu avea dreptul să vîndă viia, ci creditorul s-o ia zălog. Domnul hătărăște ca dacă nu i se va plăti datoria să și-o ia din vînzarea viei, pe care s-o facă ispravniciei.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de la judecătă, dupe pravilă dăm volnicie slugii domniî mele...¹ copil din casă dă divan, să meargă și prin știrea dumnealor ispravnicilor dă județ, să apuce ori pă vînzătoare ori pă cumpărător ce să îplinească banii jăluitoriului, dă vreme că sorocul s-au împlinit și au și trecut. Iar dă nu va plăti banii nici unul, nici ăltul, dumneavoastră ispravnicilor, să să vînză viia ăceastă și din vînzarea viei să să îplinească banii jăluitoriului.

1776, octombrie 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumealui vatafu dă copii za divan aduse la judecată pă Anton vâtafu, vechil fiind lui Hristodor Mehtupciu prîșu Saftii, soția răposatului Daniil bogasieriu ot sud Saac, zicind că la leat 1767 iunie 1 au împrumutat pă bărbatul ei cu taleri 160 luind și zălog o vie a lui, ot Orlița, pogoane 6 ot sud Saac, dîndu-i răposatul toate zapisele numitei vii, care vie, în urma bărbatului ei, Daniil, o au și vîndut-o pîrita cu cuvînt adică, că ar fi avînd lipsă dă zestre. Care pricină, măcar că s-au cercetat de dumnealor ispravnicii ot sud Saac după pravilă și cu toată dreptatea după cum pre largu să vede într-această carte a dumnealor dă judecată, a căroră hotărîre iaste cu toată dreptatea, cu toate acestea, am întreat pă Safta de are altcevași a răspunde afară dintr-acestea ce au arătat înaintea judecății dumnealor ispravnicilor, și zise că nu are alt răspunsu, fără numai acestă, adecă, că au vîndut viia pentru lipsa dă zestre. Care acestu răspunsu al ei și epihirima iaste foarte fără de temei și înpotriva pravillilor, de vreme ce nearaoa dă 110 a preaințeleptului Leon, poruncește ca fiește-care muere să aibă datorie după moartea bărbatului ei, în soroc dă luni trei să facă catagrafie dă zestrea ei și dă periușia bărbatului ei, ca de va fi avînd lipsă dă zestre, să o arate și așa să și-o ia, iar nefăcînd această catagrafie, să nu mai aibă voie să ceie lipsă dă zestre, să văzu numita Safta a fi în vină, căci au vîndut viia bărbatului ei, nefăcînd această catagrafie și într-alt chip iarăși să văzu în vină, fiindcă să cădea să erte la judecată catagrafiile aceste ca, prin hotărîrea judecății să să vînză viia, iar nu cu anarhie, care anarhie pra<vi>ile o vinuesc cu aceste pedepse ca, și dreptate dă va avea această Saftă, să o piarză.

De care, cercetînd pravillile ce poruncesc asupra zălogilor, am găsit lă cartea 25 a înpăraților, titlu 4, ce zice într-acestași chip că, de să va vinde zălog, neștiind împrumutătoriu, are voe împrumutătorul acela să aleagă cerîndu-și banii ori dă la însuși datornecul acela pe carele l-au împrumutat, ori dă la cel ce au cumpărat zălogul, fiindcă zălojirea nu să strică, ci tot să ține fără dă nici o stricăciune sau pagubă a împrumutătorului.

Deci, după poruncile pravillilor, am hotărît ca Hristodor să aibă viia zălojită pînă cînd numita Safta îi va plăti numiții bani, taleri 160, care neplătîndu-i pînă la doao luni, să aibă voe Hristodor să vînză acea vie după poruncile pravillii și să-și ia banii. Însă dă nu va vrea cumpărătoriu vii să-i plătească banii, fiindcă precum mai sus s-au zis, numitul Hristodor are voe să aleagă dă a-și cere banii lui, ori dă la acela pe care l-au împrumutat, ori dă la acel ce au cumpărat zălogu. Iar hotărîrea cea dă să vînză rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 178-179.

1776, iulie 22.

Miche paharnic, Dumitru Cioran, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că surorile Stanea și Bălașa din București cer de la Manea cojocarul restituirea telerilor împrumutați de ele răposatului Vlad, cumnatul lui Manea, care arată că nu este moștenitor ci epitrop al copiilor minori ai acestuia. Se hotărăște plata din avutul defunctului. Domnul însăreinează pe mitropolit să facă catastihul bunurilor acestuia, punîndu-se de o parte bunurile necesare copiilor, iar din rest să se plătească împrumutul.

198

1776
octombrie
10

Io Alecsandru Ipsilant voievod i godpodar zemli Vlahiscoiu.

Fiindcă sint copii nevirsneci rămași făr' de părlnți, care pentru copiii ce rămîn făr' de părinți, nevirsneci, iaste hrisovu domnii mele la sftnta Mitropooplie cu hotărîre ce urmare să aibă, preasfinția ta părintre mitropolite să cercetezi ce epitrop iaste acesta și dă este vrednec a i să încredința rămasile mortului și pă copii asupra-i, să poruncești a i să face catastih de toate lucrurile, și iscălit să i să dea în păstrare ca, din venitu lor să chivernisească pă copii, pe care să aibă a-i da și la meșteșug sau învățatură. Și așa, dînt-acele rămase să să facă vînzare pentru această datorie dă bani făr' de mezat și să să îplinească după hotărîrea judecății.

1776, octomvrie 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealuj vâtafu za păhărniceii aduse la judecată pă Stanca i pă soră-sa Bălașa din București, pîrișe Manii Cojocariul de la care cerea taleri 100 cu zapis ot leat 1775 martie 6, cu care bani au fost împrumutat pă Vlad, cumnatul acestui Mane, ce au murit, și fiindcă clironomisește numitul Manea Cojocarul rămasile cumnatului său, cere împlinire.

Făță fiind și Manea Cojocarul, nu tăgădui că nu este cumnată-său dator acești bani, numai zicea că el nu iaste clironom, ci un epitrop a doi copii ce au rămas nevirsneii.

Drept aceia, fiind datorie netăgăduită, am hotărit ca, copiii nevirsneii să îplinească din perusiiia tatului lor, acești taleri 100 la numitele pîrișe, ferindu-să epitropu de a nu intra în zestrile mumii acelor copii nevirsneii, dă vreme ce poruncește pravilile ca epitropii să nu îndrăznească a vinde cevași ai săracilor și nevirsneicilor copii fără de poruncă domnească.

Deci, arătăm înnălțimii tale ca să să facă hotărtrea cea dăsavîrșită de către înnălțimea ta.

1776, septembrie 20.

Miche paharnic, Dumitru > Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev <dochim > biv vel medelnicer.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 179-179 v.
Vezi și doc.
nr. 600 din
13 iulie 1778.

199

Veliții boieri arată prin anafora că mai mulți ungureni care își pasc vitele în jud. Ialomița și ierneză în județe cu bălți reclamă că stăpînii moșiiilor le iau dări mai mari decît este obiceiul. Se hotărăște ca ispravnicii să facă cercetare. Domnul poruncește să se urmeze după obicei.

1776

octombrie

11

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum sa-dovedit din cercetarea dumnealor veliților boieri, obiceiul care din vechime la cei ce obicinuesc dă-și duc oile și alte vite iarna în baltă spre ernatic, întărim și domnia mea ca asemenea să să urmeze și dă acum înnainte nestrămutat și poruncim mai mult să nu să supere dă către cei cu moșiile. Așijderea poruncim domnia mea să să facă porunci către ispravnicii județelor pentru gropile dă bucate du pe copriinderea ce mai jos arată, cum și pentru trecătoare să nu li să ia nimic, dă vreme ce nici o stricăciune nu fac.

1776, octombrie 11.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale ce prin răvaș dă jalbă ce au dat Simion i Comar Negru i Ion Pârșoi și Stan Ciopraz, ungureni, vechili fiind și dăspre partea celorlalți ungureni din țara ungurească, cu vâtafu dă copii dă divan să poruncește ca să cercetăm jalba lor, zicînd ei că-și pasc vitele în sud Ialomița i la alte județe și iarna cînd este vremea înpotrivă, dă nu pot șădea la cîmp cu dobitoacele, bagă oile, caii, vacile, prin bălți unde sînt stufuri și păduri dă sălcii și să adăpostesc atît ei, cît și dobitoacele lor. Și zic că au avut obicei dă da dă odaie cîte o oaie, iar acum zic că stăpînii cei cu moșiile pe care sînt bălțile acelea, pe cîte moșii dă ale aceloră calcă cu dobitoacele iarna în baltă, le ia dă fieșcare moșie cîte o oaie neurmînd vechiului obicei. Așijderea zic că primăvara ori pe ce moșie să află, la fătăciunea oilor au avut obicei dă da dă perdea cîte un miel albu și o hîrșie neagră, iar acum zic că le ia cei cu moșiile cîte taleri 5 și cîte taleri 6, cum și cei ce au bucate prin gropi la cîmpu, zic că dă la o vreme încoaice dupe ce își scot bucatele dintr-acele gropi, nu le astupă. Nici le astupă, nici le surpă și din pricina acelor cu gropile lăsîndu-le dăstupate, dau oile în gropi și alte dobitoace și li să întimplă pagubă.

Deci, după luminată porunca înnălțimii tale, am cercetat aceste jălbi ale lor și am întreat atît pe unii din cei ce au moșii cu bălți, cum și pe alții dă știu obiceiul, și am dovedit și dă la dumnealui medelniceru Dumitrache zicînd că în zilele răposatului Costandin vodă Mavrocordat aflîndu-se logofăt al dollea, zice că pentru aceste toate cum și pentru alte pricinii ale ungurenilor, li s-au fost făcut carte domnească cum să să urmeze obiceiul. Zise că ține minte că obiceiul era, iarna cînd erna oile în baltă și tăia sălcie și stof dă dărîma pentru hrana dobitoacelor ori pe a cui moșle erna, da dă turmă cîte o oaie, iar alt nimic, cum și primăvara

cînd fată oile și își pun vitele la fătăciune la perdea, obiceiul este să dau să perdea cîte un miel albu și o hîrșie neagră, iar alt nimic. I-am întrebat pe mai sus numiții ungureni, să ne arate acea carte domnească și ziseră că au avut, dar au pierdut-o. Care pentru ernatul vitelor în bălți, cum și pentru perdeaua cînd fată oile primăvara, știm și noi că este obiceiul să dau pentru ernatic cîte o oaie să turmă, în baltă, pe a cui moșie ierneză, și primăvara iar, pe a cui moșie își pune perdeaua să fătăciunea oilor, dau să perdea cîte un miel albu și o hîrșie neagră, iar alt nimic; și cînd sue oile la munte sau le coboară să la munte la vale, pentru că nu fac stricăciune la bucate, ori pe a cui moșie trec, nu dau nimic.

Iar cît pentru gropile să bucate, obiceiul este că după ce dășartă groapa cel cu bucatele, ori să o astupe să-i mai este trebuincioasă, sau să nu are trebuință să dînsa, să o astupe; iar nici astupîndu-o, nici surpîndu-o, să va întimpla să dea într-însa orice dobitoc, îl plătește cel cu groapa.

Ci noi, dupe cum am adevărit și știm obiceiul, arătăm înălțimii tale. Și pentru ca să li să păzească acest obicei, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii județelor unde sînt bălți, ca să dea poruncă atît celor cu gropile, ca dupe ce își scot bucatele din gropi, să le mai este să trebuință, să le astupe, iar nefiindu-i să treabă, să le surpe, căci să va întimpla să cază în vreuna, veri cal, un bou sau orice dobitoc, acel cu groapa să-l plătească. Cum și pentru cele să mai sus-arătate madele, așa să să urmeze; iar să nu să îndrăznească nimeni a le lua bani dupe cum arată numiții jăluitori că au început a le lua să la o vreme încoace, afară din cele ce să coprind mai sus. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dășăvirșită rămîne a să face să către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5. f.
179 v. — 180 v.

1776, octombrie 8.

Badea Știrbeiu vel vornic, vel logofăt.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion dascălul din Cernavodă pîrăște pe Sterie biv cămăraș de ocne din Brașov că îi trimisese un copil la învățătură, cu întreținere, pentru care nu plătitse nimic. Se hotărăște ca Sterie să plătească și să-și recupereze suma de la părinții copilului. Domnul întărește.

200

1776
octombrie
12

Io Alecasandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu gospodar

Cercetînd și domnia mea această pricină cu divan și văzînd hotărîrea dumnealor boerilor judecători, bună, întărim și domnia mea ca așa să să urmeze. Și Sterie cămărașu plătînd dreptul lui Ion dascălul după socoteala boerilor, în urmă, ce va avea, își va căuta cu Mihaiu croitorul.

1776, octombrie 12.

Din luminată porunca preainălțatului nostru domnu Io Alecasandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată să Ioan dascălul ot Cernavodă pîrăș asupra dumnealui Sterie biv vel cămăraș za ocne, așa zicînd, că la leat 1766 martie 5, i-au trimis un copil la Cernavodă ca să-l învețe carte, să-l fie cu chieltuiala mîncării să la dînsul și cu toate cele trebuincioase ale copilului și să-i plătească să an cîte taleri 50; pe care copil l-au priimit cu acestu așăzămînt și l-au ținut pînă la leat 1772 septembrie 3, cînd la această vreme l-au și paradosit copilul în mîna numitului Sterie adică să la Cernavodă în Brașov, și-și cere Ioan dascălul dreptul său după așăzămîntu ce au avut cu Sterie precum să arată socoteala să bani ce are să ia într-această carte. Întrebîndu-să și Sterie cămărașu, nu tăgădui pentru copil, că nu i l-au trimis dumnealui ca să-l priimească Ioan dascălul cu acestu așăzămînt, adică să an cîte taleri 50, numai, zicea că acel copil fiind streinu, pentru o facere să bine au făcut-o aceasta, de l-au dat la învățătură, și are să-și caute Ioan dascălul dreptul lui. Care la acestu cuvînt, nu avu Sterie cămărașu nici un temeu, să vreme ce copilul acela, Ioan dascălul, să la numitu cămăraș l-au luat, cu dumnealui au făcut așăzămînt și în cea după urmă, Ioan dascălul iar în mîna dumisale l-au paradosit, adică să la Cernavodă în Brașov.

Drept aceia, dă la judecată, s-au hotărît ca Sterie cămărașu să plătească lui Ioan dascălul Arh. St. Buc. dreptul lui după cum s-au însemnat banii ce-i are să-i ia într-această carte și dumnealui Sterie Ms. nr. 5. f. 180 v. — 181. cămărașu ce va avea, își va căuta cu muma copilului.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

201

1776

octombrie

17

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Lupul logofeșel cărui generalul Mihai Cantacuzino îi dăruise muntele Cazacul (jud. Prahova) reclamă pe Andrei Turnavitul că-i „stăpînește venitul” fără vreun drept. Acesta făcuse un așezămînt cu cumnații lui, Căpleștii, din Cocorăștii-Caplii. Domnul dă dreptate reclamantului.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, bojiu milostiu i gospodar.

Dă vreme ce Lupul logofeșel are danie dată dă ghinăraru Cantacuzino și acea danie este întărită dă domnia mea, el dupe zapisul dă danie are a stăpîni și a lua venitul muntelui dă cînd i l-au dăruit încoace, și poruncim zapciule ce ești orînduit, să apuci pă Andreiu Turnavitul să faci împlinire Lupului dă venitul care i să cuvine de cînd i s-au dat danie pînă acum și Andreiu Turnavitul își va căuta cu numiții Căplești. Așijderea și numiții Căplești, dă va avea dreptate cevași pentru acest munte, își va căuta cu Lupul logofeșelu.

1776, octomvrie 17.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vătafu dă aprozi aduse la judecată pă Lupul logofeșel dă divan, pîrîș lui Andreiu Turnavitul, zicînd așa, că fără dreptate fi stăpînește venitul unui munte ce să chiamă cazacul din sud Prahova, care munte îl și dovedi numitul logofeșel că-i este dat dă exelenția sa ghinăraru Mihaiu Cantacuzino, care danie să văzu întărită și dă către înnălțimea ta.

Față fiind și Andreiu Turnavitul, răspuse că acelu munte fi are venitul cumpărat drept taleri 24 pe an dă la cumnații lui, Barbul și Chiriță, Căplești, ce să află șazători la Cocorăștii — Caplii sud Prahova, arătînd și zapisul numiților Căplești de vînzarea venitulului al acelu munte, intru care să cuprinde ca să stăpînească numitul Turnavitu venitul muntelui în ani 7. Care zapis, arată Lupul logofeșel că nici un temei nu are, căci acei cumnați ai lui, Barbul și Chiriță, n-au nici o treabă într-acele munte și cum că Andreiu Turnavitul rău au cumpărat dă la cumnatul lui.

Deci, fiind dă trebuință de acei vînzători, să fie luminată porunca înnălțimii tale, cu mumbașir sluga înnălțimii tale, să aducă pă acelu Barbul și Chiriță, Căplești, ca să să înfățișeze

Arh. St. Buc. la judecată cu Lupul logofeșel și cu Andreiu Turnavitul și care va rămînea dă judecată, va Ms. nr. 5. f. 183 v. — 184. plăti treapădu și chieltuiala.

1776, octomvrie 8.

Miche paharnic, Dumitru Cioranu paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

202

1776

octombrie

23

Mitropolitul țării arată prin anafora că Maria, văduva preotului Călin din București, cu copii, revendică de la Șărbă, fiul cumnatului ei, protopopol Andronie, parte din averea rămasă de la socrul său. La cercetare se dovedește că reclamația e tîrzie. Domnul respinge reclamația.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu i gozpodar zemli Vlahiscoiu.

Eșînd înnaintea domnii mele la divan și cercetînd pricina-i, asemenea dovedim cererea Marii priotesii, tîrzie și făr' dă nici un temei. La care neavînd vreun fel dă dreptate, întărim ca după cum preasfinția sa părintele mitropolitu au hotărît, să să urmeze.

1776, octomvrie 23.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta, Mariia prieteasa soția răposatului popii Călin, cu 2 copii de aicea, din București, pentru un Șarban logofăt sin răposatului protopop Androne, de la care cerea parte din periusiia socri-său răposatu popă Mănăilă, zicnd că murind numitul popă Mănăilă și avind trei feciori, pe protopopu Androne și pe popa Călin bărbăti-său și pe un popa Costandin, multe lucruri periusii ar fi rămas și pe toate au pus mîna protopopu Androne, și după moartea protopopului Androne le-ar stăpîni numai numitul Șarban logofātu și ei parte nimic nu-i face. Care, aduși fiind innaintea noastră <de> zapciu, vătaf dă păhărniciei, le-au cercetat pricina, și întîiu am întrebat pă acest logofăt Șarban, de știe cevași să răspunză, el zise că acestea care i să cere, nimic nu este, nici stăpînește, fiind dă atîta vreme această pricină, cînd el au fost nevîrsnec. Ne spuse și aceasta, că moartea acelu popă Mănăilă răposatu, ar fi dă sint acum 18 ani și in urmă au mai trăit popa Călin ani 5 și murind și el, după aceia au mai trăit și protopopu Androne in urma popii Călin, ani 6. Ne mirăm și noi, cum atuncea nu să scula, ori popa Călin să-și caute cu frati-său popa Androne, după moartea tatului lor, popa Mănăilă, ori după moartea popii Călinu, însuși ea, această jăluitoare, cît trăia protopopu Androne, ci tocmai acum cînd nimenea din feciorii protopopului Androne nu știe celea care sint arătate, nici sint de față lucrurile. Iar pentru niște case dă aici din București i niște vie la Scăeni, pogoane 8 și o pivniță dă aici din București, care sint lucruri văzute de ale socrului jăluitoarii și le cerea acum această prieteasă, pentru acestea arătă Șarban logofātu niște zapise și scrisori ale însuși popa Călin, date la mîna protopopului Androne ca să le stăpînească in pace și să caute sufletul răposatului popă Mănăilă, tatăl lor, neputînd el a intra in cheltuială, cum și pentru acea pivniță, o carte dă judecată și zapis pă numele protopopului Androne, cum-părătoare: și cunoscum cum că acestea care sint lucruri văzute, n-are nimenea treabă cu ele, numai singuri copiii răposatului protopop Androne. Mai cerea Mariia prieteasa unile, altile, lucruri și bani, cu o foae de la Șarban logofăt, tot dă ale socri-său, care ar fi intrat in casa protopopului Androne. Și întrebînd noi pă Șarban logofăt să răspunză, el cu totul să apără că nu știe, nici au văzut dintr-acelea, și încă zise cum că și voe să aibă preoteasa, jăluitoarea, să caute in casa lor și orice lucru-l va găsi dă ale socri-său și prin dovadă să le cunoască că sint adevărate, pe acelea fără dă nici o întrebare să le ia supt a ei stăpînire.

Ci noi, dă aceasta facem știre mării tale, cum zicem, vedem întîrziere la cerirea jăluitoarii; iar hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne a să face dă către innălțimea ta. Și anii mării tale dă la Domnul să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 186-187.

1776, octomvrie 12.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Domnul in divan întărește cercetarea făculă de negustori privitoare la o datorie bănească dintre el clucerul Manolache Brîncoveanu și Theodosie Zotul hotărînd ca acesta să plătească.

203

1776
octombrie
25

Eșînd innaintea domniî mele la divan Theodosie Zotul, față cu dumnealui vel clucer Manolachee Brîncoveanu, s-au cercetat alegerea ce au făcut întîi orînduiții neguțători și la toate celelalte am găsit-o după dreptate, cum și pentru cheltuiala ce zice Theodosie că au făcut, nearătîndu anume, nici vreun fel dă dovadă avînd, au rămas dator a plăti. Făr' dă numai, pentru moneda banilor zicnd Theodosie cum că poate să dovedească zisele lui cu marturi, dă iznoavă am rînduit domniia mea din divan dă și-au adus Theodosie mărturii la neguțătorii socotitori și precum am găsit cu cale, făcînd alegerea aceasta și văzîndu-o și domniia mea că este cu dreptate, o întărîm. Și dă vreme ce dumnealui vel clucer plătește dobîndă la banii lui Theodosie, așa și Theodosie să plătească dobîndă la banii dumnealui vel clucer, însă la zece unul. Și așa, scăzîndu-să taleri 600 din banii cu dobîndă ce are dumnealui vel clucer a lua, ceilalți să aibă a-i plăti Theodosie, iar pentru taleri 5595, datoriiia comisului Teodorache, dă vreme ce Theodosie

Zotul nici zapisu l-au dat, dumnealui cluceru zicind că-l are în Braşov, nici alt apodicis a comisului, și dă vreme ce dumnealui cluceru au plătit și s-au escosflisit, îi dăm domnia mea apărare printr-această întărire ca să fie în pace pentru această datorie a comisului Teodorache.

Deci, după această hotărâre, zapciule ce ești orinduit, să urmezi a face împlinire, iar după alegerea neguțătorilor, fiind grecească, s-au oprit copie.

1776, octomvrie 25.

204

1776
octombrie

28

Veliții boieri arată prin anafora că Tudor și Barbul din Sășcioara (jud. Vilcea) și Dima din jud. Mehedinți cer Maricăi, văduva postelnicelului Costandin Rusul, ucis de ei, restituirea banilor dați ca despăgubire acesteia. După constatarea cămăcămiei Craiovei și a divanului, dovădindu-i ucigași și fiindu-le ertată viața, se hotărâște că n-au dreptul la restituirea banilor. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu i gospodar zemli Vlahiscoinu.

Înfățișându-să și înaintea domniei mele la divan amîndoaă părțile și cercetînd din însuși tacirul lor, s-au dovedit că nu în războiu au făcut moarte acelu Costandin Rusul, ci la viaa casii lui, nici în vreo slujbă ostășască s-au aflat, ci slujbaș vinăriceriu. Care, și dă nu ar fi fost hoți numiții Tudor și Barbul, cu Luca, ci volintiri ostași precum zic ei, iarăși era vinovați pentru moartea ce au făcut lui Costandin, căci datori era după ce l-au prins, să-l ducă la zabiții lor, după cum și însuși nu tăgăduiră că așa le-au fost și porunca dă la comandiri. Și, și atunci dă ar fi căutat Marica dăvă, era vrednici dă moarte. Ci dar, nu numai dreptate n-au a cere dă la Mariia cevași înapoi, ci să fie mulțumiți că li s-au ertat viața, și Mariia să aibă pace.

1776, octomvrie 28.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătăfu dă aprozi au adus înaintea noastră pe Tudor și Barbul ot Sășciorăle¹ sud Vilcea și pe Luca ce au fost căpitan, din sud Mehedinți, carii cu jalbă jăluise înălțimii tale în trecutile zile, pentru Marica soția postelnicelului Costandin Rusul, zicînd în jalba lor cum că ei au fost volintiri în slujbă ostășască în vremea răzmiriții și într-aceiași vreme în războiu, fiind asupra lui Costandin ce zic ei că au fost căpitan, bărbatul numitli Maricăi, care au fost postelnicel, iar nu căpitan după cum zic ei, dă la satul Lăcusteni, pe carile l-au omorît ei și ar fi luat dă la dînsul taleri 110 bani gata și un cal, și i-ar fi dat dă atunci la zabiții lor, iar acum după pace, Marica soția acelu Costandin postelnicel Rusul, au apucat pă Luca căpitan pentru acei bani și l-au închis la Craiova la dumnealui camiacamu și au șazut închis 6 luni și au dat taleri 90, dăosebit dă ce i-au mai luat Marica și alți taleri 211, iar cu hotărîrea dumnealui caimacamului și a boerilor judecători ai Craiovei și își ceru acești bani dă la numita Marică. Și înălțimea ta, după jalba lor ai poruncit cu luminată cartea înălțimii tale dă la zi întii a acestii luni, dumnealui caimacamului Craiovei și dumnealor boerilor judecători ai Craiovei cu mumbașir aprod vătășăsc ca, dă va fi luat numita Marică dă la dînsii banii ce s-au numit mai sus, taleri 90 și taleri 211 fără dă hotărîrea dumnealor, și va fi aceea pricină din vremea războiului, să o apuce cu strînsoare, să-i întoarcă. Iar dă va fi luat cu vreo hotărîre dă judecată a dumnealor, și dă la dînsa nu va avea dă unde a-i împlini, însuși dumnealor să-i dea, ca unii ce înpotriva hotărîrii înălțimii tale au făcut dă i-au dat platneci. Și dumnealui paharnicu Manolache Romanet caimacamul Craiovei și dumnealui paharnicu Hagi Stan Jiiianul și dumnealui slugeru Ioniță Brăiloiu, tot dintr-această lună din 17 zile, cu anafora înștiințează înălțimii tale, cum că pă mai sus-numitul Luca căpitan și pe Tudor și pe Barbul, ca pe niște hoți ce au fost, după fapta lor i-au dat platnici de au plătit Maricăi acei bani, că au purtat nume dă volintiri, dar n-au fost volintiri, ci hoți honoritori, arzători

și jăfuitori dă oameni, care pe largu le arată pricina într-o anafora ce au trimis-o înălțimii tale dă la trecuta lună a lui avgust 18.

Deci, acum aducindu-i vătăfu dă aprozi înaintea noastră, atît pe Luca ce au fost căpitan i pe Barbul și pe Tudor, împreună și pe Marica soția lui Costandin postelnicele Rusul, însuși Luca cu graiu lui, spuse că fiind el vahmistru, l-au orînduit zapcii lui împreună cu mai sus-numiții Tudor i Barbul și cu alți tovarăși ai lor, ca oriunde va găsi slugi turcești sau slujbași domnești, să-i prinză, și dă nu să vor da dă voe, să-i omoare. Și fiindcă acel Costandin postelnicele Rusul, bărbatul numitii Maricăi, ar fi fost cu slujba dijmăritului și ar fi rămas la dînsul bani domnești, umblînd după dînsul, l-au găsit la casa lui, la vie, într-o pivniță bînd și mîncînd cu cîțiva oameni dă ai lui și după ce l-au găsit, pe loc l-au și legat atît pe el, cît și pe oamenii lui și au început să-l întrebă să spue ce au făcut banii și zice că i-au spus că el banii i-au dat la Craiova la oamenii lui Manoile vodă și nefîndu-i crezămînt, iar l-au bătut cerînd bani dă la dînsul. Și așa zice că i-ar fi zis Costandin, să lase pe unul din oamenii lui să meargă pînă acasă la dînsul, că are taleri 110 să le aducă și lăsînd pe un om dă ai lui Costandin Rusul, au mers și le-au adus acei taleri 110, după ce, zice că au venit acel trimis, cu banii, Luca, zice că au plecat la cai și au rămas acest Barbul i cu Tudor i cu alți hoți, oameni ai Lucăi împreună cu Costandin Rusul și cu oamenii lui, fiind legați. Și așa dodată, zice că au dat oamenii Lucăi în Costandin Rusul cu pușca, și au omorît atît pă Costandin, cît și pe doaa slugi ale lui și i-au tăiat făcîndu-i pă cîte trei, grămadă morți, și zice că au pîecat Luca cu oamenii lui la drum. Un Dumitrul Vulpe tovarăș iar al Lucăi, au dat în Luca cu pușca, dar nu l-au lovit și atunci, zice Luca, că ardicînd și el pușca au dat și au lovit pă acel Vulpe în frunte și au murit. Și măcar că în jalba Lucăi i a Barbului și a lui Tudor, ce au dat înălțimii tale, arată că ei au fost volintiri și acel Costandin postelnicele Rusul au fost și el căpitan și slugă domnească, și bătîndu-să cu el l-au omorît atît pe el, cît și pe slugile lui, dar dumnealui paharnicu Manolache caimacamu și dumnealor ceilalți toți boerii dă acolo, arată cu bună dovadă cum că acest Luca i Barbul i Tudor cu alți tovarăși ai lor, n-au fost volintiri dă războiu, ci au fost volintiri dă prăda și căznea și omora oamenii numai pentru chiarul lor; și arată și pe acest Costandin postelnicele Rusul că n-au fost căpitan dă volintiri, și cu nici un războiu nu l-au omorît, ci găsindu-l la viaa lui în sud Vilcea, l-au omorît atît pe el, cît și pe doaa slugi ale lui și i-au luat banii lui, iar nu domnești, care și din haine i altile ce au luat dă la dînsul cînd l-au omorît, s-au găsit la aceștea și la Uidilă. Și pentru acei taleri 110 și pentru cal, iarăși nu tîgădui nici Luca, nici Barbul, nici Tudor, că nu i-au luat, numai zic că au fost bani domnești, iar Marica fămeia lui Costandin Rusul, care au rămas cu 5 fete să-race în spinarea ei, arată că au fost bani ai bărbatî-său.

Deci, după scrisul dumnealui caimacamului și a celorlalți tuturor boerilor ce scriu înălțimii tale, că cu adevărat au dovedit, după cum arătăm mai sus, rămîne Luca i Barbul i Tudor vinovați și nu intră în ertăciunea volintirilor ce au fost ostași și sînt ertați dă înălțimea ta, ci rămînu volintiri hoți prădători și omoritori dă oameni. Și acești bani ce-i cere ei să-i ia înapoi de la Marica săraca, ce zic ei că au fost domnești, și domnești să fi fost, dă vreme că ei n-au fost volintiri ostășești, ci acest fel dă volintiri, părerea noastră este cum că n-au nici o dreptate a-i cere înapoi. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Badea Știrbeiu vel vornic, vel logofăt, vel logofăt.

1776, octomvrie 27.

¹ Pentru: Sășcioara.

Domnul în divan judecă pricina dintre Nicolae Brîncoveanu vel vistier și Theodosie Zotul pentru plata unei sume de taleri potrivit unei „eretocrisii” făcute după pravilă și obiceiul pămîntului. Theodosie cere reducerea datoriei, pretinzînd că a făcut o cheltuială. Se hotărâște ca Theodosie să plătească toată suma cu dobîndă.

S-au infățișat și înaintea domnii mele la divan, amîndoao părțile cerînd dumnealui cinstitul și credincios boerul domnii mele vel vistier Nicolae Brîncoveanu dă la Theodosie Zotul, în-

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 188-189 v.
Pentru o altă hotărîre în aceeași pricină, v. doc. din 28 octombrie 1776. Arh. St. Buc., Ms. 5, f. 190-190 v. (Copia sub dată la Institutul de Istorie „N. Iorga”).

205

1776
octombrie
29

plinire banilor dă mai jos arătați ce au rămas să-i dea după socoteală, care socoteală văzindu-o domnia mea că este făcută dă eretecrite precum și însuși Theodosie nu putu tăgădui că însuși au cerut și au dat zapis, ca pă ceia ce vor găsi cu cale și vor hotărî să rămie amîndoa părțile odihniți. Și fiindu că hotărîrea eretocrisii are și după pravilă și după obiceiul pămîntului toată tăriia, n-au rămas altă cercetare a să mai face, mai virtos că să vede cum că cu dreptate au urmat și pe largu au căutatu pricina și cererile toate ale amîndurora părților. Și am întărit și domnia mea această alegere la toate făr' dă numai pentru condeiu dă taleri 6000 care arată Theodosie că au cheltuit, fiindu că și în alegerea aceasta a eretocrisii zice, cîndu fi va dovedi, atunci să și-i ia, lăsîndu pontul acesta dăschisu. Și fiindu că-i ceru acum Theodosie, și dumnealui vel vistieru arată că nu știe dă această cheltuială, am cerut lui Theodosie să ne arate dupe ce plirexusiotita au cheltuit acei bani și arată o carte a dumnealui vel vistierului care citîndu-să la divan o văzum carte dă epitropie după obicei, ca să rădice toți banii, capetile cu dobînda lor, dar nu fi scrie să cheltuiască dă va fi trebuință, nici fi dă voie ca și cu dare dă bani să mijlocească cevași la treaba aceasta, făr' dă numai să să silească să facă ce va face, care carte nefiînd temeiu dăsavîrșit la zisa i cererea lui, o lăsăm netrebnică. I-am cerut să dea foale anume la ce au cheltuit acești bani și cu ce dovadă, și nici aceasta n-au arătat.

Deci, nici plirexusiotita dăsavîrșit ca să cheltuiască avîndu, nici dovadă că au cheltuit acești bani arătîndu, au rămas căzut cu totul din cererea aceasta și îl dăm și domnia mea dator a plăti toți banii ce l-au hotărît eretocrisiia. La care bani, după cum eretocrisiia au găsit cu cale dă l-au hotărît spre a plăti dobînda fiindu că rău i-au avut oprîți dă i-au ținut la dînsul și nu i-au dat toți unde dumnealui vel vistieru l-au fost orînduit, și dupe cum și dumnealui vel vistieru plătește lui Theodosie, dobînda, așa și Theodosie să aibă a plăti dumisale vel vistierului dobînda, însă numai pînă în zioa ce au luat sfîrșit socoteala eretocrisii, iar dă atunci încoace să nu să supere, căci s-au căzut dumisale vel vistierului a-și căuta împlinirea dă atunci, și dă nu ar fi vrut Theodosie dă voie, cu puterea judecății, să-l fi închis. I i. saam rech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 187-187 v.

1776, octomvrie 29.

Iar după socoteala a eretecritei. s-au oprit copii.

206

1776

noieembrie

4

Divanul judecătoresc arată prin anafora că Tănase ciohodarul cere Cerneli, văduva preotului Iordache din București, casa ce a cumpărat-o de la femeia lui în urmă cu 22 ani, el fiind la Țarigrad. Se dovedește că acesta a stat 15 ani neconținut în țară. După pravilă Cerna rămîne să păstreze casa, Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

Înfățișîndu-să și înaintea domniei mele la divan amîndoa părțile, am întrebat pă Tănase ciohodarul, pentru întîrzierea vremii și însuși nu putu tăgădui că într-acești 22 dă ani n-au lipsit a fi mai mult în București și niciodată pîră și jalbă dă aceasta n-au făcut. Pentru care, după pravilă, cerirea lui acum piste atîțea ani fiind rea, întărim alegerea dă mai josnumită, ca să stăpînească boeriul domniei mele Mănăilă logofăt za visterie, cu bună pace.

1776, noemvrie 4.

Preatnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pă Tănase ciohodaru, pîrș Cerneli preotesii a răposatu<lui> popii lui Iordache din București, zicînd că înstriinîndu-se la Țarigrad cu măriia sa răposatu Costandîn vodă Mavrocordat, și șăzînd multă vreme, avînd o casă aici în București, cînd au venit au găsit acea casă vindută dă fâmeia lui, stăpînîndu-o numita prioteasă și cerea acum ca să strice acea vînzare ce au făcut-o fâmeia lui și să ia casa întru stăpînirea lui.

Întrebându-să și dumnealui Mănăilă logofăt za visterie vechil din partea mumi-si fiind, răspunse cum că este mai mult dă ani 22 dă cînd au cumpărat răposatu tată-său, preotu popa Iordache, această casă, și acest ciohodar nu au lipsit nicidăcum, mergînd și viînd iarăși în țară, mai virtos că, necontenit au șazut aici 15 ani fără de a lipsi nicidăcum dă aici din loc într-acești ani, și vedea că într-acești ani 22, casa este vîndută dă nevasta lui, stăpînîndu-o părinții numitului logofăt, nu numai că nu au pornit vreo piră pentru această casă, ci nici măcar vreo vorbă n-au dășchis.

S-au întrebat pîrșu : au răspunsu cum că adevărat șădea aici în București cînd să afla în slujbă domnească, iar după maziliia domnilor mergea și la Tarigrad, dar iarăși veniia în București, tăgăduînd că nu au șazut într-acești ani 15, în București. Înpotriva zisilor lui, au adus Mănăilă logofātu mărturii în scris dă la popa Dumitrache, dă la popa Ion i dă la Costea păharnic i Avram Cazacu, care așa mărturisesc, cum că numitul ciohodar au șazut în București ani 15, necontenit. I s-au zis pîrșului ciohodar cum într-astă diia<st>timă de atîțea ani nu au pornit nici o piră, au răspunsu că fiindu-i milă de preoteasa, de aceia nu au dat jalba. S-au mai întrebat pîrșu, pentru ce au făcut tăcere într-acești ani 22 văzînd că casa este vîndută dă nevasta lui, au răspunsu că acum au găsit vreme să facă această piră și cerea ca numita preoteasă să arate sineturile cele vechi ale casii și zapisul dă cumpărătoare cu care au cumpărat.

Pentru care sineturi, întrebîndu-să Mănăilă logofātu, răspunse că s-au răpus în vremea răzmiriții înpună și cu alte scrisori ce au mai avut.

Deci, cercetîndu-să în pravilile ce poroncesc la o pricină ca aceasta, am găsit la cartea 2 a înpăraților, titlu 3, zicînd ca : „văzînd cinevași că i să vinde lucrul său de alții și va face tăcere, de nu va sta cu împotrivire a-și diiafendepsi lucrul lui, nu numai că perde acel lucrul, ci să și pedesește”, pentru care, după poruncile aceștii pravili, numitul pîrș este în vină. Mai cercetîndu-să pravilile și pentru stăpînire, am găsit la cartea 50 a înpăraților, titlul 1, zicînd chear așa, cum că : „văzîndu-și lucrul său că să stăpînește dă cinevași și va trece ani 10 și nu va face piră ca să-și ia acel lucru întru stăpînire, îl perde, iar pentru cei înstriinați la altă parte ce nu vor fi de față, acelora li să dă soroc de ani 20 a-și căuta”.

Ci, dă vreme ce acest pîrș au fost nelipsit într-această diia<st>timă, după poruncile pravilii am hotărit ca numita preoteasă să stăpînească casa fără dă nici o supărare cum au stăpînit și pînă acum în anii 22, fără dă nici o piră dă către nimeni. Iar hotărîrea cea dășăvîrșită, rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 195 v. — 196 v.

1776, noemvrie 7.

Veliții boieri arată prin anafora că Costandin din Roșii (jud. Vîlcea) reclamă că a fost pe nedrept implicat de Catrina Roșianu în uciderea soțului ei. Divanul hotărăște să cerceteze cămăcchia Craiovei. Domnul întărește.

207

1776
noiembrie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boeri, poruncim dumneavoastră boerilor ce sînteți rînduiți cu treaba judecătorii la Craiova, să faceți cercetarea ce scriem mai jos.

1776, noemvrie 8.

Preaînnălțate doamne,

Din lumațată porunca înnălțimii tale, vătafu dă aprozi au adus înnaintea noastră pe Costandin de la Roșii sud Vîlcea, carile cu jalbă au jăluit înnălțimii tale pentru Catrina Roșianca, zicînd că un an este dă cînd au dat ia jalbă la dumnealui caimacamu Craiovei, cum că frați-său Ion dă la Roșii fiind volintiru înpună cu Huidilă, care au omorît pă bărbatul numitii Roșienci, și pentru acea pricină zicînd numitul Costandin că au trimis dumnealui caimacamu,

armășai și l-au luat pă dinsul, și cum că acei armășai l-au tăiat și la mână cu sabia. Și ductu-du-l la Craiova i-au luat armășaii taleri 27 treapăd și armașu Răducanul Băbeanul taleri 90 i un cal cu tot tacîmul și alte lucruri din casă, care cu foae le arată; i-au luat și acea Catrină Roșiiianca taleri 76, nefiind vinovat la acea pricină, nici volintiru zice că n-au fost.

Deci, cercetînd noi, atît la eczamenul lui Huidilă ce este trecut la condica pușcării, să vede un Costandin volintiru dă la Amărăști sud Romanați, iar numele acestui Costandin dă la Roșii nicidăcum nu să pomeneste. Asemenea am căutat și la anafora ce au trimis-o dumnealui Manolache Romano biv vel paharnic, caimacamu Craiovii, ce au trimis-o înălțimii tale la trecuta lună a lui avgust, cum și la altă anafora ce au trimis-o dumnealor boerii Craiovii de la octomvrie 17, și nicidăcum numele acestui Costandin dă la Roșii sud Vilcea nu să arată, nici că l-au arătat acel Huidilă că ar fi fost și el volintiru, sau să fi fost la vreo jăfuire sau ucidere cu dinsul, ci numai pă Ion frati-său, care și însuși Costandin îl arată că au fost volintir. Ci, dă vreme că el volintir n-au fost, dă i să va fi luat dă către mai sus-numiții banii dă mai sus-arătați i calu, cum și celelalte lucruri ce cu foae le arată, cu nedreptate i s-au luat.

Dar pentru ca să să dăscopere adăvărul, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealui caimacamu Craiovii i către dumnealor boerii divanului Craiovii, ca să trimită să aducă atît pă acel Huidilă i pă Ion fratille numitului jăluitor, cum și pe alții, să cerceteze dă au fost și acest Costandin volintir, și dă au fost și el cu Huidilă sau cu frati-său Ion la uciderea celui Roșiiianu, bărbatul Catrinii Roșiiencii, sau vor fi dintr-acelea ce le arată el că i s-au luat lucruri striine ale unora, altora, și le va cunoaște acei păgubași, dă va fi lucruri striine și le va cunoaște nescareva păgubași, să le dea, iar fiind lucruri ale lui, iar nu jăfuite dă la unii alții și necunoscut dă păgubași, cine fi va fi luat, ori bani, ori cal sau acele lucruri, să i le îplinească dumnealor dă la aceia cine fi va fi luat, dă vreme ce să va dovedi că nu este vinovat.

Că, dă au fost frati-său volintir sau jăfuitor, el la vina frățini-său nu să vinovătește și ori în ce chip va dovedi dumnealui caimacamu și dumnealor boerii divanului Craiovii adăvărul, cu anafora să înștiințeze înălțimii tale pe largu toată pricina. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 193-194.

1776, noemvrie 7.

Badea Știrbeiu vel vornic, Ion vel logofăt, Dumitrașco vel logofăt.

208

1776
noembrie

12

Veliții boieri arată prin anafora că Barbul cu frații săi, nepoți de vară primară ai decedatului Gheorghe boltașu, cer Despei, nepoată de vară primară a acestuia, să stăpînească împreună cu ea a treia parte din averea rămasă. Divanul cercetînd diata răposatului constată că acesta lăsase a treia parte din avutul lui „tuturilor rudelor” pentru pomenire. Domnul hotărăște respectarea diatei.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Au eșit înaintea domnii mele la divan atît Barbul i frații lui, cît și Gheorghe i Vasilache cu Despa logofeteasa, cerîndu a să împărtași și ei la această a treia parte. Pentru care, măcar că la judecată Ilincăi boltășoaii, cînd s-au hotărît pentru această a treia parte, nu s-au pomenit nimic dă alte rude, dar nu s-au fost arătat alții, ci numai Despa făcîndu jalbă și nemaierătînd că mai cer și alte rude, s-au fost făcut hotărîrea numai pe numele ei. Iar dă vreme ce acum să dovedi cum că și ei sînt nepoți dă vară întiiu boltașului, și fiindcă diata care scrie cu un cuvînt, a treia parte la rudenii, s-au dovedit adevărat, hotărîm ca după coprinderea dieții să să împărtașască și jăluitorii aceștia.

Care această parte ce au luat Despa, văzum că au fost numai taleri 1845, drept care i s-au dat una prăvălie prețuită în taleri 2500 și ceilalți bani ce trecea peste taleri 1845, o seamă i-au împlinit Despa, iar o seamă scrie boltășoala că i-au dăruit Despîi din partea ei, din care dar, n-au cestelalte rude a cere nimic, fiindcă este afară din suma părții a treia și

dumnealor au fost pentru dînsa adică prosopicos. Mai ziseră numiții pîrși că acea prăvălie au vindut-o Despa în taleri 3500 și ceru ca și din prisosul ce au eșit, să să împărtaşească.

Pentru care, luînd domnia mea seama, că această prăvălie, Despa au luat-o prețuită drept suma ce s-au numit mai sus și au dat banii de la dînsa pe suma părții, de au împlinit prețul, deci, putea pă urmă a nu să găsi mușterii dă acel preț și să fie paguba ei, sau putea să să întîmple să arză dă foc, dar fiindcă norocul au fost al ei și fiindcă judecățile le-au purtat numai singură ia pînă au scos această a treia parte, iar ei, carele să cădea a umbla mai virtos, parte bărbătească fiind, au tăcut și tocmai acum la lucru gata isprăvesc, prin osteneala ei caută. Pentru aceste pricini să cade a rămînea ia mai folosită, și poruncim ca dintr-această parte să să dea la acestelalte rude taleri una mie, carii să să împartă într-acestași chip adică, Gheorghe Carabulea care este dintr-o vară a boltașului, taleri 200, Vasilache Moscu care este din altă vară a boltașului, taleri 200; Barbu cu frații lui i surorile lui, care este din altă vară a boltașului, taleri 600, din care frații să să protîmîsească a lua cea mai multă parte decît surorile, iar nu deopotrivă, iar zeciuiala la acești taleri 1000, să-i dea iarăși Despa logofeteasa. Iar pentru un prisos peste a treia parte ce mai arătară numiții jăluitori asupra Despîi, adică un loc la Trgovîște, prisosul la o vie, o ladă cu vivlie și o icoană cu argint, însuși Despa au răspuns că nu stă în pricină dă acelea și au rămas ca să le caute și să și le ia ei și așa, orînduitul zapciu vîtafu za aprozi urmînd, să facă împlinire.

1776, noemvrie 12.

Preainnălțate doamne,

După luminată porunca mării tale am luat seama jălbii ce au dat la măriia ta, Barbu cu doi frați ai lui ce sînt nepoți de soră Despîi logofetesii și nepoții de vară premare răposatului Gheorghe boltașu i lui Gheorghe Carabulea i lui Vasilache Moscu ce sînt iarăși rudă răposatului Gheorghe boltașu, carii toți sînt nepoți de veri primari, cerînd de la Despa ce au fost vară premare acelu numit răposat Gheorghe boltașu, ca să împartă a treia parte ce au luat din casa boltașului precum au lăsat mortu prin diiată, iar Despa nu să suferă, ci caută ca să moștenească a treia parte numai ia singură.

Pentru care, luînd noi seama după diiata mortului, toți trebuie să să împărtaşască acei trimirii, căci și Despa nu este din aniotar sau din catiodar, ci este și ia din rudele cele dă alături și mai virtos, că dintru-nceput s-au ținut diiata tot temeinică. Și dă vreme că asupra Despîi logofetesii să vede tot luatul a treia parte după cum arată foaia cea iscălită dă Ilinca boltăsoaia, soția răposatului, ca a rudă ce este Despa logofeteasa împreună cu mai sus-numiții și toți rude răposatului Gheorghe boltașu, după diiata mortului, găsîm cu cale ca să să împărtaşască cu toții la această parte a treia ce au luat Despa logofeteasa să între toate aceste rude și să să împartă cata-analoghiia, dă vreme că și în diiata mortului a treia parte nu o lasă ritos Despîi, ci o lasă, pentru pomenire, tutulor rudelor lui. Părerea noastră într-acest chip este, iar cea dăsvîrșită hotărîre rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 199-200.
Pentru o pricină
asemănătoare
între mosteni-
torii aceluiași
defunct, v. doc.
din 1776. Arh.
St. Buc.,
Ms. 5, f. 4-5.
(Copia sub dată
la Institutul
de istorie
„N. Iorga”).

1775, iulie 16.

Nicolae Dudescu vel vornic, Bădea Știrbeii logofăt.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că preoții Ion și Gheorghe din Sășcioara (jud. Vîlcea), protimitari, revendică de la popa Matei moșia cumpărată de acesta de la niște „boieri” rude ale lor. Judecătorii, după pravilă, „iartă” vînzarea fiind făcută de „boieri”. Le dă însă dreptul „după obicei” să răscumpere, ca „vecini” partea de moșie vindută de popa Matei unor „străini”. Domnul ntărește.

209

1776
noiembrie
15

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit de la judecată cu cale, dăm volnicie slugii domnii mele...¹ păhărnicele...¹ să meargă și, prin știrea dumnealor ispravnicilor județului, să urmeze după cum să cuprinde mai jos.

1776, noemvrie 15.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pă popa Ioni i Gheorghe cu cetașii lor de la Sășcioară sud Vilcea, piriși popii Mateiu și tovarășilor săi iar de la Sășcioară sud Vilcea, cerindu popa Ion cu cetașii lui protimisis la o parte de moșie tot din Sășcioara. Care moșie, zice popa Ion cu cetașii lui că moșii lor au vîndut-o la Preda Zătr[ă]n[eanul], carile au dat-o zestre Barbului Oteteleșanu, ce și el au dat-o iar zestre lui Ilie Olănescu, de la care au răscumpărat-o numitul popa Mateiu cu tovarășii săi, de sînt ani 7, fără știrea popii lui Ion și a cetașilor lui. Întrebîndu-să și popa Mateiu, el arată o carte de judecată a dumnealor boerilor caimacami ot Craiova de la leat 1775 mai 6, în care scrie că la cercetarea ce le-au făcut neputînd popa Ion să dovedească, că de cum s-au înștiințat au întors banii popii Mateiu pă acea parte dă moșie ce o răscumpărase de la Ilie Olănescu, dumnealor dă acea moșie supt stăpînirea moșnenilor din Sășcioară.

Deci, văzînd noi cum că făcîndu-să pace, fără dă nici o zăbavă au făcut pîră popa Ion cu cetașii lui, cum să dovedește din jalba lui ot 1774, și vînzarea iaste făcută la vremea răzmirișii, nu să ține în seamă la paragrafi dă vreme, care orînduește praviliile la agughe protimiseos², ci, dă atunci pînă astăzi urmînd pîra lui, cum că tăgăduiră și pirișii, pentru care i să priimește pîra lui dă către judecată.

Drept aceia, intrînd la cercetarea aceștii piri, găsim că pîra popii lui Ion și a cetașilor lui, care o face ca niște rude acelor vechi vînzători dă moșie, nu este după pravilă, căci aceasta poate să să erte numai la neamul boeresc ca să nu capete familia boerească, la care este de folos să să presare la toți deopotrivă. Pentru aceasta, zicem că pîra aceasta, neamul Olănescului o au avut, iar popa Ion numai ca un moșnean și vecin are protimisis dupe obiceiul. Și dă vreme că cere numai o parte dă moșie, am găsit cu cale ca acea parte care au cumpărat-o striinii anume Sandul Buzescul stînjăni 80 i Vasile Băluța din Văleni stînjăni 100 i Barbu Panduru stînjăni 70, să aibă popa Ion cu cetașii lui a răscumpăra dă la acei striini partea ce cere, la care s-au mulțumit popa Ion cu cetașii lui, cit și popa Mateiu.

Dar fiindcă acei streini mai sus-numiți nu să află aici, să fie luminată porunca mării tale să meargă om domnesc și prin știrea dumnealor ispravnicilor județului, ori să-și priimească Sandu Buzescu i Vasile Băluța i Barbu Panduru, banii ce au dat pă stînjăni ce să numesc în zapisul Olănescului, cum să arată mai sus, de la popa Ion cu cetașii lui, sau dacă au cevași a răspunde, să vie la judecată. Iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 197-197 v.

1776, noemvrie 12.

Ianache Mavrodin paharnic, Theodorache Știrbei medelnicer, George Canale, Nicolae biv vel sluger, . . .³ comis.

¹ Loc alb.

² Adică: cerere de protimisis.

³ Indescifrabil.

210

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Mihai din Reșca (jud. Romanați) reclamă de la Mircea din Craiova plata unei datorii din vremea răzmeriței. Pîrișul arată că i-a plătit-o prin Mincul Uriianu (jud. Olt). Se hotărâște ca acesta să fie adus la judecată, Domnul întărește.

1776

noembrie

14

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

După cum s-au găsit de la judecată cu cale, dăm volnicie slugii domnii mele. . .¹ păhărniceii, să meargă și prin știrea dumnealor ispravnicilor județului, să ia pă acel numit Uriianu ca să stea față la judecată, și cine va rămînea, va plăti treapăd și cheltuiala la partea ce va avea dreptate.

1776, noemvrie 14.

Preatnălțate doamne,

Dumnealui vătafu za păhărniciei aduse la judecată pă Mihaiu de la Resca sud Romănați, piriș Mircii dă la Craiova, de la care cerea taleri 70 ce i-au dat în vremea răzmiriții pe patru boi, și nici banii nu i-au dat, nici boii. Pentru care pricină, Mircea arată o anafora a dumnealor boerilor caimacami ot Craiova de la trecuta lună lui avgust în care scrie cum că s-au judecat, și după dovada unui Mincul Uriianu ot sud Olt, cum că banii i-au dat Mihaiu pe niște bivoli la niște sîrbi, le-au făcut izbrănire prin carte de judecată, care carte cerindu-i-să Mircii, n-au avut-o.

Deci, făcindu-le judecata de iznoavă cercetare, însuși din gura Mircii s-au dovedit că ei au luat de la Mihaiu taleri 63 și nedîndu-i boii, au dat banii în mina Mincului Uriianu ca să dea el lui Mihaiu 4 boi, care boi nîcicum că i-au dat lui Mihaiu.

Ci, dă vreme că Mircea zice că banii ce i-au luat de la Mihaiu i-au dat Mincului Uriianu, să fie luminată porunca mării tale, să meargă om domnesc să aducă pe Mincul Uriianu din sud Olt, să< să > înfățișeze la judecată cu Mircea ot Craiova, ca să-și afle Mihaiu dreptatea, și cel ce va rămînea de judecată va da treapădu și chieluiala. Iar hotărîrea cea dă săvirșită rămînea la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 197 v. - 198.

1776, noemvrie 7.

Ianache Mavrodin paharnic, Theodorache Știrbei medelnicer, Niculae biv vel sluger, George Căna<le>.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Cîrstina (jud. Dîmbovița) cere comisului Răducanu Slătineanu, fost ispravnic, plata a 1000 ocale de unt luate de acesta de la soțul ei. Domnul nu socotește dator pe pîrîi, paguba fiind pricinuită în vremea războiului.

211

1776
noiembrie
18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan unde arată dumnealui comisul Slătineanu și o mărturie în scris de la aga Colceac, că cu adevărat acel unt s-au luat dă ostași împreună și cu alt unt du pe unde s-au mai găsit din București, tot, s-au rădicat pentru tainuri fără de a nu fi comisul nimic atinsu, încă nici în București nu s-au aflat.

Deci, măcar dă au și luat dumnealui de la bărbatul jăluitoarii acest unt, dar fiindcă din poruncă au făcut-o aceasta și l-au trimis pă însuși bărbat-său ca să-l dea aici să-și ia banii pă dînsul și fiindcă din întimplarea vremii războiului i s-au pricinuit acea pagubă, care toată obștia dă rînd au păgubit și au pătimit într-aceea vreme, nu rămînea comisul nimic dator pentru aceasta și dăm la mina dumnealui această întărire cu domneasca noastră pecete, hotărînd ca să aibă pace.

1776, noemvrie 18.

Preatnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu za aprozi au adus la judecată pă Cîrstina ot sud Dîmbovița, pirișă dumnealui comisului Răducanu Slătineanu cerind dă la dumnealui unt oacă 1000 ce zice că ar fi luat de la bărbatul ei în zilele mării sale Grigore vodă Ghica.

Făță fiind și comisul, răspunse că într-aceea vreme luind porunca mării sale Grigore vodă, fiind și dumnealui ispravnic la sud Dîmbovița, să stringă tot untul ce s-ar găsi în județ și să-l trimiță la domnie pentru tainurile ostașilor împărătești, precum să adeveri aceasta din mărturiia lui Ianache ciubucciu mării sale, mumbașir fiind atuncea asupra dumnealui comisului, pentru unt, și urmînd poruncii domnești, au găsit unt la bărbatul aceștii fămei, pirișă, și încercîndu-l l-au trimis aicea în București împreună și cu bărbatul ei, al căruia era untul, ca să-l cîntărească dîndu-l în mina orînduitului dă la domnie om, și să-și ia banii, la carile au și plătit untul și au venit în București. Dar pină a nu apuca să-l dăscarce și să-l facă tes-

lim la domnie, întâmplându-să dă s-au călcat Bucureștii dă volintiri, l-au dăscărcat în pivnița dumnealui comisului unde au și fost păzit pînă la fuga rușilor. După aceea viind și caimacamiului lui Manole vodă, aga Colceac i armașu Bogdatcliu cu un tufeccei-bașa ce au conăcit în casa dumnealui comisului, carile aflînd că este unt în pivniță l-au luat și cu alte multe lucruri ale dumnealui, precum zice că știe și dumnealui aga Colceac i armașu Bagdatcliu i alții ce să afla atuncea în București. Zice și aceasta, că pînă a nu să rădica atunci din țară ostașii ruși, bărbatul numitei pirișă al căruia era untul, l-au fost tocmit cu un băcan ca un stăpîn ce era, și neputîndu-să ajunge la tocmeală au rămas, iar untul și l-au luat numitul tufeccei-bașa, pe cum zice că știe mulți cari vedea pe țiganii mănăstirii Sărindariului cînd îl scotea din pivniță și-l punea în cară. Arată și aceasta dumnealui comisu, că s-au judecat dă această pricină în zilele muscalilor, și s-au îndreptat.

Deci, rămîne pricina să să găsească acea carte dă judecată, să să găsească băcanul cu care tocmea untu bărbatul aceștii pirișă, să să întrebe și acei doi boeri, adecă aga Colceac și armașul Bagdatcliu, și într-acestași chip cu amăruntul cercetîndu-să pricina, să hotărîm. Fiindcă pînă acum nu putem să alegem cine are dreptate, numita pirișă au adus marturi care au mărturisit că dumnealui comisu au luat untu dă la bărbatul ei, dă care nici că tăgăduiește dumnealui comisu, și cerea ca după mărturiile acelea să dăm platnec pă piriș¹. Care, nu putem să o facem, una, că mărturiile nu să potrivesc unul cu altul, după cum să vede tacirul lor deosebit, și alta, fiindcă nu să cuvine precum să vede pricina mai sus, să hotărîm, fiind încă cercetarea pricinii, nesăvîrșită.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 241-242.

1776, iulie 18.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

¹ Pentru: pirit.

212

Veliții boieri arată prin anafora că popa Apostol și alții din satul Recea (jud. Vilcea) se judecă de mult timp cu popii și cetașii acestora din Negreni care au pus stăpînire pe munții lor. Pirișii și negînd se hotărăște cercetare cu boieri hotarnici și carte de blestem. Domnul întărește.

1776

noiembrie

23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisou.

Cercetînd și domnia mea cărțile ce s-au adus la divan de către vichilul egumenului fiind și amîndoaă părțile față, văzum că la judecata ce s-au făcut dă către banul Barbul Văcărescu cînd s-au dat întru stăpînire răcenilor acel codru dă loc și au șters din cartea hotărnicii a 48 dă boeri acel cuvînt dă fintină, nu s-au văzut dă către numitu boer hrisovu domniî sale răposatului domn Costandin vodă Basarab, precum să dovedește aceasta din însuși cartea dumnealui, că nu pomenește nimic de acel hrisov, care hrisov întărește hotărnicia acelor 48 dă boeri și arată anume partea dă moșie și a răcenilor și negrenilor cu semnele lor anume și cu hotarale cele vechi pînă în plaiu muntelui la o fintină.

Pentru care, trebuință este să să caute acele semne și hotară după hrisovu domniî sale răposatului Costandin vodă Basarab ce scrie pînă în fintină, la fața locului, și într-a cui parte dă moșie va cădea acel codru dă loc ce să pricinuesc, la acela rămîne a-l stăpîni, măcar că sint 24 dă ani la mijloc dă cînd sint lipsiți negrenii dă stăpînirea acelu codru. Dar fiindcă hrisovul nu l-au avut la mîna lor, cu care să-și poată căuta, cum și alte cărți ce au mai avut, li s-au fost luat dă banul Barbul dă li s-au spartu, nu sint popriți a-și face pira lor.

Drept aceia, orînduim pe...¹ mumbașir, să ia pe dumnealor boerii ce să arată mai jos și mergînd în fața locului cu carte dă blestem, să facă cercetarea ce zicem mai sus, și cine va rămîne din amîndoaă părțile dă judecată și să va vedea că au năpăstuit pă ceilaltă parte, va plăti treapădu și toată cheltuiala.

1776, noiembrie 23.

Preainnălțate doamne,

Într-acest an, leat 1776, la trecuta lună a lui iunie au fost jăluit innălțimii tale, popa Apostol i diiaconu Costandin i Stamate Mircescu cu cetașii lor ot satul Răceni sud Vilcea, piriși fiind asupra popii Pătru i popii Simion i popii Dumitru cu cetașii lor dă la satul Negreni dintr-acei județ, zicind pirișii pentru pricina unor munți care umblă pirișii preoți din Negreni ca să-i ia din mina lor. După a lor jălbă, s-au fost orinduit dă către innălțimea ta la dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> depertament și cu anafora arată către innălțimea ta încă dă la trecuta lună a lui iunie 20 leat 1776, în care să cuprinde că, înfățișindu-să amîndoaă părțile innaintea dumnealor, au fost întrebate pă piriși cu ce caută stăpînire ca să le ia acei munți, și cu un clvînt s-au apărât dă tot, zicind că ei la munții lor, ai răcenilor, nu să amestecă, fără dă numai ce un codru dă loc din moșia Negreni ce dă la leat 1752 iulie 6, dă sint ani 24, cînd părinții lor au fost avut judecată cu mai sus-numiții piriși, popa Apostol cu cetașii lui, la răposat banul Barbul Văcărescu, și nefiindu-le atunci cărțile față, adică hrisovul mării sale Costandin vodă Basarab și alte cărți, fiindcă toate cărțile acelea era la mănăstirea Hurezul, și pentru aceia atunci li s-au făcut nedreptate dă s-au dat acel codru dă loc supt stăpînirea pirișilor popii Apostol i Costandin diiaconu i lui Stamate Mircescu cu cetașii lor, și cerea ca să-l ia acel codru de loc iarăși întru stăpînirea lor, după hrisovu mării sale răposatu Antonie vodă și după hrisovu mării sale răposatului Costandin vodă Basarab i după cartea dă hotărnicie a 48 dă boeri hotarnici i dupe cartea dă judecată a răposatului banului Cornii Brăiloiu i dupe cartea dă judecată a răposatului banului Antonache.

Dar nefiind atunci la judecată cărțile și hrisoavile și hotărnicia a 48 dă boeri hotarnici față, ci numai copii scoase după acele cărți și hrisoave, găsesc dumnealor boerii judecători cu cale, ca să fie luminată porunca innălțimii tale către cuviosul arhimandrit egumen hurezeanul și către dumnealor ispravnicii județului, ca să cerceteze această pricină pentru acel codru dă loc. Care anafora, să văzu întărită și cu luminată pecetea innălțimii tale, în care să cuprinde că, ișind cu acea anafora și innaintea innălțimii tale amîndoaă părțile, cerind popa Apostol i diiaconu Costandin și Stamate Mircescu cari țin întru stăpînirea lor acel codru dă loc, izbrănire pricinii lor dă aici, și întrînd innălțimea ta în cercetare, au fost trebuință de a să afla dă față însuși hrisovu mării sale răposatului domnu Costandin vodă Basarab i hrisovu mării sale raposatului domnu Antonie vodă i cartea a 48 dă boeri hotarnici, ca să să vază dă către innălțimea ta semnile ce să va fi cuprînzind în numitile hrisoave și dregerea ce scrie răposatu banul Barbul Văcărescu, cum că este într-aceia carte a 48 dă hotarnici pintre rînduri, care cu această pricină o au anerisit la acel cuvînt, numai unde să vorbește de acel codru dă loc, și poruncește innălțimea ta și părintelui egumen hurizeanului, sau însuși să să scoale, sau vichil să-și trimiță cu toate hrisoavile i cărțile aici la divanu innălțimii tale, cum și dumnealor ispravnicii județului să-i trimiță la sorocu ce li s-au pus dă cître innălțimea ta pe amîndoaă părțile la divan.

Deci, acum viind amîndoaă părțile, atît pirișii, cît și pirișii împreună cu vichilul egumenului hurizeanul, anume Rafail ermonahu, împreună cu hrisoavile și cu alte cărți, orinduitu zapciu vătafu dă copii za divan din luminată porunca innălțimii tale îi aduse pe amîndoaă părțile și innaintea noastră și întrebînd noi pe piriși, adecă pe popa Ion i pe popa Dumitru cu cetașii lor din satul Negreni, cu ce cer ei acel codru dă loc de la popa Apostol i de la Stamate i dă la Pătru i dă la Dumitru și dă la alți cetași ai lor, și ziseră că acel codru de loc iaste al lor din moșia Negreni, ce să numește Coasta Fometeștilor și merge pînă în fîntină, și l-au fost luat ei de atunci de cînd s-au judecat la răposatu banul Barbul Văcărescu fiind într-aceia vreme vel ban în Craiova, cu pricina acei fîntini ce au găsit-o scrisă printre rînduri în hotărnicia a 48 dă boeri. Și neavînd hrisoavile lor, acestea dă acum față, ci fiind la igumenu hurizeanul ca să le arate atuncea la judecată, s-au năpăstuit cu acel codru dă loc de l-au luat popa Apostol i Stamate i Pătrul i Dumitru și cu alți cetași ai lor întru a lor stăpînire prin carte dă judecată, și stăpînește ei și pînă acum. Pentru care codru dă loc, ne arată vichilul egumenului hurizeanul, hrisovu mării sale răposatului Antonie vodă cu leat 1670 iulie 8, de sint ani 106, în care să coprinde că-l dă la mina Vladului paharnic i Diicului postelnic i lui

Mateiu paharnic și feciorilor lor cîți Dumnezeu le va da, ca să le fie lor satul Fometești, tot satu și cu toți rumâni și cu tot venitul, din cîmp, din pădure, din apă, din șăderea satului du pretutindenea și du preste tot hotaru din hotar pînă în hotar pre hotarările cele bătrîne și pre semne. Și hotarările și semnile a ocinii acestui sat Fometești, dintre care semne bătrîne arată dă zice: „iar dealul în sus pre multe pînă în Virful Grădiștii și în sus pînă în Copaciul Luchinii tot în sus, pînă în Prihodiștea de sus unde se hotărăște cu Negreanul și cu Receanul și pre coasta în sus preste pîriu Grumazului în sus pre coastă pînă în Paricei și pre Piscul Recilor în sus și pre Șusul Recilor pînă în Stolul Brazilor preste Vadu Recii pînă în Fintîna Supii <?>, Piatra Zavideanului”, între care semne intră și acel codru dă loc. Și această fintîna este toată gilceava aceștii pricini de s-au ștersu din hotărnicia acelor 48 dă boeri hotarnici fiind scrisă, fintîna”, pîntre rînduri. Care fintîna, Stamate unchiășu zise că cade pe moșia Receni, iar popa Ion i popa Dumitru ziseră că cade acea fintîna la capul moșii Negreni, și acolo zic ei că sînt asupriți cu acel codru dă loc. Și tot într-acel hrisov zice că după aceste semne au stăpînit mai sus-zișii boeri, căroră le-au dat hrisovu acesta după semnile bătrîne să stăpînească, și au stăpînit pînă în zilele mării sale răposatului Radului Leon vodă. Iar cînd au fost atunci, sculatus-au cu piră megiașii din Recea pentru acest codru dă moșie din hotaru acestui sat Fometeștii, zicînd răcenii că este al lor și au fost mersu megiașii din Recea la divan la măriia sa Radul vodă de și-au luat 6 megiași pentru acest codru dă loc prin răvașă domnești și nefiind acei boeri dă față, au fost dat acei 6 megiași acel codru dă loc să fie al megiașilor din Recea. Iar cînd au fost în zilele mării sale răposatului Antonie vodă, iar boerii mării sale, Vlad paharnicu i Diicul postelnic i Mateiu paharnicu, nu s-au putut suferi, ci au venit dă față cu megiașii din Recea înaintea mării sale la divanul cel mare de s-au pîrit dă față. Într-aceia, măriia sa au căutat și au judecat pre dreptate și pre lege dinpreună cu toți cinstiții dregătorii mării sale și le-au dat alți 6 megiași prin răvașă domnești ca să caute acei 6 megiași și să adevereze pentru acest codru dă loc, fost-au în satul Fometeștilor, au fost-au din hotarul recenilor, și cine l-au ținut pînă atunci <?>. Carii acei 6 megiași îi arată că s-au strînsu la zi și la soroc, fiind și boerii și megiașii din Receni toți dă față și au adevărit acei 6 megiași cu sufletile lor, cum că au fost acel codru dă loc din hotaru Fometeștii și l-au fost ținut tot acei boeri și cu părtașii lor dă moșie, iar răcenii aceștia, n-au fost avut nici o treabă. Și după ce au isprăvit acei orînduiți megiași, arată că au mersu dă față în divan, răcenii și cu boerii, zicînd răcenii că le pare cu strîmbul, iar măriia sa Antonie vodă le-au zis ca să jure pentru acest codru dă loc dă pămînt, iar ei nicidecum n-au putut a da lege, ci au mărturisit singuri în divanul mării tale, cum că nu vor putea jura și a rămas dă lege și de judecată.

Deosebit văzum și o carte dă judecată a răposatului Cornii vel ban în care sînt iscăliți și alți răposai osebiți boeri ce era pă acea vreme cu leat 7204 dichemvrie 12, în care arată că au avut judecată Vergu vel paharnic, ginerile acestor mai sus-numiți boeri. Ci, le dă măriia sa Antonie vodă, acel codru dă loc întru stăpînire pentru multe pîri și gilcevuri ce au avut cu popa Ion și cu popa Avram și cu popa Bucșă și cu ceata lor din satu Recii pentru moșia Fometeștii și Zvinjoiu sud Vilcea și luînd ei mai nainte 6 boeri adevăritori prin răvașă domnești, nu le-au fost a lua moșia pe dreptate. Și neputînd ei tocmai, au fost luat din divan 12 boeri și le-au fost alesu și le-au fost hotărît firește căruia partea dă moșie după cărți și dupe zapise cine ce au avut, puînd pietre și semne după obicei, iar popa Ion i popa Avram i popa Bucșă cu ceata lor, ei nu s-au lăsat, ci au venit iar cu piră la divan arătînd cum că acei 12 boeri nu le-au ales bine moșiile.

Pentru aceia, li s-au dat din divan 24 dă boeri hotarnici care nu le-au fost luat seama cu amăruntul și să le citească fieșteșcăruia cărțile și scrisorile ce le-au avut, ci au fost amestecat moșia Fometeștilor cu moșia Zvinjoiilor și cu Negreni dă le-au făcut tot un hotar. Și năpăstuiîndu-să Vergu paharnic dă către acei 24 dă boeri hotarnici, au mersu 48 dă boeri hotarnici din porunca mării sale răposatului Costandin vodă Basarab, care hotărnicie să văzu scrisă de la leat 7204 noemvrie 27, și să vede la acea carte dă hotărnicie pîntre rînduri ștearsă din acea judecată ce au făcut răposatu banul Barbul Văcărescu, unde să numește „fintîna”.

Dar fiind făcută hotărnicia dupe orînduială, o arată în cartea dă judecată a răposaiilor veliților boeri că este făcută bună și pe dreptate și întemeiază hotărnicia, iar răposatu banul

Barbul Văcărescu, hotărnicia o face că este rea, fiind acel cuvint unde să numește, fintina, scrisă pîntre rînduri și n-ar fi avînd nici un temeiu. Dar luînd noi seama la acele cuvinte șterse de răposatu banul Barbul Văcărescu, să văzu că deși este scrisă pîntre rînduri, dar este tot cu o slovă și tot cu o cerneală. Și după hotărnicia acelor 48 dă boeri hotarnici s-au judecat la răposatu banul Cornea și la alți răpoșați boeri și piriși și cei piriți de față și n-au pomenit răcenii atunci, cum că este dreașă cartea dă hotărnicie la acel cuvint unde au ștersu răposatu banul Văcărescu. Și după acea judecată li s-au dat și hrisovu mării sale răposatului Costandin vodă Basarab, de întărește cu acel hrisov și cartea dă hotărnicie acestor 48 dă boeri hotarnici, cit și acea carte dă judecată a răposatului banului Cornii, în care hrisov intră acel codru dă loc ce scrie pînă în fintină, dînd supt stăpînirea lui Vergul paharnic cu părtașii lor, iar nu întru stăpînirea răcenilor, dupe cum văzum și hrisovu mării sale răposatului Costandin vodă Basarab cu leat 7204 dichemvrie 20, în care apără pe popa Ion, din care să trage Stamate unchiașu i popa Apostol, răcenii, și lipsește dă stăpînirea acestui hotar al negrenilor. Și zice în hrisov că un popa Manea i Radul Surdul i Stoica cel bătrîn din care nume să trage acum popa Pătru i popa Dumitru din Negreni cu cetașii lor, știînd hotarale moșii negrenilor, care, pe unde sînt, au primit carte dă blestem asupra lor, carii au mărturisit că hotarale negrenilor este jumătate al boeriului mării sale, Vergul paharnic, și jumătate al popii Manii cu feciorii lui, precum s-au dovedit și dintr-un zapis al popii Manii de răscumpărarea de rumânie, că această moșie care s-au răscumpărat de la Vlad paharnic Rudeanu, socrul Vergului paharnic și după aceia au mersu de au arătat hotarale din semnu în semnu și din piatră în piatră pînă în Obrșia Cornilor unde s-au aflat o piatră dă hotar scoasă și să hotărăște cu moșia fumeteștilor i cu a negrenilor și cu a răcenilor, precum mergu hotarale cele bătrîne pînă în plaiul muntelui pînă la o fintină, și după adeverițe au judecat acei 48 de boeri cu sufletele lor pentru această moșie a negrenilor. Și iar dă, printr-acestu hrisov, ca să aibă a ținea Vergul vel paharnic de preste tot hotaru jumătate și popa Manea cu feciorii lui, iar jumătate, iar popa Ion din care să trage răcenii, au rămas dă judecată.

Deci, să înțelege că răposatul banul Barbul Văcărescu, rău au ștersu numele fintinii, pentru că această fintină nu numai în hotărnicia a 48 dă boeri o numește, ci o numește întîiu în hrisovul mării sale răposatului Antonie vodă și apoi în hotărnicie și în urmă întărește hotărnicia și hrisovul mării sale răposatului Costandin vodă Basarab, cum și cartea de judecată a răposatului banului Cornii.

Pentru aceia dar, să văd năpăstuiți popa Pătru i popa Dumitru din Negreni pentru acel codru dă loc încă din judecata răposatului banului Barbul Văcărescu, căci fintina zic ei că, cade la capu moșii negrenilor, iar nu pe Fometești, nici pe Răcenii, nici pă Zvinjoi. Pentru că, cunoscut este că popa Dumitru i popa Pătru la judecata răposatului Văcărescului n-au avut scri-sori și hrisoave la mîinile lor ca să li să dăscopere semnile acestor moșii, cum și acel codru dă loc, și pentru aceia de atunci și pînă acum sînt năpăstuiți cu acest codru dă loc pentru care le este toată pricina și gilceava lor.

Deci, noi după multa cercetare ce am făcut și dupe hrisovul mării sale răposatului Antonie vodă unde arată fintina, și după cartea de hotărnicie a 48 de boeri ce intr-această carte iarăși arată fintina și încă hrisovul mării sale răposatului Costandin vodă Basarab arată pre largu toate semnile și hotarale acestor moșii care întărește hotărnicia a 48 dă boeri, întru care semne numește tot pînă în <fin>tină, i dupe cartea dă judecată a răposatului banului Cornii, unde să văd iscăliți și alți răpoșați veliți boeri și dupe cartea răposatului banului Antonache și să văzu că și dumnealui tot după acele cărți și hrisoave au urmat și au hotărit. Care să cunoscu, că popa Dumitru i popa Pătru au fost năpăstuiți dă dreptatea lor cu acel codru de loc ce-l numescu pînă în fintină și s-au ștersu, dupe cum să văzu și o carte a dumnealor ispravnicilor din sud Vilcea scrisă din acest următor an, leat 1776 maiu 30, în care arată că după cercetarea ce au făcut pentru acel codru dă loc au și trimis acolo în fața locului pe Avram vâtafu de plai i pe Stanciu Măldărescu, care sînt moșneni din partea locului, ce sînt oameni bătrîni și de credință și știu hotarale, și mergîndu din semnu în semnu, au adevérit că acel codru de loc ține de hotaru negrenilor și rău îl stăpînește răcenii. Iar o carte dă judecată ce

să văzu la mina răcenilor, a dumnealor ispravnicilor acelu județ, scrisă dă la februarie 2 leat 1776, să vede că n-are nici un chiros, pentru că n-au făcut nici o cercetare acolo în fața locului pentru acel codru de loc.

Ci, după dreptate, într-acestași chip am găsit a fi cu cale, să fie luminată porunca înălțimii tale să orînduiească dumnealui paharnicu Stan Jiianu și dumnealui slugeru Ioniță Glogoveanu, fiind boeri din partea locului și știind la pricină ca acestea de moșii și a putea dăscoperi adevăru și cu mumbașir ceauș dă copii și cu carte dă blestem a preasfinții sale părintelui mitropolitului, unde fiind și sfinția sa părintele episcopu Rîmnecului iscălit, ca să meargă acolo în fața locului să cerceteze prin ve<ci>nii ce vor fi răzași cu moșia Negreni, ca să cerceteze acel codru de loc ce merge pînă în fîntînă, de au gilceavă acum între dinșii, pe a cui moșie cade, pe a sfintii mănăstiri Hurezu, sau pe Răceni, sau pã moșia Negreni. <?> Și în ce chip să vor adeveri numiții boeri de la răzașii acestor hotare dă moșie și la ce parte dă moșie va cădea acel codru de loc ce se numește și Coasta Fometeștilor pînă în fîntînă, ori pe a cui parte dă moșie va cădea, să o dea aceluia cu moșia, ca să stăpînească acel codru dă loc, adică pînă în fîntînă. Care boeri să citească acolo în fața locului și hrISOVUL mării sale răposatului Antonie vodă și hrISOVUL mării sale răposatului Costandin vodă Basarab și cartea dă hotărnicie a 48 de boeri hotarnici și cartea răposatului banului Cornii și așa să facă urmare ca, în ce chip vor dăscoperi adevăru, să urmeze din cartea de judecată asupra stăpînirii acelu codru dă loc și fieșcăruia să dea părțile lor după hrISOVAE și cărțile ce vor avea. Iar dă vor vrea în urmă moșnenii să facă schimbu cu sfînta mănăstire, atunci să vie aici la luminat divan înălțimii tale și aci înaintea înălțimii tale și înaintea preasfinții sale părintelui mitropolitului și înaintea sfînții sale părintelui episcopului, să facă schimbu de să va găsi cu cale, pentru că nu e volnic igumenu, sau vrednic, de a face schimbu, moșiile mănăstirești făr' dă știrea și voia domnului și a arhieru<lui> locului.

Dupe care alegere a noastră, fu primiți amîndoaă părțile, arătîndu-ne că este atita vreme de cînd tot umblă prin judecări pentru acestu codru de loc și s-au stinsu cu atita cheltuială. În<să> dumnealor mai sus-numiții boeri, așa să urmeze după cum să coprinde mai sus, dînd partea dă moșie fieșcăruia după acele doaa hrISOVAE și hotărnicie a 48 de boeri și după acea carte de judecată a răposatului banului Tomii² i a dumnealui Antonache.

Și acel codru dă loc ce să numește Coasta-Fometeștilor și merge pînă în fîntînă, pe a cui parte dă moșie va cădea, aceluia să-l dea, numind la toate cărțile ce vor da la mina tuturor părților, iar neodîhnindu-se nici pe acea alegere ce vor face acei doi boeri cu cărțile dumnealor vornicilor, aci la luminat divan înălțimii tale, și atunci cine va rămînea de judecată să plătească toată cheltuiala ceilalte părți de cînd să judecă pînă la izb<r>ănire.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5.
f. 203 - 207 v.

Noi într-acestași chip găsim cu cale a fi și a să urma, după cum s-au zis mai sus, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne de a să face de către înălțimea ta.

1776, noemvrie 22.

Vel dvornic B<adea> Știrbeiu vel vornic, Ioan Iuliano vel logofăt.

¹ Loc alb.

² Corect : Cornii.

213

1776

noiembrie

23

Mitropolitul țării arată prin anafora că Maria, văduva din București, vinde vornicelului Nițul casa din mahalaua Bălăceanului rămasă de la soțul ei pentru care se judecă cu State logofătul, care ar fi vrut s-o cumpere. Se dovedește că vînzarea e bună, Nițul fiind protimțar ca fost vînzător al casei, iar văduva avînd copii nevîrstnici și nefiind remăritată. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

După această alegere a preasfinții sale părintelui mitropolitului, rămîind volnică Mariia a face vînzarea, eși cu jalbă State logofătul la divan asupra Nițului vornicelul, zicînd că el fiind muștîriu au dat Nițului dă știre întîiu, și nevrînd, acum după ce au făcut tocmeala să scoală dă nu-l îngădueste, și spre dovadă aduce la divan pã preotu popa Preda mărturie, care preot

insuși mărturisii că întâiu și întâiu au fost Nițul muștiriu și n-au îngăduit nici pă alții de a cumpăra și cum că această casă iarăși a lui au fost întâiu și el au fost vîndut-o la bărbatul Marii, carile avînd mai mult protimisis și fiindcă au dat prețul ce au dat alții, hotărîm să o stăpînească Nițul.

1776, noemvrie 23.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta, Mariia văduva din București, pentru că avînd o casă în mahalaoa Bălăceanului rămasă dă la bărbati-său și fiindu-i dă vînzare, un State logofătu pe toți muștirii i-au oprit și nu-i lasă dă a cumpăra și ca să facă tocmeală pentru ca să nu sue prețu, avînd el gînd să o cumpere. Cum și un Nițu vornicelul asemenea ar face dă altă parte, oprire, atit altora cit și insuși lui State, avînd protimisis dă a o cumpăra, căci iar el ar fi vîndut-o la bărbatul jăluitoarei și cu acel răvaș orînduiți fiind prin zapciu vătaf dă păhărniceii la judecată și căutînd pricina cui să cade protimisis a cumpăra această casă, face judecată tot în jalbă alegere cum că rămîne jos cercetarea dă protimisis și să cade casa a o avea copii jăluitoarii carii sint sărmani dă tată, al căroră este, muma lor, dă nu să va mărta, după hrisovu mării tale. Și tot într-această jalbă ni să poruncește și noaă dă către măriia ta să cercetăm dă este cu cale a să vinde acest lucrul al copiilor sărmani dă la părinți, sau nu, și cu anafora să facem înștiințare.

Deci, arătăm mării tale că fiind innaintea noastră numita Marie, am întreat-o pentru ce pricină au vîndut această casă, ia ne-au arătat că rămîndu-i trei copii dă la bărbati-său, doi, parte bărbătească și o copilă, și văduvind 12 ani nemăritată au venit în vîrstă această copilă și lipsindu-i chiverniseală dă a o înzestra, au vîndut casile vornecului Nițul și au dat dă s-au plătit, iar n-au vîndut-o pentru alte netrebnice lucruri ca să prăpădească banii, iar pe copiii amîndoi i-ar fi avînd, unul la meșteșug și altul la școală, carii și innaintea noastră au fost dă i-am văzut, și sint nevîrsneci. Noi așa socotim a fi cu cale, că de vreme ce vînzarea au făcut-o pentru păsu dă lipsă dă zestre a fii-sii și ia este epitroapă pă copii, căci s-au purtat în cinstea bărbati-său cu văduvie dă 12 ani și zice că și de acum innainte pînă la moarte nu să va mai mărta, după pravilă, bună este această vînzare de case care au făcut-o, și nu să cade a fi poprită, iar pentru protimisis la cumpărătoare, vornicul Nițul cu State logofătu, aceasta rămîne cercetare innaintea mării tale. Noo așa ni să pare, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face dă către innălțimea ta. Și anii mării tale de la domnul Dumnezeu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.
Ma. nr. 5.
f. 207 v. - 208 v.

1776, noemvrie 15.

Grigorie al Ungrovlavii.

Veliții boteri arată prin anafora că Tănase mazilul (jud. Vlașca) pîrăște pe paharnicul Ianache Mavrodin care i-ar fi luat niște rîmători. Se hotărăște ca ispravnicii să facă cercetarea, Domnul întărește.

214

1776

noiembrie

28

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu i gospodar.

Dupe cum au găsit dumnealor veliții vornici cu cale, dăm volnicie slugii domnii mele...¹ aprod ceaușăsc, să meargă și după cum să cuprinde mai jos, să urmeze.

1776, noemvrie 28.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale ceaușu dă aprozi au adus la judecată innaintea noastră pe Tănase mazilul din sud Vlașca pîrș dumnealui paharnicului Ianache Mavrodin, zicînd că în anul trecut, leat 1775, pînă a nu să hotărî dă către innălțimea ta ca să nu fie vor-

niciile în țară nicidăcum, dumnealui biv vel vornic Niculae Dudescu au vîndut vornicia județului Vlășcii lui Tănase Colfescu, cu luminată cartea înălțimii tale și la luna lui avgust 16, 1775 au vîndut Tănase Colfescu acea vornicie lui Tănase mazilul, fiind zapciu <în> plasa Ogrăzănilor din sud Vlașca, în taleri 30. Și în răvașul vînzării ce este scris dă la leat 1775, scrie că s-au așazat cu Tănase căpitan mazilul ca să caute slujba vornicii dă la luna lui avgust pînă la luna lui februarie și să-i dea taleri 30, și ce va eși din venitul vornicii să fie a lui Tănase, numai să nu să tinză mai mult dăcît ceia ce se cuprinde în cartea domnească. În care răvaș scrie că i-au dat și copie scoasă după luminată cartea înălțimii tale, care copie să văzu și dă noi scrisă, iar dă la avgust 16 leat 1775, întru care să poruncește dă către înălțimea ta ca să să caute acea slujbă după obiceiul vechiu. Așijderea ne mai arată Tănase mazilul și o carte dă volnicie a dumnealui sărdarului Iordache Colfescu fiind ispravnic al Vlășcii, scrisă tot dă la avgust 16, 1775, întru care volnicește pă Tănase mazilul să caute slujba vornicii din plasa Ogrăzenilor sud Vlașca, de la avgust pînă la februarie, și să urmeze după copia cărții domnești, iar să nu ia mai mult și zise Tănase mazilul jăluitoriul, că așa au și urmat după acele cărți. Dar într-aceea vreme, pînă a nu să popri dă către înălțimea ta slujba vornicii, avînd el pripășiți 35 dă rîmători, zice că i-au ținut la casa lui cu a lui chieltuială și cu păstor pînă va veni stăpînii să și-i ia, și neviind stăpînii acelor rîmători, i-au ținut tot la casa lui, dar după ce au poruncit înălțimea ta ca să nu mai fie vornicii și viind ispravnece județului, paharnicu Ianache Mavrodin, au trimis la casa lui, pe Stan Umbaș i pe Ilie Colțan și i-au luat nu numai acei rîmători ce-i găsise dă pripas, ci încă și pe ai lui cu toată prăsila lor, capete 94 cu mic, cu mare, și i-au adus la paharnicu Ianache Mavrodin și în multe rînduri cerîndu-i, zice că n-au vrut să-i dea.

Deci, după jalba lui Tănase mazilul ce au dat înălțimii tale, orînduindu-se la noi ca să facem cercetare aceștii pricini, și aducînd numitu zapciu pă amîndoao părțile înaintea noastră, am întrebat pă paharnicu Ianache Mavrodin și de tot s-au apărat zicînd că nicidăcum nu știe dă această pricină și nicidăcum nu i-au luat nici un rîmător, nici că sînt la știrea dumnealui. Împotriva zisului paharnic, zise Tănase mazilul că el știe că rîmătorii lui sînt la Mateiu purcaru ot Roată i la Drăgoiu ot <tam> și la Stan vâtafu ot Merei, dați dă paharnicu Ianache Mavrodin. Dumnealui paharnicu Ianache Mavrodin au tăgăduit, zicînd că nici i-au dat, nici că știe.

Ci, dă vreme că dumnealui paharnicu Ianache Mavrodin n-au avut nici o treabă cu acei rîmători, nici cu vornicia, fiind vîndută vornicia acestui Tănase mazilul din anu trecut, și dă atunci pripășiți dă el acei rîmători, iar nu dă cum din ispravnicia paharnicului Mavrodin de cînd s-au stricat vorniciile dă înălțimea ta, măcar că zise paharnicu Mavrodin pă urmă, cum că sînt dă pripas acum din ispravnicia dumisale și i-au adus alții, iar nu i-au luat dă la casa lui, dar Tănase mazilul zise că are mărturii cinci-șase oameni cum că i-au pripășit el an, la luna lui noemvrie, iar nu acum.

Găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale să meargă mumbașir la d-lui ispravnicu județului să aducă pă acei ce au dat rîmătorii dă pripas paharnicului, zicînd cum că sînt pripășiți din ispravnicia paharnicului dă acum, iar nu din anul trecut și să aducă și numitu Tănase mazilul pe acele mărturii ce zice că are, dă știu că i-au pripășit el dă an și i-au avut la casa lui, iar nu dă estimp. Și după cercetarea ce vor face dumnealor ispravnicii, dovedindu-să că sînt pripășiți dă acest Tănase din anul trecut și i-au luat paharnicu astă-vară dă la casa lui împreună și cu alți rîmători ai lui, să dea dumnealui ispravnece carte dă judecată la mîna lui Tănase și mumbașiru cu acea carte să meargă și oriunde va găsi acei rîmători, să-i ia și să-i dea lui Tănase, iar fiind pricina într-alt chip, să înștiințeze înălțimii tale. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

1776, noemvrie 19.

Vel vornic, Badea vel vornic.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Vlad din Brătășani (Teleorman) se judecă cu nepotul său nevîrstnic Dumitru copilul, căruia nu i-a dat decît o parte din banii lăsați de tatăl său pentru că acesta îi făcuse o pagubă cu rîmătorii. Judecătorii sînt de părere că nu trebuia să-i ia nimic acesta fiind minor. Domnul hotărăște ca epitropii să reia toți banii și să îngrijească de copil și de surorile lui.

215

1776
noembrie
29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu gospodar zemli Vlahiscoiu.

Eșînd și înaintea domniei mele Dumitru copilul cu Vlad unchi-său, nu tîgădui Vladul că au fost lăsați dă tatul lui Dumitru, acești taleri 285 la dînsul, făr' dă numai iarăși acum ne zicea că taleri 103 sînt oprîți la dînsul pentru stricăciunea ce ar fi făcut rîmătorii tatîni-său la buciile satului. A căruia zisă, din cercetare și din cartea ispravnicilor, să vede făr' de nici un temeu, pentru că satul rădicîndu-să de au fugit cu toții și cu tată-său împreună în vreme dă răzmiriță, nu numai că stricăciunea au făcut-o vitile a tot satul împreună iarăși la ale lor bucate și nu este vinovat tatul lui Dumitru, ci încă și rîmătorii aceia ai tatului<lui> Dumitru s-au prăpădit cu toții, rămîind făr' dă stăpîn și i-au păgubit, dar măcar că și banii ce au dat Vladu dintr-înșii, să cădea acum să-i păgubească ca unul ce avîndu-i amanet nu era volnic a strica dintr-înșii, mai virtos vîzînd pă Dumitru nevîrstnic.

Dar dă vreme ce nu-i tîgădui Dumitru că i-au luat, pe cît numai mărturisi Dumitru că i-au dat, adică taleri 158,78 peste tot, hotărîm să-i fie în seamă, iar ceilalți taleri 126,42 zapciul cel rînduit împlinîndu-i, să-i facă teslim la mina dumnealor boerilor epitropi, împreună și pe copil, ca dumnealor să urmeze după porunca ce au pentru copiii sărmani, înpăr-tășînd și pe surorile lui la acești bani.

1776, noembrie 29.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui ceașu za aprozi aduse la judecată pă Vlad de la Brătășani sud Teleorman, pîrîș lui Dumitru nepotî-său, feciorul lui Dobre ot Teleorman, zicînd că Dobre, tatul lui Dumitru cel pîrit, i-au fost lăsat în păstrare taleri 285, și întimplîndu-i-să moarte au rămas banii la dînsul, din care bani au dat lui Dumitru copilul taleri 147 i taleri 35 surorii lui, iar taleri 103 sînt la dînsul, care bani i-au poprit avînd datorie la tată-său.

Față fiind și Dumitru copilul, să vîzu că este fără dă vîrstă, și întrebîndu-să Vlad pîrîșul cum au îndrăznitu dă au stricat banii ce-i avea lăsați amanet de acel mort, adecă paracathichi și au dat lui Dumitru copilul taleri 147, vîzîndu-l fără dă vîrstă, cum și acei taleri 35 surorilor lui Dumitru, răspunse că cerîndu-le copiii acei bani pentru a lor trebuință, i-au dat.

Deci, acest Vladu pîrîșu, fiindcă acești bani i-au avut de acel mort dați întru păstrare amanet, rău au oprit acei taleri 103 cu cuvînt că are a lua dă la mort; rău au dat acei bani lui Dumitru copilul vîzîndu-l fără dă vîrstă, așijderea și acei taleri 35 ce i-au dat pă la surorile lui Dumitru, iarăși rău i-au dat, și acest Vlad după pravili rămîne și în vină, fiindcă amaneturile ce să iau întru păstrare, adecă paracathichi, niciodată nu să strică, nici cu cuvînt dă datorii sau de alte socoteli, ci am hotărît ca Vladu, acești taleri 285 sînt pa<ra>catathichi nestricat și bani bunî să-i știe asupra lui, avîndu-i întru păstrare pînă va veni copilul dă vîrstă și atunci să-i dea copilului toți banii dăplin dupe cum i-au și luat dă la mortu Dobre, adecă taleri 285 și el dă va avea cevași a lua, ori dă la tată-său, sau dă la dînsul, atunci și el, cu judecată își va căuta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 210-210 v.

1776, noembrie 24.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

1776

noiembrie

29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Această alegere și împărțeală ce au găsit părintele mitropolitu cu cale, văzîndu-o și domnia mea că este dreaptă după pravilă, o întărim și domnia mea. Dar pentru unile condee ce cerea Necola să să scază la chieltuială și pentru o vie, nefiind odîhnită Ilinca și ișînd înnaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile prin vichilu fii-său Gheorghe logofătu, din cercetare văzum că cererea Nicolii este făr' dă cale a să scădea cu chieltuiala ce au făcut pentru soțîia lui mai nainte pînă a muri, căci bărbatul este dator a-și căuta soțîia lui pînă își va da sfîrșitul și a-i purta chieltuiala la orice tribuință a boalii ei.

Pentru care, am hotărît ca, numai chieltuiala ce arată făcută după moarte să o dovedească întîiu cu dovadă vrednică și pe cit va dove di, pe atit să să scază. Așîderea și pentru via dă zestre care au rămas să o întoarcă Ilincăi și este acum păraginită de tot, măcar că Nicola tăgăduia zicînd că n-au fost lucrătoare cînd i-au dat-o, dar la aceasta, osebit dă mărturii în scris ce arată Gheorghe cum că au fost vie lucrată cumsecade și cum că el au lăsat-o dă s-au pustit și i-au și cerut-o atit vecinii, cit și însuși cumnați-său zise că i-au cerut-o cu zăpis să o lucreze și el n-au vrut, dar și din însuși tacirul Nicolii ce au zis cum că au luat rod dintr-însa, să dovedî că au fost lucrătoare și mai nainte pînă a nu să începe rîzmirița au lăsat-o dă s-au păraginit.

Drept aceia hotărîm, ori să o lucreze Nicola pînă să o aducă la starea ei, ori să împlinească acum prețul cu cit trebuie a să chieltui pînă a să întemeia via.

Ci dar, orînduitule zapciu, înnaintea dumnealor boerilor luînd sfîrșit, ciți bani rămîn asupra Nicolii pentru vie și pentru zestre, să aibi a face împlinire.

1776, noemvrie 29.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta Ilinca ce au fost soție răposatu<lui> Predii logofăt za visterie pentru gineri-său Nicolii cojocarul, cerînd dă la dînsul zestrile răposatîi Marii, fii-sii, ce au ținut-o întru căsătorie numitul Necola și orînduiți fiind dă măriia sa la noi, cu zapciu vătaf dă aprozi, au adus pă amîndoaă părțile față, și cercetînd pricina, văzum cerirea numitii jăluitoarii, după foaia de zestre ce au fost dat Nicolii. Care foae prețuindu-să dă starostea dă neguțatori și cu alți neguțatori, tae taleri 1751, 60 afară din nește daruri, prețu de taleri 334 ce sint la Nicola și să le dea înapoi soacri-sii; sau de să vor fi răpus cumvași, să le plătească cu bani duple cum sint prețuite de neguțatori și sint arătate în foaia cea iscălită de clirici și protopopi.

Deci, fiindcă Nicola au făcut cu răposata și copii care au rămas în urma mumii lor trăînd, și piste puțină vreme au murit și copiii, după pravilă are dreptate să-și ia și el a treia parte. Care, făcîndu-să numita zestre pă trei părți i să cuvine a lua și Necola o parte, taleri 583,100, iar taleri 583,100 altă parte, să o dea soacră-si. Așîderea și pentru taleri 583,100 a treia parte a răposatîi, mai întîiu să-și dea socoteala de ciți bani va fi cheltuit Nicola la pomeniri, cu bună dovadă, și ce va mai rămînea să-i dea iarăși în mîna numitii Ilincăi soacră-sii ca, ia să facă și să împlinească toate pomenirile după datorîia cea părințească. De aceasta înștiințăm pă măriia ta și anii mării tale de la domnul Dumnezeu, rugăm să fie mulți cu fericire.

1776, avgust 18.

Grigorie al Ungrovlahii.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Tudor din Cotorca (jud. Ialomița) reclamă de la Vlad pîrcălabul plata unei datorii. Pîrîtul recunoaște numai o parte din datorie. Se hotărăște ca ispravnicii să cerceteze. Domnul întărește.

217

1776
noiembrie
30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetarea ce scriem mai jos.

1776, noemvrie 30.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu dă copii za divan aduse la judecată pă Tudor din satul Cotorca sud Ialomița pîrîș Vladului pîrcălabu ot tam, de la care cerea taleri 39 din taleri 100 ce l-au fost împrumutat dă este un an.

Față fiind și Vladu pîrcălabu, răspunse că asupra lui, numai taleri 13 să știe a fi dator, care bani acum prin mina zapciului i-au și împlinit pîrîșului, iar pentru ceilalți taleri, 26 au arătat Vladu pîrcălabu, că sînt asupra lui Tudor ot satul Urziceni sud Ialomița i a lui Iordache de la satul Rătunda sud Buzău.

Deci, cerindu-i-să pîrîșu<lui> să arate zapisul dă banii ce zice că au împrumutat pă Vladu pîrcălabu și nu avu, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii din numitele județe, să trimiță să- i aducă și, puindu-i față cu Tudor pîrcălabu, să cerceteze și, prin carte dă judecată hotărînd, să facă și împlinire. Iar care parte nu să va odihni cu alegerea în scris și cu sorocu, să să trimiță și la divan și care va rămînea dă judecată va plăti cheltuiala. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5, f.
211 v. - 212.

1776, noemvrie 10.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dum-
<i trache> Brez<oianu>.

Divanul judecătoresc arată prin anafora că trei liude din satul Gârdești (jud. Teleorman) se judecă cu mănăstirea Sf. Pantelimon, care ar stăpîni parte din moșia lor din Căzănești. Se dovedește dreptul mănăstirii, urmînd ca pentru parte din moșie să se facă cercetare. Domnul întărește.

218

1776
decembrie
3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospod, bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, rînduim pe sluga domnii mele . . . ¹ copilul dă divan, să meargă și aducînd pe acel logofețel cu foaia, cine va rămînea dă judecată li va plăti cheltuiala lui și treapădu mumbașirului.

1776, diehemvrie 3.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu za copii dă divan, au adus la judecată pă liude trei anume : Iane, Călin și Iane dă la satul Gârdești sud Teleorman, pîrîși dumnealui medelnicerului Dumitrache, epitropu mănăstirii Sfîntului Pandleimon, că le stăpînește mănăstirea o parte dă moșie a lor din Căzănești.

Față fiind dumnealui medelniceru Dumitrache, arătă condica mănăstirii pecetluită cu pecetea gospod în care să vede hrisovu răposatului mării sale Scarlat vodă, cu leat 1753 ² februarie 1, dă sînt ani 23, pentru stînjeni 400 den moșia Căzăneasca, că este cumpărată dă răposatul mării sa Grigorie vodă Ghica dă la un Costandin comis Craioveanul, fiind și zapisu acelu vinzător trecut în condică supt pecete gospod, care moșie s-au stăpînit dă mănăstire fără dă nici

o supărare pîn-acum. Li s-au cerut pîrișilor să arate zapise sau alte sineturi dă stăpînirea moșii, și răspunseră că nu au nici o carte.

Deci, văzîndu-să că acești stînjeni 400 dă moșie din Căzănești este bun al mănăstirii, care s-au și stăpînit pîn-acum, iar numiții pîriși necum că au stăpînit dă cînd s-au dat mănăstirii, ci nici măcar vreun sinet la mînă nu avură, a căroră pîră fiind făr' dă nici un temei, am hotărît ca sfînta mănăstire să stăpînească acei stînjeni 400 din Căzănești, după cum au stăpînit-o și mai nainte pîn-acum, și dă vreme ce în zapisu acelu Costandin comis, cu care s-au vindut acești stînjeni dă moșie la mănăstire, arată cum că i s-au fost dat și lui acea parte dă moșie cu foaie dă zestre dă răposatu vornic Grigorie Greceanu, la care foaie au pus pîrișii tot temei, zicînd că toată dreptatea lor la pîra ce fac, li să va dăscoperi dintr-aceea foaie, fiindcă această moșie Căzăneștii nu este numai stînjeni 400, ci este mai multă moșie.

Care foaie, fiindcă este la mina lui Ioniță logofețel, feciorul acelu Costantin comis, și acel Ioniță logofăt să află la sud Ilfov, să fie luminată porunca mării tale, cu mumbașir să-l aducă cu acea foaie dă zestre și cu alte sineturi ce va avea pentru acea parte dă moșie ce este vindută dă tată-său, să arate la judecată ca să să aleagă pricina aceasta cu toată dreptatea. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită, rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 213 - 213 v.

1776, diehemvrie 1.

¹ Loc alb.

² Așa în text.

219

1776
decembrie

7

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Costandin Săulescu reclamă pe pitarul Antonache, gînerile stolnicei Maria Bengescu, care stăpînește fără a avea dreptul parte din moșia Drăgoești (jud. Gorj). După cercetarea ispravnicilor și judecata cămăcămiei Craiovei, se dovedește netemeinicia reclamantului. Domnul întărește hotărînd să i se aplice pedeapsă cu bătaie și plata teapădului¹.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale pentru Costandin Săulescu ce au dat jalbă la luminat divanu înălțimii tale pentru dumnealui pitaru Antonache gînerile dumneaei stolnicei Marii Bengescăi, zicînd numitul Săulescu, că avînd o moșie ce-i zic Drăgoeștii la sud Gorj, unde avînd moșie și răposatu Ioniță Bengescu, că i-ar fi impresurat hotaru jumătate. Pentru care, zicea că au fost mai dat jalbă la măriia sa Costandin vodă Gehan și i-ar fi făcut carte către ispravnicii județului ca să le aleagă moșia prin dovezi sau prin carte dă blestem, dar pînă a merge Săulescu cu cartea acolo, șătraru Ioniță Bengescu s-ar fi făcut ispravnic la acel județ și piste puținică vreme i s-au întimplat moarte și după moartea șătrarului Ioniță, rămîind stăpîn pă toate ale sale, răposatu frate-său, stolnicu Radu Bengescu, boeriul dumneaei stolnicei Marii, carele căsătorînd pe fiica dumisale au dat această moșie ce este alătura cu a Săulescului, dă zestre, și i-au rămas moșia jumătate impresurată, dă sint acum 21 dă ani. Și după această jalbă a lui, să poruncește dă către înălțimea ta la dumnealor ispravnicii ot sud Gorj, ca puind pe amîndoaă părțile față, să judece această pricină și în scris hotărînd, să-și afle jăluitoaru dreptatea, iar neodîhnîndu-să vreo parte cu carte dă judecată, să-i trimiță la luminat divanu mării tale. Iar acest Costandin Săulescu, după ce au venit cu luminată porunca înălțimii tale, n-au mersu la dumnealor ispravnici s-o fi arătat și dumnealor să urmeze, ci au ținut-o la dînsul, zicînd către unii alții, că au luat carte domnească să-și stăpînească moșia dă către pitaru Antonache. Și dumneaei stolniceasa Bengasca, ca una ce are datorie a răspunde la zestrile fii-sa, înțelegînd dă aceasta, și văzînd că Săulescu nici cartea n-o arată, nici la judecată nu va să iasă, au dat jalbă la noi și fiind chemat la judecată, infățișîndu-să dumneaei stolniceasa, ne-au arătat luminată porunca mării tale ce s-au fost făcut către dumnealor ispravnicii dă la Gorj, după jalba lui ce s-au zis mai sus, fiind scrisă dă la diehemvrie 3, adecă dă anul trecut.

Deci, noi văzînd că acest Săulescu n-au urmat poruncii ca să fi mersu dăloc la dumnealor ispravnici să să judece, ci au ținut porunca la casa lui, patru luni și jumătate, l-am întrebat cu ce temei caută să ia această moșie, el ne-au arătat cartea ce s-au zis mai sus a mării sale

Costandin Gehan vodă ce este scrisă dă la leat 1754 octomvrie 23, în care poruncise măriia sa, șătraru lui Costache și dumnealui Evdochim <al> 2 <-lea> vistier, ce au fost ispravnici pe acea vreme la sud Gorj, ca să trimită să aducă pe șătraru Ioniță Bengescu și puindu-l față cu Săulescu să-i facă dreptate după scrisorile ce le va fi avînd, iar, neputînd descoperi dreptatea într-alt chip, să aducă 6 oameni megiași du pînprejurul acei moșii și prin carte dă blestem, precum vor mărturisi acei oameni, să-i dăscopere moșia și să hotărască prin carte dă judecată.

Am întreat pă Săulescu, mers-au cu cartea mării sale la dumnealor ispravnici, și dă le-au făcut vreo carte dă hotărîre, să ne arate. El au răspunsu că nicidăcum nu au mersu, fiindcă s-au întîmplat moarte șătraru lui Ioniță Bengescu. Am cerut să ne arate vreun zapis sau vreo carte dă judecată sau de hotărnicie pentru stăpînirea acei moșii, el nici un zapis sau vreo carte nu au avut; dar înpotriiva lui, dumneaei stolniceasa Mariia Bengasca ne-au arătat o carte dă hotărnicie a 2 boeri anume Dumitrașcu Crăsnaru i Dumitrașcu Bibescul ce au fost orînduiți din porunca dumnealui banului Ianache Hrisoscoleu scrisă dă la leat 7259 martie 12, ce arată că au fost luați dă Barbul Săulescu (tatăl acestui Costandin) cu surorile lui Costandin Albeanul, ca să le aleagă niște moșii viițe < ? > și altile ce au fost rămas dă la moartea lui Costandin Albeanul. De care, mergînd și la moșia Drăgoești, trăgînd moșia după obicei la marginea moșii dăspre Prigorie, ar fi avut multe pricini Barbul Săulescu cu surorile lui Costandin Albeanul și cu răposatu șătrar Ioniță Bengescu pentru semnile hotariului, că nefiînd ocolnică să arate semnile, și neputînd acei boeri a afla adevărul, au cerut ca să le aducă oameni bătrîni înprejuri care vor putea ști stăpînirea și semnile hotariului cu adevărat, șătraru Ioniță Bengescu au adus 5 oameni bătrîni anume Costandin Dolegan de ani 90, Preda Dolegan de ani 61, Ilie Dolegan de ani 70, Pătrașcu Molan de ani 77, Ion sin Voinea de ani 65, și așa mărturisind cu sufletile lor înaintea acelor boeri hotarnici, cum au știut și cum au pomenit de la părinții lor că au fost hotariul Drăgoeștilor dă către Prigorie, și după arătarea bătrînilor au pus și semne între hotară și au dat hotaru Prigoria să-l stăpînească răposatu șătrar Ioniță Bengescu și de atuncia pînă acum au stăpînit după acele semne tot cu pace, atît răposatu șătrar Ioniță, cît și cei următori ai săi. Ne mai arată dumneaei stolniceasa Mariia Bengasca, că în urma hotărniciei acelor 2 boeri, au mai cumpărat în hotaru Drăgoeștilor cu zapise s-au citit în divan, unul dă la leat 7262 mai 24, întru care scrie că au vîndut Mariia Orezeanca, șătraru lui Ioniță Bengescu din hotaru Drăgoeștilor stînjeni 187 i 1 zapis dă la leat 7263 aprilie 17, al unui Radu Duca ce au vîndut și acela, iar răposatului Ioniță, tot în hotaru Drăgoeștilor, stînjeni 137, dar fiind moșia la căpătîiu mai îngustă, i-au plătit numai pă stînjeni 100; alt zapis dă la 1762 avgust 1, ce au fost mai vîndut un Pătru Sîrbul călăraș ot Drăgoești, răposatului stolnic Radu Bengescu, tot în Drăgoești, stînjeni 50. Am mai întreat pe Costandin Săulescu înpotriiva acei cărți dă hotărnicie și acelor zapise, mai are ceva să răspundă, sau de mai are nescăi cărți să arate, el nici o carte nu ne-au mai arătat, zicînd că alte cărți nu are și cerea să aducă zece oameni bătrîni să mai mărturisească pentru acele semne ale hotarului.

Ci, dă vreme ce Costandin Săulescu vreun zapis sau vreo carte dă hotărnicie nu ne-au arătat, într-atîta ani trecuți cît au stăpînit boerii Bengești cu vreo judecată, nu și-au căutat 5 oameni bătrîni, la arătarea semnilor cînd s-au făcut hotărnicia, au mărturisit, dă la hotărnicia acelor doi boeri pînă acum sînt 25 dă ani, nu și-au mai căutat, ci tocmai acum peste atîtea ani poruncile domnești le-au ținut tînuite, jalba i să vede neadevărata, că rău au jăluit pentru pitaru Antonache. Că pitarului Antonache i s-au dat moșia Prigoria dă zestre, iar nu Drăgoești să cunoaște că făr' dă cale îi este cererea.

Drept aceia, unde fiind față și preasfinția sa părintele chir Chesarie episcopu Rîmnicului, așa am găsit a fi cu cale să stăpînească pitaru Antonache moșia Prigoria după foaia dă zestre ce i s-au dat dă socru dumisale răposatu stolnic Radu Bengescu cu bună pace, cum și dumneaei stolniceasa Mariia Bengasca, moșia Drăgoești după zapisele ce le are, dă către Costandin Săulescu și dă către alte rude ale lui și pentru un turburători divanului ca aceste și îndemnători altora spre acest fel dă jălbi neadevărate, de nu contenește supărînd divanu, cu cale ar fi milostive doamne, să i să facă pedeapsă dă către înnălțimea ta, ca să fie spre pilda și astîmpărării altor următori asemenea lui ce caută lucruri făr' dă cale și făr' dă orînduială. Care, celor

piriți dă dinșii li să întimplă mare cheltuială și pagubă purtindu-i din judecată în judecată în vreme dă muncă și de agoniseală, rămîind lipsiți și de hrana vieții din pricina unor oameni răi și netemători dă Dumnezeu ca aceștia ce să țin numai dă judecăți și de jurămînt. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

Ai mării tale preaplecați slugi,

Manolache Romanite biv vel paharnic, Fota Vlădăianu, Ștefan Bibescu.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu i gospodar.

Costandin Săulescu nefiind odihnit pe această judecată a departamentului, eși înaintea domnii mele la divan și cerîndu-i vreun temeu dă scrisori, nu avu să arate, făr'dă numai o adevîrîntă în scris a unor mărturii, care citindu-să, osebit că spun tot dă mai naintea cercetării și a hotărîcii ce s-au făcut și sint nepotriviți, și spun după auziri, dar unii mărturisesc și înpotriva Săulescului și nu fu nici un temeu la aceste mărturii.

Așijderea întrebîndu-să dă stăpînire și cum dă nu și-au căutat, însuși nu tîgădui stăpînirea Bengescului și a moștenitorilor săi dă 25 dă ani nelipsit și cum că nici o judecată nu și-au mai căutat sau vreo hotărînicie cevași, mai virtos că în casa Bengescului au fost cînd s-au dat această moșie zestre numitului pitar și el vîzînd, nici o piră n-au făcut.

Deci, după nedreptatea ce au cunoscut [de] dă la doaa judecăți, că nu are, și făr' dă nici un temeu la mîna au cutezat a mai iși și la divan neastîmpărîndu-să, fiind vrednic dă pedeapsă, am pus dă s-au cercetat² cu bătae pentru pilda altor neastîmpărători și să plătească și cheltuiala i trepădu. Iar stăpînirea moșii, am dat-o domniia mea la cel ce au stăpînit și are dreptate a stăpîni, adică pitaru Antonache, făcîndu-i întărîrea aceasta cu domneasca noastră pecete.

1776, diehemvrie 7.

Preainnălțate doamne,

După luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vatafu dă copii za divan i-au înfățișat la judecată și înaintea noastră, și citindu-să toate cărțile și sineturile, întii ale pirișului Costandin Săulescu, cit și ale piritului pitar Antonache, ginerile dumneai stolniceii Marii Bengescăi și cercetîndu-să cu multă perierghie toate sineturile, cum și cartea aceasta dă judecată a dumnealor boierilor caimacani ai Craiovei ce au avut la leat 1776 aprilie 25, cartea dă judecată a dumnealor boierilor ispravnici ot sud Gorj, tot cu același leat 1776 octomvrie 25 și vîzîndu-să că cu toată dreptatea au hotărît ca să stăpînească dumneai Anița Bengeasca soția pitarului Antonache, moșia aceasta, ca o zestre ce i s-au dat de maică-sa, stolniceasa Bengeasca soția răposatului stolnic Bengescul, am întreat pă Costandin Săulescu de mai are alte cărți afară din cele ce să văzu, să arate, și zise că alte sineturi nu mai are, care sineturi, judecata nu le-au primit fiind făr' dă nici un temeu. L-am întreat și pentru stăpînire, și au mărturisit cum că de cînd s-au făcut hotărînicia ce să cuprinde la cărțile dă judecată și s-au ales moșia aceasta, la care hotărînicie au fost de față și tată-său, sint pînă acum ani 25, în care ani nu au stăpînit nicidecum nici tată-său, nici el, ci necontenit au stăpînit răposatu stolnic Bengescu și moștenitorii săi pînă acum fără dă nici o supărare.

Deci, după atita cercetare ce am făcut și noi, acum numitu Costandin Săulescu nu are nici o dreptate asupra moșii aceștia, nici după pravilile vînzării, fiindcă Săulescul punea tot temeu la o carte dă vînzarea moșii, cum că din taleri 500 ce au fost moșia vindută, s-au dat numai taleri 200, iar ceilalți taleri 300 au rămas neluați, rămîind vînzarea nesăvîrșită, nici după pravilile stăpînirii, fiindcă au trecut ani 63 dă cînd stăpînește neamul boierilor Bengești, care pravili nu sloboade nici ascultare să dăm la o piră ca aceasta.

Pentru care, am hotărît și noi, ca numita Anița Bengeasca soția dumnealui pitarului Antonache să stăpînească moșia aceasta făr'dă nici o supărare dă către Costandin Săulescu, iar hotărîrea cea dăsăvîrșită rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

1776, diehemvrie 5.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

¹ Hotărîrea domnului figurează între cele două judecăți.

² Așa în text.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 214-217.

Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 23 mai 1776.

Arh. St. Buc.,
Ms. 5, f. 42
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Veliții boieri arată prin anafora cum cițiva săteni, avînd vii în Valea Vălenilor (jud. Mușcel), reclamă că mănăstirea Radu-Vodă le cere clacă împotriva obiceiului. Cercetîndu-se s-a constatat că după vechiul obicei nu au de făcut clacă ci numai să dea otaștina. Domnul întărește.

220

1776
decembrie
9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Dupe arătarea dumnealor vel dvornici, cum că așa să urmeze, și este obiceiul la toate alte mănăstiri și boeri și după cum și întărirea dă la domnia sa fratile răposatu domn Costandin vodă, au la mina lor spre dovadă dă acest obicei, întărim și domnia mea și poruncim ca, după cum serie mai jos, să să urmeze a nu fi supărați piste obiceiul dă clacă.

1776, dichevrie 9.

Preainălțate doamne,

Gheorghe Chircioagă i Costandin Vasilache i Ion Gruia i Stanciul Corcodel i Stoica Brinză au jăluit innălțimii tale cum că au vii în dealul Piteștilor pe moșia sfintii mănăstiri Radului Vodă ce să chiamă Valea-Vălenilor sud Mușcel și în poalile viilor au crămi și case dă șad fieșcarile la viia lui. Și pentru acele <c>rămi ce au în poalile viilor nu să supăra mai nainte dă clacă pentru acele crămi, iar acum zic că-i apucă oamenii sfintii mănăstiri ca să facă clacă pentru acele crămi ce au în poalile viilor, care acest obicei, zic că nu l-au mai avut. Și ziseră că au și cartea mării sale răposatului intru fericire Costandin vodă Mavrocordat, în care zic că-i apără de acea clacă, fără numai să-și dea otaștina din vinul ce-l fac dîntr-acele vii. Și cer dă la innălțimea ta ca să li să innoiască acele cărți a nu fi supărați dă clacă, ci să-și dea numai otaștina la stăpinul moșii dîn cit vor face la viile lor ce le au pă acea moșie mănăstirească, ca arăturile ce au ale lor și fin și lemne dă foc. Ziseră că pe alte moșii să hrănesc, iar acolea pă pămîntu mănăstirii își au numai viile și crămile cu casele lor.

Dupe a căroră jalbă ni să poruncește dă către innălțimea ta ca să luăm în seama aceștii jălbi și cum va fi obiceiul cu anafora să arătăm innălțimii tale.

Deci, aducîndu-i ceausu dă aprozi innaintea noastră pe numiții jăluitori, și cercetînd jalba lor, ne-au arătat o jalbă ce au dat la măriia sa răposatu Costandin vodă Mavrocordat pentru egumenu cotmăneanul, carile are și cuvioșia sa alătura cu moșia mănăstirii Radului Vodă, moșie cu vii tot în județu Mușcelului și atunci au fost apucat egumenul cotmăneanul ca să-i facă clacă, pentru căci au vii și cra<me> cu casele lor, și în dosul jălbii poruncește măriia sa Costandin vodă Mavrocordat către egumen, să-i apere pentru clacă dăspre amîndouă mănăstirile, dă vreme că din rodul viilor lor își dau dijma, adecă otaștina, în care întărește și cu pecetea mării sale dă la leat 1758 iunie 25. Și tot într-aceiași jalbă, mai jos, iarăși întărește cu altă dăosebită pecete ca pentru clacă nicicum să nu să supere, pentru că din vii își iau egumenii otaștina pămîntului. Care și acea întărire să văzu iarăși cu leat 1758 iunie 13.

Deci, după cercetarea ce am făcut, știm că cei ce au vii pe moșiile mănăstirești sau boerești, își dau otaștina la stăpinu moșii din 20 vedre dă vin, una vadră, iar pentru căci își au crămile lor sau case pe la viile lor, nu este obiceiul a face clacă nimărui, după cum zic aceștea că le cer anume oamenii sfintii mănăstiri, fără decit, din pometurile care au, își dau numai dijma din zece banițe una, cum și din livezile dă fin ce au la vii, își dau dijma dă finu ce fac, din zece cară unul și din orice semănături ar avea, își dau dijma, iarăși din zece una, iar dă clacă nicicum nu să supără nimenea de acei care au vii și crămi cu case pe moșii mănăstirești sau boerești.

Ci noi, după cum știm vechiul obiceiul, arătăm innălțimii tale mai sus, iar cea dăsavîrșită hotărîre rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Ar. l. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 217 - 218.

1776, dichevrie 4.

Badea vel vornic, Ion vel logofăt.

Vel vornicul arată prin anafora că trei săteni din Sturzeni (jud. Dimbovița) se judecă cu Grigore-Băleanu care cumpărase această moșie cerînd s-o răscumpere ca protimitari. Se propune judecată în divan, urmînd ca acela care va pierde să plătească treapdă. Domnul hotărăște judecata la divanul domnesc.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Cu această anafora eșiră și înaintea domnii mele la divan, Ion dă la Sturzeni cu vechilul dumnealui paharnicului Băleanul, anume Dimitrie Corbeanul.

Față fiind și Sanda Lăzureanca și din cercetarea ce făcum și domniia mea princinii cu de-amăruntul, văzum că face trebuință dă dovadă la doaa zise ale lui Ion; cea dintiiu, cum că au fost această moșie intiiu a lor și are cuvînt a cere protimisis, cea de-a doaa, cum că au dus banii paharnicului Băleanul de atunci, și nu i-au priimit.

Fiindcă Băleanul tăgăduște și fiindcă zise Ion, cum că are dovadă pentru moșie însuși zapisile și scrisorile ce sînt la Bujoreanul, iar pentru ducerea banilor, alți marturi, și ceru poruncă nevrînd aceia a veni dă sineși, scriem dumitale biv vel bane Hriso scoleule, să trimiți la divan atît pã Bujoreanul cu toate zapisile i scrisori, cît și pe acei marturi ai lui Ion.

1776, diehenvrie 2.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă aprozi aduse înaintea noastră pe Ion i Tănase i Neagul dă la satu Sturzeni sud Dimbovița, pentru judecata ce au avut cu dumnealui paharnicu Grigore Băleanul la trecuta lună octomvrie 18 într-acest an, pentru moșia Sturzeni ce o stăpînește dumnealui mai sus-numitul paharnic Băleanu, care din porunca innălțimii tale, judecîndu-i precum ni s-au poruncit a fi cu cale, am arătat innălțimii tale prin anafora, dar nefiind Sanda Lăzureanca față atunci, ceia ce au vîndut moșia aceasta, dumisale paharnicului Băleanul. Și într-aceiași anafora poruncești innălțimea ta dumnealui banului Ianache Hrisoscoleu, ispravnic ot sud Dimbovița, ca să trimiță să aducă pe mai sus-numita Sanda, cît și pe acei ce are mărturii dumnealui paharnicului Băleanul, cum și pe acei ce are mărturii acolo numiții jăluitoari, Ion și cu cetașii lui, pe care și înfățișîndu-i să cerceteze pricina cu amăruntul și cu anafora să arate innălțimii tale, care acea anafora o aduse orînduitu zapciu vătaf dă aprozi și înaintea noastră și o citim, care anafora apără pã Ion cu cetașii lui cu totul de a avea dreptate a întoarce banii dumnealui mai sus-numitul paharnic Băleanu. Ei ziseră că un fel au fost vorba și mărturisania acolo și într-alt fel arată dumnealui banu Hrisoscoleu printr-acea anafora ce ziseră că vor da zapis la luminat divanul innălțimii tale, cum că, de vor rămînea ei dă judecată, să plătească treapădu și toată chiebtuiala, numai innălțimea ta să poruncești ca să aducă atît postelnicu Dumitrașcu Bujoreanul cu toate hrisoavile și zapisile cele vechi ale moșii Sturzenilor, și să aducă atît pe mărturiile ce ce au mărturisit dumisale paharnicului Băleanu, cît și pe mărturiile lor ce le au, și atunci și vor afla dreptu.

Preainnălțate doamne, oareșce întrînd în cercetare, și ei singuri ziseră cum că această moșie au fost la trei inși, de parte, cite stîneni 400, să vede acum, că o parte o stăpînește sfînta Mitropolie, doaa părți, dumnealui paharnicu Băleanu, de cumpărătoare. Arată dumnealui banu Hrisoscoleu în anafora dumisale, cum că pe acea parte ce este a sfintii Mitropolii sînt pometuri, care pometuri zise că sînt puși dă moșii și părinții ai acestor mai sus-numiți jăluitoari, fiind moșia lor, și vînzîndu-se de dînșii cînd s-au răscumpărat, în urmă s-au răscumpărat numai capetile lor, acum ca unii ce au fost puși dă dînșii, să protimisesc ei decît alții și cît dau alții în fieștecare an, dau ei și stăpînesc ei. Din care, să vede că această moșie este a lor, care o ține sfînta Mitropolie, iar nu celelalte doo părți ce sînt vîndute dă mai sus-numita Lăzureanca, dumnealui paharnic.

Cu toate acestea, dă vreme ce ei zic că vor da zapis la luminat divanu înălțimii tale, am găsit a fi cu cale ca, dînd zapis precum mai sus arată, să fie luminată porunca înălțimii tale, ca să să orînduiască un mumbașir ca să meargă să aducă pe acești dă mai sus-arățați și atunci, care parte va rămînea dă judecată, va plăti treapădu și chieltuiala. Noi așa am găsit a fi cu cale, iar cea dăsăvirșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea ta.

1776.

Niculae Știrbeiu vel vornic.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 218-219.
Pentru o hotărîre anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 18 octombrie 1776
Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 181 v. - 182
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Vel vornicul arată prin anafora că Barbul și Marco din Drajna (jud. Saac) se plîng contra lui Toma și Nicolae Mireșul din Prejmer <Transilvania> care le-au luat niște cai și i-au dus pești-munși. Pentru că aceștia neagă zicînd că i-au cumpărat se hotărîște să se facă cercetare. Domnul întărește.

222

1776
decembrie
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealui vel dvornic, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați cum scrie mai jos, dar să faceți și știre numiților Mireși arătîndu-le că vitile le sînt poprite, ca să vie să-și izbrănească cu jăluitorii dă paguba aceasta.

1776, diehemvrie 10.

Preainnălțate doamne,

Barbur¹ și Marco dă la Drajna din Sud de Sac, cu jalbă au jăluit înălțimii tale pentru un Toma Mireșul i pentru frati-său Nicolae Mireșul de la satul Prejmari din țara ungurească, zicînd că doi ani sînt dă cînd li s-au furat 4 epe i doi armăsari dă aici din țară, din muntile Drajna din sud Sac, și luîndu-să după acei cai zic că le-au dus urma pînă în țara ungurească și umblînd acolo 5 săptămîni, zic că i-au găsit hergheliia mai sus-numiților Mireși și mergînd la ei ca să-i dea caii, n-au vrut să-i dea, zicînd că i-au cumpărat. În urmă zic că au dus și mărturii în trei rînduri și tot n-au vrut să-i dea, zicîndu-le că dintr-acei 6 cai sînt numai 3 la dînșii iar pe ceilalți trei cai i-au tăgăduit. Și pentru acei 3 cai ce au arătat că sînt la dînșii, zic că le-au cerut taleri 105 pentru ernatec i pentru gloabă și, nedîndu-le mîna ca să dea acești bani numai pentru acei 3, s-au întorsu înapoi aici în țară. Ci, fiindcă acel Toma i cu frati-său Nicolae, Mireșii, au dobitoacele lor aici în țară, numiții jăluitori au cerut prin jalbă ca să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnici ca, ori în ce județ să vor afla acele dobitoace, să le oprească, și văzînd păstorii că le opresc vitile, vor înștiința pă stăpînii lor și vor veni aici în țară dă să vor judeca. Și după jalba lor ne poruncește înălțimea ta ca, după cum vom găsi cu cale la această jalbă și cerire a lor, cu anafora să înștiințăm înălțimii tale.

Deci, aducînd vătafu dă vistierie pe numiții jăluitori înaintea noastră și cercetînd noi această jalbă a lor, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii județelor, unde să vor afla acele dobitoace ale acelor dă mai sus-numiți pîrși și să dea poruncă acelor păstori ca să nu treacă nicidăcum cu acele vite în țara ungurească ca să să păgubească numiții jăluitori dă acei cai ai lor, dîndu-i și pă chiezășie, iar dă vor fi acei pîrși acolea dă față, să facă dumnealor cercetare pentru această pricină, iar cînd nu vor fi ei dă față, să cerceteze pe acei păstori, că trebuie să știe ei dă acea pricină. Și după cum vor dovedi pricina, cu anafora să înștiințeze înălțimii tale și după cum te va lumina Dumnezeu pă înălțimea ta, așa vei hotărî. Noi așa găsim a fi cu cale, iar hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 222-223.

1776, diehemvrie 7.

Vel vornic.

¹ Pentru : Barbul.

1776

decembrie

10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cercetarea ce s-au făcută către preasfinția sa părintele mitropolitu, da vreme ce s-au dovedit că numita Bălașa are a lua lipsă da zestre de la frații ei, Alecsandru postelnicel și Manolache iamac-șamdagi, netăgăduită și de dinșii, care zestre fiindcă este dreptu ei și fiindcă prin jalba ce dete ia către domnia mea, ceru a i să da în mîna acel drept al ei ca să să hrănească dintr-aceia, sau de nu, să să dea la striinu obraz, nevrînd a intra la unchiu, preasfinția ta părinte mitropolite, ori în mîna ei să hotărâști a i să da acea lipsă da zestre, sau da cunoști presfinția ta că nu va putea chivernisi al său, să rînduești la striinu epitrop ca, da va fi avînd și vreun copil, să să hrănească dintr-aceia ia și copilul său.

Ci dar, pe cit are a lua lipsă, hotărînd în scris anume, să apuce vătafu de păhărniceii pă frați să înlînească și din vinul da estimp și din cel din anul trecut.

1776, dicemvrie 10.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Bălașa Răftivănoae din București, pentru frații ei, Alecsandru postelnicel și Manolache <al>2 <lea> samdagi, că avînd să ia lipsă da zestre din periusiia părintească și prin hotărîrea mării tale fiind să ia vedre de vin 3500 de la dumnealui vel vistieru Nicolae Brîncoveanu drept datorii care este la dumnealui, și dintr-aceștiia au fost să i să facă și ei parte, și atît din anul trecut, cit și da estimp, nimic parte nu i s-ar fi făcut și ei, și ne poruncești măriia ta prin zapciu vătaf da păhărniceii ca, ce să va dovedi adevărată lipsă da zestre a ei, să să înlînească da la frați. Care, fiind înaintea noastră amîndoa părțile, am cercetat întii lipsa zestrii, și toate care fuse lipsă să dete platnici amîndoi frații, cum că va înlîni fără da nimic înpotrîvire, osebit da o pereche da cerceii care au fost zălojiți de muma lor la un obraz, și murînd acela nu ar afla cap¹ la cine s-ar afla cerceii aceștiia. Iar că să-i facă parte din vinurile de la dumnealui vistieru Brîncoveanu, la aceasta iar nu să puse înpotrîvire frații, numai ziseră că să-i vie rîndul după cum iaste simfonia pusă ca, cu soroc da 4 ani, să să ia acest vin și la anul viitor îi va face parte să ia. Însă iar ziseră frații, că de va fi porunca mării tale să să dea, și și dintr-acești ani, adică din anul trecut și da estimp, cerum ca să nu să dea în mîna ei, fiind cap da femeie și făr' da soție, ca să-i prăpădească, ci să-i dea în mîna unui unchiu al lor. Ci noi, da aceasta facem știre mării tale, și cum va fi bună socoteala mării tale cu dinșii. Și anii mării tale să fie mulți și norocii.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 223 - 223 v.

1776, noemvrie 10.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Pentru : chip.

1776

decembrie

11

Io Alecsandru Ipsilant voievod, bojiu milostiu i gospodar zemli Vlahiscol.

După arătarea dumnealor veliților boeri că nici Costandin n-au dat banii la soroc, ci s-au sculat da s-au dus afară, nici frate-său Nicolae la doao soroace ce i s-au pus, iarăși nu

i-au dat, rămîind dupe dreptate prăvăliia a o ținea și a o stăpîni numitul Hristea, întărim și domniia mea ca să aibă bună<pace> de către Costandin i frate-său, plătindu-și chiriia dupe simfonie și așa să-și ție prăvăliia cu locul, nesupărat.

1776, diehemvrie 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătăfu dă vistierie au adus la judecată innaintea noastră pe Costandin Pitișteanu piriș Hristii luminăraru Eftimiu zicînd că în trecutile zile, fiind dus afară la județul Dimbovița și avînd un loc rămas de la tată-său în mahalaua Scaunilor, făr'de știrea lui l-au dat frate-său cu chirie numitului Hristii, dă și-au făcut doao prăvălii pă dînsul; și în trecutile zile zice că mai dîndu jalbă innălțimii tale s-au orînduitu la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> departament și dumnealor întii l-au orînduitu la sfînta Mitropolie dă au dat credință împreună cu frate-său cum că n-au știre dă acel așăzămînt ce au făcut Hristea cu frate-său Neculae pentru acel loc și după ce zice că au dat credință dumnealor boerii judecătorii prin pitac au orînduitu pă vătăfu dă lemnari i un <al> 2 <-lea> vornic și cu alți lemnari meșteri, dă au făcut prețuire acelor doao prăvălii ce le-au făcut Hristea pe acel loc al numitului jăluitor și să văzu prețuirea taleri 896, 32, pe care prețuire neodihîndu-să Costandin Pitișteanu, cu al doilea jalbă au cerut să să orînduiască boeri să prețuiască dinpreună cu alți meșteri, dă al doilea. Și după jalba lui, innălțimea ta ai orînduitu la noi ca să facem cercetare pricinii și, dă va fi trebuință dă a să prețui dă al doilea, să orînduim pe însuși starostea de neguțatori ca să meargă acolo în fața locului să prețuiască. Și aducînd numitul zapciu innaintea noastră, atît pe Costandin jăluitoru, cit și pă Hristea luminăraru, am citit întii zapisul dă așăzămînt ce l-au dat Marica comisoaia, muma lui Costandin jăluitoru cu Neculae, fratele lui Costandin, la mîna Hristii Eftimiu Cigărgioglu, care zapis să vede scris de la 1776 iunie 9, întru care scrie că avînd un loc sterp lîngă țigăniia domnească în mahalaua Bisericii Scaunilor s-au invoitu cu numitul Hristea și l-au dat cu chirie cu tocmeală pe an cite taleri 30 și să-și facă orice namestii va vrea pe dînsul și să le stăpînească în veci cu bună pace dă către dînșii și dă către tot neamul lor.

Deci, Costandin jăluitoru cerînd innaintea noastră, dă iznoavă să să prețuiască acele prăvălii, cu pitac am rînduitu dă au mersu însuși starostea dă neguțatori împreună cu alți neguțatori i cu vătăfu dă lemnari și cu alți meșteri și dă iznoavă au prețuitu acele prăvălii și s-au făcut suma prețuirii al doilea, taleri 949, 63, cheltuiala acelor prăvălii ce au făcut-o Hristea Eftimiu după ce i-au dat-o Marica comisoaia, muma lui Costandin, acel zapis la mîna, după cum scrie mai sus.

Pentru care, față fiind, atît Costandin Piteșteanu, cit și Hristea Eftimiu, l-am întrebat pă Costandin, poate să răspunză acești bani Hristii și așa să ia prăvăliile <?>. Care și însuși Hristea au priimit ca să-i dea bani ciți să arată mai sus, care i-au cheltuitu la facerea acelor prăvălii cum și osteneala lui și să-i dea prăvăliile și au priimit Costandin ca să-i dea acești bani puindu-i-să și soroc dă la judecată dă 15 zile dă la trecuta lună lui octomvrie ca să dea acești bani. Și nedîndu-i nici la acel soroc, Costandin jăluitoru s-au dus la țară și rămînd Niculae frate-său vechil în locul lui, în doao rînduri i s-au pus și lui soroc ca să dea acești bani dă mai sus-arătați numitului Hristii și să-și ia prăvăliile. și tot nu i-au dat nici pină acum acești bani.

Drept aceia, am găsit cu cale, Hristea Eftimiu să stăpînească acele prăvălii cu bună pace dă către Costandin jăluitoru, plătindu-și chiriia după legătura zapisului ce-l are la mîna pe tot anul. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face de către

innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 225 v. - 226.

1776, noemvrie 29.

Badea vel vornic, Ion vel logofăt, vel logofăt.

1776

decembrie

11

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor de județ, să urmați a face cercetarea ce scriem mai jos.

1776, dichevrie 11.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, ceașu dă aprozi au adus la judecată innaintea noastră pă Velcea Giurgiuveanul de la Ploești sud Prahova, pirși frăține-său Drăghici tot de la Ploești, zicind că murind tată-său, cum și un frate al lor în vremea răzmiriții, tot avutul acelora l-au cuprinsu mai sus-numitul Drăghici și lui nu-i dă nimic, și în trecutile zile zice că dind jalbă innălțimii tale pentru această pricină, li s-au orinduit acea jalbă la dumnealor ispravnicii județului Prahovei ca să cerceteze acea pricină. Și zice că mergind amîndoaă părțile innaintea ispravnicilor, ar fi arătat Drăghici carte dă judecată dă la <al> 2 <-lea> de pertament, și văzind ispravnicii acea carte, n-au intrat în judecată și i-au trimis pe amîndoaă părțile aici la divan. Și din luminată porunca innălțimii tale, numitul zapciu aducind pe amîndoaă părțile innaintea noastră, au răspunsu numitul Drăghici, zicind că el cu a lui chieltuială au umblat prin țară pînă au dovedit uciderea fratelui lor, anume Dima, care s-au ucis dă tilhari la leat 1773 și cu adevărat au luat de ale frățini-său Dimii, niște marfă i niște bani. Mai zicind Drăghici că deosebit dă acestu Velcea, frate-său, mai are încă doi frați anume Chiriță și Păun și dă vor intra cu toții la curama să-i plătească chieltuiala în cît au umblat pînă au dovedit uciderea frățini-său și au scos dă la unii alții acea marfă și bani, va inpărți și el cu ei marfa și bani ce au găsit dă ai frățini-său, după cum cu foae le arată. Dăosebit ne arată Drăghici și o carte dă judecată iscălită dă dumnealor boerii judecători ot departamentu cremenalion cu leat 1776 septemvrie 12, intru care apără pă Drăghici dă numitu Velcea frati-său pînă cind să vor infățisa toți frații lor la judecată, sau însuși ei, sau prin vechili adeveriți dă dragători, și atunci, dă vor intra toți la chieltuiala ce va dovedi iarăși prin judecată, că au făcut-o Drăghici, singur el, pentru descoperirea uciderii Dimii, fratelui lor, vor intra și la clironomia cea rămasă de la mort.

S-au întrebat numitul Velcea, cum dă nu s-au sculat și ceilalți frați ai lui ca să ceară acea clironomie, atît a Dimii fratelui lor cel mort, cît și a tatului lor, dă vreme că zice Velcea că tot Drăghici au luat clironomia amîndurora și poate să dovedească ce clironomie au fost, și el zise că are marturi oameni dă cinste neguțători sinpatrioți dă ai lor, care zice că să află acum cu șăderea la Ploești sud Prahova și dăspre clironomia ce zice că, au rămas dă la tată-său, are pe Nedelea bogasierul i pentru cele rămase dă la frati-său Dima cel mort, are pe Ghilencea mocanu i pe Tănase bogosierul, carii să află la Ploești sud Prahova, iar ceilalți doi frați ai lui, zice că nu s-au sculat, căci nu sint aici în țară, ci duși în Moldova. L-am întrebat, are dă la dinșii vreo carte dă vechilic ca să ceară și partea lor, și zise că nu are. Drăghici, frati-său, zise că tatul lor au murit dă sint 14 ani și dă atunci zice că s-au inpărțit cu frații lui.

Deci, pentru ca să-i dăscopere adevărul, ce clironomie au rămas a tată-său, cît și a frățini-său Dimii cel mort, printr-acele mărturii ce zice că are Velcea, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Prahova, ca inpreună cu protopopu județului, unde fiind față și Drăghici piritu, aducind numitul Velcea jăluitoru pe mai sus-numitele mărturii prin carte dă blestem ce este la mina Velcii, să mărturisească adevărul, atît pentru cele rămase ale tatului lor, cum și pentru avutul fratelui lor, Dimii, și ori-cum vor ști adevărul să dea în scris în dosul acei cărți dă blestem și să să iscălească, iscălind

și dumnealor ispravnicii și protopopu, arătînd cum că au priimit acele mărturii, acea carte dă blestem. Și după cum vor dăscoperi adevărul, dăosebit și dumnealor cu anafora să înștiințeze înălțimii tale, ca să li să facă dă către judecată, izbrănire. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 219v - 220v.

1776, diehemvrie 2.

Vel vornic, Badea vel vorinc, vel logofăt.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stan unchiașul din satul Popești (jud. Vilcea) se plînge contra mănăstirii Dintrunlemn care, i-a impresurat moșia Negroata. Se hotărăște cercetare cu ispravnici. Domnul întărește.

226

1776
decembrie
16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

După cum s-au găsit dă la judecată cu cale, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare, precum serie mai jos.

1776, diehemvrie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu dă copii za divan, aduse la judecată pă Stan unchiașu de la satu Popești sud Vilcea, piriș Sofii stareța ot mănăstirea Dintrunlemn, zicînd că are o moșie ce să numește Negroia, rămasă dă la părinți, care moșie au stăpînit-o nesupărat, iar dă sint ani doi, i s-au impresurat moșia dă către mănăstire și nu-l îngăduiește stareța ca să o stăpînească, arătînd pirișul la judecată că are și cărți precum le și văzum în mină-i. Întrebîndu-să și numita stareță, răspunse că n-au avut știință de această piră, că și-ar fi adus cărțile ce are mănăstirea.

Deci, de vreme ce stareța nu are nici un sinet la mină ca să între judecata în cercetare, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca, aducîndu-și stareța cărțile ce va avea mănăstirea pentru moșia aceasta, să stea de față la judecată cu pirișul înaintea dumnealor ispravnicilor, ca să cerceteze și să facă izbrănire. Iar hotărîrea cea dăsăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 224.

1776, diehemvrie 13.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ștefan cu cetașii săi din Frîncești (jud. Vilcea), foști rumâni ai mănăstirii Dintrunlemn reclamă pe stareța de acolo care îi încarcă la dijma și clacă. Se hotărăște să se urmeze după obiceiul pămîntului. Domnul întărește.

227

1776
decembrie
16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

După cum s-au ales dă la judecată, întărim la toate așa să să urmeze dupe obicei, însă pentru capre după cum coprinde cărțile domnii mele ce s-au dat la toți dă obște după condică, așa să să urmeze și la această, adecă cite bani doi pă an.

1776, diehemvrie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu za păhărniceii aduse la judecată pă Ștefan i Dumitrul și Barbul cu cetașii lor dă la satul Frîncești sud Vilcea, piriși Sofii stareții ot mănăstirea Dintrunlemn, zicînd că ei fiind rumâni ai mănăstirii cu toată moșia lor, iar

răposatu mării sa Costandin vodă i-au fost răscumpărat din rumânie numai pă dînșii, iar moșia au rămas mănăstirii, invoindu-să răposatu domnu cu mănăstirea ca să-și ție rumâni vadurile de moară i ogrăzile și livezile cu toate namestiile lor și dijmă să nu dea la mănăstire, avînd deosebire din ceilalți lăcuitori. Și așa s-au urmat pînă la o vreme, iar dă sint ani 15 de cînd s-au așăzat numita stareța la mănăstire, au început a le lua dijmă și-i pune dă clă-cuesc, le ia și suhat de capră cite bani 12, dijmă la fin nu au dat niciodată și cere să nu dea. Întrebîndu-să și stareța, răspunse că nu le cere nimic mai mult decît obiceiul pămîntului. Le-am cerut să ne arate așăzămîntul ce au avut cu mănăstirea și nu avură nimic în scris să ne arate.

Deci, noi cercetînd condica dă obiceiui, am găsit cum că stareța <cere> tocmai obiceiului pămîntului, atît pentru clacă, cit și pentru altile, numai dă la capre să văzu că lua mai mult cite parale 2, dă vreme ce le lua cite parale patru, și obiceiui este să ia cite bani doi dă capră vara și bani patru, iarna.

Pentru care, am hotărît ca de acum înainte să dea cite doao parale dă capră, iar nu cite patru, urmîndu-să și pentru celelalte obiceiuri dupe cum s-au urmat și pînă acum, la care acestea toate s-au mulțumit și pîrșii. Numai, la dijma finului care este obiceiul să dea la zece care două, au cerut pîrșii să nu dea, zicînd că nici au mai dat vreodată, ci numai acum li supără stareța. A căroră cerere adecă, să nu dea dijmă pentru fin, nu am primit-o, fiind făr' dă dreptate și împotriva obiceiului pămîntului, ci am hotărît acea dijmă să o dea după cum este obiceiul pămîntului. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la înălțimea ta.

1776, diehemvrie 13.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 226 v. - 227.

228

1776

decembrie

16

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Drăgulin (jud. Saac) se plînge împotriva lui Neculae, fiul lui Dumitrache din București, care nu-l lasă să stăpînească un pogon de vie și altul de pădure în Valea Nucetului (jud. Saac) cumpărate de la un unchi al pîritului. Se dă cîștig de cauză pîritului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos, izbrînindu-le în scris.

1776, diehemvrie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pă Drăgulin ot sud Sac pîrîș lui Neculae sin Dumitrache din București, zicînd că tată-său au cumpărat pogoane 1 pol vie paragină i 1 pol pogoane pădure în Valea Nucetului ot sud Sac de la un văr al lui, anume Iane logofăt sin Șarban pîrcălab, arătînd și zapisu cu leat 7250 iulie 4, adică dă sint ani 34. Așijderea au mai cumpărat și pîrîșu alt pogon de loc pădure, de la un Preda ot tam, de sint ani 10, care pogoane dă vie nu-l îngădueste pîrîșu să le stăpînească.

Fată fiind și pîrîșu¹, răspunde că viia cea bătrînă, adecă pogoane trei, cumpărătoarea tatîni-său, nu-i face nici o supărare, iar pentru acel pogon paragină ce l-au cumpărat pîrîșu dă la Preda unchiul pîritului, nu-l îngădueste a stăpîni, fiindcă de cum l-au cumpărat i-au și dat răspunsu că rău l-au cumpărat și să nu să apuce să-l lucreze fiind de la neamul lui și între însuși răzorii viei ce le are pîritu Nicolae, care, zise pîritu că are și mărturii în fața locului cînd l-au embodisit să nu lucreze acel pogon numitul Drăghici, ale căroră pogoane, cum merge funiia lor, s-au însemnat într-această carte.

Deci, dă vreme ce pîritu Nicolae arată că mărturiile lui le are în partea locului, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravniciei județului, ca să le aducă acolo de față înaintea dumnealor ispravnicilor, fiind și pîrișu, și cercetînd, să facă izbrănire. Așijderea mai zise pîritu, cum că numitul Drăghici s-au pus dă i-au mai luat o jumătate dă pogon dă pădure și i-au curățit neavînd nici o volnicie dă la dînsul, de care nici pîrișu, numitul Drăghici nu tăgădui, ci însuși cu graiu lui răspunse că cu greșală s-au pus într-acel loc de i-au curățit.

Pentru care, dă vreme ce nu au avut nici o volnicie de la stăpînul locului, am hotărît ca acel pogon, pe jumătate, ce l-au curățit, să-l stăpînească Nicolae, ca a sa moșie, iar hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 247 v. --248.

1776, dîchemvrie 15.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, D<umitrache> Brez<oianu>.

¹ Pentru : pîritu.

Ispravniciei județului Argeș arată prin anafora că Costandin Bălăceanul biv vel stolnic reclamă că via sa de pe dealul Piteștilor, pe Valea Izvoranilor, a fost impresurată de vecini. După cercetare i se recunoaște dreptul de a stăpîni acea vie. Domnul întărește.

229

1776
decembrie
19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cercetarea ce s-au făcut la fața locului prin carte dă blestem, întărim și domnia mea ca să stăpînească dumnealui stolnicul Bălăceanul viia, după semnele ce s-au pus.

1776, dîchemvrie 19.

Preainălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat înălțimii tale dumnealui Costandin Bălăceanul biv vel stolnic pentru o vie a dumnealui ce o are în dealul Piteștilor pe Valea Izvoranilor, că fiind păragină au început a i să inpresura dă către vecini și răzorași du pe inprejur, de care ni să poruncește dă către înălțimea ta ca să cercetăm pentru acea vie de este inpresurată dă către vecinii inprejurași. După luminată porunca mării tale am mersu însuși noi acolo în fața locului unde este acea vie a dumnealui stolnicului Bălăceanul ce o are dăruită dă fratile dumnealui slugerului Scarlat Drugănescu, și întîi înfățișînd înaintea noastră pe acei ce inpresurase această vie cu vechilul dumnealui stolnicului Bălăceanu și cercetînd pricina prin oameni bătrîni inprejurași care au știut hotaru acei vii din vremea stăpînirii dumnealui răposatului vornic Predii Drugănescu, prin cartea dă blestem ce au priimit-o acei oameni bătrîni inprejurași ce au știut hotaru acei vii, și pe unde au arătat că au stăpînit din vechime dumnealui vornicu Preda Drugănescu, am pus semne dovedindu-să că viia aceasta fiind paragină au fost inpresurată dă vecinii răzorași.

Deci, după jurămîntul ce au priimit acei oameni bătrîni inprejurași prin cartea dă blestem, găsim cu cale ca dumnealui stolnicu Costandin Bălăceanu să-și stăpînească viia aceasta după semnele ce s-au pus vii, iar hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 228 v.

1776, octomvrie 30.

Costandin Văcărescu biv vel stolnic, Scarlat Drugănescu biv vel sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Sandul și alții din Predești (jud. Dimbovița) reclamă pe Maria Poenăreasa care le-a împresurat partea lor de moșie. După cercetarea făcută de caimacamii Craiovei se hotărăște ca pîrita să stăpînească 278 stînjeni iar pîrișii 75. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnindu-să Poenăreasa pe această alegere a judecății, eși la divan înaintea domniile mele cu pîrișii, zicîndu că totdeauna au stăpînit ia toată moșiia aceasta și ei niciodată n-au făcut pîră că au moșie, ci și-au dat dijma în toți anii. La ale căriia zisuri, răspunse înpotrivă pîrișii, că numai dă 3 ani vinzîndu Poenăreasa venitul moșii ei la streini, acei striini în silă le-au luat dijmă, iar mai nainte și-au stăpînit moșiia lor cu pace, iar cum că nu ar fi făcut pîră niciodată că au moșie, la aceasta arată spre dovadă însuși cartea dumnealor veliților boeri caimacami, ce o are Poenăreasa la mîna că s-au mai judecat, și zisa lor să dovedește adevărată.

Deci, dă vreme ce la hotărnicie ce s-au făcut la fața locului, s-au văzut că au moșie stînjeni 75, precum și ei atîta cerură, am hotărit domniia mea ca, cei șaptezeci și cinci stînjeni, să-i stăpînească cu pace pe unde li s-au ales la hotărnicie, iar ceilaltă să și-o ție Poenareasa. Și dumneavoastră ispravnicilor, așa să urmați, după cum scrie mai jos.

1776, diehemvrie 19.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătăfu za aprozi aduse la judecată pe Sandul i Dragomir i Tatomir și Licsandru de la Predești sud Dimbovița, pîriși Marii Poenăresii, zicîndu că avîndu numita pîrită moșie alătura cu ei, cumpărată încă de la moșii lor, le-ar fi împresurîndu și partea lor ce mai au.

Fată fiind și pîrita, răspunse că acea moșie o are de zestre de la tată-său Apostol ce au fost pîrcălab de curte gospod, cu zapise de cumpărătoare, adică un zăpis cu leat 7231 noemvrie 11, dă sint ani 53, în care scrie la mîna lui Apostol pîrcălabul că un Pătru sluj<itor> ot Tăriceni, i-au vîndut 31 stînjeni dă moșie, așijderea și Radul cu frații lui, stînjeni 55, care fac stînjeni 86. Mai arată și alt zăpis cu leat 7232 avgust 10, de sint ani 52, iar la mîna pîrcălabului Apostol, că au cumpărat de la un Vasile sin Voicul Mirzescu, stînjeni 30. Mai arată alt zăpis al popii Procopie cu leat 7233 septemvrie 14, de sint ani 51, că au vîndut stînjeni 12, iar pîrcălabu Apostol mai arată un zăpis cu leat 7236 septemvrie 1 de sint ani 48, al Vladului i Dumitru Predescu, că au luat bani pă vin pă vedre 180 de la Apostol pîrcălabul, pentru care vin, nedîndu-l la soroc, le-au luat întru stăpînire Apostol pîrcălabul, 70 stînjeni de moșie. Mai arată alt zăpis cu leat 7239 aprilie 10, dă sint ani 45, al Florii sin Dimiian, că au vîndut și el pîrcălabului Apostol stînjeni 80. Mai arată și un răvaș scris dă acum, al dumnealui medelnicerului Radul Balasache, și dă credință că numita pîrită are întru stăpînire toată moșiia Predeștii și că pîrișii nu au nici un stînjene dă moșie.

Întrebîndu-să și pîrișii cu ce temeiu caută și ei stăpînire în Predești, [și] arată un zăpis cu leat 7239 martie 10, de sint ani 46, al lui Stan pușcașu i cu fii-său Tatul, la mîna vâri-său Cîrstii că i-au vîndut 15 stînjeni de moșie în Predești. Mai arată alt zăpis cu leat 7241 iulie 1, de sint ani 43, al Ilinii Bădencăi, fata lui Neagoe Bădescul, în care scrie iarăși la mîna Cîrstii, că i-au vîndut 50 stînjeni dă moșie în Predești. Arătară și o diată cu leat 7237 noemvrie 15, de sint ani 48, a Manii ot Predești, în care scrie de încredințare la mîna fii-său Dobromir, că au vîndut și ei parte dă moșie în Predești, nu și-au vîndut-o precum au vîndut alții, ci să-i stăpînească partea sa de moșie.

Deci, cercetîndu cu amăruntul, văzum o carte a dumnealor veliților boeri caimacami Țării Rumânești cu leat 1761 iunie 20, de sint ani 15, care carte era la însuși numita Mariia pîrita, în care scriu și poruncesc dumnealor boerii caimacami către dumnealui Radul Balasache i către dumnealui slugeru Costandin Cocorăscul, să le cerceteze și să le îndrepteze stăpînirile și

să le pue și semne, în care carte dă poruncă este făcută însemnare dă cercetarea și copriinderea stinjenilor a toată moșiia Predeștii, că este stinjeni 403, din care scad 328 stinjeni ai Marii pîrita. Arată că au și moșnenii moșie stinjeni 75 și măcar că nu este cu iscălituri însemnarea trăsurilor moșii, care și arată, are pîrita și cîți¹ pîrișii, moșie, dar să vede scris din dosul poruncii dumnealor boerilor caimacamii. Și fiindu că s-au găsit cartea aceasta în mina numitii Marii, pîriții, precum am zis mai sus, de aceia au rămas mărturia dumnealui medelnice-rului Balasache fără nici un temeiu, una, că dintr-aceasta s-au cunoscut că și pîrișii au moșie stinjeni 75, mai virtos că pîrita ținea aceasta ca un sinet tare, al doilea, fiind mărturia numai a unuia, nu este priimită dă pravila măcar fie și sfetnic, și rămîne ca Mariia pîrita să stăpî-nească stinjeni 278 după zapisele cele adevărate ce să coprinde mai sus, și ceialtă moșie ră-mîne să o stăpînească moșnenii cei ce nu și-au vindut moșiia lor la Apostol pîrcălabul. La care văzînd numita pîrita că nu i să îplinește suma stinjenilor, adică 328 după însemnarea ce o avea în scris în dosul poruncii, începu a mai arăta un zăpis cu leat 7120 februarie 20, de sînt ani 164, al Stoicăi, fecioru Radului Mehedințu, [în care] la mina izbașii Dimiian, <în care scrie> că i-au vindut ocină în Tărăceni, dar sumă de stinjeni nu să scrie, care zăpis nu s-au priimit de judecată, căci după cercetarea ce am făcut, să văzu scris tot cu o slovă și hîrtia să arată că nu este de ani 164 cum să vede. Mai arată alt zăpis cu leat 7171 martie 15, de sînt ani 113, al lui Tudor sin Baicul la mina lui Dimiian iuzbașa, că i-au vindut 30 stinjeni dă moșie, care și această după vechimea lui, neavînd inpotrivă alt zăpis al lui Di-miian că și-au vindut moșiia aceasta la Apostol pîrcălabu sau la alte rude mai bătrîne decît Apostol pîrcălabul, care să să pogoare la Apostol cu clironomie, nu să ține în seamă. Mai arată și o însemnare a unor moșteni, că au vindut stinjeni 44 la iuzbașa, cu leat 7238 februarie 4, de sînt ani 46 și hîrtia este prea noao cum să vede, iar nu dă 46 ani.

Pentru care, am hotărît numita Marie Poenăreasa, pîrita, să stăpînească numai stin-jeni 278 după zapisele cele bune și adevărate, iar ceialtă moșie să o stăpînească moștenii. Și pentru alegerea și împărțeală moșii aceștia, să fie luminată porunca mării tale, la dumnealor ispravnicii județului, ca să le aleagă și dă le hotărască după cum mai sus să coprinde. Iar ho-tărîrea cea dă săvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1776, diehemvrie 2.

S-au întreat acum în urmă și dumnealui slugeru Costandin Cocorăscu, ca să ne adevereze precum va ști, avîndu știință dă pricina hotărnicii aceștii moșii și însuși dumnealui au dat în scris, cum că au mersu acolo în fața locului împreună cu dumnealui medelnice-ru Balasache și au tras moșiia după cum să văd trăsurile că sînt cu însuși slova dumnealui și au și făcut carte de hotărnicie, dar dumnealui medelnice-ru Balasache n-au vrut să să iscălească.

Din care, să cunosc cu că adevărat moșnenii au acea moșie bună a lor făr' de pri-cină, precum să arată mai sus.

Meche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnice-ru, D<umi-trache> Brez<oianu>.

¹ Corect: cit au și.

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Nicolae Dedulescu paharnic cere ca protimidar să răs-cumpere o casă cumpărată de Dobre fără știrea lui. I se cere dovadă cu blestem că nu a știut de acea vînzare. Întrucît dovedește aceasta, domnul îi dă dreptul de răs-cumpărare, urmînd a plăti lui Dobre cheltuielile făcute cu îmbunătățirile casei.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voie vod.

Dă vreme ce dumealui s-au îndreptat de blestem, avînd această mărturie, are proti-misis a răs-cumpăra casa precum s-au hotărît, dar fiindcă Dobre să jăluește că nu este odih-nit pă prețuirea ce s-au făcut celor făcute dă dînsul și are mare pagubă, orînduim ca să near-

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 232 v. - 234.

Pentru două ju-decăți ulterioare în aceeași pri-cină v. doc. din 23 Ianuarie 1779 și doc. din 22 Iulie 1781.

Arh. St. Buc.,
Ms. 7, f. 95 v. -
96 și Ms. 8, f.
404v. - 406
(Copille
sub dată la
Institutul de
istorie
„N. Iorga”).

231

1776
decembrie
19

gă dumnealui vel vornic de țara de jos la fața locului să facă întâi cercetare cite locuri au făcut Dobre mai înainte pînă la vremea ce i-au zis paharnicu să-și ia banii, și acele locuri să să prețuiască după cum era prețul atunci cîndu le-au făcut, iar cite au făcut în urmă după ce i-au spus paharnicu că va să-i dea banii, n-are dreptate a le cere. Ci dar, așa să ia sfîrșit prin vătăfu za aprozi, mumbașir.

1776, dichemvrie 19.

Preainnălțate doamne,

La jalba ce au dat mării tale dumnealui paharnicu Nicolae Dedulescu, că după hotărîrea ce s-au făcut de către măriia ta, ca să priimească blestem dumnealui, că n-au știut dă vînzarea casii care au cumpărat-o Dobre și avea dumnealui protimisis a o cumpăra, cum că i-au spus Dobre cumpărarea ca să-i întoarcă banii, zice într-acea jalbă cum că a priimi blestem pentru atît lucru, va fi dumnealui cu necinste, fiind drept la ce au arătat, și ne poruncești măriia ta ca să înștiințăm cu anafora de să cade blestem, sau de nu.

Deci, arătăm mării tale, că după coprinderea hrisovului mării tale, care este făcut pentru acest fel de pricini, la cel care cere protimisis, dă nu va putea dovedi vînzarea unui lucru pe cît va fi aflat cu mărturii, să încredințeze judecata prin blestem și după aceasta să cade și dumnealui paharnicu a priimi blestem că n-au știut vînzarea aceștii case cînd au fost. Dar fiindcă aduse înaintea noastră dumnealui paharnicu pe un călugăr anume Mateiu, care înaintea noastră cu blestem arată cum că va fi un an și mai bine de cînd l-am chiebat dumnealui paharnicu și i-au zis pentru aceste case cine le stăpînește și i-ar fi spus cum că le-ar fi cumpărat Dobre care să numește, dumnealui i-ar fi zis că să-i zică lui Dobre să vie să-și ia banii de la dumnealui și el singur nu i-ar fi zis, dar ar fi pus pă ginări-său să-i zică. Și de i-au zis sau de nu, el zise că nu știe, după cum în mărturisaniia lui care au dat în scris arată, care să va vedea și de către măriia ta. și după această mărturisanie să cunoaște că n-au știut dumnealui paharnicu vînzarea, căci că i-au spus Dobre cumpărarea, și aceasta îndreptează pe dumnealui a nu priimi blestem avînd mărturiia aceasta, iar după hrisovul mării tale, de nu va fi avut mărturie, i să cădea dumnealui a priimi blestem. Și de aceasta facem f. 233 v.-234. știre mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 233 v.-234.

Grigorie al Ungrovlahii.

1776, august 10.

232

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion (jud. Vlașca) reclamă pe tovarășul său Panait lipșcanu care nu i-a dat partea din oi, Piritul arată că Ion nu i-a fost tovarăș ci vătăf la oi. Se hotărâște cercetare de către ispravnicii din Vlașca, Domnul întărește.

1776

decembrie

19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face împlinire <la> cercetarea ce scrie mai jos.

1776, dichemvrie 19.

Preainnălțate doamne,

După luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pă Ion din sud Vlașca cu răvaș de jalbă ce au dat către înnălțimea ta pentru Panait lipșcanu, cum că o jumătate de an au fost la oile lui Panait lipșcanul și un an au fost tovarăș cu el pă oi, și la socoteală eșindu cîștig taleri 140, Panait au luat banii toți și pe dînsul l-au apucat ciobanii dă le-au dat simbria, oi 54, și i-au mai luat Panait, brînză ocă 120. Și pentru că n-au vrut să mai fie vătăf la oi, i-au luat Panait, oi 66 oprindu-le în oile lui.

Față fiind și Panait Iițcanu, de tovărășie au tăgăduit că nicum pe Ion tovaros nu l-au avut, iar că au fost vătaf la oi, n-au tăgăduit, zicînd că făcîndu-i multă pagubă la oi, i-au dat zapis că i-au rămas dator și da aceia i-au luat oile. Dar, fiindcă însuși Ion în jalba lui scrie cum că și-au căutat judecata în domnia răposatului Scarlat vodă Ghica și dreptatea nu și-au dobîndit-o și zise că are mărturii în sud Vlașca, cum că zapisul l-au dat da silă și că fiind scăpătat, zise că nu poate să aducă aici mărturiile. Ci, măcar că este vreme trecută la mijloc, dar ca să să dăscopere dreptatea, de va fi luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii ot sud Vlașca ca să cerceteze pricina aceasta prin mărturiile ce zice Ion că are, fiind amîndoao părțile față, și după alegerea ce va dovedi, prin mărturii și după dreptate să le izbrănească prin carte de judecată, iar neodîhnindu-să vreo parte, cu soroc și cu carte de judecată să-i trimiță la divan. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 234 v.

1776, diehemvrie 17.

Ianache Mavrodin paharnic, Nicolae Știrbei medelnicer, Nicolae Com<ăneanu> sluger, George Canale.

Vel vornicii arată prin anafora că vechilii sătenilor din Oprîșor (jud. Mehedinți) reclamă pe vameșii care le iau vamă la carele cu lemne vîndute. Cercetînd după obicei se hotărâște ca sătenii să nu plătească vamă. Domnul întărește.

233

1776
decembrie
20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit de către dumnealor veliții vornici cu cale, poruncim domnia mea așa să să urmeze și să fie nesupărați jăluitorii.

1776, diehemvrie 20.

Preainnălțate doamne,

Crăciun pîrcălabu, Gheorghe brînzarul și Nicolae unchiașu, ce sînt vechili și dăspre partea celorlalți săteni de la satu Oprîșor, sud Mehedinți, cu jalbă au jăluit înnălțimii tale zicîndu că ei aflidu-să săzători aproape da Dunăre, da un conac, pentru ca să-și chivernisească viața și să-și hrănească casele lor, duc pă la vaduri unde sînt șăici, cite un car de lemne pentru foc, de vînd cite zece parale sau cite cinsprezece, și zic că-i apucă vameșii ce sînt acolo pe margine da le ia vamă, da car cite doaa parale, iar care nu le da parale le ia cite zece lemne da car, care obicei, zic că n-au avut mai nainte.

Deci, după jalba lor, ni să poruncește de către înnălțimea ta ca să cercetăm obicei și cu anafora să înștiințăm înnălțimii tale. Pe carii, aducîndu-i vătafu de păhărniceii înaintea noastră și căutînd și la catalog, să vede că scrie ca să ia vameșii vamă de la caru da lemne de la zece bani un ban, dar nu pomenește nici du pă la țîrguri să ia acea vamă sau du prin sate cînd vînd țărani la țărani. Noi știm că obicei este, cînd vînd lăcuitorii, oricine pe la țîrguri, ori lemne, sau alte bucate, plătesc vamă, iar cînd vînd lemne sau alte bucate prin sate, unii la alții pentru trebuința lor, nu plătesc vamă.

Ci, da vreme că numiții jăluitori zic că din poruncă au adus lemne pă la șăici pentru ca să nu fie lipsiți nici cei du pă margine, da dincolo, nu este cu dreptate să plătească vamă. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 235.

1776, diehemvrie 15.

Vel vornic, vel vornic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că văduva lui Iordache Mavrodin cere de la Coman bani dați acestuia de soțul ei pentru a face comerț împreună. Piritul pretinde că a restituit banii. Cercetându-se după dreptate și pravile se hotărăște ca piritul să restituie banii cu dobândă. Domnul hotărăște ca văduva să-și reia banii iar marfa să rămână lui Coman.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihindu-să Coman, eși și înaintea domniei mele la divan cu dumneai vistiereasa Mariia, zicindu că banii sînt asupra lui Nicolae brașoveanu căruia au dat marfă, și murind, are tovaroș pă Petcuț brașoveanu. Dar întrebîndu-l pă ce temeliu s-au încredințat de i-au dat marfă, însuși arată că nici vreun zapis, nici vreo adeverință n-au luat, nici în mîna lui Nicolae n-au făcut-o teslim, ci printr-alt trimis al lui. Care cu aceasta, rămîne căzut după pravilă la osînda pagubilor ce să fac din lenivire și nechiverniseala unui tovarăș spre îngreueria lui, iar nu a tovaroșului lui, căci n-au fost întimplare vremii răzmiriții sau altă hrăpire, ci numai a lui nepază și nechiverniseală, neluînd nici o adeverință, măcar pentru a lui credință că au dat marfă. Văzum și chiverniseala ce au arătat către neguțatori, și la aceasta să găsi ficlean și înșălător, atît din seu vitelor neguțatorii, arată cum că, cite șapte pină la patru ocă de vită, iar el arată numai cite trei, cît și din nepotrivirea foilor de socoteală ce arată amestecate, carii după orînduiala tovarășii era dator a ținea catastih curat. Așijderea și din suma sermaelii ce arată mai multă, că tocmeala ce-au fost numai banii răposatului boer și a lui osteneală, și dă va fi pus alți hani precum arată, sau marfă doă foi dă unt, rău au amestecat într-această tovarășie, vrînd să incurce socoteala.

Deci, pentru acestea toate, am hotărît, dumneai vistiereasa să-și ia banii cu dobînda lor la zece unul, și marfa i neguțatoriia aceasta să rămîie asupra lui, mai virtos că după arătarea socotelii lui, nu să vede pagubă, și unde au dat marfa să-și caute cu judecată. Pentru care, orînduitu mumbașir urmîndu, să facă împlinire.

1776, diehemvrie 20.

Preafînălțate doamne,

Dumnealui vătafu de copii za visterie au adus la judecată pe Coman căpitan i pă <al> 3 <-lea> postelnic, Mihalache Pencicaru, nepot și vechil visteresii Marii Mavrodineasa, jupîneasă răposatului Iordache Mavrodin biv vel vistier, cerîndu de la Coman socoteală dă taleri 2377, care bani i-au dat mai sus-numitului Coman la leat 1773 că să facă neguțatorie aici în țară orice ar găsi, însă numitul boer cu banii și Coman cu osteneala.

Întrebîndu-să Coman, n-au tăgăduit cum că n-au luat banii, numai zicea că și-au dat socoteala la chir Iamandi Panaioti, unde l-au orînduit numita jupîneasă, căruia i-au dat și taleri 481, de saftiene lucrate ca să le vînză și banii să-i dea la jupîneasă, care împreună cu taleri 908 ce-i are dați, și cu taleri 1228, marfă ce au dat-o fără dă bani, răposatului Nicolae brașoveanu, care bani au rămas să-i plătească Petcuț brașoveanu, își închie socoteala și încă poate are să mai ia, iar Mihalache postelnic, vechilu jupînesii, au răspunsu că nici datorii de la Petcuț, nici saftienile nu le-au priimit și încă nici socoteala ce au dat la chir Diiamandi. Atît pentru aceste pricinî ce coprînd, cît și pentru ficleşuguri, au cercetat judecata pe Coman, de au dat și de au arătat, încă trăînd numitu vistier, pe această datorie, și de au pus la această neguțatorie și bani dă ai săi, el au răspunsu că nici măcar un ban n-au pus de ai lui și cum că la datorie au dat-o la primăvara acelu trecut an 1774.

Deci, noi cercetînd, am aflat cum că la 6 zile ale lui februarie au murit răposatu vistier Mavrodin, pentru care după pravilă am judecat cum că tovarășii aceștii neguțatorii au încetat după moartea unui tovarăș. Am întreat pă Coman dă au venit după moartea răposatului să cunoască pă clironomii tovaroșului și să dovedească și să arate, lucru ce au făcut, și cu voia clironomului să vînză și fără dă bani, el au răspuns cum că n-au venit, căci că au avut volnicie să facă orice va vrea. Judecata au orînduit la starostea dă neguțatori ca, împreună cu alți neguțatori să facă socoteala ce va arăta Coman cu mijloc drept și cu anafora

starostii, la 24 zile ale lui noemvrie. Am văzut cum că adevărat foaia ce au dat-o la Diia-
mandi, au fost greșită și au fost trebuință ca să-și aducă catastișele ca să iasă cu acelea cea
adevărată socoteală căruia i s-au dat soroc ca să le aducă de la Filipeștii de Prahova de
unde le avea, și cu anaforoa starostii, la zece zile ale lui dichemvrie să vede cum că Coman
n-au adus catastișile, ci numai trei foi nepotrivindu-să una cu alta, pe care le-au arătat că
acestea îi sînt catastișile și cu acestea au dat socoteala ce este într-această anafora, pe care
numitu starostea împreună cu neguțătorii ce au văzut-o, o fac rea și numai fără de orîndu-
ială și cu bănuială, și nicidăcum după orînduiala neguțătoarească, ci încă dă față încercată
și neadevărată, dînd numitu staroste cuvintu pentru ce. Căci după ce l-au întreat dă au
pus și el bani dă ai săi la această neguțătorie, sau dă nu, el au zis că nici un ban n-au pus,
după cum au fost zis și mai nainte către noi, și să vād că la suma cumpărării și cu toată
chieltuiala, să adună taleri 3855,63, acolo unde este suma sermaelii, au pus numai taleri 2377
dată dă răposatu vistier Mavrodin, și să vede că este mai mult peste suma sermaelii taleri
1476,63, și după aceasta să cunoaște că încarcă cumpărătoreea. Măcar că, întrebîndu-l cum
dă ese mai mult, dă vreme ce el zice că bani n-au pus, el au răspuns că au fost luat bani
arvună de la Nicolae brașoveanu taleri 800 și i-au pus și pe aceia la cumpărătoreea mărffii,
peste care bani, tot să vede că este mai mulți bani dați la cumpărătoreea taleri 678 și au
rămas Coman fără de răspuns.

Pentru care dat, cu socoteala, starostea și neguțătorii, că dă vreme ce nu s-au purtat
Coman după cum era dator către tovaroșul său ce-i dedese sermaiaoa nețiind catastișă curate
după cum este obicei neguțătorii, ci au făcut de capul lui neumblîndu drept și dînd minci-
noasă socoteală, la unul ca acesta nu să cade, nici trebuie să-i să mai dea credință, ci după
obiceiul neguțătorilor să osîndește să întoarcă banii ce au luat cu dobînda lor și să rămie
neguțătorii asupra lui de o va primi aceasta, clironomii tovaroșului său.

Făcînd această anafora, am adus și pă Coman înaintea judecării și o am citit, și
întrebîndu-l de mai are vreo îndreptare de a răspunde înpotriva acestor zise, să o arate pînă
a nu să iscăli anaforoa, și el din cîte au zis, nici un cuvint vrednic dă ascultat n-au răspuns,
ci numai cuvinte dă pricinui și nepotrivite una cu alta.

Pentru aceasta judecăm cel mai sus-zis al neguțătorii și gādîndu-l tocmit cu cel drept
cuvint, cu dreptate și cu cuvintu pravilii care osîndește pagubele ce să fac din lenivirea unui
tovaroș spre îngreueră lui, iar nu a tovaroșului său, zicem cu cît mai virtos cere credință și
<nu> hoție.

Pentru care, fiindcă au priimit clironomii după cum ne-au spus vechilul dumneai ca
să-și ia banii cu dobînda lor, ni să pare și noao aceasta a fi cu cale, scăzînd numa taleri
908 ce au dat el cu dobînda lor, de cînd i-au dat și după ce au dat. Iar hotărîrea cea dă-
săvirșită rămîne la înălțimea ta.

1776, dichemvrie 19.

Ianache paharnic, Teodorache Știrbei medelnicer, Nicolae comis, George Canale.

*Mitropolitul țării arată prin anafora că Stanca, soția lui Radul brașoveanu (jud. Mușcel) reclamă
pe pitarul Costandin Rătescu care și-a însușit tot avutul rămas de de la tatăl ei adoptiv Costandin
Vlădescu. După o judecată anulabilă la ispravnici, se recunoaște dreptul Stancăi de a moșteni
pe tatăl ei „sufletec”. Domnul întărește.*

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5. f.
236 - 237 v.

235

1776

decembrie

20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Esînd înaintea domnii mele, Costandin Rătescu pitaru cu Stoica¹ soția Radului bra-
șoveanu și cercetînd pricina, văzum că acest mort, Costandin Vlădescu, mai nainte morții lui
au făcut parte aceștii Stancă ce au avut-o fată dă suflet, prin foae, care foae o vedem iscă-
pîită și întemeiată cu atîta mărturii. După aceasta, în urmă după puțină vreme viindu-i sfîrși-

tul și-au făcut diiată în care nu pomeneste a să strica foaia părții ce au dat fetii, nimic. Citim și cartea ce au făcut-o ispravnicii Mușcelului la leat 1772, care au făcut diiata rea, și nu văzum scriind vreo pricină pentru care au stricat diiata, fără numai cu un cuvint că au găsit-o rea și o au și spart, iar dă foaia ce s-au zis mai sus, pentru partea fetii nu pomeneste nimic.

Deci, fiindcă rău au urmat ispravnicii, am spart domnia mea cartea lor în divan și am hotărît ca partea numitii Stancă, fata dă suflet a celui mort, după foaia ce este întemeiată cu atîta mărturii, să să dea deplin, și pentru celelalte averile mortului, preasfinția sa părintele mitropolitu cercetînd diiata oricum va găsi după pravilă, va face izbrănire cine are a lua acelea.

1776, dichevrie 20.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta, Stanca soșia Radului brașoveanu din sud Mușcel, pentru pitaru Costandin Rătescu, că fiind ia fată dă suflet răposatului postelnic Costandin Vlădescu și la moarte-i făcîndu-i și ei parte din casă, acum s-ar fi sculat numitul Rătescu și i-ar fi coprins multe dă ale ei, țigani, dobitoace și altele, și nu va dă a i le da. Și zapciu vâtaf dă păhărnicei aducîndu-i înaintea noastră pe amîndoao părțile, am făcut cercetare pricinii și întii am întreat pe dumnealui Costandin Rătescu pentru ce face ținere acelor lucruri ale jăluitoarei, dumnealui ne scoase o carte de judecată făcută dă dumnealui paharnicu Miche și dă dumnealui Dumitru Brez<oianu>, cît au fost ispravnici în sud Mușcel la leat 1772, de ni-o arată, în care vedem că au avut judecată pentru această pricină înaintea dumnealor și diiata acestui răposat Vlăduț o face rea și nu după pravilă făcută, și tot avutu Vlădescului l-au făcut părți și face și aceștii fămei jăluitoare parte numai taleri 240, iar celelalte le dă cu orînduală pe la unii alții. Scoase și jăluitoarea un catastih în care văzum lucruri ce-i lasă acest Vlăduț întărit și dă alte mărturii cu însuși voia sa, încă și cu blestem, ca nimini din rude sau din striini să nu să amestece după moartea lui a le lua sau a le schimba, după cum s-au îndurat dă au lăsat, arătînd-o fată dă suflet și de însuși botezată și cu acesta are îndrăzneală jăluitoarea dă răspunde înpotriva aceștii cărți de judecată care o are pitaru Rătescu la mină.

Noi de aceasta facem știre mării tale, și cît pentru jalba femeii, jăluitoarei, după catastihu tatului ei cel sufletesc, cu dreptate ni să pare a fi, iar după cartea dă judecată care o are pitaru Rătescu, n-are mai multă stăpînire în casa Vlădescului, decît acești numiți bani care-i lasă (măcar că în jalba cea către măriia ta, nu pomeneste dă acea judecată a dumnealor numiților ispravnici). Cu toate acestea, spre a să cerceta acea judecată și să să vază dă este cu cale cererea aceștii jăluitoare, sau de nu, rămîne la porunca mării tale, unde să va socoti.

Și anii mării tale, să fie mulți și norociți.

1776, dichevrie 20.

Grigorie al Ungrovlahiei,

¹ Pentru: Stanca.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 238 v. - 239.

236

1776
decembrie
20

Departamentul al 2-lea arată prin anașora că săteni din Muierasca de Jos (jud. Vâlcea) se judecă la departamentul al 2-lea cu episcopia Rîmnicului, revendicînd partea lor de ocină și dreptul de a nu fi „rumâni”. Se dovedește că strămoșii lor se vinduseră rumâni, afară de Stănilă, și se hotărâște ca episcopia să stăpînească moșia, iar partea acestuia s-o stăpînească urmașii săi. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilantu voievod bojiiu miștitiu gospodar zemli Vlahiscai.

Neodihîndu-să pîrșii, eșiră și înaintea domnii mele la divan cu vechilul sfinții sale părintelui episcopul al Rîmnecului zicînd că numai cincini rumîni ar fi fostu cei ce s-au vindut cu moșia împreună, și cum că această moșie Muierască, ar fi alor, celor ce nu s-au vindut,

și cum că au fostu nesupărați la rindul stăpînirii. Dar cerindu-li-să la această zisă a lor, vreun fel de dovadă cu care să stea în potrivă la atîtea dresuri și vrednice temeuri ce văzum la sfința episcopie, care au toată tăriia, adică zăpis al însuși rumânilor ce s-au vîndut, hrîsov domnescu al răposatului Matei voievod, catastih pecetluit de numele lor, care acestea dovedescu că au fost 64 de ani, dă rumîni cei vînduți cu moșia lor, și cum că numai un Stănilă au rămas ne-vîndut, i alte cărți dupe vremi mai nouă, a domnii sale răposatul Alexandru Ghica voievod, și osebite hotărnicii și cercetări la fața locului, care acestea dovedescu stăpînirea episcopii, ei nu avuseră să arate nimic făr' de numai cu gura, fiind în miinile lor și niște proaste vechituri de cărți, care cercetîndu-le domnia mea, văzum că sîntu toate tot mai denaintea hrîso-vului <lui> Mateiu voievod și nu au nici un temeu, pentru căci în urmă s-au vîndut cu toți, rumîni împreună cu moșia.

Deci din cercetarea pricinii ce făcum cu amăruntul, văzînd că pîra lor ieste rea și dupe atîtea judecăți neastîmpărători, am întărit stăpînirea și dreptatea sfinței episcopii pe hotarul a toatii moșii aceștia, luînd de la mina pîrșilor și acele proaste vechituri, ca niște rele, să nu mai aibă pricină dă neastîmpărare altă dată, iar numai cei ce să trag dintr-acei Stănilă ne-vîndut, după cartea de hotărîre a domnii sale Alexandru Ghica voievod și dupe zăpisul de așa-zămîntu ce-l văzum cu leat 1773 că au dat însuși și ei la episcopie, să fie și să stăpînească acei stînjăni pe unde s-au fost învoit de le-au dat pîrintele episcopu la căminul lor, cum scrie într-acei zăpis, făr' de a nu pretenderisi alteveși neavînd dreptate mai multu. Iar de nu li s-au dat acea parte pînă acum, hotărîm să li să dea și să li să aleagă pe unde scrie zăpisul.

1776, diehemvrie 20.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimei tale dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pe Ion Bercea i Șarban armășălu i Radu i Trandafir și Costanđin toboșariul cu cetașii lor ot sud Vilcea, pîrși sfinții sale pîrintelui episcopu Rîmnicu<lui>, chir Chesarie, zicînd că au moșie de la moșii, strămoșii lor ce să numește Muierasca de Jos cu hrîsoave domnești și cu sine-turi.

Față fiind și Gheorghe logofețel, vechil al sfinții sale pîrintelui episcopu, arată un zăpis cu leat 7144 mai 10, de sîntu ani 140, în care scriu moșnenii din Muierasca că s-au vîndut de a lor bună voie să fie rumîni și cu toată moșia lor la răposatu măriiia sa Matei vodă Basarab și măriiia sa i-au afierosit la sfința episcopie a Rîmnicului. Mai arată catastih pecetluit cu pecetea gospod și cu iscălitura [a] răposatului măriiia sa Matei vodă cu numele oamenilor carii s-au vîndut cu leat 7145 iunie 12, de sîntu ani 139; mai arată o carte de hotărnicie a 24 boieri cu leat 1766 mai 28, de sîntu ani 10, în care scrie pentru o parte de moșie ce-i zic Muierasca de Jos, că dupe cercetarea ce au făcut atît hrîsoavelor și sineturilor ce au și pîrșii la mina lor, s-au dovedit că numai un Stănilă cu feciorii lui nu s-au vîndut nici el, nici partea lui de moșie și dau boierii hotarnici sfinței episcopii stăpînire toată ceialtă moșie, fără numai după al șazeci și cinci de parte cit s-au socotit a fi și partea lui Stănilă, să o stăpînească neamul lui. Mai arată o carte cu leat 1766 octomvrie 28, de sînt ani 10, tot a celor 24 de boieri, cărora în urmă li s-au fost poruncit ca să aleagă și partea acelu Stănilă a șazeci și cinci de părți și să-i deosebească de către episcopie, care așa au și urmat dîndu-le pe supt plaiu, stînjăni 25 și o palmă și prin mijloc stînjăni 28 pol și palme trei și pe la capul moșii dăspre Bogdănești stînjăni 39 pol și acești stînjăni li s-au dat de o parte pe lingă hotariul Călimăneștilor puindu-să și semne de către moșia sfinței episcopii. Mai arată și o carte de judecată a răposatului mării sale Alexandru Ghica voievod cu leat 1767 martie 16, de sîntu ani 9, în care scrie că în divan judecîndu-să mai sus — pîrșii cu vechilul sfinței episcopii, zicea că nu sîntu mulțămii de către 24 boieri hotarnici, fiindcă moșia, partea moșului lor Stănilă, li s-ar fi dat pe loc sterpu și pădure, unde nu le ieste de nici un folos, și cerea ca să le fie partea pe unde le ieste lăcuința și așa, măriiia sa au socotitu ca să li să dea unde priimesc iei, însă în lungul moșii cum va fi starea hotarului, iar pentru siliște să să tragă cum va veni la 65 de parte, ca un cămin al moșului lor, Stănilă. Mai arată și cartea arhimandritului Sofronie igumenu ot Coziia și a unui Chera cupețul, cu leat 1767 noemvrie 1, de sîntu ani

nooă, în care scriu că după porunca mării sale Alexandru voievod Ghica au mers în fața locului și dupe cererea pirișilor pe unde au cerut iei, pe acolo li s-au dat partea lui Stănilă, însă la capul moșii dăspre Bogdănești din hotaru Olăneștilor, din fagul înhierat pînă la piatra ce s-au pus, stînjeni 39 pol, și la mijlocul hotarului din muchea dealului, din cruce în jos spre scursura văii pînă în piatra ce s-au pus, stînjeni 28 pol și pe suptu plaiu iarăși din muche, din gorunul înhierat pe unde s-au pus piatra, stînjeni 25 și o palmă. Ajișderea măsurindu-să și siliștea pe trei locuri dupe obicei, cit au venit partea lui Stănilă, a șezeci și cinci de parte, iarăși li s-au dat unde ieste acum căminul lui Șarban care să trage dentr-acei Stănilă, dupe cum le-au venit parte doăo fălci, care mergu pîn apă, puindu-să și pietrii, întrebîndu-să și pirișii de mai au alte sineturi cu nume de Muierasca de Jos, că ieste osebită a lor afară din partea lui Stănilă, și ziseră că numai acele hrisoave vechi ce sîntu arătate la judecățile și hotărnicile ce-au avut, iar altele nu mai au.

Deci, să văzu că pirișii să silea numai cu cuvîntul că Muierasca de Jos ieste a lor, dar nu a episcopii, care alte sineturi să arate înpotrivă nu au avut, că de ar fi avut le-ar fi arătate acum la judecată. Din care, s-au cunoscut că pira ce au mai pornit-o și acum peste atitea judecăți, <ieste> făr' de nici o dreptate.

Arh. St. Buc. Ms. nr. 5, f. 256-257. Pentru care, am hotărît ca sînta episcopie să-și stăpînească toată moșia dupe coprindeea hotărnicilor și a cărților de judecată, precum au stăpînit și pînă acum, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de innălțimea ta.

1776, diehemvrie 4.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, Dumitriche Brez<oianu>.

237

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Neagul cojocarul care se judecase la ispravnic cu Tudor față de care nu și-a finit învoiala de a-i plăti o datorie din tovărășie la căsăpia de la Brăila, re judecîndu-se judecata hotărâște să plătească. Domnul întărește.

1776

decembrie

22

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Eși și innaintea domnii mele la divan amîndouă părțile. Am cercetat pricina și nici un cuvînt vrednic sau vreun fel dă dovadă nu avu Neagul spre ajutoru și spre apărarea lui, fără numai pricinuirii, care și acele pricinuirii, toate cercetîndu-le domniia mea, nu au eșit nimic, ci rămîne dator bun.

Pentru care, hotărîm să plătească, însă după sulfu ce au făcut.

1776, diehemvrie 22.

Cercetîndu-să această judecată de către noi, să văzu că este hotărîță după dreptate, dar neodihnîndu-să Neagul cojocarul după această hotărîre și dînd jalbă mării sale lui vođă, din luminată porunca mării sale, vătafu za aprozi aduse pe amîndouă părțile și innaintea noastră și cercetîndu-să atît zisele Neagului cojocarul, cit și ale lui Tudor, să cunoscă că Neagul umblă fără nici un temei dă dreptate, pentru că și dă i-au ertat Tudor, Neagului cojocarul, taleri 115, cînd s-au învoit amîndoi dinaintea ispravnicului cișlalii, de au făcut sulf, dar sulful să face cu bani naht, iar nu cu vorbe și cu zapise. Ci, dă vreme că n-au dat banii atunci, nici cînd s-au făcut sulf, sau măcar și după sorocu ce și l-au pus în zapis nu este următor, cu dreptate judecata hotărâște acei taleri 115, banii ce i-au ertat atunci cînd s-au învoit, să-i plătească toți deplin, adică taleri 250, Neagul cojocarul lui Tudor, dă vreme ce poartă pă Tudor prin judecăți și prin cheltuială dă atita vreme pînă acum.

Aceasta scriem.

1776, octomvrie 7.

Badea vel vornic,

Neodihnuindu-să Neagul pă această judecată ce au făcut -o dumnealor ispravnicii județului după jalba ce au dat Tudor, din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu za aprozi, de iznoavă pe amîndoao părțile i-au adus și înaintea noastră, și întii s-au întrebat pîrșu la ee ru să odihnește, și răspunse că numai au fost de față la acea judecată, dar noi făcînd cercetare cu mult perierghion, să văzu că Neagul au și fost dat zapis pă taleri 135 ca să-i plătească lui Tudor banii cu soroc pînă la viitoarea lună lui octomvrie 1776 care zapis nici înaintea noastră nu-l tăgădui.

Deci, văzîndu-să această judecată a dumnealor ispravnicilor că este bună și pă dreptate făcută, și cunoscîndu-să zisele Neagului că sint fără nici un temei, și noi am hotărît ca după alegerea și cercetarea dumnealor ispravnicilor, asemenea să să urmeze.

1776, septemvrie 30.

Meche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel clucer, Alecsandru Greceanu, Dum<itrache> Brez<oianu>.

Viind și înaintea noastră la judecată Tudor sin Nan cu Neagul cojocar, zicînd Tudor că la leat 1775 iulie 15 ar fi dat Neagului bani gata, taleri 250, la care întrebînd pe numitul Neagul, nu tăgădui, ci zise că au avut vorbă între dînșii ca să facă tovarăș și pă un turc ce este cu șădere la Brăila, aume Amet Baraitar și cumpărînd ei amîndoi o sumă dă miei au făcut la Brăila căsăpie și tăinuindu-i amîndoi, adică Amet Bairactaru, cu numitu Neagul și după isprăvenie socotindu-să, unde fiind cîte trei față dimpreună și cu alți neguțători, ziseră amîndoao părțile că au arătat numitul Bairactar și la acea sumă de bani și cîștig, taleri 33, care acești bani împărțindu-i ei între dînșii au luat fieștecare cîte taleri 11. La care, unde fiind cu toții față, întrebînd Tudor și pentru capete, ar fi răspuns numitul Bairactar, tovaroșu lor, cum că afară din pei 470 și taleri 150, care acești bani i-au arătat numitu Bairactar că sint capete bune ale numitului Tudor, care nici el nu i-au tăgăduit, ci, dîndu-să platnic înaintea tutulor, i-au priimit ca să-i dea. Care cu venirea lor aicea înaintea noastră, aducînd Tudor la judecată pă numitul Neagul, cerînd acea mai sus-numită sumă dă bani arătată, nu tăgădui, ci răspunse că ar mai avea socoteală cu acest turc. Și așa văzînd numitul Tudor, apucăturile și încurcăturile numitului Neagul, atît cu acel numit turc dintr-acei taleri 250 taleri 115, care învoindu-să ei între dînșii, unde fiind și alții bătrîni, s-au învoit dînd Neagul cojocarul și zapis, și așa viind și înaintea noastră, i s-au dat această carte dă judecată. Aceasta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 237 v. - 238v

1776, iunie 19.

Theodor...¹.

¹ Indescifrabil.

Veliții boieri arată prin anafora că Gheorghe mazilul din Ceraș (jud. Saac), reîntors din țară străină unde plecase de copil, este apucat de creditorii mamei lui decedate să plătească datoriile făcute de ea și bărbatul al doilea, care prăpădise și avutul rămăs de la tatăl său. Se hotărăște cercetare cu ispravnicii. Domnul întărește dînd drept de apel la divan.

238

1777
decembrie

23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu mislotiui.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boeri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să faceți cercetare ce scrie mai jos și alegere în scris, iar care nu va rămînea odihnit cu alegerea dumneavoastră în scris, după sărbători să-i trimiteți la divan.

1776, diehemvrie 23.

Preainnălțate doamne,

Gheorghe mazilul de la Ceraș sud Sac au jăluit înnălțimii tale zicînd, că întmplîndu-să dă au murit tată-său și rămîind copil mic, s-au instrîinat în țara nemțească și fiind mumă-sa văduvă s-au căsătorit și au luat al doilea bărbat, cu care bărbat de al doilea au prăpădit atît zestrile, cît și cliromomia tatului lui și s-au și îndatorit pe la unii alții dă taleri 1000. Și zice

că, viind și el din țară striină, au găsit pe mumă-sa moartă și acei datornici, ce au făcut mumă-sa acea datorie cu bărbat-său cel de al doilea, îl apucă pe dînsul să le plătească acea datorie. Din care datorie, zice Gheorghe jăluitoru că au și dat dintr-însa, iar pentru ceilalți bani care nu i-au putut împlini datornicilor, zice că-l apucă acei datornici și îi cere cu dobînda lui. Și cere Gheorghe jăluitoru prin jalba lui ca, cu încetul să-i plătească fără dă dobînda.

Deci, după jalba lui, ni să poruncește dă către înnălțimea ta, ca să facem cercetare și cu anafora să înștiințăm înnălțimii tale. Și aducînd vătafu de păhărniceii pă Gheorghe jăluitoru înnaintea noastră, l-am întreat, mumă-sa, acea datorie pentru cine au făcut-o, plătit-au niscareva datorii dă ale tatului lui, au făcut-au niscareva pomeniri, sau au măritat vreo fată, sora lui carile să fie făcută cu tatul lui, și dă i-au rămas ceva dă al mumi-si ca să le cliromisească el <?>. Și zise că mumă-sa acea datorie au făcut-o după ce s-au măritat cu al doilea bărbat și n-au plătit nici datorie dă a tată-său, nici pomeniri au făcut, nici au măritat vreo fată, soră a lui, ci încă rămîindu-i o soră a lui bună, făcută cu tatăl lui, au luat-o un unchi al lui și au măritat-o cu cele rămase din iconomiia tatului lui, iar nu din zestrile mumi-si. Întrebîndu-să Gheorghe mazilu jăluitoru, acei datornici ai mumi-si, ce-l apucă pe dînsul pentru acea datorie, unde să află șazători, și zise că șăd unii în sud Sac, și alții în sud Buzău.

Ci, dă vreme că el zice că dă ale mumi-si nu stăpînește nimic, nici mumă-sa n-au făcut acea datorie, ori ca să fi plătit niscareva datorii ale tatălui lui, au la niscareva pomeniri, sau să fi măritat vreo soră a lui, ci au făcut-o mumă-sa cu al doilea bărbat ce l-au luat în urma morții tatului lui, care el dă acea datorie nu să vinovățește nimic, și cu nedreptate îi este ca să-l apuce acei datornici pe dînsul, ce și dă au apucat dă au plătit din datoriia mumi-si acelor datornici după cum zice el, rău au dat, fiîndcă, zice nu cliromisește nimic dentr-ale mume-si, ci încă, zice că mumă-sa au prăpădit cu bărbatul său cel de al doilea, și din periusiia tatului lui.

Dar pentru ca să să descopere adevărul, și de este jalba lui adevărată, găsim cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale către dumnealor ispravnicii județelor, ca să cerceteze de au plătit muma numitului jăluitor vreo datorie de ale tatului lui, sau au făcut niscareva pomeniri, sau a măritat vreo soră a lui Gheorghe jăluitoru, care să fie făcută cu tatul lui, dar nu cu bărbatul cel de al doilea, și dă vor dovedi dumnealor ispravnicii că acea datorie au făcut-o mumă-sa, pentru aceste mai sus-numite pricini, rămîne Gheorghe jăluitoru a le plăti din cele rămase ale tatului lui; însă bani fără dobînda, de cînd au murit tată-său. Iar cînd va fi făcut mumă-sa acea datorie cu bărbatul ei cel de al doilea pentru treburile ei, acei datornici să aibă a-și lua datoriia din cele ce vor găsi rămase de ale mume-si prin judecată, ori dă la cine le va fi stăpînit, și Gheorghe jăluitoru să-și stăpînească cele rămase de la tatul lui cu bună pace dă către acei datornici. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
MS. nr. 5, v
f. 242 v-243.

1776, diehemvrie 22.

Badea vel vornic, vel logofăt.

239

1777

ianuarie

9

Veliții boieri arată prin anafora că Dumitru Cașcamba cere scoaterea la mezat a unor vii puse amanet de Petcuț brașoveanu, care neplătînd datoria către reclamant mai cere alt soroc. Di-vanul judecătoresc cercetează și propune un soroc de patru luni. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale dă cătră dumnealor veliții boeri, întărim și domnia mea, așa să să urmeze.

1777, ghenarie 9.

Preatînnălțate doamne,

Dumitru Cașcamba, tîrnoveanu, au jăluit înnălțimii tale, cum că are datorie la Petcuț brașoveanu o sumă de bani și, neavînd banii să i-i dea, i-au pus amanet niște vii ale lui ce-

e are aici în pământul țării cu soroc ca, nedându-i banii la soroc, să i să vinză viile și să-și ia banii. Și da vreme că peste soroc au trecut alte dooă, trei luni, cere ca să te milostivești înălțimea ta a i să face o luminată poruncă a înălțimei tale, ca după zapisile numitului Petcuț, să să vinză viile și să-și ia banii. Cu a căriia jalbă veni dumnealui vel spătaru și ne zise că înălțimea ta ai poruncit ca să să cerceteze de noi această cerere a numitului neguțătoriu și noi din luminată porunca înălțimei tale, întâi am întrebat pe Dumitru Cașcamba să ne arate cu ce cere da la Petcuț acea datorie și ne arată un zapis cu leat 1774 iulie 1, iscălit Petco șatrărelul platnic și Theodor Țurchin platnic, întărit și cu pecețile lor, în care zapis zice cum că au luat de la chir Dumitru Cașcamba taleri 10 000 pentru trebuința neguțătorii lor, cu soroc de un an fără dobîndă, iar trecînd peste soroc, să umble banii cu dobîndă, la sută po taleri 1 pe lună. Iarăși ne mai arată Dumitru Cașcamba, alte zapise cu leat 1776 iunie 27, în care este iscălit numai Petcuț șatrărelu și întărit și cu pecetea lui, în care zapis să leagă cum că fiind datoriu cu taleri 10 000 cu zapis și trecînd sorocu, un an da zile și neavînd ca să plătească banii cu dobînda lor, și-au pus alt soroc pînă în trei luni să plătească banii jumătate și peste alte trei luni, banii toți cu dobînda lor, punîndu-și zălog viile lui de aici din țară anume, trei vii din Valea Popei i dooă din Valea — Zidului și una din Valea Ursului, iar trecînd la soroc și neplătindu banii, să leagă în zapis ca să-i vinză acele vii de către numitu Dumitru Cașcamba la mezat și să-și împlinească banii, iar neîmplinindu-i-să banii cu acel mal al lui, să aibă ei a-i împlini cu ce-i va mai rămînea.

Față fiind și Petcuț brașoveanu, s-au întrebat ca, de are să răspundă înpotriva aceștii datorii, să ne arate. Și el amîndooă zapisile nu le tăgădui, cum nici datoriia nu și-o tăgădueste, fără numai, zise cum că are să scoată și el datorie de aici din țară și scoînd, zise că să va plăti și cere ca să-l mai aștepte 6 luni, și scoînd dupe unde are și el să ia, să dea, să să plătească, iar acum zise că nu are de unde să plăti de această datorie.

Deci, măcar că dupe zapisu cel dintîi, își pune numitul Petcuț soroc de un an și la anul să vede că bani nu i-au dat și peste soroc îi da alt deosebit zapis, și iarăși își pune alt soroc ca, nedînd banii nici la acel soroc, să i să vinză viile, dupe care soroace, Dumitru Cașcamba are dreptate a-și urma zapisilor lui Petcuț fiindcă nici banii aceștii zise numitu Cașcamba că nu sînt ai lui, ce, sînt luați și de el dintr-altă parte și nu-l așteaptă nici pe dinsul datornicii.

Ce, fiindcă Petcuț făcu rugăciune înaintea noastră ca să-l mai aștepte încă cu un soroc de șase luni ca, pînă va scoate și el din datoriile du pe unde are a lua și atunci să va plăti, căruia de către judecată i s-au mai pus soroc de luni patru, și cînd nici atunci la acest soroc nu-și va plăti datoriia, adică banii ce scriem mai sus, lui Dumitru Cașcamba, găsîm cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale ca să să strige acele vii la mezat după cum și însuși Petcuț să leagă în zapisul lui, și da să vor împlinii banii lui Cașcamba cu dobînda lor după cum scrie zapisile lui Petcuț din vinzarea acelor vii, bine, iar de nu va își suma datorii, să aibă a răspunde Petcuț banii ce va mai rămînea pînă a să împlini suma banilor ai aceștii datorii, după coprinderea zapiselor lui. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face da către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 243 v. — 244 v.
Pentru o poruncă domnească de executare a hotărîrîi, v. doc. din 19 februarie 1779.
Arh. St. Buc.,
Ms. 8,
f. 89—89 v.
(Copia sub dăta Institutul de istorie „N. Iorga”).

1776, dîchemvrie 21.

Vel vornic, Badea vel vornic, vel logofăt.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Hași Costandin din Craiova, după judecăți la cămăcămia Craiovei, cu Pătrașcu și Mihăilă, Nistorani, pentru moșia Cîrleşti (Mehedinți) asupra căreia i s-a recunoscut dreptul de stăpînire, re judecîndu-se i se confirmă hotărîrea, urmînd ca Nistoranii să restituie veniturile moșiei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voevod bojiu milostiu.

Această pricină da moșie a Cîrleştii după ce s-au căutat din porunca domnii mele da ispravnici i da caimacami și aici da judecată în multe rînduri, osebit da judecățile ce să vad da mai nainte, Nistoranii tot nefiînd odihniți, au fost ișit și înaintea domnii mele de o am

240

1777
ianuarie
10

cercetat cu divan și n-au avut la mîna lor nici o dovadă în scris la pîra lor, făr' dă numai cu gura zicînd că au stăpînit, domnia mea am orînduit ca să să facă cercetare de fața locului, și pentru acest cuvînt dă stăpînire. Care cercetare și dovezi dă la mărturie în scris ce au venit citindu-să după cum scrie mai jos, la judecata departamentului, să vede că adeverează, tot a hagiului Costandin, stăpînirea, așijderea și dresurile dă cărți și scrisori dovedesc. Și iarăși mai dîndu-li-să vreme după cercetare, aproape dă un an, ca dă vor mai avea ceva a zice să arate ei, nici n-au mai arătat.

Deci dar, după arătarea dumnealor boerilor judecători ce zic mai jos ca și stăpînirea au fost tot a hagiului, după mărturiile din fața locului, rîmlînd Nistoranii căzuți cu totu din pîra lor, sffîrșindu-li-să toate zisele și pricinuirile, am întărit domnia mea dreptatea hagiului și hotărîm să stăpînească moșia cu pace ca o dreaptă a sa, iar dă alte cereri ale trecutelor vreme, pentru venit să nu să mai supere.

1777, ghenarie 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale dumnealui vătafu dă copii za divan, aduse innaintea noastră pe [a] Hagi Costandin dă la Craiova ca să luăm seama cu amăruntul cărților și dovezilor ce are la mîna pentru moșia Cîrlești din sud Mehedinți, pentru care au avut judecată în trecutul an la luminat divanu mării tale cu Pătrașcu i Mihăilă, Nistorani, tot dintr-acei județ, ce s-au fost rînduit dă către măriia ta, Moscu, copilul din casă, cu luminata porunca mării tale la dumnealui slugeru Ioniță Glogoveanu. Care după cercetarea ce a făcut, au făcut știre mării tale cu o anafora, și acum după jalba ce dete mării tale numitul hagi, ni să poruncește ca să luăm seama jălbii și cum vom vedea prin anafora să înștiințăm mării tale. Și după porunca mării tale, am făcut cercetare foarte cu amăruntul citind toate scrisorile și sineturile ce avu, și ne arată ocolnică a moșii cu leat 7205 aprilie 12, boeri hotărnic de ani 79, în care arată că au ales partea Giurcăi i a fraților lui și a nepoților dăspre ceilalți moșneni, funii 11, funiia pă stînjeni 25, care fac stînjani 275 și s-au inpietrit. Mai arată un hrisov cu leat 7212, de sint ani 72, al răposatului mării sale Costandin vodă Brîncoveanu, în care arată că s-au mai judecat moșul acestora cu Radu Ciovîrnășanu cu Giurca Dorobanțul și au rămas Radu cu ceata lui, dă judecată. Și după aceia au vîndut Giurca, moșia aceasta, Mîncului, în taleri 55. Mai arată un zapis cu leat 7226, dă sint ani 58, al jupînesii Marii a lu postelnicu Mîncul i a lui Mihaiu paharnic la mîna fratelui lor, Gheorghe paharnicu, dă împărțirea moșilor, ca să stăpînească Gheorghe paharnic moșia Miriș, Ercea și Cîrlești. Mai arată și alt zapis cu leat 7226 al postelnicului Mîncul către nepot-său Mihaiu paharnic, tot dintr-acei an, în care asemenea arată. Mai arată o dîiată cu leat 7249, de ani 35, a lui Șarban Merișanu, în care arată că lasă danie partea lui dă moșie din Cîrlești, finului său Costandin, pentru pomenire, după cum arată și foale dă chieltuială ce au făcut la moartea lui, 52 <și> 90, iscălită dă Mihăilă egumenu i dă Mihăilă Dobrosloveanu ot Baia dă Aramă. Mai arată o carte cu leat 7260, de ani 24, a răposatului Barbul Văcărescul ce au fost vel ban la Craiova, întru care dă stăpînire lui Hagi Costandin din moșia Cîrlești. Mai arată o carte cu leat 1768, de ani 8, a răposatului Alecsandru vodă Ghica, către sfiînția sa părintele episcop Parthenie cu Vilcul paharnic, ca să judece pă Hagi Costandin cu mai sus-numiții Nistorani, care nevrînd să vie cu toții la judecată, au venit numai Pătrașcu care au prelungit că nu-s cărțile la el, și dă caimacami s-au pus la închisoare ca să aducă scrisorile ce au și nu le-au adus, la care au dat și zapis la mîna lui Hagi Costandin, cu leat 1768, cu soroc dă zile 15 că vor aduce scrisorile ce au la judecată, iar neaducînd scrisorile, să aibă a stăpîni Hagi Costandin moșia Cîrlești cu pace, întru care să ved iscălit și dumnealui sârdaru Ștefan Topliceanul ce era caimacam Craiovi i alte mărturii. Mai arată și o carte de ani 7 a dumnealui biv vel postelnicu

Iordache Manul ce au fost ispravnic la sud Mehedinți, intru carele poruncește Nistoranilor ca, după zapisul și legătura ce au dat și n-au urmat ca să meargă la divanu Craiovei cu scrisorile la sorocu ce și-au pus, să-și ia toate scrisorile ce vor avea, dă stăpînirea moșii, și să meargă la Cerneți, fiind dumnealui ispravnic, și iarăși să vede că n-au urmat acei porunci. Mai arată și altă carte dă judecată cu leat 1774 de ani 2, dă la dumnealor caimacamii Craiovei, intru care arată că Nistoranii nici o scrisoare n-au adus puind pricină că s-au arsu în vremea răzmiriții și numai cu gura au răspunsu că această moșie le-au dat Semen paharnicu pentru răspășnia dă bucate. Mai arată și o luminată carte o mării tale, cu leat 1775 martie 1, în care să poruncește dumnealor ispravnicilor din sud Mehedinți ca, după hotărîrea judecății caimacamilor Craiovei, urmînd să-i aducă față și să facă împlinire venîtului moșii, după dreptate să le poruncească ca să-și tragă mîinile du pă moșii. Mai arată și altă carte cu leat 1775, tot într-acei an a protopopului Ioan i Gheorghe căpitan Avrănescu, care au mers din porunca ispravnicilor de au dăscoperit pietrile hotariului și au prețuit venitu moșii, mai arăta și altă carte dă judecată cu leat 1775 mai 10, a dumnealui Manolache Lambrino biv vel sluger i a dumnealui Ștefan Crășaru biv vel sluger ispravnicii din sud Mehedinți, intru care arată că au ales pe acești doi oameni vrednici dă credință și i-au trimis de au prețuit venitul moșii și au găsit pe an cite taleri 66, venitul moșiei, care, socotindu-să numai pe 20 dă ani, s-au făcut taleri 1320. Dar dumnealor ispravnicii au mijlocit dă au scăzut acel venit și au rămas numai pe taleri 400, dînd pă numiții Nistorani ca să îplinească acei bani hagiului, rămîind și moșia dă acum înnainte a dumisale, pentru că și la cercetarea ce le-au făcut dumnealor ispravnicii, nici o carte dă stăpînirea aceștia moșii n-au arătat, fără numai din gură zicea că o au supt stăpînire dă la un Simen i Gheorghe paharnic, pentru niște meu ce l-au mîncat acei boieri cu dobitoacile lor. Mai arată și altă carte cu leat 1775 a mării tale către dumnealui slugeru Ioniță Glogoveanu, intru care arată că la luminat divanu mării tale, Nistoranii au zis că această moșie fiind moștenire a lor, au stăpînit-o dă 80 dă ani cu viață fiind și acel Merișan ce au dat-o danie lui Hagi Costandin și rău au dat-o danie, pentru care moșie au avut și cărți și într-această răzmiriță le-au răpus și să poruncește dă către măriia ta, ca să facă cu amăruntul cercetare prin dovezi și mărturii vrednice dă credință.

Ne mai arată și anaforoa slugerului Ioniță Glogoveanu cu leat 1775 intru care arată că Nistoranii nici înnainte dumnealui n-au avut nici o scrisoare, numai, au adus doaă mărturii oameni bătrîni care au mărturisit că această moșie Cîrlești au stăpînit-o tot Nistoranii și ei n-au pomenit nici pă numitu Mîncul Păianu, nici pă feciorii lui, nici pă nepoții lui, stăpînind această moșie, care mărturie <a> acestor, oameni, să văzu fără dă nici un temeiu, că înpotriva acestora Hagi Costandin au adus mărturii iarăși la slugeru Glogoveanu, de au descoperit adevărul stăpînirii a hagiului.

Deci, luînd seama cărților, să vede stăpînirea că au fost tot a lu Hagi Costandin și cu neamul lui, că întîiu hrîsovu răposatul mării sale Costandin Brîncoveanu să vede dă ani 73 în care arată adevărul dă stăpînire și deosebit că zapisul fraților, feciori lui Milcu băiașu, cînd s-au dăspărțit între dînșii, este dă ani 58 și tot ei au stăpînit, iar zisa Nistoranilor și cu acele mărturii care numai cu cuvîntul că au fost stăpînire a Nistoranilor, s-au cunoscut dă către toate judecățile că cu nici un temeiu au supărat divanurile și hrăpirea ceia ce au făcut-o Nistoranii dă au luat dijmă dă la aceia moșie, înpotriva hotărîrilor judecăților au făcut. Unde și să vinovățesc, dă vreme ce însuși cartea răposatului banului Barbu Văcărescului dă sînt ani 24, hotărăște să fie bună stăpînirea a lui Hagi Costandin, precum și celelalte judecăți mai după urmă asemenea îi dă stăpînire, fiindcă Hagi Costandin, avînd toată dreptatea după cărțile și sineturile ce sînt numite mai sus, dreptatea îi dă să-î îplinească Nistoranii tot venitu moșii și să-și stăpînească și moșia cu bună pace dă către dînșii. Iar hotărîrea cea dă-săvîrșită rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 244 v. - 247.

1776, iulie 26.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

1777
ianuarie
11

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, dăm volnicie slugii domnii mele...¹ păhârnicel, să meargă și prin știrea dumnealor ispravnicilor să apuce să îplinească acești bani dă la numitul Lazăr, iar zicnd că are a răspunde, să-l aducă la judecată și cine va rămînea, să plătească treapd.

1777, ghenarie 11.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu za păhârniciei aduse la judecată pă Costandin Panait Segiiianul căruia citindu-i-să jalba lui ce au dat la innălțimea ta, arată că din întâmplarea vremilor au căzut la grea datorie. Și fiindcă între alți datornici, este unul și Costea comis, carile are a lua taleri 680, pentru care bani este chiezașul lui, un Gheorghe Lazariul ce să află la sud Olt, de la care zice numitul că are și el a lua taleri 600, au cerut ca să i să îplinească acești bani dă la acel Gheorghe Lazariul, să să plătească și el dă numitul Costea comisul. A căruia cerere nu să cădea să o priimim, fiindcă dreptu este să-și plătească el intiu, datoriia ce este la comisul, după hotărîrea ce am și făcut, și el dă are a cere dă la acel Gheorghe Lazariul, să dea jalbă, și cu judecată să-și caute.

Dar, dă vreme ce acest Costandin aflindu-să la multă scăpătăciune și în multă datorie, pentru aceasta, mesincatavasis, a nu priimi cerirea lui, de care, arătăm innălțimii tale ca prin luminată porunca mării tale să să orinduiască mumbașir ca să îplinească dă la acel Gheorghe Lazăr, banii ce zice numitul Costandin că are a lua, iar dă va zice că are a răspunde, să-l aducă aici.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 280-280 v.

Iar hotărîrea cea dăsvîrșită, rămîne la innălțimea ta.

1776, diehemvrie 20.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, D<umitrache> Brez<oianu>.

¹ Loc alb.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Ilinca din Craiova dă jalbă la domnie plîngîndu-se că soful ei a părăsit-o de mulți ani fără carte de despărțire, pentru altă femeie. La cercetare îl găsește vinovat. Domnul hotărăște ca piritul să-și reia soția legitimă, dar să aibă în grijă și pe copilul născut din a doua legătură.

1777
ianuarie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Eșind și înaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile, s-au întrebat Drăgan pentru ce pricină și-au lăsat nevasta cea cu cununie luată, și dă are carte dă dăspărțire dă la arhieru și nici un fel dă dovadă și carte în scris nu avu să arate, nici dă dăspărțire, nici dă vreo vină a ei.

Deci, am hotărît să-și ia soția iarăși întru căsătorie să o caute și să o chivernisească cum să cade ca pe o soție a lui, iar cu ceilaltă muere, măcar că nu este dovedit să fi ayut cununie, dar și de ar fi fost, nu iaste după lege și este vinovat dă pedeapsă pentru fapta ce au făcut. Dar ca să trăiască bine cu soția lui, l-am ertat, și să aibă întru căutarea lui și pe copilul ce au făcut cu altă muere.

1777, ghenarie 15.

Preainnălțate doamne,

După jalbă ce au dat către măriia ta, Ilinca din Craiova pentru bărbati-său Drăgan, care dă șapte ani ar fi fugit de dînsa și s-ar fi încirdoșit cu altă nevestă din satu Nemănești¹ sud Mușcel, dupe a căriia jalbă cu porunca mării tale s-au adus aici el, dă s-au înfățișat cu jăluitoarea, nevasta lui, care întreat fiind de noi pentru ce și-au părăsit nevasta și s-au încirdoșit cu alta de au făcut călcare dă lege și necuviință, el ne arată că de această nevestă s-au despărțit după lege, cu vină, dă către răposatu episcopu Rîmnic, Parthenie, și pentru aceia s-au încirdoșit cu altă nevestă cu care s-ar fi și cunurat.

Deci, noi trimițînd de au adus aici pe acea nevestă, asemenea am aflat după a lor spunere că cu adevărat s-au cunurat zicînd și aceasta, că popa ce le-au cedit cununia au murit. I-am cerut lui, cartea dă dăspărțire, să ne arate de va fi avînd, și zise că nu are. I-am cerut mărturii, și iar zise că n-au. Să cunoscu dintr-aceasta, că nu va fi lucrul adevărat.

Am întreat <pe> nevestă de primește pe bărbati-său, sau de nu, ia răspunse că-l primește. Să întreată și el, și cu totu să apără că nu o primește. Aceasta văzîndu-o noi, am poruncit să să prețuiască cererea numiti jăluitoare de zestrea ei și ne arată că s-au învoit cu taleri 140, adică 70 lipsa zestrii ei, și taleri 70 cheltuiala ce ar fi făcut ia prin judecăți pentru pricina lui. Care viînd înaintea noastră amîndoaă părțile, i-am întreat dă sint odihniți, ia răspunse că s-au odihnit, numai să o caute și cu alte chiverniseli pină cit va avea viață măcar, și să nu șază cu dînsa.

De aceasta facem știre mării tale după faptele ce au făcut și după nedovedirea îndrep-tării ce arată și căci nu-și primește soția cea cu lege, a o avea nevestă, nearătîndu-i vreo vină de care să să poată dăspărți de la biserică, noaă ni să pare a fi el în vină. Și cum Du-hul sfintu va lumina pe măriia ta asupra aceștia. Și anii mării tale de la domnu Dumnezeu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 253 v. - 254 v.

1776, diehemvrie 14.

Grigorie arh<episcop>.

¹ Pentru : Nămăești.

Vel vornicii arată prin anafora că Costandin Robescu, vechil al unor mazili din Slobozia-Bunoiu (jud. Rîmnicul Sărat), reclamă pe postelnicelel Grigorie (jud. Buzău) că a vindut un loc pe care mazilii tăiau carne. Postelnicelel spunînd că a urmat după obicei, iar mazilii negînd, se hotărâște cercetare de către ispravnici. Domnul întărește.

243

1777
ianuarie
18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor vel dvornici, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare ce scrie mai jos și în scris să alegeți.

1777, ghenarie 18.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă visterie au adus la judecată înaintea noastră pă Costandin Robescu vechil fiind și dăspre partea celorlalți mazili <ot> Slobozia — Bunoiu din sub Slam-Rîmnic, pîriș postelnicelelui Grigorie sin stolnicu Scarlat, sud Buzău, zicînd că la satul ce să numește Slobozia-Bunoiului, nu șad alți rumâni cu lăcuința, ci numai din mazili, 10—15 familii. Care loc, zic că fiind afară din popoarele cu vile, niciodată zic că n-au intrat în vînzarea scaunelor, ce fieștecare era slobod dă-și tăia carne pe acel loc, dă trebuința casilor lor nesupărați, iar astă-toamnă mai sus-numitul boer fiind cu slujba vinăriciu-lui la acel județ, au vindut și acel sat drept scaun dă carne, oprîndu-i a nu tăia carne pentru trebuința lor, luîndu-le și zăloage de la carei zic că au îndrăznit dă au tăiat carne și ceru să li să întoarcă zăloagele și să nu li să strice obicei.

Față fiind și Grigore postelnicelu sin Scarlat stolnicu, n-au tăgăduit cum că n-au vîndut și acel loc dă scaun, numai zise că obiceiul era dă să vindea dă către vinăriceri în toți anii și pentru aceia l-au vîndut și dumnealui. Costanđin Robescu, vechilul și celorlalți mazili, zise că nicidăcum nu s-au vîndut acel loc, ci tot mazilii aceia au tăiat carne pentru trebuința casilor lor.

Deci neputindu-să într-alt chip a să dovedi adevărul, dă s-au mai vîndut acel loc altă dată dă către vinăriceri, dupe cum zice Grigore postelnicelu, sau de nu s-au vîndut niciodată și tăia mazilii carne pentru treaba lor după cum zice Costanđin Robescu vechilu, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Slam-Rîmnic, ca să cerceteze prin prejurenii locului de acolo și dă să va dovedi că acel loc s-au vîndut dă către vinăriceri, an și anțărtu, și mai nainte vreme, să dea bani și să ia acei mazili zăloagile innapoi. Iar cînd nu să va fi mai vîndut acel loc niciodată dă către vinăriceri, după cercetarea ce vor face dumnealor ispravnicii, atunci să le dea acele zăloage postelnicul Grigore, numiților mazili, fără de întoarcere de bani, dînd și carte dă judecată la mina cui să va cădea. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 252-252 v.

1777, ghenarie 14.

Vel vornic, Badea vel vornic.

244

Vel vornicii arată prin anafora că Ștefan Dîmbul din Craiova cere soroc pentru plata unei datorii către niște neguțatori. Se hotărâște să judece căimăcămia Craiovei față fiind și starostele de neguțatori. Domnul întărește dînd drept de apel la divan.

1777

ianuarie

21

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Cinstit și credincios boeriu domnii mele, dumneata vel clucere Theodorache, caimacamu Craiovii, înfățișindu-i, să faci cercetarea și alegerea ce scrie mai jos, iar neodihnindu-să vreo parte cu cartea dumitale dă alegere, să-i trimiți la divan.

1777, ghenarie 21.

Preainălțate doamne,

Ștefan Dîmbul de la Craiova au jăluit înălțimii tale zicînd că în vremea răzmiriții, fiind neguțator cu boltă, au luat marfă scumpă de la unii alții din neguțatori și după încheerea păcii scăzîndu-să mărfurile, zice că au păgubit și neguțatorii cei cu acele mărfuri vîzîndu-l că au păgubit, unii dintr-înșii i-au luat marfă cit au găsit, iar vreo cîțiva dintr-acei neguțatori, neavînd ce să ia, zice că le-au rămas dator taleri 1000 și îl apucă să le plătească banii. Și zice că nu are cu ce le plăti, fiindcă nici o economie nu are ca să vînză și să le plătească, și cere soroc dă doi, trei ani ca, cu încetul să plătească acelor neguțatori această datorie ce zice că le este dator, ca și ei să-i plătească de datorie și acei neguțatori să nu rămie păgubași.

Deci, după jalba lui, cu vataf dă păhărnicei ni să poruncește ca să cercetăm această cerere a lui și după cum vom găsi cu cale cu anafora să înștiințăm înălțimii tale. Pe carele aducîndu-l numitul zapciu înaintea noastră, l-am întreat unde sînt acei datornici ce cere această datorie de la dînsul și zise că nu sînt aici, ci sînt la Craiova.

Ci, dă vreme că acei datornici nu fură aici dă față ca să-i întrebăm din ce pricină au rămas numitul jăluitor acești bani dator, și de are vreo economie ca să poată a le răspunde această datorie și pînă cînd, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealui caimacamu Craiovii, ca să trimită să chieме pe acei datornici înaintea dumnealui, unde fiind față și starostea dă neguțatori de la Craiova, și să cerceteze pă fieștecare cită datorie are a lua dă la dînsul după cum jălueste, sau dintr-alte fapte necuvioase și de are vreo economie sau vreo putere să plătească acești bani, și pînă cînd. Și așa, fiind față și datornicii

după cum va găsi dumnealui caimacamu cu cale și cu dreptate, să-i pue soroc și cu încetul să plătească dă această datorie, dă fieștecare datornic. Iar neodihnindu-să vreunii din datornici după hotărîrea ce le va face dumnealui caimacamu, cu carte dă judecată și cu soroc să-i trimită și aici la luminat divanu înălțimii tale.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dă săvirșita rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 254 v. - 255

1777, ghenarie 14.

Vel vornic, Badea vel vornic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Păun din București cere de la Matei logofețelul din Bucov (jud. Saac) plata unei datorii. Pîrșul spune că a plătit-o mamei reclamantului. Se hotărăște cercetare de către ispravnici. Domnul întărește.

245

1777
ianuarie
21

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetarea și izbrânirea ce scrie mai jos.

1777, ghenarie 21.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu de copii za divan, aduse la judecată pe Păun din București, pîrșul lui Mateiu logofețelul de la Bucov sud Saac, cerînd de la dînsul taleri 14, după diiata tătini-său.

Față fiind și pîrșu, răspunse că acești bani i-au plătit mumi pîrșului, avînd și ecsoflisis, care ecsoflisis îl are la casa sa, la Bucov, căci n-au știut dă pira aceasta, că l-ar fi luat.

Deci, dă vreme ce Mateiu logofețelul zice că nu-i este pîrșului nici un ban dator, fiindcă au plătit la mumă-sa, avînd și ecsoflisisu de la dînsa, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului, să le cerceteze pricina acolo, aducîndu-și Mateiu logofețelul acel ecsoflisis ce zice că are, și să facă izbrânire prin carte dă judecată. Iar hotărîrea cea dă săvirșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 254 v. - 255.

1777, ghenarie 16.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagi Dumitrache sluger Pociov <olișteanu>, Dumitru Brez<oianu>.

Vel vornicul arată prin anafora că popa Costandin, vechil cetășilor săi din Bărbătești (Vilcea), se plînge contra sătenilor din Costești care le-ar fi luat o parte din moșia lor la o hotărnicie, fiindcă n-au arătat ocolnica. Se hotărăște ca ispravnicii să facă o nouă cercetare. Domnul întărește.

246

1777
ianuarie
23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor, să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos.

1777, ghenarie 23.

Preainnălțate doamne,

Popa Costandin vechil și din partea altor cetăși ai lui de la satul Bărbătești sud Vilcea, cu jalbă au jăluit înălțimii tale pentru sătenii de la Costești sud Vilcea, zicînd că în vremile

treceute făcînd acei oameni hotărnicie, la acea hotărnicie neavînd ei ocolnica moșii lor, Bărbă-tești, fiind la egumenu bistricean ce au fost pe acea vreme și nevrînd să o arate, le-au luat din moșia lor citva pămînt și-l stăpînesc pînă acum și cer dă la înălțimea ta ca să fie lumenată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii din județu Vilcea și către cuviosul egumen bistriceanul ca să scoață acea ocolnică să să vază și mergînd în fața locului să le cerceteze pricina ca să li să dăscopere dreptatea a nu rămînea păgubași dă moșie. După a căroră jalbă, ni să poruncește dă către înălțimea ta prin zapciu vataf dă păhărniciei, fiindcă să află și egumenu bistriceanul aici, să cercetăm această pricină, și numitul zapciu aducîndu-i pe amîndoaă părțile la judecată înaintea noastră, am întrebat pă arhimandritu și egumenu bistriceanul, ce are a răspunde pentru acel loc al moșii lor dă pămîntul ce zic ei că li s-au înpresurat, și dă este acel loc al moșii lor în ocolnica mănăstirii, să ne arate, și zise că nu știe a fi în ocolnica sfintii mănăstiri, ca să să coprinză acel loc dă pămînt ce zic ei că li s-au înpresurat, și nici că în alte cărți ale mănăstirii zice că nu să coprinde acel pămînt ce-l arată ei că li s-au asuprit la acea hotărnicie, fără dă numai, arată în cărțile mănăstirii și în ocolnică, alte hotără de moșia Costești, iar nu de acel loc de pămînt ce zic jăluitarii, și cum că toate cărțile și ocolnica ale moșii sfintei mănăstiri sint tot la sfînta mănăstire, iar nu le are aici.

Pentru care, spre a să dăscoperi acel loc dă pămînt ce zic jăluitarii că sint asupriți, am găsit cu cale să fie lumenată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Vilcea, ca să aducă pă arhimandritu și egumenu bistricean împreună cu ocolnica și cu alte cărți ale sfintei mănăstiri și să aducă și pe acei oameni din Costești ce zic ei că le-au asuprit acel loc, și față fiind cu toții înaintea dumnealor ispravnicilor, să cerceteze într-aceia ocolnică și în cărțile sfintei mănăstiri și în alte scrisori ce vor fi mai avînd și acei oameni din Costești, să să vază întru acel loc de pămînt al numiților jăluitori care arată că sint asupriți de la acea hotărnicie și le stăpînesc, sau nu intră, și într-ale cui cărți intră, într-ale sfintii mănăstiri, sau într-ale Costeștilor <?> Și de să va dovedi că sint înpresurați cu acel loc după cum zic ei, ori dă Costești, sau dă sfînta mănăstire și vor avea dreptate, să-l dea întru stăpînirea lor, acel loc, dîndu-le dumnealor ispravnicii și cărți pe la mîinile lor, ca să știe fieșcarile pe unde să stăpînească și cit. Iar fiind pricina într-alt chip și nu să vor odihni vreo parte după cercetarea ce le va face dumnealor ispravnicii, cu soroc și cu carte dă alegere ce le va face, să-i trimiță la lumenat divanu înălțimii tale, ca să li să facă cea dăsăvirșită hotărîre.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 269-280.

1777, ghenarie 22.

Badea Știrbeiu vel vornic.

247

1777
ianuarie
24

Veliții boieri arată prin anafora că Gheorghe, fost căpitan agesc din București, se judecă cu Gheorghe arnăutul căruia îi dăduse cu chirie un loc în mahalaua Tîrgului de Afară pentru a-și face prăvălie. Se dovedește că acel loc fusese dat de domn mănăstirii Sf. Pantelimon și se hotărăște ca Gheorghe arnăutul să dea chiria lui Gheorghe căpitanul iar acesta să plătească mănăstirii chiria pe care o primise. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Cercetînd și domnia mea cu divan pricina aceasta, fiind față amîndoaă părțile și găsînd dreptă și cu cale hotărîrea dumnealor veliților boieri, o întărim la toate să să urmeze cum să coprinde mai jos și zapciul cel rînduit așa să urmeze.

1777, ghenarie 24.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, ceaușu dă aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă Gheorghe ce au fost căpitan agesc, pămintean din București, cu Gheorghe Sirbul arnăutul, zicînd Gheorghe căpitanu că, rămîindu-i de la părinții lui o casă în mahalaoa Tirgului d-Afară, care casă cu locul ei, zice că au stăpînit-o atît moși-său i tată-său, cum și el pînă în zilele răposatului Grigore vodă Ghica, cînd au făcut măriia sa pă sfînta mănăstire Pandleimon, și atunci împreună cu alte moșii au afierosit la sfînta mănăstire și mahalalile ce sînt dă josul Tirgului d-Afară pe moșia domnească în București, milă, în care mahalala a Tirgului d-Afară este și casa lui Gheorghe căpitanu, cu hotărîre prin hrisovu mării sale, ca să dea tot omul ce va avea casă într-acele mahalalele pentru coprinsul locului casii lui, chirie pe an cîte bani patruzeci și cincî și dă butea dă vin ce să va vinde pă la casile lor, cîte bani noaăzeci, și nici să-i mai înnalțe chiria, nici să-i mai scază fiind date acele mahalale spre ajutoru sfintii mănăstiri, milă. Și zice că pe tot anul, chiria pămîntului, cea obicinuită pentru coprinsul casii lui, au dat-o la sfînta mănăstire, iar dă la leat 1773 avgust 8, s-au învoit prin zăpis cu numitu Gheorghe arnăutul, și din cuprînsul locului casii lui ce au avut dă la moșii și stremoșii lui, i-au dat doi stînjeni dă loc dă și-au făcut prăvălie pă dînsul ca să hrănească, cu tocmeală să-i dea pe an cîte taleri 20, însă să-i socotească această chirie pe tot anul pînă cînd să va împlini chieltuiala ce va fi făcut numitul arnăutu la acea prăvălie și după împlinirea chieltuiei să-i rămie prăvăliia lui Gheorghe căpitanu, drept chiria ce are tocmeală pă fieștecare an. Și văzînd Gheorghe arnăutul că i să îplinește sorocu dă să plătește chiria cu taleri 60 ce au chieluit cu chiria ce să face pă trei ani, pentru ca să nu ia numitul Gheorghe căpitan, jăluitoru, prăvăliia supt zăptul lui, au jăluit arnăutul, mării sale lui vodă. Și fiind orînduiți la <al> 2 <-lea> departament, pe judecata ce li s-au făcut dă către dumnealor boerii judecători, nu s-au odîhnit Gheorghe căpitanu și dînd altă jalbă mării sale lui vodă, din luminată porunca mării sale, s-au orînduit și la noi ca să facem cercetare aceștii judecâți. Pe care aducîndu-i numitul zăpciu și înaintea noastră, am citit întîiu zăpisul dă așăzămînt ce l-au dat Gheorghe căpitanu lui Gheorghe arnăutul, care zăpis este scris de la leat 1773 avgust 8, întru care scrie că avînd Gheorghe căpitanu o limbă dă loc în coastile Oborului d-Afară, l-au dat lui Gheorghe sirbul arnăutul, cu chirie și cu tocmeală, pe an cîte taleri 20, și să chieltuiască Gheorghe arnăutul să-și facă o prăvălioară. Și acea chieltuială ce o va face să o ție în seama chirii prăvălii și să aibă Gheorghe sirbul arnăutul a stăpîni prăvăliia cit îi va fi voia, iar nevrînd el ca să o mai stăpînească, atuncea să rămie prăvăliia, lui Gheorghe căpitan, iar, n-au arătat Gheorghe căpitanu că moșia nu este a lui, ci este a sfintii mănăstiri Pandleimon, și pentru locu lui plătește chirie.

Care aceasta, să cunoaște că Gheorghe căpitanu, din prostimea lui n-au arătat în zăpis, ci au scris că este moșia lui, măcar că după dovada ce să dovedi, locu coprînsului casii lui Gheorghe căpitanu, s-au stăpînit dă moși-său și dă părinții lui și numai dă cînd au afierosit răposatu Grigore vodă Ghica mahalalile din josul Tirgului d-Afară la sfînta mănăstire Panteleimom, fiind loc domnesc, au dat chirie, iar mai nainte n-au plătit la nimeni chirie, acest Gheorghe căpitan, nici părinții lui, nici moșii lui. S-au citit și anaforaoa dumnealor boerilor judecători ot <al> 2 <-lea> departament întru care îl vinovățește pă Gheorghe căpitanu după zăpisul lui, fiindcă n-au scris că este moșia sfintii mănăstiri a Sfîntului Pandleimon și plătește chirie, ci s-au făcut dă sineși stăpîn, zicînd că este moșia lui, măcar dă este chiria acelor mahalale închinat la sfînta mănăstire Pandleimon, iar acel loc s-au stăpînit tot dă dînsul și dă moșii și părinții lui Gheorghe căpitanu.

Pentru care, față fiind și dumnealui medelniceru Dumitrache, epitropu sfintii mănăstiri Pandleimon, s-au întrebat ce cere dă la Gheorghe căpitan jăluitoru, și zise că dumnealui nu cere alt nimic, fără decit chiria locului pă cit stăpînește el și ce au dat arnăutul și să dea dă butea dă vin cîte bani noaăzeci. Iar dă au dat din locu lui cu chirie lui Gheorghe arnăutul dă și-au făcut prăvălie, nu să amestecă, nici cere dumnealui altă chirie mai multă pentru acel loc ce l-au dat lui Gheorghe arnăutul dă și-au făcut prăvălie, făr'dăcît își cere și dă la Gheorghe arnăutul numai obicei de toată butea dă vin ce va vinde, iar chiria să dea Gheorghe arnăutul lui Gheorghe căpitanu, după tocmeala zăpisului ce au, în trei ani.

Dar fiindcă ne mai arată dumnealui medelniceru Dumitrache, că dăosebită dă locu ce au dat Gheorghe căpitanu din locu lui, lui Gheorghe arnăutul, dă și-au făcut prăvălie, a mai coprinsu Gheorghe arnăutul încă ctva din locu sfintei mănăstiri și pentru acel loc cere dăosebită chirie de la Gheorghe arnăutul, sau dă la cine va răminea stăpin acei prăvălii să o stăpinească cu locu ce au mai coprinsu arnăutul al sfintii mănăstiri Pandleimon. Care la această cerere, are dreptate dumnealui medelniceru a cere dăosebită chirie pentru locu ce l-au mai coprinsu arnăutul, afară din cel ce l-au luat dă la Gheorghe căpitanu, după cum să va putea învoi să dea chirie pe an.

Drept aceia, hotărîm, Gheorghe arnăutul după legătura zapisului lui, ce-l are la mînă, să dea pe tot anul chirie lui Gheorghe căpitanu, cite taleri 20 și Gheorghe căpitanu să-și răspunză chiriia locului după cum au dat pînă acum la sfînta mănăstire Pandleimon, iar pentru vinul ce va vinde, ori Gheorghe căpitanu la casa lui ori Gheorghe arnăutul, dă toată butea să dea la sfînta mănăstire cite bani nouăzeci după hotărîrea hrisovului răposatului Grigore vodă Ghica. Așijderea și pentru locu ce l-au mai coprinsu Gheorghe arnăutul din locu sfintii mănăstiri Pandleimon, dă vreme că acest loc l-au coprinsu fără dă știrea episcopului, ori Gheorghe arnăutul, ori Gheorghe căpitanu, dă va rămînea a stăpîni el, să să învoiască cu episcopu sfintii mănăstiri cite cit să dea chirie pe an. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 260-261 v.

1776, noemvrie 8.

Badea Știrbeiu vel vornic, vel logofăt.

248

Veliții boieri arată prin anafora că Anastase neguțătorul care cumpărase via din Valea Crîngului (jud. Saac) se re judecă cu vînzătorul Grigore ceaprazarul, care îi cerea o sumă în plus pentru muncile de primăvară făcute la vie. După ce se judecase și la departamentul al 2-lea, se respinge pretenția vînzătorului. Domnul întărește.

1777

ianuarie

24

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiuu.

Au eșit înaintea domnii mele la divan Grigore ceprăzariul, cerînd dă la Anastase să-i dea chieltuiala lucrului vii, pentru care chieltuială făcînd domnia mea cercetare în ce chip au fost tocmeala lor cînd i-au vîndut viaa, osebit dă mărturiile ce au venit înaintea dumnealor veliților boieri și au dat mărturiia ce să arată mai jos, însuși Grigore mărturisii cu graiul lui la divan, că tocmeala le-au fost po taleri 560 și pentru lucrul ce cerea s-au așazat dă i-au mai dat taleri 40, și au rămas atunci izbrănire între dinșii. Osebit dă aceasta, Anastasie și acum priimi să-i dea acei taleri 600 și să-și ia viaa, și răspunse Grigore că nu o poate lua.

Deci, cunoscîndu-să că umblă rău și n-are nici o dreptate, hotărîm, Anastase să stăpinească viaa cu bună pace.

1777, ghenarie 24.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vâtafu dă visterie au adus la judecată înaintea noastră pă Anastase cupețul pîriș lui Grigore ceprăzariul ce este vichil soții lui Ancuții, fata lui Daniil, zicînd Anastase jălui-toru că estimpu, la trecuta lună a lui iulie 8, au cumpărat dă la dînsa șase pogoane dă vie, lucrate, cu toate nameștiile lor în sud Saac, cu zapis și cu mărturii dă credință, pogonul cite taleri 100. Și zice că după ce le-au cumpărat, i-au dat și toți banii cîți s-au făcut și le-au plivit și le-au săpat cu un stăpin ce au rămas pă acele vie. Acum sculîndu-să Grigore ceprăzariul, cerînd chieltuiala dă primăvara ce ar fi lucrat el acea vie pînă a nu o vinde lui Anastase, sau să-i ia apa, și dînd jalbă mării sale lui vodă, s-au orînduit dă către măriia sa la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> departament și judecîndu-să că numitu Anastase, pe acea judecată nu s-au odihnit și dînd jalbă mării sale lui vodă, s-au orînduit la noi ca să facem cercetare aceștii judecăți. Pe carii aducîndu-i numitul zapciu înaintea noastră, am citit

întîiu, zăpisul ce este la mîna lui Anastase, de cumpărarea acei vii, care zăpis s'ă vede scris dă la leat 1776 iunie în 8, și iscălit într-însul, Ancuța cu fii-său Toma și Grigore ceprăzariul mărturie și alte mărturii, întru care zăpis scrie că i-au vîndut șase pogoane dă vie lucrătoare în Valea Cringului cu pămîntul lor și cu obrația ei și cu livede și din sus și din jos, după cum zice că au stăpînit și ei pînă atunci i cu pîvința și cu șopron și cu casă, care vie zice că-i este dă zestre dată dă la părinții ei. Și făcîndu-o vînzătoare, au vîndut-o mai sus-numitului, pogonul cite taleri 100, care fac aceste pogoane, taleri 600, și au luat acești bani toți dăplin în mîna ei dîndu-i și vasele ce s-au aflat la vie. S-au citit și cartea de judecată a dumnealor boerilor judecători ot <al> 2 <-lea> departamentului, ce este scrisă cu leat 1776 octomvrie 3, în care scrie că la iulie 8 leat 1774 au luat Grigore ceprăzariul de la Anastase, taleri 250 bani dă aramă cu așăzămînt s'ă-i dea vin, iar nedîndu-i vin, s'ă-i dea bani dă argînt. Și fiindcă i-au bătut viia piatra, apucîndu-l Anastase pentru bani și neavîndu-i s'ă-i plătească, i-au vîndut 6 pogoane dă vie, pogonu cite taleri 100, însă viia tăiată, hărăcită, cercuită și săpată și Anastase au lucrat acea vie după ce au luat-o numai dă 2 lucruri: sapa i plevila. Și au chiełtuit Anastase la aceste doo lucruri, taleri 22, iar Grigore au chiełtuit la lucrurile cele mai dă sus-arătate, la vie, taleri 42, 108 bani. Și hotărînd dumnealor, Anastase s'ă plătească lui Grigore acei taleri 42, 108 bani, chiełtuiala ce au făcut Grigore la acele lucrări ale vii și s'ă ia Anastase rodu vii, ori Grigore s'ă plătească lui Anastase acei taleri 22 chiełtuiala ce au lucrat acele doaa lucruri, și s'ă ia Grigore rodu vii pe seama lui, dă vreme ce în locu banilor dă aramă au luat Anastase dă la Grigore bani dă argînt.

S-au întrebat numitul Anastase, cînd au cumpărat acea vie dă la nevasta numitului Grigore, în ce chip le-au fost așăzămîntu pentru lucru vii, și zise Anastase că el întîiu tocmise această vie cu dînșii în taleri 560, și fiind pricină pentru lucrul vii ce lucrase Grigore, i-au dat taleri 40 și au făcut zăpis p'ă taleri 600, luînd viia lucrată gata, și s'ă-i dea numai la culesul vii lui Grigore o puțină dă struguri. Grigore au tăgăduit zicînd că i-au vîndut viia într-acești taleri 600, afară din rodu vii, zicînd că are și mărturii care s-au întîmplat atunci la facerea zăpisului cînd au tocmi viia cu Anastase. I s-au zis lui Grigore s'ă aducă pe acele mărturii înnaintea noastră, și Grigore ceprăzariul, nu numai că n-au adus pe acele mărturii, ci au și dosit dă judecată, iar Anastase jeluitoru au adus mărturie înnaintea noastră pe popa Șarban ot Biserica gospod i pe Grigorie andriianopolitul și pe Ioniță cupețul cel ce au scris zăpisul, care au dat mărturie că au fost la tocmeala lor și au avut simfonie p'ă taleri 560. Și i-au mai dat lui Grigore ceprăzariul încă taleri 40 pentru lucrul vii și au făcut zăpis p'ă taleri 600.

Deci, dă vreme că în zăpisul vînzării aceștii vii ce l-au dat Antuța¹ cu fii-său Toma i cu Grigore ceprăzariul la mîna lui Anastase, nu pomenește nimic pentru lucrul vii, fără dăcît zice că i-au vîndut viia lucrătoare și fiindcă acei bani dă aramă ce i-au dat Anastase lui Grigore, zise că i-au trecut neavînd nici o pagubă de la dînșii, cum și după mărturia ce au dat numitele mărturii înnaintea noastră, cum că pentru acel lucrul dă vie ce lucrase mai nainte Grigore, i-au dat Anastase taleri 40 și au făcut zăpisul p'ă taleri 600, hotărîm, Anastase s'ă și stăpînească acea vie după coprinderea zăpisului și s'ă aibă pace dă către Grigore ceprăzariul pentru acei taleri 42 ce-i cerea pentru acel lucrul dă vie. Aceasta scriem.

1776, dîchemvrie 3.

Vel vornic, Badea vel vornic, vel logofăt.

¹ Așa în text.

Vel vornicii arată prin anafora că Ștefana, soția lui Anton grecu din Craiova, protimitară pentru vecîndate, reclamă că fără știrea ei soția lui Necula cojocar a vîndut lui Măinea boltașu via din Vilecnești (jud. Dolj). Căimăcămia Craiovei hotărăște s'ă se consulte întîi rudele vînzătoarei și apoi s'ă și caute dreptul de protimitara. Judecînd și domnul hotărăște ca Ștefana s'ă întoarcă banii și s'ă rămîna via pe seama ei.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Eșînd și înnaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile, alte îndreptări și răspunsuri asupra acestor pricini sau dovezi, nu avură nici unul nici altul, făr' dă numai tot cele ce s'ă

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 279-280.

249

1777
ianuarie
25

arată mai jos. Pentru care judecînd și domnia mea, într-acestași chip am hotărît pentru viia ce au cumpărat-o Măinea boltașu lingă Ștefana, dă vreme ce însuși ea zise și la divan cum că sînt rude dă ale vinzătoarii, care își caută protimisis a o lua, rămîne ca să vază înțiu rudele vinzătoarii ce izbrănire ia, și cînd acele rude nu va răscurpăra-o, atunci ea poate ea a-și căuta ca un vecin. Iar pentru chieltuiala ce s-au făcut la țelină, avînd ea protimisis ca un vecin și priimit fiind și vechilul Măinii, am hotărît să o întorcă Ștefana și să rămie vița pă seama ei.

Așijderea și pentru pămîntul țelinii, fiindcă aici nu avură dovezi ca să să vază, al Ștefanii este, sau al Hrizii, scriem dumitale cinstit și credincios boierul domnii mele, Theodorache vel clucer, caimacam Craiovii, să faci cercetarea ce scrie mai jos și izbrănirea, după cum să va dovedi, iar pentru jalba ce dă atunci soțul Ștefanii, că l-au ținut închis și au avut bani gata dar nu i-au priimit, foarte să cercetezi și de va fi adevărată, toată cheltuiala lor să o îplinești dă la Măinea pînă la un ban și să ne înștiințezi dă fapta acelu polcovnic.

1777, ghenarie 25.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă visterie au adus la judecată innaintea noastră pă Ștefana soția lui Antone grecu de la Craiova, zicînd că fără dă știrea ei au cumpărat o vie alătorea ce este cu viia ei, de la Mariia nevasta lui Neculae cojocar, în dealul Vilcăneștilor sud Dolj, și zice că nici au venit ca să iscălească zapisul și ca una ce să protimisește, fiind veche vecină, zice că au mersu dă i-au dat și bani în multe rinduri ca să-i dea viia supt stăpînirea ei și n-au vrut. Și dînd jalbă innălțimii tale și fiind orînduiți la dumnealui caimacamul Craiovii ca să-i judece, și numitul Măinea boltașu fiind bolnav, zice că n-au putut să-și afle dreptatea. Dăosebit, zice că au ținut pe bărbați-său la închisoarea Craiovii trei luni, tot pentru această pricină, cu bani însă fiind, și au dat dumnealui caimacamu și carte dă judecată acelu Măinea. Și acelu Măinea, în silă zice că i-au coprinsu și toată țelina din capu vii ei, ce zice că și acea țelină este tot a ei puind el viță noaă și cere dreptate. După jalba ei aducînd numitul zapciu innaintea noastră, atît pe Ștefana jăluitoarea, cît și pe Anton bărbați-său împreună și cu Costandin Tirnoveanu ce este vechil dăspre partea gineri-său, Măinii boltașu ot Craiova, însuși Ștefana jăluitoarea împreună cu bărbați-său Anton grecu, ziseră că ei nu cer acum dăocamdată protimisis pentru acea vie ce au cumpărat-o acelu Măinea boltașu de la acea Marie, nevasta lui Neculae cojocar ce este alătorea cu viia lor, fiindcă s-au judecat alte rude dăspre partea acei vinzătoare, dă cer protimisis. Și cînd acia nu-și vor dobîndi judecata, atunci ca niște vecini vor cere ei protimisis, fără dăcît acum cerură judecată numai pentru acea țelină, ce zic că le-au coprins-o acelu Măinea, care țelină zic că este în capul viilor și este a lor.

Întrebîndu-să și Costandin Tirnoveanu vechilul gineri-său Măinii, zise că atît viia Ștefanii, nevastii lui Anton grecu, cît și acea țelină, este pe locu Hrizii ce au fost județ și de la acelu Hrizea, stăpînul acei moșii, au cumpărat-o acea țelină gineri-său Măinea, în taleri cinci și au pus viță noaă pe dinsa și cum că pentru această pricină zise vechilul Măinii că au mai avut judecată innaintea dumnealui caimacamului Craiovii hotărînd ca să-i întorcă Anton grecu bărbatul Ștefanii banii ce au chieluit pe acea viță noaă și nu i-au întorsu acea chieltuială și pentru aceia i-au și dat Măinea carte dă stăpînirea acei țeline dă vie, pentru care au pus el viță noaă. Care vechil și acum innaintea noastră priimi să-i dea Anton i Ștefana banii cheluelii du pă acei butași dă viță noaă ce au pus Măinea gineri-său într-acea țelină ce acum zice că s-au prinsu și taleri 5 prețu cumpărătoarii țelinii ce au cumpărat acea țelină de la acelu Hrizea, iar Ștefana și cu Anton bărbați-său, nu priimiră căutînd să ia acea țelină dă vie fără dă întorcere dă bani, puind pricină că ei au dat acei bani Măinii și dăocamdată i-au luat, apoi zice că i-au întorsu iar innapoi vrînd să-l și bată prin judecata polcovnicului Craiovii și dintr-acea pricină zice că umblînd prin judecată au chieluit indoitu prețu acei țeline dă vie. I s-au cerut Ștefanii și lui Anton bărbați-său, să dovedească această pricină, și a adus o mărturie pe un Dumitrache ce este cumnat al acelu Măinea, carele mărturia ce o dete neștiînd ce să mărturisească, nu fu prfimită.

Pentru care, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealui caimacamu Craiovii, ca să aducă pe acel Hrizea cum și pe alți vecini dupe înprejuru acei vii și prin carte dă blestem dovedindu-să că acea țelină este în capu vii Ștefanii și este țelina acel loc tot din viia Ștefanii jăluitoarii, să întoarcă ea Măinii, taleri 10, 108 bani, plata pentru 2726 butași dă viță noă ce s-au prinsu într-acea țelină, însă miia po taleri 4, iar pentru taleri 5 ce au cumpărat acel loc Măinea dă la Hrizea, dovedindu-să că este tot din viia Ștefanii, să întoarcă Hrizea banii aceia înapoi Măinii, iar priimind blestem atît Hrizea, cum și alți înprejurenii dă pă înprejuru acei vii, cum că nu este acea țelină a Ștefanii, atuncea să întoarcă Ștefana și acei taleri 5, Măinii, cumpărătoarea acei țeline și să rămte iarăși ia stăpînitoare atît pă viță, cit și pe acel loc, ca una ce este vecină viia ei cu acea țelină ce au pus viță noă Măinea boltașu și să cade ei. Și încă, cu dreptate este, dă să va dovedi că i-au dat banii dă atunci cu judecată și n-au vrut să-i ia cită cheltuială au făcut acest Anton gre-cu i fâmeia lui pentru această pricină, tot acel Măinea să i-o plătească, căci n-au vrut să să supue dreptății să-și ia banii, ci încă l-au pus și la închisoare trei luni.

Care pentru această închisoare rămîne și polcovnicu vinovat, dă ce să închiză om care îl dă judecata a întoarce banii și el cu banii în sin, să-l ție închis.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea dă săvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 257 v. - 259.

1777, ghenarie 17.

Vel dvornic, Badea vel dvornic.

Starostele de negustori arală prin anafora că a făcut socoteala datoriilor decedatului Costandin Micșunescu, Domnul poruncește să se vîndă bunurile acestuia, scoțîndu-se zestrea soției, mitropolitul să facă cercetare, apoi, plătîndu-se datoriile, restul să fie moștenire copiilor.

250

1777
ianuarie
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Poruncim zapciule ce ești orînduitu, după hotărîrea ce este făcută spre a să vinde aceste mai jos-arătate, pentru împlinirea banilor ce au mai rămas neplătîți la datornici, să cauți să urmezi, și luînd banii să-i dai fieșcărui datornic, ca să ia sfîrșit pentru toți, și celor ce au cumpărat acestea ce s-au vîndutu, poruncim să li să dea și cărți dă bună stăpînire. Iar pentru zestrea ce s-au scos din periusie, să să facă întîi cercetare dă către preasfinția sa părintele mitropolitul, după cum prin osebită anafora s-au poruncit ca întîi să o dovedească soția Micșunescului și așa să și-o ia. Ci, după ce să va face și cercetarea zestrii, pentru cele ce va rămîne moștenire copiilor, să avem înștiințare, ca să orînduim și pentru acea moștenire, cum să să chivernisească pentru copii.

1777, ghenarie 26.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale ce mi să poruncește prin vătafu dă păhărnicei ca să arăt pe toți datornicii cei ce au a lua dă la casa răposatului Costandin Micșunescu, care după luminată poruncă arăt înălțimii tale, socotînd dobînda banilor, la zece unul, cit și ce s-au plătit pîră acum și ce rămîne moștenire :

<u>Taleri</u>	<u>bani</u>	
10784	„	toată periusia casii,
3903	„	lipsa zestrilor și darul din naintea nunții dă la socrii.
6881		
1004		s-au plătit mai înainte dă jupineasa răposatului iar nu din periusie
5877		Rămîne periusie

Cei ce au să mai ia

700	Ecaterina Bălăceanca, însă. 500 capete, 200 dobindă, în patru ani, la zece unul.
	<hr/> 700
200	Pascale, rămășiță din dobindă,
200	vorniceasa Ecaterina Văcăreasca, asemenea,
1230	dumnealui stolnicu Bălăceanu, însă : 1000 capete, 230 dobindă în ani doi, luni 3, zile opt.
2330	suma dinnapoi a datornicilor ce este să să plătească dumnealui
1215	slugerului, Dumitrache, însă taleri : 900 capete, 315 dobindă în ani trei și jumătate, la zece unul
	<hr/> 1215
3545	Toată datoriia ce este să să plătească.

Arătăm cine cît au luat din datoriia sa, și ce rămîne să ia.

847,30	{	1230	capete i dobindă dumnealui stolnicu Bălăceanu
		382	90 au luat
		847	30 să ia
15	{	1215	capete i dobindă dumnealui slugeru Dumitrache
		1200	au luat, însă :
			o pereche cercei, taleri 900, i viile din București, drept taleri 300.
		15	să ia :
700	—	Ecaterina Bălăceanca, capete i dobinda,	
200	—	vorniceasa Ecaterina Văcărescu din dobindă,	
200	—	Pashale asemenea,	
500	—	Ștefan Micșunescu pentru partea din case dă la viie pă jumătate,	
210	—	Ștefan Micșunescu pentru trei și jumătate pogoane viie ce-i vine partea.	
580	—	dumnealui pitaru Ghiurgiu dupe dresul casilor din București,	
250	—	igumenu dă la biserica Stelii, ce au lăsat danie după anafora ce este întărită dă măriia ta.	
3502	30		
3502	30	sumă dinapoi ce este să să plătească.	

Cu ce să plătește.

Taleri

3520	{	1600, viile dă la sud Saac,	
		1300, moșiia Pisculeștii sud Ialomița	
		620, prăvăliia din București	
		3520	
17,	90	prisosesc,	

dăosebit casele a treia parte, din București și moșiia Micșunesti pă jumătate, și țigani, afară din lipsa zestrilor ce s-au scăzut din periusie. Acestea rămîn moștenire copiilor. Și, înștiințăm înnălțimii tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 262-263 v.

Iorga starostea.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Lupul logofăt, a cărui soție și copil au murit, cere soacerei sale o treime din zestrea soției. După cercetarea starostelui de negustori se hotărăște împărțirea zestrei: o treime pentru sufletul moartei, alta pentru bărbatul ei, pentru că a avut copil, iar a reia parte soacrei. Domnul întărește dînd soacrei amanet o moșie pînă ce ginerele îi va plăti par-tea ei.

251

1777

ianuarie

Io Alecasandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar bojiu milostiu.

Au eșit și înaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile și iarăși numai pentru pre-țul moșii să pricinuia, zicînd Mariia că i-o dă încărcată. Pentru care întrebîndu-să Lupul, în cea după urmă zise cum că o primește el cu prețul acesta, numai, neavînd bani acum, cerea să aibă îngăduială dă soroc, la care fu priimitoare și Mariia.

Deci, măcar că hotărîrea domnii mele era aceasta, adică dă nu să vor învoi a o priim i nici o parte, nici alta cu acest preț, să o împartă în doaă, jumătate și jumătate, să o ție, dar dă vreme ce Lupul o priimi singur și voi și Mariia, am hotărît ca pînă îi va număra Lupul banii, moșia să stea ca un amanet la Mariia și să poarte grijă el a face [dă] bani, să-i dea Marii, ca să ia moșia după cum s-au învoit.

1777, ghenarie 26.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Lupul logofețel dă aici, pentru Mariia, soacră-sa, soția medelnicerului Dumitru Moraitu, că fiindu întru căsătorie o fată a aceștia cu care făcîndu și copil, la urmă s-au întîmplat moarte atît soții lui și peste patru ani și copilului, și prin jalbă către măriia ta cerea a treia parte din zestre și alte cheltuieli ce au mai făcut. Care cu zapciu vâtaf dă păhărniceii, aduși fiind înaintea noastră le-am cercetat pricina și fiind trebuință a să prețui toată zestrea și altele, i-am orînduit la dumnealul starostea dă neguțători și după aceia viind înaintea noastră și văzîndu-să a tuturorora prețul, după pravilă acea zestre s-au făcut pă trei părți, o parte sufletului moartei, o parte bărbatului moartei căci au făcut copil, și altă parte rudelor moartei, adică mine-sa, și pentru toate cite s-au făcut, s-a odihnit amîndoaă părțile. Numai la o moșie ce au fost din zestre, care s-au prețuit pe taleri doi stînjenu, zice Mariia soacra Lupului logofătul, că nu să odihnește, arătînd că cumpărarea au fost cite bani 40 i 50.

Pentru aceasta, zicem noi Lupului logofătul să o primeacă el într-acest preț, fiind și soacră-sa bucuroasă a o da, și el nu priimi zicînd că nu are bani să întoarcă. Ci, cit pentru celelalte ale lor învoiri, să va vedea foile ce s-au făcut doao, la mîinile lor iscălite de clirici i protopopi. Iar pentru această moșie rămîne la bună hotărîrea mării tale. Și anii mării tale dă la Domnu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 269 - 269 v.

1776, dîchemvrie 14.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stoian din Buzău pîrăște pe Grigore Hrisoscoleu și Ioniță Cîrlova, foști ispravnici, care l-ar fi prădat cu o sumă de bani. Aceștia pretind că luarea talerilor reprezintă o globire pentru furt. Dar pentru că Stoian arată că alții au fost hoști, acum prinși, se hotărăște cercetare. Domnul întărește.

252

1777

ianuarie

26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetarea și alegerea ce scrie mai jos, iar neodihnîndu-să vreo parte, să-i socotiți la divan cu carte dă judecată.

1777, ghenarie 26.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu dă aprozi aduse la judecată pă Stoian dă la Buzău pîrîș dumnealui Grigore Hrisoscolevu i Ioniță Cîrlova, zicînd că în vremea răzmiriții mai sus-numiții pîrîți fiind ispravnici la sud Buzău, l-au prădat cu taleri 97,60.

Față fiind Grigore Hrisoscolevu, răspunse că la leat 1773, fiind isprăvniciia județului Buzău și la pîrîșu acesta găsindu-să niște lucruri dă furat, ca o gazdă dă hoți l-au globit tovarășul său, Ioniță Cîrlova, dar ciți bani va fi dat, nu știe. La ale căruia zise, tare să apără pîrîșu că nu s-au aflat întru această vină, fără dă numai, cumpărînd el niște borfe și găsindu-să păgubașii, i le-au luat fără de a nu-i plăti nici un ban, Prinzindu-să și hoții în urmă, care hoți și acum sînt dă față la casile lor în județu Buzăului, care aceasta zise pîrîșul că o va și dovedi-o cu mărturii dă partea locului, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să să aducă acei oameni ce au stătut într-aceia vreme în hoție, înaintea dumnealor, și cu mărturiile ce va avea pîrîșu, înfățișîndu-să fiind față și Hrisoscolevu Grigore cum și Ioniță Cîrlova, să cerceteze și să facă dumnealor izbărînire prin carte dă judecată, iar hotărîirea cea dăsăvirșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 270.

1777, ghenarie 26.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

253

Vel vornicii arată prin anafora că Marin, vătăf de ciocănași de la Ocnele Mari (jud. Vilcea), cere soroc pentru plata datoriilor fiind sărăcit în vremea răzmeriței. Se hotărăște ca ispravnicii să facă cercetare. Domnul întărește.

1777

ianuarie

29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor vel vornici, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetarea și alegerea ce scrie mai jos, iar nefiind odihniți vreo parte, să vie la divan.

1777, ghenarie 29.

Preainnălțate doamne,

Marin vătăfu dă ciocănași dă la Ocnele Mari sud Vilcea, au jăluit innălțimii tale zicînd că din avutul lui ce au avut, s-au jăfuit în vremea răzmiriții și rămînd dator la trei neguțatori ce sînt șazători într-acei județ al Vilcii, taleri 250, acești datornici cerîndu-i i acești bani și nemiingăduindu-l, zice că, caută să-i mai vinză ce va mai avea și să-și îplinească datoriia lor. Și fiindcă putere de o dată zice că nu are să le plătească, cere ca, cu încetul să le plătească acea datorie, și după jalba lui, innălțimea ta ai orînduit la noi ca să cercetăm această pricină și cu anafora să înștiințăm innălțimii tale. Pe carile aducîndu-l vătăfu dă păhărniciei înaintea noastră, ne arată numitul jăluitor cum că cu adevărat este jăfuit din pricina răzmiriții și cum că este dator acești bani la acei neguțatori, și putere de o dată nu are ca să plătească, cerînd cu încetul și cu soroc să-i plătească.

Ci, dă vreme că altă dovadă aici nu avu ca să dovedim din ce pricină au scăpătat, ori din vremea răzmiriții, după cum zice el, sau dintr-alte fapte necuvioase, cum nici acei datornici nu fură dă față ca să-i cercetăm cită datorie este el dator la acei neguțatori, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Vilcea, ca să-i chieime pe acei datornici, dă vreme că zice că sînt și aceia tot într-acei județ, și să cerceteze întiu această datorie, cită este, al doilea, ce economie are numitu jăluitor și pină cînd poate

Înplini el această datorie acelor datornici și cum vor găsi cu cale, unde fiind și datornicii față, cu so roc și cu încetul să le plătească această datorie.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 264 v. - 265.

1777, ghenarie 26.

Vel dvornic, Badea vel vornic.

Mitropolitul țării arată prin anafora că egumenul mănăstirii Bistrița revindică de la Mirica Trepteanca (jud. Argeș) pe copiii născuți din căsătoria unei rumânce cu un țigan al mănăstirii. Se hotărâște ca episcopul Rîmnicului să cerceteze împreună cu ispravnicii județului Vilcea, Domnul întărește.

254

1777
ianuarie
29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă către preasfinția sa părintele mitropolitul, scriem sfinții tale iubitoriule dă Dumnezeu, părinte episcoape, i dumneavoastră ispravnicilor, să faceți cercetare și alegerea ce să cuvîne în scris.

1777, ghenarie 29.

Preaînălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat către măriia ta cuviosul arhimandrit Ștefan, egumenu mănăstirii Bistriții, pentru Mirica Trepteanca din sud Argeș, cum că un țigan al aceștia luind o rumîncă au făcut cu dinsa o fată, pe care măritîndu-o după rumîn și murînd rumînul au rămas ia cu doa copile fete, care iar s-au măritat după un țigan al mănăstirii Bistriții și să află și acum trăînd, numita jupîneasă prin vichilu gîneri-său Bănică Miriciou ar căuta această rumîncă ca să o ia supt stăpînire de roabă. Care prin zapciu, dumnealui vătafu dă copii za divan, aduși fiind innaintea noastră, am întrebat întîiu pă arhimandrit, cum poate stăpîni rumîncă ca un rob, și cu totul să apără zicînd că necum în robie o ține cu alți țigani împreună, ci și toată voia o are slobodă ca o rumîncă. Întrebat-am și pe numitul Bănică, cum poate cere rumîn să-l aibă dă țigan și răspunse că pe această rumîncă o are dată în zestre dă la soacră-sa Mirica, ca o țigancă, și cu aceia face cerire.

Deci, fiindcă după aceste arătări nu să poate îndrepta pricina pînă nu va fi singură jupîneasă Mirica, soacra lui Bănică, față, și mai virtosă că Bănică să lepădă dintr-această vichille a nu fi la judecată răspunzători, rămîne acolo în fața locului să să facă cercetare.

Ci, noi așa socotim a fi cu cale ca, cu porunca mării tale, să să orînduiască la fratile întru Hristos, episcopul Rîmnicului, chir Chesarie, și la dumnealor ispravnicii din sud Vilcea, fiindcă să află amîndoaă părțile în partea locului și după cuviință să facă cercetare și alegere pricinii, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta. Și anii mării tale de la Dumnezeu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 266 v. - 267.

1777, ghenarie 29.

Grigorie al Ungrovlahii.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Grigorașcu Asan reclamă pe postelnicele Sandul Vârzaru (Argeș), care îi turbură stăpînirea asupra morii, moșiei și circiunei de la Căzănești. În parte i se dă dreptate. Pentru restul plîngerilor se propune ca ispravnicii să facă cercetare. Domnul întărește.

255

1777
ianuarie
30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, întărim și poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, să urmați a face cercetare și alegere cum scrie mai jos, iar dă nu este

odihnită vreo parte, ori pă hotărîrea dă aici a dumnealor boerilor judecători, ori pă alegerea dă la ispravnici, are voe să vie ca să iasă și la divan, și mumbașir, sluga domnii mele aprodul ceaușăsc, anume.

1777, ghenarie 30.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecata pă dumnealui Grigorașcu Hasan piriș Sandului Vărzaru postelnice, sud Argeș, așa zicind Grigorașcu Asan, că are un vad dă moară infundat in moșia Căzănești, care moșie o stăpînește Sandul Vărzaru, și într-acel vad are și moară și cum că nu lasă Sandul Vărzaru să vînză vin într-acel coprinu de vad infundat, pe cei ce cumpără venitul morii dă la Grigorașcu Asan. Mai zise Grigorașcu Asan că din măcinișu ce macină Sandul i oamenii Sandului, nu vor să dea oemu morii. Și iar mai zice Grigorașcu Asan cum că la trecuta lună a lui dichemvrie, Sandul au făcut o pio din josu morii, din care pricină a puiel, i s-o innecat roata cea din jos a morii. Osebit dă aceasta, mai zise că și venitul unii moșii ce are Grigorașcu tot acolo, care venit il are vindut tot acelor ce au cumpărat venitul morii, pe acei cumpărători nu i-au îngăduit Sandul să-și stringă venitul du pă moșie.

Am întreat și pă Sandul Vărzaru ce are a răspunde inpotriva acestora, răspunse intiu pentru circiumă, cum că el avind circiumă pă moșia sa, la drum, și fiind moara aproape dă circiuma sa, nu-i îngădueste să vînză vin acei cumpărători ai venitului morii i moșii lui Grigorașcu.

A doaă, pentru oem, răspunse că au avut obicei să nu dea oem, căci că, dobitoacile celor ce aduc măciniș la moară să pascu pe moșia lui, la care cerindu-i-să vreo dovadă la acest răspunsu, de au avut vreun așăzămint, <și> zise că nu are.

Al treilea, pentru că au făcut pivă din josu morii lui Grigorașcu Asan, n-au tăgăduit, numai zise că acea innecătură ce au innecat roata lui Grigorașcu, s-au pricinuit dintr-o zăpadă, că, viind apa cu sloi, s-au zătonit apa cu sloi și au innecat roata cea din jos a morii și cum că Sandul văzind că inneacă, de atunci au volnicit pe acei ce țin moara in arendă de au stricat zăgazul de la pivă și nu va mai aduce innecăciune morii.

A patrălea, l-am întreat pe Sandul pentru ce n-au îngăduit să ia venitul moșii pe acei ce au cumpărat dă la Grigorașcu, și răspuns Sandul că nicicum nu s-au amestecat la acel venit dă moșie și mai virtos zise Sandul că moșia lui Grigorașcu este dăspărțită dă a lui.

Am găsit cu cale, intiu pentru circiumă, ca să fie volnică într-acel coprinu dă vad infundat, Grigorașcu Asan să-și vînză vinu, iar pentru celelalte trei pricini, de vreme ce acei cumpărători de venitul morii i a moșii să află la sud Argeș unde este și Sandul șăzător, să fie luminată porunca mării tale și cu aprod mumbașir ca să ia, atit pă Sandul Vărzaru, cit și pe cumpărătorii morii i moșii, să-i ducă la dumnealor ispravnicii județului ca să-i cerceteze pentru cite trele pricinile, atit pentru oem, dă ce nu-l dă Sandul și oamenii lui, cit și pentru pivă ce au făcut Sandul și inneacă roata lui Grigorașcu și ce pagubă i s-au făcut, cum și pentru venitul dă la moșie, la care cercetare ce vor face, să fie amîndoa părțile de față.

După care cercetare, să dea dumnealor in scris la mina cumpărătorilor, dă venitu morii i moșii și de va fi dă împlinit să facă și împlinire, iar de nu să va odihni vreo parte, mai sus-numitul mumbașir să ia pe amîndoa părțile cu cercetarea dumnealor ispravnicilor să-i aducă la divan, și care va rămînea de judecată, va plăti treapădu și cheltuiala. Iar hotărîrea cea dă să-
vîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr 5.
f. 263v.-264v.

1777, ghenarie 11.

Ian<ache> Mav<rodin> paharnic, B<arbu> sluger, Niculae sluger, George Canale.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Dumitra din București cere de la Ioniță bărbierul, fostul soț al fiicei ei, ajuns la ocnă pentru hoție, restituirea zestrei acesteia. După pravilă, se hotărăște restituirea înaintea altor creditori. Domnul întărește, dând drept de apel la divan.

256

1777
ianuarie
30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale să către preasfinția sa părintele mitropolitul, poruncim orînduitule zapciu, cu marifetul starostii să neguțatori să să prețuiască acele amaneturi, și înțiu zestrea să o împlinești, iar neodîhnindu-să vreo parte pă hotărîrea preasfinții sale și va avea a face apelație, să-i scoți la divan.

1777, ghenarie 30.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au jăluit mării tale, Dumitra să aici din București, pentru Ioniță bărbierul ce i-au fost ginere cum că, aflîndu-să el du<pă> fapte să hoție, s-au dăspărțit să fii-sa, și după faptele lui s-au trimis și la ocnă, și acum își cere lipsa să zestre a fii-sii, arătînd cum că numitul gineri-său ar fi avînd niște haine puse amanet la un căpitan Nicolae, tot de aici. Am cercetat pentru această pricină, lipsa să zestre a fii-si; s-au aflat adevărată, de taleri 52,30. Am cercetat și pentru acele amaneturi ale gineri-său și numitul Nicolae căpitanu nu au tăgăduit, ci au spus cum să sînt la dînsul oareșcare lucruri de ale lui Ioniță puse amanet pentru taleri 60. Mai zise cum că el, numitul lui Ioniță, la păsurile ce au avut, căzînd într-aceste fapte să hoție, i-ar fi dat mai mult dăcct taleri 200.

Pentru care, înștiințăm mării tale, cum că numita jăluitoare după pravilă să protimisește a-si lua lipsa zestrii, mai înțiu de datornicii, numai să să prețuiască acele lucruri de sînt amanet, și să vor prisosi mai mult dăcct taleri 52,30, atuncea, ce va mai prisosi, să aibă a lua datornicul ce are amaneturile pentru datorie. Noi, după alegere și după pravilă, așa am găsit a fi cu cale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face să către înnălțimea ta. Și anii mării tale de la domnul Dumnezeu, rugăm ca să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 265v.-266.

1776, diehemvrie 21.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Păuna Ostroveanca (jud. Argeș) a lăsat Mitropoliei, prin diată, moșii, mori și țigani. Un nepot al ei însă a răscumpărat bunurile dăruite. Se hotărăște ca după cercetarea ispravnicilor să se dea ajutor unei nepoate conform diatei din banii încasați de Mitropolie. Domnul întărește.

257

1777
ianuarie
30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Cinstit iubitoriule de Dumnezeu părinte episcoape al Rîmnecului, să faci cercetare și alegere în scris. Așijderea poruncim și dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a trimite pă fieștecare înaintea sfinții sale și a împlini cu ce vor rămînea datori, iar care nu să vor odihni cu carte să alegere a sfinții sale, să-i trimeteți la divan.

1777, ghenarie 30.

Preainnălțate doamne,

Facem știre mării tale că o Păuna Ostroveanca din sud Argeș, încă din trecuta vreme a păcii, lăsînd danie la Mitropolie prin diată, moșii, mori și țigani și mai pă urmă scullîndu-să un nepotî-ș, anume Lațco, ca să răscumpere aceste dăanii, am făcut socoteală și prețuîndu-să s-au făcut o sumă să bani, care neavînd bani să-i dea, au dat zapis la Mitropolie cu chiezaș, unu, Nițul Mariian, și alții din sud Argeș, și dintr-acei bani, dintr-înșii am luat, iar dintr-înșii sînt rămășiță.

Ci, fiindcă această răposată Păună Ostroveanca, într-acea diată ne-au lăsat să dăm și noi oareșcare ajutor unii nepoate a ei și acum fiindcă ne cere și nu să știe câți bani am luat după răscumpărarea acelor dăni și câți au rămas, rugăm pă măriia ta ca să să facă poruncă către dumnealor ispravnicii din sud Arșiș, și carte către fratile întru Hristos, episcopu Rimnecului, chir Chiesarie, dă vreme ce unul dintr-aceștia să află în sud Arșiș și alții în Vilcea, ca să-i supue dumnealor ispravnicii să meargă la frăția sa, la Rimnec, să facă socoteală dă câți bani s-au luat dă către Mitropolie și să să vază câți sint rămășiță, pentru ca, cu porunca mării tale, scoțindu-să acei bani, să dăm și noi acolo unde sintem orînduiți de această răposată. Și anii mării tale de la domnul Dumnezeu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 266 - 266v.

1777, ghenarie 28.

Grigore al Ungrovlahii.

258

1777

februarie

1

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Mihalcea din Bădești (jud. Vilcea) se plînge contra mănăstirii Bistrița care i-ar fi împresurat moșia Gâlbezea. Cum egumenul mănăstirii arată că aceasta o stăpînește de 25 de ani, se cer dovezi, hotărîndu-se să cerceteze și să decidă căimăcămia Craiovei. Domnul întărește dînd drept de apel la divan.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant vovod bojiu milostiu.

Dă vreme ce și innaintea domnii mele la divan, aducînd zapciu pe amîndoaă părțile, arată egumenu că nu are aici cu ce să răspunză fiindu-i scrisorile la mănăstire, ci dă vreme ce jăluitoriul ceru ca la ispravnicii județului să le cerceteze unde este, și egumenu neputînd a-și duce marturi la Craiova, poruncim dar, dumneavoastră ispravnicilor, să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos, însă drept și întru adevăr ca să nu să năpăstuiască nici săracul acesta, nici mănăstirea. Și în scris alegînd, de nu să va odihni vreo parte, să-i sorociți în scris cu zi orînduită, ca să vie la divan. Ci, zabavă să nu faceți a-i înfățișa și a cerceta cu dreptul.

1777, februarie 1.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de copii za divan aduse la judecată pă Mihalcea dă la Bădești sud Vilcea, priș cuviosului egumen ot mănăstirea Bistrița, zicînd că avînd el moșie ce să numește Gâlbezea, rămasă dă la neamul lui, au stăpînit-o pînă la începerea aceștii trecute răzmiriți, iar dă atunci încoace i s-au împresurat moșia dă către mănăstire.

Față fiind și numitul egumen, răspunse că n-au avut în știre dă pira aceasta, ca să-și fi adus cărțile ce are mănăstirea pentru această moșie, arătînd egumenul că sint ani 25 de cînd stăpînește mănăstirea moșia aceasta, necontenit.

Deci, am întreat pă priș de cită vreme nu stăpînește moșia, și zise că sint 15, și măcar că nu au stăpînit într-acești ani, din întîmplarea vremii, iar că-i iaste cea moșie rămasă dă la neamul lui și că au stăpînit-o el pînă la o vreme afară din cărțile ce are la mină, dar o va dovedi și cu mărturii din partea locului, prin carte dă blestem.

Ci, fiindcă numitul egumen zise că, cărțile pentru această moșie nu le are aici în București, ca să fim putut intra în cercetarea judecării, și dă vreme ce și prișul arată că cu mărturiile prin carte de blestem în fața locului își va dovedi stăpînirea moșii, pentru aceasta am socotit ca, cu luminată porunca mării tale să să cerceteze această pricină de dumnealui căimacamu Craiovi, unde aducîndu-și numitul egumen cărțile ce va avea mănăstirea pentru această moșie, arătîndu-și și prișu scrisorile lui, aducîndu-și și mărturiile ce va avea, și așa după dovezile ce va avea, să și să hotărască pricina. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la innălțimea ta.

1777, ghenarie 15.

Miche paharnic, D<umitru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> medelnicer, Hagi Dumitrache sluger, D<umitrache> Brez<oianu>.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 268 v. - 269.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că 14 liude din jud. Buzău pîrăsc pe Leul, vătaful plaiului Slănic, care, în vremea răzmeriței, le-ar fi luat mai multe dări decît trebuiau plătite unui zapciu al ispravnicului Ioniță Cîrlova. Se hotărăște ca acesta să fie adus spre cercetare. Domnul întărește.

259

1777
februarie
3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După alegerea ce s-au făcută la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos.

1777, februarie 3.

Preatnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu dă visterie aduse la judecată pã liude 14 ot sud Buzău, pîrși Leului vătafu, zicînd că în vremea răzmeriții, fiind vătaf dă plaiu în plaiu Slănicului ot sud Buzău, i-au apucat dă au plătit taleri 200 pentru lude 14, zaherea, și în urmă cercetînd visteriia, s-au găsit arătați în catastihu visterii numai lude 10. Cerînd dă la numitu Leu vătaf, taleri 70 pentru lude 4 ce nu i-au dat în visterie, față fiind Leu vătafu, de tot s-au apărat, zicînd că în mina lui nici un ban n-au dat. Am cerut pîrșilor ca să arate răvașile lui Leu vătafu dă datul banilor, și răspunseră că n-au nici un răvaș fiindcă banii i-au dat prin mina unui Tudor Ranga potecaș, fiind rînduit zapciu de Ioniță Cîrlova ce au fost într-acea vreme ispravnic într-acei județ, iar nu la acest Leu vătafu.

Deci, văzînd că însușii pîrșii aceștia cu graiu lor arătară că banii i-au dat la acel Tudor Ranga, zapciu cel rînduit dă Ioniță Cîrlova, și dă vreme ce acel zapciu Tudor Ranga să află într-acei județ, cum și Ioniță Cîrlova, să fie luminată porunca mării tale către dumnealui ispravnicii județului, ca să-i înfățișeze înaintea dumnealui, și întîiu să se ceară dă la acel zapciu estractul acelui Ioniță Cîrlova ce au fost ispravnic, cu carele au strînsu acea zaherea și cînd să va găsi în estractu, lude 10, să cunoaște că zapciu au luat bani mai mulți pentru acei lude 4 fără de știrea ispravnicilor, rămîind supt vină de a-i plăti. Iar cînd să va găsi în estractul acelui ispravnic Cîrlova, liude 14, atunci zapciu va rămînea nesupărat, și să plătească Cîrlova banii pentru acei liude 4, fiindcă să cunoaște că i-au oprit el, arătînd la visterie numai lude 10. Care într-aceștia chip făcîndu-să cercetare, prin cartea dumnealui dă judecată, să facă izbrînirea. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîine la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 267 v. - 268.

1777, ghenarie 29.

Miche paharnic, D<umitru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> medelnicer, Hagi Dumitrache sluger, D<umitrache> Brez<oianu>.

Vel vornicii arată prin anafora că sătenii din Băteșani, Mărgineni și Măfulești (jud. Vâlcea) pîrăsc pe șătrarul Șerban Otetelișanu care le încalcă pămîntul și le cere multă clacă. Judecata făcută de catmacamul Craiovei nu găsise întemetată plîngerea. Domnul hotărăște să se ordînuiească boieri hotarnici pentru cercetare și trimitere la divan.

260

1777
februarie
3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Eșînd și înaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile, arătînd numiții mai jos vechilii satelor, jalba pentru cele ce să coprinde mai jos, au tăgăduit Otetelișanu dă toate. Deci, tăgăduînd cel pîrit, am cerut jăluitorilor dovadă de pîra lor dupe orînduiala judecătîii și nu avură aici să arate nici în scris, nici prin marturi. Pentru care, dă trebuință fu, după cum și dumnealui vel dvornici au ales, a să cerceta la fața locului unde pot și ei să aibă dovezi, cum și Otetelișanu, și li s-au zis să-și aleagă doi boerinași drept șase. Dar zicînd ei cum că aici fiind, nu știu pã cine să ceară, pentru aceia am scris domniia mea osebită carte către dumnealui cai-

macamu Craiovii ca de acoloa să orînduiescă, cari, mergînd la fața locului să urmeze la toate cum scrie mai jos și cînd nu să vor odihni, să-i aducă la divan mumbașir, sluga domnii mele.

1777, februarie 3.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale vătafu dă aprozi au adus la judecată înnaînțea noastră pe Radu i Costandin și Vlăduț, vechili și din partea celorăltați săteni din trei sate anume Be-teșani i Mărgineni și Mățulești din sud Vilcea, piriși șetrarului Șărban Otetelișanu, zicînd că în mijlocu moșii lor are șătraru moșie cumpărată tot dă la moșii lor, într-un rînd stînjeni 284 și al doilea, mai la urmă, stînjeni 52. Și zic că avînd șetraru acești stînjeni dă cumpărătoare le ucid dobitoacile și fiind ei șăzători pe moșia lor îi apuca dă clăcuesc carii zic că și foae au de cită clacă i-au făcut, deosebit și alte multe răutăți zic că le face șătraru, așjiderea zic că deosebit dă acestea, s-au sculat și cu hotarnici să le mai ia din moșie. Și în trecutile zile mai jeluînd înnaînțimii tale și fiind orînduiți la dumnealor boerii Craiovii, zic că numitul Otetelișanu ar fi aruncat pricină asupra lor cum că i-ar fi tăiat copaci în vremea răzmiriții și cum că i-au mîncat cu dobitoacile lor moșia și ghînda și cu acel fel dă mijloc la jalba lor zic că nici o ascultare nu li s-au dat la Craiova. Și orînduîndu-să dă acolo cercetători ca să cerceteze aceste pricini, zic că nici acela n-au mersu, prelungindu-să pînă acum și ceru ca să li să cerceteze zilile ce au clăcuit și dobitoacile ce zic că li s-au mîncat, cerînd și pentru acei 52 stînjeni dă moșie să-i întoarcă banii și să lipsească șătraru Otetelișanu din mijlocu moșii lor, fiindcă nu pot trăi cu dînsul.

Față fiind și șătraru Șărban Otetelișanu, ne arată o carte dă judecată a dumnealui Manolache Romano ce au fost caimacam la Craiova, iscălită și dă Ștefan Bibescu i dă slugeru Ioniță Brăiloiu și dă Barbul Șt<irbei> slugeru cu leat 1776 dichemvrie 22, intru care scrie că pentru pîra ce făcuse jăluitorii din numitile sate, au cercetat dumnealor fiind față și o parte și alta și întîiu pentru zilile dă clacă arată că întrebîndu-i pă cite unul dă cite zile au clăcuit, arată că au dovedit că au clăcuit șătrarului Șărban Otetelișanu în doi ani, satul Bătișani zile 21, i Mărginenii cu Mățăleștii, iar pe doi ani zile 29, ce s-au făcut peste tot, zile 50. Care pentru această clacă ce i-au clăcuit, au zis șătraru Șărban Otetelișanu că au avut așăzămînt cu ei să-i facă această clacă pentru suhatul vitilor ce-și pascu numiții jăluitori pe moșia sa, iar pentru dobitoacile ce zic jăluitorii că le ucide i pentru alte răutăți ce jăluiesc ei, că le face Otetelișanu. Și pentru aceasta scrie într-acea carte cum că au cercetat dumnealor și unile dobitoace care arată că au zis jăluitorii că le-au ucis tatăl șătrarului Otetelișanu, de atunci pînă acum zic că sînt 40 dă ani și nu și-au căutat, că numai dă cînd au murit Radul Otetelișanul, tatăl șătrarului, sînt trecuți ani 23 și ei tot nu și-au căutat, iar pentru alte vite ce zic că le-au ucis oamenii șătrarului în trecuta răzmiriță, fiindcă șătraru au tăgăduit zicînd că nu știe, jăluitorii încă n-au putut să dovedească pă cel ce le-au ucis vitile, nici acolo la Craiova, nici aici. Șătraru Șărban Otetelișanu, încă arată că numiții jăluitori i-au tăiat copaci dă doi ani încoace și cu vitile lor i-au mîncat moșia și ghînda și alte bucate, care acestea le cere dă la dînșii. Jăluitorii zic că acei copaci s-au tăiat în vremea răzmiriții dă unii alții pentru trebuința muscalilor, cum și dă acele bucate și ghînda au tăgăduit jăluitorii. Mai zise șătraru că un Șărban Vlădescu tot dîntr-acești jăluitori, ar fi pus vie pe moșia sa, fără de a nu lua voe, cum și celorlalți săteni îi impresoară moșia și are și zapise pe ciți stînjeni dă moșie să stăpînească, iar pentru 52 stînjeni dă moșie ce arată jăluitorii în jalbă că i-au vîndut, mai la urmă cerînd ei să-i întoarcă banii pă acei stînjeni și să ia ei acea moșie, la aceasta nu avură nici o dreptate pentru că să vede zapis dă vînzarea acestor stînjeni dă moșie dă 35 dă ani vînduți la tatăl numitului șătrar, în care zapis să vede iscălit și acel Radu Piele jăluitoru, fecior Nicolii Piele, vînzători.

Deci, dă vreme că nici o parte, nici alta n-avu dovadă mărturii ca să poată dovedi ade-vărul pîrelor lor și la cererile lor ce fac unul asupra altuia să li să poată hotărî judecata dă aici, am găsit cu cale să fie luminată porunca înnaînțimii tale să să orînduiescă 6 boeri hotar-nici pe care li va cere și o parte și alta, însă trei dăspre o parte și trei dăspre alta cu por-

tărel, și să meargă acolo în fața locului și să strângă pe toți moșnenii, cum și pe alți înpreju-
reni ce vor avea moșie pe lângă această moșie și prin carte să blestem a preasfinții sale pă-
rintelui mitropolitului, să tragă acea moșie toată după obicei prin trei locuri și după scriso-
rile i zapisile ce va avea șătraru Șarban Otetelișanu și să vor dovedi că bune, să-i dea moșie
ca unui cumpărător să o parte, iar ceilalți moșie să rămie a moșnenilor. Însă la aceasta, nu-
miții hotarnici să nu năpăstuiască nici pă jăluitoari, nici pe șătrar, ci tot moșie dăopotrivă să
le dea fieștecăruia, zicind că să vor odihni toate părțile pe acea alegere să pue boeri hotarnici
și pietre ca să știe fieștecare pe unde să stăpnească; iar neodihnindu-să vreo parte, să nu pue
pietre, ci să facă numai semne și cu alegerea ce vor face, în scris, să-i trimiță și aici la lu-
minat divanu înălțimii tale ca să li să izbrănească judecata și toată cheltuiala acelor boeri
hotarnici, cum și a portărelului, să o poarte șătraru Șarban Otetelișanu după cum însuși su
priimit înaintea noastră. Și tot acei hotarnici să cerceteze și pentru tăiatul acelor copaci cum
și pentru cele să mai sus-arătate pricinii, însă să vor dovedi că acei copaci s-au tăiat pentru
niscareva chiristele în vremea răzmiriții să trebuința oștirii sau acum după pace încoace, să tre-
buița domnească sau pentru trebuința șătrarului după cum zic ei, să aibă pace jăluitoarii
pentru tăiatul acelor copaci, iar dovedindu-să că au tăiat pentru trebuința casilor lor, pe cîți
copaci să va dovedi prin carte să blestem că i-au tăiat ei, să-i plătească, copacu mare cite
bani 30 după obicei. Asemenea cercetind boerii hotarnici și pentru acea ghindă i bucate cum
și pentru alte pricinii ce au ei între dinșii pentru această judecată ce să arată mai sus și după
dreptate să dea și carte să judecată la mîna cui să va cădea. Așijderea și pentru clacă, să
vreme ce zic ei că au clăcuit 639 zile și dumnealui caimacamu împreună cu ceilalți boeri, arată
că numai 50 zile au clăcuit, și pentru aceasta iarăși prin blestem să cerceteze acei boeri ho-
tarnici cite zile au clăcuit toți, și cite zile să va dovedi că au clăcuit mai mult peste cite va
fi avut așăzămînt pentru suhatul vitelor, să le plătească șătraru zioa cite cîți bani să va do-
vedi că plătesc și alții pe acolo. Iar cînd nu să vor odihni nici după această cercetare ce vor
face acei boeri hotarnici să tot, prin carte să blestem cu alegere să toate în scris, să-i trimiță
și aici la luminat divanu înălțimii tale și cine va rămînea, va plăti toată cheltuiala. Noi așa
am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămînea a să face să către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 272v. - 275.

1777, ghenarie 24.

Vel vornic, Badea vel vornic.

*Vel vornicii arată prin anafora că Stan, portărelul din satul Leu (Romanați), se judecă cu Vlă-
duț Tetoianu din jud. Vilcea cerind ca protimitar să răscumpere moșia părinților lui ajunsă în
stăpînirea acestuia. După judecata cămăcămiei Craiovei, pîrtitul neaducînd zapise, se propune
judecată la divanul domnesc. Domnul întărește.*

261

1777
februarie
5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale să către dumnealor veliții boeri, volnicim pe sluga domnii
mele...¹ păhărnicele, să meargă și prin știrea dumnealui caimacamului să-l ia să-l aducă la
divan și cine va rămînea, să plătească treapădu și cheltuiala.

1777, februarie 5.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătăfu za păhărniceii au adus la judecată înaintea
noastră pe Stan portărelu să la satul Leu sud Romanați, pîrîș polcovnicului Vlăduț Tetoianu
din sud Vilcea, zicind că părinții lui văzînd² o moșie a lor de la Leu-dă-Sus sud Romanați,
unor boerinași Rusănești, acei boerinași Rusănești au făcut acea moșie vînzătoare și au cumpă-
rat-o numitu polcovnic, și jăluitoaru zice că după ce au aflat să vînzarea aceștii moșii, fiindcă
este să la părinții lui, au mersu la numitu polcovnic de i-au dat banii și să-i dea moșia, ca
unul ce să protimisese fiind să la părinții lui a o lua iarăși el și numitu polcovnic n-au priimit
banii ca să-i ia. Și zice că în trecuta vreme, înaintea răzmiriții, dînd jalbă la domni și fiind

orînduit la dumnealor boerii judecători ai Craiovii ce era pe acea vreme și chiemîndu-l la judecată numitu polcovnic, ar fi arătat la judecată cum că n-au cumpărat acea moșie, ci au cumpărat numai venitu <pe> trei ani. Și zice jăluitoru că întimplîndu-să vremea răzmiriții n-au putut să-și mai caute judecata, și în trecutele zile jăluind înălțimii tale pentru această pricină, după jalba lui au fost orînduit la dumnealui caimacamu Craiovii ca să-i judece, și judecîndu-i dumnealui caimacamu împreună cu ceilalți boeri ai Craiovii i-au făcut anafora către înălțimea ta și cere cu acea anafora să iasă și la luminatu divan a înălțimii tale cu polcovnicu Vlăduțu Tetoianu, zicînd că dă cînd umblă în judecată cu dînsul pentru această pricină, au chieluit taleri 130 și cere dreptate. După jalba lui, ni să poruncește ca să cerce-tăm această pricină pe carele aducînd pe> numitul zapciu dimpreună cu polcovnicu Vlăduțu Tetoianu înaintea noastră, am cercetat întiiu anaforaoa dumnealui Manolache Romano biv vel paharnic ce au fost caimacam la Craiova i Fota Vlădăianu paharnic i stolnicu Ștefan Bibescu i Ioniță Brăiloiu sluger, ce scriu către înălțimea ta, care este dă la leat 1777 ghenarie 10, întru care scriu cu după jalba ce au dat înălțimii tale Stan portăreleu cu cetașii lui dă la Leu din sud Romanați, înfățișînd înaintea dumnealor atit pe jăluitor, cit și pe polcovnicu Vlăduțu Tetoianu, ar fi răspunsu polcovnicu Vlăduțu, că zapisile acei moșii nu le are lîngă dînsul, ci le are puse întru păstrare la sfînta mănăstire Govora și arată că i-au pus soroc ca, după sfintele sărbători ce au trecut, să-și aducă amîndoaă părțile, scrisorile ce vor avea, ca să li să izbrănească judecata, și polcovnicu nu și-au dus acele scrisori la acel soroc, ci au plecat dă au venit aici la București.

Față fiind și polcovnicu Vlăduțu Tetoianu înaintea noastră, l-am întreat unde sint acele zapise și scrisori și cum dă n-au mersu atunci la sorocu ce i-au pus dumnealor boerii divanului Craiovii, ca să fi luat judecata săvîrșire după luminată porunca înălțimii tale, ci s-au sculat dă au venit aici, și zise că n-au putut merge. I-am zis să ne arate acele zapise înaintea noastră, și zise că tot nu le-au luat de la sfînta mănăstire Govora și sint acolo puse într-o boltă, care fiindcă și egumenu dă la sfînta mănăstire Govora să află în București, l-am chemat dă față și i-am cerut cheia de la acea odae unde zice Tetoianu că-și are acele zapise și am dat-o în mîna Tetoianului ca să trimiță să aducă acele zapise și scrisori ce va avea pentru această pricină, puindu-să și soroc dă zece zile. Numitul polcovnic, nici au șazut pină la acest soroc, nici au adus zapisile ca să fi luat judecata săvîrșire, ci au plecat la Craiova și nu știm ș-au cerut voe dă la înălțimea ta dă au plecat, sau fără de voe, că jăluitoru șade aici în cheltuială.

Ci fiindcă această pricină dă judecată să prelungește dă multă vreme, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale, să meargă om domnesc să ia pe polcovnicu Tetoianu cu scrisorile i zapisile ce va avea pentru această moșie ce-i zic Leu-dă-Sus și să-l aducă aici la luminat divanu înălțimii tale, ca să ia judecata săvîrșire și cine va rămînea dă judecată, va plăti treapădu și chieltuiala.

Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dă săvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta, dă vreme ce jăluitoru cere să i să facă hotărîre aici, iar acolo nu va ca să mai meargă, fiindcă-l poartă dă atîta vreme cu multă prelungere.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 275-276.

1777, ghenarie 28.

Vel vornic, Badea vel vornic.

¹ Loc alb.

² Pentru : vinzînd.

262

Mihalache vel cămăraș de ocne arată prin anafora că a cumpărat la mezat moșia Pisculești (Ialomîja) a decedatului Costandin Micșunescu. Domnul întărește cumpărarea și stăpînirea moșiei.

1777

februarie

5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

Întărim și domnia mea, și să stăpînească cu bună pace.

1777, februarie 5.

Preainnălțate doamne,

După luminată hotărîrea înnălțimii tale ce este făcută pentru cele ce s-au vîndut dintr-ale casii răposatului Costandin Micșunescu spre împlinirea datornicilor ca, cu prețul ce vor eși la mezatul ce iarăși s-au făcut în urmă prin știrea soții și a fratelui răposatului și a tuturor, să să și dea muștiriilor și să vor da acelor muștirii întărire dă la măriia ta pentru buna stăpînire.

Fiindcă au cumpărat și dumnealui Mihalache vel cămăraș za ocne, dă la mezat, o moșie Pisculești din sud Ialomița, în taleri una mie trei sute cin<ci>zeci, și au numărat și toți banii, să fie luminată porunca înnălțimii tale a i să da întărire la mînă după hotărîrea și stăpînirea aceștii moșii.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 276 - 276v.

1777, februarie 5.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stan Beșliu și Dobre Minzală din satul Mănești (jud. Buzău) se judecă cu Avram Mănescu și nepotul său, care le-ar fi impresurat moșia Dălbaliu. Neaducînd dovezi nici unii, nici alții se hotărîște ca ispravnicii să cerceteze și să judece, cu drept de apel la divan, Domnul întărește.

263

1777
februarie
5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale dă la judecată, voind și amîndoa părțile, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos.

1777, februarie 5.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta Stan Beșliu și Dobre Minzală de la satul Mănești sud Buzău, piriși lui Avram Mănescu i a lui Ioan nepotî-său, dumnealui vătafu za aprozi i-au adus la judecată. Zice Stan Beșliu i Dobre Minzală că, avînd moșie stremoșască ce să numește Dălbaliu ce este în mijlocu unii moșii, iarăși a lor, Mănești, pe care moșie în trecuții ani le-au fost impresurat-o mai sus-numiții piriști, care în zilile mării sale Gligore vodă Ghica, avînd judecată la dumnealor ispravnicii județului pentru această moșie, ziseră că prin carte dă judecată li s-au fost hotărît ca să și stăpînească moșia cu pace dă către mai sus-numiții piriști, care pînă acum au stăpînit-o cu pace, acum iarăși să scoală cu judecată asupra lor, nevrînd să le dea venitul moșii.

Întrebîndu-să și piriști ce au a răspunde, arătară că au zapise dă stăpînirea moșii. Li să ceru să arate acele zapise de stăpînire, răspunseră că nu le au aici, ci acolo la Buzău. S-au cerut cartea de la judecată a dumnealor ispravnicilor la numiții jăluitori, ce zic că o au, asemenea au răspunsu că nu o au aici, ci la Buzău.

Deci, noi văzînd că zapisele ce le arată că au o parte și alta, nu le au aici dă față, aici nu să poate căuta judecata ca să să descopere adevărul. Ci fiindcă înaintea judecării s-au așăzat amîndoa părțile ca să meargă la dumnealor ispravnicii județului să le cerceteze pricina prin cărți i alte scrisori ce vor fi avînd, să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii județului ca, după scrisorile i alte dovezi ce vor fi avînd o parte și alta și prin carte dă judecată, să le facă izbrănire și împlinire, iar cînd vreo parte nu să va odîhni cu carte dă judecată, să-i trimită la divan și atunci partea care va rămînea va plăti toată cheltuiiala. Iar cea desăvirșită hotărîre rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 278 - 278v.

1777, februarie 4.

Ian<ache> Mav<rodin> paharnic, Barbul sluger, George Canale.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Anastasia călugărița de la schitul Bașcov (jud. Argeș) reclamă pe vistierul Răducan Bucșănescu, care i-a cuprins parte din moșia ei Păușești. Se hotărăște ca doi boierinași să cerceteze. Domnul întărește.

1777

februarie

13

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor dă județ, să urmați precum scrie mai jos.

1777, februarie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za păhărnicei aduse la judecată pă Anastasiia călugărița dă la schitu Bașcov sud Argeș pirișă vistierului Răducan Bucșănescu ot sud Argeș, zicînd că din moșia pirișii ce să numește Păușești, i-au vindut pirișului¹ stinjeni 30 și cu acei stinjeni i-au coprinsu alți stinjeni 70 dintr-acea moșie.

Față fiind pirișul¹, de tot s-au apărat zicînd că mai mult dăcît îi este zapisul de cum-părătoare nu să întinde nici măcar o palmă pă moșia pirișii.

Pentru care, văzîndu-să pira călugăriții că i s-au inpresurat moșia și cel pirit apărîndu-să, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca să orînduiască doi boierinași să alegă cumpărătoarea pirișului¹ și deosebit și partea de moșie a numitii călugăriții, să li să dea și cărți pă a-mină ca să știe fieștecare stăpîni rea sa. Iar hotărîrea cea dă-să-

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 280v. - 281.

virșită rămîne la înnălțimea ta.

1777, februarie 10.

Miche paharnic, D<umitru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Hağ Dumitrache sluger.

¹ Corect : piritului.

Vel vornicii arată prin anafora că Costandin și Papa Popescu se judecă cu Ion Gheban și cetașii lui, care le împresoară moșia Poborăști (Gorj). După judecăți la episcopul Rîmnicului și cămăcă-mia Craiovei, care au dat dreptate pirișilor, se recunoaște acum pirișilor dreptul de stăpînire. Popeștii nemulțumiți dau jalbă la divanul domnesc. Domnul hotărăște ca amîndouă părțile să stăpînească pe jumătate moșia.

1777

februarie

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Nefiînd odihniți Popeștii pe această alegere a dumnealor vel vornici, a să mai face cercetare la ispravnicii județului, au ișit înnaintea domnii mele la noemvrie 22 leat 1776 față cu Ghebani, și alte cărți și dovezi dă scrisori mai noaă, n-au avut Popeștii, cu care să dove-dească zisa lor că numai ei să tragu din Dragu Țimea, de la care este moșia aceasta și că numai lor li să cade stăpînirea precum o cerea, fără dă numai, tot acea copie cu hrisovul răposatului Alecsandru Iliaș voievod cu leat 7126, care fiînd foarte vechi de 150 de ani și zicînd și Ghibănești, că și ei să tragu dintr-acei Dragu Țimea și că au stăpînit d-avalma cu Popeștii totdauna ei și părinții lor, și au avut și hrisov dar l-au pierdut și au marturi și unii și alții, trebuință au fost a să aduce aici de față la divan, mărturii ce vor avea fieșcarele, din streini i vecini împrejurenii și bătrîni, și a să întreba și dumnealui paharnicu Vlădăianu ca un vecin ce este, cine au stăpînit într-această moșie di-nceput și pe fieșcarile din ce neam știu că să trag <?>. Și așa, cu porunca domnii mele, mai făcînd cercetare și ispravnicii acolo, s-au adus la divan mărturii de la amîndouă părțile cu înștiințare dă la ispravnici și dă la paharnicu Vlădăianu, cu care acum la februarie 10 leat 1777, mai ișind iarăși de iznoavă înnaintea domnii mele, zise Papa Popescu că Ghebani numai doaă li-vezi de cumpărătoare au acolo, iar nu mai mult.

Deci, citindu-să cartea dă cercetare ispravnicilor și mărturiia în scris de la 25 marturi ai Ghebăneștilor, cum și mărturiia de la 6 marturi ai Popeștilor, ce au dat-o acum mai pe urmă în scris acolo la ispravnici, s-au înfățișat și pe însuși marturii înaintea domnii mele și întilii, întrebînd domnia mea pe patru din marturii lui Gheban, deosebiți pe cîte unul, dete mărturie fieșcarele într-un chip că dintr-nceput au pomenit pã Ghebănești stăpînind din tot hotaru acesta și au luat și dijmă din puținu ce au agonisit, și cum că au avut și hrisov care l-au văzut la mina Ghebăneștilor scriînd că să trag din Țibea, care s-au răpus în vremea domnii sale Ștefan vodă. După aceasta s-au adus dă față și pã trei din marturii Popeștilor și iarăși asemenea dăosebiți întrebîndu-să, însuși mărturisiră doi dintr-înșii că au stăpînit și Ghebăneștii de 50 dă ani nelipsit moșia aceasta înpreună cu Popeștii pînă acum. Pentru care, măcar că Popeștii auzînd această mărturie, din marturii lor nemaiavinđ ce răspunde alt, zise că în silă au stăpînit. Dar întrebîndu-să dă ce l-au îngăduit și cum dă nu și-au căutat într-atîta sumă dă ani, el răspunde că o dată numai, au dat jalbă la domnia sa Ștefan vodă și arată o poruncă a domnii sale către ispravnici ca să le cerceteze pricina, dar dă au mersu după aceea poruncă și ce judecată le-au făcut, nu arată nici un fel dă carte, atîta numai văzum dintr-aceași poruncă, că însuși ei prin jalba lor ce au dat atunci, numește pã Ghebani moșneni.

Deci, dă vreme <ce> din cercetare să dovedi că au stăpînit și unii și alții într-atîta sumă dă ani și cea mai multă parte mărturisește dă Ghebani, și mărturiia lor fu potrivită, așijderea și din însuși marturii Popeștilor să dovedi stăpînirea lor, am hotărît domnia mea ca și de acum înaintea să stăpînească pã din doaă, Popeștii jumătate și Ghebăneștii iarăși jumătate, însă cu livezile ce au dă cumpărătoare înpreună cu ceilalți cetași ai lor.

1777, februarie.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu dă pãhărnicei au adus la judecată înaintea noastră pe Popescu Papa i pe Costandin Popescu din sud Gorj, pîrții vătafului Ion Gheban i cetașilor lui ce să află în București, zicînd că le stăpînește partea lor dă moșie în silă, care moșie o au în Poborăști sud Gorj și aceea moșie zic că le-au rămas și lor dă la părinții lor, și Ghebăneștii n-au nici o treabă într-acei hotar. Și pentru această pricină s-au mai judecat înaintea sfinții sale părintelui episcopului Rîmnecului chir Chesarie, i a dumnealui caimacamului Craiovii, cum și a unora din boerii judecători ai Craiovii și lor le-au dat dreptate a stăpîni aceea moșie după hrisoavile domnești ce zic că le-au rămas dă la neamu lor și li s-au făcut și carte să stăpînească aceea moșie, iar numiții Ghebănești nu s-au odihnit pe aceea judecată și au venit și aici dă au dat jalbă înnălțimii tale. Și după jalba lor ce au dat înnălțimii tale, s-au orînduit dă către înnălțimea ta la noi ca să facem cercetare aceștii judecări și aducîndu-i numitul zapciu înaintea noastră și pe o parte și pe alta, am citit întilii cartea dă judecată ce este dată la mina Popeștilor dă la trecuta lună a lui avgust 16 dintr-acest an, leat 1776, iscălită dă sfinția sa părintele episcopu Rîmnecului i dă dumnealui caimacamu Craiovii și dă doi boeri judecători ai Craiovii, întru care arată că după cercetarea ce au făcut sfinția sa părintele episcop și după hrisovu răposatului Alecsandru Iliiaș voievod ce este dă la leat 7136 mai în 25, dau dreptate Popeștilor a stăpîni moșia Păborăști. După care judecată, neodihnîndu-să numiții Ghebănești și dinđ altă jalbă înnălțimii tale, la trecuta lună a lui octomvrie 27, cu anafora înștiințează înnălțimii tale, caimacamu, cum că Ghebăneștii după ce s-au făcut aceea judecată, au adus 12 oameni marturi și a fieșcăruia mărturie ce mărturii au dat pentru Ghebănești, în dăosebită carte dă la octomvrie 10, le arată în scris. Carii mărturii, zic că știu că tot Ghebăneștii au stăpînit moșia din Poborăști pînă an, leat 1775, și cum că au văzut și hrisovu răposatului Mateiu voievod Basaraba la mina lui Ion Gheban, unchiul vătafului Ion Gheban i a cetașilor lor, în care hrisov zic că le da moșia Poborăști supt stăpînirea Ghebăneștilor iar nu lui Costandin Popescu cu cetașii lui, care hrisov, dă va fi fost al răposatului Mateiu vodă Basarab, să vede că este făcut mai pe urmă dăcît hrisovu răposatului Alecsandru Iliiaș voievod ce este la mina Popeștilor. S-au întreat Ion vătafu Gheban, unde este

acel hrisov al răposatului Mateiu vodă Basarab și zise că la vremea răzmiriții fiind unchiu-său Ion Gheban aici în București cu alte trebi, l-au pierdut aici în București.

Iar numiții Popești ziseră că n-au avut Ghebăneștii nici un hrisov, nici că au avut ei stăpînire într-acel hotar din moșia Poborăști, ci tot ei au stăpînit pînă în vremea răzmiriții; iar dă la vremea răzmiriții zic că au intrat și Ghebăneștii cu stăpînire, fiind Ion Gheban vătaf dă plaiu. Împotriva cărora ziseră Ghebăneștii că dăosebit dă acele 12 mărturii ce i-au dus înnaștea caimacamului, mai are și alte mărturii, 6 sate, cu totu după înprejurul acei moșii, care zic că mărturisesc prin carte dă blestem că tot ei au stăpînit acea moșie di-nceput pînă an, iar Costandin Popescu cu cetașii lui, nicidăcum, ci ei cu hrisovu răposatului Mateiu voievod Basarab și cum că după ce au aflat Popeștii că au răpus Ghebăneștii acel hrisov, s-au sculat ei cu hrisovu răposatului Alecsandru Iliiaș voievod, dă an încoace și ceru acea moșie Poborăști supt stăpînirea lor, iar mai nainte nicidăcum n-au mai cerut stăpînire pînă an, cînd au aflat că au pierdut hrisovu lui Mateiu vodă Basarab. Dăosebit, mai ziseră Ghebăneștii că alătura cu această moșie Poborăști iaste și moșia Novacilor și acea moșie a Novacilor să hotăraște cu moșia Poborăștilor și dă o parte și dă alta, iardăspre răsărit să hotăraște cu moșia Cernădiia și din moșia Novacilor zic că stăpînește dumnealui paharnicu Fota Vlădăianu ca dă douăzeci dă ani, avînd-o cumpărată dă la răposatu sluger Băluță Obedeianu și cum că această moșie Novaci s-au și hotărît dă răposatu Costandin Obedeianul biv vel paharnic dă către alți moșneni ce au moșie în Novaci și acea carte dă hotărnicie poate va fi la mina paharnicului Fotii Vlădăianu ori la mina acelor moșneni ce au moșie în Novaci. Și zise vătafu Ion Gheban, că paharnicu Fota Vlădăianu cînd au cumpărat moșia Novaci de la Obedeianul pă ei i-au găsit stăpînînd moșia Poborăști și dă atunci pînă acum an, tot ei au stăpînit, cum și mai nainte, dă-nceput, iar nu Popeștii, carii să prinseră înnaștea judecătii, că dă vor dovedi prin mărturiile ce au, 6 sate prin blestem, care sate zic că sînt prinprejurul moșii Poborăștii, cum și dă la paharnicu Fota Vlădăianul, că au stăpînit tot ei pînă an, iar nu Popeștii, vor plăti ei toată chieftuiala și treapădul omului domnesc și încă, să să și pedepsească, dă vor rămînea minci-noși dă către înnaștea ta.

Pentru care, ca să să dăscopere adevărul la cerirea lor, zicînd că sînt năpăstuiți, găsim cu cale să fie luminată porunca înnaștîmii tale să meargă om domnesc cu carte dă blestem a preasfinții sale părintelui mitropolitul, intru care să iscălească și sfinția sa părintele episcopu Rîmnecului ca un parhioțis, la dumnealui paharnic Fota Vlădăianu, ca prin carte dă blestem să mărturisească adevărul cum știu pricina și cine au stăpînit pînă an, dă cînd au cumpărat dumnealui moșia Novaci, Ghebăneștii, ori Popeștii, și pă cine au găsit stăpînînd acea moșie Poborăști cînd au cumpărat dumnealui moșia Novaci, pă Ghebănești ori pă Popești și după cum va ști, adevărul să dea în scris în dosul cărții dă blestem și să să iscălească. Și dă va fi acea carte dă hotărnicie la dumnealui ori la moșnenii din Novaci, să scoată și copie după dînsa, care copie să o dea în mina mumbașirului iscălită ori dă dumnealui caimacamu, dă va fi la paharnicu Fota, sau dă va fi la mina moșnenilor să o iscălească dumnealui ispravnicii județului din sud Gorj. Și dă acolea să meargă mumbașiru la dumnealui ispravnicii dă sud Gorj și dumnealui ispravnicii să trimiță să aducă atît pă mărturiile cele dintii ale Ghebăneștilor, cît și pe alte mărturii ce zic că mai au dintr-acele 6 sate după înprejurul moșii Poborăști și citîndu-le cartea dă blestem înnaștea dumnealor, să arate fieștecare cum va ști adevărul, Ghebăneștii au stăpînit acea moșie pînă an, ori Popeștii, și fieștecare după cum va ști dreptul să dea în scris tot în dosul cărții dă blestem și să să iscălească. Și după ce vor iscăli toți într-aceia carte dă blestem, tot în ce chip vor ști adevărul, stăpînirea a cui au fost pînă an, într-aceia carte dă blestem supt iscăliturile tuturor să iscălească și dumnealui ispravnicii, ca să te încredințezi înnaștea ta. Și dăosebit să scrie și ispravnicii, înnaștîmii tale dă adevărul ce au dovedit prin blestem pentru această judecată și toate aceste cercetări să le dea dumnealui ispravnicii în mina numitului mumbașir să le aducă la înnaștea ta, ca să li să facă hotărîrea cea dăsavîrșită dă către înnaștea ta. Pentru că după cartea dă judecată a sfinții sale părintelui episcopului, a caimacamului și a celorlalți boeri, ce este la mina Popeștilor unde le dă moșia Popeștilor și noi ne embodiseam a mai intra într-altă cercetare, dar dă vreme ce din însuși jalba lui Costandin Popescu i a cetașilor lor, unde arată însuși ei, că sînt 12 <ani> și

mai bine dă cînd stăpînesc Ghebăneștii acea moșie pînă an, și după prinsoarea ce să prinseră Ghebăneștii înaintea noastră, cum că nu numai dă 12 ani, ci ei și părinții lor și moșii lor au stăpînit această moșie Poboraști pînă an, iar Popeștii n-au stăpînit, din însuși acea jalbă a Popeștilor ce arată și din prinsoarea Ghebăneștilor și din mărturiile ce zic că au și vor dovedi că au stăpînit tot ei pînă an, prin blestem, ne sili dreptatea lor a arăta înălțimii tale, cum că este cu cale a să mai face această cercetare după cum arătăm mai sus și cine va rămînea dă judecată, va plăti treapădu și chieltuiala. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvirșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 281 - 283v.

1776, noemvrie 17.

Vel vornic, Badaea vel vornic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion și Barbu cu cetașii din Socoteni (jud. Dolj) reclamă de la Ioniță Zătreaanu moșia ce le-a fost moștenire și cumpăratură. După cercetări și după pravilă se dă dreptate pîritului care o stăpînea de 60 de ani. Domnul întărește.

266

1777

februarie

13

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan și însuși pîrișii au arătat că dă 60 dă ani n-au stăpînit, pricinuind că le-au fost cărțile răpuse, dar nici vreo jalbă ziseră că n-au dat într-atita sumă de ani ca să arate la vreo judecată cum că au moșie și cărțile le sînt răpuse și totdauna au stăpînit numiții boeri, față fiind și ei nelipsiți.

Deci, cu toate că sineturile lui Ioniță Zătreaanu nu le-avu ca să le arate, din care să ia judecata și mai multă descoperire, dar îndăstul este stăpînirea veche de atita sumă dă ani netăgăduită dă însuși pîrișii și hotărîm să aibă bună pace de această piră a lor ce o facu peste atita sumă dă ani, care nu este priimită dă pravilă și să stăpînescă moșia cu pace nesupărat, pentru care era să ia dă la mina lor și aceste vechi cărți. Dar coprinzînd într-însile și din alte moșii care ziseră jăluitorii că mai au dă le stăpînesc fără dă pricină, s-au ocolit cu chinavar numele aceștii moșii Socoteni dintr-însele și s-au lăsat la mina lor.

1777, februarie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniciei aduse la judecată pă Ion i Barbul diiacon și pe Barbul cu cetașii lor dă la Socoteni sud Dolj pîriși fiind lui Ioniță Zătreaanu, zicînd cum că, avînd ei moșie de la un stremoș al lor anume Lupul logofăt, ce să numește hotaru Socoteni, atit dă moștenire, cit și dă cumpărătoare și cum că sculindu-să un Dona nepotul Banului Vodă cu vări-său stolnicu Preda Poenariul, avînd judecată și mai dinainte acest Dona cu numitul Lupu logofātu, zicînd cum că ar fi avînd și el moșie cumpărată de unchiu-său și mergînd cu jalbă asupra moșilor lor și căznîndu-i, le-au luat toate cărțile și așa luîndu-le cărțile au fost făcut moșia vînzătoare și au vîndut-o unui Chiriță cămărașu. Care acel Chiriță, luînd 24 dă boeri hotarnici cu mare cheltuială, la care neputînd ei să răspunză fiîndu-le și cărțile luate, au coprinșu moșia cu totul, care cărți fiîndcă acum le-au găsit, cer moșia și stăpînirea moșilor lor, arătînd și o carte a unui Radu portaru, cu leat 7117 aprilie 12, de sînt ani 168, în care arată că mulți megiași au mărturisit că Lupu logofăt stremoșu pîrișilor nu au fost vîndut moșia Banului Vodă. Arătară și o carte domnească a Rădului vodă, cu leat 7121 septemvrie 14, de sînt ani 164, prin care să dă stăpînire Lupului logofăt, arătînd că numai rumînii s-au vîndut Banului Vodă, iar nu și moșia și cum că avînd totdauna vorbă rumînii cu nepoții acelui Banu Vodă, anume Donea, Milea și Dima, s-au fost așăzat ca să nu mai aibă ei pricină cu Lupul logofăt pentru moșie, care moșie s-au și dat-o fetelor lui de zestre. Arătară și altă carte, cu leat 7135 iulie 5, de sînt ani 150, în care să vede că un Aslan dvornic și ispravnic banatului Craiovii, dă stăpînirea aceștii moșii fetelor Lupului logofăt, ce mai sus am zis. Arătară și altă carte a Radului vodă, fecioru Mihni vodă ot leat 7121, de

sint ani 164 în care să vede că iarăși dă stăpînirea moșii la rumîni, ca să fie nesupărați de către nepoții Banului Vodă, carii rău au fost stăpînit. Arătară și altă carte a lui Costandin Știrbeiu vel ban cu leat 7215, de ani 70, poruncînd unui Costandin paharnic i Barbului Poenariul ca să le dea niște cărți ale rumînilor ce s-ar fi dovedit la dînșii, adecă sineturi de ale moșii Socoteni. Întrebîndu-să și pîrtitul, răspunse că nu are nici un sinet acum să arate, fiindcă toate cărțile și sineturile aceștii moșii au fost rămas la dumnealui paharnicu Fota Vlădăianu după moartea socrului său Mateiu Socoteanu, care cărți fiindcă nu vrea să le dea, i s-au făcut porunca mării tale ca să le dea, care nici pînă acum nu i le-au dat ca să le arate și el înaintea judecății, zise și aceasta, că este diiată lui Ioniță Socoteanu și să află la mănăstirea Colții. Care diiată aducîndu-să dă episcopu mănăstirii Colții, să văzu scrisă cu leat 1776 avgust 9, în care zice acest Ioniță că moșia Socoteni cu vile din hotar în hotar cu vadul dă moară după zapise și cu trei heleșteie le lasă danie mănăstirii Colții a căruia cărțile și sineturile sint la vări-său Ioniță, care aceasta este moșia ce să cere acum de numiții pîriși. Pentru care, întrebîndu-i dă stăpînire ca să ne plîforisim, de au stăpînit vreodată această moșie sau nu, și răspunseră că de ani 60 nu au stăpînit nicidăcum fiindu-le cărțile răpuse, care de ani 12 le-au găsit. Și iarăși întrebîndu-să, cum după ce au găsit sineturile de sint acum ani 12, nu și-au căutat, răspunseră că nu au fost avut vreme din pricina răzmiriții.

Deci, văzînd că însuși ei au arătat că de sint ani 60 nu au stăpînit, și cărțile ce au sint mult trecute dă ani 100, care după pravilă nu sint priimate, afară numai din cartea după urmă a banului Costandin Știrbeiu, fiind dă ani 70, am întărit stăpînirea aceștii moșii a o avea Mateiu Socoteanu fiind cu ani 60 mai dinainte, cum însuși pîrișii n-au tăgăduit. Dar spre mai bună încredințare și întărire a hotărîrii, fiindcă pîrtitul nu arată nici un sinet afară din numita diiată a lui Ioniță Socoteanu, fiiul răposatului Mateiu, zicînd că toate cărțile și sineturile sint la paharnicu Fota Vlădăianu, să fie luminată porunca mării tale către dumnealui caimacamu Craiovii, ca să aducă înaintea dumnealui pe amîndouă părțile să să vază toate sineturile ce sint la paharnicu Vlădăianu pentru această moșie arătîndu-le și dumnealui prin cartea dumisale dă judecată pre largu, ce să cuprînde în cărțile și sineturile acelea și așa să să facă izbrănirea judecății. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 284-285.

1777, februarie 9.

Miche paharnic, D<umitru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagi Dumitrache sluger.

267

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ioniță Munteanu (jud. Slam-Rimnic) se judecă cu fiii răposatului stolnic Mihalcea Topliceanu care îl împrumutase cu 700 taleri punînd zălog 13 pogoane de vie. Vrînd să-și răscumpe via, nu-i îngăduie Toplicenii. Se hotărâște ca Ioniță Munteanu să-și aducă martori cu carte de blestem, Domnu întărește.

1777

februarie

13

Io Alecsan dru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

Eșînd și înaintea domnii mele la divan amîndouă părțile, arătînd Ioniță Munteanu și mărturie în scris dă la o seamă din megiașii înprejurenii de acolo, spre dovadă la jalba lui, dar fiindcă Toplicenii tot tăgăduînd dă zisile lui, arătară că acești marturi fiind șazători pă moșia lor și avînd pricină pentru ale moșii, dau mărturie cu pizmă, pentru aceasta rînduim ca dupe cum s-au găsit și de la judecată cu cale, să să facă carte dă blestem asupra marturilor celor ce au știință, iar mai virtos, asupra Tomii Arion biv <al> 3 <-lea> vistier și asupra preotului ce au fost față.

Și poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, să întrebați pă fieșcare, iar mai mult, pe Toma Arion și pe preot, ca să dea mărturie prin blestem și să ne înștiințați ca, fiind zisele lui Ioan adevărate, să facem hotărîre, atît pentru vie, cit și pentru rodu ei. Și pentru cheltuiala i pentru dobînda banilor, după dreptate.

1777, februarie 13.

Preainnălțate doamne,

DiŃ luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu dă visterie aduse la judecată pă Ioniță Munteanu ot sud Slam-Rîmnic, pîrîș fiilor răposatului stolnic Mihalcii Topliceanu, Nicolae i Dimitrașco, zicînd că sînt ani trei de cînd s-au fost împrumutat pîrîșul cu taleri 700 la răposatu stolnic Topliceanu, zălojîndu-și pogoane 13, vie din dealul Zăplaza dîndu și zapis ca, cu soroc să-i plătească banii cu dobînda lor. Și silîndu-l răposatu pentru împlinirea banilor, neașteptîndu-l pînă la sorocu cel orînduit adecă, ca să-i coprinză viile, i-au adus banii și răposatu nu i-au priimit și așa, fără dă dreptate fi stăpînește acea vie.

Cerînd pîrîșu ca să întoarcă banii și să ia viia întru stăpînirea lui, întrebîndu-să și pîrîșii, copiii răposatului stolnic Mihalcii Topliceanu, răspunseră că pîrîșu s-au fost împrumutat de, taleri 500 la răposatu taică-său cu zapis ot leat 1772 noemvrie 18, cu dobînda zecea în doi și cu soroc pînă la luna lui octomvrie să-i plătească, puînd și zălog opt pogoane dă vie cu casile și cu livedea, cu tocmeală ca dă nu-i va plăti banii la numitul soroc, să aibă a stăpîni viia, care zapis l-am și văzut. Mai răspunseră că, viînd sorocu, nu numai că <nu> au plătit banii, ci încă s-au și mai împrumutat de taleri 200 tot de la răposat, iar cu zapisu, ot leat 1773 aprilie 23, mai puînd zălog în alte cinci pogoane dă vie cu soroc pînă la sfîrșitu lui octomvrie ca, de nu va da banii la soroc, să aibă a stăpîni răposatul viia, care și acest zapis l-am văzut. Mai zicea și la aceasta, că după ce au trecut sorocu, au cerut răposatu banii, fiindcă nu vrea să stăpînească viia fiind paragină și așa judecîndu-să la leat 1773 octomvrie 26, înaintea dumnealor boierilor divanului, au fost dat judecata soroc pîrîșului, de zile 22, la care soroc neplătînd banii, să aibă a stăpîni răposatu viia, adecă pogoane 13, care și această carte dă judecată am văzut-o. Și întrebînd pă Ioniță pîrîșu, răspunse zicînd, că cu zece zile mai nainte, pînă a nu veni sorocu judecării, au fost mersu la răposatul stolnic cu toți banii ce fusese dator din capete și din dobîndă, adecă cu taleri 734,60 bani de argînt și taleri 100 bani dă aramă și n-au vrut să-i priimească, cu pricină că nu priimește nicidăcum bani dă aramă și așa, întorcîndu-să fără nici o ispravă, au schimbat dentr-acei taleri 100 de aramă, taleri 60 și iarăși au mersu la răposat, avînd numai taleri 40 bani de aramă și tot nu i-au priimit zicînd că-i va <pe> toți, dă argînt.

Și iarăși întorcîndu-să, i-au schimbat și acei taleri făcîndu-i dă argînt și au mersu cu toți banii dă argînt, 40 și răposatu nu numai că nu i-au priimit, ci încă l-au și gonit găsînd pricină că nu are vreme. Dar întimplîndu-să acolo, <al> 3 <lea> vistier Toma Oroșanu, cumnatul răposatului stolnic, i-au zis acestui Tomii vistier ca să ia banii, fiind scrbît asupra pîrîșului, nici în ochi să-l vază răposatu. Carile și mergînd a doao zi la numitul Toma vistieru, ca să-i dea banii, nici acela nu au vrut să-i priimească, zicînd că în urmă i-au poruncit răposatu ca să nu-i priimească, căruia zicîndu-i într-acestași chip, el iarăși au mersu la răposatu stolnic și l-au gonit zicîndu-i în urmă că într-alt chip nu priimește banii, fără de a nu priimi jurămînt, trei vecini înprejurați, cum că banii sînt ai lui Ioniță pîrîșul și nu s-au împrumutat la altul carii și nu au priimit acest jurămînt. La toate acestea, pîrîșii nu răspunseră alt nimicu, fără numai că stăpînește viia după mai sus-numitele sineturi și cum că nu știu nimic dă cite zice pîrîșu.

Deci, luînd seama cu amăruntul pricinii aceștia, vedem din însuși zapisul lui Ioniță pîrîșul, de datorie, cum și din cartea dă judecată a dumnealor boierilor ai divanului de atunci, că nu au trecut nimic peste sorocurile ce și-au fost pus acel pîrîș ca să să vază că ar fi pricina dintr-însul, ci răposatu stolnic îndată au stăpînit viia, dă vreme ce zapisul după urmă al pîrîșului să vede cu leat 1773 aprilie 23, cu soroc pînă la sfîrșitu lui octomvrie și cartea dă judecată ca să stăpînească răposatu stolnic este cu leat 1773 octombrie 26, deci, să vede de față dintr-acea carte, că ar fi făcută înaintea sorocului.

Ci dar, rămîne ca numitul Ioniță să dovedească prin numitul Toma vistier Oroșanu, de sînt adevărate cite au zis înaintea judecării, precum mai sus pre larg scrie, și de va mărturisi Toma vistieru de Ioniță pîrîșul, cum că i-ar fi dus banii după cuvîntul răposatului stolnic și el nu i-au priimit, zicînd că iarăși răposatu i-ar fi zis să nu-i priimească, atunci negreșit să cuvîne ca să dea pîrîșu banii, datoriia lui, și să-și ia viia, neputînd pîrîșii să zică și

acum cele fără de cale cuvinte ce au fost zis răposatu stolnic, ca să primească jurămint vecinii dimprejuriul vii, de sint banii lui sau ai altuia, de vreme ce împrumutătoru are să-și ia banii, iar să nu cerceteze dă unde i-au găsit datornicu lui.

Dar fiindcă Toma vistieru Oroșanu să află la casa sa, și nu poate să să aducă aici ca să să întrebe la judecată. de vreme ce la pricinile dă bani mărturiile nu să silesc, să fie luminată porunca mării tale, ca prin carte dă blestem, fără nume, asupra tuturor celor ce vor fi știind adevărul ziselor lui Ioniță pîrîșul, să să întrebe și Toma vistieru, și așa să ia pricina aceasta, săvîrșire. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 285-286v.

1777, ghenarie 30.

Miche paharnic, D<umitru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medlnicer.

268

Carte Jomnească dată în divan în pricina dintre vel vorniculu Nicolae Știrbei și sărdăreasa Stanca Călineșcu pe de o parte și sărdăreasa Bălașa Rătescu, popa Ion și cetașii lor pe de alta pentru moșia Vrănești (jud. Mușcel). Se orînduiesc 24 boieri hotarnici care să aleagă părțile de moșie ale fiecăruia.

1777

februarie

14

Davat gospodstva mi. La leat 1775 iulie, s-au judecat înaintea domnii mele la divan, dumnealui vel vornic Nicolae Știrbeiu, prin vechilu fiul dumnealui, slugeru Răducan și dumneaei sărdăreasa Stanca Călineasca, iarăși prin vechilu, Ianache căpitan Vilceanu, cu dumnaei sărdăreasa Bălașa Răteasca i cu popa Toma și cetașii lui, moșneni, pentru moșia Vrănești sud Mușcel, cerîndu dumnealui vornicu i sărdăreasa Stanca, stăpînire dupe coprînderea zapiselor ce au dă cumpărătoare și dupe o carte dă hotărnicie cu leat 1764 a dumnealui paharniculu Grigorie Băleanul, care scrie că în zapisele dă cumpărătoarele dumnealor întră tot hotaru moșii aceștia.

Pentru care, numita sărdăreasă și cu moșnenii au fost răspunsu cum că într-acest hotar au moșie care o stăpînesc mai mult dă o sută ani, fiindu și înpietrită din vechime, pe care și case i biserică și alte namestii dă multă vreme au întemeiat-o, stăpînind dă față cu dumnealui vornicu Știrbeiu, și numai la acea hotărnicie ce au făcut paharnicu Băleanu, nefiîndu dumneaei dă față ca să răspunză, și zapisele ce arată dumnealui vel vornic și sărdăreasa nefiînd bune, le-au luat moșia cu totu. Au mai zis dumnealui vornicu prin vechilu dumisale, că dintru <n> ceput au stăpînit-o tot socrul dumnealui, spătaru Radu Goleșcu, dar dupe vreme întîmplîndu-să dă au pribegit din țară, au rămas moșia la necăutare, și așa, dă atunci dă cînd au lipsit spătaru Goleșcu, s-au coprînsu dă către unii alții. Împotriva ziselor acestora, iarăși au răspunsu Răteasca și moșnenii, că și în țară fiind Goleșcu, au stăpînit nelipsit ca și dă atunci încoace, după hotarele și pietrile vechi, pînă la hotărnicia Băleanului. Pentru care, am fost rînduit domnia mea boeri într-adînsu dă au mersu la fața locului pentru cercetarea stăpînirii, atît pînă a nu pribegi spătaru Goleșcu din țară, cum s-au urmatu, cum și dă la pribegirea sa în urmă, pînă la hotărnicia Băleanului, fiînd fost și cu voia amîndurora părților dă a să cerceta acolo pentru rîndul stăpînirii.

Deci, acum înfățișîndu-să dă iznoavă înaintea domnii mele la divan toate părțile, am cetit anaforaoa[a] orînduitulu boer ce-au fost rînduit, dumnealui vel paharnic Dimitrie Varlam, cu leat 1776 octomvrie 5, întru carele scrie că, strîngîndu-să toți vecinii înprejurași unde au fost dă față și dumnealui vel vornic Nicolae Știrbeiu și Ianache Vilceanu, vechilu sărdăreșii Stancăi Călineascăi, cit și sătrăreasa Răteasca i moșnenii toți, prin carte dă blestem a preasfinții sale părintelui mitropolitulu, au mărturisit fieșteșcare înprejurenii cum că boerii Rătești i moșnenii stăpînesc din vechime acea moșie, atît mai dinnaintea pribegirii spătarulu Goleșcu, cum și după pribegire încoace, nestrămutat, și cum că sint și alte vrednice dovezi ce să vād dă față : case dă piatră ale boerilor Rătești făcute pe această moșie dă multă vreme, biserică, iarăși a Răteștilor i a megiașilor vrănești, mai mult dă 50 dă ani, și heleșteu i moară stricată, iarăși a Răteștilor, și s-au dovedit boerii Rătești i moșnenii, buni stăpîni pe această moșie Vrăneștii.

Așijderea și pentru dumnealui vornicu i pentru dumneaei sărdăreasa Stanca Călineasca, iarăși au mărturisit că părinții dumnealor și dumnealor au stăpînit la cîmpu înfundat, delnițiile ce au, din care să vede că rău au urmat paharnicu Băleanu hotărnicia ce au făcut, dă au scos pietrele hotarului vechiu dă sumă dă ani, și ca o nedreaptă rămîne acea hotărnicie, jos, fără de nici o ținare în seamă. Dar fiindcă dumnealui vel vornicu arată că n-au fost față la cercetarea ce au făcut orînduitul boer în fața locului, cum nici sărdăreasa Stanca Călineasca, la care sărdăreasa Răteasca i moșnenii, cum și vel paharnicu Varlam, înpotrivă răspunzînd, ziseră cum că au fost toate părțile față și fiind trebuință a să pune și pietre pentru aceste doăa pricini, iată orînduim să meargă la fața locului, hotarnici 24, pe carii și-au ales fieșcarii din partea sa, boeri, însă : sărdăreasa Bălașa cu moșnenii, pe arhimandritu argeșan i pe State Bucșănescu biv clucer dă arie, drept 12, așijderea și dumnealui vel vornic cu sărdăreasa Călineasca, pă vel șătraru Ștefan Greceanu i pă biv cluceru dă arie, Apostol, iarăși drept 12. Și dăosebit, trimitem domniia mea într-adinsu pe boeriu domnii mele Nicolae. ¹ postelnicel, carele împreună cu boerii, mergînd la fața locului, unde stringîndu pe toate părțile față, cum și pe streinii înprejurași vecini și mărturii ce au fost întii, să cerceteze întru adevăr, întiiu dă au fost și dumnealui vornicu i sărdăreasa Călineasca, față acolo la alegerea paharnicului Dumitrache, cu cărțile i scrisorile ce au, al doilea dă au priimit blestem acei înprejurași, după cum scrie paharnicu Varlam. Și dă va fi fost și dumnealor față cu scrisorile ce au, și dă vor fi priimit vecinii blestem și vor mărturisi și acum tot acelea ce au mărturisit întii boerii hotarnici, să aibă a pune pietre pe hotărăle vechi, alegîndu și delnițiile dumnealui vornicului și ale sărdăresii, unde au stăpînit fieșcarele din vechime, și cu aceasta să ia treaba săvîrșit, dă acolo din fața locului, și să dea boerii hotarnici cărți dă alegere la mîna fieșcării, aducînd domnii mele orînduitu trimis, răspuns dă săvîrșirea trebii. Rînduim după obiceiul și portărel, pe sluga domnii mele. ² Ii. saam rekeh gospodstvo mi.

1777, februarie 14.

Această carte scriîndu-să într-acestași chip după hotărîrea gospod și însemnîndu-să dă <al> 3 <-lea> logofăt și trecîndu-se și în condică după ce au cetit-o și măriia sa vodă, s-au dat la dumnealui vel logofăt ca să să pecetluiască cu cea mare pecete, după obiceiul.

¹ Loc alb.

² Loc alb.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 286 v. — 288
Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 25 iunie 1776.
Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 100 — 100 v.
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Grigorie egumenul mănăstirii Vintilă-Vodă (jud. Buzău) reclamă pe paharnicul Nicolae Dedulescu din București care ar fi încălcat moșia Cîmpulungeana a mănăstirii. Se hotărăște cercetare prin ispravnicii județului. Domnul întăreste.

269

1777

februarie

17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant, voievod bojiu milostiiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetarea după cum să coprinde mai jos.

1777, februarie 17.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la mina ta cuviosul Grigorie egumenul sfintii mănăstirii Vintilă-Vodă ot sud Buzău, priș dumnealui paharnicului Nicolae Dedulescu de aici din București, așa zicînd, că avînd sfînta mănăstire moșie alătura cu a dumnealui, ce să numește Cîmpulungeana și au stăpînit-o sfînta mănăstire cu pace 67 ani și nici o supărare pînă acum dă la nimeni n-au avut, iar astă-toamnă, trimițînd dumnealui numitu boeriu țiganii dumnealui, cu silnicie au luat toată dijma acei moșii. Să întrebă și pă dumnealui paharnicu ce are a răspunde, dumnealui răspunde cum că moșia e hotărîță și cerea soroc ca să aducă cartea dă hotărnicie și cea dă cumpărătoare. Cuviosul egumen, jăluitoriul, au răspunsu că, cartea dă cumpărătoare

nu trebuie, că și el arată că e moșiia a dumnealui, iar cartea dă hotărnicie să găsește aici, care o și scoase numitul, ce s-au cetit la judecată și au mărturisit și dumnealui paharnicu că e bună. Numai, pricina este într-acestași chip, că egumenu arată cum că pînă astăzi dumnealui paharnicu au trecut peste hotar și au călcat moșiia mănăstirii. Împotriva zisii egumenului jăluitor, dumnealui paharnicu tăgăduște, și zice că egumenu, nu numai că i-au călcat moșiia dumnealui, ci fi i-au luat și venitul, i-au arsu și finul, i-au făcut și alte multe pagube. Noi văzînd că dumnealui paharnicu cere soroc ca să-și aducă cartea dă hotărnicie și alte scrisori ce are pentru acea moșie, acea cartă dă hotărnicie ce zicea dumnealui, ca, cu soroc să o aducă, să văzu la numitul egumen jăluitoru, care nici dumnealui paharnicu nu o tăgădui că nu e aceia, cartea dă hotărnicie.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 290-290 v.

Pentru o cartă domnească dată în aceeași pricină, v. doc. din 14 iunie 1781.

Arh. St. Buc.,
Ms. 8, f. 381 v.

- 382 (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Ci, fiindcă pricina între dumnealui paharnicu și între cuviosul egumen, este intrare peste hotar, unul la altul, aici nu li să putu izbrăni judecata, să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii județului, ca să le cerceteze pricina în fața locului dupe cartea dă hotărnicie să îndrepteze toate semnele după cum să coprinde în cartea dă hotărnicie, să cerceteze cu amăruntul, ce zic de pagubile ce zic amîndoa părțile că au unul de către altul și în scris prin cartă dă judecată să le facă izbrănire prin mărturii și scrisori ce le vor fi avînd, iar neodihnindu-să vreo parte după alegerea dumnealor ispravnicilor, cu cartă dă judecată să-i trimețeți la divan și atunci ce parte va rămînea, va plăti toată chieltuiala. Iar cea dă săvirșită hotărre, rămîne la înălțimea ta.

1777, februarie 4.

Ian<ache> Mav<rodin> paharnic, B<arbu> sluger, Niculae sluger, George Canale.

270

1777

februarie

18

Veliții boteri arată prin anafora că Nistor, fost ostaș, din Lăzurenți (Gorj), se plînge împotriva Mariei care îl nedreptățește că i-ar fi omorît soțul și ar fi jefuit-o în timpul răzmeriței. Maria, neavînd martori, i se dă jurămînt. Părțile se împacă, Maria primînd 150 taleri de la Nistor. Căimăcămia Craiovei hotărâște cercetarea altor pîrîți jefuitoari. Domnul hotărâște ca Nistor să plătească chieltuielele de judecată.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Cinstit și credincios boeriu domnii mele, dumneata Theodorache biv vel clucer, caimacam Craiovii, de vreme că acest Nistor să văzu că au jăluit rău după așezămîntul și înpăcăciunea ce au făcut-o și, după jalba lui, s-au adus muerea pã aici, și după ce s-au judecat, iarăși s-au sculat dă au fugit dă aici, după poruncile și hotărîrile ce sînt la toate pricinile judecăților dă obște ca cel ce rămînea dă judecată să plătească treapădu și chieltuiala, iată scriem dumitale să cercetezi și cită chieltuială vei dovedi cu dreptate că au făcut această muere din pricina jălbii lui cu venitul și cu întorsul de aici, cum și treapădu mumbașirului, să pui pã acel Nistor să înlîneasă pînă la una, iar cererea ce face Nistor a i să înlîni și lui dă la ceilalți tovarăși ai lui, este fără dă cale, dă vreme ce la pricinile dă hoții judecata nu are a ști tovarășiia hoților și pe care îl prinde, dă la acela să înlînește.

1777, februarie 18.

Preainălțate doamne,

Nistor ce-i zic că au fost ostaș dă la satul Lăzurenți, sud Gorj, au jăluit înălțimii tale zicînd că el au fost volintir și are și luminată cartea înălțimii tale să aibă pace dă cele din vremea răzmeriții, iar o Maria ce-i zice că i s-au omorît bărbatul, atunci în vremea răzmeriții, zice că l-ar fi apucat peste luminată porunca înălțimii tale și l-au închis la Craiova și au dat taleri 100 și zăpis pã taleri 70, nefiînd nimic vinovat. Și zice că mai mergînd cu altă luminată poruncă a înălțimii tale la dumnealui caimacam Craiovii ca, ori să-l așaze, sau să-i trimiță aici și zice că n-au aflat nici o dreptate și femeia lui zice că-i piere acolo la închisoare, zicînd că alți ostași sînt aceia care au fost la acea ucidere și jafu ce au făcut bărbatului mai sus-numitul fãmei, pe cari zic că i-au arătat între celelalte jãlbi ce au dat mai înainte înălțimii tale, iar nu este el. Și înălțimea ta, după jalba lui, ai orînduit mumbașir pã Dumitrache pahărniceleu, poruncînd înălțimea

ta dumnealui biv vel paharnic Manolache ce au fost caimacam, dă vreme ce n-au scris nici un răspunsu la jalba acestui jăluitoi și el tot să jăluește că este asuprit, ca să te plioforisești înălțimea ta, de are dreptate la jalba lui, sau dă umblă rău, după cum s-au cunoscut și alții asemenea lui, dumnealui în ce chip va fi știind curgerea pricinilor și ce hotărîre va fi făcut de acolo, în scris, să aducă mumbașiriul înpreună și pã amîndoaã părțile aici, și cine va rămînea dă judecatã, va plăti treapãdu și chiełtuiala.

Deci, după luminatã porunca înnãlțimii tale, vãtafu dã pãhãrniceii au adus înaintea noastră, atît pã Nistor jăluitoi, cît și pã Mariia fãmeia celui ucis, și ne aratã mumbașiru o anafora a dumnealui paharnicului Manolache, scrisã dã la leat 1777 ghenarie 15, întru care înștiințeazã înnãlțimii tale cã mai în trecutele zile, după luminatã porunca înnãlțimii tale, ce i-au dus acea Marie, au înfãțișat pã amîndoaã părțile înaintea dumisale și după cum au gãsit cu cale, au dat carte dã judecatã la mîna fãmeii.

Am vãzut și cartea dã judecatã ce este la mîna fãmeii, care este scrisã dã la leat 1776 avgust 4, și iscãlit dumnealui Manolache Romanite biv vel paharnic i dumnealui Ștefan Bibescu i Ionițã sluger și Barbul Șt<irbei> sluger, întru care scrie cã după luminatã porunca înnãlțimii tale și după jalba ce au dat la înnãlțimea ta, Mariia, pentru Nistor Lãzurescu din sud Mehedinți, zicînd cã în vremea rãzmiriții aflîndu-sã bãjãnare numitul Nistor au omorit pã bãrbatu-sãu, luãdu-i și ei tot ce au avut și arãtã cã înfãțișîndu-i pe amîndoaã părțile, ar fi răspunsu Nistor cum cã într-aceiași vreme fiînd volintiri, alți tovarãși ai lui, avînd pizmã pã bãrbatul Marii, l-au omorit, și cum cã tot aceia au și prãdat-o.

Înpotriiva lui, arãtã cã au răspunsu Mariia, cã nicidãcum din vreo pornire ostãșascã n-au mersu la dînșii, ci hoștește, numîndu-sã mai mare al hoșilor au venit la casa lor și după ce fãcîndu-i tot felul dã caznã au pus și foc pã dînsa și i-au dat banii ce i-au avut, cît și alte lucruri din casã, în mîna lui, iar pã bãrbatu-sãu l-au luat și, ducîndu-l cîtãva cale, acolo l-au omorit. Și neavînd Mariia mãrturii la aceste zise ale ei și neputînd dãscoperi adevãrul într-alt chip, au gãsit cu cale ca sã priimeascã Mariia jurãmînt cum cã Nistor au ucis pe bãrbatu-sãu și au prãdat-o, și trimițînd-o la protopopu de la Craiova, protopopu ar fi dat în scris cã după ce au mersu Mariia pînã la ușa sfintei biserici, vãzînd Nistor cã va sã mãrturiseascã dã a lui bunã voe, zice cã au priimit ca sã-i dea Marii taleri 150 și sã nu facã jurãmînt, și într-aceiași chip priimînd și Mariia, au fãcut așãzãmînt cã sã nu mai aibã nimic a mai cãuta unul la altul. După care învoialã a lor, au dat și dumnealor carte dã judecatã la mîna Marii, ca sã-i înplineascã Nistor acei taleri 150, și și el ce va avea cu acei tovarãși ai lui, își va cãuta cu deosebitã judecatã. S-au vãzut și înștiințarea ce au fãcut protopopu Preda, cum cã după poruncã mergînd Mariia sã facã jurãmînt pînã la ușa sfintei biserici, Nistor n-au îngãduit-o, ci au cãzut la rugãciune și au fãcut pace între dînșii pe taleri 150. Vãzum și zapisul lui Nistor ce l-au dat la mîna Marii, întru care însuși el arãtã printr-acei zapis cã în vremea rãzmiriții au mersu cu alți tovarãși ai lui la casa Marii și i-au dat jaf casii și au luat tot ce au avut în casã și au omorit și pe bãrbatul ei ce-l chiamã Brãtilã cãpitan, și Mariia, arãtîndu-și toate jafurile cu foae, taleri 142 pol 30, și vrînd Mariia sã priimeascã jurãmînt, s-au dat platnic sã-i dea taleri 150 cu soroc pînã în 3 sãptãmîni, care bani taleri 150, în dosul zapisului sã aratã cã i-au luat de la Nistor prin mîna armașului și sã vede acel zapis spart. Care, după cercetarea dumnealui caimacamului și după învoiala ce au fãcut Nistor printr-acei zapis, dã au dat Marii acei taleri 150 și au spart zapisu, cum nici Mariia n-au tãgãduit cum cã n-au fãcut înpãcãciune și cum cã n-au luat acești bani izlușindu-sã unul dã cãtre altul, rãu și fãr dã cale au dat Nistor acea jalbã a lui, mincinoasã, dã s-au adus numita fãmeie pã aici pã vreme dã iarnã de<la> atîta cale dãpãrtatã, care după dreptate este sã-i plãteascã Nistor jăluitoiul toatã chiełtuiala și treapãdu mumbașirului. Pentru aceste jafuri și ucideri ce au fãcut bãrbatului Marii, acest Nistor nu intrã în jafurile volintirilor ostãșești, ci sint jafuri dã aiducie¹ și dã ucigași dã oameni.

Mai zice Nistor, cã atunci la acea pradã și ucidere a bãrbatului Marii, au mai fost cu el și alți tovarãși cu cari au fost înpreună cu dînsul și aceia au ucis pã bãrbatu-sãu și ei au jefuit-o, iar nu el singur. La aceastã zisã a lui, dã va fi adevãratã, gãsîm cu cale sã fie luminatã porunca

innălțimii tale către dumnealui biv vel clucer, caimacamu Craiovii, ca să trimiță să-i aducă inaintea dumnealui, pe mai sus numiții piriți, și înfățișându-i cu jăluitoru să cerceteze și dă să vor dovedi că au fost și ei la acea pradă și la acea pradă și dintr-acei jaf s-au împărțit și ei, atunci dumnealui caimacamu să-i apuce și pe aceia ca să întoarcă și aceia partea lor cît li să va cuveni la banii ce au dat Nistor, Marii, femeii acelu ucis. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dășă-virșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

1777, februarie 8.

Scarlat Caragea vel ban, vel vornic, Badea vel vornic, vel clucer, vel paharnic

¹ Pentru: haiducie.

271

1777
februarie
20

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că mănăstirea Vintilă-Vodă pîrăște pe moșnenii Mînzălești care au impresurat moșia Aldeni a mănăstirii. Cercetează ispravnicii județului Buzău. Moșnenii invocînd un hrisov tăinuît cer recerțetare. Domnul dispune ca ispravnicii cu boierinași să cerceteze și să aleagă hotărele.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Din cele scrise mai jos, văzîndu-să că este trebuință a să face cercetare la fața locului, cum și amîndoaă părțile priimiră, poruncim ca, făcîndu-să dă aici carte dă blestem a preasfinții sale părintelui mitropolitul, să meargă unul din dumneavoastră, ispravnicii județului, cu acești trei-patru boierinași ceruți din partea Mînzăleștilor și din partea egumenului și stringîndu-i la fața locului marturi ce are și egumenu și Mînzăleștii pe marturii ce ziseră că au, cît și pe alți vecini înprejurași, oameni adiafori care vor fi avînd știință dă stăpînirea și dă dreptile hotară, să facă cercetare prin blestem, atît pentru hrisov și cărți a să arăta dă față, cît și pentru hotărăle drepte a să dovedi. Și făcînd alegere în scris prin carte dă cercetare să facă numai semne ca, de vor rămînea amîndoaă părțile odihnite, să orînduim pă urmă hotarnici cu portărel după obiceiul a pune și pietre, iar nerămînd odihniți cu alegerea ce vor face, să vie la divan a li să face hotărîrea dă aici.

1777, februarie 20.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu dă copii dă divan aduse la judecată pă cuviosul chir Grigorie egumen ot mănăstirea Vintilă-Vodă, pîrîș moșnenilor Mînzălești ot sud Buzău, zicînd că moșia Aldeni a sfintei mănăstiri, înpresurîndu-să dă mai sus-numiții Mînzălești, cu poruncă domnească s-au orînduit îndreptători pentru hotăru aceștii moșii, arătînd o carte dă judecată a dumnealor ispravnicilor ot sud Buzău, cu leat 1776 avgust 10, în care să vede că dumnealor făcînd cercetare cu amăruntul în fața locului s-au pîroforisit prin mărturii 6 oameni bătrîni ce acolo s-au pomenit, cum că mănăstirea au stăpînit pînă în apa Bisăucii și cum că hotăru cel vechiu al aceștii moșii al mănăstirii, Aldeni, s-au găsit la Scropul Roșul înpresurat dă Mînzălești, de unde coboară pînă în Rîmnicelul Dulce unde este capul moșii. Care, sculîndu-să numiții Mînzălești și luînd o parte dă moșie, au mutat hotărăle puîndu-le în gura Văii Ursului și în malul apii Slănicului dăspre pădure, pe care hotar iarăși zice cuviosul egumen că nu să odihnesc. Mai cerînd iarăși să mai ia dintr-această moșie în vreme cînd și egumenu cere toată acea parte ce s-au înpresurat de către Mînzălești, de care osebit dă acele 6 mărturii ce au mărturisit în fața locului pe cum am zis, au adus și aici înaintea judecării alți lude 9 mărturii, oameni bătrîni, din care patru sînt moșneni și unul anume Toma Bercea au mărturisit că moșia Aldeni au fost hotărîtă cu apa Bisăucii <ce o>stăpînea mănăstirea, altul, Stănilă Răică au mărturisit că această moșie să hotărăște cu apa Bisăucii și merge pînă în Valea Bradului și iese la fîntîna cu viermii și merge la Singa Albă și în Sarea lui Epure și la Scropul Roșu unde au fost hotăru vechiu și să coboară în apa Rîmnicelul Dulce. Avram Ichimescu au mărturisit că această moșie a mănăstirii să hotărăște cu apa Bisăucii, uncheașu

Stănilă au mărturisit că hotaru să începe din Valea Ursului ce să coboară în Slănic dă unde să începe apa Bisăoicăi și Valea Bradului, iar ceilalți 5 marturi bătrini ce s-au pomenit de la moșii lor cu lăcuința pă acea moșie, unul anume Neacșul Foltica mărturisește că această moșie Aldeni au fost stăpînind-o un Ioniță pînă în apa Bisăoicăi, pă cum și mănăstirea stăpînește, iar în urmă Mînzăleștii s-au întinsu și au trecut peste hotaru mănăstirii și lua dijmă amîndoaă părțile, adecă și mănăstirea și Mînzăleștii. Lupul sîrbul au mărturisit că moșia Aldeni să hotăraște cu apa Bisăoicăi, Anghel sîrbul au mărturisit asemenea, Petre Davidescu iarăși asemenea au mărturisit, Grigorie Juribescu iarăși asemenea au mărturisit. Întrebîndu-să și Mînzăleștii să arate cu ce sineturi și cu ce dovezi au călcat hotarale moșii mănăstirii și s-au întinsu pă moșia mănăstirii, arătară o carte a răposatului episcop Buzău, chir Methodie, cu leat 7251 avgust 11, de sint ani 34, în care să vede că dă stăpînirea moșii Măneștii, unui Dobre Mînzală cu frații lui, care această carte nu este dă nici o trebuință la această pricină, fiindcă nu pomeneste nimic dă hotară, dă vreme ce numita mănăstire nu cere să ia moșia Mănești, ci cere moșia sa, Aldeni, ce s-au inpresurat dă Mînzălești. Arătară și altă carte cu leat 7251 iunie 14, de sint ani 34, în care să vede că megiașii dă la Slănic înprejurul moșii Dobrești, au dat lui Dobre Mînzălescu cu frații lui, această mărturie, că, moșia Mănești să hotăraște în sus cu Aldeni, și din jos cu moșia Dumitranii și hotaru este de la Moara și Crucea lui Ion i Dobre de la Moara Fundul și în sus pînă la Izvoru Plașoi la hotaru Dumitranilor. Arătară și o carte a lui Ion vînătoru cu leat 7229 iunie 29, de sint ani 56, care vinde stînjeni 250 din moșia Mănești, lui Dumitrașco Bagdat cu vadul de moară și cu vadul dă pioa în apa Slănicului, din marginea Biscăocilor pînă în apa Slănicului cu Socetul și munte dă oi și din pădure cu poeni dă fin și cu pămîntul dă aratu și din apă și din silîștea satului și înca cu stînjeni 250 ce le-au dăruit, care acești stînjeni 500, se hotărăsc din sus cu moșia Dumitrana pînă la izvoru Plașoii și din jos cu moșia Aldeni pînă la Biserica bătrînilor.

Drept accia, întrebîndu-i ca să ne adevărim de stăpînesc ei pînă acum pînă la aceste hotară ce să vede într-această carte, răspuse că ei cer să stăpînescă pînă la hotaru unii biserici pustie, din jos dă apa Bisăoica, zicînd că toți bătrîinii, atît din partea mănăstirii, cît și din partea Mînzăleștilor mărturisesc că hotaru este dă la sfîntul holtar¹ pînă în raza dealului și în Dealul Fundății au pus semne și alt semnu cu Piatra Catalinii și alt semnu la Poiana Scurtului și cum că hotaru mănăstirii este la Țintea, cu care să hotăraște moșia Mînzăleștii, care aceasta, egumenu nu o priimește, cerînd dreptu mănăstirii, după atîtea mărturii ce au mărturisit atîtea oameni bătrîni, precum s-au zis mai sus, atît moșnenii, cît și străinii ce nu au nici un amestec șăzînd pe acea moșie dă la moșii stremoșii lor.

Deci, vîzînd și noi atîtea mărturii de oameni bătrîni, am hotărit după acele mărturii ca să stăpînescă mănăstirea, din Valea Ursului ce să coboară în Slănic, de unde să începe apa Bisăoica și din Valea Bradului ce merge în virfu muntelui dintii și să coboară la Fîntîna cu viermi și merge pînă în Singa Albă și în Sarea lui Epure și merge pînă la Scropul Roșu unde au fost hotaru cel vechiu și să coboară în apa Rîmnicelului Dulce. Dar dă vreme ce Mînzăleștii stau cu înpotrivire zicînd că este un hrisov ce arată toate semnele din care s-ar dovedi tot adevărul și cum că acel hrisov îl tînuiește egumenu, zicînd și aceasta, ca să fie orînduiți din partea lor patru hotarnici : Stiriian monahu, Leu vîtafu, Dumitrache vîtafu și Iane Mărgărit, ca să cerceteze și să alegă hotarele prin carte dă blestem, atît asupra celor ce tînuiesc acel hrisov, cît și asupra celor ce știe adevărul pentru hotară, dă care să fie luminață porunca mării tale către dumnealor ispravnici, ca luînd pe mai sus-numiții hotarnici și pe alți patru oameni adiafori care să fi știînd hotarale, să meargă în fața locului și făcînd cercetare cu amăruntul să dea carte dă alegerea ce vor face, cerînd și egumenu un boer dă aici ca să meargă la fața locului și să alegă hotarale puînd și pietre ca să să izbrănescă această pricină. Iar hotărtirea cea dăsavîrșită rămîne la înălțimea ta.

1777, februarie 10.

Miche paharnic, D<umitru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dachim> biv vel medelnicer, Hagi Dumitrache sluger Pociovă<lișteanu>.

¹ Pentru „altar”

272

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dumitrul Cînipescu cu nepoții din jud. Gorj reclamă pe Ion Gheban și Mihăilă Ulubeanu cu cetașii lor care le-ar fi luat muntele Lunca Oborului. Piriții arată că pot aduce cărți de stăpînire. Se hotărăște cercetarea de către ispravnicii. Domnul întărește.

1777

februarie

21

Io Alecsandru Ion Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor dă județ să faceți cercetare și alegere în scris.

1777, februarie 21.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale dumnealui vâtafu za aprozi au adus la judecată inna-intea noastră pă Dumitrul Cînipescu cu nepoții lui din sud Gorj, piriși lui Ion Gheban i lui Mihăilă Ulubeanu cu cetașii lui tot dintr-acest județ, așa zicînd că ei au stăpînit un munte ce să numește Lunca Oborului, din izvorul Tochii, pînă în izvorul Cinbanului și din Buhta Mavii pînă în hotaru Hașagului și pînă în obirșia Jiului și Gînogîța și cu munții toți, dă la moși strămoșii lor, cu pace pînă la o vreme, iar dă la cîtăva vreme s-au sculat mai sus-numiții piriți și le-au luat acest munte.

Întrebîndu-să și pă piriți ce au a răspunde, ei ziseră că pentru această pricină s-au mai judecat la ispravnicii județului și cărțile cele vechi i noă le au acasă, neștiind că vor să pornească jăluitoarii piră asupra-le fiindcă ei n-au venit pentru această judecată. Noi văzînd că piriții n-au scrisorile lor aici și jăluitoarii nu le-au făcut știre ca să-și ia scrisorile și fiindcă însuși jăluitoarii ceru ca să meargă la dumnealor ispravnicii, să fie luminată porunca innălțimii tale la dumnealor ispravnicii județului ca să le cerceteze pricina acolo în fața locului după scrisori i stăpîniri vechi ce vor fi avînd amîndoa părțile, să le aleagă părțile fieștecărui și prin carte dă judecată vor face izbrănire și împlinire. Iar cînd vreo parte nu să vor odihni, cu carte dă judecată, să-i trimită la divan și. partea ce va rămînea va plăti toată chieltuiala. Iar cea dăsăvirșită hotărîre rămîne la innălțimea ta

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 292v. - 293.

1777, februarie 15.

Ian<ache> Mav<rodin> paharnic, Barbu sluger, Niculae sluger, George Canale

273

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Radu Vilcănescu din Craiova reclamă pe paharnicul Stan Jianu care-i stăpînește moșia părintească Preajba. Piritul afirmă că are sineturi de cumpărare a moșiei. Se hotărăște să cerceteze caimacamul Craiovei. Domnul întărește.

1777

februarie

23

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Cînstit și crecincios boeriul domnii mele, dumneata Theodorache biv vel cliucer, caimacamul Craiovei, înfățișînd pă amîndoa părțile, să cercetezi dumneata pricina cu amăruntul și, asupra dreptății urmînd, să hotărăști în scris prin cartea de judecată.

1777, februarie 23.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za aprozi aduse la judecată pă Radu Vilcănescu ot Craiova, piriș dumnealui paharnicului Stan Jianu, zicînd că făr'dă dreptate i-au coprinșu și-i stăpînește o moșie părintească ce să numește Preajba, rămîind pirișu mic dă părinți și instreinat în alte părți de locuri, cerînd acum că să-și ia moșia părintească.

Față fiind dumnealui paharnicu, răspunse că moșia aceasta ce o caută pirișul, o are cu bună stăpînire de la tatăl pirișului, dă sint ani 25, cu zapise dă vinzare și cu cărți dă judecată, care sineturi le are la casa dumisale la Craiova, neștiind pă pirișul acesta că are judecată aici cu dumnealui ca să-și fi adus acele cărți.

Dă care, neputînd judecata a intra în cercetare, neavînd dumnealui paharnicu nici un şinţet să arate la judecată, pentru aceia să fie luminată poronca mării tale către dumnealui caimacamul Craiovei ca, aducîndu-şi dumnealui paharnicu cărţile şi şineturile ce va avea, să cerceteze înaintea dumnealui această judecată şi să să facă izbrînire dă dumnealui. Care aceasta, însuşi pirîşul au priimit a să cerceta judecata la divanul Craiovii. Iar hotărîrea cea dăsvîrşită rămîne a să face dă către innălţimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 297 v. — 298.

1777, februarie 19.

Miche paharnic, D<umitru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagi Dumii <trache> sluger, D<umitrache> Brez<oianu>.

Mitropolitul fărăi cere prin anafora să se facă hotărnicia părţilor din moşia Lăceni din hotarul judeţelor Teleorman şi Vlaşca stăpînită de Mitropolie, paharnicul Răducan Bărcănescu şi cluceurul Corniţă Brăiloiu, Domnul porunceşte ispravnicilor judeţului să aleagă hotarele.

274

1777

februarie

23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

După arătarea preasfinţii sale părintelui mitropolitul, nefiind a să face altă hotărnicie sau împărţeaală cu cinevaşi, fără dă numai a să vedea ciţi stînjeni este hotarul acesta, poruncim dumnevoastră ispravnicilor judeţului să urmaţi a orîndui doi boernaşi împreună cu sluga domniile mele . . . ¹ la faţa locului şi cum scrie mai jos să urmeze, fiind şi toţi vecinii împreună faţă şi în scris să aleagă.

1777, februarie 23.

Preainnălţate doamne,

Cu smerita noastră anafora facem ştire mării tale pentru că o moşie ce să numeşte Lăceni care calcă şi în judeţu Teleorman şi în Vlaşca şi să stăpîneşte dă trei părtaşi: dă Mitropolie, dă dumnealui paharnicu Răducanu Bărcănescu şi de dumnealui cluceuru Corniţă Brăiloiu, şi din scrisorile ce sînt pentru aceste moşii nu să poate afla semnile şi suma stînjenilor nefiind nici o carte dă hotărnicie la vreo parte.

Ci, pentru ca să să aleagă această moşie ciţi stînjeni iaste, rugăm pă măriia ta să fie luminată poronca mării tale către dumnealor ispravnicii din sud Vlaşca, ca să orînduiască doi boeri-naşi dintr-acei judeţ şi împreună cu un portărel, fiind faţă şi oameni vechili dă la fieştecare parte i răzaşi dup — împrejur să tragă cu stînjeni toată moşia după vechi stăpîniri, şi după alegerea ce vor face aceşti boeri-naşi şi după semnile ce vor pune, să dea în scris ca să să ştie suma stînjenilor ce va veni la fieştecare parte. Şi anii mării tale dă la domnul Dumnezeu să fie mulţi şi norociţi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 298 — 298 v.

1777, februarie 16.

Grigorie al Ungrovlahii.

¹ Loc alb.

Veliţii boieri arată prin anafora că Costandin Popescu şi alţi tovarăşi ai săi din Irişăşti (Gorj) reclamă pe Ion Gheban că i-a cuprins parte din moşia lui pe care şi-a făcut casă. Se hotărăşte ca ispravnicii judeţului să trimită megiăşi hotarnici spre cercetare. Domnul întăreşte.

275

1777

martie

5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliţii boeri poruncim dumnevoastră ispravnicilor să urmaţi a face cercetarea ce scrie mai jos.

1777, martie 5.

Preatnălțate doamne,

Costandin Popescu dinpreună cu alți tovarăși ai lui de la satul Irișăști sud Gorj, au jăluit înnălțimii tale pentru vătafu Ion Gheban tot dă la satul Irișăști sud Gorj, zicind că, într-această moșie ce să chiamă Irișăști, la hotărnicia ce zic că li s-au făcut în trecuta vreme dă 12 boeri, li s-au ales într-acest hotar dă moșie, stinjeni 300, și i-au împărțit pă din doă dind jumătate lor și jumătate Ghebănescului și le-au inpietrit-o și zic că au stăpinit în pace pînă la o vreme. Și fugind jăluitorii într-altă parte, cînd au venit din fuga lor, zic că au găsit casa acestui vătaf Ion Gheban și altor doi nepoți ai lui, puse pe partea lor dă moșie și zic că este un an dă cînd au luat patru megiași orînduiți dă ispravnici și au cercetat și au dovedit că aceste trei case cu grădinile lor cad pe partea dă moșie a jăluitorilor, adecă casa lui Ion vătafu Gheban și doă a nepoților lui și zic că nici vor să le dea obiceiu pămîntului, nici că-și ridică casile du pă moșia lor și să le mute pă partea lor dă moșie ce zic că în silă le-au coprinu, și un codru dă pămînt. Și cerea prin jalba lor ca, din luminată porunca înnălțimii mării tale, să fie orînduiți la dumnealor ispravnicii județului ca să le cerceteze acea carte dă hotărnicie ce zic că au, și să-i rădice pă Ghebănești du pă moșia lor. Și înnălțimea mării tale după jalba lor prin zapciu vătaf dă păhărniciei orînduești la noi ca să cercetăm dă este această pricină osebită, afară din judecata ce au avut-o înaintea înnălțimii mării tale pentru moșia Poborăști. Și aducind numitul zapciu pă amîndoă părțile înaintea noastră am întreat pă vătafu Ion Gheban, această pricină dă judecată, deosebită este dă judecata ce au avut-o pentru moșia Poborăști, și zise că este dăosebită. I-am zis, dă vreme ce este dăosebită la această cerere ce face Constantin Popescu i cu cetașii lui, prin jalbă, zicind că, casile i pometurile Ghebăneștilor sint pă moșia Popescului i a cetașilor lui, ce răspunde și zise Ion vătafu Gheban, că nu este pă partea dă moșie a Popescului, ci pe partea lor. Înpotriva aceasta ne arată Constantin Popescu i ceilalți tovarăși ai lui, o carte a 4ⁱ megiași cu leat 1776 martie 10, întru care să vede iscălit popa Dumitru l' Hîrșăști i Costantin Popescu vătaf dă plaiu Novacilor și Ion Bălan ot Pociovaliște întru care scrie că orînduindu-să dă sârdaru Nicolii i dă slugeru Ioniță Glogoveanu, fiind ispravnicii la sud Gorj, dă au mersu la hotaru Irișăștilor i Poborăștii și după scrisorile ce zic că au avut ales partea Popeștilor din hotaru Irișăștilor stinjeni 149,60 i Ghebăneștilor tot dintr-acest hotar, stinjeni 159,60, afară din moșia Poborăști, și zic Popeștii că pe partea lor ce li s-au ales, cade acele trei case ale Ghebăneștilor, dar fiindcă vătafu Ion Gheban tăgăduște zicind că nu cade pă partea Popeștilor, care nici în cartea acelor patru megiași ce le-au împărțit moșia nu pomește pentru acele trei case nimic. La aceste zise ale lor, nefiind altă dovadă sau mărturie ca să dovedim, am găsit cu cale să fie luminată porunca înnălțimii mării tale către dumnealor ispravnicii din sud Gorj ca să orînduiască tot pă acei trei, patru megiași ce au fost la trasu moșii Irișăști dintii, ca dă iznoavă să meargă la acea moșie să cerceteze dă acele trei case, pe ce moșie cadu, și dă vor cădea acele case ale Ghebăneștilor pă partea dă moșie a Popeștilor, să-și rădice Ghebăneștii acele case și să le mute pă moșia lor, iar pomii să și-i stăpînească cît ține coprinu grădinii, cu dijmă. Iar necăzînd acele trei case pă moșia Popeștilor, să le stăpînească Ghebăneștii cu bună pace acele case dă către Popești. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face dă către înnălțimea mării tale.

1777, februarie 24.

Vel dvornic, Badea Știrbeiu vel dvornic, vel logofăt, Răducan vel clucer.

¹ Corect: 3.

276

1777

martie

5

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că egumenul mănăstirii Poiana reclamă mănăstirea Provița, metohul mănăstirii Sf. Gheorghe-Nou, care i-ar fi încălcat moșia. Egumenul mănăstirii Sf. Gheorghe a adus dovezi scrise pentru dreptul de stăpînire. Se recunoaște dreptatea mănăstirii Sf. Gheorghe-Nou, hotărîndu-se ca ispravnicii să realeagă hotarele. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos.

1777, martie 5.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu dă copii za divan aduse la judecată pe cuviosul chir Acachie, egumenu ot mănăstirea Poiana, piriș asupra mănăstirii Praviții¹ ce este metoh al sfintei mănăstiri Sfete Gheorghe-Nou, zicind că mănăstirea Poiana are o moșie inprejurul mănăstirii, care sint ani 10 dă cind s-au inpresurat dă către mănăstirea Praviții și cerea dreptate.

Față fiind și cuviosul chir Iosaf arhimandritu și egumenu ot mănăstirea Sfete Gheorghe-Nou, adecă stăpînitoriu mănăstirii Pravițu, răspunse că nu i-au călcat nicidăcum hotaru moșii Poenii, ci stăpînește după cărțile și hrisoavele ce are, arătînd o carte cu leat 7154 septemvrie 8, de sint ani 131, în care să vede că un Miriță dă la Călinești cu copiii lui, dă danie mănăstirii Praviții, moșia dă la Chiia în sus pă slemne pînă la Măgură și iar în sus pă slemne pînă la Lutul Albu în Răspintii, și iar în sus pă slemne la Fețele Grului și pă slemne în jos pînă în capul pădurii Văii Ogrăzii. Arată și un hrisov al mării sale Șerban vodă cu leat 7189 noemvrie 28, de sint ani 96, prin care întărește dania Miriții; arată și alt hrisov al mării sale Mateiu vodă Basarab cu leat 7160 dechemvrie 8, de sint ani 125, prin care iarăși întărește această danie a lui Miriță, ce-i fusese și lui de cumpărătoare dă la Oprea logofātu ot Bălțați și dă la copiii lui. Arătînd și cărțile cu care au fost cumpărat acel Miriță cu leat 7144 de sint ani 141 de la acel Oprea logofātu care zice că i-au vindut numitului Miriță partea lui dă moșie ce au fost avut în Măgureni, arătînd pe larg toate hotarale și semnile, arată și o hotărnicie a 12 boeri cu leat 1761 martie 25, în care să vede că acei boeri hotarnici citind zapisile de cumpărătoare ale celui Miriță dă la Oprea logofăt, asemenea și hrisovu mării sale Șarban vodă, cercetînd și pe megiașii bătrîni de acolo pentru hotarale ce să văd în zapis și în hrisov, de sint adevărate sau nu, citindu-le și cartea dă blăstem a preasfinții sale mitropolitului ce fusese atunci, pentru ca să mărturisească întru adevăr dă hotarul acei moșii, și au mărturisit acei megiași că sint adevărate după cum scrie în zapise și în hrisoave și au ales hotarale ale aceștii moșii Praviții dă către moșia mănăstirii Poenii, dînd ca să aibă a stăpîni mănăstirea Pravița, dupe zapisele și hrisoavele și după mărturia numiților megiași. Arată și carte dă judecată a dumnealor veliților boeri, leat 1768 aprilie 12, care dau mănăstirii Praviții să stăpînească acea moșie după coprirea zapisului dă danie și după hrisoavele domnești și după coprirea cărții dă hotărnicie. De care acestea, întrebîndu-să egumenu mănăstirii Poenii ca să arate drept ce loc să inpresoară moșia mănăstirii Poenii dă către mănăstirea Pravița, arată o poruncă domnească a mării sale răposatului Scarlat voevod cu leat 1761 mai 14, către sardaru Gheorghe ispravnic ot sud Prahova prin care i să poruncește ca, de vreme ce egumenu ot Poiana nu să odihnește pă numita hotărnicie, dă nu-i va putea invoi, să trimiță pă amîndoaă părțile la divan, care pînă cind nu vor veni să să judece, să nu să ție în seamă hotărnicia, și să aibă a stăpîni fieștecare pă cit au fost stăpînit innaintea numitii hotărnicii dă la leat 1761. Și cercetînd noi că în urmă peste ani șapte, dupe acea poruncă domnească, au căutat dumnealor veliții boeri judecata la leat 1768 și au urmat după hotărnicia ce s-au făcut la leat 1761 și după hrisoavele mănăstirii Praviții precum mai sus am zis, arată și o mărturie a trei megiași care mărturisesc că mănăstirea Poiana au fost stăpînit de la mănăstire spre apus pînă în capul Feții Grului. Din capul Feții Grului dă la Lutul Albu tot spre apus ese la vale și merge pînă în Lacul lui Ban și dă în Izvoru Sărat și dă la Izvoru Sărat pînă slemne în jos merge pînă în casile Herii și din casile Herii merge pînă la ulmu și dă la ulmu merge pă Pravițu în jos la Chieie la frasin, la fintîna și de acoloa dă la fintîna să întoarce spre răsărit și merge pînă la piatră pînă în Fintîna Țiganului și de la Fintîna Țiganului apucă pă izvor la vale pînă în moșia Măgureanului la Valea Sării la Glod, care mărturie este întărită și de răposatu Costandin Dudescu vel ban dă la leat 1761. Arată și o carte a lui Gheorghe Mihalache cu leat 1763 în care arată pentru această moșie că nu au stăpînit niciodată mănăstirea Praviții.

Deci, să ceru egumenului ot Poiana vreun alt sinet mai cu putere decit acestea ce ne-au arătat, și răspunse că nu mai are alte sineturi, ci numai arată stăpînirea ce mai nainte au stăpînit cu 14 ani, iar dă sint ani 14, stăpînește mănăstirea Praviții, între care vreme, zice că iar au stă-

pinit mănăstirea Poiana [cu] doi ani și iar luindu-i-să stăpînirea de mănăstirea Pravița, stăpînește pînă acum.

Pentru care, văzînd atîta hrisove, hotărnicii, zapise și sineturi bune ce arată egumenu Sfîntului Gheorghe pentru moșia mănăstirii Pravița, am hotărît ca mănăstirea să stăpînească după zapisile dă vînzare și dă cumpărătoare și după hrisoavele și cartea dă hotărnicie. Dar, dă vreme ce egumenu ot mănăstirea Poiana zice că numîndu-să amîndoaă hotarăle moșilor tot cu un nume și nu să poate cu lesnire a să alege numai prin sineturi, ci este trebuință și dă mărturiile megliășilor, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca, după numitele cărți, zapise și hrisoave și hotărnicie ale mănăstirii Praviții și după mărturiile ce le va aduce acolo în fața locului, egumenu ot Poiana, să aleagă hotarăle iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 302-303v.

1777, februarie 11.

Miche paharnic, Du<mitru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

¹ Corect: Provița.

277

1777
februarie
17

Veliții boieri arată prin anafora că Stanca, soția lui Grigore, se rejudecă cu fratele ei Ioniță al lui Iorga șetrarul din jud. Mușcel, cerîndu-și partea din bunurile părintești. Se hotărăște să i se dea moșia Stoenеști, dar pentru că venitul acestei moșii fusese vîndut de fratele ei, divanul hotărăște ca acesta să-i dea zălog moșia Voroveni pînă la împlinirea sorocului vînzării. Domnul întărește

Io Alecsandru Ioan Ipsilant vоеvod bojiuu milostiiu.

Neodihnîndu-să Ioniță sin Iorga șătraru, au eșit la divan înaintea domnii mele, zicînd că această moșie ce hotărîse dumnealor veliții boieri a o da surori-si drept taleri 410, nu este în zestrea mine-si luată, ci din partea părintească s-au venit lui, care este și drept preț mare, taleri 1000 și cerea ca, cu bani să-i plătească această parte. Dar avînd și soră-sa dreptate ca, în zestrea mine-sii de au fost moșii, să să împărtaşască și ia din moșii, și arătînd Ioniță că este moșia Conțești luată drept taleri 1100 în zestrea mume-sii, am hotărît ca prețul moșii aceștii, suma drept cît s-au luat, să să înparță pă stînjeni cite ciți bani va cădea și ciți stînjeni va veni drept taleri 410, să-i dea surori-sii întru stăpînire, iar pentru cele ce nu le-au dat nici pînă acum din foae dumneavoastră ispravnicilor, să urmați cum scrie mai jos, a face împlinire negreșit, urmîndu-să după zăpis și după foae. Așijderea să le faceți și alegerea din numita moșie, cum scrie mai sus.

1777, martie 17.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătăfu dă visterie au adus la judecată înaintea noastră, pe Stanca soția lui Grigorie, fată răposatului Iorgăi șătraru, piriș frățini-său Ioniță sin Iorga șătraru din sud Mușcel, zicînd că după moartea tatului lor măritîndu-să ia, și în urmă, căzînd casa tatului lor în datorie, cu poruncă domnească zice că toată casa cea părintească a lor, s-au scos la mezat, și fiindcă amîndoi sînt frați buni și dă tată și dă mumă, și-au pus toată zestrea ei dă față, făcîndu-o tot una cu casa cea părintească a lor, și cu mezat i s-au vîndut toată zestrea ei, iar din moșile cele părintești ale casii, zice că nu s-au vîndut dă tot, ca zestrea ei, ci numai venitul în cinci ani. Și după ce au eșit acele moșii dă supt zălojire, zice că și-au cerut zestrea ei dă la frati-său Ioniță și n-au vrut ca să i-o dea după foaia ce avea ca să iasă din casă, ci au făcut-o părtaşă ca pe un frate, iar nu soră cu zestre, și că mai fiind și alți doi frați vitregi împreună cu muma lor cea vitregă, toată casa cea părintească a lor, s-au împărțit făcîndu-să cinci părți, însă întîiu s-au scos zestrile mumii lor cei bune, al doilea, zestrile mumii lor cei vitrege și perusiia tatului lor s-au împărțit și cu cellalți frați vitregi și ei i-au făcut parte numai din cele rămase dă la tatul lor, iar nu și din zestrile mumii lor cei bune. Și dă împărțeală ce i-au făcut și i-au dat parte ei, i-au dat o foae, care și din cele ce să arată într-acea foae, multe dintr-

insele arată că nu stăpânește. Și pentru acestea ce nu stăpânește, zice că mai jăluind luminaților trecuților domni, oșebit dă alte porunci ce zice că i să făcuse către ispravnicii ce era pã acele vremi ca să-i împlinescã acea lipsã dã foae, zice că au și fost adus Ioniță frati-sãu aici, și cu treapãd și vrind ca să iasã la judecatã sã sã judece, ar fi cãzut Ioniță frati-sãu cu rugãciune ca sã nu mai iasã la judecata și i-au dat zãpis cu vrednici mãrturii cã va împãrți toate ale casii amĩndoi frãțește și dã atunci pĩnã acum zice cã sĩnt 11 ani și nu-i dã nimic, iar frate-sãu Ioniță stãpĩnește toate, și cere dreptate. Dupe jalba ei, aducĩnd numitul zãpciu pe amĩndoaã pãrțile ĩnaintea noastrã, ne arãtã Stanca jãluitoarea, ĩntĩiu un zãpis cu leat 1765 dichevrvie 14, iscãlĩt ĩntr-ĩnsul Ioniță sin Iorga sãtraru, dumnealui medelniceru Dumitrache mãrturie, și alți marturi, care zãpis ĩl dã Ioniță frati-sãu la mina sorã-si Stancãi jãluitoarii i a cumnatã-sãu Grigore, soful ei, scriĩnd ĩntr-acez zãpis, cã dupã ce s-au prãpãdit cele mai multe din clironomia pãrĩnșilor lor, fãcĩndu-sã alegere și hotãrire din divan, dã preasfĩnșia sa pãrintele mitropolitul și dã dumnealor veliții boeri ca, cele ce au rãmas s-au fãcut cincĩ pãrți și s-au ĩmpãrțit, și dintr-acestea, o parte s-au dat maicii lor cei vitrege, Saftii sãtrãresii, a doãã parte, Marii copilii, a treia parte, lui Anghelache copilul, fiu sãtrãresii Saftii și vitregii frãții lor, care aceste trei pãrți aratã cã le-au dat supt stãpĩnirea maicii lor cei vitrege, iar celelalte doãã pãrți au rãmas sã le ĩmpãrã cu Stanca sorã-sa pã din doãã. Și nedĩndu-i atunci și partea ei, aratã cã tot purtĩndu-i cu vorba dã azi, dã mĩine, le-au stãpĩnit toate acele rãmase, numai el, și vrĩnd ca să iasã la judecatã atunci ĩnaintea dumnealor veliților boeri, s-au rugat și au fãcut pace ĩntre dĩnșii și n-au eșit la judecatã, zicĩnd cã-i va da partea Stancãi fãr' dã altã prelungire și ĩndatã ce va merge la Cĩmpulungu prin știrea dumnealor ispravnicilor și a egumenului Cĩmpulungeanului, chir Dosithie i a clur-rerului Apostol fiĩnd pe acea vreme județ, acele doãã pãrți scrie sã le pue la mijloc și bun și cãu pĩnã la orice, și sã le ĩmpãrã pã din doãã amĩndoi frãțește, fãcĩnd pãrți tot o potrivã, iar pentru țigani, zic cã dã nu sã va ĩndura a-i despãrți, sã-i dea Stancãi moșie statornicã ĩn prețul țiganilor. Și așa trecĩnd la mijloc doãã luni, s-au ĩmpãrțit amĩndoi prin foi iscãlĩte dã egumenu Dositheu dãlgopol i dã Dumitrache biv vel paharnic ce au fost ispravnece ĩntr-acee vreme ĩn sud Mușcel, care foae sã vãzu și dã noi scrisã dã sĩnt ani 11 și aratã Stanca, cã dintr-acestea ce scrie ĩntr-acee foae, 9 condee ce cu deosebĩtã foae sã aratã neluate, care nici Ioniță frate-sãu nu le tãgãdui.

Ci, pentru acestea ce aratã Stanca, cã sĩnt lipsã neluate, dupã pravilã și dupã dreptate, am gãsĩt cu cale sã fie luminatã porunca ĩnãlțĩmii mãrii tale, cãtre dumnealor ispravnicii din sud Mușcel ca, acolo ĩn fața locului unde ĩși au amĩndoaã pãrțile casa, sã apuce pe Ioniță ca, ori moșii <le> ce sã aratã ĩntr-acee foae neluate, sã le scoatã dã unde sĩnt, sã le dea sorã-si Stancãi, sau sã-i dea moșie dã potriva moșĩilor și munți dã potriva munților, odĩhnĩndu-sã dumnealor dã acolo ca sã nu mai vie cu jalbã. Iar cĩt pentru zestrea mumii Stancãi i a lui Ioniță frati-sãu, cei bune, care zice Stanca, de vreme cã ei amĩndoi s-au fãcut frãți dã și-au pus toatã zestrea ei dã fațã, cere Stanca și acea zestre sã o ĩmpãrã cu Ioniță frati-sãu. Și vãzĩndu-sã cã cererea ei fu cu cale, am socotit cĩt i sã cuvĩne Stancãi, pe jumãtate partea mume-si, taleri 350 i taleri 60 partea du pã moșia Poenãrei ce au fost dã zestre a mumii lor și au vĩndut-o Ioniță la un arnãut strein ĩn taleri 120, care i sã face parte Stancãi, și dã acolo sã ia taleri 60, și sã face peste tot sã ia Stanca, taleri 410. Pentru acești bani, zice Stanca, dã vreme cã Ioniță frate-sãu n-au luat bani din zestrea mume-si, ci moșii, nici ia nu priimește sã ia bani, ci iar moșii, fiĩndcã și ia zice cã are copilã, fatã, ca sã-i dea dã zestre.

Ci, dã vreme cã ĩnsuși Stanca priimi ĩnaintea noastrã ca, pentru acești taleri 410 sã-i dea numai moșia Stoenști ce este cumpãratã drept taleri 150, [ci] pentru ca sã lipeseascã gliceava dintre dĩnșii și fiĩndcã și Stanca priimește aceastã moșie, gãsĩm a fi cu cale ca sã i sã dea aceastã moșie Stoenști supt stãpĩnirea ei. Dar fiĩndcã aceastã moșie zice Ioniță cã este vĩndut venitul la unchi-sãu Hagi Ivan, i s-au pus soroc lui Ioniță, dã acum pĩnã ĩn trei luni, dĩndu-i-sã Stancãi cu zãlojire moșia Voroveni ca, ori pĩnã la acest soroc ce scrie mai sus, sã scoatã Ioniță aceastã moșie Stoenști de la acel Hagi Ivan, ori, nescotĩnd aceastã moșie la acest soroc, sã-i dea dumnealor ispravnicii moșia Voroveni cu tot hotaru ei, sã-i ia venitul, Stanca, pĩnã cĩnd va scoate Ioniță acea moșie Stoenști de la Hagi Ivan, și atunci dĩndu-i Ioniță moșia Stoenști, Stancãi,

își va lua Ioniță moșiia Voroveni înapoi, însă numai pînă la sorocu ce este vindut venitul acei moșii Stoenști la Hagi Ivan, iar dă la soroc să nu mai aibă voe Ioniță să o mai zălojească la nimeni ci să rămie moșiia Stoenști ai Stancăi, că oricine să va îndrăzni a o mai priimi zălog, să piarză banii, și moșiia Stoenștii să rămie Stancăi. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămine a să face dă către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 312-313 v.

1777, februarie 20.

Vel vornic, Badea Știr<bei> vel vornic, vel logofăt, Radu vel clucer, Dumitrache vel paharnic.

278

1777
martie

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Barbul Lipianul, păhărnicele din jud. Argeș, se judecă la divan cu Stoica Lungul și Cirstea Folea, care pusese stăpînire pe moșiia sa Lipiia. Piriștii recunosc, dar arată că hotărnicia anterioară nu fusese dreaptă. Se propune cercetare și o nouă alegere a hotarelor de către ispravnici. Domnul aprobă.

Io Alicsandru Ioan Ipsilantu voievodu bojiu milostiu.

Dă vreme ce asupra aceștii pricini este cartea domnii mele a să face hotărnicie la fața locului, care arată că nu s-au făcut pînă acum, și dă vreme ce cu toții cerură a să urma și a face aceiași cercetare și alegere, poruncim dar, orînduitului portărel ca să strîngă pă orînduiții boeri și aducînd pă toți la moșie, să urmeze boerii a cerceta și a le face alegere după cum să poruncește și prin osebită cartea domnii mele.

1777, martie.

Preaînnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vătăfu dă visterie aduse la judecată pă Barbul păhărnicele Lipiianul din sud Argeș, piriș Stoicăi Lungul și Cirstii Folea dă acolo, zicînd, că judecîndu-să la ispravnici pentru moșiia Lipiia și neodîhnindu-să cu anafora, i-au sorocit la divan. Care anafora să văzu cu leat 1777 ghenarie 9, în care arată că au avut judecată cu un popa Nicola i Cirstea și alți cetași pentru acea moșie ce este hotărîtă cu 24 dă boeri dă sînt ani 9 și din rîzmiriță acei piriși au intrat cu stăpînirea în partea lui, la care nici pirișii n-au fost tăgăduit, fără cit, au fost zis că acea hotărnicie n-au fost făcută pă dreptate și li s-au înpresurat părțile lor avînd 3 părți ce să zice Roșceasca i Prăvăliasca și Lipieneasca și lor numai din doaa părți li s-au dat părți, iar din Roșceasca nu li s-au dat nimic. Și după cercetarea ispravnicilor să vede că acei 24 dă boeri numai doaa părți au avut poroncă să hotărască, iar partea dă moșie Roșceasca fiind dăosebită, a numitului Lipiianu, nu au hotărît-o. Mai arată ispravnicii că un Dragomir pîrcălabul și Iacob, au fost zis că alții au intrat cu stăpînire în moșiia Lipiianului iar nu ei, făcînd vicleșug un Stoica Lungul și Ștefan uncheașul dă au stricat veleatul unui hrisov și așa au intrat cu stăpînirea într-aceia moșie încă mai dănainte, care însălîndu pă hotarnici, le-au dat și lor moșie neavînd, fiind vindută partea lor la Lipiianul. La care zise ale lor, nici ceialalți cetași n-au fost tăgăduit, fără cit au zis că au auzit și ei, iar cu ochii n-au văzut cînd s-au dres acel hrisov și au cerut pace să-și stăpînească părțile fieștecare, după cum li s-au dat dă acei hotarnici și Lipiianul nefiînd odîhnit pentru acea parte ce i s-ar mai cădea a lua, care s-au înpresurat dă piriși cu acel hrisov, n-au priimit pacea. Și nefiînd față acei ce au dres hrisovul ca să răspunză, nici hrisovul să vază, i-au orînduit să-și caute la divan și zice ispravnicii că pentru acea parte ce li s-ar mai cădea a o lua Lipiianul iar cu hotarnicii să și-o caute, iar pentru partea Roșcească ce este dăosebită a lui, să o stăpînească Lipiianul cum și pîn-acum, după scrisori. Întrebîndu-să și Cirstea pîrștul, zise că din poronca mării tale fiînd orînduit un Ion <al>2<lea> portar ca să hotărască acea moșie încă din anul trecut, care mergînd, n-au fost hotărîtă și cărțile lor înpună cu acel hrisov sînt pecetluite dă port<ărel> și lăsate la un dascăl dă la Pitești și de anafora ispravnicilor, să vede că sînt mulțumiți și o parte și alta. Și pentru ceia ce zice ispravnicii că n-au putut

să cerceteze, nefiind hrisovul, față, este trebuință să meargă acel portărel, să ducă scrisorile înaintea ispravnicilor, să le cerceteze, unde să fie față și ceilalți cetăși, cum și pentru venitului ce zice Lipiiianul că i l-ar fi luat piriții din partea lui, încă, să cerceteze, și dovedindu-să că i l-au luat, să i să înlănească, și după cercetarea ce va face, dă nu să vor odihni vreo parte, atunci cu carte dă alegere vor veni cu toții și la divan. Noi într-acești chip am găsit cu cale, iar hotărîrea cea mai desăvirșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 327-327v.

1777, martie 10.

Theodorache Știrbei medelnicer, Barbul sluger, Mih<ai> Popescu, George Canali.

Veliții boteri arată prin anafora că clucerul Costandin Fotescul din Craiova reclamă de la Magdalena monahia împlinirea zestrei fiicei lui, fostă noră a ei. Divanul după cercetări respinge reclamația. Domnului întărește.

279

1777
martie
17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dă vreme ce toate cererile clucerului Costandin s-au împlinit și n-au mai rămas a cere nimic, dăm domnia mea această întărire la mina Magdalenii, ca să fie în bună pace a nu o mai supăra întru nimic.

1777, martie 17¹.

Preainălțate doamne,

Pentru cele ce cerea cluceru Costantin Fotescul ot Craiova de la Magdalena monahia, adecă lipsa zestrilor fiicii sale, a treia parte, și datoriile, am fost arătat înălțimii tale cu anafora la leat 1776 iunie 20, cum că s-au învoit prin zapise unul la mina altuia și prin foi dinnaintea noastră, cu care toate le-au împlinit; mergînd mumbașirul cel orînduit dă către înălțimea mării tale la Craiova, toate le-au împlinitu Magdalena. Dupe care împlinire, nevrînd cluceru Fotescu a da zapisu Magdaliniî înapoi și osebit ecsolficis cum că i s-au împlinit toate, cu al doilea poruncă a înălțimii mării tale au fost trimis mumbașir prin marafetul dumnealui caimacamului spre a să cere dă la cluceru Fotescu acesta, și și-au trimis Fotescu vechil aici înaintea noastră. Mai cerind dă la Magdalena niște stupi și doaă fete dă țigani, a căruia cerere cercetîndu-o noi și văzînd că este făr' dă cale, fiindcă toate cererile lui au intrat în așăzămîntu ce au fost făcut înaintea noastră prin zapise și prin foi iscălite, care le-au împlinit Magdalena, și eșînd înaintea noastră vechilul Fotescului cu Magdalena călugărița, văzînd și însuși vechilul că nu mai are Fotescu a mai lua nimic, au dat zapisu ce-l aduse dă la Fotescu la mina Magdaliniî, în care scrie cum că nu mai are a mai lua nimic.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 327 v. - 328.

Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 20 iunie 1776.

Arh. St. Buc.,
ms. 5,
f. 81.

(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Deci, fiindcă toate cererile Fotescului s-au împlinit și n-au mai rămas a mai cere nici dă la Magdalena dă la el nimic, să fie mila înălțimii tale a is să da luminată cartea înălțimii mării tale aceștii Magdalini monahii, ca să nu să mai supere dă către Fotescu i dă către fil-sa Bălașa.

1777, martie 25.

Vel vornic, B<adea> Știr<bei> vel vornic, vel logofăt, Radu vel clucer, Dumitrache vel paharnic, Theodosie vel sluger ☩

¹Așa în text.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Costandin logofătul din jud. Vlașca, pe temeiul unui testament al fratelui său, cere plata unei datorii de la Negoia Fusea care spune că a achitat-o și că are adevărînță la Tîrgoviște. Se hotărăște ca ispravnicii din jud. Dîmhovita să cerceteze. Domnul întărește.

280

1777
martie
19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, înfățișîndu-i, să cercetați, și cu dreptate urmînd, să faceți hotărîre și împlinire.

1777, martie 19.

Preafnălțate doamne,

Dumnealui vătafu za copii de divan aduse la judecată pă Costandin logofăt ot sud Vlașca, pîrîș lui Negoită Fusea, cerînd dă la dînsul taleri 108, 60 cu dilata frățini-său ot leat 1770 iulie 1, care bani îi arătă mortul, fratele pîrîșului, că are a lua dă la numitul Negoită Fusea. Pre care la trecuta lună a lui februarie 11, 1777 înfățișîndu-să la judecată cu Negoită Fusea, au arătat pîrîțul Fusea, cum că nu să știe nici un ban a fi dator, fiindcă s-au exoflisit cu mortul, avînd și adeverință de la mîna lui. Care adeverință, zicînd că le¹ are la casa lui la Tîrgoviște, și-au pus soroc de zile 30, că va aduce îndreptările asupra dieții. Care soroc trecînd, și numitul pîrîț plecînd la casa lui la Tîrgoviște, și pîrîșu Costandin logofețelu neputînd să mai șază cu chieltuială, însuși au priimit ca să li să cerceteze judecata de dumnealor ispravnicii ot sud Dîmbovița.

De care, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca să trimiță să aducă Negoită Fusea, fiind șazător într-acel județ și cercetîndu-să pîra lui Costandin ce are asupra Fusii, să facă alegere și izbrănire prin cartea dumnealor dă judecată. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 814.

1777, martie 15.

Miche paharnic, D<umitru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagi Dum<itrache> sluger Pociov<olișteanu>, D<umitrache>, Brez<oianu>.

¹ Pentru : o.

281

1777
martie
20

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Vasile și Mihai, cer desfacerea tovărășiei lor de negustorie. Se dispune ca starostele să socotească împrumutul de taleri făcut de ei de la șătraru Tudorache Colceac. Neînțelegîndu-se asupra acestei socotele, se hotărâște cercetare de către ispravnicii județului Ialomița. Domnul întărește dînd drept de apel la divan.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, dăm volnicie slugii domnii mele ...¹ să meargă și prin știrea dumnealor ispravnicilor, să urmeze după cum scrie mai jos. Iar neodîhindu-să vreo parte și avînd a face apelație, să vie la divan.

1777, martie 20.

Preafnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă Vasile i Mihaiu, cerînd ca să să desfacă între dînșii de tovărășia ce au avut, de o sumă dă bani, cu care s-au fost împrumutat de la dumnealui șătraru Tudorache Colceac. Pe carei orîndu-i la dumnealui starostea za neguțători ca să le facă socoteală, cu care socoteală aducîndu-i zapciu cel orînduit de față înaintea noastră, li s-au lămurit socoteala, rămîind asupra lor să dea taleri 756 la șătraru Colceac fiind netăgăduiți, care bani i-am și hotărît să-i plătească amîndoi, adecă Mihai să dea taleri 378 i Vasile, taleri 378 și marfa ce au rămas care este la Mihaiu, de taleri 771, să o împartă pe din doadă.

Dar dă vreme ce Vasile cere ca acum să i să dea marfa, partea lui, ca să să exoflicească, fiindcă nu mai priimește a fi încurcat cu tovarășu lui Mihaiu, să fie luminată porunca mării tale ca să să orînduiască om domnesc să meargă la sud Ialomița unde arată Mihaiu că este acea marfă și prin marafetul dumnealor ispravnicilor județului, să dea marfa numitului Vasile pe jumătate, iar cînd nu va își marfă dăplin, de taleri 771, pe cît vă lipsi, acea lipsă să o îplinească numai Mihaiu, iar nu și Vasile, de vreme ce însuși înaintea judecății au arătat Mihaiu că

marfa este la dînsul. Și dă să vor mai arăta și alți datornici afară dintr-această datorie a sătra-
rului Colceac, acei datornici își va căuta datoriia dă la cel ce-l va fi împrumutat. Iar hotărîrea
cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 318-318v.

1777, martie 18.

Miche paharnic, Dumi<tru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim>
biv vel medelnicer, Hagi Dumi<trache> sluger, D<umitrache> Brez<oianu>.

¹ Loc alb.

*Un divan judecătoresc arată prin anafora că Slamate, vechil unor negustori din Craiova, reclamă
abuzul de la bilciuri al ispravnicilor și căpitanilor care le iau dări mari împotriva obiceiului.
Se hotărăște să se ia dări mici după obicei. Domnul poruncește să nu li se ia nici o dare.*

282

1777
martie
21

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dă vreme ce ispravnicii prin județe, pentru aceasta sînt orînduiți, ca să apere pe toți
a-și avea dreptățile și a-și face alișveriușul și hrana fieștecare cu pace, cum și căpitenii asemenea,
pentru aceasta sînt, spre a fi dă pază și odihna județului și pentru aceasta își au și ispravnici și
căpitani orînduiala lor, unii leafă și alții scuteală dă la visteriia domnii mele, și dă s-au și urma t
mai nainte a să lua cevași dă la dînșii, rău și fără dă cale să făcea, poruncim domniia mea să fie
apărați și nimeni dă nimic pentru acest fel dă luări să nu-i supere și asemenea să să facă și la
toate județele cu tirguri, poruncile domnii mele către ispravnici.

[1777, martie 21.

Preainnălțate doamne,

Stamate, vechil fiind și celorălalti neguțatori din Craiova, au jăluit înălțimii mării tale,
zicînd că la bilciurile ce să fac peste an, afară în județe, mergu pentru oareșce vînzare a mărfii
lor și uniori să întîmplă dă să folosesc și ei cite cevași cu vînzarea ce făcu, iar alteori zic că să
aleg numai cu osteneala și cu chieultuială, și ispravnicii le ia de la fieștecare prăvălie mare, cite
taleri 2, și din mămularii care nu vînd mai mult decît taleri 5,6 marfă, le ia cite taleri unul și
căpitanii le ia iarăși de toată prăvăliia cite bani 30. Și zic că din vechime au avut obiceiul de da
ispravnicilor cite bani 30 și căpitanului cite bani 15 dă fieștecare prăvălie pentru paza făcătorilor
dă rele, iar acum zic că le ia mai multu, și cerură ca mai mult peste obiceiul, să nu să supere
și după jalba lor, înălțimea mării tale cu vâtaf dă aprozi i-a orînduit la noi ca să cercetăm de
obiceiul, și cu anafora să arătăm înălțimii mării tale.

Vei ști înălțimea mării tale, că noi știm că mai nainte obiceiul n-au fost a lua ispravnicii
nimic, fără decît beșleaga care să află după vremi la fieștecare județ, fiindcă era turci prin toate
satele de făcea multe jafuri și și răutăți și făcuse beșlegii obiceiul de capul lor pe la bilciurile ce
să făcea, ca să nu facă turcii răutăți, îi apăra dă către făcătorii dă rele și le lua cite taleri 2, i
cite taleri unul dupe cum scriu jăluitorii mai sus, fără de a nu fi obiceiul vechiu și fără de a nu
avea de la nici un domnu voe, iar ispravnicii nu știm să fi avut obiceiul a le lua cevași.

Ci, fiindcă acum de acele răutăți ce li să făcea mai nainte de către turci, au lipsit, beșlegii
încă nu sînt, ispravnicii iarăși nu este cu cale ca să-i supere a le lua cevași. Dar fiindcă însuși
vechilul priimi ca să dea dă prăvăliia mare cite bani 60 și dă prăvălie mică cite bani 30, ori
ispravnicilor, de vor fi la acel bilciu cum au fost mai nainte pentru paza lor, sau vechilului lor
pe care îl vor pune, sau la căpitani de vor fi pentru paza lor, arătăm înălțimii mării tale întiu,
obiceiul cum au fost mai nainte, și zisele acestui vechil. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne
a să face dă către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
. 320-321.

1777, martie 18.

Veliiții boieri arată prin anafora că vameșii din Orașu (Focșani), Urziceni și Bertești reclamă pe cei din Ploești, Urlați și Găgeni care iau vamă mai mare decît este obiceiul pentru mărfurile aduse din țara turcească. Divanul hotărâște să cerceteze vîtaful de păhărniceii urmîndu-se după obicei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

După cum să arată de către dumnealor veliiții boieri că s-au urmat obiceiul, întărim și domnia mea, așa să să urmeze și poruncim voaă vameșilor du pă la numitele tîrguri, să păziți aceasta, cit și dumneavoastră ispravnicilor ai județelor să nu îngăduiți pă vameși a să întinde sau a supăra pă cineva mai mult peste obiceiul.

1777, martie 27.

Preainnălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat la innălțimea mării tale vameșii ce țin pe anu acesta vama de la Orașu i Urziceni și Bertești pentru vameșii de la Ploești i Urlați și Găgeni, cum că marfa ce trece din țara turcească, pește și altele, și peștele care să ridică din bălțile țării și vine de să deschide tîrgu Urziceni și să vinde, vămuește dupe catalogu innălțimii mării tale, și dă cărțuliile de plata vămii dupe obiceiul. Din care mărfuri i pește, mai rămîind nevîndut și ducîndu-să neguțătorii și la tîrgu Ploești i Urlați și la Găgeni, iar vameșii de la acele tîrguri nu le țin cărțuliile în seamă, ci luînd neguțătorilor și altă vamă, le întoarce cărțuliile ca să dea vama innapoi, din care, nu numai pagubă zic că le curge, ci și lipsă li să pricinuește prin tîrguri, neviînd alții ca să vinză și cerînd ca să li să fie cărțuliile în seamă la alte tîrguri. Și să poruncește de către innălțimea mării tale prin zapciu vîtaful de păhărniceii, ca să cercetăm la aceasta, cum este obiceiul și să inștiințăm innălțimii mării tale cu anafora.

Deci, dupe porunca innălțimii mării tale, făcînd cercetare prin cei ce știu cum era obiceiul într-acești chip de să vămua mai nainte, am dovedit că să urmează obiceiul într-acești chip, adică, peștele și orice alte mărfuri ce trec din țara turcească să vămuește la schelă, și luînd cărțuliile de plată, ori la ce tîrg va merge acea cărțuliile să țină în seamă, iar viînd în București să vămuește de carvasara. Care, aceasta să coprinde și în ponturile de vînzare vămilor, cum și peștele ce să ridică din bălțile țării, ori la ce tîrg va merge și să va deschide, dă va vinde, acolo să vămuește. Și luînd cărțuliile de plata vămii, pe cit pește va rămînea, ori la care tîrg va vinde, să fie cărțuliia în seamă, iar nedăschizînd și va întîlni vreun scăunaș și-l va vămui, acea cărțuliile a scăunașului nu să țină în seamă, fiînd afară din tîrgu. Ci, pe cum dovedim obiceiul la aceasta, după poruncă inștiințăm innălțimii tale. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămînea a să face de către innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 319-319v.

1777, martie 24.

Badea vel vornic, vel logofăt, Radu vel clucer, Du<mitrache> Varlam vel paharnic, Ioniță vel stolnic, Costandin vel sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Gheorghe, fiul lui Lupul Surdul, reclamă pe Giurge și Martin care nu-l lasă să stăpînească o parte din moșia Izverna (jud. Mehedinți). Cercetîndu-se după pravilă se dă drept de stăpînire reclamantului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Neodîhnîndu-să Giurge și Martin, eșiră și innaintea domnii mele la divan și citînd cartea răposatului domnii sale Costandin vodă Gihan, ce este la mina lui Gheorghe sin Lupul, dă stăpînire, văzum că la cercetarea ce s-au făcut la fața locului cînd s-au ales această a patra parte a Lupului, au fost față și toți moșnenii și pîrșii aceștiia și cu toții au priimit și au fost mulțumiți iscăliîndu-să și însuși la acea alegere și nici o piră, ori atunci după alegere, ori mai în urmă, pînă

la răzmiriță, cum și după răzmiriță, în pace, pînă acum n-au mai făcut, care acestea și însuși ei nu le tăgădui. Deci, pîra lor fiind rea, am întărit dreptatea lui Gheorghe sin Lupul ca să-și stăpînească partea cu bună pace dă către dinșii.

1777, martie 27.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărnicei aduse la judecată pă Gheorghe sin Lupul Suldul¹ ot sud Gorj, pîriș lui Giorge i Martin de la Izverna sud Mehedinți, zicînd pîrișul că are moșie la Izverna împreună cu pîrișii, care au și stăpînit-o nesupărat, iar acum nu-l îngăduesc a o stăpîni. Arătînd pîrișul o carte de judecată a dumnealor boerilor caimacami ai Craioviei cu leat 1761 iulie 11, de sint ani 16, intru care dă stăpînire Lupului Surdul, tatul pîrișului, ca să ție a patra parte din moșia Izverna, mai arată și o carte a mării sale răposatului Costandin vodă Gihan cu leat 1763 iulie 19, care și mării sa după cartea boerilor caimacami ai Craioviei ce s-au zis mai sus, au dat asemenea stăpînire.

Față fiind și pîrișii Giurge și Martin răspunseră că acel Lupul Suldul¹, tatul pîrișului, n-au avut nicidăcum moșie în Izverna și nici că să trage din neamul lor, care zic că o va și dovedi-o înaintea dumnealor ispravnicilor județului cu oameni bătrîni și cu adevărîțile din zilele nemților, cînd s-au mai făcut cercetare pentru această moșie, al cărora răspunsu nu s-au priimit dă judecată.

De vreme ce să văzu la mîna pîrișului carte domnească de stăpînirea aceștii moșii, nu am putut a mai intra în altă cercetare, întiiu că este hotărîre domnească dă stăpînire, al doilea că au trecut la mijloc ani 16, stăpînind pîrișul Gheorghe Surdul, cu pace. De care, poruncesc pravilile, la o pricină ca aceasta, ca cei ce vor fi dă față, are a-și căuta pînă în 10 ani, iar cei ce vor lipsi la alte părți streine, să-și caute pînă la ani 20. Și dă vreme ce de cînd s-au făcut hotărîrea domnească pentru stăpînirea moșii aceștii care s-au dat Lupului Surdul, tatăl pîrișului, sint ani 14 și cei pîriși n-au făcut nici o pîră fiind tot dă față de atunci și pînă acum, pentru accia am hotărît ca Gheorghe sin Lupul Surdul să aibă a stăpîni a patra parte din moșia Izverna, după cum au stăpînit și pînă acum. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 319v. — 320 v.
Pentru o pricină
asemănătoare
privind aceeași
moșie, v. doc.
din 17 martie
1777.
Arh. St. Buc.,
Ms. 5, f. 311v—
312. (Copia sub
dată la Institutul
de istorie
„N. Iorga”).

1777, martie 23.

Miche paharnic, Dum<itru> Ci<oran> paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagî Dumî<trache> sluger.

¹ Pentru: Surdul.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Zmaragda Greceanca se judecă cu stolnicul Costandin Bălăceanul pentru o datorie a soțului ei decedat. Se hotărâște după pravilă să i se plătească stolnicului datoria în bani sau țiğani. Domnul întărește.

285

1777
martie
31

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim orînduitule zapciu să apuci pe numita Greceană, ca, ori bani să îplinească, sau țiğani să să dea dumnealui stolnicului. Tolico pisah gospodstvami.

1777, martie 31.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărnicei aduse la judecată pă Zmaragda Greceanca, pîrișă dumnealui stolnicului Costandin Bălăceanul, zicînd că pentru taleri 250 ce are să ia dumnealui stolnicu de la răposatu soțul ei, care bani s-au și hotărît dă către înnăl-

țimea ta să-i plătească, iar dumnealui stolnicu, mai nainte dă hotărîrea înnălțimii tale au făcut începere, luînd 14 capete de vite mari cu mici și altele, cerînd pirișa ca, prețuindu-se aceste vite ce au luat, ce va mai rămînea peste prețul vitelor, să-i plătescă și ceilalți bani. După a căriia jalbă ni să poruncește dă către înnălțimea ta ca, înfățișîndu-să la judecată dumnealui stolnicu cu numita Zmăragdă, să cercetăm prețul vitelor și, făcînd alegere în scris de ciți bani mai rămîne pirișa să înlîneasă orînduitul<ui> zapciu, ca dupe hotărîrea mării tale ce s-au făcut prin anafora, să ia sfîrșit pricina aceștii hotărîri a dumnealui stolnicului Bălăceanul, fără a nu intra în numărul altor datornici ai casii Greceanului, dumnealui stolnicu înaintea judecății răspunse că vitele acestea nu le priimește, ci-și cere ori banii, ori țiganii, carii cu porunca mării tale, i-au luat și în urmă au fugit la casa pirișii.

Care această a dumisale cerere, fiind cu dreptate, s-au priimit dă judecată, dă vreme ce și pravilile așa poruncește la cartea 23 a înpăraților, titlu 1, ca judecata să nu silească pe înprumutător a lua dă la datornicul său pentru datorii lui, lucruri de la care să păgubește. Pentru aceea, am hotărît ca numita Zmăragdă Greceană, ori să plătească banii dumisale stolnicului, ori să dea țigani. Iar hotărîrea cea dăsăvrîșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 321 - 321 v.

1777, martie 22.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer,
Hagi Dumitru<trache> sluger.

286

1777
martie
31

Veliții boieri arată prin anafora că Ștefan Crăsnaru, după judecăți anterioare la departamentul al 2-lea cu Preda Pîrtianu pentru moșia Cornetu, se re judecă la divan care-i recunoaște dreptatea propunînd ca pîrtitul să fie pedepsit pentru dovezile false. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Neodihniîndu-să Preda Pîrtianul, eși și înaintea domnii mele la divan cu slugeru Ștefan Crăsnaru și alt temeiu deosebit mai mult a arăta și a zice, nu avu la pira aceasta ce face, fără dă numai, tot cu acel zapis a lui Gheorghe, făcut de acum, care însuși mărturisii și înaintea domnii mele că acum i l-au scris, cerea a răscumpăra numita moșie fără de a nu să vedea că au mai arătat la nici o judecată mai nainte vreun așăzămînt ca acesta.

Deci, răscumpărarea și stăpînirea slugerului Ștefan dintr-atîtea ani fiind bună și rămîind întemeiată, după dreptate o întărim și domnia mea cu domneasca noastră pecete, hotărînd să stăpîneasă și de acum înaintea cu bună pace, iar pă numitul Pîrtianu ce au cutezat cu acest fel de mincinoase zapise a eși la divan înaintea domnii mele, neastîmpărîndu-să nici dupe legătura ce au făcut înaintea dumnealor veliților boieri, făcînd iarăși el însuși apelație, am poruncit domnia mea și l-au ridicat din divan la închisoare pînă să să aducă și acel Gheorghe de la Craiova ca, amîndoi să să pedepsească după vină, pentru pilda altora.

1777, martie 31.

Preainnălțate doamne,

Ștefan Crăsnaru biv vel sluger au jăluit înnălțimii mării tale că după judecata ce au avut la dumnealor boerii judecători ot<al>2<-lea> departament cu Preda Pîrtianu ce ține pe cumnată-sa Maria Cornișanca, vechil ei fiind, pentru moșia Cornetu ce au fost vîndut-o ia la dumnealui biv vel logofătul Pîrșcoveanu cu iconomie, pentru Gheorghe doftorul, care moșie i s-au fost dat cumnată-si Marii Cornișancăi, soții Predii, ce au ținut pe frate-său Gheorghiiță la a treia parte cînd s-au făcut comision de pe toată averea lui Gheorghiiță Crăsnaru, frate-său. Pe care judecată, neodihniîndu-să slugeru și dînd jalbă înnălțimii mării tale, cu vatafu dă visterie s-au orînduit dă înnălțimea mării tale și la noi, ca să le cercetăm pricina. Și aducînd numitul zapciu, atît pă slugeru Ștefan Crăsnaru i pă acest Preda ce este vechil soții lui, Marii Cornișancăi, ce au fost mai nainte soție lui Gheorghiiță Crăsnaru, <al>2<-lea> comis, fratele slugerului, am întrebat pă slugeru Crăsnaru.

pentru ce nu să odihnește pe judecata departamentului, și zise că la această judecată ce au avut acum la departament, nu i s-au cercetat scrisorile cu de-amăruntul și pentru aceia zice că nu și-au aflat dreptatea. Pentru că Preda Pîrîianu, vechilul Marii, acum la această judecată, au arătat un zapis al lui Gheorghe doftorul, în care zapis scrie ca, oricînd va da banii Marii, să aibă voe a-și lua moșia și la acest zapis zice că au pus judecata ot<al>2<-lea> departament temeiu și s-au închis dreptatea.

Deci, noi am citit întîiu cartea dă judecată ce au avut la dumnealui Ianache Hrisoscoleu biv vel ban, care carte să văzu scrisă cu leat 1767 iunie 30, de sint ani 9 și luni 8, fiind atunci vel ban la Craiova, întru care scrie că comisionarii ce au făcut înpărțeala casii a lui Gheorghîță Crăsnaru ce au ținut pe Mariia Cornîșanca i a tatălui lor, i s-au venit Marii, a treia parte, taleri 918,47 și pentru acești bani i-au dat moșia din Cornet cu o roată de moară i țigani, care moșie au fost cumpărată de tata al Crăsnarilor i dă Gheorghîță Crăsnaru bărbatul Marii, iar din neamul Cornîșanilor scriind în comionu ce s-au făcut dă acei comisionari, ca să nu fie volnică Mariia a o vinde la altă mină streină, ci iar la cumnații ei. Și după ce au luat Mariia această moșie întru a ei stăpînire[-i], pe taină au vîndut la dumnealui biv vel logofātu Pîrșcoveanu, cu iconomie pentru Hagi Gheorghe doftorul, și după ce au prinsu veste Crăsnarii dă această vînzare, prin cartea dă judecată a dumnealui banului, arătă că au găsit cu cale și cu dreptate că, de va putea da Mariia atunci banii doftorului, să ia acea moșie și moara întru stăpînirea ei, iar neputînd ca să dea banii, să aibă voe Crăsnarii a-i întoarce toți banii doftorului ce au dat pe 300 stînjeni dă moșie și roata de moară taleri 340, ca unora ce li să cade, și să stăpînească. Am văzut și zapistul Marii Cornîșancăi de vînzarea acestor 300 stînjeni din moșia Cornetului i roata de moară, ce au vîndut dumnealui biv vel logofătului Ștefan Pîrșcoveanu ce iaste cu leat 1766 maiu 8, dă ani 11, în care zapis să vede iscălit is Preda postelnicele martor, bărbatu Marii, și în dosul zapisului acesta să vede alt zapis a lui Hagi Gheorghe doftorul cu leat 1767 noemvrie 4, dă ani 10, cel de la mina lui Ioniță paharnic i slugeru Ștefan Crăsnaru, întru care scrie : fiindcă stăpînea el această parte dă moșie ce scrie într-acei zapis i roata de moară cu zapisul acesta ce iaste scris pă numele dumnealui logofătului Pîrșcoveanu și la judecata ce au avut innaintea dumnealui banului Ianache Hrisoscoleu, au hotărît ca să-i dea Cornîșanca banii ce scrie într-acei zapis, fiind ia vînzătoare aceștii moșii, iar neputînd ia să dea banii, să-i dea cumnații ei, Crăsnarii, ca unora ce li să cădea, și neputînd Mariia ca să dea banii, au dat voe cumnaților ei de au dat banii. Și tot într-acest zapis, mai jos, să vede alt zapis scris al aceștii Predii Pîrîianu i Marii Cornîșancăi, soția lui, tot de la leat 1767 noemvrie 4, iar dă ani 10, întru care scrie că după hotărîrea dumnealui vel ban ce-i didese voe ca-să întoarcă banii doftorului, iar dă nu va putea ia să dea banii, să întoarcă cumnații ei, Crăsnarii, ca unora ce li să cade, și ia neavînd putință să dea banii i-au dat pãharnicu Ioniță i Ștefan, cumnații ei, și să aibă a stăpîni în veci. Și pentru credință au iscălit și ia și acest Preda bărbatî-său, întru care să vede scris stolnicu Radu Socoteanu i Costandin Coșofeneanu<al> 2<-lea> armaș. Am citit și cartea dă judecată ce iaste la mina slugerului, a dumnealui paharnicului Manolache ce au fost caimacam la Craiova i a celorlalți boeri judecători de acolo, ce iaste scrisă cu leat 1776 iulie 2, întru care hotărâsc dumnealor că, după cercetarea ce au făcut la cererea ce făcea Mariia Cornîșanca, ea să întoarcă banii Crăsnarilor peste ani 9 și luni 8, n-au găsit cu dreptate, fiindcă au fost șazătoare tot la un loc și vedea pe sluger stăpînind totdeauna această moșie Cornetului și roata de moară și au făcut tăcere dînd întîiu, ia, zapis la mina slugerului, banii acelu doftor, și dă dreptate slugerului ca să stăpînească această moșie cu roata de moară cu bună pace de către acest Preda i Mariia, soția lui, Cornîșanca. Am văzut și anaforaua dumnealor boerilor judecători ot<al>2<-lea> departament ce iaste scrisă cu leat 1777 februarie 22, întru care hotărâsc dumnealor dupe acest zapis ce l-au arătat acum întîiu la această judecată, iar pînă acum nu l-au arătat, fiindcă nu-l avea acest Preda Pîrîianul bărbatul și vechilu Marii Cornîșancăi, al doftorului Gheorghe și după acel zapis mincinos hotărâsc boerii acest Preda să întoarcă banii numitului sluger și să ia moșia și moara întru stăpînirea nevestii lui. Am văzut și

acest zapis a lui Hagii Gheorghe doftorul ce iaste scris de la leat 1768 ghenarie 25, de sint 9 ani și o lună, intru care scrie că fini-si Marii Cornișancăi, venindu-i-să pentru a treia parte din casa lui Gheorghită Crăsnaru, soțul ei, moșiia din Cornet și o roată dă moară, și avind ea ca să mai întoarcă bani cumnaților ei, Crăsnarilor, neavind fină-sa Mariia bani, i-au vindut lui, 300 stinjeni de moșie în taleri 300 i roata dă moară în taleri 40, dindu-i și zapis dă stăpînire și arată că le-au fost vorba ca, oricînd îi va da fină-sa Mariia bani, să-și ia moșiia și roata de moară înapoi. Și stăpînind el doi ani această moșie i roata de moară, s-au sculat Ștefan Crăsnaru într-aceva vreme și l-au tras la divan înaintea dumnealui postelnicului Iordache Manul ce era caimacam la Craiova și cu sila zice că i-au lepădat banii și i-au luat zapisu dă stăpînire.

Deci, cercetînd noi această judecată cu amăruntul și acest zapis mincinos și citînd și scrisorile adică, cartea dă judecată a dumnealui banului Ianache Hrisoscoleu, cum și zapisul ce să arată mai sus, atît cel ce scrie pe numele dumnealui logofătului Pirșcoveanu i zapisul lui Gheorghe doftorul ce l-au dat la mina Crăsnarilor, cum și întărirea zapisului ce au întărit Mariia Cornișanca i cu bărbați-său Preda Pîrliianul, tot într-acei zapis, stăpînirea la mina Crăsnarilor, atunci la leat 1767 cînd au întorsu Crăsnarii banii, de sint ani 10, cum și cartea dă judecată a dumnealui paharnicului Manolache ce au fost caimacam la Craiova și nicidăcum acest zapis a lui Gheorghe doftorul ce-l arată Preda vechilu, acum, nu l-au arătat, nici să pomenește nici într-o carte dintr-acelea.

Am întrebat pe acest Preda, dă vreme ce avea acest zapis de la Gheorghe doftorul, intru care scrie ca oricînd va putea Mariia să întoarcă banii, pentru ce n-au arătat atuncea la acele judecăți cu care putea să-și afle dreptatea și să nu întoarcă Crăsnarii banii de atunci, ci tocmai acum il arată, zise și Preda că atunci s-au temut să-l arate, pentru că să nu i-l ia judecata. Noi intrînd în bănuială și vrînd ca să descoperim de ieste adevărat sau mincinos, pentru ca să aflăm adevărul, am găsit cu cale ca să facem anafora către înălțimea mării tale ca, cu luminată porunca înălțimii mării tale, să să aducă acel Gheorghe doftorul i un Radul logofețel ce zise acest Preda, ce au scris zapisul. Dar văzînd Preda că voim să scriem noi anafora într-acestași chip, însuși el dă bună voia lui spuse înaintea noastră că zapisul acesta l-au scris acum cînd au plecat de la Craiova și i-au pus veleatu de atunci, de sint 9 ani și o lună dă zile, și să rugă ca să nu să mai aducă cerîndu-și ertăciune de la noi pentru acest vicleşug ce au făcut și zise că va da zapis la mina slugerului Crăsnaru ca să-și stăpînească acești 300 stinjeni și cu roata de moară cu bună pace de către el și de către soția lui, Mariia Cornișanca, și după rugăciunea lui n-am făcut anafora să arătăm înălțimii mării tale, acum, iarăși s-au întorsu nevrînd să dea zapisul slugerului Crăsnariului după cum s-au legat înaintea noastră.

Deci, dă vreme ce sint ani 10 de cînd slugeru Crăsnaru în divanul Craiovei, cu judecată dumnealui biv vel ban Ianacache Hrisoscoleu și cu zapisul acelui Gheorghe doftorul și cu zapisul acestui Predă Pîrliianu i a soții lui, Marii Cornișancăi, au întorsu banii, fiind toți iscăliți, după cum să văd în zapise și stăpînește de atunci pînă acum, cu dreptate iaste a stăpîni slugeru Crăsnaru și de acum înainte această moșie și roată de moară, cu bună pace de către Mariia Cornișanca i de către Preda Pîrliianu, bărbați-său. Iar pentru căci au făcut acest zapis mincinos, acel Gheorghe doftorul, după cererea acestui Predă Pîrliianu, ca să năpăstuiască pă slugeru Crăsnaru, după care zapise boerii judecători ot<al>2<-lea> departament necercetînd, au și dat cartea dă judecată acestui Predă ca să întoarcă banii slugerului Crăsnariului, rămîn vinovați și doftorul Gheorghe și acest Predă Pîrliianu și cel ce au scris zapisu, ca să-și ia căzuta pedeapsă de către înălțimea mării tale. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 332 - 324.

1777, martie 18.

Vel ban, Badea Știrbeiu vel vornic, Dumitrașco Racoviță vel logofăt, Radu Slătineanu vel clucer, Dumitrache Varlaam vel paharnic, Ioniță vel stolnic, Costandin vel sluger.

Veliții boteri arată prin anafora că Mihai și Nicolae Săvoiu din Mehedinți se judecă cu Maria și Stanca, cumnatele lor, cerindu-le parte din moștile Lupoia și Florești, la cumpărarea cărora au contribuit și ei cu bani. O primă judecată nu le recunoaște dreptatea și cer rejudecare. Divanul hotărăște ca ispravnicii să facă cercetare, iar părțile să fie aduse să jure la cămăcâmnia Craiovei că n-au știut că reclamanții au contribuit la cumpărarea moștilor. Domnul întărește.

Io Alexandru Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Eșiră și innaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile și alt n-au avut a zice nici unii nici alții, făr' de numai cerea ca prin jurămînt să dovedească de acești bani, ori Săvoaicile să jure, ori marturii ce au dat mai jos-arătată mărturie la ispravnicii și cum vor primi jurămîntul, sint odihniți.

Deci, dumneata biv vel clucer Theodorache, caimacamul Craiovei, aducind pe toți de față, să orînduești ca să jure ori Săvoaicile, ori numiții marturi și înscris dînd, de va rămînea de împlinit, negreșit să îplinești.

1777, martie 31.

Preainnălțate doamne,

Mihaiu Săvoiu i Nicolae zet Pană Săvoiu din sud Mehedinți, la leat 1776 maiu 31, au avut judecată la divan innaintea innălțimii mării tale cu Mariia i Stanca Săvoaicile, pentru moșia Lupoia i Floreștii, zicînd ei că la cumpărătoarea acestor doaa hotară au dat și ei a treia parte dă bani, taleri 210, iar doaa părți, adică taleri 420, au dat bărbații numitelor Săvoaice și zic că, dînd ei acești bani partea lor în mina bărbaților Săvoaicilor, să-i dea la vînzătorii acestor hotară și să ia zapis și zic că bărbații Săvoaicilor au pus în zapise numai numele lor, iar nu și pe dînșii. Care zapise, citindu-să innaintea innălțimii mării tale, s-au văzut unul cu leat 7256 maiu 3, pe moșia Lupoia cu sumă dă taleri 400, i altul peste 8 luni mai în urmă, cu leat 7256 pe moșia Floreștii, cu sumă dă taleri 230. Și la zisa lor, au fost nepotrivită de datul banilor pentru că însuși ei au arătat că au dat partea lor, taleri 210, care la taleri 400 cit s-au dat înțitii partea lor, al treilea, banii să cădea să dea numai taleri 133, iar nu taleri 210 pe cit arată ei. Și fiindcă Mariia i Stanca, Săvoaicile, au tăgăduit, zicînd că iele nu știe să fi dat acești jăluitori vreun ban în mina bărbaților lor la cumpărătoarea acestor 2 hotară dă moșii, care, aduși fiind și acei vînzători de față innaintea innălțimii mării tale, au mărturisit cum că bărbaților acestor Săvoaice au vîndut ei, iar nu acestor jăluitori, și hotărăște innălțimea mării tale ca Mariia și Stanca, Săvoaicile, să stăpîneasă moșiile acestea cu bună pace, iar jăluitorii nici un fel amestec să nu aibă de acum innainte la aceste moșii, fără numai pentru bani de vor avea dovadă vrednică dă credință cum că să fi dat ei acești bani la bărbații Săvoaicilor precum zic ei, aceia iaste, ca o datorie de bani, a și-o căuta osebit prin judecată, iar nu stăpînire de moșie.

După această judecată, Mihai Săvoiu i Nicolae zet Pană Săvoiu, jăluitorii, tot la leat 1776 iunie 10, mai dînd jalbă innălțimii mării tale, arătînd cum că au martori carii au văzut cu ochii lor cînd au dat și ei bani la cumpărătoarea acelor moșii și după jalba lor, innălțimea mării tale ai orînduit la dumnealor ispravnicii ot sud Mehedinți ca, de va fi avînd jăluitorii mărturii și vrednici dovezi, cum că au văzut cu ochii lor că au dat ei bărbaților Săvoaicilor banii cu adevărat, și dă nu-i va putea dovedi Săvoaicile cum că li s-au plătit, ai dat innălțimea mării tale jăluitorilor dreptate a-și căuta prin judecată dă a li să face împlinire ca unor împrumutători de bani, iar nu ca cumpărători de moșie. Și după acea hotărire urmînd să înfățișeze dumnealor ispravnicii pe amîndoaă părțile innaintea dumnealor îpreună cu mărturii și dovezile ce vor fi avînd și în scris să hotărască. Și de la trecuta lună lui ghenarie 5, leat 177, dumnealui sârdaru Istrate Crețulescu i sârdaru Nicolii, ispravnicii ot sud Mehedinți, cu anafora înștiințează innălțimii tale cum că au adus Mihaiu i Nicolae Săvoiu, martori pe doi frați ai bărbaților Săvoaicilor anume, Ion Săvoiu i Vasile brat ego și pe un văr al lor anume Barbul și prin carte dă judecată au dat mărturie cite trei. Care dintr-aceștia, Ion Săvoiu arată că au văzut cu ochii lui pe Pană Săvoiu socru lui Nicolae numărînd banii și i-au dat în mina frăține-său Costandin, bărbatul Marii Săvoaicii, iar Vasile frate-său și cu vări-său Barbul au dat mărturie cum că au auzit din gura bărbaților Săvoaicilor, că au luat taleri 233,40 să cumpere moșie.

Și mai arată că acești trei marturi și astă-vară mai avind judecată jăluitoii cu Săvoaicile înaintea dumnealui sărdarului Nicolii, iar asemenea au mărturisit prin blestem. Și scrie că după luminată porunca înălțimii mării tale au fost trebuință a li să înlăni acești bani, fiind marturi dă credință, frații bărbaților Săvoaicilor, dar Săvoaicile ar fi zis că nu vor da banii. Cerind iar la divan înaintea înălțimii mării tale și puindu-le soroc, i-au trimis aici la divan și după altă jalbă ce ce au mai dat acum Mihaiu Săvoiu i Nicolae zet Pană Săvoiu, cerind ca să li să înlănească acești bani de la Săvoaice, că zic că iaste un an și jumătate de cînd umblă în judecări pentru această pricină, dă s-au stinsu cu cheltuiala, înălțimea mării tale, după jalba lor, ai orînduit la noi ca să facem cercetare, întiu hotărîrea ce s-au făcut de către înălțimea mării tale asupra aceștii pricini și, după aceeași hotărîre urmînd, să facem alegere în scris.

Față fiind amîndoa părțile și aducînd vătafu dă divan înaintea noastră atît pă Mihaiu Săvoiu i pe Nicolae zet Pană Săvoiu și pe Mariia, soacra lui Nicolae jăluitoii, cum și pe Costan din i Dumitrașco brat ego Săvoiu, vechili fiind mumii lor, Marii Săvoaicii, pe Mateiu Popovici vechil fiind soacră-si Stancăi Săvoaicii, zicînd ei că acele mărturii ce au adus numiții jăluitoii înaintea ispravnicilor, n-au priimit carte de blestem, înpotriva lor răspunseră numiții jăluitoii să priimească Mariia i Stanca, Săvoaicile, jurămînt, că nu știu ele să fi dat acești bani jăluitoii în mîna bărbaților lor pentru cumpărarea acestor moșii, nici că au auzit din gura bărbaților lor pome-nînd nimic pentru aceasta cit au trăit, și priimînd într-acestași chip jurămînt, vor rămînea păgu-bași și dă bani.

Drept aceia, și noi am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii mării tale către dumnealui Theodorache biv vel clucer, caimacamu Craiovii, să trimița să aducă pă numitele Săvoaice și să le orînduiască să priimească jurămînt pe cererea lor ce să arată mai sus a numiților jăluitoii și dă vor priimi jurămînt, într-acestași chip vor fi apărare. Iar neputînd priimi jurămîntu, să plătească acești bani cu dobînda lor ce să arată mai sus, cum și cheltuiala lor, și ori în ce chip să va dăscoperi adevărul înaintea dumnealui caimacamului, să dea cartea dumnealui la partea care își va avea dreptate ca, dupe cartea dumisale să să facă și luminată cartea înălțimii mării tale dă hotarîre. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

1777, martie 21.

Badea Știrbeiu vel dvornic, Radu Slăt<ineanu> vel clucer, Dumitracu <Var-
<laam> vel paharnic.

288

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Iane diaconul din jud. Argeș cere să i se restituie talerii luați de vameșii de la vama Cîineni pentru trecerea unor rîmători. Se hotărâște restituirea parțială, iar pentru rest cercetare de către ispravnici. Domnul întărește.

1777

aprilie

2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, volnicim pă sluga domnii mele...¹ copil din casă, de divan, să meargă și dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare cum scrie mai jos, iar neodihnîndu-se vreo parte, să vie și la divan și cine va rămînea, să plătească treapădu.

1777, aprilie 2.

Preatnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za copii dă divan aduse la judecată pă Iane diaconu ot sud Argeș, pîrș dumnealui clucerului State Bucșănescu i lui Bănică Budișteanu i lui Gheorghe vătafu și Nicolii căpitan din breasla dumnealui velspătar, cerînd de la numiții pîrși taleri 292 ce fără dreptate l-au fost părdat, de sint ani trei. Din care pîrși,

înfățișându-se la judecată pirișu cu Necola căpitanu, cere taleri 115 ce l-au apucat dă au plătit al doilea vamă pă o sumă dă rimători ce era să-i treacă la țara ungurească într-acea vreme.

Pentru care, răspunse Necola căpitanu, cum că el într-acea vreme fiind rinduit de îpravnicii județului ca să caute vama Ciinenilor și găsind pe numitul diacon cu rimători 97, neplătind vama, l-au apucat și i-au luat taleri 46, care bani i-au și dat dă atunci la un Costandin logofăt, fiind orinduit a strînge vama Ciinenilor, apărîndu-se pîrftu, că mai multu decît acei bani, nu au luat de la pirișul acesta, orpîndu-și el cite parale trei dă rimător pentru a sa osteneală.

Deci, cerîndu-i să pirișului <răvașe> ca să arate vameșilor dintru acea vreme pă vitele ce au plătit vama, răspunse că nu dau răvașă la pămînteni cei știuți care vor să treacă marfa pîn vama Ciinenilor, precum aceasta o dovedim și dă la vameșii ce au fost ținut vama Ciinenilor, că adevărat sînt zisele pirișului; iar cum că au plătit pirișul vamă pă vitele ce au trecut pîn vama Ciinenilor, aduse mărturii, cum că pă rimătorii ce au avut pirișu care i-au trecut pă la vama Ciinenilor, au plătit vama dăplin la vameșul ce au fost atunci, din care mărturii să dovedî că Necola căpitanu, rău i-au luat acei taleri 46 pirișului, cu pricină că n-au plătit vama. Și dă vreme ce pirișul cerea taleri 115 de la numitul căpitan Necola, de care dovadă neavînd, și pîrftul tăgăduind că numai taleri 46 au luat acești bani, am hotărît să-i plătească pirișului, iar pentru ceilalți taleri 69, să primească Necola căpitanu jurămint că nu i-au luat.

Și fiindcă pirișul cere și dă la ceilalți piriși, taleri 177, adică taleri 70 dă la cluceru State Bucșănescu i taleri 83 dă la Bănică Budîșteanu, taleri 24 dă la Gheorghe vatafu, care pîrfti aflîndu-se cu șăderea lor în sud Argeș, să fie luminată porunca mării tale să să orînduiască om domnesc ca, pe toți pirișii aceștia aducîndu-i față înaintea dumnealor ispravnicilor județului, să facă cercetare și izbrănire prin cartea dumnealor, dă judecată, după cum și însuși pirișul au priimit a li să cerceta judecata aceasta în fața locului, avîndu-și mărturiile și dovezile cu care va putea dovedi pira lui, de adevărată. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 335-335 v.

1777, martie 16.

Miche paharnic, Dum<itru> Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagii Dumitru sluger, D<umitrache> Brez<oianu>.

¹ Loc alb

Mitropolitul țării arată prin anafora pricina dintre sărdăreasa Stanca Călinescu cu Grigore și Iordache, podeni, pentru 160 stînjeni din moșia Podenii Noi (jud. Saac). Pentru că sărdăreasa nu primește blestem „ca să-și cîștige cererea”, propune cercetare cu „împre jurași”. Domnul întărește.

289

1777
aprilie
3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

Dumneavoastră ispravnicilor ai județului, să faceți această cercetare la fața locului prin lăcuiitorii de acolo și prin împrejurași cu carte dă blestem pentru aceste doaă ponturi ce să cere dovadă la judecata care să arată mai jos, și întru adevăr cum veți afla, să înștiințați domnia mele și dupe sărbătorile Paștelui viind amîndoaă părțile cu acea cercetare aici la divan, vom face hotărîre, însă la fața locului cînd veți cerceta, să fie și amîndoaă părțile.

1777, aprilie 3.

Preainnălțate doamne,

La pricina cea hotărîtă în divan, dă stînjeni 160 moșie în sud Sac ce să numește Podenii-Noi, dumneaei sărdăreasa Stanca Călineasca cu Grigore și Iordache, podeni, aducîndu-i zapciu, dumnealui vatafu dă copii za visterie înaintea noastră cu luminat pitacu mării tale ca să mărturisească dumneaei sărdăreasa Stanca Călineasca adevărul pentru această moșie asupra științii sale, la cine au rămas după judecata cea din zilele răposatului domnului Costandin vodă Mavrocordat și cine au stăpînit-o dă atunci și pînă la moartea răposatului soțului său, facem știre mării tale că atît singură dumneaei sărdăreasa, cît și prin vechil, acest fel dă răspunsu ne dete, că nîcicum nu poate priimi blestem ca să-și cîștige cererea și încă de la sineși să treacă și să

fie nevătămată la suflet, iar acolo în fața locului la înprejurași ceru a să face carte dă blestem să mărturisească cum vor fi știind pricina și să odihnește pe aceasta și dumnezei.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr 5,
f. 328v.

Ci noi, facem știre mării tale, și anii mării tale dă la domnul Dumnezeu să fie mulți și norociți.

1777, martie 21.

Grigore al Ungrovlahii.

290

1777
aprilie
4

Veliții boieri arată prin anafora că Radu Cojocăreanu se judecă cu popa Dragomir, Radu diacnul și Vlad din Căcărezeni (jud. Teleorman) care i-ar fi împresurat moșia Băleni. Departamentul al 2-lea respinsese reclamația. Rejudecată la divan, se recunoaște dreptul piriților de a stăpîni moșia. Domnul întărește

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Neodihniindu-să Radu Cojocăreanu, au eșit și înaintea domniei mele la divan și din cercetare văzum cererea lui fără nici o dreptate, pentru că numiții piriți, osebit dă protimisisu ce au avut, fiind dă la neamul lor moșia aceasta și fiind și vecini și osebit că la cumpărătoarea lor au iscălit și însuși Zmăragda Cojocăreanca și au cumpărat bine, dar și stăpînirea lor dă cînd au cumpărat-o, sînt 35 ani, măcar că zise Radu Cojocăreanu cum că s-au judecat și în domnia fratelui domnu Grigore Ghica voievod la leat 1769 și nu au avut nici la aceasta vreo carte să arate, dar tot nu să ajută la cererea lui, pentru că și pînă la domnia fratelui Grigore voievod cînd zise că s-ar fi judecat, să văd trecuți 27 dă ani la mijloc și nu și-au mai căutat. Ci, hotărîm să stăpînească numiții piriți moșia cu bună pace, iar Radu Cojocăreanu să-și caute pentru acei bani cu clironomii casii Brătășanului.

1777, aprilie 4.

Preainnălțate doamne,

Radu Cojocăreanu au jăluit înnălțimii marii tale pentru popa Dragomir i Radu diaconu i Chiriță și Vlad dă la Căcărezeni sud Teleorman, zicînd că avînd el o moșie ce să cheamă Băleni în sud Teleorman, care moșie zice că o stăpînește mai sus-numiții piriți, pentru care judecîndu-să cu dîșii la dumnealor boerii judecători ot<al>2 <lea> departament, zice că nu și-au aflat dreptatea, neavînd cărți și zapise pentru această moșie, care cărți zice că s-au prăpădit cînd l-au robît turcii acum, la această răzmiriță.

Întrebîndu-să și popa Dragomir i ceilalți cetași ai lui, ziseră că această moșie ce să chiamă Băleanca, le este rămasă dă la moșii lor și au stăpînit-o pînă acum cu pace. Ne arată și un zapis al lui Neculae Brătășanu cu leat 7250 septemvrie 30, de sînt ani 35, iscălit într-insul și alte mărturii, ce-l dă la mîna Radului Corbul, socrul acestui diacn Radului i a Vladului i a lui Petre, piriții, întru care scrie că avînd o moșie ce să chiamă Băleanca în sud Teleorman, care moșie zice că-i este rămasă dă la tată-său Radu Brătășanu biv vel armaș, însă stînjeni 475, și această moșie o are și tatul lui, luată dă la Apostul Veriotis pentru o pereche dă cercei, și au vindut-o Radului Corbul, stînjenu po bani 40, ce fac taleri 156,60 și să stăpînească cu pace. Și spre întărirea aceștii stăpîniri, ne arătară și o carte dă judecată a răpoșăților veliților boieri cu leat 7258 martie 16, de sînt ani 27, întru care să coprînde că după judecata ce au avut Radu Corbul i Radul Mirlova i Stan Lungul cu fiu răposatului armaș Radu Brătășanu, pentru această moșie Băleanca, le-au dat-o supt stăpînirea moșnenilor, fiindcă cu buna voința Zmăragdii Cojocăreancai au fost cumpărat-o ei această moșie, fiind și vecini cu altu hotar dă moșie și al doilea fiind și moșia dă la neamul lor și și-au făcut biserică i case și livezi dă pomi pe dînsa, pentru aceia, dă drept moșnenilor a stăpîni această moșie. Dar pentru ca să nu rămie nici Zmăragda Cojocăreanca păgubașă, hotărîsc dumnealor ca, ori să-i dea Brătășanu acei taleri 156,60 ce au luat ei dă la moșneni pentru această moșie, sau să-i dea altă moșie dă prețul acestor bani.

Deci, cercetînd și noi aceste cărți, să vede că Radu Cojocăreanu jăluitoru nu are nici o dreptate a cere această moșie, că moșnenii bine au cumpărat dă la Brătășanu, fiindcă, atunci cînd au cumpărat, le-au dat voe Zmăranda Cojocăreanca și au avut și altu protimisis, fiind această moșie dă la neamul lor, iar Radu Cojocăreanu are dreptate să ceară dă la casa Brătășanilor, ori să-i dea acești taleri 156, 60, ori să-i dea altă moșie dă prețu acestor bani, după cum să coprinde și într-acea carte de judecată a răposaiilor veliților boeri.

Am citit și anaforaoa dumnealor boerilor judecători ot<al>2<-lea> departament ce este cu leat 1777 martie 17, întru care hotărâsc dumnealor să stăpînească numiții moșneni această moșie cu bună pace dă către Radu Cojocăreanu, după cum au stăpînit pînă acum, fiindcă dă la cumpărătoarea lor sînt ani 35, și de la judecata ce au avut cu Hristea comisu, ginerile Zmăragdii Cojocăreancăi, tatul jăluitorului, sînt ani 27, și de atunci pînă acum n-au mai făcut altă pîră, ci tocmai acumu peste atîtea ani.

Drept aceia, am găsit și noi cu cale și cu dreptate, popa Dragomir i Radu diiaconu i Chiriță și Vlad, priții, să stăpînească această moșie Băleanca, stîneni 475 ce au cumpărat dă la Niculae Brătășanu, fecioru Radului Brătășanu biv vel armaș cu bună pace dă către acest Radu Cojocăreanu și dă către tot neamul lui, după cum au stăpînit pînă acum, iar Radu Cojocăreanu, ori bani, ori moșie să-și caute la cilonomii casii Brătășanului. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 329 - 330.

1777, martie 24.

Badea Știrbei vel vornic, Radu vel clucer, Dum<itrache> Varlaam vel paharnic, Ioniță vel stolnic, Radu vel sârdar.

Veliții boeri arată prin anafora că Costandie, arhimandritul de la Măcineni, după o judecată la departamentul al 2-lea se re judecă la divan cu Stamate pentru o datorie bănească a acestuia. Judecînd „după pravilă și dreptate” și cu carte de blestem divanul dă dreptate pîritului care plătiase datoria. Domnul întărește.

291

1777
aprilie
4

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Neodihniindu-să Costandie ieromonahu, au eșit și la divan și din cercetarea ce făcum domnia mea, dovedindu-se că acești bani au fost mănăstirești și bine i-au luat epitropu Nathanail ca niște bani strînși cu numele mănăstirii, fiind fost trimis numitul ieromonah cu cărți și cu sfinte moaște pentru milostenie, rămîne a fi nesupărat Stamate Ioan, măcar că mai bănuia numitul ieromonah pentru dobîndă, cum că nu au dat-o Stamate și cerea a-l pune supt blestem. Dar să dovedi la divan cum că dăosebit au plătit-o la Zahariia epitropu, carile și însuși, înfățișîndu-să la divan, arată că toată dobînda au luat-o și n-au rămas asupra lui Stamate nici un cusur dintr-acești bani.

Deci, pentru ca să fie în pace și nesupărat Stamate Ioan de această cerere a lui Costandie, i-am dat domnia mea de la divan această întărire la mină.

1777, aprilie 4.

Preaînălțate doamne,

Neodihniindu-se Costandie arhimandritu și egumenu de la Măcineni pe judecata dumnealor boerilor judecători ot<al>2<-lea> departament și dînd jalbă înălțimii mării tale, vătafu dă copii dă divan i-am adus și înaintea noastră, unde fiind față atît prea sf<înt> părintele mitropolit, cit și sfinția sa părintele Mireu, și citindu-să cartea dă judecată, să văzu că este hotărîta judecata aceasta după pravilă și după dreptate și rămîne acest Stamate nesupărat dă către arhimandritu Costandie.

Dă vreme că Stamate, acei taleri 200 cu dobînda lor, ce-i cerea arhimandritu Costandie de la dînsul dupe zapisul lui, să vede că i-au și dat acești bani, taleri 200, în mina epitropului Nathanail, pre carile il orînduește mănăstirea Cotlomuzu a fi epitrop și a lua acești bani dă la

Stamate, cu dobinda lor, și i-au și luat Nathanail taleri 200, capetile, și taleri 80, dobindă, i-au luat Zahariia ce este epitrop dăspre partea a tuturor mănăstirilor de la Sfetagora acum, cum și Zahariia epitropu ne spuse că cu adevărat au luat acești bani dă la Stamate, dar avînd bănuială numitu Costandie arhimandritu că dobinda n-au dat-o la epitrop, îi cerea ca să-i dea lui și însuși Stamate priimi blestemul preasfînt părintelui mitropolit că au dat atît acei taleri 200, capetele, cît și taleri 80, dobinda, ce după dreptate și după coprinderea aceştii cărți de judecată ce este făcută după pravilă, și noi am hotărît ca Stamate să fie în pace și nesupărat dă către acest Costandie arhimandritu, fiindcă bine i-au luat mănăstirea acei taleri 200 cu dobinda lor, taleri 80, după cum mai sus s-au zis.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 336-336v.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

1777, martie 24.

Badea vel vornic, vel logofăt, Radu Slăt<ineanu> vel clucer, Dumi<trache> Varlam vel paharnic, Radu vel sârdar.

292

1777
aprilie
10

Veliții boieri arată prin anafora că Zmaranda Brînceanu se judecă la divan cu șătraru Pătrașco Berindei cerîndu-i restituirea banilor dați acestuia pentru achitarea unei datorii către vistierul Costandin. Se hotărâște restituirea banilor. Domnul întărește, urmînd ca șătraru să se despăgubească de la sameșul Costandin, prin mîna căruia s-au trimis banii.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Cu această anafora au eșit dă iznoavă înaintea domniei mele la divan, șătraru Pătrașco Berindei cu dumnealui vel paharnic Dumitrache Varlam, vechilul dumneaei Zmăragdii Brînceancăi, pe carile întrebîndu-l de au luat acești bani dă la acei scutelnici, nu tăgădui însuși că i-au luat. Iar cum că i-au dat, ori în mîna lui Grigorașco Brînceanu ca să-i trimiță la vistieru Costandin, sau în mîna lui Costandin sameșu să-i aducă, nu avu nici un fel dă dovadă sau adevărîntă în scris, făr'dă numai cu gura zicea că i-au trimis prin mîna lui Constantin sameșu.

Pentru care, citînd adevărînta de mărturie ce au dat acel Costandin sameșu pentru acești bani, văzum că scrie cum că nu i-au dat șătraru Berindei nici un ban să aducă la vistieru Costandin, ci vistieru Costandin și-au luat banii din banii ce-i adusesse și altor boieri.

Deci, șătraru Pătrașco, dator era cînd trimitea banii, să poarte grija ca să-i vie adevărîntă de la mîna celui ce i-au priimit, cum că s-au adus banii, sau măcar pentru siguranția lui să ia dă la mîna lui Costandin sameșu un răvășăl cum că i-au dat să să aducă, cu care să aibă apărare atît acum, cît și cînd s-ar fi întîmplat ca să să oprească acel sameș, căci putea să-i mănînce el, să nu-i aducă la stăpînii scutelnicilor, și iarăși pă însuși șătraru putea să-l apuce acela cu scutelnici, dă bani.

Dar dă vreme ce vreun fel dă dovadă ca aceasta cum că i-au dat, nu are, și dă luat nu tăgăduiește că i-au luat dă pă la scutelnici, și fiindcă Brînceanu, acești bani ai scutelnicilor, este dovedit că i-au dat la visterie, Costandin, hotărîm ca șătraru Berindei să plătească la dumneaei Zmăragda Brînceanca acești bani, și în urmă el să-și caute cu Costandin sameșu într-a căriia mîna zice că i-au dat, și deosebit să să judece între dîșii. Iar zapciu ce este orînduit, vătafu de aprozi, urmînd după această hotărîre, să apuce pă Berindei să înlînească.

1777, aprilie 10.

Preainălțate doamne,

Pentru judecata ce au avut dumneaei Zmăragda Brînceanca cu șătraru Pătrașco Berindei, la divan înaintea înălțimii mării tale, pentru taleri 325, banii unor scutelnici dă la leat 1773, ai vistieriei, Costandin ce i să orînduise într-acea vreme dă la divan în sud Teleorman, în vreme cînd era răposatu Grigorașco Brînceanu, fiul dumneaei Zmăragdii Brînceancăi, isprav-

nic la acest județ, i-ar fi dat acești bani răposatul Grigorașco Brinceanu în mina șătrarului Berindeu ca să-i trimită vistierului Costandin, și nu i-au trimis. Șătraru Pătrașco, pentru acești bani, n-au fost tăgăduit atunci la divan înaintea înălțimii mării tale că nu i-au dat, numai, zicea că i-au dat lui Grigorașco și s-au hotărît să dărească înălțimea mării tale ca să plătească șătraru Berindeu acești bani. Dar fiindcă au zis atunci șătraru Pătrașco, înălțimii mării tale, că are mărturie pe un Costandin logofețel din sud Buzău și neputînd șădea, că știe că i-ar fi dat acești bani Grigorașco să-i ducă la vistieru Costandin și aducîndu-să acel Costandin aici și nefiind vreme ca să iasă la divan înaintea înălțimii mării tale, și fiindcă acest Costandin să află logofețel pã lingã ispravnicii dă sud Buzău, și neputînd șădea, l-am orînduit la preasf<înția sa> părintele mitropolitul de au dat mărturie în scris prin blestem, care mărturie a lui s-au adevărit și cu pecetea preasf<înții sale> și după mărturia ce au dat acest Costandin logofețelu, rămîne șătraru Pătrașco dator a plăti acești taleri 325, dumneaei Zmăragdii Brinceancăi. Tar hotărîrea cea dășăvirșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 336 v-337 v.

1777, martie 13.

Badea vel vornic, vel logofăt, vel clucer, Dum<itrache> Var<laam> vel paharnic.

Veliții boieri arată prin anafora că Mihai Ioan lipscanul, care împrumutase 5 300 taleri lui Costandin Voitineanu cu amanet, cere de la sora acestuia și soful ei Ioniță căpitanul, beneficiari ai averii răposatului, plata datoriei. Ioniță fugînd la Focșani, divanul hotărîște să-l aducă ispravnicii la judecată, Domnul întărește.

293

1777
aprilie
24

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Poruncim dumneavoastră ispravnicilor ot sud Slam Rîmnice, viind jăluitorul acolea, să înștiințați pã Ioniță Voitineanu ca, ori banii să-i plătească și să să așaze cu jăluitoru, sau, de are a răspunde, să vie la judecată cu soroc dă doaa luni, că neviind, nici bani plătiind, să știe că cele ce are aici în țară să vor vinde și să va împlini banii ce este dator. Și să avem înștiințare de la dumneavoastră.

1777, aprilie 24.

Preainnălțate doamne,

Mihaiu Ioan lipscanu au jăluit înălțimii mării tale zicînd că la leat 1768 au împrumutat pe Costandin Voitineanu cu taleri 5300 cu zapis și pentru acești bani zice că i-au pus amanet o moșie ce să chiamă Voitineni i o vie și un vad dă moară, care moșie ce zice că i-au pus-o lui amanet tot acel Costandin Voitineanu, ar fi pus-o amanet și la șătraru Iordache Neculescu pentru alți bani. Și intimplîndu-se de au murit acel Costandin Voitineanu, cum și Dumitrache frate-său, pe carele fi avea chezași pe acei bani, au rămas o soră a lor văduvă, anume Gherghina, carile măritîndu-se după un Ioniță biv căpitan za lefecii, au făcut zapt toată periusiia acelor morți, haine, scrisori și venituri, cum și diețile lor, la care dieți, zice că o adeverează mătușa lor, cum că această moșie o lasă la acești doi frați morți, iar nu surorii lor ce o ține acel Ioniță Voitineanu. Iar numita sora lor, Gherghina, după ce zice că au făcut zapt toată periusiia acelor morți, zice cum că ar fi zicînd că are și ia parte și că sint 6 ani dă cînd mîncă ia venitul moșii și al viei și în anul trecut, mai dînd jalbă înălțimii mării tale și orînduindu-se din luminată porunca mării tale, făcîndu-se porunca ca să să judece la divan și zice că vîzînd Ioniță căpitanu că i să cere venitu dă 6 ani i hainele morților și scrisorile, au trecut dincolo în Moldova și peste 6 luni zice că ar fi venit dă ceia parte de Focșani și au trimis și au luat veniturile dă la acele vie ce sint puse amanet acestui Mihaiu și nu va să treacă dincoace ca să să judece și este păgubaș Mihaiu, atît dă capetele banilor și plătește dobîndă grea la acei bani, și cere ca, ori să i să dea moșia și celelalte, sau să să înfățișeze cu dînsul la judecată, sau să să vinză și să-și ia fiește-care to analogon datori<ei> i lui. După jalba lui, înălțimea mării tale, cu vâtaf de aprozi ne poruncești ca să cercetăm pricina aceștii jălbi și cu anafora să înștiințăm înălțimii mării tale

și numitul zapciu aducind pe jăluitor înaintea noastră și cercetind această pricină, dă vreme că această datorie este adevărată, și puse amanet cele ce scrie mai sus, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii mării tale către dumnealor ispravnicii ot Focșani ca să înștiințeze pe acel Ioniță căpitan ca, ori să plătească această datorie, sau dă are cevași a răspunde, să vie ca să să înfățișeze cu jăluitorii la judecată. Că neplătind nici bani, nici viind la judecată de acum pînă în două luni, cu luminată porunca înălțimii mării tale, să să vinză acele amaneturi la mezat ca să-și ia fieștecare datoriia lui. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 361-361v.

1777, martie 18.

Badea Știr<bei>vel vornic, vel clucer, Dumitrache> Var<laam> vel paharnic

294

Mitropolitul țării, episcopul Rîmnîcului și veliții boieri arată prin anafora că oamenii din Fundeni reclamă pe vornicul Badea Știrbei care le impune dări și sarcini mai mari decît e în obicei și decît dau cei de pe moșia mănăstirii Sfîntului Pantelimon. Se hotărîște să se urmeze ca pe celelalte moșii. Domnul întărește.

1777
aprilie

30

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Neodîhnindu-se mahalagii pe această alegere dă mai jos-arătată, au jăluit domnii mele zicînd că niciodată clacă n-au avut obiceiul a face, nici vadră dă vin au dat, nici altă supărare au avut mai mult, făr' dă numai după cum urmează mahalagii din alătura lor ce șad pă moșia mănăstirii Sfîntului Panteleimon, asemenea li s-au păzit și lor obiceiul din vechime, care obiceiul vechiu îl urmează și acum și nu stau cu împotrivire a păgubi pă stăpînul moșii.

Deci, cercetind domnia mea cu dinadinsul prin stăpînii care au avut mai dinainte moșia aceasta întru stăpînire, cu ce orînduială au avut pe mahalagii ce lăcuia pe dînsa, ne adevierim de la dumnealui cîntitu și credinciosu boierul domnii mele, vel ban Nicolae Dudescu, cum că, atît părintele dumisale, cît și cei mai dinainte stăpîni ce au avut moșia aceasta întru stăpînire d-inceput, acest obiceiul au păzit, adevăc lua de la toată casa pe an bani patruzeci și cinci și dijma din toate semănăturile cîmpului din zece una afară numai din legumile grădinilor, care pentru a lor trebuință dă mîncare fac, iar nu de neguțătorie, așijderea și pentru vinul ce vindea lua de bute cite taleri doi și era nepopriți a-și vinde vinul lor.

Deci, fiindcă hotărîrea cea cu 12 zile clacă iaste pentru lăcuiorii cei du pe afară, iar mahalagii și oroșanii sînt cu deosebită orînduială, și fiindcă la aceștia acest obiceiul s-au urmat d-inceputul la toți cei după vreme stăpîni ai moșii, poruncim ca asemenea să să urmeze și mai mult să nu fie supărați.

1777, aprilie 30.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătăfu de aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă cîțiva oameni din trei mahalale du pe marginea Bucureștilor, ce șad pe moșia Fundeni a dumnealui vel vornic Badea Știrbei, piș dumisale, zicînd că ei sînt șazători pe moșia dumisale, pe care moșie cade și oborul Tîrgului de Afară, și zic că dumnealui vel vornic îi apucă să plătească cite 12 zile de casă și să le dea dumnealui și cite o vadră dă vin de casă ca să o bea ei, cu sila, și să-i plătească vadră cite parale 70 și ar fi avut obiceiul mai înainte dă da numai cite parale 15 și cel ce vindea vin pe acea moșie da dă bute cite taleri 1, iar acuma zice că dumnealui le-au pus peceti pe la pîmnițele lor și le-au înghețat vinurile și cer dreptate.

Deci, după jalba lor ni să poruncește ca fiind și dumnealui vel vornic Badea Știrbei față, să cercetăm de obiceiul, și cum vom găsi cu cale cu anafora să înștiințăm înălțimii tale.

Deosebit mai ziseră jăluitoarii că alătura cu această moșie este și moșiia Sfantului Pandeleimon și și mahalagii ce șad pe acea moșie dau dă casă cite parale 15 și dă butea de vin cite taleri 1, după cum și ei zic că au avut obicei, iar clacă sau altu ajutor n-au făcut stăpînului moșii.

Întrebîndu-se și dumnealui vel vornic, zise cum că pînă la vremea răzmiriții i-au clăcuit toți cîți șădea pe moșiia dumnealui, unii cu plugurile la arătură, alții la secere și alții la coasă cum și an, unii dintr-înșii i-au făcut arătură cu plugurile lor și cînd avea vin al dumnealui, nu avea voe altul să vinză vinul lui, iar cînd nu avea dumnealui, atuncea cel ce avea să vinză vin, își lua voe de la dumnealui și cite buți vindea, da dă bute cite taleri 1 și 1 vadră vin.

Față fiind și preasfinția sa părintele mitropolitul și sfinția lor părinții episcopi, însuși preasfinția sa părintele mitropolit ne arată cum că și sfînta Mitropolie are moșie aici în orașu Bucureștilor în tîrg și cei <ce> șad pă moșiia sfintii Mitropolii clăcuiesc de casă într-un an cite zile 6 și aduc și cite 2 cară de lemne la sfînta Mitropolie. Și cînd nu are sfînta Mitropolie vin să vinză pe acea moșie, le dă voe și vind ei, și dau dă bute cite taleri 1 și o vadră dă vin, iar cînd are sfînta Mitropolie vin să vinză, iau toți aceia cite o bute dă vin a sfintei Mitropolii dă o vind și apoi au și ei voe dă vind și ei vinul lor.

Preainnălțate doamne, noi văzînd luminată hotărîrea innălțimii tale, că este pentru cei ce șad pe moșiile boerești să clăcuiescă cite 12 zile într-un an și cei ce șad pe moșie cum este a sfintii Mitropolii și a altor sfînte mănăstiri, iarăși sint hotărîți cu luminate cărțile innălțimii tale cit să clăcuiescă, dar acești ce șad pe moșiia Fundeni a dumnealui vel vornic Badii Știrbeiu, fiindcă este moșie cumpărată cu bani, iar nu este danie de domnu și hotărît cite cit să clăcuiescă după cum este hotărît la sfînta Mitropolie și la altă sfîntă mănăstire, găsim cu cale ca și la această moșie a dumnealui, asemenea să să urneze după cum este luminată hotărîrea innălțimii tale și la alte moșii boerești. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 362v. - 363 v.

1777, ghenarie 16.

Grigore al Ungrovlahiei, Chiesarie episcop Rîmnic, vel vornic, vel logofăt, Costandin Bălăceanu stolnic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că stareșa schitului Hagi-Dima din București se judecă cu Maria din jud. Saac pentru o vie vîndută. Se dă drept de protimisias Mariei să-și răscumpere via, care fusese a neamului ei, și se respinge cererea mănăstirii, căci mănăstirile sint „poprite” să cumpere lucruri nemîșcătoare. Domnul întărește.

295

1777
aprilie
30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Cu această anafora eșiră și innaintea domnii mele la divan și din cercetarea ce făcum cu amăruntul, găsiînd cererea stareșii fără de temeiu neavînd dreptate, am întărit să ție și să stăpînească Maria cu bună pace, această vie.

1777, aprilie 30.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă Theofana stareța ot schitul Hagi Dimii din București pirșe Marii, fămeei ot sud Saac, zicînd că un țigan al schitului țiiînd pe o vară a ei, anume Stanca, care acea româncă ce o ținea țiganu au vîndut o vie rămasă de la părinții ei în dealul Văii lui Seman, jud. Saac, și făcîndu-o vînzătoare au cumpărat-o țiganu acela cu banii schitului. Și acum vînzîndu-o țiganul acea vie la un preot, popa Stanciul, cerea numita stareță, fiindcă țiganul este rob al schitului, și cu banii schitului au

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 372-372v.
Pentru hotăriri
anterioare date
în aceeași pri-
cină, v. doc. din
10 decembrie
1776

Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 221-222,
și doc. din 30
aprilie 1777 (3
febr. 1777).
Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 371-371v.
(Copiile sub
dată la Institu-
tul de istorie
„N. Iorga”).

cumpărat acea vie, să aibă protimisis la acea vie. Pentru care pricină, acum la trecuta lună a lui noemvrie 24 leat 1776, înfățișându-se la judecată Mariia pîrîta cu acel preot popa Stanciul și neîngăduind ca să stăpînească preotul viia, fiind de la neamul ei, prin cercetarea judecătii avînd Mariia toată dreptatea, i s-au dat acea vie întru stăpînirea ei și au întorsu banii cumpărătoarii preotului, în cit o vinduse țiganul, care acea hotărîre a judecătii, s-au întărit și da către măriia ta.

Drept aceia, văzîndu-se pira stareții fără de nici un temei, am hotărît ca să rămîie Mariia nesupărată da către stareță și stareța, ce bani va fi dat ai schitului în mina țiganului, și-i va căuta de la țigan, de vreme ce schitul nu are nici un protimisis la acea vînzare a vii, fiindcă Mariia au avut protimisis fiind de la neamul ei și mai virtos că mănăstirile sînt poprite cu poruncă domnească, ca nicidecum de acum înainte să nu cumpere lucruri nemișcătoare adecă : vii, moșii și altele nemișcătoare. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la înălțimea ta.

1777, ghenarie 15.

Miche paharnic, Dumi<tru> Cior<anu> paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagî Dumitrache sluger, Dumi<trache> Brez<oianu>.

296

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Lambriia Tîrnoveanu reclamă pe Costandin Botezatul care vînzîndu-i o casă în București a închiriat-o lui Petre saraș-bașa. Se hotărâște să fie adus la judecată Costandin Botezatul. Bomnul întărește.

1777

mai

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale da la judecată, dăm volnicie . . . ¹ aprod ceaușăsc să meargă și, prin știrea dumnealor ispravnicilor, să ia pe acel Costandin să-l aducă aici și cine va rămînea da judecată să plătească treapădu mumbașirului.

1777, maiu 1.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, ceaușu da aprozi aduse la judecată pe Lambriia Tîrnoveanca, pîrișă lui Petre saraș-bașa din București, zicînd că, cumpărînd ia o casă aici în București de la un Costandin Botezatul cu zapis și, peste doă luni mergînd ia la țară, după ce au venit au găsit în casă pă numitul sarat-bașa, care zapis să văzu cu leat 1775 martie 20, iscălit cu multe mărturii.

Întrebîndu-se și saraș-bașa, răspunse că au luat-o cu chirie în trei ani cu zapis de la acel, Costandin, de an, taleri 25, și ne arătă acel zapis cu leat 1776 maiu 4, care scrie să fie casa cu chirie, iar da-l va trage Lambriniia la judecată și-l va rămînea ca să-i ia casa Lambrinii, fi va întoarce Costandin banii. Mai întrebîndu-se jăluitoarea pentru ce au lăsat da au dat casa cu chirie, ia zise că mai rămîind lui Costandin datoare din banii casii, s-au învoit prin deosebit zapis tot dintr-aceiași zi făcut cu zapisul lui Petre saraș-bașa, în care zapis scrie că înaintea judecătii s-au învoit amîndoi ca să-i dea Costandin Lambrinii taleri 35 pînă în patru luni, iar nedîndu-i banii la soroc, să fie bună stăpînirea pă casă, și zise că, fugînd Costandin de aici, pînă acum încă nu i s-au dat nici un baș și este păgubașe da casă și de bani.

Noi văzînd zapisu de așăzămîntu cel după urmă, care zice că s-au făcut înaintea judecătii <care> strică vînzarea denainte și să indatorește Costandin Botezatu ca să întoarcă taleri 55 ce au luat prețul casii cu soroc da patru luni, și neplătînd la acel soroc, atunci să aibă putere vînzarea cea dintliu și casa să fie a Lambrinii, judecăm că tocmeala da chirie ce au făcut-o Costandin Botezatu cu Petre saraci-<bașa> tot la acea vreme, este bună, că era stricată vînză-

rea dintîiu și acum jăluitoarea vine la judecată și cere casa, zicînd că n-au luat acei taleri 55, pe cum arată al doilea zăpis, are dreptate dă va fi așa, să ia casa plătînd cusurul ce au mai rămas, taleri 45.

Ci, negăsiîndu-se Costanđin Botezatu aici ca să ne adevărim cum că n-au plătit acei taleri 55, ne-am îndoit să dăm izbrănire pînă nu va fi acesta dă față.

Pentru aceasta, am găsit cu cale să fie luminată porunca mării tale, să meargă un mumbașir să-l aducă, zicînd că să află la Ploești sud Prahova, ca să stea față la judecată să li să izbrănească judecata.

Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 350-350 v.

1777.

Ianache Mav<rodin> paharnic, Niculae sluger, George Canale, Theodorache Știrbeiu medelnicer.

¹ Loc alb.

Vel vornicul arată prin anafora că Barbul Chivul din Bulbuceni (jud. Dolj) reclamă pentru cheltuieli de judecată pe Iordache din Bengești (jud. Gorj) care îl învinuia de „prădarea unor vite” și care, deși pierduse în judecățile anterioare, îl tot „purta prin judecăți”. Se hotărăște să cerceteze cămăcămia Craiovei. Domnul întărește.

297

1777

mai

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boeri, scriem dumitale biv vel clucere, caimacam Craiovii, să-l aduci față și să faci cercetarea și împlinirea ce scrie mai jos.

1777, maiu 1.

Preainnălțate doamne,

Barbul Chivul de la satul Bulbuceni sud Dolj, au jăluit, innălțimii mării tale pentru Iordache dă la Bengești sud Gorj zicînd că mai înainte dă răzmiriță să tot judecă cu dînsul pentru că-i aruncă pricină cum că l-au prădat cu 12 capete dă vită dă vaci și cu taleri 40. Care, pentru această pricină s-au mai judecat cu dînsul la sârdaru Nicolii cînd au fost caimacam la Craiova și zice că după cercetarea ce le-au făcut au rămas acel Iordache dă judecată dîndu-i și carte dă judecată la mîna jăluitoarului. Carele iarăși, nici pe acea judecată neodihniîndu-să, zice că acum un an l-a tras la judecată și la dumnealui caimacamu Craiovii și judecîndu-să iarăși, l-au rămas dă judecată făcîndu-i și caimacamu carte dă judecată, și zice că încă au rămas să-i plătească și cheltuiala dă cînd îl poartă prin judecăți, și acel Iordache nici pe această judecată nu s-au odihniî. Și viînd acel Iordache de au dat jalbă innălțimii mării tale, după jalba lui, s-au fost orînduitu cu luminată cartea innălțimii mării tale la dumnealor ispravnicii județului din sud Dolj și zice că cercetîndu-le judecata, iarăși l-au rămas dă judecată și la ispravnici, făcîndu-i și ispravnicii anafora către innălțimea mării tale dă toată pricina judecătii și neodihniîndu-să acel Iordache nici pe aceste judecăți, au cerut să vie aici la luminat divanu innălțimii mării tale. Și plecînd să vie amîndoi aici la București, zice că au venit pînă la un loc și după drum, noaptea au fugit Iordache și s-au întorsu înapoi iar la casa lui. Și cere acest Barbul jăluitoaru, dreptate, dă vreme că au dosit dă judecată, după cărțile dă judecată ce are să i să facă porunca dă către innălțimea mării tale către dumnealui caimacam, să apuce pe acel Iordache să-i plătească cheltuiala dă cînd îl poartă prin judecăți și innălțimea mării tale cu ceauș dă aprozi ai orînduitu la noi ca să-i cercetăm această jalbă a lui. Pe carele, aducîndu-l numitul zăpciu innaintea noastră, ne arată Barbul Chivul jăluitoaru, întii acea carte dă judecată a sârdărarului Nicolii, cu leat 1768 iunie 25, fiînd pe acea vreme caimacam la Craiova, cu care carte îl apără pe acest Barbul jăluitoaru ca să fie în pace și nesupărat dă către acel Iordache, că după cercetarea ce zice că au făcutu, au cunoscutu că rău și făr' de cale au umblat Iordache. Și tot într-aceea carte să vede că la leat

1775 aprilie 21, întărește acea judecată și dumnealui paharnicul Manolache ce au fost caimacam la Craiova și alți boeri, zicînd că s-au cunoscut că rău și fără de cale au umblat acel Iordache, am văzut și anaforoa ispravnicilor din sud Dolj ce este scrisă cu leat 1776 ghenarie 31, întru care arată că după cercetarea ce au făcut, neodihniindu-să acel Iordache nici pe acea cercetare, i-au trimis la luminat divanu înălțimii tale.

Deci, dă vreme că acel Iordache după arătarea jăluitoarului au dosit din judecată și după cărțile dă judecată ce să văzu la mina Barbului jăluitoarului, să cunoaște că acel Iordache, la nici o judecată dreptate n-au avut la cererea lui și rău au purtat pe numitul jăluitoar prin judecăți și cu dreptate este a plăti cheltuiala jăluitoarului.

Ci, dă vreme că însuși jăluitoarului prin jalba lui cere ca să i să înlănească acea cheltuială, drept aceia și noi am găsit cu cale, să fie luminată porunca înălțimii mării tale către dumnealui Theodorache biv vel clucer, caimacamu Craiovei, ca să trimiță să aducă pe acel Iordache, și înfățișîndu-l cu jăluitoarului, să cerceteze pricina și după dreptate, ceia ce va cunoaște că este cu cale a întoarce cheltuiala în cită vreme l-au purtat pe la atîtea judecăți și pe aicea pe în București, să-l apuce să înlănească și să dea acestui jăluitoar. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dășă-virșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 376 - 376v.

1777, martie 7.

Badea vel vornic.

298

Veliții boeri arată prin anafora că moșnenii din Săbiești (jud. Dîmbovița) se judecă cu urmașii lui Radul logofăt și ai ginerelui acestuia, Dumitru Cocoș din Tîrgoviște, care au cuprîns moșia Săbiești. După cercetări pe bază de zapise se hotărîște să se facă alegerea părților de moșie ale celor care se judecau. Domnul întărește.

(1777)

mai

2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După această alegere a dumnealor veliților boeri, dă sînt amîndoa părțile odihnite, poruncim să să urmeze cum scrie mai jos și orînduim pe . . . ¹ carele stringîndu pă boeri și pă amîndoa părțile la fața locului, să facă alegerea ce scrie mai jos, iar dă are vreo parte a face apelație, iasă la divan.

1774, maiu 2².

Preainălțate doamne,

Moșnenii dă la Săbiești sud Dîmbovița au jăluit înălțimii tale pentru răposatu Radu logofăt i ginerile lui, Dumitru Cocoș ot Tîrgoviște, zicîndu că au moșie de la moși strămoșii lor, și zic că au stăpînit fieștecare căminu și părțile lor dă moșie cu bună pace pînă la o vreme, iar în trecuta vreme, din neputința lor, s-au răsîpit care pe unde au putut. Și zic că, rămîndu doi moșnenii bătrîni, au fost luat taleri 32 de la acel Dumitru Cocoș puindu-i o parte dă moșie zălog și pentru dobînda banilor zic că i-au dat loc să-și facă circiumă să vinză vin pînă să vor plăti dă acei taleri 32, și zic că mai în urmă s-au pomenit cu toată moșia coprînsă dă acest numit Radul logofăt și după ce au murit Dumitru Cocoș și feciorii lui, zic că nu i-au mai îngăduit acest Radul logofăt ca să-și stăpînească moșia lor. Și iar mai zic, că după ce s-au strînsu cîțiva moșnenii, șad pe altă moșie și nu-i îngăduesc a lua măcar o palmă din livezile ce zic că le-au avut făcute de la moși strămoșii lor și altă datorie zic că nu mai știu, fără decît numai acei taleri 32 și ceru ca să-i dea acei bani înapoi și să-și ia moșia înapoi.

Deci, după jalba lor, de către înălțimea mării tale s-au orînduit la noi și aducîndu-i vîtafu de copii de visterie față înnaintea noastră, atît pe jăluitoari, cit și pe șătraru Ștefan vechilu și ginerile acelu Radu logofăt și l-am întreat ce are a răspunde și cu ce stăpînește această moșie Săbiești ce o cer numiții jăluitoari, și ne arată o carte dă judecată, iscălită de răposatu Costandin Florescu [și] biv vel ban i dumnealui Toma Crețulescu biv vel ban i răposatu Costandin Cîndescu vel logofăt i răposatu Costandin Florescu vel clucer i Mateiu Crețulescu vel paharnic.

cu leat 1764 ghererie 21, în care să coprinde dă zice cum că Stănimir și cu cetașii lui din Săbiești au avut piră dă judecată la divan cu acest Radu logofăt, ginerile lui Dumitru Cocoș, cerîndu acel Stănimir atunci, ca să-i dea numai dă acei taleri 32 moșie, însă stînjeni po bani 20, care moșie au fost vîndută dă tatu lui Stănimir încă din zilele mării sale răposatului Ioan vodă Mavrocordat. Și peste acea cumpărătoare dă moșie, încă au mai cumpărat un Lazăr logofăt, tatul socrului Radul logofăt, moșie tot în Săbiești cu trei zapise, unul dă la leat 7165 dichemvrie 2, al lui Vlaico, pentru o jumătate dă funie, drept bani 665, i alt zapis dă la leat 7169 dichemvrie 7, al lui Toader, pentru o jumătate funie, drept bani 390, i alt zapis al Stoicăi diaconu cu leat 7170 iunie 1, pentru o funie de moșie drept bani 660, ce fac bani 1660, care zapise le văzum și noi acum și hotărăsc dumnealor boerii atunci ca, după zapise să ia acel Radu logofăt moșia Săbieștii supt stăpînirea lui.

Deci, fiindcă această moșie Săbiești, să cunoscu că nici o dată n-au fost trasă cu stînjenu, să să știe cîți stîjnjeni este tot hotariul al tuturor moșnenilor, ci să văzu că funie, vînzarea acelor trei zapise, precum și în zapisele lor dă vînzare, să numește vînzarea, iar cu funii, iar nu cu stînjenu, și nu să știe ce să stăpînească, nici cumpărătoriu, nici cei <ce> au vîndut moșie ce le-au rămas să stăpînească, pentru care, socotindu noi acei taleri 32 ce au vîndut moșnenii mai nainte, să fac bani 3840, după suma banilor ce să vede la acele doaă și jumătate funii într-acele trei zapise ce au vîndut moșnenii atunci și la acele trei zapise să fac bani 1660, care socotindu-să peste tot, să fac bani 5500 și la acești bani să cuvine cumpărătorului stîjnjeni 275, adică cite bani 20 stînjenu, după cum văzum că să coprinde și în cartea dă judecată a dumnealor velișilor boieri cu leat 1764, din care vînzătorii cei ce au vîndut moșie dă taleri 32 care zic ei că este zălog, să trag acești numiți jăluitori carii ceru acum ca să întoarcă acei taleri 32 și să-și ia moșia înapoi.

Pentru care, noi am găsit cu cale, fiindcă moșia aceasta atît acea dă taleri 32 ce zic jăluitorii că este zălog, cît și cea cu trei zapise dă funii doaă și jumătate, dă vreme ce să văzu că este vînzare veche a moșnenilor și stăpînirea acelu Dumitru Cocoș, cum și acelu Radu logofăt pînă acum, de sint ani 60, și măcar că în cartea de judecată dă la leat 1764, ce s-au judecat la dumnealor velișii boieri, să vede că întru stăpînirea acelu Radu logofăt, socru șătrarului Ștefan, moșie în Săbiești și pă moșneni nu-i arată că le-au rămas nici un stîjnjen dă moșie, dar noi luindu seama foarte cu amăruntul, văzum și cunoscum că dreptatea nu dă a stăpîni acel Radul logofăt, soțul lui Ștefan șătraru, moșie în Săbiești mai mult decît stîjnjeni 275 după cum să coprinde mai sus, iar cîți stîjnjeni să vor găsi mai mult într-acest hotar dă moșie Săbiești, pentru³ acești 275 de stîjnjeni, rămîn bunii a-i stăpîni moșnenii. Pentru că în cartea dumnealor velișilor boeri dă la leat 1764, cîndu s-au judecat acel Radul logofăt și cu moșnenii, să vede că scriu că au arătat atunci o foae dă înpărșeală ce s-au făcut aceștii moșii cu Dumitru Cocoș și cu moșnenii înnaintea răposatului Malthodie episcopul Buzăului, fiindu atuncea dichiu mitropoliei Tîrgoviștii și înnaintea răposatului Andronache Palade biv vel clucer fiindu vel vornic la Tîrgoviște în care acea foae, negreșit trebuia să fie arătat și suma stîjnjenilor cîți să cădea să stăpînească moșnenii, care foae cerîndu-o noi, zise șătraru Ștefan că s-au pierdut și nu iaste.

Ci, să fie luminată porunca înnălțimii mării tale, ca să să orînduiască dumnealui stolnicu Zamfirache i Mihaiu Greceanu i Costandin Bilciurescu, fiind față și șătraru Andreiu Stănescu cu scrisorile și alte zapise ce va avea dă moșia lui, carei stringîndu-să acolo în fața locului acești mai sus-numiți boieri, să tragă moșia aceasta Săbiești, însă din hotaru șătrarului Andreiu Stănescu, din jos, pînă iar în hotaru șătrarului Andreiu, din sus, fiindu că ziseră jăluitorii că moșia Săbieștilor i cu a Radului logofăt, iaste pentru moșiile șătrarului Andreiu Stănescu și trăgîndu-să tot hotaru Săbieștilor, a moșnenilor, după obiceiu pîn trei locuri, însă pă unde să va dovedi că le-au fost stăpînirea din vechime, pe acolo să tragă moșia fără a nu să călca hotaru lor de către șătraru Andreiu, nici din sus, nici din jos, și să dea înti acești stîjnjeni 275 soției Radului logofăt, soacrii lui Ștefan șătraru, că atîta sumă dă stîjnjeni i să cuvine a stăpîni într-acest hotar, iar nu mai mult. Și ce va mai prisosi peste acești stîjnjeni în tot hotaru, să rămîie ai moșnenilor și să-i dăosebească puind pietri ca să să știe fieștecare pe unde să stăpînească. Însă, să cerceteze dumnealui stolnicu i cu ceilalți și pe unde să va dovedi că au avut moșie cei ce au vîndui

acelui Lazăr, moșu lui Dumitru Cocos, pă acolo să dea și acum acești stinjeni 275, partea Sandi soția Radului logofăt, iar să nu dea din căminurile și din livezile dă pomi acelor ce nu vor fi vîndut. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

1777, martie 29.

Badea vel vornic, vel logofăt, Răducanu vel clucer, Dum<itrache> Var<laam> vel paharnic, Radu vel sârdar, Radu Fili<pescu> vel medelnicer, Theodosie vel sluger.

¹ Loc alb.

² Cerec; 1777.

³ Corect: peste.

299

1777

mai

6

Veliții boteri arată prin anafora că Stoica Burdilă din Cîrstieni (jud. Mușcel) se judecă cu cumnatul său Pană Oroșanu și cu Arsenie, fiul acestuia, care revendică via dată zestre soției lui, confirmată și prin diata tatălui ei. Se hotărâște cercetare prin ispravnici. Domnul întărește, poruncind ca Stoica Burdilă să arate foaia de zestre.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Neodihnindu-se Arsenie cazacul, au ieșit și înaintea domnii mele la divan cu Stoica Burdilă și această piră făcu, cum că moși-său Savul au împărțit această vie în trei, lăsînd pentru dînsul o parte și pentru o soră mai mare anume Rada o parte și pentru Anghelina această o parte, și numai a treia parte are a stăpîni Stoica. Dar la această, altu temei și dovada moși-său nu avu să arate, fără numai o diată a tătinesău Pană ce au murit, care pînă în viață fiind, era davagiu dă să judeca cu Stoica. Și scrie cum că tată-său Savul, această împărțire ar fi făcut, dar fiind zisă a lui, și nu vreo dovadă dă la Savul, nu are nici un temei. Văzum și foaia dă zestre a Stoicăi Burdilă și nu scrie acel Savul nimic dă acestea, fără numai cu un cuvînt zicea că au înzestrat pă Anghelina și cu via dă la Gorganu care să află, în care foae, nu numai Savul, ci și Pană este iscălit și să văd trecuți 13 ani dă cînd o stăpînește.

Deci, Stoica Burdilă să dovedească acolo la ispravnici cu mărturii, cum că foaia dă zestre este adevărată și dovedind să stăpînească via cu pace. Așijderea să facă și cercetarea rușfetului cum scrie mai jos, și rîndim mumbașir pă sluga domnii mele.

1777, maiu 6.

Preainnălțate doamne,

Stoica dă la Cîrstieni sud Mușcel, au jăluit înnălțimii mării tale, zicînd că 13 ani sînt dă cînd au luat întru căsătorie pă Anghelina, fata Savului de la Cîmpulungu sud Mușcel, și între altele ce zice că i-au dat zestre prin foae, i-au dat și o vie în dealul Piteștilor sud Mușcel și au stăpînit-o dă atunci pînă acum, iar la leat 1775 noemvrie 16, zice că l-au tras la judecata dumnealor ispravnicilor din sud Mușcel cumnati-său Pană Oroșanu dă la Cîmpulungu i cu Arsenie fii-său, arătîndu-ne Stoica jăluitoriul și cartea de judecată ce este iscălit dumnealui Costandin Văcărescu biv vel stolnic i dumnealui slugeru Scarlat Drugănescu, ispravnici ce era în sud Mușcel, întru care scrie că, cercetînd dumnealor judecata, au dovedit că această vie au fost a Savului, socrul acestui Stoică, și prin foae dă zestre au dat-o fii-sii Anghelinii ce o ține acest Stoică, care foae arată că este iscălită și dă Pană Oroșanu, fratele acestii Anghelinii, soții Stoicăi. Și deosebit că această vie o are Stoica în foaia dă zestre, arată că în diata Savului, socrului Stoicăi, îl lasă pe Stoica să-i facă după moartea lui un sârdar, să-l pomenească pă el și pă tot neamul lui și să-i facă și pomenirile pînă la anul, și au mărturisit Stoica cu nevasta lui înaintea ispravnicilor, că i le-au făcut toate după moartea lui. Și hotărâsc dumnealor ca Anghelina și cu Stoica slujitoru, bărbat-său, să stăpînească via aceasta cu pace dă către Pană Oroșanu, frate-său, și dă către Arsenie sin <e>go, nepotul ei, după foaia dă zestre ce au la mîna lor. După moartea acestui Pană Oroșanu, fratele acestii Anghelinii, cumnatul numitului Stoicăi jăluitoru, Arsenie fecioru lui Pană, nepoțul acestii Anghelinii, s-au sculat să ia

această vie din mîna mătuși-si Anghelini, zicînd că este dă la moși-său Savul, tatul lui Pană Oroșanu, tatul acestui Arsenie i al Anghelini mătuși-si și să strice foaia dă zestre, zicînd că foaia este mincinoasă, și după jalba ce au dat Stoica înălțimii mării tale, cu ceasu dă aprozi, ai orînduit înălțimea ta la noi, ca să cercetăm această judecată. Și citind noi foaia dă zestre întru care să vede iscălit și acest Pană, tatul acestui Arsenie, i diata socri-său, Savul, cum și cartea de judecată a dumnealor numiților boeri, fiind ispravnici în sud Mușcel, să văzu că acest Arsenie nu are nici o dreptate a cere această vie de la mătuși-sa Anghelina, avînd-o dată dă zăstre prin foae, iscălit fiind și tată-său Pană Oroșanu, și cum poate un nepot să strice foaia dă zăstre a moși-său, mai virtos că tată-său Pană au mai avut judecată pentru această vie, după cum să arată în cartea de judecată a ispravnicilor; și fiind viia dată dă zestre și iscălit și el în foaia dă zestre, judecată nu i-au dat nici o dreptate.

Drept aceia, și noi am găsit cu cale, Anghelina, fată Savului, și cu Stoica bărbat-său să stăpînească această vie cu bună pace dă către Arsenie i de către tot neamul lui, dar fiindcă zise acest Arsenie înaintea noastră că Stoica bărbatul Anghelini au dat taleri 50 și 2 znopi dă în mită ispravnicilor, dă i-au făcut lui dreptate, și pe tată-său Pană și pă el i-au năpăstuit, cum și foaia dă zestre zice că este prefăcută, și diata este mincinoasă, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale să meargă om domnesc și să ia de aici și pă Arsenie, cum și pe Stoica, și să-i ducă la dumnealor ispravnicii ce sînt acum la sud Mușcel și dumnealor să cerceteze prin ceasu dă slujitori i alți zapcii ce sînt ai ispravnicii de au dat Stoica acești taleri 50 și 2 znopi dă în ispravnicilor celor dintii, după cum zice acest Arsenie. Și dă vor dovedi dumnealor că cu adevărat au dat Stoica acești bani ispravnicilor, mită, să înștiințeze înălțimii mării tale prin anafora ca să răspunză ispravnicii ce au fost, înaintea înălțimii tale pentru vina lor (măcar că judecata să vede a fi după dreptate), iar dovedindu-se mincinos Arsenie, să-l ia numitul mumbașir să-l aducă aici la luminat divanu înălțimii tale ca să-și ia căzuta pedeapsă, să fie spre pildă și altora a mai năpăstui boieri și judecători, altă dată. Așijderea să cerceteze dumnealor ispravnicii pentru foaia dă zestre, cum și pentru diatā, prin preotul cel ce au scris diata, cum și prin cel ce au scris foaia dă zestre i prin alți vecini din partea locului de acolo, și de toate acestea cercetînd dumnealor ispravnicii cu amăruntul, cu anafora să să înștiințeze înălțimii mării tale. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 351-352v.

1777, aprilie 26.

Neculae Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Badea vel vornic, vel logofăt,
Răd<ucanu> vel clucer, Ion vel stolnic, Radu Filipescu vel medelnicer.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Zamfira, soția lui Petre abagiul din București, revendică via părintească din Valea Săpată (jud. Saac) stăpînită de mulți ani de către cîțiva oameni din Drăgănești (jud. Prahova). „După obicei” se recunoaște pîrîșilor dreptul de a stăpîni. Domnul întărește.

300

1777
mai
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihîndu-să Zanfira, au eșit și înaintea domnii mele la divan prin vechilu bărbat-său Petre abagiul, și alt cuvînt nu avu a zice, fără cit tot cele mai jos arătate, cum că are protimisis. Dar fiindcă însuși părinții ei au lăsat-o la părăsire și după obiceiul pămîntului care zice că cel ce nu lucrează viia pînă în 3 ani o pierde, s-au stins acel protimisis al lor dă atunci, dă și nu are nici o dreptate la cererea ei. Pentru care, am întărit ca să stăpînească Gavrilă, Bunea, Dinu și Toader viia cu bună pace.

1777, mai 6.

Din luminată porunca mării sale preafînălțatului nostru domn Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vătafu dă copii dă divan aduse la judecată pe Zanfira soția lui Pere abagiul din București, pîrșă lui Gavrilă i Bunii i Dinului și lui Toader de la Drăgănești sud Prahova,

zicîndu că rămiîndu-i o vie părintească în dealul Valea-Săpata, sud Saac, și fiind copilă mică fără dă vîrsta, mai sus-numiții s-au pus dă au cuprins viaa și făcîndu-să stăpîni i-au și luat tot rodul, cerîndu ca acum să o ia întru stăpînirea ei, avîndu protimisîs.

Față fiind Gavrilă i Dinul vechili și celorlalți părtași ai lor, arătară o carte de judecată a dumnealor veliților boieri cu leat 1767 martie 30, în care să coprinde că după judecata ce au fost avut Petre i Dumitrașco, părinții celor pîrși, cu igumenu plătăresc, chir Athanasie, pentru cinci pogoane vie păragină du pă moșiia Brănești a sfintei mănăstiri, care vie fusese lucrată <dă> Dița, muma numitii pîrșe, și fiindcă le părăsise cu voia igumenului, le-au lucrat dă sint ani 9 și acel igumen căutînd să-i scoață dintr-acea vie, au dat dreptate pîrșilor ca să stăpînească viaa, fiind lucrată dă dinșii, dîndu numai otaștină pămîntului după obicei. Mai arătară și altă carte dă judecată a boerilor divanului ot leat 1773 aprilie 30, în care să coprinde că după judecata ce au fost avut cu un Costandîn, nepotu lui Nicolae logofătu, fiind viaa lucrată dă neamul pîrșilor, dă sint ani 15, iarăși lor li s-au dat întru stăpînire.

Deci, noi vîzîndu la mîna pîrșilor cărți de judecată, care întiu pe stăpînu pămîntului, adică pă igumenu plătăresc l-au supus judecata la cererea acei vie, am întrebat pă Petre, [și] vechilu și bărbatul numitii Zamfirii, pîrșii, cu ce cuvînt cere ca să scoață pă pîrșii aceștia dintru acea vie, și alt răspuns nu avu, fără dă numai zise că dă părinții ei au fost acea vie pusă, viță, și pentru aceia caută ca să o ție.

Deci, dă vreme ce numai după cărțile dă judecată să vede că această vie o stăpînește de sint ani 10, care vie fiind pe loc striin, și însuși părinții pîrșii aceștia au fost lăsat-o, la cererea Zamfirii dă protimisîs, nu avu nici o dreptate, ci au hotărît ca să ție și dă acum înna-
Arh. St. Buc., Ms. nr. 5, f. 352 v. -353.

inte acea vie plătîndu otaștina pămîntului după obicei.

1777, aprilie 29.

Meche paharnic, Dum<itru> Cior<anu> paharnic, Costandîn biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, Hagi Dumitrache sluger, Andonie Fotinos.

301

1777
mai
6

Veliții boieri arată prin anafora că Bănică Greceanu cere să răscumpere casa din mahalaua Biserica cu Brad vîndută fără știrea lui de ruda sa Ștefan Greceanu. După judecăți anterioare la depar-tamentul al 2-lea divanul rejudgecă dînd părșilor jurămînt. Dovedîndu-se că Ștefan Greceanu n-a urmat „obiceiul” și a vîndut fără știrea rudei sale, se dă acestuia dreptul de răscumpărare. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, bojiu milostiu.

Neodihnîndu-se Stan căpitanu, au eșit și înnaaintea domnii mele la divan, față cu Bănică Greceanu, zicînd că într-acești ani de cînd el au cumpărat casa, tot de față au fost Greceanu și încă alătorea, vecini, și nimic nu i-au zis. Pentru care, tăgădui Bănică că n-au știut cum că dă la ruda sa au cumpărat, pînă acum, la trecutele sărbători ale Crăciunului, cînd viînd Ștefan Greceanu la dînsul, atunci i-au spus zicîndu-i că dă nu să va scula el să o răscumpere, va spune celorlalte rude, dă o va lua. Am poruncit dă au adus față la divan, pă Ștefan Greceanu și întrebîndu-l de au arătat rudelor dă vînzarea aceștii casii la vremea aceia, după obicei pămîntului, sau nu, și însuși mărturisi că nu i-au spus pînă atunci la sărbătorile Crăciunului, peste 11 ani ce au trecut.

Deci am hotărît, întiu Bănică Greceanu să facă jurămînt cum că n-au știut în acești ani de vînzarea casii că este dă la ruda lui și după ce va face întiu jurămînt, apoi pe urmă să să prefuiască cele ce au mai lucrat, atît la casă, cît și la înprejmui și grădină, Stan, după ce au cumpărat, și să îplinească Bănică acea chieltuială și cu banii cumpărătorii în cît au cumpărat-o. Iar săraru Ștefan, fiindcă n-au urmat obiceiului a da dă știre lui Bănică și au înșălat pe cumpărător, hotărîm să plătească de la dînsul dobînda la banii cumpărătorii lui Stan căpitanu într-acești 11 ani, taleri 100. Și zapciule ce ești orînduit, să faci împlinire și așa să ia Bănică casa întru stăpînire.

1777, maiu 6.

Preainnălțate doamne,

Am luat seama jălbii ce au dat Bănică Greceanu biv căpitan za dorobanți la innălțimea mării tale, pentru Oprea i brat ego Stan căpitan, zicind cum că o casă din mahalaoa Bisericii cu Brad, care șade acum într-însa și o ține cu chirie fiind vîndută dă Ștefan Greceanu, vări-său, neștiind de vînzarea acei case, ca o rudă ce este cu Ștefan Greceanu sătraru și nu știe cînd s-au vîndut acea casă, cere protimisis să întoarcă banii și să ia casa întru stăpînirea sa.

Pentru care pricină, fiind orînduiți dă către innălțimea mării tale, la dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament și jăluind și pîrîții innălțimii mării tale, dupa jalba lor s-au orînduit și la noi. Pe carile aducîndu-i vătafu de aprozi și innaintea noastră, văzum că dă la dumnealor boerii judecători sint trei anafonale pentru această judecată, însă doaă anafonale îi arată pă pîrîți dă nesupuși, iar în altă anafora mai după urmă, le dă dreptate pîrîților ca să stăpîneasă casa, puind temeiul la trecerea vremii dă 11 ani iar lui Bănică Greceanu nu-i dă dreptate. Dar vedem că zice 11 ani, și zapisu dă cumpărătoarea casii nu este de față și numai ca să să vază <că> de 11 ani este cumpărătoarea sau de mai puțin și numai cu tocmitu arată dumnealor boierii judecători, adecă după zisa sătraru lui Ștefan ce au zis innaintea judecării, pentru care și noi am cerut zapisul de la Stan căpitanu, și zise că s-au răpus acum în răzmiriță. Am întreat pă Bănică Greceanu cum într-atîta vreme dă nu și-au căutat, și zise că n-au știut pînă acum la luna lui ghenarie cînd au venit sătraru Ștefan Greceanu la casa aceia unde să află Bănică acum șazător și atuncea zise că i-au zis sătraru Ștefan: „frate, ce cauți în casa mea?” Iar Bănică zice că i-au zis: „nu știu această casă să fie a dumitale, ci este a lui Stan căpitanu”. Și iar i-au zis sătraru Ștefan cum că această casă au fost a lui și au vîndut-o la cel mai sus-numitu Oprea brat Satan¹, la ale căruia zise ale lui Bănică Greceanu, tot asemenea date mărturie și Ștefan Greceanu sătraru, iar cele ce să coprind în anaforoa dumnealor boierilor judecători, cum că ar fi zis sătraru Ștefan, toate le tăgădui că n-au zis nicidăcum, ci numai acestea ce le-au zis acum însuși innaintea noastră după cum arătăm mai în sus. Și așa, îndată ce au auzit Bănică Greceanu dă la Ștefan Greceanu, vări-său, cum că au fost casa a lui, au și dat jalbă în innălțimii mării tale și au cerut protimisis.

Deci, măcar că hotărăsc dumnealor boerii judecători ca pîrîții să stăpîneasă casa, dar dă vreme că Bănică zise că n-au știut și încă zise că va priimi și blestem, dar lui Bănică Greceanu nu i să cade a priimi blestem, iar lui Ștefan sătraru Greceanu să-i scoată numiții pîrîți, o carte dă blestem cum că i-au spus lui Bănică Greceanu de atunci, cînd s-au vîndut casa sau cînd au făcut zapisul, au mersu și la Bănică ca la o rudă să iscălească zapisul și n-au vrut să să iscălească Bănică, și atuncea rămîne Bănică dă judecată la cererea sa. Iar priimind sătraru Ștefan blestem, cum că nu au spus lui Bănică, nici cînd au vîndut casa, i de atunci pînă astă-iarnă cînd au venit dă i-au heretisit pă Bănică, nu i-au mai spus și nici au mai știut, pînă atunci Bănică de la Ștefan Greceanu sătraru, priimind într-acestași chip blestem Ștefan sătraru, are Bănică Greceanu dreptate a întoarce banii în cît au cumpărat Oprea acea casă, și de va fi mai lucrat cevași la acea casă, să să prețuiască și acelea și să ia casa întru stăpînirea dumisale, măcar că și Bănică Greceanu zise innaintea noastră că va priimi și dumnealui blestem că n-au știut pînă astă-iarnă cînd i-au spus sătraru Ștefan și după priimirea dumnealui am făcut și răvaș către preasfinția sa părintele mitropolitul. Noi într-acestași chip găsim a fi cu cale, după cum să coprinde mai în sus, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 353-354v.

1777, aprilie 27.

Nicolae Dud<escu> vel ban, Pană Fili<pescu> vel vornic, Badea vel vornic, vel logofăt, Radu vel clucer, Di<mitrache> vel paharnic, Ion vel stolnic, Radu Fili<pescu> vel medelnicer.

¹ Pentru: Stan.

1777
mai
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Neodihnindu-se Ilinca, eși și înaintea domnii mele la divan cu Zamfira care au avut vechil pă bărbatî-său Petre abagiū, și nici o dovadă sau mărturie nu avu la pira ce făcea asupra Zanfirii dă zestrea ce zice că au fost lăsat de la părinții ei, făr' de numai cu gura, iar cum că sint asupra ei scule <le> dă mai jos-arătate nu tăgădui. Cu care, de cercetarea ce făcum, găsind dreaptă și cu cale hotărîrea părintelui mitropolitul, o întărim ca să să urmeze la toate cum scrie mai jos, și zapciu să înlincească.

1777, maiu 6.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta, Zamfira soția lui Petre abagiū de aici din București pentru mătuși-sa Ilinca tot de aicea, că, după moartea tată-său Nicolae și a mume-si Ioana, rămîind copilă mică, a luat-o rudele dăspre tată-său de au crescut-o și numita Ilincă mătușa Zanfirii ce au fost soră cu Ioana muma Zanfirii i-ar fi luat zestrea mume-si și o stăpînește, după luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de copii za divan, aducînd pe amîndoaă părțile înaintea noastră, le-am cercetat pricina cu judecată și întrebînd pă Ilinca, mătușa jăluitoarii, ce răspunde pentru acea zestre, Ilinca nu tăgădui, ci din cele ce le arată jăluitoarea în răvașul dă jalbă, zise că sint la dînsa în păr aceastea adecă, un inel de aur cu zanfiri i un inel cu zmărându i cu doaa robinuri i un inel de aur cu piatră turchează i șase șire de mărăgăritar, iar pentru un așternut greu cu fir i șase ii cu mătăsuri i doaa perechi cercei de aur i o pereche păftale de argint și pentru vie, arată Ilinca că nu le are supt stăpînirea ei, nici le știe la cine să află. Și iarăși mai întrebăm pă Ilinca de ce ține acele scule din zestrea surori-sii la dînsa și nu va ca să le dea Zanfirii, răspunde că numitul Nicolae, tatul Zanfirii, cînd trăia în viață, ar fi luat o ladă cu unele lucruri și scule zestre ale altii sori, fată mare, anume Ancuța (care au fost soră dă mijloc Ilincăi și Ioanei) și ce le-au făcut Nicolae acele lucruri nu să știe. Și fiindcă acea Ancuță au murit, își caută Ilinca zestrea ce i-au fost lăsată de la părinții ei, și în locu acelora le ține pe aceste scule care să arată mai sus.

Noi la aceasta, după pravilă găsim cu cale ca Zamfira, ca o fată să clironomisească zestrea mume-si Ioanii, iar cît pentru acea zestre ce au luat-o Nicolae, a Ancuții fata, de va fi cu adevărat, să cerceteze Ilinca ca să dovedească cevași din avutul lui Nicolae și dovedînd cu bună dovadă și cu mărturii vrednice de credință, să ia în locu acei zestre a soru-si. Și după această cercetare, dînd și Ilinca jalbă la noi, al doilea, arătăm cum că știe aceasta, că avînd Nicolae, tatăl Zanfirii, o moșie în sud Vlașca ce să numește Ogrăzeni și făcîndu-o vinzătoare, ar fi și vindut-o ghinărarului Mihaiu Cantacozino în taleri 800 bani gata și dintr-acești bani ar fi luat Nicolae taleri 500, iar pentru taleri 300 au lăsat la ghinărar să-i păstreze Zanfirii.

Pentru care, cerînd noi mărturii la amîndoaă părțile, adecă la Zamfira și la Ilinca, pentru acești taleri 300, de sint lăsați de Nicolae, sau de i-au dat ghinăraru de pomană, Ilinca nu aduse pă nimenea ca să arate adevărul, ci numai din gura ei arată, iar Zamfira aduse pe Măriia mătuși-sa sora lui Nicolae i pă Dragne, fratele lui Petre, bărbatul jăluitoarii, și puindu-i supt blestem au dat mărturisanie în frica lui Dumnezeu înaintea noastră, cum că au auzit din gura ghinărarului Mihaiu că să milostivește, din bună voia sa, dă dă milostenie Zanfirii taleri 200, iar nu trei sute după cum zice Ilinca.

Ci, părerea noastră într-acest chip este ; fiindcă Ilinca nu putu ca să aducă mărturii pentru acei taleri 300 de au fost din avutul lui Nicolae, nici altceva afară dintr-acești bani n-au mai dovedit lucruri bune ale lui, cu cale iaste să dea Ilinca Zanfirii acele lucruri din zestrea mume-sii, iar pentru cele tăgăduite, de va primi Ilinca blestem cum că nu sint la dînsa, nici n-au avut

subt stăpînire nimic din zestrele soră-sii Ioanii, bine, iar dă nu va priimi blestem, să cunoaște că umblă cu viclesug ca să mănînce zestrea nepoată-sii ce i-au rămas de la Ioana mumă-sa.

Noi după luminată porunca mării tale am făcut cercetare și facem știre mării tale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către măriia ta. Și anii mării tale dă la domnul Dumnezeu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 355 - 356.

1777, martie 11.

Grigore al Ungrovlahiei.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Parthenie, monahul din Cernătești (jud. Saac), reclamă pe Ioniță, cojocarul din București, care nu-l lasă să stăpînească un loc, fost păragină, al mănăstirii Glavacioc unde el a sădit o vie. Pîrtitul spune că e falsă cartea de stăpînire arătată de monah. Se hotărăște să fie adus egumenul mănăstirii pentru cercetare. Domnul întărește.

303

1777

mai

7

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim igumene dă la mănăstirea Glăvaciog, priimind porunca domniei mele, să te scoli să vii la judecată, că neurmînd, îți va veni mumbașiru dă te va aduce cu treapăd.

1777, maiu 7.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărnicea aduse la judecată pă Parthenie monahu ot Cernătești sud Saac, pîrîș lui Ioniță cojocarul din București, zicînd că sînt ani șase dă cînd i-au dat voe igumenu mănăstirii Glavaciog dă au curățit un loc păragină ce era alătura cu viia pîrîșului, care acel loc, după ce au pus viță pă dînsul și l-au făcut roditor cu munca și cheltuiala lui, iar cel pîrit Ioniță nu-l îngădueste ca să-și stăpînească, arătînd pîrîșul și o carte cu leat 1773 noembrie 16 a lui Daniil igumenul ot mănăstirea Glavaciog, în care să coprinde ca să aibă voe Parthenie monahu pentru acel loc paragină să-l lucreze și să puie viță, fiind moșia sfintei mănăstiri.

Față fiind și Ioniță cojocarul, arată și el o carte cu leat 1775 octomvrie 22, iarăși a lui Daniil igumenul, cu care anirîșeste cartea lui Parthenie dă ficleană, nefiînd iscălitura sa. După cercetarea ce au făcut și dumnealor boerii ispravnici ot sud Saac la leat 1777 martie 18 asupra acei iscălituri, înpotriva acei cărți, arată numitul monah altă carte, tot a numitului igumen, scrisă dă acum, aprilie 24, 1777, adică dă sînt zile 10, către preasfinția sa părintele mitropolit, cum că acel Ioniță cojocarul rău stă înpotriva monahului pentru păragina aceia dă loc, fiind lucrată dă dînsul dă atita vreme și cum că adevărînța ce au arătat Ioniță pîrtitul, iscălită, cu înșălăciune au luat-o.

Deci, văzînd că nici iscălitura cărții cei dintîi ce au fost aflat-o dă mincinoasă dumnealo, ispravnicii, am intrat la mare mirare, cum să poată acest călugăr să îndrăznească pînă într-att și acum să facă iscălitură mincinoasă și să o aducă încă la preasfinția sa părintele mitropolit.

Dă care, pentru ca să iasă adevăru cu cea trebuincioasă luare dă seamă și mare cercetare ce trebuie să să facă, este trebuință dă a veni aici dă față și igumenu acesta Daniil ot mănăstirea Glavaciog, pentru ca să să descopere adăvărul. Dă care, înștiințăm mării tale, ca să să facă luminată porunca mării tale ca să vie numitu Daniil igumenu ca să stea de față cu aceștia ca să pirăsc. Dar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înnălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 356v - 357.

1777, martie 5.

Miche paharnic, Dumitru paharnic Cioran, Costandin biv vel comis, Hagi Dumitru, sluger, Dumitru Brezoiu, Andonie Fotino.

1777

mai

9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Cinstitu și credincios boerul domnii mele Theodorache biv vel clucer, caimacam Craiovii, făcînd cercetare stării lui, și aflîndu-l neputincios a plăti, să să pue sorocu ce vei cunoaște dumneata, după starea lui, ca să aibă îngăduială de către datornici a le plăti cu încetu.

1777, maiu 9.

Costandin Fițiștea din sud Dolji au jăluit înnălțimei mării tale, zicînd că fiind fecioru de boeriu și rămîind la mare scăpătăciune și că vite, scule ce au avut i s-au luat de către unii, alți în vremea răzmiriții și, neavînd cu ce își hrăni viața, zice că au luat niște griu ca să facă negoțătorie, care griu l-au ținutu pînă la întoarcerea armii înapoi și atunci l-au vindut și au luat tot bani de aramă și din pricina aceluor bani, au rămas la grea datorie și acei datornici îl apucă să plătească și nu are cu ce, ci cere ca să-i pue soroc pînă în doi, trei ani și cu încetu să plătească.

Deci, după jalba lui, <la> înnălțimea mării tale, vatafu de păhărnicei l-au adus la noi ca să-i luăm seamă, să înștiințăm înnălțimii mării tale, pre care aducîndu-l numitu zapciu înaintea noastră și fiindcă acei datornici nu să află aici de față, ci să află la Craiova, am găsit cu cale să fie luminată porunca înnălțimii mării tale către dumnealui Theodorache biv vel clucer, caimacamu Craiovii, ca să cheme pe acei datornici în față și cu jăluitorul să cerceteze această datorie, și de va fi jalba jăluitorului adevărată, și va fi scăpătat după cum jăluiește, să i să pue soroc est să va socoti de către înnălțimea mării tale ca, cu încetu să plătească. Iar fiind pricina într-alt chip, să înștiințeze înnălțimii mării tale, și cum Dumnezeu te va lumina pe măriia ta, așa vei hotări, că așa găsim cu cale. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înnălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 395.

1777, aprilie 25.

Nicolae Dud<escu> vel ban, Pană vel dvornic, Ion vel stolnic, Radu vel sărdar.

1777

mai

11

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihîndu-să Tănase din Văleni, sud Saac, au eșit și înaintea domnii mele la divan, cu Petcuț brașoveanu, zicîndu că feciorii lui, socotîndu-să cu Nicolae, i-au plătit cite trele polițiile cu bani și cu marfă și s-au escosflisit, nerămîind nimic dator. Pentru care, i s-au cerut la aceasta, dovadă și aduse dooă mărturii, pe carii întrebîndu-i cu amăruntul, nu avuseră nici un temei, pentru că unul amestecînd foarte vorba lui, zicea cum că după ce s-au socotit feciorii lui Tănase cu Nicolae, întii între dinșii, unde era și el față la Ploești și auzea de la dinșii cum că are a mai plăti numai taleri 70, în cea după urmă au rămas ca să meargă înaintea altor negoțători striini să <să> socotească, și atuncea de va rămînea Nicolae a lua, să-i plătească, iar dă le va rămînea el dator, le va plăti. Iar alte zise, cum că la marfa ce strîngea feciorii lui Tănase cu acești bani, era si el tovaroș, mai arată și o adevărîntă a egumenului din Văleni și a altora, care nici aceasta nu fu priimită, pentru că <nu> după știința lor dau mărturie, ci după mărturiia [a] altora scriu o adevărîntă la mina lui Tănase.

Deci, fiindcă nici dintr-aceste mărturii, nici din alte cercetări ce făcum domnia mea cu amărăntu, nu putem găsi nici un fel dă dovadă spre ajutoru lui Tănase, și fiindcă polițiile să văd la mîna lui Petcuț, rămîne a să da un jurămint, pentru căci sint amîndoaă obrazele celor ce au fost în pricină, morți, care jurămint, fiindcă l-au și făcut Petcuț, cum să arată mai jos și n-au mai rămas nici o bănuială, am hotărît să plătească Tănase, banii, după hotărîrea fiscuș<ului>, și mumbașiru cel orînduit să urmeze a face împlinire.

1777, maiu 11.

Preaînnălfate doamne.

Din luminată porunca înnălfimii tale, dumnealui vătafu de copii za divan aduse la judecată pe Petcuț brașoveanu, pîrîș lui Tănase Zano, de la care cerea taleri 3261, din taleri 5570, după 3 polițe ce l-au orînduit să ia de la Gheoca bogasieru, ficioru numitului Tănasiu, din care bani au luat numai taleri 2009.

Față fiind și Tănasiu Zano, răspunse că banii s-au plătit toți pe cite 3 polițiile de fii-său Ghioca, adică o sumă de bani luați de însuși Petcuț și dintr-înșii de tovaroșul său Nicolae, și dă vreme ce fii-său Ghioca au murit, am cerut să ne dovedească datul acelor bani, și ne arată o foiță în chip de catastih, neiscălită, cu leat 1773, de taleri 1788, cu care și cerea să fie în seamă în suma banilor acestor polițe, arătînd și un răvășăl al unui Theodor, sluga lui Nicoli, ce și acela este mort, de socoteala acelu Nicolae, care și acest răvaș este tot cu <a> acelu Niculi, tovaroș fiindu-i, cu leat 1774 aprilie 9, arată peste luni 5, în urma numitelor mai sus răvașă ce au arătat Tănasiu, în care scrie că au luat în cele doaa polițe din taleri 5000 taleri 1800 du pă unt și cașcaval, și cum că banii ce mai rămîn stau baltă și cum că au luat și după polița aceilaltă dă taleri 570 taleri 300 bani de aramă.

Mai arată și altă carte, tot a acelu Tănasiu, cu leat 1774 octomvrie 9, care și acea carte este peste luni 11 în urma răvașului ce arată al acelu Tănasiu slugă și a foiței cei neiscălite ce am zis mai sus că au arătat la judecată spre dovadă că au escoflisit banii, în care scrie lui Petcuț pentru marfa ce i-au dat și arată că au mai rămas socoteală, care va să zică, că nu au escoflisit, care această carte a lui Tănasiu, fiind cel mai tare razem al lui Petcuț, o am făcut și noi temeu pricinii, numitu Petcuț arată că afară din marfa dă taleri 1800 ce au luat Necula tovaroșu lui și taleri 300 bani de aramă, au fost luat și Petcuț unt; din cei taleri 5570, suma cite treilea poliților, au mai rămas să mai ia de la acest Tănasiu încă taleri 3261, cum și socoteala s tarostii și a celorlalti neguțători ce au făcut-o prin pitacul nostru il arată.

Și măcar că după sineturile și cărțile ce au arătat Petcuț, fiind în urma foiții cei neiscălite ce ne-au arătat Tănasiu și în urma răvașului acelu Tudor, să văzu și să dovedi că Tănasiu au rămas bun dator, ca acei taleri 3261 din taleri 5570, dar cu toate acestea, fiindcă obrazile sint moarte, adică atît datornicul Ghioca, ficioru lui Tănasiu, cit și Nicola, tovarășul lui Petcuț, cum și acelu Tudor ce le-au fost slugă, pentru ca să nu rămîie vreo anfvolie, am hotărît să priimească Petcuț jurămint cu mîna pe sfința evanghelie că nu au luat nici el, nici tovaroșu lui, Necula, de la Ghioca mortul, mai mult decît taleri 2309, și cum că cu adevărat au rămas să mai ia încă taleri 3261, și așa să plătească Tănasiu acei taleri 3261 ce au rămas, care jurămint l-au și priimit Petcuț.

Drept aceia, am hotărît ca numitul Tănasiu Zano să plătească lui Petcuț numiții mai sus bani, taleri 3261, și să ia de la dînsul cite 3 polițiile escoflisite. Iar hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne la înnălfimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 369v. - 370.

1776, diehemvrie 18.

Meche paharnic, Costandin biv vel, comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dum<itrache> Brez<oianu>.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Gheorghe mărgelaru din București cere să plătească lunar datoria către paharnicul Stan Jianu, în rate mai mici decât pretinde acesta. Se hotărăște, după pravilă, să plătească lunar punindu-și și chezaș. Domnul întărește, iar pentru ceilalți creditori ai lui Gheorghe se va face o nouă hotărâre.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

La maiu 3 leat 1777, eșiră la divan înaintea domnii mele Costea lipțcanu cu alți 9 liude, c-au a lua de la Gheorghe mărgelaru, zicînd că judecîndu-să cu Gheorghe li s-au fost hotărît ca să ia fieșcare datornicu din averea lui cu analoghie, iar în urmă paharnicu printr-ascunsu au făcutu așazămînt cu Gheorghe și au luat marfă de taleri 600 și pentru alți taleri 600 au luat zălog casile lui, și cerea ca să pue la mijloc ce au luat paharnicu și să înparță cu toții.

Față fiind vechilu paharnicu lui la divan, n-au tăgăduit dă acel așazămînt, numai au răspunsu că dumnealui, această dava și-au căutat singur mai nainte, pînă a nu să arăta numiții datornici cu jalbă cum că au și ei a lua, și după ce multe rînduri de soroace i s-au tot pus de la judecată, i s-au dat dreptate cum scrie mai jos și după aceasta au făcut Gheorghe așazămînt cu dumnealui, pă marfă și cu zălog.

Deci, cercetînd de acest așazămînt în ce vreme s-au făcutu, ne adevărim de la însuși boerii ce au judecatu, cum că așazămîntu paharnicului au fost la martie 15, mai nainte pînă a să arăta acești datornici la judecată, cînd numai amindoi să judeca, iar jalba și judecata Costii i a celorlalți datornici au fost în urmă, la martie 30.

Deci, de vreme ce au fost mai nainte așazămîntu acesta, după pravilă, nu poate Costea a-l strica și hotărîm, paharnicu să aibă pace, de această piră a lor și să-și caute dreptu său, ca unul ce dăștept fiind și-au căutat datoriia mai de vreme, iar pentru Costea cu ceilalți, dăosebit să va face hotărîrea domnii mele a nu să păgubi nici ei, fiindcă din cercetare să văzu că poate Gheorghe să-i odihnească și pă dinșii.

1777, maiu 11.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu za visterie aduse la judecată pă Gheorghe mărgelaru din București piriș dumnealui biv vel paharnic Stan Jianu, zicînd că au luatu de la dumnealui marfă de o sumă de bani, din care i-au rămas datoru taleri 1562, care bani, cere pirișu să-i plătească pă lună cite taleri 100, pînă să va exfolisi, ori să-i dea marfa de toți banii și dumnealui paharnicu nu primește a lua cite taleri 100, nici marfă pentru datorie.

Întrebîndu-să dumnealui paharnicu cu ce cere această datorie și dă ce nu primește zisele pirișului, dumnealui au arătat zapisu pirișului Gheorghie mărgelaru, dă la trecutu an 1776 martie 3, în care să leagă că-i va plăti banii pînă la 6 luni, care s-au împlinit acel soroc la luna lui septembrie. Încă și alte trei soroace de atunci pînă acum i-au mai pus, și banii tot nu i-au mai plătit și marfa ce au luat de la dumnealui au vindut-o și cere pirișu altă marfă marda să-i dea pentru bani. Și fiindcă după jalba pirișului ni să poruncește ca prin anafora să înștiințăm mării tale ce poruncesc pravilile, de care, înștiințăm mării tale că pravilile la cartea 23 a înparaților, titlul 1, poruncesc „cînd datornicu nu va plăti datoriia la numitul soroc, întii să-i dea judecata soroc de luni 4 ca să-și plătească datoriia lui, iar cînd nici la acel soroc nu-și va plăti datoriia sa, atuncea să i să ia zăloagile cu hotărîrea judecății și după ce să va lua zăloagile, trecînd 2 luni, și iar nu va sili de a-și plăti datoriia, atuncea să i să vinză zăloagile cu hotărîrea judecății și să-și ia împrumutătoru datoriia sa”. Dumnealui paharnicu cere, dă vreme ce peste sorocu ce și-au fost pus pirișu prin zapis, au trecut încă 6 luni pînă acum, și și-au pus 3 soroace și tot n-au plătit banii, să-i dea pă lună cite taleri 250, care pînă la acele 6 luni ce hotărâsc pravilile, i să împlinește datoriia; cere și chezaș pă bani, zicînd că nu i să mai încrede fără chezaș, dă vreme ce l-au însălat pirișu de multe ori.

Deci, socotind că cerirea paharnicului este cu cale și pîrișului îi este cu lesnire dînd din lună în lună cite taleri 250, așa am găsit cu cale ca să-i dea chezaș pă bani, dă vreme ce la sorocu ce și-au fost pus însuși el prin zapis, și au mai trecutu încă 6 luni tot puind soroace peste soroace neplătindu-și datoriia sa. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 50 v-51.

1777, martie 6.

Miche paharnic, Dumi<tru> Cior<an> paharnic, Costandin biv comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> medelnicer.

După hotărîrea velișilor boieri, ispravnicii judeșului Argeș arată prin anafora că Costandin Gălășescu păhărnicele se judecă cu văduva serdarului Toma Rătescu, care făcuse moară în apa Argeșului vătămîndu-i moșia. Pîrita neagă spunînd că moșia a fost vătămata de „venirea apelor”. Cercetîndu-se la fața locului se constată dreptatea pîrișului și se hotărăște să i se împlinească cere-rea. Domnul întărește.

307

1777

mai

13

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe această cercetare ce arată ispravnicii că s-au făcut la fața locului cu carte dă blestem prin marturi și prin meșteri morari, întărim și domnia mea ca să urmeze la toate cum scrie mai jos și orînduim pă sluga domnii mele ...¹ păhărnicele să meargă ca să facă numbașirlic si împlinirea ce să cuvine, iar dă nu va fi odihnită sărădăreasa pe această cercetare și alegere și va avea a mai face apelație, vie la divan ...¹ sud Argeș.

1777, mai 13.

Preainnălțate doamne,

La luminat divanu mării tale înaintea dumnealor velișilor boieri, avînd judecată Costandin păhărnicele Gălășescu dintr-acest județ cu vechilul dumneaei sărădăresii Bălașii Rătească, Tudorache căpitan, zicînd Costandin păhărnicele, că trăind răposatu Toma Rătescu boerul dumneaei, făcînd o moară cu doă roate în apa Argeșului pe moșia dumnealui, dar zăgasul morii l-au făcut pă moșia lui, avînd așăzămînt prin zapis oricînd trimitea la moară, îi măcina fără oem, iar apoi cu vreme, fără voința lui, au rădicat acea moară pe apă mai în sus făcîndu-o cu patru roate și mai naltă. Care, înmulțîndu-se apa a birui patru roate, neavînd purtare dă grijă a întări zăgasul și a-l face mai înaltu pă potrivea morii, i-au mîncat apa moșia ce o avea dă hrană, toată, pînă s-au apropiat apa și dă casă. Dă șapte, opt ani este păgubaș dă hrana acei moșii, cum și dăpărtat a nu-i mai măcina fără oem. La care zisele ale lui, numitul vechil al sărădăresii puind înpotrivă cuvînte, cum că moșia nu este stricată din pricina morii și a zăgasului, ci din pricina venirii apelor ce s-au întîmplat mai în toți anii, numitul păhărnicele au fost arătat față la judecată trei mărturii, pe dumnealui Radu Bucșănescu <al> 3 <-lea> vistier, cumnatul numitii sărădăresii i pe Radu Budișteanu <al> 3 <-lea> vistier, gînerile dumneaei și pă Mateiu Gălășescu. Care dînd mărturie citeși trei înaintea judecătii cum că, adevărată moșia păhărnicelelui Costandin s-au mîncat din pricina zăgasului și căci au făcut patru roate mai în sus și mai înalt, iar nu în locu unde le-au fost așăzămîntu cu doă roate, vechilul sărădăresii iarși au fost zis că aceste trei mărturii dau mărturie cu pizmă avînd judecată cu sărădăreasa.

Pentru care pricină, dumnealor velișii boieri au găsit cu cale a fi luminată porunca mării tale către noi ca, în fața locului unde este moara, să aducem atit aceste trei mărturii, cit și alți înprejurași și morari streini, oameni meșteri cu praxis, să cercetăm prin carte dă blestem ce s-au făcut asupra lor și, fiînd cu adevărat stricaciunea moșii din pricina zăgasului și a morii și fără dă voia dumneaei, să o facem ca, întiiu moara cu soroc pînă la trei luni să o mute tot la locul unde au fost întiiu și numai cu doă roate, ca să nu mai facă stricaciune și ceilalte moșii, păzîndu-și întru sine și așăzămîntu ce l-au avut prin zapis a nu da Gălășescu oem oricînd va

măcina bucatele lui. Și pentru moșia ce i s-au mîncat din pricina zăgasului acei mori, să-i dea sîrdăreasa altă moșie alături cu moșia lui din moșia dumneaei, ce o are cumpărată tot de la acest Găleşăscu pe cît va fi mîncat din moșia lui, moșie dă hrană, precum au fost a lui și prundul ce rămîne stricat să rămîie al sîrdăresii.

Care, înfățișîndu-se și înaintea mării tale, sîrdăreasa Bălașa prin vechilu Costandin postelnicel Strimbeanu cu Costandin păhărnicele Găleşăscu, ni să poruncește dă către măriia ta, să mergem în fața locului și să strîngem pă mărturii aceștia ce au dat mărturie i alți vecini, cît mai virtos morari care să știe lucrul morilor și priimînd carte dă blestem, că stricăciunea moșii este din pricina morii și nu adichiesc nici o parte, să urmăm cum au găsit dumnealor veliții boeri cu cale, dupe poruncă am mersu în fața locului aducînd atît aceste trei mărturii ce să arată mai sus, cîți și alți vecini și morari streini, și întîliu le-am citit cartea dă blestem, apoi i-am pus de au măsurat locu de unde au fost moara cea cu doă roate întîliu pînă în cea dă este acum, cu patru roate, și s-au găsit stînjeni 9 fără 2 palme, și măsurînd morarii moara, s-au găsit mai înaltă dăcît cea veche, o palmă și un pumnu. De aici am mersu la zăgasul morii și, arătîndu-ne morarii că din pricina morii fiind cu 4 roate și mai înaltă, trebuînd apă multă, și nefăcînd zăgasul mai înaltu după cumpăna morii și cu copil la ureche cum și malurile să să dreagă, cu aceia s-au pricinuit stricăciuni moșii. Le-am dat cartea dă blestem și au priimit-o cite unul, unul, iscăliînd în dosul cărții și puînd degetul fiștecare precum că va vedea cele ce au mărturisit, atît ei cît și acele trei mărturii ce s-au iscălit cu mîna lor înaintea noastră și după această mărturie ce au dat atît pentru moșie că este stricată din pricina morii și a zăgasului, cît și pentru moșia ce s-au stricat, că au fost toată dă hrană, am pus de au tras Prundul, moșia cea stricată pe unde și acum umblă apa, cu stînjenu drept pînă trei locuri. Și făcîndu-o masă, s-au găsit pe lungul apii stînjeni 275 și în latu stînjeni 130, care scăzînd pă Găleşăscu cu stînjeni 30, ca să nu mai bănuiască sîrdăreasa a fi pricină între ei, au rămas stînjeni 100 buni să-i îplinească dumneaei sîrdăreasa pe alături cu moșia pîrișului precum să poruncește dă către măriia ta, și pe acești stînjeni, sîrdăreasa au zis înaintea noastră că-i va împlini, cum și pentru moară, că va aduce apa prin moșia dumneaei a nu mai face stricăciune moșii pîrișului. Numai, avînd pîrișul bănuială cum că, și pre unde zice sîrdăreasa a aduce apa la moară, este moșia lui, iarși înaintea noastră s-au învoit ca să arate pîrita, pîrișului, cartea dă hotărnicie ce coprinde stăpînirea acei moșii. Și cînd va fi moșia dumneaei, să aducă apa pe acolo, a nu-și muta moara, dregînd și zăgasul cel vechiu, a nu le mai face stricăciune moșii, și să vor odihni, și prin aceasta au rămas pîrita a face împlinire. Iar apoi iarși au venit pîrișul a ni să jălu cum că nici cartea cea de hotărnicie iscălită dă hotarnici nu va să o arate ca să vază dă este moșia lui, sau dă nu este pă unde zice pîrita a aduce apa la moară, nici moșia a o împlini, să-și facă semănături, a nu-i rămînea și estemp de hrana lui.

Pentru care, trimițînd om al nostru la dumneaei, de i-au zis că să facă împlinire precum mai sus arată, ne-au dat răspunsul că moșia pe cît este stricată o va împlini, dar nu să ajungă cu capul la apă precum au fost a pîrișului, ce oareșice cu patruzeci, cinzeci de stînjeni mai depărtată dă apă. Care, pîrișul nici într-un chip nu priimește a nu i să da moșie pînă în apă, zicînd că toată moșia îi rămîne făr' dă apă, căci pînă în hotaru unde au fost zăgasul rămîne de coprinde apa, Prundul cel stricat, ce rămîne al sîrdăresii. Acei stînjeni iarși să nu-i dea pînă în apă, <că> le rămîne moșia de tot fără de apă. Precum și noi am văzut pentru moară, iarși nimic mișcare nu face a o muta, zicînd că are a-și mai face pîră, căci un Mateiu Găleşăscu ce au dat mărturie la divan, cum și înaintea noastră în fața locului au priimit cartea dă blestem și au și iscălit în dos că stricăciunea moșii este din pricina zăgasului, i-ar fi arătat că la București fiind pîrișul, i-au arătat un răvaș zicînd că-l are de la răposatu Toma Rătescu boeriu dumneaei, de așăzămînt, să facă 4 roate de moară. De care noi, și pentru această pricină am pus față pe acest numit Mateiu cu numitul pîriș, și l-am întrebat dă au citit el acel răvaș, el ne-au răspuns că nu l-au citit, ci numai i l-au arătat. Înopriva ziselor lui Mateiu, pîrișul ne arată un răvaș al răposatului Tomii Rătescu de la leat 1762 ghenarie 10, întru care scrie pentru moșia ce o cumpărase de la pîriș că neodihniîndu-se pe măsurătoarea ce s-au măsurat la hotărnicie, mergînd acasă să o măsoare și căzînd zăgasul morii pe moșia pîrișului, să aibă a măsura la moară fără oem precum le-au fost așăzămîntul. Priimînd pîrișul și cartea dă blestem înaintea noastră, cum că acest

răvaș l-au arătat lui Mateiu la București, iar nu altul, și cum că nici vorbă n-au avut cu dînsul că au avut așazămint dă patru roate, de care acestea toate, să cunoaște că dumneaci sârdăreasa Răteasca le pune inpotrivă, a să prelungi și pirișul să-și rămîie făr' dă hrana lui.

Ci, dupe porunca mării tale și dupe cum și dumnealor veliții boieri au găsit cu cale cercetind în fața locului, am cunoscut că are pirișul dreptate a i să face împlinire precum scrie mai sus și găsim și noi cu cale ca să fie de iznoavă luminată porunca înnălțimii mării tale cu mumbașir om domnesc, a i să face împlinire pirișului. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea mării tale.

1777, aprilie 29.

Anastase paharnic, Mateiu Cocărăscu vornic.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că clucetul Radu Slătineanu își cere o datorie de 1000 taleri, bani împrumutați lui Valintin ceasornicarul, pentru care dăduse amanet Panait lipsca-nul din București. Judecata hotărâște să i se restituie cu dobîndă. Domnul întărește.

308

1777

mai

13

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu gospodar zemle Vlahiscol.

S-au înfățîșat înaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile, și alt osebit răspunsu n-au avut a zice Panait, fără de numai tot acestea ce au cuvîntat la departamentu judecătii, cum că chezașii lui l-ar fi așazăt și cu acel Franț Fizon la Liptca și îl așteaptă să vie cu izbrânire de la dînsul, al căruia răspunsu fu nepriimit judecătii, pentru că el nu era datoru aceluia după polița ce i-au tras, ci era datoru lui Valintin. Și, și Franțu dă l-au apucat, rău l-au apucat, fiindcă nu mai putea pe urmă, și, și Panait de au plătit cevași, rău au făcut, că nu era a plăti la dînsul, măcar că și pentru aceasta ce zice, văzum trecuți șapte ani, și de ar fi fost vreun adevăru, ar avea acum vreo dovadă să arate.

Deci, cea mai de trebuință la această pricină fu ca să aflăm cu drept<ate> de au fost datoriu Panait aceluia Franțu și de au fost bună polița lui Valintin a să plăti de Panait. Care aceasta, din cărțile veliților boieri ce are dumnealui vel clucer, care scrie că însăși Panait și-au mărturisit datoriia, cum și din arătarea ce ne arătară dumnealor boerii veliți acum, domnii mele, că n-au tăgăduit Panait datoriia aceasta, să dovedî cu drept<ate>, bun datoriu, și-l hotărîm să plătească precum scrie mai jos. Pentru care, orînduitu zapciu să urmeze a face împlinirea.

1777, maiu 13.¹

Din luminată porunca preainnălțatului nostru domnu, Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu de divan au adus la judecată pe dumnealui Radu Slătineanu vel clucer, piriș lui Panait lipțcanu din București, arătînd dumnealui cluceru cum că pentru taleri 1000 care au împrumutat pe un Valintin ceasornicarul au luat amanet o carte de judecată și un zapis cu care Panait lipțcanu era datoru unui neamțu de la Liptca anume Franț Fizon, galbeni olandezi 250, cu poliță, să să dea aceștiia la numitu Valintin împreună și cu dobînda lor, fiindcă-i luase de la acel Valintin ceasornicarul, cum că, ducîndu-se Valintin de aicea, dumnealui cluceru au cerut plata aceștii datorii de la numitu Panait și, neputînd să-i ia, au dat jalbă și s-au orînduit Miha-lache vâtafu de copii ca să-i îplinească după cartea de judecată și atunci, dînd Panait blane și scule, dumnealui n-au vrut să le priimească și, văzînd Panait că să pierduse zapisul de la mina vâtafului de copii, au cerut al doilea judecată. Măriia sa Alecsandru vodă Ghica au poruncit ca, după hotărîrea judecătii, să plătească Panait banii, iar zapisu de va fi pierdut, să dea dumnealui cluceru exoflisticon la mina lui Panait, cum că afară din taleri 1000, au plătit și taleri 460 la un datornic al lui Valintin. Din porunca domnească, din pricina aceluia bani ce era să-i ia de la Panait, ne-au arătat un zapis al lui Valintin cu leat 1768 ghenarie 30, care arată că au luat acei taleri 1000 și au lăsat amanet zapisu lui Panait lipțcanu. Ne-au mai arătat și o carte a dumnealor veliților boeri cu leat 1767 aprilie 20, în care arată cum că judecîndu-se Valintin cu Panait pentru

galbeni 370, însă galbeni 250 capete i o sută douăzeci galbeni dobîndă, pe opt ani cîte 6 la sută după cum coprînde zapisu lui Panait ot leat 1758 la Franț Fizon de la Liptca, orînduit fiind să-i plătească lui Valintin și netăgăduind Panait, îl dă platnic să plătească lui Valintin taleri 1357,80 care, atîta s-au socotit acei galbeni. Și iarăși ne-au mai arătat o adeverință cu leat 1768 iscălită de Mihalache vătafu de copii care arată că fiind orînduit să împlinească galbeni ungurești, 250 capete și cu dobînda lor, cîte 6 la sută, de la Panait liptcanu, după zapisul lui ce l-au dat la mîna dumnealui clucerului Slătineanu, Panait au vrut să dea 2 blane, scule și bani. Dumnealui cluceru nu i-au priimit și apoi pierzîndu-se zapisul din mîna vătafului de copii și dînd dumnealui cluceru jalbă, s-au dat poruncă domnească, banii să-i împlinească ce este datoru Panait, și să ia exoflisticon, Ne-au arătat și acea jalbă cu acea poruncă cu leat 1768 iulie 21 și iarăși ne mai arată și o adeverință cu leat 1769 aprilie 29, iarăși a acelor dumnealor veliți boeri cu care mărturisesc că s-au judecat Valintin cu Panait, au văzut acel zapis de datorie al numitului Panait, dă galbeni olandezi 250 cu dobînda lor, cîte 6 la sută către Franț Fizon, în care zapis din două, avea poliță scrisă și iscălită de Franț Fizon să-i plătească lui Valintin, fiind datoru lui Valintin această sumă de bani și că acest zapis s-au pierdut din mîna vătafului Mihalache, care să-i ia dumnealui cluceru Slătineanu după cum arată și adeverința vătafului. Din toate aceste cărți, care Panait nu le-au tăgăduit, au rămas dovedit cum că Panait liptcanu era datoru lui Franț Fizon de la Liptca, galbeni olandezi 250 cu dobînda lor, la sută 6, care luîndu-i de la Valintin, i-au dat zapis lui Panait cu poliță, din dosul zapisului să-i ia numitu Valintin și cu aceasta atunci au rămas Panait datoru lui Valintin și nu lui Franț Fizon. Și trăgîndu-l Valintin la judecată cu hotărîrea dumnealor veliților boeri, s-au întărit numita datorie a lui Panait la Valintin că, dînd Valintin zapisu și cartea de judecată la dumnealui cluceru Slătineanu pentru acei taleri 1000 ce s-au împrumutat, au rămas să ia dumnealui cluceru datorii lui Panait, și nu este nici o stricăciune de s-au pierdut zapisu, căci rămîne datorii cu adevărat dovedită și netăgăduită dă datoriu Panait.

Pentru care, întrebînd pe Panait ce răspunde la acestea, n-au arătat nici un cuvînt priimit la judecată, numai au dat în scris cu mîna lui, cu care zice că la leat 1770 mergînd el la lăzăret, la Bran, epitropu datornicilor lui Panait, de la Liptca, l-au închis și au dat chezaș pe Zota liptcanu pînă să să ducă numitu Zota la Liptca, să-l așaze, și așa s-au întîmplat și s-au dus Zota și acum îi scrie că l-au diorthosit și este să vie și el pînă la iunie 30 și să-i aducă toate zapisile. Acesta este tot răspunsul lui Panait ce au dat la judecată, care zice un lucru de nemică pentru [ce] că de la leat 1770 ce zice că l-au închis, pînă acum sînt 7 ani, și n-are nici o adeverință că s-au așăzat, nici vreo carte a Zotii care să arate că s-au așăzat pentru celelalte datorii ce are Panait să dea la Liptca și nu dă aceia a lui Franț Fizon, căruia s-au sfîrșit a mai fi dator după ce acela i-au tras polița să-i plătească lui Valintin.

Deci, judecăm pã Panait liptcanu, că au rămas necuvîntor înapotriva dreptii cereri a dumnealui vel clucerului Radu Slătineanu și dator este să plătească după cartea de judecată a dumnealor veliților boeri dă la leat 1767, taleri 1356 și bani 80, pentru căci era dator de atunci să dea lui Valintin și au rămas să-i ia dumnealui cluceru, pentru aceia, că dumnealui au împrumutat și au plătit pentru Valintin și afară de acestea este cu cale să plătească și dobînda lor din vremea acestîi cărți de judecată pînă astăzi, fiindcă era datoru de atunci să-i plătească și nu i-au plătit, pricinuînd afară din dreptate.

Pentru care, sau și pierderea zapisului de la mîna vătafului, și așa după buna cercetare cu amăruntu și alegerea pricinii, hotărîm, Panait liptcanu să plătească numita sumă de taleri 1356 și bani 80 la dumnealui cluceru Slătineanu împrună cu dobîndă la 10, 1, numai capetele celor 250 galbeni, și să ia exoflisticon de la dumnealui cluceru Slătineanu pentru zapisu cel pierdu, ca să nu să ție în seamă cînd să va găsi. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 387v-389.

1777, mai 14.

Ian<ache> Mavrod<in> paharnic, Theodorache Știrbeiu medelnicer, B<arbu> sluger, George Canale.

¹ Așa în text.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că moșnenii din Tătărăști (jud. Teleorman) reclamă că șătrarul Ioniță Bălăceanu a cumpărat de la Radul Bădălan moșia lor Tătărăncă pe care ei o puseseră doar zălog pentru o datorie. Cu carte de blestem Bădălan recunoaște că el avea moșia numai zălog. După cercetări, constatându-se că Ioniță Bălăceanu luase cu sila acea moșie domnul hotărâște s-o stăpânească moșnenii.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihându-să moșnenii a mai merge iarăși pă la ispravnici, eșiră înaintea domnii mele la divan cerind izbrănire pricinii lor dă aici, a căroră cerere fu cu cale, dă vreme ce cunoscum că Bălăceanu umblă numai cu prelungire silind a muta judecata dă la un loc la altul și a să zăbovi hotărîrea.

Pentru care, intrîndu domnia mea în cercetarea pricinii și întrebîndu pă Bădălan față la divan, cu ce mijloc au avut el moșia și cum au dat-o la Bălăceanu, el dete mărturie cum că zălog au avut-o de la moșneni, iar nu cumpărată, și cum că, silă făcîndu-i Hrizea Bălăceanu, i-au aruncat banii zălogirii și i-au luat-o, dar zăpis bun dă vînzare, statornic, nu i-au dat, fără numai cele vechi, să ceru de la vechilu Bălăceanului acele zăpise din care am afla vreun adevăr, și zise că nu are, fiindcă în vremea răzmiriții s-ar fi răpus. Care aceasta nu poate fi adevărat, pentru că, cum numai acelea s-au pierdut și acesta ce-l arată dă vînzare al lui Bălan, nu s-au pierdut <?>.

Deci, dă vreme ce însuși cel dă la care au luat Bălăceanu moșia, stă față și mărturisește cum că nu i-au vîndut-o și cum că zălog au avut-o el dă la moșneni, iar nu cumpărată, am hotărît să facă jurămînt numitul Bălan la aceste doăă ponturi, cum că au avut-o, zălog iar nu cumpărată, și cum că silă i-au făcut Hrizea Bălăceanu dă i-au luat-o, și jurînd, să rămîie moșia întru stăpînirea moșnenilor și Bălăceanului să-i întoarcă jăluitorii banii, pentru care le-au¹ dat această întărire la mină. Și zăpciu ce este orînduit așa să urmeze a face săvîrșirea hotărîrii.

1777, maiu 15.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, încă de la trecută lună lu martie în 14, dumnealui vătafu za aprozi au adus la judecată pă Vasile i Nicolae i Pirvul și Radu cu alți moșneni de la satul Tătărăștii sud Teleorman pîrși dumnealui șătrrarului Ioniță Bălăceanu, zicîndu numiții moșneni că avînd ei moșia ce să numește Tătărăncă, tot într-acei județ, încă dă 24 dă ani au fost pus-o zălog pentru taleri 42 la Radul Bădălan de la satul Rîca sud Teleorman și pentru dobînda banilor au fost avut simfonie să ia Radul Bălană² venitul moșiei pînă cînd le va da mina să-i dea banii și să și-o ia iar întru a lor stăpînire, și așa au ținut-o Radul Bălan² moșia în 5 ani, luînd venitul după așăzămîntul ce au avut, iar răposatul pitar Hrizea Bălăceanu, tatul numitului șătrrar, avînd moșie alătura cu a jăluitorilor, n-au îngăduit pă Radu Bălan² ca să o ție, ci i-au lăpădat banii cu sila, zicînd că să protimisește avînd moșie alătura, și așa au luat moșia de la mina lui Bădălan. Numiții jăluitori, mai în urmă auzînd, au mers în două rînduri la pitaru Hrizea dă i-au dat bani ca să le dea moșia și nicidecum n-au vrut să-i primească, zicînd că cu zăpis au cumpărat-o de la Bădălan.

Făță fiind atît dumnealui șătrraru, cum și Radu Bădălan, s-au întreat întîi pe Radul, cum dă au vîndut moșia, amanet fiind, și dă tot tăgăduia zicînd că el n-au avut-o amanet, ci au avut-o cumpărată de la moșneni. I s-au cerut să arate zăpisul dă cumpărătoare și zise că n-au avut-o cu zăpis, ci numai cu zăpisele moșnenilor cele vechi.

Deci, judecata nedîndu-i crezămînt, și pentru ca să să dăscopere adevăru, au hotărît să primească Radul blestem că au avut-o cumpărată de la moșneni, și nu amanet, iar el vîzîndu că va să i să dea jurămînt, s-au întors și cu însuși graiul lui au mărturisit că au avut-o zălog pentru acești bani și dă silă au dat-o pitarului Bălăceanului, dîndu-i și zăpisele cele vechi ce le avea de la moșneni.

S-au întreat și pe dumnealui șătrraru ce răspunde înpotriiva ziselor Radului Bădălanu, și scoase un zăpis dă cumpărătoare cu leat 1758 septemvrie 24, întru care să văd iscăliți Radu

Bădălan și mătuși-sa Sanda căpităneasa i Șerban căpitan Boșoagă, vnzătorii, întărit zăpisul și cu doăă peceti și cu alte mărturii anume, Costandin pircălabu i Nedelco și Ștefan și dă toate părțile dă moșie din Tătărăști răposatului Hrizii pitar. Au răspuns iarăși împotriva Radu Bădălan, că acest zăpis ce-l arată dumnealui sătraru, nu este al lui, și că el nici că au vîndut, nici i-au dat vreun zăpis, la care zicea că va primi și blesteme că nici pecetea lui nu este, și mai virtos că aceste mărturii ce să văd iscăliți în zăpis îi știe morți mai dinaintea acestui văleat. După cum asemenea mărturisiră însuși moșnenii, au[a] răspuns iarăși dumnealui sătraru, că cel care au scris zăpisul trăește și este preot, încă și Șărban căpitanu Boșoagă vnzătoru.

Deci, de la judecată s-au dat soroc dumnealui sătraru, dă 21 dă zile, să aducă pe acel popă ce au scris zăpisul i pe Șărban căpitanu Boșoagă, împreună și cu zăpisele cele vechi să aducă și alte dovezi bune că au fost vîndută moșiia dă moșneni la Bădălan, iar nu pusă zălog, și așa să li să izbrănească. Și mergînd dumnealui sătraru afară, și mai trecînd peste soroc încă 34 dă zile, acum ne trimise vechil pe Mateiu, logofătu dumnealui, ca să stea față cu jăluitoarii la judecată, iar pe acel popă Mateiu care au scris zăpisul i pe acel Șărban căpitan Boșoagă nu i-au trimis, zicînd că n-au putut veni, fiind vremea a tot lucru. Așjiderea și zăpisele cele vechi, nu numai că nu le-au trimis, ci nici pomenește dă dinșele în scrisoarea de vechilic ce au trimis-o, ci numai face tăcere ca să meargă mumbașir în fața locului să-i strîngă să-i judece la dumnealor ispravnici, cu care cerere să vede că caută să tot prelungească vreme. Iar moșnenii au adus pe Dinu sin Manea din satul Tătărăști și dete mărturie cum că moșnenii au pus-o amanet pentru taleri 42 la Radu Bădălan și cum că, cu 5 ani mai în urmă au dat Hrizea pitaru banii lui Bădălan și au luat și scrisorile cele vechi ale moșii și că zăpisul ce-l arată dumnealui sătraru nu este al lui Bădălan, pentru că martorii ce să văd iscăliți în zăpis, Costandin pircălabu, au fost mort cu trei ani mai înainte pînă a nu lua moșiia Hrizea pitaru dă la Bădălan, așjiderea și Ștefan au fost mort cu 4 ani mai înainte, iar Nedelco nu era în sat pă acea vreme și Mateiu care să vede că au scris zăpisul era logofețel la Mateiu Bălăceanu și trăește și să află preot la satul Balaci într-acele județ, și poate să mărturisească.

Deci, noi văzîndu că jăluitoarii n-au altă mărturie, fără numai pe acest Dinu sin Manea, nici priimîndu-să de judecată mărturia lui Bălădan, fiindcă n-au mărturisit dintr-unceput într-un fel și nu să stringe dovadă dintr-un plin după pravili, că n-au vîndut-o moșnenii și Bălăceanu avînd stăpînirea moșii dă ani 19, și zice că are și mărturii că bine au cumpărat, care martori n-au putut să-i aducă fiind vremea lucrului, găsîm cu cale această pricină să să cerceteze în fața locului acolo unde sînt și Bălăceanu și mărturiile și moșnenii, și din luminată porunca mării tale, cu mumbașir, dumnealui ispravnicu, din sud Teleorman, să facă cercetare cu amăruntă și cînd Bălăceanu va putea dovedi că moșnenii au vîndut-o lui Bădălan și Bădălan la tatul dumnealui, cu bune dovezi, atunci cererea jăluitoarilor va rămînea jos, iar neputînd dovedi, să-și priimească banii și să-i întoarcă moșiia care au ținut-o ca un lucru strein și zălog, pentru care nu coprinde pravila dă la paragraful prelungirii vremilor dă 20 ani. Părerea noastră într-acest chip este, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către înălțimea mării tale.

1777, mai 8.

Ian<ache> Mav<rodin> paharnic, Theodorache, Știrb<ciu> medelnicer, Barbu sluger, George Canale.

¹ Corect: le-am dat.

² Pentru Bădălan.

310

1777
mai

16

Vel vornicul arată prin anafora că Lazăr zaporojanu din Ploiești se plînge împotriva lui Gheorghe Carabulea din București că l-a apucat pe nedrept să plătească vamă pentru rachiul adus din țara leșască. Velii boieri, cercetînd cu ispravnicul județului Prahova, hotărîsc ca vameșul să restituie banii reclamantului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Înfățișîndu-să înaintea domnii mele la divan Gheorghe Carabulea, vechil și din partea celorlalți tovaroși ai lui, cu Lazăr, am cercetat și înșine pricina aceasta și întii pentru paguba ce

cere din arama care zice că i s-au vindut fără' de preț, fiindcă Gheorghe tăgădui că n-au vindut-o ei, și în cartea ispravnicilor iarăși nu arată că marifetul lor s-au vindut, sau Gheorghe de sineși, am hotărît domnia mea să să cerceteze înții, cu ce preț să vindea banii de aramă într-aceiași vreme, ca să să vază cită pagubă este din prețul cu care s-au dat pînă la prețu cu care să vindea, și pentru această pagubă rinduim pe sluga domniei mele . . . ¹ aprod, să meargă la Ploești unde s-au vindut această aramă, ca să facă cercetare prin cel ce au cumpărat și prin alții. Și dă să va dovedi cum că cu porunca ispravnicilor s-au vindut, fiindcă ispravnicii după poruncile cele ce le sînt date, nu are a urma mai mult la pricinile de judecări, fără dă numai a hotărî și cînd nu este odihnită vreo parte, să-i trimiță aici și vînzare să să facă numai cu porunca domniei mele să îplinească acea pagubă de la ispravnici, iar dă n-au vindut-o ispravnicii și va dovedi că Gheorghe au vindut-o dă sineși fără' de poruncă, să să îplinească de la Gheorghe.

Al doilea, pentru cit rachiu era a să vămui, fiindcă Lazăr zice că numai 180 vedre au fost și Gheorghe tăgăduiește că n-au fost numai atit, ci au fost 337 vedre, și dă vreme ce însuși Lazăr ceru ca să dea Gheorghe credință prin blestem cum că n-au găsit numai vedre 180, ci 337 vedre tocmai, și să fie bine luați, a căruia cerere fiind cu cale, am hotărît să primească Gheorghe blestem la acest pont, iar neprimind și rămîind pă vedre, ceilalți bani de vamă să-i întoarcă înapoi Gheorghe cu tovaroșii lui și, la banii ce va rămînea, zeciuiala să o ia iarăși de la vameși, fiindcă obiceiul este cel ce i să îplinește, acela dă zeciuială.

Al treilea, pentru plata vămii la doaa părți, fiindcă această marfă după obiceiul și după catalog este a să vămui ori la Focșani pe unde intră, sau aici la carvasara, și fiindcă nici cărțile n-au fost dat Gheorghe la mina lui, hotărîm ca acești bani ce au plătit aici carvasara, să-i întoarcă Gheorghe lui Lazăr, dă vreme ce din cercetare să cunoscu că n-au avut Lazăr vreme a aduce alt rachiu prin care să plătească osibită vamă și într-aceiași chip orinduim mumbașir să urmeze a face împlinire.

1777, maiu 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, ceașu dă aprozi aduse la judecată înnaintea noastră pe Lazăr zaporojanu ce să află acum șazător la Ploiești sud Prahova, priș lui Gheorghe Carabulea din București zicîndu<că>, fiind neguțatori armii rusești, la leat 1774, au încărcat din țara leșească o sumă rachiu holercă, pornîndu-l să-l aducă aici în țară la Gura Ialomiții, la arme, fiind acolo 2000 zaporojani pentru paza Dunării, carele are și pașaport de la Coșovoiu, comandir zaporojanilor, ca să nu-l supere nimeni dă nimic. Și zice că mergînd cu acel rachiu la Gura Ialomiții au vindut dintr-nsul, iar celălalt cit au mai rămas, vedre 180 rachiu spiritos după ce s-au făcut pace, vîzînd el că n-are unde îl trece, zice că l-au adus, la luna lui avgust 27, la Ploiești sud Prahova, și cum au sosit la Ploiești, numitul Gheorghe Carabulea, într-acea vreme fiind vameș la Ploiești, pă loc zice că l-au apucat pentru vamă. Și fiindcă într-acea vreme să afla un maior ce era comandir județului Prahova, au mers la acel maior și arătîndu-i acel pașaport, au poruncit Carabulii vameșului, ca să nu-l supere pentru vamă și au zis și Gheorghe Carabulea vameșu că nu-l va supăra. Iar după ce au plecat muscalii dă aici din țară, l-au apucat acest mai sus-numit vameș Carabulea pentru vamă și l-au dus la ispravnicii județului. Și întrebîndu-l ispravnicii ca să arate dreptul cită marfă are rachiu nestîns, zice că au arătat că are 180 vedre rachiu nestîns și ar fi poruncit ispravnicii vameșului ca să arate catalogul și cîtînd la catalog i s-au făcut vamă ca să plătească pe aceste vedere rachiu, taleri 60, și neavîndu bani de argint, i-au dat zăpis la mină cu soroc pînă în 10 zile, să-i plătească banii vămii. Și zice Lazăr că avîndu și el să ia bani de la un tovaroș al lui, fiind dus după ordie la țara leșească, au mers și el după dînsul. Și vrîndu să să întoarcă înapoi și vîiînd pînă la Roma², s-au bolnăvit patru luni și jumătate, iar numitul Carabulea vameșu n-au așteptat pînă a veni el, ci au apucat pe sluga lui anume Petre, și puîndu-l la închisoare, neavîndu acel slugă nici un răspuns de la Lazăr stăpîni-său, nici bani de argint ca să-i plătească, (Lazăr jăluitoru zice că avea lăsați în mina aceleși slugă a lui, 900 ocă bani de aramă) și acel slugă vîzîndu că într-alt chip nu poate scăpa de la închisoare, au pus amanet dintr-acei bani de aramă, ocă 377, la un Gheorghe negu<ță>tor,

pină va veni stăpîni-său. Și Gheorghe Carabulea au apucat pe acel neguțator și au vîndut banii de aramă ocoa cite parale 13 și n-au luat numai taleri 60 ce i să făcea vama ci au luat taleri 100, și n-au dat nici cărțulia după obicei pentru plata vămii. Și cînd au venit Lazăr jăluitoru, au găsit acei bani vînduți la acel neguțator, încă fără dă știrea slugii lui, și au dat acel neguțator și lui, peste taleri 100, ce zice că-i luase Gheorghe Carabulea taleri 26, 90. Și după ce au venit Lazăr, văzîndu că rachiu la Ploești nu avea căutare, cu cit rachiu mai rămăsese nevîndut, au venit cu el aici la București și fiindcă nu-i dedese cărțulie dă vamă, dumnealui vameșu Ștefani, fiind vel vameș, l-au apucat la carvasara și au plătit vama taleri 29 după catalog, tot acei rachiu ce-i plătișe vama la Carabulea și nu-i dedese cărțulie. Deosebit zice Lazăr jăluitoru, că ceilalți bani de aramă ce mai rămăsese pînă la 900 ocă, i-au vîndut el ocă cite parale 25, iar alți neguțători i-au vîndut cite parale 20. Și fiindcă Carabulea l-au păgubit de toată ocoa cite parale 7, după cum au vîndut alți neguțători ce face la aceste 377 ocă, paguba lor, taleri 65,117, își cere acea pagubă de la Gheorghe Carabulea, cum și chieltuiala ce zice că au chieluit umblind prin județ cu Gheorghe în cinci săptămîni, taleri 30.

Deci, după jalba lui, cu numitu zapciu ni să poruncește de către înălțimea ta ca să facem cercetare aceștii pricinii și pe amîndoaă părțile aducîndu-i zapciu innaintea noastră am chemat și pă vameșu Ștefani, și însuși ne-au arătat dînd și în scris, arătînd că obiceiul este, orice marfă cit și holerca ce vine din țara leșască în București să vămuește la carvasara, iar dă va merge pă la tîrgurile din țară, să vămuește pe la șchelă pe unde trece, iar cităva rămînea nevîndută în țară și va aduce-o la București să o vînză, plătește vama la carvasara. Și dăosibit, zice vameșul Ștefani, că dă ar fi avut Lazăr cărțulie de la Carabulea că au plătit vama la Ploești, pe dînsul nu l-ar fi supărat pentru vamă, ci ar fi apucat pe Carabulea vameșu dă ar fi dat acei bani, pentru că zice că nu este obicei să vămuiască el la Ploești, sau pe la alte tîrguri, fără dăcît la șchelă pe unde trece și la carvasara aici în București. Ne arată Lazăr jăluitoru și pașaportu ce are la mîna, care zice că-l are dat de la acel comandir pentru ca să nu plătească vamă, fiindcă ducea acea holercă după ordiia muschicească, care pașaport fiind rusesc, nu avu cine il citi. Ci, fiindcă Gheorghe Carabulea, după arătarea vameșului Ștefani este în vină, una, că obiceiul acolo la Ploești n-au avut ca să ia vama, al doilea, că n-au luat vamă numai pe cit i să venea, taleri 60, ci au luat mai mult taleri 100, al treilea, că după ce au luat vama, după obicei era să-i dea cărțulie, al patrulea, că Lazăr zice că era vecin cu Gheorghe Carabulea la Ploești, avîndu prăvălie și case și era și marfa pe loc și n-avea și zăpis dat la mîna lui să-i plătească vama și nu i să cuvenea lui Gheorghe Carabulea să-i pue pe sluga lui la inchoare și, și dă l-au pus la inchoare, trebuia să nu-i vînză acei bani dă aramă fără dă preț, ca să păgubească.

Care, noi după cercetarea ce făcum și după zisa vameșului Ștefani, după dreptate găsim a fi cu cale, dă vreme ce Lazăr au plătit acea vamă în doaă părți, neavînd de la Gheorghe Carabulea cărțulie dă plata vămii, banii ce au dat pentru vamă Lazăr jăluitoru la carvasara, aici în București pentru acel rachiu, să fie buni dați, iar ce bani i-au luat mai mult Gheorghe Carabulea, vamă, să-i dea innapoi lui Lazăr, iar pentru chieltuiala și pentru acei bani dă aramă, rămîne a să face hotărîre de către înălțimea ta.

Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face dă către înălțimea ta

1776, dichevrie 11.

Vel vornic

¹ Loc alb.

² Corect : Roman.

311

1777

mai

18

Vel vornicii arată prin anafora că Costandin dascălul și Vasile cojocarul din București se judecă cu Costandin Rîmniceanu pentru o vte din Valea Poenii (jud. Saac), cumpărată de jăluitoru, dar pe care nu-i lasă s-o stăpînească spunînd că o cumpărase și el. După judecată la departamentul al 2-lea divanul hotărâște că Rîmniceanu are dreptate, dar îl obligă să despăgubească pe jăluitori pentru via plantată. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Înfățișîndu-se și innaintea domnii mele la divan Costandin Vasile cu Ioan postelnicelu, vechilul tatîne-său Costandin Rîmniceanu, și cercetînd și domniia mea pricina cu amăruntu,

văzum că drept au judecatu dumnealor boerii, pentru că viaa aceasta toată, 8 pogoane, au fost întâi la Radu logofătul pusă amanet și încă cu scrisorile vechi împreună, care să protimii Radu mai mult decât alți datornici, avându-o întâi elu amanet și cu scrisorile vechi, și rău au vindut Rîfoveanu la acești jăluitori. Am cercetat și jalba ce făcea ei, cum că sint 3 ani trecuți dă cînd au cumpărat, și Ion postelniculu nemic nu le-au zis și văzum că el pira și-au pornit-o din vreme pã la ispravnici, cum arată și cărțile dă judecată și s-au fost și dat viaa întru stăpînire, dar ei nu l-au îngăduit.

Pentru care, am hotărît ca după cum scrie mai jos să să cerceteze dă ispravnici cîtă cheltuială au cheltuit la lucru aceștii vii și acea cheltuială să le-o îplinească Ioan postelnicelu, și așa să ție și să stăpîneasă cu pace toate pogoanile, după cum așa le are cumpărate prin zapisu ce l-am văzutu, iar banii cumpărătorii să aibă a și-i lua dă la clironomii Rîfoveanului și cu dobînda lor, fiindcă le-au vindutu rău.

1777, maiu 18.

Preainnălțate doamne.

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu de divan au adus la judecată innaintea noastră pe Costandin Dăscălici i pã Vasile Cojocarul din București pîrș lui Costandin Rîmniceanu, zicînd că avînd ei 4 pogoane de vie pe Valea Poenii vindute de moșu lor și de tatul lor la un Tudoru Marghiulul și acel Tudoru Marghiulul mai avînd și el încă 4 pogoane dă vie tot acolea cumpărate, stringîndu-le la un loc le-au făcut 8 pogoane. Și murînd acel Tudoru Marghiolu au rămas feciorii lui clironomi pe tot avutul lui și fiind acel Tudoru datoru și neavînd acei feciori ai lui cu ce plăti datoriia, ar fi zălojit acea vie toată la răposatu Dumitru Rîfoveanu, drept taleri 300 cu toate namestiile vii. În urmă tot aceia zic că ar fi zălojit acea vie și la un Radu logofātu dîndu-i la mîna Radului și scrisorile vii și întîmplîndu-se de au murit și acei feciori ai celui Tudoru, zic că au rămas viaa pe mîna acelor datornici. Și zic jăluitorii că acel Radu logofātu i cu Dumitru Rîfoveanu ar fi împărțit acea vie și au luat unul 4 pogoane dă vie și altu 4 pogoane trăgînd și gardu prin mijlocu vii, iar la leat 1773 zic că au răscumpărat numiții jăluitorii acele 4 pogoane dă vie ale lui Dumitru Rîfoveanu cu zapis și cînd au cumpărat ei viaa, zic că au fost părăgină dă 32 dă ani și lucrînd ei, zic că au făcutu și o sumă dă gropi. dă au pus butași și dă toamnă ce vine zic că este să intre cu hîrdău într-însa, și cum că după ce au văzut numitu Costandin Rîmniceanu că au lucrat ei acea vie, nu-i îngădueste pã dînsii ca să stăpîneasă viaa, zicîndu-le că el au cumpărat acea vie dă la o soru a celui Radu logofăt, și judecîndu-se la dumnealoru boerii judecătoria ot <al> 2 <-lea> departament, zic că nu și-au aflatu dreptatea și nefiînd odihniți pã acea judecată au dat jalbă innălțimei tale și innălțimea ta i-ai orînduit și la noi ca să facem cercetare aceștii judecâți.

Și aducînd numitu zapciu innaintea noastră atît pe numiții jăluitorii cît și pã Ioniță postelnicelu ce este vechil dăspre partea tată-său, Costandin Rîmniceanu, și ne arătără întâi o anafora cu leat 1776 ghenarie 16 iscălită dă dumnealui Nicolae Dudescu biv vel vornic, întărită și cu pecetea innălțimei tale, întru care scrie că dă vreme că la mîna lui Ioniță postelnicel, vechilu, să vede zapise de stăpînire, dumnealoru ispravnicii din sud Saac să întrebe pã șătraru Barbul Rîfoveanu cu ce temei au vindut acea vie numiților jăluitorii, și dă-i va putea, de acolo să-i înpace, iar neputîndu-să învoi vreo parte cu carte de judecată să-i trimiță și la divanu innălțimei tale. Așijderea ne arată Ioniță postelnicel și anafora o ispravniciloru din sud Saac ce este scrisă dă la leat 1776 martie 15, iscălit aga Dumitrache Colceacu i dumnealui sluger Radu Golescu ispravnicii din sud Saac, întru care scrie că poruncîndu-li-să dă către innălțimea ta ca să cerceteze pentru vînzarea ce au vindutu șătraru Barbul Rîfoveanu, cu ce temei au vindut acea vie numiților jăluitorii, și arată că fiind <că> șătraru Barbul Rîfoveanu murise, au chemat pã clironomii casii șătraru <rarului> Barbului Rîfoveanu și întrebîndu-i cu ce temei au vindut șătraru Barbul acea vie, ar fi arătat numai un zapis cu leat 7257 aprilie 1, al lui Ianache fecioru celui Marghiul, tot dă zălojirea acelor 8 pogoane dă vie, scriînd că le pune zălog și la r posatu șătraru Dumitru, tatul răposatului șătraru Barbul Rîfoveanu, care zapis îl arată că este dat în urma zălogirii ce au zălojit tot acel Ianache și la Radu logofăt, cu 5 ani mai în urmă și fiindcă alte

temeuri dă scrisori, n-au fost pus la Rifoveanu, atunci la zălojire, fiindcă toate acelealte scrisori le avea puse mai nainte cind zălojise acea vie la Radu logofăt, și după cercetarea ce au făcut, găsesec dumnealor dreptatea lui Costandin Rîmniceanu, care tot într-acea anafora a dumnealor să vede și cartea de judecată a dumnealor boierilor judecătōri ot <al> 2 <-lea> departament, cu leat 1776 avgust 2, cu care întărește judecata dumnealor ispravnicilor.

Deci, cercetînd și noi această judecată cu amăruntul și văzîndu-să că după cercetarea dumnealor ispravnicilor, fiindcă toate zapisile au fost la răposatu Radu logofăt zălojite, rău au vindut răposatu șătrar Barbul Rifoveanu acea vie numișilor jăluitōri, neavînd nici un temeiul la mină dă acea zălojire.

Drept aceia, am găsit cu cale, Costandin Rîmniceanu, după dovezile ce are la mină, fiindcă această vie este pusă zălog mai dinainte cu 5 ani la răposatu Radu logofăt și el au cumpărat-o de la sora Radului, să și-o stăpînească această vie cu bună pace dă către numișii jăluitōri.

Dar fiindcă zise Costandin Dăscălcu i Vasile Cojocaru jăluitōrii, cum că ei după ce au luat acea vie, fiind părăgină au lucrat-o, și dă toamnă ce vine este numai să între cu hîrdău într-înșă să o culeagă, pentru aceasta să fie luminată porunca înălțimei tale către dumnealor ispravnicii din sud Saac, ca să trimiță omu dă credință să cerceteze acolo în fața locului unde este acea vie, dă ce stare este, și prin carte de blestem dovedînd cîți butași au pus numișii jăluitōri, după ce au luat-o ei și cîți bani au cheltuit la lucru acei vii, și după dovada ce vor dovedi, cîți bani să face acea cheltuială, să-i îplinească Costandin Rîmniceanu. Iar cit pentru banii ce au dat Costandin Dăscălcu i Vasile Cojocaru jăluitōrii, răposatului Rifoveanu pentru această vie, taleri 103, dă vreme ce să vede după cercetarea ce au făcut, și noi vedem că zălojirea cea mai cu temeiul au fost pusă acea vie la Radu logofātu, avînd și toate zapisile cele vechi-ale

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 448v. - 449 v.

aceștii vii amanetu, acești bani să aibă jăluitōrii a și-i căuta la clironomii casii răposatului Rifoveanu. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dășăvirșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

1776, dicemvrie 18.

Vel dvornic, Badea Știrbei vel dvornic, vel logofăt.

312

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion și Pătru reclamă pe clucerul Gheorghită Zătreaanu care le-ar fi cuprins partea de moșie din Gănești (Vilcea). Cercetîndu-se după pravilă și obiceiul pămîntului se dă dreptul de stăpînire lui Zătreaanu. Domnul întărește.

1177

mai

19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Înfățișîndu-se și înaintea domnii mele la divan Ion i Pătru cu vechilul Zătreaanului și întrebînd pă numișii pîriși de rîndul stăpînirii, însuși arătară că dă 60 de ani n-au stăpînit, și nelipsiți fiind acolo șăzători pe această moșie, nu și-au căutat niciodată dă s-au știut cu moșie. Care după această prelungire dă vremi și moșie, dreptate de ar fi avut, nici pravila, nici obiceiul pămîntului nu le dă dreptate a cere. Mai ziseră că, pînă au trăit Zătreaanu cel bătrîn, dă dijmă n-au fost supărați, care, măcar că aceasta nu este dovedită, dar iarăși de cînd zic că dă dijmă, sînt 20 de ani trecuți și n-au priimit de au dat dijmă făr' dă nici o pricină.

Deci, cerirea lor fiind rea, am întărit dreptatea Zătreaanului ca să stăpînească cu bună pace, și dă vreme că acele vechituri dă cărți ce era la mina lor, era pricină a cererii lor, ca să nu, să mai cheltuiască și altă dată cercînd divanurile făr' dă a avea dreptate, s-au luat de la mina lor.

1777, maiu 19.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pă Ion i Pătru din satul Gănești sud Vilcea pîriși clucerului Gheorghită Zătreaanu, zicînd că ar fi avînd și ei moșie în Gănești, rămasă de la niște strămoși ai lor, și le-ar fi cuprins-o și partea lor neavînd hrisoavele la dînșii, iar acum fiindcă și-au găsit sineturile, cer ca după acele sineturi să li să dea stăpînire.

Față fiind Radu Modrescul, vechilul clucerului Zătreaanu, răspunse că această moșie Gănești să stăpînește da boerii Zătreni, mai bine da sint ani 150, și arată numitul vechil o carte a mării sale Mircii vodă cu leat 7067 iulie 7, de sint ani 218, în care scrie că au cumpărat Zamona de la Pădure patru locuri din Gănești. Mai arată un hrisov al răposatului mării sale Radului vodă, fecioru lui Mihniei vodă, cu leat 7121 noemvrie 20, de sint ani 164, în care da lui Pătru din Gănești și feciorilor lui, anume Lupul i Stănilă i Cirstea și Zămonă, ca să le fie lor moșiia la Gănești, însă ale lor cite părți să vor alege du peste tot hotarul. Mai arată și o carte a răposatului mării sale Mateiu Basarab voievod, cu leat 7154 aprilie 26, de sint ani 131, în care da stăpînire Stanciului postelnic Zătreaanu ca să ție niște moșii de la Gănești și cu toate cumpărătorile lui Calotin armașu de la Făurești. Mai arată un zăpis cu leat 7191 iulie 3, de sint ani 94, în care scrie că un Chircă sin Ivan ot Gănești au vindut Danciului postelnic i Predii postelnicel, ocina din Gănești, partea Micului, ce s-au cumpărat de la Calotin armașu. Mai arată și o carte cu leat 7206 maiu 27, de sint ani 79, a lui Mateiu i a Danciului i a lu Vlăduș și a Radului și a Predii feciorii Danciului postelnic Zătreaanu, în care scrie că, după ce și-au împărțit între dînșii frați moșiile, au dat lui Pătru <al> 2 <-le> armaș, fratelui lor, tot hotaru Găneștilor unde este și casa, dîn hotar pînă în hotar pă hotarale și semnele bătrîne, ca să ție numai Pătru armașu acea moșie Găneștii. Mai arată și o adevărînță a dumnealor boerilor divanului Craiovii, cu leat 1777 aprilie 6, în care scrie că au dat mărturie slugeru Ioniță Brăiloiu i cluceru Costandin, că acum în vremea răzmiriții, unde au avut boerii Zătreni niște lăzi într-o boltă a <u>nui Nicăi cupeșu, s-au spart de oaste și acea boltă, și spărgînd și lăzile au luat lucrurile ce au găsit într-insele și numai aceste cărți au rămas, care sint arătate mai sus, iar alte hrisoave și cărți s-au răpus.

S-au întrebat și pirișii aceștia, să arate cu ce cer stăpînire în Gănești și arătare și o carte a mării sale Alecsandru vodă, feciorului Mihniei vodă cu leat 7030¹ dechemvrie 13, de sint <ani> 255, în care scrie că un Ion au cumpărat din Gănești de la Moga o falcie, însă lingă apă, în bani 40 și au cumpărat și un Dragotă moșie, iar în Gănești, toată partea lui Toader, drept bani 350 și așa, acum cu această carte care sint trecuți ani 255, caută ca să între și ei cu stăpînire în moșiia Gănești. S-au mai întrebat numiții piriși de au mai stăpînit și ei vreodată într-această moșie în Gănești și ziseră că stremoșii lor ar fi stăpînit pînă cînd au luat nemții acele cinci județe ot prez Olt supt stăpînirea lor, iar de atuncea încoace n-au mai stăpînit, fiindcă n-au avut cărți la mină, iar acum, da vreme ce și-au găsit această carte ce s-au zis mai sus, caută să între și ei cu stăpînire în Gănești. Care la această carte în care răsima ei, să văzu a fi fără da nici un temeiu, de vreme ce le stă înpotrivă cărțile Zătrenilor ce arată mai sus.

Cu toate acestea, măcar că boerii Zătreni nu avură să arate alte cărți mai noo asupra aceștii moșii, dar să văzu că stăpînirea lor au fost necontenită pînă acum, și pîrforisindu-ne și din graiul pirișilor, care însuși ei arătară la judecată că de la stăpînirea nemților ce au avut-o la 5 județe ot prez Olt, nu au mai stăpînit nicidăcum, care este vreme trecută la mijloc ani 60, să cunoscă că cererea lor fu fără de nici un temeiu și nu s-au priimit de judecată după pravilă, ci am hotărit ca boerii Zătreni să stăpînească moșiia Găneștii cu pace după cum au stăpînit-o și mai nainte și pînă acum. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 372 v. - 374.

1777, maiu 15.

Miche paharnic, Dum<itru> Ci<oran> paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greccanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Andonie Fotino.

¹ Așa în text.

Veliții boieri arată prin anafora că Iane postelnicel din jud. Buzău reclamă pe medelnicerul Costandin care vrea să-i ia vadul de moară de la moșia Dăcindești (jud. Buzău). După judecata la ispravnici și la departamentul al 2-lea divanul da dreptate reclamantului hotărînd ca medelnicerul Costandin să plătească cheltuiala și treapădul. Domnul întărește.

313

1777
mai
19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Da vreme ce și după această după urmă cercetare, care după cererea medelnicerului Costandin s-au mai făcut da iznoavă la fața locului, s-au găsit vadul tot la moșiia lui Iane pos-

telnicel, precum și mai înainte la atâtea judecăți și <cu> divan s-au fost cunoscut dreptatea lui, am întărit ca, după cum să coprinde mai jos, să să urmeze atit pentru vad a-l ținea și a-l stăpîni Iane postelnic cu pace, cit și pentru treapădul mumbașirului i cheltuiala lui Ene ce i s-au pricinuit purtîndu-l într-atîta vreme făr' de cale prin judecăți, cum au găsit dumnealor veliții boeri cu cale într-această anafora.

Pentru care, am dat la mina lui Iane postelnic această întărire cu domneasca noastră pecete spre a-și stăpîni vadul, țîind și lemnile morii pentru cheltuială.

1777, maiu 19.

Preainnălțate doamne,

Iane postelnicelu din sud Buzău, la leat 1776 iulie 22, au avut judecată înaintea ispravnicilor ot sud Buzău cu medelniceru Costandin sin stolnicului Scarlat pentru vadul de moară a lui Iane postelnicelu ce-l are în moșia Dăcindeștii din sud Buzău, care moșie o are înpietrită și hotărîită dă către moșia Puțintei, a medelnicerului Costandin ce o are cumpărată de la Mateiu Nona postelnicelu, și căuta medelniceru ca să ia acest vad, zicînd că este în moșia dumisale, iar nu pe pe moșia lui Iane postelnicelu. Și prin carte de judecată arată ispravnicii că au orînduit patru boerinași din partea locului de acolo de au tras moșia lui Iane postelnicelu și au dovedit că acest vad de moară ce-e cerea medelniceru cade în moșia Dăcindeștii, a lui Iane postelnicelu, iar nu în moșia Puțintei a medelnicerului. Și deosebit mai arată ispravnicii că și însuși ei au mersu de au cercetat în fața locului și au dovedit acest vad de moară că, cade tot pe moșia lui Iane postelnicelu. După care cercetare a ispravnicilor cit și a megiașilor boerinași hotarnici, neodîhnîndu-se medelniceru la trecuta lună a lui ghenarie, leat 1777, s-au judecat la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> departament, și după cercetarea ce au făcut și dumnealor prin carte de judecată, au dat acest vad de moară tot supt stăpînirea lui Iane postelnicelu.

Medelniceru nici pe această judecată odihnindu-se, din luminată porunca înnălțimii mării tale s-au judecat înaintea noastră și la trecuta lună a lui februarie 22, tot într-acest an, prin anaforoa ce am făcut către înnălțimea mării tale, am găsit cu cale să meargă dumnealui medelniceru Mincul și dumnealui slugeru Ștefan Cioran, acolo în fața locului și să facă de iznoavă cercetare și judecîndu-se și la luminatul divan înaintea înnălțimii mării tale, la trecuta lună a lui aprilie 6, tot la leat 1777, s-au orînduit de către înnălțimea mării tale, mumbașir, Iane proin cafegiu, ca să meargă la sud Buzău să cerceteze atit prin ispravnici i prin boerinașii cei ce au fost orînduiți dă ispravnici dă au cercetat și au tras moșia Dăcindești i Căpăținești a lui Iane-postelnicelu, cum și prin vecinii și megiașii de acolo, dă au fost medelniceru față la acea cercetare și dăosebit să facă cercetare și acești mai sus-numiți doi boerinași ce sint ceruți dă amin-doaă părțile. Și după luminată porunca înnălțimii mării tale, făcîndu-se această cercetare dă iznoavă dă acești doi boerinași și dă către înnălțimea mării tale, după jalba lui, înnălțimea mării tale cu vâtafu de aprozi ne poruncești ca să vedem cercetările ce s-au făcut acolo în fața locului și cu anafora să înștiințăm înnălțimii mării tale anaforoa dă cercetarea ce au făcut dumnealui medelniceru Mincul și dumnealui slugeru Ștefan, întru care să vede iscălit și Elefterie protopopu, ce este cu leat 1777 aprilie 30, întru care arată că au cercetat și au dovedit vadul de moară ce-l cerea medelniceru Costandin, <că> este în moșia Dăcindeștii a lui Iane postelnicelu și cum că medelniceru Costandin, rău căuta să ia acel vadu de moară și să făcea stăpîn pă dînsul. Că, arată acești mai sus-numiți boeri, că au pus de au tras cu stînjenu domnesc și au găsit din hotaru Puțintei al medelnicerului pînă unde este acest vad de moară în moșia Dăcindeștii a lui Iane postelnicelu, stînjeni 27 tot din moșia Dăcindești a lui Iane postelnicelu înpresurați dă Costandin medelniceru pentru ca să rămîie vadu pe moșia medelnicerului, care vad de moară, după zapisile ce are Iane postelnicelu la mina lui, să vede că este a lui Iane postelnicelu iar nu a medelnicerului, nici nu ajunge acel vad pe moșia Puțintei a medelnicerului, ci în moșia Dăcindeștii a lui Iane postelnicelu, ce o are luată cu schimbu de la răposatu Daniil ce au fost egumen la sfînta mănăstire Cotroceni. Așijderea să văzu și cartea acelor patru boerinași ce au tras moșia aceasta a lui Iane postelnicelu, întru care să vede iscăliți și alți vecini și înprejurenii de aceste moșii, carei arată că acest vad de moară este a lui Iane postelnicelu în moșia lui, Dăcindeștii, iar nu cade în moșia Puțintei a medelnicerului Costandin, și cum că medelniceru și cu

Iane postelnicelu i-au cerut pe acești boerinași de au tras moșiia și au fost și ispravnici la fața locului și au făcut cercetare și au dovedit că medelniceru Costandin cu 27 dă stinjeni intra în moșiia Dăcindeștii a lui Iane postelnicelu și cum că au tras moșiia pă dreptate și în frica lui Dumnezeu, avînd moșiia pietre, atît pe din jos, cit și pe din sus dăspre moșiia Puținei a medelnicerului Costandin.

Deci, văzîndu-se și dă noi aceste cercetări ce au făcut acum dă iznoavă dumnealui medelniceru Mincul i dumnealui slugeru Ștefan Cioran dîmpreună cu numitul mumbașir, față fiind și boerinașii cei ce au tras moșiia, alți vecini și inprejurenii dă aceste hotară dă moșie, cum și medelniceru Costandin, să vede că medelniceru Costandin, rău și făr' dă cale umbla și căuta să ia acest vad de moară nefiind al dumnealui, am găsit cu cale, Iane postelnicelu să-și stăpînească acest vad de moară din moșiia lui, Dăcindeștii, cu bună pace dă către Costandin medelniceru și medelniceru Costandin să-și rădice lemnile dă acoloa dintr-acele vad. Și pentru că să văzu că rău și fără de cale au umblat medelniceru, căuînd să ia acest vad de moară, nefiind al lui, și au pricinuit numitul postelnicel atîta cheltuială lipsindu-se și dă hrana casii lui într-atîta vreme dă cînd umblă în judecată, cu cale este ceia ce va arăta Ene postelnicelu în frica lui Dumnezeu că au cheltuit dă cînd umblă într-această judecată, să-i plătească medelniceru acea cheltuială, cum și treapădu mumbașirului, dă vreme că medelniceru l-au cerut și au rămas de judecată. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

1777, maiu 18.

Însă pentru cheltuiala lui Ene postelnicelu, priimi însuși dă bună voia lui înaintea noastră ca, parii ce vor fi bătuți și urșii ce vor fi inchieți la acele vad de moară, să rămîie ai lui Ene postelnicel pentru cheltuiala ce au făcut.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 374-375 v.

Nicolae Dud<escu> vel ban, Pan<ă> Fil<ipescu> vel vornic, Badea Știr<bei> vel vornic, Dumitrașcu Racoviță vel logofăt, Radul vel clucer, Di<mitrache> Var<laam> vel paharnic, Ioan vel stolnic, Radu Iul<ianu> vel sărdar, Radu Fili<ipescu> vel medelnicer, Theodosie vel sluger.

Veliții boieri arată prin anafora că Păun postelnicel aducînd la judecata ispravnicilor pe clironomii casei lui Bacoș din Transilvania, care ceruseră mănăstirii Cozia și Ilincăi Balotescu moșiia Bratovoiești, Mumbuești și munții din jud. Argeș, pretinde să i se plătească treapădul și cheltuiala. Divanul, recunoscînd mănăstirii și Ilincăi dreptul de a stăpîni acele moșii, hotărăște ca acestea să plătească. Domnul întărește.

314

1777
mai
20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu i gospodar.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, rînduim pe...¹ carele să meargă să înlînească de la acești mai jos-numiți, treapădu ce mai jos arată.

1777, maiu 20.

Preainnălțate doamne,

Păun postelnicel ce să află slujînd, au jăluit înnălțimii mării tale zicînd că la leat 1776 30 au avut judecată Ioachim Bedeos și Ioan Andrei Cozlinic, clironomi casii lui Bacoș din Transilvania pentru moșiia Bratovoiești i munții din plaiul Loviștii sud Argeș, ce-i cerea casa lui Bacoș de la sfînta mănăstire Cozia, cum și pentru moșiia Mumbuești ce o cerea tot acești de mai sus-numiți de la dumneaei clucereasa Iilca Baloteasca, care moșie zicea că iaste alătura cu Bratovoiești din sud Argeș. Și pentru această pricină fiind orînduitu numitul postelnicel cu luminată porunca înnălțimii mării tale de au mersu la dumnealor ispravnicii județului și au cercetat și, după cum au găsit dumnealor cu cale, cu anafora au înștiințat înnălțimii mării tale că acești mai

sus-numiți Ioachim Bedeos și Ioan Andreu Cozlinic, ce zic că snt clironomi acelu Bacoș din Transilvania, la cererea ce au făcut pentru aceste moșii dă mai sus-numite, n-au avut nici o dreptate. Și să roagă numitul postelnicel înălțimii mării tale, zicind că au cheltuit umblind pe acolo cu caii lui și nu i-au dat nimeni nici cheltuiala, nici treapădu, de la cine să i să plătească acest treapădu și cheltuiala. Dupe jalba lui, înălțimea mării tale cu vâtafu dă visterie ai orînduitu la noi ca să cercetăm jalba lui și cu anafora să înștiințăm înălțimii mării tale.

După luminată porunca înălțimii mării tale, am cercetat și după dreptate era ca să să plătească treapădu postelnicelului, numiții clironomi ai lui Bacoș, fiindcă au rămas dă judecată. Dar fiindcă ei nu i-au plătit postelnicelului, cu nedreptate este a rămîne păgubaș, mai virtos că să află și slujind, noi găsim cu cale, dă vreme că sfînta mănăstire Cozia și clucereasa Ilinca Baloteasca și-au aflat dreptatea, să-i dea sfînta mănăstire pentru treapădu și osteneala lui, taleri 30 și clucereasa Ilinca taleri 20. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsăvirșită, rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 403-403 v.
Vezi și doc. nr.
163 din 3 august
1776.

1777, maiu 10.

Neculae Dudescu vel ban, Pană Filipescu vel vornic, Badea Știrb<ciu> vel vornic, vel logofăt, vel clucer, Dumitrache Varlaam vel paharnic, Ion vel stolnic, Radu Filipescu vel medelnicer.

¹ Loc alb.

315

1777
mai
23

<Boierii judecători> arată prin anafora că Theodorache Știrbei reclamă pe Nicolae din Frujunești (jud. Ilfov) care nu și-a ținut învoiala de a-i zidi casă la Fundeni. Ispravnicii hotărâsc ca acesta să aducă chezaș. Se hotărâște să fie adus Nicolae la Fundeni pentru a termina zidirea. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu i gospodar.

De vreme că după atitea soroace ce și-au pus, n-au urmat tocmeții, dăm volnicie slugii domnii mele . . . ¹ copil din casă dă visterie, să meargă și oriunde va găsi pe numitul Neculae, să-l ia și să-l ducă la Fundeni stîndu-i mumbașiru asupră, pînă va isprăvi casele după tocmeală.

1777, mai 23.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui medelniceru Theodorache Știrbei la leat 1776 martie 28, prin zapis și prin mărturii au tocmit cu un Neculae de la Frujunești sud Ilfov, să-i facă niște case pe moșia dumisale la Fundeni, tot în sud Ilfov, în taleri 60, din care bani arată în zapis că i-au dat atunci înaintea taleri 31 pol în doaa rînduri, iar ceilalți bani pînă la taleri 60, iarăși să-i dea rînduri și cu soroc, casele să fie gata pînă la Simpietru, dînd și chezaș pe un Gheorghe copil din casă. Carele, neștiindu-să de acestu așazămint și nefăcînd casele după cum s-au legat în zapisu lui, la leat 1776 septemvrie, medelniceru Theodorache Știrbei, dînd jalbă înălțimii mării tale și prin zapisu vâtaf de visterie s-au orînduitu la noi ca să cercetăm, și fiind față atît medelniceru, cum și acest Neculae, n-au tăgăduitu dă acest așazămint, numai au zis că atunci fiind lucru scumpu, n-au găsit oameni ca să plătească cu bani să tae lemnile cerindu-și soroc dă 20 dă zile, că le va face. Și după cererea lui, prin carte dă judecată s-au hotărît ca, pînă la acest soroc să le facă, și nici la acest soroc nefăcîndu-le Neculae acele case, medelniceru Theodorache iarăși jăluind înălțimii mării tale, după jalba dumisale s-au orînduit la dumnealor ispravnicii județului ot sud Ilfov ca să cerceteze și după tocmeala ce au avut și după hotărîrea ce s-au făcut dă către noi, prin carte dă judecată să-l facă să să supue a începe și a săvirși lucru, la leat 1776 noemvrie 5, au dat zapis un Simion vnuc polcovnicului Ispir, puindu-l chezaș pe acestu Neculae cu soroc dă doaa luni, că va isprăvi aceste case și au dat medelniceru și ceilalți bani în mina acestui chezaș, înplinindu-să taleri 60 după tocmeala ce au avut prin zapisul cel dintii, care zapis s-au adevérit și cu iscălturile noastre. Și tot acest Simion chezaș, printr-alt zapis dă la leat 1777 martie 28,

să leagă că pînă în două săptămîni să-i gătească casele dumisale medelnicerului după cum scrie zapisu cel vechiu. Și iarăși mai jăluind dumnealui medelniceru, înălțimii mării tale, că nici după acest zapis nu s-au ținut ca să-i fi isprăvit casele, ci dă vreme ce s-au făcut luminată porunca înălțimii mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca să-l facă făr' de voia lui, să isprăvească casele și cu atîta zapise și cu atîta soroace și cu chezaș s-au legat și tot nu s-au ținut dă zapisile lui, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii mării tale, să să orînduiască un aprod și să-l ia pe acel Neculae făr' de voia lui, să-l ducă acolo la Fundeni, să stea mumbașiru asupra lui pînă va isprăvi casele, dă vreme că au luat toți banii în cît au tocmit. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 385-385v.

1777, aprilie 7.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Mircea și Voico din jud. Teleorman reclamă pe Anghelache clucer, care le impresoaară o parte din moșia Rîșoareasca (Teleorman). Se hotărâște cercetare de către ispravnicii. Domnul întărește.

316

1777

mai

25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Făcînd apelație Mircea i Voico, eșiră la divan înaintea domnii mele și alt nu avură osebit a zice cevași, fără dă numai patru sute stînji are cumpărați clucerul Catacal și pă lîngă aceștia au înpresuratu și moșia loru și le ia venitul de atîtea ani, cerînd atît moșia, cît și venitul.

Deci, fiind trebuință ca întii la fața locului să facă alegere, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să orînduiți boerinași ca, după zapisele de cumpărătoare ce vor fi bune, să să dea moșia numitului cumpărătoriu, iar ceilalți să se aleagă pentru moșneni și atunci, dă să va găsi că au avutu înpresurată și altă moșie mai mult și au stăpînit rău, luîndu-i venitul pînă acum, pentru acel venitu vom hotări. Ci dară, la alegerea ce să va face, să fie și alți moșneni i vecini față .

1777, maiu 25.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vatafu za aprozi aduse la judecată pă Mircea i Voico ot sud Teleorman, priș dumnealui biv vel clucer za arie Anghelache, zicînd că răposatu Catacal cluceru, fratele numitului clucer Anghelache, cumpărînd de la frații pirișilor o parte a loru de moșie, ce să numește Rîșoareasca ot sud Teleorman, nu ar fi stăpînind numai partea acelora ce și-au vindut, ci ar fi înpresurînd și părțile loru de moșie ce le-au rămas într-acel hotar nevîndute.

Față fiind și cluceru Anghelache, răspunse că mai mult decît după zapisile de cumpărătoare nu să întinde mai mult cu stăpînirea într-acea moșie. Împotriva piritului răspuneră pirișii ca să li să aleagă părțile loru de moșie ca, scoțîndu-se cumpărăturile clucerului Catacalu, să să deosebească moșia lor. De care, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să orînduiască boerinași hotarnici să aleagă cumpărătoarea clucerului Catacal și, deosebind părțile de moșie ce să va alege bună a pirișilor care nu este vindută, să le aleagă în scris ca să lipsească pricinile de la mijloc. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 386.

1777, maiu 24.

Miche paharnic, Dumitru Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, Hagi biv sluger.

Boierii judecători arată prin anafora că Hristea, fost căpitan la Ploiești, reclamă pe ispravnicii Mincul și Ianache din jud. Prahova care nu i-au plătit cheltuielile pentru conacele făcute la trecerea oștilor rusești. După cercetări, domnul constatănd că o parte din cheltuieli i s-au plătit lui Hristea hotărâște să i se plătească și restul.

317

1777

mai

25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscol.

La maiu 23 leat 1777, s-au înfățișat înaintea domnii mele Hristea căpitan cu paharnicu Ianache i cu vechilul Mincului medelnicer, Manolache postelnice, și din cercetare să vede că

Hristea căpitan au fost de însuși isprăvnicel orînduit ca să scrie tot și a plăti conacile și i-an dat și catastih la mină iscălit cum că taleri 430 sînt cu adevărat cheltuiți de dînsul, după care sînt și datori a plăti. Dar fiindcă Ianache paharnicu arată cum că într-această sumă sînt și cheltuiți de dumnealui și fiindcă aceasta să dovede și din cartea ce ținea Hristea la mina lui, a isprăvnicilor, întru care scrie că este și a isprăvnicilor cheltuială făcută, s-au scăzut acești bani și rămîn taleri 343, s-au mai scăzut și taleri 123 ce nu tăgădui însuși Hristea că au luat dă la lăcuitori, și rămîn taleri 220. Mai zise paharnicu că taleri 100 au luat Hristea de la ofițeri pentru această cheltuială, dar fiindcă Hristea tăgădui, au rămas să dovedească paharnicu cu mărturii, iar taleri 120, hotărîm să-i plătească acum amîndoi isprăvnicii Hristii căpitanu.

Pentru care, măcar că vechilul Mincului medelniceru arată că la socoteala ce au avut cu paharnicu pentru tovărășia isprăvnicilor, aceste cheltuieli au rămas asupra paharnicului să plătească, dar fiindcă paharnicu tăgădui, își căuta între dînșii, osebît. Ci dar, zapciu să facă împlinire.

1777, maiu 25.

Preafînălțate doamne,

Dumnealui vâtafu de copii za visterie aduse la judecată înaintea noastră pă Hristea, ce au fost căpitan, cu dumnealui Mincul medelniceru, zicînd că în anu trecut, fiind numitu Mincul medelnicer împreună cu dumnealui Ianache medelniceru isprăvnici la sud Prahova și el fiind căpitan orînduit de dumnealor în tirgu Ploeștilor, i-au poruncit amîndoi ca să facă conace la trecătoarea ostașilor rusești și să facă catastih de cheltuială și îi vor da bani și așa, după zisul dumnealor, au făcut cheltuială la trecerea ghenărarilor i a ofițerilor și a tuturor ostașilor, de taleri 430, cu catastih anume, care catastih să văzu și la judecată întărit cu însuși iscăliturile dumnealor numiților isprăvnici.

Făță fiind și dumnealui medelniceru Mincul, nu tăgădui, numai zicea că vorbă au avut cu tovarășu dumisale, medelniceru Ianache, ca să cisluiască acești bani pe județ și să plătească Hristii căpitanu, dar fiindcă poruncă de la divan n-au avut, au întrebat pe dumnealui spătaru Topliceanu și nu i-au volnicit, și dîndu-și socoteală în mina tovarășului dumisale, au rămas să plătească medelniceru Ianache acești bani Hristii, și de au plătit, nu știe.

Ci, noi ne rugăm mării tale, pentru ca să i să descopere adevărul, să fie luminată porunca mării tale să meargă omu domnesc împreună cu Mincul medelniceru i cu Hristea căpitanu la Ianache medelniceru în sud Prahova și să-i înfățișeze și, de va fi dat Mincul medelniceru socoteala lui Ianache medelniceru și au fost ca să-i plătească și n-au plătit, să apuce mumbașiru pe Ianache medelniceru să îplinească acei taleri 430 și să-i dea Hristii, iar dă nu va fi dat socoteala, mumbașiru să-i apuce pe amîndoi să îplinească acești bani. Părerea noastră într-acestași chip este, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către măriia ta.

1775, martie 12.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 395 v. - 396.

318

Veliții boieri arată prin anafora că moșnenii din Cîmpulung (Mușcel) revendică niște munți stăpîniți fără drept de Oancea Buzea din țara ungurească. Se hotărîște ca isprăvnicii județului să facă cercetare. Domnul întărește.

1777

mai

26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahisoi.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, poruncim dumneavoastră isprăvnicilor să urmați a face cercetare ce scrie mai jos.

1777, maiu 26.

Preafînălțate doamne,

Oroșanii de la orașu Cîmpului Lung, sud Mușcel, au jăluitu înnălțimii tale, zicînd că ei au munți ai lor de baștină într-acest județ, pentru care munți zic că au și hrisoave domnești,

În care hrisoave zic că nu numesc munții anume, ci numai plaiurile și semnele de unde și pînă unde, și după vremi, din dregătorii județului lor, le-ar fi înpresuratu un munte dintr-aceia și cu meșteșug l-ar fi stăpînit cu un Oancea Buzea din țara ungurească. Și zic că, jăluind ei răposatului mării sale, Alecsandru Ghica vodă, le-ar fi făcut poruncă către ispravecu județului ca să cerceteze și să dăscopere acel munte și pe acea vreme, fiind ispravnic Mușcelului pitaru Sandul, zic că ar fi cercetat și au găsit stăpînindu-l acel munte un Gheoca, nepotu unui Costandin județu. Și întrebîndu-l pe acel Gheoca, cu ce îl stăpînește, nu ar fi arătat nici un temei, fără decât ar fi zis că-l are și el rămasă dă clironomie de la unchi-său Costandin județu și așa, prin dovezi ce zic că au avut, și după hrisoavele ce au, în care arată semnele de stăpînire, 8, au găsit acel munte într-acele semne și le-au dat carte de judecată ca să stăpînească după coprinderea hrisoavelor, iar astă-toamnă ar fi venit acel Oancea Buzea și au dat jalbă înălțimii tale, zicînd că-i stăpînesc ei acel munte în silă. Și jalba lui, înălțimea ta ai orînduitu la dumnealoru ispravnicii județului, ca să cerceteze acolo în fața locului, și fiind zăpadă pe munte, nu au putut să facă nici o cercetare după semnele ce scrie în hrisoave și zic că acest Oancea Buzea să află în țara ungurească, și alt temei de scrisori, zic numiții jăluitori că nu are acel Oancea fără decât numai un zapis de zălojire de la un Pastia și cum că acel zapis ce îl are acel Oancea Buzea dă zălojire, nu este scris de oamenii de aici, de țară, sau să fie niscaiva mărturii într-insul, ci este scris de un preotu din Tohani din țara ungurească. Și ceru numiții jăluitori prin jalba lor, ca să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealoru ispravnicii județului ca, oricînd va veni acel Oancea Buzea din țara ungurească, să-și caute judecata cu el pentru acel munte ce zice Oancea că-l are cu zălojire luat de la acel Pastia. După jalba lor, înălțimea ta, cu vatafu de visterie ne poruncești ca să cercetăm jalba lor, și cu anafora să înștiințăm înălțimii tale. Pe care, aducîndu-i numitul zapciu înaintea noastră și cercetîndu-le jalba după cererea lor, am găsit și noi cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealoru ispravnicii ot sud Mușcel ca, oricînd va veni acel Oancea Buzea de la țara ungurească, după scrisorile ce ori avea și o parte și alta, să cerceteze judecata, și de va putea de acolo <a să> așaza, să dea carte de judecată la mîna cui să va cădea, iar neodihniîndu-se vreo parte pe alegerea dumnealoru ispravnicilor județului, cu soroc să-i trimiță aici la luminat divanu înălțimii tale, și cine va rămînea de judecată va plăti treapădu și cheltuiala. Noi așa am

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 386 v.-387.

1777, mai 23.

Neculae Dudescu vel ban, Pană vel dvornic, Badea vel dvornic, Dum<itrașco> vel logofăt, Di<mitrache> Varlaam vel paharnic, Ion vel stolnic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că ispravnicul Tudorache din Urziceni (jud. Ialomița) reclamă pe paharnicul Varlaam care l-a pus la închisoare pentru o datorie a stăpînului, decedatul medelnicer Fălcoianu. Se constată că paharnicul n-are vină și se hotărăște ca văduva lui Fălcoianu să plătească ispravnicului paguba suferită cu închisoarea. Domnul întărește cu drept de apel la divan.

319

1777
mai
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Numai pentru cercetarea ce să orîndește mai jos a să face cu medelniceru, întărim și poruncim dumneavoastră, ispravnici ai județului, înfățișînd pe amîndoaă părțile, să judecați și în scris hotărînd, de nu să va odihni vreunul, să-i sorocești la divan.

1777, maiu 26.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui vatafu za aprozi aduse la judecată pe Tudorache de la Urziceni sud Ialomița, pîrîș dumnealui vel paharnicului Dumitrache Varlaam

zicînd că, în vremea rușilor, aducîndu-să cu cartea divanului, l-au pus la închisoare pentru taleri 750 ce avea să ia de la răposatul medelnicer Dimi<trie> Fălc<oianu>, din care pricină întîmplîndu-i-se multă pagubă, cere acea pagubă de la dumnealui.

Față fiind și dumnealui vel paharnic, răspuse că avînd să ia de la acel răposat, banii ce mai sus arată pîrișu, și trimițînd cu porunca divanului la dumneaei medelnicereasa Zoița, soția răposatului, ca să înlînească banii, dumneaei au trimis pe mai sus-numitu pîriș, ca unul ce era și ispravnicel al răposatului, avînd asupra lui vinuri și alte venituri ale casii mortului, și așa, ca pe unul ce avea în mină de ale casii mortului, fiind și trimis de dumneaei medelnicereasa ca să răspunză, judecata l-au închis, de care acestea, nici pîrișu nu tăgădău.

Deci, văzînd că la această piră nu să vinuește nicidecum dumnealui vel paharnic, ca unul ce avea să ia ce este dumneaei medelnicereasa datoare, orice pagubă și cheltuială de i să va fi întîmplat pîrișului, am hotărît ca dumnealui vel paharnic să rămie nesupărat de către numitu pîriș și el, orice va fi avînd să ceară, să aibă a cere de la dumneai medelnicereasa. Care aceasta, și însuși pîrișu, după hotărîrea noastră, au cunoscutu că adevăratu dreptu său are să-l ceară de la dumneaei, și de vreme ce dumneaei să află cu șăderea la sud Ialomîța, să fie luminată porunca înnălțimii tale către dumnealor ispravniciei acelu județ, ca să înfățișeze pe amîndoaă părțile înnaintea dumnealor, să-și afle pîrișii dreptatea. Care, de nu să va odihni, iarși dumnealor să

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 389-389 v.

pue soroc dumneaei cu cartea dumnealor, ca să vie aici să li să izbrănească pricina. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămie la înnălțimea ta.

1777, maiu 17.

Miche paharnic, Dumitru Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, Hagi Dumitru<trache> sluger.

¹ Pentru : sorociți.

320

Mitropolitul țării arată prin anafera că preotul Irimia din Cîmpulung (jud. Mușcel) se plînge la domnie că a fost pe nedrept lipsit de darul preoțesc pentru un pretins păcat al soției sale. Se fac cercetări. Decîmul poruncește ca ispravniciei să aducă pe învinuîți și pe acuzatori la mitropolit spre cercetare.

1777
mai
16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Poruncim dumneavoastră ispravniciloru pă numitul județ să-l trimiteti numaidecît cu înștiințare aici la preasfinția sa părintele mitropolitu.

1777, maiu 26.

Preainnălțate doamne,

La jalba ce au dat către măriia ta preotu popa Irimia ot Cîmpulung sud Mușcel pentru un județ Nicolae de acolo, care din pricina fămiei acestuia scornindu-se un ponos că numitu județ ar fi avut a face cu preoteasa preotului și înțelegîndu-se de noi, s-au oprit preotul de daru preoțesc pînă să să îndrepteze pricina ponosului, ori de adevărat, ori de mincinoasă. Scriînd și protopopului județului și arhimandritului cîmpulungean încă și dumnealui cluceru Apostol de acolo ca să să cerceteze acest județ de este cu adevărat în vină cu preoteasa preotului, sau de nu, și să ne înștiințeze ca, fiind adevărat lucru, să hotărîm a nu mai fi întru ale preoții acest preotu, iar, fiind din vreo pizmă ponosu, atunci să să certe soția județului care au scos întii vorba ponosului. Pentru aceasta, am luat înștiințare de la arhimandritu Cîmpulungului că nici cu un chip nu să supune acest județ cercetării și să-și alegă la un felu preotu. Și cu jalba preotului, cea către măriia ta, ni să poruncește ca, fiind trebuință, să înștiințăm și mării tale cu anafora. Noi arătăm mării tale pricina cum o știm și cu cuviință este pentru dăscurcarea acestui ponos al bietului preotu să să afle adevărat cum va fi, ca să fie luminată porunca înnălțimii tale la acel numitu Nicolae județu să vie înnaintea noastră să cercetăm dohovnicește pricina, să cunoaștem curgerea

ponosului ca, ori cu totu să fie preotu lipsit de ale preoții, ori să să îndrepteze. Și de aceasta facem știre mării tale și anii mării tale de la domnul Dumnezeu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 390.

1777, maiu 25.

Al mării tale rugător către Dumnezeu fierbinte, și smerit părinte sufletesc, mitropolitu.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Maria Copcioaia se judecă cu soțul ei Stoian învinuindu-l de cazne, ocări și de luarea bunurilor soțului dintii. Stoian o învinuiește de răutate. Se hotărăște despărțirea, copiii fiind lăsați părinților, după sex. Domnul constatând că soția a fost femeie rea o condamnă la surghiun în mănăstire, iar averea copiilor să fie pusă sub epitropie.

321

1777

mai

26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoiu.

Dă nu este anafora o preasfinții tale după pravilă bisericească, dar de vreme ce noi după pravilă politicească trebuie pre unii ca aceștia să-i pedepsim, mai virtos pentru pilda și rău nărav al altora asemenea carii fără dă pricină vrednică vor să să dăspartă și dă vreme ce această Marie este dovedită de muere rea nesupuindu-se bărbatului ei, hotărîm să să facă surghiun la o mînăstire unde să va socoti de preasfinția ta. Ci, să orînduești a o duce cu bună pază, ca acolo să să osîndească pînă își va veni în simțire. Și copila fiind nevîrșnică, sugară, să nu să dăspartă dă sînurile mume-sii, iar cele rămase ale copiilor de la acel Petre, preasfinția ta dovedindu-le toate, să pui să le treacă în condica ce s-au hotărît a să ținea pentru averile copiilor sârmani ce să dau supt epitropie și ori la acel unchiu al lor, dă este omu știut, dă credință, sau la alt epitrop, să să dea spre chiverniseală cu catastih pînă vor veni copiii în vîrstă. Care, pentru acest fel de pricină a copiilor nevîrșnici s-au fost făcut hrîsovu domnii mele cu hotărîre în ce chip să să urmeze și s-au dat la sfînta Mitropolie, dar energhie nu vedem. Ci, preasfinția ta să pui aceiași hotărîre în faptă, la pricină ca acestea fiind lucru cuviincios și cu datorie.

1777, maiu 26.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta, Mariia Copcioaia pentru soțul ei Stoian căpitan Robescu, de la Slimnic sud Slamnec Rîmneac, că în vremea răzmiriții, fiind văduvă cu 3 copii nevîrșnici și nepuțin dă să-și petreacă rămășița vieții singură, au luat bărbat de al doilea cununie pe numitu Stoian avînd și el 3 copii iarăși nevîrșnici și 2 fete de vîrstă și i-au dat zestre bani gata taleri 800 și vii pogoane 18 cu cramă și cu nemestii pînprejuru i haine și altele, după cum să arată în foaia de zestre a jăluitoarii. Și pîn' la 3 ani, ar fi trăit bine și cu pace amîndoi, iar de la trei ani încoa-ce au început a o bate și a o căzni și a o goni din casă, încît au venit vremea de n-au mai putut răbda căznile.

După a căriia jalbă orînduind măriia ta la noi ca să luăm seama și să îndreptăm, arătăm mării tale că, viind amîndoaă părțile față înaintea noastră, am intrat în cercetare și am întrebatu pe numitu Stoian căpitan pentru ce nu trăește bine cu soția lui. Au răspuns că este fâmee rea și nesupusă și mai întii arătîndu-ne o carte de despărțenie a fratelui episcopu Buzăului, chir Cozma, ot leat 1776 octomvrie 8, întărită cu iscălitură, întru care să coprinde că viind înaintea frății sale numita jăluitoare au arătat piră asupra lui Stoian, soțului ei, că de cînd s-au luat amîndoi cu al doilea cununie, viață bună n-au avut între dinșii, așa arătînd că are trau rău și nu mai poate suferi căznile și ocările. Și întrebînd pe numitu Stoian, s-au îndreptat prin mărturii și atît el, cît și mărturiile pe numita Mariia au arătat de fâmee rea. Și arătînd Mariia că tot avuțul soțului ei cel dintiiu al răposatului Petre Copcea au intrat în mîna numitului Stoian, adică, vii, moșii, bani gata, și nu să iconomisesc, ci dintr-insele s-au și prăpăditu, și la aceasta s-au îndreptat Stoian zicînd cîte le-au luat după foaia de zestre, toate sînt pe deplin și orice va fi lipsă va împlini. Și în tot chipu părintește sfătînd pe numita Mariia ca să viețuiască cu numitu bărbatu-său, și ia nici într-un chip n-au priimitu a mai viețui amîndoi zicînd de față înaintea frății sale că să

va omori însuși pe ia sau pe el. Și într-acesta fiind inima ei întărită, văzînd frăția sa și acest fel de cuvînt auzînd, au socotit că poate să se întîmple între dinșii și moarte, măcar că numitu Stoian cu toate acestea carele auzise din gura ei o priimeea, dar Mariia nicidecum n-au priimit să mai trăiască amîndoi. Și pentru ca să nu se întîmple între dinșii moarte, să-și răpue sufletul au găsit cu cale de a fi dăspărțiți de acum înaintea unul de către altu, neavînd voe nici unul nici altu de a să mai căsători. Dar fiindcă au făcut amîndoi 3 copii de care 2 trăesc, un fecior și o fată, au cerut căpitanului Stoian ca să-și ia copiii amîndoi, numai fiind copila de o jumătate de an și sugînd la însuși mumă-sa, au găsit frăția sa cu cale ca copilu să rămie la mumă-sa și însuși ia au priimit dintr-ale sale a o chivernisi pînă își va veni la vîrstă, iar copilul să rămie la tată-său avîndu-i toată purtarea de grijă. Iar pentru cele rămase de la răposatu Petre Copcea ale copiiloru, să se dea toate pe deplin la mîna unchiului lor Panait Copcea și la mîna numitii Mării, muma lor, ca să le economisească.

Și după aceasta orînduînd frăția sa pă numitu Stoian și pă Mariia jăluitoarea la dumnealui Asanache Neculescu i la dumnealui Dumitrache Topliceanu ca să ia seama atît de ale ei, cît și de ale bărbatului ei cel dintii, Petre Copcea, adecă de cînd au intrat în casa soțului ei de al doilea, și cercetîndu-se cu amărunt, toate s-au adevărat și s-au găsit deplin după cum le-au și luat numitu căpitan Stoian, care s-au făcut tot avutu Marii i al răposatului Petre Copcea, taleri 908,60, și socotîndu-se și foaia căpitanului Stoian ce au avut-o de cheltuiala ce s-au făcut într-acei an și cu ce au plătit datoriile, s-au făcut taleri 1299 bani 40, din care au mai rămas să întoarcă Mariia lui Stoian căpitanu, taleri 390 și bani 100, și neavînd bani să dea, i-au dat vin vedre 521, vadra po bani 90 și s-au plătit și făcîndu-să și altă foae asemenea de mai sus-numiții boeri și s-au dat la mîna unuia și altuia spre a nu mai cere unul de la altu nimic. Dar numita Marie, după acest așazămînt n-au făcut zăbavă, ci iarăși după cum văzum la trecuta lună lui martie au venit aici la București de au supărat la măriia ta cu jalbă și după jalba ce au dat, s-au făcut luminată porunca mării tale către dumnealor boerii ispravnici ai Marginii ca să le cerceteze pricina și aducînd pe amîndoa părțile față, le-au cercetat pricina de iznoavă și mai cerînd Mariia de la Stoian după niște lucruri ce-i mai rămăsese, taleri 77, și încă și Stoian, iarăși cerea de la Mariia taleri 100 după o blană de cacom ce o făcuse în anu despărțirii și mai rămîind Mariia să întoarcă lui Stoian taleri 23 i-au ertat și au dat Mariia zapis la mîna lui Stoian căpitanu înaintea multoru obraze de cinste care sînt iscăliți, ca să aibă pace unul de către altu, adică nici Stoian să nu aibă a mai cere nimic de la Mariia, nici Mariia de la Stoian, care zapis să văzu și de noi iscălit și întărit cu pece-tea Marii jăluitoarii, așjderea iscălit și de un frate al ei, anume Iordache spre adevărire și iscăliți și dumnealor ispravnicii Marginii, Panaiotache pitaru și Grigorie Hrisosculeu, și s-au făcut exoflisis. Dar acum fiind și înaintea noastră amîndoa părțile, am sfătuit pe Stoian căpitanu și în tot chipu l-a silit ca să-și ia nevasta să trăiască cu dînsa și nici într-un chip n-au priimit-o a-i mai fi soție temîndu-să de acel cuvînt ce au auzit din gura ei, fiind muere rea, măcar că alte pricini de fapte rele nu i să dovedi fără numai nesupusă bărbatului ei și rea, și mai mult avînd temere pentru acel cuvînt care au zis că o să-l omoare.

Noi văzînd pînă într-atita că are temere numitul Stoian și nu va ca să o mai priimească părerea noastră este după cum au găsit fratele episcopu cu cale, să fie dăspărțiți. Mai zice Mariia și aceasta, că socotelile ce s-au făcut acolo în fața locului, nu sînt bune, dar noi văzînd atîtea mărturii iscăliți n-am mai intrat în cercetare, mai vîrtos că am cerut și mărturii numitii Marii ca să arate pentru aceste prepuneri și zise că n-are nici o mărturie. Într-acestași chip făcînd cercetare, facem știre mării tale, hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către măriia ta. Și anii mării tale, rugăm de la domnul Dumnezeu să fie mulți și norociți.

1777, maiu 26.

Al mării tale către Dumnezeu a pururea fierbinte rugătoru și smerit părinte sufletec, Grigorie al Ungrovlahii.

<Divanul judecătoresc> arată prin anafora că serdarul Ioniță Slătineanu cumpărând la mezat moșia din Cîmpu Mare (jud. Argeș) a decedatului stolnic Ștefanache, pentru o datorie a acestuia, se judecă cu Maria Cocoreasca al cărei soț decedat, Ștefan Fărcășanu polcovnic, ar fi fost stăpînul moșiei. Acesta nerevendicînd-o vreme de trei ani după vînzarea la mezat divanul, după pravilă, respinge cererea Cocorascăi. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojieiu milostieiu.

Înfățișîndu-să și innaintea domnii mele la divan amîndooă părțile, nu putu tăgădui însuși slugerul Cocorăscu, vechilu și părinte al Marii polc<ovniceasa>, cum că gineri-său au știut că să vinde această moșie la mezat și au făcut tăcere. Osebit de aceasta, sârdaru aduse și martori că, trăînd Ștefan polcovnicu, au zis cum că îi va da, pentru această moșie, bani sau altceva, de să vor învoi care dintr-aceasta să dovedește că însuși Ștefan polcōvnicu au știut că moșia au fost bună a lui Ștefanache stolnicu.

Deci, de vreme ce Ștefan polcovnicu au știut vînzarea ce să făcea cu mezat într-atîta prelungire de vreme și n-au stătut cu nimic împotrîvire, după aceia au zis să facă și învoială cum arătăm mai sus cu sârdaru, după pravilă cum scrie mai jos, nu are polcovniceasa nici o dreptate a face pîră pentru această moșie și hotărîm ca sârdaru Slătineanu sau cumpărătoru de la dumnealui să aibă bună pace a ținea și a stăpîni această moșie, pentru care, îi dăm această întărire la mină.

1777, mai 30.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pe dumnealui sârdaru Ioniță Slătineanu pîrîș asupra dumneaei polcovnicesii Marii Cocorascăi, zicînd sârdaru că, avînd să ia de la răposatu Ștefanache stolnicu taleri 2000, l-au fost făcut sulf cu taleri 777 după moartea lui să ia din periusiia mortului, însă analogon cite i s-au venit, fiind și alți mulți datornici. A căruia periusie, fiindcă i să vindea la mezat din poruncă domnească, au luat și numitu sârdar de la acel mezat citeva lucruri de ale răposatului, mișcătoare, drept taleri 445, luînd și o moșie, stînjeni 500, la Cîmpu-Mare sud Argeș, drept taleri 330, care moșie cu toată ceilaltă periusie a răposatului s-au strigat trei ani închegați la mezat făcîndu-să și carte de vînzare după obicei, la starostea Mărgărit i Iorga, la leat 1768 aprilie 26. Care moșie, fiindcă o au vîndut pîrîșu acum sfinții sale episcopului Rîmnic, numita pîrîță nu va să iscălească zapisu de vînzare.

Față fiind și dumnealui slugeru Costandin Cocorăscu, părintele și epitropu dumneaei polcovnicesii Marii Cocorascăi, răspunse zicînd că această moșie nu au fost a răposatului Ștefanache, ci este a gineri-său răposatu Ștefănică Fărcășanu de la părinți și că o stăpînește copilu răposatului gineri-său, ce este făcut cu numita fiica dumnealui. La care cerîndu-să dumnealui sârdarului să arate cu ce sineturi au cumpărat, arată un zapis al răposatului Dumitrașcu Obedeanu i al jupînesii sale Bălașii, adică surorii răposatului Ștefan Fărcășanu, cu leat 1763 octomvrie 1, intru care să vede că acești doi numiți răposaiți, Dumitrașco Obedeanu i soția lui, Bălașa, au fost zălojit această moșie drept taleri 250 la răposatu stolnic Ștefanache dîndu-i și foaia de zestre a numitei Bălașii, drept sinet, arătînd că această moșie este de zestre și cu așăzămîntu ca, nedînd banii la soroc, să vînză moșia și să-i plătească banii cu dobinda lor. Iar fiindu-i de trebuință răposatului stolnicului Ștefanache, să aibă a o stăpîni ramiînd datori numiții de a-i da și zapis de vînzare, iar neapucînd să-i dea zapis de vînzare, să aibă a stăpîni moșia cu acest zapis. Arată și alt zapis cu leat 1764 martie 30, tot al numiților Dumitrașco i Bălașa, cu care întăresc zapisul dintii arătînd și aceasta, că făcînd zapisu de vînzarea moșii și dîndu-l răposatului Ștefan Fărcășanu ca să-l iscălească, nu l-au iscălit, ci i-au pus soroc cu deosebit zapis al său ca să dea bani pã la Paștile de atunci, însă iarăși, cu simfonia numiților datornici Dumitrașco i Bălașa și cu făgăduința lor către răposatu Ștefanache, că eșînd vreo pricină în loc de bani, să-i dea țigani și să nu fie păgubaș pentru moșie. La care toate acestea, dumnealui slugeru Costandin Cocorăscu răspunse cenicos, că de va arăta dumnealui sârdaru foaia de zestre a Bălașii, atunci are să stăpî-

nească această moșie, iar pînă cînd nu o va arăta, fiica dumnealui nu-l îngăduiește să stăpînească, fiind a răposatului boerului dumneaei, Ștefan Fărcășanu, de la părinții lui (adică de la moșu copilului dumneaei ce-l are cu numitul Ștefan). Răspunse dumnealui sărdaru, zicînd că starostea atunci cînd i-au vîndut această moșie nu i-au dat foaia de zestre a numitei Bălașa, ci numai aceste zapise ce mai sus arătăm, zicînd și aceasta că lucrurile răposatului stolnic Ștefanache cum și această moșie să vindea la mezat în trei ani încheiați și răposatu Fărcășanu auzea într-acei trei ani că să vindea această moșie, cum de nu făcea cerere să o ia atunci ca un lucru părintesc, ci au tăcut și au lăsat de s-au vîndut <?>. La care răspunse dumnealui slugeru că adevărat au zis gineri-său Ștefan că să vinde această moșie, dar au tăcut zicînd că fiind lucru părintesc este totdeauna a lui, cu această socoteală nu au stătut nimic împotriva la vînzare.

Deci, noi văzînd că această moșie s-au vîndut de la mezat îndelungat de ani trei și mezatu fiind cu poruncă domnească, și fiindcă zice pravilile la cartea 19 a împăraților, titlu 6 i 7, ca cel ce va cumpăra din poruncă domnească, este bun stăpînitor pă ce au cumpărat, văzînd și tăcerea ce au făcut răposatu Ștefan Fărcășanu, că lucrul său să vindea și nu au stătut cu împotrivire să o ia, ci au lăsat de s-au vîndut, de care zice pravilile la cartea 2-a împăraților, titlu 3, că văzînd cinevași lucru său că să vinde și nu va sta cu împotrivire să nu lase și va tăcea, nu numai pierde acel lucru al său nemaiputînd să-l întoarcă, ci să și pedepsește. De aceia nu am putut să stricăm cumpărătoarea dumnealui sărdarului Ioniță Slătineanu cu acest temei numai, căci nu are foae de zestre ce să cere de către dumnealui slugeru să arate, din care acest temei să vede că ori nu au fost nicidecum dată zestre această moșie la numita Bălașa, ori și de au fost dată de zestre, ca un lucru de zestre nu să poate a să vinde, măcar că sint zapisele iscălite și de Bălașa, care, ori silită, ori din mîngierea bărbatului său, o au iscălit, care iscălituri sint achirós după pravilă, nici că am întărit cea cumpărătoare a sărdarului Ioniță, după numitele mai sus pravile ale mezatului, de atita vreme, ci din poruncă domnească, s-au fost făcut fiind trei ani încheiați. Și cu pravilile, tăceri ce au făcut numitul Ștefan Fărcășanu, carele, văzînd că să vinde lucrul său, tăcea și au lăsat să să vînză pentru ca să păgubească pe cumpărător, care tăcere o vinuesc pravilile, precum mai sus să vede, fiindcă tăcerea lui arată și aceasta, cum că au priimit cea vînzare, de vreme ce după învățătura pravilii tăcerea este priimire. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buză.,
Ms. nr. 5,
397v. - 398r.

1776, august 4.

323

1777

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că popa Stan (jud. Buzău) și sora sa Nedelea revendică moșia Beceni ajunsă în stăpînirea Mărgăriteștilor, apoi în aceea a lui Socol. Cererea reclamanților nu e admisă fiind tîrzie, prescrisă. Se face împărțea moșiei pentru neamul lui Socol. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoe

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divanu popa Stanu și soră-sa Nedelea i popa Neașul cu Iordache și frate-său Moscu, Mărgăriții, și din cercetare văzum că această moșie Becenii, toată au fost rămasă la două surori anume, Mihaica, mumă popii lui Stanu și a Nedelii, și la Neaga, moașă popii Neașului și Mărgăriteștilor.

Deci, jumătatea de moșie a Mihaicăi, care o cerea acum popa Stanu și soră-sa Nedelea, măcar că zicea popa Stanu cum că dă silă au făcut acel zapis cu leat 1759 iunie 2, dă stăpînire la mina Mărgăriteștilor, cum și soră-sa zicea că n-au fost dă față, dar fiindcă nu putu tăgădui însuși că au priimit în minile lor cele ce scrie în zapis că i-au dat la cea învoială și zapisul încă să vede iscălit de mulți boeri mari mărturii și sintu și 18 ani trecuți de nu și-au mai căutat cererea lui și a soră-si, este fără de cale și hotărîm numiții Mărgăritești să-și stăpînească cea jumătatea de moșie după zapis. Iar pentru jumătatea de moșie a

Neagăi, care o înparte judecata de la departamentu în patru, nefiind alți copii parte bărbătească din Neaga, rămâne singur Socol, tatul popii Neacșului, moștenitor pe toată partea mumiî-sii pînă cîndu va dovedi Mărgăriteștii cu dovadă că au avut și muma lor, adică Tudora, sora lui Socol, zestre dintr-această moșie și pînă să va arăta clironomie dintr-acei Gligorie și din Ioana, iarăși cu dovadă cum că au avut zestre într-această moșie, pe carii popa Neacșul cu totul îi tăgăduiește că nu sîntu.

Și așa am hotărît ca jumătate moșiia să o stăpîneasă Mărgăriteștii, partea Mihaicăi, cum s-au zis după zapis, iar jumătatea, partea Neagăi, să o stăpîneasă popa Neacșul, toată, ca unul ce el este moștenitor singur tatîni-său „Și dumneavoastră ispravnici ai județului, așa să urmați a face alege la fața locului, iar pentru venitu aceștii jumătate de moșie a popii Neacșului, care l-au fost luat Mărgăriteștii pînă acum, să cercetați cit au fostu pe fiștecare anu și să ne înștiințați întru adăvăr.

1777

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniceî au adus la judecată pe popa Stanu din sudu Buzău pîrîș lui Iordache și Moscu frate-său, Mărgăriții, tot dintr-acei județ, și tot la o vreme dumnealui ceaușu za aprozi au adus altă jalbă tot a acestui jăluitor, care, cu soră-sa Nedelea și cu nepoti-său popa Neacșul să jăluiesc de părinții Mărgăriții pentru o moșie anume Becenii din hotaru Lupoianca, așa zicîndu cum că această moșie s-au dat jumătate zestre de la tatăl lor la Mihaica, muma jăluitorilor, și cealaltă jumătate la Neaga, mătușa celuilaltu jăluitor, popa Neacșul. Și căpitanu Mărgărit, tatul părinților însurîndu-să, au luat pe Tudora fata numitei mătușii lor, Neaga, și cu un cuvîntu de zestre au coprinșu toată moșiia, atît partea soacră-si Neagăi, cit și aceia a soră-si Mihaicăi. Și apoi, peste atîțea ani, în zillile răposatului Costandin vodă Mavrocordat, tatul jăluitorului popii Neacșul, anume Socol, cu judecata boerilor, a soborului și poruncă domnească, au luat această moșie de la mina Mărgăriților și au ținut-o un anu și jumătate. Apoi viind răposatu Scarlat vodă, Mărgăriții au luat moșiia înapoi, și cerîndu și venitu de un anu și jumătate, au închis pe popa Stanu și au făcut o carte de așăzămîntu și l-au pus cu sila de au iscălit și de atunci ține moșiia făr'dă dreptate. Răspunseră Iordache și Moscu, Mărgăriții, că tatăl lor cînda s-au însuratu cu muma lor, au luat zestre partea ce avuse la această moșie soacră-sa Neaga și fiindu înpresurată această moșie de la alții, au ostenit, au cheltuit, au curățit-o, au făcut moară, case și altele. Care, văzîndu Mihaica sora numitei soacră-si, au vrut de bună voia ei de au dăruit și partea ei la nepoti-său ca să o scoată și pe aceia din mîini streini ce să afla, făcîndu și zapis cu marturi iscăliți și de atunci tatăl lor cit au trăit au stăpînit toată moșiia pe jumătate cu cuvîntu de zestre, și pe jumătate cu cuvîntu de danie. Iar după moartea lui, în zillile răposatului Costandin vodă Mavrocordat, Socol fratele mumiî lor, s-au sculat și au luat toată moșiia luîndu-și de la dînșii toate cărțile ale aceștii moșii, între care cărți au fos țsi zapisu de danie de la Mihaica și apoi dupe un anu și jumătate viîndu Scarlat vodă, trăgîndu-i la judecata boerilor, iar au luat Mărgăriții moșia, întru stăpînire, adevierîndu daniia cu cercetarea ce s-au fost făcut a marturilor care au fost de față și iscăliți în zapis cum arată cartea de mărturie ce dă răposatu episcopu Buzău<lui>, chir Rafail. Cu toate acestea, la leat 1759, că să lipsească desăvîrșit pricinile de judecăți dintre dînșii ce dă atîțea ani au suferit cu jăluitorii, s-au mulțumit să le lase venitu de un anu și jumătate și să să învoiască cu alt așăzămînt. Au dat mătușa lor, Mihaica, și la copiii ei, popa Stanu și Nedelea, o andidorie după cum coprinșu scrisorile de așăzămîntu ce ne-au arătat, care noi am socotit că este de 18 ani făcut<ă>. Și văzîndu cum că popa Stan nu tăgăduiește, fără numai, zice că dă silă au făcut, l-am întrebă de au luat cei doi boi și sfînta evanghelie și rochiia care arată andidoria în zapis, și mărturisi că le-au luat, cu aceasta au rămas jalba lui dă silă, care dă ar fi fost, trebuia de atunci să să jăluiască și să nu lase atîțea domni să treacă cu tăcere. Și Nedelea, sora lui, care zice că atunci cînd s-au făcut zapisu acesta, au fost la Moldova, afară că nu are la aceasta nici o adevierință, noi judecăm că aceasta nu avea nici o cerere trăînd Mihaica

mumă-sa care au dăruit, apoi, judeca<ta> și pe urmă, desăvirșit s-au învoit. Cu toate acestea, am vrut să cercetăm și pentru adevărul dă dăruială, și am văzut un izvod al zapisului Mihaicăi cu leat 7250 care cel adevărat li s-au luat de judecata răposatului Costandin vodă, și cu toate că acesta nu este de credință, dar văzîndu că numele celor iscăliți marturi, că sint aceia însuși care i-au cercetat cu jurămîntu răposatul episcop Buz<ăului> la leat 1759, ne-am îndemnat a-i crede, mai virtos văzîndu și un zapis cu leat 1757 care însuși popa Neacșul ni l-au arătat și cu care însuși Socol unchi-său adeverează că feciorii lui Mărgărit au stăpînit după un zapis de danie al mătuși-si Mihaicăi, numita moșie.

Deci, partea de moșie ce au fost a Mihaicăi muma jăluitoilor, o vedem dăruită de atîtea mulți ani și măcari că dăruiala avîndu copii, este afară din cuvîntu, dar cu toate acestea au fost întărită cu carte de judecată ot leat 1755 iscălită de dumnealor veliții boeri Costandin vel vornic, Costandin vel ban, Dumitrașco vel logofăt, care judecată au fost dreaptă și după pravilă, și nu au fost stricată de judecata ce au făcut, pă urmă după doi ani răposatu Costandin vodă, pentru că vedem că numai pentru partea Neagăi s-au fost făcut judecată și hotărîrea dîndu-o lui Socol, după cum arată adevereînța iscălită de dumnealui medelniceru Dumitrache. Pentru aceasta noi în urmă dupe atîtea ani la lucru ce s-au judecat de dumnealor veliții boeri, mai virtos lucrul ce s-au făcut așăzămîntu, nu să priimește cererea popii Stanu, ce acum făr' dă vreme o face, care dupe pravilă să gonește de judecată. Și luîndu în cercetare numai cielaltă jalbă a popii Neacșului, care întru ajutorul lui, are judecata lui Costandin vodă și nu să păgubește cu nici un așăzămînt, am văzut cum că numitul popa Neacșul iaste fecior lui Socol și Socol iaste fecior Neagăi, Neaga au mai avut și alți trei copii, pe Tudora, muma Mărgăriților, pe Gligorie și pe Ioana, care și aceștia au astăzi copii și clironomi.

Deci, jumătatea de moșie a Neagăi, să înparte dupe moartea ei la patru părți și nu numai la al patrulea parte a lui Socol are dreptu popa Neacșul să ceară, dupe cum și Mărgăriții la al patrulea parte a mumiilor lor, Tudora, iar celelalte doă părți sintu la clironomii lui Gligorie și ai Ioanei, care și aceștia era feciori Neagăi și încă Mărgăriții, să zică că Ioana să fi dăruit partea ei, arătîndu-ne și zapisu ce înpotriva popii Stanu să zice că este epitropu și al acelor clironomi, numai nevăzînd carte și mărturii de epitropi, ni să pare că pentru aceste doă părți să să judece stăpînii lor. Și acum jăluitoiu popa Neacșul, să ia partea lui, adică a patra parte din jumătatea de moșie ce au fost a Neagăi mătuși-si, așijderea și la clironomi, părțile lor, atit lui Gligorie, cit și Ioanii, și fiindcă Mărgăriții au poprit făr' dă cale, să întoarcă și venitu în cită vreme o au ținut-o.

Pentru care, să să facă luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului să meargă în fața locului să le-o înpartă dîndu popii Neacșului a patra parte ce i să cuvine din jumătatea de moșie ce au fost a Neagăi, asemenea și la clironomii lui Gligorie, ceialaltă parte a lor, i la clironomii Ioanii, partea ei, cercetînd, dă nu va fi dăruit mumă-sa lui Mărgărit căpitanu și acestea, să să dea din partea acei moșii, care nu au Mărgăriții cheltuiți, moară, casă și altele, așăzîndu-i ca să li să izbrănească pricinile de judecăți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 399-401.

Păreră noastră într-acestași chip iaste, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către măriia ta.

1777, maiu 27.

324

Veliții boeri arată prin anafora că rejudecînd pricina Antimiei din mahalaua Gorganî (București) care cere ca protimiară să răscumpere casa părintească, vîndută de fratele ei lui Pătrașcu brutarul, aprobă hotărîrea departamentului al 2-lea unde, după pravilă și obiceiul pămîntului, se respinsese cererea fiind făcută prea tirziu. Domnul întărește.

1777

mai

30

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojieiu milostieiu.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan amîndoă părțile și, din cercetare văzînd și domnia mea că cererea Antimiei iaste făr' de nici o dreptate, pentru întîrzierea vremii care să

oprește de pravili și pentru inzestrarea și chiverniseala cu care să vede că de la frate-său s-au inzestrat și s-au căsătorit, am întărit dreptatea lui Pătrașco brutaru ca să stăpânească casa cu bună pace, fiindcă bine au cumpărat.

1777, mai 30.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn, Io Alexandru Ion Ipsilant voievod, dumnealui ceaușu de aprozi aduse la judecată pe Antimiia, făneia ot mahalaoa Gorganului din Buc<urești>, pirișă lui Pătrașco brutaru, cerind protimisis la o casă ce au vîndut-o frate-său Costandin, fiind părintească.

Față fiind numitul Pătrașco, arată zăpisiul de cumpărare cu leat 1771 ghenarie 19, în care să vede că frate-său Costandin, împreună cu soacră-sa¹ Antimiia și cu mătușa lor, Arghira, au fost vîndut acea casă la un Chiriță brutaru în taleri 33, care acel Chiriță, neputînd ținea așa, au vîndut-o numitului Pătrașco în taleri 40, arătînd și zăpisiul de cumpărătoare cu leat 1771 avgust 30, de sint ani 6. Înpotriva piritului, răspunse Manole bărbatul Antimii, cum că fămeia lui, atunci au fost făr'de vîrstă și nu priimește acea vînzare ce s-au făcut de Costandin, cumnați-său.

Deci, cu cercetarea judecării, după mărturiile ce aduse piritul, patru preoți ai mahalalii și cinci mahalagii, arătînd cum că Costandin fratele Antimii, neputînd ținea acea casă, cu bună-voința lui au vîndut casa lui Chiriță brutaru și cum că frate-său au inzestrat pă soră-sa Antimiia dîndu-o la casa ei, nici că am pus vreun temei la iscălitura Antimii, sora lui Costandin, fiind atunci nevrînică, fără de numai am urmat obiceiului pămîntului, adică, de vreme ce Costandin au inzestrat pe soră-sa Antimiia dintr-a lui chiverniseală, să înțelege că el, ca unul ce au rămas stăpînitor pă lucrurile părintești, și pă soră-sa au inzestrat-o dintr-a lui chiverniseală dîndu-o la casa ei, bine au vîndut acea casă, a căreia vînzare fiind bună, nu poate a o strica soră-sa, dar cu toate acestea, numita Antimiia avea protimisis cînd eșise casa cu vînzare de la Chiriță brutaru la Pătrașco piritul, adică, dă pornea de atunci pîră de protimisis.

Dar dă vreme ce de la vînzarea lui Chiriță brutaru cumpărătorii au trecut ani 6 de cînd au cumpărat Pătrașco piritul casa, nici la aceasta nu are Antimiia nici un protimisis, fiindcă după pravilă au trecut sorocul protimisis<ului> care rînduește numai zile 30 la cei ce sint de față. Și dă vreme ce acum Antimiia, toemai acum caută protimisis, nu s-au priimit cererea ei, ci am hotărit ca Pătrașco să stăpînească acea casă cu bună pace de către Antimiia pirișă.

1777, martie 14.

Miche paharnic, Dumitru stolnic² Cioran, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagî Dumitrache sluger Pociov <olișteanu>, Dumi<trache> Brez<oianu>, Hurm<uz> grămătic.

Neodihnindu-să Antimiia femeia ot mahalaoa Gorganului pe judecata ce au făcut la dumnealor boerii judecători ot<al> 2 <lea> departament cu Pătrașco brutaru pentru o casă ce au vîndu-o frate-său Costandin, fiind părintească a lor, cerind Antimiia protimisis și dînd Antimiia jalbă mării sale preainnălțatului nostru domn, Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, innălțimea mării sale au orînduit și la noi ca să cercetăm această judecată și ceaușu de aprozi, zăpiciu cel orînduit dă mării sa vodă, aducînd pe amîndoaă părțile și innaintea noastră, am întrebat pe Pătrașco brutaru, cu ce stăpînește această casă și zise că această casă, Costandin fratele Antimii jăluitoarea i cu mătușa lor, Arghira, la leat 1771 ghenarie 19, au vîndut-o la un Chiriță brutaru în taleri 33, de sint ani 6 și mai bine, cu zăpis, iscălitu-să și alte mărturii în zăpis. Care, și acel Chiriță brutaru, nedîndu-i mîna ca să stăpînească această casă, tot la leat 1771 avgust 30, adecă peste șapte luni, au vîndut-o acestui Pătrașco brutaru, în taleri 40. Care, de la cumpărătoreea lui Pătrașco și pînă acum, sint ani 6, și au stăpînit cu pace, fiind amîndoi cu jăluitoarea tot într-o mahala, iar acum peste 6 ani, numita jăluitoare cere protimisis să întoarcă banii cumpărătorii lui Pătrașco și să ia casa întru a ei stăpînire. Care cerere a ei fu făr'dă nici un temei, fiindcă nici pravila nu dă, nici obiceiul pămîntului nu iaste, peste atîțea

ani trecuți să ceară protimis cu întoarcere de bani, fiind șazători amîndoi într-o mahala, și într-acești ani văzînd pe Pătrașco brutaru că stăpînește acea casă, niciodată n-au mai făcut piră la nici o judecată, ci tocmai acum peste 6 ani. Am citit și cartea de judecată a dumneașor boerilor judecătorești ot<al> 2 <-lea> departament ce iaste scrisă cu leat 1777 martie 14, și să văzu că iaste făcută după dreptate.

Arh. St. Buc., Ms. nr. 5, f. 401 v. — 403.
Drept aceea, și noi am hotărît, Pătrașco brutaru să stăpînească această casă cu bună pace de către Antimia jăluitoarea i de către neamul ei după cum au stăpînit și pînă acum, că așa iaste cu cale și cu dreptate. Aceasta scriem.

1777, martie 20.

Badea Știrb<eu> vel vornic, Radu Slăt<ineanu> vel clucer, Dumitrache Varlaam vel paharnic, Ion vel stolnic, Radu vel sârdar, Costandîn vel sluger.

¹ Pentru: soră-sa.

² Pentru paharnic.

325

1777

mai

<Divanul judecătoresc> arată prin anafora că State Halepliu, chezaș pentru o datorie a slugerului Ioniță Brăiloiu din Craiova, a slugerului Ștefan Crăsnaru și a sătraruului Șerban Oteteleșanu, îi reclamă că nu plătește datoria. Se hotărăște ca pîrții să plătească datoria și treapădul. Domnul întărește dînd soroc de plată 40 de zile.

Io Alicsandru Ioan Ipsilantu voievod i gospodar zemle Vlahisco.

Înfățișîndu-să cu toții la divanu, înaintea domnii mele, n-au tăgăduit Crăsnaru i Oteteleșanu datoriia de această sumă de bani, numai cerea ca să meargă la Craiova cu mumbașir să să infățișeze cu slugeru Brăiloiu și cîndu va tăgădui că nu i-au dat la dînsul, atunci să-i plătească ei.

Pentru care, întrebîndu-să pă numitu Iordache zarafu dă priimește havaleaoa aceasta, răspunse că nu să amestică cu Brăiloiu mai multu decît partea lui.

Deci, dă vreme ce de la Iordache zarafu n-au vrut numiții mai sus vreun cuvîntu de a da bani la Brăiloiu și după zapis sintu buni datori, hotărîm că aceste părți ale lor să le îplinească aici lui Iordache sarafu și zeciuiala, atît la capete, cît și la dobîndă, după obiceiul să o dea cel ce i să face împlinire. Dar fiindcă cerură îngăduială Crăsnaru și Oteteleșanu, neputîndu acum a-i împlini, li s-au dat dă către domnia mea soroc de 40 de zile, însă încredințînd pă numitu zaraf cu chiezaș, care chiezaș la soroc să plătească banii, de nu-i va trimite ei, iar pentru banii ce zic că au dat Crăsnaru i cu Oteteleșanu la Brăiloiu, oșebit li s-au făcut și lor carte cu mumbașir, ca să apuce pe Brăiloiu și între dînșii să-și caute.

1777, maiu.

Preafînălțate doamne,

State Halepliu, la trecuta lună a lui dechemvrie în 12 leat 1776, au jăluit înălțimei mării tale pentru slugeru Ioniță Brăiloiu i pentru slugeru Ștefan Crăsnaru i pentru sătraru Șerban Oteteleșanu, zicîndu că, la leat 1775, avîndu mai sus-numiții trebuință de bani, s-au rugat de le-au găsit la un neguțător, cu zapis, taleri 1985, și necrezîndu-i acel neguțător cu zapisu lor, zice că s-au pus chiezaș el ca, de nu va da mai sus-numiții bani, orice bani le va lipsi la împlinirea sorocului, să aibă State a răspunde dă toți banii. Și în multe rînduri, zice că apucîndu-i pentru bani, tot și-au pus soroace după soroace și s-au împlinit un an și zece luni de cînd zice că savdiseste pe neguțători și banii nu-i dau și acel neguțător, văzîndu că nu poate lua banii de la mai sus-numiții boieri, il apucă pe dînsul ca pe un chezaș să plătească și cere ca cu mumbașir să i să îplinească acești bani.

După jalba lui State, înălțimea mării tale ai orînduind pe Gligore copil din casă, de divan, ca să-i apuce, ori banii să-i îplinească, sau avînd ceva a răspunde să-i ia, ori pe însuși, sau vechil să-i aducă la divanu prin știrea dumneașor ispravnicilor județului și cine va rămînea de judecată, va plăti treapădu și chiețuiala. Și aducîndu numitu mumbașir pe slugeru Ștefan Crăsnaru i pe sătraru Șerban Oteteleșanu, din luminată porunca înălțimii mării tale, vatafu dă divan aducîndu-i înaintea noastră, unde fiindu față și State Halepliu, jăluitoru, zise State că,

la leat 1775, mai sus-numiții boeri au cumpărat vămile ot prez Oltu și, neavind pe altu omu aici ca să le poarte grija, să le plătească ciferturile la visterie, s-au rugat de State de l-au făcut gazdă dinu-i zăpis la mină, care zăpis ni l-au arătat State scris dă la leat 1775 februarie 12, iscălit intr-insul Ștefanu sluger Crâsnaru, Ioniță Brăiloiu pitar și Șarban șătraru Oteteleşanu, ce-l dă la mina lui State, intru care scrie că, cumpărind ei vama de la cinci județe ot prez Olt în taleri 16 100, au făcut pe acest State gazdă, ca să înlinesească banii la visterie după ponturi și după ciferturile ce să vor pune, iar de nu să va întimpla vreun cifert a nu profcași banii, State să ridice banii cu dobindă, creștinește, cum va găsi la altă parte bani cu dobindă în frica lui Dumnezeu și cit vor sădea acei bani, pină a-i trimite ei dobinda ce să va face, să aibă a o înlini, și orice pricină de judecată să va întimpla pentru vămii, State să aibă a le căuta cu judecată și, pentru osteneala lui, să-i dea taleri 250. Tot într-acest zăpis din dos, să vede altu zăpis iscălit dă State, cu leat 1775 februarie 19, intru care scrie State, fiindcă s-au orinduit cu isprăvnicia Vlășcii, în locu său au lăsat vechil pe vărî-său Iordache sarafu, ca, după zăpisu acesta, să răspunză la visterie și s-au încredințat cu zăpisu lui, ca, orice bani va fi trebuință, să rădice bani cu dobindă, dă lună po taleri 5, însă numai pină în 2 luni cu acest fel de dobindă, iar mai trecindu peste soroc, să aibă a-și trage dobinda după cum să vor rădica banii, iar dă să va întimpla vreo sumă de bani netrimși de ei la soroc, să aibă State a răspunde. Văzum și zăpisu slugerului Ștefan Crâsnaru i Ioniță Brăiloiu pitaru i șătraru Șarban Otetelișanu, scris eu leat 1775 februarie 21, și dasupra zăpisului scrie către Iordache sarafu intru care scrie că pentru prodosia vămii dă peste Oltu pe 2 luni, ghenarie și februarie, care fac taleri 2683 bani 40, acești bani zic să-i rădice Iordache sarafu de unde va găsi să-i dea la cămară și să ia răvaș ca unul ce este vechilu dumnealor și dobinda va lua-o după cum le scrie zăpisu ce li s-au dat. Și tot într-acest zăpis, mai jos, tot dă la acest vâleat și lună și zi să vede iscăliți iarăși cite trei, scrie să mai dea Iordache sarafu și taleri 132, havaet dumnealui vel logofăt, și iarăși li va trimite. Și în dosul acestui zăpis, tot la leat 1775 maiu 28, să vede că au dat dintr-acești bani, taleri 1500 cu poliță de la Radu logofăt, omul cămărașului Mihalache, și au rămas bani buni, capete taleri 1315, 88, și, socotindu-să dobinda la acești taleri 1315,88 zece ani, unul de doi ani, de la februarie 21 leat 1775 pină la februarie 21 leat 1777, fac taleri 263. S-au socotit și dobinda la taleri 1500 ce să vădu dați și trecuți în dosu zăpisului tot zece, an unul, pe 3 luni și o săptămână, de la februarie 21 leat 1775, pină la maiu 28 cindu i-au dat, fac taleri 40 și puindu și taleri 250 simbriia gazdii, după coprinderea zăpisului lor mai rămănu numiții boeri datori, taleri 1869, 43.

Întrebându pă slugeru Ștefanu Crâsnaru i pe șătraru Șarban Oteteleşanu ce răspunde la această datorie, nu tăgăduiră cum că nu sintu acești bani datori, numai ziseră că ei socotindu-să cu slugeru Ioniță Brăiloiu, tovarășul lor de la Craiova, părțile lor ce au fost datori dintr-acești bani, zic că ar fi dat bani părților lor în mina slugerului Brăiloiului ca la o gazdă ce zic că l-au avut datornicu. Încă, zise că dintr-acești bani, taleri 1869, 43, n-au luat nici un banu nici dă la slugeru Brăiloiu, nici dă la ei, fără dăcît mergindu numitu mumbașir din luminata poruncă a înnălțimii mării tale, ca să apuce pe mai sus-numiții boeri pentru acești bani, slugeru Ioniță Brăiloiu ar fi trimis o carte către un obrazu ca să-l împrumute cu taleri 2000 și acel obrazu n-au dat nici un banu, și își cere numitu jăluitoaru acești bani de la mai sus-numiții. Năi după dreptate am găsit cu cale, dă vreme că dumnealor au fost cite trei tovarăși la luarea acestor bani și iscăliți în zăpis, să plătească cite trei acești bani, și la taleri 1315,88 ce sintu capete, să dea zeciuala zapciului fieșteșcarele pe cite iaste dator, iar zeciuala la dobinda banilor să să ia din dobinda banilor, iar nu de la datornici.

Deci, fiindcă slugeru Ștefan Crâsnaru i șătraru Șarban Oteteleşanu să află aici, să-și plătească părțile lor la acești taleri 1869, 43 ce li să cuvine, dă om cite taleri 623,14, iar pentru taleri 623, bani 14, partea slugerului Brăiloiu, nefiindu aici, să fie luminată porunca înnălțimii mării tale să meargă om domnescu și fiindcă ziseră mai sus-numiții, slugeru Ștefan Crâsnaru i șătraru Șarban Oteteleşanu, că au dat și partea lor tot în mina slugerului Ioniță Brăiloiu cai unul ce l-au avut gazdă ca să-i trimiță la Iordache sarafu și nu i-au trimis, să apuce pe slugeru Brăiloiu pentru toți banii, să-i înlinesească, iar dă va zice că are ceva a răspunde, să-l ia să-l aducă

aici la luminat divanu innălțimii mării tale ca să să înfățișeze cu slugeru Ștefan Crăsnaru și cu șătraru Șarban Otetelesanu la ju decată și cine va răminea de judecată va plăti treapădu și cheltuiala. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către innălțimea mării tale.

1777, februarie 24.

326

1777
mai
30

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Sofica preoteasa reclamă pe unchiul ei Constandin care i-a vîndut casa părintească de pe Podul Calicilor. Constatîndu-se că o vînduse ca epîtropa al reclamanței pentru plata unor datorii ale tatălui ei către visterie și că, după pravilă, visteria are protimisîs asupra zestrîi se respinge reclamația. Domnul aprobă întărînd vînzarea.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojieiu milostieiu.

Înfățișîndu-se și innaintea domnii mele la divan Sofica și unchi-său Constandin și Velcea logofătu, și din cercetare văzum domnia mea că vînzarea casii s-au făcut din poruncă cu hotărîre de judecată, precum din cartea dumnealoru veliților boeri de atunci ne adevărăm, și Apostol au fost bun datoriu visterii cu acei bani, precum să dovedi din foaia socotellii ce au fost căutată de orînduiții socotitori, și după pravili n-are Sofica nici o dreptate la pira ei, protimisîndu-se mai mult banii visterii, am hotărît, Velcea logofătu să stăpînească cu bună pace această casă. Care, fiind pă locu sfiintii Mitropolii și văzînd și domnia mea, cit și preasființia sa părintele mitropolitu care este stăpînu locului au iscălitu și are toată tăriia cumpărătorului, i-am dat și domnia mea această întărîre la mină cu domneasca noastră pecete.

1777, mai 30.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de copii za divan aduse la judecată pă Sofica preoteasa pîrîșă unchiului ei Costandin, copilului din casă, Bolinteanu, zicînd că, rămîndu-i o casă părintească la Podu Calicilor și după moartea părinților ei, numitu, unchiul ei, au vîndutu acea casă, cerînd acum ca să o ia intru stăpînire.

Întrebîndu-se și pîritu Costandin, răspunse că în zilele mării sale răposatului Costandin vodă Ghehan, fiind un Gheorghe zapciu orînduitu pentru împlinirea dăjdii preoților ot sud Argeș, au fost făcut istov, apucîndu-l visteria pînă a nu împlini banii de la preoți și cum că în urmă viind cu domnia, mării sa Costandin vodă Mavrocordatu, numitu Gheorghe au fost trimis pe Apostol copilul din casă, tatăl pîrîșii aceștia, cu cartea caimacamiloru, ca să meargă la sud Argeș să îplinească rămășița de la preoți și să dea banii unui protopop, din care s-au fost împrumutat acel Gheorghe de au istovit la visterie, care acel Apostol, împlinînd banii, taleri 140, i-au mîncatu. După a căruia moarte, cerînd Gheorghe banii de la Costandin pîritu, ca de la un epîtropa al copiilor mortului, și judecîndu-se innaintea dumnealoru veliților boeri, s-au fost hotărît ca să vînză perusiia acelu Apostol, să să plătească banii numitului Gheorghe, la care judecată l-au fost dat pe numitu Costandin ca un epîtropa al copiilor lui Apostol, să vînză casa aceasta cu mezat și să plătească datoriia, care casă s-au vîndutu de numitu Costandin i de Mihaiu fratele pîrîșii, fecior al acelu Apostol, la sfinția sa părintele episcopu Buzăului, chir Cozma, fiind pe acea vreme egumen la mănăstirea Dealului, la leat 7269 ghenarie 12, de sint ani 16, drept taleri 80, și sfinția sa au vîndut-o Velcii logofătului la leat 1775 februarie 7, fiind această vînzare întărîtă și de preasființia sa părintele mitropolit.

Am întreat pe Costandin pîritu de ce să să iscălească în zapisul vînzării, răspunse că silit fiind și la inchoisare, 8 zile, de aceia au iscălit. Împotriva căruia răspunse Sofica, că rău s-au făcut acea vînzare, fiindcă pîrîșii cere casa pentru lipsa zestrîi mume-si ce cu totu au fost mîncat-o tată-său nerămîndu-i nemic, făr' de numai această casă, și fiindcă

pirișa era foarte mică, nici n-au putut să caute zestrile mume-si și că nici știa de acest Costandin, epitropu ei, ce face.

Deci, noi văzînd hotărîrea dumnealoru velișilor boeri de atunci ca să vinză periusia lui Apostol ce au fost murit, tatul aceștii Soficăi, pentru care să plătescă datoriia lui Gheorghe, zicem dar, măcar că să vede cum că casa s-au vindutu pentru datoriia lui Apostol ce au murit, ce rămăsese datoriu lui Gheorghe, dar fiind lucru dovedit că acei bani nu au fost ai lui Gheorghe, ci ai visteriei, pentru aceia, bine s-au vindut casa, de vreme ce visteria are acest protimisis asupra zestrii la această pricină, fiindcă-i fusese mumă-sa moartă, după pravili ce zice la cartea 9 a împărășilor, titlu 9, că pronomionu ce are muerea asupra cererii zestrilor ei, protimisindu-să adică mai mult decît visteria, nu să vine și la clironomii ei, adică să aibă protimisis mai mult decît visteria după cum au protimisis de către alți datornici.

Drept aceia, au hotărît ca Velcea să stăpînească casa aceasta cu bună pace, fiind bună vindută pentru datoriia visterii, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 426—427.

1777, februarie 10.

Miche paharnic, D<umitru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagi Di<mitrache>

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Nișul logofeșel din București se judecă cu fiii decedatului Manciu vătaful, care nu-l lasă să stăpînească parte din moșia Mostiște (jud. Ilfov). Cercetîndu-se pravila se dă dreptate pirișilor care de 39 de ani stăpîneau acea moșie. Reclamantul se rejudecă la divanul domnesc. Domnul hotărâște să cerceteze ispravnicii.

327

1777
mai
31

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoe.

Neodihîndu-se Nișul logofeșel, eși la divan inaintea domnii mele zicînd că și părinții lui și elu, nelipsitu au stăpînit această moșie ca o dreaptă a lor, fără de a nu să amesteca Manciu sau feciorii lui intru nemică niciodată. Pentru care, întrebîndu-se feciorii Manciuului, au răspuns că tată-său au avutu pă tatul Nișului purtător de grijă la venitul acei moșii și o căuta numai ca un vechil al tătine-său, iar nu ca a lui moșie, iar de cînd au muritu tată-său, au luat-o însuși de o caută și o stăpînește pînă acum. Dar fiindcă Nișul totu tăgădui, găsim de trebuință să să facă cercetare la fața locului, pentru care, poruncim dumneavoastră ispravnicilor, pe împrejurașii vecini și pe lăcuitorii de acolo, oameni cu știință, să faceți cercetare cu amărunt, cine au stăpînit această moșie, din ce vreme și pînă cînd, și de va fi stăpînit părinții Nișului, să cercetați in ce chip au stăpînit, adecă, ca a lor moșie, ori rînduitu purtător de grijă dăspre Manciu pentru strînsul venitului< ?>. Și să ne trimeteți in scris înștiințare, ca să li să hotărască.

1777, maiu 31.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pe Nișul logofeșel din București, piriș lui Iane i brat ego Nișul, feciori Manciuului vătafu ce au muritu, zicînd că rămîndu-i de la tată-său stînjeni 60, moșie la Mostiște sud Ilhov, au stăpînit-o fără de nici o supărare, iar acum numiții nu-l îngădueste ca să o stăpînească.

Întrebîndu-se Iane brat Nișul, răspunse că stăpînește această moșie clironomie de la tată-său, carele le-au fost cumpărată o parte dintr-această moșie, stînjeni 30, de la Negoiață logofātu sin Vintilă căpitan, împreună cu un vāru al lui, Pană sin Mateiu, stînjenu po bani 160 cu zapis ot 7245 februarie 24, adecă de ani 39. Arată și alt zapis cu leat 7246 ghevarie 15, adecă de ani 38, in care să vede că totu acel Pană au fost vindutu la Manciuul vătafu, stînjeni 5, asemenea au cumpăratu de la acel Pană toată partea lui ce au fost

avutu într-acea moșie la leat 7246 martie 14, adecă de ani 38, stînjenu po bani 180. Arătă și alt zapis al lui Negoită tatul pîrîșului, cu leat 7245 februarie 27, adecă de ani 39, în care să vede că acel Negoită ar <fi> fost vindutu stînjeni 10 dintr-această moșie <a> Manciuului, stînjenu po bani 180, mai arătă și alt zapis de datorie tot a acelui Negoită, de taleri 10, cu dobînda loru, de la leat 7245 martie 6, adecă de ani 39, arătă și un răvaș tot al acelui Negoită cu leat 7245 aprilie 18, adecă de ani 39, în care să vede că s-au mai fost împrumutatu de taleri 11, puind zălog zapis de toată moșiia de stînjeni 118, mai arătă și alt zapis de datoriia lui Negoită cu leat 7249 martie 11, adecă de ani 35, pentru taleri 43, în care bani intră și cei mai sus-numiți taleri 11, pentru care au fost pus zălog zapisu de toată moșiia.

Deci, osebind stînjeni 59, parta lui Pană brat Negoită, unchiul pîrîșului, de la care au fost cumpăratu Manciuul, rămîn încă stînjeni 59, partea lui Negoită, tatăl pîrîșului, în care să vede că iarăși au fost cumpăratu Manciuul precum am zis mai sus, stînjeni 40 și au rămas stînjeni 19 și i-au fost pus zălog cum să vede cartea de hotărnicie.

Drept aceia, văzînd că au trecutu ani 39 la mijloc, nu am priimitu pîra lui, aceasta, după poruncile tuturor pravililor care pravili simfonos orînduesc și la învățatura pravililoru cu poruncă și cu învățatură prosopichis, să să săvîrșască pînă la ani 30, adecă după ce vor trece ani 30, numai mărturiilor și bisericeiloru, le dăruesc ani 40 cu deosebit procoloon, dar pîrîșu acesta, la aceasta făcea cerere ca să jure pîrîșu acesta, Iane, pentru tată-său Manciuul ce au muritu, că nu au luat vin sau bani de la tată-său Negoită, din datoriia ce avea să ia. Care, această cercetare a lui, nu am priimit-o urmînd γενικὴν διδασκαλίαν¹ și poruncii pravilii ce mai sus am zis, că ne poruncește să nu priimim pîră care au trecut de ani 30, de vreme ce la această pricină să vede că au trecutu de ani 39. Iarăși numitu pîrîșu începu să ceară protimisis ca să răscumpere moșiia aceasta a tătine-său Negoită, cit și a unchiului său Pană, care, nici aceasta nu am priimit-o, fiindcă au trecut de ani 39 și nu mai încape nici o pîră la această pricină după porunca și învățatura ce s-au zis mai sus, mai virtos că și popa Dumitru, fratele pîrîșului, au mărturisu înaintea judecării de această vinzare, cum că an, ar fi fost vindut și știut, iar nu ascunsă precum zice frate-său Nițul, adecă cum că nu au știutu pînă astăzi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 423-424.

Drept aceia, am hotărîtu ca numitu Iane sin Manciuul vătafu să aibă a stăpîni cu bună pace moșiia aceasta precum au stăpînit-o și tată-său și el pînă acum și să fie nesupăratu de către Nițul logofețel pîrîșu. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

1776, octomvrie 24.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Dumitru Greceanu, Evdochim biv vel medelnicer, Di<mitrache> Brez<oianu>.

¹ Adică: „învățatură generală”.

328

Veliții boieri arată prin anafora că Bănică se judecă cu Dinul Cealic cerîndu-i plata unei datorii rămase de la tatăl acestuia pentru niște oi. Divanul, cercetînd zapisele și adevărurile, hotărăște plata. Domnul întărește, reducînd suma fixată de divan.

1777

iunie

1

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Neodihnindu-să Costandin sin Petco Cealic, au eșit înaintea domnii mele la divan și, spre apărarea lui, la cererea lui Bănică, arătă un zapis al Marii, soția lui Mateiu, întru care scrie că au dat lui Petco Cealic, numai oi 284, făr'dă a nu arăta într-însul că au fost și alți miei. Și zicea Costandin că, neștiînd acest zapis, s-au înșălat de s-au dat dator pă taleri 810, dar din cercetare să dovedî că sînt osebite cele ce cere Bănică luate de Petco Cealicul. Numai, fiindcă să văzu că au fost și miei și fiindcă miei nu putea fi dăopotrivă la preț cu oile mari precum i le cere Bănică și fiindcă el, la luarea acelor oi, n-au fost, nici știe ce au făcut tată-său, pentru această am hotărît de s-au mai scăzut din suma ce arătă mai

jos și precit s-au găsit cu cale a nu să păgubi nici unul din dreptu ce i să cuvine, nici altul a să asupri, făcându-li-să un sulf pă taleri 500, au rămas și o parte și alta mulțumiți, însă dintr-acești bani taleri 460, să-i dea Costandin sin Petco Cealic, iar taleri 40 să-i piarză Mariia vinzătoarea, fiind și ia în vină la această pricină și așa să-i exoflisească de tot. Ci dar, orinduitul mumbașir într-aceștași chip să urmeze a face împlinire.

1777, iunie 1.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn, Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, vătaful de păhărniceii au adus la judecată innaintea noastră pe Bănică, piriș Dinului sin Petco Cealic, cerind de la dînsul taleri 810, după o foaie de socoteală, dă cele rămase ale lui Matei, unchiul Dinului și a lui Bănică jăluitoru. Carele, deosebit de această foaie, prin zapisu lui ce este scris de la trecuta lună a lui ghenarie 22 leat 1777, să dă platnic să-i plătească lui Bănică acești bani taleri 810, cu doaă soroace adică, la Paște ce au trecut să-i dea taleri 400, iar taleri 410 să-i dea la Simpietru ce vine.

Deci, față fiind Dinul sin Petco Cealic, zise că tată-său, în viață fiind, au cumpărat la leat 1771 mai 15, cu zapis de la Mariia, soșia lui Mateiu căpitanu, oi 284 în taleri 410,90 și la foaia de socoteală ce au dat el lui Bănică, s-au pus 200 oi cu greșală dintr-acestea și cu înșălăciune că el nu cere aceste oi ce le-au cumpărat tată-său, Petco, ci cere prisosul acestor oi, zicînd că toată suma acestor vite cu mare, cu mică, au fost oi 480. Care, și Dumitru călăuza, vătafu de la aceste oi, au dat adeverință în scris lui Bănică că au fost oi 450 și 30 capre, ce fac peste tot 480 dă vite cu mic, cu mare, și cum că însuși Dinul sin Petco Cealic prin deosebită foaie arată că să dă platnic să plătească lui Bănică taleri 600 pentru oi 200 ce arată că s-au vîndut oaia po taleri 3. Ci, fiindcă Dinul să apără de aceste oi, zicînd că sint cumpărate de tată-său și cu înșălăciune le-au pus într-această foaie, aducînd mărturie tot pe acest Dumitru vătafu de oi i pe un Preda, iar vătaf, cari deteră mărturie că au fost oi mari 280 și 30 capre și ceilalți, miei, care și după mărturia acestor vătași de oi ce i-au dus Dinul sin Petco spre îndreptarea lui, să văzu că acei miei ce ziseră mărturiile lui Bănică că au rămas atunci nevînduți, de la leat 1771 mai 15, dă cînd arată zapisul Marii că au vîndut numai oi mari 284, pînă la zapisu și foaia de socoteală, ce au dat numitul Dinul sin Petco, lui Bănică la leat 1777 ghenarie 22, sint ani 6 și acei miei într-acești ani s-au făcut oi mari și să vede că aceste oi ce sint arătate în foaia Dinului dă socoteală, să vede că sint deosebite dă oile ce sint cumpărate de Petco Cealic, tată al acestui Dinul, de la Mariia soșia lui Mateiu, fiind cumpărate de 6 ani mai nainte. Măcar că fiind și Stan, bărbatu al treilea aceștii Marii, zise că acest zapis l-au dat nevasta lui, lui Petco Cealic, pentru vînzarea acestor oi 284, în taleri 410,90, din care bani zice că au luat numai taleri 120,90, iar taleri 290 încă nici pînă acum zice că nu i-au mai dat acel Petco Cealic tatăl acestui Dinul, și aceste oi 200, ce este Dinul dator să plătească lui Bănică, sint alte oi, afară din cele ce le-au vîndut Mariia nevasta lui, dă sint 6 ani.

Ci, noi după foaia de socoteală și după zapisu Dinului sin Petco Cealic și după dovezile ce să vede prin mărturia acestor mai sus-numiți, în carele însuși Dinul să leagă că de a lui bună voe au dat acest zapis să plătescă lui Bănică taleri 810, care zapis și foaie de socoteală să vede adeverită cu mărturii oameni de credință, am hotărit, Dinul sin Petco Cealic, după zapisul lui, să plătească acești taleri 810 lui Bănică vări-său și zapciu cel orinduit dă măriia sa vodă, să facă împlinire. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 406-407.

1777, aprilie 29.

Pană Fili<pescu> vel vörnîc, Badea Știr<bei> vel vörnîc, vel logofăt, D<imitrache>
Varlaam vel paharnic, Ion vel stolnic.

Veliții boieri arată prin anafora că Stoica din Cirstieni (jud. Muscel) se judecă cu Arsenie Cazacu, care îl reclamase că stăpînea o vie după o diată mincinoasă. Divanul, cercetînd, constată că diata e adevărată, că Arsenie a reclamat nedrept și aprobă ca Stoica să stăpînească acea vie în continuare. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiei milostieiu.

Pentru vie, întărim domnia mea ca să o stăpînească Stoica, cu bună pace.

1777, Iunie 4.

Preainnălțate doamne,

Stoica de la Cirstieni, sud Mușcel, la trecuta lună a lui aprilie 26 leat 1777, au avut judecată înaintea noastră a Arsenie Cazacu, fecioru cumnatî-său Pană Oroșanu din orașu Cîmpulungului, pentru o vie din dealul Piteștilor, sud Mușcel, ce au fost a Savului socrul Stoicăi, care vie o are Stoica, dată de socri-său Sava, dată dă zestre prin foaie dă zestre și încă și la moartea Savului și prin diata lui, o lasă Stoicăi și nevestii lui. Dar la judecata ce au avut ei înaintea noastră, numitul Arsenie Cazacu au zis că, atît foaia de zestre, cît și diata, iaste mincinoasă, și cum că ar fi dat Stoica taleri 50 și doi znopi dă în mită ispravnicilor celor dintiiu care i-au judecat și au făcut dreptate Stoicăi, iar pã el i-au nãpãstuit.

Pentru carc, judecîndu-sã la numitul divan înaintea înnãlțimii mării tale, s-au întãrit anafoara ce am făcut-o noi, cu luminatã pecetea înnãlțimii tale, poruncind dumnea-lor ispravnicilor ce sã aflã acum ca Stoica sã dovedeascã cu mãrturii cum cã iaste foaia și diata adevãratã și, dovedind cã iaste adevãratã, sã-și stãpîneascã Stoica viaa cu pace, și sã cerceteze și pentru rușetul ce au arãtat Arsenie cã au dat Stoica ispravnicilor dintiiu. Și de la 22 ale aceștii luni a lui maiu, cu anafora înștiințeazã înnãlțimii mării tale, Dumitrache Papoz^{<?>} și Istrate Izvoranu ispravnici ot sud Mușcel, cum cã fiind fațã, atît Arsenie Cazacu, cît și Stoica, au adus pe Nicolae bãrbieru din Cîmpulung, cel ce au scris foaia dã zestre, și pã Ion uncheașul Coșofanã ot tam, cel ce au scris diata socrului Stoicăi, și au mãrturisit cu sufletele lor cum cã iaste bunã și adevãratã, atît foaia dã zestre, cît și diata, și sint scrise cu mîinile lor dupã învãțatura acelu mort. Așijderea aratã cã au chemat și pe zapcii i slujitorii ispravnicii și cu amãruntul au făcut cercetare și n-au putut sã dovedeascã nicidecum ca sã fie luat ispravnicii acea mitã, dupã cum au arãtat acest Arsenie înaintea judecãții. Aratã cã au apucat și pe Arsenie cu strinsoare ca sã arate dintr-a cui gurã au auzit cuvintul acesta de luarea acelu rușfet, ca sã arate pe acel om, și, cunoscînd Arsenie cã au rãmas mincinos, au cãzut înaintea ispravnicilor cu rugãciune ca sã sã roage înnãlțimii mării tale sã i sã erte acea greșalã. Care dupã cercetarea ce vãzum cã au făcut ispravnicii, sã vede cã rãu și fãrã de cale au umblat Arsenie de au purtat pe acest Stoica printr-atitea judecãți cu cheltuialã, neavînd nici o dreptate la cererea lui.

Ci, gãsım cu cale dupã cercetarea ca s-au fãcut de la doilea, s-au dovedit cã și foaia dã zestre și diatã iaste bunã, sã i sã întãreascã stãpînirea viei cu luminatã hotãrîrea înnãlțimii mării tale, iar pentru cãci au pîrît minciuni pã ispravnici, cã au luat taleri 10 și doi znopi dã în, și n-au putut dovedi, rãmîne vinovat a i sã hotãrî pedepasa de cãtre înnãlțimea mării tale. Noi așa am gãsit cu cale, iar hotãrîrea cea desãvrîșitã rãmîne a sã face de cãtre

1777, mai 27.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban, Panã Fili<pescu> vel vornic, Badea Știrb<ei>
vel vornic, Dumitraș<cu> vel logofăt, Radu vel clucer, Dum<itrache> Var<laam>
vel paharnic, Radu vel stolnic

¹Poate fi: Papaz<oglu>.

Ispravnicul județului Saac arată prin anafora că Neaga din Netezești (jud. Ilfov) revendică de la văduva lui Frangulea via din Dealul Sirbenilor (jud. Saac), zălogită lui Frangulea de către tatăl ei decedat. Judecându-se și la divanul domnesc, după cercetări, se constată că via a fost stăpînită de Frangulea numai cu titlul de zălog. Domnul hotărăște s-o stăpînească Neaga, restituind văduvei lui Frangulea banii zălogirii.

330

1777
Iunie
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojieiu milostieiu.

Citindu-se la divan înaintea domnii mele această anafora dă cercetarea ce cu porunca domnii mele au făcut ispravnicii după zisele Mării ce au zis întîiu la judecată aici că are marturi la partea locului cu care va putea dovedi cumpărătoarea ei, văzum că ceia ce au zis, n-au putut-o dovedi.

Deci, de vreme ce Mariia, zăpis dă cumpărătoare nu are, mărturii vrednice încă nu are, făr' dă numai o mărturie, care și acela nu este dă temeiu și ajutorul ei, iar la mina Neagăi văzum și zapisele vechi ale vii și și o mărturie care mărturisește cum scrie mai jos, am hotărît domniia mea ca numita Neagă să-și ia viaa pîrintească întru stăpînire, măcar că sint 24 de ani trecuți, dar zălojire fiind, iar nu vînzare și și aceia făr' dă zăpis, nu să oprește a-și face pîra ei.

Pentru aceia, acum să dea Neaga banii ce să arată mai jos ai zălojirii, să îplinească Marii și toată cheltuiala de lucrul vii, a timpului dă estimp pre cit numai cu dovadă va arăta ca să ia viaa cu rodul ei, iar Marii i s-au pus soroc de o lună să aducă dovadă dă va avea, cum că au cumpărat bărbatî-său această vie și atuncea cu dovada aceia își va căuta, iar neaducînd pîn' la acel soroc, să rămîie bine stătătoare la stăpînirea Neagăi.

1777, Iunie 6.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale avură judecată de față înaintea mea, Neaga de la satul Netezești sud Ilfov prin vechiul Gavrilă bărbatî-său, cu Mariia ce au fost soție Frangulii mazilu ce au murit, zicînd numita Neagă că dă 24 de ani sint, de cînd tată-său Stoica împrumutîndu-se de la acel Frangulea cu taleri 30, i-ar fi pus amanet 6 pogoane dă vie cu crama lor în Dealul Sirbenilor aici la sud Saac și cit au trăit tată-său n-au putut a da banii să-și scoată viaa dă supt zălojire, și întîmplîndu-i-să moarte, au rămas Frangulea stăpîn vii pînă acum, și ceru ca să dea banii zălojirii să-și ia viaa întru stăpînirea sa, ca o clironomie pîrintească.

Față fiind înaintea mea și Mariia soția Frangulii, i s-au cerut zăpisu dă stăpînire sau dă zălojirea acei vii, și zise că nu are, fiind prăpădite din vremea răzmiriții, iar o mărturie aduse pă Ion de la Grădiște, care mărturisi că 24 de ani sint de cînd știe că au tocmît Staico tatul pîrșii cu Frangulea acele vii, pogonul cite taleri 10, fiind paragini, și i-au dat înaintea taleri 30, făcîndu-i Stoico și răvaș la mină Frangulii logofăt pentru acei bani, și era vorbă ca să-i aducă și zapisele cele vechi să-i dea și ceilalți bani, și după această tocmală au mai trăitu numitul Staico încă doi ani; un an au fost fugit la sud Buzău, iar în al doilea an, au venit iar la urmă și au murit, în vecinătate fiind cu Frangulea. Dar dă i-au mai dat Frangulea și ceilalți bani și dă au făcut Staico zăpis dă stăpînire Frangulii, zise că nu știe Gavrilă vechilul Neagăi, soții sale. Ne arată 2 zapise vechi ale neamului ei, dă cumpărătoarea acelor vii și ne aduse și o mărturie, pă Neagul pîrcălabul de la Puchenii sud Prahova, care mărturisi că tată-său Dima, vecin fiind cu aceste vii, ar fi avut prigonire cu Frangulea ca să-l scoată din vii cu protimisis dă vecinătate, dar nu l-au scos, și așa i-ar fi spus tată-său că Frangulea stăpînește acele vii făr' dă zăpis și cum că sint zălog drept taleri 30.

Deci, atît din zisele pîrșilor, cum și din mărturiseniia acestor doamă mărturii, nu fu îndestul judecății a pune temeiu dă hotărîre nici la o parte, fiindcă dăspre o parte vedem stăpînirea Frangulii de ani 24, despre altă parte, iarăși vedem că zapisele cele vechi ale

vililor să află la mina pirișii și nu la mina Frangulii, după cum mărturisii numitul Ion, că le-au fost tocmeala. Numai această cercetare făcum și trimisem pe amîndoaă părțile cu soroc pînă la iunie în 4 zile să să afle la luminat divanu mării tale, să li să facă hotărîre.

1777, maiu 26.

Radu G<olescu> biv vel sluger, is<pravnic>.

331

Veliții boieri arată prin anafora că vameșii reclamă pe mocanii ungureni care nu vor să plătească vamă pentru lina, mișele și brînza trecute peste munți. Divanul propune ca ispravnicii să cerceteze și să se urmeze după vechiul obicei. Domnul întărește.

1777

iunie

7

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoe.

Poruncim domniia mea ispravnicilor județului să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos, însă zăbavă să nu faceți ca să nu să pricinuiască și celor cu oile cevași lipsă și nevoe, cu oprirea în prelungită vreme ci, cit mai făr' de zăbavă, să trimiteti domnii mele înștiințare, și dă aici avem a face domniia mea hotărîrea.

1777, iunie 7.

Preadnălțate doamne,

Vameșii din partea muntelui au jăluit înălțimii mării tale, zicînd că, apucînd pe mocanii ungureni, cei ce au oi, să-și plătească vama lor pentru lînă, mișe, brînză, unt și pentru mieii cei ce zic că-i au dă vînzare și ei nu ar fi vrînd să plătească zicînd că au luminată cartea înălțimii tale ca, pentru lina și mișele i brînza ce o fac pentru casa lor, vamă să nu plătească și cei mai mulți zic că au cite doaă și trei mii dă ocă dă lînă, mișe și brînză, și le fac că sint pentru casa lor cu pricină ca să nu plătească vamă. Și cer numiții vameși prin jalba lor, să fie luminată porunca înălțimii mării tale către preasfinția sa părintele mitropolitu, ca să facă carte de blestem asupra tuturor acelor ungureni și, prin mijlocirea vătășilor de plaiu, să le dea carte de blestem, ce să arate fieșteșcare adevărul, cită lînă, mișe și brînză le este trebuință pentru casa lor, iar pentru ceilalți să plătească vamă. După jalba lor, înălțimea mării tale cu vatafu de păhărniceii ne poruncești ca să cercetăm dă obicei, și cu anafora să înștiințăm înălțimii mării tale. Arătăm înălțimii mării tale că noi știm că mai nainte să știa cită lînă i mișe și cită brînză lua un mocan de la oile lui și trecea dincolo în țara ungurească pentru trebuința casilor lor, iar pentru ceilaltă ce o vindea, plătea vamă.

Dar nefiînd aici vameși vechi cari au fost asupra muntelui dă au ținut vămi i vătășii de plaiu, cum și alți oameni bătrîni care să știe să ne arate cite cită sumă de lînă i de mișe și de brînză lua un mocan de la oile lor pentru trebuința casilor lor, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii mării tale către dumnealor ispravnicii județului, ca dumnealor să cerceteze prin potecași bătrîni și prin vătășii de plaiu, vameșii cei vechi ce au fost mai nainte de vremea răzmiriții i prin alții care vor fi știînd la o mie de oi i la cinci sute și la mai puținele, cite cit au avut obicei dă oprea acei cu oile pentru trebuința casilor lor, att lînă, mișe, cit și brînză, și pă cit vor dovedi cu adevărul că au avut vechiul obicei, cu anafora să înștiințeze înălțimii mării tale și pînă nu să va hotări de înălțimea mării tale cită lînă i mișe și brînză, să aibă voe să-și treacă un mocan după suma oilor lui în țara ungurească pentru casa lui, să nu fie slobod a duce, și atunci, după luminată hotărîrea mării tale, vor avea voe pă cită sumă să va hotări de către înălțimea mării tale. Noi așa am găsit cu cale iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către înălțimea mării tale.

1777, maiu 17.

Nic<olae> Dudescu vel ban, Pană vel vornic, Badea vel dvornic, Dumi<trașco> vel logofăt, Radu vel clucer, vel paharnic, Ion vel stolnic, Radu vel sârdar, Rădu Filipescu vel medelnicer.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Constantin Moldoveanu din Pitești reclamă vama cuvenită tatălui său, fost vameș în Argeș și Muscel, și neplătita de cămărașul Chircă. Dovezile aduse de părți nefiind concludente, se propune jurământ. Domnul aprobă cu jurământul pîrîtului și drept de apel la divan.

332

1777
Iunie
7

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoe.

Celui ce face piră, i să cade să aducă mărturii la cererea lui, iar cînd el nu va avea dovezi, să primească pîritu blestem asupra tăgăduirii lui. Într-acestași chip să urmeze judecata a le face izbrînire și de va rămînea de împlinit, mumbașiru să îplinească, iar cînd vreo parte va avea a face apelație, vor eși la divan.

1777, iunie 7.

<Scris ulterior de altă mină, cu altă cerneală :> Al doilea întărire s-au făcut la pricina aceasta, cînd au eșit la divan, înainte.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătăfu de copii za divan aduse la judecată pe Costandin Moldoveanu de la Pitești sud Argeș, pîriș dumnealui Chircăi cămărașu, zicînd că la leat 1767 fiind tată-său vameș la Argeș și Mușcel, numitul Chircă cămărașu au avut rîmători strînși și făcîndu-să vama acelor rîmători taleri 513,30, i-au cerut în multe rînduri și nu au vrut să-i dea. De care, zice că s-au și judecat atunci tată-său înainte dumnealor veliților boeri și s-au fost hotărît ca să-i plătească și tot nu i-au plătit, ci au plecat și s-au dus în Tarigrad, arătîndu-ne de aceasta și un răvaș de jalbă ce l-au fost dat tată-său, mării sale răposatului Alexandru vodă Ghica cu leat 1767, în care arată că, dînd jalbă pentru Chircă cămărașu în zilele mării sale răposatului Scarlat vodă și fiind orînduit vătăfu de copii ca să-i îplinească acești taleri 513,90, pînă a nu-i împlini, pîritu au plecat la Tarigrad, și așa cerea voe să meargă după dînsul la Tarigrad ca să-și ia banii. Arată și diiata tătine-său cu leat 1771 februarie 2, în care scrie că are să ia de la pîritu taleri 513,40, vama după 3080 rîmători.

Fajă fiind și dumnealui Chircă cămărașu, tăgădui de tot, zicînd că el de la leat 1767 pe cum jăluește pîrișu, el nu au fost aici și că, la leat 1764 și 1765, au fost vameș mare și au avut rîmători cumpărați de la baltă unde au și plătit vama oborului și i-au vîndut plătînd și vama trecătorii la Focșani, măcar că, ca un vameș mare ce era, putea și însuși să dea cărțulie și să treacă pe unde ar fi vrut, vitele, zicînd și aceasta că tatu pîrișului pe acea vreme fi plătea ciferturi și de avea să ia, putea să oprească din ciferturile ce plătea pe toată luna.

Deci, văzînd că această pricină este foarte intunecată și în bănuială, de vreme ce nici pîrișu nu are vreo dovadă vrednică de credință, neputînd noi a răzima numai în mai sus-numitul răvaș de jalbă ce au fost dat tată-său, nearătîndu-ne nici o adevărînță de urmarea ce să va fi făcut și în diiata tătine-său ce scrie pentru al său folos, de care nu voește pravila ca să dăm credință la cite scrie cel ce lasă diiată pentru al său folos, [voește pravila] ci ne poruncește ca să cerem dovezi, văzînd că și dumnealui Chircă cămărașu nu au nici o dovadă spre încredințarea ziselor lui, și socotînd că la această pricină fiind foarte întunecoasă și în bănuială pe cum am zis spre a să descoperi adevărul, este trebuință de jurământ, pentru care jurămînt ne învață învățătura pravilii, de la cartea 22, titlu 5, că judecătorul are voe să-l dea la cine va socoti din cei ce sînt cu pricină. . .

ἤτοι δὲν αὐταὶ ὁ δικαστῆς ὃ θέλει ἐπιφέρειν τὸν ὅρκον ἐν ἀπορίᾳ ἀποδείξεως¹.

Drept aceia, înștiințăm mării tale, ca să să facă hotărîrea jurămîntului de către innălțimea mării tale.

1777, iunie 5.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alexandru Greceanu, Ev<dochim> vel medelnicer.

¹ adică judecătorul poate să defere jurămîntul oricui voiește el în lipsă de dovadă.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 408-409.

1777

Iunie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojieiu milostieiu.

Înfățișându-se și înaintea domniei mele la divan, Ilinca cu vechilul dumneaei vornicesii, văzum că cele ce cere Ilinca nu sînt rînduite pentru dînsa a lua nimic, ci numai la pomenirile moartii să să dea, care aceasta făcîndu-o și dumneaei vorniceasa și dînd acel pușin rămas la milostenie după cum scrie diata, nu rămîne la Ilinca nici o cerere a mai face. Văzum și tăcerea Ilincai de patru ani, că n-au mersu nicidăcum la dumneaei vorniceasa să le ceară, ca prin mîna ei să să dea, și nemergînd nimeni ca să le ceară, dumneaei vorniceasa bine au urmat dîndu-le iarăși la loc cum moarta rînduește. Pentru care hotărîm, dumneaei vorniceasa să aibă bună pace pentru această piră a Ilincai.

1777, iunie 8.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vatafu dă visterie au adus la judecată pă Ilinca din București, pîrișe dumneaei vornicesii Aniții, Știrboaicăi, zicînd Ilinca că, avînd ia o mătușă, soră cu mumă-sa, 40 dă ani au slujit tot în curtea dumneaei, iar la vremea răzmiriții au dat la dumneaei vorniceasa 80 dă coți dă pinză și talei 20 ca să-i păstreze. Și întrînd dumneaei în Brașov, mătuși-sa au rămas aici, pe care luînd-o Ilinca, au purtat-o cu cheltuiala, umblind pînă <la sffrșitu> băjării, și viind aici la București, au mai trăit mătuși-sa 2 luni și au murit și au lăsat pă numita Ilincă epitroapă prin diată, să ia acei taleri 20 și pinza dă la dumneaei vorniceasa ca să-i facă sorocile, care diată să văzu și dă către noi, cu leat 1771, mergînd la dumneaei și cerîndu-le, nu va să i le dea.

Față fiind Iordache, vechilul dumneaei, s-au întrebă ce răspunde și nu tăgădui, numai zise că, trecînd atîtea ani dă cînd au murit mătuși-sa și nearătîndu-se nimenea cliroman¹ să ceară acei bani și pinza, dumneaei au socotit să nu rămle la dumneaei și le-au dat pentru sufletul moartii, adecă cei taleri 20,2 sārîndare, au vîndut și pinză dă taleri 10 și i-au mai dat un sārîndar, iar cît au mai rămas, au împărțit-o la sāraci. Am cercetat pă Ilinca, dă s-au dus vreodată să le ceară de la dumneaei și de au fost aicea în București, și n-au răspuns că aicea au fost, numai n-au știut că este și dumneaei vorniceasa în București.

Deci, socotînd noi că după facerea dieții pînă acum, sînt 6 ani, și dumneaei vorniceasa au venit din Brașov dă sînt mai bine dă 4 ani, am cunoscut că jăluitoarea care au fost și ia aici, să cade să le ceară să le ia și să le dea pentru sufletul moartii, după diată. Care nefăcîndu-o dumneaei vorniceasa, dîndu-le după cum zice, milostenie, iar s-au împlinit porunca dieții și nu rămîne altă dreptate la Ilinca, fără numai să cerceteze de s-au dat și altă datorie la dumneaei vorniceasa să dea, să dovedească că s-au dat, după cum zice, pentru sufletul moartii, că așa am găsit cu cale și hotărîm.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 410-410 v.

1777, mai 21.

Ian<ache> Mav<rodin> paharnic, B<a>r<bu> sluger, Niculae sluger, George Canale.

¹. clironom

1777

Iunie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojieiu milostieiu.

Dă vreme ce acel preot Dimitrie este în vină pentru doaa pricini, una, că de au avut a lua cevași de la Costandin Panaiut i să cădea să dea în știre la judecată și să-și caute dreptul

cu judecată, iar să nu facă dă sineși această pornire să-i spargă sipetul și să ia lucruri; alta, că n-au șazut să-și caute davaoa, ci au fugit, poruncim dar, lucrurile acelea ce s-au dovedit că sînt drepte ale lui Costandin, la protopopu, să să dea toate dăplin lui Costandin Panaiut.

1777, iunie 8.

Preainnălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat către măriia ta Costandin Panaiut grecu pentru popa Dumitru grecu, că fiind el dus afară, ar fi mersu numitul popă Dumitru și spărgîndu-i un sipet al lui ce au avut lăsat aici la o gazdă din București, i-ar fi luat niște scule și argintării, care anume le-au numit în jalbă și că, de la popa întrînd cu porunca noastră în mina unui protopop al nostru anume Grigorie, zice că nu i să dă și să află păgubaș. Ni să poruncește dă către măriia ta ca de-i este cu dreptate cerirea, să poruncim de a i să da acele lucruri, iar fiind pricina într-alt chip, cu anafora să înștiințăm mării tale.

Deci, arătăm mării tale că pentru această pricină, încă am mai făcut anafora mării tale la altă jalbă ce'au dat acest Costandin, unde arătăm curgerea pricinii, ci neîntărîndu-se dă către măriia ta acea anafora, arătăm pricina și cu aceasta.

În trecutile zile, dă va fi acum vreo 2—3 luni de zile și mai bine, viind la noi numitul Costandin, ne-au arătat jalbă pentru numitul preot, și aducîndu-l i-am pus față la cercetare și la jalba lui Costandin n-au tăgăduitu preotul, numai, arată că avînd datorie la Costandin, taleri 200 cu zapis, și luînd știre că au fugit Costandin, pentru aceia au mersu și au luat din sipetul lui Costandin acele lucruri, drept ca un amanet. Și poruncînd noi protopopului Grigorie de Buc<u>rești > ca să ia în scris acele lucruri toate de la preot și să le dea la o mină dă neșuțător streinu unde vor priimi amîndoi, adecă și preotul și neșuțătoru pînă să să facă știre mării tale, la urmă luăm răspunsu că s-au învoitu amîndoi să dea lucrurile lui Costandin înapoi și să fie înpăcați. Și rămlînd lucrurile la protopop, a doa zi cînd era să să facă teslim toate la Costandin din mîna protopopului cu preotul față, noaptea au fugit numitu preot și toate lucrurile au rămas în mîna protopopului.

Acum, fiindcă neșuțătoru Costandin le cere după vorba preotului și fiindcă preotu n-au dat răvaș protopopului pentru aceasta, ca să dea lucrurile lui Costandin, ci numai cu gura au zis și au fugit, și lucrurile le-au fost luat din mîna preotului, să teme protopopu de a le da făr'dă a nu avea la mină vreo adeverință sau porunca mării tale, ca să nu fie în greșală mîine, poimîne, să vie preotul acesta și să le ceară dă la protopop ca un lucru ce i-au dat în mină și neșuțătoru să nu fie aici. Ci, la anafora ce zicem că am mai făcut, luăm știre că au fost porunca mării tale prin dumnealui vatafu de aprozi ca să cerceteze dumnealor veliții boeri pricina, unde au și cercetat, și au găsit cu cale ca, ori chezaș pămîntean, om vrednic, să-și dea Costandin ca să răspunză oricînd să va întîmpla a veni numitul popa Dumitru, ori acei taleri 200 ce au zis popa Dumitru că are la Costandin datorie, pentru care au și luat acele lucruri să-i pue la o mină de om, iar pămîntean, sau la Mitropolie ca să stea o seamă dă vreme și cînd nu va veni numitu popă, iarăși el și-i va lua înapoi, vedem că dupe această bună alegere a dumnealor veliților boeri, nici chezaș aduce, nici banii, acei taleri 200, zicînd că chezaș nu găsește și bani nu are.

Ci, acest fel fiînd și într-acest chip neputîndu-se îndrepta aceasta, arătăm mării tale că părerea noastră este să i să dea lucrurile fiînd drepte ale lui, cum să cunoaște, numai să fie poruncă mării tale ca să facă dumnealor veliții boieri, o adeverință de mărturisanie a pricinii în scris ca să o aibă protopopu la mină cînd va da lucrurile să nu să întîmple mîine, poimîne cum zicem, niscăi amestecături, viind popa, și neșuțătoru să nu fie aici. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la înnălțimea ta, și anii mării tale de la Domnu, să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 414—415.

1777, iunie 3.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Ioan, fiul decedatului Anastase Ioanuș, cere de la epitropul acestuia, Theodor Tomara, avutul tatălui său și socotelile. Pritrul arată scrisoarea văduvei lui Ioanuș care-l numise epitrop. Găsindu-se greșită reclamația lui Ioan, se lasă la hotărîrea domnului. Acesta în divan constată că Ioan nu-l poate scoate pe Tomara din epitropie, dar poate să-și caute socoteala cu ceilalți moștenitori ai lui Ioanuș.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojieiu milostieiu.

Înfățișându-se și înaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile, asemenea văzum din cercetare, că nu poate Ioanuș numai cu gura, neavînd nici o volnicie la mîna a scoate pe Tomara dintr-această epitropie, care este întemeiată cu atîtea dovezi de la clironomii mortului, și rea îi este cererea. Făr'dă numai pentru partea lui, de vreme ce și mortul prin diiată îl orînduiește și o ceru ca să să dăosebească, am hotărît domnia mea ca, dupe ce să va alege dupe diiată dă către orînduiții socotitori ce prin osebit pitac s-au orînduit, aceiași parte să să dea la preasfinția sa părintele mitropolit, ca să stea ca un amanet. Și mergînd Tomara ca să caute socoteala cu clironomii ceilalți la Ioanina, de va eși datorii pe cit va cădea și partea lui Ioanuș, să să implinească dintr-această parte de la sfînta Mitropolie, iar de va da aici chezaș dă credință, anume cum că răspunde la datorii a implini, partea ce va ajunge pe numitu Ioanuș, să i să facă tislim în mîna-i toată partea ce i să va alege.

1777, iunie 8.

Preainnălțate doamne,

La jalba ce au dat mării tale Ioan fecioru răposatului Anastasie Ioanuș, pentru Theodor Tomara epitropu lui Ioanuș, tată-său, cerînd avutul tată-său cel intrat în mîna lui Tomara împreună și socoteala dă cele ce au făcut pînă acum, cu orînduitul zapciu, dumnealui vâtafu dă copii za visterie. Aduși fiind înaintea noastră, am cerut întîiu lui Tomara să ne arate epitropia cu ce este intrat într-aceasta și ne arată atît scrisorile a mumii lui Ioan jăluitarul, soția lui Ioanuș, cit și a surorii lui, iscălite dă multe mărturii și de arhieru eparhii, de unde sînt, în care îl face epitrop pe ale lui Ioanuș împreună și cu alți neguțători în toate, și să volnicește să ia, să dea și să lucreze cele cuviincioase pînă la una. Văzum și 2 zapise ale însuși numitului Ioan jăluitaru la mîna lui Tomara cu care asemenea îl adeverează de epitrop și îi întărește slujba epitropii a o căuta cum să cade, mai văzum și altă scrisoare a mumii jăluitarului la mîna lui Tomara, scrisă dă la trecuta lună a lui martie 14, în care scrie auzire dă fii-său, că s-au sculat asupra lui Tomara epitropu și că își cere partea sa din casa părintească. Și între altele care îl dăfaimă pă fii-său la aceasta zice și aceasta, că de-și cere fii-său partea cea căzută lui din casă, dar pînă a nu să plăti toate datoriile lui Ioanuș, nu să poate face împărțire, și scrie lui Tomara să nu-i dea cevași de aici, ci să meargă acolo Ioan să să nevoiască cu toții împreună a plăti datoriile și ce va mai rămînea periusiile, atuncea o va faci-o părți și va lua și el partea ce i să va cădea. Cerem și lui Ioan să ne arate de are vreo scrisoare ori de la mumă-sa, ori de la surorile lui, în care să fie volnic a cere socoteală lui Tomara, și ne arată că nici scrisoare arc, nici volnicit dă cinevași este, făr' dă numai zise că vede pe Tomara răsipînd lucrurile tatului lui și cu aceasta îndemnat de sineși este a-și deosebi partea sa și ceré socoteală lui Tomara.

Deci, acest fel văzînd noi pricina, mai mult nu putem intra în cercetare avînd Tomara la mîna atîtea scrisori și volnicie și Ioan sin Ioanuș, făr' dă nici o scrisoare la mîna, numai cu gura. Ci, facem știre mării tale și ni să pare greșală în jalba lui Ioan, pentru căci, nu e de la nimeni ai lui, volnicit a face aceasta, ci mai virtos oprit după scrisorile ce le arată Tomara. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înnălțimea ta și anii mării tale de la Domnu să fie mulți și norociți.

1777, maiu 10.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Mitropolitul Țării arată prin anafora că Maria, soția lui Neculae și noră lui Mușat, reclamă moștenirea unchiului lor Costandin logofătul care înfiase pe Safta, copila lui Mușat, moartă nevîrstnică, a cărei avere fusese împărțită de tatăl trupesc copiilor lui Necula și Ilinca. Murind Neculae, mitropolitul arată că după pravilă se dă dreptul de moștenire pentru partea lui Mariei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Înfățișîndu-se și înaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile, și văzînd domnia mea că alegerea ce face preasfinția sa părintele mitropolitu, iaste după pravilă cum arată mai jos, o întărim și hotărîm ca să ia numita soție a lui Neculae, ca un nepot ce este lui Costandin logofătul, acea parte a Saftii. Iar pentru altă lipsă dă zestre a Ilinței și cerire ce mai făcea Mateiu sarafu, epitropului Sterian, osebit de aceasta, cariile cercetarea și judecata preasfinții sale părintelui mitropolit n-au arătat, nici s-au cercetat fiind osebită pricină, i-am rînduit domnia mea iarăși la preasfinția sa părintele mitropolit, fiind pricină ca să să caute după pravilă, și sfinția sa va face osebit, iarăși hotărîre în scris.

1777, iunie 9.

Peainnălțate doamne,

După luminat pitacu mării tale cu care ni să poruncește să cercetăm pricina sculelor ce sînt la Mănăilă logofătul za visterie, date de judecată supt păstrare, care le cerea Maria ce au fost soție lui Neculae și Mușat logofătul, ca niște drepte ale ei, arătăm mării tale că pricina cererii aceștii jăluitoare după cercetare așa fu : un Costandin logofătul unchiul bărbatului aceștii jăluitoare, neavînd copii din trupul lui, au luat o copilă dă suflet, anume Safta, a cumnatî-său Mușat logofătul, socrul jăluitoarii, care au fost făcută nu cu sora numitului Costandin logofătul, ci cu altă soție a lui Mușat de a doua și acest Costandin logofătul la moartea sa lăsînd prin diiată din avutul său parte acei copile de suflet, taleri 1000 bani gata i niște brățări dă aur și altele, făcînd epitrop pe singur tatul copilii, cel trupesc, Mușat logofătul. Care copilă, Safta, murind nevîrstnică, partea ce avea de la tată-său cel sufletesc, Costandin logofătul, au rămas asupra tată-său cel trupesc, Mușat logofătul, și peste puțină vreme murind și Mușat logofătul, în diiată ce și-au făcut, din lucrurile acei copile, unile le-au orînduit lui Neculae fii-său, soțul jăluitoarii, și altile, taleri 1000 i niște brățări le-au lăsat la altă copilă a sa, anume Ilinca, care și acum trăește. Și toate intrînd în mîna lui Neculae, banii și brățările, le-ar fi răpus, iar alte lucruri ale părții lui Neculae sînt supt păstrare la numitul Mănăilă, logofătul za visterie, ca un amanet drept aceste lucruri, brățării i miia de taleri răpuse.

Ci, pentru ca să aflăm cui să cade moștenirea, unui copil luat dă suflet, ori rudelor dăspre partea tată-său cel trupesc, și am căutat la pravilă, Sinopsis Vasilicon 45, titliu 1, unde zice :

Deci, dintru aceste toate zise ponturi din pravilă să dă cu socoteală că lucrurile ale feciorului de suflet cînd va muri fără dă vîrstă, să să întoarcă la acei mai dă aproape, cu spiți rude ale tată-său cel sufletesc că facerea feciorului dă suflet urmează firea. Ci, de aceasta facem știre mării tale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către măriia ta. Și anii mării tale de la domnul Dumnezeu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 413 v. - 414.

1777, ghenarie 28.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Spațiu mare, alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Pătru (jud. Saac) se judecă cu Ion Voicilaș din București pentru stăpînirea unei vii. Se hotărăște ca tspravnicii de județ să facă cercetare cu carte de blestem și mărturii. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile, și neputîndu-se face mai multă cercetare aici, neavînd mărturii și dovezi ce trebuiesc, orînduim și poruncim dumnea-

voastră ispravnicilor, aducându-și Ioan Voicilaș mărturii ce sînt iscăliți în zăpis, să le faceți cercetare prin carte dă blestem, și dovedind că au fost bună vînzarea, să dați hotărîre în scris pentru dreptatea numitului Voicilaș spre a avea pace de această pîră a lui Pătru.

1777, iunie 9.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu za păhărnicei aduse la judecată pă Pătru unchiașu din sud Saac, pîriș lui Ion Voicilaș ce să află aici în București, că de sînt acum 5 ani, făcîndu-i bine cu taleri 150, cu o vie zălog că să-i dea vin drept bani, dupe cum să va rupe în deal, lăsîndu-i 4 parale și i-au dat vedre dă vin 72 și 6 vedre rachiu, cite taleri 3 și taleri 46, dăosebit dă 2 culesuri ce au mai cules pă urmă în silnicie luînd întru an, vedre 500 și într-alt an, vedre 400 și pînă la cea după urmă i-au vîndut și viia.

Față fiind și Ion Voicilaș pîrițu, de cît arată, pentru că i-au luat din vie, nu tăgădui, numai zicea că, ca un stăpînitor al viei, fiind cumpărată iar nu zălojită, au luat, și arată un zăpis al pîrișului cu leat 1772 iunie 20 și cu multe mărturii ce scrie la mina lui Ion, că de a lui bună voie și cu știrea tuturor rudelor și a vecinilor au vîndut 2 pogoane dă vie cu obratiia în dealul Gorăneț¹ și au luat toți banii în mina lui și arată și alt zăpis, tot cu acel leat 1772, fără lună, iar al pîrișului ce scrie la mina lui Ion, că mai avînd un pogon dă vie în dealul Gorăneț¹, intrînd cu acele 2 pogoane ce au fost vîndut mai dinainte îl vinde drept taleri 66, scriînd și aceasta într-acel zăpis al lui Pătru, că mai rămîind <dator> lui Ion cu taleri 42 și nemaivînd ce să-i ia, au căzut cu rugăciune la Ion de au intrat și acești bani într-acel pogon dă vie. Inpotriva cărora zapise, răspunse Pătru pîrișu, că nu ar fi bune și nu ar fi ale lui, zicînd și aceasta că s-ar fi judecat și innaintea ispravnicilor, dar nu avu să ne arate nici o adevărîță de această.

Deci, vîzînd că această pricină rămîne de a să cerceta prin mărturiile ce să văd iscăliți într-acel zăpis, și fiindcă toate aceste mărturii să află acolo în deal, de vreme ce și amîndoaă părțile au priimit ca să li să cerceteze pricina acolo unde sînt și mărturiile prin carte dă blestem, să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravniciei din sud Saac ca, prin carte dă blestem, aducînd toate acele mărturii dă față innaintea dumnealor, să cerceteze dă această vînzare și în ce chip vor găsi cu cale, prin cartea dă judecată să ibrănească. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 416-416 v.

1777, iunie 6.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagi Dumi<trache> biv vel sluger, Di<mitrache> Brez<oianu> Andonie Fotinos.

¹ Corect : Gornet.

338

1777

iunie

9

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că moșnenii din Davidești (jud. Dîmbovița) reclamă pe Stan și nepotul său care le-au impresurat moșia din Davidești și Iacovești. Arătîndu-se de pîriși acte de stăpînire din vechime, divanul le dă acestora dreptate după pravilă. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

S-au infățîșat și innaintea domnii mele la divan amîndouă părțile și însuși pîriși mărturisiră că stăpînesc pîrișii de 50 de ani moșia aceasta de care făcea cerere, a cărora cerere fiind rea peste atîta sumă de ani și neavînd nici ei vreun temei bun la mina lor, am întăritu domnia mea dreptatea pîrișilor ca, după cum să copriînde mai jos, să urmeze să stăpînească cu bună pace.

1777, iunie 9.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pe Radul i Ion i Nițul cu cetașii lor din neamul Stăanii, moșneni din Davidești ot sud Dîmbovița, piriși lui Stan uncheașu i vnuc ego Eftemie tot dintr-acei județ, zicînd că, avînd ei moșie de stăpînire ce să numește Davidești i Iacovești, au fost cumpărat Mihaiu stolnicel, din care să trag piriții, o parte dintr-acea moșie a Stăanii și după vremi piriții le-au fost înpresurat și partea lor de moșie.

Față fiind și piriții Stan uncheașu și cu nepoti-său, răspuneră că ei de sint ani 53 de cînd s-au hotărît acea moșie de doi boieri cu porunca mării sale răposatului Nicolae vodă, pe cît li s-au ales părțile moșilor lor, atîta stăpînesc, iar nu să întindu mai mult, și arătară o copie după hrisovu răposatului mării sale Ducăi vodă cu leat 7186 maiu 14, de sint ani 99, în care dă stăpînire lui Mihaiu Stanciu moșie în Davidești și în Răstoacă, după cumpărătorile ce au avut. Mai arătară și o carte de judecată cu leat 7204 februarie 4, de sint ani 81, a lui Pascale vornecu de Tirgovîște, în care scrie că, pentru moșia din Davidești ce au fost cumpărat-o Mihaiu stolnicelu de la un Cirstea din Davidești, feciorul lui Neagul Goșan, au căutat cu judecată un Tudoru. nepotu Cirstii, ca să întoarcă lui Mihaiu stolnicel să ia moșia și nu i s-au datu ascultare. Mai arătară o carte de hotărnicie, cu leat 7232 iunie 17, a șase boeri hotarnici care au hotărît moșia Davidești și Iacovești, care au arătat că au ales stînjeni 5013 a răposatului Barbului Greceanu stolnic de cumpărătoare de la moșnenii din Davidești și Iacovești, au ales și la moșneni stînjeni 3933, care stînjeni s-au înpărțit pe moșii, din care moși s-au datu și lui Dragomiru vnuc Mihai stolnicel, din care să trag piriții aceștia, stînjeni 142, afară din stînjeni 175 ce au fost vîndut la stolnicu Barbul Greceanu, așijderea și la moși Stăanii, adică la neamul pirișilor, s-au datu stînjeni 17. Mai arătară și altă carte a 12 boeri hotarnici cu leat 7251 iulie 5, de sint ani 34, în care, alegînd partea de moșie din Davidești a neamului<lui> Mihaiu stolnicel Davidescu, le-au dat stăpînire. Mai arătară o carte a mării sale răposatului Mihaiu vodă Racovița cu leat 7252 septembrie 8, de sint ani 33, în care dă stăpînire lui Mihaiu stolnicel pentru moșia loru Davidești. S-au întrebatu piriții cu ce temei caută să strice atîtea cărți domnești și hotărnicii că să văzu la mina piriților și arătară și ei numai o carte a dumnealoru boeriloru ispravnici ot sud Dîmbovița cu leat 1777 aprilie 6, în care scrie că, după cercetarea ce au făcut, ar fi avînd și piriții aceștia, ce să trag din neamul Stăanii, moșie în Davidești și arată cu pricină că din vreme lipsînd moșii și părinții loru li s-au răpus cărțile și cum că din zapisele de cumpărătoare ce au fost cumpărat Mihaiu stolnicel de la un Cirstea din Davidești ce să trage neamul Stăanii, nu și-ar fi vîndut acel Cirstea toată partea lui din Davidești.

Deci, făcînd cercetare cu amăruntu cărților domnești și hotărnicilor, văzum că această moșie Davidești și Iacovești cînd s-au hotărît de 6 boeri, de sint ani 53, arată că strămoșii părinților acestora, Tudor sin Stănescu, au fost de față la hotărnicie și arată și moșii cei ce lipsea atunci, alegînd acestu Tudor sin Stănescu numai stînjeni 17, de unde s-au cunoscut că atîta au avut parte într-acea moșie. Și iarăși zice că, dă nu ar fi fost de față la hotărnicie, ce ar fi fost lipsit la altă parte, putem zice acum că s-ar fi înpresurat moșia de către neamul piriților, dar de vreme ce au fost de față precum îi arată hotărnicia, nu putem ca să le dăm stăpînire mai mult decît acei stînjeni 17, ce s-au ales de hotarnici, care sint trecuți ani 53, ci piriții aceștia ce să trag din neamul lui Mihaiu stolnicel au stăpînit pînă acum necontenit, după cum și pirișii nu tăgăduiră, să văzu că pira loru fu fără nici un temei și înpotriva pravillii.

Pentru care, am hotărît că piriții aceștia, Stan uncheașu cu nepoti-său, să stăpînească moșia după cum au stăpînit mai nainte pînă acum, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5.
f. 425-426.

1777, maiu 29.

Miche pahanic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Di<mitrache> Brez<oianu>, Andonie Fălc<oianu>.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Banciul și Dan (jud. Teleorman) se judecă cu Radul și Șarban (jud. Vlașca) pentru plata unei cantități de sare încredințată de primii neguțatorului Voico din Teleorman, spre vânzare. Acesta arată că a plătit Banciului și lui Dan prețul sării cerînd să fie adus la cercetare și cumpărătorul acesteia, ceea ce se aprobă. Domnul întărește poruncind ca ispravnicii să urmeze după hotărîre.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan amîndoa părțile și din cercetare văzum că Banciul i Dan, datori sînt a plăti banii, ca unii ce au luat sarea în miinile lor și stăpînii sării au să-și caute banii de la dînșii neavînd a face cu Voico sau cu Enciul, pentru care am și hotărît să-i înlînească. Și dă vreme că acel cumpărătoriu de sare trăește, după cum s-au găsit cu cale dă la judecată, orinduim pă sluga domnii mele aprod ceaușasc, ca să ia pă Banciul i Dan și pă Voico să-i ducă la dumnealor ispravnicii <din> Teleorman și dumnea-voastră să urmați după cum scrie mai jos.

1777, iunie, 9.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pă Banciul i pă Dan din sud Teleorman piriși Radului i Șarban de la satu Baciul, sud Vlașca, zicînd pirișii că 6 ani sînt acum de cînd, avînd acești mai sus-numiți o sumă de ocă de sare și neavînd cui să o vinză, s-au rugat de dînșii ca să le găsească un neguțatoriu, după a căroră rugăciune le-au și găsit pă un Voico din sud Teleorman, cu care, făcînd pirișii tocmeală, le-au dat acel Voico înaintea arvună, taleri 256, iar ei le-au zis să nu le dea sarea pînă nu le va număra toți banii, și ei au dat-o fără a le înlîni banii. Acum îi apucă pă dînșii de bani, luîndu-le și oi 90 și tot umblă prin judecări pă la dumnealor ispravnicii și nu-și poate afla dreptatea.

Față fiind atît pirișii cit și acel Voico, s-au întrebat intii pă pirișii ce răspunde, și scoaseră o carte de judecată iscălită de dumnealor boerii judecători ot departament cu leat 1772 martie 31, în care arată că Radul i Șarban din satu Baciul sud Vlașca au tras la judecată pă Banciul de la satu Calo < m > firești sud Teleorman, cerînd de la dînsul taleri 349 din taleri 612, 105, prețul după sare ocă 9730, care o vinduse Banciului, suta de ocă po taleri 6 bani 36, în care nici Banciul n-au tăgăduit-o, numai au zis că și el au vindut-o lui Voico sirbul și banii nu i-au luat.

Deci, judecata văzînd că însuși cu gura lui au zis că au cumpărat sarea și au făcut și începere de a da banii, l-au dat platnic să răspunză toată suma și el să-și caute cu cel ce au luat sarea de la dînsul. Ne mai arată și altă carte de judecată tot de la acel departament, cu leat 1772 iunie 14, în care arată că un Ion Albină i Stan și Șarban cu tovarășii lor s-au judecat cu Banciul și cu Dan, tot pentru acea sare și cu acea sumă și s-au dovedit că au fost asupra Banciului și a lui Dan și hotărâsc să să vinză ale lor ce va avea și să înlînească banii.

Noi văzînd dintr-aceste doaă judecări cum că Banciul și Dan sînt aceia <ce> au cumpărat sarea și asupra acestora s-au fost făcut hotărîrea de atîta vreme ca să plătească, i-am întrebat dă ce au dat jalbă minicinoasă ascunzînd adevăru dreptății, și nu tăgăduiră, numai zisără că au și ei să ia de la Voico sirbul ot satu Brinceni sud Teleorman, căruia împreună cu altui neguțator anume Enciul de la Sfiștov, i-au dat această sare, și bani nu i-au luat. La aceasta scoase și Sandu căpitanu altă carte de judecată a dumnealor ispravnicilor ot sud Teleorman cu leat 1777 maiu 15, în care să coprinde că Sandu căpitanu cerînd de la aceștia plata numitei sări ce rămăsese să mai ia, și aceștia pricinuînd că sarea au luat-o împreună cu Voico și au vindut-o la Enciul sirbul dă la Sfiștov și de la acel Enciul au luat Voico banii, dumnealor ispravnicii ce au fost în anu trecut la sud Teleorman, i-au fost trimis dăcindea dă s-au înfățișat cu acel Enciul cumpărătoriu și după mărturiia ce au dat s-au dovedit cum că toți banii i-au dat Banciului pe care și dumnealor ispravnicii îl dau să

plătească la Sandu căpitanu, arătându-ne și acea mărturie a Enciului în care să văd neguțatori martorii iscăliți, zicînd așa, că banii s-au dat la Banciul și nu la Voico, pe care fără dă dreptate îl ține la închisoare.

Deci, noi vîzînd trei cărți de judecată cu care hotărîsc pã Banciul și Dan buni datori la Sandu căpitan pentru acea sare găsim cu cale ca aceștia să plătească bani taleri 462, care și mărturisesc că au rămas să mai ia Sandu căpitan după socoteala ce s-au făcut și înnaînțea noastră scăzîndu-să din toată suma ce coprinde sarea, adică din taleri 612,105 ce au luat, și la această plată de acum înnaînțea Banciul și Dan să nu mai pricinuiască cu numele lui Voico, care pînă acum au prelungind¹, pentru că noi am văzut că fără dă nici un temei cere pã acest Voico care n-au cumpărat el acea sumă de sare, fără numai i-au adus cumpărătoriu pã acel Enciul sîrbul dă la Sfiștov. Care cumpărătoriu, cum să vede mai sus, au plătit toți banii la Banciul și la Dan și ei nu i-au plătit la Sandu căpitanu și la tovarășii lui care era stăpîinii sării după hotărîrea judecătii, ci s-au dus și au jăfuit pã acest Voico ce le-au fost numai un mijlocitoru, luîndu-i în silă bani și dobitoace și zapis și nu după cum iarăși mai zicu acuma, că Voico ca un cumpărătoriu, cu bună voia lui au dat-o.

Deci, vedem că pentru această pricină tot cu acest cuvînt s-au fost judecat atunci la departament cu Voico, care judecată hotărâște să i le întoarcă și ie-au și dat după cum să vede din adevărîțile lui Voico ce să află la mina mezilgiilor pentru cele ce-i luase, și asemenea judecată vedem că au făcut și dumnealoru ispravnicii acum pã urmă și nu să cade a li să mai da ascultare, că din toate acestea să cunoaște că nici o dreptate n-au cu Voico, nici vreun cuvînt mai mult au acum, decît cele care au avut atunci cînd s-au judecat.

Cu toate acestea, Voico iarăși pentru mai buna descoperire a adevărului, cere ca de iznoavă să să trimiță și el și ei acolo la Sfiștov să stea față cu cumpărătoriu sării și cine va rămînea, să plătească atît datoriia cum și toată cheltuiala, iar de să va îndrepta Voico să-și ia înapoi și acelea care el le-au dăruit cu așăzămîntu ce au fost făcut, atît banii cit și vitele cu venitul lor după cum și noi am găsit cu cale, și cu luminată porunca mării tale să fie trimiși la dumnealoru ispravnicii ot sud Teleorman și dumnealoru să-i trimiță acolo la Sfiștov ca să să înfățișeze cu acel Enciul dînd chezaș și o parte și alta ca, cine va rămînea, să plătească toată cheltuiala după cum scrie mai sus. Părerea noastră într-aceștia chip este, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înnaînțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 97 v. - 98 v.

1777 iunie 3.

Ianache Mav<rodin> paharnic, Theodorache Știrb<ciu> medelnicer, Nicolae sluger, Nicolae postelnic, George Canale.

¹ Corect : prelungit.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Zoița, fiica răposatului Hagi Costandin din Rimnicul Vilcea, avînd de plătit datorii cere episcopilor o situație a averii tatălui său și un soroc cu chezaș pentru plata datornicilor. După pravilă se aprobă. Domnul întărește.

340

1777
iunie
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, a avea îngăduială de către acei datornici ce o apucă, după ce s-au despărțit de bărbati-său, pînă a-și lua și ia dreptul ei dintr-ale tătini-său, poruncim ca, dîndu-și chezaș de credință, să fie apărată, însă cu soroc pînă... 1

1777, iunie, 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminată poruncă a mării tale, dumnealui vătafu za pãhărnicea aduse la judecată pe Zoița, fata lui Hagi Costandin ot Rimnic sud Vilcea, cu jalba ce au dat către măriia ta, la care să jăluește că, după moartea tătini-său, au intrat la datorie și, după ce s-au des-

părțit de bărbat-său, o apucă acei datornici silindu-o ca să le plătească. Și fiindcă și ia are a lua dreptul său din periusia tatine-său, pe care periusie sînt epitropi, Dumitrache și Gheorghe, care să află la Sibii, să roagă mării tale să fie nesupărată dă către acei datornici pînă vor veni epitropii. Și de vre<me> ce ni să poruncește de către măriia ta, la jalba ei, ca să cercețăm cererea ei și cu anafora să înștiințăm mării tale de este cu cale, pentru care, cercețîndu-se pravillele ce poruncește la o cerere ca aceasta, am găsit la cartea 2-<a> a în-păraților, titlul 5, care zice chiar așa: „cîndu cinevași din datornici va da jalbă cerîndu soroc, să i să dea soroc cu chezaș ca să plătească datoriia la sorocu”.

Deci, după poruncile prăvilii zicem, de vreme ce nu cere orînduitul sorocu al pravilii, adică de luni 4, ci iată cererea cu soroc mai mult, nefînd răspuns pînă ce vor veni epitropii dieții tătini-său la care să află și avutul părintesc și atunci luîndu de la dinșii dreptul ei pentru această trebuință, iaste să dea chezaș ca, cînd va lua și ia de la numiții

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5
f. 420 v. - 421.

epitropi, să fie chezaș dator a răspunde și a escosflisi pe acei împrumutători ai ei. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la înnălțimea mării tale.

1777, iunie 8.

Miche paharnic, Costandin vel comis, Andreiu¹ Greceanu, Evdoche² biv vel medelnicer, Hagi biv vel sluger.

¹ Loc alb.

² Așa în text.

341

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că egumenul mănăstirii Văcărești reclamă pe Mareș căpitanul care-i impresoară o parte din moșia Găgeni (jud. Saac). Pîritul spunînd că o are de la sorcul său se hotărâște cercetare prin ispravnicii județului. Domnul întărește.

1777

iunie

12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului să faceți alegerea aceasta, așijderea și zapciu cel orînduitu să urmeze cum scrie mai jos pentru acel zapis.

1777, iunie 12¹.

Preatînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă vechilu chir Ermano² arhimandritu, egumenul ot sfînta mănăstire stînjeni 400 moșie ce să numește Găgeni ot sud Saac, care moșie au fost închinată sfîntii mănăstiri <de> un Ștefan căpitan za cazaci și s-au și stăpînit de mănăstire, iar acum mai sus-numitu Mareș căpitan ar fi în-tratu într-acea moșie și nu-l îngădueste ca să stăpînească. Și spre întemeierea¹ stăpînirii acei moșii arată arhimandritu egumen o carte cu leat 7228 februarie 17, de sînt ani 57, a lui Ștefan vel căpitan za cazaci, cu care afierosește stînjeni 400 din moșia Găgeni sud Saac la sfînta mănăstire Văcărești, care danie să văzu adevărată și de dumnealoru veliții boeri. Mai arată altă carte de judecată cu leat 1759 septembrie 20, de sînt ani 18, a dumnealoru veliților boeri, întru care scrie că Parthenie călugărul, al mănăstirii Văcăreștii, au avutu judecată de față cu Ștefan postelnicu Cioran i cu Sterilian, mereu, pentru acești stînjeni 400, de moșie, care moșie numita mănăstire după daniia lui Ștefan căpitan o stăpînea, și acești mai sus-numiți fiînd nepoți lui Ștefan căpitanu, cu pricină că unchiul lor Ștefan, au murit fără de a nu-i rămînea copii, căuta clironomia unchiilor lor³, ca să strice acea danie, și hotărâsc dumnealoru veliții boeri, după cartea de danie, care încă de ani 40 s-au dat mănăstirii să stăpînească acea moșie. Mai arată arhimandritu și altă carte cu leat 1768 august 1, a răposatului stolnicului Ioniță Bălăceanu, care din poruncă domnească au orînduitu boerinași de județ și au cer-

cetat pentru moşia aceasta, ca să arăte de cine să năpăstueşte şi acei boerinaşi dau în scris către stolnicu Bălăceanu că după cercetarea ce au făcut prin mărturii, scriu chiar aşa că, între scrisorile ce au avutu Stefan căpitanu, s-au găsit şi un zapis de stinjeni 400, de această moşie, care zapis l-au fost luat Dobrin Lipianu socru lui Mareş căpitanu pîritu, zicînd că el va duce zapisu de îl va da egumenului mănăstirii Văcăreştilor, care încă pînă acum nu l-au dat.

Fără fiind şi Mareş căpitanu, s-au întrebatu cu ce temeiu au intrat cu stăpînirea în moşia aceasta a mănăstirii, şi cu un cuvînt s-au apărat, zicînd că moşia Găgeni este multă şi el ceia ce i s-au dat de socri-său stăpîneşte, iar în moşia mănăstirii nu să întinde.

Deci, după sineturile ce văzum că are sfînta mănăstire Văcăreşti asupra acestoru stinjeni 400 moşie din Găgeni, este bună moşia mănăstirii, care şi hotărîm să stăpînească. Şi pentru acel zapis ce s-au dovedit de acei boeriaşi că l-au fost luat Dobrin Lipianu, socru pîritului, din scrisorile lui Ştefan căpitanu, cu cuvînt că-l va da la mănăstire şi el l-au tănuitu, să apuce pă Mareş căpitan, pîritu, ca să dea zapisu acolo la sfînta mănăstire.

Şi fiindcă arhimandritu văcăreştean arată că Mareş căpitanu, fără dă dreptate şi cu silnicie au călcat moşia mănăstirii şi Mareş căpitanu să apără că el nu să întinde pe moşia mănăstirii, pentru aceia să fie luminată porunca mării tale la dumnealoru ispravnicii ot sud Saac, să meargă în faţa locului să dăosebească aceşti stinjeni 400 de moşie ai lui Ştefan căpitanu ce i-au dat danie la sfînta mănăstire Văcăreşti, şi să dea carte de hotărnicie. Iar hotărîrea cea desăvirşită rămîne la înălţimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 441-442.

1777, iunie 14.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> medelnicer, Di<mitrache> Brez<oianu>, Hurmuz grăm<atic>.

¹ Aşa în text.

² Corect: Ghermano.

³ Pentru: unchiului.

Mitropolitul ăării arată prin anafora că Stoica din Bucureşti reclamă pe nepoata sa Maria care i-ar face „farmece şi lucruri drăceşti” îmbolnăvindu-l pe el şi pe soţie. Pîrîta arată că a învăţat-o mătuşa ei Zamfira din ărgul Văleni. Se propune ca ispravnicii din jud. Saac să aducă pe aceasta la judecată. Domnul întăreşte.

342

1777
iunie
14

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la preasfinşia sa părintele mitropolitu, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmaţi şi să aveţi a trimite pă acea Zamfiră aici la judecată.

1777, iunie 14.

După jalba ce au dat către măriia ta, Stoica ce să află acum aici în Bucureşti, la Sfînta Vineri, pentru o nepoată a lui de soră anume Mariia, tot de aici, că sînt doi ani de cînd au dovedit-o făcîndu-i farmece şi alte lucruri drăceşti, lui şi nevestii lui, din care i s-au întimplatu grea boală trupului încît şi minşile şi le-au pierdut, întru a căruia jalbă porunceşti măriia ta să înştiinşăm curgerea aceştii pricinii, vei şti măriia ta că, dînd numitu Stoica jalbă şi la noi, iarăşi asemenea ne-au arătat. Şi aducînd pe acea numită Mariia nepoată-sa, unde faţă fiind amîndoi înaintea noastră, i-am făcut cercetare dă ce pricină şi cum s-au amăgit de au făcut acele lucruri răle şi netrevnice, şi singură ia nu tăgădui, ci mărturisi în frica lui Dumnezeu că, fiind ia fată mare şi şăzînd tot într-o casă cu numitu Stoica, i-ar fi bătut capul multă vreme o mătuşă a ei anume Zamfira ce să află măritată în ărgu Văleni sud Saac, ce este nevastă lui Iovaşco, fratelui Stoicăi jăluitarul, învăşîndu-o pă ascunsu în ce chip să facă şi cum să se atingă acele farmece şi rele unsori pe amîndoi, adică de Stoica şi de nevasta lui, şi scoţîndu-o din fire, zise că i-ar fi dat Zamfira dintr-acele rele lucruri şi căutînd pîrlej

i-au unsu atît pã haine cit și pi la locuri pã unde le era umbletele și de atunci numaidcite bolnãvîndu-se dintr-acele lucruri, încã pînã acum tot pãtimesc.

Deci, la aceasta, fiindcã numita Mariia, singur nu tãgãdui și acea Zamfirã nu sã aflã aicea ca sã stea fațã amîndoã sã sã dãscopere adevãrul, cu cale ar fi sã fie luminatã porunca mării tale cãtre dumnealor ispravniciei ot sud Saac, ca sã o trimițã, aicea sã fie amîndoã fațã și sã li sã facã cercetare pã larg, mãcar cã ne arãtã Mariia cum cã acea Zamfirã foarte sã apãrã și tãgãdueste cã n-au fost la științã ei acest fel de lucruri și fapte, dar pînã nu vor sta amîndoã fațã, nici într-un chip nu sã va putea afla adevãrul, cã, la aceastã faptã, prin mãrturii nu sã poate dovedi, ci numai de ele amîndoã. Și pãrerea noastrã într-acei chip iaste, iar hotãrirea cea desãvirșitã rãmîne a sã face dã cãtre mãriia ta. Și anii mării tale rugãm de la domnul Dumnezeu, sã fie mulți și noriciți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 438 v. - 439.

1777, aprilie 4.

Grigorie al Ungrovlahiei.

343

1777
iunie

15

Departamentul al 2-lea aratã prin anafora cã sãtenii din Lopãtari (jud. Buzãu) se judecã cu Radu și cetașii lui pentru moșia Lopãtari. Judecata ispravnicilor nu dãduse dreplate lui Radul și neamului sãu, juribeștii. Departamentul al 2-lea pronunțã aceiași hotãrire. Domnul și divanul cercetînd dau dreptul juribeștilor sã stãpîneascã moșia și hotãrãsc pedepsirea lopãtãrenilor.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Înfãțișîndu-se și înnaintea domnii mele la divan amîndoã pãrțile și zicînd Radu cu cetașii lui, ce sã numesc juribești, cã au stãpînit totdeauna moșie în cîmpu și munți, nelipsitu, fãrã de numai cînd au jãlojitu lopãtãrenii moșia lor la cei ce era datori atuncea, <nu> numai coprinsese și partea lor, dar n-au lãsatu a nu-și cãuta îndatã, și cu judecata pãrintelui episcopu Buzãului și au luat-o iarãși intru a loru stãpînire, arãtînd spre dovadã la aceasta cartea de judecatã a pãrintelui episcop cu leat 1763, pentru care au zis cã voru putea dovedi stãpînirea lor și cu marturi la fața locului. Și fiindcã și lopãtãrenii în urmã a zis unul dintr-înșii cum cã au stãpînit și juribeștii, insã numai cãminul casii lor, fãrã a nu sã amesteca la moșia din cîmp i la munți, i-am trimis domnia mea cu mumbașiru și cu poruncã cãtre ispravniciei județului ca sã facã cercetare atit marturilor ce va avea juribeștii, cit și la fața locului prin inprejurenii, unde mergînd, s-au învoitu amîndoã pãrțile ca sã priimeascã lopãtãrenii carte de blestem asupra tãgãduirii lor și voru rãmîne odihniți. Și au priimitu popa Ion Cațichiu și și alții blestem cum cã nici au avutu parte, nici au stãpînit vrodatã juribeștii moșie la cîmpu sau în munți, fãrã numai cãminul casii lor și fãcãu, iar în urmã, acel popã Ion, mergînd înnaintea ispravnicilor județului, însuși au mãrturisitu cã rãu au priimit blestem.

Deci, de iznoavã înfãțișîndu-se înnaintea domnii mele cu înștiințare de la ispravnici, pe acel preot ce au priimit blestem rãu, l-amu orînduit la pãrintele episcopu Buzãului ca sã-l pedepseascã dupã pravilã, iar pentru moșie mai cercetînd cu amãruntu pricina, am vãzutu cã lopãtãrenii umbla cu viclesug acoperînd adevãru, pentru cã intii la departament au tãgãduit de totu cã n-au avut stãpînire juribeștii nicum întru nemic, cum aratã mai jos întru aceastã anafora, iar pe urmã au zis la divan cã au stãpînit cãminul cu casile și fãcãu. Al doilea, cã dupã ce au cutezatu de au priimit blestem, în urmã, știind adevãru și nedreptatea ce au fãcutu, au mersu singuru la ispravnici de au arãtat cã au priimit rãu, al treilea, cã la judecata ce au avutu la leat 1763, înnaintea pãrintelui episcopu Buzãului, nici o pirã ca aceasta nu au fãcut cum cã n-au moșie juribeștii și însuși i-au priimit de moșneni cu parte de moșie, cum aceasta sã dovedește din cartea pãrintelui episcop, așijderea și cartea ce arãtarã a rãposatului episcop Misail, dupã care s-au fãcut și cartea domnii sale Grigorie vodã Ghica, nu scrie cã juribeștii n-au moșie, ci numai pentru o parte ce au fost rãscumpãrat-o lopãtãrenii de la acel Anton cãpitan, și nu aratã cum sã fi fost intra-aceiași parte a juribeștilor. Cu toate acestea, juribeștii au cerut ca sã mãrturiseascã însuși rãzașii lopãtãrenii lor, cei dinprejuru, la fața locului, cum voru ști adevãru și sã mulțumesc și ei. A cãrora cerere fiind cu cale și fiindcã și unii din lopãtãrenii cu carii au

avut judecată la părintele episcop, de i-au priimit de părtași, să afla în viață, am trimis mumbașiru cu carte de blestem de i-au cercetat pe toți și, și unii și alții, cu toții au mărturisitu cum că au pomenit pă juribești cu casele lor șazind pe această moșie, avind și pometuri, stăpînind și din cîmp și din moară, iar din munți nu au luat parte.

După care mărturii și dovezi, rămîind lopătărenii fără alt răspunsu a mai putea zice înpotrivă, ei încă și vinovați, căci în 2 rînduri la divanu au tăgăduitu înaintea domnia mele adevărul, prinzindu-se tare, că de voru eși mincinoși, să pedepsească, am poruncitu domnii mea de i-au rădicatu la închisoare, iar juribeștilor le-am datu domnia mea această întărire la mină, ca să ție și să stăpînească partea lor de moșia de cîmp, din moară, cu pometul și locu casiloru, afară numai din munți, cum s-au dovedit că au stăpînit și mai înainte, așijderea și de acum înainte cu bună pace.

1777, iunie 15.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de copii za visterie aduse la judecată pe sătenii de la satu Lopătari sud Buzău piriși unui Radu iar de acolo, din Lopătari, pentru moșia lor, Lopătari, zicînd pirișii că această moșie le-au rămas de la moșii și strămoșii lor, care au stăpînit-o pînă acum cu pace, iar acum de sint 5 săptămîni, trîgîndu-i acest Radu pîritu la judecata dumnealor ispravnicilor Buzăului, nu și-au aflatu dreptatea.

Față fiind și Radu pîritu cu ai alui, l-am întrebatu cu ce temeu cere stăpînire în moșia Lopătari, și ne arătă o carte cu leat 7236 octomvrie 18, de sint ani 49 a unui Dragomir, fecior iar al lui Dragomir Mardanie din Jurubești, în care scrie la mina gineri-său Savii, că avînd el numai o fată anume Anca, a căsătorit-o după acest Sava și avînd moșie în lopătari îi dă cu acea carte să stăpînească cîtă parte de moșie i să va alege și i-au mai datu și cumpărătoarea care au avut-o de la un Bija. Mai arătă Radul pîritu și o carte de judecată asfin ții sale părintelui episcopu Buzăului, chir Cozma și Ștefan sârdaru ce au fost ispravnic ot leat 1767 de sint ani 10, în care scrie că au avutu judecată Grigorie i frate-său Radu, acest pîritu ot Lopătari, feciorul Savii, ginerile lui Dragomiru Mardanie din Jurubești, cu ceilalți moșneni din Lopătari și dau stăpînire lui Grigorie i Radului brat ego ca să -și stăpînească partea lor de moșie. Mai arătă pîritu o carte a dumnealor ispravnicilor de acum, cu leat 1776 dichemvrie 15, în care scrie că au juratu acest Radu cu Grigorie frate-său, împreună cu alți 2 oamnei streini anume Lupu i Petco, că au stăpînit și ei acea parte de moșie. Să întrebare și pirișii, adecă sătenii lopătăreni, cu ce temeu depărtează pă piriși că nu au avutu parte de moșie, și arătare o carte a răposatului Misail, episcopu Buzăului, și alți boieri iscăliți cu leat 7248 iulie 17, de sint ani 37, în care scrie că după porunca mării sale răposatul Grigorie vodă Ghica au căutat judecata moșnenilor din Lopătari anume: Petre căpitan i Voinea Diiaconu i Șarban Labé, i Pavel Cirligescu, i Barbul cu un Anton căpitan ot Buzău, pentru o parte de moșie ce au fost cu mpărat-o și el de la unii din moșneni, pe care moșie i-au întorsu mai sus-numiții moșneni, banii lui Anton căpitanu și au rămas și acea moșie tot a lor. Mai arătare și cartea mării sale răposatului Grigorie Ghica vodă cu leat 7248 iulie, de sint ani 37, în care și măriia sa dă stăpînire tot acestor moșneni ce să coprinde în cartea răposatului episcop Misail și a celorlalți boieri, mai arătare și un răvaș cu leat 7249 maiu 10, a unoru megiași care îi arătă pă scrisoarea pirișilor juribești că este iconomicoasă, mai arătare un răvaș al dumnealui armașului Ianache Bagdotlin ispravnic ot sud Buzău, cu leat 1776 noemvrie 20, în care scrie că fiind de față moșnenii lopătari și cu juribești, le-au hotărît ca să aducă jurubeștii 6 oameni bătrîni înprejureni ca să jure cum că au moșie strămoșească de moștenire și au stăpînit tot dinpreună cu ei și așa, aducînd acest temeu de mărturii, voru rămînea și ei stăpîni, pe carii nu i-au adus.

Deci, am începutu la cercetare stăpînirii acestii moșii de au stăpînit vreodată și neamul juribeștilor, au, numai lopătărenii, și văzum că stăpînirea moșii Lopătari au fost încă mai dinainte tot a numiților, mai sus-numiților moșneni lopătari ce să văd numele lor scriînd în cartea răposatului Misail episcopu Buzăului cînd au scos și pă Anton căpitan cumpărătoru, iar din moșia ce cumpărase de la unii din moșneni cu întoarcere de bani ai lor și numele acelu

Dragomir i al Savii i al lui Grigorie și al Radului, jurubești, nicidecum nu sînt arătați, nici în cartea răposatului episcop, nici în cartea răposatului mării sale Grigorie vodă Ghica. Și de la acea judecată de arhiereu și întărită de domnu cu carte domnească, au trecut la mijloc ani 27 pînă cînd au început a face piră și de cînd au început a face piră, sînt ani 10 și tot pirșii au stăpînit nezătigniți de sînt ani 37 pînă acum la trecuta lună a lui dichemyrie. Am întrebatu pe Radu pîritu, de au lipsitu el cu frate-său Grigorie, la altă parte streină, și însuși zise că tot aici în țară au fost toți cu toți și că nu au stăpînit; fiind moșnenii lopătăreni mulți și răi, n-au putut să le stea înpotrivă. Le-am zis aceasta pirșilor, cum de nu au adus acei 6 megiași bătrîni vecini de ai lor înaintea dumnealor ispravnicilor, carii să adevereze de au stăpînit și moșul lor Dragomiru și Sava tatul lor, moșie în Lopătari, cum și ei împreună cu pirșii lopătăreni, și ziseră că nu au adus.

Drept aceia, după cartea mării sale răposatului Grigorie vodă Ghica și după cartea răposatului Misail episcopu și după stăpînirea ce au stăpînit pînă acum neconținut, fără de a nu să stăpîni niciodată de neamul jurubeștilor, am hotărît ca neamul lopătărenilor ce să coprinde mai sus, să stăpînească de acum înaintea cu bună pace, după cum au stăpînit și pînă acum. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Art. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 428v. - 430 v.
Vesi și doc. nr.
369 din 18 iulie
1777.

1777, ghenarie 27.

Miche paharnic, D<umitru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Alec<sandru> Greceanu, Ev<dochim> biv medelnicer, Hagi Di<mitrache> sluger, Di<mitrache> Brez<oianu>.

344

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Panait biv polcovnic, nepotul lui Misail monahul, cere să răscumpere moșia Rogoazele (jud. Ialomița) vîndută în taină de unchiul său lui Mihalache cafegiu. Divanul dă dreptul lui Panait, ca protimitar, să răscumpere moșia. Domnul întărește.

1777

ianie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înaintea domniei mele la divan amîndoa părțile și din cercetare văzum că hotărîrea de judecata departamentului este cu cale, pentru că cererea de protimisis, ori a rudii, ori a vecinătății, să cădea a o face numitele fete atunci cînd vindea Mariia lui Misail, sau de era ele nevirsnice, precum zise Nicolae și Mihalache era datoru epitropiloru care avea pe fete. Osebit de aceasta, văzum că, și cînd s-au măritatu ele, însuși ei ziseră că sînt 6 ani la una și 3 la alta, și nici de atunci n-au căutat acele protimisis.

Deci, pentru vînzarea ce s-au făcutu atunci de către Mariia lui Misail monahu, care să vede că au fost drept taleri 344, vrînd a da fetele acei bani deplin, le-am dat și domnia mea protimisis a lua moșia, dar fiindcă Nicolae și Mihalache, vechilii și bărbații lor, răspuseră că acei bani nu dau, am hotărît ca Panait polcovnicu, ca un nepot ce este al lui Misail, întorcînd lor banii cumpărătorii, să aibă a ținea și a stăpîni moșia cu pace. Pentru care i-am dat și domnia mea această întărire la mină.

177, iunie 15.

Preaînălțate doamne,

Din luminată poruncă mării tale, dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pe dumnealui Panait, biv polcovnic za cioclii, pîrș lui Mihalache caivegiu¹, zicînd că, la trecuta lună lui martie, au cumpărat pîritu de la unchi-său, Misail monahu, o moșie în sud Ialomița ce să numește Rogoazile, care vînzare fiind prin taină și peste 2 săptămîni dovedind prin jalba ce au dat <că> cere protimisis ca, cu întorcere de bani, să ia acea moșie întru a sa stăpînire, fiind nepotu lui Misail monahu. Față fiind și pîritu, s-au întrebat ce răspunde, și au zis cum că n-au cumpărat moșia, ci au răscumpărat-o ca un zălog ce au fost pusă de Zota abagiu, ruda lui. Jăluitoriul de tot au tăgăduit că nici au fost moșia zălog la unchi-său, nici pîritul este rudă Zotii. Am cerut să ne arate zapisile și, neavîndu-le aici, i s-au datu de la judecată soroc ca să le

aducă după sărbătorile Paștelor, căruia soroc n-au urmat, ci le-au adus tocmai după Ispas și ne-au arătat un zapis cu leat 1768 în care zice că, fiind Zota abagiu datoru lui Misail monahu taleri 344, i s-au dat zălog această moșie și murind Zota fără' dă clironomi, soră-să Maria și clironoama, neavind cît să răspundă datoriia, au vîndut moșia desăvîrșit la Misail monahu. Am văzut și zapisu lui Misail cu leat 1777 martie 10, în care arată că au vîndutu moșia care o avusese zălog de la Zota abagiu la Mihalache cafegiu i la cumnati-său Neculae și nu numește că au avutu pã urmă cumpărată de la Mariia sora Zotii. La care jăluitorul, zice cum că zapisu l-au făcut cumpărătorii și n-au pus pricina deplin după cum era și după cum s-au văzutu numitu zapis.

Deci, noi pentru mai buna descoperire a adevărului, am cerut tracriru² lui Misail, carele fiind foarte bătrîn și de mulți ani zăcut la pat, au mersu unul din doi de i-au luatu mărturiia în scris, față și cu piritul, cu care mărturie zice că, avînd să ia taleri 344 cu zapis de la Zota abagiu, luase pentru acești bani amanetu numita moșie și, întimplîndu-se Zotii moarte, au apucat pe soră-sa Mariia, clironoama, Mariia neavînd cu ce să răspundă datoriia frățîne-său, i-au vîndutu lui Misail această moșie de stîngeni 140 drept acei bani cu știrea tuturor rudelor ei și au stăpînit-o de la vînzare pînă acum, la leat 1777 martie.

Și văzînd că de la numita moșie nu are nici un folos neputînd să o caute, aflîndu-se la multă slăbiciune și avînd trebuință de bani ca să caute la a lui adînci bătrînețe, au vîndut-o lui Mihaiu cafegiu i lui Neculae logofetelu, numai în taleri 150, iar nu în taleri 250 după cum au făcut ei zapis iconomicos, la care însuși zice că n-au dat știre nepoților săi. Noi văzînd atîta dintr-aceasta, cît și din zapisu de vînzare al Marii, cum că moșia au fost întii zălog și apoi s-au vîndut la Misail monahu, să cunoaște că zapisu, care l-au făcutu numitu Misail la Mihaiu și la Neculae, este de vînzare și nu dă răs-cumpărare. Am cercetat și neamul cumpărătorilor și s-au găsitu <că> aceștia țin neveste pe fetele Mantii, pre care le-au făcut cu nevasta cea dintii și nu cu Mariia cea de a doa, care au fost sora Zotii, de la care s-au cunoscut că feciorii cei vitregi ai Marii n-au rudenie cu Mariia, ca să li dă dea protimisis a răs-cumpăra cele vîndute de dînsa. Au răs-punsu iarăși piritu cum că, de vreme ce nu să protimisește cu rudenie, să să protimisească cu vecinătatea. Jăluitoarea au zis că acest protimisis i să cade cînd au vîndutu Mariia și nu acum cînd vinde unchi-său Misail, iar dumnealui, nepot fiind, are mai mult protimisis decît vecinul. Au răs-punsu iarăși piritu că, atunci cînd avea protimisis fetele, era nevîrstnice și acum făcîndu-se de vîrstă, o cer pentru atunci.

Deci, cu toate acestea, că cererea de protimisis nu să vede că să cade să să păzească pînă își vor veni în vîrstă nevîrstniciei, găsim cu cale că pentru vînzarea de atunci a moșii, care este de taleri 344, să aibă protimisis numitele fete și vecine, să ia moșia de la Misail monahu cu acei bani, după cum și jăluitoru să mulțumește, iar nedînd acei taleri 344 și cu aceasta să voru lăsa de dreptatea lor, să întărește cumpărătoarea lui Misail și, la vînzarea ce o face de al doilea, să aibă protimisis rudeniiile lui și cu vecinii. Păreră noastră într-aceștia chip este, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înnălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 434 v. - 435v.

1777, iunie 3.

Ianche Mav<rodin> paharnic, Theodorache Știrbeiu medelnicer, B<arbu> sluger, Andreiu șătrar, Giurge Canale.

¹ Pentru : cafegiu.

² Pentru : tacrir.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Iona ieromonahul cere de la Hagi Chiriac, chezaș al ieromonahului Iosif, plata unei datorii a acestuia. Chiriac propune vînzarea lucrurilor lui Iosif și, de va mai rămîne vreo sumă de plătit o va plăti el fiind chezaș. Se aprobă. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Hagi Chiriac ca un chezaș să aibă a plăti banii și lucrurile acelu Iosif, ori să le ție el, ori să le vînză el, avînd însuși a face cu cele ce lipsește după ce va veni. Și zapciu cel orînduit, așa să urmeze.

1777, iunie 16.

345

1777

iunie

16

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de copii za divan aduse la judecată pă Iona ieromonahu pîrîș lui Hagi Chiriac giuvaergiu, zicînd că, avînd să ia numitu ieromonah taleri 41,60 dă la Iosif ieromonahu, pe care punîndu-l numitu hagi chezaș și platnic, i-au dat și zapis ca, cu soroc dă luni 6, să-i plătească, care zapis să văzu scris dă la leat 1776 octomvrie 28, și nu i-au mai plătit.

Față fiind și piritu Hagi Chiriac, nu-și tăgădui chiezășia ci numai zicea că acel Iosif nu să află aici și cum că i-ar fi rămas niște lucruri, care lucruri nu să coprinde datoriia ce este a plăti și ceru ca să să vinză să-și ia împrumu<tă>toru banii.

Ci, fiindcă cererea lui este cu cale, de vreme ce Iosif lipsește de aici, înștiințăm mării tale ca, cu porunca înnălțimei tale, să să vinză acele lucruri ale lui Iosif, și dă nu să va împlini toți banii dintr-acele lucruri, pă ce va rămînea, să aibă a împlini Hagi Chiriac, ca un chezaș. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înnălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 456 - 456 v.

1777, iunie 16.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv medelnicer, Hagi biv vel sluger, Di<mitrache> Brez<oianu>.

346

1777

iunie

19

Veliții boieri arată prin anafora că Tudosca, văduva ceaușului Dinul (jud. Teleorman), reclamă pe frații acestuia care i-ar fi luat avutul lăsat de soțul ei prin diată. Divanul hotărâște să judece mitropolitul după pravilă. Acesta arătînd că împotriva diatei se pot ridica numai părinții și urmașii testatorului, nu și lăturálniceti, se dă Tudoscăi dreptul de moștenire. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voleyod.

S-au înfățișat și înaintea domniei mele la divan și întrebînd pe cei pîrîși pentru diată, de este a fratelui lor, ei nu putură tăgădui, zicînd că este adevărată.

Deci, de vreme ce după pravilă ei nu pot a o strica, și fiindcă Tudosca s-au aflatu următoare dieții, a face biserică, podu și fîntîna și altele tocmai după cum au rînduit mortu, precum nici ei nu putură tăgădui, și din pricina lor n-au apucatu a le săvîrși, hotărîm ca să fie nesupărată de această pîră a lor și orînduim pe sluga domniei mele . . . ¹ aprod vătășăsc să meargă, și atît de la acești pîrîși să îplinească înapoi tot ce să vor fi amestecat de au luat, cit și de la ispravnicii să-i îplinească înapoi zăciuală ce zice că i-au luat și să rămîie Tudosca bună clironoamă pe ale bărbatului ei, săvîrșînd și toate cele săvîrșite de bărbatî-său, după coprinderea dieții.

1777, iunie 19.

Preainnălțate doamne,

Tudosca văduva, ce au ținutu pe Dinul ceaușu ce au murit, din sud Teleorman, au jăluitu înnălțimii tale, zicînd că avînd ia bărbatu pă mai sus-numitu Dinu ceaușu, au trăitu amîndoi ani 35 și într-acești ani au făcut și copii și au murit mai înaintea bărbatî-său, și cum că, cînd s-au luat amîndoi întru căsătorie, amîndoi au fost săraci și așa muncînd unul de o parte și altu de altă parte, prin munca lor, le-au dat Dumnezeu. Și la moartea bărbatî-său, prin diată zice că au lăsatu asupra ei tot ce au avut, să-i facă pomeniri și să-i facă și o sfîntă biserică, un pod și o fîntînă. După moartea bărbatî-său, un Stan i Cîrstea, cumnații ei ce sînt frați cu bărbatî-său Dinu ceaușu, zice că i-au luat tot din casă prin judecata ispravnicilor, luîndu-i și diata din mina ei și au dat-o numiților cumnați ai ei, dîndu-i și ei numai niște vite și alte mărunțișuri, și pentru acestea zice că i-au luat ispravnicii zeciuală. După jalba ei, înnălțimea ta ai orînduitu mumbașiru aprod vătășăsc de au adus pe mai sus-numiții cumnați ai ei dinpreună cu diata ce au făcut-o Dinul, bărbatî-său, și o lasă pe această Tudoscă clironoamă, ca să-i facă toate cele trebuincioase ale mortului, și noi i-am trimis la preasfinția sa părintele mitropolitu ca, după pravilă, să cerceteze de este diata bună și de i să cuvîne numitei Tudoscăi să fie clironoamă pe cele

rămase ale bărbatî-său și ce i să cuvîne partea ei, și preasfinția sa în scris ne înștiințează cum că diiata au dovedit-o că este adevărată fiind iscălită cu mărturii, cum și de protopopu județului. Dar dă i să cade ei a fi clironoamă arată preasfinția sa că după pravilă, înpotriva dieții, nimeni nu poate da cuvînt puternic de a strica, fără numai moșii, părinții, feciorii, nepoții de feciori și strănepoți, iar nu și de lături, frații, surorile și nepoții de frate. Și cu această a pravilii porunci să lapdă cumnații, jăluitoarii aceștia, din cererile ce fac ca să strice diiata, iar dreptate au frații după pravilă a strica diiata altui frate cînd va fi cel lăsatu clironom, omu de necinste, cum am zice măscărici sau posatnicu acestuia, și mai virtos, că după arătarea Tudoscăi jăluitoarii, bărbatî-său n-au fost însurat cu vreo clironomie părintească, să aibă cumnații ei, frații bărbatî-său, cuvînt de a cere acele lucruri părintești din diiată fratelui lor, ci amîndoi cînd s-au luatu că, cu totu au fost lipsiți și prin munca lor le-au dat Dumnezeu.

Drept aceia, după diiată și după porunca pravilii, găsim cu cale, Tudosca să rămîie clironoamă după cum au lăsat-o Dinul ceașu, bărbatî-său, prin adiată și după diiată să-i facă cele ce au lăsatu mortu, atît pomenirile și altele ce să coprinde în diiată, iar mai sus-numiții, cumnații ei, Stan și Cîrstea, să nu aibă treabă nemic a să mesteca, și cele ce va fi luat de la dînsa să le dea înapoi, cum și dumnealor ispravnicii de va fi luatu vreo zăciuală după cum jăluește ia, iarăși să fie luminată porunca înnălțimei tale ca să-i dea înapoi. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către înnălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 430v. — 431v.

1777, iunie 15.

Costandin² Dudescu vel ban, Badea Știrbeiu vel dvornic, Di<mitrașco> vel logofăt, Radu vel clucer, Di<mitrache> Varlaam vel paharnic.

¹ Loc alb.

² Corect : Nicolae.

Veliții boieri arată prin anafora că mențin hotărîrea departamentului al 2-lea în pricina lui Pîrvul, streinul pentru o datorie pe vin și rachiu către Costandin, fost stegar spătăresc și hotărâse ca Pîrvu să i-o achite. Domnul întărește.

347

1777
iunie
19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înnaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile și, văzînd din cercetarea judecătorilor ot<al>2-<lea> departament că socoteala li s-au făcut de aceia pe care ei singuri i-au cerut și i-au priimit socotitori, am întrebatu pă Pîrvul ce are a mai zice, și măcară că el tăgăduia că au cerut la alți neguțători să meargă a să socoti, dar ne arătară dumnealor veliții boieri, cum că, la cercetarea dumnealor, au adus de față și pe doi dintr-acei iscăliți în foaia de socoteală de s-au întreat și au dat răspunsu că de amîndoi au fost pohtiți să le facă socoteala și au rămas bun dator Pîrvul, acei bani.

Deci, am hotărît să-i plătească și vâtafu de aprozi să-l apuce să împlinească.

1777, iunie 19.

Neodîhnindu-se Pîrvul streinul pe judecata ce au avut la dumnealor boerii judecători ot<al>2-<lea> departament, cu Costantin ce au fost stegar spătăresc, pentru taleri 120 ce i-au rămas dator du pă niște vin i rachiu și vutcă, pentru care rachiu și vutcă și vin s-au socotit la vâtafu de circumari și deosebit de la trecută luna lui martie 17 leat 1777, prin zapis să dă Pîrvul datoru lui Costantin stegar, taleri 123, 74, care zapis să vede adevărit cu multe mărturii. După care socoteală și zapisul dumnealor boerilor judecători, prin carte de judecată de la maiu 20 leat 1777, hoărăse dumnealor, să plătească Pîrvul lui Costandin, taleri 120. Care după jalba ce au dat Pîrvul mării sale preafnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, înnălțimea mării sale cu vâtafu de păhărniceii au orînduit ca să cercetăm această judecată, care judecată cercetîndu-se și de noi cu amărunt, să văzu că este făcută după dreptate.

Dar fiindcă mai zicea Pîrvul jăluitoru că la tocmeala ce au avut înaintea vîtafului de circiumari nu i s-ar fi ținut în seamă niște vutcă, ci s-ar fi năpăstuit, care și această vutcă va vede scăzută la acea foaie de socoteală și nu-l încarcă cu dînsa, drept aceia, am hotărît, Pîrvul să plătească lui Costandin stegarul, acei taleri 120 după foaia de socoteală și după zapisul ce au dat, și zapciu cel orînduit să apuce pă Pîrvul să facă împlinire. Aceasta scriem.

1777, mai 27.

Pană vel vornic, Badea vel vornic, Dumitr<ășco> vel logofăt, Radu vel clucer.

Din luminată porunca mării sale preafînălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vîtafu za păharnicea aduse la judecată pă Pîrvul streinul din București pîrîș lui Costandin ce au fost stegar spătăresc, zicînd că avîndu-l pă el circiumaru cu simbrie, de i-au vîndut vin, rachiul și vutcă, la socoteala ce i-am făcut, avînd un rāv<aș> cu sumă mare, l-au spart și li ține în seamă numai taleri 20 și îl încarcă încă cu 16 ocă vutcă, cu care acestea, îl năpăstuește cu taleri 120.

Față fiind și pîritu Constandin stegarul, ne arată un zapis cu leat 1777 martie 17, adevărit cu multe mărturii, în care zice că, socotindu-se cu pîrîșu, din toată socoteală ce au avut, au rămas datoru cu acești bani. Ne arată și o foaie de socoteală ce au făcut alți oameni streini pe care ei i-au fost chemat ca să le facă socoteala, prin care socoteală să vede că rămîne <dator>, acest Pîrvul lui Constandin, cu taleri 123, 74.

Deci, după mai sus-numita foaie de socoteală, fiind făcută de socotitori pe care amîndoaă părțile de buna lor voe i-au chemat ca să-i socotească, care socoteală, după pravili, nu să poate strica fiind voluntarie, adică făcută de a lor bună voe și de aceia pă carii ei singuri i-au priimit ca să le cate socoteala pe cum, au zis, și dupe mai sus-numitu zapisu ce să văzu cu multe mărturii adevărit, am hotărît ca numitu Pîrvul circiumaru, pîrîșu, să plătească lui Constandin stegarul acești taleri 120, fiind datorie bună.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 6v. - 7.

1777, mai 20.

Costandin biv vel comis, Miche paharnic, Ev<dochim> biv medelnicer,

348

1777
iunie
21

Mitropolitul fării arată prin anafora că Ancuța, ca rudă prin mamă a decedatului Gheorghe boltașu, cere parte din moștenirea acestuia arătînd și o diață a lui. După cercetări domnul hotărăște că are dreptul la o parte din moștenire.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

De vreme ce după arătarea loră că numai ei sînt rude, nespuind că mai sînt alții, s-au hotărît de s-au dat numai la dînșii acei taleri 1000, iar acum, dă vreme ce s-au doveditu și această Ancuța rudenie, și are dreptate a să împărțăși, poruncim vîtașe za aprozi ce ești mubașiru ca, din taleri 1000, partea ce să va veni și ei, să împlinești de la fieșcarele după analog.

1777, iunie 21.

Preafînălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta, Ancuța ce au fost soție lui Mihaiu vameșu, că la judecata ce au avut înaintea mării tale Gheorghie i Vasilache și Barbul logofăt cu Despa logofeteasa pentru cele luate din avutul răposatului Gheorghie boltașu, că nefiind ia aicea ca să fie la judecată cu dînșii, ei n-au mai arătat că mai au și altă rudenie, ci s-au hotărît dă către măriia ta ca să ia numai ei taleri 1000 de la Despa. Și, după ce au venit Ancuța de afară și au aflatu de această hotărîre, prin jalbă arată mării tale că și ia ar fi rudă cu numitu răposat și ei au năpăstuit-o. După a căriia jalbă, cu zapciu, dumnealui vîtafu de aprozi cel orînduit pentru această pricină, aducînd pe Ancuța dinpreună cu mai sus-numiții, față înaintea noastră, am cercetat ce rudenia au fost Ancuța cu boltașu și ne arată că mumă-sa Sanda, au fost vară bună

cu Costandin boltașu, tatul lui Gheorghe boltașu, și cu Gheorghie, vară al doilea, Ancuța, după cum o adeverează și în dilata lui Gheorghie, fratele lui Costandin Boltașu. La aceasta, părerea noastră este, după pravilă, cu cale ar fi să între și Ancuța la partea ce au luat Gheorghe i Vasilache și Barbul logofăt, din avutul boltașului, fiindcă și ia are cale, după cum și ei. Dar ei zicînd cum că la această hotărîre ce s-au făcut înaintea mării tale, n-au fost și Ancuța amestecată nicicum, și nu vor ca să o împărtaşască și pă dînsa la acei taleri 1000, ci numai ei caută să ia părți, fiindcă numai pentru dînsii te-ai milostivit măriia ta dă li s-au dat acea parte, iar nu și pentru dînsa, noi după luminată porunca mării tale am făcut cercetare și facem știre mării tale. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către măriia ta. Și anii mării tale, rugăm de la milostivul Dumnezeu să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 435 v.-436.

Al mării tale către Dumnezeu fierbinte rugător și smerit părinte sufletesc.
Grigorie al Ungrovlahiei.

Mitropolitul țărit arată prin anafora că Ioniță logofăt de divan se judecă cu Anița, văduva vărului său, pentru bunurile rămase de la acesta. După cercetări se propune ca o treime din avutul mortului să rămînă văduvei lui, o treime rudelor lui și o treime pentru sufletul lui. Ioniță fiind sărac și avînd două copile de măritat domnul hotărăște să-i fie dată lui și această ultimă treime.

349

1777
iunie
21

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce este sărac și are fete de măritat, poruncim domnia mea, partea mortului ce era rînduită la cutie, să să dea lui Ioniță logofețelu ca să-și mărite fetele. Ci dară, prin orînduitu zăpciu să să facă împlinire.

1777, iunie 21.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au datu către măriia ta Ioniță logofăt za divanu pentru pricina răposatului vărî-său Tănase comisul, care au murit de 6 ani și au avut soție pe Anița, sora lui Ianache postelnicele Sterlian, la care rămîind el clironom și avînd judecată cu numita Anița, soția răposatului Tănase comis, dintr-al căruia venit mai întii scoîndu-să lipsa zestrii soții mortului acestuia i altele ce au mai rămas, după pravilă am făcut știre mării tale ca să să înpartă pe 3 părți, o parte soții mortului, alta sufletului mortului și alta rudelor mortului. Numitu Ioniță logofătu, în jalba cea către măriia ta, cere ca partea mortului să nu să dea la cutie după hotărîrea mării tale, ci să o ia el avînd și copile de vîrstă și fiind scăpătat. Măriia ta ne poruncești ca pentru starea lui să cercetăm și să înștiințăm, și fiind scăpătat, va fi de la cutie ajutat, iar partea mortului tot să meargă la cutie.

Deci după porunca mării tale, am trimis pă potropopu Grigorie de Bu<curești> și au cercetat și ne aduse răspunsu că prost să află în partea lui și ar avea și 2 copile, din care una peste un an de zile este de măritatu. Și de aceasta, nu lipsim mării tale dă răspunsu, și anii mării tale de la Domnul să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 438 - 439 v.

1776, noemvrie 24.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Mitropolitul țărit arată prin anafora că Mitropolia este păgubită pe moșia sa Orevița (jud. Mehedinți) din cauza morii slugerului Bărbucean Știrbei și cere să cerceteze cămăcămia Craiovei pentru a nu fi păgubită nici o parte. Domnul întărește.

350

1777
iunie
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiînd cerirea preasfinții sale cu cale, scriem dūmitale biv vel clucere, caîmacam Craiovii, să orînduești a să face cercetare și alegere după cerirea preasfinții sale, la fața locului.

1777, iunie 26.

Preainnălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora înștiințăm mării tale că sfinta Mitropolie are moșie peste Olt în județul Mehedințului, ce să numește Orevița i Bolboșani, la care moșie să alătură în vecinătate cu moșia [și] dumnealui slugerului Bărbucean Știrbeiu. Și fiindcă pă această [pă] moșie a Oreviții curge o apă care dă, atât în moșia dumisale, cât și prin alte moșii și curge în Dunăre și la capu moșii dumnealui, acum luăm înștiințare dă la isprăvnicelu, ce îl avem orînduit acolo, că dumnealui încă din anu trecut au făcut o moară unde n-au mai fost altă dată moară și, făcînd zăgas ca să umble moara, s-au oprit apa și făcîndu-se baltă au înneecat atîta sumă de loc din moșia sfintei Mitropolii însă, livezi de fin și locuri de arături, și să pricinuieste mare pagubă sfiintei Mitropolii.

Pentru care, rugăm să fie luminată porunca mării tale, către dumnealui Theodorache biv vel clucer caimacamu Craiovi, ca să orînduiască un boerinaș dăspre partea dumisale, să meargă în fața locului dinpreună și cu dumnealui slugeru Bărbucean Știrbeiu, sau cu vechilu dăspre partea dumnealui și cu vechilu nostru să vază și de să va fi făcînd înneătură a moșiilor sfintei Mitropolii, după cum arătăm mării tale din pricina acei mori, ori să tae moara nemaifiînd altă dată moară, sau cu alt mijloc oricare, să se sloboază apa la vale ca să nu mai pricinuiască pagubă la moșia Mitropolii. Și cînd din fața locului va fi odihnite amîndoaă părțile după așazămintu ce-l va face dumnealui acolo, spre a nu să păgubi nici o parte, nici alta, bine, iar cînd nu să va odihni dumnealui slugeru Bărbucean după indreptarea ce să va face în fața locului, să înștiințeze mării tale și ori însuși dumnealui va veni aci dinpreună cu vechilu nostru, de va sta dă față la luminat divanu mării tale, ori vechilu să-și trimită. Și anii mării tale, de la domnul Dumnezeu, rugăm să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 444 v. - 445.

1777, iunie 20.

Grigorie al Ungrovlahii.

351

1777
iunie
26

Veliții boieri arată prin anafora că Mihălache Conduratu se judecă cu cumnatul său Manolache pentru parte din moșia Măgureni (Saac), zestrea soției lui. Se hotărăște alegerea părților cu boierii hotarniei, iar pentru neajunsurile făcute de țiganii și slugile cumnatului aceștia vor fi îndepărtați. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealoru veliții boeri, poruncim domniia mea la toate așa să să urmeze și să să facă carte cu portărel după obiceiul.

1777, iunie 26.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui Mihalache Conduratu biv vel sluger, la trecuta lună a lui maiu 27, au jăluitu innălțimii tale pentru cumnati-său Manolache sin răposatu stolnic Scarlat ot sud Buzău, zicînd că răposatu socri-său stolnicu Scarlatu i-au dat prin foaie de zestre moșia Măgureni din sud Saac, în care moșie, mai la margine aceștii moșii, zice că, avînd parte o Mariia Miricioaica, în urma căsătorii dumnealui, au vîndut acea Mariia partea ei fără dă a [nu]-l întreba, la răposatu socri-său. Și zice slugeru că i-au și zis socri-său, după ce au aflat, că să-i dea această moșie dumnealui, dă vreme că este tot o moșie cu moșia Măgureni care o are dă zestre, și nevrînd ca să i-o dea, nu și-au căutat judecată cu socri-său, avîndu-l ca pe un părinte.

Deosebit, zice că are și hrisovu aceștii moșii, cum și un zapis dă stînjeni 200, care acestea zice că să află la mîna mai sus-numitului Manolache cumnati-său și zice să i să dea atît hrisovu, cit și acel zapis dă stînjeni 200 și să i să aleagă și moșia cită are dă zestre, care moșie, în foaia dă zestre nu arată cîți stînjeni, fără dăcît zice, toată partea lui din moșia Măgureni. Dar dăosebit, ne arată slugeru un răvaș al răposatului socri-său stolnicu Scarlatu cu leat 1767 iulie 3, mai în urma foi dă zestre, cu ani 7, întru care răvaș arată că slugeru are parte într-această moșie,

stînjeni 800, și dumneaei stolniceasa Ancuța, stînjeni 500, și arată că stînjeni 300 ce i-au cumpărat mai în urmă dă la Miricești îi stăpînește răposatul stolnic Scarlat.

Deci, față fiind și Manolache sin răposatului stolnic Scarlat, zise că nu să atinge nemic dă stăpînirea moșii slugerului, ce-i este dată dă zestre, și cum că acel hrisov și alte scrisori, zice că sînt la frate-său Grigorie și căutînd în scrisori i le va da. Dar pentru ca să-și știe fieștecare stăpînirea, priimiră amîndoi înaintea noastră ca să meargă boeri hotarnici să le aleagă stăpînirea fieștecărui, alegîndu-și dumnealui slugeru, dăspre partea dumnealui, pe dumnealui sârdaru Iordache Colfescu ispravnic, și Manolache dăspre partea lui, pe dumnealui biv vel paharnic Grigorașcu Băleanu ispravnic, care boeri să meargă drept 12 boeri.

Drept aceia, și noi am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către acești mai sus-numiții ceruți boeri hotarnici, să meargă acolo în fața locului și trăgînd moșia după obicei, să aleagă întii acei stînjeni 800 ce-i are slugeru dă zestre pă unde va fi stăpînit răposatu stolnic Scărlatu pînă a nu-i da dă zestre slugeru, al doilea, să aleagă stînjeni 500, partea stolnicului Ancuții, iarăși pă unde va fi stăpînit mai înainte și ce va mai rămînea, să rămîie a lui Manolache, să i să dea ca să o stăpînească pă unde au stăpînit mai înainte Miriceasca și acolo, pe partea Miricescâi, ce-i va rămînea, să-și ție Manolache țigani și orice iconomie va avea a lui. Și după împărțea moșii ce vor face acei boeri hotarnici, după cum să coprinde mai sus, să le dea fieștecărui și cărți dă stăpînire, iar livezile de fin și de pometuri și ale țarinii ce vor fi avînd și le va fi avut fieștecare din vechime, cum și vadurile dă moară, să și le stăpînească după cum le-au stăpînit și mai înainte părțile lor.

Asemenea să mai jălui slugeru, cum că mare supărare are dă țigani lui Manolache, fiindcă șad aproape dă grădina dumnealui și îi face multe stricăciuni. Ci, dumnealui boerii hotarnici să rădice pe acei țigani du pă acolea, du pă înprejuru grădinii slugerului și să-i mute la Manolache pe moșia ce i să va alege partea acei Miricescâi. Așijderea ne mai arată dumneaei stolniceasa Ancuța și dumnealui slugeru Mihalache, cum că Manolache de-a pururea le bate slugile dumnealui, cum și pe țigani, dă-i trimite să ia cevași du pă moșie, sare cu gilceavă asupra oamenilor dumnealui. Care și pentru această pricină găsim cu cale ca de acum înainte de să va mai îndrăzni Manolache, ori oamenii lui a mai sări cu gilceavă, sau a mai zice cevași, ori dumneaei stolnicului Ancuții, ori dumnealui slugerului, ori oamenilor dumnealui, atunci cercetîndu-să și dovedindu-să una ca aceasta, după pravilă și după obicei pămîntului, ca unui vecin rău, să-i întoarcă banii cumpărătorii moșii și să-l dea afară din moșie.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîie a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 445 v. — 446 v.

1777, iunie 9.

Badea Știrbeiu vel vornic, D<umitrașco> Racoviță vel logofăt, Ion vel stolnic, Radu vel sârdar, Radu Fili<pescu> vel medelnicer.

Veliții boieri arată prin anafora că Vinețeanca, văduva vornicului Radu Văcărescu, se judecă cu urmașii lui Gheorghe Anagulea pentru o datorie parțial restituită. Se hotărăște să se aducă zapisele la judecată. Domnul întărește.

352

1777
iunie
26

Io. Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Așa să să urmeze, și dă vreme ce acești bani sînt cusur din dobînzii, poruncim să priimească vin după prețu ce scrie mai jos, și zapciu cel rînduit așa să urmeze.

1777, iunie 26.

Preainălțate doamne,

Dumneaei vorniceasa Vinețeanca, jupîneasa dumnealui răposat vornicului Radului Văcărescu, au jăluit înălțimei tale, zicînd că răposatu boeru dumisale, dumnealui vornicu Radu Văcărescu, s-au înprumutat dă la răposatu Gheorghe cămărașu Anagulea cu taleri 500, cu zapis

și cu dobînda lor s-au îndoit, și în viață fiind răposatu vornic Radu Văcărescu, au dat pentru acești bani, 800 vedre dă vin, însă vadra cite taleri unul, după cum să vindea pe acea vreme în circiumă, rămîindu-i dator ca să-i mai dea numai taleri 200, dînd dobînda. Și întîmplîndu-să dă au murit cămărașu Gheorghe Anagulea, au rămas zapisu aceștii datorii în mîna lui Mihali Anagulea, frate-său, fiind el epitrop pe cele rămase ale frate-său, și cerîndu-i zapis și să-i dea acești taleri 200 ce au mai rămas, nu va să i-l dea, puînd pricină că nu este la dînsul.

Care acești taleri 200 ce au mai rămas răposatului vornic Radu Văcărescu, Anagului, din taleri 500 ce să făcuse cu dobînda loru, taleri 1000, îi arată și în diiață că rămîne numai acești taleri 200 să-i dea vin după cum să vinde acum, vadra cite taleri 1 pol și să-i dea zapisu datorii, după jalba dumisale, înnălțimea ta cu vătafu de divan ne poruncești ca să cercetăm această pricină și în scris să izbrănim.

Deci, aducînd numitu zapciu înaintea noastră pe Mihai Anagulea, epitropu și fratele cămărașului Gheorghe Anagulea, zice că zapisul nu-l are aici, ci la țara lui, ci să-i dea bani, că-i va da alt zapis al lui ca, oricînd să va găsi acest zapis al răposatului vornic Radu Văcărescu să nu să ție în seamă, iar vin nu priimește.

Drept aceia, și noi am găsit cu cale, dă vreme ce vinu aici acum are prețu de să vinde vadra acum cite taleri 2 în circiumă și dumneai vorniceasa i-l dă vadra numai cite taleri 1 pol și să-i dea zapisu acela de taleri 500 al răposatului vornic Radului Văcărescu, dar fiindcă zise Mihai că zapisu nu-l are aici, ci la țara lui, pînă va aduce zapisul să-i dea alt zapis al lui, după cum însuși Mihaiu au zis înaintea noastră. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

1777, iunie 22.

Costandin D<udescu> vel ban, Badea vel vornic, D<umitrașco> Racoviță vel logofăt, Radu vel clucer, D<imitrache> Varlaam vel paharnic, Ion vel stolnic.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 450 - 450 v.

353

1777
iunie
26

Veliții boieri arată prin anafora că paharnicul Dumitrache Varlaam reclamă de la fiul clucerului Pantazi Cîmpineanu plata unei datorii a acestuia, pe care fiul arată că tatăl său o plătitse prin paharnicul Preda Prejbeanu. Divanul cercetînd se hotărîște ca Preda Prejbeanu să plătească datoria. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Cînd au făcut cluceru banii aceștii havalea la paharnicu Prijbeanu, dă au priimit haveleaua, paharnicul Varlaam, trebuesă-i ceară acum dă la paharnicul Prijbeanu, dă va fi priimit și însuși atunci ca să-i plătească, și așa să să facă porunca domnii mele la paharnicul Prijbeanu, iar dă nu, să-i plătească stolnicu ca o mărturisită datorie părintească, și dă are a cere dă la paharnicu Prijbeanu, facă jalbă.

Ci dar, într-aceștii chip să să facă cercetarea dă dumnealoru veliții boeri, și în scris alegînd, mumbașiru să urmeze a face împlinire dă la cine va rămînea dă împlinit.

1777, iunie 26.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vel paharnicu Dumitrache Varlaam au jăluit înnălțimei tale, zicînd că are să ia dă la răposatul dumnealui clucer Pantazi Cîmpineanu, taleri 455, și după jalba dumisale, orînduîndu-să dă către înnălțimea ta, zapciu ceauș dă aprozi, au apucat pă dumnealui biv vel stolnic Scarlatu fiul răposatului clucerului Pantazi Cîmpineanu ca, ori să plătească banii, sau, avînd cevași a răspunde, să-i scoață la judecată înaintea noastră și așa, aducînd numitul zapciu înaintea noastră pă amîndoaă părțile, au răspuns dumnealui stolnicu Scarlatu, că i-au spus răposatu taică-său, cluceru Pantazi, că acești bani i-ar fi dat în mîna dumnealui biv vel paharnicu Preda Prejbeanu ca să-i dea dumisale paharnicului, și așa s-au știut plătit dă această datorie. Și, nefiînd dumnealui paharnicu Preda Prijbeanu aici, l-am înștiințat dăspre

partea noastră, dă sînt acești bani dați dă răposatu clucer Pantazi la dumnealui, să-i dea dumisale paharnicului Dumitrache și nu i-au dat, să caute să-i trimiță, iar dă are cevași a răspunde, să-și trimiță vechil ca să stea față la judecată cu stolnicu Scarlat Cîmpineanu, și ne înștiințează cum că dumnealui nu știe ca să fie niscareva bani dă ai răposatului clucer Pantazi la dumnealui, zicînd că noi să hotărîm judecata ce are dumnealui paharnicu cu stolnicu Scarlat, și dumnealui stolnicu Scarlat, orice judecată va avea, își<va>căuta cu dumnealui. La acest răspuns al paharnicului Predii Prejbeanu, răspunse dumnealui vel vornic Pană Filipescu, că în vremea armii rusești, fiind răposatul clucer Pantazi orînduit asupra visterii și cumpărîndu-să o sumă dă rachiu pentru treaba oștirii ruseși, paharnicu Preda Prijbeanu încă fiind ca un ispravnic dă curte, știe că l-au orînduit pã paharnicu Prijbeanu ca să dea acești bani dumnealui paharnicului Dumitrache Varlaam și încă într-acea vreme apucînd paharnicu Dumitrache pã paharnicu Prijbeanu pentru acești bani, l-au pus și la închisoare. Care, la aceste zise ale dumnealui vel vornic, nici dumnealui vel paharnicu nu tăgădui.

Drept aceia, noi am găsit cu cale, dumnealui paharnicu Preda Prijbeanu să plătească acești bani dumisale vel paharnicului Dumitrache Varlaam, dă vreme că după arătarea dumnealui vel vornicului Filipescu l-au orînduit răposatul clucer Pantazi pã Prijbeanu să dea acești bani dumisale paharnicului Dumitrache dintr-acei rachiu și nu i-au dat, mai virtos că știm și noi că, după ce au venit dumnealui paharnicu Preda Prijbeanu dă la Necopol după pace, l-au și apucat dumnealui paharnicu Dumitrache pentru acești bani și l-au și închis fiind încă muscalii aici și atunci nu i-au tăgăduit, iar acum li tăgădueste. Ci, am găsit cu cale să plătească dumnealui paharnicu Preda Prijbeanu acești taleri 455, dumisale paharnicului Dumitrache și, dă va avea paharnicu Preda vreo judecată cu dumnealui stolnicu Scarlat Cîmpineanu, își va căuta și să fie porunca înălțimii tale către paharnicu Preda să plătească acești bani și dă va avea vreo judecată cu stolnicu Scarlat Cîmpineanu ori însuși, sau vechil făcîndu-și, să vie să-și caute judecata. Noi așa am găsit cu cale, iar

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 450 v. - 451 v.

1777, iunie 7.

Neculae Dud<escu> vel ban, vornic, Radu vel sãrdar, Radu Filipescu vel medelnicer, Di<mitrașco> Racoviță vel sluger, vel clucer, Ioniță vel stolnic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Pascal Ion reclamă de la Nicolae Agescu plata unei datorii. Fiind scãpãtat acesta cere soroc de patru luni. Reclamantul fiind și el dator și sãrac se propune ca amîndoi sã rămîna liberi sau amîndoi în închisoare. Domnul dă pîritului soroc pentru plata datoriei iar pîrișul sã cearã la rîndu-i soroc pentru datoriile lui.

354

1777
iunie
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim domnia mea să aibã soroc de 4 luni după pravilã și să fie slobod și nesupãrat pînã atunci, iar pîrișu, dă este și el sãrac, să cearã soroc și să va da după pravilã.

1777, iunie 26.

Preatînălțate doamne,

Din luminatã porunca mării tale, dumnealui vãtafu de visterie aduse la judecatã pã Pashal Ioan, pîriș lui Nicolae div polcovnic Agescu, de la care cerea taleri 200 cu zapis dã la leat 1763 septembrie 12.

Întrebîndu-se și pîritu, datoriia nu o tăgãdui, numai zicea că acești bani au rãmas din dobîndã. Care, noi socotînd datu banilor ce au dat numitu polcovnic rînduri, rînduri, s-au fãcut dobîndã la 10-1, taleri 168, care bani am hotãrit sã-i plătească, dar pîritul Nicolae polcovnic arãtã că sã aflã la mare scãpãtãciune și nu are cu ce plãti, cerînd soroc, cãruia i-am și orînduit sorocu pravililor de luni 4.

Pentru care, rãspunse pîrișu Pascal, cã după cum aratã Nicolae polcovnicu cã este scãpãtat, întru același hal sã aflã și el, mai virtos, pãtîmește și la închisoare de datornicii

cei ce au să ia dă la dinsul. Pentru care, a fi Nicolae polcovnic slobod și Pascal închis, nu este cu dreptate, ci, ori și Pascal să sloboză, ori amîndoi să stea la închisoare. De care, înștiințăm mării tale ca să să facă hotărîrea de către înălțimea ta.

1777, aprilie 3.

Miche paharnic, Dumitru Cioranu paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim biv medelnicer.

355

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Nicolae mărgelarul cere soroc pentru plata unei datorii către Panait polcovnicul, care pretinde să i se dea amanet sau chezaș. Se face „așezămînt” între ei pentru plăți lunare. Domnul întărește.

1777

iunie

26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim domnia mea după așezămîntu ce au făcut să urmeze a-i plăti pă toată luna taleri 50 și mai mult să nu fie supărat.

1777, iunie 26.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimei tale, dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pă Nicolae Mărgelaru, piriș polcovnicului Panait, zicînd că, fiind dator sumă dă bani pă la unii alții, cum și la numitu polcovnic, taleri 500, din care bani i-au mai dat, rămîndu-i dator cu taleri 330, și cere acum soroc pînă la toamnă ca, cu incetu, să-i plătească.

Față fiind și Panait polcovnicu, răspunse că nu după cererea lui pînă la toamnă, ci să-i dea soroc de un an, numai să-l încredințeze cu vreun amanetu sau să-i dea chezaș. Înoptriva căruia răspunse pirișu că el nici amanet nu are, nici chezaș, ci fiindcă are carte dă judecată, întărită și dă înălțimea mării tale, ca cu păsuială rînduri, rînduri să să plătească dă toți datornicii, și fiindcă pîritu au făcut deosebit așezămînt în urma numitii cărți ca să-i dea pe lună cite taleri 50 și acum cere ca să aibă tot așezămîntu cel dintii nesiguripsînd nici într-un chip pă pîrit, pentru care înștiințăm mării tale ca să să facă hotărîrea cea dăsvîrșită dă către înălțimea mării tale.

1777, iunie 11.

Miche paharnic, Costandin comisul, Dumitru Greceanu, Evdochim medelnicer.

356

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că Eleni Țigara din Ianina reclamă pe fratele ei Theodosie Țigara care nu i-a dat toată partea ce i se cuvenea din avutul fratelui decedat Ionuț Țigara. Dîndu-se carte de blestem pîritului se constată că acesta i-a plătit Elinei toată partea. Domnul întărește.

1777

iunie

26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au infățîșat și înaintea domnii mele la divan amîndoa părțile și, cu toate că este acel escoflisis la mîna slugerului Țigara, care are tot temeiul, dar zicînd ia că are martori pentru averea mortului cum că au fost mai multă și este înșălată, i s-au zis să aducă martori pre carii să-i cercetăm în divan ce fel de martori sînt, și s-au dat și vreme dă îngăduială pînă a căuta și a-și găsi martori. Și, după ce au trecut atîta vreme și s-au arătat că nimeni neavînd nici un fel de martori, așijderea și pentru zăciuală, osebit că ia n-are nici o dovadă, dar cu toate acestea slugeru au priimit și jurămînt că nu i-au făgăduit.

Deci, pentru amîndoa pricinile, pira ei fiind rea, am hotărît ca slugeru să aibă bună pace și s-au dat la mîna această întărire pentru apărare.

1777, iunie 26.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimei tale vătafu de copii za divan aduse la judecată innaintea noastră pe Eleni Țigara dă la Ioanina, pirișă lui chir Theodosie Țigară, fratele ei, așa zicind că, după moartea fratelui ei, Ianuț Țigara, cind au murit la leat 1761, i-ar fi arătat Theodosie tot avutul fratelui ei, că ar fi rămas numai taleri 8 500, marfă și datorii. Și dind credință lui chir Theodosie, frăține-său, nefiind ia aici, ci la țara ei la Ioanina, și făcind împărțeaală dintr-această sumă, zice că i-au dat numai taleri 1 500 parte, care și acești bani nu i-au dat atunci, într-aceel an, și peste 6 ani. Și cu nădejdea ce avea să ia, numita Eleni zice că s-au îndatorat la țara ei de au luat bani cu dobîndă pină cind au luat această parte de taleri 1 500. Mai cere și alți taleri 150, iar dă la Theodosie frate-său, zicind că i-ar fi făgăduitu ca pă fieștecare an să-i dea pentru chiverniseala ei acești bani și cum că i-ar fi făgăduit ca să mărite și pă fii-sa tot dă la Theodosie și zice că, neîncredințindu-se după arătarea lui Theodosie cum că n-ar fi rămas numai atita periuisie a frăține-său Ianuțul Țigara, care au arătat atunci numitu Theodosie. ci ar fi rămas mai multă sumă dă bani după cum innaintea noastră ne arată numita Eleni Țigara că s-au înștiințatu de la alți streini, cum că avutul fratelui loru, Ianuț, ar fi fost mai mult și de mai mare sumă de bani și pentru aceasta cerea acum ca să-i arate frate-său Theodosie, sau diiată sau catastih de avutul mortului, ca să vază și ia ce să coprinde și cită sumă de bani au rămas, zicind că este năpăstuită de către frate-său Theodosie.

Față fiind și Theodosie Țigara, s-au întrebatu ce are a răspunde la această piră și răspunse că diiată n-au făcut răposatu Ianuțu frate-său, fiindcă au murit de boala ciумii, iar catastih zise că are de tot avutul frăține-său în care arată marfă și datorii și de tot avutul lui, iar bani, paharnicului n-au rămas. Și zise Theodosie că pentru ca să facă un bine soră-si și pentru ca să o ajute, nefiind bani naht la mijloc, s-au încărcatu singuru însuși cu marfa și cu datoriile ce au rămas de la frate-său, și de a sa bună voe i-au dat taleri 2100, mai mult decit partea ei ce i să cuvenea a lua din avutul frăține-său, iar nu taleri 1500 după cum zice numita Eleni Țigara că atita au luat din avutul răposatului fratele ei. Deosebit ne arată Theodosie o carte de exoflisis cu leat 1766 iulie 15 în care să văzu iscălită însuși Eleni Țigara și cliricii bisericii de acolo iscăliți mărturii și iscălitu și arhieru din partea locului de acolo, de la Ioanina, chir Grigorie, în care să coprinde că au făcut desăvirșită izbrănire mișcătoare și nemișcătoare și în loc de datorie și de marfă i-au dat Theodosie bani naht, suma de mai sus-arătată și nu are a mai cere nemic. Iar pentru taleri 150 ce zice numita Eleni Țigara că i-ar fi făgăduitu ca să-i dea din an în an și pentru că i-au făgăduit să-i mărite și pă fii-sa, pentru acestea s-au apărat Theodosie zicind că acum aude de această cerere. I s-au cerut numitei Eleni ca, de are vreo dovadă spre încredințarea judecății, să ne arate. Dă vreme că Theodosie tăgădueste și zise că nu are nici o dovadă, s-au întrebat Eleni Țigara de are împotriva zapisului de exoflisis a răspunde, să ne arate, și zise că nu-și tăgădueste zapisul și iscălitura, fără numai zise că atunci la împărțeaală ar fi înșălat-o, n-ar fi arătat adevăru Theodosie de tot avutul fratelui ei, ci cerea ca, sau diiată, sau catastih de avutul mortului să-i arate ca să vază, și așa să va pliroforisi. Theodosie zise că pentru bănuiala ce are asupra-i, însuși Eleni au adus și carte de blestem a preasfințitului patriiarh și pentru că acea bănuială ce are, zise că o va și priimi acea carte de blestem, cum că n-au năpăstuit-o, ci din ce i să venea partea ei zice că i-au dat mai mult și nici au rămas mai mult avutu, nici bani, nici alt nemic dă la frate-său Eneuțu, afară din ce au arătat atunci la împărțeaală, iar pentru catastihu mortului, însuși Theodosie priimi de zise ca să meargă Eleni soră-sa să-i arate, dar fiindcă ia este fâmeie, fi dă el voe ca să mai ia încă 2 neguțători pe care va vrea ia, și dinpreună cu aceia să meargă la casa frăține-său să-i arate acel catastih și văzindu-l să să încredințeze că mai mult i-au dat decit ceia ce i să cădea a lua.

Deci, dă vreme că este exoflisis la mijloc iscălit de însuși Eleni Țigara, dată la mîna lui Theodosie frăține-său, în care este iscălit arhieru de la Ioanina, cit și cliricii bisericii tot de acolo de la Ioanina, iscălitii mărturii cum că au priimit Eleni Țigara de a ei bună voe, de-au dat exoflisis, care acea carte de exoflisis nu să poate strica de către judecată, pentru

că să văzu acea carte de exoflisis că este bună, dă vreme că priimește și blestem Theodosie și încă dă va vrea Theodosie să arate soră-si acel catastif de avutul mortului care are bănuială, iar nevrind ca să-l arate, judecata nu poate să-l silească, pentru că Theodosie îi stă împotriva soră-si cu cartea de exoflisis și cu cartea de blestem, ce zise că va priimi și n-are datorie de a-i mai arăta soră-si acel catas<tih> de acum înaintea, fără numai priimind cartea de blestem a preasfințitului patriiarh, cum că n-au rămas mai mult decît taleri 8 500 pe care i-au împărțit și au luat exoflisis de la mina soră-si, atunci după cartea de exoflisis și după priimirea cărții dă blestem, rămîne Theodosie ca să fie în pace și neșupărat dă către soră-sa Eleni Țigara de acum înaintea pentru că să cunoscă că toate cererile numitii Eleni Țigara <stnt> fără dă nici o dovadă și intru nemic <bune>.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 461 - 463.

Noi după cum am găsit cu cale de a urma, arătăm înălțimei tale la toate după cum s-au zis mai sus, iar cea dăsvîrșită hotărîre rămîne a să face dă către înălțimea ta.

1776, octomvrie 20.

Grigorie al Ungrovlahiei, Badea vel vornic, vel logofăt, vel logofăt.

¹ Loc rupt.

357

1777

iunie

26

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Elena, văduva lui Costandin cojocarul (sud Vilcea) cere de la debitorii acestuia, arătați în diata lui, plata datorită. Pentru că pîrșii neagă, se hotărâște după pravilă ca reclamanta să aducă și alte dovezi sau să jure cu carte de blestem. Domnu hotărâște blestem.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce pîrșă nu are martori, poruncim să să dea carte de blestem asupra celor pîrși și prin blestem să să izbrănească.

1777, iunie 26.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vâtafu de copii za divan, aduse la judecată pe Elena, soția lui Constandin cojocarul din sud Vilcea, pîrșă dumnealui paharnicului Ianache Mavrodin i feciorilor răposatului stolnicului Scarlat i dumneaei logofetesii Cîndeascăi i paharnicului Băleanu, de la care cerea taleri 500 cu diata bărbatî-său, care să văzu și de noi, fiind scrisă cu leat 1776 februarie 19, în care să vede că arată acel Constandin bărbatu pîrșii că are să ia acești bani de la mai sus-numiții boeri, din care, fiind și dumnealui paharnicu Ianache i dumnealui paharnicu Grigorașcu Băleanu, tăgăduiră de tot de acești bani, zicînd că nu ar fi dator nicidecum. De care fiind trebuință de a să dovedi prin alte dovezi și mărturii, neputînd da crezămînt nu mai asupra acei dieți, după porunca pravilii ce ne poruncește, că la cite scrie cel ce lasă diata spre al său folos, să nu dăm crezămînt fără a nu fi alte dovezi, am cerut pîrșii ca să dovedească sau prin alte dovezi în scris, sau prin mărturii, și răspunse că nu are altă vreo dovadă sau mărturii, afară din mai sus-numita diată.

Deci, de vreme ce asupra dieții numai, nu putem răzămă după mai sus-numita poruncă a pravilii și fiindcă alte dovezi sau mărturii pîrșă nu avu ca să dovedească înaintea judecății, de această datorie, și fiindcă pravilile poruncesc ca, unde nu voru fi alte dovezi, să să dea blestem, să fie luminată porunca înălțimei tale, ca să i să facă pîrșii o carte de blestem dășchisă asupra tuturor acelor ce vor fi datori barbatî-său și tăgăduesc, ca, cu acel mijloc să-și afle dreptatea. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 16 v.

1777, iunie 18.

Miche paharnic, Constandin biv comis, Costandin Com<ăneanu> sărdar, Ev<dochim> medelnicer, Hagi sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stamate portarul revendică un loc de lângă mănăstirea Radu-Vodă pe care îl stăpînesc de 12 ani copiii vistierului Pascal, vecini cu acest loc. Judecata le recunoaște copiilor dreptul de a-l stăpîni. Domnul întărește.

358

1777
iunie
30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan amîndoa părțile, și din cercetare, văzum ca la aceasta nu are Stamate portaru dreptate a face nici un fel de piră, pentru ca, numai chiriași de ar fi fost copiii lui Pascal, iarăși nu poate a-i scoate, de vreme ce sint vechi de 12 ani și plătește chiria la mănăstire după cum arătă, da vazum și răvașele oameniloru mănăstirești, cu citu mai virtosu că au fost și cumpărătoru caseloru de la mezatu din poruncă domnească și sint și păgubași de casele ce s-au răpus în vremea razmiriții, osebit de paguba datorii care ne adevărim <ca s¹> au tras, neavînd de unde a să împlini toată suma ce au primitu de nevoe aceste case, drept datoriia lor.

Deci, am hotărîtu să aibă buna pace de către Stamate portariul și să ție locu ne-supărat, dînd și chiria la mănăstire.

1777, iunie 30.

Preatnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimei tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă dumnealui portaru Stamate, piriș copiii răposatului vistierului Pascal, zicînd că, aproape de casele dumnealui ce sint pă moșia sfintei mănăstiri Radului Vodă, este un loc iarăși al mănăstirii, pă care loc au fost mai înainte casele răposatului Mihai Strimbeanu, care după moartea Strimbeanului le-au luat pirișu pentru datorie, și fiindcă casele acelea s-au stricatu în vremea răzmiriții și vrînd pirișu ca să le facă iarăși case pe acel loc pe care au fost și mai înainte, zicînd că au pronomion la aceasta, întii pentru că au fost avutu și mai înainte case, și al doilea, pentru că au plătit chiria locului pînă acum, și că nu-i îngăduște acum numitu piriș, fiind locu acela alătura cu locu caseloru sale și ca un vecin vechiu cere cu protimisis să-l ție dumnealui, dînd chiria ce vor da alții.

Față fiind și dumnealui ceașu Alecse, vechil din partea copiiloru, răspunse că acel loc îl ține de ani 12, fiindcă luase casele de la mezatu, arătîndu-ne și o poruncă a mării sale Ștefan vodă cu leat 1765 iulie 17, prin care să dă ramasele raposatului Strimbeanu supt stăpînirea părinților, pentru datoriia ce avea să ia dă la dînsul, între care rămase, au fost și aceste case. Ne mai arăta și 2 răvașe, unul cu leat 1775 septemvrie 15, și altu cu leat 1770 ghenarie 9, de plata chirii locului, înpotriva căruia răspunse pirișu că elu de atita vreme văzînd locu sterp, au socotit că este slobod, dar acum văzînd că piriții vor să facă case și nepriimind el ca un vecin vechiu ce să protimisește, au primit ca să întoarcă atit chiria anilor trecuți de cînd este locu sterpu, cit și de acum înainte după cum or da alții, ca unul ce are protimisis ca un vecin, afară numai dă va vrea să-l ție acel loc egumenu, pentru trebuința mănăstirii. Iar hotărîrea cea dăsvirșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 459-459 v.

1777, maiu 22.

Miche paharnic, Costandin comis, Ev <dochim> biv medelnicer, Hagi Di <mitrache> slum ².

¹ Doc. rupt.

² Pentru : sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dumitru dascălul reclamă de la Sanda, văduva lui Radu logofătul, plata unei vii (jud. Saac) vîndută acestuia dar neplătită din pricina răzmeriței. Judecata hotărâște să i se plătească. Domnul întărește.

359

1777
iulie
5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce au arătat domnii mele orînduitu zapciu cum că acea pirită Sanda nici bani au plătit după această hotărîre a judecătii, nici de au avutu a face apelație, n-au dat

jalbă și cerire dă¹ divan, ci s-au sculatu dă au dosit afară, nici știre dînd zapciului, și să prelungeste pînă astăzi. Care cu această dosire a ei, fiindcă au căzutu din judecată și au rămas hotărîrea aceasta bună, dăm volnicie slugii domnii mele, copil din casa dă divan, să meargă să o apuce cu strînsoare să înlănească toți banii după cum să coprinde mai jos.

1777, iulie 5.

Din luminată porunca preainnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vătăfu de copii za divan aduse la judecată pe Dumitru dascălu pirîș Sandii, soții Radului logofăt de aici, zicînd că înaintea răzmiriții avînd o vie în sud Saac, au vîndut-o numitului Radului logofăt în taleri 120, cu tocmeală ca să-i dea înaintea taleri 10, care i-ău și luatu, și ceilalți să-i dea după culesul viiloru, după ce vor trage și viia. Și dînd răzmirița, după ce au eșit din țara ungurească, cerînd în multe rînduri banii, l-au tot prelungit pînă cînd s-au întimplatu de au murit acelu Radu logofăt. Deci, își cere banii acum de la numita pîrită soția aeluia, i pentru care ne arată și zapisu mai sus-numitului cu leat 1769 septembrie 22, adeverit cu vrednici de credința mărturii, în care să vede că rămîne acelu Radu logofăt datoru dascălului Dumitru, cu taleri 110, care bani să-i dea după mai sus-numitu soroc.

Fată fiind și numita pîrita de zapis, cum că este al bărbati-său, și de vie, cum că au luat-o atunci, nu tăgădui, ci numai zicea că ei acea vie nu au lucrat-o nicidecum, lăsînd-o de atunci și au vrut ca să o ia pîrișu. Care, aceste zise ale ei, fiind fără nici un temeu, de vreme ce ei trebuia să o lucreze ca unii ce cumpărase, iar nu să o lase vînzătorului, că el au eșit din grija vii după ce au vîndut-o, am hotărît ca numita Sanda, după zapisu bărbati-său să plătească acei taleri 110 și să stăpînească viia, însă fără dobîndă, fiindca și în zapisu mortului nu să văzu nici un așazămint de dobîndă.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 456 v. - 457.

1777, mai 16.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv comis, Evdochim biv medelnicer, și alții.

¹ Pentru : la.

360

Veliții boieri arată prin anafora că Radu Iuliano reclamă pe boierii Filișani care au luat tot venitul moșiilor Filiși, Tatomirești și Valea Anilor (jud. Mehedinți) unde era și el stăpin. Se hotărăște cercetare la caimacamul Craiovei cu carte de blestem și megiași. Domnul întărăște.

1777

iulie

6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dăm volnicie slugii domnii mele, aprod vătășesc, să meargă și, după cum scrie mai jos, să urmeze.

1777, iulie 6.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vel sârdaru Radu Iuliano au jăluit înălțimei tale pentru boierii Filișani anume, Șarban i Mateiu polcovnicu i Grigorie, cum și pentru tatul lor cel vitreg, Ioniță <al> 2 <-lea> vistier, zicînd că are moșii peste Olt în sud Mehedinți ce să cheamă Filiși i Tatomirești și Valea Aniloru, care moșii le stăpînește d-a valma cu numiții Filișani și acum, că numiții Filișani, dă 3 ani, zice că i-ar fi luatu venitul, partea ei să cuvene după aceste moșii și nu i-au dat nemică, adecă pe anu 1773 i pă anu 1774 i pe anu 1775, care pentru acest venitu, la leat 1776 iulie 8, au avut judecată la dumnealor boierii judecatori ot <al> 2 <-lea> departament cu Șarban Filișanu i cu Ioniță <al> 2 <-lea> vistier, tatul Filișanilor cel vitreg. Și arată dumnealor boierii judecatori în anafora că pentru cele ce n-au tăgăduit Filișanii cu Ioniță <al> 2 <-lea> vistier că au luatu din partea dumnealui sârdarului, ti dă plătici să plătească, iar pentru cele tăgăduite, găsesc dumnealor cu cale să meargă omu domnesc și înfățișîndu-i înaintea dumnealor ispravnicilor, atît pă Filișani, cit și pă is-

prăvniceii dumnealui sărdarului, și ori dă cine să va dovedi că s-au luat acel venit, cu prețu ce să va fi vîndut bucatele într-acel an, să îplinească, Și tot la leat 1776 februarie 25, au avutu judecată și înaintea noastră, vechil fiind dăspre partea Filișanilor, dumnealui Ioniță Iuliano biv vel...¹ dăspre partea sărdarului, vechil fiind Dobrin logofetelu dumisale, și am găsit cu cal<e>¹, de vreme ce Filișanii nu era de față, nici isprăvniceii, nici altă mărturie, să meargă omu domnesc și să aducă înaintea dumnealui caimacamului, atît pã Filișani, cit și pã isprăvniceii dumnealui sărdarului, cum și pe alți înprejurenî de acolo, și să cerceteze cu amăruntu. și dă va fi luat cevași Filișanii, să-i apuce mumbașiru să îplinească. Și de la luna lui septembrie în 20 la leat 1776, prin anafora înștiințează înălțimii tale dumnealui sărdaru Nicoli i slugeru Ioniță Argitoianu, ispravnicii ce era în sud Mehedinți, cum că prin carte dă blestem ceia ce au dovedit că au luat boerii Filișani peste ceia ce au arătat netăgăduitu, arată prin deosebite foi cu iscăliturile isprăvniceilor, au arătat ce au luat Filișanii și acele foi le-au adevérit și dumnealor numiții ispravnici cu iscăliturile dumnealor.

Deci, după luminată porunca înălțimii tale, vechilul de vătaf de aprozi aduse înaintea noastră, atît pe dumnealui sărdaru Radu Iuliano i pe Mateiu polcovnic Filișanu. La toate au tăgăduit Filișanii, zicînd că dintr-acestea ce arată acei isprăvniceii printr-aceste foi, nu este amestecatu nici la unile, nici că au luat cevași, iar dă vor fi luat frații lui, ori tată-său cel vitreg, sint acolo la Craiova și dovedindu-să că au luat cevași, vor plăti.

Deci, dă vreme că Mateiu polcovnic Filișanu să apără zicînd că n-au luat nemic dintr-acest venit, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimei tale, de iznoavă să meargă omu domnesc la dumnealui caimacamu, și dumnealui să trimiță să aducă pã Filișani, cit și pã isprăvniceii ce au fost pe aceste moșii, cum și pã alți înprejurenî de acolo, și prin carte de blestem să cerceteze și ori asupra cui va dovedi că au luat cevași dintr-acel venit din partea sărdarului, să apuce mumbașiru să facă împlinire, iar fiind pricina într-alt chip, cu anafora să înștiințeze înălțimei tale ca să li să hotărască judecată. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 463 - 463 v.

Vezi și doc. nr.
63 din 13 mai
1776.

1777, iunie 28.

Neculae Dud<escu> vel ban, Badea Știrb<ei> vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt, vel logofăt, Dumitrache> Varlaam vel paharnic.

¹ Doc. rupt.

Veștiți boeri arată prin anafora că Maria, văduva căpitanului Gheorghe Pleșoianu, se judecă cu Ion Pripici pentru o datorie a acestuia achitată cu niște rîmători. Pentru că Pripici nu e mulșumit cu prețuirea rîmătorilor se hotărâște să-și ia rîmătorii înapoi și să-și plătească datoria. Domnul întărește.

361

1777
iulie
7

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnindu-se Ion Pripiciu, au eșit și înaintea domnii mele la divan cu Mariia Pleșoianca, și măcar că Ion căuta înti pricinî de apărare pentru această datorie, drept care i s-au luat vitele, dară din cărțile dă judecăți ale dumnealor boerilor ot Craiova, cum și din cele mai jos scrise, văzînd domnia mea că pentru acești bani au fost și zapis de bună datorie al lui, care nu l-au fost tăgăduitu la judecată, fără dă numai au fost zis că rîmătorii i s-au luat cu preț puțin.

Care această jalbă făcînd-o și acum în urmă înaintea domnii mele, dă prețu rîmătorilor, și arătînd Mariia Pleșoianca că rîmătorii îi păstrează și acum însuși pe aceia, s-au făcut hotărîrea domnii mele ca, ori banii să-i îplinească și să și-i ia înapoi sau, de nu are bani și zise că sint prețuții puțin, să rînduim să să vînză cu mezatu, ori să rămie la stăpînirea Pleșoiancâi, și nici ia să nu mai ceară dă la el acei taleri 78.

Pentru care, i-am orînduitu la dumnealui vel ban, ca după această hotărîre, să-i așaze într-un chip, și înaintea dumnealui i s-au pus soroc dă zăce zile, după ce vor merge la Craiova, ca prin marafetu dumnealui caimacamului și cu mumbașir, sluga domnii mele . . .¹ copil din casă dă divan, la soroc, ori împlinirea banilor să facă să-și ia rîmătorii, sau să rămîie la stăpînirea Pleșoiancâi, nemaifăcînd cerere nici ia de acei taleri 78. Ci, într-acestași chip am întăritu ca să să urmeze săvirșirea aceștii pricini.

1777, iulie 7.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătăfu de divan au adus la judecată înaintea noastră pe Mariia, soția răposatului căpitan Gheorghe Pleșoianu, pîrșă lui Ion Pripici, zicînd că bărbatu ei, Gheorghe căpitan Pleșoianu l-au împrumutat pe acest Ion la leat 1769 cu taleri 600 prin zăpis, și nedîndu-i banii la soroc, ar fi jăluit divanului Craiovii. Și zice că i s-au dat voe de i-au luat niște rîmători drept taleri 522 și i-au mai rămas ca să-i mai dea taleri 78 din datoriia dă la dînsul din capete, iar la leat 1775 ar fi jăluitu numitu Ion Pripici către înnălțimea ta, arătînd că Gheorghie Pleșoianu, bărbatu aceștii Marii Pleșoiancâi, fără dă nici o poruncă i-ar fi luat acei rîmători și, după jalba lui, s-au orînduitu de către înnălțimea ta la judecata divanului Craiovii. Și după cercetarea ce le-au făcut dumnealui biv vel paharnic Manolache Romanitis, împreună cu ceilalți boeri de acolo, nu și-ar fi tăgăduitu Ion Pripici datoriia lui, ci numai zice că ar fi pus pricină cum că acele vite s-ar fi prețuitu eftene, și cum că dumnealui boerii Craiovii, văzînd acea foae dă prețuiala vitelor, au hotărît ca, ori să-și ia Ion Pripici acei rîmători cu prăsila loru înapoi și să plătească acei taleri 600 fără dobîndă, cât și cheltuiala rîmătorilor ce au făcut cu dînșii de cînd i-au luat, ori neprimînd într-acestași chip, să fie rîmătorii supt stăpînirea soțului ei. După foaia prețuelii ce i-au luat și după acea judecată trecînd 2 ani, s-au întimplatu de au muritu bărbati-său și într-acei ani numitu Ion Pripici n-au chinisit nici o pîră asupra bărbat-său, iar acum trăgînd-o la judecata Craiovei, zice că, unde era să mai ia acești taleri 78, judecata au dat-o platnică să mai dea taleri 162.

Pentru care, aducîndu-i numitu zăpciu înaintea noastră, ne arată Mariia Pleșoianca o carte de judecată cu leat 1775 septemvrie 12 iscălită de dumnealui biv vel paharnic Manolache Romanitis ce au fost caimacam la Craiova, împreună cu alți boeri de acolo, întru care hotărâsc dumnealui, dă vreme că Ion Pripici nu să odihnește pă prețuiala ce s-au prețuitu acei rîmători, întii să-i dea la Gheorghie Pleșoianu bărbatu aceștii Marii Pleșoiancâi, banii datorii lui și cheltuiala rîmătorilor, și să-i dea Pleșoianu rîmătorii cu prasila lor. Ne arată și Ion Pripici altă carte de judecată cu leat 1777 martie 23, întru care să vede iscălitu dumnealui Theodorache biv vel clucer, caimacamu Craiovii, și împreună cu dumnealoru boerii cei ce sînt iscălți în cartea Marii Pleșoiancâi ce să numește mai sus și după adevărînța ce arată că au trimis Hagi Ivan i altor martori ce scrie că ar fi fost rîmătorii tot de un preț, cu care i-au fost cumpăratu Hagi Ivan, hotărâsc dumnealoru ca, Mariia Pleșoianca peste acei rîmători să mai dea lui Ion, taleri 150 și o iapă.

Deci, cercetîndu-se și dă noi aceste cărți, să vede că în cartea de judecată cea dintii, dau dumnealoru boerii dreptate lui Gheorghe Pleșoianu bărbatu aceștii Marii, iar în cartea cea după urmă în care este iscălitu și dumnealui Theodorache biv vel clucer, caimacamu Craiovii, cum și dumnealoru boerii ce sînt iscălți în cartea cea dintii, dau dreptate lui Ion Pripici, și înță mai dau datoare pe Maria Pleșoianca, ca să dea lui Ion Pripici după adevărînța ce au dat acel Hagi Ivan, cum că au fost acei rîmători cu preț mai mare.

Ci, dă vreme că acel Hagi Ivan, au arătat că s-au prețuitu cu prețu mic atunci rîmătorii și el luase pe alții tot de potriva acestoru rîmători cu preț mai mare, pentru ce n-au dat elu banii datorii acestui Ion Pripici, să fi luat de atunci el rîmătorii. < ? > Care la aceasta, să cunoaște că acest Ion Pripici umblă cu înșălăciuni pentru ca să înșale pe mai susnumita jăluitoare, pentru că la judecata dintii nu și-au tăgăduitu datoriia și au și hotărît dumnealui paharnicu Romanitis ca să dea banii și să-și ia rîmătorii, și n-au vrutu, ci au lă-

satu dă s-au prelungit vremea pînă acum, dă sînt ani 2, și după ce au murit bărbat-său cel ce știa să răspundă <la> toate zisele acestui Ion Pripici, au tras-o pe dînsa la judecată, măcar că Maria Peșoianca jăluitoare, zise înaintea noastră că dă atunci dă la hotărîrea judecării îi ține rîmătorii și nu i-au prăpădit. Ci noi, după cercetarea ce făcum, așa am găsit cu cale, dă vreme că Ion Pripici zice că s-au luat acești rîmători cu preț mai mic, și mai virtos, că Maria Peșoianca îi ține rîmătorii după cartea cea dinții de judecată, care ni să pare a fi făcută după dreptate, să plătească acest Ion Pripici acești taleri 600 cu dobinda lor, 10 unul, cum și cheltuiala rîmătorilor Peșoiancării, și să-și ia rîmătorii cu prăsilă loru de la Plășoianca. Noi așa am găsit a fi cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 457 v. - 458 v.

1777, iunie 16.

Neculae Dud<escu> vel ban, Badea Știrb<ei> vel vornic, Ștefan Pirșc<oveanu> vel logofăt, Di<mitrașco> Rac<oviță> vel logofăt, Radu Slatin<neanu> vel clucer.

¹ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că egumenul mănăstirii Vieroș (jud. Mușcel) se judecă cu stareja schitului Valea-Mare (Mușcel) pentru moșia Valea-Mare. După cercetarea ispravnicilor stareja nemulțumită se judecă din nou. Se hotărăște ca după strîngerea recoltei să se judece în apel la divanul domnesc. Domnul întărește.

362

1777
iulie
11

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și domnia mea și să-și stăpînească egumenu după cartea de judecată ce are, iar starița, nefiind odihnită și avînd a face apelație, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să-i sorociți ca, după vremea lucrului, să vie la divan amîndoa părțile.

1777, iulie 11.

Preainnălțate doamne,

Cuviosul egumen de la sfînta mănăstire Vieroșu din sud Mușcel, chir Parthenie, au jăluit înălțimei tale pentru starița, Efracsaia¹ dă la schitu Valea Mare tot din sud Mușcel, zicînd că astă-iarnă, dînd jalbă înălțimii tale, li s-au făcut porunca înălțimei tale către dumnealor ispravnicii județului ca să-i judece avînd pricină de judecată pentru moșia ce-i zic Valea Mare, pe care moșie zice că este și sfînta mănăstire Vieroșul și sfîntu schitu unde să află lăcuitoare numita stariță. Și zice că, după luminată porunca înălțimii tale, mergînd ispravnicii în fața locului unde este această moșie și citindu-le cărțile și de la o parte și de la alta, zice că numita starița, neodihnindu-se pe judecata ispravnicilor, au venit la București. Și văzînd egumenii că au venit starița aici, și-au lăsat și cuvioșia sa, într-această vreme, tot lucru și au venit aici după numita stariță ca să să judece la luminatu divanu înălțimei tale. După jalba cuvioșii sale, cu vătafu de aprozi ne poruncești înălțimea ta ca să cercetăm această pricină și după luminată porunca înălțimii tale, aducînd zapciu înaintea noastră pă numitu egumen, ne arată cum că numita stariță au fost aici în București și, văzînd <că> egumenu va să să judece cu dînsa, au fugit afară și s-au dus la schitu, neașteptînd pînă cînd să să judece.

Deci, de vreme că starița au dositu dă la judecată neașteptînd pînă să le ia judecata săvîrșire, găsim cu cale numitul egumen după cartea dă judecată a dumnealor ispravnicilor județului ce o are la mînă, să stăpînească partea de moșie ce i s-au ales, iar zicînd starița că nu să odihnește pe judecata ispravnicilor și va să să judece și la divan, să fie luminată porunca înălțimei tale către dumnealor ispravnicii județului ca să le pue soroc și după ce își va strînge bucatele dă peste cîmpu, cum este și luminată hotărîrea înălțimii tale, să vie amîndoa

părțile ca să stea față la judecată, și cine va rămânea de judecată va plăti cheltuiala la partea ce va avea dreptate. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1777, iulie 8.

Neculae Dud<escu> vel ban, Badea vel vornic, Di<mitrașco> vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Ștefan Pirșc<oveanu> vel logofăt.

¹ Pentru : Efracția.

363

1777
iulie
14

Veliții boieri arată prin anafora că State clucer Bucșănescu și Ioniță Bucșănescu se judecă cu popa Gheorghe și cu alți vechili ai cetășilor din satul Corbeni (jud. Argeș) care încalcă hotărnicia acestei moșii și a unor munți din plaiul Argeșului, făcăt de 24 boeri hotarnici. După cercetări se dă Bucșăneștilor dreptul de stăpînire. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

De vreme ce ne înștiințăm dă la zapciu cel orînduitu cum că pîrșii, îndată ce au văzut hotărîrea aceasta, s-au sculat și au fugit afară și n-au făcutu nici un fel de jalbă către domniia mea de au avut a face apelație, ci fiindcă această pricină s-au căutat într-atîtea rînduri și tot ei nefiind odihniți au făcutu prăz și după a loru pîră s-au adusu Bucșăneștii aici și în sfîrșitu s-au sculatu de au fugit, întărîm domniia mea hotărîrea dumnealoru veliților boeri, ca după cum mai jos să coprinde, să să urmeze și să stăpînească Bucșăneștii cu bună pace.

1777, iulie 14.

Preainnălțate doamne,

State clucer Bucșănescu și Ioniță Bucșănescu din sud Argeș au jălitu innălțimei tale pentru popa Gheorghe i Stanciu i Mîncul și Iordache ce sint vechili și celorălți cetăși ai loru dă la satu Corbeni sud Argeș, zicînd că la leat 1775, au avutu judecată la divan innainteă innălțimei tale pentru moșia Corbeni i pentru munții din plaiu Argeșului, care, după judecată, li s-au orînduitu dă către innălțimea ta, 24 de boeri hotarnici dă au mersu dă le-au hotărîtu moșia și au făcut și cercetare pentru munți. Pe care hotărnicie și cercetare ce au făcut acei boeri hotarnici, numitu popa Gheorghe i cu ceilalți cetăși ai lui, neodihnindu-se, au venit aici de au datu jalbă innălțimei tale, care după jalba loru la trecuta lună lui iunie în 9 zile, leat 1777, din luminată porunca innălțimei tale au mersu mumbașir, un Mateiu păhărnice, și au adus pă mîi sus-numiții Bucșănești și, din luminată porunca innălțimei tale, vătafu de păhărnice au adus innainteă noastră atît pă cluceru State Bucșănescu i pă Ioniță Bucșănescu, cum și pă popa Gheorghe dinpreună cu ceilalți cetăși ai loru de la satu Corbeni. Și am întrebatu pe popa Gheorghe i pă ceilalți cetăși ai lui, pentru ce nu să odihnește pe hotărnicia ce le-au făcutu acei 24 de boeri hotarnici și ziseră că la hotărnicie n-au fost de față și niște hrisoave i cărți ce le-au găsit mai <în>¹ urmă și cu aceia li s-au acoperit dreptatea. Care hrisoave ce zic ei că le-au <găs>¹it mai în urmă, să văzură și de noi foarte vechi, de cite 150 de ani și mai bine, iar la mîna Bucșăneștilor să văzură cărți și zapise mai noă, de cite 70 de ani și mai încoace, și stăpînire neclintită de atunci pînă acum. Mai virtos, ne arată numiții Bucșănești un zapis dă la leat 7255 martie 17, de ani 30, al Barbului sin Stanciu căpitan ot Corbeni i Gheorghe brat ego i Gavrilă sin Radul Hanăș și Tudoru sin Argeșan, adevrit și cu alte mărturii obraze de cînte și acel zapis îl dau ei la mîna Sandului Bucșănescu biv logofăt za visterie între care scrie că cu rugăciune s-au rugatu de numitu Bucșănescu și le-au făcut zapise ca să și stăpînească numai locu cît le coprinde casele cu grădinile loru; iar ceilaltă moșie după zapisele ce au vîndut ei, să stăpînească Bucșănescu cu bună pace. Ne mai arată Bucșăneștii și o carte de judecată a doi boeri, anume Costandin Lambrino biv spătar și

Ianache vel sârdar cu leat 7255 martie 23 cu șase zile mai în urma zapisului de mai sus-arătat, cu care întăresc numiții boeri aceste zapise de aşazămint. Văzum și cartea de hotărnicie ce s-au făcut la leat 1776 dichemvrie 20, întru carele să vede iscălitu dumnealui Anastasie biv vel paharnic ispravnic <în> Argeș i Damaschin arhimandritu argeșan i Gheorghie Vilsănescu biv <al> 2<-lea comiș și Iordache căpitanu, cari au fost drept 24 de boeri hotarnici, și această carte de hotărnicie citindu-se și de noi, să văzu că este făcută după dreptate.

Deci, după cercetarea ce am făcut, să vede că mai sus-numiții moșneni nu au să stăpinească mai mult decît coprinsul caselor și cu grădinile înprejuru după zapisu lor de aşazămind ce să numește mai sus și stinjenî 93 și o cezvirte ce le-au alesu boerii hotarnici du pă un moș ce l-au scos cu analoghie după vînzarea unui Mircii, și rău umblă dă cer mai multă stăpînire cu acele hrisoave vechi cu care n-au stăpînit niciodată, mai virtos că popa acesta, Gheorghie, carele este indemnător moșnenilor dă-i pune la căi ca acestea dă să sărăcesc umblind prin judecâți, nu este nici moșnean și nu are nici un amestec cu mai sus-numiții moșneni în stăpînire, fără dăcît are să stăpinească numai trei locuri ce le-au dat moșnenii de pomană unui popa Radul, moșu acestui popă Gheorghie.

Drept aceia, au găsit cu cale numiții Bucșănești după zapisile și cărțile ce au la mînă și după cartea de hotărnicie acestor 24 boeri hotarnici și după stăpînirea ce au stăpînit pînă acum, să stăpinească <de>¹ acum înainte cu bună pace de către mai sus-numiții moșneni, iar moșnenii să-și stăpinească numai locurile caselor cu curțile și cu grădinile lor și stinjenii ce li s-au ales în cartea de hotărnicie de acei 24 de boeri hotarnici. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

1777, iulie 3.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Badea Știrb<ei> vel vornic, Ștefan Pîrșcov<eanu> vel logofăt, Di<mitrașco> vel logofăt, Radu Slătîn<eanu> vel clucer, Di<mitrache> Varlaam vel paharnic, Ioan vel stolnic.

¹ Loc rupt.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 464 v. - 465 v.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Calița Pleșoianu (jud. Vilcea) reclamă pe Matei Neculescu și pe vărul acestuia (jud. Argeș) care stăpînesc și partea ei de moșie din Mihăești (jud. Vilcea). După judecata anterioară a episcopului Rîmniceului se hotărâște ca moșia să fie stăpînită pe din două, de reclamanți și de reclamați. Domnul întărește.

364

1777
iulie
14

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce ne înștiințăm de la zapciu cel orînduit, cum că cei pîrși după ce s-au făcut această hotărîre s-au sculat dă s-au dus și dă au avut a face vreo apelație n-au dat nici un fel de jalbă ca să ceară divan, și cu această dosire a lor au căzut din judecată, mai virtos că hotărîrea judecâții să vede făcută cu cercetare pă dăplin, întărîm domnia mea ca, după cum scrie mai jos, așa să să urmeze și într-aceșai chip să le fie stăpînire.

1777, iulie 14.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za păhărniceii aduse la judecată pe Calița, soția lui Ilie Pleșoianu din sud Vilcea, pîrșă lui Mateiu i vîrî-său Mateiu, Meculești, din sud Argeș, așa zicînd cum că, fiind ei cu toții tot dintr-un moș, au avut moșie de moștenire în sud Vilcea ce să numește Mihăești și după vreme, înstrăinîndu-se pîrinții ei într-altă părți, s-au fost stăpînit toată moșia numai de pîrinții Meculeștilor, mai pă urmă viînd și pîrinții din streinătate și-au luat moșia iarăși întru stăpînire. Măritînd pă numita jăluitoare după Ilie Pleșoianu, au dat partea lor de moșie din Mihăești, ei și altei surori a ei, pă jumătate, iar jumătate au rămas să o stăpinească pîrșii Meculești. Pentru care moșie, la leat 1768, din poruncă domnească

au avut judecată cu piriții înaintea răposatului părintele episcopu Rîmnicului, chir Parthenie, i la dumnealui ispravnicu județului ce era pe acea vreme, unde, judecîndu-se, s-au dat numiții Caliții carte de judecată ca să-și stăpînească partea de moșie din Mihăești, după care carte au și stăpînit pînă acum cu pace, iar acum s-au sculat piriții cu niște zapise, zicînd că partea ei de moșie le este vîndută lor de moșu ei Hrizea și n-o îngăduiește să-și stăpînească moșiia, din care zapise zice jăluitoarea că nici unul n-au avut Meculeștii să arate atunci la judecată. Față fiind și unul din piriți, Mateiu Meculescu, s-au întreat ce răspunde, și zise cum că Ignat păhăr<nicel>, strămoșu lor, au cumpărat de la nepotu lui de frate, anume Hrizea, partea lui de moșie din Mihăești, ce au fostu dă la tată-său Ișfan păhăr<nicel>, cum arată zapisul ce l-am văzut cu leat 7210. Înspre aceasta, ne-au mai arătat și alt zapis cu leat 7214 mai 3, în care să vede că însuși Ignatu au cumpărat dă la un strănepot al lui, anume Gheorghe fecioru Predii sin Ișfan păhărnicel, partea lui dintr-această moșie. Ne-au mai arătat și o carte de hotărnicie cu leat 7214 mai 18, tot dintr-acei an și lună mai 18, 7214, făcută de 12 boeri hotarnici, în care să vede că, după cererea răposatului episcopu Rîmnicului și după cerirea lui Ignat păhărnicel, le-au împărțit moșiia Mihăești și au dat lui Ignat cu nepoții lui parte de moșie în Mihăești și Hriseni, însă parte mare, o cirtvirte. Ne-au mai arătat și alt zapis cu leat 7249 august 21, iscălit <de> Șarban sin Hrizea, în care zice că, avînd judecată cu vări-său Dumitru sin Mecul înaintea stolnicului Andronache pentru această moșie din Mihăești și rămîind de judecată cum că nu are parte de moșie într-acei hotar al Mihăeștilor și vîzînd și zapisul tată-său de vînzare, li dă zapisu ca să stăpînească toată moșiia cu pace. La toate acestea au răspunsu Calița, cum că, cite trele acestea sînt neadevurate și să și cunoaște că cele 2 care sînt cu leat dinaintea hotărniciei, în care zice cum că Ignatu au cumpărat de la nepoții lui părțile lor de moșie, nu le pomește într-această hotărnicie, ca fiind fost făcută după însuși cererea lui Ignatu, trebuia, avînd aceste zapise, să le arate să să vază la hotărnicie și să le pue pă numele lui, iar nu pă numele nepoților cum arată hotărnicia. Și al treilea zapis ce să vede după hotărnicie, nu-l pomește în cartea de judecată a episcopului Rîmnicului, în care arată cum că s-au întreatu Meculeștii de au vreun zapis după hotărnicie, și au zis cum că n-au. Deci, noi vedem că tot temeiia cererii Meculeștilor sînt numitele zapise de cumpărătoare. Am luat în cercetare catigoriia ce face jăluitoarea pentru aceste zapise, și ni să pare cum că cu drept cuvînt trebuie să nu fi fost acele 2 dintii zapise la vremea cînd s-au făcut hotărnicia, pentru că hotărnicia s-au făcut după cerirea lui Ignatu și, de avea Ignatu cumpărate părțile nepoților lui, nu priimea să dea la nepoți părțile care le avea de cumpărătoare. Mai virtos, vedem că cel de al doilea zapis de cumpărătoare este tot dintr-acei an și lună cînd s-au făcut hotărnicia și nu rămîne bănuială cum că atunci să fi fost pierdute zapsile și pă urmă să le fi găsit, fiindcă vedem că atunci cînd s-au judecat din poruncă domnească la răposatu episcopu Rîmnicului, cum arată cartea de judecată cu leat 1768, Meculeștii nu numai că n-au arătat nici un zapis dintr-acestea, ci încă, întrebîndu-se de judecată de au vreun zapis să arate, ei au zis că n-au, iar nu că au avut și le-au pierdut, ca să poată acum zice că le-au găsit, și vedem că piriții arată un al treilea zapis al lui Șarban cu leatu în urma hotărniciei și înaintea cărții de judecată a răposatului episcop. Care, nici aceasta nu să potrivește, pentru că vedem și la acesta cum că Șarban zice că au văzut și zapisu tatine-său Hrizii de vînzare și-l întărește bun, în vreme cînd noi vedem că iscălitura acestui zapis nicidecum nu să potrivește cu acea adevărată iscălitură a Hrizii ce să vede în diata lui, incredințată cu multe mărturii, care diată este cu leat 7222, adică cu 12 ani pă urma numitului zapis, și la sfrșitu vieții lui zice că lasă această moșie din Mihăești fii-său, lui Șarban.

Deci, Șarban nu să poate să-l fi cunoscut de adevărat acel zapis și după cum să vede acesta mincinos, așe trebuie să fie mincinos și celălalt ce să vede iscălit de Șarban. Mai virtos, vedem că acești Meculești, atunci cînd s-au judecat la răposatu episcopu Rîmnicului, tîgăduia rudenii Caliții și n-au arătat această carte ce acum vedem de hotărnicie, și s-au îndemnat episcopu să-i judece cu alt asemenea ce avea episcopii și s-ar fi cunoscut rudenii Hrizii, moșu Caliții, de către Ignat dintr-un zapis al acelu Ignat, de danie ce au făcut la episcopie cum să coprinde însuși în cartea de judecată.

Deci, noi zicem cum că, de vreme ce atunci cînd acești Meculești s-au judecat, n-au cunoscut rudenția Caliții, au zis că n-au nici un zapis, au ascunsu cartea de hotărnicia ce avea, pentru că coprinde moșia lui Ignatu și la nepoții lui, cu ce cuvînt acum arată zapise, unul de 75 de ani, altu de 71 și cel după urmă de 36, pe care nu le-au energhisit nici în vremea hotărnicii, nici cînd s-au judecat la Rîmnic și acum cu acest fel de zapise cer turburare judecătii unui episcop judecătoru, rînduit din poruncă domnească, care în fața locului au cercetat, au ales și au judecat această pricină la leat 1768, de la care vreme pînă acum, Meculeștii nu s-au mai jăluit și Calița au stăpînit cu pace.

Pentru aceasta, noi judecăm cum că hotărîrea aceasta a răposatului episcopului Rîmnicului este bună, făcută cu toată orînduiala de dreptate și cite trei acele vechi și dă necredință zapise care nu au nici un semn de a fi adevărate, să rămîie achere împotriva acestii judecătii și să aibă a stăpîni pe din doă, adecă, Calița pe jumătate și Meculeștii pe jumătate, după cum să coprinde și în cartea de judecată a răposatului episcopului Rîmnicului, iar cea dăsvîrșită hotărîre <rămîne> la innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 5,
f. 465 v. - 407

1777, iulie 12.

Ianache Mav<rodin> biv paharnic, Theodorache Știrb<ei> medelnicer, B<arbu> sluger, George Canale.

Starostele de negustori arată prin anafora că „datornicii” lui Gheorghe mîrgelaru cer să se vîndă avutul acestuia pentru a li se plăti datoriile. Adunîndu-i pe reclamanți și pe soția pîritului se face invoială între părți și se hotărîște plata datoriilor cu soroc. Domnul întărește.

365

1777
iulie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

De vreme ce cu toții s-au așăzatu și s-au odihnit la această alegere, fieștecare de voia lorui poruncim dară să să urmeze după așăzămîntu ce au făcutu, și zapciule ce esti orînduit, astăzi, să i să dășchiză prăvăliia.

1777, iulie 15.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale ce ni să poruncește prin zapciu, vătaf de copii za visterie, ca să stringă pe toți datornicii cei ce au să ia dă la Gheorghe mîrgelaru, și dă să vor putea așăza ca să aștepte, și cu soroc, cu incetu să le plătească, să rămîie numitu Gheorghe iarăși în stare și cu marfa în mină, iar, neputîndu-se așăza, cu mezat să să vinză tot avutul lui și să le plătească datoriia.

Care, după luminată porunca mării tale, stringînd pe toți, s-au așăzat după cum mai jos arătăm, însă întîiu, soția lui Gheorghe, după adevărînța ce ne-au adus în scris dă la preasfințîia sa părintele mitropolitu, cum că au dat credință soția lui Gheorghe, cum și soacră-sa, că are lipsă dă zestre taleri 1200 și 31 galbeni ungurești.

Pentru care, dovedîndu-se că sînt buni acești bani zestre, i-am dat 2 prăvălii supt stăpînire-i și s-au odihnit, și Costii Mihai, pentru taleri 900 ce are să ia, i s-au făcut sulfu cu taleri 770, priimînd de voia lui și i-am dat deosebit altă prăvălie drept taleri 650 supt stăpînire, iar ceilalți bani ce mai rămîie s-au invoit după ce va dăschide Gheorghe prăvăliia, peste o lună, să-i numere. Costanđin Barbul, pentru taleri 900, singură soția lui Gheorghe i-au pus amanetu acele 2 prăvălii ce le-au luat pentru lipsa zestrei ei, cu soroc pînă în ani 6, să aibă a-și lua Costanđin chiria prăvăliilor, pă an cite taleri 150, însă dă la prăvălii cite taleri 100, iar taleri 50 să-i dea deosebit Gheorghe și la 6 ani, plătiînd toți banii, să-și ia amanetu iarăși supt stăpînire. Iane logofețelu, pentru taleri 880, au priimit toate zapisile de datoriia lui Gheorghe ce are să ia du pă la unii, alții, taleri 1950, ca, scoțînd din datorie, să-și îplinească banii; Ion bogasieru, pentru taleri 340, iarăși s-au așăzatu cu amanetu, scule, și cu soroc să-i plătească, așîjderea și Costanđin Grigore i Neacșul lipțcanu, iarăși s-au așăzat pentru taleri 400 ce au să ia pînă la 3 ani,

încetu să le plătească, sau să le dăm marfă, și priimi să aștepte. Aceștia toți, cu voia lor au făcut acest fel de așzământ înnaînțea noastră și s-au odihnit, și înștiințăm înnaînțemei tale. Și să fie luminată porunca înnaînțemei tale, să i să dăschiză prăvăliia, ca să poată răspunde la datornici, după cum s-au așzatat.

1777, iulie 15.

Ioргу starostea.

366

1777
iulie
15

Veliții boieri arată prin anafora că Safta Măineasca cere de la Costandin Alcazi, soful sorii ei decedate, moșiile de zestre ale acesteia. După o judecată la mitropolit care potrivit pravilei hotărăște restituierea zestrei, re judecându-se se propune ca Safta Măineasca să reia moșiile sorii ei, Costandin Alcazi urmînd a le răscumpăra de la cei cărora le vînduse. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Intărim și domnia mea ca să-și stăpînească numita, moșiile cu pace, urmîndu-se cum scrie mai jos.

1777, iulie 15.

Preainnălțate doamne,

Safta Măineasca au jăluit înnaînțimii mării tale pentru Costandin biv (al) 2 (lea) vistier sin Ioniță Alcazi biv vel armaș, zicînd că țîind intru căsătorie pă o soru a ei și întimplîndu-i să moarte soră-sii, copii nu i-au rămas cu dînsa, dar mai sus-numitu Costandin Alcazi, încă în viață fiind sora numitei jăluitoare, i-au prăpădit toată zestrea vinzîndu-i și 2 moșii părintești ce zice că au fost ale soră-si dă zestre, anume Teișani i Ștefeștii din sud Saac. Și zice că în anu trecut mai dînd jalbă înnaînțemei tale, au fost orînduită la preasfinția sa părintele mitropolit, și după pravilă judecîndu-i, prin anafora au înștiințat preasfinția sa părintele mitropolit, înnaînțemei mării tale, găsînd cu cale, moșiile părintești să și le ia numita jăluitoare și Costandin Alcazi piritul să întoarcă banii acelor ce au luat moșiile.

Costandin Alcazi dînd jalbă mării tale, au cerut soroc, care după cererea lui, orînduit fiind de către înnaînțemea mării tale, prin zapciu ceauș de aprozi ca să-i scoată la judecată înnaînțea noastră, pe carele după luminată porunca înnaînțemei mării tale, aducîndu-i numitu zapciu înnaînțea noastră, am găsit cu cale și am făcut anafora către înnaînțemea mării tale puîndu-i soroc lui Costandin Alcazi de 6 luni, ca să plătească banii și să ia <numi>ta jăluitoare acele moșii supt a ei stăpînire, care soroc ce s-au pus dă la leat <1776>¹ mai 6, și de atunci pînă acum este un an, și tot n-au mai avut purtare de grijă <să fi>¹ plătit banii la acei ce au vîndut ei moșiile și să le fi scos și să le fi dat numitei jăluitoare. Acum numita Safta Măineasca, dînd altă jalbă înnaînțemei mării tale, arată în jalba sa cum că sorocu ce i s-au pus lui Costandin Alcazi au trecut și moșiile tot nu i le-au scos. Și ni să poruncește dă către înnaînțemea mării tale cu vâtafu dă divan ca să luăm seama jălbii și cererii aceștia, și cum vom găsi cu cale, cu anafora să înștiințăm înnaînțimii mării tale.

Deci, de vreme că aceste moșii au fost ale soră-si, aceștii Saftai jăluitorii, de zestre, și le-au vîndut numitu Costandin Alcazi, și preasfinția sa părintele mitropolit prin anafora preasfinții sale au găsit cu cale ca să-și ia numita jăluitoare moșiile, care după dreptate am găsit cu cale și noi, asemenea Safta Măineasca jăluitoarea să-și ia supt stăpînirea ei aceste moșii ca un lucru ce este moștenire dă la părinții ei, iar acei cumpărători ce au cumpărat aceste moșii să-și caute banii dă la numitu Costandin Alcazi, cel ce le-au vîndut și au luat banii. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înnaînțemea mării tale.

1777, mai 15.

Neculae Dud<escu> vel ban, Pană Fili<pescu> vel vornic, B<adea> Știrb<ei> vel vornic, vel logofăt, vel clucer, Dumitrache Varlaam vel paharnic.

¹ Doc. rupt.

Veliții boieri arată prin anafora că Maria Greceanca jefuită de țilhari în jud. Romanași pe vremea răzmeriței și despăgubită cu părțile de moșie ale țilharilor, care fuseseră spinzurați, neavînd cărți de stăpînire a acestor părți de moșie, dovedește cu martori. Se hotărăște să se aleagă aceste părți de către cămăcămia Craiovei. Domnul întărește.

367

1777
Iulie
17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiindcă la aceasta face trebuință a să întreba și pă feciorii aceluor hoți, cu ce pricină înpresoară moșiile jăluitorii, ca să să facă întărirea cu săvîrșirea ce să cuvine a trebii, scriem dumitale biv vel clucere, caimacam Craiovii, să-i aduci și pă dinșii să-i cercetezi și să avem înștiințare cu anafora dă toată pricina.

1777, Iulie 17.

Preainnălțate doamne,

Maria Greceanca au jăluit innălțimii tale că, innaintea răzmiriții cu cîțiva ani, aflindu-se cu șaderea la sud Romanași, ar fi călcat casa ei 9 hoți, noaptea, carii, căznindu-o și arzînd, au jăfuit-o de bani i de alte scule preț ca la taleri 1500. Care dintr-acei țilhari arzători, după multele lor răotăți și morți ce făcuse mai nainte multora, prinzîndu-se, 7 s-au spînzurat, dar spre împlinirea pagubii ce au fost făcut Marii Grecească¹ neavînd alte cu ce împlini dă la casele aceluor țilhari, prin poruncă domnească s-ar fi dat întru a ei stăpînire părțile de moșie ce au avut acei țilhari, din care părți zice Maria Greceanca că 2 le-au răscumpărat de la dînsa, mai în urmă, Dragu și Costandin, feciorii Neculii și a lui Ion, hoți ce să spînzurase.

Deci, după luminată porunca mării tale, am cercetat această pricină la care să văd și să cunoscu arsurile pă această Grecească, foarte groaznice, încit, mirare este cum au scăpat cu viață, dar pentru acele părți dă moșie ce zice că i s-au dat întru stăpînire, i-am cerut ca să arate cărți, și nu avu, ci zise că fiind tot bolnavă, mai mult de 10 ani, din caznile și arsurile aceluor hoți, după ce s-au mai îndreptat ia, de frică au fugit de acolo și, în vremea trecutei răzmerițe, cu strămutările de la un loc la altu, au pierdut cărțile de stăpînire și feciorii hoților au coprinsu cu stăpînirea părțile de moșie.

Am întreat-o mai știe cinevași dă această pricină ca să mărturisească, și din împrejurării de acolo aflindu-se aici 2 mazili, Ilie Peleșoianu și Mihai Buzea, au venit innaintea noastră și deteră mărturie că țin minte de caznele aceștii Marii Greceancăi și cu ochii lor au văzut cînd s-au spînzurat acei hoți, mai ales Mihai Buzea ară<ta> . . .² că tată-său fiind ceauș de slujitori și el încă, slujitor f<iin>d, au văzut cu ochii lui cărți de stăpînirea moșiilor hoților la mîna Marii Greceancăi și el pînă² acum pă dînsa au știut-o a fi stăpînă pă acele părți de moșie, iar nu pe alt<cin>²eva.

Deci, după aceste mărturii și după arsurile ei ce să văd și acum, dovedim că au avut date acele părți de moșie întru a ei stăpînire în locu jăfului ce i să făcuse și găsim cu cale a i să da și acum stăpînirea dă către innălțimea ta, însă pă părțile a 5 hoți, dă vreme ce 2 părți a doi hoți, însuși Maria arată că le-au răscumpărat feciorii lor dă la dînsa cu bani. Și pentru alegerea aceluor 5 părți, să fie luminată porunca mării tale către dumnealui caimacamu Craiovii, ca să orînduiască boerii de acolo din partea locului să le aleagă din părțile altor moșneni, ca să știe ce să stăpînească. Părerea noastră într-acestași chip este, iar cea dăsavîrșită hotărîre rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 471-471 v.

1777, Iulie 13.

Neculae Dud<escu> vel ban, B<adea> vel vornic, Ștefan vel logofăt, Di<mitrașco> vel logofăt, Di<mitrache> Varlaam vel păharnic, Radu Fili<pescu> vel medelnicer.

¹ Pentru: Greceancăi.

² Doc. rupt.

Mitropolitul Țării arată prin anafora că Fotina din București reclamă pe socrul ei sătraru lui Andrei Stănescu care a pus stăpînire pe cele rămase de la soțul ei Gheorghîță postelnicel. Socrul arată diata fiului din care se vede că ocinele și lucrurile acestuia i-au rămas de la prima soție. Se propune ca reclamanta să arate cu blestem lipsa zestrei ei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către preasfinția sa părintle mitropolitu, întărim și domnia mea, așa să să urmeze și poruncim zapciule ce ești orînduit să faci mumbașirlicu și săvir-sirea ce să cuvine.

1777, Iulie 17.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta Fotini de aici din București pentru dumnealui Andreiu sătraru Stănescu, socri-său, cum că, fiind întru căsătorie pă un Gheorghîță postelnicel, feciorul dumnealui, acum sînt 8 ani de zile de cînd au murit și făcînd și un copil amîndoi, care și acum trăește, toată periusiia orice au rămas de la soțul ei, moșii, vii, și țigani, le stăpînește numitul socri-său, și să află lipsită atît de cele rămase de la bărbati-său cit și de zestrea ei.

După a căriia jalbă, din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za aprozi, aducînd pe dumnealui Andreiu sătraru înaintea noastră, față fiind și Costache căpitanu, vechilu numitii Fotinii, am făcut cercetare și, întrebînd pă dumnealui sătraru de au rămas asupra dumnealui periusiia fii-său răposatului Gheorghîță postelnicel și de le stăpînește toate cite vor fi rămas, ne arată în frica lui Dumnezeu că răposatul Gheorghîță postelnicel, fiul dumnealui, fiind văduv cînd s-au căsătorit al doilea rînd și au luat soție pe această numită Fotini, au avut rămase de la soțiiia cea dințiu, care anume le arată în diată că, după moartea ei să le stăpînească cu bună pace, adică moșii, vii și țigani și după moartea fiului dumnealui fiindcă n-au avut cine să le caute fără de îndoire ne arată că le-au luat cu adevărat supt stăpînire ca să le poarte grija fiind copil la mijloc.

Și întrebînd și pă Costache căpitanu, vechilu numitii Fotinii, cu ce cere de la dumnealui Andreiu sătraru lipsă de zestre, ne arată o foaie de fieșce lucruri ce sînt lipsă adevărită și cu iscălitura dumnealui paharnicului Miche întru care să coprinde toată lipsa de zestre, taleri 1045. Și fiindcă după cercetarea ce am făcut, alt nimic nu mai puturăm dovedi de ale răposatului rămase, am cerut de la dumnealui Andreiu sătraru, atît zapisile moșiilor i ale viilor de stăpînire, cit și țiganii. Și dîndu-ne zapisile, mai întiiu după arătarea dumnealui și după cercetarea noastră, să găsi acestea bune ale răposatului Gheorghîță postelnicel, adică 234 stînji de moșie la Perieți sud Ialomița i stînji 200 moșie la Cornățel sud Dîmbovița și pogoane 7 de vie cu pămîntul lor păragină la Dălcin sud Saac, i pogoane 5 de viie păragină la Țința sud Prahova, pă locul mănăstirii Mărgineni i suflete 11 de țigani. La care neștiind noi prețul acestora în ce chip va fi cu ce preț să vor putea prețui fieștecare, am înștiințat cu pitac pă dumnealui Costandin Cocorăscu biv vel sluger i pă dumnealui Hagi Dumitrache biv vel sluger ca să le prețuiască aceștea ce să numesc mai sus fieșcare cu prețul lor, după cum să află (fiindcă și dumnealor au moșii în partea locului și țigani). Și stringîndu-se la un loc, față fiind atît dumnealui Andreiu sătraru, cit și numitul Costache vechilu, le-au prețuit dumnealor după cum am găsit cu cale, amîndoaă moșiile taleri 434 i amîndoaă viile taleri 205, i unsprezece suflete de țigani mari cu mici, taleri 340, care să face toată periusiia casii răposatului postelnicel Gheorghîță, taleri 979.

Dar fiindcă pînă la împlinirea lipsii de zestre mai trebuiesc încă taleri 66, să ceru la dumnealui Andreiu sătraru ca să-i dea, și zise că n-are de unde, nemaiavînd asupra dumnealui dintr-ale răposatului măcar preț de un ban, măcar că este și copilu care l-au făcut amîndoi și după pravilă are cale să ceară parte din casa părintească, numai fiindcă nici zestrea nu să împlini după cum s-au dat, pentru aceia rămîne și copilu lipsit de parte.

Deci, la această lipsă de zestre, fiindcă este vreme multă trecută la mijloc, părerea noastră este să primească numita jăluitoare blestem pă cum că această lipsă de zestre, toată s-au pră-

pădit în vilață cînd trăia soțul ei Gheorghită postelnicel, iar nu și după moarte și așa să i să dea crezămînt.

Noi după luminată porunca mării tale am făcut această cercetare și facem știre mării tale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 474 - 474 v.

1777, iunie 22.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Veliții boieri arată prin anafora că Radul din Lopătari (jud. Buzău) reclamă pe Voinea cu cetașii lui care i-ar fi distrus moara și l-au păgubit. Pentru că pîrîții neagă se hotărâște ca ispravnicii să facă cercetare. Domnul întărește.

369

1777
Iulie
18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boeri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului a face cercetare după cum scrie mai jos.

1777, Iulie 18.

Preainnălțate doamne,

Radul, dă la satu Lapătari sud Buzău, au jăluit innălțimii tale pentru uncheașu Voinea i diiaconu Pavel i Paraschiva diiaconu i Gheorghe Bera diiacon și pentru ceilalți cetași ai loru dă la satu Lopătari sud Buzău, zicînd că au avut judecată la divan innaintea innălțimii tale cu mai sus-numiții pîrîți pentru moșia Lopătari și după stăpînirea ce zice că au avut mai nainte și-au aflat dreptatea dă la innălțimea ta. Și zice că mai sus-numiții pîrîți fără dă nici o judecată i-au tăiatu moara du pă această moșie și zice că au șazut acea moară tăiată 6 luni și într-aceea vreme cît au șazut moara tăiată zice că este păgubaș de venitul morii, de la care moară zice că lua oem pă lună cite 3 chile de bucate. Deosebit zice că i-au dat și foc la 3 odăi dă vite ce le-au avut pă această moșie și s-au întimplat pagubă, că iarna zice că i-au murit vitele neavînd unde le adăposti. Mai cere Radu jăluitoru dă la numiții pîrîți și taleri 150, cheltuiala ce zice că au făcut de cînd umblă în judecată cu dinșii pentru această moșie Lopătari, care bani zice că neavîndu-i, s-au împrumutat pă la neguțatori și au luat acești bani cu dobîndă de i-au cheltuit. După jalba lui, innălțimea ta cu vătafu de visterie ne poruncești ca să cercetăm pentru această pricină.

Deci, după luminată porunca innălțimii tale, aducînd zapciu innaintea noastră, attî pă Radul jăluitoru, cum și pă mai sus-numiții pîrîți, am întrebat pă pîrîți ce răspund împotriva jălbii jăluitorului, ei să apărără zicînd că nicidecum nu i-au tăiat moara, nici au dat foc la acele odăi ce jălueste jăluitoru, nici că este prin știrea loru, fără decît ziseră că mai sus-numitu jăluitoru nefăcîndu-și moara tot în vadu unde au avut-o mai nainte și mai mutînd dă la acel loc, au căzut pe moșia altuia streinu, și acel cu moșia au pus de au tăiatu moara, iar nu ei.

Dar spre a să dăscoperi adevăru, nefiînd vreo mărturie sau altă dovadă aici, am găsit cu cale, să fie luminată porunca innălțimei tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să cerceteze attî pentru moară, cine au tăiat-o și cu ce poruncă au tăiat-o i pentru acele odăi ce zice jăluitoru că i le-au arsu, cum și pentru cheltuiala ce zice jăluitoru că au cheltuit de cînd umblă prin judecată și după cercetarea ce vor face ispravnicii, dă-i va putea odihni dă acolo să facă și împlinire. Iar cînd vreo parte nu să va odihni pă alegerea ce le va face ispravnicii, cu soroc să-i trimiță aici la luminat divanu innălțimei tale, și cine va rămînea de judecată, va plăti cheltuiala la partea ce va avea dreptate. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 468 v. - 469.
Vezi și doc. nr.
343 din 15 iunie
1777.

1777, Iulie 2.

Neculae Dud<escu> vel biv, Badea vel dvornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt, Di<mitrașco> vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Ion vel stolnic.

370

Veliții boieri arată prin anafora că Joița, fata lui Hagi Costandin din Rîmnic (Vilcea), cere ca epitropii lăsați prin testament, doi negustori din Sibiu, să fie aduși la cercetare poprindu-le și mărfurile pentru a ști care este avutul ei. Se aprobă. Domnul întărește.

1777

iulie

18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După arătarea dumnealor veliților boieri, cum este obiceiul, ...¹ tatea, întărim și domnia mea și poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați cum scrie mai jos și să nu este marfă care să < să > strice șazînd, să o faceți zapt să stea poprită și să scrieți la acei epitropi ca, ori însuși, sau epitropii² să trimiță cu diiata aici și cu putere a răspunde.

1777, iulie 18.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au fost dat la innălțimea ta Joița, fata lui Hagi Costandin dă la Rîmnic, sud Vilcea, încă dă la trecuta lună maiu al acestui următor an arătînd innălțimei tale că Hagi Costandin tată-său, la moarte și-au lăsat epitropi pe tot avutul său doi neguțatori din Sibiu și pîntr-acea jalbă au cerut să vie epitropii aici cu acel avut și cu diiata. Și pentru această cerere a ei, vedem și o anafora a preasfinții sale părintelui mitropolitului tot de la trecutu maiu către innălțimea ta și nu s-au întărit pînă acum. Acum, prin deosebită jalbă ce au mai dat la innălțimei tale, arată că un Gheorghiu de la Sibiu, unul dintr-acei doi epitropi, are marfă de 6 pungi de bani la un Strie, neguțatoru din Rîmnic, sud Vilcea, și cere ca să fie luminată porunca innălțimei tale la dumnealor ispravnicii să poprească acea marfă și cu vatafu de păhărnice s-au orînduit de către innălțimea ta, jalba ei la noi, și ne poruncești innălțimea ta ca să cercetăm obiceiul la această cerere a ei, și să înștiințăm innălțimei tale.

Vei ști innălțimea ta că, la cererea ce face, are dreptate a să ajute, și găsim cu cale ca să fie luminată porunca innălțimei tale către dumnealor ispravnicii Vilcii, să poprească acea marfă ce arată că este la acel Streie neguțatoru, fiind a celui numit epitrop și ia să facă știre epitropilor să vie aici în țară cu tot avutul tatălui ei. Și pînă a veni, ori epitropii, sau vechilul lor, marfa să stea oprită și pecetluită dă ispravnici, pînă să va izbrăni judecata. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

1777, iulie 10.

Neculae Dud<escu> vel ban, Bad<ea> vel vornic, Ștefan Pirșc<oveanu> vel logofăt, Dumitrăscu vel logofăt.

¹ Doc. rupt.² Corect: vechilul.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 469 v. - 470.

371

Veliții boieri arată prin anafora că medelnicerul Gheorghe Costandache din Moldova revendică un țigan fugit în Țara Românească și căsătorit cu o țigancă a vornicesei Vinejeana Văcărescu. Se hotărâște ca vorniceasa să despăgubească pe reclamant și să păstreze pe țigan și copilul. Domnul întărește.

1777

iulie

18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și domnia mea ca să să urmeze după cum scrie mai jos, și zapciu cel orînduit să facă săvîrșire trebii.

1777, iulie 18.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui Gheorghe Costandache medelniceru de la Moldova, carele viînd aici au dat jalbă innălțimei tale, arătînd cum că are țigani de ai dumisale fugiți de la Moldova aici în pămîntu țării și, după jalba dumisale ce au dat către innălțimea ta, i s-au făcut luminată cartea innălțimei tale către dumnealui vel armaș ca, oriunde va găsi țigani de ai dumisale, fugiți, să

și-i ia cu schimbu, iar cununii să nu dăspartă, din care țigani au găsit pe un Ioniță țiganu dumisale <e> ține pe Dospina, țiganca dumisale vornicesii Vinețancăi, jupineasa dumnealui răposatului vornic Radului Văcărescu. Și cerea numitu medelnicer ca să ia pe acest Ioniță țiganu cu copiii lui, fiind al său, iar pentru țiganca lui, Dospina ce este țigancă a dumneaei vornicesii, să-dea schimbu.

Deci, luând noi seama, deși luminată porunca înălțimei tale și față fiind și dumneaei vorniceasa Vinețanca, ne arată că un Preda, țiganu dumneaei, cu țiganca lui, Floarea, tatul aceștii Dospinii țiganței ce o ține acest Ion țiganu, al medelnicerului Gheorghe Costandache, fugind de aici din țară cu țiganca lui și cu fiii-sa Dospina, în Moldova, au mersu în țigănia dumnealui Ianache Costandache tatul numitului moldovean și așa, multă vreme au șezut acolo în țigănie, slujind dumnelor. Și fără de a nu înștiința pe răposatu vornic Radul Văcărescu, boeru dumneaei, au măritat pe această Dospină, fata acelu Predii țiganu, după acest Ion țiganu dumnealui, iar în zilele răposatului mării sale Scarlat voievod Ghica în domnia dintii, zice că fiind răposatul vornic Radul Văcărescu, boeru dumisale, ispravnic la Focșani, prin mijlocirea starostii de la Moldova au trimis și au luat pe Preda țiganu cu țiganca lui, Floarea, și i-au adus aici, iar această Dospina fata Predii, fiind măritată după Ion, țiganu dumnealui, și nefiind la un loc cu tată-său, au rămas acolo și zice că sînt 10 ani de cînd au venit Dospina țiganca de la Moldova cu copiii ei aici la tată-său și la mamă-sa, și peste un an au venit și Ion țiganu bărbat-său și de atunci să află aici la dumneaei și are 4 fete și 3 feciori, din care fete, una este măritată după țiganu dumisale vornicesii și zice dumneaei vorniceasa că de va da pe Dospina țiganca să meargă după bărbat-său Ion, la Moldova, după dînsa merge toate rudenile ei și să păgubește de mai multe suflete de țigani.

Pentru care, după luminată porunca înălțimei tale, cercetînd la cererea ce făcea dumnealui medelniceru Gheorghe Costandache, are dreptate ca să dea schimbu pentru țigancă, și așa este că muera merge după bărbatu cînd s-ar fi cununat acest țigan cu voia stăpînii-său, răposatu Radului Văcărescu. Și de vreme că dumnealui medelniceru ori părinții dumisale au cununat pe această Dospina țiganca dumneaei vornicesii, fără de a nu lua voe de la stăpînii țigăncii, cu dreptate este să piarză dumnealui, atît pe țigan cit și pe copiii țiganului, mai virtos, că Preda țiganu, tatăl aceștii Dospinii, cu țiganca lui, multă vreme le-au slujit cit au fost în Moldova și dumneaei vorniceasa este păgubașă de munca țiganului i a țigăncii lui.

Dar pentru ca să nu să păgubească medelniceru Gheorghe de țigani, cum și dumneaei vorniceasa, de a să va da țiganca să meargă după țigan, să păgubește dînd mai multe suflete de țigani, fiindcă vor să să tragă să meargă după dînsa, am găsit cu cale, <dumneae>¹ vorniceasa să plătească pe acest Ion țiganu i pe copiii lui, dumisale medelnicerului Gheorghe, cu bani, țiganu cel mare cu taleri 50, și copiii lui cite taleri 30, care fac peste tot, taleri 140.

Pentru care, dumnealui să găsește vinovat după pravilă că au măritat țigancă streină după țiganu dumisale fără de a nu lua voe de la răposatu vornic Radul Văcărescu și pentru aceea vină îl supune dreptatea ca să nu-i dea schimburi, ci încă după dreptate era să piarză și țiganu și copiii, dar judecata i-au făcut singatavasis² a nu pierde țiganii, ci să-i plătească cu bani după prețu ce scrie mai sus. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dășavirșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 471v-472v.

1777, iunie 3.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Di<mitrache> spătar, Badea Știrb<ei> vel vornic,
Di<mitrașco> vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Di<mitrache> Varlaam
vel paharnic, Ion vel stolnic.

¹ Doc. rupt.

² Pentru: sincatavasis.

Veliții boieri arată prin anafora că egumenul mănăstirii Rîmnic, Irimia și fostul pitar Asanache Neculescu dau jalbă la domnie arătînd că trebuie să fie refăcute morile de pe gîrla din tîrgul Rîmnic, distruse în vremea răzmeriței. Divanul hotărăște după obicei, ca acei care au avut moșii lîngă acea gîrlă să refacă morile. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După obicei, cum arată dumnealor veliții boieri, întărim și poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului, să faceți pă fieștecare a intra la cheltuiala ce trebuie, și să faceți împlinire dă la fieștecare.

1777, Iulie 18.

Preainnălțate doamne,

Cuviosu egumen de la sfința mănăstire Rîmnic, chir Irimia, și cu Asanache Neculescu biv pitar au jăluit innălțimei tale, cum că la tîrgu Rîmnic au fost o gîrlă de care venea pin tîrg. Pe acea gîrlă, zic că au fost 9 mori pină în vremea răzmiriții, și într-acea vreme dă răzmiriță s-au prăpădit toate aceste mori, iar dă cînd s-au făcut pace, de 3 ani incoace, zic că de-a pururea îndemnează pă cei ce au avut mai nainte mori pe această gîrlă, ca să să ajutoreze cu toții la cheltuială și să facă zăgasul și altile ce sînt trebuincioase la abătă<tu>ra acei ape, fiind trebuincioasă orașului și mai virtos, celor ce au avut mai nainte mori pe acea apă, și nimini dintr-acei ce au avut aceste mori ce să numesc mai sus pe această apă, nu vor ca să între la cheltuială, așteptînd numai să vază lucru gata, și fără de a nu face nici o cheltuială să-și facă moară iar la loc, după cum au avut mai nainte.

După jalba cuviosii sale i a pitarului Asanache Neculescu, cu vătafu de păhărnice, ne poruncești innălțimea ta ca să cercetăm această jalbă și de va fi cererea cu cale, cu anafora să înștiințăm innălțimii tale.

Arătăm innălțimii tale, că obiceiu este, cei ce au mori pe abătături de gîrle ca acestea fiind, cînd să întimplă de să strică zăgasul la abătătura apii, cu toții ciți au mori, să îndemnează și intră la orice cheltuială și face zăgasul și abate iar apa, și cu vreme cînd îi dă mina, iarăși <—> face moara iar nu numai unii să cheltuiască și alții nu, și d-a gata fără de cheltuială să-și facă moară.

Ci noi, după cum știm obicei, arătăm innălțimii tale, iar cea desăvirșită hotărîre rămîne a să face de către innălțimea ta.

1777, Iulie 3.

Nic<ulae> Dud<escu> vel ban, B<adea> Știrb<ei> vel vornic, Ștefan vel logofăt, Dumit<rașco> Rac<oviță> vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Di<mitrache> Varlaam vel paharnic.

Veliții boieri arată prin anafora că Radu Poenaru (jud. Mușcel) cere carte domnească pentru a se întări după obicei drepturile cuvenite de la cei ce pescutesc în bălțile lui din moșia Giormanii (Dolj). Divanul hotărăște să i se plătească zeciuiala și taxa pentru coteț. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cercetarea și alegerea ce au făcut dumnealor veliții boieri, întărim și domnia mea, asemenea să să urmeze și să-și ia acel venitu.

1777, Iulie 25.

Preainnălțate doamne,

Radul Poenarul din sud Mușcel au jăluit innălțimii tale cum că are o moșioară ce să cheamă Giormanii sud Dolj, pă care moșie are și bălți, și zice că mai nainte au avut obicei prin cărți

domnești de a lua la toți care vinează pește, pă an cite parale 20 de un coteț și din 10 pești un pește, sau căuta singuru cotețile de doo ori pă săptămână și paralele 10 că le lua de 2 ori pă an, adică la Sfete Gheorghe parale 10, și la Sfete Dumitre parale 10.

Și fiindcă zice că i s-au pierdut cărțile din vremea răzmiriții, să roagă înălțimii tale să i să facă luminată cartea înălțimii tale ca să nu i să strice acest obicei ce zice că l-au avut din vechime, pentru că eei ce vinează acum paște dintr-acele bălți nu să supun a-și da obicei de mai sus-arătat, neavind cărți domnești la mână, fiind răpuse din vremea răzmiriții, și cei ce vinează acum pește dintr-acele bălți fiind scutelnici mânăstirești și boerești, cu peștile ce prind de acolo, să scutesc de birul lor și nu-i dă nemic. Care după jalba sa, înălțimea ta cu vâtafu de visterie, orînduiești la noi ca să cercetăm de obicei și cu anafora să înștiințăm înălțimii tale.

Preainnălțate doamne, noi știm că și noi avem moșii, pă care moșii sint și bălți și obicei este dă dă cei ce vinează pește dintr-acele bălți din 10 pești un pește și cite taleri 4 pă an dă un coteț, măcar că va fi fost și dincolo de Olt tot acest obicei, dar, cu silniciile celor streini ce au fost peste Olt mai nainte pînă la răzmiriță, s-au stricat mult din veniturile cele obicinuite ale moșiilor.

Dar dă vreme ce acest Radul Poenaru zice că acest obicei l-au avut dă lua numai cite parale 20 pe an de un coteț și zăciuiala din 10 pești un pește, am găsit și noi cu cale să-i facă luminată cartea înălțimii tale, după această cerire a lui, să să urmeze a-și lua acest obicei ce zice că l-au avut, și de acum innainte. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ma. nr. 6.
f. 182 v.

1777, iunie 11.

Nec<ulac> Dud<escu> vel ban, Badea Știrb<ei> vel vornic, Ștefan Prișcov<eanu> vel logofăt, Radu vel clucer, Di<mitrache> Var<laam> vel paharnic, Radu Iuliano vel sârdar.

Ispravnicii judeului Argeș arată prin anafora că moșnenii din Aref reclamă pe arendașul, clucerul Apostol din Cîmpulung, care „i-a amăgit” plătind mai mult decît datorau pentru venitul munților. După cercetări se hotărâște ca clucerul să restituie sumele plătite în plus. Părțile s-au învoit. Domnul hotărâște să fină în continuare munții clucerul Apostol.

374

1777
Iulie
30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Aducînd către domnia mea și de la toți moșnenii adeverință în scris, în care scriu cum că s-au odîhnit cu toții și sint mulțumiți pă socoteala dumnealor mai jos-numiților boeri și n-au a mai zice nimeni nemic, fiindcă socoteala li s-au căutat drept, am întărit și domnia mea. Și pentru ca să să urmeze nestrămutat și să șie cluceru Apostol munții nestrămutat, i-am dat la mînă această întărire, dă vreme că nici moșnenii după aceasta nu s-au mai arătat cu jalbă.

1777, Iulie 30.

Preainnălțate doamne,

După luminată porunca înălțimii tale, am făcut căzuta cercetare la jalba ce s-au dat înălțimii tale de Costandin i Nicola Cojoacă, i Nițul popii, i Gheorghe Gobej și Dragomîru Diiacoșu, moșneni din Aref sud Argeș, care s-au arătat că sint vechili și tuturor celorlălți moșneni din Aref, cu piră împotriva celorlălți vechili dintii ce s-au arătat la divanu înălțimii tale în anu trecutu 1776 la luna lui martie, care atunci am priimit suma datorii a tuturor moșnenilor de taleri 7000 și cu aceasta au dat venitul munților la cluceru Apostol ot Cîmpulung, ca să le aibă pentru această sumă de bani în 14 ani, pă an cite taleri 500. La care, acești de acum mai sus-numiți priși, au arătat înălțimii tale cum că ei nu să știu cu această sumă dă bani datori, ci numai cu taleri 1000, adică taleri 500 ce au rămas la Iordache vâtafu din datorie veche și taleri 500 la Apostol cluceru, ce le-au dat în vara trecută, după ce au luat venitul munților întru stăpînire și cum că i-au amăgit cluceru Apostol după ce au venit în satu lor, de au

iscălit zăpăsul de venitul munților de taleri 7000, făgăduindu-le că în urmă să va socoti cu dinșii și cîți bani să va face pînă la împlinirea sumii, le va da, și apoi nu le-au dat nimic.

Deci, noi după coprinderea poruncii înălțimii tale am adus față înaintea noastră pînă toți moșnenii cîți au parte în muntii Arefului, fiind față și Apostol cluceru, și înții am cercetat pînă fieșcare moșnean, deosebit de banii ce au luat fișteșcare în mina sa, s-au luat în scris și socotindu-i pînă toți aceia s-au făcut sumă taleri 6989, bani 86. Al doilea, am cercetat și pentru banii ce au rămas să dea la Iordache vătăfu du pînă venitul munților cînd l-au scos din neșătorii cășării și din taleri 670 cu dobînda lor pînă doi ani ce au stătut banii la dinșii pînă la anu 1775 la iunie, cînd l-au scos din neșătorie, după cărțile de judecată ce are el la mina sa, atît de la divan, cît și de la boerii hotarnici ce le-au împărțit munții, i-au dat platnici pînă moșneni cu această sumă de bani ce ei dintr-acești bani au priimit acum numai taleri 343, bani 108 asupra cetășilor ce au fost cu Iordache din 5 moși. După cîșla ce este făcută și iscălită de atunci, li s-au pus datoriia asupra fieșcăruia din cap în cap pe taleri 4, bani 63, iar taleri 325 ce sînt asupra oamenilor din doi moși adică din Rădăechi și din Roșcești ce au fost cetășii cu Gheorghe vătăfu Jitea, măcar că după credința blestemului ce n-au putut ei atunci să priimească și după anaforoa noastră împreună cu ceilalți boerii hotarnici de atunci ce este dată la mina lui Iordache, sînt dați platnici și cu acești bani, dar cu toate acestea fiindcă ei acum nu au priimit a să încărca, nu s-au pus asupra lor ci au rămas a-i cere Iordache cu deosebită hotărîre dă la divanu înălțimii tale. Al treilea, s-au mai încărcat datoriia la unii din moșneni și taleri 320, bani 40 din banii lui Nan grecu ce au fost lătu înprumutu prin mina vătăfului Gheorghe Jitea pînă cum au mărturisit și au priimit fiștecarele că au luat și s-au încărcat cluceru Apostol și cu aceștia de i-au plătit la Nan. Osebit de aceste condee s-au mai încărcat și taleri 549, bani 100, ce au mărturisit și au priimit fiștecare că au luat în mina sa de la Apostol cluceru pînă venitul munților. După aceasta, am căutat și socoteala de cîți bani s-au luat înprumutu de vechilii amîndurora cetilor, de au cheltuit în cîtă vreme au umblat pînă la judecări pentru treaba tuturor moșnenilor de obște, și s-au găsit lătu de vechilii cetii lui Iordache vătăfu, taleri 4259, bani 90, adică taleri 3319, bani 90, din banii lui Apostol cluceru ce au fost asupra lui Iordache i taleri 940 de la alții. Care și acei bani i-au plătit iarăși Apostol cluceru la acei de la carii luase ei înprumutu. Și alegînd osebit pînă oamenii cei ce au fost uniți la această ceată, i-au pus de și-au căutat socoteala cu vechililor și au văzut cîți bani s-au cheltuit la mîncarea lor și a cailor, cum și la alte trebuințe de obște ai cetilor, care după ce i-au socotit, au adus ei toți foae iscălită înaintea noastră și au priimit a să cîșli pînă toți de obște ca să-i plătească. Așijderea și la vechilii cetii vătăfului Iordache Jitea s-au găsit osebiți bani lătu înprumutu, iarăși pentru trebuința de obște a cetii lor, taleri 2483, adică din taleri 1690 ce au fost luat Gheorghe vătăfu cu zăpășile sale de la Nan grecul, scăzîndu-se cei mai sus-arătați taleri 320, bani 40, carii i-au luat numai unii din moșneni pentru a lor trebuință, și alți taleri 714 ce au rămas asupra lui Gheorghie vătăfu ca să-i răspunză la Nan, neputîndu-le găsi cap, ca să-i arate la cheltuială, au mai priimit ei cheltuiți la trebuință de obște, taleri 566 ca să-i plătească Apostol cluceru la Nan, pentru dinșii, și taleri 1917 ce au fost luat de la dumnealui spătaru Mișooglu pînă venitul munților pînă anul 1775, cum și înprumutu atît de la dumnealui spătaru, cît și de la cluceru Apostol i de la alții, care, fiind cheltuiți la trebuințele de obște, au priimit a să pune și aceștia la cheltuiala trebuinții cetii lor. Care împreună amîndoa sumele cheltuelii de la amîndoa cetile, s-au făcut suma, taleri 6743, bani 90, apoi dintr-această sumă s-au scăzut taleri 690, bani ce au fost luat Gheorghe vătăfu pînă venitul munților de la dumnealui spătaru Mișooglu, de anul 1775, fiindcă nu i-au fost împărțit pînă la moșneni, ci i-au arătat cheltuiți, și așa au rămas suma cheltuelii cu priimința tuturor de obște a să pune pînă toți moșnenii taleri 6053, bani 56.

Și pentru ca să nu cază strîmbătate la cei care sînt mulți într-un moș și partea din venitul munților le este tot deopotrivă cu cei ce sînt mai puțini, s-au găsit cu dreptate de s-au făcut această sumă de cheltuială, șapte părți pînă șapte moși deopotrivă și au căzut de moș po taleri 864, bani 90, de s-au încărcat deopotrivă la cîți sînt într-un moș fără numai la doi moși Rădicești și Roșcești. Această sumă s-au mai adaos po taleri 25 pentru osebită cheltuială a lor ce au arătat că au dat cînd li s-au făcut împărțeală, și într-aceștii chip priimînd cu toții s-au mulțumit și au rămas odihniți. Toate sumele datorii de mai sus-arătate

să facu peste tot talei 14307, bani 33, din care scăzindu-se taleri 7000 pă venitul munților de 14 ani, mai rămine datorie asupra moșnenilor taleri 7307, bani 33, este să dea și cluceru Apostol celor care li să mai face a lua, la liude 51, taleri 128, bani 112 și cu acești bani să împlinește suma datorii de taleri 7436, bani 31, ce să arată în catastihu de socoteală asupra moșnenilor.

Iar pentru pira acestor de mai în urmă jăluitoiri ce au făcut împotriva celor de mai nainte care s-au arătat vechili din partea tuturor cînd au priimit suma datorii de taleri 7000 și cu aceasta s-au dat venitul munților la cluceru Apostol pă 14 ani, după luminată porunca înălțimii tale, vrînd noi ca să facem cercetare ca să să dăscopere adevărul și să putem arăta vinovați, sau pă cei dinții, sau pă acești din urmă, ei toți au căzut cu rugăciune unii pentru alții și au făcut această jalbă în scris către înălțimea ta, rugîndu-să ca să li să treacă cu milostevire vedere a înălțimii tale, greșala lor, arătînd că la această socoteală care cu amăruntul s-au făcut fieștecăruia cu izbrănire, de s-au văzut osebit cine ce rămine dator și cine ce rămîne a lua, au rămas cu toții odihniți și mulțumiți înălțimii tale. Și noi, toată socoteala aceasta în ce chip am căutat-o o am pus în scris, și făcînd trei catastoșe, unul trimitem înălțimii tale ca să să vază, altu asemenea am dat în sat la moșneni ca să-l aibă, și altu iarăși la ispravnicii județului ca să să afle. Osebit de aceasta, iarăși după luminată porunca înălțimii tale, am cercetat și pentru venitul munților. Ci, moșnenii, pă cite unul, unul întrebînd, această pliroforie ne-au dat, cum că pășunea fieștecăruia munte să vinde dă cel ce ține venitul munților, la birsanii cei cu oile în preț de bani, hotărît după cum este pășunea timpului și starea fieștecăruia munte, așa fi este și prețu. Atît numai este obicei, în loc de bani, dau caș numai la cășăriia arendașului, iar nu la altă parte, socotindu-l cu prețu ce să pot invoi între dinșii pînă să împlinește prețu muntelui, după tocmeala ce are într-acel an. Și de mai prisosește suma cașului peste prețu pășunei, i să plătește cu bani gata dă cel ce ține cășăriia, asemenea și birsașul ce ține muntele, de nu are caș să îplinească prețul pășunii, întoarce la cel cu cășăriia banii ce mai rămine din prețu și așa să răfuește unul de către altu, iar pentru prețu pășunii a fieștecăruia munte cît s-au vîndut, atît în anu trecut, cît și acum pă acest următor, au răspunsu că ei nu știu, ci aceasta o știe cluceru Apostol și birsanii cei ce au fost cu oile la pășunea fieștecăruia munte.

Deci, birsanii cei ce au fost în anu trecut cu oile în munții Arefului, estîmp lipsînd cu oile într-alți munți la alte județe, nu s-au găsit aici ca să luăm de la dinșii pliroforie, ci am cerut de la cluceru Apostol de ne-au dat în scris supt iscălitura sa, prețu pășunii a fieștecăruia munte, în ciți bani au fost vîndut și anume la ce birsani. Care cu aceasta, trimitem înălțimii tale să să vază.

1777, iunie 15.

Ale <cu>¹ Văc<ărescu> biv vel paharnic, Lupu clucer.

¹ Indescifrabil.

Veliții boieri arată prin anafora că Vasile, ginerele lui Asanache economul, se judecă cu mănăstirea Radu-Vodă din București pentru o casă cu prăvălie zidite și închiriate de el pe locul mănăstirii. Cere să le rezidească el dar să rămînă chiriaș. Divanul aprobă. Domnul întărește.

375

1777
august
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan amîndoa părțile și din cele mai jos—scrise, văzînd domnia mea cum că acel loc s-au ținutu din neamul lui Vasile într-atîțea ani și este vechiu chiriaș, avînd casă și prăvălie de piatră, care și acum sînt temeiurile zidului de față, plătîndu-și chiria la mănăstire dupe tocmeală, pînă la răzmiriță cînd i s-au fărmat acele nămești, și zicînd Vasile și aceasta cum că nu păgubește mănăstirea a-i plăti și pă anii trecuți pînă acum, după simfonia ce au avut, cum și de acum înainte prîmeste a o mai înălța, încă cu atît mai mult spre a o da chiria îndoită, i-am dat domnia mea dreptate ca unuia ce i să cade a ținea acest loc și de acum înainte. Și măcar că iconomu

cerea ca, după cum plătește alți chiriași mai noi dimprejuru, cite taleri 24, să plătească și Vasile, dar, fiindcă Vasile este vechiu chiriaș și așazămintu lui cu egumenu au fost numai taleri 4, și acum priimește de sineși a plăti indoit, destul s-au socotit a fi adaosu ce au făcut pînă la taleri 8 și așa am hotărit și domniia mea ca, cu această chirie de taleri 8 sau zăce pînă an, să ție locul cu bună pace, făcîndu-și casă sau prăvălie, ce va vrea, și să plătească la mănăstire și chiria anilor trecuți după așazămintu ce au avut, pînă an cite taleri 4.

Pentru care orînduitu zapciu într-acestași chip să urmeze a face împlinire, iar la mîna lui Vasile zet Asanache i s-au dat de la divan această întărire cu domneasca noastră pecete.

1777, august 10.

Dichemvrie 16, 1775

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vătafu de aprozi aduse la judecată pe Vasile zet Asanache iconomu, pirîș asupra arhimandritului și igumenului de la sfînta mănăstire Radului Vodă, așa zicînd că, avînd pe locu mănăstiresc în mahalaoa Sfîntului Gheorghe-Vechiu la uliță, o pereche de case cu pivniță de zid și cu două prăvălii și după așazămintu ce au avut mai înainte vreme cu alți igumeni, da chirie pe an cite taleri 4, urmîndu-se și chiria pînă în vremea trecută a răzmiriții, iar atunci strămutîndu-să într-altă parte și viînd ostași ruși în țară s-au fărîmat atît casa, cît și prăvăliile, rămînd numai pivnița de peatră. Și cerea iarăși ca să facă pe acel zid, casă și prăvălie după cum au avut și mai înainte și să dea chiria indoită dupe cum da mai înainte vreme, cite taleri 4 pe an.

Întrebîndu-să și popa Neofit, vechil din partea igumenului, răspunse că pe acel zidu care au rămas nefărîmat, va să facă casă și prăvălie spre venitu și folosu sfîntei mănăstiri și, al doilea, zicea că nu iaste de la neamu lui, după cum pirîții zice că iaste acel zid făcut de neamul lui, ci de alții iaste făcut mai denainte vreme.

Înpotriva căruia, răspunse Vasile rachieru, vechil lui Asanache iconomu, cum că această pivniță și case ce au fost, le are cumpărate cu zapis de la Anastase Zlătarin tatu soacrăi lui Vasile, de la Ilie i Ioana soacra lui Dumitrașco vătafu de căldărari, după cum să văzu și zapisu cu leat 7249 iunie 22, care sînt ani, 34, și după zapisu au stăpînit atît casa ce au fost pe acel zid, cît și prăvăliile pînă la venirea rușilor în București cînd și el s-au strămutat din București.

Deci, pentru ca să să încredințeze judecata, s-au orînduit 2 <al>2 <-lea> vornici ca să facă cercetare de iaste acel zid făcut de neamu lui Vasile după cum zice, sau nu, și prin carte de blestem au mersu de au cercetat pînă mahalagii și alți vecini du pînă înprejuru acelu zid și au dovedit că cu adevărat acel zid care iaste pe acel loc rămas, iaste pe locu sfîntii mănăstiri de la neamu lui Vasile, dînd în scris atît mahalagii cît și amîndoi <al> 2 <-lea> vornici, supt iscăliturile lor.

Pentru care, de vreme ce să trage de la neamu lui Vasile, iar Vasile are voe a-și face casă sau prăvălie pînă pe acel loc al mănăstirii, ci după dreptate de la judecată am hotărit, Vasile zet Asanache iconomu, să-și facă namestii pe acel loc după cum au avut și mai înainte vreme, și ca un lucru ce-l are și de cumpărătoare, fără numai să aibă a-și da chiria la sfînta mănăstire după cum va da și alții ce sînt înprejuru acestui loc de au prăvălii și case, iar pentru căci cerea Neofit vechilu egumenului, chiria de anii trecuți, la aceasta dreapta nu-l ajutoarează, pentru că el n-au săzută ca să să chivernisească într-acea prăvălie, ci încă s-au păgubit și de casa ce au avut pe acel loc. Dar și cînd s-ar întîmpla de a vinde cea casă sau prăvălie ce va face numitu Vasile pe locu sfîntei mănăstiri și nu va fi prin știrea igumenului cea vînzare, atunci are protimisis egumenu a da banii și a lua, sau casa, sau prăvălia ce va face, întru stăpînirea mănăstirii. Iar fără știrea și fără voia igumenului mănăstirii, să nu fie volnic a vinde. Ci, pentru toate cite am zis mai sus, să să urmeze întocmai după co-prinderea hotărîrii aceștia, că într-acestași chip s-au găsit <de> către judecată după dreptate a să urma.¹

Arh. St. Buc.,
Ms., nr. 6,
f. 7v.-8

Nec<ulae> Dudescu vel vornic, Radu Văcărescu vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt.

¹ Fără dată.

Veliții boieri arată prin anafora că Mihalache vel cămăraș de ocne cere, prin vechilul său, de la Costandin Hiotul plata unei datorii a acestuia către cămara domnească. După judecată la Departamentul al 2-lea re judecându-se se hotărăște să plătească vel cămărașul, vinovat de a fi numit „om sărac” în slujbă. Domnul întărește.

376

1777
august
17

Io Alecsandru Ioan Ipsilanti voievod.

Bună este părerea dumneelor veliților boieri, pentru că Mihalache vel cămăraș de ocne, ca unul ce ocniile îi sînt în credință, era dator a-și dășchide ochii să vadă ce oameni rînduiește la slujbă. Ci, poruncim zapciului ce este orînduit, dă la Mihalache cămărașu să îplinească banii cămării, fiind pus de însuși.

1777, avgust 17.

Preatnălțate doamne,

Anastasiu Barbulea, vechil fiind cămărașului Mihalache, la trecută luna lui iunie în 13 zile leat 1777, au avut judecată la dumneelor boerii judecători ot <al> 2 <lea> departament, cu Constandin Lazachis Fiotu¹, cerînd Anastasiu de la Constandin Fiotu¹, taleri 604 și bani 115 ce au rămas dator la cămara domnească du pă sarea ce au vindut-o la schela Brăilii, dă la iulie întii, leat 76, pină la sfîrșitu lui septembrie.

Pentru care vînzare de sare socotindu-să, au rămas numitu Constandin Hiotul bun datoru acești <bani> și încă și cu iscălitura lui s-au dat dator. Dar fiindcă Constandin Hiotu este omu săracu, neavînd cu ce plăti aceștii bani ai datorii lui, au pus pricină că nu este odihnit pe judecata dumneelor boerilor judecători, zicînd că este năpăstuit la socotala ce i s-au făcutu și cum că dumneelor boerii judecători după acea socoteală l-au dat platnic ca să plătească acești bani. După luminată porunca înnălțimei tale, vătăfu de aprozi l-au așus înaintea noastră atît pă Anastasiu Barbulea, vechil cămărașului Mihalache cum și pe Constandin Lazachis Hiotul, și cercetînd noi atît socoteala pentru sarea ce au vindut-o numitu Constandin Hiotu, cum și anafora dumneelor boerilor judecători, să vede că Constandin Hiotu, dă vreme că el acea socoteală au iscălit este bun dator să îplinească taleri 604, bani 115 la cămară. Dar fiind omu sărac după cum însuși cămărașu Mihalache arată că, putere de a plăti acești bani, n-are de unde, și după cercetarea ce cercetăm și noi, dovedind că este foarte, omu sărac, și încă este vrednic și dă milă, măcar că el tăgăduiește zicînd că nu este dator și cum că la socoteală l-ar fi năpăstuit.

Ci, noi găsim cu cale, dă vreme că acești bani după arătarea cămărașului Mihalache sînt ai cămării, și cămara nu este cu cale să să păgubească, ci după dreptate este, ori cămărașu Mihalache să-i plătească, dă ce să pue omu sărac ca acesta, la acest fel de slujbă să-i între sumă de bani în mină să-i mănince, sau de va fi făcut vreun boer sau din alții cinevași vreo rețea pentru dînsul, acela să-i plătească. Ci, la aceasta, cum te va lumina pă înnălțimea ta Dumnezeu, asupra lui.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 8 v.

1777, avgust 7.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Badea vel vornic, Ștefan Pirșc<oveanu> vel logofăt, vel logofăt, Dumitrache Varlam vel paharnic.

¹ Corect: Hiotul.

Veliții boieri arată prin anafora că Istrate Diachts din Ianina cere să se scoată la mezat moștile, moara și vilele Saștei, văduva clucerului Corlătescu, pentru achitarea unui împrumut făcut de ea. Divanul propune soroc pentru judecată. Domnul întărește.

377

1777
august
17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Acum într-aceste zile, fiind vremea a tot lucru și a strîngerii bucatelor, hotărîre este pentru toți de opște să nu să supere a să aduce pă nimeni du pă afară, iar peste cîteva zile

să meargă sluga domnii mele păhărnicele la numita clucereasă ca, ori însuși, sau vechilu să vie la divan și cine va rămînea de judecată să plătească treapădu.

1777, august 17.

Preainnălțate doamne,

Istrate Diiachis de la Ianina au jăluit innălțimei tale pentru clucereasa Safta ce au fost soție răposatului clucer Ianache Corlătescu, zicînd că 9 ani sînt de cînd prin zapis zice că au împrumutat-o cu taleri 4700, pentru care bani zice că numita jupineasă i-au pus amanet scrisorile moșii Corlățești i altei moșii dă la baltă i o moară și 2 vii cu soroc pînă în 5 luni ca, da nu-i va da banii, să vînză toate aceste moșii la mezat și să-și ia banii cu dobinda lor. Și zice Istrate jăluitoaru că, după acel zapis, nici bani nu i-au dat, nici moșiile nu le scoate la mezat ca să-și fi luat banii, și de atunci pînă acum să află păgubaș și cere prin jalba lui ca, cu mumbașir după zapisu dumneaei, ori să îplinească dumneaei banii cu dobinda lor, sau să i să vînză moșiile cu mezat și să i să îplinească banii. După jalba lui, innălțimea ta cu vătaf de păhărnicei s-au orînduit la noi ca să cercetăm dă au mai dat altă jalbă pentru această pricină, sau înția jalbă este aceasta, și dă n-au mai dat și acum dă jalbă, să i să dea un soroc după pravilă. După luminată porunca innălțimii tale, aducînd zapciu pă numitu jăluitoaru innaintea noastră, l-am întreat de au mai dat altă jalbă pentru această pricină și zise că n-au dat pentru că n-au fost aici, ci au fost la Moldova și acum au venit arătîndu-ne și zapisu zălojirii acelor moșii de mai sus-arătate, care zapisu să vede scris dă la leat 1768 avgust 25 dă sînt ani 9, iscălită Safta Rifoveanca clucereasa și adevirit și cu alte mărturii, obraze de einste, și acest zapis să vede pus amanetu dă Iane cămărașul fratele numitului jăluitoaru cu zapis peste un an la cluceru State Halepliu i la soră-sa ce au ținut-o răposatu Copcea dinpreună și cu scrisorile mai sus-numitelor moșii.

Deci, fiindcă numita clucereasă Safta nu este aci de față și, mai virtos, că aceste moșii să vede că este zestrea dumisale și fiind și pricină la mijloc, dă vreme că acele amaneturi au eșit de la o mină la altă mină, am găsit cu cale să fie luminată porunca innălțimei tale să meargă om domnesc la mai sus-numita Safta Rifoveanca ca, ori însuși dumneaei, sau vechil făcîndu-și, să vie aici ca să să înfățișeze cu numitu jăluitoaru la judecată și atunci, ori în ce chip omu dovedî pricina, cu anafora vom înștiința innălțimei tale. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 9-9 v.

1777, avgust 1.

Badea vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Du<mitrașco> Rac<oviță> vel logofăt.

378

Mitropolitul țării arată prin anafora că a cercetat zestrea soției pitarului Sandul și propune, după pravilă, să se scoată o treime la mezat, pentru plata datoriei fiului lor Nicolae către generalul Mihai Cantacuzino de la care împrumutase banii la Petresburg. Domnul întărește poruncînd ca starostele de neguțători să dea urmare hotărîrii.

1777

august

17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum au găsit preasființia sa părintele mitropolitu cu cele după pravilă, așa să să urmeze și să să facă pronunca domnii mele către starostea de neguțători, cum să coprinde mai jos.

1777, avgust 17.

Preainnălțate doamne,

După porunca mării tale ca să cercetăm cu amăruntu pentru zestrea soții dumnealui pitarului Sandului, cită este adevărată, și să deosebim pă trei părți, 2 părți să rămîie pentru copila ce o are supt mină de epitrop și una să să băscăluiască pentru Nicolae copilul, fiuul

dumnealui, din care să să plătească banii ce l-au împrumutat ecselelția sa ghenăralu Mihai Cantacuzino în Peterburh, și ce va mai rămînea iar supt epitropie să să orînduiască la păstrare. Aratăm mării tale că mai întîi, cercetînd foaie de zestre a soții dumnealui pitarului Sandu, care să cunoscu de adevărată, văzum că, osebit de alte lucruri mișcătoare mari și mărunte ce cu prețu lor anume sint arătate, fuse și nemișcătoare lucruri, acestea : o pivniță de piatră cu casile i cu loc aici în București în mahalaoa Sfîntului Gheorghe-Vechiu i o prăvălie din Zarafi, iar de aici, i vilele ot Sirbeni, sud Saac, cu casile i cu pivnița i alte nemestii, 1000 stînji moșie cu o roată de moară în sud Teleorman i un pogon de vie aici în București, i 224 stînji moșie ot Băbeni sud Prahova cu un vad de moară i 4 suflete de țigani, acestea sint fără de preț arătate în foaia de zestre. Au mai luat și bani gata după cum văzum ot cartea cu leat 1754 februarie 27, unde fuseră și alți boeri mari iscăliți mărturii la împărțeală ce au făcut, soția pitarului cu alți frați ai dumnei de rămasurile părintești, taleri 4683 i taleri 333, 40, dobîndă după un timin în ani, a treia parte, în taleri 341, 80 capetele timinului, iar a treia parte care să face acești bani gata luați, taleri 5358. Ne mai arată că ar fi mai luat încă și altă dobîndă la numitele capete, pînă s-ar fi dăsfăcut de acel timin, taleri 444,20, dar adeverință în scris sau de față arătare cu mărturii, nu văzum. Zise dumnealui pitaru că sint cămărași după acea vreme ai ochilor și să vor cerceta, cu care bani ne arată dumnealui pitaru că ar fi cumpărat de la cumnații săi lucruri statornice i mișcătoare, drept taleri 2605, acestea însă : o moșie de stînji 2000 cu vad de moară în sud Teleorman, 2 pogoane de vie, în dealul Bucureștilor pă pămînt streinu i 2 prăvălii, iar aici în București cu lemnile și cu locu lor i 3 suflete de țigani de la alți streini ar fi mai cumpărat suflete de țigani 11 și locu caselor pe care ar fi făcut casele cu locul lor după cum să vede. Și aceste lucruri i zestre făcîndu-le părți, după porunca mării tale, am deosebit dintr-a treia parte, partea lui Nicolae copilul unde să vine o moșie de stînji 3000 cu un vad de moară în apa Vezii sud Teleorman i cu altele împreună, și această moșie fiind lucru mai mare, cu voia dumnealui pitarului Sandu rămase a să vinde și să plătească banii datorii exelenții sale, gheneral Cantacuzino.

Ci, de va fi bună socoteala mării tale, ca cu banii acestii moși să să plătească datorii lui Nicolae copilul, să fie porunca mării tale la dumnealui starostea za neșuțatori ca să strige la mezat moșia, și pe cîtă sumă mai bună va eși, va fi vindută și luîndu-se banii, să va plăti numita datorie. Ci, noi după porunca mării tale acest fel aflînd, facem știre mării tale.

1777, august 5.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Mitropolitul țării arată prin anafora că starostele Mărgărit și Ioniță logofătul cer să se facă socoteala averii rudei lor comisul Vinețeanu, decedat, și a zestrei soției acestuia Anița. Scoșîndu-se la mezat bunurile comisului Athanasie Vinețeanu s-a împlinit zestrea soției, iar cumpărătorul cere întărire domnească. Domnul întărește cumpărarea.

379

1777

august

18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim ca să să vinză, și cel ce va cumpăra prăvăliia să o stăpînească cu pace.

1777, august 18.

Preainnălțate doamne,

După porunca mării tale, ca de iznoavă să să cerceteze pricina ce are proin staroste Mărgărit i Ioniță logofătul cu postelnicu Ianachie Steriiian vechilu sor-și Aniții, soția lui Athanasie comisul Vinețianu, neamul numiților starostea Mărgărit i Ioniță logofătul, aratăm mării tale că dăspre partea noastră, orînduîndu-i la dumnealui Iorgu starostea za neșuțatori ca să cerceteze prețurile ce s-au fost făcut în anu trecut de lipsa zestrii Aniții și de pierusia lui Athanasie comisul și, luînd în știre de la dumnealui starostea că al doilea au pus dă s-au strigat la amezat toate lucrurile și ar fi mai eșit încă o sumă de bani din toate peste cei ce au fost eșiți

și au căzut fieștecare la invoială, și făcându-să părți, mai întâi scoțindu-se zestrea i datorii și pomeniri, și-au luat fieștecare partea ce i s-au căzut. Dar pentru a să împlini banii împărțelii, neajungându-să suma, au scos o prăvălie de o au vîndut și, suindu-să pînă la taleri 1400, s-au ales muștiriu de a o cumpăra.

Pentru care prăvălie, nefiind scrisori și zapise vechi, nu voește acel cumpărătoru a număra banii pînă nu va fi și cu știrea și porunca mării tale. Ci, pentru a lipsi pricina dintr-acești numiți și a să curma la un fel gilceava, ajungînd pînă la această invoială, și noi înștiințăm mării tale și să fie luminată porunca mării tale cu o adevărire, a nu să opri vînzarea aceștii prăvălii.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 9 v. - 10.

1777, august 17.

Grigore al Ungrovlahiei.

380

Veliții boieri arată prin anafora că Ioniță bogasierul din Tîrgoviște cere soroc pentru plata datoriilor deoarece răzmerița trecută îi distrusese avuțul. Se hotărăște ca ispravnicii să cerceteze. Domnul aprobă.

1777

august
21

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit dă către dumnealor veliții boieri cu cale, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să faceți cercetare după cum să coprinde mai jos și, de va fi neputincios a plăti după cum jălueste, să i să pue un soroc să plătească cu încetu, de care să avem și domnia mea înștiințare.

1777, august 21.

Preainălțate doamne,

Ioniță bogasieru ot Tîrgoviște sud Dîmbovița, au jăluit înnălțimei tale zicînd că au fost fecior de neguțator și au avut chiverniseala neguțătorii, dar în vremea răzmiriții i s-au spart prăvăliia de muscali. Și zice că i-au și apucat pã acei muscali și ducînd<u-i> la ghenerar i-au pus la bătae și ei în pizma bătăii au venit într-o zi la dînsul și zice că au dat cu sabiia și i-au tăiat la cap de au zăcut 18 săptămîni și zice că au cheltuit taleri 300. Și intr-aceste săptămîni cît au zăcut el, au lăsat pã o slugă a lui să-i păzească prăvăliia și zice că și aceea slugă a lui i-au făcut pagubă la prăvălie de taleri 300. Și sculîndu-să după boala lui, zice că i-au mai luat acea slugă taleri 130 bani gata și au fugit la Moldova, și dintr-aceste pricini zice că au rămas datoru pã la neguțatori taleri 610 ce cu foae îi arată, deosibit de taleri 680 ce este dator lui Petcuș, care bani zice că s-au hotărît de înnălțimea ta și s-au pus soroc pînă în 4 ani să-i plătească. Și prin jalba lui cere ca să i să pue soroc de către înnălțimea ta pentru taleri 610 ce mai este dator pã la ceilalți neguțatori ca, cu încetu și din an în an să le plătească cîte taleri 50, fiindcă zice că este omu sărac și cu casă grea cu copii și de peirea datornicilor au fugit de și-au părăsit casa și copiii.

Înnălțimea ta, după jalba lui cu vâtafu de divan, ne poruncești ca să cercetăm această pricină și cum vom găsi cu cale cu anafora să înștiințăm înnălțimii tale. Dupe luminată porunca înnălțimei tale, aducîndu-i numitu zapciu înaintea noastră și dintr-acei datornici ce-i arată el în foae, nefiind nici unul de față, noi încă puterea lui nu o știm de are vreo iconomie sau nu, ci am găsit cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale către dumnealor ispravnicii Dîmboviții ca să cheme pã acei datornici, și înfățișîndu-i cu jăluitoru să cerceteze, și de nu va fi avînd numitu jăluitor nici o iconomie și va fi sărac după cum jălueste elu, și va fi păgubit. Dintr-aceste pricini ce mai sus arată, dumnealor ispravnicii să-i pue soroc și cu încetu fieștecăriua datornec să-i plătească după suma banilor ce are a lua. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 11 - 11v.

Badea vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Di<mitrașco> vel logofăt, Radu Slătineanu> vel clucer, Di<mitrache> Varlam vel paharnic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stama mărgelarul din București reclamă pe stolniceasa lui Gheorghe Ciocirlan pentru neplata unei datorii. Debitoarea cere soroc și judecata nu i-l dă. Domnul îi acordă soroc pînă după culesul viilor.

381

1777
august
23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce să apropie și culesul viilor îi dăm domnia mea soroc, iar atunci să aibă a plăți și, zapciule, să împlinești.

1777, august 23.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimei tale, dumnealui vătăfu za visterie aduse la judecată pe Stama mărgelarul din București, pîrș dumneai stolniceii a dumnealui răposatului stolnic Gheorghe Ciocirlan de la care cere taleri 100 ce cu zapis are să ia de la dumneai. Arătîndu-ne și zapisul cu leat 1775 mai 23 de taleri 200 cu soroc pînă la octomvrie 20, din care bani sînt trecuți în dosul zapisului taleri 100 că i-au dat, față fiind și Mateiu, fiu și vechilu dumneai, de această datorie nu tăgădui, numai ceru soroc pînă după culesul viilor, care soroc noi nu putem să-l dăm, văzînd că din sorocu ce este în zapis au mai trecut un an și 9 luni.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 13 v.

Deci înștiințînd, rămîne a să face hotărîrea cea desăvirșită dă către innălțimea ta.

1777, iulie 31.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Dumitracu Greceanu, Evdochim biv vel medelnicer, Hagi biv sluger.

Velii boieri arată prin anafora că Istrate din Caracal învinuie de furtul unor vite de la Danciul și Neacșu din Corlătești (Romanai) și de minciuni, fiind judecat se hotărîște să restituie vitele furate și să plătească cheltuiala judecării, iar caimacumul Craiovei să execute hotărîrea. Domnul întărește.

382

1777
august
26

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dăm volnicie slugii domniei mele ...¹ aprod vătășesc, să urmeze cum scrie mai jos și dumneata, cinstit și credincios boierul domniei mele, caimacan Craiovii, să faci această cercetare.

1777, august 26.

Preainnălțate doamne,

Istrate de la Caracal sud Romănați la trecută luna lui maiu au avut judecată la dumnealor boerii judecători de la judecata cremenalion cu un Nicolae Obogeanu și cu Ion Înjunghheatu de la Drăgănești sud Olt, pă care îi năpăstuișe Ion Taliianu, hoțul, zicînd că au fost și ei tovarăși cu el la niște cai ce furase, ai numitului Istrate. Și înaintea acei judecări îndreptîndu-să Nicola Obogeanu și Ion Înjunghheatu că n-au fost nicidecum tovarăși cu acel Ion Taliianu, hoțul, însuși acel Ion Taliianu au arătat judecării că acest Istrate l-au îndemnat de au arătat și pe dinșii dă tovarăși. După arătarea lui, s-au fost prădat acel Nicolae Obogeanu și cu Ion Înjunghheatu cu niște vite dă vaci i dă boi și cu niște capre i altele, și ișindu-le dreptatea, judecata au găsit cu cale, și toate ce li să luase li s-au întorsu înapoi cu luminată porunca innălțimii tale, fiind orînduit asupra aceștii împliniri Ilie armășelu Băștii <?>. Dar fiindcă au fost arătat judecării și numitu Istrate, că și el este în prepunere cu furțișag de doi boi a doi oameni anume Danciul și Neacșul de la satu Corlătești sud Romănați, și cum că pînă a nu eși la judecată au plătit un bou Danciului și pentru acea pricină au jăluit innălțimei tale că l-au prădat ispravnicii din sud Romănați de tot avutu lui și după acea anafora a dumnealor boierilor judecători ai judecării cremenalion ai poruncit innălțimea ta dumnealui caimacumul Craiovii ca, pentru toate cîte scriu dumnealor în

anafora, să facă cercetare și împlinire și au și împlinit vitele lui Niculae Obogeanu și ale lui Ion Înjunghheatu ce să năpăstuise cu prepunere de hoție.

Iar pentru că au fost arătat acest Istrate că și el este năpăstuit cu doi boi, unul, aceluși Danciul și altu al Neacșului, prin carte de judecată arată dumnealui Theodorache biv vel clucer caimacamu Craiovia și cu ceilalți boeri de acolo de la trecută lună a lui iunie în 3 leat 1777, că furîndu-să doi boi totdeodată, unul al Danciului și altu al Neacșului cu doi ani mai înainte, arată că însuși numitu Istrate de a lui bună voie s-au dat platnic că va da bou Danciului, rugîndu-să de dînsul ca să nu-l mai spue și Neacșului pentru celălalt bou al lui. Și așa hotărîsc dumnealor, dă vreme ce însuși Istrate de bună voia lui, nesilit de nimeni, s-au dat platnece că va da bou Danciului, care l-au și dat, mumbașiru să îplinească și bou Neacșului, care bou arată că l-au împlinit și l-au dat Neacșului la trecuta lună a lui iunie în 30.

Iarăși au jăluit Istrate înălțimei tale pentru acest Danciul i pentru numitul Neacșul, cum că pă bună dreptate l-ar fi năpăstuit ei că le-ar fi furat el doi boi, și arătîndu-l ispravnicilor, dupe arătarea lor zice că l-au bătut ispravnicii cît le-au fost voia și l-au pus și la închisoare de l-au ținut închis multă vreme și zice că au luat ispravnicii doi boi ai lui și i-au dat Danciului și Neacșului, deosebit zice că i-au luat și taleri 27 gloabă. Și arată în jalba lui că nu este nemic vinovat și cum că are și mărturii, și înălțimea ta după jalba lui poruncești ispravnicilor din sud Românați în dosu jălbii lui, că ispravnicii n-au voe a ținea închisi pe acei ce sînt în bănuială de hoție mai mult decît 3 zile, pînă le va face cercetare, și apoi să-i trimeată aici cu cercetarea în scris, iar să-i globească nu sînt volnici. Și să orînduește Gheorghe aprodu vătășesc ca să îplinească de la ispravnicii acei bani ce au arătat Istrate că i-au luat gloabă, cum și acei doi boi ce să îplinească Danciului și Neacșului, care boi, luîndu-i numitu mumbașir aprodu vătășesc de la Danciul i de la Neacșul, i-au dat lui Istrate în urma aceia de la iulie 29.

Cu anafora înștiințează dumnealui biv vel clucer Theodorache caimacamu și cu ceilalți boeri ot Craiova, înălțimei tale, cum că numitul aprodu, după luminată porunca înălțimei tale au împlinit acei boi dă la Danciul i de la Neacșul și i-au dat lui Istrate, iar după cum au jăluit acest Istrate că i-ar fi luat și ispravnicii de Românați gloabă taleri 27, arată că au cercetat și au dovedit că ispravnicii n-au luat nemic, fără dăcît acei doi boi ce s-au împlinit cu judecata Craiovia și s-au dat Danciului și Neacșului, iar acei bani ce au arătat Istrate că s-au globit, arată că însuși Istrate au arătat că ispravnicilor nu le-au dat nemic, ci taleri 7 au dat lui Ilie armășal gloabă, i taleri 2 pentru ușa pușcării ot București i taleri 6 i pac lui Ilie armășalu, treapădu lui, iar taleri 12 au arătat că au cheltuit cu mergerea și cu întoarcerea la București și în cîtă vreme au șazut închisi în pușcărie.

Care, să cunoscă că pira ce au făcut-o Istrate pentru taleri 27 ce au zis că l-au globit ispravnicii, au fost mincinoasă, de vreme ce însuși au arătat adevăru că nimic n-au dat în mina ispravnicilor, măcar că și Alecsandru Farfara biv vel pitar și Ioniță Brătășanu biv vel clucer, ispravnici ot sud Românați, de la 9 zile ale aceștii luni, cu anafora înștiințează înălțimei tale că dumnealor nici gloabă au luat de la Istrate, nici au făcut vreo împlinire de boi, ci dumnealui caimacamu și cu ceilalți boeri de la Craiova l-au judecat și au poruncit mumbașirului dă au făcut împlinire mumbașiru acei doi boi, dîndu-le și carte dă judecată la mină.

Deci, acum de iznoavă, dîn luminată porunca înălțimei tale, vatafu de aprozi au adus înaintea noastră atît pă acel Istrate ce au jăluit înălțimei tale, jalbă mincinoasă asupra ispravnicilor, cît și Danciul i pă Neacșul, celor ce li s-au furat acei boi, și zise Danciul și acest Neacșul, furîndu-li-să doi boi deodată de sînt doi ani, au găsit Danciul pă numitu Istrate într-o pădure cu friu în mină și spuindu-i că umblă să cumpere boi, zice că ar fi zis Istrate să nu cumpere de la altă parte, ci îl va duce el la Stan hoțul și va cumpăra de la acela boi mai efteni. Și așa, intrînd Danciul² în bănuială, zice că l-au apucat pă numitu Istrate să-l ducă la ispravnicii județului și el văzînd că va să-l ducă la judecată, de bună voia lui s-au dat Istrate platnic că-i va da boii lui, numai să nu mai spue și Neacșului, ca să-l apuce și el pentru bou lui și numitu armășal după hotărîrea judecătii Craiovia au împlinit

de la Istrate atît boul lui, cît și al Neacșului. Și în urmă, jăluind Istrate înălțimii tale după cum să arată mai sus, Gheorghe aprodu vătășesc, după luminată porunca înălțimii tale, iarăși au luat boii de la dînșii și i-au dat acestui Istrate. Împotriva aceasta, răspunse și Istrate că el n-au furat nici un bou nici al Danciului, nici al Neacșului și cum că pă bună dreptate s-au prădat cu acei boi dă li s-au dat lor, zicînd că are și marturii acolo că nu este vinovat.

Deci, fiind pricina într-acest chip și nefiind acele mărturii aici de față ca să dovedim adevăru, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimei tale către dumnealui Theodorache biv vel clucer caimacamu Craiovii, și numitu mumbașir aprodu vătășăsc să-i ia de aici, atît pe acest Istrate i pă Danciul, cît și pă Neacșul, să-i ducă înaintea dumnealui caimacamului și dumnealui caimacamu să trimiță să aducă mărturiile ce zice Istrate că are, și de iznoavă să cerceteze, și de să va dovedi că acei boi i-au furat Istrate, să-l apuce mumbașiru să înlplinească boii și să-i dea Danciului și Neacșului și să le plătească și cheltuiala de cînd îl poartă Istrate prin judecăți, pe cît vor dovedi ei că au cheltuit. Iar pentru că au jăluit aici Istrate minciuni înălțimei tale, cum că l-au globit, și s-au dovedit jalba lui mincinoasă, rămîne vinovat și dovedindu-să acest Istrate vinovat pentru acești boi, după ce va înlplini dumnealui caimacam acești doi boi, Danciului și Neacșului, i cheltuiala acestor doi săraci cu anaforaua dumnealui, să-l dea pă Istrate în mîna mumbașirului să-l aducă aici la luminat divanu înălțimei tale, ca să-și ia căzuta pedeapsă după vina lui. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsăvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms-nr. 6,
f. 11 v. - 13.

1777, august 18.

Neculae Dud<escu> vel ban, Badea vel vornic, Ștefan Pîrș<oveanu> vel logofăt, Dumitrașco Rac<ovită> vel logofăt.

¹ Loc alb.

² Pentru : Danciul.

Mitropolitul țării arată prin anafora că dascălul Barbul de la școala domnească din orașul Ploiești cere domniei leafă egală cu a dascălului din orașul Tîrgoviște. După cercetări se găsește dreapta cererea. Domnul aprobă să fie orînduit cu leafă.

383

1777
august
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum au găsit cu cale și de trebuință preasfinția sa părintele mitropolitu, așa să să urmeze și rînduim iarăși la preasfinția ta ca să-l așăzi cu orînduita leafă.

1777, august 26.

Preainălțate doamne,

După jalba ce au dat mării tale Barbul dascălul din orașu Ploieștilor la leat 1776 noemvrie 4, pentru că, fiind luminată porunca mării tale de a să orîndui a fi școală domnească la acel oraș Ploiești spre învățătura copiilor și așzîndu-să numitul jăluitor dascăl, cu jalbă s-au rugat mării tale, fiind omu scăpătat și cu copii, să i să orînduiască și lui din mila mării tale oareșcare ajutoru pentru chiverniseala vieții și măriia ta ne poruncești ca să luăm seama jălbii.

Vei ști măriia ta că, după cercetarea ce făcum, așa ne încredințăm că de atuncea încoace să energhisește aceasta, adecă în tot chipu să silește spre învățătura copiilor și n-am fost înștiințat mării tale de atuncea, socotînd că își va căpăta hrana vieții de la părinții copiilor ce-i învață. Dar acum viind iarăși înaintea noastră, ne arată cum că de la părinții acelor copii nici o căutare nu are și este cu greu, neavînd de nicăiri nici o chiverniseală, mai vîrtos aflîndu-se în scăpătăciune și lipsă, cere milă mării tale după stredania ce face cu învățătura copiilor.

Deci, arătăm mării tale cum la Tirgoviște este oraș și din luminată porunca mării tale se află dascăl așezat pentru învățătura copiilor care ia leafă pă lună cite taleri 5, așa și Ploeștiu este oraș, și de va socoti nalta înțelepciunea mării tale ca să să așaze și acolea la Ploești desăvirșit dascăl să invețe copiii și să-și aibă și elu tot aceeași leafă cum are dascălul de la Tirgoviște, vom avea porunca mării tale, iar de nu, cum va lumina Duhul sfânt pă Innălțimea ta, așa va fi. Și anii mării tale de la domnul Dumnezeu, rugăm să fie mulți și norociți.

1777, avgust 11.

Grigorie al Ungrovlahiei.

384

Veliții boieri arată prin anafora că ceaușul Anton, fost vameș în tîrgul Rîmnic (jud. Rîmnic-Sărat), pîrăște pe Dumitru Galantom, fost vameș de Focșani, pentru o vamă pe pește vîndut în tîrgul lui. Dumitru neagă la început dar pus să jure recunoșate. Se hotărăște să-și plătească datoria. Domnul întărește.

1777

avgust

28

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cercetarea ce au mai făcut dumnealoru veliții boieri, rămîind Galantom bun dator cu acești mai jos numiți bani, poruncim, zapciule ce ești orînduit, să apuci să împlinești.

1777, avgust 28.

Preaînnălțate doamne,

Anton ceaușu ce au fost vameș în anu trecutu la tîrgu Rîmnecului, la trecută luna lui maiu au avut judecată înnaintea noastră cu Dumitru ce-i zic Galantom, carele au fost vameș tot în anu trecut la Focșani, tot în sud Siam-Rîmnece, de la care cere Anton vameșu taleri 98 du pă vama ce zice că s-ar fi întinsu numitu Galantom de au luat din ținutu tîrgului Rîmnecului du pă niște pește sărat i proaspătu ce s-au vîndut în tîrgu Rîmnecului, prinzîndu-i cărțuliile, i du pă niște pastramă ce zice că s-au rădicat de la zalhanaoa de la Rîmnece și au trecut la Moldova și numitu Galantom nu i-ar fi ținut cărțuliile în seamă, ci i-au apucat pe aceia și i-au luat al doilea vamă.

După mărturiile ce au adus Anton vameșu dă au arătat în ce chip este obiceiul, cunoscînd noi că rău au luat Galantom acea vamă care să cuvenea a o lua vameșu de la tîrgu Rîmnecului, prin carte de judecată l-am dat pe Galantom platnece, să plătească lui Anton ceaușu acei taleri 98 ce-i luase elu vamă, care să cuvenea a o lua Anton vameșu.

Pe care judecată neodihnîndu-să Galantom, au eșit și la luminatu divan înnaintea înnălțimei tale și arătînd Galantom cum că este năpăstuit la socoteala teschererilor, că nu i-au dat Anton tescherele de atîțea bani ce să arată mai sus, adică de taleri 98, ci mai de puțină sumă, înnălțimea ta i-ai orînduit iarăși la noi că să mai cercetăm și aducîndu-i vîtafu de divan iarăși de iznoavă înnaintea noastră, ne-au arătat Anton vameșu că de cite tescherele au dat lui Galantom, i-au dat și foae, care foae au tăgădui-o Galantom zicînd că nu o știe ce s-au făcut.

Și așa fiind pricina între dinșii, fiindcă Galantom tăgăduia zicînd că au luat țidule mai puține decit arată Anton vameșu și cum că foaia ce i-au dat-o Anton de suma țidulilor și a banilor, nu știe ce s-au făcut pe acea tăgăduială a lui, l-am orînduit pă Galantom la preasfinția sa părintele mitropolit ca să priimească jurămînt că nu știe ce s-au făcut acea foae și că i-au dat țidule de sumă de bani mai puține, iar nu de cîți arată Anton că i-au dat și în scris ne-au înștințatu popa Ioan hartofilacsu și popa Ioan protopopu, cum că după ce au intrat Galantom în sfînta biserică și după ce i-au arătat ce va să zică jurămîntu, au spus Galantom cum că foaia ce i-au dat Anton ceaușu vameșu, este, și așa s-au odihnit Anton ceaușu și nu l-au mai lăsat pă Galantom să jure.

Eşind iară înaintea noastră şi văzîndu-se acea foaie şi de noi, întru care să vede că însuşi Galanton cu condeiu lui scrie în dosul foii şi face suma banilor după acele ţidule şi în 2 condee, taleri 87,60 — care să cunoaşte că bine cere Anton ceauşu acei bani de la Galanton şi am găsit şi noi cu cale după acea foaie să plătească Galanton acei taleri 87,60. Noi aşa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrşită rămîne a să face de către înălţimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 14 v-15.

1777, august 1.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Badea vel vornic, Ştefan Pîrş<oveanu> vel logofăt, Dumitră<raşco> vel logofăt, Di<mitrache> Varlam vel paharnic, Ioan vel stolnic.

Velîşii boteri arată prin anafora că postelnicul Mihalache Perdecaru, după altă judecată la departamentul al 2-lea, se rejudecă cu vătăful Iliaşco care nu-i plătise o datorie. Acesta fiind „scăpătat” se propune soroc şi plata în rate din leafă. Domnul întăreşte.

385

1777
august
31

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim şi domniia mea şi poruncim, din leafa ce are vătăfu Iliaşco rînduită a i să da de la visterie, să să dea Perdecarului pe toată luna cite taleri 50 fiind netăgăduită datoriia.

1777, august 31.

Preainălţate doamne,

Mihalache Perdecaru biv<al> 3<-lea> postelnic au jăluit înălţimei tale, zicînd că, la trecuta lună a lui iulie 4, leat 1777, au avut judecată cu vătăfu Iliaşco la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> departament pentru nişte bani ce-i este datoru cu zapis. Pe care judecată zice Mihalache postelnic că ar fi zicînd numitu vătăf că nu este odihnit şi cu această pricină îl prelungeşte şi nu-i plăteşte banii datorii ce are a lua. Şi cere prin jalba sa, ca să iasă cu numitu Iliaşco la divan înaintea înălţimii tale să-şi afle dreptatea, şi înălţimea ta cu vătăfu de visterie ne porunceşti ca să cercetăm această judecată şi cînd vreo parte nu să va odihni pe alegerea ce le vom face şi noi, voru eşi şi la divan înaintea înălţimei tale.

Aducîndu-i numitu zapciu înaintea noastră, atît pă Mihalache Perdecaru postelnic, jăluitoaru, cît şi pă Iliaşco vătăfu, am întrebatu pe Mihalache, cu ce cere aceşti bani de la Iliaşco vătăfu, ne arată un zapis cu leat 1768 dichemvrie 1, de sînt ani 9, al lui Iliaşco vătăfu ce-l dă la mîna lui Dumitrache Perdecaru biv<al> 3<-lea> postelnic, fratele numitului Mihalache postelnic, întru care scrie că l-au împrumut cu taleri 811, facere de bine, cu soroc pînă în 6 luni, iar neîmplinîndu-i banii pînă la acest soroc, să umble cu dobînda la zăce 1. Din care bani, să vede că, la leat 1769 septemvrie 2, au dat vătăfu Iliaşco dintr-aceşti bani taleri 200 în mîna lui Mihalache Perdecaru postelnic, fratele lui Dumitrache postelnic Perdecaru, şi după zapis au rămas ca să mai dea Iliaşco vătăfu taleri 611 şi fi cere Mihalache aceşti bani cu dobînda lor de la sorocul ce au trecut pînă acum, de sînt ani 8, luni 3.

Întrebîndu-să şi Iliaşco vătăfu ce răspunde pentru aceşti bani, zapisul nu şi-l tăgădui, numai zise că aceşti bani n-au fost capete, ci dobîndă la taleri 1000 ce să împrumutase mai nainte tot de la Dumitrache postelnicu brat Mihalache postelnic şi cerea ca să-i plătească cu soroace şi fără dobîndă. Înpotrivă aceasta răspunse Mihalache postelnic Perdecaru, zicînd că dăstulă aşteptare în 9 ani de cînd îl aşteaptă, ci să-i plătească banii că nu poate să-l mai aştepte. Iliaşco vătăfu încă zise că acum să-i plătească banii, nu are, şi ceru ca, cu soroc şi cu încetu să-i plătească.

Deci, după cercetarea ce am făcut după zăpis, este bun dator să-i plătească vătafu Iliiașco acești bani cu dobînda lor, dar fiindcă este scăpătat și putere a plăti acești bani acum, știut este de toți că nu are, am găsit cu cale și i-am mai pus soroc lui Iliiașco vătafu de acum pînă într-un an să dea pã fieștecare lună cit va putea ca, pînă la acest soroc să plătească acești bani cu dobînda la zăce unul, iar neîmplinind banii nici pînă la acest soroc, numitu zăpciu să-l apuce și să-i vînză orice va găsi și să înlănească banii cu dobînda lor, iar pentru taleri 540,99 ce cerea Mihalache postelnic, însă taleri 20,33 dobîndă la taleri 811 pe luni 3 de la înlănituru sorocului pînă cînd au dat acei taleri 200 și taleri 520,66 dobîndă la taleri 611 pe ani 8, luni 3.

Ci, dă vreme că Iliiașco vătafu zise că acești bani n-au fost capete, ci dobînda, și fiindcă Dumitrache postelnic Perdecaru nu fu aici de față ca să să întrebe de este dobîndă cum zice Iliiașco, pentru această dobîndă nu s-au hotărit de judecată pînă va veni Dumitrache Perdecaru, și atunci dovedind Iliiașco cu vrednice mărturii că au fost dobîndă, iar nu capete, nu va plăti această dobîndă, iar neputînd dovedi de la sorocu zăpisului și pînă acum la judecată, să-i plătească și acești taleri 540,99 ce să face dobînda la 10,1, pe acești ani 8, luni 3, măcar că după zăpis fiind trecuți ani 9 la mijloc și, mai virtos, că în zăpis nu scrie că au fost dobîndă, ci scrie că i-au făcut facere de bine cu acești bani și au și dat dintr-înșii taleri 200 după cum să văd trecuți în dosu zăpisului, care după dreptate este, nici să fi mai intrat într-această cercetare, ci să fi plătit Iliiașco vătafu acești bani cu dobînda lor. Ci, fiind, scăpătat, pentru această dobîndă cum arătăm mai sus, nu am hotărit judecata, pînă va veni și postelnicu Dumitrache Perdecaru și atunci să va hotări și pentru acești bani ai dobînzii, iar taleri 611, pînă la numitul soroc, să aibă a-i plăti Iliiașco vătafu cu dobînda lor după cum să arată mai sus. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dășăvirșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 15v-16.

1777, august 11.

Badea vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt, Radu Slătițanu vel clucer, Dumitrache Varlam vel paharnic.

386

Velții boieri arată prin anafora că Maria din București revindică via din dealul Dobrotenilor (jud. Suceava) pe care o cumpăraseră de la o mătușă a ei vecinii Cernica și Ștefan. „După pravilă și obiceiul pămîntului” respinge cererea pentru că Maria își revindică această vie prea tirziu. Domnul întărește.

1777

septembrie

4

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodîhnindu-se Maria, au eșit și înaintea domniei mele la divan, zicînd că, dă vreme ce aceste pogoane ce le-au cumpărat pîrșii, sînt de la mătuși-sa, să cade a le răscumpăra. Dar zicînd, dă ce nu și-au căutat într-atîta vreme, ia răspunse cum că și-au căutat și are și dovadă un răvaș a cîțiva megiași de acolo, care răvaș arătîndu-l de s-au și citit la divan, nu fu de nici un temei sau ajutor la zisa ei, pentru că într-însul nu arată cum că au dat vreodată jalbă ori s-au judecatu undevași, așijderea mai arată într-acele răvaș cum că de 5 ani au venit Maria de unde au fost.

Deci, fiindcă nici în 5 ani de cînd, singură zice că au venit, nu și-au căutat ci au făcut tăcere văzînd pîrșii lucrînd acele pogoane, cererea ei este fără dă nici o dreptate și am întărit domnia mea alegerea velțiilor boieri ca după cum scrie mai jos să să urmeze și să stăpînească Cernica și Ștefan cu pace, fără dă numai, pentru cite gropi au făcut Maria pã pogoanele lor, să fie datori ca, asemenea atîtea gropi să facă și ei pã părăgina Marii.

1777, septembrie 4.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vechilu de vătaf de aprozi aduse la judecată înaintea noastră pã Maria de aici din București, pîrșă lui uncheașu Cernicăi și lui Ștefan,

gineri-său din sud Saac, zicînd cum că această Marie, avînd ia 10 pogoane de vie paragină în dealu Dobrotenilor sud Saac, rămase de la părinții ei și murindu-i bărbatu cel dintii și streinîndu-să într-altă țară streină, s-au căsătorit de al doilea luînd bărbat pã un Radu. Dîpã ce au venit în pãmîntu țării, zice că mergînd la viia de mai sus-amintită, iar acest uncheaș Cernica i cu gineri-său Ștefan fiind vecini alătura cu acea viie a ei, nu ar fi îngăduit-o nicipum a stăpîni, ci zice că au gonit-o de la acea vie de sint acum 4 ani, fiindcă ei îi înpresurase viia aceasta, iar acum în postu Paștelui ce au trecut, zice că mai rămîndu-i un loc dintr-această vie neîmpresurat de dînsii au pus ia viță pã dînsul și că vrînd să-și tragă pãmîntu vii și să-și sape sadurile, mai sus-numiții pîrîți au tras-o la judecata ispravnicului și dumnealui ispravnicu au rînduit pã zapciu plășii ca să cerceteze prin vecinii și moșnenii după acolo du pã înprejuru unde este această vie. Și trăgînd viia, zice că s-au găsit numai 8 pogoane, iar 2 pogoane de vie au rămas împresurate de mai sus-numiții pîrîți. Și mergînd iar a do oră la ispravnicu județului, zice că fără a nu mai cerceta nemic, au dat-o afară de la judecată. După aceia, zice că mergînd ia să-și sape viia care zice că au pusu mai pã urmă ia viță pã locu ce nu i-l împresurase acest uncheaș Cernica i cu gineri-său Ștefan, au sărit uncheașu Cernica și cu gineri-său Ștefan și au bătut pã bărbati-său Radul pînă l-au lăsat mai mort și așa zice că zace de va să moară. Care după această jalbă a numitei jăluitoare, dă către înălțimea ta s-au orînduit mumbașiru Gheorghe aprod vătășesc de au mersu la ispravnicii județului și, de la trecută lună a lui maiu 3 în leat 1777, cu anafora înștiințează înălțimei tale, dumnealui Radu Golescu biv vel sluger, ce au fost ispravnic în sud Saac, cum că prin cartea de blestem arată că au pus dă s-au cetit asupra vecinilor i a moșnenilor du pã înprejuru aceștii vii și au dovedit că această vie mai nainte s-au stăpînit de doi frați, adecă de popa Radu i dă Preda frate-său și acest Preda au ținutu întru căsătorie pã Zmaranda muma numitei Marii jăluitoarii, iar popa Radu au ținut întru căsătorie pã Stana preoteasa și după moartea popii Radului, Stana preoteasa cu 2 zapise, unul de ani 10 și altu de ani 9, au vîndut acestui uncheaș Cernicăi i lui Ștefan ginerile acestui Cernicăi 4 pogoane și 3 prăjini de vie paragină, partea bărbati-său, popii Radului, iar nu partea Marii jăluitoarii ce au avut-o de la tată-său Preda, care acum zice că să află nevîndută și cum că numitul Ștefan după ce au cumpărat de la Stana preoteasa dintr-aceste 4 pogoane și 3 prăjini dă vie dă paragină, 2 pogoane și 3 prăjini le-au lucrat și le-au făcut vie roditoare și o stăpînește de sint ani zăce, iar 2 pogoane ce le-au cumpărat uncheașu Cernica socru acestui Ștefan, iar paragină, nu le-au dăstupatu de cînd le-au cumpărat, și zice că astă primăvară s-au apucat de au curățit mărăcinii du pã acel loc și au făcut gropi să-și facă vie. Mai virtos, arată dumnealui slugeru Radu Golescu ispravnicu în anafora, că au dovedit că această vie mai nainte au fost de la neamul pîrîților și făcînd această Stana preoteasa partea ei de vie vînzătoare și numiții pîrîți protimisîndu-se, au cumpărat-o ei dîndu-le Stana preoteasa și zapisele vii cele vechi. Arată că au pus de au tras și viia toată și au eșit peste tot pogoane 9 pol, din care, scoțînd cumpărătoarea pîrîților, pogoane 4 și 3 prăjini, au rămas Marii jăluitoarii să stăpînească 5 pogoane și o cizvirte dă vie paragină. Mai arată și aceasta, că Mariia jăluitoarea de cînd au venit din streinătate, zice că sint 8 ani și n-au făcut nici o pîră la nici o judecată pentru această vie ca să scoată pã numiții pîrîți, ci tocmai acum, care la această cerere a ei, nu are nici o dreptate. Iar pentru că jăluește această Marie prin jalba ei înălțimei tale că ispravnicii nu i-au făcut nici o dreptate și fără dă a nu mai cerceta judecata au dat-o afară, și pentru aceasta înștiințează ispravnicu cum că, atunci la judecată ar fi arătat Mariia jăluitoarea cum că mai are niște scrisori la București, și nefiînd și acele scrisori de față, pentru aceia zice că nu au făcut hotărîre atunci în grabă, cum și pentru bătaia ce au arătat această Marie că au bătut pîrîții pã Radul bărbati-său pînă la moarte. Și pentru aceasta înștiințează ispravnicu că iarăși prin carte de blestem au cercetat și au dovedit prin mărturii, oameni care s-au întîmplat acolo la pricina lor, cum că Gheorghe feciorul acestui uncheaș Cernicăi și cu Radul bărbatu jăluitoarei certîndu-să amîndoi în fața locului și-au dat brînci unul altuia și așa au căzut Radul într-o groapă de cele ce leagă buți, iar altă bătaie arată că nu s-au făcut, (prin blestem arată că au mărturisit acei oameni).

Deci, față fiind amîndoă părțile înaintea noastră, după cercetarea ce făcăm și noi, să dovedim că pîra ce au făcut-o această Marie este mincinoasă și la pîra ce face ca să scoată pîra numiții pîrți pîste zece ani din stăpînire dintr-aceia vie, după pravilă și după obiceiul pămîntului nu are nici o dreptate, de vreme că în 8 ani de cînd au venit de unde au fost fugită, aici în pămîntu țării, văzînd pîra numiții pîrți stăpînînd, n-au făcutu nici o pîra la nici o judecată și tocmai acum după ce au văzut viaa întemeiată.

Drept aceia, am găsit cu cale, uncheașu Cernica i cu gineri-său Ștefan să-și stăpînească aceste 4 pogoane și 3 prăjini de vie după zapisile cumpărătorii ce le au la mină, cu care au cumpărat de la Stana preoteasa această vie cu bună pace de către Mariia jăluitoarea i dă către Radu bărbat-său și Mariia să-și stăpînească 5 pogoane și o ciozvirtă de vie ce este de la tată-său, paragină, nevîndută, și de va fi luat Mariia niscaiva gropi du pîra locu Cernicai i a lui Ștefan, de care le-au făcut ei ca să pue viță pîra locu lor, să și le ia iarăși ei înnapoi. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 17v-18v.

1777, iunie 28.

Neculae Dud<escu> vel ban, Badea Știrbeiu vel vornic, Ștefan Pîrșc<oveanu> vel logofăt, Dumitrașco vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Di<mitra-che> Varlam vel paharnic.

387

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ioniță Brătășanu din București revendică cu protimis de la căpitanul Costandin Grasul locul cumpărat de acesta de la un văr al pîrșului. Nerevendicîndu-l în termen legal se respinge cererea. Domnul întărește.

1777

septembrie

4

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au cercetat de către domnia mea la divan această pricină, față fiind amîndoă părțile, și însuși Brătășanu nu tîgădui că un an au trecut la mijloc de cînd au văzut locu îngrădit și casă făcîndu-să pîra dînsul, și nu și-au căutat nicidecum aflîndu-să tot aici în București de față, nelipsit. Fără dă numai, zicea că, văzînd pîra mîmă-sa tîcînd în cît au trăit, de aceia nu și-au căutat.

Deci cu aceasta ce însuși au mărturisit la divan că într-un an au văzut și nu și-au căutat, fiind tot de față nelipsit, neavînd nici o dreptate la cererea lui, am hotărît ca să ție și să stăpînească Costandin căpitanu locu cu casa în bună pace și i-am dat domnia mea această întărire la mină, cu domneasca noastră pecete.

1777, septembrie 4.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca mării sale preainălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vîtafu za păhărniceii aduse la judecată pîra Ioniță Brătășanu sin Nicolae Brătășanu, pîrșu lui Costandin căpitanu Grasul, zicînd pîrșu că un văr al lui din Brătășani ar fi vîndut un loc de casă din București, pîra care loc și-ar fi făcut pîrșu case și cerea ca să întoarcă banii, atît pîra casă, cît și pîra loc, avînd protimis, fiind de la neamul lui.

Făță fiind și pîrșu Costandin căpitanu, arată zapisul lui Costandin i a lui Nicolae Brătășanu cu leat 1775 martie 17, de vînzarea acelu loc și în dosul acelu zapis înțelegînd răposatu paharnic Ioniță Brătășanu, unchiul copiilor vînzători, la leat 1775 septembrie 17 au întărit stăpînirea lui Costandin căpitanu luînd și taleri 40. S-au întrebat pîrșu, cum de au făcut tăcere să pornească pîra și să ceară protimis, văzînd că Costandin căpitanu făcîndu-și casă pîra acel loc, și răspunse că n-au știut de vînzarea acelu loc, și tocmai acum de sint 3 săptămîni au aflat. S-au întrebat unde au lipsit, și răspunse că au fost la Ploesti. Și cercetîndu-l cu amărunt, cum zice că acum de sint 3 săptămîni au aflat în vreme ce vedea

case și nămeștii făcute de Costandin pă acel loc, și așa dăscurcindu-l judecata, au arătat adevăru cum că este un an de cînd au venit de la Ploești la București <și> au găsit case făcute. L-am întrebat, atunci cînd au venit de la Ploești în București și au găsit case făcute, cum de nu au pornit piră de protimisis, și zise că n-au știut cine făcuse casele și cine cumpărase locu și pentru cine să dea jalbă.

Deci, fiindcă pravilile pentru protimisis rinduesc soroc la cei ce sînt de față, zile 30, și pentru cei ce lipsesc, soroc de luni 4, și de vreme ce pîrișu au fost tot aici în țară și în București, am hotărît ca Costandin căpitan Grasul să stăpînească acel loc cu bună pace.

Arh. St. Buc.,
Ms., nr. 6,
f. 26v-27.

1777, martie 3.

Miche paharnic, Du<mitru> Cior<an> paharnic, Costandin comis, Ev<dochim> medelnicer.

Veliții boieri arată prin anafora că Badea Știrbei vel vornic pirăște pe Voico vâtaful care încasase o sumă de la scutelnicii din Prahova. Pîrîțul pretinde că a întors banii scutelnicilor. Se hotărăște să plătească vornicului. Domnul întărește.

388

1777
septembrie
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum au găsit dumnealor veliții boeri cu cale, poruncim orînduite zapciu, să apuci să împlinești.

1777, septembrie 6.

Preafînălțate doamne,

Dumnealui vel vornic Badea Știrbeiu au înștiințatu innălțimei tale cum că avînd scutelnici în sud Prahova cu tocmeală pă bani în anul trecut, din care tocmeală a lor arată că au și dat taleri 333 în mina unui Voico vâtafu, după cum arată și răv<așu> numitului Voico dă luatul acestoru bani ce s-au luat du pă la cei scutelnici, din care bani zice dumnealui vel vornic că nu i-au dat acest Voico vâtafu nici un ban dintr-aceștea. Și din luminată porunca innălțimei tale aducînd vâtafu de divan innaintea noastră pă numitul Voico vâtafu, l-am întrebat ce răspunde înpotriva aceasta, el nu tăgădui cum că nu i-au luat acești bani după la scutelnicii dumisale, numai zise că, în urmă după ce s-au făcut luminată porunca innălțimei tale, ca să nu mai fie scutelnici cu bani, zice că l-au apucat acei scutelnici și le-au întorsu innapoi dintr-acești bani taleri 135 și au și luat răv<așe> de la mina lor cum că le-au întorsu acești bani. I-am cerut să ne arate acele răv<așe>, el zise că nu le are aici, ci le are în sud Prahova la casa lui. Care, să cunoaște că și după zisa lui, dă vreme că el zice că acești taleri 333 i-au luat du pă la scutelnici și au întorsu dintr-inșii scutelnicilor numai taleri 135, tot mai rămîne dator<ie> asupra lui taleri 198, care și acești bani ce zice că i-au întorsu scutelnicilor, răv<așe>le ce zice că au luat de la dinșii dă plata acelor bani, nu le avu de față ca să ne incredințăm dă au întorsu acești bani innapoi, măcar că să văzu o carte a dumnealor ispravnicilor ot sud Prahova ce scrie către dumnealui vel vornic, cum că n-au întorsu nici un ban dētr-acești taleri 333 la acei scutelnici. Dă unde, să văzu că umblă cu minciuni acest Voico vâtaf, ca să nu plătească banii.

Drept aceia, noi găsim cu cale, Voico vâtafu să plătească acești taleri 333, dumnealui vel vornic. În urmă, aducînd acest Voico vâtaf răv<așele> acestor scutelnici, de banii ce zice că le-au întorsu innapoi și adeverință de la dumnealor ispravnicii județului că au întorsu banii innapoi scutelnicilor, cîți bani vor scrie acele răv<așe> că au întorsu Voico innapoi acelor scutelnici, să-i dea dumnealui vel vornicului fără dă pricină. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dāsăvrîșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6
f. 17.

1777, august 24.

Neculae Dud<escu> vel ban, Di<mitrașco> vel logofăt, Radu Slătîn<neanu> vel clucer, Ioan vel stolnic.

1777

septembrie

10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Neodihnindu-se dumnealui vel dvornic Brîncoveanu pă alegerea ce să coprinde mai jos, au făcutu apelație înaintea domnii mele la divan unde, înfățișându-să în 2 rînduri cu stolnicul Zamfirache, fiu răposatului paharnicu Nicolache, au zis acestea, cum că 2 zapise de taleri 2100 sînt bune și nu tăgăduște datorii, iar pentru zăpisi de taleri 4000, răspunde că într-aceia vreme, fiind părintele dumisale naziru visterii și eșind împrumută pă boeri, au fost pus și paharnicu Nicolache de au dat acei bani la visterie, dar părintele dumnealui, pentru multul prieteșug ce avea cu paharnicu Nicolache, i-au făgăduit cum că va sta dumnealui de nu să va păgubi de acei bani, și pentru ca să-l încredințeze, i-au dat zăpisiu acesta la mină și în urmă i-au făcut orînduială prin carte domnească acolo unde însuși paharnicu au cerut la județu Dimboviții unde era și gineri-său Florescu ispravnic. Care bani, după orînduiala cărții, i-au și luat din județ, iar de nu i-au luat cere dumnealui să dea înapoi cartea de orînduială și va plăti banii după zăpisi.

La aceasta au răspunsu stolnicu Zamfirache cum că orînduială poate să fie făcutu precum zice dumnealui vel vornic, dar bani nu s-au luat din județ, fiindcă îndată s-au întimplatu maziliia domnului și vreme nu au fost. Așijderea și pentru cartea de orînduială răspunde că nu o are. Înpotriua acestoru zise ale stolnicului, arată dumnealui vel vornic o foae de socoteală a Chircăi zarafu ce era atuncea la visterie, întru care scrie că taleri 4000, orînduiala medelnicerului Nicolache ce au fost dat la vemagip, i-au luat din ajutorință din județu Dimboviții. Așijderea au mai arătat și o scrisoare a dumnealui Constandin Florescu ot leat ...¹ ce au fost atunci ispravnic; au mai arătat și mărturiia dumisale paharnicului Bărbătescu, care au fost ispravnic împreună cu Florescu, ce o dă în scris acum, întru care asemenea scrie că au luat paharnicu, au luat acei bani după cum coprinde foaia. Acestea văzîndu-le stolnicu Zamfiru, zise cum că banii ce să numesc în foaia zarafului, că au luat părintele dumnealui, poate să fie fost alți bani, care să fie avut a lua paharnicu, părintele dumnealui, osebit de la visterie. Dar cerîndu-i-se să dovedească la aceasta, cu dovadă, de au avut a lua părintele dumnealui alți bani osebiți de la visterie, nu putu a o dovedi. Văzum și trecerea vremii că sînt 21 ani de la zăpisi pînă acum, pentru care, întrebînd pă stolnicu Zamfiru, pentru ce nu și-au căutat într-atîta vreme, răspunde că totdeauna au cerut părintele dumnealui de la boerii Brîncoveni, dar nu i-au dat și cum că într-o vreme căzuse la sulf. La aceasta au răspunsu dumnealui vornicu, cum că alți bani i-au cerut cu osebite zapise și pentru aceia au fost sulf. Iar acești bani de cite ori îi cerea, i-au dat răspunsu că banii sînt plătiți și rău ține zăpisiu și cu aceasta să trăgea, și la nici o judecată nu l-au cerut vreodată, cum la aceasta nici însuși stolnicu nu tăgădui că niciodată vreo jalbă n-au pornit.

Deci, cu această tăcere ce au făcut și paharnicu cit au trăit și fiii paharnicului pînă acum în 21 de ani și n-au tras pă boerii Brîncoveni la nici o judecată în vreme ce-i da răspunsul că zăpisiu este rău, întărîndu-se, multe zile dumnealor boerilor Brîncoveni, cum scrie pravila împărătească la cartea 3, titlu 1, unde zice: «ὁ σωπῶν φαίνεται μὲν εἶναι δὲν ὁμολογῆ, δὲν ἀρνίται ὁμῶς καὶ εἰ σωπῆ εἶναι σὺν συγκατάθεσις καὶ ἡ συγκατάθεσις εἶναι ὁμολογία»².

Și osebit arătînd la divan și acele mai sus-numite dovezi cu care arată că banii aceștia sînt plătiți, rămîne a fi nesupărat dumnealui vornicu de această cerere și hotărîm să aibă pace luîndu-se zăpisiu de la mîna stolnicului Zamfiru cu zăpiciu cel orînduit.

1777, septembrie 10.

Preainnălțate doamne,

Dumnealorui fiii răposatului paharnic Nicolache, prin răv<aș> jăluindu către innălțimea ta, cum că au să ia de la dumnealor boerii Brîncoveni taleri 6100 capete cu 3 zapise, din luminată porunca innălțimei tale, vechilu de vătaf de aprozi au adus față la judecată innaintea noastră pă dumnealui Zamfirache biv vel stolnic, i pă dumnealui Ioniță vel stolnic, fii răposatului paharnic Nicolache, vechili fiind și fratelui dumnealor, Zahariia biv vel cămăraș, cit și pe dumnealui Nicolae Brîncoveanu biv vel vistier. Și întrebîndu-se fiii paharnicului Nicolache cu ce dreptate ceru acești <bani> de la dumnealor boerii Brîncoveni, ne arată un zăpis al dumnealui răposatului Costandin Brîncoveanu biv vel logofăt, părintele dumnealui vistierului Nicolae Brîncoveanu i al dumnealui clucerului Manolache Brîncoveanu cu leat 1756 ghenarie 14, întru care zăpis să văzu scris că s-au înprumutat pentru trebuința dumisale de la răposatu paharnic Nicolache taleri 4000 capete, i un zăpis tot al răposatului Costandin Brîncoveanu de la leat 1760 iulie 20, întru care să văzu scris că s-au înprumutatu răposatu Brîncoveanu iarși pentru trebuința dumnealui de la răposatu Iordache biv vel clucer za arie, fiu paharnicului Nicolache, taleri 1000 capete, și alt zăpis iar al răposatului Costandin Brîncoveanu de la leat 1760 septemvrie 20, întru care să văzu scris că s-au înprumutatu iarși pentru trebuința dumnealui tot de la răposatu clucer Iordache, taleri 1100 capete. S-au întreat dumnealui Nicolae Brîncoveanu, biv vel vistier, de are cevași a zice înpotriva acestor zapise. Au răspunsu cum că 2 zapise ce arată că s-au înprumutatu răposatu taică-său de la răposatu Iordache clucer, fiu paharnicului Nicolache, taleri 2100 la leat 1760, este datorie bună netăgăduită, iar zăpisu de taleri 4000 ce arată că s-au înprumutat răposatu Costandin Brîncoveanu, părintele dumnealor boerilor Brîncoveni, de la răpoastu paharnic Nicolache la leat 1756, zise dumnealui Nicolae Brîncoveanu biv vel vistier, cum că acest zăpis nu este bun fiindcă cu iconomie l-au dat răposatu taică-său la mîna răposatului paharnic Nicolache, iar banii nu i-au luat. Pentru care iconomie, s-au întreatu dumnealui Nicolae Brîncoveanu de are vreo dovadă în scris de la paharnicu Nicolache, întru care să arate cum că drept iconomie s-au dat acest zăpis la mîna — i și au răspunsu că nu are. S-au mai întreat de către noi, dumnealui vistieru Brîncoveanu, de are mărturii care să fi auzit din gura paharnicului Nicolache cum că drept iconomie s-au priimit acest zăpis de la răposatu Costandin Brîncoveanu și ne-au arătat cum că are numai o mărturie, pă dumnealui Theodosie Țigara, biv vel sluger, care, aducîndu-să față innaintea noastră, s-au întreatu ce mărturisește pentru acest zăpis și au răspunsu cum că, trăind atît răposatu Brîncoveanu, cit și răposatu paharnic Nicolache, în multe rînduri pohtindu-l paharnicu Nicolache ca să zică dumisale logofătului Brîncoveanu să plătească acești bani, i-au zis, și dumnealui răposatu Brîncoveanu au zis către slugeru Țigara ca să nu să amestece la această treabă, fiindcă cu amăgeală au adat acest zăpis la mîna paharnicului Nicolache. S-au mai întreat fiii paharnicului Nicolache de mai au vreo dovadă sau mărturii afară din zăpis, și ne arătară un răv<aș> al dumnealui Manolache Brîncoveanu biv vel clucer, ce da răspunsu către paharnicu Nicolache, întru care răv<aș> nu să văzu vreo tăgăduire aceștii datorii fără dă numai arată că pricina dă nu i să plătesc banii, este dă <la> fratele dumisale Nicolae Brîncoveanu biv vel vistier. Mai ziseră fiii paharnicului Nicolache spre incredințarea acestui zăpis, cum că în zilele răposatului întru fericire Alecsandru Ghica vodă, împărțînd dumnealorui boerii Brîncoveni, atît cele rămase ale răposatului părintelui dumnealor, cit și datorii ce au rămas dator răposatu Costandin Brîncoveanu pe la unii alții, ar fi făcut catastih iscălit atît <de> dumnealui Nicolae Brîncoveanu și dă dumnealui Manolache Brîncoveanu, cit și dă preasfinția sa părintele mitropolitu și de alți mulți boeri, întru care catastih zise fiii paharnicului Nicolache, cum că ar fi trecutu și aceste 3 zapise ce sînt la dumnealor pe deplin cu dobînda lor ce să făcea pînă la facerea catastihului și cum că toate cu suma acestor zapise este scris asupra dumnealui Manolache Brîncoveanu biv vel clucer. Mai ziseră și aceasta fiii paharnicului Nicolache, cum că și în domnia mării sale Grigorie vodă Ghica, pricină avînd între dumnealorui frații Brîncoveni pentru săvirșirea împărțirii casii dumnealorui, au fost trebuință de s-au făcut și un zăpis iscălit de dumnealor și întărit de măriia sa Grigorie vodă

Ghica, care acum să află la mina dumnealui Manolache Brîncoveanu biv vel clucer, întru care zapis zise fiii paharnicului Nicolache, că iarăși să vede toată suma acestor zapise și cu dobinda lor, arătînd dumnealor boerii Brîncoveni drept bună datorie.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 20-21.

Pentru o pricină
similară între
aceleași părți
v. doc. din 19
septembrie
1777.

Arh. St. Buc.,
Ms. 2, f. 90
(Copia sub dată
la Institutul de
Istorie „N.
Iorga”).

Deci, noi văzînd zapisu iscălit și pecetluit dă răposatu Costandin Brîncoveanu răv-
<așul> dumnealui clucer Brîncoveanului ce să numește mai sus, auzînd și arătările catasti-
hului și zapisu cel întărit de măriia sa Grigorie vodă Ghica, ce s-au numit mai sus, nu ne-au
părut indestulă mărturie ce au dat dumnealui slugeru Theodosie Țigara dă a hotări că este
zapisu acesta de taleri 4000 dat la mina paharnicului Nicolache drept iconomie, după
cum dumnealui Nicolae Brîncoveanu biv vel vistier zice. mai virtos. că după pravilă mărtu-
riia numai unui om, nu să crede. Dar, dă am fi și dat crezămînt dumnealui slugerului Țigara,
iarăși zapisu nu să arată dat cu iconomie, pentru că nu mărturisește niscareva zise ale pahar-
nicului Nicolache cu care să să anerisească zapisu, ci mărturisește zisele dumnealui răposa-
tului Brîncoveanu care nu este de îndăstul a să crede de cele ce au zis însuși pentru
folosu dumisale către dumnealui slugeru Țigara.

Drept aceia dar, hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta
1777, iunie 9.

Nicolae Dulescu vel ban, Pană vel vornic, vel logofăt, Radu vel clucer, Du-
mi<trache> Varlam vel paharnic.

¹ Loc alb.

² Adică: „Cel ce tace pare că nu mărturisește, dar nici nu tăgăduiește, iar tăcerea este
consimțămînt și consimțămîntul este mărturisire”.

390

Veliții boieri arată prin anafora că Nicolae Brîncoveanu biv vel logofăt face danie lui Grigorașcu Razu biv vel portar un loc de casă în mahalaua Prundului din București. Se face hotărnicia acestui loc. Domnul întărește.

1777
septembrie

10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și domnia mea ca, după alegerea mai jos-numiților boeri, să stăpînească cu pace dumnealui portaru Grigore Razul.

1777, septembrie 10.

Din luminată porunca mării sale preafînălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ipsilant voievod, am mersu în mahalaua Prundului de am tras un loc de casă, care l-au datu danie dumnealui biv vel logofātu Nicolae Brîncoveanu dumisale Grigorașcu Razu biv vel portar, precum văzum și cartea de danie dintr-acest următoru an 1775 februarie 23. Care loc, după vechile scrisori, să văzu că de la 2 stăpîniri au pogorit daniia dumisale, cea dintîi, fiind acel loc al dumnealui Costandin Costin, biv vel paharnic, il lasă dumnealui biv vel comisului Iosif Calnochi și dumnealui îl vinduse dumisale răposatului Costandin Brîncoveanu, biv vel logofăt, și fiu dumisale, Nicolae Brîncoveanu, biv vel logofăt, îl dă danie dumisale mai sus-numitului Grigorașcu Razu, biv vel portar. Care loc, mai dinainte din vechime au fost al lui Rali Poenariu, cumpărat de mai sus-numitu Costin, însă cu 16 stînji, care i-au fost dat mai înainte mai sus-numitu Costin paharnic dumnealui comisului Iosif, apoi cu totu l-au vindutu dumnealui mai sus-numitului răposatului Costandin Brîncoveanu, încă și cu casile și cu locu doftorului Feratie, care loc au fost dăruit doftorului Feratie dă măriia sa răposata doamna Marica Brîncoveanca. Toate aceste 3 locuri le-au fost vindut dumnealui răposatului Costandin Brîncoveanu, și dintr-aceste 3 locuri ale doftorului Feratie, dumnealui logofātu răposatu Costandin Brîncoveanu au fostu făcutu schimbu cu măriia sa răposatu Grigorie vodă Ghica cu locul ce-l stăpînește dumnealor acum, și, în urmă măriia sa răposatu Costandin vodă Mavrocordatu l-au dăruit dumnealui biv vel logofătului Badea Știrbeiu.

Deci, am tras acest loc ce au dat danie dumisale portarului Razu, însă din Podu Calicilor, de lângă locu dumnealui clucerului Manolache, ginerile Bujoreanului, și pînă în casa Miricăi stînjeni 28; din casa Miricăi pînă la locu dumnealui vistierii Zmărăndii pînă în abătătura Dimboviții unde au fost bolovanu pus, stînjieni 32; și din locu dumnealui vistierii Zmărăndii pînă la locu dumnealui biv vel logofătului Badea Știrbeiu unde au fost un bolovan pus în apa Dimbovicioarii, lângă un măr, stînjieni 41 pol palme 2 și din gîrlită pînă la locu dumnealui mai sus-numitului logofătului Badea Știrbeiu pînă în Podul Calicilor, stînjieni 31, și pînă la Podu Calicilor ar pînă în locu dumnealui clucerului Manolache ginerile Bujoreanului, stînjieni 29 pol. Care acest loc l-am tras după zisa unui Mateiu ce au fost grădinaru atît la dumnealui răposatu Costandin Brîncoveanu, cit și la fiu dumisale, Nicolae Brîncoveanu, biv vel logofăt, umblind și pînă la rădăcinile bulamaclor pînă unde au fost ulucile grădinii dumnealui și din gura lui Samfirache Mănescu logofetelu, care au fost slugă la dumnealui mai sus-numitului logofăt Badea Știrbeiu cînd șădea în casile dumisale, ne-au arătat că tot pînă la acelea au fost dăspărțirea locului și cum că să suia pînă la uluce de lua mere din măr, dumnealui logofătului Brîncoveanu, care și însuși dumnealui Nicolae Brîncoveanu au fost față, pînă am tras locu de juru înprejuru.

Drept aceia, am dat această carte a noastră dumisale Grigorașcu Razu biv vel portar, ca să ție să stăpîneasă acest loc de juru înprejuru după trasu ce să coprinde mai sus. Aceasta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 22-22v.

1777, mai.

Radu Văcărescu vel dvornic, Neculae Știrbeiu.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Manciuul sin popa Iane din București pirăște pe Petcuș brașoveanu care i-ar fi „coprins” via din Valea Zidului (jud. Saac). Petcuș cerînd termen pentru dovezi, judecata aprobă. Domnul întărește.

391

1777

septembrie

11

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim dumneavoastră ispravniciloru să urmași cum scrie mai jos.

1777, septembrie 11.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimei mării tale, dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pînă la Manciuul sin popa Iane din București, pirăș lui Petcuș brașoveanu, zicînd că, fără de dreptate, i-ar fi coprinsu 6 pogoane de vie din dealul ot Valea Zidului sud Saac, care vie i-au rămas și lui de moștenire.

Făță fiind și Petcuș, de tot s-au apărât zicînd că elu nu are nici un amestecu la acea vie, fără numai zise că viaa aceasta ar fi avîndu-o zestre o cumnată a lui, pînă care o ține un Hristea Hleabul ce să află în Brașov, avînd și toate sineturile acei vie de cumpărătoare, zicînd Petcuș și aceasta ca să aibă soroc de 2 luni să scrie la cumnati-său ca, ori să vie cumnată-sa. ori acel Hristea Hleabul bărbatu ei să să înfățișeze la judecată.

Deci văzîndu-să viaa aceasta că este cu pricină și nefiînd de față cumnata lui Petcuș, care zice că a ei este această vie, nu am putut face altă hotărîre, ci să fie luminată porunca mării tale către dumnealui ispravnicii județului ca, după ce să va culege acele vie și măsurîndu-să, să stea în păstrare supt pecetea dumnealui ispravnicilor pînă ce va veni cu sineturile, ori bărbatu ei, ori vechilu ei să să înfățișeze la judecată cu pirăș și atunci după hotărîrea judecătii la cine va rămînea viaa, va lua și rodu. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 21. v.

1777, septembrie 9.

Miche paharnic, Cîrstandiu biv vel comis, Costandin Coc<ărăscu> sârdar, Dumitrache Greceanu, Hagi biv vel sluger, Dumitrache Brezoianu.

392

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stamate biv polcovnic și alți creditori părăse pe Hagi Dumitru ceașul, episcop al averii răposatului Alexe băcanul, pentru o datorie a acestuia. Se hotărăște scoaterea la mezin a bunurilor defunctului. Domnul întărește.

1777

septembrie

12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim zăpciule ce este orînduit cu marafetul starostii de neguțători să să facă mezatu averii mortului și, făcîndu-să înții catastih de toți datornicii, să să înparță la fieș-care cum cit li să va veni.

1777, septembrie 12.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pă Stamate biv polcovnic, pîrș lui Dimitre hagi ceașu, cerînd de la dînsul taleri 750, care bani are să-i ia de la un Alece băcanul ce au murit. Și fiindcă numitul hagi au rămas episcop pă avutul mortului, cerea împlinire.

Fată fiind și hagi ceașu, răspunse că mortu mai este datoru și la alte părți care cu perusiia ce au rămas nu să îplinește banii datornicilor și arată catastih anume de toată perusiia mortului și de toată datorii.

Ci, de vreme că clironomu lui Alece, adică Dumitrache Diimandi, nepotu mortului Alece, innaintea judecății s-au lepădatu de clironomia unchiului său, dînd și adeverință supt iscălitură la judecată și fiindcă datornicii își caută datorii de la episcop, care episcop cere ca să să vinză rămasele mortului, pentru aceasta să fie luminată porunca mării tale ca să să scoată lucrurile mortului Alece la mezatu și, vinzîndu-se, să-și ia fieșteșcare to analogon, urmînd și numitu polcovnic norocirii celorlalți datornici a intra la curama, însă numai la taleri 250, fiindcă pentru ceilalți taleri 500 ce avea să ia, s-au hotărît prin deosebită judecată să-i ia deplin cu dovada lor, pînă la moartea lui Alece avînd zălog în mină. De care înștiințăm mării tale ca să să facă hotărîre de către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 23.

1777, august, 25.

Miche paharnic, Costandin comisu, Constandin Coc<orășcu> sârdar, Ev<dochim> medelnicer.

393

Veliții boieri arată prin anafora că Dumitrache păhărnicele pe moșia căruia s-a deschis ocnă (la Ocenele Mari), fostă mai înainte pe moșia mănăstirii Sft. Pantelimon, cere anual aceeași sumă de taleri pe care o încasase mănăstirea de la ocnă. Se hotărăște să i se dea numai o parte din suma cerută. Domnul întărește.

1777

septembrie

12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Înfățișîndu-se și innaintea domni mele la divan și, după cercetarea ce făcum, vîzînd alegerea dumnealoru veliților boieri că este bună, am hotărît să să dea numitului Dumitrache păhărnicele de la cămărașu de ocne taleri 50 și de la mănăstirea Sfintului Pantelimon iar taleri 50, din taleri 500 ce are dă ia cu hrisov, care să facă taleri una sută, pe care au rămas numitul păhărnicele mulțumitu și odihnit, și așa să rămie numita mănăstire nesupărată mai mult de către cererea lui Dumitrache păhărnicele. De vreme ce acei taleri 500 ce are mănăstirea dă ia cu hrisov pă an, să cunoaște că, după cum au și alte mănăstiri cu hrisoave de iau de la ocnă pă an mili obicinuite, care nu au moșii cu ocne pă dînsile, așa s-au făcut și la ceastă mănăstire, milă, iar nu numai căci era ocnele pă moșia mănăstirii atunci, fiindcă ocna nu poate fi statornică în tot veacul la un loc, și, după vremi, să mută și să dășchide și aiurea, și pentru aceasta, mănăstirea nu are a să păgubi mai mult sau a-și

perde mila ce are ca alte mănăstiri, iar acei taleri o sută să aibă a lua Dumitrache păhărniceleu pă tot anu nelipsitu în cîtă vreme va lucra ocnă pă moșia lui de acum innainte.

1777, septemvrie 12.

Preainălțate doamne

Dumitrache păhărniceleu au jăluit innălțimei tale cum că are o moșioară în sud Vilcea la Ocnile Mari, pă care moșie a lui, zice că sint acum 2 ani de cînd s-au dășchis ocnă pă dînsa și să scoate sare, pentru că ocnă ce au fost mai nainte și s-au surpatu, fiind pă moșia sfintei mănăstiri Panteleimon zice că pă tot anu lua dumnealui medelniceru Dumitrache epitropu sfintei mănăstiri, cite taleri 500 de la cămărașu de la ocnă, iar acum de cînd s-au spart acea ocnă ce era pă moșia mănăstirii și fiindcă s-au dășchis pă moșia lui, acei taleri 500, și acum, zice că-i ia dumnealui medelniceru Dumitrache epitropu și lui nu-i dă nimic, zicîndu-i că nu are moșie acolo, cerîndu-i să-i aducă adeverință de la ispravnici și de la oroșanii de acolo cum că este acum ocnă pă moșia lui, iar nu este pă moșia sfintei mănăstiri Panteleimon, necrezîndu-i zapisu ce zice că are la mină pentru acea moșie. Și așa, zice că mergînd cu cheltuială în sud Vilcea au adus carte de la ispravnicii de acolo cum și adeverință de la moșneni, că ocnă ce este acum, este pă moșia lui Dumitrache păhărniceleu jăluitoru și cere ca să i să dea venitul moșii fiind omu săracu și cu 2 fete de virstă ca să-și poată chivernisi copiii. După jalba lui, innălțimea ta cu vătaf de aprozi ne poruncești ca să cercetăm această pricină și cu anafora să înștiințăm innălțimii tale.

Deci aducînd numitul zapciu pă Dumitrache păhărniceleu jăluitoru cît și pă dumnealui medelniceru Dumitrache, ne arată Dumitrache păhărniceleu acea carte a ispravnicilor din sud Vilcea, cum și adeverința moșnenilor de acolo, intru care scrie că ocnă ce este dășchisă acum, este pă moșia lui Dumitrache păhărniceleu jăluitoru. Care aceasta și însuși dumnealui medelniceru Dumitrache zise că așa este; mai nainte era ocnă pă moșia sfintei mănăstiri Panteleimon, iar acum zice că s-au adeverit cu înștiințare ce are dumnealui, cum că este ocnă pă moșia lui Dumitrache păhărniceleu. Numai zice dumnealui medelniceru că sfînta mănăstire Panteleimon are hrisov domnesc ca să ia de la ocnă de peste Olt pă tot anu cite taleri 500, și dă vreme că ocnă acum este pă moșia lui, să-i dea dîntre-acești taleri 500 și lui, pentru venitul moșii taleri 40, după cum zice că lua și un Necula Bero ce avea livele lingă moșia mănăstirii, pă care era mai nainte ocnă. Și pentru că i să călca livada <de> către carăle cele ce încărcă sare de la ocnă, îi da taleri 40 pă tot anu, adecă mănăstirea îi da taleri 20 din venitul mănăstirii și cămărașu fiindcă avea ocnile cumpărate, iar taleri 20, și așa primește să dea și lui Dumitrache păhărniceleu acei taleri 40. Dumitrache nicicum nu primește ca să ia numai taleri 40, zicînd că el să păgubește de moșia toată, fiindcă i să calcă cu carăle, și zice Dumitrache păhărniceleu că mai nainte era ocnă pă moșia mănăstirii și pentru aceia lua sfînta mănăstire pă tot anu cite taleri 500, iar acum nu este pă moșia mănăstirii, ci pă moșia lui și nu primește ca să ia acei taleri 40 ce zice dumnealui medelniceru să-i dea.

Deci, după cercetarea ce făcum și noi, dovedim că cu adevărat ocnă acum este pă moșia lui Dumitrache păhărniceleu. Dar fiindcă zice dumnealui medelniceru că are hrisov să ia mănăstirea de la ocnă cite taleri 500 pă an, acea milă să cunoaște că domnii au făcut-o pentru chiverniseala mănăstirii ca să ia acești bani pă tot anu, iar nu pentru moșie, și bine primește dumnealui medelniceru ca să-i dea lui Dumitrache pă an cite taleri 40 din mila mănăstirii pentru acea moșie a lui ce i să calcă. Dar și noi am găsit cu cale, fiindcă acest sărac să păgubește de moșia toată, să i să facă și lui deosebită milă ca să ia de la cămărașu de ocnă ceia ce va hotări bunăvoința innălțimii tale, căci i să calcă moșia, pentru că dumnealui medelniceru Dumitrache nu este volnic, mila ce o au făcut-o un domnu pentru chiverniseala mănăstirii, să o dea altuia. Ci rămîne aceasta, după cum va lumina Dumnezeu pă innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6
f. 24 - 25.

1777, avgust 1.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Badea vel vornic, vel loğofăt, Di<mitrache> Varlaam vel paharnic, Ion vel stolnic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dumitrana reclamă pe Iordache vătaful din Cimpina care i-a „cuprins” via de pe dealul Țintea (Prahova) și niște lucruri mișcătoare pentru o datorie a sofului decedat. Se propune ca datoria către Iordache să fie plătită din bunurile mișcătoare, iar via să rămână Dumitranei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan amîndoa părțile și numai taleri 400 zise Dumitrana că au fost socri-său datoru lui Iordache vătafu, carii îi găsește scriși în catastișe, iar de alți bani nu știe mai multu. Pentru care, cerîndu-se lui Iordache dovadă pentru ceilalți bani ce-i cere, el arată că taleri 213 ar fi fost socri-său datoru la un turcu cu zapis și i-au plătit el după moartea socri-său. Dar întrebîndu-să de au fost el clironom socri-său, ori dă au fost chezaș, ori vechil, de a plăti acești bani, răspunse că nici clironom, nici chezaș, nici vechil au fost, fără de numai, avînd el pricină de socoteală cu turcu și nevrînd a izbrăni socoteala lui pînă nu i să va plăti acești bani de la socri-său, cerînd de la dînsul, de aciia înaintea ispravnicilor, cu îndeminarea și cu hotărîrea judecății ispravnicilor, i-au plătit el.

I s-au cerut să arate vreo hotărîre și carte de judecată a ispravnicilor, sau măcar zapisul socri-său ce era la mina turcului de această datorie și nici carte de judecată, nici zapis de la mina turcului, nici măcar altfel de dovadă cevași, nu avu să arate nemic.

Deci, de vreme ce el nici chezaș, nici clironom, nici vechil au fost, și de vreme ce socri-său avea fecioru clironom, care acel clironom trăia cînd zice că au plătit acești bani și nu i să cădea lui a intra la plată de datorie, fiind clironom la mijloc, și, după toate acestea, nici vreo dovadă cum că au plătit acei bani turcului și cum că au fost pentru a socri-său datorie, iar nu pentru a lui datorie, nu avu să arate, cererea lui este rea și hotărîm să aibă pace Dumitrana de acești bani.

Mai zice Iordache vătafu, că trăind socri-său, i-au dat păcură de taleri 133, cînd era vameș la Cimpina, și nu i-au mai plătit banii, dar nici un fel de dovadă nu avu să arate, nici pentru aceia ce zise că are mărturie la județ afară, iar Dumitrana, răspunzînd, zise că socri-său au fost tovarăș cu Iordache vătafu pînă vama Cimpinii, și oșebit că nu știe că ar fi luat de la dînsul vreo păcură, dar și de va fi luat, poate să fi intrat la izbrănirea socotelii lor.

Deci, pentru aceasta am hotărît ca să aducă Iordache înaintea domnii mele martori vrednici că au dat socri-său păcură de acești bani, care martori să fi fost față acolo să vază însuși cu ochii lor cînd au făcut păcura teslim la socri-său, și după ce va aduce acest fel de martori, atunci să facă și el jurămînt cum că nu au intrat acei bani în vreo socoteală a tovarășii lor, nici i-au mai plătit, fiindcă omul este mort, și așa vom hotărî atunci de i să va plăti.

Ci dar, alegîndu-se acum numai acei taleri 400 bani buni, datorie fără de pricină, și văzîndu-să că Iordache n-are nici vreun zapis de vînzarea acestor vii, cum nici de zălojire, fără de numai are datoriia a și-o cere, s-au întreat Dumitrana de va ca să răspundă ia acei bani și ia au răspunsu că să încarcă a-i plăti rînduri, rînduri și să rămîie via a ei, avînd copii, fete sârmane.

Deci, fiind cererea ei cu dreptate, am hotărît ca cele ce sînt la Iordache, adică un rădván, hamurile și lada cu cele ce sînt într-însa, să să facă mezat de către dumnealor ispravnicii județului, așijderea să rînduiască ispravnicii și la culesul viilor omu de credință ca să ia în scris cit vîn va strînge vătafu Iordache estimp din rodu viilor, unde să fie și Dumitrana față la cules, și prețîndu-să și vinul de estimp pînă bani după prețul ce să va vinde în deal, să înștiințeze dumnealor ispravnicii domnii mele cîți bani coprinde prețul vinurilor și prețul lucrurilor ce s-au zis a să face mezat și pentru cîți bani va mai rămînea cusur pînă la taleri 400, vom hotărî vrîun soroc de a-i plăti Dumitrana și acelui Iordache, iar viia să rămîie supt stăpînirea Dumitranei. Mai zise Iordache vătafu că au cheltuit la vie taleri 400 de cînd au luat-o, pentru care Dumitrana răspunzînd, zise că viia au avut și rod și cum că nu va fi cheltuit atîta sumă, ci, și pentru aceasta, dumnealor ispravnicii să facă cercetare acolo cu

bune dovezi de cîți bani au cheltuit și cît vin au luat și de va trece cheltuiala peste venit iștiințindu-ne, iarăși vom hotărî domnia mea. Asupra căriia trebi, am rînduit domnia mea și mumbașiru pe sluga domnii mele . . . ¹ aprod vătășesc, ca după culesul viilor să aducă pă amîndoă părțile la divan cu înștiințările ce s-au zis mai sus de la dumnealor ispravnici, ca să ia hotărîrea de la divan.

1777, septembrie 15.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă Dumitrana ce au fost soție lui Dumitrache Alecsiu ce au murit, pîrișă cumnatului ei, lui Iordache ot Cîmpina, zicînd pîrișă că, făr' de dreptate, de sint ani doi, de cînd i-au coprinsu 12 pogoane de vie dîn dealu Țintea sud Prahova ce rămăsese de la bărbatu-său, i o ladă cu niște scule ale socrului ei, Ianache Alecsiu, ce au murit i un rădvan cu hamuri de 4 cai.

Față fiind pîritu Iordachi, răspunse că viaa aceia i-au vîndut-o bărbati-său în taleri 500 avînd să ia de la socrî-său taleri 1015 și cum că și lada aceia iarăși el o ține pentru acei bani, amanet, arătînd Iordache o foae anume de banii ce are a lua de la socrî-său, de care zise pîrișă că nu știe să fi rămas dator socrî-său cu acei bani. Deci, Iordache dovedi la judecată din numita foae taleri 750 bani buni a-i lua, și însuși pîrișă i-au priimit de datorie bună a socrî-său și pînă la suma de taleri 1015 mai rămîn taleri 165 ². S-au cerut ca să dovedească pîritu Iordache și acești bani, și răspunse că dovezile lui ce are la județ, pîrișă nu priimește ca să stăpînească vîile. Iordache zicînd că acele vii nu sint vîndute de bărbati-său precum zice, ci le-au dat să le lucreze să ia rodu pînă își va împlini datoria ce are a lua de la socrî-său, și în urmă să rămie supt stăpînirea ei. I-am cerut lui Iordache să arate zapisu de cumpărătorea vii, răspunse că întii i-au dat cumnați-său sineturile cele vechi, rămîind în urmă să facă zapisul de vînzare, și, întîmplîndu-i-se moarte, n-au apucat să facă zapis de vînzare, iar cum că i-au vîndut viaa în taleri 500 cumnați-său, o va dovedi-o prin mărturii, care mărturii sint la județ.

Deci, pentru taleri 500, din taleri 750 ce să dovedi că are a lua pîritu Iordache, să scade cumpărătorea vii cînd să va dovedi în taleri 500, că au cumpărat, iar pentru taleri 250 ce rămîn din taleri 750, pentru care pîritu ține acea ladă cu niște lucruri, rămîne să scoată acele lucruri din ladă la mezat. Ci, la cuvîntu ce zice pîrișă că viaa nu este vîndută, după mărturiile ce va aduce Iordache pîritu înaintea dumnealor ispravnicilor județului și să va dovedi acea vînzare bună, să o întărească dumnealor ispravnicii prin carte de judecată, iar neputînd dovedi vînzarea, că au fost în taleri 500, să scoată și viaa la mezat împreună și cu lucrurile dintr-aceia ladă, ca să să îplinească datoria cea dovedită, adică de taleri 750 ce are pîritu a lua de la mortu socrî-său. Așijderea și pentru taleri 265 care au rămas să-i dovedească Iordache în județ, iarăși să cerceteze de dumnealor ispravnici și, pă cît să va dovedi datorie bună, își va lua Iordache iarăși din periusia socrî-său.

Care acestea toate, să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii județului să le cerceteze și prin carte de judecată să facă izbrănire, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la măriia ta.

Mai zicea pîrișă că are lipsă de zestre ce i-au răpus bărbati-său, cerînd să i să îplinească. Deci, acea lipsă ce <o va> dovedi-o, are să și-o ceară din rămasele bărbatului ei, iar nu din periusia socrî-său. Care și pentru aceasta rămîne a să face hotărîrea cea desăvîrșită de către măriia ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 25-26.

1777, septembrie 4.

Miche paharnic, Constandin comis, Ev<dochim> medelnicer, Hagi sluger, Du<mitrache> Brez<oianu>.

¹ Loc alb.

² Așa în text.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Calofiru streinul părăște pe Oprea din Văleni (Dimbovița) care pentru o datorie a fratelui său Sava, mort la Șiștov, a oprit niște rîmători ai acestuia aflați în județ. În urma judecării ispravnicului județului și cea de acum se propune ca rîmătorii să fie vînduți la mezat iar Calofiru să plătească datoria fratelui său, cu precădere pîrîtului Oprea. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan și din cercetare văzum că nu au avut amanet Oprea acei rîmători dați de mortu, cum nici de Calofiru, spre a să protimisi mai mult decît alți datornici. Ci, judecata ispravnicilor i-au dat rău, Oprii, neavînd nici zapis de amanetu, nici altă dovadă, iar datoriia lui fu numai cu zapis iscălit de mortu i dă frate-său Calofiru, fără dă amanet ca și alți datornici. Încă, zise și aceasta Calofiru, că nu este cu știrea lui iscălitura, numele lui în zapis.

Deci, fiindcă împreună cu acest Oprea, zise Calofiru că mai sînt și alți datornici, care au luat de la frate-său, și fiindcă el răspunde la divan că nu să bagă a intra clironom să stăpînească ale frăține-său și să plătească datoriile, ce ceru ca să să vînză toate, cu poruncă să să plătească la datornici ca să nu-l supere pă el, am hotărît ca acei rîmători de la Oprea, toți împreună cu cai și alte, ce vor fi la Calofiru, ale mortului, să să vînză cu mezat și, dîndu-să în știre și la alții cîți voru avea a lua, să să facă foae de cîți bani și la cine este datoru mortu și să să înpartă cu analoghie fieștecăruia datornec, intrînd și Oprea la curama ca ceilalți datornici. Și pentru cîți bani îi va lipsi Oprii pînă a i să împlini datoriia lui, de va dovedi Oprea cum că zapisu și iscălitura lui Calofiru este cu știrea lui și au fost și el datoru împreună cu frate-său, mortu, acea lipsă să să îplinească de la Calofiru; iar nedovindu-l, va avea Calofiru pace. Ci într-acestași chip să urmați dumneavosatră ispravnicilor a face catastih de toți datornicii, a face mezat după cum poruncim și a să împlini prin sluga domnii mele ...¹ apod vătășesc carele <va> aduce [de] aici pe amîndoa părțile înaintea dumneavostră și acolea va aduce numitu Oprea și mărturii de va avea ca să dovedească iscălitura lui Calofiru din zapis.

1777, septembrie 15.

Prealînălțate doamne.

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă Calofiru streinul, pîriș Oprii de la Văleni sud Dimboviță, zicînd că, avînd pîrișu un frate, anume Sava, căruia întîmplîndu-i-se moarte la Șiștov, au avut rîmători rămași 63 în județu Dimbovița, și pîritu, aflînd de moartea frăține-său, au luat acei rîmătorii cu pricină că are a lua datorie de la mortu fără de a nu avea nici o dovadă.

Față fiind și cel pîrit, arată un zapis cu leat 1776 octomvrie 31, iscălit atît Sava mortu, fratele pîrișului, cît și pîrișu Calofiru, în care să coprinde că la trebuința lor au luat taleri 60 de la Radul pîrcălabu, puindu-să chezaș spre împlinirea banilor pîritu Oprea, și afară din zapis mai are a lua taleri 17 de la Sava mortu du pă niște unt, care bani, nici pîrișu nu-i tăgădui, numai arăta că frate-său mai este datoru și la altă parte, adică taleri 73 la un Tănase luminărar din București i taleri 40 la un Ștefan ot Costești sud Dimbovița și cerea ca, vînzîndu-să acei rîmătorii să între la curama și pîritu Oprea împreună cu datornicii. A căruia cerere nu s-au primit de judecată după pravilă, de vreme ce pîritu Oprea acei rîmătorii i-au fost avuț dați asupra lui pentru datoriia Savii, mortului, cu judecată, carele și arată o carte de judecată a dumnealui biv vel ban Ianache Hrisosculeu ispravnic ot sud Dimbovița, cu leat 1777 februarie 9, în care să coprinde că pîrișu Calofiru și-au fost pus soroc pînă în 3 săptămîni să plătească banii pîritului și să ia rîmătorii și nu au urmat hotărîrii aceia, măcar că zice pîritu Oprea că pentru taleri 73 ce arată pîrișu că este datoru frate-său la Tănase luminăraru, cum că zapisul ce-l ține acel Tănase este iconomicos, dar aceste zise ale lui nu avu nici un temei, de vreme ce el are a-și cere numai datoriia lui, și pentru datoriia lui Tănase rămîne a o cerceta pîrișu Calofiru ca un clironom al frăține-său.

Deci, fiindcă pirtu Opea ține lucrurile mortului, care cu judecată i s-au dat pentru datoriia ce avea a lua el, are pronomion de a-și sigorifi intii datoriia lui ce nu este tăgăduită de Calofiru și fiindcă mortu Sava, altă periusie nu i-au mai rămas și numai acei rimători, care rimători sint în județu Dimbovița, să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii județului să scoată acei rimători la mezat și să vinză și să să îplinească intii datoriia numitului Oprii, și ce va mai prisosi, atunci voru lua și alți datornici ce să voru dovedi că au a lua datorie bună de la mortu Sava. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 27v. - 28.

1777, iulie 30.

Miche paharnic, Costandin comis, Ev<dochim> medelnicer, Hagi biv sluger, Di<mitrache> Brez<oianu>.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că postelnicele Hera Bucșănescu reclamă de la Ioniță Drăgoescu din jud. Argeș plata unei datorii a acestuia către tatăl și unchiul său. Pirtul susținând că are carte de judecată pentru plata datoriei se propune cercetare de către ispravnicii. Domnul întărește.

396

1777
septembrie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Rînduim pe sluga domnii mele ...¹ aprod ceaușăsc, carele, luînd pă amîndoă părțile de aici, să-i ducă la dumnealor ispravnicii județului și dumnealor ispravnicii să urmeze a face cercetarea ce scrie mai jos.

1777, septembrie 15.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pă Hera postelnicele sin Mincul clucer Bucșănescu, piriș postelnicele Ioniță Drăgoescu ot sud Argeș, de la care cerea taleri 386 cu zapis ot leat 7256 octomvrie 5, care bani s-au fost înprumut de la tată-său și de la unchi-său Sandu Bucșănescu.

Față fiind și pirtu, răspuse că pentru acești bani s-au fost judecatu cu acei înprumutători, avînd și carte de judecată de apărare, care carte cerîndu-să să să vază și de noi, zicînd că neștiînd că va jălui pirișu de această pricină, nu și-au luat acea carte de judecată. Deci, văzîndu-să zăpisul la mina pirișului că este întreg, văzînd și răspunsul pirtului cum că zăpisul este plătit și cum că are și carte de judecată, nu am intrat în cercetare, ci am hotărît ca, prin luminată porunca innălțimei tale, să să orînduiască om domnesc să ia pă amîndoă părțile să-i aducă innaintea dumnealor ispravnicilor din sud Argeș, fiind amîndoă părțile lăcuitori într-acele județ, și să cerceteze intii zăpisu ce-l văzum la mina pirișului de datorie, cum și cartea de judecată ce zice numitul Ioniță postelnicele că are, și după alegerea ce voru face, să izbărească prin cartea dumnealor de judecată, iar, neodîhnîndu-să vreo parte, să-i ia numitul mumbașir pă amîndoă părțile și să-i aducă aici. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 28 v.

1777, august 18.

Miche paharnic, Costandin comis, Alecs<andru> Greceanu, Hagi sluger, Di<mitrache> Brez<oianu>.

¹ Loc alb.

1777

septembrie

15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Înfăţişându-să cu această anafora şi înaintea domniei mele la divan, au răspuns Fundăţeanu, vechilul soţiei lui, că să mulţumeşte a împlini Anastasia, epitroapa Radului Perieţeanu, taleri 1500, după hotărîrea ce s-au fost făcutu, şi să-i dea şi sculele acestea toate

Am întrebatu şi pă Anastasia, de vreme ce-i dă şi sculele acestea pentru care să pricinua, dă ce nu-i împlineşte banii care au primit înaintea domniei mele şi însuşi ia, şi şi ia răspunse că, după hotărîre, banii îi dă, numai cere să-i dea împreună cu sculele acestea şi toată averea Tomii pînă la orice.

Deci, fiindcă cu aceasta ce au primit şi o parte şi alta, pricina este săvîrşită, am hotărît domnia mea ca împlinind Anastasia acei taleri 1500, să-i dea Fundăţeanu şi sculele împreună cu toată averea Tomii, şi așa, prin mîna zapciului să să facă împlinirea datului şi la o parte şi la alta, iar pentru taleri 600 ce mai arată Fundăţeanu, cum că au cheltuit soşia Tomii vistieru, după moarte, la de-mîncarea ei în doi ani, vinzînd din lucrurile mortului, la aceasta nu are nici o dreptate, pentru că Toma vistieru nu era datoru şi după moartea lui a o hrăni, ci dintr-al ei are a să hrăni.

Pentru aceia dar, am hotărît ca acele lucruri ce va fi vîndut ia dintr-ale mortului şi au luat bani, să să scază din suma ce s-au zis mai sus şi zapciu cel orînduit, așa să urmeze.

1777, septembrie 15.

Preainnălţate doamne,

La jalba ce au dat către măriia ta, Safta, soşia lui Andreiu Fundăţeanu, pentru nişte scule, daruri dinnaintea nunţii, care s-au fost dat de Toma vistieru, soşii sale Mariei, sora jăluitorii, anume, un ghiurdan cu diiamanţele i un leftu iar cu diiamanţele şi 9 şire mîrgăritaru i din theoritra o păreche cercei cu bălaşuri, numai cerîndu-le acestea ca nişte drepte ale ei după pravilă şi după diiata Tomii, ca o clironoamă a soră-si, cu zapciu dumnealui vătăfu de divan orînduindu-se la noi ca să luăm seama şi cu anafora să înştiinţăm de au intrat în suma ce s-au hotărît pentru zestrile surori-si şi aceste giuvaeruri sau nu, şi dă n-au intrat, cum vom găsi cu cale să arătăm cu anafora mării tale.

Vei şti măriia ta, că cercetînd pricina, am văzut că n-au fost intrat şi acestea în zestrile surori-si, pentru că nici s-au pomenit bune a le lua, văzîndu-se scrise în diiata Tomii, şi de aceasta nici noi n-am pomenit în anafora ce am fost făcut către măriia ta cu Anastasia vechila Radului copilul, clironomul Tomii, şi mai virtos, nici că au făcut cerere că am fi pomenit. Iar că de să cade jăluitorii a cere aceste scule, arătăm mării tale că părerea noastră este, după diiata Tomii, soşul surorii acestii jăluitoare are cale a-şi căuta. Dar după cercetare, am aflat că darurile dinnaintea nunţii nu s-au fost dat înaintea nunţii de Toma, ci numai în diiată le-au numit Toma, drept ca nişte daruri dinnaintea nunţii, care nici jăluitoră cu alţii ai ei, nu o tăgădui aceasta. Ci, aicea să cunoaşte lucru cam iconomicos al răposatului Tomii, de vreme că înaintea nunţii nu le-au fost dat, ci numai la moarte le-au pomenit în diiată, date soşii sale, ca nişte daruri dinaintea nunţii. Ci, la aceasta, cum va fi hotărîrea mării tale, că jăluitoră cu cuvîntu dieţii cere, iar pentru theoritra, cea păreche de cercei cu bălaşuri daţi a doua zi, de vreme că cu adevărat fără dă pricină s-au dat la podoba dăzgovellii, de Toma, surorii jăluitorii, şi la aceasta are nezmîntită dreptate a-şi căuta jăluitoră după pravilă. Nooă așa ni să pare, iar hotărîrea cea dăsvîrşită rămîne la înnălţimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 30 v. - 31.

1777, iulie 7.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Veliții boieri arată prin anafora că Ștefan Vulturescu se judecă cu Costandin, fiul lui Barbul Vulturescu, pentru moșia Vulturești (Olt). Pîritul spune că tatăl lui Ștefan o vinduse lui Barbul. Se hotărăște ca martorii să mărturisească cu carte de blestem. Domnul întărește.

398

1777
septembrie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, poruncim dumnea-voastră ispravnicilor ai județului să urmați a face alegerea ce scrie mai jos și mumbașir, sluga domnii mele ...¹ păhărnicele.

1777, sep'emvrie 15.

Preainnălțate doamne,

Ștefan sin Costandin Vulturescu, la trecuta lună a lui iulie 6 leat 1777, din luminată porunca innălțimei tale, au avut judecată la dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament cu vâri-său Costandin Vulturescu sin Barbul Vulturescu, zicînd că 13 ani sint de cînd au murit tată-său și rămîindu-i și lui moșie în hotaru Vultureștilor, sud Olt, fără dă dreptate zice că au stăpînit-o tatul numitului Costandin, cum și el pînă acum. Înpotriva jălbiu lui Ștefan Vulturescu, arată că au răspunsu Costandin Vulturescu, vâri-său, că ei au rămas trei copii după moartea tatului lor, nevîrsneci, și pe toată periusia casii părintelui lor, este orînduit arhimandritu egumen argeșan și are și toate sineturile în mina sfinții sale. Și prin anaforaua ce au făcut-o boerii judecători către innălțimea ta, găsesc cu cale ca să să poruncească de către innălțimea ta egumenului argeșanului, ca unui epitrop ce este asupra casii copiilor Vulturescului, ca, ori însuși, sau să-și trimiță vechil cu sineturile ce va avea pentru acea moșie ce o cere Ștefan sin Costandin Vulturescu jăluitoaru, și innălțimea ta ai întărit acea anafora, poruncînd numitului arhimandrit ca negreșit să trimiță acele sineturi ce zice că are, aici la judecată și numitul arhimandrit argeșan, prin vechilu său, cluceru State Bucșănescu, înștiințează innălțimii tale cum că după luminată porunca innălțimei tale, au căutat în toate scrisorile răposatului Barbului Vulturescu, tatul lui Costandin Vulturescu, cel pîrit, și arată că au găsit zapise de vînzarea acei moșii ale lui Grigorie i ale lui Iana-che, frații Barbului Vulturescu, iar zapisu lui Costandin Vulturescu, tatul lui Ștefan jăluitoaru, arată că nu să găsește nici dă vînzare, nici dă zălojire. Și scrie arhimandritu în cartea cuvioșii sale, cum că știe că această moșie ce o cere Ștefan Vulturescu, partea tată-său, este bună vindută Barbului Vulturescu tatul lui Costandin Vulturescu, celui pîrit, iar nu zălojire. Care vînzare a aceștii moșii, zice că este știută și de toți lăcuiorii de acolo din partea locului, arătînd și aceasta că, Costandin Vulturescu tatul lui Ștefan, mai întii și-au vîndut partea lui de moșie la Barbul Greceanu și aducînd zapisu de moșie la frate-său Barbul Vulturescu ca să-l iscălească, n-au vrut să iscălească, ci i-au dat el banii și au luat moșia zicînd că are și mărturii oameni bătrîni de cite 80 de ani vrednici de credință, un ieromonah și un monah carii au fost lăcuiorii la acea vreme acolo și cum că scrisorile Barbului Vulturescului și alte scule ce au avut, zice că au fost tot în mina clucerului Apostol ce zice că este cumnatu acestui Ștefan, jăluitoarului, și cluceru Apostol va fi știind pricina acestor sineturi de această moșie ce o cerc acest Ștefan. Am văzut și mărturii ce o dă în scris Mihail ieromonahu egumenu de la sfința mănăstire Brădet ce este scrisă de la 7 zile ale aceștii luni, întru care scrie că Costandin Vulturescu tatul numitului Ștefan, vrînd să să insoare și neavînd bani, și-au vîndut partea lui de moșie Barbului Greceanu dîndu-i și taleri 15 innainte, arvună, pînă va iscăli zapisu vînzării și frate-său Barbul, și viînd cu zapisu să-l iscălească, și Barbul frate-său, n-au vrut să iscălească, ci au dat el banii toți du pă vînzarea moșii rînduri și zice că i-au trecut și în dosu zapisului, între care bani, arată că i-au dat și doi boi. Am citit și mărturii ce o dă iar în scris Ioanichie monahu, care și el asemenea mărturisește că este moșia vindută iar nu zălojită. Înpotriva aceasta ne arată Ștefan jăluitoaru mărturii ce o dă unchiu-său Tudor Vulturescu, iar în scris, care să vede adevărată și de dumnealor ispravnicii din sud Olt, întru care știe că frate-său Costandin Vulturescu, ajungînd la sărăcie și lipsă, au făcut moșia vînzătoare și nu l-au îngăduit frate-său Barbul Vulturescu să

o vinză, ci i-au dat el o sumă dă bani ca la taleri 80, rînduri, cu vorbă dă vînzarea moșii, și după moartea lui arată că au mai luat și cumnată-sa Ilinca, ca la taleri 10, tot cu nume dă vînzarea moșii, dar dă au făcut zapis dă stăpînire pentru moșie, zice că nu știe.

Deci, după luminată porunca înălțîmei tale, aducînd vătufu de păhărniceii înaintea noastră, atît pă Ștefan Vulturescu jăluitoru, cit și pă State Bucșănescu cluceru, vechil arhimandritulu argeșanului, și citînd toate scrisorile cum să arată mai sus și nefiînd aici dă față nici cluceru Apostol la cela ce zicea că au fost toate scrisorile Barbului Vulturescu, ca să-l întrebăm ce s-au făcut acel zapis, nici această mărturie ce au dat înscris, cum și alte mărturii ce scrie arhimandritu că mai sînt și știu că moșia au fost vîndută, iar nu zălojită, am găsit cu cale, să fie luminată porunca înălțîmei tale să meargă mumbașir la dumnealor ispravnicii județului, și dumnealor ispravnicii să aducă acele mărturii ce arată arhimandritu argeșan că are și prin carte de blestem să mărturisească fieștecare cum va ști adevăru pentru pricina moșii de este vîndută sau zălojită și fieștecare, mărturia ce o va da, să scrie în dosu cărții de blestem și să să iscălească. Care carte de blestem să să facă și asupra lui Tudoru Vulturescu, unchiul lui Ștefan jăluitoru, ca și el în ce chip va ști pricina, să de mărturie tot în dosu cărții de blestem. Și să să facă acea carte de bestem și asupra Ilincăi mumii lui Ștefan jăluitoru, ca să arate și ia întru adevăru în ce chip știe pricina moșii, vîndută este, sau zălojită < ? > Și zapisu, ori al vînzării de va fi fost, sau al zălojirii ce s-au făcutu, cum și asupra clucerului Apostol, de vreme că toate scrisorile și alte scule ale Barbului Vulturescu au fost în mina lui, să mărturisească și el ce s-au făcut acel zapis și în ce chip știe pricina. Și după cum voru ști adevăru, să dea și ei mărturia lor iar în dosu cărții de blestem, și să să iscălească și dumnealor ispravnicii mărturii că au priimit fieștecare acea carte de blestem și au arătat adevăru. Și deosebit să facă și dumnealor ispravnicii anafora către înălțîmea ta, de cercetarea ce au făcut, ca să le facă judecata izbrănire. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la înălțîmea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 35-36.

Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 12 iulie 1777. Arh. St. Buc., Ms. 5, f. 473-474v. (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

1777, avgust 19.

Neculae Dud<escu> vel ban, Badea Știrbeiu vel vornic, vel logofăt, vel clucer, Ioan vel stolnic, vel sârdar.

¹ Loc alb.

399

Mitropolitul țării arată prin anafora că Neofit ieromonahul se judecă cu egumenul mănăstirii Bistrița cerîndu-i restituirea a 200 taleri împrumutați acesteia. Se propune restituirea, dar fără dobîndă. Domnul întărește.

1777

septembrie

15

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către preasfinția sa părintele mitropolit, întărim domnia mea așa să să urmeze.

1777, septembrie 15.

Preaînălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta, Neofit ieromonahu, pentru egumenu bistricean chir Grigorie că, împrumutînd pă mănăstire, în zilele răposatului egumen Mihail, cu taleri 200 prin zapisu întărit cu pecetea mănăstirii și iscălit de răposatu Parthenie episcopu Rîmnicului și acum cerîndu-i de la numitu egumen al aceștii mănăstiri, n-ar fi vrînd a i-l da, care cu zapciu vătuf dă divan aduși fiind înaintea noastră, întii văzum hotărîrea mării tale cea din răvașu jălbii jăluitorului, că fiind zapisul acesta de datorie iscălit de răposatu episcop Parthenie și fiind cum să jălueste, să apuce orînduitul zapciu pă egumen să împlinească banii.

De vreme ce așazămintu ce s-au făcut, orînduială pentru împrumutări iaste acum din urmă și această împrumutare iaste acum mai dinnainte, văzum și înșine noi zapisul, și

cu adevărat să cunosc bun și adevărat, și dreptate are jăluitarul a cere banii lui de la mănăstirea Bistrița, măcar că au fost datoriia mai mare, dar să văzu în dosul zapisului că s-au plătit ceilalți bani, toți dați cu dobînda lor pînă la leat 1767, întrebăm și pă egumen ce are să răspundă și cît pentru taleri 200 ce să numesc bani drepți capete, nemic nu avu să zică. Văzînd hotărîrea mării tale și zapisul cu pecetea mănăstirii ce peșin, pă dăplin, i-au plătit jăluitarului, iar pentru dobîndă la acești taleri 200, arată pricină că, întîmplîndu-să numitului egumen, cel cu împrumutarea, moarte năprasnică cu ucidere de tilhari, nu numai că acești bani au rămas neplătiți, ci și alte lucruri multe ale mănăstirii s-au prăpădit.

Deci, de aceasta facem știre mării tale și ni să pare că n-ar fi cu dreptu a să plăti această dobîndă, întîi pentru pricina cea arătată de egumen pentru cel mort, că i s-au întimplat moarte groaznică și multe ale mănăstirii lucruri s-au prăpădit, necum numai acești bani, a doao, că în zilile mării sale, răposatului Alexandru vodă Ghica, asemenea să făcuse orînduială pentru împrumutarea de bani, cum și acum în zilile mării tale, și că cădea atunce, cînd de opște să zvonise acea poruncă, să fi venit acest jăluitar ca să-i adevărim și noi zapisul, după cum era hotărîrea hrîsovului, de vreme că priimea dobîndă de la egumen la banii împrumutării pă an, pă an. Iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 65 v. - 66.

1777, martie 31

Grigorie al Ungrovlahiei .

Veliții boieri arată prin anafora că Costandin căpitanul și Trandafir Condrea vameșul de la Urlați s-au plîns pentru purlarea incorectă a ispravnicilor din jud. Saac în cazul măcelarului Oancea. Acesta, refuzînd să plătească vamă, s-a bătut cu fiul mazlului Stan Urlățeanu pe care, pentru că a luat apărarea fiului său, l-a trimis la închisoare. Divanul hotărăște pentru măcelar pedeapsă cu bătaie în tîrg și amendă. Domnul întărește, dojenînd pe ispravnic pentru ofensa adusă unui mazil.

400
1777
septembrie
19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Sărdare Iordache Colfescule ispravnice, pentru această urmare și pornire ce ai făcut asupra numitului mazil fără dă a nu cerceta pricina cum să cade, ești vinovatu și cele ce ai scris către domniia mea sînt dășărtări, socotînd că cu acelea să te îndreptezi de vina aceasta. Care erai datoru, cînd vameșul ar fi urmat înapotriva catalogului și ar fi supărat în vreun chip cevași, ori au făcut vreo obrăznicie, să înștiințezi domnii mele ca să să pedepsească nu numai pentru aceasta, ci și pentru toți vameșii după poruncile ce aveți a nu-i îngădui și a ne înștiința, iar nu să faci acest fel de pornire, fiind mazil, fără dă a nu ceceta.

Ci iată, de această dată după anafora dumnealor veliților boieri, îți ertăm vina aceasta și îți poruncim să-ți dășchizi ochii a cerceta pricinile cu amăruntu a nu face porniri ca ceste. Poruncim și dumatiale vel vistiere să faci poruncile domnii mele și la toți ispravnicii județelor pentru a păzi orînduiala mazililor, iar pă acel măcelar, poruncim să-l bată acolo în tîrg, și împlinînd acei taleri 10, să dea și treapăd mumbașirului cum scrie mai jos.

1777, septembrie 19.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat înnălțimii tale Costandin căpitanu și cu Trandafir Condrea, vameșu de la Urlați sud Saac, pentru ispravnicii din sud Saac, cum că un Oancea măcelaru, nevrînd ca să-și plătească vama după obicei și după catalog pentru o piele de vacă ce o vînduse, și sārînd cu glceavă și cu nesupunere asupra lui Anastase, fecioru lui Stan Urlățeanu mazilu, fiind și el tovarăș la acea vamă, și Stan Urlățeanu, înțelegînd cum că

acel măcelaru au bătut pă fii-său, au apucat pă numitul măcelar și i-au dat vreo 2 palme și în urmă s-au împăcat între dânșii. Dar mai sus-numitu ispravnic au trimis și luind pă Stan Urlățeanu i-au făcut mare necinste puindu-l la închisoare în pușcărie împreună cu hoții și l-au pus la falangă să-l bată, și luindu-i taleri 10, i-au dat măcelarului să-i înpace. Și înălțimea ta după jalba loru, cu mumbașiru copil din casă dă divan poruncești ispravnicului ca să dea acești taleri 10 și deosebit să-i ia mumbașiru pă acel măcelar împreună și pă acel ce au fost la această pricină și să-i aducă aici la luminat divanu înălțimii tale și cine va rămnea de judecată va plăti treapădu mumbașirului și cheltuiala. Și dumnealui Iordache biv vel sârdar ispravnic din sud Saac, spre îndreptarea vinii ce au făcut, cu anafora înștiințează înălțimii tale arătind cum că Stan Urlățeanu este vinovat, iar nu acel măcelar. Și deosebit au trimis și jalba unoru neguțătorăși streini de acolo carii în jalba lor diiafendefesesc pă acel măcelaru și vinovățesc pă Stan Urlățeanu, fiindcă și ei au fost împreună cind au bătut măcelaru pă fecioru lui Stan Urlățeanu. Iar Stan Urlățeanu spre îndreptarea lui, au adus mărturii înaintea noastră vrednice de credință, pă un popă Stoica ot schitu Mărunciș i pă popa Ioan de la Urlați i pă Pătrașco ot tam și iar pă Pătrașco sin popa Șarban ot tam și pă Mihai ot satu Adunați, carii au dat mărturie prin blestem înaintea preasfințit părintelui mitropolitului, cum că acest Anastase fecioru lui Stan Urlățeanu după ce au mersu să ceară vama de la acel Oancea măcelaru pentru o piele de vacă ce o vînduse el, n-au vrut să-i plătească vama deplin, dîndu-i numai trei parale, iar acel Anastase au pus pă mortasipu ce era cu el și au luat căciula din capu măcelarului, zălog pentru vama. Măcelaru, cu mare obrăznicie au sărit de au bătut pă vameș lovindu-l cu pumnul în obraz și l-au umplut de singe și împreună cu acel măcelaru au sărit și unii din neguțătorii streini de acolo din tîrg de au bătut iar pă acel Anastase vameșu, avînd pizmă. Și așa, auzind și Stan Urlățeanu tatul lui Anastasie, au sărit de la gazdă de unde era și văzînd pă fii-său plin de singe și bătut, au luat și el pă acel măcelaru de păru și i-au dat 3, 4 palme și ducîndu-l la zapciu plășii și vrînd să-l trimiță la ispravnic, au căzut cu rugăciune la Stan Urlățeanu și l-au ertat. În urmă, măcelaru cu îndemnarea celorlalți neguțătorii streini, fiind și ei vinovați pentru că nu voru să-și plătească vama după catalog pă la celelalte bilciuri, și avînd și pizmă, au mersu de au pîrit pă Stan Urlățeanu la ispravnic și după pîra lui au trimis ispravnicu de au luat pă Stan Urlățeanu și l-au pus la închisoare puindu-l și în falangă să-l bată fără dă a nu cerceta pricina cu amăruntu fiindcă, ce pricină mare făcuse ca să-l bată. <?>

Care la aceasta este vinovat acel măcelaru, pentru ce să nu-și plătească vama, ci să bată pă vameș și deosebit să facă și pîră mincinoasă către ispravnic, măcar că și ispravnicu este vinovat pentru ce să nu cerceteze pricina cu amăruntu și pentru ce să pue pă mazil să-l bată, măcar că zice că nu l-au bătut, dar tocmai ca și cînd l-ar fi și bătut. Ci ispravnicii dă la o vreme încoace tot de acestea facu, puind pă mazili să-i bată pentru fiștece pricină. Care, sint și porunci date de domnu că ispravnicu nu poate să bată pă un breslaș, dar pă un mazil, pînă nu înștiințează domnului, și domnul după vina lui îl pedepsește.

Pentru care, noi așa găsim cu cale, dă vreme că unii din ispravnici de-apurerea să obicinuiesc de fac pricini ca acestea, să fie luminată porunca înălțimii tale ca nimeni din ispravnicii de acum înaintea să nu mai îndrăznească a mai pune pă mazili să-i bată fără de poruncă domnească de va fi vinovat.

Fiindcă numitul ispravnic au făcut această greșală, ne rugăm înălțimii tale ca să i să erte greșala aceasta, iar altă dată să nu mai îndrăznească să mai facă altă acest fel de pricină. Dar măcelaru fiind vinovat pentru vina lui ce au făcut, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale să-l bată acolo în tîrgu în Urlați spre pildă și altora și să plătească și acei taleri 10 lui Stan Urlățeanu și treapădu mumbașirului. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ștefan și Andrei din București reclamă pe Dobre postăvarul, unchiul lor, care fiindu-le episcop și ei fiind minori îi silise să-i vîndă o casă a lor. Se hotărăște ca Dobre, oprindu-și cheltuielile pentru reparatul casei, s-o redea copiilor. Domnul întărește, condamându-l pe episcop și la bătaie.

401

1777
septembrie
9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Cu această alegere de la <al> 2<lea> departament, s-au înfățișat și înaintea domniile mele la divan amîndoaă părțile și din cercetare văzum că numitul Dobre postăvaru au metaharisit vicleșug la pricina aceasta, înșălînd pă nepoții lui de le-au luat casă, cumpărînd de la un nevirsnec, care nu poate face vînzare. Care, măcar că el muncea a să îndrepta, zicînd că vrea să o vînză copiii la alt streinu, dar avea datorie, ca un episcop ce era acestor copii și unchiu, să nu-i îngăduiască. Și precum acum poate, dă dă jalbă cînd îi cere casa înapoi, așa și atunci cînd ar fi umblat ei să o vînză la altu, putea să dea înștiințare judecătii ca un episcop și, cu puterea judecătii, putea să oprească vînzarea. Mai zicea că nu era episcop cînd au cumpărat, dar și la aceasta să dovedî mincinos, că nici copiii, nici vreo judecată nu l-au scos de supt episcopie. Ci, pentru vicleșugu ce au făcut, am poruncit de s-au pedepsit cu bătaie și au hotărît ca, după cum se coprinde mai jos, să să urmeze să rămîie casa într-o lor stăpînire. Însă, să nu o vînză nici să cuteze cinevași a o cumpăra, ci să o ție să să chivernisească din chiria ei pînă cînd va veni și cel mai mic în vîrsta ce să cade, și atunci să să împartă între dînșii.

1777, septembrie 19.

Din luminată porunca mării sale prea înălțatului nostru domn Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vătăful de păhărniceii aduse la judecată pă Ștefan i pă Andrei, feciorii lui Mihai basmagiu din București, pîriși unchiului lor, Dobre postăvaru, iar din București, zicînd că, după moartea părinților lor i-au dat supt episcopiea lui ca să le poarte grija și într-altă periusa ce au avut rămînîndu-le și o casă cu brutărie, cu băcănie i cu pivniță în mahalaoa Sîrbilor, pe care acareturi, au fost găsit numiții copii și neguțatori ca să le dea în chirie și Dobre unchiul și episcopu lor, nu au priimit pă acei chiriași, ci silindu-i au făcut de au vîndut acele case însuși lui, și nu primește vînzarea aceia, de vreme ce i-au însălatu.

Întrebîndu-se și cel pîrit, nu tăgădui că nu au fost episcop acestor copii, numai zise că vînzarea aceasta au făcut-o însuși cu bunăvoința lor, pă care le-au dat taleri 240, arătîndu-ne și copie de zapis cu leat 1775 aprilie 23 de vînzarea ce au făcut copiii aceștia la unchiul lor pentru aceste case.

Înpotriva aceștii vînzări, răspunseră copiii că i-au înșălat unchiul lor de au făcut acea vînzare, fiindcă ei putea să să chivernisească numai cu chiria ce găsise, care chirii au luat-o unchiul lor Dobre, de la acele case, arătîndu-ne și o foae de cîți bani au luat chirie pă acele case atît mai nainte pînă a nu le cumpăra unchiul lor, cît și de ani doi de cînd le stăpînește elu, și le-au dat cu chirie. Care, acei chiriași au arătatu în scris la judecată, ce banii au dat chirie lui Dobre pentru aceste case, în vreme cît au șazut într-acele case, coprinzînd taleri 315, zicea că Dobre au făcut și el cheltuială la acele case, arătînd o foae de acea cheltuială. Pă care, neodihnîndu-se copiii de a fi adevărată, din porunca judecătii s-au orînduit vătăfu de zidari și de lemari împreună și cu alți mahalagii de acolo ca să cerceteze ce meremet au făcut Dobre pîrișu la acele case și au dat în scris cu foae iscălită pă anume coprinzînd taleri 90,96.

Deci, de vreme ce această vînzare a caselor, rău au mersu la acest Dobre, fiindcă el era episcop copiilor și nu avea acea voe să cumpere nici să vînză la altu, lucru ce era supt episcopiea lui, după poruncile pravillii ce să vād mai jos, mai virtos că unul dintr-acești copii anume, Ștefan fiind nevirsnicu, după pravilă strică vînzarea aceasta, iarăși după poruncile pravillii. De care, și urmînd pravillilor, am hotărît ca numiții copii să facă andelagon după poruncile pravillii, adică din taleri 315 care au luat Dobre chirie de la acele case, cum să vede prin deo-

sebită foae, să scază taleri 240 pentru cumpărătoarea casii, din care rămîne taleri 75 asupra lui Dobre, ce sînt să-i oprească pentru cheltuiala ce au făcut la dresul caselor, adecă taleri 90,96 și rămîn să dea copii lui Dobre, taleri 12,112 și să exoflisesc rămîind casele intru stăpînirea copiilor.

1777, septembrie 11.

Miche paharnic, Costandin comis, Constandin Cocorăscu sărdar, Ev<dochim> medelnicer; Di<mitrache> Brez<oianu>.

402

1777
septembrie

20

Veliții boieri arată prin anafora că Lațco Ostroveanu reclamă pe Barbu diaconul de la Urși care i-ar fi impresurat parte din moșia de la Ciorani (jud. Argeș). Divanul hotărăște cercetare de către ispravnicii, iar cel ce va rămîne de judecată să plătească „treapădul” și „avaetul” cum este „obiceiu pămîntului”. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, bojiu milostiu gospodar.

Așa să să urmeze și poruncim să să facă după obiceiului poruncă prin carte de hotărnicie către ceruții boeri și cu portărel, carii să urmeze cum scrie mai jos.

1777, septembrie 20.

Prealnnălțate doamne,

Lațco Ostroveanu au jăluit înnălțimii tale cum că, în trecuta vreme a răzmiriții, au vîndut 600 stînjăni din moșia-și, Ciorani i Teiu din sud Argeș, diiaconului Barbul dă la Urși tot dintr-acei județ și cum că numitul diiacon, fiind vremea răzmiriții, i-au impresurat locu mai mult decît ceia ce-i vînduse cu zapise. Și văzînd că i să impresoră moșia, au venit aici de au jăluit înnălțimei tale și după jalba lui s-au orînduit dă către înnălțimea ta la dumnealor ispravnicii județului ca să orînduiască boerinași hotarnici să le tragă acele moșii și, după zapsile vînzării lui ce au vîndut, să îplinească suma stînjînilor numitului diiacon. Și dumnealor ispravnicii, orînduind boerinași hotarnici, după luminată porunca înnălțimei tale, înpreună cu vecinii și megiașii de acolo cei ce știu semnile acelor moșii, stringîndu-să în fața locului și chemînd pă numitul diiacon ca să fie față la trasu moșii, zice că nicidecum n-au vrut să vie. Și văzînd acei boeri hotarnici cum că numitu diiacon nu va să vie, au tras moșile după obiceiul și după zapsile vînzării lui, zice că au și împlinit suma stînjînilor diiaconului și lui zice că i-au rămas căminul părintesc unde are sfînta biserică. Și zice că dumnealor ispravnicii, văzînd că numitul diiacon nu să odihnește, nu se-au dat carte de judecată de stăpînire. În urmă, viînd diiaconu și jăluînd înnălțimii tale, după jalba lui s-au poruncit de către înnălțimea ta, tot la dumnealor ispravnicii județului ca de al doilea să să tragă aceste moșii. Și fiind dumnealui Mateiu Cocorăscu, biv vornic za Tîrgoviște, ispravnicul Argeșului, dus în județ, zice că ar fi trimis pă un Drăghicean logofețel înpreună și cu alți oameni, și nefiînd el de față, au tras moșile nu după obiceiul, prin trei locuri. Și zice că au tras moșia pă unde au fost mai îngustă și nu numai că zice că i-au călcat moșia, ci încă zice că-l dă și datoru dumnealui vornicu Cocorăscu ca să mai dea numitului diiacon încă stînjîni 80, dînd și carte de judecată la mina diiaconului. Și cere prin jalba lui ca de iznoavă să să orînduiască alți boerinași hotarnici și, înpreună cu portărel și cu stînjenu domnesc de aici, să le tragă acele moșii și după zapise să-i îplinească diiaconului stînjîni ce i-au vîndut. Și deosăbit, au dat jalbă înnălțimei tale și numitu diiacon Barbul (i diiaconu) și cu ceilalți cetași ai lor din sud Argeș pentru numitul Lațco, arătînd cum că doi ani sînt de cînd s-au judecatu cu dînsul din luminată porunca înnălțimei tale înaintea noastră pentru moșia Ciorani i Teiu-Șinești și, orînduîndu-să boerinași hotarnici, acei boerinași zice că nu le-ar fi dat moșie după zapise, ci le-au mai impresurat din moșe. Și orînduîndu-să d către înnălțimea ta ca de iznoavă să li să tragă moșia, acest Lațco n-au mersu să fie de față la trasul moșiei. Ci, numitul ispravnic trăgînd moșile de mai sus-numite, acest Lațco iarăși nici elu nu s-au

odihnit pã trãsura ispravnicului, ci au venit aici la București, și, dupã jalba loru, innãlțimea ta cu vãtãfu dã divan s-au orinduit la noi ca sã le cercetãm jalba și innaintea noastrã fiind amindoã pãrțile au priimit ca de iznoavã sã sã tragã aceste moșii, cerind Lațco dãspre partea lui pã cluceru State Bucșãnescu i pã vistieru Radu Budișteanu și pã postelnicu Ionițã Bucșãnescu, și diiaconu Barbul i cu ceilalți cetași ai lui, pã postelnicelu Costin Tigveanu i pã postelnicelu Tãnase Bãlãcescu i pã dohovnecu popa Dumitru și pã Iordache vãtãfu din Aref.

Care, și noi dupã cererea loru, fiindcã în 2 rînduri s-au tras aceste moșii și cîndu unii au fost, alții n-au fost, am gãsit cu cale sã fie luminatã porunca innãlțimei tale cãtre acești mai sus-numiți boeri hotarnici și, orinduindu-sã de aici și un portãrel și cu stînjenu domnesc dupã vremea cînd s-au tras intii aceste moșii, mergînd în fața locului la numitele moșii și stringînd pã toți vecinii și inprejurenii cei ce au moșii alãturea cu aceste moșii și prin carte de blestem, atît asupra hotarnicilor ca sã nu facã hotarnicii nici la o parte, nici la alta vreun hatfriu, cum și asupra acelu du pã inprejur ca sã arate adevãru unde sint hotãrãle acestoru moșii și de iznoavã sã tragã moșiile de mai sus-numite dupã obiceiul prin trei locuri cu stînjenu domnesc ce s-au trimis de aici pecetluit și dupã zapsile cumpãrãtorilor ce are numitul diiacon și cu ceilalți cetași ai lui, sã-i dea moșie pã unde-i va scrie zapsile. Și dã va mai prisosi moșie peste ceia ce au vîndut diiaconului și celorlalți cetași ai lui, aceia sã o deosebeascã și sã o dea lui Lațco, iar eșînd lipsã din suma ce au vîndut mai sus-numiților loru, iarãși sã arate prin cartea loru de hotãrnicie, insã acei boeri hotarnici foarte sã cercezeze cu amãruntu, ca sã nu cumva sã-i inpresoare și niscareva moșie a altora streini, fiindcã și acum, fațã fiind innaintea noastrã, un Stan Bãescu zise cã i s-ar fi inpresurat și moșia lui de cãtre acest Lațco i dã cãtre diiaconu Barbul și dã cãtre ceilalți cetași ai lui, și dupã ce voru trage acei boeri hotarnici aceste moșii și va da stãpînire diiaconului Barbului i cetașilor lui, dupã zapsile loru ce au de cumpãrãtoare, urmînd dreptãții, prin carte de blestem sã pue și pietre, fiindcã este al treilea hotãrnicie, ca sã știe fieștecare pã unde sã stãpîneascã. Și dovedînd boerii hotarnici cã, ori Lațco n-au umblat bine și din pricina lui s-au cheltuit diiaconu Barbul cu cetașii lui prin judecãți, sau diiaconu Barbul ce cetașii lui au umblat rãu și au fãcut pã Lațco dã au cheltuitu, oricare parte va rãmînea de judecatã sã plãteascã atît cheltuiala ce s-au fãcut pînã acum, cum și cheltuiala ce sã va face acum cu boerii hotarnici și la aceastã hotãrnicie, și sã plãteascã și treapãdu portãrelului și avãetu dumnealui vel portar, dupã cum este vechiul obicei al țãrii și dupã cum au priimit amindoã pãrțile innaintea noastrã. Noi așa am gãsit cu cale, iar hotãrirea cea dãsãvrîșitã rãmîne la innãlțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 29-30.
Pentru o pricinã asemãnatore privind aceeași moșie, v. doc. din 13 iulie 1778.
Arh. St. Buc.,
Ms. 7,
f. 29-29 v.
(Copia sub datã la Institutul de istorie „N. Iorga”).

1777, septembrie 13.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Bãdea Știrb<ei> vel vornic, Di<mitrașco> vel logofãt, Radu Slãti<neanu> vel clucer, Di<mitrache> Varlam vel paharnic, Ioan vel stolnic.

Ispravnicul județului Saac aratã prin anafora cã egumenul mãnãstirii Vãleni (Saac) reclamã pe moșnenii care fac tîrg pe moșia mãnãstirii, fãrã folos pentru aceasta. Dupã cercetare se gãsește intemeiatã reclamația. Domnul va judeca pricina.

403

1777
septembrie
20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim domnia mea dumneavoastrã ispravnicilor județului, dupã vremea culesului sã trimiteți pã doi trei dintr-inșii, vechili și celorlãlți moșneni, inpreunã și cu egumenu, aici, ca sã sã facã hotãrirea de aici.

1777, septembrie 20.

Preainnãlțate doamne,

Cuviosul sfinția sa pãrintele Chiril, igumenu vãlean de aici dintr-acest județ Saac, fãcu pîrã asupra moșnenilor ce le zic Dorobanții ot tîrgu Vãleni, iar de aici, și zicea cã tîrgu Vãleni

ce să face dumineca, este pă moșiia mănăstirii hotărîită și înpietrită arătîndu-ne și carte de hotărnicie a 2 boeri hotarnici ce să văzu cu leat 1773, iar numiții moșneni să pun în silă și fac prăvălii în tîrg pă moșiia mănăstirii și le dau pe la neguțatori cu chirie și mănăstirea nici un folos n-are și să păgubește de venitul moșii, pă care este tîrg.

Față fiind înaintea mea și moșnenii, s-au întreat ce au să răspunză <?>. Ziseră cum că mai nainte vreme cînd era moșiia lor și cu a mănăstirii d-a valma amestecată, au avut obicei de făcea și ei prăvălii în tîrg și le da cu chirie pă la neguțatori și tot de acel obicei să țin și pînă acum. Am mai cerut moșnenilor să ne arate de au vreo adeverință a vreunui egumen ce au fost la mănăstire în urma hotărniciei, în care să le dea voe a face prăvălii, și ziseră că nu au.

La aceasta, luminate doamne, mi să păru că nici o dreptate nu are moșnenii la zisele lor, că și de au avut acest obicei mai nainte vreme, o oareșcare dreptate avea fiind moșiia amestecată, iar de la hotărnicie încoace alegîndu-li-să deosebit partea lor de moșie și deosebit a mănăstirii, n-ar fi fost cu cale a să amesteca ei la moșiia mănăstirii. Ci, rămîne hotărîrea cea dășăvrîșită a să face precum Dumnezeu va lumina pă înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 38.

1777, mai 30.

Răd<ucan> G<o>l<escu> biv sluger is<pravnic>.

404

Ispravnicul județului Saac arată prin anafora că Ignatie egumenul mănăstirii Cotroceni reclamă că la hotărnicirea moștei metohului ei (mănăstirea Văleni) nu s-au cuprins doi moși. Se propune cercetarea martorilor hotărniciei. Domnul hotărâște cercetare cu moșneni vecini, la fața locului.

1777

septembrie

20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim domnia mea dumneavoastră, ispravnicilor, de iznoavă să înfățișați pă egumen cu moșneni și pă care vor cere amîndoa părțile supt iscăliturile lor, pă acela să-l rînduiți a merge la fața locului. Pentru care, iată rînduim și mumbașir, sluga domniei mele.

1777, septembrie 20.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat înălțimei tale părintele Ignatie egumenul cotrocean, cum că la hotărnicia ce s-au făcutu moșii Văleni a mănăstirii Vălenilor ce este metoh Cotrocenilor, 2 zapise pă doi moși anume Țoțoș i Montea ce, unul au vîndut sfintei mănăstiri și altu au fierosit, n-ar fi intrat în hotărnicie, să să aleagă partea mănăstirii. Și poruncindu-ni-să dă către înălțimea ta ca să facem cercetare, după luminată porunca înălțimii tale viind înaintea mea atît părintele Chiril, egumenu vălean, cum și moșnenii de la Văleni, am citit acele 2 zapise înaintea moșnenilor, ziseră că sînt bune și adevărați moși sînt cei ce au vîndut și au fierosit la mănăstire și cerură ca, cu luminată porunca înălțimei tale, să să orînduiesc numai postelnicu Costandin Parepa, cel ce au fost și la întia hotărnicie, și împreună cu un portărel să vie în fața locului și unde s-au hotărît moșiia întii pă 4 moși, acum să să hotărască pă 6 moși, intrînd și acești 2 moși ce arată mai sus, din care să să deosebească atît partea mănăstirii după zapise și scrisori, cum și partea moșnenilor.

Într-acestași chip fiind cerirea moșnenilor, au și dat în scris supt iscălitura lor că ar fi odihniți, iar n-au priimit a să orîndui hotarnici mai mulți, temîndu-să de cheltuială. Și după a lor cerire înștiințez, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 38 v.

1777, mai 9.

Răducan Goleșcu biv vel sluger is<pravnic>.

Vel banul arată prin anafora că crotorii pământeni din Craiova se plîng că neguțatori străini aduc mărfuri turcești lucrute, pentru îmbrăcăminte, și că ei nu se mai pot chivernisi. Se hotărăște ca mărfurile aduse să fie vîndute, iar altele să nu se mai aducă. Domnul întărește.

405

1777
septembrie
23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Așa să să urmeze. Pentru care scriem și dumi<tale> cinstit și credincios boeriul domnii mele Theodorache biv vel clucer, caimacam Craiovii, luînd în scris să-i slobozi a o vinde, iar alt să nu fie volnici a aduce.

1777, septembrie 23.

Preainnălțate doamne,

Neguțatorășii ce au venit din streinătate și s-au așăzatu cu șăderea lor în Craiova, luîndu-și deosebită ruptoare de la visterie, au venit acum de au jăluit înălțimei tale că ei, aducînd din țara turcească mărfuri lucrute gata, anterie de alagea de manița, șalvari, min-teanuri, giubele, binșuri și hașale de postav, ca să le vînză acolo în Craiova la prăvăliile lor, cît și pă afară la bilciurile acelor județe, s-ar fi sculat crotorii pământeni de au mersu la dumnealui caimacamu arătînd jalbă că aceștea aduc acest fel de mărfuri lucrute gata de le vînd acolo în Craiova și pă afară cu preț mai eften, din a căroru pricină numiții crotorii pământeni nu să pot chivernisi și după aceia jalbă, dumnealui caimacamu au poruncit de s-au pecetluit mărfurile acestoru streini.

Pentru care pricină, poruncindu-mi-se de către înnălțimea ta, am cercetat aici în București și așa, mărfuri lucrute gata spre îndăstularea țării nu să aduc din țara turcească, fără numai marfa nelucrată, și o lucrează fieșteșcare după al lui meșteșug aici, și într-aceștași chip să chivernisesc și cei cu meșteșugurile și cei ce aduc mărfurile nelucrate. Asemenea am găsit cu cale și pentru acești jăluitori ca, de acum înnainte așa mărfuri lucrute gata să nu mai aducă, ci nelucrate, și aducînd, să fie volnici a lucra în prăvăliile lor pă cît vor putea, de vor ști meșteșugu, iar pă cît nu voru putea lucra cu mîinile lor, să o vînză și nelucrată în prăvălii și afară pe la bilciuri, că într-aceșt chip să vor putea <chivernisi> și ei și crotorii pământeni. Iar pentru mărfurile lucrute gata ce au apucat de le-au adus, fiindcă au plătit chirie și vamă domnească, să fie mila mării tale a porunci către dumnealui caimacamu ca, toată să să ia în scris și să fie acești jăluitori într-această dată slobozi a o vinde în prăvălii și pă afară cu prețul ce va da mina. Iar altă dată să nu fie slobozi a mai aduce, ci oricarele să va îndrăzni a aduce, să să pedepsească, să-și dea gloabă la cutiia refetului¹ taleri 100. Așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6, f. 37

1777, septembrie 20.

Neculae Dud<escu vel ban.

¹ Pentru: rușfetu'ui.

Veliții boieri arată prin anafora că nepoatele lui Radu Motroc din Tîrșor (Prahova) revendică jumătate din moșia Coșoveni (jud. Vlaşca) moștenire de la părinți, vîndută de văduva acestuia, fără știrea lor, serdarului Obedeanu. După alte judecări, divanul admite cererea reclamanțelor pentru jumătatea lor; respinge cererea de răscumpărare a celeilalte jumătăți, fiind tardivă. Domnul întărește.

406

1777
septembrie
24

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare și alegere precum scrie mai jos.

1777, septembrie 24.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimei tale, vătăfu dă copii dă divan au adus la judecată înnaintea noastră pe Manda fămeia i pă Evthoda i pă Ilinca și pă Mihala, nepoatele lul Radu

Motroc ot Tirşor sud Prahova, şi zicînd că, rămîndu-le de la părinţii lor moşie în sud Vlaşca ce să chiamă Cosoveni, Podu-Diului, care moşie zic că jumătate să stăpînea[scă] de tatăl lor şi jumătate de unchiul lor, Radu Mitroc, dar acest Radu Mitroc încă în viaţă fiind el, din jumătate partea lui, zise ele că o au vîndut, o parte [a] lui Nedelco călăraşu şi după moartea lui, rămînd fămeia lui cea dă a doao, anume Dobra, au vîndut-o toată, sărdarului Nicolae Obedeanu făr' de ştirea lor, şi ele fiind băjănite în vremea răzmiriţii, zicînd că n-au putut să-şi caute, şi după ce s-au făcut pace, mergînd să-şi caute de moşie, nu le-au îngăduit numitul sărdar. Pentru care pricină, ne arată şi o carte de judecată a slugerului Costin, încă dă la leat 1767 mai 17, intru care scrie că aceste mai sus-numite jăluitoare au mai avut judecată înaintea dumisale, fiind ispravnic, cu Dobra fămeia cea de a doa a unchiului lor, Radu Motroc, tot pentru această moşie, fiindcă acea Dobră, după moartea bărbatului său, au vîndut toată moşia, atît partea bărbatî-său, cît şi partea numitelor jăluitoare, răposatului sărdar Nicolae Obedeanu şi după cercetarea ce au făcut, dovedind că jumătate au fost partea lor şi jumătate au fost a celui Radu Motroc, dă dreptate numitelor jăluitoare să-şi stăpînescă partea lor şi răposatu sărdar Obedeanu să-şi caute banii ce au dat la acea Dobră, fiindcă au vîndut lucru ce n-au fost al ei. Iar pentru ceilaltă parte ce rămîne Radului Motroc şi pentru acea parte, încă zice că de va da aceste jăluitoare banii sărdarului, să o ia iar ele, ca unora ce li să cade, fiind tot o moşie de la părinţii lor.

Ci, fiindcă dînd judecata partea celui Radu Motrocu, zice aceste fămei că este vîndută şi numitului Nedelco călăraşu şi răposatului sărdar Obedeanu, şi fiindcă Nedelco călăraşu nu fu aici de faţă ca să vedem, cumpărătoarea lui este mai dinnainte, sau a sărdarului, cum nici acea Dobră, fămeia <a> celui Radu Motroc, iarăşi nu fu de faţă ca să o întrebăm cu ce temeu au vîndut partea acestor fămei jăluitoare, am găsit cu cale să fie luminată porunca mării tale către is<pravnicii> din sud Vlaşca, ca să aducă pă acea Dobră fămeia celui Radu Motroc i pă Nedelco călăraşu, aducînd şi pă vechilu sărdăresii Obeden-căi, faţă fiind şi aceste jăluitoare. Şi de vreme că răposatu sărdar Obedeanu să vede că această moşie o are cumpărată cu zapisu dă la acea Dobră dă la leat 1766 iulie 29, de sint ani 11, să cerceteze dumnealor, mai nainte au cumpărat acel Nedelco călăraşu acea parte de moşie de la acel Radu Motroc, ori mai în urma cumpărării sărdarului Nicolae Obedeanu <?>.

Ci, de vor dovedi dumnealor din zapisul ce va fi la mina celui Nedelco călăraşu cum că, cumpărătoarea lui este mai veche decît a Obedeanelui pă cît fi va scrie în zapis să-i dea moşie şi carte de stăpînire din partea celui Motroc, iar fiind cumpărătoarea Obedeanelui mai dinnainte decît cumpărătoarea celui Nedelco călăraşu, iarăşi să-i dea is<pravnicii> moşie sărdarului Obedeanelui după zapisu ce are la mină, dovedindu-să că este bună din partea Radului Motroc, iar jumătate de moşie dintr-acest hotaru Cosăveni Podu-Diului ce să văzu şi să dovedi că este bună partea acestor fămei jăluitoare, să o deosebească şi să o împietrească is<pravnicii> ca să ştie săracile pă unde să-şi stăpînescă partea lor fără dă a nu să mai năpăstui nici dă Obedeanca, nici dă nimeni. Şi fiindcă jăluiră aceste sărace cum că sărdaru Obedeanu le-au mîncat tot venitul moşii şi du pă partea lor pînă acum, dumnealor is<pravnicii> iarăşi să cerceteze şi pentru aceasta, foarte cu dreptate, şi cît venitu vor dovedi că au luat Obedeanu în trei ani de cînd s-au făcut pace pînă acum du pă această jumătate din moşia lor, să dea deosebită carte la mina acestor jăluitoare, ca să vie aici la luminat divanu înnălţimii tale ca să apuce casa Obedeanelui să le înlînescă venitul, partea lor, acea moşie jumătate, cu semnile lor şi pă unde s-au pus pietre ca să să ştie cîţi stînjeni să stăpînescă şi pă unde şi pînă unde, cu toate semnile lor.

Iar pentru cererea ce făcură numitele jăluitoare să ia şi partea ce au cumpărat-o sărdaru Obedeanu de la numita Dobră, fiind trecută vreme la mijloc după cum să arată mai sus, ani 11, la această cerere ce o făcură ele pentru întoarcerea moşii peste 11 ani, n-am găsit a fi cu dreptate. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înnălţimea ta.

1777, septemvrie 20.

Badea Ştirbei vel vornic, Di<mitraşco vel logofăt, Radu Slătineanu vel clucer, Ion vel stolnic, Costandîn Ştirbeiu vel sărdar.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Chiril egumenul mănăstirii Văleni (jud. Saac) revendică de la Hristea vameșul casa pe care acesta o cumpărase de la un ecarh al mănăstirii. După cercetări se hotărâște ca egumenul, care o vinduse, să restituie banii cumpărătorului, iar casa să rămână mănăstirii pentru că o avea de danie. Domnul întărește.

407

1777
septembrie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Așa să se urmeze, și poruncim zapciule ce ești orînduit să pui să înlănești și banii să-î dai aceluia cumpărătoru, iar casa să rămie supt stăpînirea mănăstirii ca un lucru dovedit al mănăstirii.

1777, septembrie 25.

Preafînălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Chiril, egumenul mănăstirii Văleni ot sud Saac pentru Hristea vameșul de acolo, care au cumpărat o casă de la un ecarh ce au fost luătoru de seamă mănăstirii, și această casă avînd mănăstirea de danie, după ce au înțeles, apucînd pã numitul vameș cu strînsoare ca să-și ia banii de la ecarh și să lase casa tot pã seama mănăstirii, fiind lucru mănăstiresc, el nici banii umblă a și-î lua, nici casa o lasă în stăpînirea mănăstirii și cu zapciu, dumnealui vătafu de aprozi, ni să poruncește să cercetăm și cu anafora să înștiințăm.

Deci, arătăm mării tale că am dovedit de la Dionisie ecarhu ce este venit ot mănăstirea Megalimesii, care au fost tovarăș cu Ștefan ecarhu ce au vindut această casă și acum au murit, fiind și el iscălit în zapisu vinzării mărturie, și întrebîndu-l ne arată că, întîmplîndu-să moarte lui Amvrosie, care au fost mai înainte egumen la mănăstirea Văleni i-au făcut acel ecarh lucrurile lui zapt, pentru banii ce au fost dator din embatic la mănăstirea Cotroceni, unde este metoh această mănăstire Văleni, și atunceia înțelegîndu-să că și casa aceasta au fost a răposatului egumen, iar nu de danie, pentru aceia au vindut-o. Și zice că știe că după ce au socotit și și-au înlănit banii embatichiului cît au mai prisosit bani i niște măruntșuri, le-ar fi dat acel răposat ecarh pã toate în mina Zaharii ecarhu ce să află acum la mănăstirea Radu-Vodă, fiind cu metania de la mănăstirea Evirul de unde au fost și acel răposat Amvrosie egumen ot Văleni, cu cuvînt pentru ca să le ducă la metania lui.

Chemînd noi înainte noastră și pã acel Zaharii, după întrebare nu tăgădui cele luate de la răposatu Ștefan ecarhu, ale lui Amvrosie, numai zise că, cîți bani au luat, nu sînt deplin taleri 190, în cît s-au vindut casa, ca să întoarcă înapoi, și fiindcă au luat și alte lucruri osebi de bani, zise că cu aceia poate că să înlănească banii și avînd poruncă îi va da, la care, noi mai mult alt, nu zisem. Și fiind lucru dovedit că adevărat casa au fost de danie mănăstirii Văleni, iar nu a egumenului Amvrosie, după cum au aflat atunci, să poruncească Zaharii ecarhu să înlănească acești bani dintr-ale lui Amvrosie, taleri 190, și să dea aceluia ce au cumpărat casa, ca să rămie casa tot pã seama mănăstirii, fiind lucru mănăstiresc. Și pentru aceasta facem știre mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 36-36 v.

1777, septembrie 23.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Veliții boieri arată prin anafora că postelnicul Răducan Zătreanu se judecă cu Fola Vlădăianu care își însușise două case din Craiova, fosta zestre a tatălui său Ilie. Pîrlitul pretinde că le are zestre de la socrul său. Se recunoaște dreptul reclamantului de a le stăpîni. Domnul întărește.

408

1777
septembrie
27

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealoru veliții boieri prin cercetarea cu de-amăruntu ce au făcut, întărim și domnia mea și scriem dumițale cinstit și credincios boie-

riul domnii mele, Theodorache biv vel clucer, caimacam Craiovii, așa să urmezi spre a da acea casă numitului Zetreanu, făcînd și împlinire la partea ce să cuvine dă banii ce scrie mai jos, iar dă nu va fi odihniți partea ceilaltă la hotărîrea aceasta și voru avea a face apelație, să-i trimiți dumneata negreșit după vremea culesului aici la divan ca să ia pricina izbrînire desăvirșit, a nu să mai prelungi.

1777, septembrie 27.

Preainnălțate doamne,

Răducan Zetreanu postelnicele au jăluit innălțimei tale, zicînd că tată-său Ilie Zetreanu șătraru au avut o păreche de case la Craiova în Valea Vlăicii cu locu lor înprejuru, date de zestre de la socru tătine-său, Radu Olănescu, și stăpînindu-le cităva vreme, în urmă le-ar fi coprinsu dumnealui, paharnicu Fota Vlădăianu, și arătă că are și cartea mării sale răposatului Costandin vodă Gihan pentru acele case dă i le dă supt stăpînire și dumnealui paharnicu nedînd supunere acei hotărîri, zice că tată-său iarăși au mai dat jalbă și la măriia sa răposatu Costandin vodă Mavrocordatu. Și orînduiți fiind la judecată dumnealor veliților boeri ce era pă acea vreme, prin anafora înștiințează mării sale răposatului Costandin vodă Mavrocordatu dînd acele case tot supt stăpînirea tată-său, lui Ilie șătrar Zetreanu. Și într-aceea vreme întimplindu-i-se tată-său moartea aici în București zice că n-au putut să iasă innaintea mării sale ca să întărească și acea anafora și așa s-au prelungit judecata pînă acum, nefiînd jăluitoru de vîrstă, și dă mic dă vîrstă dus în Țarigrad. Iar astăvară zice că dînd jalbă innălțimei tale, din luminată porunca innălțimei tale s-au rînduit la dumnealui paharnicu Manolache ce era caimacam, și judecînd, cu anafora înștiințează dumnealui paharnicu Manolache innălțimei tale, pă care judecată neodihnindu-să dumnealului paharnicu Fota Vlădăianu și fiindcă ale casei le are date de zestre cumnată-sii Ancuții, soția șătrarului Andreiu Stănescu și în trecutele zice iarăși din luminată porunca innălțimei tale s-au judecatu cu șătraru Andreiu la dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament, pă care judecată neodihnindu-să numitul jăluitor și dînd altă jalbă innălțimei tale, cu vătafu de divan s-au orînduit și la noi, ca să facem cercetarea aceștii pricini. Și aducînd numitul zapciu innaintea noastră atît pă Radu Zetreanu postelnicele, jăluitoru, cît și pă Radu Cojocăreanu vechil și ginerile șătrarului Andreiu Stănescu și ne arătă Zetreanu jăluitoru, întii o anafora a dumnealor răposatilor boeri dă la leat 1755, care anafora să vede întărită și cu pecetea mării sale răposatului Costandin vodă Gehan intru care scrie că răposatu Ilie șătrar Zetreanu după jalba ce didese mării sale arătînd că răposatu Radul Olănescu au avut făcute o păreche de case la Craiova în Valea Vlăicii, iar la leat 1734 ghenarie 9 le-au fost dat de zestre fii-si Cherații, mumii acestui Radu Zetreanu postelnicele, ce au fost soție șătrarului Ilie Zetreanu, și în vremea pă cît au ținut nemții acele cincii județe de peste Olt, răposatu Ilie Zătreanu șătraru, fiind și logofăt al dimistrației¹, au șăzut într-acele case avîndu-le de zestre. Iar după aceea neșăzînd în Craiova șătraru Zetreanu, fiindcă au fost eșit cu isprăvnicia la sud Vilcea cînd au fost la anul 1737 la anul ce s-au fost început răzmirița, au fost băgat un neamțu de au șăzut într-înșile, iar în urma răzmiriții, după ce s-au făcut pace, peste cităva vreme s-au fost sculat Radu Brăiloiu socru dumnealui paharnicului Fotii Vlădăianu, fiind în zillile mării sale răposatului Costandin vodă Mavrocordat, vătafu de aprozi au cerut acele case cu nume că sint făcute de nemți, dă i le-au dăruit prin cartea mării sale și murînd Radu Brăiloiu, arată că le-au luat Fota Vlădăianu supt stăpînirea lui. Și arătînd șătraru Zetreanu foaia de zestre a socri-său Radu Olănescu și aducînd atunci și 2 mărturii de credință anume, șătraru Radul Socoteanu și pă sfinția sa părintele Grigorie ermonahu, proegumen ot Tirnovița, care au adevărit că acele case sint făcute din temelie dă Radul Olănescu socru răposatului șătrar Ilie Zetreanu și le are date de zestre lui Ilie șătrar Zătreanu și găsec dumnealor cu cale și cu dreptate să le stăpînescă acele case șătraru Ilie Zătreanu ginerile Olănescului, avîndu-le de zestre, și scrie că cu porunca mării sale să le ia, și acea carte domnească din mina paharnicului Fotii, fiind cu greșală dată și asemenea hotărăște și răposatu Costandin vodă Gehan. Ne mai arătă altă anafora, iar a dum-

nealor răposaiilor veliți boeri Mateiu Ruset biv vel vistier, răposatu Radu Văcărescu vel clucer, cu leat 1757 ghenarie 25 neintărită cu pecete dă domnu, intru care scrie către măriia sa răposatu Costandin vodă Mavrocordat, arătînd pricina că în ceialaltă domniia mării sale, fiind vătaf de aprozi Radul Brăiloiu socru paharnicului Fotii Vlădăianu, au cerut de la măriia sa acele case, numindu-le că sint făcute nemțești și prin cartea mării sale i s-au fost dăruit acele case. Arătînd dumnealor, că după cercetarea ce au făcut au dovedit și dumnealor că acele case sint făcute din temelie dă Radul Olănescu și date de zestre sătraruului Ilie Zetreatu, văzînd dumnealor și acea foae de zestre, și deosebit au mai adus atunci sătraru Ilie și alte mărturii, pă cluceru Preda Vlădescu i pă Barbul Zătreatu și pă alții care au adevărit că acele case din temelie sint făcute dă Radu Olănescu socru sătraruului Ilie Zătreatu și moșu acestui jăluitoru, și găsec și dumnealor cu cale și cu dreptate să le stăpînescă sătraru Ilie Zătreatu, fiindu-i date de zestre, fiindcă paharnicu Fota n-are nici o treabă. Văzum și anaforoa ce au făcut-o către innălțimea ta dumnealui paharnicu Manolache ce au fost caimacam, ce este cu leat 1776 dicemvrie 1, intru care scrie că din luminată porunca innălțimei tale cercetînd din însuși graiu paharnicului Fotii Vlădăianu ce zice că au dat în scris, zicînd că știe cînd stăpînea nemții acele 5 județe dă peste Olt în Valea Vlăiciei, au fost săzut un auditorat neamțu în niște case ce le-au fost cumpăratu cămăra cu bani împărătești dă la Costandin Brăiloiu și alătura aproape fiind niște cășcioare dă nuele, proaste, ale Radului Olănescu, moșul acestui Radu postelnicel, așazate pă pămînt, numai 2 cășcioare și o cămară. Și fiind dă trebuință acelu auditorat pentru caștilărie, au găsit acel auditorat acele case, și este dres cuvîntu deasupra, care va să zică altele, și le-au cumpărat dă la un Negoită Croveanu sluger, tot acolo în Craiova, și au făcutu schimbu cu Radu Olănescu și vreo șapte, opt ani mai naintea răzmiriții lipsînd nemții, au stăpînit tot acel auditorat. Și după răzmiriță viind acolo la Craiova răposatu măriia sa Costandin vodă, fiindcă rămăsese multe case nemțești, și dintre pămînteni fiind mulți lipsiți de case, acele case nemțești le-au dăruit tuturor, între care case zice că au dat și socrului său, Radului Brăiloiu, acele cășcioare ce le luase acel auditorat dă la Radul Olănescu cu schimbu, și au săzut și socri-său într-acele cășcioare, ani 22. Deosebit, zice că au cercetat și pentru acele case ce au zis paharnicu Fota că le-au cumpărat acel auditorat de la slugeru Croveanu și au făcut schimbu cu Radul Olănescu orînduînd și pă starostea dă neguțători de la Craiova dinpreună și cu alți neguțători, dă au făcut cercetare acelor case și zice că au dovedit prin oameni bătrîni dînd aceia în scris, cum că niște case ce au fost ale Croveanului pă alt loc, care case stricîndu-să de tot, pă acel loc zice că șade acum un Nicola zidaru și au pomenit pă Radu Olănescu șazînd într-acele case și acele case arată că le-au fost făcut auditoratu caștilaristru, dar dă le-au făcut vreun schimbu cu Radu Olănescu, nu știe. Să văzu și anaforoa dumnealor boerilor judecători ot <al> 2<lea> departament, scrisă dă la leat 1777 ghenarie 27, intru care zice că bine s-au venit aceste case sătrărești Ancuții, soția sătraruului Stănescului, și dumneaei bine le-au vîndut și bine le stăpînește dă cumpărătoare Anița Oteteleşanca, mătușa sătrăresii Ancuții Stănescăi, și hotărasc numita Anița Oteteleşanca să aibă a le stăpîni acele case cu dăsăvirșită stăpînire. Iar Radului postelnicel Zetreatu îi dă să stăpînescă locu acela ce zice paharnicu Fota Vlădăianu că moși-său Radul Olănescu l-au fost luat cū schimbu dă la acelu auditoru, pă care loc fusese atunci și casele ce s-au stricatu și asemenea zice să stăpînescă și cășcioarele ce zice că au făcut acel Nicola zidaru, fiindcă zice că le-au făcut fără dă știrea stăpînului și nu are acel zidar nici un sinet sau dovadă cu care să-i fi dat voe Olănescu a face acele cășcioare.

Deci, după cercetarea ce făcum și noi, din luminată porunca innălțimei <tale>, după anaforalile ce văzum la mîna Radului Zătreatu jăluitoru, ale dumnealor răposaiilor veliților boeri, una din zilele mării sale răposatului Costandin vodă Gehan, și alta din zilile mării sale răposatului Costandin vodă Mavrocordat, intru care arată dumnealor că prin mărturiia a 4 mărturii adică 3 boeri și un egumen ce să arată într-acele anaforale, au dovedit dumnealor că acele case nu sint nemțești după cum au arătat Radu Brăiloiu socru paharnicului Fotii Vlădăianu, răposatului mării sale Costandin vodă Mavrocordat dă i le-au

dăruit lui cu acel cuvint dă case nemțești, ci au fost ale Radului Olănescu și cu înșălăciune le-au fost cerut de la măriia sa răposatu Costandin vodă Mavrocordatu, prin cartea mării sale și găsește cu cale atît dumnealor veliții boeri ce era pã acea vreme, să să ia acea carte de la mina paharnicului Fotii, ginerile Brăiloiului, fiind dată cu greșală, în care anafora hotărăște și măriia sa Costandin vodă Gehan iar în anaforaua cea după urmă ce o scrie răpoșați veliții boeri către măriia sa răposatu Costandin vodă Mavrocordat, atunci într-aceea vreme întimplindu-să în grabă moarte răposatului sățrar Ilie Zătreaanu, tatăl acestui jăluitoru, aici în București, după cum știu toți, au rămas judecata jos, neavînd cine căuta și nu s-au întărit acea anafora. Pentru că să cunoaște lucru că, dă ar fi eșit acea anafora innaintea mării sale răposatului Costandin vodă Mavrocordatu, ori trebuia să o întărească, ori trebuia să o spargă, fiind date acele case de însuși măriia sa, acelui Radu Brăiloiu, și fiindcă nici acest jăluitoru pã acea vreme, nu era dă vîrsta și în urmă s-au instreinat în țări streine și așa, neavînd cine căuta judecata, s-au prelungit pînă acum, și acele case s-au dat dă zestre Ancuții sătrăresii Stăneascăi, fetii Radului Brăiloiu, ce este cumnată paharnicului Fotii Vlădăianu, și ia le-au vîndut în taleri 40, răposat stolnicului Știrbeiu și stolnicu Știrbeiu le-au vîndut clucerului Andreiu Vrusin și acum șede într-înșile Anița Oteteleșanca, soacra clucerului Vrusin.

Deci, dă vreme că aceste case s-au dovedit dintr-acele anforale ce s-au cercetat de dumnealor răpoșații veliți boeri cu mărturii vrednice dă credință, că au fost ale Radului Olănescu și Radu Olănescu le-au dat de zestre sățrarului Ilie Zătreaanu și sățraru Ilie nici le-au vîndut, nici le-au dat altui cuivași danie, ci au rămas dă a să stăpîni dă acest Radu Zătreaanu postelnicel, fecioru sățrarului Ilie Zătreaanu, drept aceia am găsit și noi cu cale, Radu postelnicel Zătreaanu să stăpînească acele case du pã Valea-Vlăiciei din Craiova, cu bună pace, atît dă către paharnicu Fota Vlădăianu i dă către sătrăreasa Ancuța Oteteleșanca și banii ce va fi dat cluceru Vrusin sătrăresii Ancuții Stăneasca pã acele case, să aibă a-și cere innapoi de la cel ce au vîndut, și sătrăreasa Ancuța Stăneasca, dă vreme că le-au avut date zestre, fiind lucru strein să-și caute prețul acelor case dă la paharnicu Fota Vlădăianu. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărtrea rămîne la innălțimea ta.

1777, februarie 10.

Caragea vel ban, Radu vel vornic, Badea Știrbei vel vornic, D<umitrașco> Racovița vel logofăt, Radu vel clucer, D<umitrache> Varlaam vel paharnic.

Radul Căjocăreanu, vechil sătrăresii Ancuții Stăneasca, mai viind și acum innaintea noastră, au primit, fiindcă s-au găsit cu cale dă judecată, ca să rămîie casa acestui Radului postelnicel Zătreaanu numai să i să îplinească sătrăresii acei taleri 40, prețul vînzării casii ce au vîndut-o lui Andreiu cluceru Vrusin de la paharnicu Fota Vlădăianu ca un lucr ce i-au dat sătrăresii Ancuții, rău, zestre, această ca să și acești bani, să să dea în mina lui Andreiu clucer Vrusin ce au cumpărat acea casă, și casa să rămîie supt stăpînirea Radului postelnicel Zătreaanu.

Ci, să fie luminată porunca înălțimei tale, ca să i să întărească această anafora cu luminată pecetea înălțimii tale.

1777, februarie 24.

Caragea vel ban, vel vornic, vel vornic, vel logofăt, vel clucer, vel paharnic.

¹ Pentru : administrației.

409

Mitropolitul țării arată prin anafora că Mitropolia avînd de danie moșia Pogorîșu (jud. Dimbovița) nu-și poate lua drepturile de la oamenii șezători pe ea sub pretext că au și ei parte acolo și propune cercetare cu ispravnici și alegerea hotarelor. Domnul întărește.

1777

septembrie

30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim dumneavoastră boerilor ispravnici ai județului, să faceți cercetarea cu amăruntu și în scris să alegeți.

1777, septembrie 30.

Preainnălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora înștiințăm mării tale că sfinta Mitropolie, avînd dată danie de la răposatu sluger Iordache Văcărescu o moșie ce să numește Pogorîșu în sud Dimbovița, care măcar că este danie, dar fiind datorie multă la mijloc a răposatului și neajungîndu-să cu acele rămase a să plăti, și pentru ca să nu să strice daniia, am priimit de am mai dat de la noi și bani în mina dumnealor boeriloru epitropi ce sint ai casii răposatului și așa ne-au dat scrisorile de stăpinirea aceștii moșii. După care, orinduind vechilu nostru pă cuviosul arhimandritu, deleanu¹ chir Grigorie, ca să meargă acolo, una ca să vază și moșia, a doao, ca să facă zapt și venitului ce ar fi dintr-această vară, și, după ce au mersu în fața locului, vedem că ne înștiințează printr-o scrisoare înștiințîndu-ne că niște oameni ce să află șazători pă numita moșie Pogorîșu să împotrivesc a nu-și da dijma moșii după obicei, cu pricină că ar fi avînd și ei parte de moșie într-această moșie Pogorîșu, încă dăspre partea unde este moșia mai bună, fără a nu arăta vreo scrisoare, ci numai cu gura zic că sint moșneni.

Deci, rugăm să fie luminată porunca mării tale către dumnealor boerii ispravnici din sud Dimbovița, ca să cheme pă acei oameni înaintea dumnealor, față fiind și vechilu nostru, și să cerceteze pricina cu amăruntu, și după cum voru dovedi adevăru, să facă alegere în scris. Care alegere ce va face, să o dea la partea ce va avea dreptate, ori la Mitropolie, sau la mina acelor oameni. Și cînd vreo parte după alegerea dumnealor ispravniciloru nu să va odihni, atuncea va veni și la luminatu divanu mării tale.

Arh. St. B. C.,
Ms. nr. 6,
f. 45-45v.

1777, septembrie 30.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Probabil: dumnealui.

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că Costandin Rătescu biv vtori pitar, stînd de multă vreme în București, cere urgentarea judecătii cu rudele din județele Argeș și Mușcel pentru moștenirea casei unchiului său Costandin Vlădescu. Divanul hotărăște ca părțile litigioase să vină la judecată după culesul recoltei. Domnul întărește.

410

1777
octombrie
8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim domnia mea dumneavoastră, ispravniciloru ai județului, după cum să coprinde mai jos să urmați și după culesul villoru pă amîndoaă părțile să-i trimiteți la divan.

1777, octombrie 8.

Preainnălțate doamne,

Costandin Rătescu biv <al> 2<-lea> pitar au jăluitu innălțimii tale cum că unsprăzăce luni de cînd șade aici în București pentru pricina judecătii ce are cu proegumenul Mihail aninoșanu ce să află șazătoru la mănăstirea Aninoasa sud Mușcel i cu Anca Cătănoaica și cu Stanca ce-i zice că-i este aceștii Ancăi nepoată de fecioru vitreg, pentru clironomia casii unchi-său Costandin Vlădescu, ce au muritu, cum și cu Radu Bucșănescu biv <al> 3<lea> vistier, care cere de la casa Vlădescului lipsa zestrii surori-sii.

Care, pentru această clironomie, au avut judecată cu mai sus-numiții înaintea preasfinții sale părintelui mitropolitului și zice că dreptate nu și-au aflatu și din pricina aceasta și-au vindutu totu ce au avutu și i-au murit și soția, neputîndu-o căuta, și șade de pierce aici ftrșînd totu ce au avutu de cheltuială, rămînîndu-i și o copilă de vîrstă pe care zice că nu are nici cu ce o chivernisi, că nici hrana vieții nu are, și cere prin jalba ce au datu innălțimei tale, dreptate.

Deci, după jalba sa, cu vătafu de divan ni să poruncește dă innălțimea ta, fiind față și preasfinția sa părintele mitropolitu, să cercetăm pricina aceștii jălbi foarte cu amăruntu,

ca să i să văză ce este jalba lui și la ce zice că nu poate să-și afle dreptatea și cu anafora, să înștiințăm înnălțimii tale.

După luminată porunca înnălțimei tale, aducindu-i numitu zapciu înnaintea noastră, l-am întrebatu unde sint acești mai sus-numiți cu carii are judecată, și zise că nu sint aici, ci în sud Mușcel și în sud Argeș și, nefiind aici toate părțile ca să cercetăm pricina, n-am putut intra în judecată. Acum iarăși, fiind vremea strînsului bucatelor, nu este cu cale de a să aduce mai sus-numiții ca să stea față la judecată. Ci, am găsitu cu cale să fie luminată porunca înnălțimei tale către dumnealor ispravnicii mai sus-numitelor județe, ca să dea știre atît egumenului aninoșanului i numitelor fămei, cum și Radului Bucșănescului, ca după culesul viilor, negreșit să-i trimiță dumnealor ispravnicii pe toți aici, adecă pă Mihail proigumenul i pă vistieru Radu Bucșănescu i pă Anca Cătănoica și pă nepoată-sa Stanca, și fiind față toate părțile, de cercetare ce vom face, cu deosebită anafora ce vom face, vom înștiința înnălțimei tale. Noi așa am găsitu cu cale, iar hotărtrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 44v-45.

1777, septembrie 26.

Grigorie al Ungrovlahiei,
Neculae Dud<escu> vel ban, vel spătar, vel vornic, vel logofăt, vel clucer,
vel paharnic, vel stolnic.

411

1777

octombrie

8

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Costandin din București pirăște pe vara sa care vinduse o casă vecină lui. Se dovedește că vînzarea se făcuse cu știrea tatălui pîrșului și că acesta, deși prezent în București, nu și-a revendicat timp de 30 de zile protimisul. Judecata găsește valabilă vînzarea. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnindu-se Costandin, au eșit și înnaintea domnii mele la divan cu Ioana și alt cuvînt de ajutoru și îndreptare lui, pentru tăcerea ce au făcutu într-atîta vreme și nu și-au căutat, nu avu a zice nimic, fără numai tot cele scrise mai jos.

Deci, dă vreme ce și la divan însuși mărturisi că peste două luni ar fi aflatu și de atunci pînă acum au știut și nu și-au căutat, fiind tot de față aici în București nelipsit, cererea îi este rea și, după pravilă, dreptate nu are. Pentru care am hotărit, Ioana să stăpînească cu pace și i-am dat domnia mea această întărire la mîna.

1777, octombrie 8.

Preatnnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pă Costandin sin Stoica mărgelar, pîrș Ioanii soția Dimii Tabacu, zicînd pîrșu că, rămîind de la unchi-său Stan Mărgelaru o casă lingă dînsul, au fost vindut-o aceea casă o vară a lui, anume Lița, fără știrea lui, la Dima Tabacu, bărbatu numitei pîrite.

Făță fiind și pîrita Ioana, arată zapisul de cumpărătoreea acei case cu leat. 1776 ghenarie 28, în care să coprînde cum că acea Lița au vindut o casă în mahalaoa Popescului pă moșia sfintei mănăstiri Radu-Vodă la Dima Tabacu în taleri 200, fiind iscălit într-acei zapis și Stan mărgelaru, tatu Liții, cu preoți mahalagii mărturie. Care la judecată, răspunse Stan, tatu Liții, cum că adevărat vînzarea casii s-au făcut prin știrea și voia lui, dar de voe¹ s-au iscălit, fiind scăpăt, nu i-au dat mîna atunci ca să cumpere el casa, iar acum cere să ia aceea casă cu banii nepoților lui și să rămîie casa la dînsii, Am întrebat pă Costandin pîrșu, nepotu acestui Stan mărgelaru, unde au fost într-atîta vreme de cînd s-au făcut vînzarea acestoru case, adică dă este un an și luni 7, și răspunse că au fost aici în București supus pă la stăpîni și de 2 luni în urma vînzării au aflat, care va să zică, că au trecut un an și jumătate de cînd știe vînzarea casii. L-am întrebat de au fost față la vînzare și tată-său și răspunse mărturiile ce sint în zapisu, că au fost față și au iscălit și zapisul. Aducîndu-să

de față și Stoica mărgelaru, tatu pîrîșului, răspunse că adevărat la vînzarea casii nu au fost, iar pă urmă viind însuși Lița i-au spus că au vîndut casa la Dima Tabacu în taleri 190 și au și iscălit zapisu, iar un an este de cînd i-au zis Dimii să-i dea banii înapoi și să răs-cumpere casa. Care va să zică, că după ce au trecut 9 luni după vînzare, au făcut acea cere-re. Care la aceasta, tăgăduște pîrita că numai o săptămîină este de cînd i-au pomenit de aceasta, dar cu toate acestea măcar și adevărat să fie zisele lui, iarăși nu este priimit de poruncile pravilii, de vreme ce au trecut sorocu.

Deci, fiindcă această casă s-au vîndut de Lița cu știrea tatălui ei, unchiului pîrîșului, și acest Costandin pîrîșu au fost nelipsit din București și nu și-au mai căutat, nu s-au prii-mit cerirea lui de pravili, fiindcă au trecut sorocu tis protimiseos, care orînduesc adecă ace-lor ce sint de față să-și caute pînă în zile 30 și la cei ce lipsesc, luni 4, am hotărît ca numita Ioana, soția Dimii Tabacu, să stăpînească casa cu pace după cum au stăpînit-o pînă acuma. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6.
f. 45v. - 46.

1777, septemvrie 13.

Miche paharnic, Costandin comisu, Costandin Cocor<ăescu> sârdar, Ev<dochim>
medelnicer, Hagi sluger, Di<mitrache> Brez<oianu>.

¹ Probabil : nevoie.

Mitropolitul lării arată prin anafora că Stanca și Ilinca din București s-au judecat la Depar-tamentul al 2-lea cu fratele lor Tudorașcu Zăpunaru cerindu-i Stanca parte din cheltuielile făcute de ea pentru întreținerea mamei lor, iar Ilinca cerindu-i s-o înzestreze. În judecata de la Mitro-polite, se constată că nu fusese „așezămînt” între Stanca și fratele ei și că Ilinca fusese înzes-trată de mamă. Domnul hotărâște „să aibă pace Tudorașcu”, dacă n-au fost vreun „așezămînt”.

412

1777
octombrie
12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Am cercetatu și domnia mea cu divan pricinile acestea și întii pentru cererea ce face Ilinca sora mai mică spre a o înzestra și pă dînsa Tudorașcu deopotrivă ca pă soră-sa cea mare, zicem că, dă ar fi înzestrată Ilinca în urma morții mumă-sii, am fi hotărît pă Tudorașcu ca să-i îplinească deopotrivă zestrea ca și soră-sii cei mai mari, după cum pravilile și obicei-u pămîntului orînduesc. Dar de vreme ce și Ilinca tot de mumă-sa este înzestrată și mări-tată trăind, iar nu după moarte i, rămîne Tudorașcu a fi nesupărat și hotărîm să aibă pace de această cerere. Fără dă numai, vreo rămășiță de lipsă de zestre de ar fi avînd numita Ilincă, adică dintr-acea foae de zestre ce i-au făcut mumă-sa trăind, pentru aceia întii să dove-dească orice dovadă vrednică, ori prin jurămîntu și putînd dovedi acea lipsă numai, să o împli-nească Tudorașcu.

Așijderea și pentru cheltuiala ce cere hrana mumă-sii, după cum au găsit și preasfinția a sa părintele mitropolitu cu cale, hotărîm să aibă pace Tudorașcu, fără dă numai dă va dovedi ori prin mărturii vrednice, ori prin jurămînt că au avut între dînșii așezămînt, li va plăti Tudorașcu cum scrie mai jos, iar cheltuiala îngropării și a pomenirilor mumii lor, aceia să cade să să îplinească din cele rămase de la muma lor. Însă să dovedească întii Stanca cu dovadă vrednică ori prin jurămînt, ce cheltuială dreaptă au făcut și să o plătească Tудо-раșcu și așa prăvăliia să o stăpînească Tudorașcu singuru cu pace, ca un clironom al mumi-sii, fiindcă surorile lui au eșit cu zestrea lor, măcar că mai zicea surorile lui că prăvăliia au fost a unui unchi. Dar fiindcă acel unchiu murind, au rămas ca o clironomie supt stăpînirea mumii lor, precum au și stăpînit-o pînă la moarte, și fiindcă mumii lor iaste clironom Tудо-раșcu, de aceia am hotărît să o stăpînească elu. Ci dar, pentru cele ce zice mai sus a le dovedi părișile, ori cu dovezi vrednice, ori prin jurămînt iarăși înaintea preasfinții sale părinte-lui mitropolitului, să ia sfirșit, și zapciu, vătafu de păhărnicei, să urmeze.

1777, octomvrie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de păhărniceii aduse înaintea smerenii noastre pă Stanca și pă Ilinca dă aici din București cu jalba ce au dat mării tale pentru Tudorașcu Zăpunaru, fratele lor tot de aici, după care jalbă să ceru ca să li să cerceteze pricinile ce au între dinșii. De <ci> noi, fiindcă numitul fratele lor nu să odihnește, după a căroră cerere să poruncește dă către măriia ta ca să cercetăm noi și pentru acele pricini ce mai au între dinșii, s-au judecatu la dumnealor boerii ot <al> 2<-lea> departament și cu anafora către măriia ta li s-au făcut alegere. Care anafora citindu-o și noi, văzum că este după pravilă făcută și este bună, fără numai pentru acea cerere ce face Stanca jăluitoarea dă cere dă la Tudorașcu frate-său cheltuiala ce au făcut în 20 de ani cu muma lor și cu acest Tudorașcu frate-său i cu Ilinca soră-sa pînă s-au făcut dă vîrstă, fiind cu hrană și cu înbrăcăminte.

Pentru aceasta, arătăm mării tale că jăluitoarea la această cerere nu poate să aibă dreptate ca să ia, măcar că dumnealor boerii ot <al> 2<-lea> departament și pentru aceasta dau pă Tudorașcu ca să plătească cu sincatavasis, dar fiindcă nici un așăzămînt cu muma lor și cu dinșii, ca să aibă a cere cevași, nu au avut, ci numai dă bună voia ei după cum să vede, la care și pă alt strein fiindu-l într-acestași chip, iar nu poate să-l apuce pentru aceasta ca să plătească. Iar dovedind numita jăluitoare, ori cu adevărînță în scris, ori prin mărturii, sau prin blestem cum că au avut între dinșii acest așăzămînt ca să aibă a cere acea cheltuială, atuncea poate să-l apuce ca să-i plătească și aceasta, după cum și dumnealor boerii au găsit cu cale, iar pentru taleri 104 ce arată numita Stancă că au cheltuit la moartea mummii lor și la pomemirile ce au făcut pînă la trei ani, așa găsim cu cale ca, dintru cele rămase dă la muma lor, să aibă Tudorașcu frate-său a-i împlini i asemenea și Ilincăi soră-sii cei mici, să aibă a-i împlini taleri 51,90 ce lipsesc din zestrea ce au pus în foae și nu i-au dat, și taleri 159 și bani 111 ce-i mai face pînă să să potrivească și zestrea ei cu zestrea soră-sii Stancăi, care face peste tot Ilincăi, taleri 211 și bani 81. Și așa, acestea toate împlinindu-le Tudorașcu la amîndoaă surorile, alte oarece va mai rămînea de la muma

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 46v. - 47v.

lor, să aibă a le stăpîni el ca un clironom ce rămînea al mummii lor. Noi așa am găsit a fi cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămînea la măriia ta.

1777, septembrie 29.

Grigorie al Ungrovlahiei.

413

Veliții boieri arată prin anafora că portărelul Apostol care stăpînise, cu titlu de amanet, un loc în București timp de 18 ani și-l cumpărase de un an se judecă cu călărașul Nica, acesta invocînd dreptul de protimisii ca vecin. După cercetări cu martori se recunoaște bună cumpărarea lui A postol.

1777

octombrie

16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodîhnindu-să Nica călărașu, au eșit și înaintea domnii mele la divan cu Apostol portărelu și alt n-au avut a zice și a arăta cevași mai mult din cele ce au arătat la judecata dumnealor veliților boeri, fără dă numai cerea ca să priimească mahalagii și martorii blestem că știu ei că au cumpăratu Apostol această casă de un an, precum au zis. A căruia cerere spre a să pune atîtea oameni și preoți mahalagii la blăstem, nu s-au priimit în vreme ce zapisul de cumpărătoreea lui Apostol s-au văzut iscălit de alți martori și, mai virtos, că stăpînește această casă de optsprăzece ani și Nica n-au mai făcut altă piră și acești preoți i mahalagii au dat și înaintea preasfinții <sale> părintelui mitropolit, mărturiia lor. Și altă dovadă mai vrednică de la acel Dumitru nu are Nica, fără dă numai un răvas cu o iscălitură și acelea nu coprinde alt, ci iarăși ca să să vînză, iar zapisul lui Apostol, adevărit și cu alți martori. Deci, am hotărît să stăpînească Apostol, cu pace.

1777, octombrie 16.

Din luminată porunca înălțimii tale, vâtafu de aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă Apostol portărelu pirliș Nicăi călărașu, zicînd că un Dumitru casapu, fiind datoru la un turc, taleri 280, în zilele răposatului mării sale Costandin vodă Mavrocordat apucînd turcu pă acel Dumitru pentru datoriia lui, l-au pus la închisoare și numitul Apostol zice că s-au pus chezaș și platnic pă bani pentru dînsul și l-au scos de la închisoare. Acel Dumitru casapu după ce au eșit de la închisoare, zice că cu copii cu tot, au fugit la Moldova și avînd o casă cu locu ei aici în București în mahalaoa Popii-Rusului, zice Apostol că au rămas acea casă cu locu ei amanetu la dînsul și au stăpînit casa până în vremea răzmiriții, și atunci în răzmiriță s-au stricat casa aceia de către ostașii muscali, rămîind numai locu casii și, în anu trecut, leat 1776 mai 1, au mersu însuși Apostol la Moldova și, apucînd pă Dumitru, i-au vindut acel locu cu zapis drept taleri 60, care zapisu să văzu și de noi adevérit cu mărturii, întru care arată și semnile locului pă unde să stăpînească. Deosebit, zise Apostol că acest zapis fiind grecesc, adică su slovă grecească, după ce l-au luat de la mîna acelu Dumitru, vînzătoru acelu loc, și vîind cu dînsul la preoții mahalalii i la mahalagii ca să să iscălească în zapisu, mărturii, n-au vrut să-l iscălească, fiind scris grecește. Ci, al doilea rînd zice că au mersu la Moldova la acel Dumitru și au adus altă adeverință deosebit la preoții mahalalii, întru care li pohtește ca să iscălească zapisu acela, fiindcă el au vindut acel loc lui Apostol portărelu și așa zice că au iscălit preoții i mahalagii acel zapisu și după ce s-au făcut Apostol stăpîn acelu loc, zice că l-au și dat fii-sii dă zestre. Mai zice Apostol că acest loc cu casa ce au fost pă dînsul și s-au stricat, îl stăpînește de sint ani 18, însă pînă la leat 1776 l-au avut amanetu, iar de la leat 1776 incoace l-au cumpărat cu zapis. I-am cerut să ne arate zapisu de amanetu ce zice că au avut acel loc și zise că l-au pierdut în vremea răzmiriții. Ne arată tot Apostol portărelu și adeverința popii lui Costandin i popii Tudoru iscălită și de alți mahalagii ot mahalaoa Popii-Rusului, ce au dat înaintea părinților clirici ai soborului sfinței Mitropolii, cum că 18 ani sint de cînd știu ei că Apostol portărelu au avut supt zapisul lui case¹ cu locu ei, a lui Dumitru casapu, și au stăpînit el pînă la vremea răzmiriții, cînd s-au stricat, și încă zice că știu că o dat Apostol și cu chirie, după care adeverință a numiților preoți i a mahalagiilor au făcut părinții clirici anafora către preasfinția <sa> părintele mitropolit, întru care arată preasfinția <sa> că și înaintea preasfinții sale au dat mărturie acele mărturii după cum să arată mai sus că au mărturisit înaintea soborului sfinței Mitropolii.

Deci, întrebîndu-să Nica călărașu cel pîrit, ce răspunde înpotrivă, aceasta el zise că cu acest loc să vecinește și ca un vecin ce este, cere protimisii a-l lua el, arătîndu-ne și trei răvașe, însă 2 cu slovă grecească iscălite dă Dumitru, unul dă la luna lui iunie 23, și altu de la avgust în 25, amîndoa cu leat 1776, ce scrie către acest Nica călărașu ca să-i vînză acel loc, dar mai jos decît taleri 50 să nu-l dea, i alt răvaș scris cu slovă rumânească de la luna lui aprilie 20, leat 1777, iscălit iar <de> Dumitru băcanu cu slovă rumânească, ce scrie către Radu stegaru de lipsani, înlăuntru, îl volnicește și pă dînsul ca să-i vînză locu în taleri 50 și să-i trimită bani. Dar acest răvaș fiind numai cu iscălitura și nemaifiind și alți mărturii iscăliți într-insile, nu i-au dat judecata crezămînt ca să fie trimise de acel Dumitru casapu stăpînu acelu loc, de vreme că la mîna lui Apostol portărelu să vede zapisu adevérit cu mărturii dat de acel Dumitru casapu, și mai vîrtos, după arătarea mărturiilor ce au dat mărturie înaintea soborului sfinței Mitropolii și înaintea preasfinții <sale> părintelui mitropolit, cum că Apostol portărelu, sint 18 ani de cînd ține acest loc supt zapisu lui, însă pînă la leat 1776, amanet, iar de atunci incoace l-au și cumpărat de la acel Dumitru cu zapisu, care zapis zic ei după adeverința ce le-au adus Apostol de la acel Dumitru, l-au iscălit și ei. L-am întreat pă Nica călărașu, de vreme ce el să vecinește cu acest loc, vîzînd pă Apostol că-l stăpînește dă sint ani 18, cum de l-au îngăduit și să fi pornit pîră la vreo judecată, și zise că n-au știut, ci tocmai acum au aflat de este o lună doă de zile. Înpotriua acestor² ziseale lui, au adus Apostol mărturii înaintea noastră, iar pă popa Costandin i pă popa Tudoru și pă Radu cibucciu ot mahalaoa Popii Rusului, care au mărturisit și

innaintea noastră că Nica călărașu au știut că Apostol au cumpărat acel loc de casă de la acel Dumitru casapu, mai virtos, ziseră că au văzut Nica călărașu pă Apostol că au stăpînit acest loc și mai nainte.

Ci, de vreme că după arătarea mărturiilor, Apostol stăpînește acest loc, de sint ani 18, însă pînă la o vreme amanet, iar de la leat 1776 l-au cumpărat cu zapisu precum să arată mai sus, am găsit cu cale să-l stăpînescă și de acum innainte de către acest Nica călărașu. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 47v-49.

1777, octomvrie 1.

Dumi<trache> spătar, Dumi<trașco> vel logofăt, Radu vel clucer, Ioan vel stolnic.

¹ Pentru : casă.

² Pentru : acestor

414

Velii boieri arată prin anafora că mănăstirea Radu-Vodă cere Borcei cazacul, rumân slobod, copiii promiși robi, rezultați din căsătoria lui cu o țigancă a mănăstirii. După pravilă, feciorii au „slobozenie”, dar el vrea să-și răscumpere și fiicele. Se propune să se dea mănăstirii prețul răscumpărării. Domnul întărește hotărînd să plătească visteria o parte din acest preț, căci Borcea e sărac.

1777

octombrie

16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnindu-să Borcea cazacu, au eșit și innaintea domnii mele la divan și, măcar că el cerea și pentru fetele lui a fi slobode, zicînd că el este rumân slobod, dar după obiceiul pămîntului cum scriu și mai jos dumnealor veliții boieri, slobozenia este numai la feciori, însă dă vreme ce este hotărîre făcută încă din zilele domnii sale Grigorie vodă Ghica, ca să nu priimească stăpînu țigancilor a lua rumâni slobozi țigance întru căsătorie, iar cel ce va primi să piarză acel robu, să cădea hotărîrea pă egumen ca să păgubească de la sineși de tot aceste fete, căci n-au păzit această hotărîre. Dar, zicînd vechilul său cum că aceasta s-au făcutu în vreme cînd nu era egumenu aici, pentru aceia nu am lăsatu mănăstirea a păgubi de tot, ci am hotărît ca să să dea pentru acele 2 fete cite taleri 10, adică taleri 20, care bani, fiind Borcea săracu, am făcut domnia mea milă ca să să dea de la visterie cu pecetluit, iar taleri 30 să-i dea Borcea, cum însuși au priimit. Care acești bani toți cum scrie mai jos, să să dea la preasfinția sa părintele mitropolit și așa să fie numita soția Borcei împreună cu fetele și cu copilul lui, slobozi și nesupărați.

1777, octomvrie 16.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat innălțimii mării tale cuviosu arhimandrit, chir Ionichie egumenu sfintei mănăstiri Radu-Vodă, asupra Borcei cazacu din breasla dumnealui vel agă, zice că fiind mai sus-numitul întru căsătorie pă o țigancă anume Pița, fata lui Anghel vătăfu a sfintei mănăstiri, și fiindcă au fost făcut acest Borcea așăzămînt cu sfinta mănăstire cu zapisu lui ca să fie copiii lui ce-i va face cu țiganca, robi sfintei mănăstiri, acum nu să ține de așăzămîntu ce au datu prin zapisu lui.

Pentru care, din luminată porunca innălțimii tale, scoțîndu-i vătăfu de aprozi la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> departament și neodihnindu-să cuviosul arhimandrit, de iznoavă acum orînduitul zapciu cu carte de judecată de la <al> 2 <-lea> departament i-au adus cu acea carte și innaintea noastră și măcar că judecata după pravilă arată că ar fi dreptate ca numitu Borcea să răscumpere numai pă țigancă și copiii să fie slobozi, urmînd eleftheria tată-său, iar fămeia să fie roabă ca și muma lor, găsim cu cale că Borcea cazacu să dea taleri 30 pă țigancă ce o ține și taleri 40 să dea pentru fetele ce s-au făcut cu acea țigancă, iar pentru un copil ce mai are, să nu dea nimică.

Care bani împlinindu-i orînduitu zapciu, să-i dea la preasfînt părintele mitropolit pînă cînd va găsi egumenu sfintei mănăstiri vreo țigancă cu 2 fete ca să cumpere țigance la mănăstire în locu acestora și atunci să ia bani și să cumpere acele suflete de țigani ca să nu rămie sfînta mănăstire păgubașă. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 52-52v.

1777, septembrie 24.

Dimi<trache> spătar, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Dumitru<trache> Varlaam vel paharnic.

Veliții boieri arată prin anafora că Iancul arnăutul se rejudecă la divan cu Nan căruia trebuia să-i plătească o datorie rezultată din tovărășia lor în comerț, Se constată că Iancul rămîne dator cu bani și cu dobnzi, Se hotărâște ca ispravnicii din jud. Argeș să facă cercetare și Iancul să plătească lui Nan datoria. Domnul întărește.

415

1777
octombrie
16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au mai înfățișat și la divan înaintea domniei mele, zicînd Iancul cum că să năpăstește la socoteală cu taleri 2000 și el nu știe să fi fost cîștig mai multu decît taleri 650, și cum că i-ar fi scris Nanu ca, oșebit de banii ce i-au dat, să caute să stringă marfă cît de multă și va trimite banii. După care scrisoare, au luat marfă și, netrimîndu-i banii la vreme, au rădicat banii cu dobindă și au plătit acelora cu marfa și acum nu-i ține în seamă acele dobnzi, adică taleri 1400, la banii streini ce au rădicat. La care au răspunsu Nan, întii pentru încărcătura ce zice Iancul, cum că socoteala au dat-o Iancul singuru de voia lui înaintea starostii și a neguțătorilor iscălită cu mina sa și precum au vrut au arătat și încă, din cît au arătat Iancul prețul untului cite taleri 30 cîntarul, l-au mai scăzut cu taleri 4 la cîntaru, arătînd acea socoteală de să văzu la divan. Iar pentru dobnzile ce cere Iancul, răspunde Nan că el totdeauna i-au trimis bani și cum că el nu i-au scris niciodată să ia bani cu dobindă, ci poate va fi ridicat banii pentru altă tovărășie ce au avut oșebit cu frate-său, la care elu nu să amestecă.

Deci, cît pentru dobnzi ce zice că au plătit, orînduim domnia mea pă starostea i pă neguțătorii ce i-au socotit întiiu ca, împreună și cu trei neguțătorii ai cumpăniei, să le cerceteze de iznoavă socoteala și de să va găsi marfă strînsă de Iancul mai multu decît suma sârmaelii ce i-au trimis Nan, însă marfa de care au avut tovărășie, să vădu atunci zisele Iancului adevărate și vom hotărî domnia mea de dobnzi, iar, negăsindu-să marfă strînsă mai multu decît suma sârmaelii lui Nan, atunci cerirea Iancului este rea de dobnzi. Iar pentru jalba ce face, că s-au încărcatu, la aceasta nu are nici o dreptate, fiindcă însuși au arătat socoteala, ci este bun datoriu după socoteala lui Nan. Așijderea și pentru taleri 640 ce zice că avea să ia de la un Gheorghe vătăfu, căruia îi luase niște cai amanetu și i-au scris Nan să nu vinză caii că-i va plăti el banii și după acel răvaș nevînzîndu-i i-au dat la stăvariu, fiindcă răvașu lui Nan scrie să ție caii iar să nu-i dea și Iancul n-au urmat, nu are a cere de la Nan nemică.

Ci dar, precum scrie mai jos, întărim domnia mea să să urmeze împlinirea și mumbașir, vătăfu za visterie la toate pînă a lua treaba sffrșit, urmînd și ispravnicii județului cum scrie mai jos.

1777, octombrie 16.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii mării tale, vătăfu de visterie au adus la judecată înaintea noastră pă Iancul arnăutu i pă Nan, ca de iznoavă să le cercetăm și noi judecata ce au avut la dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament pentru socoteala

tovărășii ce au avut amîndoi cu untu, miere, cașcaval și altele, nefiind odihnit Iancul după judecata departamentului.

Deci noi, după luminată porunca înnălțimii mării tale, față fiind amîndoă părțile, de iznoavă am cercetat atît socotelile ce li s-au făcut de starostea de neguțatori, cît și socoteala și judecata ce le-au făcut dumnealor boerii judecatori, după care rămîne Iancul datoriu lui Nan, taleri 5217 și 85 de bani și să vede că după dreptate i-au socotit și i-au judecatu. Asemenea și pentru alte 5 condee, care găsind Iancul pricină că n-au intrat în socoteală, nu să odihnește. Din care condee cercetîndu-să trei de starostea de neguțatori, n-au dat dreptate la cerirea Iancului, adică un condeiu de taleri 22,60, chiriaa unui cîrciume, altu condeiu de taleri 12,60, chiriaa unui cazan, la care fiindcă Iancul catastih de cheltueli cu amăruntu anume nîcicum n-au arătat, fără numai din gură, este bănuială că sînt intrate și aceste 2 condee în suma cheltuelii ce i s-au prinsu în seamă și pentru aceia n-au găsit cu cale a i să ținea în seamă, fără dăcît de va priimi blestem, și altu de taleri 52,60 partea acestui Iancul din taleri 105, pagube ce s-au venit după niște cașcaval ce l-au vîndut Iancul furiș de Nan cu preț mai pușin decît îl avea tovrărășia, tocmit la altă parte. Care fiindcă pă ascunsu de Nan, și cu viclesug l-au vîndut, nu i s-au ținut în seamă, iar celelalte doă condee s-au cercetat atît de dumnealor boerii judecatori cît și de noi și să vede că nici la acestea nu are Iancul dreptate. Însă un condeiu de taleri 640, ce cere Iancul de la Nan du pă niște cai, care i-au fost luat de la un Gheorghe vătăfu, fiindu-i datoriu, și scriia Nan ca să nu vînză acei cai și ce va fi dator Gheorghe vătăfu va răspunde Nan, la care fiindcă Iancul n-au vrut să urmeze după cum i-au scris Nan și n-au ținut caii la dînsul și s-au pus de i-au dat la alți datornici ai lui Gheorghe fără dă știrea lui Nan și a lui Gheorghe, nu să vinovățește Nan de a-i plăti Iancului, fiindcă nu i-au dat caii în mina lui. Cum și la celălalt condeiu de al cincilea, de taleri 1400 ce cere Iancul de la Nan, dobînzi la banii care zice Iancul că au rădicat pentru tovrărășie, care și pentru aceasta înaintea judecătii n-au putut să dovedească de unde s-au îndatorat cu bani și cînd, și cîți bani.

La care întrebînd și pă Nan, au răspunsu că Iancul dobînzi la bani pentru această neguțatorie a lor, n-au plătit, că oricîți bani i-au trebuit la această tovrărășie, au răspunsu Nan, ci, pentru altă neguțatorie și tovrărășie ce dăosebit au avut cu Iancul în țară turcească cu Dumitru frate-său, au plătit dobînzi, și spre mai bună dovadă arată Nan și o scrisoare a acestui Iancul intru care scrie că banii ce-i are trimiși în țara turcească nu sînt din tovrărășia lui Nan, ci să nu-l mai vorbească de rău la lume și ce i-au dat în mînă îi va răspunde, și nici la acest condeiu nu are Iancul dreptate.

Deci, și după cercetarea cu amăruntu ce am făcut noi, să vede că rămîne Iancul datoriu lui Nan taleri 5217 bani 85, fără cît am găsit cu cale în plata acestor taleri 5217 bani 85, să priimească în loc de bani zapisile cele vechi de datorie taleri 548 bani 39, care zice Iancul că Nan i-au dat acele zapise în loc de sârmaia și pînă acum n-au putut să ia banii de la acei datornici. Osebit de acestea, să mai priimească Nan în loc de bani taleri 873 bani 20, partea ce i să cuvîne din datoriile ce arată Iancul că are în țară din banii aceștii tovrărășii. Asemenea să mai priimească Nan în loc de bani și taleri 325 partea lui din taleri 650, cumpărătoarea munților ce-i țin în tovrărășie, care munți să-i aibă amîndoi a-i stăpîni în tovrărășie pînă la împlinirea sorocului cumpărătorii și orice cîștig sau pagubă va eși de la acești munți, amîndoi să-i înparță. Care pentru aceste trei madele și între dînșii Iancul și Nan, prin iscălită foaia lor ce au dat unul la mina altuia, s-au învoit și au înparțit atît datoriile și cumpărarea și vînzarea munților, pă cum mai sus arătăm.

Deci, din taleri 5217 bani 85 ce au rămas Iancul dator lui Nan, scăzîndu-să cu aceste mai sus-numite trei condee, rămîn taleri 3417 bani 26 fără nici o pricină să plătească Iancul lui Nan. Și fiindcă zapisile de datorie ce au rămas să să dea lui Nan, zice Iancul că nu le are aici, ci le are la Sud Argeș, să află Nan în bănuială că cele mai multe de¹ datorii le va fi luat Iancul și cu viclesug le arată că sînt datorii pă la oameni. Ci la această cerire e a lui Nan, găsim cu cale, după ce va plăti Iancul aici datoriia ce au rămas lui Nan, taleri 3417 bani 26, să fie luminată porunca înnălțimii mării tale să ia pă Iancul un copil din

casă și împreună cu Nan să-l ducă la dumnealor ispravnicii ot sud Argeș să facă cercetare după foaia de datorile ce au dat Iancul în partea lui Nan și câți bani vor fi fără pricină, să apuce numitul mumbașir pă cei ce vor fi datori prin marafetu dumnealor ispravnicilor să înlănească să-i dea lui Nan, iar câți bani vor eși răi dintr-acele zapise i datorii și să va dovedi că i-au mai luat Iancul bani, să apuce mumbașiru pă Iancul și să înlănească de la dlnsul acei bani, după foile ce au dat Iancul în partea lui Nan și să-i dea iarăși lui Nan. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de măriia ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 138v-139v

1777, octomvrie 9.

Badea Știrbeiu vel vornic, Scarlat Greceanu vel logofăt.

¹ Pentru: din

Veliții boieri arată prin anafora că Gheorghe din Pitești pîrăște pe Ghiuca în legătură cu executarea unui mandat. Se hotărăște cercetare de către ispravnici. Domnul întărește.

416

1777
octombrie
21

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boeri, rinduim pă ...¹ aprod vătășasc, să-i infățișeze la dumnealor ispravnici. Și dumneavoastră ispravnicilor să urmați cum scrie mai jos.

1777, octomvrie 21.

Preafnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii mării tale, vătafu de aprozi aduse innaintea noastră pă un Gheorghe ot Pitești sud Argeș, carele au jăluit innălțimei mării tale pentru un Ghiuca sluga dumnealui paharnicului Anastasie, ispravnic ot sud Argeș, cum că, avînd el călătorie la Focșani să găsească pă un Dumitru ce-l luase în chezăsie dă la un Nicola vameșu, l-au pohtit și acel Ghiuca ca să scoață și lui taleri 150 tot de la acel Dumitru, fiind datoru. Pă care găsindu-l la Focșanii din Moldova, prin marafetu dumnealui starostii de acolo, au înlănit acea datorie, însă taleri 50, bani gata, și pentru taleri 100 zice că i s-au dat niște amaneturi, după cum să vede într-o foiță ce este iscălită și dă baș-buluc-bașa dă la Focșanii Moldovei. Care bani și amaneturile, aducîndu-le la mai sus-numitu Ghiuca, banii i-au priimit, nevrînd să prinză în seamă zăciuelile ce au dat, iar amaneturile zice că n-au vrut să le priimească, ci l-au apucat dă i-au luat zapisu lui pentru acei bani, din care bani puindu-l la închisoare au plătit taleri 77, și taleri 33 ce au mai rămas, zice că îi cere tot de la el și cum că este lipsit și dă taleri 30 ce au cheltuit din pricina lui, nefiind chezaș, și dă munca lui dintr-acest an. După a căruia jalbă, ni să poruncește dă către innălțimea mării tale, ca să cercetăm, și dă n-au fost chezaș nicicum, fără dă numai l-au pohtit să ia acei bani, să-i plătească toată cheltuiala ce i s-au întimplat din pricina aceasta, și țin-du-să în seamă și zăciuiala ce zice că au dat și cele ce au putut de au găsit și au luat de la acel datornicu, acelea să i să dea acelui Ghiucă.

După porunca mării tale am urmat ca să cercetăm, dar nefiind acel Ghiucă aici față, ci în sud Argeș nu să putu căuta această judecată aici, ci găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii mării tale să meargă omu domnesc în sud Argeș dinpreună cu acest jăluitor și, ducînd pă amîndoa părțile innaintea dumnealor ispravnicilor județului, să cerceteze dumnealor și după alegerea ce vor face dumnealor, să urmeze mumbașiru după cum să poruncește de către innălțimea mării tale în dosu jălbii jăluitorului și putîndu-i învoi de acolo să aducă mumbașiru carte către innălțimea mării tale de la dumnealor ispravnicu cum că și-au aflat acest jăluitor dreptatea și s-au odihnit. Iar cînd nu să va odihni vreo parte,

ori altă, după cercetarea dumnealor isprăvnicilor, atunci cu anafora dumnealor, mumbașiru să-i aducă aici. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărârea cea desăvârșită rămîne a să face dă către innălțimea mării tale.

1777, octombrie 20.

Badea vel dvornic, vel logofăt, vel sărdar, Di<mitrache> Brez<oianu> vel sluger.

¹ Loc alb.

417

1777

octombrie

25

Veliții boieri arată prin anafora că Gheorghe rumeliotul și fratele său Dumitru reclamă averea și testamentul tatălui lor, rămase în mina unor rude de la Craiova, pe care acestea le neagă. Divanul hotărăște să se cerceteze și căimăcămia să judece. Domnul întărește și, de va trebui, va judeca și divanul domnesc în apel.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Rînduim pã sluga domnii mele ...¹, copil din casã dã divan, sã meargã ca, prin marafetu dumnealui caimacamului Craiovii, sã sã urmeze cele ce scrie mai jos, iar cînd, și dupã aceasta, voru avea a face apelație, însă pentru lucruri care voru fi afarã din judecata ce li s-au cãutat și li s-au hotãrit la Craiova ce le întãresc și dumnealoru veliții boieri dã bune și cu cale hotãrite atunci, pentru acel fel de pricinã, vor veni la divan.

1777, octombrie 25.

Preainnãlțate doamne,

Din luminatã porunca innãlțimii mării tale, vãtafu dã divan au adus innaintea noastrã pã Gheorghe rumeliotu, ca sã cercetãm jalba ce au dat el inpreunã cu frate-sãu Dumitru, la innãlțimea mării tale pentru periusiia tatului lor, ce zic cã au rãmas în casile unchilor lor, Tãnase și Costandin ce au murit în Craiova. Care periusie și diețile acelor doi unchi ai lor, cerindu-le de la epitropii ce au rãmas dupã moartea lor, cit pentru periusie le-au zis cã n-au rãmas nemic de la tatu lor, iar pentru dieți jãluiesc cã nu le-au arãtat pã cele adevãrate și cum cã, orînduindu-sã dã cãtre innãlțimea mării tale în 2 rînduri la Craiova ca sã-i judece pentru aceastã pricinã, nu și-au putut afla dreptatea.

Deci, noi dupã cum ni sã poruncește dã cãtre innãlțimea mării tale pentru aceastã pricinã, am cercetat atit jalba lor, cit și cercetarea și hotãrirea ce li s-au fãcutu prin carte dã judecatã de la Craiova, dupã care carte de judecatã, dumnealui Theodorache biv vel clucer, cimacamu Craiovii, au trimis copie asemenea scrisã la innãlțimea mării tale, neputînd veni acei epitropi aci la judecatã, fiindcã sã aflã orînduiți în trebi domnești, dupã cum cu deosebitã carte inștiințează dumnealui caimacamu, innãlțimii mării tale. Și sã vede într-aceã carte de judecatã, cã acelor doi unchi ai acestor jãluitoari, dupã moartea lor rãmîndu-le moștenitori, adicã lui Tãnase un copil și lui Costandin o fatã, dupã pravilã și dupã diețile lor, au moștenit acei doi copii prin epitropi toatã periusiia pãrinților lor, iar pentru acești doi nepoți ai lor cu deosebite condee anume, au lãsatu într-acele dieți sã li sã dea și lor, unuia 2 buți de vin i taleri 50, și aceluialt, asemenea 2 buți de vin i taleri 50. Care aces-tea, le-au dat epitropii dãplîn la dînșii și au luat și rãvaș de izbrãnire de la mina lor, cã nu mai au nimic a mai cãuta.

Ci dar, sã vede cã dupã pravilã și dupã diețile acelor doi morți au urmatu dumnea-lor boerii judecãtorii Craiovii, și într-acestași chip fiind, bine i-au judecatu, fãrã numai fiindcã acești jãluitoari jãluiesc cum cã diețile, care le-au arãtat epitropii Nica și Panaitu, nu sînt cele adevãrate, ci altele mincinoase și cum cã din periusiia tatãlui lor ce au rãmas în casile unchilor lor, zic cã nu le-au datu nimeni nimic, și aceã periusie o cere ei.

Și ca sã sã dãscopere adevãru la al lor, gãsîm cu cale sã fie luminatã porunca innãl-țimii mării tale sã meargã omu domnesc la Craiova și dã nu voru vrea acei epitropi prin

marafetu dumnealui caimacamului Craiovia ca să arate de bună voia lor diețile cele adevărate și periusia tuturilor acestor jăluitoari, să primească carte de blestem epitropiei cei dintii, însă : Nica starostea dă neguțătari și Panaitu Vrana, cum că nu știu ei să fi mai fost alte dieți, ci numai acelea ce le-au arătat ei la judecata Craiovia.

Și cînd voru eși de față alte dieți, să aibă a să urma și să facă împlinire după coprindearea acelor dieți, și din periusia ce să jăluese că au rămas dă la tatăl lor, la unchi-lor, orice voru putea dovedi cu bună dovadă sau prin mărturii sau prin blestem, cum că sint de la tatul lor, să aibă volnicie omul domnesc să îplinească toate acelea care să vor dovedi că sint de la tatăl lor, de la oricine le va găsi, însă prin cercetarea și hotărîrea dumnealui clucerului caimacamului Craiovia, și să le dea la acești doi jăluitoari ca niște moștenitori ai tatului lor. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la înălțimea mării.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6
f. 51v-52.

1777, octomvrie 19.

Badea Știr<bei> vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel sârdar, Dumitrache
Brez<oianu> vel sluger.

¹ Loc alb.

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că Iordache Cantacuzino stolnic în Moldova reclamă de la vel clucerul Manolache Brîncoveanu moșia Betejani (jud. Romanați) zestre de la mamă. Arătînd hrisoave și dovedînd că numai jumătate din moșie a fost a Brîncovenilor i se recunoaște dreptul de stăpînire asupra unei jumătăți. Domnul întărește.

418

1777
octombrie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Neodihnindu-se Costandin Stăncescu vechilul dumnealui stolnicului Cantacuzino de la Moldova, au eșit și înaintea domnii mele la divan cu vechilul dumnealui biv vel clucerului Manolache Brîncoveanu și din cercetare văzum că dintr-această moșie Betejani, jumătate numai, ce s-au aflat țîindu-se de dumneai clucereasa Despa Floreasca, iaste a stolnicului Iordache Cantacuzino, care i s-au dat întru stăpînire după aceste cărți și scrisori de mai jos-numite și după stăpînirea ce s-au dovedit că au avut pe acea jumătate, neavînd dumneai clucereasa Despa nici un sinet la mîna. Iar jumătate moșia Betejani, după hrisovul domnii sale răposatului domnu Mihaiu Radu voievod și după stăpînirea ce arată dumnealor boerii Brîncoveni că au stăpînit-o această jumătate de moșie totdeauna pînă acum, de ani 119, iaste a dumnealui clucerului Manolache Brîncoveanu, măcar că Costandin Stăncescu vechilul, răspunzînd, zise că au stăpînit-o stolnicu Cantacuzino, și arăta spre dovadă o carte a răposatului domn Costandin voievod Racoviță, cu leat 1753, de judecata ce au avut cu episcopu Rîmnecului pentru trei moșii, Betejani și alte doă, ce le luase răposatu Climent episcopu și le dă domnia sa cu hotărîre supt stăpînirea stolnicului Cantacuzino, dar nu scrie tot hotaru Betejani, nici suma dă stînjăni nu arată, care aceasta, să vede că este partea ce s-au luat de la clucereasa Floreasca acum, și s-au dat stolnicului.

Ci, dupe cercetarea ce s-au făcut cu amăruntul de către preasfinția sa părintele mitropolit și dumnealor veliții boieri cît și înaintea domnii mele la divan, cunoscîndu-se din hrisov și din stăpînire de atîtea ani, că jumătate moșia Betejani iaste a dumnealor boerilor Brîncoveni, am dat domnia mea la mîna dumnealui clucerului Brîncoveanu această întărire ca să stăpînească și de acum înaintea cu pace.

1777, octomvrie 25.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătafu dă copii dă divan aduse și înaintea noastră pe Costandin Stăncescu vechilul dumnealui stolnicului Iordache Cantacuzino care cere de la dumnealui biv vel cluceru Manolache Brîncoveanu jumătate moșia ce să numește Betejani din sud Romănați, zicînd că această moșie e a dumnealui stolnicului, dă stăpi-

nire de la maica dumnealui anume Mariia, fiindu-i și dumneai dată dă zestre de la moașa dumnealui, domnița Bălașa, fiica răposatului întru fericire, Șarban voievod, pentru care moșie ne arată zapisul cu leat 7167 aprilie 24, de sint ani 118, întru care să vede că sătenii din Betejani au pus această moșie zălog pentru o mie de galbeni la Gheorghe paharnicu ca să-i ia dijma. Care acest zapis îl întărește măriia sa Gheorghe voievod la leat 7168, avgust în 16, de sint ani 117, în care scrie că au dat-o numitului Gheorghe paharnic moșiia Betejanii cu rumâni, cât au ținut și ei mai nainte vreme. Ne mai arată și cartea mării sale răposatului întru fericire Grigore Ghica voievod, cu leat 7171, septembrie 30, de ani 115, în care să vede că moșiia Betejanii s-au dat dă zestre lui Șarban Cantacozino fiind <al> 2<-lea> logofăt, care în urmă s-au făcut domnu, și dupe aceste cărți întăresc și ceilalți domni dă mai în urmă, dupe cum văzum, toate hrisoavele și scrisorile acelor domni.

Deosebit ne arată și o carte a mării sale întru fericire răposatu Scarlat Grigore Ghica voievod, cu leat 1758, avgust 30, de sint ani 19, prin care să volnicește omul dumnealui, paharnicu Costandin Pășcanu, ca să stringă venitu moșilor dă zestre ale răposatii soții dumnealui, Marii, nepoata mării sale răposatului Șarban voievod, ce este mumă dumnealui stolnicului Iordache Cantacozino, și aceste cărți ce le arată numitu vechil, sint tot izvoade, iar nu cărți adevărate. Înpotriva tuturor acestor cărți, arată dumnealui biv vel cluceru Manolache Brîncoveanu un hrisov al mării sale răposatului întru fericire Mihaiu Radu voievod, cu leat 7166, iunie 30, dă sint ani 119, cu un an mai nainte decît zapisul ce l-au dat rumâni la mina paharnicului Gheorghe, în care să vede că dă Predii Brîncoveanu vel ban, jumătate moșiia Betejanii, cu jumătate rumâni din sat. Arată și un catastih al mării sale răposatului Costandin voievod Brîncoveanu, iscălit dă măriia sa, cu leat 7216, dă sint ani 69, în care înparte toate moșiile la patru fii ai mării sale și moșiia Betejanii cu rumâni jumătate, fu¹ cu viia jumătate o dă fiului mării sale Costandin beizadea și jumătate, iar fiului mării sale răposatului Radului beizadea. Care la aceasta răspune dumnealui, cluceru Manolache că dumnealor n-au stăpînit moșiia Betejanii toată, ci numai jumătate.

Deci, dupe cercetarea ce făcum din toate aceste cărți, să vede că hrisovu mării sale lui Mihaiu Radu voievod iaste cu un an mai nainte decît zapisul mai sus-numiților rumâni ce l-au dat la mina paharnicului Gheorghe și într-acest hrisov arată pe larg că atît acest sat Betejanii cu rumâni, cum și alte sate ce le-au vindut Mateiu vodă, n-au fost toate ale mării sale, ci au fost numai pe jumătate, iar jumătate arată că au fost ale banului Predii Brîncoveanu dă moștenire, dă baștină, și i-l dă măriia sa acest sat, jumătate Betejanii cu rumâni cîți să vor afla dintr-acea jumătate dă sat, banului Predii Brîncoveanu, nu ca o danie, ci ca o moștenire a sa veche, măcar că și măriia sa Gheorghe Ghica voievod, în hrisovu mării sale, arată că acest sat Betejanii au fost sat domnesc al mării sale răposatului Mateiu vodă dă mai nainte vreme, iar dupe petrecerea mării sale au rămas supt stăpînirea mării sale Costandin vodă Brîncoveanu, iar în zilele mării sale Mihaii voievod arată că au mersu sătenii din Betejani ca să-i răscumpere din rumânie și arată că au luat taleri 3000 de la Gheorghe cluceru dă s-au răscumpărat capul lor. Și măcar că zice că și cu toată moșiia lor, dar iar măriia sa Mihaiu Radu voievod arată în hrisovu mării sale că jumătate moșiia Betejanii iaste dă moștenire a banului Predii Brîncoveanu și noi la acest hrisov ce-l au Brîncovenii la mină punem temeiu că moșiia jumătate din Betejani este a dumnealor Brîncovenilor, mai virtos că și dă atunci pînă acum, zice dumnealor Brîncovenii că au stăpînit această moșie jumătate din Betejani necîntit, dă sint ani 119, măcar că în catastihu cel iscălit al mării sale Costandin vodă Brîncoveanu arată că înparte această moșie la doi fii ai mării sale. Dar la aceasta nu putem să știm, ori că această jumătate dă moșie a banului Predii Brîncoveanu o înparte la acești fii ai mării sale, ori ca un domnu ce au fost, au luat toată moșiia supt zaptu mării sale și o înparte fiilor mării sale, măcar că dumnealui cluceru Manolache Brîncoveanu zise că n-au stăpînit această moșie toată, ci numai jumătate, și nici o cere pe ceilaltă jumătate.

Din care, să cunoaște că dumnealui stolnicu Iordache Cantacozino, dă va fi avînd vreo parte într-această moșie rămasă de la neamul dumnealui, va fi de la partea lui Mateiu vodă ce au vindut-o, care s-au luat cu judecată de la Floreasca și s-au dat supt stăpînirea

dumnealui, iar dumnealor Brincovenii au jumătate din moșia Betejanii, să stăpânească partea Predii banului Brincoveanu. Ci noi, după cercetarea ce am făcut, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 54-55.

1777, septembrie 30.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Dumitrache vel spătar, Badea vel vornic, Dumi<trașco> Racoviță vel logofăt, Radu Slătineanu vel clucer, Ioan vel stolnic.

¹ Pentru: și.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că fata Ancăi, Ioana din Vlașca, se judecă cu Ion, fiul lui Costandin Păturică, pentru via ei zestre de la părinți. Se hotărăște ca ispravnicii să cerceteze Domnul întărește.

419

1777

octombrie

28

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu gospodar.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim dumneavoastră, ispravnicilor ai județului, să urmați a face cercetare precum scrie mai jos.

1777, octombrie 28.

Preainălțate doamne,

Să înfățișă la judecată Ioana fămeia, fata Ancăi ot sud Vlașca, cu Ion sin Costandin Păturică tot dintr-acei județ, trimiși fiind la noi cu pitacu dumnealorului veliților boeri prin <al> 2<-lea> vornic Costandin, ca să cercetăm pricina ce au între dînșii și așa, întrebându-să Ioana fămeia, răspuse cum că înzestrîndu-o părinții cu 15 rînduri de vie, și să află păgubașă, stăpînindu-să dă un Dumitrașco Ghiață.

Fată fiind și Ion pîrțtu, feciorul lui Costandin Beldie, zice cum că adevărat Ioana fămeia are cele 15 rînduri de vie pă din josu dealului, iar nu pă din sus după cum le cere, precum și Dumitrașcu Ghiață răspuse că nimeni nu să amestecă la viaa pîrții, fiindcă el stăpînește numai ceia ce au cumpăratu de la un Ion Păturică, care și acel Păturică au cumpărat de la Costandin Beldie. După sineturile ce au arătat la judecată, asemenea și Ion pîrțtu răspunde că și el nu stăpînește mai multă vie din ceia ce i-au rămas clironomie de la tată-său Costandin Beldie.

Ci, fiindcă Ioana pîrțsa cere ca să stăpînească acele 15 rînduri dă vie pă deal și de vreme ce nu are nicidecum vreun sînet la mîna să arate pă unde i-au fost stăpînirea acelor rînduri dă vie, pentru aceasta să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să cerceteze pricina aceasta acolo în fața locului prin înprejurenii vecini, ca să mărturisească pă unde au fost stăpînirea părinților Ioanii la aceste 15 rînduri de vie și așa să să măsoare toată viaa lui Costandin Beldie ca să dăosebească aceste 15 rînduri ale Ioanii precum să va dovedi că au stăpînit di-nceputu. Asemenea să deosebească și viaa ce au cumpăratu și Dumitrașcu Ghiață și așa să stăpînească fieșcarele părțile lor după cum va fi stăpînit di-nceput. Iar hotărîrea cea dăsăvîrșită rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 53v-54.

1777, octombrie 24.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelncre.

Veliții boieri arată prin anafora că Stan Săraru biv ceauș reclamă pe preoții de la biserică domnească din București care nu l-ar lăsa să ia vinăriciul din jud. Ilfov. După cercetări se recunoaște preoților dreptul de a lua vinăriciul din dealul Bucureștilor, iar Săraru e obligat să restituie preoților vinăriciul pe care îl luase el. Domnul întărește.

420

1777

noiembrie

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boeri pă cercetarea ce au făcut cu amăruntu, întărim spre a își lua vinăriciu numiții preoți cu pace du pă la cei cu

viile, cum scrie mai jos, dă vreme că Stan vinăriceru n-au șazut să iasă la divan, ci s-au dus. Iar cînd va veni, va eși și la divan, dă nu va fi odihnit.

1777, noemvrie 1.

Prealnălțate doamne,

Stan Săraru biv ceauș au jăluit innălțimii tale pentru preoții dă la Biserica domnească din București, zicînd că el au cumpărat vinăriciu din sud Ilhov în anu acesta dă la dumnealui vel vornic Badea Știrbeiu, care vinărici zice că l-au ținut și în vremea trecuților domni și știe pă unde să lua vinăriciu domnesc, iar acum zice că numiții preoți nu-l îngădueste să ia vinăriciu ci-l ia numai preoții.

Deci, după jalba lui, cu vătafu de divan ni să poruncește dă innălțimea ta ca să luăm seama cu dă-amăruntu aducînd dă față și luminatu hrisovu innălțimii tale ce-l au numiții preoți la mină și de cercetarea ce vom face cu anafora, să înștiințăm innălțimii tale. Din luminată porunca innălțimii tale, aducînd numitul zapciu innaintea noastră atit pă numitul Stan, cum și pă popa Toma eclisiiarhu Bisericii domnești, împreună și cu ceilalți preoți ai sfintii Bisericii domnești, și ne arată eclisiiarhu hrisovu răposatului mării sale Duca vodă, cu leat 7186 mai 31, de ani 100, întru care scrie că sfînta biserică, avînd o moară cu 2 roate ce au fost din sus de Curtea domnească înpotriva băii cei vechi, miluită fiind sfînta biserică de alți pravoslavnici domni ctitori, și măriia sa, vâzînd că cea moară face stricăciune grădinii domnești, fiindcă să innoroiia cu venirea apei, și deosebit dă grădină, că au topit-o de tot, arată că făcea apa și stricăciune sfintei Mitropolii cu surparea malului și pentru aceia au pus măriia sa de au stricat acele mori, de tot.

Deci, pentru venitul acelor mori ce avea preoții domnești și grămăticii, le-au dat hrisovu mării sale ca să ia din an în an vinăriciuu Bucureștilor drept 200 de ugli¹, adică galbeni de țară, galbenu po bani 200. Deosebit ne arată și alt hrisov al răposatului mării sale Costandin vodă Brîncoveanu, cu leat 7201, iunie 18, de ani 85, care întărește mila dupe hrisovu mării sale Duca vodă, mai arătînd și aceasta, că măriia sa răposatu Șarban vodă, au fost dat dintr-acest vinărici al dealului Bucureștilor, milă și la mănăstirea Cotroceni, dar, după moartea mării sale, au dat la măriia sa jalbă, clirosu Bisericii domnești și măriia sa, vâzînd hrisovu Ducăi vodă, intrucare arată că pentru moara ce au stricat, au dat această milă, adică vinăriciu din dealul Bucureștilor, dă în divan, arată că au hotărit măriia sa să ia clirosu Bisericii domnești toată mila vinăriciului, asemenea și ceilalți răpoșați domni toți întăresc mila aceasta. Mai virtos, din toate aceste hrisoave, deosebit să întărește această milă, tot asemenea și cu luminatu hrisov al innălțimii tale ce este dat la mina numiților preoți dă la leat 1775, care iarăși asemenea arată pricina după cum mai sus arată celelalte hrisoave domnești. Dar mai zise numitul Stan că pînă la vremea răzmiriții știe că să lua vinăriciu dă către cei ce cumpăra, lua de la unii alții ce avea vii în dealu Bucureștilor, zicînd că are și catastih pă numele oamenilor celor ce au plătit și are și oameni dintr-aceia, mărturie, iar Biserica domnească zice că nu au luat nici un vinărici dă la aceia. Înpotriva acestui zis al lui, au răspunsu eclisiiarhu popa Toma, cum că uniori cînd să lua mile domnești, atunci puneu domnul acela dă stringea tot vinăriciu cu oamenii domnești și preoților li să plătea cu bani din visterie, mai virtos, zice că răposatu Costandin vodă Mavrocordat de-a pururea obicinuia dă-l da tot vinăriciu dă-l căuta oamenii domnești și preoților le plătea cu bani din visterie și poate că dă acest fel de catastih va fi avînd.

Deci, după cercetarea ce au făcutu, unde fiind față și preasființia sa părintele mitropolitu, am dovedit că tot vinăriciu din dealul Bucureștilor și du pîn grădinile din București după mai sus-numitele hrisoave, este să-l ia preoții Bisericii domnești afară din ceia ce scutesc mănăstirile care au vii într-acest deal i dumnealor boerii și cei ce au cărțile domnilor de apărare care vor scri să nu plătească vinărici, mai virtos că acest vinărici, dupe cum să arată mai sus în hrisoave, preoții Bisericii domnești dă a pururea l-au luat. Care, și în anu trecut arătară numiții preoți, că vinăriciu Ilh<ovului> l-au avut cumpărat dumnealui vel vistier și mergînd preoții și arătînd luminatu hrisov al innălțimii tale cum și celelalte

hrisoave, nici dumnealui, vinăriciu din dealul Bucureștilor, n-au luat. Asemenea ne arată și dumnealui Radu Slătineanu vel clucer cum că în zilele mării sale răposatului Costandin vodă Gehan au avut vinăriciu Ilfovului cumpărat și la vinăriciu din dealu Bucureștilor iarăși nimic nu s-au amestecat, ci tot preoții au luat vinăriciu. Dăosebit să vede și ponturile vnzării vinăriciului, că s-au vindut Ilh<ovu> iar nu dealu Bucureștilor și rău cere acest Stan să ia vinăriciu din dealu Bucureștilor. Pricinuind numitul Stan și aceasta, cum că în hrisev zice dealu Bucureștilor, dar mai jos zice adicăte Prundu i Curmătura i Copăceni și Grădinile din București și el la acest cuvint de adică, zice că preoții are să ia vinărici numai din grădinile din București, iar nu și din dealul Bucureștilor, care la această zisă a lui n-are nici un temei. Pentru aceasta, este numai un synthesis al scrisorii, iar curgerea pricinii este după cum mai sus arătăm înălțimii tale din hrisoavele cele vechi.

Ci noi dupe aceste arătări, găsim cu cale și cu dreptate, dă vreme că preoții domnești dă a purerea au luat acest vinărici după hrisoavele domnilor ce le au la mină, să aibă a lua și de acum înainte acest vinărici din dealu Bucureștilor, și Stan Săraru de va fi luat cevași de la oricine dintr-acest vinărici al preoților, să fie luminată porunca înălțimii tale către mai sus-numitul zapciu să-l apuce să îplinească banii ce va fi luat și să-i dea preoților, și el să-și caute vinăriciu din sud Ilh<ov> ce l-au cumpărat, după cum îi scrie ponturile. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 57v-58v.

1777, septembrie 29.

Grigorie al Ungrovlahiei,
Dumitrache vel spătar, Di<mitrașco> Racoviță vel logofăt, Radu Slătineanu
vel clucer, Ioan vel stolnic.

¹ Pentru: ughi.

Veliții boeri arată prin anafora că Hristea căpitanul nemulțumit cu judecata departamentului al 2-lea se rejudecă cu popa Nicola din Budinești (Buzău) și cu egumenul mănăstirii Tirșor pentru o datorie după o vnzare necinstită de moșie. Se hotărăște ca Hristea să-și plătească datoria. Domnul întărește.

421

1777
noiembrie

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înaintea domniei mele la divan în 2 rînduri, atît Hristea i popa Necula, cit și egumenul tirșorean și, din cercetare văzum că numitul Hristea tot pentru acea a patra parte au luat dă la 2 părți bani. Și fiindcă nici însuși nu tăgădui escoflisisu ce au făcut cu egumenu priimind prețu vnzării pă cit au fost vindut egumenului părțile mănăstirii și partea lui, hotărîm să întoarcă preotului banii ce scrie mai jos și zapciu să îplinească.

1777, noiembrie 1.

Neodihindu-să Hristea căpitanu pă judecata dumnealor boerilor judecători ot <al> 2<-lea> departament, din luminată porunca mării sale preainălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vâtafu de visterie aducîndu-i înaintea noastră atît pă Hristea căpitan i pă popa Nicula dă la Budinești sud Buzău, cum și pă proin egumenu al sfintei mănăstirii Tirșor, am cercetat judecata ce s-au făcut dă către dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament și să văzu că este făcută după dreptate și după zapisu Hristii de escoflisisu ce l-au dat la mîna egumenului. De vreme ce s-au dovedit că au vindut partea venitului din moșia Rătunda și la popa Nicola în taleri 370 și au luat tot pă această parte și taleri 190 de la numitul egumen și mult peste ce i să cuvenea a lua tot pentru acest venit ce vinduse numitul egumen și partea sfintei mănăstiri, tot acestui preotu, în taleri 570 care zapis dă escoflisis să văzu și dă noi, și bine hotărâsc dumnealor boerii judecători ca să plătească Hristea popii Neculii taleri 180.

Dar fiindcă zise Hristea căpitanu că au mai vindut popii și niște linte i altele du pă venitul moșii în taleri 10, scăzându-să acești taleri 10, mai rămine Hristea dator taleri 170, popii Nicolii, hotărîm zapciu cel orînduit dă măriia sa vodă, să facă împlinire. Aceasta scriem.

1777, mai 27.

Badea vel vornic, D<umitrașco> vel logofăt, Radu vel clucer, Di<mitrache> vel paharnic, Tudosie Țigara vel sluger.

422

Iorga starostele de negustori cere domnului întăritrea stăpînirii unei case din București cumpărată la mezat de către Haqi Iordan. Domnul întărește.

1777

noiembrie

3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Întărin să stăpînească cu pace ca un lucrul cumpărat de la mezat.

1777, noiembrie 3.

Preafînălțate doamne,

După luminată hotărîrea înălțimii tale, ce este făcută pentru cele ce s-au vindut dintr-ale casii lui Alece băcanu ce au murit, pentru împlinirea datornicilor ca, cu prețul ce va eși la mezatul ce s-au făcut prin știrea soții și a rudelor lui Alece mortul, să să și dea muștirilor. Fiindcă au cumpărat și <h>— agi Iordan o casă ce este în mahalaoa Popescului pă Podul lui Șarban-Vodă în taleri 685, însă numai lemnile, iar locul iaste cu chirie, pe an cite taleri cincisprezece, și au numărat și toți banii, să fie luminată porunca mării tale a i să da întărire la mină pentru buna stăpînire a acestii case.

1777, octombrie 31.

Iorga starostea.

423

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Grigore logofețelul (jud. Prahova) reclamă pe ispravnicii județului care l-au nedreptățit închizîndu-i soția, în urma plîngerii lui Dragomir din Cernătești, pentru o datorie. Se hotărâște liberarea soției și plata cheltuielilor de judecată de către ispravnicii. Domnu întărește.

1777

noiembrie

6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să aveți a urma și încă să ne înștiințați cu ce pricină i-ați închis nevasta <?>. În vreme ce aveți poruncile domnii mele cu hotărîre că muerea pentru bărbat nu să vinovățește, apoi cum ați îndrăznit la o faptă ca aceasta ce este inpotriva poruncii domnii mele. <?>

Ci dar, de va fi pă cum să jălueste, nu numai nevasta să i să sloboază, ci să-i întoarceți și toată cheltuiala și să ne dați și răspunsu în scris precum vă poruncim mai sus.

1777, noiembrie 6.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pă Grigorie din sud Prahova, piriș cuvioșii sale proigumenului Alecei, zicînd că, în trecutu an, trimițînd sfinț<ia sa> 2 cară ca să cumpere 2 buți de vin și mergînd și el cu trebuiță să-și cumpere o bute de vin, au cumpărat de la un Dragomir de unde au cumpărat și trimisu egumenului 2 buți. Și trimisu egumenului, neavînd bani deplin ca să plătească numitului vînzătoru pă acele 2 buți de vin, au dat zapis cu soroc că va plăti, și așa au încărcatu buțile și le-au dus la mănăstire, și la soroc, viînd vînzătoru ca să-și ceară banii

dă la trimisu egumenului sau de la egumen, nu au găsit nici pă unul, ci l-au apucat pă dînsul cerîndu-i taleri 80 du pă acele 2 buți ale egumenului zicîndu-i că au fost și el împreună cu acel trimis al egumenului la tocmeală și, ducîndu-l înaintea dumnealor ispravnicilor ai județului, l-au dat platnicu puindu-i nevasta la închisoare.

Față fiind și pîritu Alecsie proegumenu, răspunse că adevărat au trimis ca să cumpere vinuri de la Cernătești, dar nu numai pentru 2 buți, ci pentru mai mult, trimițînd și pe logofețelu sfinții sale dinpreună cu carăle ca să cumpere și să dea bani. Cu care logofețel aducînd buțile la mănăstire la Brebul, unde atunci să afla sfinț<ia> sa> egumenu, și vînzîndu-să buțile și-au luat socoteala atît cu circiumarii, cît și cu logofețelu, arătînd la socoteală că au plătit banii numitului vînzătoriu Dragomiru pă acele 2 buți cu vin.

Arătînd după aceasta și o carte a celui logofețel ce să află acum la Necopoe și-l înștiințează pă sfinția sa toată pricina, cum că la tocmeală au rămas să dea celui Dragomiru taleri 40, rămîind datoru numai la un preotu dă la Țîntea sud Prahova taleri 40, scriînd și dă Grigorie pîrișu cum că el, atunci la cumpărătoarea acelor 2 buți cu vin ce au cumpărat de la acel Dragomiru, nu s-au amestecat nemică, numai căci s-au întimplat și el față, cumpărîndu-și și el vin pentru a sa trebuință, zicînd și aceasta numitul egumen, că de va avea acel Dragomiru să ceară cevași sau de la sfinția sa, sau de la mănăstire, să vie aici și să ceară de la sfinția sa, fiindcă Grigore acesta nu are nici un amestecu. Văzînd dar, că Grigorie acesta nu este datoru nemică celui Dragomiru pentru acel vin ce au cumpărat acel logofețel al numitului egumen, nici chezaș n-au fost, mai virtos că egumenu este față și priimește că dă va avea acel Dragomiru cevași pentru acel vin să ceară, să ceară de la sfinția sa, am hotărît după poruncile pravililor cum mai jos să vede, să rămîie pîrișu Grigorie nesupărat de către Dragomiru și Dragomiru ce va avea, să-și caute cu egumenu.

Și de vreme ce nu vedem vreo carte de judecată a dumnealor ispravnicilor sau vreo mărturie ca să ne adevărim cum că pentru această pricină i-au închis nevasta acolo, pentru aceasta am socotit ca să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Prahova, ca de va fi nevasta lui închisă după cum jăluește pentru această pricină, să o sloboază, ca unul ce nu să vinovățește nemică după pravili, și să i să îplinească și toată cheltuiala ce să va dovedi că au cheltuit la această năpastă ce i-au făcutu acel Dragomiru. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîie la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 6-60v.

1777, octombrie 31.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<orăscu> sârdar, Hagi biv vel sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Maria Giurgiueanca din București reclamă o datorie de la Anton cizmarul din mahalaua Popa Rusu. Acesta cere soroc și i se aprobă, iar neplătînd i se va scoate casa la mezat. Domnul întărește.

424

1777
noiembrie
8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Jăluindu-se domnia mele Mariia, că nici pînă acum la noembrie 8, n-au plătit Anton datoria și ceru dreptu ei a i să înlîni, poruncim zapciule ce ești orînduit, să-l rădici la închisoare, și de nu va plăti banii de acum pînă în zece, 15 zile, să vinzi casa, ca un amanetu ce este, prin știrea starostii, și să înlînești banii.

1777, noiembrie 8.

Din luminată porunca mării sale preainălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu za păhărniceii au adus la judecată pă Mariia Giurgiueanca din București, pîrișă lui Anton cizmaru ot mahalaoa Popii Rusului, de la care cerea taleri 43 cu zăpis ot leat 1774 mai 20. Întrebîndu-se și cel pîrit, datoria nu o tăgădui, numai zise că acum nu are cu ce plăti și ceru dă la judecată ca să i să pue soroc pînă la 15 zile, adică

la Sintămăria cea mare, pînă își va vinde o casă ce o are aici în București în mahalaoa Popii Rusului.

Deci, judecata i-au dat acest soroc, și dă vreme ce nu-și tăgădui datoriia, am hotărît ca să-și plătească banii, adică taleri 43 capete i taleri 19 dobîndă în ani doi și luni 3, zăce ani 1. Iar cînd la acest soroc nu va plăti banii, să știe zalog casa drept datoriia sa <la> Mariia Giurgiuveanca.

Arb. St. Buc.,
Ms. nr. 6, f. 61.

1776, august 1.

Miche paharnic, D<umitru> Cior<anu> paharnic, Costandin biv vel comis, Alecs<andru> Greceanu, Ev<dochim> medelnicer.

425

1777
noiembrie
20

Departamentul al 2-lea arată prin anaforă că, judecînd pricina Mariei Fărcășanu și a cumnatului ei Ianache Fărcășanu cu Barbu Oteteleșanu propune să se plătească acestuia o datorie pentru moștile Zănoaga, Zlătărei și Săveni și casele de pe moșia Cîmpu-Mare, iar pentru moștile Săotești și Săpunari, încălcate de rumîni, să facă cercelare caimacamul Craiovei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim domnia mea, zapciule ce ești orînduit, după hotărîrea judecării, să urmezi a face împlinire după cum scrie mai jos, spre a nu mai face prelungire. Iar de nu este cealaltă parte odihnită la hotărîrea judecării și are a face apelație, să scrie la partea ce are a lua acești bani, ca să vie aici să iasă la divan și atunci, cine va rămînea de la divan, să plătească și toată cheltuiala ceilalte părți.

1777, noembrie 20.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pã Barbul Oteteleșanu biv <al> 3<-lea> logofăt ot prez Olt, piriș dumneaei Marii Fărcășancăi ce au fost ținut-o întru căsătorie răposatu Ștefan polcovnic Fărcășanu, de la care cerea a treia parte de moșie din Cîmpu-Mare sud Argeș, drept trei hotarã de moșie din 8 hotarã, ce au fost dat răposatului sãrdar Mateiu i răposatu Costandin șãtraru Fărcășanu, maică-si, Marii Oteteleșancăi, cînd au tras zestrea surori-si Mariia, pã care au fost ținut-o întru căsătorie răposatu Ștefan Fărcășanu, fratele lor, și a treia parte din casile Fărcășanilor, ce au fost pã acea moșie, care nu s-au fost pus la prețuirea periusii lui Ștefan, cînd s-au scos numita zestre, fiind neștiute acele case atuncea de dînșii. Zicînd că, pentru toate acestea, s-au judecat în multe rînduri după vremei.

Dupã care a lui cerire, față fiind și dumnealui slugeru Costandin Cocorășcu, vechil fiicăi dumnealui, piritii, și Ianache Fărcășanu sin Costandin șãtraru Fărcășanu, sa ceru întii ca să ne arate ia cărțile de judecată ce prin jalba sa arată că are, și arată o foae cu leat 7255 mai 25 de prețuirea lipsii de zestre ce au fost avut mătuși-sa Păuna după moartea soțului ei Ștefan Fărcășanu, fiind de taleri 2169, bani 15, și de prețuirea moșilor soțului ei, ce să dă drept acea lipsă de zestre, adică a treia parte din 12 hotarã de moșii fiind de taleri 1386, bani 40 împreună și cu altă periusie, între care moșii este și prețul a trei părți din moșia Cîmpu-Mare, dar de casele acestea ce sînt pã acea moșie nu pomenește nemic, care acea foae este întărită și de caimacamii scaunului Craiovei ce au fost pã acea vreme. Arată și altă carte de judecată cu leat 1764 iunie 9, a dumnealor veliților boeri, întărită și de măriia sa Ștefan Mihai Racoviță voievod, prin care să vede că au fost judecată Mariia Oteteleșanca cu Mateiu i Costandin, Fărcășanii, pentru a treia parte ce s-au fost dat prin numita foae din moșia Vărăștii, fiindcă au fost găsit-o vindută de dumnealor și asupra acestii judecări să vede că s-au învoit amîndoaă părțile din divan prin zapisu, care să văzu și de noi fiind tot cu acel leat și lună, iscălit de Costandin șãtraru și de soțul piritii și întărit de veliții

boeri ca, pentru a treia parte a lui Ștefan, fratelui lor din Cîmpu-Mare, Vărăști, Fărcași Tărăceni, ce s-au prețuit drept taleri 436 bani 80, să stăpînească Maria Oteteleșanca 2 părți ale lor din 8 hotară de moșii dă peste Oltu, iarăși cu prețu lor afară din a treia parte dintr-acele 8 hotară fiindu-i date încă mai dinainte după numita foae de prețuire. Arată și altă carte de judecată a răposatului Pirvului Cantacuzino, fiind vel ban, cu leat 1768 maiu în 30, în care scrie că judecîndu-să înaintea dumnealui, Maria Oteteleșanca cu Grigorașco sin Costandin șătraru Fărcășanu și cu un vechil din partea răposatului Ștefan polcovnic Fărcășanu soțul pîrștii, pentru 2 părți ale dumnealor de moșia Zlătărei i Zănoaga ce i-au fost date după numitul așăzămînt, și a treia parte tot dintr-acele hotară ce i s-au fost dat încă mai dinainte, din care una au găsit-o vindută de Mateiu i Costandin, Fărcășani, și alta, dată de zestre unii surori ai lor, neputînd tăgădui atuncea pîrștii înaintea acei judecăți, s-au dat ca să plătească atuncea prețu acestor 2 moșii după coprinderea numitului zapis de învoială taleri 90 cu dobinda lor de la leat 1764 iunie 9, adică de cînd s-au învoit, încoace, din care bani zice pîrșii că au luat numai taleri 45, adică partea unuia. Așijderea tot într-acele carte, să vede că Maria Oteteleșanca mai cerea de la numiții Fărcășani taleri 140 prețu pã 2 părți ale dumnealor din moșia Slăveni, Săoteștii, i Săpunari, zicînd că ar fi călcate aceste părți, de rumâni, din care să hotărăște printr-acele carte, ca să să vinză acele moșii și cînd vor prinde banii ce s-au zis afară din a treia parte ce au fost încă mai dinnainte dată, să fie în pace, iar cînd nu vor prinde banii, cît va lipsi, să aibă a-i plăti numiții Fărcășani. Dupe care aceste hotăriri, neurmîndu-se după cum să cunoaște lucru și mai dovedînd și aceste case ce sînt în moșia Cîmpu-Mare, iarăși au dat jalbă și cu hotărîre să poruncește în dosu acei jalbi de măriia sa răposatu întru fericire Alecsandru Ghica vodă, dumnealui vel logofăt, ca să să facă poruncă către ispravnicu de la sud Argeș, și împreună și cu alți boerinași să prețuiască atit moșia Cîmpu-Mare cît și casele du pă acea moșie precum vor fi fost la împărțea boerilor Fărcășani, hotărînd și pentru dobinda banilor, zăce ani unul, dînd și soroc cliromonilor de trei luni, pînă cînd vor vinde moșiile de care zicea pîrșta că sînt călcate. După care această poruncă domnească, cu hotărîre, văzum și răspunsul ispravnicului cu leat 1768 august 16, prin care să vede că, casele din Cîmpu-Mare s-au prețuit drept taleri 450 și moșia Cîmpu-Mare cu alte 2 hotară drept taleri 465, bani 30.

Ci dară, după mai sus-numitele cărți, arată pîrșii, dovedit lucru fiind, cum că are dreptate de a cere atit acele 8 hotară de moșii, ori prețul lor după zapisul de învoială ce au fost dat maică-si din divan, cît și a treia parte din casele ce sînt pã moșia Cîmpu-Mare, adevărindu-să după răspunsul ispravnicului ce le-au fost prețuit, că și acele case le-au fost de moștenire. Am întreat și pã pîrșii ca să răspundă de vor fi avînd a răspunde înpotriva acestor cereri ce face pîrșu, și răspunsă că pentru hotărăle de moșie ce au eșit cu pricină, ce pricină au, să arate, și le vor plăti cu prețul ce sînt puse în zapisul de învoială. Iar pentru a treia parte ce cere pîrșu du pă casele ce au fost pã moșia Cîmpu-Mare, zise dumnealui slugeru, că de vreme ce acele case nu sînt în zapisul de învoială, n-are ce-i plăti, mai virtos acum după ce au murit și dumnealui gînerile dumnealui, Ștefan polcovnic Fărcășanu, care știa și putea să răspundă la toate. Care acest răspunsu al dumnealui, este fără dă nici o tărie, întii că pîrșu are dreptate după pravili ca orice va mai dovedi de ale lui Ștefan și de acum înaintea. să le ia cînd își va împlini toată lipsa de zestre a mătușii lui și pentru că acel zapis nu scrie că s-au învoit și s-au odihnit pîrșu pã ce au găsit de ale lui Ștefan, ci pentru moșii, care, unde să stăpînească, și al doilea, fiindcă să vede că pîrșu neconținut și-au căutat și pã cînd era în viață Ștefan polcovnic, de cînd au dovedit că dintr-acele case nu s-au dat lui Ștefan, soțului mătușii lui, pã unii¹, a treia parte.

Am întreat pã Barbul Oteteleșanu și pentru moșii ce pricină au, și arată că o moșie ce să numește Zănoaga este dată de zestre unii surori ai Fărcășanilor și alta ce să numește Zlătărei este vindută la episcopia Rîmniceului și alta ce să numește Slăveni este dată danie la schitu Bodești, tot de Mateiu i Costandin, Fărcășani. De care, răspuns pîrșii ca să să vază zápesele și de nu va fi și Ștefan iscălit, atunci să fie dumnealor buni platnici, dar noi zicem că și de va fi Ștefan iscălit, este numai pã partea lui, iar nu și pã 2 părți ale fraților lui ce s-au dat în urmă pîrșului, dreptu lui Ștefan, ce le-au oprit Mateiu i Costandin. Și de va

fi iscălit Ștefan, ar fi acum dumnealor a-i plăti numai prețul acelor 2 părți, iar fiindcă după cartea dumnealui răposatului Pîrvului Cantacuzino, ce mai sus arătăm, să vede că Ștefan nu este iscălit, după netăgăduirea pîrîților de atunci, nu sînt acum pîrîții datori numai pã acele 2 părți, ci încă și pã a treia parte a lui Ștefan fratele lor, cunoscut și dovedit lucru fiind, din netăgăduirea lui Grigorașco Fărcășanu și vechilu lui Ștefan Fărcășanu soțul pîrîții, de atunci, de cînd s-au judecat înaintea răposatului vel ban Cantacuzino, cum că dumnealor au vîndut și au dat acele moșii, pã unde s-au zis, fără știrea lui Ștefan.

Deci, pentru aceste trei moșii, adică Zănoaga, Zlătărei și Slăveni, cum și pentru a treia parte din casele ce sînt pã moșia Cîmpu-Mare, după mai sus-numitele cărți de judecată și după judecata ce și noi cu amăruntul am făcut, și fiindcă răspunsul pîrîților ce au dat pentru case nu are nici o tãrie, dã vreme ce după foaia de prețuirea lipsii dã zestre și a periișii lui Ștefan, să vede că pîrîșu este pãgubaș încă de o sumã de bani, care are voe după pravili de oricînd va mai putea dovedi de ale lui Ștefan să le ia pînã cînd să va împlini acea lipsã de zestre și de vreme ce să vãzu că pîrîșii nu au contenit nicidecum de a nu-și cere dreptu, am hotãrit, ca dumneai Mariia Fărcășanca, fiica dumnealui slugerului Costandin, împreunã și cu cumnatul dumneai Ianache Fărcășanu după prețul ce sînt acele moșii în zapisul de învoialã, să plãteascã Barbului Oteteleșanu banii, dîndu-i și a treia parte din casele ce mai sus au zis, după prețuirea cãrții ce s-au făcut din porunca mării sale răposatului întru fericire, Alecsandru vodã. Care fãcîndu-le socoteala ce mai jos să vede după zapisul de învoialã pã 2 părți, adică a lui Mateiu i Costandin, Fărcășani, ce au dat drept a treia parte a fratelui lor, Ștefan, ce au oprit ei dintr-alte moșii și pã al treilea parte ce i-au fost de mai nainte date pîrîșului, în lipsa zestrii mãtuși-si, fiind date și vîndute fãrã dã știrea lui Ștefan, și scãzînd taleri 45 ce arate pîrîșu cã i-au luat, rãmîn taleri 330. Iar pentru cerirea ce face pîrîșu, cã pentru mai sus-numitele moșii și pentru a treia parte din numitele case, să i să dea parte din moșia Cîmpu-Mare, nefiindu-i cerirea după dreptate, de vreme ce el nu este moștenitor, ci este zestraș după pravili, am hotãrit ca pîrîții, de această cerire să rãmie nesupãrați, dar cã și ei nu au urmat hotãrîrilor ce după vremi s-au fãcut, după ce au eșit moșiiile cu pricinã, hotãrim, asemenea după hotãrirea mării sale răposatului întru fericire, Alecsandru vodã, să plãteascã la mai sus-numiții, banii dobîndã zãce ani unul, de la leat 1764 iunie 9, adică de la învoialã încoace. Care dobîndã socotindu-sã, fiindcã trece suma numițiilor bani, după pravili ce poruncesc ca mai mult dobînda să nu să plãteascã decit este suma capetelor, am hotãrit ca să plãteascã dobîndã numai taleri 330, iar nu mai multu, fãcîndu-sã peste tot taleri 660, care și am hotãrit ca să-i plãteascã Barbului, dumneai Mariia Fărcășanca cu cumnati-sãu Ianache Fărcășanu. Iar pentru 2 hotarã ce mai aratã pîrîșu cã sînt cu pricinã, anume Sãutești i Sãpunari, zicînd cã dintr-acestea stãpînește numai a treia parte, adică partea lui Ștefan, iar 2 părți adică a lui Mateiu și a lui Costandin, cei ce au dat în urmã la învoialã, nu le stãpînește fiind cãlcate de rumãni, de care hotãraște dumnealui răposatu Pîrvul Cantacuzino pîn cartea dumnealui de judecatã ce mai sus arătãm, ca să le vînzã pîrîții și să dea banii pîrîșului, fiind acea hotãrre întãritã și de mãriia sa răposatu Alecsandru vodã, în dosu unii jãlbi ce mai sus s-au zis, rãspunserã pîrîții cã să să judece pîrîșu cu acei rumãni și cînd il vor rãminea, atuncea să-și caute cu dumnealor. După care acest rãspunsu al pîrîților, mai virtos, nefiînd nici după dreptate, nu putum da pã pîrîși ca să să judece cu acei rumãni, dã vreme ce el la înpãrtealã au dat lucru curat, fãrã de nici o pricinã, dar pentru ca să să izbrãnescã și de aceasta mai cu lesnire, să fie luminatã porunca înnãlțimii tale cãtre dumnealui caimacamu Craiovii, ca să înfãțișeze înaintea dumnealui pã acei rumãni cu Ianache Fărcășanu și de să va dovedi cã acele 2 părți sînt vîndute sau date oareșcum de Mateiu i Costandin, să fie datori pîrîții de a le plãti cu prețu ce vor fi <dat> pãrîșului, iar eșînd într-alt chip, prin cartea dumnealor de judecatã, să izbrãnescã după dreptate. Iar hotãrrea cea desãvîrșitã, rãmie la înnãlțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 141-142v.

1777, iulie 6.

Miche paharnic, Costandin biv comis, Costandin Cocorãscu sãrdar, Ev<dochim> medelnicer, Hagî sluger, Di<mitrache> Brez<oianu>.

¹ Probabil : Pãunii.

Veliții boieri, Nicolae și Manolache Brincoveanu, arată prin anafora că vecinii le înpresoară moșia Tătărăi (jud. Ialomița) și cer alegerea hotarelor. Domnul aprobă și dispune ca ispravnicii să facă cercetare.

426

1777
noiembrie
22

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, întâi să faceți cercetare prin judecată acelor ce calcă semnele și hotarile moșii, și făcând alegere în scris, să vă fie trebuință să vă orînduiți hotarnici la fața locului, atuncea veți înștiința domnia mea și să vă orînduiți cu portărele după obiceiul, iar să nu vă rămînea trebuința, să vă face hotărnicie, ne veți înștiința de săvârșire.

1777, noiembrie 22.

Preainnălțate doamne,

Avînd noi o moșie ce să numește Tătărăi în sud Ialomița, stînjeni 563, după coprirea sineturilor ce avem, s-au înpresurat de vecini și de alții de acolo și acum să stăpînește să dînșii, ne rugăm înnălțimii tale, să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii ot sud Ialomița, ca, după cartea să hotărnicie și sineturile ce avem, să să tragă această moșie și să o dăscopere puind dumnealor și semne, ca să putem stăpîni nesupărați să către dînșii, și după alegerea ce vor face dumnealor ispravnicii în scris, să fie orînduit atunci și un <a!> 2<-lea> portar ca să o și înpietească. Și cum va fi luminată porunca mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6, f.

Ai înnălțimii tale, preaplecate slugi.

Nicolae Brincoveanu, Manolache Brincoveanu.

Veliții boieri arată prin anafora că Matei Tamaș din Colibași (jud. Mușcel) se judecă cu Ioviță brașoveanul pentru o datorie a acestuia. Divanul cercetează. Domnul hotărăște ca pîrîtul să plătească și să fie pedepsit după pravilă.

427

1777
noiembrie
23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au mai înfățișat și înaintea domnia mea la divan cu această anafora să mărturisirea mărturiilor lui Mateiu, care citindu-să la divan, văzum să numitul Ioviță căzut în vina călcării să jurămînt și au cutezat a eși și la divan.

Deci am hotărît să plătească banii aceștia lui Tamaș, cîți să facu să rămătorii ce i-au dat, dupe prețul tocmeii, deplin, pe toate capetele ce i-au adus și să urmă să aducă zapciu cel rînduit înștiințare domnia mea, ca să poruncim a i să face pedeapsa ce va orîndui pravilile.

1777, noiembrie 23.

Preainnălțate doamne,

Mateiu Tamaș ungureanu ot Colibași sud Mușcel, au dat jalbă la înnălțimea ta cum că, eșînd la luminat divanul mării tale cu Ioviță brașoveanu pentru taleri 127 și bani 60, ce-i este datoriu du să niște rămătorii, și nefiînd mărturiile aici, zice că nu i-au luat judecata sfîrșit. Acum, fiindcă au venit mărturiile, jăluște și cere să să aducă mărturiile la luminat divanul înnălțimii tale ca să să întrebă cum că în trei săptămîni ce l-au ținut Ioviță să-i dea banii, de au zis Ioviță că nu priimește rămătorii, că nu-i sînt după plăcere, și cum că din pricina lui șade de sînt trei săptămîni aicea de s-au îndatorit, de au cheltuit mai mult de taleri 30, după care această jalbă a lui, ni să poruncește de către înnălțimea ta, ca să cercetăm noi și în scris să hotărîm.

După luminată porunca înnălțimii tale, au adus vătafu de visterie 4 mărturii care i-au adus acel Mateiu jăluitoru, să care cercetîndu-i, întâi au dat în scris cele ce au știut

473

fiştecare deosebit, şi iarăşi mai aducînd înaintea noastră unde au fost şi preasfinţia sa părintele mitropolitu, i-am mai cercetat arătîndu-le, şi de pot primi blestemu preasfinţiei sale cum că cele ce au mărturisit ei, sînt adevărate, şi faţă fiind la acestea şi Ioviţă braşoveanu, au zis mărturiile că şi jurămînt voru primi, că întru adevăr au mărturisit cele ce au dat în scris. Însă mărturiile, Stoica Moldoveanu ce să află acum căsătorit în Bucureşti în mahalaoa la Podu lui Şarban Vodă, zise că aflîndu-să el păzitor cailor chirigiilor giurgiuveni în lunca Broştenilor, s-au întimplat şi un fulău al lui Mateiu ungureanu dă păsrea rimători ai acestui Mateiu şi au pohtit Mateiu ungureanu pă acest Stoica ca să-i ajute să ducă rimătorii pînă la neguţătoru care au găsit să-i vinză şi au mersu împreună cu dînsul pînă i-au băgat în obor la povarna lui Ioviţă. Şi neplătindu-i atunci Mateiu osteneala, au mersu şi a doă zi iar, la povarna lui Ioviţă, ca să găsească pă acest Mateiu ungureanu să-i plătească osteneala ce vorbiseră şi mergînd au găsit pă Mateiu împreună cu Ioviţă de alegea rimători şi număra şi au auzit din gura lui Ioviţă aceste vorbe ce zicea lui Mateiu: „moş Măteiu, acum banii n-am să ţi-i dau, ci să mă aştepti o zi, doă, pînă imi va veni banii şi să-ţi dau banii să mă lămuresc cu faţă curată”. Năstase slujitoru ce şade în mahalaoa Apostolului zice că, aflîndu-să vecini lingă povarna lui Ioviţă, vedea vreo 2 săptămîni de zile pă acest Mateiu ungureanu aflîndu-să la acea povarnă şi să jăluia către acest Anastase cum că îl poartă Ioviţă neguţătoru cu vorbe şi nu-i dă banii du pă nişte rimători ce i-au vindut, iar din gura lui Ioviţă zice că n-au auzit nemică. Oana portărelu ce şade în mahalaoa Apostolului, zice că lucrînd el dulgherie la povarna lui Ioviţă, au văzut pă uncheaşu Mateiu ungureanu aducînd nişte rimători, şi i-au ajutat şi el dă i-au închis în oboru lingă povarnă, iar pentru povarna ce au avut, zice că nu ştie nemic. Costandin cerşătoru ce şade în mahalaoa Apostolului, zice că au văzut şi el pă Mateiu ungureanu cu rimători săzînd 2 săptămîni, însă o săptămînă i-au pascut pă lunca Broştenilor şi o săptămînă i-au ţinutu în cocină de lingă povarna lui Ioviţă şi zice că au auzit din gura lui Ioviţă zicînd lui Mateiu, cînd îi cerea bani că merge să facă <rost> de bani şi cum că aşteaptă să-i vie nişte bani, iar cum că nu-i placu rimătorii şi sînt după tocmeală, nu au auzit. Care acestea zice că le-au auzit întimplîndu-să şi el lucrînd la povarna lui Ioviţă. Acestea sînt mărturisirile mărturiilor lui Mateiu jăluitoru şi le arătăm înălţîmii tale după cum mai sus s-au arătat. Şi fiindcă au zis înaintea preasfinţiei sale părintelui mitropolitului că primesc blestem, pă acest cuvînt să cunoaşte că Ioviţă au primit rimătorii dă atunce, numai bani n-au vrut să-i dea, şi rămîne datoriu a plăti banii ai acestui Mateiu după tocmeala ce au avut, şi încă rămîne epiorcos. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălţimea ta.

1777, noemvrie 16.

Badea vel vornic, Ştefan vel iogofăt, Scarlat vel logofăt, Radu Slătineanu vel clucer, vel stolnic, Scarlat Drugănescu vel sârdar.

428

1777
noembrie
23

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Pascale, fiul lui Gheorghe croitorul, reclamă pe Toma braşoveanul, care nu i-a plătit simbria pe timpul cît i-a slujit şi i-a pus la închisoare tatăl pentru neplata unui împrumut luîndu-i şi o căruţă cu doi cai. După propunerea judecăţii, domnul hotărăşte plata simbrii lui Pascale şi slobozirea tatălui, precum şi pedepsirea lui Toma braşoveanul.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfăţişat şi înaintea domniei mele la divan şi, intii pentru fapta ce au făcut Toma de au luat de sineşi amaneturile lui Pascale, intrînd domnia mea în cercetare, tăgădui Toma că n-au făcut-o aceasta de sineşi. Pentru care, am poruncit zapciului celui orînduit, să întrebe pă dumnealui vel agă şi dă va fi Toma în vina aceasta, să-l hotărîm a să pedepsi, iar pentru simbria copilului i pentru slobozenia lui, cum şi pentru bani, după cum orîndues praviliile ce să arată mai jos, așa să să urmeze.

1777, noemvrie 23.

Preatnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de copii za divan aduse la judecată pă Pascale sin Gheorghe croitoru, piriș Tomii brașoveanu, zicind că un an este la trecută lună lui martie ce i-au slujit fără dă simbrie, iar pă anu acesta au zis piritu să-i dea taleri 20 și inbrăcăminte, și i-au slujit luni 6 și nu i-au dat nici simbria, nici petice, și i-au gonit. Și pă tată-său împrumutându-l piritu Toma cu taleri 60, prin zapis cu soroc, nu <a> așteptat pînă la împlinirea sorocului, ci luindu-i o căruță cu doi cai, fără judecată l-au și închis la dumnealui vel agă.

Întrebîndu-se piritu, răspuse că pirișu acesta l-au luat ca un copil de suflet și pă anu dintii i-au făcut petece cum să cade de potriua lui, iar pă anu al doilea l-au tocmit cu taleri 20 și au șazut numai 4 luni și au fugit. Pirișu răspuse că el n-au fugit, ci piritu Toma l-au gonit și-și cere dreptu lui să-i plătească simbria și petecile ce i-au luat, fiindcă nu mai priimește să-i slujască.

Deci, văzînd că pirișu nu priimește să mai fie la pirit și piritu Toma nu poate a ținea slugă fără dă voia sa, am socotit pă ceia ce i-au slujit, adică pă anu dintliu, taleri 12, și pă anu al doilea în luni 4, taleri 6,60 s-au făcut taleri 18 și bani 60, care bani am hotărît să-i plătească pirișului, dîndu-i și petecile ce i le luase pă anul ce i le făcuse intii. După aceasta, să infățîșă și Gheorghie Croitoru la judecată, tatul pirișului, cu pira asupra Tomii, zicind că la leat 1777 martie 15 l-au împrumutat cu taleri 60 cu soroc pînă la un an, iar piritu n-au urmat zapisului să-l aștepte pînă la împlinirea sorocului, ci i-au luat fără dă judecată o căruță cu doi cai și l-au pus și la închisoarea dumnealui vel agă de au șazut o lună, cerind ca să-i îplinească atît hrana cailor, cît și zăce cară de fin i 2 cară de pae, cum și un pogon de pepeni ce au avut în cîmp și s-au prăpădit.

Întrebîndu-să și Toma, nu tăgădui pentru căruța cu cai, că nu au luat-o el, intii fără dă judecată, numai, zicea că ar fi urmat zapisului de banii ce l-au împrumutat, a nu-l supăra pînă la soroc cînd nu i-ar fi luat copilul ce-l didese să-l aibă de suflet, fiindcă pă credința lui împrumutate pă piriși fără dă chezaș. Dar dă vreme ce i-au luat copilul și acestu piriș fiind omu strein, ca să nu fugă, să rămie păgubaș de bani, de aceia li luase căruța cu cai cerind chezaș pă omu. Și nevrînd să dea chezaș, au mersu la dumnealui vel agă și arătînd curgerea pricinii i-au cerut și dumnealui chezaș și nevrînd să dea, l-au pus la închisoare și au rămas căruța cu cai la pirit. Arătîndu-ne piritu și o carte de a dumnealui vel agă cu leat 1777 septembrie 3, în care hotăraște ca Gheorghie pirișu să-și dea chezaș pă omu, de banii ce este dator, și piritu să nu-l supere pînă la sorocu ce-i scrie zapisul, dîndu-i și căruța cu caii, și nedîndu-și chezaș, l-au pus la închisoare.

Deci, noi luînd seama cu amăruntu, văzum că acest Toma pentru obrăznicia și anarhiia ce i-au făcut de i-au luat pirișului căruța cu cai și pînă a nu veni sorocu zapisului, l-au apucat de l-au închis, să vinovățește după pravili la pedeapsă, după cum să vede poruncile pravillilor mai jos. Dar cu toate acestea, am hotărît cu sincatavasis care să dea pirișu căruța cu cai înapoi și pentru bani să nu-i ceară dobîndă pînă la soroc, nici să ceară chezaș pă bani, care acestea, nu le-au priimit piritu. De care, înștiințăm ca să să facă hotărîrea de către măriia ta.

Ara. St. Duc.
Ms. nr. 6.
f. 133v-134.

1777, septembrie 5.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagi biv vel sluger.

Οἱ νόμοι διὰ τὰ ἐνέχειρα ὅπου ἐπῆρεν χάρις κρείων λέγουσιν οὗτος ρητῶς:

Βιβλίον 24, τίτλος 3 τῶν Βασιλικῶν: ὁ ἐνάγων οὐκίε χειρῆ χρησάμενος πρὸς ἐκδι-
βασμῶν ἐκπῆπτε τῆς ἀγογῆς ἢ τὸ θίαν ποιησάμενος καὶ ἄλλος νόμος ρῆτως οὗτος.

Εἰς βιβλίον 7 τῶν Βασιλικῶν, τίτλος 6-ος: ὁ δανειστῆς οὐ λήψεται ἐνέχειρα ἐκ τοῦ
χρεοστοῦ ἀνεῦ ἐπιτρόπης ἄρχοντες. "Ἡ δὲ νόμοι ὅπου εἶναι διὰ τὴν ἀπαιτίσιν τοῦ χρέους
πρὸς τὴν διορίαν λέγει οὗτος:

Εἰς βιβλίον 7 τῶν Βασιλικῶν, τίτλος 5-ον. Πᾶς τῶν ἐναγόντων, εἴτε ἄρρενες εἶναι
γυναῖκα πρῶτης προθεσμίας, τῶν χρεῶν ἐνέρονω καὶ κατὰ τοῦτο τῶν ἐναγόμενων δλάπτου

τῶν ἄλλων τοσοῦτων περιμενέτοσαν χρόνον. μηδὲν ἀτῶκον ἐν τῷ μέσῳ λαμβάνοντες καὶ τοῦ χρόνου τούτου παρατρέχοντος μὴ ἄλλο ἐνάγετος ἢ μὴ τὰ δαπανήματα τὰ ὑπὲρ τῆς μεθοδίας συμβάνοντα τῷ δι' ἀντικῶν καταβάλοσιν ¹.

¹ Adică : Legile cu privire la zăloagele ce se iau fără judecată statornicesc limpede astfel :

Cartea XXIV-a a Basilicalelor, titlul 3 : Reclamantul care folosește propria sa forță pentru a constrînge (pe pîrît) decada din dreptul de a-l acționa în justiție. Cu privire la silnicie și altă lege stabilește clar așa.

În Cartea a VII a Basilicalelor, titlu 2 ; Creditorul nu va lua zăloage de la datornicul fără epitropie. Iar legile referitoare la cererea datoriei statornicesc astfel cu privire la soroc. În cartea a VII-a a Basilicalelor, titlul 5 se prevede că orice reclamant fie bărbat, fie femeie, are ca prim termen al datorii un an, iar cel pîrît să fie așteptat un an fără să i se ia dobîndă în acest timp ; și după ce a trecut acest an reclamantul să nu ceară altceva mai mult decît cheltuielile făcute pentru urmărirea celui care a refuzat plata.

429

Vel vistierul arată prin anafora că Badea străinul din București pîrăște pe sătenii din Coșăreni (Ialomița) care nu s-au ținut de așezămîntul cu el în privința dărilor. Sătenii neagă așezămîntul. Domnul hotărăște ca ispravnicii să cerceteze.

1777

noiembrie

27

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dăm volnicie slugii domnii mele ... ¹, copil din casă dă visterie, să-i ia și să-i infățiseze înaintea ispravnicilor de județ ca să facă alegere și să urmeze după cum scrie mai jos.

1777, noembrie 27.

Preaînnălțate doamne,

După luminată porunca mării tale, au adus dumnealui vătafu de visterie înaintea mea la judecată, pă Badea din București cu sătenii dă la Coșăreni din sud Ialomița, pentru cari au jăluit mării tale numitul Badea, că el fiind omu strein au mersu în anu trecut dă s-au așăzat cu ei să le dea taleri 20 într-un an, ajutor, iar altă supărare să nu-i facă a-i mai cere sau a-i mai lua cevași mai mult. Pă care așăzămînt i-au dat și zapis numiții săteni, iar ei, neurmînd așăzămîntului, i-au luat și taleri 10 mai mult și o căruță, dă taleri 15, și un cal, dă taleri 40, și cere prin jalba lui, ca să i să îplinească aceste luate mai mult, dă la numiții săteni.

S-au întrebat și sătenii ce au a răspunde, și ei ziseră că n-au avut cu ei acest așăzămînt ci, sătean fiind al satului ca și ei, l-au pus în cîsla satului la orînduelile ce le venea. La care ziceri, ne arată numitul Badea și zapisu sătenilor, care adeverează că au avut așăzămîntu ce să arată mai sus, cu dinșii, iar sătenii tăgăduiră că n-ar fi zapisu lor. I-am cerut să ne arate cine este cel ce au scris zapisu, ca să să întrebe acela, dă este adevărat, și ne arată că acela să află șăzător în sat acolo.

Ci, iată pentru aceasta, cît și pentru că știu și dumnealor ispravnicii pricina aceasta, pentru că au mai jăluit numitul Badea și la dumnealor și au și orînduit la zapciu plășii să-i facă îplinire și nu i-au făcut, precum jăluește, de aceia găsîm cu cale că să să facă luminată porunca înnălțimii tale cu mumbașir către dumnealor ispravnici, care mumbașir să ia pă amîndoa părțile dă aici să-i ducă la dumnealor ispravnicii județului și dumnealor să aducă față și pă cel ce au scris zapisu, să cerceteze dă este adăvărat și de au avut acel așăzămînt sau nu. Și cînd va fi jalba lui adăvărată, să-i facă îplinire dă cele ce i-au luat mai mult peste așăzămînt, iar cînd nu vor fi avut așăzămînt, atunci după dreptate îl va socoti dumnealor ca pe un cîslaș al satului și, dă va rămînea a-i fi luat satu mai mult peste ceia ce va fi dreptu lui, să-i întoarcă sătenii prin marafetul dumnealor ispravnicilor și al orînduitului mumbașir. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 62v. - 63.

1777, noembrie 24.

Vel vistier.

¹ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că Manciul din Găvănești (Teleorman) reclamă pe Radu pircălabul și pe alți săteni din Baciu (Vlașca) care i-ar fi luat oi și i-au trimis la închisoare pentru o sumă nedatorată. Se hotărăște ca ispravnicii să cerceteze, iar Manciul să dea chezaș ca să fie liberat. Domnul aprobă.

430

1777
noiembrie
27

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale să dă către dumnealor veliții boieri, rînduim pe sluga domnii mele aprod ceaușăscu să urmeze cum scrie mai jos.

1777, noemvrie 27.

Preainnălțate doamne,

Manciul dă la satu Găvănești sud Teleorman, au dat jalbă la innălțimea ta pentru Radu pircălabu și pentru alți 5 liude ai lui din satu Baciu sud Vlașca și zice că în vremea răzmiriții, aducînd mai sus-numiții sare, l-au rugat pã el ca să le găsească mușterii să vînză sarea și din mușterii ce le-au găsit dă au cumpărat sarea, unii au dat bani, iar alții și-au pus soroc cu ei ca să le aducă bani și nici pînă acum nu le-au adus banii, ci au trecut în țara turcească, și mai sus-numiții au apucat pã acest jăluitor și i-au luat 95 de oi și l-au pus și la închisoare la ceaușu de aprozi, de sint 8 luni, și n-au mai venit la el. Și să roagă de mila innălțimii tale să să sloboază de la închisoare.

După a căruia jalbă, ni să poruncește de către innălțimea ta, ca să cercetăm de starea și pîrjelu lui și, au să-i facem sulf, sau un soroc să-i pue.

După luminată porunca innălțimii tale, ceaușu dă aprozi au adus innaintea noastră pã acest Manciul jăluitoru și pã popa chir Ioan protopopu Vlășcii, vechil fiind dăspre partea pîrșiilor, și intrînd noi în cercetare după cum ni să poruncește, zise numitu vechil că nu să amestecă nici la sulf, nici a să pune soroc. Și fiindcă atît jăluitoru cît și pîrșiții, sint de afară din județ, găsim cu cale să să facă porunca innălțimii tale cu om domnesc aprod ceaușăsc, să ia dă aicea pã acest Manciul jăluitoru și din sud Vlașca pã numiții pîrșiți prin marafetu dumnealor ispravnicilor județului, și să-i ducă la dumnealor ispravnicii ot sud Teleorman. Și fiind jăluitoru lăcuitor dintr-acei județ și fiindcă și acele 95 de oi ce i s-au luat, s-au luat prin marafetu ispravnicilor <ot> Teleorman, să cerceteze dumnealor atît dă starea și pîrloju lui, cît și ca să-i facă sulf după cum poruncește innălțimea ta și pentru acele 95 oi ce jăluește el că i le-au luat, să le socotească dumnealor cu dreptate și după prețu ce vor fi fost oile pã vremea care i le-au luat, și ciți bani vor coprinde acele oi, să-i scază din datoriia lui, și pentru ciți bani va mai rămînea datoriu, dă nu va avea cu ce să să plătească, să i să ia chezaș pã om și să fie slobod ca să poată munci, și cu păsuală încet, încet, să să plătească. Și pentru datoriia ce va mai rămînea dator după socoteala ce vor face ispravnicii, să dea dumnealor, cărți de adeverință și la o parte și la alta, ca să să știe ce datorie au mai rămas. Noi așa am găsit a fi cu cale, iar hotărîrea rămîne la innălțimea ta.

1777, noiembrie 24.

Badea vel vornic, Ștefan vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel paharnic, vel stolnic.

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că Mihai Anagulea reclamă pe cumnata sa Anastasia care a vîndut o casă la Arvanitohori drept fostă zestre a ei. După cercetări, se vedește că acea casă era a Anastasiei de la părinți și se hotărăște ca datoriile soțului Gheorghe Anagulea să se plătească de fratele acestuia Mihai. Domnul întărește.

431

1777
noiembrie
28

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce casa au fost într-acest chip pricină, poruncim ca zapciu cel orînduit să apuce pã Anagulea să inplinească banii negreșit fără dă altă prelungire.

1777, noemvrie 28.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale dă la 17 zile ale aceștii luni, ni să poruncește dă către innălțimea ta pentru o casă la Arvanitohori ce au jăluit innălțimii tale Mihai Anagulea că au vîndut-o Anastasiia Ghizoea, cumnată-sa, ca să cercetăm cu amăruntu de este intrată această casă în lipsa zestrilor ei, sau dă este dată într-alt daru <la> niscareva rudenii.

După care această luminată porunca innălțimii tale, aducînd innaintea noastră zapciu cel orînduit, vâtafu de copii za divan, pă Mihaiu Anagulea, jăluitoru, și pă Anastasiia Ghizoaia, cumnată-sa, am cercetat atît răspunsurile amîndurora acestora, cit și zapisu ce au dat unul la mina altuia pentru această pricină și socoteală și, neputîndu-să alege adevărul din răspunsurile loru și din zapis, trebuință au fost dă a să cerceta mărturiile care sînt iscăliți într-acel zapis al loru, fiindcă tot aceia au fost și eritecrite la acele pricini și socotelle loru. Dintre care unul fiind și preasfinția sa părintele Pogoniini, am trimis cu vâtafu de au venit și preasfinția sa unde eram noi după poruncă adunați. Și față fiind și Mihaiu Anagulea jăluitoru, s-au întrebatu preasfinția sa pentru acea casă, după cum ni să poruncește în luminat pitacu innălțimii tale, și au dat mărturie preasfinția sa că la eritocrisiia aceasta a loru, fiind și preasfinția sa, știe că acea casă dă la Arvanitohori n-au intrat în lipsa zestrilor ce cerea Anastasiia de la Mihaiu Anagulea, ci au rămas Anastasii, fiind a ei dă la părinți, și era vorbă atunci între dinșii și pentru datorii ce era dator răposatu Gheorghe Anagulea la oroșanii arvanitohoreni pentru dăjdiile acei case ca să le plătească frate-său Mihaiu Anagulea, ca un clironom al frăține-său, și încă și acea datorie au lăsat-o Anastasiia jos. Ci, într-a cetași chip dînd mărturie pentru acea casă preasfinția sa părintele pogoniiani, arătăm innălțimii tale, iar hotărîrea rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6.
f. 63-63v.

1777, noembrie 24.

Grigorie al Ungrovlahiei,
Neculae Dud<escu> vel ban, Dumitrache<trache> vel spătar.

432

<Divanul judecătoresc> arată prin anafora că slugerul Scarlat Varipate se judecă cu Petre mocanu de la mănăstirea Bereslăvești (Argeș) pentru niște cai. Domnul hotărâște ca ispravnicii să facă cercetare.

1777

decembrie

2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant volevod.

Poruncim domnia mea, vel căpitan za menziluri, acum să trimiță negreșit ca să aducă acești cai, și de să vor potrivi semnile ce arată jăluitoru și să vor vedea că aceștii sînt caii lui, negreșit să și-i ia jăluitoru și în urmă să caute mumbașiru să apuce, și ori dă la slugeru Varipate, sau de la sărdaru Nicoli, pe loc să îplinească, pentru că domnia mea pă ispravnicii îi știm asupra poruncilor și trebilor județului iar nu pă zapcii, și pentru aceia ispravnicii să-i pue în loc.

1777, dicembrie 2.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu de divan aduse la judecată pă dumnealui slugeru Scarlat Varipate pîrîș lui Petre mocanu ot mănăstirea Bereslăvești sud Argeș, zicînd cum că acest mocan viînd aici la mănăstirea Cotroceni, au pierdut trei cai, care cai găsîndu-i la menzilu ot Daia sud Vlașca și cerîndu-i de la vel căpitan za menzili, au răspunsu numitul vel căpitan cum că acești cai îi are trimiși de mai sus-numitul sluger, fiind ispravnic la sud Gorj, și așa au rămas din porunca mării tale ca să arate dumnealui slugeru pă cel ce au cumpărat cai și acela ce-i va fi cumpărat, să-i plătească mocanului să nu rămîie păgubaș. Întrebîndu-să dumnealui slugeru ca să arate după porunca mării tale dă la cine i-au cumpărat întii, răspunsu cum că fiind ispravnic la sud Gorj, dumnealui sărdaru Nicoli

au cumpărat 50 de cai pentru poște și în urmă la leat 1775 la luna lui martie mergînd slugeru ispravnic la acel județ, i-au făcut teslim acești cai, al doilea, răspunse slugeru cum că acei 50 de cai au fost înherați cu herul județului Gorjilor. S-au întrebat și vel căpitanu za menziluri, răspunse cum că acești cai i-au trimis dă la județu Gorjilor și ei au fost înherați cu herul județului aceluia, iar alții neînherați, și cum că viind acei cai și nefiind toți buni, i-au dus la dumealui spătaru Mișooglu și dumnealui i-au priimit și i-au dat voe ca să-i împartă pă la menziluri, din care unii i-au trimis la menzilul de la Daia și alții la menzilul ot Copăceni, între care au fost și acești trei cai ce-i cere mocanu acesta. S-au întrebatu și mocanu să arate semnile cailor, și arată cum că doi cai au fost murgi, unul puțin învâțat, iar altul de tot neînvâțat, fiind ca de 7—8 ani, iar celălalt au fost negru, de tot neînvâțatu, și și acesta ca de 8—9 ani, înherați cu herul lui, care cai i-au găsit la menzilul de la Daia. Pentru care au și adus adeverință de la dumnealor ispravnicii ot sud Argeș cum că sînt caii lui, zicînd și acestea cum că i-au pierdut din cîmpul Cotrocenilor în trecuta vară cînd au adus boelile și pe zugravi.

Deci, am găsit cu cale să fie luminată porunca mării tale ca să să aducă acești trei cai aici, și de vor fi înherați cu herul mocanului pă cum arată mocanu, și să va arăta și semnile precum arată dumnealor ispravnicii ot sud Argeș, atunci să-și ia mocanu, ca al său lucru, iar dă vreme ce acești cai trebuie să să pue la loc să nu fie lipsă la poște, pentru aceasta, să fie luminată porunca mării tale să să aducă aici acel Gheorghe Rovinarul, omul dumnealui sârdarului Nicolî, care au dat acești cai în mina dumnealui slugerului Varipate, să răspunză pentru acei cai. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la măriia ta.

1777, noemvrie 25.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 66—66v.

Marele ban arată prin anafora că vechilul moșnenilor din Prisaca (jud. Dolj) Costandin Pădinescu reclamă pe clucерul Barbul Fotescu, care le-ar stăpîni fără drept moșia Prisaca. După mai multe judecăți se propune recercetare. Domnul întărește hotărînd ca boierinași ai ambelor părți să facă hotărnicia după obicei.

433

1777
decembrie

2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant volevod.

Dăm volnicie slugii domnii mele ...¹ portărel, să meargă la dumnealui caimacamu Craiovii. Și dumneata caimacamule, să urmezi cum scrie mai jos, a rîndui boierinașii ceruți de amîndoo părțile la fața locului ca să facă cercetare prin carte de blestem și de nu să vor odihni de acolo pă cercetarea ce să va face, să nu pue semne, ci să-i ia pă amin² părțile cu cartea de alegere a boierinașilor să-i aducă aici, ca de la divan să li să hotărască spre a să face hotărnicie după obicei.

1777, dicemvrie 2.

Prealnnăltate doamne,

Un Costandin Pădinescu, vechil și dăspre partea altor moșneni din sud Dolj, au jăluit mării tale pentru dumnealui clucерu Barbul Fotescu, că le stăpînește niște părți de moșie ale lor, din hotaru ce să cheamă Priseanca³, neavînd nici un fel de temei sau cărți, întru care jalbă arată că din luminată porunca mării tale s-ar fi înfățișat ei cu numitu clucер la divanu Craiovii. Ci, acești jăluitori neodihnindu-să de acolo, facu cerere ca, cu mumbașir să să aducă aici clucерu Barbul ca și înaintea luminatului divanu mării tale să stea față la judecată asupra aceștii jălbi. Ni să poruncește dă către înnălțimea ta ca să cercetez în condicile judecăților ce să trimit de la Craiova. După luminată poruncă, am cercetat și să vede că la trecută lună lui maiu s-au căutat judecata de rîndu acestor părți de moșie și dumnealor boerii judecători dau stăpînire clucерului Barbul cu cuvînt că 14 ani sînt de cînd le-au răscumpărat cu bani de la un Milco Stoenescu, care și acest Milco le cumpăraseră dă la moșnenii din Priseaca și le-ar fi avut hotărîte cu boeri hotarnici. La această judecată, clucерu Barbul, cărți de hotărnicie, zapise sau alte scrisori, n-au arătat, zicînd că le-au prăpădit în vremea

răzmiriții, ci și-au cîștigat judecata cu nume căci stăpînește de ani 14 cu bună pace tot hotaru acesta, din drumul cel mare de la fîntina de piatră în sus. Jăluitoru arată că acel Milco au avut într-acest hotar cumpărătoare numai trei părți ale unora din moșneni, iar patru părți ale loru nicicum n-au fost vîndute, ci și le stăpînea cu bună pace, cum și Milco într-acea vreme își stăpînea cumpărătorile lui, dar înaintea răzmiriții cu 2 ani, acești jăluitori, de păsurile ce vor fi avut strămutîndu-se de la moșiia lor, și cu întîmplarea răzmiriții zice că n-u mai putut veni să-și caute de moșie, iar cum s-au făcut pace, viîndu au găsit părțile lor vîndute de cluceru Barbul la un postelnic Costandin. Mai zise jăluitoru că, vrînd ca să pornească jalbă, ar fi priimit cluceru Barbul de la dinșii taleri 280 și în cinci luni de zile cit au ținut cluceru banii, iar ei au fost stăpînîndu atît părțile lor, cit și cele trei părți, răs-cumpărătoarea clucerului de la Milco.

Deci, după aceste cinci luni, ar fi întorsu banii iar la moșneni și s-au apucat de judecată. Între acești patru moșneni ce să zic Pădinești, este și un Mateiu Fotie călărașu, jăluitoru, că i s-ar fi inpresurat tot într-aceste hotară 64 stînjeni de moșie. Ci judecata, atît aceasta cit și pe ceilalți toți moșnenii, îndăpărtează cu stăpînirea din locurile lor și le dă a stăpîni din drumul cel mare de la fîntina de piatră în jos unde zic jăluitorii că nu sînt mulțumiți a-și lăsa pămîntu care l-au stăpînit ei și strămoșii lor.

Către aceasta, a să aduce aici cluceru Barbul, cererea lor este bună, dar spre a să dovedi adăvărul și a să hotări judecata mai cu bună lesnire, găsesc cu cale ca din luminată poruncă să să orînduiască șase boeri hotarnici de acolo, însă trei din partea jăluitorilor și alți trei din partea clucerului carii, cu mumbașir portărel mergînd în fața locului să strîngă pă toți înprejurașii moșneni și prin carte de blestem să arate fieșteșcare în frica lui Dumnezeu, stăpînit-au acești moșneni părțile lor pînă cînd au fugit, ori că mai nainte de fuga lor le eșise stăpînirea din mînă și intrase întru stăpînirea Mincului Stoenescu de la care zice cluceru că au răs-cumpărat cu bani și asupra judecării dumnealui clucerului Barbul de au prăpădit cărțile și zapisile ce au luat de la Milco, cînd au răs-cumpărat toate părțile acestea ce i le dă judecata Craiovii, să arate dovezi mărturie de oameni credincioși care ori fi fost față la acea răs-cumpărare. Că, și dă ori fi murit dintr-înșii, iar tot va fi rămas cineva, sau din înprejurenii care nu vor fi fost față vor fi auzit pă cită moșie au făcut cluceru Barbul răs-cumpărare de la Milco. Care, toți aceștia mărturia lor tot prin carte de blestem să o dea, să să mai cerceteze și aceasta iarăși prin blestem de au priimit cluceru Barbul în 5 luni dă la acești jăluitori banii ce arată mai sus pentru ce i-au priimit și apoi iar i-au întorsu înapoi și după toate cercetările, să tragă această moșie Priseaca, atît din drum în sus unde să dă clucerului Barbului stăpînirea după cartea de judecată ce scrie în condică, cit și din drum în jos unde să dă tuturor moșnenilor. Și dovedîndu-să că cluceru cu răpire au inpresurat părțile acestor jăluitori și le stăpînește de atîta vreme, atunci numitul mumbașir să ia pă clucer să-l aducă aici ca să să hotărască dă înălțimea ta și pă acești jăluitori încă să-i aducă, ca asupra jalbii ce au arătat numitul Costandin vechil moșnenilor, de vor eși minci-noși, iar să li să hotărască cum va lumina Dumnezeu pă măriia ta, ca unora ce ar supăra divanurile fără dă cale. Părerea mea într-acestași chip este, iar hotărîrea rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 66v. - 67v.

1777, noemvrie 22.

Neculae Dud<escu> vel ban.

¹ Loc alb.

² Așa în text.

³ Pentru: Prisaca.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dochița (jud. Saac) reclamă pe Dumitru Ghizdaveț pentru o datorie. El spune că a plătit-o, parte ei, parte nepotului ei Pîrvul. Se hotărăște ca nepotul să fie adus la judecată. Domnul întărește.

434

1777
decembrie
2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu gospodar.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, rinduim pă ...¹ păhărnicele, să ia pă acel Pîrvul pîn știrea ispravnicilor să-l aducă aici, și cine va rămînea, să plătească treapădu și cheltuiala ceilalte părți.

1777, diehemvrie 2.

Prealnnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărnicele aduse la judecată pă Dochița fâmeia ot sud Saac, pîrîșă lui Dumitru Ghizdaveț, cerind de la dînsul taleri 64 du pă o bute de vin ce i-au vindut-o, vadra po taleri 1 pol.

Făță fiind și pîritu, răsunse că adevărat au luat acea bute de vin de la un nepot al ei, Pîrvul logofăt ot sud Prahova, și întii au dat pîrîșii taleri 70, i taleri 20 pîn mina numitului Pîrvul cînd au și măsurat butea și s-au exoflisit, iar de cită sumă de vedre au fost și cum au avut tocmeală, răspunse că nu ține minte, fiind trecuți ani 6 la mijloc. Am cerut pîrîșii să arate de are vreo adeverință de la Ghizdaveț de suma vedrilor și de tocmeală, și nu avu.

Deci neputînd judecata a face altă theorie, vîzînd că pîrîșă nu are nici o adeverință de la mina pîritului și pîritul să apără că nu să știe a fi datoru vreun ban, fiindcă s-au exoflisit cu acel Pîrvul logofăt, care acel Pîrvul nefiînd de față la judecată, aflîndu-să în sud Prahova, să fie luminată porunca mării tale cu omu domnesc să să aducă acel Pîrvul ca să să infățîșeze la judecată cu Dumitru Ghizdaveț cu care zice că s-au exoflisit, și așa să ia judecata săvîrșire. Iar hotărîrea rămîne la innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 68.

1777, diehemvrie 1.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> biv vel medelnicer.

¹ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că arnăuții Mihale și Dumitru se judecă cu șătraru Paraschiva Căplescu pentru o rămășiță din socoteala cheltuielilor făcute cu moara din jud. Prahova. Șătraru dovedînd cu martori că a plătit se respinge reclamația. Domnul întărește.

435

1777
decembrie
4

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Mai infățîșîndu-să și innaintea domnii mele la divan amîndoă părțile, văzum din cele mai jos scrise, că numiții pîrîși Mihali și Dumitru, rău poartă prin judecări pă șătraru Chivul Căplescu, dînd jălbi mincinoase de s-au mai adus și acum de afară cu mumbașir numitu șătrar. Pentru care, am hotărît să aibă bună pace dă către dînșii, și întru apărarea sa i-am dat domnia mea această întărire la mină cu domneasca noastră pecete.

1777, diehemvrie 4.

Din luminată porunca prealnnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vătafu de divan au adus innaintea noastră pă Mihale i pă Dumitru, arnăuți, care au avut judecată la divan innaintea mării sale lui vodă cu șătraru Paraschiva Căplescu, pentru taleri 135 ce cerea numiții arnăuți de la șătraru Căplescu, rămășițe dintr-o socoteală ce au avut între ei pentru cheltuiala unei mori din sud Prahova. Și fiindcă șătraru Paraschiva, zice că acești bani, taleri 135, i-au dat numiților arnăuți luînd și exoflisit de la mina lor, arnăuții au tăgăduit zicînd că nu i-ar fi luat. La această tăgăduială au rămas ca să dovedească șătraru Paraschiva Căplescu cu mărturii. Care, innaintea noastră au adus mărturie pă me-

delniceru Costandin Movilă i pă Vasilache Andreiu, față fiind și Mihale i Dumitru arnăuții, pirișii, și au dat mărturie atît din gură, cum și în scris că, cu ochii dumnealor au văzut cînd s-au socotit Mihale i Dumitru arnăuții cu sătraru Paraschiva Căplescu pentru cheltuiala acei mori de sud Prahova, și mai rămîndu-le acești taleri 135, le-au dat și acești bani și s-au exoflisit unul de către altul. Deosebit dete mărturie și Pascu, ce au fost tovarăș cu mai sus numiții arnăuți, atît din gură, cum și în scris, zicînd că tovarășii lui îl pusese și pă el la jalba ce au făcut numiții arnăuți la măriia sa voievod ca, de iznoavă, să facă cerere dă la numitul sătraru Căplescu pentru banii de mai sus-arătați, dar zise că rea le este cererea, pentru că și el fiind tovarăș cu dînșii, și socotindu-să cu dînșii pentru acea cheltuială a morii și mai rămînd și acești taleri 135 să-i mai ia de la sătraru Căplescu, i-au luat și pe acești bani și s-au exoflisit unii de către alții. Deci, după mărturiia ce dete mai sus-numitele mărturii înaintea noastră, să dovedi că la cererea rea <a> lui Mihale i lui Dumitru, arnăuții, ce făcea, n-au nici o dreptate, și hotărîm : sătraru Paraschiva Căplescu să aibă pace de către Mihale i Dumitru, arnăuții. Aceasta scriem. Încă acești arnăuți este cu dreptate a plăti și cheltuiala sătrarului Căplescului.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 69v.

1777, februarie 24.

Badea vel vornic, Dumitru <trașco> vel logofăt, Radu Slătineanu vel clucer,
Dumitru <trache> Varlaam vel paharnic.

436

1777
decembrie

4

<Judecătorii divanului Craiovei> arată prin anafora că Ioniță Poroineanu și Andrei Vrusie nemulțumiți cu socoteala făcută de Ioniță Brăiloiu și starostele de negustori pentru banii plătiți la trecerea rîmătorilor la Roșiori și pentru lăzăret, judecîndu-se, se cercetează fiecare parte ce a dat și ce a luat. Domnul întărește hotărînd pedeapsa închisorii pentru cei neplatnici.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan amîndoo părțile și cît pentru ceilalți bani, după cum s-au ales de socotitori, n-au arătat nici o parte nici alta a fi nemulțumiți, fără numai iarăși pentru aceste condee de mai jos-arătate să pricinuia. Care, și cercetîndu-le domnia mea cu divan, zicem cu hotărîre, întîi pentru condeiu de taleri 410 că, dă vreme ce Mateiu tovarășu lui avea a primii rîmători la hotaru, duși dă Poroineanu, sînt datore numai acele cite taleri 1 a da peste cumpărătoare i peste cheltuiala mîncării și a simbrilor, iar dă alte dări nu are a să mesteca, drept aceia, Poroineanu să-și caute cu Vruseniș pentru acei bani; al doilea, pentru taleri 185,60, după cum scrie mai jos, așa să să urmeze a-i plăti Săvoii pă jumătate, adică taleri 92,90, iar pentru taleri 494,60 i taleri 46,60, condeiu de al treilea, care zice Poroineanu că au priimit Săvoii și i-au încărcat, fiindcă Săvoii tîgădui foarte de aceasta și Poroineanu nu avu nici un zapisu, care și zapis de ar avea, fiindcă Săvoii tîgădueste, i s-ar cere mărturii, cu cît mai virtos că nici zapis n-are, am hotărît să aducă Poroineanu mărturii spre dovadă că au priimit și s-au încărcat Săvoii a plăti.

Deci pentru împlinirea banilor ce au a da Săvoii, atît la aceștia carii, au încă și cartea domnii mele a lua înaintea altor datornici, cît și la alții, de vreme ce s-au cunoscut că umblă cu înșălăciuni și n-au grijit în vremea sorocului ce însuși au cerut a le plăti, am hotărît domnia mea ca de nu le va plăti acum de sineși, nici vor face între dînșii nici un fel de așăzămînt, să li să vinză acum toată averea cu mezat, să să înparță la toți datornicii și apoi, pentru cîți bani vor mai rămînea, să să pue la pedeapsa închisorii pînă le va plăti, sau să-i dovedească datornicii la judecată, că au și avere de bani.

1777, dicembrie 5.

După această socoteală ce s-au făcut dă către dumnealui slugeru Ioniță Brăiloiu împreună cu starostea și cu ceilalți neguțători, neodîhnindu-să Ion Poroineanu, și dumnealui cluceru Andrei Vrusie pentru taleri 410 ce zice că au dat cluceru Andreiu la comenduru <ot> Rușk

pentru trecerea rîmătorilor în lăuntru, cît și pentru taleri 185,60 ce au cheltuit Poroineanu la lăzăret în cîtă vreme au șazut pentru așteptarea banilor și pentru taleri 494,60 du pă rîmători 88 ce i-au luat luni fișcalii, au eșit înaintea noastră la divan amîndoaă părțile și cercetînd și noi întii pentru taleri 410, pentru ce i-au dat numitul clucer comandirilor, dumnealui ne arată că i-au dat ca să-i sloboază să treacă acei rîmători în lăuntru, iar nu pentru altă trebuință. Dar de nu să va crede, cerea ca să priimească Mateiu Popovici jurămint cum că nu s-au înștiințat încă dă atunci că au dat bani numai pentru trecătoare și să fie păgubaș, și Mateiu să apără de a priimi jurămint. Și măcar că dumnealui slugeru împreună cu neguțătorii n-au găsit cu cale ca să plătească Săvoii acești bani, zicînd că, ca un ispravnic ce au fost, să nu fi îndrăznit a lua marfa care știa că este oprită, dar noi nu l-am judecat ca pă un ispravnic, ci ca pă un neguțător, și dă vreme că acești bani să cunoaște că i-au dat numai pentru marfă, am găsit cu cale ca Mateiu cu tovarășii lui să-i plătească, iar pentru taleri 185,60 ce au cheltuit Poroineanu la hotar, zicea Mateiu că după ce au priimit tovarășii lui acele vite, el au trecut în țară și dă nu-i era frică de muscali să fi eșit după dînsul să-și caute banii, iar nu să fi șazut la lăzăret să facă cheltuială. Care la aceasta și Poroineanu răspunse înaintea noastră, că șăderea lui au fost și pentru frica muscalilor, dar zicea, dă ce nu da banii tovarășilor săi ce-i avea aici < ? >

Deci, fiindcă să cunoscă lucru, cum că nu au șazut numai pentru așteptarea banilor și Mateiu încă avea vină dă ce nu da banii tovarășilor săi, am găsit cu cale ca să plătească Săvoii acești bani pă jumătate, adică taleri 92,90, iar dă jumătate să fie Poroineanu cu tovarășii lui, păgubași. Deosebit, mai arată Poroineanu că taleri 494,60 du pă rîmători 88, ce i s-au luat de fișcaloș și taleri 46,60 cheltuiala lor cînd au dat rîmători 616 lui Gheorghiiță Buda, i-au arătat că i-au încărcat peste acele vite ce i le-au dat, cum au încărcat și banii ce i-au dat pentru trecătoare și alte cheltueli, și Gheorghiiță Buda tovarășu Săvoilor i-au priimit cu acea încărcătură, numai, au cerut de i-au dat Poroineanu răvaș la mină ca, de să vor scoate acele vite, să fie ale lor, iar Poroineanu cu tovarășii lui să nu aibă treabă. Care răvaș citindu-să și înaintea noastră la divan, să văzu că scrie ca să aibă Gheorghiiță Buda și Mateiu a-și trage numai cheltuiala ce să va face plină a să scoate, și să fie vitele lor, iar Poroineanu cu tovarășii lui, treabă cu dînsile să n-aibă.

Dar fiindcă acele vite n-au fost împreunate cu celelalte și nu s-au luat dă acel fișcaloș la hotar, ci de aici din țară, și cluceru Andreiu au fost dat acei taleri 410 comendirilor pentru trecătoarea vitelor, și mai virtos că acel Pătru Băloiu ot Cot< o > roia au priimit carte de blestem. Dînd și în scris că acei rîmători i-au vîndut Șandului și lui Ion Mijaică, iar nu Poroineanului nefiind zapis la nici o parte ca să să încredințeze la judecată ce așăzămînt au avut între dînsii, găsînd dumnealui slugeru și ceilalți neguțătorii cu cale a nu plăti lucru ce n-au luat în mină, și noi hotărîm ca să aibă Mateiu Popovici cu tovarășii lui, bună pace de către Poroineanu pentru acei bani, iar taleri 2384,90, ce să coprinde mai sus, să aibă Mateiu Popovici și Gheorghe Buda cu tovarășii lui, Săvoii, a-i plăti logofătului Ion Poroineanu cu tovarășii lui, fără dă nici o pricină, osebit din taleri 2064 ce are a lua dumnealui șătraru Șarban Oteteleșanu, că așa am găsit a fi cu cale și cu dreptate.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 71v. - 72.

1777, mai 27.

Theodorache clucer, Radu Vlădăianu clucer, Hagî Stan Jiianu paharnic, B < adeva > Știrbei sluger.

Veliții boieri arată prin anafora că Zlate se rejudecă cu comisul Ianache Hiotu care i-ar fi luat oierii pentru niște capre proprietate străină. Constatîndu-se însă că reclamantul primise acele vite turcești contra poruncii domnești, divanul respinge reclamația. Domnul întărește.

437

1777
decembrie
5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodîhnindu-să Zlate nici pă alegerea dumnealor veliților boieri, au eșit înaintea domnii mele la divan și nu avu nici un fel de îndreptare pentru primirea vitelor aceloră

streine la dînsul, ci numai cu gura muncea să să apere, de care era a să pedepsi pentru fapta lui. Dar, zicînd că n-au știut poruncile și cum că au fost mai nainte, s-au ertatu și pira lui fiind rea, s-au izgonitu dă divan. Și am dat la mîna comisului această întărire de bună pace.

1777, diehemvre 5 .

Neodihniîndu-să Zlate pã judecata ce au avut la dumnelor boerii judecãtori ot <al> 2 <-lea> departament cu <al> 2<-lea> comisu Ianache Hiotu pentru oeritu ce zice cã i-au luat la leat 1774 pentru niște capre, care capre zice cã nu au fost ale lui ci ale unor neguțãtori streini, și pã buna dreptate zice Zlate cã l-au prãdatu numitul comisu cu taleri 57,60, lufîndu-i și dumnealui biv vel stolnic Costandin Vãcãrescu, fiind ispravnic în sud Mușcel, taleri 12. Care, dupã jalba ce au dat numitul Zlate mării sale lui vodã, din luminatã porunca mării sale, aducînd vãtafu de aprozi innaintea noastrã, atit pã Zlate jãluitoaru, cit și pã Ianache comis Hiotul și citînd cartea de judecatã a dumnealoru boerilor judecãtoru ot al <al> 2 <-lea> departament, sã vãzu cã comisul Ianache i-au luat lui Zlate oerit numai taleri 39,60 pã capre 280, iar nu mai mult, și bine i-au luat acești bani oeritu, dã vreme cã aceste capre au fost turcești și le-au gãsit la numitul Zlate fãrã dã rãvaș dã plata oeritului. Care dupã dreptate, ar fi cu cale unul ca acesta sã și pedepseascã dã cãtre mării sa vodã, dã ce sã priimeascã vite turcești la dînsul, mai virtos cã și strașnice porunci au fost date de mării sa vodã, ca sã nu priimeascã nimeni vite turcești și acestu Zlate s-au îndrãznit de au priimit vite turcești. Dar cercetînd noi cu amãruntu de au priimit numitu Zlate aceste vite turcești mai în urma nizamului poruncilor mării sale lui vodã, sã dovedi cã mai nainte le-au fost priimitu acele vite pînã a nu ști porunca și pentru aceia n-am fãcutu anafora cãtre mării sa vodã ca sã și fi luat Zlate cãzutã pedeapsã dã cãtre mării sa vodã dupã vina lui.

Drept aceia, am hotãrit Ianache Hiotul sã aibã bunã pace dã cãtre Zlate jãluitoaru, iar pentru taleri 12 ce aratã acestu Zlate jãluitoaru cã i-au luat dumnealui stolnicu Costandin Vãcãrescu, întrebîndu-sã și dumnealui stolnicu, sã apãrã zicînd cã nu i-au luat nici un ban, mãcar cã cu dreptate ar fi fost sã-l globeascã, dã vreme cã au dovedit la dînsul vite turcești, dar cu toate acestea zise cã nu i-au luat nici un ban. Care, și însuși Zlate zise innaintea noastrã cã în mîna stolnicului acești bani nu i-au dat, ci i-au dat în mîna lui Manolache ce zice cã-l avea stolnicu, vãtaf de curte, pentru acei bani taleri 12, sã aibã Zlate a și-i cere de la cine i-au datu, iar dumnealui stolnicu Vãcãrescu, dã vreme cã zise cã n-au luat nici un ban, sã aibã bunã pace dã cãtre Zlate. Aceasta scriem.

1777, iunie 23.

Nicolae Dud<escu> vel ban, Nicolae Brîncoveanu vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofãt, Di<mitrașco> vel logofãt, Radu Slătineanu vel clucer.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 94-94v.

438

Veliții boieri aratã prin anafora cã Mihãilã și Ion Prundea cu cetașii lor din satul Colțul (jud. Saac) se rejudecã cu alți sãteni, cetașii Mehedinții, pentru moșia Colții de Sus și de Jos. Se propun boieri hotarnici spre cercetare. Domnul întãrește.

1777
decembrie

7

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dupã cum s-au gãsit cu cale de cãtre dumnealor veliții boeri, așã sã și urmeze. Și poruncim sã meargã portãrele ce au fost orînduit, cu amîndoaã pãrțile, fãcîndu-sã și osebitã carte de hotãrnicie cu poruncã cãtre numiții boeri, ca sã urmeze dupã această anafora.

1777, diehemvrie 7.

Preainnãlțate doamne,

Dupã luminatã porunca innãlțimii tale, ceaușu de aprozi au adus la judecatã innaintea noastrã pã Mihãilã i pã Ion Prundea cu cetașii lor de la satu Colțul, sud Saac, pîrși Stoicãi

diaconului i lui Frățilă și lui Dragomiru scutaru cu cetașii lor ce le zic Mehedinții, cu care zic că avînd judecată în anu trecutu la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <lea> departament pentru moșia ce-i zic Colții de Sus i Colții de Jos din sud Saac, care moșie fiind nehotărită, s-au orînduit de către înălțimea ta, aga Dumitrache Colceac i postelnicelu Costandin Parepa i popa Mihaiu protopepa buzoianu i Mateiu logofātu ot Bucov și alții ce au fost orînduiți drept 12 boieri ca, împreună cu Radu portărelu să le tragă și să le hotărască această moșie. Și arată că după ce au mersu acolo la mai sus-numita moșie, după obiceiu trăgînd atît Colțul din Sus, cît și Colțul din Jos, pentru Colțul din Sus să vede că s-au învoit între dînșii prin zăpis, care zăpis să văzu și de noi scris de la leat 1776 iunie 30, iscăliți într-acei zăpis toți acești moșneni din Colți, dă învoiala ce de a lor bună voe s-au învoit între dînșii, unde să arată fiștecare moș cît să ție și să stăpînească la moșia Colțul de Sus, în care zăpis să vede iscăliți și cinci boerinași mazili mărturie, și este deosebit adevărit dă aga Dumitrache Colceac i de alți boeri hotarnici. Care învoială și așăzămînt, citîndu-să și de noi, să văzu că însușii ei să leagă dă zic că oricine să va mai scula peste această învoială ce au făcut-o înaintea boerilor hotarnici de a lor bună voe, să fie vinovat supt pedeapsa domnii, ca niște oameni răi și supărători de divanu. În urmă, numitul Stoica diiacen i Frățilă și cu Dragomir scutariu, cerînd să strice așăzămîntul acestui zăpisu, au venit acum la trecuta lună a lui noemvrie și au jăluit înălțimii tale, și după jalba lor s-au orînduit dă înălțimea ta, de s-au cercetat și dă dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <lea> departament și dumnealor boerii judecători văzînd acest zăpis de învoială de la mina lor, prin anafora găsesc cu cale ca, după zăpisu ce să numește mai sus de învoială și după țidulile ce le-au dat hotarnicii la mină, să-și stăpînească fiștecare moș părțile lor.

Și neodîhîndu-să numitul diiaconu i Frățilă și cu numitul Dragomir, nici pe această judecată, din luminată porunca înălțimii tale, i-au adus numitul zăpciu și înaintea noastră pe amîndoa părțile și cu toții ne spusera că atît moșia Colțul dă Sus cît și Colțul dă Jos, s-au tras de către boeri hotarnici, dar numai Colțul de Sus au luat săvirșite și s-au împărțit, iar Colțul de Jos, nu, fiindcă zice diiaconu Stoica și cu ceilalți cetași ai lui că, casele ce le au ei de șad într-insele, sînt în Colțul de Jos, iar nu în Colțul de Sus, și cu trei zăpise minci-noase ce zic că nu le-au avut atunci de față cînd au făcut așăzămînt prin zăpis, ceru moșie în Colțul de Jos.

Și fiindcă nu fuseră toți moșnenii de față aici, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale, de vreme că aga Dumitrache Colceac este ispravnic la sud Buzău și altă moșie este la sud Saac, să să orînduiască Dumitrache sluger Fălcoianu împreună cu postelnicelu Costandin Parepa și cu protopopu Mihaiu sa meargă în fața locului și stringînd pă toți moșnenii atîta, pe cei vechi, cît și cumpărătorii și să cerceteze și pentru moșia Colțul de Jos. Și cită moșie să va dovedi că au stăpînit din vechime, atît popa Oprea i diiaconu Stoica cu cetașii lor în Colțul de Jos, atît să li să dea. Cum și lui Mihăilă i lui Tudor i Neagului Turcii cu cetașii lor i Costin sin Iane grecu, iarăși pe cît să va dovedi că au avut din vechime, cum și cumpărătorile ce vor fi cumpărat unii de la alții, și acestora să li să aleagă părțile fiștecăriua puînd și semne și pietre dîndu-le și cărți la mină fiștecăriua, ca să știe pe unde să stăpînească și cîți stînjeni, și într-acest hotar de moșie din Colțul de Jos. Iar pentru moșia Colții de Sus să stăpînească fiștecare partea lui după cum să coprinde în zăpisu ce l-au dat de a lor bună voe unde sînt iscăliți cu toții.

Și pentru <a> să ia această treabă sfîrșit, să fie luminată porunca înălțimii tale, ca iarăși acest Radu portar să ia de aici pe amîndoa părțile să-i ducă la mai sus-numiții boeri hotarnici să le împărță și acea moșie Colții de Jos după cum să coprinde mai sus, și cine va rămînea de judecată și să va dovedi dacă au umblat rău, să plătească cheltuiala ceilalte părți.

Așijderea ni să jălui și Neagul Torcea cum că unu, Dumitru Mălicico i Zota uncheașul, ar fi zicînd că să trag și ei din moșu Stoica. Ci, și pentru aceasta să cerceteze boerii hotarnici și dă să va socoti că și acești numiți să trag dintr-acești moși, să le dea și lor parte pe cît

li să va cuveni. Iară dovedindu-să că nu să trag dintr-acești moși și n-au părți într-acest hotar, să le apere pe mai sus-numitul jăluitor de dînșii, prin carte de judecată. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

1777, diehemvrie 3.

Neculae Dud<escu> vel ban, vel spătar, Neculae Brîncoveanu vel vornic, Badea vel vornic, Scarlat vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer.

439

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Istrate din Ploiești se judecă cu văduva lui Sterian logofătul cerîndu-i achitarea unei datorii a sofului decedat, deoarece zapisu pus zălog nu fusese achitat de debitorii acestuia. Se hotărăște ca văduva să achite datoria. Domnul întărește.

1777

decembrie

7

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, peruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, să urmați a face cercetare după cum scrie mai jos.

1777, diehemvrie 7.

Preainnălțate doamne, -

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pă Istrate de la Ploiești sud Prahova, priș lui Steriian logofătul ce au murit, zicînd că, în viață fiind, i-au dat un zapis de taleri 50 ce avea a lua de la Tudor i Mihai din sud Teleorman, din care bani au scos taleri 23 și nu i-au plătit și întîmplîndu-i-să moarte, au rămas banii la dînsul și zapisu.

Făț fiind Ianache postelnicu, vechil fiind din partea soții lui Steriian, au răspunsu pentru taleri 23, cum că îi plătește cu soroc de zile 20, iar cît pentru zapis zise că nu știe ce s-au făcut, ci să-l caute în scrisorile soției, ca doar îl va găsi. Și fiindcă acei datornici, adică Tudor și Mihai din sud Teleorman, trăesc, pă care sint chezași un Manea porcariu al Sfintului Panteleimon, împreună cu fii-său Dumitru din sud de Teleorman, care și aceștia trăesc, pentru aceasta am socotit ca să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii din sud Teleorman ca să aducă întîi pă Tudor i pă Mihaiu datornicii, să înlînească acești taleri 27, de vor să dovedî¹ că nu i-au plătit la Steriian, iar cînd acești datornici ar fi de tot săraci și nu vor avea nicidecum mijloc de a plăti, atunci să să dea platnici chezașii lor ca să înlînească. Numai dar, cînd datornicii ori chezașii lor vor arăta, ori zapisu cu care s-au împrumutat, ori răvaș al mortului Steriian, cum că au plătit acești taleri 50, ori vor eși mărturii că i-au plătit lui Steriian, atuncea vor rămînea nesupărați, atît cei datornici, cît și chezașii lor, și cu anafora să înștiințeze mării tale dumnealor ispravnicii, ca să să înlînească banii dă la casa mortului Steriian. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la măriia ta.

1777, diehemvrie 3.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> medelnicer, Hagi biv vel sluger.

¹ Corect: de să vor dovedi.

440

Maria, văduva lui Sima odobașul, cere prin jalbă la domnie soroc pentru plata unor datorii ale sofului ei, urmînd să închirieze o cameră din cășcioara acestuia, să vindă lucrurile ce i-au rămas și să încaseze banii datorati sofului ei pentru o chereștea. Domnul hotărăște ca boierii epitropi să cerceteze.

1777

decembrie

10

Preainnălțate doamne,

Cu lacrimi jăluiesc mării tale că bărbați-mieu să află datoriu pînă la taleri 700 și cevași nemică n-au rămas de la dînsul fără dă numai pă loc mănăstiresc o prăvălioară în față la pod și

o cășcioară mică în dos și 3 copii mici nevîrsnici. Are să ia și el ca la taleri 215 du pă niște chereștea ce i s-au luat de către boerii cu carii mă tot judecu, de este ani 1 pol, și nu poci folosi nemic. Am jăluit mării tale că mă trag datornicii bărbatî-mieu și am fost rînduită la departamentu judecătîi ca să cerceteze de au rămas cevași de la bărbatî-mieu, sau nu. Și văzînd judecata că nu i-au rămas nemic, fără numai acea prăvălloară în care șad sârmanii copiii lui, au făcut anafora către măriia ta ca să am pace de datornici și măriia ta te-ai milostivit și ni s-au dat soroc de ani 1 pol, de care sînt rugătore cu copiii miei dinpreună pururea, pentru sănătatea mării tale.

Dar văz luminate doamne că sorocu să apropie și eu de nicăiri nădejde nu am a plăti datornicilor, că nici după chereștea, după cum arăt mai sus, nu am luat de la nimeni nemic, și știu, luminate doamne, că împlinîndu-să sorocu datornicilor, vor să caute a lua prăvălîia și pă mine vor să mă închiză să pieu pă la grosuri. Și pentru ticăloșii de copil, să faci măriia ta o milă a hotări un mijloc pentru datornici ca, de să va putea una din 2 cășcioare ce sînt, să să dea în chirie ori la unul din datornici de vor priimi-o, sau la altu streinu și ce să va lua de la dînsa din an în an să înparță la datornici. Așijderea și din chereștea ce va eși, cum și din ale bărbatî-mieu, vreo haină 2 ce sînt vînzîndu-să iarăși, să să dea la datornici ca, într-o cășcioară să șaz eu cu cupîii și alta cum zic, să fie pentru datornici, iar să nu să vînză de tot, luminate doamne, că sînt copii sârmani la mijloc. Și cum va fi mila mării tale.

Roaba mării tale,
Măriia ce am fost soțîie Simii odabaș.

Dumneavoaștră boeriloru epitropi, dă vreme ce jalba și cererea îi este cu cale, să luați seama și să puneți treaba la orînduială ca aceasta, cercetînd și datorîile ce are a lua bărbatî-său, atît cele ce s-au hotărît astăzi de la divanu domnii mele spre a să plăti, cît și altele ce vor eși asemenea, ca toate să să înparță și acelea la datornici.

1777, noemvrie 27.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant volevod.

Poruncim vătășe za visterie ce ești orînduit mumbașiru, atît pentru ceia ce s-au hotărît de la divan, cît și pentru ceia ce s-au poruncit la dumnealui vel vistier, ca să cerceteze, să porți grija a i să împlini ceia ce este de împlinit, cum și de la alții de va avea prin judecată a lua, și să-i faci teslim la boerii epitropi fiind zapciu trebii aceștia, pînă va lua sîrșit după porunca ce am dat la dumnealor.

1777, diehemvrie 10.

Preainnălțate doamne,

Am ascultat jalba aceștii fâmei și după porunca innălțîmii tale, cercetînd dă datornici, ce au a lua dă la răposatu bărbatî-său, așa ne-am pliroforisit și am fi intrat în treabă a pune la o cale cu acei datornici prin sulf, dar n-avum cu ce. Ci, mai întîi să fie porunca innălțîmii tale cu un zapciu să i să îplinească și ei du pă unde are a lua, atît de la cei cu care s-au și judecat innaintea innălțîmii tale, cît și cu cei ce n-au intrat pînă acum în judecată. Tot același mumbașir să stea <n> aprestan spre a lua svîrșit judecata și împlinirea, și apci cu acei bani și cu din lucrurile bărbatî-său, vom sili și cu sulf și cu soroace dă-i vom întocmi ca doar va rămînea ia și copiii ei cu o cășcioară pentru adăpostirea vieții. Dă aceasta înștiințăm innălțîmii tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 77v. - 78.

1777, noemvrie 28.

Dumi<trache> medelnicer.

Veliții boieri arată prin anafora că Mareș și Coman, căpitani din jud. Saac, cer ca Hristea ginerele răposatului Nicolae Dumitrașcu brașoveanul să le plătească datoria acestuia. Departamentul al 2-lea hotărîse să-și împlinească datoria de la casa mortului, urmînd ca vinurile și viile acestuia să fie vîndute la mezat; veliții boieri mențin. Domnul întărește dispunînd „oprirea” pîrîtilui „ca pe un amanet”.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodîhnindu-se Hristea, au eșit și înaintea domnii mele la divan zicînd că el clironom nu e, nici au luat acele lucruri ale socrî-său pentru sineși, ci pentru soacră-sa, ca un vechil al ei, în lipsa zestrilor care are ia a lua. Dar cerîndu-i-să dovadă cum că are a lua soacră-sa lipsă de zestre cercetată și hotărîită de vreo judecată, nu avu ca să arate, zicînd că este la soacră-sa în Brașov. Am zis lui Mareș i lui Coman ca să-l dovedească pă Hristea cu vreo dovadă cum că s-au făcut clironom și pentru dînsul au luat acele lucruri, iar nu pentru soacră-sa, și nu avură să arate acum, ci am hotărîit ca, viile i vinurile ce are mortu aici în țară, ori și altele rămase, să se facă toate zapt orînduitul zapciu prin marafetu ispravnicilor pă seama datornicilor și pă numitul Hristea să-l ție zapciu aicea oprit, nu ca pă un clironom, ci ca pe un amanet pentru lucrurile ce au pus mina de au luat, cu soroc de zile 30, să aducă dovadă ce zice că are pentru lipsa zestrii soacră-si, cercetată și dovedită și hotărîită de vreo judecată, care dovadă să fie vrednică dă credință atît pentru acele lucruri, cum că au avut dreptate soacră-sa a le lua și le-au luat bine, cît și pentru dînsul că au fost vechil al soacră-si. Și vînzîndu-se viile i vinurile și ce să va mai putea afla ale mortului, aici în țară, dă către zapciu cel orînduit, cu mezat prin marafetu starostii de neguțători, de să vor împlini datoriile și zestrea, bine, iar de nu, atunci pentru ce va mai răminea lipsă, fiindcă arată Hristea cum că socrî-său mai are case în Brașov, sau poate și altele, își vor face datornicii vechili, de vor trimite acolo în Brașov la casa mortului și să vor judeca, fiindcă totdeauna pîrișu merge la cel pîrit. Ci dar, așa să urmeze zapciu a face împlinire.

1777, diehemvrie 10.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la innălțimea ta Mareș și Coman căpitani din sud Saac, că avînd ei să ia mai mult decît taleri 3000 de la un Nicolae Dumitrașco brașoveanu ce au murit, și fiindcă gineri-său Hristea Lebul brașoveanu, cele ce au rămas aici în țară dă ale mortului, le-au făcut zapt, lucru ca de taleri 4000, și cerînd ca să li să îplinească datoriia de la dînsul. Care aflîndu-să în sud Saac, din luminată porunca innălțimii tale s-au rînduit la dumnealor ispravnicii județului ca să-i cerceteze, pă carii i-au cercetat dumnealor și după cum au găsit cu cale au dat în scris prin carte de judecată și au hotărîit să plătească numitul Hristea Lebul, taleri 3221 și bani 3, jăluitorilor Mareș și Coman căpitani, după care carte de judecată nu s-au supus să plătească.

Deci, vîind numiții Mareș și Coman căpitani, au dat acum iarăși jalbă la innălțimea ta ca să-și afle dreptatea, să le plătească numitu Hristea Lebul banii, pă care din luminată porunca innălțimii tale i-au adus la judecată atît pă Mareș și Coman căpitani, cît și pă Hristea Lebul, și întii am citit cartea de judecată ce li s-au făcut de dumnealor ispravnicii ot sud Saac, după aceia am întrebat pă Hristea Lebul ca să răspunză pentru acea datorie, și, au răspunsu că datorii este bună a socrî -său, fiindcă este scrisă și în catastihu mortului cu mina lui, dar zice că nu este să o răspunză el, ci un Petcuț brașoveanu, fiindcă acel Petcuț avînd să ia de la socrî-său sumă de bani, s-au încărcat să scoată din datorii și să ia și el și să dea și acestor datornici, și cum că el nu este clironom al socrî-său, ci este soacră-sa Zamfira ce să află în Brașov. Ci, cît pentru ca să plătească Petcuț, după cercetarea ce am făcut, să vede că la judecată ce s-au făcut pentru această pricină la dumnealor boerii ot <al> 2<-lea> departament, pă Petcuțu îl apără judecata, fiindcă Mareș și Coman căpitani n-au dat nimic în mina lui Petcuțu și hotăraște ca Mareș și Coman căpitani să-și caute datoriia la casa mortului, fiindcă la el au dat marfă și așa este și cu drept<ate>. Iar cît pentru că zice elu că nu

este clironom al socri-său, vedem în cartea de judecată ce s-au făcut la ispravnicii ot sud Saac, fiindcă l-au dovedit că el au luat cele ce au rămas aici în țară, ale socri-său, lucrul ca de taleri 4000, după cum și în foaia lui să vede, au hotărît dumnealor ca să plătească acestu Hristea Lebul, ginerile mortului, banii ce au să ia mai sus-numiții de la mort.

Deci, fiindcă și înaintea noastră, datorii ce este a acelu Nicolae socri-său, nu o tăgădul nici însuși Hristea, și fiindcă acestu Hristea cu însuși iscălitura lui arată printr-o foae că au luat supt zaptu lui lucruri de ale socri-său, preț ca de taleri 3500, care foae este iscălită și de dumnealor ispravnicii județului, să vede că bine au judecat dumnealor, și găsim noi cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale la zapciu cel orînduit, să apuce cu strînsoare pă acestu Hristea Lebul, să îplinească de la dînsul taleri 3221 și bani 3 datorii socri-său, fiindcă și însuși el adeverează cu iscălitura lui cum că au luat acele lucruri ce au rămas aici în țară ale socri-său vînzîndu-se atît de ale mortului, cît și de ale lui, cite să vor găsi aici în țară pînă să vor împlini banii. Și dă zice el că i-au dat la soacră-să în Brașov, după ce va plăti banii acestor pămînteni care au dreptate să meargă să-și caute la cine le-au dat, și acești bani să-i dea zapciu, însă lui Mareș căpitanu, taleri 2021 și bani 18, i lui Coman căpitanu taleri 1199 bani 115. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 79v. - 80v.

1777, diehemvrie 2.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban, Nicolae Brîncoveanu vel vornic, Badea Știrbeiu vel vornic, Ștefan vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, Răducan Slăti<neanu> vel clucer, vel stolnic, Scarlat vel sârdar.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ilinca Fălcoianu reclamă de la mănăstirea Snagov parte din moșia ei de zestre Cunești (jud. Ialomița). Părțile în judecată aduc dovezi. Se recunoaște dreptul reclamantei. Domnul întărește.

442

1777

decembrie

10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce schimbul ce au dat cluceru Chițoran au eșit rău și însuși zice că dă va eși rău cu pricină, să aibă mănăstirea a-și căuta cu dînsul, și dă vreme că și egumenu mănăstirii Snagov, prin adeverița ce dete, care o văzum acum la mîna numiții Fălcoiancăi, serie că după alegerea ce au făcut printr-această anafora, departamentu judecătii nu are a mai răspunde nemic și moșia este dreaptă a Fălcoiancăi, am întărit domnia mea ca să-și stăpînească Ilinca Fălcoianca moșia aceasta, însă precum Fălcoianca își ia moșia sa de la mănăstire, așa și mănăstirea să-și ia schimbul înapoi de la casa clucerului Chițoran, spre a nu să păgubi sau a să mai prelungi cu altă căutare de judecată. Și așa, dumnealor ispravnicii să urmeze cum scrie mai jos a face alegere la fața locului dă partea aceasta.

1777, diehemvrie 10.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui vătăfu za păhărniceii aduse la judecată pă dumneai Ilinca Fălcoianca pîrîșă cuviosului egumen al sfintei mănăstirii Znagov, chîr Parthenie, zicînd că avînd o parte de moșie dată de zestre în hotarul Cunești din sud Ialomița, o stăpînește mai sus-numita mănăstire și arată o foae de înpărțeală Brăiloiilor, unchilor ei, frații tătîne-său, cu leat 7213 iunie 24, adecă de ani 72, în care fi dau frații lui Costandîn, fratelui lor, tatul pîrîșii, pol moșia Cunești. Mai arată o carte cu leat 1738 diehemvrie 18, de ani 39, a răposatului Dosotheiu Brăiloiu, în care scrie către slugeru Costandîn Corbeanu cumnatu pîrîșii, și arată în scris cu ce o înzestrează pă nepoată-sa aceasta, Ilinca, în care carte să văzu că și slujeru Corbeanu adevărează, încă de la leat 7253 maiu 26, de sint ani 32 că, pentru lucrurile care le-au dăruit Dositheiu Brăiloiu în scris, de nu le va putea scoate, să le îplinească din casa lui. Mai arată și foae de zestre cu care o înzestrează frații dumneai și să vede că i să dă moșia din Cunești de taleri 200, dar nu arată suma

stînjenilor. Mai arată o carte cu leat 1763 iunie 2, de sînt ani 14, a Tomii Brăiloiului feciorul lui Dosotheiu Brăiloiu, ce scrie la mîna pîrîşii, că pentru lucrurile ce mai sus am zis că i le-au fost dat tată-său de zestre, fiindcă tată-său nu i le-au fost dat, şi lui încă, nedîndu-i mîna a le împlini, pentru acele lucruri i-au dat stînjeni 250 de moşie din hotaru Cuneşti, partea lui. Mai arată şi o carte a mării sale Alecsandru Scarlat Ghica vodă cu leat 1768 iunie 18, de ani 9, intru care să porunceşte ispravnicilor din sud Ialomiţa ca să-i aleagă partea de moşie din Cuneşti de către ceilalţi moşneni.

Faţă fiind şi cuviosul egumen, chir Parthenie, răspunse că mănăstirea, această moşie au luat-o schimbu de la cluceru Ianache Chiţoran şi arată un zapis cu leat 1758, dichemvrie⁴, al Stancăi Obedeancăi iscălit şi de preasfinţia sa părintele mitropolit, fiind mirean, şi de dumnealor veliţii boeri, în care scrie că au vîndut la dumnealui Mateiu Ruset biv vel vistier, moşia Cuneşti i Rizeanca, stînjeni 1100. Mai arată şi un zapis cu leat 1760 iunie 1, de sînt ani 17, al clucerului Ianache Chiţoran, prin care dă această moşie schimbu mănăstirii, şi alt zapis iarăşi al clucerului Chiţoran tot cu acel leat şi lună, în care scrie că, dă va eşi moşia cu vreo pricină, să aibă a răspunde, adică să cumpere altă moşie de potrivă aceia, să dea mănăstirii. Deci, cercetînd cu amăruntu cărţile amindurora, să văzu că şi dumneai Ilinca Fălcoianca are parte în Cuneşti, dar s-au întrebatu cum de au făcut tăcere în 17 ani şi zise că în vreme cînd stăpînea vistieru Mateiu Ruset partea ce i să cuvenea, îi dă dumnealui venitu, iar nu după ce au aflat că au cumpărat cluceru Ianache Chiţoran şi au făcut-o schimbu cu mănăstirea. I-au zis însuşi Chiţoran să dea jalbă şi să i să aleagă moşia şi așa au dat jalbă mării sale Alecsandru vodă şi s-au fost făcut porunca care mai sus să vede, de sînt ani 9, şi neputînd atunci în grabă a-şi căuta, întîmplîndu-să de au dat şi răzmiriţa, au rămas treaba nesăvîrşită.

Pentru care, după sineturile ce ne arată, văzînd că şi cerirea ei nu este fără de cale, văzînd că şi sorocu pravililor de stăpînire, ce orînduiesc ani 10 la cei ce sînt de faţă, ani 20 la cei ce lipsesc, nu au trecut după mai sus-numita carte domnească, din care să cunoaşte că nu au tăcutu, ci tot au făcut cerere, am hotărît ca dumneai Ilinca Fălcoianca după foaia de zestre să stăpîneasă partea de moşie din Cuneşti, de taleri 200, care fac stînjeni 400, adică cîte bani 60 stînjenu, după cum au vîndut-o Stanca Obedeanca, vistierului Ruset. Iar mănăstirea după zapisu lui Chiţoran ce scrie că, eşind moşia cu pricină să-şi caute cu clironomii lui Chiţoran (din care zapis să cunoaşte de faţă cum că Chiţoran ştiind că este moşia cu pricină, au sigurisit-o mănăstirii) pă cită sumă de stînjeni îi va lipsi din stînjeni 1100 ce-i scrie zapisu, ca să să dăscopere această parte, de vreme ce şi mănăstirea Radului Vodă are moşie în Cuneşti, să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii ot sud Ialomiţa ca să meargă în faţa locului, unde fiind faţă şi egumenu mănăstirii Radului Vodă şi alţi vecîni de moşie, prin cercetarea ce vor face, să aleagă această parte de moşie, a dumneai, dînd şi cartea dumnealor. Iar hotărîrea cea dăsvîrşită rămîne la înălţimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 89v.-90.

1777, iunie 3.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<orăscu> sârdar, Alecsandru> Greceanu, Ev<dochim> medelnicer.

443

1777
decembrie

11

Veliţii boieri arată prin anafora că surorile Bălaşa, Ilinca şi Păuna (jud. Romanaţi) cer prin protimis să răscumpere de la neamul lui Drăghici logofăt moşia Tămbureşti (jud. Dolj) vîndută acestuia de fratele lor. După altă judecată la cămăcămia Craiovei divanul respinge cererea, vînzarea fiind făcută cu 11 ani mai înainte şi pentru plata unor datorii către turci. Domnul întăreşte.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfăţişat şi înaintea domnii mele la divan, şi din cercetare văzînd că de la vînzare pînă acum sînt 11 ani trecuţi de nu şi-au mai căutat, şi vînzarea s-au făcut din poruncă straş-

nică ce era a să plăti datoriile turcești și datoriile au fost a însuși tatului lor, care nici ei nu putură tăgădui, am hotărît ca să stăpînească clironomii lui Drăghici logofătu cu bună pace, neavînd numitele pîrîșe nici o dreptate la cererea ce fac.

1777, diehemvrie 11.

Preafînnălțate doamne,

Bălașa cu surorile ei, Ilinca și Păuna, din sud Romănați, au dat jalbă înnălțimii tale că de la părinții lor le-au rămas numai o moșie ce să numește Tâmburești în sud Dolj și, fiind tatul lor datoriu la niște turci dieni¹, au vîndut fratele lor, Mateiu Apelevianu, la un Drăghici logofătu za visterie și acum cer protimisis cu întoarcere de bani să rîscumpere acea moșie. După a căror jalbă, din luminată porunca înnălțimii tale, s-au rînduit la Craiova să le cerceteze aceeaș jalbă, pentru care, după cercetarea ce li s-au făcut, îștiințează înnălțimii tale, dumnealui Theodorache biv vel clucer, caimacamu Craiovii, cum că, după strășnicia ce era pă acele vremi spre a să împlini datoriile turcești și fiind siliți atît vînzătorii ca să vînză moșia, cît și cumpărătorii de a o cumpăra, fiindcă și mai nainte mai avea cumpărată moșie tot într-acei hotar, din divanu Craiovii i s-au vîndut și are zapisu de cumpărătoare vîzîndu-l dumnealui adeverit și de dumnealor boerii caimacamii ce au fost pă acele vremi. Și fiind trecut la mijloc ani 11, n-au găsit cu cale dumnealui cluceru Theodorache ca să rîscumpere moșia, tocmai acum peste atîțea ani, mai ales că una dintr-aceste surori, Bălașa, au fost măritată cu zestrea ei, iar celelalte 2 surori era nevîrșnice pe acele vremi. Și vîzînd dum <nealor> că nu s-au odîlnit numitele jăluitoare pă acea cercetare de acolo, le-au pus soroc de au venit și aici și aducîndu-i înnaintea noastră pă amin 2 părțile și aflîndu-să vînzătoriu moșii și fratele jăluitoarelor, Mateiu Apelevianu, la Vălenii de Munte sud Saac și fiind trebuință de a să cerceta și el, prin plecata anafora noastră s-au poruncit dă către înnălțimea ta de s-au adus și el.

Deci, față fiind toți aceștia înnaintea noastră la judecată, i-am cercetat și au răspuns Mateiu Apelevianu, că fiind acea datorie părintească și moșia iar părintească, și pă acele vremi, poruncă tare ca să vînză toate ce să vor găsi de ale celor datori de a să împlini datoriile turcești, au șăzut la închisoarea pușcării acelu Mateiu 2-3 luni pentru acea moșie, fiindcă aflase turcii că este părintească și silea să o vînză și să-și ia banii. Și fiindcă într-acele hotare de amosie mai avea parte și Maria Apelevianca, ce este vară cu dînșii, și cumpărătorii nu vrea să numere banii pînă a să iscăli și a vinde și numita Marie partea ei, au adus judecata pă bărbatu aceștii Marii și puindu-l la pușcărie unde era și Mateiu Apelevianu, așa de nevoe au vîndut tot hotaru aceștii moșii, cu totu stînjeni 1390, drept taleri 521, bani 30, la acelu Drăghici logofătu za visterie și s-au iscălit și în zapisu vînzării, iar banii du pă partea acei Marii Apelevianii, verii lor, i-au dat acelu Mateiu Apelevianu peste doi ani, de unde au putut, fiindcă ia nu era datoare la acei turci. Ci, cît pentru acea parte de moșie a Marii Apeleviancăi, fiindcă au vînit și ia acum la judecată cu fiu ei Ștefan diaconu, și cere protimisis să dea acei bani și să-și rîscumpere partea ei, fiindcă însuși ia și cu fiu-său nu tăgăduiră dă luarea acelor bani, ci ziseră că au priimit bani la acea vreme și este și iscălită cu bărbatî-său în zapis, să vede că dreptate la cererea ei peste atîțea ani nu are, mai ales că și-au priimit banii. Iar cît pentru cererea celorlalte jăluitoare, cerum zapisile de cumpărătoarea moșii și vîzum 2 zapise, unul de la leat 1764, prin care adeverează acelu Mateiu Apelevianu că au vîndut din moșia lui stînjeni 800, care zapis al acestor 800 de stînjeni, la vînzarea ce au făcut mai în urmă în divanu Craiovii pentru datoria turcească, spărgîndu-l, au făcut alt zapis de hotaru acei moșii, de stînjeni 1390 care zapis este de la leat 1766 iscălit de acelu Mateiu Apelevianu cu soția lui, Maria, vînzătorii i cu alte mărturii și în dosul zapisului adeverează și dumnealor boerii ce au fost caimacami pă acea vreme cu iscăliturile dumnealor, însă : dumnealui Iordache Manul biv vel postelnic i dumnealui Ștefan Pîrșcoveanu biv vel paharnic și dumnealui Costandin Argintoianu biv vel stolnic cum că au dat acelu zapis de a lor bună voce în divan înnaintea dumnealor și să stăpînească cu bună pace Drăghici logofătu de către Mateiu i Dumitrașco Apelevianii și de către tot neamul lor. Am mai întrebăat pă numitele jăluitoare de au fost acea datorie a tatului

lor și de au dat acest frate al lor toți acei bani la acea datorie turcească și dă i-au mai rămas lui altcevași din periușia tatului lor și au zis însuși ele, surorile, că orice au rămas au dat la datoriile turcești ce era datoru tatul lor și ziseră că nu i-au rămas nimic și să arătară în scris prin foae cele ce au rămas de la tatul lor, moșie, țigani și altele, care s-au văzut toate prin știrea judecării divanului Craiovei și s-au plătit datoriia tatului lor, și să vede că acelea toate pă anume și-au coprinsu taleri 1701, iar datoriia tatului lor, care s-au plătit cu acelea, au fost datorie de taleri 2000, datorie părintească la turci.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 74v. - 75v.
Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 17 noiembrie 1777.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6, f. 81 v.
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Deci, fiindcă această moșie cum și celelalte, au fost părintești și iar pentru datoriile părintești s-au vîndut de judecata Craiovei, iar nu din voința lui Mateiu Apelevianu și fiind trecuți la mijloc 11 ani și nici o piră n-au făcut pînă acum și fiindcă și cumpărătoru silit au fost de judecată pentru datorie turcească de au cumpărat după cum s-au scris mai sus, să cunoscă că nu au dreptate a răscumpăra acea moșie tocmai acum la ațiștea ani, după cum și dumnealui Theodorache biv vel clucer, caimacamu Craiovei arată, ci să stăpînească cliromii lui Drăghici logofātu cu bună pace decet² Mateiu i Bălășa i Ilinca și Păuna Apelevieni, după cum au stăpînit pînă acum, și de acum înainte. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1777, dicemvrie 9.

Neculae Dud<escu> vel ban, B<adea> vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Radu Slătineanu vel clucer, Scarlat Drugănescu vel sârdar.

¹ Adică: din Dii.

² Pentru: de către.

444

1777

decembrie

12

Veliții boier arată prin anafora că Sterie ișlicarul din București reclamă pe moșnenii din Șerbănești (Dimbovița) care i-ar fi impresurat moșia Sărăfoata, dar dovezile scrise fiind distruse în vremea răzmeriței, se hotărâște ca ispravnicii să cerceteze la fața locului cu carte de blestem. Domnul înlărește poruncind să se facă carte de hotărnicie.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boeri, învoindu-se amîn 2¹ părțile, întărîm și domnia mea și poruncim să să urmeze cum scrie mai jos și să să facă după obicei, carte de hotărnicie cu portărel și cu poruncă către orînduiții boeri ca, mergînd la fața locului să urmeze cum scrie într-această anafora.

1777, dicemvrie 12.

Preainnălțate doamne,

Sterie ișlicaru de aici din București, după jalba ce au dat la înălțimea ta pentru moșnenii șărbănești din sud Dimboviții, că i-au impresurat o parte de moșie ce să numește Sărăfoaia, s-au fost orînduit la dumnealor ispravnicii județului și fiindcă de la dumnealor nu li s-au izbrănit judecata, neavînd scrisori nîcicum numitul Sterie, li s-au pus soroc ca să vie amîndoaă părțile aici la luminat divanu înălțimii tale pe carii din luminată porunca înălțimii tale ceaușu de aprozi i-au adus înaintea noastră pă amîndoaă părțile la judecată.

Și întrebînd pă Sterie jăluitoru, răspunse că scrisorile ce au avut pentru acea moșie Sărăfoaia i s-au răpus în vremea răzmiriții, iar stăpînire, zice că au avut la acea moșie și pentru aceia, prin mărturii cu carte de blesteme cere acea parte de moșie. Și arată de să citi anafora ce scrie către înălțimea ta de la dumnealor ispravnicii ot sud Dimbovița cu leat 1777 iunie 18, intru care arată dumnealor că megiași ce i-au orînduit dumnealor ca să să cerceteze această pricină în fața locului, în scris au arătat către dumnealor, cum că, mergînd în fața locului, au găsit pă un uncheaș Vasile, omu ca de 100 de ani, i cu 3 feciorii ai lui anume, Dobre i Vasile i Nicolae, și au priimit aceștiia carte de blestem și au arătat toate hotarale moșii Sărăfoaii zicînd că mai nainte vreme acest uncheaș Vasile au

fost isprăvnicul pă acea moșie Sărăfoaia de o dijmua. Și la acestea, neodihnindu-să moșnenii șărbănești, au arătat și ei că la leat 7269, avind pricină cu uncheașu Costandin, vechiul acestui Sterie, au scos carte de blestem asupra șărbăneștilor ca să arate semnele hotarălor și au priimit acea carte de blestem un Radul uncheașu din Șărbănești și au arătat tot hotaru tăind moșia Sărăfoaia du pă la jumătate in jos, zicind cum că in sus ar fi hotaru șărbăneștilor, și cu acest fel de stăpînire de atuncea încoace s-au stăpînit moșia Sărăfoaii, măcar că au eșit un Costandin pircălab ot păduri și au arătat că însuși acel uncheaș Radul am zis mai pre urmă cum că rău au priimit el acel blestem. Acestea arată dumnealor ispravnicii in anaforoa dumnelor, nehotărind nici într-un chip.

S-au întrebat și numiții moșneni șărbănești la judecată aici și răspunseră că, in hotaru lor Șărbănești, știu să fie o parte de moșie a unui Gheorghie logofătu cu frații lui ot Tîrgoviște, iar nu a acestui Sterie, și scoaseră dă să citi înaintea judecătii un hrisov vechiu al mării sale răposatului Gavril Moghilă vodă, de stăpînirea aceștii moșii a moșnenilor șărbănești cu leat 7127, de sint acum, ani 159. Mai scoaseră și un zapis al soborului mănăstirii Mărgineni de la leat 7240, de sint acum, ani 46, prin care să vede că, fiind jălojită această moșie a lor la mănăstire de dumnealui răposatu Mihai spătaru Cantacozino, au răscumpărat-o acești moșneni și nici într-aceste scrisori pentru moșia Sărăfoaia, nemic nu pomenește iar, semnele și hotarale moșii șărbăneștilor să arată toate lămurite într-acel hrisov.

Deci, neputînd într-alt chip să să dăscopere adevărul pentru moșia Sărăfoaia ce cere Sterie, fiindcă scrisori zice că nu are, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale să meargă acolo in fața locului, om domnesc, portărel, cu hotarnicii ce s-au cerut de amin 2¹ părțile, însă Radu vătafu din plaiu Ialomiții i Gavrilă logofăt i Grigorașcu logofăt ot Tîrgoviște dăspre partea șărbăneștilor i Cîrstica Voinescu și Stan polcovnic dăspre partea lui Sterie. Și să mai meargă de iznoavă și megiașii care au mai fost orînduiți la această pricină dă către dumnealor ispravnici și să aducă portărel și pă toți moșnenii ce să răzorește cu acele moșii, atît din sus, dăspre Șărbănești i din jos dăspre Glodeni, cît și du pă lăturile acestor moșii. Și fața fiind și jăluitorii și moșnenii șărbănești, cum și glodeni, să să citească întii carte de blestem într-azul tuturor și mai in urmă să să citească și scrisorile ce au șărbăneștii de la măriia sa răposatul Movilă vodă și alte scrisori ce vor avea înprejurașii moșneni glodeni și alții. Și măsurindu-să moșia șărbăneștilor du pă acele semne ce să arată in cartea mării sale Movilă vodă, prin blestem, pă unde vor priimi vecinii dup-înprejur, că sint acele semne, asemenea să să dea și moșie glodeniilor după semnele ce vor scrie in scrisorile lor și să vor dovedi prin blestem că au stăpînit, și ceilaltă moșie ce va mai rămînea pîntre glodeni și pîntre șărbănești, aceia să să dea lui Sterie, care să o măsoare și să o hotărască numiții hotarnici și să dea in scris adevărîntă atît la mina lui Sterie, cît și stînjeni și cu semnele lor, pă unde să stăpînească, cum și la acelealte părți, ca să știe fieșcarele pă unde să-și stăpînească moșie. Care această alegere a noastră ce am făcut, au priimit-o amîndoă părțile. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6
f. 73 v., - 74.
Pentru hotărîrea definitivă in aceeași pricină, v. doc. din 19 august 1778.
Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 28 v.
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Torga”).

1777, diehemvrie 10.

Badea Știrb<eiu> vel vornic, Ștefan vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Scarlat Drugănescu vel sărdar.

¹ Așa in text.

Anaforoa boierului epitrop, medelnicerul Dumitru, prin care cere domnului să orînduiască un zapciu spre împlinirea mai întii a datoriiilor după unde are de luat soful văduvei, apoi să se facă socoteală și să se vadă ce se poate plăti datornicilor, fiind seamă că sint copii de crescut. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim vătășe za visterie, ce ești orînduit mumbașiru, atît pentru ceia ce s-au hotărît de la divan, cît și pentru ceia ce s-au poruncit la dumnealui vel vistier, ca să cerceteze,

445

1777
decembrie
10

să porți grija a i să înlini cea ce este de înlinit, cum și de la alții de va avea prin judecată a lua, și să-i faci teslim la boerii epitropi, fiind zapciu trebil aceștia pînă va lua sffirșit după porunca ce am dat la dumnealor.

1777, dichevrie 10.

Preainnălțate doamne,

Am ascultat jalba aceștii fămei și, după porunca innălțimii tale, cercetînd dă datornicii ce au a lua dă la răposatu bărbati-său, așa ne-am plioroforit și am fi intrat în treabă a pune la o cale cu acei datornici prin sulf, dar n-avum cu ce, ci mai întii să fie porunca innălțimii tale cu un zapciu să i să înlinesească și ei du pă unde are a lua, atit de la cei cu care s-au și judecat innaintea innălțimii tale, cit și cu cei ce n-au intrat pînă acum în judecată. Tot același mumbașir să stea naprestan spre a lua săvirșit judecata și înlinirea și apoi, cu acei bani și cu din lucrurile bărbati-său, vom sili, și cu sulf și cu soroace, dă-i vom întocmi ca, doar va răminea ia și coșii ei cu o cășcioară pentru adăpostirea vieții. Dă această înștiințăm innălțimii tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6, f. 78.

1777, noemvrie 28.

Dumitru medelnicer.

446

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Preda din Crivina (jud. Dimbovița) se judecă cu Anghel din București care l-ar fi păgubit cu o cantitate de vin. Se hotărăște ca ispravnicii să facă cercetare. Domnul înlărește.

1777
decembrie
13

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetare după cum scrie mai jos.

1777, dichevrie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărnicei aduse la judecată pă Preda ncheașu dă la Crivina sud Dimbovița, piriș lui Anghel din București, zicînd că, luînd de la dînsul o bute cu vin, nu l-au lăsat pînă să va vinde tot vinul și l-au dășartat pîn alte vase stricîndu-se vinu, vedre 40 și la măsurătoarea buții l-a încărcat cu oca mai mare iar nu cu care au vorbit.

Față fiind și acel pirit, răspuse întii pentru vin, cum că însuși pirișu cu bună voința lui l-au dășartat pîn vase, iar nu că l-au silit piritu. Cum și pentru oca ce zice că l-au încărcatu cu oca mai mare, iarăși să apără zicînd că socoteala aceștii buți au făcut-o Costandin căpitanu ot Podu Văleni și au rămas pirișu datoru taleri 20.

Pentru care, fiindcă pirișu răspuse cum că elu la măsurătoarea buții n-au fost de față și cum că vinu l-au dășartat pirișu cu sila, cum și pentru încărcătura ocalii, care mărturii cerîndu-i-să, zise că le are în județ, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să cerceteze mărturiile ce va avea pirișu, de față fiind amîn 2¹ părțile și să facă izbrănire și hotărîre prin cartea dumnealor de judecată. Iar hotărîrea cea dășavirșită rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 75v-75.

1777, dichevrie 9.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costantin Coc(orăscu) sârdar, Alecs(andru) Grece(anu), Hagi biv vel sluger.

1 Așa în text.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Nicolae (jud. Mehedinți) reclamă de la Matei Popovici plata unei datorii rezultate din vânzarea unor vite. Pirișul neagă cumpărarea și datoria) Se hotărăște ca ispravnicii să cerceteze. Domnul întărește.

447

1777
decembrie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face alegerea întocmai după cum să coprinde mai jos.

1777, diehemvrie 15.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de divan aduse la judecată pă Nicolae ot sud Mebedinți, piriș lui Mateiu Popovici dintr-acei județ, cerind de la dinsul taleri 40 du pă doi cai i taleri 14 du pă o vacă, care vite zice pirișu că i le-au vindut cu tocmeală și banii nu i-au mai plătit.

Fată fiind și cel piriș, de tot să apără că de la pirișu acesta n-au luat, nici au cumpărat vite, iar cu un frate al pirișului, anume Dumitru, zice că au avut tovărășie la multe vite de cai, cu care s-au și dăsfăcut de socoteala ce au avut între dinșii. Înpotriiva căruia răspunse pirișu cum că are mărturii cînd i-au vindut vitele cu bună tocmeală și le-au și luat, care mărturii, cerîndu-i-să, zise că sînt în județ.

Pentru care, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca, aducîndu-și pirișu mărturiile ce zice că are, să le cerceteze fiind de față amîn 2¹ părțile și cum voru găsi cu cale, vor face izbrănire și hotărîre prin carte de judecată. Iar hotărîrea rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6. f. 76.

1777, dechemvrie 9.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<orăscu> sârdar, Alecsandru Greceanu, Hagi biv vel sluger.

¹ Așa în text.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Maria Bălăceanca se judecă cu vătaful de țigani domnești din Șintești, care i-a luat niște țigănci. Reclamanta dovedind că acestea nu erau domnești ci ale ei, se hotărăște să-i fie restituite sau să i se dea altele în schimb. Domnul întărește.

448

1777
decembrie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu i gospodar zemle Vlahiscol.

Dă vreme ce s-au dovedit că sînt țigancile dumneaei, poruncim dumitale vel armaș să urmezi cum scrie mai jos.

1777, diehemvrie 15.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat mării tale, dumneaei Mariia Bălăceanca pentru Stanciul rudaru, vătafu de țigani domnești, cum că sînt 3 ani de cînd i-au luat numitul vătaf din satu Șintești pă o Anca țiganca cu fii-sa Ioana și că pă numita Ioana au și măritat-o după un fecior al-îui și dumneaei să află păgubașă atît de țiganca, cît și de munca lor, după a căriia jalbă, din porunca innălțimei tale, s-au infățiat amîndoaă părțile la judecată și întrebîndu-se Stanciul vătafu, nu tăgădui luarea țigancilor, cum și cununia ce au făcut-o cu fii-său după Ioana, fata Ancăi, numai pricinuia zicînd că Anca și fii-sa Ioana sînt țigance domnești. La aceasta, i s-au cerut numitul vătaf dovadă, și aduse pă Dcbrin curuetu, vătaf de țigani domnești lăeți, și numai ce zise că Anca țiganca, muma Ioanei, fi este mătușă și că, fiind el țigan domnesc, și ia trebuie să fie țigancă domnească. Care la aceasta, judecata n-au pus nici

un razim, pentru că țigani domnești cu cei boerești apururea să rudesc, ci i s-au cerut numitului vătaf alte mărturii de va avea să aducă, ca să dovedească părinții și neamul țigancii din cine să trage, și iarăși mai aduse trei țigani din vătășiia lui, care nici unul n-au putut da seama așa bine și curat dă neamul țigancii, nici că s-au potrivit în vorbă la mărturiia lor, și de judecată nu s-au priimit.

Deci, numitul vătaf nemaiavînd alte mărturii sau dovezi, s-au cerut numitei jupnese mărturii și aduse 4 oameni anume: Ion pircălabu i Radul pircălabu i Stoica și Ștefan, care mărturisiră că ei sînt născuți, crescuți în satu Șinteștii ce este moșiia Bălăceancăi și știu că pă Anca țiganca au pomenit-o în curtea Bălăceancăi, fată fiind Sandii țiganca, iar a dumneai, și că de multe ori, ca pre o roabă a dumneaei, fiind nesupusă o bătea, o închidea în lanțu cu o săptămînă, cu doă, și iarăși o lasă dă poslușă<nia> casii și că doi bărbați au ținut Anca țiganca, întii fugind de la numita jupineasă s-au cununat cu un Voinea țiganu al mănăstirii Bistriții, cu care bărbat au făcut pă Ioana fii-sa, iar la urmă, dovedind stăpînă-sa, și-au luat țiganca și după dînsa viind și bărbati-său, au murit în curtea dumneaei. Anca rămîind văduvă și cu fii-sa copilă ca de ani 9, s-au îndrăgît cu alt țigan al dumneaei Bălăceancăi, anume Ivașco cobzarul, și aclea în sat s-au cununat, citindu-le cununiile preotu ce să afla după vremi într-acei satu, anume popa Dumitru. Și trăind cu dînsul cîtăva vreme, au murit și acela și Anca rămîind iarăși văduvă, au venit Stanciu vătafu cu sălașile de au ernat în satu Șinteștii și primăvara cînd s-au rădicat, furis au luat și pă Anca țiganca cu fii-sa. Care mărturie rînduindu-să din partea judecării cu pitacu la soborul sfintei Mitropolii și au adus orînduîtu mumbașiru răspunsu în scris că au făcut jurămînt pă mărturiia lor că este adevărată. După aceasta, vrînd judecata a să plioforisi mai bine de la popa Dumitru cel ce au citit cununiile lui Ivașcu cobzarul bărbatu Ancăi cel după urmă, și cu cercetare dovedindu-se șăderea preotului la Ponova¹, s-au adus dă față, și în frica lui Dumnezeu dete această mărturie: că 12 sînt ani de cînd s-au însurat în satu Șintești, moșiia Bălăceancăi, și acolo s-au diiconit și s-au preoțit și cînd au mersu într-acei sat, au găsit pă numita Anca țiganca, văduvă, cu fii-sa Ioana, copilă mică ca de ani 12, și auzea că mai nainte au ținut bărbat pă un Voinea țiganu, iar după trei ani îndrăgîndu-să cu un Ivașco cobzarul, țiganu numitei jupnese, însuși le-au citit cununiile. Dar după datoriia preoțească, mai întii de cununii au cercetat întii pă țigan, apoi pă țigancă, deosebi ai cui țigani sînt și de le este cu voe să să înpreune și i-au răspunsu atît țiganu cît și țiganca, cum că sînt buni țigani ai dumneaei Marii Bălăceancăi și că le este cu voe să să înpreune și așa i-au cununat, a căruia mărturie și au împlinit-o înnaintea judecării pă darul preoții sale.

Deci, după atîta dovezi și mărturii ce au adus numita Bălăceancă, să cunoscă că Anca țiganca și Ioana fii-sa sînt țigance bune ale dumneaei și de la judecată să găsește cu cale ca să fie luminată porunca mării tale către dumnealui vel armaș pentru numitele țigancă să le dea, iar de vor fi cu adevărat amîn 2 măritate pă lege după țigani domnești, atunci ca să nu să strice cununiile, să i să dea schimbu dintre țigancile domnești de starea mai sus-numitelor țigance. Iar cea desăvîrșită hotărîre rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

1776, octomvrie 15.

Costandin Coc<orăscu>, Mihai Popescu medelnicer, Iordan grămatic.

¹ Probabil. Potcoava.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 76v. - 77.

449

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Nișul bogasierul, creditor al decedatului Ștefan Fărîmiță, cere de la cumnașii acestuia, Ioniță căpitan și Matei, care preluaseră avutul decedatului, plata datoriei. După pravila împăraților se hotărâște ca piriții să plătească. Domnul întărește.

1777

decembrie

15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au infățișat și înnaintea domnii mele la divan amîndoo părțile și, măcar că Ioniță și Mateiu muncea să să apere cu cuvînt că nu sînt clironomi, dar osebit că s-au amestecat

la ale mortului ca clironomi, vedem că s-au prinsu și cu așăzămintu ce au făcutu între dinșii pentru clironomie pintr-ascunsu, care acel așăzămint să cădea să-l facă înainte de judecată. Așijderea și vreo zestre de ar fi avut a cere, a surorilor, precum au arătat la judecată dă la leat 1772, care n-au putut-o dovedi, iarăși li să cădea să dea jalbă și să-și caute cu judecată iar să nu să amestece dă sineși, ci ca pă niște clironomi fi hotărîm să plătească amîndoi datoriia aceasta numitului Nițul, apucîndu-i zapciu cel orînduit să îplinească, și pă urmă ce vor avea, ori ei între dinșii pentru așăzămintu ce au făcut, ori cu alții la care vor fi rămase de ale mortului, să-și caute a le lua toate intru a loru stăpînire, ca niște clironomi.

1777, diehemvrie 15.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu za visterie aduse la judecată pă Nițul bogasieru, pîrîș lui Ioniță căpitan i frăține-său Mateiu, zicînd că, avînd să ia de la un Ștefan Fărîmiță taleri 360 cu dobîndă po taleri 2 la sută pă lună, după moartea lui, toate cele rămase le-au luat cumnații lui, aceștia, și arată un zapis al lui Ștefan cu leat 1764 octomvrie 1, cu suma ce mai sus am zis, de care sînt trecuți dați în dosul zapisului, taleri 172, bani 84 și mai rămîne plătiți taleri 187 bani 36 din capete. Mai arată și alte zapise ale acestui Mateiu pîritu cu leat 1773 septemvrie 1, în care scrie că s-au împrumutat de la dînsul taleri 190 cu dobîndă 10, unul și jumătate.

Față fiind și pîriții Ioniță căpitan i Mateiu frate-său, răspuseră că ei, clironomi lui Ștefan nu sînt, și pentru zapisu după urmă răspuse Mateiu, cum că zapisu este al lui, dar bani pă acel zapis nu au luat, numai l-au dat Nițului bogasieru ca să-i dea bani și nu i-au dat. Înpotriva căriia răspuse Nițul că adevărat, bani pă acel zapis nu au dat deosebiți, dar fiindcă s-au judecat cu dinșii mai dinnainte și după ce i-au dat judecata platnici pă datoriia lui Ștefan, au făcut socoteala zapisului de taleri 360 și scăzînd datorile ce sînt în des, mai ertînd și taleri 100, adică dobînda ce să făcuse pînă atunci, i-au dat acel zapis de al doilea, de taleri 190. Mateiu zicînd și aceasta că ei au intrat atunci clironomi și cu aceia au dat și acel zapis, și arată o carte de judecată cu leat 1772 maiu 27, în care să vede că pîriții au intrat clironomi desăvirșit ai lui Ștefan cu stăpînirea moștenirii lui și să dă platnici de la judecată pă toate datoriile lui Ștefan, căriia cărți urmînd și noi, fiind cu toată dreptatea și după pravili hotărînd ca să plătească pîriții acești bani ce au mai rămas din zapisu lui Ștefan neplătiți, incepu Ioniță căpitanu să zică, cum că el învoindu-să atunci cu frate-său Mateiu, au eșit din clironomia lui Ștefan și au rămas numai Mateiu, arătîndu-ne și un zapis de-a gata al lui Mateiu cu leat 1773 iunie 7, ce-l dă frăține-său lui Ioniță căpitanu în care scrie că învoindu-să ei între dinșii și luînd Mateiu toate rămasele lui Ștefan, să plătească și toate datorile. Care acestu zapisu nefiînd priimit de pravili, după cum să vede la cartea treia a înpăraților, titlu unul, ce zice că așăzămintu ce să face osebit între dinșii nu poate opri dreptul cel dă obște după pravili: *ἦτοι τὰ ἰδιωτικὰ σύμφωνα δὲν ἀνερούση τὸ κοινὸν νόμιμον*¹ care aceasta, ei au făcut-o numai spre a păgubi pă datornic.

Deci, de vreme ce la această pricină au priimit și s-au cunoscut pîriții de clironomi ai celui Ștefan și nefiînd priimit de pravili ce mai sus arătăm a-i anerisi hotărîrea acei judecări și a urma așăzămintului ce ei au făcut între dinșii, și fiindcă au priimit dinnainte judecării clironomia și nu să mai poate lăsa în urmă de a eși dintr-acea clironomie, după cum și aceasta să vede la cartea 41 a înpăraților, titlu 4, am hotărît ca pîriții aceștea amîndoi, Ioniță i Mateiu, după cum au și intrat amîndoi clironomi dinnainte acei judecări, după zapisu lui Ștefan căpitan, să plătească banii Nițului bogasieru. A căruia zapis făcîndu-să socoteala după cum în jos să vede și scăzîndu-să datorile după vremi, rămîn ca peste taleri 187 i dobîndă zăcea, unul, iar nu după coprinderea zapisului taleri 179, care să făcu peste tot taleri 366, care am hotărît ca să-i plătească pîriții, Nițului bogasieru. Și ce va fi avînd Ioniță

cu Mateiu frate-său, între dînşii, își vor căuta cu dînsul, după aşăzămîntu ce au, care aşăzămînt reazămă numai spre paguba datornicilor pă cum am zis.

1777, iulie 3.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<orăscu> sărdar, Alecsandru> Greceanu Ev<dochim> biv vel medelnicer, Dumitrache> Brez<oianu>.

¹ Adică : invoielele particulare nu înlătură dreptul obştesc.

450

Veliții boieri arată prin anafora că Sterie reclamă de la Ilie cojocarul plata unei datorii. După mai multe judecăți se hotărăște plata. Domnul întărește.

1777

decembrie

17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant vcienvod.

Nefiind Ilie odihnit, au eșit înaintea domnii mele la divan și nici un cuvînt de temeu nu avu să zică fără numai amesteca vorbele lui. Iar datoriia o mărturisii și însuși el, că este dreaptă a o plăti lui Sterie și nu putu tăgădui nici zapisu aşăzămîntului din urmă. După care zapis, hotărîm domnia mea, ori banii să-i plătească, sau neplătind, să să urmeze după cum să coprinde mai jos într-această anafora. Și zapciule ce ești orînduit, să faci săvirşire hotărîrii, iar, dă să vor putea invoii cu vreun soroc, aceia rămîne între dînşii a o face.

1777, diehemvrie 17.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu de aprozi au adus înaintea noastră la judecată pă Sterie i pă Ilie, cojocari, avînd Sterie ca să ia taleri 210 cu zapis de la acest Ilie și nu va să-i dea. Carii pentru această pricină au mai stătut la socoteală, din poruncă, nu numai la chiurciubașa i la alți cojocari, fiind pricină de cojocărie, <ci> și la starostea de neguțatori, și la judecată au eșit la dumnealor boerii judecătōri ot <al> 2<-lea> departament și au rămas Ilie să dea lui Sterie taleri 230 fără nici o pricină. La care neodihniindu-să acest Ilie, au făcut apelație și la luminat divanu înnălțimii tale, jăluindu-să că este încărcat la socoteală și înnălțimea ta i-ai orînduit la noi ca să-i socotim. Au priimit amîndoă părțile între dînşii și s-au invoit făcînd sulf pă taleri 160 să-i dea Ilie lui Sterie și peste acești taleri 160 ai sulfului s-au mai rugat Ilie de i-au mai dat Sterie încă taleri 50 ca să-i fie de cheltuială acum la culesu viilor și s-au făcut taleri 210. Pentru care toți acești bani, au făcut simfonie prin zapis să-i dea într-această toamnă vin, vedre 400, puindu și niște zapise de viile lui, zălog, după cum prin zapisu lui arată, ce l-au dat la trecută luna lui septemvrie iscălit de acest Ilie cojocarul și de Maria soțîia lui și de alte mărturii. După care zapis al lui, nevrînd să dea nici un chip banii și dînd Sterie jalbă, s-au trimis mumbașiru Gheorghie aprodu vătășăsc cu luminată porunca mării tale ca, ori să îplinească după zapisu lui, sau avînd cevași a răspunde, să-i scoată și la divan și n-au dat nemică. Și întrebîndu-l noi la judecată dă ce nu plătește, au răsunsu cum că neplătind acest Sterie vinăriciu, au vîndut vin la alt neguțatoriu, și, mai citîndu-să zapisu lui, vădem că pentru vinăricii n-au avut simfonie să plătească Sterie.

Drept aceia, noi am găsit cu cale să apuce orînduitu zapciu să îplinească taleri 210 de la Ilie după zapisu lui, iar cînd nici acum nu va da banii, să fie luminată porunca mării tale, fără dă voia lui după zapisu ce au dat, să i să vînză vinu ce va fi făcut, și neîmplinindu-să datoriia numai cu vin, să i să vînză și via care o are pusă zălog, ori și ce altă economie va avea, ca să să îplinească această datorie după zapisu lui, fiindcă Sterie nu numai că l-an mai scăzut din datorie la sulfu ce l-au făcut, ci încă l-au și mai împrumutat cu taleri 50, după cum s-au zis mai sus și el ca un omu îndărătnicu și înșălătoriu s-au pus de au vîndut și vin

la alt neguțătoriu care tocmise să-l dea lui Sterie. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 90v.-91.

1777, noemvrie 10.

Badea vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Dumitru <trache> Brez<oianu> vel sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Vintilă uncheașul din Stolnici (jud. Teleorman), vătaf la rîmători, reclamă pe stolnicul Costantin Bălăceanu care a oprit simbria porcarilor învinuindu-i de pierderea unor rîmători. Se hotărăște ca ispravnicii să cerceteze dacă rîmătorii au murit sau au fost mincați. Domnul întărește.

451

1777
decembrie
18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Eșind și înainte domnii mele la divan Vintilă uncheașu cu dumnealui stolnicu Bălăceanu, n-au avut altu a zice făr'de numai că acei zăce rîmători priimește să-i plătească și cum că porcarii ceilalți pot priimi jurămint pentru acei 16 rîmători, că au murit.

Deci, aceasta fiind și cererea stolnicului și hotărîrea judecării departamentului asemenea fiind făcută, n-au rămas a să face altă cercetare, ci poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului ca, după cum serie mai jos, înfățișindu-i să priimească jurămint și să faceți alegere în scris.

1777, dichemvrie 18.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pă Vintilă uncheașu de la Stolnici sud Teleorman, pirș fiind dumnealui biv vel stolnic Costantin Bălăceanu, zicînd că, fiind el vătaf tocmît la niște rîmători ai dumnealui, astă-iarnă, fiind rîmătorii în baltă, ceilalți porcari fără dă a lui știre s-au pus de au ucis un mascur și l-au mîncat, și din iarnă mai întimplîndu-să de au murit 17 mascuri și el ca un vătaf luînd semnile de la cite 17 au venit la mai sus-numitul boer ca la un stăpîn, i-au arătat semnile și dumnealui n-au vrut ca să i le ție în seamă, zicînd că și pă acești 17 i-au mîncat ca și pă cel dintii, și le-au oprit simbriile. Și acei porcari au venit și i-au luat ce au avut pentru simbriile lor, cărora le-au dat și zapis că le va plăti puindu-și soroc pînă să va judeca cu stăpîni-său.

Fată fiind și dumnealui stolnicu, răspunse că astă-iarnă viînd pirșu la dumnealui, l-au tocmît vătaf la rîmători rămîînd dator 9 mascuri, care nu știa să le dea seama nici-cum afară din 17 mascuri ce arată că au murit. S-au întrebat pirșu, și răspunse că pentru 9 mascuri priimește să-i plătească, fiindcă nu le are semnile, asemenea și pe unu ce l-au ucis porcarii și l-au mîncat, iar pentru 16, care sînt cu semne, zise că adevărat au murit.

Ci, de vreme ce dumnealui stolnicu are bănuială că nu ar fi murit acei 16 mascuri, ci i-ar fi mîncat și pe aceștia ca și pă acel dintii, unul, [și] cere ca cu jurămint să-l încredințeze toți porcarii, care porcari să află la sud Teleorman. Pentru care, să fie luminată porunca mării tale către dumnealui ispravnicii ot sud Teleorman ca să aducă înainte dumnealui pă toți porcarii, unde față fiind și ispravniciei dumnealui, Ștefan și Barbul și ceretînd pricina pentru acești 16 mascuri, să pue pă vătaf dinpreună cu porcarii să jure cum că adevărat acești 16 au murit, iar nu i-au mîncat ei. Asemenea să jure vătafu că acești bani ce-i cere acum de la numitul stolnic, sînt bani buni pentru simbria feciorilor și dă au fost porcari tocmîți cite taleri 3 pă lună, iar nu mai puțin, și de au slujit lunile deplin și cum din acei 16 mascuri nici unul nu știe ca să-l fi vîndut pă bani, și așa făcînd jurămint pă

aceia ce va rămînea, să mai ia pîrișu să le facă socoteala cu ispravnicii dumnealui stolnicului și să le înlănească, la care socoteală trebuie să între și acei 10 mascuri, pentru care au priimit vătafu să-i plătească după cum mai sus arată. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

1777, diehemvrie 13.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alec<sandru> Greceanu.

452

1777
decembrie

19

*Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dumitru Cărăcăleanu, Stoica și Dumitru, foste slugi ale decedatului stolnic Bîrsescu, cer de la moștenitorul acestuia Hristea biv vel medelnicer plata a 880 taleri. Reclamanții dovedindu-și dreptul după pravile, „care opresc jurămîntul cînd sînt dovezi” se hotărâște să plătească moștenitorul, nedîndu-i dreptul de a contesta „cu jurămînt”.
Domnul întărește.*

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După jalba ce au dat Dumitru Cărăcăleanu, cerînd apelație la divan pentru acești bani ce cere Hristea medelniceru, am poruncit de le-au scos înaintea domniei mele. Pe carele cercetîndu-o și văzîndu-o din jalba lui că să face pre sineși și martor și davagiu fără de a nu cere de la dînsul nimerea nici un ban și lua asupra—și davaoa, s-au izgonit de la divan rămînd a da judecătorii răspunsu domniei mele pentru ce au priimit și au metafirisit pe numitu martur în locu de davagiu. Și întrebînd pă Hristea medelniceru de la cine face pîra sa, arată că cererea sa o face de la casa stolnicului Bîrsescu. Înpotriiva căriia cereri, eși ceaușu spătăresc Gligorie Măinescu, cumnatu Bîrsescului, carele au fost și epitrop și are și el a lua de la casa Bîrsescului lipsă de zestre a sorii-sî, și răspunse că Hristea medelniceru n-au dat această zaherea pă cum zice.

Deci, după orînduiala judecății cînd cel pîrit tăgădueste, să cade a să cere pîrișului, adică medelnicerului Hristii, marturi și dovadă cum că au dat acea zaherea, și zicînd medelniceru la divan că are mărturii, au zis că le va aduce și în trei luni de zile dîndu-i-se îngăduială, nici o mărturie și dovadă vrednică n-au adus.

Pentru care, fiindcă mărturie și dovadă nu are și neputînd dovedi cererea sa, am hotărît să aibă casa Bîrsescului pace de către această cerere a medelnicerului Hristii.

1777, diehemvrie 19.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de copii za divan aduse la judecată pă Dumitru Cărăcăleanu i Stoica i Dumitru ce au fost slugi ale răposatului stolnicului Neculae Bîrsescu, cu jalbă asupra dumnealui Hristii biv vel medelnicer, zicînd că pierde cu șăderea de atîta vreme aici pentru taleri 880 ce cere dumnealui din rămasele răposatului stolnicului Bîrsescu du pă niște zaherea din zilele mării sale Manoil vodă, ce au fost dumnealui la visterie pentru județu Oltului unde s-au aflat pă acea vreme ispravnic răposatu, zicînd unu din jăluitoi anume Dumitru Cărăcăleanu, că ar fi știînd i toată pricinia aceștii zahereli, ca unul ce au fost orînduit de răposatu, asupra aceștii trebi. Deci, fiindcă numitu jăluitoi este numai o mărturie ai aceștii pricini, s-au adus înaintea judecății dumnealui ceaușu spătăresc, Grigorie Măinescu, ce este epitrop rămasului răposatului, stolnicului Bîrsescu, și întrebîndu-se ce are a răspunde înpotriiva aceștii cereri a dumnealui medelnicerului, răspunse că dumnealui cercetînd de toată periuisia mortului, cum și de toate datoriile, au aflat că dumnealui medelniceru, nu ar fi avînd să ceară nimic. Am întreat și pă dumnealui medelniceru ca să ne arate după ce, și cu ce temeiu cere acești bani, răspunse că în ziile mării sale Manoil vodă fiind zaherea orînduită la toate județele cum și la județu Oltului, au fost tocmît cu acest Dumitru Cărăcăleanu prin scrisorile răposatului cu o sumă de zaherea, adică, chile de orzu o sută i chile de grîu 30 po taleri 8, care fac taleri 880, care au și dat-o, și le-au dat și teschereaoa visterii de istovu aceștii zahereli. Arătîndu-se de acestea

și o carte a răposatului stolnicului Birsescu cu leat 1770 noemvrie 4, în care îi scrie dăosebit din 15 cară dă orzu ce i-au fostu trimis un Costandin, îi mai trimite încă, cară 52, iar pentru rămășița ce va mai fi, scrie că i-au poruncit numitului Dumitru ca să facă cu dumnealui zapis¹ pă bani. Arată și un zapis a lui Dumitru cu leat 1770 noemvrie 11, în care scrie că, viind cu carăle cu zahareaoa pentru rămășița ce le mai lipsea, găsiind zahareaoa gata la dumnealui medelniceru, au tocmit suma ce mai sus arată, dînd făgăduință că îndată ce va merge la județ să trimiță dumnealui banii, fiind toți banii luați din județ de răpsatu.

Am întrebat și pă acest Dumitru ca să arate cum știe de această pricină și de zapis de este bun, și răspunse că zapisu cu adăvărat este al lui, dar zice că zahareaoa dumnealui medelnicerului n-au apucat ca să o dea, unde era orînduită, fiindcă au ajunsu cînd au fost să dea și armia rușilor, după care această mărturie numitu Gligorie Mănescu cere ca să priimească medelniceru jurămînt cum că au dat zahareaoa. La care jurămînt, judecata nu putu să pue pe numitu medelnicer, fiind lucru dovedit, după cum și însuși nu tăgăduiră că le-au dat tescherea de la visterie de istovu aceștii zahereli și pravilile opresc jurămîntu unde este dovadă, dar zice că nu au dat zahareaoa medelnicerului, ci au făcut economie cu visteria și au luat teschirea. Care și de va fi așa, cu adevărat iarăși să vinuește periusia mortului de a plăti aceasta ce au fost, mumbașiru, pe această zaharea, că acest județ nu au rămas cu vo rămășiță și să să supere de ruși după ce au plecat măriia sa Manoil vodă precum s-au supărat celelalte județe ce rămăsese cu rămășiță. Care aceasta, adevă că acest județ n-au plătit în urmă vreo rămășiță de zaharea de la măriia sa Manoil vodă, au cerut dumnealui medelniceru ca din poruncă domnească să cerceteze județu pentru o mai bună încredințare și dreptate ce are. Dar dă vreme ce s-au dovedit la judecată, atît de către Dumitru ce au fost mumbașiru aceștii zahereli pe cum s-au zis, cît și de alții, pentru aceiași am socotit că de această cercetare nu este trebuință a să face la județ, ci am hotărît după pravilile ce mai jos să văd că acești taleri 880 să-i plătească din periusia mortului, urmînd și medelniceru norocirii tuturor celorlalți datornici ai răposatului stolnicului Birsescu. Iar hotărîrea cea mai după urmă, rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 81-82.

1777 septemvrie, 12.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<orăscu> sârdar, Alecs<andru> Greceanu: Ev<dochim> medelnicer, Di<mitrache> Brez<oianu>.

Βιβλίον 24 τῶν Βασιλικῶν, τίτλος 5: Τὸ καταβαλόμενον ἐξ αἰτία μὴ ἐχοῦση ἀποτέλεσμα ἀναλαβάνες ἐχοῦση δὲ οὐκ ἀναλαμβάνεται.

Βιβλίον 24, τίτλος 1: Τὰ διδόμενα ἐπὶ συμφώνῳ τανὶ ἀναδίδοτε μὴ πληρόνετε τοῦ δόξατος πληροθέτος δὲ οὐκ ἀναλαμβάνεται².

¹ Omisiune.

² Cartea a XXIV-a a Basilicalelor, tabelul 5. Ceea ce s-a dat pentru o cauză justă nu mai poate fi cerut înapoi. Cartea a XXIV-a a Basilicalelor, titlul 1: Cele date în înțelegerea de a fi scăzut din ceea ce trebuie plătit, nu se restituie.

Ispravnicul județului Ilfov arată prin anafora că Stan și fiul său reclamă pe egumenul bisericii Crețulescu din București care ar stăpîni partea din moșia lor din Ciocănari (jud. Ilfov). După cercetare cu vecini se face învoială între părți. Domnul întărește.

453

1777
decembrie
19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce s-au învoit și nu este altă pricină între moșneni cu egumenu sau cu alți vecini dă vreo înpresurare, întărim și domnia mea ca să urmeze în voia lor.

1777, dicemvrie 19.

Preainnălțate doamne,

Cu preaplecata noastră anafora înștiințăm mării tale că, viind Barbul copilul din casă dă visterie cu luminată cartea innălțimii tale, întru care ni să poruncește că la divan innaintea

innălțimii tale au eșit cu jalbă Stan uncheașu i fii-său Chiriță sirmaci asupra Zaharii, egumenu de la biserica Crețulescu din București, zicind că are moșie în hotaru Ciocănari sud Ilh de moștenire, în care hotaru are și numita biserică de stăpînire, partea lui Apostol pîrcălabul, unchiul Ancuții ce au fost soție lui Nicolae grămăticu, de la care au luat-o cu schimbu biserica pă o casă cu locu ei din București.

Și ni să poruncește dă către innălțimea ta ca să mergem unul din noi, ispravnic acolo, în fața locului, să facem cercetare prin inprejurași bătrîni și prin alții ce vor fi avînd știință, cit și prin ceia ce au avut întru stăpînire această parte, ca să alegem după cartea de hotărnicie cită parte au avut dă stăpînire Apostol pîrcălabu și pă unde anume, pă care să o osebim cu semne. Innaintea noastră, au priimit amîndoo părțile, cerînd ca să li să orînduiască doi boerinași să meargă în fața locului să cerceteze, și așa li s-au orînduit Panait polcovnic zet Măinescu și Ștefan paharnic sin sluger . . . ¹ și mergînd în fața locului împreună cu Ionichie, vechilu Zaharii egumenu, s-au cerut întii cartea de hotărnicie ca să să citească și să să vază cită parte de moșie au avut Apostol pîrcălabu și pă unde anume.

Și nefiînd carte de hotărnicie, s-au făcut cercetare cu amăruntu prin oameni bătrîni și inprejurași și s-au dovedit că au și moșnenii a 4<a> parte, stînjeni 173 pol din stînjeni 694, care li s-au și deosebit moșnenilor dăspre moșia Poenari, și așa, rămînd odihniți, s-au învoit între dinșii ca să o vinză bisericii, stînjenu po bani 50. De aceasta făcum știre innălțimii tale, și anii mării tale să fie îndelungați.

1777, diehemvrie 9.

Grigorie Raz<u> ispravnic.

¹ Omisiune.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 92-92v.

454

1777

decembrie

19

Veliții boieri arată prin anafora că Ancuța Buzescu (jud. Argeș) se judecă cu tatăl ei recăsătorit, Nicolae Buzescu, cerîndu-i zestrea mamei răposale, între care și un țigan. Divanul hotărâște să i se restituie țiganul, iar ispravnicii să cerceteze zestrea pentru a fi dată reclamantei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiîndcă arată domnii mele zăpciu cel orînduit cum că și amin 2¹ părțile ce s-au judecatu s-au mulțumit și s-au odihnit la această hotărîre a dumnealor veliților boeri și nu au vreunul a face vreo apelație, întărim dar și domniia mea să să urmeze cum scrie mai jos și dumneavoastră ispravnicilor să faceți cercetare cum s-au găsit cu cale de dumnealor boerii.

1777, diehemvrie 19.

Peainnălțate doamne,

Ancuța Buzearca din sud Argeș au dat jalbă la innălțimea ta pentru Neculae Buzescu, tată-său, că după ce au murit muma sa cea bună, insurîndu-să tată-său al doilea rînd, zicînd că-i prăpădește zestrea mumii ei, au făcut judecata epitrop pe un Grigorie postelnicel Vilsănescu, unchiul ei, ca să ia zestrile mumii ei dă la tată-său. Și fiîndcă vedea că le răsipește, și numitul Nicolae Buzescu tată-său dintr-acele zestre, între altele ce i-au dat, i-au dat și 11 suflete de țigani și acum Mariia Rusăneasca, muma ei cea vitregă, să scoală și cere să ia pă un Marin țiganu dintr-acei 11 suflete de țigani ce-i sint dați din zestrile mumă-si, și cere dreptate jăluitoarea ca să nu i să ia acel țigan fiînd al ei de la mumă-sa și să i să implinească și celelalte zestre care nu i le-au mai împlinit pînă acum, de sint 11 ani de cînd au murit mumă-sa. După a căriia jalbă, din luminată porunca innălțimii tale, vatafu de visterie aduse innaintea noastră la judecată pe Ancuța jăluitoarea i pă Iancul căpitanu, vechil dăspre partea Marii Rusăneascai, și întrebînd pă numitul vechil cu ce temei cere să ia pă acel țigan, arată de să citi innaintea noastră un zăpis al celui Nicolae Buzescu, tatăl jăluitoarii, ce scrie la mîna Marii Rusăneascai, soții lui cei după urmă, că între altele ce i-au dat și ei pentru

zestrile ei, i-au vîndut și pă acest Marin țiganu ce este într-acele 11 suflete de țigani, care sint dați în zestrile soții lui cei dintii, și este zapis scris dă la leat 1776 mai 25 și cu acest zapis cere pă acest țigan.

Am întrebat și pă Ancuța jăluitoarea, și zise că acest țigan este din 11 suflete de țigani ce-i are din zestrile mumă-sii și ne arată spre dovadă și copie scoasă din foaia de zestre a mumă-si Catrinii, iscălită de Moise postelnicel ce au fost ispravnic în sud Olt, județ pă acea vreme, și cu alte mărturii, care foae este dă la leat 1766 septembrie 28, din care să dovedește că acel țigan este bun al numitii Ancuții jăluitoarii, din zestrile mumă-si. Și măcar că zapisu ce să zise mai sus, să vede că nu este adevărat, dă vreme că și o mărturie ce au fost iscălită mai în urmă și acela, nu știm din ce pricină să vede că însuși și-au ștersu iscălitura sa și să cunoscu că este mincinos acel zapis și din veleat și lună că este scris de la maiu 25, 1766, iar foaia de zestre prin care sint date acele 11 suflete de țigani este cu 4 luni mai în urma acelu zapis, în care zapis scrie Nicolae Buzescul că pentru lipsa zestrii soții lui cei de a doao, văzînd el că copiii lui cei dintii au scos-o din casă fără nimica, între altele îi dă și pă acest țigan anume Marin, și în zapisu lui arată pentru acea foae de zestre cum că copiii au luat pă țigan pentru zestrile mumii lor și acel zapis este făcut mai naintea foii, pentru că oricînd, va eși copiii lui cei dintii la judecată să arate cu acel zapis că au vîndut pă acel țigan soții lui cei după urmă. Dar, deși e veleatu pus cu 4 luni mai nainte, să cunoscu că este mincinos acel zapis, pentru că arată însuși Buzescu într-acel zapis că după ce au luat copiii pă acele 11 suflete de țigani, au dat el iconomicos acel zapis la mina soții lui cei de a doa și deosebit de aceasta mai arată Ancuța Buzeasca și o adevărîță iscălită de Ion Buzescu biv logofăt, fratele vînzătorului, cu leat 1777 noembrie 1, întru care adeverează că pentru un Marin țiganu ce zise Ștefan Rusănescu că au cumpărat de la frate-său Nicolae Buzescul, sint minciuni zisele lui că nici o cumpărătoare n-au făcut, și să-și stăpînească acel țigan Ancuța, cu pace. Dar de ar fi și fost acel zapis adevărat, n-ar fi avut nici o tărie, fiindcă acel țigan este al Ancuții din zestrile mumă-si și rău au cumpărat Mariia Rusăneasca de la bărbat-său Nicolae Buzescul, nefiînd țigani lui.

Ci, cît pentru acest țigan, găsim cu cale să-și caute Mariia Rusăneasca cu bărbat-său Nicolae Buzescul, ce l-au vîndut rău, iar Ancuța jăluitoarea să-și stăpînească pă acel țigan Marin, cu bună pace dă către mai sus-numita Mariia i frate-său Ștefan, Rusănești, și dă către Nicolae Buzescul tată-său. Iar cît pentru cite să mai jăluște Ancuța Buzeasca că mai are sã mai ia dă la Nicolae Buzescul tată-său din zestrile mumii ei, soții lui cei dintii, să fie luminată porunca innălțimii tale la ispravnicii județului, ca prin cercetare și judecată innaintea dumnealor, să-i înlînească de la acel Nicolae Buzescu tată-său, cele ce va dovedi Ancuța că mai sint nedate. Iar cînd pă judecata dumnealor nu să va odihni vreo parte cu înscrisă anaforaia dumnealor, să-i sorocească și la luminat divanu mării tale și cine va rămînea de judecată să plătească la cealaltă parte cheltuia<la> adică, la care va avea dreptate. Noi așa

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 103 - 103v.

am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne a să face de către innălțimea ta.

1777, diehemvrie 17.

Nicolae Dud<escu> vel ban, Badea Știrbeiu vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

¹ Așa în text.

Veliții boieri arată prin anafora că moșnenii din Teișani (jud. Saac) nemulțumiți cu judecata ispravnicilor se rejudecă cu Mitropolia care le stăpînește fără drept un munte de moștenire. Domnul hotărîște să se facă cercetare.

455

1777
decembrie

20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Nefiînd moșnenii Teișani odihniți, au eșit inaintea domnii mele la divan, zicînd că, după alegerea ce au făcut acum în urmă ispravnicu, sint asupriți, căci muntele Bratocea ce

s-au dat sfinții mitropolii ar fi al lor de moștenire. Dar arătînd vechilu sfinței Mitropolii zapisu de vînzare ce au făcut moșii acestor moșneni la spătaru Bujoreanu, care în urmă s-au dat danie sfinței Mitropolii, văzum că scrie și Bratocea și încă arată și semnile cu numiile lor, anume pã unde ajunge. Care pentru acest zapis, măcar că au bănuît ei cum scrie mai jos, că ar fi schimbat și au adaos numele Bratociei, dar fiind cunoscută iscălitura răposatului Strimbeanu de dumnealor boerii ce au petrecut cu acel răposat împreună, precum mărturisiră și înaintea domnii mele la divan, și nefiînd într-insul nici un fel de adaos, sau vreun dres undevași, au rãmas cu greșalã bănuiala lor și zapisu s-au dovedit de adevărat. După care, arătã vechilu sfinței Mitropolii și dovezi că au stăpînit, dînd mărturie iubitorul de Dumnezeu episcopu Buzăului la divan că, încă trăînd răposatul mitropolit Neofit, cînd sfinția sa era iconom, vindea iarbă în toți anii la stolnicu Scarlat, iar pentru că nu s-au arătat ca să văzã la hotãrnicia ce s-au făcut în anu trecut, la această dete mărturie în divan și sfinția sa episcopu, cum că însuși către sfinția sa au spus întîiu, răposatul vistier Racoviță încă trăînd, cum că între scrisorile dumnealui au găsit acel zapis al părintelui mitropolitului. Și fiindcă în urmă au eșit zapisu acesta, rămîne dar hotãrnicia din anu trecut, la care rezema moșnenii jos, și este de temeiu cea din urmă cercetare și alegere ce s-au făcut, după care nu era trebuință a mai orîndui și altã alegere la fața locului. Numai, fiindcă ziseră în urmă moșnenii Teișani cum că ei să mulțumesc și să odihnesc pã semnile ce să coprinde în zapisu acesta, avînd bănuialã că ispravnicii n-au urmat drept și cerurã de iznoavã a să orîndui de aici boeriu credincios numai cu a lor cheltuialã ca să meargã la fața locului făcînd prinsoare înaintea domnii mele față la divan că în urma n-au a mai căuta altã judecatã, iatã după a lor prinsoare și ca să nu mai rămîie nici un cuvînt de bănuialã, am priimit și această cerere a lor și am hotãrit să meargã de primãvarã un boeriu credincios de aici, carele să va orîndui cu deosebitã carte să caute drept la fața locului semnile ce să coprinde în zapisu și după acelea să facã alegere, și să pue hotarã. Iar pînã atunci, stăpînirea să să urmeze după cum să coprinde mai jos într-această anafora, ca să nu facã moșnenii vreo vînzare munților acestora după cum sint obicinuiți de vînd iarba mai înainte de vreme și atunci după alegerea boeriuului, de li să va cădea lor, li să va da.

1777, dechemvrie 20.

Preainnãlțate doamne,

Moșnenii Teișani din sud Saac nefiînd odihniți pã alegerea și judecata ce li s-au făcut din luminatã porunca înnãlțimii tale la ispravnicii ot sud Prahova și la ispravnicii ot sud Saac, avînd pricinã de judecatã cu Manolache sin stolnic Scarlat i cu Ene logofãtu vechil dăspre partea sfinții Mitropolii pentru niște munți anume Pietrosu i Bratocea, zicînd moșnenii cã moșii lor au vîndut numai muntele Pietrosu iar nu și muntele Bratocea, au dat de iznoavã jalbã la înnãlțimea ta, ca să-și afle dreptatea. După a cărorã jalbã, ni să poruncește de către înnãlțimea ta, ca să vedem în ce chip li s-au făcut alegerea în fața locului și cu înscrisã anafora noastră să iasă și la luminatu divanu înnãlțimii tale.

Deci, orînduitu zapciu vãtaf de copii de divan, i-au adus pã toți înaintea noastră și mai întîi s-au citit scrisorile, zapisile și cărțile de judecatã ce sint pentru acești munți și după aceasta am și cercetat cu amăruntu și vedem cã alegerea și judecata ce li s-au făcut prin carte de judecatã a dumnealor ispravnicilor ce s-au numit mai sus, de la leat 1777 noemvrie 20, este făcutã cu cale și cu dreptate și cu toatã urmarea ce s-au convenit. Întîi, cã toți aceștia au fost față și acolo, a doua, cã toatã această cercetare s-au făcut în fața locului prin hotãrnicia ce au fost orînduiți și după semnile și hotãrãle ce s-au văzut în fața locului care să coprinde în zapise, a treia, cã semnile și hotãrãle acestor munți s-au arãtat prin cartea de blestem și de megiiășii înprejurași, care știu toate semnile și hotãrãle acestor munți. Și deosebit de acestea, să vede cã din ceia ce să coprinde în scrisori și în zapise, n-au eșit dumnealor ispravnicii, ci după semnile ce să coprinde în zapise au hotãrit de stăpînirile munților.

Drept aceia, și noi am găsit cu cale să stăpînească sfința Mitropolie muntele Pietrosu i cu pãmîntu stîinii Zãnoagã i Bratogea¹ pînã în semnile și hotãrãle ce să coprinde după zapisu a șapte moșneni Teișani ce să vede cã au vîndut ei la leat 7218 iunie 20, răposatului Barbului

spătar Bujoreanu și mai în urmă s-au dat danie la sfânta Mitropolie acest munte de răposata Anuța Filipescu, avându-i luați pentru lipsa zestrilor ei de la numitul spătar Barbul Bujoreanu, care i-au fost ei soție întâi, măcar că numiții moșneni, pentru acest zapis al moșilor lor de la leat 7218, prin care au vindut spătarului Bujoreanului, au bănuială că l-ar fi schimbat și l-ar fi prefăcut feciorii răposatului stolnicului Scarlat și zic că ar fi mai adăogat în zapis și muntele Bratocii¹. Dar la aceasta zise Manolache sin stolnic Scarlat înaintea preasfinții sale părintelui mitropolitului, că primește blestem că nu știe să fi prefăcut acest zapis, zicând și aceasta, că acel zapis n-au fost la mîna lor, ci la mîna răposatului vistier Racoviță pînă la moartea numitului răposat și să dovedește acest zapis că este bun, și din iscălitura răposatului vistier Costandin Strimbeanu ce este într-acel zapis iscălit mărturie, fiindcă este cunoscută și de unii din noi. Asemenea și Manolache sin stolnic Scarlat să stăpîneasă munții cei are cumpărați de răposatul stolnic Scarlat, tată-său, după cum să coprinde și într-o carte de judecată iscălită de dumnealor veliții boeri cu leat 1776, ghenarie 31, cînd au avut judecată cu acești Teșani tot pentru acești munți cum și după coprinderea cărții de judecată ce s-au zis mai sus de ispravnicii ot sud Prahova i ot sud Saac, însă muntele Curul Roșu i Tigăile cu Gropișoarile și Zănoaga Uliții cu hotarale și semnile lor de cumpărătoare, că așa am găsit cu cale. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 92v-93 v.

1777, dechemvrie 18.

Neculae Dud<escu> vel ban, Nicolae Brincoveanu vel vornic, Badea Știrbeiu vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt.

¹ Pentru : Bratocea.

Veliții boteri arată prin anafora că Istrate din Ploiești (Prahova) cere, pentru plata datoriilor rămase de la matusa lui decedată, să fie vindută la mezat prăvălia acesteia din București (Herăstrău). Constatîndu-se temeinicia cererii se aprobă. Domnul întărește.

456

**1777
decembrie
21**

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Foruncim prin marafetu starostii să să vinză de către zapciu cel rinduitu, de vreme ce este a lui și sint și datorii.

1777, diehemvrie 21.

Preainnălțate doamne,

Istrate de la Ploiești sud Prahova au dat jalbă mării tale, că avînd o matusă, soră mumi-sa, anume Aspra, au murit de ciună la leat 1770, și, neîntîmplîndu-să elu la moartea ei, s-au răpus și zapisile unii prăvălii ce are matusi-sa aici în București la Herăstrău. Și fiindcă acea prăvălie, acest jăluitor va acum să o vinză să plătească datoriile matusi-si să-i caute și de suflet, ca să nu aibă vreo supărare de stăpîinii locului, fiindcă este prăvălia pă locu Sfîntului Ioan ot Focșani, cere prin jalbă ca din poruncă să să vinză la mezat prăvălia. După a căruia jalbă, ni să poruncește de către înălțimea ta ca să cercetăm și, de este după cum să jălueste și nu mai este alt davagiu pentru prăvălie, și de sint și datorii, să înștiințăm prin anafora ca să să orînduiască de a să striga la mezat.

Deci, după luminată porunca înălțimii tale, s-au trimis dinnaintea noastră Nițul <al> 2<-lea> vornic i Radul, ceaușu de copii za visterie, de au mersu în fața locului și au cercetat pentru rudenia lui și stăpînirea acei prăvălii și în ce chip au dovedit adevărul au adus în scris adevărînță întru care este iscălit atît Simeon monahu ce este epitrop pentru chirii dăspre partea mănăstirii Focșanilor, cît și preoții mahalalii bisericii Sfîntului Nicolae din Șălarii opt mahalagii înprejurași ai acei prăvălii, care toți mărturisesc că acest Istrate jăluitorul este nepot bun de soră al numitii Asprii ce au murit, și în dosu acei adevărînțe adeverează cu iscăliturile lor și Nițul <al> 2<-lea> vornic i Radul ceaușu za visterie, cum că auzînd din gurile acelor iscăliți preoți i mahalagii, zicînd toți că adevărat este nepot acei Asprii, acest Istrate,

și <nu> numai această cercetare ce prin scris am făcut, ei am adus și față înaintea noastră pe numitul Simeon monahu ce este iscălit în adevărta episcopului de la mănăstirea Focșanilor și întrebându-l, asemenea ca și ceilalți ne-au adevărit că este nepotul numitii Asprii și cum că mănăstirea numai chiria locului are a lua de la acea prăvălie. Și ne-au mai spus și aceasta că, în cită vreme au trăit numita mătuși-sa Aspra, au luat chiria locului de la dinsa și după moartea ei au luat chiria de la acest Istrate jăluitoaru, iar pentru datorile mătuși-si ne arată nepoti-său că este datoare taleri 250, însă taleri 150 la Costea băcanu ot Ploești, i taleri 100 la Anastasie vameșu ot . . .¹. Care acești datornici fiindcă să află la Ploești, nu putem să ne adevărim, intli că este cu adevărat datorie și apoi, că este cu adevărat datoriia mătușii lui, sau a lui. Mai zise și aceasta Istrate, că au mai cheltuit de la dînsul, mai bine de taleri 150 la pomeniri pentru sufletul ei.

Pentru care, fiindcă ni să poruncește de către înălțimea ta ca să facem anafora în ce chip vom dovedi adevăru, spre a să porunci de către înălțimea ta ca să să strige la mezat în ce chip ne-am adevărit pentru această prăvălie, înștiințăm și noi înălțimii tale, iar hotărîrea rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 88-83v.

1777, diehemvrie 20.

B<adea> Știrbei vel vornic, Ștefan Pișcoveanu vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer.

¹ Omisiune.

457

1777

decembrie

28

Veliții boieri arată prin anafora că Ilinca se rejudecă cu ginerele ei Barbu Gălășescul pentru casele din mahalaua Stelii din București date lui de zestre și deteriorate în vremea răzmeriței. Divanul hotărăște să le stăpînească Gălășescul, întorcînd cheltuielile făcute de soacră cu reparațiile. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Nefiind Ilinca odihnită, au eșit înaintea domnii mele la divan și văzum că foaia dă zestre scrie 2 case din casa ce are, care sint tot supt un acoperămînt, iar nu scrie din patru după cum arată cercetarea judecătii mai jos. Și încă scrie în foae de zice pentru case 1, după cum să află, de care zice Ilina că, supt acel acoperemînt avînd 6 case și fiind ia fugită la munte pentru vremea răzmiriții, acolo au inzestrat pă soția Gălășescului cu 2 case dintr-acele 6 ce era supt un acoperemînt, iar nu au avut osebite case. Și pentru că era casele în București și ia la munte, pentru aceia au scris în foae după cum să află, neștiind cum stau. Care viînd aici la București și găsindu-le stricate foarte rău din vremea răzmiriții pă cite 6, pă celelalte au apucat de le-au dres, iar pentru acele 2 ale Gălășescului i-au scris lui răvaș la munte, să vie să le vază ca, ori să le dreagă, ori să le vinză. Care aceasta să dovedește din însuși răvașul ce-l arătă Gălășescul, că au fost casile lui stricate, și după acel răvaș zise Ilinii că, neviînd Gălășescul la vreme să le dreagă și rămîind numai un perete de gardu în 4 stîlpi de să clătea să cază, ca să nu fure oamenii streini și acele puține lemne noaptea, fiind fără de curte, zise fii-său că însuși au surpat acel gardu de au luat stîlpii și-i ține acum spre păstrare.

Deci, fiind pricina într-acestași chip, nu să vinovățește Ilina mai mult decît, ceia ce au stricat fii-său dintr-acele 2 case, să pue la loc cum au găsit, iar casile ce le are ia drese, să și le ție cu pace, iar Gălășescul, de are trebuință de casă, să și le dreagă și el pă ale lui.

1777 diehemvrie 28

Neodihnindu-să Ilina văduva pă această judecată a dumnealor boierilor judecători ot <al> 2<-lea> departament și dînd jalbă iar, Barbul Gălășescul, mării sale preatnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ipsilant voievod, pentru nesupunerea soacră-si Ilinii ce face,

de nu va ca să-i dea casile după hotărîrea judecătii, îi aduse ceaușu de aprozi și înaintea noastră. Care, cercetîndu-să această judecată și de noi, să văzu că este făcută bună și pă dreptate. Pentru care cerere a Găleşăscului, să vede că aceste 2 case ce-i sînt puse în foaia dă zestre de soacră-sa Ilina, după foaia de zestre ce să văzu la mina Găleşăscului, sînt bune ale Barbului Găleşăscul, fiindcă sînt din casele ce are ia acum, iar n-au fost deosebite după cum zise, și s-au fărîmat de tot de muscali, după cum și dintr-un răvaș al ei, care să văzu la mina Găleşăscului scris dă la leat 1775 septemvrie 17, în care îi scrie mai în urma foi dă zestre cu un an și 3 luni, ca să să scoale să vie aici în București ca să-și caute de această casă și să le dregă. Din care răvaș al ei, și mai bine să dovedi că sînt acele case ce i le-au dat de zestre tot din învălișu caselor ce le are Ilina acum, pentru că, de ar fi fost deosebite după cum zice, și le-ar fi fărîmat muscalii de tot, nu trebuia să-i scrie gineri-său acest fel de răvaș, mai virtos că, în vremea cînd îi scriia răvașu, muscalii să dusesse din București cu 11 luni mai înainte.

Ci, după dreptate și după coprinderea cărții aceștia de judecată, și mai virtos și după foaia de zestre, și noi am hotărît, acele 2 case din mahalaoa Stelii să le stăpîneasă numitul Barbul Găleşăscul, ginerile Ilinii, cu bună pace de cătră Ilina soacră-sa și dă către cumnații lui, după cum îi sînt puse în foae de zestre, iar Barbul Găleşăscul atîta are datorie, ce să va dovedi cu bună dovadă că au cheltuit soacră-sa la acele case după ce i le-au pus în foaia de zestre, încoace, acea cheltuială să-i plătească soacră-si și el să rămie stăpîn pã acele 2 case plătînd și chiria locului ce i să va veni pã acele 2 case ale lui, pã an.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 91v. - 92.

1777, martie 8.

Vel vornic, Badea Știrbeiu vel vornic, vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Dumitrache> Varlaam vel paharnic.

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Sandu Vărzaru reclamă că soacra lui, Catrina Deleanca, și-a însușit lucrurile casei și zestre soției decedate. Cercetînd după pravilă și dreptate se constată că soția a lăsat soțului tot avutul, de aceea se recunoaște dreptul acestuia. Domnul întărește dînd și soacrei drept de apel.

458

1777

<decembrie>

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După alegerea preasfinții sale părintelui mitropolit, cum au găsit cu cale, întărim să să urmeze și să aibă numitul postelnicel cele ce sînt dă ale aceștii moșteniri, iar ceilaltă parte de va avea a face apelație, iasă și la divan.

1777, <decembrie>.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta postelnicelu Sandu Vărzaru pentru soacră-sa Catrina Deleanca, că întimplindu-să moarte Bălașii, soții sale, din facere, și neaflîndu-să el acasă, cînd s-ar fi întorsu ar fi găsit atît pã soție moartă și îngropată, cît și toate lucrurile casii lui, luate de țigani numitii soacră-si cu învățatura sa, și nu numai ale casii lucruri, ci și ale soții sale ce le-au avut de zestre, și de toate să află păgubaș. Care prin zapciu dumnealui, ceaușu de aprozi, fiind înaintea noastră, ni să poruncește de către măriia ta să cercetăm și cu anafora să înștiințăm.

Deci, arătăm mării tale că pentru pricina lucrurilor ce au lipsit din casa jăluitoarului, întrebînd pã soacră-sa Catrina să ne arate cum știe, și întii, măcar că tãgãduia că nu e după cum jăluește gineri-său și să apãra în țigani, că fără dă știrea sa au făcut această faptă, dar cerînd noi pã țigani să-i aducã aici ca să dea rãspunsul, și mai virtos, în urmă orînduînd-o la blestem ca să arate adevãru cum știe, în urmă să dete platnicã înaintea noastră că toate le va întoarce înapoi gineri-său, lucru pentru lucru. Iar pentru 2 lãzi care tot atuncea la venirea țiganilor s-ar fi spart și nu să știe ce și ce au fost într-insele ca pã anume să le ceară,

iarăși să dete platnică, pentru cite va fi fost într-acele 2 lăzi să dea taleri 20, care au și priimit postelnicu Sandu. Și așa, pentru aceasta, cu foi ce au dat unul la mîna altuia întărite și de noi, înpăciuindu-să au rămas vorba curmată. Iar pentru pricina zestrilor ce tot soacră-sa le-ar fi luat, iarăși cercetăm pă Catrina Deleanca să ne arate, și răspunse că unile lucruri din zestre să află la dumneai netăgăduite, iar altele nu.

De care nefiind aici dovadă, rămase în fața locului să să cerceteze și pă cite să va dovedi că sînt bune lucruri la dumneai, este datoare a le întoarce înapoi celuia ce i să cade moștenirea aceștii zestre. Noi, după pravilă și după dreptate, arătăm mării tale că clironom zestrii aceștii răposate, după însuși cuvîntu răposatîi, vedem a fi lăsat soțului său, Sandu postelnic, care cuvînt al răposatîi este adevărit atît de sora și cumnatu răposatîi, cit și de o jupineasă Marica Stăneasca ce cu toții s-au întîmplat în casă atuncea la moartea aceștii răposate și adeverează mărturisaniia loru și fratele episcopu Rîmnîcului chir Chesarie și dumnealui paharnicul Anastasie ispravnicu din sud Argeș, încît și protopopu ot Pitești, fiind prin blestem dată a fieștecăruia zisă, care mărturisanie le este așa, că ar fi auzit pă răposata Bălașa la moarte zicînd că sufletul ei îl lasă în mîna soțului ei și de-i va aduce haine de la București și ișlic, să o îngroape cu acelea și murînd să o îngroape la biserica din Vărzari și, pă soțul ei să nu-l supere nimeni, nici mumă-să cea vitregă. Și cu această mărturisanie, după părerea noastră, are cale postelnicu Sandu Vărzaru a moșteni toată zestrea [a] soții sale și să caute de sufletul aceștii moarte. Iar soacră-sa Catrina Deleanca, fiind vitregă, nu i să cade a lua cevași dintr-această zestre, măcar că are și copil făcut cu tatul răposatîi, dar fiind vitregă cu răposata, adică de un tată și de 2 mume și fiind altă soră cu răposata, anume Zoița, ce este bună și de tată și de mumă, care trăește și o ține Lațco Ostroveanu, aceia are dreptate a cere. Însă cînd nu să va ținea în seamă zisa și orînduiala aceștii moarte și încă și atuncea, tot nu să deosebește <cu totu?>¹ postelnicu Sandu Vărzaru de zestrele soții sale, făcînd amîndoi și copii din care s-au întîmplat moarte.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 109v. - 110.

Ci, noi după dreptate și părere înștiințau mării tale, iar cea dășăvirșită hotărîre rămîne la înălțimea ta.

1777, diehemvrie 21.

Grigorie al Ungrovlahii.

¹ Indescifrabîl.

459

1778
ianuarie
9

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Nicolae Vasiliu cojocar din București reclamă pe Tănase cojocarul care la negustoria făcută în Iovărășie nu i-a plătit partea ce i se cuvine. Pîrîtul recunoaște, dar cere scutire de dobîndă. După pravilă trebuie să plătească toată suma cu dobîndă. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și la divan înaintea domnii mele amîndooă părțile și, din cercetare, văzum că datorîia este bună și drept au judecat boerii departamentului. De care, Năstase neavînd ce să mai răspundă, zicea cum că s-au înșălat dă i-au dat acel zăpis, cu care cuvînt nu să poate ajuta nimic, pentru că el este omu în toată vîrsta și aceasta nu s-au făcut numai între dînșii amîndoi, ci cu alți mijlocitori de față, carii sînt iscăliți în zăpis. Așîjderea mai zicea și pentru amaneturi, cum că are ale soții lui, dar vedem că în zăpisu datorîi este și soția lui iscălită și însuși ia le-au pus amanetu. Deosebit zice Nicolae că aceste amaneturi sînt făcute de însuși Tănase, iar nu sînt ale soții lui, care poate aceasta să o și dovedească.

Deci, am hotărît după zăpis să plătească acum banii ce scrie mai jos și zăpciu cel rînduit, vătăfu de aprozi, să-i facă strînsoare ca să-i înlînească, sau, neplătînd de voe, să să vînză amaneturile ca să să înlînească, iar soția lui, dă va avea a face vreun davagilic cînd va da ia jalbă, să va cerceta dă către pressfințîia sa părintele mitropolitu.

1778, ghenarie 9.

Din luminată porunca preatnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu de aprozi aduse la judecată pă Nicolae Vasiliu cojocarul de aici din București, piriș lui Thănase cojocarul, zicind că au făcut neguțatorie cu cojocărie în tovărășie, puind el taleri 1000 și piritu osteneala, și, la an făcindu-și socoteala între dînsii, au eșitu marfă ce era în prăvălie de taleri 700, iar taleri 300 pînă la taleri 1000 capete ce au fost puși, lip-sesc.

S-au întrebat piritu, ce s-au făcut acești taleri 300, și răspunse cum că au cumpărat vinuri și griu pentru osebită neguțatoriia lui și așa vrindu să ia de la dînsul marfa ce rămăsesse de taleri 700, au pus acest Tănase, mijlocitori neguțatori oameni de treabă și l-au rugat pentru să-i erte greșala și să-i lase marfa aceia de taleri 700 la mina lui, fără dă a nu să amesteca el nici la acea marfă, nici la vin, nici la griu ce l-au cumpărat și după un an să-i plătească acei taleri 1000 deplin, plătindu-i în patru sferturi. Și după rugăciunea acelor mijlocitori au priimitu și pirișu, dîndu-i și zapis de datorie puind și amanetu, casile lui de aici din București și ville, care zapis să văzu și de judecată, fiind cu leat 1776 iunie 13, și trecind acum un an, îi cere bani și el va să-i plătească prelungindu-l cu azi cu mîine, zicind și aceasta piritu, că cu banii lui și-au făcutu vie și prăvălie.

Întrebîndu-să numitul Thănasiu, nu și-au tăgăduit datoriia, numai zicea că de la marfa aceia au păgubitu. Și măcar că răspunsul lui este fără de temei, fiindcă, de cîștiga piritu cît de mult de la acea marfă, nu putea pirișu acesta, Nicolae, să ceară nimic, dar cu toate acestea, văzînd noi că datoriia aceasta are temeiul ei de marfă, iar nu după datorie de bani, și socotind ca nu cumva să fie marfa încărcată, pentru aceasta am vrut ca să orînduim neguțatorii cojocari ca, iarăși de iznoavă să prețuiască marfa și socoteala lor, dar numitul Tănase nu au priimit, zicind cum că marfa nu au luat-o încărcată numai după cum să vindea atunci, și au vindut-o toată nemairămîindu-le nemic, și în cea după urmă și-au mărturisit datoriia lui, cum că este bună și primește ca să-i plătească, numai cerea ca să nu plătească nemic dobîndă, după simfonia ce are în zapis, cerînd și soroc ca să plătească. Pentru care întliu, cererea lui ca să nu plătească dobîndă, nu s-au priimit de judecată, de vreme ce singuru au mărturisit cum că marfa nu era încărcată, numai au luat-o după cum să vindea și cum că au rînduit-o toată, și am hotărît ca să plătească dobînda «περὶ τῆς χρῆσεως καὶ συμφωνίας»¹, după porunca pravillii și să plătească zăcea unul, iar nu după coprînderea zapisului. Așijderea nu au priimit judecata, sorocu ce-l cere, dă vreme ce au trecut 7 luni după sorocul ce să vede că și-au pus în zapis, că va plăti banii, care va să zică, că nu numai cele patru luni, «τῆς ἀπλῶς διορίζας»², ci și două luni, care orînduesc pravillile, au trecut pentru amanet, cum să vede mai jos.

Deci, am hotărît ca să plătească pirișu³ Athasiu lui Nicoli Vasiliu, taleri 1000 capetele cu dobînda lor, zăcea unul, ce fac taleri 1150, după cum să vede socoteala în jos.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 95-96.

1777, dichemvrie 16.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Hagi biv vel sluger.

« Βιβλίον θ-ον τῶν Βασιλικῶν, τίτλος γ': τῆς χρεοσταίς δίδεται προθεσμία ἡ τετράμηνα, τῶν δὲ ἀγνομῶνος ὑπὲρ τιθεμένων καὶ ἀνέχειρα λαμβάνοντα καὶ εἰ ἐντός δύο μηνῶν μὴ διδῶση, πηπεράσκονται καὶ εἰτοι πενιτεῦσει ἐκῆς τιμῆς ἀναλαμβάνουσιν.

1000 κεφάλαιον ἀπὸ 1776 ἰουνίου 13

150 διάφορον αὐτῶν τὰ δέκα. ἔνδεκα, ἀπὸ 1776 ἰουνίου 13 μέχρι τοῦ 1777 δηκεμβρίου, ἧτοι χροῖο ἔνος καὶ μὴν ἔξι. »⁴

¹ Adică: «pentru folosință și tocmeală»

² Adică: «ale sorocului stabilit»

³ Pentru: piritu.

⁴ Cartea a IX-a a Basilecalelor, titlul 3: „Datornicilor li se dă soroc patru luni, iar celor care refuză cu toate că au dat amanet, dacă în termen de două luni nu plătesc, să li se vindă zăloagele și să se ia despăgubire din preț:

1000 (taleri) capete de la 13 iunie 1776.

150 (taleri) dobînda lor de unu din zece, de la 13 iunie 1776 pînă la decembrie 1777, adică un an și șase luni”.

Veliiții boieri arată prin anafora că Radu Slătineanu vel clucer cere ca protimitar să răscumpere un loc de vie din Valea Largă (jud. Saac) fiind vecin cu acest loc cumpărat de logofătul Iuliano. După cercetare cu carte de blestem și martori se hotărăște ca reclamantul să ia acel loc restituiind prețul și cheltuielile. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiindcă nici pînă acum mărturii n-au adus dumnealui logofătul, întărim domnia mea hotărîrea dumnealor veliților boieri, fiind dreaptă și cu cale și zapciu cel rînduit să facă urmare spre săvîrșirea hotărîrii. Și măcar că, după prelungirea vremii ce au trecut și n-au adus mărturii, nu rămînea a să mai da alt soroc, dar dă vreme ce zise fratele dumneaei logofetesii cum că are martori, i s-au mai dat dă către domnia mea soroc dă zece zile să-i aducă la divan, însă nu în scris, ci pã însuși.

1778, ghenarie 10.

Preainnălțate doamne,

La trecută luna lui maiu într-acest următor an au fost jăluit innălțimii tale dumnealui vel clucer Radul Slătineanu pentru un loc de vie din gura Văii Largi sud Saac, care loc este alătura cu viaa dumnealui. Și cumpărîndu-l dumnealui logofătul Ioniță Iuliano acel loc de la Anița preoteasa de la leat 1776 iunie 13 și mai căzîndu-i-sã dumnealui clucerului, au cerut protimisis de atunci, ca să întoarcă banii dumnealui răposatului logofăt Iuliano, ca unul ce să protimisește fiind răzaș cu acel loc.

Deci, după cercetarea ce am făcut atunci, cu anafora am arătat innălțimii tale, care anafora s-au găsit și de către măriia ta cu cale ca, dumnealor ispravnicii să facă cercetare acolo în fața locului și să înștiințeze mării tale. Și după cercetarea ce au făcut, mergînd însuși unul din dumnealor acolo în fața locului și prin carte de blestem a preasfinții sale părintelui mitropolitului, arată către măriia ta, cu anafora, în care să coprinde că, citind atît anafora ce s-au întărit cu luminată pecetea innălțimii tale, cit și cartea de blestem întru auzul tuturor vecinilor și înprejurenilor, arată că au dat mărturie un popă Duca, i popa Dumitru din Valea Largă, i un Sandu vieru, i unchiașu Stoica i Manea vieru i Gheorghie căpitanu, care mărturii să văzură iscăliți în dosu cărții de blestem, unde fiind față și Costandin medelnicer Movilă vechil dăspre partea răposatului logofăt Ioniță Iuliano, cum că dumnealui logofătul Iuliano și dumnealui cluceru Slătineanu sint cumpărători iar nu moșneni și cum că acel loc ce l-au cumpărat dumnealui răposatu logofăt Iuliano este alătura cu viaa dumnealui clucerului Slătineanu, iar de viaa dumnealui răposatului logofăt Iuliano este dăspărțit, fiindcă dăsparte un drum vechi ce-i zic Drumul Brezoianului și să cade dumnealui clucerului. Și mai arată dumnealui ispravnicu județului, că mergînd însuși cu mai sus-numiții înprejurenii și la acel loc ce l-au cumpărat de l-au văzut, arată că viaa dumnealui clucerului Slătineanului înpreună cu acel loc, sint alăturate și sint între patru drumuri și pã la capu viei, dumnealui clucerului Slătineanu și pã la capu celui loc cumpărat, este acel loc al Brezoianului, care drum vine din Valea Largă și merge de curmeziș pînă în alt drum ce merge pîn slemne și dintr-acel drum în sus să începe obrațiile viei dumnealui răposatului logofăt Iuliano și iar tot dintr-acest drum la vale să începe și viaa dumnealui clucerului Slătineanul cu acel loc cumpărat, iar viaa cu obrațiile ei, a dumnealui răposatului logofăt Iuliano, nu este alătura cu acel loc cumpărat de răposatu logofăt Iuliano, fiindcă dăsparte Drumul Brezoianului între viaa dumnealui răposatului logofăt și între viaa dumnealui clucerului Slătineanu și între acel loc cumpărat. Care și pentru acel Drum al Brezoianului arată dumnealui ispravnicu că au cercetat și arată că însuși dumnealui răposatu logofăt Iuliano au astupat acel drum de este un an după mărturii ce au dat Ioniță căpitanu ispravnicelu dumnealui răposatului logofăt Iuliano și cu adevărat l-au găsit astupatu și dumnealui ispravnicu, pentru care drumu facu și vecinii înprejurenii piră ca să să dăstupe acel drum, fiindu-le urbletele pã acolo, a cărora cerere să vede că este cu cale și dreaptă.

Pentru care, și noi găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnic, să meargă unul din dumnealor ca să dăschiză acel drum. Această cercetare făcându-să da către însuși ispravnicu, după cum să cuprindă mai sus, prin carte de blestem, vedem că da întru stăpînirea dumnealui clucerului acel loc, din dovezile ce să arată mai sus, și de iznoavă poruncindu-ni-să da către înălțimea ta prin zapciu vătafu de copii za divan ca să facem cercetare aceștii pricină. Și aducînd orînduitu zapciu și pă Petre căpitanu, vechilu dumneaei logofetesii, față fiind și dumnealui cluceru Slătineanu, înaintea noastră am cercetat, și alt răspunsu nu dete Petre căpitanu vechilul logofetesii, fără numai ne arată o ihnografie făcută de la dumneaei logofeteasa și arată la arătările ispravnicului, înpotrivire, zicînd că și pe dumnealui cluceru îl dăsparte un drum de acel loc de pămînt, asemenea ca și pă dumneaei. Pentru care, răspunse cluceru că acest drum n-au fost, numai dumnealui răposatu logofăt Iuliano l-au făcut de curînd și cum că acest loc ce-l cere cluceru de la logofăt, care zice că dăsparte drumu, este tot un pămînt și tot de la un moșnean cu viaa dumnealui clucerului Slătineanu și drum vechiu nicidecum n-au fost. La care, dumneaei logofeteasa Iulienasa cere prin vechilul dumneaei soroc 15 zile ca să aducă mărturiu ca să mărturisească cum că este drumu acela vechiu, acel ce dăsparte pă cluceru Slătineanu de acel loc, cum și Drumul Brezoianului și aducînd mărturiile pînă la numitul sorocu, să mărturisească cum că sînt zisele dumneaei logofetesii adevărate, cum că este drum vechiu, atunci va rămînea acel loc întru stăpînirea dumneaei, fiindcă au priimit și dumnealui cluceru, iar neaducînd mărturiu pînă la numitul soroc, cunoscut lucru este că sînt numai prelungiri că d-atita vreme de cînd să tot judecă, și dumneaei n-au mai adus nici o dovadă de a să încredința judecata.

Ci, găsim cu cale, dumnealui cluceru Slătineanu, la numitul soroc să dea taleri 42 la mîna zapciului, după cum să coprindă în zapisu de cumpărătoarea acelu loc și de va mai arăta dumneaei că au mai cheltuit cevași la acel loc, cu cale și cu dreptate este să-i întoarcă și acea cheltuială și să dea întru stăpînirea dumnealui clucerului acel loc. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 96-97.

1777, noembrie 25.

Nicolae Dudăescu vel ban, vel spătar, Nicolae Brîncoveanu vel vornic, Ștefan Firșcoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

Mitropolitul Jării și veliții boeri arată prin anafora că Joița Ostroveanu, fiica răposatului Grigore Vilsănescu, se judecă cu a doua soție a tatălui ei care revendică moștenirea întregului avut rămas de la soț pentru fiul lor și frate vitreg al reclamantei. Se hotărăște ca după obiceiul pămîntului care „depărtează porunca pravilii” să moștenească numai fiul, fetele moștenind numai prin diată sau prin zestre. Domnul întărește.

461
1778
ianuarie
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și la divan, înaintea domnii mele, amîndoaă părțile și, da vreme ce acest obiceiul s-au urmat totdeauna la obștea toată, aici în țară, precum adevărîră la Divan, de față și dumnealor veliții boeri, întărim ca, după cum scrie mai jos, să să urmeze și zapciu cel rînduit să facă împlinire după această anafora de rămășița zestrii, vătafu de divan.

1778, ghenarie 10.

Preainălțate doamne,

La jalba ce au dat către măriia ta Catrina postelniceasa Deleanca că, fiind în viață cu răposatu soțul său, postelnicu Grigorie Vilsănescu, și măritînd 2 fete ce au fost făcute cu soția cea dintîiu a numitului Vilsănescu, din care una, anume Zoița să află trăind și o ține întru căsătorie Lațco Ostroveanu, iar alta, anume Bălașa, care mai în urmă a ținut-o un postelnic Sandul Vărzaru, au murit, și după moartea tatului lor caută aceste dooa numite fete a să împărtași avutului părintesc cu un copil, frate vitreg al lor ce este rămas făcut de

muma lor cea vitregă, aceasta care jăluește, cum asemenea înpotrivă jalbă au dat numita Joița soția lui Lațco, tot pentru această pricină de muma ei cea vitregă și neodihnindu-să pă judecata dumnealor ispravnicilor din sud Argeș unde au fost orînduiți, acum cu cea de iznoavă către măriia ta jalbă, prin zapciu, dumnealui vătăfu de copii za divan, orînduiți fiind la noi ca, cercetînd pricina, cu anafora să înștiințăm, arătăm mării tale că, după pravilă, măcar că au dreptate fetele a cere moștenire din <ca>sa tatului lor împreună cu alți frați ce ar mai fi, dar obiceiul pămîntului, care să ține aici în țară, depărtează porunca pravilii și rămîne fata ce să mărită de un părinte numai cu hotărîrea zestrii ei ce să îndură tată-său a-i da, iar mai mult într-altă moștenire nu intră, osebi numai cînd să îndură tatul lor, dă-i lasă cevași parte la moarte prin diiată. Care asemenea fiind și această pricină, nu dă dreptatea după obiceiul pămîntului a dobîndi Joița cerirea jalbii ei, ci rămîne a cere numai zestrile mumiiei cei bune care să află în casa tată-său.

Deci, după foia de zestre a mumiiei ei, alegîndu-să fieștece lucru ce s-au dat zestre fetelor, adică Joiții și răposatei Bălașii, osebi de altele ce au mai pus tatu lor de la sineși, și lămurind foi, s-au deosebit anume lucrurile ce rămîne bună datoare Catrina Deleanca le răspunde din casă, fii-săi Joiții, la care nu încape nimeni alticinevașilea în stăpînire decît singură Joița, nici măcar fratele ei cel vitreg, pentru că, cum nu are cale Joița a cere din zestrile mumiiei ei celei vitrege, Catrina, cît de mic lucru parte, fiind copil din Catrina, trăind, așa nici copilul Catrinii nu poate intra cu împărțire în zestrile mumiiei Joiții, mai virtos, fiind și diiată a tatului Joiții, care întărește clironomia copilului, fratele Joiții.

Arh. St. Buc., Ms. nr. 6, f. 100-101. Ci noi, după obiceiul pămîntului cum ni să păru dreptatea după cum la multe locuri vedem aceste feliuri de întimplări, arătăm mării tale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

1777, diehemvrie 21.

Grigorie al Ungrovlahiei,

Nicolae Dud<escu> vel ban, Badea Știrbeiu vel vornic, Ștefan vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

462

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stan din Beleți (jud. Mușcel) se judecă cu Tudor Giurgiuveanu căruia Stan nu i-ar fi plătit toată datoria. Se cer martori. Domnul întărește dînd drept de apel la divan.

1778

ianuarie

23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dăm volnicie slugii domniei mele ...¹ păhărnicele, să meargă cu amîndoi ispravnicii ca să facă cercetarea ce scrie mai jos și de nu să vor odihni aceștia de acolo, atunci, aducîndu-i aici, cine va rămînea, să plătească treapădu mumbașirului și cheltuiala ceilalte părți.

1778, ghenarie 23.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu za păhărnicele aduse la judecată pă Stan de la Bălățile² sud Mușcel, pîrîș lui Tudor Giurgiuveanu, zicînd că au luat de la mai sus-numitul, împreună cu tovarășu său Costandin, taleri 500, care bani zice că de atunci i-au plătit cu dobînda lor, adică taleri 652, și acum îi mai cere taleri 123, ce nu să știe nici un ban datoriu.

Fată fiind și pîritu, arată zapisul pîrișului, cu leat 1760 aprilie 26, și în dosu acestui zapis este scris cum că la leat 1762 maiu 28 unii din neștătorii din Cimpulung i-au șocotit pentru această datorie și au rămas să plătească Stan pîrișu cu Costandin tovarășu lui, taleri 246, 24 lui Tudoru pîritu, din care bani au dat Costandin, taleri 123,12, partea lui, și au rămas asupra lui Stan pîrișu taleri 123,12, care scrisoare este neiscălită și nemărturisită dă nimenea,

ei nu are nici un temei. Și fiindcă într-aceia scrisoare nu să vede de față cită sumă au fost eșit socoteala lor și cit au luat piritul, au rămas acești taleri 246,24 și ca să dăscopere adevăru, am întreat pă pirit să ne arate cîți bani au luat și așa să-i socotim, și răspuse că nu ține minte cit au luat. Am cerut să ne arate foaia de socoteala acelor neșuțatori ce să vede scrisă într-aceia carte, ca să vedem cîți bani au luat și cit au rămas, și răspuse că s-au răpusu.

Deci, văzînd că acest Tudoru piritu nu arată cîți bani au luat, nici foaia de socoteală, care aceste 2 sint trebuincioase spre a să dăscoperi adevăru, fac trebuință a să întreba un Paraschiva untaru Giurgiuveanu ce să află acum la Podlogi sud Dimbovița și un Chiran croitoru, ginerile acestui Paraschivii ce să află la Văleni sud Mușcel, fiindcă prin mina lor s-au dat banii.

Pentru aceasta, să fie luminată porunca mării tale să să orînduiască omu domnesc, ori să-i aducă aici ca să-i cerceteze judecata, ori pă aceștia amîndoi ce să pîrască, să meargă amîndoi împreună cu mumbașiru la sud Dimbovița i la sud Mușcel ca să-i înfățișeze cu acel Paraschiva untaru i cu acel Chiran croitorul, pă care dumnealor ispravnicii întrebîndu-i cîți bani au dat lui Tudor piritu pentru datoriia lui Stan și a tovarășului lui, Costandin, să facă dumnealor anafora, cu care anafora aducîndu-i mumbașiru aici, să facă judecata izbrănire. Iar hotărîrea cea dășăvîrșită rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 101-101 v.

1778, ghenarie 18.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<orăscu> sărdar, Hagi biv vel sluger, Andonie Fotino.

¹ Loc alb.

² Poate: Belețile, de la Beleți.

Veliții boeri arată prin anafora că moșnenii din Izvorani (Mușcel) pîrască pe arhimandritul mănăstirii Cîmpulung, Dosotheu, care le-ar fi ocupat parte din vie. Se hotărâște ca ispravnicul judefului să facă cercetare la fața locului cu vecini și carte de blestem. Domnul întărește.

463

1778
ianuarie
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealoru veliții boeri, poruncim dumitale sățrar Ștefane Grecene, ispravnice, să urmezi a face cercetarea ce scrie mai jos pentru adevăr.

1778, ghenarie 26.

Preaînnălțate doamne,

Moșnenii din satu Izvorani sud Mușcel dînd jalbă la înnălțimea ta pentru arhimandritu Dosotheu, egumenu mănăstirii Cîmpulung, cum că, avînd ei un petic de loc ce să numește Hotaru Izvoranilor, zic că atît moșii și părinții lor l-ar fi stăpînit, cum și ei pînă acum, iar estîmp numitul egumen le-ar fi luat du pă acel loc și otaștină din viile lor și-i apucă să și clăcuiască.

Din luminată porunca înnălțimii tale, vâtafu de păhărniceii au adus înnaintea noastră atît pă numitul arhimandrit cîmpulungean, cum și pă numiții jăluitori, și răspuse arhimandritu că orice scrisori și dovezi are pentru această pricină, cum și cartea de hotărnicie ce s-au făcut acum, nu sint lingă cuvioșia sa, fiindcă nu i-au spus acești jăluitori că au să caute judecată cu cuvioșia sa cînd au plecat de la mănăstire. Mai zicînd și aceasta, că sint doi ani acum dă cînd, stînd cu înpotrivire numiții jăluitori dă a-și da otaștina de vinuri, după jalba ce au dat la înnălțimea ta în anu trecut, s-au orînduit boeri hotarnici; zice cuvioșia sa că încă nu i s-au dat pînă acum acea carte de hotărnicie. Am zis și numiților jăluitori ca să arate niscareva cărți și dovezi pentru această cerere a lor și ziseră că ei scrisori n-au, fiindcă s-au răpus după vremi, iar o carte ce zic că le-au fost făcut-o dumnealui paharnicu Mateiu Crețulescu, întu care zic ei că să arăta și stăpînirea lor, acea carte ziseră că în vremea răzmiriții le-ar fi luat-o proigumenu argeșan și zic că vor dovedi cu mărturii că, de la moșii și părinții lor, le-au rămas acest petic de loc și nici ei, nici părinții lor n-au dat pînă acum,

nici otaștină, nici clăcuire au făcut, iar într-acest an i-au apucat cu hotărîrea boerilor hotarnici ce au fost orînduit de au dat otaștină din viile lor bătîndu-i și căznîndu-i. Și mai cerură jăluitorii ca să scoată de față mănăstirile o foae de hotărnicia moșii Izvoranilor ce este făcută de Brezoianul în zilele mării sale Costandin vodă Mavrocordat și, cercetînd noi și după această cerere a lor, s-au găsit la sfînta mănăstire Radu-Vodă o foae iscălită de răposatu Costandin Brezoianul biv vel armaș și, citîndu-să înnaintea noastră, văzum că să coprinde cinul delnițelor Izvoranilor, peste tot delnițe 150, pă la mănăstiri i pă la unii boeri, anume cite cite delnițe să ție fieștecine cu 40 pol delnițe ce serie la alți boeri i la piteșteni, fără de a nu-i numi pă anume și să însemnară într-această anafora mai în jos ca să să vază în ce chip să coprinde într-aceea foae, și nici într-aceea foae neamul acestor izvorani nu să vede pus cu nici o delniță, fără numai de vor avea și ei între cele 40 pol delnițe ce să numesc ale Piteștilor, iar osebit alte delnițe anume, după cum au ceilalți părtași, să vede că ei nu au într-aceea foae anume pă neamul lor.

Deci, de vreme ce alte scrisori sau dovezi nu avuseră aici nici o parte, nici alta și nici într-această foae a Brezoianului nu arată anume pentru acești izvorani de a avea și ei delnițe într-acele hotar, și dă vreme ce nici hotărnicia boerilor hotarnici ce s-au fost orînduit de către înnălțimea ta în anu trecut nu fu de față ca să vedem cu ce pricină îi scoate pă ei că n-au moșie la nici o parte, și fiindcă ziseră că au mărturii satele du prinprejurul moșii Izvoranilor, cum că știu că au stăpînit și ei și moșii și părinții lor acele vii cu căminurile lor înfundate fără de a nu le lua otaștină din vii și dijmă din pometuri nici un egumen din cei ce au fost mai nainte la mănăstirea Cimpulungului, și ca să să dovedească tot adevărul, găsim cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale la șătraru Ștefan Greceanu ispravnicu Mușcelului, să meargă acolo în fața locului și să strîngă pă oameni înprejurași vecini, la această moșie a izvoranilor du pă la alte sate și să le citească carte de blestem și, de să va dovedi că au avut acești jăluitori căminurile lor și cu viile înfundate i cu livezi de pomi și le-au stăpînit și ei i părinții și moșii lor și n-au dat otaștină din vii, nici dijmă din pometuri, acei ce vor mărturisi oricum să să iscălească în dosu cărții de blestem și șătraru să facă anafora către înnălțimea ta, arătînd adevărul în ce chip va dovedi. Și de să va odihni pă alegerea ce le va face șătraru acolo, bine, iar de nu să va odihni vreo parte, să le pue soroc și cu anaforaoa șătrarului să vie la divanu înnălțimii tale, doi trei jăluitorii și cu egumenu cimpulungean sau cu vechilu său.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către înnălțimea ta și să cerceteze șătraru Greceanu și foaia Brezoianului ce să serie mai jos și jăluitorii, cum și vechilu egumenului să-și aducă aici orice scrisori vor fi avînd pentru această moșie.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 98v. - 99v.

1778, ghenarie 23.

Neculae Dud<escu> vel ban, Badea Știrb<ei> vel vornic, Ștefan Pișcoveanu vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, vel clucer, Scarlat Drugănescu vel sâr-dar, Dum<itrache> Brez<oianu> vel sluger.

464

Veliții boeri arată prin anafora că Gosav din Vlădești (jud. Mușcel) reclamă pe Stanca al cărut fiu acum decedat făcuse un furt. Se hotărâște ca ispravnicul să cerceteze și să judece, cu drept de judecată la divanul domnesc. Domnul întărește.

1778

ianuarie
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, rînduim pă sluga domnii mele copil din casă dă visterie ...¹ să meargă, urmînd cum scrie mai jos.

1778, ghenarie 26.

Preaînnălțate doamne,

Gosav de la satu Vlădeștii sud Mușcel au jăluit înnălțimii tale zicînd că, în trecuta vreme a răzmiriții, i-au dat Anca Cătănoaica niște haine și alte scule drept taleri 800 să le

păstreze, și peste trei zile zice numitul Gosav că i le-ar fi furat de unde le-au pus și dintr-acele petece zice că au aflat numita Anca la o jupneasă Stanca Vlădeasca i la fii-său Nicolae. Și dînd jalbă înălțimii tale, după jalba ei, cu luminată porunca înălțimii tale au tras pă numita Stanca Vlădeasca la judecată înaintea dumnealor ispravnicilor județului și zice că nu s-au supus să meargă la judecată și cere prin jalba lui cu mumbașiru să o aducă aici la luminat divanul înălțimii tale să-și afle dreptatea, și înălțimea ta după jalba lui cu vatafu de visterie ne poruncești ca întii să facem cercetare pricinii și fiindu-i cerirea cu cale, cu anafora să înștiințăm înălțimii tale. Pă care, aducîndu-l numitul zapciu înaintea noastră, ne arată întii o foae iscălită dă Nicolae Vlădescu, feciorul acei Stancăi Vlădeascăi, întru care face însemnare și zice că au găsit la Anca Cătănoaica niște cirpeturi și le arată pă nume ce și ce. Deosebit ne arată și Anca Cătănoaica o adevărîntă a dumnealor ispravnicilor din sud Mușcel, scrisă de la trecută luna lui noemvrie 19, leat 1777, întru care scriu dumnealor că Anca Cătănoaica, jăluind înălțimii tale pentru mai sus-numitul Gosav, cum că i-au dat niște haine în vremea răzmiriții supt păstrare și acum nu i le-ar fi dînd, cu pricină că i le-au furat dă unde le-au pus el. La întrebăciunea ce i-au făcut lui Gosav, zic dumnealor că ar fi arătat Gosav că are bănuială că acele haine le-au luat un Ștefan Vlădescu ce au murit, fecioru acei Stancăi Vlădeascăi. Care, după moartea acelu Ștefan tot avutul lui au rămas în mina mummii lui, Stancăi Vlădeascăi i a frăține-său Nicolae, și au și cunoscut Anca Cătănoaica la dînșii niște pinză de care i s-au furat, însă niște minici fămeești și un băzăru cu firu, după cum scrie în foaia cea iscălită de Nicolae fecioru aceștii Stancăi Vlădeascăi. Și aducîndu-le carte de blestem au chemat pă numita Stanca Vlădeasca i pă fii-său Nicolae la judecată înaintea dumnealor și scriu ispravnicii că nu s-au supus ca să vie. Care, să cunoaște că Nicolae i cu mumă-sa Stanca Vlădeasca că sînt vinovați, din însuși foaia ce au dat-o acel Nicolae Vlădescu la mina Ancăi Cătănoaicăi, că în loc să zică într-aceea foae că Anca Cătănoaica au cunoscut la dînșii acele cirpeturi, el scrie că el au găsit la numita Ancă acele cirpeturi, care era ale Stancăi, furate de acel Ștefan, fratele acestui Nicolae, feciorul aceștii Stancăi Vlădeascăi, de la numitu Gosav ce i le didese întru păstrare.

Și fiindcă acestea ce cere Stanca² Cătănoaica de la Gosav, care s-au dovedit furate de acel Ștefan Vlădescu, nu sînt luate în vremea răzmiriții de ostași, ci sînt furate de acel Ștefan Vlădescu, feciorul Stancăi Vlădeascăi și fratele lui Nicolae ce au dat acea foae iscălită de el pă cite s-au găsit la el dă Anca Cătănoaica, dar fiindcă nu sînt de față aici nici acel Nicolae, nici mumă-sa Stanca ca să cercetăm judecata, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale, să meargă mumbașiru și să ia atît pă Stanca Vlădeasca i pă fii-său Nicolae și împreună cu numitul jăluitoru i cu Anca Cătănoaica să-i ducă la dumnealor ispravnicii județului și dumnealor să cerceteze foarte cu amăruntu și, pă cite lucruri va dovedi Anca Cătănoaica că au dat în mina lui Gosav la păstrare cu mărturii, din care lucruri s-au găsit cap de bucate la această Stanca Vlădeasca i la fii-său Nicolae, să-i apuce mumbașiru pă Vlădeasca i pă fii-său Nicolae cu strînsoare și să le împlinescă de la dînșii i dă la fii-său Nicolae [cu strînsoare] și să le dea Ancăi păgubașa ca să scape și Gosav jăluitoru dă acea datorie.

Iar cînd vreo parte nu să va odihni pă alegerea ispravnicilor, cu carte de judecată după alegerea ce vor face, să-i dea în mina mumbașirului și să-i aducă la luminat divanul înălțimii tale și cine va rămînea de judecată va plăti treapădu mumbașirului și cheltuiala părții ce va avea dreptate. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1778, ghenarie 13.

Nicolae Dud<escu> vel ban, Badea vel vornic, Ștefan vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Scarlat Drug<ănescu> vel sârdar, Dum<itrache> Brez<oianu> vel sluger.

¹ Loc alb.

² Pentru: Anca.

465

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Nicolae, Radu și Dumitru din satul Români (Vilcea) părăsesc pe Ion și Petru Guliman din Rimești care le-ar fi încălcat hotarele. Se hotărăște ca ispravnicii să cerceteze și să aleagă partea fiecăruia. Domnul întărește.

1778

ianuarie

29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiind cu cerirea amindurora părților, întărim și scriem dumitale cinstit și credincios boerul domnii mele Theodorache biv vel clucer, caimacam Craiovii, să rînduești pă mai josnumiții boeri a merge la fața locului.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui ceaușu za aprozi, aduse la judecată pă Nicola i Radu i Dumitru cu cetașii lui din satu Romani, sud Vilcea, pîrși lui Ion i Pătru, Gulimani, cu cetașii lor din satu Rimești tot dintr-acei județ, zicînd că, avînd ei niște munți, ce după multe judecări ce au avut s-au hotărît la cea după urmă judecată, fiind făcută de răposatu dumnealui Barbul Văcărescu vel ban, ca să stăpînească pă din doaa, din care munți zic că mai nainte aceștii judecări, un munte, anume Cocora, l-au vindut numiții rimești nevrînd ca să-i pue la mijloc, și nu stăpînesc cit li să vine partea, ci să întind cu stăpînirea de le înpresoară și partea lor, și cer ca să li să orînduiască boeri hotarnici, ca, după cărțile și zapisele ce au la fața locului, să li să hotărăscă pricina.

Fată fiind și pîrșii săteni rimești, i-am întreat de sint odihniți pă aceasta, și răspunseră că și ei priimesc de a li să cerceta pricina acolo la fața locului, mai virtos, fiindcă nu-și au cărțile lor aici.

Deci, văzînd că cerirea amindurora părților este ca să li să hotărăscă pricina acolo în fața locului și văzînd că nici n-au cărțile, pîrșii, aici, ca să le facem noi cercetare, am priimit cerirea lor și i-am întreat ca să ne arate pă care boeri cer să le cerceteze pricina și să le hotărăscă munții, care pă unde să stăpînească, și cerură amîndoaă părțile pă dumnealor ispravnicii județului, pă dumnealui Șarban Oteteleșanu biv vel sătrar i pă Vlăduț polcovnic Tetoianu, pă Preda Bujoreanu, i pă un Avram vătafu, pă care să fie luminată porunca mării tale către dumnealui caimacamu Craiovii, ca să-i orînduiască să meargă la fața locului, unde față fiind și amîndoaă părțile după zapisele vechi și alte scrisori ce vor fi avînd, să le cerceteze pricina și să le aleagă dreptu fieștecăruia prin cartea dumnealor. Iar hotărîrea cea dășăvirșită rămîne a să face de către măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 106-106v.

1778, ghenarie 29.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Cocorăscu sardar, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Hagi biv vel sluger.

466

Starostele cu alți negustori arată prin anafora că Iancul neguțătorul reclamă de la Nan Dimitriu plata unei sume, datorie rezultată din tovărășia lor. După cercetări se dovedește netemeinicia reclamației. Domnul întărește.

1778

februarie

2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce și la divan înnălțimea domnii mele, cercetîndu-să în trecutele zile pricina aceasta, s-au cunoscutu că este dator Iancul și numai pentru o bănuială după jalba lui s-au mai rînduit de s-au mai făcutu de acești neguțători această cercetare, și iarăși nici un temeiu și adevăru la zisele lui n-au eșit și au rămas bun datoriu, hotărîm să plătească, și zapciu cel rînduit, vătafu de visterie, să-l apuce să împlinească.

1778, februarie 2.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale ce ni să poruncește prin pitacu cu zapciu, dumnealui vătafu de copii za visterie, ca să cercetăm pentru taleri 1400 ce cere Iancul neguțăto-

riul de la Nan Dimitriu, dobîndă la banii ce zice Iancul că neproftacsindu-l Nan cu bani pentru neguțătoria de tovarășie ce au avut, luînd bani streini, ar fi dat acești bani dobîndă.

Față fiind amin 2¹ părțile, am cercetat catastișele lor dă tovarășie în care sînt iscăliți ei și n-am găsit bani streini trecuți într-acea tovarășie, după cum și în socoteală ce este făcută de starostea ce au murit, să arată că este încheiată numai pã sãrmaiaoa ce au avut Nan, iar nu într-inșii alți bani streini. Ne-au mai arãtat Iancul o foaie făcută de însuși, fără iscãlitură, care foae vãzînd noi cã n-are nici un chiros fiind neiscãlîtã dã nimeni, n-am intrat în cercetarea acei foi. Încã sã apãrã an cu 2 scrisori ale Iancului ce-i dă rãspunsul la scrisoarea ce-i scrie Nan, cã auzînd cã s-au fãcutu Iancul tovarăș cu alții, el nu are amestecul cu aceia și îi rãspunde Iancul înpotriva aceluor scrisori, cã ce are Nan a cãuta cu alții fãrã cit cu dînsul, și el îi va rãspunde toți banii ce i-au dat în mînã împreunã și cu dobînda ce i sã va veni.

Ne mai arãtã Nan și un zapis al Iancului ce scrie cã s-au împrumutat cu frate-sãu de la un Tomã la leat 1772 octomvrie 26 de taleri 4000 cu soroc de 6 luni fãrã dobîndã, și sã cunoaște cã Iancul de au și rãdicat bani streini și de va fi și dat vreo dobîndã, i-au luat pentru tovarășia ce au avut cu frate-sãu, iar nu pentru tovarășia lui Nan. Ci noi, dupã cum am dovedit dupã scrisorile lor ce sînt iscãlîte dã dînșii arãtãm, iar cea dãsãvirșitã hotãrire rãmîne a sã face dã cãtre innãlțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 103v. - 104.

1777, diehemvrie 20.

Panã starostea, Gheorghe cupeț, Ioan cupeț, Costandin Hristu, Hristea cupeț.

¹ Așa în text.

Veliții boieri aratã prin anafora cã Ștefan Micșunescu se judecã cu cãmãrașul Chircã reven-dicînd un țigan pe care acesta îl cumpãrãse de la Maria Popeasca. Dupã mai multe judecãți constatîndu-se cã țiganul aparținuse tatãlui vînzãtoarei se hotãrãște sã-l stãpîneascã piritul. Dom-nul întãrește.

467

1778

februarie

2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Maria Popeasca neodîhnindu-sã, au eșit cu jalbã innaintea domnii mele zicînd cã taleri 50 capetele i le-au dat, dar dã vreme cã o supãrã Micșunescu și pentru dobîndã, ceru la aceasta, dreptate.

Deci, cercetînd pricina, vãzum cã dintru-nțliu rãu s-au dat acelu Tomã dohtorul intru stãpînire acest țigan, pentru cã nici pravila, nici obiceiul este a sã da țigan intru stãpînire pentru hoție, ci pã hoț judecata îl pedepsește sau îl omoarã dupã vinã. Și rãu au vindut Toma dohtorul lucrul strein ce nu putea vinde. Care, de ar trãi acum acel dohtoru, sau de ar avea periusie și clironom, am fi hotãrit pã Micșunescu sã-și caute și acei taleri 50 de la casa lui, dupã cum și însuși Micșunescu la judecata ce au avut mai nainte pentru aceastã pricinã, cunos-cînd cã au cumpãrat lucrul rãu, au priimit sã-și caute banii la Toma dohtorul, lãpãdîndu-sã însuși de Tudoru țiganu. Numai, de vreme ce Popeasca au priimit singurã de i-au dat acești taleri 50, mai nainte pînã a nu eși la divan, hotãrim sã sã ia de la mîna Micșunescului cãr-țile și zapisele pentru acest țigan, fiindu-i rea cererea de dobîndã, și Maria Popeasca, ca una ce s-au cunoscutu cã are bunã stãpînire asupra acestui țigan fiindu-i pãrintesc, și ca o vol-nicã ce au fost cu al sãu a vinde, sã fie bine vindut și Chircã cãmãrașu sã-l stãpîneascã cu bunã pace atît pã țigan, cit și cu prãsila dintr-insul. Pentru care, i-am dat domnia mea aceastã întãrire la mînã cu domneasca noastrã pecete.

1778, februarie 2.

Preainnãlțate doamne,

Din luminatã porunca innãlțimii tale, vãtafu de pãhãrniciei au adus la judecatã innain-tea noastrã pã Ștefan Micșunescu, piritș cãmãrașului Chircãi, zicînd cã îi stãpînește pã un Tudor, țigan al lui, care țigan zice cã-l are cumpãrat rãposatu taicã-sãu de la Toma dohtorul.

Întrebându-să și cămărașu Chirca cu ce stăpînește pã acestu Tudor țiganu, zice că-l are cumpărat cu zăpis de la Mariia Popeasca i de la fii-sa Sultana. Arătîndu-ne cămărașu Chirca și zăpisul cumpărătorii acelu țigan, care zăpis sã văzu scris cu leat 1776 dichemvrie, și iscãlit într-insul Mariia Popeasca i cu fii-sa Sultana, ce-l dă cămărașului Chircăi, întru care scrie că, avînd trebuință de bani, i-am vîndut pã un Tudor țiganu bucătariu împreună cu fii-său Manole în taleri 160, care țiganu zice că-l are și ea rãmas de la pãrinții ei și sã-l stăpîneasă cu pace, iar de sã va scula cineva cu vreo pricinã asupra acestui țigan, sã aibã a rãspunde ea.

Față fiind și Mariia Popeasca, zise că acest Tudor țiganu au fost al pãrinților ei, dar întovărășindu-să cu alți hoți, au spart casa doftorului Tomii luînd unile, altele și le-au prãpãdit, și judecatã pentru acea hoție ce au fãcut-o acel țigan l-au dat pã țigan doftorului Tomii întru a lui stăpînire și doftorul Toma l-au vîndut rãposatului stolnicului Iordache Mișunescu, tatul lui Ștefan Mișunescu jãluitoaru, în taleri 50, de sint ani 17. Și iar prin judecatã zise Mariia cã au luat pã acest țigan întru stăpînirea ei, arătîndu-ne Mariia Popeasca o carte de judecatã iscãlitã <de> dumnealui Toma Crețulescu biv vel ban i rãposatu Radu Vãcãrescu vel vornic și alți boeri cu leat 1764 ghenarie 20, de sint ani 13, întru care scrie cã avînd judecatã înaintea dumnealor, Drãghici <al>2 <-lea> comisu, bãrbatul acestii Mariii, ginerile rãposatului Mihalache Nona cu rãposatu Costandin Mișunescu fratele acestui Ștefan Mișunescu jãluitoaru pentru Tudor țiganu, întru care scrie cã dã vreme ce acest Tudor țiganu prin judecatã s-au dat supt stăpînirea doftorului Tomii, hotãrãsc dumnealor ca sã dea Costandin Mișunescu pentru Tudor țiganu, acelu Drãghici comisul, un copil dã țigan. Dar Costandin Mișunescu înaintea dumnealor arãtã cã s-au lepãdat de Tudor țiganu și cum cã își va cãuta banii la Toma doftorul, și dau cartea dumnealor la mîna lui Drãghici comisul ca sã stăpîneasă pã Tudor țiganu cu bunã pace dã cãtre Costandin Mișunescu.

Întrebîndu-să și Ștefan Mișunescu jãluitoaru, ce rãspunde înpotriva aceasta, zise cã nu știe dã această judecatã, fãrã cit știe cã acest Tudor țiganu l-au cumpărat rãposatu taicã-sãu de la doftorul Toma cu zăpis. Arătîndu-ne și zăpisu cumpărătorii acelu țigan, care zăpis sã văzu scris cu leat 1760 februarie 24, de sint ani 17, iscãlit într-insul Toma doftorul vînzãtoru și alți boeri marturi, întru care zăpis scrie cã Tudor țiganu bucãtaru întovărășindu-să cu alți hoți, i-au furat ce au gãsit la casa lui și prin judecata dumnealor veliților boeri i s-au dat întru a lui stăpînire ca, orice va vrea sã facã cu dînsul. Și nedîndu-i mîna ca sã-l ție, l-au vîndut rãposatului stolnicului Iordache Mișunescu în taleri 50 și sã-l stăpîneasă cu pace ca un țigan și robul dumisale. Așijderea ne aratã Ștefan Mișunescu și o carte de judecatã a dumnealor veliților boeri cu leat 1766 ghenarie 14, de sint ani 11 în urma cãrții de judecatã a celorlalti veliți boeri iscãlit într-insa dumnealui rãposatu Dumitrașco Racoviță vel vornic, i dumnealui Badea Știrbeiu vistier, i dumnealui rãposatu Iordache vistier, i dumnealui Panã Filipescu fiind vel clucer, i dumnealui Iordache vel spãtar, întru care hotãrãsc dumnealor ca, Costandin Mișunescu fiul rãposatului Iordache Mișunescu sã stăpîneasă pã Tudor țiganu cu pace dã cãtre Mariia soția comisului Drãghici, iar dã va vrea Mariia ca sã dea acei taleri 50 Mișunescului, sã-și stăpîneasă ea țiganu cu pace, fiind de la tatã-sãu.

Deci, cercetîndu-să această judecatã și de noi cu amãruntu dupã cum arãtãm mai sus, am gãsit cu cale sã dea acei taleri 50 cu dobînda lor, zãce unul, de cînd stăpînește țiganu, insã banii ce au cumpărat rãposatu taicã-sãu pã acel Tudor țiganu de la doftorul Toma, fiind de la pãrinții ei, i sã cade Marii a întoarce banii Mișunescului. Și dînd Mariia banii cu dobînda lor, Mișunescului, sã rãmîie stăpînã pã țigan și sã fie bunã vînzarea acelu țigan la Chirca cămãrașu. Iar nedînd banii cu dobînda lor, sã-și ia Mișunescu țiganu cu copiii lui și Chirca cămãrașu sã-și caute banii ce au dat pã acel țigan de la Mariia Popeasca. Noi așa am gãsit cu cale, dupã cum sã coprinde mai sus, iar hotãrîrea cea desãvirșitã rãmîne a sã face de cãtre innãlțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 104-106.

1777, martie 17.

Badea vel vornic, vel logofăt, Radu vel clucer, Dumi<trache> Varlaam vel paharnic, Ioan vel stolnic, Radu vel sãrdar, Radu Fili<pescu> medelnicer.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că dascălul Ion din București cere de la Nicola arnăutul plata unei datorii. Acesta recunoaște jumătate din datorie, cealaltă jumătate trebuind s-o plătească văduva fratelui său Adam. După cercetarea ispravnicilor se aprobă propunerea lui Nicola. Domnul întărește.

468

1778
februarie
2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, rînduim pã sluga domnii mele ...¹ pãhãrnicel, sã meargã sã o apuce sã împlineascã, iar, zicînd cã are a rãspunde, sã o aducã la divan și cine va rãmînea va plãti treapãdu.

1778, februarie 2.

Preainnãlțate doamne,

Din luminatã porunca innãlțimii tale, dumnealui vãtafu za pãhãrniciei aduse la judecatã pã dascãlul Ion de aici din București, piriș Nicolii arnãutu, de la care cerea taleri 326, care i-au rãmas datoriu cu zapis.

Fațã fiind și numitul Nicola arnãutul, rãspunse cum cã atit elu, cît și frate-sãu Adam ce au murit, avînd tovãrãșie cu dascãlul Ion acesta, și socotindu-sã, au rãmas acești bani taleri 326 datoriu dupã zapis și dupã cartea de judecatã a dumnealor ispravnicilor ot sud Mușcel, rãmîind datori la acești bani amîndoi frații, iar nu numai elu. Care aceasta, nici dascãlul Ion nu o tãgãdui și așa cerea sã plãteascã numai partea lui, taleri 163 și ceialți bani taleri 163 ce mai rãmîn, adicã partea frãține-sãu, sã-i plãteascã nevasta lui Adam, cumnatã-sa, ca o clirnoamã a frãține-sãu, de vreme ce el nu este, nici clironom, nici epitrop frãține-sãu.

Ci, de vreme ce zice cã din partea lui au plãtit o sumã de bani la numitul dascãl, s-au socotit cîți bani au dat din taleri 163 partea lui și, scãzîndu-sã datu, mai rãmîne datoriu sã mai dea numitul dascãlu taleri 37, bani 60, care bani am hotãrit sã-i plãteascã, iar pentru ceialți taleri 163, adicã partea frãține-sãu, am hotãrit sã-i plãteascã nevasta lui Adam, ca o clirnoamã a bãrbatã-sãu. Și fiindcã ia sã aflã la sud Mușcel, sã fie luminatã porunca mării tale cu omu domnesc ca sã meargã și sã apuce pã numita Maricã, nevastã lui Adam, cumnata Neculii arnãutu, sã împlineascã acești bani. Pentru care, înștiințãm mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 106v. - 107.

1778, ghenarie 26.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Cocorãscu sãrdar, Alecsandru Greceanu, Ev<dochim> medelnicer, Hagi biv vel sluger.

¹ Loc alb.

Starostele și alți negustori arată prin anafora cã, din porunca domneascã, au fãcut cercelare asupra datoriei lui Tãnase cãtre Necula, cojocari, plãtibilã în vedre de vin și cã au evaluat vadra la un preț mai mare pentru a se plãti și chiria casei lui Tãnase, în care a locuit Necula. Domnul întărește.

469

1778
februarie
2

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Vãtașe de aprozi, ce ești orînduit mumbașiru, cite 28 de parale vadra sã socotești prețu vinului cu pivnița și așa sã-l priimeascã și Necula, fiindcã este ca de la un datornecu mofluz, cum și Tãnase iarãși sã sã mulțumeascã pã acest preț, fiindcã în tîrg este preț cu mult mai puțin și îndãstul ajutor i s-au fãcutu.

1778, februarie 2.

Preainnãlțate doamne,

Din luminatã porunca innãlțimii tale, am mersu împreunã cu zapciu cel orînduit, dumnealui vãtafu de aprozi, și am mãsurat vinurile lui Tãnase cojocarũ ce sint sã sã dea Nicolii

cojocaru pentru datorie, și au eșit vedre 790. Și am chemat pă trei neguțători, anume : Stavru i Dumitru Micu și Dumitru Cojocaru, cei ce au fost mijlocitori cind era să primească Nicola acele vinuri drept datoriia sa și așa, au răspunsu către ei cu un cuvint, zicind că innaintea lor au priimit Nicola să ia vin cite bani 96 vadra cu pivnița plină să va vinde acel vin, dar cerea dobindă la banii ce are a lua. Numitul Tănase au zis că dobindă nu-i va da, fiindcă au luat marfă, iar nu i-au numărat bani. Deosebit își cerea și chiria casii de la Nicola, cit au șazut ani 1 pol.

Și fiindcă era pricina pentru dobînda ce o cerea Nicola, au rămas acel așăzămint ee era să să facă, noi am găsit cu cale să primească Nicola vinurile cu pivnița, cite bani 75 pînă să va vinde, măcar că aici in tîrg să politifsește vinu, vadra po bani 51 și 54 fără pivniță. La aceasta, cum va fi mila mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 110v.

1778, ghenarie 30.

Pană starostea, Gheorghe cupeț, Ioan cupeț, Diicul cupeț.

470

1778

februarie

3

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Costandin căpitanul reclamă venitul moșiei arendate la Oltenița de la șătrarul Grigore Alexeanu și Diamandi biv buluc-bașa care nu și-au respectat învoiala. După pravilă se recunoaște dreptatea pîrșului. Domnul întărește dind drept pîrșilor să facă apel la divan.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim să să urmeze, și zapciule ce ești orînduit, să faci împlinirea ce să cuvîne după hotărîrea judecătîii cum să coprinde mai jos într-această anafora, iar dă va avea a face vreo parte apelație, să-i scoți la divan. Așijderea și pentru acel căpitan i săteni ce au făcut vînzare dă atitea buți cu vin peste poruncă, rînduim pă sluga domnii mele, aprod vătășesc, ca prin știrea și marafetu dumnealui vel spătarului, să meargă și să ia pă căpitan împreună cu unul, doi din săteni, să-i aducă aici, și cine va rămînea, va plăti treapădu.

1778, februarie 3.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu de aprozi aduse la judecată pă Costandin căpitanu, pîrș asupra dumnealui șătrarului Grigorașcu Alecseanu i asupra lui Diamandi biv buluc-bașa, zicind că au dat taleri 335, cu care bani au cumpărat de la dumnealor, venitul moșii ot Olteniță într-acest an, leat 1777 martie 25, dupe care moșie să ia dijmă și bani, și să vînză numai pîrșu vin și rachiu, iar altu nimeni să nu vînză, și cum că din dijmă nu au luat nimic, fiindcă toate sămănăturile le-au mîncat lăcustile; cum și vin sau rachiu nu au vîndut nicidecum, dă vreme ce vinde vin căpitanu de acolo împreună și cu ceilalți săteni care au și vîndut pînă acum buți cu vin 21. Și măcar că s-au și făcut poruncă domnească ca să nu vînză aceia nici vin, nici rachiu, și nu s-au supus poruncii domnești, și așa au rămas păgubaș pîrșu de toți banii ce au dat, care bani îi poartă cu dobindă, și își cere banii de la pîrși fiindcă nu s-au păzit așăzămintu zapisului, arătîndu-ne numai un zapis al șătrarului Grigorașco Alecseanu de taleri 250 cu leat 1777 martie 25, in care să coprinde că și-au vîndut trei părți venitul din moșie ce are la Olteniță luînd dijmă după obicei și din toate sămănăturile și să vînză vin și rachiu, iar sătenii să nu aibă voe a vinde.

Față fiind și dumnealui Grigorașcu șătraru Alecseanu, răspunse că toate zisele numitului pîrș sint adevărate și are dreptate, de vreme ce nici dijmă nu au luat, nici vin sau rachiu au vîndut și ne arată o hotărîre a mării tale cu leat 1776 dichevrie 13, care s-au făcut după jalba ce au dat șătraru asupra căpitanului ot Olteniță ce este acum, in care hotărîre să poruncește cum că de vreme ce stăpînu moșii arată cum că venitul moșii cu

vinzarea vinului împreună, îl are dat cu tocmeală la altu de mai înainte și să-și rădăce căpitanu ce este acolo, vinul său, și să să vînză numai bucatele acelu cumpărător ce au cumpărat venitul moșii, zicînd sătraru și aceasta, cum că au arătat și dumnealor ispravnicilor ot sud Ilfov acea hotărîre și au făcut și dumnealor volnicie, după hotărîrea mării tale asupra acelu căpitan și a sătenilor de acolo și nu s-au supus.

Ci dară, după arătarea numitului sătrar, vedem că pîrișu acesta este de tot păgubaș. Ci, pentru dijmă ce nu au luat, fiindcă au mîncat bucatele lăcustele, am hotărît ca stăpînul moșii să ușureze paguba lui ce socotea că are de la dijmă după poruncile pravililor ce să văd mai jos, iar pentru vînzarea vinului și a rachiului care zice că s-au zătîcnit de acel căpitan și de săteni, nu am făcut nici o hotărîre, de vreme ce nu fu de față acel căpitan și sătenii, ca să vedem ce răspunde, căci de să va dovedi cum că acel căpitan vinde vin și rachiu, nu numai este vinovat a plăti pîrișului toată dobinda vinului i a rachiului ce l-au vîndut, ci încă rămîne și supt pedeapsă, ca un nesupus poruncii domnești.

Pentru care, să fie luminată porunca mării tale cu omu domnesc ca să-l aducă pã Arh. St. Buc.,
acel căpitan ot Olteniță, să să înfățișeze la judecată cu pîrișu Costandin căpitanu, iar hotă- Ms. nr. 6,
rîrea cea desăvîrșită rămîne la măriia ta. f. 105-106.

1777, diehemvrie 20.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Cocorăscu sãrdar, Hagî biv vel sluger. Iordan grãmătic.

Βιβλίον η-ον τῶν Βασιλικῶν, τίτλος α-ος. Ὁ ἄρχον τῆς ἐπαρχίας, ἦτοι ἡγεμῶν ἄπερ ἐκτῆς μισθώσεως χρεοστῶνται ἂν ὑπερθέτος καταβληθῆναι ὀρίσης ὑπερτηριμένω του καιροῦ ἐκεῖνου ἐκ ὧ τῆς ἀδιφάγω τῶν ἀκρίδων ὄλεθρῶ τὸ τῆς ἀφορίας ἐλλάττομα ἐπεβῆ¹.

¹ Adică : Cartea a VIII-a a Basilecalelor, titlul 1 : Conducătorul ținutului, adică domnul decide cu privire la ceea ce se datorează din arendă pentru timpul în care prăpădul muncilor, al lăcustelor lacome, a pricinuit scăderea rodului.

Vel banul Craiovei arată prin' anafora că Costandin, fratele unui hoț, care ucisese pe Radu căpitan Roșianu și plătișe văduvei acestuia niște bani prin armașul Băbeanu se plinge că acesta i-a luat mai mulți taleri decît trebuia. Reclamantul cere re judecare la divanul domnesc. Domnul întărește.

471

1778
februarie

3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și rîndim pã sluga domnii mele ...¹ să meargă la dumnealui caimacamu Craiovia și dumneata biv vel clucere, caimacam Craiovia, dă nu va avea Băbeanu la mînă-i și de aici de la divan vreă întărire domnească pentru pricina aceasta, să-l dai în mina mumbașirului negreșit să-l aducă. Însă, cel ce va rămînea, să aibă a plăti nu numai treapădu mumbașirului, ci și toată cheltuiala ceialte părți.

1778, februarie 3.

Preaînălțate doamne,

În vremea trecutei răzmirițe, 5 hoți au omorit pã un Radul căpitan Roșianu, iar după ce s-au făcut pace, soțiia mortului, pîrînd pîră la divan, mai întii s-au prinsu unul din ei, anume Huidila, carele au arătat și pã ceialți hoți : Preda sin popa Calotă și Ion sin diacon Dumitrașcu, carii mai la urmă s-au prinsu, iar un Gheorghie Ibiș și un altu Gheorghie sin Calotă nu s-au mai putut prinde.

Deci, trimițîndu-să armășai într-un rînd la Preda și Ion, n-au putut să-i prinză, că le-au fost dat veste Costandin, fratele lui Ion, unuia din hoți, și cu aceia numitul Costandin vinovățîndu-se l-au adus la pușcările în locu hoților și au plătit din paguba jăluitoarii, taleri 50 prin mîna armașului Radului Băbeanu, taleri 40 gloaba numitului Băbeanu armaș cu trebedile armășii lor, osebit din taleri 96 ce au mai dat tot numitei jăluitoarii cu soroc după

Împăciuirea ce au fost făcut prin zăpis. Nunitul Costandin după ce au scăpat din pușcărie, dînd jalbă o dată și de doo ori către innălțimea ta pentru armașu Băbeanu, că l-au prădat cu taleri 90, s-au fost poruncit de către innălțimea ta la dumnealui caimacamu ca, asupra dreptății judecînd, să facă și căzuta împlinire. Au judecat dumnealui, dar jăluitorul nu s-au odihnit, ci prin al treilea jalbă a lui, cere ca să să aducă armașu Băbeanul aici cu mumbașuru să-și afle dreptatea.

Către aceasta, mi să poruncește dă către innălțimea ta, să cercetez în condica judecăților Craiovii, la care porunci urmînd, am scris la dumnealui caimacamu de mi-au trimis copie de judecățile ce au făcut pentru aceasta, că aici în condici nu s-au aflat, fiind pricină căutată tocmăi de la trecută lună lui martie. Am cercetat foarte cu amăruntu și după cărțile de judecată ce li s-au făcut dă armaș, Băbeanului, dreptate. Dar, dă vreme ce jăluitorul după cea dintii și a dooa jalbă nu s-au odihnit pă judecățile de acolo, găsec cu cale după a lui cerere, prin luminata poruncă, cu mumbașir să să aducă aici armașu Băbeanu, ca din luminat divanu mării tale, să să facă cea dăsăvirșită izbrănire a dreptății și cine va răminea de judecată, va plăti treapădu și cheltuiala. Iar hotărîrea rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 111v.-112.

1778, ghenarie 15.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban.

¹ Loc alb.

472

1778
februarie

Veliții boieri arată prin anafora că Ion Mailat din Berivoești (Jud. Mușcel) se judecă cu ceata Căplăneștilor care nu-i recunoșteau dreptul de a stăpîni jumătate din muntele Zărna. O judecată mai veche nu-i dăduse dreptate. Rejudecîndu-se, dîbanul îi recunoaște dreptul. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Măcar că ceata Căplăneștilor, nepriimind pă Mailat nici într-un chip dă părtaș, eșiră la divan innaintea domnii mele, făcînd cerire a să da blestem mărturiilor lui, dar fiirdu-i dovezile lui Mailat temeinice de bună credință și nefiind trebuință dă blestem, nu s-au prîmit pira lor, ci am hotărît ca Ion Mailat cu tovarășii lui Măilătești să fie buni părtași la stăpînirea muntelui, însă numai aceștia care sînt aici în țară cu șăderea și cu dajdie la visterie ciți cu adevărat sînt neamu să ție parte fieștecarele numai drept cite un omu precum le va veni într-acest munte ca și unuia din Căplănești, iar alții de vor mai fi în streinătate, cînd vor veni cu lăcuința aici și-și vor lua dajdie în țară, atuncea va intra și aceia părtași de va stăpîni asemenea frățește, fiindcă să afla cu lăcuința într-alte țări streine și a avea stăpînire aici în pămîntul țării, aceasta nu este nici obicei, nici slobozenie.

1778, februarie.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale au adus innaintea noastră vătăfu de aprozi pă Ion Mailat din satul Berivoești sud Mușcel i pă Căplănești, tot dintr-acele sat, pentru judecata ce au între dînșii de un munte anume Zărna, zicînd Ion Mailat că nu-l îngăduesc și pă el Căplăneștii să aibă stăpînire pă din doaa cu dînșii într-acele munte după cum au avut și mai nainte. Pe carii, din luminată porunca innălțimii tale, cercetîndu-i față fiind amîndoaă părțile, mai întii să citi o înștiințare ce face în scris dumnealui Ioniță Cîndescu biv vel paharnecu către dumnealui veliții boieri pentru această cercetare cu leat 1775 iulie 16, întărită cu luminată pecetea innălțimii tale, întru care să vede că, eșînd mai sus-numiții și la luminat divanu innălțimii tale și cercetînd cu amăruntu, ai hotărît innălțimea ta ca să să stăpînească acele munte Zărna de trei părți: dă Dumitru Căplan cu cetașii lui i dă Manea Aldea cu cetașii lui, și de popa Mihai cu cetașii lui, iar pentru acest Ion Mailatu, fiindcă n-au avut nici scrișori, nici altă dovadă ca să-l fi dovedit că este și el din neamul celor ce au avut stăpînirea acestui munte, fără numai prin mărturisaniia unui Radu Vlad ce au fost jurat pentru acest Ion Mailatu, în doaa feliori, întii cum că nu este din neamul

Căplăneștilor, iar mai în urmă iarăși acest Radul Vlad mergînd înaintea preasfinții sale părintelui mitropolit și-au mărturisit păcatu cum că este și acest Ion Mailat din neamul celor ce au parte într-acest munte pă din dooă cu Căp<lă>neștii și cu ceilalți cetași, și rău au jurat întii și pentru aceia ai hotărît înălțimea ta pentru acest Ion Mailat ca să n-aibă stăpînire într-acest munte nicidecum cu ceilalți trei părtași pînă cînd va aduce vreo bună dovadă cum că este și el neamu și atunci după dovada ce va aduce își va căuta. Mai în urmă, acest Ion Mailat, după coprinderea luminatii hotăriri a înălțimii tale, dînd în 2, 3 rînduri jălbi la înălțimea ta, după jalba lui s-au orînduit de către milostivirea înălțimii tale, cuviosu arhimandrit Dositheu, egumenu mănăstirii Cîmpulung, și cluceru Apostol, ca să cerceteze și să înștiințeze ceia ce vor ști și vor dovedi pentru stăpînirea acestui munte, în ce chip vor dovedi că s-au stăpînit numai dă Căplănești sau și de Măilătești, fiindcă după vremi au fost acest munte supt stăpînirea mănăstirii Cîmpulung.

Carii cu anaforoa lor de la noemvrie 21, leat 1775, arată înălțimii tale că s-au adevérit atît din scrisori vechi ce să află la mănăstire, cum și din trei frați mărturii, oameni bătrîni ce să află în partea locului anume: Radul Vișoi ca de ani 75 i Stoica ca de 65 i Oprea ca de 60 de ani, care au mărturisit cum că mai nainte de stăpînirea ce au stăpînit și mănăstirea Cîmpulung, acești munți, în 2 rînduri pînă la leat 1756, știu că era 2 stîne într-acest munte și mergea acești mai sus-numiți cu Radul Vișoiu tatul lor și cumpăra pășunea erbii unii stîne de la Radu Mailat, tatul acestui Ion Mailat, i de la Barbul Mailat fratele tătine-său, iar ceilaltă stîna o stăpînea Radu Vlad i Dumitru Șterga Căplan. Asemenea au mai mărturisit încă 2 mărturii anume, Ion Cucul ot Tejani i Simion Znopea ot tam, oameni bătrîni ca de 65 de ani, carii au venit din țara ungurească spre lăcuință aici în țară, din carii Ion Cucul au mai zis că și el au cumpărat pășunea unii stîni dintr-acest munte în 7 veri de la Radul Mailat i de la Barbul brat ego, iar ceilaltă stîna au mărturisit că o stăpînea Radu Vlad i Dumitru Șterga Căplan. Și au mai mărturisit acești doi oameni că alți doi munți, Iz<vor>u i Priseaca și alte moșii ce le au în țara ungurească, le stăpînesc tot din dooă, cei ce sînt acolo din neamul acestor Căp<lă>nești și acestor Măilătești. După aceasta, mai vedem și o scrisoare ce au venit de la Făgăraș din țara nemțească, răspunsu către înălțimea ta pentru această pricină de la 14 zile ale lui ghenarie, leat 1777, întru care sînt iscăliți: conte Ion Zerbeldi i Ștefan . . .¹ tareș Făgărașului și ceilalți ai judecătoarii Făgărașului veliții șazători, întru care scrie înălțimii tale că atît din scrisorile ce s-au arătat acolo de față, cit și din arătările juraților martori, s-au dovedit cu adevărat că acest munte Zărna s-au stăpînit din vechime pă din dooă, adică jumătate parte tot au stăpînit-o Căplăneștii și jumătate Măilăteștii, însă cu stăpînirea rodului și a venitului după cum și alți munți ce sînt în Transilvania și sînt dați lor tot pă din dooă îi stăpînesc Măilăteștii și Căplăneștii.

Drept aceia, că după luminată hotărîrea înălțimii tale ce s-au dat la leat 1775 prin anaforoa ce s-au zis mai sus ca, oricînd va aduce acest jăluitar Ion Mailat dovezi bune pentru stăpînirea acestui munte, cum că au avut și el stăpînire într-acest munte, atunci își va căuta, fiindcă acum au adus dovezi și mărturii prin adeverișile ce s-au zis mai sus ale părintelui arhimandritului Dositheu cîmpulungeanului i a clucerului Apostol i ale dregătorilor de la Făgăraș din țara nemțească, ce scriu către înălțimea ta, să vede că și neamul lui Ion Mailat, jăluitarului, au stăpînit din vechime muntele Zărna pă din dooă frățește cu neamul Căplăneștilor.

Ci, găsim cu cale și de acum înainte, neamul Căplăneștilor i neamul lui Radu Vlad cu cetașii lor, să stăpînescă muntele Zărna pă jumătate și acest Ion Mailat împreună cu neamul lui și cu cetașii lui ce vor fi stăpînit din vechime, să stăpînescă dintr-acest munte Zărna iarăși pă jumătate, după dovezile ce scrie mai sus. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

1778, ghenarie 20.

Badea Știr<bei> vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, Scarlat Drugănescu vel sărdar, Dumitrache Brez<oianu> vel sluger.

¹ Ilizibil.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 113-114v.
Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 16 iulie 1776.
Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 169v.-171.
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Manolache Hrisoscolevu pîrîște pe Grigorașco Măinescu care i-ar fi cuprins moștile Teișani și Ștefănești (jud. Saac) și doi munți care fuseseră cumpărați de tatăl reclamantului. Se hotărăște cercetare cu vînzătorul și cu zapise. Domnul întărește.

1778

februarie

6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dăm volnicie slugii domniei mele . . . ¹ aproad ceaușăsc, să meargă și, prin marafetu ispravnicilor de județ, să-l ia să-l aducă aici.

1778, februarie 6.

Preainnălțate doamne,

După luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pă Manolache Hrisoscolevu, pîrîș lui Grigorașco Măinescu ceaușu spătăr<esc>, zicînd că fără dreptate i-au coprinsu 2 moșii anume Teișani i Ștefăști ² din sud Saacu, care împreună cu alți doi munți, Valea Berii i altu munte Curu Roș, au fost cumpărat răposatu Scarlat medelniceru, tatul pîrîșului, de la Costandin Alcazi postelnic împreună cu soția lui, Sanda, arătînd și zăpisul cu leat 1758 martie 17.

Întrebîndu-să și dumnealui Grigoraș, ceaușu spăth<ăresc>, vechilu soții sale Saftii, sora acei Sande ce au vîndut acele moșii i munți, arată cartea dumnealoru veliților boeri cu leat 1776 mai 15, întărită și dă măriia ta cu carte dă stăpînire aceștii Safta, soții lui Grigorașco, ca să stăpînească moșia Ștefănești ² i Teișani. Și vîzînd această hotărîre, nu am intrat într-altă cercetare pentru aceste moșii, fiindcă Safta are să stăpînească aceste moșii, dar fiindcă în cartea de judecată a dumnealoru veliților boeri, care e întărită și dă măriia ta, nemic nu să coprinde pentru acești doi munți ce-i cere Manolache pîrîșu ca să-i stăpînească după cum i-au stăpînit și pînă acum după zăpisul dă vînzare ce arată mai sus.

Înprotriva cererii aceștii a pîrîșului, arată numita Safta soția lui Grigorașco, foaia de zestre fără de veleat a lui Costandin moșul aceștii Safta, carele înzestrează pă Ilinca fii-sa, <însă> ¹ pă muma aceștii Safta cu aceste doo moșii și cu acești doi munți, pentru care fiind trebuință ca să vie Costandin vistieru Alcazi cu foaia dă zestre a soții sale Sandii, ca nu numai să vedem acești munți de sînt în foaia Sandii de zestre, împreună cu moșile, ci încă să și răspunză dă <vînz> ³ area acelor munți.

De care, să fie luminată porunca mării tale, să să orînduiască omu domnesc să meargă la sud Vlașca să aducă pă vistieru Costandin Alcazi împreună cu foaia de zestre a Sandii soții sale, ca să să izbrănească și pentru pricina acestor munți. Iar hotărîrea rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 118v-119.

1778, ghenarie 22.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<orăscu> sărdar, Alecs<andru> Greceanu, Hagi biv vel sluger.

¹ Loc alb.

² Pentru: Ștefănești.

³ Ilizibil.

Veliții boeri arată prin anafora că telalii din București reclamă că moștenitorii comisului Athanasie nu le-a plătit telalicul după obicei. S-au judecat la departamentul al 2-lea și acum se hotărăște plata telalicului, vînzîndu-se la mezat bunurile defunctului. Domnul întărește.

1778

februarie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiindcă zăciuala este dreptu zapciilor divanului, care nu o ia de la mezat, ci de la cela ce i să face împlinirea cînd îi împlinește și pă cîtu îl împlinește, n-au a face telalii cu zăciuala zapciului Divanului fiind osebită treabă, ci plata telaliilor este cu cale să o dea

acela care cere de să face mezat și stăpînii lucrurilor din prețul mezatului, adică pã cit s-ar socoti acea cite o para de leu cînd ar fi luat-o din suma zăciuelii. Care, aceasta o și hotărîm domniia mea să să urmeze atit la pricina de mai sus-arătată, cit și la alte asemenea mezaturi și poruncim vâtafului de visterie să îplinească de la clironomii lui Athanasie comisul, carii au cerut de s-au făcut mezat, dreptu telalilor. Însă, oprirea mezatului fără de porunca domnii mele, este numai la lucruri nemișcătoare, cum : vii, moșii, namestii, iar de la alt fel de haine și lucruri i dobitoace, acelea nu sint embodisite de către domniia mea urmîndu-se după cartea care s-au făcutu încă din anu trecut, pentru mezaturi și asemenea să va urma și la cele neembodisite, ca stăpînii lucrului să plătească telalicu.

1778, februarie 8.

Preainnălțate doamne,

Telalii de aici din București, dînd jalbă la innălțimea ta pentru clironomii lui Athanasie comisul ce au murit, zicînd că toată periusiia numitului mortu, strigîndu-să la mezat un an și jumătate, după ce au luat sffrșit mezat, nu vor acei clironomi să le plătească și lor telalicu după obicei ce zic ei că au să ia la leu o para. Pentru care, această jalbă a lor s-au orînduit cu luminată poruncă innălțimii tale la dumnealor boerii judecatori ot <al> 2<-lea> departament ca să-i cerceteze și dumnealor după cercetarea ce au făcutu prin anofora înștiințează innălțimii tale că acest obicei negăsindu-l dumnealor în scris între alte obiceiuri ale țării, au intrat la anfilovie pentru cererea lor și după cum pravilile invață că de să va întîmpla judecătorului amfsvitisis asupra vreunii hotărîri, să aibă în știință către stăpînire și după învățătura ce scrie a priimi să urmeze judecata pentru care cu vâtafu de visterie ni să poruncește ca să cercetăm de acel obicei ce cer telalii. După luminată porunca innălțimii tale cercetînd ne-am pliroforisit de la dumnealui Dumitrache medelniceru și de la alți boeri vechi ai divanului, și știind noi că mai nainte, de avea cinevași să vînză cevași, vîndea prin fâmei teleleice prin taină și după cum le era invoiala plătea osteneala acei teleleice, nu ca cu vreo hotărîre, ci cum vrea, iar cu acest fel de mezat nu să făcea vînzări, și pentru aceia nefiînd nici telali, n-au fost nici obicei știut și arătat, fără cit, cînd vreodată să întîmpla de cădea cinevași sau în vreo urgie domnească, sau în vreo muflujie, pricinii mari, atunci cu vreo poruncă domnească și cu zapciu al divanului să striga la mezat acele lucruri de oricine să putea să le strige și pentru osteneala strigătorului il mulțumea zapciul din zăciuia lui și nu să făcea mezaturi pentru orice și fără poruncă domnească. Și cit pentru paraoa care zic telalii că este obicei de ia și starostea, starostea nicicum para nu lua, nici să amesteca pã acele vremi la mezaturi.

Iar acum, fiindcă de la judecăți să întîmplă adesea mezaturi și s-au făcut și telalbași cu luminată cartea innălțimii tale ca să să știe de el ce telali sint și să dea seama cînd să va întîmpla vreo pagubă din pricina lor, și fiindcă ne mai arată dumnealui Dumitrache medelniceru că orînduit fiind dumnealui cu luminată porunca innălțimii tale de s-au vîndut cu mezat cele rămase ale Lupului clucer ce au murit, au dat și dintr-acelea telalic la leu cite o para, găsîm cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale la zapciu cel orînduit să îplinească telalicu jăluitorilor telali, la leu cite o para, de la clironomii numitului mort Tănasie comisul, după cite lucruri s-au vîndut ale acelui mort la mezat, care para să fie din zăciuia zapciului și de acum innainte cînd vor face mezat, asemenea să aibă a lua telalicu lor la leu o para, și trei parale zapciu cel orînduit de la divan. Însă mezat, cu luminată porunca innălțimii tale după hotărîrea innălțimii tale ce s-au făcutu prin pitacu innălțimii tale, ca să nu să mai vînză la mezat fără porunca innălțimii tale și fără hotărîrea innălțimii tale și fără hotărîrea judecății și din bani, paralele telalicului să aibă a lua de la telali, telal-bașa al lor, din zăce bani unul pentru purtarea de grijă ce are asupra telalilor. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 107-108.

1777, diehemvrie.

Nicolae Dud<escu> vel ban, Dumitrache, spătar Badea vel vornic, Ștefan vel loğofăt, Scarlat vel loğofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer.

Anafora mitropolitului privind plingerea ieromonahului Rafail din sud Vilcea care, pe timpul cînd era protopop în sud Gorj, s-a împrumutat de la neguțatori spre a plăti la vistierie o dajdie de ajutorință rămasă la preoți. Cum s-a făcut în repetate rînduri „cislă” asupra preoților și nu s-a plătit toțiși întreaga datorie, domnul hotărâște să fie căutați toți datornicii și chiar clironomii lor spre a se plăti ieromonahului restul datoriei.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Iubitorule de Dumnezeu sfinția ta părinte, episcoape al sfintei episcopii Rîmneș, să faci cercetare acelor ce vor fi trăind de mărturisesc datoriia de au dat cevași din bani și ce au rămas neplătiți și să ne înștiințezi cîți bani sint rămășiță și la cîți și vei avea răspunsu, iar de-i vei putea așaza cu cei ce vor mărturisii însuși datoriia lor și să vor învoi, iarăși să avem înștiințare, iar pentru cei morți de vor fi clironomi carii să știe pricina, iarăși asemenea cercetîndu-i să ne înștiințezi.

1778, februarie 8.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Rafail ieromonah din sud Vilcea că mai naint^e vreme în domnia răposatului Costandin vodă Ghihan¹, fiind el protopop la sud Gorj și lip^sînd din protopopie, numai dintr-o dajdie de ajutorință au rămas rămășiță la preoți taleri 520 capete, care bani neavînd cu ce-i plăti s-ar fi împrumutat la neguțatori de i-au împlinit la vistierie. Și făcîndu-să zăbavă și nesocoîndu-să banii, s-ar fi încărcatu dobînda cu capetele de s-au făcutu taleri 1270, și cum că dintr-acești bani cu porunca mării sale Ștefan vodă Ghihan ar fi cisluit răposatu episcop Parthenie al Rîmnicului în eparhia frății sale și luîndu-să numai taleri 400, pentru ceilalți taleri 870 să află și pînă acum păgubaș. După a căruia jalbă ne poruncești măriia ta să cercetăm în ce chip este curgerea pricinii și cîți bani au luat, cîți au să mai ia și dela cine anume și de trăesc acei datornici.

Deci, arătăm mării tale, că intrînd în cercetare, văzum la mina jăluitorului o anafora a răposatului întru Hristos fratelui episcop Grigorie, fiind pă acea vreme episcop la Rîmnic, cu leat 1763 iulie 4, unde face înștiințare mării sale răposatului Costandin vodă Ghihan¹ pentru această cerere a jăluitorului după jalbe ce să didese, întru care să coprinde că adevărată fiind jalba găsește cu cale ce să i să cisluiască acei bani rînduri, rînduri pă preoți în eparhia Rîmneș pînă să vor împlini. Și măriia sa, după acea înștiințare, hotărâște ca intracestași chip să să urmeze și cu mijlocirea frății sale să să facă împărțeață și cislă cu catastih iscălitu pînă va scoate pă jăluitor de supt datorie. Și după această poruncă hotărîită neenerghisîndu-să și întîmplîndu-să mării sale Costandin vodă Ghihan¹ scurtarea vieții și făcînd și răposatu episcop Grigorie parepisis asupra răposatu<lui> Parthenie episcop, au rămas treaba neisprăvită. Și după aceia, viînd domnu măriia sa Ștefan vodă Gehan¹ și iarăși dînd jalbă i s-au dat poruncă către răposatu episcop Parthenie să cerceteze jalba cu amăruntu și cercetînd au făcut înștiințare iarăș într-acestași chip că este jalba adevărată și măriia sa increzîndu-să acei înștiințări de iznoavă au făcut poruncă ca să presare acei bani pă preoții eparhii și făcînd cislă ar fi și scos taleri 400 și i-au dat jăluitorului, care poruncă o văzum înșine noi cu leat 1764 dîchemvrie 21, și nici cu această poruncă exoflisîndu-să datoriia, s-au făcut schimbare și mării sale Ștefan vodă și, viînd răposatu Scarlat vodă Ghica și nefiînd banii împliniți după porunca luminaților domni, al treilea au jăluit numiții jăluitorii, făcînd acestași cerere, și măriia sa, orînduînd la noi să cercetăm pricina, am făcut cercetare și după cărțile domnilor și adevărîțele răposaților episcopi am văzut și noi cît este jalba adevărată și am arătat mării sale cu anafora, care anafora să află și acum la mina jăluitorului. Și după acea anafora vedem o poruncă cu leat 1765 noemvrie 29 a mării sale Scarlat vodă ce scrie către răposatu episcop Parthenie ca să pue și cu încet încet presărați să cisluiască acești bani pă acea eparhie la preoți cu nume ca o milostenie, ca nici preoților să le pae cu greu, nici jăluitoru să ramiie îndatorat, făcînd și catastih de cislă acestor bani, arătînd cîte cît va ajunge pă fieștecare preotu după puțința lui și acel catastih iscălitu-l frăția sa să-l tri-

miță la măriia sa ca să-l văză și după aceia va da poruncă și pentru săvârșirea trebii. După care poruncă de s-au cisluit și au luat niscai bani de către episcopi și să-i fi dat jăluitoarului sau de nu, nu putem ști, că altă poruncă după aceasta nu mai văzum, mai virtos și frații episcopi amindoi să află morți, iar ca să cercetăm pentru dă trăsesc acei datori sau de nu vei ști măriia ta că măcar că nu să află aici aproape aceia de a cerceta, dar după o socoteală zicem că de atunci și pînă acum dintr-acei datornici puțini să vor fi aflind trăind, poate cei mai mulți vor fi murit că, după vederea cărților și după arătarea jăluitoarului că această datorie s-au făcutu tocmai decînd s-au făcut schimbarea mării sale Costandin vodă Gihan¹ la Moldova, după știință vor fi ca la 20 de ani și mai bine. Am întrebat și pă fratele episcopu chir Chesarie afindu-să aici de știe de această pricină și ne arată că și frăția sa ar fi știind nu dintr-altă parte ci din arătarea acestui ieromonah, care pururea i s-ar fi jăluit cum că tot acest fel, după cum jăluește mării tale jăluitoar, ar fi înțeles și frăția sa că este pricina. Ci după cercetare acest fel aflind și cunoscute fiind de adevărate cărțile luminaților domni, arătăm mării tale și cum duhu sfînt va lumina pă măriia ta asupra acestui jăluitoar.

Arh. St. Buc.
ms., nr. 6,
f. 108-109.

1778, februarie 8.

Grigorie al Ungrovlahii.

¹ Cehan Racoviță.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Maria Popescu cere ca Șerban logofețelul, epitrop al averii fratelui ei Costache, să-i dea țigani de zestre dăruiți de fratele ei Oprea. Șerban arată că nu e epitrop ci chezaș și nu vrea să mai fie, acel frate nedîndu-i ascultare. Se hotărăște să i se dea țigani. Domnul întărește.

476

1778
februarie
8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au ales de la judecată, văzîndu-se la mina Popească și carte de judecată pentru acești țigani, rînduim pă ...¹ carele să aibă volnicie de unde va găsi țigani să ia 12 suflete, pă carii să-i aducă să-i facă teslim la mina jăluitoarii.

1778, februarie 8.

Preainnălțate doamne,

Am văzut jalba aceasta și am ascultat porunca mării tale. Numai, Șarban logofețelul să apără că nu este epitrop, ci chezaș de la judecată, al Oprii, spre a nu strica moștenirea cea de frați, de care chezașie ceru să să lepede, că acel numit Costache Popescu nu numai că nu dă ascultare la cele ce-l sfătuește pentru însuși folosul lui, ci încă împotriva il necinstește cu sudălmii. Și la această cerere a jăluitoarii, Șarban logofețelul nu-l zăticnește de a nu împlini zestrea surorii-si Marii, ci el fiind îndărătnicu, umblă și dosind.

Ci, să fie luminată porunca mării tale cu mumbașir după cartea de judecată ce are jăluitoarea, să i să îplinească, și el în urmă de va avea judecată, va face apelație la divanul mării tale. Iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

1778, februarie 3.

Preainnălțate doamne,

Luminate doamne, cu hotărîre de judecată am să iau de la frate-mieu Costache Popescu 12 suflete de țigani ce-mi sînt zestre de la tată-mieu și acum sînt trei ani și cinci luni de cînd tot prelungindu-mă nu mi-i mai dă. Luminate doamne, pă periusiia frăține-mieu este epitrop Șarban logofețel de pușcărie. Mă rog să i să poruncească ca, ori țigani să-i îplinească, ori să mi să facă luminată porunca mării tale cu mumbașir armășal ca, oriunde îi vor găsi pă acei țigani să mi-i iau, fiindcă am copilă dă vîrstă și toată nădejdea mea la acei țigani este ca, cu aceia să-i facu cele trebuincioase și să o dau la casa ei.

Mă rog mării tale ca să te milostivești măriia ta asupra copiii mele ca să mi să îplinească acei țigani ca să-i facu cele trebuincioase să o dau la casa ei, că îndăstul va fi luminat doamne într-atita vreme de cînd mă tot prelungește. Și cum va fi mila mării tale. Roaba mării tale, Mariia Popeasca <Rezoluție:>

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 109-109v.

Dumneata vel armaș, să apuci pă epitrop să dea țigani, iar avînd a răspunde, să-i scoți la judecată.

1778, ghenarie 12.

Mih<ai> Bărbătescu paharnic, Iordache paharnic, Costandin Cocorăscu, Dumni-
<trache> medelnicer, Iordan grămăticu.

¹ Loc alb.

477

1778

februarie

8

Veliiți boieri arată prin anafora că mănăstirea Dintrunlemn (jud. Vilcea) pîrăște pe popa Dumitru cu cetașii lui, moșneni din Păușești-Otăsău, care ar fi împresurat holarul moșiei mănăstirii și cere o nouă hotărnicie care se aprobă. Domnul văzînd că hotărnicia veche invocată de moșneni e de 38 ani o socotește bună, iar pentru pagube hotărăște să cerceteze episcopul Rîmnicului.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnindu-să popa Dumitru cu cetașii lui, au eșit la divan înaintea domniei mele și arată de au citit un zapis cu leat ... ¹ iunie, al boierilor ctitori ce au dat danie și au vindutu la mănăstire cum și al însuși stareții ce era într-acea vreme la această mănăstire. Așijderea arată de s-au citit și o carte de hotărnicie tot cu același veleat și dintr-aceiași lună, numai cu o zi mai în urma zapisului. Care acestea, amîndooă scriu că, avînd pricină boerii ctitori cu moșnenii pentru aceste moșii și într-alt chip neputîndu-se învoi, au cerut amîndooă părțile hotarnici, carii le-au hotărît a stăpîni jumătate și jumătate și le-au făcut alegere cu semne pă unde anume să fie moșnenii și cît și pă unde să fie mănăstirea cu boeri, și citu. După care zapis de învoială și după cartea de hotărnicie, ziseră moșnenii că s-au urmatu și au stăpînit pînă acum în 38 ani cu pace, făcîndu-și și căminuri vechi fieștecarele și niciodată vreo pîră n-au mai avut de către mănăstire într-acești ani.

Care la această stăpînire dintr-atita sumă de ani și tăcerea mănăstirii, că n-au făcut niciodată vreo pîră, nici însuși starița nu le putu tăgădui fără de numai zicea că acei hotarnici de atunci au făcutu nedreptate mănăstirii la înpărșeală, dînd moșnenilor partea cea mai bună, prin mijlocu, și mănăstirii i-au dat în doo părți pă dă lături, din care nimic nu să folosește mănăstirea, fiind călcată în toată vremea de vitele moșnenilor și de ei, și pentru aceia cerea acum a să îndrepta și să să strice acea hotărnicie. A căriia cerere este fără dă nici o orînduială și dreptate acum peste atita sumă de ani și nu poate a să ajuta la această cerere cu cuvîntu ce zice că mănăstirile au voe pînă la 40 de ani, pentru că acea voe este la mănăstiri cînd au moșie pierdută, neștiută, ori cărțile prăpădite, iar la aceasta care au fost de față în vedere și au priimit în 38 de ani, nu poate avea nici un fel de dreptate.

Ci, dar, hotărnicia și zapisul moșnenilor au toată tăriia și nu să pot strica, fără dă numai pentru paguba ce zice că i să pricinuește mănăstirii de către moșneni în toată vremea, rînduim pă iubitoru dă Dumnezeu episcopu Rîmnicului, ca mergînd în fața locului să vază stricăciunea și nefolosul ce are mănăstirea și să-i așaze pentru aceia a nu să păgubi mănăstirea de folosul și venitul ce i s-ar cădea să aibă. Așijderea și de va fi țîind moșnenii mai multu de ceia ce le scrie cartea de hotărnicii în vreun chip, sfinția sa să cerceteze de aceasta și să îndreptate.

1778, februarie 8.

Preatnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu de visterie au adus la judecată înaintea noastră pă Sofia starița de la sfînta mănăstire Dintrunlemn sud Vilcea, pîrîșă popii lui

Dumitru i cetașii lui de la satu Păușăștii dă Otăsău sud Vilcea, zicînd numita stariță că răposatu vornec Costandin Poenarul i Tudor paharnic Greceanu și cu feciorii lui anume Barbu biv vel pitar i Șarban Greceanu frate-său, partea loru de moșie ce au avut-o într-această moșie ce-i zic Păușăști, dintr-însa, au închinat-o danie, iar ceilaltă ce au mai avut-o, au vindut-o tot la această sfîntă mănăstire. Și zice numita stariță că la hotărnicia ce s-au făcutu, s-au năpăstuit sfînta mănăstire că nu i-au dat moșie pă unde au avut stăpînire acei boeri ce au dat danie și au vindutu mănăstirii, ci i-au dat moșie proastă și stearpă.

Ci, fiindcă mănăstirile au voe după pravilă să-și caute stăpînirea pînă la 40 de ani, să roagă numita stariță împreună cu celelalte călugărițe, înălțimii tale, să te milostivești înălțimea ta asupra lor și asupra sfîntei mănăstiri, ca să nu să năpăstuiască de mai sus-numiții moșneni, ci la divan înaintea înălțimii tale să-și afle dreptatea și pă unde va scrie zăpisile cele de danie și de cumpărătoare de la mai sus-numiții răposăți boeri, că au avut stăpînire, pă acolo cere să i să dea și moșie după coprînderea zăpisilor. Ci, la aceasta și noă ni să pare a fi cu cale, pentru că am citit zăpisile, atît cele de danie, cum și cele de cumpărătoare, starița zice că nicidecum nu stăpînește pă unde scrie zăpisile, ci prin altă parte pă unde au dat acei boeri hotarnici dă atunci. Și numita stariță de acum, nu să odihnește văzînd moșia sfîntei mănăstiri înpresurată și calcată de către moșneni, ci cere ca să fie mila mării tale ca să i să orînduiască boeri hotarnici de iznoavă ca să meargă acolo în fața locului să tragă toată moșia și după zăpisile lor, după cum să vede că este stăpînirea jumătate mănăstirii și jumătate a moșnenilor, să-i dea moșie sfîntei mănăstiri de o parte.

La care, și noi găsim cu cale că cerirea stariții este bună, pentru că acum, cum să află hotărnicia aceasta, totdeauna poate <să> să calce moșia sfîntei mănăstiri de către moșneni, pentru că nu i-au dat de o parte; partea mănăstirii au împărțit-o în 2 părți, iar moșnenilor le-au dat la un loc prin mijlocu acelor 2 părți (așa arată starița) și pentru aceia nu este odihnită.

Ci, ne rugăm înălțimii tale, după cerirea ei, să i să orînduiască 12 boeri hotarnic să i să îndrepteze moșia, ca să nu să năpăstuiască sfînta mănăstire. Și fiindcă sfînta episcopie este în județu Vilcii, să ia osteneală și sfîntia sa părintele episcopu Rîmnicului să meargă la vremea cînd va fi de hotărnicie, ca să vază acea hotărnicie de atunci, bună este, sau rea <?>. Și de-i va putea învoi pă amîndoaă părțile, să le facă și izbrănire de acolo prin carte de judecată, iar de nu va putea să-i așeze părintele episcop, acei 12 boeri hotarnici alegînd partea jumătate a sfîntei mănăstiri, să i-o dea de o parte, ori pă din sus, ori pă din jos.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. B. C.
Ms. nr. 6.
f. 112-113.

1778, ghenarie 23.

Neculae Dud<escu> vel ban, Dumitrache spătar, Nicolae Brîncoveanu vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Scarlat Drugănescu vel sărdar.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ovanes armeanul pîrăște pe Nicolae mărgelarul din București care nu i-a plătit o datorie. Acesta recunoscînd se hotărăște ca amaneturile să rămîna pîrșului, scofîndu-să acelea care au fost zestrea soției lui Nicolae. Domnul întărește.

478

1778
februarie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiindcă și soția numelui Nicolae are să ia lipsă dă zestre cum să arată prin osebită anafora a preasfîntii sale părintelui mitropolitu, întru care scrie că niște vie ce este pusă zălog de bărbati-său, este zestrea ei, poruncim orînduitule zăpciu ca, dintr-aceste mai jos-arătate amaneturi, ceia ce va fi zestre a ei, să nu să supere de datornici, iar ce va fi al lui

Nicolae într-aceste amaneturi, la aceia, fiindcă după zestre să protimisește împrumutătoru acesta mai mult decît alți datornici, ca unu ce au avut amanetu, să cauți sau să vinzi amanetu prin marafetu starostii și să împlinești banii, sau să-i rămîie stătătoriu.

1778, februarie 8.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pă Ovanes armeanu tovarăș lui Nicolae mărgelaru din București, de la care cerea taleri 500 cu zapisu ot leat 1777 ...¹ 17, cu dobînda la o lună po taleri 7,60 și cu soroc de o lună puindu-și amanetu 9 pogoane de vie lucrătoare din dealul Bozienilor și alte 4 pogoane de vie iarăși lucrătoare din dealul Urlaților, puindu-i amanet și zapisile caselor ce le are în București în mahalaoa Biserica Ianii, scriind în zapis chear așa, că de nu va plăti banii la soroc, să fie amanetu ...¹ acestea toate, stătătoare.

Față fiind Nicolae mărgelaru, zapisul și datoriia nu o tăgădui, numai răspunse că el, fiind datoriu la un Costea liptcanu o sumă dă bani, să află la închisoare și cu hotărîre domnească i s-au pecetluit prăvăliia cu marfa ce au avut <și>¹ casile, spre împlinirea banilor acelu împrumutător și acum nu are cu ce plăti banii pirișului.

Pentru care, văzîndu-să la mîna pirișului amaneturi pă acești bani, am urmat poruncilor pravilor, precum mai jos să vede, și am hotărît ca aceste amaneturi să fie bune pă seama pirișului și din amaneturile acelea să-și ia atît banii, capetele, cît și dobînda lor, dă vreme ce aceste amaneturi nu intră la vînzarea altii perusii, care este să să vînză pentru datoriia Costii. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîie la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 114v. - 115.

1778, ghenarie 15.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc <orăscu> sărdar, Alec <sandru> Greceanu, Hagi biv vel sluger, Ioan Fălcoianu.

¹ Ilizibil.

479

1778

februarie

8

Veliții boieri arată prin anafora că Dumitrașco Pîrliianul care se judecase la căimăcămia Craiovei cu Hagi Ivan din Craiova se rejudecă acum și i se respinge reclamația făcută după 14 ani de la prima judecată. Domnul întărește arătînd că reclamantului, „hoț și gazdă de hoți” i se cuvine pedeapsă la ocnă.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Înfățișîndu-să și innaintea domniei mele la divan amîndoaă părțile, văzum din cele mai jos scrise că numitul Pîrliianu au fost bine dovedit de hoț și de gazdă hoților și peste patrușprezece ani, acum iarna căuțînd judecata moșii, pă carele întrebîndu-l cum au cutezat a mai eși la divan, el muncea să să ajute că n-ar fi fost vinovat.

Deci, unuia ca acestuia dovedit de hoț, de va mai umbla cu jălbi și nu să va astîmpăra, i să cade pedeapsă și la ocnă, iar lui Hagi Ivan i-am dat domnia mea această întărire ca după cum scrie mai jos să să urmeze și să stăpînească cu pace.

1778, februarie 8.

Preainnălțate doamne,

Acest Dumitrașco Pîrliianul, neodihnîndu-să pă această cercetare și hotărîre ce m scriis să vede că li s-au făcut la judecata Craiovei la iulie în 20, leat 1777, au dat jalbă la innălțimea ta, ca să fie aduși dinpreună cu pîritu Hagi Ivan de la Craiova ca, din luminat divanu innălțimii tale, să-și afle dreptatea. După a căruia jalbă, din luminată porunca mării tale, mergînd Stroe păhărniceii la Craiova, au adus pă Costandin Popa vechil dăspre partea lui Hagi Ivan și scoțînd vătafu de păhărniceii pă amîndoaă părțile innaintea noastră la jude-

cată, am cetit atit această anafora de la Craiova, cit și o carte de judecată tot pentru această pricină de la leat 1763, între care este iscălit preasfinția sa părintele proin mitropolitu chir Grigorie, fiind atunci episcop al Rîmnicului, și alți boeri pămînteni de la Craiova împreună și cu Manolache aga Hagiciuții, fiind caimacam, cum și o anafora iscălită de dumnealoruli veliții boeri și întărită cu pecetea mării sale Ștefan vodă Racoviță, leat 1764. Și măcar că văzînd noi aceste cărți pentru această judecată, nu ni să cade a mai intra într-această judecată fiind hotărită de arhireu cu atîtea boeri și întărită și de măriia sa Ștefan vodă Racoviță, dar cu toate acestea, fiindcă ni să poruncește de înălțimea ta ca să-i cercetăm, i-am mai cercetat și noi pă amîndooă părțile și, fiind trecuți la mijloc și 14 ani de atuncea, să vede și într-aceste cărți de judecată să arată că Dumitrașco jăluitarul nu are nici o dreptate la cererea lui. Dar de vreme ce nu este odihnit pă aceste judecări ce s-au zis mai sus, carele sint și hotărite de arhireu și de domnu și de atîtea boeri într-atîta vreme, și cere să iasă și la luminat divanu înălțimii tale, rămîne a să face cea dăsavîrșită hotărîre de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 115-115v.

1777, diehemvrie 19.

Necolae Dud<escu> vel ban, Badea Știrbei vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer.

Veliții boieri arată prin anafora că nemulțumită de judecata departamentului de criminalion care a recunoscut lui Ianache Mavrodin dreptul asupra țiganului revendicat de ea, Catrina Bălăceanca se rejudecă; după cercetări se dă aceiași hotărîre. Domnul întărește.

480

1778

februarie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și domniia mea hotărîrile de mai jos-arătate, ca să stăpînească dumnealul paharnic, acel țigan, cu pace. Tolico pisah gospodstvo mi.

1778, februarie 8.

Dumneaei Catrina stolniceasa Bălăceanca, neodihnindu-să pă judecata ce să arată printr-această anafora a dumnealor boerilor judecători de la departamentu de cremalion, zicînd că la acea judecată numai zisele dumnealul Ianache Mavrodin¹ paharnic, s-au ținut în seamă pentru acest Radul țiganu, iar mărturiile dumneaei, care zice că mărturisesc pentru acest țigan că este făcut dintr-un țigan al dumneaei, zice că nu i s-au ținut în seamă, din luminată porunca mării sale preainălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ion Ipsilant voievod, au adus înaintea noastră la judecată, dumnealul vel armaș, atit pă Mihaiu Bălăceanu, fiu și vechil dumneaei fiind, i pă dumnealul Ianache Mavrod¹ paharnic i pă Radu țiganu ce este de pricină cum și pă Loiz uncheașu de la satu Rîca i pă Bunea ot tam; pă Manea țiganu, mărturiile dumneaei Catrinii Bălăce<anchii> după cererea dumneaei și deteră în scris înaintea noastră cele ce au știut pentru acest țigan. Pă carii, pentru mai bună dăscoperirea adevărului, i-am trimis dă la judecată și s-au cercetat și de preasfinția sa părintele mitropolit și după cum ne-am înștiințat de la preasfinția sa mărturii<lor> lui Loiz uncheașu i Bunii, nu s-au dat crezămînt, fiindcă era oameni din satu dumneaei Bălăce<anchii> cum și Manii țiganului, fiind țigan al dumneaei și mai virtos, că nici mărturiilor acestora nu să potrivea cu mărturiile Tomii căpitanu, iar acest Tomă căpitan au mărturisit înaintea preasfinții sale că în trei rînduri au furat Stanco, țiganu răposatului Mateiu Bălăce<anu> <o țigancă> și au trăit acel Stanco țiganu cu dînsa un an de zile și după ce au murit țiganu, zice că au rămas țigancă grea cu acest țigan. Au adus și dumnealul Ianache Mavrodin paharnic pă preotu popa Voico și au mărturisit înaintea preasfinții sale părintelui mitropolit, că știe că, furînd țiganu Bălăceancăi pă Stanca, țigancă boerului Mavrodin, ar fi auzit pă jupîneasa Bălașa, muma dumnealul paharnicului Mavrodin, zicînd că au fugit țigancă grea și după ce au găsit-o și au adus-o acasă la dumnealor, au dat-o iar după bărbatul ei,

Ion țiganu, și după aceea au născut pă acest Radu țiganu, iar după Coman țiganu ce zice, că au dat-o peste 4 ani. Însă fără blestem sint aceste mărturisani.

Deci, pentru că Stanca țiganca este bună a dumnealui paharnicului Mavrodin, ne încredințarăm și dintr-o adevăriniță iscălită de dumnealui răposatu Costandin Brincoveanu vel logofăt, prin care scrie vătașilor dumnealui, de țigani, ca să dea pă acea Stanca țiganca la dumnealui Costandin Mavrodin slugeru, tatul dumnealui paharnicului Mavrodin, după un zapisu ce au fost văzut răposatu, iscălit de egumenu mănăstirii Brincovenilor, asemenea și pentru că au furat pă această țigancă țiganii Bălăceanului și, după ce au găsit-o, cum că au dat-o tot după bărbatu ei cu care era cununată după lege, ne încredințarăm din mărturia mai sus-numitului preot.

Ci, după orinduiala pravililor și după obiceiu țării, măcar și să fie acest Radul țiganu, făcut din țiganu Bălăceanului și măcar dă să va fi fost și cununat țiganu Bălăceancăi cu această țigancă, dă vreme ce fără știrea stăpînitoru lor, au fost acest fel de cununie și nu răpire i cu nedăspărțire bisericească de bărbatu ei cel dintîi, un lucru ca acesta este paronomie și precurvie și orice să va fi născut dintr-acest fel de faptă de curvie și paronomie, rămîne a fi țiganu și a bărbatului ei cel cununat după lege. Osebit de acestea, să vede că, dă cînd s-au născut acest Radul țiganu, sint 18, 19 ani și într-atîtea ani nici răposatu Mateiu Bălăceanu, nici răposatu stolnic Ioniță Bălăceanu n-au cerut pă acest țigan, ci s-au stăpînit cu bună pace de dumnealui paharnicu Mavrodin.

Pentru aceea, după cum și dumneal boerii judecători au găsit cu cale, ai departamentului dă cremenalion, asemenea hotărîm și noi să stăpînescă dumnealui Ianache paharnicu Mavrodin și de acum innainte pă acest Radu țiganu cu bună pace dă către dumneai stolniceasa Catrina Bălăceanca i dă către Mihai Bălăceanu fiul ei și dă către tot neamul dumnealor boerilor Bălăceni. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 116-117.

1778, ghenarie.

Nec<ulac> Dud<escu> vel ban, Nic<olac> Brincoveanu vel vornic, Badea Știrbei vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, Radu Slătineanu vel clucer, vel paharnic, vel stolnic, vel sârdar, vel sluger.

¹ Corect: Mavrodin.

481

1778
februarie

8

Veliții boteri arată prin anafora eă Agnita Sasca după judecare la departamentul al 2-lea se rejudecă cu bașa Diamandi, epitrop al bunurilor ei, cerîndu-i să-i redea casa închiriată de acesta lui Anastasie care făcuse cheltuieli pentru repararea casei. Nerestituind Agnita Sasca aceste cheltuieli, divanul hotărăște ca epitropul să continue să dispună de casă. Domnul întărește, cu apel.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum au găsit și dumnealor veliții boeri cu cale așa să să urmeze și să stăpînescă Diiamandi epitropu cu pace, dă vreme că n-au dat Agnita banii nici pînă acum. Iar avînd a face apelație, iasă și la divan.

1778, februarie 8.

Preaînălțate doamne,

Neodihnindu-să Agnita Sasca după această anafora a dumnealor boerilor judecători ot <al> 2-<lea> departament, eu jăluit innălțimii mării tale și după jalba ei s-au orînduit dă către innălțimea mării tale la noi. Pă care-i aducîndu-i vătafu de copii dă divan la judecată și innaintea noastră, atît pă Agnita, cit și pă bașa Diiamandi ce este orînduit epitrop cu luminată cartea mării tale asupra acestui han, am citit această anafora a dumnealor boerilor judecători și să văzu că este făcută după dreptate, mai virtos, că însuși Diiamand epitropu au priimit că de va da Agnita cheltuiala ce s-au făcut la dresu acei case cu pivniță, cum și chiria, precum dă și cel ce șade acum într-însa, și ce cheltuială va fi făcut acel chi-

riiaș la acea casă și pivniță pînă acum să aibă a-i întoarce banii și să-și ia întru stăpînirea ei acea casă cu pivnița, avînd protimisîs, de vreme ce au săzut mai nainte.

Care la aceste zise ale epitropului, drept așa este, iar neîntorcînd cheltuiala și chiria după cum s-au zis mai sus și după priimirea epitropului, și noi am găsit cu cale, Diiamandi epitropu să fie apărat de cererea numitei Agnitei Sascăi și să stăpînească acea casă cu pivnița Anastase cel ce l-au pus epitropu ca să șază cu chirie. Noi într-acestași chip am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
nr. 6, f. 120.

1777, martie 23.

Badea vel vornic, vel logofăt, Dumitrache Varlaam vel paharnic, Radu vel șardar, Radu Filipescu vel medelnicer.

Veliții boieri arată prin anafora că neguțătorii Dumitru, Dima și alții reclamă pe boierii oieri care le cer plata oieritului la vitele înscrise pentru abator. Se hotărăște după vechiul obicei să se plătească oieritul numai pentru vitele vii. Domnul întărește.

482

1778

februarie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodîhnindu-să Dumitru i Dima dinpreună cu ceilalți neguțători, au eșit la divan înaintea domnii mele față cu dumnealui biv vel agă Ianache Muruzi, zicînd că n-au avut obiceiul a plăti niciodată oieritu și pentru aceia ceru să fie și acum nesupărați. Pentru care, măcar că cu nici un fel de cuvînt nu pot avea aceștia dreptate mai multu decît neguțătorii capanli, care facu strînsura oilor pentru treaba înpărătească dă le ducu la Țarigrad și iarăși plătesc oieritu vitelor lor, ca toți de obște, dar cu toate acestea le-am cerut să arate vreun preveleghiu și carte domnească la zisa lor, ca să vedem care este cuvîntu a nu plăti oieritu ca toți de obște și nici un fel de temeu sau vreo carte nu avusără să arate nimic, ci numai cu gura zicea că n-au plătit. Iar la mîna boierilor oieri, văzum aceste 2 anaforale și hotărîri de domni care dovedesc că și mai nainte, cînd s-au întîmplat a avea boierii oieri cu neguțătorii asemenea pricină, tot au plătit după obicei, așijderea și an și antărțu au plătit.

Deci, întărîm și domnia mea hotărîrea dumnealor veliților boieri, după cum să coprinde mai jos să să urmeze a plăti oieritu pă cite vite s-au găsit vii la vremea scrisului, adică, caprile de strînsură pentru zalhana, iar pentru cele moarte să nu să supere. Cum și erbarii să fie apărați de banii erbăritului fiind bine plătit, dupe vechiu obicei, care și de însuși fu netăgăduit.

1778, februarie 8.

Preatnălțate doamne,

Dînd jalbă la înnălțimea ta neguțătorii, care au avut capre de strînsură pentru zalhana, zicînd că-i apucă boierii oieri să plătească oieritu, și cerînd ca să le întorcă înapoi slujbașii erbării, erbăritu ce l-au plătit pentru acele capre, de va rămînea să plătească oieritu, i-au adus față înaintea noastră vătăfu de aprozi din luminată porunca înnălțimii tale ca să cercetăm de au fost obiceiul vechiu a să plăti oieritu pentru caprele dă strînsură și întrebînd pă logofătul Ioniță, vechil fiind dăspre partea boierilor oieri, ca să răspunză, ne arată dă să citiră 2 anaforale iscălite de dumnealor veliții boieri, una de la leat 1762 ghenarie, întărîtă cu pecetea mării sale Costandin vodă Mavrocordatu, și alta cu leat 1764 iulie, întărîtă cu pecetea mării sale Ștefan Racoviță vodă, întru care să arată că asemenea nevrînd să plătească oieritu neguțătorii pentru caprele de zalhana cu pricină că plătesc și erbărit și găsindu-să prin cercetare și judecată încă de atunci, că au fost vechiu obiceiul a să plăti oieritu, fiindcă erbăritu și vama n-au a face cu oieritu, i-au dat platnici de a plăti oieritu. După acestea, vedem și luminată cartea înnălțimii tale de acum de la dichemvrie 4, la mîna boierilor oieri ca, după vechiul obicei ce s-au văzut printr-aceste anaforale și hotărîri domnești că este a să plăti oieritu caprelor dă strînsură dă zalhana, să aibă și acum a înplini oieritu pă vitele ce vor fi fost vii la scrisul oieritului.

Deci, fiindcă așa au fost vechiul obicei, după cum mai sus arată prin anaforele întărite și dă domni și fiind asemenea hotărîre și prin luminată cartea înălțimii tale, găsim și noi cu cale să plătească acești neguțatori banii oeritului la boerii slujbași, însă numai pã cite vite au fost vii la scrisu oeritului și au fost prin vederea slujbașilor oeri scrise, iar nu după suma răvașelor erbarilor ce au fost la mîna neguțătorilor, fiindcă din suma vitelor ce să coprinde în răvașele erbarilor, unii din neguțatori au fost apucat de au tăiat dintr-înșile la zalhana și acelea nefiind vii la scrisu oeritului nu este cu cale a să plăti de oerit. Asemenea și pentru erbari, fiindcă este obiceiul vechiu, ca vitele ce să tae la zalhana să le plătească dă erbărit și fiindcă și aceste vite ce să jăluces acești neguțatori s-au tăiat la zalhanale, să rămîie nesupărați slujbașii ierbari ce au luat erbăritul de la acești neguțatori pentru aceste capre de strînsură ce le-au tăiat la zalhana. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîie la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 121-121v.

1777, dicemvrie.

483

Veliții boeri arată prin anafora că Iane logofătul se plînge contra lui Pirvan și Aldea care nu-l lasă să stăpînească partea de moșie din Ornești (jud. Ilfov) cumpărată de el. Divanul cercetînd zăpîsul de cumpărare și foaia de hotărnicie admite cererea reclamantului. Domnul întărește.

1778

februarie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce această cercetare și alegere s-au făcut aici, față fiind amîndoa părțile după care alegere și hotărîre în urmă nu s-au arătat vreunu cu jalbă dă nemulțumire nici pînă acum, și de vreme ce dumnealor veliții boeri să vede că au judecat cu dreptate după scrisori și dovezi și face trebuință de a merge iarăși cei dintii rînduiți hotarnici la fața locului, întărîm și domniia mea alegerea aceasta ce scrie mai jos, fiind cu cale, și poruncim orînduitorilor boeri și aceluiași portărel să mergeți la numita moșie ca să dați și să alegeți partea jăluitorului după scrisorile ce are, cum arată mai jos într-această anafora.

1778, februarie.

Preaînălțate doamne,

Iane logofăt brat Tănase <al> 2<-lea> vistier au dat jalbă la înălțimea ta, zicînd că 5 ani sînt de cînd au cumpărat de la moșnenii ornești 447 stînjeni de moșie în hotarul Ornești sud Ilfov și acum Pirvan i Aldea sin Oprea de acolo nu vor să-i dea acea moșie care au cumpărat-o după scrisori, ci zic ei să dea altă moșie proastă unde n-au cumpărat. După a căruia jalbă, s-au făcut luminată porunca înălțimii tale la Mateiu Fundățeanu biv <al> 3<-lea> vistier și la Ion biv <al> 2<-lea> comisu, ce au fost atunci hotarnici în partea locului la altă moșie a Floreștilor, ca să meargă și la această moșie Orneștii și să facă alegere și de partea de moșie acestui jăluitor pã unde i să cuvine dreptu după zapise i scrisori și, mergînd cu acea luminată poruncă la numiții hotarnici, zice că au fost isprăvit hotărnicia la moșii Floreștilor și s-au fost rădicatu de acolo și nu s-au făcut urmare după cum s-au poruncit la acea moșie a jăluitorului de a să face alegere.

Deci, prin zapciu cel orînduit vătav de divan, au eșit înaintea noastră la judecată acest Iane logofăt jăluitorul, cu Pirvan și Aldea, ce nu vor să lase să-și stăpînească moșia pã unde au cumpărat și arată Iane logofătul de să citi la judecată zăpîsul de cumpărătoreea moșii și foaie dă dăspărțirea părților moșii cine ce are să stăpînească, care amîndoo acestea sînt dă la leat 1772 octomvrie 19 și iscălite de toți moșnenii vînzători și mărturii, între care sînt iscăliți mărturii și aceștiia, Oprea și tatul Aldei, și adeverează toți și vînzătorii moșneni și mărturiile moșneni, și hotărăște arătat să stăpînească Tănase vistieru stînjeni 447, moșia Ornești, însă în siliștea satului stînjeni 140, i din jos de funiia bisericii, stînjeni 193, și la hotaru din vale, stînjeni 110. Am întrebă pã Pirvan și Aldea cu ce pricină nu-l

lasă să stăpânească moșiia, după zăpisi și după foaia de alegere ce sînt iscălite de însuși ei și de toți ceilalți moșneni, și răspunseră că acea moșie ce au cumpărat-o vistieru Tănase calcă pînă în siliștea satului și cer să rămie a lor și să dea lui Iane logofătu pã doă laturi altă moșie. La care, mai făcînd cercetare, vedem în zăpisi vînzării și în foaia dăspărțelii părților moșii, că să hotărăște foarte arătat să stăpânească vistieru Tănase hotarul care au stăpînit acei moșneni vînzători în siliștea satului, stînjeni atîșea i pin cutare și cutare loc, după cum s-au zis mai sus, în care zăpisi și foae sînt iscăliți toți moșnenii împreună și cu aceștia.

Drept aceia, dreptate este să stăpânească acest Iane logofătu moșiia pã unde au stăpînit acei moșneni vînzători ce au vîndut lui Tănase vistieru după zăpisi și după foaia ce s-au zis mai sus, iar cererea mai sus-numiților Pirvan și Aldea este fără de temei și fără dă nici o dreptate. Ci, găsîm cu cale, după cum și prin ceilaltă luminată poruncă de la septembrie 4, 1777 s-au poruncit dă către înnălțimea ta la hotarnici pentru această alegere ce s-au zis mai sus, să fie și acum luminată porunca înnălțimii tale tot la acei hotarnici, să meargă cu orînduitu portărel la Ornești în fața locului și să strîngă pã ceilalți moșneni și pã sătenii de acolo, să dea lui Iane jăluitarul moșiia, să o stăpânească pã unde au stăpînit acei vînzători moșneni, după cum scrie zăpisi de cumpărătoare și foaia ce este de alegerea părților iscălită dă toți moșnenii vînzători și mărturii, și să pue și pietre hotară. Dînd și cărți dă hotărnicie numiții hotarnici la mîna lui Iane logofătu, cum și la mîna tuturor celorlalți moșneni, ca să știe fieștecarele pã unde să stăpânească. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 122-123.

1777, diehemvrie 1.

Nic<olae> Brîncoveanu vel vornic, Badea Știrbei, vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

Mitropolitul țării arată prin anafora că ieromonahul Rafail (jud. Vilcea) se plînge că fiind protopop în jud. Gorj și trebuînd, din poruncă domnească, să acopere dajdia ajutorinței de la preoții din protopopie n-a putut s-o împlinească și s-a împrumutat la negustori care îi cer dobîndă mare. După cercetări domnul poruncește ca episcopul Rîmnicului să cisluiască pe preoții din eparhia sa pentru acoperirea datoriei lui Rafail.

484

1778
februarie
9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Iubitorule de Dumnezeu, sfinția ta părinte episcoape al sfintei episcopii Rîmnic, să faci cercetare acelor ce vor fi trăînd, de mărturisăsc datorii, de au dat cevași din bani și ce au rămas neplățiți, și să ne înștiințezi cîți bani sînt rămășiță și la cîți, și vei avea răspunsu. Iar de-i vei putea așaza cu cei ce vor mărturisi însuși datorii lor și să vor învoi, iarăși să avem înștiințare, iar pentru cei morți, de vor fi clironomi carii să știe pricina, iarăși asemenea cercetîndu-i, să ne înștiințezi.

1778, februarie 9.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Rafail, ieromonahu din sud Vilcea, că mai nainte vreme în domnia răposatului Costandin vodă Gehan, fiind el protopop la sud Gorj și lipsînd din protopopie, numai dintr-o dajdie de ajutorință au rămas rămășiță la preoți, taleri 520 capete, care bani neavînd cu ce-i plăti, s-ar fi împrumutat la neguțatori de i-au împlinit la visterie și făcîndu-să zăbavă și nescotîndu-să banii, s-ar fi încărcatu dobînda cu capetele de s-au făcut taleri 1270 și cum că dintr-acești bani, cu porunca mării sale Ștefan vodă Gehan, ar fi cisluit răposatu episcop Parthenie al Rîmnicului în eparhia frății sale și luîndu-să numai taleri 400, pentru ceilalți taleri 870, să află și pînă acum păgubaș. După

a căruia jalbă ne poruncești măriia ta, să cercetăm în ce chip este curgerea pricinii și ciți bani au luat, ciți are să mai ia, și de la cine anume, și de trăesc acei datornici.

Deci, arătăm mării tale că, intrind în cercetare, văzum la mîna jăluitarului o anafora a răposatului întru Hristos fratelui episcop Grigorie, fiind pã acea vreme episcop la Rîmnic, cu leat 1763 iulie 4, unde face înștiințare mării sale răposatului Costandin vodă Gehan pentru această cerere a jăluitarului după jalba ce să didese, întru care să coprinde că, adevărată fiind jalba, găsește cu cale ca să i să cisluiască acei bani, rinduri rinduri pã preoți în eparhiia Rîmnic-ului¹ pînă să vor împlini. Și măriia sa după acea înștiințare hotărăște ca într-acestași chip să să urmeze și cu mijlocirea frații sale să să facă împărțeală și cisla cu catastih iscălitu pînă va scoate pã jăluitar dă supt datorie și după această poruncă hotărîtă, neenerghisindu-să, și întimplindu-să mării sale Costandin vodă Gehan scurtarea vieții și făcînd și răposatu episcop Grigorie paretisis asupra răposat-ului² Parthenie episcop, au rămas treaba neisprăvită. Și după aceia viind domn măriia sa Ștefan vodă Gehan, și iarăși dînd jalbă, i s-au dat porunca către răposatu episcop Parthenie să cerceteze jalba cu amăruntu și cercetînd, au făcut înștiințare iarăși într-acestași chip, că-i este jalba adevărată și măriia sa încrezîndu-să acei înștiințări, de iznoavă au făcut porunca ca să presare acei bani pã preoții eparhii și făcînd cislă ar fi și scos taleri 400 și i-au dat jăluitarului, care poruncă o văzum și înșine noi cu leat 1764 dichemvrie 21 și nici cu această poruncă exoflisindu-să datorii, s-au făcut schimbare și mării sale Ștefan vodă.

Și viind răposatu Scarlat vodă Ghica și nefiind banii împliniți după porunca luminaților domni, al treilea au jăluit numiții jăluitori făcînd acestași cerere și măriia sa orînduînd la noi să cercetăm pricina, am făcut cercetare și după cărțile domnilor și adeverițiile răposaiților episcopi, am văzut și noi că este jalbă adevărată și am arătat mării sale cu anafora, care anafora să află și acum la mîna jăluitarului.

Și după acea anafora, vedem o poruncă cu leat 1765 noemvrie 29 a mării sale Scarlat vodă ce scrie către răposatu episcop Parthenie ca să pue, și cu încet încet presărați, să cisluiască acești bani pã acea eparhie la preoți, cu nume ca o milostenie ca, nici preoților să le pae¹ cu greu, nici jăluitaru să rămie îndatorat, făcînd și catastih de cisla acestor bani, arătînd cite cit va ajunge pã fieștecare preotu după puțința lui. Și acel catastih iscălindu-l frația sa, să-l trimiță la măriia sa ca să-l vază, și după aceia va da poruncă și pentru săvîrșirea trebii.

După care poruncă, de s-au cisluit și au luat niscai bani de către episcopi și să să fi dat jăluitarului, sau de nu, nu putem ști, că altă poruncă după aceasta nu mai văzum, mai virtos că și frații episcopi amindoi să află morți.

Iar ca să cercetăm pentru dă trăesc acei datori, sau de nu, vei ști măriia ta că măcar că nu să află aici aproape aceia, de a cerceta, dar după o socoteală, zicem că de atunci și pînă acum dintr-acei datornici, pușini să vor fi aflînd trăind, poate cei mai mulți vor fi murit, că după vederea cărților și după arătarea jăluitarului, că această datorie s-au făcutu tocmai de cînd s-au făcut schimbarea mării sale Costandin vodă Gehan la Moldova, după știință, vor fi ca la 20 de ani și mai bine.

Am întrebat și pã fratele episcop chir Chesarie, aflîndu-să aici, de știe de această pricină și ne arată că și frațilă sa ar fi știind nu dintr-altă parte, ci din arătarea acestui ieromonah, care pururea i s-ar fi jăluit cum că tot acest fel după cum jăluește mării tale, jăluitaru, ar fi înșeles și frația sa că este pricina.

Ci, după cercetare, acest fel aflînd și cunoscute fiind de adevărate cărțile luminaților domni, arătăm mării tale, și cum Duhul sfînt va lumina pã măriia ta asupra acestui jăluitar.

1778, februarie 3.

Grigorie al Ungrovlahii.

¹ Pentru: pară

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Nicolae Iipscanul din București reclamă de la Borcea măcelarul plata unui împrumut al fratelui său pentru care acesta s-a pus „chezaș pă om”. Borcea cere, după pravilă, soroc de o lună pentru aducerea la judecată a debitorului aflător în jud. Ialomița; judecata aproă. Domnul întărește.

485

1778
februarie
9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, dăm volnicie slugii domnii mele...¹ păhărnice, să meargă să-l apuce să îplinească banii, iar zicind că are a răspunde, să-l ia să-l aducă aici și cine va rămînea de judecată să plătească treapădu și cheltuiala ceilalte părți.

1778, februarie 9.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vătafu za păhărnice aduse la judecată pă Nicolae Iipscanul de aici din București piriș Borcii măcelarul iarăși de aici, zicind că acum este un an de cînd, fiind datoriu un frate al lui, anume Toma, taleri 200, l-au luat el în chezașie luînd în zapisu de la mina Tomii, care zapis să văzu și de judecată fiind scris cu leat 1777 februarie 25. Și mai în urmă, pricepînd pă numitu Toma că va să fugă, l-au dus la închisoare la dumnealui vel agă cerindu-i ca, ori banii să-i dea, sau să-și dea alt chezaș acolo unde este dator. Și unde la închisoare să află, au venit mai sus-numitul frate-său Borcea și l-au luat pă seama lui și acum, ca de la un chezaș ce este pă frate-său, îi cere sau bani să-i dea, sau să-i aducă pă Toma și să i-l dea în mină. <Auz>ind că și pă dînsul îl apucă aceia unde s-au pus el chezaș, s-au întreat numitul Borcea de au luat frate-său pă seamă după cum arată pirișu și de trăește frate-său și unde să află, și răspunde că adevărat au luat pă frate-său pă seama lui, dar frate-său trăește și să află la...² ci și el este chezaș pă om, iar nu pă bani.

Deci, după poruncile pravilii după cum mai jos <să> vede, nu putem să le dăm plata, de vreme ce frate-său trăește și să află aici în țară. Ceru soroc de o lună și cu om domnesc ca să meargă și să găsească pă frate-său și să-l aducă <să-l>² dea în mina pirișului, care de la judecată i s-au dat acest soroc.

Ci, să fie luminată porunca mării tale cu om domnesc, ca să meargă la sud Ialomița și unde va găsi pă numitul Toma, să-l apuce <să-i>² îplinească banii, iar de va avea cevași a răspunde, să-l ia și să-l aducă la divan. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 115v-116.

1778, ghenarie 23.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<orăscu> sărdar, Alecs<andru> Greceanu, Hagî biv vel sluger.

Βιβλίον κστ-ον τῶν Βασιλικῶν, τίτλος θ-ον, Ὁ δικαστῆς διδῶ τῷ κερὸν τῷ ἐγγηγοτῶι βουλομένῳ τὸν πρωτῶ τίπον ἀγογῆν ἐφ'ὧ ἐκεῖνον ὑπομῆναι πρότερον τῆς ἐν ἀγογῆν. ἰ δέ ὁ καὶ τοῦτου ταχθῆς χρόνος ἐξῆκει τηνίκοντα ὁ ἐγγηοῖτης ἀγωνίζότω καὶ χρέος ἐκτινόντω.³

¹ Loc alb.

² Ilizibil.

³ Adică: Cartea a XXVI-a a Basilicalelor, titlul 2: Judecătorul să dea răgazul cuvenit chezașului care cere ca urmărirea să pornească mai întîi împotriva datornicului, acesta fiind primul răspunzător pentru datoria sa; dar după ce a trecut termenul ce i s-a acordat pentru aducerea datornicului, chezașul să fie urmărit ca să plătească datoria.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Hera Bucșănescu a cărui țigană s-a căsătorit cu un țigan al lui Năstase Gărdescu biv logofăt de visterie cere acestuia să primească schimb o altă țigană, cea ce după pravilă se aproă. Domnul întărește.

486

1778
februarie
9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecata, poruncim domniia mea, așa să să urmeze.

1778, februarie 9.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, prin zapclicu dumnealui vel armaș, să aduseră la judecată Năstasie Gărdescu biv logofăt za visterie cu dumnealui postelnic Hera Bucșănescu, așa zicînd Gărdescu, că are un țigan anume Iane pe care amăgindu-l o Neagă țigancă dinpreună cu Stanca muma ei, că sint țigance domnești, au săvirșit cununie după lege cu știrea bisericii și pină a da Anastasie Gărdescu schimbu la domnie, au eșit Hera Bucșănescu postelnic pîrșu și cu dovezi înaintea judecătii au rămas țigancile ale lui și țind Bucșănescu pă acea Neagă la casa sa, Gărdescu nu să poate folosi de munca țiganului fiind dăspărțit de fămeia lui. Întrebîndu-să și Hera Bucșănescu, ceru să dea Gărdescului schimbu pă țiganu cu pîcină, că este din partea soții sale și că are rude în țigănia sa.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6, f. 117.
Pentru o pî-
cină asemănă-
toare. v. doc.
din 15 februa-
rie 1778.
Arh. St. Buc.,
Ms. 6 f. 114 v.
(Copia sub da-
tă la Institutul
de istorie,
,N. Iorga").

Deci, fiindcă după pravilă, fămeia urmează după bărbatu, de la judecată să găsește cu cale Anastase Gărdescu să dea Herii Bucșănescu, schimbu țigancă depotrivă ca să nu să pricinuiască scădere zestrilor jup<inesii> sale. Iar hotărîrea rămîne la măriia ta.

1778, februarie 6.

Mihai Bărbătescu paharnic, Iordache paharnic, Mihai Popescu medelnicer, Costan-
din Cocorăscu, Dum<itrache> medelnicer.

487

1778

februarie

9

Veliții boieri arată prin anafora că Vlăduș Teloianu polcovnic și Grigore Lăcusteanu păhărnicele din Craiova reclamă pe sătenii din Leu de Jos (jud. Romanați) ale căror vite trecînd pe moșia lor le-au pricinuit pagube. Se hotărăște judecată la cămăcămia Craiovei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Cinstit și credincios boeriu domniei mele, Theodorache biv vel clucer caimăcam Craiovei, să urmezi a face cercetare și alegere după cum scrie mai jos și să îndreptezi, ce va fi de împlinit să și îplinești.

1778, februarie 9.

Preainnălțate doamne,

Vlădușu Teloianu polcovnic i Grigorie păhărnicele Lăcusteanu de la Craiova, au dat jalbă înnălțimii tale pentru sătenii ot satu Leu-dă-Jos sud Romănați că, șăzînd ei pă moșia lor, își trecu dobitoacile lor: vaci, oi, cai, rimători, pă moșia acestoru jăluitori ce este alătura cu a lor și mănincă totu venitul moșii și au tăiatu și copaci 180 pădure oprită ce este la cîmp. Și în anu acesta, acești jăluitori puindu rimători neguătorești la ghindă pă acea moșie a lor, numiții moșneni și-au lăsat vitele lor năpuste și au mîncatu toată ghinda și acum neguătorele, stăpînul rimătorilor, apucă pă acești jăluitori ca să ție rimători pă porumbu în locu dă ghindă. Pentru care acestea, cer prin jablă să li să facă luminată cartea înnălțimii tale la dumnealui caimăcamu Craiovei să-și afle dreptatea, să nu rămie păgubași, pentru care, ni să poruncește dă către înnălțimea ta, ca să cercetăm noi și cu anafora să înștiințăm cum este obiceiul.

După luminată porunca înnălțimii tale, cu plecată această anafora înștiințăm, că obiceiul este ca, cine face stricăciune și pagubă cu vite sau într-alt fel fără așăzămînt pă moșia altuia, plătește acea pagubă prin judecată.

Ci, să fie mila înnălțimii tale, după jalba lor, să li să facă luminată cartea înnălțimii tale la dumnealui caimăcamu Craiovei ca, zducînd față la judecata Craiovei pă amîndoaă părțile, după dreptate să le facă izbănire ce va găsi cu cale dumnealui, să-și afle dreptatea jăluitorii a nu rămie păgubași.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6, f. 1
f. 381 v. - 382.

1778, februarie 8.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban. B<adea> vel vornic, Ștefan Pîrșcov<eanu> vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Radu Slătineanu vel clucer.

Mitropolitul Jării arată prin anafora că Nicola din Cîrsteasca (Dimbovița) soțul Dobrei, țigancă după tată și rumâncă după mamă, reclamă pe Gheorghe Marchitan care o vînduse pe soția sa lui Marin trei pitar, fiindu-i dată de zestre. Dovedindu-se după cercelări cu martori că Dobra este rumâncă se recomandă cumpărătorului să se înțeleagă cu vînzătorul, iar ea „să aibă pace”. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă către preasfinția sa părintele mitropolitu, așa să să urmeze și rinduim și zapciu pentru împlinire, pă dumnealui vel armaș.

1778, februarie 9.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Nicolae ot satu Cîrsteasca sud Dimbovița că, însurindu-să de doi ani, au luat soție pă o nevastă anume Dobra din casa unii jupînese, anume Mariia sârdăreasa, care mai în urmă s-ar fi dovedit că tată-său au fost țigan și mumă-sa rumâncă și stăpînii ei ar fi vîndut-o roabă la un Marin biv <al> 3 <lea> pitar, care înțelegînd de a ei măritare au luat-o din casa lui și ea pe o roabă au și pedepsit-o. Și mergînd jăluitorul la satu Filipești sud Prahova, i s-au făcut carte de la preoți i alți săteni de acolo către noi, arătînd că tată-său au fost țigan și mumă-sa rumâncă, după a căruia jalbă ni să poruncește de către măriia ta să înștiințăm cu anafora alegerea ce arată în jalbă, că s-au făcut de către noi.

Deci, arătăm mării tale că, în trecutele zile, aducîndu-ne numitul jăluitor o mărturisanie în scris de la opt oameni din satu Filipești, anume: popa Pătru i Ilie logofăt, i Bălaș măcelarul i Dragomiru i Stoian i Nenciul i Coman căpitanu i Stoica dascălul și o nevastă anume Mariia soția Stancului, care să facu 9 mărturii, da mărturisanie că știu pă tatul nevestii Dobra, soția jăluitorului, că au fost țigan, iar mumă-sa au fost rumâncă. După a căroră mărturisanie am și scris la eesarhu popa Grigorie protopopu din sud Dimbovița, să cerceteze pentru un Gheorghe Marchitan, care vînduse soția acestui jăluitoru la acest <al> 3 <lea> pitar Marin și să afla în partea locului, să vază cu ce teme i o au vîndut <?>. Și avem răspunsul numitului ec<sarh> în care ne scrie că, întrebînd pă acel Gheorghe Marchetan, i-ar fi răspunsu că-l are și el în foaia de zestre a soții sale Chireața, fata unui răposat Hristodoru vameșu, și ca un lucru de zestre o au vîndutu.

Mai jălueste acest Nicola înpotriiva cumpărătorului că în 2 rînduri ar fi luat de acasă soția și i-ar fi căznit-o. La care întrebînd noi pă cumpărătoru, că au luat-o întru rînd și au și pedepsit-o, nu tăgădui, numai răspunse că după zapisu unde o are cumpărată ca o roabă și după porunca mării tale, prin jalba ce didese, care o văzum și noi ca să și-o caute, de aceea au îndrăznit și au luat-o, iar de al doilea rînd, răspunse înaintea noastră că nu o au luat, și minciună este, a jăluitorului.

Și după cum să văzu, fiind zapisul adevărat și dovedită fiind Dobra soția jăluitorului, de rumâncă, iar nu țigancă cum s-au numit, părerea noastră dă ca, cumpărătorii să-și caute banii la numitul Gheorghe Marchetan și cu porunca mării tale să să orînduiască mumbașiru a să face împlinirea, iar nevasta Dobra, soția jăluitorului, ca o rumâncă ce este adăvărată, să fie în pace nesupărată dă către nimeni la acea numire de țigancă și cel ce o are în foaia de zestre păsîndu-i și încrezîndu-să că este țigancă, numita Dobra va umbla cercetînd judecată cu cel ce i-au dat-o în zestre, de va fi așa. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 126-128 v.

1778, februarie 6.

Grigorie al Ungrovlahiei.

1778

februarie

15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnuindu-să Dobra, au eșit înaintea domnii mele la divan față cu argeșanu, cerind hotărîrea ceririlor ei a i să face de aici la divan, zicînd că nu poate a mai merge pã acolo. Dar cerîndu-i-să dovadă, întii pentru tocmeala simbrii ce zice că au avut, că să arate vreun zapis de așazămint, după care să poată judecata face hotărîre, nu avu ca să arate.

Deci, atît pentru aceasta fiind trebuință a să cerceta acolo prin marturii, cît și pentru pricina vie, fiind iar trebuință a să vedea la fața locului, dă ce stare este și cită, și a să cerceta prin prejurenii, însă oameni fără dă interes și fără de pizmă, spre a mărturisi adevăru în ce chip au sădit bărbati-său acea vie, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetare și alegere acolo la fața locului cu dreptul adevăru după cum scrie mai jos.

1778, februarie 15.

Preafînălțate doamne,

Dobra de la sud Mușcel, neodihnuindu-să pã judecata dumnealor boierilor judecători ot <al> 2 <-lea> departament ce au avut cu părintele arhimandrit proin argeșan pentru o vie ce să jăluește că au sădit-o bărbati-său și acum o stăpînește acea vie mănăstirea, și pentru taleri 30, simbria bărbatului ei ce cere de la numitul egumen, au jăluit înălțimii tale cu al doilea jalbă. Pe carii, din luminată porunca înălțimii tale, ceaușu de aprozi au adus înaintea noastră pe amîndoa părțile și mai întii citîndu-să o anafora de la numiții boeri ot <al> 2 <-lea> departament, vedem că bine au judecat dumnealor arătînd înălțimii tale ca să să orînduiască această pricină la dumnealor ispravnicii ot sud Mușcel, ca să să cerceteze în fața locului.

Dar mai cercetînd și noi această pricină, față fiind amîndoo părțile, aduse numita jăluitoare înaintea noastră 9 mărturii din satu Ștefănești dintr-acei județ anume: popa Tudor i Ion i Stanciul i Ion diiaconi, i Dumitru pircălabu cu alți 4 liudi săteni dintr-acei satu carii deteră mărturie că bărbatu numitei Dobră au tăiat crîngu și au scos rădăcini și au pus vie de sint acum 10 ani și și-au făcut și casă în poalile vie de au șazut 4 ani, iar de cînd s-au luat acea vie supt stăpînirea mănăstirii, sint 5 ani și atunci au pus numitul arhimandrit pã însuși bărbatul aceștii Dobrii de și-au spart casa de frică-i.

Înpotriva acestor mărturii, zice numitul proigumen cum că-i sint pîrși avînd acum o judecată cu cuvioșia sã pentru o moșie. Care, de nu i-ar fi fost pîrși, s-ar fi crezut mărturia ca scrie mai sus că au dat ei pentru acea vie, dar fiindcă-i sint pîrși, nu să crezu la judecată.

Deci, fiindcă alte dovezi sau mărturii nu avu nici numita Dobra jăluitoarea, după cum și dumnealor boierii judecători ot <al> 2 <-lea> departament, găsim și noi cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale la dumnealor ispravnicii ot sud Mușcel, ca să cerceteze în fața locului prin alte mărturii ce va avea jăluitoarea pentru acea vie, în ce chip au fost pricina și în ce chip s-au sădit și cită vie, fiindcă numitu proegumen au zis înaintea noastră că este această vie în ograda și poalile viei mănăstirii, iar nu au tăiat crîng și pădure ca să pue acea vie, ci în ograda viei mănăstirii au pus acea viță și cum că au fost numai vreo 50 de vițe și le-au și plătit cu taleri 20 cînd trăia bărbatul jăluitoarii, care ia toate acestea le tăgădui. Asemenea să cerceteze și pentru taleri 30 ce cere jăluitoarea simbria bărbatului ei de la numitul proin egumen argeșan, zicînd că au fost vier al mănăstirii tocmit cu simbria, fiindcă proin egumenu tăgădui că n-au fost cu simbria, ci pã scuteală și pã zăciuala bucatelor ce va stringe du pã moșii, fiindcă era și ispravnicel al acei moșii, al sfintei mănăstiri. Și după cum va dovedi adevărul prin carte de blestem pentru aceste 2 pricini, întii să să silească dumnealor ispravnicii ca doar de va putea să-i învoiască de acolo pentru amîndoo ceririle jăluitoarii dînd și carte de

judecată la cine să va cuvâni, iar de nu să va odihni vreo parte cu acea carte de judecată a dumnealor ispravnicilor, să le pue soroc și să vie și aici la luminat divanul înălțimii tale cu numitul arhimandrit proin argeșan sau cu vechil, ca, de aicea, să li să izbrănească această judecată. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc..
Ms. nr. 6,
f. 121 v. - 122.

1778, ghenarie 18.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban, Badea vel vornic, Stefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Scarlat Drug<ănescu> vel sârdar, Dumitrache Brez<oianu> vel sluger.

Scarlat vel logofăt cere Domnului prin anafora să oblige pe păhărniceasca Profira la restituirea, contra preț, a trei suflete de țigani vînduși de un văr al pîrșului. Cererea de răscumpărare fiind motivată pe rudenia pîrșului cu vînzătorul (drept de protimis) domnul dispune „împlinirea țiganilor” sau, în caz de refuz, scoaterea la judecată a părților.

490

1778
februarie
16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim domnia mea dumitale, vel armaș, să-i duci banii și să înlplinești țiganii, iar avînd a răspunde, cu vechil să-i scoți la judecată.

1778, februarie 16.

Preainnălțate doamne,

Cu preaplecata mea anafora, înștiințez pă măriia ta pentru că eu, avînd un vărul al doilea, anume Neculae Brătășanu, s-au pus de au vîndut trei suflete de țigani, anume Măinea țiganul sin Drăghici bucătarul cu Neaga țiganca lui i o Stana fata Neagului țiganul, în taleri 45 unui Radul Cojocăreanu. În urmă s-au sculat un clucer Drăghicean sin stolnic Ioniță Greceanu și au dat acei taleri 45 și au luat acele suflete de țigani supt stăpînirea dumisale zicînd că-i este rudă. Mai la urmă, aflînd răposatu paharnic Ioniță Brătășanu, unchiul acestui Neculae Brătășanu, dă vînzarea acestor țigani, au dat banii lui Drăghicean și au luat țiganii supt stăpînire. În anu trecut, întîmplîndu-să moarte acelui Neculae Brătășanu și aflînd eu că au vîndut și au zălojit partea lui de moșie și de țigani ce au rămas cu clironomie de la tată-său ci¹ zestrea mumi-si, și mai căzîndu-mi-să mie a le răscumpăra și a le lua de supt zălojire la zestrea mă-și, fiind mumă — sa vară premare cu tată-mieu, am trimis de am adus pă cei care cumpărase și luase supt zălojire și cunoscînd însuși aceia că am dreptate și mi să mai cade mie a le lua supt stăpînire, au priimit banii de la mine și am luat acele moșii și țigani de supt stăpînirea acelora. Și aflînd și de acești țigani că sînt la dumneaei păhărniceasa Profira, soția dumnealui paharnicului Ioniță Brătășanu, i-am trimis bani, acei taleri 45, pă un Mareș căpitan, pohtînd-o ca să priimească banii și să-mi dea țiganii. Mai protimisîndu-mă, fiind de la neamu mieu și dumneaei n-au vrut a priimi bani și să-mi dea țiganii, în urmă, m-am rugat și de alți boeri de i-au zis ca să priimească bani și să-mi dea țiganii, însă pă dumnealui logofătul Racoviță i pă dumnealui Manolache Crețulescu comisul, fiindu-i rudă și nepot, am pus pă dumnealui slugeru Dumitrache Brezoianul și pă dumnealui logofătul Pîrșcoveanu i pă sfinția sa părintele episcopu Buzăului i pă dumnealui vornicu Badea Știrbeiu, care către unii au zis că are lipsa zestriloru și nu-i dă, iar către unii au zis că ni-i va da, mai virtos, către sfinția sa părintele episcop, au zis că mi-i va da și către slugeru Dumitrache Brezoianu și vâz milostive doamne, că mă tot prelungește și nu va să priimească banii, să-mi dea țiganii.

Mă rog mării tale, să fie luminată porunca mării tale la un zapciu să-i ducă banii și să-mi înlplinească țiganii, iar de va avea cevași a răspunde, să vie la judecată pentru că eu nu-i cer țigani ai neamului dumneaei sau ai răposatului boerului dumneaei, ci cer, după cum

1778, februarie 13.

Scarlat vel logofăt.

¹ Pentru : din.

491

1778
februarie
16

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Neagoe Bădihală reclamă pe boiernașii Vărzari din jud. Argeș care au pus stăpînire pe moșia sa Borlești. Cercetînd actele se recunoaște dreptatea Vărzarilor care stăpîneau moșia de 36 de ani. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Din cele mai jos scrise, vîzîndu-să că jalba și cerirea pîrișiloru este fără dă nici o dreptate, că, mai virtos, că s-au și dus în urma aceștii hotărîri de la judecată și n-au șazut ca să iasă la divan de au avut a face apelație, întărim domniia mea hotărîrea judecății ca, după cum scrie mai jos, să să urmeze.

1778, februarie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pă Neagoe Bădihală pîriș boierinașilor Vărzari din sud Argeș, Gheorghie i Sandu postelnice, Vărzari, zicînd că, avînd și el parte de moșie în Borlești, după vremi, au inpresurat-o numiții boierinași arătîndu-ne și cărțile lor. Însă, o copie de hrisov a răposatului mării sale Pătrașcu vodă cu leat 7064 de sint ani 222 neadeverită dă nimeni, în care scrie că să ție Lal, din care zice pîrișu că să trage, și cu frate-său Stoica, moșie în Borlești și Păoțești, i o mărturisanie a unui popă Vișan adevărată și de alți oameni cu leat 1775 avgust 21, prin care mărturisește că, fiind preot la biserica acestoru boierinași, au pomenit pă Stoica Bădihală, tatul pîrișului, stăpînitor de moșie în Bărlești pină în zilile mării sale răposatului Costandin vodă și de atunci i s-au luat moșia de la mînă, i o adeverință cu leat 1778 februarie 5 întărită cu pecetea preasfinții sale părintelui mitropolitului în care să vād mărturiile ce au dat în scris unii din moșneni, carii aducîndu-să și înaintea noastră, asemenea deteră mărturie. Însă într-aceștii chip : uncheașu Ianache, uncheașu Neașul ot Păucești sud Argeș, că știe pă Stoica Bădihală stăpînind moșia Bărlești în sud Argeș partea lui¹, din zilile mării sale răposatului Neculae vodă pină în zilile răposatului mării sale Mihai vodă, uncheașu Marin, uncheașu Simion, uncheașu Gheorghie și Ilie din sud Argeș, că, de cînd s-au pomenit pă acele locuri, știe că, din vremea răposatului mării sale Nicolae vodă și pină în rîzmirița lui Colonel¹ cu 4 ani în urmă, au stăpînit Stoica Bădihală această moșie, partea lui din Borlești, uncheașu Toader din Merișani sud Teleorman, că din zilile răposatului mării sale Costandin vodă Brincoveanu pomenindu-să pă acele locuri s-au hrănit cu plugu pă partea moșii Stoicăi, ani 6, și că dijma bucatelor lui, el singuru o băga în pămîntu Stoicăi, și o luminată poruncă a mării tale către ispravnici cu leat 1777 februarie 3 i o carte de blestem tot de atunci și alte citeva jălbi ce au fost dat mai dinainte.

Din care, față fiind numiții Vărzari, pîrișii răspunseră că sint acum 121 de ani de cînd strămoșii lor au cumpărat această moșie și la 25 de ani sculîndu-să Stoica Bădihală cu niște hrisoave ce mai rămăsese la dîșșii nedate, au intrat în moșie făcîndu-și case și alte namestii, pă care nesuferindu-l părinții lor, cu judecată l-au scos luîndu-i și acele hrisoave, de sint acum ani 36. Și arătară scrisorile lor, un zapisu al moșnenilor din Borlești cu leat 7165 maiu 30, de sint ani 121, în care să vede că încă mai dinainte fiind vinduți rumîni cu toată moșia lor la tatul strămoș al părinților, și întîmplîndu-să de l-au omorît hoții, dau acest al doilea zapisu de a lor bună voe la Costandin strămoșu părinților, știîndu-să mai

dinnainte vinduți, fiind iscălit într-acest zăpis și acelălalt din care zice Neagul pîrîșu că sã trage, și o carte de judecatã a dumnealor veliților boeri, cu leat 7250 de sint ani 36, in care sã vede cã, avînd judecatã Vãrzarii cu Stoica Bãdihalã innaintea dumnealor, au scos pã Stoica din moșie luîndu-i-sã de la mînã și acele hrisoave cu care intrase in silnicie in numita moșie și stãpînisã într-acea moșie, cum sã vede din cartea de judecatã numai într-acei an de la leat 7149 pînã la leat 7150 cînd s-au judecat, și altã carte de judecatã iarãși a dumnealor ispravnicilor ot sud Argeș, cu leat 1777 iunie 10, cînd au mersu pîrîșii cu luminatã porunca mării tale și cu cartea de blestem asupra mãrturii lor prin care iarãși, dupã multã cercetare ce le-au fãcutu și dumnealor, dau stãpînirea moșii, numiților Vãrzari. Cum și noi acum de iznoavã, dupã cercetarea ce am fãcut amîndurora pãrților cu amãruntu, cunoscîndu-sã din mai sus-numitele cãrți vechimea stãpînirii Vãrzarilor de mai nainte și cã Stoica numai un an au stãpînit in silnicie cu hrisoavele ce s-au zis, și vãzînd cã și de la acea stãpînire a Stoicãii sint pînã acum ani 36 de cînd necontenit stãpînesc Vãrzarii, dupã cum și însuși pîrîșii nu tãgãdui, nu putem sã-i dãm dreptate pîrîșului, și mai vîrtos cu acest fel de sineturi ce aratã, fiindcã acea copie de hrisev, dupã ce este neadeveritã de nimeni, este și veche foarte, trecutã de ani 200 și nepriimitã dupã porunca pravilii ce zice cã sineturile ce vor fi trecut de ani 100 sã nu fie priimate la nici o judecatã și cu mãrturisania moșnenilor ce mai sus arãtãm, cum cã au stãpînit și Stoica Bãdihalã, din care nici pîrîșii nu tãgãduesc, dar numai un an dupã cum sã cunoaște din cartea dumnealor veliților ce s-au zis, inãșã in silnicie, și acei an ce am hotãrît ca numiții Vãrzari, Gheorghe i Sandu, dupã praviliile de stãpînire, fiind ani 36 de cînd necontenit stãpînesc, sã-și stãpîneascã moșia cu pace dã cãtre Neagu Bãdihalã, dupã cãrțile ce au și dupã cum au stãpînit-o și pînã acum. Iar hotãrîrea rãmîne la mãriia ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 124-125.
Pentru o primã
judecatã supusã
hotãrîrii Dom-
nului, v. doc. din
3 februar 1777.
Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 267-267 v.
(Copia sub datã
la Institutul de
istorie
- N. Iorga").

1778, februarie 10.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alec<sandru> Greceanu, Ev<dochim> medelnicer, Hagî biv vel sluger.

¹ Așa in text.

Mitropolitul fãrii și veliții boieri aratã prin anafora cã vãduva stolnicului Ioniță Bãlãceanu, Catrina, reclamã pe Maria Bãlãceanu, cumnata ei, care a vîndut venitul moșiiilor sofului ei, Drãguleasca și Zimbreașca din jud. Teleorman. I se recunoaște dreptatea și Maria va întoarce banii ceruți de reclamantã. Domnul intãrește, cu drept de apel.

492

1778
februarie
16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Din cele mai jos scrise, vãzîndu-se cã aceste moșii sint bune ale dumneaei stolniciesii Ecaterinii, intãrim și domnia mea cu domneasca noastrã pecete ca sã le stãpîneascã cu pace, fãcîndu-i-sã și inplinire prin orînduitul zăpciu de venitul ce scrie mai jos, iar ceilaltã parte de mai are cevași a rãspunde și va vrea a face apelație, iasã și la divan.

1778, februarie 16.

Preainnãlțate doamne,

Dumneaei stolniceasa Catrina Bãlãceanca, juptneasa rãposatului stolnicului Ioniță Bãlãceanu, in anu trecut, leat 1776 septemvrie 20, au avut judecatã innaintea noastrã cu Mariia Bãlãceanca pentru 2 moșii din sud Teleorman anume, moșia Gãguleasa i moșia Zimbreașca zicînd cã aceste 2 moșii sint de la pãrinții rãposatului boerului dumneaei, stolnicu Ioniță Bãlãceanu și le-au stãpînit atît in viața rãposatului dumneaei, cit și dupã moarte-i pînã acum, iar in anu trecut zice cã s-au pus in silnicie și fãrã de judecatã numita mai sus, Mariia Bãlãceanca, cumnatã-sa, și au vîndut venitul acestor 2 moșii zicînd cã sint ale moși-sãu.

Deci noi atunci, față fiind amîndoă părțile, după cercetarea ce am făcut, cu preaplecata noastră anafora de atunci din anul trecut, am înștiințat înălțimii tale că rău și fără cale s-au pus de au vîndut numita Maria Bălăceancă venitul acestor moșii, fiindcă n-au avut să arate la judecată nici scrisori, nici alte dovezi pentru stăpînirea acestor moșii, iar stăpînirea dumneai Catrinii Bălăceancăi stolnicessii, cum că este bună asupra acestor 2 moșii, s-au cunoscut la judecată, atît dintr-un zapisu de cumpărătoare ce-l are de la leat 7194, de sint ani 92, cit și dintr-o foae de împărțeală cu leat 7200, de sint acum, ani 86, iscălită de Barbul i dă Drăghici Bălăceanu, moșii acestor Bălăceni, prin care foae arată și pentru aceste mai sus-numite 2 moșii că s-au dat în partea și stăpînirea lui Mateiu Bălăceanu, carele au fost moș răposatului Ioniță Bălăceanu.

Dar peste toate aceste adevărînte, ca să să pliroforisească judecata mai adevărat pentru stăpînirea acestor moșii, prin plecata noastră anafora am fost înștiințat înălțimii tale ca să meargă omu domnesc în partea locului cu carte de blestem ca să-i cerceteze prin vecinii înprejurenii, care anafora întărindu-să cu luminată pecetea înălțimii tale, după coprinderea acei luminate porunci s-au urmat mergînd omul domnesc, Toma, copilul din casă de visterie, la ispravnicii județului și dumnealor orînduind un boerinaș, pă Badea căpitanu, de au urmat după acea carte de blestem, după coprinderea poruncii înălțimii tale, acum după urmarea poruncii a înălțimii tale, mai aducînd la judecată înaintea noastră vătafu de visterie, pă mai sus-numitele Bălăcence, văzum întii, cartea de la ispravnicii județului prin care scrie răspunsu către înălțimea ta, la martie 8, 1777, că după luminată porunca înălțimii tale pentru cercetarea de moșiile Drăguleasa i Zimbreașca, au orînduit și dumnealor pă Badea căpitanu boerinaș, și înpreună cu orînduitu copilul din casă, au mersu în fața locului și cercetînd prin vecinii înprejurași de au citit tuturoru și cartea de blestem și fieștecarele, după cum au tiut, au mărturisit în frica lui Dumnezeu și s-au iscălit în dosul cărții de blestem. Și după aceia am văzut și mărturisaniile mărturiilor, care după cum sint scrise în dosul cărții de blestem, le arătăm și noi înălțimii tale, însă mărturiile anume: diaconu Pătrașcu ot Siliște, Stanciu stuparul ot Miroși, popa Iorga ot Cătelești, popa Mateiu ot Siliște, popa Ion ot Merişani, Drăgușin uncheașu, Radu Sașucea, Gheorghe pîrcălab ot Găgulești, Stanciul Negreș, uncheașul Toader Negreș ot Găgulești, Ion Belineanu, Badea uncheașu.

Acești liude 12 mărturii, fieștecare de ei, cu deosebită iscălitură și mărturisanie, mărturisăsc și adeverează cum că unii sint de cite 52 i 50 i 40 de ani, alții sint de 37, 36 și 34 de ani și alții de 28 i 22 de ani de cînd s-au pomenit și de cînd au venit pă acele pămînturi și n-au pomenit pă Mariia Bălăceanca i pă soră-sa Zmăranda, stăpîne pă moșiile Găguleasa i Zimbreașca, fără numai au pomenit stăpîn pă Ioniță stolnicu Bălăceanu i cu frații lui. Asemenea tot în dosu cărții de blestem s-au iscălit și mai sus-numitul orînduit Badea căpitanu, cum că au cercetat în frica lui Dumnezeu în fața locului și au mărturisit cum că aceste 2 moșii, Găguleasa și Zimbreașca, întregi le-au stăpînit răposatu Ioniță Bălăceanu și osebit de foaia de împărțeală și zapisul ce s-au arătat mai sus, cum și de mărturiile ce au priimit blestem, mai arată acum dumneai stolniceasa și 2 cărți ale răposatului Costandin voievod Brîncoveanu, una de la leat 7211 martie 3, de sint acum, ani 75, și ceialtă carte de la leat 7215 noemvrie 15, de sint acum, ani 71, în care cărți orînduește măriia sa, boeri hotarnicii, ca să hotărăscă aceste moșii, Găguleasa i Zimbreașca de la¹, către Drăghicean Bălăceanu, fratele lui Mateiu vătafu Bălăceanu și le arată răposatu Costandin voievod Brîncoveanu că sint aceste 2 moșii ale lui Mateiu vătafu Bălăceanu ce au fost moșu răposatului Ioniță Bălăceanu, boeru stolnicessii Catrinii Bălăceanu. Care aceste 2 cărți de hotărnicie ce sint făcute cu ani 15 mai în urma foi de împărțeală, întemeiază acea foae de împărțeală ce au făcut frații între dinșii, Mateiu vătafu și Drăghici Bălăceanu și să dovedește că sint bune aceste moșii ale lui Mateiu vătafu Bălăceanu, moșu răposatului stolnic Ioniță Bălăceanu.

Deci, s-au mai întreatu la judecată, Mariia Bălăceanca, ca să răspunză înpotriya acestor dovezi ce s-au zis mai sus, și au răspunsu că va aduce cu soroc pînă în 20 de zile mărturii pă niște arnăuți gelepi și vor mărturisi că venitul acestor moșii l-au cumpărat oarecînd

ei și de la dînsa i de la soră-sa Zmărănda Bălăceanca, și vedem că acest soroc și l-au pus în trei rînduri și au trecut peste soroace încă 6 luni și tot n-au adus nici o mărturie.

Ci dar, fiindcă această Marie Bălăceană, nici scrisori mai noă, nici alte dovezi nu are ca să poată arăta cu ce cere stăpînire acestor mai sus-numite moșii, n-are dreptate nici într-un chip, nici amestecul la acele moșii ci, de vreme ce fără de judecată au vîndut venitul acestor 2 moșii în anii trecuți, să întoarcă înapoi la dumneai Catrina Bălăceanca, prețu ce va fi luat și dumneai stolniceasa Catrina Bălăceanca i cu fii-său Mihaiu Bălăceanu, după cum au stăpînit pînă acum aceste moșii, să le stăpînească cu bună pace și de acum înainte de către Mariia i soră-sa Zmărănda, Bălăcencile. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 125-126.

1777.

Grigorie al Ungrovlahiei,
Nic<olae> Dud<escu> vel ban, vel spătar, Badea Știerbei vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt.

1 Omisiune.

<Divanul Craiovei> arată prin anafora că egumenul mănăstirii Motru reclamă pe frații Costandin și Ion Butoiești, care au încăleat hotarul moșiei Buicești din jud. Mehedinți. La cercetare pîrții se găsesc vinovați și se hotărăște ca aceștia să plătească cheltuielile de judecată. Domnul întărește poruncind caimacamului Craiovei să-i pedepsească, iar mănăstirea să-și stăpînească moșia.

493

1778

februarie

16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Cinstit și credincios boerul domnii mele, dumneata Theodorache biv vel clucer, caimacam Craiovei, cît pentru pedeapsa numiților Butoești ce li să cade după neastîmpărarea și urmarea lor, de care aștepți dumneata răspunsu, să cercetezi petrecerea lor mai înainte cum au fost de au urmat și altă dată la altă judecăți, acest fel de urmări dă s-au aflat în vreo pricină dă vină și cum s-au purtat în viața lor. De care, să ne înștiințezi și, pînă vei lua răspunsu al doilea, să-i aibi tot la închisoare ținuți.

Iar pentru pricina moșii, dă vreme ce și la fața locului s-au cercetat și dumneavoastră ați judecat că amăruntu și ați cunoscut dreptatea mănăstirii, și acei Butoești cu înpresurare caută să calce în hotaru moșii mănăstirii, întărim [și stălpim] ca să-și stăpînească mănăstirea moșia după semnile ce-i scriu în hrisoave și în cărți, care s-au dovedit de bune și ade-vărate.

1778, februarie 16.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale că la anu trecut 1776 mai 29, au avut pricină dă judecată cuviosu egumen dă la sfînta mănăstire Motru, chir Pimen, cu Costandin Butoiu ce au fost căpitan i cu frate-său Ion de la Stîngăceaoa din Față, sud Mehedinți, zicînd numitul egumen că, fiind hotarnicu cu dînsii cu moșia sfîntei mănăstiri ce să cheamă Buiceștii, ar fi călcînd hotarul moșii mănăstirii, unde să numește Trestia și Vilceaoa cu Fîntîna Cerbului și iase în deal în Sleme la cornul moșii unde să hotărăște cu altu hotărâl de moșie al mănăstirii Tismenii, anume Ilieștii, după cum aceste semne să coprinde în hrisovu mării sale răposatului Mateiu vodă Basarab dă la leat 7258¹ ce este dat mănăstirii pentru stăpînirea moșii. Întrebînd pã Costandin i pã frate-său Ion, Butoieștii, au răspunsu că nicidăcum, după cum scrie semnile moșii într-acele hrisov, nu să întind, ci-și stăpînesc partea lor de moșie ce au deosebit, și cum că egumenul s-ar fi întinzînd cu stăpînirea în moșie, numindu-o Fîntîna ce s-au făcutu de un Pătru ce i-au zis Cerbu, că ar fi Fîntîna-Cerbului ce să numește în hrisov, și cu aceia ar fi zicînd că să calcă moșia mănăstirii dă către dînsii.

Pentru care, văzînd noi că este trebuință de a să cerceta la fața locului să să dăscopere adevărul, am orînduit doi boeri anume Ioniț. biv <al> 2<-lea> vistier și Barbul Oteteleșanu biv vel clucer za arie ce au fost pă acea vreme biv <al> 3<-lea> logofăt, de au mersu la numita moșie și altă cercetare sau hotărnicie să nu facă, fără decît prin oameni bătrîni înprejurenî, mărturii ce-i vor aduce și o parte și alta, și prin alte dovezi ce vor mai fi să dăscopere adevăru semnilor. După coprînderea hrîsovului de stăpînire a moșii ce are mănăstirea și Butoeștii din divan au priimit că vor merge spre a fi la cercetare, iar după ce au mersu orînduiții boeri în fața locului, nicidăcum n-au vrut a să supune poruncii să meargă să fie la cercetarea boerilor după cum să hotărîse. Care, măcar că n-au și fost Butoeștii de față, și fiindcă boerîi mersese la numita moșie și pentru ca să nu să întoarcă înapoi cu făr' dă nici un fel de izbrănire, prin mărturii oameni bătrîni înprejurenî asupra sufletelor lorî în frica lui Dumnezeu au cercetat. Unde fiind de față muma și nevasta lui Costantin Butoiu, au dovedit semnele moșii mănăstirii, tot după coprînderea hrîsovului ce au arătat egumenul, dînd numiții boeri și în scris dă cercetarea ce au făcut, în care pă larg toată pricina arată. Cu care cercetare viînd numitul egumen aici la divan, am trimis dă au adus și pă Butoești, și eu toții fiind de față, am făcut și noi cercetare și am văzut că boerîi cei ce au mersu, cu bună orînduială au urmat. Dar fiindcă Butoeștii întăria cu zapisile că li s-au făcut nedreptate, nefiînd de față cînd au fost boerîi în cercetare, pentru ca să lipsească toată pricină de la mijloc și ca să nu mai poată găsi Butoeștii la urmă cuvînt de îndreptare că n-au fost de față, de iznoavă al doilea rînd am trimis tot pă acei boeri de au mersu cu egumenul și cu mumbașiru asupra Butoeștilor ca să-i ducă la numita moșie și prin cartea preasfinții sale părintelui episcop, de blestem, asupra acelor mărturii <ale> lor ce au arătat semnele la cercetarea dintîiu, care carte dă blestem însuși Butoeștii au priimit de au luat dă la părintele, zicînd că de vor priimi-o, acele mărturii, vor fi odihniți și de vor rămînea semnele tot după arătarea dintîiu a mărturiilor, vor plăti și toată cheltuiala.

Care după ce au mersu orînduiții boeri și de al doilea în fața locului unde fiind atît egumenul cît și Butoeștii, adunînd pă toate mărturiile ce au fost la cercetarea dintîiu, au cerut boerîi la Butoești să le dea cartea de blestem să să citească să arate adevăru tot, după cum întîiu, sau umblă cu vreun meșteșug, Butoeștii. Văzînd pe mărturii că nu-și schimbă vorba, iarăși s-au arătat cu îopotrivire, și nicidăcum n-au vrut să dea cartea de blestem să să citească întru auzul tuturor, ci au zis că ei caută să meargă mărturiile mănăstirii cu pămînt în trăisti și cu carte de blestem să dea ocol moșii și așa poate să vor odihni. Și numiții boerîi iarăși văzînd pă Butoești cu nesupunere poruncii, s-au întorsu înapoi, cu nici un fel de izbrănire și pentru a lor nesupunere, prin scrisoare ne face înștiințare. De care, față fiind în divan dumnealui cluceru Oteteleșanu, asemene arată că Butoeștii nicidăcum n-au vrut să dea carte de blestem.

Deci, iarăși viînd egumenul, pentru ca să ia treaba săvîrșire, am trimis și aducînd pă Butoești, de față i-am întrebat pentru ce nu s-au supus poruncii divanului, a tit întîiu să fi mersu, cît și pă urmă, să fi dat cartea de blestem, să să citească să auză mărturiile, de vreme că însuși ei pentru a lor îndreptare au scos cartea de blestem, și nemic alt nu mai avură a răspunde, fără dăcît ne-au arătat luminată porunca înălțîmii tale de la septemvrie 20, 1777. După jalba ce au fost dat, cum că avînd ei moșie ce să cheamă Stîngăceaoa din Față, li s-ar fi înpresurînd dă către numitul egumen și au cerut a li să orîndui hotarnici. Și poruncești măriia ta dumnealor ispravnicilor din Mehedinți ca, întîiu prin judecată după scrisori și după stăpîniri vechi să cerceteze, alegînd partea fieștecărui și de vor rămînea toate părțile pă hotărîrea judecătîii să dea zapisu iscălit de toți că sînt odihniți și să orînduiescă să pue semne. Iar fiind trebuința de a li să orîndui hotarnici, după înștiințarea ce vor face înălțîmii tale cu numele boerilor ce-i vor cere cu toții de obște, să va orîndui cu portărel după obicei.

Pentru care, acum de iznoavă făcînd și noi cercetare cu amăruntul, am citit cartea orînduiților boeri cu bună înțelegere, și dă vreme ce mărturiile ce au fost atunci aduse și sînt și anumite în cartea boerilor, au zis că vor priimi și cartea de blestem că toate semnele le-au adevărat după coprînderea hrîsovului mănăstirii ce-i este de stăpînire a moșii, am văzut că bine și cu dreptate au urmat, și Butoeștii rău și fără dă cale caută să între cu stăpînire în

hotaru sfintii mănăstiri. Și pentru că umblă cu acest fel de pricini neadevărate și pîrind divanurile și cheltuind mănăstirea prin judecăți și mai virtos, că și după a lor nesupunere ce întrațitea rînduri s-au trimis cu boeri în fața locului și nicidecum nu s-au supus a fi următori poruncii, vinovați sint Butoeștii să plătească și toată cheltuiala ce să va fi făcut și să să și pedepsească dă către înălțimea ta, ca să fie spre pildă și altor asemenea următori ca dinșii, pã care i-am pus aici la opreală așteptînd pînă vom lua luminată poruncă, în ce chip să urmăim pentru unii ca aceștia.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 127-128.

1777, noembrie 28.

Theodorache clucer, Ștefan Bibescu, Ioan sãrdar, Badea Știrb<eu> sluger.

¹ Așa în text.

<Divanul Craiovei> arată prin anafora că Ianache băcanul din Craiova reclamă de la Costandin și Toncea talerii îngropați la un loc cu banii acestora și restituirea cheltuielilor de judecată. Descoperindu-se că banii fuseseră furajii de hoji, după mai multe judecãți, se hotãrãște vînzarea bunurilor hojilor, iar cheltuielile de judecată să fie dovedite cu blestem. Domnul întãrește.

494

1778

februarie

16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfãțșat și la divan înaintea domnii mele și cit pentru dobînda la acei taleri 1250 ce au apucat Costandin i Toncea pã Ianache băcanul de le-au împlinit numai după bănuiala judecãții, iar nu după vreo dovedită vinã a lui, fiindcã alții au fost care au furat banii lor și fiindcã pã urmã s-au îndreptat și s-au cunoscut că n-au fost vinovat la luarea baniloru și s-au prãdat rãu, nu este cu dreptate a trage și paguba aceasta a dobînzii baniloru ce s-au prãdat rãu, ci am hotãrit ca zapciul cel orînduit să-i îplinească lui Ianache de la mai sus-numiții, dobînda, însă numai la taleri 1250 ce au fost luat bani gata, precum îi va fi dat rînduri, iar pentru alte ceriri de cheltuială i colacu ce zice el, neavînd hojii avere de a prisosi peste împlinirea capetilor, rămîn a fi și unii și alții rãbdãtori, fãrã dã numai lipsa din capete ce are a lua, atît Ianache, cit și Costandin i Toncea.

Scriem dumitale, cinstiit și credincios boeriul domnii mele, Theodorache biv vel clucer, caimacam Craiovei, fiindcã hojii să jãluirã cum că cele ce li s-au luat spre împlinirea pãgubașiloru, s-au vîndut fãrã dã prețt, dã este după cum să jãluesc și sint mușterii cu prețt mai mare, să pui dumneata să facã de iznoavã mezat de toată averea lor și cînd nu să va împlini capetile fieșcãruia deplin, atunci la lipsa ce va fi, să între și Ianache băcanu cu analogon, însă la taleri 500 pã cit au dus ca să îngroape dinpreună cu banii celorlalți tovarășii, iar nu numai la taleri 100, asupra cãriia trebi este orînduit mumbașiru...¹ aprod ceaușasc.

1778, februarie 16.

Preainnãlțate doamne,

Ceaușu de aprozi au adus la judecatã înaintea noastrã pã Ianache băcanu de la Craiova, carele au jãluit înnãlțimii tale pentru Costandin sin popa Draghiia i Toncea papugiu, cerînd de la dinșii ca să-i îplinească taleri 100 ce i-au avut îngropați cu banii lor la un loc, i colacu ce au dat pînã cînd au dovedit pã hojii cei ce au furat banii de unde i-au avut îngropați cu toții, i dobînda baniloru la taleri 1250 ce au dat el bani gata lui Costandin i Toncii cînd l-au apucat cu judecatã pînã nu să dovedise hojii, zicîndu-i că el au furat banii, cum și cheltuiala de cînd umblã în judecatã.

Care pentru acești bani ee<-i> cere Ianache jãluitoarul de la mai sus-numitul Costandin i Toncea, s-au judecat la Craiova înaintea dumnealui clucerului Theodorache, caimacamu Craiovei, și cu anafora pre largu le arată toată pricina lor și arată întru acea anafora cîți bani are dreptate să ia acest Ianache de la hoji și cîți bani are dreptate să ia acest Costandin cu tovarășii lui.

Care anafora citîndu-sã și de noi, să vede că dumnealui cluceru, bine și după dreptate au judecat. Și dã vreme că banii ce au fost îngropați ai lui Ianache băcanu i ai lui Cos-

tandin sin popa Draghiia și a tovarășilor lui, s-au dovedit furați de răspopa Preda i dă fii-său Iordache, carii acum să află aici de față, găsim cu cale să fie luminată porunca Innălțimii tale ca toate ale lor, orice va fi avind, mișcătoare și nemișcătoare, să să vînză cu mezat și să i să înlînească întii banii, capetele ce lipsesc ai lui Ianache i ai lui Costandin sin popa Draghiia și a tovarășilor lui, și apoi să-i înlînească zăciualile ce au dat Costandin cu tovarășii lui și colacu ce au dat Ianache pînă au găsit pã mai sus-numiții hoți.

Dar, fiindcă mai cere acest Ianache i Costandin cu tovarășii lui, cheltuiala ce au făcut, de cînd umblă pentru această pricină prin judecată, cum și dobinda banilor pentru dobindă, am găsit cu cale să nu ceară nici o parte, nici alta. Iar pentru cheltuială, după ce să va înlîni întii banii, capetele ce au luat i colacu ce au dat și zăciuelile, mai prisosind bani din ceia ce să va vinde ale hoților, atunci pã ceia ce vor priimi blestem și o parte și alta, cît au cheltuit,

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 131 v. - 132.

să li să înlînească iar din avutul hoților. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către Innălțimea ta.

1778, februarie 5.

¹ Loc alb.

495

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Gheorghe din București vrea să-și vîndă casa pentru plata unei datorii. Pentru că soția se împotrivese se hotărăște vînzarea, soția luîndu-și zestrea ca protimîtară. Domnul întărește.

1778

februarie

16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Așa să să urmeze. Și poruncim zapciule ce ești orînduit cu marafetu starostii, să să scoață casa la mezat și să urmezi după hotărîrea judecătii cum scrie mai jos.

1778, februarie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za pãhârnicii aduse la judecată pã Gheorghe de aici din București zicînd că fiind supt datorie de taleri 100 și neavînd altu mijloc ca să să plătească de acea datorie și vrînd ca să-și vînză o casă ce o are ca să-și plătească datoriia și nevasta lui nu-l îngădueste, de care aducîndu-să și nevasta lui, Neacșa, innaintea judecătii, am întreat-o ca să ne arate de care pricină nu îngădueste pã bărbati-său ca să vînză casa, și răspunse că, dă vreme ce are copii cu el, un fecior și o fată dă vîrstă, ca să nu rămîie copii săraci, și mai virtos, că are și lipsă dă zestre, pentru aceia nu va să să iscălească la vînzarea casii bărbatului acestuia. Care cerire a ei, fiind priimită dă pravili, protimisindu-să de a-și trage zestrea ei, am cerut foae de lipsa ce arată, fiindu-ne tăgăduită și de bărbati-său Gheorghe, și am trimis-o la starostea de neguțatori ca să o prețuiască, care au și prețuit-o drept taleri 72, 30.

Deci, pentru ca și fãmeia să-și ia lipsa zestrilor ei, și să-și ia și datornicii bărbatului ei, banii, să fie luminată porunca mării tale ca să să scoață casa la mezat și drept cîți bani va eși, să aibă voe numita fãmee cu acel preț să ia casa supt a ei stăpînire și, scăzîndu-să lipsa zestrilor ei, taleri 72, 30 ce mai sus arătăm, și cîți bani vor rămînea, să să dea la mîna bărbatului ei, pentru ca să să plătească de datornicii lui, protimisindu-să ia după poruncile pravillii ce mai jos să arată. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către măriia ta.

1778, februarie 9.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Grecianu, Evdochim medelnicer, Hagi biv vel sluger.

Βιβλίον καθ τῶν Βασιλ., τίτλος ἄ-τὸς. Ἡ γυνὸς καὶ συνεσταμένης ἦτοι τὸ γάμων ἐάν ἀπορον ἀρὰ τὸν ἄνδρα ἔνωται ἥπερ πρηκὸς καὶ προγαμιαίας δωρεά καὶ ἐξόπρηκος διακρατίση τὴν αὐτοῦ οὐσίαν ὡς ἀπὸ ὑποθήκης, οὐ δέινεται μὲ νά τὸς ἐκποισιοῦ ἐν τὸ

μεταξή · ζώντος του άνδρος δη ούδεν γή έτερον λαμβάνει ή γηνοι: τά πράγματα του άνδρος. Οι μη μώνον ει να καρπούται και άποτρέφη έαυτην και τον άνδρα και τους παιδίας αυτών ¹.

¹ Adică: Cartea a XXIX-a a Basilicalelor, titlul 1. „În timpul căsătoriei, dacă bărbatul devine sărac, femeia are asupra averii lui un drept de ipotecă pentru a-și garanta zestrea, darurile dinaintea nunții și bunurile parafernale; nu poate însă să le vîndă în acest timp. Cîtă vreme trăiește bărbatul adică, femeia nu ia nimic din bunurile lui, în afară de produsele necesare pentru întreținerea ei însăși, a soțului și a copiilor lor”.

Starostele împreună cu alți negustori arată prin anafora că Zamfir de la Moldova cere Zamfirei, fata starostelui Mărgărit, sabia împrumutată de el soțului ei decedat. Văduva afirmă că o cumpărase soțul ei. Făcîndu-se cercetare cu catastih și martori, domnul hotărâște ca Zamfira să redea sabia reclamantului.

496

1778
februarie
24

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Măcar că și la dumnealor veliții boeri și la divan înaintea domnii mele cînd au eșit Gheorghie și cu Zamfiru pentru această sabie, nearătînd că soțul Zamfirii n-au avut nici un fel de tovarășie și amestecu la prăvălie, de aceia s-au zis ca să facă Zamfiru jurămint cum că nu o are cumpărată cu sermaia din prăvălie și de altă parte s-au rînduit a arăta întii stăpînii prăvălii socoteala, ca să aflăm vreun adevăru ca, cînd ar fi fost soțul Zamfirii tovarăș la ale prăvălii și putea atunci a cere la jurămint pã calfa lui Zamfiru pentru bănuiala cum că nu au tras din sermaiaoa prăvălii cevași fără știrea stăpînului și au cumpărat cu dintr-acei furțișag această sabie. Dar de vreme ce acum pã urmă s-au arătat că acel mortu n-au fost nici tovarăș, nici vreun amestecu n-are, poruncim zapciule ce ești orînduit, să apuci pã soția mortului ca să dea sabiia lui Zamfiru, nefiînd trebuință a să pune la jurămint, și stăpînii prăvălii de va avea cu acest Zamfiru, calfa loru, cevași, își va căuta.

1778, februarie 24.

Preaînnălțate doamne,

După jalba ce au dat înnălțimii tale, Zamfiru de la Moldova, asupra Zamfirii, fata lui Mărgărit proin staroste, de la care cerea o sabie ce zice că au dat-o bărbatului său în vremea răzmiriții să meargă la satu Pietroșița sud Dîmbovița, și întîmplîndu-să bărbatî-său moarte, au mersu de au cerut la mai susa-numită soția mortului, sabiia, și n-au vrut să i-o dea zicînd că este cumpărată cu bani din prăvăliia tată-său de cînd era slugă la prăvălie. Și după jalba lui, dumnealui ceaușu de aprozi au adus înaintea noastră pã numitul jăluitoriu față fi nd și Ivan Chirul stăpînul său, tovarăș lui Mărgărit, ca să cercetăm în foile de bani ce au luat Zamfiru din simbria lui, de este și sabiia trecută în socoteală și ne arată catastih de toată suma ce au luat din simbrie pã 5 ani, în care arată că au luat bani rînduri, taleri 478, bani 14, iar nu că au luat marfă sau altcevași cu nume.

Am întrebatu pã Ivan stăpîni-său, după ce s-au dăspărțit Zamfiru din prăvălie cînd și-au dat socoteala, au rămas niscareva bani asupra lui <?> Și zise cum că n-au rămas, fără cit al lui numai ce au avut și au luat și s-au izbrănit. Zise Zamfiru și aceasta, în 7 ani ce au fost slugă mai înainte de acei 5 ani, la împlinirea acelor 7 ani, socotîndu-să, și-au luat simbria toată deodată cit i s-au făcut și cu acei bani își făcea neguțătorie singuru însă cu știrea stăpînului lui. Care, și Ivan stăpînî-său zice că au avut el deosibită sârmaia de să neguțătoarea cu știrea lor. Mai zise Zamfiru jăluitoru, că în trecutele zile cînd era Mărgărit starostea aici în țară, au cerut sabiia socotînd că va fi luat-o la dînsul cînd au eșit din Brașov și au răspuns că nu este la dînsul, ci este la fii-sa unde au dat-o, să meargă să o ceară că el nu este clironom gineri-său. La care, aduse și 2 mărturii, pã Florea lipțcanu i pã Nicolae Sfiștovliu care au fost față cînd au cerut sabiia lui Mărgărit, statorstii, și el au zis că este la fii-sa. Măcar că după cercetarea

ce am făcutu vedem că Zamfira nu are treabă cu prăvăliia, ci acest Ivan Chirul împreună cu starostea Mărgărit sint tovarăși și stăpîni prăvălii lui Zamfiru care dă mărturie acest Ivan că n-au rămas nici un ban din socoteala prăvălii asupra lui. Ci noi, după cercetarea ce am făcut și după cum am dovedit, prin mărturii arătăm, iar cea desăvîrșită hotărîre rămîne a să face de către măria ta.

1778, februarie 13.

P anait starostea, Gheorghe cupeț, Ioniță cupețul, Neculae cupeț.

497

1778

februarie

24

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Mina din București se judecă cu Moscu cerîndu-i prăvăliile pe care le stăpînește în mahalaua Șerban-Vodă, rămase de la un unchi al ei. Acesta arată un zapis de stăpînire primit de la Nicolae vărul reclamantei, care se dovedește că n-are valoare după pravilă fiind dat de un neutrstnic. Se aprobă cererea reclamantei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Ori dă va fi trăind, ori dă va fi murit acel Nicolae, fiindcă el s-au mutat din țara aceasta; amîndoa prăvăliile le dăruim domniia mea aceștii Mini.

Pentru care, poruncim dumneavoastră boieriloru epitropi să vedeți vîrsta aceștii fete și, de va fi de măritat, să o inzestrați cu aceste prăvălii, făcîndu-i-să și cartea domnii mele de bună stăpînire, iar, nefiind în vîrstă de măritat, să le faceți dumneavoastră zapt dîndu-le asupra unui epitrop ca să strîngă chiria lor, din care, plătînd chiria locului și dregînd cele ce să va strica, ceilalți bani, prisosul, să-i aibă la păstrare pînă va veni fata în vîrstă de măritat și atunci să să urmeze cum poruncim mai sus a i să da ei zestre dimpreună cu prisosu chirii ce să va strînge. Ci dar, zăpciule ce ești orînduit să duci pă fată cu această hotărîre a domnii mele la dumnealor boerii epitropi.

1778, februarie 24.

Preaînnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale dumnealui vâtafu za visterie aduse la judecată pă Mina copila de aici din București pîrișă lui Moscu, copilul din casă, iarăși de aici din București, zicînd că, rămîndu-i de la un unchiu al ei, Radul croitoru, niște prăvălii în mahalaoa lui Șarban-Vodă și fiind ia copilă mică, le stăpînește acele prăvălii mai sus-numitul, nefiind nici o rudă cu unchi-său și nu va să-i arate nici zapisu de stăpînire, numai de însuși să face stăpîn. S-au întrebat Moscu, copilu din casă, să arate cu ce stăpînește acele prăvălii și arată un zapis cu leat 1771 aprilie 14 al lui Nicolae ce este văru primare cu pîrișă Mină, fecioru Radului croitoru, unchiul Minii aceștia, în care scrie că, rămîndu-i lui doo prăvălii de la părinții lui, le-au dat amîndoa supt stăpînirea unchi-său acestuia, Moscu, ca să șază într-insele și să le dreagă la cele ce va strica, plătînd și chiria locului la sfînta mănăstire Arhimandritu, cîte taleri 8 pă an, dupe așăzămîntu ce are, fiindcă într-una și mai nainte șădea unchi-său, iar într-alta șădea un Anton cizmaru cu chirie, care dintr-acea chirie, lui nu i-au dat nemic. Și fiindcă părinții lui sint neslujiți și fără dă sârindară, pă amîndoa prăvăliile le-au dat supt stăpînirea unchi-său Moscu ca, din chiria ce să va face a lua el, să facă pomenire părinților lui, dînd și sârindară și să plătească și chiria locului la numita mănăstire, făcînd foae de cele ce va cheltui. Și cînd va veni el, ce va mai trece cheltuiți de unchi-său, să-i întoarcă și să-și ia prăvăliile supt a lui stăpînire, iar de va muri acolo, să le stăpînească unchi-său Moscu cu bună pace. Cercetînd și pentru vîrsta lui Nicolae, ca de cîți ani era cînd au făcutu acest zapisu, au mărturisit popa Theodosie ot mahalaoa Șarban-Vodă dă la biserica Măgureanului cum că au fost de 8 ani, asemenea mărturii și Anton cizmarul carele au șăzut cu chirie într-acele prăvălii, cum că au fost de ani 8. Au adus și Moscu copilul din casă o mărturie, pă popa Dumitrașcu ot Biserica Albă, carele au mărturisit cum că Nicolae copilul cînd au făcut zapisul au fost de 14 ani. Pentru care, vîzînd că mărturiile nă să potrivesc, am adus pă Antiohie logofātu carele au scris

zapisul și întrebându-l de vîrsta copilului de cîți ani au fost cînd l-au învățatu de au scris zapisul acesta, au răspunsu cum că face socoteală ca să fi fost de ani 11.

Pentru care, dupe toate aceste mărturii, măcar că sînt nepotrivite una cu alta, cu toate acestea ne-am adevărit cum că copilul Neculae au fost nevîrsnec atunci, și pentru aceasta zapisul lui, acesta, nu are putere, dă vreme ce este de pravili nepriimit și achiros. Dar, de vreme ce Neculae acesta, de atunci de cînd s-au făcut zapisul, adică de la leat 1771, s-au dus cu muscalii și nu să știe, trăește sau au murit, și numita Mină, vara premare a lui Nicolae, cere prăvăliile acestea ori ca clironomie de va fi murit Nicolae, de vreme ce ia rămîne clironoamă, după însemnarea ce mai jos să vede, ori să le aibă supt a loru stăpînire ca una de este rudă mai de aproape decît toate rudele lui Nicolae, și de va trăi Nicolae și va veni, să i le dea, iar să nu fie supt stăpînirea lui Moscu, carele este foarte de dăparte rudă, judecata au priimit cerirea ei, fiind cu dreptate după pravili cum mai jos să vede. Dar ca să nu să întimple lui Nicolae de va fi trăind, vreo pagubă sau stricăciune pentru aceasta, trebuință este să să orînduiască de la domnie epítrop neîmpărtaşit ca să ia prăvăliile acestea supt stăpînirea lui și să le dea cu chirie, din care chirie să plătească pã fieștecare an chiriia locului dregînd și cele ce să va strica și cîți bani vor prisosi, să-i aibă la păstrare pînă cînd va veni Neculae acesta și să și-i ia. Iar de să va dovedi că au murit, atunci pîrișa Mină, ca o singură clironoamă a lui Nicolae, să ia nu numai banii ce vor prisosi din chirie, ci și prăvăliile după cum mai sus s-au zis că zapisul lui Nicolae este achiros după nevîrsta lui. Pentru care, arătăm mării tale ca să să facă cea dăsvîrșită hotărîre de către măriia ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 132-133.

1777, diehemvrie 22

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<orâscu> sărdar, Alec<andru> Grecianu, Hagi biv vel sluger.

Velîții boieri arată prin anafora că Ioniță Poroineanu cere de la frații Săvoi plata unei datorii pentru niște rîmători. Pîrîții cer soroc de un an pentru plată punînd zălog moșiile Lupoia și Florești, iar în caz de neplată acestea vor rămîne lui Poroineanu. Divanul aprobă. Domnul întărește.

498

1778
februarie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărîm și domniia mea, ca după cum scrie mai jos, să să urmeze.

1778, februarie 25.

Preainnălțate doamne,

Prin preaplecata noastră anafora, înștiințăm mării tale de pricina judecării ce au avut Ioniță Poroineanu cu Săvoii pentru niște rîmători că, cu taleri 757, bani ce s-au hotărît dă innălțimea ta a plăti numiții Săvoi Poroineanului și cu alți taleri 243, osebită datorie netăgăduită, s-au făcut sumă de taleri 1000 afară din datoriia șătra<rului> Șărbani Oteteleșanu i a clucer<ului> Andreiu Vrusin. Și neavînd Săvoii bani ca să să plătească, nici ală îndemnare, aflîndu-să ei tot aici la București, au căzut cu rugăciune unul din Săvoi anume Costandin către Ioniță Poroineanu, de i-au dat pã toți tovarășii Săvoi asupra și s-au încărcau însuși atît cu partea de datorie a lui, cît și cu părțile celorălăți și prin zapisu s-au așăzat ca să-i plătească toți banii pînă la un an, rînduri, rînduri, puind numitul Costandin Săvoiu partea lui și a frăține-său Dumitrașcu zălog din moșiia Lupoia i Floreștii, ca un desăvîrșit vechil ce este și pentru frate-său, dă vreme că și acela să află părtaş într-această datorie, dar neîmplinind pînă la an banii, după coprinderea zapisului, să fie părțile acelea de moșie lui Ioniță Poroineanu stătătoare a le stăpîni în pace de către ei și de către tot neamul lor, că așa le este așăzămîntu lor, care zapisu, după rugăciunea ce ne-au dat numitul Costandin Săvoiu, s-au întărît și cu iscăliturile noastre. Și iarăși prin jalba lui ce au mai dat către noi, ca prin anafora să înștiințăm innălțimii tale ca, acest așăzămînt al loru spre a să păzi cu temeu și nestrămutat, să te milos-

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 130 v.
Pentru o jude-
cată anterioară
în aceeași pri-
cină, v. doc.
din 23 septem-
brie 1777.
Arh. St. Buc.,
Ms. 6, f. 37
(Copia, sub dată
la Institutul de
istorie
„N Iorga”).

livești măriia ta a întări această preaplecătă anafora, și fiindcă acești Săvoi să află datori și la alte părți, s-au fost făcut luminată porunca mării tale dă la leat 1775, ca să să protimisească mai întâiu datorii acestui Poroineanu. Și iarăși din luminată poruncă în trecutul an, dumnealui caimacamu Craiovii strigînd pã toți datornicii acestor Săvoi, au priimit ceilalți a-și lua bani mai cu zăbavă, iar acest Poroineanu nu au putut aștepta fiind și el datoriu [și el] la alții, care după aceasta au înștiințat și mării tale, dumnealui caimacamu.

Ci, găsim și noi cu cale, ca pînă la împlinitul anului, prin luminată porunca mării tale, de alți datornici să fie numiți Săvoi nesupărați, ca să să poată plăti de Ioniță Poroineanu, iar de la împlinitul anului să înceapă a plăti și celorlalți datornici după cum s-au făcut și luminață hotărîre. Ci, așa<ză>mintu acesta al loru, arătăm mării tale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

1778, februarie 17.

Neculae Dud<escu> vel ban, vel spătar, Nicola Brincoveanu vel vornic, Badea vel vornic, Scarlat vel logofăt, Radul Slătineanu vel clucer.

499

1778
februarie

26

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion și Șerban cu cetașii lor din Băloșani (jud. Dolj) se judecă cu Nicola, Dumitrașcu și Ion cu cetașii lor pentru o parte din moși a rămasă de la strămoșul acestora. După cercetări anterioare cu cărți de hotărnicie, zapise și martori la divan și căimăcămia Craiovei rejudecîndu-se se dă dreptul de stăpînire lui Nicola și ai lui care o stăpîneau de 23 de ani. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Înfățișîndu-să și înainte domnii mele la divan amîndoă părțile, văzum din cercetare că jalba pirișilor este fără dă cale neavînd nici o dreptate la cerirea lor, fiindu-le stăpînirea în 23 de ani după cartea de hotărnicie a Socoteanului, cu pace pînă acum, fără dă a nu avea nici o piră într-această sumă de anii trecuți. Pentru care, am dat domniia mea această întărire la mina pirișilor ca, asemenea să le fie stăpînirea și de acum înainte. Și am poruncit domniia mea de s-au luat de la mina lui Ion i Șarban și a cetașilor lui, cartea ce ținea, ca să nu le mai pricinuiască și altă dată îndemnare dă neastîmpărare a cerca judecăți și a să trepăda a cheltui în zadar, necunoscîndu-și de sineși nedreptatea lor.

1778, februarie 26.

Preainnălțate doamne,

Din luminată poruncă mării tale dumnealui ceaușu de aprozi aduse la judecată pã Ion i Șarban cu cetașii lor din satu Băloșani sud Dolj, piriși Neculii i Dumitrașcu i Ion, cu cetașii lor tot de acolo, zicînd că mai sușii-numiți nu i-ar fi îngăduind să stăpînească toată partea de moșie a strămoșului lor, Balea. După coprinderea zapisilor ce au, arătîndu-ne și scrisorile lor însă, o adevărîntă de la preoți i neguțători din Cerveni-Vodă cu <leat> 1650, de sint ani 128, prin care să vede că un Ghica sin Dima iartă din rumânie pã rumâniului cu partea lor de moșie din Boloșani, și un zapisu <cu> leat 7165, de sint ani 121, prin care să vede că un Gheoca sin Dumitrașcu, la moartea lui, iartă pã Balea cu feciorii lui și cu partea lor de moșie din Boloșanii de Jos și altu zapisu cu leat 7166 de sint ani 120, prin care să vede că un Gherghe i cu Anda i Mihai, să răscumpără cu partea lor de moșie de la un Dima armașu, și o poruncă a răposatului mării sale Grigore vodă Ghica cu leat 7153, de sint ani 133, către unii din megliiași, ca să caute pricinile băloșanilor, după care poruncă nu să vede nici o urmare, și o carte de hotărnicie a doi boeri anume Radul Socoteanu i Costandin Poenarul cu leat 7258, de sint ani 28, prin care să vede că acei boeri după mai sus-numitele cărți au și făcut alegere, dînd pirișilor să stăpînească stînjeni 368 din partea lui Gherghe Bujor, pã Hămărăzue în jos pînă în capu siliștii, Bătrîni din jos, și de acia drept pã cîmp la deal, pînă în Chițora cea Naltă pã deal pã la văile cele bătrîne drept în Vilcioară și de acoloa în Toiaga în fagul cel înherat, trăsura pã la capu moșii dăspre răsărit în partea lui Gherghe, din girnița cea înherată pã matca Toegii în jos pînă în fagul cel înherat, stînjeni 450. Și să mai stăpînească în hotarul dă peste Hămărăda dăspre apus din partea Paniei spre amezăzi la cap dăspre Hămărăd unde s-au pus semnu în par, stînjeni 25, pîn mijloc stînjeni 26 pã la capu moșii, dăspre apus stînjeni 30.

Față fiind și Necula, Dumitrașcu și Ion pîrții, să întrebară de stăpînesc pîrșii partea aceasta ce li să dă prin numita carte de hotărnicie și răspunseră că stăpînesc întocmai după coprirea acei cărți, cum și ei iar stăpînesc numai partea lor, neîntinzîndu-să nici într-un chip în partea pîrșilor.

Arătîndu-ne și cărțile lor, adică un zapisu cu leat 7167 de sînt ani 119 prin carele să vede că să răscumpără de la Dima armașu, rumâni din care să trag pîrții, i o poruncă a dumnealui, banului Ianache Hrisosculeu, cu leat 1754 de sînt ani 24, ca să meargă și să aleagă părțile amîndurora părților 4 boeri hotarnici, însă cu hotărîre ca să urmeze după cartea de hotărnicie ce mai sus arătăm a doi boeri, iar nu după altă carte de hotărnicie a 4 boeri ce să vede că s-ar fi mai găsit la mîna pîrșilor făcută în urma hotărniciei dintii, cunoscîndu-să din divan a fi fost fără dă nici o rînduială și fără dă nici un temeu, i o carte de judecată a divanului Craiovii, cu leat 1777 martie 21, prin care să vede că, făcînd cercetare cu amărunt, amîndurora cărților de hotărnicie ce le ținea pîrșii tălnuite. Și găsiînd a fi bună cartea de hotărnicie a Socoteanului, hotărîsc ca după acea carte să-și stăpînească pîrșii stînjienii ce li să dă, cum și pîrșii să-și stăpînească partea lor, după cum au stăpînit și pînă acum, și o anafora iar a divanului Craiovii, cu leat 1777 noemvrie 28, prin care înștiințează mării tale de urmarea ce au făcut asupra aceștii pricinii, după cum pã largu să coprinde în numita carte de judecată.

Din care toate aceste cărți ale amîndurora părților, după cercetarea ce și noi am făcut cu amărunt, vîzînd că cerirea pîrșilor este fără dă nici o orînduială și făr' dă nici o dreptate, dă vreme ce să cunoaște că după toate zapisile lor de răscumpărare și de iertăciune, li să dă moșia prin numita carte de hotărnicie a răposatului Radul Socoteanu, i-am întrebat ca să ne arate și de stăpînirea aceștii moșii în ce chip au fost și pînă acum și răspunseră amîndoaă părțile că de la acea hotărnicie și pînă acum, de sînt ani 28, pîrșii stăpînesc numai stînjienii ce mai sus arătăm că li s-au dat.

Deci dar, de vreme ce nici după cărțile ce ne arătară, nu să cunoaște a fi nici într-un chip năpăstuiți, fiindcă li să dă parte după toate zapisile lor, prin numita carte a numitului Radu Socoteanu nici după pravilile dă stăpînire nu li să dă vreodată de a mai cere să strice acea hotărnicie, fiindcă au trecut amîndoaă soroacile pravililor de stăpînire de ani 10 la cei ce sînt de față și ani 20 la cei ce lipsesc, și ei au fost tot cu toții la un loc, și nu numai că nu și-au strămutat stăpînirea vreodată, ci nici pîră nu să vede a fi mai făcut de la cartea dumnealui banului Ianache Hrisosculeu ce este cu leat 1754 pînă la leat 1777 cînd s-au judecat în anu trecut la divanu Craiovii, care să vede că sînt trecuți la mijloc ani 23, am hotărît ca numitul Nicola i Dumitrașcu și Ion cu cetașii lor, pîrții, să stăpînească moșia după cum au stăpînit-o și pînă acum cu bună pace de către Ion i Șarban cu cetașii lor pîrși, care au să stăpînească și ei stînjienii ce mai sus arătăm că li să dă prin numita carte de hotărnicie a răposatului Radul Socoteanu. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms., nr. 6,
f. 134-135.

1778, februarie 16.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greceanu, Hagi biv vel sluger.

Veliții boieri arată prin anafora că Gheorghe mazilu și ceilalți moșneni din Țărculești (jud. Saac) stînt nemulțumiți de hotărnicia din 1775 a moșiei lor Mușța întrucît s-a făcut fără a fi chemați toți moșnenii „ce au parte pã această moșie” și alți împrejurenii. Domnul hotărîște ca ispravnicii să cerceteze.

500

1778
martie
1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Orînduim pã sluga domniei mele ...¹ portărel, să meargă la ispravniciei județului, și atît dumneavoastră ispravnicilor ai județului, cît și boerinașii ce vor merge la fața locului, să urmeze după cum să coprinde mai jos.

1778, martie 1.

Preainnălțate doamne,

Gheorghe mazilu Țărculescu, vechil fiind și celorălți moșneni de la Țărculești sud Saac, au jăluit innălțimii tale, cum că au moșie ce să cheamă Mușița în sud Saac, dar alătura cu această moșie are moșie și un Simache Căldăroșanu și cu unchi-său Frincul Căldăroșanu. Și vrînd Simache și unchi-său Frincul să-și hotărască moșiia unul de către altul la leat 1775, după jalba ce au dat ei innălțimii tale, li s-au orînduit hotarnici, un Mihai protopop i postelnicu Parepa i Bircă Buzoianul și alții dinpreună cu un Toma portărel, carii după luminată porunca innălțimii tale mergînd în fața locului, au tras moșiia Frincului și a lui Simache, alegîndu-le părțile lor prin carte de blestem. Dar la trasu aceștii moșii după obicei, n-au chemat acei boerinași hotarnici pã toți moșnenii ce au parte într-această moșie, cum și pã alți înprejurenii ce vor fi avînd moșie pã lîngă această moșie, și făcînd această hotărnicie dă partea moșii ce are Simache și cu unchi-său Frincul, neștiînd acei boerinași hotarnici pã unde au avut aceștea stăpînire mai nainte, fiindcă scrisorile aceștii moșii le-au pierdut din vremea răzmiriții, zice că s-ar fi înpresurat cităva moșie din partea mai sus-numiților jăluitori moșneni și după jalba ce au dat moșnenii în trecutele zile innălțimii tale, li s-au făcut luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Saac ca să cerceteze, și dumnealor cu anafora de la 7 zile ale aceștii luni ale lui februarie, instiînțează innălțimii tale, cum că după luminată porunca innălțimii tale, poruncindu-li-să ca să cerceteze acea hotărnicie dintii, au orînduit atît pã boerinașii ce au fost întii hotarnici la hotărnicia lui Simache i a unchi-său Frincul, cum și pã alți boerinași, dă au mersu cu aceia dinpreună acolo în fața locului unde este această moșie și cercetînd toate hotarale aceștii moșii, au găsit hotărnicia dintii, greșită. Și nefiînd Simache cu cartea cea dintii de hotărnicie acolo, să-i îndrepteze greșala, au venit acestu mai sus-numit Gheorghe jăluitor cu al doilea jalbă dă au dat innălțimii tale și innălțimea ta cu vâtaf de aprozî s-au orînduit la noi ca să le cercetăm această pricină și față fiind amîndoaă părțile după cercetarea ce am făcut atît Gheorghe mazilu Țărculescu ce este vechil și celorălți moșneni din Țărculești ce au moșie alătura cu această moșie ce-i zic Mușița cum și Simache, au cerut ca de iznoavă să li să hotărască moșiia.

Pentru care, și noi găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să orînduiască atît pã boerinașii hotarnici ce au fost întii la hotărnicia lui Simache, cum și pã alți boerinași, și înpreună cu portărelu ce au fost întii, să meargă acolo în fața locului unde este această moșie și după obicei să stringă pã toți moșnenii și înprejurașii ce vor avea moșie pã lîngă această moșie, de iznoavă să tragă moșiia și prin carte de blestem, ceia ce va dovedi că are parte fieștecare, atît după zapise și cărți ce vor avea, cit și după vechea stăpînire, să-i dea partea fieștecărui pã cit să va dovedi, și dă să vor putea de acolo învoi toate părțile, să le și înpietrească stăpînirea fieștecărui ca să știe pã unde să stăpînească, dîndu-le și cărți pã a-mînă cu suma stînjînilor ce i să va alege parte. Care cercetare și alegere a boerinașilor hotarnici ce vor face, să fie cercetată și adeverită și de dumnealor ispravnicii județului, iar cînd nu să vor putea învoi de acolo, să-i trîmiță la luminat divanu mării tale cu carte de alegere de hotărîrea ce vor face și cine să va dovedi că au umblat rău, va plăti toată cheltuiala și treapădu portărelului.

Deosebit, mai zise Gheorghe jăluitor, că mai au pricină moșnean cu moșnean între dîșii tot pentru această moșie, și acei boerinași hotarnici să le cerceteze toate pricinile oricîte vor avea între dîșii pentru această moșie și de-i va putea să-i așaze de acolo, bine, iar nepu-tîndu-i învoi și pentru acele pricini, cu anafora să înștiînțeze dumnealor ispravnicii județului, mării tale, și li să va face cea dăsăvirșită hotărîre a judecătii aici de la luminat divanu innălțimii tale.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la măriia ta.

1778, februarie 18.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Bad<ea> vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Scarlat Drugănescu vel sârdar.

¹ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că Matei și Drăghici din Sănătești (jud. Gorj) nemulțumiți de judecata făcută la cămăcămie și departamentul al 2-lea cu sătenii din Arcani pentru o parte din moșia Sănătești cer rejudecare la divan, care hotărăște ca ispravnicii județului să cerceteze la fața locului. Domnul întărește.

501

1778

martie

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, după cum scrie mai jos, să urmați a face cer cetare și alegere cum scrie mai jos, la fața locului.

1778, martie 1.

Preainnălțate doamne,

Mateiu i Drăghici Sănăteștii din sud Gorj au jăluit innălțimii mării tale pentru popa Ion i Alecsandru i uncheașu Nicola, ce zic că sint vechili și celorlalți săteni ai loru de la Arcani sud Gorj, ziicnd că mai în trecutele zile au avut judecată cu dinșii pentru moșia Sănătești din sud Gorj la dumnealui caicamamu de la Craiova și zic că și-ar fi aflat dreptatea, dar numiții săteni de la Arcani, neodihnindu-să pă acea judecată și jăluind innălțimii mării tale, după jalba lor s-au orinduit la dumnealoru boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament și, judecîndu-să iarăși, zic că i-au rămas de judecată și li s-au făcut și carte de judecată, și iarăși nu s-au odihnit sătenii de la Arcani nici pă acea judecată.

După jalba lui Mateiu i a lui Drăghici Sănăteștii, cu ceaușu de aprozi poruncește innălțimea mării tale ca să le cercetăm și noi această judecată ce au între dinșii și pă amîndooa părțile aducîndu-i numitul zapciu innaintea noastră, am întreat pă popa Ion și ceilalți cetași ai loru, săteni de la Arcani, pentru ce nu să odihnesc pă aceste judecări, și ziseră că părinții lor au vîndut lui Costandin Sănătescu, tatul lui Mateiu Sănătescu 6 capete de pămînt din hotarul moșii lor, Arcani, i niște siliște și livezi cu zapise, și pînă trăia Costandin Sănătescu, tatul lui Mateiu Sănătescu, și-au răscumpărat acele vînzări, și că le-ar fi dat atunci numai livezile i niște siliște, iar stînjeni pă acele 6 capete nu le-ar fi dat, ci le-ar fi stăpînind Sănăteștii. Care acei stînjeni zic că, după ce au vîndut părinții lor acele șase capete de pămînt din hotarul lor, Arcani, la acel Costandin Sănătescu, tatul lui Matei, și stăpînind Costandin multă vreme, la hotărnicia ce zic că s-au făcut de trei boeri ce au fost orinduiți, drept 12 boeri, de dumnealui răposatul Barbu Văcărescu, fiind la Craiova vel ban, atunci zic că au intrat și acei stînjeni ce-i vinduse ei pă 6 capete dă moșie acelu Costandin Sănătescu, tot în hotarul Sănăteștilor și, la răscumpărarea ce au răscumpărat ei acele 6 capete tot de la acel Costandin Sănătescu, zic că le-au dat numai livezile și acele siliște, iar stînjenii pă acele 6 capete de moșneni fiind intrați în hotarul moșii Sănăteștilor, atunci la hotărnicie, zic că nu i-au dat, ci-i stăpînește și acum Sănăteștii.

Întrebîndu-să Mateiu i Drăghici, Sănăteștii, ce răspunde înapotriva aceasta, zise Mateiu Sănătescu că acei stînjeni, ce i-au avut tată-său cumpărați pă acele 6 capete de moșneni, n-au fost în hotarul Sănăteștilor, ci au fost în hotarul lor, Arcani, și deosebiți, și răscumpăratoarea, cînd și-au răscumpărat arcanii acele 6 capete, le-au dat și zapisele lor ce stăpînea tată-său acele 6 capete pă acei stînjeni. Arcanii tăgăduiră, ziicnd că nu le-au dat, puind temeiu la o hotărnicie ce s-au făcut de slugeru Varipate, fiind ispravnic în sud Gorj, i de alți boeri ce s-au numit drept 24 de boeri hotarnici, ziicnd într-însa că și sătenii sănătești lua pămînt în poală să jure, arătînd pînă unde le calcă moșia lor, Sătănești, cum și sătenii din Arcani iarăși lua și ei pămînt în poală să jure, intrînd în hotarul Sătăneștilor, ziicnd că acei stînjeni de 6 capete s-au impresurat de au intrat la hotărnicia acelor 12 boeri în hotarul Sănăteștilor, și așa arată că i-au învoit și i-au înpăcat dă au dat Sănăteștii din moșia lor 100 stînjeni Sătenilor ot Arcani și au pus pietre. Mateiu i Drăghici, Sănăteștii, ziseră că n-au făcut ei nici o învoială atunci, ca să dea sătenilor din Arcani, acei 100 stînjeni din moșia lor, că de ar fi făcut vreo învoială nu ar fi mai căutat judecată, ci ziseră că atunci în silă li s-au luat acei stînjeni de moșia lor și s-au dat sătenilor ot Arcani și în urmă, după acea hotărnicie, s-au judecat la dumnealui caimacamu Craiovii și au rămas pă sătenii din Arcani de judecată, arătîndu-ne și cartea de

judecată ce au avut la Craiova, ce să văzu cu leat 1776 noemvrie 2, iscălită de dumnealui Manolache biv vel paharnic ce au fost caimacam la Craiova i dumnealui Hagi Stan Jiianu biv vel paharnic i Ștefan Bibescu i Ioniță Brăiloiu sluger i Barbul Știrbeiu sluger, intru care scrie că, după cercetarea ce au făcut și după scrisorile ce au văzut la mina Sănăteștilor i după mărturiile ce au adus, au dovedit că acei 24 de boeri hotarnici au umbat rău și au scos pietrile moșii Sănăteștilor și au dat din moșia Sănăteștilor, moșnenilor din Arcani, care moșie le-au fost inpietrită, și au avut Sănăteștii stăpînire veche. Și hotărâsc, Mateiu i Grigorie i Drăghici și cu toți cetașii lor Sănătești că de acum innainte să aibă a-și ținea și a-și stăpîni tot hotaru lor Sănătești după hrisovu răposatului Grigorie vodă Ghica și după coprinderea semnelor ce sînt în cartea de hotărnicie a celor trei boeri anume, pitaru Radu Brăiloiu i pitaru Radu Bengescu și cluceru Costandin Bălăcescu ce au fost rînduiți de răposatu banul Barbul Văcărescu, care este la mina sătenilor, cu bună pace de către popa Ion Cilibiia i dă către Nicola i uncheasu Alecsandru i dă către toți cetașii lor din Arcani, după cum zic că le-au stăpînit atît mai naintea hotărnicilor, cit și de atunci incoace, fiindcă zic că s-au dovedit din zapise că acele cumpărători ce le-au fost cumpărat acel Costandin Sănătescu, au fost dinnăuntru moșii Arcanilor, iar nu în hotaru Sănăteștilor, și așa arată că și Costandin Sănătescu le-au stăpînit cu arcanii locurește, adică delnițe, pînă cînd și-au priimit banii și le-au dat iarăși arcanilor. Am văzut și cartea de judecată a dumnealor boerilor judecători ot <al> 2<-lea> departament cu leat 1777 februarie 16, intru care hotărâsc dumnealor că acele 6 pămînturi ce fusese vîndute, întfi arcanii la Sănătești și în urmă iarăși ei le-au răsucumpărat, să stăpînească arcanii cu bună pace după zapisul ce au de la mina lui Costandin Sănătescu și să nu să îndrăznească arcanii a călca în hotaru moșii Sănăteștilor după hrisoave și cărți și hotărnicii ce zic că au Sănăteștii la mină. Să văzu și o anafora a dumnealor boerilor judecători ot <al> 2<-lea> departament, tot cu leat 1777, februarie 18, cu 2 zile mai în urmă decît cartea Sănătescului, de judecată, intru care scrie dumnealor că, deosebit de cartea de judecată ce au dat, hotărînd ca să aibă a-i stăpîni fieștecare partea lui cu bună pace și cum că au cerut moșnenii de la Arcani ca să le alegă acele 6 capete de moșie cerind boeri hotarnici, pã care boeri ce i-au cerut arcanii, Sănăteștii nu s-au mulțumit.

Deci, față fiind amîndoă părțile innaintea noastră, am găsit cu cale, priimind și însuși ei amîndoă părțile ca prin carte de blestem să li să dăscopere acele 6 pămînturi ce zice arcanii că le stăpînesc Sănăteștii. Ci, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii din sud Gorj, dă vreme că ziseră numiții jăluitori că este aproape această moșie dă șăderea ispravnicilor unde au ei această pricină, să meargă amîndoi ispravnicii acolo în fața locului și stringînd pã toți moșnenii și vecinii după înprejuru acelor moșii, prin carte de blestem, pã unde scrie acele zapise ce sînt la mina arcanilor de răsucumpărarea acelor 6 capete de pămînt, ce au fost vîndute la Costandin Sănătescu, și pã unde va scrie acele zapise și va dovedi că au stăpînit acele 6 locuri Costandin Sănătescu, să le deosebească dă către moșia Sănăteștilor și pã unde să va dovedi că au stăpînit aceste 6 pămînturi Costandin Sănătescu, să pue semne ca să le stăpînească arcanii, fiindcă le-au răsucumpărat ei, așăzîndu-i de acolo ca să nu mai vie cu jalbă. Noi așa găsim cu cele, iar hotărîrea rămîne a să face de către innălțimea

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 137 v. - 139.

1777, februarie 25.

Vel vornic, Badea Știrbei vel vornic, vel logofăt, Radu Slătineanu vel cluceru.

502

Mitropolitul și veliții boieri arată prin anafora că Pîrvan cu cetașii lui din Giulești și Ornești (jud. Ilfov) reclamă pe boierii Florești care le-ar fi impresurat moșia. Jăluitorii neavînd nici scrisori, nici mărturii suficiente, domnul în divan menține hotărîrea mitropolitului și dispune să stăpînească boierii Florești și să se dea carte de hotărnicie „după obicei”.

1778

martie

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant volevod.

Mai înfățișîndu-să la divan innaintea domnii mele amîndoo părțile, alte mărturii mai vrednice și dovezi nu avură moșnenii să arate, fără de numai tot la acei 4 răzâma, carii au

mărturisit lucru acoperit adică, numai că au stăpînit. Care această stăpînire vedem că și acum o au numiții moșneni, iar martorii Florescului, carii sînt mai vrednici, vedem că precum trebuie au arătat și au dovedit cu semne văzute, care mărturii au priimit și blestem.

Deci, de vreme ce și la fața locului și aici, în 2, 3 rînduri, atît la dumnealor veliții boeri, cît și înaintea domnii mele, cercetîndu-să în doo rînduri pîra moșnenilor, s-au văzut că ei caută a ținea parte mai multă decît cea ce au avut, am hotărît domniia mea ca, după semnile ce au mărturisit cei ce știu adevăru prin blestem, să ție și să stăpînească și de acum înainte cu bună pace.

Pentru care, i-am dat domniia mea această întărire la mină cu domneasca noastră pecete, cu care să să apere de către moșneni, și poruncim să meargă orînduiții boerinași ca să pue și pietre.

1778, martie 1.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat înnălțimii tale încă din anu trecut, Pîrvan i Aldea de la Giulești și cu cetașii lor din Ornești sud Ilhov, zicînd că, avînd ei moșie, Strimbeni în sud Ilhov, le-ar fi înpresurat dumnealor boerii Florești, li s-au orînduit cu luminată cartea înnălțimii tale boerii hotarnici, Matei Fundățeanu biv <al> 3<-lea> vistier și Ioniță biv <al> 2<-lea> comis, carii, mergînd în fața locului cu orînduitul Chirca portărel, au adus față și pă mai sus-numiții jăluitori cum și pă Ioniță Florescu biv <al> 3<-lea> vistier și, de cercetarea ce au făcut acolo orînduiții hotarnici, înștiințează înnălțimii tale cu anafora de la avgust 27 leat 1777, în care anafora scrie numiții hotarnici că boerii Florești, scrisorile aceștii moșii nu le au, zicînd numitul vistier Ioniță Florescu că s-au răpus în vremea răzmiriții, ci prin mărturii cu carte de blestem pă unde vor mărturisi mărturiile că au avut stăpînire mai dinainte, pă acolo priimește de a stăpîni și acum. Iar numiții pîrși, Aldea și Pîrvan, măcar că au scos o copie de hrisov de ani 160 de la leat <71> 25 de la măriia sa Alecandru vodă, fiul mării sale Iliș vodă, dar nepu-tînd hotarnicii alege nimic dintr-aceea copie și nemaiavînd pîrișii zapise sau alte scrisori, am fost trebuință de a cerceta prin mărturii de stăpînirea moșii cu carte de blestem după cum li să porunca prin luminată cartea înnălțimii tale.

Deci, cerînd mărturii de la amîndooă părțile, au adus Ioniță Florescu mărturii pă un Stanciu uncheașu ot Trestieni, ce au fost vezitiu la răposatul Costandin Brîncoveanu i pă un Pană ot satul Icoana, om ca de 60 de ani, carii au mărturisit prin carte de blestem că știu din vechime că această parte de moșie s-au stăpînit de boerii Florești pînă în hotarul ce este o tufă de jugastru în drumul cel mare. Au mai adus și pă Iane logofătu brat Tănase <al> 2<-lea> vistier de au arătat și el că în vremea răzmiriții, la leat 1773, cumpărînd frate-său Tănase o moșie de la acești jăluitori ornești, au venit Oprea uncheașu ce au murit, tatul acestui Aldii, ce face acum pîră, i un Gheorghe, ce este și el cetaș împreună cu acești pîriși, și au arătat lui Iane logofătu hotarul moșii tot printr-acele semne ce au arătat mai sus-numitele mărturii, iar numiții jăluitori ornești au zis către boerii hotarnici că n-au mărturii, ci au cerut de la acești hotarnici să le tragă moșia lor care o stăpînesc, ca să să aleagă de către moșia boerilor Florești.

Deci, boerii hotarnici au tras-o de unde au arătat moșnenii, însă din piatra moșii Socolească ce este tot a boerilor Florești pă din jos pînă au dat în alte semne ale moșii dumnealor boerilor Florești, ce sînt pe din sus și dovedite, <s-au> 2 găsit stînjani 230 moșia numiților jăluitori prin semnile ce să arată mai pă larg în anafora numiților hotarnici, și într-acești stînjani 230 intră și stînjani 33 ai dumnealor boerilor Florești, ce au mărturisit tot mai sus-numitul Pană că i-au cumpărat răposatul clucer Florescu de la Tomești. Această alegere înștiințează înnălțimii tale orînduiții boeri hotarnici prin anafora, că au făcut la această hotărnicie, pă care alegere, neodîhnindu-să numiții jăluitori, au eșit față amîndooă părțile și în luminatu divan înaintea înnălțimii tale.

Și după ce s-au citit anafora hotarnicilor ce s-au zis mai sus, zicînd jăluitoriul Aldea și Pîrvan că vor aduce și ei mărturii de vor mărturisi că au avut și ei supt stăpînire acea moșie

ce este de pricină, ni s-au poruncit de către înălțimea ta ca, împreună cu preasfinția sa părintele mitropolit, să cercetăm noi de această pricină prin mărturiile ce vor aduce acești jăluitori i prin mărturia lui Iane logofătul, ce are și el moșie cumpărată de la moșneni pă lingă aceea moșie ce este de pricină.

Deci, după luminată porunca înălțimii tale, vătaful de copii za divan au adus înaintea noastră pă Pîrvan și Aldea jăluitori i pă Ioniță Florescu biv <al> 3<-lea> vistier, de la care, cerind noi mărturii după cum s-au hotărit din divan înaintea înălțimii tale, au răspus Aldea i Pîrvan că n-au putut să-și aducă mărturiile pînă într-aceia zi, ci și-au pus soroc pînă în 6 zile că-și vor aduce mărturii, iar numitul Ioniță Florescu vistier, osebit din celelalte 3 mărturii care au mărturisit prin carte de blestem în fața locului, după cum mai sus să arată, mai aduse încă trei mărturii, anume popa Iordache ot Florești i Gheorghe și Albul ce au fost slugi răposatului clucer Florescu, care mărturisiră înaintea preasfinții sale părintelui mitropolit, cum că, de cînd s-au pomenit ei, au găsit tot boerii Florești stăpînind, iar pă Pîrvan și pă Aldea cu cetașii lor mărturisiră că nicidecum nu i-au pomenit stăpînind pă unde cer acuma jăluitorii să stăpînească. Și trecînd și sorocu cel de 6 zile ce și-au pus numiții jăluitori, și nemaiaducîndu-și mărturiile, li s-au scris dăspre partea noastră ca, ori să-și aducă mărturii, ori să vie să răspunză la judecată. Și viînd și după aceea înștiințare ce le-am făcut, iarăși fără mărturii, li s-au pus al treilea soroc dînd în scris înaintea noastră că a treia zi după Bobotează își vor aduce mărturii pă Mihalache Boșoreanu i pă Gheorghe Nicolescu i pă Radu sin uncheașu Ion i pă Andrei Neculescu și dintr-aceste mărturii ce au dat în scris la sorocu ce și-au pus, au adus numai pă Gheorghe Neculescu i pă Radu sin uncheașu Ion, iar pă Mihalache și pă Andrei nu i-au adus și în locu acestora au adus pă Dumitru sin Năstase. Care aceștia și-au dat mărturiile înaintea preasfinții sale părintelui mitropolit, că știu pă Pîrvan și Aldea <că> au stăpînit în moșia Ornești înaintea răzmîriții dă-a valma, iar cită moșie și pă unde, nu știe ca să spue, atit zic că au auzit și ei că stăpînesc orneștii moșie mai puțină, iar nu cit zic acum moșnenii că au, mai zicînd și aceasta că pînă trăia răposatul clucer Florescu nu avea nici o pricină cu moșnenii pentru stăpînirea aceștii moșii, iar după moartea clucerului Florescu au început a să pricinui cu fii-său Ioniță Florescu vistieru, zicînd că le inpresoară moșia. Au mai adus încă o mărturie, anume Dinu siimeanu din București, om ca de 28 de ani, și zise că sînt 12 ani acum, de cînd au lipsit du pă acele locuri și cînd să afla pă acolo, era la vîrsta lui ca de 16 ani și știe că, cită arătură făcea împreună cu tată-său la Crîngul Puțului pă drumul cel mare, de dijmuia moșnenii ornești pă acea vreme. După aceasta, mai aduse Ioniță vistierul și pă Iane logofătul, după hotărîrea ce este de la înălțimea ta, ca să-l aducă și pă el să-l cercetăm, și mărturisi și acest Iane logofătul înaintea preasfinții sale părintelui mitropolit, prin blestem, cum că la leat 1773 mergînd la acești moșneni ornești ca să le arate hotarul moșii ce o cumpărase frate-său Tănase <al> 2<-lea> vistier, au mers uncheașul Oprea, tatul acestui Albul pîrișu, zicînd că pă din sus stăpînesc boerii Florești, iar pă din jos i-au arătat să stăpînească acest Iane logofătul, moșia ce au cumpărat-o frate-său de la dînșii și semnile care i-au fost arătat, zise că sînt acestea, însă: un par ce l-au pus atunci acei moșneni între hotară și mergînd în lungul moșii, este un ulm văruiat cu semnul cruce și la drumul cel mare o tufă de jugastru și la răstoacă un stejar văruiat făcut cruce, iar în curmezișu moșii un ulm văruiat și de acolo iarăși în lungu moșii este hotaru piatră pusă de boerii Florești. Mai zise acest Iane logofătul și aceasta, că la măsurătoarea moșii ce au măsurat-o numiții orînduiți hotarnici puind sfoare din piatra hotarului boerilor Florești, fiindcă au fost și el față, ca un răzoraș pînă la paru care l-au pus moșnenii între hotaru și neîmplinindu-să suma stînjănilor moșnenilor, au luat-o din moșia boerilor Florești 4,5 stînjeși și i-au dat în partea moșnenilor ca să lipsească pricina ce avea moșnenii cu boerii Florești.

Deci, vedem că cele 4 mărturii ce s-au adus de către moșnenii ornești, după cum s-au zis mai sus, au dat mărturie, lucru acoperit, zicînd că au stăpînit și orneștii de-a valma și n-au știut să spue lucru dăscoperit pă unde și cită moșie au stăpînit orneștii, și pentru aceia să cunoaște că n-au avut orneștii stăpînire într-această moșie ce s-au zis mai sus. Iar acele 6

mărturii ce s-au adus de Ioniță Florescu vistieru, cum și Iane logofătu, au arătat semnile hotărârilor pă unde știu că au stăpinit tot boerii Florești și pină acum, care semne sînt asemenea și potrivite și cu semnile și hotarale ce le-au vărui și le-au însemnat orînduiții boeri hotarnici la alegerea hotărnicii ce s-au făcut, față fiind amindoo părțile în fața locului.

Drept aceia, fiindcă jăluitorii ornești nici scrisori avură, nici mărturii ca să fi dovedit că au avut și ei stăpînire într-acea moșie pă unde cer să stăpîneasă, fără numai o copie după un hrisov de atîta sumă de ani și nici acea copie nu este pă numele lor scrisă, ci pă numele Drugăneștilor, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale, tot la acei boeri hotarnici ce au fost orînduiți la alegerea aceștii moșii, să meargă în fața locului și față fiind și o parte și alta, să pue pietre hotaru pă semnile ce au arătat aceste 7 mărturii prin blestem și sînt arătate tot acelea și prin anaforaoa hotarnicilor, ca să știe pină unde să stăpîneasă orneștii și de unde să stăpîneasă boerii Florești, dînd și cărți de hotărnicii după obicei și la o parte și la alta. Noi așa am găsit a fi cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 149-150.

1778, ghenarie.

Grigorie al Ungrovlahiei,
Neculae Dud<escu> vel ban, Necu<lae> Brincoveanu vel dvornic, Badea Știrbei vel vornic, Ștefan Pișcoveanu vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Istrate Creț<ulescu> vel paharnic, Scarlat Drugănescu vel sârdar, Dum<itrache> Brez<oianu> vel sluger.

¹ Ilizibil.

² Loc rupt.

Departamentul al 2-lea a judecat reclamația lui Ianache Mardagiu contra unchiului său Vasile Mardagiu pentru niște prăvălii din București construite de tatăl reclamantului pe un loc al moșului comun. După recunoașterea pîrlitului, înlărită de martori, judecata hotărâște împărțirea prăvăliilor între cei doi împričinași.

Împotriva acestei hotărîri se plînge la divanul domnesc Mihai Paciurea, ginerele pîrlitului. Domnul pe baza mărturiei, luată sub blestem, a mamei reclamantului, menține hotărîrea primei instanțe.

503

1778
martie
3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După această anafora nefiind odihnit Mihai Paciurea zet Vasile Mardagiu, la leat 1777 s eptemvrie 6 au eșit și la divan înaintea domnii mele cu Ianache Mardagiu, făcînd jalbă pentru aceste prăvălii ce zice că le are lui date zestre dă numitul soacră-său Vasile Mardagiu ce au murit, cum că, nici tatul lui Ianache, nici muma lui Ianache, cum nici Ianache pină la vremea ce s-au judecat cu soacră-său trăînd, la departament, n-au făcut piră pentru aceste prăvălii, ci s-ar fi stăpînit numai de soacră-său și cum că tatul lui Ianache ar fi fost eșit cu parte din casa părintească și ar fi rămas numai soacră-său a fi clironom după moartea tatului lor, dar nici o dovadă n-au arătat la divan pentru aceasta.

Deci, fiindcă muma lui Ianache Mardagiu trăește cu viață pină acum și încă au priimit cinul călugării, am poruncit domnia mea să scrie carte la părintele episcopu Rîmnicului, aflîndu-să la mănăstirea Dintrunlemn, ca să o pue să mărturisească cum știe dă pricina prăvăliilor acestora și la aceasta au cerut [cea] Paciurea prin jalbă ca să dea și blestem numitei Anii monahii, după care viind Ana monahia aici, s-au orînduit la preaființia sa părintele mitro polit și prin anafora înștiințează domnii mele de mărturia ei, cum că întii aceste prăvălii s-au făcut numai de soțul ei cu voia soacră-si și le-au împărțit precum arată mai în jos, din care 2 prăvălii ce și-au oprit soțul ei, le-au stăpînit bărbați-său cit au trăit, iar după moartea lui, însuși ia de voia ei au dăruiț chiria să o ia soacră-sa Ilinca și după moartea soacră-si rugîndu-să Vasile Mardagiu să-i lase și lui chiria pentru ajutoru scăpătăciunii lui cum au lăsat soacră-si și ști indu-l sâracu și cu fată dă vîrstă, i-au lăsat chiria pină i să va face copilu ei de vîrstă, pă care mărturisanie au priimit Ana monahia și blestem.

Deci, după această cercetare ce să vede mai jos că au făcut-o după pravilă boerii judecatori și după anaforoa părintelui mitropolitului dă cercetarea mumă-si, care și Paciurea au fost cerut-o la blestem, am întărit și domnia mea ca să le fie stăpînirea după cum scrie mai jos.

1778, martie 5.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă Ianache Mardagiu, pîrișu unchiului său Vasile Mardagiu, zicînd pîrișu că rămîind de la moșu lor Alece Mardagiu, un loc de prăvălie i alt loc de casă aicea în București, pă care loc de prăvălie au făcut tată-său Ianache Mardagiu 5 prăvălii, și isprăvindu-le le-au împărțit dînd o prăvălie la mătușa lui, Ilinca, adică muma tătine-său i a unchiu-său Vasile pîritu și altă prăvălie altui frate al tătine-său, anume Matei, care au murit necăsătorit, și alta lui Vasile unchi-său pîritul, iar 2 prăvălii le-au oprit tatul lui Ianache pîrișu, fiindcă el cheltuisă de le făcuse și cit au trăit tată-său le-au stăpînit, iar acum pîritul, unchi-său Vasile, au pus mîna și le stăpînește singur el, luîndu-le și chiria și lui nu-i dă nemica.

Față fiind și pîritu unchi-său Vasile Mardagiu, întii zise că nu le-ar fi făcut frate-său Iordache Mardagiu, tatul pîrișului, ci le-ar fi făcut el împreună cu mumă-sa Ilinca. Căruia cerîndu-i-să dovadă să aducă de sint făcute de însuși el și de mumă-sa, au adus o mărturie pă Tudor cizmaru, carele au dat seama că nu-s făcute nici de Vasile, nici de mă-sa Ilinca, ci de Mateiu fratele lor, carele au murit necăsătorit, de care nici pîritu nu tăgădui, ci numai zice că în urmă s-au stricat și le-au făcut el toate. Împotriva căruia răspunse pîrișu că, pentru că le-a făcut, dă aceia au și luat chiria într-atîtea ani, de care iarăși nu tăgădui pîritu că nu au luat chiria.

Drept aceia, văzînd că însuși pîritu nu tăgădui de acele prăvălii, că le-au făcut Matei mortu și că în urmă, prefăcîndu-le, el au luat chiria pînă acum, cu care chirie s-au exoflisit îndoit și întreit cheltuiala prefacerii, și au mai arătat numitul pîriș o carte cu leat 1777 februarie 20 a mumă-si Ana monahii ce să află acum călugăriță la mănăstirea Dintrunlemn, care este întărită și cu iscălituri, oameni vrednici de credință, în care scrie că dintru-ntii acele prăvălii sint făcute de soțul ei Ianache Mardagiu și le-au împărțit precum mai sus s-au zis, care 2 prăvălii ce au rămas asupra lor le-au stăpînit pînă la moartea soțului ei și după moartea lui, însuși ia au dăruit numai chiria acelor 2 prăvălii să o ia soacră-sa Ilinca pentru chiverniseala ei cit va trăi.

Deci, văzînd că pîritu Vasile Mardagiu întii au rămăzat ¹ că sint prăvăliile făcute de el și de mumă-sa, al doilea, cum că numai el le-au luat chiria, iar de la mărturia ce au adus spre îndreptarea sa, fu mai mult de ajutor pîrișului, căci dă vreme ce prăvăliile acele au fost făcute de fratele lor, Mateiu, care au murit necăsătorit, rămîind aceste prăvălii să să inpartă pă doi frați, adică din 5 prăvălii ce sint, fiindcă o prăvălie s-au dat danie la mănăstirea Sfîntului Gheorghe Nou, rămîn bune 4 prăvălii de a să împărți pă doi frați, numitu pîrit mai răzămă asupra stăpînirii, zicînd că dă atîtea ani stăpînește, cu care cuvînt de stăpînire umblă să lepede pă Ianache pîrișu.

Deci, cercetînd și de aceasta, am găsit că pîrișu acesta Ianache, după moartea tătine-său, au rămas de ani 1.

Ci dar, acum fiindcă au venit în vîrstă, cere clironomia părintească, de vreme ce dau prăvăliile ce mai sus hotărîm, să le stăpînească Ianache, este partea tătine-său și nu să oprește fiindcă au trecut vreme multă, de vreme ce au rămas foarte micu, precum mai sus am zis, fără dă vîrstă, adică de un an, și pravillile orînduesc ca clironomii să aibă a face pîră și a cere clironomia ce să cade pînă la 30 de ani, după vîrsta ce să numește ivi, care ivi să firșaste după ce să face copilul de ani 14. Ci dar, Ianache acesta, fiind acum de ani 23 și scoțînd ani 14 ai numitei vîrste ivi, mai are încă ani 23 de a face această pîră și a-și căuta clironomia.

Pentru aceia, am hotărît doă să stăpînească Vasile Mardagiu unchiul pîrîşului și 2 să le stăpînească Ianache pîrîșu, fecioru lui Ianache Mardagiu, cu locu lor de casă. Iar hotărîrea cea dăsvălrîșită, rămîne a să face de către Innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 140 - 140v.

1777, martie 17.

Miche paharnic, D<umitru> Cior<anu> paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Grecianu, Ev<dochim> medelnicer, Hagi biv vel sluger, Dum<itru> Brez<oianu>.

¹ Pentru : răzemat.

Veliții boieri arată prin anafora că Dumitrașcu din Craiova s-a plîns contra stăpînului său Dinu mătăsarul, care l-ar fi învinuit că i-a furat marfă și l-a trimis la închisoare. Constatîndu-se că reclamantul a adus dovezi false, plămuite și iscălite de el, și că după pravilă, merită pedeapsă cu ocnă și tîderea mîinilor, se cere domnului clemență. Domnul poruncește caimacamului Craiovei să-l bată pe vinovat în tîrg cu 100 de toege.

504

1778
martie

7

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Măcăr că toată datoriia să cădea a o plăti, dar dă vreme ce dumnealor veliții boieri au găsit cu cale a împlini sulful ce au făcut, întărim și domniia mea și poruncim zapiiule ce ești orînduit ca, după cum scrie mai jos, urmînd, să faci împlinire, iar pentru vina lui, orînduim pã...¹ să-l ia de aici să-l ducă la Craiova. Și dumneata cinstit și credincios boeriu domni mele Theodorache biv vel clucer, caimacam Craiovi, să pui să-l bată în tîrgu acolo cu o 100² de toege, așijderea să plătească și treapădu mumbașirului și cheltuiala ceilalte părți, după cum să coprinde mai jos.

1778, martie 7.

Preainnălțate doamne,

Dumitrașcu de la Craiova, încă din anul trecut la luna lui septemvrie, au fost dat jalbă innălțimii tale, cum că Dinul mătăsaru de la Craiova, avînd un loc tocmit la prăvălie cu simbrie, pã an cite taleri 60, și trimițîndu-l prin sate pentru datorii, au pus pã altu în prăvălie pînă va veni el și, acela furînd marfa și fugînd, au apucat pã acel Dumitrașcu mai în urmă ca să plătească acea pagubă a prăvălii cu taleri 500 și fără nici o judecată căznîndu-l, zice că l-au pus în heară în pivnița lui și i-au luat zapisul de la mîna lui de taleri 300, să-i fie dator, mai luîndu-i și niște marfă de taleri 100.

Pentru care, s-au fost făcut luminată porunca innălțimii tale către dumnealui caimacamu Craiovi ca să cerceteze și, de va fi jalba lui adevărată, să înștiințeze innălțimii tale ca să să facă și pedeapsă acelu Dinul mătăsarul. După luminată porunca innălțimii tale, înștiințează dumnealui Theodorache clucer, caimacamul Craiovi, cu anafora de la octomvrie 20 leat 1777, cum că, căutîndu-să această socoteală a lor, de starostea de neguțatori <al> Craiovi, au fost rămas acest Dumitrașcu taleri 821 să dea la acest Dinul mătăsaru. Dar văzînd acei neguțatori și starostea scăpătăciunea lui Dumitrașcu, au mijlocit către Dinul mătăsaru și i-au făcut sinca-tavasis de au rămas numai taleri 300 să-i dea, după care sinca-tavasis și sulf au dat și zapis acest Dumitrașcu la numitul Dinu. Iar pentru că au mai jăluit că l-au bătut Dinul și l-au băgat în heară în pivnița lui înștiințează dumnealui caimacamul că ceaușul cumpăni neguțatorilor, după obicei neguțătoresc, fiindcă l-au găsit în vină de hoția prăvălii, l-au ținut în heară, însă la prăvălie, 2-3 zile, iar nu în pivniță la casa Dinului după cum au jăluit Dumitrașcu mai în urmă, nevrînd Dumitrașcu să stea după legătura zapisului lui, cum și pã cercetarea ce le-au făcut starostea și neguțatorii de la Craiova. Și pã judecata dumnealui caimacamului — neodîhnîndu-să, viînd și aici la București și dînd jalbă innălțimii tale, s-au orînduit de către innălțimea ta și la noi să cercetăm, și noi întii i-am orînduit la starostea za neguțatori de aici ca să le mai cerceteze și aicea socoteala ce li s-au făcut de starostea și neguțatorii Craiovi,

să vedem de este făcută după dreptate și după orînduiala neguțătoarească și vedem că în scris ne înștiințează starostea de aicea și cu ceilalți neguțători, cum că față fiind amin 2² părțile, le-au cercetat atît socoteala ce au făcut starostea și ceilalți neguțători ai Craioviei, cum și catas-tișale prăvălii, atît cel vechi, cum și cele noă, și asemenea arată și starostea de aici că rămîne acest Dumitrașcu să plătească Dinului taleri 795. De care mai aducînd noi față înaintea noastră pã amin 2² părțile, i-am mai cercetat și noi, atît din zisele lor i din socotelile ce s-au arătat mai sus, ale Craioviei, și cele de aicea, cum și din zapisul ce însuși Dumitrașcu l-au dat la mina Dinului la sulfu ce au făcut la Craiova de taleri 300, și vedem că din blestemățiile lui au mersu acea pagubă la prăvăliia Dinului și dator este a plăti cu taleri 300, după sulfu ce au făcut prin zapis.

Ci, cu dreptate a fi să plătească taleri 795 ce arată starostii amîndoi la socotelile ce au făcut, de vreme că n-au stătut după zapisul lui și după sulfu ce au făcut, ci au mai tras pã Dinul la judecată și pã aici cu atîtea cheltueli dînd și jalbă la înnălțimea ta, și mai ales că nu numai acestea ce s-au zis mai sus au făcut, ci încă după ce au venit aicea la judecată au îndrăz-nit de au făcut și 2 adevărîțe viclene și mincinoase iscăliînd el pã niște neguțători ai Craioviei fără știrea lor, în care adevărîțe scrie despre partea unuia din neguțătorii Craioviei cum că starostea și ceilalți neguțători de la Craiova, cu greșală au năpăstuit pã Dumitrașcu la socoteala ce au avut. La care, aceste mincinoase adevărîțe, intrînd noi în bănuială, le-am fost trimis la Craiova ca să le cerceteze, și acolo aducînd dumnealui caimacamul pã acei neguțători ce i-au iscălit el, vedem că au dat încredințare acei neguțători înaintea dumnealui caimacamului, cum că nici iscăliturile lor sînt, nici știu de acele adevărîțe, și sînt mincinoase, făcute fără știrea lor. Și pã acest fel de mărturisanie fișteșcare din ei s-au iscălit dînnaintea dumnealui caimacamului și întărîndu-le și iscălitura dumnealui, le-au trimis iarăși aicea la noi de ne-am plioroforisit dă vicleșugu ce au făcut Dumitrașcu cu acele adevărîțe mincinoase.

Drept aceia, cit pentru datoriia ce s-au zis mai sus, că au rămas Dumitrașcu, Dinului, cu drept a fi să o plătească deplin taleri 795, după socotelile starostilor i ale neguțătorilor, fiindcă nemulțumitorului i să ia darul înapoi, dar știînd noi, nemărginita milostivirea înnăl-țimii tale. am făcut și noi sîncatavasis ca să plătească numai acei taleri 300 după sulfu ce s-au fost făcut la Craiova prin zapisul lui, și treapădu mumbașirului i cheltuiuala ce va dovedi Dinul că au făcut de cînd s-au învoit între dînșii și l-au mai tras și pã aicea la judecată, care bani să aibă a-i plăti prin mumbașir de acum pînă în 30 de zile. Iar pentru îndrăzneala ce au făcut de au iscălit pã atîtea neguțători fără știrea lor, măcar că pravila pã unii ca aceștia hotărâște să să pedepsească cu ocna și să li să tae și mîinile, dar și pentru această vină a lui, iarăși după milostivirea înnălțimii tale, în loc de ocna și de tăerea mîinilor, rămîne a să pedepsi cu altă pedeapsă după cum va lumina Dumnezeu pã înnălțimea ta. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 142v. - 143 v.

1778, februarie 12.

Neculae Dud<escu> vel ban, Badea vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, vel stolnic, Scarlat Drug<ănescu> vel sârdar.

¹ Loc alb.

² Așa în text.

505

1778
martie

9

Veliții boieri arată prin anafora că păstorul mănăstirii din Vale (jud. Mușcel), Roman ungureanu din Hirșești (jud. Teleorman), se judecă cu egumenul mănăstirii care i-a luat, fără judecată, niște vile drept despăgubire pentru pierderea unor porci ai mănăstirii. Divanul constatînd nevinovăția păstorului hotărâște să i se restituie vitele, iar pentru pagubă să facă cercetare ispravniciei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați după cum serie mai jos.

1778, martie 9.

Preainnălțate doamne,

Roman Ungureanu din satu Hirșești sud Teleorman au dat jalba innălțimii tale că sînt doi ani de cînd era păstor la mănăstirea Din Vale, la rîmătorii mănăstirii, între care rîmători fiind și purcei, au perit 30 purcei din slăbiciunea lor și din vremi rele. Pentru care zice că i-au luat Timothee călugărul ce să află la satu Hirșești, ce au fost vechil de egumen atuncea la acea mănăstire Din Vale, i-au luat 2 vaci cu lapte i doi gonitori, fără judecată, cerînd acei 30 de purcei ca să i-i plătească cite taleri 2.

După a căruia jalbă, din luminată porunca innălțimii tale, au adus innaintea noastră la judecată pă amîndoa părțile vătafu de aprozi, și întrebîndu-să de către noi numitul Timotheiu călugărul, n-au tăgăduit de luarea vitelor ce să numiră mai sus, fără numai, zise că avînd bănuiala că va fugi Roman din sat, pentru aceia i le-au luat, ca să-i plătească purceii.

Deci, fiindcă luarea vitelor de la Roman, este netăgăduită de Timothee călugărul și fiindcă au îndrăznit dă le-au luat fără nici o judecată, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale la dumnealor ispravnicii din sud Teleorman, ca întii să înlăneasă acele vite de la Timotheiu călugărul cu venitul lor de unt i lapte pă anu trecut de cînd le-au luat, și să le dea la numitul Roman jăluitoaru, și pentru 30 de purcei ce zice numitul Timotheiu călugărul că i-au răpus Roman jăluitoaru, de are a face vreo cerire, să aibă a-și căuta cu judecată innaintea numiților boeri ispravnici și de va avea dreptate la cerirea lui, își va afla-o prin isbrănirea ispravnicilor. Iar cînd, sau o parte, sau alta, nu să va odihni pă judecata ispravnicilor pentru acei 30 de purcei, cu carte de judecată vor veni și aici la luminat divanu innălțimii tale și cine va rămînea de judecată, va plăti treapădu și cheltuiala la ceilaltă parte ce va avea dreptate. Iar hotărîrea rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 143v.

1778, martie 6.

Vel vornic. Ștefan vel vornic, Manolache Brincoveanu vel logofăt, ...¹ vel logofăt,¹... vel clucer.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Anița, soția răposatului comis Athanasie, cere proin vătafului de visterie Costache Gruia banii ce i-a oprit la mezat pentru plata telalilor care au vîndut acareturile soțului ei. Cum părțul mărturisește că a dat Iorgăi, starostelui de negustori, banii pentru telali, se hotărâște ca zăpciul să ia banii de la epitropii casei răposatului Iorga, iar pîrțșa să fie apărută de aceasta plată. Domnul întărește.

506

1778
martie
9

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce s-au dovedit asupra Iorgăi starostii, poruncim ca, din epitropiia casii lui, să să înlăneasă prin orînduitul zăpciui.

1778, martie 9.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat mării tale, Anița soția răposatului Athanasie comisul asupra lui Costache Gruia, proin vătafu za visterie, zicînd că din banii ce i-au înlănit din casa răposatului soțului ei, pentru lipsa de zestre și altele ce au fost avut să ia, i-ar fi oprit taleri 55 să dea telalilor, care au făcut mezat acareturile acelu răposat și nu i-au dat și pentru telali, acum ceru de la dumneaei telalîcu lor.

Din luminata porunca mării tale, orînduitu zăpciui, dumnealui vătafu za visterie aducînd pă amîndoa părțile innaintea judecătîii, am întreat pă Costache proin vătaf, de au oprit acești bani cu adevăratu, și cit de bani, cum că i-au oprit, nu tăgădui, numai zise că i-au dat în mina răposatului Iorgăi starostii de neguțatori ca să-i dea numiților telali, arătîndu-ne de aceasta și

un răvaș al răposatului starostii cu leat 1777 septembrie 28, dă scrie că are într-acestași chip, că taleri 55 talallic telalilor pă partea Aniții i-au luat de la Costache vătăfu.

Deci, fiindcă după acest răvaș să dovedește de față cum că acești bani ce să cer de la piriși au intrat în mina starostii Iorgăi, să fie luminată porunca mării tale ca de la epitropii casii răposatului Iorgăi starostii, orînduitul zapciu să facă împlinire de acești taleri 55, talallicu ce să cere de la pirișă. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 144.

1778, martie 7.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Grecianu, Ev<dochim> medelnicer.

507

1778
martie

11

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ene logofătul, fratele lui Tănase vtori vistier, cere lui Ioniță Conțescu din Conțești (Dîmbovița) banii împrumutați de peste cinci ani de la Tănase și pentru care datorie își pusese amanet moșia. Neputînd plăti nici acum datorია, pîrtitul propune ca frații creditorii să ia venitul moșiei pînă la achitare. Judecata însă obligă pe pîrtit să achite întreagă sumă cu dobîndă fără alt soroc. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, întărim și domnia mea așa să să urmeze și poruncim, zapciule ce ești orînduit, să faci împlinire cum scrie mai jos. Iar dă nu să odihnește vreo parte și va avea a face apelație, să-i scoți la divan înaintea domnii mele.

1778, martie 11.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătăfu za divan aduse la judecată pă Ene logofātu brat Tănase <al> 2<-lea> vistier, piriș lui Ioniță Conțescu dă la Conțești sud Dîmbovița, dă la care cerea cu 2 zapise taleri 300, arătîndu-ne și zapisele, fiind scris unul cu leat 1772 avgust 22 și altu tot asemenea leat, dă la luna lui octomvrie 27, prin care zapisu cu luna lui avgust scrie că întii s-au împrumutat dă la fratele pirișului, Tănase vistieru, cu taleri 150, și cu soroc dă luni 6, și al doilea, iarăși scrie că s-au împrumutat cu taleri 150 prin numitul zapisu, luna lui octomvrie, tot dă la numitul Tănase vistieru, fratele pirișului, iarăși cu soroc dă luni 6 și cu dobînda zăce unul, pentru a să neguțatori, puind printr-amin 2¹ zapisile amanet, o moșie a lui ce să numește Conțești sud Dîmbovița.

Făță fiind și pîrtitu Conțescu, amîndoă zapisele și datorila nu-și tăgădui, numai zise, cînd din capete dă taleri 100 acum, iar ceilalți bani acum dăodată nu are ca să-i plătească și ceru să i să dea soroc pînă la toamnă să-i plătească banii, sau să priimească să ia venitul moșii pînă să vor plăti banii, ale căruia cereri nu le-au priimit pirișu.

Deci, judecata neputînd să silească pă pirișu Iane logofātu să priimească ceririle piritului, fiindcă una din cereri ce cere pîrtitu Ioniță a priimi, adică Iane logofātu, venitul moșii, aceasta este la voia lui și alta, pentru că au trecut peste sorocu ce-și pune în numitele zapise, ani 5 și luni 4, nu mai putu judecata a da altu soroc, ci am horărit ca să plătească toți banii taleri 300 cu dobînda lor, zece unul, după cum să coprinde și în zapise. De care, înștiințăm mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 8 v.

1778, martie 5.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Hagi biv sluger, Andonio Fotino.

¹ Așa în text.

Veliții boieri arată prin anafora că Sava egumenul mănăstirii Clocociov (jud. Olt) se plînge împotriva hotărniciei moșiei mănăstirii cu moșia din Vale (Mușcel), socotită nedreaptă. Dovedindu-se că a fost dreaptă, domnul întărește iar lui Sava i se iartă greșala „fiind nou venit la mănăstire”.

508

1778
martie
12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După arătarea dumnealor veliților boieri ce face către domnia mea pîntr-această anafora care s-au citit înaintea domnii mele, fiindcă nici un temei de dreptate nu are egumenul clocociovean și au rămas a fi bună hotărnicia din anu trecutu, întărim și domnia mea hotărîrea dumnealor veliților boieri ca, după cum scriu mai jos, să se urmeze și poruncim domnia mea ca să meargă la fața locului hotarnicii ce au fost orînduiți să pue pietrile pã la locul lor de unde le-au scos numitu egumen clococioveanul, căruia i să cădea cu adevărat, pentru această faptă, cercetare, cum scrie mai jos a i să face de către preasfinția sa părintele mitropolit. Numai, de vreme ce ne înștiințăm pentru dînsul cum că nu este dintre cei vechi egumeni cu știință de obiceiurile pămîntului, ci fiind nou venit în țară la această mănăstire de curînd, de aceia i s-au ertat greșala aceasta și așa să aibă numita mănăstire Valea stăpînirea sa după hotărnicia din anu trecutu cu bună pace. Pentru care, i-am dat domnia mea această întărire.

1778, martie 12.

Preainnăltate doamne,

Cuviosu Sava, egumenul mănăstirii Clocociovului din sud Oltu, neodîhnindu-să pã hotărnicia ce au făcutu 24 de boeri hotarnici în anu trecutu, care au fost ceruți de cuviosu Perthenie egumenul mănăstirii din Vale din sud Mușcel, de și-au hotărit moșiile mănăstirii anume, Mihăeștii, Răteștii, de către toți răzărășii înprejurași și fiindcă și acest jăluitor Sava egumen clogociovean este răzoraș pentru numitele moșii cu moșia mănăstirii Clogociovului, anume Hirteștii, au dat jalbă înălțimii tale zicînd că la acea hotărnicie dăspre o parte de loc ce să numește Valea Ulubii i s-ar fi înpresurat moșia și cere să dea hotar acea Valea Ulubii la nănestirea Clocociovul. Pã carii, vătafu de pãhărniceii din luminată porunca înălțimii tale, i-au adus la judecată față amîndoaă părțile înaintea noastră și întii am citit cartea de hotărnicie ce să zise mai sus a 24 boeri cu leat 1777 în care vedem că scrie toate semnele și hotărăle ce s-au pus între toate moșiile cite să răzoresc și să vecinesc cu moșiile mănăstirii din Vale.

Dar fiindcă pricina ce să cercetează acum este numai pentru hotaru moșii Hirtești a mănăstirii Clocociovului, din toată acea carte de hotărnicie numai acele semne și hotară ce sînt de pricină, le arătăm înălțimii tale, pentru care arată acei boeri hotarnici că după ce au dăspărțit hotaru, moșia Drăghiciului, suind la vîrf, la movilă, unde să cheamă la stilp, au pus piatră și tot pã muche în sus prin copaci văruiți mergînd, pînă în scursura Vălii Ulubii au pus piatră. Și la acest loc au făcut cerire și pîră numitu Sava egumenul clococioveanul, zicînd că i să înpresoară moșia și cerea să între în vale și să treacă peste apa Ulubii, arătînd o carte domnească cu leat 7257 de la măriia sa răposat întru fericire Grigorie vodă Ghica (care și noi o văzum acum) și scrie semnele moșii Hirtești a mănăstirii Clocociovului, tot pre semne în dreapta, trece doaă căi și dăsparte hotarul Mihăeștii și trece Ripa Boldii.

Pentru care, aceste semne fiind pricină și neputîndu-să alege hotărăle, au adus numitul egumen clogociovean, mărturii oameni din satu lui, hirtești, care mărturii, după cum arată, acele semne după acea carte domnească, intra în moșia mănăstirii Din Vale. Asemenea au adus mărturii și egumenul mănăstirii Valea pã oamenii din satu Drăghici de au arătat că muchea ce să numește în partea domnească, este dăspre Argeșal, arătînd și pã acolo semne de doaă căi și hotar în capu moșii Mihăeștiloru. Și au cunoscut hotarnicii că mărturiile amîndurora egumenilor pentru hatir n-au arătat adevărul, și de ar fi pus hotarul precum au arătat mărturiile clococioveanului ar fi intrat în mijlocu mănăstirii Din Vale, cum și, după semnele ce au arătat mărturiile egumenului văleanului de ar fi pus, hotaru ar fi intrat în moșia Clocociovului.

Ci, ca să lipsească pricinile, au făcut în doaă locul cel dă pricină și au pus hotar slemnul Vălii Ulubii dăspre răsărit și așa au căzut slemnul în dreapta după cum să coprind în cartea mării sale Grigorie vodă ce este dată la mănăstirea Clogociovului. Și acest hotar cunoscuîndu-să

că este după dreptate, arată boerii hotarnici că n-au mai găsit pricină numiții egumeni, fără numai egumenu clocociovean au fost făcut cerire ca să aibă voc vitele moșii Hirteștii să să adape la apă în Valea Ulubii și ca să lipsească pricinile au primit și egumenul vălean această cerire. Și într-acest chip au înpietrit boerii hotarnici hotarul ce au zis mai sus, slemnul Văii Ulubii.

După aceasta, am întrebatu pă jăluitoru Sava, egumenu jăluitor clocociovean, cu ce pricină nu să odihnește după acea hotărnicie și de are alte scrisori ca să dovedească cu ce temeire să între în hotaru moșii în Valea Ulubii și de au mai stăpinit mănăstirea Clocciovu l acel loc ce zice el că este de pricină, și zise că el alte cărți nu are, fără numai cartea domnească ce s-au zis mai sus a răposatului Grigorie Ghica vodă, care mai citind-o și noi, vedem că semnul, de hotarul Valea Ulubii nu pomenește, ci pomenește anume alte semne care s-au zis mai sus, prin care semne am pus hotară și mai sus-numiții boeri hotarnici.

Încă, mai luind un petic din moșia mănăstirii Valea și dindu-l mănăstirii Clocociovului, ca să lipsească pricinile am întrebat și pă egumenu mănăstirii Din Vale, Parthenie, ca să rate și el scrisori i dovezi pentru stăpînirea acelu locu și răspunse că alte scrisori nu are, fiindcă împreună cu alte scule și odoară ale mănăstirii le-au răpit făcătorii de rele în vremea răzmiriții, pentru care răpire zice că are și mărturii vrednice de credință și nu i-au rămas alte scrisori, fără numai în altă parte i-au rămas o carte de hotărnicie scrisă de la leat 7222, iscălită de răposatu Alecsandru șufarul ce au fost pă acea vreme ispravnic județului Argeșului i județu Mușcel, de la alți boeri mulți, care carte o văzum și noi și scrie că avind pricină și întrebăciune moșnenii Vulturești pentru moșia Uluba și citindu-să innaintea acelor boeri și hrisovu domnesc ce l-au arătat atunci egumenu mănăstirii din Vale, Parthenie, au hotărit ca să stăpînească mănăstirea Din Vale, acea moșie Uluba. Și după acea carte de hotărnicie asemenea zapisu au dat și moșnenii Vulturești pentru stăpînirea acei moșii la mîna egumenului mănăstirii, Parthenie, și văzum și acel zapisu tot cu acel veleat. Ne mai arată și alte zapise cu leat 7245 tot al moșnenilor vulturești, prin care arată că, mîncind vitele acelor moșneni, ghinda du pă moșia mănăstirii Valea din dosul Ulubii, li s-au luat trăsuri, 5 vite de capre, din care s-au rugat ei și le-au dat 2 capre, iar celelalte trei au rămas ale mănăstirii pentru stricăciunea ghindii.

Deci, dintr-această veche carte de hotărnicie și dintr-aceste 2 zapise ale vultureștilor moșneni, să cunoaște adevărat că acea parte de loc ce să numește Valea Ulubii să coprinde în hotarul moșiiilor mănăstirii Din Vale, iar cartea domnească a răposatului Grigorie Ghica vodă ce o are mănăstirea Clocociovu l spre stăpînirea moșii Hirteștii, și cu această carte muncește egumenu clococioveanu să între în valea Ulubii, vedem că nu pomenește nimică de Valea Ulubii, ci pomenește alte semne după cum s-au zis mai sus, prin care și numiții boeri hotarnici tot printr-acele semne arată că au înpietrit hotarale și să vede că după dreptate și după cartea răposatului Grigorie vodă Ghicai au făcut boerii hotarnici această hotărnicie și n-are nici un temeiu, nici dreptate egumenu clocociovean la cererea lui.

Dar cu toate acestea, fiindcă au cerut să să orinduiască de iznoavă boeri hotarnici, i s-au zis de la judecată că de va rămînea de judecată la hotărnicia ce cere, să dea zapisu innainte a judecătii ca, toată cheltuiala să o poarte numai cuvioșia sa la 48 boeri hotarnici după obiceiul țării, între care boeri hotarnici să fie nelipsiți și ceilalți 24 boeri ce au fost la hotărnicia cea dintii și n-au vrut să dea acest fel de făgăduială și zapisu.

Deci, după cele ce s-au arătat mai sus, rămîne a fi bună hotărnicia ce să vede că s-au făcut pentru această moșie în anu trecutu, leat 1777 aprilie 15, și, fiindcă zise Parthenie egumenu vălean că acest Sava egumenul clococioveanu l din tăriiia capului lui s-au pus de au scos vreo citeva hotară ce le înpietrisse numiții boeri hotarnici, să fie luminată porunca innălțimii tale tot la acei boeri hotarnici ca să meargă și de iznoavă să pue pietrele de hotară pă urde le-au pus dumnealor la hotărnicia din anu trecut, iar pentru îndrăznirea ce au făcut Sava, egumenu clocociovean, de s-au scos acele pietre de hotară din locu loru, rămîne a să hotări

de înălțimea ta pentru cercetarea ce i să cade. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne Arh. St. Buc.,
a să face de către înălțimea ta. Ms. nr. 6,
f. 144-145 v.

1777, februarie 20.

Neculae Dud<escu> vel ban, vel spătar, Nicolae vel vornic, Ștefan vel logofăt,
Scarlat vel logofăt.

Veliții boieri arată prin anafora că stolnicul Constantin Bălăceanu și Gheorghe logofețelul se judecă pentru o țigancă a lui, Anastasia, măritată cu un țigan al logofețelului. După o judecată la „crimination” care hotărîse să i se dea în schimb altă țigancă acum se hotărâște să i se dea stolnicului o despăgubire de 100 taleri. Domnul întărește.

509

1778
martie
12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Intărim și domnia mea ca, după cum scrie mai jos să să urmeze și poruncim dumitale vel armaș, la vreme să faci împlinire cum să hotărâște mai jos.

1778, martie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui vel armaș au adus înaintea noastră pă dumnealui Costandin Bălăceanu biv vel stolnic ce au jăluit înălțimii tale pentru Gheorghe logofețel, cum că un Vlad, țigan al Aspricăi, soții acestui Gheorghe logofețel, s-au fost cununat cu Anastasiia țigancă dumnealui stolnicului Bălăceanului, pentru care după judecata ce au avut la dumnealor boerii judecători de cremenalion, nu va Gheorghe logofețel să-i dea schimbu pentru această Anastasiia țigancă și pentru o fată de țigan a ei.

Fără fiind amîndoaă părțile, citindu-să anafoara dumnealor boerilor judecători de cremenalion, să vede că dumnealor după dreptate au găsit cu cale ca, pentru Anastasiia țigancă și pentru fata de țigan a ei, să dea Gheorghe logofețel, schimbu, dumnealui stolnicului Bălăceanului dă potrive acelor țigance și să-și stăpînească Gheorghe sălașu deplin, că după pravilă merge fămeia după bărbatu, iar pentru munca țiganului ce cerea Gheorghe logofețel de la dumnealui stolnic și pentru vina cununii, au fost găsit dumnealor boerii judecători cu cale ca, după ce să aduce mărturii la judecată, atuncea să va face izbrănire.

Deci, am întreat pă Gheorghe logofețel, pentru ce nu dă schimburile dumnealui stolnicului Bălăceanului după judecata ce au avut la departamentu de cremenalion și răspunse că nu poate găsi țigance să dea schimbu dumnealui stolnicului, iar cu bani zice că le va plăti, însă cu munca țiganului în 12 ani ce zice că au muncit dumnealui stolnicului Bălăceanu. La aceasta, dumnealui stolnicu să apără zicînd că în vremea răzmiriții în lăzăret fiind, după ce au zis că s-au cununat numitul Vlad țiganu cu țigancă dumnealui, fără știrea dumnealui, în țară, au făcut îndată înștiințare Asprii Zărăfoaii, mătușa Aspricăi, soția lui Gheorghe logofețel ce era atuncea epitropă și stăpînă pă casa Aspricăi și zice că i-ar fi trimis Aspra Zărăfoaia răspunsu înapoi, că nici schimbu are ca să-i dea pentru țigancă, nici mălaiu să-i hrănească. Iar pentru schimburi, dă vreme ce zice Gheorghe logofețel că nu să găsește țigance să-i dea schimbu, zice dumnealui stolnicu Bălăceanu că va priimi în locu țigancilor taleri 100, ori să dea dumnealui taleri 120 lui Gheorghe logofețel pentru Vlad țiganul, țiganul lui, i pentru un copil al acestui Vlad țiganul.

Ci dar, pentru schimburi să mai puse și acum de la judecată soroc lui Gheorghe logofețel ca pînă în 15 zile să le găsească și să le dea dumnealui stolnicului Bălăceanului, iar dă nu va putea găsi schimb să aibă a da bani taleri 100, și așa să stăpînească el desăvîrșit acel sălaș de țigani. Iar cînd nici la numitul soroc nu va da nici schimburi, nici bani taleri 100 în locu țigancilor, atunci să aibă a da dumnealui stolnicu Bălăceanul, taleri 120 lui Gheorghe logofețel pentru Vlad țiganul i cu copilul lui și să stăpînească dumnealui desăvîrșit pă Vlad țiganu

cu fii-său. Iar pentru munca țiganilor ce cere Gheorghe logofețel de la dumnealui stolnicu Bălăceanu ca să i-o plătească în 12 ani, zicînd că au slujit dumnealui, la aceasta fiind tăgăduială la mijloc, să aibă a aduce Gheorghe logofețelu mărturii și după mărturiile ce va aduce să va face atunceia izbrînire de la judecată pentru munca țiganului. Noi așa am găsit cu cale iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 145 v. - 146.

1778, martie 3.

Badea vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt, Scarlat Greceanu vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer.

510

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Zmaranda Urdăreanu cere lui Constantin Cealic împlinirea zapisului de datorie pe fînul ce i l-a împrumutat. Judecata hotărăște să se facă împlinire din vînzarea unor lucruri ale pîrșului. Domnul întărește.

1778

martie

12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, după pravilă, întărim și domnia mea și poruncim zapciul ce este orînduit, să facă împlinire precum scrie mai jos prin marafetu ispravnicilor.

1778, martie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu za visterie aduse la judecată pă Zmărandă Urdoreanca pîrșă lui Costandin Cealic de la care cerea taleri 60 cu zapisu ce să văzu și de noi, fiind scris cu leat 1777 noemvrie 25 du pă niște fin ce i-au dat încă din anu trecutu din luna lui iulie, de sint acum 8 luni, din care bani, taleri 20 s-au dat, iar taleri 40 au rămas, arătîndu-ne și o carte de judecată cu leat 1777 octomvrie 8, ce iarăși aici s-au cercetat cu hotărîre și soroc de zile 15 ca, ori bani să dea, ori să ducă finul cu carăle lui de unde le-au fost rădicat, în urma căriia hotărîri să vede că au dat mai sus-numitul zapisu.

Față fiind și Costandin Cealic, să întrebă ce are să răspunză împotriva ceririi pîrșii și răspunse că zapisul este bun al lui, netăgăduit, cum și datorii, dar bani nu are ca să-i plătească, ci să-și ia finul, fiindcă și acum stă pă loc.

Deci, dă vreme ce acest răspunsu al lui nu este priimit, fiindcă finul trebuia să-l dea de atunci de cînd s-au judecat, iar nu acum cînd nu are nici pîrșă ce să facă cu dînsul și dă vreme ce praviliile poruncesc ca datornecului să să dea soroc de 4 luni și cînd nu să va plăti să i să ia zălogile cu soroc de 2 luni, și cînd nu să va plăti nici atunci, să să vînză acel zălog, fiindcă la această pricină au trecut amîndoa soroacile acestea după cum mai sus arătăm, că sint 8 luni de cînd s-au luat acel fin, și fiindcă acest Costandin nicidecum n-au avut purtare de grijă ca să să plătească, să fie luminată porunca mării tale către orînduitu zapciu ca, ori din vitele ce arată pîrșă că are numitul Costandin acolo la hodaia lui unde i-au fost dus finul, care vite zice că au și mîncat finul, ori din alte lucruri ale lui să să vînză și să să plătească această datorie a pîrșii, de taleri 40, ce au mai rămas din mai sus-numitul zapis nedați. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 146 - 146 v.

1778, februarie 28.

Miche paharnic, Costandin comis, Alecs<andru> Grecianu, Hagî biv sluger.

511

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stan Urlățeanu, ctitor și epitrop al bisericii din Urlăți, reclamă de la Zlata, nepoata călugărului Liica, patru pogoane de vie din dealul Sîrbeni (jud. Saac) pe care aceasta le-ar stăpîni fără drept, întrucît fuseseră lăsate de călugăr bisericii. Constatîndu-se că alte 2 pogoane fuseseră lăsate bisericii și că Zlata e ctirnoama călugărului, i se recunoaște pîrștea stăpînirea asupra celor patru pogoane. Domnul întărește.

1778

martie

12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După această hotărîre a judecății departamentului cerînd prin jalbă Stoica logofețel, întărire stăpînirii lui, după dreptatea ce s-au dat numitei Zlatii de la judecată cum coprinde

mai jos și fiindcă Stan Urlățeanu, nici vechilul său nu s-au arătat a eși la divan, de avea a face apelație, însă lipsind în urma aceștii hotărâri afară la țară nevrind a șădea ca să iasă la divan, după cum pentru aceasta ne adevărim de la zapciu cel orinduit, am întărit domnia mea hotărârea judecătii departamentului, ca după cum scrie mai jos să șă urmeze.

1778, martie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfa za păhărniciei aduse la judecată pă fiiu lui Stan Urlățeanu, vechil din partea tătine-său, piriș Zlatii fămeii de aceea, de la care cerea 4 pogoane de vie din dealul Sîrbeni sud Saac, zicînd că un Liica călugărul, ce i-au fost lui cumnatu, avînd 6 pogoane de vie, la moartea lui murind de boala ciuimii au lăsat 2 pogoane de vie danie bisericii din Urlați, ca să șă îngroape în biserică și ca să fie pomenit, iar 4 pogoane le-au lăsat unii fete ai lui anume Sanda, dîndu-le iar supt purtarea de grijă lui Stan ca să o căsătorească. Și murind și fata peste puțină vreme, prin diată lasă și partea ei acele 4 pogoane, tot numitei biserici, care aceste 4 pogoane fiindcă le-au luat de atunci această Zlată, nepoată fiind Liicăi călugărul și au rămas biserică păgubașă, atit de vie, cît și de cheltuială ce au făcut preotu la lucrul acei vie, rămînd și el păgubaș de cheltuiala pomenirilor ce au făcut acelor morți. Fiind lăsat de acel Liica călugărul, clironom, cere ca să aibă dreptate arătîndu-ne și diata acei fete cu leat 1771 ghenar 5, neiscălită de acea fată și neadeverită de mărturii vrednice, ci numai scrisă de preotu acei biserici și iscălită și adevărită de un vier. Arată și o adevărită de mărturie iscălită de doi clirici, popa Toma schevofilax, i Ion hortofilax, prin care arată acești clirici că au auzit din gura protopopului Lazăr pentru aceste 6 pogoane de vie ce au fost ale Liicăi, că la moartea lui, doaș pogoane le-au lăsat danie bisericii din Urlați, iar 4 pogoane fii-sii Sandii care murind și ia, lasă cele 4 pogoane iar bisericii, lăsînd și pă Stan Urlățeanu epitrop. Arată și altă mărturie în scris a unui Drăghicean zugravu, ce zice că Liica la moartea lui au chemat pă Stan Urlățeanu și i-au zis că 2 pogoane de vie le lasă danie bisericii ca să șă îngroape în lăuntru în biserică, iar 4 le lasă fii-sii și pă Stan epitropu ca să o chivernisească și că pomenindu-i Stan de această Zlată, ar fi zis Liica că Zlata nu are treabă, fiindcă și-au luat partea ei. Arată și altă mărturie iarși în scris a unui Iordache Jovcaru, de zice că Liica au lăsat 2 pogoane bisericii și au zis lui Stan că, de va trăi fii-sa să-i fie epitrop să o chivernisească și să o mărite, care dintr-aceste mărturii fiindcă cea dintîi, a popii Lazăr, prin numiții clirici este din auzire și nu să ține în seamă și urmînd învățăturile pravilii ce în jos să vede asupra mărturiilor, aflîndu-să acele mărturii aici, am cerut ca să șă aducă de față și înaintea judecătii și așa, viind popa Lazăr, mărturisii că doo pogoane Liica le-au lăsat bisericii danie, lăsînd și pă Stan epitrop fii-sii Sandii, iar Sanda cînd au murit și ce fel de diată au făcut și de au lăsat bisericii aceste 4 pogoane sau nu, nu știe nemică. Din care această mărturie ce cu însuși graiul lui au dat de față înaintea judecătii, să cunoaște că mărturia ce mai sus arătăm a cliricilor, este greșită, apoi făcînd cercetare asemenea și lui Drăghici zugravul și lui Iordache cojocariu, mărturisiră că știe numai daniia acelor doaș pogoane ce au făcut Liica, iar de aceste 4, știe că le-au lăsat fii-sii Sandii. Să întrebă și pîrita Zlata la această cerire a lui Stan și răspunse că din șase pogoane și jumătate ce au fost ale unchiului ei, Liicăi călugărul, rămînd 4 pol pogoane de vie vară-si Sandii, fetii acelu Liicăi, după moartea ei prin judecată că o clironoamă de aproape le-au luat și după ce le-au stăpînit trei ani, le-au vindut Stoiicăi logofețel, arătîndu-ne o adevărită a dumnealui vel ban Nicolae Dudescu cu leat 1777 iunie 14, prin care să vede că cerirea lui Stan, cum că ar fi această vie danie, nu este bună și cu judecată au dat-o supt stăpînirea aceștii Zlate, arată și o carte de judecată cu leat 1777 iunie 21, ce iarși aici s-au cercetat, în care să anerisește diata numitei fete ce o arată Stan și să dă viaa mai sus-numitului cumpărătoru Stoica logofăt.

După care, toate aceste cărți ale amîndurora părților și după mărturiile ce dă față au mărturisit înaintea judecătii și după mărturiile ce în scris au arătat, cercetîndu-să iarși de iznoavă pricină cu amăruntu, de vreme ce să cunoaște că Liica călugărul din toată viaa ce au avut, doo pogoane, cu adevărat le-au lăsat danie acei biserici de la Urlați și Stan Urlățeanu ca un epitrop al bisericii și ctitor, are datorie a le căuta, iar ceilaltă vie le-au lăsat fii-sii Sandii și de

la acea Sandă ca la o clirionoamă de aproape au rămas la această Zlată. Neștiindu-și în seamă acea diiată a Sandii ce o arată Stan, fiind făcută numai de preotu bisericii și fiind acheros după poruncile pravilii ce în jos să vad, am hotărît ca numita Zlată să rămie nesupărată de către Stan Urlățeanu pirișu, pentru această vie ce au fost rămas Sandii fetii Liicăi călugărul, care vie are să o stăpînească numitul Stoica logofețel după zapisul de cumpărătoare ce să văzu și de noi, fiind scris cu leat 1774 noemvrie 15, iar Stan Urlățeanu pentru acele doo pogoane ce prin mărturii adeveri înaintea judecății că le-au lăsat Liica danie bisericii precum și mai sus am zis, are ca să și le caute. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 147-148.

1778, martie 1.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alec<sandru> Greceanu, Ev<dochie> mdelnicer, Hagî biv vel sluger. Andonache Foti<no>.

512

1778
martie
12

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Iordache Brătescu vtori pitar revendică niște țigănci aflate la moșia Stroești (Ilfov) a mănăstirii Sf. Ioan din București întrucît i-au fost lăstate prin diat de „jupîneșița” Chița Rudeanca. După cercetări domnul hotărâște să-și ia țigăncile de la mănăstire.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

În urma hotărîrii aceștia, întimplîndu-și moarte sârdarul Obedeanelui și dînd jalbă către domnia mea numitu Brătescu, arătînd că țigăncile lui să află țîindu-le mănăstirea Sfințului Ioan, la Stroești, și cum că, mergînd la sârdăreasa Obedeanca, ca să o ceară la divan, au dat răspunsu că nici o judecată n-are, și să meargă să-și ia țigăncile de unde să află, și văzînd domnia mea din cele mai jos scrisă, cercetarea și alegerea judecății, am orînduit pã sluga domnii mele, . . . ¹ armășel, să meargă unde va fi aceste țigance să le rădice și să le dee jălui-torului, iar egumenii mănăstirii Sfințului Ioan de va avea a răspunde cevași, ori sârdăreasa va avea a face apelație, să vie la divan.

1778, martie 12.

Preainălțate doamne,

Înștiințăm mării tale că prin zapclicu dumnealui vel armaș, să aduse la judecată, Ianache Brătescu biv <al> 2<-lea> pitar, piriș dumisale Nicolae Obedeanu biv vel sârdar și cere de la dumnealui pã o Mira țiganca cu 4 fete anume Ancuța, Neaga i Mariia și Safta, care sînt date Brătescului legaton de către o jupîneșiță anume Chița Rudeanca, după diiata ce să văzu cu leat 1771, zicînd Brătescu că acea Miră țiganca au avut-o Chița Rudeanca dată de un unchi al dumnealui sârdarului Obedeanu, anume Șârban Izvoranu, în locu altei țigance anume Stanca, pã care acea Stancă o tocmise cu vînzare Izvoranu la Rudeanca în taleri 20 cu zapisu ot leat 7257. Întrebîndu-și și dumnealui sârdaru Obedeanu, răspunse că rău le-au făcut legaton, pentru că unchi-său Șârban Izvoranu ar fi întors banii Chiții Rudencii pã acea Stancă.

Deci, citîndu-și zapisul Izvoranului, să văzu scris în dosu, aceasta zicînd : „taleri 20 s-au întorsu cu Ion aprodu”. Tocmai acum văzînd numitul legatar Brătescu, să miră cu ciudă, mai ales stînd zapisul în păstrarea lui, ani 5, afară de cîți ani va fi mai fost și la mina acei Chiții Rudencăi. Și iarăși arată Brătescu înpotriva sârdarului, o carte de judecată cu leat 1759 a răposatului Climent Dudescu, cînd atuncea însuși Chița Rudeanca au făcut piră asupra sârdarului Obedeanu chiar pentru această Miră țiganca, pã care i-au fost luat-o din casa ei și au fost și măritat-o după un țigan al dumisale, cînd la acea judecată să vede că sârdaru au cerut numai protimisis ca să întoarcă Chiții bani, și fiind trecuți la mijloc ani 10, judecătorii nu i-au dat ascultare, ci cu hotărîre au dat pã Mira țiganca supt stăpînirea Chiții, precum și mărturii aduse Brătescu pentru stăpînire, pã Barbu Căplescu și pã Ion din București, carii mărturisiră că în urma trecutei răzmerițe li era aceste țigance slujit<oare> Chiții în băjării. Vînzătorul Șârban Izvoranu, precum ne adevăram, au fost mort mai naintea acei judecăți,

cu cîțivași ani, și-ntr-această carte de judecată a răposatului Climent Dudescu vornic, de acest zapisu nu să pomenește, zapisul iarăși, acolo unde scrie pentru întorsul banilor, n-are veleat. Acel Ion aprod cine au fost, nu să știe, ci acest scris fiind cu bănuială, mai ales că taleri 30 îi era vinzarea, iar taleri 20 scrie că s-au întorsu și nu era de a mai rămînea zapisul la cumpărătoriu, cu toate acestea cerindu-să acum sârdarului dovadă pentru darea acelor bani, făgădui judecății că va da credință că s-au dat banii de unchiu-său Izvoranu și cum că dumnealui nu este atinsu cu nici un fel de știință de vreun ficleşug, iar Brătescu nu priimi, cerind să facă apelație la divanu înnălțimii tale. Hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne a să face de înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 150-150 v.

1777, februarie 3.

Mihai Bărbătescu paharnic, Iordache paharnic, Costandin Cocorăscu, Mihai Popescu medelnicer, Dum<it>trache> medelnicer.

¹ Omisiunea numelui.

Veliții boieri arată prin anafora că egumenul mănăstirii Poiana (Prahova) revendică o pivniță din București, dania ctitorului Toma Cantacuzino spătarul, stăpînită acum prin cumpărare de mănăstirea Colțea. Nefolosindu-se cei 40 de ani în care mănăstirile pot face răscumpărări, pivnița rămîne în stăpînirea mănăstirii Colțea. Domnul întărește.

513

1778
martie
12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

De vreme ce egumenul de la mănăstirea Poiana, după pronomionu ce au mănăstirile spre a-și putea căuta pină la 40 de ani, mai are vreme și voe încă 8 ani de acum innainte, poruncim domniia mea ca într-acești 8 ani, pină la împlinirea de 40, neaducînd egumenul Poenii carte de hotărîrea domnească și dovadă dă stăpînire, să rămîie mănăstirii Colții cu desăvirșită stăpînire asupra aceștii pivnițe, după cum scrie mai jos.

1778, martie 12.

Preainnălțate doamne,

Acachie ieronomahu și egumenu de la mănăstirea Poiana din sud Prahova au jăluit înnălțimii mării tale pentru Panaiot biv ceauș de aprozi, epitropu mănăstirii Colții, zicînd că, avînd mănăstirea Poiana o pivniță de piatră unde să frînge fier în București, dată danie de răposatul spătar Toma Cantacuzino, ctitoru acei mănăstiri, care pivniță, răposatu vlădica Dionisie proin teroloi ce era la Poiana, atunci, zice că o au fost vîndut-o la răposatul medelnicer Pantazi, iar un Gherasim egumenu ce au fost în urma celui proin teroloiu, prin judecata ce au avut innaintea mării sale răposatului Costandin vodă Mavrocordat, zice că i s-au fost dat acea pivniță a fi iarăși a sfintii mănăstiri Poianii, care acum o stăpînește mănăstirea Colțea, și din luminată porunca înnălțimii tale vătafu de aprozi i-au înfățișat pã amîndoaă părțile și innaintea noastră și am întrebat pã Panait ceaușu, epitropu mănăstirii Colții, ce are a răspunde și zise că între alte multe sineturi ale mănăstirii Colții, ce s-au răpus, s-au pierdut și sineturile acei pivnițe, dar știe că mănăstirea Colții stăpînește acea pivniță de sint 30 de ani și mai bine.

Am întrebat pã numitul egumen ot Poiana, cu ce cere să stăpînească acea pivniță <?>. Ne arată o copie a unii cărți de judecată a dumnealor răposatilor veliților boieri ce era pã acea vreme cu leat 7253 februarie 2, de ani 32, în care scrie că ar fi avut egumenu chir Gherasie ot Poiana, întrebăciune cu răposatul sârdar Athanasie, clironomu răposatului Pantazi, pentru această pivniță, zicînd acel egumen, cum că acea pivniță au fost dată danie la mănăstire de Toma spătaru Cantacuzino și cum că răposatul vlădica Dionisie proin teroloiu au fost vîndut-o răposatului medelnicer Pantazi, unchiul numitului sârdar Athanasie după cum și zapisul acei vinzări s-au fost văzut atunci că s-au spart în divan, și dă acea pivniță iarăși întru stăpînirea mănăstirii Poiana, cu cuvînt că nici egumenu, nici alt nimeni nu este volnicu să vinză lucru

mănăstiresc. Care copie, zise egumenu că o are trimisă de la Țarigrad de la preasfințitul patriarhu Ioanichie, în care copie să văzu că este neadeverită nici de preasfințitu patriarhu, nici de alt nimenea. La care judecată nu s-au încredințat numai pe această copie ca să facă izbrânire judecătii, pentru că osibit că nu este această copie adevărită cu nici o iscălitură, mărturii, cum scrie mai sus, dar nici putu dovedi Arcachie egumenu cum că după acea judecată ce s-au făcut în zilele mării sale Costandin vodă Mavrocorda*, ar fi stăpinit mănăstirea Poiana această pivniță, fără numai, în dosu acei copii dă acum, mărturie dumnealui medelniceru Dumitrache, cum s-au judecat atunci în zilele mării sale Costandin vodă Mavrocordat prin egumenu Gherasie cu răposatul Athanasie sârdaru, nepotu medelnicerului Pantazi pentru această pivniță la divan și pe acea hotărîre ce să coprinde într-aceia copie, însuși cu mîna dumisale au scris cartea de judecată, iar în urmă, la măriia sa răposatul Grigore vodă Ghica, zice medelniceru că au auzit că acea judecată s-au strămutat, dar în ce chip, nu știe.

Pentru care, văzum și anaforaia dumnealor boerilor judecători ot <al> 2<-lea> departament, în care îi dă dreptate egumenului ca să stăpînească mănăstirea Poiana, acea pivniță, după acea copie și după mărturia medelnicerului Dumitrache. Dar și numitu epitropu Colții, osibit de stăpînirea ce zice că stăpînește mănăstirea Colțea această pivniță de sint 30 de ani, ne arătă o adevărită streină scrisă dintr-acest an, leat 1777 februarie 23, iscălit Iorga starostea, în care să coprinde dă zice că pentru această pivniță a spătarului Tomii, care este alătura de hanul Colții de cînd au venit în vîrsta cunoștinții, n-au pomenit să stăpînească mănăstirea Poiana acea pimniță ce știe că o ținea răposatu medelnicer Pantazi și după moartea sa au stăpînit-o nepotu răposatului Pantazi, Athanasie paharnicu, ani la mijloc, și avînd trebuință de bani au vîndut-o lui Anghelache zarafu Halepliu și țîind-o Anghelache iarăși cităva vreme, au vîndut-o răposatului vistierului Racoviță. Ca un ctitor al Colții, n-au îngăduit pã Anghelache, ci au pus de au întorsu mănăstirea Colții, banii lui Anghelache, ca un ctitor ce era, zicînd că mai bine va stăpîni mănăstirea Colțea această pimniță, fiind afieromană de fratele ctitorului Toma spătaru că, cit strein¹ și așa s-au luat supt stăpînirea mănăstirii Colții, de sint ani 30, așa știe și mărturisește în frica lui Dumnezeu, om de 60 de ani, că n-au pomenit mănăstirea Poenii să fie stăpînit acea pivniță, ci tot mănăstirea Colțea, iar mai nainte de Colțea zice că au stăpînit-o medelniceru Pantazi i sârdaru Athanasie nepoti-său. Și tot într-aceia adevărită, dă mărturie și Ion dascalu slavonesc ot mănăstirea Colții, cum că știe și mărturisește în frica lui Dumnezeu fiind om de 65 de ani la vîrsta ce să află, că această pimniță care o stăpînește sfînta mănăstire Colțea, n-au pomenit să stăpînească mănăstirea Poiana, ci tot mănăstirea Colțea. Dă mărturie și Iordache postelnic Mehuleț, cum că sint 30 de ani de cînd au luat pivnița această mănăstire <a> Colții cu chirie neavînd mănăstirea vinuri să să vinză. Dă mărturie și preoții sfîntei mănăstiri Colții, adică : popa Grigorie eclesiarhu al sfîntii mănăstiri, i popa Ioan ot tam, popa Mușat ot tam, că această pivniță de lîngă Hanul Colții, știe din zilele răposatului Trandafir epitropu sfîntei mănăstiri Colții, fiind ei cu vîrsta copilării, o au stăpînit sfînta mănăstire Colțea, iar mănăstirea Poiana nu știe nicicum să o fi [o] stăpînit, așa știu și mărturisescu.

Deci, după mărturiile ce să vede mai sus, să cunoscă că mănăstirea Colțea au stăpînit cu adevărat necontentit acea pimniță, dar dă vreme că mănăstirile au după pravilă a face cerere pînă la 40 de ani lucru nemișcător și fiindcă mai are egumenu vreme încă opt ani a-și căuta lucru mănăstirii, putea a-și afla dreptatea cînd ar fi fost însuși cartea a răposatului mării sale Costandin vodă, dar tot mai are egumenu vreme pînă la sorocu pravilii. Încă, pînă atunci să aibă a-și căuta numitul egumen ca să aducă acea carte de judecată ce s-au făcut în zilele mării sale răposatului Costandin vodă Mavrocordat, dar și epitropul mănăstirii Colții, iarăși să scoată carte de blestem ca, dor dă va găsi cartea de judecată a mării sale răposatului Grigorie vodă Ghica ce s-au făcut în urma judecătii de răposații veliți boeri din domnia mării sale răposatului Costandin vodă Mavrocordat, iar neaducînd egumenu mănăstirii Poenii, carte de judecată, cea adevărată, pînă la sorocu pravilii, rămîne mănăstirea Colții nesupărată de către

mânăstirea Poiana. Iar cînd să va aduce de către numitu egumen al Poenii acea carte de judecată, după cum s-a zis mai sus, și episcopu nu va putea găsi cartea de judecată a mării sale răposatului Grigorie vodă Ghica, de anerisu judecății dentiu, atunci, va face judecata hotărîre cui să va cădea a stăpîni acea pivniță.

Ci, noi într-acestași chip am găsit cu cale, după cum să coprinde mai sus, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne de către innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 150v. - 151v.

1777, martie 29.

Badea Știrbeiu vel vornic, Dimi<trașco> Racoviță vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Dum<itrache> Var<laam> vel păharnic, Ioan vel stolnic, vel sârdar.

¹ Așa în text.

Veliții boieri arată prin anafora că Sefteri grecul din Tîrnova cere soroc de plată a mărfurilor cum-părate de la clucerul Apostol din Cîmpulung intrucît i-au fost arse și furate la Rușciuc. Judecata propune să se facă cercetare de ispravnic. Domnul întărește.

514

1778
martie
13

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la dumnealor veliții boieri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului să urmați a face cercetare și alegere cum scrie mai jos.

1778, martie 13.

Preainnălțate doamne,

Sefteri grecul de la Tîrnova ce să află căsătorit și șazător la Cîmpulung sud Mușcel, au jăluit innălțimii tale cum că la leat 1777 în luna lui februarie, au luat cu tocmeală și cu zapis marfă de băcănie de taleri 870 de la cluceru Apostol ot sud Mușcel cu soroc de doi ani, pentru care bani s-au așăzat prin zapisul lui ca, pînă la acest soroc, să-i dea dobîndă pentru acești bani, taleri 300, făcînd zapisu pă taleri 1170 și acești bani să dea cu 2 soroace, adică jumătate la an și jumătate la acelălalt an, din care bani zice că i-au dat taleri 150. Și mergînd el cu marfă în țara turcească, și avînd în hanul lui Celibe aga la Rușciuc, s-au întimplat de i-au ars marfă, deosebit zice că i-au luat și chesagii 300 de pielece, care din pricina aceasta zice că să află la scăpătăciune. Și fiindcă sorocul să apropie ca să plătească banii clucerului Apostol, prin jalba ce au dat innălțimei tale să roagă ca să i să pue soroc de 4 ani și cu încet să-i plătească, fiindcă deosebit de acești bani ai clucerului Apostol, mai este dator taleri 403 la alții care și aceștea să află șazători tot în sud Mușcel.

Iar de nu i să va pune acest soroc, zice că el altă putere n-are fără decît are marfă de taleri 800 în care marfă are și taleri 250, bani ai zestrii soții lui. Și dă nu vor primi acești datornici cu încetu ca să le plătească scoțîndu-să taleri 250 zestrea fămiei lui, dintr-acea marfă, ceialtă marfă ce va mai rămînea, să-și ia fieștecarele to analogon pă banii datorii ce-l va ajunge partea.

Deci, după jalba lui cu vâtaful de păhărnicea ni să poruncește ca să cercetăm această pricină și din luminata poruncă, aducînd zapciu pă numitul jăluitor innaintea noastră și nefiînd acești datornici de față, am găsit cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale la dumnealor ispravnicii județului ca să cerceteze pentru această pricină, unde aducînd față și pă acei datornici, și de-i va putea învoi de acolo, bine, iar cînd nu-i va putea învoi de alegerea și de pricina lor, cu anafora să înștiințeze innălțimii tale.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne a să face de către innălțimea ta.

1778, martie 10.

Pană vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 146v. - 147.

515**1778
martie
18**

Vel vistier arată prin anafora că doi săteni reclamă pe pircălabul din Bălileşti pentru „mîncătorii la dăjdii”. Din confruntarea „daturilor” cu „estructurile” vistieriei se constată nevinovăția pircălabului. Pentru vina zapciului de a fi luat „mîncătorie” se propune „certare cu bătae de 50 toege în sat”. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Precum s-au găsit cu cale de către dumnealui vel vistier, poruncim la toate așa să să urmeze și rinduim mumbașir pă...¹ păharnic.

1778, martie 18.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumealui vătăfu za păhărniceii aduse înaintea mea pă sătenii de la satu Bălileşti sud Mușcel cu pircălabul lor, de care jăluesc că le-au făcut mîncătorii la dăjdii și după luminată porunca mării tale le-am cercetat pricina și, cît pentru rindu dăjdiilor, înfățișindu-li-să daturile cu sumele ce sînt la ecstructurile visterii, să văzu că sînt bune date și nu rămîne pircălabu dator cu nici o pricină de mîncătorie asupra-i. Iar pentru o cerire de taleri 60, în care să coprinde multe condee, fiindcă după cum rămîne să dea pircălabu, asemenea și el are a-i lua de la alți săteni tot dintr-acei satu, nu este cu lesnire a să izbrăni aici, căci urmează a să cere la toate dovezi, și să pricinuește cheltuială lăcuiitorilor a să aduce aici, unde să fie luminată porunca mării tale ca, prin cercetarea dumnealor ispravnicilor, să să facă împlinire acolo de către mumbașiru de la cei ce vor avea a da și să-i dea celor ce vor avea a lua, rămîne numai pentru taleri 10 ce arată că li s-au luat de un Ioniță zapciu plășii, mîncătorie, cu nume de „orz domnesc” la octomvrie trecut, peste ceia ce au dat după orînduială.

Pentru aceia, mi să pare a fi cu cale, ca mumbașiru, prin marafetul dumnealor ispravnicilor, făcînd împlinirea acestor bani de la acei Ioniță, de va fi adevărată arătarea pircălabului, să-i facă și certare cu bătae de 50 toege în sat, pentru ca să să veghe printr-această pildă și alți zapcii a mai face mîncătorii ticăloșilor lăcuiitori și jafuri.

De toate acestea, să adeverează, pircălabul nu are nici o vină și fără dă nici o cale au pornit piră acești 2 săteni, ce nici trimiși de la tot satu nu să văd a fi. După cercetarea ce făcuiu, într-acestași chip putuiu dovedi. Ci, hotărîrea cea dăsvîrșită pentru toate, rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 148.

1778, martie 15.

Vel vistier.

¹ Loc alb.

516**1778
martie
20**

Boierii epitropi ai succesiunii lui Lupu clucer arată prin anafora că au făcut catagrafia avutului rămas și au dispus să se vîndă la mezat casa, iar din sumele realizate să se îplinească zestrea soției dintii, apoi a celei de a doua, plata creditorilor și a simbriilor; „ce va mai prisosi iarăși se va face împărçală” între cele două mame „după numărul copiilor”. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Așa să să urmeze, cum să coprinde mai jos.

1778, martie 20.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale pentru o casă ce au rămas a copiilor răposatului Lupu clucer, care sînt născuți din 2 mume. După porunca mării tale, făcînd catagrafi pă tot avutul, s-au ales zestrile amîndurora părților și cele ce s-au găsit în păru li s-au dat, iar pentru lipsă, s-au vîndut cu mezat din lucrurile tatului lor și s-au împlinit mai întii zestrea dintii, iar din zestrea de a

dooa, peste cele ce au fost în păru și peste cele ce s-au dat din lucrurile tatului lor, mai lipsesc taleri 388 bani 40, sînt și datornici carii au să ia de la Lupu clucer, i slugi carii își ceru hacu. Ci, alt nu au mai rămas, fără numai aceea casă, însă numai namestia, căci pămîntul este al sfintei Mitropolii.

De care, socotim că fiind copiii mici și pînă își vor veni în vîrstă poate să să părduiască, și spre aceasta sfătuindu-ne cu preasfinția sa părintele mitropolit și cu iubitorul de Dumnezeu episcopu Buzăului, chir Cozma (care au priimit de la epitropie în păstrarea sfinții sale) lucrurile celor nevîrsneci, au găsit cu cale să vînză, să să facă împlinire zestrii de a dooa și să să plătească datoriia i simbriile, ce va mai prisosi iarăși să va face împărțeală după numărul copiilor. Ci, de aceasta înștiințăm, ca să fie și cu știrea mării tale. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 152.

1778, martie 8.

Ioan Vilara, Dumitru medelnicer.

Mitropolitul Ungrovlahiei cere domnului să orînduiască vornicei care să prețuiască și să repare casa decedatului Barbul dascălul, făcută pe un loc al Mitropoliei de pe Podul Calicilor și nerevendicată de nici un moștenitor timp de 20 ani; în privința chiriei de la această casă propune să fie păstrată la Mitropolie pentru că s-ar putea ivi vreun moștenitor al răposatului dascăl. Domnul întărește.

517

1778
martie
20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim ca să meargă 2 <al> 2 <-lea> vornici de la dumnealui vel vornic de țara de jos cu vătăși de lemnari i zidari să le prețuiască cu dreptu și cu știrea dumnealui veliților logofeți să să dea la sfînta Mitropolie ca să să păstreze, urmîndu-să cum să coprirde mai jos.

1778, martie 20.

Preainnălțate dcamne,

Cu smerita noastră anafora, înștiințăm mării tale că pe locu sfintei Mitropolii în mahalaoa ce să numește a Vlădicăii, pă Podul Calicilor, este o casă care mai nainte au avut un Barbul dascălul, tipograful Mitropolii, și de cînd au murit acest dascăl, de sînt aproape de 20 de ani, stăpînul nu li să știe care este, ci sînt <cînd> unii, cînd alții, vedem că șad într-însile fără dă a nu fi de nimenea puși și mai multu pustii, și cu acest fel fiind, nu are Mitropolia de la cine cere chiria pămîntului. Ci pentru ca să nu să păgubească nici Mitropolia de chiria care este, de să ia pă oacă 3 ceară în tot anu de la acele case, cum și de la altele asemenea ce sînt pă locu Mitropolii, și mai virtos, ca să nu să dărapene casile cu totu să și cază jos la pămînt, măcar că puțin de va fi tot așa, sînt ajunse într-acea stare, înștiințăm mării tale că, dă va fi și cu bună socoteala mării tale, ni să pare a fi cu cale după dreptatea ce are Mitropolia, cu luminată pcrunca mării tale să să orînduiască vornicei cu vătăf de lemnari i dă zidari să să prețuiască ca: ile la starea care să află și din ciți bani va eși prețul lor, oprindu-se chiria pămîntului de către Mitropolie, de cînd nu s-au luat pînă acum ceilalți bani ciți să mai face, să-i numere Mitropolia și, cu știrea unui boer, doj, din dumnealui veliții boeri, să să orînduiască în păstrare la Mitropolie ca, cîricînd va eși stăpînul ce va fi al caselor, să vie ca să-și ia banii și de acum înnainte să li să orînduiască de către Mitropolie stăpîn ca să să urmeze chiria locului pă tot anul.

Căci tot acest fel fiind, fără dă pricină vor cădea, și atît cela ce le va fi stăpîn, cu totu să va păgubi, cît și Mitropolia de chiria locului ce este a lua de cînd nu s-au luat pînă acum și de acum înnainte. Noo așa ni să pare dreptate și rămîne la buna hotărîrea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 153v. - 154.

1778, februarie 26.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Veliții boieri arată prin anafora că Zamfir Mănescu din jud. Dîmbovița reclamă de la Răducan Lipoveanu un vad pe care acesta își făcuse moară pretinzînd că-l moștenise prin testament de la Ianache Marghiulul, proprietar al vadului prin cumpărare de la tatăl reclamantului. Judecata dovedește nevalabil testamentul și, cum pe urma defunctului Ianache nu au rămas moștenitori, propune ca vadul să se dea cutiei milosteniei de la care Zamfir poate să-l răscumpere ca protimitar. Cit despre moara construită de pîrit se va prețui cheltuiala făcută și Zamfir va răspunde plătiînd-o lui Răducan ca să-și stăpînească acel vad cu moară cu tot. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și domniia mea ca după cum scrie mai jos, la toate să să urmeze. Așijderea poruncim și dumneavoastră ispravnici ai județului, să faceți prețuire dreaptă la fața locului și zapciul cel orînduit luînd acei bani, să-i dea la dumnealor boieri epitropi ca să între la cutie la milostenie, iar vadul și cu moara să stăpînească numitul Mănescu.

1778, martie 20.

Precainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii < tale vătafu de >¹ păhărnicei, au adus înaintea noastră la judecată pă Zamfir Mănescu din sud Dîmbovița care au jăluit înnălțimii tale cum că Răducan Lipoveanu s-au pus în silă dă au făcut moară pă un vad al lui ce zice că-i este rămas dă la părinți. Pentru care, întrebîndu-să Răducanu Lipoveanu, răspunse că acest vad de moară este vîndut dă Costandin Mănescu, tatul acestui Zamfir jăluitoru, la un Tudor logofețel, după a căruia moarte au rămas fiiu-său Ianache Marghiulul și acestui Ianache Marghiulul nerămîindu-i după moartea lui, clironom, zice Răducanul Lipoveanu că l-au lăsat pă el clironom și ca un lucru ce este bun acest vad de moară al lui Ianache Marghiulul, zice Răducanu Lipoveanu că-l stăpînește el. Ci, cit că este vîndut dă Costandin Mănescu, tatul lui Zamfir jăluitoru, acest vad dă moară, ne arată Răducanu Lipoveanu un răvaș iscălit dă Costandin Mănescu ce scrie la mîna acestui Tudor logofețel, cum că i-au vîndut acest vad de moară drept taleri 30, iar pentru ca să arate Răducanu Lipoveanu cum că, ca un clironom al lui Ianache sin Tudor Marghiulul, stăpînește acest vad de moară, scoase înaintea noastră dă să citi la judecată o scrisoare cam în chip dă diiată a celui Ianache sin Tudor Marghiulul și măcar că nu să crezu a fi adăvărată, nefiind măcar o mărturie iscălit într-însa, dar și adăvărată dă ar fi fost, tot nu are temeii Răducanu Lipoveanu a să face stăpin pă acel vad de moară, că nu scrie în diiată că-l lasă Lipoveanului ori altui cuivași, și scrie lucru acoperit și nehotărit.

Deci, fiind această pricină după cum mai sus arată și fiindcă acel Ianache Marghiulul ce au murit, n-are nici un fel dă rudă ca să-l moștenească și nici dator nimănui să cunoaște că n-au rămas, și nici Răducanu Lipoveanu nu este nicidecum rudă cu el, după orînduiala pravililor rămîne acel vad de moară a fi al stăpînirii țării.

Și fiindcă înnălțimea ta, stăpinul țării, din nemărginită naltă înțelepciune ai orînduit cutiia milostenii spre împărțășirea și mîngierea celor lipsiți și spre săvîrșirea multor faceri dă bine, găsim cu cale acel vad de moară să-l răscumpere Zamfir Mănescu jăluitoru, cu taleri 30, fiind vîndut într-acești taleri 30, de Costandin Mănescu tată-său, protimisindu-să el dă a-l răscumpăra ca un fiu al vînzătorului și acei taleri 30 să-i dea la cutiia milostenii după cum s-au zis mai sus și să-l stăpînească el ca o moștenire părintească, dă vreme ce dintr-acel Ianache Marghiulul n-au rămas clironom nimeni, mai virtos că și diiată ce să văzu la Răducanu Lipoveanu rămîne acherinos, fiind după orînduială făcută.

Iar pentru moara ce au făcut-o Răducanu Lipoveanu pă acel vad cu cheltuiala lui, să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii județului sud Dîmbovița, ce sînt ceruți dă amîndoao părțile, ca să meargă în fața locului la cea moară și în frica lui Dumnezeu și cu dreptate, să prețuiască cea cheltuială ce au făcut-o Răducanu Lipoveanu la cea moară, care cheltuială să aibă a o răspunde Zamfir Mănescu, Răducanului Lipoveanului și așa să stăpînească acel vad cu moară cu tot. La care, s-au învoit amîndoaă părțile dinnaintea noastră pă

această alegere ce am găsit cu cale și orice scrisori ori zapise vor fi la Răducanu Lipoveanu pentru acest vad, să să dea toate la mina lui Zamfir. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 199 - 199 v.

1778, martie 30.²

Vel ban, Pană vel vornic, Ștefan Pișcoveanu vel vornic, Manolache Brincoveanu vel logofăt, Scarlat Grecianu vel logofăt, vel clucer, vel stolnic.

¹ Doc. rupt.

² Așa în text, probabil pentru 3.

Veliții boieri arată prin anafora că Radul Lipoveanu reclamă pe cumnata sa Măriuța care vrea stăpînire asupra cîrciumei de pe moșia Măneștii de Jos (județul Dimbovița) spunînd că e făcută de soțul ei decedat. Cum reclamantul susține că este cîrciumă părintească divanul hotărăște să fie adus Dionisie, monahul mănăstirii Cîmpulung, să arate adevărul. Domnul întărește.

519

1778
martie
21

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale, dăm volnicie slugii domnii mele...¹ păhărnicele, să meargă și luînd pã acel monah, să-l aducã aici.

1778, martie 21.

Preainnălțate doamne.

Radul Lipoveanu au dat jalbă înălțimii tale pentru cumnată-sa Mariuța ce au ținut-o frate-său Nicolae polcovnic Lipoveanu, zicînd că o cîrciumă de piatră, care cîrciumă este pã o moșie ce au cãzut în partea lui, Măneștii de Jos, la poarta caselor celor părintești, și cit au trăit numitul frate-său, polcovnicu Nicolae, zice că au avut-o de frați, iar acum să scoalã numita cumnată-sa Mariuța zicînd că nu este părintească, ci este făcută de Nicolae și este pã 80 stînjani de moșie ce i-au cumpărat-o Nicolae de la un Dumitru căpitan. Și după jalba lui, din luminată porunca înălțimii tale, vatafu de păhărnicele au adus înaintea noastră atît pã numitul jãluitor Radu Lipoveanu cum și pã Nicolae Marghilomanul, vechil și soțul numitei Mariuții, și la cercetarea ce am făcut de această pricină scoase Nicolae Marghilomanul un zapisu al acelu Dumitru căpitan de vînzarea a 80 de stînjani de moșie în hotarul moșii Mănești, ce au vîndut-o la numitul polcovnic Nicolae Lipoveanu, asupra cărorã 80 stînjani de moșie, zice Nicolae Marghilomanul, că este și acea cîrciumă ce este de pricină, iar Radu Lipoveanu jãluitor, zice că acea cîrciumă nu este pã acei 80 de stînjani de moșie ce i-au cumpărat frate-său, ci este pã locu moșii părintești. De care cîrciumă, măcar că nici în zapisul numitului vînzător nemic nu să numește, dar fiindcă este la bănuială atît numitul jãluitor Radu Lipoveanu, cum și judecata, că s-ar fi prefăcut zapisul ce să zise mai sus al vînzătorului și nu este cel adevărat, și ca să să dăscopere adevărul de au vîndut acel vînzător acei 80 stînjani de moșie pã unde este cîrciuma, aceasta de pricină, s-au scris carte dăspre partea noastră la acel Dumitru căpitan ce să află acum călugăru la mănăstirea Cîmpulungului și să numește acum Deonisie monahu, ca să vie aici să ne arate adevărul atît pentru bănuiala ce este asupra zapisului, cum și pentru această cîrciumă, de este pã locu acelor 80 stînjani de moșie ce au vîndut el. Carele neputînd să vie însuși, au trimis în scris adevărîntă supt iscălitura lui, adevărîntă și cu iscăliturile cuviosului Dositheu arhimandritu Cîmpulungului și ale dumnealor ispravnicilor județului Mușcelului, în care adevărîntă scrie că au vîndut 80 de stînjani lui Nicolae Lipoveanu, dar hotărîtă moșie pã unde au fost, nu știe, fiind d-a valma cu ceilaltă moșie a Lipovenilor și pentru locu de cîrciumă scrie că i-au vîndut în Călinești sud Prahova, iar nu în Mănești sud Dimbovița. Dar fiindcă împotriva aceștii adevărînte scoase și Nicolae Marghilomanul altă adevărîntă tot de acel Dionisie monahu, scrisă și iscălită cu un an mai înainte a ceilalte adevărînte, prin care scrie într-alt fel la mina unii mătuși ai lui, anume Ilincăi, cum că au vîndut lui Nicolae Lipoveanu 80 stînjani în Măneștii de Jos unde sint casile i biserica pã lîngă apa Cricovului și merge pã din jos pã la Băldița, care aceste 2 adevărînte, fiindcă nu să aseamănă una cu alta, atît pentru pricina

circiumii, cît și pentru moșiia Mănești pînă în ce loc sînt acești 80 de stînjeni. și fiindcă pentru zapisul ce s-au zis mai sus să vede într-aceste doo adeverițe că este schimbat, iar nu cel adevărat, care l-au scris vînzătorul, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale să meargă mumbașiru...¹ păhărnicele la mănăstirea Cîmpulung și să ia de acolo pă numitul Dionisie monahu și să-l aducă aici ca să spue înaintea judecătii adevărul ce știe pentru acea circiumă i pentru acei 80 stînjeni ce i-au vîndut, să arate pă unde știe că sînt, să dea și seama pentru neasemănarea ce însuși dă-și scrie printr-acele doo adeverițe ale lui și după arătarea ce va arăta înaintea noastră, să va face izbrănire pricinii și judecătii ce are Radul Lipoveanu cu Mariuța cumnată-să, pentru această pricină. Noi așa am găsit a fi cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 153. - 153 v.

1778, martie 10.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban, vel vornic, vel vornic, Scarlat vel logofăt, Manolache Crețulescu vel clucer.

¹ Loc alb.

520

1778
martie
22

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Constantin Heraru (jud. Slam Rîmnic) care a vîndut o moșie logofătului Alexie Neculescu reclamă pe ruda sa Fotin pentru că refuza să iscălească zapisul vînzării ca vecin și rudă. Cum pîrtul își motivează refuzul pe faptul că nu s-a trecut în zapis numele moșiei, judecata hotărâște să se completeze actul în sensul cerut de el după care acesta iscălește. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă Fotin, cerînd întărire dreptății lui pă această hotărîre ce s-au citit înaintea domnii mele a judecătii departamentului și adevîndu-ne de la dumnealui vel logofăt de țara de jos, cum că s-au și mulțumit și s-au învoit amîndooă părțile înaintea dumnealui, la acestea ce au hotărît departamentul, am întărit dar și domniia mea ca la toate să se urmeze cum scrie mai jos și am dat la mîna lui acesta, spre întărire și apărare de către pîriși.

1778, martie 22.

Din luminată porunca mării sale preainălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vătăfu de copii za divan aduse la judecată pă Costandin Heraru din sud Slam Rîmnic, pîriș lui Fotin de acolo, ce ține pă o nepoată a lui, zicînd că, avînd el o moșie de vînzare, au tocmit-o cu logofătul Alecsie Neculescu, stînjenu po taleri 2, făcînd și zapisu, care zapisu ducîndu-l la numitul Fotin ca să-l iscălească, ca un vecin de moșie și ca o rudă, el n-au vrut să-l iscălească. Și fiindcă logofātu Alecsie ținea bani gata și numitul Fotin nu vrea să iscălească zapisul, s-au făcut dobîndă la acei bani, taleri 100, care acum numitul pîriș îi cere de la Fotin, mai cerînd încă și alte dobînzi de bani ce au fost luat mai înainte și paguba ce i s-au pricinuit din prelungirea neiscăllirii zapisului, zicînd că au tot prelungit <Fo>tin luni 6 și nu și-au putut căuta de lucru casii lui.

Deci, față fiind și nepotî-său Fotin, pîritu răspunse cum că după ce și-au făcut numitul Heraru moșiia vînzătoare, fiind și lui de trebuință stînjeni 100, au cumpărat stînjenu po taleri doi, încă pînă a nu tocmi cu logofātu Alecsie, iar după ce au tocmit cu logofātu Alecsie ceilalți 400 stînjeni ce-i mai rămăsese <și> i-au adus și lui zapisul vînzării ca să iscălească, n-au vrut să-l iscălească fiind zapisul scris cu ficleșug, că nu numea numele moșii lui, ci numește Scutași, Puținte i Golești, ci punea în zapisu numele moșii lui Fotin pe care vine vadu de moară și să numește Moara lui Cărbune. Arătîndu-ne spre încredințarea ziselor lui și o carte de judecată a dumnealor ispravnici ot sud Slam Rîmnic cu leat 1777 aprilie 30, pentru această cerere a pîrișului prin care să vede că, cercetînd dumnealor acolo pricina de numele moșilor prin zăpisele cele vechi amîndurura părților și cunoscînd cum că au avut dreptate Fotin de a nu iscăli

acest fel de zapisu ficlean cu care putea acel cumpărătoriu după vreme să-i inpresoare vadul lui de moară, nu dau nici o dreptate pirişului, hotărînd ca să nu aibă a cere nemic de la Fotin din cîte mai sus arătăm. Împotriva căriia cărţi, arată pirişul un răvaş al răposatului sluger Vergu cu leat 1776 noemvrie 23 ce-i scrie lui Fotin ca să iscălească zapisul, fiind acum făcut după cerirea lui, din care răvaş, în loc să se ajutoreze, mai multu să vinueşte, fiindcă să cunoaşte că atunci au făcut zapisul bun cu numele ce trebuia, şi această dobîndă şi pagubă ce i s-au pricinuit n-au fost din întîrzierea neiscăliturii zapisului de Fotin, ci din întîrzierea facerii zapisului, după cum să cădea de dînsul, fiindcă n-au mai întîrziat Fotin la iscălirea zapisului, după ce i-au dus numitul răvaş şi au văzut zapisul că este bun. Şi după cum şi însuşi pirişu nu putu tăgădui, numai, zicea că n-au iscălit zapisul ce era pe numele logofătului Alexie, ci au iscălit alt zapisu pã numele unui Ghica ce este vãru cu Heraru, cu carele zice că au avut tocmeala apucîndu-l cu multe vorbe ca o rudă, ca peste taleri 2 ce i-au dat logofãtu Alece pã stînjene, să răspunză şi la mai sus-numitele dobînzî şi alte datorii ale lui ce i s-au pricinuit, pînã atunci, fiindcă logofãtu Alece şinea banii gata. La care iarăşi răspunse pirişul, că lui, ce zapisu i-au dat, acel zapisu au iscălit, iar de orice deosebită simfonie va fi făcut cu Gheoca, el nu ştie, nici că să amestecă, nici că este pãrtaş cu dînsul la acea moşie fiindcă, citã i-au fost dã trebuință, au cumpãrat de mai nainte pînã a nu începe să intre pirişii la tocmeală cu dumnealui Alece logofãtu, sau cu Gheoca.

Deci, cit pentru această cerire a pirişului, vãzînd că nu are nici o dreptate asupra lui Fotin, de vreme ce şi după însuşi răvaşu ce-l arată spre ajutorul lui, să cunoaşte că Fotin cînd i-au dus zapisul cu numele moşii, cel adevãrat, atunci au şi iscălit, iar mai nainte au avut dreptate de a nu iscãli, că putea negreşit să-şi piarzã şi moşia lui cu numele ce punea Heraru în zapisu, am hotãrit ca să rămie nesupãrat de cãtre Costandin Heraru pentru ceririle ce face de dobînzî şi dã alte pagubi ce i s-ar fi pricinuit din prelungirea neiscãlirii zapisului, cum şi pentru altã cerire ce mai face numitul Heraru zicînd că s-au gãsit alții de dau mai mult pã moşie şi cere ca să-şi întoarcã vînzarea, am cerut zapisul lui Fotin de cumpãrãtoare acelor 100 stînjene ce au cumpãrat de la Heraru, şi-l arată fiind scris cu leat 1776 mai 5, de să apropie acum, doi ani, iscãlit cu multe mãrturii. Din care zapisu, cunoscîndu-sã că Fotin au cumpãrat aceşti 100 de stînjene încă pînã a nu intra moşia într-aceste gilcevi şi cu preţ de care nu poate pirişu să găsească vreo pricinã că l-ar fi înşãlat, fiindcă şi Gheoca, care au cumpãrat ceilalți stînjene de moşie, iar cîte taleri doi, au luat-o şi logofãtu Alecsie, iar cu acest preţ au fost tocmit-o, şi mai virtos, că cu Fotin n-au fost avut nici o simfonie deosebitã, iarăşi am hotãrit ca numitul Fotin să-şi stãpneasã aceşti 100 stînjene ce i-au cumpãrat de la Heraru cu bunã pace după zapisul ce-l are la mtnã, iar numitul Heraru, fiindcă în jalba lui arată că ar fi avut simfonie deosebitã cu Gheoca cînd i-au vîndut moşia ca, peste banii cumpãrãtorii, să-l uşureze, şi de greotatea dobînzii banilor, logofãtu Alecsie îşi va cãuta cu judecatã cu acel Gheoca vãri-sãu.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 154-154 v.
Pentru aceeaşi
Pricinã, v. doc.
din 22 martie
1778 (14 februa-
rie 1778).
Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 155. (Copia
sub datã, la
Inst. de istorie
„N. Iorga“)

1778, februarie.

Miche paharnic, Costandin comisul, Alecs<andru> Grecianu, Hagi biv vel sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Tudor Condoraşiu reclamã pe Radul din jud. Ilfov căruia tatãl pirişului îi dase să-i lucreze via de la Greaca (jud. Vlaşca) iar el a vîndut-o. O rudã a acestui Radu cere, ca protimilãrã să rãscumpere via de la cumpãrãtor; dar pirişul Tudor revendicã această vie moştenitã de la tatãl sãu. Departamentul recunoaşte lui Tudor, după pravilã, dreptul de revendicare vreme de 30 de ani. Domnul întãreşte dînd drept de apel la divan.

521

1778
martie
22

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dupã cum s-au gãsit cu cale de la judecatã, întãrim şi domnia mea, aşa să se urmeze. Iar vreo parte, de va avea a face apelație, iasã şi la divan.

1778, martie 22.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za păhărniceii, aduse la judecată pă Tudor Condoragiu, pîrîș Radului din sud Ilhov, zicînd că, în vremea cînd trăia tată-său, avînd o vie, rînduri 19 la Greaca, sud Vlașca, pă moșia mănăstirii Săringar, au fost dat-o mai sus-numitului ca să o lucreze și să-i ia venitul și el după ce au făcut multă vreme de s-au hrănit cu dînsa, pă urmă au și vîndut-o la un Tudor de acolo și de la acel Tudor sculîndu-să un Stan cu soția lui, Ilinca, prin judecata dumnealor ispravnicilor ot sud Vlașca, cu cuvînt că acea Ilincă ar fi rudă cu Radu vînzătorul, au luat viaa cu protimisii, întorcînd banii lui Tudor și pîrîșii de acestea nu știa nimic, fiind înstreinat în alte părți, pînă acum, cînd viind au aflat de pricina vii după cum mai sus arată.

Deci, viind toți acești mai sus-numiți înaintea judecătii, am întreat întliu pă pîrîșu Tudor ca să ne arate cu ce dovadă arată că acea vie au fost a tătine-său și arată un zapisu al Radului pîritu cu leat 1778 februarie 16, prin care să adeverează că viaa au fost a tatului pîrîșului și au fost dată la dînsul ca să o lucreze și să-i ia rodul și el au vîndut-o. După care acest zapis, și însuși Radu acela, își mărturisi greșala ce au făcut de au vîndut viaa, nefiind a lui. Apoi am întreat și pă Tudor cumpărătoriu cu ce temei au cumpărat și de au știut că viaa nu este a Radului, și el zise că n-au știut că viaa au fost a tatului pîrîșului și au cumpărat-o de la Radu, zicînd că-i este rămasă de la părinți cu zapisu, drept taleri 30, care zapisu este la mina lui Stan.

Am întreat și pă Stan, cu ce stăpînește acum această vie, și arată zapisul ce mai sus arătăm, cu leat 1770 aprilie 1, de sînt ani 16 la mina lui Tudor, de vînzarea ce au făcut Radu, în dosul a căruia zapisu să văzu și o carte de judecată a dumnealor ispravnicilor ot sud Vlașca cu leat 1776 iunie 30, de răscumpărarea lui Stan cu Ilina, soții lui, protimisindu-să Ilina ca o rudă a Radului după bărbatu ei cel dintliu, anume Marin.

Ci dar, fiindcă după însuși mărturiia Radului vînzătoriu, să dovedește că aceste 19 rînduri de vie ce mai sus arătăm, au fost ale tatălui pîrîșului Tudor, fiindcă pîrîșul Tudor are voe după pravili ca pînă la 30 de ani să-și caute de moștenirea tătine-său, am hotărît ca să-și stăpînească aceste mai sus-numite rînduri de vie cu bună pace de către toți cumpărătorii aceștia și fără de nici o întoarcere de bani, iar Radu, ca unul ce rău au vîndut lucru strein, să întoarcă banii cumpărătorii lui Tudor și Tudor să întoarcă banii cu care au răscumpărat Stan de la dînsul după zapisile lor. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 155 - 155v.

1778, martie 15.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis. Costandin Coc<orăscu> sărdar, Ev<dochim> medelnicer.

522

1778
martie

22

Boierii epitropi arată prin anafora că Dumitrache, orfan nevtrstnic, cere prin mătușa sa avutul rămas de la tatăl lui: o casă în mahalaua Sf. Nicolae din București și lucrurile casei. Casa o vînduse la mezat Alecse Diamandi epitropul copilului. Cumpărătorul fiind de bună credință judecata hotărâște s-o stăpînească el, iar sumele pe care debitorii lui Alecse, acum decedați, le datorau acestuia să fie plătite cu dobîndă copilului. Pentru celelalte lucruri se va face cercetare. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și poruncim orînduitule zapciu, să urmezi cum scrie mai jos a face împlinire de la fieșcare prin judecată.

1778, martie 22.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat mării tale un Dumitrache copilul (carele este sărac de părinți și nevîrsnec, fiind ca ani 7, fiu lui Costandin căpitanu și al Catrinii, fata unii Voică, care această Voică au ținut al doilea bărbat pă un Alecse băcanu ce au murit în anu trecut 1777 și cu dînsul copiii n-au făcut, să aduse înaintea noastră (cu zapciu aprod ceaușăsc) numitul nevîrsnec împreună cu Voica moașă-sa, de față cu epitropu (mortului Alecse), anume Hagi ceauș Dumitru, i pă un Dumitrache Diiamandi, nepot de frate acelu mort, carele măcar că el este mortului cel mai de aproape rudă, dar, deși este lăpădat de moștenirea unchi-său, fără numai are și el a lua datorie cum să vede la diiata mortului și după porunca mor<ului> am cercetat de toate cite pretenderi nevîrsnecul după răvaș și prin osebit tracrir¹ ce au dat înnălțimii tale cu cęreri pentru sineși și pentru mai sus-numita moașă-sa, <zi>cînd pentru moașă-sa de va avea vro lipsă din zestre sau altcevași a cere din casa bărbati-său Alecse, ia însuși va căuta cu osebită judecată. Iar pentru moștenirea nevîrsnecului, precum ne pliroforism, înștiințăm mării tale că, după moartea părinților lui, care s-au săvîrșit de sînt ca doi ani, au pus mina acel Alecse băcanu și au făcut zapt avutul ce-i rămăsese de la tată-său Costandin căpitanu, din care fiind o casă cu o prăvălie în tîrg în mahalaoa Sfete Nicolae, pă loc cu chirie, au vîndut-o de este un an și jumătate, drept taleri 500. Așijderea și din lucrurile casii au vîndut cu mezat preț de taleri 100, care și aceștea, măcar că nu sînt scriși la diiată, dar iar să mărturisiră atit de numitul epitrop, cit și de însuși Dumitrache nepotul lui Alecse.

Deci, pentru această lămurită moștenire de taleri 600 ai săracului, căutînd noi la diiată, în loc să-i vedem puși la o mai bună stare, văzum înpotrivă scriind chear așa : sînt datoriu taleri 300 lui Dumitrache fiiu, tis proconizmu² Catrinii și drept acești bani rînduește copilului să ție dintr-o casă (făcută dă însuși Alecse) i din așternuturile și di<re>sile acei case pă jumătate. Care și acea casă, după anaforaoa departamentului întărită de către înnălțimea ta din anu trecut, s-au vîndut cu mezat și banii i-au împărțit datornicii prin curama, ajungînd și pă săracu acesta, caleri 270, care sînt în păstrare la numitul epitrop fără tăgăduială, măcar că spre aceasta judecata nu să dăsfaimă, pentru căci nici năvîrsnecul, nici moașă-sa nu s-au arătat cu această piră de acum.

Drept aceia, datornicii au să-și urmeze norocirii lor, ca unii ce au fost împrumutat cu folosul lor, iar banii săracului, ca o moștenire părintească, după dreptate este să să protimi-sească, ca să-și ia deplin, măcar că nevîrsnecul cu îndemnarea moașă-si, cere să ție casa lui Alecse, dar acel cumpărător cumpărîndu-o cu bună credință (mai ales rāzîmînd la întărirea anaforalii cu luminată pecetea mării tale), mi să pare că este cerirea copilului fără dă cale și socotim că mai bun folos va putea avea copilul cu dobînda banilor pînă ce-și va veni în vîrsta cea deplină. Și fiindcă după diiată, mai sînt bani de împlinit du pă unde au avut cel mort Alecse să ia, să îplinește suma copilului, încă mai trec, să fie porunca mării tale către același zapciu, dumnealui ceaușu de aprozi, ca, împreună cu numitul epitrop, să stea napristan să facă du pă la aceia împlinire, iar cînd vor mai lipsi cevași pînă la împlinirea de taleri 600, atunci du pă la datornicii ce au apucat de au luat cu analogon, vor întoarce pă cit va ajunge pă fieștecarele. Peste acestea toate, văzum la tacrirul copilului, că mai pretenderi și alte lucruri de ale tătine-său, care pentru acelea, nefiînd pînă acum dovedite, după deosebită cercetare ce vom face, iarăși vom înștiința mării tale. Noi într-acest chip găsim cu dreptate, iar hotărîrea cea dă-să-vîrșită rămîne a să face de către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 158-158 v.

1778, martie 17.

Ioan Vilara, Dumitrache medelnicer.

¹ Pentru : tacrir.

² Adică : din inzestrarea.

Veliții boieri arată prin anafora că Manciu și Păuna, copiii popii Iane, reclamă de la Hristea Brașoveanul 8 pogoane de vie din Valea Călugărească pentru care se mai făcuse o judecată. Judecata hotărăște ca reclamanții să reintre în stăpînirea viei, iar pîritul să primească, după pravilă, cheltuielile făcute cu această vie și să se judece cu acei care fără a avea drept i-o vinduseră. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, întărim și domnia mea, așa să să urmeze. Iar vreo parte de va avea a face apelație, iasă și la divan.

1778, martie 22.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de copii za divan, aduse la judecată pă Manciu i Păuna, copiii popii Iane, pîriși Hristii brașoveanu, zicînd că, de 6 ani acum, le stăpînește 8 pogoane de vie du pă Valea Călugărească sud Saac, fără de dreptate, arătîndu-ne și o carte de judecată a departamentului, din zilele rușilor cu leat 1773 ghenarie 10, prin care să vede că mai sus-numiții au fost avut judecată cu o Tudora preoteasa, a căria bărbat, anume popa Dobre, au fost vîndut dintr-această vie, 6 pogoane popii Tatului, de la care, cu protimisîs le-au răscumpărat popa Iane, tatu pîrișilor. Care după cercetarea ce li s-au fost făcut, dovedindu-să acea răscumpărare de bună, s-au dat viia supt stăpînirea pîrișilor, însă acele 6 pogoane, iar pentru 2 pogoane ce mai prisosesc, să hotărăște printr-acea carte, ca dînd preoteasa Tudora taleri 13, datorii bărbatî-său, popii lui Dobre, la Tatu pîrișilor, popa Iane, să și le stăpînească ia. Arătară și altă carte a divanului de atunci, tot cu acel leat dechemvrie 20, prin care iarăși, după multa cercetare ce le-au făcut cu amăruntu, să dă stăpînirea mai sus-numiților copii cu tot rodu în cită vreme le-au stăpînit preoteasa, fără dă nici o dreptate, iar pentru 2 pogoane ce sînt afară dintr-acestea, să hotărăște ca să le stăpînească preoteasa, dar să dea taleri 30 pîrișilor, datorii ce prin diata bărbatului ei, popa Dobre, s-au văzut.

Față fiînd și Hristea brașoveanu, l-am întreat ce are să răspundă înapotriva aceștii cereri și cu ce stăpînește viile. Răspunse că viile îi sînt date și lui de zestre de socri-său Neculae Dumitrașcu din Brașov și arată zapisu cu leat 1772 septemvrie 25, adecă cu trei luni înnaintea numitelor cărți de judecată prin care să judecă. Acea preoteasă Tudora, după moartea bărbatului ei, vînde via mai sus-numitului Nicolae, socrul pîritului. Fiînd rămas și datorie de la acel popă Dobre la numitul Nicolae, arată și o adeverință a unui protopop Dumitrașcu prin care adeverează că la dînsul nu este nici un zapis de cumpărarea aceștii vie i pog<oane>, (fiîndcă au fost zis Șarban logofătu, vechilu pîrișilor, atunci cînd s-au judecat cu preoteasa Tudora cum că zapisul ar fi zălojit).

După care acest zapis și adeverință neputîndu-să ajutora pîritu nici într-un chip, fiîndcă să dovedește din mai sus-numitele cărți de judecată ce au pîrișii ce au eșit viia aceasta cu vînzare de mai nainte la popa Tatul, de la care le-au răscumpărat-o popa Iane, ai căruia clironomi sînt pîrișii. Și văzînd că rău au vîndut preoteasa lucru ce l-au fost vîndut bărbatî-său [în] fiînd în viață, după cum și însuși ea nu tîgădueste dar nu zice cu vorbe, iar nu cu vreo dovadă că acea răscumpărare a popii Ene au fost cu economie să le ia iarăși bărbatî-său, am hotărit că pîrișii Manciu i Păuna, ca niște clironomi ai popii Iane, să stăpînească aceste 6 pogoane de vie după cărțile ce au, cu rodu lor de estimp ce cu deosebită hotărîre prin luminată porunca mării tale, de la leat 1777 septemvrie 11 către dumnealor ispravnicii ot sud Saac, este pecetluită, fiînd cu pricină, iar Hristea brașoveanu pîritul, cheltuiala ce va fi făcut la rodu de estimp să o ia de la pîriși după pravili, fiîndcă el au stăpînit via cu bună stăpînire, cum și pentru datorii ce are la popă Dobre, soțul preotesii Tudorii.

Drept care datorie, au fost luat viia, pă cum să vede și în zapisul de cumpărătoare, să apuce pă clironomii acelu popă Dobre și să o ia luînd și de la preoteasa Tudora cîți bani

fi va fi mai dat peste acea datorie cu dobinda lor, zăcea unul, ca de la una ce rău i-au vind-
dut. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face de către măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 159 - 159 v.

1778, februarie 2.

Miche paharnic, Costandin comis, Costandin Coc<orăscu> sărdar, Ev<dochim>
medelnicer, Hagi biv vel sluger.

Βιβλίον ἰς-ον τῶν Βασιλικῶν, τίτλος α-ον: ὁ κακῆ πίστει νομεύς πάντα οὓς ἔλαβε
καρποὺς ἀποκατάστασιν, ὁ δὲ καλῆ πίστει μόνον τοὺς σοζομένους.¹

¹ Adică : Cartea a XVI-a a Basilicalelor, titlul I : posesorul de rea credință restituie toate
fructele pe care le-a luat, iar posesorul de bună credință numai pe cele ce s-au păstrat.

*Veliții boieri arată prin anafora că rejudecînd — la cererea domnului — pricina lui Vlad șalvaragiul
din București cu Stana pentru o datorie mențin hotărîrea primei instanțe, departamentul al 2-lea,
și condamnă pe pirliță la plata sumelor reclamate. Domnul întărește cu drept de apel la divan.*

524

1778
martie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum au judecat dumnealor veliții boieri cu cale, cum și boerii judecători de la
departament, întărim și domniia mea și poruncim zapciule ce ești orînduit, așa să urmezi
cum serie mai jos, sau vrînd de a mai face apelație ceialalta parte, iasă și la divan.

1778, martie 25.

Preainnălțate doamne,

Vladul șalvaragiul din București au jăluit innălțimii tale că în trecutele zile s-au judecat
la dumnealor boerii judecători ot<al> 2<-lea> departament cu Stana, soacra polcovnicului
Neculii, pentru niște bani ce-i este datoare cu zapise și fără dă zapise. Care după cercetarea
și socoteala ce zice că le-au făcut dumnealor boerii judecători, i-au rămas numită Stană
datoare taleri 726 bani 10 cu dobinda lor, și deosebit să stăpînească Vlad șalvaragiul și pră-
văliia ce o are numită Stană aici în București în ani șapte, fiindcă, deosebit de acești bani,
i-au plătit Vlad chiria înainte pă acești 7 ani, taleri 326, de an cîte taleri 52, după care
judecată, Vladul jăluitorul zice că este odihnit, iar numita Stană, cu pricină ca să-l prelun-
gească să nu-și plătească banii datorii ei, ar fi zicînd că nu este odihnită pă acea judecată
și cere numitul jăluitoru prin jalba lui să i să facă împlinire.

După jalba lui, innălțimea ta cu vătafu de divan poruncești ca să cercetăm și noi accas-
tă judecată și aducînd numitul zapciu innaintea noastră pe amîndoă părțile și cercetînd ju-
decata ce au făcut-o dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament cu amăruntu,
să vede că este făcută după dreptate.

Deci după cartea de judecată a boerilor judecători și după zapisele ce am văzut și noi
la mîna Vladului jăluitorul, ce le are de la mîna Stanii pîrteii, am găsit și noi cu cale să plă-
tească Stana acei taleri 726 bani 10, ce au socotit boerii judecători după zapisele Stanii, ce
i-au socotit cu dobinda lor, și să stăpînească Vladul jăluitoru și acea prăvălie a Stanii în
ani 7, după zapisele ei ce le are Vlad la mîna, fiindcă i-au plătit chiria mai înainte. Așij-
derea să i să îplinească Vladului și taleri 30 ce are să ia de la polcovniceasa polcovnicu-
lui Neculii, fata numitei Stanii, fiind trecuți și aceștiia într-aceia carte de judecată a departa-
mentului. Iar vrînd Stana să vinză prăvăliia pînă nu să va împlini acești 7 ani ce are Vlad
să stăpînească, dă vreme că au plătit chiria înainte, să nu fie volnică a o vinde. Noi așa
găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 152 v.

1777, august 1.

Badea Știrbei vel vornic, Dumitrache Varlaam vel paharnic, vel stolnic, Radu
vel medelnicer.

Veliții boieri arată prin anafora că cercetînd plîngerea comisoaei Stanca Vlădeasca din județul Mușcel împotriva Ancăi Cătănoaica ce a învinuit-o, împreună cu fiul ei de furtul unor lucruri în valoare de 800 taleri au constatat că pîrita însăși făcuse furtul și că a învinuit pe nedrept. Domnul hotărăște ca vinovata să suporte cheltuiala judecării sau să fie pedepsită cu bătaie.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și la divan înaintea domnii mele și, din cercetarea ce s-au făcut, rămîind Vlădeasca îndreptată și nevinovată la pira și prepunerea ce-i făcea Anca făr' de temeii și dovadă vrednică, i-am dat domniia mea această întărire de îndreptarea ei la mină, iar Anca, pentru căci au călcat casa Vlădeascăi cu trimiterea nepoată-si și au numit-o cu acest nume și au adus-o cu treapăd pã aici purtînd-o și pã la ispravnici, ori să plătească cheltuiala, ori să se certe cu bătae.

1778, martie 26.

Prea înălțate doamne,

Stanca comisoae Vlădeasca din sud Mușcel, au jăluit înălțimii tale pentru Anca Cătănoaica, că ar fi prepus pã un fecior al ei, anume Ștefan ce au murit, zicînd că în vremea răzmiriții i-ar fi spart o groapă cu niște haine i scule, preț ca de taleri 800 ce le-au fost dat la un Gosaf dă le-au fost pus într-aceia groapă și furîndu-le le-au dus la casa ei. Și după jalba ce au dat numita Cătănoaică, înălțimii tale în trecutele zile, arătînd că dintr-acelea ce i s-au furat au găsit la mai sus-numita Vlădească niște cirpeturi, și orînduită fiind de înălțimea ta prin zăpciu vâtaf de visterie, de au adus pe Cătănoaica înaintea noastră cu acel Gosaf ce-i didese acele haine i scule la păstrarea lui, și după arătarea lor, cum că acele haine i scule le-ar fi furat acel Ștefan fecioru aceștii Vlădeascăi, am făcut anafora către înălțimea ta, găsînd cu cale, de s-au făcut luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Mușcel de au cercetat, pã care cercetare, neodihnindu-să Anca Cătănoaica, au venit aici la București. Și din luminată porunca înălțimii tale aducîndu-i numitul zăpciu înaintea noastră, atît pã Anca Cătănoaica, cit și pã Stanca Vlădeasca, și, față fiind amîndooă părțile, am citit întii cartea dă cercetarea ce au făcut dumnealor ispravnicii ot sud Mușcel ce este scrisă de la trecuta lună a lui februar 28, leat 1778, întru care scrie că după cercetarea ce au făcut dumnealor, n-au dovedit nemic asupra Stancăi Vlădeascăi, nici asupra fii-său Ștefan dintr-acelea ce au arătat Stancăi¹ Cătănoaica că i s-au furat în vremea răzmiriții de la acel Gosaf, iar pentru acel băzăr și mînici ce au zis Anca Cătănoaica că au găsit la casa Vlădeascăi și le-au cunoscut că sint de ale ei, arată dumnealor ispravnicii că la cercetarea ce au făcut, au dovedit că tot atunci în vremea răzmiriții cînd i s-au spart lada Stancăi¹ Cătănoaicăi, dă i s-au furat acele ce arată ia, au găsit vreme cînd nu era Vlădeasca acasă și fiind numai o copilă a Vlădeascăi în casă, au trimis Anca Cătănoaica pã o Voica nepoată-sa și intrînd în casă la Vlădeasca au furat acele mînici și băzăr și tot atunci cu judecata dumnealor ispravnicilor ce era pã acea vreme i s-au dat Vlădeascăi acele cărpaturi înapoi ce i le furase acea Voică nepoata Cătănoaicăi dovedindu-se că este din pînza ei și cusute și țesute de fetele ei. Și după ce au luat Vlădeasca acele mînici și băzăr de la Cătănoaica, au dat Neculae fecioru Vlădeascăi, adevărîntă cum că și-au priimit lucrurile ce i le furase Voica din casă, ca să nu să mai apuce altă dată, iar nu este cu vreun meșteșug dată acea adevărîntă.

Care și acum fiind față această Voică înaintea noastră, ne spuse că mătușă-sa Anca Cătănoaica au învățat-o de au mers la casa Vlădeascăi de au furat acele mînici și băzăr.

Deci, după cercetarea ce făcum și noi, fiind față amîndooă părțile, n-am găsit nici o vină dă furțișag asupra Vlădeascăi, nici a feciorilor ei, și rău au jăluit această Cătănoaică înălțimii tale prepuînd de hoție fără nici o dovadă.

Drept aceia, noi așa am găsit cu cale și cu dreptate, de vreme că jalba Cătănoaicăi au eșit mincinoasă și s-au adus numita jupîneșită Vlădeasca pã aici la această vreme de lucru, să-i plătească Anca Cătănoaica toată cheltuiala și treapădu mumbașirului și ia ce va avea, să-și caute cu acel Gosaf unde au dat acele petece. Și pentru căci au îndrăznit această Voică,

nepoata Cătănoaicăi, de au mers de au călcat casa Vlădeascăi cu zisa mătușă-si, Ancăi Cătănoaicăi, de au furat acele cirpeturi, cu ceia ce va lumina Dumnezeu pe înălțimea ta, să-și ia căzuta pedeapsă. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 156 - 156 v.

1778, martie 19.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană Fili<pescu> vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, Manolache Brincoveanu vel logofăt, Scarlat Grecianu vel logofăt.

¹ Pentru : Anca.

Veliiți boieri arată prin anafora că Stan uncheșul din jud. Mușcel neținnd seamă de învoiala făcută cu cumnatul său Gheorghe Rumănescu l-a îndemnat pe fiul său Mihai să deosebească zapisul de învoială și să nu-l execute, iar pe de altă parte a dat și jalbă mincinoasă. Pentru aceasta, judecața propune pedepsirea părțului. Domnul îl iartă pentru bătrînețe și întărește învoiala dintre cumnați.

526

1778
martie
28

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Am cercetat și domnia mea cu divan pricina aceasta și văzum pă acest Stan, intrînd în pricină de sineși fără a nu avea nici un cuvînt și temei dă dreptate, nicium că este vechil al acelor ce li să cade judecata aceasta, n-au avut dovadă vrednică să arate, pentru care i să cădea și certare cu bătae, dar pentru bătrînețile lui s-au ertat, și am întărit domnia mea învoiala aceasta ce au făcut între dînșii ca să să urmeze cum scrie mai jos.

1778, martie 28.

Preainnălțate doamne,

Acest Stan uncheășu ot sud Mușcel, nevrînd să lase pe fii-său Mihai a să ținea după învoiala ce au făcut cu Gheorghe Rumănescu, cumnti-său ot tam, prin zapisul lor pentru cele rămase de la Negoia, soerul lor, care zapisu de învoială s-au fost adevărit înaintea judecății și cu iscăliturile dumnealor boerilor judecători ot <al> 2 <-lea> departament și acest zapis l-au dosit Mihai. Și dînd jalbă înnălțimii tale, s-au orînduit la noi și fiindcă zicea că de la închisoare au făcut acea învoială la judecata ot <al> 2 <-lea> departament, cum și pentru zapisu zicea că este pierdut, i-am orînduit iarăși la acea judecată ot <al> 2 <-lea> departament unde acest Stan uncheășu să vede că au dat drumul lui Mihai fii-său și au rămas el în locu fii-său ca să poată mai învălui și prelungi judecata. Eșînd dar la judecată și, găsîndu-să la condică scris acel zapisu de învoiala lor ce l-au fost dosit Mihai și față fiind atît Stan uncheășu cît și Gheorghe Romănescu, mai cercetîndu-să judecata de al doilea rînd, iarăși la <al> 2 <-lea> departament, au rămas primitori tot după acea învoială după cum să vede printr-această carte de judecată a dumnealor boerilor judecători ot <al> 2 <-lea> departament, după care învoială și judecată iarăși nevrînd să să ție Stan uncheășu au mai metahirisit și alt tropos ca să să prelungească judecata și au dat acum o jalbă înnălțimii tale, în care jalbă nu și-au iscălit numele lui nici al lui Mihai fii-său, ci au iscălit 2 nume al unor fete, nepoate ale lui, anume Zmăranda și Costandina dîn sud Mușcel, carele nici aicea să află, nici știre de acest fel de jalbă să vede că n-au, și să jăluiesc tot pentru această pricină zicînd că acest Gheorghe Romănescu le-au luat zestrile mummii lor și ele au rămas fără nemică.

Deci, după jalba acelor Zmăranda și Costandinii ce au dat-o el fără știrea lor, au eșit la judecată înaintea noastră prin ceaușu de aprozi, iarăși Stan uncheășu cu Gheorghe Romănescu, căroră după cercetarea ce le-am mai făcut și noi, cît și pentru cerirea ce mai face Stan uncheășu, neodihnîndu-să după învoiala ce au făcut al doilea rînd la judecată ot <al> 2 <-lea> departament, găsim cu cale și cu dreptate să rămie după acea învoială ce au făcut prin zapisul ce să vede adevărit și de judecată și să să urmeze după această carte de judecată a dumnealor boerilor judecători ot <al> 2 <-lea> departament, iar cît pentru prelungirile ce umblă făcînd la această judecată acest Stan uncheășu neavînd nici un amestec peste dooă învoeli ale fii-său, adevărite și de judecată, fiindcă pricinuieste grele cheltueli de atîta vreme pă la judecări

și la o parte și alta, cum și pentru jalba ce au dat mincinoasă, nefiind el vechil dăspre par-tea Zmarandii și a Costandiii, rămîne la dreapta hotărîrea înnălțimii tale a i să face pedeap-să. Iar pentru această învoială și judecată ce au avut fiii-său Mihai cu Gheorghe Romănescu, să fie mila înnălțimii tale a să întări și cu luminată pecetea înnălțimii tale.

1778, martie 14.

Nic<olae> Du<>escu vel ban, Pană vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, Man<olache> Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer.

527

1778
martie

Veliții boieri arată prin anafora că vel vornicul Ștefan Pîrșcoveanu reclamă de la șătraru Manolache Grădișteanu 1000 taleri din slujba vinăriciului. Pîrțul susține că i-a încredințat lui Panait Vrana din Craiova care trebuia să-i predea vameșului Vasile, omul reclamantului. Veliții boieri hotărîsc ca Pîrșcoveanu să-i restituie lui Grădișteanu zăpissul și să-și caute acei taleri la vameșul Vasile care, dacă va refuza să-i dea, să fie adus la divan. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum au găsit dumnealor veliții boeri cu cale întărim și domnia mea și zăpciu cel orînduit să urmeze și să aibă volnicie sluga domnii mele...¹ să meargă să apuce pã vameșu Vasilie să înlînească, ori să-l ia să-l aducă aici pã vameșu Vasile, atît pentru această pricină ca să răspunză de va avea a răspunde, cit și pentru altele de care i s-au mai poruncit a veni, și n-au urmat.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, ce prin pitacu să poruncește de către înnălțimea ta, vătăfului de aprozi, ca, după zăpissul ce este dator dumnealui șătraru Manolache Grădișteanu, taleri 1000 la dumnealui vel vornic Ștefan Pîrșcoveanu din slujba vinăriciului ot prez Oltu, să-l apuce să înlînească acești bani negreșit, iar zicind că are a răspunde, să-l scoată la judecată înaintea noastră și în scris să alegem după luminat pitacu înnălțimii tale, apucînd vătăfu de aprozi pã șătraru Manolache să înlînească acești bani. Și nevrînd să-i dea, l-au adus înaintea noastră și întrebîndu-l noi de ce nu dă banii, ne arată că nu este datoriu fiindcă la purcederea dumnealui vornicului Pîrșcoveanu, cînd au purces de la Craiova, au lăsat gazdă pã un Panait Vrana ca să priimească bani de la șătraru Grădișteanu, care i-au și dat toți deplin taleri 23 de mii trei sute patruzăci și cinci suma ce coprînde în zăpissul lui de datorie. L-am întreat dacă au plătît banii, de ce nu și-au luat zăpissul să-l spargă și șătraru ne arată că l-au luat și l-au spart, dar din ce pricină nu știe, că s-au pomenit unde l-au chemat dumnealui biv vel clucer Theodorache Negrea, caimacamu Craiovii, și l-au pus fără de voia lui de au făcut alt zăpiss asemenea după zăpissul lui de l-au spart. Aducînd și pe Panait Vrana înaintea noastră, l-am întreat de au priimit acești taleri 23 de mii 345, după cum zice șătraru, cum că i-au dat, și Vrana răspunse că toți banii i-au luat din mîna Grădișteanului, dar fiindcă-l lăsase dumnealui vornicu Pîrșcoveanu să-i dea vameșului Vasilie, i-au și dat. L-am mai întreat pã Vrana de are vreo dovadă de la vameșu Vasile că au priimit acești bani de la dumnealui și ne arată o foae de socoteală a vameșului Vasilie, cu leat 1777 octomvrie 30, de priimirea aceștii sume de bani, taleri 23 de mie 345, că i-au priimit toți deplin și arată mai jos într-acea foae de socoteală a lui, însuși vameșul Vasilie, că taleri 1000 ce sînt oprîți de dumnealui stolnicu Bibescu, sînt din banii ce au luat vameșu Vasilie.

Deci, de cercetarea ce am făcut și după foaia de socoteală a vameșului Vasilie ce are dată la mîna lui Vrana de priimirea banilor, să vede că Manolache șătraru nu este dator nici un ban, fiindcă s-au plătît de toți banii. Ci, găsim cu cale, zăpissul ce-l țîne dumnealui vornicu Pîrșcoveanu al lui Manolache Grădișteanu, să-l dea șătrarului Manolache și să-l spargă, de vreme că rămîne acheros, fiindcă banii i-au plătît și taleri 1000 ce rămîn ca să-i ia

dumnealui vornicul Pîrșcoveanu, care bani și dumnealui are să-i dea dumnealui clucerului Slătineanu și altor boeri tovarăși ce au avut la această slujbă a vinăriciului, de vreme că rămîn luați de vameșu Vasile, să fie luminată porunca înălțimii tale să meargă omu domnesc la Craiova ca să înlănească de la vameșu Vasilie și Vasile vameșu de-i va fi dat stolnicu Bibescu să-și <ia>² înapoi, iar stolnicu Bibescu de va avea vreo judecată, ori cu dumnealui vornicul Pîrșcoveanu, sau cu altcinevași, își va căuta, și înlăneșind mumbașiru banii, să-i aducă la dumnealui vornicul Pîrșcoveanu ca să dea și dumnealui boerilor tovarăși ce au avut părți la această slujbă a vinăriciului, care pînă acum nu și-au luat, iar neînlăneșind banii, să-l ia mumbașiru pã vameșu Vasile să-l aducă aici. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 161-161 v.

1778, martie.

Neculae Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Manolache Crețulescu vel clucer, vel stolnic.

¹ Loc alb.

² Loc ilizibil.

Veliții boieri arată prin anafora că Gheorghe Măinea din Craiova reclamă de la Nicola arnăutul, fost vameș, niște ceară pe care acesta i-o luase în contul unei datorii de la Ghiță abagiul din Pitești. Reclamantul dovedește cu zapis că arvnise ceara mai înainte la Ghiță. Judecata hotărâște ca Nicola să restituie arvuna lui Gheorghe Măinea. Domnul întărește.

528

1778
martie
28

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievcd.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, întărim și poruncim zapisului ce este orînduit, să urmeze a face înlăneșire, iar ceilaltă parte de are a face apelație, iasă și la divan.

1778, martie 28.

Preînălțate doamne,

Gheorghie Măinea de la Craiova au dat jalbă înălțimii tale că, dînd el taleri 300 arvnună la un Ghiță abagiul ot Pitești pã niște ceară ce o avea acel Ghiță, și luînd zapisu, și-au pus soroc cu Ghiță, ca, peste 2 săptămîni, să vie cu cântarul domnesc să tragă ceara și să o redice, cînd au mers la soroc, n-au găsit pã acel Ghiță abagiul, ci au găsit ceara luată dă un Nicola arnăutu, ce au fost vameș la Pitești, cu pricină că are și el datorie la acest Ghiță du pã niște unt ce au avut tovrășiie cu el.

Pentru care, judecîndu-să la dumnealor ispravnicii ot sud Argeș și neodihnîndu-să acest Gheorghie Măinea pã judecata ispravnicilor, viînd aici după jalba ce au dat la înălțimea ta, s-au trimis copil din casă za divan cu luminată volnicia înălțimii tale de au adus aici pã Mihai feciorul și vechilul acelu Nicolii arnăutu ce au luat ceara, pã carei, față aducîndu-i înaintea noastră, vătafu ză divan, la cercetarea ce le făcum, măcar că văzum că prin cartea de judecată a dumnealor boerilor ce au fost ispravnici la sud Argeș cu leat 1777 dechemvrie 22, au dat dumnealor dreptate acelu Nicolii arnăutu pentru acea ceară ce au luat-o, puînd dumnealor temeiul pentru zapisul lui Ghiță, zicînd că l-au dres acest Gheorghie Măinea la 2 vorbe și cum că banii ce au dat lui Ghiță i-au dat mai nainte Nicola ca să strîngă unt și miere și mai în urmă au dat acest Gheorghie acești taleri 300 pentru ceară.

Dar mai cercetînd și noi cu amăruntu, vedem că fără dreptate au luat-o Nicola arnăutu acea ceară, întii pentru acele slove ce zice că sînt drese în zapisu, vedem că tot o slovă este slova zapisului cu slovele cele drese, măcar și de este zapisul dres, după cum găsește pricină Nicola, dar mai jos, tot într-acel zapis al lui Ghiță, scrie acest cuvînt, să avem a găti ceara pînă în 2 săptămîni, la care să vede pã acea ceară ce au fost la casa Ghiții, vînzîndu-o au

dat acești taleri 300; a dooa, să vede că Nicola arnăutu, nici zapisu n-au avut de datorie de la mina acelu Ghiță; a treia, că întâi s-au pus de au luat ceara fără știrea judecătii; a patra că văzum și o foae de socoteală iscălită de 3 neguțatori de acolo i de acel Ghiță abagiu făcută acum de la martie 8, după ce au văzut Nicola că au venit mumbașirul să-l aducă aici, care foae o adeverează și dumnealui paharnicu Dumitrache Varlaam ispravnicul, cum că acea socoteală este priimită de acel Nicola arnăutu și de Ghiță abagiu. Dar să vede că socoteala au făcut-o acel Nicola arnăutu acum în urmă după ce au mers omul domnesc cu iconomie ca să poată a să indrepta la judecată, că între daturile de banii ce au dat Ghiță Nicolii, arată într-aceea foae numai banii după niște unt i banii după această ceară ce este de pricină și taleri 130, paguba lui Ghiță, pă jumătate, și taleri 260 ce le-au luat hoții de la Ghițul, umblind prin sate să cumpere marfă, iar banii mierii ce au strîns-o, nu-i arată nicicum într-aceea foae, care această socoteală au făcut-o cu meșteșug.

Deci, acestea văzînd noi, și fiindcă Gheorghie Măinea au dat acei bani cu zapisul lui Ghiță pentru ceara ce era gătită, iar acel Nicola arnăutu au luat-o fără de cale și fără de judecată, neavînd amestec și treabă, găsim cu cale ca acest Mihai ce este vechil și fecior Nicolii arnăutu, să plătească acei taleri 300 lui Gheorghie Măinea, de vreme ce acel Nicola au luat acea ceară cu iconomie la ce s-au zis mai sus și <a> plătit banii ce va avea, își va căuta cu acelu Ghiță abagiu. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 169-169 v.

1778, martie 23.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, Scarlat vel logofăt.

529

1778
aprilie
15

Starostele de negustori arată prin anafora că șătraru Stamate cere vînzarea amanetelor ce i s-au dat pentru 400 taleri împrumutați lui Theodor și Gheorghie Cazachi care nu-și pot plăti datoria. Domnul aprobă recomandînd ca vînzarea să se facă de față cu negustori care cunosc valoarea obiectelor amanetate.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Îți poruncim staroste dă neguțatori să vinzi cu mezat aceste amaneturi spre a să înlîni datoria după zapisu, însă împreună cu starostea să fie și alți neguțatori blănari, care au cunoștință de acest fel de marfă, ca să să vînză întocmai cu prețu cel făr' dă nici o pagubă la mezat și ce va prisosi din banii prețului peste datorie, să stea la mina starostii pînă vor veni cei datori de afară să li să dea.

1778, aprilie 15.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui șătraru Stamate, are să ia datorie cu zapis de la un Theodor și Gheorghie Cazacliu, taleri 400, cu soroc de zile 91, puindu-i și amanet 11 soroace de cacom și tanele 10 și 100 părechi guși de vulpe și 600 singepi negri și trei șube, iar singeap negru. Și fiindcă peste soroc au trecut luni 4 și numiții datori nicicum nu au gînd de a plăti banii și încă lip-sind de aici nu-i scrie nici un răspuns și că în zapis scrie dă nu vor plăti la soroc să fie volnic împrumutătoru a vinde amanetu să-și înlînească datoria, mai sus-numitul șătrar Stamate cere și să roagă să fie luminată porunca mării tale, ca, prin marafetu nostru, să să vînză acelu amanet cu mezat să-și înlînească banii ce are să ia.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 162 v.

1778, aprilie 13.

Panait starostea.

Veliții boieri arată prin anafora că Ion Mîrzac cu cetașii lui din Cernădia (Gorj) reclamă pe Ion diaconul Bațachia și cetașii săi pentru că i-au scos din stăpînire muntele Părăginosul. Întruclă reclamanții nu au nici cărți nici mărturii, iar pîrșii au arătat cărți de judecată anterioare, divanul lasă să hotărască domnul care dă pîrșilor dreptul de stăpînire.

530

1778
aprilie
16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce, după această hotărîre a dumnealor veliților boeri, ceilaltă parte nu s-au mai arătat ca să facă vreo jalbă de nu au fost odîhnită, ci ne arată zapciu cel orînduit cum și dumnealor veliții boeri, cum că de atunci s-au sculat de s-au dus, cunoscîndu-și și ei nedreptatea, întărim dar, cum scrie mai jos să să urmeze și să stăpînească numiții Buicești cu bună pace.

1778, aprilie 16.

Preainnălțate doamne,

Ion Mărzac, vechil fiind și celorlaltți cetași ai lui dă la Cernădiia sud Gorj, au jăluit innălțimii tale pentru Ion diiaconu Bațachia i pentru aceilaltți cetași ai lui de la Cernădiia din sud Gorj, zicînd că avînd ei un mare munte dinpreună cu mai sus-numiții pîrși ce să numește Părăginosul, care acest munte zic că l-au stăpînit tot de-a valma atît ei, cît și pîrinții și strămoșii lor, iar de la o vreme încoace, fiind partea pîrșilor zălojită la un Ștefan sin protopopu Radu tot din satu lor, în domniia mării sale Ștefan vodă, judecîndu-să cu dînșii, zicu că după o carte ce cu înșălăciune ar fi silit ei pă 6 oameni din satu lor cum că n-au parte într-acest munte, au dat măriia sa stăpînire numitului diiacon i cetașilor lui și de atunci pînă acum, fiind oameni săraci, n-au mai putut să-și caute. Și în trecutele zile iarăși mai jăluind innălțimii tale și după jalba lor fiind orînduiți la dumnealor ispravniciei județului ca să cerceteze pentru acea parte de munte a lor, dreptate zic că nu și-au aflat.

Deci, după jalba lor, cu vataf de aprozi ne poruncești innălțimea ta ca să cercetăm și noi această pricină și, aducînd numitul zapciu pă amîndooă părțile innaintea noastră, am întrebat pă Ion Mărzacu jăluitoaru, cu ce cere și el stăpînire într-acest munte ce-i zic Părăginosul, și zise că au avut atît el, cît și ceilaltți cetași ai lui, stăpînire într-acest munte pînă în domniia mării sale lui Ștefan vodă, iar atunci cu judecată, dumnealor veliții boerii ce erau atuncea i-au scos din stăpînire. I-am cerut, de vreme ce zic că mai nainte au avut stăpînire într-acest munte, să ne arate ori niscareva zapise sau cărți de stăpînire, sau mărturii, și nu avu nici cărți, nici mărturii. Iar la mîna diiaconului Ion Bațachia să văzu cărți de judecată, cum și anaforaoa dumnealor veliților boeri ce este întărită și cu pecetea mării sale lui Ștefan voievod, care este scrisă de la leat 1765 aprilie 28, de sint ani 13, întru care găsesc dumnealor cu cale ca Ion diiaconu i Nicolae i Ion sin Udrea, Buiceștii, să stăpînească acest munte ce-i zic Părăginosul, după cărțile ce arată că au văzut la mîna lor de către Dumitrache i Mihuț, Mărzacie, ce să trag dintr-acest neam al acestui Ion Mîrzac jăluitoaru, și întărește și măriia sa Ștefan vodă această stăpînire cu pecetea mării sale.

Deci, această judecată fiind întărită de domnu, noi nu am putut face hotărîre, ci rămîne a să face cea desăvirșită hotărîre de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 161 v. - 162.

1778, martie 30.

Nicolae Dud<escu> vel ban, Pană Fili<pescu> vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, Ion vel stolnic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Costandin neguțătorul reclamă de la Colcio Boico plata cu dobândă a unei datorii pentru care acesta își pusese zălog casele. Judecata hotărăște vinderea caselor la mezat pentru plata datoriilor pîritului. Domnul întărește, dînd pîritului drept de apel la divan.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod,

După hotărîrea judecății care urmează pravililor, întărim și poruncim starosti de neguțători să urmezi cum scrie mai jos, sau, de nu este vreo parte odihniți și au a face apelație, iasă și la divan. Și zapciu spre săvîrșire, cel ce este orînduit.

1778, aprilie 18.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pă Costandin neguțătoru, pîrișu lui Calcio Boico, de la care cerea taleri 705 cu dobînda lor cîte taleri trei la pungă pă lună prin zapisu ce să văzu și de noi, fiind scris cu leat 1775 dichemvrie 1 și cu soroc de 11 luni, puindu-i acel Calcio și casile lui zălog, dîndu-i și zapisile casii și scriind în zapisu ca, la numitul soroc, de nu va da banii, să aibă voe pîrișu Costandin a stăpîni casele, ori, dîndu-i altcinevași banii, să fie volnic a da casile.

Față fiind și pîritul Calcio, să întrebă ce are să răspunză împotriva aceștii datorii și răs-punse că zapisul este bun al lui și datoriia este fără dă nici o pricină, de vreme ce să află și supt altă datorie, să i să vînză casele și să ia toți datornicii după analoghie ce i să va veni intrind și pîrișu la acea analoghie. A căruia răspuns și cerire, nu să priimi de judecată.

Ci, urmînd pravilii ce în jos să vede, după pronomionu ce are Costandin pîrișu, de a nu intra la corama¹ cu ceilalți datornici ai pîritului, de vreme ce are amanet la mină, am hotărît ca, ori casa să să vînză la mezat și să ia pîrișu toți banii cu dobînda lor după coprinderea zapi-sului, cîte taleri 3 la pungă, fiind dobînda foarte ușure și după ce să vor împlini toți banii pîri-șului, atunci ce va mai prisosi să ia și ceilalți datornici după analoghie, ori datornici ceilalți să plătească banii pîrișului, toți cu dobînda lor și să ia casa supt a lor stăpînire.

Deci, spre săvîrșirea aceștii hotărîri, să fie luminată porunca mării tale către starostea de neguțători ca să cheme și pă cielalți datornici ai Calcuiului ca, ori să dea ei bani și să ție casele, ori să vînză casele și să îplinească banii pîrișului, fiindcă este și peste sorocu ce să coprinde în zapisu, încă ani 1 pol trecut și nu putu judecata de a-i mai da alt soroc. Iar hotărîrea cea desă-vîrșită rămîne la innălțimea mării tale.

1778, martie 30.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc-ărașcu> sărdar.

Βιβλίον κε τῶν Βασιλικῶν, τίτλος δ-ον: εἶχε τῆς λάβῃ ἰδικῶν ἐνεχειρίων προτιμάτε. καὶ αὐτοῦ τοῦ δημοσίου.²

¹ Corect : curama.

² „Cartea a XXV-a a Basilicalelor, titlul al 4-lea : Cel care a primit amanet special se protimisește și față de fisc”.

Veliții boieri arată prin anafora că Alexandru logofăt de visterie reclamă de la Stanca din Bucu-rești restituirea sumei împrumutată de el Mitului argintaru, ginerile ei, pentru care Stanca s-a pus chezașe. Divanul scoate din cauză pe pîrită și hotărăște ca un om domnese să meargă la Craiova, unde se găsește debitorul, spre a lua de la el plata datoriei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, dăm volnicie slugii domnii mele, aprod vătășesc, să meargă să-l apuce să îplinească banii, ori să-l ia să-l aducă la divan și cine va rămînea va plăti treapăd mumbașirului, însă prin știrea dumnealui caimacamului Craiovii.

1778, aprilie.

Preainnălțate doamne,

Alecsandru logofătu de visterie au jăluit innălțimii tale pentru Stanca de aici din București, arătînd cum că 5 ani sînt de cînd prin zapis și cu a ei chezașie au împrumutat pã Mitul argintaru, ginerile aceștii Stancăi, cu taleri 100, din care bani arată că i-au dat taleri 60 peste o jumătate de an și taleri 15 acum la trecuta lună a lui februarie prin mina logofătului Marin ot dumnealui vel ban Dudescu, iar taleri 25, capete și dobînda lor de atunci pînă acum ce i-au mai rămas dator, nu va să-i plătească și cere ca, ori să i să îplinească banii de la Stanca ce s-au dat chezaș și platnică prin zapisu pentru gineri-său, sau să i să dea o prăvălie ce o are acest Mitul aici în București, ce o are cumpărată cu acești bani ai lui. Și mai virtos, fiindu-i pusă și zălog în zapis ca să o dea cu chirie, pînă-și va scoate acești bani cu osteneala lor de 5 ani și după jalba lui, din luminată porunca innălțimii tale, vătafu de aprozi au adus înaintea noastră atît pã numitul jăluitor, cit și pã această Stancă soacra Mitului argintaru și chezașiia nu și-o tăgădui, fără numai zice că gineri-său, cel ce s-au împrumutat de acești bani, trăește și să află aici în țară la Craiova, să-l apuce să plătească și acești bani ce au rămas, după cum au plătit și ceilalți, fiindcă este chezaș pusă în zapis, dar bani nu are să plătească.

Deci, după cercetarea ce le-am făcut, fiind datorie bună a Mitului argintaru și fiindcă acest Mitul să află la Craiova, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale, să meargă om domnesc și, prin marafetul dumnealui caimacamului, să apuce pã acel Mitul argintaru să îplinească banii de la el, iar neîmplinindu-i să-l ia pã numitul argintar mumbașirul și să-l aducă aici. Iar hotărîrea rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 165.

1788, aprilie 9.

Pană vel dvornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

Mitropolitul țării arată prin anafora că popa Nicola de la Biserica domnească din București cere locul Mitropoliei pe care părinții lui au avut casă înainte rãzmeriții și care acum este stăpînit de Anița Cioranca. Se arată că preotul are protimisis. Domnul îi întărește stăpînirea.

533

1778
aprilie
18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

De vreme ce are preotul protimisis, poruncim ca după anafora preasfinții sale să-și stăpînească preotu dar locul, și acest fel vei urma și preasfinția ta și zapciu pentru săvîrșire, ceaușu de aprozi.

1778, aprilie 18.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta popa Nicola de la Biserica Gospod pentru dumneaei Anița Cioranca, că un loc al Mitropoliei, care au avut case atita părinții săi, cit și molitva sa, fărîmîndu-să casele din trecuta vreme a rãzmiriții, s-au pus numita jupînească și în silă i l-ar fi luat, și ni să poruncește de către măriia ta cu zapciu dumnealui, ceaușu de aprozi, să cercetăm și să înștiințăm.

Deci, arătăm mării tale că acest loc, fiind în mahalaoa ce să numește a Goleșcului între locurile Mitropoliei, cu adevărat l-au avut acest preot jăluitor în chirie și, prăpădindu-i-să casele din rãzmiriță, au rămas locul dășart. Și cerindu-ni-l numita jupîneasă ca să i-l dăm dumneaei să-și lărgească curtea, i l-am și dat cu pecetluitul nostru ca să-l ție în chirie, neștiind atunci pã aici acest preot ca să-l ceară. Că măcar că l-am și dat dumneaei cum numim, dar nici o chirie n-am luat de la dumneaei, nu l-am dat să-și facă vreo zidire pã dînsul, numai pentru lărșimea curții sau a grădinii, cu toate acestea, viînd însuși numita jupîneasă înaintea noastră, ni să rugă ca să nu i să ia din mînă locul și va mulțumi pã preot cu 10, 15 lei, mult pînă în taleri 20. Care spuindu-să preotului, nicicum priimi a lua bani, ci cerea locul să-și facă casă după cum au avut și mai înainte, el și ai lui.

Arh. St. Buc., preot a avea acest loc și înștiințăm mării tale, iar după cea desăvârșită întărire a mării tale,
Ms. nr. 6, vom fi și noi următori ca niște stăpîni ai locului, a schimba pentru așazămintu chirii, pecetluit.
f. 165 v.

1778, martie 19

Grigorie al Ungrovlahiei.

534

1778
aprilie
19

Veliții boieri arată prin anafora că Nan Dimitriu reclamă de la arnăutul Sterie (jud. Argeș), al cărui chezaș s-a pus pentru o datorie la sătrarul Toma Rătescu, banii plățiți acestuia. Pîrîtul susține că parte din datorie a fost plătită de fratele său Petre, dar reclamantul dovedește că acest Petre nu are nici un amestec în pricina lor. Se hotărăște ca Sterie să-și plătească datoria cu dobîndă. Domnul întărește.

Iro Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, poruncim zapciule ce ești orînduit să urmezi a face împlinire, sau, avînd vreo parte a face apelație, iasă și la divan.

1778, aprilie 19.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat innălțimii tale Nan Dimitriu, pentru un Sterie arnăutu din sud Argeș, cum că, dă la leat 1769, puindu-să chezaș pentru dînsul la sătrarul Toma Rătescu pentru aleri 200 și neviind acest Sterie să plătească banii, l-au apucat pă dînsul la cinci ani și au plătit taleri 400 cu dobîndă cu tot, pentru taleri 200, și zice că au dat și treapăd mumbașirului taleri 12 și osebit de acești bani l-au mai împrumutat încă cu taleri 120. Și cerînd prin jalba lui să-l aducă aici ca să-i îplinească banii, s-au trimis cu luminată volnicia innălțimii tale aprod vătășesc ca, unde il va găsi, să-l apuce să îplinească banii, ori de are a răspunde, să-l ia să-l aducă aici. După luminată porunca innălțimii tale, aducîndu-i vătăfu de aprozi, față innaintea noastră pă amîndoo părțile, i-am cercetat și am citit 2 zapise ale acestui Sterie, unul de la leat 1769 mai 3, de taleri 200 cu dobînda 10 ani 2, la mîna sătrarului Rătescu, pentru care bani au dat chezaș pă acest Nan jăluitoru, și celălalt zăpis, iar de la leat 1769 mai 9, de taleri 120 cu dobînda 10 ani 1 pol, ce scrie la mîna acestui Nan, care zapise nu și le tăgădui Sterie arnăutu, ci zise că dator este acei bani, fără numai, găsește pricină că dintr-acești bani ar fi luat Nan taleri 146 de la frate-său Petre du pă niște rachiu, la care răspunse Nan că acel rachiu au fost bun al lui du pă o moșie ce au avut-o în tovărășie cu acel Petre, fratele lui Sterie, și n-are amestec nici Sterie la acești bani ce zice Sterie că i-au dat frate-său du pă rachiu.

Drept aceia, fiindcă zapisele de datorie nu și le tăgădui Sterie, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale la zapciu cel orînduit, ca să îplinească de la Sterie, însă taleri 350 ce au plătit Nan ca un chezaș al lui Sterie la sătraru Toma Rătescul, capete și dobîndă după zăpisul ce-l văzum al acestui Sterie după adeverință și exoflisisu ce-l văzum iscălit de Bălașa sărdăreasa, soția numelui Tomii Rătescu, între care scrie că au luat taleri 350 de la Nan, capete și dobîndă în 5 ani, pentru taleri 200 capete ce-i era dator numitul Sterie arnăutu, și de la leat 1774 de cînd au plătit Nan acești taleri 350 pînă acum, să-i plătească și dobîndă 10 ani unul la acești bani. Asemenea să plătească acest Sterie arnăutu și ceialți taleri 120 ce este dator lui Nan cu alt zăpis al lui, ce să zice mai sus de la leat 1769 mai, cu dobînda lor 10 ani unul pînă acum, și plătiind acești bani să-și ia zăpisile să și le spargă, iar pentru rachiu ce zice Sterie că au dat frate-său lui Nan, fiindcă vreo adeverință de la mîna lui Nan, nu are, și fiindcă

Nan zice că acel rachiu au fost al lui, rămîne a-și căuta acel Petre cu Nan prin judecată pentru rachiu, că așa am găsit cu cale. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 164.

1778, aprilie 20¹.

Necae> Du<>escu> vel ban, Pană Filipescu vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, Scarlat vel logofăt, Manolache Creț<ulescu> vel clucer.

¹ Așa în text, probabil pentru 10.

Veliții boieri arată prin anafora că negustorul Theodori din Movilău cere o datorie de la doctorul Gheorghe Artinos. Acesta, în lipsa banilor, propune chezaș pe State grămăticul. Reclamantul „nu să încrede pă chezașia lui” State și cere alt chezaș, vrednic de credință”. Divanul aprobă, iar domnul întărește.

535

1778
aprilie
20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, întărim și domnia mea și poruncim zapciule ce ești orînduit așa să urmezi, iar ceilaltă parte, de nu este odihnită, iasă și la divan.

1778, aprilie 20. ¹

Preainnălțate doamne,

Gheorghe doftorul Artinos, neplătînd taleri 150 ce au rămss dator lui Tudor ot Movilău, prin judecata ce au avut la <al> 2<-lea> departament, după cum arată această carte de judecată a boerilor judecătoria, iarăși au mai jăluit înălțimii tale, Theodori ot Movilău cu al doilea jalbă pentru acești taleri 150, fiindcă este călător a merge cu neguțatorie la țara lui, la Movilău, și cere ori să să facă împlinire de acești bani, ori să-i dea numitul Gheorghe doftoru un chezaș vrednicu de credință.

Pă care, din luminată porunca înălțimii tale zapciu cel orînduit vătafu za copii de divan i-au adus înaintea noastră și Gheorghe doftorul nu-și tăgădui datoriia, fără numai zise că nu are cu ce o plăti, iar chezaș după cum i-au cerut Tudor, i-au dat pă un State grămătic de aici. Dar fiindcă pă chezașia lui State nu să încrede numitul Tudor Movilău și neputînd de a rămînea din călătoria lui, cere, ori să-i dea alt chezaș vrednic de credință, ori să-i plătească banii.

Deci, noi găsim cu cale, de vreme ce acest chezaș ce au dat Gheorghe doftorul, nu este priimit de Tudor, să albă Gheorghe doftorul să-și găsească alt chezaș de credință priimit de Tudor pînă în 30 de zile, care chezaș să răspunză banii la sorocu ce este pus prin cartea de judecată a dumnealor boerilor judecătoria ot <al> 2<-lea> departament. Iar hotărîrea rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 173.

1778, martie.

Vel ban, Pană vel vornic, Ștefan vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat Grecianu vel logofăt, vel clucer.

Veliții boieri arată prin anafora că mănăstirea Cotroceni se judecă cu mănăstirea Doamna Bălașa pentru moșiile Furduești (jud. Ilfov) și Ciurnicul, foste ale mănăstirii Cotroceni, schimbate cîndva cu moșia Zgîrciții (jud. Vlașca). Întruact actele doveditoare fiind la stolnicul Costandin Văcărescul ispravnic al jud. Gorj, divanul dă soroc de 40 zile spre a fi aduse la judecată. Domnul întărește.

536

1778
aprilie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscol.

Poruncim domnia mea, stolnice Văcărescule, pînă la numitul soroc, să cauți să-ți trimiți vechil cu scrisorile ce ai de pricina aceasta. Așijderea și cuvioșia ta, igumene cotrăcene, să te afli atunci la soroc cu scrisorile înpreună.

1778, aprilie 25.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu de divan au adus la judecată înaintea noastră pe Egnatie, egumenul de la sfînta mănăstire Cotrăceni, carele, avînd judecată la dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament cu Albu lofofețel, episcopul sfintii mănăstiri Doamnei Bălașii, pentru moșia Furduești din sud Ilfov, stînjeni 777 și 600 stînjeni dă moșie din Ciurnericu, care moșii fiind ale sfintii mănăstiri Cotrăceni, 46 dă ani sînt dă cînd prin ștîre dă domn au făcut schimb Daniil ce au fost igumen la sfînta mănăstire Cotrăceni cu răposatu banu Manolache Lambrino, dînd răposatu banu Manolache Lambrino sfintii mănăstiri altă moșie ce să numește Zgirciți din sud Vlașca, dă stînjeni 989. Și dăosibit au cumpărat banul Manolache Lambrino tot atunci de la numitul igumen al sfintii mănăstiri Cotrăceni 840 stînjani, tot din moșia Ciurnericu, și le-au stăpînit aceste moșii răposatu banul Manolache și răposata doamna Bălașa pînă în zilele răposatului mării sale Costandin vodă Gehan, în domnia cea după urmă, iar sfînta mănăstire Cotrăceni au stăpînit și stăpînește moșia Zgirciți din sud Vlașca și pînă acum. Și atunci în zilele răposatului mării sale Costandin vodă Gehan, fiind episcop la sfînta mănăstire Doamnei Bălașii, pitarul Sandu, s-au sculat răposatul vornic Radu Văcărescu într-acea vreme și cu judecată au luat de la sfînta mănăstire Doamnei Bălașii această moșie Ciurnericul, atît stînjeni 600 ce au intrat în schimb, cum și stînjeni 840 ce i-au cumpărat cu banii răposatului banului Manolache de la sfînta mănăstire Cotrăceni, cu ce pricină, nu știm, fiindcă nu sînt scrisorile acei judecări, ale răposatului vornicului Văcărescului, ca să vedem ce coprindere au într-insele, ci sînt la dumnealui stolnicu Costandin Văcărescul, fiul răposatului vornicului Radului Văcărescului, ispravnic din sud Gorj.

Și fiindcă sfînta mănăstire a Doamnei Bălașii își cere schimbul înapoi și taleri 420 vechi ce i-au dat răposatul ban Manolache la sfînta mănăstire Cotrăceni pentru acei 840 stînjeni din moșia Ciurnericu, ce i s-au luat dă răposatu vornic Văcărescul, care la aceasta, sfînta mănăstire Doamna Bălașa are toată dreptatea a-și cere, ori să-i dea sfînta mănăstire Cotrăceni stînjeni 840 ce i-au cumpărat din moșia Ciurnericu, sau să-i dea schimbu înapoi și banii.

Ci, dă vreme că acele cărți ale răposatului vornicului Văcărescului cu care au luat această moșie Ciurnericu, nu sînt de față aici ca să să vază dă judecată, am găsit cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale la dumnealui stolnicu Costandin Văcărescu, ca pînă la patruzeci dă zile, ori să-și trimită dumnealui vechil cu acele cărți ca să să vază dă judecată cu ce teme dă dreptate au luat răposatul vornic Văcărescul această moșie Ciurnericu dă la sfînta mănăstire Doamna Bălașa, sau, neavînd dumnealui vechil, să să scoale însuși să vie cu scrisorile aici ca să să izbrănească judecata și dăosebit, să fie luminată porunca înnălțimii tale către igumenu sfintii mănăstiri Cotrăceniilor ca, orice scrisori va mai avea sfînta mănăstire pentru această pricină dă judecată la numitul soroc ce s-au zis mai sus, cînd va aduce stolnicu Văcărescul cărțile de judecată, să să afle și cuvioșia sa cu toate scrisorile, ca să nu le mai prelungească judecata. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 167-167 v.

1778, aprilie 20.

Nic<olae> Dudescu vel ban, Pană vel vornic, Ștefan vel vornic, Manolache Brincoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Manolache vel clucer, Ion vel stolnic.

537
1778
aprilie
28

Veliții boieri arată prin anafora că recercetînd pricina lui Constandin Comănescu cu stolniceasa Maria Bengheasca pentru un codru de loc la Birceni (jud. Gorj), după o primă judecată a divanului Craiovei care găsise neîntemeiată pîra reclamantului, propune să se întărească hotărîrea divanului craiovean pe baza hotărîniciei efectuate. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospod zemle Vlahiscoinu.

Întărim și domnia mea ca să stăpînească dumneaei stolniceasa cu bună pace și dumneata caimacame să urmezi cum scrie mai jos.

1778, aprilie 28.

Preainnălțate doamne,

Dumneaei stolniceasa Mariia Bengeasca au jăluit innălțimii tale cum că în trecutele zile, avind judecată la divan innaintea mării tale cu un Costandin Comănescul pentru un codru de loc de la Birceni sud Gorj, ce zice că este alături cu moșia-i Bengești, și orînduindu-să dă innălțimea ta boeri hotarnici de au mers în fața locului dă au cercetat prin vecinii și megiași dă acolo, s-au dovedit că pira acestui Costandin Comănescul au eșit rea și mincinoasă, fiind acest codru de loc al mai sus-numitii jupinesii, iar nu al celui Costandin, și cunoscîndu-și Costandin greșala lui, au și dat zapis la mina stolnicessii Bengeascăi că, de acum innainte, nu să va mai scula la nici o judecată pentru acel codru de loc. Și cere mai sus-numita stolniceasă, prin jalba ce au dat innălțimii tale, ca să întărească cea cercetare ce s-au făcut dă acei boeri hotarnici i dă către dumnealui caimacamu Craiovii și dă către ceilalți boeri ai divanului Craiovii și cu luminată pecetea mării tale.

Deci, după jalba dumneaei stolnicessii Marii Bengeascăi, cu vâtaf dă divan ni să poruncește dă către innălțimea ta ca să vedem cercetarea și alegerea ce au făcut orînduiții boeri la fața locului i zapisul ce zice că au dat de invoială și cu anafora să înștiințăm innălțimii tale. Și din luminată porunca innălțimii tale, aducînd zapisu în<naîntea>¹ noastră pe Alecsandru logofăt Baloccu, vechil fiind despre partea dumneaei stolnicessii Marii Bengeascăi, ne arată atit zapisul de invoială al celui Costandin Comănescul ce este scris de la trecută luna lui februarie 3 zile, leat 1778, care zapis să vede adevărit și dă dumnealor boerii hotarnici și acest zapis il dă Costandin Comănescul la mina dumneaei stolnicessii Marii Bengeascăi, întru care scrie că, pornind el judecată asupra dumneaei pentru un codru dă loc ce au avut bănuială că să înpresurase la hotărnicie ce să făcuse mai nainte și după cererea lui orînduindu-să alți hotarnici dă innălțimea ta și făcînd cercetare în fața locului cu amăruntul în frica lui Dumnezeu, au găsit toate zapisele lui și alte scrisori ce au avut, neadevărate și mincinoase. Care și însuși și-au cunoscut greșala lui și, căzînd cu rugăciune, au ertat greșala și au dat acest zapis că, dă-i va mai face numitii jupinesii vreo supărare pentru acest codru dă loc, să plătească toată cheltuiala și să să și pedepsească și, la orice judecată va mai eși, să nu i să crează nici o scrisoare de ale lui pentru acest codru dă loc. Dăosebit, am văzut și alegerea ce au făcut dumnealor boerii hotarnici, întru care scrie că acest codru dă loc au dovedit că este drept al dumneaei stolnicessii Marii Bengeascăi, iar nu al celui Costandin Comănescu, care cercetare a boerilor hotarnici să vede adevărită și dă dumnealui Theodorache biv vel clucer caimacamu Craiovii.

Ci, dă vreme că acest zapis al celui Costandin Comănescu, dă invoială, să vede adevărit și dă dumnealor boerii hotarnici, cum că innaintea dumnealor l-au dat dă a lui bună voe, cum și cercetarea ce s-au făcut dă boerii hotarnici în fața locului este adevărită dă dumnealui caimacamu Craiovii și dă către ceilalți boeri ai divanului Craiovii, găsim și noi cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale, ca să i să întărească stolnicessii stăpînirea acestui codru dă loc, și cu luminată pecetea innălțimii tale și dăosebit să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealui caimacamu Craiovii, ca să aducă pă ael Costandin Comănescu innaintea dumisale și scrisorile caimacamu Craiovii, ca să aducă pă ael Costandin Comănescu innaintea dumisale și scrisorile ce va fi la mina lui și va scrie pentru acest codru dă loc, dă vreme că însuși acest Costandin în zapisul lui le face că sint rele, să le ia de la mina lui și să le spargă și să le dea la mina stolnicessii Bengeascăi, iar de va fi coprinzînd într-insele și alte moșii, acolo unde va scrie pentru acest codru de loc, să să ocolească ca să nu să mai scoale și altă dată la vreo judecată, fiindcă însuși el de a lui bună voe au dat acest zapis de pace. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

1778, aprilie 21.

Nicolae Dudescu vel ban, Pană Filipescu vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat Grecianu vel logofăt, Ion vel stolnic.

¹ Omisiune.

Veliții boieri arată prin anafora că Alexandru, fiul stolnicului Scarlat, a vîndut la mezat un loc din mahalaua Șerban Vodă (București) paharnicului Nicolae Filipescu. Zoîța Fălcoianu, soacra lui Alexandru, se opune vînzării vrînd să cumpere ea locul. Judecata constată că vînzarea s-a făcut „după obiceiul mezatului” și hotărăște ca N. Filipescu ”să stăpînească în pace”. Domnul întărește vînzarea.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După hotărîrea aceștii anaforale, întărim și domnia mea să stăpînească dumnealui paharnic locu cu pace și poruncim staroste za neguțatori să dai acei bani ce-i ții pecetluiti, acelaia, precum să coprinde mai jos.

1778, maiu 1.

Preainnălțate doamne,

Cu plecata noastră anafora înștiințăm innălțimii tale că, avînd Aicsandri sin stolnic Scarlat un loc de case aici în București în mahalaoa lui Șărbana Vodă, cumpărat de dînsul, l-au scos la mezat ca să-l vînză, dîndu-l la starostea de neguțatori după obiceiul și strigîndu-l la mezat la cea mai după urmă dare, au rămas asupra dumnealui biv vel paharnic Nicolae Filipescu cu taleri 1350, la care sumă au rămas mulțumit vînzătorul Alecsandri sin stolnicu Scarlat, zicînd starostii ca să-l dea cu acești bani. Și mergînd după obiceiul, Panait Matraca, starostea de neguțatori, de au întreat atît pă soacra acestui Aicsandri, cît și pă dumnealui paharnic Ianache Lehliu, fiindu-le rudă de aproape, să vînză acest loc cu mezat, sau să nu-l vînză, și au dat voe starostii să-l strige la mezat și, dînd dumnealui paharnic Filipescu acești taleri 1350, au rămas acest loc asupra dumisale și au și dat bani dăplin, acești taleri 1350 în mîna starostii. Și vrînd dumnealui paharnicu Filipescu ca să iscălească zapisul și soacra lui Alecsandri și mergînd starostea cu zapisul lui Aicsandru ca să-l iscălească Zoîța medelnicereasa, soacră-sa, s-au pus și au luat zapisul din mîna starostii zicînd că va să-l ia ea acel loc.

La care, aducînd și pă starostea za neguțatori naintea noastră, și întrebîndu-l, ne-au dat adeverință în scris chear așa (avînd un loc de vînzare Alecsandru sin stolnic Scarlat și făcînd vechil pă frate-său Bănică ca să-l vînză și dîndu-mi-l mie ca să-l vînză cu mezat, eu am întreat atît pă medelnicereasa soacră-sa, Joița Fălcoianca, cît și pă dumnealui paharnicul Ianache Lehliu, unchi-său, că Bănică îmi dă locu lui Alecsandru să-l strig la mezat, striga-l-oi, au ba și mi-au zis să-l strig, și strigînd mezat trei săptămîni, au dat dumnealui paharnicul Nicolae Filipescu taleri 1350 și au rămas asupra dumisale. Dar într-o zi, întîmplîndu-mă în casa dumneaei medelniceresii Joiții și fiind și dumneaei față, au venit telalu și mi-au spus cum că mai mult nu ese mezat, decît taleri 1350, nu dă nimeni și întrebîndu-l eu înpreună cu Alecsandru, cine au da această sumă de bani, mi-au spus că au dat dumnealui paharnicu Nicolae Filipescu, fiul dumnealui vel vornic Pană Filipescu și l-am trimis pă telal să-l facă teslim în mîna dumisale. Și s-au dus telalu și l-au făcut teslim în mîna dumisale paharnicului să-i fie de bine și să-l stăpînească sănătos. Care acestea le-au auzit dumneaei medelnicereasa Zoîța și nu mi-au zis nimic.) Acestea să coprinde în adeverința starostii. Și deosebit mai zice starostea că după ce au rămas locu asupra dumnealui paharnicului Filipescului, au luat de la dumnealui și toți acești bani de mai sus-numiți.

Ci, dă vreme că medelnicereasa Zoîța, soacra lui Alecsandru, dă vrea ca să cumpere dumneaei acest loc, trebuia cînd au venit telalu și au spus că au eșit locu taleri 1350 și au rămas asupra dumnealui paharnicului Filipescului, să fi mai dat și dumneaei cevași peste dumnealui și să fi rămas asupra dumneaei, iar nu tocmai după ce au luat mezatul săvîrșire, au poprit zapisul.

Ci după dreptate, găsim cu cale, dumnealui biv vel paharnicu Nicolae Filipescu să stăpînească acest loc cu bună pace de către soacra lui Alecsandru, de vreme că altcinevaşi peste dumnealui nu au dat mai mult la mezat şi au rămas bună stăpînire a dumisale după obiceiul mezatului, să fie luminată porunca înălţimii tale ca să dea banii starostea, ce-i ţine pecetluiti, lui Alecsandru şi să să întărească această stăpînire şi cu luminată pecetea înălţimii tale. Noi

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 168 - 168 v.

1778, aprilie 24.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban, Ştefan Pîrşcoveanu vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel stolnic, vel sluger.

Mitropolitul ţării arată prin anafora că Grigorie arhimandritul mănăstirii Dealu revendică averea fostului arhimandrit Ignatie, stăpînită acum de rudele lui în puterea unei diate. Pîrîşul dovedeşte că arhimandritul lăsase mănăstirii prin aşezămînt întreaga avere. După cercetări, judecata dă drept de stăpînire mănăstirii. Domnul întăreşte.

539

1778

mai

1

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahisico.

Poruncim domnia mea, ceauşe de aprozi, ca din rămasile acelu răposat proigumen, care să va fi luat de clironomi, să îplineşti acestea ce mai jos să coprinde într-această anafora după alegerea şi hotărîrea preasfinţii sale părintelui mitropolitului.

1778, mai 1.

Preaînălţate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta arhimandritu Grigorie, că răposatu arhimandrit Ignatie proin deleanu, peste noao ani ai igumenii sale, la leat 1772, şi-au făcut aşezămînt în scris supt iscălitură-i, cum că s-au închinat ca să fie cu metania lui la mănăstirea Dealului şi cum că, după moarte-i, mult-puţin ce va rămînea să fie al mănăstirii, arătînd într-acele aşezămînt că toate le are cîştigate de la mănăstire, iar în trecuta lună lui noemvrie cînd şi-au dat sfîrşitu, mult-puţin ce au avut, au rămas pe mîna lui Ştefan nepot-său şi pă mîna sătraresii Marii ce au ţinut întru căsătorie pă alt nepot al răposatului şi cum-necum, că mănăstirea după moarte-i n-au avut nici un apolafsis din avutu-i, ci încă au rămas şi păgubaşă, atît de lucrurile mănăstirii ce s-au dărăpănat în egumenii, cît şi de bucatele ce i-au dat numitul jăluitor de cite ori au cerut după ce au făcut paretesis pînă la moarte, socotînd că îi dă ca unui călugăr al mănăstirii.

După a căruia jalbă, poruncindu-ne măriia ta ca să luăm seama şi să vedem cărţile de aşezămîntu acelu răposat egumen şi cu anafora să înştiinţăm mării tale, arătăm dar, mării tale, că au cercetat acele cărţi de aşezămînt şi să vede că jalba ce au dat la măriia ta arhimandritul delean, este adevărată, acelu răposat numai la leat 1772 au făcut aşezămînt în scris supt iscălitură-i cum că coprinde în sus, ci încă şi la leat 1775 cînd, de bună voia lui, asupra numelui arhimandrit ce era iconom Mitropolii, au făcut paretesis în scris către măriia ta, au arătat şi în deosebită scrisoare ce au scris către smereniia noastră tot asemenea făgăduială spre întărirea aşezămîntului celui dintii, cum că mult-puţin, agoniseală ce au dat Dumnezeu, este ca să rămie la mănăstire unde şi-au pus metaniia. Care, la sfîrşitu vieţii lui, la puţină învăţatură ce au dat în scris, vedem că nicum de acele aşezămînturi nu şi-au adus aminte, nepomenind de mănăstirea Dealului nimic, ci cu un cuvînt, pă tot avutul lui au făcut clironomi pă mai sus-numiţii Ştefan şi Mariia şi acea învăţatură numai de mărturiile ce s-au întimplat faţă, este adevărată, iar răposatul n-au apucat să le iscălească. Aşijderea am cercetat şi pentru ceia ce jălueste arhimandritu delean că în egumeniia răposatului multe lucruri s-au stricat şi s-au derepănat de ale mănăstirii şi cum că după ce au făcut paretesis, orice au cerut răposatul de la mănăstire, i s-au dat şi cît pentru lipsa şi dărăpănarea mănăstirii, am potrivit catastih de perilavis şi văzum şi noi că, dintr-ale mănăstirii lucruri, unile sînt lipsă şi altele derăpănite, dar ni să păru că nu să vinovăţeşte răposatul de aceasta pînă într-atît, dîndu-i-se oareşcare

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 169 v. - 170.
Pentru o jude-
cată anterioară
în aceeași pri-
cină, v. doc.
din 14 martie
1778.
Arh. St. Buc.,
Ms. 6, f. 148 v.
(Copia sub
dată la Institu-
tul de istorie
„N. Iorga”).

dreptate pentru împotrivirea [a] trecutei răzmirițe. Iar pentru cele ce i-au dat de la mănăstire, care le arată arhimandritul delean, anume 400 cezvirți griu, 100 cez<virți> orz, 100 vedre vin și taleri 130 pentru ernatu vitelor dintr-o iarnă, bivoli, vaci, cai cu fin și rîmători cu porumb tot de la mănăstire, fiindcă nu s-au folosit mănăstirea din avutul său după moarte-i, cu preț măcar d-un ban, ni să pare a avea dreptate mănăstirea ca o datorie, a le cere de la clironomi răposatului. Noi de cercetarea ce am făcut, înștiințăm mării tale.

1778, aprilie 1.

Grigorie al Ungrovlahiei.

540

1778

mai

2

Veliții boieri arată prin anafora că Lațco și Manole din Cozia reclamă de la Pantazi Ioanul, în calitate de chezaș, plata unui împrumut al fratelui și unchiului pîrîtului. Dovedindu-se că nu a fost chezaș judecata hotărăște după pravilă ca reclamanții să ia amanet o prăvălie a datornicilor, Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

De vreme ce datoriia lui Lațco i Manole este cercetată cum să vede mai jos și clironomi de ai acelu mort nu să arată nimeni, și de vreme ce să arată mai jos într-această anafora cum că ar fi și alte datorii, poruncim domnia mea ca numiții aceștia datornici, care s-au arătat acum și este cercetată datoriia lor, să facă zapt prăvăliia acelu Costea și ori însuși de vor vrea să o ție, sau tot la numitul chiriaș o va lăsa în chirie luînd chiria în mîinile lor pentru datorie, însă să-și dea chezașie înaintea judecătii, care chezașie să să treacă și la divan în condică, cum că, eșînd pă urmă alți datornici, să aibă aceștia carii vor să ia acum prăvăliia a sta de față cu dînșii, să răspună la judecată și zapciu ce este orînduit, așa să urmeze.

1778, maiu 2.

Preainnălțate doamne,

Din luminată poruncă <a> mării tale de la leat 1776 octomvrie 12, dumnealui vătafu za copii de divan au fost adus la judecată pă Lațco i Manole de la Cozia, pîrîși lui Pantazi Ioanul, de la care cerea taleri 846 bani 10, cu care bani au fost împrumutat ei încă de la leat 1773 pă un frate al lui, anume Costea i pă un unchiu al lui, Hristodor, fiind și el iscălit într-acelel zapisu, de la care, ca de la unu ce și el este iscălit în zapisu, fiindcă frate-său Costea lipsește din țară și unchi-său Hristodor încă au murit, cerea de la dînsul banii ce mai sus arătăm.

După care a lor jalbă, făcîndu-să atunci cercetare cu amăruntu prin mărturii vrednice de credință, fiindcă s-au dovedit de mai sus-numitul Pantazi că n-au fost tovarăși cu frate-său și cu unchi-său, datornicii pîrîșilor, ce au fost slugă la dînșii cu simbrie și nici iscălitura n-au fost prin știrea lui nicidecum, după dreptate l-am fost apărat de tot de această cerire a pîrîșilor, cum prin deosebita carte noastră de judecată să vede, și am început să facem cercetare de sînt aici în țară niscareva rămase de ale acelor datornici.

Și fiindcă s-au dovedit prin însuși arătarea lui Pantazi cum că unchi-său, lui Hristodor, i-au rămas aici o prăvălie de simigirie ce este și pînă acum dată cu chirie la un Costea simigiu, s-au dat atunci prin judecată ca un amanet după pravila ce în jos să vede, să fie asupra pîrîșilor ca să o ție pînă cînd vor veni clironomii acelu Hristodor, fiindcă este și bănuială cum că acei clironomi nu vor veni la clironomia lui Hristodor, tatălui lor, fiind rămasă grea datorie după moartea lui, hotărîndu-să ca și Costea simigiu ce șade cu chirie într-aceea prăvălie a lui Hristodor, chiria prăvălii să o dea în mina pîrîșilor pentru banii ce mai sus arătăm că au să ia de la acelu Hristodor. De care chirie, fiindcă atunci au fost dovedit Costea simigiu, cum că au dat-o pă anu trecut pînă acum la Sfete Gheorghe în mina unui Manto, rudă din partea clironomilor lui Hristodor, s-au fost hotărît ca pă acelu an trecut să nu să supere acelu chiriaș, Costea simigiu, iar pentru anu viitor, adecă de la Sfete Gheorghe încoace, să aibă a cere pîrîșii chiria de la Costea ce șade într-aceea prăvălie.

Ci dar, fiindcă acum acelu soroc s-au împlinit încă de la 23 ale aceștii luni a lui aprilie și nici numiții clironomi ai lui Hristodor n-au mai venit și pîrîșii fac cerire de chiria prăvălii de la numitul Costea simigiu, și de vreme ce și Costea simigiu chiriașu, iarăși s-au înfățișat cu dînșii înaintea judecătii, zicînd că să sfieste de a le da lor chiria prăvălii, ca nu cumvași

viind clironomii acelu Hristodor să nu-i ție în seamă și să-l apuce iar pă dînsul dă chiria pră- Arh. St. Buc.
vălii, înștiințăm mării tale, ca să să facă hotărîrea cea desăvîrșită de către înnălțimea mării tale. Ms. nr. 6,
f. 170-170 v.

1778, aprilie 30.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ion Fălcoianu.

Veliții boieri arată prin anafora că Gheorghe Zigu (jud. Buzău) reclamă pe popa David care ar fi pus stăpînire pe via sa din dealul Săpocii. Cum ambele părți au arătat adevărînge de danie de la călugărul Leonte se hotărîște o nouă cercetare de către ispravnici. Domnul întărește.

541

1778

mai

7

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetarea ce scrie mai jos.

1778, maiu 7.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu de aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă Gheorghe Zigu din sud Buzău, pirîș preotului, popii lui David din sud Buzău, zicînd că 60 de ani sint de cînd i s-au părăsit viaa părintească ce o avea, care loc de vie părintesc al lui, zice că, fiind nelucrat, au crescut pădure, iar dă 12 ani încoace s-au apucat de au tăiat pădure și și-au pus vie. Și munitul preot popa David, prin judecata ispravnicilor județului, zice că i-au luat viaa fără a nu-i întoarce cheltuiala și deosebit zice că i-au luat preotu astă-toamnă și vinu ce s-au făcut într-această vie.

Fată fiind și preotu, popa David, zice că această vie ce o cere acest Gheorghe Zigu să o stăpînească, n-au fost a lui, nici a neamului lui, ci au fost a unchi-său, călugărului Leonte și cu 2 zapise i-au dat unchi-său călugărul danie pogoane 2 pol într-această vie ca să-l pome-nească și, fiindcă acest Zigu stăpînea aceste pogoane 2 pol dă vie, prin judecata ispravnicului le-au luat supt stăpînirea molitfii sale.

Deci, față fiind înaintea noastră și Leonte călugăru, unchiul popii lui David, zice că această vie fiind a lui și părăginindu-să de multă vreme, au volnicit pă Zigu jăluitoru, fiindu-i fin, ca să o lucreze și cînd să va cere, să i-o dea lucrată. Și așa, zice că au lucrat Zigu această vie mai mult dă 15 ani și, fiindcă au dat-o danie nepotî-său popii lui David, nu-l mai îngă-duește pă Zigu jăluitoru ca să o mai stăpînească.

Înpotrirea aceasta, ne arată Gheorghe Zigu jăluitoru, o adevărîntă a călugărului Leonte dă la leat 1775 februarie 27, întru care scrie chear așa: „aicea veni finu Gheorghe Zigu, dă căută niște zapise dă vie din dealu Săpuncii¹. Au fost zapise mai multe, dar s-au prăpădit cu răzmirițile, fără dăcît s-au găsit 2 zapise care răspund într-însile 2 pogoane și jumătate și acele pogoane 2 pol, le-am dat danie nepotî-mieu popii lui David să mă pome-nească, iar un zapisu dă trei pogoane și jumătate de cînd răzmirița s-au prăpădit, pentru aceasta, am dat această adevărîntă la mîna finului Gheorghe Zigu” (Acestea să coprind în adevărînta călugărului Leonte). Care, să cunoaște că după această adevărîntă este loc dă 6 poagoane de vie, iar nu pogoane 2 pol ce le-au dat danie popii lui David. Și după zisa Zigului ce zice că au avut și tată-său jumătate, această vie cumpărată, și zapisile au fost la mîna călugărului Leonte, să vede că însuși Leonte călugăru, printr-această adevărîntă, dovedește că au fost vie mai multă, iar nu numai acele pogoane 2 pol ce le-am dat danie nepotî-său, popii lui David. Leonte călu-gărul, adevărînta nu o tăgădui, numai, zice că cu înșălăciune i-au dat acea adevărîntă dă 6 po-goane, că el numai acele pogoane 2 pol le are, care le-au dat danie nepotî-său popii și cum că este loc de țelină alături ca aceste pogoane 2 pol, dar nu știe ale cui sint. L-am întreat, fost-au vreodată vie pă acest loc ce zice că nu știe ale cui este <?>. Și zise că au mai fost, dar s-au prăgînit și pă unele locuri au crescut și pădure, dar ale cui vii au fost, nu știe, măcar că ne arată

popa David și Leonte călugărul o adeverință dă la niște mazili de acolo din sud Buzău, cum și o carte de judecată a răposat armașului Ianache Bagdatliu i a șătrrarului Iordache Popescu ce au fost ispravnici la leat 1777, dar nici o înțelegere nu are.

Ți, pentru ca să să dăscopere adevărul, de au avut și tatul acestui Gheorghe Zigu vie acolo, s-au dă n-au avut, găsim cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului ce să află acum, ca dă iznoavă să orinduiască dumnealor, doi boerinași mazili să meargă acolo în fața locului unde este această vie și stringind pă toți vecinii și înprejurenii de acolo, să pue să tragă întii tot locu acela dă vie întrind în suma trăsorii și acele vii lucrătoare, și dă va fi și aceste 2 pogoane de vie ce să arată în adeverința călugărului, prin carte dă blestem să dovedească dă au avut tatul acestui Gheorghe Zigu stăpînirea într-această vie ce zice că au fost cumpărată dă tată-său și de au stăpînit tată-său vreedată și el de cînd o stăpînește, sau acele trei pogoane și jumătate după cum zice călugărul Leonte este loc strein. Și de să va dovedi că au avut și tatul Zigului stăpînire într-aceste 6 pogoane de vie, bine au stăpînit și au lucrat Zigu aceste pogoane de vie, și rău le-au dat ispravnicii de atunci supt stăpînirea preotului popii lui David, fiindcă dă i-au dat unchi-său călugărul acele pogoane 2 pol de vie, danie, să fi dăstupat el din viia cea păragină dă atîtea ani, iar nu să dea viia acestui jăluitor, lucrată, de o lucrează de sint 12 ani. Și chear dreaptă să fie viia lui, iar nu este cu cale peste 12 ani să-l scoată din vie, ci după dreptate este să-i dea otaștină, sau să-i lucreze și el altă păragină în locu aceștii vii ce au lucrat-o el. Și făcînd vie roditoare, așa poate să-i <dea>² aceste pogoane 2 pol din mină, dă vreme că însuși Leonte călugărul arată că au fost paragină și i-au dat vie de au dăstupat și au lucrat această vie într-acești 12 ani. Și de va putea dumnealor ispravnicii să-i așaze, de acolo să dea carte de judecată la mîna cui să va cădea, iar cînd vreo parte nu să va odîhni pă alegerea dumnealor, cu alegerea ce vor face în scris să-i trimiță și aici la luminat div<anu> înnălțimii tale și cine va rămînea de judecată, va plăti toată cheltuiala părții ce va avea dreptate. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 171 v. - 172.

1778, mai 1.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Ștefan Pîrșcov<eanu> vel vornic, Manolache Brîncov<eanu> vel logofăt, Scarlat <Grecianu> vel logofăt, Manolache Creț<ulescu> vel clucer, Ioan vel stolnic.

¹ Corect: Săpocii.

² Omisiune.

542

1778

mai

8

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că popa Matei Melinescu (jud. Dolj) reclamă pe stolnicul Bibescu pentru că i-a tăiat moara de pe apa Amaradia. Cum pîrîtul se apără susținînd că moara i-ar fi pricinuit pagube la livezi prin înfundarea apei, judecata recomandă cercetare la fața locului cu boieri orînduiți de cămăcămia Craiovei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, scriem dumitale, caimacamu Craiovei, să orînduești din partea amîndurora părților boeri, să meargă la fața locului.

1778, maiu 8.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceșu de aprozi aduse la judecată pă popa Mateiu Melinescu din sud Dolj, pîrîș dumnealui biv stolnic Bibescu, zicînd că unde are molitfa sa moșie și moară pă apa Amarăzii, avînd și dumnealui stolnicu moșie de cumpărătoare peste acea apă, înpotriiva morii pîrîșului, cu pricină că din înfundarea apii la moară s-ar fi înnecină livezile dumnealui, i-au tăiat moara acum la Sfete Vasilie ce au trecut.

Față fiind și dumnealui stolnic, pîritu răspunse cum că dumnealui, văzînd că din pricina morii pîrișului i să pricinuește mare pagubă și stricăciune la livezi și la moșii, prin jalbă la divanu Craiovii au luat boeri de au mers în fața locului și au măsurat apa și au văzut stricăciunea ce i să pricinuește din pricina morii pîrișului. Dar fiindcă mai sus-numitul preot nu s-au fost odihnit, nici acei boeri nu i-au tăiat moara, fără numai prin anafora au înștiințat divanului Craiovii ca să facă hotărîre, care atît cartea acelor boeri, cit și alte cărți ce are, fiindcă nu știa de numitul preot că va să vie să dea jalbă, nu le-au luat și sînt acolo la casa dumnealui. Dar ne arată numai o copie după acea carte a boerilor ce au fost mers în fața locului de au făcut cercetare pricinii, prin care pre larg să coprinde toată cercetarea ce au făcut și să vede că din pricina morii pîrișului să pricinuește mare pagubă și stricăciune pîritului. După care carte am fi putut hotări de ar fi fost iscălită de acei boeri sau adeverită, cum că este copia adevărată, dar de vreme ce nu este iscălită de nimeni sau adeverită pă cum s-au zis, nu o am priimit.

Și fiindcă numitul preot arată cum că acei boeri ar fi fost luați numai din partea dumnealui stolnicului, și pentru aceia nu să odihnește, și de vreme ce amîndoaă părțile să află cu șăderea la un loc și cărțile cu care are să răspunză pîritu nu le are aici, ci sînt acolo, să fie luminată porunca mării tale către dumnealui caimacamul divanului Craiovii ca, de iznoavă să orînduiască boeri la fața locului, însă doi boeri din partea pîrișului, pă care îi va cere, și ceilalți doi ce au fost și mai înainte orînduiți, ca într-acestași chip să nu să năpăstuiască nici o parte, nici alta, ci pă dreptate să li să facă hotărîre, măcar că numitul preot zicea cum că primește în doi ani să-i stea moara, ca să să cunoască pricina stricăciunii, de este adică din înfundatu apii la moară, sau din venirea apelor, dar cu toate acestea, iarăși rămîne și aceasta la alegerea boerilor ce să vor orîndui la fața locului. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea mării tale.

1778, m 1.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecs<andru> Grecia nu.

Arh. St. Buc.,
Ma. nr. 6,
f. 172 v.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Constantin Doicescu revendică de la proegumenul mănăstirii Slobozia (jud. Ialomița) chir Lavrentie moșia Băjasca. Cum pîritul pretinde că moșia e făcută danie mănăstirii de către unchiul reclamantului se hotărâște cercetare cu ispravnici. Domnul întărește.

543

1778
mai
8

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, orînduim pă sluga domnii mele...¹ aprod ceaușasc să meargă și dumneavoastră ispravnicilor ai județului, să urmați cum scrie mai jos.

1778, maiu 8.

Preainnălțate doamnă,

Din luminată porunca înălțimii tale, ceaușu de aprozi aduse la judecată pă Costandin Doicescu din sud Ialomița, pîriș cuvioșii sale proigumenului dă la mănăstirea Slobozia, chir Lavrentie, zicînd că, avînd tată-său și unchi-său, fratele tîline-său, o moșie ce să cheamă Băjasca la sud Ialomița, care moșie o au fost stăpînit ei pină la moartea lor pă din dooă, apoi întimplîndu-să unchi-său moarte, numitu egumen au luat-o supt a sa stăpînire partea unchi-său aceluia, cu pricină că la moartea lui ar fi lăsat-o danie la mănăstire, și nu numai că stăpînește acea parte a unchi-său, ci inpresoară și partea lui ce au fost a tatine-său.

Față fiind și pîritul, să întrebă ca să arate cu ce stăpînește și de are vreo carte de danie și răspunse că carte nu are, fără numai că fiind această moșie de mai nainte a mănăstirii cu ani 90, de cităva vreme s-au fost sculat unchiul pîrișului și au luat o parte dintr-această moșie, apoi la moartea lui, cunoscînd nedreptatea ce au făcut mănăstirii luînd acea parte fără dă a nu avea dreptate, l-au chemat pă mai sus-numitu egumen de față cu soțtia și cu copiii lui, de și-au cerut ertăciune dîndu-i și toate zapisile acei părți de moșie, care acum, toate acele cărți, atît

cite au luat dă la unchiul pirişului, cit şi altele ce zice că au avut mai nainte, sint la egumenu ce iaste acum la acea mănăstire, chir Simeon.

Ci dar, fiindcă amîndoaă părţile să află cu şăderea tot la judeţul Ialomiţa, şi de vreme ce la această pricină iaste trebuinţa dă a se înfăţişa înaintea judecăţii şi Aniţa soţia unchiului pirişului, pentru că zise numitu egumen că au fost ia de faţă cînd s-au făcut această danie, după cum mai sus arătăm, cum şi alte mărturii ce arată pirişu că are, care ştie că acea danie au făcut-o unchi-său numai pă partea lui, iar nu şi pă partea pirişului, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii din sud Ialomiţa cu mumbaşiru de aici, ca să aducă înaintea dumnealor, cu pirişu dă faţă, atit pă egumenu ce să află acum la acea mănăstire Slobozia, cu toate sineturile ce va fi avînd asupra aceştii pricini, cit şi pă Aniţa soţia unchiului pirişului, ca prin mărturiile şi dovezile şi cărţile ce vor fi avînd amîndoaă părţile, să li să facă izbrănire. Iar hotărîrea rămîne la înălţimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 61-61 v.

1778, mai 3.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecs<andru> Grecianu, Ev<dochim> medelnicer, Andonios Fotino.

¹ Loc alb.

544

1778
mai
11

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ştefan căpitan Rumănescu (sud. Muşcel) reclamă pe Vasile Ogorul căpitan de poteră care l-a jefuit pe fiu-său de 40 taleri pentru că acesta ar fi prădat bostanul de pepeni ai preotului Sandu. Piritul, prin vechilul popa Sandu, cere martori; judecata admite şi propune trimiterea pricinii la ispravnicii. Domnul întăreşte.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După alegerea judecăţii, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmaţi a face cercetare şi hotărîre cum scrie mai jos.

1778, maiu 11.

Preainnălţate doamne,

Din luminată porunca înălţimii tale, dumnealui vătafu za divan, aduse la judecată pă Ştefan căpitan Rumănescu din sud Muşcel, piriş lui Vasile Ogarul ce este căpitan de poteră la acel judeţ, zicînd că îndemnîndu-să un fecior al lui cu alţi holtei, au mersu la un bostan de pepeni al unui popă Sandul de la Ulubeşti sud Dimboviţa şi au luat 24 de pepeni. Şi aflînd acel popă Sandul, au mersu la numitul căpitan de poteră şi el au trimis catane de au prinsu pă fii — său şi l-au prădat cu taleri 40 pentru acea pagubă a numitului preot.

Faţă fiind şi popa Sandul, fiind vechil şi din partea celui căpitan, răspunse cum că molitvii sale făcîndu-i-să pagubă la acel bostan, mai mult de taleri 100 şi fiindcă-i bătuse şi pîndaru pînă la moarte fecioru pirişului cu ceilalţi tovarăşi ai lui, au făcut ştire căpit<anului> Vasile şi căpit<anul>, prinzînd pă feciorul pirişului, i-au luat taleri 40, cu adevărat, din care taleri 23 i-au dat molitvii sale pentru paguba ce i s-au făcut, iar ceilalţi i-au poprit el pentru gloaba lui. Înpotriva căruia, răspunse Ştefan, că numai 24 de pepeni i-au stricat, după cum sint mulţi oameni mărturii carii au văzut şi ştiu, întimplîndu-să a fi acolo.

Deci, măcar că să cuvine preotului să facă jurămînt cum că i s-au făcut cu adevărat pagubă de atîtea bani cîţi au luat, taleri 23, pă cum zice, dar de vreme ce acestea poate să să dovedească acolo prin mărturii şi prin oameni înprejurenii ce să va fi intimplat a fi acolo la această faptă şi prin pîndaru ce au fost la acest bostan, şi de vreme ce şi Vasile căpitan de poteră să află acolo, fiind de trebuinţă a răspunde şi el pentru gloaba ce au luat, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Muşcel ca să-i înfăţişeze înaintea dumnealor, atit pă numitul căpitan Vasile, cit şi pă popa Sandul cu pirişu Ştefan Rumănescu şi, prin cercetare cu amăruntu, să facă hotărîre după dreptate. Iar hotărîrea rămîne la înălţimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 173-173 v.

1778, maiu 3.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecs<andru> Grecianu, Ev<dochim> medelnicer.

Mitropolitul, după hotărârea divanului, dă cumnatului lui Nicolae Mărgelaru jurământ că i s-a predat acestuia toate lucrurile cuprinse în foaia de zestre a soției lui. El a jurat în biserică. Domnul hotărăște ca bunurile lui Nicolae Mărgelaru să se vîndă pentru împlinirea lipsurilor zestrei soției.

545

1778

mai

11

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După hotărârile pravilii, poruncim domniia mea ca tot ce are Nicolae mărgelaru afară din casele ce sint amanet, să se vînză pînă la una de către orînduitul zapciu prin marafetu starostii, cum s-au poruncit și mai nainte spre împlinirea lipsii zestrii soției lui, și, cînd cu acelea nu i să va împlini și va mai lipsi, atunci acea lipsă să i să îplinească din banii amanetului lui Ovanes. Și ciți bani va rămînea din vînzarea amanetului, acei bani să-i ia singur Ovanes, avînd protimisis după hotărârile pravililor decît toți datornicii. Și de va mai prisori din banii amanetului peste împlinirea datorii lui Ovanes, acel prisor să va împărți la ceilalți datornici cu curama, la care curama va intra și Ovanes cu altă datorie de va mai fi avînd afară din ceia ce are cu amanetu, cum s-au zis mai sus.

1778, mai 11.

Preainnălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora, înștiințăm mării tale că, după luminat pitacu innălțimii tale ce ni s-au trimis, ca după hotărîrea ce s-au făcut la divan să facă jurământ Nicolae, cumnatul lui Nicolae mărgelaru, cum că foaia de zestrea surorii-sii ce o arată, este cea adevărată dintii, iar n-au schimbat-o cevași, nici au făcut nici un fel de meșteșug cu vreun adaos și cum că toate cite să coprind în foae le-au fost împlinit și au intrat toate în casa lui Nicolae mărgelaru. Și după hotărîta porunca innălțimii tale, dînd noi pã Nicolae la clericii să-l ducă în sfînta biserică să facă jurământ, unde, față fiind și Costea și zapciul cel orînduit, Nicolae după a sa știință a sufletului lui, au făcut jurământ cu mîna pã sfînta evanghelie, cum că foaia de zestrea soră-si, ce au arătat-o, este cea adevărată dintii și n-au schimbat-o, nici au făcut nici un fel de meșteșug cu vreun adaos și toate cite să coprind în foae le-au fost împlinit și au intrat toate în casa lui Nicolae mărgelaru, fără dă numai au adevărit că dintr-acea foae de zestre au rămas nedate numai un ibric și cu lighean și un sfeșnic de alamă și 2 tingiri de aramă. De

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 173 v. - 174.

1778, aprilie 20.

Grigorie al Ungrovlahii.

Veliții boieri arată prin anafora că au judecat pricina dintre Mihai Rîmniceanu și Neagul Ciocoiu foști tovarăși la negustorie cu brînzeturi, Neagul cu capitalul și Mihai cu osteneala. Prăpădindu-se marfa din cauza răzmeriței și Neagul fiind luat rob la turci, pîrîtul Neagul e apărut de plata datoriei pretinsă de tovarășul lui, rămîntînd să dea numai o sumă modestă. Domnul întărește.

546

1778

mai

15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și la divan inaintea domnii mele și din cercetare, văzînd hotărîrea dumnealor veliților boeri bună, o întărim ca să aibă bună pace Dinu¹, dă către Mihai. Iar pentru acei taleri 58, să urmeze cum scrie mai jos.

1778, maiu 15.

Preainnălțate doamne,

Mihaiu Rîmniceanu avînd judecată cu Neagul ce-i zic Ciocoiu, la dumnealor boerii judecători ot <al> 2<-lea> departament pentru pricina unii tovarășii ce au avut amîndoi la leat 1769, care această tovarășie a lor fiind pricină dă a li să face socoteală, i-au orînduit dumnealor

b oerii judecători la starostea za neguțatori de i-au socotit, și să vede că mai sus-numitul Neagul s-au făcut tovarăș cu acest Mihaiu, însă Neagul cu banii lui și Mihaiu fără dă bani, ci numai cu osteneala, și au pus Neagul capete taleri 1876 și dintr-acești bani au dat acest Mihaiu, Neagului, marfă de taleri 1416,48 bani. Au mai dat tot acest Mihai și taleri 518 la un Docsache, ce să fac peste tot, dați de Mihaiu, taleri 1934, bani 48, care trec mai mulți dați de Mihaiu, Neagului, taleri 58, bani 48. Socotindu-să și ciștigu ce au avut, rămîne Neagul dator lui Mihaiu, taleri 220, bani 69 cu taleri 58 și bani 48 ce să arată mai sus trecuți și dați de acest Mihaiu după cum au încărcat marfa cupețu cînd i-au dat-o, deosebit de alte condee ce să arată într-această socoteală, netheorisită, care socoteală o întăresc și dumnealor boerii judecători cu iscăliturile dumnealor. După această socoteală, numitul Neagul au jăluit înălțimii tale arătînd în jalba lui că, după ce s-au făcut tovarăș cu acest Mihaiu, însă el cu bani și Mihaiu cu osteneala, după ce au cumpărat acest Mihaiu marfă, cașcaval, unt și brînză, i-au trimis-o la Giurgiul, fiindu-le amindurora șăderea acolea. Și după ce au priimit Neagul această marfă, zice că au și vîndut-o, și dintr-acei bani ce au luat du pă vînzarea acei mărfi, au cumpărat altă marfă de mărgelărie și atunci în vremea răzmiriții, fugînd turcii din București au trasu la Giurgiul. Și spăimîntîndu-să el de turci, zice că au lăsat atît această marfă, cit și tot ce au avut după suflul lui și au scăpat numai cu trupu. Și trecînd dincolo la Ruscuc, nu numai el și toți pămîntenii ciți să afla acolo în Giurgiul și tot ce au avut zice că s-au prăpădit și în urmă au căzut și în robie și să află la mare scăpătăciune. Și înălțimea ta, după jalba lui, cu vătăfu de divan s-au orînduit și la noi ca să cercetăm această judecată și, aducînd zapciu pă amîndooă părțile înaintea noastră, însuși Mihaiu n-au tăgăduit că el n-au avut nici un ban, ci numai cu osteneala și cu banii Neagului au strînsu acea marfă.

Ci, dă vreme că acestui Neagului i s-au luat acea marfă toată ce o avea cumpărată cu sermaiaoa lui, și de tot au rămas la mare sărăcie, căzînd și robu și fiind beteag după cum s-au văzut și de noi, și mai vîrtos că el au prăpădit atît capetele banilor, cit și dobînda, prăpădînd și al lui tot ce au avut, am găsit cu cale ca să fie în pace de către acest Mihai pentru acel ciștig ce cerea Mihaiu, taleri 162 ca <pete>, iar pentru taleri 58, bani 48 ce rămînea Neagul din socoteală, lui Mihaiu, la aceasta am găsit cu cale să priimească Mihaiu blestem că nu l-au încărcat pă Neagul la cumpăratul mărfii, ci cu cit au cumpărat, cu atîta i-au și dat-o, și, priimînd blestem într-acestași chip, rămînea Neagul atunci să-i plătească, numai acei taleri 58 și bani 48.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 177-177 v.

Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

1778, februarie 15.

Nec<ulac> Dud<escu> vel ban, Badea vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer, Scarlat Drug<ănescu> vel sărdar.

¹ Corect : Neagul.

547

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că trelî logofătul Stanciu reclamă o datorie de la Dumitru Theodor din Călinești (jud. Prahova) pentru care debitorul a pus amanet o vie, moară și țigani. Întruclt Dumitru a cerut soroc pentru a face rost de bani din vînzarea bunurilor, se aprobă după pravilă patru luni. Domnul întărește.

16

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Rînduim tot pă zapciu ce este rînduit anume...¹ să meargă ca să să vînză cele arătate mai jos și să facă și împlinire du pă la datornicii lui Dumitru prin judecata ispravnicilor și așa să îplinească datoriia numitului logofăt. Așjderea poruncim dumneavoastră ispravnicilor, să dați răgas și pace acestui datornic în cit va umbla pentru această treabă, ca să poată răspunde la soroc.

1778, maiu 16.

Preainnălțate doămne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu de aprozi au adus innaintea judecății pă trei logofăt Stanciul cu jalba ce au dat mării tale asupra lui Dumitru Theodor din Călinești sud Prahova, de la care cerea datorie de bani cu zapisul, carele îl arată de s-au văzut la judecată ot leat 1777 dechemvrie 7, cu sumă de taleri 1076 bani 40, puindu-și soroc pînă în luni 2 pol să-i plătească cu dobînda lor și cu amanet o vie la Bălțați i la Țîntea i niște țigani și partea lui din moară. Și zise numitul logofăt, că <nu> numai la sorocu de luni 2 pol, ce scrie zapisul, n-au urmat Dumitru a-i plăti, ci și alte 2 pol luni peste soroc, încă l-au mai așteptat și tot ni-i plătește, dîndu-i numai taleri 250 pînă acum, rînduri, pentru care cerea de la judecată dreptate și împlinire.

Față fiind la judecată și Dumitru de la Călinești, s-au întrebat ce are a răspunde și însuși mărturisi că datorii iaste bună a o plăti și zapisul lui adevărat și cum că este și mulțumit de îngăduiala ce l-au îngăduit peste soroc, dar neavînd nici acum să-i plătească, cerea iarăși soroc cu acestu așazămînd și făgăduință a-și vinde niște rîmători ce-i are strînsi de neguțătorie i niște rachiu i săpun și vin. Așijderea să-și scoată și du pă la cei ce are și el a lua datorie prin mumbașirulicul zapicului ce este orînduit asupra-i ca, cu ce va eși din vînzarea acelora și cu ce va scoate și din datorii, să-i dea bani jumătate pînă într-o lună, iar ceilalți jumătate să-i plătească pînă la Crăciun, vînzîndu-și atunci din vinurile ce va face, a viilor de amanet.

Deci, priimînd judecata cerirea lui, iar ² dat sorocu ce orînduște pravila, adică 4 luni, iar nu mai mult cît cerea el și făcînd socoteala după zapisu innaintea judecății, am scăzut din capete aceste daturi ce s-au dat, însă eșînd înții dobînda din daturi pă vremi cum au dat și au rămas bani buni, capete taleri 860, care i-am și hotărît să-i plătească cu mijlocu acesta, adică jumătate pînă într-o lună din vînzarea acelora și din datorii, iar jumătate pînă în luni 4 de astăzi innainte.

Ci, cu luminată porunca mării tale să meargă aprodul cel rînduit dîmpreună cu el, ca să vînză de acele ce arată mai sus, ca să facă împlinire și de datorii ce are a lua du pă la unii-alții, din care cine va avea a răspunde, să-i infățîșeze innaintea dumnealui ispravnicului și, cînd nu să va odihni de acolo, îi va aduce aici, și așa să îplinească datorii numitului logofăt. Mai zise Dumitru că, fiind trebuință a umbla după aceste datorii, nelipsit acum cu mumbașir, și fiindcă pînă acum, de cîte ori i s-au poruncit dumnealui ispravnicului, au slujit la trebile județului unde l-au trimis, aflîndu-să în breasla mazililor, să roagă ca să aibă răgas într-acest soroc ce are a umbla după datorii, să fie nesupărat a nu-l mai trage și a-l trimite la niscarva podvoade pînă va isprăvi, ca să nu rămie însărcinat cu greotatea datorii avînd casă grea și copii. Ci, la aceasta, cum va fi luminată porunca mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 175 v. - 176.

1778, maiu 18.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coc<ărăscu> sărdar, Ev<dochim> medelnicer, Antonache Foti<no>.

¹ Loc a lb.

² Core ct : i-au.

Veliții boieri arată prin anafora că biv vel comisul Constantin Filipescu cere prolimisis, în calitate de pămîntean, la vînzarea locului din mahalaua Răzvanului din București pe care l-a cumpărat la mezat străinul Vasile Andrianopolitis. Divanul îi aprobă să depună banii răscumpărării la staroste. Domnul întărește și pentru motivul că mezatul nu se făcuse din poruncă domnească și cu telali.

548

1778

mai

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

De vreme ce din pricina mezaturilor care fără dă poruncă domnească să făcea singur de către starostea și fără de a nu da de știre la toți de obște după obicei, să pricinuia nedreptate ca aceasta pămîntenilor și celor ce li să cade a cumpăra, intrînd unii și alții din streini la

cumpărători, pentru aceasta încă de anțărt au fost hotărîrea domnii mele făcută pentru aceasta, ca numai cu poruncă în scris dă la domnia mea să să facă mezat și să să dea de către starostea de știre cu telal la toți de obște pămînteni, ori rudenie și vecini. Și de vreme că acest mezat s-au făcut fără de porunca domnii mele și dumnealui comisul n-au știut și acel cumpărător este streinu, întărim și poruncim ca dumnealui comisul să stăpînească această pivniță și locu, avînd dreptate ca un pămîntean și acel cumpărător streinu să-și priimească banii de la starostea.

1778, maiu 16.

Preainnălțata doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, ceaușu de aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă dumnealui Costandin Filipescu biv vel comisu cu Vasile Andriianopolitis¹, zicînd dumnealui comisul Filipescu, că acest Vasile, cumpărînd de la mezat locu și pivnița lipoveanului de aici din București, de la Foișoru de foc ot mahalaoa Răzvanului în taleri 850, și nedînd alt mai mult la mezat peste acești bani, i s-au dat supt stăpînirea lui și peste aceste 10—11 zile aflînd dumnealui comisul Filipescu, că, din vînzarea acestui loc și pivniță, ca un boeriu pămîntean protimisîndu-să, au dat jalbă la înnălțimea ta și, după porunca mării tale, au dat și bani la starostea za neguțatori ca să-i dea acestui Vasile streinul și acest Vasile Andriianopolitis, nevrînd să priimească bani, s-au dus afară la țară. Și din luminată porunca înnălțimii tale, aducîndu-să înaintea noastră cu aprod ceaușasc, unde față fiînd și dumnealui comisul Costandin Filipescu, am întrebat pă Vasile Andriianopolitis, pentru ce nu-și priimește banii, de vreme că de atunci i-au dat și șad la mîna starostii, și zice că el nu-i priimește pentru că au cumpărat de la mezat. Care pentru ca să ne încredințăm de au dat dumnealui comisul bani de atunci, am adus și pe starostea de neguțatori înaintea noastră și întrebîndu-l, ne-au dat în scris cum că acest loc și pivnița lipoveanului, strigîndu-să la mezat și nemandînd alt mai mult peste acest Vasile Andriianopolitis, i s-au dat supt stăpînirea lui în taleri 850, și cum că dumnealui comisul Filipescu, peste 10—11 zile aflînd de vînzarea acestui mezat, i-au și dat acești bani în mîna lui ca să-i dea neguțatorului, protimisîndu-să ca un pămîntean, nefiînd neguțatoru aici, de atunci șad banii pecetluiți la mîna starostii.

Ci, de vreme că acest Vasile Andriianopolitis este omu streinu, iar nu pămîntean de aici, și dumnealui comisul protimisîndu-să ca un pămîntean, dînd și banii de atunci, găsim cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale către starostea de neguțatori, ca să dea acești bani taleri 850, lui Vasile Andriianopolitis, cel ce au cumpărat această pivniță și loc și dumnealui

comisul Costandin Filipescu să stăpînească această pivniță și loc cu pace. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la măriia ta.

1778, maiu 13.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Ștefan vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Manolache vel clucer, Ioan vel stolnic, Dumitrache Brez<oianu> vel sluger.

¹ Corect : Andriianopolitis.

549

1778
mai
20

Veliții boieri arată prin anafora că egumenul mănăstirii Dealu reclamă pe vameșii Oborului din București care, călcînd obiceiul, au luat vamă nepermisă pentru bunurile mănăstirești. Se hotărăște ca vameșii să, întoarcă vama luată. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce așa s-au urmat pînă acum, poruncim ca vameșii să aibă a întoarce acei bani dă vamă înapoi, fiindcă și cumpărătoarea lor au fost după obiceiul, și zapciu cel orînduit să facă împlinire.

Preafnălțate doamne,

Cuviosul arhimandrit și egumen al sfintei mănăstiri Dealu, au jăluit înălțimii tale, zicînd că în trecuta săptămînă au trimis la Tîrgu de afară 2 cară cu grîu, bucate drepte ale sfintei mănăstiri, ca să le vinză, și fiindcă altădată din vechime, precum ale altor mănăstiri bucate așa și ale aceștii mănăstiri nu s-au supărat dă vamă, iar acum vameșii Oborului i-au luat vamă peste obicei, după jalba cuviosii sale, cu vătaf de aprozi ni să poruncește dă către înălțimea ta să cercetăm și în scris să înștiințăm înălțimii tale de obicei. După luminată porunca înălțimii tale, am cercetat și am dovedit și știm că sfințele mănăstiri cele mari, domnești, cum și boerii veliți și neamurile, niciodată vamă de bucatele ce au avut n-au plătit, și fiindcă această sfință mănăstire este domnească, zidită de domnu, rău i-au luat vameșii vama.

Pentru care, fiindcă vechiul obicei este a nu plăti vamă, să fie luminată porunca mării tale către vameșii Oborului, ca, vama ce va fi luat-o dă la trimișii numitului egumen, să o întoarcă înapoi. Noi așa am adevărit și știm și obiceiul că au fost și s-au păzit. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 182-182 v.

1778, aprilie 30.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt vel clucer, vel stolnic, vel sârdar.

Mitropolitul țării, episcopii și veliții boieri arată prin anafora că medelniceasa Anița Filieșanca împreună cu fiii prăște pe cumnatul ei paharnicul Radul Bărcănescu care nu ar fi făcut împărțeala dreaptă a moștenirii fratelui său Constantin cumnatul pîrșei. Făcîndu-se cercetări se stabilește că reclamația, după 13 ani, nu e întemeiată și că împărțeala moștenirii fusese executată după pravile. Domnul întărește.

550

1778
mai
22

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Măcar că Filișanii nefiind odihniți, iarăși au mai dat jalbă domnii mele tot această pricină, arătînd că nu au fost copii dă vîrstă și că n-au văzut atunci hrisoavele moșii lor, și cerea să iasă la divan, dar văzînd domnia mea din cele mai jos scrise că nu numai medelniceru sau și copiii săi au fost față atunci și osebit epitrop harnec rînduit dă însuși rudele lor au fost la împărțeală și ca o dreaptă și bună, să vede întărită și dă sfinția¹ lor părinții arhieriei și de dumnealor veliții boieri ce era într-aceea vreme și după toate acestea au și vîndut însuși lucrurile ce li s-au venit în parte, moșie și țigani, și au eșit din mîinile lor la alții, cum și paharnicu asemenea au dat moșile acelea zestre la 2 fiice ce au căsătorit. Care cu aceasta, au dat însuși Filișanii o întărire deosebită și un sfîrșit pricinii aceștia dă a nu o mai priimi judecata altă pîră a lor, mai virtos peste 13 ani.

Deci, văzînd domnia mea că fără dă a nu avea nici o dreptate, umblă cercînd judecățile și divanu pentru o pricină săvîrșită și izbrănită dă însuși, am hotărît, dumnealui paharnicul să aibă bună pace dă către pîra Filișanilor și pentru apărare i-am dat domnia mea această întărire la mînă cu domneasca noastră pecete.

1778, mai 22.

Preafnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătafu dă visterie au adus la judecată înaintea noastră pă medelnice<reasa> Anița Filieșanca cu feciorii dumneaei, anume Șărban i Mateiu și Grigorașcu, pîrși dumnealui paharnicului Radul Bărcănescului, cumnatî-său, zicînd că, murînd cumnatî-său Dinul Mogoșăscului, ce au fost frate mai mare, și nerămîindu-i clironom, toată clironomia lui au luat-o numitu paharnic. Și murînd și bărbatu dumneai tot într-acei an, zice că după șapte ani s-au sculat să caute clironomia cumnatî-său Dinului Mogoșăscului, și, neștiînd ce clironomie au rămas, nici copiii nefiindu-i dă vîrstă, s-au apucat cu dumnealui

paharnicu dă împărțeală. Și bolnăvind, i-au dat ce au vrut și diata răposatului cumnat-i-său atunci la împărțeală, zice că n-au arătat-o. Hrisoave ce au fost pentru moșii, iar zice că nu le-au arătat ca să-și hotărască moșiile și la o parte și la alta și ceru zicînd, de vreme că dumnealui paharnicu zice că este împărțeală bună și dreaptă, să priimească dumnealui foaia împărțelii ce i-au dat-o copiilor dumnealui și să dea dumnealui foaia ce au luat-o.

Față fiind și dumnealui paharnicu Radul Bărcănescu, ne arată întii diata răposatului Dinul medelniceru Bărcănescului, fratele dumisale, care diată o adeverează cu o carte a preasfinții <sale> părintelui mitropolitului, întru care să văd iscăliți și dumnealor veliții boeri dă la leat 7274 noemvrie 21, dă sint trecuți ani 12, întru care scrie că, neodihnindu-să medelniceru Radul, fratele răposatului Costandin Bărcănescu, văzînd că 2 moșii ce avusesse mai bune, le înstreina dă la dumnealor și le dăruise, însă moșia Săvoiu² i Nucșoara la răposatu stolnicu Petre i la răposatu cluceru Pantazi. Și aducînd pă popa Nicola, care au scris diata, i pă căpitanul Cirstea, ce au adus diată la boeri dă s-au iscălit, și pîn blestem arată că au dovedit cum că, aflîndu-să bolnav răposatu Costandin Bărcănescu, la țară la Mogoșăști, și fiind stolnicu Petre cu șăderea aproape de acel sat, auzînd că s-au apropiat sfîrșitul Bărcănescului, s-au dus acolo cînd mințile îi era schimbate și s-au făcut acea diată cu învățatura stolnicului Petre și cum că chear stolnicu Petre au trimis pă Cirstea căpitanul la cluceru Pantazi, iar cu Bărcănescu n-au vorbit pentru că era în ceasul morții. După ale căroră mărturii au dovedit că sint rele acele dăanii și au rămas dă atunci asupra Radului acele moșii și le-au stăpînit căutînd și dă sufletul răposatului. Și tot într-această carte arată că s-au făcut împărțeală cu dooă foi iscălite, ce au dat unul la mina altuia, la care împărțeală arată că au fost față atit acești trei frați i Anița Păianca muma lor i polcovnicu Ioniță tatul lor cel vitreg și Tega logofăt za visterie, vechilul copiilor, rînduit fiind iar dă rudele copiilor. Și așăzîndu-să printr-acele foi iscălite, s-au și împărțit, care foi să văzură și dă noi și să vede că și aceste 2 moșii, Săvoiu² și Nucșoara sint în foile dă împărțeală, adică moșia Zăvoiu la foaia paharnicului Radului Bărcănescului și Nucșoara la foaia copiilor. Care și noi cercetînd, vedem că această împărțeală este bună și cu orînduială făcută, iscălită de clironomi, dă muma lor, dă tatul lor cel vitreg, de Tega logofātu, vechilul lor, dă preasfinția <sa> părintele mitropolit i dă sfinți iubitorilor de Dumnezeu episcopi și de toți veliții boeri ce era pă acea vreme.

Pentru care, am întreat atit pă Ancuța, muma lor, cit și pă copii, cu ce cuvînt caută să strice această împărțeală făcută de 13 ani, întărită după cum să vede, și răspuseră că au bănuială că moșiile ce le-au luat unchiul lor, paharnicul Bărcănescu, ar fi mai bune și cu stînjăni mai mulți, nedîndu-le pînă acum nici zapisile, nici hrisoavele moșiilor ce li s-au căzut în partea lor. La care, răspunse paharnicu Bărcănescu că zapisile și scrisorile nu le-au avut aici din pricina răzmiriții, ci puse la păstrare eșite din țară și de aceia nu le-au dat și, după ce le-au adus, zice că le-au zis în multe rînduri să vie ca să caute în scrisori și alegîndu-le să și le ia. Din care jăluitori, zice că au venit unul din frați anume Mateiu și căutînd în scrisori au luat numai scrisorile moșii Mogoșăști ce au vindut-o dumneaei Marii păhărnicesii a dumnealui paharnic Dumitrache Varlaam. Mai ziseră numiții copii că din moșiile ce le-au venit lor în parte, o moșie ce-i zic Căldărești, nu o găsesc nicăieri și sint isterisiți atit de moșie, cit și de venitul ei, și cînd au făcut această împărțeală, au fost nevîrsneci. Înprotriva aceasta, răspunse paharnicu Bărcănescu că pentru această moșie niciodată, nici dumnealui nu i-au arătat că nu o găsesc, ci încă i-au și vindut-o dumnealui în taleri 400 și ne arată și zapisul cu leat 1777 iunie 14. Care și păhărnicu Bărcănescu ne arată că după ce au cumpărat-o, au cercetat această moșie și n-au găsit-o nicăieri, și la aceasta rămîne dumnealui păgubaș de banii ce le-au dat lor pă această moșie. Dar pentru că zice ei că au fost atunci nevîrsneci și acum pot să zică că iar nevîrsneci sint, care atunci la împărțeala ce s-au făcut pîn epítrop, pus atit de muma lor și dă ei, cit și de răposatu logofātu Guliano, unchiul lor, iar acum să judecă fără dă epítropi și, după vremi, pot să găsească iar pricinii ce au fost și acum nevîrsneci, după cum arată și acum muma lor, că cel mai mare, Șărbănu, este de ani 22, cel de al doilea, Mateiu, de ani 21, cel de al treilea Grigorașcu, de ani 19.

Deci, noi cu această cercetare ce am făcut, vedem că înpărteala ce s-au făcut pă acea vreme, este făcută după orînduiala pravililor, unde fiind față atit muma lor ceia ce este dă-săvîrșit epitroatălor³, cît și de epitropu cel orînduit Tega logofātu Innaintea arhierelor și a dumnealor tuturor veliților boeri de atunci și făcută de sint 13 ani acum, care o înpărteală și orînduială ca aceasta nu poate să o strice numai cu un cuvint al bănuelii, de vreme că însuși ei între ei s-au înpărțit și le-au și eșit din mîna lor cu vînzare, atit moșiile, cît și țiganii ce le-au venit în partea lor, care cu aceasta întărese înpărteala lor și de ar avea vreo dreptate, iarăși s-ar discoleși a să cerceta aceasta de iznoavă, mai virtos că și dumnealui paharnicu Radul Bărcănescul ne arată că moșiile ce i s-au venit la înpărteală le-au dat zestre la doi gineri.

Pentru care, noi așa găsim cu cale, ca acest așazămint și înpărteală ce s-au făcut de atunci să rămîie bună, iar hotărîrea rămîie la Innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 179-180 v.

1778, maiu 10.

Grigorie al Ungrovlahiei, Cozma episcop Buz<ău>, Chesari episcop. Rîmnic, Dum<itru> spătar, Pană Filipescu vel vornic, Ștefan Pîrș<oveanu> vel vornic, vel logofăt, Scarlat Grecianu vel logofăt, Dumitrașco Racoviță logofăt, Manolache vel clucer, vel stolnic, Scarlat Drugănescu sârdar, vel sluger.

¹ Pentru : sfințiiile.

² Corect : Zăvoiu.

³ Corect : epitroapă lor.

Boierii epitropi arată prin anafora că Safta și Maria, surori ale Maricăi, decedată fără moștenitori, se judecă cu cumnatul lor Ștefan polcovnicul din Tîrgoviște care pusese stăpînire pe avulul rămas de la soția și socrul lui. După rejudecare la divan care propuse să se facă așazămint între reclamante și polcovnic, cum părtilul nu a dat urmare hotărîrii, domnul poruncește să fie silit la plata datoriei.

551

1778

mai

22

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Orînduim pe...¹ să meargă unde va găsi pă numitu Ștefan polcovnic și să-l apuce cu strînsoare să înlîinească banii ce să arată, urmînd după această anafora cum scrie mai jos.

1778, mai 22.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale pentru un Ștefan biv polcovnic dă la Tîrgoviște, carele au avut judecată cu 2 jupîneșite surori ot tam, anume Safta și Maria, pentru moștenirea altei surori a lor, anume Marica (ce au murit fără cation de moștenitor), fiind fost ținut întru a doao căsătorie pă un Radul ceauș, socru acestui numit Ștefan polcovnic, carele peste zestrile soții lui ce este născută Radului ceaușu dintru întia fămee, mai stăpînește Ștefan și toată moștenirea ce i-au rămas dă la socri-său Radul ceauș și peste acestea țină încă și alt deosebit avut al acei zisă răposate, sora acestor 2 jupîneșite, afară din alte multe chîinita...¹ ce i le-au fost răpus acel Radul ceauș, precum de toate pre larg să arată la o ca<ta>grafi a dumnealui biv <al> 2 <-lea> logofăt Costandin, făcută din porunca mării tale cu cercetare în fața locului. Și numitul Ștefan, nemulțumindu-se pă izbrînirea judecății departamentului, au făcut (în anul trecut 1777) apelație Innaintea Innălțimii tale la divan Innaintea Innălțimii tale și cu hotărîre, supt luminată pecetea mării tale, s-au dat numitul Ștefan spre înlînire, însă prin marifetul nostru, epitropilor, fiindcă este să să facă o biserică, care zidire să urmează la un loc trebuincios, precum au fost rînduit acea numită jupîneasă. Și după zisa catagrafi, cele ce am găsit în păru, luîndu-le de la Ștefan, s-au vîndut cu mezat și banii la cel rînduit epitrop anume Cîrstea Voinescu, i-am dat spre cheltuială, iar pentru cele răpuse dă acel Radul ceauș, am zis numitului Ștefan să să mulțumească cu zestrea ce au luat și să dea moștenirea socri-său drept plata celor răpuse dă ale Maricăi, măcar că nici al treilea parte nu să înlînește, că

acea moștenire iar i slu² mult³ stinjându-să. Și văzându-l noi că dă moștenirea socri-său nu să îndură, cum și dă moștenirea celor răpuse, fiind o sumă peste puțința lui, însuși au cerut voe dă au mers la Tirgoviște spre a să întocmi cu numitele jupinește și s-au aşăzat po takeri 750.

Dă față fiind și trimisul dintre epitropi, Nicolache biv vel căpitan za dorobanți, iar dă atunci pină acum trecind un an, nici un ban n-au dat, ci le tot poartă dă val, precum ne-am pliroforisit după cel mai după urmă răspunsu ce am luat acum dă la dumnealui biv vel ban Hrisosculeu, ispravnic ot sud Dimbovița.

Ci, să fie porunca mării tale cu mumbașir să-l apuce cu strinsoare să dea banii cu zeiciuală dă la dînsul și să-i facă teslim în mîna celui mai sus-numit Cirstea Voinescu, aducînd dă la dînsul la epitropi răvaș de seamă, iar dă nu va da Ștefan banii dă acolo, să-l ia să-l aducă ca să facă împlinirea dă aicea. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

1778, mai 19.

Ioan Vilara, Dumitru biv vel medelnicer.

¹ Loc alb.

² Pentru: s-au.

³ Pentru: smult = smuls.

552

1778
mai
22

Veliiți boieri arată prin anafora că Petre din București se rejudecă cu Stanciu ceauș agesc căruia îi cere zapisele de stăpînire a moșiei Vârlești (jud. Ialomița). Stanciu pretinde la rîndu-i 40 de stînjeni de moșie potrivit unei hotărîri a departamentului al 2-lea. Divanul hotărăște ca ispravnicii să aleagă moșia lui Petre, iar de vor prisosi 40 stînjeni, aceștia să fie ai Stanciului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Poruncim dumneavoastră ispravnicilor să rînduiți boerinași, carii, mergînd la fața locului, să aibă a urma după zapise, după scrisori, și după stă<pi>nire veche a face alegere. Și de vor rămînea odihnîți amîndooă părțile, vor pune și pietri în scris și să vie la divan.

1778, mai 22.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțîmii tale, vătafu de copii za divan au adus înaintea noastră la judecată pe Petre de aici din București i pe Stanciu, ceauș agesc, cu doao jălbi ce au fost dat la măriia ta aceștia, unul înpotriiva altuia, adică numitul Petre jăluindu-să că, după judecata ce au avut la <al> 2 <-lea> departament, nu va Stanciu ceaușu să-i dea doao zapise de o moșie a lui, anume Vârleștii din sud Ialomița, iar Stanciul ceaușu jăluindu-să că, după anafora boerilor ot <al> 2 <-lea> departament ce scrie înălțîmii tale ca să să tragă moșia Vârleștii și din prisos să să dea Stanciului 40 stînjeni de moșie, jăluște Stanciul că nu priimește Petre să tragă moșia¹. Pe carei cercetîndu-i cu judecată, cît pentru acele doao zapise ce cere Petre, răspunse Stanciul ceaușu că, la răsкупărarea acestor o sută șazeci și șapte stînjeni de moșie din Vârlești ce au răsкупărat protopopu Nicolae, tatăl acestui Petre, după cum să vede printr-aceste cărți de judecată a preasfinții sale părintelui mitropolitului i a dumnealor veliților boeri, cu leat 1765 iunie 8, ar fi avînd bănuială că nu s-au dat bani la frate-său răposatu Tănase <al> 2 <-lea> vistier, fiindcă să găsec zapisele aceștii moșii tot într-acelelalte scrisori ale frate-său Tănase vistierul și pentru aceia zice că ține acele doao zapise și nu le dă.

Pentru care, numitul Petre jăluitarul aduse mărturie pe Florea diaconu, dă mărturie înaintea preasfinții sale părintelui mitropolitului cum că însuși acel Petre au numărat atunci bani în mîna vistierului Tănase pă masă în vistierie, pe acești o sută șazeci și șapte stînjeni de moșie ce au răsкупărat-o protopopul Nicolae, tatul acestui Petre, fiind el trimis ca un mijlocitor și fiind eșită de la neamul lui, acea moșie.

Drept aceia, după această dovadă și mărturie, să vede că banii de răsкупărarea acestor o sută șazeci și șapte stînjeni de moșie s-au dat la vistierul Tănase și rău ține acele doao

zapise Stanciul, ceaușul agesc, și găsim cu cale, orînduitul zapciu, vătaf de copii, să ia dă la Stanciul ceaușu acele doao zapise ce le cere Petre și să le dea în mina lui Petre, jăluitarului, iar pentru patruzeci stînjeni de moșie ce cere Stanciul ceaușu din prisosul aceștii moșii Vărleștii, fiindcă văzum la mîna lui un zapis al unui popii Nicolii Rusul cu leat 7167 iunie 3, dă sînt acum ani o sută noașprezece, prin care zapis vinde patruzeci stînjeni dă moșie dă la Vărlești la Băncul izbașă ot Ștoenești, din care să trage acest Stanciul ceaușu, și fiindcă ne mai arată și o carte iscălită, dă judecată, iscălită dă preasfinția sa părintele mitropolitul i dă dumnealor veliții boeri cu leat 1765 iunie 8, întru care să hotărăște ca, de nu va scoate popa Neculae la maidan zapisu cel vechi de vînzarea moșii Vărleștii, să aibă a stăpîni Dumitru logofăt, tatul acestui Stanciul ceauș, acei patruzeci stînjeni de moșie după zapisu de cumpăratoarea ce au cumpărat-o moși-său, găsindu cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale la dumnealor ispravnicii Ialomîiții, ca să orînduiască doi boerinași din partea locului ca să tragă această moșie Vărleștii după obicei în fața locului și întii, să să scoată și să aleagă moșia cea părintească dă baștină a lor, ce au, și apoi să scoată și acei stînjeni trei sute ce sînt răsucumpărați de protopopu Neculae dă la dascalu Șarban, după cărțile de judecată i după alte scrisori ce să văzu la mîna lor. Și de va prisosi moșie mai multă din moșia Vărlești, atunci să aibă a da acești stînjeni patruzeci Stanciului ceaușului, iar neprisosind, să rămîie nesupărați. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîie a să face de către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6.
f. 185 v. - 186.

1778, mai 20.

Pană Filipescu, vel dvornic, Ștefan vel dvornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Manolache Creț<ulescu> vel clucer.

¹ Începe alt scris, cu altă cerneală.

Veliții boieri arată prin anafora că un slujbaș telal din București reclamă neplata telalicului pentru strigarea la mezat a casei decedatului sluger Iordache Văcărescu și a lucrurilor polcovnicului Ianache Sterian. Cercetîndu-se s-a constatat că cele cuvenite se plățiseră starostelui Iorga, acum decedat, și se hotărăște ca urmașii acestuia să împlinescă telalcul slujbașului. Domnul întărește.

553

1778
mai
23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim vătașe dă vistierie, dă la casa starostii Iorgăi să împlinești acest telalic.

1778, maiu 23.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă visterie au adus la judecată înaintea noastră pă telalu din București, care cu jalbă au jăluit înnălțimii tale, zicînd că, din luminată porunca mării tale, au strigat la mezat casa răposatului sluger Iordache Văcărescu, cum și niște lucruri ale polcovnicului Ianache Sterian și nu li s-au plătit telalicu și cer 125 dă la casa răposatului sluger Iordache Văcărescu, din care bani, au luat un ceasornic drept taleri 50 și pentru ceilalți bani, făcînd sulf înaintea noastră, au rămas să ia numai taleri 50, cum și dă la polcovnicu Ianache au să ia taleri 38, bani 30.

Care pentru banii dă la polcovnicu Sterian, să poruncește de către înnălțimea ta mai sus-numitului zapciu, să urmeze și după hotărîrea mării tale să facă împlinire dă la casa răposatului starostii Iorgăi, iar pentru banii ce cer dă la casa răposatului Iordache Văcărescu, să facem cercetare.

Și aducînd zapciu înaintea noastră pă Ivan vistierul cel ce au fost vechil casii răposatului sluger Iordache Văcărescu, l-am întrebant pentru ce nu plătește banii, telalicu telalilor, și au zis că și el tot telalicu cît li s-au făcut telalilor, i-au dat banii iar în mina răposatului starostii Iorgăi.

Pentru care, dă vreme că s-au dovedit că, atît banii telalicului ce au fost dator polcovnicu Ianache Sterian să dea telalilor, cum și Ivan vistierul ce au fost vechil casii răposa-

tului sluger Iordache Văcărescu, i-au dat în mîna starostii Iorgăi, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale, să să îplinească telalțu telalilor pentru aceste 2 pricini dă la casa starostii Iorgăi, însă taleri 50 ce au rămas să ia pentru casa slugerului Iordache Văcărescu și taleri 38, bani 30 ce i-au dat polcovnicu Sterian. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

1778, maiu 14.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel stolnic, vel sârdar, vel sluger.

554

1778
mai
25

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că negustorul Ivan Diiianul reclamă pe Groza căpitanul care i-a oprit la Calafat 31 care cu sare ce urmau să meargă la Vidin. Cum pîrșul indică numai niște martori de lingă Craiova, divanul hotărâște să se judece pricina la căimăcămîia Craiovei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod gospodar.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, fiindcă ne arată și orînduitul zapeciu că s-au mulțumit și s-au odîhnit amîndooă părțile, spre a să face cercetare la Craiova, scriem dumi-tale caimacamule, să urmezî după cum scrie mai jos, a cerceta și a judeca cu dreptul.

1778, maiu 25.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu dă aprozi aduse la judecată pă Ivan Diiianul, pîrș Grozii căpitan, zicînd cum că doi ani sint acum de cînd, cumpărînd el de la Ocna cea Mare 31 cară dă sare ca să o ducă la Diiu pentru chiverniseala lui și mergînd cu carăle pînă la Calafat în vad, au mersu pîrșu fiind fost căpitan, l-au întors cu carăle înapoi cale de 8 ceasuri și l-au ținut 4 săptămîni. În urmă văzînd căpitanu că mai trec și alte cară cu sare tot la Diiu, l-au slobozit și pă el, prădîndu-l cu taleri 50 și căutînd alți chirigii dă au încărcat și i-au dus sarea la vad, au cheltuit încă, <și> din pricina lui să află păgubaș de taleri 500, afară din pradă.

Față fiind și pîrșu, de tot au tăgăduitu, zicînd cum că nu numai că nu i-au <luat> nemic, ci încă nici în ochi nu l-au văzut cu sare după cum zise el, fără cît numai că-l știe mai din nainte vreme că să afla <la> Vidin slujînd pă lingă un turc și cum că la facerea lui, căpitanu au avut luminată porunca mării tale de a nu lăsa pă nimeni să treacă, măcar un grunju de sare, dar au găsit alte 100 dă cară de sare ale unui Mihai de la Niș ce avea tovărășie cu un turc și pă acelea le-au poprit, apoi le-au slobozit. Din luminată porunca mării tale s-au întreat jăluitoru de are dovezi la aceasta, adică răvașele cele obicinuite ce le dau cămărașii de cumpărătoare, și la ce vreme au cumpărat sarea și de are marturi că l-au enbodisit pîrșu și nu l-au lăsat să treacă și că l-au prădat cum zice, și au răspuns că nici au luat răvaș, nici arc. Pă urmă s-au întorsu de au zis că au luat, dar l-au pierdut, iar vremea cînd au cumpărat sarea nu știe, fără numai, știe că acesta era căpitan. Martori are, numai sint prin satele Craiovii și îi este cu anevoe a-i găsi, numai pă unul îl are știut, anume Mladin căpitanul, care au fost vameș la Calafat. L-am întreat, mers-au la dumnealui caimacamu Craiovii să să jăluiască, și zise că au dat jalbă, dar răspunsul nu i-au eșit. Acest tacrir al jăluitorului ne-au pus la bănuială cum că rău jăluješte.

Deci, noăă ni să pare a fi cu cale, de vreme ce amîndoi să află șazători în partea Craio-vii și Grozea căpitanu la toate au pus tăgă și jăluitou aici dovezi ru are, să fie luminată po-runca mării tale către dumnealui caimacamu Craiovii să-i judece și acolo poate să-și afle drep-tatea, de va avea, iar de să va dovedi cum că cu jalbă mincinoasă au supărat divanu mării

tale, atunci, după înștiințarea ce va face cătră măriia ta, dumnealui caimacamu Craiovii prin anafora, să va hotări după cum va fi luminată porunca mării tale. Iar cea desăvîrșită hotărîre rămîne a să face de către înălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 6,
f. 183.

1778, mai 23.

Ianache Mav<rodin> paharnic, Barbul Cior<ogirleanu> biv vel sluge, Nic<olae> sluger, George Canale.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Radul (jud. Argeș) reclamă pe Ioniță care împreună cu Ghinea i-au luat 53 rîmători. Reclamantul avusese tovărășie cu Ghinea care susține că rîmătorii erau ai săi. Cum vreme de un an jăluitorul nu depusese nici o plîngere, divanul hotărăște ca ispravnicii județului să facă judecată între cei doi tovarăși. Domnul întărește.

555

1778
mai
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilanti voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, orînduim pă sluga domnii mele aprod ceaușesc. . .¹ mumbașir, și poruncim să să urmeze cum scrie mai jos.

1778, mai 26.

Preatînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu de aprozi aduse la judecată pe Radul din sud Argeș, pîriș lui Ioniță sin dumnealui stolnicu Gheorghe, zicînd cum că un an este acum, de cînd aflîndu-să el dus de acasă la treaba lui, s-au sculat pîritu Ioniță dinpreună cu un Ghinea comisaru, au mers la casa lui și, fără dă judecată și fără dă a le fi cinevași dator, i-au luat 53 dă rîmători și să află păgubaș.

Față fiind și pîritu Ioniță, răspunse cum că avînd datorie de bani la acel Ghinea și neavînd cu ce să să plătească, i-au zis că are niște rîmători de o tovarășie, ci să-i priimească drept plata banilor ca să să exoflîsească. Ducîndu-l într-un sat, i-au dat acei rîmători, pă care luîndu-i, i-au dus de i-au dat la păstor în turma sa și țîndu-să că este stăpîn pă dînșii, au cheltuit, i-au hrănit pînă i-au scos din iarnă, acum este atîta vreme, vede că vine acesta de-i cere rîmătorii, dar dă sint ai lui, dă nu sint, nu știe, fiindcă altă dată nu l-au mai văzut.

Am întreat pă jăluitor de au avut vreo tovarășie sau altă pricină cu acel Ghinea, sau dă i-au fost cevași dator, și zise cum că încă mai dinainte vreme au avut o tovarășie, iar dă rîmători, dar are deosebită judecată, fiindcă are să mai ia dă la dînsul, iar nu să dea. L-am întreat dă s-au judecat Ghinea la dumnealor ispravnicii, aflîndu-să amîndoi șazători tot la un loc, și de are vreo carte de judecată după care să curgă pricina a porni jalbă asupra pîritului și zise că nu are, dar în trei rînduri i-au făcut dumnealor ispravnicii soroace la Ghinea să meargă să să judece pentru această pricină și nu l-au putut găsi. L-am întreat cum dă nu l-au putut găsi într-un an, să să judece, au doar lipsește din pămîntul țării <?>. Și zise că nu lipsește, ci încă să află șazător la satul Urșii tot într-acel județ, numai nu l-au putut întîlni, dar acum găsindu-și rîmătorii între ai pîritului, <fi> și cere ca drept bucatele lui.

Deci, noi vîzînd că însuși jăluitoru mărturisește că au avut tovarășie cu acel Ghinea cu care încă nici pînă acum nu s-au mai izbrănit și Ghinea i-au luat rîmătorii ca cum ar fi fost ai lui sau ai tovarășii lui, pe care i-au dat pentru plata datorii lui la pîritu Ioniță, la care să și cunoaște că au tăcut jăluitoru un an și nu s-au judecat cu Ghinea tovarășu lui, să-și izbrănească pricina.

După care judecată, să să dovedească dă i-au luat Ghinea rîmătorii fără dă cale și iarăși fără dă cale i-au luat pîritului ca, cu lucru strein să-și fi plătit datorii lui, ni să pare a fi cu cale această cercetare și judecată de tovarășie între Radu jăluitoru și între Ghinea, de vreme că să află amîndoi șazători la un loc. Pentru ca să nu mai vie pă aici să să cheltuiască și să-și piarză și vremea lucrurilor lor, să fie luminată porunca înălțimii tale cu un mumbașir

să meargă să-i ia pă amîndoi să-i ducă înaintea dumnealor ispravnicilor dă județ ca să li să facă acolo dă către dumnealor judecata, și după cum vor dovedi adevăru și vor găsi cu cale, cu anafora să înștiințeze mării tale, după care să să dovedească, dă are vreo dreptate jăluitaru la pîra ce face acum asupra pîritului Ioniță și atunci li să va hotări. Iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

1778, maiu 23.

Ion Mavrodin paharnic, Barbul biv vel clucer, Nicolae biv vel sluger, George Canale.

¹ Loc alb.

556

1778
mai
26

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stanca din Fundeni (jud. Saac) și popa David, fiul ei, revendică de la popa Voicu și de la soția acestuia, Ana, o moșie din Stoenesti (jud. Dîmbovița). Cum pîrșii stăpîneau de 60 de ani acea moșie se arată că după pravilă, pîrșii n-au dreptate. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După arătarea judecării, de vreme ce însuși pîrșii nu tîgăduesc de stăpînirea din 60 de ani, nici și-au mai căutat, precum nici temeuri la mină de niscareva scrisori, iarăși n-au, cererea îi iaste fără de nici'o dreptate și poruncim numiții mai jos pîrși să stăpînească cum au stăpînit într-această sumă dă ani, după hotărîrile pravilii.

1778, maiu 26.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dunealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă Stanca din satu Fundeni sud Saac, i pă popa David fii-său, pîrși fiind popii lui Voicoi Anii fâmeii de la satu Stoenesti sud Dîmbovița, zicînd pîrșii că 2 zapise i o ocolnică dă moșie Stoenesti le-ar fi dat un Șarban socrul Stancăi la un Neagoe fratele lui Bosoicu și de la dînsul au rămas la fii-său Răuță, ce să trage tot din neamul lui Șarban, și le cere acum ca să caute și ei parte de moșie, fiindcă au fost înstreinați în țara ungurească și acum au venit.

Întrebîndu-să și pîrșii¹, întii tîgăduia că nu știu de aceste scrisori, pă urmă fiindu-le teamă de jurămint, au spus adevărat că acele zapise i ocolnica s-au pus zălog la Negoită Fusea de la Tirgoviște arătînd și două scrisori ale Fusii, unul cu leat 1774, altul cu leat 1777 maiu, în care scrie de să făgăduiește că le va căuta acele zapise și le va da, fiindcă le are și el pierdute.

Deci, văzînd că pîrșii însuși arată că au fost înstrăinați, am intrat în cercetarea stăpînirii, de au stăpînit vreodată moșia, cu acele două zapise și ocolnică, sau nu, și însuși cu graiul lor spuseră adevărat că acel Șarban socrul pîrșii Stancăi, încă din tinerețele lui au fugit în țara ungurească și acolo au înșurat pă un fecior al lui, anume Voico, luînd întru căsătorie pă această Stancă pîrșea, cu care au făcut fecior pă popa David ce să zice mai sus. Au mai arătat Stanca, că bărbatu ei Voico, s-au născut tot în țara ungurească și că 15 ani ar fi fost <avînd> Voico bărbati-său cînd s-au căsătorit și că 45 dă ani sînt de cînd s-au luat întru căsătorie, care socotîndu-să, să făcu ani 60. S-au întreat și de venirea lor din streinătate aci, de cîți ani sînt, și zise popa David fecioru Stancăi, pîrșii, că sînt 14 ani de cînd au venit, și aici au învățat carte și s-au preoțit, iar Stanca mumă-sa, sînt ani 7.

Deci, de la 60 de ani pînă la 14 ani, pînă cînd au venit popa David din streinătate aici în țară, sînt trecuți 46 la mijloc și că nu și-au mai căutat, și după ce au venit aici, iarăși au făcut tăcere popa David, cu pricină că n-au știut pînă ce au venit mumă-sa și că mumă-sa de 7 ani de cînd au venit, iarăși n-au primit nici o pîră pînă acum. Vrînd pentru mai bună descoperire a neamului lor și de au moșie și pîrșii după numitele sineturi ce le cere toc-

mai acum peste 60 dă ani și să văd după arătarea neamului că au moșie, cum și din zapisele ce au fost la Șărban, dar n-au stăpînit. Care, pentru că au avut moșie și n-au stăpînit, am căutat ca să vedem la un lucru ca acesta, în ce chip poruncesc pravilele înpărătești :

Βιβλίον γ-ον, τίτλος ιβ, περί δεσποτιαίαις. "Όλα τὰ πράγματα με τὰ ἀκίνητα νὰ ἐξουσιάζονται μετὰ 10 καὶ 20 χρόνους, 10 μὲν ὄντας οἱ νυκοκῆρῆ εἶναι παρόντες καὶ δὲν ἐνκηγήσῃ ἀγογῆν τινά: τὸ δὲ ὄντας λοιποὺν μακριᾶ ἀπὸ τὸν τόπον τοῦς.²

Pentru care urmînd și noi după pravilă, zicem că Stanca i popa David fii-său, pîrșii, rămîn fără cerire. Iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 60-61.

1777, februarie 12.

Barbul sluger, Nic<olae> Cuz<i> sluger, George Canale.

¹ Corect pîrșii.

² Adică : Cartea 31, titlul 12, despre stăpînire. Toate lucrurile și cele nemișcătoare să rămînă în proprietatea celui care le stăpînește timp de 10 și de 20 de ani, adică timp de 10 ani atunci cînd proprietarul este prezent și nu le reclamă, și timp de 20 de ani atunci cînd proprietarul este absent, fiind departe de locul său.

Veliții boieri arată prin anafora că Liica din București cere un nou soroc pentru plata datoriei, către Ioniță Roată căruia i-a pus amanet o casă din mahalaoa Popii Dârvași și o băcănie. Cum Ioniță Roată pretinde plata întregii datorii divanul hotărâște vînzarea amanetelor la mezat. Domnul întărește.

557

1778
mai
28

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cercetarea ce au făcut dumnealor veliții boieri și după cum au găsit cu cale, în-tărîm și domnia mea, așa să să urmeze cum scrie mai jos și zapciule ce ești orînduit, la vreme să faci împlinire și săvîrșirea hotărîrii judecătîii, iar dă nu să va odihni vreo parte și va avea a face apelație, iasă și la divan.

1778, maiu 28.

Preainnălțate doamne,

Liica din București au avut judecată la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> departament cu Ioniță Roată pentru taleri 300, ce prin zapis l-au împrumutat acest Ioniță Roată. Pă care judecată, neodîhnindu-să Liica, au dat jalbă înnălțimii tale și după jalba lui cu vătaf de aprozi ni să poruncește dă către înnălțimea ta ca să cercetăm și noi această judecată și cu anafora să înștiințăm înnălțimii tale. Și aducînd zapciu înnaintea noastră, atît pă Liica jăluitoru, cît și pă Ioniță Roată, ne-au arătat Ioniță Roată un zapis al Liicăi dă la leat 1775 martie 27, întru care scrie că l-au împrumutat cu taleri 300 cu dobînda 10 ani doi, cu soroc dă doi ani. Pentru care bani, scrie că și-au pus amanet casile lui i cu o pivniță ce are în București în mahalaoa Popii Dârvași, ca nedînd banii la acest soroc, să-i fie casile stă-tătoare, drept acești bani. Și deosebit, arată că au făcut Liica tocmeală cu Ioniță, dă i-au dat casa i pivnița în chirie pă an cîte taleri 30 să-și pue vin să-și vînză într-însa cum și o băcănioară ce o are au dat-o iarăși lui cu chirie, care zapisu să vede că au trecut peste soroc încă un an și Liica nu și-au plătit această datorie. Am întrebat pă Liica ce răspunde pentru acești bani, zapisul, nici datorila nu și-au tăgăduit, numai cerea ca să să scază cu acea chirie a pivniții i a casii într-acești trei ani cît au stăpînit-o Ioniță, din capete, iar nu din dobînda banilor, zicînd și aceasta că el bani nu are cu ce să-i plătească și să primească Ioniță casa și pivnița iarăși în chirie pînă să va plăti dă banii ce este datorici Ioniță, ca pivnița și casa nici-cum nu va să mai primească, zicînd că nu-i mai este dă trebuință. Și după cerirea Liicăi, i-au cerut această chirie ce mai sus să arată și capete, și dobînda i-au ertat-o, numai să-i dea

banii acum. Și fiindcă deosebiți de acești taleri 300 ce l-au împrumutat pă Liica, mai are la dñsul încă taleri 43 și bani 15 du pă o socoteală dă niște vin, care și dintr-acești bani au mai scăzut Ioniță chirliia acei băcănii oarecum și alte cheltueli ce au mai arătat Liica și au rămas Liica dator bani buni lui Ioniță, taleri 222 capete, adică taleri 200 din taleri 300 ce să coprinde în zăpis i taleri 22 du pă acea socoteală dă vin. L-am întrebat pă Liica, dă vreme ce Ioniță i-au ertat dobînda într-acești 3 ani la acei taleri 300, poate să plătească acei taleri 222 ce mai rămîn acum și zice că putere n-are, fiind sărac.

Care la aceasta, însuși Ioniță au priimit înaintea noastră dă i s-au mai pus soroc Liicăi dă acum pînă în trei luni, pentru care și noi găsim cu cale ca de nu-i va da Liica banii la acest soroc, să fie luminată porunca înălțimii tale către starostea dă neguțători ca să scoată acea casă și pivnița Liicăi la mezat și să plătească datoriia lui Ioniță. Și măcar că zicea Liica, că această casă este zestrea soții lui, pentru ca să păgubească pă datornecul Ioniță dă acei bani, dar Ioniță ne arată un zăpis ce l-au pus Liica amanet al soacrăi Liicăi dă vînzarea casii i a locului ce l-au cumpărat Liica cu bani de la soacră-sa, care să vede că nu este dă zestre nici locu, nici casile, ci sînt cumpărate dă el. Noi dă cercetarea ce am făcut, arătăm mării tale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 193 v. - 194.

1778, maiu 1.

Neculae Dud<escu> vel ban, Pană Filipescu vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel dvornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel stolnic, vel sârdar.

558

Velii boieri arată prin anafora că Constantin postelnicul voind să-și vîndă moșia din Glina (Ilfov) pentru plata unor datorii, Maria Bălăceanu, protimitară ca vecină a moșiei, refuză să semneze actul vînzării, sau să o cumpere. Hotărîndu-se vînzarea se cere domnului întărire. Domnul întărește.

1778

mai

30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și domniia mea și poruncim să să urmeze cum scrie mai jos într-această anafora, spre a stăpîni cumpărătoru cu bună pace.

1778, maiu 30.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătăfu de visterie au adus la judecată înaintea noastră pă Costandin postelnicul, care cu jalbă au jăluit înălțimii tale pentru Mariia Bălăceanca, cum că, fiind el dator pă la unii alții și neavînd cu ce plăti, avînd o moșie în sud Ilfov ce să cheamă Glina, care moșie fiind alătura cu moșia mai sus-numitei Bălăcencii și găsînd el muștîriu ca să-și vînză moșia lui și să-și plătească datoriile ce este dator, Mariia Bălăceanca, fiindcă să protimisește cu vecinătatea, nici nu iscălește zăpisul vînzării, nici nu dă bani pă cît dă acel muștîriu. Care pentru aceasta să vede că s-au judecat și la dumnealor boerii judecători, ot <al> 2 <-lea> departament și i-au hotărît judecata, ori să dea banii ce dă acel muștîriu acuma, sau, dă nu-i trebuie moșia, să iscălească zăpisul și după acea judecată, încă pînă acum nici n-au iscălit zăpisul, nici nu dă banii ce dă acel muștîriu. Și din luminată porunca înălțimii tale, aducînd zăpciu și înaintea noastră pă Mariia Bălăceanca, unde fiind față și preasfinția sa părintele mitropolit, am întrebat-o, dă-i trebuiește această moșie, să-i dea banii ce dă acel muștîriu și să o ia dumneaei, sau, dă nu-i trebuiește, să iscălească zăpisul dă vînzare, și zise că dă i-ar da moșia aceasta cu prețul de cînd au cumpărat-o dă la vară-sa Chirculeasa, de sînt ani 53, ar cumpăra-o ia, iar cu acest preț ce dă acum muștîriu care s-au găsit, nu-i dă mîna, nici nu iscălește zăpisul.

Drept aceia, noi găsim cu cale, dă vreme cînd nici nu va să iscălească, nici nu dă bani, prețu ce s-au găsit acest muștiru ce dă acum, să fie luminată porunca innălțimii tale, ca să să întărească stăpinirea acestui cumpărător ce s-au găsit acum dă dă bani pă moșie, și cu luminată pecetea innălțimii tale. Iar hotărîrea rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 184.

1778, maiu 26.

Pană Filipescu vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel stolnic.

Divanul Craiovei arată prin anafora că a judecat pricina lui Costandin Drăghicioiu care reclamă de la Nica starostea o pereche de paftale, constituie amanet pentru un împrumut de 200 taleri. Constatîndu-se că paftalele nu se mai găsesc în posesia starostelui care a fost contrîns să le remită altor creditori și că pe nedrept a plătit el cei 200 taleri divanul hotărăște să aibă pîrtul „bună pace pentru paftale”, iar cei 200 taleri plătiți reclamantului să-i fie întorși. Domnul întărește.

559

1778

mai

30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum să coprînde mai jos, întărim și domniia mea, așa să să urmeze și scriem dumitale cîstit și credincios boeriul domnii mele, Theodorache biv vel clucer, caimacamule, să faci și împlinire spre săvîrșirea hotărîrii, iar ceilaltă parte, dă nu este odihnită, să-l trimiteți aici la divan.

1778, maiu 30.

Preatinnălțate doamne,

După jalba ce au fost dat mării tale Costandin ot Craiova pentru pricina a taleri 200 ce au fost dat tată-său Drăghici căpitan cu dobîndă la răposatu Toma Brăiloiu ot leat 1763, drept care bani s-au fost pus amanet din casa Brăiloiului la numitul Drăghici, o păreche paftale de auru, pentru care au fost chezaș și popa Mihai potropopu, și de atunci fiind vreme dă cițiva ani, au fost luat numitul jăluitoi într-acest trecut an, numai capetele dă la Nica, starostea de neguțători al Craiovii, prin judecata noastră. Și cerînd într-acea jalbă a i să împlini și dobînda banilor tot dă la Nica, s-au fost orînduit dă către innălțimea ta la dumnealui vel ban ca să cerceteze în condicile dă judecățile ce să caută aici la divanu Craiovii și după poruncă cercetînd prin anafora, au înștiințat innălțimii tale că la trecuta lună a lui aprilie s-au căutat judecată de rîndu aceștii datorii și curgerea pricinii într-acestași chip au fost că, pentru acești taleri 200 fiind amanet acea păreche de paftale la casa lui Drăghici căpitanu, puse de Mariia soțîia răposatului Tomii Brăiloiu, au mai fost datorie și la un turc o sumă de bani. Care viînd și căutîndu-și banii, au aflat că acele paftale sînt puse zălog și au cerut dă la dumnealui sârdaru Nicolii, fiind atunci caimacam, ca să scoață acele paftale dă unde sînt, să să vînză și, de ar fi de preț mai mult, să plătească amîndooă datoriiile. Pă care luîndu-să dă supt zălojire, au fost în mîna dumnealui sârdarului, dînd și adeverință la mîna potropopului Mihai, chezașu Brăiloiului către Drăghici căpitanu pentru bani, ce este scrisă cu leat 1768 avgust 6, la acea vreme lipsînd dumnealui sârdaru din căimăcămie, dînd și răzmirița, nu să știe acele paftale unde sînt, multă vreme. Și Mariia soțîia lui Drăghici căpitanul, trăgînd la judecată pă Gheorghie, fecioru potropopului Mihai, s-au apărat cu adeverința ce o didese dumnealui sârdaru cînd luase paftalile din zălojire.

Pentru care, făcîndu-să înștiințare și dumnealui sârdarului Nicolii, aflîndu-se ispravnic la Mehedinți ca să arate cum știe pricina, au trimis răspunsu că la plecarea dumisale din Craiova le-au lăsat în mîna numitului Niche, priimînd la aceasta și carte de blestem și deosebit și-au fost trimis și vechil pă un logofețel condicar al județului de au stătut față la divan, și acele paftale rămîind a le răspunde Nica starostea și el tăgăduînd că nu sînt la dînsul, nici le-au dat acelu turc pentru datorie, s-au fost găsit cu cale ca ori să priimească blestem că

nu le-au luat, nici că le-au dat turcului pentru datorie și să aibă pace, sau să plătească acei bani. Și Nica neputînd atunci priimi blestem, au plătit atunci acei taleri 200 Marii Drăghicioaii.

Deci, și dumnealui vel ban văzînd hotărîrea noastră, că Nica n-au putut priimi într-acesta-și chip, ci au plătit bani, au găsit dumnealui cu cale ca și dobînda banilor să o plătească tot Nica, iar dînd amanetu de față, să aibă pace dîndu-i-se înapoi și acei taleri 200 ce au plătit. Care anafora a dumnealui vel ban întărîndu-să și dă către înnălțimea ta, ni să poruncește ca să să facă împlinire de acei bani, iar ceialtă parte de nu este odihnită și are a face apelație, să-i sorocim ca după sărbători să vie și la divan. Și după poruncă înfățișîndu-să înnaintea noastră pă amindooă părțile, s-au întrebat Nica ce are să mai răspunză și zise că atunci la trecuta lună a lui aprilie cînd s-au judecat aici la divan pentru pricina acelor paftale, fiindcă au fost trecută multă vreme la mijloc și au fost uitat pentru luarea paftalilor și el pentru cîntea sa, temîndu-să și de suflet ca să nu priimească blestem, au voit de au plătit acei taleri 200, iar acum căutînd prin scrisorile ce au avut, atît aici în Craiova, cît și la București, au găsit calfa ce l-au avut la bolta din București, adeverița pentru acele paftale ce este scrisă cu leat 1768 avgust 21, cu 15 zile făcută mai în urma adeveriții dumnealui sârdarului, ce i-au dat-o la potropopu Mihai cînd i-au luat paftalile din mină și să văzu iscălit Irimia vornecu ce au fost și capicheaia la Diu, fiindcă l-au fost lăsat dumnealui sârdaru, cînd au mersu la București, vechil în locu dumisale i Theodorache polcovnicu, precum și mărturii, Ștefan <al> 2 <-lea> pitar și dumnealui sluger Ioniță Brăiloiu ce au fost atunci <al> 2 <-lea> armaș, în care serie că pentru acele paftale dă auru cu diamanturi ale Tomii Brăiloiu ce le-au fost dat dumnealui sârdaru supt păstrarea Nicăi, apucîndu-i pă dumnealor, neguțătorii turci, pentru datoriia numitului Brăiloiu ce au fost dator la un Murtalip¹ aga, au luat acele paftale dă la dînsul și, fiind mulți neguțătorii de față, le-au priimit dumnealui Hagi Daut drept taleri 400 și s-au scris în dosul zapisului de datorie. Și fiindcă Nica au fost dat adeveriță la dumnealui sârdaru pentru acele paftale, cum că i le-au dat supt păstrare, i s-au dat Nicăi dă către dumnealor, acea adeveriță pentru luarea paftalilor.

Ci, dă vreme că acele paftale, Nica starostea, dîn porunca dumnealui sârdarului Nicolii, le-au priimit întru păstrare și acum s-au dovedit că iarăși dîn porunca vornicului Irimii, ce au fost vechil de caimacam, le-au dat în mina dumnealor, pă care și dumnealor le-au dat în mina turcilor pentru datorie, după cum adeverița arată, noi așa găsim cu cale, ca de acum înnainte Nica să aibă bună pace pentru acele paftale, și acei taleri 200 ce i-au fost dat, să-i întoarcă Costandin Drăghicioiu înapoi ca să nu rămie Nica păgubaș, și ei orice va avea cu acei ce au luat paftalile, își va căuta prin deosebită judecată.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 184 v. - 185.

Părerea noastră într-acestași chip iaste, iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

1778, ghenarie 11.

Theodorache clucer, Ștefan Bibescu, Ion sârdar, Ion sluger.

560

1778
mai
30

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că văduva Maria lui Chioncaz din Rîmnicul Vilcea își reclamă averea lăsată de soțul ei prin diată. Întrucît nu s-au prezentat în instanță egumenul mîndăritii „franșicanilor” din Rîmnice și Antonică Nicolanție, primul în calitate de epîtrop și al doilea ca defînător al periusiei mortului, domnul poruncește chemarea lor împreună cu reclamanta în fața caimacamului Craiovei spre a se stabili activul succesiunii și a se face „împlinire dă dania jălui-torei”.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După jalba ce s-au fost dat domnii mele din partea egumenului franșicanilor cum că acel mort să află dator, cerînd <a> avea îngăduială dă către Maria pentru dănie ca să să plătească întii datoriile, am rînduit la dumnealui caimacamu Craiovei să să caute acolo pricina aceasta.

Ci dar, fiindcă acolo sînt și rămasele mortului și epitropi și amîndooă părțile iarăși de acolo, poruncim ca să meargă la Craiova cum să coprinde și într-această anafora la hotărîrea judecătii, însă dă vreme ce Mariia să jălui dă aceasta că epitropu dinpreună cu Nicolantie, care dintr-înșii va rămînea a-i răspunde daniia ei cu care au împărțit-o mortu, bărbati-său, cu pricina aceasta că sînt datoriile a să plăti, întii îndălungează vremea dă nu poate lua treaba sfirșit, iată scriem dum<itale> biv vel clucer, caimacam Craiovii, acum să aduci față pă egumen și pă Anton Nicolantie și pă jăluitoare; să cercetezi cu amărunt, întii dă averea mortului, făcînd catagrafi dă toate pînă la unu, după aceasta să cercetezi și cite datorii sînt a le plăti, însă dovedite și drepte. Care luîndu-le în scris, să osebești din averea mortului suma datoriilor și din cealaltă avere să să facă împlinire dă daniia jăluitoarii.

Pentru care, rînduim pă sluga domnii mele . . .¹ ca să fie zapciu pentru împlinire și săvîrșire.

1778, mai 30.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu za păhărniceii aduse la judecată pă Mariia lui Chioncaz <?> ot Rîmnic sud Vilcea, cu jalba ce au dat către măriia ta pentru Antonică Nicolantie, dă la care, ca de la un epitrop lăsat după moartea bărbatului ei, cerea partea ce i-au lăsat bărbati-său, ei și mumă-sii, prin diiata ce au făcut la moartea lui, care diiată zice că să află la egumenul mănăstirii franțșcanilor.

Față fiind și Antonică, răspunse că el nu este epitrop al mortului, ci este egumenul mănăstirii franțșcanilor, la care să află și diiata și catastihu dă periusiia mortului. După care care diiată, spre încredințarea ziselor lui, cum că nu este el epitrop, ci este acel egumen, arată și copie adevărată dă însuși acel egumen și dă ceialți părinți ai mănăstirii, fiind diiata scrisă dă la leat 1775, prin care să vede că egumenul este epitrop.

Înpotriva căruia, iarăși răspunse pirișa că cu adevărat acel egumen este epitrop, dar toată periusiia mortului și catastroșele au intat în mina numitului Antonică și și acest egumen este năpăstuit dă dînsul.

Deci, fiind trebuință dă a să înfățișa la judecată și acel egumen cu diiata mortului, dă vreme ce nu putem nici într-un chip la nemic să dăm vinovat pă numitul Antonică, mai virtos fiindcă vedem că acel egumen încă i-au dat și copie după diiată ca să să apere dă judecată, am hotărît ca să meargă la divanu Craiovii și să să aducă acolo și acel egumen ca să li să izbrănească pricina de acolo, fiindcă toată pira Marii să cuvine asupra aceluia egumen. Dar fiindcă iarăși Mariia răspunse asupra ceștii hotărîri că în 2,3 rînduri au dat jalbă la divanu Craiovii și nicidăcum n-au putut să-și izbrănească, tot dosind acest Nicolantie și că nu este nici într-un chip odihnită dă a-și căuta pricina acolo, fiindcă dănadins au venit, ca dă aici să-și izbrănească, să fie luminată porunca mării tale cu mumbașir să să aducă și acel egumen al mănăstirii franțșcanilor dă la Rîmnic sud Vilcea, anume Ludovic, aici, ca să să înfățișeze la judecată cu Antonică pentru ca să-și afle pirișa Mariia, dreptatea.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 186 v. - 187.

1778, mai 17.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecs<andru> Grecianu, Ioan Fot<ino>.

¹ Loc alb.

Boierii epitropi arată prin anafora că logofătul Șarban cere să nu mai fie chezașul lui Costache Popescu întrucît acesta fiind risipitor și neascultător, îl va sărăci. Cercetîndu-se pravila judecătoria sînt de părere că minorul („fără de vîrstă”) își poate administra singur averea cu restricția de a nu face nici o vînzare. Domnul hotărâște să fie puse sub epitropie toate bunurile, mai ales că o parte dintre ele aparțin și surorii lui Costache, care acum e înstrăinată.

Preainnălțate doamne,

Jăluiesc mării tale pentru Costache Popescu, că în anul 1776 s-au rugat dă mine dă l-am luat în chezașie, dînd zapisu la Mitropolie pentru 2 moșii, o vie și 8 sălașe de țigani (ce

561

1778

iunie

2

era zestre unei surori a lui, ce lipsește într-altă țară și cu judecată s-au dat supt stăpînirea lui, pînă va veni aceia) ca dă va prăpădi el vreun lucru din cele numite mai sus, să răspunzu eu din casa mea. Acum, luminate doamne, nu numai că nu-mi dă ascultare la cele ce le povățuiesc spre folosul lui, ci încă văz că oi să mă sărăcesc din fața pămîntului cu faptele lui, ci cu lacrimi mă rog să fie luminată porunca mării tale către dumnealor boierii epitropi ca să-l apuce să-și dea alt chezaș sau să fie acest avut supt epitropie, fiindcă numitul Popescu este fără dă vîrstă și cu mîntea iute și să mi să dea zapisul dă chezașie înapoi, ca să nu rămii în necaz. Și cum va fi mila mării tale.

<Rezoluție :>

Dumneavoastră boierilor epitropi, să cercetați și prin anafora să avem înștiințare.

1778, februarie 13.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Pentru Șarban logofătu, pomenim ca dîndu-și socoteala să fie dăzlegat dă acea chezașie, dîndu-i-să zapisul lui înapoi, iar pentru moștenirea ce este, dă vreme ce numitul Costache este răsipitor și fără dă mîntea, cum și într-această anafora să arată, dă care și soră-sa Mariia asemenea ne-au jăluit dă dînsul, poruncim dumneavoastră boierilor epitropi ca să dați supt epitropie moștenirea aceia, iar Costache să nu să amestece.

1778, iunie 2.

Preainnălțate doamne,

Ascultînd această jalbă ce au dat mării tale Șarban logofătu, după poruncă l-am înfățișat cu acel Costache ce să trage după mumă din boerii Popești, căruia îi este Șarban logofătu curator, după zapisul ce au dat la sfînta Mitropolie în păstrare, și măcar că cel pîrit Costache nu este ajunsu în vîrsta cea după pravilă, dă ani 25, dar după 20 trecuți ani ai vîrstii lui cea dă acum, îndăstul este și poate însuși a-și iconomisi singur moștenirea și în norocu-și pă alți 5 viitori ani pînă la împlinirea vîrstii cei dăsavîrșite, doar va dobîndi și mîntea, iar numitul curator Șarban logofătu, la cerirea sa, are dreptate ca, dîndu-și socoteala, să lasă din grija moștenirii lui cu luarea zapisului său dă la sfînta Mitropolie. După aceasta, zisem acestui Costache, fiindcă nu să suferă supt curator, să-și dea chezaș că nu va răpune nemic din moștenire, căci nu este numai a lui, ci și altei surori (neîmpărțită, care este înstreinată și cu vreme poate va veni în patria-și) iar el ne răspunse că nici curator, nici chezaș nu-și va da, răzimînd la volnicie, că cu al său, ce va vrea va face.

Deci, fiindcă el este om cu cap și slobod dăspre dările cele dă obște, care trebuință numai dă hrană și dă o înbrăcăminte, care pot eși dintr-această moștenire, fiind trei moșii, o vie și opt sălașe dă țigani, și găsim cu cale dă acum înapoi singur să-și iconomisească moștenirea, numai cu porunca înnălțimii tale să să publisească în divan și în tîrgu pă la hanuri, că oricine va cumpăra sau va priimi zălog dă la dînsul, să piarză. Iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

1778, martie 2.

Ioan Vilara, Dumitru medelnicer.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 4v. - 5.

562

1778
iunie
5

Veliții boieri arată prin anafora că vaneșii din Văleni (jul. Saac) reclană pe păcureți care nu lucrează cum trebuie puțurile și-i păgubesc; deasemeni îi reclamă pe ungurenii care nu plătesc vamă pentru vitele aduse la iernat aici. Domnul hotărăște ca ungurenii să plătească vamă cu excepția lnei și brinzei necesare lor, iar păcureții să lucreze după „poruncă și obicei”.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Pentru brînză, iaste hotărîrea domnii mele făcută iarăși după arătarea dumnealor veliților boeri, dă obicei, prin cărți care s-au trimis la ispravnicii dă obște dă la trecută luna lui

aprilie, ca oricît caş va eşi dă la toate vitele lor ce le pasc pã munţii ţării, să aibă a-l duce tot la căşării, iar pentru trebuinţa caselor lor, să nu fie volnici a face brînză sau a trece în cît vor fi căşăriile pã munţi, ci după ce să vor strica căşăriile spre sffrşitul lui avgust cînd va fi să scoboare cu oile în poalile munţilor, atunci numai după obiceiu să aibă voe a face brînză dă trebuinţa mîncării caselor şi să fie slobozi a trece nesupăraţi, iar într-alt chip, să fie oprîti.

Ci dar, după acele porunci să urmaţi dumneavoastră ispravnici, şi la jalba aceasta a vameşilor dă Văleni, şi împotrivă să nu îngăduiţi pã ungureni a face. Aşijderea şi pentru lînă i miţe puteţi cunoaşte cîtă este trebuinţa caselor loru, ca numai pentru ceia ce le este trebuinţa caselor lor să nu fie supăraţi dă vamă, iar pentru păcureţi aducindu-i faţă, întliu să cercetaţi dă este adăvărul că nu urmează după hotărîre şi, fiind aşa, să-i supuneţi a lucra puşurile la vreme şi ceia ce din pricina lor veţi dovedi că s-au pricinuit pagubă vămii, să o împliniţi ca de la unii ce s-au arătat neurmători şi nesupuşi la poruncă şi obiceiu. Şi aşa, pentru brînză să urmaţi după poruncile ce vi s-au scris, iar pentru lînă i miţe şi pentru păcureţi, să urmaţi după cum vă poruncim într-acesta, ca să nu să pricinuiască pagubă vămii fiind venit al cămării.

1778, iunie 5.

Preainnălţate doamne,

Din luminată porunca innălţimii tale, vâtafu dă divan au adus la judecată innaintea noastră pã Hristea Duşă, vechil fiind vameşilor ot Văleni sud Saac, carii cu jalbă au jăluit innălţimii tale pentru păcureţii dă la vama Vălenilor sud Saac, care lucrează la păcurile domneşti, cum că nu scot păcură a treia zi din puşuri după cum este vechiul obiciu şi cînd este trebuinţă să facă şi puşuri noaoă, ci zic că lasă puşurile cite trei săptămîni nelucrate şi dintr-aceea pricină le curge pagubă, arătînd şi aceasta, că mai nainte avea obicei dă lua dă vadra dă păcură cite bani 30, iar măriia ta ai făcut milă cu ei, făcîndu-le obicei ca peste aceşti bani 30 să mai ia încă bani 15 şi să scoată păcura tot a treia zi şi să urmeze după cum era obicei. Şi cere prin jalba lor, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii judeţului, ca să cerceteze şi cîtă pagubă li s-au făcut din pricina lor, să le îplinească. Deosebit jăluiesc şi pentru ungurenii cei ce ernează cu oile aici la cîmp şi vara le sue la munte, cum că ei nu duc numai cîtă brînză, lînă, miţe şi piei le este trebuinţă pentru casele lor, ci duc mai multu şi nu plătesc vama şi dintr-această pricină zic că li să pricinuesc pagubă, şi ni să porunceşte dă către innălţimea ta, ca să facem cercetare la această jalbă şi cu anafora să înştiinţăm innălţimii tale.

Deci, aducînd zapciu innaintea noastră pã numitul Hristea Duş, ne arată o anafora a dumnealor veliţilor boeri din anu trecut, leat 1777 maiu 17, care anafora să vede întărită şi cu luminată pecetea innălţimii tale, întru care serie că, dînd iar vameşii jalbă innălţimii tale tot pentru ungurenii cei ce au oile în Ţara Rumânească, cum că nu va să-şi plătească vama du pã brînză i miţele şi untu ce-l facu şi-l trec în ţara ungurească, zicînd că-l fac pentru casele lor şi cum că au luminată cartea innălţimii tale ca să nu plătească vama, şi porunceşte innălţimea ta, dumnealor veliţilor boeri dă atunci, ca să înştiinţeze innălţimii tale cum este obicei. Şi arată dumnealor printr-aceea anafora că mai nainte să ştiia cîtă sumă dă lînă i miţe şi brînză lua un mocan dă la oile lui şi ce avea obicei să treacă dincolo în ţara ungurească pentru trebuinţă casele lor, iar cialaltă o vindea aici şi plătea vama. Dar nefiînd vameşi vechi, vâtaşi de plaiu şi alţi oameni bătrîni ca să ştie cîtă sumă avea voe dă trecea un mocan pentru casa lui, au găsit dumnealor cu cale să fie luminată porunca innălţimii tale către ispravnicii judeţului, să cerceteze prin vameşii vechi, prin vâtaşii dă plaiu, prin potecaşii ce au fost mai nainte din vremea răzmiriţii, cum şi prin alţii care vor fi ştiînd la 1000 de oi i la 500 şi la mai puţintele, cite au avut obicei de oprea acei cu oile pentru trebuinţa caselor lor, atît lînă, miţe, cît şi brînză, şi pã cît vor dovedi adevărul că au fost vechiul obicei, cu anafora să înştiinţeze innălţimii tale. Şi porunceşti innălţimea ta dumnealor ispravnicilor ca să facă cercetare la acele ce să scrie într-aceea anafora şi, înştiinţînd, să va face hotărîre dă către innălţimea ta. Am între-

bat pă Hristea Duș, ce este vechil acestor vameși, mers-au cu această luminată porunca înălțimii tale la ispravnicii județului ce era pă acea vreme și de au urmat ispravnicii a face cercetare după poruncă, și zise cum că ispravnicii dă cercetarea ce au făcut, cu anafora au înștiințat înălțimii tale, care anafora, trimițind la cămărașu Ilie Gazda ca să o dea aici la divan, s-au petrecut și, nefiind anafora oă dă față, nu știm ce săvîrșire au făcut ispravnicii pă acea vreme și de va fi cercetat, poate va fi trecut în condica județului.

Pentru care, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale la dumnealor ispravnicii care să află acum ca să cerceteze întiu pentru jalba ce au dat la înălțimea ta pentru păcureți că nu lucrează puțurile după luminată hotărîrea mării tale, cum și pentru acea pagubă ce arată că le-au cursu din pricina lor, și de va fi jalba lor adevărată să-i facă dumnealor ispravnicii să să supue de a lucra puțurile după luminată hotărîrea mării tale și să îplinească și paguba ce să va dovedi că au cursu din pricina lor iar fiind pricina într-alt chip să înștiințeze mării tale. Așijderea să cerceteze și pentru pricina dă vama ungurenilor ce cercetare au făcut dumnealor ispravnicii din anul trecut că, dă va fi <făcut> ispravnicii vreo cercetare, va fi trecut-o în condica județului, acea cercetare, iar dă nu va fi făcut ispravnicii cercetare în anul trecut pentru această pricină, dumnealor ispravnicii de acum dă iznoavă să facă cercetare și cu anafora pre larg dă toate să înștiințeze înălțimii tale. Iar hotărîrea rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6.
f. 187-188.

1778, malu 27.

Pană Filipescu vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Ioan vel stolnic.

563

1778
iunie
5

Mitropolitul fării cu divanul veliților boieri arată prin anafora că sătrăreasa Ancuța Stănescu se judecă cu cumnații ei Radul și Dumitrașcu Poenaru pentru o datorie bănească, o țigancă și un cal. După multe cercetări făcute anterior și de căimăcămia Craiovei, judecata lasă domnului ultimă hotărîre. Domnul aprobă hotărîrea caimacamului.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cercetarea și alegerea dumnealui caimacamului Craiovii cum să coprinde și mai jos, poruncim domniia mea să să urmeze și într-acestași chip să ia săvîrșire pricina.

1778, iunie 5.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătaful dă visterie aduse la judecată înaintea noastră pă sătrăreasa Ancuța Stăneasca, care cu jalbă au jăluit înălțimii tale, zicînd cum la leat 1777 au avut judecată cu cumnați -său Radul Poenarul pentru taleri 60, dă răscumpărarea unii moșii ce au fost dă frați, care moșie să luase dă datornicii turci drept taleri 360 pentru datoriia lui Matei Poenarul, bărbati-său cel dintii, și cum că, dînd cumnați-său Radul Poenarul, bărbati-său cel dintii, și cum că, dînd cumnați-său Radul Poenarul cu frate-său Gheorghită taleri 300 la acei datornici, au luat moșia supt a lor stăpînire. Și zice că, cerîndu-le acei taleri 60 care mai rămăsese nedați asupra lor, zicînd că i-au plătit dumneaei, dă acei datornici apucată fiind, și arată că ei au răspuns că au serisoare și răvaș dă la acei datornici că le-au ertat acei taleri 60. Și la judecată, cînd s-au judecat la divan înaintea mării tale, neavînd acele scrisori aici, i-ai orînduit măriia ta la dumnealui caimacamu Craiovii și, mergînd acolo, zice că nu și-au aflat dreptatea.

Așijderea jăluește că tot atunci au avut judecată și cu cumnați-său Dumitrașcu Poenarul, fratele numitului Radul Poenarul, pentru o țigancă, anume Ilinca, cu fratele ei. Care pentru această țigancă zice că ar fi zicînd Radul Poinarul mai sus-numitii că i-ar fi dat schimb o țigancă, anume Iana și are și răvaș dă la un frate al lor mai mic, anume Toma Poinarul, cum că această țigancă nu este dă schimb, ci este de împărțeală la toți frații, și cum că pentru

Ilinea, țigancă ei cu fratele ei, pentru 3 suflete de țigani i-au dat numai o țigancă și nu-i primește acest schimb.

Deosebit, arată și pentru un cal, care într-acea anafora să poruncește să dă către măriia ta mumbașirului ca prin marafetu dumnealui caimacamului, să facă împlinire, cum și pentru altele ce să mai coprinde în anafora, și zice că nu i s-au făcut nici o împlinire și cere dreptate. Și după jalba sătrăresii Ancuții Stănească ni să poruncește să dă către înălțimea ta să vedem întii hotărîrea ce s-au făcut să dă către înălțimea ta la fieștecăre pricină, al doilea, să cercetăm ce urmare și săvîrșire s-au făcut la Craiova pricinilor ce au fost orînduite a să săvîrși acolo și de toate să înștiințăm mării tale.

După luminată porunca mării tale, aducînd zapciu înaintea noastră atît pã sătrăreasa Ancuța Stăneasca i pã Radul Poinarul cumnati-său, am citit întii anaforoa cea hotărîtă cu luminată pecetea mării tale, întru care să orînduește să dă către înălțimea ta copil din casă dă visterie ca, prin marafetu dumnealui caimacamului Craiovia să facă împlinire atît țigancilor dumnealui sătrăresii, însă țigance tot deopotrivă, cum și calul de la casa lui Dumitrașcu. Iar pentru casa lui Gheorghîță Poinarul ce este fără dă epitrop, să poruncește să dă către înălțimea ta, dumnealui camacamului, să pue să facă catagrafi de toată averea acelu Poienaru pînă la una, într-adevăr scriind și datoriile ce sînt, și să trimiță catastih iscălit ca să dea asupra epitropilor ce sînt orînduiți de obște pentru copiii sârmani, și atunci să va hotări și să va împlini cerirea sătrăresii Ancuții Stănească. Și la acestea toate, cu anafora, dă la trei zile ale aceștii luni ale lui mai, leat 1778 înștiințează dumnealui camacamu înălțimii tale cum că, pentru casa răposatului medelnicer Gheorghîță Poinaru, nu să găsește nimeni epitropi, fiind datorie multă și lipsă dă zestre a mumii copiilor, fără cit scrie că ar fi zis Barbul Vlădăianu și Neculae Zătorean, ginerii răposatului medelnicer Gheorghîță Poienaru, că pã zestrea mumii copiilor, cînd nu va fi să răspunză și la datoriia tatîne-său, ar fi intrat ei să chivernisească copiii, iar pentru taleri 60 ce cere sătrăreasa dă la Radul Poienarul cumnati-său i dă la medelnicerul Gheorghîță Poienarul, fratele Radului Poinarul, după răscumpărarea moșii Căpinteni, arată că au priimit Radul Poienaru să dea acolo taleri 30. Dar fiindcă nu avea dă unde să îplinească acei taleri 30 dă la casa lui Gheorghîță Poienarul, negăsindu-să epitrop, au dat pe Radul Poienaru în mîna mumbașirului dă l-au adus aici la divan.

Așijderea mai înștiințează mării tale pentru taleri 70 ce cerea sătrăreasa du pã un cal dă la slugereasa Mariia ce l-au luat bărbati-său Dumitrașcu Poienaru, cum și pentru 2 suflete de țigani, afară dintr-o țigancă ce i-au dat-o drept 2 suflete de țigan, zicînd că au zis sătrăreasa că și țigancă dumnealui au fost cu meșteșug. Ci, cît pentru cal, arată că au mai înștiințat mării tale, arată că n-au fost calul ce l-au luat bărbatul slugeresii Marii, de taleri 70, ci altul prost, care și acum zice că au cercetat și tot asemenea au dovedit și au dat adeverință la mîna slugeresii Marii. Iar pentru țigancă ce arată că au priimit-o slugereasa Mariia, să-i întoarcă acei taleri 25 ce i-au dat pentru o copilă dă țigan și să-i aducă și țigancă care i-au dat-o, și să-i dea țigancă dumnealui cu bărbatul și cu copiii țigancii, și pentru bărbatu țigancii, să dea sătrăreasa schimb. Dar sătrăreasa, pînă a nu izbrăni judecata, țigancă, care au luat-o drept 2 suflete, au cunatat-o după un țigan al dumnealui și neputînd dăspărți cununia, au triimis-o și pe slugereasa Mariia la București ca să stea față cu sătrăreasa Ancuța Stăneasca. Ne arată slugereasa Mariia Lipoveanca pentru aceste țigance, un zapis de adeverință cu leat 1777 diche-mvrie 21, al lui Petre, slugă și vechilul sătrăresii, ce-l dă la mîna Marii Lipoveancăi, întru care scrie că, fiind vechil orînduit dă sătrăreasă, prin judecată au luat dă la slugereasa Mariia pã Nița țigancă fata lui Dumitru țiganu, drept 2 suflete de țigan, fiind țigancă cu meșteșug, cusă-toare și țesătoare, iar pentru ceilaltă copilă dă țigancă fiind nevîrsnecă, i-au dat taleri 25, care zapis este adeverit și cu iscălitura dumnealui caimacamului și de alți doi boeri de acolo.

Ne mai arată tot slugereasa Mariia și o adeverință a Tomii Poienaru cu leat 1778 aprilie 26, ce o dă pentru acel cal ce-l cere sătrăreasa dă la cumnată-sa Mariia Lipoveanca, cum că <nu> este calul acela care au dat dumnealui vornicu Brîncoveanu pã el, taleri 70, ci alt cal mai prost care i l-au fost dat lui Dumitrașcu, bărbatu Marii, frate-său Ștefan, de pomană, cum și lui arată că i-au lăsat acel Ștefan frate-său, iar un cal, la moartea lui, și neluînd calul i l-au

plătit clironomii casii frăține-său cu taleri 25. Care și această adeverință, să vede adevărită de dumnealui caimacamu, cum și de alți boeri de acolo, întru care scrie dumnealui caimacamu că, deosebită dă mărturiia ce au dat acest Toma Poienaru, au dovedit și prin alți boeri de acolo, cum că acel cal de taleri 70, l-au luat turcul înapoi, iar calul ce-l cerea sătrăreasa au fost cal prost. Noi, dă cercetarea ce am făcut, arătăm mării tale, iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 188 - 189.

1778, mai 27.

Grigorie al Ungrovlahiei,

Pană Filipescu vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, Manolache Brincoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

564

1778

Iunie

5

Veliții boieri judecă pricina lui Ioniță Caramanlău care revendică o moștenire (casă) și dreptul de protimisis asupra ei. Pirtă, m-rea. Zlatari, arată că zisa casă a fost „afierosită prin diată sfintei mănăstiri” care între timp a schimbat-o cu o moșie. Judecata recunoaște dreptul m-rii, confirmă schimbul și respinge cererea de protimisis a pirtșului. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele slugeru Dimitrie, cerînd întărire a dreptății sale, și văzînd domnia mea din cele mai jos scrise cercetarea dumnealor veliților boeri cu de-amăruntu și cu dreptate, mai virtos că în urma aceștii hotărîri într-atîtea prelungire dă vreme pînă acum, Ioan Caramanlău n-au mai făcut nici o apelație, am dat dar la mîna slugerului această întărire, cu domneasca noastră pecete spre a-și stăpîni casa cu bună pace.

1778, iunie 5.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vâtafu de copii dă divan aduse la judecată pă Ioniță Caramanlău, pirtș arh<imandridului> și egumenului dă la sfînta mănăstire Zlatari, zicînd cum că, avînd o mătușă, anume Marga, după moartea ei, au rămas clironom și, între altele ce i-au rămas în urma sfîrșitului vieții ei, au rămas și o casă în București în mahalaoa Sărinđarului și o stăpînește numitu egumen cu cuvînt că o are dă danie. Care casă, zise că au și făcut-o schimbu cu slugeru Dumitrache Mehtupciu și cerea ca, fiind casa eșită dintru stăpînirea mănăstirii să aibă protimisis ca să dea ce au dat slugeru Mehtupciu și să ia casa intru a sa stăpînire.

Față fiind Georgeache portar, vechil fiind dăspre partea egumenului, răspunse cum că casa este afierosită prin diată sfintei mănăstiri, care diată să văzu scrisă cu leat 1771 ghenarie 1, în care fu iscălită atît jupîneasa Marga, cit și alte mărturii de cinste, întărită și cu iscălitura preasfinții sale părintelui mitropolit, și arată în diată că locu casei cu casa ei cit va coprinde cu pivnița l-au avut și ia dat de pomană dă la jupîneasa Sanda Merișanca, dar cu acest cuvînt arată că i-l-au dat ca după sfîrșitu vieții Margăi să le afierosească locu cu casa la mănăstirea zlatari, pentru ca să să pomenească atît acea Sanda Merișanca, cit și neamul Merișancăi. Și așa au stăpînit casa cu locu ei cit au avut Marga zile și la sfîrșitu vieții au fost următoare cuvîntului Merișancăi de l-au dat locu cu casa, mănăstirii. Care, să cunoaște că Sanda Merișanca l-au și avut hotărît mai înainte pînă a nu-l da Margăi ca să-l dea sfintei mănăstiri, dar rugîndu-să Marga de Merișanca, pentru pomană i l-au dat ca să șază cit va avea viață, iar n-au fost al Margăi dă baștină. Care casă cu locul ei, o au și făcut-o mănăstirea schimbu cu dumnealui slugeru Mehtupciu, dă i-au dat și slugeru Mehtupciu mănăstirii pentru această casă schimbu o moșie, Tamaș, cu heleșteu jumătate, în județu Ilfov, i o prăvălie în București și o sfîntă cruce de argint cu pietre și cu mărăgăritar și cu sfînt lemn într-însa i 3 scutelnici, cu care schimbu s-au și mulțumit sfînta mănăstire, după cum să văzu și de către judecată zăpislul dă schimbu.

Deci, dă vreme că cerirea numitului Ioniță Caramanlău este după diata mătușă-si Margăi, în care se vede că locul și casa au fost a Sandii Merișancăi, n-are protimisis ca să strice schimbu ce au făcut cu mănăstirea cu slugeru Mehtupciu, ca să dea și Ioniță ce au dat și Mehtupciu la

mănăstire și să ia casa întru a sa stăpînire, mai virtos că au dat la sfînta mănăstire slugeru acea cruce cu sfîntu lemnu, care este de trebuință și folosul sfîntei mănăstiri. Iar Ioniță Caramanlău nici că are ca să dea sfînt lemnu la sfînta mănăstire și rea li fu cerirea, pentru că judecata îl și dăpărtează dă cerirea aceasta, pentru că nu este de moștenire, casa a Margăi mătușă-si, ci lucru strein.

Drept aceia, noi într-acești chip am găsit cu cale schimbul ce l-au făcut sfînta mănăstire Zlătari cu slugeru Meh<tupeciu>, să fie bine făcut, care schimbu ce l-au priimit sfînta mănăstire Zlătari dă la sluger, să-l stăpînească cu bună pace, cum și slugeru Meh<tupeciu> să stăpînească casa cu tot coprinul ei cu bună pace și de către sfînta mănăstire Zlătari și de către numitu Caramanlău, pentru că amindoo părțile, după schimbările ce au făcut prin așa-zămînt dă zapise, să vede că s-au mulțumit. Ci, după dreptate, într-acești chip am găsit cu cale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 15 v. - 16.

1775, diehemvrie 18.

Nic<ulua> Dud<escu> vel vornic, Radu Văc<ărescu>, vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel logofăt.

Veliții boieri arată prin anafora că Maria și vărul ei Ion (jud. Buzău) revendică de la vameșul Ștefani moșia Dădulești (jud. Buzău). Constatîndu-se că pîrtul a obținut, în calitate de creditor, această moșie la mezat de la stolnicul Ștefanache care la rîndu-i o cumpărase cu zapis de la tatăl reclamantei judecata recunoaște vameșului Ștefani dreptul de stăpînire „în bună pace”. Domnul întărește.

565

1778
iunie
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

După cercetarea dumnealor veliților boieri cum și a departamentului judecătii, neavînd numita Marie cu vărî-său Ion nici o dreptate la cerirea lor, am dat această întărire la mîna vameșului Ștefani ca să-și stăpînească moșia cu pace și să fie nesupărat dă pira lor.

1778, iunie 6.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu de copii dă divan au dus la judecată innaintea noastră pă Mariia i pă vărî-său Ion din sud Buzău, carii cu jalbă au jăluit innălțimii tale pentru vameșu Ștefani, zicînd că, după vremi fiind instreinați în Moldova și viind acum în postu cel mare la moșia lor cea părintească ce să cheamă Dădulești din sud Buzău, au găsit pă mai sus-numitul Ștefan vameș stăpînind această moșie și cu ce temei o stăpînește, zic că nu știu, fiindcă părinții lor zic că n-au vîndut această moșie a lor.

Pentru care, judecîndu-să la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <lea> departament, zic că dreptate nu și-au aflat și din luminată porunca innălțimii tale aducîndu-i zapciu innaintea noastră atît pă numiții jăluitoari, cît și pă Ștefani vameșu, am întreat pă Ștefani vameșu, cu ce stăpînește această moșie și zise că, avînd să ia taleri 1000 cu zapisu, capete, dă la răposatul Ștefanache, în zilele mării sale răposatului Alexandru Ghica vodă, s-au scos casa răposatului stolnic Ștefanache la mezat din poruncă domnească și, strîngîndu-să toți datornicii cei ce avea să ia dă la casa stolnicului Ștefanache, între care datornici, avînd și el a lua acești taleri 1000, apete, după cartea dă blestem a preasfințitului patriiarh al Țarigradului ce au priimit, l-au ajunsu curamaoa, acești taleri 1000, taleri 373,60 și pentru acești bani i s-au dat dă la mezat moșia Tetoranca și stînjeni 301 în moșia Dădulești, care moșie Dădulești o avea și răposatul Ștefanache cumpărată dă la un Grigorie [i] Toma. Și acest Grigorie i Toma, această moșie Dădulești, o avea dă bastînă părintească a lor, făr' dăcît avea numai stînjeni 80 cumpărați dă la Stoian, tatul Marii jăluitoarii, după cum văzum și zapisu dă vînzarea aceștii moșii ce au vîndut acest Stoian, cum și zapisul lui Grigorie i Toma dă vînzare ce l-au dat la mîna răposatului stolnic Ștefanache, cum și zapisele i scrisorile cele vechi, iar dă Caloian, tatul lui Ion

jăluitoru, vărul Marii, nicidăcum nu să pomenește ca să fi avut și el parte într-această moșie Dedulești, ci încă, să vede că în cartea dă hotărnicie a răposatului biv vel comis Grigorie Topliceanu, îl dăpărtează pă acest Caloian, cum și pă frate-său Stoian dă această moșie Dedulești. Care, să vede că Stoian au avut numai stinjeni 80 într-această moșie, iar nu mai mult și i-au vîndut acelu Grigorie i Tomii, iar Caloian să vede că n-au avut parte, mai virtos, că însuși Ion jăluitorul zise înaintea noastră că acest Stoian, unchi-său, au trăit multă vrme și dă 8 ani incoace i s-au întimplat moarte. Care, să cunoaște că dă ar fi avut și tată-său parte dă moșie într-acest hotar Dedulești, nu ar fi îngăduit tată-său și el pă Stoian unchi-său ca să vinză și partea lui, ci să vede că n-au avut, și pentru aceia au făcut tăcere.

Deci, după multa cercetare ce am făcut și noi, citind toate scrisorile, cum și anaforaoa dumnealor boerilor judecătōri ot<al> 2<-lea> departament, să vede că Ion jăluitoru și cu vară-sa Mariia, n-au nici o dreptate, mai virtos, că partea lui Stoian, tatul Marii, să vede vîndută dă însuși el la acel Grigorie i Toma și Grigorie i Toma au vîndut la răposatul stolnic Ștefanache cu zapisu dă la leat 1759 mai 15, dă sint ani 19 și fiindcă și vameșul Ștefăni au cumpărat această moșie dă la mezat, priimind drept curamaoa ce l-au ajunsu la datoriia ce avea să ia, care mezat s-au făcut din poruncă domnească peste 4 ani în urmă după moartea stolnicului Ștefanache și stăpînește și vameșu Ștefăni dă sint 10 ani, mai virtos că acest Stoian și Caloian n-au fost instreinați într-altă țară, ci au fost cu șăderea la satul Cănulești sud Rîmnic. La care, să cunoaște că la vînzarea moșii cînd au vîndut Stoian acelu Grigorie și Tomii, n-au dat hrisoavele și zapisile toate cite au avut pentru această moșie, cumpărătorilor, ci le-au oprit la dînsul. Și dă n-ar fi fost vîndută moșia după cum jăluesc aceștea, ar fi mai avut vreo judecată pentru această moșie, ori cu Stoian frate-său, ori cu stolnicul Ștefanache, sau cu vameșu Ștefăni, dar cu tăcerea lor să dovedește că Caloian, moșie n-au avut și însuși Stoian au vîndut partea lui și pentru aceia n-au mai pornit piră într-acești 19 ani.

Ci, noi găsim cu cale, vameșu Ștefăni să stăpînească această moșie Dedulești după cum au cumpărat de la mezat, cu bună pace de către Ion sin Caloian i dă către Mariia vară-sa, fata lui Stoian, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 189 v. - 190.

1778, mai 27.

Pană Fili<pescu> vel vornic, Ștefan vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Ion vel stolnic.

566

1778

iunie

6

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ancuța din București cere croitorului Radu chiria prăvăliei de pe Podul Șerban Vodă. Cum piritul prezintă „bune sineturi” de stăpînire a prăvăliei și anume, acte de cumpărare de la protopopul Gheorghie, ruda Ancuței, judecata hotărâște ca Radu să-și păstreze prăvălia. Domnul întărește, cu drept de apel la divan.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele Radul croitoru, cerînd întărire dreptății lui, și văzînd domniia mea din cele mai jos scrise că judecata au cercetat cu amăruntu pricina și numitul Radul are bune sineturi la mină dă stăpînirea prăvălii, care nici pîrișa nu le-au tăgăduit, am întărit și domniia mea hotărîrea judecății ca, după cum scrie mai jos, să să urmeze și să stăpînească Radul cu pace, iar, mai avînd partea ceialtă a face apelație, iasă și la divan înaintea domnii mele.

1778, iunie 6.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn, Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu za divan aduse la judecată pă Ancuța de aici din București, pîrișă Radului croitoru, zicînd că, avînd ia o prăvălie pă Podu lui Șerban Vodă pă locu mănăstirii Sărindar, au făcut-o vînzătoare, tocmind drept taleri 250. Și ducînd zapisu la un Gheorghie

protopop, fiindu-i rudă, să-l iscălească, n-au vrut, zicînd că-i va da el banii ca unul ce avea protimisis, și nici bani nu i-au dat și prăvăliile le-au luat și le-au dat cu chirie la mai sus-numitul Radu croitoru, dă la care cerînd ia acum chiriia, el nu va acum să-i dea, puînd pricină fiindcă au murit mai sus-numitul protopop, că ar fi cumpărată dă dînsul.

Față fiind și pîritu Radu croitoru, să întreabă ca să arate cu ce stăpînește el acele prăvălii și arată întii zapisul cu care au cumpărat el dă la numitul protopop aceste prăvălii, fiind scris cu leat 1776 martie 12 și cu multe mărturii vrednice de credință și rude ale acelu protopop, între care este și pîrișa Ancuța, iscălită. Apoi arată și alte 2 zapise, unul cu leat 1772 octomvrie 8, prin care să vede că muma pîrișii, anume Cîrstina, împreună și cu fii-sa aceasta, Ancuța, vinde aceste prăvălii, ce sînt între Ioniță croitoru și între Ion bărbieru, la un Costandin argintaru, și altu, cu leat 1773 iunie 11, cu care să vede că au cumpărat Gheorghe protopopu dă la Cîrstina muma pîrișii și dă la însuși pîrișa, fiind și ia iscălită vînzătoare. De care aceste 2 zapise, nici pîrișa nu tăgăduște, zicînd că ele, vrînd să vînză aceste prăvălii la mai sus-numitul Costandin argintaru, după zapisul ce mai sus arătăm, Gheorghe protopopu nu le-au îngăduit ca unul ce avea protimisis, fiind văr cu tatul ei și au luat prăvăliile făcîndu-să și zapisu ce este pă numele lui și dîndu-i-să la mîna și zapisul lui Costandin, dar ia nici un ban n-au luat.

Deci, văzînd că pîrișa Ancuța este iscălită atît în zapisul cu care au vrut să cumpere acel Costandin, dă la care să vede că au răscumpărat acel protopop Gheorghe cu protimisis, fiind și în zapisu protopopului Gheorghe, iscălită vînzătoare, cît și în zapisul cu care au cumpărat pîritu Radul croitoru dă lanumitul protopop, și fiindcă pîrișa au fost în vîrsta întreagă, încă și măritată după însuși arătarea ei la facerea numitelor zapise și vînzări, din care nu mai poate acm să zică cum că, ca pă o nevrîsnecă, au pus-o mă-sa dă au iscălit, nu putut judecata să-i dea nici o dreptate asupra Radului pîritu. După cum și însuși ia au cunoscut, zicînd înaintea judecării că cu adevărat asupra lui nu are nici o dreptate, fiindcă el bine au cumpărat și stăpînește, făcînd încă și mare cheltuală că le-au prefăcut dă tot acele prăvălii ci are pîră asupra clironomilor unchiului ei, Gheorghe protopop pentru înșălăciunea ce i-au făcut, am hotărît ca Radul croitor, după zapisile ce arată, să-și stăpînească prăvăliile ce mai sus arătăm că sînt între Ioniță croitoru și între Ion bărbieru, cu bună pace de către dînsa, ca un bun cumpărător, și ia de va fi avînd vreo pîră asupra acelu protopop Gheorghie, își va căuta cu clironomii lui.

1778, maiu 2.

Miche paharnic, Costandin comis, Costandin Coc<ărescu> sârdar, Ev<dochim> medelnicer, Ion Fotino.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Radu cupeșii cere răscumpărarea în baza dreptului de protimisis, a unei părți din moșia Broșteni pe care tovarășul său de cumpărătoare Petre Ghiurgiu o vînduse biv șătrarului Șarban Oteteșanu. Judecata hotărăște, după pravile, ca Radu să întorcă lui Oteteșanu preșul plătit lui Petre și să stăpînească singur moșia. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După înștiințarea ce ne-au înștiințat zapciu cel rînduit, vălafu de aprozi, cum că amîndoao părțile s-au odihnit și au rămas mulțumiți la hotărîrea aceasta a departamentului, întărim și domniia mea și poruncim zapciule să urmezi cum scrie mai jos a face împlinire și săvîrșire la hotărîrea judecării.

1778, iunie 7.

Praînnălțate doamne,

Dim luminată porunca mării tale, dumnealui vălafu za aprozi aduse la judecată pă Radu cupeșii cu jalba ce au dat către măriiia ta asupra dumnealui Șarban Oteteșanu biv șătrar, zicînd că, de ani 12 acum, au cumpărat o moșie ce să cheamă Broșteni în sud <Vilcea>¹ cu un tovarăș al lui, anume Petre Ghiurgiu, dă la neamul boerilor Buvoreni², iar acum fiind el la Craiova dă să judeca cu un Sărdănescu tot pentru această moșie, cerînd acel Sărdănescu ca să

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 192-192 v.

Pentru rejudecarea pricinei, cu menținerea hotărîrii, v. doc. din 12 iunie 1778

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6, f. 199.

(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

567

1778

iunie

7

o ia peste atîtea ani cu protimisis, pînă a veni el, tovarăşu lui Petre au vîndut jumătate moşia, adecă partea lui la mai sus-numit boeriu Şarban Oteteleşanu. Pă care neîngăduindu-l el acum, ca unul ce avea acea moşie de tovarăşie cu Petre, cere ca să ia partea tovară<şu> lui său, cu întoarcere dă bani.

Faţă fiind şi dumnealui polcovnicu Drăghicean Oteteleşanu, fratele şi vechilul pirtului, răspunse cum că această moşie, fiind dă la neamul Buvorenilor² şi dumnealor încă fiind rudă cu Buboreni², dă vreme ce moşia ese cu vînzare dă la mîna lui Petre cumpărătoru, au cumpărat fratele dumnealui, numitul mai sus boeriu, arătîndu-ne şi zapisul de cumpărare cu leat 1778 aprilie 27, prin care să vede că stăpînitorii aceştii moşii şi cei dintii fiind din boerii Brăiloi şi cei dă al doilea fiind din boerii Buboreni², sint tot rudă cu dumnealor, şi cu acest cuvînt al rudenii, fiindcă Petre va să-şi vînză partea sa, au cumpărat-o dumnealui. Împotriva căruia, arată şi pîrişu o carte dă judecată a divanului Craiovei cu leat 1778 mai 15, prin care să vede judecata ce mai sus arată pîrişu că au fost avut cu Sărdănescu, hotărîndu-să ca să stăpînească aceşti cumpărători anume Radu i Petre cu pace dă către Sărdănescu şi arătînd că, şi dă va fi să vînză partea sa, unul dintr-aceştia să aibă protimisis, celălalt tovarăş după pravilile dă protimisis. După care pravili urmînd şi noi, asemenea hotărîm că Radu cupeţu cu întoarcere de bani să ia supt a sa stăpînire partea tovarăşului său, lui Petre, ce au vîndut-o numitului boeriu Şarban Oteteleşanu, ca unul ce are protimisis. Asupra căriia hotărîri, răspunse polcovnicu Drăghicean, că şi fratele dumnealui are alte moşii alătura cu această moşie şi ca un vecin să să protimisească, dar nici aceasta nu este priimită, fiindcă acele moşii, după cercetarea ce am făcut sint foarte dăpărtate, peste 20 de hotară. Care, măcar şi aproape să fi fost, iarăşi nu să putea protimisi după pravilile ce în jos să vede, care pravile întii dau protimisis rudelor vînzătorilor celor ce vor fi avînd moşii pă lingă moşia ce să vede (care dumnealui şătraru Şarban, nu este nici o rudă cu acel Petre), apoi, dau protimisis tovarăşului după cum este acest Radu cupeţu, şi ca o nedreaptă cerire, şi aceasta nu am priimit-o hotărînd precum s-au zis ca, numitul Radu să întoarcă banii şi să stăpînească partea tovarăşului său de moşie cu bună pace de către dumnealui şătraru Şarban Oteteleşanu. Iar hotărîrea rămîne la înălţimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 190v. - 191.

1778, iunie 6.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alexandru Grecianu, Ev<dochim> medelnicer, Ion Fotino.

ἄ-ης νεαρά Κωνσταντήνου Πορφυρογενίτου Θεσπίζουσα περί προτιμίσεως λέγει ῥήτως οὗτοι· βουλόμενος ἐκποιήσῃ τὰ ἰδία καταπραύσουσιν ἢ ἐνφύτουσιν ἢ μήσοσιν μὴ πρότερον ἑτέρο τι· ταῦτα ἐκποιήσασαν οἱ μὴ πρὸς ἐκεῖνους διαμαρτίζονται τοὺς καλουμένους κατὰ τάξιν πρὸς τὴν προτίμησιν εἶναι πρότον κληδόνιν οἱ ἀνάμιξοι σονγενι- μένη, εἴτε οὗτος οἱ συμπαίπλεγμένοι κοινωνικός.³

¹ Loc alb.

² Corect : Bujoreni.

³ Adică : Prima novelă a lui Constandin Porfirogenetul decretată cu privire la protimisis statorniceşte limpede astfel : Cel care voieşte să vîndă bunurile sale fie în deplină stăpînire, fie ca emfiteuză sau să le inchiriereze, nu le poate înstrăina oricui, ci mai întii celor care se dovedesc a fi îndreptăţiţi potrivit ordinii de preferinţă, în primul rînd celor care stăpînesc în comun şi care sint şi rude, apoi contribuabililor supuşi dărilor în comun.

568

1778

iunie

9

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Tudor din Oleşti (jud. Ott) reclamă pe Nişul unchea-şul care pentru trei capre luale cîndva de talăl său i-a ridicat acum un cal. Întrucil pirtul susţine că a luat calul pentru 12 capre se hotărâste cercelare cu ispravnicii judeţului Teleorman unde se află şi martorii megiaşi. Domnul întăreşte.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum să coprind mai jos, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai judeţului să cercetaţi şi în scris să alegeţi.

1778, iunie 9.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat mării tale, Tudor dă la Oțești sud Olt asupra Nițului uncheașu, zicînd că pentru trei capre ce au fost luat tată-său dă la pîrit încă din zilele răposatului mării sale Grigorie vodă Ghica, i-au fost luat pîritu de sînt ani 11, un cal, din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za păhărniceii, aducînd pã amîndoaã părțile înnaintea judecãții, rãspunse și pîritu cã, calul l-au luat cu adãvãrat, dar nu pentru 3 capre, ci pentru 12 capre ce le luase tatul pîrișului mai dinainte fãr'dã dreptate. Și arãtînd o adeverințã a unor megiiãși dã la leat 1860, dã sînt ani 18, din care megiiãși zice cã sã aflã acum mulți la satul Murghiiã i Corbeii sub Teleorman, unde sã aflã și pîritu, prin carele dau dator acei megiiãși pã tatul pîrișului cu 12 capre.

Deci, fiind trebuințã dã a li sã cerceta pricina acolo unde sã aflã și acei megiiãși, fiind pricinã veche de ani 18 și fiindcã amîndoaã părțile sînt cu șãderea unii lînã alții, sã fie luminatã porunca mării tale cãtre dumnealor ispravnicii din sud Teleorman, ca sã aducã pã acei megiiãși dã fațã înnaintea dumnealor și sã le izbrãneascã. Iar hotãrîrea rãmîne la mãriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 193-193 v.

1778, iunie 2.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> medelnicer, Ion Fotinu

Veliții boeri aratã prin anafora cã Necula și alți sãteni din jud. Argeș revendicã de la popa Coman și cetașii lui din Poienari (jud. Gorj) jumãtate din moșia Poene de la Surlari. Judecata menține hotãrîrea departamentului al 2-lea conform cãreia fiecare parte are a stãpîni cte o jumãtate de moșie. Domnul întãrește.

569

1778
iunie
9

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dupã cercetarea ce au fãcut atit la <al> 2 <-lea> departament, cît și la dumnealor veliții boeri, vãzîndu-sã cã cerirea pîrișilor ce o fac asupra pãrtașilor lor, iaste fãrã dã nici o dreptate și arãtîndu-ne și orînduitu zapciu ceauș de aprozi, cum cã și însuși pîrișii, cunos-cîndu-și nedreptatea lor, au rãmas odihniți pã aceastã hotãrîre a dumnealor veliților boeri și n-au a mai face nici o apelație, întãrim și poruncim ca sã aibã bunã pace numiții preoți cu cetașii lor și sã stãpîneascã cum au stãpînit.

1778, iunie 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminatã porunca mării tale, caușu de aprozi au adus la judecatã înnaintea noastrã pã Necula i Radu i Pãtru și Dumitru din sud Argeș, care cu jalbã au jãluit mării tale pentru popa Coman i popa Chiriiacu cu cetașii lor dã la Poienari sud Gorj, zicînd cã moșii lor au cumpãrat o jumãtate de funie dã moșie din Poene dã la Surlari și pînã la o vreme au stãpînit atit moșii și pãrinții lor, dar, în vremea rãzmiriții cea dã dãmult, zic cã, fugînd pãrinții lor într-alt județ și nefiînd fațã scrisorile ce avea pentru aceastã moșie și murînd pãrinții lor, n-au mai putut sã-și caute, iar acum zic cã, gãsînd scrisorile pentru acea jumãtate de funie dã moșie, ceru sã o ia supt a lor stãpînire și popa Coman i popa Chiriiac cu cetașii lor nu vor sã-i dea, pentru care pricinã, judecîndu-sã și la dumnealor boerii judecãtori ot <al> 2 <-lea> departament, dreptate zic cã n-au aflat.

Și orînduîndu-sã dã cãtre mãriia ta ca sã le cercetãm și noi aceastã pricinã, deci, aducîndu-i zapciu și înnaintea noastrã, și cercetîndu-sã aceastã judecatã și dã noi, sã vede cã acești jãluitori, adicã Necula i Radu i Pãtru și Dumitru, jãluitori, au stãpînire într-acest hotar dã moșie al Poenii i în silîște și în muntele Stînișoara jumãtate și popa Coman i popa Chiriiac cu cetașii lor, iar jumãtate, și au stãpînit atit moșii și pãrinții lor, cum și ei pînã acum, de sînt ani 115. Și cercetînd și anafora dumnealor boerilor judecãtori ot <al> 2 <-lea> departament, vedem cã bine și dupã dreptate i-au judecat. La care și noi gãsîm cu cale ca și de acum îna-

înte să stăpînească iarăși jumătate Necula cu cetașii lui și jumătate popa Coman i popa Chiriia
cu cetașii lui, după cum au mai stăpînit într-această sumă de ani. Iar hotărîrea rămîne la înnăl-
țimea ta.

1778, iunie 6.

Pană Fili<pescu> vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, Manolache Brincoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel stolnic.

570

1778
iunie
10

Mitropolitul, împreună cu episcopul Buzăului, judecă reclamația Mariei Lipoveanca împotriva cumnaților ei, Mihai și Radu, pentru o circiumă de piatră și 80 stînjeni de moșie din Mănești (Dimbovița), care i-ar fi rămas de la soțul ei decedat. În urma mărturisaniei scrise cu blestem a pîrtului Mihai Lipoveanu, din care reiese că bunurile reclamate se aflau pe moșia părintească, pîrțsa îi cere jurămînt. Față de refuzul pîrtului de a primi jurămîntul judecata supune pricina domnului. Domnul, găsind îndestulător blestemul pîrtului, hotărăște ca „Lipovenii să aibă pace dă pîra Marii”.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce Mihai Lipoveanu, ca un martur au fost adus aici și îndăstul este blestemu ce au priimit, și poruncim Lipovenii să aibă pace dă pîra Marii.

1778, iunie 11.

Preafînnălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora înștiințăm mării tale că după jalba ce au dat la măriia ta dumneaei Marii Lipoveanca pentru dumnealui biv <al> 3 <lea> vistier Mihai Lipoveanu i Radu Lipoveanu ce i-au fost cumnați făcînd cerire <pentru> o circiumă dă piatră și stînjeni 80, moșie din Mănești sud Dimbovița, ce zice că au rămas stăpînire dă la soțul său, răposatul polcovnic Nicolae Lipoveanu, fratele mai sus-numiților, și acum nu ar fi vrînd să o îngăduiască să stăpînească cu pace, după a căriia jalbă, cu zapciu ceauș dă păhărniceii fiind orînduiți la noi i la întru Hristos fratele episcop Buzăului, chir Cozma, să le facem cercetare, după porunca mării tale, fiind față jăluitoarea, dinpreună cu Radu Lipoveanu, înaintea noastră, le-am făcut cercetare jălbii și în ce chip ni s-au pîrit, pă larg am înștiințat mării tale cu anafora, răspunsurile amîndu<ro>ra pârților. Dar nefiind atunci față și Mihai Lipoveanu, am arătat mării tale că este trebuință de a să aduce la judecată să răspundă la cele ce va fi știind, fiind frate mai mare Radului și au și fost dintru-ntîiși la alte judecăți pentru aceste pricini dă au răspuns, și aducîndu-l înaintea noastră, atît pă numitul Mihai Lipoveanu, cît și pă jăluitoare, iarăși am început cercetare pricinii. Și am întrebat pă Mihai Lipoveanu, cum știe pentru acea circiumă și pentru acei stînjeni 80 dă moșie și singur dete mărturisanie în scris supt iscălitura sa, cum că, circiuma o știe că au fost veche părintească făcută dă vărghii și întimplîndu-să de au ars-o focu, răposatu frate-său Nicolae Lipoveanu, rămîind episcop pă casa părintească, cu oamenii casii, s-au apucat dă au făcut acea circiumă de piatră în locu cei vechi pă moșia părintească în Mănești, iar pentru acei stînjeni 80 ce zice jăluitoarea că i-au cumpărat răposatul Nicolae dă la Dumitrache Călinescu, iarăși zise Mihai că mai mult nu știe să răspundă, fără cît ar fi văzut în catastihu răposatului tată-său, coprinzîndu-să că au avut Răducanu Călinescu stînjeni 70 iar nu 80 și fără dă hotar, iar nu cu hotar cum au vîndut numitul Dumitrache. Așijderea și pentru taleri 800 ce zice jăluitoarea că au plătit răposatul bărbati-său, birul slugilor, iarăși arată Mihai că acei taleri 800 i-ar fi prins în socoteală, după cum singur răposatul frate-său i-ar fi arătat cu gura, iar nu cu vreo socoteală în scris, coprinzîndu-să și într-o carte a răposatului întru fericire Scarlat vodă Ghica, unde ar fi arătat frate-său Nicolae, că dajdea acelor slugi au plătit-o din casă. Într-acestași chip știind Mihai Lipoveanu, în frica lui Dumnezeu au dat această mărturisanie și singur au priimit și blestemu nostru, că mai mult decît acestea ce le arată mai sus, nu știe să mai răspundă, neavînd amestec nici la o parte, nici la alta, ca unu

ce este dăspărjit cu partea ce i s-au căzut. La care jăluitoarea nu primi a fi odihnită de mărturisanii și blestemul ce au primit și zise să facă numitul Mihai jurământ pă cele ce arată, pă cum că sint adevărate și va rămne păgubașe. Ci, la aceasta, fiindcă Mihai Lipoveanu să apară zicnd că nu va mai face alt jurământ, rămne la cea desăvârșită hotărre a mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 192 v. - 193.

1778, iunie 2.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Bărbucean vistierul cere fiilor stolnicului Topliceanu restituirea unui împrumut acordat acestuia și postelnicului Hrisoscoleu, de ptriș. Ptrișii recunosc dar cer să plătească și postelnicul Grigore Hrisoscoleu întruclt debitorii s-au constituit chezași platnici unul pentru altul. După pravilă se hotărăște ca fiii Topliceanului să plătească urmnd a se socoti ulterior cu Hrisoscoleu. Domnul întărește.

571

1778
iunie
11

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dnd domnii mele jalbă, Barbul Arion biv <al> 3 <-lea> vistier, cernd împlinirea dreptății lui și văznd domniia mea această hotărre a judecății la mina lui, orinduim pă sluga domnii mele copil din casă dă divan, să meargă și să apuce pă fii Topliceanului ca să îplinească banii, iar zicnd că au a răspunde, să ia să-i aducă aici la divan și cine va rămne să plătească treapădu și cheltuiala.

1778, iunie 11.

Prealnnălțate doamne,

Din lăminată porunca mării tale dumnealui vătafu de copii za divan, aduse la judecată pă Bărbucean biv <al> 3 <-lea> vistier, piriș fiilor răposatului stolnic Mihalci Topliceanu, cernd 1308 capete prin zapisu răposatului taicăi dumnealor i a dumnealui postelnicului Grigorașco Hrisosculeu, fiind culeat 1776 septemvrie 4, cu care bani s-au fost împrumutat dumnealor amndoi cu așazămint dă dobndă 5 la pungă și puindu-să chezași platnici unul pentru altu.

Față fiind și dumnealui Toma șătraru vechil și celorlalți frați ai dumnealui, Dumitrașcu, Spătărăche i Nicolae, Topliceni fiii răposatului stolnic, nu au tăgăduit datoriia, ci numai zise că cu acești bani au fost cumpărat vinăriciu dă anu trecut din sud Slam Rimnic și au păgubit și au rămas asupra lui Grigorașco taleri 930, adică taleri 628 analoghiia pagubii din partea ce au fost avut el, și taleri 302 ce au fost oprit el. Și cerea zicnd ca vistierul Bărbucean, toți acești bani să-i ceară dă la Grigorașco și ce vor mai lipsi să-i îplinească el, ori măcar banii jumătate ai acestor taleri 1308 ce i să cer să-i plătească Grigorașco și banii jumătate să-i plătească dumnealor, fiindcă precum s-au zis mai sus, amndoi s-au fost împrumutat cu acei bani, răposatul stolnic Topliceanu cu Grigorașco. De care, pirișu nu s-au odihnit, zicnd că-și cere toți banii dă la clironomii răposatului Topliceanu pentru ca numai cu lesnire să să exoffi-sească, dă vreme că scrie în zapis că sint chezași platnici unul pă altu, acei doi ce s-au fost împrumutat cu acei bani, fiindcă dă la Grigorașco postelnic să discolipsește de a-și scoate banii.

Deci, văznd că Barbul vistier are dreptate la aceasta, după praville ce poruncesc la cartea 26 a împăraților, titlu 3, chiar așa că, „dă să vor fi împrumutat mulți și fieștecare arată partea sa, pă acea parte este dator, iar fiindu-le făgăduința pă toată suma, împrumutător u are să apuce pă cine dintr-aceia va vrea”. După care pravili am hotărit ca, copiii răposatului stolnic să plătească toți banii aceștea cu dobnda lor, din zioa ce s-au făcut zapisul pînă la moartea răposatului stolnic, zăcea unul, iar nu po taleri 5 la pungă, și dumnealor să-și caute cu Grigorașco Hrisosculeu. Iar hotărre rămne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 6,
f. 195 v.

1777, aprilie 2.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Grecianu, Ev<dochim> medelnicer, Hagi biv vel sluger.

Velii boieri arată prin anafora că Radul răspova părăște pe popa Stan din Vitomirești (jud. Argeș) care ar fi pus stăpînire pe 100 stînjeni din moșia unui unchi al lor. Piritul dovedește cu zăpis că îi stăpînea de 31 de ani. Divanul și domnul îi întăresc stăpînirea.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cercetarea ce au făcut dumnealor velii boieri, fiindcă numitul Mateiu în urmă au și dosit, după cum ne arată zapciul cel rînduit, și n-au șazut ca să iasă la divan de au avut a face apelație, am dat domnia mea această întărire la mina popii lui Stan, ca după cum scrie mai jos să să urmeze și să stăpînească cu pace.

1778, iunie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui ceaușu de aprozi au adus la judecată innaintea noastră pă Mateiu, vechil fiind frăține-său Radului răspova din sud Argeș, piriș popii lui Stan ot Vitomirești sud Argeș, zicînd că, la trecuta lună lui februarie, au avut judecată cu el la dumnealor ispravnicii din sud Argeș pentru 100 stînjeni de moșie ce să numește Vitomirești, care moșie zic că le-au rămas dă la un unchiu al lor, anume Nicola, și cum că mai sus-numitu preot fără dă dreptate și în silă le-au stăpînit acești stînjeni 100 partea acelu Nicolii unchiul lor, nefiînd ei acolo. Și din luminată porunca innălțimii tale, aducîndu-î zapciu innaintea noastră pă amindoaș părășile, am întrebat pă popa Stan cu ce stăpînește acești stînjeni 100, partea acelu Neculii ce zic jăluitorii că le-au fost unchi, și ne arată un zapisu de cumpărătoare pentru acești stînjeni 100 de moșie din Vitomirești, partea acelu Nicolii ce i-au cumpărat dă la un Radu diiacon i dă la Dumitru diiacon, care zapisu să văzu scris dă la leat 7255 dechemvrie 19 dă sint ani 31, care îl dau la mina acestui popii, lui Stan, în care scrie că, rămîindu-le și lor un zapisu dă la părinții lor, ce au cumpărat dă la vărî-său Dragomiru i brat ego Pătru, moșie în Vitomirești, precum arată că li s-au ales partea lor dă 12 boeri hotarnici stînjeni 100 în lat, cu scaunu dă vie, cu pomi și în siliște stînjeni 9 și pă dînșii ogradă cu meri și căminul casii. Deosebit ne arată tot popa Stan și zapisul acelu Dragomiru i brat ego Petru, iscălit într-însul și alte mărturii cu leat 7214 dă sint ani 72. ce-l dau la mina vărî-său Drăguț diiaconu, i a feciorilor lui din Făgețel, cum că, fiind tatul lor dator și neavînd cu ce plăti, i-au vîndut partea lor de moșie din Vitomirești, oricîtă să va alege din apă, din pădure și din peste tot hotaru. Așijderea văzum și cartea de hotărnicie a 12 boeri hotarnici cu leat 7248 întru care scriu acei boeri hotarnici că, alegînd partea celorălți moșneni, cum și a cumpărătorilor, au pus piatră, iar din piatră la vale pînă în hotaru treptilor la ulm s-au dat popii lui Șarban cu nepoților lui i popii lui Stan, mănîceni¹, cu frații lui, stînjeni 987. Într-acești stînjeni, arată că este și partea Nicolii, fecioru lui Stănislav, stînjeni 100, și cum că acel Nicola, nefiînd atunci acolo la hotărnicie, arată că i s-au lăsat partea lui, într-a popii, dar care popă dintr-acești doi, nu arată, iar cînd va veni el sau cinevași de la el, nefiînd partea lui vîndută, să și-o stăpînească cu pace. Mateiu jăluitorul, zise că el nu știe pă acestea să fie rudă cu acel Nicola, ci el și cu frate-său este rudă, dar, împotriva acestei zise a lui, ne arată popa Stan un zapisu al popii lui Dobre, întru care să vede iscălit și alte mărturii ce-l dă la mina lui popii Stan, vărî-său, cu leat 7255 februarie 16, în care scrie că, avînd multă gîlceavă pentru moșia ce o cumpăruse dă la Olanul, precum adeverează zapisul ce-l are popa Stan la mină, să-și facă casă cu pomaturi, și sculîndu-să el cu frații lui și rămîindu-l de judecată, arată că i-au dat acel zapis ca să stăpînească cu pace dă către el și de către frații lui, și care să va mai scula din neamul lor, să plătească gloabă taleri 30. Ne mai arată tot popa Stan și o carte de judecată a răposatului Grigorie Brătășanu biv vel șătrar ce era ispravnic <de> Argeș pă acea vreme, cu leat 7256, adică ot un an mai în urmă zapisului popii Dobre, întru care scrie c au avut judecată popa Stan ot Vitomirești cu popa Dobre i cu frații dintr-acest satu cum că, cumpărînd popa Stan stăinjami 100 de moșie cu ogradă i cu pomi dă la diiaconu Radu i dă la diiaconu Dumitru ot Făgețel cu zapisu din leat 7255,

care ogradă arată că le-au fost și lor dă cumpărătoare dă la Olan, și cum că, vrînd să-și facă casă unde au fost casa lui Olan ca să-și stăpînească moșiia și pomii după cum i-au cumpărat, iar popa Dobre și cu frații lui neîngăduindu-l, în urmă arată că însuși popa Dobre au priimitu ca să-și facă popa Stan casă unde au fost casa Olanului și să-și stăpînească pomii cîți i să va veni dă moștenire i dă cumpărătoare. Care, după aceste cărți zise, popa Stan, de atunci de cînd au cumpărat dă la acel diiacon Radul i dă la diiaconu Dumitru, după cum arată zapisul dă cumpărătoare, de sînt ani 31, au stăpînit cu pace, iar pã acest Mateiu nicidecum nu l-au mai văzut, iar rãspopa Radul, fratele lui Mateiu, au fost tot acolea înprejuru și nu i-au mai zis nemic pentru acești stînjeni de moșie ai celui Necolii, iar stînjeni 100 ce au avut Costandina muma lui Mateiu, i-au vindut lui căpitan Pãtrașcu Dãnicel încã mai nainte dă hotãrnicia acestor 12 boeri hotarnici, după cum sã coprînde și în cartea de hotãrnicie. Am văzut și cartea de judecatã a dumneaor Mateiu Cocorãscu, ispravnicu din sud Argeș, ce este scrisã dã la trecuta lunã lui februarie 3 leat 1778, intru care dã dreptatea acestui Mateiu i frãține-sãu Radului rãspopii, cum cã acest popã Stan, rãu au cumpărat acești stînjeni 100 ai celui Nicolii sin Stãnislav, ce zice cã-i este unchi al acestui Mateiu i a frãține-sãu Radul diiacon, dã la acel Costandin diiacon și dã la Radu diiacon, și sã-și caute banii dã la dînșii. Am întrebat pã Mateiu jãluitaru, de vreme ce el sã trage dintr-acel Nicola sin Stãnislav, cum dã nu și-au cãutat și unde au fost, cã dã la hotãrnicie pînã acum sã vede cã sînt ani 38, dã la cumpărarea popii lui Stan pînã acum, sînt ani 31, și cum dã au îngãduit pã popa Stan sã stăpînească într-acești 31 de ani, și zise cã au fost aici în București și n-au putut sã-și caute, iar frate-sãu Radul rãzdiiaconu, au fost acolo și nu și-au cãutat.

Ci, dã vreme cã au trecut atîta sumã dã ani peste sorocu pravilii, mai virtos cã n-au fost înstreinat într-altã țarã streinã, ci au fost tot în pãmîntu lui și nu și-au cãutat, ci tocmai acum își cautã, după ce și-au fãcut popa Stan casã și alte nemeștii, care această cerire a lor este fãrã cale și la cerirea ce fac n-au nici o dreptate, ci am gãsit cu cale, popa Stan după cum au stăpînit pînã acum, de sînt ani 31, sã stăpînească și de acum înnainte cu bunã pace dã cãtre acest Mateiu i dã cãtre frate-sãu rãzdiiaconu. Iar hotãrîrea rãmfne la înnãlțimea ta.

1778, iunie 8.

Panã Fili<pescu> vel vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, vel logofãt, Scarlat vel logofãt, vel clucer, Ion vel stolnic, vel sãrdar.

¹ Din satul Mãnicești.

Departamentul al 2-lea aratã prin anafora cã Andrei din București reclamã pe egumenu mãnãstirii Sf. Gheorghe care i-ar fi impresurat moșia Rãflea (jud. Vlașca). Judecata hotãrãște cercetare de cãtre ispravnicii județului. Domnul întãrește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dupã cum s-au gãsit cu cale dã la judecatã, poruncim dumneavoastrã ispravnicilor ai județului sã urmați a face cercetare și alegere la fața locului.

1778, iunie 12.

Preainnãlțate doamne,

Din luminatã porunca mării tale, ceaușu de aprozi aduse la judecatã pã Andrei din București cu jalba ce au dat mării tale asupra cuviosului arhimandrit chir Iosaf, egumenu mãnãstirii <Gheo>¹rghe Nou, zicînd cã, avînd el moșie ce sã numește Rãflea² în sud Vlașca alã-țura cu moșia mãnãstirii Maicii...³ în zilele mării sale rãposatului Grigorie vodã Ghica, trãgînd moșiile mãnãstirii au impresurat și din moșia lui Moimescu³ stînjeni 50.

Fațã fiind și vechilul cuviosii sale, nepotț-sãu, chir Chiril protosinghel, rãspunse cã nicidecum mãnãstirea n-au impresurat nici un stînjen din partea pîrșului, de moșie, ci, după hri-soavele și zapisile ce are, atît stăpînește.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 67
f. 196 v. - 19

573

1778

iunie

12

Deci, fiind trebuință dă a să cerceta pricina în fața locului și a să dăosebi partea fieș-căruia după zapise și alte scrisori ce vor fi avînd, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii din sud Vlașca, ca să meargă la fața locului și, prin cercetarea dumnealor dă judecată, după zapise și cărți ce vor arăta amîndooă părțile, să dăosebească partea ce este cu dreptate a stăpîni fieșcarele.

1778, iunie 1.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> medelnicer, Ioan Fotino.

- ¹ Doc. rupt.
- ² Corect : Reftea.
- ³ Ilizibil.

574

1778
iunie
13

Velii boieri arată prin anafora că Radul din București se judecă cu Ilinca sora sa care a pus stăpînire pe casa rămasă de la mama lor. Prită susține că fratele ei a vindut casa și ea, ca protimitară, vrea s-o răscumpere. Divanul, cercetînd diata mamei lor care lăsase această casă fiului ei Radul și altei fice Zmaragda, aflată în străinătate, hotărăște ca Radu să stăpînească acea casă, restituind prețul plătit. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum au găsit dumnealor velii boieri cu cale, așa să să urmeze.

1778, iunie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă păhărnicei au adus la judecată innainte noastră pă Radu din București, piriș soră-si Ilincăi, zicînd că, încă în viață fiind părinții lui, pă această Ilincă soră-sa inzestrînd, au dat-o la casa ei, dar în urmă întîmplîndu-să moarte tatîne-său și rămîindu-i o casă aici în București în mahalaoa Anthimului, cît au mai trăit mumă-sa după moartea tatîne-său, au stăpînit-o el, și cum că mumă-sa, fiind bolnavă oloagă, și-au vindut unile altele din zestrile soții și au căutat-o pînă la moartea ei și după moarte încă au cheltuit dă au îngropat-o și au dat și sārindarā, iar numita Ilincă, soră-sa, după ce i-au murit bărbatul cel dintîiu al ei, căsătorindu-să dă al doilea și neavînd casă unde șădea, s-au rugat dă dînsul dă au lăsat-o să șază într-acea casă părintească a lor, să pue vinu să vînză și să-i dea chirie pă lună cite taleri 1. Și așa, după rugăciunea ei incredîntîndu-i-se ca unii surori, au lăsat-o dă au șazut în casă și rînduri, rînduri au luat dă la dînsa cîțiva banii și apucîndu-l pentru acei bani l-au scos la judecată și judecata l-au dat afară din casă cu copii pă ușile altora și stăpînește casa dă sint 3 ani făcînd și alte namestii pîmprejuru casii și să hrănește într-insa.

Deci, după jalba lui, din luminată porunca innălțimii tale, aducînd zapciu innaintea noastră pă amîndooă părțile, am întrebat pă numita Ilinca cu ce stăpînește această casă și zise că acest Radul frate-său făcînd această casă vînzătoare la un Moscu copilul din casă și ia protimisîndu-să ca o soră prin judecată i s-au dat supt stăpînirea ei arătîndu-ne și o carte dă judecată cu leat 1775 martie 27, în care să vede iscăliți dumnealui Nicolae Știrbeiu biv vel vornic și dumnealui Nicolae Brîncoveanu biv vel vornic i George Canale, și scrie cum că această casă ce o cere acum Radul dă la soră-sa Ilinca, muma lor, la moarte prin diiată, arată că au făcut trei părți adică, o parte au lăsat-o fii-său Radul i o parte fii-sii Zmăragdii sora Radului cea mai mică, iar o parte o lasă pentru pomenirile mortului, iar aceștii Ilincăi nu i-au lăsat nimic, fiind eșită cu zestrea ei din casă. Și fiindcă acea Zmăragdă sora lor nu să află într-această țară, au rămas Radul stăpînitor pă toată casa pînă va veni și soră-sa, dar acest Radul în urmă au făcut această casă vînzătoare și au vindut-o în taleri 50 lui Moscu copilul din casă. Și arată dumnealor într-acea carte, cum că au și adus pă Moscu copilul din

casă înaintea dumnealor dă față, și au mărturisit Moscu cum că zapisele casii cele vechi nu sînt puse zălog, ci el au cumpărat casile dă la Radul cu tocmeală drept taleri 50, din care banii i-au și dat taleri 10. Și au hotărît dumnealor, Ilinca soră-sa să-i întoarcă Radului taleri 16 și 80 dă bani, a treia parte ce i să cuvine cît vînduse casile, cum și taleri 10 lui Moscu copilul din casă și i să ia zapisile dă la dînsul. Și dînd acești bani să ia casile supt stăpînirea ei, să le ție pînă cînd va veni și soră-sa cea mică și după venirea soră-si dă-i va trebui casele, va întoarce Ilinca acești bani, cum și banii ce va fi cheltuit la pomeniri și va lua casa supt stăpînirea ei, iar nepriimind să întoarcă banii îi va da și ei taleri 16 bani 80, partea ce i să cuvine și va rămînea Ilinca stăpînitoare pă casă.

Deci, dă iznoavă am adus înaintea noastră pă Moscu copilul din casă și întrebîndu-l au avut acea casă cumpărată dă la acel Radul, după cum să arată într-aceia carte de judecată, și el înaintea noastră zise că pă el la judecată nicum nu l-au chemat atunci, fiind bolnav, și cum că el acea casă n-au avut-o cumpărată, ci pusă zălog dă Radul, drept taleri 10, pentru care zălogire îi dedese și zapisul cel vechiu al casii și cum că atunci dobîndindu-și Ilinca judecata, i-au întorsu acei taleri 10 ai zălogirii, iar nu că au cumpărat-o, că dă ar fi cumpărat-o, ar fi avut și zapisu dă stăpînire. Care la aceasta, zise Moscu că va priimi și blestem cum că n-au avut casă cumpărată, ci zălog.

Ci, dă vreme că Radul jăluitoaru o are această casă rămasă dă moștenire dă la mumă-sa, atît lui, cît și soră-si Zmărandii, găsim cu cale, Radu să stăpînească casa pînă va veni Zmărandanda soră-sa, și atunci să vor învoi între dînșii, ori el va întoarce banii ce va face pă partea surorii-si, sau soră-sa îi va întoarce lui pă partea lui și cheltuiala ce va fi făcut la pomenirile mumă-si, iar pentru taleri 10 ce au dat Ilinca lui Moscu dă au plătit pă frate-său Radul dă datorie i taleri 23, 60 ce zice că au dat Radului rînduri, cît și cele ce au mai făcut Ilinca pă lingă casă, prețindu-să și socotindu-să chiriia casii într-acești trei ani dă cînd șade Ilinca în casă, adică, pă lună cite taleri 1, după tocmeala ce zice că au avut și ce va mai rămînea dator să întoarcă soră-si Ilincăi, iar rămîind soră-sa Ilinca datoare, să-i plătească lui. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 3 v. - 4.

1778, iunie 1.

Pană vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel sârdar.

Departamentul al 2-lea judeca, după pravilă, plîngerea lui Costandin diiaconul din satul Miroși (jud. Olt) contra ispravnicului care i-a luat gloabă pentru o vină a fiului său. Judecata propune să se cerceteze în condica județului dacă banii au fost luați „pentru gloabă dă vinovăție” sau fără dreptate, în ultima alternativă urmînd să se restituie jeluitorului gloaba. Domnul întărește.

575

1778
iunie
15

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiindcă gloabele le-am rădicat domniia mea și rău i s-au luat gloabă jăluitoaru, mai virtos, atît pentru fecior nu să orînduește dă nu va fi fost chezaș, poruncim domniia mea ca dă la pitaru Ghiurgiu să să înlînească acești bani jăluitoaru cu sluga domnii mele... și, dă va fi avut jăluitoaru vină, să înștiințeze vina lui către domniia mea ca cu pedeapsă să să pedepsească pentru vina lui, iar nu cu gloabă. Care pentru aceasta să cădea pitarului Ghiurgiu să întoarcă îndoit.

1778, iunie 15.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za visterie aduse la judecată pă Costandin diiaconu dă la satu Miroși sud Olt, pirș dumnealui Pantazi Serezli biv căpitan za do-robanți, zicînd că, fără dă dreptate, în anul trecut fiind ispravnic cu dumnealui pitaru Gheorghie

Ghiurgiu la acest județ, i-au luat taleri 40 cu pricină că un fecior al lui l-ar fi găsit în fața curvii cu o fată.

Față fiind și dumnealui căpitanu Pantazi, răspunse că adevărat acești bani s-au luat gloabă dă dumnealui pitaru Ghiurgiu, tovarășu dumnealui, iar dumnealui nici la judecata aceștii pricini n-au fost, nici vreun ban au luat.

Deci, dovedindu-să că acești bani sint luați după arătarea căpitanului Pantazi, dă pitaru Ghiurgiu și judecata neputîndu-să plioforisi într-alt chip, de sint bine luați sau rău, să fie luminată porunca mării tale către dumnealui cluceru State ce este acum ispravnic cu dumnealui pitaru Ghiurgiu în sud Teleorman, ca să cerceteze această pricină din condica județului și prin zapcii isprăvnicești, și, dă să va dovedi că au luat acești bani pentru gloabă, dă vinovăție, vor fi bine luați după pravilile ce poruncesc mai jos, iar dovedindu-să că au luat fără dă dreptate, să apuce dumnealui cluceru State pă pitaru Ghiurgiu să îplinească banii pîrîsului, dă vreme ce dumnealui căpitanu Pantazi să apără că nu este amestecat la această luare dă bani, iar dumnealui pitaru dă va avea cevași, își va căuta cu dumnealui căpitanu Pantazi, tovarășu dumnealui. Iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 8

1778, iunie 9.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alexandru Grecianu.

Βιβλίον θ-ον τῶν Βασιλικῶν, τίτλος γ-ον: ποινῆ καταβλιθῆσα ἀναλαμβάνεται καὶ ἐπὶ ποινῆς οὐκ ἐστὶν ἔκκλητος.²

¹ Loc alb.

² Cartea a II-a a Basilicalelor, titlul al III-lea: pedeapsa aplicată se suprimă și împotriva pedepsei nu există apel.

576

1778
iunie
18

Veliții boieri arată prin anafora că Maria Schioapa din Budești (jud. Mușcel) reclamă pe egumenul mănăstirii Cotroceni care i-ar fi cuprins și partea ei în moșia vîndută de tatăl său mănăstirii. Judecata hotărâște cercetare de către ispravnicii județului. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului să urmați a face cercetare și alegerea ce să cuvine.

1778, iunie 18.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, ceaușu dă aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă Mariia Schioapa dă la Budești sud Mușcel, care cu jalbă au jăluit înnălțimii tale pentru egumenul sfintii mănăstiri Cotroceni, zicînd că la leat 1776 au mai dat jalbă înnălțimii tale pentru mai sus-numitul egumen, cum că, avînd tatul ei moșie în Dobroiasca dă Jos sud Mușcel, dintr-însa au vîndut sfintei <mănăști>ri, iar o parte i-au rămas ei, și sfînta mănăstire i-au coprins-o și acea parte a ei. Și judecîndu-să la dumnealor boierii judecători ot <al> 2 <-lea> departament, prin anafora ce au făcut-o către înnălțimea ta, au găsit cu cale ca dumnealor ispravnicii județului prin vecinii și megiiășii de acolo, unde fiind față atît vechilul egumenului cît și numita jăluitoare, să cerceteze prin scrisorile ce vor fi avînd și o parte și alta și să dovedească dreptatea jăluitoare ce va fi avînd, care anafora s-au întărit și cu luminată pecetea înnălțimii tale.

Și după luminată porunca înnălțimii tale, mergînd la dumnealor ispravnicii județului, egumen neavînd cărțile pentru această moșie dă față, nu i s-au făcut nici o cercetare și acum dă iznoavă dînd numita jăluitoare iar jalba înnălțimii tale, și orînduîndu-să dă către înnălțimea ta la noi ca să cercetăm și față fiind și numitu egumen al Cotrocenilor, însuși ne arătă

că numita jăluitoare au avut moșie, dar au vîndut-o la altă parte. Arătîndu-ne și condica mănăstirii, întru care să vede trecută o carte dă judecată cu leat 1752 iunie 6, dă sînt ani 26, iscălită dă răposatul banul Năsturel i dă alți boeri, întru care arată că s-au judecat egumenu, ce era pă acea vreme la sfînta mănăstire Cotroceni înaintea dumnealor, cu Iordache dă la Budești sud Mușcel, care acel Iordache zise numita jăluitoare că i-au fost tată, și hotărâse dumealor printr-aceea carte ca să stăpînească sfînta mănăstire moșia ce o are cumpărată dă la Vasile, socru lui Iordache, cum și cit va mai avea cumpărată de la alții și lui Iordache fi dă să stăpînească stîneni 92 în Glimbocata și 20 în Dobroești.

Ci, fiindcă egumenu atunci nu și-au avut scrisorile dă față, iar acum le are, găsım cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale, către dumnealor ispravnicii județului ca prin vecinii și megiașii dă acolo, să cerceteze dă are această jăluitoare moșie după cum că jăluește și dă este împresurată în moșia sfîntei mănăstiri și dă au stăpînit-o sau este vîndută partea ei la alte părți după cum zice egumenul și, dă vor dovedi dumnealor ispravnicii cum că nu și-au vîndut partea ei dă moșie și să va fi împresurat partea ei, ori de către mănăstire sau de către alți înprejurași de acolo ce au moșie, să o dăscopere și să i-o alegă dîndu-i și carte de stăpînire, iar fiind pricina într-alt chip, cu anafora să înștiințeze înnălțimii tale. Iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 5 - 5v.
Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 22 august 1776.
Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 152 - 152 v.
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”)

1778, iunie 18.

Pană Fili<pescu> vel dvornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scărlat vel logofăt, vel clucer, vel stolnic.

Vel logofătul arată prin anafora că Stan dorobanțul din Bărcănești (jud. Ialomița) reclamă pe ispravnicul casei domnești care nu-i îngăduie să vîndă vin pe moșia unde tatăl lui avusese cîrciumă. După cercetări se constată că obiceiul pămîntului nu permite cuiva să fînă cîrciumă pe moșia unui boier dacă nu a „strîns” el satul. Satul nefiind „strîns” de reclamant i se interzice vînzarea vinului acolo.

577

1778
iunie
18

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme că cerirea lui este rea peste obicei, poruncim credincios boierului domnii mele, vel pitar Costandin Neculescule, să-l poprești și să nu-l îngăduiești a face vreo cîrciumă sau a vinde vin în satu.

1778, iunie 18.

Preainnălțate doamne,

Stan dorobanțul dă la Bărcănești sud Ialomița au jăluit înnălțimii tale, zicînd că are moșie în sud Ialomița ce să numește Bărcănești, care moșie zice că este alătura cu moșia răposatului spătar Pîrvului Cantacozino, ce s-au cumpărat dă înnălțimea ta, și cum că moșia lui merge prin siliștea satului. Și cînd trăia răposatul spătar Pîrvul, zice că au avut tată-său și frate-său cîrciumă dă au vîndut vin în siliștea satului, care zice că să cunoaște și acum groapa bordeiului ce au avut-o cîrciuma, și, după ce au murit tată-său, au fînut și el acea cîrciumă, iar acum nu-l îngăduiește dumnealui polcovnicul Costandin Neculescu ce este ispravnicu casii gospod ca să mai vînză vin în sat. Și înnălțimea ta, după jalba lui, îmi poruncești ca să cercetez după luminată porunca înnălțimii tale, înfățișînd înaintea mea atît pă Stan jăluitoaru cum și pă polcovnicu Costandin Neculescu, și răspunse dumnealui polcovnicu, că peste obiceiul pămîntului nu-l îngăduiește ca să aibă și el cîrciumă în siliștea satului fiind sat strînsu dă răposatu spătar Pîrvul, și spre îndreptarea aceștii trebi aduse mărturie pă Vasile ce au fost <al> 2 <-lea> vornic, carele dete seama înaintea mea, că el este slugă veche și au slujit la răposatul spătar Pîrvul de sînt ani 20, cum și acum să află șazătoru tot la această moșie și zise că cu adevărat are acest jăluitoar un petic de moșie ce merge prin siliștea satului. Dar zice că știe că niciodată n-au avut nici tatul acestui jăluitoar, nici frate-său, nici

el, cîrciumă statornică să vinză vinu lui acolo în satu, fără dăcît zice că știe că fratele acestui jăluitar, fiind ispravnicul al răposatului spătar Pîrvului, uneori cînd să întimpla dă nu era vin stăpînesc, fi da și lui voe dă vindea și el cite o bute dă vin a lui. Și la această întrebăciune a lor, fiind și dumnealor veliții boeri, ziseră că obiceiul este cine stringe satul, acela are voe să-și vinză vinul sau orice va vrea, iar cel ce nu are sat, nu are voe să vinză vin în spinarea satului, ci dăosebit dăparte dă sat, mai virtos că pentru acest Stan jăluitaru imi arată și dumnealui vel vornicu Badea Știrbei că, la trasul aceștii moșii, cînd s-au orînduit din luminată porunca înălțimii tale, au dovedit că are și acest jăluitar stînjeni 40 acolea în siliștea satului, dar cîrciumă n-au văzut ca să aibă, fără dăcît un bordei care șade într-insul. Mai arată dumnealui polcovnicul Neculescu, cum că moșia lui merge și la drumul cel mare, care are voe să-și facă cîrciumă, și el nu va să-și facă, ci căuta în spinarea satului să-și facă cîrciumă și să-și pue vin să vinză, peste obiceiul.

Ci, dă vreme că cerirea lui este rea și peste obiceiul pămîntului, nu are voe ca să vinză vin în spinarea satului, iar cînd ar fi avut el satu lui strînsu dă dînsul, atunci ar fi avut și el voe să-și facă cîrciumă și să-și pue vin să vinză.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 6-6v.

Ci, după cum am adeverit, înștiințez înălțimii tale.

1778, februarie 12.

Scarlat Grecianu vel logofăt.

578

1778

iunie

23

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Nedelco din București, fost scăunaș al neguțătorilor, reclamă pe Pătrașco, catană la căpitania Bălaci (jud. Teleorman), care în timpul răzmeriței l-a prădat de niște arme și alte lucruri. Judecata recunoscînd dreptatea reclamantului hotărăște să i să restituie lucrurile după cercetare de către ispravnici. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare și alegere cum scrie mai jos.

1778, iunie 23.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pă Nedelco din București cu jalba ce au dat mării tale asupra lui Pătrașco, ce este catană la căpitania Bălaci sud Teleorman, zicînd că, dă ani 3 acum, l-au prădat cu o păreche pistoale, o sabie și o pușcă și alte lucruri.

Făță fiind și Pătrașco, răspunse că el fiind ceauș la căpitania Bălaci la leat 1774 în vremea rușilor din porunca ispravnicilor au fost trimis încă cu 20 de neferi dați toți împreună și cu dînsul supt mina unui căpitan Tudor, ca să prinză pă un Panait căpitanu pentru niște jafuri ce făcuse și pă acel Panait căpitan nu l-au prinsu, dar au prinsu pă acest Nedelco și pă un Panait, oameni ai acelu Panait căpitan și i-au trimis la dumnealor ispravnici. Și tot mai gonînd pă acel Panait căpitan, pă el tot nu l-au prinsu, dar, ajungîndu-l, au stătut la bătae și i-au omorît pă un om, și iarăși prinzînd încă doi oameni dă ai lui, i-au trimis și pă aceia la dumnealor ispravnici, Pre care toți aceștia, prinzîndu-i ca pă niște vinovați cum or fi, fiind oameni ai acelu Panait căpitan, le-au luat ce s-au găsit pă la dînșii, luînd și el, adică pîritu acesta Nedelco, care în anu trecut iarăși prin judecată le-au plătit cu taleri 5, iar celelalte ce-i mai cere acum pîrișu, zice că sînt luate dă un Grozea buluc-bașa din sud Teleorman ai [a] căruia neferi au fost cu dînsul la goana numitului Panait căpitanu, din care lucruri zice că pă urmă s-au dat citeva și în mina acelu Panait căpitan, aflîndu-să acum căpitanu la Bălaci. De care acestea, adică cum că acele lucruri ce le cere, ar fi la acel Grozea, nici pîrișu nu tăgăduște, numai le cere dă la acest Pătrașcu că dă la unul cum l-ar fi prinsu el și el l<e>-ar fi luat du pă dînsul lucrurile ce mai sus arătăm a căruia răspunsu și cerire

nu să priimi dă la judecată, « ἐπειδὴ κατὰ τοὺς νόμους δούλος οὐκ ἐνέχεται οὔτε ἐνοχοποιη-
οῖται ... ».¹

Ci, după cercetarea ce le-am făcut, dă vreme ce să cunoaște cum că rău și fără dă cale s-au prădat acest Nedelco, în vreme cînd nu poate să le arate cu nici o vină, fiindcă și dumnealor ispravnicii atunci l-au slobozit ca pă unul ce nu numai că nu era împărțit la vinile și jafurile aceluia Panait căpitanu, ci încă s-au și dovedit și să dovedește după însuși tacirul pîrtului, lui Pătrașcu, că el au fost scăunaș pă la neguțători, stringînd unt și altele, hotărîm ca să-și ia lucrurile ce mai sus arătăm, însă nu de la acest Pătrașco, ci dă la Grozea i Panait căpitanu, fiindcă Pătrașcu, ce au fost luat dă la dînsul le-au plătit cu taleri 5, după hotărîrea judecării pă cum și însuși pîrtu nu tăgădui.

Dar fiindcă acel Grozea buluc-bașa i Panait căpitanu să află la sud Teleorman, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii din sud Teleorman, ca să-i înfățișeze înaintea dumnealor și dovedindu-să că sint la aceia, să să înlănească și să să dea pîrșului, fiindcă rău l-au prădat, iar cînd aceia vor arăta că sint tot la acest Pătrașco, să să înlănească dă la acesta. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 7 v.-8.

1778, iunie 16.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Coco<răscu> sărdar, Alex.
<andru> Grecianu, Anton Fotino.

¹ Adică: « fiindcă după legi sluga nu răspunde și nu este chemată în judecată... »

Veliții boieri arată prin anafora că Radul brașoveanul și soția lui Stanca se judecă cu Costandin Rătescu pentru o parte din moșia Vlădești (jud. Muscel) dăruită Stancăi de o rudă a Rătescului. Divanul constatînd că moșia revendicată face parte din corpul moșiei pîrtului hotărîște să plătească Rătescul 30 taleri Stancăi pentru această moșie și s-o stăpînească el. Domnul întărește.

579

1778
iunie
21

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și domnia mea ca să dea Rătescu acei taleri 30 numitei Stancăi și să rămîie moșia întru a lui stăpînire, fiind dă la neamul său, ca să nu să înstreineze la altu.

Preainălțate doamne,

Cu plecata noastră anafora, înștiințăm mării tale pentru judecata ce au avut la divan înaintea mării tale Radul brașoveanu i cu nevasta lui, Stanca, cu pitaru Costandin Rătescu, pentru un petecu dă moșie ce să cheamă Vlădești ot sud Mușcel, care acest petec de moșie au fost al lui Costandin Vlădescu ce au fost unchiul soții ai acestui Rătescu și la moartea lui au lăsat-o danie aceștii Stancăi, ce este nepoată Ancăi Cătănoaicăi, care o ține acum întru căsătorie numitul Radu brașoveanu. Ci fiindcă acestu petec de moșie nu este dăzlipit dă moșia Vlădești, care este de moștenire dă la neamul Rătescului, adică cămin părintesc al lor, pentru ca să nu iasă dă supt stăpînirea lui la mina acestui brașoveanu, fiind strein, care această cerire a lui nu să pare a fi cu cale, și s-au prețuit acest petecu dă moșie cu taleri 30, căci nu face mai multu, fiind moșie stearpă, iar nu dă hrană.

Ci, găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale, să primească numita Stancă acești taleri 30 de la Rătescu și săi să întărească stăpînirea Rătescului pentru acest petecu dă moșie ca să lipsească gilceville dintre ei, dă vreme că altu nemic n-au mai rămas a mai cere Stanca de la Rătescu, fiindcă din luminată porunca înălțimii tale toată zestrea i s-au înlănit.

Ci, cum va lumina Dumnezeu pe măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7, f. 8.

1778, iunie 21.

Neculai Dude<escu> vel ban, Pană vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Ioniță, nepotul paharnicului Ioniță Brătășanu și vărul său, se judecă cu Pulheria, văduva paharnicului, pentru averea rămasă de la soțul ei. Cercetându-se pravila și făcându-se listă de bunurile rămase se recunoaște nepoșilor dreptul de moștenire, iar văduva să primească banii preținși. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiindcă presfinția sa părintele mitropolit au judecat și au izbrănit după pravilă și, mai virtos, fiindcă s-au odihnit și o parte și alta, întărim și domnia mea să stăpînească Ioniță dinpreună cu vărî-său Brătășanu Costandin, dînd banii ce are să ia dumneaei păhărniceasa, și zapciu cel orinduît să facă dă la dînșii împlinire. Așijderea să scrie și cartea domnii mele la ispravnici pentru casele ot Brazi și așa, dînd numiții Brătășani banii dumneaei păhărnice-sii, vor stăpîni acestea.

1778, iunie 23.

Preafînălțate doamne,

După luminată porunca mării tale ce prin întărirea anaforalei noastre cu pricina lui Ioniță copilul, nepotu răposatului paharnic Ioniță Brătășanu, soțul dumneaei păhărnicesii Pulherii, căruia întimplîndu-se moarte fără dă clironom, caută numitu Ioniță nepotî-său a sa moștenire. Și dupe ceilaltă cercetare ce s-au făcut la Mitropolie, alegîndu-să cerirea lui Ioniță și răspunsurile dumneaei păhărnicesii, s-au întărit cu luminată pecetea mării tale ca, cele alese spre Ioniță, dă nu vor fi dă Ioniță crezute, să le incredințeze păhărnicesii cu jurămînt și și Ioniță să îplinească ceririle dumneaei păhărnicesii, cu voe, fără dă voe. Care cu orinduîtu zapciu, dumnealui vătăfu za divan, iarăși la noi fiind orinduîți, am fost următori poruncii și de iznoavă alegînd atît ale lui Ioniță ceriri, cit și ale păhărnicesii Pulherii, am numit într-aceasta cum să va vedea și dă către măriia ta anume, și, pă bănuelile lui Ioniță după ponturile ce și-au făcut, au priimit jurămînt dumneaei păhărniceasa. Acum și dumneaei cere împlinire dă cele dă noi alese, atît banii, talerî 546, care să văd rămasi în arătarea socotelii din dos, i taleri 477 ce-i ertase dumneaei, ca să nu jure, pă care acum după ce au jurat și cere, cit și țigani și vitele ce nu sînt prețuîți, ci cit a să face împlinirea ce să cuvine după luminată alegere și la o parte și la alta, rămîne cu luminată porunca mării tale la orinduîtu zapciu ca să facă curmarea. Dar peste acestea toate, mai ceru Ioniță și ciștig dă la casele du pă Podu Vergului de aici din București, ce ar fi prisosit peste răscumpărarea și toată cheltuiala ce s-au făcut pînă s-au vîndut dă păhărniceasa Pulheriia Brătășanca la un căpitan Mareș.

Pentru care case, fiindcă pretenderesi stolniceasa Mariia Grecianca și fiindcă ne spuse și dumnealui vel logofăt Scarlat Grecianu că au și pornit stolniceasa jalbă către măriia sa, de aceasta noi această pricină nu o arătăm aici, ci în urmă să va vedea, dă va cere stolniceasa Grecianca, bine, iar dă nu, va rămînea iară la Ioniță, sau cum să va socoti hotărîrea mării tale. Iar pentru jalba ce au dat mării tale păhărniceasa că este de Ioniță purtată prin bisericî și nu va ca să o pue supt jurămînt, ne poruncește măriia ta să cercetăm și să înștiințăm. De care, nu lipsim în trecutele zile fiind înaintea noastră pricină spre cercetare, s-au hotărît cuvînt ca într-o dimineață să vie amîndooă părțile la Mitropolie să facă jurămînt bănuelii, ei au și venit. Însă viind Ioniță mai nainte în Mitropolie și întimplîndu-ne noi într-aceazi dimineața, de am slujit sfînta liturghie la mănăstirea Sărindarul, s-au întorsu înapoi și întimplîndu-să supt poalele Mitropoliei cu dumneaei păhărniceasa și spuindu-i dă noi, că nu sîntem în Mitropolie, s-au pornit amîndoi și au venit acolo la noi unde eram și, vrînd ca să facă jurămînt, au rămas iarăși, fiind pricină ca să să mai cerceteze și pentru altele să să facă tot dă odată pentru toate un jurămînt. Și acest fel au pricina și înștiințăm mării tale.

1778, iunie 16.

Grigorie al Ungrovlahii.

Cele ce s-au ales bune a le lua Ioniță copilul, lucruri ale unchi-său răposatul paharnic Ioniță Brătășanu, dă la dumneaei păhărniceasa Pulheriia, soția răposatului Brătășanu, după cercetarea ce s-au făcut la Mitropolie.

1778, iunie 12.

1 moșie, Corița

1 moșie, Vinăta, care măcar că ar fi danie la mănăstirea Toți Sfinții, dar rămâne la bună voia lui Ioniță copilul, clironomu răposatului Brătășanu, ori să io ia innapoi, ori să o lase.

10 pogoane dă vie în Cernătești,

16 pogoane de vie la Scăeni,

1 rădvan care, măcar că arată dumneaei păhărniceasa Pulheriia că are un rădvan dă zestre, lipsă, dar priimesc să-l dea pă acesta ce să află,

13 suflete de țigani care singur Ioniță ii are înscrise anume.

1 soare mic cu diemănțele,

1 păreche cercei cu zmăranduri,

2 zapise ale Lăzăreștilor, de taleri ...¹

Impotriva cărora cere și dumneaei păhărniceasa, acestea :

taleri bani

3767 71 cere lipsa zestrii sale i cheltuiala pomenirile răposatului și altele.

taleri bani

1527 56 cheltuiala pomenirilor cum că anume în catastihu de socoteală arată.

70 ,, i pac pomeniri care în deosebită foae îi arată că au cheltuit mai în urmă cînd s-au împlinit doi ani.

693—15 alte cheltuieli ce tot într-acel numit catastih, pă anume să arată, însă unile, iar pentru pomeniri și altele, au plătit datorii dă ale răposatului.

1477 Lipsa zestrii dumneaei, osebit dă țigani, suflete 20 și osebit de 6 boi și 6 epe ce nu sînt prețuite.

3767 71

Din care să scade cei luați dă păhărniceii, după moartea răposatului încoace, însă :

taleri bani

630 ,, dă la 2 zapise ale Lăzăreștilor.

200 ,, după 10 pogoane de vie ot Sărata, ce le-au vîndut la dumnealui vel vistier Ianache Văcărescu.

400 ,, dă la armașu Vasilache pentru moșia Brăția care au fost a dumnealui Brătășanu și puind-o zălog la armașu Vasilache s-au înștiințat paharnicu răposat Brătășanu și întorcînd banii armașului Vasilache au luat-o supt a sa stăpînire. Și întîmplîndu-i-se moarte și neavînd cu ce-l scoate din casă la groapă, au dat zapisele păhărnicesii, iar armașului Vasilache, și au luat numiții bani.

1230, 11 200 după venitul moșii Coriții dă la leat 1776 i-au ertat dumneaei păhărnicesii, fiind la Mitropolie din suma cheltuelii și a zestrii, însă zicînd că doar să va învoi, ci rămîind a o pune Ioniță supt jurămint, atunceea cum îi va fi voia dumneaei, ori îi va erta, ori nu.

1860 70

1907—

1313—114 să mai scade prețul caselor cum i să vede, adică

taleri bani

2090 — s-au prețuit casele în starea ce sînt după vremea pă cînd s-au făcut, cum văzum adeverița dumnealor veliților vornici, care case rămîind supt stăpînirea dumneaei păhărnicesii, fiind și locu tot al dumneaei.

776 6 s-au scăzut, însă ;

taleri bani

300 ,, prețul caselor dumneaei ce le-au avut înainte

476 — 6 cheltuiala ce au făcut dumneaei la meremetu caselor pă cît rămăsese neisprăvitu de răposatu.

776 6

1313, 114

546, 77 rămîn, care este dator Ioniță copilul, dumneai păhărnicesii Pulherii, osebi de sufletele de țigani 20 ce au dovedit din zestre a fi lipsă și din 6 boi și din 6 epe care nu sînt prețuite. Și luîndu-le pã acestea, are să facă și dumneai teslim în mîna lui Ioniță lucrurile cele alese care să numesc în dos, iar pã cele ce va fi Ioniță în bănuială că nu vor fi arătările dumneai păhărnicesii, adevărate pã ponturile ce-i va da, va priimi păhărniceasa jurămînt după hotărîrea mării sale lui vodă.

Mai cere Ioniță copilul taleri 500 ai unchi-său ce i-au dat dă au scos moșia ot Brazi. La care răspunse păhărniceasa că cu bani dă ai zestrii sale luați du pã moșia ot Zemnice i după altele ce au vîndut au scos această moșie, iar nu cu al soțului ei, paharnicu Brătășanu.

Ci, fiindcă Ioniță este în bănuială că nu au fost toți bani de ai săi, rămîne iarăși să facă jurămînt păhărniceasa că numai cu dă ai săi bani au scos numita moșie, iar nu și cu dă ai soțului său Ioniță Brătășanu.

Mai cere Ioniță și venitul viilor dă la moartea răposatului încoace. La care arătînd dumneai păhărniceasa socoteală dă venitul și de cheltuială, trece mai mult cheltuială peste venitu. Și fiind Ioniță în bănuială că nu este arătarea dumneai adevărată, rămîne iarăși cu jurămînt să încredințeze păhărniceasa cît este socoteală dreaptă și adevărată.

Înpotriva acestora cere dumneai păhărniceasa, învălișul caselor răzmiriții trecute, ci din vremea păcii, cînd era în viață cu răposatu paharnic Brătășanu, s-ar fi stricat și s-ar fi dărăpănat. La care, răspunzînd Ioniță că nu din pace, ci pîn răzmiriță s-au făcut aceea stricăciune, rămîne după cea de la Mitropolie alegere ca, ori să dovedească păhărniceasa aici cu mărturii că cu adevărat, din pace, cînd trăia cu răposatu s-au făcut stricăciunea învălișului și că cu adevărat este tot învălișu stricat, iar nu pã alocurea cum zice Ioniță copilul, ori neavînd aici mărturii, cu luminată poruncă domnească să să orînduiască la dumnealor ispravnicii județului ca, prin înprejurași să să cerceteze atît aceasta, cît și prețul învălișului să-l socotească cu un tahrîm unde față, să fie și Ioniță sau vechilul său ca, cîți bani să tae și dovedind cum arată păhărniceasa, rămîne dator a înplini Ioniță, iar nedovedind și va fi cum zice Ioniță, va fi nesupărat Ioniță dă aceasta.

Grigorie al Ungrovlahii.

¹ Loc alb.

581

1778

iunie

24

Mitropolitul țării, episcopul Buzăului și veliții boieri arată prin anafora că Ioniță Grecianu se judecă cu egumenul mănăstirii Sfinții Apostoli din București pentru heleșteul de la Goștile (jud. Ilfov). Cercetîndu-se învoielile anterioare se stabilește partea cuvenita fiecăruia în stăpînirea heleșteului. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce în urma a toate pricinile și judecățile ce au avut, s-au așăzat și s-au învoit egumenii mănăstirii cu socrii lui Ioniță Grecianu de bună voia lor, cum scrie mai jos, care așăzămînt fiind adevărat și avînd toată tăria, hotărîm și domnia mea ca, după acel așăzămînt prin zapisul ce să vede la mîna greceanului, să să urmeze și așa să fie stăpînirea, după cum să coprinde într-această anafora mai jos.

1778, iunie 24.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale ce ni să poruncește prin pitac, fiindcă pentru heleșteu ot Goștile de care au pricină Ioniță Grecianu cu egumenu mănăstirii Sfinților Apostoli, pentru care vîind și cercetarea dumnealor boerilor ce au fost orînduiți acolo în fața locului, fiindcă acum să află la mîna lui Ioniță și un zapisu dăspre partea mănăstirii, dă învoială și dă așăzămînt, în urma a toate scrisorile, care zapisu, nici înaintea noastră, nici

la divan înaintea mării tale cînd s-au judecat, nu s-au văzut, și ne orînduești măriia ta ca, aducînd zapciu cel orînduit înaintea noastră, să vedem cercetarea dumnealor boerilor ce au fost în fața locului, să vedem și acel zapis care nu s-au văzut la judecată și de are cevași egumenu înpotriva zapisului a răspunde și să facem săvirșirea hotărîrii. După luminată porunca înnălțimii tale, au adus înaintea noastră zapciu cel orînduit, atît pã Ioniță Grecianu, cît și pã egumenu mănăstirii Arhimandritului și cercetînd, atît cercetarea ce au făcut-o dumnealor boerii cei orînduiți în fața locului, cît și acel zapis ce s-au găsit mai în urma judecătii, și văzînd acest zapis dă așăzămînt, n-am mai intrat în cercetarea dumnealor boerilor ce au făcut-o în fața locului, măcar că să vede în anafora ce au făcut dumnealui biv vel vornic Nicolae Știrbeiu, cum că tot pentru acest heleșteu au adus 2 mărturii, anume, uncheașu Nedelco sin Șarban Arcuș și pã Neofit ce au fost egumen la această sfințã mănăstire, de au mărturisit înaintea dumnealui, care mărturie a lor s-au întărit și de preasfinția sa părintele mitropolit. Dar și aceste mărturii, de vreme că este zapisul de așăzămînt la mijloc, rămîn jos, neavînd temei, mai vîrtos că la sfințã mănăstire să vād scrisori cum că și moșia ce o are sfințã mănăstire din susu moșii lui Ioniță, este vindută tot de neamul lui Ioniță, mării sale răposatului Costandin vodă Brincoveanu, însă moșia, iar în heleșteu treabă să nu aibă, și vedem că să incheie și să hotărăște toate pricinile lor cu acest zapisu al așăzămîntului ce au avut la leat 7259 ghenarie 30, de sint ani 27. Care, să cunoaște că tot această pricină și gilceavă au avut între dînșii și pã acea vreme în care scrie că, avînd pricină cu Marica, fata răposatului Bircă biv vel logofăt, pentru acest heleșteu de la Gostile din apa Moștiștii sud Ilfov, pentru că dumneaei nu vrea să stăpînească numai heleșteu dumneaei, ci să întindea în sus să stăpînească peste iazul mănăstirii Arhimandritului, ce să zice Iazul spătarului Dediului, la siliștea veche, s-au învoit și s-au așăzat de a lor bună voe ca Marica, fata răposatului logofăt Bircă, să-și stăpînească heleșteu din iazul dumneaei în sus, pînă în iazul mănăstirii Arhimandritului ce-i zic Iazu Dediului spătaru, și în hăleșteu dumneaei să nu aibă sfințã mănăstire treabă nici la pește, nici la nimic, dar nici dumneaei să nu aibă treabă dintr-acel iaz al mănăstirii la nimic. Care acum, să dovede că egumenu mănăstirii Arhimandritului, rău cere să facă zăgas și să stăpînească heleșteu dă la în dreptu pietrii hotarului mănăstirii, pentru că, dintr-acel zapisu al așăzămîntului ce să găsi, să dovedește stăpînirea fieștecărui pînă unde au fost și este. Și ceru Ioniță ca, egumenii mănăstirii să-și inchiză heleșteu, pentru că de multe ori li face străcaciune dă-i vinează heleșteu în silă și pune în și cînepă atît în heleșteu lui Ioniță, cît și în heleșteu mănăstirii, și din pricina aceasta aduce stricăciune nefiînd închis.

Pentru care pricină, ne arată Ioniță și o carte de judecată ce au avut-o postelnicu Ianache socri-său cu Anthim, egumenu sfinței mănăstiri Arhimandritului, la leat 1756, iscălită de răposatu prea sfinția sa părintele mitropolit Filaret și dă răposatu banul Costandin Năsturel, întru care să vede că nu dă voe egumenu ca să pue nici cotețe, nici cînepă, nici în să să topească în heleșteu, fiindcă aduce stricăciune peștelui. Ne mai arată egumenu și aceasta, cum că moara lui Ioniță Grecianu este pusă sus și zăgazul înnălțat, și dă va drege zăgazul mănăstirii, adică la Dediului spătaru, aduce umflătura apei, stricăciune zăgazului. Înpotriva aceasta, ne arată Ioniță Grecianu o carte a 6 boeri hotarnici din zilele mării sale răposatului Șarban vodă cu leat 7187¹ 2, de sint ani 99, întru care să vede că scrie că s-au cumpănit morile pã acea vreme de acci boeri hotarnici și hotărăsc într-acea carte de hotărnicie, care după măsura ce au dat meșterii la această moară ce o are acum Ioniță, să facă 2 roate de moară gonitoare și să pue denalte 4 palme și un lat de mină la scaunul cel dinainte, care făcînd pã această măsură, nici cînd va fi apa mare, nici cînd va fi mică, nu vine înneacătură la mori.

Deci, după cercetarea ce am făcut, găsim și noi cu cale ca acel așăzămînt ce au făcut egumenu Macarie cu Mariia fata logofătului Bircă, mătușă lui Ioniță Grecianu, fiind bun să-l urmeze, adică cu stăpînirea, și de acum înaintea să-și stăpînească Ioniță Grecianu heleșteu din zăgasul lui pînă în zăgazul mănăstirii ce-i zic al Dediului spătaru și din zăgasu Dediului spătaru în sus, să stăpînească sfințã mănăstire și nici Ioniță să nu aibă treabă a stăpîni

din zăgazul Dediului spătaru în sus, nici mănăstirea să nu stăpânească din zăgasul Dediului spătaru în jos, după cum să coprinde într-acei zapisu al aşazămintului, iar mai mult peste acel aşazămint să nu să întinză cu stăpinirea în heleşteu, nici unul nici altul. Aşjzarea să nu aibă voe egumenul a pune în heleşteu mănăstirii cinepă şi în să topească, pînă nu va închide cu zăgas, că fiind neînchis, curge apa şi aduce stricăciune peştelui.

1778, iunie.

Grigorie al Ungrovlahiei, Cozma episcopu Buzăului, Pană Filićpescu vel vornic, Badea Ştirbeiu vornic, Ştefan Pîrşcoveanu vel vornic, Manolache Brincoveanu vel logofăt, Scarlat Grecianu vel logofăt, vel clucer, vel stolnic, vel sârda.

¹ Omisiune.

582

1778
iunie
25

Departamentul al 2-lea judecă pricina lui Costandin Cocoş care reclamă că vătaful de plai din satul Coţăeni (jud. Prahova) i-a tăiat copacii din pădure. Pîrîtul recunoscînd că a tăiat numai parte din copaci judecata hotărăşte plata acestora. Domnul întăreşte cu drept de apel la divan.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor, dă la fieştecare să apucaţi să faceţi împlinire ca să nu ne mai jăluiască, iar care va avea a răspunde şi nu-i veţi putea aşaza de acolo, cu carte dă judecată după Sintă Mărie să-i sorociţi la divan.

1778, iunie 25.

Preainnălţate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu dă divan aduse la judecată pă Costandin Cocoş, pîrîş Neculii, ce au fost vătaf de plaiu din satu Coţăeni sub Dimboviţa, zicînd că, fără ştirea lui, la leat 1776, i-ar fi tăiat 300 de copaci dintr-o pădure poprită a lui ce o are la Socet, tot într-acei judeţ. Faţă fiind şi pîrîtu, răspune că numai 91 de copaci au tăiat, iar de ceilalţi nu ştie.

Deci, de vreme ce pentru aceşti 91 de copaci nu tăgădui, hotărîm ca să-i plătească cite bani 30, după cum şi din divan asemenea s-au hotărît la acest fel de pricini, cele mai mari cite bani 30 şi cele mai mici după analoghie cite mai puţin. Care, măcar că, după cercetarea ce şi s-au făcut, să văzu că dintr-acest lemnu cel mai mult au fost mari şi foarte puţine mai mici şi pentru cele mai mici să cădea să plătească mai puţin, dar fiindcă fără dă ştirea pîrîşului s-au pus de au tăiat lemnile şi după praville ce în jos să văd, este supus să plătească şi indoit şi să şi pedepsească, de acela am hotărît ca să le plătească toate, unul cu altul, cite bani 30, iar pentru că mai cere pîrîşu încă pă 209 copaci, pînă la 300 ce prin jalba lui arată, fiindcă pîrîtu răspune cum că el n-au tăiat ci au tăiat alţi oameni de acolo, pă care oameni şi pîrîşu răspune că îi ştie, să fie luminată porunca mării tale către ispravnicii din sud Dimboviţa, ca prin judecată, dă la cine să va dovedi că i-au tăiat, să-i înlătimească. Iar hotărîrea cea dăsvîrşită rămîne a să face dă către innălţimea ta.

1778, iunie, 7.

Miche paharnic. Costandin biv vel comis, Costandin Cocorăscu sârdar, Alexandru Grecianu, Antonie Fotino.

Ἐκ τῶν Γεωργικῶν τοῦ μεγάλου Ἰουστινιάνου: ὁ καλὸς ὄρος ἀλλότριον: ἡ κόκορ δένδρα ἀλλότρια σφραγίζετο ἡ Χάος αὐτοῦ καὶ ζημιούθο τὴν βλάβην: Ὑψηλῆν.¹

¹ Din Legea Agrară a marelui Justinian: celui ce taie copacii altuia să i se pecetluiască mîna şi pentru pagubă să dea despăgubire indoită.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora ca frații Ion și Constantin de la Cîmpu Mare (jud. Argeș) se plîng împotriva arestării lor nedrepte de către ispravnicii sub învinuirea unei hoții. Întrucît hoții, niște țigani, au fost descoperiți, domnul poruncește să fie despăgubiți reclamanții sau prin vinderea țiganilor, sau de către ispravnicii care au judecat pripit.

583

1778
iulie
1

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Judecătoria, adică ispravnicii, trebuia să cerce și alte semne pentru cel ce este în prepus, iar <nu> numai după a sa părere sau arătare, numai prin cuvînt a păgubașului, că așa poate să o facă și pentru pizmă, cinevași.

Deci, pentru că n-au urmat după orînduială și au pedepsit pă oamenii aceștia rău, pă bună dreptate și pentru că sînt și stăpîni hoților însuși, și dă vor vrea ca să aibă pă țigani, să nu-i răpue, mai virtos că și vite ce au avut hoții arătară jăluitorii că s-au luat dă ispravnic, poruncim dar că iarăși dă la dumnealor să plătească și cheltuiala acestor nevinovați, taleri 40, și rînduim mumb <așir> spre împlinire pă . . .¹ iar, nevrînd a-i da, poruncim dumitale vel armaș să ne înștiințezi ca să să vînză țiganii și cu prețul lor să să îplinească și cusurul păgubași <lor> și cheltuiala acestor nevinovați.

1778, iulie 1.

Preainnălțate doamne,

La toate cîte jăluiesc acești doi frați, anume Ion și Costandin, așa este și au dreptate. Dar și cum reazămă ei la ispravnicii dă județ, dumnealor nu sînt datori a le da nemic, pentru că jăluitorul pă cei ce sînt în bănuială are voe a cerceta, cum și unul dintr-aceștia doi jăluitori au dormit în aceeași casă dă unde s-ai furat banii peste noapte. Așijderea și Burdeanca păgubașa nu să îndatorește a le plăti cevași, căci dreptul ei și-au căutat, și mai ales că pîră chiar lămurită asupra acestor doi jăluitori n-au făcut, ci rămîne datori hoții și ce vor dovedi că au dintr-acelea, să-și îplinească paguba. Iar hotărîrea rămîne la innălțimea ta.

1778, mai 30.

Iordache paharnic, Mih<ai> Popescu medelnicer, Dum<itrache> medelnicer, Iordan grăm<atic>, Anghelache clucer.

Preainnălțate doamne,

Jăluim mării tale că la trecută lună lui ghenarie au perit taleri 190 din casă dă unde șădea dumnealui ispravnic, paharnicul Anastasie Călinescu, care bani sînt ai Aniții Burdencii și, prepuindu-ne pă noi, ne-au căznit acolo, apoi ne-au trimis aici la pușcărie și afară din caznă că am șăzut și la pedeapsă trei luni, dă ne-am scăpat dă hrana noastră și ne-an îndatorat dă taleri 70 la unii, alții, dă am cheltuit cu mîncarea i trepede i gloabe, acum s-au dovedit că banii i-au furat un Sandu sluger i un țigan al dumnealui vornicului Matei Cocorăscu, împreună și cu un Mihaiu țiagnu al dumnealui paharnicului Anastasie Călinescu, și dumnealor ispravnicii pă aceia îi pune dă ne căznea. pentru care pricină am adus acum dă la dumnealor ispravnicii anafora către măriia ta. Ne rugăm mării tale să te milostivești asupra noastră dă a nu rămînea căznii și prădați pă <ne> drept, ci să ni se îplinească banii ce am cheltuit.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 12 - 12 v.

Robii mării tale,

Ion i Costandin și Stanciu dă la Cîmpu Mare sud Argeș.

<Rezoluția domnului :>

Dumneata vel armaș, dinpreună cu carta ispravnicului, să-i scoți Innaintea dumnealor boerilor judecătoria.

Al 3<-lea> logofăt.

¹ Loc alb.

1778 mai, 23.

1778

Iulie

1

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată poruncim dumneavoastră ispravnicii ai județului să urmați a face cercetarea cum scrie mai jos și mumba<șir>, copil din casă.

Preainălțate doamne,

Din luminata porunca mării tale, vătafu dă divan aduse la judecată pă Iordache postelnicelu Urdoreanu, pîrîș lui Dumitrache Urdoreanu dă la Mehedinți, ce să afla aici, zicînd cum că avînd o moșie în sud Mehedinți ce să numește Săverinești și neputînd să o caute din întîmplarea vremilor, acum după închieierea păcii au trimis omul său să-i caute de moșie și au găsit-o vindută dă tatul acestui Dumitrache la mîini streine.

Față fiind și pîritu, răspunse cum că tată-său, cînd au vindut acea moșie, el au fost copil mic și nu știe cu ce dreptate au vindut, nici că poate el să dea vreun răspunsu aici la judecată, iar Costandin, fratele lui cel mare, să află acolo la Mehedinți, care are toată stăpînirea casii părințeși în mîină și poate acela să răspunză la judecată pentru toată cerirea jăluitorului. Noi am cercetat pă jăluitor cu ce dovezi cere această moșie și ne-au arătat o foaie dă împărțeală cu leat 7228, iscălită dă Dumitrache i Șerban Urdoreni și mărturisită cu iscălituri dă Ilie Știrbeiu i Pătru biv vel vornic și Gheorghe Socoteanu biv vel comisu, care arată că numiții Dumitrache și Șarban, Urdoreni, sint feciori ai lui Pană slugeru și dau parte surorii lor dă tată, Andreenii, fata slugerului Pană, întru a căriia parte să coprînd și acea moșie Săverinești. Spre aceasta și cu mărturiia dumnealui biv logofăt za visterie Neacșul Pitișteanu, dă bună știință ca o rudă și cu altele s-au mai dovedit cum că această Andreiană au fost soră bună cu Mariia muma jăluitorului, fetele Saftii. Acea Andreiană murînd dă fată, au clironomisit-o muma-sa Safta, al căriia Safta, clironom au rămas jăluitorul ca un nepot ce-i este. Din toate aceste dovezi, care s-au văzut, jalba postelnicului Ianache este cu temeu, ni să pare a fi cu cale, dă vreme ce pîritu Dumitrache Urdoreanu zise cum că nu poate să să judece, neștiînd pricina, și arată pă frate-său Costandin care este la Mehedinți unde să află și moșia și cumpărătorii, această pricină acolo în față locului, să să cerceteze.

Ci, să fie luminată porunca mării tale, către dumnealor ispravnicii județului cu mumbașiru, ca întîiu să cerceteze dumnealor la ce vreme dă cine și cită moșie s-au vindut și carii au cumpărat și cită moșie stăpînesc cumpărătorii acum și cu ce stăpînesc, numai cu zapisul vînzătorului sau și cu alte zapise vechi, carele să adevereze dă au vindut bine sau rău și dă stăpînescu numai cită au cumpărat sau mai mult și așa cu anafora să înștiințeze mării tale, că să li să facă izbrănire. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 12 v. - 18.

1778, iunie 12.

Mateiu Crețulescu biv vel paharnic, Ian<ache> Mav<rodin> biv vel paharnic,
Barbu Cior<ogirleanu> biv clucer, Nicolae biv sluger, Mihai clucer, George Canale,

1778

Iulie

4

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Arătîndu-ne zapciul cel orînduit cum că s-au odihnit și au rămas mulțumiți și amîndoaă părțile, am întărit și domniia mea și poruncim și dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare cum scrie mai jos.

1778, Iulie 4.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă Tudor diaconu i Ghencea, vechili fiind și dăspre partea celorlalți moșneni dă la satu Spiniu sud Argeș, pîrși lui Ispas i Gheorghe i cetașilor lor dă la satu Mlăceni sud Argeș, zicînd că, în anul trecut după jalba ce au dat mai sus — numiții mlăceni innălțimii tale pentru ei, cum că le înprosoară un codru de loc dă moșie, anume Gruiu Văcarului, și judecîndu-să la dumnealor ispravnicu județului, cercetîndu-le pricina nu le-au hotărît judecata de acolo, ci dă cercetarea ce au făcut, cu anafora înștiințează innălțimii tale și, trimițînd pă doi vechili dăspre partea lor, ca să să judece aici la divan, s-au învoit cu acei vechili prin zapise ca să stăpînească mlăcenii acel codru de moșie, la care așezămînt ce au făcut aceia, ei zic că nu sînt odihniți.

Deci, după luminată porunca innălțimii tale, aducîndu-i zapciu înaintea noastră pă amîndoa părțile, ne arată Ispas mițariul din satu Mlăceni o anafora a dumnealui vornicului Cocorăscu ce au fost ispravnic în sud Argeș cu leat 1777 septembrie 4, întru care arată că s-au judecat spiniu cu mlăcenii pentru acel codru de loc și după cărțile ce au văzut la mina mlăcenilor i să pare a avea toată dreptatea, ei, a stăpîni acest codru de loc, fiindcă la mina acestor jăluitori spineni n-au văzut nici o carte ci, în 30 dă ani, au stăpînit spinenii acel codru de moșie ca niște oameni răi și asupritori și, fiind stăpîni de 30 de ani, arată că n-au îndrăznit a face nici o hotărîre.

Deosebit scrie pentru plaiul Topologului, că mlăcenii îl cer să-l stăpînească după semnele ce să coprind în hrîsovul al răposatului mării sale Radului Basarab vodă cu leat 7112 iunie 16, de sint ani 174, iar pă spineni îi arată că stăpînescu acest plaiu cu un hrîsov al răposatului mării sale Alexandru vodă, cu leat 7081 martie 20, în care hrîsov arată că nu să potrivească semnele, că semnele ce să arată în hrîsovu mării sale Radului Basarab vodă ce îl au mlăcenii, care hrîsov al spinenilor îl arată că este dres în trei patru locuri, fiindcă mlăcenii n-au stăpînit într-acest plaiu dă multă vreme, ci au stăpînit numai spinenii, nici pentru acest plaiu, arată că n-au făcut hotărîre, fiind stăpînire dă multă vreme la mijoc. Înpotrivă la aceasta, zise Ispas mițariul, ce este vechil sătenilor de la Mlăceni, că după ce au plecat să vie la București cu această anafora, fiind împreună cu dînsul și un Ispas Jăgărea i Stan ce erau vechili trimiși dăspre partea sătenilor spineni și părtași cu spinenii pă moșie, pînă a nu eși la judecată, s-au înpăcat între dînșii aici la București, arătîndu-ne și 2 zapise, amîndoa scrise dă la leat 1776 noembrie 30, întru care să vede iscăliți Ispas Jăgăra și cu Stan Cîrstoiu dă la satu Spiniu sud Argeș i alte mărturii dă credință ce le dau amîndoaă la mina lui Ispas mițariul i a lui Gheorghe vâri-său și a cetașilor lor ce le zic mlăceni, zicînd că avînd un hotar de moșie mlăceni, ce merge pînă în Șuvițele Rugii pă la Crucea Stanii și drept pă supt deal pînă în Lacu Spînelui, și arată că acest hotar de moșie fiind drept al lor și fiindcă ei îl înpresurase de a lor bună voe s-au învoit și le-au dat acest hotar să-l stăpînească, adică acel codru de loc ce să numește Gruiu Văcarului, arătînd că și cetașii ceilalți ai lor i-au învățat să nu iasă la judecată pentru acest hotar, ci să li-l dea să-l stăpînească (aceste să coprînde în zapisul ce-l dă pentru acel codru de moșie). Iar celălalt zapisu îl dau pentru plaiu Topologului, întru care scrie că, după hrîsovu ce-l au mlăcenii pentru acest plaiu, în care se coprînde semnele și hotarale plaiului arată că s-au învoit să stăpînească din Pietrosul în sus pînă în apa Topologului jumătate și de acolea iarăși în sus pînă în apa Cerbului și dă acolea pînă în Cursura Apii în sus pînă în Obîrșia din Plaiu și din Obîrșia din Plaiu, pă muchea dealului, pînă în Șăsul Frumos la bolovanu cel mare dă piatră și de acolea drept pă muche în jos pînă în Piscul Bradului și de acolea drept pînă în Lacu Spînelui și de acolea pînă în capu Șuviților și deosebit scrie să mai stăpînească și muntele Marginii, tot.

Deci, după cercetarea ce făcum, dă vreme că pentru codru de moșie să vede că au mai avut judecăți între dînșii necurmat, după cum și cărțile lor adeverează, care și noi după zapisu lor de așezămînt și după judecățile ce au avut, să vede că au avut dreptate pentru acest codru de moșie, găsim cu cale să-l stăpînească mlăcenii cu bună pace de către moșnenii spi-

neni, care și ei au priimit. Și măcar că să vede că tot acei vechili ce au fost trimiși pă acea vreme despre partea spinenilor au făcut zapis și pentru munte ca să stăpînească mlăcenii, dă vreme ce însuși Ispas mițarul ce este vechilu mlăcenilor zise înaintea noastră că mai bine de 30 de ani sint de cînd nu stăpînescu, fiindcă n-au avut scrisorile de față, iar diaconul Toader; ce este vechil despre partea sătenilor spineni, zise că mlăcenii n-au stăpînit niciodată plaiu acesta.

Deci, pentru această stăpînire a plaiului și a muntelui, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale cătră dumnealor ispravnicii județului, ca să aducă atît pă moșnenii spineni, cit și pe alți moșneni du pă înprejuru și, prin carte de blestem, să cerceteze ei întîi pentru acei doi vechili ce să arată mai sus, ce au fost trimiși despre partea sătenilor spineni, a vut-au toată voia ca ce vor face să fie bine făcut <?>. Deosebit, să cerceteze și pentru stăpînirea muntelui și a plaiului, stăpînit-au mlăcenii vreodată, și cînd, și de cînd nu stăpînescu, și pentru ce <?> Care, de toate acestea cercetînd pentru pricina muntelui și a plaiului, cum și pentru cei doi vechili, de au avut toată voia pînă a nu eși la judecată de a să împăciui, și să înștiințeze înălțimii tale, și atunci li să va face cea desăvîrșită hotărîrea judecătii și pentru acest plaiu și munte. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 13-14.

Nic<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană Fili<pescu> vel dvornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, Meroache Brincoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

586

1778
iulie
5

Starostele de negustori arată prin anafora că, urmînd poruncii domnești, a făcut catagrafia întregului avut din țară al cămărașului de ocne Zamfirache, precum și cercetarea „datornicilor”. Domnul hotărăște vînzarea la mezat a acestor bunuri și plata datorțiilor.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce Zamfiru cămărașu într-atita vreme nu s-au arătat, nici vreun vechil al său spre a răspunde la această datorie nu ese și fiindcă datornicii cei ce au a lua își cer împlinirea dreptului lor, poruncim staroste de neguțători, acestea toate rămasuri ale lui Zamfiru cămărașu să le faci mezat după obicei și cu prețu ce vor eși mai bun la mezat să le și vinzi, cărora cumpărători li să va da și osebite întăriri după înștiințarea ce ne vei face cu anafora de numele lor. Și banii stringîndu-să, să să înparță, prin orînduitul zapciu vătăf de visterie, datornicilor ce sint arătați mai jos, cite cit le va veni, a cărora datorie arăți că iaste bună lămurită, adică taleri 11,757. Iar pentru ceilalță datorie ce o arăți, de să va cere pă urmă, ori aceia sau alții de să vor mai arăta, să aibă a răspunde acești ce vor să ia bani du pă vînzarea averilor lui Zamfiru și între dinșii își vor căuta cu judecată.

1778, iulie 5.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale ce ni să poruncește prin pitacu cu dumnealui vătăfu de copii za visterie ca să facu catagrafi de tot avutul lui Zamfirache biv cămăraș za ocne, ce să află aici în țară, mișcătoare și nemîșcătoare, cum și pe vechilii săi să le facu cercetare de cit venitu va fi luat du pă moșii i chirii, așîderea să facu cercetare și datornicilor cei ce au a lua dă la numitul Zamfirache cîtă sumă au a lua și cu ce dovadă, și, de au luat vreunul din datornici cevași, cu ce poruncă au luat, din luminată porunca mării tale am strînsu pă toți datornicii, cum și pă vechilul lui Zamfirache față, și după cercetarea ce le-am făcut, arătăm înălțimii tale după cum în jos să vede :

<i>taleri</i>	<i>bani</i>	
2382	—	are să ia Mihai Anagulea cu zapisu și moșia Balotești, zălog. Zapisul este în Brașov.
	6350	Ștefan Provizul cu 2 zapise cu zălog, niște pietre de diiamant i o păreche cercei.
3021	3329	au vîndut aceste zăloage cu vechilul și știrea lui Zamfirache.
	3021	rămîne să ia
1250		Diiamandi delibașa cu zapisu iscălit Zamfirache i un Iane cămăraș cu sorocu de luni 3
3747		Du<mitru> sicritaru
1357		Angheli Panaiut, vechil lui Zamfirache, rămași din socoteala ce ne-au arătat cu catastihu de toate ce au cheltui la vii i moșie,
11.757		scăzîndu-să ce au luat venitu este datorie curată, capete:

Deosebit i să mai cere și altă datorie :

<i>taleri</i>	<i>bani</i>	
3375	—	are să ia Ștefan Provizu, capete ce au dat la cumpărătoarea ocnilor pă 2 pol părți.
2677	—	i pac Provizul cu o foae de socoteală cînd era gazdă de ocne, iscălit Zamfirache i Iane.
1000	—	i pac o poliță ce zice că i-au dat cămărașu Zamfirache i Iane, să-i ia dă la Zimnicea și nu i-au luat.
3500	—	i să mai cere dă tovarășu ocnilor ce au rămas din socoteală afară
10.552		din suma ce rămîne capete cu zapise.

Arătăm și avutul lui Zamfirache cămărașu ce le are aici în țară.

πρὸς 80 τὸ πρῶτον ¹	3200 ...	40	pogoane vie la Scăeni sud Saac, însă 2 vii, una cu pămîntu ei, alta cu dijmă.
	500	8	pogoane vie aici în dealul Bucureștilor
	5310	2360	stînjeni, o moșie Balotești sud Ilfov, cu heleșteu, cu șase pogoane vie, cu case jos, cu biserică dă piatră i niște zid început pentru case.
	2500	1	păreche case dă zid în Hanul lui Șărban Vodă, la poartă.

Altele ce s-au mai găisit în casele din Hanu lui Șărban Vodă și sînd supt stăpînirea dumnealor boerilor epitropi.

	16	perne terpet vechi
18	6	mindire cu lînă
3	3	macaturi
6	2	oclinzi dă cleștar.

După luminată porunca innălțimii tale, am făcut această cercetare după cum să vede iar hotărîrea rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 14 v. - 15.

1778, iunie 13.

Panait starostea.

¹ „Cîte 80 de pogon“.

Veliții boieri arată prin anafora că Ioniță Caramanlău, clironom al mătușii sale Marga, revindică de la mănăstirea Zlătari casa din mahalaua Sărințarului, schimbată între timp, sau dreptul de răscumpărare. Cum mănăstirea dovedește că acea casă i-a fost dăruită prin diată de Marga, în baza unui fideicomis, iar schimbul de moșie și case cu slugerul Mehtupciu s-a făcut bine, divanul respinge ptra reclamantului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele slugeru Dimitrie, cerînd întărirea dreptății sale și văzînd domniia mea din cele mai jos-scrise cercetarea dumnealor veliților boeri cu de— amănuntu și cu drep-

587

1778

iulie

5

tate, mai virtos că, în urma aceştii hotărâri, într-atita prelungire dă vreme pînă acum Ioan Caramanlău n-au mai făcut nici o apelație, am dat dar la mîna slugerului această întărire cu domneasca noastră pecete, spre a-și stăpîni casa cu bună pace.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de copii dă divanu aduse la judecată pã Ioniță Caramanlău, pîriș arhimandritului și egumenului dă la sfînta mănăstire Zlătari, zicînd cum că, avînd o mătușă, anume Marga, după moartea ei au rămas clironom și între altele ce i-au rămas în urma sfîrșitului vieții ei, au rămas și o casă în București în mahalaoa Sărindariului și o stăpînește numitu egumen cu cuvînt că o are dă danie, care casă, zise că au și făcut-o schimbu cu slugeru Dumitrache Mehtupciu. Și cerea ca, fiind casa eșită dintru stăpînirea mănăstirii, să aibă protimisis ca să dea ce au dat slugeru Mehtupciu și să ia casa întru a sa stăpînire.

Față fiind și Georgeache portaru, vechil fiind dăspre partea egumenului, răspuse cum că casa este afierosită prin diiată sfîntei mănăstiri, care diiată să văzu scrisă cu leat 1771 ghe-
narie 1, în care fu iscălită atit jupîneasa Marga, cît și alte mărturii de cinste, întărită și cu iscălitura preasfîntii sale părintelui mitropolit. Și arată în diiată că locu casei cu casa ei cît va coprinde cu pivnița, l-au avut și ia dat de pomană dă la jupîneasa Sanda Merișanca, dar cu acest cuvînt arată că i l-au dat ca, după sfîrșitu vieții Margăi, să-l afierosească locu cu casa la mănăstirea Zlătari pentru ca să să pomenească atit acea Sanda Merișanca, cît și neamul Merișancăi. Și așa a stăpînit casa cu locu ei cît au avut Marga zile, și la sfîrșitu vieții au fost următoare cuvîntului Merișancăi de l-au dat locu cu casa, mănăstirii. Care, să cunoaște că Sanda Merișanca l-au și avut hotărît mai înainte pînă a nu-l da Margăi, ce să-l dea sfîntei mănăstiri, dar rugîndu-să Marga de Merișanca pentru pomană, i l-au dat ca să șază cît va avea viață, iar n-au fost al Margăi dă baștină. Care casă cu locu ei, o au și făcut-o mănăstirea schimbu cu dumnealui slugeru Mehtupciu dă i-au dat și slugeru Mehtupciu mănăstirii pentru această casă schimbu, o moșie Tamași cu heleșteu jumătate în județu Ilfov i o prăvălie în București și o sfîntă cruce de argint cu pietre și cu mîrgăritar și cu sfînt lemn într-însa i 3 scutelnici, cu care schimbu s-au și mulțumit sfînta mănăstire, după cum să văzu și de către judecată zapisul de schimbu.

Deci, dă vreme că cerirea numitului Ioniță Caramanlău este după diiata mătușii-si Margăi, în care să vede că locul și casa au fost a Sandii Merișancăi, n-are protimisis ca să strice schimbul ce au făcut mănăstirea cu slugeru Mehtupciu, ca să dea și Ioniță ce au dat și Mehtupciu la mănăstire și să ia casa întru a sa stăpînire, mai virtos că au dat la sfînta mănăstire slugerul acea cruce cu sfînt lemn, care este de trebuință și folosul sfîntei mănăstiri, iar Ioniță Caramanlău, nici că are ca să dea sfînt lemn la sfînta mănăstire, și rea îi fu cerirea, pentru că judecata îl și dăpărtează dă cerirea aceasta, pentru că nu este de moștenire casă a Margăi mătușii-si, ci iucru strein.

Drept aceia, noi într-acestași chip am găsit cu cale, schimbul ce l-au făcut sfînta mănăstire Zlătari cu slugerul Meh <tupciu> să fie bine făcut, care schimbu ce l-au priimit sfînta mănăstire Zlătari dă la sluger să-l stăpînească cu bună pace, cum și slugerul Meh <tupciu> să stăpînească casa cu tot coprinzul ei cu bună pace și de către sfînta mănăstire Zlătari, și de către numitu Caramanlău, pentru că amîndoo părțile, după schimbările ce au făcut prin așezămîntul dă zapise, să vede că s-au mulțumit. Ci după dreptate, într-acestași chip am găsit cu cale.

1775, diehemvrie 18.

Starostele de negustori arată prin anafora că păhărniceasa Pulheria Brătăsanu a cumpărat la mezat via lui Nicolae Dumitrașcu de pe dealul Cernăteștilor (sud Saac) și cere întărire pentru bună stăpînire. Domnul întărește.

588

1778
iulie
5

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiindcă vnzarea acestor vii s-au făcut din poruncă cu hotărire pentru dreaptă datoriia lui, cercetată și dovedită dă bună, întărim domnia mea ca să stăpîneasă dumneaei păhărniceasa cu bună pace, ca un lucru cumpărat de la mezat.

1778, iulie 5.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, am pus de au strigat la mezat trei luni, zăce poș goane vii ale lui Nicolae Dumitrașcu, ce sînt pã Valea Scurtă în dealul Cernăteștilor sud Saac, dînd și o parte și alta. Mai la urmă au dat dumneaei păhărniceasa Pulheriia Brătăsanca taleri 1200 și, nemandînd nimeni mai mult, i le-am dat dumneaei supt stăpînire, drept această sumă de bani, însă viile cu cramă, cu case și cu toate namestiile.

Și fiindcă cumpărătoru cere întărire la mină, să fie luminată porunca mării tale, a ¹ Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 17 v.
să da întărire la mină pentru buna stăpînire.

1778, iulie 1.

Panait starostea.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că neguțătorul din Vilcea, Nițul Marian, cere lui Hagi Dumitrache Papazoglu banii de pe mierea „făcută zapt” de Hagi Panait, omul său. Judecata hotărâște ca acest Panait să plătească paguba. Domnul întărește.

589

1778
iulie
5

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Din cele mai jos scrise, văzîndu-să că acel Hagi Panait fără dă tocmeală, în silă, după drum au făcut zapt această marfă a numitului Nițului Mariiam, orînduim pe . . .¹ ca de la acel Hagi Panait să îplinească banii lui Mariiam pentru această miere, cu prețu ce au vindut alți neguțători, după adevărînța ce ne-au adus numitul Mariiam de la starostele za neguțători de prețul vnzării acestui fel de marfă. I i. saam reche gospodstvo mi.

1778, iulie 5.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn, Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtaf za aprozi aduse la judecată pã Nițul Mariiam din sud Vilcea, pîriș lui Hagi Dumitrache Papazoglu, zicînd că, avînd el strîns unt și miere, numitul Hagi Dumitrache cu omul lui, anume Hagi Panait, i-au scris ca să i-l vnză, și acel Hagi Panait, untul l-au luat, iar mierea n-au vrut să o ia, dar i-au zis să o aducă la Slatina, și dă-i va plăcea, o va lua. Și el, după ce au adus mierea la Slatina, i-au zis numitul Hagi Panait, ca să aleagă și cea bună să o ia, iar ceialaltă să rămle. Care, nepriimînd pîrișu, și-au trimis mierea la Giurgiu să să vnză pã norocu lui, iar Hagi Panait, ajungînd carăle după urmă pã drum, au luat mierea supt zaptul lui fără a nu o tocmi cu pîrișu și au pecetluit-o cu damgaoa lui. Și peste o săptămînă de zile, aflînd pîrișu de aceasta, l-au apucat în Craiova pã numitul Hagi Panait cerîndu-i ca, ori să-i dea marfa, ori prețu după cum s-au vîndut la Slatina, iar acel Hagi Panait i-au zis că aici să vor împăca cu pîritul Hagi Dumitrache și i-au numărat și banii, taleri 837. Și arată spre încredînțarea ziselor lui, o adevărînță a unui Hagi Dumitru cu leat 1778 februarie 27, adevărată și de starostea și de alți neguțători din Craiova, prin care arată acel Hagi Dumitru că, fiind Hagi Panait în hanu lui, știe de curgerea aceștii pricini întocmai

după coprirea jălbii pirişului și că au rămas ca să se întrebe aici la București înaintea piritului Hagi Dumitrache, fiindcă Hagi Panait au fost priimit ca să-i dea cite taleri 8 pe pă cantar și pirişu nu au fost priimit, cerind mai mult.

Deci, față fiind și vechilul piritului, Avram, răspunse cum că acel Hagi Panait au tocmit miera cu pirişu pe taleri 8 și i-au și plătit toți banii, arătându-ne de aceasta și o carte a celui Hagi Panait cu leat 1777 noemvrie 4, de scrie că au făcut de la Nițul Mariiam 100 cantară de miere pe taleri 8 și altă carte tot cu acel leat, noemvrie 22, de scrie că miera au trimis-o la Giurgiul.

Ci dar, fiindcă după aceste cărți să apără piritul, de vreme ce scrie prețul, cumpărată cite taleri 8, nici noi nu am putut ca să-l vinuim la nemică și am hotărît ca să rămie nesu-părat de către pirişul Niță Mariiam, rămîind și Nițul de a-și căuta cu acel Hagi Panait, atît de prețul mierii, cit și de altă orice piră ar fi avînd asupra lui pentru această pricină, fiindcă să cunoaște, după adeverița ce arată, că nu au fost tocmit miera acel Hagi Panait cînd au luat-o, ci fără să dă nici o tocmeală s-au făcut stăpin, făcînd zapt du pă drumul unde era pornită să ducă pă numele Nițului Mariiam, pirişu.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 51-51 v.

1778, martie 12.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Com<ăneanu> sârdar, Ev<dochim> medelnicer, Antonie Fotino.

¹ Loc alb.

590

Veliții boieri arată prin anafora că Maria Lipoveanca și Elisafra monahia se rejudecă pentru 40 de stînjeni moșie de la Comănacul (jud. Prahova). În urma jurămîntului sub blestem a monahiei cum că nu a vîndut moșia și nu a iscălit vreun zapis judecata recunoaște stăpînirea. Domnul întărește.

1778

ieulie

6

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După cum s-au găsit cu cale să dă către dumnealor veliții boieri, artînd zapciu cel orînduit că s-au odîhnit și au rămas mulțumiți amîndoa părțile, neavînd a mai face altă apelație, am întărit și domnia mea ca să se urmeze cum scrie mai jos.

1778, iulie 6.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat innălțimii tale Mariia Lipoveanca prin vechil, bărbatî-său Nicolae Marghilomanul, zicînd că judecîndu-să la dumnealor boerii judecători ot <a> 2<-lea> departament cu Elisafra monahia pentru 40 stînjeni de moșie din Comănacul sud Prahova, ce-i zic că i-au avut cumpărați Nicolae polcovnicu Lipoveanu, bărbatî-său cel dintii, dă la această Elisafra monahia, și fiindcă Elisafra monahia au tăgăduit atît vînzarea, cit și zapisul, prin anafora ce au făcut boerii judecători au dat dreptate Elisafra monahiei ca să stăpînească stînjeni 33 din moșia Comănacul ce i-au rămas dă la frate-său Radul ot Călinești, fiindcă atîta au arătat că sînt, iar nu mai mult. Și aducîndu-i zapciu pă amîndoa părțile și înaintea noastră, spre mai buna încredințare cu pitacu, am orînduit pă numita Elisafra la preasfinția sa părintele mitropolit ca să o pue supt blestem să arate adevărul și preasfinția sa în scris ne înștiințează cum că, vînd să o pue supt blestem să arate adevărul și ia priimînd, au arătat că nici zapisul nu este al ei, nici au vîndut, nici au luat vreun ban pă acești stînjeni dă moșie.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 18.

Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 16 mai 1778

Arh. St. Buc.,
Ms. 6,
f. 177 v.-178.

Pentru care, și noi găsim cu cale, după anafora dumnealor boerilor judecători, să stăpînească Elisafra monahia acești stînjeni 33 din Comănacul, cu bună pace dă către Mariia Lipoveanca.

1778, iunie 26.

Neculae Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Ștefan Pîrșcov<eanu> vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel stolnic.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Antonie Nicolante din Sibiu cere o nouă cercetare asupra pricinii ce o are cu arhimandritul proegumen al mănăstirii Argeș pentru niște bani. După cercetări cu martori se hotărăște ca arhimandritul să-și primească banii împreună cu jumătate din dobînda cuvenită. Domnul mai reduce din datorie și obligă pe apelant să îplinească restul acum ca „să ia sfișit pricina această”.

591

1778
iulie
6

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodîhnindu-să Antonie Nicolante nici pã această din urmă cercetare a părintelui mitropolit, după care iară și rămînea dator cu taleri 670 arhimandritului Argeș, și mai eșind înaintea domnii mele, am găsit cu cale și am scăzut pã arhimandrit din suma ce să arată mai sus încă cu taleri 270 pentru ca să să curme această pricină și am hotărit ca să dea Antonie taleri 400 pã carii acum să-i îplinească, și să ia sfișit pricina aceasta.

1778, iulie 6.

Preafînălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora înștiințăm mării tale pentru jalba ce au dat către măriia ta Antonie Nicolante pentru arhimandritu proegumen Argeș, care jalbă ni s-au dat cu dumnealui <al> 2<-lea> logofăt ca să cercetăm pricina. Și fiind înaintea noastră amîndoaă părțile față, am cercetat după cum știam că au fost hotărîrea mării tale în divan, întii pentru taleri 1000, să aducă arhimandritu mărturii că i-au dat lui Antonie și au fost bani ai cuvioșii sale, și ne arată o adeverință iscălită de un Pafnutie ieromonah, iconomu mănăstirii Argeș, i de un Vasile ieromonahu schivofilax, care atunci au fost dîiacon, și mărturisesc aceștia că cu ade-vărat s-au dat taleri 1000, bani de ai arhimandritului în 2 rînduri, taleri 500 întii, care nu sînt tãgăduiți de Antonie, și de alți taleri 500, arată numitul schevofi<la>x, că mai în urmă, luîndu-i arhimandritu în mîna sa ca să-i trimiță lui Antonie, i-au și trimisu cu scrisoarea arhimandritului împreună, și iarăși, tot într-acea adeverință cu deosebit condei, dă mărturisanie și un Costandin cîntăreț dă la mănăstire, care zice că acei taleri 500 ai arhimandritului, ce s-au dat la schevofilax cînd era dîiacon, ca să-i trimiță la Antonie, cu adevărat știe că s-au trimis.

Fiind de față încă și scrisoarea cea scrisă dă arhimandrit către Antonie pentru trimițerea banilor, cu mîna lui o ar fi scris și fiindcă această mărturie acum s-ar fi aflînd în trebile mănăstirii și nu fură singuri de față, de va fi luminată porunca mării tale, vor și veni de vor arăta cu gura.

Am cercetat și pentru banii ce au zis Antonie în divan că, nevrînd arhimandritu să-i priimească, i-au ținut pecet<luiți> și au fost porunca mării tale ca să să facă între dînșii învoire cu sulf pentru aceștia. De care, stînd noi de arhimandrit, au priimit, și din taleri 120 ce au fost dobînda acelor bani, după arătarea lui Antonie, au lăsat jumătate, taleri 60, iar taleri 60 au rămas să-i dea Antonie, arhimandritului.

Ci, fiind pricina după cum mai sus arătăm, și să cade ca să să scază Antonie cu acești taleri 60 din suma banilor ce să coprinde în anafora dumnealor veliților boeri după sulfu ce s-au făcut acum, iar ceilalți bani să-i plătească Antonie, arhimandritului, am zis arhimandritului și pentru pricina banilor, dă voește a-și lua banii din Sibiu să și-i ceară galbeni, iar dă nu, să-i ia aici în țară, de argint, după cum să coprinde în zăpîsul lui Antonică și priimi arhimandritu ca aici în țară să și-i ia și să nu mai meargă prin Sibiu. De aceasta facem știre mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 19 v. - 20.

1778, maiu 31.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Veliții boieri arată prin anafora că, rejudecând pricina dintre Constantin postelnicul, pîrș, și Radu Balilea pentru împresurarea unei moșii, recunosc pritului partea lui de moșie și propun o nouă hotărnicie peste aceea făcută prima dată de ispravnici. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, arătîndu-ne și zapciu cel orînduit că s-au odihnit și s-au mulțumit amîndoa părțile și n-au a mai face apelație nici una nici alta, întărim și domnia mea și pomenim dum neavoastră ispravnicilor să urmați cum scrie mai jos.

1778, iulie 7.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu de aprozi au adus la judecată innaintea noastră pă Costandin postelnicul Tigveanu din sud Argeș, care cu jalbă au jăluit innălțimii tale pentru un Radu Balilea din satu Tigveni sud Argeș, zicînd cum, că după jalba ce au dat innălțimii tale acest Balilea, cum că i-ar fi împresurat postelnicu Costandin Tigveanu un petec de moșie al lui, cu care după jalba lui, fiind orînduiți la dumnealor ispravnicii județului și judecîndu-să după cercetarea ce le-au făcut dumnealor ispravnicii județului, acest Balilea neodihnîndu-să, i-au sorocit ispravnicii și au venit și aici la divan. Și din luminată porunca innălțimii tale, aducînd zapciu innaintea noastră pă amîndoa părțile, ne arată postelnicu Costandin anafora dumnealor boerilor ispravnici din Sud Argeș, ce scrie dă la trecuta ună a lui maiu 15. întru care scrie că după jalba ce au dat acest Balilea pentru postelnicu Costandin Tigveanu, cum că-i împresoară moșia lui, au cercetat după o carte de hotărnicie a 6 boeri hotarnici dă la leat 7211, de sint ani 75, în care carte de hotărnicie alege tuturor moșnenilor partea lor, numai stînjeni 143, iar ceilaltă moșie rămîne a Tigvenilor. Care dintr-acei moșneni în urma hotărnicii, unii din moșneni cu zapisile lor au vindut din partea lor la boerii Tigveni stînjeni 69 și au rămas la toți moșnenii numai stînjeni 74 și, după obicei, vrînd ispravnicii ca să aleagă Balilii acești stînjeni 74 deoparte de moșia Tigvenilor la marginea moșii și să-i dea moșie din cap pînă în cap, măsurîndu-să prin trei locuri după obicei și să-i dea acești stînjeni 74 și acest Balilea nu au priimit, cerînd să-i dea moșia unde este casele lor, iar nu deoparte, care cerere a lui este cu cale.

Ci, de vreme că stăpînirea Radului Balilii cu a cetașilor lui este de ani 75, pă care partea lor de moșie au și case și pometuri, găsim cu cale ca să fie luminată porunca mării tale iar la dumnealor ispravnicii județului, ca să le aleagă și să le tragă acești stînjeni 74 să le dea pă lîngă casile lor, pă unde au stăpînit și pînă acum, care stînjeni alegîndu-i, să le pue și semne ca să știe pă unde să stăpînească, măcar că era cu cale de a li să orîndui 24 boeri hotarnici cu portărel peste acei 6 boeri hotarnici ce i-au avut la hotărnicia dă la leat 7211. Dar fiindcă să cade a lua Radul Balilea acești hotarnici, iar nu Tigveanu, și văzînd noi că cheltuiala hotărnicii merge mult și ei n-au cu ce răspunde fiind săraci, de aceia să să orînduiască iarăși la dumnealor ispravnici ca să le aleagă acești 74 de stînjeni și să le tragă și să le pue și semne. Și de alegerea ce vor face să dea și cartea dumnealor la mîna moșnenilor, ca să știe pă unde să stăpînească.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 20 - 20 v.

1778, iulie 5.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană Fili<pescu> vel vornic, Badea Știrbeiu vornic, Ștefan Pîrșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer.

Veliții boieri arată prin anafora că au cercetat, după porunca primită, pricina lui Ilie Olănescul (jud. Vilcea) cu sătraru Manolache Grădișteanu pentru un țigan, și au hotărît, pe baza judecăților anterioare, ca țiganul să rămnă la sătraru Manolache în schimbul sumei de 30 taleri plătiți lui Ilie Olănescu. Domnul întărește.

593

1778

iulie

8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod zemli Vlahiscol.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, întărim și domnia mea, și dumeata vel armaș să urmezi spre săvîrșirea hotărîrii.

1778, iulie 8.

Preainnălțate doamne,

Ilie Olănescul din jud. Vilcea jălueste mării tale pentru dumnealui Manolache Grădișteanu sătraru, zicînd că, avînd pricină cu dumnealui pentru un țigan, după jalba lui, fiind orînduit la dumnealui vel armaș, i-au scos la judecată înaintea dumnealor boierilor judecători de cremenalion și neodihnindu-să sătraru Manolache după judecata dumnealor, cu jalbă cerea ca să iasă la divan înaintea mării tale și de către măriia ta s-au orînduit dumnealui vel armaș ca să-i scoață și înaintea noastră ca să cercetăm și noi această pricină.

Deci, aducînd înaintea noastră și cercetînd judecata ce au făcut dumnealor boerii ot cremenalion, vedem că dumnealor au hotărît că de va primii Ilie Olănescu jăluitoru blestem cum că n-au luat bani pentru acest țigan de la Costandin Teșleanu, sau că nu i-a săvîrșit făgăduita treabă, s-i dea sătraru țiganu, iar pentru țigancă, fiind a sătrarului, să-i dea schimb. Am întrebat și pe sătraru Manolache ce are să răspundă și ne arată pentru acest Ilie țiganu, fiindcă să afla pe acea vreme fugit aici în București slujind la un Chiriac lipțcanu, l-au poftit pă acest Costandin Teșleanu ca să i-l cumpere de la stăpînt-său Ilie Olănescu și cumpărîndu-l, cîți bani va da pă el, va ținea în seamă din taleri opt sute din datorîia ce are la el și peste puțină vreme i-au triimis și zapisul iscălit dă însuși Ilie Olănescul pă numele țiganului dat la mîna sătrarului Manolache, care zapis să văzu și de noi, scris de la leat 1773 aprilie 15, și nu tăgădui Olănescul, nici zapisu, nici iscălitura că nu este a lui. Numai, înpotriiva zapisului, ne arată o scrisoare a lui Costandin Teșleanu cu leat 1775 octomvrie 13, care este cu doi ani și jumătate în urma zapisului ce scrie către Manolache sătraru, cum că acest țigan l-au luat dă la Olănescul cu făgăduială că-l va scoate de la mazili și-l va pune la neamuri, iar bani pă el n-au dat. Și veni Olănescul la București și viind să să așeze sătraru cu el, care carte să vede că au ținut-o la el și nici el n-au venit aici la București ca să-și caute cu Manolache sătraru, nici cartea au trimis-o, ci tocmai acum, după ce au murit acel Costandin Teșleanu, pornește pîră, mai virtos că ne spuse sătraru Manolache că la bună venirea mării tale, atît Costandin Teșleanul, cît și acest Ilie Olănescul, au venit aici în București și au săzut dăstulă vreme aici și nici n-au pornit pîră asupra sătrarului, nici i-au pomenit nimica pentru acest țigan. Care, nici Ilie Olănescul nu putu tăgădui că n-au fost cu toții aici față atunci și n-au făcut nici o pîră, și în urmă au triimis Costandin Teșleanu de doi ani și de avea această carte la mîna lui, dată la acest Teșleanu, trebuia dă atunci, ori să o fi arătat lui Manolache, trăind Teșleanul, sau să fi pornit pîră, ci au ținut-o la dînsul și tocmai acuma o arată. Care, dă judecății bănuială, că sînt moșteșuguri, că nu va fi cartea celui Teșleanu adevărată, sau că au luat bani de la Costandin Teșleanu, fiindcă prin mîna lui s-au făcut această vînzare și tocmai acum după ce au murit Teșleanul, de sînt doi ani, face această pîră și scoate acea carte care n-au arătat-o pînă acum nici dumnealui sătraru, nici la nici o judecată, și mai virtos, că acest Costandin Teșleanu nici carte au știut. Am cercetat și pentru cununiia țiganului de l-au cununat sătraru mai naintea cumpărătorii zapisului, sau după zapis, și ne arată însuși sătraru o adevîrîntă a popii lui Dumitrașco, duhovnic ot mahalaoa Oltenilor, care este cununat cu opt luni mai <în> urma zapisului și au și făcut o copilă cu țigancă sătrarului.

Ci, dă vreme că Ilie Olănescul nu și-au căutat în cită vreme au avut viață Costandin Teșleanul și au ținut și cartea Teșleanului la dînsul tăinuită, netrimîndu-o sătraru, și tocmai

acum face piră, care nu să vinovățește la cununie Manolache șătraru, încrădintându-să zăpisul vînzării, găsim cu cale să dea Manolache șătraru acei taleri 30 lui Ilie Olănescul, de vreme ce zice că nu i-au luat dă la Costandin Teșleanu și șătraru Manolache să stăpînească țiganu după zăpisul dă vînzare a lui Ilie Olănescul, ce l-au dat la mîna șătrarului. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 22 v. - 23 v.

1778, iunie 27.

Pan<ă> vel vornic, Bădea biv vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Manolache vel clucer.

594

1778

iulie

9

Veliții boieri arată prin anafora că Ghinea din satul Belitori (jud. Teleorman) se judecă cu logofătul Ion Borcea pentru răscumpărarea moșiei Belitori vindută la mare nevoie de tatăl său spre a scăpa de robie. Cererea de răscumpărare a moșiei fiind făcută după un an și jumătate divanul o respinge. Domnul însă dă dreptate lui Ghinea intrucît are copii și este sărman.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu. S-au înfățișat și înaintea domniei mele la divan amîndoa părțile și din cercetare, dovedindu-se că vînzarea aceștii moșii s-au făcut în vreme dă nevoie, ca să să răscumpere din robie, și fiindcă și pravilele învață că judecătoria să să arate cu iubire de oameni la o pricină ca aceasta, și adevîndu-ne mai virtos că și însuși Ion Borcea au priimit să-și ia banii, am dat dreptate Voicăi și fii-său Ghinii ca să răscumpere această moșie, avînd și fete și copii sărmani, să le fie de hrană. Dar fiindcă și Ion Borcea are dreptate la banii ce au dat și nu iaste cu cale a păgubi nimic, am hotărît ca numiții țărani să-i dea taleri 147 cît scrie zăpisul lor, care nu tăgădui nici ei, și taleri 10 să și-i ia Ion Borcea înapoi de la Gheorghită Bălăceanul, prin mumbașirlicul zăpciului de va fi aici, sau a ispravnicilor dă va fi afară, să nu-i păgubească. Iar pentru taleri 35 ce zice Voica și cu Ghinea că au fost oprit Ioniță Bălăceanul din zăpis și nu i-au dat, fiindcă Bălăceanul trăește, să aibă a-și căuta cu dînsul, ori înaintea dumnealor veliților boieri, de va fi aici, sau înaintea ispravnicilor, dă va fi afară. Și dă va avea dovadă mărturii, Bălăceanul, că i-au dat și pe aceia, va fi apărât, iar nefiînd alte dovezi, prin jurămînt să să izbrănească și așa să stăpînească jălui-torii moșia cu bună pace și, dînd banii, să-și ia jăluitoarii și venitul dă estimp.

1778, iulie 9.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătăfu de visterie aduse la judecată înaintea noastră pe Ghinea de la satul Belitori sud Teleorman, pirișu lui Ion logofăt Borcea, zicînd că tată-său, avînd o moșie ce să chiamă Belitori ot sud Teleorman și neavînd bani ca să să răscumpere din robie, au vîndut această moșie la Ioniță Bălăceanul în taleri 112, care moșie arată că după ce au vîndut-o au eșit la multe mîni și acum fiindcă să află la mai sus-numitul Borcea, cere să ia moșia supt stăpînirea lor și să dea taleri 112 ce zice că au luat tată-său cînd au vîndut-o, iar nu taleri 153 cu care au cumpărat-o Ion Borcea dă la Bălăceanul, și cere dreptate.

Deci, din luminată porunca înălțimii tale, aducînd zăpciul înaintea noastră pe amîndoa părțile, ne arată Ion logofăt Borcea, întii, zăpisu lui Șarban Bălescul, tatul Ghinii jălui-toriul, în care să vede iscălit și acest Ghinea i alte mărturii, scris de la leat 1773 martie 23, ce-l dă la mîna lui Ioniță șătrar Bălăceanul, cu care vinde moșia lor ce să chiamă Ligneasca din sud Teleorman pe apa Urluiului, stînji 327, în taleri 147, 18, și șătraru Ioniță Bălăceanul peste cităva vreme au vîndut-o această moșie lui Gheorghită postelnic Bălăceanul, vărî-său, și Gheorghită Bălăceanul, la leat 1776 dechemvrie 7, cu zăpis au vîndut-o lui Ioniță logofātu Borcea în taleri 153. La care, zise Ion Borcea că, după ce o au cumpărat această moșie de la Bălăceanul, au mersu însuși la casa acestui Ghinii, auzînd că iaste de la neamul lui, și

și-au cerut banii și nu i-au dat. Și încă, arată că însuși Ghinea jăluitoriul au mersu și i-a arătat semnele și hotărâle moșii, care nici Ghinea nu tăgădui.

Ci, pentru această pricină să vede că la 14 zile ale aceștii luni, leat 1778, s-au judecat cu dînsul și la dumnealor ispravnicii județului și dumnealor prin carte dă judecată au hotărît ca să dea Ghinea cu mumă-sa acești taleri 153 ce au dat Borcea cînd au cumpărat moșiia și așa să ia moșiia, ei n-au priimit a da banii, ci numai taleri 112, zicînd că cu atita au vîndut-o tată-său.

Care, să vede că nici banii cu care au vîndut Șarban Bălescul, tatul Ghinii jăluitoriul, la sătrariul Ioniță Bălăceanul nu-i dă, fiindcă și zapisul vînzării tatini-său arată că și el au vîndut în taleri 147,18, iar nu dupe cum zice el, și dau dreptate Borcii a stăpini moșiia.

Ci. dă vreme că Ion Borcea cînd au cumpărat această moșie le-au dat veste și nici zapisul l-au iscălit, nici banii cu alt au cumpărat-o n-au dat, fiind tot într-un loc, ci tocmai acum peste un an și jumătate să scoală să dea banii, găsim cu cale să stăpînească Ion Borcea moșiia, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

1778, iunie 5.

Pană Filipescu vel dvornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, Manolache vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

Veliții boieri arată prin anafora că Mihai Fălcoianu reclamă de la Anița Filieșanca doi copii ai unui țigan fugit de la el la pîrltă, unde a și decedat. Față de recunoașterea pîrltei judecata hotărâște restituirea copiilor și plata unei sume reprezentînd munca țiganului. Domnul întărește.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 28 v. - 29.

595

1778

ieulie

11

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, întărim și domnia mea și orindum pă sluga domnii mele ...¹ armășâl, să urmeze cum scrie mai jos.

1778, iulie 11.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale că prin zapciu, dumnealui vel armaș, să aduse la judecată dumnealui Mihai Fălcoianul cu dumneaei medelnicereasa Anița Filieșanca, zicînd Fălcoianu că sînt ani 20 de cînd i-au fugit un țigan, anume Stanciu, în țigăniia Filieșancăi și, însurîndu-l după o țigancă a dumneaei anume Ioana fata lui Ianache, au născut doi copii anume Stanciul și Ion ce sînt și pînă acum în ca<sa>dumneaei și cu colac prin alții i-au aflat la casa dumneaei, dă este un an, și ceru pă numitul țigan cu copii și cu munca lui dă ani 20, împreună și cu muma copiilor prin dare dă schimbu.

Întrebîndu-se și Grigore, fiu și vechilul dumneaei medelnicereasa Fili<eșanca>, răspunse că niçidecum nu l-au știut pă numitul țigan, iar dă sînt acum ani 2, făcînd înpărteală fiilor dumneaei pă moștenirea părintească, tocmai atunci între alți țigani au dat peste numele acelui Stanciu și cu cercetare l-au dovedit că este al Fălcoenilor și însurat după numita țigancă, însă fără dă știrea dumneaei și l-au luat în curte stăpînîndu-l numai 6 luni, apoi fugînd peste Dunăre și după cităva vreme iarăși au trecut în țară poposîndu-se în satu Pielești, pe moșiia paharnicului Jiianu, unde zice că acolo au murit numitu țigan, iar pă țigancă cu copii aflînd-o, i-au luat și sînt la casa dumneaei.

Deci, fiindcă dumneaei medelnicereasa Filișanca și-au mai luat un soroc dă la judecată și trecînd un an nu i-au mai adus copiii dă țigan, dă la judecată să găsește cu cale ca mum-bașirul, sluga înnălțimii tale și cu treapdă dă la dumneaei medelnicereasa Filișanca, să meargă să ia pă acei copii și să-i aducă la casa lui Mihai Fălcoianul, dînd și taleri 5, munca țiganului

dă 6 luni, ce este netăgăduită dă medelnicereasă. Iar pentru munca dă alți 19 pol ani ce pretin-
deri² Mihai Fălcoianu, dă va primi medelnicernasa carte dă blestem că nu i-au muncit, nici
că i-au luat biru cu marafetu globnicului de țigani, să aibă pace.

1778, iunie 6.

Mih<ai> Bărbătescu paharnic, Iordache paharnic, Mih<ai> Popescu medelnicer,
Dumi<trache> medelnicer, Anghelache clucer.

¹ Loc alb.

² Corect : pretinde.

596

1778

iulie

12

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Marin Chilom cu cetașii lui (jud. Argeș) se judecă cu Gheorghe Ciocan și Șerban Manga (jud. Argeș) pentru impresurarea moșiei Preotești. Întruclt pîrșii susțin că nu s-au respectat judecățile anterioare, judecata hotărâște cercetare la fața locului de către ispravnici. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După această alegere ce au făcut judecata departamentului, arătînd zapciu cel orînduit cum că s-au odihnit și au rămas mulțumiți amîndoa părțile, spre a li să face cercetarea la fața locului, întărim și domnia mea și poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați după cum scrie mai jos și înșivă să faceți cercetare cu toată dreptatea întru adevăr ca să fie vrednică credinții, înaintea domnii mele, și să avem înștiințare.

1778, iulie 12.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu de aprozi aduse la judecată pă Marin Chilom i brat ego Barbul cu cetașii lor din sud Argeș, pîrși lui Mateiu i Gheorghe Ciocan și Șerban Manga de la Piatra, tot dintr-acei județ, zicînd cum că, la leat 76, judecîndu-să ei cu acești pîrși¹ pentru o parte de moșie, anume Preoteștii, cu o față dă vie du pă apa Topologului ce umba să le-o înpresoare, dă la acea judecată <ot>al 2 <-lea> departament și-au aflat dreptatea dîndu-li-să și carte de judecată, cu care carte, mergînd în fața locului ca să-și stăpînească partea lor de moșie, după cum li să hotărîse, pîrșii¹ nu s-au supus, ci au sărit cu gilceavă și i-au bătut foarte rău.

Astă-vară, au jăluit mării tale arătînd nesupunerea lor și după a lor jalbă au fost orînduiți la dumnealor ispravnici ca să cerceteze pricina și dumnealor, orînduindu-i la zapciu plășii, au cercetat prin oameni bătrîni pămînteni și au mărturisit și prin carte de blestem tot adevărul, cum că moșia este dreaptă a lor cu hotaru vechiu și i-au bătut fără dă dreptate. Și cu acea mărturie mergînd la dumnealor ispravnici și stînd cu toții de față, i-au vinovățit pă pîrși, dar nu le-au făcut hotărîre, fiindcă li să poruncește de către măriia ta să-i trimiță la divan.

Am văzut și luminată porunca mării tale ce s-au făcut către dumnealor ispravnici, pentru această pricină cu leat 1778 ghenarie 26 dintr-acest următor an, întru care li să poruncește cum că după jalba ce au fost dat la măriia ta acest Marin Chilom cu cetașii lui dă la Ciofrigeni² sud Argeș, tot pentru acești pîrși, arătînd că la leat 76, de sint acum 2 ani, judecîndu-să cu dînșii la <al> 2 <-lea> departament, pentru o parte a lor de moșie anume Preoteștii cu fața vii, prin carte de judecată și-au aflat dreptatea și mergînd să stăpînească partea lor după cartea de judecată, pîrșii nu i-ar fi îngăduit, ci încă au sărit cu gilceavă dă i-ar fi bătut foarte rău.

După aceia, la leat 77 iunie, viînd pîrșii și jăluindu-să mării tale pentru o pricină ce avea ei cu egumenu mănăstirii Berislăvești, într-aceia jalbă au pornit piră asupra acestui Marin Chilom cum că le înpresoară moșia și n-au arătat nimica pentru partea de moșie a jăluitorilor, cum că este aleasă și izbrănită de aici prin carte de judecată, carii cu acel fel de viclesug umblind, s-au fost făcut poruncă către dumnealor ispravnici să cerceteze pricina, care au și cercetat. Și jăluitorul nefiînd de față ca să arate cartea de judecată de aici, dumnealor au

găsit cu cale de a să orîndui boeri hotarnici la fața locului și, după înștiințarea ce au făcut mării tale, s-au fost orînduit dă către măriia ta 12 boeri hotarnici cu portărel după obicei, care hotarnici, mergînd în fața locului și mergînd și Marin Chilom jăluitorul cu cetașii lui cu scrisorile și cartea de judecată, pînă a nu le cerceta și scrisorile lor, au făcut hotărnicia la care ei să află năpăstuiți și împresurați, scoțîndu-i și din căminurile lor.

Ci, să-i trimiți negreșit pã pirîși¹ aici cu scrisorile și cu acea carte de hotărnicie dinpreună și cu jăluitorii, așijderea și pentru bătae să cerceteze dumnealor foarte cu amăruntu prin oameni carii vor fi fost față, și să înștiințeze mării tale ca, de le va fi jalba adevărată, să să pedepsească pirîșii, atît pentru bătae, cît și pentru ficleșug. Cu această poruncă mergînd jăluitorii, dumnealor ispravnicii i-au orînduit la un Radul căpitan, zapciu plășii, ca să cerceteze pricina în fața locului, carele, făcînd cercetare, au dat și adeverință cu multe și bune mărturii. S-au dovedit că l-au bătut pã Marin Chilom, Gheorghe Ciocan i Șarban Manga i Oprea fii-său, și nu l-au lăsat să-și stăpînească moșia. Zice Marin jăluitoru, cum că și venitul în trei ani, cu silnicie l-au luat pirîșii. La aceasta au răspunsu pirîșii că judecata departamentului iaste bună și sint mulțumiți, numai să-și stăpînească jăluitorii partea lor care să numește Preotești, pã care parte a lor au dăspărțit-o hotărnicii dîndu-le stînjeni 30 și nefiînd odihniți, au căutat cu silă să stăpînească mai mult. Ei stîndu-le împotriva, s-au început gilceava și s-au bătut între dînșii.

Preainnălțate doamne, pricina aceasta este. Cît și unde le este partea lor de moșie a jăluitorilor, după hotărîrea judecătii la care s-au fost mulțumit amîndouă părțile, aceasta să vede că au despărțit-o boerii hotarnici la alegerea moșii cînd avea ei pricină cu mănăstirea Berislăvești, dar să vede și în cartea de hotărnicie cum că jăluitorii n-au fost față, nici li s-au cercetat cărțile și cuvintele lor, scoțîndu-le numai stînjeni 30 de moșie, la care are temeii jalba lor, că poate să fie năpăstuiți mai virtos că adeverința căpitanului Radul și Vasile arată cum că mulți oameni au mărturisit pentru aceasta. Care adeverință încă nu are la judecată din dăstulă credință, pentru că buna orînduială cere ca mărturiile să să numește dă judecători, față și cu jăluitorii și cu pirîșii. În cartea dumnealor ispravnicilor nu vedem ca să fi făcut într-acestași chip. Pentru aceasta misă pare a fi cu cale, fiînd și mai cu folosul amîndurora părților la această vreme a tot lucru, cercetarea aceștii pricini să să facă cu amăruntu, acolo în fața locului de către dumnealor ispravnicii județului, care pot să cerceteze și pe hotarnici, aflîndu-se acolo, și pã mărturii și însuși cu ochii dumnealor să vază, fiînd moșia aproape, după cum mărturisiră amîndouă părțile și cu această lipsire și ajutor care la noi lipsesc, să-i judece dumnealor cu dreptate pentru toate cite scriem mai sus. De la care judecată, întii să va da pricina bătăii pentru care să plîng jăluitorii și pînă încît sint vinovați, și să înștiințeze mării tale de săvîrșirea trebii.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 25 v. - 26 v

1778, iulie 10.

Ianache Mav<rodin> paharnic, Theodorache Știrbeiu medelnicer, Núko Klovcer³
George Canale.

¹ Corect : pirîșii.

² Corect : Ciofrîngeni.

³ Nicolae clucer.

Veliții boieri arată prin anafora că Vlad șalvaragil reclamă pe Stana al cărei ginere nu-l mai lasă a folosi prăvăliile din mahalaua Sf. Gheorghe, București, date de Stana acestuia în folosință pe 7 ani pentru acoperirea unei datorii. Departamentul al 2-lea recunoaște dreptul lui Vlad. Stana face apelație la veliții boieri care dau aceeași hotărîre. Domnul întărește.

597

1778
iulie
12

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihnindu-să Stana nici pã această judecată de la <al> 2 <-lea> departament, nici pã hotărîrea ce li s-au fost făcut dă către dumnealor veliții boieri și, fiîndcă la întărîrea ce s-au

făcut de către domnia mea anaforalii dumnealor veliților boieri, pentru această pricină scrie că dă va avea a face vreo parte apelație, să iasă și înaintea domnii mele la divan, eși Stana i fii-sa Ioana i fii-său . . .¹ la divan față cu Vlad șalvaragiu dă s-au judecat și din cercetare, văzându-se că pira lor ce făcea, cum că dă silă au dat acel zapisu ce are Vlad a ținea prăvăliia 7 ani și a-i plăti osebit și acei taleri 300, este rea, cum și fii-sa s-au lepădat, neluând asupra-și să răspunză datoriia mumă-si, și zapisul s-au dovedit bun, am hotărît ca, până la împlinirea de 7 ani, nici să fie volnică Stana ori fii-sa i fii-său a supăra și a scoate pă Vlad din prăvălie, nici altuia a o da, nici a o vinde, ci să o ție el pînă în 7 ani. Așijderea și taleri 300, după zapisu să aibă a-i plăti și zapciu cel orînduit vătaf dă divan, să facă împlinire. Iar pentru banii ce sînt afară dintr-acel zapisu, adică taleri 170, cu osebit zapisu, i taleri 50 cu alt zapisu i chiriia locului în 4 ani i cheltuiala șindrilitului și condeiu de taleri 30, zicînd Stana că o încarcă și nearătînd pentru aceștia nici boerii judecători, nici dumnealor veliții boeri că au adus Vlad mărturii să dovedească și aceste zapise, cereri ale lui, cum au dovedit și zapisul de taleri 300, pentru aceia numai orînduim să mai cerceteze judecata. Și dovedînd Vladul cu mărturii i dovezi și aceste ceriri ale lui, să-i plătească Stana și pă aceștia precum sînt socotiți în dosul aceștii cărți și zapciu, așa să urmeze.

1778, iulie 12.

Din luminată porunca mării tale prealnățatului nostru domn, Io Alexandru Ipsilant voievod, dumnealui vătafu de copii za divan aduse la judecată pă Vlad șalvaragiu ot mahalaoa Sfințului Gheorghe Vechiu din Bucur<ești> piriș Stanii, soacra polcovnicului Nicolii, zicînd că sînt 4 ani de cînd s-au fost socotind cu dînsa pentru niște bani ce au fost împrumutat-o și i-au dat zapisu cu multe mărturii vrednice de credință de taleri 664 ce i-au rămas bunii să-i dea, fiind scris dă la leat 1773 februarie 10, dîndu-i și niște prăvălii cu tocmeală pînă în șapte ani să șază numitul piriș într-însile cu chirie, pă an cite taleri 52, din care bani i-au scăzut toată chriia înaintea, taleri 364, și au rămas să dea capete taleri 300 și cu dobîndă la 10 unul și acum nu-l îngădueste polcovnicul Nicola, ginerile Stanii, să mai șază în prăvălie, zicînd că acele prăvălii le-ar fi dat soacră-sa fii-sii Nuții, soții sale, Nicolii polcovnic.

Față fiind atît numita Stană, cît și fii-sa polcovniceasa, s-au întreat cu ce temeu caută să scoată pă piriș din prăvălie, și zise că zapisul de datorie ce-l ține Vlad la mîna, l-au dat de silă de la închisoare și cum că nu să știe datoare cu toți banii după coprinderea zapisului.

De care, văzînd noi că sînt trecuți ani 4 la mijloc, am întreat-o cum de nu au făcut pîră asupra zapisului, și zise că nu au avut vreme. Iar pirișu Vlad aduse mărturii pă protopopu Grigorie i pă preotul popa Bălaș, i pă Miimat grafu și pă alții care sînt iscăliți în zapisu mărturii, pe care mărturii văzîndu-le Stana, nu-și mai putu tăgădui zapisul, făr numai, zise că ia au eșit din stăpînirea prăvăliilor, că le-au dat fii-sii polcovniceasa ca să o caute pînă la moartea ei și să o plătească și de datorie. Care, fii-sa polcovniceasa, arătîndu-se de față la judecată, răs-punse că ia nu să amestecă, nici ia asupra-și datoriia mumă-si.

Deci dar, după așezămîntu zapisului Stanii, am hotărît ca Vlad șalvaragiu să șază în prăvălie pînă să va împlini ani 7. Așijderea zise Vlad pirișu că mai are și alți bani la pîrita, afară de taleri 300 ce rămîne din zapisul ce să vede mai sus și arată un zapisu cu leat 1775 iunie 6 în care scrie că i-au dat taleri 170 cu dobîndă zăcea doi și alt zapisu cu leat 1777 ghenarie 3, de taleri 50, fără dă dobîndă, și încă taleri 56 chiriia locului prăvălii ce au plătit el dă la dînsul în 4 ani po taleri 14 tocma, cum și taleri 20 ce au cheltuit la șindrilitu prăvălii. Care socotînd peste tot, atît capetele cît și dobînda, fac taleri 726,10, după cum să vede socoteala trecută într-această carte, care bani am și hotărît să-i plătească. Așijderea mai cerea taleri 30 dă la polcovnicu Nicolii, care de față fiind și numita polcovniceasă nu i-au tăgăduit. Pentru care, am hotărît să-i plătească.

1777, mai 12.

Miche paharnic, Dumitru Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> medelnicer, Hagi biv vel sluger, Ion Fot<ino>.

Ἴδου καὶ ὁ λογαριασμὸς τοῦ χρέους.

300 ἀπὸ 1774 φεβρ. 1 μέχρι τοῦ 1777 ματοῦ 1 χρόνο τρίον καὶ μῆνες 3

τὰ: 10 : 11	97,60
170 ἀπὸ 1775 ἰουνίου 6 μέχρι τοῦ 1777 μαΐου 6, ἤτοι χρόνον ἕνος καὶ μῆνας 11 τὰ 10 : 11	32,70
50 ἀπὸ 1777 ἰουνίου 2 χωρὶς διαφόρου	
56 κηρᾶν τοῦ τόπου χρόνον 4, πρὸς 14 γρόσια τοῦ χρόνου χωρὶς διαφόρου	
20	
διὰ τὸ σηνδρήλημα	
596	
130,10 τὸ ἀντίκρι διάφορον	
726,10 ἡ σούμα κεφάλεως καὶ διάφορον ὅπου ἔχει νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν Στάνα 30 ὅπου ἔχει νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν θηγατέρα τῆς Στάνας. ¹	

1. Adică :

Iată și socoteala datoriei :

- 300 de la 1 februarie 1774 pînă la 1 mai 1777, adică trei ani și trei luni, 10 : 11 (dobîndă din zece : unul) 97,60
- 170 de la 6 iunie 1775 pînă la 6 mai 1776, adică un an și 11 luni, 10 : 11 (dobîndă din zece : unul) 32,70
- 50 de la 2 iunie 1777 fără dobîndă.
- 56 chiria locului pentru patru ani, cite 14 groși pe an, fără dobîndă.
- 20 pentru șindrilit.

596

130,10 dobînda corespunzătoare.

726,10 suma — capete și dobîndă — pe care are s-o primească de la Stana.

30 pe care are să-l ia de la fiica Stanei.

¹ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că paharnicul Ianache Mavrodin se rejudecă cu Gheorghe Bucătaru care-i pretinde 12 buți de vin. Piritul susține că vinul, cumpărat de el în calitate de prepus al mai multor tovarăși, fusese dus în dealul Cernăteștilor de unde, în vremea răzmeriței, ar fi fost ridicat din ordinul paharnicului Mavrodin. Judecata constatînd că vinurile s-au luat în vreme ce țara era „amestecată de răzvrătiri” și „din porunca domnească” propune „să aibă pace” și paharnicul „de ptra vinurilor” și Gheorghe bucătarul „de cererea tovarășilor lui”. Domnul întărește.

598

1778
iulie
12

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Citindu-să înaintea domnii mele această cercetare și văzînd că alegerea ce face judecata este cu cale, o întărim ca să să urmeze cum scrie mai jos și atit dumnealui paharnicu să fie nesupărat de această piră a vinurilor, cit și numitul Gheorghe Bucătaru să aibă pace de cererea tovarășilor lui.

1778, iulie 12.

Preainnălțate doamne,

Auzindu-să dă către măriia ta jalba dumnealui paharnicului Ianache Mavrodin, cu care să roagă ca să i să mai cerceteze pricina ce are cu Gheorghe Bucătaru, zicînd cum că atunci cînd s-au mai judecat cu dînsul nu i s-au cercetat cu amănuntul cărțile și poruncile ce au avut, acum la 16 ale aceștii luni, dumnealui ceaușu de aprozi ne-au adus luminată porunca mării tale, în care ni să poruncește ca de iznoavă să acem cercetare aceștii pricini. Noi cu toată epimeliia urmînd, i-am înfățișat pã amîndoã părțile și din tacirurile și rãspunsurile ce ne-au dat la ceririle noastre și din toate cărțile ce au avut amîndouã părțile, am priceput că toată această pricină într-acestași chip este, după cum cu această plecată înștiințare, arătăm mării tale jalba lui Gheorghie Bucătaru, dintru început au fost și este, cum la începutu anului 1770 a rădicat taleri 1000 dă la proigumenul cotocean ca să-i neguțătorească la vinuri de tovarășie, adică proigumenul cu banii și Gheorghe cu osteneală, așijderea și de la un Dumitrache circiumaru taleri 200 i de la un Apostol circiumaru taleri 150, tot cu asemenea simfonie. Cu care

acești bani au cumpărat vin vedre 2168, vadra po parale 32, dă la un Nicolae tovarășu lui Petcuț, la care au lăsat și zapisul de taleri 350 pentru cusuru de plata vinurilor, neajungându-i sermaiaoa. Care cu aceasta, s-au văzut că Gheorghe nu să judecă pentru banii lui, fiindcă n-au avut, nici că pierde din vinuri, ci numai caută să nu facă pagubă tovarășilor lui. Aceste vinuri, la luna lui mai cind s-au tras oastea rusească Innapoi, Gheorghe n-au apucat să le ridice, ci le-au lăsat în dealul Cernăteștilor în 12 buți mari și el s-au tras în lăzăretu Buzău. Acolo, zice cum că aflind că vinurile s-au luat dă dumnealui paharnicu Ianache Mavrodin, au grăbit să iasă afară împreună și cu un Gheorghe abagiu cu cai mocănești, cu chirie, au venit pînă la satu Ceraș și, conăcind acolo seara, a doa zi dăspre zio i-au coprinsu potera și luindu-i legați i-au dus la Vălenii din Munte de i-au dat la inchisoarea ispravnicului dumnealui paharnicu Ianache Mavrodin. Care, după ce i-au jăfuit cu taleri 220, adică de la Gheorghe taleri 150 și de la celălalt taleri 70, i-au slobozit. Atunci Gheorghe Bucătaru au cerut și au luat dă la dumnealui paharnicu un răvaș, ca să meargă să-și rădice vinurile, unde mergind, n-au găsit mai mult decît 2 buți cu vin, iar celălalte i să luase. Acel vin din 2 buți l-au dat luț Costandin, vătăfu dumnealui paharnicului, pentru banii care îi luase dă la dînsul și-i didese girimea. Zice acum Gheorghie, cum că s-au întors, s-au jăluit la dumnealui paharnicu, dumnealui l-au surdisit, făgăduindu-i că-i va împlini banii du pă la circiumile care împărțise vinurile să să vînză și cu aceasta au trecut vreme pînă cînd iarăși s-au întorsu rușii în București. Atunci, după ce au venit brigadierul, au dat jalbă, s-au judecat cu dumnealui paharnicu și dreptatea nu și-au aflat. După venirea mării tale în luminatu scaun, iarăși l-au tras la juecată și l-au îndatorat judecata pă dumnealui paharnicu ca ori să jure, sau să plătească vinurile. Ne-au arătat Gheorghe și o adeverință ce au adus dă la dumnealor ispravnicii ot sud Saac, Dumitrache Colceac, biv vel agă, și Radu Golescu, biv vel sârdar, de mărturie ce au dat innaintea dumnealor, Danu brașoveanu, i Mateiu Linte bucoveanul și popa Tănase ot Valea Popii, cum că vinurile s-au luat cu volnicia dumnealui paharnicului Mavrodin, de care noi nu o socotim dovadă desăvirșită. La cererea lui fiind mărturia scrisă și fiindcă zice cum că dumnealui paharnicu au dat voe să rădice vinurile, iar nu că le-au rădicat dumnealui, la acestea au răspunsu dumnealui paharnicu, cum că într-acei an, leat 1770, trimițindu-să ispravnicu la sud Saac, împreună cu cluceru Nicolae Rudeanu, au avut strașnică poruncă mai mult pentru paza ocnilor dă tilharii ce să află într-acei plaiu cu Marco căpitan, pentru care jacup tilharius, afară din poteră i să orînduise și 800 [sute] de turci cu agalile lor cel mai mare Jacup beiu. După aceasta i s-au mai orînduit și tufecibașa al mării sale pașa, cu un Sava vătăfu de păharniceii, mumbașir și cu carte domnească, care o văzum și noi cu leat 1770 avgust 4, întru care i să poruncește cum că îi trimite pă acel Sava vătăfu mumbașir, cu tufecibașa și cu neferii lui, ca să curățească plaiurile dă tilhari, pentru carii să-i ridice și agalile și vătășii de plaiu cu plăiașii să-i vîneze pînă la moarte și tot avutul să-l ia potera. Acea poteră i-au adus pă acest Gheorghe împreună cu și altul ¹, căruia nu-i ține numele minte, atîta știe dumnealui, numai că i-au adus cu armele lor, la care era și un Mihu Dracu. Care pentru aceasta făcu și jurămînt innaintea noastră pă numele lui Dumnezeu, cum că așa iaste, și Gheorghe le tăgădueste, și că văzîndu-i turcii cu acest fel de căiafet, era să-i tae ca pă niște hoți. Dumnealui făcîndu-i -să milă ca unui creștin, au mijlocit și dă abea i-au scăpat dînr-acea zi, apoi cu o dare de bani, care nu ține minte cîți au dat Costandin vătăfu dă plaiu, iar nu vătăfu dumnealui după cum zice Gheorghe și așa i-au scăpat de tot. Acel vătăf Costandin trăește, ce zice ca să să aducă să mărturisească, fiindcă au văzut cu ochi unde și cum și cîți bani s-au dat, că el poate să mărturisească și pentru vinuri cînd și de cine s-au luat și ce s-au făcut dumnealui, atîta știe numai, că Sava vătăfu de păharniceii stringînd toate vinurile ce au fost în deal, de ale volintirilor, care numai aceia putea la acea vreme primejduioasă să să neguțatorească, să vede că au luat și pă ale acestui Gheorghe pă care împărțîndu-li-le poterile între dînșii, i-au trimis și dumnealui, dar 2 buți cu vin pă care l-au băut, iar oamenii ce îi avea fără dă a ști dă au fost dă ale lui Gheorghe sau dă ale celorlalți volintiri, ne-au arătat și dumnealui o adeverință a dumnealui ispravnicului ot sud Prahova, dumnealui vel logofăt Scarlat Grecianu și dumnealui comisul Costandin Filipescu dă mărturia ce au dat innaintea dumnealor, un Costandin Simeon cupețu, cum că vinurile s-au laut dă Sava vătăfu dă păharniceii și de potera lui, la care dumnealui paharnicu Mavrodin, nemic n-au

fost amestecat. Alte cărți n-au avut să ne mai arate nici o parte nici alta, fără numai, zice Gheorghie că au avut 9 răvașe ale dumnealui paharnicului pentru rădicarea vjnurilor, pă care le-au arătat dă le-au văzut dumnealui vel ban Dudescu, dar nu le are acum, fiindcă i le-au luat muscalii mergînd la fertmașal². Acestea le-au tăgăduit dumnealui paharnicu, mai arătînd și aceasta cum că de va fi această luare de vinuri care s-au luat, ca ale volintirilor și inpreună cu ale volintirilor ori cu dreptate, sau cu greșeală, veri dă cine s-ar fi luat, fiind cu poruncă domnească după cum ne-au și arătat-o, dă este cu cale, să iasă la judecată și de nu să coprinde în faptele acelei vremi de răzmiriță care iartă cea dă obște amnistie, să nu să caute după pace, atunci să să aducă Costandin vătafu dă plaiu care au dat bani și care pentru plata lor au luat 2 buți cu vin, după cum însuși Gheorghie spune și trebuie să știe și celălalt ce s-au făcut care după mărturiia ce va da, să vă face dreaptă judecată.

Preaînnălțate doamne, noi vedem cum că la toată această pricină nemic nu este dovedit deplin după cum cere rinduiala judecății, fără numai că Gheorghe Bucătaru cu bani streini ai tovarășilor lui ce i-au arătat, au cumpărat vinurile în vreme cînd țara era amestecată de răzvrătiri și aceste vinuri s-au luat de acei carii au avut poruncă domnească să gonească pe tihari, numai o singură bănuială este la dumnealui paharnicu, că poate să fie înpărtășit la acea luare. Dar o altă mai mare iposie iaste la Gheorghe, cum că vinurile să fi fost volintirești socotind turburarea vremilor în care le-au cumpărat și în care și neguțătorii țării pentru interesu și siguranța lor, mai toți să făcuse volintiri. Și să întărește această bănuială, văzînd cum că Gheorghe cînd s-au tras rușii înapoi, el s-au păzit înlăuntru în vama Buzăului, în urmă s-au prinsu de poteră într-un loc în care au fost tot călcat de tihari și oamenii cei buni și paharnicii nu avea umblet pă acolo, nici că-l vedem că fi alergat la măriia sa pașa, sau la domnul țării să facă dava pentru paguba lui, fără numai după venirea rușilor la brigadirul și la feldmareșal, la care nu să cunoaște că n-au arătat că au fost neguțător și pentru aceasta nu și-au cîștigat dreptatea.

Deci, noaă ni să pare a fi cu cale după însuși tacirul lui Gheorghe, cum că luarea vinurilor, ori să i să fi făcut dă acel Sava vătafu de păhărniceii, ori dă dumnealui paharnicu Mavrodin, sau și de alt zapciu gonaci de tiharii acelu plaiu, fiind făcută cu voie și carte domnească, măcar să fi fost ori cu dreptate sau cu greșală καὶ καταχρηστικῶς³, atunci era vreme dă a-și căuta, ori la măriia sa pașa, ori la domnul țării să să fi judecat, iar nu tocmai acum în pace după amnistie de toate acestea care le arată și le ecerisește dumnealui paharnicu. Cu toate acestea, iar ni să pare a fi cu cale ca Gheorghe Bucătaru să fie în pace de fieș<ce> cerire a tovarășilor lui cari au pus sermaia la neguțătorii acestor vinuri, fiindcă după simfonia lor, el nu era dator mai mult să pue, fără numai osteneala, iar acei carii au pus bani, să cade să aibă și primejdie și numai atunci, să-l poată cere pă Gheorghe, cînd vor dovedi ei cum că, cînd i-au dat banii și s-au așăzat cu dînsul, n-au fost volintiri și apoi, ori de s-au făcut în urmă volintiri, sau umblind fără dă ornduială, au dat pricină dă s-au întîmplat pagubă.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 30v. - 32 v.

1778, iunie 16.

Mateiu Cretulescu biv vel paharnic, Theodorache Știrbeiu medelnicer, George Canale, Nico<laie> clucer.

¹ Corect: și cu altul

² Pentru: feldmareșal.

³ și prin abuz

Mitropolitul țării cu veliții boieri arată prin anafora că Ilinca, văduva lui Grigore Socoleanu, se judecă cu sora acestuia Catrina, căsătorită cu Gheorghe Rîmniceanu, pentru moștenirea averii rămasă de la soful ei. Cum există un așezămînt făcut mai înainte între părți judecata hotărăște, după pravilă, să rămînă valabil acest așezămînt. Domnul întărește.

599

1778
Iulie
13

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și poruncim ca, după așezămîntu ce este adeverit cu atîta mărturii vrednice de credință, să să urmeze.

1778, Iulie 13.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat înălțimii tale Ilinca, fiica răposatului paharnic Fotii Vlădăianu, ce au ținut întru căsătorie pă răposatul Grigorie Socoteanu, zicind că după moartea soțului său, rămîind o soră a lui, anume Catrina, pe care au ținut-o întru căsătorie Gheorghe Rîmniceanu, fecioru răposatului proin mitropolitului Grigorie, cerind aceea Catrină să între clironoamă frăține-său (adică bărbatului jăluitoarei) și arată că încă și în viață fiind tată-său, răposatul paharnic Fota Vlădăianu, cu așazămint în scris s-au învoit cu răposatu proin mitropolit ce au fost vechil nepoti-său Costandin Rîmniceanu și au intrat Costandin Rîmniceanu clironom în locu mumii-si, Catrinii. Și numita jăluitoare zice că, temîndu-să de blestemu arhereului, au priinit acel așazămint și s-au scos din casa bărbatului său numai trimeriia, care acest așazămint arată că este făcut dă la leat 1776 maiu 28, și după ael așazămint trecînd la mijloc doă luni și jumătate și dînd jalbă înălțimii tale, cînd feciorii acei Catrine au cerut protimisii, ca țiganiit ce vor fi în partea ei să-i ia și să-i dea schimbu moșie sau vie. Și după a lui cerere s-au orîndui la preasfinția sa părintele mitropolit și după cercetarea cea au făcut, cu anafora au înștiințat mării tale, care anafora s-au întărit cu luminată pecetea mării tale și după cea anafora i-au luat Costandin, feciorul Catrinii, 18 suflete de țigani din 29 ce i-au venit în parte, ce sint în catastihu așazămintului. Și cere prin jalba ei cum că, dă vreme ce s-au ținut de așazămint și i-au luat țiganii, să să strice așazămintul, zicînd că este făcut cu scăderea dreptății ei, păzînd tată-său a nu da mîhnire arhierului, fiindcă și lipsa zestrii ei arată că au intrat tot în socoteala acei clironoame. Și, deosebit, mai zice că au purtat cheltuieli casii în vremea răzmeriții și au păstrat toate ale casei și au cheltuit de au făcut și pomenire socri-său, soții și copiilor ei ce i-au făcut cu Grigorie Socoteanu, soțul ei cel dîntîiu ce au fost frate acei Catrinii, muma acestui Costandin Rîmniceanu, și nu s-au ținut acestea în seamă și i-au dat numai acea trimerie, cere dreptate.

Deci, după jalba ei, cu vătafu de păhărniceii ni să poruncește de către mării ta ca, împreună cu preasfinția sa părintele mitropolit, să cercetăm întii, de să poate după pravilă a să mai face altă cercetare pentru clironomia aceasta peste așazămint, în urmă, și de să poate după pravilă, așa să intrăm în cercetare cu amăruntu d-inceputu pricinii aceștia de iznoavă și cu anafora să înștiințăm înălțimii tale, iar dă nu să poate, atunci să cercetăm numai jalba ce face dă pricina din urmă a țiganilor și iarăși cu anafora să înștiințăm mării tale.

Deci, după luminată porunca mării tale cercetînd, nu putem intra în cercetarea clironomii aceștia, fiindcă vedem la mîna lor că au dat unul la mîna altuia catastihie dă împărțea și dă așazămint întărite atît de răposatul proin mitropolitului Grigorie, moșu și epitropu lui Costandin Rîmniceanu nepoti-său, cit și dă Ilinca medelnicearea, jăluitoarea, i dă alți boeri mărturii, care catastihie de așazămint sint adevărite cu iscălitura părintelui episcopu Rîmnicului, chir Chesarie, ce este acum și epitropu lui Costandin Rîmniceanu, și căutînd pentru acestea la pravilă, nicidecum nu slobozește a să strica acest așazămint, iar cînd vreo parte dintr-înșii va da pricină dă stricăciune și nu să va ținea dă așazămintu ce l-au făcut, însuși nesilit dă nimeni, zice la pravilă, atunci rămîne la voia dregătorului.

Ci dar, de vreme că Costandin Rîmniceanu, nepotu sfinții sale proin mitropolitului Grigorie, după jalba ce au dat înălțimii tale, fiind orînduit dă către înălțimea ta la smereniia noastră ca să cercetăm la luminatu hrisovu înălțimii tale, am făcut anafora către înălțimea ta, arătînd ce coprinde hrisovu pentru această pricină, care anafora s-au întărit și de către mării ta. În care anafora ce am făcut către înălțimea ta, scriu că nici foi dă așazămint, nici pă jăluitoari n-am văzut, că de ași fi văzut foile și catastihie de așazămint și pe Costandin Rîmniceanu, acel ce jăluisse, ași fi arătat înălțimii tale că cererea lui fi este fără dă cale, una, că moșu jăluitoarului au făcut așazămint și era întărit cu attea iscălituri, și, al doilea, că vîrsta lui Costandin copilu nu era a face jalbă către înălțimea ta și să strice așazămintul ce făcuse moși-său.

Acestea văzînd și noi acum, că sint amîndouă înpotrivă, arătăm înălțimii tale că pare - reea noastră într-aceștia chip este, că numita anafora a înălțimii tale să să ia dă la mîna lui Costandin copilul, și să rămîne așazămintu, ce s-au făcut atunci, bun, fiindcă este întărit d

răposatul moșu copilului și de toate rudele și adevărită dă sfinția <sa> părintele Chesarie, ce este lăsat episcop dă preasfinția sa părintele proin mitropolitu Grigorie, moșu copilului, măcar că ne înștiință și un Radu căpitan ce este văr bun cu Costandin Rîmnicianu, carele scrie că este purtător de grijă și episcop pă avutui casii copilului lui Costandin Rîmnicianu, cum că ar fi venit el să stea la judecată cu medelniceasa Ilinca, jăluitoarea, dar fiind vremea lucrului, nu putu veni, că după praznicul Adormirea maicai precistii va veni. Ci, și pentru aceasta înștiințăm înălțimii tale,

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 23v-24 v.

1778, iunie 27.

Grigorie al Ungrovlahii,

Neculae Dud<e scu> vel ban, Pană vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, Manolache Brincoveanu vel logofăt.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Sandu Buzea din București cere de la Matei Fundățeanu, presupus episcop al defunctului Ion postelnicel, plata unei datorii a acestuia. Cum pîrîtul nu recunoaște că a fost episcop se holărăște să fie aduse surorile defunctului la judecata. Domnul întărește urmînd ca acela care va pierde să plătească treapădul.

600

1778

iulie

13

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, orînduim pe sluga domnii mele...¹ păhărnice, să meargă după vremea lucrului să le aducă aici și cine va rămînea să plătească treapădul.

1778, iulie 13.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătăfu za păhărnice aduse la judecată pe Sandul sin Gheorghe Buzea ce au murit, de aici din București, zicînd cum că cu zapis are să ia de la Ion postelnicelu ce au murit, taleri 139 bani 60, du pă marfa ce au luat de la tată-său, care zapis să văzu și denoi, fiind scris unul cu leat 1769 iunie 3, și altul cu leat, iarăși 1769 iunie 5, căruia Ion postelnicelu îi este episcop dumnealui biv<al> 3<-lea> vistier Mateiu Fundățeanu, de la care în multe rînduri cerîndu-i nu va să-i dea, și altor datornici ai lui Ion postelnicelu i-au plătit. Iar dă nu va să să plătească, zicînd că nu este el episcopu lui Ion, ci este cumnat-său, Heruță Bucșănescu, fiind și dumnealui față la judecată, cum că nu sînt surorile mortului Ion episcop pe ce au rămas ale lui, ci este pîrîtul Mateiu Fundățeanu, cumnat-său, și arată o copie dă zapis cu leat 1776 iunie 3 a lui trei vistier Mateiu Fundățeanu ce-l dă la mîna cumnatelor lor, adică la numitele surori ale mortului Ion postelnicelu, prin care să face episcop lui Anghelache ce iarăși au murit, fratele numitului Ion postelnicel, zicînd Heruță postelnicelu că prin zapis să face episcop lui Anghelache, fratele lui Ion, dar al lui Ion ce au rămas, Anghelache au stăpînit tot, murînd mai pă urmă. Înpotrivă căruia iarăși răspune pîrîtul Mateiu că el este episcop lui Anghelache, iar nu lui Ion postelnicelu, că al lui Ion ce au rămas au luat tot surorile lui și zapisul ce-l dă la mîna surorilor lui Ion este numai pentru datoriile lui Anghelache, ca să le răspundă el, iar nu și pentru datoriile lui Ion.

Deci, fiind trebuință ca să să înfățișeze la judecată și numitele surori ale lui Ion mortul, pentru ca să să dăscopere dreptatea pîrîșului, să fie luminată porunca mării tale cu omu domnesc, ca să aducă pă mai sus-numitele surori ale lui Ion postelnicelu ce au murit, Mariuța și Bălașa, că să înfățișeze la judecată de a să adevări cine este episcopu numitului Ion mortu, ca să plătească datoriia pîrîșului, de a nu rămînea păgubaș, neștiînd dă la cine să-și ceară banii; iar neputînd să vie numitele surori ale lui Ion, să-și facă vechil din partea lor, care vechil de va rămînea de judecată, să răspundă și la bani.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 5,
f. 30-30 v.
Vezi și doc.
nr. 198 din
10 octombrie
1776

1778, iulie 12.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> medelnice, Andonios Fot<ino>.

¹ Loc alb.

601

1778

iulie

14

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Antonie Nicolau, vechilul preotului Hagi Costache din Sibiu, reclamă de la Iancu arnăutul din Loviște (jud. Argeș) plata unei datorii pentru care pîrșul stă la închisoare de 14 luni. Se hotărăște eliberarea lui Iancu spre a-i da posibilitatea să găsească banii necesari plății datoriei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După această alegere a judecătii, arătîndu-ne zapciul cel orînduit cum că s-au odihnit amîndouă părțile, am întărit și domnia mea și poruncim, zapciule așa să urmezi.

1778, iulie 14.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu dă pahărnicei au adus la judecată pe Antonie Nicolau, vechilul lui Hagi Costache popa de la Sibiu, pîrș Iancului arnăutul din Loviște sud Argeș, zicînd că patru ani sint de cînd are la el datorie de taleri 400 printr-o poliță ce să văzu și de noi cu leat 1774 februarie 15, în care arată că cu taleri 738 au fost împrumutat pîrșul pã Iancul pîritu i pe frate-său Dumitru, din care bani taleri 338 i-au dat fratele pîritului, iar taleri 400 au rămas asupra Iancului pîritul.

Întrebîndu-se și pîritu ce are a răspunde, nu tăgădui, numai zise că, fiind închis de luni 14, de un Nan, pentru o sumă dă bani de tovărășia ce au avut cu dînsul și, vrînd acum ca să dea chezaș și platnic cu soroc pã acei bani a lui Nan, nu-l sloboade de la închisoare ca să facă atît dă banii ce-i cere acel Nan, cît și dă acești taleri 400 ai pîrșului. Care această cerere a lui fiind priimită după pravilă, am hotărît ca dîndu-și acest fel dă chezaș sigur, carile să fie pã bani nu pã om, să să sloboază de la închisoare cu soroc ca să poată, la sorocul ce i să va da, să caute să facă <împlinire> de toți banii aceștia. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 28.

1778, martie 16.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Com<ăneanu> sărdar, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Andonie Fotino.

602

1778

iulie

23

Carte domnească prin care se poruncește ispravnicilor ca hotărîrile judecătorești să fie citite părților. Pentru apelație părțile au termen 60 de zile. Această carte să fie adusă la cunoștința întregii obști.

Zemle Vlahisoiu. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud...! sînatate! Fiîndcă unii din cei ce au pricinii de judecătii <al>e [la] departamentului, dupe ce aud hotărîrea judecătii, nici o împlinire și urmare la săvîrșirea hotărîrii nu fac, nici apelație nu dau îndată a își la divan de nu sîntu odihniți, ci numai aruncă cite un cuvîntu că are să dea jalbă să iasă la divan, prelungind vreme îndălungată și cu aceasta nici judecățile nu să mai conte<ne>scu, nici cei ce au cîștigat dreptate dă la judecată nu pot lua săvîrșire pricinii lor și pătînescu cu pierderi dă vreme, așteptîndu și cheltuindu-să cu prelungirea ce li să face rămîndu-și dă alte trebuințe ale casilor lor.

Care aceasta fiînd cu cale și de trebuință a să pune la orînduială, iată cu sfatul dă opște am hotărît ca fieșcare departamenturi ale judecăților aici, ca pricinile hotărîrilor ce li să vor face în scris, să aibă a să citi amîndurora părților de față, cu înțelegere ca să știe pe care din amîndouă părțile acelea ce să pricinuescu, nu să vă odihni și va avea a cere apelație la divan, acela să aibă soroc pînă în șaizeci dă zile, ca într-aceste zile să-și dea jalba, să ceară divan, însă nu numai să arunce un răvaș și pã urmă să-l bage în sin și să-l ție, sau să lipsească undevași a să duce afară și să-l dea în mîna zapciului ca să-și iasă de față în divan, măcar că dupe pra-

vilă, soroc la cei ce nu să odihnescu pă hotărîrea judecătîlor, este numai pînă în zece zile a să face apelație, dar domniia mea pentru ca să nu mai găsească nimeni cuvîntu dă pricină că n-au putut așa în grabă fiind zile puține, sau că n-au avut vreme pentru vre-un fel dă pricină, am dălungat sorocu acesta pînă în șaizeci dă zile, ca și bolnavu dă va fi cinevași, să aibă vreme pînă a se îndrepta sau să-și găsească vechili a-i trimite în loc la divan.

Iar de carecumvași acel ce au rămas de judecată nu va da apelație într-această prelungire dă zile, ci va face tăcere, acela să nu aibă voie în urmă a face apelație, ca unul ce să vede că într-atîta vreme n-au eșit la divan, s-au mulțămît la hotărîrea judecătîi, nici să o auză, cum nici să să mai primească apelația lui, ci să va întări de domniia mea hotărîrea judecătîi.

Așijderea și cel ce din obrăznicie nu va sta în judecată pînă la sfîrșit, ci va fugi, și judecătîorul va face hotărîrea, să nu aibă voie pă urmă a da apelație.

Care, această hotărîre, după ce s-au arătat la toate departamenturile judecătîlor, s-au trecut și în condici ca să urmeze în toată vremea. Ci dar, să înștiințați de aceasta și la egumeni, la boeri, boierinași, breslași, neguțatori și la toți lăcitorii de opște ca, cîți din cei cu pricină de judecătîi vor veni la divan și pe hotărîrea departamenturilor nu vor rămînea odihniți, să știe fieșcarele a-și face apelația în vreme și ca să nu poată găsi pricină că n-au știut hotărîrea și orînduiala aceasta, de aceia să cetiți cartea domnii mele la toată opștea și să avem înștiințare. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8.
f. 10v. - 11.

1778, iulie 23.

¹ Loc alb.

Carte domnească prin care se poruncește ispravnicilor din jud. Dimbovița să facă o catagrafie a averii defunctului Sandu căpitanul, iar starostele s-o vîndă la mezat pentru datoriile către vistierie și alți creditori, după ce se va alege zestrea văduvei.

603

1778
iulie
24

Zemli Vlahiscoliu. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Dimbovița, sănătate! Pentru rămasile Sandului căpitan și pentru banii domnești i zestrile soții lui și datoriile ce sînt să să plătească, au fost porunca domnii mele către dumneavoastră ca să faceți catagrafie de toate ce vor fi ale lui și apoi să faceți mezat, atît cele ce să află aci într-acele județ al dumneavoastră, cît și cele ce sînt aici, cu marafetu starostii za neguțatori, asemenea am poruncit dă s-au făcut mezat. Acum vedem că ați trimis o foae, întru care faceți socoteală numai după arătarea fieșcăruiua datornic, iar nu cu vreo dovadă dovedită datoriia lor, și așa, scăzînd suma averii ce au eșit la mezat, arătați că taleri 394 bani 81 lipsescu.

Care la aceasta, porunca domnii mele au fost ca întii să dovedească soția mortului înaintea preasfinții sale părintelui mitropolit prin judecată lipsa zestrii ei, cum și datornicii asemenea prin judecată să dovedească datoriia lor și, pe ce ia ce va fi dreaptă datorie, să li să facă împlinire, dar vedem că n-ați urmat întocmai după coprinderea poruncii.

Ci, iată că din cele ce sînt aici ale numitului căpitan, făcîndu-să mezat dă către staroste, să trimise dumneavoastră foae de prețul fieșcăruiua lucru și vă scriem să urmați poruncii domnii mele și făcînd mezat toate avuturile lui, pînă la orice, cum să cade, ca să poată eși prețul ce să cuvine, să îplinească întii datoriia visterii și zestrea soții lui. Însă după cum zicem mai sus, să vă aducă soția mortului întii adeverință sau carte dă la preasfinția sa părintele mitropolit și pe cit să va dovedi cu bună dovadă înaintea preasfinții sale că are lipsă dă zestre, să i să facă împlinire, apoi datornicilor ce au să ia, intrînd și în zestrea ce au dat tată-său. Și așa făcînd, să îndreptați de acolea, ca să rămîie mulțămîți, înștiințînd și domnii mele de săvîrșirea ce ați făcut, și fiți sănătoși.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8.
f. 17v. - 18.

1778, iulie 24.

Veliții boieri arată prin anafora că Mareș și Coman, căpitani, se jăluiesc împotriva lui Stanciu din București care revindică o parte din vilele lui Nicolae Dumitrașcu, debitorul lor, tocmai când urmau să fie vîndute la mezat pe baza hotărîrii departamentului al 2-lea. Judecata propune să se facă vînzarea. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale să dă către dumnealor veliții boieri, arătîndu-ne și zapciul cel orînduit că s-au odihnit și s-au mulțumit și amîndoo părțile și n-au a mai face apelație, am întărit și domnia mea ca să să urmeze cum scrie mai jos.

1778, Iulie 28.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă divan au adus la judecată înaintea noastră pă Mareș i Coman, căpitani, carii cu jalbă au jăluț înnălțimii tale, zicînd că pentru taleri 3000 și mai bine, datorie ce au să ia de la Neculae Dumitrașcu brașoveanul, li s-au hotărît prin carte de judecată ca 13 pogoane de vie du pă Valea Zidului și zăce pogoane du pă Valea Scurtă ale lui Nicolae Dumitrașcu să să vînză cu mezat și să li să îplinească banii datorii ce au a lua de la Nicolae Dumitrașcu ce au murit, iar un Stanciu din București cere dintr-acele 13 pogoane dă vie du pă Valea Zidului, 6 pogoane, zicînd că sînt ale lui, rămase de la tată-său, popa Iane.

Deci, după jalba lor, din luminată porunca înnălțimii tale, aducîndu-i zapciul și înaintea noastră, ne arată Stanciu întii o carte de judecată dă la leat 1773 ghenarie 20, intru care scrie că 6 pogoane de vie le-au fost vîndut popa Dobre, bărbatul preotesii Tudorii, la un popa Tatu și de la acel popă Tatul cu protimisis dă rudenie le-au răscumpărat popa Iane, tatul mai sus-numitului Manciu, și ca o dreaptă vie a popii lui Iane o dă judecata dă atunci, Manciuului, clironom popii lui Iane. Dar fiindcă peste aceste 6 pogoane mai sînt 2 pogoane dă vie, acelea le dă judecata supt stăpînirca preotesii Tudorii, numai să plătească taleri 13 ce sînt puși în diata popii lui Iane.

Deosebit de aceasta, ne mai arată tot Stanciu, altă anafora cu leat 1777 septembrie 9, de la dumnealor boierii judecători ot <al> 2 <lea> departament, ce iaste întărită și cu luminată pecetea înnălțimii tale, intru care scrie că s-au judecat Manciuul sin popa Iane cu Petcuț brașoveanu, tot pentru aceste 6 pogoane dă vie du pă Valea Zidului din sud Saac, ce i-au rămas și lui dă moștenire dă la tată-său, popa Iane, cum că fără dă dreptate i le-ar fi coprinsu numitu Petcuț. Petcuț atunci, înaintea judecării, s-au apărat zicînd că el nu are nici un amestecu cu acea vie, fără numai au zis că via aceasta o are zestre o cumnată a lui, pe care o ține un Hristea Leb de la Brașov și, nefiînd acel Hristea de față cu sineturile ce au zis Petcuț că are pentru această vie, au găsit judecata cu cale ca tot vinul ce să va face într-aceia vie, măsurîndu-să, să stea supt păstrare supt pecetea dumnealor ispravnicilor județului pînă să va aduce acele sineturi de la Brașov și atunci, după hotărîrea judecării, la cine va rămînea viaa, va lua și rodu. După aceasta, acum la trecuta lună a lui februarie 2, leat 1778, din luminată porunca mării tale, acest mai sus-numit Manciu i cu sora-sa Păuna, tot la judecata departamentului, s-au infățîșat și cu acel Hristea brașoveanu, tot pentru această vie. După cercetarea ce au făcut dumnealor boierii judecători, prin anafora, care s-au întărit și cu luminată pecetea mării tale, au hotărît ca Manciu i cu soră-sa Păuna, după sineturile ce au, să stăpînească aceste 6 pogoane de vie, care vie dreaptă ce le-au rămas dă la tatu lor, dă clironomie, popa Iane, iar Hristea orice va avea pentru această vie, să-și caute cu clironomii popii lui Dobre și cu Tudora preoteasa.

Deci, după cercetarea ce am făcut și noi, se vede că 8 pogoane de vie au avut acel popa Dobre, din care 6 pogoane de vie, vînzîndu-le cu protimisis de rudenie, le-au răscumpărat popa Iane, tatu acestui Manciu i al Păunii, iar 2 pogoane au fost amanet la popa Iane drept taleri 13. Și rămînd Manciu i Păuna soră-sa nevlrnsnei, preoteasa Păuna, mătușa lor, au dat toată viaa aceasta supt stăpînirea lui Neculii Dumitrașcu pentru datorii ce au fost popa

Dobre, bărbați-său, dator, mai luind și ia bani pă vînzarea vii. Care, după cercetarea ce am făcut, aceste 6 pogoane dă vie rămîn bune supt stăpînirea Manciolui i a surori-si Păunii, iar 2 pogoane din 8, ce le-au vîndit preoteasa Tudora, lui Nicolae Dumitașcu, dă vreme că iconomia lui Nicolae Dumitrașcu, cu luminată porunca Mării tale s-au poruncit ca să vînză și să plătească datoriia ce are să ia Mareș i Coman căpitanii, dînd Mareș și Coman acei taleri 13 Manciolui i soră-si Păunii, și să ia acele 2 pogoane dă vie supt stăpînirea lor pentru datorie. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 63v. — 64 v.

1778, iulie 13.

Necae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Ion vel stolnic, Scarlat Drugănescu vel sărdar.

Carte domnească prin care se poruncește ispravnicilor din jud. Argeș să găsească niște soldați fugiți din Transilvania și să-i predea autorităților din Turnu Roșu.

605

1778
august
4

Dumnevoastră ispravnicilor ot sud Argeș, sănătate ! Fiindcă am luat domnia mea înștiințare cum că acum într-aceste zile de curîndu au fugit din soldații răghemîntului dintîi al păzii mărginii ce să numește Sina din Tralsilvanii, acești mai jos-arătați, și trecînd hotariu dincoace în țară, au venit aciaa într-acele județ la satele ce să numesc mai jos, iată vă pomenim, îndată ce veți primi porunca domnii mele, numai decît să orînduiți oameni vrednici într-adînsu după dînșii ca negreșit să-i găsească ori la numitele sate, sau într-alt loc la acele județ. De să vor fi mișcat, să le ia urma căutîndu-i cu tot felu de mijloc ca să-i pue în mină și îndată să-i trimiteti cu bună pază la Turnu-Roș ca să-i facă teslim în mina dregătorului de acolo, de la care să ia adeverință cum că i-au dus, și să avem răspunsu domnia mea. Însă, căutați dă vă siliți la aceasta, ca nici într-un chip să nu scape neprînsi. Și fiți sănătoși !

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 18 — 18 v.

1778, august 4.

La Corbi.

Dan Vorvorea, Cirstea sin Bucur Ștefan, Bucur sin Toma Mihai, Arion sin Dumitru Dulon, Dumitru sin Ioan Istrate, Costandin sin Drăgoiu Sterpu, Ivan sin Dumitru Moga, Zahariia sin Cozma Brodie, Ivan Moga.

La Topolog

Barbul sin Oprea Dordea, Arsenie sin Ivan Groia.

Domnul poruncește caimacamului Craiovei să dea carte de judecată vel logofătului Manolache Brîncoveanu care cîștigase procesul cu mănăstirea Sadova (jud. Dolj) privitor la moșia Daia-Nedeșea.

606

1778
august
6

Cinstit și credincios boerul domnii mele, dumneata Theodorache Negri, biv vel clucer, caimacan Craiovii, sănătate ! Dumnealui cinstit și credincios boerul domnii mele, Manolache Brîncoveanu vel logofăt de țara de sus, au arătat domnii mele cum că prin vechilul dumnealui, trimeșîndu-ți-să porunca domnii mele ca să cercetezi pricina dă judecată ce are cu cuviosul igumenu mănăstirii Sadovii din sud Dolji pentru o moșie ce să numește Daia i Nedeșea, după judecată al doilea ce prin cercetare ai făcut, față fiind numitu igumen, și-ar fi cîștigat dumnealui dreptatea, dar, fiindcă la alegerea ce ați făcut, au luat dumnealui înștiințare de la vechilu ce-l are acolo trimis cum că n-ai fi dat dumneata în scris cu carte dă judecată. Care la aceasta, cum de ai urmat a nu da carte dă judecată la partea ce și-au cîștigat dreptatea dupe cum iaste datoriia judecătorului și după cum să cuprinde în ponturile domnii mele ce sînt date de obște celuia ce-și cîștigă dreptatea să i să dea carte dă judecată ca, cînd nu va

fi odihnită partea cea rămasă dă judecată și va avea a veni aici la divan, să facă apelație, să aibă cel ce și-au câștigat dreptatea cu ce încredința pe judecători că au mai avut judecată.

Ci, iată scriem dumitale de alegerea și hotărîrea ce ai făcut, să dai carte dă judecată la mîna numitului vechil după dreaptă judecată ce prin cercetare vei fi făcut și așa să urmezi la toți dă obște cei ce vor veni a le căuta judecățile și-și vor câștiga dreptate. Aceasta, și fii sănătos !

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 21.

1778, august 6.

607

Veliții boieri arată prin anafora că Tudor vătaful de măcelari din București se judecă cu Dumitru din jud. Argeș care nu-i plătitise o datorie garantată cu amanetul caselor din Argeș. Divanul dă soroc de plată după expirarea căruia casele urmează a se vinde. Domnul întărește.

1778

august

7

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumrealeor veliții boieri, arătîndu-ne și zapciul cel rînduit, cum că s-au învoit și s-au așăzat amîndouă părțile, întărim și domnia mea ca să să urmeze cum scrie mai jos.

1778, august 7.

Preainnălțate doamne,

În trecutele zile, au avut judecată innaintea mării tale la divan un Tudor, vătaf de măcelari din București, cu un Dumitru din sud Argeș, cerînd Tudor vătafu de la acest Dumitru taleri 120, datoriia ce au mai rămas din taleri 240 ce cu bani de aramă l-au împrumutat în vremea trecutei răzmirițe de și-au cumpărat niște pește sărat pentru neșătorii lui, cu așăzămînt în scris să-i dea bani de argint. Și dînd taleri 120, bani de argint, i-au mai rămas acești taleri 120 și, neavînd ca să-i dea, i-au dat numitul Dumitru zapis, puîndu-și casele, ce le are în sud Argeș, amanet cu soroc ca, de nu-i va da banii la soroc, să i să vînză casele, și innălțimea ta din divan ai hotărît ca să-i dea taleri 60. Și după luminată l o arîrea innălțimii tale, vătafu de aprozi l-au și pus pă acest Dumitru la inchisoare și, șăzînd cîțeva vreme închis și văzînd că pierе la inchisoare și bani nu are cu ce-i plăti, au cerut să i să pue soroc.

Și din luminată porunca innălțimii tale, aducînd pă amîndouă părțile innaintea noastră, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale să i să mai pue soroc încă dă patru luni și atunci, cînd nici la acel soroc nu va avea purtare de grijă să-și plătească datoriia, cu luminată porunca innălțimii tale, să i să vînză casele și să-și ia întii numitul datornic acești taleri 60, banii datorii ce are a lua după luminată hotărîrea mării tale ce din divan s-au hotărît, iar ceilalți bani, dă va mai prisosi după vînzarea casii, îi va lua el. Iar hotărîrea rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 54 - 54v.

1778, iunie 20.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Ștefan vel vornic, vel logofăt, vel logofăt, Scarlat Drug<ănescu> vel sărdar.

608

Domnul poruncește caimacamului Craiovei să recerceteze pricina dintre niște cetași din Poienari (jud. Gorj), privitor la împărțea — făcută cu vicșug de boirnași — a moșiilor Poienari și Poeni (Gorj).

1778

august

23

Cinstit și credincios boiarul domnii mele Theodorache Negri biv vel clucer, caimacamul Craiovei, sănătate. Îți facem în știre că la domnia mea au dat jalbă popa Chiriac cu cetașii lui de la Poienari sud Gorj, asupra unui Necula i Radu cu cetașii lor i asupra popii lui Coman i Patru frate-său cu cetașii lor de la Poienari sud Gorji, cum că judecîndu-să cu amîndoaă

părțile aici, atît pentru moșiia Poienari, cît și pentru moșiia Poeni, s-au hotărît atît de la <al> 2 <-lea> departament, cît și de la dumnealor veliții boieri prin anaforale întărite de către domniia mea, ca să stăpînească popa Coman dooă părți pe doi moși, iar popa Chiriac șase părți pe șase moși, însă din moșiia Poienari, făcîndu-să porunca domnii mele către ispravnicii județului ca să orînduiască boiernașii la fața locului spre a să alege aceste părți, iar din moșiia Poienile cu izbrănire săvîrșită de aici, s-au hotărît ca să stăpînească jumătate ei și jumătate aceia.

După care hotărîri de aici, văzum că au mersu și la fața locului boiernași, orînduiți de ispravnici, de au făcut alegere, pentru care scriu boiernașii că s-au învoit și amîndooă părțile, iar în urmă acei pîriși anume . . .¹ viind aici, au jăluit domnii mele cu ficlesug nepomenind nimic că s-au cercetat aceste pricini aici și sint hotărîte, ci numai atît, jăluind că mai dînd jalbă domnii mele în vremea cînd să afla dumnealui paharnicu Romantis, caimacam Craiovii, și cercetînd pricina dumnealor, s-ar fi orînduit slugeru Ștefan Crăsnaru la fața locului și, neputînd a merge, au rămas pînă acum și cerea ca să li să orînduiască iarăși numitu sluger. După această a lor ficleană jalbă, li s-au scris cărți către dumnealui, în care cărți, măcar că scrie că de va fi pricina într-alt chip, să înștiințezi domnii mele, dar cu toate acestea face trebuință de a li să lua de la mîină.

Pentru care, iată scriem dumitali să trimiți să aducă pe acei pîriși, luîndu-le acele dooă porunci ale domnii mele să cercetezi numai pentru alegerea boiernașilor ce au făcut la fața locului, de s-au făcut pe dreptate și de au urmat după porunca ce au avut, și la acele alegeri de au vreun cuvînt a zice, poate să să facă theorie, iar, de vor fi urmat bine și drept acei boiernași și va fi alegerea bună ce au făcut-o, să le adeverezi și dumneata cu iscălitura, înștiințînd pe domniia mea, fiindcă cer să li să facă hrisov la mîină și pînă atunci moșiile să aibă a să stăpîni după hotărîrea de aici și să faceți pe ceilalți să urmeze și să să supue.

1778, august 23.

¹ Loc alb.

Divanul Craiovei hotărăște — după mai multe judecăți și hotărnicii — în pricina dintre moșnenii Bumbestii cu moșnenii Ciovăștii și Siteștii pentru stăpînirea moșiei Poienari. Se dovedește că moșnenii Ciovăștii și Siteștii au făcut jălbi viclene pentru care sint pedepsiți să suporte cheltuielile de judecată.

609

1778
septembrie

10

Io Alexandru Ioan Ipsilant voevod

După judecățile ce în multe rînduri au avut aici la divanu Craiovii, cît și la București, intii la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> departament, cît și innaintea dumnealor veliților boieri, din porunca mării sale lui vodă, popa Coman i Pătru brat ego cu cetașii lor Ciovăștii ot Poienari, sud Gorj, cu popa Chiriac și cetașii lor, Bumbestii ot <tam], pentru moșiia Poienari, și după cercetarea ce s-au făcut, s-au hotărît ca să stăpînească din moșiia Poienari amîndooă părțile cu cetașii lor numai stînjăni 200 din stînjăni 500, iar ceilalți stînjăni au rămas ai moșnenilor, căci și popa Chiriac cu cetașii lui și popa Coman cu cetașii lui sint cumpărători dă această moșie, iar nu moșneni dă baștină. Și acești stînjăni 200 i-au împărțit pă 8 moși, dă moș cte stînjăni 25, din care i s-au venit popii lui Coman cu cetașii lui doo părți pă doi moși, stînjăni 50, și popii lui Chiriac cu cetașii lui, 6 părți pă 6 moși, stînjăni 150. A căroră stăpînire, prin anaforaoa dumnealor veliților boieri dă la iunie 5 leat 1777, întărită dă către măriia sa prea innălțatu nostru domn. Io Alexandru Ioan Ipsilant voevod, s-au poruncit către dumnealor is<pravnicii> județului ca să orînduiască boierinași cu pracsis din partea locului spre a să alege acele părți. Așijderea s-au fost judecat popa Coman i popa Chiriac și cetașii lor și cu un Nicola I Radu I Pătru și Dumitru tot dă la sud Gorj și moșnenii din Siteștii pentru alt hotar de moșie ce-i zic Poienile, și iarăși prin anaforaoa dumnealor veliților boieri dă la iunie 6 leat 1778, întărită și dă măriia sa, cu izbrănire săvîrșită hotărăște ca moșnenii

Sitești să stăpânească într-acei hotar de moșie al Poienii, în siliște și în muntele Stănișoara, jumătate, și popa Coman i popa Chiriac și cetașii lor, jumătate, după cum s-au dovedit că le-au fost stăpînirea din vechime pînă acum, dă sint ani 115. Care, atît la moșia Poienari, după poruncă, cit și la hotaru Poienile, au și fost la fața locului — boierii orînduiți [la fața locului] dă dumnealor ispravnici, dă au făcut alegere, iar mai la urmă un Anghel Sintescu ot Zorilești și Pătru brat popa Coman ot Poienari, nefiind odihniți, au mersu dă au jăluit mării sale lui vodă cu ficleşug, nepomenind nemic că s-au cercetat aceste pricini și sint hotărîte, și numai atît jăluind că, mai dînd jălbă mării sale în vremea cînd să afla dumnealui paharnicu Manolache Romanitis caimacam aici și cercetînd dumnealui pricina, s-ar fi orînduit dumnealui slugeru Ștefan Crăsnaru la fața locului și, neputînd atunci merge, au rămas pînă acum, cerînd în jălbă ca să li să orînduiască iarăși numitu sluger. După care a lor ficleană jălbă li s-au fost scris că-și slobode la mână . . . dă la iulie 15, 1778 aici către divan să cerceteze și, de să va mai fi cercetat acele pricini, li s-au orînduit spre a face cercetare, cum dă nu s-au săvîrșit și din ce pricină n-au mersu acel orînduit. Și fiindu-le jălba adevărată că s-au orînduit și nu s-au făcut alegere la fața locului dă a fi trebuința spre a să face cercetare, să orînduim boiernașu pe praxis, ori pă dumnealui slugeru Crăsnaru ce au fost orînduit, sau pă altu care să va socoti, ca să facă alegere la fața locului după scrisori i dovezi ce vor fi avînd, sau după vechea stăpînire, iar fiind pricina într-alt chip, să înștiințăm mării sale. Cu care porunci viind aici la divan popa Coman i Pătru frate-său Ciovăești i Nicola brat Anghel Sintescu și alt Nicola Sintescu, s-au înfățișat și înaintea noastră cu popa Chiriac și cu cetașii lui Bumbești și, întrebîndu-să Bumbeștii ce au să răspunză, ei ne aduseră altă luminată poruncă a mării sale lui vodă dă la trecuta lună a lui avgust 22 leat 1778, în care să poruncește că pentru acele doo porunci ale mării sale ce le-au fost luat acel Sintescu ot Zorilești și Pătru ot Poienari după ficleană jălbă ce au dat, nepomenind nemic că s-au cercetat aceste pricini la București și sint hotărîte, măcar că într-acele cărți ce li s-au fost dat la mînă scrie că, de va fi pricina într-alt chip, să înștiințăm mării sale, dar face trebuința a li să lua dă la mînă, fără dăcit numai să cercetăm pentru alegerea boierinașilor ce au făcut la fața locului, dă au făcut pă dreptate și au urmat după porunca ce au avut. Care, de va fi urmat drept acei boieri și va fi bună alegerea ce au făcut, să o adevărim cu iscălitura, înștiințînd mării sale fiindcă cer și hrisov la mînă, și pînă atunci să stăpînească moșile după hotărîrea ce s-au făcut la București și să facem pă ceilalți să urmeze și să se supue. Care, după poruncă luîndu-li-să din mîini acele doo porunci, li s-au cerut alegerea acelor boierinași ce le-au făcut în fața locului și ne arătară cartea orînduiților boieri dă la iulie 21, 1778 ce sint iscăliți, Sandu Crăsnaru biv vel pitar și Ioniță Săulescu postelnicele, în care scrie că după poruncă au făcut alegere împărțînd acei stînjăni la moșii poienari pă 8 moși, adică Bumbeștilor, pă 6 moși 6 părți, și Ciovăeștilor 2 părți, pă doi moși așijderea. Și hotaru Poienile iarăși prin deosebită carte tot dă la iulie 21, 1778 scrie că au împărțit suma stînjănilor ce au eșit pă în dooă, însă popa Chiriac cu cetașii lui i popa Coman cu cetașii lui, hotarul pă jumătate, și Siteștii, iar pă jumătate, care și această jumătate dă hotar din Poieni l-au stăpînit și le-au făcut împărțeală Bumbeștilor și Ciovăeștilor tot pă 8 moși, adică popii Chiriac Bumbești cu cetașii lor, pă 6 moși, și popa Coman cu cetașii lui Ciovăești, pă doi moși, alegînd în amîndoo hotarale părți, fieșcăruia cu stînjăni lor ce li s-au cuvenit, și carc din cine să trage și cită parte și pă unde să stăpînească puindu-le semne. Care întrebîndu-să și popa Coman i frate-său Pătru, Ciovăești i pă Sitești, ca să arate, fost-am ei de față la acea împărțeală și sint odihniți pă aceea alegere, și întii tăgăduia popa Coman că n-ar fi fost a nu-i spuse adevărul că au fost dă față cînd s-au stînjănit moșia Poienari, iar la Poeni, unde au avut pricină cu Siteștii, zicea că n-ar fi fost. Care, măcar la acea moșie și dă nu ar fi fost, iarăși nu era trebuința acolo a fi, fiindcă au fost dă față ceilalți cetași ai lui, iar cit pentru alegerea ce le-au făcut orînduiții boieri și ei cu toții, cit și Siteștii, arătară că bună le-au făcut împărțeala, numai atît găsea pricină pă popa Coman și frate-său că le-ar fi dat partea lor mai mult proastă decit bună, de care făcîndu-li-să cercetare și de către noi foarte cu amăruntă, am văzut că bine și cu dreptate au urmat orînduiții boieri alegîndu-le părțile fieșcăruia cit li s-au cuvenit în amîndoo hotarale, puind și semne pînă

dfnșii, după care alegere și cărți dă judecată ce sînt la mîna popii lui Chiriac și a cetașilor lui nemic înpotrivă nu mai au a răspunde sau a căuta popa Coman cu cetașii lui cît și Siteștii.

Pentru aceia și noi găsim cu cale și hotărîm ca fieșcare să aibă a ținea și a-și stăpîni părțile lor dă moșie, atît din hotarul Poienari, cît și din Poieni, după cum li s-au ales și s-au împărțit dă orînduții boieri, cu bună pace unii dă către alții, și pentru căci acest popa Coman și frate-său Pătru, Ciovăești, cît și Siteștii, ca niște iubitori dă judecări ce sînt și neastimpărători pă hotăririle ce s-au făcut, tot umbla cu jeluirei dă meșesuguri ficlene și neadevărare jălbi, purtînd oamenii pă drumuri și cheltuindu-i prin judecări, am hotărît ca și toată cheltuiala ce vor fi făcut Bumbeștii acum la această judecată, să aibă ei a o împlini.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 131 v. - 133v

1778, septembrie 10.

Theodora che clucer, Hagi Stan Jianu paharnic, Ștefan Bibescu, Ioan sluger, Badea Știrbei sluger.

Domnul cere mitropolitului să cerceteze, de față cu moștenitorii și epitropii, avutul și testamentul decedatului Theodorache „dohtorul”.

610

1778
septembrie
10

Preasfinția ta părinte mitropolit, pentru rămasese răposatului Theodorache dohtorul, chemîndu preasfinția ta și pă clironomii și epitropii săi față, să deschiză lăzile ce sînt pecetluite, ca să scoți diata ce are mortul făcută și iarăși să să închiză pînă să vedem domniia mea ce orînduială are diata și atunci vom porunci cum să să urmeze. Și scoțînd diata, să o trimiți domnii mele ca să o vedem. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8.
f. 29.

1778, septembrie 10.

Domnul poruncește ispravnicilor județului Prahova să caute pe „debitorii” turcului mola Ismail, fiul lui Manaf-Oglu din Turnu, și să-i trimită la București pentru judecată. Paguba cauzată de întîzriere va fi plătită turcului de cei lipsă.

611

1778
septembrie
13

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Prahova, sănătate !

La domniia mea au jăluit mola Ismail, feciorul lui Manaf-Oglu ot Turnu, cum că are datorie într-acei județ la un Pană sin Aldea de la satul lui Mihaiu Lipoveanu, taleri 57, i la un Stoica sin Iordache tot de acolo, taleri 20, și la un Ion fratele Badii ce să afla în trecutul an la Ploiești, taleri 37, ai frate-său Hasan.

Pentru care, îndată ce veți primi cartea domnii mele, numaidecît găsiind pe acești numiți mai sus, să-i trimiteți cu slujitori de județ aicea, ca să să înfățișeze cu numitu turcu la judecată, însă zăbavă să nu faceți nimic, că șade numitu turcu aicea așteptînd, și de nu veți urma a-i trimite, cită pagubă i să va pricinui cu așteptarea, i să va împlini de la dumneavoastră.

1778, septembrie 13.

Lisand țiganu ot Bucov sud Saac, taleri 70 la Gheorghie marchitanu ot Dragomirești, datoriia frate-său taleri 100, ce să află în sud Dimbovița.

Asemenea porunci s-a scris și la aceste județe

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8, f. 35.
Pentru o poruncă domnească, asemănătoare v.doc. din 13 septembrie 1778.
Arh. St. Buc.
Ms. 8, f. 34 v.
(Copia sub dată la Institutul de Istorie „N. Iorga”.)

Domnul poruncește ispravnicilor să nu aducă pe nimeni la judecată în vremea muncilor agricole ca să nu „sufere îndestularea țării”.

612

1778
septembrie
14

Zemle Vlahiscoiu. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud...¹ sănătate !

Fiînd acum vremea cu<le>sului de vii, cum și arăturilor de bucate i culesul porumbului și altele, cînd toți de obște, atît mănăstirile, boerii au trebuința dealului cît și lăcuiitorii țărani

au lucrul pământului, iată, după obicei, vă înștiințăm și vă poruncim ca într'această vreme să nu să supere nimenea a să trage prin judecăți pentru pricini de jălbi, nici să să ridice du pă lucrul lor, ci încă pe fieștecare din lăcuitori să îndemnați după cum și osebit aveți poruncile domnii mele date spre a eși la lucrul pământului și pe care li veți cunoaște că din lenevirea lor să lasă fără de arături, pe unii ca aceia, leneși și fără de voia lor, să-i faceți a să apuca de hrană și să-și facă semănături de bucate pentru folosul lor și îndestularea țării, fiindcă și vremea iaste bună de la milostivul Dumnezeu.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 30 - 30v.
Pentru o dispoziție asemănătoare, v. doc. din 28 iunie 1779. Arh. St. Buc., Ms. 8, f. 154 v - 155.
(Copia sub dată la Institutul de Istorie „N. Iorga”).

Ci dar, pentru aceasta să înștiinați la toți de obște, atit la boeri, boierinași, igumeni, cit și lăcuitorilor țărani ca, ciți vor avea jălbi și pricini dă judecăți, să știe că într-această vreme sint oprite după obicei, pricinile judecăților a nu să căuta pînă după zioa Sffntului Dimitrie, spre a nu să pricinui vreunora lipsă de arături și de hrana lor și în zadar să nu să nu să mai pornească cu umbletile și treapădul spre a da jălbi, căci am dat poruncă a nu să aduce și a nu să trage pă nimeni într-această vreme prin judecăți. Tolico pisah gospodstvo mi.

1778, septemvrie 14.

¹ Loc alb.

613

1778
septembrie

19

Veliții boieri arată anaforă că Nicolae Șainoiul, căpitan din județul Buzău, reclamă pe Ianache srbul care împreună cu Costandin Duca a făcut circiumă pe un loc al său de zestre. După cercetarea divanului, domnul recunoaște lui Șainoiul dreptul de a-și stăpîni locul.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voevod i gospodar.¹

Dă vreme ce și Șainoiul iaste cu dajde și pămîntean insurat și încă și în slujbă totdeauna și de vreme ce sint trei ani trecuți de cînd să ține dă dînsul acest loc, poruncim ca și de acum înainte să-l aibă supt stăpînirea lui și să fie nesupărat de către Costandin și Ianache, mai virtos că, de la judecata aceasta a dumnealor veliților boeri pînă acum, într-atita vreme nu s-au arătat cu nici o jalbă.

1778, septemvrie 19.

Preainălțate doamne,

Nicolae Șainoiul, căpitan din sud Buzău, au jăluit înnălțimii tale pentru Ianache srbul zicînd că sint acum trei ani de cînd și-au făcut o circiumă în tirgu în Buzău pe loc domnesc, însă circiuma cu curtea ei, și peste atita vreme trecînd la mijloc să scoală mai sus numitu Ianache srbul, zicînd că unde iaste circiuma au avut el prăvălie, cum și un Costandin Duca, care să-i ia locul circiumii zicînd că au avut casă dă zestre dată de la socrî-său, care casă în vremea răzmeriții s-au fărîmat și după ce s-au fărîmat casa rămînd locu slobod, l-au înpresurat mai sus-numitu Șainoiul.

Pentru care pricină, judecîndu-să la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> departament, dreptate zice că nu și-au aflat și, dînd Nicolae Șainoiul altă jalbă înnălțimii tale, cu ceaușu de aprozi s-au orînduit la noi pă carii orînduitu zapciu <-a adus> înaintea noastră.

Am întreat pă numitu Ianache i pă Costandin Duca, de multă vreme sint aici în țară și au dajdie la visterie, și ziseră că de multă vreme sint cu dajdie și sint insurați aici și mai înainte au avut case și prăvălii pă locul acesta fiind domnesc, pă Șainoiul încă îl știm că iaste pămîntean și au slujit domnilor, cum și acum slujește, și sint cite trei dajnici, locu fiind domnescu; ei încă sint pămînteni, dă vreme că sint cu dajdie la visterie. La aceasta, cum va lumina Dumnezeu pă înnălțimea ta a hotări, mai virtos că Șainoiul arată că sint trei ani de cînd au

coprinsu locu acela dă și-au făcut circumă și curte pă împrejur și într-această vreme nu l-au tras la nici o judecată. Noi într-acești chip am găsit cu cale, iar hotărîrea cea dășăvrîșită rămîne a să face de către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 40 - 40v.

Vezi și doc.
nr. 95 din 8 iunie
1776.

1778, iunie 8.

Badea vel vornic, Dumitrașco vel logofăt, Du<mitrache> Var<laam> vel paharnic, Ioan vel stolnic, Radu Iuliano vel sârdar, Radu Filipescu vel medelnicer, Du<tru> Racoviță vel sluger.

Domnul hotărăște ca mitropolitul și cîțiva boieri să cerceteze plingerea egumenului mănăstirii Sf. Ioan din București împotriva chirișilor care speculează odăile mănăstirii. De rezultatul cercetării vor înștiința pe domn prin anafora.

614

1778

octombrie

17

Fiindcă au jăluit domnii mele cuviosul igumen al mănăstirii Sfintului Ioan din București cum că mulți din cei ce țin odăi cu chirie înnauntru în mănăstire nu numai nu-și plătescu chiriia lor dă atțtea ani, ci încă cu pricină dă edic le tomescu și le dau ei la alții cu mai mari chirii, neguțătorînd lucru mănăstirii, care acest cuvînt de edic, fiind înpotriva voii și poruncii domnii mele ce s-au făcut prin testament la alte asemenea mănăstiri ceru numitul igumen pe preasfinția sa părintele mitropolitul i pe dumnealui biv vel spătar Dumitrache Ghica i pe dumnealui Scarlat Grecianul vel logofăt i pe dumnealui Ianache Văcărescu biv vel vistier i pe dumnealui Miche biv vel paharnic și pe dumnealui Dumitrache biv vel medelnicer, îndreptători. După a căruia jalbă și cerere, orînduim și domniia mea ca adunîndu-te preasfinția ta părinte mitropolit cu dumneavoastră numiților boieri, la un loc, toți să aduceți dă față pă igumen și pe acei ce sînt într-această pîră, să cercetați pricina cu amăruntul și, în scris alegînd, să avem înștiințare cu anafora. Asupra căriia trebi, rînduim și zapciu pe vâtafu za divan. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 42.

1778, octombrie 17.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Costandin Călinescu (jud. Prahova) reclamă pe Ion Ciulei care nu-i plătise datoria întărită cu zăpis. Judecata hotărăște plata. Domnul întărește.

615

1778

octombrie

25

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele, Costandin Călinescu, cerînd împlinire dreptului său, și, vîzînd domniia mea din cele mai jos-scrise, că datoriia iaste bună și acel Ion cu prelungire umblă, fiind rău dă plată, am întărit hotărîrea judecătii, mai virtos că și acest soroc de 60 de zile la cei ce au a face apelație au trecut și nu rămîne alt cuvînt lui Ciuleiu a mai zice, pentru care, volnicim pă...¹ să meargă și să apuce pă Ciuleiu să îplinească acești bani. Tolico pisah gospodstvo mi.

1778, octombrie 25.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu, Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu za păhărnicea aduse la judecată pă Costandin Călinescu din sud Prahova, pîrșu lui Ion Ciuleiu, zicînd că, după judecata ce au avut dă una zile cu Ion Ciuleiu, de la care cerea taleri 137, bani 60 ce are la dînsul datorie bună cu zăpis, pentru care bani avusese tomeală cu dînsul ca să-i dea o moșie din sud Teleorman, ce să numește Virtoapele, dîndu-i și cartea de hotărnicie acei moșii, care moșie o și tocmise, stînjănu pe banj 40, și la urmă, nevrînd să-i dea moșie unde au vorbit, i-au dat zăpis cu soroc că-i va plăti banii. Și trecînd sorocul, au dat jalbă mării sale, orînduiți fiind la judecată iarăși înnaîntea noastră unde nu și-au tăgăduit zăpisu datorii și li s-au făcut anafora către măriia sa ca să fie luminată

porunca mării sale către dumnealorū ispravnicii județului să aducă înaintea dumnealorū mărturiile ce sînt iscălite în zăpis și să-i cerceteze dă iaste adevărat zăpisul și dat de bună voe, de vreme ce la judecata ce au avut pîrîșii cu Ion Ciuleiu, pricinuia pîritu Ion, că zăpisu l-ăr fi dat de la închisoare și nu iaste bunū și adevărat al lui. Și mergînd el cu luminată porunca mării sale la dumnealorū ispravnicii județului Teleorman, au făcut dumnealorū cercetare mărturiilor ce sînt iscălite în zăpis. După care cercetare ce au făcut, unde față fiind și pîritul Ion Ciuleiu, ne arată pîrișu o anafora a dumnealorū ispravnicilor, cu leat 1778 iunie 18, prin care înștiințează mării sale că, pîrimînd luminată porunca mării sale, prin carele li să poruncește ca să cerceteze pre mărturiile ce sînt iscălite în zăpis de datorîia lui Ion Ciuleiu ce iaste dată la mîna lui Costandin Călinescu și au adus înaintea dumnealorū pă popa Mircea protopop și pă popa Șarban dohovnescu i pă Mihai izbășa și Preda slujitor ot Rușii za Vede ce sînt iscăliți martori în zăpis de datorîia lui Ion Ciuleiu și cercetîndu-să cu amăruntu, au mărturisit înaintea dumnealorū, cum zăpisul, Ion Ciuleiu l-au dat de bună voe la mîna lui Costandin și iaste adevărat <al> lui, fiindcă au fost și ei de față cînd s-au făcut zăpisu, și l-au întreat atunci pă numitul Ciuleiu dă iaste dator acești bani, și singuru au arătat către dînșii cum că iaste bun datoru lui Costandin Călinescu taleri 137 pol, iar de moșie și de cartea de hotărnicie nu l-au auzit pomenînd nemică, de care au adus pîrișii și altă mărturie, pă Sandu ot Rușii za Vede, carele iarăși asemenea au mărturisit. Ne arată pîrișii și zăpisu lui Ion Ciuleiu de datorie cu leat 1776 aprilie 28, prin care scrie pîritu că, aflîndu-să el băjănarū la vremea trebuinții lui pentru hrana lui și a dobitoacelor lui, au mersu de au luat de la pîriș bucate, fin și altele, cum și bani gata.

Arh. St. Buc.,

Ms. nr. 7,
f. 55v - 56.

Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 12 iunie 1778.

Arh. St. Buc., Ms. 6, f. 198 (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Față fiind și pîritu Ion Ciuleiu, iarăși de tot au tăgăduit și mai pricinuia că mărturiile au mărturisit strîmb și sînt oameni ai pîrișului, ale căruia pricină nu s-au pîriimit dă judecată, mai virtos, fiind trecuți doi ani dă cînd s-au făcut zăpisul și nu mai sînt pîriimate pricinile lui după pravilile anarherii.

Ci, după cercetarea ce cu amăruntu au făcut dumnealorū ispravnicii, am hotărît ca Ion Ciuleiu să plătească toți banii, taleri 137 pol, după zăpisul lui, fără dă nici o dovadă, dă vreme ce nici în zăpis nu să văzu nici un așăzămînt dă dobîndă, fiind datorie bună și adevărată.

1778, iunie 25.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Com<ăneanu> sărdar, Ev<dochim> medelnicer, Andonios Fot<ino>.

¹ Loc alb.

616

1778
noembrie
21

Domnul, în divan cu mitropolitul și veliții boieri, judecă plîngerea neguțătorului Dumitru Haği Gheorghiu împotriva vel paharnicului Ianache Velara care-l „apucă să plătească” 2500 taleri dintr-o datorie de 5000 taleri. Pîrișul a susținut că el a fost iscălit „fără de știre” pe zăpisul datoriei de către tovarășul său Haği Nicola Efstathiū, acum la Brașov, și a cerut soroc pînă va veni acest tovarăș. Expîrînd sorocul acordat, domnul poruncește „zapciului cel rînduit vâtaf de aprozi să-l apuce să împlinească”.

Zemli Vlahiscolu. La divan înaintea domnii mele, față fiind și preasfinția sa părintele mitropolitul și dumnealorū veliții boieri, au eșit Dumitru Haği Gheorghiu, tovarășul lui Haği Nicola Efstathiū, cu pîră asupra dumnealui vel paharnic Ianache Velara, zicînd că, împrumutînd păharnicu pă tovarășu său, la leat 1774 în Brașov, cu taleri 5000, fără dă știrea lui l-au iscălit tovarășu său și pre el în zăpis, și acum paharnicu dupe acel zăpis îl apucă să plătească și el pe jumătate, adică taleri 2500 dintr-acei bani cu dobînda lor. Pentru care, cerea ca să-i dea paharnicu soroc pînă va veni tovarășu său, să-și caute socoteala fiindcă lipsește, ca să văză pentru tovarășie s-au împrumutat, sau pentru a lui trebuință, și pînă atunci îi dă amanet marfă dă zece pungi de bani.

Față fiind la divan și paharnicu, au răspunsu că cererea lui Dumitru de soroc, au priimit-o pînă a nu își la divan, însă dă-i va da chezaș pe bani, ca la soroc să-i răspunză chezașu banii, iar marfa nu are tropos a o priimi, ferindu-să să nu să strice fiind măruntă și i să va întîmpla pagubă. Care acestu fel dă chezaș, nevrind ca să-i dea, ceru împlinire de bani, zicînd că dumnealui pentru neguțătoria amîndurora au dat acești bani și cum că din marfa tovarășii ce au vîndut-o acestu Dumitru au rămas asupra lui taleri 3183 bani 30, precum cu catastih iscălit de neguțători îl arată și cum că după ce au început Dumitru a-i arăta acestu fel dă pricină, dumnealui îndată au scris la Necola Efstathiu tovarășul lui și-i dă răspunsu atît către dumnealui ca să-l apuce, cît și către însuși Dumitru scrie ca să plătească.

Întrebînd dar pă numitul Dumitru de aceste zisuri ale paharnicului, n-au tăgăduit nici însuși că-i scrie și lui tovarășul său ca să plătească, dar n-are dă unde, fiindcă vînzare la marfă acum nu este, iar de ar avea, ar plăti. Cu care acestu răspunsu al lui ce zise la divan, cum că n-are, iar de ar avea i-ar plăti, mărturisi singur datorii că este bună asupra lui și rău pricinua întîiu, că nu cunoaște datorii pînă nu-și va face socoteala cu tovarășul său.

Deci, fiindcă paharnicu, tovarășe au împrumutat și pă zapis cu iscăliturile amîndurora au dat banii aceștia și fiindcă nici însuși Dumitru nu tăgăduiește tovarășia, arătîndu-l și neguțătorii cum că din marfa tovarășii ce au vîndut au rămas asupra lui taleri 3183, 30, iar mai virtos, fiindcă și însuși au mărturisit că datorii iaste bună a o plăti dupe cuvîntul lui, l-am hotărît și l-am dat domnia mea platnec ca să răspunză paharnicului acești bani.

Dar cu toate acestea, fiindcă și tovarășul lui să află aici în țară la sud Vilcea, unde poate a să ajunge de vor avea ceva între dîșii, i-am dat domnia mea și soroc dă 20—30 dă zile, ca într-aceste zile să-și caute. Care soroc, fiindcă au trecut, poruncim zapciului cel rînduit vîtaf de aprozi să-l apuce să îplinească. I. i., saam reche gospodstvomî.

1778, noemvrie 21.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 49v. — 50.

Veliții boieri arată prin anafora că clucerul Grigorie Asan reclamă o mai dreaptă împărțire a moșiei Măgurele (jud. Ilfov) între el și alți trei boieri. După cercetări la fața locului se constată că hotărnicirea și împărțirea moșiei fusese bine făcută de către boieri „buni de credință”. Domnul întărește.

617

1778
decembrie
3

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, bojiu milostiu.

Această pricină s-au cercetat și înaintea domnii mele la divan, fiind și preasfinția sa părintele mitropolitu și cu dumnealor veliții boeri, unde stînd față și cluceru Grigorie Asan și slugeru Dumitrache Brezoianu și Mariia Cîndeașca și Rucsandra Crețuleasca, prin vechilu Ioan Cîndescu paharnic, și răspunzînd și unii și alții cele ce au avut a zice și a arăta fieșcare din partea sa, s-au găsit dă trebuință a merge dă iznoavă hotarnici la fața locului să-i înapră pe toți deopotrivă pe dreptate, ca, dupe cum unul, așa și altul să să folosească într-un chip. Și pentru ca să să facă înaprălea mai bine, cum să cade pe dreptate fieșcării pârți, am ales din boerii cei mari ai divanului domnii mele vrednici credinții și am orînduit hotarnici de au mersu însuși la fața locului și au făcut alegere și înaprălea cum scrie mai jos. Dupe care alegere și înaprălea, de vreme ce arată dumnealor că cu toții s-au odihnit și s-au mulțumit, am întărit și domnia mea, dînd la mîna clucerului Asan această întărire cu domneașca noastră pecete, ca, dupe cum i s-au ales partea sa, să aibă a o ținea și a o stăpîni cu pace de către ceilalți părtași.

1778, diehemvrie 3.

Preafînălțate doamne,

Prin preaplecata noastră anafora, înștiințăm mării tale că moșia Măgurelele din sud Ilfov cu tot hotarul ei, avînd stăpînire de patru părtași, anume dumnealui slugeru Dumitrache Brazoianu, dumnealui cluceru Asan i dumneaei Mariia Cîndeașca și dumneaei Rucsandra Crețuleasca, înaprălea tot venitul moșii, aceștii părtași deopotrivă, iar la leat 1776, dumnealui slugeru

Dumitrache Brazoianu, prin jalba ce au dat înălțimii tale, au cerut ca să să dăosibească fiteșcare cu partea lui și atuncea s-au orînduit dumnealui Dumitrache Varlaam, biv vel paharnic, de au tras toată moșia și au despărțit fiteșcăruia partea, după analogu stînjănilor ce au eșit din moșie. Ci, la aceasta, trei părtași s-au odihnit, iar dumnealui cluceru Grigore Asan nu s-au odihnit, zicînd că nu l-au împărțit la un codru de loc ce iaste lingă apa Argeșului, care mai nainte s-au fost stăpînit tot de toți părtașii, în cel chip și moșia Măgurelile, ci, la leat 1777 noemvrie, au dat jalbă înălțimii tale, dupe care, mai întii înfățișînd înaintea noastră vâtafu dă păhărniceii pe acești părtași, am cercetat pricina și de alegerea ce au făcut i-au înfășițat cu anaforoa noastră orînduitul zapciu și la divan înaintea mării tale.

Deci din divan ni s-au poruncit de către înălțimea ta, să mergem la fața locului la numita moșie, ca de iznoavă foarte cu de-amăruntul să cercetăm și să dovedim de să năpăstește numitul jăluitoi, dumnealui cluceru Grigore Asan, după alegerea și împărțeala ce le-au fost făcut dumnealui biv vel paharnic Dumitrache Varlaam la leat 1776 și, ori de-i vom putea să-i așazăm, iar de nu, la dreptatea ce vom cunoaște, să înștiințăm mării tale iarăși.

Deci, dupe poruncă am mersu și în fața locului la numita moșie, unde față fiind att dumnealui paharnicu Ioan Cîndescu, soțul Marii Cîndeascăi, vechil și din partea dumneaei Lucsandrii Crețuleascăi, cit și dumnealui slugerului Dumitrache Brazoianu i numitul jăluitoi, dumnealui cluceru Grigore Asan, de iznoavă am intrat în cercetare și întru aceia, att ceilalți boeri părtași, cum și jăluitoiul cunoscînd ce iaste dreptul, însăși nesiliți am priimit înaintea noastră de s-au învoit într-acest chip, ca hotărnicia, împărțeala și semnile ce pusesese dumnealui paharnicul Varlam, să să strice și toată moșia dă iznoavă trăgîndu-se să să dea fiteșcăruia parte deplin după analogul stînjănilor. Însă la părțile locurilor unde din vechime își știe fiteșcare căminul său, codru de loc încă trăgîndu-se cu stînjenu, iarăși cu analoghie să să dea fiteșcăruia și de acolo stînjăni deplin. Dar dintr-acești părtași, dumnealui slugeru Dumitrache Brazoianu au făcut schimb înaintea noastră, cu dumnealui cluceru Grigore Asan, ca pentru toată partea ce s-ar veni dumnealui numitului sluger într-acest codru de loc, să-i dea cluceru Grigore, stînjeni 18 în Măgurele din partea dumisale, însă în siliștea satului, de care asemenea priimind și dumnealui cluceru Grigore Asan, prin zapis s-au legat înaintea noastră.

Deci, după această învoire am orînduit și noi doi boeri, pe dumnealui Costandin Cocorăscu biv vel sluger i pe dumnealui Sandu...¹ biv vel pitar, fiind lingă dumneavoastră și Albul <al> 2 <lea> vornic, care de iznoavă trăgînd moșia, au dat parte fiteșcăruia deplin, puind semne cu pietre între toate părțile, att în moșia Măgurelile, cit și într-acest codru de loc dîndu-le și foi pe a mină, întru care arată pe largu toate trăsurile, semnile și în ce parte de loc are fiteșcare stăpînirea sa. Acele foi aducîndu-le înaintea noastră și cercetîndu-le, am cunoscut că cu bună orînduială au urmat numiții boeri hotărnicii împreună cu <al> 2 <lea> vornic, după a căror hotărnicie citeși patru boeri părtași s-au mulțumit.

Mai arătăm înălțimii tale că din hotaru Măgurelilor venitu-s-au din toată partea cite stînjeni cinci sute optzeci și șase și jumătate și o jumătate de circic masă, iar din codru de loc li s-au venit cite stînjeni 28 și jumătate iar masă. Ci, dumnealui slugeru Brezoianu să adaogă spre partea domnii sale în Măgurele cu stînjeni 18, iar în codru de loc nu are nimic, căci sint dați stînjăni din codru schimb la dumnealui cluceru Grigore Asan pentru acei optsprezece stînjeni din Măgurele și într-acest chip să fac toți stînjenii dumnealui slugerului Brezoianu în Măgurele, șase sute trei și jumătate, i un circic rămîne la dumnealui cluceru Asan în Măgurele stînjeni cinci sute șasezeci și opt și jumătate și în codru de loc alți stînjeni cincizeci și șapte. Însă partea dumisale împreună cu schimbu și i să fac peste tot stînjeni șase sute douăzeci și cinci și jumătate.

Deci, am găsit cu cale a avea toți părtașii la mină cite o anafora întocmai și asemenea ca aceasta, din cuvînt în cuvînt și pentru ca să să păzească acest bun așazămint nezmîntit și nestrămutat, să roagă numiții boeri părtași mării tale a să întări această anafora cu luminată peoete. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 33v. - 35.

1778, aprilie 20.

Nicolae Dudescu vel ban, Dumitrache spătar, Nicolae Brîncoveanu.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Maria preoteasa (jud. Muşcel) se judecă cu Neagul, tatăl lui Nistor, care cere despăgubiri pentru omorirea fiului său de către Gheorghe, feciorul pîrîşei. Cum ucigaşul nu are avere personală se hotărăşte ca mama şi ceilalţi copii să fie „nebtntuişi”, iar tatăl celui ucis să se despăgubească de la ucigaş după ce va fi descoperit de ispravnic. Domnul întăreşte.

618

1778
decembrie
3

Io Alexandru Ioan Ipsilanti voievod i gospodar zemli Vlahiscoliu.

Jăluindu-se domnii mele Mariia preoteasa, cum că acel Neagul, fără de a cuprinde pe Gheorghe ucigaşul, supără pe ceilalţi feciori ai ei şi îi trage pe la închisori şi, văzînd domniia mea că hotărîrea judecătii iaste numai pentru Gheorghe singur, iar pe ceilalţi fraţi, copiii ei, îi apără cum scrie mai jos, am întărit hotărîrea judecătii ca să fie nebtntuiţi.

1778, diehemvrie 4.

Preafînnălţate doamne.

Această jalbă ce au dat mării tale Mariia preoteasa cum şi tacrirul dumnealor ispravnicilor din sud Muşcel, care s-au legat într-acei răvaş, s-au ascultat dă către judecată şi s-au şi înfăţişat cu Neagul, tatul lui Nistor cel omorit dă Gheorghe, feciorul numitei preotesi, şi de la însuşi numitu pîrîş, tatul celui omorit, să priroforisi judecata că acel Gheorghe ucigaşu iaste neînsurat i pe însuşi şi nedespărţit la moştenirea părintească nici vreun dăosebit avut ucigaşu n-are. Şi pliroforisindu-l judecata pă numitul tata mortului că părinţii pentru fii, sau fiii pentru părinţi, sau fraţii pentru fraţi, nu să osîndesc pentru fapte dă vinovăţii, şi însuşi să odihni zicînd cum că oricînd va prinde pă ucigaş, el îl va da judecătii.

Ci numita preoteasă cum şi avutul casii ei şi ceilalţi copiii ei ce nu sint vinovaţi, să rămie nebtntuiţi, iar pă cel ucigaş să aibă a-l vina tatu mortului, sau dumnealor ispravnicii ce vor fi după vremi, şi, cu porunca fînnălţimii tale, numita preoteasă să fie slobodă ca să nu-i piară fără căutare alţi copii ce înţelesem că-i are nevirsneci. Iar hotărîrea cea dăsavîrşită rămîne a să face de către fînnălţimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 37 v.

1778, iunie 13.

Mihai Bărbătescu paharnic, Iordache paharnic, Mihai Popescu medelnicer, Costandin Cocorăscul, Dumitrache medelnicer, Iordan grămăticu, Anghelache clucer.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Gheorghe Vilsănescu comis se judecă cu nişte săteni pentru moşia Orbeasca Mică pe care pîrîşii pretînd că au cumpărat-o cu zapis. După cercetări, dovedindu-se că acel zapis a fost furat, se recunoaşte dreptatea pîrîşului. Domnul întăreşte.

619

1778
decembrie
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Dînd jalbă domnii mele Gheorghe comisul Vilsănescu, cerînd întărirea dreptăţii lui şi văzînd domniia mea cum că peste sorocul dă şaizeci dă zile care cu sfatul de obşte s-au hotărit de s-au pus la cei ce au a face apelaţie şi s-au înştiinţat şi în ţară afară la toţi lăcutorii dăobşte, au mai trecut încă trei luni şi mai mult şi numiţii pîrîşi nu s-au arătat a face apelaţie la divan într-atîta vreme ce au trecut. Şi văzînd domniia mea că şi cercetarea judecătii asupra acestii pricini s-au făcut cu deamăruntul şi după pravilă, am întărit hotărîrea judecătii ca, după cum să coprinde mai jos, să să urmeze şi să stăpînească numitul Vilsănescu, cu pace.

1778, diehemvrie 6.

Preafînnălţate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceauşul za aprozi aduse la judecată pe Iane logofăt brat Tănase, <al> 2<-lea> vistier, cu jalba ce au dat mării tale Gheorghe comisul Vilsănescu asupra lui Ion i Tudor i Ion şi Stoica, zicînd că au moşie de stăpînire în Orbeasca cea Mică, stînjeni 370 cu un zapis al unei jupnese Ilincăi ce vinde la un Tudoru, care zapis, fiindcă

avea odată pricină cu alți moșneni din Orbeasca cea Mare, l-au dat la Tudor, tatul acestui Ion Ciuleiu, avându-l isprăvnicel pe acea moșie ca să îndrepteze hotarul cu acei moșneni și acel Tudor au oprit zăpăsul tot prelungindu-l din zi în zi că-l va da, pînă cînd au murit și au rămas zăpăsul în mina nevestii lui, Neagăi, și Neaga l-au dat Stoicăi nepoti-său și acuma acel Stoica cu ceilalți mai sus-numiți la o hotărnicie ce au fost avut Iane logofăt, vechilul pîrșului, cu dișii și-au ales lor, parte de stînjini 370 cu acel numit zăpăsul, nefiind al lor. Și arată toate scrisorile și cărțile de cită moșie cere într-acei hotar Orbeasca cea Mică, adică un hrisov al mării sale întru fericire Costandin vodă Brîncoveanu cu leat 7200, prin care să dă jumătate moșia aceasta Orleasca¹, Predii postelnic Izvoranu, această jumătate iaste netăgăduită și de pîrșii aceștia, i un zăpăsul cu leat 7215 dichemvrie 11, prin care să vede că un Matei fecioru Necullii paharnicu din Brezoaia, cu soșia lui, Păuna, nepoata lui Tudor căpitanu, vinde acești 370 stînjini de moșie ce le iaste și lor dată dă zestre de la Tudor căpitanu, la Preda postelnicu Izvoranu.

Fată fiind și pîrșii, răspunseră că acești 370 stînjini sint ai lor vînduți de jupîneasă Ilinca la Tudor pîrcălabu, tatul lui Ion Ciuleiu, iar nu la Tudor căpitanu, și arătară zăpăsul fiind scris cu leat 7206, adică cu noă ani înaintea zăpăsului ce mai sus arătăm, cu care vinde Păuna, prin care să vede că jupîneasă Ilinca vinde la fiin-său Tudor, nenumindu-l nici căpitan, nici alt fel, și cu această pricină că scrie numai Tudor, fiind și numele tatului, lu Ion Ciuleiu, iar Tudor zic că la acel Tudor tatul lui Ion au fost vînzarea Ilincăi, iar nu la Tudor căpitanu.

Care aceasta din multe să cunoaște că iaste minciună și vor să să înpresoare fără dă dreptate, întii pentru că acest zăpăsul cu care vinde Ilinca iaste cu noă ani înaintea zăpăsului de vînzarea Păunii la Izvorani, din care să cunoaște că, după ce au cumpărat-o Tudor căpitanu, moșul Păunii, iar nu Tudor pîrcălabu, tatul lui Ion Ciuleiu, au dat-o ei dă zestre și, după noă ani, vrînd să o vînză la alții, Preda postelnicu Izvoranu au cumpărat-o ca un vecin de moșie. Al doilea, fiindcă din scrisul și înțelegerea zăpăsului, de vindea jupîneasă Ilinca lui Tudor pîrcălabu, fiind ea jupîneasă, trebuia să scrie în zăpăsul cu unui om prost, iar nu ca unui om dă cinste, adecă la dumnealui și coconilor dumnealui, din care și aceasta se cunoaște fără nici o indoială că vînzarea au fost la Tudor căpitanu, fiind și el boerinaș. Și al treilea, că de vom zice că vînzarea Ilincăi au fost cu adevărat la tatul lui Ion, Tudor pîrcălabu, trebuie să zicem că zăpăsul Păunii nu iast bun, nici nu iaste adevărat, fiindcă luîndu-și pîrșii stînjini 370, dupe zăpăsul Ilincăi, nu rămâne de unde să să îplinească vînzarea Păunei acolea alătura cu ceilaltă moșie a pîrșului, de vreme ce în zăpăsul Păunii scrie că Izvoranu, ca un vecin dă moșie, au răscumpărat acești stînjini de la dișna. Și de vom zice cum că Tudor, tatăl lui Ion, au cumpărat de la Ilinca, trebuie să zicem cum că Păuna i-au fost lui nepoată și acest Ion Ciuleiu îi iaste ei unchiu, fiindcă să vede din zăpăsul Păunii că o înzestrează cu această moșie și nu este nepoată acelu Tudor căpitanu.

De care, întrebați fiind de au vreo rudenie cu acea Păună, răspunseră că nu au nici o rudenie și nici că o știe cine iaste, din care iarăși să cunoaște că, neavînd rudenie cu Păuna, nici n-au fost dar acel Tudor tatul lui Ion, care au înzestrat pe Păuna, ci au fost Tudor căpitanu. Și iarăși de vor zice cum că și vînzarea Păunii, după cum au și zis-o, ce să cuprinde în hrisovul răposatului mării sale Costandin vodă ce mai sus arătăm, nu are nici un temei, de vreme ce acel hrisov iaste mai naintea acestui zăpăsul al Păunii cu ani 15 și decît zăpăsul Ilincăi cu ani șase, din care să cunoaște că acești stînjini de moșie ce sint intrați într-acei hrisov, arată și o carte de judecată a dumnealor ispravnicilor din sud Teleorman, cu leatu de acum, 1778 mai 28, prin care să vede că și dumnealor, după cercetarea ce au făcut, cunoscînd dreptatea pîrșului, îi dau acești 370 stînjini supt stăpînire. Dupe care carte a dumnealor și dupe cercetarea ce și noi foarte cu amăruntul am făcut asupra numitelor zăpăse, fiindcă dîn toate cîte mai sus arătăm, să cunoaște că pira ce face pîrșu, este adevărată, adică cum că mumă-sa, avîndu-l isprăvnicel pe Tudor, tatul lui Ion Ciuleiu, l-au dat acel zăpăsul al Ilincăi ca să-și diafendesească moșia de către ceilalți vecini și el l-au tănuit.

Și dă vreme ce Ion Ciuleiu cu ceilalți ai lui nu avură nici o dovadă spre întărirea ziselor lor, adică că vînzarea Ilincăi au fost la Tudor, tatul lui Ion, și nu la Tudor căpitanu, moșul

Păunii, cu care dovadă întărindu-și zisele lor, să arate zapisul Păunii de rău, pentru vânzarea ce face la neamul Izvoranilor, am hotărît ca Gheorghe comisul Vilsănescul să stăpânească acești trei sute șaptezeci stînjeni de moșie din Orbeasca cea Mică, dupe zapisul Ilincăi și al Păunei, afară din stînjenii ce să coprinde în hrisovul mării sale răposatului Costandin vodă Brîncoveanu, cu bună pace de către piriții aceștia. Iar cit pentru stăpînire, nici că am intrat în cercetare, adecă de au stăpînit Tudor, tatul lui Ion, sau acest Ciuleiu Ion, de vreme ce și de ar avea stăpînire iarăși după însuși pravilele stăpînirii ce mai jos se vede, nu iaste priimită, fiindcă s-au dovedit zapisul de furat. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 35v - 37.

1778, iunie 22.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Com<ăneanu> sărdar, Ev<dochim> biv vel medelnicer, Andon<ie> Fotino.

¹ Pentru : Orbeasca.

Veliții boieri arată prin anafora că egumenul mănăstirii Văcărești se rejudecă cu Stan logofătul pentru locul de pe „Podu Tîrgului dă Afară” după o primă judecată înaintea departamentului al 2-lea. Divanul boierilor veliți menține hotărîrea departamentului al 2-lea prin care se recunoaște stăpînirea lui Stan logofătul. Domnul întărește.

620

1778
decembrie

6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Dînd jalbă domnii mele Stan logofātu, cerînd întărire dreptății lui și văzînd domnia mea că peste sorocu de 60 de zile ce cu sfat de opște s-au pus la cei ce au să facă apelație în urma hotărîrii dumnealor boiarilor, au mai trecut la 10 luni și egumenu nu s-au arătat în urmă cu jalbă la divan, și văzînd și cercetarea dumnealor boiarilor că arată bune dovezi la mina lui Stan logofātu și stăpînire de atîta sumă de ani, am întărit dar și domnia mea să stăpînească cu pace nesupăratu de chirie.

1778, dichevrie 6.

Preainnălțate doamne,

Neodîhnindu-se cuviosul egumen al sfinții mănăstiri Văcărești pă cercetarea ce au făcut dumnealor boiarii judecători ot <al> 2 <-lea> departament, au făcut apelație la divan și ni să poruncește de către măriia ta ca să cercetăm și noi jalba egumenului. Căruia cerîndu-i dovadă cum că au stăpînit mănăstirea vreodată acel locu și au luat chirie, nici o dovadă n-au putut să ne arate, fiind numai tot acel hrisev al răposatului mării sale domnu, ctitor, iar Stan logofātu, înpotriva cererii egumenului oșebit de sineturile ce au arătat la judecata departamentului care sînt în urma hriseavelor mănăstirii, adică zapise cu care în trei rînduri s-au vindut acel loc, eșînd la trei mîini și egumenu tot de față aici fiind și acestea văzîndu-le, au tăcutu. Și oșebit și de dovada mahalagiilor vechi de acolo, ne mai aduse și o mărturie de la om ce au slujit multă vreme la însuși mănăstirea Văcărești în vremea celor de mai nainte egumeni anume, Albul logofăt ce iaste acum epitropu mănăstirii Domniții Bălașa, cum și altă mărturie vrednică credinții anume, Neacșul Pitișteanu biv logofăt za visterie, ce iaste orînduit de măriia ta între boiarii epitropi obștii, și arată numitul Albul logofăt, că mănăstirea Văcărești au fost avut și alte moșii cu sate i cu țigani dă ale boiarilor Costache i de ale Bălăcenilor, carii pribegînd dîn țară le dedese măriia sa răposatu domnu, ctitorul, la mănăstire, cu hriseave domnești cum s-au întîmplat și acest locu, iar după ce au venit numiții boiari la patriia-și, cîștigînd iertarea ce s-au dat la toți de opște, și-au luat și toate moșile, satele și țiganii întru a lor stăpînire de la mănăstire înapoi. Asemenea și pentru acest loc zice numitu, omul mănăstirii, că între cărțile și scrisorile mănăstirii vedea și hriseovu de casele cu locu lui Stan căpitan Opincă și întrebînd pă răposatu egumen Iona unde sînt aceste case cu locu, îi răspundea că sînt nemicuri. Vedem și jalba ce au dat egumenu de acum către măriia ta că însuși scrie cum că

nici cuvioşia sa de cînd egumeneşte, care sînt atîtea ani, şi au ştiut de această casă, şi locu n-au căutat nicicum a lua chirie, zicînd că pentru hatîru şi pentru oareşcare slujbă n-au căutat. Care cu aceasta ce zice, că au tăcut pentru hatîru şi n-au căutat într-atîtea ani, însuşi cade din cerirea sa, măcar şi dreptate de ar fi avut mănăstirea, cu cît mai virtos că nici alţi egumeni mai dînnainte n-au stăpînit niciodată, nici au luat chirie.

Deci, după cercetarea ce am făcut noi, neavînd egumenii nici o dreptate peste 50 de ani a face cerirea aceasta, care iaste şi împotriva pravililor şi a obiceiului pămîntului, găsim cu cale să fie apărât numitul Stan logofătu şi să stăpînească locu cu bună pace.

1777, dicthemvrie 28.

Pană Filipescu vel vornic, Ştefan Pirşcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer.

Preainnălţate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu de copii dă divan aduse la judecată pă cuviosu arhimandrit chir Ghermano egumen ot mănăstirea Văcăreşti, piriş lui Stan sārariul, zicînd că fără dreptate stăpîneşte un locu du pă Podu Tîrgului dă Afară ce au fost al unui Stan căpitan Opincă, care acest Stan Opincă în ceialtă răzmiriţă fugind din pămîntu lui, peste Olt la nemţi, rămîind locu pă seama domnii, răposatu mării sa Nicolae vodă l-au dat danie sfintei mănăstiri, arătînd şi hrisovu mării sale cu leat 7233 noemvrie 4, de sînt ani 52.

Faţă fiînd şi Stan sārariul, arată un zapis de vînzarea acei case, cu leat 1768 februarie 29, al Savii logofătu ce au murit, carele vinde acea casă la un popă Ion, arată şi alt zapis cu leat 1768 martie 1, iar al aceluî Savii logofăt şi cu soacră sa Anastasiia scriînd cum că avînd acel loc dat de zestre şi făcînd case, le-au vîndut la popa Ion, care acel popă Ion le-au vîndut şi el la un Barbul stegaru. Mai arată şi alt zapis cu leat 1768 martie 9, în care să coprinde cum că Barbul stegaru împreună cu fâmeia lui au vîndut acea casă numitului Stan sārariul, cel pîrit, arătînd în zapisul vînzării cum că locu iaste al mănăstirii Sfîntului Pantelimon.

Deci, vrînd judecata ca să dăscopere adevăru de starea şi stăpînirea locului acestuia, am făcut cercetare prin vechi mahalagii şi s-au dovedit că locul unui Gheorghie vătafu de circiumari ce l-au avut pă lingă faţa Podului Tîrgu dă Afară, care acel locu acum iaste al mănăstirii Sfîntului Panteleimon, iaste mai puţin decît locu aceluî Stan Opincă capitan, ce-l cere acum numitul egumen, dar am intrat în cercetarea stăpînirii dă au luat egumenu chirie du pă locul lui Stan Opincă, de cînd iaste egumen la numita mănăstire, şi însuşi răspunse că nici cuvioşia sa n-au luat, nici proiegumenu ce au fost mai naintea cuvioşii sale, încă nu au luat chirie du pă acest locu. Din care aceasta, adică că nu au luat nicidecum chirie egumenii ot mănăstirea Văcăreşti du pă locu acesta, după cum s-au dovedit, să cunoaşte că locu acesta au rămas iarăşi slobod lui Stan Opincă, fiindcă după ce s-au făcut pacea şi au ertat preaputernica împărăţie pre toţi ce s-au aflat atunci în vină, şi, dîndu-li-să tuturor ertăciune, li s-au dat moşile şi căminurile loru întru stăpînire cum şi acest Stan căpitanu urmînd şi viîndu-i feciorii lui la urma lui, de aceia nu s-au supărat a da chirie la mănăstire, după cum însuşi egumenu mănăstirii <zise>, că chirie nu au luat. De care, înştiinţăm mării tale, ca să să facă hotărîrea de către innălţimea ta.

1777, octomvrie 24.

Miche paharnic, Costandîn biv vel comis, Costandîn Cocorăscu sārdar, Ev<dochim> medelnicer, Hagî biv vel sluger, Andoni Fot<ino>.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 42 v. - 43 v.

621

1778
decembrie

7

Carte domnească prin care se stabilesc măsurile necesare spre a se evita pagubele provocate de morile de la Brezoaia (jud. Dîmboviţa) proprietatea vornicului Badea Ştirbei. Domnul porunceşte biv vătafului de divan boierul Răducanul să meargă la faţa locului şi să stea „mumbaşir” la executarea măsurilor în prezenţa ispravnicului, care în caz de neexecutare întocmai va împlini din casa lui.

Zemli Vlahiscoiu. De vreme ce peste întîia cercetare ce din porunca domnii mele au făcut orînduiţii boieri la faţa locului de starea morilor dumnealui vornicului Badea Ştirbeiu ce le are

la Brezoia sud Dîmbovița și de pagubile vecinilor ce sînt cu moșiile acolo în preajmă, vrînd domnia mea ca să ne îndăstulăm și să aflăm adevărul, într-adinsu să aduseră de față înaintea domnii mele spre cercetare acești patru morari care mai jos s'au numesc care și ei la aceiași cercetare a boerilor au fost în fața locului anume, Stan, Dragomir, Gheorghe și Radu moraru ce zise însuși acest Radu, cum că este morar și acum la morile vornicului și cum că însuși au făcut aceste mori și întrebîndu-l domnia m<ea>, atît pe dinsul, cît și pe ceilalți, spuseră că pînă a nu să face aceste mori, nu avea vecinii nici o pagubă la moșiile lor. Și iar cu graiu lor mărturisiră și ziseră că după făcutu morilor în urmă au rupt Dîmbovița din josul morilor lui Iordache Brăiloiu și să toarnă o parte de apă din Dîmbovița și să răvarsă peste moșiile vecinilor, cum și de morile zisului Brăiloiu iarăși acest Radu moraru împreună cu ceilalți, spuseră că după facerea morilor vornicului, acele mori în urmă s-au nămolit.

Deci, cerînd domnia m<ea> de la dînșii să arate socotința lor ca în ce chip s-ar putea întocmi și a să îndrepta, și ziseră că de vreme că Manolache clucer Bujoreanu are mori din josul morilor dumnealui vornicului și fiindcă este să le prefacă, să să scoboare mai întii morile Bujoreanului, apoi să să scoboare și morile vornicului ca să rămie și o moară și alta la măsura ce să cuvine și să facă și sterpul de la morile vornicului pre obicei, mai late, pentru ca să aibă unde să răsuflă apa și să le scoboară zăgasurile mai jos, legîndu-le după starea vadurilor și a măsurii ce să cade și să astupe bine acolo unde au rupt Dîmbovița, ca să să poată spăla matca gîrlui. Și într-acestași chip făcînd, vor ținea mori și va lipsi și pagubile vecinilor, așijderea și o ruptură ce este din susul morilor Brăiloiului, să să astupe și aceia.

Drept aceia, spre a să îndrepta și a lipsi de a să face pagubile vecinilor celor cu moșiile, am hotărît domnia m<ea> și am poruncit ca să să urmeze după cum dinnaintea domnii mele s-au adevărit și dăm volnicie cu această poruncă a domnii mele boerului domnii mele Răducanul biv vâtaf de divan, să meargă în fața locului și să stea mumbașiru atît asupra clucerului Manolache Bujoreanu, ca să-și scoboare moara i zăgasul, cît și asupra omului ce-l va orîndui vornicul vechil, ca să tae și să scoboare și dumnealui moara i zăgasul după starea vadului, precum vor arăta acești numiți morari, fiind și ei dinpreună acolo față, astupînd și ruptura din josul morii Brăiloiului cu oameni și cu toată cheltuiala dumnealui vornicului. Așijderea și ruptura din susul morii Brăiloiului să o astupe vecinii cei cu moșiile și cu morile ce sînt din sus și așa să să săvîrșască treaba la toate pă dăplin după cum să coprinde mai sus, nelăsînd nici un cusur, ferindu-să de vreun hatir sau voe-vegheată, că de nu va face dresul cum trebuie, de a nu să mai face în urmă stricăciune, și nu va urma după cum înaintea domnii mele s-au hotărît, să știe că nu numai morarii să vor pedepsi cu tirgul și cu ocna, ci și însuși mumbașirul va cădea în urgiia domnii mele. Și de vreme că este trebuință ca la această treabă să fie și unul din ispravnicii acelu județ ca să săvîrșască treaba, poruncim domnia m<ea> dumitale biv vel sluger Ioane Caramalăule, ispravnic al Dîmboviții, să te scoli să mergi acolo în fața locului și să stai dinpreună cu mumbașirul de a săvîrși această treabă, urmînd întocmai după cum să coprinde mai sus, pentru că nesilindu-te de a isprăvi această poruncă a domnii mele pentru această treabă ce să face atîta stricăciune vecinilor ce au moșii pînprejur, să știi că neurmînd poruncii și neisprăvind treaba și întimplîndu-să iarăși vreo pagubă la moșiile vecinilor, să știi că toată paguba aceia ce să va întimpla, să va împlini din sasă-ți. I i. saam receh gospostvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 55v - 56.

1778, dechemvrie 7.

Carte domnească prin care se poruncește ispravnicilor județului Argeș să cerceteze și să împlinescă pagubele pricinuite lui Gheorghe Balotă prădat de Badea cu tovarășii lui în vremea răzmeriței.

622

1778

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Argeș, sănătate ! Vă facem în știre pentru Badea dintr-acel județ, carele fiind hotărît cu divan ca să împlinescă toată paguba lui Gheorghe Balotă ce l-au prădat la vremea răzmeriții cu alți tovarăși, hoșește, iar nu din pornire ostășască, și el

deceembrie

7

să-și caute cu acei tovarăși, căruia i s-au fost dat și cartea domnii mele încă de la leat 1775 dichemvrie, cu poruncă către ispravnici ca, găsind pe acei tovarăși ai lui, să-i înfățișeze cu dînsul și prin judecată făcînd cercetare, să-i facă împlinire și lui de la dînsii. Așijderea jăluindu-să cum că cele ce i s-au vîndut spre împlinirea banilor lui Balotă s-au dat fără de preț, care și pentru aceia s-au poruncit ispravnicilor ca să cerceteze de i s-au făcut vreo pagubă și nedreptate la prețuire, să ne înștiințeze, acum veni cu jalbă către domnia m<ea> arătînd că au mersu la ispravnici cu porunca domnii mele și nici o îndreptare nu i s-au făcut.

Pentru care, iată vă poruncim, de nu i s-au făcut nici un fel de cercetare de ispravnicii de atunci după porunca ce are la mînă, să aduceți dumneavoastră pe acei ce-i va arăta numitu Badaea și după cum să coprinde în cartea domnii mele să urmați și ce va fi de împlinit să împliniți, cum și pentru lucrurile lui care să jălueste că i s-au dat fără de preț, iarăși să cercețați dumneavoastră de i s-au făcut vreo adichie. Iar fiind pricina într-alt chip, să ne înștiințați.

1778, dichemvrie 7.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 56.

623

Velii boieri arată prin anafora că diaconul Gheorghe Merișanu, chezaș lui Athanasie Chirul din Tîrgoviște pentru o datorie a acestuia către Petcuț brașovean, se hotărăște s-o plătească, urmînd ca el să se judece cu Chirul. Domnul întărește.

1778

decembrie

10

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și domnia mea ca, de la Gheorghe diaconu Merișanu, să să îplinească banii după zăpisul lui și în urmă va da jalbă asupra Chirului și va căuta și diaconu ce va avea cu Chirul.

1778, dichemvrie 10.

Preaînălțate doamne,

Ceașu de aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă Gheorghe diaconu Merișanu, zicînd numitu ceaș că Athanasie Chirul tîrgovișteanu fiind dator lui Petcuț brașoveanu taleri 290 bani 90 după socoteala ce i-au rămas, care pentru acești bani dîndu-să acest Chirul închisorii și neplătindu-și datoria și fiindcă Petcuț iaste și el datoru la alte părți, pentru care datorie a lui Petcuț s-au și hotărit dă măriia sa vodă ca să să vînză din avutul lui să plătească datornicilor, dar avînd și el a lua acești taleri 291, 90 de la acest Chirul, la trecuta lună lui iunie 31, leat 1778, prin anafora am înștiințat mării sale lui vodă că de vreme ce nu-și plătește datoria și să dă închisorii pentru ca să plătească pă numitul Petcuț, cu luminată porunca mării sale lui vodă să i să vînză avutul Chirului și să plătească acești bani lui Petcuț, și s-au întărit această anafora și cu luminată pecetea mării sale lui vodă, poruncind zăpciului ca prin marafetul starostii de neguțători să să vînză din avutul lui și să îplinească banii. Și fiindcă avutul acestui Chirul nu iaste aici în București, ci în sud Dimbovița, la trecuta lună lui iulie 21, cu deosebită poruncă și cu mumbașiru Manole aprod ceașăsc, poruncește măriia sa vodă dumnealor ispravnicilor județului ca să să vînză avutul ce-l are Chirul, mișcătoare și nemișcătoare, și să îplinească banii datorii lui Petcuț după mai sus-numita anafora, și mai sus-numitul Gheorghe diaconu nu au îngăduit să meargă cu acea carte numitu mumbașiru spre săvirșirea poruncii ca să i să vînză avutul Chirului, ci însuși de a lui bună voe au dat zăpisu la mîna ceașului de aprozi și au luat în chezașie pă Chirul pentru acești bani cu soroc 30 zile, ca neîmplinînd Chirul banii la acest soroc, să-i plătească el. Care zăpisu, să văzu și de noi scris de la avugust 1 leat 78, întru care scrie chiar așa că dă diaconu Gheorghe Merișanu acest zăpis la mîna ceașului de aprozi, cum că au luat pă Tănase tîrgovișteanu de la închisoare pentru taleri 290, ca neîmplinînd Tănase acești bani pînă în 30 zile, să aibă a-i împlini el, că așa s-au legat cu zăpisul lui. Întrebîndu-să și Gheorghe diaconu ce răspunde, zăpisul și chezașia nu și-au tăgăduit-o, numai zise că s-au înșălat și au dat acest zăpisu.

Ci, dă vreme că zăpăsiu de cășia¹ lui iaste netăgădui, mai virtos că după luminată porunca mării sale lui vodă n-au îngădui pă zăpăciu a face împlinire poruncii, ci s-au pus el chezaș și platnic prin zăpăsiu lui, să plătească, hotărîm, Gheorghe diaconu Merișanu să plătească, și el ce va avea își va căuta cu Chirul. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 48v - 49.

1778, noemvrie 23.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Badea Știrbei vornic, vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat Grecianu vel logofăt, vel clucer.

¹ Pentru : chezașia.

Mitropolitul fării arată prin anafora că Mitropolia revindică un țigan al ei fugit și cununat în țigănia postelnicului Ștefan Macovei din Chiojd (jud. Saac) propunând să fie aduși amîndoi țiganii la Mitropolie, postelnicului să i se dea în schimb altă țigancă. Domnul întărește.

624

1778
decembrie

11

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu i gospodar zemli Vlahiscolu.

Dupe cum să coprinde mai jos, dăm volnicie slugii domniei mele . . .¹ armășal, să meargă și, cu marafetul ispravnicilor județului, să-l apuce ca să-i dea pe țigan cu țigancă în mîna și, luîndu-i împreună și cu numitu Macovei, să-i aducă aici. Așijderea să vie și numitu Ștefan postelnicu ca să să așaze pentru schimbu.

1778, diehemvrie 11.

Preatnălțate doamne

Cu smerita noastră anafora facem știre mării tale că sfînta Mitropolie avînd un țigan anume Tudor, s-au încirdoșit cu o țigancă a dumnealui Ștefan postelnic Macoveiu din sud Saac, pe care l-au și cununat dumnealui cu acea țigancă și, trimețîndu noi omul nostru să aducă pă țigan, l-au și adus și, țîindu-l aici cităva vreme, au fugit iarăși la acea țigancă și acum să află în țigănia dumnealui la satul Chiojdul sud Saac.

Rugăm pe măriia ta să fie luminată porunca mării tale ca, împreună cu omul nostru să meargă și om domnescu la numitul postelnic să-l apuce cu strînsoare, ca să-i facă zăpt pe țigan și pe țigancă în mina mumbașirului, să-i aducă aici la Mitropolie, și să fie luminată porunca mării tale să vie și numitul postelnic ca, ori schimbu să priimească să-i dea sfînta Mitropolie altă țigancă, sau cum ne vom putea învoi cu dumnealui, să izbrănească la un fel, a nu rămînea sfînta Mitropolie în pagubă de țigan. Și anii mării tale de la domnul Dumnezeu, rugăm să fie mulți și fericiți.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 39v.

1778, diehemvrie 11.

Al mării tale rugător către Dumnezeu fierbinte și smerit părinte sufletesc, Grigorie al Ungrovlahii.

¹ Omisiune.

Domnul poruncește starostelui de negustori să vîndă la mezat via și vinul lui Petcuț brașoveanu care condamnă pentru datorii nu și le-a achitat deși i se acordase un soroc de plată.

625

1778
decembrie

14

Pentru datoriile ce au a lua de la Petcuț brașoveanu datornicii, atît cămărașu Chircă, cit și Dumitru Cașcamba, s-au fost hotărît de către domnia mea cu divan, încă de la leat 1777, ca să să vînză cu mezat, atît viile, cit și vinurile lui spre împlinirea banilor datorii lui și cu hotărîre de judecată întărită și de domnia mea și în urma acestor hotărîri, după jalba de rugăciune și prinsoarea ce au datu ca să nu i să vînză via, ci să mai aibă păsuială cu soroc și

să va sili în tot chipu de va plăti această datorie, și după îngăduiala ce i s-au dat de atunci pînă acum, nici un felu dă silință de a să plăti de acești datornici, n-au făcutu.

Pentru care, fiindcă acum datornicii iarăși cu jalbă cer dreptul lor, văzîndu nesilînța și gîndul ce are a nu plăti, iată poruncim domnia mea, starostea dă neguțători, după hotărîrile domnii mele ce sînt în scris date încă mai dinnainte, să urmezi fără de a nu mai aștepta altă poruncă și să vinzi cu mezat atît via ce are numitu Petcuș, cit și vinu ce au făcut estimp în viile lui, spre a să împlini banii datornicilor prin orînduții zapci și celui ce va cumpăra i să va da cartea domnii mele de stăpînire. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 57.

1778, diehemvrie 14.

626

1778
decembrie
15

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ilinea, soția lui Stancu mîrgelarul, a cerut să-și răscumpere via de la Valea Gardului (jud. Saac), cumpărată de Chiriacu lipțeanul la mezat. Judecata constată că după pravile, pîrișa nu are dreptate și i se respinge cererea, întărînd stăpînirea cumpărătorului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele Chiriiacu lipțeanu, cerînd întărire dreptății lui, și văzînd domnia mea că peste 60 de zile sorocu ce cu sfat de obște al divanului iaste orînduit la toți cei ce au a face apelații, care soroc s-au înștiințat la toată țara, au mai trecut încă 50 de zile și ceilaltă parte nu s-au arătat a face apelație cum și de la zapciu cel rînduit ne adeverim și au fost tot aici de față, am întărit dar hotărîrea judecății, ca, după cum scrie mai jos, să aibă a stăpîni Chiriiacu cu bună pace.

1778, diehemvrie 15.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă păhărniceii aduse la judecată pă Stancul mîrgelarul, vechil soții lui, Ilincăi, cu jalba ce au dat mării tale asupra lui Chiriiacu lipțeanu, zicînd că după moartea bărbatului ei dîntii, avînd ale ei 16 pogoane de vie la sud Saac pă Valea Gardului și neputînd să le lucreze, le-au fost dat pînă la o vreme asupra lui Anastasie Iconomu, iar de la o vreme, fiindcă să făcuse multă cheltuială a lucrului, i le-au vîndut fiind în seamă toate acele cheltuieli, peste care fiindcă să făcea să-i mai dea răposatul încă taleri 150, nu i-au dat bani, ci i-au dat zapis ca să-i dea dobîndă pă tot anul la acești taleri 150, taleri 30, care și acel zapis l-au răpus.

Deci, cerea ca să-și întoarcă vînzarea cu acest cuvînt, căci n-au luat acei taleri 150, în vreme cînd și via au eșit prin vînzare cu mezat la mina numitului Chiriiacu, cumpărînd el după moartea răposatului Anastase.

Față fiind și numitul Chiriiacu, răspune că el de la mezat prin Hristea starostea de neguțători și alți neguțători au cumpărat această vie și arată toate scrisorile de stăpînirea acestor vii, însă un zapis de vînzarea acestor vii la mina răposatului Anastasie Iconomu cu leat 1769 martie 15 supt însuși iscălitura și pecetea pîrișii cu multe vrednice de credință mărturii. Din care să cunoaște fiind incredințat cu atîtea mărturii, că nu mai poate de a-și tăgădui vînzarea după cum și nici tăgădueste alt zapis al Hristii starostii de neguțători ce au fost atunci împreună și cu alți neguțători, cu leat 1773 iunie 25, prin care să vede că, de la mezatu ce s-au făcut rămasele¹ răposatului Anastase din porunca divanului de atunci, s-au vîndut și aceste vii numitului Chiriiacu lipțeanu, i o carte de judecată a departamentului din zilile rușilor, cu leat 1772 noemvrie 27, prin care să vede că iarăși, făcînd pîrișu această fără dă cale cerere, nu i să dă nici o dreptate la întoarcerea vînzării, numai, că de va dovedi că n-au luat acei taleri 150, să-i ia cu dobînda loru din vie. Care această hotărîre fiind în potriva pravililor, adică de a-și lua pîrișu acei taleri 150 din vie cu dobînda loru, după ce au eșit și la divan, precum în deosebită cartea divanului tot de la acest leat, din 20, să vede, s-au strămutatu hotărîndu-să după dreptate că, de va dovedi că n-au luat acei taleri 150, să-i ia din

au dosit. În urmă, peste cinci zile prinzându-i, au cercetat pricina și găsiindu-i vinovați, nici o certare nu le-au făcut, fără să numai le-au luat numele în scris și i-au slobozit.

Pentru care, iată că într-adinsu să trimise mumbașir pe sluga domnii mele...¹ ca prin marafetul dumneavoastră să meargă și pe toți car-i va arăta omul dumnealui că au sărită dă l-au bătutu, să-i ia să-i aducă innaintea dumneavoastră, fiind față și căpitanu și cercetind pricina cu amăruntul prin oamenii ce să va fi întimplat față acolo la gilceavă, dă-l va fi bătut cu adevărat și sint acest fel de oameni răi, acolea dinnaintea dumneavoastră să le faceți certare cu bătae după vina lor, făcându-i a să supune și a să părăsi de fapte ca acestea cum și de orice pagubă va arăta că au făcut la moșie, după cercetarea dumneavoastră mumbașiru să facă împlinire dă la dinșii.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 57 v.

Iar fiind pricina într-alt chip și nă să va odihni vreo parte, în scris cu cercetarea ce le veți face, să-i dați în mîna mumbașirului să-i aducă aici la divan, și cine va rămînea, va plăti treapădul și cheltuiala. Tolico pisah gospodstvo mi.

1778, diehemvrie 15.

¹ Loc alb.

628

1778
decembrie

16

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că Preda Prejbeanu biv vel paharnic cere Bălașa, văduva serdarului Toma Rătescul, plata unei datorii a soțului ei. Divanul menține hotărîrea departamentului al 2-lea rămîntînd ca sardăreasa Bălașa să împlinească pîrlșului datorია. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospod zemli Vlahisoiu.

De vreme ce după cercetarea preasfinții sale părintelui mitropolitului și a dumnealor boerilor, au rămas acești bani în casa sardarului Tomii Rătescul, a căruia clironom iaste soția sa, cu care înfățișîndu-să și innaintea domnii mele, asemenea s-au cunoscut că dumnealui paharnicu are dreptate a lua acești bani, neavînd sardăreasa alte temeieri și răspunsuri vrednice, decît cele mai jos-arătate, făr' de numai cerea pe paharnicul la jurămînt, care acest jurămînt necăzîndu-să pahar<nicului>, dupe adeverițiile ce arată mai jos, am întărit hotărîrea părintelui mitropolitului și a dumnealor boerilor, și zapciul să urmeze spre împlinire.

1778, diehemvrie 16.

Procit vel logofăt.

Preafînălțate doamne,

Din luminată poruncă innălțimii tale, vătafu de aprozi au adus la judecată innaintea noastră pe dumnealui Preda Prejbeanu, biv vel paharnic, carele, cu jalba ce au dat innălțimii tale, cere de la dumneaei Bălașa sardăreasa a răposatului sardar Tomii Rătescului taleri 700, dupe orînduiala ce i s-au făcut la leat 1770, care pentru acești bani are și anafora întărită cu luminată pecetea mării tale, și nu-i plătește. Și fiindcă numita sardăreasă să află aici, ni să poruncește de innălțimea ta ca să cercetăm întii hotărîrea ce este făcută din divan de innălțimea ta asupra aceștii pricini și în scris alegînd să îndreptăm și cu anafora să înștiințăm mării tale și pe amîndoaă părțile aducîndu-i zapciu și innaintea noastră, am citit întii anafora dumnealor boerilor judecători ot <al> 2<-lea> departament ce este întărită și cu luminată pecetea innălțimii tale de la leat 1776 iulie 29, și hotărăște innălțimea ta ca zapciu cel orînduit să facă acești bani împlinire de la sardăreasa Bălașa Răteasca, iar de nu este sardăreasa odîhnită, să iasă și la divan innaintea innălțimii tale. Și în urmă făcîndu-și sardăreasa vechil pe medelniceru Iordache Neculescul, ginerile dumisale, s-au judecat paharnicul Prejbeanu și la divanul innălțimii tale și să vede că scrie în prahtica, că pentru acești taleri 700 ce-i cere paharnicul Prejbeanu de la casa răposatului sardarului Tomii Rătescului, din orînduiala ce i s-au făcut la leat 1770 la județul Argeșului, fiind sardaru Toma Rătescu ispravnic, au răspuns vechilul că nu i-au luat sardaru Rătescul acești bani din județ și au arătat că sardaru au avut sameș pe acea vreme pe vistierul Radu Budișteanu i pe Mircea logofātu.

Deci, acum de față fiind înaintea noastră, s-au întrebat vistierul Radu Budișteanu ca să dea seama pentru acești bani de i-au luat sărdarul Rătescul din județ, sau dacă nu i-au luat, și zise că nicidecum nu știe, nici sameș sărdarului Rătescului nu i-au fost, care la aceasta, nici sărdăreasa Bălașa Răteasca n-au tăgăduit. Și ne arată sărdăreasa o carte cu leatul 1770 maiu 3, întru care să vede iscălit răposatu vistier Tănase și paharnicu Preda Prejbeanu și amindoi scriu răposatului sărdar Tomii Rătescului, cum că pentru vitele ce s-au dat la acea vreme la slugerie, i s-au făcut orinduială de taleri 700 să-i ia de la dumnealui sărdarul din banii ce este dator visterii din oerit i zaherea și să roagă ca să-i trimiță mai în grabă, că destulă vreme au avut de a-și împlini rămășița. Înpotriva aceștii cărți, ne arată paharnicu Prejbeanu patru foi, însă doă cu leat 1770 februarie 28, iscălite amîndoaă de sătraru Toma, una pentru socoteala oeritului și alta pentru socoteala zaherelilor de fin i de orz, ce au fost pe acea vreme, și să vede că din foaia oeritului să arată că rămîne asupra sătrarului Tomii taleri 335, 22 bani, afară din simbriile slujbașilor și afară din taleri 407, 60 bani ce arată că este rămășiță în județe i taleri 453, 100 bani rămîne iarăși asupră-i din socoteala zaherelilor de mai sus-arătate, afară din taleri 500 ce arată că și-au oprit simbria și afară din banii ce au arătat la satele fugite ce nu să luase pînă la acea vreme. Așijderea să mai vede că rămîn tot asupra sătrarului Tomii iarăși cu foae iscălită de sătraru Toma, taleri 95,77 de bani din socoteala cifertului lui octomvrie, indoit, care după arătarea paharnicului Prejbeanului, socotindu-să acești bani, să vede că rămîn asupra Tomii Rătescului taleri 884, 77. Afară din rămășițuri și din alte arătări ce au arătat sătraru că au dat, văzum și adevărîța lui Mateiu zaraful ce au fost zaraf visterii pe acea vreme, care însuși arată că acești taleri 700 ce era orinduiți cu cartea divanului de la leat 1770 mai 5, pentru vitele ce s-au tăiat atunci la slugerie, fiind răposatu sătraru Toma Rătescul ispravnicu de atunci, s-au scăzut județul Argeșului cu acești bani. Ci, după certarea ce făcum și după mai sus-numitele foi ce să văzu la mina pahar<nicului> Predii Prejbeanului iscălite de sătraru Toma Rătescul, paharnicu Prejbeanu are toată dreptatea a-și lua acești taleri 700 de la casa sătrarului Tomii Rătescului, mai virtos că acești bani de mai sus-arățați, dupe arătarea paharnicului Prejbeanului, să vād luați de sătraru Toma Rătescul, și în urmă fiindcă au fost arăși ispravnic de au murit în isprăvnicie, poate va fi luat și ceilaltă rămășiță, care rămășiță nu intră întrăceste foi, ci este deosebită de banii buni ce rămîne dator a-i da.

Ci, noi după luminată porunca înălțimii tale, această cercetare am făcut, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 44 - 45.

1778, noemvrie 30.

Grigore al Ungrovlahiei, Pană Filipescu vel vornic, Badea vornic, Manolache Brincoveanu vel logofăt.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că doi săteni din Olanu (jud. Argeș) reclamă pe fostul ispravnic al județului, medelnicerul Iordache Neculescu, care, înaintea răzmirișei, le-a luat mai multe vite decît era dajdia lor. Cum pîrtul susține că zapcii trimiși stnt vinovați de acest abuz se hotărâște să se facă cercetare de ispravnici. Domnul întărește.

629

1778
decembrie
17

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospod zemli Vlahisoiu.

Poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să aduceți pe acei zapcii de față ca să cercetați unde au dat acele vite, și să înștiințați domnii mele negreșit întru adevăr asupra cui rămîn.

1778, diehemvrie 17.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pe Niculai ot satu Olanu, sud Argeș, vechil fiind și frăține-său Stan, priși dumnealui medelnicerului Iordache Neculescul, zicînd că, înaintea răzmirișii cu un an, fiind pîrtu ispravnicu la sud

Argeș și pîrșii fugind pentru dajdie, au trimis pîrșii săi și, găsindu-le fămeile, le-au luat cinci boi și o vacă și rîmători 80, fiind dajdiia satului numai taleri 12, 60, și cerea pîrșii împlinirea vitelor.

Față fiind și pîrșii, pentru luarea acelor vite, de tot să apără, zicînd că de la isprăvnicia de atunci sînt trecuți mai mult de ani 11 și pîrșii acesta nu s-au mai arătat cu nici o cerere de vite că li s-au luat.

Deci, noi văzînd că dumnealui medelniceru să apără că n-are știință de acele vite, am întrebat pă pîrșii ca să ne arate pe acei zapcii ce zice că i-au luat vitele și arată pe un Costandin Drăgioiu din satul Drăgioiu¹ și pe Radu martalogu din satul Olan din sud Argeș.

Ci dar, fiindcă însuși pîrșii² arată că vitele acelea le-au luat numiții zapcii, iar nu dumnealui medelniceru, am hotărît ca medelniceru Iordache să rămîne nesupărat și pîrșii să aibă a-și căuta la acei zapcii ce însuși arată că le-au luat vitele. De care, și înștiințăm mării tale ca, de va fi luminată porunca mării tale de a să căuta acest fel de pricinii vechi, să fie luminată porunca mării tale ca să să orînduiască să aducă acei zapcii, iar hotărîrea rămîne la măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 46 - 46v.

1778, diehemvrie 11.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Comăneanu sârdar, Alecsandru Grecianu, Evdochim biv vel medelnicer, Andonie Fotino.

¹ Corect : Drăgoiul.

² Corect : pîrșii.

630

1778

decembrie

17

Vel vistierul arată prin anafora că Stanciu Breslașu (jud. Teleorman) orînduit de ispravnicul județului, pitarul Ghiurgiu, „teslingiu de zahereoa Teleormanului” la Brăila cere pitarului o sumă pe care ar fi dat-o de la el pentru completarea zaherelii județului. Cum nu produce nici o dovadă, cererea este respinsă. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce cerirea Stanciului iaste fără dă nici o dovadă și s-au dovedit după cercetare pîra lui rea, precum și însuși cunoscînd, altă apelație n-au mai făcut în urmă, ci s-au sculat de s-au dus, întărim și poruncim să aibă pitaru pace.

1778, diehemvrie 17.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat mării tale Stanciu Breslașu din sud Teleorman, cum că, fiind rînduit la Brăila teslingiu de zahereoa Teleormanului dă dumnealui pitaru Ghiurgiu, în vreme cînd era ispravnic la numitul județ, și, netrîmîndu-i suma zaherelii județului deplin, au cumpărat el cu banii lui 76 chile meu și 56 chile orz, pă care au dat taleri 416 și cere acești bani de la dumnealui, zicînd că i-au scris la Brăila, cum că pentru ce zaherea va lipsi pînă la împlinirea sumii, să-i ia banii de la dumnealui sârdarul Nicolî ce era primitor zaherelii du pă la județe la Brăila și să cumpere ca să îplinească suma orînduelii județului să ia țeschera deplin, și, nevrînd dumnealui sârdarul să-i dea banii, au cumpărat aceste chile de zaherea cu banii lui. Și mi să poruncește de către măriia ta ca, puînd față pă amîndoa părțile, să cercetez și cu anafora prin mumbașiretul dumnealui vătafului za păhărniceii să înștiințez mării tale. După luminată porunca mării tale, aducînd orînduitul zapciu pă amîndoa părțile față, am cercetat și, întrebînd pă pitaru Ghiurgiu ce are a răspunde la zisele Stanciului, au arătat cum că la trimiterea zaherelii de la schela Zemnicile la Brăila, au fost dumnealui căpitan za dorobanți Pantazi Serezli, ce au fost tovarăș cu dumnealui la isprăvnicie, și cum că în adevăru pă numitu Stanciu amîndoi l-au trimis la Brăila pentru ca să priimească zahereoa ce să trîmitea de la Zemnice și să o facă teslim acolo. Dar toată socoteala zaherelii cită s-au tri-

mis și cită au lipsit pînă la suma orînduelii, o știe dumnealui căpitanu Pantazi și cum că numitul Stanciu, după ce s-au întors de la Brăila și-au dat socoteala dumnealor amîndoi ispravnicii și ce au avut să mai ia pentru cheltuețele ce făcuse acolo i-au dat tot deplin și i-au și luat ibra tescherea de la mîna, care tescherea, mi-au și arătat-o pitaru Ghiurgiu și o am văzut întărită cu mărturii. Și măcar că datoriiia mea nu ar fi fost alta, fără să numai să aducă marturii ce sînt iscăliți în ibra ca să-mi dea mărturie și de față să mă incredințez dă iaste aceea exoflis bună, dar cu toate acestea, această cerire de mărturii, am lăsat-o deoparte și am apucat a face cercetare pricinii dintr-untii ca, au să mă domiresc de are Stanciu vreo dreptate și iaste năpăstuit, sau să înțeleagă Stanciu (de face cerirea) că i s-au cunoscut de la judecată.

Deci, fiind trebuință de a să aduce la judecată și dumnealui căpitanu Pantazi Serezli, fiindcă dumnealui primea zaherea de la pitaru Ghiurgiu la schela Zemnicilor și dumnealui o trimitea la Brăila, am arătat la luminat divanu mării tale și din poruncă domnească s-au adus și dumnealui la judecată și față fiind cite trei, am făcut de iznoavă începere cercetării aceștii pricinii. Îmi arătară dumnealor ispravnicii cum că în vreme ce au trimis pă Stanciu la Brăila pentru ca să primească zaherea Zemnicilor, i-au dat o carte către sârdaru Nicolii ce era orînduit acolo de către măriia ta, priimitor de zaherea, în care carte făcea dumnealor rugăciune sârdarului Nicolii ca, de să va întimpla a fi lipsit cevași din suma zaherelii Teleormanului, să o cumpere dumnealui sârdaru acolo și vor răspunde dumnealor banii, și ziseră că nefiind trebuință de a să cumpăra, nu au cumpărat. La care zicere a dumnealor, răspunse Stanciu că adevăru așa iaste și cum că dumnealor carte către sârdaru Nicolii i-au dat și cum că sârdaru Nicolii nevrînd să-i cumpere zaherea ce zice el că au lipsit din suma județului și lipsind sârdaru Nicolii din treabă și orîndui<îndu>— să vistieru Costandin într-acea vreme, s-au împrumutat de aiurea și au cumpărat acea sumă de zaherea ce zice că au eșit lipsă și au făcut-o teslim, am urmat a face cercetare aceștii pricinii și mai întii chemînd pă dumnealui sârdaru Nicolii, l-am întrebat ce știe pentru aceasta și ce mărturie poate da, și au mărturisit cum că în adevăru i-au adus acest fel de scrisoare de la ispravnicii Teleormanului ca, de va eși cevași zaherea lipsă, să o cumpere dumnealui și va răspunde banii și neeșind lipsă din zaherea<oa> cea trimisă atunci și nefiind trebuință de a să mai cumpăra alta, n-au cumpărat și cum că și Stanciu, în vremea ce era dumnealui orînduit acolo a priimi zaherea n-au cumpărat nici o zaherea. Dar fiindcă Stanciu au arătat cum că numita zaherea au cumpărat-o în vremea ce era vistierul Costandin orînduit acolo, socotînd poate că mort fiind mai sus-numitul nu ne vom putea adeveri, și pentru aceasta am chemat pă boiarul mării tale Costin, <al> 2 <-lea> comis, ce au fost d-a valma la treaba zaherelii dintru început și pînă în sfîrșit, atît cu dumnealui sârdaru dimpreună, cît și cu vistierul Costandin și pentru oareșce cusur au rămas. Încă, și în urmă vistierul Costandin și mai sus-numitu <al> 2 <-lea> comis, asemenea au dat mărturie că numitul Stanciu n-au cumpărat nici o zaherea, ci oricît au primit de la schela Zemnicilor au făcut-o teslim și el la zaheregii de la Brăila, și mai virtos că oricîtă zaherea au eșit lipsă din suma orînduelii județelor, s-au cumpărat toată de către cei orînduiți de măriia ta acolo și s-au făcut teslimul, unde iaste de față, văzum că n-au avut Stanciu nici un fel de trebuință a cumpăra zaherea. Și măcar că prepunea între altele numitul Stanciu că ar fi făcut cheltuiala cu silnicii ce măsura acolo zaherea, dar această minciună i s-au dojenit cu catastihu sârdar<ului> Nicolii și al vistierului Costandin, cum că sinicceilor¹ li s-au făcut plată pentru măsurătoarea zaherelii de la visteria mării tale.

Deci, din toate acestea iaste văzut că Stanciu face rea cerire și sebeb davas² fără dă a nu avea nici un fel de dreptate. Dar pentru ca să nu rămie în socotință cum că nu i s-au cunoscut la judecată cerirea lui cea fără dreptate și pentru ca să rămie și fără dă nici un fel de cuvînt asupra aceștii pricinii, am lăsat deoparte și cercetarea ibrallii ce are dată la mina ispravnicilor, am lăsat deoparte și mărturiiia sârdarului Nicolii și mărturiiia lui Costin, <al> 2<-lea> comis, și i-am cerut ca să-mi dea catastih anume de la cine au cumpărat această zaherea ce zice că au cumpărat și cite cît au cumpărat, ca să facă cercetare la acei vînzători și, de vor mărturisi aceia că i-au vîndut cu adevărat, li voi da pă ispravnicii platnici fără dă a nu mai face altă cercetare. Și la această cerire au rămas însuși fără cuvînt, zicînd că nu știe de la

cine au cumpărat și nici poate da acest fel de catastih și cunoscându-și singuru cerirea lui că au fost fără dă nici un fel de socoteală, au zis că nu mai are a face nici un fel de cerire pentru aceasta.

Arb. St. Buc., f. 49v. — 50v. Ma. nr. 7.
Ci dar, după cercetarea ce din puțină socoteala mea am putut face, aceasta am putut afla și a înștiința cu plecata mea anafora la luminat divanu mării tale. Iar aflarea adevăru-
lui celui desăvârșit și hotărîrea cea mai cu dreptate, rămîne la înălțimea ta.

1778, diehemvrie 1.

Ianache Văcărescu vistier

¹ De la sirecciu (cuvînt turc, sûrekci = turmă de vite).

² Turcism = proces pentru o pricină.

631

1778
decembrie

17

Deptamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion Hirdoiul din Bădeni (Mușcel) a cerut răscumpărarea muntelui Obrșia Ialomiței (jud. Dîmbovița) de la Negoită Fusea pe motivul că, vîndut în urmă cu 27 de ani, cumpărătorul nu ar fi achitat întregul preț. Dovedindu-se că, după pravilă, vînzarea este bună judecata o întărește, însă recunoaște pîrșului dreptul de protimisis la cumpărarea „pășunii ierbii” din acest munte. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, bojiu milostiu i gospodar zemli Vlahiscoi.

Cercetînd și domnia mea jalba lui Ion Hirdoiul dă la Bădeni, față fiind înaintea domnie mele cu vechilul lui Negoită Fusea și neavînd nici un fel dă dreptate, am întărit stăpînirea <lui> Fusea, iar pășunea muntelui după cum scrie mai jos, să aibă protimisis a o cumpăra Hirdoiul cu prețul ce vor da alții, cînd nu va fi dă trebuința stăpînului.

1778, diehemvrie 17.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtaful za visterie aduse la judecată pe Ion Hirdoiul de la satul Bădeni sud Mușcel, pîrș lui Negoită Fusea din Tirgoviște sud Dîmbovița, zicînd că, în zilele răposatului mării sale Gligore vodă Ghica cel bătrîn, tatăl pîrșului, anume Șarban Fusea, au cumpărat dă la tată-său Vlad Hirdoiul un munte în Dîmbovița ce să numește Obrșia Ialomiții, în taleri 600, din care bani, taleri 300 i-au dat atunci i taleri 100 mai pe urmă, care s-au făcut peste tot taleri 400, mai rămînd încă taleri 200, pe care bani le-au fost dat adeverință că-i va da, fiind și cu acest fel de simfonie vînzarea ca, pășunea erbii du pă acel munte să fie volnici ei să o cumpere oricînd le va fi de trebuință în taleri 30, care adeverință nu avură să o arate. Ci fiindcă acum numitul Negoită, nici bani, adică acei taleri 200 nu va să le dea, nici pășunea muntelui cu prețul ce s-au zis, de taleri 30, și fiindcă și ei, dă cînd au venit din țara ungurească, sint ani 14, (de vreme ce ei cînd au vîndut muntele l-au vîndut fiindcă era poruncă ca cei ce sint cu șăderea în țara ungurească și nu au dajdiia lor aici, să nu aibă moșii) cer ca să-și răscumpere muntele fiind moșie pîrin-tească.

Făță fiind și vechilul al pîrșului, răspuse cum că acest munte l-au cumpărat tată-său, de sint acum ani 27, dînd și toți banii, neștiindu-se cu nimic dator, nici știînd de această adeverință de bani, dar la pășunea erbii muntelui, totdeauna i-au protimisit pe dinșii dect alții, și arată zapisul eu care au cumpărat tatul lui, fiind cu leat 7259, prin care să vede că tatul pîrșului cu feciorii lui iscăliți anume, între care și acest Ion este iscălit, vinde acest munte drept taleri 400, iar nu șase sute dupe cum jălueste. Din care să cunoaște că rău zice pîrșu Ion că au fost tocmeala în taleri 600 și că au avut acest fel de adeverință de taleri 200 ce le-ar fi mai rămas să le dea Fusea din cumpăratoarea muntelui, fiindcă nici nu au acest fel de adeverință ca să arate pe cum jăluesc. Arată și o carte dă judecată a dumnealor veliților boieri de la leat 1767 noemvrie 23, prin care să vede că acest Ion i fii-său Stoica, au mai avut

această judecată cu pîrîtul Negoită și nu li s-au dat nici o dreptate, fiind cererea lor fără de nici un temei. Arată și altă carte de judecată a departamentului din zilele rușilor, cu leat 1772 mai 11, prin care să vede că tot pîrîșii aceștia, făcînd această pîră, nu li s-au dat nici o dreptate, care această carte este întărită și da dumnealor veliții boierii.

Cercetîndu-se judecata și în divan înaintea dumnealor, arată și pîrîșu Ion un zapis de vînzarea acestui munte, jumătate la tatul lui, Vlad Hîrdoiu, cu leat 7248, care acest zapis, de vreme ce pîrîșu nu tăgăduște vînzarea tătine-său ce au făcut la Șarban Fusea, tatăl pîrîșului, să cade a fi negreșit la mina pîrîșului Negoită, fiindcă să vede că, atunci cînd au vîndut Vlad Hîrdoiu muntele, acest zapis l-au oprit și nu l-au dat, care și am hotărît ca să-l dea acum, Ion. Arată și o poruncă a divanului din zilele rușilor după o jalbă ce iarăși didese cu leat 1771, în urma căruia porunci să vede că s-au făcut judecata ce mai sus arată. Arată și o jalbă ce au mai fost dat după vreme i un răvaș de cumpărătoreea erbii muntelui, care acestea nu sînt da nici o trebuință asupra cererii lui.

Deci, de vreme ce muntele acesta să vede că este bun vîndut de tatul pîrîșului, fiind și însuși pîrîșul cu mina lui iscălit vînzător, cunoscîndu-și însuși iscălitura și zicînd că este bună a lui, și zapisul vînzării, nu drept taleri 600 pe cum jăluește, ci dreptul¹ taleri 400, care să vede că i-au și luat toți deplin și de vreme ce după pravili, nu mai poate pîrîșul Ion ca să facă această cerere de răscumpărare, una fiindcă au trecut ani 27 de atunci și alta, pentru că și însuși el este iscălit vînzător, am hotărît ca Negoită Fusea să-și stăpînească muntele cu bună pace, după cum l-au stăpînit și pînă acum, de sînt ani 28, iar pentru pășunea erbii muntelui, de vreme ce printr-amîndouă numitele cărți de judecată să vede că au avut simfonie tatul pîrîșului cu tatul pîrîșului, ca pentru drept bucatele lor să fie mai volnici ei să cumpere pășunea erbii acelu munte, decît alții, după hotărîrea acelor cărți, asemenea hotărîm și noi ca pentru vitele pîrîșilor să fie mai volnici ei a cumpăra pășunea muntelui, însă cu prețul ce vor da și alții. Și cînd nu va fi iarba de trebuință stăpînului muntelui, ci va vrea să o vînză, atunci să fie mai volnici decît alții. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face da către măriia ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 56 v. - 57 v.

1778, iulie 12

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim biv vel medelnicer, Andonie Fotino.

¹ Corect: drept.

Carte domnească prin care se orînduiește baș-ciohadarul Gheorghe și unul din ispravnicii județului Dimbovița să cerceteze în plaiul Ialomița jafurile, mîncătorii și omorul făptuit de vătaful Radu și de ai lui împotriva a 16 lude din patru sate. Totodată domnul îl „lipsește pe vătaf de vătășie” și dispune numirea „unui vechil” pînă se va orîndui alt vătaf.

632

1778
decembrie

17

Zemli Vlahiscolu. De vreme ce înaintea domnii mele au eșit 16 lude din patru sate ot plaiul Ialomiții sud Dimbovița, vechili și celorlalți lăcuitori plăiași de acolo, cu jalbă atit asupra Radului vătaf că le-au făcut multe mîncătorii, jafuri și nedreptăți, cu luatari mai mult peste poruncile domnești, cit și asupra feciorilor lui i asupra lui Șarban ginerile lui, că și da către aceștia au mari supărări și nedreptăți, încă numitul Șarban, lîngă altele, au înușcat și doi oameni, orînduim pe Gheorghe baș-ciohadar să meargă la numitu plaiu, unde dinpreună cu unul din ispravnicii județului să facă cercetare da toate cite au arătat lăcuitorii a toate satele plaiului, da luatari și jafuri, cit și da celelalte atacii ale vătafului i ale feciorilor și ginerile lui și cite dintr-acelea să vor dovedi de adăvurate și mărturisite prin marafetul ispravnicilor, să apuce pe vătaf acolo în fața locului ca să îplinească pînă la una, să le facă teslim pînă mîinile lăcuitorilor, de care să aducă și domnii mele catastih. Iar cite nu vor fi dovedite, luîndu-le în scris, pentru acelea, cum și pentru osebitele pricinii ce au făcut da moarte ginerile lui, să rădice pe vătaf și pe cite patru feciorii lui i pe Șarban ca, cu bună pază, să-i aducă aici pentru pedeapsă,

aducînd împreună și pe trei patru din lăcuiitori dă va fi tebuință pentru acele pricini nedovedite aici.

Și de vreme ce vătăfu s-au cuncscut de vinovat și mai naintea cercetării pentru lobozenia ce au dat feciorilor și ginerului lui în plai, dă fac acest fel dă atacșii și supărări lăcuiitorilor, pentru aceasta, pe vătăf l-am lipsit din vătășie acum mai nainte și să să rinduiască dă loc vechil la treaba vătășii, ca să fie în locu Radului pînă să va săvîrși cercetările și să va orindui altul. I i. saam receh gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 58v. — 59.

1778, dichevrie 17.

Mitropolitul țării arată prin anafora că moșia Mitropoliei anume Gogoșu (jud. Mehedinți) este împresurată de mănăstirea Motrului. Spre a se pune capăt acestei împrejurări cere o nouă hotărnicie. Domnul aprobă.

633

1778
decembrie
31

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

De vreme ce tot Mitropoliia au stăpînit într-atita sumă dă ani și numai acum la această alegere s-au făcut această despărțire, face tebuință dă a să cerceta la fața locului de iznoavă. Pentru care, poruncim dumneavoastră boierilor hotarnici ce sînteți rinduiți la moșiile dumnealui logofătului Brîncoveanu ca, împreună cu boierii ce au fost întii, de iznoavă să cercetați la fața locului cu de-amăruntul, drept întru adevăr cum scrie mai jos, și de s-au făcut vreo greșală să căutați să îndreptați, sau de nu vor rămînea odihniți vreo parte cu alegerea ce veți face și cu cărți și scrisori ce vor avea, vor veni la divan.

1778, dichevrie 31.

Preainnălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora înștiințăm mării tale că, avînd sînta Mitropolie în sud Mehedinți o moșie ce să numește Gogoși, care sînt mai bine de 30 de ani de cînd cu boieri hotarnici s-au ales și s-au înpietrit după obicei, stăpînindu-să cu bună pace de către Mitropolie, acum în vremea trecutei răzmirițe, din pietrile ce era puse hotară, atunci scoțîndu-să și din semnile ce era făcute prăpădindu-se să înpresura moșia de către alți vecini și pentru ca să nu fie pricină la mijloc, astă-vară am fost rugat pă mării ta cu anafora, de s-au orînduit doi boieri hotarnici să meargă în fața locului și, după cartea de hotărnicie cea dintii, să cerceteze și pă unde vor fi lipsa pietrile și semnile, să pue altele care s-au și urmat într-acestași chip.

Dar fiindcă pe această moșie a Mitropolii, Gogoși, de multă vreme încă pînă a nu a avea Mitropoliia supt stăpînire, dă neamul unui Ioan și frate-său Pirvul și Ion Păianul au fost făcut o biserică dă lemn în numita moșie Gogoși, pă o vale ce să cheamă Drocaia, care fiind veche și stricată de tot, după ce au prefăcut-o mai sus-numiții, iarăși cu zapis ot leat 7216 ghenarie 23, o au închinat-o mănăstirii Motrului¹ împreună și cu o moșioară ce să cheamă Piatra, ce iaste aproape de moșia Gogoșilor a Mitropolii și astă-vară la cercetarea moșii Gogoșilor ce s-au făcut de către boierii hotarnici ce i-am cerut noi, eșînd și egumenul motrean cu numitul zapis la boieri, vedem că îi deosebesc dumnealor din moșia Gogoși, a Mitropolii la acel loc unde au fost bisericuță aceia, moșie, stînjăni 200 și o dă supt stăpînirea mănăstirii Mitrului¹ (afară din moșia Piatra) pă care o stăpînește mănăstirea Motrului. Și acum, după coprinderea zapisului, unde să cunoaște că poate greșală să fie făcut dumnealor boierii ce au fost orînduiți astă-vară, fiindcă după cum arătăm mai sus, această moșie Gogoși, mai bine de 30 de ani de cînd o are Mitropoliia hotărîtă, mănăstirea Motrului necum că au stăpînit cevași dintr-însa acolo unde au fost acea biserică, ci nici cuvînt vreodată n-au scos că are moșie fără numai singură Mitropoliia au stăpînit.

Deci, pentru îndreptare, fiindcă dumnealui vel logofăt Manolache Brincoveanu, ca să-și hotărăscă niște moșii ce le are în partea locului, care să alătură în vecinătate cu această moșie a Mitropoliei, Gogoși, au luat boieri hotarnici, între care sînt și acei boieri ce i-am luat noi, rugăm să fie luminată porunca mării tale tot către acei boieri ce sînt rînduiți, să meargă și acolo în fața locului ca să cerceteze cu amărunt prin carte dă blestem, să vază de au avut acea bisericuță moșie înprejur și de au stăpînit vreodată, sau că numai moșlia aceia, Piatra, o are, iar nu mai mult. Și după cum vor găsi cu cale în frica lui Dumnezeu după mărturisaniia oamenilor ce vor eși, de vor arăta adevărul, să să facă îndreptare ca să nu să păgubească Mitropolia de atîta sumă dă moșie ce să ia fără dreptate. Și iarăși, care parte nu va fi odihnită după îndreptarea ce să va face, li să va pune soroc ca să vie fieștecare cu scrisorile ce va avea la luminat divanu mării tale, ca să-și afle dreptatea.

Arh. St. Buc..
Ms. nr. 7,
f. 52 - 52 v.

1778, diehemvrie 29.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Pentru : Motrului.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Ancuța, văduva Ghinei (jud. Mușcel), reclamă pe fiul ei vitreg Ggrigorie care o supăra cu nedreptate la împărțirea bunurilor soțului ei pricinuindu-i multă cheltuială. Domnul dă poruncă ispravnicilor să-l trimită pe pîrit la Mitropolie spre a se „curma a un fel socoteala”.

634

1778
decembrie
31

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce pînă a nu lua socoteala săvirșire, care însuși au voit de a li să căuta aici, s-au sculat de s-au dus, dăm volnicie slugii dōmnii mele...¹ să meargă și unde îi va găsi să-i rădice prin știrea ispravnicilor să-i aducă aici la sfînta Mitropolie ca să li să izbrănească.

1778, diehemvrie 31.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Ancuța din sud Mușcel ce au fost soție de a dooa unui Ghinii de acolo, că după împărțirea de lucrurile casii Ghinii cu un fecioruș vitreg, anume Grigorie, ce au avut la cliricii Mitropoliei, nu să supune a fi odihnită, ci o supără cu nedreptate, de care ni să poruncește, cum știm pricina aceasta și cum va fi, să înștiințăm mării tale.

Deci, nu lipsim, acestui răposat Ghinii i-au rămas copii cu amîndoaă nevestele și după cum întii să împărțise, nu s-au odihnit, căci s-au întimplat de au murit un copil din copiii nevestii cei după urmă și, cu socoteală că va să să schimbe împărțeala, au intrat zizanie în mijloc. Acum, după ce amîndoaă părțile fiind înaintea noastră, am vrut să-i orînduim iarăși acolo în Mușcel să-i socotească și să-i înpartă cum va fi cu dreptate. Ci amîndoi nevrînd acolo, zicînd că nu să mulțumesc, cerură iarăși aicea la clirici să-i orînduim, care o am și făcut, acum luăm știre că aproape fiind să să înpace socoteala, după multă osteneală ce au făcut acel Grigorie, vitregu fecioru al jăluitoarii, s-au dus acasă în Cîmpulung și au lăsat și socoteala baltă și pă mumă-sa în cheltuială.

Ci fiindcă jăluitoarea către noi ceru ca să să aducă fii-său fără dă voia lui, să să curmeze la un fel socoteala între dișii, să nu mai stea cheltuind, vreme dă iarnă fiind, înștiințăm mării tale și cum va fi porunca mării tale, așa să va urma.

Arh. St. Buc..
Ms. nr. 7,
f. 53.

1778, diehemvrie 31.

Grigorie al Ungrovlahiei.

¹ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că Stoica și Precup, neguțători din București, cer Stamei mărgelarul, tot din București, marfa depusă în bolta lui pe vremea răzmeriței. Dovedindu-se și la judecata departamentului al 2-lea că la rîndul lor și ei au o datorie către Stama și că pira lor e mincinoasă se hotărăște să plătească datoria. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce n-au făcut această piră dă atunci în vreme și, după cercetarea judecătii departamentului și a dumnealor veliților boieri, s-au dovedit pira loru mincinoasă, întărim ca, după cum scrie mai jos, să să urmeze.

1779, ghenarie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vâtafu dă păhărniceii au adus la judecată innaintea noastră pă Stoica i pă Precup din București, care au jăluit innălțimii tale, zicînd că în trecuta lună lui septemvrie s-au judecat la dumnealor boierii judecătōri ot <al> 2 <lea> depertament cu Stama mărgelaru dă aici din București pentru niște marfă ce zic că au pus-o în bolta numitului Stamii în vremea răzmiriții. De care marfă în urmă, zic că au găsit în urmă în prăvăliia acestui Stamă și prelungind Stama vremea, zicînd că le va plăti marfa și încă pînă acum nu le-au mai plătit, pentru care zice că fiindcă numitul Stama innaintea judecătii au tăgăduit, au adus și mărturii care mărturii la judecată au tăgăduit. Și după taga Stamii și mărturiile lor, s-au fost făcut pitac dă la judecată ca să jure Stama că n-au luat marfă din marfa loru din boltă și în urmă iar judecata n-au lăsat pă Stama să jure, fiindcă avea Stama să ia dă la dînșii taleri 400 mai bine și, după cercetarea judecătii depertamentului, zic că au rămas pă Stama dă judecată pentru acești bani ce cerea dă la dînșii, iar pentru marfa ce cerea și ei dă la Stama, zice că li s-au acoperit dreptatea și ceru dreptate. Și după luminată porunca innălțimii tale, aducînd zapciul innaintea noastră pă amîndoă părțile și cercetînd pricina, să vede că dumnealor boierii judecătōri, prin anafora ce au făcut către innălțimea ta, arată că întii pentru acea marfă ce zice Stoica și Precup că le-ar fi furat-o Stama din bolta lui, pentru care cerea ei dinnaintea judecătii să jure Stama cum că n-au vîndut nicidăcum marfă dă a lor, prin mărturii și prin alte dovezi, s-au dovedit pira lor mincinoasă, mai virtos că numitul Stoica și Precup, dă au găsit marfă dă a lor în prăvăliia Stamii, după cum zic ei, trebuia de atunci din vremea răzmiriții să fi făcut piră la divan, că era divanul dășchis, iar nu tocmai acum cînd își cere Stama datoriia ce are a lua dă la ei, mai virtos, că acel Stama și cu Precup, la leat 1773 au eșit mofluji și de atunci, din porunca divanului scriindu-li-să marfa, s-au împărțit la fieșcare datornic după analogonu ce le-au ajuns după banii ce avea să ia dă la dînșii. Dă care, avînd să ia și acest Stama dă la dînșii taleri 400, au luat și el atunci taleri 223 bani 40 și au mai rămas să mai ia dă la dînșii taleri 166 bani 80. Și după pravilă hotărăsc dumnealoru ca, oricînd vor fi prișii chivernisiți în bună stare, atunci să plătească și acești taleri 166 bani 80 numitului Stamii. Care, și noi asemenea găsim cu cale, iar hotărîrea rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 58 - 58v.

1778, octomvrie 4.

Badea vornic, vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

Pană starostele de neguțători arată prin anafora că Tudor condoragiul cumpărînd la mezat o prăvălie a lui Tânase cazangiul pe Ulița Zăbunariilor din București cere întărire domnească pentru bună stăpînire. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim ca să stăpînească cu bună pace, ca un lucru cumpărat de la mezat.

1779, ghenarie.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, ce mi să poruncește prin anafora pecetluită prin zapciu vâtaf de aprozi, am pus de au strigat la mezat 6 săptămîni o prăvălie simigirie a lui Tănase cazangiu ce iaste în Ulița Zăbunurilor și, într-această vreme dînd și unii și alții la mezat, mai la urmă au dat Tudor condoragiu taleri 775, însă numai lemnile, iar locu iaste al sfintii Mitropolii, cu chirie pã an cite taleri 7 pol. Și nemaieșind nimenica să mai innalțe la mezat, am dat-o mai sus numitului supt stăpînire drept această sumă dă bani, care bani i-au numărat toți dăplîn în mîna orînduitului zapciu pentru împlinirea datorii lui.

Ci fiindcă cumpărătoru cere întărire de către innălțimea ta, să fie luminată porunca mării tale a i să da întărire la mîna pentru bună stăpînire.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 64v.

1779, ghenarie 15.

Panã starostea

Boierii epitropi arată prin anafora că după plîngerea moștenitorilor, copiii nevîrsnici ai postelnicului Ioniță Dimboviceanu (jud. Dimbovița), pentru datornicii (creditorii) tatălui lor, făcîndu-se din poruncă domnească catagrafia celor rămase s-a constatat că activul succesiunii e cu mult mai mic decît datoriiile (pasivul). Domnul hotărâște ca totul să se păstreze consemnat amănunțit în condicile Mitropoliei și epitropiei pînă vor deveni copiii vîrsnici.

637

1779
ianuarie
12

Io Alexandru Ioan Ipsilanti voievod.

Dă vreme ce nici zestrea nu-i ese deplin, necum datoriiile, poruncim ca și copiii și moștenirea să fie nebîntuiți dă datornici, și aceea perusie să dea asupra unuia din rude, care va fi de credință, ca să o chivernisească pînă va veni copiii în vîrstă. Iar de va fi lucruri care poate a să strica, să să vînză pã bani și banii să să păstreze, însă să să treacă la condica Mitropolii și la condica epitropiei foaia de perusiia ce iaste anume.

1779, ghenarie 12.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale că după jalba ce au fost dat innălțimii tale nevîrsneci copii răposatului Ioniță postelnicel Dimboviceanu ot sud Dimbovița, anume: Năstasie, Ienache și Mariia (carii sînt și fără dă mumă), pentru datornicii ce au să ia dă la numitul tatul lor, au fost porunca innălțimii tale către dumnealui viv vel ban Ianacache Hrisosculeu spre cercetare și dumnealui au orînduit pã doi din boierinașii părții locului ce sînt cu știință dă starea casii acelui răposat, anume Cîrstea Voinescu biv<al> 3<-lea> logofăt și Grigorașco vameșu, și au făcut catagrafi de toată perusiia acelui răposat, în care au arătat și pã datornicii ce au a lua pã anume, și necum ca să ajunge a să plăti datoriiia, ci încă, precum să arată la aceiași catagrafi, nici hrana acelor nevîrsneci nu au de unde eși. Peste acestea, văzum și foaia de zestre a mumii copiilor, care au fost fată Iorgăi șătraru din Cîmpulung, și nici pã jumătatea zestrii nu face perusiia mortului, ce au rămas.

Ci, noi găsim cu cale, acea puțînă perusie să fie a copiilor în lipsa zestrii mumii lor, din care copii iaste și o nevîrsnecă copilă, iar dă către datornici, să fie și moștenire și copii nebîntuiți, că așa le-au služit norocirea cu împrumutu ce au fost făcut. Și după acea catagrafie și foaia de zestre, s-au poprit la epitropie izvoade ca oricare din datornici va vrea să cerce aici viind, să vă pliροφοrisi și dă zestre și dă moștenirea acelui răposat.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 103 - 103v.

1778, dichemvrie 10.

Ioan Vilara paharnic, Dum<itrache> medelnicer.

Veliții boieri arată prin anafora că vel pitarul Constantin Neculescu s-a plins împotriva sătenilor care și-au băgat rîmătorii și vitele în cele patru moșii din jud. Dimbovița a căror ghindă o cumpărase el. Divanul propune ca ispravnicul să cerceteze și să facă socoleala cit datorează sătenii pentru această nesupunere. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale să dă către dumnealer veliții boieri, poruncim domnia mea dumatile biv vel sluger Ioniță Caramanlăule să urmezi a face cercetare la fața locului după cum să coprinde mai jos.

1779, ghenarie 14.

Preainnălțate doamre,

Dumnealui Costandin Neculescu, vel pitar ne-*au* arătat cum că la trecută luna lui avgust au cumpărat ghindă du pă 4 moșii din sud Dimbovița pentru trebuința rîmătorilor domnești încît au socotit să aibă mîncare de ajuns pînă va trece iarna, puind și doi oameni păzitori cu plată ca să nu intre alți rîmători streini să mănince ghinda, iar unii din săteni du pă acele moșii, adică din satul Dragomirești i Lupeștii i Butoiu și Cobiia, avînd rîmători ai lor, zice că în silă pînă a nu veni rîmătorii domnești de la baltă, a doaă luni mai înainte, au băgat rîmători și vitele lor în ghindă și au mîncat atîta ghindă și le-a și zis vătafu de rîmători domnești ca să-și scoată vitele din ghindă și nu ar fi vrut, ci și pînă acum le ține tot acolo în ghindă, dă zice că va să rămie rîmătorii domnești fără dă ghindă și să-i hrănească dă iarnă cu porumb.

Care pentru această pricină, zice că au și spus vătafu dă rîmători la dumnealor ispravnicii județului și dumnealor ar fi și scris către acele sate să-și scoată rîmătorii și va zice lor dă ghindă și ei nu numai că nu au vrut să le scoată, ci gilcevindu-să, zice <că> au bătut și un purcar dă la rîmătorii domnești și vitele lor tot nu au vrut să le scoată din ghindă.

Ci, după arătarea dumnealui pitarului, ce arată mai sus, noi așa găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealui slugerul Ioniță Caramanlău, ispravnic din sud Dimbovița, ca să să scoale însuși să meargă acolo la acele sate și să cerceteze cu amăruntul și, de vor fi vitele acelor săteni și acum în ghindă, să pue să le dea afară și să facă ispășală dă cită sumă dă ghindă au mîncat rîmătorii și vitele lor și, ori să cumpere ghinda la locu, să nu moară rîmătorii domnești de foame, sau să cumpere porumb să le fie pentru hrana rîmătorilor pînă în primăvară. Așjiderea să cerceteze și pentru bătaia acelu purcar și dă-l va fi bătut cu adevărat, să înștiințeze innălțimii tale și pentru vina lor cum va lumina Dumnezeu pe innălțimea ta, așa vei hotări. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 59v. - 60.

1778, dtehemvrie 7.

Pană vel dvornic, Știrbei vel dvornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt.

Veliții boieri arată prin anafora că Drăghicean biv trei vistier își cere banii împrumutați, împreună cu dobînda cuvenită, de la Gheorghe și Constantin Tămășescu (jud. Mușcel) pentru care datorie aceștia și-au pus amanet moșia Tămășești. Nerespectîndu-se mai multe soroace și zapise de către debitori, divanul hotărăște ca, dacă nu-și vor plăti datoria cu dobîndă de 10%, să li se ia moșia. Domnul hotărăște plata a jumătate din datorie, iar pentru rest dă soroc de 6 - 7 luni.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Înfățișîndu-se innaintea domnii mele la divan amîndooă părțile, văzum, dă cele mai jos-scrise și din cercetarea ce făcum și domnia mea, că Drăghicean vistierul are toată drep-

tatea spre a i să înlini acum datoriată aceasta și nici un soroc nu să cădea a mai da Tămășăștilor, fiindcă 5 soroace au avut și s-au arătat neurmători, numai o dată ce au eșit și înaintea domnii mele cu rugăciune, am hotărât ca banii jumătate să-i numere acum prin zapciul cel rinduit, iar pentru banii jumătate, să aibă și de la domnia mea soroc dă 6 — 7 luni ca să să silească pînă atunci să facă bani spre a nu-și pierde moșia și acareturile. Iar cînd nici după această hotărîre nu va urma, atunci fără dă a nu li să mai auzi nici o cerire și rugăciune, rămîne amanetul a fi stătător sau a să vinde, ca pentru o bună datorie a lor ce n-au tăgăduit-o nici înaintea domnii mele.

1779, ghenarie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu de păhărniceii au adus la judecată înaintea noastră pe Drăghicean, biv al 3<lea> vistier, carele, cu jalba ce au dat înnălțimii tale, cere de la un Gheorghe i Costandin frate-său, feciorii Necului sirbului Tămășășcu din sud Mușcel, taleri 1000, capete cu dobînda lor, ce i-au împrumutat la trebuința lor cu trei zapise, unul de taleri 800, de la maiu 6, 1774, și altul, de la iulie 10, cu taleri 100 și altul, la septemvrie 20, tot leat 1774, iar cu taleri 100, ce s-au făcut taleri 1000 cu amanet, soroc de un an, pentru care bani, și-au pus soroc¹ moșia lor ce să numește Tămășăștii din sud Mușcel du pă riul Doamnei, cu case, cu moară, cu circiumă și cu tot coprinsul ei. Și trecînd acest soroc dă un an, i-au mai așteptat încă un an și, nedîndu-i nici la acest soroc, la leat 1776 iunie 1, i-au dat alt zapis cu alt soroc dă patru luni și să leagă în zapis că, dă nu vor da banii și pînă la acest soroc, să fie Drăghicean vistieru volnic cu acel zapis al lor, să stăpînească moșia lor Tămășăștii, cu pace; și nici după acel soroc neplătînd, la martie 20, leat 1774, s-au judecat la dumnealor ispravnicii din sud Mușcel și dumnealor ispravnicii după zapisul lor și după soroacele ce au trecut, prin carte de judecată, arată că mai sus-numiții datorinici nu sînt oameni săraci, ci au economie bună și nu vor să plătească. Și hotărâsc dumnealor după zapisul lor, să stăpînească vistierul Drăghicean amanetul, adică moșia Tămășăștii cu tot hotaru. După această carte de judecată, iarăși și-au mai pus și alt soroc, că de vor face bani pînă în 2—3 luni, să-i primască vistierul Drăghicean și să nu le ia moșia, și, trecînd și acel soroc, nu i-au plătit. În urmă iarăși prin deosebit zapis de la ghenarie 28, leat 1778, și-au mai pus alt soroc pînă la Sfete Gheorghe ce au trecut și iarăși, nici la acest soroc nu i-au mai plătit banii.

Deci, față fiind la judecată și...² unul dintr-acești doi frați datornici ce sînt mai sus-numiți, i-au întrebat ce răspunde pentru această datorie, zapisele și datoriia nu au tăgăduit-o, numai zise că acum deodată să-i plătească acești bani taleri 1000 cu dobînda lor, nu pot, ci să-i dea acum taleri 500, și ceilalți bani și cu dobînda lor îi va da rînduri pînă se va plăti de toți banii. I-am întrebat peste atîtea soroace ce și-au pus pînă acum, dă<ce> nu s-au plătit, și zise că nu le-au dat mina și pentru aceia n-au plătit. Noi după atîtea soroace și zapise ce să văd la mina vistierului Drăghicean, găsăm cu cale, Gheorghe și cu frate-său Costandin, să plătească acești taleri 1000 ce sînt datori după zapisele lor cu dobînda la 10 unul și ei acea moșie ce o au pusă amanet la vistierul Drăghicean, ce va vrea, să facă cu dînsa. Iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 58 v. — 59.

1778, ghenarie 15.

Pană vel vornic, Badea vornic, Ștefan vel vornic.

¹ Pentru : amanet.

² Loc alb.

Listă de „judecătorii ce s-au orînduit pe la județe”

Judecătorii ce s-au orînduit pe la județe leat 1779

Mincul Topoloveanu, biv vel clucer za arie, s-au orînduit judecător la sud Mușcel.

1779, februarie 28.

640

1779

Ioniță Otetelișanu, biv vel șătrar, s-au orînduit judecător la sud Vilcea în locu lui Costandin Otetelișanu, 1779 martie 16, Costandin Gănescu, <a> 2<-lea> vistier, la sud Dolji, leat 1779 aprilie 12,

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 3v.

Barbul Prisiceanu la Dolji
Costandin Gănescu la Romănați

} la luna lui avgust,

Chiriaci, biv ceauș de aprozi, la sud Vilcea în locu lui Ioniță Otetelișanu biv vel șătrar.

641

1779

ianuarie

20

Carte domnească prin care se dă poruncă ispravnicilor județului Saac să facă cercetare în pricina moșnenilor Codești din satul Chiojdu (Bisca-Saac) privitoare la răscumpărarea munților exploatați de spătarul Ghica în contul unei datorii a moșnenilor. Avînd drept de protimisis, prin plata datoriei către spătarul Ghica, moșnenii își pot lua munții cu condiția să-i folosească pentru ei; în caz contrar munții rămîn spătarului.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Saac, sănătate! Au jăluit domnii mele Stan, Dumitru și Petre, Codeștii, de la satul Chiojdu din Bisca dintr-acel județ, pentru Ștefan Macovei, postelnicele dintr-acel județ, cum că le stăpînește acestu postelnicele munții lor și lucrează cășării, cu pricină că are să ia de la dînșii datorie veche de bani, și cerea ca să li să facă socoteală și pe ceia ce vor rămînea datori să-i plătească și să ia acei munți întru stăpînire pentru ca să lucreze ei cășărie.

Pentru care, măcar că acești munți nu să țin de numitul postelnicele, nici să lucrează ale lui cașării, ci să țin de dumnealui biv vel spăthar Ghica, cu mulți ani mai nainte dă să lucrează cășăriile dumnealui, și cu porunca domnii mele au fost dați acum pe urmă în anul trecut să-i ție tot dumnealui pînă i să va plăti datoriia banilor ce are a lua.

Dar de vreme că ei cer a răspunde datoriia banilor să-și ia munții întru a lor stăpînire după protimisisu ce au, care aceasta o primii și dumnealui spătaru, iată scriem dumneavoastră, viînd omul dumnealui spătarului înpreună cu mai sus-numiții acia la dumneavoastră, să cercetați cu de-amăruntul, făcîndu-le dreaptă socoteală, și cîți bani vor fi asupra acestora, înplinindu-i și făcîndu-i teslim în mina omului dumnealui spătarului, să rămie munții la dînșii ca niște moșneni ce sînt cu protimisis. Așijderea mai arătară că ei au mai cumpărat și alți munți dă la ceialalți moșneni ai lor și nu-i îngăduiește ca să-și facă cășării pe dînșii.

Pentru care, fiindcă numitul postelnicele răspunde cum că acei părtași și moșneni nu vor ca să vînză acestor Codești munții lor ce au fost dați și vinduți lui, iar nu Codeștilor, mai virtos, fiindcă și el este unul din moșneni cu parte de stăpînire în munți, iată vă poruncim să faceți cercetare acelor moșneni, cui priimesc a da munții, la Codești sau la postelnicele, și la cine voiescu a-i da, să ne înștiințați. Osebit de acestea, să faceți dumneavoastră cercetare ca să dovediți de iau numiții Codești munții aceștiia pentru însuși trebuința lor și cu însuși banii lor vor ca să-și facă cășării sau cu vreo iconomie umblă dă-i cer ca să-i dea la alții streini și cu banii altora să facă acest meșteșug <?>. Și cînd ti vor lua ca să-și facă însuși ei cășării cu banii lor, au toată dreptatea ca unii ce să protimisescu, fiind munții lor, iar dă-i cer cu iconomie să-i vînză la alții, la aceasta să protimisește mai mult dumnealui spătaru decît alți streini, ca unul ce i-au înînt de atita vreme mai nainte, și să ne înștiințați. Și fiți sănătoși.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 70 v. - 71.

1779, ghenarie 20.

642

1779

ianuarie

21

Carte domnească dată sătenilor din Costești (jud. Vilcea), în urma a două judecări ce au avut cu egumenul mănăstirii Bistrița, asupra condițiilor în care să fie efectuate dijma și claca pentru moșia Costeasca și muntele Netedul.

Zemli Vlahiscoiu. După judecata ce în doaă rînduri au avut la divan înaintea domnii mele cuviosul arhimandrit Ștefan, igumenu mănăstirii Bistriții, cu sătenii de la Costești sud Vilcea, ce sînt șăzători pe moșia mănăstirii, Costeasca, pentru muntele Netedul: pentru zilele de clacă

și dijmă s-au dat hotărîrea domnii mele cu întărire pe largu la sfînta mănăstire după dreptatea ce au avut, spre a-și stăpîni atît muntele i moșia, luîndu-și claca i dijma de la lăcuiitori cum scrie mai jos anume.

Dupe care, cerîndu-și numiții săteni carte la mină pe hotărîrea ce s-au făcutu ca să știe cite zile să clăcuiască și ce dijmă să dea, spre a nu-i supăra mai mult, iată le-am dat cartea domnii mele la mină ca, dupe hotărîrea ce am făcut spre a avea acești lăcuiitori ciți nu mai sînt șazători pe hotarul moșii Costeasca, deosebire și ușurare la zilele de clacă și la dijmă, mai puțin din ceia ce sînt obicinuiți ceilalți lăcuiitori de obște ai țării, pentru strîmtoarea a locului și pentru nelesnirea dă hrană ce au acolo, mai mult să nu fie supărați, adică omul casnic să clăcuiască mănăstirii pe an cite opt zile, iar holtei să nu să supere, și această clacă să o facă rînduri — rînduri, iar nu tot deodată, de la începutu primăvării pînă la sfîrșitul toamnii. Dijma să aibă a o da după obiceiul din toate, adică zeciuala, iar pentru legiuirile ce vor avea prin grădini de treaba mîncării casele lor, să nu să supere de dijmă, iar pentru fin, măcar că igumenu bistricean cerea să-i dea dijmă dupe cum arată că să urmează obiceiul la celelalte moșii de munte, cum și acolo înprejur din cinci cară un caru, sau din cinci plaste o plastă, să-l stringă acolo la un loc. Dar jăluindu-să numiții săteni că le este cu greu, și cerînd a-i lăsa mai pe ușure, adică din zece cară un car, sau din zece plaste o plastă, am poruncit domnia mea ca să aibă la aceasta scăzămînt, pentru pricinile de mai sus-arătate, și au rămas dupe cererea lor ca să dea numai din zece cară un car, sau din zece plaste o plastă și să-l stringă clae acolo la un loc.

Așîderea și pentru muntele Netedul ce iaste mai sus — numit, fiindcă jăluiră domnii mele sătenii costești cum că igumenu l i-au vîndut și-l vinde cu pi mă la alții streini și le rămîind vitele lor fără dă loc de pășune, am dat și pentru aceasta voe și dreptate acestor săteni, ca unii ce au protimis, să cumpere ei pășunea acestui munte cu prețul ce dau alții cînd nu va paște vitele mîlnăstirii într-insul, și așa să să protimisească ei a-l cumpăra, fiind lăcuiitori acolo. Așîderea și pentru vînzarea vinului și a rachiu<lui>, cînd nu va avea mănăstirea bucate de a vinde, atuncea luînd voie de la igumen și dîndu-și obicinuitul de bute, să fie sătenii neopriți a vinde, iar cînd va avea mănăstirea bucate de vînzare, să fie sătenii opriți a nu vinde.

Drept aceea, pentru toate acestea, mai mult să nu fie supărați, iar dă va căuta igumenu mai mult a-i supăra peste hotărîrea domnii mele ce scrie mai sus, poruncim dumnivoastră ispravnicilor ai județului să nu îngăduiți. I i. sa am recheh gospodstvo mi.

1779, ghenarie 21.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că la jalba făcută de Ilarion egumenul Coziei pentru niște țigani ai mănăstirii stăpîniți de Nicolae Buzescu (jul. VII) și cumnatul său Hrizea Milcoveanu postelnice! (jul. Olt) a hotărît prezentarea pă ților la judecata ispravnicilor din Vilcea și, în apel, la cămărcămia Craiovei, după care la divanul domnesc. Dîndu-l întărește.

643

1779
ianuarie

22

Preainnălțate doamne,

Jăluesc mării tale că, mai înainte vreme, sfînta mănăstire au avut 26 de țigance măriitate în țigăniia boierilor Buzești și un egumen Dionisie ce au fost într-această vreme, dînd jalbă la măriia sa Costandin vodă Mavrocordat, i s-au dat cartea mării sale dă volnicie cu armășăl și, mergînd în țigăniia Buzeștilor, au găsit aceste țigance toate pă nume, măritate după țigăni dumnealor. Și învoindu-să numitul egumen cu Neculae Buzescu ce să află acum în sud Vilcea, i-au dat pentru 26 suflete de țigance 13 suflete dă țigani parte bărbătească, luînd sfînta mănăstire și zapis de stăpînire pentru dinșii și așa i-au și stăpînit. Iar dă sînt acum doi ani, s-au sculat un cumnat al lui Neculae Buzescu, anume Hrizea Milcoveanu postelnice!, ce să află în sud Olt, și apucă pă mănăstire ca să-i dea 5 suflete de țigani cu prăsila lor, zicînd cum că acele 13 suflete de țigani i-ar fi avut cumpărați dă la Nicolae Buzescu mai dinainte pînă a nu să da schimb la mănăstire. Dar fiindcă acești țigani era lăeți, s-au învoit Buzescu cu

acest postelnicel Milcoveanu dă i-au dat alți țigani de vatră în locu acestora. Pentru care cerire a numitului Milcoveanu, din luminată porunca mării tale s-au judecat vechilul mănăstirii cu Milcoveanu aici la dumnealor boierii ot <al> 2 <-lea> departament și, nefiind și Neculae Buzescu de față la judecata, nu au luat săvârșire pricina, nici anafora nu s-au făcut, ci stă judecata neisprăvită.

Mă rog mării tale, să fie luminată porunca mării tale la dumnealor ispravnicii ot sud Vilcea ca să mă judece cu acest Neculae Buzescu, de vreme că, de la dumnealui <șint> aceste schimburi, iar nu de la Milcoveanu. Și ce va fi, mila mării tale.

Plecat și prearugător de sănătatea mării tale, Ilarion egumenu mănăstirii Cozii, sud Vilcea.

<Rezoluție :> Dumeata vel armaș, dumnealor boierii judecători, în ce chip au cercetat și au găsit cu cale la această pricină, să facă anafora către domnia mea.

1779, ghenarie 14.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, rinduim pă sluga domnii mele ca să-i înfățișeze pă toate părțile innaintea dumnealor ispravnicilor spre a le cerceta pricina și, hotărînd în scris ce va fi de împlinit, să urmeze mumbașirul a face împlinire. Iar neodihnindu-se după hotărîrea ispravnicilor, să-i ducă și la dumnealui caimacamu Craiovii și <șind> nici după alegerea ce va face dumnealui, nu să va odihni vreo parte, să-i ia pă toți să-i aducă la divan cu cărțile de judecată.

1779, ghenarie 22.

Preainnălțate doamne,

Am văzut jalba aceasta și am ascultat porunca innălțimii tale. Și vei ști innălțimea ta, că această pricină iaste intrată în judecat a acestui departament de șint ani doi și în multe rinduri au cercetat. Iar pentru că niciodată nu s-au întimplat și un al treilea obraz, adecă Neculae Buzescu ce făcea trebuință a fi față la judecata acestor doo părți către carele și cu porunca innălțimii tale s-au dus mumbașir, și bolnav fiind, au rămas, și așa nu li s-au putut izbrăni, iar acum, fiindcă însuși igumenu prișilor primește a să înfățișa la dumnealor ispravnicii ot sud Vilcea, unde cîte trele părțile șint în partea locului, să fie luminată porunca mării tale cu mumbașir ca să înfățișeze la dimnealor zișii ispravnici și, după scrisorile ce au fieșcare, să facă alegere în scris și, dă va fi dă împlinit, orînduitul mumbașir să facă împlinire, iar dă nu să vor odihni pă alegerea dumnealor ispravnicilor spre a-i aduce aici, iaste cale dăpărtată și acum vreme dă iarnă, mumbașirul să-i ducă și la dumnealui caimacanu Craiovii. Iar șind nici de acolo nu să va odihni, atunci, cu cărțile dă judecată, îi va aduce mumbașirul și la divan.

Iar hotărîrea rămîne la innălțimea ta.

1779, ghenarie 20.

Mihai Bărbătescu, Mih<ai> Pop<escu> medelnicer, Costandin Coc<orăscu> sardar, Dum<itru> medelnicer, Iordan grămatic.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 62 v. — 63 v.

644

1779

ianuarie

23

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face alegere și izbrănire cum scrie mai jos și ce va fi dă împlinit să și împliniți.

1779, ghenarie 23.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale ceaușu za aprozi aduse la judecată pă Petcuț brașoveanu, pîriș lui Apostol Catana, dă la care cerea taleri 720, care bani i-au dat ca să cumpere unt i cașcaval. Pîritul răspunse că acești bani nu ia-u luat nicidecum dă la Petcuț, ci au luat numai taleri 2000¹, pă care bani i-au dat și marfă mai multă de acești bani.

Deci, fiindcă Petcuț pentru acești taleri 720, arată că sint oameni de față pintr-a căroră mină s-au dat acești bani, și fiindcă și pîritul, dă marfa ce au dat lui Petcuț, zice că are mărturii la sud Mușcel în Cîmpulung și dă vreme ce amîndoo părțile au priimit a li să izbrăni pricina acolo prin mărturii și dovezi ce au, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Mușcel ca să-i infățîșeze innaintea dumnealor pă amîndoo părțile și să facă izbrănire prin cartea dumnealor dă judecată, după dovezile ce va avea și o parte și alta, luînd dumnealor și neguțatori ai orașului la socoteala ce le vor face. Iar hotărîrea rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 106 - 106v.

1779, ghenarie 13.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Andon Fot<ino>.

¹ Așa în text.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ioniță de la Cîmpulung (jud. Mușcel) a oprit 2 kg de mătase în contul simbriei datorate de Petcuț brașoveanu. Cum ambele părți propun dovezi se hotărășle cercetarea de către ispravnicii din județul Mușcel, unde se găsesec martorii. Domnul întărește.

645

1779
ianuarie
23

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum să coprinde într-această anafora, întărim și domnia <mea> și poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, să urmați a face alegere și izbrănire cum scrie mai jos și ce va fi dă împlinit să și împliniți.

1779, ghenarie 23.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pe Ioniță de la Cîmpulungu sud Mușcel, pîriș lui Petcuț brașoveanu, zicînd că sint trei ani acum dă cînd cu vorbe l-au înșălat și l-au luat de la casa lui, dă l-au pus la o vie ce o are la sud Saac, cu tocmeală ca să cumpere marfă de taleri 400 ca să neguțătorească la tirgu Ploeștilor, și viind la vie iarăși l-au apucat pîritu cu vorbe ca să meargă cu dînsul la Țarigrad și, el nevrînd, l-au înșălat cît va cumpăra și de acolo marfă dă trei-patru sute dă lei și-l va cîștiga purtînd și toată cheltuiala drumului. Și așa, mergînd cu dînsul la Țarigrad, necum că marfă nu i-au luat, ci nici dă cheltuială nu i-au dat, ci tocmai după ce au venit aici i-au dat taleri 15, și el, dacă au văzut că nu-l mulțamește, au luat din marfa pîritului Petcuț ce i-o didese în mină 2 ocă de mătase, pentru care îi cere acum taleri 40, și el să află păgubaș de simbrie.

Față fiind și Petcuț, răspunse cum că el pă pîriș l-au avut tocmît slugă <cu> simbrie pe lună cite taleri 5 și i-au slujit patru luni și jumătate, pe care i-au plătit simbriia cu taleri 22, bani 60, dar cere de la dînsul acești taleri 40 după doaă ocă mătase, care i-au dat-o pece-tluită ca să o ducă la frate-său și el au despecetluit și au luat (care aceasta să chiamă, ho-țește). Iar pentru simbrie, zice Petcuț cum că are mărturii la Cîmpulungu că l-a tocmît cite taleri 5 pe lună, cum mai sus s-au zis, și i-au plătit. Înpotriva căruia răspunse și pîrișu Ioniță, cum că și el are mărturii iarăși la Cîmpulungu că l-au tocmît pîritu ca să-i dea în mina lui, marfă dă taleri 400, după cum mai sus s-au zis, ca să să neguțătorească, și cerură amîndoi ca, acolo după mărturiile ce au, să li să cerceteze pricina aceasta a simbrii.

Pentru care să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Mușcel ca, după mărturiile ce au și o parte și alta, să le cerceteze pricina aceasta și, după cum vor

dovedi adăvărul, să izbrănească prin cartea dumnealor de judecată, iar pentru taleri 40, adică după 2 ocă mătase ce pirișu nu le tăgădui, ci însuși cu graiul lui arată cum că le-au luat, am hotărît ca să să plătească. De care, înștiințăm mării tale ca să să facă cea dăsavîrșită hotărîre dă către înălțimea ta.

1779, ghenarie 17.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin Comăneanu sârdar, Alexandru Grecianu, Evdochim biv vel medelnicer, Anton Fotino.

646

1779
ianuarie
24

Poruncă domnească adresată ispravnicilor jud. Vilcea să constrîngă pe Stoian polcovnicul, cumpărătorul moșiei Stolnicei (Vilcea), la predarea zapiselor moșiei în mîinile noului stăpîn Mihai Poienaru care o răscumpără în baza dreptului de protimisis.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud...¹ sănătate ! Au jăluit domnii mele, Mihai Poienaru dintr-acelel județ, pentru Stoian polcovnicu, că el fiind cumnat cu Gheorghe sin cluceru Vlădescul ce au vîndut o moșie, Stolnicei, dintr-acelel județ al Vilcii, pîrîtului fără a fi el dă față, nici zapisul vînzării iscălindu-l și avînd el protimisis a-i întoarce banii lui Stoian polcovnic, prin cartea dă judecată ce o văzum și domniia mea la mina jăluitorului și-au aflat dreptatea de la dumneavoastră ca să răspunză banii ce au dat pe acea moșie numitului Stoian polcovnic și el să împlinească toate zapisile de moșie lui Mihai Poienaru jăluitoru. Dupe cum și însuși au priimit înaintea dumneavoastră că, dindu-i banii să-și ia Poienaru moșia întru a sa stăpînire și Stoian pîrîtul, dinnaintea dumneavoastră zicînd că este călător și-și va lăsa vechil cu zapisile, de-și va priimi banii, au înșălat judecata și nici vechil și-au lăsat, nici el au mai venit cu zapisile să le dea jăluitorului.

Pentru care, cerînd de la domniia mea dreptate, iată că vă poruncim domniia mea dupe cartea ce ați dat de judecată lui Mihail Poienaru, să apucați pe Stoian polcovnic cu strînsoare, să împlinească toate zapisile de moșie jăluitorului, ca să nu ne mai jăluiască, iar nefiînd odihnit de hotărîrea ce ați făcut dumneavoastră și va avea a face apelație, să-i trimeteți la divan.

1779, ghenarie 24.

¹ Loc alb.

647

1779
ianuarie
25

Velîții boteri supun Domnului, prin anafora, hotărîrea lor în pîcina Catrinei care reclamă de la Manda nemțoica din București niște lucruri dispărute. Divanul a cercetat, prin martori, antecedentele pîrteii, dovedindu-se că a fost gazdă de hoți; în consecință propune ca reclamanta să-și sprijine prin jurămînt cererea ei, iar pîrtea să fie supusă caznei. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod,

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată după pravilă, făcînd pîră și jurămînt, poruncim dumitale vel armaș să pui pă numita Manda la caznă ca să să pedepsească pînă va spune adevărul, în urmă după ce să va face jurămînt.

1779, ghenarie 25.

Preafînălțate doamne,

Din luminata poruncă mării tale, vătafu za divan aduse la judecată pă Catrina, fămeia lui Vasilie Paicul, pîrîșă Mandii nemțoicăi din București, zicînd pîrîșa că în tscutele zile, certîndu-să cu bărbatul ei, și din sculle ce au avut au adus la casa numitei Mandei 2 bohele și în urmă, înpăcîndu-să cu bărbatî-său, au mersu dă și -au cerut bohcelile și le-au dat, din care boh-

cele, una cu scule preț mai multu de taleri 100 au căzut în curtea numitei Mandii, care bohcea au găsit-o o fată a numitei Mandii și-și cere bohcea cu sculile, fiindcă însuși acea copilă i-au arătat cum că sint la pîrîta.

Față fiind și pîrîta, răspunse că nu are nicidăcum știre de acel bohcealic, nici că are vreun lucru de al pîrîșii la dînsa, pentru care au și priimit carte de blestem. Înpotriva pîrîșii, răspunse pîrîșa cum că după 2 săptămîni după ce au priimit pîrîta carte de blestem au venit la pîrîșă, Nița, copila ce o crește de suflet Manda, și i-au spus cum că toate lucrurile ce i-au căzut din bohcea le-au găsit acea copilă și le-au dat Mandii, care lucruri i le-au și arătat din gură, cite una, una, de care și la aceasta de tot au tăgăduit Manda că nu are nici o știință. Pentru care, am adus la judecată pîrîșa Nița copila, dă vreme ce la pricinile dă englimatica, cum iaste pîrîșea, de furtișag, poruncește pravilile ca să cerceteze toți oamenii casii, și întrebîndu-să Nița copila, de tot au tăgăduit, mai virtos zicînd cum că numita Catrina pîrîșa, au chemat-o în 2 și 3 rînduri și o povățuia să zică cum că aceste lucruri ce le cere au căzut din bohcea ce au avut-o și le-au găsit ia și le-au dat Mandii făgăduindu-i că-i va da cevași. Care, zisele acestea ale Niței copilii, nu le-am priimit nicidecum, nici am priimit zisele Catrinii, ce zicea că i-au arătat copila cum că acele lucruri sint la Manda, fiind acea copilă fără dă vîrstă, adică, ca de ani 10; iarăși am întreat pîrîșa Catrina de au găsit la Manda niscareva lucruri din cele ce arată că au pierdut, ori de au găsit la altcinevaști vreun lucru care să i-l fi dat Manda, și răspunse că nu au găsit nemic.

Deci, după învățatura pravilii care ne poruncesc¹, ca la asemenea pricini ce nu sint dovedite, să cerem semne de afară *ἤτοι ἐξωτερικὰ τεκμήρια*², pentru aceasta am cercetat în mahalalile unde au șăzut această Manda, pentru viețuirea ei de s-au prinsu vreodată cu lucruri dă furtișag, și am luat răspunsu în scris supt iscălituri de la 2 mahalale, adică popa Stanciu ot biserica Crețulescului dete mărturie cum că în vremea cînd s-au dus muscalii întii spărgîndu-să biserica Doamniei și preotul fiind într-aceia vreme grămăticu la numita biserică, s-au găsit Manda gazdă dă hoți; așijderea mărturisi și popa Tudor ot biserica Albă, cum că, fiind grămătic la biserica Doamniei și spărgîndu-să biserica, s-au găsit Manda gazdă dă hoți. Care după mărturiile acestea, să vede pîrîta a fi foarte în bănuială asupra aceștii pricini și pentru aceia nu rămîne slobodă și nevinovată dă pîrîșea după cartea dă blestem ce au luat, ci încă să vinovățește după pravili la caznă, care această caznă nu am orînduit-o, rămîind a să hotări de către măriia ta. Și dă vreme ce învățatura pravilii ne poruncește asupra acestui fel dă pricini, întii să facă pîrîși jurămînt *ἤτοι συκοφαντίας ὅρκων, ἤτοι τῶν περὶ καλομνίας*³ cum că cu adevărat pîrîșea aceasta ce o face iaste adevărată iar nu cu vreo năpăstuire, pentru aceasta am hotărit să facă pîrîșea acest jurămînt și așa să între numita Manda la caznă. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 61 v. - 62 v

1778, noemvrie 10.

Miche paharnic, Dumitru Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Com<ăneanu> sărdar, Ioan Fot<ino>.

¹ Așa în text.

² Adică: adică dovezi exterioare (prezumții).

³ Adică: jurămînt cu privire la calomnie.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Hrisantha văduva se judecă cu chir Vasile Vlad vechil pentru banii copiilor lui Neofit brașoveanul, ginerele ei. După noi cercetări, în urma judecății departamentului al 2-lea, se constată că împlicinații au mai adăugat și alte pretenții care sint arătate domnului pentru înștiințare. Domnul orînduiește zapciu pentru împlinire.

648

1779
ianuarie
25

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim și poruncim domnia mea ca după cum scrie mai jos, așa să să urmeze și zapcioul cel orînduit așa să facă împlinire spre a lua săvîrșire ca să nu să mai jăluiască.

1779, ghenarie 25.

Preatnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Hrisanthi văduva, că după pricina dă judecată ce au avut cu chir Vasile Vlad pentru banii copiilor răposatului Neofit brașoveanu, făcea și alte cereri împotriva anaforalii dumneelor boierilor judecători ot <al> 2 <-lea> departament, în care ni să poruncește de către măriia ta să potrivim cerirea jălbii cu anafora și, care vor fi arătate în anafora boierilor, acelea să rămie bune cum le-au găsit judecata cu cale, iar care vor fi deosebite cereri, pe acelea numai să le theorisim. Deci, arătăm mării tale, că cercetind toate, altele sint numite și arătate și în anafora boierilor, atit numai ce am pricinuit că nu e și cum ni s-au părut, pă acelea numai le-am theorisit și le arătăm. İntii, cere Hrisanthi, taleri 73,60 cu care boierii o ar fi încărcind, cheltuiți la trebile casii, și ia zice că ar fi răvaș că gineri-său chear pentru treaba lui i-au luat, iar nu a casii, și cerindu-i noi acele răvașe, ne aduse numai unul de taleri 27. Care, cunoscut fiind de adevărat al gineri-său, netăgăduit de vechilu lui, chir Vasile Vlad, și pentru a lui trebuință, iar nu a casii, rămie să să scază Hrisanthi cu acești taleri 27.

Al doilea, mai cere Hrisanthi taleri 150 pentru 50 vedre vin ce s-ar fi cheltuit la nuntă, la care boierii hotărăsc, cind va veni circumarul ce au pus vinul într-acei buriu, pă cit va da mărturie că au fost buriul, să aibă a i să ținea în seamă. Acum aduse înaintea noastră pă Bogdan Liip monahul, al căruia au fost buriul, și în frica lui Dumnezeu dete mărturie că dă vedre 30 tocmai au fost acel buriu, plătit la vinărici dă dinsa, plin pînă în doagă.

Pentru care, măcar că cere Hrisanthi cite taleri 3 pă vadra să i să plătească, dar am hotărit cite taleri 2 pol vadra. Aducind pă însuși circiumăreasa ce au vîndut vin atunci, dă dete mărturisanie că cite bani 30 vindea ocoa într-aceia vreme și, socotindu-să, fac taleri 75, care rămie ca și cu aceștea, iar să să scază Hrisanthi asemenea și pentru alte 4 vedre ce ar fi trimis Hrisanthi, gineri-său în Brașov în 2 buriășe.

Fiindcă văzum iscălitură a gineri-său că le-au priimit, și netăgăduită dă vechil, am hotărit iarăși cu cite taleri 2 pol vadra să să plătească și aceștea, care să fac taleri 10 și iar să să scază Hrisanthii. Cum și pentru hainele ce cerea Hrizantha, care ar fi făgăduit gineri-său să facă fii-si la tocmeala nunții, de care și boierii judecători arată în anafora dumneelor, veni înaintea noastră Iane Lazarul și dete mărturisanie asemenea, cum și İntii au dat prin răvaș, dar nemulțumindu-să vechilul lui, Vasile Vlad, au cerut la jurămint pă Hrisantha și au și jurat că cu adevărat au avut tocmeală cu gineri-său de un rînd de haine cu preț de taleri 500 și cum că nicidecum nu i le-au făcut. Care cunoscindu-să și aceasta de adevărat, rămie iar să să scază Hrizanthii cu taleri 500, iar pentru port<ărelul> ce mai cere Hrisanthi că nu e mulțumit cu cite 1 pol pă zi, cheltuiuala mîncării, vreme de răzmiriță fiind pă atunci, am socotit și noi și i-am mai adăogat încă cite bani 60, care să fac cite taleri doi tocma pă zi, în luni 11, care scăzămînturi anume mai în jos să vor vedea scoase din suma ce iaste în anafora boierilor arătată că rămie a plăti. Ci, aceștea cercetind și părindu-i-se a fi cu cale, arătăm mării tale.

1779, ghenarie 19.

Grigorie al Ungrovlahiei

Taleri	bani	
1428	86	Iaste Hrisantha datoare după anafoara boierilor judecători,
779		să scade condeile ce să numesc mai sus într-aceștea, însă :
taleri	bani	
27	—	un răvaș, luați de răposat pentru a sa trebuință,
85	—	vinul ce s-au băut la nuntă și au luat răposatul,
500	—	hainele ce au fost dator răposatul să facă, și n-au făcut,
167	—	adaosul la cheltuiuala mîncării dă zi, po bani 60 peste ceia ce hotărăsc boierii în luni 11.

Arh. St. Buc..
Ms. nr. 7,
f. 67 v. - 68v.

779

649,86 rămie Hrisantha datoare să plătească.

Zemli Vlahiscolu. Credincioși boierii domnii mele biv vel sârdar Scarlat Drugănescule, biv vel medelnicer Dumitrache, sănătate! La trecuta lună a lui dichemvrie leat 1778, din porunca domnii mele s-au judecat la dumnealor veliții boieri din porunca domnii mele, Mihaiu Fălcoianul fiul și vechilul stolniceii Saftii Fălcoencii, cu igumenu mănăstirii Cotroceni, pentru moșia Dragomirești, zicîndu vechilu stolniceii, că într-această moșie mai are în hotar ca de stînjăni trei sute, anume Boleasca, care hotar să împreună cu moșia mănăstirii Cotroceni, avîndu și zapis de stăpînire pentru acelu hotaru și din zilele domnii sale răposatului Nicolae voievod s-au stăpînit pînă în zilele domnii sale răposatului Costandîn vodă Mavrocordatu, iar atunci igumenu ce era la numita mănăstire, în silă ar fi căutat să-și facă circiumă pe acest hotar al său, cu pricină că ține de moșia mănăstirii și stolniceasa, avîndu zapisu bun de stăpînire, nu l-au îngăduitu, ci și pînă acum îl stăpînește stolniceasa, iar igumenu cel de acum iarăși caută să facă circiumă și să pricinuiescu la aceasta.

Pentru care, fiindcă și dumnealor veliții boieri au găsit cu cale prin anafora ca să facă hotărnicie cu boierii la fața locului, pe care alegere au rămas amîndoa părțile mulțămiiți, și au cerut pe dumneavoastră hotarnici din partea amîndurora, după a căroră cerere iată vă rînduim și domnia mea drept 12 boieri, însă: pe dumneata, biv vel sârdar, drept șase din partea stolniceii și pe dumneata, biv vel medelnicer, drept șase din partea mănăstirii,

Deci, priimîndu porunca aceasta cu sluga domnii mele . . .¹ portărel, să mergeți la fața locului, unde fiind față atit amîndoa părțile ce să pricinuiescu, citu și vecinii împrejureni cu cărțile i scrisorile ce vor avea, și la toate să urmați întocmai după coprinderea anaforalii, așijderea și ceialtă moșie, Dragomireștii, ce o mai are afară din hotarul Boleascăi, să o trageți după obiceiul prin trei locuri și, făcîndu-o masă, să o alegeți de către vecinii împrejureni, alăturîndu-o cu numitul hotar, și să puneți și pietre, dîndu și cărți de hotărnicie ca să știe pe unde să stăpînească moșie aleasă și făr'de gilceavă. Și de săvîrșirea trebii, să avem înștiințare.

Tollico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 77 - 77v.

1779, ghenarie 25.

¹ Loc alb.

<Divanul judecăloresc> arată prin anafora că cercetînd jalba lui Gheorghe papugiul din București prin care cere să fie eliberat din închisoare spre a-și putea plăti datoriile s-a constatat că e cu totul sărac și că stă închis de cinci luni. Domnul găsînd cererea întemeiată o aprobă.

650

1779
ianuarie
26

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce iaste săracu și au zăzut și închis 5 luni, poruncim zapciului ce iaste orînduit să să sloboază ca să umble spre h<r>ană și chiverniseală spre a ciștiga, cu încetul să să plătească

1779, ghenarie 26.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vatafu de visterie au adus innaintea noastră pă Gheorghe papugiul din București, carele cu jalba ce au jăluit innălțimii tale, zice că din întimplarea vremilor au rămas la mare sărăcie și să află și taleri 800 dator pă la unii alții, și, neavînd cu ce-i plăti, dă multă vreme zice că să află și la închisoare, și cere ca cu încetu, cînd va ciștiga, să plătească și după jalba lui ni să poruncește de innălțimea ta ca să cercetăm dă starea și pîrlejul lui și dă cită vreme iaste închis și cu anafora să înștiințăm mării tale. Și cit pentru starea lui, ne înștiințăm de la starostea de neguțatori și de la alți neguțatori,

cum că după cercetarea ce au făcut, au dovedit prin vecini ai acestui Gheorghe jălitoru că iaste omu dă tot scăpătat, puținică marda dă marfă ce are iaste toată ca de taleri 70 — 80, iar nu mai mult; casă, vie, prăvălie, moșie sau altă economie, nu are, fără dăcit acea puținică marfă ce se află acum în prăvălie streină. Am întreat și pe mai sus-numitul zapciu, de cînd să află la închisoare și însuși ne arată că iaste la închisoare dă iaste 5 luni.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7, f. 65.

Ci noi, dă cercetarea ce am făcut, înștiințăm înălțimii tale.

1778, diehemvrie 31.

651

1779

ianuarie

30

Porunca domnului către ispravnicii jud. Argeș pentru a cerceta plîngerea unor ciobani din plaiul Loviștei jefuiți de vătaful de plai și de vameș, cu recomandarea de a li se inapoia ce li s-a luat, iar pe vinovați să-i trimită la domnie spre a-și primi pedeapsa cuvenită.

Zemli Vlahisociu. Au jăluit domnii mele Ion moș Ciorogor din Tilișca și Ion Posea din Galeș, vechili și altor treizeci și trei ciobani streini ce să află în munții Loviștii cu oile la pășune, cum că vătaful Costandin de acolo le-au luat de turmă cite taleri 2 pol și vameșul de acolo iarăși cite taleri 2 pol, adică vătaful cu nume dă avaețu și vameșu cu nume dă vamă. Așijderea le-au mai luat vameșu încă cite parale 2 de om și cite parale 2 de cal, bătîndu-le ciobanii spre împlinirea acestor bani. Care aceste rele urmări și luări ce obicinuia vameșu și vătafu, le-am rădicat domniia mea cu hrisovu ce s-au dat la mina streinilor, să nu le mai facă. Și arătîndu-le hrisovul, zic că nu s-au ferit, ci în silă le-au făcut acest jaf înpotriva poruncii domnii mele, la șazeci de turme.

Osebit de acestea mai jăluiră că vătafu le-au luat tot cașul de la toate turmele cit au eșit, nelăsîndu-le nimic dă treaba mîncării caselor lor și nu cu cantar domnescu.

Drept care, cercetînd ei cantarul, eu eșit cu patru ocă mai mare la 20 ocă, plătîndu-le ocoa de caș po bani 9, din care bani pînă acum nu i-au plătit toți la ciți au luat caș. Și dupe toate acestea, vătafu purtînd multă pizmă asupra-le unde fi găsește în mijlocul drumului cu oile, îi pradă, îi bate, și le ea de turmă cite taleri 5 și cite zece, care la unul dintr-înșii au luat într-un rînd taleri 20, și într-alt rîndu taleri 15 fără dă nici o pricină.

Pentru care, fiind vinovați atît vătaful cit și vameșu pentru cele ce arată mai sus că le-au luat bani de turmă, în vreme ce sint rădicate cu hrisovul domnii mele, și vrînd ca și celelalte ce să mai jăluescu, pagube de jafuri și nedreptăți, să le dovedim, iată orînduim domniia mea pe chihaiioa de ciohodari să ia de aici pe jăluitori să meargă la numitu plaiu, de unde să ia pe Costandin vătafu și pe vameș, lăsîndu-și în loc vechili la treba vătășii și la vamă, dă va fi tot acela și acum vameș, și ducîndu-i înaintea dumnealor ispravnicilor, față cu toți jăluitoarii să cerceteze ispravnicii ciți bani au luat dă la fieșcare peste porunca domnii mele, atît vameșu, cit și vătaful, ori cu nume de havaet, ori de vamă peste poruncă, ori celelalte jafuri, și în scris dîndu-le, să-i apuce rînduital să îplinească jăluitoarilor pînă la un ban. Și dupe aceasta, cu cercetarea ispravnicilor în scris, atît dă luarea banilor, cit și de pricina cantarului și celelalte, să-i rădice să-i aducă aici la domniia mea ca să să pedepsească unde va fi trebuință, să aducă și doi-trei din jăluitori, însă cercetarea să să facă de către ispravnici, drept într-o adăvăr, fără dă nici un hatir. I i. saam regeh gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 79 — 79v.

1779, ghenarie 30.

652

1779

ianuarie

30

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Constantin postelnicele cere unchiului său Sandu biv pitar, fostul său epitrop, și Catrinei, soția vistierului Nicolae Arion, socoteala veniului viei lui pe 10 ani în urmă. Întruțt Catrina a stăpînit via crezînd că a fost cumpărată de soțul ei și reclamantul i-a luat-o prin judecată, nu-i poate cere socoteala, cererea fiind și prea tîrzie. Trecînd 60 zile și pîrșul nefăcînd nici o apelație, domnul întărește hotărîrea judecării.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce peste soroc dă 60 dă zile, care iaste orînduit la cei ce au a face apelație, să vede că au mai trecut încă trei luni și pîrșii nu s-au mai arătat la divan, de au avut a

face vreo apelație și văzînd că hotărîrea judecătii iaste făcută pă amăruntu și cu dreptate, am întărit ca să aibă numita pîrișă, bună pace.

1779, ghenar 30.

Preainnălțate doamne,

Costandin postelnicel, prin jalba ce au dat mării tale asupra unchi-său Sandu biv pitar, cere și dă la dumneaei Catrina, soția răposatului vistier Arion Nicolae, socoteala venitului vii lui, 10 pogoane, dă la leat 1764, adică de cînd au eșit dumnealui pitaru Sandu din epitropie și au lăsat acea vie a pîrișului asupra răposatului vistier Nicolae Arion, pînă la leat 1774, adică socoteala dă ani 10, pînă cînd și-au luat pîrișul viia întru a sa stăpînire.

Față aducîndu-să la aceasta și dumnealui pitaru Sandul, ca să arete în ce chip au dat aceste vii asupra răposatului vistier Arion și dumnealui Bărbucean, biv <al> 3 <-lea> vistier, prin orînduitul zapciu, dumnealui vătafu za păhărniceii, vechil din partea pîritii, răspunse dumnealui Sandul pitaru, cum că aceste 10 pogoane de vie le-au dat asupra răposatului vistier Nicolae Arion, numai și numai ca să le lucreze, să nu rămîie părăgine și să le dea pîrișului Costandin cînd le va cere.

Răspunse și numitul vechil al pîritii, cum că acele vii pînă au fost în viață răposatu vistier Arion, soțul dumneaei, le stăpînea ca un lucru al dumnealui, cum și dumneaei, după moartea răposatului soțului dumneaei, iarăși le stăpînea ca un lucru al dumneaei, fiindcă au găsit în catastișile răposatului, cum că ar fi dat și pă acea parte dă vie, taleri 500 dumnealui pitarului Sandul și au cumpărat-o, și cu socoteală ca aceasta, cum că sînt cumpărate și acele 10 pogoane dă vie dă răposatu soțul dumneaei, le lucra ca cum ar fi lucru al dumneaei, apoi la leat 1773, sculîndu-să pîrișu cu judecată, i-au luat viile. De care aceasta adică, cum că <la>moartea răposatului vistier Arion s-ar fi găsit în catastișile lui că și pă aceste 10 pogoane dă vie ar fi dat taleri 500 și cum că cu judecată au luat el aceste vii din mîna dumneaei, nici însuși pîrișu Costandin nu tăgădui.

Din care toate acestea, de vreme că să cunoaște că dumneaei Catrina, soția răposatului vistier Arion, pîrita, ținea și stăpînea acele vii ca un lucru al dumneaei cumpărat, fără dă nici o pricină, și dă vreme ce să cunoaște că pîrișu și aceste 10 pogoane dă vie cu judecată le-au luat, iată că nu era datoare pă lucru dumneaei să ție socoteală dă cheltueli și dă venituri, fiindcă pă cum mai sus arătăm, dumneaei ținea și stăpînea acele 10 pogoane dă vie ca un lucru al dumneaei cumpărat.

Deci, fiind urmarea pricinii într-acestași chip, nu să vinovățește dă a da socoteală dumneaei Catrina vistiereasa peste atîțea ani pă lucru ce să știa bună stăpînitoare, am hotărît ca dă tot să rămîie nesupărată de către pîrișul acesta Costandin, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîie la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 93v. — 94.

1778, avgust 22.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Comăneanu sârdar, Ev<dochim> medelnicer, An<tonie> Fot<ino>.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că urmașii lui Chivul cer unchiului lor Gheorghe pîrcălabul din Tatina (Ilfov) „rămasele părinților lor” luate de pîrit cînd au murit de ciumă pîrinții. Pîritul recunoaște în parte pretențiile, iar divanul hotărâște, după pravilă, ca banii cheltuiți fără rost să fie înapoiați o dată cu hainele în starea lor de atunci. Domnul întărește.

653

1779
februarie
8

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și innaintea domniei mele la divan, Mariia cu unchi-său Gheorghe și cu Radul sin Petco, și cît pentru taleri 800, dă vreme ce Mariia nu avu să arate nici un fel dă dovadă, adică să dovedească întii zisa ei, că cu adăvărat au avut îngropați tată-său acei bani acolo, al doilea, să dovedească pă Gheorghe că i-au luat el. Și fiindcă Gheorghe zise la divan că

poate face și jurământ cum că nici au găsit, nici au luat vreun ban, rămîne a fi nesupărat de pira acestor taleri 800, neavînd Mariia dovadă după cum au zis, iar pentru taleri 188 și bani 60, măcar că el să apăra zicînd că i-au luat frate-său, dar aceasta nu o putu dovedi cu vreo dovadă, ci numai cu gura, și înpotrivă văzum cartea de judecată a dumnealor ispravnicilor din Ilfov, scriînd că el de sineși s-au dat dator spre a face sulf pã taleri 100, adică 50 de la dînsul și 50 de la nepotî-său Radul și, cum ar fi făgăduit el acești bani să-i dea, dă nu era dator <?>. Osebit de aceasta, vedem că și socoteala pomenirilor iarăși el o au arătat dă banii heltuîți dintr-aceia.

Ci, cunoscîndu-să din cercetare că acești bani au intrat în mina lui și, mai virtos că el, ca un frate ce era mai mare, era dator a păstra acest rămas de bani ai copiilor, l-am dat platnic pã numitul Gheorghe pîrcălabul, ca el să-i plătească de la dînsul copiilor, și pã urmă, dă va putea dovedi cum zice, că i-au luat frate-său, ori toți, sau dintr-înșii, își va căuta și el dintr-ale frățini-său a i să înlîni, însă dă vreme ce să jălui că iaste sărac și n-are puțință a-i răspunde toți, l-am scăzut și l-am hotărît ca să dea taleri 120 și să fie plătit, iar hainile i altele, ce sînt și dă el netăgăduite că le-au luat, să aibă a le înlîni copiilor după cum ar fi fost cînd au murit părinții lor, iar nu purtate dă el.

1779, februarie 8.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, vatafu za păhărniciei aduse la judecată pã Mariia copila și din partea frăține-său lui Petre, copiii unui Chivul ce au murit, cu jalba ce au dat mării sale asupra unchiului lor, anume Gheorghe pîrcălabul de la Tatina sud Ilfov, zicînd că, în vremea trecuții răzmirițe, murînd părinții lor de boala ciumii și ei rămîind copii mici nevîrsnici, acest mai sus-numit unchiu al lor ar fi luat toate rămasele părinților lor, însă : scule, petice, dobitoace și bani ga<ta> taleri 170 și o salbă de taleri 12 i taleri 800 ce le-au spus tatul lor că sînt îngropați.

Fățã fiind și pîritul, unchiul lor, acest Gheorghe, unile din haine și alte lucruri nu le tăgădui, zicînd că sînt la dînsul și le va da. De care și judecata, după netăgăduirea lui, nemaifăcînd altă cercetare, cu deosebită foae hotărîm ca să le plătească, am dat-o în mina orînduitului zapciu ca să le înlînească, iar pentru taleri 170 ce cere pîrișii copii, nu tăgădui pîritul Gheorghe cum că nu ar fi rămas cu adevărat acei bani, bani gata, după moartea frăține-său Chivului, tatu pîrișilor, numai zise că i-ar fi luat alt frate al lor, anume Petco (care și el au murit și iaste fii-său Radul, clironomul lui, fiind de față și înaintea judecătii) dă i-au cheltuit la pomenirile Chivului <i>arăși cu foae acele pomeniri și cheltuieli, întru care să coprinde taleri 203, bani 60, cu un cal cu tot tacîmul lui ce au fost al Chivului și l-au vîndut Petco tot pentru aceste pomeniri ce arată că au făcut, din care taleri, 5 sînt pentru îngroparea Chivului, tatu pîrișilor, i taleri 10 pentru îngroparea și cumpărătorea locului (întîmplîndu-să de au murit în țara turcească) unui copil al Chivului, frate cu pîrișii, i taleri 20 pentru o datorie a Chivului la un turc, ce arată că au plătit-o Petco, dar fără nici o dovadă sau vreo adevărînță.

Deci, fiindcă toate cheltuielile ce arată că au făcut, numa acele 2 condee ale îngropării sînt priimate, iar celelalte nu, de vreme ce mortu acela, Chivul, avea clironomi și clironomii <sînt> de față și era ei să facă aceste pomeniri, iar nu acel Petco, de sineși făcînd atitea cheltueli la pomeniri și pã copii lăsîndu-i muritori de foame pã ușile streinilor, de aceia am scăzut din taleri 203, 60, ce mai sus arătăm, numai taleri 15 ce să coprinde într-acele 2 condee ale îngropării cheltueli, și mai rămîind taleri 188 și bani 60, ce rău i-au cheltuit Petco, după pravilă am hotărît ca acest Radul, ca un clironom al tătine-său, lui Petco, să plătească acești bani la mai sus-numiții copiii Chivului, fiindcă pe cum și mai sus arătăm, Petco rău au făcut aceste pomeniri și cheltueli, în vreme cînd de față vedea pã clironomii Chivului și încă nevîrsnici, copii mici.

1778, dichevrvrie 15.

Miche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Comăn<eanu> sârdar, Andoni Fot<ino>.

Veliții boieri arată prin anafora că Badea și Vasile, diaconi din Bunești (Argeș), reclamă Mincului Brătianu moșia lor strămoșească Ciumești (Mușcel) care prin vânzări succesive ajunsese în stăpînirea pîrîului. Pentru că o judecată mai veche dăduse dreptate lui Mincu, divanul hotărâște cercetare cu ispravnici. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit da către dumnealor veliții boieri cu cale, spre a li să face cercetare acolo la ispravnici, arătîndu-ne zapciu cel orînduit că și amîndouă părțile au priimit spre a merge acolo la cercetare, întărim și poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați după cum scrie mai jos.

1779, februarie 9.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu da divan au adus la judecată innaintea noastră pă Badea diiaconu și pe Vasile diiaconu de la Bunești sud Argeș, ce cu jalbă au jăluit innălțimii tale pentru Mincul, feciorul răposatului Iordache Brătianu din sud Argeș, zicînd că ei, avînd moșie strămoșească în hotarul Ciumeștilor sud Mușcel după vremea moșilor, au dat acea moșie zestre la 2 fete ale lor și mai în urmă unul dintr-acei doi cumnați și-au vîndut partea lui la celălaltu cumnat și au stăpînit-o încă cităva vreme și mai la urmă au vîndut și acela amîndoaă părțile la altă mină streină și au stăpînit-o și acela trei ani. Și sculindu-se un nepot de soră dintr-acei moși vînzători, au scos pă acel cumpărător din moșie cu gilceavă, iar <nu> cu bani, și zic că au și stăpînit-o acela în silă cităva ani și cum că, înțelegînd și ei de acea vînzare, au mersu la acel ce o cumpărăse și dîndu-i banii au luat zapisul de răsucumpărătoare și au stăpînit-o și ei doi ani. Și dînd îngreunarea dăjdiilor ce era atunci pă țară au fugit și ei într-alte județe și după fuga lor zic că un fecior al celui ce în silă să pusese da o stăpînea moșia, anume Călin diiaconu, au vîndut această moșie la Iordache comisul, tatul mai sus-numitul Mincului Brătianu, și după ce au venit și ei din fugă, aflînd de vînzarea moșii, s-au judecat la dumnealor ispravnici din poruncă domnească și, aflîndu-și dreptatea, zic că li s-au dat și carte de judecată ca să-și stăpîneasă moșia și în zilele mării sale răposatului Alexandru vodă, cum și la măriia sa răposatul Grigorie vodă Ghica, iar zic numiții diiaconi că s-au judecat cu acel Iordache comisul și i-au rînduit la fața locului ca să-i cerceteze prin mărturii și, bătîndu-i, i-au prădat cu taleri 70 și le-au luat și venitul moșii. Și judecîndu-să și în vremea răzmiriții, li s-au făcut carte de la divan ca să li să cerceteze pricina de dumnealor ispravnicii județului și Brătianu n-au vrut să meargă. Și murînd Iordache Brătianu, s-au judecat cu numitu Mincul, fecioru celui Iordache Brătianu, la dumnealor ispravnicii județului și, neavînd mărturii, au rămas moșia supt stăpînirea lor și au stăpînit-o 7 ani, iar la trecuta lună lui iulie leat 78, judecîndu-să la dumnealor ispravnicii județului, au dat dumnealor dreptate Brătianului. Și neodihnîndu-să pă acea judecată s-au judecat și la dumnealor boierii judecători ot<al>2 <-lea> departament. Și nici pă acea judecată neodihnîndu-să numiții diiaconi, din luminată porunca innălțimii tale numitu zapciu, aducînd pă amîndoaă părțile innaintea noastră și citînd cărțile ce au, să văzu la mina Brătianului o carte de hotărnicie a 6 boieri hotarnici de la leat 7205 iunie 15, de sint ani 70, în care scriu acei boieri hotarnici că, trăgînd moșia Ciumești din sud Mușcel, au făcut-o trei părți și au dat 2 părți să le stăpîneasă sfînta mănăstire Cotroceni cu un Irimia și o parte să o stăpîneasă Dima cu cumnat-său Gherge, care dintr-acei Dima să trage Dumitrașco martalogu. Și acest Dumitrașco, să vede că la leat 7255 martie 21, de sint ani 32, s-au judecat cu un Mateiu Ciumescu, feciorul Irimii din sud Mușcel, căruia i-au ales acei 6 boieri hotarnici ca să stăpîneasă 2 părți cu sfînta mănăstire Cotroceni dintr-acei hotar de moșie, cerînd acest Dumitrașco să stăpîneasă moșie mai multu decît partea ce au ales acei boieri hotarnici în zilele răposatului mării sale Costandin vodă Brîncoveanu, și i-au dat dreptate lui Dumitrașco să-și stăpîneasă partea, de acei boieri hotarnici, Dimii, unchiul lui Dumitrașcu, iar nu mai multu, care parte arată că iaste dăspre hotaru moșii mănăstirii Vieroșului dăspre Mărăcineni. Și acest Dumitrașco martalogu, la leat 7270 iunie 25, împreună cu Călin diiaconu, fii-său, prin zapis vinde toată partea lui de moșie din Ciumești, comisului

Iordache Brătianu tatu acestui Mincul Brătianu, în taleri 23 și, la leat 1771 iunie 5 în vremea răzmiriții, să vede că s-au judecat acești diaconi cu Iordache Brătianu la dumnealor boierii judecători ce era pă acea vreme, tot pentru această moșie. Și fiind și acel Dumitrașcu marta-logu, cel ce au vîndut acea parte de moșie, de față, scrie că au zis că tatăl acestor diaconi, fiind pă o strănepoată a lui, i-au dat un loc de casă cu ocol, care casă, au vîndut-o acela la un Irimiia logofăt în taleri 8 și acela nestăpî<nind>¹ numai ceia ce cumpărase, ci să întindea mai mult, cu judecată întorcînd banii, au rămas iar întru stăpînirea lui și atît acel loc de casă cît și partea lui, au vîndut<-o> lui Iordache Brătianu și acești diaconi, nefiind nici un fel de rudenii cu dînsul, tocmai atunci peste stăpînirea de 60 de ani și mai bine, s-au sculat zicînd cum că ar fi avînd și ei parte într-această moșie, scoțînd și mărturii pă preotu popa Mateiu din Măcești sud Mușcel, feciorul popii lui Nichifor, și au arătat că și tată-său Nichifor au fost orînduit hotarnicu cînd s-au hotărît această moșie și s-au ales și partea aceasta ce au vîndut-o acel Dumitrașcu lui Iordache Brătianu. Și fiind tot la un loc cu acești diaconi șazători întra-cești 60 de ani și mai bine și nu i-au auzit nemică să pomenească, cum că ar avea și ei parte într-această moșie. Și găsec dumnealor boierii judecători du pă acea vreme cu cale să meargă omul divanului la dumnealor ispravnicii din sud Mușcel și prin carte de blestem și prin dovezi și mărturii să cerceteze, și, de să va dovedi stăpînire de 60 de ani și mai bine, va stăpîni iar cu pace, iar de va dovedi pă numiții diaconi că sînt moșneni și cumpărătoarea lor va fi adevărată și nu s-au răscumpărat pă cum s-au arătat, acest Dumitrașcu, să va hotări de ispravnici, prin carte de judecată și după această carte să vede că n-au făcut ispravnicii de atunci nici o urmare, iar la iulie 10 leat 1778, judecîndu-să la dumnealui biv vel paharnic Dumitrache Varlaam și la dumnealui biv vel paharnic Istrate Crețulescu, ispravnici din sud Argeș, după stăpînirea ce au stăpînit acel Dumitrașcu atîta sumă dă ani și fiindcă acești jăluitori nu au stăpînit, dau dumnealor dreptate Brătianului și după această carte a dumnealor ispravnicilor întăresc și dumnealor boierii judecători ot <al> 2<-lea> departament, stăpînirea Mîncului Brătianului.

Deci, după cercetarea ce făcum și noi, de vreme ce numiții diaconi zic că nu li s-au făcut cercetare la fața locului prin blestem și cum că nici s-au cercetat mărturiile lor și încă ei au stăpînit într-acești 60 de ani, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale, iarăși către dumnealor ispravnicii județului ca de iznoavă și prin carte de blestem și prin dovezi și mărturii ce vor aduce amîndooă părțile, să cerceteze de sînt acești diaconi moșneni cu adevărat și sînt rudă, după cum zic ei, cu acel Gheorghe ce să numește în cartea de hotărnicie și într-acești 60 de ani de au stăpînit ei vreedată sau nu, și de-i va putea odihni de acolo să dea și carte de judecată la mina cui să va cădea.

Iar cînd vreo parte, pă alegerea dumnealor nu să va odihni, cu soroc și cu acea carte de alegere să-i trimiță aici la luminat divanu înălțimii tale și cine va rămînea de judecată să plătească treapădu și cheltuiala la partea ce va avea dreptate, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 82 - 83 v.

1779, ghenarie 29.

Pană vel vornic, Badea vornic, Ștefan vel vornic, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, vel clucer, Iordache vel paharnic.

¹ Ilizibil.

655

Mitropolitul țării arată prin anafora că nu poate rezolva cererea de despărțenie a sătrăresei Maria, soția visterului Constantin Alcazi, deoarece părțile nu se înfățișează niciodată împreună la judecată. Pentru împăcarea sau despărțirea lor cere aducerea amîndurora cu mumbașir. Domnul dispune.

1779

februarie

9

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Orînduim domnia mea mumbașiru, pă vătafu de visterie, ca să-i înfățișeze pă amîndooă părțile înaintea preasfinții sale părintelui mitropolitului ca să cerceteze și după hotărîrea preasfinții sale să urmeze.

1779, februarie 9.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta sătrăreasa Mariia pentru soțul său Costandin vistierul Alcazi, că nu poate a mai viețui cu dînsul, că o bate și-i prăpădește casa și cum că are și țiitoare, și după jalba ce el au dat pentru dînsa, asemenea arătînd cu fapte de curvie și cum că mult-puțin ce au avut el cînd au luat-o întru căsătorie au cheltuit în trebile ei, orînduiți fiind și o parte și alta la smereniia noastră ca să le cercetăm pricina și cu anafora să înștiințăm mării tale, arătăm dară mării tale că amîndoaă părțile au stătut față înaintea noastră și mai întîi am întreat pă sătrăreasa Mariia ca să arate ce prăpădenie au făcut casii din zestre-i bărbati-său, așijderea și pă bărbati-său am întreat ce bani au avut cînd au luat-o întru căsătorie și au cheltuit în trebile ei, ca dînr-acestea să putem pricepe pă cel vinovat și apoi să intrăm în cercetarea ponosluirilor ce face unul asupra altuia. Și așa sătrăreasa Mariia au început a cere bărbati-său socoteala de iconomiia casii, ce bani i-au intrat în mîna și unde i-au cheltuit, la care bărbati-său au arătat catastih anume cu paraoa din luat și de cheltuială și cu hotărîre ca aceasta ca, de nu-l va crede, va priimi și jurămînt că adevărul au arătat, la care și s-au odihnit de a priimi el jurămînt. Au arătat și bărbati-său că au avut o sumă dă bani cînd au luat-o întru căsătorie i niște dobitoace și iarăși anume, cum că în trebile ei au cheltuit bani, și au răspuns sătrăreasa Mariia, pentru vite cite să află în păru i le va da, iar pentru bani, zise că, de va priimi el jurămînt cum că cu adevărat au avut cea sumă dă bani și cum că în trebile ei au cheltuit, să va da platnică de a plăti, iar el nu-i mai trebuiește de a-i fi bărbat. Care văzînd ia că bărbati-său iaste priimitor de a priimi jurămînt, au întors cuvîntu că nu-i dă blestem, nici nu-i dă nici un ban.

Văzînd noi așa, am sfătuit și pă o parte și pă alta ca să să înpace între dînșii și să să unească întru viețuire și să să iarte unul cu altul și să nu mai intrăm în cercetare de necuvioasele fapte ce aruncă unul asupra altuia și cit dăspre partea bărbatului, am văzut o oareșcare pomenire spre înpăciuire, iar dăspre partea ei cu totu înpotrivire, că di-nceput de l-ar fi avut, nu i-ar fi cerut acum socoteală de iconomiia casii.

Ci, fiindcă la această pricină nu iaste orînduit asupra-le nici un zapciu ca să-i aducă totdeodată înaintea noastră, ci cînd o parte vine, alta nu vine, să fie luminată porunca mării tale către un zapciu să-i aducă înaintea noastră și cri de va fi cu puțință. să-i facem să viețuiască amîndoi și să nu mai fie cerire de bani a bărbatului de la soție, ori să intrăm în cercetare de pomenirile ce fac unul asupra altuia și, după dovezile ce va fi, să facem și izbrănire după cum va fi cu dreptate și după pravilă.

1779, ghenarie 24.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Veliții boieri arată prin anafora că Iane din Văcărești (jud. Dîmbovița) reclamă moșia Călugăreni (jud. Vlașca) rămasă de la părinți, mănăstirii Cobia, ce o stăpînește fără drept. Nemulțumit cu judecățile anterioare, divanul hotărâște recerietare la fața locului prin ispravnici. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, arătîndu-ne zapciu cel orînduit că și amîndoo părțile au priimit și au rămas odihniți la această hotărîre, întărim și poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați cum scrie mai jos.

1779, februarie 9.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă visterie au adus la judecată înaintea noastră pă Iane de la Văcărești sud Dîmbovița ce cu jalbă au jăluit innălțimii tale pentru popopu Ion de la satu Căpșuna sud Vlașca, zicînd că părinții lui au avut moșie în sud Vlașca,

Arh. St. Iuc.
Ms. nr. 7.
f. 86 - 86v.

Pentru aceeași
pricină, v. doc.
din aprilie-mai
1781.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 376v.-377
(Copia sub dată
la Institutul de
Istorie „N.
Iorga”).

656

1779
februarie

9

ce să cheamă Călugărenii dă la Cobiia, iar dă 15 ani încoace îngreunându-să părinții lor cu dăjdiile, și-au lăsat moșiia și au fugit printr-alte județe și, după ce s-au făcut pace, adică după răzmiriță, zice că s-au mutat tată-său iar la mai sus-numita moșie a lor și au stăpinit această moșie pînă i s-au întîmplat moarte și după moartea tatine-său zice că s-au sculat mai sus numitu protopop și cu silnicie îi stăpînește moșiia, și fiind ispravnic acestui județ al Vlăsșcii dumnealui paharnicu Ianache Mavrodin, din luminată porunca mării tale judecîndu-să înaintea dumnealui, dreptate zice că nu și-a aflat.

Pă care judecată nefiind odihnit, din luminată porunca înălțimii tale, au adus mai sus-numitu zapciu, atît pă acest Iane jăluitorul, cit și pă uncheașu Nistor i uncheașu Badaea și Pătru ce sînt părtași la această moșie și vechilii protopopului Ion și ne arătară, înții cartea de judecată a dumnealui paharnicului Mavrodin ce iaste scrisă dă la leat 1776 septemvrie 1, întru care scrie că, înfățișîndu-să înaintea dumnealui acest Iane jăluitorul cu Stan Soroceanu ot Cobiia, ce să trag din neamul lui Dobrotă, cu protopopu Ion i Stan Ureche și alți cetași ai lor, de la care le cerea acest Iane și cu Stan Soroceanu, partea lor de moșie de la Călugăreni, zicînd că după vremi instreînîndu-să părinții lor, le-au împresurat acest protopop Ion și cu cetașii lor partea lor de moșie, iar protopopu Ion și cu cetașii lui, arată că au răspunsu, că adevărat din vechime au fost cu toții părtași pă această moșie, dar acel Dobrotă, ce din neamul lui să trage acest Iane jăluitoru și cu Stan Soroceanu, s-au fost închinat rumîni cu moșie cu tot, la sfînta mănăstire Cobiia, și cum că partea lor o stăpînește sfînta mănăstire Cobiia. Și măcar că scrie că au văzut și cărți la mîna moșnenilor de stăpînirea părților dă moșie, dar pentru mai bună dăscoperire, dă stăpînesc numai partea lor, sau și partea celui Dobrotă, arată dumnealui că au orînduit doi boierinași din partea locului, anume Ivașco căpitan ot Găești și Stan căpitan ot tam, și mergînd acolo în fața locului unde iaste această moșie, au dovedit că afară din ceia ce stăpînesc moșnenii partea celui Dobrotă, din care să trage Iane jăluitorul, o stăpînește sfînta mănăstire Cobiia, dar nu au cercetat să arate cu ce o stăpînește sfînta mănăstire Cobiia, ci numai hotărâște să aibă pace moșnenii de către acest Iane i dă către cetașii lui și pentru partea lor să-și caute cu judecată cu sfînta mănăstire.

Care, după cercetarea ce făcum și noi, să vede că acest jăluitor și cu cetașii lui să trag dintr-acel Dobrotă, au avut și ei parte într-această moșie Călugăreni, dar cu ce temeiu o stăpînește mănăstirea Cobiia, nu știm, că însuși moșnenii îl arată că au avut și el parte și cu cetașii lui și partea lor o stăpînește mănăstirea, dar nu știu nici ei cu ce temeiu.

Dar pentru ca să să dăscopere adevărul pentru această parte a lor de moșie cu ce o stăpînește mănăstirea Cobiia, ori dă iaste vîndută, sau cu ce pricină o stăpînește, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii ce să află acum în sud Vlașca ca să cheme pă igumenu mănăstirii Cobiia și, fiind față și numitul jăluitor, să cerceteze foarte cu amăruntu să vază cu ce stăpînește această parte a lui Dobrotă și după cercetarea ce vor face, urmînd dreptății, să dea și carte de judecată la mîna cui să va cădea. Iar fiind pricină într-alt chip, cu carte de alegerea ce vor face dumnealor, să înștiințeze înălțimii tale și înălțimea ta vei face cea desăvirșită hotărîre.

Badaea Știrbei vornic, Ștefan vel vornic, vel clucer, vel paharnic.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 87v. - 88.

657

Poruncă domnească prin care caiacumul Craiovei, biv vel clucerul Grigorie Razul este invitat să oblige pe Stoica Lungescu (jud. Vilcea) să împlinească dreptul copiilor Mariei Pleșoianu asupra viei din Dealul Banului (Vilcea).

1779

februarie

9

Zemli Vlahiscol. Cinstit și credincios boierul domnii mele Grigorie Razul biv vel clucer, caiacumul Craiovei, sănătate. Facem dumitale în știre pentru un Stoica Lungescu ot sud Vilcea, carele avînd judecată atît acolea la Craiova, cit și aici în multe rînduri cu Maria Pleșoianca pentru o vie din Dealul Banului, dupe dreptatea ce au avut numita Pleșoiancă, s-au făcut hotărîrea domnii mele, încă dă la leat 1778 iunie 27, ca să o stăpînească și să întoarcă Pleșoiancăi

numitul Stoica și cheltuiala ce va dovedi că au făcut aici cu venirea la divan, iar acum ne înștiințăm din anafora dumnealui clucerului Theodorache, ce au fost căimacam, i a celorlalți boieri de acoloa cum, că după moartea Pleșoiancăi rămînd niște copii săraci, împotriva hotărîrii domnii mele nu i-au îngăduit Lungescu a stăpîni acea vie cu tot coprinsul după hotărîre, ci cu silnicie au cules dintr-acea vie niște rînduri, care sînt a le stăpîni tot copiii Pleșoiancăi.

Dupe cum pe largu te vei piroforisi dumneata din anafora dumnealor velișilor boieri ce este întărită dă către domniia mea, luîndu-le rodul ce s-au făcut și au și lucrat acele rînduri și nesupuindu-se a plăti cheltuiala și rodul vii, dupe a lui nesupunere i s-au făcut pedeapsă dă dumnealui cluceru Theodorache, cu bătae.

Ci dar, iată orînduim pe sluga domnii mele...¹ copil de divan ca, aducîndu-l acoloa la dumneata împreună cu copiii Pleșoiancăi, să cerceteze întii pentru cheltuială, și pe cît va dovedi că au făcut cu venirea aici la București, cum și prețul rodului ce au luat, dupe cum vei găsi cu cale, să-i faci mare strînsoare ca să să înlînească de orînduitu mumbașir dreptu copiilor negreșit, spre a nu rămînea păgubași. Și să dai dumneata mină dă ajutor copiilor ca să-și poată stăpîni viia cu tot coprinsul dupe hotărîre, nebîntuîți dă către Lungescu de acum înainte, arătîndu-i dumnealui de a nu-și mai întinde mina la acea vie, că mai jăluindu-ne copiii, bine să știe că foarte să va pedepsi plătînd numitu Lungescu și treapădu mumbașirului.

Și să avem răspunsu de la dumneata dă săvîrșire. I i. șeam reche gospodstvo mi.

1779, februarie 9.

¹ Loc alb.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 88 - 88v.

Starostele de neguțători Panait arată prin anafora că s-a conformat hotărîrii velișilor boieri, întărită de domn, și a scos la mezat casa lui Constantin brutarul din mahalaua Boteanului din București care a fost cumpărată de Gheorghe logofeșel de divan. Domnul întărește stăpînirea noului proprietar „ca un lucru cumpărat de la mezat”.

658

1779
februarie
12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Întărim ca să stăpînească cu pace ca un lucrul cumpărat de la mezat făcut din poruncă domnească pentru dreaptă datoriia lui.

1779, februarie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale ce mi să poruncește prin anafora dumnealor velișilor boeri ce iaste întărită și cu luminată pecetea mării tale, prin zapciu ceaușul de aprozi am pus de am strîgat la mezat un an, o casă a lui Costandin brutarul ce iaste in Mahalaoa Boteanului și într-această vreme, dînd și unii și alții la mezat, mai la urmă au dat Gheorghe logofeșel de divan taleri 76 adecă șaptezeci și șase, însă numai binaoa, iar locul iaste al sfintii Mitropolii cu chirie pe an cite bani patruzeci și cinci. Și nemaleșindu nimeni ca să mai innalțe mezatul peste aceasta, am dat-o mai sus-numitului supt stăpînire drept acești bani, care bani i-au numărat toți deplin în mina orînduitului zapciu spre înlînirea datorii lui.

Ci fiindcă cumpărătoriu cere întărire de către innălțimea ta, să fie luminată porunca innălțimii tale a i să da întărire la mină pentru buna stăpînire.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7, f. 87.

1779, februarie 5.

Panait starostea.

1779

februarie

14

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele copiii sărdarului Rătescu, cerînd întărirea dreptății lor pentru acești 105 stînjeni moșie ce îi are întru stăpînire și văzînd domniia mea că în 2 rînduri tot după cerirea Bucșănescului s-au făcut cercetare dă către ispravnici, atît prin judecată după scrisori i zapise, cit și la fața locului cum să vede mai jos, și s-au văzut că bine stăpînesc copiii sărdarului Rătescu acești arătați stînjeni și numitul Bucșănescu de au mai avut a zice cevași, nu numai la sorocul ce și-au pus innaintea ispravnicilor, adică pînă la 15 ale lunii noemvrie, ci nici pînă acum peste trei luni nu s-au aflat la divan așteptîndu-l sărdăreasa Răteasca aici multă vreme, am întărit ca să stăpînească casa Rătescului cu bună pace dă către Bucșănescu.

1779, februarie 14.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale pentru pricina moșii Borlești ce are vistierul Răducan Bucșănescu cu dumneaei sărdăreasa Bălașa Răteasca, zicînd numitul vistier că-i sînt împresurați stînjeni 75 între moșile dumneaei, pentru care au fost mai jăluit innălțimii tale în trecuta vreme, după a căruia jalbă ni s-au poruncit dă către innălțimea ta de am cercetat scrisori, zapise ce au avut și o parte și alta și în ce chip am dovedit curgerea pricinii, cu anafora am înștiințat innălțimii tale. Care acum iar într-aceia anafora ne poruncește innălțimea ta ca să mergem unul din noi, ispravnici, acolo în fața locului și să cercetăm dă ce pricină îi lipsesc acei stînjani Bucșănescului și să alegem și să dăscoperim adevărul, puînd și semne de să vor odihni amîndoa părțile.

După luminată porunca innălțimii tale, am mersu unul din noi și, cu un portărel avînd stînjenu domnesc, împreună și amîndoo părțile la fața locului moșii, și am pus dă au cercat trăsura moșii pă luncă din valea Văii Bădesii în sus pînă înapotriva unui păru și în dreptu unui stîlp ce sînt semne, și au eșit stînjeni 497 mai lipsesc pînă la stînjeni 501 după trăsura acelor 12 boeri ce au fost hotarnici și vor fi și acei stînjeni 4, tot în moșie, ci noi nu i-am putut nimeri la cercetarea ce am făcut, la care să cunoaște, milostive doamne, că hotărnicia iaste bună. Am vrut să cercetăm și trăsura dă mijloc și dăspre apus, dar vistierul Răducan nu au vrut să priimească; zicînd că nici au dat moșie dă zestre masă și nici că au vîndut moșia masă, ci cerea ca să să tragă moșia numai la un căpătii și să-i dea sărdăresii stînjeni 405, adică stînjeni 300 zestrea și stînjeni 105 ce au vîndut cu zăpisul său, și ce va prisosi să rămie dumisale. La care noi, luminate doamne, nu am putut face una ca aceasta, fiindcă obicei țării iaste să să facă moșia masă. Și ne arată dumneaei sărdăreasa și zăpisul al însuși vistierului Răducan, întru care zice chiar așa: „eu Răducan Bucșănescu, biv <al> 3<-lea> vistier, dat-am zăpisul meu la cînstită mina dumnealui nenii Tomii Rătescu șătraru, ca să-i fie dă bună credință precum să să știe că hotărîndu-să moșia Borlești ce au cumpărat tată-mieu de la Costandin Vărzaru și din stînjeni 480 ce au fost cumpărătoarea, eșînd lipsă stînjeni 75, au rămas stînjeni 405, dintru care scoțîndu-să stînjeni 300 ai dumnealui, sînt dați de noi, zestre. Și mai rămîind mie stînjeni 105, acești stînjeni, fiind eu dator dumnealui den zestre, i-am dat în preț de bani drept taleri 52, 60 și pă acești bani mi-am luat răvaș de la dumnealui ca să mi-i ție în seamă la socoteala zestrilor. Ci, să aibă dumnealui a o stăpîni, atît dumnealui, cum și fii dumnealui și ai miei nepoți cu bună pace, fiindcă de a mea bună voe fiind între moșia dumnealui, i-am dat această moșie și pentru mai adevărată credință m-am iscălit puînd și pecetea. Aprilie 20, 1766”.

Ci, dă vreme că vistierul Răducan însuși arată prin al său zăpis că s-au hotărît moșia și i-au rămas numai acei stînjeni 105, care i-au dat în datoria zestrii, la aceasta părerea noastră

Într-acestași chip iaste : copiii răposatului sărdar Tomii sînt buni stăpînitores moșii, iar vistierul Răducan să-și caute acei stînjeni 75 ce iaste păgubaș de la clironomii ai lui Costandin Vărzaru de la care au cumpărat tată-său. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta, căroră li s-au pus soroc la luna lui noemvrie 15, să vie la luminat divanul înălțimii tale.

1778, septemvrie 12.

Dumitrache Varlaam paharnic, Istrate Crețulescu paharnic.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 88v. — 89.
Pentru o primă
judecată supusă
hotărîrii
Domnului, v.
dec. din
28 iunie 1778.
Arh. St. Buc.,
Ms. 7,
f. 11 — 11v.
(Copia sub dată
la Institutul de
istorie „N
Iorga”)

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că slugerul Grigore Hrisosculeu cere socoteală pitarului Constantin Ghiurgiu pentru o zaherea în tovărășie. Cum acesta se apără susținînd că zaherea s-a stricat toată, în timp ce pîrșul afirmă că a fost vîndută, se hotărăște cercetare cu martori de către ispravnicii județului. Domnul întărește.

660

1779

februarie

15

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetare cum scrie mai jos și să înștiințați domnii mele.

1779, februarie 15.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărnicei aduse la judecată pă dumnealui slugeru Grigore Hrisosculeu, pîrș dumnealui pitaru Costandin Ghiurgiu, zicînd că sînt mai bine dă trei ani de cînd au avut amîndoi tovărășie la niște zaherea, care zaherea strîngîndu-o au dus-o în gropi la Urziceni i la Armășăști sud Ialomița și au rămas dumnealui pitaru ca să o vînză, pe care au și vîndut-o și de atunci pînă acum nu i-au mai arătat socoteala.

Față fiind și dumnealui pitaru Costandin, de tovărășia acei zahereli nu <au> tăgăduit, numai zise că dintr-acea zaherea dumnealui nici au luat-o, nici au vîndut-o, nici socoteală de acea zaherea nu are, fiindcă toată zaherea ce s-au strîns s-au pus în gropi și s-au stricat toată.

Deci face trebuință de a să aduce și dumnealui sătraru Tudorachi Colceac, fiind și dumnealui tovarăș, și face trebuință de a să aduce și Dragomir logofătu i Nițul logofătu i Zaaria vătafu i Ion ceaușu, din care unii <din> aceștia era cumpărători acei zahereli și alții magazieri.

Dar fiindcă aceștia au murit, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Ialomița ca să cerceteze prin sătenii dă la acele mai sus numite 2 sate unde au fost zaherea în gropi, de s-au stricat acea zaherea după cum zice, dintr-însa, dumnealui pitaru, sau de au rădicat-o dumnealui și au vîndut-o, și de va fi rădicat-o, să se cerceteze acei chirigii, unde au dus-o și cu ce tocmeală și cine s-au arătat dă stăpîn acei zahereli, și după cercetarea ce cu de-amănuntul vor face dumnealor ispravnicii, cu anafora să înștiințeze mării tale ca să le ia pricina izbrănire. Iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne la măriia ta.

1779, ghenarie 26.

Miche paharnic; Dumitru Cior<an> paharnic, Costantin biv vel comis.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 134 — 134v.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Șarban seimenul se plînge contra lui Radu de la biserica Albă din București, care, fără știrea lui, i-a lucrat o vie în paragină de pe Valea Orlii (jud. Saac), i-a vîndut vița și nu-i plătește nici otaștina. Cum pîrșul pretinde că este vorba de via mîndă-tirii Văcărești se hotărăște cercetare cu ispravnici. Domnul întărește.

661

1779

februarie

17

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, arătîndu-ne zapciu cel rînduit că s-au mulțumit și s-au odihnit și o parte și alta, întărim și poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați num<ai> cum scrie mai jos.

1779, februarie 17.

Preafinnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, ceaușu za aprozi aduse la judecată pă Șarban siimeanu, piriș Radului ot biserica Albă, zicind că, avind pirișu vii pă Valea Orlii sud Saac, care vii fiind păragină, acest numit Radu, fără dă știrea lui, s-au pus de au lucrat dintr-acea vie a lui pogoane unul și jumătate și osebit că nu-i plătește otaștina, ci i-au vindut și vița.

Față fiind și piritu, răspunse că el vița nu¹ au pus-o cu a sa cheltuială, iaste pă moșiia Văcăreștilor și nu tăgădui că n-au vindut vița ci¹ au pus-o el. De care, fiindcă pirișu arată că pă moșiia lui au pus piritul vița și au vindut-o, iar nu pă moșiia Văcăreștilor, am trimis la părintele egumen văcăreștean ca să ne arate pricina acestor vii și să arată la judecată Theodosie diiaconu, vechilul numitului egumen, cu condica sfintei mănăstiri, în care să arată că încă dă la leat 7228 are mănăstirea danie în dealul Lăloiasca pogoane 12 și jumătate cu pământul lor cu pivniță și cu livede în sud Saac.

Pentru care, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Saac, ca să tragă viia aceasta, și deosebind pogoane 12 pol ale sfintei mănăstiri, ce va prisoi mai mult, va stăpini pirișu. Și vița ce au pus piritu Radu și-au vindut-o, dă va fi dintr-acele 12 pol pogoane ale mănăstirii, n-are nici o dreptate pirișu de protimisis să ia. Iar cînd, afară din pogoane 12 pol ale sfintei mănăstiri, va fi pus piritu vița pă moșiia pirișului și au vindut-o, iarăși dumnealor ispravnicii să facă izbrănire. De care înștiințăm mării tale.

Arh. St. Buc.,
L.E. nr. 7,
f. 97v.

1779, ghenarie 24.

Miche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Costantin biv vel comis, Alecsandru Grecianu, An<tonie> Fot<ino>.

¹ Pentru : ce.

662

Vătaful unui sat din jud. Olt arată prin jalbă către domn că ispravnicii judefului i-au strămutat 7 lude pentru care-i pretind dajdie. Cere : ori să i se înapoieze ludele, ori să fie scutit satul de dajdiilor. Prin carte domnească se rînduiește mumbașir spre a înapoia ludele și a despăgubi satul din bunurile ispravnicilor vinovați pentru dajdiile plătite.

1779

februarie

17

Preafinnălțate doamne,

Jăluescu mării tale că, în anul trecut fiind dumnealui ispravnicu Scarlat Hiotu în sud Olt, au luat din satu mieu trei lude și i-au mutat la Aluniș și pe unul în Slatina și, cit au fost dumnealui ispravnic, am fost scăzut cu acești patru lude, iar acum, viind dumnealui ispravnicu Grigorașco în sud Olt, mă apucă să-i plătesc și i-am și plătit de cînd s-au făcut ispravnic. Așijderea mi-au mai luat ispravnicul Gligorașco, ce să află acum ispravnic, lude 3, care au fost mai cu putere și i-au mutat la satu Plapcea, luminate doamne, și acelora le purtăm dajdiia.

Și mai dîndu jalbă mării tale, mi-au făcut dumnealui vistierul carte din partea dumnealui către dumnealor ispravnici ca, ori să-mi dea oamenii, au să fiu scăzut, și ducîndu-mă la dumnealor ispravnici cu cartea dumnealui, m-au închis.

Mă rog mării tale ca, ori să fiu scăzut, au să mi să facă luminată carte a mării tale cu om domnescu, ca să-mi aducă oamenii iar în satu mieu, că port dajdiia cu satu mieu la lude 7. Și ce va fi mila mării tale.

Poruncă către dumnealui vel vistieru.

Dumnealui vel vistier, astăzi, fără de a nu să mai zăbovi, să facă pentru această jalbă cartea domnii mele, rînduindu-să și unul din mumbașiri, copil din casă de visterie, ca să meargă să rădice pe acei săteni cu banii lor să-i mute la satu de unde i-au rădicat pe toți, așijderea și banii lor de dajdiile trecute pînă acum, de nu au purtat dajdie acei oameni acolo unde au fost mutați de ispravnici și de i-au ținut scutiți pentru vreun interes al lor, să apuce orînduitu mumbașir să îplinească de la ispravnici cîți bani au plătit jăluitarul cu satul lui pînă acum, la cite dajdii au trecut.

Și osebit, să scrii cartea domnii mele ispravnicilor, mai virtos către Grigorie Grecianul, să poarte cu orînduală la treabă ispravniciei, pentru că multe urmări împotriva poruncilor domnii mele au făcut și face, de care i s-au și dat porunci și învățături în trecutile zile, dar vedem că n-au înțeles și va să nu aducă la turburare, nu numai a lipsi, ci a cădea în grea urgia domnii mele, și să aducă mumbașirul acesta răspunsu de săvirșirea trebii.

Poruncim vătășe za vistierie să duci pe jăluitarul la dumnealui vel vistier ca, astăzi negreșit, să facă porunca aceasta și să plece mumbașirul.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 85 v. - 86.

1779, februar 17.

Jalba lui <Neculae> din satul Preajba (jud. Romanați) prin care se plînge domnului că niște vînători isprăvnițești îi fac stricăciuni cu dobitoacele pe moșie. Cum hotărîrea căimăcămiei Craiovei în această pricină, dată cu șase ani în urmă, nu s-a împlinit iar el n-a mai făcut jalbă domnului, dă poruncă ispravnicilor să fie despăgubit numai de acum încolo, sau să facă așezămînt cu el pentru adetul moșiei.

663

1779
februarie
17

Preafînălțate doamne,

Jăluiesc mării tale pentru niște vînători ce zic că sînt isprăvnițești din satu Preajba sud Romănați și să află cu șăderea pe un petic de moșie al Stoicăi croitoru din sud Dolj și am și eu moșie cu a numitului Stoică și de la deal și de la vale de acest Stoică și acești mai sus-numiți vînători îmi prăpădește moșia cu dobitoacele lor și alte multe stricăciuni. Și mai dîndu jalbă mării tale, mi s-au făcut luminată cartea mării tale către dumnealui caimacanu Manolache Romanitis, ca să-mi îplinească stricăciunea ce-mi fac, sau să-mi clăcuiescă după obicei, și dumnealui caimacamu au scris la dumnealor ispravnici sud Romanați, ce era pe acea vreme, ca să-mi cerceteze pricina și aducîndu-i față, ne-am judecat și i-am rămas și le-au poruncit să iasă dintr-acel petic de moșie la siliște lingă sfînta biserică, pă cum scrie și în luminată cartea mării tale ce mi s-au făcut dîntii, și să-mi îplinească și stricăciunea ce-mi făcuse pe moșie.

Luminate doamne, unii ca aceștia sînt buni ca să intre în visterie, fiindcă nu sînt oameni striini, ci este pîrcălabul împreună cu șapte săteni ai lui, și alți săraci nu putem strînge pe chipul de moșie de pierea lor ca să ne hrănim, că sînt ani 6 de cîndu îmi tot mănîncă moșia.

Acum mă rog mării tale, să fie luminată porunca mării tale cu om domnescu să meargă împreună cu mine acolo ca să-i scoată la sfînta biserică și să-mi îplinească și suhatu moșii ce mi l-au mîncat în 6 ani, iar neodîhnindu-să vreo parte, să fim rînduiți la dumnealui caimacamu Craiovei sau la dumnealor ispravniciei județului. Și ce va fi, mila mării tale.

Porunca gospod.

Doi ani sînt trecuți din căimăcămia paharnicului Romaniti, cîndu arăți că ți s-au făcut poruncă să-ți plătească suhatu și să-i și mute la siliște, și dă ce n-ai mai jăluit într-atîta vreme, dăca nu s-au făcut nici ourmare <?>

Pentru aceasta dar, pentru împlinirea cererii, pă vremea trecută pînă acum în 6 ani, poruncim să nu să supere, făr' de numai de acum înnainte să facă porunca domnii mele, strașnică, la ispravnici ca să facă pe acei pîriți cu voie făr' de voie să să supuie și să-i oprească ispravniciei de a nu mai călca și a nu mai strica moșia jăluitarului, că se vor pedepsi. Iar de au trebuință să-și hrănească vitele, să-i așaze ca să dea ceia ce iaste obiceiul, ferindu-să iarăși de alte stricăciuni ale moșii.

Iar pentru ceia ce zic, cum că acei șapte lude sînt vînători isprăvnițești nedașnici, poruncim dumnealui vel vistierului, de vreme ce ispravniciei au scutelnici fieștecarele dupe cinul boierii lor și nu sînt volnici mai mulți a ținea, astăzi negreșit să faci carte a domnii mele cu mumbașir ca să meargă cu jăluitarul dinpreună să arate pe acei șapte vînători și luîndu-i în

scris să apuce pe ispravnici să plătească banii dăjdiilor trecute de cînd au vinătorii, să-i aducă la visterie și pe toți acești șapte lude să-i treci în catastihul visteriei, încercîndu pe ispravnici la suma liudelor județului, făcîndu-i venit visteriei și să aducă adeverință mumbașirul cum că au săvîrșit porunca.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 86 v. - 87.

Poruncim, vătășe za visterie, astăzi să duci pă jăluitor la dumnealui vel vistier, ca să facă porunca aceasta și să plece mumbașirul.

1779, februarie 17.

664

1779
februarie

17

Mitropolitul țării cu veliții boieri arată prin anafora că egumenul mănăstirii Tismana a chemat în judecată pe egumenașul schitului Baia de Aramă pentru moșia Meriș (jud. Mehedinți) donată de urmașii lui Gheorghe Merișanu cînd unea cînd alteia din mănăstiri. După multe cercetări, constatîndu-se că mănăstirea Tismana a stăpînit-o 37 ani hotărîrse să-i rămîna ei. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Din cele mai jos scrise, văzînd domnia mea că cercetarea s-au făcut pă amărunt și cu pravilă, fiind față și egumenașu schitului Baia de Aramă și Hagi Costandin Stoenescul și egumenul tesmănean cu toate cărțile și scrisorile ce au avut, și atît din scrisori și dovezi, cît și din vechea stăpînire de atîta sumă dă ani, care iaste cel mai bun temei, cunoscîndu-să că bine stăpînește mănăstirea Tismana această moșie și mai virtos că, după această hotărîre ce să arată mai jos, fiind întrebați atît egumenașu schitului, cît și Hagi Costandin de sint odihniți sau de mai au a răspunde cevași, să iasă la diivan, ei au răspuns că n-au să facă nici o apelație și au rămas odihniți cum ne arată orînduitu zapciu, am întărit dar dreptatea sfintei mănăstiri Tismana, ca și de acum înaintea să stăpînească această moșie cu pace, și orice porunci domnești s-au fost dat schitului pentru această moșie, poruncim să să ia de la mîna egumenașului. Așijderea poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului, pentru venitul ce iaste oprit, să dați voe egumenului tesmănean să și-l ia, fiindcă au rămas moșia bună a mănăstirii și să aibă pace de acum înaintea de către schitul Baia de Aramă pentru pîra aceștii moșii. I i. saam receh gospodstvo mi.

1779, februarie 17.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătăfu de aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă Mihail, egumenu sfintei mănăstiri Tismana, carele, cu jalba ce au jăluit înălțimii tale, zice că sfinta mănăstire Tismana are moșie, anume Meriș din sud Mehedinți, ce o stăpînește de sint ani 37, care această moșie au fost rămasă de la un Gheorghie Merișanu, bărbatu Ilincăi Merișancăi. Și acel Gheorghie avînd doi frați, anume Nicolcea și Milco, și mai în urmă murînd acel Nicolcea au rămas Mihai paharnic ce în urmă s-au călugărit, dar fiind Gheorghie mai mare decît ceilalți frați și rămîndu-le de la tatu lor taleri 1286, care acești bani i-au dat mumă-sa Macrina călugărița ca să-i împartă frățește și acel Gheorghie murînd și rămînd acei bani neîmpărțiți, la leat 7229 iunie 10, de sint ani 51, s-au judecat Milco, unul din frați i cu nepotî-său Mihai paharnic cu Ilinca, cumnata lor, soția lui Gheorghie Merișanu, la dumnealui răposatul Gheorghie Cantacozino i la ceilalți deputați ce era judecători la Craiova în vreme cînd stăpinea nemții Craiova, și după socoteala ce li s-au fost făcut de către cei orînduiți de dumnealor, acești taleri 1286, i-au fost împărțit pă trei frați, care li să venea partea, de frate cîte taleri 428. Și scoțînd partea lui Gheorghie, bărbatului Ilincăi, taleri 428, au hotărît dumnealor, ca ceilalți taleri 856, partea lui Milco postelnic și a lui Mihai paharnic, să-i plătească acea jupneasă Ilinca și, neavînd bani ca să-i plătească tot la leat 7229 noemvrie 26, adicăte cu 6 luni mai în urma cărții de judecată, prin zapis s-au dat platnică ca să plătească acești bani partea cumnatî-său Milco postelnicu i nepotî-său Mihai paharnicu. După aceasta, zice cuviosul egumen

că acea jupineasă Ilinca s-au lepădat de clironomiia bărbat-său Gheorghie și, scoțind și zestrile ei din casa bărbat-său, zice că au venit aici la București și s-au măritat și au luat pă un Istrate Urdoreanu, cu carele au făcut pă Petre Urdoreanu, dar această Ilincă, mai avea alt fecior, anume Șarban Merișanu, ce-l făcuse cu Gheorghie Merișanu, bărbat-său cel dintii.

Acest Șarban, fiul cel dintii al Ilincăi, rămîind mic, nevirs nec, și mai trăind și el pînă au venit în stare de 20 de ani, nu numai că n-au plătit această datorie a lui Gheorghie tătne-său, partea lui Milco postelnic, unchi-său i a vări-său Mihai paharnicu, ci încă s-au mai îndatorit de taleri 230 la un Nicolae, sluga răposatei visteresii Despii Știrboaicăi, puind și moșia Meriș zălog, drept acești taleri 230. Și întîmplîndu-să de au murit acel Șarban Merișanu, n-au apucat la sfîrșitu vieții ca să-și facă diată și, după moartea lui Șarban, fiindcă murise și Milco unchiul lui, mai înainte, și rămîind Maria Trapezondia, jupineasa lui Milco postelnic, i cu feciorii dumneaei anume Costandin Lupoianu, Nicolae Lupoianu, Toma Lupoianu i Matei Lupoianu, din care frați trăește acum numai Matei polcovnicu Lupoianu, au apucat acel Nicolae sluga pă Maria Trapezondia, muma polcovnicului Matei Lupoianu, și pă Mihai paharnicu, vărul lui Șarban, ca, ori să plătească ei acei taleri 230, datoria ce avea a lua de la Șarban, sau să-i întemeze zapisu moșii Meriș, de zălojire. La aceasta răspunse Matei polcovnicu Lupoianu că, după ce au apucat acel Nicolae pă muma dumnealui și pă unchi-său Mihai, au mers la jupineasa Ilinca, muma vări-său Șarban, și au întreat, plătește această datorie ce au făcut fii-său Șarban la acel Nicolae și intră clironomă să plătească și datoria ce avea părinții lor de la Gheorghie tatu lui Șarban <?> Și zice că Ilinca s-au lepădat, zicînd că nici în clironomie nu să amestecă, nici datoria nu plătește, ci cum vor ști, așa să facă. Și acel Nicolae slugă, făcîndu-le mare strînsoare ca, ori să-i dea bani, sau să-i întrească zapisul lui Șarban cel de zălojirea moșii Meriș și fiindcă acea moșie făcea mai mult decît taleri 23¹, datoria acelu Nicolae, pentru ca să mai prinză și boierii Lupoeni cevași din banii datorii ce avea, care să numesc mai sus, taleri 856, la leat 7250 august 31, de sint ani 37, au vindut jumătate dintr-această moșie Meriș la răposatul paharnic Fota Vlădăianu, în taleri 260, și au plătit banii acelu Nicolae sluga și tot într-acest an, leat 7250, au dat-o această moșie răposatul paharnic Fota Vlădăianu, schimb sfintii mănăstiri Tismana pentru moșia Vlădaia i Ștercobița și Săracov și mai la urmă și ceilaltă jumătate de parte din moșia Merișului au dat-o boierii Lupoeni și Mihai Dobrosloveanu vărul lor, danie, tot sfintei mănăstiri Tismana, pentru ca să să pomenească tot neamul lor, și au stăpînit sfinta mănăstire această moșie de atunci și pînă acum, de sint ani 37. Și măcar că Petre Urdoreanu, fratele cel vitreg al lui Șarban Merișanu, feciorul jupnesii Ilincăi ce l-au făcut cu al doilea cununie cu Istrate Urdoreanu, la leat 1768, de sint ani 11, în zilele mării <sale> răposatului Alexandru vodă Ghica, au dat jalbă mării sale, îndemnat fiind de Hagî Costandin Stoenescu, pentru egumenul mănăstirii Tismanii, cum că această moșie Meriș fiind rămasă de la Șarban Merișanu, frate-său cel vitreg, mume-i Ilincăi, o stăpînește sfinta mănăstire Tismana, și cerea judecată, dar atunci egumen aflîndu-să aici pentru alte trebi și neștiind că va să aibă judecată cu Petre Urdoreanu pentru această moșie, nu și-au fost luat cărțile ce avea pentru stăpînirea aceștii moșii de la mănăstire. Și arătînd dumnealor veliții boieri ce era pă acea vreme că nu-și are scrisorile aici și-au pus soroc pînă de toamnă să-și aducă cărțile și fiind loc depărtat și neputînd veni cu cărțile la soroc, Petre Urdoreanu dînd al doilea jalbă răposatului Alexandru vodă, arătînd că egumenul la soroc n-au venit cu cărțile, i s-au făcut carte domnească să stăpînească el moșia, dar în stăpînire n-au intrat nicidecum. Întîmplîndu-să lui Petre Urdoreanu moarte de boala ciumii, la moartea lui, zic că au dat-o danie schitului Baia de Aramă. Dar de au și dat-o Petre danie schitului Baia de Aramă, egumenul de la Baia de Aramă după moartea lui Petre Urdoreanu în 7 ani n-au zis nemic, iar la leat 1775 iunie, de sint ani 4, din luminată porunca înălțimii tale și cu zapciu vătaf de păhărnice, s-au judecat înaintea noastră cuviosul arhimandrit și egumen al sfintei mănăstiri Tismana, chir Gherasim, cu părintele schevofilax al sfintei mănăstiri Helindar ot Sfetagora, la care iaste acest schit Baia de Aramă, metoh. Și după cercetarea scrisorilor ce am făcut și la o parte și la alta și după stăpînirea ce au stăpînit sfinta mănăstire Tismana această moșie Meriș, în 33 dă ani pînă atunci neclintit, iar Ilinca muma lui Petre, sau Petre

Urdoreanul fii-său, sau schitul Baia de Aramă nicidecum, am dat dreptate să stăpânească tot sfința mănăstire Tismana, iar la leat 1776 avgust 11, făcînd schevofilacsu altă piră innălțimii tale, cum că s-au năpăstuit schitul Baia de Aramă la judecata ce le-am făcut noi pentru moșia Meriș, și din luminată porunca innălțimii tale s-au orînduit cu pitacu dumnealui biv vel vornic Badea Știrbei și dumnealui răposatul logofăt Ioniță Iuliano i dumnealui Dumitrache biv vel medelnicer, ca de iznoavă să facă cercetare și dumnealor. Și nefiînd de față, nici egumenu mănăstirii Tismenii, nici cărțile de stăpînire pentru această moșie, după arătarea lui Hagi Costandin Stoenescu și după daniia lui Petre Urdoreanu ce au făcut schitului Baia de Aramă, au stricat judecata ce am făcut-o noi puînd temei că Șarban Merișanu la moartea lui au făcut diiată și au lăsat-o mumă-sii Ilincăi această moșie și ca un clironom ce au fost Petre Urdoreanu mumă-si Ilincăi, bine au dat-o danie schitului Baia de Aramă, iar daniia și vînzarea ce au făcut-o boierii Lupoeni, numîndu-i că sint rude de alătura, o strică necercetînd dumnealor cu amăruntu ca să dovedească. De vreme ce zice că Șarban au lăsat pă mumă-sa Ilinca prin diiată clironoamă, plătit-au datoriia [a] lui Gheorghe bărbati-său taleri 856 ce era dator fraților lui după împărțeala ce li să cădea partea lor de la tatul lor, cum și taleri 230 ce să mai îndatorase fii-său Șarban de la Nicolae sluga dumneaei răposatii Despîi Știrboaicăi vistieresii, la care pusese această moșie Meriș zălog, și cînd atunci ar fi dovedit dumnealor că după diiata fii-său Șarban au urmat Ilinca mumă-sa și au plătit toată datoriia, atît a bărbati-său, cît și a fii-său lui Șarban, atunci Petre Urdoreanul, ca un clironom ce era al mumă-si Ilincăi, putea să facă orice ar fi vrut cu moșia și bună ar fi fost daniia lui Petre ce au făcut-o la schitul Baia de Aramă. Iar noi, după al doilea cercetare ce din luminată porunca innălțimii tale făcum și fiînd față atît cuviosul egumen al sfintei mănăstiri Tismăniei i Hagi Costandin Stoenescul i polcovnicul Matei Lupoianu, cît și Nicolae ieromonah, igumenașu schitului Băii de Aramă, au adus cuviosul egumen tismănean înaintea noastră pă Gheorghî Turcin de la Baia de Aramă și, luînd blestemu preasfinții sale părintelui mitropolitului, au mărturisit cum că i-au spus tată-său că au fost de față la sfîrșitu lui Șarban Merișanu și au și început să facă diiată și au scris pînă la un loc și coprinzîndu-l ceasul morții s-au întors cu fața către părete și au zis celui ce scriia diiata și celor ce să afla în casă „faceți ce știți” și și-au dat sfîrșitul. Care mărturie a acestui Gheorghie Turcin, fiîndu-i din auzire, iar nu că au fost și el atunci de față, n-au pus judecata temei la zisa lui și aduse egumenu pă Nicola abagiu om bătrîn, carele iar prin blestem zise înaintea noastră că el au fost de față atunci în casă cînd au poruncit Șarban Merișanu la moartea lui, lui Ivan dascălul de la Baia de Aramă, de au început să scrie diiata. Și scriînd pînă la un loc și coprinzîndu-l ceasul morții, s-au întors cu fața către părete și le-au zis : „faceți cum știți” și așa și-au dat sfîrșitu, după cum ne adevărim și dintr-o adevărîntă a sfinții sale părintelui episcop Rîmnic, chir Chesarie, cum că prin blestem aceste 2 mărturii iarăși asemenea au mărturisit cum că nicidecum n-au făcut diiata. La aceasta ne arată Hagi Costandin, copia dieții lui Șarban Merișanu ce iaste cu leat 7249 iunie 9, de sint ani 36, în care scrie la un cuvînt și zice chiar așa și la altă parte : „unde voi mai fi dator cu zapise, să aibă a plăti dumneaei maica și să stăpînească moșia Meriș și via de la Costeni și țiganii, afară din Radul țiganul cu copii lui”, care zice că i-au dat lui Gheorghie finî-său pentru datorie, și lasă pă finî-său Gheorghie să fie epitrop și purtător de grijă la toate ce-i va trebui după moartea lui. Și la leat 7260 iunie 18, adică peste 11 ani, să vede că această diiată <a> acelu Șarban, o întărește răposatul banul Barbul Văcărescu prin cartea dumnealui de judecată ce arată că, infățișîndu-să înaintea dumnealui Hagi Costandin Stoenescu cu Nicolae Dobroslloveanul, fecioru lui Mihai călugărul Dobroslloveanul, pentru moșia Ercea de la Cîrlești sud Mehedinți ce i-au lăsat-o Șarban prin diiata lui danie, și scrie că au văzut dumnealui acea diiată scrisă de la leat 7249 iunie 9, incredîntată de un egumen și de alții. Și măcar că iaste acea diiată a lui Șarban, adevărată, dar însuși Hagi Costandin ne arată o scrisoare a lui Gheorghie Stoenescu, tată-său, cu leat 7249 iunie 25, adică cu 16 zile mai în urma dieții lui Șarban Merișanu ce scrie către nași-sa Ilinca, muma lui Șarban, cum că nași-său Șarban eu muît și au fost cu gură pînă la ceasul morții și au făcut și diiată, ci să ia osteneală să vie acolo să-l caute. Și măcar că zice că mortu au lăsat cu blestem să-l caute el, dar cu cele ce au putut zice că

l-au căutat foarte bine atunci la moarte, cit și la 9 zile, iar mai mult nu mai poate să mai cheltuiască, fără dă știrea dumneaei, l-am întrebat pă Hagi Costandin, dă vreme că această carte a lui Gheorghie, tată-său, ce au înștiințat pă Ilinca, trebuia să fie la casa Ilincăi, iar nu la mina lui, și cum de i-au căzut acum în mină, și zise că între celelalte scrisori ce au dat slugeru Barbul Ciorogirleanu, socrul lui Petre Urdoreanu, părintelui schevo-filax pentru daniia aceștii moșii Meriș ce au dat-o Petre la Baia de Aramă, au dat și această carte, și găsindu-o, au luat-o el.

L-am mai întrebat pă Hagi Costandin, după această scrisoare venit-au Ilinca să caute de cele trebuincioase ale fii-său Șarban și plătit-au datoriile după cum o lăsase în diiată, și zise că nici nu au venit, nici datorie n-au plătit. Ci, dă vreme că datoriia n-au plătit, nici clironoamă nu poate fi, și rău au dat fii-său această moșie Meriș danie la schitul Baia de Aramă, mai virtos zicem și acest cuvint, că jumătate moșia Meriș, cind cu vindut-o Lupoenii răposatului paharnic Fotii Vlădăianu de au plătit acei taleri 230, datoriia lui Șarban ce să făcuse mai la urmă la acel Nicolae sluga, pentru care pusese moșia zălog, au făcut aici la București acea vnzare și zise polcovnicu Matei Lupoianu că au și înștiințat pă Ilinca, și ia n-au vrut să să amestece. Și de vrea să fie desăvirșit clironoamă și să plătească datoriile după cum o lăsase fii-său, n-ar fi îngăduit, ci să vede că Ilinca de la moartea lui Șarban fii-său și pină la moartea ei, în ani 11, au făcut tăcere și de la moartea Ilincăi pină la leat 1768, cind s-au sculat Petre Urdoreanu cu judecată de sint ani 11, au făcut și el tăcere, fiindcă Ilinca nu plătise datoriia bărbatului său Gheorghie și a fii-său Șarban, după cum scrie că au lăsat-o în diiată. Care pentru aceasta, și pravila zice la cartea împăraților 45, titlu 1, fiind dator cel ce au murit, s-au hotărît vremea întru carele să aibă a să so<co>ti cei ce vor să între în clironomie și acei ce sint de drept ce să rădică, adicăte la părinți, moși și strămoși, cum și la treapta celor ce să trag dintr-aceaia, adicăte fii, nepoți, strănepoți și alții și la acei ce sint dă treapta ce să scoboară, s-au hotărît un an, iar la cei ce sint de alătura, 100 de zile.

Ci, după hotărîrea pravilii, dă vreme că Ilinca au făcut atita vreme tăcere cum să arată mai sus și nici s-au amestecat la clironomie, nici datorie n-au plătit, cum și Petre fii-său, după moartea ei, rea iaste daniia lui Petre Urdoreanu, la care pusese temei dumnealui vornicu și cu dumnealui răposatul logofăt Iuliano și cu dumnealui medelniceru Dumitrache. Ne mai arată Hagi Costandin și luminată cartea înălțimii tale dă la leat 1776 august 19, ce să poruncește dumnealui sârdarului Nicoli, fiind ispravnic în sud Mehedinți, că după cercetarea ce s-au făcut pă amăruntu, s-au dovedit că daniia schitului Baia de Aramă iaste bună și dreaptă după diiată și să ia această moșie dă la mina egumenului tesmăneanului și să o stăpînească Baia de Aramă.

Care această întărire a înălțimii tale, s-au făcut iarăși după arătarea dumnealor numiților boieri și bună ar fi fost această danie a lui Petre ce au făcut-o la Baia de Aramă, cind ar fi plătit Ilinca mumă-sa datoriia, dar dă vreme ce datoriia n-au plătit, daniia lui Petre n-are nici un temei, că să protimisește mai mult datoriia decit daniia, și rău umblă Hagi Costandin cu zizanie într-aceste 2 mănăstiri, dă le-au făcut atita sumă dă cheltuială.

Ci noi, după al doilea cercetare ce cu amăruntu am făcut după scrisorile ce să arată mai sus, cum și după porunca pravilii ce hotăraște pentru clironomie la cei ce să rădică și la cei ce să scoboară de un an și la cei de alătura de 100 de zile și fiindcă Ilinca într-acești ani 11, nici în clironomie n-au intrat cit au trăit, nici datorie n-au plătit, și sfinta mănăstire Tismana au tot stăpînit într-acești ani 37, are dreptate a stăpîni și de acum înainte.

1779, februarie.

Grigorie al Ungrovlahiei,
Nic<olae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Ștefan vel vornic, Manolache
Brincoveanu vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel paharnic.

¹ Corect : 230.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 89v. - 92v.

Pentru alte două judecări anterioare în aceeași pricină, v. doc. din 12 august 1776 și 23 iunie 1778, Arh. St. Buc., Ms. 5, f. 144-146 și Ms. 7, f. 7., (Copiile sub dată la Institutul de istorie „N. Ierisa”).

665

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Minca armășoia reclamă pe Pascale pentru că șade în casele fratelui ei decedat fără să-i plătească vreo chirie, ea fiind moștenitoarea acelei case. Se hotărăște să se plătească reclamantei chiria cerută, sau pîrtul să iasă din casă. Domnul întărește.

1779

februarie

18

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, întărim și poruncim zapciule ce ești orînduit, ori să-i plătească chiria după cum să vă învoi, sau să iasă din casă.

1779, februarie 18.

Din luminată porunca mării sale preînnălțatului nostru domnu. Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vătafu dă divan aduse la judecată pă Minca armășoia, pîrișă lui Pascale de aici, zicînd că, rămîind o casă dă la un frate al ei anume State biv ceauș agesc, care să cuvine de a o stăpîni ia, fiindcă nu au rămas frăține-său aceluia copiii, nici soția lui nu să află aici, fiind dusă la Moldova și fiind afară, au găsit pă mai sus-numitu în casă și nu va nici să iasă din casă, nici chirie să-i dea.

Fată fiind și Pascale pîritu, răspunse cum că el într-acele case șade fiindu-i date de dumnealui banul Caragea, cînd s-au dat casile lui ca să șază dumnealui sicritariul, fiindcă acest fel de tomeală zice că au avut ca să-i dea și chirie să-i dea și case să șază.

Deci, fiindcă acest răspunsu al lui Pascale nu iaste din dăstul ca să fie casa aceștii pîrișe fără dă chirie, fiindcă ia chirie pă casile lui în care șade dumnealui sicritarul, am hotărît ca numitul Pascale, ori să să învoiască cu pîrișă dîndu-i chirie după cum și el ia pă casile lui, ori să iasă din case.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 94 - 94v.

1778, februarie 27.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Grecianu, Hagi Dum<i>trache> biv vel sluger, And<onie> Fot<ino>.

666

Carte domnească prin care ispravnicul de Mehedinți este însărcinat să cerceteze cazul copilului lui Ion slujitorul dat de acesta unui turc în schimbul dobînzii la o datorie de 50 taleri. Domnul poruncește să se ia copilul de la turcul creditor, să se încredințeze unui stăpîn creștin, iar pentru datoria și dobînda sa tureul să se adreseze domnului.

1779

februarie

18

Credincios boierul domnia mele Costi biv vel sluger, ispravnic ot sud Mehedinți, sănătate! Cartea ce ai trimis la domnia mea de la ghenarie 29 au venit. Cele ce scrii, cum că după poruncă ai cercetat pentru copilu lui Ion slujitoru, și nu este amanet, ci pentru dobînda a taleri 50, ce iaste dator numitu Ion, i-au dat copilu de-i slujăște și îl și înbracă, cum și pliroforia ce am fost scris să ne trimiți, am văzut.

Ci dar, de vre<me> ce arătați că vine acel copil la părinți dîncoaci cu voie dă la stăpîni-său, iată vă poruncim să aveți purtare dă grijă și să rînduiți om într-adinsu ca să păzească cînd va veni copilul și, luîndu-l, ori să-l <a>veți pe lîngă dumneavoastră, sau să-l dați la vreun alt obraz ca să slujască cu simbrie pînă să mai treacă oareșce vreme, ca să nu-l ia iarăși dă lîngă părinți, sau să-l mai dea tată-său. Și becsnicului aceluia <de> tată-său, să-i ziceți cum și-au dat copilul să slujască la turcu pentru dobînzii de bani în țară streină, doară aici în țară nu găsea să-l dea la creștin și mai cu bun folos decît pentru o dobîndă dă taleri 50, la locu ca acela <?>. Iar pe acel Mîimîș turcul, să-l înștiințați ca, de are datorie la numitu Ion slujitoru, să să arate către domnia mea cum au făcut și alți negu-lători, ce datorie are, de cînd și la ce trebuință i-au dat, și să va face cercetare. Și să să ferească și să-și bage acel Ion mintea în cap, să să părăsească de acel fel dă nărav rău.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 97 v.

1779, februarie 18.

Poruncă domnească adresată vel banului Scarlat Caragea spre a cerceta de cînd și cîți bani a oprit vel portarul de la cei zece portărei lufelii care s-au plîns la domnie. Domnul hotărăște să li se plătească portăreilor sumele reținute, în seama portarului, iar pe viitor portăreii să-și ia leafa de la vistierie direct.

667

1779
februarie
18

Cinstit și credincios boierul domnii mele, dumneata Scarlat Caragea biv vel bane, îți facem în știre că dintru-nțliu, dă cînd am făcut domniia mea condica de lefi, am rînduit zece portărei lufelii, cu cîte taleri 10 leafă pã lună, oameni aleși, harneci dă slujbă și dă credință, ca să fie atit aici de trebile musafirilor, cit și de a să trimitte pe afară unde va fi trebuințe de slujbă cu porunca domnii mele. Dar vel portaru nepăzîndu-le orînduiala și metahirisindu-i rău, nu numai ludele dăplin pe cîți am hotărît domniia mea n-au avut la slujbă, ci încă și dă la acei mai puțini cîți au avut, le-au oprit din leafa ce le aveam domniia mea rînduită de la vistierie, dîndu-le numai cîte taleri 5 și cîte 6 lei pã lună, care pentru aceasta, ne-am pliroforisit domniia meadin 2 jãlbi ce au dat domnii mele însuși portăreii.

Pentru care, iată orînduim pe dumneata la această treabă să faci cercetare, de cînd am făcut domniia mea condica de lefi și pînă acum, cîți bani din leafa portăreilor au luat vel portaru de i-au oprit, după suma ce-ți vor da portăreii și după cercetarea ce vei face cu amăruntu, și să mi-i arăți întru adăvăr, ca să prinză în seama portarului acei bani ce i-au luat și să-și ia căzuta răsplătire spre pedeapsă. Al doilea, să alegi 6 lude portărei lufelii, oameni harnici și dă credință, a rămnea dă slujbă, pe care să mi-i arăți dumneata cu foae anume, ca să fie știuți și să le facem orînduială ca însuși ei să aibă a-și lua de acum înainte de la vistere leafa lor, însă să te ferești dumneata a nu face hatir lui vel portar la cercetarea aceasta, nici să te amelisești spre a cerceta bine cu amăruntu sau a zăbovi săvirșirea trebii, ci întru adăvăr și fără dă zăbavă să ne arăți. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8.
f. 104.

1779, februarie 18.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Oprea din Cocorăști (Jud. Prahova), cioban la Răducanu Lipoveanu, își reclamă stăpînul pentru despăgubiri rezultate din faptul că, trimis cu oile la Nicolae Marghiloman din Mănești (Dimbovița) acesta l-a pus la închisoare. Pîrșul susține că a fost închis pentru niște socoteli dintre pîrșul Răducanu și cumnatul lui Nicolae Marghiloman. Dovedindu-se că socoteala era personală a ciobanului cu Nicolae Marghiloman se hotărăște a ducerea acestuia la judecată. Domnul întărește.

668

1779
februarie
19

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscol.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim dumneavoastră, ispravnicilor aî județului, să înfățișați pã Nicolae Marghiloman cu pîrșu înainte dumneavoastră ca să cercetați și, după cum veți găsi cu cale, urmînd să-și afle dreptatea de la dumneavoastră, iar neodîhnindu-să vreo parte, cu carte de izbrănire ce veți face, să-i sorociți la divan.

1779, februarie 19.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vâtafu dă vistierie aduse la judecată pã Oprea ciobanu de la Cocorăști sud Prahova, pîrș Răducanului Lipoveanu, zicînd că, fiind cioban la oile pîrșului și pîrșu fiind dator taleri 72,60 la un cumnat al lui, Nicolae Marghiloman, cheltuiala unor oi ale lui în 4 ani, și trimițîndu-l pîrșu ca să-i dea oile ce avea la dînsul, le-au și dat și și-au pus pîrșu soroc pînă în 2 luni să vie pîrșu să-și caute cu Marghiloman pentru cheltuiala ce arăta că au făcut la oi. Și neașteptînd pînă la soroc, au trimis acel Marghiloman dă l-au rădicat cu taleri 4, 60 treapd și puindu-l la închisoare l-au ținut închis 6 săptămîni, cheltuind la închisoare taleri 16, și s-au răpus și un cal dă taleri 40 și oi 20, care acestea toate le cerea dă la pîrș să i le înlincească.

Față fiind și piritu, răspunse că el nici l-au închis, nici că l-au păgubit pă piriș cu cevași, ci pirișul, fiindcă au avut o pricină de socoteală cu Nicolae Marghiloman, acela îl va fi închis, pă cum nici pirișu nu tăgădui că l-au închis acela.

Arh. St. Buc., Ms. nr. 7, f. 94v. — 95.

Ci, fiindcă Nicolae Marghiloman să află la Mănești sud Dimbovița, să fie luminată porunca mării tale să să orînduiască omu domnesc să-l aducă aici, ca să să înfățișeze cu pirișu la judecată.

1779, februarie 18.

Miche paharnic, D<umitru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> medelnicer.

669

Poruncă domnească prin care mitropolitul țării este invitat să ia jurământ medelnicerului Evdochim pentru o sumă de bani datorată biv vel vornicului Badea Știrbei.

1779

februarie

19

Preasfinția ta părinte mitropolit, pentru datoriia de bani ce cere dumnealui biv vel dvornic Badea Știrbei de la medelniceru Evdochim, citindu-să înaintea domnii mele anaforoa ce au făcut boierii judecători ot <al> 2 <-lea> departament, vedem că cer să aducă medelniceru mărturii cum că n-au fost închis pentru rămășiță de bani domnești la vistierie în domnia răposatului Grigorie Ghica vodă, cînd zice dumnealui dvornecu că l-au împrumutat prin zapisu ce-l arată, de s-au plătit la visterie de acea rămășiță. Care acestu fel dă mărturii, cum că n-au fost închis pentru rămășiță la visterie, nefiind dă trebuință a să cere, am orînduit domnia mea ca, ori să dovedească medelniceru zisa lui, adică cum că și-au încheiat toată socoteala isprăvnicii și au făcut istovul de toți banii județului la visterie, mai nainte, sau dumnealui dvornicul să dovedească cu mărturii cum că i-au numărat acești bani taleri 850 capete prin zapisul acesta deosebit, și nu sînt din zapisul cel vechiu, care zice medelniceru că s-au prefăcut, adică dă taleri 550.

Și neavînd medelniceru acest fel de dovadă, s-au întrebat dumnealui dvornicul de mărturi, precum zicem mai sus, și au răspunsu dumnealui, că dă vreme ce alți oameni streini n-au fost cînd i-au numărat acești bani în casa dumnealui, fiind numai medelnicerul și dumnealui, și mărturii n-are, să facă dar, medelniceru jurămîntu cum că n-au luat acești taleri 850 dăodată dă la dumnealui, deosebiți, prin zapisul acesta ce-l arată, ce sîntu din zapisul ce zice, vechiu, dă taleri 550, care s-ar fi prefăcut de s-au indoit cu dobînda, și putînd jura, va rămînea dumnealui odihnit a-și priimi numai acești taleri 850 fără de dobîndă.

Care acestu răspunsu al dumnealui, fiind cu cale, iată orînduim pe medelnicerul Evdochim ca să-l ducă orînduitul zapciu la preasfinția ta, unde fiind și dumnealui dvornicul sau vechilul dumnealui, de față, să-l pue să facă jurămînt dupe orînduiala bisericască și, dînd preasfinția ta în scris adevărînță cum că au jurat, să albă atunci a să escfolisi numai cu acești taleri 850 făr' de nici o dobîndă întru izbrănirea desăvîrșită, și să-și ia zapisile, pentru care să apuce numbașirul a-i împlini, și așa să ia săvîrșire pricina dupe cum zicem prin jurămînt și în împlinire de bani prin zapciicul vătăfului de divan. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc., Ms. nr. 8, f. 89 v. — 90.

1779, februarie 19.

670

Carte de judecată dată de domn moșnenilor din Bratovoesti (jud. Argeș) în pricina ce o au cu egumenul mănăstirii Cozia, chir Ilarion, care le impresoară moșia. Se poruncește ispravnicilor să cerceteze la fața locului, cu carte de blestem, asupra dreptului de stăpînire și asupra zilelor de clăcă și dijmei datorate mănăstirii.

1779

februarie

Zemli Vlahiscoe. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Argeș, sănătate! S-au judecat înaintea domnii mele popa Oprea i Radul Ciupoiu și Nica moraru, arătîndu-să vechili și altor tovarăși ai lor din satu Bratovoestii dintr-acel județ, cu egumenu mănăstirii Cozii, chir Ilarion,

zicînd cum că în moşia Bratovoestii dintr-acei judeţ, avînd din vechime parte şi un Martin, care vinzîndu acea parte al ui la un Albul căpitan, soţia celui Albu căpitan au dat-o danie la mănăstire, dar le-au făcut şi lor aşăzămînt ca să dea ei la mănăstire pe tot anul cîte 6 clăiţe fin şi să clăuciască şase oameni cîte trei zile de om şi să o aivă ei acea parte pentru hrana şi chiverniseala lor. Care acest aşăzămînt li s-ar fi păzit la toţi igumenii, cum şi însuşi acest igumen de acum, arătînd spre dovadă la jalba lor un răvaş cu leaii-1778 martie 3, intru care le scrie egumen ca, pentru şase clăiţe dă fin ce l-au făcutu mănăstirii acolo pe moşie, fiindcă le-au tocmit cu un Iordache vameş, să le dea să le mănînce vitilie Cornetului şi răvaşu le va fi de adevărîntă, iar acum nu numai acel aşăzămînt nu-l păzeşte igumenul, ci încă le ia şi partea ce ar fi avînd de la moşii lor, tot într-acei hotar. Înpo-trivă, au răspunsu igumenul că această moşie Bratovoestii iaste toată ohavnică şi dreaptă a mănăstirii şi totdeauna mănăstirea au stăpînit-o din vechime şi pînă acum, iar ei n-au avut nici un amestec, nici au stăpînit, şi cum că acel răvaş l-au scris către ei să dea şase clăiţe dă fin ca să le fie în seamă la dijma moşii ce era datori, arătînd cărţi şi hrisoave domneşti cum şi cercetări de judecată. Care cărţi şi cercetări ce arată egumenul, măcar că dovedeşte a fi moşia aceasta a mănăstirii, cum şi dumnealor veliţii boeri așa au făcutu către domnia mea anafora care o veţi vedea.

Dar fiindcă numiţii pîrşi cerură cercetare la faţa locului, zicînd că au mături şi înpre-jurenii vechi, care ştiu de rîndu stăpînirii, şi văzîndu-se la mina lor şi acel răvaş al egumenului ce să arată mai sus, pentru ca să ne priporisim de adăvăr şi să facem hotărîrea acestii princi cu toată dreptatea, iată vă orînduim să faceţi cercetare la faţa locului porni carte dă blestem, fiind amîndoo parţile faţă, întîiu pentru rîndul stăpînirii, cum s-au stăpînit această moşie Bratovoestii din vechime pînă acum al doilea, să cercetaţi şi zile<le> de clacă i oijma cum s-au urmatu şi ce aşăzămînt au avutu, şi far' de hatir şi voe-veghiată făcînd dreaptă cercetare, să ne înştiinţaţi în scris ca să li să facă hotărîre. Asupra căriia trebî, orînduim şi mumbaşir pe sluga domnii mele.

1779, februarie 20.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 103 v.

Veliţii boeri arată prin anafora că Dumitrache biv ceauş agesc reclamă pe Necuş Pitişteanu biv logofăt de visterie fiindcă nu-l lasă să stăpînească o casă primită zestre, pe motiv că ar avea drept de protimis. Dovedîndu-se că această casă „dă atunci pînă acum s-au prîmenit cu stăpînirea la cinci mîni” şi au trecut cinci ani, hotărâse să o stăpînească Dumitrache. Domnul întăreşte

671

1779
februarie
23

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gosopodar.

Dînd jalbă domnii mele Dumitrache, biv ceauş agesc, cerînd întărire dreptăţii lui şi văzînd domnia mea că dă la judecata dumnealor veliţilor boeri şi pînă acum iaste un an trecut şi cel pîrit, fiind tot dă faţă în Bucureşti, n-au venit să iasă la divan, dă au avut a mai zice cevaşi, mai virtos ştiînd şi sorocul dă 60 dă zile care cu hotărîre dă obşte s-au pus la toţi cei ce au a face apelaţie, şi văzînd domnia mea că şi cercetarea judecăţii s-au făcut cu amăruntu şi cu pravilă, am întărit dar şi domnia mea ca să stăpînească cu bună pace.

1779, februarie 23.

Dumitrache, biv ceauş agesc, au dat jalbă la măriia sa preainnălţatu domn, Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, pentru dumnealui Necuşul Pitişteanu, biv logofăt za visterie, cum că nici îl lasă să stăpînească casa după hotărîrea judecăţii dumnealor boierilor judecători ot <al> 2 <-lea> departament ce să vede printr-această carte de judecată a dumnealor, nici va să iasă la altă judecată. Pă carii, din luminată porunca mării sale i-au adus şi înaintea noastră la judecată vătafu dă aprozi, şi mai întîi, citîndu-să această carte de judecată a dumnealor boierilor judecători ot <al> 2 <-lea> departament, să vede că cu dreptate au ju-

decat dumnealor. Cu toate acestea, am mai cercetat și noi această judecată și văzum că cerirea numitului Necșuțului Pitișteanu a răscumpăra acea casă iaste peste orînduiala [a] protimisis-
<ului>, întîi că, deși au fost mai dinainte vreme acea casă a dumnealui, dar să vede că dă atunci pînă acum s-au priment cu stăpînirea la 5 mîini, însă la dascalul Fote vîndută de dumnealui i la Constandin logofăt i la Nicolae clironomul lui Costandin i la Panait polcovnic și de la acesta, dăruită Sandii nepoate-si, și acum dată zestre acestui Dumitrache ceauș, dintru care vînzări, în 2 zapise să vă<zu> și însuși dumnealui Necșuțul Pitișteanu iscălit.

Al doilea, că nu au cerut protimisis pînă la a doao vînzare și după a doao vînzare nici la sorocul cel rînduit după pravili și după obiceiul țării al protimiseos de 30 de zile, ci tocmai acum la 5 ani au cerut protimisis după ce au rămas acea casă întîi, clironomie și, după clironomie vînzîndu-să, au dăruit-o și după aceia, acum să află dată de zestre.

Deosebit de acestea, viind față la judecată și Toma brașoveanu, bărbatu și vechilul Tudoriții, au zis că Tudorița, fămeia lui, ce iaste vară premare cu Nicolae vînzătorul, are protimisis de rudenie a răscumpăra, dar fiindcă s-au făgăduit acest Panait polcovnic că iaste să o dăruiască Sandii, nepoate-si, pentru voia acestii Sandii au dat Tudorița protimisis al ei lui Panait polcovnicu de au cumpărat acea casă și au dăruit-o Sandii, fiindcă-i iaste și Tudoriții nepoată, Sanda, dăspre acest Toma brașoveanu, bărbatî-său. Care, nici într-acei zapis al cum părătorii casii. nu au iscălit Tudorița ca, de nu s-ar fi dăruit după vorba ce au vorbit, să poată a avea cale dă protimisis a o răscumpăra. Dar, dă vreme ce după acel așăzămint iaste dăruită și dată zestre, au lăsat-o bună vîndută dă vâri-său Nicolae la Panait polcovnic, cu toate [acestea] că i să cădea să o răscumpere ia, ca o vară ce iaste lui Nicolae vînzătorul.

Deci, după dreptate am găsit cu cale și am hotărit, Dumitrache ceaușul să stăpînească această casă ce-i iaste dăruită și dată zestre cu bună pace dă către dumnealui Necșuțul Pitișteanu, biv logofăt za visterie, fiindcă dreptate n-are dă a cere protimisis peste atitea vînzări i peste dăruială i peste dare dă zestre, după cum s-au arătat mai sus, că așa am găsit a fi cu cale și cu dreptate.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 96 v. - 97.

1779, februarie 12.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Dum<itrache> spătar, Nic<olae> Brîncov<eanu> vel vornic, Badea Știrbei vel vornic, Ștefan vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Radu Slăti<neanu> vel clucer.

672

Mitropolitul țării arată prin anafora că Tudora văduva și-a reclamat zestrea și partea ce-i revine din casa bărbatului. După cercetarea cu martori și blestem s-a dovedit că reclamanta și-a luat ce i se cuvine și că neavînd copii, după pravilă, moștenește numai Voinea, fratele decedatului. Domnul întărește.

1779
februarie
23

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Întărim să stăpînească Voinea cu bună pace și să aibă bună pace dă către numita Tudora, fiindcă prin mărturii s-au dovedit că și-au luat al ei ce s-au căzut și, atît din cercetarea sfinții sale părintelui mitropolit, cît și din cercetarea ce am făcut și domnia mea cu divan, s-au cunoscut că n-are nici o dreptate.

1779, februarie 23.

Prealnălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta, Tudora văduva de aici, pentru cumnati-său Voinea iarăși de aici, că la judecata ce au avut la luminat divanu mării tale pentru zestrea ei și partea ce i s-au căzut să ia din casa bărbatî-său, ar fi arătat cumnati-său că zestrea i-au împlinit-o și cît i-au venit partea din casă i-au dat, zicînd că are și mărturii. Care mărturii, poruncînd măriia ta cu dumnealui vătafu dă visterie ca să le aducă înaintea noastră, ar fi venit, și ia nefiînd față n-au vrut să să încrează și cum că, rămlînd și o casă dă la bărbatu ei, umblă cum-

nati-său să o ia, și acum au cerut ca de iznoavă să să înfățișeze cu cumnati-său înaintea noastră și să aducă și acele mărturii. După a căruia jalbă, poruncești măriia ta cu orînduitul zapciu ca, cercetarea ce vom fi făcut noi, după cum am fost orînduiți din divan, să să vază de măriia ta.

Pentru care, arătăm mării tale că, după porunca mării tale, orînduitul zapciu au adus pă acele mărturii înaintea noastră însă, pă popa Costandin duhovnicu bătrîn i pă popa Toader de la biserica Popii Rusu, și i-am întreat cum știu pentru această pricină și singuri au mărturisit în frica lui Dumnezeu că știu cu adevărat că toate cite să numesc în foaia dă împărțeală, atît haine și bani le-au văzut cu ochii lor cînd i-au luat jăluitoarea din mina numitului Voinii cumnati-său, și alt nemic din cite să numesc într-acea foae că le-au dat la dînsul, nemic n-au rămas. Și osebi de cercetarea de atunci, acum iarăși orînduitul zapciu au adus din numitele mărturii, numai pă popa Toader, aflîndu-să celălalt neputincios, și față fiind jăluitoarea au priimit blestemul nostru că într-acest chip știe, că toate acele lucruri, haine și bani, le-au luat pă dăplin jăluitoarea. Mai virtos, văzînd noi că, într-acea foae dă împărțeala lor dă la 1775, iaste iscălit și cucernicul popa Theodosie iconomu, fiind atunci protopop, într-adins l-am chemat și într-auzul tuturor l-am întreat și [în] aflîndu-să în vîrsta bătrîneților, ne-au arătat în frica lui Dumnezeu că știe că din cele ce mai cere jăluitoarea, arătînd pricină că nu le-au luat atunci la împărțeală cu bună învoială, s-au împăcat și s-au izbrănit nemairămîind a cere nemic unul de la altul. Ci, la aceste arătări ale mărturiilor, aflîndu-să preoți bătrîni, noi le-am dat crezămînt, iar jăluitoarea după cum ne înștiințăm că copii nu i-au rămas cu acel răposat, fratele pîrîtului, nici diată n-au făcut, rău și fără cale mai cere peste acea învoială ce au făcut, că după pravilă are cale numitul Voinea, ca să clonomisească lucrurile frăține-său, adică, casa aceia, și altele ce s-au venit la împărțeală, iar ia să rămie mulțumită numai pă cele ce i-au dat. Noo, după cercetarea ce am făcut, într-acestași chip ni să pare a fi cu cale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 98 -- 99 v.

1779, februarie 18.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Caimacamul Craiovei arată prin anafora că clucerul Corniță Brăiloiu cere treti vistierului Gheorghîță Argintoianu zeciuală ce-i revenea din suma zaherelei și finului cînd au fost împreună ispravnicii în jud. Vlcea. Fiindcă pricina e numai pentru economii din timpul rîzmeriței nu se ia nici o hotărîre. Domnul hotărîște să se închidă procesul fiind vorba numai de socoteli trecute și particulare din timpul rîzmeriței.

673

1779
februarie
23

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod,

Atît din cele mai jos-scrite cit și din osebită pliroforie ce ne-au dat dumnealui biv vel clucer Negri, prin cuvînt adevărîndu-ne domnia mea că acestea sînt furtișaguri care nu sînt de a să căuta, sau și nefiînd furtișaguri, socoteli trecute din rîzmiriță fiind, iarăși nu sînt de a să căuta, cu cit mai virtos că sînt dovedite hoții, poruncim clucerului Cornea Brăiloiu să aibă bună pace dă către sătraru Șarban Oteteșanu, asemenea, pace dînd și Brăiloiu vistierului Argintoianu. Și dumneata biv vel clucer Razule, să ei dă la mina sătrarului Oteteșanu zapisul ce ține, să-l dai Brăiloiului, dă vreme că, după cercetarea ce s-au făcut, datorii împrumutării ce au avut a lua, i s-au plătit și au rămas numai pentru bani dă furtișaguri, ce sînt hotărîte a nu să căuta.

1779, februarie 23.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către innălțimea ta dumnealui cluceru Corniță Brăiloiu, pentru dumnealui Gheorghîță Argintoianu biv <al> 3 <-lea> vistier, că în vremea rîzmiriții fiind orînduit ispravnic la sud Mehedinți în locu dumnealui vistierului și plnă a merge cluceru la județ, prinzînd veste vistierul, s-au grăbit și au luat toată zăciuală ce să făcea partea unui

ispravnic a lua într-un an pă suma zaherelilor i a finului ce era orinduială la acel județ, și slujind cluceru 6 luni, au cerut să-i dea zăciuală ce să cuvenea din partea ce luase vistierul și nu i-au dat. Apoi rămînd cluceru ispravnic cu dumnealui șătraru Șărban Oteteleşanu și fiindcă, în cîtă vreme au fost șătraru Oteteleşanu tovarăș cu vistieru Gheorghită, banii dă zăciuală ce să îplinea, să lua prin mîna șătrarului Oteteleşanu, peste cîtva vreme zice cluceru că făcîndu-să economie dă fin i dă zaherea, să făcea partea șătrarului Șărban, taleri 445, care bani fiind economiia făcută prin mîna clucerului, nu i-au dat șătraru Șărban, ci i-au oprit pentru zăciuală ce i să cuvenea a lua din partea vistierului Gheorghită, și trecînd la mijloc vreme, să ținea cluceru Corniță a fi odihnit, pînă la anu 1776 dichemvrie 22, la acea vreme fiind dumnealui Manolache Romaniti caimacam la Craiova. Jăluind dumnealui șătraru Șărban pentru dumnealui cluceru Corniță, cum că ține bani fără nici o pricină, arătînd că l-ar fi împrumutat dumnealui, au fost orînduit pă dumnealui Alesandru Farfara, biv vel pitar, i pă dumnealui Barbul Prisiceanu, biv vel clucer za arie, și făcînd socoteală între dumnealor, prin cartea de socoteală ce are cluceru Corniță la mînă, arată dumnealor că cluceru Corniță n-au tăgăduit acele zapise ce le avea șătraru Șărban, numai ar fi zis că s-au plătit, și acești bani ce au rămas i-au oprit pentru zăciuală dumisale pă 6 luni, dumnealui șătraru Șărban ar fi arătat cum că cu adevărat nu au luat cluceru Corniță nici un ban din zăciuală, iar împlinire dă zaherea și dă fin au făcut într-acele 6 luni ce au slujit, dar fiindcă zăciuală au luat-o vistieru Gheorghită, să-și caute cu dumnealui.

Pentru care, făcînd dumnealor cercetare în cîtă vreme au slujit fiștecare după cărțile de isprăvnicie, s-au dovedit că vistieru Gheorghită au slujit 5 luni, iar cluceru Corniță 6 luni, unde fiind față și șătraru Șărban ca un tovarăș ce le-au fost, n-au tăgăduit că n-au slujit amîndoi, în cîtă vreme arată mai sus, și boierii socotitori au găsit cu cale ca taleri 1338 ce au fost luat vistieru Gheorghită zăciuală, să-i înapartă pă îndoaa, adică taleri 669 să-i ia cluceru Corniță și taleri 669 să-i ia vistieru Gheorghită, și dintr-acești bani să dea cluceru Corniță taleri 438 la șătraru Șărban Oteteleşanu așzîndu-i între dumnealor ca, dintr-acei taleri 438 ce are să dea cluceru Corniță la șătraru Șărban, să dea numai taleri 350, pă care așzămînt au dat și zapis.

După aceia, luînd cluceru Corniță carte dă la boierii socotitori pentru banii ce avea să ia dă la visterie, Gheorghită, au mersu la dumnealui paharnicu Romanitis să-i facă împlinire, dumnealui nu cunoscu că iaste vistieru neputincios, ar fi zis să priimească prin simfonie taleri 200, dar dumnealui cluceru Corniță n-au vrut, ci după ce au dat zapis la mîna șătrarului Șărban de taleri 350, au năzuit la mila mării tale, dînd jalbă cum să arată mai sus. Și fiindcă mi să poruncește dă către înălțimea ta ca înfățișîndu-i să cercetez cu amăruntu pricina jălbii și zapisul în ce chip l-au dat și văzînd alegerea dumnealui paharnicului Romaniti, dă nu să vor odihni, în ce chip voi găsi cu cale să-i soroces la divan, aducînd față pă cite trei, am zis întîiu dumnealui clucerului Corniță să dea banii după zapis. Dumnealui zise, măcar că zapisu l-au dat cu mumbașir și banii nu sînt bani împrumutați, ci sînt din economiile ce le-au făcut cînd au fost amîndoi ispravnicii la zaherele și la fin, dar de va da dumnealui vistieru Gheorghită banii, care i-au rămas dă la socoteală, va da și dumnealui la dumnealui șătraru Șărban. Care cerere fiindu-i cu cale, au zis și vistierului Gheorghită să-i dea banii și să-și scoată zapisu dă la șătraru Șărban. Dumnealui răspunse că <dacă> iaste a-i căuta cele din vremea răzmiriții, are și dumnealui socoteală cu șătraru Șărban pă trei luni ce au fost vechil dă ispravnic și pă 6 luni ce au fost ispravnic împreună cu dumnealui, care și cărți dă isprăvnicie are și nu i-au dat nimic din iconomic, și pentru 540 dă cară dă fin ce s-au făcut economie dă l-au plătit la magazie, caru po taleri 1, și din județ, au luat șătraru Șărban dă caru cite taleri 3 și dumnealui nu i-au dat nimic. Și mai cere și altele să dovedească prin carte dă blestem și mai zice că din zăciueli numai taleri 1200 au luat, iar nu taleri 1338, cum il arată socotitorii și dintr-aceia au dat taleri 250 medelnicerului Poienarul, ceilalți i-au cheltuit cu muscalii șzînd lingă ei, iar șătraru umbra prin județ făcînd economii la care, că n-au fost ispravnici amîndoi împreună, n-au tăgăduit șătraru. Am cerut zapisul lui cluceru Corniță dă la șătraru Șărban să vedem ce scrie și văzum că scrie că au rămas datori

din datorie și din socotelile dintr-acea isprăvnicie, care cercetînd socoteala dă banii ce l-au împrumutat șătraru Șarban pã cluceru Corniță, să văzu că toți banii ce l-au împrumutat, i-au plătit și aceștea ce au mai rămas sînt din socotelile isprăvniciei, dar dumnealui șătraru își trage întii banii din isprăvnicie, adică din iconomii, și cu ce îl scoate dator, zice că sînt împrumutați. Care aceasta fiind pricină din vremea răzmiriții și mai virtos iconomii, iar nu bani buni, nici s-ar fi căzut a să căuta, dar dă vreme că s-au căutat, măcar că dă dumnealui nu iaste întărită această socoteală, eu nu le-am făcut hotărîre, ci din luminată porunca mării tale arăt toată pricina pã largu și cum va lumina Dumnezeu pã înălțimea ta li să va face dreptă hotărîre, că dă să va scoate zapisu clucerului Corniță dă la șătraru Șarban, rămîne și vistieru Gheorghiu ghiță nesupărat, după cum nici pînă la acea socoteală nu au mai cerut cluceru Corniță nimic.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7
f. 109-110.

1777, septembrie 15.

Tehodorache Negri clucer.

Veliții boieri arată prin anafora că judecînd pricina lui Ion Buiac și cetașii lui din Strîmbeni (jud. Saac) cu Radu Bărcănescu biv vel paharnic, privitoare la o tulburare de posesie, hotărîște respectarea alegerii făcute anterior de ispravnicii, iar circumsta să fie folosită după întinderea moșiilor ce au ambele părți. Domnul întărește.

674

1779
februarie
23

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele paharnicu Bărcănescu, cerînd întărire dreptății sale și arătîndu-le zapciu cel orinduit, cum că numiții priși dă cum s-au făcut hotărîrea aceasta s-au sculat dă s-au dus fără dă a nu mai cere altă apelație la divan, precum nici vreo jalbă de la dînșii către domnia mea în urmă n-am văzut, și mai dîndu-le așteptare încă și pentru 60 dă zile sorocu ce iaste orinduit la cei ce au să facă apelație, nici pînă acum nu s-au arătat, văzînd dar și cercetarea dumnealor veliților boieri că s-au făcut cu amăruntu, am întărit cu hotărîre ca, după cum scrie mai jos, să să urmeze spre a le fi stăpînirea moșii, cum și vînzarea vinului.

1779, februarie 23.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă divan au adus la judecată înaintea noastră pe Ion Buiac cu cetașii lui dă la satul Strîmbeni sud Saac, carii cu jalbă au jăluit înălțimii tale pentru dumnealui Radu Bărcănescu, biv vel paharnic, zicînd că 65 dă ani sînt de cînd să afla moșii și părinții lor lăcuind pã căminu părintesc al lor, iar în zilele mării sale răposatului Costantin vodă Brîncoveanu, zic că au fugit oamenii din 2 sate și, rămîind siliștea pustie, au apucat zapciu pã un Nicolae vătafu ca să facă împlinire dă banii ce li să făcea să dea la dajdie și pentru acei bani ai dăjdiilor au pus moșia lor zălog în taleri 70 la răposatu Duca cuparul, moșu mai sus-numitului paharnic, și încă zic că, după ce au aflat părinții lor dă zălojirea moșii, tot atunci la mării sa Costantin vodă Brîncoveanu au dat jalbă mării sale și, dînd taleri 36 cit li să făcea partea pã satu lor, și-au luat moșia ce le-au fost partea lor, iar taleri 24 au rămas să-i dea celelalte sate pã partea lor. Și zic că, dă cînd au răscumpărat părinții lor partea lor de moșie pînă acum, au stăpînit-o cu pace, iar în anu trecut i-au tras dumnealui paharnicu la dumnealor ispravnicii județului ca să nu fie volnici să-și vînză bucatele lor pã moșie. Osebit dă aceasta, mai zic că acum sînt 45 ani de cînd au cumpărat o moșioară, după cum zic că adevărează cărțile ce le au dă stăpînire, iar dumnealui paharnicu nu-i îngăduescu să stăpînescă și ceru dreptate. După luminată porunca înălțimii tale, aducînd numitu zapciu, atît pã mai sus-numiții jăluitorii, cit și pã dumnealui paharnicu Bărcănescu, înpotriva aceștii jălbi a jăluitorii, am citit și jalba ce au dat dumnealui înălțimii tale, tot pentru această pricină a moșii lor, în care scrie că dumnealui are 2 hotară dă moșie, anume

Strîmbeni și Aluniș în plaiul Teleajănelui pe apa Vărbilăului în sud Saac, iar mai sus-numiții moșneni avînd și ei cîtăva parte într-aceste 2 moșii, au înpresurat și partea dumnealui și la leat 1777, dînd jalbă înnălțimii tale, i s-au făcut luminată porunca înnălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Saac și dumnealor au orînduit pã Matei ot Bucov și pã Mateiu vătafu dă plaiu. Și mergînd în fața locului la acest mai sus-numite moșii, după scrisorile moșnenilor prin foi iscălite au ales moșnenilor parte într-amîndooă hotarăle să stăpînească fălci 34 și dumnealui paharnicu iar într-amîndoo hotarăle, fălci 172 și prăjini 20. Care cu aceste fălci ce li s-au ales moșnenilor, li să cuvine în hotaru Alunișului din 6 moși un moș și în hotarul Strîmbenilor iar din 6 moși o jumătate dă moș și rămîne să stăpînească dumnealui paharnicu 5 moși în Aluniș și cinci moși și jumătate în Strîmbeni. Și odihnindu-să amîndoo părțile într-această alegere, au dat și dumnealor ispravnicii carte dă judecată ca, venitul ce să va strînge du pã analogon al părților dă moșii ce li s-au ales și au găsit ispravnicii cu cale ca numai o circiumă să fie în sat și vin și rachiu să să vînză d-a valma și cîstigu ce va eși, iarăși să să înpartă după aceste moșii, să-i ia fieștecare după analogon al moșiilor ce au. Și zice dumnealui paharnicu că numiții moșneni n-au urmat acei hotărîri a ispravnicilor, ci au pus vinuri și rachiu pã la casile lor, dă vînd după cum era și mai nainte învâțați, și pînă acum zice că au vîndut 4—5 buți dă vin, iar dumnealui au pus numai o bute dă vin și să vînde și acum (care la aceasta, nici moșnenii nu tăgăduiră). Am citit și noi cartea dumnealor ispravnicilor ce le-au făcut pentru această stăpînire, în care să coprinde cit să stăpînească dumnealui paharnicu și cit să stăpînească moșnenii și cum să le fie stăpînirea atît la venitul moșii, cît și la circiumă și mai în urma aceștii cărți a dumnealor ispravnicilor să vede la mîna dumnealui paharnicului luminată cartea înnălțimii tale ce să poruncește ispravnicilor, dă vreme ce după alegerea ce li s-au făcut la fața locului, ce prin cărți iscălite s-au ales partea fieșcăruia cît să stăpînească, pã care alegere s-au odihnit și o parte <și alta>, poruncești înnălțimea ta, să fie numai o circiumă și să-și vînză vinu și rachiu dumnealui paharnicu, cît i să cuvine după moșii dumnealui și moșnenii după moșii lor deosebit.

Deci, după cercetarea ce am făcut și noi acestor scrisori, am găsit cu cale și hotărîm, dă vreme că dumnealui paharnicu are zăce moși și jumătate într-aceste amîndoo moșiile și toți moșnenii au numai un moș și jumătate, într-aceea circiumă, să vînză dumnealui paharnicu 500 vedre dă vin și 5 vedre dă rachiu și 100 vedre vin și o vadră dă rachiu toți moșnenii, măcar că după moșii ce are dumnealui paharnicul, i să cuvine mai mult să vînză, dar noi într-acestoși chip am găsit cu cale.

Arh. St. Buc.,
Ms., nr. 7,
f. 111 — 112.

1779, ghenarie 23.

Pană Feli<pescu> vel vornic, Badea Știrb<ei> vornic, Ștefan vel vornic, Scarlat vel logofăt.

675

1779
februarie

23

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că judecînd pricina dintre Dima pîrcălabul și alți vechili ai delenilor jud. Dimbovița pe de o parte și mănăstirea Vîforita pe de alta, pentru otaștina pretinsă de mănăstire, s-a hotărît că aceștia sînt obligați să o dea după obicei. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele maicile dă la schitul Vîforita, cerînd întărire dreptății lor și arătîndu-ne zăpciul cel orînduit, cum că numiții deleni de cînd s-au făcut hotărîrea aceasta s-au sculat dă s-au dus fără dă a nu mai cere altă apelație la divan, precum nici vreo jalbă dă la dînșii către domnia mea în urmă nu s-au văzut, și mai dîndu-le așteptare încă și peste 60 dă zile sorocul, ce iaste orînduit la cei ce au să facă apelație, nici pînă acum nu s-au arătat.

Văzînd dar și cercetarea preasfinției <sale> părintelui mitropolit și a dumnealor veliților boieri, că s-au făcut cu amăruntu, am întărit cu hotărîre să să urmeze cum scrie mai jos, spre a-și lua schitul otaștina dăplin.

1779, februarie 23.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu dă aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă Dima pîrcălabu i pă Aldea uncheașu și pă Gheorghie Bogoslav, ce sînt vechili și celorlalți deleni ce au vii în dealul Viforitii sud Dîmbovița, carii cu jalba loru ce au dat înnălțimii tale, zic cum că ei avind vii în dealul sfintei mănăstiri Viforitii, din vechime zic că au dat vinărici la mănăstire din zăce vedre de vin o vadră, dar dă la o vreme s-au rădicat ca să nu dea vin, ci să dea vinăriei cîte 5 bani dă vadră, însă trei bani vinăriciu domnesc și doi bani milă mănăstirii, iar acum zic că deosebit dă acești 5 bani vinărici, îi apucă maicile dă la această sfintă mănăstire și le cere dintr-o sută vedre de vin, vedre 5 pentru otaștina pămîntului, și acest obicei zic că nu l-au avut nici părinții lor, nici ei pînă acum, și cer dreptate.

După luminată porunca înnălțimii tale, au adus mai sus-numitu zapciu înaintea noastră, atît pă mai sus-numiții jăluitori, cît și pă cuviosul arhimandrit și egumen al sfintei mănăstiri Dealul, chir Grigorie, epitrop și vechil fiind maicilor dă la mănăstirea Viforita și ne arată numitu vechil întii o carte domnească a mării sale, răposatul Grigorie vodă Ghica, ce iaste cu leat 7258 noemvrie 20, de sînt ani 28, ce să dă sfintei mănăstiri Viforitii și maicăi stariții Hristinii monahii și celorlalte călugărițe dă acolo, ca să aibă a lua de la toți oamenii cîți au vii pă moșiia sfintii mănăstiri Viforitii, otaștina moșii din 20 vedre dă vin o vadră cu vin după obicei și după cum iau și alte mănăstiri dă la cei ce au vii pă moșiile mănăstirilor. Și după noul testament care s-au făcut atunci, să și vede că acești mai sus-numiți, nesupuindu-să să-și dea otaștina mănăstirii după obicei, că îndăstul le iaste să dea numai 5 bani ai vinăriciului, la trecuta luna lui avgust 14 leat 1778, maicile călugărițe dă la acest schit au jăluit înnălțimii tale pentru mai sus-numiții deleni, că nu vor să-și dea otaștina după obicei și înnălțimea ta, după jalba lor, s-au orînduit la dumnealor ispravnicii Dîmboviții, ca să cerceteze dă va fi jalba maicilor adevărată, să-și aibă schitul dreptatea și dă la octomvrie 20 leat 1778 cu anafora înștiințează înnălțimii tale, dumnealui Ianache Hrisoscoleu, biv vel ban, cum că, după cercetarea ce au făcut, măcar că ar fi zis delenii cum că iaste moșiia domnească, dar iarăși dumnealui scrie în anafora că, după cercetarea ce au făcut schitului Viforitii, au dovedit că moșiia iaste a schitului, iar nu domnească, și i să pare dumnealui că schitul are dreptate.

Deci, întrebindu-i și noi pă mai sus-numiții deleni, ziseră și înaintea noastră cum că moșiia o știu și ei că iaste a Viforitii, dar ei n-au avut obicei să dea și otaștină, ci numai 5 bani ai vinăriciului.

Ci, dă vreme că obicei iaste afară din vinăriciu domnesc, oricine are vii, ori pă moșii mănăstirești, ori boierești, își dă otaștina pămîntului din 20 vedre una vadră cu vin, găsim cu cale asemenea să dea și aceștia după obicei cîți deleni vor avea vii pă moșiia mănăstirii Viforitii.

1778, dichevrie 12.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Nic<olae> Dud<escu> vel ban, Pană Fili<pescu> vel vornic, Badea vornic, Ștefan vel vornic, vel logofăt, vel clucer.

Jalba către domn a Maricăi Trepteanca (jud. Argeș) prin care se plînge că postelnicelu Heruță Bușănescu din București o trăște prin judecări cu „ficleșug” pretinzîndu-i moșiia Pogănu în contul unei datorii a soțului ei, acoperită prin stăpînirea moșiei de către creditor timp de 21 ani. Cum prin hotărîre domnească, reclamanta a fost repusă în stăpînirea moșiei cu „spargerea zapisului” de datorie, domnul îi dă carte de întărire și hotărâște să i să plătească cheltuielile de judecată, iar pe Heruță îl pune la închisoare pentru că „umblă cu jălbi mincinoase”.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 184 v. —
185 v.

676

1779
februarie

23

Preainnălțate doamne,

Cu lacrimi jăluesc mării tale pentru Heruță postelnicel Bușănescu ce să află în București, că, încă trăind tată-său, Mincul Bușănescu, au primit de la mine o moșie, anume Po-

ganul, cu bun aşazămint pentru o datorie ce avea să ia de la bărbati-mieu şi au stăpînit-o 7 ani, rămînînd eu odihnită pînă în zilele mării sale Ştefan vodă. Atunci s-au sculat Aniţa, muma lui Heruţă, fiindcă murise Mincul, ca să-mi întorcă moşia înapoi şi să-şi ceară datoria, pentru care, judecîndu-ne la veliţii boieri, a făcut anafora să aibu eu pace. Şi iarăşi neodihnindu-se, ne-au judecat şi însuşi măriia sa Ştefan cu divan şi asemenea au hotărît să fiu eu nesupărată şi casa Bucşănescului să-şi stăpînească moşia şi încă au luat măriia sa de la Bucşănescu şi zapisul vechiu de datoria bărbati-mieu şi l-au spart în divan, dîndu-mi-să întărire la mîna cu luminată pecetea mării sale, care, puindu într-această jalbă, o arăt mării tale ca să o vezi măriia ta.

Luminate doamne, 7 ani au stăpînit moşia pînă la măriia sa Ştefan vodă, de la măriia sa Ştefan vodă şi pînă acum sînt alţi 14 ani, care fac peste tot, dă cînd au luat moşia, 21 de ani, şi tocmai acum peste atîta sumă de ani dînd jalbă ficleană mării tale, nearătînd pricina cum este, nici cum că ne-am judecat la domnu. Şi după ficleana şi mincinoasa lui jalbă, luînd poruncă la ispravnicii judeţului şi încă cu mumbaşir, m-au rădicat pînă mine ticăloasa cu voe, fără de voe şi m-au dus la ispravnicii judeţului, unde arătînd această hotărîre domnească, care socotescu luminate doamne a fi îndăstulă dovadă pentru aşazămintu moşii, dumnealor, peste întărire şi hotărîre domnească, mă orîndueşte a priimi blestem, dă am avut un aşazămint ca acesta, adică a stăpîni Bucşănescu moşia aceasta pentru datoriie, nesocotînd dă nici o credinţă hotărîrea domnului care arată acel aşazămint şi au dat anafora la mîna lui Heruţă. Şi luînd el anafora ca aceasta în mîna, au început d-accia să mă tragă, zicînd să mergu să-i arăt moşia şi să-i arăt semnile şi hotaru să i-o fac teslim peste atîta sumă de ani şi să-i dau şi scrisori vechi.

Pentru care, văzînd eu ticăloasa un necaz ca acesta, dă nevoe am hotărît să viu la luminat divanu mării tale dă atunci, să dau jalbă, iar el văzîndu-mă că voi să viu la Bucureşti, au început pînă dă o parte să mă mîngie cu cuvinte bune că nu mai are cu mine nimic şi să nu mai ostenesc geaba pînă la Bucureşti ca să mă înşale să nu viu pînă la 60 de zile ce iaste orînduit soroc la cei ce fac apelaţie, precum m-au înşalat cu ficleniile lui dă nu am venit de atunci, dă altă parte, viînd el aici la măriia ta şi supărînd pe măriia ta cu 2-3 jalbi ca să i să întărească anafora ispravnicilor, văz că pînă urmă i s-au şi întărit rînduindu-să mumbaşir spre a mă aduce la blestem şi, după această anafora a ispravnicilor ce s-au întărit de măriia ta, sînt adusă la Bucureşti tocmai de la Argeş cu atîta cheltuială şi cu treapad, trăgîndu-mă pînă uliţile Bucureştilor cu mumbaşir la vreme dă bătrîneţe, nefiînd vinovată sau datoare, nimic.

Prealuminate doamne, pentru sănătatea mării sale doamnei şi a măriilor sale beizadelelor, milostiveşti-te asupra-mi şi mă mîntueşte de acest om ficlean şi înşălător care şi de măriia ta s-au cunoscut din divan ce om iaste, din alte pricini ficlene ce au metahirisit cu alţii şi ai poruncit dă l-au rădicat cu urgie din divan, să mi să citească anafora ce iaste cu hotărîre şi întărire domnească şi dă voi avea dreptate, să mi să dea o luminare la mîna, de apărare, ca să mă poci odihni.

Roaba mării tale,
Marica Trepteanca din sud Argeş.

Întărirea aceştii jalbi :

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

De vreme ce văzum domnia mea la mîna jăluitoarii, anafora cu întărire de domnu izbrănită şi săvîrşită pricina aceasta dă atîtea ani, poruncim să aibă jăluitoarea bună pace dă pîra lui Heruţă.

Pentru care, i-am dat domnia mea această întărire cu domneasca noastră pecete la mîna ei, să o aibă dă apărare, şi încă, toată cheltuiala ce i s-au pricinuit cu venirea pînă la Bucureşti, poruncim vătăşe dă divan, să cauţi să i-o îplineşti pînă la una dă la ispravnicii ce au făcut acest fel de judecată peste hotărîre şi întărire domnească săvîrşită şi dă atîtea ani, care numai domnia mea puteam a o strica sau a o întări, iar lui Heruţă Bucşănescu pentru

ficlesugu ce au metahirisit la pricina aceasta, avem să-i facem deosebită pedeapsă ca să să învețe minte, dă vreme ce nu s-au părăsit dă alte certări și închisori ce au pătimit mai nainte și iarăși au îndrăznit cu jălbi mincinoase a umbla. Pă carele, acum să-l rădici la închisoare pînă vei avea porunca domnii mele și dă la dînsul își va lua și mumbașiru treapd, iar pă jăluitoare, dă nimic să nu o supere și anaforaoa ispravnicilor luîndu-o dă la mina lui Heruță, Arb. St. Buc., Ms. nr. 8, f. 95v. — 96v.

1779, februarie 23.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Voica, văduva lui Stan brutarul din mahalaua Antim (București), reclamă pe Nițu logofătul, care vrea să-i ia casa pe motivul că e făcută pe locul rudei lui, prima soție a lui Stan; s-a făcut „socoteală pe numărul moștenitorilor” și s-a propus ca toți să fie despăgubiți, iar casa să rămîie Voicai fiind sârmană și cu copii mici. Domnul întărește.

677

1779
februarie
26

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Din cercetarea ce am făcut și domnia mea cu divan asupra aceștii pricini, față fiind amîndoo părțile, găsind bună hotărîrea preasfinții sale părintelui mitropolitului, o întărim ca după cum scrie mai jos, la toate așa să să urmeze, măcar că pira Nițului logofătul era mai mult pentru casă a o lua în partea lui, fiind pă locu Zmărăndii, dar aflîndu-să și Voica cu copii mici, sârmani și văduvă, fiind și parte slabă, iar Niță fiind bărbat, de va și avea trebuință de casă, poate a-și găsi cu partea de bani ce i să dă. Mai virtos, că au și meremetisit-o Stan, innoind cum scrie mai jos, făcînd și copii cu Zmărănda, am hotărît să rămîie în partea Voicai pentru copiii ce-i are, iar pentru 2 condee dă bani, care scrie mai jos, cum că putînd Nițul dovedi că și pă aceia i-au luat Stan, atunci iaste datoare casa lui Stan să-i dea. Fiîndcă ne arată preasfinția sa părintele mitropolitu, cum că în urma aceștii cercetări și anaforale ce au făcut către domnia mea, au adus Nițul înaintea preasfinții sale dovadă și au dovedit că și acești bani i-au luat Stan, rămîie datoare, cum scrie mai jos, a-i împlini, și într-aceștii chip zapciu cel rînduit să urmeze a face săvîrșire cu înpărțea dă bani, cum scrie mai jos.

1779, februarie 26.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta, Voica din mahalaoa Anthim, pentru că avînd bărbat pă un Stan brutaru, care mai întii ținuse nevastă pă o Zmărăgda, și murînd bărbatî-său Stan, acum să scoală un Nițu logofăt ce să zice că iaste văr al doilea cu acea Zmărăgdă și cere tot avutu lui Stan împreună și o casă dintr-această mahala, zicînd că iaste al Zmărăgdii, și ia fiind cu copii mici rămasă, ce sînt clironomi lui Stan, să dăpărtează prin judecata boierilor judecători ot <al> 2 <-lea> departament cu hotărîre ca să o scoată dîn casă. Și orînduiți fiind la noi ca să cercetăm, arătăm mării tale că, cercetînd după cum văzum anaforaoa dumnealor boierilor judecători, și noo ni să păru cu cale cercetată această pricină. Atît numai, la ce ni s-au părut dreptate, arătăm mării tale, această Zmărăgdă, vara pirîtului Nițu logofăt, la mărirea ei fiind supt epitrop<ie> la o nevastă, Marica, și-au dat socoteala, epitroapa, la un Ion Psimeno, biv vel căpitan za lefecii, i Socol <al> 2 <-lea> vornic i Vintilă <al> 2 <-lea> vornic, orînduiți fiind din porunca dumnealui vel vornic la leat 1758, după cum o foae, cea iscăllită dă dumnealor să vede, și din partea ce au avut Zmărăgda. Deosebind alte cheltueli ale Zmărăgdii, i să alege ca o zestre bună, taleri 305,30, din care taleri 126 — un condei și alți taleri 8,90 — alt condei care, să vede, într-acea foae de socoteală, că rămîie epitroapa Zmărăgdii, datoare din suma ce i-au fost asupră-i.

Măcar că dumnealor boierii judecători dau crezămînt că toți acești bani ar fi intrat în mina lui Stan, dar nooă ni să pare a fi cu cale, căci nefiînd dovadă nici în scris, nici dă față să să vază dă i-au luat Stan bărbatu Zmărăgdii dă la epitroapă, acești bani, nu putem crede.

Numai, foaia ceia de socoteală unde zice socotitorii că iaste datoare epitroapa să-i plătească Zmărăgdii, neștiindu-să dacă s-au luat sau nu, mai virtos, fiind atît epitroapa, cit și Zmărăgda și Stan, bărbatu Zmărăgdii, toți morți.

Ci, aceste 2 condee așa ni să pare a fi cu cale ca să scoată din suma acei socoteli care fac boierii perusie a Zmărăgdii și putînd Nișul logofătu dovedi că și pă aceia i-au luat Stan, bărbatul Zmărăgdii, dă la epitroapa Zmărăgdii, atuncea iaste datoare casa lui Stan, iar pînă a nu dovedi, așa găsim cu cale. Și ni să pare dreptate să nu să încarce casa lui Stan ca să-i plătească, neștiindu-să cum zicem, adevărul.

Deci, din taleri 305, 30 ce sint arătați ca o zestre Zmărăgdii, scoțînd taleri 134, 9 cele 2 condee, mai rămîne taleri 170, 60 bună zestre Zmărăgdii, unde alăturînd și taleri 60, o cășcioară ce ar fi avut această Zmărăgdă, cum iarăși în foaia aceia a numișilor socotitori să vede arătare, să fac peste tot taleri 230, 60 — , care, după obiceiul pămîntului, făcîndu-să pă trei părți, însă o parte moartei, alta lui Stan soșul moartei, fiindcă au făcut copii, alta rudelor moartei, să vine de parte cite taleri 66 și bani 100, din care părți adică a moartei și a rudelor moartei, găsim cu cale să dea asupra Nișului logofătu ce să arată rudă moartei și altor rude cite vor mai fi, din care mai întii să scoată taleri 74, 24 cheltuiala ce au făcut Stan la pomenirile Zmărăgdii cu pogribania, după cum o foae a acestui Stan, bărbatu Zmărăgdii, anume arată, iar partea lui Stan să rămîne la clironomii lui Stan, adică la copii ce i-au rămas făcuți cu Voica Jăluitoarea. Asemenea și locu pă care au fost casile Zmărăgdii și acum să află casile lui Stan, prețîndu-să locu, iaste ca să să împartă iar pă trei, cum mai sus zicem, adică 2 părți Nișului împreună cu alte rude ce vor mai fi, și alta, clironomului Stan, căci tot într-aceia foae a numișilor socotitori să cunoaște că locu pă care sint casile lui Stan au fost al Zmărăgdii, cum și singur Nișul logofătu arată. Ci noi, așa găsim cu cale și înștiințăm.

1779, februarie 8.

Grigorie al Ungrovlahiei.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 99 — 100.

678

1779
februarie
26

Vel logofătul Scarlat și medelnicerul Dumitrache arată prin anafora că au cercelat plîngerea sâtenilor din Boișoara și Găojani din plaiul Loviștei (Argeș) care au fost jefuiți de Iancu neguțătorul. Făcîndu-se catastih cu pagubele suferite propun ca, cu judecată isprăvnicească, să fie despăgubit fiecare. Domnul pedepsește cu bătaie „la scară gospod” pe Iancu și doi mumbașiri jefuitori, iar pe paharnicul Varlaam superiorul mumbașirilor îl obligă să plătească vitele ridicate pentru datorii „spre învîțătură”.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod

Întii înaintea domnii mele aducînd pă Iancul I pă Ion logofețel i pă Ion Gubeș ce au fost rînduiți dă ispravnici, mu<m>bașiri spre împlinirea acestor rele ceriri ale Iancului, încă cu volnicie dă a lua și vite înpotriva poruncilor domnii mele, unde fiind față înaintea domnii mele și Jăluitorii și cunoscînd domniia mea dreptatea lor și înțelegînd dă faptele Iancului și ale acestor doi că, ajungîndu-să citeși trei, au făcut deosebite sili și necazuri, care fiindu ne-suferite la auzul domnii mele, au poruncit de s-au pedepsit citeștrei cu bătae la scara goospod și după aceasta i-am rînduit spre cercetare la dumnealui vellogofăt ca cu medelnicerul Dumitrache împreună, să ia dă la Iancul zapisile lui Nan, cite va fi avînd la mîna lui, să le spargem.

Deci, dă vreme ce din cercetarea ce au făcut, s-au dovedit și aceasta care scriem mai jos, adică că numai cu un catastih umbla dă supăra pă lăcuitori, fiind zapisile în mîna lui Nan, și pă unii i-au înșălat dă i-au făcut pă numele lui zapise, poruncim ca de tot să fie apărați dă către Iancul pentru datorii dă ale lui Nan, nici un ban să nu-i dea.

Pentru care, orînduim mu<m>bașir pă sluga domnii mele...¹ păharnicel, să meargă și prin marafetu ispravnicului, toate vitele ce au luat Iancul dă la dînșii, sau alte trăsuri luîndu-le, să le facă teslim oamenilor dă unde le-au luat, cum și banii ce le-au luat pentru datoriiile lui Nan, asemenea să-i întorcă urmînd cum scrie mai jos la toate, și nici însuși Nan

să n-aibă voe fără dă porunca domnii mele a-i bintui. Iar pentru negoțul Iancului, carele va fi dat din însuși sermaiaoa lui, acelea cercetîndu-le ispravnicii cu judecată, care vor fi bune netăgăduite, cu încetu să i le plătească, însă numai capetile, fără dă a nu să supăra dă dobîndă.

Pentru care, poruncim dumnevoastră ispravnicilor, această poruncă să o săvîrșiți în faptă și să avem răspunsu cu rinduitul mu<m>bașir, iar pentru volnicia ce au dat paharnicu Varlaam la mîna acestor slujitori a le lua vite și ce vor găsi dă la lăcuitori împotriva poruncilor domnii mele, care într-atîtea rinduri s-au scris, poruncim ca toată cheltuiala cită s-au pricinuit oamenilor, atît pã acolo purtîndu-să slujitorii după volnicia sa, cit și pã aici în București, să li să îplinească acum prin rinduitu zapciu dă la paharnicul Varlaam, ca să-i fie spre învătătură. I i. sam reche gospodstvo mi.

Și tu, orînduitule mu<m>bașir, după săvîrșirea trebii să dai această întărire la mîna jăluitoilor ca să o aibă dă apărare.

1779, februarie 26.

Preainnălțate doamne,

După porunca innălțimii tale și prin zapcilicul dumnealui vătafului za pãhărniceii, să aduse innaintea noastră acești liude 4 din satul Boișoara i Găojani (ot plaiu Loviștii sud Argeș), anume Radul Stănislav i Ion Ciupană i Ion Brados i Mîncul Moraru, fiind și vechili în locu altor lăcuitori ot tam, și le-am luat seama dă față cu Iancul cupeș, care, dă la 1772 mai 6, au fost intrat a să neguțători într-acest zis plaiu în locu unui Nan neguțătorul (însă amîndoi mamelegii), fiind fost priimit acest Iancul datorile a celui Nan asupra sa. Și după cercetarea ce le făcum cu doi-trei din jăluitoirii aceștia ce să află aici, să văzu că acel Nan, dă banii ce ar fi avut la fieșcare săracu, socotînd dobînda la zăce pã ani doi, cu acea sumă i-au fost dat Iancului și Iancul acele capete împreunate cu dobînda, țîindu-l capetal, au urmat a cere și a lua du pã la săraci cu altă osebită dobîndă. Pentru care, cerum Iancului să ne arate vreun engrafon din partea a celui Nan, cu ce așăzămînt au priimit acele datorii ale lui Nan, și nu avu nici o dovadă, ci numai cu un cuvînt prost, cum că el au plătit lui Nan. Dar împotriva acestui răspunsu al Iancului, arătară numiții jăluitoiri un catastih iscălit dă Nan și dat din trecuta lună lui ghenarie în 6, dă acest următor an 1779, cu datornici scriși pã anume, atît pã cei din lăcuitoirii acestor 2 numite sate, cit și pã alții, volnicînd pã unu din lăcuitori ot tam anume Radu Cenușă, să meargă din om în om să cerceteze ciți bani au luat Iancul, ori din capete sau din dobîndă, să-i aducă în scris. Și dă putere acestui Radu, ca de unde nu va fi luat Iancul, nici capete, nici dobîndă, să dea poruncă să nu mai dea Iancului nici un ban, că-și va căuta el cu oamenii, iar mai ales, pentru aceste 2 sate: Boișoara i Găojani și volnicește pentru banii ce-i va fi luat Iancul din socoteala lui, să aibă săracii a-și lua înapoi, din care să cunoaște că Iancul, rău și cu asupreală au cerut altă dobîndă peste datoriia lui Nan.

Ci, găsim cu cale ca toți săracii ciți să coprind la acest catastih iscălit dă Nan, dă acum innainte să fie apărați dă către Iancul, nici un ban să nu-i mai dea și orice vite sau trăsuri le va fi luat pentru datorile lui Nan, să le întoarcă înapoi săracilor și mai ales banii ce va fi luat dă la sătenii ot Boișoara i ot Găojani, precum rînduește Nan la catastihul său, să-i întoarcă Iancul înapoi, fiindcă Nan ține zapisile sătenilor la mîna lui. Peste aceasta iarăși zicem, dă ciți bani va fi apucat dă le va fi luat Iancul du pã la ceilalți lăcuitori afară din numitele sate, cu cercetare să să aducă în scris la canțalariia gospod și nici însuși Nan, fără osebită porunca innălțimii tale, să nu-i bîntuiască pentru negoțu Iancului, adică cu ce-i va fi împrumutat din însuși sermaiaoa lui, la aceia cu fieșteșcare, cu judecată ispravnicească să i să îplinească.

Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dă săvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 100 - 101.

1779, februarie 26.

Scarlat vel logofăt, Dum<itru> medelnicer.

¹ Loc alb.

679

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Gheorghe, Mihai și Ion, Anghelești din jud. Mehedinți reclamă de la Gheorghiița Șainoiul un hotar de moșie Lăturoasa. Pîrtiul „neavînd de față cărțile moșiei” se hotărăște cercetare și alegere la căimăcămia Craiovei. Domnul întărește.

1779

februarie

27

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, scriem dumitale cinstit și credincios boiarul domnii mele Grigorie Razu biv clucer, caimacamule al Craiovii, să faci dumneata cercetare cum scrie mai jos.

1779, februarie 27.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă divan aduse la judecată pă Gheorghe, Mihai și pă Ion, Anghelești, ot sud Mehedinți, piriși lui Gheorghiița Șainoiul tot dintr-acel județ, zicînd că au un hotar de moșie ce să numește Lăturoasa, rămasă dă moștenire dă la neamul lor, care moșie au stăpînit-o cu pace pînă la o vreme, iar dă la o vreme încoace, avînd și pîritu moșie într-acel hotar, zic că le-ar fi coprinsu și partea lor de moșie, arătînd și o carte de mărturie a înprejurenilor de acolo cu leat 1779 ghenarie 31, adevărînd dă stăpînirea pirișilor ce au avut într-acel hotar de moșie.

Față fiind și pîritu, răspunse cum că el n-au știut că au dat jalbă pirișii aceștia pentru dînsul de această pricină și nu are cu ce răspunde, fiindu-i cărțile la casa sa.

Deci, neputînd judecata a intra în vreo cercetare, neavînd pîritu cărțile de față ca să le arate, să fie luminată porunca mării tale către dumnealui caimacamu Craiovii ca, după cărțile și dovezile ce vor avea și o parte și alta, puindu-i de față înaintea dumnealui, să cerceteze și în ce chip va alege, să hotărăscă prin cartea dumnealor de judecată. Care la aceasta, au

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 101 - 101 v.

priimit și piriși.

1779, februarie 26.

Miche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Constantin biv vel comis, Andonios Fotino.

680

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Constantin fost vătaf de plai și alții din Rădăcinești (Argeș) reclamă o parte de moșie de la egumenul mănăstirii Berislăvești. Se hotărăște cercetare cu martori la fața locului de către ispravnicii, cu drept de apel la divan. Domnul întărește.

1779

februarie

27

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, cercetînd să îndreptați, iar neodihnindu-să vreo parte, să-i trimiteti și la divan.

1779, februarie 27.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, ceaușu za aprozi aduse la judecată pă Costandin, ce au fost vătaf dă plaiu, i Vasile i Ion dă la satu Rădăcinești sud Argeș, cu jalba ce au dat mării tale asupra cuviosului egumen breslăvesc¹, zicînd că, sint acum ani 20 de cînd doi preoți rude ale lor, fără dă știrea lor, au vîndut o moșie ce o stăpînea cu toții dă frați acolea la Rădăcinești sud Argeș, răposatului Sandu Bucșănescu, dă la care au luat-o mănăstirea Breslăvești¹ danie, arătînd că această moșie iaste pe trei moși, și 2 părți s-au vîndut dă popa Barbul i popa Rizea, pă care aceste doo părți sint liude 40 părtași, și le-au vîndut numai acei doi.

Față fiind și pîritu, cuviosul egumen breslăvesc, răspunse că pentru această pricină s-au înpăcat cu pirișii din anul trecut, leat 1778 februarie 16, arătînd și zapisul lor dă învoiala

ce au făcut cu dinșii la leatu ce mai sus arătăm, ca să stăpînească mănăstirea aceste doo părți cumpărate de răposatu Sandul paharnic Bucșănescu și ei să stăpînească a treia parte ce n-au fost vindută pă un moș, dîndu-le lor și copie după toate cărțile și zăpșile ce au fost vechi pentru această moșie, fiind toate acele cărți date la mănăstire dă răposatul paharnic Sandul, date fiind și la dumnealui dă acei doi preoți vnzători ce mai sus arătăm, din care preoți, unul, adică popa Barbul trăește și pînă acum.

Aflîndu-să acolo, înpotriva aceștii învoeli arătară pîrșii o jalbă ce au dat mării tale în urma acei învoeli cu 20 de zile, arătînd că cu iconomie au făcut acea învoială pînă vor pune în mină sineturile aceștii moșii, și cerîndu-și dreptu lor. Și să peruncește în dosul acei jălbi ai lor dă către înălțimea mării tale către dumnealor ispravnici, ca să izbrănească această pricină, după care poruncă a mării tale, nu să vede nici o izbrănire a să fi făcut dă dumnealor ispravnici.

Ci, fiindcă încă de acolo izbrănire nu li s-au făcut, am hotărit ca iarăși să meargă amîndoo părțile acolo, unde pot fi și oameni cu știință dă această pricină, ca să ia săvîrșire întii luminată porunca mării tale de acolo, și atunci, cînd vreo parte nu să va odihni de acolo, prin cartea dumnealor, dă izbrănirea ce vor face pricinii, li vor trimite și aici.

1779, februarie 25.

Miche paharnic, Du<mitru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Ev<dochim> medelnicer, Andonie Fot<ino>.

¹ Corect : Berislăvesc.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion din Suslănești (Mușcel) cu frații lui reclamă de la Ianache mămularul partea zălogită de un văr al lor din livada pe care o stăpîneau în devălmășie. Se hotărăște cercetarea zăpșilor de către ispravnici și răscumpărarea livezii de către reclamantii, în cazul cînd partea zălogită nu se va putea „deosebi” din devălmășie. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscol.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, arătîndu-ne zapciu cel orînduit că s-au odihnit și s-au mulțumit și amîndoo părțile spre a li să căuta pricina acolo dă ispravnici, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului, să urmați cum scrie mai jos.

1779, februarie 28.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă aprozi aduse la judecată pă Ion i sin ego, i Ion dă la Slănești¹ sud Mușcel, pîrș lui Ianache mumularu tot dintr-acei județ, zicînd pîrșii că, avînd un văr al lor, anume Ion, o livede cu pruni la Suslănești sud Mușcel, care livede au stăpînit-o cu toții fiind pă 6 frați, iar acel Ion vărul lor, de sînt ani 15, au zălojit și partea lor dă livede cu pruni la mai sus-numitul Ianache fără știrea lor, cerînd să-și afle dreptate.

Față fiind numitul Ianache, răspunse că el n-au știut de aceștia că au jăluit pentru dînsul dă această pricină și zăpșile și cărțile le are la casa sa. Deci, vîzînd că pîrșu Ianache nu avu cărțile aici să le arate, judecata nu putu a intra în nici o cercetare.

Ci, dă vreme ce și acel Ion, cel ce au zălojit acea livede, însuși pîrșii arătară că să află la numitul județ, cum și Ianache pîrșu iaste șazător tot într-acei județ, să fie luminată porunca mării tale către ispravnicii județului, fiind față și Ianache mumularu pîrșu și pîrșii aceștia, să cerceteze zăpșile ce va fi avînd pîrșu dă zălojirea aceștii livede cu pruni și de să va dovedi că au fost livedea la toți dă-a valma și acel Ion au zălojit-o și partea pîrșilor, atunci să deosibească părțile lor, rămîind intru zălojire numai partea acelu Ion, iar de nu să vă putea deosebi partea lui Ion, atunci pîrșii să plătească datoria lui Ion ce să va dovedi prin socoteală curată că are să plătească lui Ianache mumularu și să ție pîrșii partea acelu Ion

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 102 v. - 103.
v. Cartea domnească de rînduire a boierinașilor pentru hotărnicia moșiei în doc. din 19 iunie 1781
Arh. Buc., Ms. 8, f. 383. (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

681

1779

februarie

28

intru zălojire pînă își va plăti datoriia, cum și pentru venitul ce li s-ar face drept a lua pîrișu du pă părțile lor dintr-acea livede, iarăși să cerceteze și să facă împlinire hotărînd prin care de judecată. Iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

1779, februarie 25.

Miche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Constandin biv vel comis.

¹ Pentru : Suslănești.

682

1779

martie

1

Veliții boieri arată prin anafora că Iordache logofăt (jud. Buzău) se judecă cu Manolache pentru două pogoane de vie ale unchiului său stăpînite de pîrit în contul unei datorii. Întrucît pîritul nu s-a supus hotărîrii ispravnicilor de a primi rîscumpărarea viei și acum fuge de judecată se dă via în stăpînirea lui Iordache. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, bojiu milostiu i gospodar zemle Vlahiscoliu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boeri, întărim domnia l. l. ca, așa să să urmeze la toate.

1779, martie 1.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, ceașul de aprozi au adus la judecată înaintea noastră pe Iordache logofăt de la sud Buzău, carile cu jalbă au jăluit înălțimii tale pentru Manolache, iar de la sud Buzău, zicîndu că la leat 1777 dupe jalba ce au dat, din luminată porunca înălțimii tale s-au judecat cu dînsul înaintea dumnealor ispravnicilor din sud Buzău pentru doaa pogoane de vie ale unui unchiu al lui, ce le ținea mai sus-numitu Manolache pentru taleri 32 pol, și, prin cartea dumnealor ispravnicilor de judecată ce o are acest Iordache logofăt, i s-au dat această vie supt a lui stăpînire cu întoarcere de bani. Care bani, nevrînd acest Manolache ca să-i priimească, zice că de la judecată s-au dat supt păstrarea unui neguțător și de atunci pînă acum, de sînt doi ani, șad banii supt păstrarea acelu neguțător și Manolache nici banii nu priimește, nici apelație nu au făcut de atunci pînă acum, căutîndu vremea ca să-l poarte cu cheltuială prin judecăți.

Deci, aducînd numitul zapciu înaintea noastră, atît pe Iordache logofăt, jăluitoaru, cît și pe numitul Manolache, ne arată Iordache carte de judecată a răposatului Ianache Bagdatliu, biv vel armaș, i a lui Iordache șătraru Popescu de la leat 1777 maiu 8 de sînt ani doi, fiînd pă acea vreme amîndoi ispravnici în sud Buzău, intru care scrie că un Lațcar, unchiul Păunii, soșlia acestui Iordache logofăt, avîndu 3 pogoane de vie în sud Buzău, la trebuința lui le-au pus acest Lațco la un Radu Băjan zălog în taleri 32 pol, bani 30, cu soroc dă trei ani, și intr-acel soroc făcînd numitul Băjan această vie vînzătoare și mai sus-numitul Manolache fiînd și el rudă mai dă dăparte, au dat el acei bani ai zălojirii lui Băjan și au luat el viaa intru a sa stăpînire. Și vîzînd Dinul Căprescul și cu mumă-sa Rada că stăpînește Manolache aceste trei pogoane dă vie ale lui Lațcar și fiînd și el nepot lui Lațcar, l-au tras pe Manolache la judecată la leat 1766 februarie 16 și atunci, în judecată fiînd, s-au învoit acest Manolache cu Dinul și cu mumă-sa Căpreasca prin zapis, ca să stăpînească Manolache două pogoane de vie și Dinul cu mumă-sa Rada un pogon dă vie dintr-acele trei, cu așazămînt ca, dă să va întimpla să vie Lațcar, că nu-l știa că iaste mort, sau să să scoale altcinevași din rudele lor, Manolache să-și priimească banii înapoi și acela să-și ia viaa intru a lui stăpînire. Care, pe acea vreme Iilca Căpreasca și muma Păunii ce o ține acum Iordache logofețel, fiînd șăzătorî în sud Prahova, n-au știut de bună vînzarea lui Băjan ce au vîndut această vie lui Manolache, nici învoiala ce au făcut Manolache cu Dinul Căprescu și cu mumă-sa Rada prin zapis, arătîndu Dinul Căprescul atunci judecății că el în zapisul ce au dat lu Manolache de învoială pe mătuși-sa Iilca Căpreasca, nici pe vară-sa Păuna n-au iscălit, nici că le-au înștiințat nicidăcum de această

invoială. Și fiindcă la judecata ce au avut Iordache logofețel cu acest Manolache, au arătat acest zapis de invoială, scris mai jos cu altă slovă striină și iscălită, atît Ilinca Căpreasca, cit și Păuna fii-sa, soția lui Iordache, și nefiind iscălit nici alte mărturii, nici cel ce le-au iscălit pã ele, au cerut judecata lui Manolache să aducă mărturii sau pe cel ce le-au iscălit pe dînsile, fiindcă Iordache au tăgăduit, zicînd că nici soacră-sa Ilinca, nici Păuna soția lui, știre de această invoială n-au avut și <ce> au arătat Manolache nu are, nici pe cel ce au scris nu-l știe. Și neputînd dovedi Manolache acele iscălituri, au hotărit dumnealor ca să întoarcă Iordache lui Manolache acei taleri 32, 90 răscumpărătoarea vie și să ia acele doă pogoane de la Manolache supt stăpînirea lui, mai virtos că aceste doă pogoane de vie sînt alătura cu via lui Iordache ce o are dă zestre, iar Manolache, de va avea vreo bănuială asupra Dinului Căprescul sau a altui cuivași, că va fi știut și Ilinca și Păuna fii-sa de această invoială, voe are să le dea carte dă blestem, și Manolache nici banii n-au vrut să și-i primească, nici carte de blestem n-au dat nimăru și au dosit de la judecată.

Deci acum, față fiind înaintea noastră Manolache, zise că Ilinca și Păuna, soția lui Iordache logofețel, au știut de această invoială și cum că cu zisa lor sînt iscălite în zapis, și fiindcă nici Dinul Căprescu, cel ce au dat zapis lui Manolache de invoială, nu fu de față aici ca să cerceteze judecata, am găsit cu cale să să facă carte către dumnealor ispravnicii județului și să ia Manolache și carte de blestem asupra Dinului și asupra Păunii și ducîndu-o la dumnealor ispravnicii județului, dumnealor să cheme atît pe Păuna, cit și pe Dinul Căprescu și în frica lui Dumnezeu, cum vor ști să arate adevărul, și acest Manolache, cum s-au hotărit judecata, nici au șazut să-și ia acea carte către dumnealor ispravnici, nici au scos carte de blestem. Și văzînd că au venit aici la București și dumnealui Căprescul, cel ce era să primească cartea dă blestem, pe loc au fugit la țară la casa lui, și Iordache logofătu spre mai buna dăscoperire au adus pe Dinul Căprescul înaintea noastră, carile în frica lui Dumnezeu și în scris și-au dat mărturia lui, înaintea noastră, arătîndu pe largu toată curgerea pricinii aceștii vie și cum că nici mumă-sa, nici el, n-au înștiințat pe Ilinca nici pã fii-sa Păuna de acest așa-zămînt ce au făcut cu Manolache, nici că știe cînd le-au iscălit Manolache în zapis pe dînsile, la care zise că va primi și blestem.

Ci, dă vreme că acest Manolache de la doă judecări să vede că au dosit, rău umblă purtîndu pe numitul Iordache logofețel prin judecări cu cheltueli, ci am găsit cu cale Iordache logofețel, dupe cum au stăpînit aceste doă pogoane dă vie pînă acum de cînd i le-au dat judecata dă sînt doi ani, să le stăpînească și de acum înaintea cu bună pace de către Manolache. Iar cînd va veni Lațcăr, stăpînul vie, dă vreme că el n-au vîndut această vie, ci au avut-o zălojită, întorcînd acești taleri 32 pol, 30 lui Iordache logofăt, să ia întru stăpînirea lui, atît aceste doă pogoane dă vie, cit și un pogon dă vie ce l-au luat Dinul Căprescul la invoiala ce au făcut cu Manolache. Și fiindcă Manolache, banii nu și-au luat și șed supt pecete la acel neguțator și pînă acum, să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Buzău ca, luînd banii de la acel neguțator, să-i dea lui Manolache, iar cînd nu va vrea Manolache nicicum să-i primească, să-i pue supt pecete și să-i dea la sfînta episcopie Buzău și, oricînd va vrea Manolache, va merge și-i va lua.

Ci, noi într-aceștii chip am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne la înălțimea ta.

1779, februarie 20.

Neculae Dădescu vel ban, Pană vel vornic, Badea vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, Manolache Erincoveanu vel logofăt, Gligore Băleanu vel clucer, Iordache vel paharnic.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 103 v. - 104 v.

1779

martie

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahisoiu.

După această alegere a judecării, viind acum Cirstea dă la Ulești, cerind spre a să porunci dă către domnia mea ca să să orînduiască dă către ispravnici-boierinași la fața locului, a căruia cerere fiind cu cale, după hotărîrea judecării, poruncim dumneavoastră boierilor ispravnici, ori însuși să mergeți, sau să orînduiți boierinași cu praxis la numita moșie să facă alegere cum scrie mai jos.

1779, martie 1.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vătafu za visterie aduse la judecată pă Cirstea dă la Ulești sud Ialomița, piriș Dudului argintaru de aici din București, zicînd că, avînd el moșie de moștenire în sud Ilfov ce să numește Sărulești, care moșie este de-a valma cu moșia pirtului i cu a unui cumnat al lui, anume Toma mîrgelaru, care această moșie, pînă la leat 1769 au stăpînit-o cu socrii numiților și de atunci încoace o stăpînește cu aceștiia, iar acum acest pirt, Dudu argintaru, s-au sculat de și-au vîndut nu numai partea lui de moșie și a cumnati-său, ci au vîndut și din partea lui dă moșie.

S-au întrebat pirișu Cirstea ca să-și arate la judecată zapise și sineturi ce are de stăpînirea aceștii moșii, și arată o carte de judecată cu leat 7232 februarie 27, de sint ani 54, a dumnealor veliților boieri, întru care dă stăpînire popii lui Ion și feciorilor lui anume Costandin și Ion, din care să trage Cirstea acesta, ca să aibă a stăpîni 86 stînjani dă moșie din Săruleștii de sus din sud Ilfov. După zapisele ce s-au văzut, atit atunci la judecată, cit și acum de noi, mai arată și altă carte dă judecată cu leat 1755 noemvrie 17 de sint ani 22, a dumnealor veliților boieri, întru care scrie că la judecata ce au fost avut înaintea dumnealor, popa Ene, tatăl pirișului Cirstii, cu unchiu-său, Ion, pentru moșia aceasta, Sărulești, căutîndu-li-să zapisele la amîndoa părțile de cumpărătoarea moșii, s-au găsit din toate zapsile, 265 suma stînjenilor, care înpărțindu-să frățește la amîndoi, li s-au dat ca să stăpînească dă frate cite stînjani 132, din care stînjani unchiu-său Ion au fost vîndut din partea lui, stînjani 112 la un Dragomir, fratele popii Teodor și au vîndut și 20 stînjani popii lui Costandin moșu pirișului Cirstii și unchiu-său Ion au rămas fără moșie. Care cu acești 20 stînjani de cumpărătoare, s-au dat popii lui Ene, tatul pirișului, să stăpînească în Sărulești stînjani 152 1/2. Din care, însuși pirișu Cirstea arată cum că tată-său, trăînd în viață, au vîndut la o Vochiță, soacra pirtului Dudul i a cumnati-său Toma mîrgelaru, stînjani 30, și scăzîndu-să din stînjani 150 1/2 ai popii Ene ce mai sus arată, rămîn să stăpînească pirișu Cirstea stînjani 120, 1/2.

Am cerut și pirtului Dudul argintaru ca să arate zapsile și sineturile ce are atit ale lui, cit și ale cumnati-său Toma de stăpînirea moșii Sărulești și arată un zapis cu leat 7247 februarie 14, de sint ani 39, al lui Ion sin popa Ion ce scrie pă numele popii Todor, fratele lui Dragomir din care să trage pirtu Dudu, de stînjani 87 moșie în Sărulești. Mai arată și alt zapis cu leat 1749 februarie 28, tot al numitului Ion sin popa Ion pe numele lui Dragomir brat popa Toader, cum că i-au mai vîndut 25 stînjani de moșie în Sărulești. Mai arată și alt zapis cu leat 7229 iulie 16 de sint ani 57, al unui Visarion diiacon, nepotu călugărului. Rafail ot Rasa, ce scrie iarăși pă numele popii lui Toader că i-au vîndut 28 stînjani de moșie în Sărulești. Mai arată și alt zapsu cu leat 7226 avgust 10, de sint ani 60, al popii Spirii ot Porcești, scris pă numele unii Despîi dă stînjani 15, iar moșie în Sărulești, care moșie au fost răscumpărat-o popa Teodor. Mai arată și alt zapis cu leat 1769 februarie 8, al popii lui Ene, tatul pirișului Cirstii, ce scrie pă numele Vochiții sora Dinului și a Tomii, de stînjani 30, după cum mai sus arată, care să fac toată suma stînjani 185.

Deci, după cercetarea ce li s-au făcut zapsilor ce arătară atit o parte cit și alta, să văzură zapise cu sume de stînjani de moșie în Sărulești mai mult dăcît în cartea dă judecată a dumnealor veliților boierilor, ceastă după urmă cu leat 1755 noemvrie 17, și fiind trebuință

de a să alege părțile fieștecăruia, care cît are să stăpînească, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Ilhoy, ca să meargă în fața locului, unde față fiind amîndoă părțile și alți moșneni și înprejurenii ai ceștii moșii Sărulești și trăgînd moșiia pînă trei locuri după obiceiul prin moșnenii bătrîni, să le cerceteze și zapisele ce au dă stăpînirea acei moșii și așa, după alegerea dumnealor, să le dea fieștecăruia cărți de stăpînire pînă amînă, ca să știe fieștecare ce și cît să stăpînească. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 105 - 106.

1777, diehemvrie 29.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Alecsandru Greci<anu>, Hagi biv vel sluger, Anton Fotino.

Veliții boieri arată prin anafora că Grigore Asan vel clucer de arie se judecă cu mehter-bașa și alți trei mehteri turci care și-au făcut case pe locul lui din mahalaua Popescului și nu-i plătesc chiria pămîntului după obicei; judecata hotărîște ca piriții să plătească chirie după cum plătesc și ceilalți din situația lor. Domnul întărește.

684

**1779
martie
1**

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Poruncim dumatule vel armaș, după această hotărîre urmînd, să-i faci împlinire nu numai dă chiria ce are a lua pînă acum, ci și dă acum înainte, în vreme cînd nu vor urma dă sineși a-i plăti, arătîndu și numitu clucer, să-i apuce să îplinească fără dă a nu mai aștepta altă poruncă.

1779, martie 1.

Preainălțate doamne,

Dumnealui vel armaș au adus la judecată înaintea noastră pînă dumnealui Grigorie Asan, vel clucer za arie, cu mehter-bașa, vechil fiind la trei mehteri turci ce au case pînă locul dumisale ce-l are aici în București în mahalaua Popescului, unde au fost jicniță domnească, anume: Memiș-Zurnagiu i Mehmet—Zurnazan și Ali-Negru, zicînd numitul clucer că atît mai sus-numitu mehter-bașă, cît și acești trei turci mehteri, pînă doi ani nu i-au plătit chiria pămîntului după obicei și după cum plătesc și alți chiriași ce mai sînt șazători pînă acest loc și cum că atît mehter-bașa, cît și acești mai sus-numiți mehteri, iarăși stîndu-i cu înpotrivire dă a nu-i plăti chiria, în trecuta vreme, iarăși dînd jalbă înălțimii tale, zice că s-au poruncit dă înălțimea ta dumnealui Ștefan biv vel armaș, fiind pînă acea vreme vel armaș, ca să-i apuce ori să-și dea chiria pămîntului după obicei, sau să-și rădice casele du pînă locu dumisale și pînă loc i-au plătit chiria pînă doi ani după stînjării ce are fieșcare în coprinsul său, iar cînd doi ani încoace nu i-au plătit. Și ni să poruncește dă înălțimea ta ca să cercetăm, fiindcă dumnealui vel armaș au înștiințat înălțimii tale cum că mehterii voesc a plăti chiria ceea ce e cu cale, după cum și alte case acolo în mahala asemenea dau, și cluceru nepriimînd așa, cere mai mare chirie.

Întrebîndu-să cluceru, zice că mai mare chirie nu cere, și după cum plătesc și alți chiriași ce sînt șazători pînă loc, adică dă stînjări cîte bani 36, așa să-i plătească și ei, iar nu mai mult, după cum i-au plătit și în celălalt rînd. Am întrebat pînă mehter-bașa, pentru ce nu-și plătesc chiria după acest așazămint ce dau și alți chiriași, și zise că adăvărât atunci i-au apucat dumnealui armașu Ștefan și au plătit chiria, dar mai înainte, dă cînd auei case pînă acest loc, niciodată chirie zice că nu au plătit.

Ci, dă vreme că ei sînt șazători pînă locu clucerului Grigorie, găsim cu cale după cum dau și alți chiriași și după <cum> zice că au plătit și pînă acum, dă stîngen cîte bani 36, să plătească și de acum înainte tot asemenea. Care la aceasta, au priimit și mehter-bașa înaintea noastră.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 107 v. - 108.

1778, diehemvrie 2.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană cel vornic, Ștefan vel vornic, vel logofăt.

1779

martie

1

Iubitorule dă Dumnezeu, sfinția ta părinte episcoape al sfintii episcopii Rîmnecul. Vrînd domnia mea ca să ne pliorforisim ce porunci și învățături sîntu date protopopilor de obște pe afară, ne-au arătat preasfinția sa părintele mitropolitul, cu anafora pe largu, cum că, după ce sînt datori mai întîlu a griji și a cerceta de podoaba sfintelor biserici, de sfintele taini, cum le țin preoții, de botezul pruncului, de orînduiala slujbii bisericești, cu ce tacsis să le săvirșească și în ce chip să petreacă obștea preoții dupe cîntea darului și cum să îndemne pe creștini la paza bisericilor la ispovedanii și la precestuit, cel ce va fi vrednic și de alte învățături ca acestea folositoare, au și această slujbă a cerceta pricini dă judecăți bisericești, adică de curvii, dă hrăpirea fetelor, de posatnice, de amestecarea sîngelui, de paranomiia nunții a patra, de feremecătorii, dă vrăjbi între bărbat cu soția lui, unde va dovedi vreuna dintr-acestea necuvioase fapte, să facă judecată după învățăturile ce au și, de nu le poate face îndreptare, adică numai cu închisoare, pe fâmee la protopop, iar pe bărbat la închisoarea politicească, să înștiințeze la arhiereul eparhii, ca să le facă cea după pravili hotărîrea dă pedeapsă și după izbrănirea pricinii ce vor face, au obicei a lua dă la partea cea vinovată, taleri 2 pol treapd pentru osteneala lor, iar mai mult nu, dupe cum pentru acestea s-au fost dat la mina protopopilor și cărțile domnii mele. Care aceste porunci și învățături, cum și orînduitul treapd, cu cale le-am văzut domnia mea că sînt, dar fiindcă ne-am fost înștiințat cum că peste acest orînduit treapd să pun de le ia mai mult și altă osebită gloabă, sfinția ta să scrii la toți protopopii din eparhia sfinții tale, ca să nu să cuteze nici a lua mai mult treapd, nici a globi deosebit, nici a pune năpăști și prepuneri spre a le lua treapd făr'dă a nu fi vină dovedită. Și pe cei ce nu vor păzi poruncile și vor îndrăzni a lua mai mult și a face vreo urmare înpotrivă, nu numai să-i pui să întoarcă, ci încă să le faci sfinția ta pedeapsa ce să cade ca să ia pildă și ceilalți. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
102 - 102v.

1779, martie 1.

1779

martie

1

Preasfinția ta părinte mitropolit,

Am văzut domnia mea din înștiințarea ce ne faci prin anafora, poruncile ce sînt date dă către preasfinția ta protopopilor pe afară, în ce chip să urmeze, atît la altile, cît și mai virtos la pricinile dă judecăți bisericești, care sîntu a să căuta de dinșii, și cît treapd au obicei a lua dă la partea cea vinovată pentru osteneala lor, adică cîte taleri 2 pol, care acestea cu cale le-am văzut și domnia mea că sînt. Dar fiindcă ne-am fost înștiințat cum că peste acestu orînduit treapd să pun de ia mai mult și le ia și altă osebită gloabă, preasfinția ta le vei întări poruncile acestea ca să nu să cuteze nici a lua mai mult treapd, nici a globi deosebit, nici a pune năpăști și prepuneri spre a le lua treapd făr'dă a nu fi vină dovedită și pe cei ce nu vor păzi poruncile și vor îndrăzni a lua mai mult și a face vreo urmare înpotrivă, nu numai să-i pui să întoarcă, ci încă să le faci preasfinția ta pedeapsa ce să cade, ca să ia pildă și ceilalți. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 102 v.

1779, martie 1.

Carte domnească adresată ispravnicilor de județe prin care li se poruncește să controleze activitatea protopopilor și să vegheze asupra respectării poruncilor mitropolitului și episcopilor privitoare la treapdă.

687

1779
martie
1

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud...¹ sănătate! Vrînd domnia mea ca să ne plioforisim de obiceiul protopopilor, mai vîrtos a celor du pe afară, și cerînd dă la preasființa sa părintele mitropolitul ca să ne arate ce porunci le are date, ne-au înștiințat cu anafora cum că, după ce sînt datorii mai întîiu a griji și a cerceta de podoaba sfințelor biserici, dă sfințele taini, cum să le ție preoții, de botezul pruncului, de orînduiala slujbii bisericesti cu ce tascis să le săvîrșască și în ce chip să petreacă obștea preoții după cîntea darului și cum să îndemne pă creștini la paza bisericilor la ispovedanii și la precestuit, cel ce va fi vrednic și de alte învățături ca acestea folositoare, au și această slujbă a cerceta pricini bisericesti, adică de curvii, dă hrăpirea fetelor, de posatnice, de amestecarea singelui, de paranomiia nunții a patra, de fermecătorii, dă vrăjbi între bărbat cu soția lui, unde va dovedi vreuna dintr-acestea necuvioase fapte, să facă judecată după învățatura ce au dă la preasființa sa. Și dă nu le poate face îndreptare, adică numai cu închisoarea, pă fămee la protopopi, iar pe bărbat la închisoarea politicească, să înștiințeze la preasființa sa părintele mitropolitul ca să le facă cea după pravilă hotărîre de pedeapsă. Și după izbrănirea pricinii ce vor face, au obicei a lua dă la partea cea vinovată taleri 2 pol treapdă pentru osteneala lor, iar mai mult nu. Dupe cum pentru acestea s-au fost dat la mîna protopopilor și cărțile domnii mele, care aceste porunci și învățături, cum și orînduitu treapdă, cu cale l-am văzut domnia mea că sînt.

Dar fiindcă auzim cum că protopopii, peste orînduitu treapdă, să pun dă ia mai mult și apoi le ia și altă gloabă deosebită, și lîngă aceasta fac și năpăști cu prepuneri ca să globească, nefiînd vină dovedită, iată vă poruncim ca să luați aminte pentru aceasta și, de vor căuta peste aceste porunci ale domnii mele și peste învățăturile ce au asemenea și dă la preasfirîția sa părintele mitropolit i de la sfinția lor părinții episcopi, ori a lua treapdă mai mult, ori a globi deosebit pă cinevași, ori a face prepuneri și năpăști ca să globească făr' dă a nu fi vină dovedită, nu numai să nu-i îngăduiți nicidecum, ci încă să înștiințați domnii mele negreșit, pentru că, dă nu veți purta grijă și vom auzi că au făcut mai mult peste ce au poruncă și dumneavoastră nu ne-ați înștiințat și i-ați lăsat, să știți că veți cădea în urgiia domnii mele.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 108.

1779, martie 1.

<Notă>: Aceste cărți s-au dat la ceaușu spătăresc să le trimită.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că judecînd pricina dintre Alexe Neculescu biv logofăt de visterie și stolnicul Scarlat Cîmpineanu pentru împresurarea moșiei Chichineful din jud. Slam Rîmnice a hotărît cercetare la fața locului și alegerea hotărîrilor de către ispravnicii județului. Domnul întărește.

688

1779
martie
2

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, fiind și amîndooă părțile odihniți cum scrie mai jos, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare și alegere la fața locului.

1779, martie 2.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vâtafu za aprozi aduse la judecată pă dumnealui biv logofăt za visterie Alekse Neculescu, priș dumnealui stolnicului Scarlat Cîmpi-

neanu, zicind că, avînd o moșie în sud Slam Rîmnic ce să numește Chichinețul, alătura cu o moșie a dumnealui stolnicului, ce să numește Plașcov, care moșie au stăpînit-o după hotarale și semnile ce i le-au arătat stăpînitorii ce le-au avut mai nainte vreme, pînă an, iar în anu trecut nu știe, din obrăznicia slugilor dumnealui sau din arătarea țaranilor, avînd enteres dă a-l înșala la clacă i la vinzarea vinului și a rachiului, că l-au păgubit mai mult dă taleri 500 cu claca ce s-au luat du pă la oameni i din vinu i rachiu ce nu l-au îngăduit să și-l vînză, care vin și rachiu s-au stricat și s-au prăpădit, dus acolo fiind, de care cerea să-și afle drep-tatea.

Față fiind și dumnealui stolnicu Cîmpineanu, răspunse că oamenii dumnealui, cu porunca dumnealui, n-au călcat hotarale moșii pîrîșului logofăt Alece, nici s-au întinsu mai mult în alte moșii, decit după semnile și hotarale ce le-au arătat inprejurenii și vecinii moșii, după a cărora arătare au dijmuit și au luat claca oamenii dumnealui. Pentru care semne și hotară dă moșii, amîndoi dumnealor priimiră și cerură la dumnealor ispravnicii județului ca, la fața locului, să să cerceteze prin carte dă blestem asupra rumănilor celor ce n-au împărțire la acele hotară dă moșii și asupra Tomii Hrean, ca unui vechi moșnean ce-au fost stăpînitor aceștii moșii pînă ce au vîndut-o dumnealui pîrîșului logofăt Alexe și știe mai bine semnile și hotarale acelor moși. Și după alegerea semnilor și hotarălor, ce să va dovedi din arătarea acelor mărturii, să aleagă și să dăspartă dumnealor ispravnicii a fieșcăruia moșie, izbrînind prin cartea dumnealor dă alegere.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 110 v.

1779, februarie 23.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Evdochim, medelnicer, Andon Fotino.

689

1779
martie

2

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că judecînd pricina dintre Dumitru Cînpă și Mihăilă Hulubeanu, ambii cu cetașii lor (jud. Gorj), pentru muntele Coasta Burtii, a admis hotărîrea anterioară a caimacamului Craiovei și a dat dreptate Hulubeniilor care îl stăpînesc în prezent. Nefăcîndu-se apel la timp de cei rămași, domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele Mihăilă cu cetașii lui, Hulubeni, cerînd întărire dreptății lui și văzînd domniia mea că nu numai soroc dă 60 dă zile ce iaste orînduit la cei ce fac apelație, au trecut, ci încă și peste soroc au trecut încă 20 dă zile și nici pînă acum nu s-au arătat ceilaltă parte ca să iasă la divan dă au avut a mai zice altcevași, văzînd și din cele mai jos scrise că cercetarea s-au făcut atît la Craiova, cît și aici cu amăruntu prin carte dă blestem, mai virtos, stăpînirea fiind tot a acestora și pînă acum, care iaste mai bună dovadă, am întărit ca să stăpînească și de acum innainte cu pace.

1779, martie 2.

Neodîhnindu-să Dumitru cu cetașii lui din Cînipești sud Gorj pă judecata ce au avut innaintea dumnealui paharnicului Manolache Romanitis, ce au fost caimacam Craiovei, cu Mihăilă Hulubeanu cu cetașii lui, tot din sud Gorj, pentru muntele Coasta Burtii, care munte zicea cînipeștii că l-au înpresurat Hulubeni, din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, vătafu dă aprozi au adus față pă amîndooă părțile innaintea noastră, care, după măruntă cercetare ce au făcut dumnealui paharnicul Romanitis, atît tuturor cărților ce au avut, cît și prin megiașii locului, după cartea dă blestem ce au priimit acei megiași, au adevărit că nu au nici o stăpînire într-acele munte pîrîșii cînipești, după cum pre largu arată în cartea dumnealui dă judecată.

Făcînd și noi cercetare, am găsit că bine și după dreptate au judecat dumnealui paharnicu; am cerut pîrîșlor ca să ne arate la ce nu să odihnesc și ne arată un zapis scris cu leat 1172 iunie 6, de sint ani 114, al unui Vlad sin Ștefan i Ștefan sin Stan ce-l dau la

mîna unui Cînipă i Pătru păhărnice, moșneni din care zic că să trag pîrșii, în care arată că au vîndut trei munți anume Pravățul i Capra și Burta Bojii și din Cînipești cu munții, i alt zapis cu leat 7201, de sint ani 85, al unui Costea din Rogojani ce-l dă la mîna lui Ion Cînipă, în care arată că și-au vîndut muntele Borta Bojii, puind pîrșu temei cu acele zapise că muntele iaste al lor, care zapise le găsim de tot mincinoase, fiindcă să vede slovă scrisă de acum și pă hîrtie nooă, iar nu veche dă ani 114 și de ani 85, și nici le-am priimit.

Mai arătară și o carte dă judecată, cu leat 1778, octomvrie 20, a șătrarului Radu Crăs-naru ce iaste judecator la sud Gorj, care carte dă tot anerisește cartea de judecată a dum-nealui paharnicului ce au fost atunci caimacam. Care c rte aceia, a numitului judecator, cer-cetînd cu amăruntu, să văzu a fi fără dă nici un temei, iar cartea dă judecată a dumnealui paharnicului Romanitis o am găsit-o bună.

După care și noi asemenea am hotărit ca numitul Mihăilă cu cetașii lui Hulubeni să stăpînească muntele Coasta Burtii cu bună pace dă către pîrșii cînipești.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 125 v. - 126

1778, diehemvrie 12.

Miche paharnic, Dumitru, Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Cos-tandin Comăneanu sărdar, Evdochim medelnicer, Andonie Fotino.

Prin jalbă către domn, moșnenii posesori de vie în dealul Oprinii (jud. Argeș) de pe moșia episcopiei Rîmniceului se plîng împotriva abuzurilor săvîrșite de vinăriceri. Domnul dispune să li se ia vinăriciul după lege, iar ispravnicii să facă cercetare și să le întoarcă paguba.

690

1779
martie
2

Jăluiesc mării tale că avem vie în dealul Oprinii pe moșia sfintii episcopiei Rîmniceului în sud Argeș și mai înainte vreme am avut obicei dă am plătit vinărici domnesc din zece vedre o vadră po bani 50 vadra, care ne venea dă toată vadra po bani cinci, iar dă la o vreme încoace au început boierii vinăriceri a ne încărcă la zece una, iar într-această toamnă boierii ce au fost orînduiți cu slujba vinăriciului ne-au încărcat dă ne-au ajunsu pe unii dă ne-au venit dă vadră cite parale trei, iar pe alții cite parale patru și dacă am mersu dă am jăluit că sintem încărcăți, ne-au scos afară cu palme.

Așijderea jăluim mării tale că acest deal al sfintii episcopiei iaste alătura c-un deal ce-i zic Fițeni și boierii ce cumpără vinărici, iaste obicei dă stă scăunașii pentru paza dealului și acei scăunași au făcut obicei dă nu îngăduescu pe scăunașu ce este pus dă părintele episcop, nu lasă să tae carne în dealul sfintei episcopiei și unii din noi, fiind dăpărtați cu șăderea, ne aducem dă la casile noastre cite o pasăre sau cite <o> oae, sau cite dooă trei ocă carne pentru trebuința noastră, iar nu dă vînzare, și acei scăunași ne pîrăscu la vinăriceri și ne pradă care, și astă-toamnă au luat dă la un diacon anume Grigorie, pentru 3 ocă carne, taleri 2 și l-au și bătut.

Pentru care aceste nedreptăți, rugăm milii și bunătății mării tale, ca să te milostivești să avem dreptate să ni să facă luminată porunca mării tale ca să avem în dealu sfintei episcopiei ca să ni să păzească obiceiul vechiu pentru vinărici, să știm cu cît să plătim, ca să nu mai plătim năpăști, cît și pentru acei scăunași ce ne pradă pentru a nu tăia carne, iarăși să nu fim supărați ca să ne putem stăpîni pămînturile noastre și mare pomană va rămînea mării tale.

Că dă nu vom avea această milă dă la măriia ta, ne caută să ne părăsim viele și pămînturile.

Robii mării tale,
noi toți moșnenii ce avem vie pe moșia
Oprinii a sfintei episcopiei Rîmnec, sud Argeș.

Porunca ce s-a făcut la această jalbă.

Cît pentru încărcătura ce să jăluiesc că le fac slujbașii vinărici <r>i în vremea vinăriciului, le dăm domnia mea această carte la mîna și poruncim slujbașilor ce vă veți orîndui

cu slujba vinăriciului, au domnești, sau mănăstirești, să nu cutezați a face cît de puțină încercătură la măsurătoarea cotului, la suma vedrilor sau a lua mai mult decât cinci bani pe vedrile ce cu dreptate măsurătoare să vor găsi, ci să căutați a urma întocmai poruncilor domnii mele adică a măsura vasele cu cotul ce să dă pecetluit de la visteria domnii mele dupe dreptate dă a nu face încercătură la suma vedrilor cu cît de puțin, și pe cîte vedre vor eși cu acea dreaptă măsurătoare, să luați dă vadră po bani cinci după porunca domnii mele, iar nu mai mult. Că dovedind domnii a mea că faceți încercătură la suma vedrilor, sau că luați mai mult decât bani cinci la vadră și nu urmați poruncilor domnii mele, pe unul ca acela, cu ocna și cu tirgul îl vom pedepsi. Așjderea și pentru jalba ce fac pentru scăunași, că-i pradă și-i globesc pentru carnea ce-și aduc de la casile lor pentru trebuința mîncării, le-am dat această apărare la mînă ca să fie nesupărați dă către acei scăunași pentru păsările și pentru carnea ce-și aduc dă la casile lor pentru trebuința mîncării lor, să nu fie siliți de a cumpăra carne cînd nu vor vrea sau nu va avea trebuință.

Iar pentru trecuta încercătură ce li s-au făcut dă către slujbașii vinăriceri la suma vedrilor cum și pentru gloaba ce le-au luat scăunașul, poruncim dumneavoastră ispravnicilor, să aduceți innaintea dumneavoastră, atit pă acei vinăriceri și scăunași, cît și pe jăluitori, și să faceți cercetare cu amăruntul și ce veți dovedi că au încărcat și le-au luat mai mult peste poruncile domnii mele, să puneți innaintea dumneavoastră să le întoarcă pînă la una. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 108 v. - 109.

1779, martie 2.

691

1779
martie

3

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Pătru Ilea cu cetașii lui reclamă pe Tudor și Vasile cu cetașii lor din jud. Gorj pentru impresurarea muntelui Paltinul. Deși părțile au mărturisit, neputîndu-se da hotărîre, se cere domnului să trimită pricina la caimacamul Craiovei spre a rîndui boieri pentru cercetări la fața locului.

Din luminată porunca mării tale, vătafu za aprozi aduse la judecată pă Pătru Ilea, cu cetașii lui, cu jalba ce au dat mării tale asupra lui Tudor i Vasile din satu Mirosloveni sud Gorji, zicînd că, avînd ei un munte ce să numește Paltinul, li s-au înpresurat dă ma isus-numiții, avînd ei munte al lor ce să numește Coasta Păpușii, și arătără o carte a unui Vlăduț Gălcescu, logofețel dă divan, cu leat 1762 iulie 1, prin care deosebește acest munte Paltinul din ceilalți munți și-l dă întru stăpînirea unui Ilie vătaf, din care să trage pirișii.

Față fiind și piriții Tudor gheban, cu cetașii lui, răspunse că acest munte Paltinul nu iaste mult deosebit, ci iaste un picior al munte<lui> lor ce să numește Coasta Păpușii și arătără o anafora cu leat 1761 septemvrie 10 a ispravnicul<lui> acei vremi, prin care să vede că pirișii mirosloveni, avînd într-o vreme judecată cu piriții pe<n>tru acest munte, aduce și unii și alții mărturii, o parte de oameni zicînd că acest munte Paltin iaste picioru dă munte al muntelui Păpușii și altă parte dă oameni zicînd că iaste munte dăosebit al pirișilor și nu să hotărăște nici într-un chip.

Deci, văzînd că din cărțile ce au arătat nu iaste nici o descoperire a trebii, avînd și o parte și alta mărturii atunci, din care pricină și nu li s-au făcut nici un fel de hotărîre.

Și fiindcă aceasta iaste trebuință de a să cerceta la fața locului prin dovezi și mărturii oameni înprejurenii, să fie luminată porunca mării tale către dumnealui caimacamu Craiovii, ca să orînduiască boieri în fața locului ca să facă cercetare pricinii spre dăscoperirea adevărului și, dă vor dovedi că iaste după zisa pirișilor mult dăosebit, să-l dea întru stăpînirea pirișilor Pătru Ilea cu cetașii lui. Iar dovedind că iaste după arătarea lui Tudor gheman, picior dă munte al muntelui Coasta Păpușii, să să dea întru stăpînirea lui, izbrănind pricina prin cartea dumnealor de judecată după dreptate,

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 123v. - 124.

1779, martie 3.

Miche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Alex<andru> Grecianu, Ev<dochim> medelnicer, And<onie> Fot<ino>.

Carte domnească dată lui Alexandru Boteanul postelnicul prin care i se acordă soroc de un an pentru a-și plăti datoriile către Theodosie neșătorul și Tudor bogasierul.

692

1779
martie
3

Au jăluit domnii mele Alexandru Boteanul, postelnicul, cum că, din scăpătăciune neputîndu ca să-și chivernisească viața, s-au împrumutat de la Theodosie neșătorul cu taleri 100 și de la Tudoru bogasieru cu taleri 160 și iar de la acest Tudoru prin mina frate-său cu taleri 320. Cariu acum cerînd să le plătească, și el din sărăcie neavînd puțință a le plăti acum deodată, ceru de la domnia mea soroc de un an, prinzîndu-să că pînă la împlinirea sorocului acestuia să va sili în tot chipu și să va exflisi cu toți datornicii.

Deci, dupe jalba lui, i-am dat domnia mea sorocul ce cere, numai și el să să silească și să pue nevoință ca într-această vreme a sorocului să le plătească tuturor datoriia rînduri, rînduri și să să vază în faptă că le plătește. Iar puțințu-l dovedi datornicii că are puțință și nu va să le plătească, vor da jalbă.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8, f. 104.

1779, martie 3.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Gheorghe zet Dumitrașco brașoveanul din jud. Vilcea reclamă de la Ilinca, fata lui Dobre, o datorie a tatălui ei plătită de socrul reclamantului în calitate de chezaș. Se propune cercelare și împlinirea datoriei dacă va fi cazul. Domnul întărește.

693

1779
martie
5

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, odihnindu-să și amîndoo părțile, am întărit și orînduim pă sluga domnii mele carele să urmeze cum scrie mai jos.

1779, martie 5.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă visterie aduse la judecată pă Gheorghe zet Dumitrașco brașoveanu ce au murit, din sud Vilcea, piriș Ilincăi, fata lui Dobre ce au murit, tot de acolo, de la care cere jăluitoaru Gheorghe, taleri 127,60 cu un zapis ce zice că ar fi plătit socri-său Dumitrașcu pă Dobre tatul piritii pentru niște fier la Sibiiu, fiind fost el chezaș pă Dobre, care zapis, l-am văzut și noi cu leat 1768 ghenarie 9, pă care îl dă Dobre la mina lui Dumitrașcu, zicînd că s-au rugat dă s-au pus chezaș la Ion Sabastiiian dă la Sibiiu pentru 15 măji fier.

Fată fiind și pirită, au răspunsu cum că zapisul îl vede dat de tată-său la mina lui Dumitrașcu, dar dă au plătit Dumitrașcu acolo, dă n-au plătit, ia nu știe, că nu vede nici o adeverință dă la acela la mină-i. Al doilea, că ia din avutul tătine-său nu stăpînește nemic, fără numai din zestrile mine-si, 2 prăvălii i o casă cu locu ei, cu care au înzestrat doo surori ale ei mai mici, i o vie și o groapă dă pivniță, iar cu locul ei, iar jăluitoaru, dă va dovedi că stăpînește cevași din avutul tătine-său, nu numai că să va supune datorii, ci încă va plăti și cheltuiala jăluitoaru.

La aceasta au răspunsu jăluitoaru că el le știe că acestea au fost ale tătine-său, iar nu ale mă-si și încă mai curat le va dovedi dă la vecinii înprejurași prin carte de blestem, cerînd și pitac dă la noi ca să scoață carte dă blestem dă la sfinșia sa părintele episcopu Rîmnic.

Deci, noi după învățatura pravillii, văzînd că zestrile muerii nu să supun la datoriia bărbatului, găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale cu mu<m>bașir să meargă și prin știrea dumnealor ispravnicilor dă județ să strîngă pă vecinii înprejurași, căroră citindu-le cartea, întfi să dovedească dă au plătit Dumitrașcu, socru lui Gheorghe, pă Dobre tatul piritului¹, acolo la Sibiiu, pentru acel fier, al doilea, dă stăpînește cevași din avutul tătine-său, sau nu <?> și de va face ceia ce i-au rămas dă la tată-său cit datoriia, atunci dumnealor ispravnicii să-i facă jăluitoaru și împlinire dă acolo, odihnind pă amîndoo părțile ca să nu mai vie pă la divan cu cheltuieli. Iar dă va fi rămas lucru care să nu facă cit datoriia, și pirită

Ilinca să va lepăda dă clironomie, dumnealor ispravnicii să cerceteze, și dă să vor mai arăta și alți datornici, făcînd acel lucru vinzător, cu analoghie să împartă pă la datornici, care la aceasta, s-au mulțumit amîndooă părțile. Iar dovedindu-să că pîrita nu stăpînește nemic din avutu

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 108 - 108v.

tătine-său, să rămie în pace și nesupărată de către Gheorghe jăluitoaru și cine va rămînea, va plăti treapădu și cheltuiala mumbașirului.

1779, martie 2.

Mateiu Creț<ulescu> paharnic, Ianache Mav<rodin> paharnic,
Barbu Ciorogirleanu sluger, Nec<ulae> biv vel sluger.

¹ Pentru : piritii.

694

1779
martie

5

Veliții boieri arată prin anafora că Stan și cetașii lui din satul Puturosu (jud. Dimbovița) îl reclamă pe biv vel șetraru Constantin Cantacuzino care le împresoară hotarele moșiei de la Bezdead. Cercetîndu-se hrisoavele părților se hotărâște o nouă alegere cu boierii hotarnici propuși de ambele părți. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, fiind odihniți amîndoo părțile, au și cerut din partea sa, însă jăluitoarii pă Stănică biv polcovnic za Tîrgoviște, cum și șătraru Cant<acozino> pă ispravnicu Iordache sluger. Ci dar, după cerirea amîndurora părților, poruncim numiților boieri să mergeți la fața locului și să urmați cum scrie mai jos.

1779, martie 5.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă visterie au adus la judecată înaintea noastră pă Stan i Neagoe și Ion dă la satu Puturosu sud Dimbovița, ce cu jalbă au jăluit innălțimii tale pentru dumnealui Costandin Cantacozino biv vel șătraru, zicînd că ei, avînd moșie în sud Dimbovița ce să numește Bezdat¹, dumnealui mai sus-numitu boieriu, încă avînd moșie alătura cu moșia lor, fără dă a nu ști stăpînii semnile și hotarale dă moșie ce are, le împresoară și moșia lor ce o au și o stăpînesc cu hrisoave domnești.

Deci, față fiind șătraru Constandin Cant<acozino>, răspunse înaintea noastră că mai mult peste semnile ce să coprinde în hrisovu mării sale răposatului Ducăi vodă, ce le are la mină, nu să întinde cu stăpînirea. Care hrisov, citîndu-se și înaintea noastră, l-am văzut scris dă la leat 7183 februarie 23, de sînt ani 104, intru care, deosebit dă altă moșie ce mai are dumnealui, coprinde și semnile acestii moșii, la care are pricină cu numiții jăluitoari, și zice din Valea Bisericii pă Cricov în sus, pînă în Valea Cosiții și pă vale în sus pînă în Curătura Ancăi și de acolo pînă în <o> birșia Văii Rele pă vale în jos pînă în hotaru Glodenilor, pă Piscul lui Voico în sus pînă în Biserici. Care după aceste semne ale acestui hrisov, să mulțumesc și numiții jăluitoari și ceru ca, numai atîta cit li scrie hrisovu, să-și aibă dumnealui stăpînirea, iar nu să le împresoare și partea lor dă moșie.

Și fiindcă numitu șătraru tăgădueste, zicînd că mai mult ceia ce să coprinde în hrisov nu să întinde în partea stăpînirilor, pentru care să să dăscopere adevărul, am găsit cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale ca să li să orînduiască doi boieri hotarnici din partea locului pă care fi va cere și o parte și alta. Și mergînd în fața locului unde iaste această moșie ce-i zice Băzdat¹, după semnile ce să coprinde în hrisovu mării sale Ducăi vodă ce-l are numitul Cant<acozino>, cercetînd să îndrepteze stăpînirea fiesteacăruia pă unde să stăpînească, odihnindu-i ca să nu mai vie cu jalbă supărînd divanu innălțimii tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 112 - 112v.

1779, februarie 27.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Badea vornic, Ștefan vel vornic,
vel logofăt, Scarlat vel logofăt, G<rigore Băleanu> vel clucer, vel paharnic, Du-
mi<trache> Brez<oianu> vel sluger.

¹ Corect : Bezdead.

Veliții boieri arată prin anafora că Nițul Berivoescu din sud Mușcel cere vistieresei Maria Călinescu fiarele unui plug luate cu nouă ani în urmă de pe moșia Bădeștilor din dealul Piteștilor (Mușcel). Cum pîrita, prin vechil, se apără spunînd că le-a luat după moșia ei, judecata hotărâște să se aleagă întîi hotarele moșilor cu ispravnic și martori, apoi să se cerceteze de pe care moșie s-au ridicat plugul. Domnul întărește.

695

1779

martie

8

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale să mă duc la dumnealor veliții boieri, arătîndu-ne zapciul cel orînduit că s-au odihnit și s-au mulțumit și amîndooă părțile, dăm volnicie slugii domnii me<le> . . . ¹ aprod vătășesc, să meargă și să urmeze cum serie mai jos.

1779, martie 8.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă aprozi au adus la judecată înaintea noastră pă Nițul Berivoescu din sud Mușcel, ce cu jalbă au jăluit înălțimii tale pentru vist<iereasa> Mariia Călineasca din sud Mușcel, zicînd că, în moșia Bădeștilor dă supt dealul Piteștilor din sud Mușcel, ce iaste hotarul lui, avînd și dumneaei moșie tot într-acest hotaru, sînt 9 ani de cînd au pus dumneaei dă i-au tăiat plugu du pă moșia lui și i-au luat fiarale plugului și pînă acum le ține la casa dumneaei. Pentru care pricină, amîndooă părțile judecîndu-să la dumnealor boierii judecători ot <al> 2<-lea> dăpartment, zice Nițul Berivoescu că dreptate nu și-au aflat.

Deci, după jalba lui, aducînd și înaintea noastră orînduitu zapciu, atît pă Nițul Berivoescu jăluitoarul, cît și pă Toma Călinescu vătafu dă păhărniceii, vechil fiind dăspre partea mumă-si Marii vistiereseii Călineascăi, răspunse numitul vechil că plugu ce arată numitu Berivoescu că i l-au tăiat mumă-sa Mariia vist<iereasa> Călineasca, nu i l-au tăiat du pă moșia lui, ci după moșia dumneaei și, măcar că la judecata ce au avut acest Nițul Berivoescu, să vede că el și-au arătat cărțile ce are el dă stăpînirea părții lui dintr-acest hotar dă moșie ce să numește mai sus, dar dumneaei vist<iereasa> Călineasca, atît la judecata dăpartmentului au arătat că nici cărțile dă stăpînirea moșii dumneaei, dă moșie, nici mărturii pentru tăerea plugului ce au arătat Berivoescu nu are aici, ci acolo în sud Mușcel, cum și acum, numitu vechil iarăși asemenea au arătat înaintea noastră.

Și neputîndu-să dă aici dăscoperi stăpînirea moșii pă unde stăpînește atît o parte cît și alta, și după a cui moșie au tăiat numita jupîneasă acest plug, du pă partea dă moșie a dumneaei, sau du pă a numitului jăluitoar, și fiindcă Nițul Berivoescu <zise> că dă multă vreme să tot judecă cu dumneaei și prelungînd pînă acum, tot n-au luat judecata săvirșire, am găsit cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale, să meargă omu domnesc și să ia dă aici, atît pă Berivoescu cu scrisorile ce are, cît și pă dumneaei vist<iereasa> Mariia Călineasca, ori pă vechilu ce va face, și mergînd la dumnealor ispravnicii județului, să meargă unul din dumnealor ispravnicii din sud Mușcel, fiind aproape la fața locului, și stringînd și pă alți vecini împrejureni de acolo, după scrisorile ce va fi avînd și o parte și alta, cercetînd să le dăosebească și să le aleagă părțile dă moșie ce va fi avînd, atît la o parte, cît și la alta, cercetînd și pentru tăerea acelu plug după a cui parte dă moșie s-au tăiat. Și de cercetarea ce vor face la fața locului, cu anafora să înștiințeze înălțimii tale și cine va rămînea dă judecată, acela va plăti treapd mumbașirului și cheltuiala părții ce va avea dreptate.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 113 - 113v.

1779, februarie 27.

Neculae Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Badea vornic, Ștefan vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel paharnic, vel sluger.

¹Loc alb.

Divanul Craiovei arată prin anafora că clucereasa Maria Fotescu reclamă de la nepotul ei Calotă 500 taleri, prețul unei mărfi încredințată de soțul ei pîrîtlului spre a fi vîndută în țara nemțească. Cum pîrîtlul pretinde că acești bani i-au fost dăruïți de răposatul său unchi cu știința mătușii reclamante, aceasta jură la icoană că nu are nici o știință de danie. Divanul găsește cu cale „să sloboază Calotă banii cluceresii”. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd domnii mele jalbă, clucereasa Foteasca, cerînd întărire dreptății sale, înpotrivă au dat și Calotă jalbă, cerînd pă clucereasa la blestem, ca să mărturisească dă n-au auzit din gura Fotescului făgăduindu-i lui acești taleri 500.

Deci, pîra lui fiind numai pentru blestem, ne adevărim domnia mea, atît din cele mai jos scrise, iar mai virtos dă la însuși părintele episcopu Rimnicului, deosebit fiind întrebat, cum că acest blestem ce cere Calotă, l-au și făcut numita clucereasă, puindu-o sfinția sa înaintea sfintei icoane dă au mărturisit, cum și dumnealui cluceru Theodorache fiind întrebat, asemenea ne-au pîroforisit dă adăvărul pricinii aceștia cum au dovedit din cercetare, pentru care, am întărit dar, ca după cum scrie mai jos, să să urmeze.

1779, martie 10.

Preafînnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale că aici la divan au avut judecată dumneaei clucereasa Mariia Foteasca cu nepoti-său Calotă de aici din Craiova, zicînd numita clucereasă că pînă trăia răposatu soțul dumisale cluceru Costandin Fotescu, trimițînd pă Calotă în țara nemțească cu niște cordovane la un Costandin ce-i zic Curcan și după ce s-au întors acest nepotu-și din țara nemțească, găsînd pă cluceru Costandin mort, s-au întorsu înapoi și i-au oprit acolo taleri 500 supt pecete cu pricină că i-ar fi dăruit răposatul fiind în viață, și dumneaei dă aceasta, că i-ar fi dăruit răposatu niscaiva bani, nemic n-ar fi știind și cerea prin judecată să-și afle dreptate.

Întrebîndu-să și Calotă ce are să răspunză, cum că n-au oprit acei bani, n-au tăgăduit, fără decit zicea cum că ar fi fost și clucereasa de față cînd l-au trimis în țara nemțească cu acele cordovane și cu alte scule și au auzit însuși cînd i-ar fi dăruit unchi-său acei bani. Și fiindcă clucereasa tăgăduia cum că n-au auzit ca să-i fi dăruit vreun ban, am cerut lui Calotă ca să ne aducă vreo adevărîntă cu care să poată dovedi cum că i-ar fi dăruit acei bani și nici un fel dă dovadă n-au putut arăta, fără dăcît punea cuvînt dă temeii că ar fi scris cluceru Costandin la acel Costandin Curcan ca, cu acei taleri 500 să-l curețe dă un neguțătoru ce ar fi avut tovărășie cu dînsul și după acea scrisoare ar fi adus și răspunsu la clucereasa.

Dar pentru ca să dăscoperim mai bine adevărul, am trimis dă au adus atît diata răposatului, cit și acea scrisoare dă la Costandin Curcan, în care văzum că nemic nu pomenește dă acei bani. Și fiindcă el tot întărea cu zisele, că clucereasa au fost de față și au auzit cînd i-au dăruit acei bani ce cerea, ca să priimească carte dă blestem cum că n-au auzit ca să-i fi dăruit acei bani, nici că-i iaste prin știință, la aceasta răspunse clucereasa cum că carte dă blestem nu poate priimi, pentru că fiind răposatul bolnav, nu putea grăi tare și avînd și o copilă bolnavă și dumneaei căuțînd dă copilă, răposatul au fost vorbit încet cu Calotă, știe, nu știe ce vor fi vorbit, fără dăcît știe că în viață fiind răposatul, i-ar fi făgăduit că l-ar însura din casă, de să va purta cu cinste, care și dumneaei acum priimește dă s-ar fi purtat cu buna orînduială. Care pentru aceasta, au priimit clucereasa asupra sufletului său înaintea sfintei icoane a Domnului nostru Isus Hristos, că mai mult dă acestea nu știe precum răvașu părintelui episcopului dă la 14 ale aceștii luni, și osebit și în divan înaintea noastră asemenea au priimit. Dă unde să văzu că Calotă fără cale au umblat, căci dă avea a lua acești bani dă la răposat și nu ar fi vrut clucereasa a-i da, trebuia să-și caute cu judecată, iar să nu-i fi oprit dă sineși supt pecete, și mai virtos, că însuși el ne spuse cum cînd au dus cordovanile acolo, trebuindu-i și lui marfă pentru prăvălia sa, au luat în credința lui marfă dă taleri 300 și mai bine cu zapisul său, care să cunoaște că dintr-aceasta, că dă ar fi avut acei bani taleri 500 făgăduiți dă unchi-său, ar fi luat marfă din banii aceia, iar nu în datorie.

Drept aceia, dă vreme ce Calotă numai cu gura și fără dă nici un fel dă adeverință au oprit acei bani căutînd acea făgăduială, iar clucer<easa> au luat asupra sufletului său, atît înaintea părintelui episcop, cit și în divan înaintea noastră, găsim cu cale ca să sloboază Calotă banii cluceresii dă unde i-au pus supt pecete, și el dă va putea aduce vreo adeverință sau vreo mărturie vrednică dă credință pentru această făgăduială, își va căuta prin deosebită judecată.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 113 v. - 114 v.

1778, diehem<vrie> 17.

Theodorache clucer, Hagi Stan Jianu paharnic, Ștefan Bibescu, Ion Glog<ovanu> sârdar, Ion Brăiloiu sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Chircă biv cămăraș de ocne reclamă de la Anastasie neguțător în București o datorie de bani reținuți de pîrt din negustoria în tovarășie, cu lînă, la Viena înainte de răzmeriță. Cum acesta pretinde că tovarășii sînt datori negustorului Nicolae hagi Efstathiu din Vilcea, după multe cercetări, se hotărăște ca pîrtul să înapoieze banii cămărașului, plus dobînda de cînd a reținut suma. Domnul întărește.

697

1779
martie
11

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Cu această anafora s-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan Anastasie cu Chirca cămărașu, fiind și Anastasie Barbulea, vechilul lui Nicolae, față, și, din cele mai jos scrise, cit și din cercetarea ce făcum domnia mea asupra pricinii, văzum că hotărîrea judecătii departamentului s-au făcut după dreptate și am cunoscut pă numitu Anastasie bun dator cu acești bani Chircăi cămărașu, care l-am și hotărît cu divan să-i plătească. După aceasta, au eșit a dooa zi Anastasie cu jalbă înaintea domnii mele, arătîndu-ne o scrisoare a Chircăi cămărașu cu leat 1769 avgust 20, întru care îi scriia să nu-i trimită banii săi afară, și cu aceasta cerea să nu să supere dă dobînda, dă vreme ce însuși i-au scris să stea banii la dînsul. Pentru care, de iznoavă întrebîndu-să Chirca cămărașu, au răspunsu cum că nu-i cere dobînda dă cînd au vîndut marfa, ci numai din vremea ce în urma acei scrisori s-au întîlnit amîndoi și, cerîndu-i bani, n-au vrut să-i dea nici pînă acum și i-au ținut fără dă voia sa dă s-au neguțătorit.

Care dă aceasta avînd dreptate, l-am dat pă numitu Anastasie platnicu a plăți și dobînda, însă numai dă cînd i-au cerut banii și n-au vrut să-i dea.

1779, martie 11.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vâtafu dă păhărniceii aduse la judecată pă dumnealui Chirca, biv cămăraș za ocne, pîrș lui Anastase neguțătoru, ce să află în București, pă carele zice că, avîndu-l ciracu înaintea răzmeriții, l-au fost trimis la Beci cu marfă dă lînă și după socoteala ce i s-au venit, partea și-au luat-o și poprește și din capete taleri 1150, cu pricină că l-ar fi înșălat un Nicolae neguțătorul ce să află la sud Vilcea.

Față fiind și pîrtu Anastase, n-au tăgăduit acea datorie dă taleri 1150 că au rămas din socoteala vînzării lînii, fără numai zise cum că acești bani iaste dator să-i dea la Nicolae hagi Efstathiu, a căruia au fost lîna, cu care și-au tocmit tovarășia și cu care să cade să-și exoflisească socoteala, pă care bani i-au ținut și-i ține avînd cu dînsul socoteală. La aceasta au răspuns dumnealui cămărașu cum că pă Anastase dîntru-nceput l-au avut ciracu al dumnealui, trimis la țara nemțească cu a dumnealui sermaia și pentru a dumnealui neguțătorie, și că lîna, care zice pîrtu Anastasie că ar fi fost a lui Nicolae, au tirguit-o însuși Anastase cu banii dumnealui ce rămăsese la dînsul din vînzarea altor firfe<?> mai dinainte și cum că numai o carte dă tovarășie iconomicoasă s-au făcut pă numele lui Nicolae, pentru că dumnealui cămărașu atunci să afla la Țarigrad și așa îi da mîna să facă după cum o știa Anastase și o știe prea bine și acum. Carele totdeauna au urmat coriscondeție ¹ pentru vînzare și toată socoteala și toți banii din vînzarea aceștii lîne, afară dîntu-acești care să cer acum, taleri 1150,

s-au dat la dumnealui, iar nu la Nicolae hagi Efstathie, care toate acestea ni le-au adevărit arătându-ne scrisorile lui Anastase ce-i scrie dă aici.

Înpotrivă căroră, pîritu n-au dat altu răspunsu, fără numai că cu acel care au tocmît, cu acela are să-și facă și izbrănirea, arătîndu-ne și 2 scrisori ale lui Nicolae, cea dintîi dă luna lui avgust leat 1767, în care zice să nu dea bani la dumnealui cămărașu, iar în cea de al doilea, tot dă la luna lui avgust 1768, noi o vedem că zice să aibă a da toți banii la dumnealui cămărașu Chirca. Și intrîbîndu-l cînd au dat ceilalți bani, el au răspuns că și întîi au dat și pă urmă, tot la leat 68, adevărînd cu aceasta zisele dumnealui cămărașului, cum că neșuțătorîia au fost a dumnealui și numai pentru o iconomie au fost făcît cărțile dă tovărășie pă numele lui Nicolae.

După aceasta, am vrut să cunoaștem pentru ce această socoteală au rămas neizbrănită dă la leat 68 pînă acum și care să fie pricina ce arată Anastase că are cu Nicolae hagi Efstath, pentru care poprește acești bani taleri 1150, datorie netăgăduită din socoteala vînzării lîinii, și am văzut cum că pricinuitoarii nu s-au mai întîlnit amîndoi, fiînd fost Anastase totdeauna dus în călătorie, fără numai în anu trecut l-au apucat dumnealui cămărașu aici cerîndu-și banii. El fiînd iarăși asupra purcederii în călătorie, au luat dumnealui cămărașu scrisoare dă la mină-i, pă care ne-au și arătat-o și zice curat cum că taleri 1150 ce am rămas să dau din socoteala vînzării dă lîină la dumnealui cămărașu Chirca, m-am rugat dă dumnealui dă mi-au dat soroc pînă la luna lui februarie și atunci, viînd să-mi cautu pricina cu Nicolae hagi Efstath și să plătesc, după aceasta, însemnează mai jos și zice așîjderea „mă mai îndă<to>resc și cu aceasta ca, cînd să va căuta socoteala cu dumnealui cămărașu Chirca, dă va eși la socoteală mai mult decît mai sus-numita sumă, să aibu a-i plăti”. Această scrisoare lasă pă Anastase dă tot necuvîntătoru, pentru că singuru mărturisește și cunoaște pă dumnealui cămărașu, stăpîn la vînzarea lîinii, iar nu pă Nicolae și să îndatorește să-i plătească la dumnealui cusuru, datorie dă taleri 1150 și cîți vor eși mai mulți la socoteală după cum i-au dat și apă ceilalți, și ni să pare cum că pricinile ce ar fi avînd cu acel Nicolae, ori să fie tot prelungire dă vremi, ca să nu-și plătească datorîia.

Deci, au trebuit să-l întrebăm ce cerire are a face dă la Nicolae, și au răspuns cum că cere parte la neșuțătorîia lîinii ce au făcît Nicolae atunci într-al doilea an, fiîndcă așa i s-au făgăduit. L-am întreat dă să coprînde această făgăduială în așăzămîntu ce au făcît în scris și zise că în scris nu să coprînde, fără numai i s-au făgăduit din gură, adevărîndu-și cu aceasta că cerirea ce face să nu plătească la dumnealui cămărașu, iaste fără dă nici un temeiu, măcar că și bună dă ar fi fost, iar nu să cădea să păgubească pă dumnealui cămărașu, pentru că pravîlile poruncesc: „plătește la acel care ești dator și cere de la cel care ai a lua”, mai virtos că acel Nicolae nu iaste nici mort, nici mufluz, nici afară din Țara Românească, ca să nu poată Anastase să-și caute și să-și găsească dreptatea, dă va avea. Și cu toate că acest profasis iaste un cuvînt foarte dășărt, sînt și 9 ani dă cînd au lăsat fără dă a-și căuta, în vreme cînd acest fel dă ceriri iarăși pravîlile paragrafesc după doi sau 4 ani. Noi din toate aceste cercetări ce am făcît cu amăruntu, am văzut și am cunoscut cum că jalba dumnealui cămărașului Chircăi iaste bună și dreaptă, și Anastase, bun dator la dumnealui, taleri 1150, cusurul celorlalți bani din vînzarea și prețul lîinii ce i-au plătit la leat 68, care tot dă la acel an iaste datoru și cu această rămășiță. Cu toate acestea, dumnealui cămărașu să mulțumi zicînd că va fi îngăduitor pînă va veni și Nicolae ca să-și caute Anastase pricina cu dînsul și atunci își va cere și dumnealui, și ce ba eși mai mult la socoteală și dobînda banilor dă cînd i-au dat pă ceilalți pînă acum, fiîndcă dă atunci să cădea să-i plătească pă toți, această cerire a dumnealui, nooă ni s-au părut a fi cu cale și cu dreptate.

1778, noemvrie 28.

Mateiu Crețulescu > paharnic, Ianache Mavrodin > paharnic, Barbu Ciorogîrleanu > sluger, Nicolae sluger, George Canale.

Poruncîndu-să dă către măriia ta la jalba ce iarăși au mai dat dumnealui cămărașu Chirca, ca să ia judecata sfișît la pricinile ce are cu Anastase, dumnealui vîtafu dă păhărniceii i-au

înfățișat pă amîndooă părțile înpună și cu Nicolae hađi Efstath și puindu-i întii dă au făcut socoteală pentru neđuătoria lor dă la anu 1768, s-au văzut că peste taleri 1150 au mai rămas asupra lui Anastase încă taleri 1138, 43 capete, care iaste dator să-i dea la dumnealui cămărașu înpună și cu mai sus-numiții taleri 1150, adică taleri 1288, 43, care aceștia sînt netăgăduiți dă Anastase, după cum arată socoteala din dos, fără numai au pricinuit pentru taleri 146 zicînd cum că i-au dat polița la un Leoni. Și cerînd ca să-i scază tovarășia, nu s-au găsit cu cale, pentru că nici au avut poruncă să-i trimiță banii, nici s-au văzut Leoni să fi fost neđuător, fără numai un om nevăzut, necunoscut și călător și nu să cădea să-i dea. Iar pentru dobînda numitei sume ce cere dumnealui cămărașu de la leat 1769 luna lui avgust cînd au fost amîndoi la Beci dă și-au dat Anastase socoteala la dumnealui înpună și cu banii ceilalți poprînd pă aceștia, nevrînd să-i dea, cu cuvînt că are diiafora cu Nicolae hađi Efstath, cu care acum înfățișîndu-l s-au cunoscut cum că, ciți cere Anastasiie dă la dînsul sînt dîntr-o altă neđuătorie ce au făcut Nicolae la leat 69, la care cere să fie tovarăș, după scrisorile ce i-au scris Nicolae. La care pricină a lor, noi negăsînd dîndăstul temeuri după pravilă la cerirea lui Anastase și zicînd el cum că dreptatea lui iaste la orînduiala și obiceiu neđuătoresc, pentru a noastră mai bună luminare și pentru a lui mulțumire, această pricină am orînduit-o la cercetarea neđuătorilor dă la carii ori în ce chip ne vom pliroforisi, om înștiința mării tale.

Ci fiindcă am cunoscut bine că dumnealui cămărașu la această neđuătorie nu iaste tovarăș, nici sermaiaoa dumnealui la neđuătoria de la leat 68 nu iaste amestecată cu sermaiaoa lui Nicolae ce au făcut neđuătorie la leat 69, din care cere Anastasiie, noi judecăm cum că Anastase rău i-au poprit dîn sermaiaoa dumnealui cămărașului care sînt cunoscuți și dă dînsul după cum s-au dovedit la judecată. Pentru aceasta iaste dator și cu dobînda lor de la acea vreme, dă cînd îi ține pînă la plată, după cum să îndatoresc la acest fel dă către pravile.

Mateiu Creț<ulescu> paharnic, Ian<ache> Mav<rodin>paharnic, Barbul Cior<ogirleanu> sluger, Nic<olae> sluger, George Canale.

Perilipsis de socoteala vînzării lîinii dă la leat 1768, la Beci

Florinți

24.757,58 s-au vîndut toată lîina
 135 du pă 60 dă saci
 332 ipac du pă 20 saci
 360 du pă dobînzii dă bani, pă care Anastase zice cum că înpumutase și au cîștigat dobîndă pentru folosul tovarășii și așa cere să-i scază cei taleri 146 ce s-au pierdut la polița lui Leoni, carii nu s-au găsit cu cale, ci cînd va dovedi cu adevărat cum, ori toți, ori o parte dîntr-acest condeiu curg dîn banii înpumutați dă dînsul și nu dă Nicola, care zice dumnealui cămărașu că au cumpărat lîină și, neplătînd la soroc, au plătit această dobîndă, atunci aceia să-i prinză în seamă și să-i întoarcă dumnealui cămărașu, pentru că i-au înpumutat fără dă exsusie și la a lui primejdie.

25.784,58 care facu lei turcești după cum zice Anastase că i-au făcut daturile lui Anastase 23.608

25.248,58	{	971 polița lui Mihai	948	} 23.608
		2.292 sacsănezi	2.260	
		17.266,40 la caragroși	16.000	
		1.593,8 la dumnealui cămărașu.	1.476	
		3.162,10 ce au rămas la Anastase	2.921	
		25.284,58 să scade capetele	1.160	
		rămîne dobînda șapte mii cinci sute șapte	7.507	

la care să cade lui Anastase la analogia celor 2.500 dă lei ce i s-au dat parte pentru osteneala lui, 1.150.

Socoteala lui Anastase.

Să dea taleri, bani :

să ia taleri :

2.921 —	ce au rămas la dînsul, cum să vede mai sus.	1.150 —	to analogon taleri din dobîndă, cum să vede mai sus.
10,79	ce i-au rămas din cheltuieli	30	ce au dat la Zota
2.931,79	adunare	1.180	
1.180	să scade to andicris		
1.751,79			
463,36	să mai scade carii i-au dat la Avram, la Beci cu doi ani în urmă cum să vede din răvaşul lui Avram ce au luat Anastase.		
1.288,43	rămîne să dea Anastase dă la leat 1.769, luna lui avgust, la care cere dumnealui cămăraşu şi dobînda lor, aşijderea şi acelor taleri 463,36 dă la acea vreme pînă la vremea cînd i-au plătit, după cum să vedea răvaşu.		

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 115 — 117.

¹Pentru : corespondență.

698

1779

martie
12

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Barbul starostele din jud. Gorj reclamă lui Panait Matraca, staroste de neguțători, un cal furat de sluga lui. Întruct pîritul tîgăduiește vreo legătură cu acest fapt se hotărăște aducerea vinovatului la judecată. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de la judecată, arătîndu-ne și zapciu cel orinduit că s-au mulțumit și s-au odihnit amîndoaă părțile, dăm volnicie slugii domnii mele . . . ¹ aprod vătășasc, să meargă și să urmeze cum scrie mai jos.

1779, martie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu de aprozi aduse la judecată pă Barbul starostea ot sud Gorji, piriș lui Panait Matraca, starostea za neguțători, de la care cerea un cal ce i s-au fost furat de sint ani patru, care cal, găsindu-l la o slugă a numitului starostii și vrînd să-l pue la închisoare, l-au luat pîritul in chezășie pînă ce au fugit și să află păgubaș de acel cal.

Față fiind și pîritul, de tot să apără că nici un chezaș n-au fost pe acel om, precum și la mina pîritului nu să văzu nici o adeverință de la mina pîritului de chezășie, de care întrebîndu-se și pîritul pentru acel om, unde să află, și răspunse că să află lăcuior la Găești sud Vlașca, numele lui, Costandin Grecul.

Pentru care, să fie luminată porunca mării tale, să să orînduiască om domnesc să meargă la sud Vlașca sau veriunde îl va găsi și, prin știrea dumnealor ispravnicilor județului, să-l ia și să-l aducă aici, ca să să înfățișeze cu pirișii la judecată. Iar hotărîrea cea dăsvirșită rămîne la innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 118.

1779, martie 11.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Andonie Fotinos.

¹ Loc alb.

699

1799

martie
13

Veliții boieri arată prin anafora că cetașii Jivani (jud. Gorj) se judecă cu Boșitoroga și alți cetași pentru moșia Poenari. După mai multe judecări de hotarnicie prin boierinași, la ispravnici la caimacamul Craiovei și la departamentul al 2-lea, se menține prima hotărnicie respingîndu-se jalba pirișilor. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodîhnindu-să Ion diaconu cu cetașii lui, au eșit și innaintea domnii mele la divan și din cercetare văzum că la pîra lor n-au nici o dreptate, pentru că, osebit dă attea judecări

și cercetări ce văzum că s-au făcut, la care tot lui Alexandru i cetașilor lui s-au dat dreptate totdeauna, iaste și stăpînirea în 26 dă ani netăgăduită dă însuși, care iaste cel mai bun temeiul al dreptății, dovada stăpînirii.

Deci, am întărit și domnia mea cu hotărîre să stăpînească Alexandru dinpreună cu ai lui, Ion Boșitoroga, Andreiu Mătrăgună, cum scrie mai jos, după alegerea Roșianului cu bună pace. Și încă am grăit iubitorului de Dumnezeu episcopului Rîmnic, ca să facă numitului Ion diiaconu pedeapsă pentru cuvintele ce au îndrăznit dă catigorie asupra atîtea judecători a grăi la divan.

1779, martie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, ceaușu de aprozi au adus la judecată innaintea noastră pă Stanciul i brat ego Ion diiaconu, Jivanii, dă la satu Poienari sud Gorji, cari cu jalba ce au dat innălțimii tale pentru Alexandru Boșitoroga i pentru cetașii lui, zicînd că, judecîndu-să cu dînșii la dumnealor boierii judecători ot <al/> 2 <-lea> departamentu pentru dreptate, zice că nu și-au aflat.

Deci, față fiind amîndoo părțile innaintea noastră, am intrat în cercetarea scrisorilor ce au și o parte și alta, și văzum la mîna diiaconului Ion, hrisoave și cărți vechi de cite 100 dă ani și mai bine, că au avut stăpînire într-această moșie Poienari, dar mai la urmă au vîndut tatul diiaconului, moșie din partea Boșitorogilor. Și să vede la mîna lui Alexandru Boșitoroga carte de hotărnicie a Pirvului Roșiiianul și altor trei boierinași hotarnici dă la leat 7270, dă sînt ani 17, în care alege și deosebește părțile fieșteșcăruia cit să stăpînească, atit dă moștenire, cit și dă cumpărătoare, și scrie că acest Ion diiaconu au dat și carte dă blestem Boșitorogilor pentru 200 stînjeni ce-i înpresurase el din partea Boșitorogilor, stînjeni 150 și 50 stînjeni ai Bumbestilor și diiaconului Ion cu cetașii lui, Givani, i-au rămas nevînduți stînjeni 70 și-i dă să-i stăpînească la răsărit, însă la mijloc stînjeni 56 și dăspre apus stînjeni 44, și așa au stăpînit tot cu pace. Iar la leat 1765, dă sînt ani 13, să vede că acest Ion diiaconu, după jal<ba> lui ce au dat răposat<ului> Geanoglu pentru Boșitorogi, au orînduit pă Radu Brăiloiul pitar, dă le-au făcut o cercetare scrisorilor dă acasă iar nu la fața locului după cum au cercetat Roșiiianu cu ceilalți boierinași la fața locului, care hotărnicie a Roșiiianului iaste făcută cu bună orînduială, iar cercetarea scrisorilor ce au făcut Brăiloiul n-are nici un temei, mai virtos că și de atunci încoace numiții Bojorogi¹, tot ei au stăpînit, trăind și tatul diiaconului Ion.

Care pentru această pricină s-au judecat Ion diiaconu, atit la sârdarul Nicoli fiind is<pravnic> la leat 1775, cit și la dumnealui cluceru Theodorache fiind caimacam la Craiova i la ceilalți boieri de acolo, cum și la dumnealor boierii judecători ot <al> 2 <lea> departement de aici, și la toate judecățile au rămas să stăpînească tot după hotărnicia ce au făcut Roșiiianu.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 120-120 v.

Drept aceia, noi după cercetarea ce am făcut, tot într-acestași chip am găsit cu cale și am hotărît ca să le fie stăpînirea.

1779, martie 6.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană Fili<pescu> vel vornic, Badea vornic, Ștefan Pirșcoveanu vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel paharnic.

¹ Pentru: Boșitorogi.

Veliții boieri arată prin anafora că Dumitru Răduleț și vărul său Anghel din Poienari (Gorji) reclamă de la Stan Mătrăgună 50 stînjeni din moșia Poienari ca fiind ai lor. Cum reclamații nu fac dovezi, iar pîrtul produce carte de hotărnicie, rămîne ca acesta să stăpînească mai departe moșia în litigiu. Domnul întărește.

700

1779
martie
13

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod

Neodihnindu-să Dumitru Răduleț și cu Anghel vărî-său, eși și innainte a domnii mele la divan iarăși această pîră făcînd, cum că nu au fost vîndută această moșie, ci numai pusă zălog,

și cu aceasta cerea să o ia cu întoarcere dă bani, dar să dovedii la divan cum că au fost vîndută, iar nu zălog, dintru o carte de hotărnicie cu leat 7270 ce arată Andrei, boierinașilor hotarnici cînd s-au hotărit tot hotarul Poienile dă sint 17 ani, intru care scrie să ție Ion, adică tatul lui Andreiu, patruzăci stînjeni ce i-au cumpărat dă la Răduleț, la care hotărnicie au fost și însuși acest Dumitru la fața locului, precum singuru mărturisii, și această piră atunci n-au făcut, ci au fost odihnit și mulțumit luind încă asemenea carte dă hotărnicie și la mina lui, așisderea și stăpînire să vede de atîțea ani trecuți la mijloc, care iaste cel mai bun temeu al drepătății.

Deci, piră lui Dumitru și a verilor lui fiind rea, am hotărit să stăpînească Andreiu cu bună pace după cum să coprinde mai jos, iar pentru ceia ce mai zicea Dumitru, că cu acești patruzăci dă stînjăni le taie și le ia Andreiu niște vie sau le vede făcute dă dînșii, care le-ar fi fiind de mulți ani, pentru aceasta am poruncit să să scrie osăbită carte la ispravnicii, iar lu Andreiu i-am dat această întărire la mină, rămîind stăpîn pă acești 40 dă stînjeni.

1779, martie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, ceaușu dă aprozi au adus la judecată innaintea noastră pă Dumitru Răduleț și pă văr-său Anghel dă la Poienari sud Gorj, cari cu jalba ce au dat innălțimii tale pentru un Stan Mătrăgună, zicînd că un moș al lor au vîndut 50 stînjeni partea lui dă moșie ce să cheamă partea lui Poienariu, la popa Moga și au stăpînit acel popa Moga ani 22. Și după moartea acelu preot, rămîindu-i preoteasa datoare, au cerut la Pătru Răduleț, tatăl numitului Dumitru jăluitoru, să-i întoarcă taleri 25 ce-i didese bărbat-său, popa, pă acea moșie și să o stăpînească el. Și neavînd tată-său acești bani, s-au împrumutat la altă parte și luînd acești 50 stînjeni supt stăpînirea lui i-au stăpînit și lui în ani 2, dar apucîndu-l acel datornic pentru acei bani, au luat acel Pătru taleri 20 de la tatul mai sus-numitului Stan Mătrăgună și dintr-acei stînjeni 50, i-au pus zălog 4 livezi ce zice că era din partea fraților tătine-său și viind acei frați ai tătine-său, nu va numitu Stan să-i primească acești taleri 20 innapoi, să dea acele 4 livezi ce zice Dumitru că i le-au zălojit tată-său Pătru.

Deci, față fiind innaintea noastră amîndoo părțile, am întrebat pă Stan Mătrăgună cu ce stăpînește el acești stînjăni dă moșie ce-i cere acum acest Anghel, fiind ai părinților lui și zise că i-au cumpărat tată-său dă la Pătru, tatu lui Dumitru, în taleri 20. Dumitru zise că nu i-au vîndut tată-său, nefiînd ai lui, ci numai i-au zălojit pînă cînd va veni verii lui, fiind strămutați la altă parte. I-am cerut ca să ne arate zapisu de cumpărătoare și zise că atunci cînd i-au cumpărat tată-său acești stînjeni, Pătru Răduleț nu i-au dat dă vînzare zapisu, ci numai niște zapise vechi cu care au stăpînit ani 24, arătîndu-ne și acel zapis vechiu, fiind scris dă la leat 7238 de sint ani 49, cu care vinde lui Răduleț și cu feciorii lui stînjeni 50 în hotarul Poenarilor din partea lor de moșie la un Lupu Moga, fecior lui Andronie diiaconu din Ciocăși¹, și măcar că să vede zapisu tot cam dres, dar îl întărește acest zapis, o carte dă judecată a răposat banului Geanoglu, iar alte cărți nu mai avu Stan pentru cumpărarea acestor stînjeni, fără decît fi întărește și lui stăpînirea, o carte dă hotărnicie a Pîrvului Roșianu dă la leat 7270 dă sint ani 17 și zise că încă mai nainte dă această hotărnicie și dă la hotărnicie încoace, dă sint ani 24, au tot stăpînit cu pace. Care pentru această pricină, să vede că s-au judecat atît la dumnealui paharnicu Romanitis, fiind calmacam al Craioviei i la ceilalți boieri de aeolo, cum și la dumnealui boierii judecători ot <al> 2 <-lea> dăpertament și peste 24 dă ani stăpînire n-au dat protimisis verilor lui, Dumitru jăluitoru Răduleț, ca să întoarcă banii și să ia moșia supt stăpînirea lor, zicînd că atunci nu să afla dă față, că ar fi dat ei acei taleri 20 și ar fi luat moșia, căzîndu-li-să mai mult loru dăcît acestui Stan, care și acum innaintea noastră răspunse Anghel vărul lui Dumitru Răduleț că acești stînjeni 40 ce-i stăpînește Stan într-acei taleri 20, sint dă la neamul lui. Și fiindcă n-au fost dă față cînd i-au zălojit tatu lui Dumitru la tatu lui Stan, îi cere să-i scoată dă supt zălojire și să-i ia el.

Ci, mai văzînd că acest Stan Mătrăgună, măcar că n-are zapis dă cumpărătoare, dar stăpînire să vede că n-au avut, după cum și în cartea dumnealor boierilor judecătōri il arată că l-au stăpînit și peste 24 dă ani nu să dă protimisis ca să-l scoață din stăpînire, am găsit cu cale și hotărîm după cartea de judecată a dumnealor boierilor Craiovii și a dumnealor boierilor judecătōri, după cum au stăpînit Stan Mătrăgună acești stînji 40 într-acești ani, să-i stăpîneasă cu bună pace dă acum înnainte atît dă către Dumitru Răduleț, cit și dă către vărî-său Anghel.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 121 - 122.

1779, martie 7.

Neculai Dud<escu> vel ban, Pană Fili<pescu> vel vornic, Badea vornic, Ștefan vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, vel clucer, vel paharnic.

¹ Așa în text.

Veliții boieri arată prin anafora că Iordache Neculescu reclamă pe Maria Udricănoaia care vinduse mitropolitului fără știrea protimitarilor, moșia Șinești (Slam-Rîmnic). Dovedindu-se că mitropolitul o cumpărase cu știrea vecinilor, divanul găsește că reclamantul nu are dreptul de protimisis mai ales că au trecut și 17 ani de la cumpărare. Domnul întărește.

701

1779
martie
13

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Cetîndu-să înnaintea domnii mele această anafora a dumnealor veliților boieri, s-au întrebat Iordache Neculescu la ce nu iaste odîhnit și această piră făcea, că, dă au și trecut multă vreme la mijloc, dar stăpînire într-acești ani nu s-ar fi văzut nici dă eclisiarhul Filaton, nici dă mănăstirea Znagov, nici dă Mitropolie.

Deci, întrebîndu-să preasfinția sa părintele mitropolit, la aceasta au arătat și pentru stăpînire, bună dovadă, care dovadă văzînd și Iordache Neculescu și pliroforîndu-se de ade-văr, s-au odîhnit pă urmă și au rămas și însuși mulțumit la această hotărîre a dumnealor veli-ților boieri, neavînd a mai face altă piră.

Pentru care dar, am întărit și domnia mea hotărîrea dumnealor veliților boieri, ca după cum scrie mai jos să să urmeze.

1779, martie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțîmii tale, vătafu dă aprozi au adus la judecată înnaintea noastră pă Iordache Neculescu ce cu jalbă au jăluit înnălțîmii tale, zicînd că alătura cu trei hotară dă moșie ale lui ce le are în sud Slam-Rîmnic, avînd moșie și o jupîneasă anume Maria Udricănoaia ce să numește Șinești, zice că un Matei postelnicel, nepot aceștii jupînese, în multe rînduri i-au zis ca să o cumpere și au și priimit a o cumpăra. Dar fiindcă această moșie era înpresurată de alte moșii du pă înprefjur, zice că i-au zis ca întîi să o dăscurce (și pă căți stînji va rămînea bună să-i dea bani, cu care zice că s-au făcut și rudă după soție). Iar la leat 1775, i-au și dat zapis cu simfonie ca, cu cheltuiala Neculescului să o ¹ dăscopere toate hotarele moșii și pă cîți stînji să va dăscoperi, să-i plătească după tocmeala ce zice că au avut. Și mergînd la mai sus-numita moșie și stringîndu-să vecinii și alți megiași du pă înprefjur oameni bătrîni și cetînd scrisorile acelor vecini dă moșie au dovedit toate semnile moșii făcînd și cheltuială, și la leat 1776 zice că au văzut zapisu dă vînzare al aceștii moșii iscălit dă mai sus-numita jupîneasă ce-l dă la mina răposatului eclisiarhului popii Filacton cu pol ani mai nainte pînă la zapisu ce i-au dat Matei postelnicel, nepotu jupînesii Marii Udricănoaiei, și cum că la această vînzare n-au știut nici el, nici rudele aceștii jupînese nici cumpărătorii n-au stăpînit într-acești 13 pol ani, nicidecum, și cere dreptate.

După luminată porunca înnălțîmii tale, aducînd mai sus-numitu zapciu înnaintea noastră atît pă Iordache Neculescu jăluitoru, cit și pă Costandin biv logofăt za visterie i pă frate-său Andronache logofăt za taină, fiii și clironomii răposatului eclisiarhului popii Filacton și față

fiind și preasfinția sa părintele mitropolit, ne arată preasfinț<ia sa> că această moșie ce să numește Sinești, nu au cumpărat eclesiarhul popa Filacton, tatul mai sus-numiților copii, ci preasfinția sa au cumpărat-o dă la acea jupineasă Mariia, soția răposatului sluger Udrican. Și fiindcă mai dinainte au fost luat dă la sfânta mănăstire Znagov, moșia ce-i zic Din Șărna, Pătrăreștii din sud Dimbovița, dă stinjeni 380, și au dat-o zestre unii Marii, nepoate a preasfinț<ii sale>, pentru care moșie a Znagovului au fost dat sfintei mănăstiri schimb moșia Rătunda din sud Buzău și mai la urmă eșind moșia Rătunda cu pricină, n-au putut să o stăpînească mănăstirea Znagov, ci, pi acea vreme fiind egumen mănăstirii Znagov un Rafail arhimandrit, au cerut dă la preasfinția sa ca, ori să-i dea moșia sfintii mănăstiri înapoi, sau să-i cumpere altă moșie, și preasfinț<ia sa> zice că i-au zis egumenului, fiindcă sluger<easa> Udricănoaia va să-și vinză moșia dă la Crucea Comisoaii, să meargă să o vază și de-i va plăcea să o cumpere preasfinț<ia sa> și să o dea mănăstirii. Și să vede că la leatu 7270 mai 31, dă sint ani 14, în scris au înștiințat acel Rafail egumen preasfinț<ii sale> părintelui mit<ropolit>, cum că au trimis om și-au văzut-o și-i place să o cumpere și să rămie mănăstirii. Și tot atunci, cu 6 zile mai în urmă, adicăte la leat 1762 iunie 6, vinde Mariia Udricănoaia sluger<easa> cu zapisu ei și împreună cu Ioniță Psimen gineri-său, stinjeni 525 de moșie la Crucea Comisoaii ce să chiamă Sinești ot sud Buzău, preasfinții sale părintelui mitropolitului chir Grigore, în taleri 393,60 bani 30. Și scrie să o stăpînească cu bună pace de către dinșii și dă către tot neamul lor, în care zapis să vede iscălit mărturie dumnealui cluceru Ioniță Racovița i dumnealui răposatul Scarlat Hrisosculeu, biv vel stolnic, i Dimitrie comisul Speteanu și alți trei boierinași. Și tot atunci, la acest leat 1762 iulie 1, adicăte cu o lună mai în urmă, au dat și preasfinția sa această moșie schimb sfintei mănăstiri Znagovului dupe cum văzum și noi zapisul ce este iscălit dă Rafail arhimandrit, igumenul mănăstirii, și dă tot soborul sfintii mănăstiri, întărit și cu pecetea mănăstirii ce-l dă la mina preasfinții sale părintelui mitropolitului ca să stăpînească moșia Pătrărești cu bună pace din sud Dimbovița, fiindcă și preasfinția sa le-au dat schimb sfintei mănăstiri stinjeni 525 din moșia Sinești din sud Slam-Râmnic ce au cumpărat-o de la jupâneasa Mariia slugereasa Udrică<n>oaia, mai dînd preasfinția sa mănăstirii și doaoăzeci oi cu miei lor mari. Și măcar că zice Iordache Neculescul că preasfinția sa au cumpărat această moșie pe taină, iar după scrisori să vede că această moșie după ce au făcut-o această jupineasă Marie Udricănoaia vinzătoare, au și mers omul mănăstirii Znagovului și au văzut-o, și așa plăcîndu-i au cumpărat-o, mai virtos că în zapisul vinzării să vede iscăliți mărturie și boierinași vecini de acolo din partea locului și au și stăpînit sfînta mănăstire a Znagovului această moșie Sinești pînă la scoaterea lui Rafail arhimandrit din igumenie, iar după scoaterea arhimandritului din igumenie și dînd și răzmirița, fiind vremile înperechete n-au stăpînit.

Deci, dă vreme că această moșie Sinești să stăpînește de sfînta mănăstire Znagov, de sint ani 17, iar nu să stăpînește dă clironomii răposatului eclesiarhului popa Filacton, rău cere Iordache Neculescul protimisis peste ani 17. Ci am găsit cu cale și am hotărit clironomii eclesiarhului popii Filacton să aibă bună pace de către Iordache Negulescul și după cum au stăpînit-o sfînta mănăstire Znagov această moșie Sinești pînă acum, fiind dreaptă a mănăstirii, să o stăpînească și de acum înapoi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 126v. - 127 v.

1779, ghenarie 29.

Niculae Dudescul vel ban, Pană vel vornic, Badea vornic, Ștefan vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Iordache vel paharnic.

¹ Pentru : să

Veliiții boieri arată prin anafora că cercetînd reclamația lui Costea Mihali (jud. Vilcea) contra lui Stroe cupeșul pentru 44 taleri au găsit cu cale să fie ascultați martorii propuși de părți. Cum martorii se află în județul Vilcea propun să se trimită pricina înaintea ispravnicilor de județ care cercetînd probele să și hotărască. Domnul întărește.

702

1779
martie
13

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

După cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare cum scrie mai jos.

1779, martie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătăfu dă visterie aduse la judecată pă Costea Mihali din sud Vilcea, piriș lui Stroe cupeșul de la Rîmnec tot dintr-acei județ, zicînd cum că în vremea răzmiriții fiind pîritu orînduit dă igumenu argeșan ca să stringă boi dă măsură și fiind avut și jăluitoru niște boi strînși, au venit la dînsul dă i-au zis să vînză boi pe ales. Lui nedîndu-i mina într-acestași chip, au făcut așazămint amîndoi să-i ia pîritu să-i vînză și ce cîștig va eși, să-l înaprță amîndoi. Dintr-acei boi au vîndut igumenului argeșanul 11 perechi cîte taleri 36 perechea, la socoteala ce au avut au arătat perechea numai cîte taleri 28. După ce au dovedit, l-au tras la starostea dă neguțători ot Craiova și, după cercetarea ce le-au făcut, au găsit cu cale ca de va aduce Costea adeveriță de la igumenu argeșan, să-i plătească partea lui dă cîștig.

Fată fiind și pîritu, au răspuns cum că șapte ani sînt de cînd întorcînd pă jăluitor în drum și cunoscîndu-l, i-au spus că umblă după boi dă măsură să cumpere, el au zis că are și el vro cîțiva strînși, pîritu i-au zis să-i trimită cu un om al lui după dînsul la gazdă, de-i va veni la măsură, îi va cumpăra. Jăluitorul au răspuns că va trimite, numai, fiindcă are o mare trebuință dă bani, să-i dea înnainte taleri 200. Pîritul fiindcă-l cunoștea, i-au și dat și-au plecat să meargă la gazdă. Piste vro cinci zile au sosit și sluga lui cu boii, pe care măsurîndu-i, nu s-au potrivit, acea slugă a lui i-au luat și s-au dus și i-au vîndut la un potropop și întorcîndu-să pă la dînsul i-au întorsu banii, taleri 200, care îi dedese stăpîni-său. De atunci pînă acum au fost tot amîndoi și niciodată nu i-au pominit nimic, nici la starostea după cum zice el, n-au avut. Au răspuns iarăși jăluitoru, cum că socoteala și-au luat-o cu dînsul și el i-au dat și cusurul celorlalți bani ce i s-au făcut să mai ia și boii însuși el i-au vîndut la igumenu argeșanului, arătîndu-ne spre aceasta și un răvaș al numitului igumen argeșanului cu leat 1774 iunie, în care scriia pîritului Stroe să plătească boii ce au luat dă la Costea cîte taleri 36 dupe cum i-au plătit și sfinția sa acest răvaș. Arătîndu-l pîritului, l-au catigorisit zicînd cum că părintele scrie într-acest chip după spusa Costii, dar el boi dă la dînsul n-au luat. Noi am cerut dă la jăluitor să aducă la judecată pă acea slugă ce zice că au dus boii la pîrit, ca din mărturia lui să cunoaștem adevărul pricinii, și au răspuns că să află acolo la sud Vilcea. Am cerut să arate carte dă la starostea za neguțători pentru judecata ce zice că au avut, și zise că n-au luat.

Deci, dă vreme că jăluitorul aici nu are nici o dovadă și slugile care sînt martori dă vînzarea boilor să află acolo și fiindcă iaste și pricină mică dă taleri 44 și mai virtos ca să nu să facă cheltuieii, nici aceștia așteptînd aici, nici la martori aducîndu-să dă acolo, găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnici, să-i cerceteze, să-i judece acolo unde să află martorii, odihnîndu-i a nu mai veni pă la divan cu cheltuieii.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 128 - 128 v.

1779, martie 10.

Ian<ache> Mav<rodin> paharnic, Nic<olae> biv vel sluger, George Canale.

703**1779****martie****13**

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Costea Mihali din jud. Vlcea reclamă de la Iordache căpitan din Aref (jud. Argeș) un cal și 31 taleri luați din avutul fratelui său decedat. Cum pîrîtul susține că s-a „exoflisis” de tot ce luase, dar nu are adevărîță la sine se hotărâște o nouă judecată la isprăvnicatul de Argeș. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare cum scrie mai jos.

1779, martie 13.

Preafnnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă visterie aduse la judecată pă Costea Mihali pîriș lui Iordache căpitan ot Aref sud Argeș, cerînd dă la dînsul un cal ce au luat pîritu după moartea fratelui pîrișului i taleri 31 după catastihu mortului.

Față fiind pîritu, răspunse că de toate cite le arată pîrișu, s-au exoflisis, căruia cerîndu-i-să exoflisisu zise că n-au știut pîrișu că dă jalbă dă dînsul, pentru această pricină, să-l fi luat, avîndu-l la casa sa.

Deci, nefiind acel exoflisis dă față și pîrișu zise că nu i-au dat nici un exoflisis, ci numai un răvaș de taleri 5 ce i-au plătit pîritu, judecata nu putu a intra într-o nici o cercetare.

Ci, am hotărît, fiindcă însuși pîrișu zise cum că să neguțătorește la Rîmnice sud Vlcea și iaste trecerea pă la sud Argeș unde și pîritu să află lăcuitar, să fie luminată porunca mării tale către ispravnicii ot sud Argeș, ca, înfățișîndu-i pă amîndooă părțile înnaintea dumnealor, să cerceteze pricina aceasta ce au între dînșii și să facă izbrânire prin cartea dumnealor dă judecată.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7, f. 129.

1779, martie 11.

Miche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, And<onie> Fot<ino>.

704**1779****martie****15**

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ancuța Bujoreanu reclamă de la postelnicul Matei Milcoveanu din jud. Olt un copil de țigan născut în țigănia reclamantei din tată țigan aparținînd pîritului. Dovedindu-se prin martori că „acel copil este născut din curvie” de o țigancă a reclamantei se hotărâște restituirea copilului prin mumbașir și ispravnici. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, orînduim pă sluga domniei mele ...¹ armășal să meargă și prin știrea dumnealor ispravnicilor să urmeze a face împlinire cum scrie mai jos.

1779, martie 15.

Preafnnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale pentru această jupineșită anume Ancuța Bujoreanca, care au avut judecată la acest departament, cu Matei Milcoveanu postelnic din sud Olt pentru un copil da țigan anume Șarban, ce amîndoo părțile îl pretinderisea. Însă Ancuța, cu cuvînt că iaste născută din curvie dintr-o țigancă a ei, anume Drăgana, iar Milcoveanu cu cuvînt că iaste născut dintr-un țigan al său anume Dumitru, țîind cu cununie pă acea mai sus-zisă Drăgana, țigancă Bujorencii. La al căroră zise, cerîndu-le judecata doavadă și neavînd aice, însuși s-au așăzat între dînșii prin zapisu văzut dă judecată, mulțumîndu-să Milcoveanu pă mărturia ce vor da doi boierinași ot sud Vlcea ceruți pă anume Preda i Mihai, Bujoreni, carii au și dat mărturie în scris că

iaște acel copil dă țigan născut din curvie și mărturia lui iaște incredințată și dă dumnealor ispravnicii acelu județ, legindu-să împreună cu zapisul, la această anafora.

Ci, să fie luminată porunca mării tale cu mum<bașir> și prin știrea isprav<nicilor> județului, să îplinească jăluitoarii pă acel Șarban țiganu dă la Matei Milcov<eanu> și dă nu-i va fi dat și pină acum schimbul și pentru țigancă, să-l facă dumnealor ispravnicii și fără dă voe să-i dea schimbul dă potriua țigancii și mumb<așiru> să să întoarcă cu răspunsu la ispravnicii județului, dă săvîrșirea poruncii.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 129v.

1779, martie 12.

Mihaiu Bărb<ătescu> paharnic, Mihaiu Pop<escu> medelnicer, Costandin Coc<orăscu> sârd<ar>, Dum<itru> medelnicer.

¹ Loc alb.

Domnul poruncește polcovnicilor de județe să-și aleagă cîte 30 slujitori, nu dintre săteni „ci din cei înstreinați”, cărora să le ia chezașie în scris spre a fi trimisă împreună cu chipul fiecăruia la visterie, de unde li se va da „pecetluituri domnești pe la mîni”. Noii slujitori vor sta la dispoziția ispravnicilor spre a interveni în județ împotriva „hoților și făcătorilor de rele”.

705

1779

martie

16

Fiindecă, căpitanii ce-i avem orînduiți pe afară în județ și pe la margini, dupe poruncile și ponturile ce li s-au dat de către domnia mea, sintu a fi statornici fieștecare în locul său, păzind nelipsit ocolul căpitanii lui la treaba ce sintu rînduiți cu slujitorii lor dinpreună, făr'dă a nu să mișca și a să dăpărta dupe altele și ca nu cumva cu pricina aceasta să fie dășchise pe alocurea mișcările hoților și să aibă lesnire spre pornirea la fapte rele, atit dar pentru paza aceasta a județului de hoți, ca să petreacă lăcuiorii de obște făr'dă grijă, cum și neguțătorii și alți trecători ce mergu și vin la drum să călătorească făr'de temere în țara domnii mele, cit și pentru alte trebi de ale nizamului, ca să să păzească mai bine dupe strașnicile porunci înpărătești, îți poruncim ție ... ¹ ce ești rînduit polcovnic la sud ... ¹ ca să-ți găsești treizeci dă slujitori, oameni fără dă pricină, nu din săteni, nici din ajutoarașii satelor, ci din cei înstreinați, cărora să aibă a le cere și buni chezași, cum că vor petrece cu bună orînduială la slujba lor, să fie și harnici de slujbă și să-i duci la ispravnici ca să-i cerceteze de sint acest fel de oameni precum poruncim. Și luîndu-le numele și chipul lor, cum și chezașia în scris, să trimiți prin dumnealui vel spătaru, foae la visterie, nu numai de numele și chipul lor, ci și de chezașiile lor, să să treacă în condică și să li să dea pecetluituri domnești pe la mîni, ca să fie deosebiți din obște și nesupărați de nici un fel de dajdie sau alte podvoade. Și după ce-ți vei stringe această sumă de slujitori, să aibă a te afla lingă ispravnicii județului, ca, cîndu să va întîmpla a să auzi în județ la vreo parte dă loc, hoți și făcători de rău, ori umblători din loc în loc, ori păzind vreun drum al călătorilor ce mergu și vin cu știrea ispravnicilor sau cu porunca domnii mele, să sări dinpreună cu toți oamenii tăi dupe dinșii și să le ei urma ca să-i prinzi negreșit.

Așijderea și pentru alte trebi de paza nizamului înpărătescu, cînd va fi trebuință a ți să porunci de către domnia mea, ori prin dumnealui vel spătar, ori prin dumnealor ispravnicii, sau către tine însuți, să urmezi și să te silești spre săvîrșirea poruncilor și spre odihna și petrecirea făr'dă grijă a lăcuiitorilor și a călătorilor de rîndul făcătorilor de rău, iar făr'dă știrea ispravnicilor sau făr' de poruncă de la domnia mea, să nu faci nici o pornire în județ, măcar la orice.

Așijderea îți poruncim ca, ori în călătorie-ți, ori în vremea șăderii, să aibi a petrece atit însuți, cit și toți oamenii tăi, cu bună orînduială în județ, ferindu-vă a nu face cit de puțină cheltuială sau altă supărare satelor, căci domnia mea mai virtos, pentru aceasta te avem orînduit, adică a fi lăcuiorii de obște odihniți.

Și pentru slujba ta, mai virtos pentru ca să te ferești a nu face niscareva cheltueli satelor, îți avem orînduit de la visteria domnii mele leafă pe lună cîte taleri dooaăzeci, și să nu dai

la nimeni nimic cu nume de plocon spătărescu sau alte cheltuieli și așa, de vei sluji bine, îți va fi cunoscută slujba și te vei învrednici a câștiga milă și chiverniseală de la domnia mea. Iar purtându-te rău, ori tu, ori oamenii tăi, și viindu-ne vreo jalbă, nu numai din treaba aceasta vei fi lipsit, ci încă te vom pedepsi și altă dată nu te vei mai învrednici a intra la chiverniseală și slujbă domnească.

1779, martie 16.

Suma slujitorilor ce s-au orînduit fieșcăruia polcovnic.

Slujitori	Județ
20	la Buzău
20	la Prahova
20	la Dîmbovița
20	la Mușcel
20	la Slobozie

Iar la celelalte județe, tot câte 30.

¹ Loc alb.

706

1779
martie
16

Hagi Costandin din Craiova reclamă „la domnie” pe Sandul postelnicul din Pitești că n-a dat urmare hotărîrii departamentului de cremenalion de a-i restitui o familie de țigani. Domnul poruncește să se urmeze după cartea de judecată.

Preainnălțate doamne,

Jăluiesc mării tale pentru Sandul postelnicel piteșteanu, pentru că au trecut 20 dă ani și îmi stăpînește pã un țigan cununîndu-l cu o țigancă a lui, pentru care au trecut trei ani de cînd m-am judecat cu dînsul la departamentu dă cremenalion și l-au dat platnicu să-mi dea țiganu cu țigancu lui și cu copiii ce-i are și pe 7 ani taleri 70, simbriia țiganului și eu să-i dau schimbu pentru țigancu lui. Și atunci, s-au odîhnit zicînd să mergu la satu lui, Cernelile, și îmi va da țiganu și ducîndu-mă nu am găsit nici pe el nici țiganii. Astă-vară am trimis cu luminată porunca mării tale și trăgîndu-l la dumnealor ispravnici, i-au poruncit să-mi dea țiganii și au pus pricină că mai are judecată și nu mi i-au dat. Acum, am dat jalbă mării tale și s-au orînduit armășăl cu luminată porunca mării tale ca să-l aducă și înpreună cu țiganii și armășălu au mersu acolo la Pitești iar el au venit aici și armășălu nefiînd acolo, nu face nici o treabă.

Mă rog mării tale, să fie luminată porunca mării tale la un zapciu să ne scoată la luminat divanu mării tale, ca să nu mi să curmeze judecata, și ce va fi, mila mării ta<le>.

Robul mării tale, Hagi Costandin de la Craiova.

<Rezoluție :> Dumneata vel armaș, să-i scoți la dumnealor boierii judecători, ca să vază pentru ce pîrtu nu dă țiganii și munca lor, fiînd hotărîtă dă judecată.

1779, martie 1.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Citîndu-să innaintea domnii mele cartea de judecată, am văzut din cele scrise, că Sandu postelnicel iaste dator a da țiganu, pentru care orînduim pe . . . ¹ ca înpreună cu Sandul mergînd, să urmeze după hotărîrea judecătîii spre a lua țiganu și să ia săvîrșire pricina la toate, după cartea de judecată.

1779, martie 16.

Preainnălța te doamne,

După porunca innălțimii tale înștiințăm că tot dă la acest depertament s-au hotărit de sînt aproape dă trei ani ca să dea cel pîrit, Sandul postelnice, pă țigan jăluitorului cu munca lui, căruia i s-au făcut și sincatavasis la plata muncii cu scăderea anilor pentru ale răzmiriței întimplări, precum te vei pliroforisi și măriia ta mai pe larg din cartea judecătii încă și din alte cărți ce are jăluitoru dă la alți judecători mai dinainte dă răzmiriță și pînă acum nici împlinire nu au făcut, nici apelație la căzuta vreme.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 125 - 126v.

1779, martie 6.

Costandin Cocorăscu, Dumitru medelnicer, Iordan grămăticu.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că sătenii din Gratiia (jud. Vlașca) se plîng împotriva lui Albul căpitan mazilul, care le-a împresurat moșia și încasează singur venitul morii construită împreună. Pîritul probează cu zapise stăpînirea moșiei, iar pentru moară, aduce o carte de judecată a veliților boieri din care rețese că el a construit-o singur. Fiind trecut sorocul de apelație judecata întărește drepturile căpitanului Albul asupra moșiei și morii. Domnul întărește.

707

1779

martie

16

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Eșind cu jalbă innaintea domnii mele Albul mazilul, cerînd întărire dreptății lui și văzînd că numiții pîriși nici pînă acum nu s-au arătat la divan cu vreo pîră, dă au mai avut a zice cevași trecînd peste sorocu dă 60 dă zile ce iaste orînduit la cei ce au a face apelații încă 20 dă zile, am întărit dar hotărîrea judecătii, ca, după cum scrie mai jos, să să urmeze.

1779, martie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pă toți sătenii dă la satu Gratiia sud Vlașca cu jalba ce au dat mării tale, asupra Albului căpitan mazilu, tot dintr-acel județ, zicînd că, avînd moșie cu toții dă moștenire cu stăpînirea d-a valma și judecîndu-să iar cu toții cu egumenu dă la mănăstirea Stavropoleos (avînd și mănăstirea acolo moșie) pentru un vad de moară, au luat ei vadu și cu toții au făcut moară. Și după ce s-au dat pă grăunțe, numitu Albul căpitanu au luat numai el întru a sa stăpînire moara, nevrînd să-i împărtășască pă ei nici într-un chip la moară și nu numai că nu-i face părtași la moară, ci și din partea lor de moșie le împresoară.

Făț fiind și pîritu Albul căpitanu, i să ceru ca să arate cu ce stăpînire și cită moșie stăpînește și arată o carte de hotărnicie a 12 boeri hotarnici cu leat 1754 iulie 22, dă sînt ani 24, prin care să vede că din stînjeni 1125 ce s-au găsit toată moșia Gratiia, să dă schitului Roata ce iaste a mănăstirii Stavropoleos, stînjeni 440, iar ceilalți stînjeni 685 să dă întru stăpînirea tuturor moșnenilor acestora, între care și Albul căpitan (anume căruia, cft), adică lui uncheașu Iorgăi, tatulu a <ce>stui Albul căpitan i frăține-său Stoicăi, stînjani 261 ce le iaste acestor doi dă răscumpărătoare dă la Radu Bujoreanu i Hera i Dima brat ego, feciorii jupinesii Ioanii, și o stăpînesc acum numai Albul căpitanu și cu vări-său Badea cu frații lui, feciorii Stoicăi.

Împotriva căriia stăpînire, neavînd pîrșii nici un răspunsu, am hotărit și noi ca să-i stăpînească mai sus-numiții cu bună pace dă către ceilalți. Și iar tatu numitului uncheaș Iorgăi cu toți frații lui și cu toți cetașii lor, dă moștenire, după strămoșul lor Dragoslav, stînjeni 162. Din care acest strămoș Dobroslav, afară osăbit din partea ce să vine Albului dă moștenire, mai cere și niște cumpărători ce are cu zapise dă la unii-alții, ce sînt tot dintr-acest strămoș, însă stînjeni 27 dă la uncheașu Necula prin zapisu scris dă la leat 7260, dă sînt ani 27, stînjeni 34 partea Nicăi uncheașu ce au fost vinduți la mănăstirea Stavropoleos prin zapisu scris dă la leat 1754, dă sînt ani 24, și Albul căpitanu i-au răscumpărat tot la acel leat cu

protimisis, fiindcă are din funiia lui Dobroslav din care iaste și el i stinjeni 8 partea Lambii ce au avut tot dintr-acest moș Dobroslav și i-au vindut Albului prin zăpis dă la leat 1762, dă sint ani 16, care coprinde cite trele aceste cumpărători ce le stăpînește Albul căpitan, stinjeni 69.

Și de vreme ce sint drepte cumpărători ale Albului prin zăpise bune, cum mai sus pre larg anume arătăm și fiindcă nici pirișii nu stă cu nici o stăpînire asupra acestor zăpise, cum că nu ar fi bune sau că nu ar fi cu adăvărăt acești stinjeni dintr-acest strămoș Dobroslav, pă care moș iaste mai volne cu Albul a cumpăra, fiindcă și el iaste dintr-aceia, de aceia și noi am hotărit ca pe lîngă stinjenii ce-i vor fi venit Albului căpitan dă moștenire dintr-acest moș Dobroslav, să stăpînească cu bună pace și aceste cumpărători ce le are dintr-acei moș. Și să mai dă, prin mai sus-numita carte dă hotărnicie, stinjeni 162 dă moștenire popii Badii i vări-său, lui Costandin cu toți ai lor după strămoșu lor Drăghici, care și acești stinjeni li cere Albul căpitan cu un zăpis dă vînzare al acestora ce să trag din mai sus-numiții aceștiia, ce-i iaste la mîna lui, scrisă cu leat 1762 martie 8, dă sint ani 16, dă care zăpis zic pirișii că după cum au dat Albul căpitan banii ca un moștean, să dea și ei, întorcîndu-i lui și să între și ei cu stăpînire. Asupra căruia răspunsu, nu li să dete nici un fel dă ascultare, fiindcă, dă cînd au cumpărat Albul căpitanu, sint ani 16 și trebuia dă atunci să-și fi căutat acest protimisis, iar nu tocmai acum peste ani 16 dă cînd au cumpărat Albul căpitan și stăpînește necontentit dă atunci pînă acum, și nu tocmai cînd și sorocu dă protimisis au trecut și nu ne mai sloboade pravilele, nici ascultare să mai dăm la acest fel dă piră. Ci, am hotărit ca acești stinjeni 162 ce au fost ai popii Badii i al vări-său, lui Costandin, iar să și-i stăpînească Albul căpitanu după zăpisul dă cumpărătoare ce mai sus arătăm. Așîderea să mai dă tot prin mai sus-numita carte dă hotărnicie și stinjeni 37 <ai> Manii cu cetașii lui, care și acești stinjeni li cere Albul căpitanu cu un zăpis dă vînzare ce-l are la mîna lui, scris dă la leat 1726 noemvrie 28, dă sint ani 18, de care pirișii iarăși asemenea răspunseră ca să întorcă și ei banii Albului căpitanu, ca niște moșteni ce sint și ei, să între și ei cu stăpînirea. Și noi iarăși asemenea am hotărit ca să-i stăpînească numai Albul căpitanu și acești 37 stinjeni partea Manului, fiindcă sint ani 18 trecuți, de cînd cu zăpis bun i-au cumpărat. Și să mai aleg tot printr-această carte dă hotărnicie și stinjeni 62 Oprii i frăține-său Oancii i vări-său Albului (alt Albul, iar nu acest Albul căpitan mazilul după strămoșul lor, Șărbă), în care acești stinjeni, Albul căpitanu nu are nici un amestec, ci au să-și stăpînească cei ce să trag dintr-aceștiia sau cei ce vor fi cumpărat, sau vor cumpăra dă la dînșii prin zăpise bune. Așîderea să stăpînească și cei ce să trag din Dobroslav stinjenii ce le va mai fi prisosind, scoțîndu-se cumpărătorile Albului căpitan ce mai sus arătăm și scoțîndu-să și stinjenii ce-i vor fi și lui dă moștenire, și așa să încheie toată suma stinjenilor ce mai sus arătăm, 685, care să și-i stăpînească într-acești chip după cum mai sus arătăm.

Am întrebăat pă Albul căpitan și pentru moară, ca să arate cu ce cuvînt nu-i împărtășește și pă dînșii la venitul morii după analoghiia stinjenilor ce și lor le rămîne, și răspunse cum că el pă dînșii nu-i face părtași la vînitul morii, fiindcă ei nici nu s-au judecat atuncea pentru moară pă cum zic, nici n-au cheltuit la facerea morii nemic, după cum nici ei nu tăgăduesc cum că n-au cheltuit nemic, ci numai el au făcut-o cu a sa cheltuială și o stăpînește dă sint acum ani 15 trecuți, tot în pace dă către dînșii, zicînd și aceasta, că mai iaste și alt vad de moară și de vor ca să aibă și ei moară, să-și facă. Și arătă o carte dă judecată a dumnealor velișilor boieri dă atunci cu leat 1763 iunie 8, dă sint ani 15 trecuți, pentru pricina aceștii mori ce au fost avut cu mănăstirea Stavropoleos ; numind că au eșit la judecată Albul i Stancul (ce iaste fecior Albului) cu cetașii lui, care fiindcă zice cu cetașii lor să înțelege cu toții cîți au stăpînire într-acea moșie, dă vreme ce nici moșia nu le era dăosebită partea lor dintr-a lui, ci o stăpînea d-a valma după cum o stăpînesc și pînă acum, și pentru aceasta, căci le era moșia cu stăpînirea d-a valma, așa trebuia să zică și în cartea dă judecată că cu toți cetașii lor s-au judecat și trebuia ca și stăpînirea morii să le fie d-a valma, după cum și moșia, însă cînd să fi fost și cu cheltuiala facerii morii dă obște. Dar dă vreme ce pirișii aceștiia, însăși ei nu tăgăduiră că nu au făcut nici o cheltuială la facerea acei mori și fiindcă sint

ani 15 trecuți de când s-au făcut acea moară și să stăpânește numai de acest Albul căpitan, tot cu pace dă către dînșii, fiind tot dă față și tot cu toții la un loc, dă aceia și noi nu am priimit pîra și cerirea lor, aceasta, ca să facem și pă dînșii părtași la acea moară ce au făcut numai Albul căpitan cu a sa cheltuială. Ci după pravilele dă stăpînire, fiindcă <sint> ani 15 trecuți de când necontenit stăpînește Albul căpitan acea moșioară, am hotărît ca și de acum înainte să stăpînească, nepriindu-să dă judecată nici cererea pîrișilor, ca să fie și ei părtași la acea moșioară, fiindcă cu tăcerea lor dă ani 15, să vede că, pentru că di-nceput n-au fost părtași la ostenele și cheltuielile Albului căpitan, de aceia au rămas și neinpărtași de moară, nici că s-au priimit zisele lor ce zic că nu și-au căutat, temînd<u-se> de acest Albul căpitan, fiindcă el într-aceia vreme era în rindu obștii cu dînșii și țara era tot cu stăpînire și putea măcar oricînd să-și caute dreptu lor, dar ei singuri și-au lăsat cunoscuta lor dreptate ce avea atunci asupra morii cu tăcerea lor de atîtea ani și căci că n-au vrut să intre și ei cu cheltuială la facerea morii. De care și nici însuși ei nu tăgădui cum că ei n-au cheltuit nimic și că pîn-acum n-au făcut nicidăcum vreo pîră pentru această pricină a morii.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 130 - 131 v.

1778, dichevrie 24.

Miche Paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Costandin Com<ăneanu> sârda r Alecs<andru> Grecianu, And<onie> Fot<ino>.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Tudor Ciofan reclamă 130 taleri de la Zlate din jud. Mușcel după niște marfă „luată fără judecată”. Fiindcă pîrișul pretinde că are mai pușin de dat, se hotărâște cercetare prin ispravnici și cu martori. Domnul întărește.

708

1779
martie
17

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, arătîndu-ne zapciul cel orînduit că și o parte și alta s-au odihnit a li se face acolo la is<prăvnicat> cercetare, poruncim dumneavoastră is<pravnicilor> să urmați cum scrie mai jos.

1779, martie 17.

Preafînnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătăfu za aprozi aduse la judecată pă Tudor Ciofan, pîriș lui Zlate din sud Mușcel, cerînd dă la dînsul taleri 130 du pă niște marfă ce i-au luat fără judecată.

Față fiind și piritul Zlate, răspunse că, cită marfă i-au luat, i s-au luat prin judecată, avînd să ia dă la dînsul datorie cu zapis, care marfă au fost numai de taleri 70 și are și carte dă judecată, care carte cerîndu-i-să, zice că o are la sud Mușcel la tovarășu lui, Hagi Iane Cărăcăleanu. Ce, fiindcă pîrișu zise că marfa iaste de taleri 30 avînd și mărturii și piritu încă zise că au fost numai de taleri 70, care marfă i-au luat prin judecată, care carte de judecată o are la sud Mușcel, precum mai sus s-au zis, judecata de aici nu le putu face nici o cercetare.

Nefiînd nici mărturiile pîrișului față, nici acea carte dă judecată, să să vază, pentru aceasta să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Mușcel ca, aducînd și pîrișu mărturiile dă față cu piritu, vîzînd și acea carte dă judecată, să le facă izbrănire, hotărînd prin cartea dumnealor de judecată, de care înștiințăm mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 135 v. - 136.

1779, martie 14.

Miche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Com<ăneanu> sârdar.

Veliții boieri arată prin anafora că Tudor Gheban cu cetașii lui din Miroslaveni (jud. Gorj) reclamă de la popa Pătru cu cetașii lui din Pocivăleștești respectarea stăpînirii lor în muntele Coasta Păpușii. Se decide să se urmeze după hotărîrea judecătii la departamentul al 2-lea. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au hotărît, atît la <al> 2 <-lea> departament, cît și la dumnealor veliții boieri, arătîndu-ne zapciul cel orînduit că s-au odihnit și s-au mulțumit și o parte și alta, după cum au și cerut însuși ei și întărire dă la domnia mea, am întărit cu domneasca noastră pecete ca să stăpînească cum scrie mai jos, fără dă a nu să mai întinde nici unii, nici alții.

1779, martie 18.

Preainnălțate doamne,

Neodîhnindu-să Tudoru Gheban cu cetașii lui miroslaveni din sud Gorji pã aceasta judecată ce au avut la dumnealor boierii judecători ot <al> 2 <-lea> departament cu popa Pătru i cu cetașii lui pocivăleștenii, zicînd că un semn ce iaste temeiul stăpînirii lor în muntele Coasta Păpușii, nu l-au pus dumnealor boierii judecători la anafora ce au făcut-o dumnealor, și, din luminată porunca înnălțimii tale, ceaușu dă aprozi pã amîndoa părțile i-au adus înaintea noastră. Și cercetînd și noi judecata ce au făcut dumnealor boierii judecători, să vede că bine și după dreptate i-au judecat dumnealor, dă vreme că și zapisele dă învoială au la mina lor dă la leat 1762, dă sînt ani 17, după care mulțumîndu-să amîndoa părțile au stăpînit cu pace. Dar fiindcă zice Gheban că nu s-au pus semnele stăpînirii lui, toate pã largu în anafora, după cum zice că să coprinde în cartea de hotărnicie și în luminată cartea mării tale ce au la mina lor, în care scrie să le fie stăpînirea din Obîrșia Romanului și din Virful Stogului și din Cuca, toată fața Coastii Păpușii spre răsărit și pînă la fîntina din Obîrșia pîrului dăspre Dălbă, după hrîsovu mării sale Mihniî vodă, ce dumnealor le hotărăște, ca să le fie stăpînirea după zapisele dă învoială și după stăpînirea ce au stăpînit pînă acum, după care zapise, să mulțumesc amîndoa părțile.

Drept aceia și noi, după cercetarea ce am făcut, asămenea găsim cu cale și hotărîm să le fie stăpînirea, iar care dintr-înșii să va mai scula cu pricină și cu judecată, să dea și gloaba cea ce să coprinde în zapisu lor dă învoială.

Nec<ulac> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Badea Știrbei vornic, Ștefan vel vornic, vel logofăt, vel clucer.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, ceaușu de aprozi aduse la judecată pã Tudor Gheban cu cetașii lui miroslaveni din sud Gorjii, pîrșișii popii lui Pătru cu cetașii lui pocivăleștenii tot dintr-acei județ, zicînd că, avînd ei un munte ce să numește Coasta Păpușii în sud Gorj, care munte să hotărăște cu alți munți ai pîrșișilor pocivăleștenii, și înpresurîndu-l în multe rînduri, au avut pricini dă judecătii cu dînșii și la alți luminați domni, cum și mării tale au jăluit, făcîndu-li-să luminată porunca mării tale către sființia sa părintele episcop Rîmnic, ca la fața locului să le cerceteze semnele și hotarale și să-i îndrepteze. Care, și sființia sa au orînduit pã șătraru Radul C<r>ăsarnu și pã postelnicul Ion Săulescu, carii au mersu în fața locului și făcîndu-le cercetare după dovezile și scrisorile ce au avut la mînă, și-au aflat dreptatea dîndu-le și carte dă judecată la mînă, pã care neodîhnindu-să pîrșișii, au venit acum iarăși dă au jăluitu pentru dînșii, dă care cerea să-și afle dreptatea.

Făță fiind și pîrșișii pocivăleștenii, răspunseră cum că ei au zapis dat unii la mina altora dă învoială și așăzămînt și-și păzesc acel așăzămînt, înpotriiva căroră răspunseră pîrșișii miroslaveni cum că înaintea judecătii zic pîrșișii că-și păzesc așăzămîntu, dar acolo le calcă munții lor. Și ne arătară acel zapis dă așăzămînt, fiind scris cu leat 1762 maiu 3, adică dă ani 17, în care scrie chiar așa, că, înaintea a trei boieri judecători, s-au învoit și s-au așăzat între dînșii dînd zapis unii la mina altora ca, după semnele și după zapise și hrîsoave ce au la

mină, să stăpîneasă amîndoao părțile, adică a nu mai cobori numiții pocivăleșteni peste Obrșia lui Roman sau peste Virful Stogului, sau peste Virful Cucii în moșia miroslavenilor, asupra Coastii Păpușii, dar nici miroslavenii să nu mai scoboare cu fața Păpușii peste Obrșia lui Roman sau peste Virful Stogului, sau peste Virful Cucii spre apus în virful munților, ci să-și stăpîneasă fieșcare parte după scrisorile și hrisoavele ce au la mină, cum mai sus s-au zis. Și din virful fieștecăruia munte pînă la altul, să meargă amîndoa părțile, tot pînă muchea muntelui, iar care din ei să va lăcomi și să va tinde a trece peste virfuri și nu să va ținea de acel așazămint și va mai căuta judecată, să fie închinat taleri 100 gloabă și să plătească și toată cheltuiala ceilalte părți și dă la judecată să fie izgoniți. Asemenea ne arătară pirișii miroslaveni și o carte de judecată a dumnealui biv sătrar Radu Crăsnaru și postelnic Ion Săulescu cu leat 1778 dichemvrie 7 ce mai sus arată că au fost trimiși în fața locului de sfinția sa episcopu Rîmnicului cu luminată porunca mării tale, prin care iarăși, după numitele lor zapise dă așazămint, hotărâsc a ținea și a stăpîni. Dă care al lor așazămint, arătară pirișii pocivăleșteni și o carte a mării sale răposat întru fericire Costandin vodă Racoviță cu leat 1763 iulie 18, prin care întărește acel așazămint ca, după învoiala ce au făcut-o între dinșii și înaintea a trei boieri judecători, întărește și măriia sa a să păzi și a să ținea întocmai după cum să coprinde în zapisele lor dă așazămint.

După care carte a mării sale și după alte scrisori ce au și după așazămintu ce au, li să împărțește stăpînirea și așazămintu și cu luminată cartea mării tale dă la acest leat 1779, ghenarie 24, prin care, fiindcă din jos zice cum că neodîhnindu-să ceilaltă parte și vor avea a răspunde, să li să cerceteze pricina, am intrat în cercetarea pricinii și, citind toate scrisorile lor ce ne-au arătat amîndoa părțile, fiindcă din toate să văzu că iaste bună stăpînirea pirișilor și bun așazămintu ce au făcut între dinșii, asemenea am hotărît și noi ca, întocmai după așazămintu ce au între dinșii, într-acestași chip să să urmeze, iar pentru cei ce zic pirișii, cum că pă piriși aici înaintea judecării, zic că urmează pă acel așazămint, iar dacă mergu acolo, nu urmează, ci să tot întind cu stăpînirea pe partea lor, iarăși am hotărît ca de acum înaintea, care parte nu va urma după așazămintu ce li să coprinde în zapisele lor, nu numai să plătească la ceilaltă parte gloaba cu care ei să leagă prin zapisele lor, ci să și pedepsească plătind și toată cheltuiala și paguba ce vor pricinui la ceilaltă parte cu neastîmpărarea lor, pă care hotărîre iarăși rămaseră odîhnite amîndoa părțile.

Arh. St. Buc..
Ms. nr. 7
f. 118v. - 119v.
Pentru aceeași
pricină, vezi și
documentele
din: 24 ianua-
rie 1779 - Arh.
St. Buc.. Ms. 8,
f. 75 v. - 76:
7 martie 1779.
Arh. St. Buc.,
Ms. 7,
f. 122 - 123;
Arh. St. Buc.,
16 martie 1779,
Ms. 7,
f. 123 - 123v.
(Copiile sub dată
la Institutul
de istorie
„N. Iorga”).

1779, martie 5.

Miche paharnic, Dumitru Cioran paharnic, Costandin biv vel comis, Evdochim medelnicer, An donie Fotino.

Velii boieri arată prin anafora că mențin judecata divanului Craiovei în pricina dintre cetașii Ciovăești din Poenari (Gorj) și cetașii Bumbesți pentru moșia Poenari și hotărâsc ca Ciovăești să plătească cheltuielile de judecată. Domnul întărește.

710

1779
martie
18

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După judecățile ce în multe rînduri au avut aici la divanu Craiovei cit și la București, întii la dumnealor boierii judecători ot <al> 2<-lea> departament, cit și înaintea dumnealor velișilor boieri, din porunca mării sale lui vodă, popa Coman i Pătru brat ego i cetașii lor Ciovăești ot Poienari sud Gorj, cu popa Chiriac și cetașii lor Bumbesți ot <tam>¹ pentru moșia Poienari și, după cercetarea ce s-au făcut, s-au hotărît ca să stăpîneasă din moșia Poienari amîndoa părțile cu cetașii lor numai stînjăni 200 din stînjăni 500, iar ceilalți stînjăni au rămas ai moșnenilor, căci și popa Chiriac cu cetașii lui și popa Coman cu cetașii lui sînt cumpărători dă această moșie, iar nu moșneni dă baștină. Și acești stînjăni 200 i-au împărțit pă 8 moși, dă moș cite stînjăni 25, din care s-au venit popii lui Coman cu cetașii lui doo părți pă doi moși, stînjăni 50, și popii lui Chiriac cu cetașii lui 6 părți pă 6 moși, stînjăni 150. A căroră stăpînire prin anaforoa dumnealor velișilor boieri, dă la iunie 5 leat 1778, întărindu-să de

către măriia sa preainnălțatu<lui> nostru domn Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, s-au poruncit către dumnealor ispravnicii județului ca să orinduiască boierinași cu praxis din partea locului spre a să alege acele părți. Așijderea s-au fost judecat popa Coman i popa Chiriac și cetașii lor și cu un Nicola i Radu i Pătru și Dumitru, tot dă la sud Gorj, și moșnenii din Sitești pentru alt hotar de moșie ce-i zic Poienile și iarăși prin anaforoa dumnealor veliților boieri dă la iunie 6, leat 1778, întărită și dă măriia sa cu izbrânire săvtrșită, hotărăște ca moșnenii Sitești să stăpînească într-acei hotar de moșie al Poienii în siliște și în muntele Stănișoara jumătate și popa Coman i popa Chiriac și cetașii lor jumătate, după cum s-au dovedit că le-au fost stăpînirea din vechime pînă acum, dă sint ani 115. Care, atît la moșia Poienari după poruncă, cit și la hotarul Poienile, au și fost la fața locului, boieri orinduiți la fața locului dă dumnealor ispravnici dă au făcut alegere, iar mai la urmă un Anghel Sintescu ot Zorilești și Pătru brat popa Coman ot Poienari, nefiind odihniți, au mers dă au jăluit mării sale lui vodă cu ficleșug, nepomenind nemic că s-au cercetat aceste pricini și sint hotărîte, ci numai atit jăluind, că mai dînd jalbă mării sale în vremea cînd să afla dumnealui paharnic Manolache Romanitis, caimacam aici, și cercetînd dumnealui pricina, s-ar fi orinduit dumnealui sluger Ștefan Crăsnaru la fața locului, și neputînd atunci merge, au rămas pînă acum, cerînd în jalbă ca să li să orinduiască iarăși numitul sluger. După care a lor ficleană jalbă, li s-au fost scris cărți slobode la mîini dă la iulie 15, 1778, aici către divan, să cerceteze și, de să va mai fi cercetat acele pricini, li s-au orinduit spre a face cercetare cum dă nu s-au săvîrșit și din ce pricină n-au mersu acel orinduit. Și fiindu-le jalba adevărată, că s-au orinduit și nu s-au făcut alegere la fața locului dă a fi trebuință spre a să face cercetare, să orinduum boierinaș cu praxis, ori pă dumnealui slugeru Crăsnaru ce au fost orînduit, sau altu care să va socoti, ca să facă alegere la fața locului după scrisori i dovezi ce vor fi avînd, sau după vechea stăpînire, iar fiind pricină într-alt chip, să înștiințăm mării sale. Cu care porunci viînd aici la divan popa Coman i Pătru frate-său, Ciovăești, i Nicola brat Anghel Sintescu și alt Nicola Sintescu, s-au înfățișat și înaintea noastră cu popa Chiriac și cu cetașii lui, Bumbestii, și întrebîndu-să Bumbestii ce au să răspunză, ei ne aduseră altă luminată poruncă a mării sale lui Vodă dă la trecuta lună a lui Avgust 22, leat 1778, în care să poruncește că, pentru acele doo porunci ale mării sale ce le-au fost luat acel Si<n>tescu ot Zorilești și Pătru ot Poienari, după ficleană jalbă ce au dat, nepomenind nemic că s-au cercetat aceste pricini la București și sint hotărîte, măcar că într-acele cărți ce li s-au fost dat la mînă scrie că de va fi pricină într-alt chip, să înștiințăm mării sale, dar face trebuință a li să lua dă la mînă, fără dăcît numai să cercetăm pentru alegerea boierinașilor ce au făcut la fața locului dă au făcut pă dreptate și au urmat după porunca ce au avut. Care de va fi urmat drept acei boieri și de va fi bună alegerea ce au făcut, să o adeverim cu iscălitura, înștiințînd mării sale, fiindcă cer și hrisov la mînă, și pînă atunci să stăpînească moșiile după hotărîrea ce s-au făcut la București și să facem pă ceilalți să urmeze și să să supue. Care după poruncă, luîndu-li-să din mînă acele dooă porunci, li s-au cerut alegerea acelor boierinași ce le-au făcut în fața locului și ne arătară cartea orînduiților boieri dă la iulie 21, 1778, ce sint iscăliți, Sandu Crăsnaru biv vel pitar și Ioniță Săulescu postelnicel, în care scrie că după poruncă au făcut alegere înpărțînd acești stînjeni la moșia Poienari pă 8 moși, adică Bumbestilor pă 6 moși, 6 părți, și Ciovăeștilor 2 părți, pă doi moși. Așijderea și hotarul Poienile, iarăși prin deosebită carte, tot dă la iulie 21, 1778, scrie că au înpărțit suma stînjănilor ce au eșit pă în dooă, însă popa Chiriac cu cetașii lui i popa Coman cu cetașii lui hotarul pă jumătate și Siteștii, iar pă jumătate. Care și această jumătate dă hotar din Poieni, l-au stăpînit și le-au făcut înpărțeață Bumbestilor cu <a> Ciovăeștilor, tot pă 8 moși, adică popii Chiriac, Bumbestii cu cetașii lor, pă 6 moși și popii Coman cu cetașii lui, Ciovăești, pă doi moși, alegînd în amîndoo hotarale părți, fieșcăruia cu stînjăni lor ce li s-au cuvenit și care din cine să trage și cită parte și pă unde să stăpînească puîndu-le semne.

Care întrebîndu-să și popa Coman i frate-său Pătru, Ciovăești, i pă Sitești, ca să arate, fost-au ei dă față la acea înpărțeață și sint odihniți pă acea alegere, și înti tăgăduia popa Coman că n-ar fi fost, apoi spuse adevărul că au fost dă față cînd s-au stînjănit moșia Poienari,

iar la Poieni, unde au avut pricină cu Siteștii, zicea că n-ar fi fost. Care, măcar la acea moșie și dă nu ar fi fost, iarăși nu era trebuință acolo a fi, fiindcă au fost dă față ceilalți cetași ai lui, iar cît pentru alegerea ce le-au făcut orînduiții boieri și ei cu toții, cît și Siteștii, arătără că bună le-au făcut înpărțeala, numai atît găsea pricină popa Coman și frate-său, că le-ar fi dat partea lor mai mult proastă decît bună.

De care, făcîndu-li-să cercetare și de către noi, foarte cu amărunt, am văzut că bine și cu dreptate au urmat orînduiții boieri alegîndu-le părțile fieșcăruia cît li s-au cuvenit în amîndooă hotarăle, puînd și semne pentre dînșii, după care alegere și cărți dă judecată ce sînt la mîna popii lui Chiriilac și a cetașilor lui, nemic înpotrivă nu mai au a răspunde sau a căuta popa Coman cu cetașii lui, cît și Siteștii.

Pentru aceia, și noi găsim cu cale și hotărîm ca fieșcare să aibă a-și ține și a-și stăpîni părțile lor dă moșie, atît din hotarul Poienari, cît și din Poieni, după cum li s-au cules și s-au înpărțit dă orînduiții boieri cu bună pace unii dă către alții.

Și pentru căci acest popă Coman și frate-său Pătru, Ciovăești, cît și Si<n>tești, ca niște iubitori dă judecări ce sînt și neastimpărători pă hotărîrile ce s-au făcut, tot umbla cu feliuri dă meșteșuguri ficlene și neadevărate jălbi, purtînd oameni pă drumuri, și cheltuindu-i prin judecări, am hotărît ca și toată cheltuiala ce vor fi făcut Bumbeștii acum la această judecată, să aibă ei a o înplini.

1778, septemvrie 10.

Theodorache clucer, Hagi Stan Jiianu paharnic, Ștefan Bibescu, Ioan sluger Badea Știrbei sluger.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

S-au înfățișat și înaintea domnii mele la divan amîndooă părțile și din cercetare văzum că hotărîrea dumnealor veliților boieri și a dumnealor boierilor dă la Craiova, iaste cu dreptate, deci am hotărît și domniia mea ca, după cum să coprinde într-acestea și după cum s-au făcut alegerea de orînduiții boieri la fața locului, să li să urmeze stăpînirea și mai multă supărare să n-aibă popa Chiriilac cu cetașii lor, Bumbești, dă către Ciovăești, pentru care le-am dat această întărire la mîna.

1779, martie 18.

Prealnnălțate doamne,

Neodîhnîndu-să popa Coman cu cetașii lui pă alegerea ce din luminată porunca înnălțimii tale au orînduit dumnealui cluceru Theodorache ce au fost caimacam la Craiova, pă Sandu Crăsnaru biv <al> 2 <-lea> pitar i pă Ioniță Săulescu postelnicel, dă le-au făcut alegere la fața locului pentru partea dă moșie dă la Poienari ce, în multe rînduri s-au tot judecat cu popa Chiriilac și cu cetașii lor dă la Poienari.

Deci, din luminată porunca înnălțimii tale, de iznoavă aducîndu-i vătafu dă pahărniceii iarăși înaintea noastră și cercetînd și noi cercetarea ce le-au făcut acei orînduiți boieri la fața locului, să vede că bine și după dreptate le-au hotărît ca să-și aibă stăpînirea, după care au întărit-o și dumnealui caimacamu.

Drept aceia, și noi după cartea dumnealui clucerului Theodorache asemenea hotărîm să-și aibă stăpînirea.

1779, martie 18.

Pană vel vornic, Badea vornic, Ștefan vel vornic, Scarlat vel logofăt, vel paharnic.

¹ Omisiune,

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 131v - 133v

1779

martie

18

Preainălțate doamne,

Jăluim mării tale că, fiind noi cu slujba vornicii în sud Argeș în anu trecut, avem rămășiță pă la unii alții din cei care au făcut stricăciune la bucate i la vii și livezi și, după luminată porunca mării tale, nu vor să plătească gloaba cea obicinuită și unii dintr-acei pricinuitori sînt aicea, la care și păgubașii cei cu bucatele sînt aicea și unii zic că sînt boierinași și nu vor să plătească.

Ci, ne rugăm mării tale, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor boierii epitropi la cei care sînt aici, să ni să înlînească, iar la cei care sînt la județ, să fie luminată porunca mării tale cu om domnesc ca să ni să facă înlînire, fiindcă astă-vară am mai jăluit mării tale și ni s-au făcut luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnici și dumnealor nu ne-au înlînit și dumnealor boierii epitropi ne apucă să înlînim rămășița. Și ce va fi, mila mării tale. Robii mării tale, Costandin i Gheorghe din sud Argeș.

1779, februarie 25.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod,

Orînduim pă sluga domnii mele...¹ copil dă visterie, să meargă și poruncim să să urmeze cum scrie mai jos.

1779, martie 18.

Preainnălțate doamne,

După porunca innălțimii tale, făcum cercetare acestor jăluitori ce au ținut în anu trecut, leat 1778, slujba vornicii ot sud Argeș, care ne arătară și foae pă anume rămășiță dă taleri 209. Ci, fiindcă ei și cu altă poruncă a innălțimii tale au mai mersu către dumnealor boierii ispravnici din sud Argeș, de care să plîng că nu numai că nu le face dreptate, ci le stau și cu înpotrivire, acum să fie luminată porunca mării tale cu mumbașir către dumnealor ispravnici ca să facă cercetare și care va fi rămășiță bună, să dea dumnealor ispravnicii hotărîre în scris și mumbașirul să înlînească. Iar dă la cei care vor fi cerînd jăluitorii fără dă cale, să aducă mu<m>bașiru în scris dă la dumnealor ispravnici, anume arătînd dumnealor cerirea jăluitorilor dă la cei ce le va fi peste dreptate, ca altă dată mai jăluind ei innălțimii tale, să știm a le da răspunsul dă la epitropie.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr 7.
f. 137 v. - 138v.

1779, [martie 16.

Dum<itru> medelnicer.

¹ Loc alb.

1779

martie

1B

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Neodihindu-să Panait pă hotărîrea dumnealor veliților boieri, au eșit și înaintea domnii mele la divan, iarăși această piră făcînd că socri-său au plătit această sumă dă bani la datornecul ce avea să ia dă la Țigara și, dînd soacră-sa la dînsa zapisul, fi cere ca o zestre să i se înlînească și arată și o mărturie în scris dă la clirici ai Mitropolii dă la Ioanina¹, care citîndu-o la divan nu fu nici un temeiu într-însa, căci scrie și arată zisele soacră-si.

Deci, măcar că acești taleri 500 iaste bine dovedit că sint plătiți dă Țigara, cum să văd și trecuți la însuși zapisu acesta în dos și au priimit și blestem Țigara, cum scrie mai jos, și zapis ca acesta plătit și exoflisit nu trebuia Panait să-l primească și rău zice că s-au plătit dă socri-său, după cum nici vreo dovadă n-au avut, dar și adevărul să fie după cum zice că au plătit Panait, socri-său, iarăși nu să supune dă judecată slugerul la plată, căci fără dă a nu-l orîndui Țigara și fără dă a nu-i zice să-l plătească dă sineși, făcînd-o aceasta, nu poate a-l apuca.

Ci, am hotărît domnia mea, slugerul să aibă bună pace și zapisu, ca unul ce s-au văzut plătit dă Țigara, am poruncit dă s-au luat dă la mîna lui Panait și să dea lui Panait copie după această anafora să arate soacră-si și să-și caute cu dînsa pentru această zestre.

Așijderea și pentru taleri 158, măcar că Panait tăgăduia exoflisisu ce au dat, zicînd că acel exoflisis iaste pentru socoteli ale sale ce au avut cu slugerul, iar aceștiia sint deosebiți, care îi cere soacră-sa dă la sluger, dar fiindcă răspunse slugeru la aceasta, cum că, dă îi cere Panait dăspre partea lui, cu dînsul s-au exoflisit și nu are să-i dea nici un ban, iar de îi cere soră-sa, nu tăgăduște că au fost surorii-si datoru cu acești bani, dar are să ia și el dă la dînsa mai mulți bani, și de-i va cere soră-sa, are socoteală cu dînsa. A căruia zise, fiind cu cale, am hotărît să aibă și pentru aceasta bună pace de către Panait.

1779, martie 18.

Preatnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale vătafu dă visterie au adus la judecată înaintea noastră, carele cu jalba ce au dat înnălțimii tale, cere de la dumnealui slugerul Theodosie Țigara, taleri 500 după un zapis al slugerului, cu care s-au fost împrumutat dă la un Iane Chiriță ce zice că în urmă i-ar fi plătit socri-său Themeli Paca, adică cumnatu slugerului Theodosie. Și căsătorindu-să acest Panait și luînd pă fata acelu Themeli Papa, i-ar fi dat Elena soacră-sa acest zapis drept zestre. Deosebit, mai cere Panait dă la slugerul Panait, taleri 158, bani 81, cheltuiala unui cumnat al lui ce-i iaste nepot slugerului Theodosie ce la socoteală n-au vrut să-i fie în seamă și i-au plătit el, slugerului Theodosie. Aducîndu-să amîndoo părțile dă față înaintea noastră, ne arată Panait Ioan zapisu cu care acești taleri 500 dă la slugerul Theodosie Țigara, care zapis să vede scris dă la leat 1749 aprilie 1, dă sint ani 29, și iscălit dă sluger și adevărit dă alte mărturii, ce-l dă la mîna lui Iane Chiriță, întru care scrie că s-au împrumutat dă la acest Iane Chiriță cu taleri 500 cu dobîndă la sută unul pă lună, și cu soroc dă trei luni și să vede în dosul zapisului scriși dă însuși acel datornec că la iunie 15 scrie că au luat dintr-acești bani taleri 250, care bani zice slugerul Theodosie că însuși dumnealui i-au dat acelu Iane Chiriță, încă fiind la Aghioanina. Și mai rămîind dator taleri 250, zice că i-ar fi trimis frate-său Ianușul și pă aceștea la Themeli Papa cumnat-său și i-au dat în mîna acelu datornecu și s-au exoflisit, după cum fi văzum trecuți și în dosul zapisului, și dă la leat 1749 iunie 5, îi văzum arătați prin catastihu răposatului Ianușul Țigara, fratele slugerului Țigara ce scrie că i-au trimis acești taleri 250 cu Theodor Florul la Ioanina la Themeli Papa să-i dea lui Iane Chiriță pentru datoriia ce-i rădicase ei pentru trebuința loru. Dar fiindcă să văd aciști taleri 250 trecuți în catastihu răposatului Ianușul, mai dinainte, pînă nu-i dedese slugerul Theodosie acei taleri 250, adică dă la iunie 5, mai înainte cu 4 zile, la aceasta răspunse slugerul că, după ce s-au împrumutat la acel Iane Chiriță cu acei taleri 500, pă locu au făcut știre la frate-său Ianușul, fiind tovarăși amîndoi, și frate-său au trimis acești taleri 250 cu acel Theodor Floru să-i aducă la Ioanina. Și fiindcă au avut acel Theodor Florul treabă dă au mersu și la alte tîrguri și pînă a merge la Ioanina au trecut zile 40, deosebit zice slugeru Theodosie că, după ce s-au plătit acest zapis cumnat-său Themeli Popa, nu i l-au trimis, ci l-au ținut la dînsul doi ani pînă cînd i s-au întîmplat și moarte.

Și măcar că să văd acești munți¹ plătiți și trecuți în dosul zapisului, dar fiindcă slugerul nu au luat zapisul dă atunci dă cînd i-au plătit și au fost la mîna lui Themeli Papa, cumnat-său, pînă la moartea lui într-acei doi ani și dă la moartea lui Themeli Papa și pînă acum, dă sint ani 27, nu și-au mai cerut zapisul dă la casa lui Themeli Papa, zicînd că, mergînd

la Iași, și-au uitat să-l ceară, la aceasta fiind bănuială la judecată, fiind față și preasfânt părintele mitropolit, slugerul Theodosie au priimit blestemul preasfinții <sale> cum că toți acești bani, taleri 500 ce sînt trecuți în dosul zăpisului, sînt plătiți dă dumnealui și dă frate-său Ianuț.

Am întrebat pã Panait și pã soacră-sa Elenii, de vreme ce zic că acești taleri 500 cu dobinda lor i-au plătit Themeli Papa, să ne arate vreo adevărîță dă la mîna aceluia Iane Chiriță, sau să ne arate diata lui Themeli Papa, sau catastihu, sau răvașu slugerului sau al frăține-său, cu care să-l fi volnicit să plătească, și ziseră că nici diată Themeli Papa la moartea lui n-au făcut, nici alte adevărîțe nu au.

Care, să cunoaște că după blestemul ce au priimit slugerul cum să arată mai sus, acești bani sînt plătiți dă slugerul Theodosie și dă frate-său Ianuț, și rău îi cere Panait, mai virtos că dă la acel Themeli Papa nici o scrisoare nu să văzu cu care să-l fi volnicit slugerul să-i plătească el, nici chezaș nu să vede Themeli Papa în zăpis ca să-l fi apucat acel datorneacu ca pã un chezaș să plătească el și nici socru lui Panait cit au trăit într-acei doi ani, zice slugerul că nu i-au cerut acești bani, nici dă cînd au murit pînă cînd s-au însurat Panait n-au cerut nimeni nemic, nici Panait, după ce s-au însurat, iarăși n-au cerut, mai virtos că zice slugerul că au avut și bani ai dumnealui dați la mîna lui Panait de tovărășie. Și dă avea să ia, trebuia de atunci să-i fi oprit sau să-i fi cerut, că au fost sumă dă bani în mîna lui, trei ani.

Am cercetat și pentru taleri 158, bani 81 ce să arată mai sus, care îi cere Panait dă la slugerul Theodosie pentru cheltuiala cumnați-său ce zice că nu i-au ținut în seamă la socoteală. Pentru aceasta ne arată Panait jăluitoru trecuți acești bani în catastihu socotelii dă la leat 1774 avgust 13, înpotriva căroră zise, răspunse slugerul Theodosie că lui Panait nu-i iaste dator nici un ban, fiindcă din toată socoteala ce au avut cu dînsul prin zăpisile ce au dat unul la mîna altuia, s-au exoflisit, iar surori-si Elenii, adică soacrii lui Panait, îi iaste dator să-i dea acești bani taleri 158, bani 81, și pentru că are și dumnealui mai multă sumă dă bani să ia dă la dînsa, pentru aceia nu i-au dat pînă acum. Ne arată slugerul Țigara și zăpisu de exoflisis ce să vede scris dă la leat 1773 avgust 16, adică cu trei zile mai în urmă, catastihu dă socoteală, care zăpis să vede iscălit de slugerul Theodosie și Panait jăluitorul, și adevărit dă alte mărturii, în care serie că ei între dînsii s-au socotit dă toată tovărășia ce au avut și s-au dăspărțit și n-au rămas între dînsii pricină și au făcut 2 zăpise, unul la mîna altuia. Și de să va întîmpla mai în urmă să să găsească ori scrisori, sau răvaș, atît la unul cit și la altul, să nu să ție în seamă și să fie ca o hîrtie nescrisă și ori la ce judecată să va scula, unul ca acela să fie izgonit de la judecată ca un mincinos.

Deci, după acest zăpis dă exoflisis, ce însuși Panait nu-l tăgădui, cum și după zăpisu de mai sus-numit dă taleri 500, ce să văd plătiți și trecuți în dosul zăpisului, și după blestemu ce au priimit slugerul, am găsit cu cale, slugerul Theodosie Țigara să aibă bună pace dă către Panait Ion.

1778, novemvrie 26.

Pană Fili<pescu> vel vornic, Badea vornic, vel logofăt.

¹ Pentru : Ianina.

² Pentru : numiți.

713

1779
martie
19

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Tudora și Iane Lerescu (jud. Vlașca) reclamă pe postelnicelul Gheorghe Balotă care le impresoară moșia de moștenire Lereșli (jud. Muscel). Cum nici o parte nu prezintă dovezile scrise, zăpise și hrisoave se cere trimiterea pricinii la ispravnicii din jud. Muscel care pe baza dovezilor prezentate de părți „să facă hotărîre prin cartea dumnealor dă judecată”. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare cum serie mai jos.

1779, martie 19.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă visterie aduse la judecată pă Tudora Lerasca i pă Iane ot sud Vlașca, piriși lui Gheorghe postelnice Balotă, zicînd că au moșie dă moștenire la satul Rătești în sud Mușcel, cu cărți, cu hrisoave domnești dă stăpînire, iar numitul postelnice Balotă dă la o vreme încoace le-au înpresurat moșiia, arătînd o carte dă hotărnicie a 12 boieri cu leat 7170, zicînd că au și hirsov domnesc dar nu l-au adus aici, avîndu-l la casele lor.

Față fiind și Gheorghită Balotă, răspunse că el n-au știut dă aceasta, că au dat jalbă pirișii dă dînsul, și toate cărțile și sineturile lui le are la casa sa.

Deci, văzînd că piritu nu are la mînă sineturi și cărțile lui să arate la judecată și fiindcă și pirișii ziseră că au un hirsov domnesc în care să coprinde toată pricina moșiei, dar nu l-au adus aice avîndu-l la casele lor, judecata nu putu intra întru nici o cercetare.

Ci, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Mușcel ca, aducîndu-și amîndooă părțile cărțile și scrisorile ce vor avea, înaintea dumnealor, să le cercezeze pricina ce au între dînșii și să facă hotărîre prin cartea dumnealor dă judecată. Care la aceasta însuși pirișii au priimit, de care înștiințăm mării tale.

1779, martie 2.

Miche paharnic, Dum<itru> Cior<an> paharnic, Costandin biv vel comis, Costandin Com<ăneanu> sârdar.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 136 - 136v.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ancuța Ciumescu reclamă de la vărul ei Iordache niște țigani fugiți la el. Pe baza dovezilor scrise și a martorilor se hotărâște înapoierea țiganilor cu despăgubiri bănești reprezentînd munca lor pe timpul cîi i-a fotosit, precum și cheltuieli de judecată. Domnul întărește.

714

1779
martie
19

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, întărim și domniia mea ca, după cum scrie mai jos, să să urmeze.

1779, martie 19.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, prin zapcilicu dumnealui vel armaș, să aduse la judecată Ancuța Ciumeasca, pirișă lui Iordache vări-său, dă la care ceru pă un țigan anume Ion, după foaia dă zestre a mume-si, Marii Tămășasca, ce să văzu cu leat 7240, ca o moștenitoare a ei, care țigan să află la casa lui Iordache fugit dă un an, însă cu doi copii ai lui, anume Stamate i Costandin, ce sînt născuți din zisul țigan în urmă, după ce s-au dat dă zestre mumi pirișii.

Întrebîndu-să și Iordache, arată și el o hirtoagă închipuind foae dă zestre a mumi-si Chița, cu leat 7247 (fiind fost mumă-sa Chița soră cu Mariia muma Ancuții), care hirtoagă nici are loc dă a să priimi la judecată, fiind nu numai cu lipsă în vorbe și basne scrise într-însa, ci însă nici să potrivesc spre a fi dă foae dă zestre. Peste toate acestea, la un condeiu fiind numit un Petre țigan, au adaos înaintea (peste orînduiala și obiceiul foilor dă zestre, fără dă a nu face dăosebită cruce), tot pă acest Ion care iaste în foaia mumi Ancuții pirișă, dat mai înaintea cu 7 ani, pă cum și însuși numitul Ion țiganu înaintea judecării mărturisi, și pentru mai bună luare aminte iscodînd judecata și dă vîrsta acelu Petre țiganu, spre a să putea mai bine dovedi dă adaosu acelu condeiu, însuși acest Ion țiganu spuse dă față înaintea lui Iordache, că va fi Petre acum, om ca de ani 20. Și mai poftorîndu-i-să cercetarea dăspre judecată, au răspuns că poate a fi și dă ani 30, după al căruia tacir să vede că acel Petre s-au cunoscut în nume cu 10 ani în urmă acei chip dă foae, care dă ar fi și fost bune, iarăși are to chiron foaia Ancuții pirișă, fiind zestrea mumă-si rînduită și dată cu 7 ani mai înaintea, după cum și Ion

țiganu să mărturisi că iaste dat dă zestre Mării, muma Ancuții, măcar că el au umblat prin fugă dă la unul la altu, avînd rude la amîndouă părțile.

Ci. dă la judecată se găsește cu cale, Ancuța să stăpîneasă pă acest Ion țiganu cu copiii lui cîți va fi avînd, cu pace dă către Iordache vări-său, plătîndu-i Iordache și munca lor dă un an, dă om po taleri 10, cum și cheltuiala i treapădul, iar alte deosebite pretenderima ce va avea Iordache, pagubile ce zise că i-au făcut Mariia, muma Ancuții, cu deosebită judecată și va căuta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 136 v. - 137.

1779, martie 12.

Mih<ai> Bărb<ătescu> paharnic, Mih<ai> Popescu medelnicer,
Costandin Coc<ărăscu>, Dum<itrache> medelnicer, Iordan grămăticul.

715

1779
martie
19

Mitropolitul țării arată prin anafora că judecînd pricina lui Istrate din satul Frasin (Vlașca) cu soția lui Stana, care l-a părăsit de trei ani și s-a dedat la fapte „necuviincioase, împotriva pravilii”, iar acum refuză să mai conviețuiască cu el, hotărâște despărțirea soților și călugărirea pritei, iar soțului „care e cam neputincios i-am dat voe să să însoare mai cu zăbavă”. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au socotit dă către preasfinția <sa> părintele mitropolit, dumneata vel spătar, în pază să trimiți pă numita muere la mănăstirea Dintrunlemn ca să o facă teslim în mîna stariții de acolo.

1779, martie 19.

Preafînălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora, înștiințăm mării tale că nu dă multă vreme au jăluit la noi un Istrate dă la satu Frasin sud Vlașca pentru soția lui, Stana, că au luat-o dă 5 ani cu cununie, juțe cu fată, și pînă la o vreme au trăit bine, iar dă trei ani au fost tot dăspărțit, unul dă altu, avînd ia patima curvii. Și după cercetarea ce am făcut, față fiind amîndouă părțile înaintea noastră, am sfătuit pă Stana ca să meargă după bărbat și să trăiască cu dînsu casnicește și nicidecum n-au priimit.

Pentru care, văzînd noi că nu să pleacă și pă bărbat nu-l mai priimește, ca să dăscoperim adevărul, am cerut mărturii numitului Istrate ca să ne arate dă viețuirea Stanii, în ce chip au fost, și au adus trei mărturii, anume: Zamfir uncheașu i Ion ot mahalaoa Popii Cozma și Petre, care în frica lui Dumnezeu au dat mărturisanie în scris în condica sfintei Mitropolii că a u priceput-o și a prins-o făcînd fapte rele și necuivoase împotriva pravilii, care nu sint de suferit.

Și fiind cunoscute și adevărate urmările ei ce au făcut și nici că au priimit să meargă după bărbat după porunca pravilii ca să nu să pricinuiască și alte primejdii, ci tot a să energhi si dă acest fel dă firi, am dăspărțit pă Istrate dă Stana și lui, fiind om tînăr și cam neputincios, am dat voe să să însoare mai cu zăbavă, iar pă Stana ce i-au fost soție, ca să-și plîngă greșalile ei și să-și spăsească sufletu, după porunca pravilii am hotărît să să călugărească și, pă aici pînprejur nefiind mănăstire de călugărițe ca să prisosească chiverniseala și să poată a o hrăni, am socotit ca să să trimiță la mănăstirea Dintrunlemn peste Olt, că osebit că iaste chiverniseală mai dă prisos, ci iaste și loc mai dăparte și cu strășnicie și să poată a să umili și a-și veni în cunoștință, cunoscînd greșala ei ce au făcut.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 137 - 137v.

1779, martie 19.

Grigorie al Ungrovia hiei.

Veliții boieri arată prin anafora că postelnicul Gheorghe Balotă reclamă de la uncheașul Ene Lărescul și feciorii lui din jud. Vlașca adetul convenit pentru împresurarea moșiei de la Iacovești (Vlașca). Deoarece părții nu tăgăduiesc cele susținute de reclamant sînt obligați să plătească adetul convenit în urmă cu cîțiva ani și cheltuielile de judecată. Domnul întărește.

Io Alexandru Ion Ipsilant voievod.

Dupe această hotărîre a dumneavoastră veliților boieri, arătîndu-ne zapciu cel orînduit că și o parte și alta s-au odihnit, orînduim pã sluga domnii mele...¹ să meargă la ispravnicii și dumneavoastră ispravnicilor să urmați cum scrie mai jos, iar pentru cheltuiala lui Balotă, iarăși arată zapciu cel orînduit că s-au așazat și s-au înpăcat dă aici.

1779, martie 22.

Preaînnălțate doamne,

Din luminată porunca a înnălțimii tale, vătafu dă divan au adus la judecată înnaintea noastră pe Gheorghe postelnicul Balotă din sud Argeș, care cu jalbă au jăluit măriitale pentru Ene unchiașu i pentru feciorii lui din sud Vlașca, zicînd că are moșie ce să chiamă Iacovești în sud Vlașca, care moșie zice că o stăpînește dîmpreună cu un unchi al lui, anume Arsenie. Și îngă această moșie a lui, are și numitu Ene unchiașul cu feciorii lui moșie, și nu șad pe moșia lor, ci șad pã partea dă moșie a numitului postelnicel, cu case și cu livezi de pomi, și nu să supun să-i dea adetul moșii și să-și facă claca după obiceiul. Care, pentru această pricină, în multe rînduri s-au tot judecat cu dîșii și i-au tot rămas dă judecată.

Deci, amîndoaocă părțile, față fiind înnaintea noastră, ne arată Balotă cum că, afară din cărți dă judecată ce are pentru judecata ce au avut cu dînsul tot pentru această pricină a moșii, are și zăpis de la mina lui, cum că-și vor da dijma din toate semănăturile ce vor face pe moșia lui și își vor face și claca după obiceiul, și nici după acest zăpis nu s-au ținut, nesupuindu-să să-și dea adetul la ispravnicelu ce-l are orînduit la această moșie. După cum vîzum și zăpisul scris dă la leat 1775 iulie 23 ce-l dă acest Ene Lărescul dîmpreună cu Tudera căpităneasa, soția lui Nicolae Lărescul, la mina postelnicului Gheorghe Balotă, în care scrie că, după jalba ce au fost dat postelnicul Balotă mării tale pentru dîșii, cum că șad pã moșia lui și nici ti clăcuiesc, nici își dau dijma după obiceiul, și fiind orînduiți la dumnealui Iordache Colfescu biv vel sârdar, fiind ispravnic Vlășcii² ca să le cerceteze judecata, dă a lor bună voe să leagă printr-acest zăpis că dă acum înnainte pricină pentru moșie nu mai au, fiind hotărîtă dăspre partea lor dă moșie. Iar pentru că-și au casile și șad pã partea dă moșie a lui Balotă, să aibă, ori să-i clăcuiesc, sau să-i dea cite un zlot dă casă și zăciuiala din livezile dă pomi și dînt-alte semănături ce vor ara și vor semăna pe partea dă moșie a lui Balotă și cum că pentru partea lor dă moșie nu mai au nici o judecată. Și scrie și aceasta tot într-acest zăpis că, de vor mai arăta ori vreo nesupunere dă a nu-i da venit la ispravnicelu ce-l va avea orînduit, să să și pedepsească, și zise Balotă că, după acest zăpis, dă sint patru ani, n-au luat dă la dîșii nici un venit.

Care la aceasta, Ene unchiașul, nici zăpis, nici venit că nu au îngăduit să ia ispravnicelu lui Balotă într-acești patru ani, nu tăgădui, ci numai punea pricină că acest zăpis cînd l-au dat el, l-au dat fără știrea feciorilor lui. Și fiindcă feciorii lui nu sint iscăliți în zăpis, nu să ține nici el dă acest așazămînt, care zisă a lui, nu are nici un temeu, ci să cunoaște că umblă să mîntnce și partea dă moșie a numitului Balotă și să nu-i dea nimic.

Ci, după atitea judecări ce au avut între dîșii și după acest zăpis dă învoială, fiind netăgăduit dă acest Ene, noi așa găsîm cu cale, să fie luminată porunca mării tale să meargă om domnesc la dumnealor ispravnicii din sud Vlașca și dumnealor să cerceteze ce venit i să face lui Balotă postelnicelu să ia dă la dîșii într-acești patru ani și după cercetarea ce vor face

dumnealor ispravnicii, dînd în scris, să-i apuce mumbaşiru să înlînească dă la dinşii. Aşijderea să plătească tot ei, atît treapădu mumbaşirului, cît şi cheltuiala ce va dovedi Balotă că au făcut acum într-această judecată, dă vreme că n-au urmat după legătura zapisului lor.

1779, martie 15.

Nicolae Dudescu vel ban, Badea Ştirbeiu vornic, Ştefan vel vornic, Scarlat Grecianu vel logofăt, vel clucer.

¹ Loc alb.

² Loc rupt.

717

Carte domnească dată la mîna pîrtului Dumitru Vlad „ca să fie nesupărat de cătră Arbut” care-l reclamase pentru lipsa unor şireturi aduse de la Viena. Primind jurămîntul cerut de divan pîrtul este scos din cauză, mai ales că nici reclamantul n-a putut aduce martori în susţinerea pretenţiilor lui.

1779

aprilie

7

Zemle Vlahiscoie. Au eşit înaintea domnii mele Iane Arbut hagiul făcînd pîră asupra lui Dumitru Vlad de la Braşov cum că, avînd trebuinţă a i să aduce marfă de la Viena, au fost scris lui Dumitru Ioan de acolo, omu său, ca să-i trimită o sumă de şireturi, şi acel Dumitru Ioan, rădicînd şireturi de taleri 1160 şi aşzîndu-le întru o cutiie şi pecetluindu-o, au făcut-o teslim la mîna unui Dumitru Sfungara, carele aducîndu-o pînă la Braşov, acolo au dat-o numitului Dumitru Vlad ca să o trimită lui, aici. Şi în mîna lui Dumitru Vlad fiind, de la Braşov pînă la vamă, s-au găsit peceţile cutiiei stricate şi din şireturi lipsă. Şi fiind acolo obiceiul locului ca marfa ce vine cu peceţile stricate să să ia pă seama vămii înpărăteşti, după acel obicei s-au luat şi această cutie cu totu supt zaptu vămii şi cerea a i să înlîni această pagubă de la Dumitru Vlad, dă vreme că, în mîna lui fiind cutiia, s-au stricat peceţile.

Fată fiind şi Dumitru Vlad, au tăgăduit cu totu de aceasta, zicînd că precum au luat cutiia de la Sfungara, aşa au purtat-o şi el, iar nici peceţile au stricat, nici s-au atins a lua şireturi, nimic, nici este la ştirea lui una ca aceasta.

Deci, dă vreme ce Dumitru Vlad să a <pă>ră şi tăgăduieşte că nu este vinovat nimic la bănuiala lui Arbut, am cerut lui Ene Arbut să ne aducă doi oameni mărturii ca să mărturisească cu graiul lor de faţă înaintea domnii mele şi să-l dovedească pe Vlad într-această faptă, şi zise că nu are mărturii a aduce.

Pentru care, măcar că după orînduiala judecăţii era să-l hotărîm ca Arbut să-şi caute cu Dumitru Ioan şi Dumitru Ioan să apuce pe Dumitru Sfungara şi Dumitru Sfungara să fi apucat pe Dumitru Vlad, dar dă vreme ce bănuiala lui Arbut fu numai asupra lui Dumitru Vlad şi fiindcă mărturii nu are, am hotărît ca să facă Dumitru Vlad jurămînt că precum au luat cutiia de la Sfungara, aşa au adus-o la vamă, iar peceţile nu le-au stricat el, nici au luat din şireturi, nici este la ştirea lui una ca aceasta şi jură, să rămîie nesupărat dă către Arbut, pe care hotărîre au odihnit şi s-au mulţumit şi Arbut spre a-l încredinţa cu jurămînt. Şi aşa, aducînd zapeciu cel rînduit pe Dumitru Vlad la preasfinţia sa părintele mitropolit, ne înştiinţăm de la preasfinţia sa cum că, faţă fiind şi Ene Arbut, au făcut Dumitru Vlad, jurămînt pe aceste mai sus-arătate

ponturi, pentru care i-am dat domnia mea această carte la mină ca să fie nesupărat dă către Arbut pentru această bănuială. I i. saam rekeh gospodstvo mi.

1779, aprilie 7.

718

Carte domnească adresată biv vel paharnicului Miche, biv vel medelnicerului Dimitrache ş.a. prin care li anunţă că a întărit izbrănirea pricinii dintre Zmaragda Brînceanca şi Damiia monaha şi le porunceşte să procedeze la fel şi cu alte datorii.

1779

aprilie

9

Dumneavoastră biv vel paharnice Miche i biv vel medelnicer Dimitrache i Iordane biv vel gramatice şi George Canale. Am văzut domnia mea izbrănirea cercetării ce aţi făcut pricinii Zma

ragdii Brînceancăi cu Damiia monahi, fiind orînduite de către preasfinția sa părintele mitropolit la dumneavoastră, cu care înfățișîndu-să înaintea domnii mele la divan și văzîndu-o făcută după pravilă, aceiași izbrînire s-au întărit și dă către domniia mea.

Ci dar, fiind trebuință a să face izbrînire și pentru datorii, iată vă poruncim să înfățișați de iznoavă pe amîndoao părțile înaintea dumneavoastră ca, cu mijlocu ce arătați într-aceiași anafora, să faceți socoteală dreaptă și să dați în scris la mîna orînduitului zapciu, ceaus de aprozi. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 114 v.

1779, aprilie 9.

Listă cu lefurile judecătorilor și epitropilor „după condica pecetluită”.

719

1779
aprilie

La triminiia viitoare de la aprilie leat 1779, orînduitul mijloc după condica pecetluită.

La un <al> 2 <-lea> departament.

taleri

360

270, biv vel paharnicu Miche, adică doo sute șaptezăci,

210, biv vel comisu Costandin, din care să dea 90, adică nooăzăci lui Andonie Miche, adică doo sute zăce,

210, biv vel sârdaru Iuliano, adică dooă sute zăce,

180, biv vel medelniceru Evdochim adică o sută optzăci,

120, biv vel slugeru Dimitrie, adică una sută dooăzăci,

120, biv vel slugeru Ciorogrlleanul, adică una sută dooăzăci,

90, biv vel șătraru Hristache, adică noozăci,

90, biv cluceru za arie Manolache zet Bujoreanul, adică noozăci.

90, biv <al> 3 <-lea> postelnic Perdecarul, adică noozăci,

60. Nona postelnicel, adică șaizăci.

1800, adică una mie opt sute.

La alt asemenea <al> 2 <-lea> departament.

taleri

360.

270, biv vel paharnicu Mavrodin, adică dooă sute șaptezăci,

210, biv vel sârdaru Costandin Comăneanul, adică dooă sute zăce,

210, biv vel medelniceru Tufeanul, adică dooă sute zăce,

180, biv vel slugeru Costandin Cocorăscu, adică una sută optzăci,

120, Drăghiceanu Grecianul, adică una sută dooăzăci,

120, George Canale, adică una sută dooăzăci,

90, biv vel șătraru Scarlat Fălcoianul, adică noozăci,

90, biv cluceru za arie Anghelache, adică noozăci,

60, Costandin Alcazi, adică șaizăci,

90¹ adică noozeci.

1800, adică taleri una mie opt sute.

La departamentu dă cremenalion.

360.

270, biv vel paharnicu Ioan Cîndescu, adică dooă sute șaptezăci,

210,¹

210, biv vel medelniceru Mihaiu Popescu, adică dooă sute zăce,

- 180, biv vel vornicu za Tîrgoviște, Mateiu Cocorăscu, adică una sută optzăci,
 120, biv vel slugeru Nicolae zet Evdochim, adică una sută dooăzăci,
 120, biv vel slugeru Dumitrache Brazoianul, adică una sută dooăzăci,
 90, biv vel medelniceru Dumitrache fiind orînduit cu asemenea leafă la epitropie, adică noo-
 ăzăci,
 90, biv vel cluceru dă arie Lupea, adică nooăzăci,
 90, Iordan grămăticul, adică nooăzăci,
 60, Iordache Palada, adică șaizăci.

1800 adică taleri una mie opt sute.

- 270, biv vel paharnicu Mihaiu Bărbătescu judecător la spătărie, adică dooă sute șaptezăci,
 270, biv vel paharnicu Dimitrie judecător la agie, adică dooă sute șaptezăci.

La epitropie

taleri

- 270, biv vel paharnicu Vilara, adică dooă sute șaptezăci,
 270, biv vel medelniceru Dumitrache, adică dooă sute șaptezăci,
 210, biv vel vameș Ștefăni, adică dooă sute zăci,
 150, biv căpitanu za dorobanți Nicolae, adică una sută cincizăci,
 120, Alecsandru Burche, adică una sută dooăzăci,
 120, polcovnicu Dumitrache, adică una sută dooăzăci,
 90, Ianache Caavegi, adică nooăzăci,
 90, Ianache postelnicel, adică nooăzăci,
 90, Mihalache grămăticul, adică nooăzăci,
 75, Toma Spătrărache, adică șaptezăci și cinci,
 45, Anton Hiotul biv vâtaf dă copii, adică patruzăci și cinci,
 120, Nicolae Fălcoianul biv <al> 3 <-lea> logofăt, adică una sută dooăzăci,
 120, logofeșilor, adică una sută dooăzăci.

Arh. St. Buc.,
 Ms. nr. 8,
 f. 123 -- 124.

1800, adică una mie opt sute.

¹ Loc alb.

720

Carte domnească adresată ispravnicilor de județe și slujitorilor subalterni prin care li se recomandă să fie „cu mare priveghere” pentru prinderea hoșilor „dă aici sau dă cei dă peste Dunăre trecători aici”.

1779

mai

1

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud...¹, sănătate! Pentru rindul hoșilor și a oamenilor răi, măcar că mai nainte vi s-au scris dă către domnia mea pă largu în ce chip să urmați și sint rînduiți și atîtea căpitani cu dăstulă sumă dă slujitori la toate locurile cele trebuincioase, căroră și lor deosebită poruncă asemenea li s-au dat, ca pururea să fiți cu mare priveghere și cu luare aminte pentru prinderea a acest fel de oameni, atît dă aici, cit și dă peste Dunăre, trecători aici, cercetînd și rîvnind în tot chipu ca să-i găsiți și să-i dovediți negreșit pă unii ca aceștia ce petrecu în umblete răle și în fapte dă hoșii și răotăți.

Dar fiindcă domnia mea toată vina o dăm asupra voastră ispravnicilor, cînd nu va fi pază la aceasta cum trebuie, și avem a vă judeca spre pedeapsă fără dă a nu vă putea îndrepta sau a arunca pricină asupra căpitanilor și a slujitorilor lor, ca unii ce poruncă aveți și pentru căpitani și slujitori să-i vedeți cum să poartă, de aceia iată, dă iznoavă mai dășteptîndu-vă, strașnicu vă poruncim, dășchide-vă-ți ochii și fiți cu luare aminte la treaba aceasta după cum vi s-au poruncit, cercetînd și rîvnind pentru d-alde acest fel dă oameni răi și hoși, ca să-i găsiți și să-i prindeți, nu numai o dată cînd vi să scrie porunca să arătați silință și apoi iarăși să dați uitării după cum sînteți obicinuiți, ci în toată vremea și peste tot județul să aveți această luare aminte cu tot dănadinsul. Așijderea să cercetați adesea să vedeți dă sint și căpitani cu slujitorii lor la treaba aceasta cu silința și cu paza ce să cade și de au pă slujitorii lor toți dăplin

în slujbă dă nădejde, cu credință la slujbă, legați cu bune chezășii și harnici, să nu care cumva să aibă vreo tovărășie printr-ascunsu cu vreunii din oamenii răi și hoți, să nu care cumva, ori căpitanii, sau slujitorii, cunoscînd și dovedind pă vreunul dintr-acest fel dă oameni răi, să le ia gloabă și să le dea drumul, ori pentru vreo pricină dă rudenie sau tovărășie la hoții, să-i treacă cu vederea a nu-i dăscoperi și a nu-i prinde.

Dă care, poruncim și voaă căpitanilor i slujitorilor, fiindcă treaba voastră iaste aceasta și spre aceasta sinteți orînduiți, dăschide-vă-ți ochii și fiți cu privighere în zi și în noapte pentru dă acest fel dă oameni răi și hoți dă cei dă aici sau dă cei dă peste Dunăre trecători aici, ca ori în ce parte dă loc să va afla, dîndu-vă dă știre unul altuia și ajungîndu-vă între voi, negreșit să nu scape, pentru că dă nu veți fi cu silința și paza ce trebuie la treaba aceasta și dă să va afla ori în județ, ori în ocolul căpitanii umblînd d-aldă acest fel dă oameni răi, și nu i-ați prinsu, bine să știți că is <pravnicu> va fi adus cu urgie și, lipsindu-să din isprăvnicie și pedepsindu-să, altă dată chiverniseală nu va mai avea, iar căpitanii, cu bătae, cu tîrgu, cu ocna să va pedepsi și poate și altă pedepsă să i să întîmple.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 127 v. - 128 v.

1779, maiu 1.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion ceaușul de pod reclamă pe unchiul său Vasile căpitanul care făcîndu-i danie jumătate de casă în mahalaua Fîntîna Boului (București) cu opt ani în urmă acum îl scoate din casă pe motiv că, între timp, pîritul ar fi „făcut copii mulți”. Întrucît pîritul a făcut dania de bună voie judecata „nu o strică” și-l lasă netulburat în casă pe reclamant. Domnul întărește.

721

1779
mai
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dîndu jalbă dcmnii mele Ion ceaușul, cerînd întărire dreptății lui și văzînd că peste sorocul de 60 de zile ce iaste orînduit la cei ce au a face apelație, au mai trecut multe zile și pîritul r-au făcut nici o cerere și jalbă, alta la divan, văzînd și hotărîrea judecății cu cale, am întărit.

1779, mai 15.

Din lumînată porunca mării sale preafnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vătafu de divan aduse la judecată pă Ion ceaușu de pod, pîriș unchiului lui, Vasile căpitan, zicînd că sint opt ani dă cînd i-au dat danie o jumătate de casă în mahalaoa Fîntîni Boului și acum pîritul îl scoate dintr-acea casă.

Făță fiind și Vasile căpitan, nu tîgădui că nu i-au dat de bună voia lui acea jumătate de casă, numai zise că atunci i-au dăruit, iar acum fiindcă au făcut copii mulți, nu-i dăruiește.

Am întrebat pe pîrit cînd au făcut acea danie, numai dă bună voia lui au făcut-o, sau cu niscareva așăzămînturi dă nu le-ar fi păzit pîrișul, așa să-și strice daniia <?> Și răspunse că nu i-au dat-o cu nici un așăzămînt și cum că cu adăvărăt atunci i-au dăruit-o, iar acum nu va să i-o dăruiască, fiindcă au făcut copii mulți.

Deci, fiindcă numai cu aceste zise ale lui, judecata nici într-un chip nu putu strica daniia, care este dată dă tot pîrișului, și mai virtos că au trecut și atîțea ani și pîrișu au păzit-o acea casă cu grea cheltuiala lui în vremea răzmiriții, cheltuînd ca la un lucru al lui și la dresuri și alte trebuințe ale casii, am hotărît ca pîrișu să stăpînească casa cu bună pace dă către pîrit.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 170 v.

1779, februarie 19.

Miche paharnic, Dumitru paharnic, Evdochim biv vel medelnicer, Andon Fotinis.

1779

mai
26

Cinstiți și credincioși boierii domnii mele, dumneavoastră judecătorilor ai Banatului Craiovei, sănătate! Vă facem înștire pentru dumnealui Dumitrache Ghica, biv vel spătar, că, după cinstea spătării dumisale, fiind din neam alesu, rudenie domnii mele, sft necu credincios și vrednicu între cei dintii, boiaru al divanului domnii mele, și după slujbele dumisale cu care au îndăstulat pă domnia mea în dregătoriile ce au fost mai nainte, astăzi la 26 ale lunii aceștia, înbrăcându-l <cu> caftan în divanu domnii mele, l-am cinstit și cu dregătoria cea dintiu, făcându-l iarăși vel ban.

Deci dar, ca un boiar cu praxis, după ipolipsisu ce are către domnia mea și după cum l-am cunoscut și mai nainte în treabă, sintem încredințați că nu numai rîvna noastră va odihni cu slujba dumisale, ci și dumneavoastră veți fi mulțumiți și veți petrece bine cu dumnealui, silindu-să și pentru ale dumneavoastră dreptăți cele ce va fi cu cale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 135.

Și de aceasta vă înștiințăm ca, pentru cele ce veți avea după obiceiul urmînd prin dumnealui, să înștiințați domnii mele și veți avea răspunsu. Aceasta, și fiți sănătoși.

1779, mai 26.

1779

iunie
8

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Întărim și poruncim, după această alegere să să urmeze, și zapciul cel rinduit, să facă săvirșire trebii după hotărîre.

1779, iunie 8.

Socoteala ce s-au făcut Zmărandii cu soacră-sa Damiiani monahia Grecianca, avînd Dimiian vechil pă dumnealui Ioniță Slătineanu, biv vel sârdar.

Taleri

600 au luat Zmărandă din datoriile ce au avut să ia răposatu bărbati-său Costandin Grecianu, cum s-au văzut din diiată-și.

266 sint să să mai ia din datorii cum să numescu la aceiași diiată.

205 au luat din venitul casii în trei ani și luni 8 cit au mai trăit copilu Zmărandii în urma tătine-său, iar pentru pretenderima ce făcea spre a să socoti asupra Zmarandii, munca țiganilor ce să numescu mai jos, să făcu cercetare lui Stan ce au fost isprăvnicel casii și spuse că porumbul ce-l pune, iar lor să da mertece și ce prisosea să mînca în casă, cum și fnul ce să cosea s-au mîncat cu vitele casii și altele asemenea, iar cu banii din munca lor, Zmărandă nimic nu s-au folosit.

1061 Arătăm și cele rămase din periusia părții ce au fost dat <Da>miani fii-său Costandin, bărbatu Zmarandii la anul...¹ în scris supt iscălitura sa, căroră rămase li să puse preț dă către judecată.

50 pe o pârțică de moșie Plapcea sud Olt,

20 pe un loc de casă ot Broșteni.

900 prețul a 30 suflete dă țigani, însă po taleri 30.

2031

Numele țiganilor

Dan cu țiganca lui, Gherghina i copiii lor: Drăgan, Ion, Voinea. }
Ioana, Radu, Dumitru, Maria sin Ioana nepoată dă fată lui Dan. } 9

Pirvul Cioacă cu copiii lui: Manea, Vasile i Șarban.	4
Manea cu copiii lui: Diinu, Barbul și Stoian	4
Ion Cîrnul cu țiganca lui : Dragomira și cu fata lor, Mariia.	3
Ioan Băncilă cu țiganca lui, Vlădaia, i copiii lor : }	7
Dobrița, Liicsandra, Dina, Stoian și Drăghici. }	
Nicolae cu țiganca lui, Catrina	2
Un țigan ce este să să ia dă la Miricioiu după cărțile dă judecată ce sint la Zmăranda pentru un <copil> de țigan, anume Matei, pe care l-au omorit țiganii Miricioilor	1

Cu ce să scade Zmăranda.

Taleri

2031 Iaste suma ce să vede inpotrivă.

378 Datoriile ce au plătit Zmăranda în urma bărbatî-său, însă :

taleri bani

270 — la dumnealui stolnicu Bălăceanu.

50 — la proigumenu Daniil.

13 60 la Dumitru Cojocar.

7 60 la Simache.

5 — la Pană Cojocar

5 — la Frusin mărgelaru.

27 — La Ianache gelep.

378

1653

1005 I pac să mai scade, însă :

285 pogribaniile și pomenirile morților:

720 cheltuiala dă hrana Zmărândii cu a copilului :

poslușnicilor din lăuntru casii în ani 3 și luni 8.

1005

taleri

70 plata doicii în trei ani po taleri 20 i taleri 10 pentru dooă rinduri dă înbrăcăminte-i afară dintr-un an, pe care i s-au fost dat înbrăcăminte de către răposatu bărbatî-său.

64 înbrăcăminte a unui țigan i o țigancă pentru poslușanie în casă în trei ani și luni 8, dă om po taleri 8.

45 hainile Zmărândii pe anul dă jale.

40 înbrăcăminte a copilului și pentru alte ce să cuvine la creșterea de copii în trei ani și luni 8 taleri 11.

501 hrana copilului cu mumă-sa cu doica și cu cei doi ziși poslușnici în trei ani și opt luni la toți pe zi parale 15.

720

648 rămîn

412 să scade datoriile ce sint să să plătească de acum înainte însă :

275 la dumnealui biv vel pitar Costandin Giurgiu.

65 la Ștefan Giurgiu.

24 la Chiriță bogasieru.

20 la Toma armașu.

18 la medelniceru Manolache Grădișteanu.

10 la Barbul Găbunea.

412

236 rămîn să să înpartă să ia, însă :

188 Damianii monahii } cin<it> taleri 236

118 Zmăranda }

De la departamentul judecătii.

Să hotărâște, de va da Damiianii monahia Zmarandii, taleri 1005, care are dreptate să și-i ia cum să vede mai sus în 2 condeie, și de să va scoate și din datoria ce iaste taleri 266, să să dea și partea ce i să cuvine taleri 118, iar de să va scoate mai puțin, să i să dea to analogon și plătind Damiianii și datornicilor ce sînt taleri 412, atunci să stăpînească Damiianii pe numiții țigani, moș<ia> și locul casii, iar neplătind, să le stăpînească Zmăranda plătind ia suma banilor la numiții datornici, iar Damiianii își va lua numai partea ce i să cuvine taleri 118. Însă de să va scoate banii de la datornici deplin, iar de să va scoate mai puțin, fi va da cu analoghon.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 157 v. - 158v.

1779, mai 1.

Miche paharnic, Dum<itrache?> medelnicer, Iordan grămatic, George Canalia.

¹ Loc alb

724

Porunca domnului către boierii epitropi, biv vel paharnicul Ianache Vilara și biv vel medelnicerul Dumitrache să cerceteze starea pușcării vechi de lângă locurile domnești <din București>, precum și a pușcării „dă vinovați” și să aducă „în scris înștiințare”.

1779

iunie

15

Dumneata biv vel paharnice Ianache Vilara i dumneata biv vel medelnicer Dumitrache, fiindcă am luat domnia mea înștiințare cum că pă lângă pușcării veche, fiind locuri domnești și ziduri, le-au înpresurat și le ține unii-alții, așijderea și pușcării dă vinovați fiind foarte veche, s-au stricat și au început a să sfărîma, iată vă orînduim să mergeți amîndoi ca să vedeți atit pușcării ce stricăciune are și ce meremet îi trebuie, cit și pentru locuri și ziduri, să cercetați cite sînt și unde, și să ne înștiințați și pentru una și pentru alta. Care acest răspunsu, fiindcă îl vom¹ domnia mea fără dă zăbavă, rînduim zapciu pă ceaușu dă aprozi să ei pă dumnealor boierii epitropi să-i duci la fața locului și cercetînd, să ne aduci în scris înștiințare. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 146 <1>.

1779, iunie 15.

¹ Corect: voim.

725

Carte domnească adresată ispravnicilor din Argeș spre a judeca pricina lui Hera Bucșănescu postelnicel care se plînge că popa lui Dumitru nu-i îngăduie să stăpînească o moșie cumpărată. Cum pîrftul dovedește că a primit el acea moșie cu foaie de zestre de la Matei vătăfu, socru-său, domnul poruncește ispravnicilor să citeze pe acesta în pricina lui Hera.

1779

iunie

16

Zemli Vlahisicoiu. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Argeș, sănătate! Vă facem în știre că la domnia mea au dat jalbă Hera postelnicel Bucșănescu asupra popii lui Dumitru ginerile lui Mateiu vătăfu dă la Ciofringeni dintr-acei județ, că, cumpărînd tatăl numitului postelnicel moșie în hotarul Piatra, pă Topolog, nu l-ar fi îngăduind numitu preot a stăpîni.

Pentru care pricină, viind cu jalbă mai nainte numitu preot și cercetîndu-să aici, s-au dovedit că această moșie iaste dă acel Mateiu socri-său, dată lui dă zestre prin foae. După cum s-au văzut la mină-i, atit foaia zestrii, cit și cartea dumnealor ispravnicilor, dă cercetarea ce au făcut, intru care arată că foaia iaste adevărată și că au stăpînit această moșie dă cînd i-au dat-o socri-său și după temeiurile ce au avut, i s-au dat și întărire cu hotărîre prin cartea domnii mele spre a stăpîni acel preot după foaia dă zestre și rămîne a-și căuta numitu Hera Bucșănescu postelnicel cu Mateiu vătăfu.

Pentru care, iată scriem dumneavoastră înfățișându-l cu acel Mateiu înaintea dumneavoastră, să-i judecați și, după dreptate urmînd, să hotărîți în scris ce va fi să împlinit să și împliniți, și așa să îndreptați.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 146.

1779, iunie 16.

Veliții boieri arată prin anafora că Ene Săraru din București neputînd plăti datoriile a fost băgat în închisoare, iar în fața divanului declară că ar putea plăti cu încetul, în 3 - 4 ani. Domnul îi acordă un soroc de 2 ani.

726

1779

iunie

28

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cercetare, cunoscîndu-se că n-are putință a plăti, poruncim să aibă soroc să acum în doi ani.

1779, iunie 28.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu dă divan au adus înaintea noastră pă Ene Săraru din București, cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale, zicînd că, împrumutîndu-se pe la unii alții cu bani, i s-au întîmplat pagubă din marfă și au rămas dator taleri 2555 și acei datornici, apucîndu-l pentru acești bani, l-au pus la închisoare și prin jalba ce au dat înnălțimii tale cere ca să i să pue soroc și cu încetu să plătească.

Ni să poruncește dă înnălțimea ta ca să cercetăm starea și pîrleju lui și, fiind cu adăvărăt sărac și nepu<tînd> dă a plăti, să mijlocim cătră datornici de a să pune soroc, de care sorocu ce i să va pune, cu anafora să înștiințăm înnălțimii tale.

Deci, noi neputîndu-i ști halu și pîrleju lui, cu pitac am orînduit la starostea dă neguțatori ca să cerceteze atît pe datornici, de au această datorie să ia de la dînsul și dă are vreo economie ca să poată plăti, și în scris ne-au înștiințat cum că pe datornici i-au cercetat și cu adăvărăt acești bani taleri 2555 este dator. Așijderea scrie că au cercetat și pentru starea și pîrleju lui și îl arată că este dă tot sărac. O casă și o prăvălie ce are aici în București, cum și altele ce mai sînt de ale casii, nu sînt ale lui, ci sînt ale fâmeii lui, de zestre. Pe la închisorii să află pentru această datorie dă apururea. Casă grea și copii are, economie sau alt pîrlej nu are și să află de tot scăpătat. Deosebit am mai cercetat și noi și am dovedit că acești bani i-au păgubit din pricina vitelor ce au strinsu pentru suhaturi, cum și din altă marfă.

L-am întrebat la ce soroc poate să plătească acești bani și zise că muncînd, mai curînd nu poate plăti, fiind sumă multă, ci cere ca pînă în trei-patru ani cu încetu să plătească.

Ci noi, după cercetarea ce am făcut, arătăm mării tale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămînea să face dă către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 146 - 147v.

1779, iunie 19.

Nec<ulae> Dud<escu> biv vel ban, Dumitrache vel ban, Pană vel dvornic, Badea vornic, vel dvornic, Ianache Muruz vel logofăt, Grigorie Bălăceanu vel logofăt, Scarlat biv vel logofăt, Dumitrache vel clucer, Iordache vel paharnic, Alecsandru Grecianu vel stolnic, Dumitrache Fălcoianu vel sârdar, Pantazi vel sluger.

Poruncă domnească prin care vătaful de păhărniceii este însărcinat să bage la închisoare pe Costantin căpitanul pînă va plăti datoria către vel banul Dudescu.

727

1779

iulie

1

Zemli Vlahiscoiu. Fiîndcă după socoteală au rămas Costandin căpitanu, taleri 137 bani 77 să-i plătească dumisale biv vel banului Dudescu din cheltuiala ce au făcut la Duceștii dă-

1779, iunie 1.

728

1779

iulie

3

Veliții boieri arată prin anafora că Tudorache, fiul lui Doicea din București, cere să răscumpere de la clucerul Grigorie Hasan moșia Stupineni (jud. Dîmbovița) pe care, fără drept, ar fi vîndut-o mama reclamantului. Cercetîndu-se zapisele de cumpărătoare și constatîndu-se că vînzarea moșiei a fost bună, judecata respinge cererea reclamantului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

Neodihnindu-se Tudorache, au eșit și înaintea domnii mele la divan, pe care întrebîndu-l ce îndreptare și temeiuri are la cererea lui ce face acum peste hotărîre domnească și peste zapisul ce în urmă au făcut frate-său și dă ce într-atita vreme pînă la împlinirea sorocului zapisului n-au dat el bani, nici un cuvînt dă temei nu avu a zice, ci iarăși la cele ce au zis la dumnealor boierii.

Deci, pentru obrăznicia și neastîmpărarea lui ce o făcea cercîndu divanul fără dă nici un temeiuri peste hotărîre domnească și peste zapisul ce să arată mai jos, era vrednic de pedeapsă. Pentru care, întărim hotărîrea dumnealor veliților boieri, ca să stăpînească cluceru cu pace.

1779, iulie 3.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, ceaușu de aprozi aduse la judecată înaintea noastră pe Tudorache sin Doicea de aici din București, priș dumnealui clucerului Grigorie Hasan, zicînd că, murînd tată-său și rămîind mumă-sa și avînd trebuință dă bani, au vîndut o moșie ce rămăsese dă la tată-său în sud Dîmbovița și să numește Stupineni, la răposatu dumnealui stolnic Ștefănașe, în taleri 90, care moșie zice că au dat-o dă zestre numitului clucer. Și fiindcă moșia este părintească și el altă chiverniseală nu are, cere ca să o răscumpere.

Deci, față fiind înaintea noastră și dumnealui Grigorie Hasan cluceru, răspunse că du<pă> moartea socri-său, vînzîndu-i-să toată averea cu mezat din poruncă domnească, de la mezat între altele au luat epitropii casii socri-său și această moșie Stupineni în lipsa zestrii soacrii dumnealui clucerului și i s-au dat dumnealui dă zestre cu zapisele moșii, după cum văzum și o foare iscălită dă răposatilor veliți boieri, ce au fost la leat 1768 ghenarie 15, pentru aceea lipsă dă zestre, intru care să vede scrisă și această numită moșie, arătîndu-ne cluceru și un zapis fiind scris cu leat 1763 iulie 22, de sînt ani 16, prin care vinde Păuna, muma acestui Tudorache jăluitoru, numita moșie, stînjăni 300, la răposatu stolnic Ștefănașe, socru numitului clucer, care moșie arată că era a bărbatî-său, anume Doicea, și judecata i-au dat supt stăpînirea ei pentru lipsa de zestre. Ne mai arată cluceru Grigorie Hasan și o anafora a dumnealor veliților boieri dă la leat 1776 ghenarie 12, întru care arată că din luminată porunca înnălțimii tale s-au judecat înaintea dumnealor, cluceru Grigorie cu Ioniță sin Doicea din sud Dîmbovița, fratele acestui Tudorache, tot pentru această pricină a moșii Stupineni, și dumnealor, după cercetarea ce au făcut, măcar că judecata arată în anafora că nu-l ajutorează spre a întoarce banii peste ani 13, fiind vînzare bună și cu temei dă zapis, mai virtos că această moșie nu este lor cămin părintesc sau a tătine-său moșie, ci a mume-si în lipsă dă zestre luată. Dar pentru ca să nu rămie numitul Ioniță Doicioiu isterisit neavînd altă moșie părintească și fiindcă și cluceru au priimit să-și ia banii, gășesc dumnealor cu cale, ca să dea Ioniță acei taleri 7 cu dobînda lor, zecea unul, de la leat 1763 și pînă atunci cu soroc de o lună, iar dă nu va da Ioniță acești <bani> pînă la o lună de zile, să stăpînească tot cluceru această moșie. Dupe care anafora a dumnealor, eșînd și la divan înaintea înnălțimii tale, hotărînd și măriia ta ca asemenea după hotărîrea dumnealor să să urmeze și să vede că, dă la această luminată hotărîre.

și pînă acum, sînt ani trei, și nici acel Ioniță, nici acest Tudorache n-au dat nici un ban, ci tocmai acum să scoală și acestu Tudorache și cere și el protimisii să ia moșiia, care cerere a lui nu are nici un temei, fiind vîndută de însuși mumă-sa, avînd și ia luată în lipsa zestrilor ei. Deosebit ne mai arată dumnealui clucer un zăpis al lui Ioniță, fratele acestui Tudorache, de la leat 76, aprilie 21, cu trei luni mai în urma aceștii hotărîri a înălțimii tale, ce-l dă la mina clucerului Grigorie, prin care să leagă că, neavînd să dea bani după luminată porunca înălțimii tale, îi dă dumnealui cluceru acest zăpis să stăpînească moșiia Stupineni cu bună pace și, la orice judecată va mai merge, zisele lui să nu aibă nici un temei. Care zăpis al lui Ioniță, nu-l tăgădui nici Tudorache rate-său.

Drept aceia, după cercetarea ce am făcut și noi, am dovedit că vînzarea aceștii moșii este bună, fiindcă Păuna au vîndut lucrul ei, iar nu strein, și văzînd că nici după luminată hotărîrea înălțimii tale, de sînt trei ani, n-au dat nici unul din ei bani, am găsit cu cale și hotărîm dumnealui cluceru să stăpînească acești stînjăni 300 de moșiia Stupineni cu bună pace, după cum i-au stăpînit și pînă acum, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 147 - 147 v.

1779, iunie 10.

Necae> Dud<escu> biv vel ban, Dumitrache vel ban, Pană Fili<pescu> vel dvornic, Badea vornic, Dumitraș<co> Rac<ovîlă> vel vornic, Ionache Muruz vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat biv vel logofăt, Dumitrache vel clucer, Alecsandru Grecianu vel stolnic, Dumitrache Fălc<oianu> vel sârdar, Pan<ta>zi vel sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că biv vel serdarul Răducan Iuliano reclamă de la biv vel paharnicul Radu Bărcănescu moșiia Strbești (județul Buzău). Judecata cercetînd zăpisele constată că nu rețese din ele numele moșiei și hotărăște ca ispravnicii să facă cercetări la fața locului cu carte de blestem. Domnul întărește.

729

1779

iulie

6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetare cum scrie mai jos.

1779, iulie 6.

Prealînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui vătafu za divan aduse la judecată pe dumnealui biv vel sârdar Răducanu Iuliano pîriș, dumnealui biv vel paharnic Radu Bărcănescu, zicînd că, avînd dumnealui moșie ce să numește Sirbești în sud Buzău, rămasă dă la părinți, cit au trăit părinții dumnealui au stăpînit-o tot cu pace. Asemenea și după moartea părinților dumnealui, au stăpînit-o și dumnealui nesupărat pînă în anul trecut, iar an, s-au pus numitu paharnic și i-au luat dijma du pă moșie, strînsă dă ispravnicelu dumnealui, zicînd că este moșiia dumnealui. Pentru care moșie, ne arată și o diiată a răposatii Marii Cantacozini, mătușa dumnealui, cu leat 7240 ghenarie 12, de sînt ani 47 întărită și cu vrednice dă credință mărturii, prin care lasă moșiia aceasta Sirbești la răposatu Toma, fiul dumneaei, tatul pîrișului sârdar.

Fată fiind și dumnealui paharnicu, ne arată un zăpis cu leat 1777 iunie 24, prin care cumpără de la nepoții dumnealui, Filișani, feciorii fratelui dumnealui, Mihai, ce au murit, o moșie a lor anume Căldărești, pentru care moșie arată și o diiată a răposatului Costandin, fratele dumnealui, cu leat 1769 octomvrie 25, întărită fiind și dă preasfinția sa părintele mitropolitul, prin care diiată să vede că numita moșie au rămas la răposatu Mihai, fratele dumnealui, adică la tatul numiților copii, cei care au vîndut-o la dumnealui, pe care moșie zice dumnealui paharnicu că nepoții dumnealui, după moartea tatălui lor, Mihai, nu și-au căutat-o, aflîndu-se dăpărtați peste Olt.

Deci, văzînd cum că alt nume dă moșie este ce o stăpînește dumnealui sârdaru dă moștenire, dă atîțea ani, și alt nume dă moșie este ce au cumpărat-o acum de curînd dumnealui pahar-

nicu, pentru care zice numitu paharnic că aceasta este moșia ce o stăpînește dumnealui sârdaru, din care, să cunoaște că, din trecerea vremii ce au trecut la mijloc și nu și-au căutat nepoții dumnealui, s-au amestecat hotarile moșii. Și neputînd de aici a li să alege această pricină și a face vreo hotărîre, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Buzău ca, la fața locului să cerceteze prin oameni vechi lăcuiitori du pe acele moșii și prin vecini înprejurași, care este moșia Sirbești ce o stăpînește din vechime dumnealui sârdaru și care este moșia Căldărești ce au cumpărat-o dumnealui paharnicu de la nepoții dumnealui, Filișani, și prin carte dă blestem asupra lăcuiitorilor du pă acea moșie și asupra înprejurenilor vecini, făcînd cercetare de hotarile numitelor moșii cu amăruntu, dupe descoperirea adevărului ce vor face, să aleagă a fieștecărui moșie, izbrînînd prin cartea dumnealor dă alegere și, după ce vor deosebi moșia fieștecărui, cit venit să va dovedi că au luat dumnealui paharnicu du pă moșia dumnealui sârdarului, să facă dumnealor ispravnicii împlinire. De care, înștiințăm mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 145 v. - 146.

1779, februarie 25.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis.

730

1779

iulie

Domnul în divan, dînd urmare jalbei lui Manolache, fiul stolnicului Scarlat, pentru venitul unor munți din județul Saac poruncește să se urmeze stăpînirea după alegerea ispravnicilor, iar moșnenii întrucît nu și-au orînduit boier pentru cercetarea semnelor și au vîndut venitul munților împotriva poruncii domnești, să „întoarcă” venitul luat, în caz de refuz urmînd a fi pedepsiți.

De vreme ce pentru acești munți iaste hotărîre făcută dă către domnia mea cu divan, ca să urmeze stăpînirea după alegerea cea din urmă care au făcut-o ispravnicii la fața locului și după zapisu dă vînzarea ce au fost făcut moșii acelor moșneni dă răposatu spătar Bujoreanu, dupe care nu era trebuință a să mai orîndui altă cercetare a să mai face la fața locului, numai zicînd moșnenii că și ei să mulțumescu pă semnele ce să coprînd în zapis, dar au bănuială că n-ar fi urmat ispravnicii drept și semnu cu toată cheltuiala ei o vor orîndui, am poruncit ca să meargă un boier spre cercetarea semnului zapisului care s-au și orînduit după cererea lor de atunci, însă cu această hotărîre ca moșnenii să nu să cuteze (cu pricina aceasta că doar nu este pricina hotărîtă și are a să mai judeca) a să face stăpîni ca să ia sau să vînză venitul munților mai nainte. Care această hotărîre s-au făcut încă de la leat 1777 dichevrie 20 și numiții moșneni nici pînă acum n-au luat pe orînduitu boier să meargă la fața locului, ci împotriva hotărîrii s-au pus de au vîndut și venitu munților. Din care, aceste prelungiri ce au făcut dă n-au mersu într-un an și jumătate, să vede că ei numai ca să aibă pricină dă prelungire au făcut acea cerere, ca să le hrăpească venitul munților.

Pentru care orînduim dar, pe sluga domnii mele aprod ceaușesc carele cu marafetu și ajutoru dumneavoastră ispravnicilor, să-i apuce pă numiții moșneni să întoarcă venitul ce au luat împotriva poruncii domnii mele și să faceți și fără dă voia lor să să tragă și să nu să mai cuteze a lua sau a vinde acestu venitu, că să vor pedepsi ca niște împotrivitori și nesupuși hotărîrii domnii mele și așa stăpînire să să urmeze după cum am poruncitu nelăsîndu-i să să amestece. Și dă va cere boierii să meargă la fața locului, să va urma după hotărîre.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 148.

1779, iulie 6.

731

1779

iulie

7

Poruncă domnească dată ispravnicilor județului Saac pentru tragerea hotarelor moșiei Sălcile și viei din Budurești ale pitarului Nicolae Argintoianu, vîndute la mezat. Tragerea se va face orînduind doi mazili vecini din Tohani și pe alți vecini răzași, iar cartea iscălită de aceștia și de ispravnici va fi trimisă domnului.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Saac, sănătate! Vă facem în știre pentru moșia Sălcile cu 15 pogoane vie la Budurești, a pitarului Nicolae Argintoianu, vînzîndu-să la mezat, au rămas asupra celui orînduit dă domnia mea.

Ci dar, viind ori însuși, sau omul său acolea, să rînduiți doi din mazili ot Tohani, fiind vecini cu zisa moșie și de față cu stăpînii celorlălate moșii ce vor fi răzași din sus și din jos, sau isprăvnicilor, și trăgînd-o pînă trei locuri pre obicei, să o facă masă și să dea cartea lor iscălită, în care să iscălească și zișii vecini răzași. Apoi adevérité și cu iscălitura dumneavoastră, să o trimiteti la domniia mea cu răspunsu în scris, purtînd dumneavoastră grijă așa dăplin să să facă cercetarea moșii, fiindcă pă stînjăni iaste să să plătească bani. Ci, să nu fie în urmă lipsă sau cu vreo pricină dă către răzași.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 156 v.

1779, iulie 7.

Veliții boieri arată prin anafora că Ștefan ieromonahul bisericii Udricani din București reclamă de la pităreasa Păuna Știrbei venitul de la roata de moară de pe Neajlov (județul Vlașca) și piatra de moară luată de pităreasă în timpul răzmeriții. Deși pitarul Matei Știrbei vrea să dea în schimb o moșie, judecata hotărâște ca ispravnicii să facă cercetare și să se întoarcă mănăstirii venitul acelei roți pe patru ani, precum și piatra. Domnul întărește.

732

1779
iulie
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, bojiu molostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului să urmați cum scrie mai jos.

1779, iulie 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu de păhărniceii au adus la judecată innaintea noastră pe Ștefan, eromonah de la sfînta biserică Udricani de aici din București, ce este metoh Sfîntului Ioan ot Focșani, cu jalba ce au jălulit innălțimii tale pentru Păuna pităreasa, ce o ține intru căsătorie pitaru Matei Știrbei, zicînd că o jupîneasă, Arghira, soția răposatului medelnicer Ghiurgiu, au dat danie sfintii biserici o roată dă moară în apa Neajlovului la Epu-rești sud Vlașca și, mai fiind și altă roată dă moară tot într-o casă, acea roată să stăpînește dă numita Păuna pităreasa. Dar în vremea răzmeriții, întîmplîndu-se dă au arsu moara, jumătate au făcut-o sfînta biserică și jumătate numita pităreasă și medelniceru. Această sfîntă biserică zice că e-un an mai nainte au pornit roata dă moară a bisericii, iar Păuna pităreasa, neavînd piatră, au luat piatra dă moară a bisericii și au pus-o la moara ei și tot nu umblă nici acum, zicînd că alergătoarea ce o are la acea roată de moară iaste mai firșită. Și zice [că] numitu ieromonah, că sint acum patru ani dă cînd îi ia oemu dă la roata bisericii pe din doaoă și zăgasu morii zice că să face tot din oemu de la roata bisericii, care roată dă moară zice că o stăpînește mănăstirea de sint 31 de ani.

Pentru care pricină, după jalba ce au dat cuviosul igumen de la această biserică, innălțimii tale, s-au făcut porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să cerce-teze la fața locului și să facă îndreptare, și dumnealui sărdaru Nicolii ispravnic din sud Vlașca, de la trecuta luna lui iunie 13, în scris înștiințează cum că dupe poruncă au scris Păunii pită-resii să vie să să judece cu igumenu și n-au venit. Și făcînd cercetare prin morarii de acolo, scrise că au dovedit că patru ani sint dă cînd mănîncă Păuna venitu de la această roată dă moară a sfintii biserici și cum că, casa dă moară, jumătate au făcut-o Păuna și jumătate sfînta biserică și roata bisericii umblă, a Păunii nici pînă acum nu umblă și oemu de la roata bisericii îl ia Păuna și măcar că pitaru Matei Știrbei scrie către igumen ca să facă schimbu pentru această roată dă moară, să-i dea moșie igumenului și nu priimește schimbul, ci cere să-și stăpînească roata dă moară și să-și ia oemu, fiind dreaptă a sfintii biserici.

Pentru care, noi așa găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnici ca, dă iznoavă, să facă cercetare, fiind față atît numitu ieromonah, cit și Păuna pită-reasa, și cit venit să va dovedi că au luat pităreasa Păuna într-acești 4 ani de la roata sfintii

biserici, să o apuce să să îplinească și de acum înainte să nu să mai amestece nimic la acea roată dă moară a sfintii biserici, ci să stăpânească numai roata ei dă moară. Și de va fi luat niscareva pietri de la moara bisericii să și le dea înapoi. Iar hotărîrea rămîne a să face dă înnălțimea ta.

1779, iulie 1.

Neculae Dud<escu> biv vel ban, Dumitrache vel ban, Pană vel dvornic, Badea vornic, Ianache Muruzi vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu, Iordache vel paharnic, Pantazi vel sluger.

733

1779

iulie

10

Veliiții boieri arată prin anafora că Maria Bengescu se plînge împotriva Mariei Cantacuzinoce preînde fără temei niște țigani. Reclamanta susține că țiganii care ar fi fost cumpărați de tatăl pritei de la răposatul Ioniță, soful jeluitoarei, nu se găsesc pe moșia ei, proprietate personală. După cercetări prin care se constată temeinicia jalbei și abuzul comis de armășelul Stroe prin încasarea treapăduului de la reclamantă, judecata hotărâște ca Maria Bengescu „să aibă pace dă acești țigani”. Domnul întărește și poruncește ca armășelul să fie bătut cu toiege „la falangă”.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoiu.

După cercetarea dumnealor veliiților boieri, de vreme ce Bengesca încă are și lipsă dă zestrile sale, întărim hotărîrea dumnealor și poruncim să aibă bună pace dă către Cantacuzini. Iar armășălu, fiindcă au făcut lucru ce n-au avut poruncă, dumneata vel armaș, întorcînd acei taleri 6 înapoi, să-l și pedepsești cu bătae pentru vina aceasta, dîndu-i 100 toege la falangă.

1779, iulie 10.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vel armaș au adus înnaintea noastră pe Mariia, soția răposatului Ioniță Bengescu, cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale, zicînd că răposatu Ioniță Bengescu, bărbati-său, în viața lui căzînd la grea datorie, nu numai că și-au vindut tot ce au avut, ci au prăpădit și zestrile dumneaei ce au avut și altcevași nu i-au rămas fără de numai o moșie ce-i zice Negoești în sud Gorj și o vie tot acolo, ce i s-au dat de la judecată și o stăpînește în lipsa zestrilor dumneaei, cu care zice că încă nu i să îplinește lipsa zestrii toată, ci jumătate din zestre îi lipsește. Dar fiindcă 37 dă ani, zice că sint dă cînd ar fi vindut răposatul bărbati-său, în viață fiind, niște țigani, la răposatul vistier Hera, acum dîndu jalbă înnălțimii tale, dumneaei Mariia Cantacozini, fiica răposat vistierului Herii, arătînd că dintr-acești țigani ce au fost cumpărat de la Ioniță Bengescu, bărbatu aceștii Marii Bengescăi jăluitoarii, ar fi fugit vreo cițiva și cum că ar fi avut așezămînt Ioniță Bengescu cu răposatu vistieru Hera, că, dă nu va veni din fugă acei țigani, să aibă a-i da răposatul Ioniță Bengescu alți țigani în locu acelor țigani fugiți. Și tocmai acum peste 37 dă ani, fiind mort atît Ioniță Bengescu, cit și răposatu vistieru Hera, au dat jalbă dumneaei Mariia Cantacozini, fiica răposatului vistier Herii, înnălțimii tale, căutîndu-și țiganii dă la casa răposatului Ioniță Bengescu, bărbatu Bengescăi jăluitoarii. Și după jalba dumneaei, s-au orînduit dă înnălțimea ta, Stroe armășăl ca, oriunde va găsi dintr-acei țigani ce cu foae i-au arătat numita Cantacozini că sint fugiți, să apuce să îplinească, și dă la trecuta lună a lui aprilie 12 zile în scris înștiințează dumnealor ispravnicii din sud Gorj, că, la casa Marii Bengescăi jăluitorii, nu s-au găsit nici un țigan dintr-aceia ce cerea dumneaei Mariia Cantacozini. Și deosebit scriu dumnealor că numita Marie Bengesca au adus mărturie înnaintea dumnealor, atît boierinași de acolo din partea locului, cit și din neguțători, și au dat mărturie pentru numita Mariia Bengesca că răposatul Ioniță Bengescu, bărbati-său, căzînd la multă datorie, i-au luat datornicii tot ce au avut și dumneaei nici zestrea nu și-au luat-o dăplin.

Ci, de vreme că Mariia Bengeasca jăluitoarea, dă ale bărbati-său nu stăpânește nimic, fără dăcft numai această moșie Negoestii și cu viia din sud Gorj, ce o are în lipsa zestrii, și fiindcă și însuși dumnealor ispravnicii scriu că dintr-acei țigani ce-i cere Mariia Cantacozini nu s-au găsit nici unul în țigănia Bengească, găsim cu cale și hotărîm, Mariia Bengeasca jăluitoarea să aibă pace atît dă acești țigani ce-i cere Mariia Cantacozini, fata vistierului Herii, cît și dă alți datornici ai răposatului bărbati-său, dă vreme că nu i-au rămas nimic dă la bărbati-său, ci încă are și lipsă de zestre cum arată mai sus. Iar numitul Stroe armășăl, dă vreme ce fără dă nici o poruncă au luat dă la jupîneasa Mariia Bengeasca treapăd taleri 6, și iarăși fără dă a nu avea poruncă au sorocit-o prin zapis dă a veni aici la București, cu cheltuială, dumnealui vel armaș să înlînească dă la acest armășăl atît acei taleri 6 ce i-au luat cu nume dă treapăd fără dă nici o poruncă, cît și cheltuiala ce să va găsi cu cale dă înnălțimea ta. Iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă înnălțimea ta.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 143 v. - 144.

1779, iulie 8.

Nec<ulae> Dud<escu> biv vel ban, Dumitrache vel ban, Pană vel dvornic, Badea vornic, vel dvornic, Ianache Muruzi vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu, Dumitrache vel clucer, Iordache vel paharnic, Pantazi vel sluger.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dumitrașco Periefeanu (jud. Ialomița) se judecă cu Simeon Gheorgică pentru clironomia răposatului Gheorghie Ghiurghiu. Divanul constatînd că Dumitrașco Periefeanu este „unchi mai mare” al minorilor, în calitate de frate al mamei lor, pe cînd Gheorgică este „unchi mai mic”, în calitate de văr al tatălui, „depărtează pe Simeon de clironomia lui Gheorghie”, dar îi acordă, cu învoiala lui Periefeanu, cheltuieli de judecată.

734

1779
iulie
10

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Dînd jalbă domnii mele Dumitrașco Periefeanu, cerînd întărire la hotărîrea judecătii și învoelii ce s-au făcut cu pîrișul lui și văzînd din cele mai jos-scrisă că și o parte și alta s-au mulțumit și n-au rămas pricină între dînșii, am întărit, dînd la mina lui această carte pentru odihnă și apărare.

1779, iulie 10.

Preatînnălțate doamne,

Din luminata porunca mării tale, preatînnălțatu nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pe Dumitrașco Periefeanu sud Ialomița, pîriș lui Simeon Gheorgică ce au fost buluc-bașă, zicînd că o soră a lui, anume Tudora, țiînd întru căsătorie pe Gheorghie Ghiurghiu, care, făcînd copii au murit amîndoi și în urmă au murit și copiii, și mult puțin ce au rămas, clironomisește elu, făcînd pomenirile morților plătîndu și datoriile cumnatî-său, acum numitul Simeon să scoală și cere rămasile lui Gheorghie Ghiurghiu, cumnatî-său, cu cuvînt că este mortul rudă.

Față fiind și Simeon buluc-bașă, s-au întrebat cu ce carte să între în clironomiia lui Gheorghie, cumnatul pîrișului răspuse că și elu zice că este văr cu mortu Gheorghie. Nemărturisindu nimeni că i-au fost văr, măcar și adevărat să fi fost văr cu dînsul, iarăși clironom nu intră, pentru că făcîndu-să alegere de funea neamului lor, să vede, după cum zice Simeon, că este văr premar cu tatul copiilor lui Gheorghie, adică unchiu mai mic. Și iar pîrișu Dumitrașco iaste adevărat frate cu muma copiilor, adică unchiu mai mare și clironom mai de aproape, cum mai sus arătăm, și nefiînd altă rudă mai de aproape decît acest Dumitrașco Peri(i)șeanu, rămîne el singur desăvîrșit clironom pe toată periusiia numiților copii a lui Gheorghie, cumnatî-său. După aceasta, văzînd Simeon că să depărtează de clironomiia lui Gheorghie, au început a zice că vări-său acela, Gheorghie, ar fi făcut diată și l-ar fi înpărțășit și pă dînsul din avutul lui și numitul Dumitrașco avea diată o tainuește. De care

răspunse pirișu că n-au făcut mortul niciodată, fiindcă au murit de boala ciumii și nimeni nu au putut ca să să apropie de dinsul. Pe care orinduindu-l să facă jurământ, au priimit că va face jurământ cum că n-au făcut mortul niciodată și însuși Simeon nu l-au lăsat să facă jurământ, ci cerea taleri 40, care bani zice că i-au cheltuit umblînd după Dumitrașco în socotință că va intra și el clironom mortului, care bani fiind cheltuiți fără cale și necuviindu-să Dumitrașco a-i plăti, am hotărît ca să rămie nesupărat. Dar pentru ca să lipsească jurământ, au priimit Simeon ca să să așaze cu piritu Dumitrașco pentru acei taleri 40, și așa, după a lui Simion cerere, am hotărît ca să dea Dumitrașco taleri 25, care bani i-au și dat lui Simeon înaintea judecății și așa au rămas amîndoao părțile mulțumiți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 148 v. - 149.

Drept aceia, am hotărît ca Dumitrașco Periițeanu să rămie în pace și nesupărat de acum înaintea de pira și cererea pirișului.

1779, iunie 6.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Andonache Fotino.

735

Domnul poruncește ispravnicilor de Argeș să facă cercetare în chestiunea furtului unor vite din satul Voineasa, plaiul Loviște, de către ungurenii de peste munte.

1779

iulie

10

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Argeș, sănătate!

Cartea ce ne-ați trimis de la șapte ale lunii aceștiia, dinpreună cu scrisoarea lui Costandin vâtafu de la Loviște, au venit la domniia mea. Cele ce scrieți, cum că la muntele ce se hotăraște cu satul Voineasa, niște ungureni dă dincolo, furiș au luat vitele satului Voineasa dă le-au trecut dincolo și mergînd păgubașii, adică 5 oameni, i-au legat militarii, am văzut. Pentru care, nu numai pricină dă multă turburare ne-au dat această carte a voastră, ci încă și pornire dă a vă pedepsi greu, dă ce să nu fi mersu însuși unul din dumneavoastră spre cercetare la pricina aceasta, auzînd pricină dă călcarea hotarului, ca să înștiințați domniile mele lucru adevărat, ci numai ați trimis o scrisoare o vâtafului aici fără dă altă pliroforie dă la voi, socotînd că cu aceasta v-ați plătit. Care aceasta, putea să o facă și singuru vâtafu acela, să ne fi scris însuși el nooă. Apoi dă ce trebuință dar, vă avem pă voi acolea ispravnici <?>.

Ci, dă această dată ertîndu-vă, trecum cu vederea, dar altă dată să vă dăschideți ochii cînd veți auzi pricină dă călcarea hotarului, că au trecut ori din vecinii dă dincolo, dincoace, sau din cei dă aici acolo, fără dă a nu da sinhisis, fără dă a nu vă porni fără dă orînduială să vă interisarisiți, și înșivă făcînd cercetarea pă dăplin cum trebuie, să înștiințați domniile mele fără dă a nu vă socoti că sinteți plătiți, și v-ați dăscărcat cu o trimitere dă scrisoare a unui vâtaf. Cum și acum să vă sculați însuși unul din dumneavoastră ispravnicilor, să mergeți drept acolo în sat la Voineasa, să cercetați pricina aceasta ce ne-o scrieți, foarte cu de-amărunt, ca să dovedeți aceste vite, în ce chip s-au luat dă acei ungureni, adică dă lingă satu le-au rădicat, dă dincoace trecînd ungurenii incoace și cită dăpărtare iaste dă la hotar pînă unde au venit dă au rădicat acele vite, sau vitele ca niște dobitoace fără dă paznici fiind, s-au tras după pășune trecînd dincolo și oamenii din Voineasa, adică păgubașii, mergînd după vite va fi călcat trecînd hotarul dincolo și așa i-au prinsu pă dinșii, slobozîndu-le vitele. Și cite vite au fost, ale cui anume, și ce oameni anume sint cei ținuți ai noștri acolo, însă să nu socotiți pentru a îndrepta pă vâtaf. Și pentru a nu-l scoate mincinos, să ne scrieți altele și să nu cercetați cum să cade, ci adevărul să vă pliroforisiți și să ne scrieți cercetare și înștiințare bună, fără dă nemic greșală, ca după înștiințarea dumneavoastră pliroforisîndu-ne dă adevăr, să scriem la exelenția sa ghenărariul și să socotiți cînd voi ne veți scrie altele. Și dă la exelenția sa ghenărariul, <de> vom auzi într-alt chip că au fost pricina, la cită pornire dă urgie asupra-vă ne aduceți și adevărat că atunci dă pedeapsă nu veți scăpa. Și măcar dă ar slobozi pă oamenii noștri pînă vă va veni al doilea poruncă dă la

domnia mea, dar cercetarea tot să o faceți pă dăplin a pricinii, cum vă scriem, și să ne înștiințați, însă să nu urmați și acum la această pricină cum ați făcut în trecutele zile când vi s-au scris să cercetați pentru un loc ce iaste desupra la Voineasa, ce să zice Piciorul Galbenului, care să cheamă și Eslea, dă ne-ați scris, nu cum iaste, ci cum vi s-au părut, iar pricina au fost într-alt chip.

Ci, vă dăschideți ochii, dă fiți următori după cum vă poruncim, și așteptăm răspunsu ca asemenea și noi să scriem la exelenția sa ghenăraru. Aceasta vă poruncim.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8.
f. 157 v. - 158 v.

1779, iulie 10.

Veliții boieri arată prin anafora că Păuna reclamă de la Ivan buluc-bașa bunurile tatălui ei decedat, vindute, sub amenințare, de mamă-sa spre a plăti datoria sofului ei de al doilea. Constatafindu-se că mama pirișei rău a vindut moșiile primului sof, judecata îl obligă pe actualul cumpărător să restituie aceste bunuri. Domnul întărește.

736

1779

iulie *

12

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

La această hotărîre a judecătii, rămîind odihnîți și o parte și alta, întărim domnia mea ca după cum scrie mai jos, să să urmeze.

1779, iunie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pe Păuna copila, cu jalba ce au dat mării tale asupra lui Ivan buluc-bașa, zicînd că în vremea trecutii răzmiriții, luînd mumă sa întru căsătorie pe un căpitan de volintiri, anume Matei, și acel Matei fiind dator taleri 150 la un Petre praporgic de volintiri, au trimis acel Petre praporgic de au luat pe mumă-sa și pe un frate al ei și i-au pus la închisoare și ei sperîindu-se dă închisoare, după ce au șazut multu, au luat asupra lor acea datorie asupra lor, cu soroc, la care soroc neputînd iarăși să dea banii au mersu Matei căpitan și luînd din ladă toate zapisile de vii, moșie și o casă și le-au dat lui Petre și el s-au dus zicînd că merge la țara lui să aducă bani și n-au mai venit. Și apucînd Petre pe mumă-sa ca pe una ce să încărcase cu datoriia bărbatului ei, acelu căpitan de volintiri, Matei, cu zapisul ei, au pus-o la închisoare și ea neavînd banii i-au dat zapis a fi stătătoare viile, moșiia și casa.

Ci dar, fiindcă acel Petre praporgic este dus la Rusia și ea își găsește aceste lucruri ce sint de la tată-său stăpînindu-se dă buluc-bașa Ivan, cere ca să-și afle dreptatea.

Față fiind și pirtu buluc-bașa Ivan, răspunse că el acestea toate le are cumpărate prin zapis și arată zapisele ce are, însă un zapis de vînzare al Marii preotesii. mumei pirișii, i fratele pirișei, Costandin, de la leat 1773 martie 4, prin care vinde lui Petre, celuia ce o silea pentru nu<mi>ta datorie a bărbatului ei de al doilea, viile, niște livezi și o casă din Cîmpulung, drept taleri 220, alt zapis al lui Petre praporgic de la leat 1774 octomvrie 19, prin care vinde aceste toate lui Gheorghe rușciuciu, alt zapis al lui Gheorghe rușciuciu la mina lui Ivan buluc-bașii prin care îi vinde acestea toate, drept taleri 410.

Să întrebă asupra aceștii vînzări și Mariia preoteasa, muma pirișii, dă față fiind și ea la judecată, pentru a ei datorie au vindut acele lucruri, sau pentru a bărbatului său de al doilea, precum zice fii-sa, și arată o adeveriță a multor preoți și alți oroșani din Cîmpulung cu leat 1778 ghenarie 4, prin care adeverează că toate acestea ce s-au vindut de Mariia sint ale popii Ion, tatului pirișii, bărbatului Marii preotesii dintii, rămase și lui de la părinți, și că s-au vindut pentru o datorie de taleri 150 a bărbatului ei de al doilea, Matei căpitan de volintiri, însă dă la închisoare în vremea răzmiriții, fiind închisă mai bine de șase luni, ia și fii-său, Costandin, legat și bătut.

Ci dar, de vreme ce Păuna pirișea are dreptate dă a lua toate aceste moșii fără dă nici o pagubă a ei, fiind dovedite că sint de la tată-său și rău vindute dă mumă-sa pentru datoriia bărbatului ei de al doilea, și fiindcă ea atuncea au fost foarte nevrîstnică și nu avea

* Data exactă a documentului este 12 iunie 1779.

mijloc de a-și căuta ale ei cele părintești, după dreptate am hotărît ca Păuna copila, pîrișa, să-și ia toate moșii întru a sa stăpînire, ca niște lucruri ce sînt rămase de la tată-său.

Și Ivan buluc-bașa să-și ia banii ce au datu pe aceste moșii dă la cei ce le-au cum-părat, anume Pencea i Nedelcea vechili lui Gheorghe, cel mai sus-arătat și Gheorghe dă la Petre praporgicu și acel Petre își va căuta cu Mariia prioteasa pentru banii datorii bărbatu-lui ei de al doilea, dă va fi avînd dreptate. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 150v. - 151v.

1779, mai 6.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Radu Golescu sărdar, Evdohim biv vel medelnicer, Barbul Ciorogîrleanu biv vel sluger, Hristache șătrar, Mihai Perdicaru <al> 3<-lea> postelnic.

737

Domnul poruncește ispravnicilor județului Ialomița să cerceteze, împreună cu un om domnesc, jafurile și nedreptățile făcute locuitorilor de către vameșul de la Lichirești.

1779

14 iulie

14

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Ialomița, sănătate !

Luom domniia mea înștiințare cum că vameșu dă la Lichirești face multe jafuri și nedreptăți lăcuitorilor de dincoace și dă dincolo, luînd de la unii vamă îndoită și alte ase-menea necazuri cu luori peste poruncile domnii mele și peste obicei, fapte care sînt cu totu nesuferite auzului domnii mele. Care aceste rele urmări ale lor, nu este cu puțință a nu le ști dumneavoastră și, știindu-le, cum dă nu ni le înștiințați, ci le treceți cu vederea, că adevărat sînteți în vină la aceasta, dă ce să ne înștiințăm de la alții, și nu de la dumneavoastră <?>

Pentru care, iată orînduim pe...¹ carele să meargă la județu Ialomița ca să cerceteze de aceste fapte ale lor, dar și dumneavoastră vă poruncim să faceți împreună cu dînsul cercetare, dîndu-i tot felul mină de ajutoriu ca să afle și să dovedească toate faptele lor, spre a ne aduce înștiințare cu deplină cercetare. Așa negreșit să urmați aceasta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 180.

1779, iulie 14.

¹ Loc alb.

738

Domnul poruncește vătăfului din plaiul Prahova (jud. Prahova) să cerceteze plîngerea sașilor din Rîșnov care pretînd o mai mare parte în muntele Baiului de la hotarul țării. Cercetarea se va face împreună cu un om al isprăvniceii și va stabili drepturile țării și ale sașilor asupra muntelui într-un act iscălit de toți.

1779

14 iulie

14

Zemli Vlahiscoiu. Sluga domnii mele...¹ vătășe dă plaiul Prahova sud Prahova, îți facem în știre pentru muntele Baiul, care am înțeles domniia mea cum că iaste al țării, că aici la domniia mea venîră unii din sașii ot satu Rîșnov dă dincolo, zicînd că prea puțină parte dintr-acest munte cade dincoace în hotaru țării domnii mele, iar cea mai multă parte iaste dincolo. Care, aceasta o cunoaștem domniia mea, că ei o zic pentru ca să-l ție și de acum înainte acoperit cu înpresurare. Pentru care iată, te orînduim și-ți poruncim, după ce vei vedea cartea aceasta a domnii mele, să ei dinpreună cu tine cîțiva bătrîni lăcuitori vechi din partea locului, carii vor fi avînd știință dă acest munte, să mergeți acolo la fața locului unde zic sașii că numai un picior dintr-acest munte cade dincoace, iar celălalt iaste dincolo, să cercetați și să vedeți cîtă parte iaste dincoace și cîtă parte către țara ungurească, care rămîne dincolo, și întru adevăru fără de vreo greșală să înștiințați domnii mele cu dăplină arătare. Dă care și fără zăbavă așteptăm răspunsu cu bună înțelegere, pentru că domniia mea ne-am adevărit dă la neguțătorii carii țîn munții și lucrează cășării acolo înprejuru acestuia, că cel mai dă frunte și mai dă bună stare iaste acest munte Baiul, și sașii pentru ca să-l dăsfame, zice că prea puțină parte iaste dincoace, iar celălalt dincolo.

794

Ci dar, să vă dăşchideţi ochii să nu faceţi vreo greşală sau vreun hatir ca să să înpre-soare pământu ţării iată, împreună cu voi am poruncit dumnealor ispravnicilor ca să aleagă şi dumnealor osebit un omu cu bun praxis, să-l rînduiască la cercetare, la care cercetare şi înştiinţare ce ne veţi face, amîndoi să vă iscăliţi dinpreună cu ceilalţi, aşijderea să cercetaţi şi pentru stîna din Valea Cerbului dă cînd să stăpîneşte dă casa stolnicului Scarlat şi iarăşi să înştiinţaţi domnii mele. Aşijderea să cercetaţi munte dă potrive acestuia cit i să vinde venitul pă an, precum şi Valea Cerbului. Aceasta fîi poruncim.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 160v.

1779, iulie 14.

Asemenea poruncă s-au scris la ispravnici.

¹ Loc alb.

Veliţii boieri arată prin anafora că Stoica şi Pătru, mocani din Cîmpulung, se judecă cu Nan neguţătorul şi cu Tudor Coicea din Teişani (sud Saac) cărora le cere o datorie pe caş. Divanul găseşte dreptă cererea şi hotărăşte să se plătească. Domnul întăreşte.

739

1779
iulie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliţii boieri, întărim şi domniia mea ca așa să să urmeze, şi zapciul cel orînduit să urmeze a face împlinire.

1779, iulie 15.

Din luminată porunca mării sale preainnăţatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vatafu de păhărniceii au adus la judecată înnaintea noastră pe Stoica i Pătru, mocani dă la Cîmpulung sud Muscel, i pe Nan neguţătorul şi pe Tudor Coicea dă la Teişani sud Saac, cerînd Stoica i Pătru mocanii dă la Nan neguţătoru taleri 40 ce i-au oprit din caşu ce i-au dus la căşăria lui la leat 1771. Nan nu tăgădui cum că nu i-au oprit aceşti bani, numai răspunse că el la leat 1770 pînă la leat 1775 au avut nişte munţi cumpăraţi în sud Argeş, între care munţi avea cumpărat şi venitu unui munte ce să chiamă Stina Mare, de la moşnenii de acolo.

Dar fiindcă acestu Tudor Coicea au fost cumpărat şi el venitu acestui munte de la moşnenii, la leat 1769 înnu an, şi n-au stăpînit pe anul acela numai, ci s-au făcut stăpîn şi pă anul celălalt, adică la leat 1770, cînd îl avea Nan cumpărat, şi au vîndut acestu Tudor iarba acestui munte la mai sus-numitul Stoica i Pătru în taleri 25, după cum însuşi Tudor înnaintea noastră nu mai putu tăgădui.

Ci, dă vreme că acest Tudor s-au făcut stăpîn pe lucru ce nu era al lui şi au vîndut venitul acestui munte, fiind supt stăpînirea lui Nan, hotărîm ca Nan să oprească taleri 30 de la Stoica i dă la Pătru din taleri 40 ce iaste dator du pă acel caş, pentru păşunea muntelui din anu 1770, iar taleri 10, ce sînt luaţi mai mulţi dă Nan, să-i întorcă înnapoi acestui Stoica i Pătru. Şi atît aceşti taleri 30, cit şi taleri opt, cheltuiala ce arată i Stoica i Pătru, că au făcut în cinci săptămîni, amîndoi umblînd prin judecată cum şi treapădu mumbaşirului, să-i înnplinească numitul mumbaşir dă la acest Tudor Coicea, dă vreme că s-au dovedit vînzarea lui, rea. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 149v.

1779, iulie 3.

Pană vel vornic, Badea vornic, vel vornic, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu, Dumitrache vel sluger, Iordache vel paharnic, Dumitrache Fălcoianu vel sârdar, Pantazi vel sluger.

740

1779

Iulie

15

Domnul poruncește ispravnicului de Vlașca, Nicoli biv vel serdar, să cerceteze cazul emirului Ali din Giurgiu care cumpărind un cal de la un sătean, probabil de furat, și fiindu-i luat de adevăratul stăpîn, turcul a băgat la închisoare pe vînzător. Domnul recomandă ispravnicului să intre în legătură cu aga și cadiul pe care să-i roage a da poruncă numitului emir „să să astîmpere”.

Credincios boiarul domniei mele Nicoli biv vel sârdar, ispravnic ot Vlașca, sănătate! Am văzut domnia mea cele ce ne scrii, cum că imir Ali ot Giurgiu, cumpărind un cal, care cal cunoscîndu-l un țaran că iaste al lui, și l-au luat, iar acest imir țe-au adus doi turci mărturii și s-au apucat dă un lăcuitor al aceluia județ, mărturisind acei doi turci că, calul l-au cumpărat dă la acel lăcuitor, care lăcuitor de tot tăgăduște, sătenii dă unde îi iaste lui lăcuința, încă mărturisesc că iaste emu bun.

Ci dar, dă vreme că sătenii îl mărturisesc dă omu dreptu, și că niciodată nu s-au mai aflat în vreo faptă ca aceasta de hoție, bine ai făcut dă ne-ai înștiințat, și iată îți poruncim să-l slobozi dă la închisoare și nemic să nu să supere dă această pră.

Pentru care, să te ajungi cu capicheaia, ca să arate la dumnealui agaoa dă acolo și la dumnealui cadiu, spre a da dumnealui cuviincioasa poruncă numitului emir ca să să astîmpere a nu mai face asupreală ca aceasta, pentru că și poruncă împărătească iaste a nu să supăra lăcuitorii cu prepuneri ca acestea ce era obicinuiți de mărturiia a unuia-doi turci. Și măcar că iaste pricină mică, dar, cînd nu să va astîmpăra numitul emir, atunci, pentru ca să nu obicinuiască iarăși o asuprire și nedreptate lăcuitorilor ca aceasta, vom aduce aici pă dumnealui cinstit cadiul, fiindcă și pentru alte pricini iaste trebuință dă a veni dumnealui, și atunci domnia mea împreună cu dumnealui, vom judeca pentru aceasta. Ci, vor zice aceluia emir dă va hi aici, să arate ce are a cere dă la lăcuitori, dă care avem a scrie și noi către omul nostru. Dar dumneata, fără dă a nu aștepta, să te ajungi însuți cu el precum îți poruncim și negreșit emul să-l slobozi dă la închisoare și să rămie nesupărat. Și fii sănătos!

1779, Iulie 15.

Arh. St. Buc.,
M s. nr. 8,
f. 161.

741

1779

Iulie

17

Veliții boieri arată prin anafora că Grigore Hasan biv vel clucer de arie și Maria Micșunescu reclamă pe Nicolae postelnicele, fiul lui Georgeache sătraru din București, care le-ar fi împreșurat parte din moșia lor din satul Crîngu (jud. Saac). Judecata propune cercetare la fața locului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, poruncim domnia mea să urmeze dupe cum scrie mai jos numitu Costardin postelnicele.

1779, Iulie 17.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vâtafu de divan au adus la judecată înaintea <noastră> pe dumnealui Grigorie Hasan biv vel clucer za arie și pe Maria Micșuneasca, care cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale pentru Nicolae postelnicele sin Georgeache sătraru din București, zic că la leat 1778 au apucatu acestu Nicolae pe sătenii dumnealor dă la satu Crîngu din sud Saac, ce este pe moșia dumnealor, de le-au luat zăloage ca să-i clăcuiască, cu cuvînt că acei săteni ar fi șazători pe o parte dă moșie a lui și cum că vitele oamenilor dintr-acest sat i-ar fi păscut iarba părții de moșia lui, iar peste puțină vreme zice că acest Nicolae postelnicele, vînzîndu-și partea lui de moșie la sfînta Mitropolie, au început a cere isprăvnicelu Mitropolii de la oamenii din sat, atît obicinuita clacă, cit și dijma du pă acel coprinsu de moșie, zicînd că pe unde este sat, moșia este vîndută sfîntii Mitropolii și dumnealor să află păgubași atît de dijmă, cit și dă claca sătenilor. Și cerea să li să facă luminată porunca înnăl-

țimii tale către postelnicelu Costandin Parepa, carele este unul dintre hotarnicii ce le-au hotărât această moșie la leat 1768 și împreună cu alți oameni bătrâni înprejurenii de acolo să meargă la fața locului ca să dăscopere adevărul și după a dumnealor jalbă ni să poruncește să innălțimea ta, cînd va fi și preasfințit părintele mitropolit față, să cercetăm pricina aceasta.

Deci, față fiind la judecată și preasfinția sa părintele, ne arată cum că bună este cererea clucerului Grigorie i a Micșuneascăi spre a să face cercetare la fața locului.

Drept aceia, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale către acest Costandin postelnicel Parepa ca, împreună cu alți bătrâni de acolo, să meargă în fața locului să cerceteze acest sat pe a cui parte dă moșie cade, pe a clucerului Grigorie i a Micșuneascăi, sau pe partea lui Nicolae postelnicel, și cum au avut stăpînire din vechime. <?> După care cercetare, dă vor rămînea amîndoaă părțile odihnite, să le dea și cărți pe la mîini ca să știe fieștecarele pe unde să fie și să stăpîneasă, și să aleagă hotarul aceștii moșii a clucerului Grigorie Hasan i a Marii Micșuneascăi dă către hotaru moșii lui Nicolae postelnicel. Iar cînd vreo parte nu să va odihni pe acea cercetare ce va face în scris, să înștiințeze innălțimii tale ca să să facă cea desăvirșită hotărîre dă innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 161v.-162.

1779, iunie 26.

Necae Dud<escu> biv vel ban, Pană vel dvornic, Badea vornic, Ianache Muruz vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat biv vel logofăt, Dumitrache vel clucer, Iordache vel paharnic.

Veliții boieri arată prin anafora că Anca Stănescu se judecă în divanul lor cu Șerban Zădăriceanu și Ioniță Giurgiuveanu pentru un loc alături de casa ei din Tîrgoviște, după ce se judecase la departamentul al 2-lea. Judecata hotărâște ca ispravnicii să facă cercetare cu carte de blestem, după care pricina să fie trimisă cu anafora domnului. Domnul întărește.

742

1779
iunie
17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisociu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetare dreaptă la fața locului și să faceți înștiințare aici.

1779, iulie 17.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătufu de pahărniceii au adus la judecată innaintea noastră pe Ștefan logofețel, vechil fiind dăspre partea dumneaei sătrăresii Aucuții Stăneascăi, ce cu jalbă au jăluit innălțimii tale, zicînd că, judecîndu-se la dumnealor boierii judecători ot <al> 2<-lea> departament cu Șarban paharnic Zădăriceanul i cu Ioniță Giurgiuveanul pentru un loc ce este alături de casa dumneaei ce o are la Tîrgoviște sud Dîmbovița, dreptate zice că nu și-au aflatu.

Deci, față fiind și innaintea noastră, văzum la mina Zădăriceanului o carte dă cercetarea acestui loc, dă la trecuta lună a lui ghenarie 22 leat 1779, iscălită dă Grigorie, eclisiarhu ot Tîrgoviște i de Cîrstica Voinescul biv <al> 3<-lea> logofăt i Grigorașco vameșu și de Gavriil logofăt, ce scriu că, din porunca dumnealui banului Ianacache și a dumnealui slugerului Caramalău, cercetînd la fața locului, măcar că pă Zădăriceanul îl arată că n-au avut nici o scrisoare să arate pentru locu ce zice că este al lui și i l-au coprinsu sătrăreasa Stăneasca, dar după mărturii arată că au doveditu că, unde este acea groapă dă pivniță, au avut Ene Zădăriceanu, tatăl paharnicului Șarban, case și tot de la ghenarie, adică cu dooă zile mai în urma aceștii cărți, dă cercetarea ce au făcut numitul eclisiarh, să vede la mina vechilului sătrăresii carte dată dă judecată a dumnealui slugerului Ioniță Caramalău, ispravnic din sud Dîmbovița, întru care scrie că după primirea cărții de blestem ce arată că au primit Costandin postelnicel Strimbeanu, iaste și acest loc ce-l cere Zădăriceanu, tot al sătrăresii Stănească

și hotărăște să-l stăpânească sătrăreasa după zăpisele ce are, văzum și cartea dumnealor boierilor judecători, întru care scriu dumnealor și găsescu cu cale ca, de iznoavă, să să cerceteze la fața locului.

Deci, după ce am citit aceste scrisori, am întrebat pe paharnicu Șarban Zădăriceanu al cui este acestu loc și are scrisori de stăpînire și cită vreme este dă cînd nu-l stăpînește, și zise că locul este al lui, rămas de la părinții lui, dar scrisori nu are, nici stăpînire n-au avut de dînsul dă la răzmirița ceilaltă, de sint ani 40.

Ci, dă vreme că nici stăpînirea într-acești 40 ani n-au avut numitu Zădăriceanu, zapise de cumpărătoare sau dă vreo danie pentru acestu loc nu are, pentru mai buna dăscoperire, și noi am găsit cu cale să fie luminată porunca înnălțimii tale să meargă unul din dumnealor ispravnicii județului la fața locului, împreună cu numitul eclesiarh i cu ceilalți boieri ce au mai fost la această cercetare, unde fiind față și o parte și alta, stringînd vecini și oameni bătrîni de acolo din partea locului, prin carte dă blestem a preasfinții sale părintelui mitropolit să dovedească al cui este acest loc și din vechime cine l-au stăpînit și de cercetarea ce vor face, cu anafora, să înștiințeze înnălțimii tale ca să ni să facă cea dăsavîrșită hotărîre de înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 154 v. - 155.

1779, februarie 27.

Nec<ulae> Dud<escu> vel ban, Pană vel vornic, Badea vornic, Ștefan vel vornic, vel logofăt, Scarlat vel logofăt, Grigorie Băleanu vel clucer, Iordache vel paharnic, Dumitrache Braz<oianu> vel sluger.

743

1779
iulie
17

Veliții boieri arată prin anafora că Dumitru sin Cozma străinul din Rîmnice (jud. Vilcea) se plînge împotriva slugerului Ioniță Caramalău care fiind ispravnic în județul Vilcea prin abuz ține o țigancă a lui și i-a dărîmat un cuptor de cărămidă. Divanul hotărăște cercetare la fața locului. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoiu.

Această anafora s-au citit înaintea domniei mele, văzînd și jalba ce au făcut către domnia mea slugeru Caramalău, în care cere soroc, și fiindcă această pricină are a să hotări și a lua săvîrșire iarăși de aici, aceiași hotărîre din urmă să va face după vremea lucrului cum cere slugerul Caramalău ca să fie și însuși de față, iar acum poruncim să să facă cercetarea aceasta ce au găsit dumnealor veliții boieri cu cale de către ispravnici, pentru toate rînduindu-și și slugeru Caramalău vechil acolo, și după vremea lucrului să să afle amîndoa părțile aici cu cercetarea de la ispravnici, spre a lua treaba săvîrșire. Și pentru a să face cercetarea aceasta, rînduim mumbașir.

1779, iulie 17.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vel armaș au adus la judecată înaintea noastră pe Dumitru sin Cozma streinu de la Rîmnice sud Vilcea cu jalba ce au jăluit înnălțimei tale pentru dumnealui slugeru Ioniță Caramalău, zicînd că fără de dreptate îi stăpînește pe o țigancă a lui, anume Dumitrana, care țigancă zice că nu o are de zestre de la soția lui, ci o are cumpărată cu banii lui de la un neguțator de acolo de la Rîmnice. Și încrîdoșindu-să cu un țigan al unii jupinase, Ancuții Bujorancăi, și vrînd ca să-l cumpere pe țigan fiindcă însuși acea jupinească vrea să-l vinză, zice că au mersu el și au spus numitului sluger, fiind ispravnic în sud Vilcea, cum că să fie prin știrea dumnealui că va să cumpere pe acel țigan de la Bujoreanca și să poruncească, ca vînzarea țiganului să să treacă la condica județului. Și pe ascunsu zice că au mersu dumnealui slugeru de au cumpărat pe acel țigan de la Bujoreanca și zice că ar fi zis țiganul că de nu va lua pe țigancă de la dînsul nu șade la dumnealui și așa, furînd țiganul pe țigancă și mergînd la casa slugerului, i-au și cununat și ține pă țigancă, și multă cheltuială zice că au făcut pînă au găsit pe țigancă la casa dumnealui slugerului.

Pentru care pricină, zice că s-au judecat și la dumnealor boerii judecători de la departamentu cremenaleon și dreptate nu și-au aflat.

Deosebit de aceasta, zice că avind un cuptor cu patruzeci de mii de cărămidă, slugerul Ioniță Caramalău fără de știrea lui, zice că i-au fărmat cuptoru și i-au luat cărămida, dupe cum zice că și alte lucruri i-au luat, care zice că deosebit toate acelea le va dovedi acolo la fața locului, și dupe jalba lui ni să poruncește de înălțimea ta ca această pricină de țigancă să o cercetăm foarte cu amănuntu ca, de va avea judecătoru¹ dreptate, să nu să năpăstuiască. Așijderea să cercetăm și pentru deosebită jalbă ce face afară din țigancă și dă toate, cu anafora să înștiințăm înălțimii tale.

Întrebându-să și slugeru Ioniță Caramalău ce răspunde, împotriva aceasta zise că această Dumitrană țigancă, fiind a Tudorii, soția acestui Dumitru jăluitoaru, dă zestre, au cumpărat-o de la dinsa, iar de cununie să apără zicind că n-au cununat-o dumnealui, ci maica dumisale fără de a nu avea nicidecum știre, arătind slugeru și o carte a Tudorii, soția acestui Dumitru jăluitoaru, scrisă de la leat 1778 iulie 3, ce scrie către slugeru ca, ori să trimiță taleri 120 pe țigancă cu munca ei ce i-au slujit în doi ani și cu cele ce zice că știe dumnealui că i-au luat-o din ze<stre>, ori de unde nu, să-i trimiță țigancă și cu taleri 60 simbria ei pe doi ani, deosebit scrie că i-au trimis și foia de cele ce i-au furat țigancă din casă. Dumitru jăluitoaru tăgădui această scrisoare, zicind că soția lui, una, că nu știe carte ca să iscălească, al doilea, cum poate să vinză pe țigancă, că nu este a ei, dă zestre, ci este cumpărată de el. <?>

La aceasta răspunse slugeru Ioniță că această scrisoare este scrisă cu învățatura aceștii Tudorii de un Ioniță logofātu scaunului ispravnicesc de acolo de la Rîmnic și pe acela îl are și mărturie că cu voia ei au făcut pe țigancă vinzătoare. Am mai întreat pă slugeru Ioniță ce răspunde pentru cea cărămidă, cum și pentru celelalte ce mai zice acest Dumitru jăluitoaru că i-au luat, și la toate au tăgăduit zicind că nu este prin știrea dumnealui.

Dar fiindcă aici nu avuse dovadă nici o parte, nici alta, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Vilcea ca să cheme pe această Tudora, soția acestui Dumitru jăluitoaru, i pe ael Ioniță logofăt ce au scris această carte, cum și pe alte mărturii ce va mai fi avind, ori o parte, ori alta la celelalte pricini, și foarte amărunt fără de a nu face voe-veghiată nici la o parte nici la alta, să cerceteze întâi de această țigancă, <este> cumpărată de acest Dumitru, sau este de zestre soții lui, și de au făcut-o soția lui vinzătoare după cum zice slugeru, sau nu; și vindut-o-au și de au luat banii pe dinsa, și deosebit să cerceteze dumnealor și pentru cea cărămidă, cum și pentru celelalte ce zice Dumitru jăluitoaru că i-au luat slugeru. Și la cercetarea aceasta ce vor face, să fie de față și Dumitru jăluitoaru, cum și vechilu slugerului Ioniță, și de toate acestea făcind cercetare acolo la fața locului cu amăruntu, prin anafura să facă știre înălțimii tale și să va face desă-virșită hotărîre înălțimei tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 155v. - 157.

1779, iulie 11.

Nec<ulae> Dud<escu> biv vel ban, Dumitrache vel ban, Pană vel dvornic, Badea vornic, vel vornic, Ianache Muruzi vel logofăt, Scarlat Grecianu.

¹ Corect: jăluitoaru.

Veliții boieri arată prin anafora că Nicolae, fiul sărarului Georgeache, care este închis pentru lipsa zestre, cere ca soția sa Ecaterina să primească în loc de bani o vie la Fintînele (județul Saac), un țigan și atele. Divanul hotărăște ca ispravnicii să facă cercetare la fața locului pentru evaluarea schimbului propus. Domnul întărește.

744

1779
iulie
17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetare dreaptă la fața locului și să faceți înștiințare aici.

1779, iulie 17.

Din luminată porunca mării tale, vătafu dă aprozi au adus la judecată înaintea noastră pe Nicolae sin răposatu sătrar Georgeache cu jalba ce au jăluit înălțimii tale, zicînd că este cităva vreme dă cînd să află închis la închisoarea vătafului dă aprozi pentru lipsa zestrii Ecaterinii, soții sale și fiindcă zise că bani nu are cu ce plăti și numita Ecaterina soția lui încă nu priimește o moșie ce zice că li o dă drept acea lipsă dă zestre, zicînd că este cu pricină dă incurcătură, și fiindcă el chezașu nu are ca să-și dea să meargă să-și dăscurce moșiia, zice să-i dea șase pogoane dă vie lucrătoare cu rodu lor, ce le are la Fintinele sud Saac, cu pivniță dă piatră și cu casă pentru taleri 500, de la care vie zice că-și avea toată chiverniseala, deosebit zice că-i dă și pe un Nicolae țiganu, ce să afla la numita Ecaterina, soția lui, tot în lipsa zestrilor. Și după jalba sa, ni să poruncește dă înălțimea ta, dă vreme că Ecaterina soția numitului Nicolae, după jalba ei ce au dat înălțimii tale, priimea să-i dea via și moșiia în lipsa zestrilor ei, să-i <s>coață vătafu dă aprozi înaintea noastră, ca pentru prețuiala acestora să-i așazăm cu ce preț să le priimească numita Ecaterina și să ia săvîrșire pricina, ca să nu mai supere pe înălțimea ta cu jălbi cînd o parte, cînd alta.

Deci, față fiind înaintea noastră, atît Nicolae jăluitoru, cit și Costache vătafu de visterie, fratele și vechilu soții sale Ecaterinii, și însuși Costache înaintea noastră au priimit să ia acele vie în lipsa zestrii surorii-si, numai zice că întii să le prețuiască dă către dumnealor ispravnicii județului acolo la fața locului și cu acel preț ce să va prețui acolo le va priimi, au întreat și pe Nicolae jăluitoru, aceste vie lucrate sint, sau nelucrate, și răspunse că sint lucrate și sint cu pămîntu lor, iar nu pă pămînt strein și cum că acolo la vie are pivniță dă piatră și case.

Care, dă va fi așa după cum zice el, că sint lucrate și cu acest fel dă namestii, plătește pogonu mai bine de o sută dă lei, dar pentru ca să-i dăscopere adăvărul, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Saac ca să cerceteze, lucrate sint viile după cum zice el, și cu pămîntul lor sint, și este pivniță dă piatră și case pă dinsele, sau în ce fel să află, și atunci înștiințînd dumnealor ispravnicii în scris, vom face și hotărîitul preț în ce chip să le priimească atît viile cit și pe țigan. Iar hotărîirea cea dă săvîrșită rămîne a să face dă înălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 158v-159.

1779, iulie 7.

Nicolae Dude<scu> biv vel ban, Dumitrache vel ban, Pană vel vornic, Badea vornic, vel vornic, Ianache Muruz vel logofăt, Grigore Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu, Dumitrache vel clucer.

745

1779

iulie

17

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Maria Lupoianu își reclamă un țigan stabilit în țigănia pitarului Nicolae Lehliu, unde s-a cununat cu o țigancă. Întrucît pîrîtul susține că l-a cumpărat de la fiul reclamantei, Grigorașco, se hotărâște aducerea acestuia la judecată pentru confirmare. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahisicoiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de la judecată, dăm volnicie slugii domnii mele...¹ să meargă și prin știrea dumnealor ispravnicilor județului, luînd pe numitul Grigorașco, să-l aducă aici și cine va rămîne dă judecată să plătească treapădu și cheltuiala, însă acum fiindcă sint date poruncile domnii mele, a nu să trage nimeni la judecări, această urmare să aibă a o face orînduitu mumbașir după Sintămărie.

1779, iulie 17.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, prin zapcilicu dumnealui vel armaș, au adus la judecată înaintea noastră pe Costandin Lupoianu, fecior și vechil mumă-si, Marii Lupoiancăi, cu dumnealui Nicolae Lehliu biv vel pitar, zicînd Constandin că fără știrea mumă-si au

cununat pe Niculae, țigan al ei, după Lița, țiganca dumnealui, și să află muncind casii dumnealui pitarului și nu îl dă. Să întrebă dumnealui pitaru, ce răspunde Nu tăgădui dă numitu țigan că nu e al dumnealui și însurat după țiganca dumnealui, numai zice că zece ani sint dă cînd încirdoșindu-se cu numita țigancă și fără dă știre fugind, s-au cununat amîndoi și că în trecutu an 1778 s-au învoit dumnealui pitaru cu Grigorașcu, fratele vechilului Costandin Lupoianu, și au cumpărat pă numitu țigan cu tocmeala în taleri 120, zicînd că este al lui, dat din partea ce i s-au căzut din avutul tătine-său. Unde, fiind față și Ioniță Lupoianu, iar fratele lor, din care bani drept 80 i-au dat un cal, iar taleri 40 au rămas a-i da, și întîmplîndu-să dă au eșit numitu Grigorașco vînzătoru afară la treaba sa cît și dumnealui pitaru orînduîndu-să ispravnic din mila mării tale la sud Vilcea pe acea vreme nu s-au mai întîlnit să-i ceie și pe ceilalți bani taleri 40, rămășiță ca să să sigurifsească.

Deci fiindcă numitu Grigorașco vînzătoru nici acum nu să află aici, ci la sud Prahova, și neputîndu-se dă la judecată a li să hotări, nefiînd amîndoa părțile de față, să fie luminată porunca înnălțîmii tale mumbașiru să aducă pe numitu Grigorașco ca să stea față amîndoa părțile a li să putea hotări judecata și cine va rămînea va plăti treapădu. Iar cea dăsăvirșită hotărîre rămînea la înnălțîmea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 167-167v.

1779, iulie 15.

Ioan Cîndescu, Mateiu Coc<orăscu> dvornic, Dumitrache medelnicer, Dum<i>trache> Brezoianu, Iordan gră<mătic>, Manolache clucer.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Stan vâtaful din satul Dudeștii ot Baltă (jud. Brăila) cere Mariei, văduva vameșului Ene, o datorie a sofului ei. Cercetîndu-se și constatîndu-se că nu i-a rămas nimic de la bărbat, iar zestrea i-a fost irosită și fiindcă a primit și jurămînt se hotărăște să nu mai fie supărată de datornici. Domnul întărește.

746

1779

iulie

<1> 8

Io Alecsandru Ioan Ipsilantu voievod i gospodar zemle Vlahisoiu.

Dînd jalbă domnii mele Mariia, soțîia lui Ene, cum că iarăși o supără datornicii, cerînd întărire dreptății ei spre a fi nesupărată și văzînd domnia mea cum că și după această hotărîre a judecării, în urmă, unul din datornici, adică cel mai jos-numit, trăgîndu-oă și la dumnealor veliții boieri, de la dumnealor s-au orînduit și la jurămînt și au priimit numita blestem la sfința Mitropolie pentru bănuiala datornicilor pă cele ce au rămas și pă zestrea ce i s-au răpus, cum ne adevărim și din pitacu dumnealor veliților boieri și al preasfinții sale părintelui mitropolitului, din care să vede că încă iar are a lua lipsă dă zestre. Poruncim dar, să fie numita Marie nesupărată dă către datornicii bărbatî-său și întru apărarea ei i-am dat această întărire cu domneasca noastră pecete la mîna, iar cînd datornicii vor dovedi cum că Mariia și-au împlinit toată lipsa zestrilor ei și mai prisosește la dînsa și altele, atunci să arate judecării.

1779, iulie <1> ¹ 8.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu za aprozi aduse la judecată pă Stan vâtafu dă la satu Dudeștii-ot-Baltă, pîrîș Marii, soțîii lui Ene vameșu ce au murit, dă la care cu zapis cerea taleri 43, arătîndu-ne și zapisul fiind scris cu leat 1778 ghenarie 7, pe care bani cerîndu-i, nu va să-i dea,

Față fiind și pîrîta, răspunse că ei după moartea bărbatî-său, necum că i-au rămas nimic, ci i-au mîncat și toată zestrea ei de care să află păgubașă neavînd dă unde să ia, că dă la bărbatî-său n-au rămas alt nimic, dăcît multă datorie, că, cît au trăit în viață au trăit cu milă și la moarte l-au îngropat iarăși cu milă. La care la aceasta, încredințîndu-se judecata

cu adevăr în scris a preasfinții sale părintelui vlădicăi Grevenos, prin care scrie că mortu Ene, bărbatu pîritei, era foarte sărac, că în viață cît au trăit, trăia cu milă du pe la boieri și la moartea lui, necum că i-au rămas nimic, ci încă cu milă l-au îngropat, asemenea mărturie dete și duhovnicu mortului, Hrisanthu, carele l-a ispoveduit la moarte și l-au întrebat ca să arate cevași din avutu lui și au zis că nu are ce arăta, fiindcă nimic nu rămîne, fără numai datorie multă este, zicînd duhovnicu și aceasta, că cu milă l-au îngropat. După care aceste mărturii, nici jurămint nu au putut judecata a da pîrtii, de au rămas cu cevași de la bărbatî-său. Ci am hotărit ca să rămie în pace și nesupărată, dă vreme ce și ia este cea mai întâi datornică, fiind păgubașă dă toată zestrea ei, și fiindcă nu are dă unde să ia, să află răbdătoare.

Arh. St. Buc
Ms. nr. 7,
f. 142-142 v.

1779, iulie 10.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Andon Fotinos.

¹ Rezoluția nu poate fi decit ulterioară anaforalei.

747

1779

iulie

19

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ivan buluc-bașa din județul Mușcel reclamă pe Penciu și Nedelco care i-au vîndut o vie și casă din Cîmpulung dovedite a nu fi ale lor ci ale copilei Păuna. Dovedindu-se că vînzarea a fost necințită se hotărăște restituirea banilor către pîriș și repunerea copilei în stăpînirea bunurilor ei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

După cercetarea ce s-au făcut de judecată, rămîind dator numitul Penciu și Nedelco acești bani a-i da buluc-bașii Ivan, întărîm hotărîrea judecătî și poruncim zapciului ce este orînduit, să urmeze a face împlinire cum scrie mai jos.

1779, iulie 19.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu za păhărniceii aduse la judecată pă Iovan buluc-bașa ot sud Mușcel, pîriș Penciuului și lui Nedelco, zicînd că în vremea răzmiriții cumpărînd dă la dînșii niște case în Cîmpulung i o vie la Văleni sud Mușcel în taleri 230, au eșit vînzarea lor rea, pentru că n-au fost ale lor casile, nici via, ci au fost ale unii Păuna fata, care, dînd jalbă mării tale, au fost rînduiți la zapciu, dumnealui vătafu za păhărniceii, dă i-au scos la judecată innaintea noastră, și prin deosebită anafora am înștiințat innălțimii tale că, după judecata ce li s-au căutat dă noi, rămîne Păuna să-și ia casa și via innapoi și pîrișu buluc-bașa să-și ia banii cumpărătorii dă la Pencea și dă la Nedelco și fiindcă i s-au luat dă supt stăpînire casa și via, numiții nu să supun de a-i da banii, aruncînd pricină și cere să-și afle dreptatea.

Față fiind și Penciu, arată un răvaș de apelație, care apelație au făcut după hotărîrea ce mai sus arătăm, și răvașu de apelație nu l-au dat la zapciu ca să energhisească treaba și l-au ținut pînă acum și acum, după luni dooă și zile 17, l-au arătat cînd l-au tras la judecată iarăși numitul Ivan, în care jalbă de apelație scrie cum că el era mijlocitor la vînzarea viei aceia, iar nu vînzătoru, și cum că vînzător era un Gheorghe ce să află la țara leșască, și cu aceste cuvinte cerea să fie apărat.

Deci, cercetînd di-nceput pentru pricina aceasta, am găsit cum că la leatu de acum, la trecuta lună a lui aprie 30, s-au înfățișat la judecată Nedelco cu Penciu, pornînd jalbă asupra lui Ivan buluc-bașa, zicînd chiar așa că la leat 1774, de sint acum ani 5, i-au vîndut o vie și acum cere să întoarcă acea vie și să-și ia banii innapoi. Din care, acea jalbă a lor, însuși să arată a fi stăpîni dăsăvirșiți vînzării acei viei (măcar că zapisu scrie că Gheorghe vinde, dar cu toate acestea însuși ei au <a>rătat că ei sint Gheorghe și răspundu pentru Gheorghe). După aceasta, tot la leatu de acum, la trecuta luna lui mai în 6, dînd jalbă

o Păuna fata, asupra lui Ivan bulucu-başa, cerea această vie ca un lucru al ei părintescu, și am hotărît după dreptate ca să-și ia viaa întru a ei stăpînire fără da nici o pagubă, dupe cum prin anaforaoă ce s-au făcut atunci, să coprinde pe largu.

Fiind iarăși și atunci față și Nedelco și Pencea și iarăși judecîndu-se în locu lui Gheorghie, vechili dăsvîrșiți ai lui, am hotărît ca să plătească numiții Penciu și Nedelco banii cumpărătorii vie. Care această hotărîre iaste întărită și da către înălțimea ta, care bani sint taleri 230, la care, această hotărîre au priimit și au rămas odihniți amîndooă părțile, făr'dă a nu pomeni Penciu nimic la amîndooă judecățile, ce au fost de față, cum că au fost mijlocitor, iar nu vînzător, cum zice acum, că au fost mijlocitor. De care, înștiințăm mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 152 - 153.

1779, iulie 17.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Barbul Ciorogirleanu biv vel sluger,

Veliții boieri arată prin anafora că Constantin și cetașii lui, moșneni din Dragoslavele (Mușcel), reclamă de la postelniceleu Bănică Uriianul moșiile Bogătești, Streșul și Valea Orzii pentru motivul că ar fi fost puse amanet rudei acestuia Ioniță, fiul lui Iorga sătraru, de la care le-a moștenit. Cercetîndu-se zapisele și găsindu-se că Iorga sătraru cumpăraseră moșia se hotărîște ca pîritul să stăpînească în continuare. Domnul întărește.

748

1779
Iulie
19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupe cercetarea judecății, dovedindu-se numitele hotară da moșii că sint vîndute precum au văzut dumnealor veliții boieri la mina Uriianului scrisori i dovezi din urma zapisilor ce au pîrișii la mina lor, după care vînzare iaste și stăpînire da atîta sumă de ani, întărim hotărîrea dumnealor veliților boieri ca să să urmeze cum scrie mai jos.

1779, iulie 19.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu de divan au adus la judecată înaintea noastră pă Costandin, Ștefan i Voicul și Tănase da la satu Dragoslavile din sud Mușcel, care, cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale, pentru Ioniță sin Iorga sătraru, zic că, avînd ei trebuință da bani, au luat da la un Savul județu, taleri 150 și și-au pus amanet trei moșii ale lor, anume Bogăteștii i Valea Oarzii și Streșul cu tocmeală prin zapis, ca, în cită vreme vor ținea ei banii, să stăpînească și acest Savul moșiile. Care moșii, după moartea acelu Savul, le-ar fi stăpînind Bănică Uriianul postelnicele, ce ține pe o nepoată de soră a acestui Ioniță sin Iorga sătraru, zicînd jăluitorii că ei fiind înstreinați prin alte țări și acum viind, cer să dea banii să-și scoată moșiile.

Față fiind înaintea noastră și Bănică Uriianul postelnicele, ne arată cum că aceste trei moșii sint toate cu nume Bogăteștii, fiindu numai un hotar, și cum că la înpărțea ce au făcut casii Iorgăi sătraru aceste moșii cu scrisorile lor, s-au dat în mina lui Ștefan Pietroșanul soțul Păunii, fetii sătraruului Iorgăi, pentru lipsa zestrii ce au fost avut, da la care Pietroșanul, o are el, această moșie luată da zestre. Arătîndu-ne Uriianul și un zapis al lui Gheorghie Cață, și Stoian Cață cu feciorii lor, i a lui Costandin zet Dobrotă cu leat 7242 martie 20, de sint ani 45, al moșiiilor mai sus-numiților jăluitori, în care zapisu vedem că arată că au vîndut toată partea lor din moșia Bogăteștii la Ivan județu i Savul logofăt și Stoica fratele lor în bani gata taleri 180, de la care au fost răscumpărat-o Iorga sătraru. Ne mai arată postelnicele Bănică și o foae a preasfinții sale părintelui mitropolit i a dumnealui răposatu Pîrvul Cantacozino, biv vel vornic, ce este cu leat 1764, de sint ani 15, de împlinirea zestrii ce au făcut Ioniță sin Iorga sătraru cu mumă-sa, Păunii, soții Pietroșanului și soacrii acestui Uriianu, în care foae vedem că-i da și moșia Bogăteștii ce au răscumpărat-o Iorga sătraru da la Sava județu i de la igumenu cîmpulungeanu cu taleri 269, bani 60. Ne-au mai arătat și o carte de hotărnicie a dumnealui Dumitrache Brazoianu biv vel armaș ot leat 7251 avgust 16,

de sint ani 36, cind și-au hotărît Iorga sătraru moșia Mogotești¹, la care hotărnicie să vede că au fost și însuși Savul județu între alți hotarnici. Deci, cit pentru Mogotești,¹ n-au mai sus-numiții nici o dreptate a face cerere să intre cu stăpînire, pentru că într-acești ani 45, ce au stăpînit Iorga sătraru i Ștefan Pietroșanu, trăind și părinții jăluitoilor, și aici în țară fiind nici un fel dă cerere vreodată nău făcut, cum și ei pînă acum, după cum nici înaintea noastră nu putură lăgădui, iar pentru Valea Oarzii ne arată Bănică postelnicel Uriianu, cartea dă judecată a dumnealui Costandin Racoviță biv <al> 2<-lea> logofăt i Alece ceaușu, ispravnicii Mușcelului, ce este scrisă dă la trecută luna lui aprilie într-acest următor an. Și cit pentru Băgătești, după mai sus-numitele dovezi ce arată Uriianul, nici dumnealor nu au datu dreptate acestor jăluitoiri, mai virtos fiind stăpînire de ani 45, iar pentru Oarze, arată în foaia preasfinții sale părintelui mitropolit i a Pîrvului vornec Cantacozino că, la împărțeala ce s-au făcut casii sătrarului Iorgăi, li s-au împlinit lipsa zestrii Păunii, s-au văzut zapisul ce au vîndut tot Gheorghe Cață și Stoian Cață și Costandin zet Dobrotă cu nume, Valea Oarzii, iar hotaru tot Bogăteștii să numește, la părintele Vasile cîmpulungeanu, de <la> care au răscumpărat-o iarăși Iorga sătraru, după cum și însuși numitul igumen cîmpulungeanu printr-un zapis spart, ce să vede la postelnicul Bănică, adeverează că le-au dat banii și au cumpărat Valea Oarzii cu deosebit zapis, care zapis acum nu să găsește, dar îl adeverează preasfinția sa că s-au dat în mina lui Ștefan Pietroșanu, socru acestui Uriianu, împreună cu celelalte zapise, după care nu mai avură jăluitoiri cuvînt a răspunde pentru această Vale a Oarzii, fără dăcitu ne arată un Savul, ce este unul dintr-acești jăluitoiri, un zapis cu leat 7242 dîchemvrie 10, tot al lui Gheorghe Cață cu tovarășii lui, ce zălojaște Valea Oarzii la Savul județu, care județ este tată acestui Savu ce arată zapisu, și zice în zapis că în cită vreme vor ținea ei banii, să ție și aceia acestui petec dă moșie.

La acest zapis, noi nu am pus nici un temei, pentru că, după cum arată foaia preasfinții sale, acest petec dă moșie iaste vîndut mai pe urmă de zălojirea aceasta, la Vasile igumenu cîmpulungeanu dă la care au răscumpărat-o Iorga sătraru, căci dă nu ar fi fost vîndută la hotărnicia ce s-au făcut unde și însuși Savul județu, tatul acestui Savul, au fost hotarnic, era să-și fi căutat atunci cit și în urmă pînă au trăit.

Ci, de vreme ce nici acel Savul nu și-au căutat, nici clironomul său, acest Savul, dă atunci pînă acum, de sint ani 45, hotărîm ca postelnicu Bănică Uriianu să stăpînească și acest petec dă moșie împreună și moșia Mogoșeștii¹ ce s-au numit mai sus cu bună pace dă către acești jăluitoiri i dă către Savul din Savul și dă către tot neamul lor. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dă săvîrșită rămîne a să face dă înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 158-154.

1779, iulie 13.

Nec Dud<escu> biv vel ban, Dumitrache vel ban, Pană vel dvornic, Badea Știrbei vornic, Dumitrașcu vel dvornic. Ianache Muruz vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu, Iordache vel paharnic, Alecsandru Grecianu vel stolnic, Pantazi vel sluger.

¹ Pentru : Bogătești.

749

1779
iulie
19

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Dumitrache Berendei reclamă pe matusa lui Maria Călinescu certnd să se aleagă hotarele moșiei Găurici (Teleorman) cumpărată de la pîrită, cu șase ani în urmă de tatăl lui. Judecata hotărăște ca ispravnicii județului „să tragă moșia” după dovezile scrise. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant volevod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale că la judecată, fiindcă s-au mulțumit amîndooa părțile, întărîm și poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului să urmați cum serie mai jos a orîndui să tragă moșia.

1779¹, 19.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pe Dumitrache, fecioru răposat sătrarului Pătrașco Berendei, piriș dumneaei Maricăi Călinească, mătușii-si, zicind că răposatu tată-său, în viață fiind, au tocmit cu dumneaei o moșie, ce să numește Găurici sud Teleorman, stinjeni 1000, în taleri 600, și dintr-acești bani au dat răposatu tată-său taleri 360, arătind pirișul și zapisul de cumpărătoare cu leat 1773 iulie 25, și făcind simfonie între dinșii ca să hotărăscă moșia și să dea și ceilalți bani, și moșia n-au mai hotărit-o și cere ca să tragă moșiile, sau să-i dea banii ce au dat.

Fată fiind dumnealui Toma Călinescul, biv vătaf za păhăr <nicei>, nepot și vechil dumneaei Mariicăi Călinească, răspuse că adăvărat acești bani s-au luat du pă vnzarea moșii, dar n-au avut nici o vorbă, nici o simfonie cu răposatu, să tragă moșia și aceste zapise ale numitului sint numai pricină ca să strice vnzarea, și cerindu-se pirișului ca să arate acea simfonie ce au avut răposatu cu dumneaei, nu avu. Cu toate acestea, fiindcă cererea pirișului este cu dreptate, am hotărit să să măsoare moșia. De care să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca să orînduiască să tragă moșia aceasta și după cărțile și semnile ce va avea numita Călinească ciți stinjeni vor eși, dumnealor cu anafora să înștiințeze

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 155-156.

1779, iulie 16.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Răducanu Palaloga biv vel sărdar, Barbu Ciorogrileanu biv vel sluger.

¹ Probabil: iulie.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Maria dăscălița din Rîmnic (Vilcea) se judecă cu Dumitru bogasierul pentru o datorie a fratelui acestuia Chera. Dovedindu-se că Dumitru nu este chezaș fratelui, se hotărășe ca datornicul Chera să fie adus la judecată. Domnul întărește.

750

1779
iulie
19

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale dă la judecată, fiindcă s-au odihnit și o parte și alta dăm volnicie slugii domnii mele...¹ aprod văt<ășesc> să meargă după vremea lucrului și atunci, luind pe piritul Chera prin știrea ispravnicilor, să-l aducă aici și cine va răminea dă judecată să plătească treapădu mumbașirului și cheltuiala celeilalte părți.

Li sanu recih gospotstvo mi.

1779, iulie 19.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pă Maria Dascălița de la Rîmnicu sud Vilcea, ce acum să află cu șăderea în București, pirișă lui Dumitru bogasieru, fiind că avînd să ia dă la un frate al lui, Chera, taleri 340 și apucîndu-l de bani, s-au așăzat cu datornicu ei să-i dea pă fieștecare an cite taleri 30 pînă își va plăti datoriia, și au trecut ani trei și nici un ban nu i-au dat. Arătînd pirișă și zapisul acelu Chera, cu leat 1776 mai 9, și fiindcă acel datornic al pirișii zice că s-au strămutat dă la locul ei, adică dă la Rîmnic, și nu poate să-l găsească să-i plătească datoriia, fi cere dă la numitul Dimitrie cu cuvînt că el îl știe în ce loc să află, avînd amîndoi neguțătorie.

Fată fiind și piritul, răspuse că nimic nu are a da seama pentru frate-său, zicind că și lui fi este dator o sumă de bani și să află și pînă acum păgubaș, care am și hotărît, nefiind piritu nici chezaș, nici tovaroș cu frate-său, să rămie nesupărat. Dă care vîzînd pirișă că rău să apucă de Dimitrie piritu, însuși arată pe datornicu ei, că să află acum cu șăderea la satu Runcul sud Vilcea.

805

De care, să fie luminată porunca Mării tale să meargă om domnescu să aducă pe acel Chera, datornicu, să să înfățișeze cu pirișa la judecata de care înștiințaiu Mării tale să să facă cea dăsavirșită hotărîre dă către înălțimea Mării tale.

1779, iulie 15.

Miche paharnic, Radu Golescu biv vel sârdar, Evdochiu biv vel medelnicer, Barbu Ciorăgrileanu biv vel sluger.

¹ Loc alb.

751

1779

iulie

20

Veliții boieri arată prin anafora că Dumitru străinul din Ploiești (Prahova) reclamă de la Hagi Ioaghim armeanul o datorie ce urma să fie încasată potrivit unei înțelegeri scrise între ei. Divanul dispunând ca Ioaghim armeanul „să facă jurămint în legea lui” și acesta fugind, hotărăște satisfacerea reclamantului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu,

Întărim ca să să urmeze dupe cum scrie mai jos.

1779, iulie 20.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, vătafu dă divan au adus la judecată înaintea noastră pe Dumitru streinu de la Ploiești sud Prahova, carele, cu jalba ce au dat mării tale, zice că au dat lui Hagi Ioaghim armeanul de la Ploiești, în leșăsc ocă 1062, cu tocmeală, oca cite parale 13, ce fac taleri 345, și i-au dat și bani gata taleri 100 și pentru acești bani și in ce l-au luat de la dînsu. zice că i-au dat trei zapise dă taleri 418. Și ramiind numitul armean ca să-i mai întoarcă taleri 27, zice că s-au rugat dînsu de i-au mai dat încă taleri 13 și numitul armean i-au mai dat și alt zapis de taleri 90 amanet și i-au dat adeverință la mina lui ca, de va scoate acei taleri 90 de la acel datornic al lui, să-și oprească el taleri 40, iar taleri 50 să-i dea armeanului și pină a nu veni sorocu acelui datornic, s-au innecat și n-are dă unde lua acești bani, pentru care pricină, s-au judecat și la dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> departament și zice că nu și-au aflat dreptate.

Deci, față fiind acum înaintea noastră, ne arată mai sus-numitu armean că el au dat lui Dumitru 4 zapise de taleri 508, de datorniia ce avea să ia de la unii alții și chemîndu pe acei datornici de față, ce avea să ia de la dînsii, au priimit Dumitru toată acea datorie a lor asupra lui și cu voia acelor datornici au schimbat zapisele pe numele lui, din care bani i-au dat în leșăscu dă taleri 345 i taleri 113 bani gata. Și mai rămîind să ia dă la dînsu taleri 50 la leat 1773 noemvrie 15, cu înșălăciune zice că i-au dat o adeverință, care adeverință să văzu și dă noi, intru care scrie acest Dumitru chear așa, să să știe că au mai rămas ca să să mai dea lui Hagi Ioaghim taleri 50, cînd va scoate de la acei cu zapisile, să-i trimiță cu mulțămiri. Văzum atît cartea de judedată a dumnealor boerilor ispravnici din sud Prahova, cit și întărirea acei judecări ce fac dumnealor boerii judecători ot <al> 2 <-lea> dăpertament, cu care dau pe mai sus-numitul Dumitru jăluitor, platnic să plătească acești taleri 50, dar noi, am întrebat pă Dumitru, dintr-acei taleri 90 dupe acel zapis <al> celui datornic luat-au vreun ban pină a nu să inneca, sau pe urmă, de la clironomi <?> Și zise că n-au luat, dar fiind acel datornic ce s-au innecat, tot armean, și fiind șazător tot cu acest Hagi Ioaghim tot la un loc în Giurgiul, avîndu Dumitru bănuială asupra lui cum că va fi luat cevași dintr-acești bani din periusia celui mort, dupe ce s-au innecat, și de n-au luat, să arate adevăru, de are acel mort periusie și de poate să îplinească această datorie. <?> Care pentru această bănuială a lui Dumitru, am făcut pitac către Arotin popa armenesc ca să pue pe numitu Hagi Ioachim să facă jurămint în legea lui pe aceste ponturi de mai sus-numite și el nu numai că au mersu să facă jurămint, ci încă au fugit de la judecată și s-au dus afară la țară.

Ci, dă vreme că jurămint n-au făcut și au fugit, hotărîm Dumitru să aibă pace de acei taleri 50 ce-i cere numitu armean după acea adeverință ce scrie, cînd va scoate să-i

plătească și el, iar dă va dovedi Dumitru că au luat Ioaghim de la acel datornic ce s-au innecat, ori bani, sau altcevași din periusia lui, să-i plătească Ioaghim lui Dumitru acei taleri 40 ce avea și el a lua de la acest mort. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 160-160v.

1778, diehemvrie 1.

Dumitrache vel ban, Pană vel dvornic, Badea Știrbeiu vornic, Ștefan vel dvornic, Manoache Brincoveanu vel logofăt.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că nepoții duhovnicului Dionisie, Costea și Frangul, se plîng contra medelnicerului Manolache Grădișteanu care le-ar stăpîni prăvălia de moștenire de la Poarta domească din jos <București>. Stabilindu-se valabilitatea cumpărării prăvăliei se hotărăște ca medelnicerul să o stăpînească nesupărat. Domnul întărește.

752

1779
Iulie
20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscol.

Dupe această hotărîre a judecății dă la <al> 2 <-lea> departament, arătîndu-ne zapciul cel orînduit cum că pîrșii rămîn odihniți și nemaiavînd a mai face nici o piră și apelație, s-au sculat de s-au și dus la patriia lor, întărîm dar dreptatea dumnealui medelnicerului ca să stăpînească cu pace.

1779, Iulie 20.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu za aprozi aduse la judecată pe Costea i Frangu, nepoții răposatului Dionisie duhovnic, pîrșii dumnealui vel medelnicerului Manolache Grădișteanu, zicînd că unchiu lor, Dionisie, avînd o prăvălie la Poarta domească din jos și întîmplîndu-i-să moarte, acea prăvălie o stăpînește dumnealui medelnicerului și cerea ca să o ia prăvălia aceia întru stăpînirea lui ca o clironomie ce le-au rămas dă la un unchiu al lor.

Față fiind și dumnealui medelnicerului, răspunse că această prăvălie o are cumpărată dă la Theodosie, nepotul aceluia Dionisie, și o stăpînește dă sint ani 7, arătînd și zăpisul de cumpărătoare cu leat 1772, septemvrie 22.

Față fiind și Theodosie vînzătorul, nepotul lui Theodosie¹, s-au întrebat cu ce temeiu au vîndut această prăvălie a unchiului său, în vreme ce știa și pîrșii aceștia că sint clironomi împreună cu dînsul, și răspunse că, în viață fiind unchiu său Dionisie, i-au dat întru păstrare taleri 977 și, întîmplîndu-se dă au murit, după jalbă ce au dat la preasfinția sa părintele mitropolit, cerîndu-și banii, și acel răposat neavînd bani, dar avînd să ia dă la un Sofronie diacon, taleri 700, i-au dat acel zăpis al lui Sofronie să-și ia banii și acel Sofronie, neavînd bani, i-au dat această prăvălie prețuîndu-i-să drept acei taleri 700 și ca un lucru al său fiind luat pentru datoriia lui, au vîndut-o și el numitului medelnicer, arătînd și o carte dă judecată a preasfinții sale părintelui mitropolit ot leat 1772, mai 31, în care pre largu arată toată pricina, din care să dovedi că această prăvălie ce o stăpînește dumnealui medelnicerului, n-au fost rămasă clironomia de la acel Dionisie precum zicea pîrșii, ci au fost a lui Sofronie diaconu, care au luat-o numitu Theodosie drept datoriia lui, cum mai pe largu arată în cartea preasfinții sale părintelui mitropolitului, precum mai sus am zis.

Deci, Theodosie ca lucru său fiind, bine au vîndut prăvălia aceasta, dumnealui medelnicerului și dumnealui bine o stăpînește. Care, și de acum înaintea am hotărît ca, dumnealui medelnicerului să stăpînească prăvălia aceasta în pace după zăpisul și cumpărătoare, după cum au stăpînit-o și pînă acum. Dă care, înștiințăm mării tale ca să să facă hotărîrea cea dăsavîrșită dă către innălțimea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 168-168v.

1779, Iulie 22.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Radu Golescu biv vel sardar, Barbu Ciocogirleanu biv vel sluger, Hristache șătrar, Andon<ie> Foti<no>.

¹ Corect : Dionisie.

Veliții boieri arată prin anafora că Iane căpitanul cere drept de protimisis asupra casei soacrei lui Sanda, din mahalaua Strbilor <București>, în concurență cu Manta Daulgiu. Pentru că fine de sofie pe fata Sandei și a avut grijă de soacră-sa divanul îi recunoaște dreptul de răscumpărare a casei vîndută lui Manta, deși acesta e un vechi vecin al casei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoiu.

Cu această carte dă judecată au eșit și innaintea domnii mele la divan amîndoaă părțile și alt cuvînt de temeiu nu au avut numitul Daulgiu a zice, făr'dăcît tot cele mai jos scrise ce au zis la dumnealor veliții boieri, la care, neavînd dreptate, am întărit ca dupe cum scrie mai jos să să urmeze.

1779, iulie 22.

Iane ce au fost căpitan au eșit la judecată innaintea noastră, pirîș fiind Mantii Daulgiu din mahalaoa Sirbilor, zicînd Ianache că sint 20 și mai bine de ani dă cînd au luat intru căsătorie pe o fată ce o creștea dă suflet o Sanda văduva dintr-aceea mahala, cu care de atunci și pînă acum au șăzut în casa ei și i-au purtat atît grija pentru hrana vieții, ca unii soacre, cît și casa i-au păzit-o în trecuta vreme a oștirii cu cheltuiala lui, dă nu s-au fărîmat de ostași, precum ale altora văduve, și mai virtos i-au și invelit-o și i-au făcut garduri inprejur, plătînd și chiria locului casii din cîcva cu ia, fiind al sfintii mănăstiri Radu Vodă. Care casă, făcîndu-oă acum numita Sanda soacră-sa vînzătoare, ca să nu zică ia că de la alții putea să ia preț mai bun și el i-au luat-o cu preț de nimic, nu au intrat în tocmeală, ci au lăsat pînă au făcut tocmeală întii cu acestu Manta Daulgiu, vecin fiind, și cînd au fost la facerea zapisului și la datul banilor, au numărat și el taleri 60, bani cîți da și numitul Manta pentru acea casă, după tocmeala ce făcuse și, nepriimînd Manta a-și lua banii innapoi cu cuvînt că el întii au făcut tocmeală și este și vecin de alătura. ceru a li să face îndreptare prin judecată.

Față fiind și numitul Manta, s-au întrebat ce are a răspunde și alt cuvînt inpotriva ziselor lui Ianache nu avu, fără numai răspunsu cum că numita Sandă au făcut casa vînzătoare de sint șase luni și de vreme ce Ianache ginerile ei nu s-au sculat într-atîta vreme să o cumpere, ci au lăsat pînă au făcut întii el tocmeală și au dat bani, luînd și zapis de vînzare, nu-și primește acum banii innapoi, ci cere casa intru stăpînirea lui. Dupe ale căruia zise, pîrîndu-i-să a fi cererea lui fără dreptate, s-au cerut lui Ianache căpitan să aducă și mărturii la judecată, cu care să adevereze cum că au numărat soacri-si banii, ce i-au numărat și Manta la facerea zapisului, și osebit dă doăă mărturii ce aduse pe Radu i Necula <al> 2<-lea> vornici, dar și însuși Manta și Sanda vînzătoarea nu putură tăgădui aceasta, fără numai ziseră că i-au dat în urmă după ce luase Sanda de la Manta banii și Manta luase de la ia zapis de vînzare. Inpotriva căroră, răspunse Ianache că, fiind în bănuială ca să nu facă vreo economie a da bani mai pușini și în zapis a pune mai mulți, pentru aceia au așteptat pînă au numărat Manta taleri 60 și au luat zapisul, dar tot într-acei ceas, de față au toți, i-au dat și el banii innapoi și Manta n-au vrut să-i primească, după cum nici el nu putu tăgădui.

Deci, măcar că și Manta are protimisis la cumpăratu casii ca un vecin, iar nu că este vreo rudenie cu Sanda vînzătoarea, dar dă vreme ce Ianache căpitanu au luat intru căsătorie pe fata Sandii ce o au crescut de suflet și în 20 de ani cît au șăzut cu Sanda vînzătoarea, i-au ținut casa cu cheltuiala lui și el o au învălit, i-au făcut garduri și au plătit chiria la mănăstire din doauă cu Sanda, cum și în vremea oștirii cu paza și cheltuiala lui nu s-au fărîmat casa de către ostași, dupe cum ale altora văduve, ci și Sandii încă i-au purtat grija de hrană vieții pînă acum și mai virtos, de vreme ce zise Ianache că dă și prețu mai mult decît au dat Manta cu taleri zece, pentru acestea am dat protimisis și dreptate mai mult lui Ianache căpi.

tanu, decit Mantii, și hotărâm Ianache căpitanu să dea bani soacră-si și să stăpînească casa cu bună pace de către Manta, și Sanda ciți bani au luat de la Manta, să-i întoarcă înapoi. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 169-169v.

1779, iunie 12.

Neculae Dudescu vel ban, Pană vel dvornic, Dumitrașco Rac<oviță> vel vornic, Ioan Urmuzache vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat biv vel logofăt, Dumitrache vel clucer, Iordache vel paharnic.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion de la Crînguri (Vlașca) se judecă cu Radu păhărnicele din Bădulești care i-a cules poamele din livadă. Cum pîrîtul a susținut că livada este pusă amanet la el de vărul său Panait, se hotărăște ca ispravnicii să cerceteze și să aleagă hotarele. Domnul întărește.

754

1779
iulie
23

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoinu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, porunci m dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetare cum scrie mai jos.

1779, iulie 23.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu za divan aduse la judecată pe Ion de la Crînguri sud Vlașca, pîriș Radului păhărnicele dă la Bădulești tot dintr-acel județ, zicînd că, avînd el o liveze dă pruni și de meri, s-au pus numitu și i-au cules poamele de la acea liveze, nefiîndu-i nimic datoriu, și cere să-și afle dreptatea.

Față fiînd și pîritu păhărnicele, tăgădui, zicînd că din livezele pîrișului nu au luat nicidăcum poame, fără dăcînt un văr al lui, anume Panait, fiîndu-i lui dator, și-au pus niște livezi ale lui amanet la dînsul, care să vecinescu cu livezele pîrișului, și pă unde i-au arătat alți oameni împrejurenii că este hotaru livezilor lui Panait, pă acolo au cules poame, iar la livezele pîrișului nu s-au întinsu.

Înputriva căruia răspunse pîrișu Ion că pîritu păhărnicele nu au păzit semnile, pă unde i-au arătat vecinii împrejurenii, ci i-au călcat și livezele lui și i-au cules poame.

Deci, fiîndcă dă aici nu putem z le face nici o alegere fiînd acei oameni care știu semnile, acolo să fie luminată porunca mării tale către dumnealui ispravnicii ot sud Vlașca, ca, la fața locului, prin oameni vecinii împrejurenii de acolo să cerceteze și, dă va fi călcat pîritu păhărnicele semnile pă unde i-au arătat acei împrejurenii și va fi cules poame din livezele pîrișului, pă cît să va dovedi că au luat, să facă dumnealui ispravnicii împlinire, izbrănînd prin cartea dumnealui dă judecată, dă care îștiintăm mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 160v.-161.

1779, iulie 23.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Barbul Ciorogîrleanu biv vel sluger.

Veliții boieri arată prin anafora că Ion Răduță din Mățău (jud. Mușcel) se judecă cu Gheorghe și cetașii lui, tot din Mățău, care i-au împresurat livezele și muntele din jurul satului avute moștenire de la părinți. Cum pîrișii susțin că ei le-au cumpărat de la strămoșul lui Răduță, divanul hotărăște cercetare prin ispravnicii la fața locului. Domnul întărește.

755

1779
iulie
24

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoinu.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealui veliții boieri, rămlînd mulțumiți și odihniți, o parte și alta, întărîm și porunci dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați a face cercetare și alegere cum scrie mai jos.

1779, iulie 24.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, ceașu de aprozi au adus la judecată innaintea noastră pă Ion Răduță dă la Mățău sud Mușcel cu jalba ce au jăluit innălțimii tale pentru Gheorghe i nepotî-său Voicul și Costandin Mîrzac tot de la satul Mățăul sud Mușcel, zicînd [că] acestu Ion Răduță că, dă la moșii și părinții lui, i-au rămas nouă delnițe dă livezi dă fîn ce să chiamă Clăcile i doaă delnițe Coasta Putinii i livedea de la Plopi i Dărujeni i Coasta Coteiu și trei căminuri de casă, două cu pomi și unul dă fîn, i Pietrișul de Sus și un munte ce zice că i-au rămas de la moși-său Stanciul și cu nedreptate i le stăpînește mai sus-numiții săteni.

Față fiind și numitul Gheorghe cu unii din cetașii lui, răspunse că el și cu cetașii lui stăpînescu dintr-aceste de mai sus-numite delnițe numai patru delnițe, anume: Clăcile i Pietrișul de Sus i Plopii și Pîrloagile dă la Mățău de sus cu partea dă munte din Turta, ce le-au cumpărat dă la un Stanciul pîrcălabul i dă la Voicilă frate-său, strămoșu acestui Ion jăluitoru. Pentru care pricină, ne arată și o carte dă judecată a dumnealor răposaiilor veliților boieri, ce au fost pe acea vreme dă la leat 1768 iulie 9, de sînt ani 11, intru care scriu dumnealor că aceste dă mai sus-numite patru delnițe, Clăcile, Pietrișul de Sus i Plopii și Pîrloagile și cu partea dă munte Turta, sînt ale lui Gheorghe pîrcălabu (din care să trage mai sus-numitul Gheorghe cu cetașii lui), cumpărate dă la acel Stanciu pîrcălabu i dă la frate-său Voicilă cu zapise. Și după cercetarea judecătii ce arată că au făcut, dumnealor hotărâsc ca acel Gheorghe pîrcălabu să stăpînească aceste patru delnițe cu partea dă munte din Turta, afară din coasta Putinii i căminul unde zice că este casa numitului Ion jăluitoru, și numai acestea i le dă intru stăpînirea acestui Ion jăluitoru. Și tot atunci, la luna lui iunie 21, adică cu 12 zile mai în urmă, s-au judecat acest Ion Răduță jăluitoru, cu acel Gheorghe pîrcălabu și la divan, innaintea mării sale răposatului Alecsandru vodă Ghica, și măriia sa, prin cartea dă judecată, le dă aceste patru delnițe și munte tot supt stăpînirea lui Gheorghe pîrcălabu și așa zic că au și stăpînit de atunci pînă acum, după cum și însuși Ion Răduță jăluitoru innaintea noastră nu tăgădui, fără dăcît mai răspunse numitul Gheorghe cu ceilalți cetași ai lui, că acest Ion Răduță, afară din ceia ce stăpînește el, le înpresoară și din părțile lor, adică din mai sus-numitele patru delnițe ce le-au cumpărat și prin judecată le sînt date supt stăpînirea lor. Ion Răduță tăgăduie, zicînd că ei le înpresoară stăpînirea lui, iar nu el a lor. Și într-alt chip neputîndu-să dăscoperi adăvărul de aici, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Mușcel ca să cerceteze acolo la fața locului unde este această moșie și să dea intru stăpînirea numitului Gheorghe i a cetașilor lui aceste patru delnițe, anume Clăcile, Pietrișul de Sus i Plopii și Pîrloagile cu partea dă munte Turta, după cum să coprinde în cartea dă judecată a răposaiilor veliți boieri, și lui Ion Răduță jăluitorului să-i dea Coasta Putinii și căminul din casă, dîndu-le dumnealor ispravnicii și cărți pă la mina fieștecăruia să stăpînească aceste delnițe, după cum scrie mai sus și orice venitu va fi luat, ori o parte sau alta, din partea altuia, să-l apuce să îplinească. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 161v. - 162v.

1779, iunie 19.

Neculce Dudescu biv vel ban, Dumitrache Ghica vel ban, Badea Știrbeiu vel vornic, Dumitrașcu Racoviță vel vornic, Ianache Moruzi vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat biv vel logofăt, Dumitrache vel clucer, Iordache vel paharnic, Alecsandru Grecianu vel stolnic, Dumitrache Fălcoianu vel serdar, Pantazi vel sluger.

Departamentul „de cremenaleon” arată prin anafora că medelniceasa Anița Felișanca a reclamat pe sârdarul Radu Paleologa pentru 7 suflete de țigance fugite din țigănia ei la pîrt. Reclamanta face dovadă cu acte și mărturii; pîrtul se apără numai „cu cuvîntul”. Judecata obligă pe pîrt să dea schimburi pentru sufletele în viață, iar pentru cele moarte să plătească prețul lor. Domnul întărește.

756

1779
Iulie
25

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoinu.

Întărim și domnia mea hotărîrea judecării și scriem dumatile biv vel clucere Grigorie Razu, caimacamul Craiovii, din țiganiu ce are sârdaru acolea să-i dai medelnicesii schimburiile acestor țigance.

1779, Iulie 25.

De la departamentul de cremenalion.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, prin mu<m>bașirltciu dumnealui vel armaș să aduse medelniceasa Anița Felișanca, pîrișă dumnealui sârdarului Radu Paleologa, cerind medelniceasa 7 suflete țigance, anume: Floarea-Lola, fata lui Pătru Băgîrbaciu, cu patru fete. ale ei anume Iana, Păuna, Ana și Stanca i doaă nepoate născute din numita Păuna anume...¹ și le-au găsit supt stăpînirea lui Mateiu postelnicelu Prisceanu ot sud Mușcel, date schimburi dă răposatu Toma Paleologa, tatăl sârdarului, cu zapis ot leat 7250.

Întrebîndu-să și dumnealui sârdaru, netăgăduind țiganicile, cum și zapisul tătine-său, după care fiind trecuți la mijloc ani 36, și unile din țigance la casa Priscianului au murit și altele s-au născut și sint măritate, judecata i-au întărit Prisceanului stăpînirea, fiind ca la ani 51, rămîind să răspunză Felișancăi cu alte schimburi, dă-l va rămînea, și dumnealui priimind, zise că rea și cu greșală este cererea Felișancăi, căci țiganicile sint din țigănia părintească cea dă la ei. Iar Felișanca împotrivă răspunse că Floarea țiganca au fost dă vatră, iar nu dă la ei și fugită din țigănia dumneaei ce o au la Feliși sud Mehedinți. Arătînd judecării o carte cu leat 1778 agust 4, din partea dumnealor boierilor judecători ai departamentului Craiovii de cremenalion, întărită și dă dumnealui căimacamu împreună cu ceialalți boieri divaniți, întru care arată că, dă față fiind Dima, vechilu sârdarului, au adus medelniceasa în divanu trei mărturii, anume: Dumitru al Iovii ot satu Feliși, om ca de ani 60, Ion ot tam, om ca de ani 70, și Miclău ot tam, ca de ani 65, care, fiind născuți, crescuți în satu Feliși, au dat mărturie că au pomenitu pă acea Floarea-Lola în țigănia răposatului Mincul Felișanu, soțu medelnicesii cel dintîi, și știu și cînd au fugit cu trei fete ale ei dincoace dă Olt. Au mai adus și alte trei mărturii țigani, chiar ai sârdarului Radu Paleologa, anume Ion vătăfu i Mihai Motorcă și Ion Grosioiu, carii și aceștia au dat mărturie că acea Floarea țiganca, ce-i zic pă poreclă Lola, este fată a lui Pătru Gărbaci, țiganu Felișancăi, și are rudenie pă Preda Gîrbaci i pă Pîrvul Gîrbaci și Licsandru, care pînă astăzi sint supt stăpînirea Felișancăi.

La care, de vreme că dumnealui sârdaru într-un an dăplin dă cînd s-au început această judecată, n-au adus vreo dovadă în scris sau măcar mărturii, fără numai cu cuvînt că este țigancile părintești de la judecată, după mărturiile ce să coprind mai sus să hotărăște, dumnealui sârdaru, pentru cite țigance să va dovedi că să trag dintr-aceia Floarea-Lola și sint în viață acum, să dea dumneaei medelnicesii schimburi dă potriva lor, cum și pentru cite suflete li să vor fi întîmplat moarte chiar asupra aceștii cereri și nu i s-au dat, să le plătească sârdaru prețu lor. Iar pentru cite suflete li să vor fi întîmplat moarte mai nainte pînă a nu intra în judecată, să fie sârdaru apărat. Aceasta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 164v. - 165v

1779, Iulie 12.

Ion Cîndescu, Mihai Popescu biv vel medelnicer, Matei Coc<orășcu> dvornic, Dumitrache medelnicer, Iordan grămătic.

¹ Loc alb.

757

1779

iulie

24

Carte domnească prin care ispravnicii județului Buzău sînt obligați să împlinească jumătate din datoria către reizul Mustafa și ovreiuul Chemal, cealaltă jumătate urmînd a fi plătită de vameș. Măsura este motivată prin zăbava ispravnicilor în executarea ordinelor și prin neglijența vameșului.

Zemli Vlahiscoiu. Dumnevoastră biv vel agă Dumitrache Colceac i biv vel sluger Grigorie Hrisosculeu, ispravnicilor ot sud Buzău, sănătate ! Cartea ce ați trimis cu Ion copilul din casă, dă la 16 ale aceștii luni, au venit, cele ce scrieți pentru taleri 50 ce cere Mustafa reiz i pentru taleri 147, 60 ce cere Chemal ovreiuul dă la Anton vameșu ot vama Buzăului dă acolea, cum că, cercetînd pã numitu Anton, au arătat că nu iaste nemic dator nici unuia dintr-aceștia, împreună și copie după socoteală, am văzut domnia mea. Care această înștiințare, vi să cădea să o faceți îndată, cum vi s-au poruncit, iar nu după ce v-am dășteptat cu al doilea poruncă, trimițînd și mu<m>bașir asupra-vă, și muncii să vă îndreptați aruncînd numai o vorbă cum că ați înștiințat. Dar dă vreme ce v-ați purtat cu lenevire, zăbovind atîtea zile pină a ne înștiința dă răspunsurile datornicului și dă vreme că domnia mea, fiind siliți dă înștiințările ce ne venea dă la Tarigrad pentru această dava, am trimis răspunsu cum că am poruncit să să înlplinească datoria aceasta și trebuie a să plăti acești bani negreșit.

Itată, pentru neurmarea și zăbava ce ați făcut, vă poruncim să dați în mina acestui mu<m>bașir sluga domnii mele, copil din casă dă divan, banii jumătate dă la inși-vă, să-i aducă aici ca să vă fie spre învățatură, să știți altă dată cum trebuie a urma la poruncile domnești, iar ceilalți bani jumătate, să-i ia dă <la> numitu Anton ca unul ce, daca au plătit, trebuia ori zapisul să și-l ia, sau alt sinet dă la mina vechilului celor ce au avut a lua, ca, cînd să va găsi zapisul, să nu să fie în seamă, ori dă nu, să-l ridice orinduitul mu<m>bașir fără dă voia lui, lăsîndu-și vechil în loc la treaba vămii și să-l aducă aici.

Ci dar, așa să urmați negreșit, fără dă nemic zăbavă, că neurmînd, vi să va trimite și alt mu<m>bașir cu mai greu treapdă, înștiințîndu-ne și pentru cartea ce ziceți că ați scris după porunca dintîiu, cu ce slujitor anume ați trimis-o, în ce vreme și într-a cui mină au dat-o. I i. saam reche gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 164v.-165.

1779, iulie 24.

758

1779

iulie

25

Departamentul al II-lea arată prin anafora că Ilie diaconul și Hrizea uncheașul se judecă cu Gheorghe din satul Slătioara care cere să intre la cumpărătoreea unei moșii Birseștii (jud. Vîlcea) pe motiv că și tatăl său ar fi participat cu bani la această cumpărătoree. Cercetîndu-se înscrisurile părților se hotărăște ca reclamanții să stăpînească „cu bună pace”. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoiu.

Întărim după cum scrie mai jos să să urmeze a stăpîni numitul Hrizea uncheașu și nepotî-său Ilie diiacon cu bună pace.

1779, iulie 25.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru domn, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui ceaușu dă aprozi aducînd innaintea noastră la judecată pã Ilie diiaconul i pre Hrizea uncheașu piriș lui Gheorghe, fratele lui Costandin Obrocea dă la satu Slătioara, zicînd cum că cere să intre și el la o cumpărătoree de moșie anume Birseștii din jud. Vîlcea ce au cumpărat-o Chirul monahu i frate-său Hrizea dă la un Cîrstea, pricinuînd Gheorghe că și tatul lui anume Dima au fost frate bun cu numitul Chirul monahu și cu Hrizea și cum ar fi dat și tată-său fiind în viață, taleri 10 ca să intre la acea cumpărătoree, încă, mai în urmă au dat și mumă-sa taleri cincî tot pentru acea pricină. Hrizea uncheașu, pentru taleri 10, de tot au tăgăduit cum că nicidăcum frate-său Dima nu i-au dat, ci numai el și cu frate-său Chirul au cumpărat acea parte dă moșie, iar pentru taleri cincî nu tăgădui, fără numai zice că i-au luat pentru o altă pricină de datorie, arătîndu-ne și această carte dă judecată

cu leat 78 februarie 15, a dumnealui Zamfirache biv vel stolnic, fiind ispravnic acelu județ, înpotriva căruia, măcar că scoase și Gheorghe altă carte dă judecată cu leat 1779 iulie 16, iscălită <de> dumnealui Ioniță Otetelișanu sătraru, ce este judecător la acel județ, dar fiindcă această carte a dumnealui stolnicului Zamfirache să vede cu mai bună orînduală și cu deplină cercetare decît a dumnealui sătraru, hotărîm și noi ca după aceasta să stăpînească Hrizea uncheașu și nepoți-său Ilie diaconu, fecioru lui Chiru monahu, cu bună pace, nesupărați dă orice cerere a lui Gheorge i frățini-său Costandinu, pentru această jumătate dă moșie. Așijderea și pentru venitu moșilor ce au avut aici în țară și îl cere cu pricină că au lipsit ei din țară și l-au mîncat mai sus-numiții, pe care cercetîndu-să, văzu însuși din cartea dă judecată a dumnealui sătraru Otetelișanu că alt venit n-au avut făr'dă numai livezi dă pruni și încă nici dumnealui nu-i dă platnici, și văzînd și noi că le este cererea făr'dă cale, nu i-am dat lui Gheorghie ascultare, ci jăluitorii să rămîie în pace și nesupărați. Aceasta hotărîm.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
162v. - 163.

1779, iulie 17.

Ianache Mavro<din> biv vel paharnic, Costandin Coc<ărăscu> sluger, Scarlat Falc<oianu> sătrar, Anghelache clucer, George Canale.

Mitropolitul fărăi arată prin anafora că Zamfira văduva din Ploiești (jud. Prahova) se plînge împotriva lui Dumitru bogasierul, care nu-și ține vorba de a se căsători cu ea și cere suma cheltuiții cu căutarea bolii „sfrînții” luată de la el. Neurmînd nici sfatul protopopului și nici hotărîrea ispravnicilor de județ pîrtitul e pus la jurămînt, pe care îl refuză, dar acceptă să plătească o parte din suma cerută de jeluioare. Domnul întărește.

759

1779
iulie
26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoiu.

Poruncim domniia mea, dîndu acei taleri 15, care însuși el i-au făgăduit, să aibă bună pace și, fiindcă ne înștiințăm dă la zapciu cel orînduit cum că i-au și dat acei taleri 15, i s-au dat această întărire la mîna întru apărare.

1779, iulie 26.

Preaînălțate doamne,

După jalba ce au dat la măriia ta, Zamfira, văduva dă la Ploiești sud Prahova, pentru Dumitru bogasieru tot de acolo, că, fiind ia văduvă dă 3 ani, s-ar fi încrdoșit cu dînsa cu vorbă că o va lua-o nevastă cu cununie și, făcînd și păcatu curvii amîndoi, ar fi fost ridicat de protopopu județului și cercetîndu-le pricina i-ar fi zis numitului ca ori să o ia soție după lege, ori să să părăsească de dînsa. Și osebit de aceasta, fiind cu boala sfrînții, ar fi bolnăvit-o și pă dînsa și ar fi cheltuit de la dînsa taleri 60 pînă s-au tămăduit și, judecîndu-se și la dumnealor ispravniciei județului, i-ar fi făcut dumnealor alegere ca să-i dea taleri 30 pentru căutarea boalei ce au cheltuit de la dînsa și neodihnîndu-se pe acea judecată cere să nu rămîie păgubașă de acei taleri 60, ci să-și afle dreptatea de la măriia ta, după a căruia jalbă ne poroncești măriia ta să cercetăm pricina. De care, arătăm măriia tale că, stînd dă față amîndoaă părțile innaintea noastră, am cerut să ne arate acea carte dă judecată să vedem ce coprindere are, și arătîndu-o, o văzu cu leat 1779 mai 30, iscălită dă dumnealui medelniceru judecător din sud Prahova cu coprindere pe largu dă toate ale lor pricini, cum să va citi și innaintea mării tale. Și văzînd că este pricina judecată, mai mult în cercetare n-am intrat, fără dăcît am zis lui Dumitru pîrtitu pentru ce nu urmează după alegerea judecății și să arată nesupus și au răspunsu că este năpăstuit, că vinovat nu să știe la ceia cesă arată, ca să fi căzut cu jăluitoarea în păcatu curvii și pentru ce să dea taleri 30 geaba. Și nefiind alte mărturii ca să-i dăm crezămînt, i-am zis, putea-va să facă jurămînt că nu să știe vinovat cu jăluitoarea în păcatu curvii și innaintea noastră au priimit numitu Dumitru că va priimi jurămînt, dar, orînduîndu-l la clericii soborului și mai întii arătîndu-i jurămîntu ce este, s-au tras și n-au vrut să jure, fără cît au zis că va da jăluitoarii taleri 15 și numita jăluioare,

știind alegerea ce s-au făcut la fața locului și părindu-i-să că are dreptate, cere tot acei taleri 30. Ci, la aceasta, fiindcă numitu pîrit, s-au apărât dă jurămint, ni să pare a fi făcută după orînduiala la judecata medelnicerului Costandin și rămîne la cea dăsavîrșită hotărîre a mării tale. Și anii mării tale de la domnul Dumnezeu, rugăm să fie mulți și norociți.

1779, iulie 12.

Al mării tale către Dumnezeu fierbinte rugător și smerit părinte, Grigorie al Ungrovlahiei.

760

1779

iulie

27

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ștefan grămăticul se plînge împotriva lui Fotache, fost vornic al județului Dimbovița, care i-a prins doi boi de pripas și i-a dat din gresală unui preot. Divanul hotărâște ca pîritul să plătească havaetul pîrișului și cheltuiala judecării, iar păgubașul să-și ia boii de la ispravnicii județului. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu i gospodar zemle Vlahiscoiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de la judecată, poruncim ca să dea acum acești taleri 7. Așjiderea poruncim și dumneavoastră boierilor ispravnicii ai județului, urmînd coprinderii de mai jos, să aveți a da negreșit banii, trimițînd și pe omul la care ați dat boii, după vremea lucrului, aici.

1779, iulie 27.

Preainnălțate doamne,

Din luminata porunca innălțimii tale, dumnealui vătafu za divan aduse la judecată pã Ștefan grămăticu, pîriș lui Fotache, zicînd că, în anu trecut, avînd numitu slujba vorniciei din sud Dimbovița, cumpărată, i-au prinsu doi boi ai lui de pripas și după poruncă i-au ținut cităva vreme el și cunoscîndu-și-*<i>* i-au cerut, și numitul au zis că-i va da și i-au plătit obicinuitu havaet și așa i-au făcut răvaș al lui către un preot unde zicea că sint boii ca să-i dea, care răvaș să văzu și de noi cu leatu de acum, martie 12. Și trimițînd cu răvașu să ia boii, preotu n-au vrut să-i dea, care în doaa rînduri ce au priimit, atît la numitul cit și la acel preot, să ia boii și cu obicinuitu havaet ce au dat, au cheltuit taleri 7 și să află păgubaș și de bani și de boi.

Față fiind și pîritu Fotache, răspuse că, după obiceiul făcînd cercetare pentru acei boi de pripas, au dovedit că sint ai numitului grămătic și vrea ca să i-i dea și lipsindu el de acasă, dumnealor ispravniciei ot sud Dimbovița a trimis și, fără dă știrea lui, i-au luat cu cuvînt că s-au găsit păgubașu boilor.

Pentru care, văzînd că numitu grămătic să află păgubaș și de cheltuială și de boi, am hotărît ca pîritu Fotache să plătească acei taleri 7, cheltuiala și havaetu ce au dat numitu Ștefan grămăticu, de vreme ce nu i-au dat boii, iar pentru boi, de vreme ce arată Fotache că i-au luat dumnealor ispravniciei, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravniciei ot sud Dimbovița să dea pîritului Fotache acei boi, să trimiță dumnealor și pe ace om la care au dat boii cu cuvînt că sint ai aceluia și să să înfățișeze cu numitu grămătic aici la judecată și ai cui să va dovedi că sint boii, acela să ia de la Fotache cu hotărîrea judecării, plătiind obicinuitul havaet și cheltuiala. De care, înștiințăm mării tale.

1779, iulie 5.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Barbu Ciorogirleanu biv vel sluger.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Ilinca, fata serdarului Canache, cere să fie apărută de creditorii sofului său, întrucât rămânând văduvă cu copii mici nu are nici o avere, iar zestrea îi este lipsă. Judecata, pentru că pârșea a primit și blestem, îi aprobă cererea. Domnul întărește.

761

1779
iulie
28

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahisoiu.

Cercetare cum să cade pe deplin fiind și hotărîre după pravilă făcută, o întărim și domnia mea ca o bună și cu cale, ca să să urmeze cum scrie mai jos și întru apărarea ei i-am dat la mină această întărire cu domneasca noastră pecete.

1779, iulie 28.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Ilinca, fata răposat sârdarului Canache, că, rămîind văduvă dă soție și cu doi copii mici, au rămas datorie multă a plăti sumă de taleri 7069, are și ia pe la unii-alții datorie a bărbatî-său să ia, taleri 2562,91 și, fiindcă cere să-și sigorifesească lipsa zestrii sale, ni să poruncește dă către măriia ta să cercetăm și cu anafora să înștiințăm.

Deci, vei ști măriia ta că cercetînd pricina, față fiind jăluitoarea cu doi din datornici, anume Ștefan și Costea cojocar, văzum foae anume atît dă unde are să ia, cit și unde este să dea, care fiind știută și netăgăduită dă numiții datornici, cit pentru ceia ce este să ia, necum să ajunge ca să să plătească cevași din datorie, fiind lucruri vechi și unile făr'dă zapise, pă cum ne înștiințăm, și nici lipsa zestrii jăluitoarii să îplinește, fiind sumă de taleri 3625, pă cum să vede foaia prețurii. Am cercetat și pentru perusie să nu fi rămas dă la soțu jăluitoarii niscăi lucruri și din vicleșug să să tăinuiască și priimi jăluitoarea blestem înaintea noastră cū nimic mai mult altu nu i-au rămas perusie de la bărbatî-său decît zapisile datorii ce mai sus să coprinde, care zisă a jăluitoarii și numiții datornici singuri arătară că așa este cu adevărat. Mai priimi blestem jăluitoarea și pentru lipsa zestrii ei, că cu adăvărat cîtă au arătat cu anume foae toată s-au aflat lipsă la moartea sofului ei și nimic dintr-insile tănuite nu are.

Drept aceia, acest fel dovedindu-să treaba, rămîne a fi nesupărată jăluitoarea dă către datornici, osebit numai, cînd va dovedi datornicii niscăi lucruri rămase dă la răposatu și tănuite dă jăluitoare, care atunci are jăluitoarea să dea răspunsul, iar foile, atît ceia dă unde are să ia și să dea, cit și a lipsii dă zestre, le-am adeverit și noi spre încredințare. Și anii mării tale, rugăm să fie mulți și norociți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 159v. - 160.

1779, iulie 17.

Al mării tale rugător către Dumnezeu fierbinte și smerit părinte, Grigorie al Ungrovlahiei.

Marele spătar arată prin anafora că Antonie de la Tripole se plînge împotriva neferului Mincul, dintr-un steag spătăresc din București, care l-a împușcat în picior și a fugit din oraș. Pârșul cere să i se plătească banii cheltuiți cu vindecarea rănii, iar judecata, în lipsa făptașului dispărut, obligă la plata despăgubirii pe soția lui rămasă în oraș. Domnul întărește.

762

1779
iulie
30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahisoiu.

Poruncim dumitale vel spătar, din averea ce vei dovedi că are acel nefer, neatingîndu-te dă zestrea muerii lui, să îplinești acești taleri 18.

1779, iulie 30.

Preainnălțate doamne,

Antonie dă la Tripole au jăluit innălțimii tale pentru Mincul neferul, dă la steagul bulucbașii Chircăi din breasla spătărescă, că, mergînd numitul jăluitor în mahalaoa Tabacilor,

s-au aflat a fi acel nefer la o circumă și chemînd pe jăluitor ca să vorbească amîndoi, acolo unde vorbea s-au slobozit un pistol ce-l purta neferul la brîu și lovînd pã jăluitor în picioru drept i-au stricat piciorul foarte rău. Și după această întimplare, arădicîndu-l la spitalul Colții, s-au căutat optzeci și trei de zile și tămăduire nu au putut afla. Dar după aceasta, găsindu-se o uiere ca să-l tămăduiască, au făcut neferul tocmeală cu dînsa ca să-i dea taleri 18 și să tămăduiască pe bolnav și așa au început a-l și căuta și, după citeva zile, văzînd neferul că va să să ceară banii de către acea femeie, au fugit, și așa el au rămas netămăduit și acum nu are cu ce plăti tocmeala ce are acea femeie, adică taleri 18, ca să-l tămăduiască și mi să poruncește de către măriia ta ca să cercetez pricina și să să găsească acel nefer și de ce neferii să fie făr'dă chezași știuți <?>. După cum sint luminatele poruncile ale mării tale să înștiințez pã măriia ta, înștiințez mării tale că am adus dă față cu jăluitorii pã Chirca bulucbașa, ce au fost zabit al acelui nefer, și, cercetînd pricina întiiu cum au fost dă s-au slobozit pistolu, însuși jăluitoru ne incredință cum că cu adăvărăt din greșală s-au slobozit. Către aceasta, cercetînd și pentru chezașiia neferului, m-am incredințat că în vreme ce s-au aflat el la slujbă, au avut chezaș, dar numitul bulucbașa Chirca, după întimplarea slobozirii pistolului, au adus pã acel nefer înaintea dumnealui biv vel ban Alecsandru Manul, ce era atunci vel spătar, și din porunca dumnealui l-au scos de la slujbă și l-au dat în mina jăluitorului ca să-și caute cu dînsul cum va vrea și dintr-aceia zice s-au scos de la slujbă, au eșit și din chezașiia chezașului lui.

Deci, neferul măcar deși este fugar și nu să știe unde, dar nevasta lui să află aici în București și neferul are casa lui și alte prinsori ce pot coprînde mai mult dăcît acei taleri-18 ce să ceru de la acea fãmeie, tocmeala ei, ca să vindece pe jăluitor. După cercetarea ce am făcut, într-acestași chip am dovedit și hotărîrea rămîne la mila mării tale.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 170.

1779, iulie 23.

Ianache Văcărăescu vel spătar.

763

Carte domnească prin care se poruncește unui pãhãrnicel să execute pe Ioniță Coșescu pentru 200 taleri datorăți lui Stanciul biv ceauș agieșasc.

1779
august
10

Zemli Vlahiscoiu. De vreme ce Stanciul, biv ceauș agieșasc, cu hotărîre dă judecată și cu întărîre dă către domniia mea, avînd să ia taleri 300 cu zapis dă la Ioniță Coșescu, după jalba ce au fost mai dat domnii mele numitu ceauș, s-au trimis mumbașir de l-au adus aici la judecată și netăgînduindu-și datorii, au și dat dintr-acești bani taleri 100, iar pentru taleri 200, neavînd să dea, atunci și-au pus soroc, dîndu-și și chezaș că va plăti și acești bani și trecînd peste soroc s-au lepădat și chezașul de chezașie și numitul Coșescu neavînd purtare de grijă, nici pînă acum nu au plătit, pentru care dăm volnicie slugii domnii mele...¹ pãhãr-nicel să meargă și, unde va găsi pe numitul Ioniță Coșescu, să-l apuce să îplinească sau să-l ia să-l aducă aici. I i.saam rechech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 169.

1779, avgust 10.

¹ Loc alb.

764

Carte domnească adresată marelui spătar cu instrucțiuni în șase puncte privitoare la buna pază a orașului București.

1779
august

Măcar că și mai nainte vreme am fost dat domniia mea poruncă ca, la toate locurile trebuincioase pe marginea Bucureștilor, jur împrejur orașului, să fie streji așazate de oameni vrednici în toată vremea slujitori ai breslii spătărești, pã la fieșcare streață cite trei oameni nelipsiți, ca să fie dă pază pentru hoți, care ar căuta să fure din oraș vite sau altele, să iasă afară, pentru fugari, slugi, țigani du pã la stăpini i pentru alți oameni răi sau vinovați ce ar căuta să scape, i pentru gilcevuri și pentru orice lesnire și odihnă a lăcuiitorilor bucureșteni, dar vedem că

această poruncă a domnii mele din ameliia zapciilor s-au urmat foarte prost, neorînduind oameni harnici și dăplin, nici cercîndu-i vreodată ca să vază de sint deplin la streji și de păzesc cum trebuie, ci și de au orînduit la unile locuri dintr-înșii acei slujitori după rău nărav al lor, ce sint obicinuiți a să purta cu neahărnicie la slujba ce să rînduesc, numai doar că să află cu numele dă streajă acolo, iar nici o strejire nu fac.

Care această cercare, am făcut-o domnia mea la înșine, că într-aceste zile viind de afară cu carătă și cu cîțiva oameni călări, nu doar zioa cu alaiu sau cu niscareva masalale cu lumină casă zică că, cunoscîndu-ne, dă aceia nu ne-au cercetat, ci pă-ntunec la trei-patru ceasuri din noapte trecînd, nici o întrebare nu ne-au făcut. Și încă, osebit dă aceasta am văzut și pă alți oameni innaintea noastră trecînd, trăgînd după dînșii și nește cai, și cu dinadinsul am luat aminte ca să vedem dă le face streaja vreo cercetare, și nemic întrebîndu-i, au trecut slobozi fără dă nici o oprire cu vitele dupe dînșii, măcar că, puind domnia mea dă i-au cercetat, și-au dat seama dă oameni buni, dar putea să fie și hoți, avînd acele dobitoace furate și să le scoată afară din București.

Deci, indestulă pildă avem aceasta spre a cunoaște domnia mea că și celelalte streji cum asemenea catastasie sint, din care să poate pricinui tot felul dă furțișaguri și lesnire la scăparea hoților și altor oameni răi.

Care, aceasta aducîndu-ne la mare turburare și nesuferind domnia mea a mai curge cu această rea rînduială, iată scriem dumitale vel spătar, să îndreptezi și să pui în faptă cum trebuie orînduiala strejilor, povățuindu-i pă toți a urma după cum poruncim mai jos :

Întîiu, toate strejile cite sint orînduite în locurile trebuincioase pă margine, să așazi dumneata slujitori după orînduiala ce iaste făcută dă către domnia mea, oameni harnici și vrednici dă pază, nu numai acum, o dată, aceasta făcîndu-o, ci și în toată vremea să porți grija a fi nelipsit orînduții slujitori dăplin, care să stea napristan în locul strejii cu săpele, iar să nu să răsipească încoace și încoale după năravu lor cel rău, nici să fie niscareva becisnici sau mișăi, și și însuși să-i cerci în vreme, fără dă veste, dă sint la streajă toți și dă păzesc cum să cade. Și pă care vei vedea că ori lipsește, ori nu strejuește, ori s-au îmbătat, pă acela acolo să-l pui să-l pedepsești cum va fi mai rău pentru pilda celorlalți, ca așa să să învețe cum să-și poarte slujba lor.

A dooaă, acești strejari să aibă a cerceta și a întreba pă cei ce intră și es din București, cine iaste anume, ori boer mare, ori mic, ori egumen, sau oricine ar fi, cum și pă înșine domnia mea are să ne întrebe cînd sintem tepdil¹ și dă la fieștecare trecător dă obște să aibă a lua răspunsu cine iaste anume. Care, cu aceasta nu să scade cinstea nimănuia a răspunde strejarului, că iaste cutare boiar sau cutare egumen, cînd și înșine noi ne dăm la cercetarea strejarului, iar carele va face tăcere a nu da răspunsu strejarului și, și al doilea și al treilea rînd întrebîndu-i, tot asemenea va trece cu tăcere și va fi calabalic, pă care să nu-l poată strejaru opri, să să ia după urmă ca să semuiască să afle și să dovedească cine au fost și, arătînd dumitale, numaidecît să înștiințezi domnii mele negreșit.

A treia, tot felul dă oameni adică : neguțători, isnaf, strein, pămîntean, creștin sau alții, carii au a călători, ori ca să iasă afară din țara domnii mele, sau numai afară în țară, să fie datori a veni să ia teșcherea dă drum dă la dumneata, după cum au fost obiceiu, și așa, cu teșcherea, vor fi slobozi a trece dînd dă teșcherea, iar nu dă nume, adică cei ce vor fi ca să iasă afară din țară, cite parale patru, iar cei ce au a călători aici prin țară, numai cite parale doă, ori mulți, ori puțini dă vor fi la număr, tot acele parale să dea dă teșcherea logofătului care scrie, iar să nu caute după numărul ludelor.

Care aceste parale îndăstul li sint pentru puține slove ce scrie, iar mai mult să nu să cuteze a lua, că, cercetînd, dă-l vom dovedi, să va pedepsi foarte rău, osebi numai cînd va fi a merge pe aici în preajma Bucureștilor pentru plimbare, care obicinuesc la sărbători sau pentru a-și vedea unii bucatele ce au în preajma țîrgului, atunci fără dă teșcherea sint

slobozi. Dar ca nu carecumvași cu acest mijloc vreunul să socotească a eși fără dă răvaș la altă călătorie, dumneata vel spătar să dai strașnice porunci la căpitanii ce sint afară la drumuri, ca să fie asemenea cu strejuire zioa și noaptea pentru trecători să-i întrebe și, pă care nu va avea răvaș, să-l oprească și să-l întoarcă înapoi, tremițându-l dreptu la dumnealui. Iar care din căpitanii aceasta nu o va faci-o, a păzi bine și a prinde pă cel fără dă teșcherea, unul ca acela, cu ocna să va pedepsi. Așijderea și slugile boierești sau mănăstirești, fiindcă poate a să întimpla să facă unii furțișaguri dă la însuși stăpînii lor și să fugă sau să vinovătească cevași și să caute a scăpa, ca să n-aibă dar le<s>nire dă scăpare de aceia și slugile boierești, zicem ca, mergerea și eșirea lor să fie prin știrea dumatiale, înștiințându-te boierii carii trimite.

Așijderea și țărani du pă afară, carii vin în București, ca unii ce sint cunoscuți tuturor, aceia n-au a lua teșcherea sau a da parale cevași, ci să fie nesupărați. Iar ceilalți toți cum am zis, să nu fie slobozi fără de teșcherea a trece afară, numai din boierii, carii au numai a să întreba cine iaste anume.

A patra : dă la toate strejile să aibă a-și aduce strejarii în toate serile și în toate diminețile însemnare cine au trecut, cine au intrat sau au eșit din București într-acea zi sau într-acea noapte.

A cincilea, fiindcă am văzut domnia mea prin mahalale locuri dășchise, care iaste afară la cimp, pă unde poate ori hoți, ori fugari a eși cu vite dă furat și cu oricine, popriți, care aceste locuri încit vor fi dășchise într-un zadar sint strejile la căpătliu podurilor, măcar că oamenii cei buni nu lasă drum strejii să să abată pă aiurea, dar ca să fie la toți un drum, să treacă prin streajă, am fost poruncit și pentru aceasta, încă din anul trecut, să să închiză acele locuri și vedem că iarăși din ameliia zapciilor nu s-au urmat.

Ci dar, și pentru aceasta îți poruncim să rînduești zapcii dă ai dumatiale ca să pue pă mahalagii cu voe, fără dă voia lor, să închiză la margini acele locuri ce es la cimp, cu garduri și cu mărăcini, să rămle un drum mare, numai al podului, de eșit afară la cimp.

Dar pentru ca să nu pătimească dă noroae cu inchiderea acelor locuri, țărani ce vin cu cele trebuincioase în București și toți alții călători, carii, pentru ca să să ferească dă noroae, să abătea din drumul podurilor mari pintr-acele locuri ce era dășchise și întra mai cu lesnire în tirg, poruncim dumatiale vel spătare, așijderea poruncim și dumnealui vel agă, să rînduiești zapcii dă ai dumneavoastră ca să pue pă mahalagii cu voe, fără dă voe, să dreagă drumurile, mai întii acum la căpătliile podurilor mari și să astupe noroaiile bine, cu tufă, cu pletără, cu sfărîmături dă var, cu cărămidă și altele ca acestea, la care să aveți a da și dumneavoastră mină dă ajutor cu oameni din breslile dumneavoastră i cară, ca negreșit dinpreună cu mahalagii în puține zile să să dreagă toate drumurile și să să astupe noroaiile bine, dă temeiu, atîta cit să nu să strice iar în puține zile. Iar și cînd să va mai strica, să aibă datorie mahalagii și cu oamenii breslilor dumneavoastră a purta grija totdeauna să le dreagă și să le întemeeze peste toată vremea cînd să va strica, fără dă a nu aștepta atunci alte porunci a vă mai da.

A șaselea, locurile unde șad strejarii, fiindcă să cade a să face cite un dres pentru adăș postirea lor în vreme rea și pentru ca să să și cunoască că iaste streajă, iar nu, după cum am văzut, cite o covergă sau surle fără nici un fel dă stare, poruncim dumatiale vel spătar să pui la toate strejile marginii Bucureștilor, să facă cite un dres curat pentru strejari, care în puține zile și acestea să le săvirșească.

Pentru toate acestea, dumneata vel spătare, să știi că avem a eși și înșine spre cercare adesea, și dă nu le vom găsi îndreptate și puse la orînduială cum poruncim și iarăși vom vedea vreun cusur la una dintr-acestea, să știi că vei rămînea fără dă răspunsu din

Arh. St. Euc., îndreptare înaintea domnii mele și ne vei aduce mare turburare asupra-ți. Tolico pisah Ms. nr. 8. f. 173v. - 175v. gospodstvo mi.

1779, avgust.

¹ Pentru: teptil, tiștil.

Poruncă domnească prin care se însăreinează un armășel să aducă la vel ar naș niște țigani „tăinuți din catastihul cămării domnești” și care slujesc în Chiojde (jud. Saac) la postelnicul Ștefan Macovei și Badea Cerișanu.

765

1779

septembrie

8

Zemli Vlahiscoiu. De vreme ce ne înștiințăm domnia mea de la dumneata vel armaș cum că un Chivul, țigan domnesc, cu țigancă lui și cinci copii, 8 ani sint de cînd să află slujind la un Ștefan postelnicul Macoveiu ot Chiojde sud Sac, cum și un Ion, ginerile numitului Chivul țiganu, cu 4 copii ai lui să află la un Badea Cerișanu, tot dintr-acel județ, tînuți din catastihu cămării domniei mele, pentru care dăm volnicie slugii domniei mele...¹ armășal, să meargă și, prin știrea dumnealor ispravnicilor ot sud Sac, să ia pă mai sus-numiții țigani cu țigancile i copiii lor și, cu toate ale lor alte ce vor mai avea, să-i aduci drept aici la dumnealui vel armaș, iar acei ce i-au stăpînit pînă acum, dă vor zice că au a răspunde pentru dînșii, vor veni cu scrisorile de să vor <fi> judecat, ce vor avea. Prin care, poruncim domnia mea dumneavoastră ispravnicilor județului să fiți următori întocmai, după cum să coprinde mai sus.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 178.

Tolico pisah gospodstvo mi.

1779, septembrie 8.

¹ Loc alb.

Carte domnească prin care se poruncește ispravnicilor de Dimbovița să cerceteze jalba Zamferei din Țirgoviște împotriva unor neguțatori „capanli”. Pirișa arată că este amenințată, împreună cu copiii, de pîrți pentru niște datorii ale soțului fugit de acasă și cere să fie apărată de aceste datorii. Domnul ordonă să se cerceteze dacă soțul are avere și să se „facă zapt”, iar „zestrile muierei lui” să fie scoase de sub urmărire.

766

<1779>

septembrie

13

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Dimbovița, sănătate ! La domnia mea dete jalbă Zamfira dă la Țirgoviște cum că bărbatul ei, luînd bani de la neguțătorii capanlii turci ca să le stringă unt, și din banii ce i-au împărțit la oameni pe unt rămîindu-i verisele taleri 150 și fugindu acei ce le-au rămas banii aceștia asupra-i și înfricoșîndu-l numiții neguțători, el dă frică au fugit, rămîind ea cu copii mici, și acum vin acei neguțători la dînsa cu mare înfricoșări de i s-au îngrozit copiii făcîndu-i supărări pentru datoriia bărbatî-său.

Pentru care, dă n-au fost muerea lui aceasta chezașă pe dînsul, nici după un obicei și nici după o pravilă nu are a să supăra de datoriia bărbatî-său, rămîne a fi nesupărată. De care, să vă ajungeți cu zăbitu de acolea ca să le dea poruncă spre a nu-i face cît de mică supărare. Iar pe bărbatî-său, să cercetați ca să-l dovediti și să-l găsiți spre a răspunde la datoriia dă va fi asupra-i acei bani și, pe lingă cercetarea ce veți face pentru a-l afla pă el, să cercetați și dă vreun prilej ce va fi avînd și ceia ce veți dovedi că are drept ale lui afară dîm zestrile muerii lui, acelea să le faceți zapt, avîndu-le supt păstrarea dumneavoastră pînă să va arăta el.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 183-184v.

1779¹ septembrie 13.

¹ Datat după suita documentelor.

Carte domnească adresată ispravnicilor de Dimbovița spre a cerceta, potrivit arătărilor mitropolitului, dacă Toma Moldoveanu din Făgăraș care dorește să-și reia soția fugită în Țara Românească, are îndreptățire și nu este vreun „ficleșug” la mijloc. Dacă este îndreptățit precum arată Toma, „să-și ia muierea lui și să meargă la casă”.

767

1779

septembrie

16

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Dimbovița, sănătate ! Au arătat domniei mele preasființia sa părintele mitropolit înștiințarea ce-i faceți pentru un Toma Moldoveanu, carele au venit dă

la Făgăraș cu adeverința lui protonotarie și protopopu dă acolo, prin care să arată că muerea lui, din prostimea ei fugind aici în țară și el vrind a o lua ca să-și meargă la casă, cereți răspunsu dă la preasfinția sa, pentru căci sint oameni dă țara nemțească. Din care, vedem că încă sinteți fără dă nici o înțelegere la poruncile domnii mele ce vi s-au dat ca, pentru orice fel de oameni ca aceștiia ce vin din țară streină, îndată să aveți a înștiința domnii mele.

Ci dar, purtați-vă cum să cade la poruncile domnii mele dă le păziți, iar pentru aceștiia ce scrieți, să cercetați să nu fie alt ficlesug. Și fiind precum arătați, să dați voe acelui Toma ca să-și ia muerea lui să-și meargă la casă, dă vreme ce s-au învoit.

1779, septembrie 16.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 184.

768

<Veliții boieri> arată prin anafora că Dana, preoteasa din Vătășeni (jud. Teleorman), reclamă ppe paharnicul Ianache Mavrodin care i-a luat niște pietre de moară de pe apa Vezii. Judecata otărăște să i le înapoieze sau să i le plătească. Domnul întărește.

1779

octombrie

21

Io Alecsandru Ion Ipsilant <voievod> bojiu milostiuu.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, întărim și poruncim ca numita preoteasă ori pietrile dă potrive pietrilor ei să priimească, ori acei bani, taleri 40, să aibă a lua. Care pietri cu chieltuiala pahar<niculu> să aibă a le duce la moara ei și, prin zapcirlicu mumbașirului cel rinduit, să ia săvîrșire treaba.

1779, octombrie 21.

Preainnălțate doamne,

La trecuta lună a lui dichemvrie leat 1778, după jalba ce au dat innălțimii tale, Dana preoteasa dă la Vătășani¹ din sud Teleorman, pentru dumnealui Ianache Mavrodin, biv vel paharnic, zicînd că în vremea răzmiriții i-ar fi luat dumnealui doaoă părechi dă pietri di moară de la moara ei, ce o are pă apa Vezii sud Teleorman. Pentru care pricină, dupe înștiințarea ce am înștiințat noi dumnealor ispravnicilor din sud Teleorman de au cercetat și după mărturia ce au dat în scris innaintea dumnealor de la leat 1778 dichemvrie 3, prin anafora ce am făcut către innălțimea ta, am găsit cu cale ca dumnealui paharnicu Ianache Mavrodin, ori să dea acele doaoă perechi dă pietri numitii preotesi, dă potrive pietrilor ce le-au luat, și cu a dumnealui chieltuială să le ducă la moara ei dă unde le-au luat, sau să i le plătească cu taleri 40. Care bani, zice dumnealui păhărniceleu, că de atunci, dupe hotărîrea judecătii, i-au și dat în mina zapciului și au șăzut cităva vreme și n-au vrut numita preoteasă să-i ia, cerînd să-i dea pietrile ei, iar nici alte pietri nu priimește, care pietri ale ei, zice dumnealui pahăr<ni>celu, că dă atunci s-au prăpădit.

¹ Corect: Vătășeni.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 191v.

769

Carte domnească adresată caimacamului și boierilor judecători ai Banatului Craiovei prin care sint dojeniți că nu „săvîrșesc fără dă zăbavă” ci „cu hatr și voe-vegheată” pricinile norodului pe care îl pune pe drumuri trimițîndu-l la București „pentru pricini mici”.

1779

octombrie

23

Cinstiți și credincioși boieri domnii mele, dumneata biv vel clucer Razule, caimacam Craiovii, i dumneavoastră ceilalți boieri judecători ai banatului Craiovii, sănătate! Am luat domnia mea înștiințare cum că dumneavoastră boierilor judecători nu vă siliți la treaba judecătorii a vă strînge după datorie cu toții la locul orînduit pă toate zilele ca să căutați pricinile și jălbile norodului, în vreme ce domnia mea judecătoriiile acestea nu le avem orînduite numai pentru milă și chiverniseală dă leafă, ci pentru slujbă și treabă, ca să caute a fieșcăruia lăcui-

toru dreptatea, să-și găsească cu lesnire răpaosu lor, ca să fie cu toții mulțumiți, mai virtos, celor din partea locului, carii, aflindu-să dăpărtați, să nu fie siliți să nevoe a veni și a să călători pă aici. Iar dumneavoastră, amelisinu-vă la aceasta, căutați treaba aceasta foarte prost, cite puțin și fără să nici o silință. Așijderea și dumneata, caimacamule, nu ai nici o purtare să grijă a trebii aceștia, ca să curgă cu orînduiala ei ce să cade, ci și dumneata, cu asemenea nesilință fiind și necăutare să jălbile și păsul lăcuiitorilor la pricinile să judecăți ce au, să nevoe sănt siliți săracii să vin tocmai să aicea atîta cale îndălungată pentru mici prici să judecăți, care, cînd li s-ar căuta acolea cu de-amăruntu și fără să zăbavă, n-ar fi trebuință a mai veni să aici. Și să toate zilele vedem domnia mea între jălbile norodului, cele mai multe tot de acolea din partea locului, neconținut în toată vremea.

Pentru care, să obște să poruncim domnia mea, întii dumneavoastră boierilor judecatori, să aveți a să strînge cu toții la locul cel orînduit al judecătorii să toate zilele să rînd nelipsit, afară numai cînd vreunul din dumneavoastră în vreo zi va avea vreo vrednică și cu cale pricină văzută a nu putea veni, iar ceilalți toți să fie nelipsiți la vreme ca să căutați cu bună sîrguială și fără să nici o amelie pricinile să judecăți ale norodului, ca nu numai să le hotărîți drept fără să nici un hatir și voe-vegheată, ci și a le săvîrși fără să zăbavă în vreme să toate, ca să nu să cheltuiască oamenii, așteptînd și trecîndu-le zilele cu periciunea să acolea, scăpîndu-să de hrana și să agonisita caselor lor, să nici să fie siliți să nedreptate și hatruri a veni să aici pentru pricini mici. Așijderea poruncim și dumatiale, caimacamule, să aibi purtare să grijă la aceasta, silindu-te spre a să căuta pricinile judecăților fără să cusur, fiindcă aceasta iaste treaba cea mai dintîiu care o vom domnia mea a să urma în faptă, adică dreptatea și mulțumita lăcuiitorilor. Și să care din boierii judecatori vei vedea că nu păzește treaba judecătorii cu silință și va amelisi, să ne înștiințeți numaidăcît și să ni-l arăți domniile mele, ca să i să facă să către domnia mea răsplătirea cea ce să cade spre pedeapsă.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 188 - 188v.

1779, octomvrie 21.

Carte domnească adresată ispravnicilor de Mușcel căroro li se să poruncă să ridice și să cerceteze pe Stan pîrcălabul din Văleni bănuit că întorcîndu-se de la tirgul Cule a jefuit pe un culeu luîndu-i arme, bani și alte lucruri.

770

1779
noiembrie
1

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Mușcel, sănătate! Am luat domnia mea în știre oareșcare înștiințare cum că unii din lăcuiitorii acelu județ, Stan pîrcălab ot Văleni cu alții împreună, mergînd cu carăle lor în ținutul Tirgului la tirgu la Cule¹, cu lucruri ce au avut să vînzare, dupe ce și-au făcut alișverîșu acolo, întorcîndu-să la drumu, s-au întilnit cu unii din culelii, cu care, luîndu-să în ceartă, au făcut gilceavă între dînșii și într-acea gilceavă ar fi luat, dupe auzirea ce avem, acei mai sus-numiții de la acel culeleu, cele ce au avut asupra-i: arme, bani și alte, cu care s-au întorsu să au venit la casa lor.

Deci, îndată ce veți primi porunca aceasta a domniile mele, numaidăcît să găsiți pe numitu Stan pîrcălabu, să carele ridicîndu-l să-l cercetați ca să arate și să ceilalți ce au fost cu dînsul la cea gilceavă și prinzîndu-i și să aceia, să-i puneți să toți la pază cu închisoare, căroro să le faceți strînsoare ca să spue și să mărturisească toate cele ce au luat să la acel culeleu, ori bani, arme, sau verice lucruri pînă la una. Și toate acelea luîndu-le de la dînșii, să le trimiteți aici prin foiță anume, cu înștiințare către domnia mea, iar să dînșii să-i aveți la închisoare pînă veți primi al doilea poruncă a domniile mele.

Însă aceasta să nu o faceți tevaturi sau să arătați cum că închisoarea și rădicarea lor iaste pentru acest fel de madea al gilcevi culeliului, ci cu mijloc să altă pricină.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 102.

1779, noemvrie 1.

¹ Turnu-Măgurele.

771**1779
noiembrie**

4

Carte domnească adresată caimacamului Craiovei prin care i se aduce la cunoștință că egumenul mănăstirii Tismana (Gorj) a dat un sălaș întreg pentru o țigancă și dăruie copiii țiganilor „pă la unii alții”. I se arată că „egumenii mănăstirilor nu snt volnici a dărui nici a vinde vreun lucru mănăstiresc” și i se poruncește să înștiințeze de aceasta întreaga obște ca „să o auză țiganii mănăstirești, cum și alții”.

Zemli Vlahisociu. Fiindcă la domnia mea s-au arătat jalbă dăspre partea a tuturor țiganilor sfintei mănăstiri Tismana ot sud Gorji cum că egumenu ce să află acum la numita mănăstire ar fi dat un sălaș întreg din țigani, numai pă o țigancă, și osebit le ia copiii dă ti dăruiește pă la unii alții, făcîndu-le cu această dăzghinare și lor o nedreptate, și cum că țiganii mănăstirii ce sint pă la boieri nu umblă ca să-i scoată, pentru care, fiindcă egumenii mănăstirilor nu sint volnici a dărui, nici a vinde vreun lucru mănăstiresc și aceasta iaste împotriva testamentului ce s-au făcut pentru orînduiala sfintelor mănăstiri dă obște, s-au scris dă către domnia mea egumenului porunca ce i s-au căzut, ca nu numai dă acum înaintea să nu să mai cutezee la un lucru ca acesta, adică a dărui și a vinde, ci și pînă acum de au făcut vreo înstreinare și lipsă cevași dintr-ale mănăstirii împotriva hotărîrii și fără dă cale, să-i pue la locu și să aibă a urma testamentului, ca orice trebuință a mănăstirii de datu și de luat pă lucrurile mănăstirești, să aibă prin știrea și adevierea arhiereului locului, trebuință cunoscută, și așa, cu adeviere dă la arhiereu și cu știre dă la domnia mea la cele ce să cade, va fi cu satornicie, iar într-alt chip nu să va ținea în seamă.

Dar pentru ca să aibă și jăluitoii știre dă porunca ce am dat la jalba lor, pentru aceia osebit cu această domnească a noastră carte, care să trimitte cu om într-adinsu, arătăm hotărîrea și porunca domnii mele, nu numai lor, ci și dă obște poruncim la fieșcare ca să știe că nu are nici un temeiu vînzare sau dar dă la egumen. Și dă au apucat dă au făcut pînă acum egumenu, ori vreo vînzare, sau dar, iaste fără dă nici un temeiu și are a să întoarge la mănăstire. Așijderea și de acum înaintea știindu-o cu toții dă opște această hotărîre, să să ferească și să nu să priimească.

Scriem și dumitale caimacamule al Craiovei, viindu-ți porunca aceasta, să o faci publică citind ca să o auză țiganii mănăstirești cum și alții, cercetînd și pentru acel sălaș ce zice că au dat egumenu numai pă o țigancă : pentru copiii dă țigani ce au dărui, dă au făcut egumenu aceasta și dă iaste jalba lor adevărată, sau nu, să înștiințezi domnii mele. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 190v.-19 1.

1779, noiembrie 4.**772****1779
decembrie**

22

Carte domnească prin care se hotărăște că Maria țigancă, soția lui Iane grecul, „să fie slobodă întocmai ca o rumâncă”. După cercetarea de către logofătul Țării de jos, orînduită de domn, se constată împotriva pretenției casei Canela care o revendică în calitate de fostă roabă, că fusese răscumpărată de soțul ei Iane Grecul pe baza hotărîrii, „departamentului de cremenalion”

Zemli Vlahisociu. După jalba ce au dat domnii mele Iane grecul de aici cum că, în vremea trecuții răzmiriți însurîndu-se, au luat cu cununie pe o Marie, socotîndu-o a fi rumâncă, iar peste puțină vreme după aceia, s-au sculat un Canela, ce acum se află mort, cu pîră asupra numitei Marii, zicînd că iaste țigancă a lui și cerîndu-o întru stăpînire ca pe o roabă. Care această pîră a Canelii, cercetîndu-o judecata departamentului de cremenarionu, atuncea la leat 1772, și dovedindu că numita Marie iaste țigancă a lui, au hotărît dupe pravilă ca să răscumpere numitu Ene, pe soția lui, Mariia, cu taleri 30 și să nu mai aibă treabă Canela cu ea. Care bani, și dîndu-să Canelii, de atunci au rămas slobodă ca o rumîncă și nesupărată de nimeni. Iar acum, un Alexandri căpitanul, ginerile acestui Canelii, au pornit pîră asupra nevestii lui, Mariia, zicînd cum că o are zestre de la socrî-său Canela și i-o cere întru stăpînire.

Deci, am rinduit domnia mea la dumnealui vel logofăt de țara de jos, ca să cerceteze jalba lui și pira lui Alicsandri căpitanu, și dumnealui, făcîndu cercetare amindurora părților, ne-au înștiințat că cu adevărat s-au făcut această judecată cum scrie mai sus și de atunci și-au și priimit banii numitu Canela și rău umblă Alecsie căpitanu dă cere pe numita Maria ca o roabă lui și.

Pentru aceia dar, de vreme ce cu dreptate și după pravilă am cunoscut domnia mea hotărîrea acei judecăți și cerirea lui Alicsandri rău și făr'de cale, am dat această carte a domnii mele Marii soții lui Iane grecul, ca să fie slobodă și apărată, ia și toți copiii cîți să vor trage dintr-însa, ori parte bărbătească, sau parte fămăescă, atît de către Alixandri căpitanu i dă către nevasta lui, cît și dă către tot neamul lui, nimini cu dînsa să nu aibă nici o treabă cu dînsa, ci să fie slobodă întocmai ca o rumâncă. I i saam recheh gospodstva mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 229v.

1779, diehemvrie 22.

Domnul cu fiii și veliții boieri se nnează un hrisov de organizare a breslei zidarilor și a breslei lem-narilor [tîmplari, strungari] sub conducerea unui „meimarbașă“ ajutat de cîte un ceauș și 5 liude pentru fiecare breaslă. Meșterii vor primi cîte un pecetluit gospod „și vor fi înseriși într-un catastih al breslii“; ucenicii, după învățarea meșteșugului, vor fi cercetați de meimarbașă și bătrîni, după care vor primi pecetluit gospod și vor fi înseriși în catastih. Hrisovul hotărâște și înființarea cîte unei culii de milostenie pentru fiecare breaslă.

773

1780
ianuarie.

Pă lingă alte rufeturi, dintre cei mai trebuincioși obștii fiind zidarii i lemnarii spre zidirile și namestiile ce-și înnalță oamenii, și pentru că între dînșii pînă acum n-au avut zapciu harnecu purtător dă grijă spre a să ști și a să cunoaște cei dăstoinici acestor meșteșuguri, ci oricare vrea, dă sineși numindu-să meșter (fără a nuffi) pă la bogate locuri, nu numai că au stricat lucrurile oamenilor, ci încă pă alții i-au și înșălat, mîncîndu-le banii și, neavînd ce lua dă la dînșii, au rămas păgubași. Care acestea viind la auzul domnii mele, din supărările jălbilor ce ni s-au dat, iată am hotărît dă s-au pus la cale cu buna orînduială ce să arată mai jos, făcîndu-le domnia mea un meimarbașă peste amîndoa breslile, atît peste zidari, cît și pentru lemnari, între care să fie și tîmplarii strungari, și il volnicim să aibă dă braslă cîte un ceauș supt ascultarea sa și din rufetu pă liude cinci, carii vor fi meșteri mai buni și mai bătrîni, ca cu aceia să-și povățuiască brasla și să lipsească pagubile și necazurile obștii ce pătîmea dă către cei înșălători și nedrepnici meșteșugului. Și afară din suma liudelor ce s-au arătat domnii mele cu catastih, aleși și priimiți dă breaslă, cărora pentru ca să fie cunoscuți, mai ales celor ce vor avea trebuință dă a-și face zidiri și namestii, li s-au dat fiecărui pecetluit gospod tipărit pă chipu său, alții nicum să nu fie volnici a pune mina în zidirile și namestiile oamenilor, iar pă care îi va găsi meimarbașă lucrînd fără pecetluitu gospod, să să dea în știre domnii mele ca să să pedepsească, afară dă cei ce vor veni din streinătate peste vară la lucru și vor fi cu adăvărăt buni, aceia vor fi volnici să lucreze, însă prin știrea meimarbașii. Sau cînd va veni vreunul din streini cu nume dă meșter spre lăcuință în țară, după cercetarea ce i să va face, îndată să înștiințeze domnii mele ca să să așeze în catastihu breslii și să i să dea pecetluit, după orînduiala ce s-au zis mai sus.

Așijderea și ucenicii să slujască pă la meșteriul lor, pînă vor învăța meșteșug dăplin, și, cînd va fi să iasă, să-l ducă stăpîni-său la adunarea meimarbașii cu bătrîni brăsliei spre cercetare și, dă va fi ales și priimit dă meșter, să să înștiințeze domnii mele ca să să așeze numele aceluia în catastihu breslii și să i să dea la mină pecetluit spre dovadă. Care, atît unii ca aceștia ce vor eși meșteri aleși dă braslă, cît și cei ce sînt în braslă meșteri buni știuți, nu sînt opriți a intra dă sineși în tocmeală și a lua asupra-și binale și a le lucra. Iar cînd, dintr-înșii vreunii într-un fel le va fi fost așăzămînt și într-alt chip le va fi lucru peste voința și legătura tocmelii, aceluia ce să cheltuește cu materialurile spre a-și face ori casă, sau altu acaret, sau într-alt chip va strica lucru cuivași, atuncea meimarbașă cu bătrîni brăsliei să le

facă judecată și pă cei dă vină să-i facă fără dă voe nu numai ca să în linească, ci încă și lucru să-l săvârșească dăplîn după coprinsul așăzămîntului. Zicem și pentru cei ce vor lucra cu zioa, dă nu va lucra bine și curat precum i să cuvine (mai ales zicîndu-i-să meșter), meimarbașa ori să-i facă certare cu bătae, sau să piarză plata zilii, și care vor tocmi cu rădicata și va părăsi lucru omului (afară dă cuvîntu dă îndreptare, adică cînd stăpînului aceluia lucru îi va lipsi materialurile) iar într-alt chip cu înșălăciuni dă vor umbla tocmind și luînd arvună du pă la multe locuri, mergînd cînd la unul, cînd la altu pă apucate, și nimănui nu-i săvârșaste lucru, ci mai ales îi aduce la mult necaz, atunci numaidăcit să facă domnii mele înștiințare ca să să pedepsească strașnecu pentru pilda a tot rufetu, la pricină ce să va întîmpla între cei dîn rufet și mai ales la alișverîșu meșteșugului lor, meimarbașa cu bătrîni rufetului să-i judece și, pă care va fi dă certat, să-l înțelepțească și, dă la care va fi dă împlinit, să-și îplinească, însă dă va fi cei cu pricina lemnari, să să adune meimarbașa cu dîn bătrîni lemnarilor, iar dă vor fi cei cu pricina, zidari, să să adune cu dîn bătrîni zidarilor a-i judeca.

Peste acestea toate, poruncim ca amîndoa brăslile să-și aibă cîte o osebită cutie dă milostenie pecetluită dă meimarbașa și dă bătrîni aceluia rufet, în care să să pue dă om pă săptămînă po para una ca să fie spre ajutorul celor săraci dîntr-ai rufetului și neputincioși dă a munci, sau acelor bolnavi ce nu vor avea cu ce să să caute, sau spre îngroparea celor ce n-or avea cu ce-l scoate din casă. Și cînd să va face acest ajutor, cutiia să să dăspetluiască dă față cu meimarbașa și cu bătrîni brăslii și iar împreună să o pecetluiască încredințîndu-o supt păstrarea unuia care să va alege dă obște.

Dă să va întîmpla vreunul dîn brăslile acestea a muri, atunci pecetluitul aceluia să aibă meimarbașa a-l aduce la vel ispravnic za curte unde i s-au dat ca să; să ție attî condică dă hrisovu acestora, cit și catastih dă pecetluiturile lor, ca să să scoată dîn catastih numele aceluia mort sau vreunuia ce au lipsit și intrînd altul în locul dîn cei ce vor eși meșteri, să va preface pecetluitul pă numele <lui> și cel vechi să va sparge îndreptîndu-să și la catastih.

Așjderea și alții ce să vor mai adăoga la breslile acestea după vremi, vrednici și prii-miți dă toți, arătîndu-să la vel ispravnicu za curte, să va trece în catastih dîn porunca domnii mele și i să va da pecetluitu.

Cîți dar lucrează aceste meșteșuguri și au pecete domnești la mîini, dă meșter, aceștia au a să cunoaște dă lemnari, ori zidari sau timplari, strungari la braslă, și ei au a cunoaște dă mai mare<le> lor și povățuitor pă maimarbașa și a să ști pă sineși fiștecarele dîntr-înșii că sînt legați la braslă și supuși meimarbașii, care să va alege a-i da ascultare în toată vremea, iar pă cel nesupus să aibă meimarbașa a-l arăta ca să să pedepsească dă către domnia mea, dar pentru slujba și osteneala meimarbașii, care să va alege, i să va da cartea domnii mele cu privileghiul său.

Și am întărit hrisovu acesta cu însuși credința domnii mele, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, și cu a preaiubiților domnii mele fii, Costandîn voievod, Dumitrașcu voievod, marturi puînd și pă toți dumnealor cinstiți și credincioșii boierii cei mari ai divanului domnii mele, pan Dumitrache Ghica vel ban, pan Badea Știrbeiu vel vornic dă țara dă sus, pan Nicolae Brîncoveanu vel vistier, pan Dumitrașcu Racoviță vel dvornic dă țara dă jos, pan Ianache Muruzi vel logofăt dă țara dă sus, pan Grigorie Băleanu vel logofăt dă țara dă jos, pan Ianache Văcărescu vel spătar, pan Scarlat Manul vel postelnic, pan Nicolae Filipescu vel clucer, pan Scarlat Caragea vel paharnic, pan Dumitrache vel stolnic, pan Costandîn Suciul vel comis, pan Grigorie Asan vel sluger, pan Alece Neculescu vel pitar și ispravnic, pan Grigorie Băleanul vel logofăt dă țara dă jos; Gheorghe Negri <al> 2<-lea> logofăt. Și s-au scris hrisovu acesta întru al șasălea an dîntru înția domnie a domnii mele, aici în cinstit orașu domnii mele București, la anii dă la zidirea lumii 7288, iar dă la spăsenie 1780, ghenarie, dă Radu logofăt dă divan.

Fieștece stăpînire dă la Dumnezeu iaste dată. Drept aceia și domnii, ce din dumnezeesc daru să orînduiesc spre ocîrmuirea norodului, sînt datori a să sili și a fi fără lenevire la fapta ce intr-adinsu li s-au încredințat, care iaste mîntuirea norodului, după cum zice fcea ăra greșală și dă toți cunoscută învățătură, pravila, cea mai mare și dăsavărișită iaste mîntuirea norodului. La această nestrămutată datorie și domnia mea dintru început căutînd, nu am încetat în toată vremea domnii mele dă a afla toate mijloacile și a alege cele mai bune și mai căzute, pentru ca să facem îndăstulați cit va fi pin putință pă toți și pă fieșteșcarele pă credincioși supușii domnii mele. Pentru aceasta, îndreptîndu catahrisisu acelei ce după vremi încăpuse între lucrarea și împărțirea dreptății, am alcătuit cu dinsa cele politicești cuviincioase, care adună și unesc pă oameni intru dragoste dă obște și pace.

Deci, vîzînd domnia mea că pricina și prigonirea ce avea dă atîtea ani feciorii răposatului paharnic Iordache Colfescu cu Panait lipșcanu pentru datoriia ce avea să ia Panait și luase toată casa și periusia răposatului, pentru care au avut în multe rînduri judecăți, iar în cea după urmă cu bună voia lor s-au așăzat între dînșii și, dînd feciorii paharnicului taleri 9000 lui Panait, au răscumpărat moșiile și alte lucruri pîrintești în starea ce să află acum, părăsîndu-să dă toate alte ceriri ce au avut dă la Panait. Așijderea și Panait, mulțumîndu-să dă această sumă dă bani, i-au luat, lăsîndu-i slobozi dă toate alte datorii pîrintești ale lui, făcînd pentru aceasta păciuire și cărți dă exoflisis unul la mina altuia, care cărți le-am vîzut și domnia mea iscălite dă însuși, adevrite și dă alte obraze vrednici mărturii, atît din pîrinții arhieriei, din boieri, cit și din partea neguțătoarească ce au fost față la al lor așăzămînt cu leat...¹ Și osebit dă zăpisile lor ce ni s-au arătat, că le-am vîzut și însuși, către domnia mea, numitul Panait au arătat mulțumirea lui că s-au odîhnit și s-au mulțumit la numita sumă dă bani și cu bunăvoința sa au întorsu casa fiilor Colfescului.

Deci, dă vreme ce așăzămînturile ce să facu cu bună orînduială și cu dreptate acelora, ca niște drepte și cu cale li să cuvin și dă către domnii și oblăduitorii, care dă la Dumnezeu li s-au încredințat stăpînire dă țări și dă noroade, întărire pentru bună statornicie și neclintită urmarea lor pînă în sfîrșit, bine am voit și domnia mea dă am întărit printr-acest cinstit hrisov al domnii mele așăzămîntu și împăciuirea lor, marturi fiind la aceasta și alesu dă Dumnezeu duhovnicescu nostru pîrintele preasfinția sa pîrintele mitropolit, chirio chir Grigoriei iubitorii dă Dumnezeu pîrinții episcopi și dumnealor cinstiții și credincioșii boierii cei mari ai divanului domnii mele, ca să aibă a ținea și a stăpîni fiii răposatului paharnic Iordache Colfescu cu bună pace, casa lor pîrintească ce au răscumpărat-o dă la Panait. Însă, moșia Găești cu casile ot tam i cu namestiile moșii Ionești i Gheorghesți, moșia Ciupa, moșia Morteni, moșia Jugureni, moșia Răscăeții, moșia Izvorul dă Jos, moșia Popești, moșia Baciul, moșia Negrii, moșia Petrești pă apa Neajlovului, moșia Stănișlăvești ce-i zic și Lacul, 90 suflete dă țigani mici și mari și 3 pol dă pogoane dă vie la Ștefănești sud Mușcel, care acestea, li s-au dat dă către Panait după starea ce s-au aflat casa acum. Și am întărit hrisovul acesta cu însuși credința domnii mele, Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod, și cu a preaiubiților domnii mele fii, Costandin vodă, Dumitrașco vodă și cu tot sfatu cinstiților și credincioșilor boierilor cei mari ai divanului domnii mele : pan Dumitrache Ghica vel ban, pan Badea Știrbeiu vel vornic dă țara dă sus, pan Nicolae Brîncoveanu vel vistier, pan Dumitrașco Racoviță vel vornic dă țara dă jos, pan Ianache Muruzi vel logofăt dă țara dă sus, pan Grigorie Băleanu vel logofăt dă țara dă jos, pan Ianache Văcărescu vel spătar, pan Scarlat Manul vel postelnic, pan Nicolae Filipescu vel clucer, pan Scarlat Caragea vel paharnic, pan Dumitrache vel stolnic, pan Costache vel comis, pan Grigorie Hasan vel sluger, pan Alecse Neculescu vel pitar și ispravnic, pan Ianache Muruzi vel logofăt dă țara dă sus i Ioan Caragea <al> 2<-lea> logofăt. Și s-au scris hrisovu acesta intru al șaselea an dintru întia domnie a domnii mele, aici în orașu

scaunului domnii mele, București, la leatu dă la zidirea lumii 7288, iar dă la nașterea Domnului Dumnezeu și mintuitoru nostru Isus Hristos, 1780, în luna lui februarie 1, dă Costandin logofăt za taină.

¹ Loc alb.

775

Poruncă domnească prin care vătafii de plai snt avertizați să vegheze asupra răufăcătorilor, interzicnd circulația fără „teșcherea și adeverință dă la vale prin plaiuri” sau „fără pașusuri” ale celor de dincolo.

1780

februarie

2

Slugii domnii mele, vătaf din plaiu... ¹ ot sud... ¹

Vă facem domniia mea în știre că acum, apropiindu-să vreme dă primăvară, mulți din cei ce fiind împlințați în fireasca răotate, pururea le iaste gindul la tilhării și găsece feluri dă mijloace ca au să să întovărășască și cu alții din Ardealu, sau și cu vreunii dă acoloa dintr-a cele plaiuri, și așa umblă prin plaiuri și să însoțesc cu gazde du prin satele plăeșăști și cu acest fel dă începeri să facu tilhării și alte netrebnicii pentru care, fiindcă toată această înviuire rămîne a fi a voastră, căci să pricinuește din nehărnicia ce aveți și din nepurtarea de grijă ce după datorie—vă trebuie să aveți.

Ci, pentru să nu aveți cuvinte dă îndreptare cu care să vă puteți mintui din dreaptă urgia domnii mele, iată din vreme vă poruncim domniia mea cu mare strășmicie pentru aceasta ca să puneți paznici și pă drumurile plaiurilor și pă poteci, să nu îngăduiți oameni dă la vale sau a trece înlăuntru fără dă teșcherea și adeverința dumnealui vel spătarului, că veți fi în primejdie dă a vă pierde viața, prin satele plăeșăști să umblați voi singuri, prin toate, să vă chezășuiți cu pircălabii. Ca să nu să întimple vreun omu dă la vreun satu din plaiu, măcar să să adape cu gindul la acest fel dă netrebnicii, să vă dășhideți ochii, ca și pentru cei ce vor veni din lăuntru, sau cu pașusuri, sau fără dă pașusuri, în grabă să înștiințați pă dumnealui vel spătaru și pă cei ce vor fi cu pașusuri să-i lăsați după orînduială să treacă, iar cei ce vor fi fără pașusuri, să-i oprîți acolo și să înștiințați la dumnealui vel spătar, și veți avea răspunsu în ce chip să urmați. Și pentru toată paza acestui nizam, să urmați după cum vă poruncim de către dumnealui, ca să nu să întimple a să simți măcar dă tilhari, sau că au trecut vreun om înlăuntru fără teșcherea și adeverința dumnealui vel spătarului, dă aicea, sau că au trecut neștine din lăuntru aici, omu necunoscut sau cunoscut fără pașuș și adeverință, că acest fel dă oameni pururea le iaste drumul pentru tilhării.

Că să știți, în adăvăr, că oricînd să va întimpla înpotriva poruncii aceștiia urmare, sau că s-au sfetit dăcîndea hoți trecuți dă aici, sau aici trecuți dă acolo, în plaiu, vă vom spinzura și pă voi și vreo cițiva plăiași și potecași. Ci, așa să urmați negreșit, că așa iaste porunca domnii mele.

1780, februarie 2.

¹ Loc alb.

776

Carte domnească prin care se comunică tuturor departamentelor de judecată și ispravnicilor taxele ce trebuiesc luate locuitorilor pentru rezolvarea plîngerilor de orice natură. Se recomandă, în același timp, să nu se „ia mai mult”, orice abatere urmînd a fi pedepsită.

1780

februarie

3

Zemli Vlahiscoiu. Vă facem în știre că pentru fieșcare felurime dă cărți s-au făcut hotărîrea domnii mele ce avaeț să aibă, care hotărîre s-au arătat la toate departamenturile și s-au trecut și în condici.

Deci, între celelalte fiind și cărțile dă judecată ce să dau du pă la judecători și du pă la ispravnici pă afară, cum și răvașăle de soroace i trepedile slujitorilor, puse și acestea la

orînduială, adică cartea dă judecată a ispravnicilor sau a judecătorului, dă la parale doaăzeci pînă la parale șaizăci, care acest avaeț să aibă a-l însemna ispravnicu sau judecătoru însuși în carte, ca să nu să îndrăznească logofețelu a lua mai mult. Răvașele ce fac dă soroațe către cei ce să chiamă la judecată, dă la doaoă parale pînă la patru, iar mai mult nu, treapădu slujitorului, cînd să trimite la cale dă ceasuri șase, bani patruzăci și cinci, iar la cale mai dăpărtată, bani șaizăci, într-acestași chip să să urmeze dă acum innainte.

Pentru care, nu numai acum să dați strașnică poruncă logofeților și slujitorilor dumnea-voastră, ci și în toată vremea să purtați grijă a nu îngădui pă vreunul să ia mai mult, căci nu numai logofețelu sau slujitoru să va pedepsi și va întoarce îndoit, ci și dumnea-voastră veți fi în vină. Așijderea și avaețu hotărnicilor, iaste a lua numai vel portaru, dă boiaru cîte un galben dă bani doaoă sute și portărelu, treapădu județului. Care acest avaeț iaste a să da tocmai după ce ia toată treaba sfîrșit și după ce s-au pus pietrile, iar altu avaețu, nici la boerii hotarnici, nici la nimeni altu n-au a da, fără dăcț cheltuiala conacilor, boierilor i cailor lor și portărelului au să o poarte cei ce sînt cu pricina, carii au rădicat hotărnicia.

Care această poruncă și hotărîre să o faceți știută și la toți lăcuitoarii dă obște, negreșit ca să nu să supere mai mult.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 223-223v.

1780, februarie 3.

La 6 zile ale lui februarie, s-au dat aceste cărți în mina ceașului spătarii, ca să le trimiță.

Veliții boieri arată prin anafora că Bratul brutarul, aprod ceașesc, rămînînd dator 30 de taleri dintr-un împrumut de la Costanda Dîrstoreanca hotărîsc ca zapciul să-l urmărească pentru plata aces-tei sume, fără dobînzi. Domnul întărește adăugînd că, dacă Bratul nu poate plăti acum, zapciul, „cu un soroc și un chezaș”, să-l sloboadă.

777

1780
februarie
5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Fiînd, după zapisul și după netăgăduirea lui, bună datoriia dă acești taleri 30, întărîm și domnia mea să să urmeze cum scrie mai jos, iar dă nu are puțină acum dă a-i plăti după cum să jălui, nici Costanda nu va putea dovedi că are, poruncim zapciule ce ești orînduit, cu un soroc și cu chezaș să-l slobozi.

1780, februarie 5.

Neodîhnîndu-să Bratul brutaru, ce este acum aprod ceașesc, pe judecata ce au avut la dumnealor boierii judecători ot <al> 2<-lea> departament cu Costanda Dîrstoreanca pentru taleri 30, ce-i este dator după zapisul lui, care în jalba lui ce au dat mării sale lui vodă zice că el s-au fost împrumutat dă la mai sus-numita Costanda în vremea răzmiriții cu taleri 120, din care bani au dat taleri 90, bani dă argînt, iar taleri 30, bani dă aramă. Și pentru acei taleri 90 au luat casa lui cea părintească, iar pentru taleri 30 au dat zapis și după zapisul lui l-au dat judecata să plătească acești taleri 30.

Pentru care, după jalba lui, din luminată porunca mării sale lui vodă, vătafu dă visterie, zapciul cel rînduit pe amîndoaă părțile, i-au adus și innaintea noastră și, citînd zapisu vînzării casii lui, însuși numitu Bratu nu și-au tăgăduit zapisu dă vînzare ce, cu bună voia lui și cu știrea celorlalți mahalagii, au vîndut casa drept taleri 90 și zapisu l-au scris po taleri 100. Care vînzare fiînd bună și netăgăduită, am întărit și noi zapisul ca să stăpînească Costanda acea casă cu bună pace dă către mai sus-numitu Bratu. Așijderea am văzut și zapisul dă datorii pentru acei taleri 30, care și acest zapis nefiînd tăgăduit dă Bratu și fiînd cercetat dă judecata dumnealor boierilor judecători, care cercetare făcîndu-să și dă noi și văzîndu-să că este făcută după dreptate, am hotărît ca după zapis să plătească Bratu acei taleri 30 fără dobîndă și zapciu cel orînduit să facă împlinire.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 191-191v.

1778, noemvrie 2.

Neculae Dudescu vel ban, Pană Filipescu vel vornic, Badea Știrbei vornic, vel vornic, vel logofăt, vel clucer.

Carte domnească adresată ispravnicilor jud. Teleorman referitoare la plîngerea locuitorilor din Ulmeni împotriva zapciilor, slujitorilor isprăvniciei, beștililor și pîrcălabilor care „la fieștecare seamă peste banii visteriei cisluiesc câte taleri 35 și cite 40 cheltuială”. Domnul ordînduiește mumbașir care să despăgubească la fața locului pe săteni din banii ispravnicilor, iar pe slujitorii vinovași „să-i aducă aicea ca să le facem noi pedeapsa ce să cade”.

Zemli Vlahisociu. Ispravnicilor ot sud Teleorman, la domnia mea au venit jalbă dă la lăcutorii satului Ulmeni dintr-acei județ, din care aflîndu-să și doi lude aici vechili din partea tuturor celorlalți, i-am adus înaintea domnii mele și întrebîndu-i cu strașnică poruncă de sint cele ce jăluescu adevărate, ei cu prinsoare de pedeapsă au arătat acestea, cum că la fieștecare seamă peste banii visteriei cisluiesc cite taleri 35 și cite patruzeci, cheltuiala ce li să face de către zapcii i de către slujitorii isprăvniciei i de către beșlii i de către pîrcălabi cu cele ce li să cer mîncări i băuturi totdeauna cu dînșii și cu caii lor și de la dumneavoastră nici o apărare despre acestea nu au dupe atîtea porunci și învățături ce v-am datu.

Așijderea să mai jăluiră cum că din satul acesta al lor, lipsesc 14 lude carii să află prin alte sate șazători, și ei sint încărcăți cu banii lor, pentru care acumu li arată. Pe care această mai sus-arătată jalbă a loru, nu era trebuință acum a mai trimite mumbașir spre cercetare, nici a vă mai scri i a vă mai arăta nevrednicia și becisnicia voastră, în vreme ce îndestul era atîtea rînduri de porunci strașnice care vi s-au trimis mai nainte cu atîtea învățături pe largu și nu le urmați. Ci, să cădea acum, numaidecit dupe această jalbă, să vă rădicăm și, aducîndu-vă aici, să vă luați pedeapsa, măcar fie pentru cit de puțină vină și greșală, fiindcă cel ce greșeste puțin, greșeste și mult. Dar ca să facem întîiu odihnă și dreptate lăcutorilor, de aceia trimitem omul nostru de aici (însă din vină și din pedeapsă, voi tot nu veți scăpa) și iată orînduim pe...¹ ca să vie cu jăluitoarii acolea și întîiu pentru cheltuiala vă poruncim ca, pe cit vor dovedi lăcutorii acestui satu peste banii drepti ai visteriei, nu cu zapcii, cu slujitori, cu beșlii, sau de către pîrcălab, să aveți a le împlini de la însivă pînă la un ban și, după ce veți împlini toți acei bani ce vor dovedi și să vor da în mîinile lor prin orînduitul acesta mumbașir, apoi să rădice pe acel zapciu, slujitor, pîrcălab, care le vor fi făcut acele cheltuieli, măcar și pe beșliu, prin marafetul zabitului de acolea să-i aducă aicea ca să le facem noi pedeapsa ce să cade, dacă nu sinteți voi vrednici a le veni de hac.

Al doilea, pentru liudele ce arată că din satu lor au fugit și acum să află prin alte sate așazăți cu lăcuința, dă vor fi aceștia cu adevărat încărcăți cu banii celorlalți fugiți, dupe cercetarea ce veți face și nu vor fi scăzuți de suma aceia ce da satu lor pînă a nu lipsi acei fugari, negreșit ori să să rădice de acolo de le va da și acelora mina a să strămuta, ca să să aducă iar la acest numit sat, ori să scădeți satu acesta cu banii lor și să încărcăți acolo satele unde sint cu lăcuința, ca și aceia să-și aibă odihna unde s-au așazăt și au rămas, și și lăcutorii satului acestuia să-și aibă dreptatea lor. Care dintr-aceste doaă, una negreșit să să urmeze, spre a nu mai purta jăluitoarii greutate mai mult cîndu le va fi jalba adevărata. Lîngă aceasta mai arătară în jalba lor, că nici poruncile domnii mele, acele cu ponturi scrise pe largu ce s-au trimis prin voi spre înștiințarea și alor lăcutorilor de obște ce sint cuviincioase dintr-acelea a le ști pentru învățătura lor, de unile cheltuieli și nedreptăți ca acestea, nici le-au văzut, nici li s-au arătat ca să le știe.

Deci, și pentru aceasta, nu puțin sinteți vinovați, că, dupe ce voi nu le urmați, nici la lăcutori nu le-ați arătat ca să știe cele ce să cade, ci atit pentru aceasta, cit și pentru celelalte, aveți în urmă a vă pedepsi.

Și tu, orînduitule mumbașir, acestea ce poruncim mai sus, să cauți să le săvîrșăști întocmai și să-ți dășchizi ochii a te întoarce cu treabă săvîrșită, aducîndu domnii mele însuși de la mina lăcutorilor adeverînță cum că le-au împlinit toți banii cheltuieli lor pînă la una de la ispravnicia județului și cum că li s-au făcut îndreptare și pentru liudele fugiți, și împreună să aduci și pă cei vinovați, cu pază, aici la domnia mea, precum poruncim mai sus,

că, dă te vei arăta și tu cu vreun cusur la această treabă, ca un nevrednic te vei pedepsi. Arh. St. Buc., Ms. nr. 8, f. 222v.-223.

1780, februarie 5.

Pentru o poruncă domnească dată în aceeași pricină, v. doc. din 28 martie 1780 (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

¹ Loc alb.

Domnul stabilește taxele cărților la căimăcămia și departamentul de criminalion din Craiova, precum și pentru orice serviciu prestat de slujitorii la cererea locuitorilor.

779

1780
februarie
8

Dă răvașale dă jalbă ale jăluitoților, logofeteții ce le vor scrie să ia cite parole doauă.

Răvașele ce es cu răspunsuri din dos dă la caimacamu Craiovii, să ia dă tot răvașu cite parole doao, care sint ale izbașii dă divan.

Răvașele dă jalbă ce es din dos cu poruncă, ori dă soroc, ori la ispravnici, să să judece dă cartea dă volnicie ce să face, sau dă poruncă către ispravnici, să să ia cite parole doaa-sprezece, care să le ia <al> 3<-lea> logofăt cu logofeteții.

Treapădu călărășului, al catanii i al armășălului ce să trimitte cu porunci dă către caimacam, sau dă la judecată, să ia pă un ceas cite bani zăce, însă numai în ducătoare.

Pentru hotărnicii, să urmeze după cum am hotărft domnia mea, însă <al> 2<-lea> portar ot Craiova să ia havaet, dă boieru cite bani doaoă sute, și portărelu, treapădu județului. Iar cind să trimitte portărel dă aici, să ia havaet vel portaru, iar boierii hotarnici să nu să cuteze a lua nemic, fără dă numai să le poarte cheltuiala atit boierilor, cit și a cailor i a portărelului, pentru că oricare va îndrăzni peste porunca domnii mele și va lua cevași mai mult, să știe că va plăti îndoit și să va și pedepsi.

Dă anaforele sau dă cărți dă judecată ce să fac dă la divanul Craiovii sau dă la departamentu dă cremenalion, să ia dă la taleri unul pină la taleri doi și jumătate numai ca să nu ia logofeții mai mult. Atit dumnealor boierii judecători, cit și boierii dă la departamentu dă cremenalion să însemneze în anafora și în cartea dă judecată cit să ia, cumpănind la fieșcare după madeaoa ce va fi.

Arh. St. Buc., Ms. nr. 8, f. 224-224v.

1780, februarie 8.

Divanul domnesc judecă reclamația lui Costandin postelnicel împotriva unchiului său Sandul pitarul care i-a vindut via din Dealul Negovanilor (jud. Saac) în timpul cît i-a fost episcop. Sandul prezintă o anafora din 1764, întărită de domn, prin care se încuviințase vânzarea. Costandin pierde, iar Ecaterina Arion, cumpărătoarea, rămîne bună stăpîna a viei.

780

1780
februarie
10

Zemli Vlahiscoiu. La divan înaintea domnii mele, fiind preasfinția sa părintele mitropolit și dumnealor veliții boieri, au eșit Costandin postelnicel cu piră asupra unchiului său Sandul pitaru că, fiind el nevirsneac, au fost numit pitaru Sandul episcop, carele i-au vindut o vie ce o avea părintească la Negovani în sud Saac și la aceasta cerea spre a i să da viia înapoi, zicind că rău i-au vindut-o, fiindcă avea dă unde eși bani pentru plata datorii tătine-său și viia să-i fi rămas.

Făță fiind la divan și Sandul pitaru, s-au întrebat ce răspunde la aceasta, și dă ce s-au vindut viia fără dă pricină cuviincioasă, și arătă o anafora a preasfinții sale părintelui mitropolitului ot leat 7272 iulie, care, citindu-să la divan, s-au văzut scriind că neprisosind bani din venitul casii ca să să plătească datoriile părintești și mai virtos pentru ca să nu rămie păragină, au găsit cu cale și dă trebuință a să vinde acea vie și o casă dă la Cîmpina și ori dintr-însa să să poprească lui Costandin zăce pogoane dă vie, sau să-i cumpere într-alt loc, iar altele, adică moșii, prăvălii, țigani, să-i rămie dă stăpînire. Și această anafora întărindu-să și dă măriia sa, Ștefan vodă Racoviță, poruncește cu hotărftre ca să vînză viia și casa și ceia ce va cumpăra să le stăpînească cu pace. După care hotărftre, zice Sandul pitaru,

că cu prețul ce au dat alții, mai căzîndu-să lui Nicolae Arion ca un neam al lui, i-au dat bani și au cumpărat-o.

Deci, dintr-această anafora ce o văzum întărită dă numitul domn, adevărindu-ne că bine s-au vîndut viia și pentru mai bun folos lui, pentru că neprisosind bani din venitul casii a să plăti datoriile cum coprinde într-aceea anafora, putea să rămîie părăgină această vie și el încărcat cu datoriia tătine-său, cererea lui o găsim fără dă nici o dreptate și fără dă cuvînt a pretenderisi viia, ci rămîie bine vîndută. L-am întrebat numai dă au urmat Sandul după acea hotărîre a chivernisi cele ce i să proprise dă moștenire și zise că atît zăce pogoane dă vie, cît și celelalte toate le stăpînește tocmai după acea anafora, încă și casa dă la Cîmpina.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 224v. - 225.

Pentru o jude-
cată anterioară
între aceleași
părți, v. doc.
din 18 martie
1778.

Arh. St. Buc.,
Ms. 6, f. 163
(Copia sub da-
tă la Institutul
de istorie
„N. Iorga”).

Pentru aceia dar, dă vreme ce viia s-au vîndut cu hotărîre și poruncă domnească și, cu prețul ce au dat alții pă atunci, au cumpărat-o Arion, și, dă vreme ce însuși Costandin arată că au urmat pitaru Sandul dă i-au proprit cele orînduite prin anafora a-i rămîie dă moștenire și le are toate întu stăpînirea lui, am hotărît ca să fie statornică cumpărătoarea lui Arion și am dat această carte a domnii mele, Ecaterinii, soșii lui, ca să stăpînească această vie cu pace dă către Costandin și dă către tot neamul lui, ca un lucru ce s-au vîndut cu hotărîre și poruncă domnească, cum și Costandin să aibă a-și stăpîni acele zăce pogoane dă vie cu pace dă către Ecaterina soșia lui Nicolae Arion. I i. sam reche gospodstvo mi.

1780, februarie 10.

781

1780

februarie

12

Divanul judecătoresc din Craiova arată prin anafora că a cercetat pricina dintre Rizea Obrocea cu cetașii lui din Birsești (Vilcea) și popa Stanciu și Țintea Cioplan cu cetașii lor pentru impresurare de moșie. Pirișii au cerut o nouă hotărnicie peste cea făcută de 12 boeri hotarnici, dar judecata găsind bună vechea hotarnicie, respinge plîngerea Obroceștilor. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Popa Stanciu <i> Țintea Cioplan cu cetașii lor, viind la domnia mea cu jalbă, au cerut întărire dreptății lor. Deci, din cele mai jos scrise, văzîndu-se că numiții Hrizea Obrocea cu cetașii lui, la toate cercetările, atît de la fața locului, cît și de la judecata Craiovei au rămas, și, dupe toate acelea, de au mai avut a zice cevași, n-au urmat dupe sorocul ce li s-au pus a veni, ci trecînd și peste soroc îndestulă vreme acum, tot nu s-au mai arătat, am întărit dar popii Stancului și cetașilor lui stăpînirea, dupe cum dumnealui caimacumul și cu ceilalți boeri au găsit cu cale printr-această anafora.

1780, februarie 12.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale, că dînd jalbă innălțimii tale Rizea Obrocea i Anghel și Dumitrașco cu toți cetașii lor, de la Birsești sud Vilcea, pentru popa Stanciu ot tam, arătînd că, la leat 1777, din luminată porunca mării tale, li s-au fost orînduitu 12 boeri hotarnici și trăgînd moșia pe trei locuri dupe obicei, le-au făcut moșia curele, împărțindu-o, pe cinci moși, puînd și pietri, pe care curele au fost odihniți pînă la jumătatea moșii, în siliște, iar de unde le sînt casile, pometurile, ar fi mergînd hotarul pe un deal și pe supt deal, este locul bun, iar în deal iaste numai piatră și văi, iar loc de hrană nu este pînă în sfîrșitu hotarului. Și le-au împărțit-o în curmezișul locului, puîndu și pietri pe moșie, care cît să ție, și cu acea împărțală li să coprindea pometurile și casile și tot, care au mai avut hotărnicie cu patru boeri și tot așa li s-ar fi împărțit, iar acum făcîndu-le cărți, n-ar fi vrut să le iscălească. Și ni să poruncește de către innălțimea ta, mie, caimacamu, ca, aducînd față pe acelu popa Stanciu și văzînd și ei hotărnicia ce s-au făcut la fața locului și, de sînt jăluitorii mulțumiți și numitu preot, pe acea hotărnicie, și să mulțumescu atît pînă pă unde le-au ales și le-au hotărît acei boeri și le-au pus și pietre, să facă pă preot ca să urmeze și făr' de voe hotărnicii și mai mult

să nu să întinză, dînd mină de ajutor jăluitorilor spre a-și putea stăpîni părțile lor pe unde li s-au hotărît nesupărați, cum și cărți de hotărnicie fiind odihniți, să le dea acei boeri dupe obicei pe amină, de vreme ce zicu că nu li s-au dat, iar de nu sînt odihniți jăluitorii la toată hotărnicia moșii, ci numai la o parte de loc, și neputîndu-i odihni și așaza de aici cu cartea mea de cercetare și cu alegerea acelor boeri, să-i sorocim și la divanu mării tale. Cu care luminată porunca innălțimii tale viind innaintea noastră diaconu Iliie i Hrizea Obrocea i Anghel și Dumitrașco i alți cetași ai lor cu popa Stanciu Aldețu și cu Simtea uncheașu și de iznoavă intrînd noi în cercetare pricinii și fiindcă din luminată porunca innălțimii tale, după jalba ce au fost dat toți aceștia, li s-au fost mai căutat judecata aici, și dîndu-să dreptate popii Stanciului cu cetașii lui, i s-au făcut carte de judecată de la aprilie 18, într-acest următor anu 1779, care pe largu arată pricina. Și cercetînd noi cartea acelor 12 boeri, am văzut că bine și cu dreptate au urmat acei boeri împărțind moșia cu stînjenu, iar nu locurește, după cum zicea ei, urmînd acei boeri după o carte a 8 boeri hotarnici din zilele nemților, ce este de ani 42. Și măcar că Obrăceștii mai puneu cuvînt dă temeiu la o carte de 4 boeri, din zilele nemților, după care zicea că li s-au urmat stăpînirea, dar fiindcă acea carte este mai naintea cărții de hotărnicie a 8 boeri cu un anu, să vede că hotărnicia acelor boeri au rămas jos, iar pentru că au arătat în jalbă cum că acești boeri de acum, urmînd hotărnicii a 4 boeri, le-ar fi făcut cărți și n-ar fi vrut să le iscălească, care și la această neadeverită jalbă, au dat întîiu că acești 12 boeri n-au urmat după cartea a patru boeri hotarnici ci după a 8 boeri ce este mai în urmă, și al doilea, că acești boeri hotarnici le-au și dat cărți pe amină fieșcărora pe amină iscălite, cum și la Obrocești pe suma stînjenilor ce li s-au venit Care Obrocești tăinuînd acum cartea ce li s-au dat de la acei 12 boeri, am pus de i-am căutat și s-au găsit la dînșii, iar pentru niște livezi de finu ale Ciulpenestilor, ce le-au găsit Obroceștii de la părțile lor, cum și pentru niște case i pometuri ce le-au făcut din urma hotărnicii a 8 boeri, incoace la judecata din trecutul anu ce au avut la divan, s-au fost orînduitu Pîrvu vătăfu ca să cerceteze, și arată în scrisu că cu amăruntu le-au cercetat toate pricinile și au adevărat că, în urma hotărnicii a 8 boeri, au făcut Obroceștii în partea Ciulpenestilor și în partea Aldeștilor casă și ogrăzi cu prune, arătîndu-le anume precumu cartea lui de cercetare adeverează.

Deci, noi după cercetarea ce le-am făcut, atît în anul trecut, ce iarăși din porunca mării tale s-au judecatu aici, cît și acum, am văzut că acei 12 boeri, ce din porunca mării tale au fost orînduiți, bine și cu dreptate au urmat, urmînd după cartea a 8 boeri de hotărnicie, mai nainte din zilele nemților. Dar fiindcă Obroceștilor, toată cererea lor le este ca să li să orînduiască alți boeri hotarnici ca să le înparță moșia, codri, adică locurește, a cărora cerere noi nu am găsit cu cale a să mai orîndui alți boeri peste hotărnicia a 12 boeri, de acum și peste opt boeri, care le-au împărțit moșia stînjănită, iar nu locurește, pentru că și stăpînirea li s-au urmat tot după coprinderea hotărnicii a opt boeri pă moșie stînjănită, iar nu locurește. Și mai zice popa Stanciu Aldețu i Simtea, cum că acești Obrocești, înmulțindu-să între dînșii, cu aceia umblă să să înparță moșia locurește ca să le împresoare toate părțile lor de moșie, fiind ei neam mai puțin de cît Obroceștii. Nerămînd odihniți și cerînd ca să vie la luminat divanu mării tale, li s-au pus soroc amîndurora părților, ca după sărbătorile Crăciunului să vie la luminat divanu mării tale și, precum va lumina Dumnezeu pe măriia ta, să li să facă dreptă hotărîre.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 173-174.

1779, noemvrie 27.

Grigorie Razu clucer, Costandin Geano<glu> biv vel paharnic, Hagi Stan Jiianu, B<arbu> Șt<irbei> biv vel sârdar, Ioan Brăiloiu sluger, Șt<efan> Cr<ăsna>ru sluger.

Veliții boieri arată prin anafora că popa Nițul cu cetașii lui (jud. Argeș) reclamă pe slugerul Dimitrache Brazoianul care le-ar stăpîni parte din moșia strămoșească Mihăleasca. Din cercetări dovedindu-se că pritul o stăpînește ca zestre de la boierii Crețulești i se întărește stăpînirea. Domnul aprobă.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

S-au înfățișat înaintea domnii mele popa Nițul i Radul diiaconul și Nicolae din sud Argeș cu slugerul Dimitrache Brazoianul, dă s-au judecat pentru moșia Mihăleasca și din cercetarea ce făcum cu amăruntul, s-au văzut că acest hotar ce să numește Mihăleasca au fost trei funii pă trei moși, din care dooă funii au fost și sint dă moștenire ale acestor moșneni dă mai sus-numiți, iar dintr-o funie a unuia dintr-acei trei moși, anume Dragomir, jumătate au rămas la un fecior al lui, anume Petre pîrcălabul, care s-au vîndut la răposatul Crețulescul, ce s-au dat slugerului Brazoianul zestre, iar jumătate au rămas la alt fecior al lui, anume Badea, frate cu Petre pîrcălabu care s-au vîndut la popa Radul, din care este moștenitor acest popa Nițul cu părtașii lui. Cum într-acestași chip fiind și Radul siimeanul, feciorul lui Petre pîrcălabul, înaintea domnii mele asemenea dete tacirul lui prin cuvînt, la care au avut răposatul Crețulescul, isprăvnicelul dumnealui, orînduit asupra aceștii moșii să o caute, precum să dovedi și aceasta din cercetare, dar de au căutat-o de rînd și de au stăpînit-o într-acești ani, răposatul Crețulescul pînă la moarte, fiindcă pîrșii tăgăduiră și răposatul Crețulescul încă nu este în viață ca să-și dovedească stăpînirea, făcea trebuință de aceasta a să cerceta la fața locului și cu blestem la mijloc. Și cînd pentru vreo necăutare și stăpînire de rînd am fi vinuit pe slugerul, dupe cercetare ca să i să ia moșia, iarăși trebuie pîrșii aceștia să dea atunci banii ce să coprinde în zapisul slugerului, adică taleri 136, care cu dobînda lor fac taleri 272. Și așa, cu dare dă bani, ar avea protimisis a răscumpăra, cei mai folosiți fiind pîrșii a nu da atîta sumă de bani și a nu să cheltui cu pricina cercetării, să lipsească și blestemul dă la mijloc, fiind vînzare veche dă atîtea ani, bună, la boierii Crețulești, am hotărît ca pîrșii moșneni să-și ție acele dooă părți și jumătate, iar jumătatea de parte să o ție și să o stăpînească slugerul Dimitrache. Și într-acestași chip poruncim și boerilor hotarnici, ce sint orînduiți cu deosebită poruncă la fața locului, a urma și a le face alegere spre a deosebi și această moșie Mihăleasca a dumnealui slugerului Brazoianului cu dreptate, cîți stînjini vor eși jumătate dă funie, partea celui Petre pîrcălabul, dupe zapisul ce-l are să și-o stăpînească cu pace, dă vreme ce s-au cunoscut și s-au dovedit bine că moșia aceasta de atuncea au rămas bine stăpînitoare la răposatul boerul Crețulescul.

1780, februarie 12.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă păhărniceii au adus la judecată înaintea noastră pe popa Nițul i diiaconul Radu și Nicolae din sud argeș, cu jalba ce au jăluit innălțimii tale pentru Dimitrache Brazoianul, biv vel sluger, zicînd că au moșie a lor strămoșească ce să chiamă Mihăleasca, care moșie zic că s-au stăpînit atît dă moșii și strămoșii și părinții lor, cum și de ei pînă acum, iar acum zic că nu-i îngăduiește mai sus-numitul sluger să o stăpînească, avînd-o dată de zestre această moșie dă la boierii Crețulești.

Pentru care pricină, fiind trimiși aici din luminată porunca innălțimii tale dă dumnealor ispravnicii județului, cerea dreptate.

Deci, față fiind slugerul Dimitrache, l-am întreat cu ce cere să stăpînească și dumnealui moșie într-această moșie Mihălească, ce zic numiții jăluitori că iaste a lor, și răspunse că între celelalte moșii, ce au dat boerii Crețulești dă zestre, i-au dat și un zapis al unui Pătru pîrcălabu dă la Alimănești, care zapis să văzu și dă noi, scris cu leat 7219 dă sint ani 69, iscălit dă un Pătru pîrcălabu i dă Sima fămeia lui i dă Pătrașco fii-său și dă alte mărturii ce dau la mina răposatului agăi Iordache Crețulescu, părintele răposatului banului Crețulescul și socrul numitului sluger, în care scriu că, făcîndu-i dumnealui socoteală pentru toate bucatile dumisale ce

zice că au fost în seama lui și le-au vîndut dă au luat bani, și din toată socoteala arată că au rămas asupra lor taleri 210 pol, bani 21, afară din banii ce zice că s-au luat du pă niște vii dă la un Tudoran, și apucîndu-i răposatu aga Iordache Crețulescu pentru banii ce scrie mai sus, arată că au dat dintr-înșii taleri 69 pol, iar pentru ceilalți bani ce mai fac taleri 136 bani 21, neavîndu-i ca să-i dea, scrie că s-au rugat dă le-au pus zi pînă <în> Crăciun și atunci să dea toți banii, pentru care bani arată că și-au pus zălog partea lor dă moșie dă la hotaru Bărăștilor, care moșie zice că este alătorea cu moșia dumnealui din Alimănești, pe din jos și arată că i-au mai pus zălog și această moșie din Mihălești care zice că să lovește cu moșia dumnealui în capete, înapreună și cu viile. Și la numitu soroc să aibă a-și da banii toți și să-și fie moșiile, iar nedînd banii la zi și va trece înapreună măcar numai o zi, să-i fie dumnealui moșiile ce s-au zis mai sus, stătătoare, pentru că așa s-au legat ei cu zapisu lor. Și zice slugeru că dupe acest zapis neplătîndu-și acel Pătru pîrcălabu, banii datorii la zi și la soroc, au rămas mai sus-numitele moșii ce să numesc într-acest zapis supt stăpînirea boierilor Crețulești și le-au stăpînit dă atunci pînă în răzmiriță, iar dă cînd le-am dat dumisale dă zestre, zice că fiind răzmiriță, n-au putut să le stăpînească.

La aceasta răspunseră popa Nițul i diiaconul Radu i Nicolae jăluitorii însă ce să tragu din alt neam, iar nu din neamul acelu Pătru vînzătoru, zicînd că ei avînd moșie strămoșească într-această moșie Mihăleștii, iar <la> leatu 7244 iunie 20 dă sint ani 44, mai în urma vînzării acelu Pătru, un Badea sîn Dragomir siimeanu, ce zic că au fost frate cu numitu Pătru siimeanul cel ce să numește în zapisul dumnealor boierilor Crețulești i dinpreună cu Stoica, feciorul numitului Pătru Lălu din hotaru Mihăleasca, ce arată că o avea și ei cumpărată dă la acelu Pătru Lălu, care zapis să văzu și dă noi și la leat 7245 aprilie 15, adică peste un an, tot acelu Badea și cu nepotî-său Stoica, iar cu zapis vinde această parte dă moșie din Mihăleasca la un pîrcălab Stan și la frate-său Vlad, și zic că părinții lor, înțelegînd dă această vînzare, s-au judecat cu acelu Stan pîrcălabu înapreună răposatului Gheorghe Serezli, biv căpitan za dorobanți fiind ispravnic la sud Argeș, care carte dă judecată să văzu și dă noi scrisă dă la leat 7253, dă sint ani 35, în care scrie că întrebînd pă acelu Badea i pe Stoica nepotî-său pentru ce să vînză moșia, în doaa locuri arată că au răspunsu numitul Badea că vînzarea a fost bună la popa Pătru, dar nu le-au dat banii dăplin și pentru aceia au vîndut și la altă parte. Și arată răposatu Serezli că, mai căzîndu-i-să popa Pătru, ca un moșnean vechiu și ca unul ce avea cumpărătoare acei părți dă moșie cu zapis mai dă nainte, au pus dă au întorsu banii lui Stan Stîngă și cetașilor lui ce didese Badii pentru această moșie și au rămas moșia întră stăpînirea popii Pătru, care acelu zapis dă răscumpărătoare să văzu și dă noi spart, la mina numiților jăluitorii. Mai răspunseră popa Nițul i Radu diiaconu și Necula jăluitoru că, dă cînd au răscumpărat părinții lor această moșie Mihăleasca, partea acelu Pătru atît părinții lor, cît și ei, au stăpînit pînă acum și stăpînesc. Slugeru Dimitrache însă, răspunse că au stăpînit boerii Crețulești acele doaa părți ale lui Pătru pîrcălabu pînă la răzmiriță.

Am întreat pe însuși popa Nițul i pe diiaconu Radu și pe Nicolae, jăluitorii, acest Pătru, pîrcălabu i fii-său Pătrașco, ce au vîndut la părinții lor, acea parte dă moșie din Mihălești, sint cu adăvărat feciorii lui Pătru pîrcălabu, carele au vîndut părțile lui la boerii Crețulești după cum scrie mai sus, și însuși ei ne spuseră că sint cu adăvărat.

Ci, dă vreme ce acelu Pătru pîrcălabu au fost singur stăpîn pă acele doaa părți dă moșie ale lui, care le-au vîndut boerii Crețulești, dă sint ani 69, și le-au stăpînit, rea vînzare au făcut.

Al doilea, Radu fecioru lui Pătru, peste vînzarea tăttine-său că nu poate feciorul să mai vînză lucrul ce vînd părinții lor, nici să răscumpere peste sorocu pravilelor și obiceiu pămîntului, am găsit cu cale ca acea parte dă moșie Mihăleasca ce arată mai sus-numiții preoți că au cumpărat-o dă la Badea brat Pătru i Stoica, feciorul lui Pătru pîrcălabu, să o stăpînească dumnealui slugeru Dimitrache Brazoianu, ca o zăstre ce o are și dumnealui dă la răposatu ban Costandin Crețulescu, iar popa Nițul și diiaconul Radu și Nicolae, jăluitorii, să-și caute banii ce au dat dă la cei ce le-au vîndut rău. Asemenea și partea din Bereasca ce au vîndut-o tot acelu Pătru pîrcălabu iarăși la răposatu aga Iordache Crețulescu, să o

stăpînească slugerul Dumitrache după cum i s-au dat dă zestre. Care pentru această parte din Bereasca, nu să văzu nimenea ca să facă vreo piră, măcar să să și scoale, n-are nici o dreptate, fiind 69 dă ani trecuți la mijloc și stăpînire.

Și pentru ca să să știe pe unde să stăpînească slugerul aceste dooă părți dă moșie, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale tot către dumnealor boierii hotarnici, ce să va orîndui, să meargă cu hotărîrea moșii Bereștii, cu care mai are pricină pentru călcatu moșii slugeru și sfînta mănăstire Cotmeana cu moșnenii Cioroi i cu Bereștii i Popeștii, ca prin carte dă blestem, acolo la fața locului pă unde să va dovedi că au avut acel Pătru pircălabu acele dooă părți dă moșie, adică din Mihăleasca și din Bereasca, după cum scrie într-acelel zapis al lui ce este la mîna boierilor Crețulești, să le înpietrescă și să le alegă de către alți părtași de moșie ce vor mai avea moșie într-aceste dooă hotară dă moșie. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvirșită, rămîne a să face dă înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 174v. - 176.

1780, februarie 1.

Dumitrache vel ban, Badaea Știrbei vel vornic, Dumitrașco vel vornic, Ianache Moruz vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt.

783

1780
februarie

12

Veliții boieri arată prin anafora că au cercetat pricina moșnenilor din Chiojdu din Bisca și din Star Chiojd cu Ștefan postelnicel, fiul lui Macovei, pentru muntele Siriu (jud. Saac). Divanul boierilor obligă pe reclamanți la jurămînt, dar moșnenii refuză. Domnul cercetează hrisoavele aduse de moșneni, constată dreptatea lor și le recunoaște, fără jurămînt, stăpînirea asupra muntelui Siriu.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Popa Stoica i Petre Codescul i Dumitru Stroescu i Stan Tălfoceanu, vechili și la ceilalți cetași ai lor ot Chiojdu din Bisca, nefiind odihniți la această hotărîre a dumnealor veliților boieri, eșiră înaintea domnii mele dă față cu Ștefan postelnicel sin Macovei și cu ceilalți cetași ai lui, făcînd piră numai pentru muntele Siriu, că nu priimescu pă Macovei i pe cetașii lui dă părtași la munte, zicînd că numai moșie au, care o știu dăosăbită în hotară, iar la munte n-au parte dă stăpînire. Unde viind dă față și popa Leontie i Chirca Frițe i popa Ion i Dumitru Frițe, vechili și celor<lalți> cetași ai lor ot Star-Chiojdu, asemenea piră făcînd și ei în urmă și cetîndu-să această anafora a dumnealor veliților boieri, am întrebât întii pe popa Stoica cu cetașii lui pentru ce să sfiesc dă nu priimescu jurămînt precum au orînduit dumnealor boierii, dacă știe că n-au stăpînit, și ziseră cum că au hrisoave domnești pentru muntele acesta și dă aceea, avînd dovezi dă cărți n-au priimit, cerînd să li să citească întii cărțile ca să să văză.

Pentru care li s-au cerut, au arătat un hrisov cu leat 7070 al răposatului domnii sale Pătru vodă, care hrisov după ce scrie semnile moșii lor, Chiojdu, le dă și stăpînire în muntele Sirlui iarăși cu semne anume pă unde să știe. După care hrisov, ziseră că tot ei au stăpînit dinpreună cu star-chiojdenii, avînd și ei asemenea hrisov, iar Macovei sau părtașii lui nicidăcum stăpînire în munte n-au avut. Am întrebât și popa Leontie cu cetașii star-chiojdenii, ce piră au a face acum asupra lui Macovei și asupra cetașilor lui, în vreme ce ei au dat mărturie astă-vară cu blestem cum că a avut și el parte la munte, și ziseră că pînă la vremea domnii sale răposatului Costandin vodă Mavrocordat, fiind cărțile lor în mîna lui Macovei vătafu și neavînd cu ce-i sta împotrivă aflîndu-să și totdeauna vătaf, lua și el parte, iar atunci, avînd judecată cu dînsul înaintea domnii sale și făcîndu-i-să mare strînsoare, încă aducîndu-le mare urgie (precum aceasta fu știută dă dumnealor boierii), așa eșînd scrisorile și luînd pricepere dă atunci incoace n-au luat parte dă stăpînire. Care într-acestași chip zise că și astă-vară au dat mărturiia, iar nu într-alt chip. Căutîndu-să dar, cele ce au scris atunci în dosul cărții blestemului, tot asemenea să văzu scris cum că au luat Macovei parte pînă la un zapis ce-l dedese dă frică, adică pînă la vremea aceia ce căzuse la urgie, iar muntele, și ei ziseră asemenea ca ceilalți, că este numai al lor, a dooă sate, fără de a nu avea Macovei nici cetașii lui parte

în munte, și arătară și ei un hrisov cu leat...¹ al răposatului domnu Mircea vodă prin care asemenea le dă și lor stăpînire în muntele Siriului, arătîndu-le cu semne pe unde să ție și așa să închie tot muntele la aceste dooă numite sate.

Am cerut lui Ștefan postelnicele Macovei i cetașilor lui, să ne arate cu ce cere stăpînire în munte și ne arătară un hrisov cu leat 706 al răposatului Mircei vodă, care hrisov scrie numai dă moșia lor Chiojdu, dîndu-le să o stăpînească de pe semnele hotarului ce s-au pus atunci, iar în munte nu-i împărțăște nimic, atît numai numește într-acele hrisov, dă zice că semnele și hotarul moșii merge pînă la plaiu Siriului, adică pînă dă dă munte și apoi să sfișăște. Cu această dar pricină, căci numește Siriu în hrisovu lor, cerea și ei parte în munte, dă stăpînire, a căroră cerere iaste rea, căci aceasta la care rezemau ei, nu este nici un temei, în vreme ce aceste semne sînt ale moșii, iar nu ale muntelui, mai virtos stînd dă față alte dooă hrisoave cu înțelegere bună, care închie tot muntele acesta și dooă sate de moșneni. Mai arătară și alte hrisoave cu leat 7925², al răposatului domn Alecsandru vodă, care citîndu-l, acesta nimic nu pomenește dă muntele Siriului. Li s-au cerut alte cărți, dă au mai din urmă, s-au dovezi și ziseră că nu au altele fără dăcît acestea ce au arătat.

Deci, după hrisoavele ce au arătat și unii și alții, să văzu, dă față adevărul și dreptatea, că Macovei și cetașii lui au numai moșie de stăpînire, iar muntele Siriiu este numai al acestor dooă sate dă moșneni ce s-au numit mai sus. Care această cercetare făcîndu-o domnia mea dă față cu preasfinția sa părintele mitropolit, cu iubitorul dă Dumnezeu episcopu Buzău și cu dumnealor cinstiții boierii divanului domnii mele și cu cunoștinșa dă obște, dăscoperîndu-să la urmă adevărul și dreptatea într-aceșai chip cum arătăm mai sus, n-au mai rămas dar trebuința dă jurămînt la nici o parte, ci am hotărît ca muntele Siriului să stăpînească numai dă acest mai sus-numite dooă sate de moșneni adică dă popa Stoica, Petre Codescul i Dumitru Stroe, Stan Tălfocean cu ceilalți cetași ai lor ot Chiojdu din Bisca i dă popa Leonte, Chirca Frițe, popa Ion, Dumitru Frițe cu ceilalți cetași ai lor ot Star—Chiojdu după coprinderea hrisovului ce au.

Pentru care, am dat la mîinile acestor dooă cete dă moșneni întărîre cu domneasca noastră pecete, ca să fie în pace și nesupărați de acum înaintea atît dă cererea lui Ștefan postelnicele sin Macovei, cit și dă a tuturor părtașilor lui, fără dă a nu să amesteca nici la acea a patra și a doasprezecea parte, nici la nimica în munte și să o stăpînească numai dă dînșii jumătate și jumătate.

1780, februarie 12.

Preafînălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu dă păhărnicele au adus la judecată înaintea noastră pe popa Stoica i Stan Posidar, cu cetașii lor, i popa Leontie i Chircă Frițe, cu cetașii lor moșneni Chiojdeni din Bisca, i moșneni chiojdeni din Star-Chiojdu cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale pentru Ștefan Macovei postelnicele i Dumitru Șugă i Lupul și ceilalți cetași ai lor, zicînd că, avînd ei moșii ce să numește Star-Chiojdu i Chiojdu din Bisca și muntele Siriiu în sud Saac, pentru aceste moșii zic că au dooă hrisoave, amîndooă ale răposatului mării sale Pătru vodă, și cum că la leat 1777, judecîndu-să la dumnealor veliții boieri, zic că, după cercetarea ce au făcut dumnealor, nu au dat dreptate numitului Macovei cu cetașii lor dă a avea și ei parte în moșia Petreasca i din moșia Miercana, fiîndu-le cărțile și hrisoavele mai vechi și cum că nici boierii hotarnici iarăși nu le-au dat parte, și, neodîhîndu-să, au rămas să să judece aici la luminat divanu înnălțimii tale.

Deci, față fiînd și Ștefan Macovei postelnicele i Dumitru Șugă i Lupul sin Stoica, i Dumitru Lupul, vechili fiînd și celorlalți cetași ai lor, răspunseră că această moșie, Chiojdile, cu muntele Siriului, iaste tot o moșie și s-au stăpînit dă trei moși, însă un moș popa Stoica cu cetașii lui ot Chiojdu din Bisca i un moș, popa Leontie cu Chircă Frițe i cu cetașii lor ot Star-Chiojdu, iar un moș să stăpînește dă postelnicele Ștefan Macovei i dă cetașii lui și cite trei acești moși au izlazuri pe lîngă sate, adică livezi dă finuri i locuri dă arături și fieștecarea ceată din moși ce să trage, își stăpînescu acele izlazuri dăosebite și hotărîte.

Iar pentru muntele Siriului, fiind nehotărît și avîndu gîlcevuri între dinșii, s-au orînduit dă înnălțimea ta slugeru Ioniță Caramalău, sătraru Ianache Mavrodin, dă au mersu hotarnici la fața locului și să vede că la cercetarea ce le-au făcut, atît pentru muntele Siriului i pentru alte pricini ce au avut între dinșii și în cartea dă alegere ce au făcut, care să vede scrisă dă la leat 1779 avgust 1, ce o dă popii Stoicăi i cetașilor lui ot Chiojdu din Bisca și dăosebită asemenea carte zic că au dat și popii lui Leontie i Chircăi Frinței cu cetașii lor ot Star-Chiojdu și arată într-acea carte că amîndoaă aceste cete s-au învoit prin zapise ca să-și aibă stăpînirea tot după cum au stăpînit mai nainte atît la izlazuri i la siliștea satelor, cît și la muntele Siriului pă din doaoă, care munte zic că iaste și această moșie Petreasca i Miercana. Și tot într-acea carte scriu mai jos că deosebit, mai viind niște moșneni din satul Star-Chiojdul, anume Stoica Tihul i Stanciul Tihul i Dumitru Șugă i Ieremiia Rombeu cu cetașii lor, din care cetași iaste și postelnicu Ștefan Macovei, au arătat că, fiind și el din al treilea moș Petreasca i Miercana, părinții i strămoșii lor, și ei au tot stăpînit d-a valma frățește pînă la răzmiriță și cînd i să vindea muntelui Siriului venitul, zic că lua Miercana a doasprezecea parte din bani i Petreasca a patra parte, iar din răzmiriță încoace, zice postelnicelu Ștefan Macovei cu cetașii lui, că popa Stoica cu cetașii lui din Chiojdu din Bisca și cu popa Leonte i Chircă Frițe cu cetașii lor ot Star-Chiojdu, nu i-au mai îngăduit a-și mai lua și acel venit dintr-acel munte Siriul Miercana a doasprezecea parte și Petreasca a patra și arată că, aducînd pe toate cetele față moșnenii din Star-Chiojdu și cu moșnenii din Chiojdu din Bisca, întii au tăgăduit că n-au luat nicidăcum parte și moșnenii (adică petreștii i mircăneștii în care iaste cetaș și postelnicul Macovei), au dat carte de blestem moșnenilor ot Star-Chiojdu și moșnenilor ot Chiojdu din Bisca, ca să arate adăvărul. Iar moșnenii din Star-Chiojdu, văzînd cartea dă blestem, scriu că au mărturisit adăvărul că au luat a patra parte dintr-acel munte și au luat și venitu pînă la începerea răzmiriții, Macovei cu cetașii lui dînd și mărturie în scris cu iscăliturile lor în dosul cărții dă blestem însă arată că jumătate le da ei și jumătate moșnenii ot Chiojdu din Bisca, iar pentru cealaltă jumătate dă parte, moșnenii din Chiojdu din Bisca au tăgăduit zicînd că ei niciodată nu le-au dat, nici că știe să fi avut și ei parte și nici cartea dă blestem n-au priimit. Iar pentru a doasprezece parte, Miercana, ce lua tot din muntele Siriului (care zice postelnicelu Ștefan cu cetașii lui, că această a doasprezece parte o înparte și cu popa Lione și cu Dumitru Gîrbea și cu cetașii lor) și să vede în cartea slugerului Caramalăului și a sătrarului Mavrodin că și pentru aceasta a 12<-a> parte Miercana au avut întrebăciune popa Leontie i Dumitru Gîrbea cu cetașii lor tot din Star-Chiojdu cu Chircă Frintea i cu Costandin Bordeanu i Micul Voicilaș cu cetașii lor, asemenea au arătat că și această a 12<-a> parte au luat pînă la răzmiriță. Acum, popa Stoica cu cetașii lui ot Chiojdu din Bisca și înaintea noastră tăgăduiră, zicînd că pă postelnicelu Ștefan Macovei, nici pă cetașii lor nu i-au pomenit ca să ia acea a patra parte, cum și acea a 12<-a> parte din muntele Siriului.

Care la aceasta, noi așa găsim cu cale și să mulțămi și Macovei cu toată ceata lui să priimească jurămint popa Stoica cu cetașii lui, cum că n-au luat nicidăcum postelnicelu Macovei cu cetașii lui din muntele Siriului a patra parte și a 12<-a> parte și, primiînd jurămint, într-acestași chip vor avea pace, iar neputînd priimi, să aibă a-și lua atît acea a patra parte cît și, avînd parte, după cum zic că au luat și mai nainte. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

1780, februarie 4.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, Dumitru Racoviță vel vornic, Ianache Muruz vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt.

¹ Loc alb.

² Așa în text.

Arb. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 176-178.

Vezi și „Iscăliturile
muntelui de învoială” asupra
aceluluiși munte,
doc. nr. 787
din 14 februarie
1780.

Veliții boieri arată prin anafora că Mieru și Isac, evrei din București, au pricină cu Tetrade <grecul> din București pentru moșia Piersica (jud. Ialomița) pe care pîrșii au arendat-o de la Radul logofăt și pe care nu pot să-și așeze cașăriile din cauza pîrșului. Dovedindu-se că Tetrade ținea moșia în arendă de 30 ani divanul îi recunoaște lui dreptul de a avea cașărie, iar evreii urmează să-și așeze cașărie pe altă moșie, la 6 ceasuri depărtare. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoliu.

După cum au judecat dumnealor veliții boieri, poruncim să să urmeze și zapciul să facă săvirșirea hotărîrii.

1780, ghenarie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă aprozi au adus la judecată innaintea noastră pă Mieru și Isac, ovrei din București, cu jalba ce au jăluit innălțimi tale pentru Tetrade din București, zicînd că patru ani sint dă cînd au cumpărat venitul unii moșii, anume Piersica din sud Ialomița, dă la un Radu logofăt, moșnean de acolo, cu zapis și cu tocmeală pe an cîte taleri 20, pe care moșie zic că și-au făcut cașărie și au și suhaturi, iar acum acest mai sus-numit Tetrade ar fi mersu atit la acestu mai sus-numit Radu logofăt, cît și la alți părtași ai lui, stăpîni aceștii moșii, și dînd el taleri 40 pe an i-au dat moșia, lui, toți tovarășii dă moșie și tot acolo și-au făcut și el cașărie.

Deci, față fiind și Tetrade, răspunse că el pe această moșie, dă 30 dă ani mai naintea răzmiriții, s-au hrănit pă dînsa tot cu cașării și are făcute și puțuri cu a lui cheltuială, iar ovreii nicidecum cașărie n-au avut și la locu ce au avut cașăria cea veche, tot acolo și-au făcut și acum cașărie. Care la aceasta, aduse Tetrade și pe patru oameni dă acolo dupe împrejuru aceștii moșii mărturii, anume pă un pîrcălab de la Rași dă Jos i Nica cojocarul ot tam i Duca și Marin ot tam, cari cîte patru mărturisiră că din vechime au avut tot Tetrade cașărie acolo și cu frații lui și puțurile sint făcute de ei și dă oamenii lor, iar nu dă ovrei. Și, mai virtos, ziseră că pe acest Tetrade îl pohtesc toate satele dupîmprejur de acolo să aibă cașărie, iar pă ovrei nu-i pohtescu. Care la aceasta, răspuseră și însuși stăpîinii aceștii moșii că adevărat, unul din ei, moșnenii, anume Radu, fără de știrea lor i celorlalți tovarășii ai lor, au dat voe ovreilor prin zapisul lui dă și-au dăschis și și-au făcut cașărie la aceste puțuri ce sint făcute dă Tetrade, și să-i dea pe an ovreii, numai cîte taleri 20. Și fiindcă ceilalți tovarășii cu toții au găsit pe Tetrade care au mai ținut mai nainte această cașărie au dat-o iar cu toții lui prin zapis, ca să le dea pă an cîte taleri 40. Mai virtos, ziseră că numiții ovrei umblau să-i și păgubească, zicînd că lor le-au dat voe ca să aibă numai suhaturi și cașărie pe această moșie, iar la dijmă sau la altecevași să nu să amestece. Și zicu că numiții ovrei au vîndut vin și nu și-au dat adetul moșii și au avut și stupi și iarăși adetul moșii n-au plătit. Care zapis ce l-au dat numai acel Radu, unul din moșneni, la mina ovreilor, să vede că este scris dă la leat 1777, mai 20, iar nu dă patru ani după cum zic ei în jalba ce au dat innălțimii tale.

Deci, dă vreme că cașăria lui Tetrade să dovedi că a fost mai veche și în vreme cînd au făcut ovreii cașărie Tetrade era la Țarigrad și acum au venit dă la Țarigrad <și> a început a face pîră cu ovreii, și fiindcă nici stăpîinii moșii nu priimescu pă ovrei dă a avea cașărie acolo, cum și alți vecini dup împrejur, umblînd să-i păgubească, și fiindcă este hotărîrea innălțimii tale ca să să facă cașării unde au fost mai nainte din vechime și alte cașării nooaă, cine va vrea să facă, să fie cale dă șase ceasuri dăparte una dă alta, găsim cu cale și hotărîm, Tetrade ca unul ce a mulțumit pe stăpîinii moșii cu preț mai mult și ca unul ce să dovedi că și mai nainte au avut cașărie acolo la Piersica și puțurile sint făcute de el și dă oamenii lui, tot el să aibă voe a ținea cașărie la acea moșie Piersica, iar numiții ovrei, dă vor vrea, ori să-și rădice lemnile cașării de acolo, sau să le plătească Tetradi cu bani după prețul ce să vor dovedi că plătescu. Iar de vor găsi ovreii într-altă parte pe altă moșie, care să fie depărtată cașărie dă cașărie cale dă 6 ceasuri, cum este și luminată porunca

innălțimii tale, să-și facă și ei cășărie, iar mai aproape să nu facă. Și da vreme ce însuși ovreii nu tăgăduiră înaintea noastră că au avut stupi și vin da au vindut pe această moșie și n-au dat nimic, să aibă a-și plăti adetu moșii după obicei, da bute cite taleri unul și una vadră vin și da matca da s<tu>pu cite o para. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desă-vîrșită rămîne a să face da către innălțimea ta.

Arh. St. B. c.,
Ms. nr. 7,
f. 172-173.

1780, ghenarie 13.

Neculae Dudescu ban, Dumitrache vel ban, Badea vel dvornic, vel dvornic, vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt.

785

1780
februarie
13

Veliții boieri arată prin anafora că pitarul Nicolae Argintoianu reclamnă pe Nicolae Brîncoveanu vel vistier care se opune la vînzarea viei lui din Dealul Budureștilor (jud. Saac) pe motivul că pămîntul ar fi al lui. Întrucît se dovedește că Argintoienui stăpînesc de 50 de ani i se dă dreptul pîrșului să o vindă. Domnul întărește, dar da drept de protimisîs la cumpărare vistierului Brîncoveanu dacă oferă suma propusă de alți cumpărători.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

Din cercetarea dumnealor veliților boieri, rămîind viaa cu pămîntul ei, bun al pitarului Nicolae Argintoianu, întărim și domnia mea stăpînirea sa, iar, pentru protimisîs ce cere dumnealui vel vistier a o cumpăra, poruncim ca, dînd prețul ce au dat stolnicul Dumitrache, să să protimisească a o lua dumnealui.

1780, ghenarie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, ceaușu da aprozi au adus la judecată înaintea noastră pe dumnealui Nicolae Argintoianu, biv vel pitar, cu jalba ce au jăluit innălțimii tale pentru dumnealui Nicolae Brîncoveanu, vel vistier, zicînd că, pentru multă datorie ce este dator, scoțîndu-și casa la mezat, între celelalte au scos și o vie ce o are rămasă cu cliromie de la moșii i da la părinții dumnealui, care vie este în Dealu Budureștilor sud Saac și s-au și găsit muștîriu să o cumpere, dumnealui vel stolnicu Dumitrache, iar dumnealui vistieru Brîncoveanu nu l-ar fi îngăduînd să o vînză, zicînd că pămîntu viții este moșia dumnealui, și cu acest cuvînt îi face zăticnire vînzării. Care această vie, zice pitarul Argintoianu că au stăpînit-o moșii și părinții dumnealui și dumnealui pînă acum, da sînt mai bine da ani 60, și nu s-au mai sculat nici răposatul biv vel logofăt Costandin Brîncoveanu, părintele dumnealui vel vistier, nici dumnealui, pînă acum, ca să mai zică vreodată că este pămîntul viții al dumnealui sau să ceară otaștină, ci tocmai acuma, peste ani 60, cînd zice că și-au răpus scrisorile viilor și ale moșiilor din vremea răzmiriții, și cerea dreptate.

Față fiind și dumnealui vel vistieru Nicolae Brîncoveanu, răspunse că pămîntul aceștii vițe ce o vinde pitaru Argintoianu, iaste moșia dumnealor și au vrut pînă acum, da nu i-au luat otaștină. I-am cerut să ne arate scrisorile, cu care zice că este moșia dumnealui, și nu a avut, zicînd că le are la Brașov.

Care la aceasta, mai răspunse pitaru Argintoianu, cum că ocina Budureascăi, unde are această vie, este a dumnealui și a răposatului banului Crețulescul, arătîndu-ne și o carte da judecată, ce au avut răposatu banul Toma Crețulescul cu un Tănase pentru trei pogoane da vie ce au fost cumpărat acel Tănase da la o Voica căpităneasa, în care carte da judecată să vede iscălit și răposatu Costandin Brîncoveanu, vel logofăt, părintele dumnealui vel vistieru Brîncoveanu, și scrie în carte că, cercetînd și prin alții, au dovedit că ocina Budureascăi iaste a răposatului banului Tomii Crețulescului și al altor părtași ai dumisale (între care părtași zice că are și dumnealui pitaru Argintoianu parte da moșie) și are și această vie ce o stăpînește acum, și au dat judecata atunci răposatului banului Tomii dreptate de au răscurpărat acea vie da la Tănase <de> supt stăpînire.

Ci, dă vreme că pitaru Argintoianu are acea vie supt stăpînire de la moși și dă la părinți, dă sint trecuți peste 60 de ani, și zice că nicidăcum n-au dat otaștină nici moșii, nici părinții dumnealui, nici dumnealui pînă acum, de cînd s-au dat această vie de răposata doamna Marica a mării sale răposatului Costandin vodă Brîncoveanu, fiicei mării sale, domniții Ancuții, moașa dumnealui pitarului Argintoianul și a dumnealui vel vistierului Brîncoveanu, la care nici dumnealui vel vistieru nu putu tăgădui că au dat vreodată otaștină pînă acum, la cererea ce face dumnealui vistieru Brîncoveanu, tocmai acum peste atîția ani, zicînd că este pămîntul viții al dumnealui, nu are nici o dreptate, neavînd nici vreo dovadă în scris, mai virtos, fiind și stăpînire veche după cum mai sus zicem, ci găsim cu cale, pitaru Argintoianu să-și stăpînească viia aceasta după cum au stăpînit-o și pînă acum și ca un stăpîn, orice va vrea, să facă cu această vie.

Mai zice dumnealui vel vistieru Brîncoveanu, dă vreme că judecata îi stă înpotrivă, neavînd scrisorile aici, mai virtos că într-atîtețea ani au și făcut tăcere dă nu i-au luat otaștină, ceru protimisii la vînzarea viei ce face pitaru Argintoianu, zicînd că, cît va da alții va da și dumnealui.

Ci, fiindcă după arătarea pitarului Argintoianului să strigă această vie la mezat, dă zice că sint opt luni și mai bine, aceasta rămîne la luminată hotărîrea înnălțimii tale. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 179v. - 180.

1780, ghenarie 10.

Nicolae Dudescu ban, Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Maria din Moziceni (jud. Vlaşca), rumîncă slobodă prin carte de ertăciune, împreună cu soțul ei Diicul, asemenea slobod, reclamă pe urmașii foștilor stăpîni care vor să-i robească din nou. Cercetîndu-se pravila se hotărăște „să rămîie slobozii nesupărați Diicul și Maria fămeia lui, dinpreună cu toți copiii lor”. Domnul întărește.

786

1780
februarie
13

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

După cum pravila orînduește, așa întărim și domnia mea și poruncim să fie slobozii.

1780, februarie 13.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat înnălțimii tale Mariia dă la Moziceni sud Vlaşca, așa zicînd că, ea fiind slobodă prin carte dă ertăciune dă un popa Nanu ot tam, precum și bărbatî-său, anume Diicul, iarăși asemenea ertat din robie de un Tudor Ciocănescul, tot dă la numitu sat, s-au încununat și au făcut patru copii și au fost slobozii nesupărați, pînă ce au murit mai sus-numitele obraze ce le-au dat ertăciunea, încă și supă moartea lor pînă în trecutul an 1779, iar acum, sculîndu-să feciorii și nepoții lor, caută iarăși să-i robească.

După care jalbă a ei, poruncindu-ni-să dă către înnălțimea ta ca să cercetăm pricina, s-au adus față la judecată atît nepotu numitului popă Nanu, anume Grigorie, i un Ioniță fecioru lui Tudor Ciocănescu, cît și un Andrei logofetelu, scriitor acelor cărți dă ertăciunea lor, și întrebîndu-să dă judecată pentru ertăciunea lor, mai întii tăgăduia ertăciunea lor, iar fiind față și un Vasile Giurgiuveanu, nașu jăluitoilor, și mărturisînd în frica lui Dumnezeu cum că cinci zile au trecut la mijloc și pînă ce n-au auzit din gura popii lui Nan și a lui Tudor Ciocănescu că cu adăvărăt i-au ertat, nu i-au cununat. Care mărturi-e auzîndu-o pîrîții, nici ei n-au mai putut tăgădui, fără numai pricina că au fost ertat iconomicos, zicîndu-să a nu fugi amîndoi, și că iarăși, chiar acești pîrîți în urmă, luîndu-le cărțile dă ertăciune le-au fărîmat. Peste toate acestea să văzu și în scris mărturie dă la preoții i sătenii numitului sat, în care scrie cum că și ei cu adăvărăt știu și mărturisesc că sint ertați, atît

Diicul, cît și Mariia, fãmeia lui, încã zicînd cã dã nu sã vor crede prin scris mãrturiia lor vor și veni dã fațã la luminat divanu innãlțimii tale.

Deci, dupã mãrturiile acelor mai sus-arãtați preoți i sãteni și al lui Vasile, nașu lor ce au fost dã fațã, mai ales și dupe singurã netãgãduirea pirișilor, plioforisindu-sã judecata cã sînt cu adevãrat ertați, sã gãsește cu cale sã rãmie slobozi nesupãrați Diicul și Mariia, fãmeia lui, dinpreunã cu toți copiii lor, dupã cum poruncește și la a dooaua carte a ñnpãra-tilor, titlu 3, unde zice chiar așa : „dãcît toate lucrurile, mai mult ocrotim și pãrtinim slobo-zenia” și iarãși tot la aceiași carte și titlu 10 „mãcar și dã nu va fi gîndul slobozitorului dãschis și lãmurit, iarãși sã ocrotește și sã pãrtinește slobozenia”. Iar hotãrirea cea dãsãvri-șitã rãmîne a sã face dã innãlțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 185 - 185v.

1780, februarie 8.

Ioan Cîndescu, Mihai Popescu, Dumitrache stolnic, Dumitrache Brazoianu sluger, Iordan grãmatic, Manolache clucer Lupea.

787

Zapis de ñnvoialã iscãlit ñn fața divanului veliților boieri prin care moșnenii din Star Chiojdu cu moșnenii din Chiojdu din Bîsca au cãzut la ñnvoialã pentru muntele Siriul (jud. Saac). Domnul ñntãrește.

1780

februarie

14

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Dupã ce s-au judecat ñnaintea domnii mele și s-au hotãrit spre a sã stãpîni muntele Siriul, jumãtate dã moșnenii ot Star-Chiojdu și jumãtate dã Chiojdenii din Bîsca, ñn urmã ñnpãrțindu-și ñntre dînșii, aceste doãã cete dã moșneni, muntele ñn doaoã, cum și celeialte cum scrie mai jos, osebindu-și-le cu semne prin ñnvoialã cu zapise ñnaintea dumnealor boierilor veliți, dupã a lor cerere și rugãciune ce au fãcut cãtre domniia mea, am ñntãrit.

1780, februarie 14.

Adicã noi toți moșnenii ot Chiojdu din Bîsca, care mai jos ne vom iscãli pã anume, dat-am acestu adãvãrat și credincios zapisul nostru, ca sã fie dã bunã credințã la mina tuturor moșnenilor din Star Chiojdu, precum sã sã știe cã, avînd noi multe pricini dã judecãți ñntre noi pentru hotaru muntelui Siriului i hotaru Star Chiojdu și hotaru Chiojdiu din Bîsca, acum ne-am judecat atit ñnaintea dumnealor veliților boieri, cît și ñnaintea mãrii sale lui vodã, și noi dintre noi, dã a noastrã bunã voe, nesiliți dã nimeni, ne-am ñnpãcat și ne-am ñnvoit ñntre noi ca sã ne fie stãpînirea atit noaoã moșnenilor din Chiojdu din Bîsca, cum și moșnenii din hotaru Star Chiojdu, precum mai jos arãtãm cum sã stãpînim unii cu alții și pã unde sã ne fie stãpînirea dupã semnile ce mai jos sã vãd; muntele Siriului, ne-am ñnvoit ca sã-l stãpînim ñn doaoã, cu semnile cum mai jos aratã, adicã moșnenii din Star Chiojdu sã stãpîneascã moșie dã la Curmãtura Crasnii pe Crasna ñn jos, pînã ñn apa Buzãului, apa Buzãului ñn jos pînã ñn Pasu Siriului, apa Siriului ñn sus pînã ñn Vadu Siriului, Vadul Siriului sã-l ñnpãrțim ñn doaoã cu moșnenii din Star Chioju și muntele Siriului sã-l ñnpãrțim iarãși ñn doaoã, ñnsã : stîna Curul muntelui și stîna Bocornea sã le stãpîneascã moșnenii din Star Chiojdu pã unde aratã și hrisoavele lui Pãtru vodã ce sînt amîndooã scrise cu leat 7070...¹ iar stîna Mãlãia și stîna Fețile, sã le stãpînim noi moșnenii din Chiojdu din Bîsca. Și iar sã știe hotaru lui Star-Chiojdu din Vadu Siriului pe Izvoru Roșu pînã ñn Poiana Carpenului pã calea muntelui pã Bisculița Carpenului pînã ñn Bîsca cu Cale, Bîsca cu Cale ñn jos pînã ñntre Bisci, unde sã ñnpreunã Bișicile, pînã ñn Virful Cãlugãrului pã plai, ñntre brãdet la piatrã, la virful Lacului fãr' de fundu, pã Plaiu Pãscarului la Priporu Ontașului, la Piatra Stãneștilor, la Curmãtura Crasnii pe apa Siriului ñn jos pînã ñn Vadu Siriului și vadu ñn doaoã. Și ñnpãrțea vadului sã sã știe din Vadu Siriului pã calea muntelui, din care ñn jos pã ñngã apa Siriului sã stãpînim noi moșnenii din Chiojdu din Bîsca. Iar din calea Siriului ñn sus și din Izvoru Roșu, ñnsuși

să stăpînească moșnenii din Star Chiojdu pã dã amîndoaã pãrțile dã Siriiu, sã sã știe și moșia noastră <a> Chiojdenilor din Bîsca, din vadu Siriuului pe Sirii în jos, pe Valea Bratului pînã la obîrșie pã Fintîna Ederii, pã Fãgetu Țiganului pînã la Obîrșia Pãcureții, pã slemne la piatrã la hotar, drept la apa Bãșcii, drept între Bãșcii, Bîșca cu Cale în sus pînã în Bãsculița Carpenului, Bãsculița în sus pînã în drumul pã Poiana Carpenului, drumul în jos pînã în Izvoru Roșu, Izvoru în sus pînã în apa Siriuului, apa Siriuului în jos pînã în Valea Bratului. Și dupã aceste semne ce scriem mai sus dinnaintea dumnealor veliților boieri, ne-am învoit dã a noastră bunã voie ca sã stãpînim cu pace unii dã cãtre alții și oricare dintre noi sã va mai scula vreodatã, sã sã strice acest așãzãmînt acela, nu numai sã nu fie priimit la nici o judecatã, ci încã sã sã și pedepseascã dã domnie, ca un om rãu și cãlcãtor dã așãzãmînt.

Rugînd și pã dumnealor veliții boieri, pentru mai buna întãrire, au iscãlit și dumnealor mãrturii într-acest așãzãmînt al nostru ce l-am fãcut dã a noastră bunã voie nesiliți dã nimeni, în urma tuturor judecãțiilor ce le-am avut pînã acum, iar noi, pentru mai adãvãrata credință, ne-am pus numele și degetul în loc dã pecete ca sã sã creazã.

1780, februarie 12.

Stan Tãlfocea adeverez, Dumitru adeverez, Popa Stoica Codescu adeverez, Petre Codescu adeverez, Tudor Stroescu, i Gheorghe Stroescu, Stoica Sfîntes, Tudor diãcon adeverez, popa Crãciun Coadã adeverez, Stanciul Coadã, ce sîntem vechili dãspre partea tuturor cetașilor noștri. Acest așãzãmînt și invoialã ce scrie în fața zãpisului, l-au fãcut dã a lor bunã voie innaintea noastră și dupã invoiala ce s-au învoit amîndoaã pãrțile, am iscãlit și noi mãrturie.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 173 - 173v.
Vezi și doc.
nr. 788 dia 12
februarie 1780.

1780, februarie 13.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, Dumitrașco vel vornic, Ianache Muruzi vel logofãt, Grigorie Bãleanu vel logofãt, Scarlat Grecianu biv vel logofãt.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea aratã prin anafora cã Ioan Pesponi din Rîmnic (jud. Vilcea) reclamã pe Nișul Mariam pentru o sumã de bani rezultatã din tovãrășie la slujba vinãriciului din Vilcea. Judecata hotãrãște ca pîritul sã dea 1/3 din cîștig. Domnul întãrește.

788

**1780
februarie
14**

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Cinstit și credincios boierul domnii mele, Grigorie Razu biv vel clucer caimacam Craiovei, dupe hotãrîrea judecãții, sã faci dumneata împlinirea ce sã cuvine.

1780, februarie 14.

Preainnãlțate doamne,

Din luminatã porunca innãlțimii tale, dumnealui vãtafu za visterie aduse la judecatã pe Ioan Pesponi ot Rîmnic sud Vilcea, pirîș Nișului Mariiam, zicîndu cã, la leat 1778, zicîndu-i numitu cã are parte de vinãrici la sud Vilcea, i-au zis cã-l va pune și pe dînsul tovarăș pe partea lui, cîștig pagubã ce va eși, și, fãcîndu-i un rãvaș cãtre cluceru Vlãduț Tetoianul i-au dat parte de taleri 3000, dîndu și to analogonu ce l-au ajunsu și, dupe ce au luat slujba sffrșit, i s-au venit și lui cîștig taleri 145 și, punîndu numitu Nișul mina pã banii lui, nu va sã-i dea nimic și cerea sã-și afle dreptate.

Fatã fiindu și piritu Nișul, cã au luat acea carte de vinãrici pe care au avut vorbã cu numitu ca sã-i facã și lui parte, n-au tãgãduit, numai zice cã, viîndu numitu la dînsul și fãcîndu-i rugãciune pentru ca sã mijloceascã de a sã orîndui slujbaș vinãricer, au fãcut rãvaș cãtre cluceru Vlãduț Tetoianul, care rãvaș sã vãzu de judecatã; fiindu scris cu leat 1778 septembrie 11, prin care scrie numitului Nișu, cum cã parte de taleri 300 i-au fãcut, iar de a orîndui slujbaș pã cinevași nu sã poate, fiindu cã slujba s-au luat de alții, zicîndu

pritu Nițul că la numiții bani taleri 300 i-au făcut și pîrișului parte pe un ban și el pe doi vrîndu să-i facă bine, însă cu acest așazămint numai la cîștig, iar pagubă eșindu să nu să amestice, care aceasta, nici pîrișii nu o tîgădui. Iar pentru cîștig, zice pîritu că au auzit și el cum că ar fi eșindu cîștig taleri 145 la numiții bani, taleri 300, dar lui nici un ban nu i s-au dat pînă acum, iar cîndu va lua, fi va da și lui parte dupe vorba ce au avut.

Pentru care, să fie luminată poruncă mării tale către dumnealui caimacamu Craiovii ca să înlînească de la boierii vinăriceri to analogonu din cîștigu ce vine la parte, de taleri 300 ce au avut numitu Nițu la slujba vinăriciului pă an, ot leat 78, din care cîștig să dea

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 187v.

doi bani pîritului și un ban părișului Ioan. De care, înștiințăm mării tale ca să să facă cea desăvirșită hotărîre de innălțimea ta.

1780, februarie 7.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Barbul Ciorogîrleanu biv vel sluger, Hristache șătrar.

789

1780
februarie

18

Veliții boieri arată prin anafora că Trandafir de la Ianina reclamă pe cojocarul Anastasie care deține o prăvălie cu odaie în București împotriva dorinței egumenului mănăstirii Stilu din Rumelia stăpîna acestei prăvălii. Dovedind că el a făcut zapis cu egumenul, pe cînd Anastasie o închiriasse de la fostul chiriaș fără știrea episcopului mănăstirii, se dă cîștig de cauză lui Trandafir. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

S-au judecat și innaintea domnii mele pentru această prăvălie, Anastasie cu Trandafir, și din cercetare, găsindu hotărîrea dumnealor veliților boieri cu cale, o întărim ca să rămîie prăvălia la numitu Trandafir, ca unul ce au luat-o de la igumenul, cu zapis. Iar Anastasie cojocarul, n-are a face el nici o dava pentru aceasta, fiindu că n-au luat cu zapis de la stăpîninul prăvălii. Ci, acel Nicola, ca unul ce au ținut-o mai nainte, acela numai de va avea a-și căuta cu protimisii pentru sine, să va cerceta <de va face el dava> de are dreptate, dupe ce însuși s-au lepădat și au dat-o altuia.

1780, februarie 18.

Din luminată porunca mării sale, preainnălțatului domnului nostru Ioan Alexandru Ioan Ipsilant voievod, vâtafu de divan au adus la judecată și innaintea noastră pe Trandafir, striinul de la Ioanina, cu jalba ce au jăluit innălțimii sale pentru Anastasie cojocarul, iar striinul zicîndu că s-au judecat cu dînsul la dumnealor boierii judecători ot <al> 2 <lea> departament pentru o prăvălie cu odaia ei deasupra, ce este dinnaintea hanului lui Zamfir, care odaie și prăvălie fiind a sfintei mănăstiri de la Rummele, ce să chiamă Stilu, fiindu Sofronie igumen aceștii mănăstiri aici, zice că prin zapis i-au dat-o lui cu chirie pe an cîte taleri 60 și deosebit să dea dar pe tot anu la sfînta mănăstire cîte taleri 10. Și cum o avea luată acela mai nainte de la igumen în 6 ani, iar pe urmă ar fi pus acel Nicola pe acest Anastasie și nevrîndu igumenu mănăstirii ca să lase prăvălia acestuia, Anastase, de vreme că Nicola, cel ce o ținea mai nainte, s-au lepădat că nu-i mai trebuie acum, fiindu că i s-au împlinit sorocul, nu ar fi vrîndu să iasă din prăvălie, cu care zice că judecîndu-să la dumnealor boierii judecători, dreptate nu și-au aflat. Și dupe jalba lui, ni să poruncește de innălțimea sa ca să cercetăm și să îndreptăm.

Deci, față fiindu innaintea noastră atit acest Trandafir jăluitoariul i Anastase cojocarul, cît și Nicola cojocarul, răspunse acest Nicola, ce au avut prăvălia mai nainte, că el au avut acea prăvălie și odaie luată cu chiria de la igumen în 6 ani, pe an cîte taleri 50 și, nemai-putîndu el să o ție, au dat-o el cu chirie acestui Anastasie cojocarul acum pe urmă în taleri 40 și el zice că au plătit la mănăstire, tot pe an cîte taleri 50 și igumenu au dat-o acum acestui Trandafir. Răspunse și Anastase cojocarul, cum că igumenu l-au înșălat și i-au luat

zapisul ce-l avea de la Nicola, zicîndu să-i dea alt zapis și nu i-au dat și prăvălia au dat-o acestui Trandafir și zicea că oricîtă chirie și dar dă la mănăstire, acest Trandafir va da și el, și orice cheltuială va face la odaie și la prăvălie, să fie tot de la dinsul și să șază el într-însa, fiindu că să protimisește. Am adus și pe Ștefan Vinețeanul, episcopu aceștii sfintei mănăstiri, și răspunse și el că adevărat și lui i-au spus igumenu că au luat zapisul de la mîna lui Anastase și l-au spart și prăvălia au dat-o acestui Trandafir cu zapisul igumenului, în care zapis s-au iscălit și el ca un episcop, care zapis să văzu și de noi scris de la leat 1779 octomvrie 26, iscălit și de alte mărturii, întru care scrie că au dat acestui Trandafir cu chirie o prăvălie cu odaia ei deasupra, pe an cite taleri 60 și taleri 10 dar la mănăstire, și, pe tot anul plătindu chiria, să o ție cît va vrea, iar neplătindu, dupe acea legătură, să iasă și din prăvălie și din odaie.

Ci, de vreme că Nicola ce au avut această odaie luată mai nainte cu chirie de la igumen, s-au lepădat și au pus pã numitu Anastase fãr' dă voia și știrea igumenului și igumenu ca un stăpîn văzîndu că-i dă acest Trandafir chirie mai multă și peste chirie și taleri 10 dar la mănăstire, ca un stăpîn venitului sfintei mănăstiri, cît au găsit de i-au dat mai mult aceluia, au dat-o.

Și măcar că dumnealor boierii judecători găsescu cu cale prin cartea dumnealor de judecată ca să ție prăvălia și cu odaia tot Anastase, dar de vreme că Nicola cel ce o ținea mai nainte, care avea dreptate cu ceia ce da altul chirie, să o ție tot el, și acum s-au lepădat și în urmă au băgat igumenu pã altul striin, cine i-au dat mai mult pentru folosul sfintei mănăstiri, dupe zapisul igumenului găsim cu cale și hotărîm, Trandafir să ție această prăvălie și odaie, și dupe zapis să-și răspundă chiria la episcopu mănăstirii pe tot anul. Aceasta scriem.

1780, ghenarie 15.

Badea vel vornic, vel vornic, vel logofăt, Scarlat Grecianu.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 183 - 184.

Veliții boieri arată prin anafora că popa Nițul cu cetașii lui din Alimănești (jud. Argeș) reclamă de la slugerul Dumitrache Brazoianu partea de moșie ce ar fi fost cîndva a neamului lor. Întrucît slugerul a probat cu hrisov și zapis stăpînirea moșiei judecata hotărâște că pira reclamanților este „fără de dreplate” și propune domnului să întărească stăpînirea piritului. Domnul întărește

790
1780
februarie
18

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Din cercetarea ce am făcut și domnia mea cu divan, față amîndoaă părțile, am văzut că tot hotarul aceștii moșii Alimănești, este a boierilor Crețulești după zapisu i hrisovu domnănescu, care moșie n-au lăsat dă a nu și-o căuta și a o stăpîni dumnealor, precum aceasta să dovedește și din anafora dumnealor boierilor ot leat 1768, care arată jalba ce au făcut acești piriși, cum că să stăpînește numita moșie dă răposatul vornic Crețulescul și căuta judecată cu dumnealui, cînd și atunci au rămas pira lor fără dă dreptate.

Ci, cît pentru moșie, am dat domneasca noastră întărire la mîna dumnealor ca să o stăpînească peste tot hotarul cu pace, iar pentru vie poruncim orînduiților boieri să facă cercetare la fața locului și, precum vor dovedi, să dea adeverînță în scris, urmîndu-să pentru vie după cum mai jos să coprinde.

1780, februarie 18.

Prealnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătafu dă păhărniceii au adus la judecată innaintea noastră pe popa Nițul i popa Pătru sin popii Bunii cu cetașii lor dă la Alimănești din sud Argeș, cu jalba ce au jăluit innălțimii tale pentru Dumitrache Brazoianu biv vel sluger, zicînd că, după jalba ce au dat numitu sluger innălțimii tale, cerînd și partea lor dă moșie din Alimănești sud Argeș a o avea supt stăpînire, care parte dă moșie zic că au fost a

strămoșilor¹ lor, Radu erbaru, și zic că șad pe acea moșie nestrămutați dă atunci și pină acum cu bună pace, avînd hrisoave și cărți domnești la mîna lor, iar acum după jalba ce au dat înălțimii tale slugeru Brazoianu, sint aduși aici la București cu mumbașir și cere dreptate.

Deci, față fiind și slugeru Dumitrache Brazoianu, răspunse că această moșie Alimănești din sud Argeș o are dată dă zestre dă la dumnealor boierii Crețulești, arătîndu-ne un zapis cu leat 7171 dichemvrie 21, de sint anii 117, al tuturor sătenilor i moșnenii din Alimănești sud Argeș, ce scrie că cu mare și cu mic și cu feciorii lor îl dau la mîna răposatului Radului Crețulescului, vel logofăt, i a frăține-său lui Pădure postelnic, feciori lui Stan logofăt Crețulescul, intru care scrie că dă a lor bună voe s-au vîndut rumâni răposatii doamniî Elenii a răposatului mării sale Matei voievod, ei cu toți feciorii lor și cu toată moșia lor din hotar pînă în hotar cu ville, cu morile, cu dîrstile și cu tot venitu. Care acestu zapis, să vede că-l întărește răposatu măriiia sa Radu Leon vodă c-un hrisov al mării sale dă la leat 7174 februarie 8, cu trei ani i mai în urma zapisului de mai susnumit dă vînzarea ce au făcut mai sus-numiții moșneni din hotaru Alimăneștilor ce s-au vîndut la doamna Elena, cum să coprinde mai sus. În care hrisov scrie că dă măriiia sa acestu hrisov al mării sale boierului mării sale, Radul Crețulescul vel logofăt și frăține-său Pădure, ca să le fie satu Alimănești cu tot hotaru și cu tot venitu și cu toți rumânii. După acestu hrisov, ne arată slugeru Dumitrache Brazoianu și o anafora scrisă dă la leat 1768, aprilie 23, dă sint ani 12, adică cu ani 102 mai în urma hrisovului mării sale Radului Leon vodă, iscălită și dă răposatii veliți boieri ce au fostu pe acea vreme, în care scriu că au avut judecată înaintea dumnealor popa Bunea cu cetașii ot Alimănești sud Argeș, din care să trag acești jăluitori, pentru o parte dă moșie din Alimănești, ce arată că să stăpînește dă către răposatu vornecu Crețulescul, arătînd acel Bunea cu cetașii lui cum că, în trecuta vre<me> ceilalți oameni din Alimănești s-au fost vîndut rumâni cu moșie cu tot, încă din zilele mării sale Matei vodă, la doamna Elena, iar strămoșu lor, Radu Erbaș, au arătat că nu s-au vîndut, arătînd și niște cărți domnești. Iar răposatu vornec Crețulescul au răspunsu atunci cum că moșia Alimănești iaste cumpărată din hotar pînă în hotar și au arătat mai sus-numitu zapis al tuturor sătenilor din Alimănești, ce s-au vîndut ei cu tot hotaru dă moșie din Alimănești la doamna Elena, cum și hrisovu mării sale Radului Leon voievod arată că sint mai noao dăcît cărțile ce au arătat popa Bunea cu cetașii lui la judecata acelor veliți boieri și dau dreptate răposatului vornicului Costandin Crețulescu a stăpîni, după zapis și după hrisovu răposatului Radului Leon voievod, tot hotaru moșii Alimăneștilor. Iar pentru o vie ce au arătat popa Bunea atunci, că este deosebită dă hotaru Alimăneștilor, au găsit dumnealor cu cale să să facă cercetare la fața locului dă către ispravnici și, cînd să va dovedi în hotaru Alimăneștilor să-și plătească otaștina iar de va fi afară din hotaru Alimăneștilor, aducînd adevărînță, să va face întărire să o stăpînească, și să vede că n-au făcut nici o cercetare pentru acea vie. Acum, după aceste cărți dă mai sus-numite și după judecata ce au avut popa Bunea cu cetașii lui, din care să trage și acest popa Nițul i popa Pătrul, la leat 1768, scoaseră un zapis cu leat 7174 februarie 1, care zapis să vede atît iscăliturile, cit și slova scrisă tot cu un condei. Și încă la veleat să vede dres, în care să vede iscălit Radu logofăt Crețulescu și alte mărturii ce-l dă la mîna lui Stan i popa Radu Arbaș și altor cetași ai lor ot Alimănești, în care scrie că le dă partea lor dă moșie din pădure, din siliștea satului, din apă, trei vaduri dă moară și dîrsta, să le ție moșie ohabnică. Care acest zapis, să vede că este mai naintea hrisovului mării sale Radului Leon voievod cu șapte zile și nicidecum în hrisov nu să pomenește. Si măcar dă ar fi și bun, dar dă vreme că atunci nu l-au arătat, n-are nici un temei, mai virtos că zice popa Nițul i popa Pătru cu cetașii lor că nici părinții lor, nici ei, acest zapis nu l-au avut, ci tocmai acum, după sfîntu botez, l-au găsit la un Dumitrașco diaconu ot satul Birșestii din sud Argeș.

Deci, aducîndu-să acest Dumitrașco diaconu înaintea noastră, dete și el mărturie cum că, avînd și el niște zapise pierdute și umblînd după dînsele, au găsit dintr-insele la un Sandul Rîureanu du peste Olt, sud Vilcea, și într-acele zapise ale lui zice că au găsit și acest mai sus-numit zapis și l-au dat numiților preoți. Și măcar dă și zice că li lau dat toc-

mai acum, dar n-au nici o dreptate a cere moșie cu dînsul, una, că este mai vechiu dăcit hrisovu boerilor Crețulești ce-l are Dumitrache sluger Brazoianu, al doilea, să vede că este mincinos, fiind scris tot cu o slovă și iscăliturile și slova zapisului, că ne-am încredințat că este mincinos, văzînd iscălit în altu, [iscălit] pe Radu Crețulescu logofăt i pe unii din boierii ce sînt iscăliți într-acei zapis mincinos, și potrivit iscăliturile din zapisu mincinos cu acele adevărate din zapisu cel bun, nicidecum nu să asemenează, nici să potrivescu.

Ci noi, după cercetarea scrisorilor ce am făcut ale boierilor Crețulești, ce sînt la mîna slugerului Dumitrache Brazoianu, tot hotaru aceștii moșii, Alimăneștilor, iaste al lui Dumitrache Brazoianu și ca o noșie ce o are dă zestre după zapisu moșnenilor din Alimănești ce s-au vîndut la doamna Elena cu moșie cu tot și după hrisovu răposatului mării sale [răposatu] Radului Leon voievod, să stăpînească tot hotaru moșii Alimăneștilor cu bună pace, atît dă către acești mai sus-numiți jăluitori, cit și dă către alți cetași ai lor. Iar pentru acea vie ce au arătat acel popa Bunea că este osebită dă hotaru Alimăneștilor, dumnealor boierii hotarnici, ce s-au orînduit să meargă pentru ceilaltă moșie Bereștii, să cerceteze și, dă va fi viia deosebită dă hotaru Alimăneștilor, să o stăpînească popa Nițul i popa Pătru cu cetașii lor, iar fiind în hotar, să dea otaștină.

Noi, dă cercetarea ce am făcut arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

1780, februarie 12.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, vel dvornic, Ianache Muruz vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Nicolae Fili<pescu> vel clucer.

¹ Pentru : strămoșului.

Veliții boieri arată prin anafora că postelnicul Constantin Tigveanu se plînge împotriva Mariei din satul Budișteni (Mușcel) care tulbură stăpînirea unei vii din Dealul Piteștilor (Mușcel). Tigveanu cîștigase via la judecata ispravnicilor și pierduse la departamentul al 2-lea; dîvanul boierilor hotărâște să se facă judecată prin mărturii și carte de blestem în fața ispravnicilor județului. Domnul întărește.

791

1780

februarie

22

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

După cum s au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face cercetare, însă să păziți dreptatea, ascultînd și luînd sama cu amăruntul mărturiilor ce vor avea, văzîndu-i întii a fi oameni vrednici dă marturi dupe pravilă, cari să mărturisească adevărul prin blestem, și așa să faceți alegerea ce să cuvine, urmînd după cum să coprinde mai jos.

1780, februarie 22.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vâtafu dă păhărniceii au adus la judecată înaintea noastră pe Costandin postelnicul Tigveanu cu jalba ce au jăluit înălțimii tale, zicînd că unchi său Costandin Vlădescul, avînd o vie în Dealu Piteștilor sud Mușcel, la moartea lui neavînd copii, zice că i-au dat-o lui danie prin zapis și zice că o stăpînește dă sînt acum ani opt, făcînd și mare cheltuială cu această vie, iar dă astă-toamnă încoace zice că s-au sculat o Mariia, fâmeia dă la satu Budișteni sud Mușcel, și cere să-i ia această vie cu pricină că este a ei. Pentru care vie, zice că, judecîndu-să cu Mariia la dumnealor ispravnicii județului, zice Tigveanul că și-au aflat dreptatea luînd și carte dă judecată, iar acum mai pe urmă, dupe jalba Marii, zice că s-au judecat și la dumnealor boierii judecători ot <al> 2<lea> dăper-tament și dreptatea zice că nu s-au aflat.

Deci, față fiind înaintea noastră și Mariia, fâmeia din satu Budișteni sud Mușcel, am întrebat ce răspunde împotriva jălbii lui Costandin și cu ce cere să ia această vie întru a

ei stăpînire, și zice că în viață fiind soțul ei, dă sînt acum ani 26, cu mare nevointă curățînd pădure pe moșia unui Costandin postelnicul Vlădescul, unchiul numitului Tigveanu, au sădit noao răzoare dă vie în Dealu Piteștilor sud Mușcel și zice că, trecînd doi ani la mijloc în zilele mării sale răposatului Costandin vodă Mavrocordat, s-au sculat unchiul numitului Tigveanu și prin jalba ce au dat, cerea să ia via cu pricină că este pe moșia lui. Și fiind orînduiți la dumnealor ispravnicii județului ce era atunci, zice că și-au aflat dreptatea, hotărînd să-și dea otaștina dupe obicei și să-și stăpînească via, și după aceea zice că au stăpînit-o acea vie pînă la moartea bărbatî-său, la care zice că are și mărturii acolo în fața locului, care știu dă această stăpînire. Iar cu doi ani înainte răzmiriții, s-au pus unchiul numitului Tigveanu și fără dă judecată zice că i-au luat via și dîndu-o numitului nepoti-său Costandin Tigveanu danie, acestu Tigveanu zice că au vîndut-o la igumenu dă la mănăstirea Vieroși și ea să află păgubașă dă acea vie. Văzum și anaforoa dumnealor boierilor judecători ot <al> 2<lea> departament, prin care arată cum că, măcar că are Costandin postelnicul Tigveanu carte dă judecată a dumnealor boierilor ispravnici dă județ, iscălită dă amîndoi ispravnicii, și-i dau dreptate a stăpîni acea vie. Dar arătînd la aceasta Mariia altă carte a unuia din ispravnici, Vasilache biv vel armaș, mai în urma cărților dă judecată, ce scrie către dumnealui vel vornic Badea Știrbei, prin care arată că această Mariia are mare dreptate dă a-și lua via întru stăpînire. Dă care nepotrivire a cărților dumnealor ispravnicilor, găsesc dumnealor boierii judecători cu cale ca mărturiile ce zice că are Mariia să le aducă înaintea dumnealor ispravnicilor din sud Argeș, iar nu înaintea ispravnicilor Mușcelului.

Dar noi după cercetarea ce am făcut aceștii pricinii, dă vreme ce Costandin postelnicul Tigveanu zice că via aceasta, fiind pe pămîntul unchi-său și fiindcă o lăsase această Mariia dă s-au părăginit, peste trei ani i-au dat-o unchi-său Vlădescului, danie, și au dăstupat-o, și înpotrivă zice și Mariia că via i-au luat-o Vlădescul fără dă judecată fiind lucrată, iar nu părăginită, la care zice că are și mărturii acolo în fața locului, așa găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii din sud Mușcel ca să aducă dă față înaintea dumnealor, atît pe postelnicelu Tigveanul i pe această Mariie, cum și pe acele mărturii ce zice jăluitoarea că are și sînt șazători tot în sud Mușcel, iar nu în sud Argeș, și prin carte dă blestem să să dăscopere adăvuru mărturiilor, să nu fie nicareva rudenii cu această Mariia. Și dă vor mărturisi acele mărturii cum că cu adevărat viaa au fost lucrată cînd au luat-o Vlădescul și au dat-o Tigveanului, să puie pe acele mărturii să să iscălească în dosul cărții dă blestem și să dea dumnealor ispravnicii și carte dă jucată la mina aceștii Marii. Iar neaducînd Mariia acest fel dă mărturii ca să să adevereze cum scrie mai sus, atunci dă cercetarea ce vor face dumnealor ispravnicii, dă toată curgerea pricinii pe largu, cu anafora, să înștiințeze înălțimii tale și li să va face cea dăsavîrșită hotărîre dă înălțimea ta.

1780, februarie 12.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, vel vornic, Grigorie Băleanu vel logofăt, Nicolae Fili<pescu> vel clucer.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 181v. - 182.

792

1780
februarie
22

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Gheorghe vierul din Lipia (jud. Buzău) reclamă pe Constantin căpitan Ciocănescul, care îi cere o datorie din timpul răzmeriței făcută pentru lucrul viei pîrtului. Pîrtșul susține că acea sumă fusese dată altui vier, Radu; judecata hotărăște aducerea acestuia și judecarea pricinii de către ispravnicii. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

Poruncim dumneavoastră ispravnicilor, înfățișîndu-i, să faceți cercetare cum scrie mai jos și dă la cine va rămînea dă împlinit să și împliniți, sau, zicînd că are a răspunde, să-i sorociți la divan.

1780, februarie 22.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui ceaușu dă aprozi aduse la judecată pă Ghiorghe din sud Buzău, piriș dumnealui căpitanului Costandin Ciocănescul, zicind că în vremea răzmiriții, fiind fost el vier la o vie a numitului căpitan ce o are la sud Buzău, din porunca dumnealui zice că au luat dă la un popa Costandin ot Lacu Tătarului sud Slam Rîmnic taleri 31 dă i-au lucrat via. Acum zice că, după jalba ce au dat Costandin căpitanu mării tale, au adus pe popa Costandin cu treapăd și, judecîndu-să cu dînsul la <al> 2<-lea> dăpartment, au dat pă numitu preot platnic cu acei taleri 31 la Costandin capitanu, pe care i l-au și plătit. Acum popa Costandin zice că l-au apucat pă dînsul să-i dea acei taleri 31 înnapoi și el i-au cheltuit la lucru vii numitului căpitan încă dă atunci. Față fiind atît dumnealui Costandin căpitanu Ciocănescul, cît și [pă] preotul popa Costandin, din cercetarea ce am făcut să dovedi că popa Costandin, făr'dă porunca numitului căpitan, au dat acești bani taleri 31 în mina lui Gheorghie jăluitoaru și zicînd lui Gheorghie să-și dea socoteala la ce lucru al vii au cheltuit, răspunse că nu i-au cheltuit el, ci fiindcă la acea vie era alt vier mai mare decît dînsul (orînduit de Costandin căpitanu) anume Radu, i-ar fi dat în mina celuia dă i-au cheltuit la lucrul vii dă cu primăvară, iar Costandin căpitanu răspunse cum că cu adevărat au avut atunci pe acel Radu vieru, dar la socoteala ce și-au dat, acești taleri 31 dă la Gheorghe nu i-au arătat.

Deci acel Radu nefiind aici dă față ca să arate dă au luat acei bani din mina lui Gheorghe sau dă nu i-au luat și de i-au luat să-și dea seama la ce i-au cheltuit și fiindcă Gheorghe il arată că să află șazător la Lipiia sud Buzău și într-alt chip neputîndu-să descoperi adăvăru, găsim cu cale să fie luminată porunca mării tale cu mu<m>bașir să ia pe Gheorghie jăluitoaru dă aici, să-l ducă la satu Lipiia și de acolo să ia și pe acest Radu vieru să-i ducă înaintea dumnealor ispravnicilor dă județ și dumnealor să-i cerceteze și ori să facă împlinire dă la care va rămînea banii asupra, sau, dă va zice acel Radu că are a răspunde, să-l dea în mina mumbașirului să-l aducă aici să să înfățișeze cu toții la judecată și care parte va rămînea va plăti treapădu și toată cheltuiala, după cum la aceasta s-au mulțumit căte trele părțile. Iar cea desăvirșită hotărîre rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 184-184v.

1780, februarie 20.

Matei Crețulescu clucer, Costandin Cocorăscu sluger, Scarlat șătrar, Anghelache clucer, Drăghicean Grecianu clucer.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Matei Siicaru reclamă, după 40 de ani, de la Bratosin, fiul lui Dogaru (jud. Buzău) banii îngropați de tatăl său și dezgropați de tatăl pîritului după cum ar reieși dintr-un zapis. Cum pîritul nu știe nimic de acest lucru se hotărâște cercetare cu ispravnici și martori. Domnul întărește.

793

1780
februarie
24

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisicoiu.

Fiindcă dă la zapciul cel orînduit ne înștiințăm cum că și o parte și alta s-au mulțumit și s-au odihnît a le căuta pricina la ispravnici, poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului să urmați cum scrie mai jos.

1780, februarie 24.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vătăfu dă divan aduse la judecată înaintea noastră pă Matei Slicaru dă la Buzău, piriș lui Bratosin, fecioru Dogarului tot dă acolo, zicînd cum că dă la strămoșu său au rămas niște bani într-un buriu, care buriu au fost îngropat lîngă casa moșilor lui la un păr. Tatăl pîritului și cu alți frați ai lui au dăsgropat buriu și au luat banii, iar tatăl jăluitoaru zice că dovedindu-i și apucîndu-i cu strînsoare i-au dat din bani taleri 40, pentru ceilalți au dat zapis că-i vor da pînă în doao săptă-

mîni și, întimplindu-să moartea tătine-său și el înstrăinîndu-să la Moldova, n-au putut să-și mai caute pînă acum. La această jalbă a lui, ni s-a poruncește să dăm către înălțimea ta să cercetăm și să dăm vom cunoaște că are dreptate, să și-o afle.

Față fiind și pîritu Bratosin, dă tot să apără, zicînd cum că el atunci nici nu a fost născut și nu știe ce va fi făcut pîrinții lui, iar jăluitoru răspunde cum că are mărturii și davagii acolo la Buzău, cari știu și vor arăta dă față cum că acei bani au rămas pîrițului dă la tată-său și să hrănește cu dinșii și pînă în zioa dă astăzi. Noi am cerut să arate zapisu ce zice că are dă la tatăl pîritului și-l văzum cu leat 7244 dă sînt ani trecuți 44, pe care îl dă un Dumitru cu alți trei tovarăși ai lui la mîna lui Dobre i a diiaconului Bratosin, tatăl jăluitorului, în care să coprinde că, pentru banii moșilor lor ce i-au găsit ei la colțul casii, au dat taleri 40, iar pentru ceilalți își pun soroc că-i va da pînă în doaoă săptămîni, dar cită sumă nu arată. Am întrebat pă jăluitor cîți bani cere și zice că nici el nu știe, ci să scoată buriu dă față și atunci să va socoti, iar pîritul Bratosin să apără zicînd că nici i este la știre buriu, nici banii.

Deci noi dă zisele jăluitorului și din răspunsurile pîritului, care sînt fără dă nici o dovadă și mai virtos fiind atîta sumă dă ani trecuți la mijloc, în care jăluitoriu nu să vede să fi mai făcut vreodată mișcare dă vreo judecată, n-am putut dăscoperi nici un adevăr.

Ci, găsăm cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului, să trimită să aducă dă față înaintea dumnealor pă marturii și davagii ce arată jăluitoru că are, cărora făcîndu-le cercetare cu amăruntul, după cum vor găsi dumnealor cu cale și cu dreptate să-i judece și să-i îndrepteze, hotărîndu-le prin carte dă judecată. Iar cînd nici de acolo nu să vor putea odihni, cu alegerea în scris ce le va face și cu soroc îi va trimite la luminat divanu mării tale. Noi așa găsim cu cale, iar cea dăsvîrșită hotărîre rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 182v-183.

1780, februarie 21.

Matei Crețulescu clucer, Costandin Cocorăscu sluger, Scarlat șătrar, Anghelache clucer.

794

1780
februarie
27

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Radu, țiganul logofătului Brincoveanu, se plînge împotriva lui Ianache cafegiu care l-ar fi globit pe nedrept cu 55,60 taleri pentru o presupusă hojie. Se dispune obligarea pîrițului la restituirea banilor, care vor rămîne amanet la judecată pînă la definitivă dezvinovățire a pîrișului. Domnul înlărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit dă la judecată cu cale, poruncim dumitale vel armaș să implinești cu sluga domniei mele...¹ armășal, dă la numitu cafegiu banii și să stea amanet la judecată. Așijderea să aduci și pă acel țigan chezaș la judecată ca să ia săvîrșire pricina.

1780, februarie 27.

Preaînălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, la jalbă ce au dat acest Radu țiganu pentru Ianache cafegiu, cum că cu prepus de hojie i-ar fi dat taleri 55,60, astăzi dichemvrie 17, să înfățișară la judecată, și, întrebîndu-să Ianache cafegiu, nu tăgădui luarea acelor bani. Căruia cerîndu-i-să dă are să arate vreun engrofon dă la drăgători pentru luarea acelor bani dă vinovăția zisului țigan, și nu avu, fără dă numai zise că i-ar fi dat dă bună voce printr-un Dinul vâtaf dă țigani gospod, ce au fost chezaș la vreme cînd au fost numitu țigan închis la dumnealor ispravnicii ot sud Argeș.

Deci, după cartea aceasta a dumnealor ispravnicilor ot sud Mușcel, ce scrie înălțimii tale pentru îndreptarea ce-i dau dumnealor ispravnicii ot sud Argeș, precum să vede înnapoi la deosebită scrisoare, arătînd cum că alții au fost hojii, iar nu acesta, dă la judecată să

găsește cu cale, banii ce i-au luat Ianache cafegiu de la acest țigan fără să judecată să-i pue acum amanet la acestu departament supt pecete și apoi, cu porunca înălțimii tale, să să aducă acel Dinu țiganu chezas, ca să să dăscopere adăvărul și atunci cel drept își va lua banii, încă și cheltuiala i treapădu, sau țiganu dovedindu-să în vină, să să și pedepsească. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face să către înălțimea ta.

1779, diehemvrie 17.

Mihai Popescu, Dumitrache stolnic, Dumitrache Brazoianu sluger, Iordan grămătic, Niculae Cuzi sluger.

Preainălțate doamne,

Cu preaplecată scrisoare, facem știre înălțimii tale că, dînd jalbă înălțimii tale Radu, țiganu dumnealui biv vel logofătului Brincoveanu, precum că astă-primăvară, furîndu-să cinci capete dă vită a unor mocani din Rumânești dintr-acel județ Mușcel, s-au prepus pă dînsul și, ducîndu-l la dumnealor ispravnicii din sud Argeș, dă frica bătăii ce au luat dă la dumnealor, s-au dat vinovat și încă au năpăstuit și pă un Stan țiganu Morteau, vătăf dă țigani ce să află cu șaderea într-acel județ. Și la cea arătare a lui, fiind și păgubașii dă față, cum au auzit, dă loc s-au dus și au înștiințat pă dumnealor ispravnicii, ce era atunci la acel județ, și dumnealor au trimis poteri la acel vătăf dă l-au adus și apucîndu-l dă la el cu dă la alți țigani din vătășiia lui, taleri 78 și bani 48, și pină a nu eși el dă la închisoare, s-au prinsu și hoții ce au furat acele cinci capete dă vită dă cai și apoi atunci l-au slobozit și pă el făcîndu-i dumnealor ispravnicii Argeșului și adeverință cum că au eșit drept și el este păgubaș acum că banii aceștia ce i s-au luat pentru năpăstuirea lui. După a <că>ruiă jalbă, ni să poruncește dă către înălțimea ta ca să ne ajungem cu dumnealor ispravnicii din sud Argeș spre a le înștiința dă aceasta și, dă va fi precum jăluiește el că s-au prinsu hoții aceia, cu ce pricină l-am prădat noi, luîndu-i acei taleri 78, ci, făr'dă alt cuvînt fiindu-i jalba adevărată, să-i dăm banii negreșit înapoi, înștiințînd și înălțimii tale cum am îndrăznit a globi.

Luminate doamne, înștiințăm înălțimii tale că, după luminată porunca înălțimii tale, ne-am ajunsu cu dumnealor ispravnicii Argeșului pentru jalba acestui numit jăluitor și ne-am adăvărat dă prepunerea lui că au eșit drept, iar hoții au fost alții, care s-au și prinsu atunci, după cum adevăriră dumnealor ispravnicii, cu care ne adeverează aceasta, iată o trimisem la înălțimea ta. Iar pentru banii ce s-au luat jăluitorului, noi nu i-am luat, luminate doamne, nici un ban, nici la știrea mea nu este aceasta, fără numai un Enache vătăfu ce au fost pe lîngă dumnealui Costache Racoviță biv <al> 2<-lea> logofăt, cînd era ispravnic acestui județ, furîndu-i-să și lui atunci o iapă cu un cîrlan, cînd căzuse jăluitoru cu prepunerea aceasta dă hoție, cu cuvînt că el i-au furat acei cai ai lui, l-au apucat și i-au luat taleri 55,60. Pentru care bani, chemîndu-l pă numitu vătăf și arătîndu-i luminată porunca înălțimii tale, dă au văzut-o în ce chip să poruncește pentru banii ce au luat jăluitorului, i-am și poruncit în 2—3 rînduri ca să-i dea banii și el nu va să-i dea. Eu, să-l închiz sau să-i fac alt zor, nu poci, luminate doamne, fiind înapotriva luminatelor ponturi ale înălțimii tale, pentru că au fost cafegiu, iar pentru taleri 22,108 ce mai rămîne, acești bani arată jăluitoru că i-au dat dobîndă la niște țigani ursari domnești, dă la care s-au îndatorit dă au luat acei taleri 55,60 ce arată mai sus, dă i-au dat numitului vătăf, neavînd el bani să dea. Ci la aceasta, cum va lumina Dumnezeu pă înălțimea ta asupra jăluitorului acestuia. De

Arj. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 180 v. — 181.

1779, noemvrie 10.

Al înălțimii tale plecat, Radu Golescu ispravnic.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Maria Cantacuzino reclamă de la Stan Urlățeanu șase sălaşe de țigani, în virtutea dreptului de protimisis, bazată pe un zapis de moștenire de la strămoșul ei Șerban voievod. Judecata hotărăște să fie adus la divan Stan Urlățeanu și țiganii spre a fi răscumpărați de ptrișă. Domnul întărește.

Preainnălțate doamne,

Jăluesc mării tale, că la mîna lui Stan Urlățeanu să află 6 sălaşă dă țigani, anume : Tănasie sin Băjan i Ion brat ego i Gligore brat ego i Stanciu brat ego i Dumitru brat ego i Neagul, cu familiile lor, cumpărați dă la Ilinca comisoaia sin Ene logofăt, care țigani să tragu din numitul țigan Băjan, ce s-au fost cumpărat dă strămoși-mieu Șarban vodă prin zapisu ce-l am dă față, care țigani au și rude dă aproape între țiganii miei, cum și însuși numiții țigani, fiind aduși la judecată, n-au tăgăduit, numai au răspunsu că ei s-au pomenit vinduți dă un Andrei zugravu ot Craiova la zisul Ene logofăt, tatul Ilincăi, însă în urma cei mai dinainte trecută răzmiriță cînd toată țara au rămas supt o stăpînire.

Pentru care judecată, aducînd dă față pă Ilinca comisoae, i-au cerut să arate sineturi ca să să cunoască, dă unde i-au avut acel Andrei zugravu, care i-au vindut tătine-său, sau să <a>rate zapisu cumpărătorii tătine-său dă la acel zugrav, iar ea au răspunsu că nu știe, fără numai au zis că i-au dat și ei tată-său dă zestre.

Și așa văzînd judecata, nu mi-au dat altă volnicie spre a-i lua supt stăpînire, fără numai cu protimisis dă răscumpărare dă la acel numit Stan Urlățeanu, carele, fiindcă dă această dată să află la sud Saac, mă rog innălțimii tale să-mi aflu dreptatea la zisa protimisis dă răscumpărarea acelor țigani.

Plecata mării tale

Mariia Cantacozini

Răspunsu la jalba dînnapoi

Dumneata vel armaș, dumnealor boierii judecători să ne înștiințeze dă alegerea judecății și dă cererea aceasta a dumneaei.

1780, februarie 26.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, dăm volnicie slugii domnii mele¹ armășel, să meargă și să ia pă Urlățeanu dinpreună cu țiganii și zapisul dă cumpărătoare, să-i aducă aici ca să-și primească banii pe țigani prin judecată, cum scrie mai jos.

1780, februarie 28.

Preainnălțate doamne,

La aceste ce jălueste dumneaei Mariia Cantacozini printr-acest răvaș, așa este, căci s-au theorisit judecata între dumneaei cu acea Ilinca comisoaie ce au vindut pă acei țigani lui Stan Urlățeanu și, după curgerea pricinii lor, are dumneaei protimisis spre a-i întoarce banii.

Dar fiindcă acel Stan Urlățeanu să află în sud Saac, să fie luminată porunca innălțimii tale cu mumbașir ca să vie însuși împreună cu țiganii și cu zapisu cumpărătorii ca să-și ia banii prin judecată. Iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc..
Ms. nr. 7,
f. 186v-187.

1780, februarie 27.

Ioan Cîndescu, Mihai Popescu, Dumitrache stolnic, Dumitrache Brazoianu sluger, Iordan grămătic, Dumitrache Cuz<i> sluger.

¹ Omisiune.

Veliții boieri arată prin anafora că Ene și Nițul, fiii Mancului din București, se plîng împotriva lui Tănase Colfescu biv căpitan de lefecii care urmărește să le ia cei 100 stînjani de moșie din Ogrăzeni (jud. Vlașca) deși ei, pirișii, li răscumpăraseră de la mezat ca fiind veche stăpînire a neamului lor. Divanul hotărăște să rămîna stăpîni ai moșiei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod zemle Vlahisoiu.

Intr-aceste șaptezeci și trei dă zile ce au trecut dă la hotărîre pînă acum, nearătîndu-se Colfeștii cu apelație în divan și văzînd domniia mea și hotărîrea dumnealor velițiilor boieri cu rînduială, o întărim și domniia mea cu domneasca noastră pecete spre a stăpîni Mănciuleștii cu pace.

1780, februarie 30¹.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătăfu dă păhărniceii au adus la judecată innaintea noastră pă Ene sin Mancul din București, cu jalba ce au jăluit innălțimii tale pentru Tănase Colfescul, biv căpitan ze lefecii, zicînd că 100 stînjăni dă moșie dă la Ogrăzeni sud Vlașca fiind vînduți dă neamul lui la paharnicu Iordache Colfescul, părintele mai sus-numitului căpitan, după ce au căzut casa păharnicului Iordache Colfescul pentru datorie la Panait lipțcanu, au răscumpărat acei stînjani 100 cu întoarcere dă bani dă la Panait lipțcanu, fiind de la neamul lui și dă cînd au răscumpărat dă la Panait lipțcanu, de sint ani patru, pînă acum, i-au tot stăpînit cu pace. Iar acum după ce s-au luat casa paharnicului Iordache dă supt stăpînirea lui Panait lipțcanu și cu luminată porunca innălțimii tale, s-au dat iar supt stăpînirea copiilor răposatului paharnic Iordache Colfescul, zice că numitul căpitan Tănase Colfescul nu l-ar fi îngăduit să stăpînească și trăgîndu-l la judecată la dumnealor boerii judecătorei ot <al> 2<-lea> depertament, după acea judecată nefiînd odihnit, aducînd numitul zapciu innaintea noastră atit pă Ene jăluitorul, cit și pe dumnealui biv vel sărdar Iordache Colfescul, frate și vechilu lui Tănase Colfescul, biv văpitan za lefecii, ne arătă Ene sin Mancul, zapisul unii Marii mătuși-si ce zice că au fost soție lui Gheorghe mărghelaru și soră cu muma acestui Ene sin Manciu, scris dă la leat 1761 martie, de sint ani 18, cu care vinde la răposatu paharnic Iordache Colfescul stînjăni 100 din moșia Ogrăzeni, ce zice că au avut-o și ia dă zestre dă la tată-său Radu logofătul Cîrlan. Văzum și zapisu lui Panait lipțcanu scris dă la leat 1775 octomvrie 26, dă sint ani patru trecuți, în care scrie că, făcîndu-să casa răposatului paharnic Iordache Colfescul mezat, au cumpărat dă la mezat stînjăni 100 la moșia Ogrăzenii ce să chiamă și Bălășoia, și-i vinde lui Ene i frăține-său Nițul sin Mancul, scriîndu că i-au dat și zapisul cel vechiu. Văzum și anaforoa dumnealor boerilor judecătorei ot <al> 2<-lea> depertament ce este scrisă dă la trecuta luna lui iulie 6 leat 1779, cu carele găsescu dumnealor cu cale și hotărăscu dînd dreptate copiilor răposatului paharnic Iordache Colfescul ca să întoarcă banii cumpărătorului, lui Ene i frăține-său Nițului sin Manciu, făr'dă pagubă, ce i-au dat lui Panait lipțcanu pe acei 100 stînjăni din moșia Ogrăzeni, de vreme că casa răposatului părintelui dumnealor iarăși li s-au dat supt zapt.

Deci, această judecată, din luminată porunca innălțimii tale cercetîndu-să și dă noi, și fiindcă la divan, cînd s-au invoit copii paharnicului Iordache Colfescul cu Panait lipțcanul dă i-au dat taleri noă mie și au luat iarăși casa cea părintească dă la Panait supt zaptu dumnealor, luminată hotărîrea innălțimii tale au fost din divan ca să priimească cele ce să află, adică, vii, moși, vite, țigani și altele, iar cele ce să vor fi prăpădit, sau le va fi vîndut Panait ca unul ce au fost stăpîn pă dinsile, acelea să nu le caute, mai virtos că acest Ene și cu frate-său Nițul, i-au răscumpărat acești stînjăni 100, dă moșie dă la Panait, ca un lucru ce li să cădea, fiind dă la neamul lor, și o stăpînesc de sint ani acum patru. Și dupe dreptate nu mai au copiii paharnicului Iordache a mai lua această moșie supt stăpînire, de vreme că au căzut acum cu stăpînirea iarăși la neamul dă la care au eșit cînd s-au vîndut, la răposatu paharnic Iordache, tatăl numiților Colfești.

Dreptu aceia, găsim cu cale și hotărîm, Ene i Nițul frate-său, sin Manciu, după cum au stăpînit acești stînjăni 100 din moșia Ogrăzeni, ce au fost dă la mătușa lor Mariia, și-i stăpînește de sint patru ani, să-i stăpînească și dă acum innainte cu bună pace de către copiii paharnicului Iordache Colfescul și dă către tot neamul dumnealor. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă innălțimea ta.

1779, dichevrie 17.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbeiu vel vornic, vel dvornic, Ianache Moruzi vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu logofăt.

¹ Așa în text.

797

1780
februarie

30

Divanul judecătoresc, compus din mitropolitul țării, episcopul Buzăului și veliții boieri, arată prin anafora că Oprina (jud. Saac) se plînge împotriva logofătului Stoica din București care ar fi stăpînit fără drept o parte din moșia Urlați (jud. Saac) zălogită de soful ei, Neagu, lui Stan logofăt din Urlați. Cum la altă judecată pîrîtul dovedise că a răscumpărat moșia în calitate de rudă a debitorului, judecata îi recunoaște stăpînirea și hotărâște alegerea moșiilor. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoinu.

Măcar că și dupe aceasta în urmă au dat Oprina cu fiul său Ioan jalbă, tăgăduindu rudenii Stoicăi, dară din cercetarea preasfinții sale părintelui mitropolitului, izbăvitorului de Dumnezeu episcopul, și a dumnealora veliților boieri ce au făcut cu amăruntul, cum și în deosebită cartea dumnealor pe largu arată, fiindu, indetule foarte, dovezile ce au adus Stoica logofātu, prin care, adevărindu-să bună rudenii lui și pira Oprinii și a fii-său fiindu la aceasta rea, am dat această întărire la mina Stoicăi cu domneasca noastră pecete spre a-și putea moșteni stăpînirea și răscumpărătoarea dupe alegirea ce este să o facă la fața locului cu hotarnici orînduiți prin osebită poruncă.

1780, februarie 30¹.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, vătăfu dă visterie aduse la judecată înaintea noastră pă Oprina din sud Saac cu jalba ce au jăluit innălțimii tale pentru Stoica logofātu dă aici din București, zicînd că, avînd ea o parte dă moșie în sud Saac ce să numește Urlați, care parte dă moșie fiind zălogită dă bărbati-său Neagul și dă cumnati-său, Liica călugăru Urlățeanul, la Stan logofăt din Urlați, numitul Stoica logofātu, cu pricină că este rudă cu Neagul bărbati-său și cu Liica călugăru, cumnati-său, precum și părtaș dă moșie, fără dă știrea ei zice că ar fi scos acea parte a ei de moșie dă supt zălojirea numitului Stan logofețelul și zice că aflîndu-să iar acum dă partea ei dă moșie cum că Stoica logofātu au luat-o dă supt zălojirea lui Stan logofețel, s-au judecat la preasfinția sa părintele mitropolitul, pe care hotărîre a preasfinții sale, zice că nu este odihnită, zicînd că nu știe pe Stoica logofātu de a fi tovarăș de moșie și moșnean înpreună cu ea, precum nici rudă cu bărbati-său și cu Liica călugăru zice că nu este acestu Stoica logofātu, și cerea Orpina ca să-și alle dreptatea. În care jalbă, a ei, i să dă răspunsul dă innălțimea ta, cum că, cit pentru rudenii Stoicăi logofātu, că este cu adăvărat rudă și părtaș dă moșie, aceasta s-au dovedit bună dă către noi, precum s-au văzut și dă către innălțimea ta acea carte dă judecată a noastră și nu este trebuință altă cercetare a să mai face pentru aceasta. Așîderea și pentru jăluitoarea aceasta, cum că s-au dovedit rudă și moșteancă, iarăși s-au dovedit dă către preasfinția sa părintele mitropolitul, precum s-au văzut anafora preasfinții sale dă innălțimea ta, și alte cercetări și judecată nu are trebuință a să mai face. Atita numai, fiindcă în anafora părintelui mitropolitului nu să orînduiește pentru jăluitoarea aceasta cită parte i să cade, așîderea nici deosebită carte dă judecata noastră nu să arată pentru Stoica logofātu ce fel dă văr este și a

cîta spiță, aceasta ni să poruncește dă Innălțimea ta ca să cercetăm. Unde fiind cu toții adunați la un loc, arătăm Innălțimii tale că toată această moșie Urlați ce să numește Broșteanca și Necșăteasca din vechime s-au stă<pinit> dă trei moși, adică, o parte să <să> stăplnească dă neamul numitului Stan logofăt din Urlați cu părtașii lor și altă parte să <să> stăplnească dă neamul Buticeștilor, iarăși cu părtașii lor, iar altă parte să stăpinea dă neamul piritului Stoicăi logofăt și al Neagului, bărbatu aceștii Oprinii Jăluitoarii. Și așa, dintr-aceste doă hotară de moșie ce scrie mai sus, a treia parte li să cuvine a stăpini adică, Ioan copilu, feciorul aceștii Oprinii Jăluitoarii, și cu Zlata fata lui Mihai, vară-sa, să stăplnească o jumătate dintr-această a treia parte și piritu, Stoica logofātu să stăplnească altă jumătate tot dintr-această a treia parte cu neamul lui, de vreme ce într-aceștii chip au dovedit Stoic<ca> logofātu prin mărturii Innaintea noastră. Carii au priimit și blestem cum că pin din doă au stăpinit această a treia parte dă moșie tatăl Stoicăi logofātu, Nicodim monahu și cu Liica călugăru, vârt-său, dupe cum mai pe largu să coprinde mărturiia fieștecăruia în deosebită carte dă judecată a noastră ot leat 1778 ghenarie 17, ce s-au văzut și dă Innălțimea ta. Neagul, fratele Liicăi și tatăl lui Ioan, copilu al aceștii Oprinii Jăluitoarea, cu zapisul său, care să văzu și dă noi, scris cu leat 1762 dichemvrie 1 dă sint ani 18, își pune zălog partea lui toată din hotaru Broștenescu și Necșătescu la numitu Stoica logofeșel și la frate-său Stoian, drept taleri 40 și scrie în zapisu lui așa, că zălojirea li este în ani 2, și pină la acest soroc dă doi ani, dînd banii, să-și ia moșia iarăși întru stăpînirea sa, iar, nedîndu banii, să fie moșia statornică la Stan logofeșel și la copiii lui, care parte au și stăpinit-o Stan necontenit ani 16, pină cînd, cu protimisis dă rudenie, această zălojire și vînzare a Neagului, Stoica cu întoarcere dă bani la leat 1778 prin judecată au luat-o dă la Stan întru a sa stăpînire. Asemenea și Liica călugăru Urlațeanul ce au murit făr'dă moștenitori, iarăși cu zapisul său, care să văzu și dă către noi, scris cu leat 1763 mai 1, își pune zălog partea lui toată din hotaru Broștenescu i Necșătescu cu hrisovu dă moșie al lui, tot la numitu Stan logofātu, drept taleri 41, cu sorocu pină la Sfintu Dimitrie, și scrie în zapisul lui așa, că, viînd zioa și sorocu banilor, să fie moșia stătătoare lui Stan logofātu. Și au stăpinitu Stan și această parte a Liicăi necontenit ani 15, pină cînd Stoica iarăși cu protimisis dă rudenie și părtaș dă moșie, cu întoarcere dă bani prin judecată tot la leat 1778, au luat și această parte a Liicăi dă la Stan, întru a sa stăpînire, iar partea lui Mihai, fratele Liicăi și a Neagului, dîndu-o zestre Zlatii, fii-si. Această Zlată dinpreună cu Mihăilă bărbati-său, la leat 1762 dichemvrie 10, cu zapisul lor carele să văzu și dă noi, își vinde partea ei lui Costandin logofăt dă divan ce au murit, drept taleri 20, și scrie să o stăplnească acestu Costandin cu bună pace dă către ea și dă către tot neamul ei. Și Stoica logofātu, la leat 1778 ghenarie 9, Innaintea preasfinții sale părintelui mitropolitului dîndu acei taleri 20 răposatului protopopului Lazăr, fratele și cliromul numitului Costandin logofātu, au răsкупărat și acea parte a lui Mihai, tatăl Zlatii, ce o vînduse această Zlată, fiica, iarăși cu protimisis, ca o rudă și tovarășă dă moșie, și așa au luat Stoica cu răsкупăratore atît partea Liicăi, cît și partea Neagului, soșul Oprinii Jăluitoarei, cum și partea lui Mihai, tatăl Zlatii, întru a sa stăpînire, dă este aproape dă doi ani, care această a treia parte, rămîne bună supt stăpînirea Stoicăi logofātu.

Deosebit de aceasta, dupe luminată porunca Innălțimii tale, mai cercetăm și rudenia Stoicăi cu această Zlată și cu Ioan copilu, feciorul Oprinii Jăluitoarii, și arătăm Innălțimii tale că un popă Dumitru au fost frate bun cu Drăgan Leca, fecioru popii lui Dumitru, cu Gheorghe, fecioru lui Drăgan, veri primari Liica călugăru, feciorul Lecăi, cu Nicodim, tatăl Stoicăi logofātu, veri al doilea, Zlata și Ioan copilu, fecioru Oprinii Jăluitoarea, cu Stoica logofātu, veri al triilea, o jumătate dintr-a treia parte din hotaru Broștenescu și Necșătescu o au stăpinit-o tatăl Stoicăi logofātu, Nicodem monahu ce să trage din Drăgan. Altă jumătate, tot dintr-aceea parte a treia, s-au stăpinit dă Liica călugăru cu frații lui ce să trage din popa Dumitru, fratele lui Drăgan, care acea parte a Liicăi călugăru și a fraților lui, Stoica logofăt, cu protimisis au răsкупărat-o dă la Stan logofātu ot Urlați, precum mai sus să vede.

Care pentru această pricină a acestor dooaă hotară dă moșie, am făcut în trecutele zile, deosebită anafora către înălțimea ta și pe largu arătăm înălțimii tale, cum că este trebuință dă a să face hotărnicie la aceste dooaă hotară de moșie, fiind față Stan logofețelu ot Urlați cu toți cetașii lui ce să trag dintr-un moș, cît și neamul Buticeștilor ce sint iarăși dintr-un moși, cum și Stoica logofātu cu neamul lui ce sint iarăși un moș. Și trăgîndu-să aceste dooaă hotară dă moșie și făcîndu-să masă, acei boieri hotarnici să dea acestor părtași ce scrie mai sus pã trei moși, fieștecãruia după stăpînirea ce să dovedi că au avut fieștecare părtaș ce să trage dintr-acei trei moși, cum și cumpărătorile ce vor fi avînd iarăși unul dă la altul din părțile acestor trei moși dintr-aceste dooaă hotară, dîndu-le acei boieri hotarnici cărțile la mîna fieștecãruia, arătînd cîți stînjăni și pe unde să stăpînească cu semnele lor, puindu-să și pietre ca să nu mai aibă gilceavă între dîșii.

Ci noi, după cercetarea ce făcu, neamului și stăpînirii acestui Stoica logofātu cu Zlata i Ioan, feciorul Oprinii Jăluitoarii, cum și dă vînzările ce au vîndut Liica călugărul Urlățeanul cu frații lui la Stan logofețelu și au răscumpărat Stoica logofātu ca o rudă și tovarăș dă moșie, cum și că face trebuință a să face hotărnicie acestor dooaă hotară de moșie, Broște-neasca și Necșateasca, acolo în fața locului, precum și mai sus să vede, arătăm înălțimii tale, iar cea mai dășăvărșită hotărîre rămîne a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 188 - 189v.

1780, februarie 9.

Grigorie al Ungrovlahiei, Cozma episcop Buzău, Neculae Dudescu ban, Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, vel vornic, Ianache Muruzi vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu, Nicolae Filipescu vel clucer.

¹ Așa în text.

798

1780
martie

7

Veliții boieri arată prin anafora că Frîncul Țugui și Radu Țugui cu cetașii lor din Costieni (sud-Saac) se plîng contra lui Stan Untea, Stan Brîncuși, Stoica Untea, tot din Costieni pentru moșia Costieni. După dovezi cu zapise și scrisori, divanul propune să se trimită pricina la ispravnici care stringînd „pe toți moșnenii după obicei” să tragă moșia Costieni și să facă alegere „pe moși”. Domnul întărește.

Иъ Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Întărîm <și>poruncim dumneavoastră ispravnicilor județului, mergînd la fața locului, să urmați a face alegere cum scrie mai jos, însă să păziți dreptatea ca nici unul să nu rămîne asuprit și ca să ia treaba sfîrșit, rînduim pe sluga domnii mele...¹ Tolico pisah gospodstvo mi.

1780, martie 7.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătafu dă visterie au adus la judecată înaintea noastră pã Frîncul Țugoi i Radu Țugoi vârl-său, vechilli fiind Oancii Hăjii i cetașilor lor dă la satu Costieni sud Saac, cu jalba ce au jăluit înălțimii tale, pentru Stan U<n>tea i Stan Briia i Stoica U<n>tea dă la Costieni sud Saac, zicînd că această moșie Costieni iaste a lor de baștină părintească și s-au stăpînit pînă acum, dă zic că sint ani 87, dă trei moși anume: Vlaicul Costean i Lupu Hățea i Tudor Untea. Și zice acest Frîncul Țugui jăluitoru că el și cu cetașii lui să tragu di<n> moșu Vlaicu[lul] Costean, iar Oancea Hănțea cu cetașii lui di<n> moșu Lupul Hănțea și Stan Untea i Stan Braia i Stoica Untea și cu Drăgoi Hihilețul sin ba<ba>-Ana să trag din moșu Tudor Untea, și pînă la o vreme zic că au stăpînit această moșie Costeni d-a valma și fieștecare își lua venitu du pã dînsa pe moșii lor, iar dă la o vreme încoaci, zic că numitu Stan Untea i Stan Briia i Stoica Untea și cu baba Ana, muma acestui Drăgoi Hihilețu, s-au zălogit toată partea lor, ce lua venit din moșia Costeni pe moșu Tudor Untea, la un Albul vătafu ce au murit și Stan Untea și cu Stan Briia au fugit în țara Ungurească, iar Stoica Untea și cu acea babă Ana zic că au

rămas aici în țară. Și zice acestu Frîncul Țugui, ce este vechil și celorlalți cetași ai lor, că moșu lor, văzînd pã acele A<l>bul vataf cã intrã cu stãpînirea pe acel moș, nu l-au îngãduit, ci, dîndu-i banii zãlojirii, l-au luat moșii lor și pe moșu ce-l stãpînea acel Stan U<n>tea și ceilalți cetași ai lor supt stãpînirea lor, și mai la urmã numitu Stoica U<n>tea și cu acea baba Ana și-au rãscumpãrat partea lor dã la moșii lor pe o jumãtate dã moș cu partea dã moarã ce era într-aceastã moșie ce sã stãpînea dã trei moși dã mai sus-numiți, iar partea pe o jumãtate dã moș, ce sã stãpînea dã numitu Stan Untea i dã Stan Braia cu partea dintr-aceia moarã, neavînd atunci cine sã o rãscumpere dã la moșu lor, zic cã au stãpînit-o atît moșii i pãrinții lor, cum și ei pînã acum la rãzmiriță. Și mai sus-numitu Stoica Untea i cu Baba Ana, dupã ce au rãscumpãrat acea parte a lor pe jumãtate dintr-acele moș, cu partea dã moarã ce o avea zãlojitã, zice acest Frîncul Țugui jãluitoaru cã atît Stoica Untea, cît și baba Ana, prin zapise și-au vîndut acea parte a lor dã o jumãtate dã moș cu partea dã moarã, la tatã-sãu, Frîncul, și ne arãtã acestu Frîncul jãluitoaru sin Frîncul cumpãrãtoru, un zãpis al Dragului sin Stan Untei, scris dã la leat 7263 februarie 3, de sînt ani 25, cu care vinde acest Dragul dinpreunã cu acestu fii-sãu Stoica i cu Stan, Frîncului ot Costieni sin Radu Țugui, partea lui dã moșie din Costieni, o jumãtate dã funie cîtã s-ar alege dintr-acest hotar, din pãdure, din munte, din cîmpu, din siliște, din apã, din cin pînã în cin în care zapise sã ve<de> iscãliți și mãrturii Oanceg Hãțea i Stoica brat ego ce sã trag din moșu Lupul Hãțea, cum și alte mãrturii. Și tot acesu Frîncul jãluitoaru ne mai arãtã și zapisu acei Anii Hilițoaii ce sã trage tot dintr-acele moș Tudor Untea cu leat 7260, de sînt ani 28, cu trei ani mai innaintea zãpisului de mai sus-numit al Dragului, tatului acestui Stoicãi Untea cu care vinde aceastã Hilițoae, dinpreunã cu fecioru ei Drãgoiu i cu fetele ei Elina i Voica, Oancii Hãții (ce zice acestu Frîncul cã sã trage acele Oancea din moș Lupul Hãțea) toatã partea ei dã moșie ot Costeni, insã trei cezvîrți oricîtã s-ar alege dintr-acest hotar, din pãdure, din munte, din cîmpu, din siliște, din apã, din cin pînã în cin și acele Oancea la leat 7272, adicã peste 12 ani, sã vede cã scrie tot într-acest zãpis al acei Anii cã pune acea parte dã moșie, ce au cumpãrat-o dã la acea Anã vãduva, zãlog la un Frîncul, drept taleri 7 pol, și scrie cã, pînã va da banii, sã stãpîneascã Frîncul acea parte dã moșie cu bunã pace. Deosebit de aceste zapise ne mai arãtã tot acestu Frîncul jãluitoaru, alt zãpis al moșnenilor dã la Costieni cu leat 1762 martie 9, dã sînt ani 18, cu care vinde ei vadul dã moarã al lor din poaiile siliștii Frîncului Țugui, tatul acestui Frîncului jãluitoaru, iscãlit acestu zãpis dã toți moșnenii și tot acestu Frîncul jãluitoaru ne mai arãtã altu zãpis al unii Dobrii fãmeii Jimbloaii, ce este din moș Lupu Hãțea cu leat 7267, dã sînt ani 13, cu care zãpis vinde acea Dobrã Jimbloaia, dinpreunã cu fii-sãu Radu, partea fii-sãu, Frîncului, la nași-sãu Frîncul tatului acestui Frîncului, oricîtã sã va alege din moșia Costieni din cîmp, din pãdure, din siliște, din apã, din cin pînã în cin, insã o jumãtate dã funie pentru taleri 11, bani 45, ce au fost fii-sãu Frîncul dator la un turcu, care bani arãtã cã, luîndu-i dã la moși-sãu Frîncul, au plãtit datoriia acele turcu și pentru acești bani i-au vîndut partea lui dã moșie. Care aceste pãrți cu moarã, dupã cum sã coprinde mai sus, în numitele zapise, zise acest Frîncul jãluitoaru, cã atît pãrinții lui, cum și el pînã acum le stãpînește, iar o jumãtate dã parte dã moș ce sã numește mai sus din trei moși, anume : Tudor Untea, din care sã trage și Stan Untea și Stan Briiacei, ce au fost fugari pãrinții lor în țara ungureascã, dupã ce au murit pãrinții lor acolo în țara ungureascã, acum în vremea rãzmiriții zice acest Frîncul jãluitoaru și cu Radu vãri-sãu, cã, dupã ce au venit acest Stan Untea și cu Stan Briia aici în țară cu puterea unui hoț jãfuitoaru ce era într-aceia vreme, anume Marco, peste 80 de ani le-au întorsu acei bani acei zãlojitori pe o jumãtate dã moș, partea lor, ce zãlojise pãrinții lor la acele Albul vataf ce sã numește mai sus, de la care acele Albul vataf o luase neamul lor. Și mai la urmã vînzînd acea jumãtate parte dã moș acele Marcului și peste doi <ani> prin judecatã iarãși au rãscumpãrat-o iar pãrinții acestor jãluitoari de la acele Marco, arãtîndu-ne și o carte dã judecatã a rãposatului paharnic Ioniță Brãțãșanu i Grigorie Grecianu ce au fost ispravnic, ce este scrisã dã la leat 1775 aprilie 29. Și tot acest Frîncul jãluitoaru, ce este vechil și celorlalți cetași ai lor, mai zise cã, dupã ce au dãzlojit aceastã jumãtate parte dã moș ce o

vînduse Stan Untea și cu Stan Briia, Marcului, în urmă s-au învoit între dînșii și, dîndu-le acei bani ce au dat Marcului înapoi, le-au dat-o iarăși supt stăpînirea lor, după cum să văzu și cartea dă judecată a agăi Dumitrache Colceac, ce au fost ispravnic în sud Saac cu leat 1775 septemvrie 18, ce o dă la mîna lui Stan Untii i a cetașilor lui, ce să aibă a-și stăpîni acea parte a lor ce au fost zălojită, cu bună pace dă către Frîncul i dă către cetașii lui. Și măcar că Stoica Untea și Dragul tocmai acum peste ani 25 cerea să strice vînzarea ce au vîndut tată-său Dragul, după cum să numește mai sus, la Frîncul Țugui, acea jumătate dă funie partea lui din moșia Costieni și să vede și acest Stoica iscălit într-acei zapis, dar și să nu fie iscălit, iar nu poate să strice acea vînzare, că ceia ce fac părinții, feciorii nu pot strica, mai vîrstos fiind trecuți și ani 25 la mijloc.

Dar pentru ca să știe fiștecare ce să stăpînească și pă unde, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului și să meargă și portărele și, dupe ce vor merge acolo la fața locului și vor strînge pe toți moșnenii după obicei, să tragă toată moșia Costieni și, făcînd sumă stînjănilor pă trei părți, adică pă trei moși, pe o jumătate dă parte dintr-un moș să dea lui Stan Untii i lui Stan Brii, de vreme că ei și-au răscumpărat acea parte a lor, cum și o jumătate dă parte din moară dintr-a treia parte, iar cealaltă parte dă jumătate dintr-acei moș ce au vîndut-o părinții Stoicăi Untii și cu baba Ana, cum și partea lor dintr-aceia moară ce zic că este într-această moșie Costieni, care s-au stăpînit dă trei moși alegînd dumnealor întii cumpărătorii Frîncului după zapisile dă mai sus-numite ce au cumpărat atît acea parte dă moșie dă la Dragul, tatul Stoichii, i dă la baba Ana cu părțile lor dă moară, cum și o jumătate dă funie tot dintr-această moșie Costieni, după cum zapisul ce au vîndut Dobra Jimbloia ce să trage din moșu Lupu Hățea. Și alegînd și celelalte părți ale lor dă moștenire, cum și părțile celorlalți ce să trag din moșu Lupu Hățea, ce sînt nevîndute, să le dea cărți dă stăpînire dă alegerea ce vor face dumnealor cu stînjănilor lor după obicei, ca să lipsească pricinile și gilcevurile dintre dînșii, puînd și pietri pă la părțile fieșteacăruia după cum să coprinde mai sus într-această anafora, fiindcă n-au mai rămas între dînșii ca să mai caute altă judecată, că după multa cercetare ce am făcut foarte cu amăruntul, după zapisile și scrisorile ce au avut cu toții, acest fel i-au ajunsu dreptatea ca să-și inparția moșia și să le fie stăpînirea, iar nu într-alt chip.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 101v, - 193.

Ci noi, după cercetarea ce am făcut, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

1780, februarie 29.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, vel vornic, Ianache Muruz vel logofăt, Grigore Băleanu vel logofăt.

¹ Loc alb.

799

1780

martie

11

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Albul uncheașul de la Valea Scheii (jud. Saac) reclamă de la ceașul Alecse plata simbriei de vier pe patru ani cît i-a slujit. Cum reclamantul a pierdut prima judecată la veliții boieri și nu a făcut apelație în termen, domnul „întărește dreplatea” ceașului Alecse. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Cerînd ceașul Alecse prin jalbă către domnia mea întărirea dreptății lui și vîzînd domnia mea din cele scrise mai jos că această pricină, dupe ce este veche s-au și cercetat dă dumnealor veliții boieri, cînd de atunci și pînă acum, în patru ani de au avut pîrșul a mai face vreo apelație, nu s-au mai arătat la divan, fiind tot aici în județ, deosebit dă acetea, vedem că, dă la hotărîrea departamentului pînă acum, sînt trecute aproape dă trei luni și iar nici într-această vreme apelație n-au făcut, din care este cunoscut că acel pîrș numai ca să facă necazuri numitului ceaș cu pîri mincinoase cearcă cteodată judecata și apoi să trage, am dat dar întărire la mîna ceașului Alecse ca să fie în pace.

1780, martie 11.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, dumnealui vătafu za aprozi aduse la judecată pe Albul uncheașu dă la Valea Șcheii din sud Saac, pîrș dumnealui ceaușului Alecese, de la care cerea simbria dă ani 4. Zicea că s-au tocmit vier la viaa dumnealui, ce o are la sud Saac, cite taleri 10 pă an și, slujîndu-i acei 4 ani, nu i-au dat nici un ban. Asemenea mai cerea taleri 19,60, însă: taleri 16,60 după 12 vedre vin ce zice că le-au luat o slugă a dumnealui și, neîlîndu-le în seamă, l-au apucat dă i le-au plătit cu numiții bani, și taleri 3 ce zice că au dat treapăd pentru pricina acelu vin, pe care bătîndu-l au rămas și beteag de un ochiu. Asemenea mai cerea taleri 40, cu care zicea că i-ar fi lucrat acea vie și, fiindcă-i are luați dă la un om, le plătește dobînda, pentru care, dă sînt 4 ani acum, au mai dat jalbă mării tale și orînduindu-să dumnealui vătafu dă aprozi, ce era atunci, ca să-i scoată la judecată, numitu ceauș au dosit.

Față fiind și pîritu ceauș Alecese, răspunse cum că pentru toate acestea, de sînt 4 ani acum, s-au judecat la dumnealor veliții boeri și, rămîndu-l judecata, nu l-au mai văzut pînă acum, iar nu au dosit precum zice pîrișu. Și fiindcă cartea dă judecată n-au luat-o atunci, ne aduse numitu ceauș trei mărturii în scris dă la Nicolae <al> 3 <-lea> logofăt i Costandin postelnicel i Vasile logofețel, care mărturisescu cum că știu că Alecese ceaușu s-au judecat cu pîrișu uncheaș la dumnealor veliții boeri, dar hotărîrea judecătii nu țin minte. Din care aceste mărturii, să cunoaște cum că numitu ceauș s-au judecat iar nu au dosit, cum zice pîrișu și să dovedește că n-au avut pîrișu nici o dreptate. De vreme cînd s-au judecat atunci la dumnealor veliții boeri, dă nu-și aflase dreptatea, trebuia să facă apelație dacă avea dreptate, iar să nu lase să treacă 4 ani și mai bine. Din care, să cunoaște jalba pîrișului mincinoasă și nu s-au priimit dă judecată și am hotărît ca ceaușu Alecese să rămie nesupărat. Dă care înștiințăm mării tale, ca să să facă cea dă săvîrșită hotărîre dă către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 198v. - 194.

1779, diechemvrie 19.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Barbul Ciorogîrleanu sluger, Hristache sățrar.

Veliții boeri cer domnului prin anafora să oblige pe moșnenii din Chiojdu-Bîsca și pe cei din Star-Chiojdu să plătească zapciului vătaf de păhărniciei „filodorima” cuvenită pentru osteneala lui cu ocazia judecării pricinii dintre acești moșneni. Domnul poruncește ispravnicilor împlinirea banilor.

800

1780
artie
12

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Poruncim domnia mea dumneavoastră ispravnicilor ai județului de la amîndoa cetile de moșneni să împliniți acești bani.

1780, martie 12.

Preainnălțate doamne,

Popa Staico i Dumitru i Stroe i Stan Tălfoceanu, cu ceilalți cetași ai lor ot Chiojdu din Bîsca, avînd judecată atit înaintea noastră, cit și la divan înaintea înnălțimii tale, cu popa Leontie i Chirca Frițe i popa Dumitru i Ion Frițe, cu ceilalți cetași ai lor ot Star-Chiojdu, pentru muntele Siriului i pentru moșiia Petreasca i Mercana, asupra cărora pricina fiind orînduitu zapciu vătaf de păhărniciei de i-au scos la judecată, și fiindcă atit din divan ai hotărît înnălțimea ta ca numai aceste doaoă cete de moșneni să stăpînească acel munte Siriul, cit și moșiia Petreasca cu Mercana, cum și mai la urmă s-au învoitu și ei între dînșii prin zapise înaintea noastră, arătînd și semnile pe unde să le fie stăpînirea, și, după ce au luat aceste întăriri, fără de a nu mulțumi pe numitu zapciu pentru osteneala sa cu nimic, au plecat pe la casele lor. Ci, de vreme că zapciu să ostenește de-i scoate la judecată de li să izbrănește judecata și fiindcă zeciuală de la dînșii nu are, ci numai o filo-

dorima pentru osteneala lor, după-cum este și luminată hotărîrea înălțimii tale, să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului ca s-apuce pe moșnenii din Chiojdu din Bisca să-i dea taleri 12,60 și pe moșnenii din Star-Chiojdu să-i dea taleri 12,60, să-i fie pentru osteneala ce au făcut.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 199-199v.

De vreme că și-au dobîndit dreptatea după cererea lor, cu dreptate, noi așa găsim cu dreptate a fi, noao așa ni să pare, iar hotărîrea rămîne a să face de înălțimea ta.

1780, martie 8.

Dumitrache vel ban, Badea vel vornic, Ianache Muruz vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt.

801

**1780
martie
13**

Boierii și neguțătorii rînduiți de domn, la cererea starostelui Mărgărit, în pricina cu tovarășul său Ivan Chirul arată prin anafora că, făcînd o nouă socoteală, au redus o parte din obligațiile starostelui reclamant. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

De vreme ce într-atîtea rînduri s-au cercetat socoteala aceștii tovarășii cu neguțătorii pămînteni i streini ce au știință la acest fel dă neguțătorie cu judecătoria dă al doilea, cu boieri veliți aleși și în cea dupe urmă și cu divan înaintea domnii mele, cîteva condee, care cercetări și alegeri, îndestule era și vrednice, dar mai cerînd starostea Mărgărit și altă socoteală dă iznoavă, ca să rămie fără dă cuvînt și să lipsească toată bănuiala, am priimit domniia mea și acea din urmă cerere și am mai rînduit dinnaintea domnii mele boieri și neguțători practici, aleși ca să facă dă iznoavă theorie și cercetare dă rînd la toate condeile cite să jăluia storostea că ar fi năpăstuit și unde s-au mai căzut s-au făcut starostii sîncatavasis precum mai jos să vede.

Deci, sîfîrșidu-se cu aceasta toate pricinile și a unuia și a altuia, am întărit cu hotărîre această socoteală ce este mai jos scrisă, dupe care poruncim zapciului cel rînduit să facă săvîrșire cu împlinirea ce să cade și să fie izbrăniți.

1780, martie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, prin mumbașirlicu dumnealui vătafului za aprozi să aduseră înaintea noastră dumnealui proin staroste dă neguțători, Mărgărit, cu Ivan Chirul ce i-au fost tovarăș la negoțu dă Liptca și împreună cu alți neguțători dă cinste și cu știință dă acestu fel dă alișverîș, în multe rînduri ne-am adunatu și, citînd anaforalile și toate socotelile cite mai înainte li s-au fost făcut întii dă starostea cu cîțivași neguțători pămînteni, al doilea, dă <al> 2<-lea> departament și al treilea dă la alți 2 streini neguțători supt nazirlicu dumnealui vel logofăt Muruz i dumnealui biv vel clucer Theodorache Negre. La toate cu bună priveghere luînd seama, cunoscum socoteală mai lămurită, aceia care s-au săvîrșit înaintea dumnealor mai sus-numiților veliți boeri, din care la 2 condee făcum starostii sîncatavasis cum să vedea socoteala înoptrivă.

Taleri	bani	Să ta starostea Mărgăritu
639	79	Sermaiaoa ce au pus-o, precum să vede la zapisul tovarășii.
7066	97	Dobînda pe jumătate din taleri: 14.133,45 însă numai pină în anul 1773, pentru că taxis al neguțătorilor pină atunci il vor pă staroste spre a fi tovarăș cu Iovan.
1548		Datorie după un catastih iscălit de amîndoaă părțile împreună cu niște bani ai fii-si Ilincăi și ai fii-său Gheorghită.
1200		Chiriia prăvălî în 60 ¹ ani po taleri 200.

	525		Iedical același prăvălii pe ani 2 pol i o lună și jumătate po taleri 200 în cită vreme au ținut-o Ivan singur.
	10979	56	Suma ce să vede că avea a lua starostea. <i>Să scade ce au luat</i>
	3942	91	Gata i marfă după vremei, fără tăgăduială.
	215		Au luat din veresele.
	5780		Marfă dă tovarășie adică că osteneala lui Ivan și starostea poprindu-o în Brașov, pentru a sa osebită trebuință au pus-o zălog.
	356		Ce i-au luat un Dumitru omul starostii.
	45		Tirguelile fii-sii Ilincăi, care avea să ia din prăvălie și acești bani, au intrat în condei dă taleri 1548 ce să văd înpotrivă.
	45		Hirtie topuri 9
11209 :61	Taleri bani		
	11		În spițarie.
	814	90	Să ia veresele analogon al său după sermaia cum le scrie zapisu tovarășii, afară din vereseoa ce este la un Vasile, cu care aceia s-au încărcat să o ia Ivan.
	230	5	Trec asupra starostii ce i-au luat mai mult să-i întorcă lui Ivan.
	1602		I pac să mai dea starostea Mărgărit care i-au luat fără tăgăduială dă la Ivan, însă dă la 73 incoace.
	1832	5	Rămîn să-i dea starostea lui Ivan, din care i să făcu sincatavasis cum să arată mai jos.
	taleri bani		
	1832	5	Suma dinnapoi din care să scade sincatavasis.
	693	578	din taleri 5780 prețul mărfii ce au fost oprit-o în Brașov cum să vede mai sus, care fiind încărcată i s-au scăzut la zece, unul.
		115	din condeiu dă taleri 355 ce au fost luat acel Dumitru cum să văd mai sus, din care sint dați dă Ivan numai taleri 126 pre răvașu starostii, iar dă ceilalți taleri 230 fiind fără sinet și omul este aicea în țară, să-l apuce fieștecare a-și lua partea sa.
	1139	5	„Rămîn lămuriți să dea starostea Mărgărit lui Ivan Chirul tovarășul său. Noi într-acestu chip găsim cu cale, iar cea dăsvirșită hotărîre să va face dă către innălțimea ta.”

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f.194 - 195.

Pentru o primă hotărîre în aceeași pricină, v. doc. din 20 septembrie 1777.

Arh. St. Buc.,
Ms. 6,
f.34 - 34v.
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

1780, februarie 9.

Ioan Vilara paharnic, Dumitrache stolnic, Panaiot Hagi Nicu, Nicolae Dimitri.

¹ Corect : șase ani.

Veliții boieri judecă pricina lui Stoica logofeșel cu Stan logofeșel din Urlați (jud. Saac) pentru moșia Broșteanca și Necșăteasca stăpînite de părți „d-a valma din vechime”. Judecata hotărâște să se ordinduiască boieri hotarnici pentru alegerea părților „după obicei”. Domnul întărește.

802

**1780
martie
13**

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Cerînd Stoica logofeșel prin jalbă către domniia mea întărirea dreptății lui și văzînd domniia mea cercetarea și judecata aceasta a dumnealor veliților boieri cu bună orinduială

urmînd dreptății, dupe care Stan logofețel neodihindu-să, cu pricină că au adus în urmă cărți și dovezi, care întiu nu le-au avut, și mai cerind dă iznoavă cercetare, i-am rînduit iarăși la judecată înaintea dumnealor veliților boeri de au văzut și acele dovezi și tot într-acestași chip s-au dovedit înpărțeala și stăpînirea neamului lor, am întărit ar hotărîrea ce să vede mai jos și poruncim ca să să întrebe de către dumnealui vel logofăt dă țara de jos și o parte și alta ca, de vor vrea să-și ia fieștecare din partea lor boeri pe caee însuși vor cere hotarnici, să să facă poruncă către acei boeri cu portărel să meargă la fața locului și urmînd după această hotărîre, să facă alegere, să pue și pietre. Iar nevrînd a cere din partea lor boeri hotarnici, atunci poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să rînduiți din partea locului boerinași alegători, pe care dumneavoastră veți socoti, însă oameni cu pracsis, care să urmeze întocmai cum să coprinde mai jos.

1780, martie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, ceaușu de aprozi aduse înaintea noastră pe Stoica logofețel de aici din București, priș lui Stan logofețel de la Urlați sud Saac, zicînd Stoica că, avînd moșie de moștenire de la moșii și părinții lui, care moșie, fiind d-a valma din vechime cu mai sus-numitu, tot venitu ce să adună du pă această moșie Broștenească și Necșătesaca, tot el il ia. Și mai zice că nu va să-i dea Stan dreptul pe parte ce au avut neamul lui, ci iaste păgubaș. Care pentru această pricină, aproape dă trei ani sînt de cînd umblă prin judecări cu mai sus-numitul, pînă și-au dovedit vechea stăpînire a neamului, fiindcă numitul il dăpărta că nu-l știe dă moșnean și tovarăș pe această moșie și zice acum Stoica că, după ce s-au doveditu a fi și el bun tovarăș dă moșie într-aceste dooă hotare Broșteneasca și Necșăteasca, numitu Stan logofețel iarăși aruncă pricină la înpărțeala venitului moșii și zice că nu va să-i dea a treia parte dreptul lui, precum s-au înpărțit moșii și părinții lui împreună cu Stan. Și precum însuși Stan și cu toți ceilalți moșneni au mărturisitu înaintea dumnealui biv vel sârdar, să duse Goleșcu, fiind ispravnic la sud Saac, dînd și în scris cu toții supt iscăliturile lor legîndu-să cum că pe trei părți s-au înpărțit venitul moșii, și cerea Stoica să-și afle dreptatea.

Față fiind și pîritu Stan logofețel, l-am întreat ce are să răspunză înpotriva jălbiu numitului Stoică logofețel și tăgădui, zicînd cum că nicidăcum el n-au dat în scris supt iscălitura lui împreună și cu Manu mazilu și cu Radu Buta la judecata ce-au avutu înaintea dumnealui sârdarului Goleșcu că pă trei părți s-au înpărțit venitu moșii, precum arată Stoica logofețelu în jalba sa, ci zise că a șaptea parte i să cuvine numitului Stoică logofăt a lua din venitu acestor dooă hotară dă moșie.

Înpotriva căruia ne arată Stoica logofăt cu copie după cartea dă judecată a dumnealui sârdarului Goleșcu, adeverită fiind de dumnealui biv vel stolnic Dumitrache i dă Neașul Pitișteanu, biv logofăt za visterie, și de alții, în care scrie că, avînd judecată înaintea dumnealui sârdarului, un Radu Buta și Manul mazilu, vechili fiind și din partea Stoicăi logofăt jăluitorul i a Zlatii vari-si, nepoții Liicăi, călugăru ce au muritu, tot cu numitu Stan logofețel din Urlați. Și iarăși pentru aceste dooă părți dă moșie, Broșteneasca și Necșăteasca, chiar așa arată dumnealui pentru această carte dă judecată, că însuși ei, adică Stan logofețel i Manul mazilu și Radu Buta, au incredințat înaintea dumisale cum că din vechime așa știu cu toții să s-au înpărțitu vinitu acestor dooă părți dă moșie făcîndu-să pă trei părți, adică neamul numitului Stan logofețel pîritu, cu Vasile socrul Manului, luoa o parte și o parte luoa Buticeștii, din care să trage Buta, iar altă parte o luoa Liica, călugăru Urlățeanu ce au muritu, împreună cu neamul lui, din care să trage Zlata, vara Stoicăi logofăt jăluitoru i Stoica logofātu, ce s-au dovedit mai la urmă la judecată că și acest Stoica logofăt să trage tot dintr-un neam cu Zlata, precum la același judecată a dumnealui sârdarului arată că și în scris au dat cu toții supt iscăliturile lor ca într-acestași chip s-au înpărțitu venitu moșii precum mai sus să vede. Și găsește dumnealui sârdaru cu cale, pentru ca să nu mai fie pri-

cini dă gîlcevuri la stăpînire a moșii, să să aleagă fieșcăruia partea lui deosibită cu boeri hotarnici.

Drept aceia, după cercetarea ce am făcut și noi, asemenea găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale să li să orînduiască boeri hotarnici, pe care va cere și o parte și alta, care mergînd la fața locului să citească scrisorile a tuturor părților cîți au moșii într-aceste hotare și, trăgînd moșia după obicei, amîndoaă hotarale să o facă trei părți, din care o parte să o dea întru stăpînire a numitului Stan logofețel cu părtașii lui ce să va dovedi că să trag dintr-acel moș, după scrisorile și stăpînire și dovezile ce va avea fiește-carele, și o parte să dea întru stăpînire a neamului Buticeștilor, iarăși celor ce să vor dovedi că să trag dintr-acel neam, după scrisorile și stăpînire ce va fi avut fieștecarele, iar altă parte să dea întru stăpînire a Zlatii i a Stoicăi logofăt jăluitorul, văru Zlatii, cu toți tovarășii lor ce vor fi avînd fieștecare într-aceste doaoă hotară dă moșie, dă vreme ce însuși ei cu toții așa să vede că s-au mulțumitu și s-au odihnit și înaintea dumnealui sâr-darului Golescu ca într-acestași chip să le fie stăpînire. Care dintr-această parte iaste să ia Zlata cu Gheorghe copilul, vări-său, jumătate dă parte și Stoica logofăt cu neamul lui altă jumătate de parte, după cum să coprinde și în deosibită carte dă judecată a noastră ot leat 1778 ghenarie 18, ce iaste la mîna Stoicăi logofăt și a Zlatii vară-si, dă vreme ce într-acestași chip au dovedit Stoica logofăt prin mărturii înaintea noastră, care au priimit și blestem cum că pe din doaoă au stăpînit aceste părți de moșie tatul Stoicăi logofăt și cu Liica călugărul, după cum mai pe larg să coprinde mărturie fieștecăruia într-acea carte dă judecată. Care hotărnicie să o facă acei boeri hotarnici dupe dreptate făr' dă a nu face hatir sau voe-veghiată nici la o parte, nici la alta, urmînd cu împărțeala moșii analogon și din bun și din rea, după obiceiul pămîntului, iar să nu dea numai unuia parte bună și altuia parte proastă, ci să fie părțile toate tot deopotrivă. Și după cercetarea și alegerea ce lămurită în scris vor face de partea fieșcăruia, să dea dumnealor boerii hotarnici și cărți pe la mîinile fieșcăruia, ca să știe pe unde să ție și cite cîți stinjeni să stăpînească. Iar cînd vreo parte nu să va odihni cu acea alegere a dumnealor, să-i trimiță și la luminat divanu înălțimii tale și cine va rămînea dă judecată va plăti toată cheltuiala boerilor hotarnici și a părților ce-și vor afla dreptatea.

Noi așa găsim cu cale, iar cea dăsavîrșită hotărîre rămîne a să face dă înălțimea ta. Iar odihnîndu-să cu toții de acolo dupe împărțeala ce le va face, după cum scrie mai sus, să pue și pietre la părțile fieșcăruia ca să nu mai umble cheltuind prin judecăți.

1780, ghenarie 26.

Neculae Dudescu ban, Dumitrache vel ban, Badea Știrbeiu vel vornic, Ianache Moruzu vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu, Neculae Filăpescu vel clucer.

Veliții boieri arată prin anafora că Ana Maria, prin soțul ei de al doilea Pătru Bacon, reclamă de la egumenul franciscan din Rîmnicul Vlcea o vie a fostului ei soț Ogaz armeanul, dăruiță de el prin diată. După cercetări divanul hotărăște că egumenul are dreptul de stăpînire asupra viei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

După cercetarea dumnealor veliților boieri, fiind cererea Anii Marii făr' dă cale, poruncim ca numitu Ludovic proestos franțșcanilor să-și caute acei bani după catastihu mortului și după diiată, ca un epitrop ce este.

1780, martie 13.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătafu dă aprozi au adus la judecată înaintea noastră pe Pătru Bacon, vechil fiind soții sale Anii Marii ot Rîmnic sud Vlcea, cu jalba

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 197v. - 199.

Pentru o judecată anterioară privind aceeași moșie, v. doc. din 2 noembrie 1777.

Arh. St. Buc.,
ms. 6,
f. 59 - 59v.

(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

803

1780
martie
13

ce au jăluit înălțimii tale pentru Ludovic igumenu franțșcanilor sud Vilcea, zicînd că bărbati-său cel dintii, Ogaz armeanu, în viață fiind, au cumpărat o paragină dă vie în sud Vilcea în taleri 20 și mai înainte dă răzmeriță zice că au lucrat-o în trei ani, cheltuind taleri 50 pînă au dat-o pe rod, iar în vremea răzmeriții, cînd să afla cu bărbati-său în Brașov și fiind acea vie pe pămîntu sfintii mănăstiri Cozii, igumenu acei sfiinte mănăstiri Cozii au dat-o unui Costandin căpitan să o lucreze, fiind pă pămîntu mănăstirii, și după ce zice că au venit bărbati-său din țara nemțească aici în țară, întimplîndu-să dă s-au bolnăvit, la moartea lui prin diiată zice că au lăsat-o pă ea să caute judecată cu acel Costandin căpitanu pentru acea vie și, dă va putea să scoată via dă la dînsul, să fie a ei, iar neputîndu-o scoate, să-i dea taleri 70, adică taleri 20 cumpărătoarea vie și taleri cincizeci lucru vie ce au lucrat-o bărbati-său într-acei trei ani.

Și judecîndu-să cu acel Costandin, cu luminată hotărîrea înălțimii tale s-au dat via supt stăpînirea acelu Costandin și după luminată hotărîrea înălțimii tale mai sus-numitu Ludovic igumenu au apucat pe acel Costandin căpitan și i-au luat acei taleri 20 cumpărătoarea vie și caută să ia și pe ceilalți taleri cinzeci, și cerea dreptate.

De față fiind și Ludovic, igumenu franțșcanilor, clironomu și episcopu Luigăi Ogaz, bărbatul cel dintii al acestii Marii jăluitoarii, răspunse cum că acel Luca¹ Ogaz au avut dooă vie, adică una au lăsat-o aceștii Anii Marii prin diiată ca să o stăpînească și zice că o și stăpînește, după cum nici acestu Pătru Bacon, bărbatu și vechilu Anii Marii nu tăgădui, iar ceilaltă vie fiind cu pricină, care o didese igumenu coziian acelu Costandin căpitanu să o lucreze, fiind paragină și pe locu sfintei mănăstiri, prin deosebit catastih ce pe largu și-au arătat acel Luiga Ogaz toată averea lui într-acei catastih, lasă pă igumenu Ludovic să ia acei taleri și optzeci dă la Costandin căpitanu, cheltuiala și cumpăratul vie, care atit diiată, cit și acel catastih să văzu și dă noi, și lasă pă igumen să ia acei bani dă la Costandin căpitanu, iar nu lasă pe această Ana Mariia ca să caute judecată pentru vie sau pentru bani, și rău cere a lua Ana Mariia acei taleri 70 du pă acea vie, neavînd nici o treabă. Ci, igumenu Ludovic ca un episcop, după cum au luat acei taleri 20 cumpărătoarea vie, să ia și acei taleri 50 dă la Costandin căpitanu, cheltuiala acei vie.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 239v.-240.

Noi, după cercetarea ce am făcut, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

1780, februarie 21.

Dumitrache vel ban, Badaea Știrbei vel vornic, Ianache Muruzi vel logofăt, Grigore Băleanu vel logofăt.

¹ Așa în text.

804

1780

martie

15

Boierii judecători arată prin anafora că Zoia Răteasca reclamă de la Costandin Cioran pe Anghelina țiganca și că pricina urmează să se judece de ispravnicii cu martorii de la fața locului și cu carte de blestem. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați cum scrie mai jos.

1780, martie 15.

Preainnălțate doamne,

Să înfățișă la judecată această jăluitoare Zoia Răteasca cu cel pîrit Costandin Cioran dă la care cerea jăluitoarea pe o Anghelina țiganca ce zice că este a ei, iar postelnicul Costandin o ține cu diiată unchi-său, răposatului Iordache Văcărescul, dată danie, care să și văzu țiganca pusă anume. Dar fiindcă jăluitoarea, dă acea învoială a schimbului, precum

arată în jalba ei, cum că ar fi avut bărbat-său cu Iordache Văcărescu spre a-i da altă țigancă, nu avu la aceasta nici o dovadă dă înscris, fără numai, zise că li judecă, unde lăcuescu amîndooă părțile, acolo are și mărturie pă un boierinaș anume Costandin Berindei, care ar fi știind că, în viață fiind, bărbatu ei au mersu împreună cu el la casa Văcărescului, cerînd pă numita țigancă și Iordache Văcărescu n-ar fi tăgăduit-o, numai l-ar fi rugat să-l îngăduie pînă cînd li va putea găsi schimbu, fiindcă pă numita țigancă o avea Văcărescul măritată după un țigan al său.

Ci, să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravnici ca, aducindu-și jăluitoarea pă numita mărturie innaintea dumnealor, unde să fie față și postelnicul Costandin Cioran, și, prin carte dă blestem, orice mărturie va da să fie înscrisă supt iscălitură și incre-
dințată și cu iscăliturile dumnealor, și la care parte să va cădea să o dea, fiindu că cu voia la amîndurora părților, își luară soroc după sărbătorile Paștelui să vie aici să li să izbrănească judecata. Iar cea dăsăvirșită hotărîre, rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 206v. - 207.

1780, martie 12.

Ioan Cîndescu, Mihai Popescu, Dumitrache stolnic.

*Divanul boierilor arată prin anafora că Ștefan Provizor reclamă de la Ianache Elefteriu 260 taleri. Divanul găsește cu cale să se „împlinească” banii. Domnul întărește și poruncește execu-
larea hotărîrii.*

805

1780
martie

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Zapciule, ce ești orînduitu, să dai acești bani lui Ștefan Provizor și tovarășii, de va avea cu el ceva va căuta, fiindcă el este față aici.

Martie 1780.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale că, viind dumnealui vătafu de păhărnicei, ne zise că ai fi poruncitu măriia ta să arătăm cui i să cuvine a lua acei taleri 260 ce să vād prin anafora, cea de la leat 1779 cum că sintu bani buni datorie la un Ianache Elefteriu cu zapis dat di la cămărașu de ocne de la leat 1769, în care arată că, din socoteala sării ot leat 1761, au rămas numai Ianache bun dator acești bani, pe carei bani li cerea Ștefan Provizor. Și aducînd acum numitu zapciu innaintea noastră pă Ștefan Provizor cu Ene cămărașu, scoase Ștefan o foae de socoteală de la leat 1768 octomvrie 7, întărită cu iscălitura lui Zamfir cămărașu i a lui Iane cămărașu, care amîndoi arată cum că are Provizor să ia din tovarășie taleri 2677, și dintr-acei bani orînduesc cu răvaș ca să ia de la acel Ene Elefteriu acei taleri 260, peste acel răvaș fac și poliță după obicei, cu cari mergînd la acel Iane după acel mai sus-arătat zapis, puindu-și soroc de patru luni.

Deci dar, după acele dovezi ce mai sus arată, să vede că încă de atunci sintu orînduiți acei bani să-i ia Ștefan Provizor și nimini din tovarăși n-au stătut cu inpotrivire, ci tocmai acum peste 12 ani, cînd au căutat numitu Provizor să-și îplinească banii după acel zapis, judecata găsește cu cale ca acei bani să-i ia Ștefan Provizor după zapisu ce-l are, iar tovarășia, de va avea altă socoteală cu Provizor, prin diosibită jalbă va arăta innălțimii tale. Noi așa găsim cu cale, iar cea desăvirșită hotărîre rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 207 - 207v.

1780, martie 12.

Mateiu clucer Crețulescu, Costandin Comăneanu sârdar, Costandin Cocorăscu sluger, George Canale.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion Voicilaș de la „mizilu București” reclamă pe Dumitru Lăudat din satul Star-Chiojdu care i-ar stăpîni silnic jumătate din moșie. Deoarece pîrîtul își dovedește cu zapise dreptul, judecata li recunoaște stăpînirea, dar propune să se facă alegere la fața locului de către ispravnici. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, arătîndu-ne zapciul cel orînduit că și o parte și alta s-au odihnit pă această alegere, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a face alegere după cum scrie mai jos.

1780, martie 16.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vătăfu za divan aduse la judecată pă Ion Voicilaș dă la mizilu București, pîriș lui Dumitru Lăudat dă la satu Star-Chiojdu, zicînd că în silă li stăpînește numitu moșia jumătate, cu cuvînt că ar fi luat-o moșul lui dă zestre, pentru care cerea să-și afle dreptatea.

Față fiind și pîritu Dumitru Lăudat, răspunse că el își stăpînește partea lui dă moșie ce o are dă clironomie și arată un zapis cu leat 7239, iulie 18, dă sint ani 39, al unui Crăciun sin Neaga, fata lui Ivan Voicilaș dă la Star-Chiojdu, prin care vinde cumnati-său Lăudat partea lui dă moșie ce o are în Star-Chiojdu. Asemenea ne arată și o carte dă împărțeală a tătine-său cu megiașii, fiind scrisă cu leat 7255, avgust 4, dă sint ani 33, pentru care scrie că, pentru un laz cu pomi, partea călugăriții Ilincăi din moșu Vlădulescu, dă care însuși Voicileștii, feciorii Radului Voicilașu, adică pîrișu Ion cu frații lui, nu au treabă, cum nici în Piatra Bogzii, pentru că este a lui Lăudat, care carte dă împărțeală să văzu adăvărată și dă vătăfu Dumitru Macovei. Asemenea ne mai arată pîritu Dumitru Lăudat și altă carte tot a lui Dumitru Macovei, dinpreună cu alți megiași, iarăși dă alegerea aceștii moșii cu leat 7257, aprilie 15, prin care să vede că au urmat după numita carte dă împărțeală ce mai sus arată. Pentru care, am întrebat pă pîritu Lăudat cită sumă dă stînjani dă moșie este toată moșia, și răspunse că toată moșia lor sint stînjani 25, din care stăpînește el stînjani 12 și jumătate și pîrișu Ion cu frații lui, stînjani 12 și jumătate.

Deci, înpotriva scrisorilor ce au arătat pîritu Lăudat, alt răspunsu dă temei nu avu numitu Ion, numai zise că Dumitru Lăudat este zestraș într-aceaștă moșie și cerea să-l scoată din stăpînire, al căruia răspunsu nu s-au priimit dă judecată, fiind fără dă nici un temei, de vreme că și tatu pîritului și pîritu au stăpînit acastă moșie neconținut pînă acum, dă sint ani 39, precum mai sus s-au zis. Și după cercetarea ce am făcut, dreptatea ajutorează pă pîritu Lăudat dă a stăpîni și de acum înnainte cu pace, după care aceasta, începu pîrișu Ion a zice cum că Dumitru Lăudat le calcă și partea lor dă moșie.

Pentru care, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii ot sud Saac, ca la fața locului după scrisorile și vechea stăpînire ce va avea pîritu, să-i dăosibească partea dă moșie ce au stăpînit-o pînă acum, deosebind și pîrișului Ion cu frații lui partea lor dă moșie, după scrisori și vechea stăpînire ce va fi avînd, și, dă alegerea ce vor face, să izbrănească prin cartea dumnealor dă hotărnicie. Dă care, înnștiințăm mării tale ca să să facă cea dăsăvirșită hotărîre dă către innălțimea ta.

1780, martie 14.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Barbul Ciorogirleanu sluger.

Velii boieri rejudecă pricina lui popa Ion, diaconu Costandin și Stamate și cetașii lor care pretind că în urma unui schimb de moșii cu m-rea Hurezu s-a atribuit pe nedrept lui popa Apostol și feciorilor săi 160 stînjăni în calitate de moșneni. Judecata recunoaște dreptul pîrților și propune orînduirea de boieri hotarnici pentru alegerea pîrților. Domnul întărește.

807

1780
martie
17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Pe această judecată a dumnealor veliților boieri, rămînd și o parte și alta odihniți dupe cum zaciul cel rînduit ne arată, neavînd altă apelație a mai face la divan și cerînd ei porunca domnii mele, spre a să urma această alegere ce s-au orînduit dă la judecata dumnealor boierilor, am întărit și domniia mea ca, dupe cum să coprinde mai jos, la toate așa să să urmeze. Pentru care, poruncim orînduiților mai jos boieri, ce sinteți ceruți dă amîndoaă părțile, să mergeți la fața locului ca să faceți dreaptă alegere la această moșie prin mu-*m*-basirlicu slugii domnii mele...¹ Tolico pisah gospodstvo mi.

1780, martie 17.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu dă divan au adus la judecată înaintea noastră pe popa Ion i diaconu Costandin i Stamate cu cetașii lor dă la Recea sud Vilcea, carii, cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale pentru popa Apostol cu feciorii lui dă la Recea sud Vilcea, zic că sint cincizeci și cinci dă ani dă cînd părinții lor au făcut schimbu cu o moșie Zvinjoiu cu sfînta mănăstire Hurezu și sfînta mănăstire le-au dat lor partea unui popa Ioan, ce au fostu văr cu popa Bratu, din moșia Recea i Fometeasca. Acum, zic că s-au sculat popii dă la Negreni dă le-au luat dintr-acei schimbu Coasta Fometeștilor jumătate, cum și pîritu popa Apostol zic că, prin judecata divanului Craiovia, le-au luat stînjăni 160 și cere cum că, dă vreme ce schimbul mănăstirii au fost rău, cere să ia moșia lor dă la mănăstire înapoi. Dupe care judecată a Craiovia, zic că judecîndu-să acum și la dumnealor boierii judecători ot <al> 2<lea> departament, iarăși nu le-au dat dreptate ca să-și ia schimbul înapoi dă la mănăstire.

Fată fiind și Ion diaconu și iar Ion diacon, feciorii popii Apostol cu cetașii lor dă la Recea sud Vilcea, ne arătară o carte dă judecată a răposatului banului Barbu Văcărescul, fiind scrisă cu leat 1752, dă sint ani 28, întru care arată cum că, avînd judecată înaintea dumnealui, acestu popa Apostol pîritul, nepotu popii Bratului, cu acestu Stamate jăluitoru și cu un Ion Tomescul ot Recea pentru stînjăni 160, moșie în hotaru Fometeștilor, partea popii Bratului, și acestu Stamate și Ion nu i-au fost îngăduind a stăpîni, cu pricină că au dat mănăstirii Hurezului schimbu din partea lor din Zvinjoiu. Pentru care, arătînd atunci la acea judecată popa Apostol o carte dă judecată a dumnealui Ianache Hrisoscolev bîv vel ban, de la leat 7257, în care scriia că s-ar fi judecat și la dumnealui, numiții mai sus, tot pentru acei 160 stînjăni de moșie ce să numesc ai popii Bratului și s-au fost dovedit dintr-o carte dă hotărnicie din vremea stăpînirii nemților, a portarului Ion Băleanul cu alți boieri hotarnici, că partea lui Ion Tomescul și acestui Stamate este osebită, stînjăni o sută șazeci, și partea popii Bratului, din care să trage acestu popa Apostol, iar stînjăni 160, și dupe acea carte au dat și dumnealui banu Hrisoscolev carte dă stăpînire la mina popii Apostol ca să stăpînească acei stînjăni 160 dă moșie cu bună pace. Și atunci, la acea judecată a banului Barbu Văcărescul, întrebînd pă acestu Stamate și Ion Tomescul pentru ce nu stăpînescu numai partea lor dă moșie ce le-au ales portaru Ion Băleanu cu ceilalți boieri hotarnici, ei să întind să stăpînească și partea popii Apostol, și acest Stamate au răspuns atunci la judecată că acei 160 stînjăni, partea popii Bratului ce o stăpînește popa Apostol, iaste jumătate partea popii lui Ion, vărul popii Bratului și ei pentru acea parte a popii lui Ion zicea că au dat mănăstirii Hurezului schimbu din partea lor dă moșie din Zvinjoiu la acea hotărnicie a Băleanului și cu aceia căuta partea popii lui Ion să o ia întru a lor stăpînire. Dar răposatu ban Barbu Văcărescul arată că, citînd lui Ion Băleanu portaru cu ceilalți boieri, au văzut că arată partea popii lui Ion cu cetașii lui, care cetași este popa Bratul, moșu acestui popa Apostol pîrit, stînjăni 320, și partea lui Tomescul și

acestui Stamate jăluitoru, osebiți stințani 160, și hotărâște dumnealui ca popa Apostol cu cetașii lui să stăpînească acei 160 stințeni din Fometeasca, partea moși-său, popii Bratului, cu bună pace dă către Stamate și Ion Tomescu și dă către toți moșnenii din Recea. Și arată răposatu ban Văcărescul într-această numită carte că și niște cărți ce era la mina acestui Stamate și celui Ion Tomescu pentru pricina acestor stințani dă moșie dă la un Manu cămăraș și dă la alții, cunoscîndu-le răposatu că au fost făcut fără-dă cale, le-au spart în scaunu divnului Craiovia, ca mai multă pricină la mijloc să nu mai aibă și dupe această judecată, zice popa Apostol, că tot nu l-au îngăduit să stăpînească. Și la leat 7265 s-au mai judecat la Tănasia Pîrăianu, ce au fost pă acea vreme judecător la sud Vilcea, și iarăși au dat dreptate ca să stăpînească acestui popa Apostol acei 160 stințani dă moșie, iar la leat 1777 s-au judecat și la dumnealui cluceru Theodorache, caimacamu Craiovia, i la ceilalți boieri judecători de acolo și dă popii Apostol să stăpînească tot acei 160 stințani dă moșie, încă să-i plătească și venitu ce au luat du pe acești 160 stințani dă la hotărîrea judecării răposatului banului Barbu Văcărescul diiaconu Costandin i Stamate cu cetașii lor.

Și iarăși, neodihnindu-să jăluitorii, peste un an și șapte luni, la leat 79 mai 29, din luminată porunca înălțimii tale s-au judecat și la dumnealui cluceru Grigorie Razu, ce este acum caimacam Craiovia, i la ceilalți boieri dă acolo, și hotărâscu dumnealor să meargă boierii hotarnici în fața locului să dea părți fieșcăruia dintr-înșii după cartea dă hotărnicie a Băleanului și să dăosibiască și partea popii Apostol, tot pă unde să să fi ales la acea hotărnicie, puind și semne ca să nu mai aibă pricină, cercetînd și pentru venitu du pe partea popii Apostol cine l-au luat și să arată în scris ca să facă și împlinire și să plătească acestu Stamate și cu diiaconu Costandin cu cetașii lor și toată cheltuiala popii Apostol dă cînd fi poartă prin judecări. Și arată dumnealui că, văzînd acestu Stamate și cu diiaconu Costandin că va să li să dăscopere tot viclesugu, n-au stătut să ia boieri hotarnici, ci au dosit.

Și dupe toată cercetarea ce au făcut și la această judecată, au găsit cu cale să să urmeze hotarilor dă mai nainte și să stăpînească popa Apostol acei 160 stințani în moșia Fometeasca. Și tot acești jăluitori, popa Ion Pătru i Mihai, Mierceștii și acest diiacon Costandin i Stamate, cu cetașii lor, peste șapte luni iarăși au dat jalbă înălțimii tale, tot pentru acești 160 stințani dă moșie din Fometeasca, care jalbă au dat-o nepotrivită cu celelalte jalbi ce au dat mai nainte, cerînd ca să strice acel schimbu ce-l făcuse cu sfînta mănăstire Hurezu pentru această moșie. Dupe a căroră jalbă, poruncidu-să dă către înălțimea ta iarăși dumnealui Grigorașcu biv vel clucer caimacamu Craiovia ca să cerceteze, prin carte dă judecată scrie dumnealui cluceru Grigorașcu caimacam și cu dumnealui Barbul Știrbei biv vel sârdar, i Ioniță Brăiloiu, biv vel sluger, că dă iznoavă au cercetat după scrisorile lor cit și după hrisoave i cărți ce s-au găsit la sfînta mănăstire, cum și după cartea dă hotărnicie a răposat portarului Ion Băleanu, ce arată că i-au împărțit pă toți moșnenii să ție cinci părți, dă parte cite 160 stințani, care fac piste tot stințani 800, ce arată că le-au rămas moșnenilor în Fometeasca, care dintr-aceste cinci părți, un popa Bratu ce i s-au fost ales și lui o parte, stințani 660², din care acel popa Bratu să trage acestu popa Apostol. Iar diiaconu Costandin i Stamate jăluitorii și cu Pătru, Mierceștii, au fost tot întărînd din gură cu zisa, iar nu în scris cu vreun temei, zicînd că celui popii Bratului cu greșală la hotărnicia Băleanului i s-ar fi dat moșie, că n-ar fi avut parte în Fometeasca. Și fiindcă să face popa Apostol ce să trage din popa Bratul stăpîn pe acei stințeni 160 ce i s-au ales la hotărnicia dă atunci, dă Băleanu, arată dumnealor că cerea ei să strice schimbul ce făcuse moșnenii cu mănăstirea, dar văzînd zapisu moșnenilor dă învoială dat la mănăstire, dă ani 55, cum și mănăstirea <au> dat asemenea zapis iar la mina moșnenilor, mai virtos, arată că în urma acestor zapise dă învoială, tot atuncea s-au fost făcut hotărnicia dă Băleanu, la care hotărnicie arată că au fostu și Stamate, fiind dă vîrstă, care nici acum înainte noastră n-au putut tăgădui, și pă cea vreme, fiindcă trăia și părinții jăluitorilor, care știa pricina mai bine, dă știa că acel popa Bratu n-au avut parte dă moșie și cu greșală l-au pus răposatu Băleanu la hotărnicie, scoțîndu-i și lui parte, cum dă să suferea dă atunci pînă acum într-atîta vreme și au îngăduit și pe sfînta mănăstire dă au stăpînit acel schimbu dă atunci pînă acum nestrămutat <?>. Și hotărâscu dumnealor

ca, după cum s-au urmat stăpînirea sfintii mănăstiri Hurezu pentru acestu schimb dă atunci pînă acum, să stăpînească și dă acum înaintea nestrămutat, cum și popa Apostol ce zice că să trage din popa Bratu, iarăși să stăpînească stînjăni 160 partea popii Bratului, cu bună pace dă către acestu diiaconu Costandin i dă către Stamate, i brat ego Pătru și dă către tot neamul și cetașii lor, după cărțile ce au, și să plătească și venitu ce să va dovedi că au luat du pe acea parte și toată cheltuiala ce au făcut popa Apostol, încît au umblat prin judecăți, dupe care judecată, să vede că s-au judecat acum și la dumnealor boierii judecători ot <al> 2<lea> dăpertament. Și prin anaforoa dumnealor ce fac către înălțimea ta, care să vede scrisă dă la această lună a lui februarie 22, scrie că, după cercetarea scrisorilor ce au făcut și dumnealor, hotărâscu popa Apostol cu cetașii lui să stăpînească acei 160 stînjăni dă moșie în Fometești cu bună pace dă către acestu Costandin diiaconu i Stamate, iar pentru venitu moșii ce hotărăște dumnealui caimacamu și cu cealalți boieri prin mai sus-numita carte dă judecată și dumnealor boierii judecători găsesec cu cale ca iarăși dumnealui caimacamu să cerceteze acolo în fața locului și pă cît venit vor dovedi dumnealor cu bună dovadă că au luat numitu Costandin diiaconu i cu Stamate du pă acești 160 stînjăni dă moșie ai popii Apostol, să apuce să înplinească.

Pentru care judecată, nefiind odihnit Costandin diiaconu i Stamate cu cetașii lor, din luminată porunca înălțimii tale aducîndu-i numitul zapciu și înaintea noastră și cercetînd și noi atît judecățile ce au avut pînă acum, cît și cărțile ce au avut și o parte și alta, am dovedit că atît hotărnicia portarului Ion Băleanu, cum și celelalte judecăți ce s-au făcut mai în urma acei hotărnicii sint bune și cu dreptate făcute, dă vreme că părinții acestui Costandin diiaconul i a cetașilor lui, cum și mai sus-numitu Stamate, au fost dă față atunci la acea hotărnicie ce s-au făcut la urma zapisilor dă învoială și întîi au hotărît moșia și li s-au dat părți fieștecăruia după cum scrie mai sus, apoi s-au învoit cu sfînta mănăstire și au făcut schimbul. Și dă era ei năpăstuiți la acea hotărnicie dă atuncea, să fi făcut cerere, iar nu tocmai acum peste ani 55.

Pentru care noi așa găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale, să să orînduiască portărel înpreună cu Șarban șătraru Ottetelișanu și cu Ioniță Măldărescul, boieri din partea locului, pe care li cerură amîndoaă părțile, și numitu portărel luînd pă amîndoaă părțile și mergînd înpreună cu boierii hotarnici la fața locului și fiind toate părțile față, cum și alți vecini înprejurași dă moșie, dupe cartea dă judecată a răposatului ban Barbul Văcărescu și după hotărnicia portarului Ion Băleanu, ce scrie că stînjăni 320 iaste partea popii lui Ion cu cetașii lui, din care cetași ai popii lui Ion deosibește pă popa Apostol ce să trage din popa Bratu stînjăni 160, iar ceialți stînjăni 160 îi dă popii lui Ion cu cetașii lui să-i stăpînească, așîderea hotărăște tot într-aceia carte să stăpînească și Ion Tomescul, ce este înpreună cu acest Stamate jăluitoru, osebit stînjăni 160 ce să coprînd tot într-aceia carte a răposat banului Barbul Văcărescu și după ce vor dăosebi toate aceste părți după cum scrie mai sus, să dea fieșcăruia partea sa, măsurînd moșia cu stînjănu ce va fi umblat cînd s-au hotărît acea moșie, să le și înpietrească, dînd și cărți dă hotărnicie după obicei la mîna fieșcăruia cu semnele și cu suma stînjănilor, ca să știe fieșcare pe unde și cît să stăpînească, iar pentru venitul ce zice popa Apostol că au luat Costandin diiaconu cu Stamate du pă acei 160 stînjăni, partea lui, cercetînd acei boieri hotarnici cît vinit să va adeveri că au luat, cu bună dovadă să înplinească.

Ci noi, dă cercetarea ce am făcut, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta.

1780, februarie 27.

Și dă vre<me> ce pentru 160 stînjăni ce să vede în cartea răposatului banului Barbul Văcărescu, cum și în hotărnicia portarului Ion Băleanu că-i dă întru stăpînirea unui popa Ion cu cetașii lui să stăpînească, pentru care acei stînjăni ziseră acum înaintea noastră atît Stamate cu cetașii lui, cum și Ion diiaconu i Ion diiaconu, feciorii popii Apostol, cum că i s-au dat stînjăni dă moșie din părțile lor, schimbu la sfînta mănăstire Hurezu, pentru acei stînjăni 160, partea popii Ion, după ce i s-au făcut acea hotărnicie dă Băleanu și nu i să cade a

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 202-204v.

Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 20 noiembrie 1776.

Arh. St. Buc.,
Ms. 5,
f. 211-211v.
(Copia sub dată la Institutul de istorie

«N. Iorga»).
- Vezi și doc. nr. 124 din 27 iunie 1776.

i să da stăpînire și aceluia popa Ion, să cerceteze dumnealor boierii ce sînt orînduiți hotarnici zăpisle sfîntei mănăstiri ce are dă la moșneni, cum și zăpisle moșnenilor ce au dă la sfînta mănăstire dă acel schimbu și cine să va dovedi că au dat moșie din partea lor, schimbu la sfînta mănăstire pentru acei 160 stînjăni ai popii lui Ion, aceluia să-i dea partea popii lui Ion supt stăpînire pe cîți stînjăni va dovedi că au dat. Iar dă vor dovedi dumnealor că n-au dat schimbu nici Stamate cu cetașii lor, nici diaconu Ion sin popii Apostol, vor da dumnealor acei 160 stînjăni dă moșie, ce să numescu mai sus la neamul cine să va trage dintr-acest popa Ion.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, vel vornic, Ianache Muruzi vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt.

¹ Loc alb.

² Corect : 160.

808

1780
martie

17

Veliții boieri arată prin anafora că Radu Titeanu reclamă de la Nicolae treti logofăt via lui din Dealul Greci (jud. Vlașca) de pe moșia mănăstirii Mislea lăsată paragină 12 ani. Cum pîritul, vier al mănăstirilor Mislea și Sărindar, a primit s-o lucreze cu zăpis, divanul hotărăște să rămînă a lui, iar reclamantului să i se dea altă vie paragină. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Din cele mai jos-scrise, văzîndu-se că jalba și cererea numitului Titeanu iaste fără dă cale și fiind cu dreptate hotărîrea dumnealor veliților boieri, o întărim spre a-și stăpîni <al> 3<-lea> logofăt Nicolae acea vie cu pace.

1780, martie 17.

Preamnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătăfu za aprozi aduse înaintea <noastră> la judecată pă Radu păhărnicele Titeanu cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale pentru Nicolae <al> 3<-lea> logofăt, zicînd cum că, avînd o vie în Dealul Greci sud Vlașca pe moșia sfîntii mănăstiri Mislea, rămasă dă la părinții lui, și numitu logofăt avînd vie alătura, au coprinsu și pe a lui, pentru care, judecîndu-să la dumnealor boierii judecători ot <al> 2<-lea> departament, zice că nu și-au aflat dreptate.

Făță fiind și Nicolae logofātu, arătă mai întii o adevărîntă a șătraruului Ianache Mavrodin, cînd au fost ispravnic la sud Vlașca cu leat 1776, aprilie 19, întru care scrie că au dat mărturie sătenii ot Greaca cum că viaa aceasta, ce o cere acum jăluitorul, au fost părăsită dă 12 ani și mai mult și din pricina acei vie să făcea multă stricăciune, nu numai la viaa lui Nicolae logofātu, ci și la alte vie, dă vitele ce intra într-acea paragină. Ne mai arătă și un zăpis tot cu acel veleat, cu 2 luni mai în urma adevărîntii, în care zăpis să văzu iscălit cuviosul igumen mislean, Calinic, și cuviosul arhimandrit Dorotheiu, igumenul sfîntii mănăstiri Sărindarul, care citîndu-să înaintea noastră scrie că, după mărturia ce au dat acei lăcuiitori din Greaca înaintea ispravnicului pentru acea vie ce rămăsese părăgină, au urmat obiceiului pămîntului și luminatelor porunci ale înnălțimii tale și au și scris mai întii acestui Radu jăluitorul ca să vie să-și lucreze viaa. Și văzînd că nu vine și sfînta mănăstire să păgubește dă otaștină și dă mila vinăriciului ce o are dă ia și pentru ca să nu să mai plîngă și vecinii ce au vie pentru stricăciunea ce li să face, au dat-o lui Nicolae logofātu ca să o lucreze nepoprit dă nimeni, plătînd și otaștina la sfînta mănăstire. Deosebit, mai arătă și o carte dă judecată ot <al> 2<-lea> departament cu leat 1778, ghenarie 30, dă sînt acum ani 2, întru care să văzu că scrie cum că, din luminată porunca mării tale, s-au judecat acest Radu Titeanu cu Nicolae logofātu tot pentru această vie și, dupe răspunsul ce au dat acel Radu jăluitoru atunci înaintea judecătii, că viaa dă vremea răzmiriții încoaci n-au mai lucrat-o, au văzut judecata că din vremea care au zis jăluitoru că au rămas părăgină au fost șase ani, adică din vremea dă cînd

au lăsat-o, dă la leat 1769, pînă la leat 1775, care zicea pîrîșu că i-au luat viaa numitu logofăt, cu al căruia graiu arată dumnealor că singur au întemeiat stăpînirea mănăstirii, și hotărâscu ca să stăpînească Nicolae logofātu acea vie. După care judecată, neodihindu-să Radu, iarăși au jăluit acum înălțimii tale după ce au trecut 2 ani dă la hotărîrea judecătii ot <al> 2<-lea> depertament, arătînd acum înaintea noastră o adeverință a cuviosului igumenului sfintei mănăstiri Mislii, Calinic, intru care scrie chiar așa, că au mersu la cuvioșia sa acest Radu jăluitoru, fecioru logofătului Mihalache, și au arătat că au avut o vie în Dealu Grecii pă moșia mănăstirii Mislii și, mergînd jăluitoru să o lucreze, a găsit-o vîndută și ar fi zis cel ce a cumpărat-o pe cum că au cumpărat-o dă la cuvioșia sa și cuvioșia sa arată că este igumenu dă la leat 1775, ghenarie 20, și nici au vîndut-o paragină, nici au dat-o altuia să o lucreze, că au urmat obiceiului pămîntului și poruncilor domnești și acel care zice că au cumpărat-o dă la cuvioșia sa, rău zice că au cumpărat-o, că nici știe, nici l-au văzut ce om este. Și acea adeverință iaste scrisă dă la leat 1778, martie 16, care acum la martie viitor să împlineascu ani doi.

Întrebîndu-să Nicolae logofātu ce răspunde înpotriva aceștii adeverințe, care au dat-o igumenu, și el răspunse că, vîzînd cum că moșia Greaca o stăpînește cuviosul Dorotheiu arhimandritu, egumenu sfintii mănăstiri Sărindar, și cuvioșia sa îi stringea tot venitul și, vîzînd că au dat și altora alte vie părăginte, au mersu dă i-au dat și lui această vie cu acestu zapis ce este numit mai sus, dar dă este cu știrea igumenului mislean, sau dă nu este, nu știe.

Deci, am chemat dă față și pă cuviosul arhimandrit sărindărean și l-am întrebat atît pentru zapisu ce s-au văzut la mîna lui Nicolae logofātu și este și cuvioșia sa iscălit, cit și pentru adeverința ce să văzu la mîna jăluitorului cu iscălitura igumenului mislean, și dete răspunsu că este bun zapisu, iar acea adeverință, care să vede la mîna jăluitorului cu iscălitura igumenului mislean, și dete răspunsu, adăvărul scrie că igumenu mislean n-au dat nici o vie părăgină să o dăstupe nimeni, pentru că oricui au fost voia să ia părăgini să le lucreze după moșia sfintii mănăstiri au venit la cuvioșia sa dă au cerut și le-au dat, avînd durere mai multă dă inimă dăcît igumenu mislean, fiindcă mănăstirea Sărindaru are dă ia milă dintr-acest deal al Grecii doi bani și mănăstirea Mislii un ban, și cum au dat alte vie, au dat și aceasta. Mai virtos, zice că au avut voe și dă la igumenu mislean ca să dea vie părăginite cui va vrea să le lucreze, arătîndu-ne și o scrisoare iscălită tot dă Calinic igumenu mislean cu leat 1775, iunie 21, care să văzu dă noi că scrie către cuvioșia sa arhimandritu igumen sărindărean și-l face stăpîn moșiei Greaca, să facă ce va vrea. Și zice că după ce au luat scrisoarea aceasta, iarăși nu au dat dă atunci părăgini, ci cu om într-adinsu au trimis dă au dat știre tuturor celor ce au vie ca să meargă să le dăstupe și, după ce au trecut un an în urma scrisorii, au început a da paragini. Și zice și aceasta că, să fi mersu acestu Radu să fi cerut vreo părăgină. i-ar fi dat, că și acum sînt părăgini dăstule dă nu să apucă nimeni să le dăstupe.

Deci, după cartea igumenului mislean ce să văzu la mîna arhimandrit sărindăreanului, au rămas adeverința ce este la mîna Radului, făr'dă nici un temei, fiindcă aceste sfinte mănăstiri le știm și noi că sînt tot una și bine au urmat arhimandritul sărindărean întocmai obiceiului pămîntului și luminatelor porunci <ale> înălțimii tale, iar Radu rău și făr' dă cale umblă, că nu are nici o dreptate, pentru că această vie au fost părăginită dinnaintea răzmirișii precum au mărturisit lăcuiorii ot Greaca înaintea ispravnicilor, cum și însuși el n-au tăgăduit. Și dă cînd au luat acea adeverință dă la igumenu mislean, măcar că n-are nici un temei, dar să vede că acum la martie, sînt ani 2 și au tăcut pînă acum, cînd au văzut pe Nicolae logofātu că au întemeiat viaa din lucru și au dat-o pe rod. Ci, dreptate are Nicolae să-și stăpînească viaa și măcar că Nicolae logofātu îi zise Radu<lui> jăluitoru și acum înaintea noastră, cum că, între alte multe părăgini ce sînt acolo la Greaca, iaste o părăgină ca 2 pogoane aproape dă acea vie și au luat și zapis ca să o dăstupe și pe aceia, și priimi înaintea noastră să meargă Radu jăluitoru să dăstupe acea părăgină și să o aducă la stare și deopotrivă cu viaa ce zice jăluitoru că i-au luat-o și atunci să ia Radu care va pohti, și nici într-această chip

n-au priimit Radu Titeanu jăluitoru, din care să cunoscu că umblă să ia viia lucrată d-a gata fără' dă osteneală.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 215 v. - 217.

Ci noi găsim cu cale, Nicolae <al> 3<-lea> logofăt, să-și stăpînească viia cu pace, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne la înălțimea ta.

1780, februarie 10.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, vel vornic, vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Nicolae Filipescu vel clucer.

809

1780
martie
18

Veliții boieri arată prin anafora că Manolache, fiul stolnicului Scarlat (jud. Buzău), reclamă de la stolniceasa Ancuța 100 stînjani, din moșia Măgureni (sud. Saac). În baza scrisorilor moșia late se dovedește că Ancuța are protimisii și i se dă dreptul să răscumpere jumătate din prezentul litigiu, iar cealaltă jumătate se lasă lui Scarlat. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

Văzînd domniia mea cercetarea și hotărîrea dumnealor veliților boieri, cu bună orînduială urmînd dreptății și nici partea ce au rămas dă judecată nefăcînd vreo apelație intratita vreme dă la hotărîre pînă acum, o întărim și poruncim zapciul cel orînduit să facă împlinirea cu întoarcere dă bani dă la o mîină la alta, iar dumneavoastră ispravnicilor să urmați cum scrie mai jos.

1780, martie 18.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătafu za visterie au adus la judecată înaintea noastră pe Manolache sin răposatu stolnic Scarlat ot sud Buzău, cu jalbă ce au jăluit înălțimii tale pentru dumneai stolniceasa Ancuța, zicînd că în moșia Măgureni sud Saac la hotărnicia ce s-au făcut la leat 1778 din luminată porunca înălțimii tale dă dumnealui vel clucer Nicolae Filipescu i dumnealui biv vel stolnic Iordache Crețulescu, fiind într-acea vreme amîndoi ispravnici, s-au ales să stăpînească slugeru Mihalache Condurat, cumnati-său, stînjani 799, ce-i are dați dă zestre dă răposatu stolnic Scarlat taică-său, și dumneai stolnicesii Ancuții stînjani 549, ce-i are dă moștenire, alegîndu-i-să și lui stînjani 100, ce-i are dă cumpărătoare dă stolnicu Scarlat tată-său dă la Dumitrana Miricioaia. Care acești stînjani 100 ce s-au ales stăpînire, zice că nu l-ar fi îngăduind stolniceasa Ancuța să-i stăpînească și cerea dreptate.

Deci, față fiind înaintea noastră și dumneai stolniceasa Ancuța, răspune că la vînzarea ce au vîndut această Miricioaia la răposatu stolnic Scarlat acești stînjani 100 dă moșie din partea ei, dumneai n-au știut și, ca una ce este moșneancă, cere protimisii a răscumpăra. Care pentru această moșie Măgureni, să vede ccă la leat 1776, dă sint ani 4, după jalba ce au dat stolniceasa înălțimii tale pentru numitul Manolache, arătînd că această moșie ce o are dă moștenire au stăpînit-o tot d-a valma cu stolnicu Scarlat, cu moșia stolnicului Scarlat ce o avea, iar dă zestre jupînesii și au dat-o și stolnicu zestre slugerului Mihalache Conduratul și cum că într-această moșie, avînd parte și o Dumitrana Măricioaică i Fotina Căpleasca, fără dă știrea dumneai, zicea că și-au vîndut partea lor pe taină la răposatu stolnic Scarlat și au cerut protimisii a răscumpăra această parte a Miricioaia i Fotinii Căpleascai de la Manolache. Și înfățișîndu-să și atunci la judecată înaintea noastră cu slugeru Grigorie sin răposatu stolnic Scarlat, vechil fiind frăține-său Manolache, prin anafora ce am făcut către înălțimea ta, am găsit cu cale să să orînduiască doi boieri din partea lui și întii să tragă toată moșia Măgureni și după cărți și scrisorile ce vor avea atît dumneai stolniceasa Ancuța, cît și slugeru Mihalache Conduratul, să le dea parte dă moșie întru stăpînire după copriinderea scrisorilor, iar cealaltă sumă dă stînjani ce va mai rămînea, am găsit cu cale ca să-aibă voe stolniceasa Ancuța cu slugeru Condurat a întoarce pe acei stînjani banii lui Manolache, ca

unii ce au protimisis, neștiind că acea vânzare, care anfora s-au întărit și cu luminată pecetea înălțimii tale. Și, peste doi ani, să vede că s-au făcut această hotărnicie acolo la fața locului dă mai sus-numiții boieri. Și arată dumnealor în cartea dă hotărnicie că, după ce au tras toată moșiia și au făcut-o masă și au ales partea stolniceii și a slugerului Conduratului, cerea și Manolache stînjăni 300 dintr-această moșie cu dooă zapise, însă cu-n zăpis al Dumitrani Miriceascăi dă stînjăni 100 i alt zăpis al Fotinii Căpleascăi i al Sofiicăi dă stînjăni 200, ce au vîndut ele la stolnicu Scarlat, tatul lui Mihalache. Și scriu dumnealor că, găsind acelu zăpis dă stînjăni 200 rău, că n-au avut moșie, l-au spart, i al cumnate-si Sofiicăi, și au rămas numai zăpisul Miricioaii dă stînjăni 100 buni, pe care arată într-aceea carte că rămîn acei 100 stînjăni lui Manolache sin stolnicu Scarlat. Și măcar că Manolache nu avea nici o dreptate a mai avea și el stăpînire în moșie, dă vreme că partea taică-său dă moșie au dat-o zestre și s-au făcut moșnean zestraș Mihalache slugeru Condorat, protimisis are a cumpăra slugeru Condoratul, ca un moșnean ce s-au făcut cu zestrea ce o are, i dumneaei stolniceasa Ancuța, ca o moșneancă. Dar dă vreme că slugeru Mihalache Conduratul zice Manolache că au știut dă vânzarea Miricioaii nu are protimisis, tocmai acum a răscumpăra, ci are numai stolniceasa protimisisu, dă vreme că zice că va priimi și carte dă blestem că n-au știut. Care, dă atunci dă cînd i s-au cercetat judecata, dă sînt 4 ani, i s-au dat dreptate ca să întoarcă banii lui Manolache și s-au întărit acea anafora și cu luminată pecetea înălțimii tale dă atunci și după dreptate și dupe acea hotărîre ce și-au făcut atunci, rămîne să întoarcă stolniceasa banii lui Manolache pă stînjăni 50 și să rămîie întru stăpînirea dumneaei, iar stînjăni 50 să rămîie supt stăpînirea lui Manolache. Însă pe unde să va dovedi că au avut stăpînire acea Miricioae ce i-au vîndut acei stînjăni 100, pe acolo să stăpînească și Manolache stînjăni 50 și dumneaei stolniceasa ceilalți stînjăni 50, și să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului ca să cerceteze și, pe unde să va dovedi că au avut acea Miricioae acei stînjăni 100 ce i-au vîndut, pe acolo să-i dea și lui Manolache acei stînjăni 50, cum și dumneaei stolniceii acei stînjăni 50, ca să nu să întinză în moșiia ceialaltă ce o au dă moștenire cum scrie mai sus. Și, dă va fi avînd Miricioae circiumă și sat pă acei 100 stînjăni, să aibă voe și Manolache și stolniceasa să-și facă, iar dă nu va fi avut, să n-aibă voe a-și face nici acum, nici o parte, nici alta.

Noi așa găsim cu cale, iar cea dăsvîrșită hotărîre rămîne a să face dă către înălțimea ta.

1780, ghenarie 24.

Neculae Dudescu ban, Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, vel vornic, Ianache Muruz, vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că judecînd pricina dintre mănăstirea Clocociociv <jud. Olt> și postelnicul Heruță¹ <Bușănescu> pentru un țigan² propune să se facă noi cercetări cu martori la fața locului de către biv vel clucerul Grigorie Razu, caimacamul Craiovei. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă la judecată, scriem dumitale cinstit și credincios boierul domnii mele, Grigorie Razu biv vel clucer, caimacam Craiovei, să cerceteze și să facă împlinire din cele ce să va cuveni precum scrie mai jos și, pentru ca să ia treaba săvîrșire, rînduim domniia mea mumbașir pe sluga domnii mele...³ armășal cu această hotărîre ca, dă la cel ce va rămînea dă judecată, să-și ia treapădul în urmă.

1780, martie 19.

Preafînălțate doamne,

Această pricină încă din anul trecut au fost intrată în cercetarea judecătii, dă față fiind cel pîrit egumen clocociocivan, cînd jăluitoru au arătat și un zăpis dă cumpărătoare, ștersu

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 218v. - 219.

810

1780
martie
19

și mînjit, din care neputînd judecata afla vreo alegere întemeiată, pentru aceea au fost rămas ca în fața locului să cerceteze alte dooă părți, mănăstirea Căluului și boierii Dobriceni. Dă la care acum, măcar că să vede la mîna jăluitorului mănăstirii în scris, dar pentru că nu sint adevărite nici dă dumnealor ispravnici, nici egumenu clococioveanu n-au fost față, nu să pot crede, mai ales că și acel mînjit și ștersu zăpis, acum zice că l-au răpusu.

Ci, dă vei binevoi înnălțimea ta ca dă iznoavă să meargă jăluitoru împreună cu igumenu clococioveanu drept la dumnealui caimacamu Craiovii și acolo, fiindcă mănăstirea Căluului iaste aproape, cum și boierii Dobriceni, cu porunca înnălțimii tale să-i aducă, și, după scrisorile și mărturiile ce vor avea, să cerceteze cu dă-amăruntu și în ce chip să va pliorforisi dă adăvăr, să facă și împlinire cui i să va cuveni. Iar cînd vreo parte nu să va odîhni, atunci vor veni și la divan cu alegerea dumnealui caimacamului în scris, iar hotărîrea rămîne la înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 214-214v.

1780, februarie 24.

Ioan Cîndescu, Mihai Popescu, Dumitrache stolnic, Dumitrache Brazoianu, Iordan grămătic, Nicolae sluger.

¹ Heruță post.

² Un țigan (Completări din rezumatul aflat în fruntea actelor).

³ Loc alb.

811

1780
martie
20

Veliiți boieri arată prin anafora că au cercetat plingerea lui Vlad Turbureanu (jud. Ialomița) împotriva lui Dumitru lipscanul care-i cerea pe nedrept plata unei sume. Pe temeiul jurămîntului prestat de reclamant cu carte de blestem divanul hotărâște că acesta nu datorează suma pretinsă de prît. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoiu.

Întărim și domnia mea cu domneasca noastră pecete.

1780, martie 20.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu dă păhărniceii au adus innaintea noastră pă Vladul Turbureanu din sud Ialomița cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale pentru Dumitru lipțcanu, zicînd acest Vladu că el, fiind slugă la un Costandin Gonțea ce au murit, după moartea acelu Costandin Gonțea, zice că fără dă a nu-i fi acestu¹ Dumitru dator nimic, la trecuta luna lui ghenarie, l-au tras la judecată innaintea dumnealor ispravnicilor județului Ialomița, cerîndu-i taleri 25 cu zăpisu acelu Costandin Gonții ce este scris dă la leat 1765, dă sint ani 15, care zăpis să vede iscălit atit dă acel Costandin Gonțea ce au murit, cum și dă acestu Vladu, iscălit platnic. Și zice acest Vlad jăluitoru, că nici știe cînd s-au împrumutat acel Costandin cu acești taleri 250, nici au văzut cînd i-au dat numitu neguțător acești bani, nici știe dă facerea acestui zăpis, nici știe că l-au iscălit pă el în zăpis. Și zice că acest neguțător, apucîndu-l pe dinsul pentru acești bani și puindu-l la închisoarea ispravnicilor zice că dă nevoe au dat el zăpisu dă suflu, dă taleri 110, și viind aici la București, pe loc au și pornit numitu Vlad jăluitoru înnălțimii tale jalbă și orînduindu-să la noi ca să-i judecăm, unde fiind față și Dumitru neguțătoru, cel ce cerea acești bani dă la dînsul, acest Vlad jăluitoru, dă tot au tăgăduit zăpisul cel dintiu dă taleri 250 al lui Costandin Gonții, în care să vede iscălit și el platnic, cum că nici bani n-au văzut, nici că știe cînd l-au împrumutat acestu neguțător pe acel Costandin, nici au văzut cînd s-au făcut zăpis, nici că știe cînd l-a iscălit. Pe care tăgăduială a lui, l-am orînduit la preasființia sa părintele mitropolit, ca pe aceste ponturi dă mai sus-numite să primească blestem și văzum că în dosul cărții dă blestem a preasființii sale părintelui mitropolit scriu părinții clirici ai sfintei Mitropolii cum că, după poruncă au băgat pă acel Vlad în sfînta biserică și fiind dă față și Dumitru lipțcanu, neguțătoru cel ce

cerea acești bani dă la dînsul, i-au citit cartea dă blestem după coprinderea ponturilor ce mai sus să arată și arată că au priimit blestem.

Deci, de vreme că numitu Vlad au priimit blestem, dreptatea îl apără să fie nesupărat dă banii ce-i cerea numitu neguțător și fiindcă acestu Vlad, acei taleri ce-i cerea Dumitru neguțătoru după zapisul cel de sulfu, i-au pus amanet la zapciu pînă își va isprăvi judecata, să aibă să-și ia înapoi, cum și taleri 10 ce zice că au dat ei zeciueală la ispravnic cînd l-au închis pentru acei bani, iarăși să aibă a și-i lua înapoi și numitu neguțător să aibă a-și căuta banii lui de la clironomii acelu Costandin Bonții ² după zapisul lui.

Ci noi, dă cercetarea ce am făcut, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămne a să face dă către înălțimea ta. Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7.
f. 207v. - 208v.

1780, martie 14.

Badea Știrbei vel vornic, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu.

¹ Corect : a nu fi acestui.

² Corect : Gonții.

Veliții boieri arată prin anafora că Tudorache căpitan, vechilul egumenului mănăstirii Sf. Gheorghe Nou, se plînge împotriva lui Radul Vărzaru și cetașilor lui din satul Gemenile (jud. Dîmbovița) care ar impresura moșia mănăstirii. Divanul constatînd după zapise că pîrții au stăpînit neînterupt această moșie hotărâște s-o stăpîneasă și de acum înainte. Domnul întărește.

812

1780

martie

20

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

De vreme ce, după arătarea dumnealor veliților boieri, în dooăzeci și șase dă ani ce să văd trecuți dă la hotărîrea după urmă pînă acum, igumenul n-au mai pornit altă piră, știind și fiind tot dă față, și de vreme ce și atunci s-au cunoscut pira ce făcea igumenul fără dă cale dupe cum și acum, întărim hotărîrea aceasta a dumnealor veliților boieri ca, dupe cum scrie mai jos, să să urmeze.

1780, martie 20.

Preainălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, vătafu dă copii dă divan au adus la judecată înaintea noastră pe Tudorache căpitan, vechil dăspre partea părintelui igumenului sfintei mănăstiri Sfete Gheorghe cel Nou, cu jalba ce au jăluit înălțimii tale numitul igumen pentru Radul Vărzaru, Bratul i Proca și Radu Bercescu cu cetașii lor dă la satul Gemenile sud Dîmbovița, zicînd că, avînd sfinta mănăstire moșie acolo dă danie, dă la răposata Safta Negoiasca logofeteasa și de <la> răposata Despa Drăgoiasca, pe care o are și hotărîtă cu trei hotărnicii, și mai sus-numiții moșneni au împresurat-o și zice cum că ei dintre ei s-au pus dă au stricat hotărnicia și au împărțit moșia mai toată și și-au pus și pietri tot ei, arătîndu-ne numitu vechil și o hotărnicie a 24 de boieri, cu leat 1754 septemvrie 16, dă sint ani 26, dă hotărnicia acei moșii.

Față fiind Radu Vărzaru i Proca și Radu Bărcescu, înaintea noastră s-au întrebat ce are să răspundă la aceasta și ne arătară o anafora a dumnealor răposăților boieri după aceea vreme cu leat 1755 noemvrie, cu un an mai în urma cei hotărnicii ce ne-au arătat vechilul igumenului, cu care o anerisește pe acea hotărnicie a 24 dă boieri, arătînd că s-au făcut greșală la hotărnicie, iscăliți fiind în anafora răposatul Costandin vel vornic i răposatu Costandin Crețulescul vel ban i răposatu Dumitrașco Racoviță vel logofăt și răposatu Costandin Cîndescul vel clucer și întărită dă Costandin vodă Gehan, întru care scrie că, după porunca mării sale, au cercetat pricinile ce au avut popa Oprea i Radu i Gheorghe i Stanciu Oncescu i Diicul i Ion pîrcălabu și cu cetașii lor, moșneni dă la Gemenile sud Dîmbovița, cu igumenul mănăstirii Sfîntului Gheorghe, pentru moșia din munte, Gemenile, dă acolo.

Și zice că, citind dumnealor toate scrisorile mănăstirii și toate cărțile dă hotărnicie ce au arătat, arată că s-au văzut că acei 24 dă boieri hotarnici, ce să coprind în cartea dă hotărnicie, care o văzum la mina numitului vechil, au urmat la hotărnicie după judecata ce s-au fost făcut cu hotărîre din divan, care acea hotărîre din divan, arată că s-au fost făcut cu greșală, căci li să fusese poruncitu să facă moșii masă și să dea mănăstirii tot dă o parte și moșnenilor dă altă parte. Dar, fiindcă moșiile dă munte nu să aseamănă cu moșiile dă cimpu ca să să poată să le facă masă, fiindcă este munte și nu este moșie tot dăopotrivă ci din început dă la strămoși, care unde au găsit cîte un loc de casă, acolo și-au făcut casă, și la alt loc au curat pădure și și-au făcut livezi dă fin, dă pomi, sau loc de hrană, și alt moșnean într-alt loc asemenea și-au făcut, care așa dintru-început, care unde și-au coprinu, așa au stăpînit, iar moșie dă pădure, fiind tot dăopotrivă, stăpînea d-avalma luîndu-și fiește-carele partea după delnițile ce avea și cu toții să odihnea. Și zice că, dă vreme că unii din moșneni și-au vindut părțile lor dă moșie la răposatu Pană Negoescu biv vel logofăt și la alții, dă la care boieri are mănăstirea Sfîntului Gheorghe dă această moșie ce o caută, arată într-aceia anafora că au găsit cu cale ca hotarnicii acelor 24 dă boieri să rămîie jos și dă iznoavă să să facă cartea mării sale, răposatului Costandin vodă Gehan, către ispravnicii dă județ și la alți boieri, să meargă în fața locului la acea numită moșie ca să cerceteze și să adevereze delnița fieștecăruea și căminurile și locurile, curăturile prin mărturisanie de oameni bătrîni și prin carte dă blestem pă unde au stăpînit jupîneasa Safta Negoiasca și jupîneasa Despa Drăgoiasca, livezi, curături, căminuri și moșie, partea lor, care s-au dat dă dănie sfîntii mănăstiri Sfîntului Gheorghe și pă acolo să se dea și acum și să stăpînească căminurile, livezile, curăturile înfundate, precum s-au stăpînit dă la moși-strămoși, înfundate. Iar cînd ar fi putut acei 24 dă boieri să-i așaze ca să dea din curăturile și livezile mănăstirii. ce vor cădea pă partea dă moșie a moșnenilor, schimbu megiișilor, pentru curăturile, livezile moșnenilor ce va cădea pe partea dă moșie a mănăstirii, curătură pentru curătură și pom pentru pom, ca să nu mai aibă a stăpîni unul în moșia altuia, bine, iar neputînd așaza într-aceiași chip cu schimbu, atunci să-și stăpînească fieștecare locurile lor înfundate, însă căminuri, livezi, curături vechi ce au avut fieștecarele făcute mai nainte pre cînd stăpînea jupîneasa Safta și Despa Drăgoiasca. Iar de atunci și pînă la cercetarea răposatilor veliților boieri, dă să va dovedi cum că vreunii din moșneni au dăschis cămin nou sau au făcut curătură sau livezi dă pomi pe delnițile mănăstirii, aceia să fie lipsiți cu curătura aceia și livedea ce vor fi făcut ei dă atuncea încoace să rămîie supt stăpînirea mănăstirii, dîndu-le și foi de adeverițe la mina fieștecăruea ca să știe care cîte delnițe are și pă unde să stăpînească căminurile, livezile, curăturile și să fie și o parte și alta odihniți și să lipsească și pricinile dă la mijloc. Care anafora o văzum întărită dă mării sa Costandin vodă Gehan cu hotărîre cunoscîndu-o, făcută cu cale și după dreptate ca după cum scrie mai sus să urmeze. După care anafora, răspunseră mai sus-numiții pîriși cum că, atît mai nainte din vechime dă la moșii strămoșii lor, cît și de atunci pînă acum de la acea cercetare a dumnealor răposatilor veliți boieri, tot într-aceiași chip și-au stăpînit căminurile, livezile, curăturile și curăturile înfundate, fieștecare cu bună pace nesupărați dă nimeni pînă acum, iar nu după hotărnicia acelor 24 dă boieri. Ne mai arată numiții moșneni o carte dă judecată a preasfinții sale răposatului mitropolitului Filaret cu leat 1756, cu un an mai în urma anaforalei veliților boieri, ce au avut al doilea judecată înaintea preasfinții sale cu epitropu sfîntii mănăstiri Sfîntului Gheorghe, Samoil, tot pentru această moșie și să văzu că scrie a să urma tot după hotărîrea ce au făcut răposatii veliți boieri, fiind după dreptate.

Care, și noi după cercetarea ce făcum acum și ne maiavînd numitul igumen prin mai sus-numitul vechil alte dovezi, cărți și scrisori mai în urma aceștii anaforale și a cărții dă judecată a preasfinții sale răposatului vlădicăi Filaret ce au fost mitropolit, dă altă cercetare și judecată dă atunci încoace, ca să anerisească acea hotărnicie a răposatilor veliți boieri, nici au stăpînit igumenu după acea hotărnicie nicidăcum pînă acum, și pîrișilor¹ ce să numescu mai sus, Radu Vărzaru, Bratu Proca și Radului Birsescul cu cetașii lor, le-au fost stăpînirea nestrămutată pînă acum tot după cum să cuprinde în anafora dă dumnealor veliților boieri,

asemenea găsim și noi cu cale a le fi stăpînirea cu bună pace și de acum înainte, dupe cum le-au fost din vechime cu bună pace dă către igumenul sfintii mănăstiri Sfintului Gheorghe și igumenul să-și stăpînească daniia ce are dă la Safta logofeteasa și dă la Despa Drăgoieasca după zapisele și scrisorile ce va fi avînd. Noi dă cercetarea ce făcum, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 211 - 212v.

1780, martie 10.

Neculae Dudescu biv vel ban, Badea Știrbei vel vornic, Dumitrașco Racoviță vel vornic, Grigorie Băleanu vel logofăt.

¹ Pentru : piriților.

Veliții boieri arată prin anafora că Anton ceaușul, fost vameș în Rîmnicul Sărat, reclamă de la Iosif Neculescu biv vel șătrar o sumă de bani drept vamă pentru niște marfă. Judecata constatînd că pirițul a vîndut marfa la Focșani unde a și plătit vama, nu la Rîmnicul Sărat, găsește că cererea reclamantului „nu este cu cale”. Domnul întărește.

813

1780
martie
20

Cinstiți dumneavoastră veliți boieri,

Dumnealui ceaușu dă aprozi, cu porunca dumneavoastră au adus pă dumnealui șătraru Iosofache Neculescu i pă ceaușu Anton ce au fost vameș la sud...¹ ca să le cercetăm pentru taleri 118 bani 109 ce cere ceaușu Anton dă la dumnealui șătraru în citeva condee după cum în jos să arată însă, taleri 9 cere vamă pă 3 000 ocă seu ce zice că l-au rădicat dă la Rîmnic și l-au vîndut la Focșani, noi știm, obiceiu vămii este, dă unde rădică marfa <se>plătește vama, însă de să va vinde într-acel județ, iar negăsind muștiriu și vrînd stăpînul mărffii să o ducă să o vînză prin țară, o ridică neplătind vama și unde o vinde acolo plătește, iar dă o trece în țară streină, însuși neguțatoru plătește vama dă unde să ridică. Dumnealui șătraru zice că negăsind muștirii să o vînză la Rîmnic, au dus-o la Focșani și acolo, vînzîndu-o, au plătit și vama. Ceaușu Anton răspunde că muștirii i-au scris să o ducă la Focșani, iar tocmeală au făcut la Rîmnic. La aceasta, dă va avea ceaușu Anton dovada că au făcut tocmeală la Rîmnic și vorba le-au fost ca să o ducă la Focșani, vama este a lui Anton ceaușu, taleri 16. Mai care pă opt cară pastramă ce zice că au vîndut șătraru în tirgu Rîmnic. Dumnealui șătraru tăgăduște, zicînd că numai dă trei ori au scos la tirgu, dar mai n-au vîndut nimic. Ci, la aceasta cu greșală cere taleri 16, că catalogu domnesc serie ca să ia vamă dă car cite taleri 1, care fac taleri 8, și pă cîte cară va dovedi că au vîndut, are să ia dă car cite taleri 1, iar mai mult, nu. Taleri 11,80 mai cere pă 700 piei dă capră, neargășite. Pentru aceasta, rău cere, fiindcă pieile, ori pă la ce schele trec, plătesc cu vama, iar în țară, vamă nu au, fără cit iau vamă numai dă la cele ce să vînd pin tîrguri, cite una-doaă. Taleri 4 mai cere pă 1000 ocă unt i taleri 8,40 pă 25 berbenițe miere, zicînd că, în anul care era numit Anton vameș, ar fi vîndut dumnealui șătraru această marfă. Dumnealui șătraru zice că strînse le-au avut în anul acela, dar au vîndut la al doilea an și zice că are și dovadă. Ci, măcar dă ar fi și vîndut în anul acela, vînzătoru nu are să plătească vama, ci cumpărătoru. Mai cere taleri 23,70 vama <pe> 130 piei dă bou, cu cuvînt că i-au fost ale unui turcu și dumnealui șătraru s-ar fi făgăduit către un vechil al numitului Anton că le va plăti dumnealui dă vamă, dumnealui șătraru tăgăduște. Pentru aceasta, numitu vameș Anton, să apuce pă turcu și turcu, dă va fi plătit șătraru, își va căuta. Mai cere taleri 27 vama trecătorii pă 150 boi i vaci, zicînd că le-au trecut la Brăila și le-au tăiat. Dumnealui șătraru tăgăduște că nu le-au tăiat la Brăila, dar zice că acele vite le-au strînsu dă la Moldova și au plătit vama trecătorii de Focșani. Noi așa găsim cu cale, ceaușu Anton dă va dovedi că acele vite n-au fost strînse dă la Moldova, ci dă aici din țară, atunci are să plătească șătraru vama. Iar fiind cu adevărat strînse dă la Moldova, nu are să plătească vamă, fiindcă au plătit la Focșani. Mai cere vamă pă 3000 ocă cașcaval, zicînd că avînd dumnealui șătraru 10.000 dă ocă și la vînzarea ce au făcut, lui nu i-au dat veste, fiind vameș și cantaragiu, să meargă să tragă și să-și ia vamă, ci în urmă

aflind, dupe ce s-au încărcat, au eșit înaintea cumpărătorilor și au apucat să plătească vama pe oacă 7000, iar acele oacă 3000 au rămas neplătite. Și zice că i-ar fi zis dumnealui sătraru că acele 3000 oacă sînt să la sud Buzău și nu are să lua vama la Rîmnic și pentru aceea nu i s-au plătit. Dumnealui sătraru să apără zicînd că nicicum nu i-au zis acest fel să vorbe, măcar că obiceiul vămii este cînd să va rădica acest fel să marfă să la alt județ și nu este plătit să vamă și-l apucă alt vameș, li ia vama. Cum și Anton ceaușu găsind să cumpărător, neplătind <dă> vamă, să-l fi apucat să plătească, iar dumnealui sătraru nu este dator nimic, ci numitu Anton să apuce să cumpărătorii cei ce i-au plătit acele oacă 7000 să plătească și pe cele 3000, fiindcă cumpărătorul plătește, iar nu vinzătorul, adică cel ce rădică marfa să loc. Mai cere taleri 9 pe una chilă orzu ce zice că au dat la conacul mării sale domnișii, pentru care orz, zice că au luat dumnealui sătraru asupra să-l plătească și nu i l-au plătit. Răspunde dumnealui sătraru că să nu-l va fi plătit dumnealui ispravnicii județului, va răspunde dumnealui banii. Ci fiindcă amîndoaă părțile sînt din partea locului, să vor înfățișa înaintea ispravnicilor. Pentru aceasta noi așa găsim cu cale, iar cea mai bună hotărîre să va face să dumneavoastră.

1780, ghenarie 24.

Ștefan vameș, Panait starostea.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod și gospodar zemli Vlahisicou.

După cum s-au găsit cu cale să către dumnealui velișii boieri, prin cercetarea dupe obicei și dupe catalog, întărim și domnia mea, la toate așa să să urmeze.

1780, martie 20.

Din luminată porunca mării sale preafînălțatului nostru domnu Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, ceaușu să aprozi au adus la judecată înaintea noastră pe Anton ceaușu să la sud Slam Rîmnic cu jalba ce au jăluit înălțimii tale pentru Iosif Nicolescul biv vel sătraru, să la care cerea rămășița să vamă să cînd au fost el vameș la leat 1775, atît du pe pastramă și cașcaval, piei și altele, pe carei orînduindu-i la vameșu Ștefani și la Panait Matraca, starostea să neguțători, ca să cerceteze cum este obiceiul să a să lua vamă să la acestea ce cerea Anton ceaușu să la sătraru Iosif Nicolescul, și cercetînd cu hotărîre în scris să obicei și dupe catalog să fieștecare madea, să ne facă înștiințare.

Deci, după cercetarea ce au făcut, eșind amîndoaă părțile și înaintea noastră și cu de-amăruntul cercetînd și noi la toate condeile ce cerea ceaușu Anton de a lua vamă să la sătraru Iosif Nicolescul și vîzînd că nu-i este cererea cu cale, fiind peste obicei și peste catalogul cel pecetluit cu pecetea mării sale lui vodă, mai virtos, fiind trecuți la mijloc și ani cinci și nu și-au căutat, ci această alegere și cercetare ce au făcut vameșu Ștefani și cu Panait Matraca, starostea să neguțători, la toate condeile vîzînd că este cererea lui Anton împotriva catalogului mării sale lui vodă, dupe dreptate hotărîm, sătraru Iosif Nicolescul să aibă pace să către Anton ceaușu pentru condeile ce-i cerea vamă și să să urmeze întocmai dupe această cercetare ce au făcut-o va ceaușu Ștefani și cu starostea să neguțători. Iar pentru taleri 9 ce mai cerea Anton ceaușu să la sătraru Nicolescu pentru una chilă să orzu ce i-au dat-o la trecerea mării sale domnișii a dumnealui vornicului Dumitrașco Sturzii, cînd am mersu să aici la Moldova, să vreme să sătraru Iosif Nicolescul au luat asupra și să-i plătească, mai virtos că zice că au plătit plînea și altele ce s-au mai cheltuit la acest conac, tot la acest Anton să plătească și acești taleri 9, lui Anton ceaușu. Dovedind sătraru că au luat Anton banii să la ispravnicii și pe acestu orz, atunci să-i întoarcă ceaușu înnapoi. Aceasta scriem.

1780, februarie 6.

Badea vel vornic, vel vornic, Ianache Muruz vel logofăt.

¹ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că vameșul din jud. Argeș se plînge împotriva unor „matrapazi” care s-au sustras de la plata vămii. Divanul hotărăște ca acei negustori arătați de vameș să fie cercetați de ispravnici și apucați să împlinească vama. Domnul întărește.

814

1780
martie
20

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

Dă vreme ce ne arată dumnealor boerii că așa este catalogu și obicei, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați cum scrie mai jos.

1780, martie 20.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat innălțimii tale vameșu din sud Argeș, zicînd că, în toată țara cum și aici în București, este obicei de iau vameșii vamă de la cei ce vînd dobitoc la matrapazi și matrapazii să ducă iar le vînd pentru alișveriu lor și atunci iar ei dau vamă, dar unii dintr-acei matrapazi, după ce cumpără, oprescu vama de la vînzători la ei și nu dau nimic, ci stau cu înpotrivire, din care pricină zice că le curge pagubă și după jalba lor ni să poruncește să innălțimea ta prin zapciu ceauș za aprozi ca să cercetăm catalogu și obicei și cu anafora să înștiințăm innălțimii tale.

Deci, noi după luminată porunca innălțimii tale, cercetînd catalogu și pentru a ne adeveri mai bine de obicei vămii aceștia cum s-au urmat, atît mai înainte din vechime, cum și acum, am făcutu pitacul nostru către medelniceru Mihalache și vameșu Ștefan, fiindcă au avut în multe vremi vămile du prin județe de afară, cum și aici în București, oboru Tîrgului de Afară, după cum și acum le au și știu obicei, ca să ne arate întru adevăru cum au fost obicei de s-au urmat mai înainte și cum să urmeze și acum a să lua vama de la matrapazi, și în scris să ne arate și ne arătară în scris, adică pentru vitele ce să vînd, o vită, de cite ori să va vinde în țară din mină în mină, are să plătească cite bani dooăzeci, iar fiind cal, cite bani 40, iar, cînd le va trece la țara turcească, atunci are să dea și vama trecătorii cite bani 20 dă vită și bani 40 de cal. De care cercetare ce făcum după catalog și după cum ne arătară în scris medelniceru Mihalache și vameșu Ștefani că au fost obicei de s-au urmat mai înainte și să urmează și acum, arătăm innălțimii tale.

Dar fiindcă ziseră numiții vameși cum că la unii dintr-acei matrapazi, care au stătut cu înpotrivire de nu și-au plătit vama, că are rămășiță la dînsii, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravnicii ca, aducîndu-i față innaintea dumnealor pã cei care va arăta numiții vameși că nu și-au plătit vama după obicei, cum să arată mai sus, cercetînd dumnealor să-i apuce să împlinească. Noi dă cercetarea ce făcum, arătăm innălțimii tale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 221 - 221v.

1780, martie 15.

Badea vel vornic, vel vornic, Grigorie vel logofăt.

Veliții boieri arată prin anafora că Zamfir și Mihalcea Minciunești (jud. Buzău) reclamă, după mai multe judecăți, de la Bralosin, Radul Dogarul și Zamfir Frăsineanu parte din moșia Crivelești (jud. Buzău). Divanul, pe baza înscrisurilor și mărturiilor ascultate, hotărăște să se facă hotărnicia moșiei Crivelești de către ispravnici și să o atribuie părților după zapisele produse, dîndu-le și cărți la mină. Domnul întărește.

815

1780
martie
21

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Această cercetare și alegere ce fac dumnealor veliții boieri spre a le izbrăni boerii ispravnici la fața locului mai jos-arătatele pricină, după dreptatea ce am cunoscut, fiind cu cale, o întărim și poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați la toate cum scrie mai jos și, ca să ia sfîrșit, rînduim și pe sluga domniei mele...¹ Tolico pisah gospodstvo mi.

1780, martie 21.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, ceaușu za aprozi au adus la judecată innaintea noastră pe Zamfir i Mihalcea Minciunești dă la Tristioară sud Buzău, cu jalba ce au jăluit innălțimii tale pentru Bratosin i Radul Dogarul i Zamfir Frăsineanu, Crivelești din sud Buzău, zicind că nu-i îngădueste să stăpînească partea lor ce zic că au și în moșia Crivelești, cum și altă parte ce zic că mai au deosebită, cumpărată tot intr-acestu hotar dintr-un moș ce-i zic Vlădescul. Pentru care pricină, s-au judecat atit la dumnealor ispravniciei județului, cft și innaintea dumnealor boierilor judecători ot <al> 2<-lea> departament și dreptate zic că nu și-au aflat. Pe care judecăți, nefiind numiții Minciunești odihniți, i-au adus numitu zapciu și innaintea noastră, și, intrind în cercetare pentru această moșie, Criveleștii, pe care zic că este și munte, ne arătară o carte de hotărnicie cu leat 1763 ghenarie 20, dă sint ani 31, intru care scrie că această moșie, după ce au sforit-o după obicei făcind toți stințanii masă, să fac peste tot stințani 2100 și-i împărțescu pă șase moși, dă moș cite stințani 308. Din care moși, dintr-un moș ce-i zic Vlădescu, fiindcă să trage un Radu Ciupercă cu cetășii lui și alegindu-să la acea hotărnicie și lor stințani 308 pe moșu Vlădescu, acestu Radu Ciupercă și cu fii-său Nicolae i cu fii-său Panait, la leat 1769 avgust 10, dă sint ani 11, vinde cu zapisul lui stințani 311 lui Bratosin i Mihalcii i Stanciuului i lui Zamfir i Nițului i Mihalcii, feciorii lui Nedelco, Minciuneni, i lui Bran sin Minciună, însă partea lui dă moșie a moșului Vlădescul cu muntele Mocearului, parte dă un moș, din piatră, din vad dă moară, din livezi slobode sau din pomi și de peste tot hotaru ce arată că li să coprinde, iar stințani 39, ce le-au rămas pînă la stințani 350 ce au fostu partea moșului Vlădescu, tot acel Radu Ciupercă i-au dat danie sfintei mănăstiri Banului din sud Buzău și îi stăpînește. Deosebit dă aceasta, tot acel Radu Ciupercă mai vinde cu dooaă zapise moșnenilor Crivelești dooaă locuri infundate, arătindu-le ocolite cu semnile lor tot din partea moșului Vlădescu, care aceste locuri, fiindcă prisosescu mai mult decât ceia ce s-au ales la hotărnicia dă mai sus-numită acelu moș ce-i zic Vlădescul, noi vrindu să nu le ținem in seamă, dar iar Minciuneștii ziseră că sint bune și măcar că moșnenii Crivelești cerea protimisis peste ani 11, ci rămîn moșnenii Minciunești buni stăpinitori pă acei stințani 311, adică trei sute unsprezece ce i-au cumpărat dă la acel Ciupercă, cum și stințani 39 ce i-au dat tot acel Radu Ciupercă danie sfintei mănăstiri Banului iarăși să-i stăpînească sfinta mănăstire cu bună pace.

Și dă vreme că Criveleștii, în partea stințanilor din moșu Vlădescu, au numai acele dooaă locuri infundate, după cum să coprinde cu semnile lor în zapise, care zapise le priimiră Minciuneștii că sint bune, dar, pentru ca să lipsească gilceava dintre dinșii, găsim cu cale să fie luminată porunca innălțimii tale către dumnealor ispravniciei județului și să meargă și portărelu. Și măcar că ziseră amindooaă cetile dă moșneni că această moșie Crivelești, iaste moșie dă munte și iar ei ziseră că să poate să-și sforască dumnealor ispravniciei și cu portărelu, după ce vor merge la fața locului, și dă vor putea trage acel munte să dăosibească stințani 350, partea moșului Vlădescul, și dintr-acel moș Vlădescu stințani 311 să-i dea Minciuneștilor cu parte din munte, din moară, din livezi și dă peste tot hotaru, după zapisul lor ce-l au dă cumpărătoare dă la Radu Ciupercă ce să trage din moșu Vlădescu, iar stințani 39, daniia, să-i dea sfintii mănăstiri Banului și să aleagă acele dooaă locuri infundate după semnile ce să coprind într-acele dooaă zapise ce să văzură la mina Criveleștilor, tot din partea moșului Vlădescu și deosebindu-le să le înpietrescă. Iar pentru un moș ce-i zice Drăgănescu, care să coprinde tot în mai sus-numita carte dă hotărnicie ce este tot dintr-acei șase moși, dintr-acestu moș Drăgănescul Criveleștii ziseră că să trag ei.

La aceasta, neputindu-să dăscoperi adăvăru și fiindcă n-au fost hotărită această moșie nicidecum pînă acum și le-au fost stăpînirea tot cu gilceavă, priimi innaintea noastră Mihalcea i Zamfir și Tudor, Minciuneștii, că dă va jura aceste lude șapte ce să numesc mai jos din Crivelești anume, Bratosin i brat ego Radu i Radu Buga i Radul Jilav i Comăniță i Jitea și Zamfir, cum că nu să trag Minciuneștii din moșu Drăgănescu, ci să trag ei, Criveleștii, să stăpînească ei partea acelu moș Drăgănescu, iar neputînd jura, să stăpînească Minciuneștii și partea acelu moș Drăgănescu.

Deci, după cum primiră numiții Minciunești înaintea noastră ca să primească Crivelești să mai sus-numiți jurămînt, și, primind, atunci să odihnesc, găsim cu cale, dumnealor ispravnicii, după ce vor merge acolo la fața locului, să puie pe acești mai sus-numiți Crivelești în sfînta biserică ca să jure cu mîna pînă la sfînta evanghelie să mărturisească adevărul: ei să trag din moșu Drăgănescu, sau Minciuneștii <?>. Și după ce vor primi jurămîntu, care ceată va rămînea a stăpîni partea acelu moș Drăgănescul, să le dea și cartea dumnealor să stăpînire. Și tot Minciuneștii mai ceru un zapis ot leat 7253, să sint ani 35, al lui Bratosin diiaconu sin popa Stănilă ot Crivelești, ce-l dă la mîna lui Grigore sin Mircii ot Crivelești, din care să dovedi că să trag Minciuneștii, întru care scrie acel diiacon că au cumpărat el partea feciorului Mololii ce să trage din moșu Zmultilescu și toată partea feciorilor Mololii cită <să> va alege din partea acelu Zmultilescu în hotaru Crivelești, din pomot cu loc de casă ce o arată că să răzoraște cu Manea Zmultilescu. Înpotriiva acestui zapis răspunseră Criveleștii, făcîndu-l că este rău, cu cuvînt că dă ar fi zapis adevărat al diiaconului Bratosin, ar fi dat și zapisu cel vechiu, care să văzu dă noi, scris dă la leat 7210, adică cu ani 43 scris mai naintea acestui zapis, în care să dovedi că scrie un Ion Olea <la> la mîna diiaconului Bratosin cum că-și vinde toată partea lui dă moșie dă peste tot hotaru.

Ci, dă vreme că acești Crivelești, și dă fac acest zapis al diiaconului Bratosin, că este rău, ei n-au nici o treabă cu vînzarea ce au vîndut acel diiacon Bratosin, ci la aceasta are să-și caute feciorii acelu diiacon Bratosin. Dă vor putea dovedi că este zapisu diiaconului Bratosin, tatălui lor, rău, va rămînea acea parte dă moșie a lor, iar, neputîndu-i dovedi că este rău zapisu cu mărturii și cu stăpînire, va rămînea acea parte dă moșie ce scrie într-acei zapis al Minciuneștilor ce scrie mai sus, iar nu a Criveleștilor.

Și tot acești Minciunești să vede că la trecuta luna a lui dichemvrie leat 1779 au avut judecată înaintea dumnealor ispravnicilor județului tot cu Criveleștii, mai cerînd cu-n zapis un loc de casă cu înprejurul ei ce arată că l-au fost dat un Neagoe Cutorea, fii-sii Creții, dă zestre, care zapis, întru adevărînța ce dă aga Colceac la mîna Minciuneștilor cum că acel zapis s-au citit atunci la judecată și-l arată că s-au prăpădit de acolo și toți ispravnicii, întru adevărînța dumnealor dă la trecuta lună lui ghenarie leat 1780, scriu cum că un Tudor dă la Trestieni, avînd pricină cu Criveleștii pentru un loc de casă cu pomotul lui, pe care îl cerea acel Tudor, zicînd că ar fi al Toporii pînă Crivelești, arată că au adus mărturii pe un Dumitru uncheașu, om trecut peste ani 75, pe carele îl arată că dă față au arătat că Soare are fecior pînă Neagoe Telelic și o fată ce au ținut-o întru căsătorie de a dooaă Neagul Cotorea, și știe cu adevărat că acel loc și cu pomotul dă pomi l-au stăpînit tot Neagoe Telelic, iar nu Neagul Cotorea și îl orînduesc dumnealor ispravnicii pe acestu Dumitru uncheașu la protopopu dă județ ca să dea credință pînă la acel cuvînt. Și tot în dosul aceștii adevărînțe a ispravnicilor să vede că dă în scris protopopu Matei cum că Tudor Minciunescul, trăgînd pe uncheașu Dumitru să jure pentru un loc de casă cu pomișori înprejur, și arată că mergînd uncheașu Dumitru să jure în sfînta biserică, vîzînd acel Tudor că va să jure, nu l-au lăsat să între să jure, ci au zis că-i va întări zapisu dă stăpînire, așa arată că s-au hotărît dinaintea bisericii, după care au și dat dumnealor ispravnicii carte dă judecată la mîna lui Bratosin i a cetașilor lui din Crivelești ca să stăpînească ei acel loc cu pomotul ce au fost stăpînire a lui Neagoe Telelic, neamul lor, rămasă dă la tată-său Soare. Și măcar că Minciuneștii acum înaintea noastră cerea să facă acel Dumitru jurămînt, dar după cartea dă judecată a dumnealor ispravnicilor și după adevărînța protopopului Matei, între care scrie că însuși ei n-au vrut să-l lase pe Dumitru să facă jurămînt, nu să mai primi cererea dă la judecată dă a face dă iznoavă jurămînt, ci noi găsim cu cale să [o] stăpînească Criveleștii și acel loc dă casă, după cum l-au stăpînit și pînă acum. Văzum și anaforaoma dumnealor ispravnicilor de sud Buzău, întru care scrie că au cercetat pricina dă mai sus-numită după scrisori și iar hotărîre nu fac, iar dumnealor boierii judecători ot <al> 2<-lea> depertament, prin anaforaoma ce fac către înălțimea ta, ce este scrisă dintr-această lună a lui februarie 20, cu care arată că după cercetarea scrisorilor ce au făcut și dumnealor hotărîsc ca moșnenii Crivelești să-și stăpînească părțile lor dă moșie pe moșii lor, ca niște moșneni dăscălicători, cu bună pace, după cum au

stăpinit și pînă acum și Minciuneștii după hotărnicia ce au la mînă să-și stăpînească acei stînjăni 311 dă moșie, ce i-au cumpărat dă la vătăfu Radu Ciupercă, și măcar că arată că cerea moșnenii Crivelești ca să o răscumpere dă la Minciunești, ca niște moșneni dascălecători ce sint, dar la cererea lor fiind trecuți ani 11, nu le-au priimit acea cerere dă la judecată.

Ci noi așa găsim cu cale, după ce vor hotărî dumnealor ispravnicii această moșie Criveleștii cu muntele după cum să arată mai sus, să dea Minciuneștilor acei stînjăni 311 din moșu Vlădescu, dăosebiți cu munte, cu livezi, cu moară, după cum să coprinde în zăpis, și sfînta mănăstire acei stînjăni 39 ce sint dați danie dă acel Radu vătăf Ciupercă, tot din moșu Vlădescu, și pă moșu Drăgănescu dă nu vor putea priimi mai sus-numiții Crivelești jurămînt, iarăși să să dea Minciuneștilor dîndu-le și carte dă judecată, dîndu-le și partea ce au vîndut acel diacon Bratosin, după cum scrie mai sus. Iar ceilaltă moșie du pă ceilalți moși, cum și acele dooă locuri infundate din moșu Vlădescu, acestea deosebindu-le dumnealor, să le dea moșnenilor Crivelești, dîndu-le și cărți la mina fieștecăruia cu suma stînjănilor și cu semnele lor, ca să știe pe unde și ciți stînjăni să stăpînească, puind și pietri la toate părțile, ca să nu mai aibă pricină dă gilceavă între dînșii. Noi, după cercetarea ce am făcut, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea dă săvîrșită rămîne a să face dă înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 208v. - 210v.

1780, februarie 29.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, vel vornic, Ianache Muruz vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt.

¹ Loc alb.

816

1780
martie
21

Mitropolitul țării și veliții boieri arată prin anafora că stolniceasa Zoița se judecă cu nepoata Lucsandra Caramalău care prelinde doi ȱigani din zestrea „mumă-si”. Pentru că Zoița, în calitate de epitropă, a beneficiat de tot ce a rămas de la părinții pîrteii aceasta cere socoteală dreaptă, iar divanul hotărăște restituirea ȱiganilor și socoteala epitropiei cu carte de blestem. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

Această judecată a preasfinții sale părintelui mitropolitului și a dumnealor veliților boieri, văzîndu-o domnia mea, dupe cele scrise mai jos, că urmează dreptății, mai virtos, nearătîndu-se pă urmă nici o parte cu apelație la divan a zice și a arăta altcevași deosebite dovezi înpotrivă, o întărim dar și domnia mea, la toate așa să să urmeze. Așijderea poruncim ca și socoteala acum să să caute ori cu boerii ceruți dă amîndooa părțile, sau înaintea dumnealor veliților iarăși, și zapciul să facă săvîrșire.

1780, martie 21.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătăfu dă divan au adus la judecată înaintea noastră pe dumneaei stolniceasa Zoița cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale pentru nepoată-sa Lucsandra Caramaloiuca, zicînd că, avînd dumneaei un frate anume Costandin Caramalău, carele căsătorindu-să în dooă rînduri, cu cea dintîiu soție i-au rămas dooă fete, adică numita Lucsandra și o soră a ei mai mare, iar cu cea de a dooă soție i-au rămas un fecior, și zice că, murînd fratele dumneaei și rămîind numitele dooă nepoate, zice că, îndemnată fiind atunci dă dumnealor veliții boeri ce era pă acea vreme, au luat pe aceste dooă nepoate supt a dumisale epitropie și, fiind datorie rămasă dă la tatul lor și cerînd și soția fratelui dumneaei cea de a dooă lipsa zestrilor ei, din poruncă domnească zice că s-au făcut toată casa acelui răposat, mezat. Și fiindcă sora aceștii Lucsandrii, cea mai mare ce au murit, rămăsese dă vîrstă, dă ani 13, zice că, peste dooă luni după moartea tatălui ei, au și măritat-o, dîndu-i zestre jumătate din cele rămase ale părinților ei. Dar zice stolniceasa că, întîmpîndu-să moartea acei nepoate a dumneaei și sora Lucsandrii, iarăși cu statu dumnealor veli-

ților boieri au cheltuit la toate pomenirile acei răposate și așa zice că, rămînd cu această Lucsandră nepoată-sa dă sint acum șapte ani, au măritat-o, dîndu-o după Miul cămărașu și atît cele rămase toate dă la părinții ei, cît și cele ce au mai lipsit, i le-au împlinit din casa dumneaei, dîndu-i și foae dă zestre iscălită dă dumneaei. Acum zice stolniceasa că, dupe jalba ce au dat numita Lucsandră nepoată-sa innălțimii tale, cere dă la dumneaei dooaă suflute dă țigani cu pricină că sint dă la mumă-sa. Care acești țigani, zice stolniceasa că sint dă zestre ai mumii Lucsandrii și adăvărat sint la dumneaei, dar îi ține pentru cheltuiala ce au făcut cu creșterea și măritișu lor. Și fiindcă nepoată-sa îi cere pă acești doi țigani, cere și dumneaei stolniceasa să-i întorcă cele ce i-au dat din casa dumneaei, cum și cheltuiala ce au făcut cu creșterea ei, și așa să-i dea țiganii.

Deci, față fiind înaintea noastră și Lucsandra Caramaloaica, soția Miului cămărașu și nepoata dumneai stolniceii, ne arată și ea jalba ce au dat innălțimii tale, prin care arată cum că dă vreme ce mătușă-sa cere dă la dinsa cheltuiala creșterii ei, cum și cirpeturile ce i le-au mai dat dumneaei stolniceasa din casa dumneaei, cere și ea dă la dumneaei stolniceasa dă iznoavă toată socoteala, atît dă venitu moșiilor i al țiganilor, cît și moșiia Morenii, care este iar din zestrea mîne-sa, cum și dobînda la taleri 500, care zice Lucsandra că sint luați dă dumneaei stolniceasa din vînzarea periusii tătine-său și ține la dumneaei dă sint ani...¹ Și făcîndu-să toate venit, cu blestem, cere Lucsandra să arate dumneaei stolniceasa cheltuiala care au făcut, și ceea ce să va găsi cu cale să să scază pentru acea moșie Moreni.

Răspunse dumneai stolniceasa cum că dumneaei nu o stăpînește, ci să stăpînește dă sfînta mănăstire Stavropoleos, și ne arată Lucsandra o adevărîntă a răposatului starostii Iorgăi, că o moșie, Morenii, ce este în sud...¹ ce este a Lucsandrii [fiica] fiica răposatii, care au ținut-o răposatu Costandin postelnic Caramalău, fiindu-i rămasă din zestrea mume-si, arată că el, ca un epitrop ce era casii Caramalău, o au dat această moșie cu zapisile ei la sfînta mănăstire Stavropoleos în locul altii moșii ce să numește Pociovaliștea, care moșie Pociovaliștea era dată danie sfintii mănăstiri de un Costandin Pociovalișteanu, fiind a lui, cumnatu postelnicului Costandin Caramanlău, iar n-au fost această moșie a Caramanlăului, nici a soții lui, Saftii. La care, zice Lucsandra Caramanloaica că ea își cere moșiia Moreni ca o zestre bună a mume-si, și și-o ia întru stăpînire, și sfînta mănăstire să-și caute dă la cei ce i-au dat-o rău.

A căria cerere fiind dreaptă și cu bună orînduială, și noi găsim cu cale ca numita Lucsandra să ia acea moșie Morenii întru a ei stăpînire și sfînta mănăstire să-și stăpînească acea moșie Pociovaliștea, ce o are dă danie dă la acel Costandin Pociovalișteanu fiind a Pociovalișteanului. Și cel ce va fi cumpărat moșiia Pociovaliștea dă la starostea Iorga, își va căuta cu deosebită judecată dă la cel ce va fi luat banii, prețu acei moșii Pociovaliștea, cum și pentru cererea Lucsandrii ce o face și cere dă la stolniceasa, acei doi țigani, fiind buni ai mume-si dă zestre și netăgăduiți nici dă stolniceasă, cum că nu sint acei țigani ai ei dă la mumă-sa dă zestre.

Așa, găsim cu cale ca numita Lucsandra să ia atît acei țigani dă la stolniceasă, cît și oriunde va dovedi lucruri din foaia dă zestre a mume-si, iarăși să și le ia pînă la una și să fie luminată porunca innălțimii tale cu mumbașir ca, oriunde va găsi Lucsandra lucruri din foaia dă zestre a mume-si, să le îplinească, fiindcă Lucsandra are toată dreptatea a-și lua acelea întru a ei stăpînire. Iar pentru cheltuiala și altele ce cere stolniceasa dă la Lucsandra, cum și ce cere Luxandra ca să-i dea seama dumneaei stolniceasa în scris dă toate lucrurile mișcătoare și nemiscătoare, cele ce le-au luat stolniceasa supt a dumneaei epitropie și dă venitu acestora, cum și dă dobînda banilor ce i-au luat dumneaei stolniceasa, gata, găsim și noi cu cale ca dumneaei stolniceasa Ancuța² să-și facă catastih de socoteală, atît dă venitu moșiilor ce va fi luat și al viilor, cît și dă munca țiganilor dă cînd îi slujăscu dumneaei, iar nu casii Caramălăului, puîndu-și dobînda banilor la zece unul, dă cînd i-au luat după vînzarea dă la mezat pînă acum, cum și pentru cheltuiala ce zice dumneaei că au făcut la moartea i la pomenirile răposatii surorii aceștii Lucsandre, la creșterea Lucsandrii și dă cele ce zice că au dat din casa dumneaei la măritatul aceștii Lucsandre. Și așa, prin carte

dă blestem, dîndu-și dumneaei socoteala, ca o epitroapă ce au fost de toate cu amăruntul după cum scrie mai sus, dă să va dovedi dă judecată că au cheltuit mai mult peste ceea ce i-au intrat în mînă, ce va fi cheltuit mai mult, să întoarcă Lucsandra dumneaei stolnicessii, dîndu-i-le Lucsandra dumneaei stolnicessii toate cele ce zice că i-au dat din casa dumneaei, scule, haine și altele, iar dă va fi prăpădit Lucsandra dintr-acelea ce va arăta dumneaei stolniceasa din casa dumneaei că i le-au dat, acelea să le plătească Lucsandra după prețul ce va dovedi stolniceasa că au plătit cîndu i le-au dat. Iar prisosind vinitul peste cheltuiala ce va arăta dumneaei stolniceasa, va întoarce dumneaei stolniceasa acel prisos Lucsandrui.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 212v. - 214.

Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă înnălțimea ta.

1780, februarie 1.

Grigorie al Ugrovlahii, Neculae Dudescu ban, Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, Dumitrașcu Racoviță vel vornic, Ianache Muruzi vel logofăt.

¹ Loc alb.

² Pentru: Zoita.

817

1780

martie

21

Veliții boieri arată prin anafora că Marin croitorul din Oltenița reclamă de la vecinul său Stancu, venit din Turtucaia, despăgubiri în sumă de 325 taleri. Cum pîrșul susține că paguba i-a fost produsă prin focul pus casei lui de pîrș iar acesta tăgăduiește se holărăște cercetare cu ispravnei, căpitan și vecini. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostliu.

Poruncim domnia mea dumneavoastră ispravnicilor județului să faceți foarte cu de-amăruntul cercetare și să trimiteti domnii mele înștiințare.

1780, martie 21.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu de păhărniceii au adus la judecată înaintea noastră pe Marin i pe soția lui, Licsandra, cu jalba ce au jăluitu înnălțimii tale pentru Stoica de la Oltenița sud Ilfov, zicînd că, în trecuta lună a lui februarie, într-o noapte pe la 2 ceasuri, puindu-le foc în strașină, drept ușa casii, le-au arsu casa cu toate cele ce au avut în casă și zic că și din cele ce mai rămăsese le-au luat uunii-alții. Și fiindcă avea și marfă steină, zic că, arzînd dintr-însa, au rămas și datori și cerea dreptate. Și după jalba lor, ni să poruncește de înnălțimea ta ca să cercetăm și cu anafora să înștiințăm înnălțimii tale.

Deci, față fiind înaintea noastră și numitul Stancul, el de tot să apără, zicînd că nicidecum nu este vinovat la această faptă, nici că au avut gilceavă sau pizmă pe dînsul. Înpotriva aceasta, răspunse numitu Marin jăluitoaru, zicînd că el, fiind omu cu meșteșugu croitorii și fiind omu cu chiverniseală, hrînindu-să și cu marfă steină, acest Stancul, fiind om mai scăpătat, zice că totdeauna s-au fost lăudînd că-i va face, iar într-o zi, vrînd el să meargă dincolo la Turtucaia cu nevasta lui, fiind om de acolo, zice că i-au adus o roche seara să o dregă a soții lui pînă în zioă și, fiind foarte stricată, i-au dat-o înapoi, iar el zice că i-au zis iar că-i va făcioa-o. Într-aceia noapte, pe la doaa ceasuri, fiind cu soția lui în casă, au auzit om umblînd pe denaintea ușii lui și fiindcă zice că avea o bute cu făină supt un foșoraș ce-l avea dinnaintea casii lui, zice că i s-au părut că umblă să-i fure făină și, eșînd din casă afară dinpreună cu soția lui, zice că l-au văzut pe acest Stancul fugînd pe supt malul Argeșului, legat fiind cu briu la cap turcește și cu cismele încălțate. Și luîndu-să după dînsul l-au păzit pînă cînd au mersu și si-au intrat în casa lui, fiind cu șăderea aproape de casa lui. Și zice că, întorcîndu-să și ei la casa lor, mai trecînd un sfertu de ceas la mijloc, s-au pomenitu unde i-au coprinsu focu de la ușă și începînd a striga zice că au sărit unii-alții din vecini ce să afla înprejur, unii dăscuți, alții numai cu cămășile, sărînd și acest Stancul să dea ajutor să stingă focu, îndemnînd și pe ceilalți să dea ajutor, zicînd și acest cuvîntu

că ce au fost, ci să sară cu toții să nu-i arză tot ce are în casă. Și zice Marin jăluito­rul că nu<mi>tu Stancul și atunci au venit, iar legat la cap cu briu turcește și înbrăcat și încălțat cu cismele carele zice că cu ochii lui l-au văzut pe acest Stancul fugind atunci și în urmă i s-au aprinsu casa și toată bănuiala are asupra lui, iar nu asupra altuia. L-am întrebat pe numitu Marin jăluito­ru să ne arate de are vreo mărturie la zisele lui și zise că, fiind noaptea atunci când s-au întâmplat acea primejdie, pă cine să aibă mărturie <?>. I-am cerut ce pagubă are și în scris ne arată o foaie că este păgubaș de taleri 325 și bani 119 după cum să numește mai jos anume la acești ce zice că este păgubaș. Am întrebat și pe numitul Stancu să ne arate ce fel de om este și de unde este, pentru că și chipu-i îl arată de a nu fi om bun și răspunse că este omu streinu din Turtucaia de peste Dunăre și de trei ani de când au venit acolo de s-au așăzat la Oltenița cu toată casa lui și dă bir cu satu.

Deci, neputind de aici a să dăscoperi adevăru, să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Ilfov ca să trimiță om de credință acolo la fața locului și prin carte de blestem să cerceteze atit prin căpitanu de acolo, cum și prin vecini, ce fel de om este acest Stancul și cu ce să polivsește și dă sintu adevărate cele mai de jos-numite ce le arată acest Marin jăluito­ru asupra lui și de toate pe largu făcind cercetare în scris să trimiță dumnealor ispravnicii înștiințare și atunci să va face de către judecată izbrănire.

Ci, noi din cercetarea ce am făcut, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1780, martie 16.

Dumitrache vel ban, Badea vel vornece, vel vornece, Grigorie vel logofăt.

Cele <ce> arată Marin jăluito­ru că este păgubaș în pricina Stancului, cum arată:

Taleri	bani	
130	—	zice că au cheltuit la facerea casii, a prăvălii, la cherestea și la altele, zicind că le-au adus de la tirgu tot cu chirie,
150	—	Ce zice că este păgubaș de marfa ce i-au arsu, afară din taleri 150 ce au scos nearsă,
5	134	17 ocă untu ce zice că i-au arsu în podu casii,
8	30	trei piei de bou,
5	95	15 ocă în, ocă po bani 45,
2	—	un rimător,
8	—	un rind de primenele,
2	—	10 păsări,
4	—	lemne au avut pentru arsu,
10	—	alte măruntae ale casii.
<hr/> 325	<hr/> 119	

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 219v. — 221.

Marele spătar arată prin anafora că mocanul Vasile Lupan reclamă o pereche de dăsagi cu bani și lucruri dați în păstrare lui Nicolae Dragomir care pretinde la rîndu-i că i-ar fi fost furați de slujnica sa în complicitate cu alți doi prepuși. Cum este nevoie de extinderea cercetărilor, judecata propune trimiterea pricinei la „departamentul de cremenation”. Domnul întărește dispunind ținerea în arest a tuturor bănușilor pînă la judecata definitivă.

818

1780
martie
23

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostii zemli Vlahiscol.

Am înfățișat înaintea domnii mele pe Neculae Dragomir i pă Văsiu Lupan, pe cari judecindu cu divan, n-au tăgăduitu Niculae cum că au priimitu în bolta lui acei dăsagi cu bani ai lui Văsiu și cum că nimic alt n-au perit de ale lui lucruri, fără dă numai acest amanet. Pentru care, osibit că acești bani ca o paracathichi după dreptate și după pravilă

iaste dator a răspunde Nicolae, ori dă el de s-au făcut furțișagu acesta, ori de alții măcar, dar și muerile pe care el le-au arătat că au făcut furțișagu aducându-să de față cîte unul deosibit, acestea au zis că nici bani au furat, nici sfat au avut cu Ștefan i Apostol, nici știre n-au de furțișagu acesta cum s-au făcutu, ci învățate fiind dă Nicolae, de o parte făgăduindu-i fetii taleri 100 i un rindu dă haine, cum și mume-si alte făgădueli, de altă parte înfricoșindu-le cu rău, au zis la ispravnici și aici la cercetarea dumnealui vel spătar cum și la departamentu întilu după învățătura lui că ele, luindu dāsagii cu bani, i-au dat în mîna acelor doi numiți, iar acum, văzînd că acei prepuși de dinsele sînt rînduiți la caznă și pedeapsă, mărturisece intru adevăr, s-au întrebat numitele mueri de au mai fost cinevași să auză cînd le învăța și cînd le făgăduia Nicolae să facă acest prepus, și ziseră că au fost și grosariul isprăvnicesc care păzea la închisoare și calfa lui Neculae, care era și el închis și au auzit.

Deci, cit pentru bani, dupe cum am zis mai sus, hotărîm și poruncim dumitale vel armaș ca de la Neculae să-i îplinești să-i faci teslim la mîna lui Văsiu, iar pã grosar și pã calfă, poruncim să să aducă aici de față ca să să cerceteze, pe care pînă-i va aduce, să aibă la închisoare atit pã mueri, cit și pe Neculae, ca, de va rămînea vinovat într-această faptă dă hoție, să i să facă pedeapsa ce să cuvine, sau îndreptîndu-să să i să îplinească și lui cum și pe Ștefan Băcanul i pe Apostol, pã Ernea, să-i aibi și pã dînșii tot la închisoare pînă să va face și cea din urmă cercetare.

1780, martie 23.

Preainnălțate doamne,

După jalba ce au dat mării tale Nicolae Dragomir neguțătoriu dă la Ploești sud Prahova că, innaintea Crăciunului cu 6 zile, au venit la dînsul un mocan, anume Văsiu Lupan, și i-au lăsat intru păstrare o pãreche dāsagii, în care avea niște bani și alte măruntăi, și peste 4 zile cerîndu-și acestu mocanu dāsagii, s-au aflat furați cu bani cu tot și, trăgîndu-l pã numitul Nicolae Dragomir la dumnealor ispravnicii, l-au pus la opreală pentru îplinirea banilor și, nelăsîndu-l nici pã chezășie ca să-și caute pã cine au avut bănuială dă acolo, au făcut jalbă către măriia ta și au fost trimis dă către dumnealor ispravnici înpreună cu pãgubașu aicea. Și la cercetarea ce s-au făcut dă către mine pricinii aicea, arătînd că o slujnică a lui și cu o fată a slujnicii ar fi mărturisit acolo innaintea dumnealor ispravnicilor că iale, furînd banii cu îndemnarea unui Ștefan Băcanu și Apostol Piernea tot de acolo dă la Ploești, și ei tãgăduind s-au adus aici. Și aflîndu-să toate părțile aici, atit pãgubașu cit și numitu jăluitor și slujnicile ce sînt dovadă și cei ce sînt în prepus, cere ca să fie porunca mării tale să i să lămurească cea desăvirșită cercetare a pricinii și aflerea furțișagului banilor și mi să poruncește dă către măriia ta ca să înștiințez în scris dă cercetarea ce am făcut. De care, printr-această preaplecată anafora înștiințez mării tale că, după cercetarea ce am făcut, iaste pricina într-acestași chip că, viind numitu Văsiu mocanu din Transilvania la acestu jăluitor în gazdă, au avut cu sineși taleri...¹ pentru neguțătoria lui, care au fost puși în trei pungi, și pungile puse într-o pereche dāsagii și, vrînd dă la Ploești să meargă la Cîmpina, au zis acestui Nicolae Dragomiru și dă priimește să-i lase acești bani intru păstrare pînă să va întoarce < ? >. Și așa el priimînd, i-au lăsat banii cu dāsagii după cum era la dînsul (paracatafichis), avînd și alte lucruri, premelele și măruntăii în ei, însă banii, nu în număr, ci, precum i-au avut numitu Văsiu, puși în dāsagii și dāsagii legați. Și peste patru zile întorcîndu-să, și-au cerut dāsagii și atuncea s-au sfet<eris>it dāsagii, furați cu bani cu tot. Și la acestea neputînd tãgădui cevași Nicolae Dragomir ce au priimit banii intru păstrare, am intrat numai în cercetare dă i-au perit și lui cevași dînpreună cu furțișagul banilor și însuși arată că nimică nu i-au perit.

Deci, ca un lucru ce i s-au dat paracatafichis și fiindcă bolta lui unde s-au pus bani la păstrare nu s-au călcat dă niscareva tilhari, nici lui cevași nu i-au perit din boltă, fără numai acest amanet strein, după orînduiala pravilii și a dreptății, rămîne ca să îplinească al lui Văsiu mocanu toți banii și lucrurile ce au mai fost în dāsagii ce i s-au lăsatu paracatafichis. Însă fiindcă nu le-au lăsat prin număr, rămîne să facă ispa<șă> pentru pãgubaș

prin blestem, atât banii cât și mărunțiile ce zice că au avut în dăsagi și apoi fiindcă Nicolae Dragomir are dovadă pă slujnica lui și pă fata slujnicii, că ele furând banii cu îndemnarea lui Ștefan Băcanu și a lui Apostol Piernea i-au dat la dînsii (precum și înaintea noastră au mărturisit) și fiindcă acești doi tăgăduiescu că n-ar fi la știrea lor, rămîne ca să orînduiescă la departamentul de cremonalion atât slujnica și fii-sa, cât și acești doi prepuși, care prin cercetarea de pedeapsă să mărturisească adevăru, și dă unde să vor dovedi banii, să să îplinească numitului Nicolae Dragomir² jăluitoru. Iar hotărîrea rămîne a să face dă către înaltă înțelepciunea mării tale.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 224v. - 225v.

1780, februarie 17.

Ianache Văcărescu vel spătar.

¹ Loc alb.

² Corect : Vasile Lupan.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ion și fiul său Costandin, țigani domnești, și Ilie, țiganul mănăstirii Mărgineni, reclamă de la ceaușul Pîrvul o sumă de bani luați de acesta pe cînd erau închiși ca presupuși hoți de cai. Neîntînd găsii vinovați de furt divanul le dă dreptate și hotărâște restituirea banilor. Domnul întărește.

819

1780
martie
24

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Orînduim pe sluga domnii mele...¹ să urmeze după cum scrie mai jos.

1780, martie 24.

Preainnălțate doamne,

Înștiințăm mării tale pentru acești trei lude, anume Ion i sin ego Costandin- țigani domnești, și Ilie, țiganu mănăstirii Mărgineni, care la trecută luna lui ghenarie au fost jăluit înnălțimii tale pentru un Pîrvul, ceauș dă slujitori ot sud Dimboviță, că i-au prădat cu taleri 60 bani gata, luîndu-le și patru cai ce și ei i-avea cumpărați dă la un Drosul și alți trei țigani domnești, cu prepus că ei ar fi furat trei cai ai lui în trecută luna lui dichemvrie. Și cerîndu-le pă vinzătoriu acelor patru cai, ei au luat 2 slujitori dă județ, anume Ion și Gheorghe, și mergînd pă Sabar în sud Ilfov au găsit numitul Drosul țiganul cum și chiar caii Pîrvului ceauș, iar slujitorii, luînd numai paguba, pă hoți i-au mituit și i-au lăsat. După a căroră jalbă, s-au fost făcut porunca înnălțimii tale către dumnealor ispravnicii județului, ca să le facă împlinire și dumnealor a doora, iar vinuîndu-i dă hoți și cu acei patru cai i-au trimis la temniță cu eczamen, arătînd că și pentru acei cai i-au eșit păgubași. Ce, prin zapeilicu dumnealui vel armaș, prinzîndu-să atât Drosul țiganu cât și doi tovarăși ai lui, anume Ianache și Vasile, s-au înfățișat cu cei trimiși dă ispravnici și nu i-au dat nici dă tovarăși, nici măcar cu vreo știință dă faptele lor, zicînd că ei, patru tovarăși fiind, au furat acei patru cai din satu Negoești sud Ilfov și nu sînt ai acelor cunoscători, cum și caii Pîrvului, iar ei i-au furat și i-au dat în mina acelor slujitori.

Deci, fiindcă acești trei țigani rămîn dreți, să fie luminată porunca mării tale cu mumbașiru să meargă drept la dumnealor ispravnicii județului și să apuce pă acel Pîrvul ceauș să îplinească taleri 60, bani ce i-au luat dîn mina numiților țigani, să ia și pă acei doi slujitori să-i aducă ca să-și ia căzuta pedeapsă pentru mituirea ce au luat și au lăsat hoții, cum și acei patru cai dă nu-i va fi dat ispravnicii la cunoscători, să-i ia mumbașiru să-i aducă la dumnealor ispravnici. Iar dă să vor fi dat cunoscătorilor, să le dea poruncă că nicidăcum să nu-i schimbe ei să aibă în păstrare, pînă să vor înștiința păgubașu dă unde arată hoții că i-au furat. Iar hotărîrea cea dăsăvirșită rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 223v. - 224.

1780, februarie 27.

Ioan Cîndescu, Mihai Popescu, Dumitrache stolnic, Dumitrache Brazoianu> sluger, Nicolae Cuzi sluger, Manolache Lupea clucer.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Ianache postelnicel Urdoreanul reclamă de la Zoia Bărbătescu o sumă de bani dată împrumut. Cercetîndu-se zapisele se hotărăște ca pîrtita să plătească datoria plus dobînda. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscoiu.

Dînd jalbă domnii mele Ianache postelnicel, cerînd întărire dreptății lui, și văzînd că, dă la hotărîrea judecătii pînă acum intr-atîta vreme, ceilaltă parte nu au făcut nici o apelație, întărim și poruncim, zapciule ce ești orînduit, să urmezi cum scrie mai jos și să faci săvîrșire cu împlinire.

1780, martie 24.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, dumnealui vătafu za păhărniceii au adus la judecată pă dumnealui Ianache postelnicel Urdoreanul, pîrîș jupînesii Zoiții Bărbătesca, dă la care cerea taleri 300 cu zapis.

Față fiind și Matei Cantinoi¹, fratele și vechilu pîrîșii jupînesii, au arătat un tacir al surorii-si în scris, în care să coprinde cum că, în vremea răzmeriții fiind avut dumneaeii opt lude scutelnicii, au mersu însuși postelnicelu Ianache de i i-au cerut să-i vînză dumnealui, cu toameală de lude po taleri 22 și așa dumnealui i-au dat țidula. Viind Paștele și trebuindu-i banii să-și facă haine și cerîndu-i, Ianache postelnicelu i-au zis că bani nu are, iar marfă îi va lua în credință dă la un neguțător, și i-au dat dooaă ghermesuturi drept taleri 80 și i-au dat și niște șireturi, drept taleri 30, i un inel drept taleri 10 și zece cacomi drept taleri 12,60: i-au mai dat și în mină bani taleri 17,60, care să facă peste tot taleri 150. Peste vreo patru luni cerîndu-i și cusuru, Ianache postelnicelu s-au mîniat și i-au lepădat țidula, căruia zicîndu-i că nu o priimește, au tăcut pînă cînd era să plece la deal, au mersu de au oprit-o din cale zicîndu-i că, ori să-i dea banii, sau zapisu cu soroc și așa dă nevoie i-au dat zapisu, din care zice că i-au și dat în doăo rînduri taleri 110 și să mai știe datoare numai cu taleri 40. La aceasta, dă tot au tăgăduit Ianache postelnicelu, zicînd cum că nicidăcum dumnealui n-au mersu să-i ceară acei scutelnicii, ci fiindcă dumneaeii avea opt lude scutelnicii, ca pe o rudă, însuși dumneaeii l-au pohtit să-i găsească undevași și socotînd și dumnealui că poate îi va găsi, i-au priimit țidula, dar la urmă, văzînd că nu-i găsește, peste dooaă luni au dat țidula înapoi. După aceasta, neguțătoru dă unde luase marfa, apucîndu-l cu strînsoare dă bani și dumnealui neavînd dă unde să-i dea, au luat dintr-altă parte cu dobîndă și i-au plătit. Pentru aceia, s-au îndemnat și dumnealui dă au apucat-o cu strînsoare dă i-au luat acel zapis dă la mină să umble banii cu dobîndă, după cum umblă și cei care îi luase dumnealui dintr-altă parte dă plătișe neguțătorului, judecata au cerut și au văzut zapisu cu leat 1773, septembrie 15 iscălită Zoia Bărbătesca, platnică, a Matei Cantacozino, frate-său, pe care îl dă la mina postelnicului Ianache și în care zice chiar așa că, avînd mare trebuință dă bani, s-au rugat dă numitu postelnicel dă i-au făcut bine cu taleri 150 cu soroc de 2 luni și cu dobîndă zecea a doi, din dosul căruia să vede plătiți la leat 1774, mai 13, taleri 60, din capite și din dobîndă, i la leat 1777, iunie, taleri 50, pe care i-au mărturisit și Matei fratele și vechilu Zoiții că atîtea au plătit la acele vremi.

Deci, dă vreme că zapisul este bun, curat, bani taleri 15², la care să îndatotează să dea și dobîndă, fiindcă jăluitoru îi plătește la neguțătoru dă la care Zoia luase marfă și era datoare, și dumnealui au cortorosit-o ca pe o rudă, după cum s-au cunoscut dă către judecată, cum și pentru ceilalți ce arată Zoia, adică pentru țidulă și pentru scutelnicii, fiindcă sint cu multă vreme mai nainte dă zapis, nu i-au rămas cuvînt în urmă după atîtea ani să arate și să-și zăticnească cea curată datorie, mai virtos că au și plătit, nu numai o dată, ci în dooaă rînduri. Care acest fel dă zapis nu are catigoria anargherii, după trecerea dă doi ani tăcuți, mai virtos, întărit fiind cu plată dă bani dă către datornicii.

Drept aceia, găsim cu cale, Zoia Bărbătesca să-și plătească cusuru datorii cu dreapta dobîndă, de vreme că Ianache postelnicelu n-au fost neguțător ca să cîștige dă la marfă.

ci au plătit bani numărați, cu care s-au împrumutat luându-i cu dobîndă după cum arată socoteala mai jos, adică :

talari

150	zapisul dă datorie al Zoiții dă la 1773, septemvrie 15, dobînda lor în 8 luni	20
60	pe care i-au plătit la leat 1774, mai 15 și să scade din capete	
90	rămîn capete și face dobînda lor la zece unsprezece pînă la leat 1777, iunie	27
50	să mai scade din capete, pe care i-au plătit la leat 77 iunie, cum mai sus arată	
40	rămîne cusur din capete și dă atunci pînă astăzi în ani 2 și luni 6. . .	10
57	dobînda dinpotrivă	57
97	să adună capete și dobîndă din care dobîndă dă bună voia sa au lăsat cu care este cea dintîi dobîndă cum arată mai sus,	
20	din vremea răzmeriții.	
75 ³	adică și șaptezeci și șapte să-i plătească cu dreptate.	

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 238v. - 239v.

După cum această socoteală ce am făcut după zapis cu amăruntu, noi așa am găsit cu cale, iar cea dășăvirșită hotărîre rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

1780, ghenarie 25.

Ianache Mavrodin paharnic, Costandin Comăneanu sârdar, Theodorache Știrbei medelnicer, Costandin Cocorăscul sluger, Drăghicean clucer Grecianu, Anghelache clucer, George Canale.

¹ Pentru : Cantacuzino.

² Corect : 150.

³ Așa în text.

Carte domnească în pricina dintre Matei Sălciianu biv vtori vistier și paharnicul Costandin Geanioglu pentru o moară în apa Jiului la Craiova. Domnul poruncește caimacamului să facă cercetare cu martori la fața locului.

821

**1780
martie
26**

Zemli Vlahiscoliu. Cinstit și credincios boierul domnii mele Grigorie Razul, biv vel clucer căimacam Craiovei, sănătate! Facem dumitale în știre că la divan înaintea domnii mele Mateiu Sălciianu biv <al> 2<-lea> visiter, pîrîș dumnealui Costandin paharnic Geanioglu, așa zicînd cum că, din venirea apii mari, stricîndu-i-să atit moara ce au avut în apa Jiului acolo la Craiova, cît și vadul, dă nu poate a-și face moara cu lesnire într-acei vad, și vrînd să-și facă moară din josul acelui vad tot pã apa Jiului în moșia domnească, după ce au bătut și parii, s-au pus numitul paharnic dă și-au făcut moară într-acei loc peste parii ce-i bătuse el și, din <pri>cina acei mori ce și-au făcut paharnicu, acum zice că dă și-ar putea a-și face moara sa cea veche, negreșit trebuie să-i înnece umflătura morii paharnecului, fiind aproape vadului dă moara ce au făcut paharnicu numai dă stînjăni 60 și ceru dreptate.

Față fiind la divan și paharnicul Costandin, l-am întreat cu ce cuvînt dă dreptate și-au făcut moară peste gătirea Sălciianului, fiind loc domnesc, și răspunse cum că întîiu părintele dumnealui mai nainte decît Sălciianul, încă din răzmiriță, au apucat acela dă a-și face moară acolo. Și fiindcă peste această apă a Jiului, unde iaste moșie domnească, acest fel s-au obicinuit di-nceput, ca cine mai întîiu va apuca vreun vad și-și va face moară într-insul pã acela altul nu-l poate scoate cu acest cuvînt dă protimisis, căci au vrut taică-său să facă moară și n-au făcut-o atunci, dă acia dumnealui s-au apucat acum dă au săvirșit-o. Sălciianul au tăgăduit la aceasta, zicînd că răposatul Geanioglu nici o pornire sau începere n-au făcut dă lucru la acel vad.

Deci, la această judecată doă pricini trebuie a să cerceta, una, dă au coprinsu mai nainte răposatul Geanioglu acest loc și dă au făcut începere dă moară, însă cu lucru în faptă,

iar nu numai cu cuvînt dă a fi zis și nici o începere nu va fi făcut, al doilea, dă face vreo înneacătură morii Sălciianului, cînd și-o va face în locu său cel vechiu, sau nu.

Care aceste pricini amîndoa, fiindcă acelea pot a să dovedi, iată scriem dumitale înfățișînd pã amîndoa pãrțile înaintea dumitale, să-și aducã paharnicu mărturii vrednice să dovedească dă au cuprinsu tatul dumnealui, după cum zice vadu acela, mai naintea Sălciianului în răzmirișă, însă cu lucru în faptă să fi făcut începere, iar nu numai cu cuvînt. Apoi, după ce o va dovedi aceasta, să strîngi dumneata la fața locului meșteri morari, carii să aibă pracsis, să să măsoare apa să văzã di iastima dă la moara aceasta ce au făcut-o paharnicu pînã la moara unde au fost a Sălciianului, ca să cunoască și să arate întru adãvãr dă poate să innece moara Sălciianului sau nu și, cînd să va vedea în fața locului cã, făcînd Sălciianul moara în vadu unde au fost mai nainte, i-o va inneca umflătura morii ce au făcut-o paharnicu din jos, să aibã paharnicu a-și rădica moara numaidãcit și dumneata vei urma a face la aceasta săvîrșirea hotãrîrii ca să pui să o strice, cãci moara Sălciianului fiind veche, mai dă dãmurt, după obiceiul morilor să oprește și să stricã cea mai nooãã, care aduce stricãciune, cum așã să urmeazã la toți. Iar dă nu-i va face înneacăturã nicicum și ar putea Sălciianul să aibã moarã în loc ce au avut fãrã dã nici o stricãciune, după ce o va face-o, și putînd dovedi paharnicu uzisa sa cu marturi vrednici, cum am zis cã au fost coprinsu rãposatu pãrintele dumnealui, locu aceștii mori mai naintea Sălciianului și au făcut și începere dã lucru, în faptã rămîne să-și ție paharnicu moara cu bunã pace și să și-o stãpînească pã cum au făcut-o. Însã aceastã cercetare și izbrãnire să o faci dumneata acum, iar nu în altã vreme cu dreptu adãvãr, ca nici o parte, nici alta să nu să asuprească. Asuprã cãriia trebi, rînduim și mu<m>-bașir ca să stea <n>apristan pînã va lua treaba săvîrșire, după hotãrîrea domnii mele și să ne aducã rãspunsu acest orînduit mu<m>bașir sluga domnii mele...¹, care aceastã cercetare, să o faci dumneata dinpreună cu ceilalți boieri, cum și marturii prin blestem să mărturisească. I i. saam rech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 239 - 240.

1780, martie 26.

¹ Loc alb.

822

1780
martie
27

Mitropolitul țării și vel banul arată prin anafora că Bălașa, soția sătraruului Ioniță Bibescu, reclamă de la cumnatul său stolnicul Ștefan Bibescu, epitrop, o sumă datorată soțului ei și se plînge totodată că îi stăpînește o parte de moșie și i-a ascuns lucruri la deschiderea șipetului. După cercetări să dă în parte dreptate pîrteșei, iar pîrtitul este menținut în epitropie. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dupã aceasta, făcînd șãtrãreasa apelație, i-am înfãțișat și înaintea domnii mele și întîi pentru epitropiia stolnicului asupra aceștii case a fratelui dumnealui, care șãtrãreasã nu o priimeã să fie, bine au judecat preasfinția sa pãrintele mitropolitu și dumnealui vel ban, pentru cã însuși rãposatul soțul șãtrãresii, prin diata care o ține șãtrãreasa în mina sa, il lasã epitrop cu aceastã orînduialã, ca să aibã soția sa toate moșiile, vii, țigani, vite, întru stãpînire și pînã vor veni copiii în vîrstã și atunci stolnicul să-i împartã și să odihnească și pe soția sa. La care întrebîndu pã șãtrãreasa dã i-au luat stolnicul moșiile, viile, țigani, vite și cele ce sînt din minã-i și dã au făcut înpotriva dietii vreun herechet sau nu, însuși rãspunde cã numai la moșia Bãlțița, care iaste jumãtate a stolnicului și o jumãtate a soțului sãu, ar fi țîind stolnicul doãã pãrți și șãtrãreasa o parte.

La care, fiindcã stolnicul tãgãdui, zicînd cã nici s-au întinsu, nici priimește a să întinde în jumãtatea moșii ce este partea casii fratelui dumnealui, orînduim să să facã cercetare la fața locului cum scrie mai jos, iar celelalte ce sînt ale casii nu putu tãgãdui șãtrãreasa cã toate le ține și au lasat-o stolnicul dã le stãpînește.

Deci, neavînd șărăreasa pricină vrednică, nu poate lipsi pe stolnicul din epitropie, ci dupe diiată hotărîm și domnia mea să să urmeze, însă pentru grija și pentru odihna și a șărăresii, orînduim domnia mea și pe iubitoriul de Dumnezeu părintele episcopu Rîmnicului, fiind arhieru locului, ca, prin nazîrlicul sfinții sale, să să facă la vreme înpărțea copiiilor și să odihneasă și pe șărăreasă după dreptate, mai virtos înzestrarea copiii care acum să află la vîrstă. Iar pentru ceia ce zice șărăreasa cum că are bănuială asupra stolnicului dă cele ce au fostu în ladă și în sepetul răposatului soțului său, că nu le arată toate, la aceasta, măcar că stolnicul, epitrop era casii, dar i să cădea la dășchiderea lăzii și a sepetului să cheme și pe alte obraze, ori pe cumnată-sa dă față. Iar dă vreme că aceasta n-au făcut-o și au dat pricină dă bănuială cumnate-si, cu cale este să încredințeze pă șărăreasă cu primire dă blestem. La aceasta, neavînd șărăreasa dovadă, am cercetat și condeiu dă pricina banilor ot Hagi Iane, care șărăreasa îi cerea dă la stolnic și întrebînd pă șărăreasa dă au priimit asupra-și zapisul dă la Hagi Iane și de au făcut începere cu luare dă bani, însuși nu tăgădui că și zapis au priimit și bani au luat, taleri 372, fără dă numai pricinuia că s-au înșălat și n-ar fi fostu cu voia sa. Care acestu răspunsu cuprinde locu, în vreme ce în urmă, după cum zicem, au priimit și bani din zapis, mai virtos că și soțul său în diata sa scrie asupra lui Hagi Ene, iar nu scrie toți banii asupra stolnicului.

Deci, nu poate șărăreasa a cere dă la stolnic datorii lui Hagi Ene fără dă numai dupe cum preasfinția sa părintele mitropolitul și cu dumnealui vel ban au judecat. Dreptate are șărăreasa ca, din banii ce au luat stolnicul dă la Hagi Iane, catanaloghia să-i dea și dumneaei. Pentru care și poruncim, ca, făcîndusă această mirasie și socoteală dă partea ce vine șărăresii a lua, înaintea sfinții sale părintelui episcopului, să facă zapciul cel orînduit împlinire, iar pentru banii ce rămîn asupra stolnicului de taleri 1300, datorii sa, peste taleri 78 ce au dat șărăresii, de vreme ce răspunsu stolnicul cum că îi are plățiți cu venituri de ale casii sale ce i-au dat la fratele dumnealui, în viață fiind, și de vreme ce zise că are și dovezi la față locului pe oamenii casii, căroră dă nu să va încredința șărăreasa să le dea carte dă blestem și cînd nu-i va putea dovedi plățiți, să-i plătească, i s-au priimit această cerere, fiind cu cale.

Pentru care, scriem și de aceasta sfinții tale, părinte episcoape, să faci cercetare în față locului după ce vei merge la eparhie, atît cele ce arată stolnicul că au dat fratelui dumnealui, cu care cere să scază din datorii, cît și cele ce arată șărăreasa că au luat stolnicul din veniturile casii sale, să le cercetezi și să faci alegere în scris. Așijderea să cercetezi sfinția ta și pricina moșii Bălțița la față locului și să îndreptezi ca să nu să întinză stolnicul în jumătate de parte a casii fratelui dumnealui.

Deci, am întărit hotărîrea acestor pricini cu domneasca noastră pecete, ca într-acestași chip să se urmeze la toate cum mai sus poruncim.

1780, martie 27.

Preafînălțate doamne,

Dupe jalba ce au dat către măriia ta, șărăreasa Bălașa, soția răposatului șătrar Ioniță Bibescul, precum că l-ar fi lăsat dator în diiată soțul ei pe dumnealui Ștefan Bibescul cu taleri 3500 și, cu silnicie înpotrivindu-se, nu va să-i plătească, pentru care mai jăluindu-se mării tale s-au fost orînduit la răposatu episcop Chesarie și la dumnealui clucer caimacamu Craiovii și aflîndu-și dreptatea i s-ar fi dat carte dă judecată, dar nesupuindu-să a plăti banii, au plecat la București și ceru dumneaei șărăreasa împlinire aici. Orînduiți fiind cu zapciu vâtaf de visterie la noi, le-am cercetat pricina și nu tăgădui dumnealui stolnicu că au rămas dă la soțul ei taleri 3500, dar nu toți bani gata dupe cum jăluește, ci numai taleri 1300 nahtu asupra dumneaei, lui ceilalți, zapise de datorie la Hagi Iane, iar pentru cei ce au fost asupra dumnealui, arată că i-au dat în multe rînduri pînă la taleri 850, pentru care are și adevărînță. Și deosebit zice că i-ar mai fi luat și răposatu frate-său dă la oamenii dumnealui din veniturile casii dumisale, care cu foae îi arată, și zice că la ce condeie va avea șărăreasa bănuială, fiind toți oamenii dă față prin carii au luat răposatu banii, să li să dea carte dă blestem și pentru care condei nu vor putea priimi să-i răspundă dumnealui. La aceste

zisuri, șatrăreasa Bălașa nu tăgădui cum că taleri 850 au priimit, însă au taleri 200 da la Hagi Iane, după cum să coprinde în foaie cea iscălită da dumnealui stolnicu care o are la mână, iar pentru ceilalți bani, zice dumnealui stolnicul că i-ar fi luat soțul ei din veniturile casii dumisale, răspunse cum că, pentru acești bani, are altă socoteală cu dumnealui stolnicul pentru niște venituri care au luat dupe moartea soțului ei.

Ci, cît pentru această pricină, fiindcă și stolnicul acolo are mărturiile prin care zice că poate să dovedească că au luat răposatul frate-său bani din venitul casii dumisale, așijderea și șatrăreasa, iarăși acolo poate să adevereze acești bani ce zice că i-au luat dumnealui stolnicu din venitul casii răposatului soțului ei. Rămîne acolo în fața locului să să cerceteze zisele și ale unii părți și ale altia prin mărturii și carte da blestem, iar la cererea da taleri 2155 (ce sînt asupra lui Hagi Ene) ce face da la dumnealui stolnic, cu pricină că fiind în țara nemțească, i-ar fi trimis Hagi Ene vorbă să meargă să-i dea bani și, cerînd zăpisele da la dumnealui stolnicu, nu au vrut să i le dea atunci cînd putea Hagi Ene să-i plătească, ci i-au zis cum că dumneaei îi va răspunde banii, tăgăduiește dumnealui stolnicu cum că nu i-au dat acest fel da făgăduință și zice să arate vreo adeverință a hagiului Ene că au chemat-o să-i dea banii, sau vreun om mărturie că au trimis Hagi Ene pă cineva să-i zică să meargă să-și ia banii, și așa să va da platnic. Șatrăreasa zice cum că adeverință sau mărturie nu are, fără numai pe însuși datornicul, iar da va putea priimi dumnealui stolnicul blestem cum că, la acea vreme cînd i-au cerut zăpisele șătraru, ca să să izbrănească cu Hagi Ene da datorii ce era la dînsul, nu s-au făgăduit dumnealui platnic, așa își va căuta la Hagi Ene datorii. La aceasta răspunse dumnealui stolnicu cum că, da vreme ce, la ce trebuință au avut șătraru, dumnealui i-au dat cîți bani i-au trebuit și fiindcă nici diata nu o sloboade ca să ia dintr-acei bani, pentru aceea nu i-au dat zăpisele, iar cum că s-au făgăduit platnic, zice că dăstulă dovadă este zăpisu lui Hagi Ene ce l-au priimit șatrăreasa ca un bun datornic și au și luat taleri 372 dintr-acei zăpis.

Deci, măcar că șatrăreasa zice că acest zăpis nu este făcut cu voia ei, dar fiindcă să văzu martur însuși un frate al dumneaei și nici tăgădui cum că au priimit dintr-acei zăpis taleri 372, nu mai poate a cere această datorie da la dumnealui stolnicu, fără numai are dreptate ca, din banii ce să vede luați de dumnealui stolnic da la Hagi Ene cata-analoghiia, să i să dea și dumneaei, fiindcă zăpisele da datorie, care au fost pă numele soțului dumneaei, au fost tot de la o mână, tot da la un veleat cu ale dumnealui stolnicului și au fost tot la mîna dumnealui și nu să cade toate datoriile să le scază din zăpisele dumnealui numai. Iar pentru dobînda ce cere șatrăreasa da banii ce au fost asupra dumnealui stolnicului, da va putea dovedi șatrăreasa cum că au fost datorii soțului ei la dumnealui stolnic cu dobîndă, să cade a nu fi da tot păgubașă, ci măcar în cîtă vreme socotește dumnealui stolnicul că banii ce are să ia da la Hagi Ene, atita să i să socotească și șatrăresii da banii ce are să ia da la dumnealui, dobîndă. Și fiindcă să leapădă dumnealui stolnicu de această datorie a răposatului frăține-său și rămîne a-și căuta șatrăreasa da la Hagi Ene, nu să cade a să scădea cu taleri 200 ce i-au luat șatrăreasa da la Hagi Ene din suma banilor ce au fost asupra dumnealui. Încă, mai jăluește șatrăreasa cum că, după moartea soțului ei, o ladă ce au avut-o cu un sepeșel mic într-însa în care au fost multe scrisori și zăpise, dumnealui stolnicul s-au pus da au ruptu pecețile și au luat zăpisele cum și alte hîrtii ce au fost, cum și foaia da înpărteală ce au avut-o frații dumneaei și cere de a i să da blestem ca să arate întru adevăr toate zăpisele și orice fel da scrisori și altele ce va fi fost. La aceasta, am sfătuit pă dumnealui stolnicul ca, în frica lui Dumnezeu, să arate toate cum va fi găsit într-acea ladă, și într-acei sepeș, ca să nu-și atingă sufletul. Iar pentru iconomiia avutului casii ce au rămas după moartea fratelui dumnealui stolnicului, soțul dumneaei șatrăresii Bălașii, zice dumnealui stolnicul că, măcar că îl lasă în diată epitrop răposatu, ca, cînd vor ajunge copiii da vîrstă să-i împartă și să-i odihnească și pe șatrăreasa, dar dumnealui să leapădă da epitropie și zise să să orînduiască altul, care să va socoti să poarte grija ca să nu i să prăpădească casa și să fie dumnealui numai la înpărteala casii.

Noi, de a să orîndui alt epitrop, nu găsim cu cale, ci să fie tot dumnealui după urmarea dietii. Iar fiindcă din doao copile, care i-au rămas fratelui dumisale, au ajunsu una

dă vîrstă, dupe cum și însuși șătrăreasa spune, să cade, zestrea ce să va socoti ca să i să dea, să fie prin știrea dumnealui și de care cumva și șătrăreasa va face vreo fireseală la ale casii și nu iconomisește bine spre spor și folos, să nu îngăduiască dumnealui, ca un frate al răposatului. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîne a să face dă către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 225v. — 227.

1780, februarie 7.

Grigorie al Ungrovlahiei, Dumitrache vel ban.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că biv vel slugerul Scarlat Varipati reclamă pe egumenul mănăstirii Plumbuita care făcîndu-și un heleșteu a înecat zăgazul lui de la moșia Tudorești (Ilfov). Dibanul hotărâște ca ispravnicii cu oameni meșteri să facă cercelare la fața locului. Domnul întărește.

823

1780
martie
27

Io Alexandru Ioan Ipsilant volevod.

Fiindcă ne înștiințăm de la zapciu cel orînduit cum că și o parte și alta s-au mulțumit și s-au odihnit a să cerceta dă ispravnici la fața locului, poruncim dumneavoastră ispravnici ai județului la toate să urmați cum scrie mai jos.

1780, martie 27.

Preainnălțate doamne,

Din luminata porunca innălțimii tale, vătafu de aprozi aduse la judecată innaintea noastră pă dumnealui biv vel sluger Scarlat Varipati, piriș egumenului de la sfînta mănăstire Plumbuita, zicînd că, făcînd numitu egumenu heleșteu nou la moșia sfintii mănăstiri Plumbuita, i-au înecat zăgazu dumnealui, ce-l are de la moșia ce să numește Tudorești, și atît de mult i-au înecat zăgasu, încît i-au suitu apa dăsupra mai mult de doi coți. De care heleșteu, cînd l-au făcut, nu au avut de știre și neîndestulîndu-să pe atita, s-au pus de i-au luat și dijmă din heleșteu ce-l are pă moșia dumnealui, pentru care cerea să-și afle dreptate.

Făță fiind și piritu egumen, că au făcut acel heleșteu nu tăgădui, numai zise că l-au făcut de sint doi ani, avînd moșia aceia heleșteu pă dînsa din zilele mării sale răposatului intru fericire Costandin vodă Brîncoveanu, după cum să vedea parii și să știe dă bătrînii lăcuiitori, și ne arată o poruncă a mării sale răposatului intru fericire Costandin Brîncoveanu cu leat 7216 martie 27, prin care poruncește lăcuiitorilor du pă moșia Tudoreștii, du pă moșia Burdulgești ca să-să ferească de a nu-i mai vîna heleșteu sfintii mănăstiri, zicînd și aceasta cuviosul egumen cum că, sint acuma doă sute optzeci dă ani de cînd s-au dat această moșie la sfînta mănăstire și adevărat nu au fost heleșteu din-nceput, dar pă urmă, în zilele mării sale răposatului intru fericire Costandin vodă Brîncoveanu, s-au făcut heleșteu, zicînd numitu egumen și aceasta că adevărat de mulți ani acum s-au stricat heleșteu și cu toate acestea, făcîndu-l acum, nu l-au oprit dumnealui slugeru.

Înpotriva căruia, răspunse dumnealui slugeru că n-au știut cînd au făcut heleșteu, că după un an auzind, pe loc i-au scris să nu-l faca, că-i strică heleșteu dumnealui, și cuviosia sa necum că s-au oprit a nu face heleșteu pînă să-și aleagă pricina, ci încă au mai innălțat zăgas, din care au înecat zăgasu dumnealui, care, aceasta nu o tăgădui numitu egumen, numai zise că, avînd atunci trebuință, l-au mai innălțat, care și acum va să-l mai innalțe.

Deci, socotind cum că adevărat are mănăstirea dreptate a-și face heleșteu pă moșie, dar are și mare datorie ca să nu pricinuiască pagubă vecinilor nicidecum și să innece zăgasu dumnealui slugerului, am hotărît ca să să cerceteze la fața locului această pricină de oameni meșteri, care știu să cumpeneze apele și să așaze zăgasurile ca să nu să pricinuiască pagubă vecinilor.

Pentru care, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnici ot sud Ilfov ca, luînd împreună cu dumnealor acest fel dă oameni meșteri, să meargă la fața locului

și, făcînd cercetare cu amărunt, să aleagă a fieșcăruia dreptate de a nu rămînea înneecat zăgasu dumnealui slugerului, fiind mai vechiu, și de alegerea ce vor face, cu anafora să înștiințeze mării tale. Asemenea să cerceteze dumnealor ispravnicii și pentru dijma care au luat egumenu de la heleșteu dumnealui slugerului și, pă cît va dovedi că cu adevărat au luat, egumenu să facă dumnealor împlinire.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 227v. - 228.

1780, februarie 7.

Miche paharnic, Costandin biv vel comisu, Barbul Ciorogrileanu biv vel sluger, Hristache șătrar.

824

Porunca domnului către Sterie cămărașul ocnelor din jud. Vlcea să cerceteze abuzurile vătăfului Dumitrache împotriva căruia se plîng sătenii măglași și să-l înlocuiască de va fi făcut și „alte mîncături”.

178

martie

28

Slugii domnii mele, Sterie, ce te afli orînduit cămăraș la ocnilor din sud Vlcea. Vei ști că la domnia mea au dat jalbă tot măglași dă acii, asupra unui Dumitrache ce le iaste vâtaf, cum că unora dintre dîșii, luîndu-le bani, nu i-ar fi puînd la lucru și cum că această luare dă bani să strînge pînă la taleri 203. Pentru care bani, în trecutele zile, judecîndu-să și aici la <al> 2<-lea> departament, taleri 38 nu i-au tăgăduit că sînt asupra-i și i-ar fi întorsu înapoi numiților măglași, după cum să coprinde în cartea de judecată ce au luat la mîna lor, care s-au văzut și dă către domnia mea, iar pentru ceilalți bani, au rămas să-i dovedească acolea prin mărturii și dovezi și, dovedindu-i, să li să facă împlinire dă la acel vâtaf. Asemenea să mai jălui tot pentru numitu vâtaf că i-ar fi pus fără dă nici o plată dă i-au făcut un gardu la viia ce o are acolea.

Dă care pricină, iată îți poruncim domnia mea să-l înfățișezi pă acel Dumitrache vâtafu cu măglași și să cercetezi foarte cu amărunt și cînd vor dovedi numiții măglași cu bună dovadă că sînt acești bani asupra-i, negreșit să le faci împlinire, cum și pentru gardul ce zic că le-au făcut la viia lui, iarăși cercetînd și, fiind adăvărată jalba lor pă ette zile va fi lucrat, să li să plătească și dă-l veți cunoaște dă om netrebnecu, sau dă va fi făcut și alte mîncături, găsînd pă altulu bun a pune în locu acestuia Dumitrache, să-l faceți vâtaf pă acela, și-ți poruncim ca dă acum înnainte să nu să supere, nu numai dă vătășii lor, ci și dă înșivă cămărași.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 241v. - 242.

1780, martie 28.

825

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Floarea văduva din Văleni (jud. Dîmbovița) îl reclamă pe Ion diaconul din București care li cere taxă pentru vinul vîndut «pe locul și în casa ei», în calitate de pretins proprietar al casei. Cercetîndu-se zapisele se constată că stăpînirea văduvei este bună. Domnul întărește.

1780

martie

29

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

La această hotărîre a departamentului, rămînd odihniți atît Ion diaconul cît și Floarea fâmeia, am întărit și cu domneasca noastră pecete ca să să urmeze cum scrie mai jos.

1780, martie 29.

Din luminata poruncă mării sale preainnălțatului nostru domnu, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, dumnealui vâtafu dă divan au adus la judecată pă Floarea văduva dă la Văleni sud Dîmbovița, pîrișă lui Ion diaconu din București, zicînd cum că, cumpărînd bărbati-său un loc dă casă în satul Văleni, dă sînt acum ani 14, dă la un Măinea cupul¹, pe care și-au făcut

casă dă vinde vin, să scoală acum acestu diiacon dă-i cere dă bute cite taleri 2, arătînd la judecată și zapisul de cumpărătoreea locului cu leat 1766, iscălit Măinea cupul cu soția și cu copii lui vînzători și cu marturi, cu care îi vinde un loc de casă cu pivniță și cu grajdul, iar din casă incolu, zice, să nu să întinză măcar de o palmă.

Față fiind și pîritul diiacon, au răspunsu cum că zapisul nu este bun, pentru că el, din poruncă domnească, s-au judecat cu moșnenii de acolo la dumnealor ispravniciei din sud Dîmbovița și i-au rămas pe toți, dîndu-i-să moșia supt stăpînirea lui, arătîndu-ne și o carte dă judecată întărită cu pecete domnească, pe care cetînd-o văzum că cu adevărat dumnealui biv vel ban Ianache Hrisoscoleu dă toată moșia numitului diiacon, iar celorlalți moșneni le dă numai șase căminuri să le aibă în sat, numai cu coprinsul casii cu namestiile lor, între care moșneni iaste unul și Măinea cel ce au vîndut locul la Voinea, bărbatul aceștii Floare.

Deci, fiindcă însuși diiaconul Ion mărturisi cum că un Badea, feciorul Măinii, mai ține un cămin, judecata hotărăște ca Floarea văduva să-și stăpînească acel cămin unde este casa și să facă orice va avea pe locul ei și în casa ei ca pe un loc al ei, bun cumpărat dă la acel Măinea, iar diiaconu Ion să ia întru stăpînirea sa pe celălalt cămin ce-l stăpînește Badea, feciorul Măinii, pentru căci că, vînzîndu-și tată-său căminul, nu i-au mai rămas cămin de a mai stăpîni. Ci, diiaconul Ion mai mult Floarei supărare să nu-i facă pentru orice vînzare va face în casa ei, aceasta.

1780, ghenarie 28.

Matei Crețulescu clucer, Ianache Mavrodin paharnic, Costandin Comăneanu sârdar, Costandin Cocorăscu sluger, Scarlat biv vel sătrar, Anghelache clucer, Drăghiceanu Grecianu clucer, George Canale.
Asemenea carte ca aceasta s-au dat și lui Ion diiaconu.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 228 - 228v.

¹ Corect : cupețul.

Veliții boieri arată prin anafora că Ioana, soția lui Cara-Nicola din București, cere de la Ioniță sin Gheorghe o vacă și o vițea cu prăsila lor. Avînd cîștig și la o judecată anterioară a vel agăi, divanul hotărăște ca pîritul să le înapoieze. Domnul întărește.

826

1780
martie
30

Io Alecsandru Ican Ipsilant voievod bojiu milostiuu.

Dînd jalbă domnii mele Nicola, cerînd împlinire dreptății lui, și văzînd că pîritul prin zapisul său, singur s-au datoriu și deosebit că în 70 zile ce au trecut dă la hotărîre, nici o apelație n-au făcut, întărim și rîrduim pe... ¹ mumbașir, să meargă să-l apuce să îplinească.

1780, martie 30.

Din luminată porunca mării sale preainnălțatului nostru demn, Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, ceaușu dă aprozi, aducînd și înaintea noastră pe Ioana soția lui Cara Nicola din București, cu Ioniță sin Gheorghe, sluga lui Mina argintaru, dă la care cere o vacă cu vițea ea ei dă atunci și cu prăsila lor, dă ani 15. Care pentru aceasta, să vde că i-au mai judecat și la dumnealui vel agă și dumnealui, după cercetarea ce au făcut prin carte dă judecată, hotărăște să dea numitul Ioniță Cara-Nicolii vaca i vițea ea și cu doi boi prăsila vacii.

Deci, cercetînd și noi această judecată, și noi asemenea hotărîm ca acestu Ioniță, ce au luat vaca cu vițea ea ei dă atunci dă la Cara-Nicola, dă sint ani 15, și nu i-au mai dat pînă acum nici capetele, nici prăsila, să dea acum vaca cu vițea ea ei și cu acei doi boi prăsila lor, măcar că dupe dreptate să făcea să dea acestu Ioniță lui Cara-Nicolii, pă fieștecare an, acele doă vaci cu prăsila lor dă atunci pînă acum, dar am făcut scădere lui Cara-Nicolii ca să dea numai aceste doă vaci cu doi boi. Aceasta scriem.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 228v. - 229.

1780, ghenarie 20.

Neculae Dudescu ban, Dumitrache vel ban, Badea vel vornic, Ianache Muruzi vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt.

¹ Loc alb.

Veliții boieri arată prin anafora că Pană Cârpenșanul, vechil sorei sale Zoița, reclamă de la Panait lipscanul o țigancă pe care acesta ar fi cununat-o cu un țigan al lui. Judecata gășind întemeiată cererea reclamantei propune ori să i se dea schimb în locul țigăncii, ori bani, iar pîrtitul, dacă se va adevări că a cununat țigancă, să plătească treapădul și munca țigăncii și să fie pedepsit după pravilă. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

După cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, orinduim pe sluga domniei mele...¹ să meargă să urmeze cum scrie mai jos, iar pentru vina care osîndescu dumnealor boerii pe Panait, după ce se va cerceta, întâi să avem domnia mea înștiințare și atunci vom da porunca ce să cade.

1780, martie 30.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca innălțimii tale, dumnealui vel armaș au adus la judecată innaintea noastră pe Pană Cârpenșanul sin Luca pitaru, vechil soru-si Zoiții Cârpenșancăi, cu jalba ce au jăluit innălțimii tale pentru Panait lipscanu, zicînd că, opt ani sint dă cînd acestu Panait, fără dă știrea surori-sii Zoiții, au cununat pe o Radă țigancă ce este a surorii-si Zoiții după un Stoica țiganu ce este din țiganii răposatului paharnic Iordache Colfescul, pentru care pricină zice că, judecîndu-să soru-sa Zoița cu acestu Panait la dumnealor boerii judecători ot depertamentu cremenalion, prin carte dă judecată zice că au hotărit dumnealor boerii judecători, dă vreme că acea țigancă lipsește, ori să-i dea pe țigancă, ori schimbu pentru dînsa și să plătească și munca țigăncii dă opt ani. Și numitu Panait nu s-ar fi supuînd să facă acea împlinire și, după jalba lui, să poruncește dă innălțimea ta dumnealui vel armaș ca, după cartea dă judecată, să apuce să îplinească, iar mai avînd Panait a răspunde, să-i scoată la judecată.

Deci, aducînd dumnealui vel armaș innaintea noastră atît pe Pană Cârpenșanul, vechil sorii-si Zoiții, cît și pe Panait lipscanu, au răspunsu Panait că el pe această Radă țigancă cu acel Stoica țiganu nu au cununat-o, fără dăcît zise că acest Stoica țiganu, fiind luat între țiganii ce-i avea de la răposatu paharnic Iordache Colfescu și fiind văduv, au fugit cu dînsul și au mersu la casa numitii Zoiții Cârpenșancăi. Și șăzînd trei ani acolo la casa ei, s-au îndrăgit cu numita Radă, țigancă Cârpenșancăi, și de acolo fugîndu amîndoi zice că au mersu la Pîrșcoveni, la satu dumnealui biv vel vornic Ștefan Pîrșcoveanu, și s-au cununat acolo și de acolo au venit cununați iar la casa Zoiții Cârpenșancăi. Și întimplîndu-să dă s-au zmreduit casa Cârpenșancăi dă boala ciumii, zice că le-au dat Cârpenșanca în mina lor și pe un copil dă țigan al ei și i-au trimis la Tirgoviște. Dar acestu Panait, trimetînd pe un țigan al lui spre Tirgoviște și gășind pe acel Stoica țiganu cu țigancă lui, Rada, i cu acel copil dă țigan al Cârpenșancăi, i-au luat de acolo și i-au adus la Găești, unde să află el șăzător, și auzînd numita Cârpenșancă dă venirea țiganilor, pe loc zice că au venit acolo și au luat pe acel copil dă țigan ce era al ei și au bătut Zoița pă țigancă cit i-au fost voia.

După aceia în urmă, zice Panait că, pentru acea Radă țigancă ce au luat cu cununie pe Stoica țiganu, s-au simfonisit cu Zoița între dîșii ca ori să-i vinză el pă Stoica țiganu în verisie, zicînd că n-are bani gata, ori să cumpere el pe acea Rada țigancă cu bani gata, fiindcă s-au găsit cununată după țiganu lui, pentru ca să nu fugă amîndoi și să rămie păgubaș, și zice că numita Zoița și-au cerut soroc dă doă săptămîni plină va merge la casa ei, ce zice că este cale dă 6 ceasuri, să întrebe pe o rudă a [i]iei, anume Mihaiu, și va veni iarăși la dînsul la Găești. Și pentru ca să isprăvească acea simfonie, zise că au așteptat trei săptămîni și tot n-au venit și într-aceia diastimă dă trei săptămîni, aridicîndu-l pă el dă acolo cu porunca divanului pentru datoriia nemților ce este dator și șăzînd aici la inchisoare, lăudîndu-să pă la unii, alții cum că va să meargă la Găești, să ia acea Radă țigancă legată, și auzînd acel Stoica țiganu și cu Rada țigancă lui acestu fel de vorbă, au fugit, și i-au luat și pe un țigan al lui, anune Nicola, ce era copil al acestui Stoicăi, țigan făcut cu nevasta lui cea

dintii, și să află la Pîrșcoveni. Deosebită dă aceasta, zice numitul Panait că acum, cînd s-au luat casa răposatului paharnicului Iordache din mîna lui și s-au dat din luminată porunca înălțimii tale copiilor răposatului paharnic Iordache, au spus copiilor toată pricina aceștii țigance și zice că copiii s-au încărcat a răspunde la toate, însă răspunsu acesta a lui Panait fu din gură, iar nu în scris.

Deci, pentru ca să nu rămîie numita Cârpenșanca păgubașă dă această țigancă și ca să să dovedească zisele lui Panait dă sînt adăvurate, găsim cu cale să fie luminată porunca înălțimii tale să meargă armășal la satul Pîrșcoveni și, prin știrea dumnealui biv vel vornic Ștefan Pîrșcoveanu, să ia atît pe acel Stoica țiganu i pă fiu-său Nicolae și pă Rada țiganca lui, să-i aducă aici la divan și atunci, dă să va dovedi că i-au cununat Panait și va eși aceste zise ale lui mincinoase, nu numai să plătească Panait treapădu armășalului, ci după pravilă să să și pedepsească ca unul ce au cununat țigancă streină și să plătească și munca țigancii într-acești opt ani. Și dă vreme că Zoița Cârpenșanca are dreptate a-și lua ori țigancă după potriiva acei țigance schimbu, sau cu bani să să învoiască cu copiii răposatului paharnic Iordache Colfescul, fiindcă ei au rămas stăpîni pă casa lor cea părintească. Iar hotărîrea cea dăsvîrșită rămîie a să face dă către înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 231-232.

1779, septemvrie 12.

Pană vel dvornic, Badea vornic, Scarlat Grecianu logofăt, Dumitrache vel clucer, Alecsandru Grecianu vel stolnic.

¹ Loc alb.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Mihăilă din Buzești (jud. Teleorman) reclamă pe Iordache Brăiloiu, zapciul plășii Cotmeana care i-ar fi oprit 20 taleri dintr-o datorie de 120 taleri plătită prin mijlocirea sa creditoarei Manea. Divanul hotărăște ca ispravnicii din Teleorman să cerceteze. Domnul întărește.

828

1780
martie
31

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar Zemli Vlahiscoiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale de la judecată, întărîm și domnia mea și poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să umăți cum scrie mai jos

1780, martie 31.

Preainnălțate doamne

Din luminată porunca înălțimii tale, dumnealui vătafu za divan aduse la judecată înaintea noastră pe Mihăilă din Buzești sud Teleorman, pîrșu lui Iordache Brăiloiu, zicîndu că, fiindu el dator la o fâmeie, anume Manea, și numitu aflîndu-să zapciu în plasa Cotmenii sud Teleorman, prin mîna lui au dat taleri 120 și el au dat acei femeie numai taleri 100, iar taleri 20 au rămas la numitu, și acea femeie, pentru acei taleri 20, ti cere taleri 40, pentru care bani, acum de curîndu i-au luat doi boi și o vacă, și cerea să-și afle dreptatea.

Făță fiind și pîrșu Iordache, răspuse cum că numitul Mihăilă, fiind dator la acea femeie mai mulți bani și el aflîndu-să zapciu de plasă, au mijlocit de i-au învoit și le-au făcut sulf cu taleri 100 și i-au dăruit și lui taleri 10, iar taleri 10, i-au luat Marin ce era tovarăș cu dînsul la plasă. Înpotriiva căruia, arată pîrșul un răvaș al celui Marin, prin care scrie că acei taleri 20 i-au luat numitu Iordache Brăiloiu. Dă care răvaș, răspuse Iordache zicînd că minciuni scrie Marin într-acest răvaș, că acei taleri 20 el i-au luat și i-au dat și lui taleri 10 și, dupe învoiala și sulful ce au făcut pîrșului cu acea femeie, au și dat zapis unul la mîna altuia. Care zapis de învoiala ce au făcut între dînșii, să văzu și de noi, fiind scris cu leat 1779, ghenarie 5, prin care scrie acea Manea fâmeia că; avînd la Mihăilă taleri 100

din vremea răzmiriții și nedîndu-i de bună voia lui, l-au tras la Iordache Brăiloiu, zapciu plășii, și i-au dat taleri 63 și i-au mai rămas dator taleri 37, pe care să-i plătească cu soroc de dooă săptămîni și apoi să aibă bună pace de către dînsa.

Deci, dupe dreptate, au găsit judecata cu cale ca Iordache Brăiloiu, taleri 10 ce i-au luat el și nu-i tăgăduiește cum mai sus s-au zis, să-i plătească pîrîșului Mihăilă acum, iar pentru ceilalți taleri 10, ce arată că sint la numitu Marin, să-i facă la mîna pîrîșului Mihăilă un răvaș din partea lui ca să și-i ceie de la acel Marin acolo la dumnealor ispravnici, iar acea Manea fămeia, dupe numitul ei zapis de invoială ce mai sus s' arată, nu are nici o dreptate a mai cere de la pîrîșu Mihăilă peste acei taleri 100, măcar un ban și acele vite de care jăluște pîrîșul că i s-au luat de numita fămeie, și cu judecată și făr' de judecată de le va fi luat, rău le-au luat.

Care fămeie, fiindcă să află la sud Teleorman, unde să află și numitul Marin cel care au luat de la pîrîșu Mihăilă taleri 10, să fie luminată porunca mării tale către dumnealor ispravnicii județului ca, dupe răvașu ce i să dă de la Iordache Brăiloiu cum mai sus s-au zis să apuce pe acel Marin să-i plătească acei taleri 10 și ce va avea Marin cu Iordache Brăiloiu. Iși va căuta, iar pe acea Manea fămeia, dimpreună cu pîrîșul Mihăilă, să-i înfățișeze innaintea dumnealor și să cerceteze de luarea acelor trei capete de vîită ce jăluște pîrîșul că i s-au luat de Manea femeia, și de va fi luat acele vite pentru ca să să împlinească acei taleri 100, dupe coprinderea zapisului și cel de invoială, dupe prețuirea ce vor face dumnealor acelor vite, dreptatea o ajutorează a fi bine luate, iar vrînd pîrîșul să dea bani și să ia vitele, are voie. Iar de-și va fi luat numita femeie de la pîrîșul Mihăilă banii, adică taleri 100 deplin, și acele vite le va fi luat peste taleri 100, nu are nici o dreptate, după coprinderea zapisului ei de invoială ce mai sus arată, a ținea vitele jăluitorului, fiindcă invoiala are putere și nu să strică de al doilea judecată. Ci, dumnealor dupe dreptate făcînd cercetare cu amăruntul de alegierea ce le va face, să facă împlinire izbrănindu prin cartea dumnealor de judecată, de care înștiințăm mării tale. Iar cea desăvirșită hotărîre, rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 238-238v.

1780, martie 31.

Miche paharnic, Barbul Ciorogrileanu biv vel sluger, Hristea sătrariul.

829

Domnul cu fiii și veliții boieri dă hrisov de întărire moșnenilor Minzălești pentru moșia Mănești spre a avea „pace dă către Dumitranii” care pretinseseră stăpînirea moșiei cu „o carte ficleană” ce ar fi provenit de la Constantin vodă Basarab.

1780

aprilie

Judecățile și hotărîrile cite să făcu după orînduiala dreptății, acelora li să cuvine și dă către domnii și oblăduitorii țării întăririi dăsavrșite, ca să aibă nestrămutarea și liniștea lor în toată vremea, ca niște cu cale și drepte, spre a putea găsi și părțile, care le-au tras și le-au pătimit, odihna și răpaosul lor.

Deci, fiindcă la leat 1776, s-au sculat cu piră Florea, Stan, Albul și Dragomiru, ce să numesc Dumitranii ot sud Buzău, asupra preotului popii Radu i lui Stan i lui Dobrin, Ion, Panait, Grigorașco, Dobrin și lui Ignatu cu cetașii lor ce le zic Minzălești dă la Mănești, tot dintr-acel județ al Buzăului, zicînd că fără dă dreptate le stăpînește tot hotarul moșii Mănești, i-am fost orînduit la dumnealor boierii judecători dă la al doilea dăpertament ca să-i judece. Unde înfățișîndu-se amîndoaă părțile și adăverîndu-se judecata din temeince scrisori și sineturi ce au avut la mîna Minzăleștilor, că dă multe ori au avut judecată Dumitranii cu Minzăleștii și dă la toate judecățile tot Minzăleștilor li s-au dat să stăpînească moșia aceasta Mănești, după care au și stăpînit necurmat, am întreat pă Dumitranii cu ce caută să stăpînească în moșia Mănești și au arătat o carte cu leat 7212, dă sint ani 72, care o numesc ei a răposatului Costandin vodă Basarab, intru care le dă ca să stăpînească moșia

Mănești, i alte scrisori au mai arătat. Care cărți, atît ale Dumitranilor, cît și ale Minzăleștilor, după ce s-au citit toate, făcînd judecata departamentului cercetare cu amăruntul, au înștiințat domnia mea în scris dă la leat 1776, septemvrie 20, cum că la judecata ce au avut în zilele mării sale Grigorie Alecsandru Ghica vodă, toată răzimarea Dumitranilor era a stăpîni după cartea ce o numesc a răposatului Costandin vodă Basarab. Dar măriia sa intrînd în bănuială, cum că acea carte iaste ficleană, nu o au primit, ci arătînd un Costandin logofeșel cetașul Dumitranilor, cum că au altă carte a răposatului Șarban vodă, cu care pot dovedi cartea răposatului Costandin vodă Basarab că iaste adăvărată, cu aceia i-au dăpărtat, pînă vor aduce cartea răposatului Șarban vodă, și n-au adus-o ca să să fi făcut dă atunci hotărîre, izbrănită. Pă care carte cerîndu-o și boierii judecători acum la departament să o arate nici acum nu s-au văzut la mîna lor, răspunzînd că nu o au. După a căroră răspunsu ce au dat la judecată, că nu au acea carte, intrînd judecata în bănuială dă cartea ce o țin la, mîna lor, care o numesc a fi a răposatului Costandin vodă Basarab, că iaste neadevărată și căuînd cu amăruntul, s-au văzut că nici nu iaste iscălită, nici deasupra titulușului după orînduiala domnilor nu iaste scrisă, căci și sus și jos cu chinavar scrie Costandin vodă, iar nu și Basarab. Și dăosebit, și slova și hîrtia nu arată a fi dă ani 72, nici protocălită dă vel logofăt sau dă <al> 2<-lea> logofăt după obiceiul, și hîrtia afumată, ca să o facă că iaste veche și arsă la margine ca să zică că au fost protocălită și s-au arsu protocăleala, care carte găsindu-o neadăvărată, nu au primit-o judecata. Așijderea și doaoă răvașe domnești pecetluite ce avea Dumitranii, s-au văzut că numai după jalba lor le dă stăpînire, iar nu cu vreo hotărîre și judecată, și încă lasă pricina spînzurată pentru că zice (iar Minzăleștii dă vor avea a răspunde, să vie la divan).

După toate acestea, zicînd Dumitranii că au zapise dă cumpărătoare din moșia Mănești, li s-au cerut dă către judecată, și iarăși zapise n-au avut, ci copii, întru care au arătat și o copie dă zăpis cu leat 7192, iulie 4, a Alisii și Grigorașco dă la Grabicina, la mîna Dumitranilor, că și-au dat moșia din Fundul Bolii, din siliștea Uibăi și din siliștea Ciochii și atît alte copii dă zapise i scrisori ce au arătat, cît și acesta dă Fundul Bolii, cercetîndu-le cu amăruntul, s-au cunoscut rele și fără dă nici un temeiu. Și așa, după atîtea sineturi dă stăpînirea moșii Mănești ce au văzut la mîna Minzăleștilor și după vechea lor stăpînire care au stăpînit d-început pînă acum, au hotărît ca să stăpînească moșia Măneștii cu pace și nesupărați.

De care hotărîre neodihnindu-să Dumitranii, au eșit înaintea domnia mea la divan atunci la leat 1776, septemvrie 28, cînd, cercetînd și domnia mea pricina cu amăruntul și întrebînd pă Dumitranii ce au a răspunde de nu să odihnesc, ei altele n-au avut a arăta, fără numai tot cele ce au arătat la boierii judecători, care sînt scrise mai sus, căroră luîndu-le și domnia mea seama și căuîndu-ne și înșine cu amăruntul cartea ce o numea Dumitranii a răposatului Costandin vodă Basarab, am văzut-o cu totul neadăvărată. Care carte domnia sa Grigorie vodă Ghica la leat 1769, septemvrie 21, numai după vechimea dă 66 dă ani și slava ei ca dă doi-trei ani cunoscînd dă ficleană, au hotărît să stăpînească Minzăleștii moșia și Dumitranii să aducă cartea răposatului Șarban vodă dă o au, iar domnia mea am dovedit-o și din pecete ficleană, că am văzut înăuntru peceții veleat dă la 1618, care sînt 158 dă ani, iar cu condeiu scris veleat dă cărții dă la 7212, care sînt numai 72 dă ani, și nici înaintea domnia mea n-au avut cartea răposatului Șarban vodă să arate, dă unde s-au văzut că umblă numai cercînd divanul fără a nu avea nici o dreptate.

Pentru care, măcar că li să cădea pedeapsă, căci au îndrăznit la doi domni dă au arătat cărți viclene, dar fiindcă s-au îndreptat, zicînd însuși ei în urmă că alții au avut aceiași carte, iar nu s-au ținut dă dînșii, s-au ertat dă pedeapsă. Și am întărit domnia mea din divan ca să stăpînească Minzăleștii moșia Măneștii cu bună pace, după cum au stăpînit și pînă acum, și acea carte ce o numea Dumitranii a răposatului Costandin vodă Brîncoveanu, cum și alte scrisori luîndu-se dă la mîna Dumitranilor, s-au pus supt pecete și s-au oprit la canțalariia divanului și li s-au zis ca dă au vreo carte a răposatului Șarban

vodă, să o aducă, puindu-li-să soroc dă un an să caute să o aducă. La care soroc, ne cum au adus Dumitrării vreo carte, ci încă și peste soroc dă un an, trecind încă doi ani și jumătate, nici ei nu s-au mai arătat.

Pentru care, dînd jalbă domnii mele numiții moșneni Minzălești, cerînd întărire desăvirșită, a cărora cerire fiind cu cale, în vreme ce pricina aceasta s-au căutat cu divan, cu judecată, cu tot felu dă cercetare și s-au cunoscut dreptatea lor, am dat acest hrisov al domnii mele mai sus-numiților moșneni Minzălești și celorălăți, tuturor cîți să trag din neamul Minzăleștilor, ca să aibă a ținea și a stăpîni toată moșia Mănești din hotar pînă în hotar, ei, copiii lor, nepoții, strănepoții și tot neamul lor cu bună pace dă către Dumitrani. Care hrisov întărindu-l cu însuși credința domnii mele Io Alecsandru vodă și cu a preaiubiților domnii mele fii, Costandin vodă, Dumitrașco vodă, am pus marturi și pă toți cinstiții și credincioșii boierii cei mari ai divanului domnii mele: pan Dumitrache Ghica vel ban, pan Badea Știrbeiu vel vorneț dă țara dă sus, pan Nicolae Brîncoveanu vel vistier, pan Dumitrașco Racoviță vel vornic dă țara dă jos, pan Ianache Muruzi vel logofăt dă țara dă sus, pan Grigorie Băleanu vel logofăt dă țara de jos, pan Ianache Văcărescu vel spătar, pan Gheorgache Mavrocordat vel postelnic, pan Nicolae Filipescu vel clucer, pan Scarlat Caragea vel paharnic, pan Dumitrache vel stolnic, pan Costandin Suțul vel comis, pan Costandin Șuțul vel sluger, pan Alecsie Neculescu vel pitar. Și s-au scris hrisovu acesta întru al șaptelea an dintru înția domnie a domnii mele în orașu București, ispravnic fiind la săvîrșirea lui pan Grigorie Băleanul, vel logofăt dă țara dă jos, în anii dă la zidirea lumii 7288, iar dă la nașterea domnului Dumnezeu și mintuitoru nostru Isus Hristos, 1780, aprilie...¹ dă Petrache logofăt za taină.

Arh. St. Buc.,
fMs. nr. 3,
f. 299v. - 301.

¹ Loc alb.

830

1780
aprilie

1

Mitropolitul și marele ban arată prin anafora că au cercetat reclamația prin care stolnicul Ștefan Bibescu cere lui Hagi Iane Dimitriu o sumă de bani și au obligat pe pîrît să restituie datoria bănească, iertîndu-l de plata dobînzii. Pentru o altă sumă pretinsă de la reclamant ca rezultînd din prestarea unor servicii se propune o nouă cercetare. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Făcînd și domniia mea cercetare deosebită, am găsit cu cale hotărîrea și socoteala aceasta a preasfinții sale părintelui mitropolitului și a dumnealui vel ban și la toate o întărim să să urmeze cum scrie mai jos. Iar pentru plata ce cere Hagi Iane pentru epistasiia ce zice că au făcut la spălatu linii dumnealui vel paharnic Bibescu, poruncim să să facă cercetare și ori aici dă va dovedi hagiul, ori la Craiova, zisa lui, să aibă paharnicu a plăti după cum alții au plătit într-aceiași vreme pentru acestu fel dă epistasiie, lînari, cu care va avea a să scădea hagiul.

1780, aprilie 1.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca mării tale, am înfățișat pă dumnealui stolnicul Ștefan Bibescu cu Hagi Iane Dimitriu și am cercetat pricina datorii ce cauța dumnealui stolnicul la Hagi Iane cu zapise, care bani i-au fost luat Hagi Iane cu dobîndă să să neguțătorească, și ne-au arătat dumnealui stolnicul un zăpis dă taleri 2550 dă la leat 1771, mai 1, în care bani zice dumnealui că au fost și ai fratelui dumnealui, taleri 1040, adevărînd cu aceasta cu o foae ce este la mina cumnate-si sătrăresii Bălașii, iscălită dă răposat fratele dumnealui, sătraru Ioniță Bibescul, iar ceilalți taleri 1510 au fostu ai dumnealui stolnicul, și alt zăpis dă taleri 1115 ot leat 1771, maiu 1, ce scrie la mina răposatului sătrar, și alt zăpis de taleri 3500 pe numele dumnealui stolnicului dă <la> leat 1771 iulie 9 și altul dă taleri 700 ot leat 1770,

mai 16, pe numele lui Costandin Cheotan, care să face toată suma ce să coprinde în zapise taleri 7865. Din care bani, deosebindu-să taleri 2155 ai răposatului sătrarului Ioniță i taleri 700 ai lui Costandin Cheotan ce au să-i caute deosebit la Hagi Iane, rămân ai dumisale taleri 5010 capete și, după simfonia ce au făcut prin zapis socotindu-se cu dobândă zece la unul, face pe un an, dă la leat 71 mai 1 pînă <la> leat 72 iunie 25, taleri 501. Și făcîndu-să sumă peste tot, dă taleri 5511, au dat taleri 984 rînduri și alte cheltuieli, după cum să coprinde în foaia dă socoteală ce au făcut-o la împlinitul anului, i taleri 676 la Boia în două rînduri, i taleri 850 prin mîna unui Costandin Cheotan, 200 de galbeni la avgust 18 leat 1772 și să face tot datul acesta taleri 2510 și mai rămîne dator taleri 300. Din care scăzîndu-să taleri 2000 ce au dat Boii la leat 1773, februarie 26 dă taleri 215, ce au priimit dumnealui dă la Nicola bulgarul, mai rămîne dator dintr-această socoteală Hagi Iane să dea dumnealui stolnicului taleri 985, taleri 2000 ce să scade Hagi Iane dă la dumnealui stolnicul că i-au dat Boii, îi cere dă la dînsul, pentru că dă o parte i-au dat Boii și dă altă parte iar i-au luat cu zapis dă la dînsul. Și murind Boia, au apucat dumnealui stolnicul pe clironomii lui și pentru acești bani și i-au dat zapisul și toate scrisorile ca să caute acei bani la Hagi Iane, care să face toată suma datorii a lua dumnealui stolnicul dă la Hagi Iane, taleri 2985 cu această puțintică dobîndă ce s-au pus pînă a fi singur dă la primirea banilor pînă la leat 1772 la datul cel dupe urmă. Iar dă atunci încoace, măcar că dumnealui stolnicul cere dobîndă după coprinderea zapiselor și simfonia ce au avut, dar noi după creștineasca datorie l-am păgubit dă această cerere, numai să-i răspunză banii ce să coprinde mai sus, fiind netăgăduită datorie cu socoteală încheiată dă neguțătorii și dă însuși Ene iscălită, iar cînd va dovedi dumnealui că umblă cu înșălăciuni să-l păgubească din simfonia ce au avut și n-au scăpat după cum arată el, atunci să aibă dumnealui voe a-l apuca să-i îplinească banii după coprinderea zapiselor. După cum văzum și însuși hotărîrea mării tale într-o poruncă domnească către răposatu episcop, chir Chesarie i către dumnealor boierii de acolo, iar pentru cele ce mai arată Hagi Ene că ar fi slujit la spălatu lîinii și la altele ce arată cu foaie și cere dă la dumnealui stolnicul simbrie, după cum să coprinde în socoteala neguțătorilor de aici, răspunse dumnealui că la nici unile de acelea, nici o simfonie de așazămînt sau tocmeală cu dumnealui n-au avut, avînd oamenii dumisale deosebiți cu simbrie fieștecare la orînduiala sa. Și la aceasta rămîne a dovedi Hagi Iane cu adevărîța sau cu mărturii și atunci să-i scază cu acele condee. Noi așa am găsit cu cale, iar hotărîrea rămîne la înălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 235-235v.

1780, februarie 7.

Grigorie alUngrovlahii, Dumitrache vel ban.

Divanul Craiovei arată prin anafora că Vasile biv vel vameș reclamă de la Dumitru Polizu și Ene cămărașul din Craiova respectarea „simfoniei” privitoare la împărțirea vămilor Craiovei. Pîrștii arată că nu au avut nici o înțelegere și că primesc blestem. Cum pîrștul nu-și poate proba pretențiile, divanul hotărăște că nu are dreptate să ceară parte la tovarășie. Domnul întărește.

831

1780

aprilie

1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod.

Cu cale fiind hotărîrea dumnealui banului și a dumnealui clucerului, o întărim și poruncim zapiciule să faci urmarea hotărîrii cu împlinirea banilor după cum să coprinde.

1780, aprilie 1.

Preainnălțate doamne,

Vasilie biv vel vameș au jăluit înălțimii tale pentru Dumitru Polizu i pentru Ene cămărașu ot Craiova, zicîndu că în anu trecut, leat 1779, au avut simfonie cu dînșii ca, la cumpăratu vămilor cîndu să va cumpăra din toată țara, să fie vechili și dăspre partea sa, și după ce s-au cumpărat, zice că i-au spus cămărașu Ene că i s-au făcut parte dă taleri 10.000

și cum că au și dat capital banii, partea sa, taleri 4000, osibit din taleri 2700 ce zice că i-au luat <la> martie 29 leat 1779, dă care bani zice că stau și pînă astăzi la mina mai sus-numiților. Mai zice și aceasta că, după 6 luni după cumpăratoarea vămilor, văzînd că este ciștig, i-au dat dă știre că, din poruncă, nu-l priimește, nici parte nu-i dă și să-și primească banii capitalu. Și văzînd că i să face înșălăciune, zice că nu au priimit a-i lua banii înapoi și că de s-ar fi întîmplat vreo pagubă ar fi plătit-o fără dă nici o pricină, deosebit că și socoteala vămilor de la leat 1778 ce zice că i-au fost tot venit vămilor dă la cinci județe ale Craiovei și s-au strinsu tot prin mina lui Ene cămărașu și că la dînsul să află toți banii, capitalu și ciștigu vămilor, dă doi ani pe partea sa, și nu va să stea la socoteală, ci, fiindcă zice că i-au cumpărat și pă anu de estimp vămile Craiovei, va să-i ducă la Craiova și ceru dreptate. Și după jalba sa, cu vatafu de aprozi, ni să poruncește de înălțimea ta ca, cu amăruntu să cercetăm și în ce chip vom alege, cu anafora să înștiințăm înălțimii tale.

Deci, față fiind atît Dumitru Poloze¹, i Iane cămărașu ot Craiova i vameșu Diillu², cît și Sevastiian grămăticul lui Vasile, i-am întreat întii pentru simfonia ce zice vameșu Vasile, ce au avut cu dînsii la leat 1779 la cumpăratu vămilor să-i facă parte, și cum că i-au zis cămărașu Ene că i s-au făcut parte dă taleri 1000 și au și pus capital taleri 4000. Au răspunsu Dumitru Polizu că nici o simfonie nu au avut vameșu Vasile pentru vămile ce s-au cumpărat la leat 1779, care vămii s-au cumpărat dă vameșu Diamandi Deșliu și nu l-au priimit pă vameșu Vasile a-i face parte, pentru că nici Dășliu n-au avut nici o simfonie cu vameșu Vasile de a-i face parte la leat 1778. Mai virtos, zise că la anul 1778, ce au avut tovărășie cu vameșu Vasile, l-au dovedit că au umblat să înșale tovărășia cu furțișag, după arătarea ce au arătat Sevastiian grămăticul și sarafu său la socoteala ce au dat la gazda de aici din București, arătînd Sevastiian că l-au dovedit cu citeva condie cu sumă mare ce nu să a f>la, să încarce tovărășia și să facă sfeterizmos. A doo, zice vameșu Dișliu că au avut poruncă să nu-l priimească la tovărășie, și dă aceia nu i-au făcut parte, iar pentru taleri 4000 ce zice vameșu Vasile că n-au avut capital, cît și dă dobîndă, i-au dus la casa dumisale și scofîndu-și capitalu mai la urmă, taleri 2673, 114, ciștigu ce i s-au venit la luna lui marte leat 1779, zice că însuși vameșu Vasile i-au adus la carvasara după ce i-au luat și, pecetluind dînr-înșii, i-au lăpădat acolo ca să găsească pricină cum că au avut capital și pe anu 1779. Care la aceasta, ziseră Sevastiian și Ene cămărașu, că vor priimi și blestem că, dă atunci, acei bani ce i-au luat, i-au dus la carvasara și, lăsîndu-i acolo, șad și acum și nicidăcum nu i-au metahirisit nici în trebile lor, nici în trebile vămilor pe anu 1779. Iar pentru înștiințarea ce zice vameșu Vasile că i-au înștiințat peste 6 luni că nu-l priimește a avea parte și să-și primească banii înapoi, ne arată Dumitru Polizu o scrisoare a vameșului Vasile, scrisă de la iunie 1 leat 1779, cu care pofteste pă Dumitru Polizu ce să-i scrie cită parte i s-au făcut dă la cumpărarea vămilor pă anu 1779, ca să știe să nu-i stea părăla spînzurată, că la slujbă să întîmplă uniori și pagubă. După care scrisoare, zise Dumitru Polizu că dă atunci i-au dat răspunsu, iar în scris, cum că nici o parte nu are la vămii, nici dă pagubă să nu să teamă (care scrisoare că³ au arătat-o vameșu Vasile), mai virtos, ziseră și aceasta, că vor priimi blestem că nici o simfonie cu vameșu Vasile n-au avut. Ci încă, zice Dumitru Polizu că la venirea cămărașului Ene, cînd au venit de la Craiova, vameșu Deșliu cumpăruse vămile și să închiese catalogu dă părți și cu mare rugăciune abia au făcut parte vameșu Deșliu și lui Ene cămărașu și l-au orînduit pe la vămile de la Craiova ca să le caute. I-am cerut vameșului Vasile să ne arate vreo adeverință în scris, ori de la cumpărătorii vămilor, sau de la Dumitru Polizu, ce au fost gazdă, și nu avu. Care, să văzu că vameșu Vasile, dă vreme că nici o simfonie în scris nu are, nici o dreptate nu are ca să ceară și el parte dă tovărășia vămilor din anu trecut, leat 1779, fiindcă să dovedi că parte în tovărășie nu au avut, ci numai acei taleri 2677, 114 ce i-au lăsat la carvasara de la Craiova, ca să zică că are capital, care bani, zise Ene cămărașu și cu Vastiian grămăticu său, că șad și acum tot acolo în seama grămăticului Sevastiian, cum i-au lăsat.

Iar pentru socoteala ce zice vameșu Vasile de la leat 1778, că toți banii s-au strînsu prin mina lui Ene cămărașu și la dînsul să află toți banii capitalului și acum, că va să stea

la socoteală, la aceasta răspuse Ene cămărașu că la leatu 78 au fost numai un purtător dă grijă dă căuta vama, iar stringător dă bani, în căta⁴ vameșului Vasile, au fost Savastiian grămăticu și tacsildaru vameșului Vasile, și însuși vameșu Vasile prin scrisoarea sa ce să văzu scrisă dă la leat 1778, dichemvrie 129, ce scrie către vameșu Deșliu i către Pană Vrană și către Dumitru Polizu, cum că au trimis pe Ene cămărașu să le arate perilipsis dă venitu slujbelor dintr-acele cinci județe, și-l face vechi în locul său să ia cu toții seama și socoteala orînduiților slujbași erbari dă la 12 județe, iar nu dăsvîrșit al slujbelor dintr-acele cinci județe, arată că au rămas Sevastiian să strîngă rămășițurile. Și zise cămărașu Ene și cu Sevastiian grămăticu că după ce au venit aici la București, strîngîndu-să cu toți tovarășii, au făcut socoteală, care socoteală iscălindu-să dă tovaroși au dat-o vameșului Vasile și au priimit-o nemaizicînd d-atunci pînă acum, nimic. Mai virtos, ziseră că toți la aceasta vor priimi blestem că nu i-au făcut vameșului Vasile nici o năpăstuire și toți banii, atît capitalu, cît și partea din cîștig ce i s-au cuvenit vameșului Vasile ce au trimis pă Ene cămărașu și pă Vastiian grămăticu să-i dea, carii ziseră că dă atunci i-au și dus și i-au dat în mîna vameșului Vasile.

Cî, dă vreme că vameșu Vasile de atunci aupriimit socoteala și acum peste un an și mai bine, căută să facă socoteală numai să pue la osteneală și să oprească pe Ene cămărașu din treabă, nu am găsit cu cale dă a să face deosebita socoteală, fiindcă are socoteala la mînă, iscălită, și dă va avea vreun răspuns la niscareva condee, are a-și căuta cu Sevastiian grămăticu său, fiindcă au fost stringător dă bani și au inchiiat socoteala.

La luna lui iunie au dat jalbă innălțimii tale și Panait Vrana pentru vameșu Vasile i pentru Ene Aleceșiu ce au fost tovarăș la cumpărătoarea vămilor la leat 1778, cum că nu i-au scos și lui parte deopotrivă, cum au luat alți tovarășii ai vameșului Vasile și Ene cămărașu și, după jalba lui, s-au poruncit dă innălțimea ta, mie, preaplecatei slugăi innălțimei tale, Theodorache clucer, ca să cercetez. Și atunci nefiind vameșu Vasile aici, n-am cercetat, dar acum fiind cu toți tovaroșii dați inniantea noastră, am văzut catalogu dă la leatu 1778, iscălit dă vameșu Vasile și dă Ene Alecseanu, întru care arată părțile fieșcăruia tovaroș și să vede că i s-au [călcat partea] scos partea vameșului Vasile, taleri 6500 și cămărașului Ene, iar taleri 6500, iar lui Pană Vrana taleri 4000, arătînd că s-au ostenit la slujba vămii, ci s-au căutat numai tremile⁵ sale, atît la Craiova cît și aici la București.

Și măcar că vameșu Vasile, lui Vrana i-au făcut alt catalog, dă iznoavă scoțîndu partea mai mică, care catalog l-au făcut acum, puind tot leat 1778, iar zioă și luna n-au putut să o nemerească și au dovedit că este mincinoasă, fiindcă s-au dovedit atît din catalogu cel dintîi ce este iscălit dă vameșu Vasile i dă cămărașu Ene, cum și dintr-o scrisoare iar a vameșului Vasile, întru care scrie lui Vrana, i s-au scos parte numai taleri 4000, iar nu mai mult; dar, după cercetarea ce am făcut și noi, dă vreme că Ene cămărașu au căutat vama nelipsit într-un an deplin, pierzîndu-și alte agoniseli ale casii sale, cu dreptate este să-și stăpînească toată partea sa cîtă i s-au scos, cum și vameșu Vasile, <că> au fost tacsildar și au căutat slujba, iarăși să stăpînească partea sa.

Dar fiindu că mai prisosescu din tovaroșie taleri 1000, am găsit cu cale să i să dea și aceștiia lui Vrana, să i să îplinească și partea lui, taleri 5000, și cu aceasta să fie mulțumit. Noi dă cercetarea ce am făcut, arătăm innălțimii tale, iar hotărîrea cea dăsvîrșită, rămîne a să face de către innălțimea ta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 236-237 v.

1780, februarie 8.

Dumitrache vel ban, Theodorache clucer.

¹ Pentru : Polizu.

² Pentru : Deșliu.

³ Pentru : nu.

⁴ Indescifrabîl.

⁵ Pentru : trebile.

Departamentul al 2-lea arată prin anafora că Petrache, fiul lui Ioniță păhărnice, reclamă de la Costandin <Nenciulescu>¹ biv vtori logofăt, episcopul mănăstirii Sf. Spiridon, moșiile Nenciulești și Oreștii (jud. Ilfov). Cercetându-se zapisele, se hătărăște ca mănăstirea să rămână stăpînă. Domnul întărește.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisicoiu.

Neodihnindu-se numitu Petrache pe hotărîrea ce mai jos arată, făcut-au piră dă iznoavă și am poruncit de-l scoase la divan înaintea domniî mele și stătu de față cu Costandin biv <al> 2<lea> logofăt, epitropu mănăstirii Sfintu Spiridon, unde, fiind și preasfinția sa părintele mitropolitu cu iubitorul de Dumnezeu episcopu și cu toți dumnealor veliții boeri, am cercetat domniia mea atît zisele numitului jăluitor, cît și răspunsurile numitului epitrop și să cunoscă că numitu jăluitor dreptate nu are, ci numai piră în deșert face, pentru că întliu zise cum că moșiia au fost a tătine-său, dar și de au fost rămasă de la tătine-său, să vede că mumă-sa o avea drept lipsă zestrilor ei și nu numai aceasta, ci încă și partea de a treia a aceștii moșii o avea dată dă zestre Marii, fii-si, ce era soră lui Petrache, și Mariia încă o avea pusă zălog la alții. Și pentru ca să să ajutoreze întru neputințele lor, să vede în zăpisul vînzării că însuși ele mărturisescu cum că prin jalbă au făcut rugă către măriia sa răposatu A lexandru Ghica voevod, ctitoru aceștii mănăstiri, și măriia sa, nu cu vreo silă sau hrăpire, ci numai cu multă milostivire asupra lor au priimit a le ajuta dîndu-le prețu ce nu făcea, nici că nimeni altu nu le-ar fi datu, precum și ele mărturisescu printr-acei zăpis. Pentru aceia, Petrache nici o dreptate nu are la cererea lui, precum și la ceia ce mai zice, cum că atuncea nefiind de vîrstă, iar acum, dupe stăpînirea de 12 ani, să i să dea protimisic ca, cu întoarcere de bani să o ia, nici la aceasta pravila nu sloboade, pentru că atît mumă-sa ca o clronoamă ce era, cum și sori-sa, ca o zestrașă ce au fost, stăpînă era pe ale lor cum ar fi vrut să facă și dupe cum o putuseră zăloji, așa și volnicie a avut a o vinde și nici vînzătoarele, nici cumpărătoru [și] îndatorați nu era să le adaste pînă va veni în vîrstă și apoi să dea răspunsu. Ci, cererea fiindu-i fără cale, hotărîm sfînta mănăstire să-și stăpîneasă moșiia cu bună pace, iar elu cu banii ce cerea a face întoarcere cînd să-i aibă gata, poate găsi altă moșie să cumpere, sau viia să și-o dăstupe.

1780, aprilie 1.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înălțimii tale, au scos la judecată înaintea noastră dumnealui vătafu za păhărnice [aduse la judecata înaintea noastră] pă Petrache sin Ioniță păhărnice cu Costandin biv <al> 2<lea> logofăt, zicînd Petrache prin jalba ce au dat la înălțimea ta cum că, rămîind de la tată-său doao moșii în sud Ilfov, anume Nenciulești și Orești, în vreme ce el au fost făr' de vîrstă și mumă-sa eșită din minte, numitu Costandin ar fi înșălat pe mumă-sa cu multe făgădueli de i-au vîndut acele moșii cu nume că le cumpără pentru trebuința mănăstirii Sfîntului Spiridon, iar acum vede cum că moșiia Nenciuleștii o ține pentru treaba lui și numai Oreștii sînt la mănăstire și că moșiile ce au fost ale tătine-său le cere înnapoi.

Întrebîndu-să numitu Costandin, întliu ne-au scos zăpisu vînzării moșii Nenciuleștilor ce-l ține el, care vînzare să văzu că, ca zestre ce să fusese dată la trei fete, cu toții i-au vîndut-o și nu în vreme pă cînd s-au orînduitu epitrop la mănăstirea Sfîntului Spiridon de măriia sa răposatu A lexandru Ghica vodă, ci cu cinci ani mai nainte. A căruia cumpărătoare fiind a casii lui, iar nu a mănăstirii, prin deosebită anafora am arătat mării tale pricina și cum au găsit cu cale, iar pentru moșiia Oreștilor ce să stăpînește dă mănăstire, ca epitropu ce să află dată, i-am cerut să ne arate cu ce o ține mănăstirea și el scoase un zăpis de <la> leat 1768, iunie 9 în care zăpisu să văzu iscălită Isafta, muma numitului Dumitrache², cu Enache, gineri-său, și cu Mariia, fii-sa, vînzătoarea, precum și alți doi gineri ai ei mărturii și întărit cu iscălitura preasfinții sale părintelui mitropolitu și a tuturor dumnealor veliților boeri de atunci, în care serie că, avînd 150 stînji de moșie în sud Ilfov ce să cheamă Orești, cu moară vechie stricată în apa Dîmboviții, într-această moșie fost-au dată dă zestre

numitului Enache, gineri-său, 50 stinjeni de moșie cu partea de o roată dă moară, dar gineri-său, fiind sărac, au fost zălojit-o această moșie la un obraz. Și ia văzînd că, dăspre o parte dă moară nu o poate preface, dăspre alta, că banii zălojirii să încarcă, și avînd a-și lua și lipsa zestrilor ei, deci periusia bărbatî-său și neavînd de unde să-i înlînească, însuși mărturisește că, mai avînd numita mănăstire moșie alătura cu acestea, au dat jalbă la măriia sa răposatu Alexandru vodă, făcînd rugăciune ca să priimească a cumpăra această moșioară, atît partea ei ce o avea pentru lipsa zestrilor, cit și partea ce o dedese fii-sa dă zestre. Și arată în zăpis cum că răposatul au vîndut la <al> 2 <-lea> vistier ce zice numitu Costandin că ar fi fost Lupu, epitropu mănăstirii pe acea vreme, la care dîndu-și toate cererile ei în scris, iarăși însuși ea arată că au făcut mila răposatului, acea moșie cu prețu ce nu făcea, precum să și cunoaște că pe stinjeni 140 i-au dat taleri 800, care vine stinjenu cîte taleri 5 bani 40, ce afară din banii gata ce i-au dat, zice că au mai miluit-o și cu alte mili domnești. Și iar mai arată într-acei zăpis, cum că pă partea ce o avea dată dă zestre, și-au luat însuși fii-sa banii ce s-au venit, iar pă partea ce i s-au venit ei, cu toate că sînt pentru lipsa zestrilor ei, dar iarăși zice că, avînd copil micu, pe acest Petrache, cu aceia ce va putea ti va cumpăra vreun acaret, care la ce cale va putea, va da în știre preasfinții sale părintelui mitropolitu. Pentru care, ni să arătă, numitul Costandin, că au aflat cum că ar fi cumpărat niște vii la Greaca, de care vii și numitu Dumitrache nu tăgădui, numai zise că s-au păraginit.

Deci, după zăpisul ce să văzu la mînasteri¹ și după mărturiile cu care să văzu încredințat, să cunoaște că mumă-sa au fost cu mințile întregi și ceia ce au cunoscut pentru mai bun folosu ei aceia au făcut, și noi găsim cu cale că vînzarea este bună și sfînta mănăstire să aibă a stăpîni cu bună pace dă către numitu Petrache. Iar cea desăvîrșită hotărîre rămîne a să face dă către înnălțimea ta.

1780, martie 24.

Miche paharnic, Costandin biv vel comis, Barbu Ciorogîrleanu biv vel sluger.

¹ Identificarea lui Costandin Nenciulescu. din rezumatul documentului.

² Pentru = Petrache.

³ Pentru : mănăstire.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 252 - 253.
Pentru o judecată anterioară în aceeași pricină, v. doc. din 16 martie 1780 cu rezoluția domnească din 1 aprilie 1780.
Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 249 - 249v.
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Veliții boieri arată prin anafora că Dumitru Cărăcăleanu din Umele (jud. Teleorman) reclamă de la Nicolae căpitan, Barbu diaconul ș.a. o sumă de bani dintr-o negustorie cu miere la Nicopole. Cum pîrții au „primit și blestem” la o altă judecată, se constată că pîra e mincinoasă, dar se hotărîște cercetare cu ispravnicii pentru o cantitate de vin pretinsă de reclamant. Domnul întărește.

833

1780
aprilie
2

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiiu milostiiu.

Dupe cum s-au găsit cu cale dă către dumnealor veliții boieri, rămîind și amîndooa părțile odihniți precum zăpciul ne-au arătat, întărim și poruncim dumneavoastră ispravnicilor să urmați a urma după cum scrie mai jos.

1780, aprilie 2.

Preaînnălțate doamne,

Din luminata porunca înnălțimii tale, vătafu za aprozi au adus la judecată înnaintea noastră pă Dumitru Cărăcăleanu din satu Umele sud Teleorman, cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale pentru Nicolae căpitan i Datco și Barbu diaconu, zicînd că la buna venirea înnălțimii tale aici în luminatu scaunu înnălțimii tale, avînd acești mai sus-numiți Nicolae căpitan i Dacto și cu Barbul diaconu niște miere dă vînzare, s-au tocmit cu dînsul să o cumpere, dîndu-le și arvună înnainte, taleri 80. Și zice că, neavînd ca să le dea toți banii cîți făcea du pă miere, s-au așăzat cu soroc pînă în 3 zile ca, ori să le aducă și cellalți bani, sau să

găsească mușteriu să o ia acela. Și când au venit el să ia mierea, zice că acela mai sus-numiți vinduse mierea la altă parte și el, cerindu-și arvuna înapoi, zice că n-au vrut să i-o dea, ci încă l-au tras la un ispravnic ce era pe acea vreme și zice că l-au dat să le plătească. Nefiind zisele lui întrebate și văzînd că nu poate să scape, zice că au făcut pace cu ei și peste taleri 80 ce le dădese arvună, le-au mai dat încă taleri 40 și i-au dat zapis. Pă urmă, zice că i-au luat și zapisu cu meșteșug și l-au spartu și tot acești mai sus-numiți Nicolae căpitan i Datco și cu Barbu diaconu, zice că i-au luat din circiuma lui vin de taleri 148 bani 90 fără de nici un fel de poruncă, cu carii, judecîndu-să la dumnealor boierii judecători ot <al> 2<-lea> departament, dreptate zice că și-au aflat.

Deci, față fiind înaintea noastră atit acest Dumitru Cărăcăleanu jăluitoru, cit și Nicolae căpitan i Datco, cit și Badea căpitanu ce-au fost tovarăș cu Barbu diaconu, răspunseră că ei într-aceia vreme, avînd cîtăva sumă de miere pentru neșuțatoriia lor, au tocmit cu negustoru de la Nicopol, cîntaru cite taleri 11, dar întîmplîndu-se de au fost și acestu acolo la Nicopol și auzînd că au făcut aceștia tocmeală cu acestu neșuțator, cantaru cite taleri 11, zic că, eșindu-le și înainte, le-au zis să le dea și lui dintr-aceia miere și peste taleri 11 ce au făcut tocmeală cu acel neșuțator îi va mai cîștiga cu bani 105 la cantar și așa, bucurîndu-să prețului, au făcut acea tocmeală cu dînsul pe o sută doaozeci și șase de cîntare de miere, dîndu-le și arvună taleri 500 înainte, iar nu taleri 80, iar nu cum jăluiește el. Și zic, că de loc au și ridicat-o numitu acea miere de la șchelă și cîntăriindu-oaș, au așăzat-o la o magazie la Nicopol, iar ceilalți bani ce i să mai făcea să mai ia de la dînsul du pă miere, zic că i-au zis că-i va da a doao zi, dar zic și aceasta că i-au zis acestui Dumitru, ca nu cumva să aibă vreun tovarăș turcu ca să aibă pricină la urmă, și le-au zis că banii sînt ai lui și alt tovarăș n-are. Și așteptîndu-l a doao zi să le aducă și ceilalți bani, peste șase zile zice că au venit acestu Dumitru cu un turcu și au răspunsu turcul că el este stăpîn, și peste taleri 500 ce au fost luat de la Dumitru, li-au dat acel turcu și ceilalți bani, prinzîndu-le în seamă, cantaru numai cite 10. Și mai la urmă trecînd numitul Dumitru aici în țară și găsîndu-l în județu Teleorman, l-au tras la judecată, fiind pe acea vreme ispravnic răposatul paharnic Anastase zet paharnicului Neculache, cerîndu-și și celălalt cusur, după tocmeala ce au avut cu dînsul, și ne arătară o carte de judecată iscălită de răposatul paharnic Ianache, scrisă de la leat 1776 mai 13, întru care scrie că acestu Badea căpitan de la Tecuci i Nicolae căpitan de la Șărbănești sud Olt au tras la judecată de acestu Dumitru Cărăcăleanu, cerîndu de la dînsul taleri 1 pol, bani 45, cusurul ce le-au mai rămas de la fieștece cantar de miere după tocmeala ce au făcut cu dînsul. De vreme că el le-au zis că nu are tovarăș pă nimeni și mai la urmă au eșit acestu turcu stăpîn, și păgubindu-i, le-au dat de cîntar numai taleri 10 și fiindcă numitul Dumitru la toate zisele lor n-au tăgăduit, fără de dăcît arătînd adevăru că el au fost trimis de acel turcu să facă această tocmeală, dar mai la urmă s-au întorsu turcu și le-au plătit cantaru numai cite taleri 10 și el nu s-au folosit cu nici un ban și, după zisa lui, paharnicu Ianache ispravnic i-au făcut sîncatavasis și l-au dat platnic să mai plătească numai taleri 1 să facă cantaru pe taleri 11, iar de ceilalți bani 105 ce mai înălțase el prețu, să fie păgubași acești neșuțatori. Și arată într-aceia carte de judecată că, rămîind acestu Dumitru dator să le dea taleri 126 pe [o] 126 cantare de miere ce luase, i-au și împlinit înaintea dumnealui. La aceasta răspunse numitu Badea căpitan și cu ceilalți tovarășii ai lui, că acestu Dumitru le-au dat atunci, după hotărîrea ispravnicului, bani taleri 48 și, neavînd și ceilalți bani, zic că le-au dat Dumitru vin vedre 78 cu tocmeală vadra cite taleri 10, și cu acest vin le-au împlinit taleri 126, care vin zic că l-au împlinit de la dînsul cu porunca ispravnicului, un Toma slujitor, care zic că trăește, la care zic că au și mărturie pe un Iordache logofăt, carele și acela trăește, iar alt vin, după cum jăluiește numitu Dumitru, zic că nu i-au luat nici acei taleri 80 ce zice că le-au dat arvună, ci numai acei taleri 500 ce au luat întii de la dînsul și taleri 48 mai în urma judecării și acele 78 vedre vin, iar alți bai ziseră că n-au luat mai mult de la dînsul. Pentru care, priimiră înaintea noastră și blestemu sfinții sale părintelui episcopului Rîmnicului, chir Filaret, cum că n-au luat mai mult de dăcît acestea ce mai sus arată. Și deosebit de această carte de judecată

ne mai arătară și altă carte dă judecată a lui Istrate Izvoranu biv <al> 3<-lea> vistier i a Radului biv vâtaf za divan, ce au fost ispravnici în sud Oltu cu leat 1779 iulie 3, în care scrie că acestu Dumitru Cărăcăleanu iarăși au mai tras la judecată pe acestu Nicolae căpitan i pe Datco, zicînd că l-au jăfuit cu acei taleri 126 ce au hotărît judecata răposatului paharnic Ianache pentru acea miere și scriu dumnealor că, cercetînd zisele și ale unora și ale altora, au dovedit că cu dreptate au judecat paharnicu Ianache dă l-au dat platnic dă le-au mai dat peste taleri 10 ce le-au dat acel turcu pe cantar încă cite taleri 10, dă s-au făcut cîntaru cite taleri 11 după ce au vîndut mierea și la altă parte păgubindu-i după tocmeara ce au avut cu dînsul dă la fieștece cîntar cite bani 105 și-i hotărăște să aibă pace dă către dînsul. Văzum și anaforoa dumnealor boierilor judecători ot <al> 2<-lea> depertament ce este scrisă dă acum, dă la martie 25 leat 1780, întru care scriu dumnealor că, după cărțile dă judecată ce au văzut la mina lui Nicolae căpitan i a celorlalți tovarăși ai lui, care cărți să arată mai sus pentru pricina acei mieri, la cererea ce făcea numitu Dumitru Cărăcăleanu pentru acei taleri 126 ce au plătit el acea pagubă numișilor neșuțatori, nu i-au dat judecata nici o dreptate la cererea lui, dă vreme că cu el au făcut acea tocmeară, iar pentru niște vin dă taleri 148, bani ce zice Dumitru Cărăcăleanu că i-ua luat mai sus-numiții neșuțatori fără dă dreptate și ei arătînd că din poruncă le-au împlinit un Toma slujitor dă la dînsul, vin vedre 78, vadra cite taleri unul, care vin, după cum să arată mai sus, l-au luat în suma banilor acelor taleri 126 ce au dat judecata ispravnicului dă le-au plătit aceia pagubă dă miere.

Care, la zisa lor neavînd altă dovadă aici și fiindcă au arătat că au mărturie pe acel Toma slujitoru i pe Iordache logofātu, au găsit dumnealor cu cale ca dumnealor ispravnicii județului Teleorman aducînd pe acele mărturii dă față, să cerceteze și prin judecată să le izbrănească pricina și pentru acel vin.

Deci, după cercetarea ce făcum și noi, să vede că acestu Dumitru, la judecățile ce au avut mai înainte pe la ispravnici, nicidăcum la nici o carte dă judecată nu pomenește ca să fi arătat Dumitru că le-au dat arună acei taleri 80, nici că i-au luat acest vin dă taleri 148 bani 60 cu nedreptate, dupe cum au arătat acum la dumnealor boierii judecători, cum și înaintea noastră. Și măcar că numitul Badea căpitan i Nicolae căpitan i Datco, după primirea blestemului ce primiră al <s> ființii sale părintelui episcopului, cum să arată mai sus, acolo la fața locului la dumnealor ispravnici, ca să cerceteze și pentru acestu vin, dă vreme că acestu Dumitru să vede că umblă tot cu jălbi mincinoase dă i-au stinsu pă mai sus-numiții, purtîndu-i prin judecăți dă sint 3 ani, dă zic că au cheltuit și acei taleri 126 ce i-au luat dă la el, dupe judecată păgubindu-să și dă altă agoniseală a [ca]lor, iar pentru ca să să dăscopere pira lui cea mincinoasă, să fie luminată porunca înnălțimii tale cu mumbașir, să ia pe acestu Dumitru de aici să-l ducă la dumnealor ispravnicii din sud Teleorman și, fiind cu toții dă față, să aducă pă acel Toma slujitoru, cit și pe acel Iordache logofātu să cerceteze și, dă va dovedi dumnealor că nu este alt vin deosebi dupe cum arată Dumitru Cărăcăleanu, ci acel vin, vedre 78, ce zic că l-au împlinit acel Toma slujitoru cu porunca ispravnicului și li s-au dat în suma acelor taleri 126, cum și pentru acei taleri 80 ce zice că le-au dat arună, și dă vor dovedi dumnealor după cum scrie mai sus, atunci după dreptate să apuce mumbașiru pe acestu Dumitru și cită cheltuială vor dovedi numiții neșuțatori cu tovarășii lor că au cheltuit dă cînd li poartă el prin judecăți, să-l apuce să îplinească și încă cu dreptate este să plătească și cite bani 105 la cantare 126 ce au păgubit acel turcu împreună cu acestu Dumitru, dă nu le-au plătit după tocmeară cînd le-au luat marfa.

Ci noi, dă cercetarea ce făcum, arătăm înnălțimii tale, iar hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă înnălțimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 244-246.

1780, martie 30.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbei vel vornic, vel vornic, Iordache Muruz vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu logofăt.

Mitropolitul țării arată prin anafora că Anastasia, fiica clucerului Matei Crețulescu, cere despărțirea de soțul ei Nicolae Fălcoianu biv trei logofăt și împlinirea zestrelor. După cercetări se constată că soții nu mai pot viețui împreună. Domnul hotărăște împlinirea zestrelor și ordonă ca mitropolitul să le facă despărțirea după pravilă.

1780

aprilie

2

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Fiindcă Anastasia, fiica dumnealui clucerului, prin jalba ce ne-au dat își ceru împlinirea zestrelor sale, la care cerere dupe această cercetare a preasfinții sale părintelui și după pravilă, avînd dreptate, poruncim ca să și le ia toate dă la Fălcoianul, pentru care orînduim și mumbașir pe vatafu de visterie, nedîndu-le dă voe, să-l rădîce la închisoare spre pedeapsă-i. Și împlinindu-le toate, apoi ne vei înștiința ca să orînduim la preasfinția sa părintele mitropolitul să facă hotărîrea pentru dînșii după pravilă.

1780, aprilie 2.

Preafînălțate doamne,

După jalba ce au dat către măriia ta Anastasia, fiica dumnealui biv vel clucer Matei Crețulescu, pentru soțul său, dumnealui Nicolae Fălcoianul biv <al> 3<-lea> logofăt, cum că, aflîndu-să în mult amar și necaz și cu viață rea dăspre dînsul și neștiindu-să unde să află, ar fi năzuit la taică-său și dumnealui, fiind slab și cu casă grea, n-ar fi putînd să o chivernisească și cere ca să să izbrănească la un fel cu numitu Fălcoianu, bărbatî-său. După a căriia jalbă, ne poruncești măriia ta în ce chip vom găsi cu cale și cine iaste pricina, să facem către înălțimea ta înștiințare cu anafora ca să să pedepsească partea ce să va cădea.

Arătăm mării tale că, chemînd pă amîndoo părțile înaintea noastră, i-am sfătuit duhovnicește ca să trăiască în viață bună și cu dreptate, și mai întli au răspunsu soțul său, Nicolae Fălcoianu, că nu o pohtește dă acum înaintea dă a-i mai fi soție (nu cu pricină dă fapte necuvioase care dăsparte pravila, ci numai cu cuvinte deșarte și fără dă temeiu). Și noi vîzîndu-l cu atîta dăpărtare și urciune asupră-i, am întreat și pe Anastasia dă voește să meargă după soțul său și au răspunsu că, în patru ani cît au fost amîndoi, n-au socotit-o dă soție și să o aibă la dragoste și să o chivernisească, ci în lipsă și în viață rea au trăit și nu mai poate să mai meargă să trăiască amîndoi mai mult, puînd pricină pentru soacră-sa, muma numitului Fălcoianu, că este fâmee cumplită și răotăcioasă. Am zis Fălcoianului ca să să dăosibească de mumă-sa la altă casă și să viețuiască cu soția sa, și nicicum n-au priimit, zicînd că pînă la moarte nu să va deosebi de mumă-sa. La aceasta, pe cum pricepum, ar voi Anastasia să trăiască cu soțul ei, cînd ar fi deosebiți de soacră-sa, iar cu toți la un loc, nu să poate.

Ci, într-acestași chip făcînd cercetare la amîndooa părțile, înștiințăm mării tale, și hotărîrea cea dăsavîrșită rămîne a să face dă către înălțimea ta. Și anii mării tale dă la domnul Dumnezeu, rugăm să fie mulți și norocîți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 250-250v.

1780, februarie 20.

Al mării tale către Dumnezeu fierbinte rugător și smerit părinte sufletescu Grigorie al Ungrovlahii.

Veliții boieri arată prin anafora că Tudora Berheceanca din București reclamă de la biv vel slugerul Pantazi Serezli o vie în Dealul Piteștilor (jud. Mușcel) pe care pîrîtul i-ar fi luat-o în lipsa ei. Slugerul se apără susținînd că via este a sa de zestre, dar cum nu aduce nici un zapis, judecata recunoaște Tudorei dreptul de stăpînire și de încasare a otaștinei. Domnul întărește.

1780

aprilie

2

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahisoiu.

Fiindcă slugeru Pantazi nici după acest soroc nu s-au arătat la judeca<tă> cu acele scrisori, întărim dar dreptatea numitii Tudorii spre a avea stăpînire la această vie prin luarea de otaștină.

1780, aprilie 2.

Prealnnălate doamne,

La trecută luna lui avgust într-acest următor an, cu jalbă au jăluit înnălțimii tale Tudora Berheceanca de aici, fata popii lui Tudor ce au murit, pentru dumnealui biv vel sluger Pantazi Serezli, zicind Tudora că din copilăria ei insteinđu-să din pămîntu aceştii țări, i-au rămasu o vie a ei părintească cu pă<mi>nt răscompărat în Dealul Piteștilor sud Mușcel și acum viind a găsit acea vie stăpînîđu-să de niște oameni înprejurenii de acolo, de la care vie de patru ani încoace numitul sluger au început a lua otaștina și cerea Tudora dreptate. Și, după jalba aceştii Tudorii Berheceancăi, prin anaforaoa dumnealor boerilor judecători ot <al> 2<-lea> departament, fiindcă slugeru au tăgăduit de stăpînirea acei vie, zicind că dumnealui ia otaștina du pă moșia dumisale ce o are de multă vreme întru stăpînirea dumisale, iar nu ia du pe alt pămînt strein, s-au făcut luminată porunca înnălțimii tale cătră dumnealor ispravnicii județului ca, la fața locului, după scrisorile și stăpînirea slugerului, să-i deosebească partea. Asămenea să aleagă și să deosibească și părțile moșnenilor înprejurenii după scrisorile ce vor avea, și, ce va mai prisosi, acel prisosu să-l dea întru stăpînirea Tudorii jăluitorii. Și dumnealor ispravnicii, după luminată porunca înnălțimii tale, prin anaforaoa de la octomvrie, 15, înștiințează înnălțimii tale cum că, viind dumnealui slugeru Serezli de față înaintea dumnealor, le-au arătat că dumnealui du pă-acea vie nicicum nu are nici o otaștină, fiindcă nici pămîntul dumnealui nu este. Și fiindcă slugeru singur într-acestași chip au arătat și s-au apărât a nu avea stăpînire cu luatu otaștinii de la acea vie a numitii Tudorii jăluitorii, nu fac dumnealor ispravnicii nici o hotărîre.

Deci, acum de iznoavă, dupe jalba Tudorii Berheceancăi, prin care cere venitul acei vie de la sluger, adică de cînd zice că i-au luat slugeru otaștină, din luminată porunca înnălțimii tale, vătafu za păhărniceii, zapciul cel orînduit, aducînd înaintea noastră pe slugeru Pantazi Serezli, cît și <pe> Antonie Berheceanu logofetelu, fiul și vechilu Tudorii jăluitorii, am întreat pe slugeru Pantazi ce are să mai răspundă și zise că dumnealui această moșie, ce o are la Pitești, o are luată de zestre de la jupîneasa dumisale, pe lingă care această moșie are și dumnealui biv vel logofăt Manolache Brîncoveanu moșie alătura și cărțile de stăpînirea acestor moșii, avîndu-le dumnealui biv vel logofăt la păstrare în Brașov, n-au putut să-și facă nici un fel de descoperire și ceru soroc ca pînă să aducă acele scrisori de la Brașov, să-și caute judecata.

Drept aceea, măcar că să vede că atîta dumnealor boerii judecători i-au pus slugerului soroace și scrisorile tot nu le-au adusu, cît și noi i-am pus mai în trecutele zile deosăbit soroc și au trecut și peste acel soroc multă vreme și slugeru scrisorile tot nu le-au adusu, cum și din însuși graiu slugerului ce au arătat înaintea dumnealor ispravnicilor județului, cît și înaintea dumnealor boerilor judecători, cum că acea vie cu pămîntu ei iaste a Tudorii Berheceancăi, cu adevărat, mai virtosu că văzum la mina vechilului Tudorii o carte a doi boierinași mazili cu leat 1778 noemyrie 5, ce scrie cătră dumnealor ispravnicii județului, cum că din porunca dumnealor cu carte de blestem au cercetat prin oameni înprejurenii, vechii lăcuitori de acolo, pentru viaa popii lui Tudor, tatul aceştii Tudorii Berheceancăi, și au dovedit că să stăpînește de 11 liude, oameni înprejurenii de acolo. Care, nici acei ce o stăpînescu, că nu este viaa popii lui Tudor, n-au tăgăduit, și cum că au stăpînit-o popa Tudor, ca pe o moșie a lui și otaștină nu da nimănu, iar de patru ani încoace, arată acei mazili că, din arătarea unui Drăghiciu călugăru, care le știia curgerea pricinii, au început slugeru a lua otaștină de la acea vie, nefiind nimeni din neamul popii lui Tudor de față, care aceasta arată că au mărturisit și însuși Drăghiciu călugăru. După care dovezi ce are Berheceanca și dupe atîta soroace ce i s-au pus slugerului, nu era cu cale de a i să mai pune alt deosebit soroc, dar fiindcă zise slugeru că nu le are aici acele scrisori dumnealui logofătu Brîncoveanu, cum nici slugeru, ci la Brașov, am hotărît dumnealui biv vel logofăt Manolache Brîncoveanu și cu slugeru Pantazi Serezli, de nu va aduce acele scrisori ce zice că are,

nici la acest soroc ce i s-au pus, acum de iznoavă, nu mai rămâne cusur de bănuială că nu are dreptate jăluitoria la cerirea ce face spre a-și stăpîni acea vie ce este părintească a ei. Noi așa găsim cu cale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face de înălțimea ta.

1780, noemvrie 2.

Dumitrache vel ban, Badea Știrbeiu vel vornic, Dumitrache vel vornic, Ianache Moruzi vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu logofăt.

836

Divanul domnesc cu mitropolitul, episcopii și veliții boieri, judecînd pricina dintre moșnenii din Frăsineni (jud. Saac) cu moșnenii din Păsăroi (Saac) pentru 200 stînjeni de moșie, hotărâște pe baza cărților de zălogire și răscumpărare să se împartă stînjonii între cele două cete.

1780

aprilie

3

La divan, înaintea domnii mele, fiind preasfinția sa părintele mitropolit, iubitorii dă Dumnezeu părinții episcopi și dumnealor veliții boieri, au eșit Vasile sin State i Cirstea sin Dumitru, frăsineni ot sud Saac, pîrși Radului i lui Ivan și a lui Arion, păsăroi, așa zicînd, cum că un neam al lor, Ion Văsiu, zălojînd și partea lor dă moșie ce au avut în Frăsineni sud Saac și instreîndu-să la Moldova, au întorsu ei banii zălojirii și au luat ei moșia întru stăpînire. Iar după ce au venitu Ion din Moldova, vrînd a nu-și lăsa moșia, le-au întorsu Ion banii și au luat moșia întru stăpînirea lui, dar le-au dat zapis cu legătură ca să nu fie volnecu a o vinde la alții, ci cînd va vrea a o vinde, să le-o vinză lor. După care așazămint, ziseră că în urmă le-au și vîndut-o cu statornicie, arătînd și zapis dă s-au văzut la divan ot leat 7257 octomvrie, cu care zic că le-au vîndut Ion Văsiu și au stăpînit-o pînă în anu trecut, iar dă atunci încoace nu îngăduesc pîrșii, cu pricină că ar fi avînd și ei cumpărata acea moșie a lui Ion Văsiu.

Fajă fiind la divan și numiții păsăroi, s-au întreat ce au a zice înpotrivă și răspunse cum că această moșie, lor le-au vîndut-o acel Ion cu zapis, și tot ei au stăpînit-o, dă sint ani 31, iar zapisu ce-l arată pîrșii, iaste viclean și neadăvărat cum s-au cunoscut și la alte judecăți ce au avut mai nainte. Dă care, arătară întii o adăverință a stolnicului Gheorghe, ce era la sud Slam-Rîmnice ot leat 1757 avgust 1, prin care arată că jăluindu-să pîrșii cum că să scoală frăsinenii cu un zapis să le ia moșia, au adus pă vinzătorii ce vînduse păsăroilor, și la cercetarea ce le-au făcut, arătînd că păsăroilor le-au vîndut, iar nu și frăsinenilor, și fiind cumpăratoarea păsăroilor mai veche cu doi ani, au hotărît să stăpînească. I altă carte dă judecată mai arătară păsăroii ot leat 1758 dicemvrie 11, iscălit comisu Lascarache, ispravnic fiind județului, carele iarăși asemenea hotărâște să stăpînească pîrșii, fiindu-le cumpăratoarea mai veche. Așijderea mai arătară păsăroii și o carte a domnii sale răposatului Scarlat vodă ot leat 1759 iunie 22, întru care scrie că judecîndu-să frăsinenii cu păsăroii pentru această moșie, zapisu păsăroilor s-au cunoscut că iaste bun, fiind vinzare întiiu, iar zapisu frăsinenilor, cunoscîndu-să că iaste cu meșteșug, nu le-au putut face izbrănire, ci arătînd frăsinenii că vinzătoru să află la Focșani, poruncește la ispravnicii Marginii ca să cerceteze și, neodihnindu-să, să-i trimiță iarăși aici. Cu care poruncă ziseră păsăroii că au mersu la ispravnicu Marginii și judecîndu-să iarăși, ei au găsit dreptate dîndu-le și carte dă judecată și cum că au stăpînit tot ei necurmat acea moșie.

Înpotriva cărora pîrși și cărți ce arătară păsăroii, răspunse frăsinenii că, la cercetarea ce au făcut stolnicu Gheorghe, ei n-au fost dă față, ci numai păsăroii și le-au dat acea adăverință întocmai după cerirea lor, iar comisu Lațcarache, măcar că întiiu la leat 1758 dicemvrie didese păsăroilor carte dă judecată să stăpînească moșia, dar în urmă peste trei luni, iarăși numitul comisu dinpreună cu Scarlat medelniceru, din porunca domnii sale Scarlat Grigorie Ghica vodă, judecîndu-i și cercetînd pricina mai cu d-adinsul, le-au dat lor dreptate a stăpîni, iar păsăroii îi dăpărtează dă stăpînirea aceștii moșii, dă care arătară și cartea dă judecată, fiind scrisă în urmă la leat 1759, martie. Așijderea arătară că nici stăpînirea nu

au fost tot a piriților necurmată, ci uniori au stăpnit-o ei cînd biruia la judecată, alte ori piriții, și cum că n-au încetat a-și căuta, precum cărțile arată.

Deci, după ce li s-au luat toate cărțile și ale unora și ale altora înaintea domniei mele, văzînd că în nici una nu arată pă frăsineni a fi dintr-un neam cu acel Ion vînzătoru, am cerut păsăroilor să arate zapisul cumpărătorii și nu avură să-l arate, zicînd că l-au răpus. S-au întreat și aceasta, mers-au la ispravnic după porunca răposatului Scarlat vodă, și, dă s-au judecat, să arate cartea dă judecată, și ziseră că nu au, puînd pricină că împreună cu zapisu s-au răpus. I-am mai întreat și aceasta, fost-au iscăliți în zapisu lor și părinții pirișlor, ca unii ce sînt vecini, și ziseră că n-au fost.

Care acestea, fiindcă nu avu să arate, adică zapis de cumpărătoare și carte dă judecată după porunca răposatului Scarlat vodă, și fiind precum păsăroii că au stăpînit, să văzu din cercetare că și frăsineni au stăpînit adică, cînd unii, cînd alții, și nu erau opriți frăsineni a face cerirea dă protimisis cînd ar fi putut dovedi că sînt din neamul vînzătorului, măcar dă au trecut și atîtea ani, căci să vede că necurmat și-au căutat. Dar fiindcă pînă a o dovedi-o aceasta, trebuiește iarăși și dă acum înainte să să mai trepede și să mai umble prin judecări și să să mai cheltuiască cu aducere dă marturi și pot să între și la jurămînt, pentru ca să lipsească toate acestea dintre ei și cheltuiala ce poate pricinui la amîndoa părțile și dă vreme ce nici o parte, nici alta, rudă nu sînt cu vînzătorul, ci și unii și alții vecini cu moșia acelu Ion, am hotărît ca în doaoă frățește să stăpînească acești stînjăni 200, partea lui Ion Văsiolul, adică frăsineni stînjăni 100 și păsăroii stînjăni 100, cu pace unii dă către alții.

Pă care hotărîre, rămîind și păsăroii mulțumiți, cerură să li să întoarcă banii jumătate, care bani, măcar că întii pricinuia frăsineni a nu-i da, zicînd că i-au dat părinții lor, dar fiindcă ne-am adăvărit din cercetare cum că acei bani ce au dat frăsineni au rămas la unii din neamul lor, anume Dumitru, iar nu la păsăroi, priimiră în urmă frăsineni ca să dea păsăroilor, bani jumătate, taleri 25, după cum s-au cumpărat atunci, care bani, după hotărîrea domniei mele, i-au și numărat frăsineni în mîna păsăroilor iar pentru cheltuiala ce cerea păsăroii zicînd că au cheltuit prin judecări, nu le-am găsit cererea cu cale, fiindcă n-au cheltuit numai ei, ci și unii și alții, s-au hotărît dar, să fie frăsineni nesupărați.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 247v. - 248.

1780, aprilie 3.

Veliții boieri arată prin anafora că Mihalache Uescul prinzîndu-l pe serdarul Ioniță Slătineanu ispravnicul jud. Argeș, că „s-ar fi legat de casa sa și ar fi îndrăgît pă soția lui” l-a ucis. Divanul hotărâște să fie pedepsit pentru că n-a întrebuintat și alte mijloace ca să-l îndepărteze pe Slătineanu. Domnul întărește trimițînd pe ucigaș la mănăstirea Znagov la închisoare, iar pe soția vinovată o va aduce la divan spre a fi judecată.

837

1780
aprilie
4

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemle Vlahiscolu.

După hotărîrea dumnealor boierilor, prin cercetarea ce li s-au făcut, neodihnîndu-să la moarte și fiindu supus numai la vina ce putea a-și afla dreptatea prin alte mijloace, care nu le-au cercat, hotărîm domnia mea ca să să trimiță la mănăstirea Znagov la închisoare și pentru pedeapsa lui și pentru pilda altora. Și dumneata vel spăthar să urmezi poruncii a-l trimite cu bună pază, iar soția lui să să aducă aici și să va face hotărîrea pedepsii ce i să cuvîne. Tolico pisah gospodstvo mi.

1780, aprilie 4.

Preainnălțate doamne,

Dumnealui vel spăthar au adus înaintea noastră pe Mihalache Uescul, arătîndu-ne că este luminată porunca innălțimii tale ca să cercetăm fapta sa cea necuviincioasă ce au

făcut, uciderea răposatului sărdarului Ioniță Slătineanu, ca ceia ce să va găsi cu cale pentru dînsul, cu plecata noastră anafora să înștiințăm înnălțimii tale.

Deci, dupe mai sus-zisa poruncă, am întrebat pă numitul Uescu ce i-au fost pricina care l-au îndemnat a săvirși cu atîta grozime și răutate acest fel de faptă, să pricinuiască moarte cu mîinile sale la om, și mai virtos la boer dregător, ne-au răspunsu că dupe ce au mersu ispravnic județului Argeșului răposatu sărdar Slătineanu, numaidecît s-ar fi legat de casa sa și ar fi îndrăgît pă soțîia lui, Frusina, și despre o parte mergerea de-a pururea ce făcea sărdaru Slătineanu la casa Uescului, despre altă parte vorbele ce să didese în publică cum că mergirea Slătineanului ar fi pentru dragostea ce are cu soțîia Uescului, i-au dat multă pricină a intra în bănuiala că poate fi așa. Unde, și n-au lipsit întîliu a face multe cercări, că întîliu sculîndu-să de la Pitești, s-au dus la o moșie ce o are în sud Vlașca anume...¹ și n-au trecut multe zile la mijloc și îndată au mersu Slătineanu la casa lui și au șazut zile...¹ și văzînd numitu Uescu că au venit și în alt județ după dînsul, au intrat în mai mare bănuială și, sculîndu-să de acolo, s-au dus la altă moșie a sa ce o are în sud Vilcea peste Olt, unde și acolo iarăși au venit sărdaru Slătineanu la dînsul și s-au sculat și de acolo și au mersu la o vie ce o are în sud Mușcel și au venit și acolo la casa lui. Aceste dese și necontenite mergiri, și mai virtos și afară din hotarale județului întru care isprăvnicea și din care n-avea voie să iasă făr' de poruncă domnească ca un ispravnic ce era, tot adăoga și înmulțea bănuiala Uescului atîta, încît, mergîndu la satu său, au vrut să facă cercare ca să vază și în faptă această bănuială ce i să făcea din mergirile cele adese ale Slătineanului la casa lui, dar nu văzuse în faptă încă nici un lucru dintr-acele ce bănuia.

Deci, cu acest mijloc și cu acest fel de socoteli mergîndu la Pitești la sărdaru Slătineanu și arătîndu că va să vie spre București, au făcut multă îndemmare, care și acestea i-au pricinuit bănuială, și așa, luîndu-și zioa bună de la sărdaru Slătineanu, au mersu pe ascunsu la casa sa, și, virîndu-să supt pat, au păzit cu acest mijloc să vază cu ochii săi, avîndu și arme cu dînsul. Și dupe citeva ceasuri, viîndu sărdaru Slătineanu la dînsul acasă, i-au eșit jupîneasa înaintea și au început a face vorbe necuvioase într-acea casă unde era el ascunsu și zice cum că deosibit din vorbe și semne ce auzea, blestemătești, arată că ar fi simțit și alte pricinuiiri de a să aprinde de fireasca zavîstie și de mînie, încît nemaiputîndu răbda, au eșit de supt pat și au făcut uciderea.

L-am întrebat de mai știia de jupîneasa lui vreodată să cază în vreo vinuire ca aceasta și ne-au arătat că nici într-un chip. L-am mai întrebat ce dovadă are la mai sus-zisele povestiri de bănuieli ce luase și la umbletile lui ce zice că au făcut pe la moșiile de mai sus-numite precum ne-au arătat, și ne răspunse cum că cei mai mulți din boierii ce să află în județu Argeșului știua aceasta, care ni să și adeveri dintr-o scrisoare ce scriu de acolo către dumnealui vel spătar, Iane Brătîianul biv logofăt za visterie, Mateiu Găleşăscul, Costandin Tigveanu postelnice, Ioniță postelnice, Gheorghe Vârzaru postelnice, Toma Rătescul și alți boieri din partea locului, întru care mărturisescu acestea, iar altă încredințare sau dor nu mai putu afla.

Preaînălțate doamne, de mai sus-zisul Uescu, măcar că să cuvîntează în obște că ar fi atinsu de alte ucideri trecute care nu i să adeverează, dar iarăși dăstul este că și cuvîntează, nu putem zice cu toate acestea că n-au avut acestu gîndu cu uciderea cîndu s-au virît supt pat, căci putea să să viră fără arme.

Dar iarăși, nu avem cuvînt de a-l întreba aceasta, căci are doaoă pricini de răspundere că în multe rînduri și mai totdeauna precum arată el mergea la casă-i sărdaru Slătineanu, dar nu l-au păzit cu arme. A dooa, că poate să ne arate că, și de s-au virît cu arme, dar

cându nu ar fi văzut cu acest mijloc pe Slătineanul, în casa lui, nu i-ar fi făcut armele nici un fel de lucrare, această îndrăzneală pricinuitoare de ucidere cîndu ar fi făcut-o într-altă parte, s-ar osîndi, fără dă multă cercetare, la moarte ca un ucigaş. Dar a o face în casa lui, dupe ce au arătat sârdarului Slătineanul, de seară, că vine la Bucureşti, nu rămîne şi răposatu sârdar neînvinovăţit, căci, dupe toate acestea, a merge în casa omului, dă pricinii de crezămînt la fieşcare, că n-au fost neîmpărtăşit de păcat. Ci dar, dintr-această puţină cercetare şi din încredinţarea ce am luat că şi singur sârdariu ar fi mărturisit la moartea lui, nelăsîndu nici davagiu pentru singele său, nu osîndeşte sfînta pravilă spre moarte pe Uescu, ca un ucigaş, dar cu toate acestea Uescul, avîndu multe mijloace de a-şi afla dreptatea, de a-şi înfrîna soţia şi de a dăzbăra pă sârdaru Slătineanul de casa lui şi necăuţîndu-o, sau prin mijloace prieteneşti, sau prin cercetări bisericeşti, sau prin jâlbi către vreunul din cinstiţii dregătorii înălţimii tale, sau către preasfinţia sa arhieru ţării, cine este duhovnicescu părinte de obşte sau şi amesos către înălţimea ta, ce dumnezeiască providenţie te-au încununat cu stema oblăduirii şi ne-au învrednicit pe toţi a te avea şi stăpîn şi părinte, de unde şi de la care putea el a afla dreptate şi înpotrivnicul său, a avea şi certare şi milostivire, ci, într-o ţară, întru care putea găsi toate acestea, să îndărznească să facă singur şi judecată şi răsplătire şi încă răsplătire cu ucidere, este vrednic de mare pedeapsă care face trebuinţă a i să face, şi pentru ca să răsplătească uciderea, şi pentru ca să să facă pildă şi la alţii a urma după orînduială.

Drept aceia ne şi rugăm înălţimii tale ca, pentru toate acestea, să i să facă şi lui căzuta pedeapsă după cum să va găsi cu cale de către înălţimea ta şi soţii lui ce au fost pricina de toate acestea, care să fie luminată porunca înălţimii tale a să aduce aicea. Nooă aşa ni să pare, iar hotărîrea rămîne a să face de către înălţimea ta.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 250v. - 251v.

1780, martie 1.

Necu<lae> Dudescu ban, Du<mi>trache vel ban, Badea vel vornic, Pană vornic, Dumitrache vel vornic, Grigorie vel logofăt.

¹ Loc alb.

Domnul orînduieşte pe mitropolit şi episcopi ca împreună cu veliţii boieri care au mai judecat pricina, să dea „izbrânire desăvîrşită” socotelii dintre Hristea medelnicerul şi stolnicul Gheorghe-pârţi într-o tovărăşie. După ce se vor „izbrâni” toate socotelile „să aducă zapciul răspuns în scris din neie mele”.

838

1780
aprilie
6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlascoi.

Preasfinţia ta părinte mitropolit, iubitorilor de Dumnezeu părinţilor episcopi şi dumnealor¹ veliţilor boieri, vă înştiinţăm că, pentru socoteala tovărăşii ce au fost între Hristea medelniceru cu stolnecu Gheorghe la leat 1776, cu alegerea ce le-au fost făcut dumnealor cluceru Dumitrache Panaiotache i stolnicu Dumitrache, dimpreună şi cu Jipa Costea, eşînd înna întea domnii mele, s-au hotărît într-acestaşi chip, cum veţi vedea anaforaoa dumnealor cea întărită de către domniia mea, adică pentru taleri 2500, fac<t>ura prăvăliilor ce cerea stolnicu să scază din socoteală. Răspunzînd medelniceru Hristea cum că sînt eşiţi din dobîndă şi stolnicu tăgăduindu, au rămas ca, amîndoi să ceară socoteală de la Sterie i pentru taleri 3766 ce cerea stolnicu a să mai scădea başul banilor şi dobînda banilor ce zicea că au plătit, tăgăduindu Hristea medelniceru că n-au dat nici dobîndă, nici baş pentru această neguţătorie, nici au avut vreun aşazămînt de una ca aceasta şi stolnicu, neavîndu dovadă vrednică la această cerire, au rămas să facă stolnecu jurămînt şi aşa să va scădea. I pentru taleri 2529 ce cerea medelniceru să încarce pe stolnec pentru nişte lînă i mîrgăritariu, care fiindcă

stolnecu le tăgăduia și Hristea medelniceru dovadă n-au avut, au rămas și pentru aceasta că, stolnecu să incredințeze judecata cu jurământ i pentru taleri 430, simbria lui Mihalache, fratelui medelnicerului Hristii, ce s-au aflat în slujba prăvălii, au rămas ca, după simbria ce au și alții asemenea, să i să dea și lui iar, medelnicerului Hristii. Iar pentru ce<re>rile ce făcea și stolnicu asupra medelnicerului Hristii, au rămas ca, dupe izbăvirea acestor mai sus-arătate condee, ori vreo bănuială de sfeterismos, sau orice va avea prin cercetare dă judecată, să să caute și acelea.

Deci, vrindu domnia mea ca să ia izbrânire dăsavîrșită pricina aceștii tovărășii și socoteală dintre aceste dooa pârți, iată orînduim preasfințiilor voastre i pe dumneavoastră ca, împreună și cu dumnealor boierii ce au fost întii socotitori, fiind adunați, să aducă zapciul cel orînduit pe amîndoa pârțile de față, să puneți înainte anafora ce este cu întărire de la domnia mea, să vedeți întiiu pentru condeiu vaturii² prăvălii, ce fel de socoteală și mărturie au dat Sterie, dă iaste cu descoperire bună, care dă va fi trebuință, să-l aduceți și pă însuși de față.

Așijderea și pentru condeile jurămintului, în vreme că n-au făcut pină acum într-această vreme jurămint, de are alte deosebite niscareva temeuri și dovezi, care nu ne va fi arătat atunci nici la divan Innaintea noastră, nici la boierii socotitori, să le arate acum Innaintea sfințiilor voastre și dumneavoastră așijderea și pentru condeiu dă simbria lui Mihalache încă să izbrâniți, fiindcă dă la divan au rămas să să cerceteze cum să plătește altora. Și dupe ce veți izbrâni și veți curăța aceste condee dă ce<re>rile medelnicerului Hristii, de la stolnic cîți bani rămîn, prin arătare în scris către domnia mea, apoi să theorisiți și ce<re>rile ce are a face stolnicu asupra Hristii medelniceru și, izbrânindu-le și pe acelea, să aducă zapciul cel orînduit răspunsu în scris domnii mele. Tolico pisah gospodstvo mi. 1780, aprilie 6.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 251v. - 252.

¹ Corect : dumneavoastră.

² Corect : facturii.

839

1780
aprilie
6

Mitropolitul țării arată prin anafora că Constantin dascălul slovenesc de la Sf. Gheorghe Vechi din Bucureștii reclună pe al treilea dascăl Dragomir care ar fi clădit casă pe pivnița și locul Mitropoliei pentru a o închiria. Se hotărăște „prețuirea cheltuielii” făcută cu zidirea casei și restituirea sumei către pirt, clădirea urmînd să rămîie Mitropoliei sau școlii. Domnul întărește.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu.

Dumneavoastră veliților dvornici să rînduiți vornicei ca, împreună cu meimar-bașa și cu alți meșteri zidari i lemnari, să facă prețuirea și cu zapciu ceauș dă aprozi să-i întoarcă banii numitului Dragomir.

1780, aprilie 6.

Preaînălțate doamne,

Cu smerita noastră anafora, înștiințăm mării tale că la școala ot Sfete Gheorghe Vechiu, pe locu sfintii Mitropolii ce este dinnaintea școlii, fiind de vechime făcută o pivniță, era lăsată pentru trebuința dascălilor ce au fost după vremi și, aflîndu-să stricată acea pivniță și cerîndu-ne voe dascălul Costandin a o drege cu cheltuiala sa, să o aibă, după cum și la alți dascăli au fost, i s-au dat de la noi, voe. Și, după săvîșirea pivniții, un Dragomir, ce era eșit cu pro<co>psala învățaturii din școală și fiind făcut și <al> 3 <-lea> dascăl, căsătorindu-să și neavînd unde să șază, după rugăciunea ce au făcut-o, i s-au dat voe de și-au făcut casă pe acea pivniță ce este pe locu sfintii Mitropolii, mai întii chear, hotărîndu-i-se de către noi că, într-aceea casă, numai el poate să fie șezător cit s-ar afla la școală pîzînd, iar după moartea lui, sau lipsindu de la școală, el să o vinză sau să o dea cu <chi>rie la alții, volnicie să nu aibă, fiind cum zice dinnaintea școlii acea pivniță cu casă, care și prin

luminată porunca mării tale asemenea s-au hotărît la întărirea unii anaforale ce este făcută pentru această pivniță. Acum numitul nepăzindu-și orînduiala așezămîntului și neurmînd celor cuviincioace trebi dăscălești, ci abătîndu-să la neșcolărești lucruri, s-au lipsit din școală și caută a da cu chirie acea casă ce este pe pivnița și locul Mitropolii, la oameni streini cînd dintru-ntîi nu are această volnicie, ci mai virtosu i s-au arătat că, lipsind de la școală, amestec să nu mai aibă la case, ci cu întoarce de bani să i să întoarcă, necum să o dea cu chirie, precum și mării tale arată prin jalba dascălului Costandin, slovenescul, pricina aceasta din 24 ale trecutii luni octomvrie și că vrînd să ocrotească numitele case, după hotărîrea noastră, lipsind acest școler din școală, nu numai că nu l-au îngăduit, ci cu ocări l-ar fi și necinstit.

Care, fiindcă dintr-ntîi acestea ce mai sus arătăm le-am hotărît numitului școler și el n-au fost următor, rugăm să fie luminată porunca mării tale la dumnealor veliții 2 dvornici să orînduiască vâtafu de zdari i de lemnari să prețuiască cheltuiala ce va fi făcută pe casă și cîți bani va eși, să-i întoarcă Mitropolia înapoi, sau dascălu ce va fi la școală și casele să rămîie nesupărate de numitu școler precum i s-au și hotărît. Și anii mării tale de la

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7,
f. 253v.

1780, februarie 28.

Grigorie al Ungrovlahii.

Veliții boieri arată prin anafora că Anița, văduva paharnicului Chiriță Doicescu, se plîng împotriva unor moșneni din Perieți (Ialomița) care îi împresoară moșia Bora, parte dăruită sofului de un fin, parte cumpărată. Față de probele pîrșei cu zapise și de refuzul moșnenilor de a primi jurămînt divanul hotărăște ca Anița să rămînă stăpînă. Cum pîrșii au făcut apelație la divanul domnesc, domnul hotărăște cercetare cu ispravnici la fața locului.

840

1780
aprilie
9

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievodu.

Costandin Măceasă, Nistor căpitan, Crăciun și Vilcul unchiașu, au făcut apelație înnainte domnii mele la divan cum că acel Mitu n-au fost moșnean, ci cumpărător numai cu șaptesprezece stînjeni, care și aceștia zic că cu judecată i-au răscumpărat ei, și tăgăduiră ceia ce să coprinde în cartea judecătorului ialomițean că ar fi avut vechili despre partea tuturor și că ar fi priimit pă Mitul dă moșnean sau cumpărător cu mai mulți stînjeni. Deci am cerut Aniții Doicescâi să arate sineturi și dovezi că au avut Mitul acești 120 stînjeni și văzum la mîna ei șase zapise de stînjeni 89, cum și pentru stînjeni 31 ce rămîn pînă la 120, arată diiata mortului întru care scrie că un zapis este zălojit iar alt zapis este dat în păstrare la Tudor Urziceanu.

Dar fiindcă mai sus-numiții moșneni ziseră că n-ar fi avut stăpînire dupe zapise, nici Mitul, nici Doicescu și fiindcă aici nu avu Doiceasca dovezi mai vrednice să dovedească stăpînirea de atîtea stînjeni făr' de numai adeverița ce să coprinde mai jos într-această anafora, în care nu arată cu înțelegere pe cită parte de moșie lua acel venit sau dă le era stăpînire d-a valma, de aceia dar face trebuință a să cerceta la fața locului. Pentru care scriem dumneavoastră ispravnicilor ai județului să mergeți la fața locului împreună cu judecătoru, pe care îl vinuim domnia mea după ce temeiu și dovadă zice în cartea sa că au avut moșnenii vechilu despre partea lor a tuturor, fiindcă ei tăgăduiră acum și dă ce să nu ceară după orînduiala judecătorilor întîiu adeverița și dovadă dă vechilic, ca să nu poată acela pe urmă tăgădui și a amesteca judecățile <?>. Pentru care aceasta, voim domnia mea răspunsu negreșit dă ce să nu urmeze orînduelii și de au fost vechili a tuturor cu adevărat, iar acum, după ce veți merge la fața locului, să cercetați prin mărturii, să dovezii și prin carte dă blestem să dovedească Doiceasca întîiu cumpărăturile Mitului că sînt bune și că au avut atîta moșie pe cit au vîndut și au dat danie Doicescului și aceasta dovedindu-să, apoi daniia ca una ce este bună stătătoare, hotărîm să o stăpînească Doiceasca cu bună pace. Iar

pentru cumpărătoarea de acei 51 de stinjeni, ori cu marturi să dovedească Doiceasca pă pirișii aceștia că au știut vânzarea, sau, neavînd ia marturi, să primească acești numiți carte dă blestem cum că n-au știut pînă la judecată dă vânzarea acestor stinjeni, iar neprimind să rămîie și acești stinjeni stătători a și-i stăpîni Doiceasca. Așijderea și pentru două zapise ce mai jos în sfîrșitu aceștii anaforale să coprind, fiindcă moșnenii și dă acestea tîgăduiescu, iarăși acolo la fața locului să facă cercetare, după cum să coprind mai jos, ori cu marturi și dovezi de va avea Doiceasca, sau cu blestem asupra moșnenilor acestora și așa urmîndu, să-i izbrănească și să le facă și alegere de acești stinjeni, pe unde să va cădea cu dreptu cum scrie mai jos. Asupra căriia trebi rînduim și mumbașir pe sluga domnii mele.

1780, aprilie 9.

Preaînnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimi tale, vătafu dă divan au adus la judecată înnaintea noastră pe Anița ce au fost soție răposatului paharnic Chiriță Doicescu, cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale pentru un Costandin Măceașă de la satu Perieți sud Ialomița, zicînd că soțul ei, avînd un fin, anume Mitul sin popa Dumitrașco ot Doicești, carele neavînd moșnenitori, după sfîrșitul lui i-au lăsat danie stinjeni 69 din moșia Bora ot sud Ialomița, care moșie zice Anița că au avut-o și acel Mitu de moștenire de la părinții lui, afară din alți stinjeni 50 ce zice Anița că i-au fost cumpărat răposatu soțul ei cu zăpis mai dinainte tot de la acel Mitul și tot într-acest hotar Bora, care această moșie, zice că mai sus-numitu Costandin Măceașă nu o îngăduesce ca să o stăpînească. Pentru care pricină, zice că s-au judecatu cu acest Costandin, cu Măceașă¹ și cu alții, ce au moșie tot într-acest hotar Bora, la judecătoria județului Ialomița și au aflat drept<ate> dîndu-i și carte de judecată.

Față fiind înnaintea noastră atît numitul Costandin Măceașă, cit și Nistor căpitani Crăciun i Vilcu unchiașu, vechil fiind și dăspre partea tuturor moșnenilor boreni, i-am întrebat ce are să răspunză și ziseră că ei nicidecum n-au pomenit pe acel Mitul a avea stăpînire într-acest hotar Bora, precum nici pe răposatu paharnic Chiriță Doicescu nu l-au pomenit stăpînînd după moartea acelu Mitul. Înpotriva ziselor, ne arată Anița Doiceasca jăluitoarea, mai întîi cartea de judecată a lui Hurmuzache, grămăticul județului Ialomița, scrisă cu leat 1779 noemvrie 30, înnu care arată că după altă jalba ce au fost dat această Anița la înnălțimea ta tot pentru această pricină, s-au judecat cu Tănase căpitani i Vilcu unchiașu și numitul Costandin Măceașă, vechil fiind și din partea tuturor celorlalți moșneni și înnaintea sa, și tot acești moșneni nu au tîgăduit cum că acel Mitul ce au dat diiată de daniia acelor 69 de stinjeni i zăpisul dă vânzarea altor cincizeci stinjeni, precum și toate alte zapise ce le-au avut de stăpînire aceștii moșii a lui, au fost moșnean înpreună cu ei, fără numai au răspunsu acești moșneni că ei nu știu dă vânzarea și daniia acei moșii și, fiindcă ei n-au știut, au cerut protimisis să întoarcă banii cumpărătorii. Care cerere a lor fiind făr' de nici un temei dă dreptate și pă Mitul adevărindu-l însuși ei de moșnean, avîndu și zapise bune și adevărate de stăpînire acei moșii, ca un stăpîn ce au fost pe al său, ce au vrut au făcut, să găsește cu cale ca acei stinjeni 69, daniia, să-i stăpînească Anița jăluitoarea cu bună pace după diata acelu Mitul, iar pentru stinjeni 51 ce au cumpărat Chiriță Doicescu de la acel Mitu cu bani, dă vor priimi moșnenii blestem că nu au auzit, nici au știut pentru această vânzare, de atunci și pînă la judecata ce au avut înnaintea numitului judecător, și de vor fi vreunii din moșneni rudă cu adevărat cu acel Mitul, atunci să întoarcă banii și să ia moșia. Ne mai arată tot Anița jăluitoarea și diiata acelu Mitul, scrisă cu leat 1763 octomvrie 5, de sint ani 13, prin care arată că, cunoscîndu-și sfîrșitu vieții și fiindu<-i> mințile întregi și sănătoase, pentru multa căutare ce arată că i-au făcut răposatu paharnic Chiriță Doicescu, nași-său, atît în viața lui, precum și la boală pînă la sfîrșitu vieții lui și mai virtos că, neavînd moșnenitori rămași din sineși, dintr-o sută 20 stinjeni de moșie ce arată că are în Bora, printr-această diiată, i-au dat danie răposatului Chiriță Doicescu, soțul aceștii Aniții jăluitoarea, stinjeni 69, ca și dupe petrecaniia lui să-i facă obicinuitele pomeniri înpreună și alte sārîndare să dea pentru sufletul lui, afară din alți stinjeni 51 ce tot într-această numită

diiată a lui arată că mai nainte i-au vîndut cu zapise pe bani gata tot răposatului Chiriță Doicescu, cu care să înlînească stînjeni 121. Care zapis să văzu și de noi, fiind scris cu leat 7259 dichemvrie 1, de sint ani 29, adică cu ani 12 mai nainte dieții lui, numitului mort ce să arăta mai sus, în care zapis arată că vinde răposatului Chiriță Doicescu stînjeni 51 din moșia Bora, drept taleri 51, care moșie arată cită are tată-său atît de danie de la un răposat Radu Doicescu biv vel spăthar, unchiul numitului Chiriță Doicescu, soțul aceștii Anițe jăluitoarea, cit și de cumpărătoare de la moșnenii de acolo și dă să stăpînească Chiriță Doicescu acei stînjeni 51 cu bună pace. Înpotriva căroră dovezi ce ne arată Anița Doiceasca, măcar că nu mai putură numiții moșneni a mai tăgădui că nu este moșnean și cum că n-au avut acei stînjeni 120 de moșie parte în moșia Bora, nu mai ziseră ca să întoarcă bani pe acei stînjeni 51 cumpărătoarea lui Chiriță și să o ia întru a lor stăpînire. Dar de față fiind la această judecată și sfinția sa iubitorul de Dumnezeu, părintele episcopu Rîmnicului chir Filaret, le-am zis numiților moșneni să priimească blestemul sfinții sale părintelui episcop, cum că n-au știut nicidecum de vînzarea acestor stînjeni 51 și cum că este vreunu dintr-înșii cu adevărat rudă cu acest numit vînzător și, priimind într-aceștii chip blestem, să întoarcă banii cumpărătorii, și toți ziseră înaintea noastră că ei nici într-un chip blestem nu primescu. Din care, să cunoscă curat că n-au nici o dreptate la pira și cererea ce fac și rău poartă pă numita Anița prin judecați și cheltuială și mai car ziseră acești moșneni cum că acest numitu de au și vîndut partea de moșie într-acest hotar Bora, dar niciodată ziseră că n-au stăpînit nici acel Mitul cit au trăit, nici răposatu Chiriță Doicescu, dupe moartea numitului. Înpotriva căriia pricinuire ce mai ziseră acești moșneni înaintea noastră, ne mai încredință Anița și cu scrisoare ca un zapis scris cu leat 1755, dichemvrie 12, de sint ani 25, iscăliți fiind Giurcea Popescu, tatăl răposatului Costandin Măceașă i Radu ot < tam > i Dobrotă ot < tam > i Stan ot < tam > și alți moșneni din Bora, care adeverință o da u la mîna celui Mitului sin popa Dumitrașco ot Doicești și scriu că, fiindcă are moșie înpreună în Bora la sud Ialomița, cu poruncă domnească fiind rînduiți la dumnealor ispravnicii din sud Ialomița și la Costandin Perieșteanu biv vel clucer za arie, ca să le cerceteze pricina și să-i îndrepteze pentru venitu moșii înaintea dumnealor, să vede că s-au învoit acest Mitul cu numiții moșneni, dîndu-le din venitu moșii partea lui du pe suhaturi și altele, taleri 10, cum și zecuiuala banilor taleri unul, care să fac taleri unsprezece. Iar ceilalți ce s-au mai cuvenit a lua pe partea lui, atît pe acel timp, cit și pe alți trecuți șase ani, arată că au rămas pînă li să va izbrăni socoteala de dumnealor ispravnic și de cluceri Costandin Perieșteanu. Care această adeverință dă mai sus-numită, nici numiții priți nu o putură tăgădui că nu este a părinților lor cu adevărat.

Asemenea ne mai arată tot Anița Doiceasca și un răvaș de jalbă ce au fost dat răposatu soțul ei, Chiriță Doiceasca, la măriia sa răposatu Alexandru Ghica vodă, tot pentru această pricină că nu-i dă dreptu du pă partea lui de moșie ce o are de danie și de cumpărătoare de la acel Mitul și să vede că s-au fost poruncit de către măriia sa dumnealor ispravnicii din județu Ialomița ca să înfățișeze pă numitu jăluitoar Chiriță Doicescu cu un Giurcea de la Popești, adică tatăl acestui numit Costandin Măciașă, și să-i judece. După care poruncă, măcar că vede că nu s-au făcut nici o energhie la vreo judecată, fiind vreme dă răzmiriță și în urmă s-au întîmplat de au și muritu acel Chiriță Doicescu, dar iarăși îndesul este că și-au căutat cu jalbă, cerîndu-și dreptul său. La care, dupe această mai sus-zisă adeverință a părinților lor și dupe numitul răvaș de jalbă, să cunoscă zisele acestor moșneni mincinoase, pentru că să vede că însuși părinții lor au întovărășit pe acel Mitul în veniturile moșii Bora, priimindu-l de adevărat moșnean înpreună cu ei, precum și răposatu Chiriță Doicescu iarăși să vede și că și-au cerut dreptul lui pentru partea venitului de moșie ce au fost a celui Mitul. Dar numiții moșneni, de o zic că tot ei au stăpînit tot venitul moșii și partea, să cunoaște că cu ciomagu și în silă făr' de dreptate le-au fost stăpînirea pe partea Mitului, fiind și acela dovedit de adevăratu moșnean înpreună cu ei.

Ci, după dreptate este, numita Anuța Doiceasca să stăpânească acei stinjeni 120, partea Mitului după diiată și alte sineturi ce să văzură la mina ei, cu bună pace de către părinții ce sînt mai sus-numiți moșneni din Bora și de către tot neamul și cetașii lor.

Deci, pentru ca să lipsească pricinile și gîlcevurile dintre ei și pentru ca să știe fiește-carele pe unde și cit să stăpânească, găsim cu cale să meargă de aici om domnescu, portăreleu, și să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicli județului, ca să meargă unu din dumnealor dinpreună cu judecătoru acelu județ, Hurmuzache grămăticul, la fața locului și prin carte dă blestem, atit asupra tuturor moșnenilor din Bora, cit și asupra altor vecini inprejurași oameni bătrîni, să cerceteze foarte cu de-amăruntul pe unde au fost stăpînirea acelu Mitului și să-i înpietrescă, dîndu și carte de stăpînire asupra aceștii Anițe Doiceascăi, arătînd într-aceea carte toate semnile acestor stinjeni, în ce chip și pe unde sînt. Și pentru ca să nu să mai supere această jupineasă Anița, de către ei, să-i și înpietrescă acei stinjeni, să nu să întinză unii pe partea altora cu stăpînirea ca să fie nestrămutată stăpînirea la amîndoaă părțile. Iar de le va fi fost stăpînire la moșie de-a valma, atunci să-i deosibească acești stinjeni 120 la o parte unde vor găsi dumnealor cu cale, însă să urmeze cu înpărțea la moșii analogon și din bună și din rea, după obiceiul pămîntului, iar să nu dea numai unora parte mai bună și altora mai proastă, ci să fie și acești stinjeni de moșie ai Aniții tot deopotrivă cu ceilaltă moșie ce va rămînea supt stăpînirea moșnenilor.

Dupe această cercetare ce foarte cu amăruntul am făcut, cum mai sus arătăm, ne mai arată Anița Doiceasca dooă zapise de cumpărătoare, un zapis cu leat 7250 septemvrie 5 al unui ceauș Vasile inpreună cu frate-său Ion, fecioru lui Stan Boreanu, ce vinde amîndoi răposatului paharnic Chiriță Doicescu, soțul aceștii Anițe, stinjeni 42 din moșia Bora, stinjeniu po bani 90, i alt zapis cu leat 7251 martie 15 al unui Mateiu sin Mitrea Popescu, carele arată prin zapisul său că vinde tot răposatului paharnic Chiriță Doicescu stinjeni cincizeci, iarăși din moșia Bora, stinjeniu po bani 120, în care amîndoaă aceste numite zapise să văzură iscăliți mărturii și alți din moșnenii din Bora, de acolo, între care mărturii să văzu iscăliți și acelu Mitu sin popa Dumitrașco ot Doicești, ca un moșnean ce au fost. Pentru care, arătîndu-le noi numiților moșneni din Bora și aceste dooă zapise, i-am întreat de au a răspunde cevași inpotrivă și cu un cuvintu să apărără zicînd că nu știu. Care cuvint al lor, fiind fără dă nici o înțelegere și fără de nici un temei, i-am mai întreat iarăși de au fost acei doi frați Vasile ceauș i frate-său Ion, cum și acelu Mateiu sin Mitrea Popescu, vînzători moșneni cu adevărat și de au avut parte de moșie într-acel hotăr Bora, și iarăși ne răspuneră, zicîndu că adevăratu acei trei vînzători au fost moșneni vechi de la moși, de la strămoși și au avut parte într-această moșie Bora, numai ziseră că au niște cărți de judecată pe părțile acestor trei numiți vînzători, care cărți, cerîndu-le noi să le arate să le vedem, ziseră că nu le au aici, ci acolo la moșie. Ci, și pentru aceste dooă zapise, dumnealui paharnicu Costandin Văcărescu i cu Hurmuzache grămăticu, să cerceteze amîndoi foarte cu de-amănuntul, fiindcă numele acestor trei vînzători să văzu numite și în alte zapise și sineturi vechi ce au acești moșneni la mina lor, de unde s-au cunoscut că și aceia sînt moșneni cu adevărat, să cerceteze dumnealor prin carte dă blestem cită parte de moșie au avut acei trei numiți vînzători și de cine să stăpînescu acum acele părți ale lor, și acei ce le vor fi stăpînind, cu ce temei le stăpînescu și acele cărți dă judecată ce ziseră acești moșneni pe cum că le au acolo, pe ale căror nume sînt făcute și de au vreun temei acele cărți de judecată, dă vreme că însuși moșnenii ziseră înaintea noastră că n-au alte sineturi pe părțile acelor trei vînzători, decît acele cărți de judecată, și și de aceste dooă zapise făcînd dumnealor foarte cu de-amăruntul cercetare, de vor rămînea și aceste dooă zapise bune, să dea cartea dumnealor de judecată la mina aceștii Anițe Doiceascăi, jăluitoarii, numîndu-i semnile cu numele lor și cu suma stinjenilor înpietrîndu-i și alăturîndu-i și pe acești stinjeni ce să numescu într-aceste dooă zapise, pe lingă ceilalți stinjeni 120 ce să arată mai sus că s-au dovedit că au fost buni a acelu Mitu sin popa Dumitrașco ot Doicești.

Iar avînd moșnenii cărți de judecată ca să biruiască aceste dooă zapise, cu anafora să înștiințeze înălțimii tale ca să li să facă cea desăvîrșită hotărîre de către înălțimea

ta. Noi dă cercetarea ce am făcut și în ce chip am găsit dreptatea aceștii pricini, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea desăvîrșită rămîne a să face <de înălțimea ta>.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 7.
f. 256v. - 259v.

1780, aprilie 1.

Dumi<trache> vel ban, Badea Știrbei vel vornic, Dumi<trașco> vel vornic, Ianache Moruzi vel logofăt, Grigore Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu logofăt, vel sârdar, Neașu Pitișteanu vel șătrar.

¹ Corect : Cost andin Măceasă.

Domnul în divan judecă plîngerea unchiașului Ion Cocoș și feciorii săi împotriva lui Stanciu Țărăscul din Găligani (Vlașca) care îi prelinde 200 stînjeni de moșie în Stănișlăveasca, drept plată a unei datorii vechi. Cum pîrtul nu-și poate dovedi pretențiile, domnul hotărîște să lase moșia în stăpînirea pîrților.

841

1780
10 aprilie

Zemli Vlahiscoiu. La divan înaintea domniei mele, au eșit uncheașu Ion Cocoș i feciorii lui, anume Stoica, Voicul, Gheorghe și Ion zet Duminică de la Șărbănești sud Vlașca, jăluindu-să pentru Stanciu Țărăscu ot Găliganii dintr-acei județ, cum că sint 14 ani de cînd, strămutîndu-să ei cu cițiva din sătenii de la Găligani unde era atunci lăcuitori, s-au luat acel Stanciu după dînșii făr'dă a nu avea nici o treabă și, din 17 lude, numai pă ei care au fost mai săraci întorcîndu-i, i-au dat ispravnicii județului după sărăciia lor să fie ajutor la acel satu, iar numitu Stanciu, tot cugetu lui fiind ca să le ia moșia, multe încărcături le-au făcut, puind asupra-le și birul acelor fugiți de au dat pînă în 9 luni taleri 150. De care această grea dare și pradă ce avea de către el, sperîndu-să, au fugit și de al doilea să scape din minile lui că-i stînge de tot, muncîndu-să cum ar face să le ia moșia. Și iar aducîndu-i în sat, măcar că numitu Stanciu prinsese pă cinci din sătenii fugari și-i slobozise el, dar asupra lor fiind gîndul ca să le apuce moșia, asemenea ca și întîiu, îi încărcă cu dajdia celor fugiți, căror el le didese drumu. Și așa pricinînd el că au fost chezaș pentru dînșii și le-au plătit dajdia cînd era fugari și făcîndu-le mult siclet cu închisori pe la ispravnici și cu fel de fel de strînsori, de nevoie i-au dat la mină zapis ca, pentru acei bani ce au zis el că au plătit dajdia lor, să le stăpînească 200 stînjeni de moșie ai lor din Stănișlăveasca sud Vlașca, iar el chezaș pentru dînșii n-au fost, nici au stăpînit moșia, ci tot supt stăpînirea lor au fost de atunci pînă acum.

Fată fiind la divan și Stanciu, i-am cerut să ne arate vreo poruncă domnească, cu care să adevereze că au fost chezaș pentru dînșii și le-au plătit dajdia, și nu avu să arate dovadă ca aceasta, fără numai două zapise cu care zice că i-au vîndut Ion uncheașu cu feciorii lui acei 200 stînjeni de moșie, drept banii ce au plătit pentru dajdia lor. L-am întrebat, în vreme ce luase moșia cu zapis, de ce nu stăpînea, el zise că nu l-au îngăduit. Care la aceasta, de știa el că au dat bani pentru dînșii și că le-au dat moșia de a lor bună voie, putea să-și caute cu jalbă la domnu într-atîta vreme pînă acum și să-și întărească stăpînirea. Ci, să vede că acele zapise de mare nevoie i le-au dat și cu toate că i le-au dat, dar, știînd numiții mai sus, Ion uncheașu i ceilalți, că n-au plătit acei bani pentru dînșii, nici că au fost chezași pentru dînșii, tot ei și-au stăpînit moșia pînă acum.

Deci, negăsînd domnia mea cu dreptate a li să lua moșia pentru niște pîcîni vechi și încercături ca acestea, mai virtos că nici n-au stăpînit Stanciu acele zapise, luîndu-să de la mina ui, s-au spart în divan și am hotărît ca Ion Cocoș i feciorii lui, Stoica, Voico, Gheorghe și Ion, să fie apărați de către Stanciu pentru cererea de bani și să stăpînească acei stînjeni 200 de moșie din Stănișlăveasca, după cum i-au stăpînit pînă acum cu bună pace de către el și de către tot neamul.

I i. saam reech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 257 - 257 v.

1780, aprilie 10.

917

*Carte de judecată dată moșnenilor din Corbi (jud. Argeș) care reclamă de la Tănase postelnicel, stăpînul moșiei Bălcești, o funie din moșia Corbi impresurată de pîrlit. Divanul domnesc cerce-
tînd zapisele, dă cîștig moșnenilor, pe baza unui hrisov vechi.*

Zemli Vlahisoiu. La leat 1778, maiu 19, judecîndu-să înnaintea domnii mele moșnenii ot Corbii sua Argeș cu Tănase postelnicel pentru o fășie de loc ce să jăluia moșnenii că le-au înpresurat-o din moșia Corbi, îngă care are și el moșie cumpărată de la Mariia Cănacănoaia, anume Bălcești, și neavînd Tănase să ne arate nici un fel dă sinet și dovadă pe acea fășie de loc, ci încă, singur mărturisînd că este în hotarul pietrilor moșii Corbilor, a moșnenilor, am hotărit ca să și-o ție, să și-o stăpînească moșnenii cu bună pace de către Tănase, precum să arată pe largu în osebită cartea domnii mele ce li s-au dat la mină atunci. Hotărîrea ce-am făcut, cînd neputînd a sta Tănase înpotriva lor cu nici un fel dă temeiu, fără numai pricinuînd că are mărturii la fața locu-lui, care știu că acea fășie de loc totdeauna s-au ținut dă stăpînitorii moșii, Lubăcești, i s-au zis că, dă are mărturii vrednice, să și le aducă.

Deci, acum la leat 1780, maiu 15, eșînd de iznoavă înnaintea domnii mele la divan, de față amîndoao părțile, s-au întreat Tănase ce marturi au adus și scoase doao adeverițe de mărturia ce au dat cinci oameni înnaintea preasfinții sale părintele mitropolitu, care citîndu-să s-au văzut netemeinice și nu cu bună descoperire și întelegere precum trebuie, iar numiții moșneni corbeni, scoaseră trei mărturii, anume Ion ot Cuca i Vlad ot Schei și Stan ot Moncioiu, oameni bătrîni lăcuitori de acolo, pe care întrebîndu-i pe cîte unul, osebit cîte trei deteră un fel mărturie: că ei sînt crescuți, născuți și acea fășie de loc totdeauna au stăpînit-o tot moșnenii corbi pînă în hotaru lui Tănase, ce este înpietrită și hotărîtă cu semnile ce stau și pînă acum de față. Încă, unul dintr-însii, anume Stan din Măncioiu, adeveri judecata, pe acea fășie de loc, cînd era moșnenii corbi fugiți de răzmirița cea veche, găsînd Gavriლაშო, ce stăpînea atunci moșia Bălcești, vreme cu pîrlaj, au făcut o moară pre dînsa, iar după ce au venit moșnenii de unde era hăjă-năriți, văzînd că au făcut-o pe moșia lor și vrînd să i-o strice, el s-au învoyt cu dînsii ca să înpartă oemul în doao ce să va strînge de la moară și așa au lăsat moara de n-au stricat-o și lua jumătate ei și jumătate Gavriლაშო, care și aceasta este osebită dovadă. Am cerut lui Tănase să ne arate vreo altă dovadă vrednică de scrisori și sineturi și n-au avut să arate nimic, fără numai zapisu cumpărătorii lui, care citîndu-să la divan și văzînd că nu arată într-însul semnile moșii anume, am zis lui Tănase să arate cele vechi sineturi, ce scrie vînzătoarea în zapis că i le-au dat, ca dintr-aceia să luăm pliroforiie, și pricinui că le-au răpus în vremea răzmiriții. La care aceasta, nu s-au dat crezămînt, căci, de răpunea acele cărți, putea să răpue și acel zapis, ci s-au cunoscut că nu-i dă mina să le arate ca să poată metaherisi vicleşugul ce l-au gîndit de nedrept cu suma stînjenilor ce scrie în zapis, care după voia lui li va fi pus vînzătoare mai mult decit au avut, precum ni s-au întmplat a vedea și la alte pricini de judecată, numîndu-să în zapis mai mult decit ceia ce au avut. L-am mai întreat de este măsurată și hotărîtă moșia, sau cînd au cumpărat-o, și zise că numai zapisul i-au dat, fără de a nu o măsura la fața locului niciodată, iar moșnenii scoaseră și un hrisov al răposatului Vlad vodă ot leat 1742¹, întru care scrie toate semnile moșii lor, Corbi, anume dupe care zic că au și stăpînit, precum cu mărturii ce arată mai sus, am dovedit.

Deci, fiindcă n-au avut să arate nici un fel de sinet sau mărturii vrednice și însuși mai arată că această fișie de loc iaste în moșia corbilor, înpietrită și hotărîtă, am hotărit ca și de acum înnainte să stăpînească acea fășie de loc și toată moșia Corbi, întocmai după hrisovu Vladului vodă, pă semnile și hotarale vechi cu bună pace de către Tănase și de către tot neamu lui. Și pentru ca să nu să întinză după vremi, să le coprinză iarăși moșia precum s-au și întmplat acum, am poruncit să meargă boerii hotarnici la fața locului și, urmînd întocmai după hrisovu răposatului Vladului vodă ce au moșnenii la mîini, pe hotaru ce să coprinde într-acele hrisoave, care

ziseră că să văd și pînă astăzi, să pue semne pe acele hotară vechi, apoi să tragă moșia lui Tănase să vază cîți stînjeni este, de vreme ce însuși zise că nu este hotărîtă nici pînă acum.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 262-282 v.

1780, maiu 10.

¹ Așa în text

Veliții boieri arată prin anafora că moșnenii din Beceni (jud. Buzău), popa Petre, popa Liica și Cîrstea, reclamă de la slugerului Ștefan Cioran, stăpînul moșiei Micșani, venitul de 24 ani de pe moșia lor, Băligoși, și o iapă. Deoarece pîrtțul susține că nu a luat nici un venit nedrept și nu a împresurat moșia reclamanților, divanul hotărăște să se facă cercetare și măsurarea moșiilor vecine de către ispravnicii județului. Domnul întărește.

843

1780
mai
11

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod.

După cum s-au găsit cu cale de către dumnealor veliții boieri, rămîind odihniți și o parte și alta, precum zapciu cel orînduit ne arată, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai județului să urmați la toate cum să coprinde mai jos, pentru care orînduim și mumbașir ca să aibă și el a urma după cum i s-au poruncit.

1780, maiu 11.

Preainnălțate doamne,

Din luminată porunca înnălțimii tale, vătăfu de divan au adus la judecată innaintea noastră pe popa Petre i pe popa Liica i pe Cîrstea de la Beceni sud Buzău cu jalba ce au jăluit înnălțimii tale pentru slugeru Ștefan Cioran, zicînd că alătura cu moșia ce o are slugeru dă zestre, au și ei moșie ce să chiamă Băligoși, care moșie cu toată suma stînjănilor, zic că este adevărată prin hrisovu mării sale răposatului Costandin vodă Brîncoveanu. Și din stînjeniei ce zic că să cuprind într-acei hrisev al moșnenilor, însă : la cap despre apus stînjeni 622, la mijloc iar stînjeni 622 și la capu despre răsărit stînjeni 485, zic, că, din mijlocu moșii lor, unde să răspunde stînjeni 622, stăpînescu numai stînjeni 300, iar stînjeni 322 i-ar fi împresurat slugeru, zic că 24 de ani sfînt de cînd le-au luat venitu pînă în anul trecut du pă stînjeni 622 de moșia lor, și zic că sînt 12 ani de cînd le-au luat fără de dreptate o iapă cu minzu și cu un noaten și cu șaoa i friu și cu alte ale șalii și le stăpînește și acum, așjderea zic că numitu sluger le-au cosit și finul du prin livezile lor și le-au rămas dobitoacele muritoare de foame. Pentru care pricină a moșii, zic numiții preoți în jalba lor, că atît în vremea răzmeriții, cît și de la bună venirea mării tale aci în țară, au tot căutat judecată cu numitu sluger, cerîndu-i ca să scoată numitu hrisev de față ca să li să adevereze stînjeniei moșii lor ce au, și slugeru zic că și-au pus soroace după soroace și tot n-au adus hrisevu, făcîndu-i de au cheltuit și au luat și boerinași de i-au dus la fața locului, așteptîndu-l să vie ca să ia treaba săvârșire, și tot n-au venit și, fiindcă să află amîndooă părțile aici, cerură dreptate.

Deci, față fiind și slugeru Ștefan Cioran, răspunse că moșia sa ce să chiamă Micșani ce o are luată dă zestre, o stăpînește încă cu alți doi părtași și nu stăpînește mai mult, fără cît stînjeniei ce să coprinde în hrisevu răposatului Costandin vodă Brîncoveanu, iar de acei stînjeni 322 ce zic numiții preoți că le-ar fi împresurat-o din moșia lor, cum și de venitu ce le-ar fi luat du pă moșia lor, de sînt ani 24, să apără slugeru, zicînd că nici venit n-au luat, nici moșia nu le-au împresurat-o, ci au stăpînit și stăpînește pînă în pietrile ce să coprind în hrisev, iar pentru iapă, răspunse că iapa adevărat au luat-o pentru 40 pogoane porumbu du pe moșia dumsale cu vitele lor și iar au dat-o. I-am cerut să ne arăte acel hrisev al lui Costandin vodă Brîncoveanu, și ne arată slugeru Ștefan Cioran copia hrisevului, adeverită de aga Dumitrache Colceagu i de slugeru Grigorie, ispravnic ot sud Buzău, care hrisev să vede că este scris de la leat 7221 ghenarie 1, de sînt ani 67, întru care scrie că, avînd pricină Jipa și cu frati-său Lefter, ce o stăpînește acum slugeru Ștefan Cioranu cu acei doi părtași ai săi, numînd și semnile în hrisev pe unde să stăpînească, arată că după hotărnicia acelor 12 boeri, au rămas moșnenilor stînjeni 622,

și au lipit moșiia Băligoșilor lângă moșiia Micșanilor de au făcut-o tot un hotar după obicei și scrie că s-au făcut peste tot moșiia Micșanilor și a Băligoșilor stinjeni 2430 și au pus pietri; și semne dupe obicei, însă : piatra dintiu arată că s-au pus la capu moșii Băligoșilor dăspre Beceni în virful Văii Corbului, a două piatră arată că s-au pus în matca Băligoșilor în gura Văii Corbului, a treia piatră scrie că s-au pus în capul moșii lui Gheorghe spătaru, despre Grabicina, și zic numiții preoți că alt nicăirea nu au pricină, fără decît la trăsura de a dooa unde scrie în hrisev că s-au pus piatră în matca Băligoșilor în gura Văii Corbului. Acea piatră zic că au bănuială că s-ar fi mutat de loc după vremi și din stinjeni 622 ce scrie în hrisev că li s-au ales partea moșnenilor în moșiia lor, Băligoși, acolo li s-ar fi inpresurind acei stinjeni 322. Slugeru Ștefan Cioran zice că nicidecum nu este piatra stămutată de loc. La aceasta, neputindu-să dăscoperi adevăru de aicea, să fie luminată porunca înălțimii tale către dumnealor ispravnicii din sud Buzău cu om domnescu, mumbașir asupra slugerului Ștefan Cioran și asupra dumnealor ispravnicilor ca să scoale unul din dumnealor să meargă la fața locului și stringind și pe alți vecini inprejurași de acolo și unde fiind față atît slugeru Ștefan Cioran, cît și numiții preoți, să tragă moșiia, acolo unde au pricină, cu stinjenii răposatului Costandin vodă Brincoveanu, fiindcă iar cu acel stinjen s-au tras de acel 12 boeri hotarnici, care să coprind în hrisevu mării sale, răposatului Costandin vodă Brincoveanu, și de vor eși stinjeni 622 ce scrie în hrisev că s-au ales partea moșnenilor, să cunoaște că piatra nu este mutată, și rău au jăluit numiții preoți, iar de nu vor eși stinjeni deplin, să cunoaște că piatra nu este mutată și atunce să tragă moșiia toată, și după hrisev să urmeze și să dea stinjenii ce să coprind în hrisev, fieștecăruia și să îndrepteze și pietrele care vor fi strămutate de la locurile lor, să lipsească pricina și gliceava din mijloc, după care hrisev să mulțumește și o parte și alta a să urma și a-și avea stăpînire. Deosebit, să cerceteze dumnealor și pentru acel venit ce zic numiții preoți că le-au luat slugeru, cine l-au luat, și să dă vor dovedi că cu adevărat du pă partea lor de moșie, și cît au fost să apuce să-l îplinească, cum și pentru finu ce zic că l-au cosit slugeru du pă moșiia lor și pentru iapa ce zic că le-au luat-o, iarăși să cerceteze dumnealor ispravnicii și, dovedind jalba preoților adevărată, să le facă și îplinire.

Cercetînd dumnealor ispravnicii și pentru acele 40 pogoane de porumb ce zice că le-ar fi mincat vitele numiților preoți și a tovarășilor lor, de toate acestea cercetînd, de va fi dă îplinit, să facă mumbașirul și îplinire și, pentru toate acestea cîte să coprind mai sus, atît pentru moșie, cît și pentru cealelalte, dă cercetarea ce vor face dumnealor ispravnicii la fața locului, pe largu să înștiințeze înălțimii tale cu anafora, ca să li să facă cea desăvirșită hotărîre de înălțimea ta și atunci, cine va rămînea de judecată va plăti treapădu mumbașirului și toată cheltuiala părții ce va avea dreptate.

Arb. St. Buc.,
Ms. nr. 7,
f. 259v. - 260v.

Ci noi dă cercetarea ce am făcut, arătăm înălțimii tale, iar hotărîrea cea desăvirșită rămîne a să face de către înălțimea ta.

1780, maiu 5.

Badea Știrbei vel vornic, Ianache Moruzi vel logofăt, Grigorie Băleanu vel logofăt, Scarlat Grecianu.

844

Cartea domnească adresată ispravnicilor din jud. Vilcea spre a judeca și plîngerea lui Ion Diaconul din Recea împotriva egumenului mănăstirii Hurezu care i-ar fi împresurat „o livede de fin“ din Valea Cornilor.

1780
mai
15

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Vilcea, sănătate ! Vă facem în știre că la domnia mea au dat jalbă Ion Diaconul din satu Recea dintr-acei județ pentru egumenu sfintii mănăstirii Hurezul tot dintr-acei județ, cum că, avînd o livede de fin în Valea Cornilor, pînă în anul trecut au stăpînit-o cu pace, iar acum, sculîndu-să egumenu, cu silnicie zice că umblă să ia livede.

Pentru care vă poruncim, înfățișându-i înaintea dumneavoastră, să-i judecați și după dreptate urmînd, cum veți găsi cu cale să hotărîți în scris și să îndreptați. Iar fiind trebuință a să face vreo cercetare și la fața locului, dumneavoastră să orînduiți boierinașii, care va fi ceruți de amîndouă părțile, să meargă și să facă cercetarea și alegirea ce să cade, după scrisori i dovezi și dupe vechea stăpînire, pe a cărora alegire de vor rămînea cu toții mulțămîți și odihniți, să pue și semne. Sau, neodihnindu-să de acolo, cu cartea dumneavoastră de judecată și cu alegerea acelor boierinași, să-i sorociți la divan.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 258 v.

1780, maiu 15.

Domnul, în urma judecării la departamentul „de cremenalion” și la divanul veliților boieri și pe baza jalbei div vel slugerului Ștefan Cioran, prin care acesta reclamă o țigancă de la Maria Micșuneasca, hotărâște, conform pravilelor, ca țigancă să meargă la țiganul soț în țigănia slugerului, iar pentru munca robilor, părțile să se despăgubească între ele.

845

1780
mai
15

Preainnălțate doamne,

Jăluiesc mării tale că, avînd pricină de judecată cu dumneaei Mariai Micșuneasca pentru o țigancă a mea ce-mi este clironomie de la unchiul meu, Iordache Văcărescu, din luminată porunca mării tale, judecîndu-ne la <de>partamentu de cremenalion, au dat dumnealor boierii judecători carte de judecată să mi să dea numita țigancă cu copiii ei ce sînt din preacurvie. Dar dupe apelația ce au dat mării tale numita jupineasă, am eșit și la dumnealor veliții boeri și dumnealor, pontul pravilei ce este în cartea boerilor judecători, nu l-au priimit pentru copiii de țigani ce sînt din preacurvie, găsînd pricină cum că s-ar fi cununat prin știrea mea țiganii dumneaei și cu aceste doaa pricini au găsit dumnealor cu cale prin anafora să rămîn eu pagubaș și de țigancă și de copiii ei.

Luminate doamne, la aceste doaa pricini ce-mi găsesc dumnealor, am cuvînt de îndreptare. Întîiu, pentru cununie, că nici sînt cununați, nici știre am, nici că este un lucru ca acesta, nici că zice altcinevași fără numai acest Pătrașcu țiganu dumneaei, ci să să cerceteze prin preoți sau prin alții, iar cînd va fi cununați, să rămîn eu supt pedeapsa mării tale și să perzu țiganca cu copiii ei. A doaa, pentru tăcerea ce găsesc pricină dumnealor că am tăcut pentru țiganu dumneaei.

Luminate doamne, acest sălaş dă țigani, mie mi s-au venit clironomie de la unchiul meu, Iordache Văcărescu, și, după ce mi s-au trimisu din țigăniia unchiu-meu, au trecut 2 ani pînă cînd am aflat că acest țigan este preacurvar și rob al Micșuneascăi, că în ce chip mi s-au trimisu din țigăniia unchiu-mieu, într-acei chip și stăpîneam și eu și atunci am aflat că țiganu cel ade-vărat și după lege cununat cu țiganca, este fugit încă din țigăniia unchiu-mieu, din pricina acestui țigan al dumneaei ce preacurvea cu țiganca lui și sînt acum, trei ani de cînd acest țigan al dumneaei, luîndu-mi țiganca mea și copiii de țigani, au fugit la dumneaei și să află muncîndu-i pînă în zioa aceasta. Și fiindcă acum am găsit pe adevăratul și dupe lege bărbatul aceștii țigănci ce au fost fugit și l-am adusu cu atita cheltuială, iarăși poate să fugă, văzînd că țiganca i-o ține tot cu preacurvie acest țigan al Micșuneascăi, și nu numai că mi să face mie năpaste și pagubă dupe anafora dumnealor veliților boieri la această judecată, ci să face și dăspărțire de cununie fără de a nu fi nici un fel de pricină de despărțire. Iar pentru că zice dumnealor că dumneaei Micșuneasca au dat o fată de țigan la soția mea și au fugit, și în locul acei fete de țigan să oprească dumneaei pe Rada, țiganca mea și pentru această pricină să coprinde în cartea de judecată a boerilor judecători ot departament de cremenalion și mai alesu că este și adevărînță în scrisu de la preasfinția sa părintele mitropolitul de curgerea aceștii pricini.

Preamilostive doamne, dumnealor veliții boeri arată în anafora la un loc că pravilile poruncește că cei născuți din preacurvie urmează mumiilor lor, dar dumnealor găsesc cu cale

intr-alt chip, iar nu după poruncile pravililor, și într-alt locu arată că dupe poruncile pravilelor să perzu și țiganca și copiii.

Ci, cu lacrimi și cu genunche plecate mă rog mării tale ca să fie luminată porunca mării tale, să mi să citească anaforoa departamentului și hotărîrea dumnealor veliților boieri și, de mi să va cunoaște de cătră măriia ta dreptatea, ori să mi să întărească anaforoa departamentului, sau să fim scoși dinnaintea luminatului divan al mării tale să îmi aflu dreapta-tea. Și ce va fi, mila mării tale.

Preaplecătă slugă, Ștefan Cioran biv vel sluger

Răspunsul gospod.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoiu.

S-au citit innaintea domnii mele, atît anaforoa depertamentului cît și a dumnealor veliților boeri, în care fiind toată pricina arătată și înțeleasă pre largu cu toate zisile, și ale uniia părți și ale alteia, și nerămîind trebuință de divan, am hotărît cum scrie mai jos : întii , pentru că cununiia țigăncii, la care orînduesc dumnealor veliții boeri să facă cercetare preotului ce l-au arătat însuși Micșuneasca spre dovadă și mărturie la zisa ei, de vreme că în urma hotărîrii, adusu fiind innaintea părintelui episcopului Buzăului, prin blestem au mărturisit că nici el <nu i-a> cununat, nici să fie cununat nu știe, nici au auzit măcar, că sint cununați, și de vreme ce însuși mărturiia ce au avut-o, Micșuneasca au mărturisit acestea și zisa ei au rămasu nedovedită, rămîne îndreptat slugeru Cioran de pira ei și poruncim ca țiganca să meargă la bărbatul ei cel dupe lege. Și după poruncile pravilii, care hotărăse că, copiii cei născuți din curvie urmează mumii lor, să aibă a să lua și copiii ei de cătră Cioran, fiindcă domniia mea pravillile le urmăm, dar nu le stricăm și ceea ce să coprinde în anaforoa dumnealor veliților boeri că, măcar că pravillile poruncesc așa, dar dumnealor găseșc cu cale într-alt chip, aceasta este de tot necuviincioasă, care, nici înșine nu putem a o zice și a o scrie, iar munca țiganului are dreptate Micșuneasca să o ceară.

Pentru care, măcar că slugeru Cioran răspunde și la aceasta, zicînd întii, că acest sălaș i-au venit cliironomie de la casa lui unchiu-său Văcărescu și precum i-au venit, așa i-au ținut, al doilea, că după ce au aflat că este preacurvar fără cununie și strein al Micșuneascăi, și cum că țiganca lui are bărbat cu cununie pe altul ce să află fugar, l-au izgonit, ca să să lase de țiganca lui, să lipsească de acolo, dar n-au stătut mijloc, cu toate acestea, întărim să-i plătească munca.

Însă fiindcă și Micșuneasca, zise slugeru că îi ține țiganca și copiii de trei ani, poruncim să să socotească munca țiganului asupra Cioranului și munca țigăncii i a copiilor, asupra Micșuneascăi, și de va veni tot deopotrivă, să fie una pentru alta, iar de nu, să răspundă unul altuia, iar pentru fata de țigan, care îndatoresc pe Ciorani după ce au priimit slugereasa blestem, să o găsească cu cuvînt că au fost luată ca un amanet. Acest cuvînt de amanet are theorie deosăbită la lucru nemuritor și deosebită la lucru muritor, pentru că pravillile încă la celelalte lucruri orînduesc cînd din foc, din răzmeriță și din întimplare dumnezeiască să pierde acel amanet, iar nu din păstrarea celui ce l-au avut rămîne paguba a stăpînului, cu cît mai virtosu lucru muritor, ca acesta, care are și viață și moarte la vremea de întimplare a răzmeriții, ca acela, din spaimă s-au despărțit și au lipsit.

Pentru care, au încredințat judecata cu blestem, nu rămîne după pravili dator Cioran, atît numai, la această pricină trebuie theorie, ori cu blestem, sau cu alt mijloc să încredințeze slugeru judecata că au avut grija și paza acei fete a Micșuneascăi tocmai ca de ale sale slugi și fete, și, încredințînd judecata la aceasta, rămîne iarăși nesupărat. Tolico pisah gospodstvo mi.

Pecetea.

1780, maiu 15.

Carte domnească de judecată dată mănăstirii Sf. Gheorghe Nou din București în urma plîngerii egumenului. Pîrîșul se plînsese că închiriind niște odăi lui Vasile Vlad starostele brașovenilor acesta nu și-a îndeplinit așazămintul și face neuguțătorie cu odăile. Domnul hotărăște ca pîrîșul să plătească chiria datorată și să fie evacuat din acele odăi.

846

1780
mai
30

Zemli Vlahiscolu. La divan înaintea domniei mele, au eșit cuviosul igumen al mănăstirii Sfințului Gheorghe-Nou, chir Iosaf, pîrîș lui Vasile Vlad, starostea de brașoveni din București, așa zicîndu igumenu cum că la leat 1766 au dat o boltă Dumitru lui Vasile cu tocmeală prin zapis să dea pe tot anu chirie cîte taleri 24 vechi. Și pentru ca să o aibă totdeauna el cu această tocmeală, s-au legat să înbrace și poarta mănăstirii cu fier, iar, neînbrăcîndu poarta, să aibă a plăti chiriaa prăvălii pe an cîte taleri 60. După care această tocmeală, fiindcă n-au urmat în atîta vreme pînă acum a căptuși poarta, cerea să plătească pe anii trecuți chiriaa, tot taleri 60. Așijderea mai zicea igumenu, că fără dă știre și iscălitura sa, au luat doao odăi ale mănăstirii dă la un chiriaș și, unde plătea acela la mănăstire pe an cîte taleri 24, el ia pe an cîte taleri 50, făcîndu neuguțătorie cu odăile mănăstirii, și cerea ca și acele odăi să le ia pe seama mănăstirii.

Față fiind la divan și Vasile Vlad, și citîndu-să înaintea domniei mele zapisu ce au dat la mîna egumenului, l-am întreat întîi pentru poartă, dă ce n-au urmat tocmeii ca să o fi căptușit după cum s-au legat <?>. El răspunse cum că gătirea toată de atunci au făcut-o, aducînd hieru ce este trebuincios, dar zicea că poarta n-au avut temeiu jos și pentru aceia n-au făcut-o, așteptînd u ca să o întemeeze igumenu, și cum că nici fericitu patriiarh, aflîndu-să aici în vremea trecerii seferliilor, nu l-au lăsat să o facă, fiindu vremea răzvrătită, și că dintr-aceste pricinii au rămas dă n-au făcut-o. Iar pentru celelalte doao odăi, zise că sînt luate dă la stăpîni lor cu zapise, cari le-ar fi luat cu marda dă marfă într-însele și, mai vîrtos, că unul din stăpîni trăește și l-au lăsat pe dînsul vechil ca să le ție și să plătească chiriaa după legătura ce au avut, pînă va veni dă unde este dus, precum au și plătit, și igumenu au primit. Și arată și zapisu de la mîna acelor chiriași cu leat 1766 de s-au văzut la divan, după care cerea numitu Vasile să ție acele odăi, plătîndu obicinuita chirie, iar pentru bolta sa, va face poarta de hier după coprînderea zapisului că și gătirea <o> are făcută.

Deci, măcar că după prelungirea ce au făcut Vasile într-atîția ani dă n-au făcut poartă de hier, era a-l supune la plata chirii de acei taleri 60, dă vreme ce n-au stătit la așazămint, dar fiindcă nici în zapis nu arată vreme orînduită cu soroc pînă cînd să o facă, și și igumenu iarăși l-au îngăduit dă au făcut atîta întîrziere, trecînd cu tăcerea după prinsoarea ce au dat în divan însuși că va face, acum s-au hotărît ca să-și dea chezaș numitu Vasile neuguțătoru, dă credință, precum igumenu au cerut, cum că de loc să va apuca acum dă lucru să o facă negreșit, iar judecînd-o, să aibă acel chezaș a răspunde și a plăti chiriaa, acei cîte taleri 60 pe an, după zapisul lui Vasile. Iar pe celalte doao prăvălii, volnic este igumenu a le face zapt și a le stăpîni, dîndu-le cui va vroii ca un stăpîn, și Vasile ce va avea, își va căuta cu cel ce zice că i le-au dat, dă vreme că să cădea să cunoască pă igumen dă stăpîn, și să le ia dă la igumen, iar nu de la alții fără dă iscălitura igumenului.

Care aceasta asemănundu-să ca ghidecul cela ce cu hotărîre prin hrisov l-am rădicat domnia mea și du pă la alte mănăstiri a nu să mai urma, și fiind cu cale și cu dreptate cererea igumenului, poruncim zapciule ce ești orînduit, rădicîndu-și Vasile ce va avea într-însele, să le faci teslim la mîna igumenului cum și pentru bolta sa să urmezi hotărîrii după cum să coprinde mai sus. I i. saam rech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8.
f. 267v.-268.

1780, mai 30.

Carte domnească prin care ispravnicii din jud. Saac sînt însărcinași să facă cercetări în legătură cu plîngerea unor mazili și locuitori împotriva ungurenilor hoși din Fîntînele.

847

1780
Iunie
12

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Saac, sănătate! În trecutile zile, ne-au fost dat jalbă o seamă de mazili și lăcuitori dintr-acei județ cum că ungureni streini, ce șad la Fîntînele, fură vite,

cai, le spargu pivnițe cu bucate și alte multe hoții fac. După a căroră jalbă, osibitu de porunca ce s-au trimis ispravnicului lor, v-am scris și dumneavoastră ca să cercetați și de veți dovedi jalba adevărată, să împliniți paguba și pe cel vinovat să-l aveți la pază și să înștiințați domnii mele, așijderea să dați pe toți, unul pe chezașiia altuia, ca la întâmplare de vină să răspunză ceilalți pentru unul, și nici o urmare nu ați făcut, nici n-ați trimis înștiințare. Ci acum, viniră o mulțime de ungureni dintr-aceia de acolo, cu jalbă, arătînd că pe doi, ce au fost de bănuială, i-au dat în mîna slujitorilor dumneavoastră ca să vi-i aducă și de la slujitori au scăpat și i-ați apucat pã dinșii ca să plătească paguba ce s-au făcut. De unde, dă mai multă bănuială că aceia în vreme ce au fugit sintu adevărat hoți, de care sinteți în mare vină, mai virtos cînd vor fi adevărate acestea ce jăluesc că din mîna omului dumneavoastră au scăpat acei doi ungureni, și era să ne pornim cu urgie asupra-vă, de ce să vă scape hoți vinovați și de ce într-atîta vreme să nu ne înștiințați, ci cu netrebnicie purtîndu-vă, de la însuși ai voștri oameni au scăpat hoții.

Deci, măcar că și lor li s-au poruncit aici ca să nu să sufere a să afla între dînșii oameni d-alde aceștia cu rele fapte între ei, ci însuși ei, cînd vor dovedi pre vreunul, să-l dea de gitu în judecată, dar pentru ca să să facă împlinire pãgubașilor de la cei vinovați și pentru ca să să dovedească hoții, iată rînduim pe acest mumbașir, carele viind acolea să căutați ca negreșit să puneți în mînă pã acei ce au fugit și să-i aduceți înnainte-vă pã acei pãgubași față cu ungureni și să faceți foarte cu amăruntu cercetare aevea și pã supt cumpātu, cu tot felu de dovezi și cercări, ca să dovedeți pã cel vinovat. De la care, după ce veți face împlinire de toată paguba pãgubașilor, să-l aveți la opreală și să înștiințați domnii mele, iar ceilalți să nu fie trași și supărați și să aibă odihna și răpaosu lor, fără de numai să-i dați pã chezașiie unul pã seama altuia.

După poruncile ce sintu date mai dinnainte pentru acești ungureni, iată vă trimitem și jalba lor, cum și alte doao jãlbi ce sintu asupra lor, care și pe acestea cercetîndu-le, să faceți îndreptare negreșit și, urmînd la toate duple cum vă poruncim, să trimiteți domnii mele răspunsu pe largu de săvirșire.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 269v. - 270.

1780, iunie 12.

848

Lista de boieri orînduiți judecători „la trebile de cremenalion” din Craiova.

1780
august
1

Nicolae Zătreanu s-au orînduit judecător la trebile de cremenaleon ot Craiova, 1779 martie 13.

Ștefan Crăsnaru sluger s-au orînduit judecător la divanu Craiovii, leat 1779 aprilie 12.
Costandin Tîrneveanu, biv <al> 3<-lea> logofăt s-a orînduit judecător la cremenalionu de la Craiova, în locul Barbului Oteteleşanu biv clucer za arie, 1779 aprilie 17.

Chiriac biv ceauș de aprozi, judecător la cremenalion, în locul unuia dintr-acei ce au fost, leat 1779 iulie 15.

Costandin biv ispravnic za curte, în locu lui Chiriac biv ceauș de aprozi, leat 1779 octomvrie 4.

1779 dicemvrie 10, s-au orînduit dumnealui stolnicu Ioniță Glogoveanu judecător la divanu Craiovii.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 4.

Drăghicean polcovnic Oteteleşanu, judecător la cremenalionu ot Craiova.

1780, avgust 1.

849

1780
septembrie

Domnul în divan împreună cu mitropolitul, episcopul și vețiții boieri, dă hrisov de întărire a stăpînirii medelnicerului Manolache Grădișleanu peste „opt și jumătate pogoane dă vie, cîzvîrti 1, lucrătoare cu pămîntu lor” și ia scrisorile din mîna pîrșului Ștefan postelnicel Calomati ca „să nu să scoale în a cerca judecățile”

Dat-am acest domnesc al nostru hrisov credincios boierului domnii mele Manolache Grădișteanu biv vel medelnicer, ca să aibă a ținea și a stăpîni opt și jumătate pogoane dă vie

lucrătoare, cezvîrte una, în dealul Cernăteștilor sud Sac, pentru că înaintea domniei mele la divan, fiind preasfinția sa alesul dă Dumnezeu părintele mitropolitu țării, chir Grigorie, iubitorii dă Dumnezeu părinții episcopi, al Buzăului și al Rîmnicului, și toți dumnealor cinstiți și credincioși boierii cei mari ai divanului domniei mele, au eșit Ștefan postelnicel Calomati cu numitu medelnicer și făcu pîră Ștefan, cum că aceste pogoane dă vie au fost ale mătuși-si Marii, ce au ținut-o unchi-său Panait cupețul, și ale fiicii ei, Ilincăi ce au murit. Dă care, 5 pogoane și o cizvîrtă le-ar fi luat răposata stolniceasa Cheajna Grădișteanca, muma medelnicerului, dă la mătuși-sa în silă și cu înșălăciune, numai drept taleri 21, fiind pămîntu dă supt dînsile al ei, iar stolnicu Ghica, cu cît mai vîrtos, că dă atunci pînă acum au trecut iarăși la mijloc ani.

Care această carte dă judecată, cu hotărîre din divan a domniei sale Alecsandru Ghica vodă, de s-ar fi arătat ca să să vază dă către domnia mea, mai nainte, nu s-ar fi mai făcut nici o orînduială dă cercetări la fața locului și dă judecată, nici s-ar fi mai prelungit pînă acum, fiindcă toată dreptatea și după pravilă aceiași hotărîre, după care și domnia mea judecăm și hotărîm pă Ștefan postelnicel Calomati că umblă rău, fără dă temeiu, și drept nu are nici pentru clironomie, dă vreme ce Ștefan, fiul Marii trăește, care acela iaste moștenitor, iar nu el. Și nici Ștefan, pîra aceasta nu o poate face, mărturisind mai vîrtos și singur el, că vînzarea mumii-sii iaste bună, nici pentru cuvîntu dă protimisis, cum nici pentru pricinuirea dă silă și înșălăciune, fiindcă aceasta nu să primește la hotărîre, precum arată mai sus. Și așa, toate ceririle lui fiind rele, hotărîm să stăpînescă medelniceru aceste opt și jumătate pogoane dă vie, cizvîrte 1, lucrătoare, cu pămîntu lor, cu bună pace dă către Ștefan postelnicel, ca niște drepte cumpărători.

Și, pentru ca nu după vremi să să scoale iarăși a cerca judecățile, să să pricinuiască și însuși lui cheltuială și medelniceresii necaz, poruncim zapciule ce ești orînduit, scrisorile ce sînt la Ștefan dă pricina acestii vii, să le ei dă la mîna lui, iar la mîna dumneaei medelniceresii am dat această hotărîre întărită prin domnescu hrisov cu iscălitura și pecetea domniei mele, marturi fiind și preaiubiții domniei mele fii, Costandin voievod, Dumitrașco vodă i dumnealor cinstiții și credincioșii boierii cei mari ai divanului domniei mele; pan Dumitrache Ghica vel ban, pan Badea Știerbei vel vornic dă țara de sus, pan Nicolae Brîncoveanu vel vistier, pan Dumitrașco Racoviță vel vornic de țara de jos, ceasa au făcut zapis înpotrivă, puind că ar fi pămîntu al dumneaei, i un pogon și jumătate cu pămînt, iar al Marii l-au cumpărat medelniceru Manolache, i 2 pogoane cumpărate tot dă medelniceru Manolache dă la Ilinca, fata aceiași Marii, căriia Marii, numindu-să el că iaste rudă și clironom, cerea ca locu dă supt aceste vii să-l ia întru stăpînirea lui ca clironomie rămasă a mătuși-sii. Iar pentru vii, cu protimisis căuta să întorcă banii cumpărătorii medelnicerului, zicînd că de multe ori s-au judecat cu răposatu clucer Pantazi Cîmpineanu, fratele medelnicerului, și cu medelniceru, pentru această pricină și din prelungirile medelnicerului n-au aflat îndreptare. Pentru care, ceru a i să face hotărîre și izbrănire, arătînd o carte dă poruncă a răposatului...¹ cu leat...¹ ce scrie către ispravnicii ot sud...¹ cum că, judecîndu-să numitu Ștefan cu cluceru Pantazi înaintea velișilor boieri pentru această pricină și neputîndu-să hotărî, poruncește să-i judece acolo la județ și dă nu să vor odihni, să-i trimiță la divan, i altă carte cu leat 1767, iscălită dă Mateiu Cocorăscu vornic i dă Costandin, biv vel căpitan za Iefecii, în care coprinde că, pentru 5 pogoane dă vie ce arătase Ștefan postelnicel că i s-au înpresurat dă către cluceru Pantazi, nefiînd și medelniceru Manolache față cu scrisorile, altă cercetare n-au putut face, fără numai scrie că au dat mărturie înprejurenii că acele pogoane sînt ale postelnicelului Ștefan i altă carte dă alegere a stolnicului Iordache Crețulescu și a pitarului Costandin Nenciulescu cu leat...¹ „ce au fost rînduiți din porunca domniei mele cercetători la fața locului ca să vază după scrisorile amîndurora părțile pă al cui loc sînt aceste vii”.

Care carte citindu-să, s-au văzut că numai după arătarea și cărțile lui Ștefan, au făcut cercetare și scriu că s-au găsit aceste vii pă pămîntu lui Ștefan, dar medelniceru iar n-au fost față acolo, nici atunci. Așijderea mai arată Ștefan o anafora a dumnealor velișilor boieri, cu leat 1779 ghenarie 18, care scrie cum că, nefiînd medelniceru odihnit pă alegerea rîndui-

ților boieri și arătînd Grădișteanu carte veche dă hotărînciile coprinzătoare dă toată moșia sa, s-au rînduit de iznoavă a să face în fața locului cercetare, cum și alte scrisori dă pricina aceasta mai arată.

Fată fiind la divan și medelniceru Manolache, s-au întrebat cu ce temeire stăpînește aceste vii și dă cînd, și arată, întîi un zapis cu leat 1754 octomvrie 15, dă sînt ani 26, prin care vinde Maria ce au fost soție lui Panait cupețu ce zice postelnicelu Ștefan că-i iaste mătusă, împreună cu fii-său Ștefan, la răposata stolniceasă Cheajna, muma medelnicerului, 5 pogoane și o cizvirtă dă vie din Valea Poenii în taleri 21, pogonul po taleri 4, așa scriind că pămîntu iaste al numitei jupnese și numai vița a ei, părăsită fiind. Iar după aceasta, scoase medelniceru alt zapis scris cu leat 1766 februarie 20, dă sînt ani 14, iar al Marii, la mîna medelnicerului, în care adeverează că la zapisu vînzării dintîi, măcar că s-au scris cum că pămîntu iaste al numitii jupnese ne alt neavînd atunci ale ei vechi scrisori. Iar după ce le-au găsit, trăgîndu-să via cu vecinii și înprejurașii, s-au găsit pămîntu numitii jupnese, numai pogoane 2 i cezvîrte una, iar trei pogoane pã al ei pãmînt.

Drept care, făcînd schimbu, i-au dat medelniceru din moșia sa, loc dă trei pogoane nedajnice fără otaștină, pentru care schimbu arată medelniceru că i l-au dat dă atunci, scoțînd spre dovadă o anafora a preasfinții <sale> părintelui mitropolit cu leat 1778 maiu 11, scriînd că înaintea preasfinții <sale> și a părintelui episcopu Băzăului, chir Cozma, aducînd pã însuși Ștefan, fiul Marii, dinpreună cu alte 2 mărturii, au mărturisit, atît pentru zapisu dă așazămîntu schimbului, că iaste adevărat, cit și pentru schimbu, cum că dă atunci și i-au priimit mumă-sa și tot printr-acei zapis din urmă i-au vîndut Maria medelniceasa acel pogon 1 pol cu pămîntu lor în taleri 60. Arată și zapisu Ilinchii, fata Marii, cu leat 1768 martie 6, dă sînt ani 11, vînzînd medelnicerului Manolache ale ei 2 pogoane dă vie ce i-au fost zestre, însă numai vița, fiind pămîntu medelnicerului, și să facu peste tot, după aceste trei zapise, pogoane opt și jumătate, cezvîrte 3, după care au și stăpînit nelipsit medelniceru într-acești ani toate aceste vii, precum nici însuși Ștefan postelnicel nu putu tãgãdui. Iar pentru cea ce zice Ștefan că dă atîtea ori s-au judecat și nu i s-au cercetat pricina bine, scoase medelniceru o carte dă judecată a răposat fratelui domnu Alecsandru Ghica vodă cu leat 1768 iulie 15, care, citîndu-să la divan, văzum că asemenea piră au făcut numitul Ștefan pentru această vie și atunci, înaintea domnii sale, și, judecînd măriia sa împreună cu preasfinția <sa> părintele mitropolit și cu dumnealor veliții boieri, toate pîrile și ceririle lui Ștefan le-au găsit rele și fără dă temeu, întîi pentru rudenia ce au arătat el că iaste dintr-o soră a lui Panait ce au fost soț acei Marii, care iaste trigheneas, s-au văzut că, mortu fiind atunci Panait, au rămas dăzlegată rudenia lui cu Maria.

Al doilea, pentru cuvîntu ce au mai zis, că el poate să moștenească copilu lui Panait, fiindu-i văr, fiindcă el era viu, după cum și acum trăește, nici această cerire nu i s-au priimit, mai virtos că moștenirea vii aceștia s-au dovedit atunci că iaste dă zestre ei, iar nu dintru ale lui Panait, bărbat-său.

Al treilea, pentru sila și înșălăciunea ce au zis el că au avut mătuși-sa dă la stolnicel, aceasta iarăși nefiind priimită la hotărîrile pravililor, căci silă nu poate să facă cinevași asupra altuia la locu ce să chivernisește și să oblăduiește dă domnu, dă pravilă și dă ajutor domnesc, nici cu cuvînt nu s-au putut ajuta, mai ales arată printr-aceiași carte că, d-ar fi și fost rudenie din sînge, dar, cu prelungirea vremii, pîrile lui s-au găsit rele și hotăraște domnia sa prin numita carte să stăpînească medelniceru această vie, pogoane opt și jumătate, cizvirte 1 cu pămîntu lor, nesupărat dă către Ștefan, dovedind și vînuind încă pã Ștefan că, ca un ficlean apucîndu să dă lucru streinu și adăogînd a cere protimis cu rudenia Marii făr' dă cuvînt și făr' dă pravilă, era și vredne dă pedeapsile pravililor.

Deci, văzînd și domnia mea bune cumpărătorile medelnicerului Manolache, întărite cu judecată și hotărîre domnească, ce iaste făcută cu bună dreptate și cu cercetare foarte pã amăruntu, iar nu precum zice pîrișu că nu i s-au cercetat pricina bine, l-am întrebat cu ce mai caută el peste judecată și hotărîre domnească, cercînd judecățile și divanu, și nici un temeu să arate nu avu, dăcît cele ce au zis și au arătat atunci la judecată înaintea

răposatului domn, fără numai pricinuia cum că are zapisă dă cumpărare dă la mătuși-sa pentru aceasta. Care cerindu-i-l să să vază, nu avu precum zicea el, ci arată un zapis cu leat...¹ al Marii, soțu lui Panait cupețu, prin care fi vinde lui altă vie ce singur el zice că și-o stăpînește osebit. Și după ce isprăvește vorba dă această vie a lui, scrie dădăsupt și acest cuvînt (așijderea să aibă a căuta și locu vii ce s-ar fi înpresurat dă către stolniceasa Cheajna ca putindu-l scoate, să-l stăpînească) și la acest cuvînt era toată răzimarea lui și pornirea prin judecăți. Dar, cu aceasta nu poate avea nemic temeliu și cuvînt dă dreptate, pentru că după, ce scrie și zice să-și caute și dă va putea scoate, și-au căutat, s-au cercetat și judecata au găsit că iaste al stolnicessii Chejnii după zapisile ce au arătat, cum și după stăpînirea dă atîtea ani pînă la cartea răposatului Alexandru vodă pan Ioan Muruzi vel logofăt dă țara dă sus, pan Grigorie Băleanu vel logofăt dă țara dă jos, pan Ianache Văcărescu vel spătar, pan Iorgache Mavrocordat vel postelnic, pan Nicolae Filipescu vel clucer, pan Costandin Cocorăscu vel paharnic, pan Dumitrache Fălcoianu vel stolnic, pan...¹ vel comis, pan Suțul vel sluger, pan Costandin Nenciulescu vel pitar și ispravnic, pan Grigorie Băleanu vel logofăt dă țara dă jos, scriindu-să hrisovu acesta la leat 1780 septemvrie, dă Petre logofăt za taină.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 3.
f. 306v. - 308.

¹ Loc alb

Domnul, în baza hotărîrii din divan, privind pricina dintre Despina și ceilalți nepoți cu epitropul lor Mihai Anașulea, poruncește ca pritul să fie „slobozit” din închisoare, „cu chezaș pă om” spre a „umbla în judecată pînă să va hotărî și va lua sfîrșit.”

850

1780
septembrie
2

Cît pentru taleri 15.500 ce este hotărît Mihai Anașulea să dea Despina, nepoată-si aceia, ca o datorie a lui, dupe pravilă și după judecata ce cu divan s-au făcut cu bună certare spre întărire la anaforaoa părintelui mitropolitului, sînt bine hotărîte și hotărîrea aceia are a să uma. Dar, de vreme ce din porunca domniei mele, dupe însuși jalba și cerirea nepoților lui Mihai, între care nepoți au fostu și Despina, care are a lua acești mai sus-numiți bani, s-au orînduit a să căuta și osăbita pricină a periusii Mantii și a lui Gheorghe, cum și socoteala tovarășii lor de neguțătorie, și au și intrat în judecată cu toții, stînd pînă la o vreme vechilul lui Costandin, care ține pe Despina, iar după ce s-au dovedit la judecată acest Costandin Țețul în vina furțișagului că au pit<it> catastise și socoteli de ale acei pricini, s-au sculat vechilul lui de s-au dus lăsîndu epitropu pă Chiriac Arbut, numai ca să ceară acei taleri 15.500, iar la pricina ceialaltă să nu să amestice.

Și fiindu că, după pricina ei, au luat sfîrșit, așa și pricina <a> ceilanți nepoți nu este cu cale a rămînea necăutată și pînă a nu fi față aici însuși Costandin, soțul ei, sau epitropul lui, cu acele catastise i scrisori, nu poate lua sfîrșit, am poruncit domniea mea ca, Chiriac Arbut, ce este lăsat epitropu de Costandin Buri, vechilul Despina, să aibă a scrie ca să vie ori însuși Costandin, ori Costandin Buri, să să caute și pricina și socoteala ceialante. Dar pentru ca să fie silit și de nevoie a veni ori însuși elu, ori vechilu și a lua sfîrșit și treaba aceia, poruncim zapciule ce ești orînduit asupra lui Mihai, pentru împlinirea acelor taleri 15.500, să slobozii pe numitul Mihai cu chezaș pe cm ca să nu dosească și să fie slobod de închisoare spre a umbla în judecata ceialantă pînă să va hotărî și va lua sfîrșit.

Pentru care, acum să arăți această poruncă a domniei mele lui Chiriac Arbut, să scrie lui Costandin ce ține pă Despina, să vie negreșit ca și o pricină și alta să ia sfîrșit. Însă chezașul ce va avea să dea, nu numai să fie vrednicu credinții pe care să să odihnească și să mulțumească Chiriac Arbut, epitropul Despina, ci să-l și scoți și înaintea dumnealor boierilor ca, înaintea dumnealor, să dea chiezășiia lui în scris și, la vreme cîndu i să va cere cmul, să aibă a-l duce iarăși înaintea judecății și a-l da în mîna zapciului, iar lipsîndu, sau dosîndu-să, să aibă chiezăș.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 307 v.

1780, septemvrie 2.

Divanul domnesc judecă pricina popii Radul de la mănăstirea Sf. Spiridon Nou și cetașii lui din Râsuceni (jud. Vlașca) cu sătrarul Ștefan Grecianu care le-ar stăpîni moșiile Râsuceni și Schitu. Judecata hotărăște stăpînirea sătrarului, acesta probînd cu acte posesia moșiei, și, pentru că reclamanții spun că le stăpînește căminul părintesc și biserica, hotărăște o nouă măsurătoare a moșiei și restituirea unei părți zălogite.

Zemli Vlahiscoiu. La divan înaintea domnii mele, unde fiind preasfinția sa părintele m itropolit, iubitori dă Dumnezeu episcopi, al Buzăului și al Rîmnicului, și dumnealor veliții boieri, au eșit preotul popa Radul ot mănăstirea Sfințului Spiridon cel Nou, împreună cu părtașii săi, Gheorghe Nedelco și Ion, frați ot Râsuceni sud Vlașca, zicînd popa Radul că hotaru moșii Râsuceni și Schitu, sud Vlașca, au fost cămin și moștenire a moșilor și părinților lor, împreună cu a lți moșneni dă acolo, pã care pinã la leat 1764, tot ei l-au stăpînit, iar atunci, unul dintre dînșii, anume popa Mateiu, pentru a sa trebuință vrînd a-și vinde moștenirea, n-au făcut zapis numai pã cit li era partea lui și au vindut și ceia ce nu avea, adică stînjâni 600, la Radu l logofăt, dă la carele să aflã acum supt stăpînirea sătrarului Ștefan Grecianu, și cerea să aibã dreptate. Așijderea și ceilaltã moșie ce mai iaste tot într-acei hotar, afarã dintr-acești 600 stînjâni, zicea numiții piriși că fiind pusã zãlog dã acel popa Mateiu i dã alți moșneni, la stolnicu Ștefanache și neavînd bani să-i dea ca să și-o scoată dã supt zãlojire, s-au împrumutat acei moșneni la sătraru cu taleri 80, dã au dat stolnicului Ștefanache puind numitului sătraru moșia zãlog, și acum, vrînd ei a-i da banii zãlojirii și să-și ia moșia, sătraru nu priimește.

Față fiind la divan și numitu sătraru, s-au întrebat ce are a răspunde pentru acei stînjâni 600 și zise că îi sint dați zestre dă la socri-său, Radu logofăt, prin foae și cu zapise vechi. Care arătîndu-le, să văzu întii un zapis scris cu leat 1764 februarie 21, iscãlit dã un Stan Tomescu vinzătoriu, dinpreună cu fii-său Radu și dã alți märturii, vinzîndu-și printr-insul partea lui din moșia Râsuceni i Schitu a numitului preot popa Mateiu i Laona dîiaconu, verii lui i, i o carte dã poruncã a răposatului domnii sale Scarlat vodã, cu leat 1761 februarie 21, pr in care aratã că au rînduit un vornicel ca să meargã să cerceteze, avut-au Ghinea Prodilescu parte dã moșie în Râsuceni, au numai zãlojirea ce au zãlojit-o Radu Urichescu, tatul dîiaconului i Mateiu, adică tatul acestui popa Mateiu, dã acolo dã la Râsuceni, și dã cercetare ce va face, vîind la divan, să li să izbrãneascã pricina. Și au zis popa Mateiu acum înaintea dumnealor veliților boieri, unde au fost dã față, că, făcînd cercetare în urmã la divan înaintea răposatului i Scarlat vodã, cu judecatã au scos partea sa dã supt zãlojirea Protilescului, dîndu-i-sã și carte dã judecatã. Dar acea carte împreună cu alte scrisori ce au mai avut, au arãtat că în vremea rãzmiriții, robîndu-sã dã silnici, s-au rãpus, din care aceste zapise și carte domneascã, să dovedeie că bine au vindut popa Mateiu acești stînjâni 600, iar dupã acestea aratã sătraru la divan și zapisu vinzãrii popii lui Mateiu ot leat 1722 februarie 23, iscãlit dã numitu preot, prin care aratã că-și vinde partea lui, stînjâni 600, la Radu logofăt.

Dupã ce dar, am văzut aceste scrisori și zapise la mina sătrarului, am cerut dã la piriși să ne arate vreo carte și dovadã, și neavînd nici un temeu a zice și a arãta pentru acei stînjâni 600, că n-au fost toți ai popii lui Mateiu, să lãsarã a mai face aceastã pirã și începurã a cere aã aibã protimisis a lua acei stînjâni dã supt stăpînirea sătrarului, cu întoarcere dã bani zicînd popa Radu și ceilalți, că li să mai cade lor, fiind moșneni și nefiînd iscãliți nici neamul lor, nici ei, în zapisul vinzãrii. Înpotriva cãrora cerire, rãspunzînd sătraru Ștefan că sint 16 ani dã cînd au cumpãrat-o socri-său și ei aflîndu-sã dã față la vinzare, cum și dã atunci încoace, fiind tot aici, au tãcut, i-am întrebat dã ce nu-și cãuta pirã dã protimisis, atunci în vreme cînd li să cãdea, și dã s-au mai judecat vreodatã pentru aceasta, și ziserã că au fost dã față la vinzare și dã atunci încoace tot aici s-au aflat și nici o pirã n-au mai făcut altãdatã, iar popa zicea că au fost nevîrsnec și cu acest cuvînt își adãoga cerirea dã protimisis, dar la judecatã nu s-au priimit pirã lor, acum peste 16 ani, cînd sorocu pravîlii trecînd, și el fiind tot aici, nu mai poate face aceastã pirã dã protimisis, mai virtos cã, și dã au fost el nevîrsnec precum zice, dar ceilalți pãrtași ai lui să văzurã că era atunci în vîrstã și nici cu aceasta nu să puturã nemic ajuta.

Deci, cit pentru acei 600 stinjeni, neavind pirişii nici un fel de temei să arate inoptriva scrisorilor şătrarului Ştefan, şi fiind 16 ani trecuţi dă cind au cumpărat Radu logogăt şi au stăpînit atit el, cit şi gineri-său Ştefan, nelipsit pînă acum, şi pirişii aflindu-să dă faţă la vînzare, cum şi dă atunci incoace fiind tot aici şi însuşi arătînd că altă dată piră n-au făcut, nici o dreptate dă protimisis n-au avut, că au trecut vremea sorocului pravillii şi au rămas bună cumpărătoarea Radului logogăt şi statornecă moşia supt stăpînirea şătrarului.

Pentru care, am hotărit să stăpînească şătraru acei stinjeni 600 în numita moşie după zapis, cu pace dă către pirişi, dîndu-i-să şi întărirea domnii mele la mină. Iar pentru ceilaltă moşie ce au avut-o pusă zălog tot la numitu şătrar, citindu-să la divan zapisu zălojirii şi vîzîndu-să că nu scrie cu sorocu hotărit, cînd să-i dea banii, sau, dă nu-i va da, să rămie moşia siătătoare, ci numai că s-au împrumutat cu taleri 80 şi i-au pus moşia zălog şi fiindcă în zapisu zălojirii pirişii nu sînt iscăliţi, la aceasta s-au cunoscut că au dreptate a-i întoarce banii să-şi ia moşia, mai virtos că şi însuşi şătraru, fără dă a nu mai pricinui nemic, au zis în urmă, dă sineşi nesilit şi neîndatorat dă judecată, că priimeşte a-şi lua banii înapoi, am hotărit dar, ca să-i întoarcă banii zălojirii cu dobinda lor la zăce unul după hotărîrea domnii mele, ce iaste făcută prin hrisov.

Şi fiindcă precum şătraru are a-şi lua banii cu dobindă, urmează orînduiala dreptăţii a-şi cere şi pirişii venitul moşii dă cînd o ţine şătraru, poruncim dar, ca dintr-acei bani ce au a i să răspunde, să să scază pirişii cu venitul ce va fi luat şătraru du pă acea moşie în anii dă cînd o are zălog pînă acum, iar ceilalţi bani ce i să va mai face, dîndu-i, să-şi ia moşia întru stăpînirea lor. Însă acei stinjeni 600 ce s-au hotărit a-i stăpîni şătraru, ziseră pirişii în urma hotărîrii, că nu caută a stăpîni pă unde au cumpărat socri-său, ci le ia biserica şi moşia pă unde iaste mai bună.

Pentru care şătraru, fiindcă nu are să arate la divan, zapis cu semne anume dă cumpărătoarea acelor 600 stinjeni dă unde şi pînă unde, ci numai dă suma stinjenilor, ci fiindcă după obicei pămîntului au dreptate moşnenii a ţinea căminul şi siliştea cu biserica lor pă unde vor fi stăpînit moşnenii mai nainte, poruncim să meargă boieri hotarnici la faţa locului şi într-acestaşi chip să urmeze a le-o deosebi şi a le face alegere după acest obicei şi pronomionu ce au moşnenii.

Pentru care, am dat această carte întărită cu domneasca noastră pecete la mina popii Radului i părtaşii lui ca să-şi stăpînească partea dă moşie cu pace dă către Ştefan şătraru şi dă către tot neamul lui.

I i. saam receh gospodstvo mi.

1780, septembrie 20.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 312v. - 313v.

Porunca domnului către ispravnicii judeţului Olt care sînt însărcinaţi să execute hotărîrea dată împotriva lui Crăciun din satul Putineiu. Învinuitul, în calitate de arendaş al moşiei Săgarcea proprietatea stolnicei Ecaterina Bălceanu, a vîndut produsele moşiei unor străini ceea ce este „împotriva nizamului”, pentru care fapt a fost pedepsit cu bătaie şi trimitere la ocnă.

852

1780
octombrie

5

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Olt, sănătate! Vă înştiinţăm pentru Crăciun dă la satu Putineiu, ce au fost cumpărător dă venitu moşii Săgarcea, partea stolnicei Ecaterinii Bălăcean-căi, carele s-au dovedit cu faptă împotriva nizamului, amestecîndu-să şi întovărăşîndu-să cu streini dă dincolo la alişverişu bucatelor acestor moşii.

De care, fiind foarte vinovatu, s-au hotărit dă către domnia mea a să pedepsi cu bătae şi a să trimete la ocnă. În urmă, erîndu-să dă ocnă, i s-au făcut pedeapsă cu bătae aici, iar moşia aceasta ce o avea cumpărată, să aibă a să întoarce la numita stolniceasă ca să nu să mă i amestece el.

Pentru care vă şi poruncim ca, după această hotărîre, să aveţi a urma şi negreşit să daţi înapoi numita moşie, stăcînd tocmeala şi cumpărătoarea lui cu întoarcere dă bani ce să va

face a i să întoarcă și bucatele acelea cite du pă această moșie s-au adunat și sint poprite, cu porunca noastră să aveți a le vinde dumneavoastră la pămînteni cu prețu ce să urmează, și pentru cîți bani vor prinde, să ne înștiințați, și veți avea poruncă. Așijderea și dijma ce n-au apucat să ia și au rămas la săteni, cu aducerea lui aici cu marafetul dumneavoastră să să stringă și asemenea să să vînză la pămînteni. Iar pă acest Crăciun cu nevasta, cu copiii și cu toată casa lui, să-l rădicați dă acolo și să-l dați în mîna acestui mumbașir ce într-adinsu s-au rîmis ca să-l aducă aici spre a să așază cu șăderea și cu biru lui, aici în București.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 267 - 257 v.

1780, octomvrie 5.

Această carte s-au dat în mîna dumnealui vel spătarului. Octomvrie 7.

853

1780
noiembrie

7

Hrisov de întărire dat Mariei Lupoianu ca să-și stăpînească moșia din Cîmpina pentru care avusesse multe judecăți cu Pantazi Cîmpineanu vărul tatălui său Radu și cu fiul său Scarlat, aceștia năpăstuiind-o cu acte false. Divanul domnesc judecînd din nou ti recunoaște dreptatea. Pricina ia sfîrșit după 22 ani prin împăcarea părților, Maria renunțînd la venitul moșiei din acest timp, iar Scarlat la datoria veche făcută de bunica ei.

La divan înaintea domnii mele, față fiind preasfinția sa alesul dă Dumnezeu părintele nostru mitropolitu țării i sfinția lor iubitorii dă Dumnezeu părinții episcopi și toți dumnealor cinstiții și credincioșii boierii divanului domnii mele, făcut-au piră Maria Lupoianca, fata Radului Cîmpineanu și soția lui Nicolae Lupoianu ce au murit, asupra dumnealui biv vel stolnic Scarlat Cîmpineanu, fiiul răposatului clucerului Pantazi Cîmpineanu, așa zicînd Maria cum că ia, rămîind mică dă la părinții ei, fost-au întru epitropia moași-si Ilincăi, sora paharnicului Costandin Cioranul, ce era mumă tătine-său, Radu Cîmpineanu. Iar după ce au murit și moași-să, rămîind singură, măritîndu-să, au luat întru căsătorie pă numitu Lupoianu și după aceia, vrînd a-și lua întru stăpînire clironomiia tătine-său, au găsit-o zălojită dă mai sus-numita moași-să la Costandin Cioranul frate-său, drept o sumă dă bani, care socotînd¹ paharnicu pă acea vreme, fiind și el mort. Clironomi avea pă Grigorie pitaru Cioranul, cu care judecîndu-să i s-au dat dă la judecată a plăti datoriia ce au fost făcut-o moași-să și să-și ia toată clironomiia tătine-său întru a ei stăpînire, dar, neavînd bani, s-au împrumutat o sumă dă la răposatu clucer Pantazi Cîmpineanul, ce fusese văr premare cu Radul Cîmpineanul, acei bani cu care au împrumutat-o, plătîndu-i ia rînduri-rînduri, au rămas din dobînzii să-i mai dea taleri 1000. Care bani ce au rămas, răposatu Pantazi ce era pe acea vreme vel medelnicer, i-au făcut capete și i-au luat zapisu de la mîna, iscălit de dinsa și de bărbati-său, ca să umble cu dobîndă cite zece lei la pungă pe lună, puindu-i și amanet partea ei de moșie ot Cîmpina, ce avea dintr-aceia clironomie a tătine-său, și cu soroc de șase luni să-i dea banii, din care au și dat rînduri o sumă din ei, iar mai pe urmă și-au vîndut din scule, din țigani și dintr-altele și, făcîndu taleri 1000, i-au trimis la răposatu Pantazi cu însuși bărbati-său, rugîndu-să ca să-i priimească pe aceia și cu ceilalți mai nainte să fie plătită fără a nu-i cere mai mult dobîndă, de vreme ce însuși știa că dobînda s-au făcut capete și să nu-i mai ia iar, dobîndă la dobîndă, dar răposatu Pantazi n-au vrut să-i priimească, ci i-au trimis banii înapoi, la care aceste spuse ale ei, zise că are și mărturii vrednice dă credință. Iar dupe aceia, cîndu au fost în domnia domnii sale răposatului Scarlat Ghica voievod, aflîndu-să ia cu boală delungată zicîndu, precum și însuși dumnealor veliții boierii ne incredință, fost-au făcut piră Pantazi clucer asupra-i, cerîndu-și banii cu dobînda lor și trăgîndu la judecată pă Nicolae Lupoianu bărbati-său, nu știe ce va fi răspuns bărbati-său, sau ce va fi zis cluceru Pantazi, fără numai, au văzut cum că i să ia stăpînirea moșii Cîmpinii de la mîna ei. Și cu toate că era pă așternut, dar au întrebat pentru ce și cum i s-au luat moșia, iar răposatu Pantazi clucer i-au zis că i s-au dat a o ținea să-i ia venitu pentru dobînda banilor, pînă cîndu i să vor plăti, și cu acest răspunsu au rămas amăgită. Iar cîndu au fost la urmă în domnia domnii sale răposatului Alexandru Ghica voievod, fiiul răposatului Scarlat Ghica voievod, cu toate că ea tot bolnavă să afla, dar neputîndu suferi năpăstuirea, au pornit piră și, prin vechilicul bărbati-său, s-au judecat la însuși domnia sa și iar zice

că ceia ce va fi arătat cluceru Pantazi sau ceia ce va fi răspunsu bărbatî-său, ia nu ştie, fără numai atîta ştie că i s-au dat a înţelege cum că moşia s-au dat a înţelege cum că moşia s-au dat a fi stătătoare la cluceru Pantazi, iar nu ca amanet. Şi fiindu că acolo în Cîmpina, pe deosebit loc al moşii, au mai avut tată-său făcută o mănăstirioară cu han, cu chilii de piatră, cu circumă de piatră, cu 15 pogoane dă vie, cu dobitoace, ce îi poruncise a le da la mînăstirea Mislea, danie pentru pomenirea lui, şi mai avea şi ea vreo cîţiva ȝigani ai ei şazători acolo în Cîmpina. Care acestea cinci, unile numite în zăpisul dă zălojire, nu fuseră, iar cluceru Pantazi, dupe judecata de a dooa, le-au făcut şi pe acelea toate, zapt, nelăsîndu-o mai mult să să atingă la cevaşi, cîndu au fost în domnia răposatului al doilea Grigorie Ghica voievod, făcut-au de iznoavă piră cerîndu dreptate, dupe a căriia jalbă, rînduîndu-să zăpciu să-i scoată la divan, iar cluceru Pantazi au zăticnit treaba, zîcîndu cum că, vremea răzmiriţii începută fiindu, toate cărţile şi dresurile ce are, le-au trimis la Braşov şi nu le poate scoate la acea vreme şi aşa i s-au dat şi ei răspunsu, ca să fi e îngăduitoare pînă să va îndeletnici vremea de a-şi scoate cluceru cărţile, iar dupe aceia, întărîndu-să vremea răzmiriţii, au rămas adăstîndu pînă acum în domnia domnii mele precum şi acum în anul dintîiu şi al doilea, zice că au prelungit-o cluceru a nu porni piră, ci să fie îngăduitoare pînă îşi va aduce scrisorile, fiindu trimise la loc dăpărtat. Iar cîndu au fost în anul trecut, pornit-au numita Lupoiancă jalbă către domnia mea, în care ne arată acestea toate, şi am fost orînduit mumbaşir ca pe amîndooa părţile să-scoată la dumnealor veliţii boieri ca să cerceteze şi zice Mariia că tocmai acum, dupe ce au intrat însuşi ia în judecată şi au ascultat cărţile şi dresurile ce au fost făcut clucerului Pantazi, au cunoscut că la judecata dintîiu şi la judecata de a dooa, nefiîndu ia faţă, i s-au făcut nedreptate.

Deci, dumnealor boierii, dupe ce au cercetat pricina şi dupe ce au cunoscut adevărul, ne-au şi dat prin cuvînt arătări că numita Mariia Lupoianca iaste năpustită şi dă aceia, cunoscîndu-oaă şi dumnealor că are dreptate, au intrat mijlocitori să-i înpace şi n-au putut.

Poruncit-am dar, dă i-au scos pă amîndooa părţile faţă la divan înnaintea domnii mele, unde am întrebat pă stolnecu Scarlat că să ne arate cu ce stăpîneşte moşia, iar dumnealui întîiu scoase un zăpis cu leat 1754 iulie 4, iscălit dă Nicolae postelnicu Lupoianu şi de Mariia aceasta Lupoianca, întărit şi cu peceţile lor, în care zăpis scrie că avîndu ei trebuinţă dă bani ca să-şi răscumpere partea lor din moşia Cîmpina dă la Grigorie Cioranul, s-au împrumutat cu taleri 1000 dă la unchiul lor, Pantazi Cîmpineanu biv vel medelnicer, pentru care bani îi pune zălog acea parte dă moşie din Cîmpina pentru acei bani cu soroc de şase luni, să-i plătească cu dobînda lor la pungă, de lună cite taleri 10, iar neplătîndu-i la soroc, scrie să aibă a-i apuca de bani. La care zăpis, să văzu scris din dos de cluceru Pantazi, cum că din dobinzi au luat rînduri taleri 290, de care zăpis întrebîndu-să Lupoianca nu-l tăgădui ci-l mărturisi de bun, făr' de numai zise că acei taleri 290 i-au dat din capete, iar nu din dobîndă. Dupe aceasta, scosus-au o anafora cu leat 1758 octomvrie 27, iscălită de patru veliţi boieri dupe acea vreme, din carei acum nici unul nu să află în viaţă, în care anafora zice aşa că, din poruncă domnească, vătafu dă aprozi i-au scos la judecată pe clucerul Pantazi, fiindu atunci vel paharnic, cu Nicolae postelnic Lupoianu, cerîndu numitu clucer dă la Lupoianu taleri 1700, capete cu dobîndă, afară din taleri 290 ce au mai luat din dobinzi, zîcîndu cum că, dupe ce au trecut patru ani dupe împrumutare-i, nu numai că banii nu-i plăteşte, ci încă, făr' dă ştirea dumnealui s-au pus de au vîndut moşia Cîmpinii, ce iaste zălog dumnealui, la unchi-său Cioranul în taleri 1700, care bani, încă arată numitu clucer că pînă atunci nu i-au fost luat şi dupe ce să trec aceste zise ale clucerului, apoi zic veliţi boieri, cum că Lupoianul, zăpis dă zălojire nu şi l-au tăgăduit, fără numai că dinaintea dumnealor şi-au pus soroc pînă într-o săptămîină să-i dea banii şi dupe aceasta încep dumnealor a face hotărîre. Şi zic aşa că, de vreme ce moşia au fost zălojită la paharnicu Pantazi Cîmpineanu şi era răscumpărată cu banii dumnealui de la Cioranul şi Lupoianu dupe sorocu ce şi-au pus fiindu că banii nu i-au dat, au găsit cu cale ca dumnealui paharnicu Pantazi, dupe zăpisul ce are, să stăpînească moşia şi slugeru Cioranu ce va avea îşi va căuta cu Lupoianu, care anafora să văzu întărită şi cu pecetea domnii sale Scarlat Ghica voievod, însă vreo cercetare şi judecată deosebită nu scrie că au făcut domnia sa cîndu au întărit, ci numai dupe arătarea dumnealor boierilor zice, dupe cum au găsit dumnealor

veliții boieri cu cale, așa să urmăze. La această anafora, făcut-am domnia mea, împreună cu toată obștea divanului, foarte multă perierghie a fieșcăruia cuvint, precum să cade a să face la o dreaptă judecată și, socotindu cu amăruntul toate noimile cuvintului, fu cunoscută la toată obștea că nu are nici un temei dă dreptate. Care și domnia sa răposatu domnu, dă ar fi cercetat însuși pricina, n-ar fi întăritu, pentru că cel mai dintîlu pont ce au dat paharnicu Pantazi judecătorilor, zice că moșia fiindu-i zălog fără a nu-i plăti banii, au vîndut-o la cioranul în taleri 1700. Această vînzare, datorie avea judecătorii a o cerceta să vază dă iaste adevărată, sau numai prepunere, mai virtos că însuși dumnealor zic cum că le-au zis paharnicu Pantazi că au vîndut-o, dar bani n-au luat, nici că au văzut dumnealor zapisu dă vînzare nu pomenescu, nici că au întrebat măcar pă Lupoianu să vază ce zice dă vînzare, iar nimic nu pomenescu. La care, odată ce zapisu dă vînzare nu arăta, pă Lupoianu iarăși nu-l întreba, cum putea judecătorii zice vînzare, <?>. Al doilea iarăși, dumnealor zic că dupe zapisul zălojirii au făcut hotărîre să stăpînească Cîmpineanu moșia.

Această hotărîre, cu cuvînt dupe zapis, iaste cu totu nepotrivită cu zapisul și nedreaptă-pentru că zapisul nu scrie că, de nu va da banii la soroc, să fie moșia stătătoare, ci numai că, de nu va plăti, să aibă a-l apuca dă bani, iar și stătătoare să fi scris, tot nu putea, dupe orînduiala pravillilor, numai cu acel zapis a i să da stătătoare, ci trebuia dupe pravili peste dooaă sau trei soroace mai îndelungate de n-ar fi plătit, să să prețuiască acel amanet la mezat și cine ar fi dat mai mult, acela ar fi luat-o, sau cel puțin să-i fi făcut o socoteală creștinească să să vază cît să cuvine capete, cît rămîne a da dobîndă. Și dă vreme că fi ia moșia, trebuia să să spargă zapisul zălojirii, să i-l dea dupe această anafora. Mai arată stolnecul Scarlat și o carte a domniei sale răposatului Alexandru Ghica voievod, fiiul răposatului mai sus-pomenitului domnu Scarlat Ghica voievod, cu leat 1768 și fără de lună, care carte, citindu-să iarăși din cuvînt în cuvînt, arată că au făcut Maria Lupoianca pîră asupra dumnealui clucerului Pantazi prin vechilu bărbatî-său Nicolaie Lupoianu , <al> 3 <-lea> vistier, pentru această numită moșie Cîmpina, partea ei, cum că numai zălog au avut-o pusă la numitu clucer, drept taleri 1000, din care, dîndu o sumă din cei ce mai rămîne, cerea să i să prînză în seamă talerii ce i să cuvine pe jumătate casele părintești din Cîmpina, care să stăpînesc și de dumnealui cluceru, și ce ar mai rămîne, să-i dea și să-și ia moșia. La ale cării zise, fiindu întrebat cluceru Pantazi, au arătat lingă zapisul datorii și o carte dă judecată cu leat 175...², întărită de răposatu părintele domniei sale (adică anafora cea ce arătăm mai sus), la care anafora pune domnia să razem și urmîndu dupe aceia asemenea au hotărît să stăpînească cluceru Pantazi moșia cu aceste cuvinte că, dă vreme ce datorii au fost netăgăduită, sau că de avea altceva mai mult răspunsu la acea judecată, dintîiu n-au răspunsu, ci tocmai dupe zece ani pîra li iaste făr' dă cale și hotărîrea numitii judecății dintîiu au văzut-o a fi făcută dupe orînduiala² pravillilor uride poruncește: „cîndu datornicul să îndărătnicește a-și plăti dato²riia², să praste dă împrumutător la judecată și i să dă soroc, la care soroc nep<lătindu>să, să dă împrumutătorului zălogul cu alt soroc și acela dă va trece, are v<oie înpri>² mutătorul să vînză amanetu ca stăpînul”. Așijderea arată într-această carte și...² pivniță că au răspunsu cluceru că, în vreme ce să stăpînea casele dă frați, cu paharnicu Cioranu... <stricîndu>să casele, au rămas pivnița și mai era acolo în Cîmpina și altă pivniță iar dă frați...² cu învoială au luat-o Cioranu, aceia au stricat-o și au coprinsu locul în zidul mănăstirii...² așa au rămas ceilaltă a fi toată a dumnealui și în șaptesprezece ani de cîndu o stăpînește Maria Lupoianca au tăcut, și nici la aceasta nu i-au ascultat pîra dupe pr<avila>² care zice că pînă la zece ani la cei ce sînt de față, iar pînă la dooaăzeci 1<a cei ce>² lipsescu, să dă soroc a-și căuta. Și fiindu că la aceasta au trecut sorocu ace-<lei pra>² villi, dă aceia au dat clucerului Pantazi, dinpreună cu moșia, și casele <Cîm>² pinea<nului>² pînă la această carte a domniei sale Alexandru Ghica voievod fost-am cu multă luare aminte, nu numai înșine noi, ci și cu sfinția lor părinții arherei și cu dumnealor veliții boieri împreună, ca nu cumvași să facă întru cevași zîmteală înțelegerii. Și dupe ce să ascultă cu bună înțelegere, cunoscut fu la toată obștea adunării divanului, că și la această judecată nu s-au făcut căzuta perierghie, ci numai la anafora dîntîiu (cea făcută cu greșală) căutîndu, și arătările clucerului Pantazi ascultîndu, au rămas sâraca tot într-aceiași

nedreptate dintliu. Pentru că, nici la această judecată, punctul acela ce era dă trebuință a-l cerceta, adică vânzarea cea către Cioranu, de iaste adevărată sau nu, fiindu că Lupoianca și atunci au arătat că zălog numai au avut-o la Cîmpineanu, aceasta nu s-au cercetat, ci numai s-au trecut acest cuvînt în cartea domnii sale dupe anafora dîntliu și dupe zisa clucerului Pantazi, încă și un cuvînt găsim într-această carte, care zice că să coprinde în anafora judecării dîntliu, adică, că au hotărît judecata dîntliu, dă nu va plăti banii la sorocul dă o săptămînă, să să ia de supt stăpînirea lui Grigorașco Cioranu, care aceste cuvinte în anafora dîntliunu sînt scrise.

Al doilea, că pravila ce să pune într-această carte a domnii sale la pricina amanetului, dupe care au dat dreptate clucerului Pantazi, spre a fi moșia stătătoare, și dupe care zice că și judecata dîntliu au urmat bine, iaste dă tot nepotrivită și neasemănată pricinii aceștia, pentru că pravila zice să i să puie un soroc și altul și, neplătindu atunci zălogul, să să vinză la mezat.

Deci, aceștia Marii Lupoenicii, nu numai al doilea soroc nu i-au dat judecata, fără dă numai unul și acela foarte scurtu, numai de o săptămînă, ci nici mezatul amanetului nu s-au făcut, nici măcar dă prețuit nu s-au prețuit, ci numai cu un cuvînt i să ia și i să dă stătătoare, iată dar, că cu totu iaste <in> ² potrivitoare hotărîrea judecării la însuși pravila care să scrie în carte cîndu... ² ar fi urmat judecata dîntliu acestui cap dă pravila s-ar fi putut vinde amanetu cu prețu ei și avea de unde eși datorii și a-i rămînea și ei chiverniseală.

Ci, cu toate că hotărîrea dîntliu iaste greșită, cum să arată mai sus la rînduiei, îndăstu iaste a să năpăstui sāraca, că dupe aceia s-au urmat și aceasta a domnii sale precum și pentru partea din case pârîntești ce au cerut Mariia și ascultare nu i s-au dat, vedem că întliu îndreptează pã cluceru Pantazi că au luat-o cu schimb de la slugeru Cioranul, dar nici nu-l întreabă, nici ti cere zapisul schimbului să arate, fiindu că schimburile făr'dă zapise și făr' dă dovadă temeinică, nu să ține în seamă, apoi vinuește pã Ma<ri> ² ia cu pravila, și zice că în 17 ani dă ce nu și-au căutat și nu scoate întliu <acei> ² patrușprezece ani ai jălojirii, care ia o avea zălojită cu moșia împreună, și nici face cercetare să vază, cîndu au făcut cluceru Pantazi pivnița zapt, Mariia dă ce vîrstă era, pentru că, dupe a însuși clucerului zisă care zice că au făcut-o schimbu cu Cioranu, iată că pã acea vreme Mariia era supt epitropia babe-si ce era soră cu Cioranul, căci acestea, cîndu să fi fost cercetată pravila, nu o vinuiește cu cuvîntul ce să arată în cartea domnii sale. Dupe acestea, am cerut la stolnecul dă am arătat și acel zapis ce să numește în mai sus-numita carte dă judecată, care zapis să văzu scris dă la leat 1755, dar spart și fără dă lună, fără dă zi și iscălit numele lui Nicolaie Lupoianul și al Marii Lupoenicii făr' dă peceți și făr' dă nici o mărturie, în care zice că au vîndut partea lor din moșia Cîmpina la unchiul lor, Grigorie Cioran, în taleri 2000.

Care zapis citindu-să din cuvînt în cuvînt, numita jăluitoare dă tot l-au tăgăduit, zicîndu că știre nu are, însă domnia mea, nedîndu-i crezămînt, ti poruncim dă poate jura că nu-l știe. Și față fiindu sfinția lor pârîntii arherei, zise că priimește a jura cu mina pre sfința evanghelie, cum că nu-l știe. Dar domnia mea nici la aceasta numai n-am rămas încredințați, ci am pus dă și-au înfățișat slovele, iscăliturile lor din zapisul acesta cu slovele iscăliturilor zapisului zălojirii cel netăgăduit dă dînsa și toată purusia divanului căutîndu-o cu toții ca cu un graiu ne adevieră că nîcum nu să asemănă, ci, atît dintr-aceste cercetări, cît și din celelalte dovezi, să cunosc aievea cu iconomie numai ca să abatisească jude<că>țile precum să și vede, nu l-au scos, fără dă numai l-au pomenit la judecata a dooaă peste zece ani. Și dă l-au scos, dar nu l-au cercetat, că, dă să cerceta, s-ar fi văzut că iaste dă față înșălăciune că la judecata dîntliu au arătat că ar fi vîndut moșia la Cioran în taleri 1700, iar acest zapis mincinos scrie cu sumă dă taleri 2000.

Deci, cîndu ar fi fost adevărat, cum nu și-ar fi cerut Mariia a lua acei taleri 300 ce prisosea din vânzare pînă la cererea clucerului, sau dă nu-i cerea ia, cum dă nu-i întorcea cluceru ca să-și siguripsească treaba, mai virtos că, unde trebuia să fi fost spart cel dă zălojire și acesta să fie zdravăn și întărit cu mărturie, înpotrivă, vedem cel dă zălojire zdravăn și acesta spartu și dă nimini adevărit, nici însemnat în dos nu iaste, cum că și-au primit Cioranu acela, banii dă la cinevași precum trebuia să fie cîndu ar fi fost unile ca acestea adăvurate, fiindu că cu întorcere dă bani nu mai putea a să lua dă la mina Cioranului acel zapis, nici arată vero carte că judecata au luat dă la mina Cioranului acel zapis.

Iată dar, adevărate sînt zisele săracii aceştia, că ştire nu are dă acel zapis şi cu această i s-au făcut toată sila şi nedreptatea.

Dupe aceasta, am mai întreat pã stolnecul Scarlat de mai are alt rãspunsu sã zicã şi zise cã alt rãspunsu nu are, fãrã numai cã stãpinire ce s-au stãpinit aceastã moşie în 22 dã ani, şi Maria nu şi-ar fi cãutat dupe trecerea vremii dã atîtea ani, zise cã Maria n-are dreptate a cere moşia. La care aceasta, are înfãţisatã greşalã, pentru cã Maria, în cursul acestor 22 dã ani, sã vede cu dovadã cã ia n-au tãcut, ci şi-au pornit pira cea dã la domnia sa rãposatu Alexandru vodã, a dooaã, la domnia sa rãposatu Grigorie vodã, cîndu cu pricinã cã sînt cãrţile la Braşov i s-au dat poruncã ca sã aştepte, au zãticnit-o şi vremea rãzmiriţii au zãticnit-o şi boala cea îndelungatã, care fu ştiutã şi mãrturisitã cãtre domnia mea de cãtre toţi în faţã, boala ce au pãtimit şi încã pãtimeşte precum şi astãzi în divan cu asemenea slãbiciune şi nepu-tinţã au eşit, precum sã vãzu dã toţi, şi, lingã aceasta, zestrea ei fiindu şi supt stãpinire de bãrbat cu rea politicã în viaţa lui şi-l arãtarã cu toţii cã s-au aflat, mai virtos cã, dupe pravilã, zãlojire fiindu, iar nu vinzare, nu sã opreşte a-şi cere dreptul ei pentru prelungirea vremii, mãcar cã au avut soroc, dar însuşi zapisul scru cum cã la soroc, dã nu va plãti, sã-i apuce de bani, iar nu scrie sã fie moşia stãtãtoare. Am întreat pã numitu stolnec, şi pentru cele ce aratã Maria Lupoianca, cã fãr' dã a nu le avea puse zãlog i s-au luat şi acelea dã cluceru Pantazi şi nu putu tãgãdui cã şi acum le stãpineşte.

Pentru care, cerîndu-i vreun sinet, zapis sau carte dã judecatã, nimic zise cã nu are, fãr' dã numai cu un cuvînt din gurã sã siliia a sã diiafendisi cã, danie fiindu la mãnãstirea Mislea şi nevrîndu igumenu sã le stãpineascã, s-au stãpinit de dumnealor, dar nici dã la igumen n-avuse nici un fel dã adevãriñtã cum cã i-au dat sã le stãpineascã dumnealor.

Deci, şi la aceasta sã cunoscu de faţã sila şi hrãpirea ce au fãcut cã, cum poate un egumen sã lepede sau sã dãruiascã lucrurile ce sã dau mãnãstirii danie şi, de au fãcut-o aceasta, iaşte vinovat igumenul. Fãcut-am şi aceastã cercetare la cuvîntu ce zice Lupoianca în jalba ei cã, dupe ce au dat taleri 290 ce sã vãd trecuţi în dosul zapisului, pe urmã fãcîndu şi ceilalţi bani, i-au trimis cu bãrbatî-sãu la cluceru Pantazi şi n-au vrut sã-i primeascã, la a cãriia zisã cerîndu-i-sã dovadã, eşirã însuşi unii din dumnealor veliţii boieri şi ne deterã credinţã cã adevãrul jãluieşte Lupoianca, atîta numai, cã obrazul cel ce ştie aceasta, nu ţine minte cîţi bani au fost şi în ce vreme i-au dus, fãr' dã numai, ştie cã s-au dus Lupoianu cu banii şi s-au întorsu cu ei înapoi, zicîndu cã n-au vrut sã-i primeascã. Dintr-aceste multe dovezi eşîndu la ivealã dreptatea săracii, dupe multe cercetãri ce cu mari osteneli am fãcut domnia mea, atît în diastima vremii de un an şi jumãtate de cîndu au fãcut ia pirã întîiu domnii mele pinã acum, şi cu multã mîhnire am suferit jãlbile şi supãrãrile ei ce de-a-pururea ne dete numai şi numai ca doarã li sã va putea face vreo învoialã, cit şi dupe cea dã astãzi dã iznoavã şi cu multã cercetare ce fãcum faţã în domnescul nostru divan dinpreunã cu toatã adunarea pãrinţilor arherei şi a dumnealor veliţilor boieri. Şi cunoscîndu-sã dã obşte nãpãstuirea ce într-aceastã curgere dã vreme au avut aceastã Maria Lupoianca, însuşi dumnealor veliţii boieri au cunoscut greşala cea ce au fãcut acei boieri judecãtori dintîiu.

Deci, cu temere de Dumnezeu judecîndu, am hotãrît într-acest divan ca Maria Lupoianca, fata Radului Cîmpineanu, sã ia întru stãpinirea sa acum toatã partea ei dã moşie ce au fost dreaptã ocinã a tãtîne-sãu Radului Cîmpineanu împreunã cu partea pivniţii şi a locului ce au fost ale tãtîne-sãu de fraţi, cum şi ţigãnii ce sã vor dovedi cã au fost drepti robi ai ei dã la pãrinţi şi numai cîţi sã afla şãzãtori în Cîmpina i sã hrãpise dã clucer cu moşia împreunã, toate acestea sã le ia întru zaptul ei însã cu aceastã hotãrîre, ca sã nu sã cuteze a le vinde, ci sã le ţie şi sã le stãpineascã ia şi cu cincî feciori ai ei, cu bunã pace de cãtre casa rãposatului clucerului Pantazi.

Aşijderea şi mãnãstirea cu hanu, cu circiuma dã piatrã, cu vile, care cu hrãpire le ţinea casa rãposatului Pantazi, hotãrim şi acestea sã sã ia din stãpinirea casei numitului rãposat, la care sã nu sã mai amestice dã astãzi întru nimic, ci, aducîndu-sã igumenu misleanul aicea, sã-şi arate daniia şi sã dea rãspunsu cu ce cuvînt şi pentru ce au lãsat lucrurile mãnãstireşti dã danie. Şi pentru cã voim ştergerea pãcatului acestuia dã asupra sufletelor rãposãţilor fraţilor noştrii domni, dã aceia am luat domnia mea din mina stolnicului Scarlat Cîmpineanu, acea carte

și anafora, rămîndu numai a să izbrăni hotărîrea pentru împrumutarea zălojirii în urmă. Care aceasta am dat-o domnia mea asupra sfinților arherei și dumnealor veliților boieri ca, prin deosebită cercetare, să ne arate izbrănire în scris. Și dupe ce s-au adunat la un loc, față fiindu stolnecu Scarlat împreună cu numita Lupoiancă, intrîndu în cercetare prin anafora scrisă dă la...² ale lui noemvrie, ne arătară că întrebîndu pă stolnecu Scarlat ce îi iaste cererea, au răs-punsu și însuși au priimit din bunăvoînța sa, nesilit, că n-are a cere nimic dă la Lupoianca din capete, nici din dobîndă. Asemenea întrebîndu și pe Lupoianca, au fost în cea dupe urmă priimitoare și ea și s-au lăsat dă cererea venitului, însuși stolnecu cu mîinile sale au spart zapi-sul datorii numitii Marii înnaînța judecătîii, au rămas amîndooă părțile odihniite și invoite.

Drept aceia dar, și domnia mea vîzîndu o priimire și bună invoire cu care amîndooă părțile s-au odihnit și s-au mulțumit, iată și pentru aceasta am hotărît ca numita Lupoiancă să-și ia mai sus-numita clironomie întru stăpînirea ei, fără întoarcere de bani, și i-am dat acest hrisov întărit cu domneasca noastră iscălitură și pecete la mîna Marii Lupoencii și a fiilor ei, dupe hotărîrea ce s-au făcut împreună cu socoteala și sfatu dă obște a dumnealor veliților boeri: pan Dumitrache Ghica vel ban, pan Badea Știrbeiu vel vornic dă țara dă sus, pan Nicolaie Brîncoveanu vel vistier, pan Dumitrașco Racoviță vel vornic dă țara dă jos, pan Ianache Muruz vel logofăt dă țara dă sus, pan Grigorie Băleanu vel logofăt dă țara dă jos, pan Ianache Văcărescu vel spătar, pan Iorgache Mavrocordat vel postelnic, pan Nicolae Filipescu vel clucer, pan Costandin Cocorăscu vel paharnic, pan Dumitrache Fălcoianul vel stolnic, pan Costache Hangerliu vel comis, pan...³ vel sluger, pan Costandin Nenciulescu vel pitar și ispravnic, pan Grigorie Băleanul vel logofăt.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 3,
f. 309 v. — 313

1780, noemvrie 6.

¹ Pentru: socotea.

² Doc. rupt.

³ Loc alb.

Carte domnească de numire a unui judecător „la trebile de cremenalion” din Craiova, cu instrucții referitoare la îndatoririle sale.

854

1780
noiembrie
7

Zemli Vlahisoiu. Credincios boierul domnii mele...¹, sănătate! Iată te-am orînduit domnia mea, la Craiova, judecător la trebile cremenalion împreună cu ceilalți boieri judecători dă acolo. Ci dar, aceasta să nu o aibi numai drept milă, pentru că domnia mea te-am orînduit mai multu pentru treabă și trebuie să socotiți că judecățile vinovaților, la care sinteți orînduiți, iaste cea mai mare treabă a cerceta pă fieșteșcare foarte cu de-amăruntu dă viața și faptele lor ce au săvîrșit, cînd și în ce locuri, cercînd și alte semne i dovezi du pă afară, nu numai zisele lor. Pentru care, aveți copie din condica pușcării cum iaste trebuință a întreba vinovații, după care să aveți a urma și a face eczamene cu dăplină cercetare și cu capete din pravilă asupra osîndiilor, scriînd și dă averile i dă moștenitorii lor, dă au sau nu, să le trimiteți domnii mele în scris. Și pentru slujba și osteneala ce ai a face, iată și s-au rînduit dă către domnia mea leafă după hotărîrea ce iaste pentru toți. I i. saam reche gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 2,
f. 92v.

1780, noemvrie 7.

¹ Loc alb.

Poruncă domnească adresată marelui spătar pentru a ridica și depune la închisoarea mănăstirii Snagov pe Vasile vameșul care a făcut nereguli.

855

1780
noiembrie
17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod, bojiu milostiiu i gospodar.

Dumneata vel spătare, măcar că lui Vasile vameșu după netrebnicile lui și după șiretli-curile lui, făcînd obiceiuri noă la slujba vămilor ce au fost asupra-i într-acești ani trecuți și

tălmăciri rele la catalogu domnii mele, hrăpind și jăfuind norodul, dă ale căruia fapte pătimia lăcuiitorii, să cădea mai grea pedeapsă pentru pilda altora asemenea lui, dar domnia mea milostivindu-ne l-am ertat de acea mai grea pedeapsă ce i să cădea și l-am rinduit a să pedepsi numai cu închisoare la mănăstirea Snagov.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 320.

Ci dar, priimind dumneata porunca aceasta, să-l rădici și în pază să-l trimiți la numita mănăstire să-l facă teslim la egumen și să aducă zapciu răspunsu că l-au dus, dîndu-să în mina egumenului cartea domnii mele ce s-au scris. Tolico pisah gospodstvo mi.

1780, noemvrie 17.

856

Poruncă domnească adresată ispravnicilor județelor <de peste Olt> de a prinde niște hoți din județul Dolj care au furat tot ce s-a găsit pe un vas turcesc naufragiat lângă Cerneți și au ucis pe sluga reizului din Vidin.

1780

decembrie

12

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud¹ sănătate! Am luat domnia mea înștiințare cum că un bolozan ce venea dă la Beligrad al reizului Uzun Suliman vindinlîtu, din furtuna ce i s-au întîmplat, aruncindu-să aproape dă Cerneți doao ceasuri, și acolo rămîind din vreme rea, iar acești mai jos-numiți oameni ce era din taifaoa acelu bolozan, care zice numitul reizu că sint oameni dă satu Urzica și Ciobanul din sud Dolj, ucigînd pă sluga reizului, pă care îl lăsase dă paza bolozanului, turcu fiind, l-au omorît și au luat după cum zice reizul, tot ce au avut la bolozan, adică bani, arginturi dă multă sumă și așa au fugit.

Deci, fiindcă acești ucigași, temîndu-să a merge către locu lor ca să nu-i cunoască cinevași acolo, poate vor fi trecut într-acelelalte județe dă acolea și umblă ascunși, iată că vă scriem și strașnic vă poruncim toată silința să vi-o puneți, făcînd feluri dă mijlociri, ca negreșit să-i găsiți, să-i prindeți și, puindu-i în mină cu bună pază, să-i trimiteți la dumnealui caimacamu Craiovii, înștiințînd și domnii mele. Însă să știți și aceasta că, dă vom dovedi pă urmă cum că au trecut pîn județu acela și nu i-ați prinsu, veți cădea în grea urgie și cu nici un fel dă pricină nu vă veți putea îndrepta, pentru că nu vom lăsa nicidăcum pînă nu să vor prinde spre a li să face pedeapsă unor ucigași ca aceștia. Ci, pentru aceia să știți că eu hotărîre îi cerem dă la dumneavoastră, dă care și așteptăm răspunsu fără dă zăbavă. Aceasta.

1780, dîchemvrie 12.

Gheorghe, statul lui mărunt și negru la față, Barbul, om dă mijloc la statul lui, Stan, asemenea dă mijloc și roș la chip, Preda, asemenea om dă mijloc.

Iar la Mehedinți s-au scris cu acest ifos. Măcar că am văzut cele ce scrieți dumneavoastră ispravnicilor, pentru aceasta, că ați luat dumnealui slugerului Theodorache și ilam, cum că ucigașii au fost însuși din taifaoa bolozanului, care ilam l-am și văzut, însă dă vreme ce numitul reizu face davaoa aceasta, cu pricină că ar fi trecut în țară acești ucigași, care și făr' dă aceasta, măcar și streini dă ar fi fost dă feliul lor, tot trebuie a să căuta și a să prinde, nefiind dă suferit a scăpa unii ca aceștia, ci pentru aceia să urmați cum vă poruncim mai sus. Dă care și așteptăm răspunsu fără dă zăbavă. Aceasta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 330.
Vezi și doc.
nr. 858, din
2 ianuarie 1781.

¹ Omisiune.

857

Carte domnească în pricina dintre Stanca, soția lui Iordache din Craiova, și Radul Giorogeanu cu cetașii lui pentru o parte din moșia Mircescă numită a lui Bărbăligă. Domnul poruncește să se „spargă” cărțile vechi și să se rînduiscă boiernași care să aleagă partea lui Bărbăligă, cuvenită Stancăi.

1780

decembrie

20

Cinstit și credincios boiarul domnii mele Grigorie Razul biv vel clucer, caimacam Craiovii, sănătate! Facem dumitale în știre că, la leat 1777, maiu 30, au fost eșit înaintea domnii mele la

dișan Stanca, soția lui Iordache dă acii dîn Craiova, cu Radul Gioroceanu i Stancul și cetașii lor, cerind numita Stancă o parte din moșia Mîrcească care au fost a lui Bărbăligă, arătînd și zapise i scrisori pentru aceasta. Cînd atunci, după cercetarea ce s-au făcut prin judecată în doao rinduri acolea la Craiova dă către dumnealui caimacamu, aici dă către dumnealor veliții boieri, cum și înaintea domnii mele, s-au dovedit că numiții aceia o au cumpărat această parte a lui Bărbăligă și o stăpînește dă ani 49 nezmîntit, iar Stanca n-au stăpînit nicidăcum, nici că au mai pornit vreodată jalbă pentru această parte a lui Bărbăligă, precum nici însuși ia n-au tăgăduit înaintea domnii mele. Și ca o moșie bine cumpărată de neamul lor și stăpînire dă 49 dă ani și dă ia netăgăduită, s-au dat înțărîre la mîna Radului Gioroceanu i tovarășilor lui, ca să stăpînească această parte a lui Bărbăligă, dîndu-să la mîna lui și toate scrisorile dă această parte ce era rămase la Stanca. Iar Stancă i verilor ei, i-am fost dăruit atunci în divan partea unui moș, Eftul, dîntr-acea moșie, după arătarea numiților mai sus, ce am arătat atit la cercetarea ce s-au făcut aci la Craiova, cit și aici la dumnealor veliții boieri, cum că nimeni dîntru acel moș Iftul nu să află și rămîind acea parte ca o slobodă domnească.

Și dovedindu-să că și Stanca cu verii ei iaste moșneacă cu adevărat, l-am fost dat-o ei ca o moșie ce să cuvenea domnească, dîndu-se Stancăi și cartea domnii mele la mîna pă acea parte a Iftului. Cu această carte dar, mergînd Stanca și vrînd a intra în stăpînirea părții Iftului, s-au arătat mulți oameni care au fost din neamul Iftului, și n-au îngăduit-o a stăpîni zicînd că rău au arătat Gioroceanul cum că nu iaste nimeni dîn Iftul.

Care aceasta vînzînd-o Gioroceanu și viîndu-și singuru în cunoștință că au greșit și au pricinuit a să face nedreptate acelor părtași după neadevărata lui arătare, dă altă parte vrînd a mulțumi și pă Stanca, au dat zapis la mîna Stancăi, el înpreună cu tovarășii lui, dă bună voia lor, ca să stăpînească părtea lui Bărbăligă drept a Iftului, dar și ia au dat zapis la mîna lor că s-au lăsat dă partea acelu Iftul, făcînd-o aceasta Radu Gioroceanu, atit spre potolirea celor năpăstuiți dă dînșul, cit și spre a lipsi multa gilceavă ce înțelesam că să pornise asupra lui dă către acei părtași.

Însă Stanca, după ce au făcut cu dînșii invoiala aceasta ce să arata mai sus, viînd cu jalbă într-același an la luna lui. . . ¹ n-au arătat adevărul, că dîndu-i ei partea lui Bărbăligă au dat și ia zapis că s-au părăsit dă moșul acela Iftul, ci într-altu chip au jăluit, zicînd că oarecare moșneni ot Căcaleți îi înpreoară acea parte a Iftului și cum că Radul Gioroceanu înpreună cu toți părtașii lui, după ce au mersu la fața locului, cunoscînd nedreptatea ce i să face, ei i-au dat zapis la mîna ca să stăpînească și partea lui Bărbăligă și așa, după zapisul Gioroceanului i al părtașilor lui ce s-au văzut la mîna ei, adevărit și cu iscăliturile a unora boieri dă acolo, i s-au dat cartea domnii mele pă amîndooă acele părți Bărbăligă și Iftul, poruncînd printr-aceiași carte dumnealui clucerului Theodorache, ce să afla caimacam, ca să rînduiască boiernași în fața locului să i le aleagă. Cu care carte, după ce au mersu, vîzînd cluceru că ia an umblat cu ficleşuguri aici, nespuînd adevărul pînă a înștiința domnii mele curgerea pricinii, au orînduit mai întii boierinași ca să vază cit iaste partea acelu Bărbăligă și cită acelu Iftul, care boieri n-au apucat a merge și a face vreo alegere, întîmplîndu-să moarte unuia dîntr-înșii, și la aceasta au rămas pricina pînă acum.

Dar cu toate acestea, cărțile domnii mele amîndooă și cu una dîn urmă s-au luat dă la mîna ei, luîndu-se și partea Iftului dă aici, rămîind la dînșu numai partea lui Bărbăligă, acum iarăși veni numita Stancă cu jalbă către domniia mea, arătînd cum că acel Radu Gioroceanu nu urmează zapisului ce i-au dat pentru partea lui Bărbăligă, după care au și stăpînit ia un an și 4 luni, ci acum găsește pricină dă zice că a patra parte dîn partea lui Bărbăligă iaste a altui moș Brazdă, și cu acest mijloc caută a mai micșora partea ei, așijderea i un bordeiu și un coșar, un pătul și puținței pomi ce sint pă moșia ei, caută să le coprinză cu stăpînirea.

Pentru care, dă acii dă la Craiova, zice Stanca că s-au găsit eu cale ea să le ție Radul Gioroceanul cu tovarășii lui, înfundate, și ei, pentru locu cit țin acelea, să-i dea într-altă parte loču dăopotrivă, iar ei necum loc nu-i dă, ci să și toț întinde în partea ei, făcînd pomi și altele, puînd și pă un fin allui, anume Pătru Boța, dă și face namestii tocmai în ușa casii ei. La a căriia jalbă, făcîndu-să dă către domniia mea cercetare și luînd pă dăplin pliroforire dă toată curgerea pricinii, mai întii am poruncit și amîndooă cărțile domnești luîndu-să, s-au spart dă domniia

mea, cum și cartea ce să didese Radului Gioroceanu pă partea lui Bărbăligă iarăși să o ei demneata și negreșit să ne-o trimiți ca și aceia să o spargem.

Și măcar că acelui Radul Gioroceanu pentru meșteșugul ce au metahirisit dă n-au arătat că sint în viață moșnenii care să trag din moșu Iftul, nu numai pedeapsă i să cădea, ci încă și cheltuiala ce s-au pricinuit Stancăi cu venirea într-atîtea rînduri pă aici să să fi plătit, dar dă vreme ce singur cunoscîndu-și greșala, s-au îndreptat dîndu-i partea lui Bărbăligă, cu această erîndu-l dă altă pedeapsă, îl hotărîm ca să fie numai cu paguba dă partea lui Bărbăligă, care însuși el au dat-o. Așijderea și Stanca, fiindcă au umblat și ia cu ficleşug nearătînd că în locu părții lui Iftul i s-au dat al lui Bărbăligă și au făcut înșălăciune, dă luase acea carte domnească la mîna pă amîndoaă părțile, i să cădea și ei pedeapsă, dar, în loc pentru pedeapsă, să-i fie paguba cheltuielii și a treapădului ce au tras în doaoă-trei rînduri la București cu venirea și să stăpînească partea aceia a lui Bărbăligă, dă vreme ce Gioroceanu singuru i-au dat-o prin zapisu lui.

Care parte, fiindcă n-au apucat a să alege dă către acel boierinași ce i-au rînduit dumnealui cluceru Theodorache și la aceasta numai fiind pricina între dînșii acum, adică pentru ceia ce pricinuește Radul Gioroceanul că în partea lui Bărbăligă iaste partea lui Brazdă, iată poruncim dumatile să rînduești dă iznoavă boierinași ca să meargă în vreme la fața locului și, cu dreaptă cercetare urmînd, să aleagă acea parte a lui Bărbăligă după dovezi i scrisori și după vechea stăpînire, dă față fiind amîndoaă părțile, cum și toți alți moșneni. Așijderea să cerceteze dă au avut și acel Brazdă parte într-a lui Bărbăligă, sau dăosibit singuru și cită. Și dă au avut Brazdă vreo parte, dă cine să cade a să stăpîni, fiindcă Stanca zice cum că partea lui Brazdă tot dă Bărbăligă s-au ținut și iarăși ia o cere a o ținea în partea lui Bărbăligă, la care aceasta tribue să arate dovadă și temei, ori ia, ori ceilați care o cer, și, făcînd alegere în scris cu toată dreptatea, să aibi a da carte la mîna ei pă cită parte i s-au ales ei dă stăpînire din moșie, din moară, sau din orice, după care i să va da și întărirea noastră. Însă, la aceasta să nu să faeă vreo greșală ori vreun hatir, dă vreme ce avem a da după hotărîrea dumatile și domneasca noastră întărire și așa, negreșit să cureți cu boieri la fața locului vrednici aleși. Așijderea și pentru jalba ce face iarăși Stanca cum că, pentru un bordeiu, un coșar, un pătul și niște pomi ce s-au hotărît dă acii dă la Craiova, să le ție Gioroceanu, infundate, și să-i dea ei loc într-altă parte dăopotrivă; poruncim ca prin marafetu dumatile să să săvîrșească și aceasta spre a i să dă negreșit loc dăopotrivă și să faci pă acel Gioroceanu, nici el a să mai întinde, nici pă alții dă ai lui a mai volnicie ca să să pue în partea ei dă moșie cu stăpînire sau cu faceri dă namestii, că să vor pedepsi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 332v. - 333v.

1780, diehemvrie 20.

¹ Loc alb.

858

Carte domnească prin care sint mustrați ispravnicii de peste Olt că n-au dat dovadă de vigență în prinderea unor ucigași.

1781

ianuarie

2

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud...¹ sănătate! Încă dă la 12 zile ale lunii ce au trecut v-am fost poruncit domnia mea pentru patru ucigași, cari am auzit cum că ar fi omorît pe sluga reizului dă la bolozanul ce venia dă la Beligrad, pă carii vi i-am arătat și cu chipurile lor anume, ca să-i prindeți negreșit, să-i trimiteți drept la dumnealui, caimacamu, Craiovii, și într-atîtea zile ce au trecut pînă acum, după ce v-am scris cu atîta poruncă, vedem că nici o silință n-ați făcut ca să-i fi prinsu pînă acum, dă care ne-ați adus la mare turburare asupra-vă.

Și iată, cu hotărîre vă poruncim strașnecu să știți că nu puteți cu nici un fel dă proafasis a vă mîntui dă aceasta, nici să vă socotiți că vă veți îndrepta cu cuvînt că au trecut într-altă parte și dă aceia nu i-ați prinsu, nefiînd acii în partea locului, pentru că aceasta dă veți zice-o, face trebuință atunci să și arătați și să-i dovedîți unde sint anume, iar pînă nu-i veți dovedi, sau pînă nu li veți prinde aceia, nu sînteți îndreptați din vină.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 335.

Vezi și doc.
nr. 856, din 12
decembrie 1780.

Ci căutați dă faceți toată nevoiînța și li prindeți, că a vă mîntui și a vă îndrepta dă aceasta nu să poate și veți cădea în urgia domni mele. Tolico pisah gospodstvo mi.

1781, ghenarie 2.

¹ Loc alb.

Carte domnească adresată episcopului, de Rîmnic prin care i se recomandă să dea taleri 127 de la Cutia milelor pentru a-l ajuta pe Vlăduț din Strehaia (jud. Mehedinți) să iasă din închisoare și să-și plătească datoria către un turc din Vidin.

859

1781
ianuarie
15

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiu i gospodar.

Cinstite iubitor de Dumnezeu, sfinția ta părinte episcoape al sfintii episcopii Rîmnicul, chir. Filaret, sănătate! Fiindcă ne scrie dumnealui caimacamu Craiovii cum că un Vlăduț ot Strihaia sud Mehedinți, fiind dator la Mustafa-Bairactarul-oglu de la Dliu și aflându-se sărac, neavînd nici un mijloc de a plăti, au pățimit multă vreme la închisoare. Ci, fiindcă după sărăciia lui, au făcut sulf Apostolache șătraru capichehaioa pe taleri 127 și, aflîndu-se, după cum zicem mai sus, numitu Vlăduț de tot sărac, iată scriu sfinții tale să dai acești taleri 127, adică o sută douăzeci și șapte, din banii cutii la dumnealui caimacamu și dumnealui să-i trimiță la șătraru Apostolache, ca să-i dea numitului datornic și să ia de la mîna lui exoflisis. Aceasta: Și fii sfinția ta sănătos!

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8.
f. 341v. <1>

1781, ghenarie 15.

Carte domnească adresată vel agăi prin care i se poruncește să facă cercetări pentru prinderea unor altihari din Banatul Transilvaniei ascunși în București.

860

1781
ianuarie
22

Dumneata vel agă. După înștiințarea ce am luat domnia mea de la vecinătate că, din făcătorii de rele ce pă vara anului trecut au tilhărit în Bănatu Transilvanii, au venit aici în țară acum dă cu toamnă liude 9 și s-au prefăcut pentre bunii lăcuitori numai ca să erneze ei, pentru numele lor cu chipu i semnile și portu ce l-au avut în vremea cînd au trecut, iată, scoțîndu-să copie, să trimise dumitale.

Ci, dă vreme că domnia mea lum înștiințare că să află aici în orașu București acești tilhari șăzînd pitîți, îți poruncim, după copie să cercetezi în tot tîrgul foarte cu dadinsul pă șupt cumpăt, cu bună orînduială dă a nu prinde veste și negreșit să să prinză. Pă care prinzîndu-i, numaidăcît să înștiințezi domnii mele. Tolico.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8.
f. 341v. <2>

1781, ghenarie 22.

Asemenea pitac s-au făcut și către dumnealui vel spătar.

Carte domnească de mustrare către ispravnicii județului Mușcel pentru că nu au cercetat abuzul unui pîrcălab care a ținut în țiare și a prădat pe Lița jăluitoare.

861

1781
ianuarie
27

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Mușcel, sănătate! Vă facem în știre că la domnia mea au jăluitu Lița de aici din București pentru Mihăilă pîrcălabu de la satu Livezeni dintr-acele județ, cum că au prădat-o cu doi cai și taleri 2, țiîndu-ă o săptămîină în fiiară la casa lui. De care mai jăluind domnii mele pentru aceasta, s-au fost poruncit dumneavoastră încă din anul trecut de la luna lui septemvrie, ca să cercetați și de veți dovedi pe acel pîrcălabu că au făcut o pornire ca aceasta de sineși, fără de judecată, nu numai să-i împliniți jăluitorii aceste ce i-au luat, ci încă să-l și pedepsiți, înștiințînd și domnii mele curgerea pricinii. Care poruncă după ce au adus-o aci, nu numai că nu ați făcut vreo urmare și săvîrșire poruncii, ci încă nu ați priimit-o să o citiți și să-i ascultați jalba ei. Pentru care, mult turburîndu-ne, era să ne pornim cu urgie asupra-vă și să vă pedepsim foarte, ca pă niște vinovați ce sinteți la aceasta. Dar vrînd domnia mea ca mai întii pricina aceștii jăluitoare să o căutăm,

iată că am orînduitu domniia mea mumbaşir ca să ridice pe acel pîrcălab, să-l aducă aici, cu carele să aveţi a înştiinţa domnii mele întru adevăr curgerea pe largu cu orînduitul mumbaşir, cum şi pentru ceia ce zicem asupra-vă, drept să ne înştiinţaţi de aţi făcut una ca aceasta.

1781, ghenarie 27.

862

Logofătul căimăcămiei <Craiovei> trimite marelui spătar înştiinşarea caimacamului privitoare la competenţa teritorială a ispravnicilor de judeţ în urmărirea unei femei fugită cu banii sofului la alt bărbat. Vinovaţii urmează a fi numai şinuşi la „popreală” pînă ce va porunci domnul.

1781

ianuarie

29

1781, ghenarie 29.

La cartea ce au scris caimacmu cum că o fămee, anume Ioana, lăsîndu-şi bărbatu şi fugînd din vecinătate cu un Runcul, au scris către ispravnici un Gheorghe Oroz dă acolo ca să-i judece, fiindcă au luat zloţi 125, şi ispravnicii n-au vrut să-i judece, neavînd poruncă dă la măriia sa, ci i-au trimis la caimacam. Şi fiindcă acei din lăuntru cer răspunsu dă la ispravnici, dă aceia au înştiinţat...¹ i s-au dat răspunsu că ispravnicii au a-şi căuta numai trebile judeţului şi poruncile domneşti, iar a corespondersi cu vecinătatea, aceasta nu iaste treaba lor, nici sint volnici a o face, şi, pentru aceia, bine au făcut ispravnicii şi n-au a trimite nici o înştiinşare înlăuntru, căci treaba să va căuta aici şi măriia sa va scrie unde să cade. Iar pă acea fămee, dinpreună cu Runcul, să-i aibă la popreală pînă va avea porunca mării sale ca să-i trimiţă aici.

<PS:>S-au dat dă Anton logofătul, ghenarie 30, la dumnealui vel spătar, ca să o trimiţă.

¹ Loc alb.

863

„Catastih” cu lefurile şi numele judecătorilor orînduiţi la departamentele de şapte, de opt şi de „cremenarion”, precum şi la divanul Craiovei şi „cremenarion”-ul de acolo.

1781

Catastih de numele boerilor ce sint rînduiţi la doao departamenturi, unul de şapte şi altul de opt i la departamentu cremenarion de aici, cum şi de divanitis ai Craiovei i ai cremenarionului de acolo, după cum prin osebit catastih sint hotărîţi, a cărora, leafa aceasta este pă cite trei luni, începîndu-să de la zi întii a lui martie leat 1781.

Taleri la departamentu de şapte, adică o mie opt sute şaizeci, 1860:

400 : . . .¹

300: biv vel paharnic Miche, adică trei sute.

300: biv vel stolnic Alecsandru Grecianu, adică trei sute.

240 biv vel sârdar Răducanu Iuliano, adică doao sute patruzeci.

200 biv vel medelnicer Evdochim, adică doao sute. Dupe moartea sa, s-au rînduit medelniceru Hristea în locu său, de la octomvrie 1, 1781,

150: biv vel sluger Hagi Dumitru, adică o sută cincizeci.

150: Antonie Fotino, fiind prahticos la ale pravilii, adică o sută cincizeci.

90: Dragomir proîn <al> 3<-lea> logofăt, adică noaozeci.

30: logofeţelului ce este ajutoru lui, adică treizeci.

1860

1860: la celălalt asemenea departament dă opt, adică o mie opt sute şaizeci.

400: biv vel clucer Dumitrache, adică patru sute.

300: biv vel paharnic Mavrodin, adică trei sute.

300 : . . .¹

240: biv vel sârdar Comăneanu, adică doao sute patruzeci.

- 200 : loc dăşchis au fost dintru-ntîiu la aceşti taleri 200
150 biv vel sluger Pantazi Serezli, adică o sută cincizeci.
150 : George Canale, prahticos la ale pravilii, adică o sută cincizeci.
90 : proin <al> 3<-lea> logofăt Necolae Fălcoianu, adică noaozeci.
30 : logofeţelului ce este ajutoru lor, adică treizeci.

1860

- 1740 : la departamentu de cremenalion, adică o mie şapte sute patruzeci.
400 : biv vel stolnicu Costandin Bălăceanu, adică trei sute.
300 : s-au rinduît în locu-i pe stolnicu Costandin Bălăceanu. 81 noemvrie 5².
300 : biv vel stolnic Dumitrache, adică trei sute.
240 : biv vel medelnicer Ianache Palada, în loc dă sărdar, adică doao sute patruzeci.
200 : biv vel medelnicer Popescu, adică doao sute.
150 : biv vel sluger Theodosie Ţigara, adică o sută cincizeci.
150 : Iordan grămăticu, prahticos la ale pravilii, adică o sută cincizeci

1740

- 270 : Iordache Caragea, judecător la spătărie, adică doao sute şaptezeci,
270 : biv vel paharnic Costandin Cocorăscul, judecător la agie, adică doaa sute şaptezeci.
1550 : boerilor de la divanu Craiovii, adică o mie cinci sute cincizeci, care boeri să aibă datorie
ca să theorisească şi eczamenile boerilor de la departamentu de cremenalion de acolo, precum
urma şi pînă acum, şi să să iscălească caimacamu şi toţi divanitis.
270 : biv vel paharnic Hagi Stan Jianu, adică doao sute şaptezeci.
270 : biv vel stolnic Ioniţă Glogoveanu, adică doao sute şaptezeci.
210 : biv vel sărdar Barbul Ştirbei, adică doao sute zece.
150 : biv vel sluger Gheorghe Bengescul, adică o sută cincizeci.
150 : biv vel sluger Ioniţă Brăiloiu, adică o sută cincizeci.
150 : biv vel sluger Ioniţă Argintocanu, adică o sută cincizeci.
158 : biv vel sluger Ştefan Crăsnaru.
80 : <al> 3<-lea> logofăt cu taleri doazăzeci pentru hîrtie, adică optzeci.
120 : la patru logofeţi de divan, adică o sută doaozeci.

1550

- 450 : la departamentu de cremenalion al Craiovii, adică patru sute cincizeci.
120 : biv clucer de arie Barbul Benescul, adică o sută doaozeci.
120 : biv clucer de arie Barbul Prisiceanu, adică o sută doaozeci
90 : biv căpitan de dorobanţi Panait, adică noazăzeci.
90 : biv <al> 2<-lea> vistier Ioniţă Benescul, adică noaozeci.
30 : logofeţel de puşcărie, adică treizeci.

450

8000 : adică opt mii.

Foaie de boerii ce mai jos sint arătaţi, carei au a urma cu slujba la orînduitele trebi
deosebite ce li să va porunci cu leafă pe cîte una trimenie, începîndu de la zi întîi a lui mar-
tie leat 1781.

Taleri

- 120 : biv vel sătrar Scarlat Fălcoianu, adică una sută doaozeci.
90 : biv vel sătrar Hristache, adică noaozeci.
80 : biv vel clucer za arie Bujoreanu, adică optzeci.
120 : biv vel clucer za arie Drăghiceanu, adică una sută doaozeci.
80 : biv vel clucer za arie Anghelache, adică optzeci.
60 : Mateiu Nona, adică şaizeci.
60 : Costache Buia, adică şaizeci.

750 adică şapte sute cinzeci.

¹ Loc alb.

² Biv vel paharnic Cîndescul e anulat cu o linie.

1781

.....¹ pã carele l-am orînduit domnia mea cu polcovnicia județului.....¹ sã aibã a face zapt slujitorii polcovnicești ai numitei polcovnicii și, avîndu-i dupã orînduialã gata în toatã vremea, sã fie srguitori pentru strejuirea județului și paza lãcurilor dã tilhari, de oameni rãi și dã orice alte pricinã înpotriiva neznamului și a bunelor orînduielei, dupã arătarea ce-i vor face dumnealor ispravnicii cã face trebuințã, sã aibã purtare de grijã spre a-i sãvîrși toate pricinile la care sã va orîndui, sau cu porunca domnii mele, sau cu povãțuirea dumnealui vel spãtaru<lui>, fãrã de cusur și pentru verice pricinã, sau a steagului sãu, sau acestor slujbe, la care va fi orînduit, sã aibã datorie a înștiința purerea domnii mele prin dumnealui vel spãtaru dupã obicei.

Poruncim dar domnia mea voao, slujitorilor polcovnicești, sã-i dați ascultare și supunere, cãci oricarele sã va arãta cu înpotrivire, are volnicie a-l trimite cu înștiințare cãtre dumnealui vel spãtaru, ca sã-și ia cãzuta pedeapsã.

Și dumneavoastrã ispravnicilor ai județului, cunoscîndu-l dã polcovnic, sã-i arãtați cele ce va fi cu orînduialã, ca sã le sãvîrșeascã, dîndu-i și ajutorul cel cuviincios la cele ce va fi trebuințã, cum și la lipsa slujitorilor, cînd va avea, ca sã poatã gãsi oameni fãrã pricinã, dupã orînduiala visterii, sã-și împlineascã steagul, ca sã nu sã facã cusur la cîte poruncim într-alt chip sã nu fie, cã așa iaste porunca domnii mele. Tolico pisah gospodstvo mi.

1781.

¹ Loc alb.Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 361v.

1781

februarie

1

Dumneavoastrã ispravnicilor ot sud...¹ sãnãtate! Vã facem în știre cã, pentru ce i ce sã prînd în hoții și în fapte rele, strașnice porunci și povãțuiri pã largu vã avem date mai dinainte, atît pentru cercetarea și egzamenile lor cum trebuie sã le faceți, cit și pentru ale lor lucruri și averi și pentru chezãșia și împlinirea pãgubașilor cum sã urmați. Care acele porunci și povãțuiri, vãzînd domnia mea din cercetãrile ce facem, cã unii din ispravnici nu le pãzesc cum sã cade și, atît la cercetarea și egzamenile lor și la chezãșile lor sã facu cusururi, cit și la ale lor averi sã facu hrãpiri dã unii-alții și și pãgubașilor sã facu nedreptãți, neașînd dã unde a li sã împlini, iatã strașnecu vã poruncim dã obște sã vã dășchideți ochii și întru toate sã urmați dupã poruncile și povãțuirile ce aveți, care povãțuiri îndãstul sînt acelea mai dinnainte și nu era trebuințã dã altele. Dar, ca sã le înțelegeți bine și sã nu faceți vreun cusuru, dã iznoavã vã scriem pã larg, întii sã nu vã cutezați a tãinui pã vreun hoțu și a-l slobozi prin tainã pentru darea dã bani sau pentru orice fel dã interesu, fãrã dã a nu-l arãta la domnia mea și a-l trimite sã sã pedepseascã, cã aceasta iaste pricinã a sã mai mulții borfașii și fãcãtorii dã rãu, dar nici pã cinevași sã nu-i prepuneți și sã-i aduceți la necaz pentru vreo pizmã, ca sã pãtimeascã pînã a sã mîntui și a sã îndrepta. Ci, pã cei cu adevãrat hoți, prinzîndu-sã, sã-i luați supt pazã, pe carii mai mult n-aveți a-i ținea pã la închisorile dumneavoastrã dãcît trei-patru zile, pînã a li sã face egzamene, și cu pazã sã-i trimiteți aicea cu înștiințare la domnia mea și cu egzamenile dinpreună ca, în puține zile, ori sã sã îndrepteze, ori sã sã orînduiescã la osîndã dupã fapta lui.

Cercetãrile și egzamenile lor, sã le faceți fãrã dã lenevire și foarte cu amãruntu, cercînd și alte semne și dovezi, iar nu dãlocu cu cazne și cu bătãi, precum auzim cã urmeazã unii, carii numaidãcît dãodatã li pune la strașnicã bãtae și la întrebãciune nu-l lasã pã vinovat ca sã arate însuși paguba pã anume, cu semne și fapta precum au urmat, ci între-

bătorul, spuind paguba și semnile, urmează și el cu răspunsu, ci, după ce-i trimit aicea, zic că dă iuțimea bătăii ce i-au căznit ispravnicii au arătat că au săvârșit faptă ce nu iaste vino-
vat. Ci, să le faceți egzamen prin cercetarea ce să cade, cercind și dă alte semne și dovezi
pă din afară, după care, luind judecata pliroforie, să poată face hotărîrea dreaptă și fără' dă
greșală. Ale hoților lucruri mișcătoare și nemiscătoare, să le cercetați, să le dovediiți, care
fără dă a nu să cîntă și a să hrăpi cu luarea ori dă către dumneavoastră, ori dă către zapcii,
căpitani i poterași (afară numai din ceia ce are poterași obiceiiu a lua dă asupra hoților cînd îi
prinde), să le scrieți și, dinpreună cu egzamenul, să aveți a trimite totdeauna și foae dă
averea hoților, din care, dă va fi vreunile zestre ale soții lui, să le arătați dăosebit, cercetînd
însă bine, cu bune dovezi la aceasta, ca nu cumva, cu pricină că sint dă zestre, să să ia
din lucrurile bărbatului sau, pentru lipsă dă zestre neadăvărată și nedovedită, să să scază
perusia hoțului și cu aceste înșălăciuni vor rămînea păgubașii a nu avea dă unde să li să
împlinească.

Cînd din cei prinși și trimiși aici s-au îndreptat de prepunerea ce au fost asupra lor și
cu porunca noastră s-au trimis acia către dumneavoastră ca să să sloboază și să li să dea
toate ale lor înapoi, pă unii ca aceia să nu-i mai necăjiți și să-i păgubiți a le opri dintr-ale
lor, cevași, ori a le cere vreun daru cit dă puțin, nici dumneavoastră, nici pă zapcii dumnea-
voastră să nu-i îngăduiți, că îndăstul le iaste unora ca acelora paguba, necazul și pierderea
vremii dă hrana lor pînă s-au îndreptat. Ci încă, orice li s-au luat dă vericine la vremea pre-
punerii lor, dă la toți să aveți a le împlini pînă la una, pă cit să va dovedi fără dă a nu
aștepta să vie să ne mai jăluiască, căci cu aceste prelungiri, pînă a scoate ceia ce li s-au
luat, cheltuescu mai mult și cu nimic nu să pot alege dintr-ale lor. Așijderea și cei ertați,
carii, după pedeapsa ce li s-au făcut, să trimit dă aici prin mumbașiri zapcii dă pușcărie
cu poruncă către dumneavoastră ca să să dea pă chezășie, nici pă aceia să nu-i prelungiți
după ce au dobîndit ertăciunea, așteptînd adică vreun plocon dă la dinșii, și cu aceasta să-i
prelungiți. Ci, îndată să faceți urmare și săvîrșire în ce chip vi să scrie la porunca, care vi
să trimite cu dinșii a-i da pă chezășie, neîngăduind nici pă zapciu pușcării a-i mai trage și
a le face jaf.

Chezășiile să fie foarte temeinice, dă oameni cunoscuți cu statornicie, prin zapise în
scris, iar nu fieșcum, care să le treceți întii acii în condica județului, apoi negreșit să aveți
a trimite aici a fieștecărui chezășie, pe care s-au dat cu însuși zapciu acela să să treacă în
condica pușcării îngă egzamenu lor ca, ori în ce vreme să va întîmpla trebuință, să să
poa tă găsi cu lesnire.

La împlinirile dă pagube ale păgubașilor, cînd li să trimite, ori numai către înșivă porun-
ci; sau cu mumbașiri dă aici, a vinde, dintr-ale hoților și a face împlinire, foarte să vă feriți
a nu să face, ori la mezatul vînzării acelor lucruri, niscareva meșteșuguri, ori a să tăinui dintr-
însile cevași după cum am zisu mai sus, ci toate să să pue la mijloc cînd va fi porunca
pentru toate a să vinde, afară numai din zestre. Care, după pravilă, iaste a fi neclintită și
mezatul vînzării să să facă dă față cu păgubașul și cu știrea rudelor vinovaților, ca să nu
zică că s-au vîndut lucru fără dă preț, și așa să să dea păgubașilor ceia ce va fi orînduit,
fără dă a nu să jăfui și a li să face vreo cheltuială, toate vînzările și împlinirile ce veți face
să le scrieți în condica județului cu arătare anume ce lucruri ați vîndut, cu ce preț, la cine,
ce împlinire ați făcut, cui și după care poruncă și hotărîre, și apoi să le trimiteți și aici negreșit,
să să treacă la condică. Aceste toate porunci și cite alte povățuiri aveți mai dinainte dă la
domnia mea asupra trebii hoților, căutați dă le păziți atît voi, cit și pă zapcii slujitori ori
armășii ce să trimit dă aici, să nu-i îngăduiți la urmări și porniri împotriva poruncilor noastre.
Și toate cite să urmează la treaba aceasta, să le aveți, după cum zicem, scrise în condici,
cercetările egzamenilor, chezășiile și împlinirile ce faceți dă vînzările dă lucrurile hoților,
căci să știți că domnia mea nu nădăjduim numai în poruncile ce vă trimitem, sau în răs-
punsurile ce ne veți scrie, cum că le veți păzi, nici așteptăm pînă să dea jălbi cinevași, ci
mai înainte în toată vremea feluri dă mijlocuri facem și dăosebit dă cercetările ce înșine
cercetăm prin toți ce să aduc la judecată, avem și oameni printr-ascunsu rînduiți, și a rămî-
nea ca să nu aflăm orice nu să poate, încă deodată fără dă veste, avem a vă coprinde condica

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 346 - 347.
Pentru alte
porunci dom-
nești cu conținut
asemănător.
v. doc. din:
februarie 1779.
Arh. St. Buc.,
Ms. 8, f. 82 v.;
doc. din 22. mai
1779 Arh. St.
Buc. Ms. 8 f. 136
v. și doc. din 9
ianuarie 1781.
Arh. St. Buc.,
Ms. 8, f. 337.

(Copile sub da-
tă la Institutul de
istorie
„N. Iorga”).

și închisoarea și, dacă vom găsi în potriva poruncilor vreo urmare, bine să știți că nici într-un chip să nu veți scăpa și voi întoarce îndoit și întreit luaturile cu care vă vom dovedi. Și aceste povățuiri asemenea să le treceți în condică și să le citiți în toată vremea iar acum negreșit să faceți domniile mele răspunsu. I i. saam rezech gospodstvo mi.

1781, februarie 1.

¹ Loc alb.

866

Carte domnească adresată mitropolitului prin care i se recomandă ca împreună cu episcopul și epitropii, de față fiind și clironomii, să facă cercetarea zăpiselor de datorii ale răposatului Rafail Balasache.

1781

februarie

3

Preasfinția ta, părinte mitropolit iubitorule dă Dumnezeu, părinte episcoape al Buzăului. Vă face în știre că, după hotărîrea și porunca ce am fost dat către boierii epitropi ca să facă cercetare zăpisilor dă datorii ale răposatului Rafail Balasache, am văzut că, dintr-acele zăpise, taleri 826 să găsească plătiți, după cum și dă oamenii casii numitului răposat s-au mărturisit și după cum nici la osebită însemnare ce s-au găsit, însă asupra acelu răposat în chipul dă diiată, nu să arată unii ca acii și au fost rămas zăpisele nespate. Așisderea și taleri 490 la liude⁹, după cercetarea ce s-au făcut, nu să află nicidăcum cele nume, fiind periți, și și aceste zăpise rămîn iarăși fără dă nici o trebuință.

Pentru care iată poruncim dar boierilor epitropi să ia zăpisele acestora dă la epitropie, să le aducă înaintea preasfinții tale și preasfinția ta, pă cine vei socoti că iaste dă trebuință din dumnealor clironomii, să-i chemi dă față ca, înaintea preasfinții tale fiind și părintele episcop și boierii epitropi, toate aceste zăpise ale plătiților și ale periților, ce nu să știu, să le spargeți. Și scăzîndu-le din suma periusii, să ni să arate la noi cu înștiințare în scris, cu zăpisile împreună, ca să le vedem spate, și într-acestași chip să să lămurească și să iasă din periusie aceste zăpise netrebuincioase. Tolico.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 348.

Vezi și doc.
nr. 876 din 1
martie 1781.

1781, februarie 3.

867

Poruncă domnească prin care neguțătorii „cumpaniei” stîi însărcinați cu „catagrafia” și punerea sub peceti a rămaselor lui Pascal vâtaf de păhărniceii.

1781

februarie

6

Poruncim domniia mea neguțătorilor proesti ai cumpanii, îndată ce veți vedea porunca noastră numaidăcît, adunîndu-vă la casa unde sînt rămasesele lui Pascal, proîn vâtaf dă păhărniceii ce au murit, să faceți catagrafi dă toate ale lui rămasuri pînă la orice, cu cercetare bună ca să nu să răsipească sau să lipsească ceva cit dă puțin dintr-ale lui, ci, toate scriîndu-le, să le puneți supt păstrare bună și, închizîndu-le, să stea supt peceti pînă să va arăta clironomii ul, iar anaforale dă pricini streine, cărți dă judecată, zăpisu, scrisori, acelea cu foae anume să le faceți teslim la mina vâtafului dă păhărniceii. Și zăpciu, vâtaf dă păhărniceii.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 349 v.

1781, februarie 6.

868

Poruncă domnească adresată caimacamului Craiovei pentru a trimite niște hoji spre cercetare la divanul domnesc.

1781

februarie

9

Cinstit și credincios boierul domniile mele, Grigorie Razul, biv vel clucer caimacam Craiovei, sănătate! Cartea dumitale scrisă dă la 20 ale lui ghenarie au venit la domniia mea și înștiințarea ce ne faci pentru acei 4 hoji, carii dinpreună cu tovarășii lor, după ce s-au ertat din pedeapsa ce era, pă urmă iarăși s-au apucat dă fapte rele, pă carii, prinzîndu-i, i-ai pus la pază aci, trimițîndu-ne și egzamenul dă faptele lor ce au mărturisit înaintea judecătorului, am văzut.

Pentru care scriem dumatiale, după ce vei primi porunca noastră, să aibi a trimite pă acești hoți în bună pază aicea la domnia mea ca să-i cercetăm și noi. Și aducându-i aicea și făcându-le cercetarea, vei avea în urmă răspunsu și pentru chezașii lor cum să urmezi. Iar egzamenul lor, care s-au scris acolea înaintea judecătorului, dă faptele ce au mărturisit, scriem dumatiale să nu să arate la nimenea, nici în condica acelu departament dă cremenaliion nu iaste trebuință a să scrie, ci să stea la dumnealui, ferit în păstrare. Aceasta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 352. <1>.

1781, februarie 9.

Carte domnească adresată vel postelnicului Iorgache Mavrocordat și biv vel căminarului Alecsandru prin care li se cere să socotească datoria lui Nicola Lazarul către soția răposatului biv vel postelnic Iordache Reizooglu și să raporteze domnului.

869

1781
februarie

12

Cinstiți și credincioși boierii domnii mele, dumneata Iorgache Mavrocordat vel postelnic și dumneata Alecsandre biv vel căminar, împreunindu-vă la un loc, să căutați pricina socotelii dă datoriia banilor ce are a lua răposatu biv vel postelnic Iordache Reizooglu dă la Nicola Lazarul, care acești bani au căzut în partea dumneaei postelniciesii Marioarii, soția numitului răposat, unde fiind și dumenalui vel agă Grigorie Balasache, ca un epitrop ce iaste dăspre partea dumneaei postelniciesii, cum și dumnealui biv vel clucer Teodorache Negri, ca unul ce au fost întii vechil, și făcînd această socoteală, cum veți alege-o să arătați domnii mele în scris. Tolico.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 352 v.

1781, februarie 12.

Carte domnească prin care, în urma plîngerii preoților din 11 mahalale, se hotărăște ca toți mahalagii de pe pămîntul mănăstirii Sf. Pantelimon să-și îngrădească și să-și construiască locuințe pe terenurile acum părăsîte. Porunca va fi adusă de spătar la cunoștința obștii, iar vornicul va îngriji de îndeplinire.

870

1781
februarie

13

Zemli Vlahiscoiu. Fiindcă au jăluit domnii mele preoții din 11 mahalale, ce sînt în partea Tîrgului dă Afară, cum că acele mahalale, fiind pă pămîntu mănăstirii Sfintului Panteleimon, din vremea răzmiriții unii din mahalagii murind, alții instreînindu-să și alții mutîndu-să pă afară și prin alte părți, au rămas locurile, ce au avut dă case, slobode și pustii, pentru care, arătîndu-se unii din rudele acelor morți ce au avut case, alții însuși aceia pretenderisesc acele locuri și nu vor să le îngrădească și să-și facă case ca mai nainte, nici ei, nici pă alții, care să găsescu să le ia să facă case pă dînsul, nu-i îngăduesc, ci stau pustii și pînă acum, dintr-a căroră pricină le curge și numiților preoți pagubă la venitul bisericilor, stînd fără dă nici o chiverniseală, cerînd pentru aceasta atît mahalagii toți, cit și preoții, îndreptare. Pentru care, dăm domnia mea această carte cu hotărîre ca, dă acum pînă la Sfețe Gheorghe, să aibă fieșcare dintr-aceia, ori însuși cei care le-au avut, ori din rudele lor, prin știrea epitropului mănăstirii, a să apuca să și le îngrădească și să-și facă case dă lăcuință, plătindu la mănăstire chiria ce iaste rînduită, iar cel ce nu să va arăta pînă la acest soroc și nu va veni ca să să apuce a și le îngrădi, poruncim oricine va vrea din alții să vie să să arate la dumnealui biv vel stolnic Dumitrache, epitropu acestii sfinte mănăstiri, și la preoții mahalalii și, luînd voc dă la dumnealui vornicu, să fie fieșcarele a-și face case pă dînsele, plătin_d chiria la mănăstire, și în urmă, ori aceia ce le-au avut întii, ori nicareva rudenii dă ale lor, dă să vor arăta și le vor cere, să rămîe fără dă cuvînt dă îndreptare. Și la cerirea ce vor face atunci, nici o ascultare nu li să va da, fiindcă pentru aceia li să dă în știre și li să arată hotărîrea ce o facem, ca să nu mai poată găsi altă pricină la urmă că n-au știut. Poruncim și dumatiale vel spătare această poruncă a domnii mele, să pui aici la Tîrgul dă Afară să o citească în cîteva

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 353.

rînduri la zile dă tirg, unde acolo fiindcă să adună norod atît du pă afară, cit și dă aici din oraș, să auză și să înțeleagă fieșcarele porunca și hotărîrea domnii mele ce am făcut pentru aceasta, ca să nu poată urma aceia ce prentindirîsesc locurile a găsi pricină că n-au știut. I i. saam recheh gospodstvo mi.

1781, februarie 13.

871

Carte domnească prin care se poruncește unui ceauș de aprozi să facă cercetare și în fața mitropolitului pentru datorîia lui Dumitrache Iacomî rezultată din tovarășia de neguțătorie cu Mareș.

1781

februarie
24

Fiindcă Dumitrache Iacomî prin socoteală dreaptă, după ce s-au scăzut cu paguba cit au căzut partea lui Mareș de la vitele ce au avut tovarășie și după ce s-au mai scăzut și din vinuri cu osebite condee ce au avut dreptate, rămîne dator lui Mareș taleri 906, însă taleri 332 din vinuri și taleri 572 din vite, din care bani, fiindcă cerea Iacomî a să mai scădea și cu paguba ce arată că au avut dă la peștele ce au adus, zicînd că i-au fost tovarăș, orinduim domniia mea pă ceaușu dă aprozi ca să facă zapcilic lui Dumitrache Iacomî să dea seama și să arate la cine anume au vîndut 34.900 scrimbițe și ocă 240 lacherdă și 300 părechi palamidă ce au adus, cite cită sumă și cu ce preț, și, după ce va arăta întii el acestea prin foae, apoi ceaușu dă aprozi însuși să cerceteze pă fieșcare acei cumpărători, dăosebit cite unul-unul, dă au cumpărat, cite și cu ce preț anume, la care cercetare să fie și Mareș înpreună dă față. Și, dă au făcut Iacomî acel alișveriș cu vînzarea peștelui prin știrea și a lui Mareș, dă vreme ce zice că i-au fost tovarăș și s-au aflat amîndoi aici alătura unul dă lingă altul nedăpărtați, în care foae să arată și prețul cu care au cumpărat peștile dă la Țarigrad, și această cercetare făcîndu-să, să să aducă înnaintea domnii mele ca să vedem dă s-au purtat Iacomî cum să cade unui tovarăș și după ce să va vedea întii a lui purtare că au umblat ca un tovarăș, dă va fi cu cale, atunci vom da pă Mareș dă tovarăș nu numai la peștile acesta, care arată Iacomî pagubă, ci și la ceilaltă, la toată marfa care au mai adus Iacomî, să ne dea a intra cînd va rămînea tovarăș.

Care această cercetare, poruncim, ceuășe dă aprozi, fără dă nemic zăbavă să o faci și pină în doao-trei zile să ne-o arăți ca, dă va fi a să mai scădea Iacomî cu cevași dă suma ce arătăm mai sus pentru pricinile ce zicem, după porunca ce vom da domnii mele, să va scădea, iar dă nu va avea a răspunde suma ce arătăm mai sus, fără dă numai teleri 50, care au luat Mareș dă la Iacomî fără dă tăgăduire mai nainte pină a veni la tovarășia vitelor, și zice că dă atunci i-au și plătit, fiindcă au rămas acest condeiu a să răfui prin blestem, după cum au zis Dumitrache că va putea priimi, poruncim ceuășe dă aprozi să-l duci înnaintea preasfinții sale, părintelui mitropolitului, ca să dea credință față cu Mareș și să aibă a să scădea acești taleri 50 din suma dă sus. Într-acestași chip are a să izbrăni judecata numitului Iacomî cu Mareș, după cercetarea pricinii lor ce au arătat-o Iacomî la divan înnaintea domnii mele. Care, pină a vrea a lua sfișit, poruncim ceuășe dă aprozi să aibi pă numitul Dumitrache Iacomî supt chezașie dă a nu lipsi, ca pă unul ce, după socoteală, să vede dator.

Tolico.

1781, februarie 24.

872

Carte domnească adresată ispravnicilor județului Gorj prin care le poruncește să oblige pe sălenii scheleni să înapoieze diferența din adeful pentru pășune, luat în plus de la satele Bărbatvița, Livădul și Corocidu din Transilvania.

1781

februarie

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Gorjiu, sănătate! Vă facem în știre că, jăluindu-să lăcui-torii din satul Bărbatvița i din satul Livădul și din satul Corocidu din Transilvania pentru

lăcitorii dintr-acei județ al Gorjului pentru vitele lor, ce le pascu pă munții ce să numescu Fața-Murgii, <că> da adet pentru pășune într-un an ori 7 berbeci și 7 cașcavaluri, ori, în locu acestora, un cantar dă fier ungurescu, sau taleri 7, care în 6 ani să făcea taleri 42, iar numiții scheleni le-au luat trăsuri, însă dobitoace preț dă taleri 113, bani 108.

Pentru care vă poruncim ca, drept acei taleri 42 ce da mai nainte, să aibă numiții scheleni a opri din trăsuri pînă să va face hotărîre dă acești ce sînt pricină pentru dînșii, iar ceilalți bani, ce sînt luați dă dînșii mai mult pînă la suma dă taleri 113, bani 108, să-i puneți ca să-i întoarcă înapoi negreșit.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 354.

1781, februarie.

Carte domnească de numire a unui Necolae ca terzibașă peste breasla croitorilor din București cu recomandări cum să o conducă.

873

1781.

februarie

26

Zemli Vlahiscol. Dat-am domneasca noastră carte târzibașii Necolae, pre carele l-am făcut domnia mea terzi-bașă peste breasla croitorilor, ca să aibă supt a lui ascultare toată breasla croitorească din București, să fie purtător de grijă la poruncile domnești ce i să va da, care după obicei va fi el dator a le săvîrși împreună cu brasla acestui meșteșug, să judece pe cei de supt brasla lui, adică croitor cu croitor, carii vor fi avînd pricini între dînșii pentru ale meșteșugului i pentru ucenici și călfi, cum și pe cei ce va cădea în vină dă stricarea hainilor la lucru. Și după dreptate și rînduiala meșteșugului lor, împreună cu alții mai bătrîni meșteri ai breslii aceștia, să-i facă îndreptare și hotărîre după vină, să ia seama și totdeauna pentru buna orînduială a meșteșugului acestuia, a să păzi și la toate să urmeze după obiceiul acestui rufet, care prin hrîsov să va arăta pe larg.

Iar pentru slujba și buna orînduială a aceștii bresle, la care este el dator a fi în toată vremea, să fie apărât el în toată vremea și casa lui dă podvoade și angarii. Să poruncește și voă tuturor celor ce veți fi la această braslă să aveți a ști dă târzi-bașă, să-i dați ascultare la orînduiala meșteșugului vostru, că celui înpotrivitor are voie să-i facă certare după vina lui. I i. saam rezech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 362.

1781, februarie 26.

Catastif cu lefurile pe trei luni ale boierilor judecători de la „departamentu dă șapte, dă opt și dă cremenarion” din București, precum și ale divaniților Craiovei și departamentului „cremenarion” de acolo.

874

1781

martie

1

Catastihu dă mai jos-numitele dăpartmenturi, însă trei dă aici, care să numescu dăpartmentu dă șapte, departamentu dă opt și departamentu dă cremenarion¹, cu leafa ce le iaste orînduită pă cite trei luni, i cu cite un logofețel, a cărora logofeței leafă să aibă a li să da dinpreună cu a judecătorilor, eșind din foaia lefii celor dă la divan, i dă divaniti ot Craiova și dăpartmentu cremenalion dă acolo cu <al> 3<-lea> logofăt și cu logofeței, a cărora leafă iarăși cu a judecătorilor să umble, începîndu-să această orînduială cu lefile dă la [în] zi întii a lui martie leat 1781, iar leafa logofeților dă la cremenalion să o ia cu breasla armășască.

Taleri

1860 : La departamentu dă șapte, adică una mie opt sute șazăci.

400, clucer mare, adică patru sute.

300, paharnic mare, adică trei sute.

300, stolnic mare, adică trei sute.

- 240, sărdar, adică doao sute patruzăci.
 200, medelnicer, adică doao sute.
 150, sluger, adică o sută cincizăci.
 150, altu sluger, adică una sută cincizăci, ori pitar, sau, în loci 1 acestora, alți practicoși și cu știință dă săvirșită la ale pravilii.
 90, un proin <al> 3<-lea> logofăt, adică noaozăci, care să ție condica ale celor ce să judecă, să stea la judecăți, să scrie anaforalile și cărți dă judecată și celelalte ca acestea.
 30, un logofăt, ajutor numitului.

1860

- 1860, la celălalt asemenea departament dă optu, adică una mie opt sute șaizăci.
 1740 la departamentu dă cremenalion, una mie șapte sute patruzăci.

- 400, clucer mare, adică patru sute.
 300, paharnic mare, adică trei sute.
 300, stolnic mare, adică trei sute.
 240, sărdar, adică doao sute patruzăci.
 200, medelnicer, adică doao sute.
 150, sluger, adică o sută cincizăci.
 150, altu sluger, adică o sută cincizăci.

1740

- taleri* 270, paharnic mare ori stolnic, judecători la spătărie, adică doao sute șaptezăci.
 270, asemenea judecător la agie, adică doao sute șaptezăci.
 1550, la divanul Craiovei, adică o mie cinci sute cincizăci, care boieri să aibă datorie ca să teorisească și egzamenile boierilor dă la departamentu dă cremenalion dă acolo, precum urma și pină acum, și să să iscălească caimacamu și toți divaniții
 270, paharnic mare, adică doao sute șaptezăci.
 270, stolnic mare, adică doao sute șaptezăci.
 210, sărdar, adică doao sute zăce.
 150, sluger, adică o sută cincizăci.
 150, altu sluger, adică o sută cincizăci.
 150, altu sluger ori pitar, adică o sută cincizăci.
 150, alt sluger ori pitar, adică o sută cincizăci.
 80, <al> 3<-lea> logofăt, adică optzăci cu taleri 20 pentru hirtie.
 120, patru logofeți dă divan, adică o sută doaozăci

1550

- 450, la departamentu dă cremenalionu Craiovei, adică patru sute cincizăci.
 120, clucer dă arie ori șătrar, adică o sută doaozăci
 120, alt clucer dă arie ori șătrar, adică o sută doaozăci.
 90, clucer dă arie, adică noaozăci.
 90, clucer dă arie, adică noaozăci.
 30, logofăt al pușcării, adică treizăci.

450

Arh. St. Buc., 8000, adică opt mie.
 Ms. nr. 8,
 f. 355-355v.

¹ Așa în text.

Carte domnească prin care starostele de neguțatori este orînduit să facă o catagrafie a rămaselor fugarului Zgircipiele; din sumele rezultate va scoate averea soției, iar din rest va „îndestula” pe creditorii.

875

1781
martie
1

Fiindcă Tudor Zgircipiele să găsește a fi multă sumă de bani dator, după cum ne-am înștiințat, și fiindcă el s-au dăpărtat și lipsește dă aici și datornicii au început a da domnii mele pentru ale lui lucruri, dă altă parte și soția lui avînd zestre în casa lui, precum și ea cu jalbă ne-au înștiințat, iată pentru ca să fie și ale ei zestri sigurișite și ca și datornicii să nu rămîie păgubași, cu paza lucrurilor lui fără dă a i să răsipi, orînduim domnia mea pă starostea dă neguțatori pămînteni ca, dinpreună cu proesti ai cumpăanii neguțatorilor streîni, să facă catagrafi casii lui dă toată averea mișcătoare și nemișcătoare pînă la una, și cît pentru ale soții lui, lucruri din zestre ce va fi, după ce le va dovedi și să va cunoaște că sînt ale ei adăvărate zestri, acelea să rămîie în mîna ei slobode fără dă a nu să supăra nemic, iar ale lui lucruri, orice și ori dă unde, după ce să vor lua în scris toate, să o dea în mîna dă bună chezășie ca cu catastih pă anume, ca să nu să vînză nici să să răsipească, ci să stea întregi toate pînă la vremea trebuinții. Care acel catastih ce să va face dă averea lui, iscălit și dă neguțatori și cu chezășia păstrării lor, împreună să stea la companie, înștiințînd domnii mele cu anafora prin orînduital zapciu vâtaf dă visterie. Tolico pisah.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 357v.

1781, martie 1.

Carte domnească pentru numirea unui vâtaf de păhărniceii ca zapciu care, împreună cu epitropii, să facă cercelare în fața mitropolitului și episcopului de Buzău asu pra rămaselor răposatului Rafail Balasache.

876

1781
martie
1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voevod.

Fiindcă după porunca ce am dat domnia mea prin pitaru boierilor epitropi pentru o seamă dă zapise ale răposatului Rafail Balasache ce s-au găsit unii plătiți, alții periți, ca innaintea preasfinții sale părintelui mitropolit, a iubitorului dă Dumnezeu părintelui episcopu Buzăului, unde să fie față și din dumnealor clironomii, alegîndu-să acele zapise să să spargă și să ni să arate, nici pînă acum nu ni s-au adus ca să le vedem sparte.

Iată dar, orînduim domnia mea zapciu pă vâtafu dă păhărniceii, carele, luînd pă boerii epitropi împreună cu acele zapise, să-i ducă innaintea părintelui mitropolitului ca să urmeze, după cum prin pitacul ce s-au dat mai nainte coprînde, măcar că după hrisovu ce iaste făcut al cutii dă milostenie era a să împărtăși și cutiia cu partea ce i să cuvenea dintr-această periusie, fiindcă mortu copii n-au avut. Cu care aceasta era a să folosi sufletul său și pentru aceasta mai virtos am fost rînduit domnia mea treaba asupra epitropilor dintru-ntîiu, dar cu pricina ce au fost între clironomi, luînd mai nainte toată aceasta avere cheltuindu-se unile la o parte, altele la altă parte, au rămas dă nu s-au împărtășit cutiia cu nimic.

Acum dar, după ce cutiia nu s-au împărtășit, a rămînea și acele zapise care s-au dovedit plătite să să supere cumva oamenii nu o suferim domnia mea. Ci, pentru aceasta, după cum scriem preasfinții tale în deosebit pitac, spărgîndu-să acele zapise ale plătiților și ale periților, așteptăm ca să ni să aducă negreșit să le vedem sparte. Lîngă aceasta, am fost scris preasfinții tale și pentru partea ce cere stolniceasa Topliceanca ca să i să aleagă dintr-această periusie și ne dete jalbă că nici o alegere nu i s-au făcut, ci prin zapcilicu vâtafului de păhărniceii, ce s-au rînduit mumbașir, poruncim ca să ia săvîrșit și aceasta, ca să nu ni să mai jăluiască. Tolico.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 358.

Vezi și doc.
nr. 866, din 3
februarie 1781.

1781, martie 1.

877

1781

martie

9

Carte domnească adresată ispravnicului județului Argeș pentru a cerceta, împreună cu egumenii mănăstirilor Vierașul și Cotmeana, lipsa de zestre și datoria monahiei Damaschina Drăgoiasca față cu ginerele ei Ioniță Bucșănescul biv vel șătrar. Se orînduiește mumbașir pentru îndeplinire.

Zemli Vlahisicoiu. Cinstit și credincios boierul domnii mele, dumneata Costandin Bălăcene biv vel stolnice, ispravnice ot sud Argeș, sănătate!

Au jăluit domnii mele credincios boierul domnii mele Ioniță Bucșănescul, biv vel șătrar, pentru soacră-sa, Damaschina monahia Drăgoiasca, cum că are la dînsa lipsă dă zestre 9 suflete dă țigani i alte lucruri, cum și datorie dă bani cu care au împrumutat-o, iar ea puține rămasuri ce are din care putea și să cădea să plătească întii datorii gineri-său, s-au pus dă i-au afierosit la Schitul.

Deci fiind cinevași, datorii întii să cade să plătească și apoi să dea pentru sufletu lui lucruri lămurite fără dă pricină, dreptate are șătraru la jalba sa, ca întii datorii să-i plătească.

Pentru care, iată că te orînduim pă dumneata, stolnice Bălăcene, ca, împreună cu egumenu mănăstirii Vieroșul i egumenu mănăstirii Cotmenii, fiind pricină dă zestre și face trebuință dă a fi și parte bisericescă, să vă adunați la un loc și să trimiteți să aducă pă numita Damaschina monahia, pă care infățîșind cu șătraru Ioniță Bucșănescul, gineri-său, să cercetați pricina cu de-amăruntu prin judecată și pă ce veți dovedi și va rămînea bun a lua dă la dînsa, să-i împliniți negreșit cu din ce va avea soacră-sa și apoi, ce va rămînea ale ei bune făr' de pricină, ce va vrea va face cu dînsile. Asupra cării pricini, iată am orînduit domnia mea și mumbașir pă sluga domnii mele...¹, care mumbașir, după judecata și hotărîrea ce veți face, să urmeze a face împlinire ce să va cuveni.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 331.

1781, martie 9.

¹ Loc alb.**878**

1781

martie

Poruncă domnească, pe baza cercetării ispravnicilor județului Dimbovița, pentru pedepsirea birarilor care au bătut pe un Stan uncheașul.

1781, martie. Între cercetarea ce au făcut ispravnicii Dimboviții jălbii lui Stan uncheașu, ce au dat asupra Nicolii vâtaf dă plaiu, arătînd cum că trei slujitori trimiși dă vâtaf pentru banii dă bir au bătut pă numitul Stan. Care aceasta fiind înpotriiva poruncilor, li s-au poruncit ca să pedepsească pă acei slujitori cu bătae.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 366 <2>.

1781, martie.

879

1781

martie

15

Cartea domnului către Dumitrache biv vel șătrar, ispravnicul Gorjului, prin care îi cere ca împreună cu Ioniță Glogoveanu biv vel stolnic să facă o delimitare a moșiilor de la frontieră, cu martorii diutre călugării mănăstirii Tismana și în prezența trimișilor din Transilvania. Despre rezultat va înștiința pe domn.

Credincios boierul domnii mele, Dumitrache biv vel șătrar, ispravnic ot sud Gorj, sănătate! Îți facem domnia mea în știre că iată să apropie vremea dă a să căuta pricina ce iaste cu vecinii la hotar, care treabă, ca să să caute fără dă greșală și ca să aibi ajutor a socoti și a chibzui cele dă trebuință, iată am orînduit, împreună cu dumneata, la aceasta și pă dumnealui Ioniță Glogoveanu, biv vel stolnic, ca un pămîntean al părții locului ce poate să aibă praxis la pricină ca aceasta, căruia i să scrise dă către domnia mea poruncă dăosebită.

Deci, trebuință nu iaste a da pricină să înțeleagă că sinteți porunciți da noi spre a face cercetarea aceasta, nici să arătați că iaste prin știrea noastră, în vreme ce însuși vecinii da dincolo, prin scrisorile ce ți-au scris în toamna trecută, care le-am văzut domnia mea, au cerut ca într-această primăvară să să caute treaba hotarului și dintr-această cerire a dumnealor, cum mai virtos din jălbile stăpînitorilor celor ce li să calcă pămîntu, veți arăta că v-ați îndemnat, siliți fiind da dreptatea păgubașilor a căuta treaba.

Pentru care, priimind porunca domnii mele, să te chibzuiești dinpreună cu stolnicu Glogoveanu a găsi și a nimeri trei-patru boerinași cu praxis, cumsăcade, vrednici oameni cu cuviință, da a-i orindui și a-i trimite dinpreună cu unul sau doi bătrîni din părinții călugări vechi ai mănăstirii Tesmenii, cei ce știu mai bine pricina pămîntului ce li să înpresoară, mănăstirește, i dinpreună cu din moșnenii, ce mai sint davagii pentru pămîntu ce li să înpresoară și lor, să meargă la hotar pă la locurile da pricină. Da altă parte, să înștiințați, cum am zis mai sus din parte-ți, la dregătorii cei da dincolo ca, pă cine vor socoti și din partea sa, să orînduiesc a veni la hotar și a să înpreuna cu trimișii da dincoace, la zioa ce să va hotări și, la sorocu acela cu citeva zile mai nainte, să faci știre stolnicului Glogoveanu la Craiova și dumnealui, după porunca ce are da la noi, să va scula da va veni acia la Gorj, unde să să afle dinpreună cu dumnealui într-acele zile cit să va prelungi cercetarea la mănăstirea Tismana, fiindu-vă aproape da hotar, ca să vă puteți corisponderisi cu cei ce-i veți orindui acolo și să vă înștiințeze da cele ce facu. La care, cînd va fi trebuință să ia sfatul și povățuirea dumneavoastră da cele ce au a grăi, căutînd bine ca, nu numai cei cu moșiile ce sint davagii, ci și cei orînduiți da dumneavoastră, să nu aducă treaba la gilceavă, ci cu blîndețe și fără da gilceavă să-și caute dreptatea fără da a scoate cuvînt mai mult din gura lor, nedreptic. Noi avem adevărată perigrafă făcută da vrednic boieru prin bună cercetare la fața locului încă da anțărtu, după care, iată să trimite și dumneavoastră copie, din care veți vedea că și din tablile ce au fost pus la leat 1774 s-au întinsu afară și să întind cei da dincolo, călcînd pămînt da al țării. Care, pentru acest pămînt ce să calcă din table afară, acum într-această vreme au a face dava moșnenii cu egumenul, a cărora sint moșiile, și la aceasta au a sta și orînduiții dumneavoastră a să îndrepta și a să face dăscoperire acelu loc cit să calcă, adică din table afară, ca să-l ia stăpînii, a cărora iaste moșiia da baștină și stăpînită da dînșii pînă acum, și să lipsească pricinile și gilcevurile dintre lăcuitarilor da dincolo cu ceștii da dincoace, măcar că dregătorii da dincolo, vedem în scrisorile ce v-au scris, pomenind da curgerea apelor i virfurile duncelor, că acela au fost hotar care adevărat așa au și fost. Dar fiindcă unile moși ale pămîntenilor da dincoace ajungu lungimea și lățimea lor peste curgerea apei, după scum scrisori vechi ce au arată, da acela au avut stăpînire bună în sumă da ani, întocmai după copriinderea scrisorilor pînă unde au ajunsu priimă stăpînirea lor și da vecini și nu să ceterisii pămîntenii da acele drepte pămînturi ale lor, cu cit mai virtos că și la punerea tablelor au rămas afară în partea noastră acele pămînturi, și dreptate au a și le căuta, cum zicem, cele ce sint afară din table după scrisorile și dovezile ce au, arătîndu spre aceasta fieșteșcarele, atît vechilii mănăstirii, cit și moșnenii, în fața locului acolo, scrisorile și temeiurile dovezilor ce vor avea, ca să să vază și da însuși orînduiții ai dregătorului da dincolo și cînd, după acele sineturi și dreptăți ce au nu să va face îndreptare locului din table afară, pot să arate că au a-și căuta și aici la domnia mea cu jalbă, pentru nedreptatea ce li să face da către vecini, și domnia noastră va avea a scrie și a înștiința da aceasta unde să cuvîne, și ce urmare sau săvîrșire să va face, să aveți a înștiința domnii mele. Am văzut și cele ce scrii prin cartea da la martie 7, pentru scheleni, ci rămîne și aceasta pînă a să izbrăni prin cercetare, care scriem să să facă la fața locului acum da iznoavă.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 368v. - 369.

Vezi și doc.
nr. 880 din 15
martie 1781.
Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 368v. - 370.

1781, martie 15.

Cinstit și credincios boerul domnii mele Ioniță Glogoveni, biv vel stolnic, sănătate ! Fiindcă s-au apropiat vremea de a să căuta pricina ce este cu vecinii la hotar, iată am poruncit sățrarului Dumitrache, ispravnicu Gorjului, ca, împreună cu dumneata, să caute treaba cum să coprinde mai jos, fiindcă dumneata ești pămîntean al părții locului și ai praxis la pricină ca acesta, căruia i-am poruncit ca să chipzuiască a nemeri trei-patru boerinași cu praxis, vrednici, oameni cumsăcade și cu cuviință, de a-i orîndui și a-i trimite la hotar, dînd în știre și dregătorilor dă dincolo ca, pă cine vor socoti, să-și orînduiască și din partea sa a veni la hotaru și a să împreuna cu trimișii de dincoace la zioa ce să va hotări, iar dumneata, cu citeva zile mai nainte de acel soroc, dîndu și de știre sățrarului Dumitrache, să te scoli să mergi la mănăstirea Tesmenii, ca acolo să vă aflați amîndoi într-acele zile cît să va prelungi cercetarea, fiindu-vă aproape de hotar, să puteți corisponderisi cu cei ce veți orîndui acolo și să vă înștiințeze de cele ce fac. La care, cînd va fi trebuință, să ia sffrșitu și povățuirea de la dumneavoastră de cele ce au a grăi, căutînd bine ca, nu numai cei cu moșiile ce sînt davagii, ci și cei orînduiți să nu aducă treaba la gilceavă, ci cu blîndețe și fără de gilceavă să-și caute dreptatea, fără de a scoate cuvînt mai multu din gura lor, netrebnic. Noi avem adevărată perigrافی făcută de vrednici boieri prin bună cercetare la fața locului încă de anțărțu, după care iată vi să trimită și dumneavoastră copie, din care veți vedea că și din tablele ce au fost puse la leat 1774 s-au întinsu afară și să întind cei de dincolo călcînd pămîntul de al țării. Care pentru acel pămînt ce să calcă din table afară, acum într-această vreme au a face dava moșnenii cu egumenii Tismenii, a cărora sînt moșiile, și la aceasta au a sta și orînduiții dumneavoastră a să îndrepta și a să face descoperire acelu locu, cît să calcă, adică din table afară, ca să-l ia stăpîinii, a cărora este moșia de baștină și stăpînită de dînșii pînă acum, și să lipsească pricinile și gilcevuri dintre lăcuiorii de dincolo cu cei de dincoace, măcar că dregătorii de dincolo, vedem în scrisorile ce au scris sățrarului Dumitrache, ispravnicu Gorjului, pomenind de curgerea apelor i vîrfurile munților, că acela au fost hotaru, care adăvărat așa au și fost. Dar fiindcă unile moșii ale pămîntenilor de dincoace ajungu lungimea și lățimea lor peste curgerea apii, după cum scrisori vechi ce au arată, de aceia au avut stăpînire în sumă de ani, întocmai după copriinderea scrisorilor, pînă au ajunsu priimită stăpînirea lor și de vecini și nu isterisea pămîntenii de acele drepte pămînturi ale lor, cu cît mai vîrtos și la punerea tablelor au rămas în partea noastră acele pămînturi și dreptate au a și le căuta cum zicem, cele ce sînt afară din table după scrisorile și dovezile ce au, arătîndu-și pre aceasta fieșteșcarele, atît vechillii mănăstirii, cît și moșnenii în fața locului, acolo, scrisorile și temeiurile, dovezile lor ce vor avea ca să vă vază și de însuși orînduiții ai drăgătorilor dă dincolo și cînd acele sineturi și dreptăți ce au, nu să va face îndreptare locului din table afară, cît să arată că au a-și căuta, și aici la domnia mea cu jalbă pentru nedreptatea ce li să face de către vecini, și domnia noastră va avea anerie și va înștiința de aceasta unde să cuvine, și ce urmare sau săvîrșire va fi, ce, să aveți a înștiința domnii mele, purtîndu-vă cumsăcade spre a nu aduce treaba la gilceavă. După ce va lua săvîrșire treaba acoala, apoi dumneata să te scoli să mergi la județu Mehedinți unde, împreunîndu-te cu ispravnicii, asemenea să aveți a orîndui din boerinași județului aceluia, dănd dă știre și drăgătorilor, și unu din ispravnici, dinpreună cu dumneata, să vă apropietî iarăși la un locu aproape de unde să vă puteți ajunge cu cei ce-i veți orîndui la fața locului.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 369v. - 370.
Vezi și doc. nr.
379, d în 15 mar-
tile 1781 - Arh.
St. Buc. Ms.
nr. 8, f. 368 v.
- 369.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud...¹ sănătate! Vă facem domnia mea în știre că, între judecățile celor da afară ce eșiră innaintea noastră la divan, cercetate cu cărți da la ispravnici i judecătorii judeților, văzum unile pricini fără da trebuință aduse pă aici și fără da cale cerirea pirișilor, da au tras și au purtat pă la departamenturile da aici pă pirișii² lor, după ce s-au cercetat și s-au văzut o dată că n-au dreptate, cercind pricini vechi și fără da nici un sinet și dovadă da temeiu la mîini-le, și pricinuește numai o cheltuială și o stingere pirișilor lor. Care această nedreptate, putem zice că o facu unii din prostime, căci nu înțelegu și nu cunoscu nedreptu lor și, pîrindu-li-să că au dreptate, să pornescu a veni și pă la divan, cercind multe departamenteuri. Alții, iarăși pot cu adevărat să fie și năpăstuiți și au pricină cu cale a umbla, pă carii aceia și domnia mea li chemăm cu bună priimînță a veni innaintea noastră, fiindu-le ușa divanului dășchisă, dar unii pot să o facă și dănadinsu și pentru răotatea și pizmă ca să necăjască și să facă pă pirișii lor a pătimi și a-i aduce la grele cheltueli și stingeri.

Și ca să n-aibă mijloc cei neastimpărători și rău învățați, carii sint obicinuiți a cerca judecățile în toată vremea fără da a avea dreptate și să pricinuiască atîta rău celorălăți, iată am dat domnia mea poruncă aici ca să lipsească din cărțile jăluitorilor ce să scriu către dumneavoastră acel cuvint ce era obicinuitu pînă acum, a să zice la fieșcare, adică, da nu să va odihni vreo parte, să-i trimiteti la divan. Ci, și după ce va veni vreunul cu jalbă, zicind că s-au judecat la ispravnici sau la judecători și nu s-au odihnit, și cer pă piriși la divan, să nu i să dea ascultare așa fieșcum îndată, a să aduce pîritu lui pă aici, ci să să ceară întii da la dumneavoastră sau da la judecător cartea judecății ce ați făcut, să să vază aici. Și da va fi pricină, care să facă trebuință a să aduce spre cercetare aici, așa să să poruncească dumneavoastră, să-i sorociți sau să-i trimiteti, și cînd nu vor urma a veni, atunci adevărat vor fi aduși cu treapăd negreșit și vor plăti și cheltuiala. Iar da să va vedea că nu iaste cu cale a să mai aduce cei piriși pă la divan, să să dea da la domnia mea răspunsu celuia ce umblă rău.

Această poruncă am dat domnia mea aici și are a să urma precum veți vedea, da și dumneavoastră ispravnicilor i judecătorilor, după ce veți cerceta bine pricina a fieșcărui și veți iscăli anaforoa sau cartea judecății, să aveți a o citi cu bună înțelegere amîndurora părților, să întrebați și pă unul și pă altul da au rămas odihniți, să scrieti în carte cu deosebit cuvint dădăsupt cum că s-au mulțumit amîndoaă părțile și să iscăliți. Iar da va zice vreo parte că nu iaste odihnită, fără da a nu-i sili și a-i trimite numai după cerirea pirișului pă aici, întii să înștiințați și să trimiteti domniile mele însuși după cartea judecății și anaforalii ce ați făcut copie, asemenea adevărînță cu cel ce are a face apelații și, văzîndu-să da domnia mea, da va fi cu cale, vi să va porunci atunci a trimite pă pîritu lui aici. Însă aceasta să o dați în știre și la toată obștea, ca să știe fieșcarele, cînd vor veni cu jalbă aici, că nu s-au odihnit pă hotărîrea dumneavoastră, să aibă a aduce și a arăta împreună cu jalba lui și cercetarea judecății și a hotărîrii ispravnicilor sau a judecătorului în ce chip s-au făcut, că într-alt chip să știe că să va întoarce în dășărt și pînă nu va aduce judecata ce i s-au făcut la județ, să să vază da domnia mea, pîritu lui nu să va trage la divan nicicum. Însă vă poruncim strașnecu ca negreșit să aveți a da celui neodihnit copie la mină, să nu cumva, știind că nu să primește cerirea lui aici, fără da copiiia cărții aceia a dumneavoastră, să fiți pricină și celor năpăstuiți a nu putea trage pă pirișii lor la divan, că, aceasta dovedind că ați făcut-o la vreunul, veți cădea în vină mare și veți plăti apoi cheltuiala aceluia. Tolico...

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8.
f. 364 - 364v.

1781, martie 21.

¹ Loc alb.

² Pentru : piriși.

1781
martie

21

Cinstit și credincios boierul domniș mele, Dumitrache Fălcoianu vel stolnic, prin jalba ce ne-au dat, ne-au arătat cum că, avind moșie ce să numește Vităneștii în sud Olt și în sud Teleorman, care moșie pînă la o vreme o au stăpînit-o frățește pã din doao cu cumnata dumisale, Zoîța Fălcoianca medelnicereasa, din care jumătate, partea dumneaei ce are, au dat și zestre. Și fiindcă medelnicereasa și cu zestrașii, părțile ce au, le vind în arendă, în toată vremea au gilcevuri la strînsul venitului și i să pricinuește pagubă, pentru care au cerut dă la domnia mea a i să osebi pã jumătate partea dumisale, ce zice că are într-această moșie, și au cerut hotarnici pã dumneavoastră ispravnicilor de sud Olt i pã dumneata, șatrare Barbule Izvorane, și pã tine, Ioniță condicaru al județului.

Deci vă orînduim domniia mea drept 12 hotarnici împreună cu sluga domnii mele...¹ portărel...¹ cu carele, priimind porunca aceasta, să aveți a vă pune zi dă soroc și, mergînd la fața locului unde fiind vechil stolnicului i medelniceresii sau vechil cu toate scrisorile ce au cît și pã toți vecinii înprejurași strîngîndu-i, întii să trageți moșia pã trei locuri după obicei și, făcîndu-o masă, să urmați cu dreptate după dovezi i scrisori și după vechea stăpînire a le osebi părțile, să puneți pietre și semne, să dați cărți dă hotărnicie ca să știe fieștecare pã unde să ție și să stăpîneasă moșie aleasă și să înștiințați și domnii mele dă săvirșirea trebii. I i. saam rech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 366v.

1781, martie 21.

¹ Loc alb.1781
martie
28

Zemli Vlahiscoiu. Cinstit și credincios boierul domnii mele, Grigorie Razul biv vel clucer, caimacam Craiovii, sănătate! Vă facem în știre pentru Ianache polcovnicu, carele, pentru datoriia ce iaste dator la dregătoru dă la Vilcan, s-au aflat închis aici la vătafu dă aprozi, zapciul cel orînduit pînă acum, și, fiindcă n-au putut face din bani mai mult dă taleri 60, iată să trimise cu sluga domnii mele...¹ aprod vătășesc aci, dă unde să i să dea și acei taleri 30 ce iaste pus la catastihu dă milostenie, iar pentru banii ce să face pînă la taleri 259,38, datoriia lui, să-l apuce orînduitu mumbașir, prin merafetu dumnealui, dintru ale lui să i să îplinească și atît acei taleri dă catastih, cit și ceilalți bani pînă la arătata sumă îplinindu-să, să-i aducă mumbașiru aici ca să să dea numitului datornecu. Tolico.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 365.

1781, martie 28.

¹ Loc alb.1781
aprilie
3

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Teleorman, sănătate! Vă facem domniia mea în știre că mănăstirea cea noao Sfete Spiridon de aici din București, avind în toată vremea pricini cu slujitorii de aici de la Rușii za Vede la stăpînirea moșii, după multele jălbi ce într-atîta rînduri s-au dat domnii mele, atît dă către epitropul mănăstirii, cit și de către slujitori,

în cea mai de pe urmă am orînduit domnia mea la dumnealui cinstit și credincios boerul domnii mele Ianache Văcărescul vel spătar, și poruncindu-i, au adus pe cîtiva din slujitori, vechili din partea tuturor, și înfățișîndu-i cu epitropul, prin anaforoa ce s-au întărit cu pece-tea domnii mele, ne arată că, pentru ca să lipsească de acum înaintea toate pricinile dintre ei, au făcut invoială cu primirea amîndura părților și, din tot hotarul moșii Rușilor de Vede, să să osebească ori din sus, ori pe din jos, stînjeni 600 de moșie, ca să să dea a fi ohavnică moșie slujitorilor, pe care să să mute cu șăderea și să le fie și toată hrana, iar ceilaltă toată să rămie ohavnică mănăstirii. După care invoire ce ne arată că s-au făcut, iată să orîndui și sluga domnii mele...¹ portărel cu carte de hotărnicie și cu stînjenu domnesc, carele, după ce va veni, fiindcă șăderea dumneavoastră iaste pă această moșie, să căutați și întii să întrebați pe slujitori despre ce parte cere ei a li să da acei 600 stînjeni, pe din jos sau pe din sus, și pă unde vă vor arăta că priimescu, să mergeți și înșuvă cu portărelul împreună, față fiind atît omul mănăstirii și slujitorii, și, puind întii la capul moșii de la Vetea,² din hotaru ce are acea moșie, să osebiți slujitorilor stînjeni 600 și apoi veți merge la mijlocu și iar attea le veți da. Așijderea și la capul de sus, iar atîtea să le dați și, puind pietre, să dați cărți de hotărnicie atît la mina slujitorilor, cît și la mănăstire ca să să știe pe unde sînt semnile, și apoi slujitorii, cari din ei vor vrea ca să să mute pe partea lor, să vor muta, iar carii vor vrea să șază pă partea mănăstirii, să vor învoi cu omul mănăstirii pentru clacă și-și vor da dijmă din toate semănăturile și otaștina din vii dupe obicei, urmîndu-se vîn-zarea vinului și a rachiului a fi numai a mănăstirii, iar ei, de vor vrea a vinde vin, vor vinde pe partea ce le să va osebi, însă la vînzarea vinului să să urmeze obiceiul pămîntului ce este din vechime, ca să nu fie volnică o parte a pune vinul mai eftin decît alta, numai cu prețul și măsura ce va vinde mănăstirea asemenea să vînză și ei. Așijderea și la vadul dă moară ce va cădea pe partea slujitorilor, să știe că acel vad rămîne înfundat al mănăstirii, iar ei treabă nu au. Ci dar, așa veți urma dumneavoastră. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 367 - 367v.

1781, aprilie în trei.

¹ Loc alb.

² Pentru Vede, riu.

Carte domnească adresată ispravnicilor județului Saac prin care li se recomandă să cerceteze dacă la hotărnicia făcută moșiei Buzieni a vornicesei Văcărescu nu sînt plîngeri din partea moșnenilor; dacă nu sînt, să meargă portărelul domnesc cu vechilul vornicesei și cu moșnenii ca să împietrească după semne.

885

1781
mai
5

Zemli Vlahisoiu. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Saacu, sănătate! Am luat domnia mea înștiințare de la dumneavoastră pentru stînjeni 122 de moșie ai dumneaei vornicesii Venițeancăi Văcăreascăi, ce-i are în hotarul Buzienilor sud Saac, care, din porunca domnii mele, în anul trecut, i s-au ales cu boerinași rînduiți de ispravnicii județului la fața locului, pentru care au fost dat în trecutele zile jalbă dumneaei, cerînd ca să i să împietrească acei stînjeni, fiind numai semne. Și poruncindu-vă ca să întrebați pe moșnenii buzieni i pe alți răzași de moșie de sînt cu toții mulțumiți și odihniți pe acea alegere, ne scrieți cum că, aducînd de față atît pe moșnenii buzieni i pe alți vecini, cu toții au priimit și priimescu a stă-pni dumneaei vorniceasa moșia pe unde s-au ales cu semne de către acei boerinași și au cerut toate părțile pe Costandin Parepa, postelnicel, și pe Costandin, biv vtori armaș, i pă Ioan căpitan Drăgulinescu i pă Dumitrașco Drăgulinescu i pă...¹ i pă...¹.

Deci luați-vă seama bine ca să fie cu adevărat aceasta ce ne scrieți, că cu toții s-au odihnit spre a nu fi la urmă vreo pricină, că veți avea a da seama. Și de vor fi odihniți, iată am orînduit domnia mea pe acei boerinași ceruți, împreună cu sluga domnii mele...¹ portărelul, ca să meargă la fața locului, unde, fiind atît vechilu dumneaei vornicesii i moșnenii buzieni, cît și vecinii inprejurenii cu toate cărțile și scrisorile ce vor avea dupe același

1781, maiu 5.

¹ Loc alb.

886

1781

mai

15

Judecata domnului prin care dispune să se dea un soroc de 90 de zile lui Panait Simeon și, cu copil din casă de divan, ispravnicii județului Ilfov să facă cercetare în pricina venitului pe 8 luni al unei mori pe care acesta a avut-o în tovărășie cu Ianache rahtivanul.

Zemli Vlahiscol. Fiindcă Panait Simeon, dupe ce au rămas dator cu hotărîre întărită lui Ianache rahtivanul, taleri 160, din tovărășia unor moșii i unii mori ce au avut amindoi, neconținind cu jălbi către domnia mea că l-ar fi năpăstuind rahtivanul, am poruncit de i-au scos pe amindoi față înaintea domnii mele unde, citindu-le anaforoa dumnealui vel postelnic și văzîndu-se că, după ecsoflisisu ce însuși el de bună voia lui au dat, care n-au putut tăgădui înaintea domnii mele <că> este dator, s-au întrebat pentru ce nu plătește banii și au răspunsu că la moară au avut rahtivanu omul său rînduit și venitul ce au strînsu, în mina rahtivanului l-au dat, iar lui nu i-au arătat ca să știe. Fără numai, la socoteală i-au arătat rahtivanul că în 8 luni au dat moara venit taleri 160 și dupe arătarea lui i-au dat crezămînt și pentru aceia au dat zapis pe acei bani să-i plătească, socotind că-i arată adevărul ca un tovarăș ce era. Iar în urmă cercetînd, au aflat că într-acele 8 luni au dat moara venit taleri 400, care aceasta să prinse foarte tare înaintea domnii mele că va dovedi-o cu mărturii, zicînd că știu toți lăcuiitorii săteni de acolo de unde este moara și cerînd ca să i să dea soroc ca să să ducă acolo să o dovedească cu marturi.

Deci, măcar că are ecsoflisis dat de acei taleri 160 și rămăsese mai întli bani să plătească după ecsoflisisu ce au dat la mina rahtivanului și apoi să-și caute, și el cu moraru ce au fost rînduit la acea moară pentru bănuiala ce are și dovedindu zisa lui să i să facă înplinire dă la cel ce să va cădea, dar fiindcă pira lui fu asupra rahtivanului, zicînd că acel morariu lipsește și cum că de la moraru au luat tot venitu ce s-au strînsu și la socoteală, cînd au dat ecsoflisisu, nu i-au arătat adevăru, ci l-au înșălat, iată dar, ca să nu-i mai rămie cuvînt de bănuială și ca să să vază de are vreo dreptate la ceia ce zice prinzîndu-să foarte, sau de s-au aflat rahtivanu cu vreo înșălăciune, i s-au dat de către domnia mea soroc de noaăzeci de zile ca să dovedească cu mărturii, dupe cum au cerut, și rînduim pe sluga domnii mele...¹, copil din casă de divan, să ia de aici pe numitul Panait Simeon să-l ducă la ispravnicii Ilhovului, unde este moara și au zis că are mărturii, și, după cum prin jalba lui cere, mărturiile să și le ducă însuși el cu cheltuiala lui, iar să nu fie trași de mumbașir sau de ispravnici și, aducîndu-și el, dumneavoastră ispravnicilor să aveți a le face cercetare ca să arate și să mărturisească dă vor fi știind cît venit au dat moara într-acele 8 luni și în ce chip vor mărturisi în frica lui Dumnezeu cu suflet nevătămat să dea în scris supt iscăliturile lor. Însă cercetarea aceasta să să facă pe amăruntul și drept întru adevăr cum am zis, fără de supărarea lăcuiitorilor, ci numai ajutor să aibă de la dumneavoastră și, ori dovedind zisa lui, sau nedovedind, însă numai plină la acest soroc de zile 90, fără de a nu mai prelungi, să-l ia mumbașiru cu înștiințarea ispravnicilor, dă cercetarea ce vor face mărturiilor lui, să-l aducă aici, la care cercetare să fie față și omul rahtivanului. I i, saam reche gospodstvo mi.

1781, maiu 15.

¹ Loc alb.

Carte domnească prin care se orînduiește un copil din casă de vistierie pentru a duce la hotărnicia moșiei Șchiopeni (Buzău) pe Gavrilă căpitan cu cetașii lui.

887

1781
mai
18

Zemli Vlahiscoe. Dă vreme ce Gavrilă căpitan cu cetașii lui, după hotărîrea domnii mele ce am făcut în divan și dupe cum și prin anafora mai din urmă întărită, s-au orînduit, n-au urmat să stea față la moșia Șchiopeni din sud Buzău, unde au pricină cu Ștefan Mărgăritescu, ca să să facă hotărnicie și alegere moșii dă către boerii ce sînt orînduiți, ci au dosit, viind aici, orînduim pe sluga domnii mele...¹, copil din casă dă visterie, să ia de aici pe numitu Gavrilă și cetașii lui cu voie, fără de voie, să-i ducă negreșit în fața locului, la numita moșie Șchiopeni, unde, aducînd pă boerii hotarnici, să stea mumbașiru asupră-le pînă să va face hotărnicia, după cum prin osibită carte să poruncește, și să aducă domnii mele răspunsu de săvîrșire. I i. saam rekeh gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 373 v <1>

1781, maiu 18.

¹ Loc alb.

Carte domnească de imputernicire a unui păhărnicel pentru găsirea și aducerea la judecata divanului domnesc a lui Apostol Piernea.

888

1781
mai
18

Zemli Vlahiscoe. Dăm volnicie slugii domnii mele ...¹ păhăr<nicel>, să meargă la Ploești în sud Prahova, sau unde va găsi pă Apostol Piernea și, luîndu-l în paza dumneavoastră, ispravnicilor ai județului, să-l aducă aici la divan, avînd davagiu pe Nicolae Dragomir brașoveanu. I i. saam rekeh gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 373v <2>.

1781, maiu 18.

¹ Loc alb.

Carte domnească prin care se poruncește vâtafului de divan să împlinească, în două zile, de la stolnicul Gheorghe și Hristea medelnicerul datoria de 1265 taleri nemțești către neguțătorul lipscan Ioan Vaptisripa.

889

1781
iunie
1

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoi.

Poruncim domnia mea, vâtașe de divan, fiindcă pentru 1265 taleri nemțești ce cere neguțătoru lipșcan, anume Ioan Vaptisripa, nepot lui Mateiu neguțătoru, de la stolnicu Gheorghe și de la Hristea medelniceru cu vicsile¹, dupe cercetarea ce s-au făcut, luînd domnia mea seama răspunsurilor ce au dat ei, am văzut că sînt fără de nici un temei și rămîn buni datori cu acești bani a-i plăti.

Deci, fiindcă numitul neguțătoru este strein și călătoru și nu să poate zăbovi aici, iată îți dăm strașnică poruncă pînă în doao zile să împlinești negreșit acești bani de la stolnicu Gheorghe și să-i faci teslim în mîna numitului neguțătoru, dă la care să ei atit vecselul ce are, cît și adeveriță dă priimirea banilor și în urmă să va socoti cu medelniceru și-și vor căuta între dinșii amîndoi ca niște tovarăși, iar de nu să va plăti stolnicu dă voe, să ne înștiințeți ca să-ți dăm altă poruncă. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 373 v. <1>

1781, iunie 1.

¹ Pentru : poliță.

890

Carte domnească adresată ispravnicilor județului Slam-Rîmnic prin care le poruncește să vîndă la mezat casa și via lui Badiu, epitropul <din Focșani>, vinovat că a prădat averea unor copile orfane din Moldova certîndu-le 255 taleri.

1781

iunie

3

Zemli Vlahiscol. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Slam-Rîmnic, sănătate! Cartea ce ați trimis către domnia mea au venit, cele ce scrieți pentru un Badiu, carele este dator taleri 255, cu hotărîre de aici întărită, la doao copile sărmane dă părinți din cea parte de la Moldova, pe care au fost epitrop și cu viclesug, nu numai banii i-au prăpădit, ci și o vie a acelor copile au părgănit-o, și cum că, după prinsoarea ce au mai dat innaintea boerilor epitropi că acolo va da chezaș atît pentru banii cu soroc, cit și pentru vie că o va aduce la starea ce au luat-o, n-au urmat a da chezaș nici pe bani, nici pentru vie, arătînd că și avutul lui este o casă și o vie, am văzut.

Pentru care, iată că vă poruncim să puneți ca să strige la mezat acea casă și vie a lui, însă mezatul să să facă cu orînduiala ce să cade și după obicei, ca să să strige de față și intru auzul tuturor și, vinzîndu-să, să aveți a împlini acelor doao copile acei taleri 255, după hotărîrea domnii mele, asupra căruia trebi iaste rînduit sluga domnii mele...¹ păhăr<nicel>, mumbașir. I i. saam reche gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 377. <1>.

1781, iunie 3.

¹ Loc alb.**891**

Carte domnească adresată ispravnicilor județului Saac privitoare la Impresurarea moșiei mănăstirii Apostolache de către moșneni. Dovedindu-se dreptatea mănăstirii domnul hotărăște întărirea cărții de stăpînire.

1781

iunie

5

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoe.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Saac, sănătate! Vă facem în știre că la domnia mea au dat jalbă cuviosul egumen al sfintii mănăstiri Apostolache cum că, avînd mănăstirea parte de moșie în hotarul Vaidieștilor, cumpărată de Apostolache biv vel comis, ctitoru, de la moșneni, cu zapise, și, din necăutarea egumenilor ce au fost după vremei Impresurîndu-să de către moșnenii de acolo, în anul 1776 i-au fost tras la judecată innaintea ispravnicilor ce era și, după cercetarea ce au făcut atît innainte-le prin judecată, cit și cu boerinași la fața locului, au dobîndit mănăstirea dreptatea sa, ca să-și stăpînească moșiia. Care cărți de judecată și de alegire arătîndu-le de le-am văzut, ceru a să întări și de către domnia mea în vreme ce ei de la hotărîre și pînă acum n-au făcut nici o apelație.

Deci, vă poruncim să-i aduceți pe acei moșneni să le citiți cartea de judecată a ispravnicilor și alegirea boerinașilor și, de vor fi rămas și ei odihniți și nu mai au de a mai zice nimic, să ne înștiințați, iar de vor avea a face apelație să trimiteti ca să vie negreșit după vremea lucrului aici ca să să înfățișeze cu egumenu. Aceasta, și fiți sănătoși!

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 385 v.

1781, iunie 5.

892

Domnul orînduiește un tufecci-bașă pentru a face cercetări privitoare la reclamațiile lui Mihai Uriianu, Istrate logofeșel și Costandin din Craiova împotriva lui Costandin Ghiurgiu pitarul, ispravnicul jud. Romanași, și Alexie ceașul, ispravnicul jud. Olt, pentru abuz de putere.

1781

iunie

8

Zemli Vlahiscol. Fiîndcă Mihai Uriianu, nu numai prin răvașul ce au dat domnii mele dăspre partea a citeși trei frații, ci și innaintea domnii mele înfățișîndu-l să jelu și să prinse că cele ce jălueste sint adevărate toate și le va putea dovedi cum că, scriînd el un răvășal către

ceaușu Alecsie, ispravnicu Oltului, un răvășal de rugăciune pentru chiverniseală, după care răvaș i-au scris și, după ce și printr-un fecior, slugă a ceaușului, i-au făcut aceiași rugăciune, în urmă au mersu și însuși el la numitul ispravnic unde să afla, la satul Gostavățul-Adunați, împreună cu judecătorul județului i cu alți hotarnici preoți și mulți megiași, pentru hotărnicia unii moșii a dumnealui vel vornecului Pîrșcoveanu, iar ceaușu Alecese, îndată ce l-au văzut, au început să-l prepue că i-ar fi zis Uriianul catigorii cu cuvinte de hulă pentru lege, care cuvinte zice Uriianul că nu este vinovat și așa, necercetîndu-l nimic, l-au suduit cu injurături de părinți, au poruncit lui Ioan, ceaușu de slujitori, de l-au apucat, împreună cu zece slujitori, ca pe un tîlhar, rupîndu-i hainile dupe dînsul și dăzbrăcîndu-l, lăsîndu-l cu trupul gol pînă în brîu, au poruncit de i-au pus în cap o burtă de oae și, asupra capului lui spărgîndu-i-o, l-au mînjit spurcăciunile dintr-însa pe cap, pe ochi și peste tot trupul, l-au bătut foarte rău și, dîndu-l pe mîna slujitorilor dăspuiat și mînjit, l-au scos pă poartă în vileag dîndu-i drumu prin satu și bătîndu-l slujitorii cu palme.

Deci acestea cînd vor fi adevărate, este căzut numitu ispravnic în mare vină și vrednec de pedeapsă și în urgiia domnii mele în vreme ce ispravnicii, alte pedepse <ne>obicinuite n-au voe de sineși și fără de știre și porunca domnii mele a face, cu cît mai virtos o netrebnicie mare ca aceasta, osebit din alte pedepse. Care, putea numitu ispravnic, de au făcut Uriianul vreo obăznicie de l-au catigorisit, să-l rădice să-l arate domnii mele, ca noi să-l pedepsim, iar nu de sineși să facă acest fel de porniri, care sînt făr' de nici un fel de cuvîntă, întinzîndu-să mai mult peste voia și volnicia ce are un ispravnic.

Orînduim dar pe Mavrodin al nostru tufecci-bașa să meargă în numitul județ și, attt pe șătraru Izvoranu, judecătoru județului, cît și pe alți boerinași, preoți, megiași, care s-au întîmplat de față și va fi văzut, să cerceteze foarte cu amăruntul cum au cursu pricina pe larg d-inceput pînă în sfîrșit, drept, întru adevăr, și de au făcut ceaușu Alecsie asupra jăluitarului o pornire netrebnică ca aceasta, ori tocmai precum el ni s-au jăluit asemenea la toate, ori dintr-însele de au făcut pornire, care nu este la voia și puterea ispravnecului de sineși a le face fără de știrea noastră, și-l va găsi vinovat, să-l rădice pă numitul ceauș Alecese să-l aducă aici la domnia mea ca să-și ia pedeapsa, iar nefiînd vinovat și să va dovedi mincinoasă jalba Uriianului, să aibă orînduitul nostru a ne înștiința dreptul adevăru.

Au mai eșit cu jalbă înaintea domnii mele și un Istrate logofețel asupra pitarului Costandin Ghiurgiu, ispravnicu Romanașilor, cum că, mergînd lîngă pitar ca să-i slujască, peste doao luni s-au tras, neputîndu-i sluji și plecînd să vie la București, iar numitul pitar cu zece slujitori întorcîndu-l înapoi de lîngă satu Șărbănești și prepuîndu-l că i-ar fi furat 2 pungi cu bani și i-ar fi luat cu dîșii condici și catastișe făr' de a nu-l dovedi și făr' de a nu fi vinovat de acestea nimic, nici făcîndu-i vreo cercetare, îndată ce l-au adus înaintea-i, făr' de a nu-l mai întreba nimic, l-au pus în falangă și în doao ceasuri l-au bătut cu bătea strașnică, după aceasta l-au trimis la pușcărie de l-au băgat în gros și a doao zi scoțîndu-l l-au dus bătîndu-l înaintea-i unde iarăși, bătîndu-l cu palme și cu pumni, și-l silia să grăiască după cum vrea Ghiurgiu și atunci grăia Ghiurgiu și alte netrebnice cuvinte. După aceasta, l-au dat prin tîrgu Caracalului, puînd zece slujitori să dea cu tină într-însul și să-l poarte prin toate ulițele, silîndu-l și lovîndu-l cu palme ca să strige ceea ce-i zicea, iar pitaru din pridvor striga după dînsul cuvinte netrebnice, în care aceste trăsuri i-au perit jăluitarului și taleri 28. Asemenea patimă au făcut și lui Costandin logofătu de la Craiova.

Deci, de va fi făcut cu adevărat și pitaru Ghiurgiu aceste netrebnicii, urmează a fi întocmai vinovat ca și Alecsie ceaușu și vrednic de urgiia și pedeapsa domnii mele, în vreme ce nu este și în voia și puterea ispravnicilor dată aceasta, a face acest fel de strașnice pedepse făr' de știrea domnii mele, cu cît mai virtos și niște netrebnicii osebit ca acestea.

Pentru aceia dar, mai sus-numitu orînduitu nostru, mergînd și la Romanași, să aibă a face cercetare acestor jălbi cum și a trebii zaherelii, nedreptății ce ne-au arătat că i-au făcut Ghiurgiu asupra lăcuitorilor și cînd acestea vor fi adevărate și să va dovedi vinovat, să-l rădice să-l aducă aici, iar nefiînd vinovat și să va dovedi mincinoasă jalba lor, să înștiințeze și să arate domnii mele dreptul adevăr. I i. saam reech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 378-379.

1781, iunie 8.

Domnul în divan judecă reclamația lui Panait (jud. Saac) contra socrului său Dumitru Mirlogea de la care cere, în baza unui zapis de chezășie, 3500 taleri bani gata și 1000 taleri reprezentînd lucruri din casă, valori furate de soția sa. Dovedindu-se că zapisul a fost smuls prin silă în timpul răzmeriței, divanul hotărîște „să aibă pace numitul Dumitru Mirlogea de către Panait”, iar, în caz de repetare a reclamației, pîrîșul să fie pedepsit.

Zemli Vlahiscoiu. La divan înaintea domniei mele, unde fiind preasfinția sa părintele mitropolitu, iubitorii de Dumnezeu părinții episcopi și dumnealor veliții boeri, au eșit Panait de la sud Saac, care, făcînd pîră asupra lui Dumitru Mirlogea, zicea cum că, luînd întru căsătorie pã fata acestui Dumitru, anume Ivana, cîtiva ani au trăit cu ea viață bună, iar dă la o vreme, abătîndu-să la fapte necuvioase, după ce în doao rînduri au fugit de lîngă dînsul, făcîndu-i și risipă la ale casii, și au priimit-o, tot nepărăsindu-să de urmările ei și nevrînd el a o mai priimi de soție, au venit numitul tată-său de au făcut rugăciune ca să o priimească și au luat-o în chezășie, dîndu-i zapis la mînă ca să va părăsi de necuvioase fapte și nu va mai lipsi din casă, iar, neurmînd după zapis, orice va lipsi din casă și va face pagubă, să aibă el a răspunde. Care zapis, arătîndu-să la divan, s-au văzut scris de la leat 1771, dichemvrie și cu copriinderea de mai sus-zisă și zicea pã an că în urma acestui zapis au fugit acea Ivana cu sluga lui de nu să știe unde să află, luîndu-i atît lucru din casă de taleri 1000, cit și taleri 3500 bani gata, care pagubă cerea să i-o plătească Dumitru Mirlogea după zapis, ca un chezaș ce s-au pus.

Față la divan fiind și numitu Dumitru Mirlogea, s-au întrebat ce are a răspunde și zice că el chezaș pe fii-sa nu s-au pus, nici au învățat să scrie în zapis de acestea ce zice Panait, fiind atuncea în vremea răzmiriții, jăfuitor de norod, avînd lîngă dînsul ostași și volintiri, și precum totdeauna trăia rău cu Ivana, soția lui, așa și atunci, glcevîndu-să, au trimis volintiri de l-au adus făr' de voe la casa lui și, fiîndu-l de o parte, au pus numitul Panait pe un Iordache de au scris acel zapis cum i-au fost voia lui. S-au întrebat Panait cu ce mijloc au luat el întru căsătorie pe acea Ivană și zise nu cu trimiterea și cu învoiala cu el, după cum să cade aceasta, nici Panait n-au tăgăduit și zise singuru că n-au știut Dumitru cînd au luat-o, iar pe urmă, piste doao trei săptămîni, după ce să cununase au aflat-o. Deci, măcar că nu avea nimic Panait dreptate a apuca pe Dumitru pentru fii-sa, fiîndcă după însuși să vede că au luat-o pe acea Ivana cu răpire și făr' de cale și atunci pã Dumitru nu l-au întrebat, nici s-au învoit cu el după cum avea datorie și i să cădea și precum cînd nici l-au întrebat, ci cu ea s-au învoit și i-au plăcut, cum au fost bună și rea, așa și pã urmă nu era cu cale să apuce pe tată-său, dar cu toate acestea am intrat în cercetarea chezașii lui Dumitru ca să vedem că este adevărat și zapisul de este bun și la ce vreme l-au dat. Într-a-eeșt chip, să vede că, în vremea răzmiriții cînd numitul Panait era volintir, purtînd lîngă dînsul atunci oameni cu arme umblîndu după jafuri și răotăți, atuncea după cum la mult norod au făcut atîta silă de au sărit și au stînsu stringînd acele lucruri și bani ce zice că l-ar fi avut cu jafuri și cu pradă, iar nu cu vreo muncă dreaptă, au adus și pã acest prostit om și, cu puterea silnicii ce avea, arătîndu-se asupra lui cu înfricoșare și ținut fiînd în mîinile volintirilor, au pus însuși Panait de au scris ce au vrut, după cum și însuși cel ce au scris zapisul această mărturie au dat în doao rînduri la judecățile ce au avut, și este știut făr' dă nici o suduială că nu putea numitul a să înpotrivi și a nu face lui Panait orice i-ar fi poruncit într-aceia vreme, mai virtos un om prostu să facă ca dînsul făr' dă nici o putere.

Pentru care, după nemulțumirea lui Panait că nu s-au mulțumit pã ertarea ce-au cîștigat-o de atîtea răotăți și jafuri ce au făcut, ce îndrăznește a eși la divan pentru sila ce au făcut-o acestui sărac, vrednic era a să pedepsi. Ci, am hotărît să aibă buna pace numitul Dumitru Mirlogea de către Panait pentru acea cerire și, pentru apărare, i-am dat această a noastră domnească carte la mînă. Iar de-l va mai supăra, numaidecît să vie la domnia mea cu jalbă și nu numai pedeapsă va lua Panait, ci să va trimită și la ocnă. Tolico pisah gospodstvo mi.

Carte domnească prin care se orînduiește mumbașir și se poruncește ispravnicului Ioniță Otetelișanu să meargă și să așeze pietre pe hotarele alese în muntele Coasta Păpușii spre a se pune capăt neînțelegerii între moșnenii din Pociovăliște și ghebani din Mirosloveni.

894

1781
iunie
22

Zemli Vlahiscoiu. De vreme ce moșnenii pociovălișteni ot sud Gorj cu jalbă au eșit înaintea domnii mele la divan asupra lui Tudor și Ioan, Chebani ce le zic și Mirosloveni, tot dintr-acei județ, zicîndu că nu sînt următori numiții Mirosloveni dupe hotărîrea domnii mele din anul trecut, ce s-au făcut pentru muntele Coasta Păpușii și dupe zapisul lor dă învoială, ci îi tot necăjaște purtîndu-i de la un loc la altul și așa nu poate lipsi pricinile și gilcevurile dintre dînșii, pricinuindu-le numai o cheltuială, dupe cum ziseră că și acum i-au adus numiții Mirosloveni pe aici.

Față fiindu și Tudor i Ioan, Ghebani, la divan, întîiu s-au citit hotărîrea ce s-au făcut în anul trecut de către domnia mea, care coprinde anume pe unde să ție atit pociovăliștenii, cit și miroslovenii și, întrebîndu-să de ce nu sînt următori hotărîrii, au răspunsu că ei, dupe hotărîre și dupe zapis, îi lasă să stăpînească și nimic supărare nu le fac, ci pociovăliștenii le stau înpotrivă și înpresoară și partea lor, dă nu să aleg cu nici o stăpînire.

Deci, fiindu că amîndoao părțile zic că sînt următori și mulțumiți hotărîrii și apoi să jăluescu unii înpotriva altora că trec cu stăpînirea și fiindu că în domneasca noastră hotărîre prin cartea ce au la mină să arată semnile pe unde să ție și unii și alții, pentru ca să lipsească dar pricinile și gilcevurile dintre dînșii, orînduim mumbașir dă aici pe sluga domnii mele. . .¹ copil dă divan, carele să meargă la sud Gorj drept la ispravnici și dumneata șătrare Ioniță Otetelișane, ispravnice, primindu porunca aceasta a domnii mele, să te scoli să mergi în fața locului la numitu munte unde, citindu hotărîrea aceasta a domnii mele făr' dă a nu intra în altă cercetare și făr' dă a nu face nici un fel dă altă pornire și amestecătură, să aibi numai a pune pietri pe semnile ce coprinde cartea domnii mele dupe zapisu lor, ca să dăsparți pe unii de către alții și dintr-aceiași poruncă și hotărîre să nu eși, pe care așăzîndu-i și odihnîndu-i spre a lipsi gilceava dintre dînșii și a nu mai veni cu jalbă pe aici, să înștiințezi domnii mele cu rînduitu mumbașir. I i. saam rechev gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 382.

1781, iunie 22.

¹ Loc alb.

Domnul dă poruncă ispravnicilor județului Argeș să execute hotărîrea velișilor boeri în pricina dintre moșnenii din Bunești și Urluești cu mănăstirea Găiseni potrivit cu anaforaua întărită de domn, ce este la mîna egumenului, și totodîtă să aleagă și hotarele acestor moșii.

895

1781
iunie
23

Sandul Galatiia i Nicolae cu ceilalți cetași ai lui din sud Argeș, la trecuta lună lui aprilie 24 leat 1781, din porunca domnii mele <s-au înfățișat> înaintea dumnealor velișilor boeri cu Nicodim, egumenu sfintei mănăstiri Găiseni, pentru doao moșii din sud Argeș, anume Buneștii i Urlueștii, pe care zicu că ei fiind șăzători din vechime au avut obicei de da la mănăstire 600 aspri pentru adetu acestor doao moșii și de alt nimic nu era supărați, ci stăpînia ei singuri, arătînd la aceasta și o copie scoasă dupe danlia unii jupinese, Stoicăi, cu leat 7052, de ani 237, scoasă de un Stan logofăt și neadeverită de nimeni, care scrie că, avînd ea 4 rumâni, anume Oancea și Șărbul din Urluești, i Dragomir și Neagoe din Bunești, i-au ertat pe ei cu tot neamul lor și cu toată moșia lor și ei să aibă a da la mănăstirea Strîmbul, adică la această numită mănăstire Găiseni, aspri 600, și dupe aceasta zic că au și osibit. Au mai arătat și un hrisov al răposatului Mircii vodă cu leat 7061, de ani 228, ce îl dă Stoicăi vel paharnic i frașilor lui, ca să le fie aceste doao moșii Buneștii i Urlueștii, ce au fost ale unii Stan, nepotu lui Stan pîrcălabu, din care au zis numiții că să trag ei, și osibit tot într-acest hrisov zice să ție și satu Ueștii din sud Argeș, care această moșie să stăpînește dă Uești din vechime, și cerea ca să dea acel adet la mănăstire și să ție ei moșile. Osibit

mai zicea că au și ei moșie ce să numește Babile și li s-ar fi înpresurat cu totu de numitu egumen, arătînd pentru această moșie și o carte în chip de poruncă a răposatului Ducăi. vodă cu o pecete mică și neprotocălită de nimeni. Au răspunsu egumenu că aceste doao moșii sint drepte ale mănăstirii, care din vechime s-au stăpînit și să stăpînește de mănăstire, arătînd și un hrisov cu leat 7113, de ani 176, mai din urma hrisonului ce au arătat numiții săteni, al răposatului Radului vodă, ce-l dă mănăstirii pentru aceste doao moșii să le stăpînească, fiind mănăstirii danii de la o jupîneasă Stanca, și nu arată nimic dă vreun așazămînt osăbit după cum zic pîrișii. Au mai arătat egumenu înaintea <dumnealor veliților boeri>¹ și alte cărți de judecățile ce au avut mai dinainte după vremi cu dinșii, prin care să dă dreptate mănăstirii, i alte zapise ale lor ce le dă pe urmă cu legătură din bunăvoința lor că vor clăcui la mănăstire, iar pentru moșia Babile, ce zic ei că au acolo, arătîndu-să egumenu, au zis că nici stăpînește ceva dintr-aceea moșie, nici știe unde este. Care cercetare ce au făcut dumnealor veliții boeri au arătat-o domnii mele prin anafora cum, din scrisorile ce are mănăstirea în urma scrisorilor numiților și din alte dovezi, au dovedit că aceste doao moșii sint drepte ale mănăstirii, stăpînite din vechime, și ei să cade să și dea dijma i claca și celelalte <după> obiceiu, precum au mai dat, și au găsit dumnealor veliții boeri cu cale ca să să osibească la fața locului numitele moșii. Care anafora s-au întărit și de noi cu poruncă către ispravnicii județului ca să le citească numiților hotărîrea și, de vor rămînea odihniți, să arate din partea lor pe cine anume cer hotarnici, cu care aceia ce-i vor cere ei i cu boerii ce-i va cere «egumenu, să facă alegere și îndreptare acolo la fața locului.

Pentru care, mergînd acolo la ispravnici și nefiind numiții săteni, am venit aici de s-au înfățișat cu numitu egumen și înaintea domnii mele la divan, acum la iunie 28 leat 1781, și întrebîndu-să dă ce nu să mulțumescu la hotărîrea ce li s-au făcut și ce au să mai răspunză, ziseră că, de vreme ce numitu egumen nu urmează obiceiului ce avea mai nainte de da cite 600 aspri, să urmeze dar după așezămîntu ce au făcut cu mănăstirea, leat 7255, care îl arată în scris printr-o adeverință iscălită numai de un Caliniu² ce au fost egumen la această mănăstire, în care scrie că lude 30, ce sint șazători pe aceste doao moșii, să dea la mănăstire pe an cite taleri 30 și de alt nimic să nu fie supărați, arătînd și adeverințe în scris de datu banilor, dar nici o întărire precum să cădea să aibă, ori de la dumnealui, ori de la vreo judecată, nu avu asupra acestui așazămînt ce zic ei că au făcut atunci.

Pentru care, la aceasta, înpotrivă răspunse numitu egumen că mănăstirea vindea arînda moșii la dinșii, fiindcă nu putea să le caute cu depărtarea locului, dar fiindcă cu aceasta au început a să întinde și a să face stăpîni moșiiilor, la leat 1773, i-au apucat ca să clăcuiască și să dea dijma și celelalte și singuri ei cu toții au dat zăpis din bună voință iscălitu că vor urma la toate obiceiurile ce sint ale pămîntului, a clăcui și a da dijma, care zăpis îl arată de să văzu de domniia mea.

Întrebîndu-să moșnenii dă ce au dat acest fel dă zăpis, în vreme ce zic că li s-au urmat acel așazămînt ce au făcut cu acel Calinic ce au fost egumen, și nu tăgădui zăpisul lor, ci zise că în vremea răzmîriții, aduși fiind cu trepede și siliți fiind, de nevoie l-au dat. Înpotrivă, arată egumenu și alt zăpis dat dupe pace, leat 1775, iscălit de ei, care, arătîndu-să, să văzu că-l dau la mîna unui Nicolae armașu ce au fost epitrop la această mănăstire, prin care să leagă ca, nu numai dijma i claca să dea, ci și din livezile de pomi zeciuală i de morile, ce au apucat în silnicie dă le-au făcut, să dea taleri 4 pe an, încă să prînd că, de să vor mai scula să caute judecată, să dea și gloabă taleri 300 și să să și pedepsească. Pentru care s-au zis pîrișilor, dă vreme că celălalt zăpis zic că l-au dat dă nevoie în vreme dă răzmîriță, acesta dar, pentru ce l-au dat fiind pace, nefăcîndu-li-să nici o silă sau nevoie, și rămăseră fărde cuvînt.

Deci cunoscîndu-să că moșiiile sint drepte ale mănăstirii și rău caută numiții săteni a face o cerere ca aceasta, am hotărît ca mănăstirea să-și stăpînească aceste doao numite moșii cu bună pace, luînd de la dinșii dijma i claca și celelalte, care sint obicinuite și hotărîte prin condici, precum urmează toți lăcuiitorii de obște.

Mai ziseră prișii că egumenu vinde moșiile acestea în arindă la precupeți, care aceia le face multe nedreptăți. La aceasta au protimisit, de vor vrea a da prețu ce dau alții, să vinză lor venitu și să le ție ei. Iar pentru moșiia Babile, ce zic ei că au acolo între mănăstirea Găiseni și între mănăstirea Fedeleșoiu și li s-au înpresurat de egumen, poruncim dumneavoastră ispravnicilor să aveți a urma precum să coprinde la anafora dumnealor veliților boeri, ce este întărită de către domnia mea la mina egumenului, atit pentru aceasta, cft și pentru alegerea acestor mai sus-numite doao moșii.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 383v. - 384v.
Pentru hotărîrea dată între aceleași părți, v. doc. din 15 iulie 1776. Arh. St. Buc., Ms. 5. f. 112 v. - 114.
(Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”)

1781, iulie 28.

¹ Loc alb.

² Pentru : Calinic.

Divanul domnesc, cu mitropolitul și veliții boieri, judecă și dă carte de stăpînire la mina Voicăi din Dragoslavele (jud. Muscel) pentru două delnițe din hotarul moșiei Stoenești spre a stăpîni „cu bună pace de către moșnenii stoenești”.

896

1781
iulie

2

Zemli Vlahiscol. La divan înaintea domnii mele, fiind preasfinția sa părintele mitropolit <și> dumnealor veliții boeri, au eșit Voica din Dragoslavele sud Muscel, făcînd piră asupra popii Voicul i Liții, soția vătăfului Răuță, ce au murit, i Oana i Radu Bragă i Coman Bragă i Stoica Mustofeică și asupra lui Coman de la Stoenești dintr-acei județ pentru trei delnițe de moșie din hotarul Stoeneștii ce zice că le are de la moșii și părinții ei, cumpărate de la un Mihăilă Berlegha, și pirții nu o îngădueste a stăpîni.

Față fiind și moșnenii, s-au întrebat ce au a răspunde și zise că acele trei delnițe de moșie ale celui Mihaiu Berlegha au fost date întii de danie la mănăstirea Cîmpulungu și pe urmă au eșit acea danie rea, fiindcă acel Berlegha s-au dovedit în urmă, la o hotărnicie de 12 boeri ce au fost făcută de sint ani 35, că și-au fost vîndut-o atit partea lui de moșie prin zapise, mai nainte pînă a nu da danie la sfînta mănăstire, și de atunci zic adică de la acea hotărnicie că mănăstirea li le-au dat-o lor de le are supt stăpînire pînă acum și cum că pe această Voică jăluitoarea nu o știe cine este, nici din cine să trage, nici au stăpînit. Împotriva ziselor lor, au răspuns Voica, pirșea, cum că au dus pentru aceasta înaintea ispravnicilor doao mărturii de credință și oameni bătrîni, carii au mărturisit în frica lui Dumnezeu că au pomenit pă moșul Voicăi i pe tată-său Vasile stăpînind. Care carte și cercetare a ispravnicilor o văzum și domnia mea, arătînd că au adus mărturii și au mărturisit precum zice. Au mai arătat jăluitoarea împreună cu bărbați-său și o copie de zăpis scrisă cu leat 1768 dichemvrie, iscălită de Răuță vătăfu sin Neagoe Bragă Stoenscul, adică moșnean de acolea din Stoenești, și de un Gheorghe Grecu Bragă, ginerile acestui Neagoe, cu care zăpis al lor să leagă și-l dau la mănăstirea Cîmpulungu, arătînd că, la hotărnicia ce s-au făcut acești moșii, rămîndu-le lor, moșnenilor din Stoenești, numai delniți șapte și fiind moșie foarte puțină în partea lor, au căzut cu rugăciune la egumenu ce era pe aceea vreme și le-au dat acele trei delnițe de moșie din partea mănăstirii. Care, arată că au fost și mănăstirii danie de la un Mihaiu Berlegha, arătînd că acel Berlegha este dintr-un neam cu toții și s-au făcut delnițe zece la dîșșii și să leagă cu zăpisul lor ca, cine va veni cu zăpise de cumpărătoare sau de zălojire de ale celui Mihaiu Berlegha, să nu fie mănăstirea supărată, ci ei să le dea moșie pe zăpisele ce vor arăta, arătînd singuri ei că părinții lor au murit și neamu ce mai era s-au înstreinat. După care acel zăpis, cere acum Voica acele trei delnițe de la dîșșii, arătînd un hrisov cu leat 7150, de ani 140, al răposatului domnii sale Mateiu vodă Basarab, prin care dă stăpînire Nicolii i Jigăi, din care să trage această jăluitoare, ca să stăpînească locurile din care să coprinde într-acei hrisov hotaru Stoeneștii, ce le-au avut cumpărate de la Mihăilă Berlegha. Li s-au cerut numiților moșneni Stoenești ca să arate sineturi pe aceste trei delnițe; deosebit, nu avură nici un fel de dovadă.

Deci, măcar că Voica înstreinată fiind și ea și bărbati-său într-altă țară, stăpînire într-atîta vreme n-au avut după moartea părinților ei nicidecum pînă acum, nefiind aici de a putea să-și caute, dar nici a pîrșilor moșle nu este aceasta și au stăpînit lucru streinu, căci n-au avut cine să-l caute, iar jăluitoarea să dovedî moșneancă bună¹ avînd și sineturi la mină. Pentru aceia dar, căci s-au dovedit că aceste trei delnițe nici ale lor nu sînt și căci s-au dovedit numita dă moșneancă, am hotărît și am întovărășit-o și pă dînsa să aibă stăpînire într-acestași chip, adică, fiindcă arătare pîrșii că ei, cei ce stăpînescu, sînt din patru frați și delnițe sînt peste tot zece, cu acele trei împreună, să aibă a ținea pîrșii partea patru frați și jăluitoarea aceasta partea unui frate, care vine de frate cite doao delnițe, rămîn la dînșii opt și la Voica doao delnițe, pe care această hotărîre au rămas odihniți și o parte și alta a stăpîni fieșcare într-acestași chip.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 393v. — 394v.

Pentru care, am dat domnia mea această carte la mina Voicăi i a lui Dumitru bărbati-său, întărită cu domneasca noastră pecete, ca să stăpînească aceste doao delnițe dă moșle din hotaru moșii Stoeneștii cu bună pace de către moșnenii Stoenești. I i. saam reche gospodstvo mi.

1781, iulie 2.

897

1781
iulie
3

Dispoziție domnească adresată mitropolitului și episcopului Buzăului pentru a cerceta — după pravilă, obiceiul pămîntului și hotărîrile asemănătoare — pricina dintre clucerul Slătineanu și slugerul Grigore Asan, privind moștenirea averii rămasă de la soția slugerului, nepoată a reclamanțului.

Io Alexandru Ioan Ipsilant volevod i gospodar zemli Vlahiscoe.

Preasfinția ta părinte mitropolit, iubitorule de Dumnezeu părinte episcoape al Buzăului, fiindcă pricina judecării ce au avut dumnealui cluceru Slătineanu cu slugeru Grigore Asan pentru rămasile soții slugerului, ce au fost nepoată de soră dumnealui clucerului, s-au cercetat și s-au înfățișat și innaintea noastră, rămîind numai protimisisu al moșiilor și al lucrurilor stătătoare a să theorisi și a să hotărî la cine să cade, iată orînduim pă preasfinția ta ca, împreună cu părintele Buzăului adunîndu-vă la un loc, să socotiți de aceasta, cercetînd obiceiul, pravila, hotărîrile noastre, cum și alte judecări ce pentru asemeni pricini s-au mai întîmplat, și dreptatea în ce chip să cade. Și dupe acestea, cum cunoașteți că este cu cale de a rămînea, să faceți anafora către domnia mea, însă cu hotărîre izbrănită, fără a nu mai rămînea la altă cercetare, fiindcă sfințiilor voastre aveți știință obiceiului, a pravililor, a hotărîrilor noastre și a dreptății, cum este cu cale. Și zapciu ce este orînduit, după ce va aduce pitaru acesta la sfințiilor voasrte, să stea a lua sffrșit, să ne aducă anafora fără de a nu să face prelungire, fiindcă de mult să zăbovește pricina aceasta și vom să să curme. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 385.

1781, iulie 3

898

1781
iulie
6

Carte domnească adresată ispravnicilor județului Vlașca privind revendicarea unor țigani de către Dima Sabiegoală de la comisul Costache. Domnul poruncește să se facă un surplus de cercetări cu mărturii și carte de blestem în fața protopopului județului.

Zemli Vlahiscoi. Cinstiți și credincioși boerii domnii mele, Costache biv vel comis i Dumitrache Brazoene biv vel sluger, ispravnicilor ot sud Vlașca, sănătate! Vă facem în știre că Dima Sabie-goală pentru pira ce au făcut, cum că un Calofir țiganul au fost al moși-său, cerînd ca robi ai lui pe cîți să vor fi trăgînd dintr-insul, care să stăpînesc acum de dumnealui comisul Costache, zestre avîndu-i de la medelniceru Mihaiu Popescul, înfățișîndu-să la departamentu

judecății după cerirea ce au făcut, mărturisind singur Dima că sînt 40 de ani de cînd stăpînire n-au avut și tată-său în viața lui nu și-au căutat, și neavînd nici vreun sinet la mîna lui, cum nici mărturie după îngăduiala ce i s-au dat de la judecată neaducînd. Și peste toate acestea, cerînd însuși el ca să priimească medelniceru Miha lu Popescul jurămînt să arate adevărul pentru acești țigani, ai cui sînt și cine i-au stăpînit, fiind adiaforosu, carele au și priimit blestem că, de cînd s-au pominit, tot de casa bănesii Saftii s-au stăpînit acei țigani, s-au hotărît de judecată să-i stăpînească dumnealui comisu Costache nesupărat de către Dima și s-au întărit și de către domniia mea hotărîrea judecății văzîndu-o dreaptă. După care hotărîre nu mai era trebuință de altă cercetare și nu să cădea a-i mai da ascultare Dimii, dar de multe ori neconținut supărîndu-ne cu jălbi că s-au năpăstuit la hotărîrea depertamentului, încît era hotărît a i să face și pedeapsă cu bătae pentru neastîmpărările lui în cea depe urmă am orînduit la dumnealor veliîți boeri ca să cerceteze dupe ce temeu și dovadă zice că s-au năpăstuit și de poate porni pînă peste 40 de ani, în care tată-său nu și-au căutat <?>. Și arătă anafoaraoa ce au făcut-o dumnealor, în care vedem că altele au pricinuit, zicînd că cum poate fi medelniceru adiaforos în vreme ce dă să vor lua țigani de la comis să îndatorează medelniceru a-i da alții în loc, fiindu-i socru, și a doaa, că și medelniceru stăpînește dintr-acei țigani și cum că nu numai tată-său n-au știut nicidecum că acești țigani să află supt stăpînirea boerilor Popești, ci are și mărturii acii într-acei județ al Vlășcii, cu carii va dovedi că tată-său în toată viața lui au fost mai mult bolnav decît sănătos și pentru aceia n-au putut să-și caute.

Din care ziceri ale lui, iarăși vreun temeu și dovadă nu are pentru că stăpînirea Popeștilor el au mărturisit-o de ani 40, mărturii cînd i s-au cerut de judecată n-au adus, pe medelniceru Popescul, însuși el l-au cerut ca să arate prin blestem cum știe dă rîndul țiganilor, vreun sinet ca să dovedească, sînt țigani ai neamului lui, nu are.

Dar ca să nu-i mai rămîie nici un fel de cuvînt și ca să vedem ce mărturii are, iată vă poruncim aducîndu-și el acele mărturii, să-i întrebați ce mărturie știu să dea pentru acești țigani, și oricum vor mărturisi prin carte de blestem, luînd dumnealor în scris să ne înștiințați, la care mărturie ce vor da, să fie de față și potropopul județului ca să iscălească și însuși la acea mărturie a lor și să o trimiteti aici, însă să nu-i faci vreo pricină de zăticneală la aceasta. Și cum vă poruncim să urmați. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 394 v. - 395.

1781, iulie 6.

Carte domnească adresată ispravnicilor județului Teleorman prin care domnul le înștiințează hotărîrea că moșia Marțineașca, stăpînită acum de moșnenii gorbăceni și revendicată de frații Bărzoi, rămîne sub stăpînirea celor dintîi.

899

1781
Iulie
9

Zemli Vlahiscol. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Teleorman, sănătate! Au jăluit domnii mele Badea unchiașu i Stan, Gorbăceni, dintr-acei județ, pentru unchiașu Bărzoi i Badea frate-său, tot de acolo, cum că, avînd ei moșie ce să numește Mărțineașca, tot într-acei județ, pe care o stăpînește de o sută și mai bine de ani, acum acești numiți Ion Bărzoi și frate-său Badea să scoală a-i scoate dintr-această moșie cu pricină că zapisile ce au nu sînt de la moșii lor, cu carii judecîndu-să la dumneavoastră, zic că nu și-au aflat dreptatea, în vreme ce aceștia au fost trăitori tot la un loc cu toții și intratîta sumă de ani de cînd o stăpînescu pînă acum, după cum și acum nu s-au mai sculat a cere, și zic că au și ei moșie, tocmai acum, și poruncim ca moșia aceasta să stea tot supt stăpînirea jăluitorilor și dumneavoastră, dă cercetarea și alegerea ce prin judecată veți fi făcut, să trimiteti domnii mele înștiințare în scris, să o vedem, ca, de va fi trebuință de a să aduce aici la divan, veți avea poruncă de a-i trimite. Numai, pînă a să face hotărîrea domnii mele, jăluitorii să aibă a-și ținea moșia tot supt a lor stăpînire, nesupărați. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 387 v.

1781, iulie 9.

Carte domnească adresată ispravnicilor județului Mușcel prin care li se poruncește să ia mărturie cu jurământ în biserică de la vameș în legătură cu timpul ieșirii din țară a unor turme de rîmători. Cum proprietarii turmelor acuză pe paharnicul Varlaam că i-a apucat, fără drept, de dijmărit, domnul vrea să se stabilească dacă această încasare s-a petrecut în vremea dijmăritului sau la altă dată.

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscoi.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Mușcel, sănătate ! Vă facem în știre că toți cei carii scot turme de rîmători din țara ungurească toamna, aici în pămîntul țării, de-i Ingrășă cu ghindă și jir și-i duc iarăși înapoi, au jăluit domnii mele că niciodată dijmărit n-au plătit, fără numai vamă de unul pe bani 6 și goștinărit cîte bani 8. În anul trecut, paharnicu Varlam, ce au avut slujba dijmăritului cumpărată, i-au apucat și pe dinșii să plătească dijmărit, cu pricină că atunci, în vremea dijmăritului, au eșit cu rîmători dinnăuntru. Pentru care, apărîndu-să ei că după dijmărit le-au fost eșirea, am orînduit la dumnealor veliții boeri ca să cerceteze de s-au aflat cu martorii în țară la vremea dijmăritului și de au avut obiceiul a plăti sau nu, și ne înștiințară cu anafora că nici ei vreun sinet domnescu n-au avut să arate ca să fi avut priveleghiu a nu fi supărați, dar nici paharnicu nu au avut vreo dovadă ca să-i dovedească că plătea mai nainte dijmărit sau că au fost veniți cu rîmătorii la vremea dijmăritului și așa, dovadă neavînd nici o parte nici alta, nu li s-au făcut hotărîre de către dumnealor, fără numai scriu că ei cu totu au tăgăduit că nici unul dintr-inșii n-a eșit cu rîmătorii înaintea Sintămării precum zice paharnicu, ci în urmă cu doao trei săptămîni. Și pentru ca să să dovedească zisa lor, au cerut ca să arate polcovnicu Iordache, ce au fost tacsildar slujbei, răvașele ce le didese la vameșii ot Dragoslavele la mînă, de plata vămii, și le-au luat numitu polcovnic, care răvașe polcovneciu zice că le-au răpus și nu le are și pentru aceia zic dumnealor că, pînă nu va eși răvașele de față ca să să dovedească cînd au trecut, nu pot face hotărîre, iar eșînd răvașele de față pentru cîți să va dovedi din răvașe că au venit cu rîmătorii în vremea dijmăritului, fiindcă ei zic că niciodată n-au plătit, rămîne a să face de noi hotărîre.

Deci, fiindcă și înaintea domnii mele aducîndu-se și întrebîndu-i ziseră că nici mai înainte, nici în anul trecut n-au eșit cu rîmătorii înaintea Sintă Mării, ci în urmă cu 2—3 săptămîni, și fiindcă de s-au și pierdut răvașele, dar vameșul ca unul ce ne înștiințăm că tot acela este, trebuie să știe la ce vreme vor fi trecut ei, sau și scris va fi avînd în catastișile lui, iată vă poruncim să aduceți pă acel vameș înaintea dumneavoastră și să-l puneți ca să găsească în catastișile de an ce va fi avînd, sau, neavînd scris, după știința lui să arate negreșit adevărul la ce vreme au trecut, în ce zi, în care lună și cîți și ai cui anume, cu numele lor. Ori nevrînd de voe a arăta, să-l puneți la jurământ bisericesc să mărturisească adevărul și oricum va arăta să înștiințați domnii mele, fiindcă, de vor fi trecut în vremea dijmăritului, are a să face de către domnia mea noao hotărîre ca pentru unii ce ne arătară dumnealor veliții boeri că niciodată n-au plătit, însă să arătați numitului vameș porunca domnii mele ca să nu tăinuiască a nu spune adevărul, fiindcă el nu are nici un interes. Că de să va dovedi pă urmă din altă cercetare ce avem a face și aici, că n-au spus adevărul, i să va face pedeapsă. Ci, cum zicem aceasta, ca una ce trebuie să fie lui știință, să caute să mărturisească cum va fi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 393—398 v.

1781, Iulie 9.

Divanul domnesc, cu mitropolitul și veliții boeri, judecînd pricina dintre popa Ion și Ianache de la Slănic (Mușcel), cu Ioniță, fiul Iorgăi șătraru, pentru stăpînirea muntelui Jupneasa (Mușcel), dă carte de stăpînire popii Ion și neamului său.

Zemli Vlahiscoi. La divan înaintea domnii mele, unde fiind preasfinția sa părintele mitropolitu și dumnealor veliții boeri, au eșit popa Ion sin popa Ion și Ianache, ginerile și vechilul popii Nicolae de la Slănic sud Mușcel, carii, pîră făcînd asupra lui Ioniță sin răposatu Iorga șătraru,

zicea că moșii lor, vinzînd un munte din sud Mușcel, anume Șăsul, Măgurile și Făgețelu, ce acum i să zice Jupîneasă, la Bădea Vlădescul, biv vel clucer, și de la dînsul rămîindu cîronomie fiului său Costandin Vlădescul, au cerut protimisă să-l răscumpere și nu le-au dat judecata dreptate, fiind numitu munte rămas la Costandin de cîronomie, iar dupe aceia mai în urmă au vîndut Costandin muntele la răposatu șătrar Iorga și lor știre nu le-au dat, ca unora ce de la ei eșise muntele, ci din alții aflînd peste cîțiva ani, au tras pe Safta, soția Iorgăi, la domnia sa, Ștefan vodă Racoviță, și, judecîndu-să la divan înaintea domnii sale, li s-au dat dreptate de au întorsu banii șătrăresii ce didese lui Costandin pă munte, dîndu-li-să atit zapisile cele vechi ale moșilor lor, cit și cartea domnii sale de judecată dupe hotărîrea divanului, ca să stăpînească muntele, iar zapisul lui Costandin Vlădescul nu li s-au dat, zicînd șătrăreasa că nu-l găsește, dar scriia în cartea lor de judecată că, oricînd să va găsi, să ni le ție în seamă, cu care carte de atunceă, luînd muntele supt stăpînirea lor, s-au stăpînit pînă acum, în șaisprezece ani și mai bine nesu-părați. Și fiindcă această carte s-au întîmplat de li s-au răpus cînd au arsu hoții pe acel popa Ion, acum să scoală Ioniță sin Iorga șătraru cu acel zapis și zice că muntele nu l-ar fi răscum-părat ea de la mă-sa, pentru care cerea dreptate.

Făță fiind la divan și Ioniță sin Iorga șătraru, s-au îndreptat¹ ce are a răspunde și dă ce într-atîta vreme nu și-au mai căutat mumă-sa, sau ei, și, cum că au stăpînit preoții și stăpînescu pînă acum, nici el nu tăgădui, fără numai zise că nu s-au judecat cu mumă-sa, nici i-au întorsu banii precum zic cumpărătorii înapoi, ci fără dreptate le-au coprinsu cu stăpînirea, neavînd el cu ce să-și caute. Fiindcă zapisu cu care au cumpărat tată-său de la Costandin Vlădescul, n-au fost la mina lui, ci de la înpărțeala casii tătîne-său, rămîind la o soră vitregă, n-au vrut să i-l arate și tocmai acum în anul trecut l-au găsit și îndată au pornit jalbă și au tras pe pîrși la judecat, arătînd anafora a dumnealor veliților boeri cu leat 1781, martie 12, întru care scrie că, dă vreme ce preoții zic cum că au răscumpărat muntele cu întoarcere de bani prin judecată de domnu și cartea de judecată ce li s-au dat o arată că s-au pierdut, dar au la județ mărturii, carii știu că cu adevărat s-au judecat cu șătrăreasa și cu întoarcere de bani au luat muntele de supt stăpînirea ei și că au avut și carte de judecată, găsesc dumnealor cu cale că tot temeiu dreptății este ca să dovedească preoții zisa lor cu martori și dovezi să rămîie muntele bun al lor, rămîind a-și duce dovezile și mărturiile ce vor avea la ispravnicii ot sud Mușcel unde să fie și egumenu cîmpulungean i cluceru Apostol, în care anafora este și de către domnia mea supt pecete poruncită ca să facă ispravnicii cercetare mărturiilor ce scrie mai sus. După aceasta, arată și înștiințare a arhimandritului Dositei, igumenu cîmpulungean, i a pitarului Ștefan, ispravnicu județului, și a cluceru <lui> Apostol din trecuta lună a lui iunie în 2,1781, întru care scrie că, osebit de alte trei mărturii n-au adus preoții, pe carii pentru rudenie nu i-au priimit, au mai adus și altă mărturile anume, Gheorghe diiaconu, care au arătat cu adevîriță în scris cum că, în vremea cînd era să meargă și popa Ion la București să să judece cu șătrăreasa Safta pentru muntele Jupîneasă, au mersu la dînsul de l-au împrumutat cu taleri 80, zicînd că-i trebuie la judecata muntelui, de cheltuială, iar după venirea popii Ion de la București, spunîndu-i că și-au scos muntele de la șătrăreasa, s-au așăzat prin zapis cu dînsul de i-au vîndut venitu muntelui drept taleri 151 în 16 ani și peste taleri 80 ce-l împrumutase i-au mai dat taleri 34 de s-au împlinit prețu muntelui, pe care arătări au zis numitu diiacon Gheorghe că va priimi și blestem înaintea preasfinții sale părintelui mitropolit.

Să mai jăluiră preoții că și trei mărturii vrednice au fost, fiindcă nu au cu toții dintr-înșii rudenie, ci numai cu o parte, dumnealui cluceru Apostol fiind rudă cu pîrtu, de aceia le-au stătut înpotrivă și le scoate mărturiile rele. Osebit mai ziseră că atunceă, după ce s-au judecat la domnia sa Ștefan vodă și au luat muntele supt stăpîniri-le, fiind pricină între popa Ion, tatul acestui popă Ion, cu ceilaltă parte, nevrînd să între la cheltuiala ce făcuse prin judecată pentru scoaterea muntelui, însuși cluceru Apostol au fost mijlocitor între dînșii de i-au înpăciuit și știe pricina lor, iar acum la cercetare n-au vrut să arate adevărul, aduseiu și altă mărturie de aici din București, anume Stroe ce au fost paharnic, carele dete mărturie de față în divan cum știe că s-au judecat numitu popa Ion la domnia sa Ștefan vodă, aflîndu-să în gazdă dă la casa lui și, făcîndu-i-să carte de judecată domnească i-au cerut lui de l-au împrumutat cu taleri 2 de și-au

scos partea, care au văzut-o și însuși el, citindu-o înaintea lui acel preot popa Ion, și să hotăra într-acea carte ca să stăpânească popa Ion muntele, care mărturie zise că o dă cu frica lui Dumnezeu, jurându-să foarte tare că arată adevăru fără' dă nici o fățarie.

Deci, văzînd domnia mea că stăpînirea numiților preoții în 16 ani neclintit pînă acum este netăgăduită de numitu Ioniță, am cercetat ca să ne adevărim cînd au murit șătrăreasa Safta mumă-sa și însuși el spuind cam în vremea răzmiriții au murit, l-am întreat, mumă-sa, ceia ce știia că au atăpînit muntele mai înaintea 12 ani presum zice el, după ce au văzut că i s-au luat muntele, cum să suferia ea a videa pe priși stăpînind fără' dă judecată și dă ce nu-și căuta dă atunci, îndată cum l-au luat, măcar și mai în urmă, fiindcă după Ștefan vodă pînă la răzmiriță au mai fost 3 domni și necum vreo carte de judecată că s-ar fi judecat mumă-sa, ci nici vreun răvaș de jalbă nu avu să arate. Așijderea l-am întreat, pornit-au el măcar vreo piră după moartea mumii-si, și nici el zise că nu și-au căutat, pricinuind că n-au avut zapis la mină, dar cu această nu poate a avea cuvînt, căci mumă-sa au trăit atita vreme după ce au luat preoții muntele în stăpînire și au stăpînit nefăcînd nici o piră. Dintr-a căruia tăcere, bine să cunoaște că, ia știind dreptatea pîrîșilor și hotărîrea domnească cu judecată dreaptă s-au dat muntele moșnenilor după bune dovezi și temeieri ce vor fi avut, nu i-au supărat, nici vreo altă pră în urmă n-au mai pornit de nu era odihnită. Osebit, vedem că și acele doao mărturii, adică diaconu Gheorghe și Stroe păharnicu, dovedescu că cu judecată au luat popa Ion muntele de supt stăpînirea Saftii. Ci după aceste mărturii și după tăcerea ce au făcut atit Safta șătrăreasa cit și Ioniță fii-său în 16 ani și mai bine pînă acum, de cînd stăpînescu preoții nezmîntit de față cu mumă-sa și cu el, văzînd domnia mea că au dreptate preoții și rău umblă Ioniță cu acel zapis, care să cunoaște că au rămas șătraru de atunci de cînd le-au întorsu muntele, cercînd judecățile, am hotărît cu divan să ție și să stăpînească popa Ion i popa Neculae muntele Jupneasa cu bună pace de către Ioniță sin Iorga șătraru, după cum au stăpînit și pînă acum, pentru care le-am dat această carte întărită de domneasca noastră pecete la mină, iar pentru Stroe păharnic, ce au dat mărturie dă nu-i făcea Ioniță crezămînt că arată adevăru, poate să-l ceară și să-l pue la jurămînt cu zapciu cel rînduit ca să iasă din bănuială. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 390 - 391 v.

1711, iulie 11.

¹ Corect : întreat.

902

1781
iulie
13

Domnul dă porunca ispravnicilor județului Olt să-l silească pe Mihai, fratele popii Voicul, să-și respecte așezămîntul dintre ei și să repare stricăciunile făcute la via de moștenire părintească. Hotărîrea domnului urmează unei jalbe la domnie făcută de preotul Voicul din Drăgănești (jud. Olt).

Preainnălțate doamne,

Jăluiesc mării tale pentru Mihaiu și Anca cumnată-mea ce să află aici, fiindcă pentru pricina ce avem de un răzor de vie, pentru care ne judecăm de doi ani, și după multe cercetări ce ni s-au făcut din lăminată porunca mării tale, mai sus-numiții tot nu să supun, ci acum, după jalba ce au dat, mă aflu adus aici cu lăminată porunca mării tale. Mă rog milostivirii mării tale să fim scoși la lăminat divanul mării tale să ni să facă hotărîrea cea desăvîrșită, să nu mai pieu aici în grea cheltuială.

Popa Voicul ot Drăgănești sud Olt

Răspunsul în jalbă.

Dumneata vel logofăt de țara de sus să cercetezi ce judecăți zice că au avut și unde, și dă va fi trebuință a eși la dumnealor veliții boeri, poruncim vătășe de aprozi să-i scoți.

1781, iulie 8.

<A1> 3<-lea> logofăt.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscai.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Olt, fiindcă după această poruncă ce să vede înnapoi înfățișându-să amîndoao părțile înaintea dumnealui vel logofăt, au arătat preotu popa Voicul în zapis de aşazămint și învoiala ce au făcut frate-său cu dînsul de bună voe, nesilit, întru care scrie că, după cum părinții lor i-au împărțit, dînd popii Voicul un răzor de vie din sus, iar frăține-său Mihaiu, din jos, i altă vie părintească din deal ce le-au rămas să o ție pe din doao, așa și printr-acel zapis ce au dat unul la mîna altuia s-au aşázat ca să le fie stăpînirea, adeverit fiind acestu zapis și de ispravnicii județului ce au fost mai nainte. Așjiderea au arătat și cartea de alegere a boerinașilor, ce au rînduit ispravnicii a osebi partea unuia de către a altuia după învoiala lor, în care carte scrie că, măcar că Mihaiu s-au găsit stăpînind în viia ceialaltă șase stînjăni mai mult decit frate-său, dar preotul din partea sa i-au lăsat trei stînjeni, iar el, ca unul ce caută pricini de gilceavă, i-a tăiat gardul, lăsînd și răzoru lui de vie din vale nelucrat, căutînd peste aşazămint să ia viia frăține-său. Care pentru aceasta s-au văzut și cartea de judecată a ispravnicilor mai din urmă, cînd au fost mai tras Mihaiu pe popa Voicul, și netăgăduindu-și aşazămintul, au dovedit că n-are nici o dreptate, ci numai din răotate face pricini, și hotărăscu ca să le ție stăpînirea după aşazămint și să-i plătească și gardul ce i l-au tăiat.

Deci, fiindcă și aici înaintea dumnealui vel logofăt, zapisul aşazămintului nu l-au tăgăduit, nici vreun alt temelu și dovadă împotriva a arăta și aice n-au avut, ci au rămas anapologhitos, iată că vă poruncim domnia mea, după acel aşazămint ce au între dînsii după cartea de judecată a ispravnicilor și dupe alegerea boerinașilor, să supuneți pe Mihaiu, făr-de voia lui, să urmeze negreșit și nu numai tot felu mină de ajutor să dați preotului ca să-și poată stăpîni partea sa de vie, ci și gardul ce i s-au tăiat făr-de judecată să-l puneți ca să i-l proptească. Tolico pisah gospodstvo-mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 389 - 389 v.

1781, iulie 13.

Domnul judecă pricina Zoîței, soția lui Pati, care cere de la epitropul unei minore, „copilă de suflet a visteresii Zmaranda”, niște bani împrumutați acesteia de soful reclamantei. Judecata hotărâște ca epitropul copilei să înapoieze banii și să ia locul pus amanet.

903

1781
iulie
13

Zemli Vlahiscai. De vreme ce Pati ce au murit avea să ia datorie de bani de la Zmăranda visteresa, cu amanet, un loc de aici din București, și după moartea visteresii, cerînd împlinire, au rămas cu hotărîrea domnii mele ca, cel ce va stăpîni locu, acela să aibă a da taleri 200 pentru datoriia ce avea și are a lua Pati, după care hotărîre, în urmă, cerînd Zoîța soția lui Pati împlinire, s-au făcut cercetare cine are locu acesta și ne-am adeverit că răposata Zmăranda visteresa, crescînd o copilă de suflet și, după moartea sa, lăsînd-oao asupra răposatului episcopului Chesarie în purtare de grijă, au lăsat și acest loc ca să dea numiții copile zestre. Și întîmplîndu-să de au murit și episcopu Chesarie, au rămas acea copilă la pitaru Costandin Neculescu ca să dea banii aceștia ce sînt hotărîți.

De vreme că copila, ce o are supt purtare de grijă, este stăpînă locului, iar numitu pitar s-au apărât că locu nu-l stăpînește, neavînd scrisorile vechi la mină, fiindcă acele scrisori au rămas la răposatu episcop Chesarie, s-au întrebat dar, pentru aceasta iubitoru de Dumnezeu sfinția sa părintele episcopul Rîmnecului, chir Filaret, și de față înaintea noastră la divan ne-au arătat că nu le are acele scrisori vechi, nici locu nu-l stăpînește, nici are vreo pretențderimă, nimic pentru locu acela.

Deci dar, fiind pierdute scrisorile și sineturile vechi, am dat această domnească a noastră carte la mîna pitarului Neculescu, cu care să aibă a face zapt mai sus-numitu loc pã seama coplii, ca să-l stăpînească și să aibă a da acum Zoîții, soții lui Pati, acei taleri 200, fiind fost amanetu lui Pati, și cu toată dreptatea să cade din amanet a să împlini, mai virtos că datoriia au fost mai multă și, în viață fiind Pati, atîta s-au ales și au rămas ca să ia. Care bani dîndu-i, să aibă a lua de la mîna soții lui Pati hrisovu și orice sinet va avea pentru locu acesta. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 389.

1781, iulie 13.

1781

Iulie

17

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscol.

Cinstit și credincios boerul domnii mele Grigorie Razul biv vel clucer, caimacam Craievii, sănătate !

Îți facem în știre pentru un Stoe, fratele Sarului vameș de aici din Craiova, carele au cutezat de au avut țiitoare pe o Ioana, ce să află aici, fără cununie, făcnd și copii cu dinsa, pentru care faptă era vrednic de pedeapsă atit el, că au cutezat de au ținut muere făr'de cununie și căci are mai virtos și soție la patriia lui, cit și ia, asemenea avind bărbat și căutind a strica cununile.

Dar fiindcă aceasta s-a urmat de dinșii în vremea răzmiriții, de acea ce-au făcut hotărîrea răposatului episcopului Chesarie și dumnealui vel postelnicului Theodorache Negre fiind caimacam, ca să dea numitul Stoe taleri 45 Ioanei pe an pentru hrana copiilor, adică pe zi cite 5 parale, iar el, nesocotind scăparea de pedeapsă ce era a i să face pentru a lui rea faptă, nici acești bani să jălui Ioana că nu urmează a-i da, nu numai de anul acesta, ci și din anu l trecut i-au rămas taleri 15.

Pentru care, iată poruncim dumitale să-l aduci innaintea dumitale și să-i arăți că vina lui nu era numai de atita osîndă, ci i se cădea mare pedeapsă, și să-l ridici ea să înlincească banii ce au rămas de anu i taleri 45 de anul acesta. Și înlinindu-i, să-i trimiți dumneata la iubitorul de Dumnezeu sfinția sa părintele episcopu Rîmnicului ca să-i dea numitei Ioanei a-i fi pentru hrana copiilor, de la care să i să ia adeverință că au priimit. Așijderea și de anul viitoru să nu mai aștepte poruncă și inchoare, ci dă sineși să poarte grijă a-i da, că, neurmînd și mai jăluindu-ne și atunci, să va aduce aici și i să va face și pedeapsă negreșit, după vina lui.

1781, Iulie 17.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 392 v.

1781

Iulie

26

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Fiindcă un Manolache de aici din București, fratele sfinții sale părintelui Gherasim proin Rașca, luînd de la numitul arhimandrit, frate-său, taleri 3500 ca să-i dea pă la datornici unde l-au rînduit, iar el au fugit cu banii împreună aici, din care pricină au rămas numitul arhieru în nevoie mare, pătîmind inchoare multă vreme, de unde scăpînd acum și jăluindu-să la sfnta Patriarșie în Țarigrad, ne scrie preasfințitul părintele nostru, părintele patriarh și cu tot săborul, împreună și alte obraze, ca să să caute dreptatea numitului arhieru a să înlini banii aceștia făcînd vechil la aceasta, aici la dumnealui vel postelnicu Theodorache Negri.

Deci preasfinția ta, părinte mitropolit, iubitorilor de Dumnezeu episcopi și dumnealor veliții boeri, aducînd pă numitul Manolache, unde ținînd și dumnealui vel postelnic vechile dăspre partea numitului arhieru, să cercetați și cum veți cunoaște dreptatea și veți hotărî, să faceți anafora domnii mele, pentru care rînduim și zapciu pe vâtafu de aprozi. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 395 v.

1781, Iulie 26.

Carte domnească adresată ispravnicilor județului Romanați prin care li se poruncește să facă cercetare în pricina dinire Manolache Brîncoveanu și Ianache Fărcășanu din Caracal, privitoare la hotărnicia moșiei Stoenеști.

906

1781
iulie
29

Zemli Vlahiscol. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Romanați, sănătate ! Vă facem în știre că dumnealui cinstit și credincios boerul domnii mele, Manolache Brîncoveanu vel logofăt, ne-au arătat cum că un Ianache Fărcășanu de la Caracal, avînd moșie ce să vecinește cu moșia dumisale, Stoenеștii dintr-acei județ, s-au pus numitul Fărcășanu de au scosu pietrile hotarului și le-au înpinsu în moșia dumisale, făcîndu-i înpresurare ca la 160 stînjeni, luîndu-i estimp și venitu.

Pentru care, mergînd omul dumisale de i-au zis, n-au vrut să știe, și, venind de v-au arătat și dumneavoastră pricina, ați fi trimisu de l-ați chemat la judecată și nu s-au supusu și ceru dumnealui la aceasta îndreptare.

Drept accia, pentru nesupunerea ce au arătat de n-au venit la judecată, orînduim pe sluga domnii mele. . . .¹ să-l ia și să-l ducă la fața locului unde să vă sculați să mergeți și unul din dumneavoastră acolo, să faceți cercetare, fiind și vecini înprejureni față, și de au făcut numitu Fărcășanu una ca aceasta, să îndreptați așzînd pietrile și semmile hotarului în locu lor precum au fost, iar venitu, ce să va dovedi că au luat du pă acei stînjeni ce i-au înpresurat, să-l apuce mumbașiru să-l îplinească și să-l facă testim la mîna omului dumisale și să aveți a înștiința domnii mele ca, de au făcut una ca aceasta, să-l pedepsim. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 397.

1781, iulie 29.

¹ Loc alb.

Carte domnească prin care Rusin biv treti logofăt din Craiova este numit treti logofăt la „departamentu de cremenalion” pentru a sluji treburile logofeției.

907

1781
august
1

Zemli Vlahiscol. Boerului domnii mele, Rusin biv <al> 3 <-lea> logofăt de la Craiova, pre carele, dupe alegerea dumnealui cinstit și credincios boerul domnii mele, Nicolae Dudescu vel ban, îl orîndui <al> 3 <-lea> logofăt la departamentu de cremenalion de acolo de la Craiova, ca să aibă a sluji la trebile logofeției acestui departament, păzînd întru toate poruncile domnii mele și urmînd făr' de cusur la orînduiala trebilor acestui departament, după hotărîrile ce vor face orînduiții judecători dupe pravilă. Poruncim și dumitale, caimacamule al Craiovia, ca să fii înștiințat de aceasta și să-l așazi la treabă. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 392. <1>.

1781, august 1.

Carte domnească potrivit căreia starostele de neguțatori va cerceta cu «proestii cumpaniei» pricina unui zapis de datorie a lui Costandin Ioan către Anastasie Duca lipscanul. Hotărîrea va fi împlinită de un zapciu, vâtaf de divan.

908

1781
august
2

Io Alexandru Ioan Ipsilant voievod bojiu milostiin.

Staroste de neguțatori, dinpreună cu proesti ai cumpanii, adunîndu-vă la un loc, să cercetați pricina unui zapis al lui Costandin Ioan, fratele lui Floru Ioan, ce era dator neguțatorului Anastasie Duca lipscanu, cu care zapis cere Hagi Sachelarion, fratele Ducăi, de la numitul Floru Ioan datorii aceasta, ca de la unul ce să găsește toate lucrurile frățini-său la mîna lui.

Pentru care, orînduim zapciu pă vâtaf de divan ca să aducă față pe amîndoao părțile și ce alegere veți face să dați în scris asupra dreptății. După care, fți poruncim, zapciule ce ești orînduit, să aibi a urma și a face împlinire. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 402 v. <1>

1781, august 2.

909*Carte domnească adresată vel spătarului și vel agăi spre a trimite să lucreze cu plată la fabrica de la Pociovaliște pe oamenii arestați pentru datoriile mărunte, ca și pe femeile ținute în surghiun.***1781****august****8**

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscolui.

Dumneata vel spătare i dumneata vel agă, fiindcă la fabrica de postav de la Pociovaliște este trebuință dă oameni și mueri pentru lucru cu plată și fiindcă unii din București ce sînt datori, neavînd a plăti, stau pe la închisorile dumneavoastră, poruncim dumneavoastră ca pã unii ca aceia ce sînt datori, însă cei cu datoriile mărunte, cite zece doazeci și pînă la treizeci de lei, ce sînt sārăci, ca să nu piară pã la închisori căci n-au să plătească, să-i trimiteți pe toți la Pociovaliște, unde să-i facă teslim la orînduitu dumnealui cluceru Radu Slătineanu, ca să-i pue să lucreze pã bani cu plată pînă vor plăti datoriile lor și apoi, dă vor mai vrea pentru cîstigu și folosul lor, vor rămînea a lucra iarăși cu plată, iar nevrînd, vor fi slobozi. Așijderea și pentru unile mueri, care pentru netrebnicile și urite faptele lor sînt rînduite dă să trimit pã la mănăstiri și pã la locuri cu dă osîndă, pe toate acele mueri iarăși acolo la Pociovaliște să aveți a le trimite dumneavoastră ca să le pue să lucreze cu plată la lucru fabricii, fiind păzite să nu dosească. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 411.**1781, avgust 8.****910***Carte domnească adresată starostelui de neguțatori prin care i se poruncește să cerceteze datoria de bani a lui Hagi Doncea către biv vel medelnicerul Mihalache, provenită dintr-o tovărășie. De rezultat se va înștiința domnul prin anafora.***1781****august****13**

Zemli Vlahiscolui. Staroste de neguțatori, fiindcă au arătat domnii mele dumnealui biv vel medelnicer Mihalache cum că au avut tovărășie cu Hagi Doncea la oi și nu va să stea la socoteală, iată că-ți poruncim, împreună cu proeste ai companii i cu doi-trei gelepi ce să află aici, strîngîndu-vă la un loc, să aduceți pã numitu Hagi Doncea, unde viîndu și dumnealui medelniceru, să căutați socoteala cu amăruntul asupra dreptății și să faceți către domnia mea anafora. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 402 v. <2>**1781, avgust 13.****911***Carte domnească adresată isprăvnicelului județului Ilfov biv vel serdarul Alicesandri prin care i se poruncește să facă hotărnicia moșiei Pociovaliște, stăpînită de Radu Slătineanu, și din care Safta Lupoianca revendică o parte.***1781****august****20**

Zemli Vlahiscolui. Fiîndcă pentru moșia Pociovaliștea sud Ilfov, care să ține și să stăpînește acum dă dumnealui cluceru Radu Slătineanu, au făcut pîră la divanu domnii mele Safta Lupoianca, ce au fost soție lui Drăghici sarafu, cum că numai jumătate dintr-însa iaste a clucerului, partea lui Costandin comisul Pociovalișteanu și jumătate este a ei, care o are bărbatî-său Drăghici cumpărătoare de la Luca și Ștefan, ce s-au numit Căpleștii, iar cluceru au arătat împotriva zapise și pentru cea jumătate cum că au avut-o cumpărătoare Costandin comisul Pociovalișteanu afară din cea de moștenire, care coprinde cu totul stînjeni . . . , care o stăpînește dumnealui, iar acel Ștefan și Luca zice că au avut numai stînjeni 20 cu casă infundată.

Deci, vrînd domnia mea să ne adevărim cîți stînjani sînt în moșia aceasta, care o stăpînește cluceru Slătineanu, ca să vedem nu cumva stăpînește mai mult cu pricina căci nu este hotărîrită dă curînd, spre aceasta orînduim pe dumnealui biv vel sardar Alicesandri, isprăvnicel al județului, să mergi la fața locului, unde fiind atît vechilu dumnealui clucerului cu cărțile ce are l Safta Lupoianca, cît și vecinii înprejurași, să cercetezi starea aceștii moșii pe unde și cîtă este, după

dovezi, după scrisori și după alte mărturii ce vor fi și, trăgându-o pînă trei locuri după obicei, să o faci masă și, alegînd suma stînjănilor, să înștiințezi domnii mele cu arătare de cîți stînjăni au eșit toată moșia, ca să vedem dacă prisosește după împlinirea zapisilor clucerului Slătineanu, moșie mai multă sau nu, să putem face hotărîrea dreaptă fără de greșală. I i. saam rezech gospod-

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 410 v. - 411.

1781, august 20.

¹ Loc alb.

Carte domnească adresată ispravnicilor din jud. Ialomița prin care li se poruncește să dea Ancăi din Urziceni tot ce aparține stugei stolnicului Dumitrache Fălcoianu, Toma, ucigașul soțului ei Neagu.

912

1781
august
21

Milostiiu bojiu Io Alecsandru Ioan Ipsilant vоеvod i gospodar zemli Vlahisicoiu.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Ialomița, sănătate! Vă facem în știre că au jăluit domnii mele Anca, soția Neagului de la Urziceni dintr-acele județ, cum că ea și cu bărbatî-său fiindu săzători pe moșia stolnicului Dumitrache Fălcoianu și bărbatî-său fiind săracu și nevederos, au plecat să vie aici la București să să jăluiască pentru neputința lui, ca să<-1> erte dă dajdie, iar un Toma, sluga stolnicului, luîndu-se după dînsul, l-au ajunsu pã drumu și l-au bătut pînă i-au făcut tot trupu vînatu, sfărămîndu-i o mîină, și s-au umflat dintr-acea bătae. După a căruia jalbă, rînduindu-o domnia mea la dumnealui vel spătar, au văzut pã bărbatî-său bătut cu adăvărat și cu mîina umflată și stricăță din umere, căruia în puține <zile>, adus fiind la spitar¹ în București, i s-au întîmplat și moarte și, duhovnicindu-să la sfîrșitu lui, au arătat așa că moartea din bătaie îi este.

Deci, pentru această faptă a lui, avem domnia mea să-l pedepsim deosebit, dar fiindcă numita Anca fămeia au rămas cu un copil mic de fl crește și cu altul îngreuiată, am poruncit de s-au cercetat ce iconomie are și singur el au arătat că ale lui lucruri, afară dintr-ale muerii lui, sînt acestea: doi boi, o vacă, doăă chile grîu și o chilă orz.

Deci, acestea vă poruncim dumneavoastră să le luați din casa lui și să le faceți teslim la mîna numitii Ancăi, ca să le aibă pentru hrana copiilor și a ei.

Pentru care să vă feriți a nu-i cere vreo zeciuală sau altceva pentru acestea, că, de vom auzi că ați luat ceva, ne vom turbura foarte asupra-vă și veți păgubi mai mult. Așijderea, fiindcă această Ancă fămăia și cu bărbatî-său au vîndut un vinu al stolnicului Fălcoianu și au rămas datoare de vînzarea acelu vinu taleri 43, precum însuși bărbatî-său la moartea lui au mărturisit că acești bani este datoare, poruncim și aceasta, pentru datorie dă bani să fie apărată și banii aceștia să aibă Toma a-i răspunde către stolnicu Fălcoianul. Și această carte poruncim să nu să ia de la mîna ei, ci să o aibă ca să să apere cu dînsa și să poată stăpîni acestea ce i s-au dat cu porunca domnii mele. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 403 v. - 404.
Pentru cartea
de rînduire a
unui aprod,
care să aducă pe
Toma la jude-
cată, v. dec. din
2 august 1781.
Arh. St. Buc.,
Ms. 8, f. 398 v.
(Copia sub dată
la Institutul de
istorie)
„N. Iorga”.

1781 august 21.

¹ Pentru: spital

Poruncă domnească privind pedepsirea pitarului Alece Neculescu care într-o pricină de datorie cu Radu neguțătorul a avut „o netrebnică pornire înaintea judecării”.

913

1781
august
23

Zemli Vlahisicoi. Fiindcă am luat domnia mea înștiințare pentru pitaru Alece Neculescu, ce să află acum la sud Slam-Rîmneț, cum că, avînd pricină de datorie cu un Radul neguțătorușul de acolo și înfățișîndu-să înaintea judecării acolo la acel județ, au cutezat a face o netrebnică pornire înaintea judecării, care este înpotriva rînduiei și a cuvîntii, cu cale este dator tot cel ce are

judecată a sta cu smerenie și cu evlavie înăuntru la judecată, și, după ce au ocărit și au injurat pă numitul davagiu, lui în urmă i-au dat și palme, bătându-l înaintea judecății. Care aceasta, nu numai înăuntru la judecată nu poate cinevași a o face, nici afară în alt loc nu poate cinevași a o face, nici volnic nu este.

Deci, vinovat fiind numitu Neculescul la aceasta, orînduim pe sluga domnii mele...¹, ceauș de păhărniceii, să meargă și numaidecît, rădicînd pã Alecse Neculescul pitaru, să-l aducă aici ca să-și ia pedeapsa ceia ce i să cuvine. Însă pentru ca să nu tăgăduiască fapta lui, după ce-l va aduce aici, socotînd să să îndrepteze cu tăgăduirea, poruncim sărdare Panaite, ispravnicu al județului, să aibi a scrie domnii mele cu mumbașir aceasta, întru adevăr, toată curgerea pricinii aceștia cum s-au întimplat. Așijderea voim domniia mea și de la toți alți boeri, boerinași, ce să va fi întimplat acolo de față la judecată, mărturii în scris supt iscăliturile lor, care să ne arate adevărul, și atît înștiințarea dumatiale, cit și a mărturiilor, dovada în scris supt iscălituri să le dai în mîna mumbașirului. Poruncim și ție, orînduitule mumbașir, să urmezi după cum să co-prinde mai sus și , rădicînd atît pã pitaru Alecse, cit și pã numitu davagiu [lui], Radu neguță-torașu, dinpreună cu înștiințare de la ispravnicii de la mărturiile, carei să vor fi întimplat acolo la pricină, să-i aduci la domniia mea. I i. sam reech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 407.

1781, avgust 23.

¹/₂ Loc alb.

914

1781
august
26

Carte domnească adresată caimacamului Craiovei prin care i se cere să trimită anafora despre alegerea ce o va face șătraru Dumitrache la moșia Huluba (Gorj) stăpînită de Mihăilă Hulubeanul și împresurată de moșnenii din Ciocăzeni.

Cinstit și credincios boierul domnii mele, Grigorie Razul biv vel clucer, caimacam Craiovei, sănătate ! S-au citit înaintea domnii mele anafora dumatiale, ce ai făcut-o la pricina de judecată ce au Mihăilă Hulubeanul cu ciocăzării, pentru moșie, prin care dai dreptate Hulubeanului ca să stăpînească moșia sa pe unde au ales-o slugeru Costandin Poenaru și alți doi boerinași, ce au fost rînduiți la fața locului de au făcut cercetare. Așijderea s-au cit<it> înaintea domnii mele și alegirea ce au făcut șetraru Dumitrache ispravnicu ot sud Gorj și să vede că, după cele ce arată că au cercetat în fața locului, și au dovedit întiiu, că ciocăzenii, dupe semnile ce să coprind întru o ocolnică a 12 boeri cu leat 7233, de ani 56, au avut stăpînire de atunci pînă acum, a dooă, că au găsit o piatră scoasă din locu ei și aruncată de o parte, care puindu-le în groapă la locu ei s-au potrivit. Asemenea și altă piatră fiind mișcată din locu ei și dizgropîndu-o, au găsit cărbuni într-însa, din care s-au cunoscut că aceste doă pietre sînt hotar vechiu. Al triilea, că numiții hulubeni s-au așazat și s-au învoit prin zapisu cu ciocăzenii înaintea Glogoveanului și a sãrdarului Scarlat Drugănescu, cînd să afla ispravnic, ca, pe unde o vor primi opt oameni din Ciocăzeni carte de blestem, pe acolo să rămîie semnile dupe care au și priimit.

Deci, acestea ce să vădu arătate în alegirea ce au făcut șetraru Dimitrache, nu sînt de a să lepăda și de a nu să socoti drept bune dovezi cînd vor fi adevărate, în anafora ce ne faci, nicăieri nu arăți de stăpînire și, mai virtos, îndestul este Dumitrache a cunoaște de au păzit dreptatea <lui> Costandin Poenaru sau nu, în vreme ce ne scrii că cu a devărat au cerut de la ceilalți taleri 80 să le facă, că, deși nevrînd aceia a da, au luat din Hulubea.

Pentru aceia dar, am poruncit domniia mea șetrarului Dimitrache ca de iznoavă să meargă ca să facă cercetare asupra acestora ce ne-au arătat dinpreună cu judecătoru județului sau cu alți boeri al părții locului pentru stăpînire, ca să o dovedească la fața locului bine, și să ne trimiți alegirea ce o va face, și așa citîndu aceia, vîzînd și anafora aceasta a dumatiale, vom face hotărîrea ce va fi cu cale. Aceasta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 409 v.

1781, avgust 26.

Carte domnească adresată ispravnicului județului Gorj biv vel șătrarul Dumitrache prin care e însărcinat să cerceteze cu judecătorul județului și alți boeri pricina lui Mihai Ulubeanu cu moșnenii din Ciocăzeni pentru hotarele moșiei.

915

1781
august
26

Credincios boerul domnii mele Dumitrache, biv vel șătrar ispravnic ot sud Gorj, sănătate ! S-au citit înaintea domnii mele anaforoa ce au făcut-o dumnealui caimacamu, cum și alegirea dumitale ce ai făcut la pricina ce are Mihai Ulubeanu cu ciocăzenii pentru moșie, prin care arăți că, la fața locului mergînd, ai dovedit întîiu, că ciocăzenii au avut stăpînire în 56 de ani dupe semnile ce să coprinde într-o ocolnică a doisprezece boeri cu leat 7233 ; a doă, că au găsit o piatră mutată din locul ei și aruncată la o parte, care, puindu-o în groapă la locul ei, s-au, potrivit. Asemenea și altă piatră fiindu mișcată și dezgropindu-o, ai găsit cărbuni într-însa, din care ai cunoscut că aceste doao pietre sînt hotar vechiu ; al treilea, că numitul Hulubeanu s-au așăzat și s-au învoit prin zapisu cu ciocăzenii înaintea stolnicului Glogoveanu și a sărdariului Drugănescu ca, pe unde vor priimi opt oameni din Ciocăzeni carte de blestem, pe acolo să rămîie semnile, după care au și priimit.

Deci acestea de vor fi adevărate dovezi bune, ci doar, stăpînirea ce arăți că au avut-o ciocăzani, să o cercetezi bine, ori iar în fața locului, dinpreună cu judecătorul județului și cu alți boeri pămînteni, ori înaintea dumneavoastră de va fi cu puțință, însă și prin mărturii, care cercetare să o faci cu dreptu fără de greșală și cu anafora, care dupe ce ne vei trimite-o, vom face hotărîrea ce să va cădea a dreptății. Așîderea să cercetezi și pentru scoaterea pietrilor, să dovedești de cine s-au făcut și din ce vreme, și iarăși să ne arăți. Aceasta.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 410-410 v

1781, august 26.

Carte domnească de slobozenie dată unor femei rumânce slobode, măritate cu niște țigani robi ai pitarului Nicolae Argintoianu, care le revendică și pe ele ca roabe.

916

1781
august
27

Davat gospodstvo mi. Dat-am domneasca noastră carte de slobozenie Nedelii, Bălașii, Despii, Ioanei, dinpreună cu șapte fete ale lor, anume Gherghina, Bălașa, Mariia ale Nedelii, Stanca, Ilinca ale Bălașii, Stanca, Mariia ale [Ne] Despii, ca să fie în pace și nesupărate de către casa pitarului Nicolae Argintoianu și de către tot neamul dumnealui, a nu le trage supt robie și a nu le putea stăpîni cu cuvînt că țin țigani de ai săi cu cununie, pentru că aceste 4 mueri sînt fete Ioanei, care acea Ioană, muma lor, cum că au fost rumâncă slobodă din părinți slobozi rumâni, ce nici însuși pitaru n-au tăgăduit, nici tăgăduște, fără de numai căci au ținut acea Ioană bărbat țigan cu cununie al său și pentru căci și aceste 4 fetele ei s-au măritat iar după țiganii săi cu cununie, de aceia, împreună cu țiganii, bărbații lor, pretenderisea a le avea și pă dinsele ca țigance, cum și pă fetele lor împreună, și să-și piarză ele slobozeniia lor ceia ce o au ca niște rumânce, căci au luat țigani bărbați.

Deci, spre aceasta, făcîndu-se cercetare îndelungată și judecată pricinilor, măcar că de-pertamentu de cremenalion, cum și al dumnealor velișilor boeri le dau a rămînea roabe țigance, cu pricina aceasta numai căci s-au măritat după țigani și muma lor și ele, dar domniia mea aceasta nu o găsim cu cale a să isterisi și a pierde slobozeniia lor, rumânce fiind, să le dăm roabe, nici a le dăspărți dă bărbații lor aceasta nu o hotărîm, fiindcă pricina aceasta este mai veche și mai dinnainte pînă a să alcătui pravilniceasca condică a domnii mele, ci bărbații lor, ca niște țigani <ce> sînt ai pitarului, au a urma datorii și supunerii lor în slujba stăpînească, stăpînindu-i cu pace atît pă ei, cit și pă copii lor, parte bărbătească, care urmează părintelui lor, iar ele, ca niște rumânce, au a fi slobode și nesupărate de vreo poslușanie și slujbă stăpînească, dinpreună cu fetele lor, care și ele urmează mumiilor lor, ca și copiii tatului lor. Într-acestași chip au fost obiceiul pămîntului, o rumâncă avînd bărbat țigan, totdeauna este slobodă atît ea, cit și fetele ei, precum și nepoatele ei, cum sînt acum aceste fete și nepoate ale Ioanei rumâncei, și așa am

judecat și alte asemenea pricini ce s-au întâmplat pînă acum în vremea domniei mele, cum și dreptul așa este și troposul cel mai cu cale de a nu păcătui și și pravilile ne îndeamnă mai mult către slobozenie a ne sili, iar nu este nici o pravilă a face din om slobod, rob, pentru că dăși zice la împărăteasca prabilă, cartea 48 : „muerea slobodă de să va îndrăgi cu robu altuia și pînă dă trei ori i să da în știre și ea nu să părăsea, rămînea roabă la aceeași stăpînire împreună cu toate lucrurile ei. După care, să vede că au fost făcut, precum au zis și răposatu domnu Grigorie vodă Ghica, hrisov ca să zăticnească neînfrînarea a acelor fel de fâmei, dar tot la aceeași carte din pravile împărătești s-au anerisit aceasta zicînd : am socotit a fi prea fără de lege a-și pierde unile din mueri slobozenia lor și au legiuit, de să va face vreo greșeală ca aceasta, ori despre partea robii, ori obiceiului stăpînului, să fie volnic a îndrepta ori prin sineși, sau prin dregători cu căzuta pedeapsă spre înțelepciune a-l dăzbăra de acea muere, iar cînd stăpînul va trece cu vederea acea faptă, acea neputare de grijă sa va întoarce spre a sa pagubă. Această nelegiuire nepriimindu-o nici domnia mea, am alcătuit cu multă osteneală condică de pricini ca acestea, făcută cu sfat și cu socoteală de obște a părinților arhieriei și a tuturor dumnealor boerilor judecători ca, de acum înaintea, oricare țigan va îndrăzni să să cunune cu fâmee slobodă, adică nu țigancă, să să dăspartă negreșit și să să pedepsească foarte greu și copiii ce să vor face cu dînsa să fie slobozii. Și de să va dovedi că stăpînul țiganului au dat voe să să cunune, știind-o că nu este țigancă, să-și piarză țiganul spre a sa pedeapsă care țigan să să facă domnescu, într-acestași chip era a judeca și a hotări acum la această pricină.

Dar fiind mai dinnaintea condicii, rămîne și stăpînul lor nesupărat, cum și cununile lor nedăspărțite, stăpînindu-și numitul pitar pă țigani și pă copiii lor parte bărbătească cu bună pace, iar numitele lor soții fiind rumânce, cu fetele lor împreună, le facem domnia mea slobode, precum și sînt rumînce slobode și să nu poată pitaru a le stăpîni și a le robi, fiind fără de lege aceasta și împotriva dreptății și a pravililor și a obiceiului, cum și la scoposul domniei mele cu totul nepriimită și nesuferită a face din slobod, rob.

Pentru care, le-am dat și această domnească carte la mîini ca să să apere în toată vremea, însă să aibă și ele a să feri și a nu mai face netrebnicie ca aceasta de a să cuteza să-și mărite fetile după țigani, că apoi vor pierde slobozenia ce au, cînd din voia lor să vor cununa cu țigani fără de a avea vreo silă și strînsoare, ca unile ce atunci în urmă, după ce au cîștigat judecata și au știut hotărîrea acea, singure au priimit și au voit neslobozenia lor, trăgîndu-se la robie de sineși, lungindu-li-se cununile după țigani pînă la al treilea spiță, să va sfîrși apoi slobozenia lor de să vor cununa după țigani și așa poruncim ca, mai mult să nu fie numitele 4 mueri cu fetele lor bîntuite cu nume de roabe fără de numai ca fieștecare rumîncă slobodă, ce lăcuiesc pe alte moșii boerești și mănăstirești lingă bărbații lor, vor fi și ele în rînduiala și obiceiul acelor. Tolico pisah gospodsto mi.

1781, avgust 27.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 408-409.

917

1781
avgust
27

Carte domnească adresată ispravnicilor de peste Olț prin care le poruncește să respecte porunca dată de a termina în 3-4 zile cercetările deținuților închiși și de a-i trimite apoi la căimăcămie.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscol.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud. . . . ¹ sînătate ! Am luat domnia mea înștiințare cum că pă cei ce să prindu în faptă dă hoție fi țineți la grosu închiși zile îndălungate și nu urmați după poruncile domniei mele. Ci, într-atîtea rînduri vi s-au dat cu strășnicie ca mai mult decît trei patru zile, pînă a le face egzamen, să nu-i țineți închiși, ci să-i trimiteți la dumnealui caimacamu și cu aceasta acum era să ne aduceți la multă turburare asupra-vă dă ce să nu urmați poruncilor ce dă atîtea ori vi s-au datu < ? >. Ci iață că vă poruncim, dășhide-vă-ți ochii și căutați dă fiți înțelegători la poruncile ce vă sînt date și le urmați negreșit și atît pe cei ce veți fi avînd acum închiși la gros pentru faptă de hoție, să aveți a-i trimite la dumnealui caimacamu cu egzamen și cu toate ale lor, măcar pentru cît dă mică pricină dă hoție, fără a nu-i ținea

nimic mai mult închiși, cit și pe cei ce să vor mai prinde într-această faptă de acum înainte, iarăși, după cum vă poruncim, să urmați pentru ca, după aceasta, avem a face cercetare a ceea ce și pe supt cumpăt. Și cînd iarăși vom dovedi că țineți închiși pe unii ca aceștia mai mult peste zilele cele rînduite, ne vom porni cu urgie asupra-vă și cu nici un fel de cuvînt nu vă veți putea îndrepta înaintea domnii mele. Ci, așa să urmați, după cum vă poruncim.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 412.

August 27, 1781

¹ Loc alb

Carte domnească adresată biv vel slugerului Ion Caramanlău ispravnic al județului Mușcel și altor boieri prin care le poruncește să facă hotărnicia delnițelor moșiei de la Dealul Gorganului (Mușcel) aparținînd vel logofătului Manole Brîncoveanu și împresurate de vecini.

918

1781
septembrie
18

Zemli Vlahiscolu. Credincioși boierilor domnii mele, Ion Carămă<n>lău, biv vel sluger, ispravnic ot sud Mușcel, i Apostole, biv vel clucer za arie, i postelnice Bănică Uriene i postelnicele Sandule Cernăene, sănătate! Vă facem în știre că dumnealui cinstit și credincios boerul domnii mele, Manole Brîncoveanu, vel logofăt de țara de sus, ne-au arătat cum că, în sud Mușcel, are delnițe de moșie cu vîi ce să numește Dealu Gorganului, cu mănăstirea Domniții Bălașii de-a-valma și cu slugeru Pantazi Serezli, care delnițe să hotărăsc cu alte moșii, ce are dumnealui vel paharnicu Radu Goleșcul, sărdăreasa Stanca Călineasca i cu vistihereasa Mariia Călineasca și cu mănăstirea Rîncăciouului, și, neurmînd a stăpîni după semnele și hotaralele cele vechi, au făcut împresurare la delnițele moșii dumnealui vel logofăt i a mănăstirii și a slugerului.

Pentru care, fiindcă dumnealui vel logofăt zice că să mulțumește după scrisorile i dovezile ce vor avea paharnicul <cu>numitele Călinești și mănăstirea Rîncăciou'ui, a li să deosăbi părțile de moșie ce au, iată vă poruncim să dați de știre jupinesilor Călinești i paharnicului și egumenului mănăstirii Rîncăciouului, ca să vie cu scrisorile ce vor avea, ori însuși, sau vechili și, mergînd în fața locului, să faceți dreaptă cercetare după scrisori i dovezi ce va avea, să le deosăbiți părțile de moșie și să puneți și semne pe unde să va cădea, să dați și cărți de alegere ca să știe pe unde să stăpîneasă. Și dupe ce veți face această alegere și îndreptare, apoi să cercetați și pentru delnițele de moșie ce are dumnealui vel logofăt i mănăstirii Domniții Bălașii și a slugerului Serezli de-a-valma, să le deosăbiți cu semne partea fieșteșcăruiă după scrisori i dovezi și după vechea stăpînire, ca să știe pe unde să stăpîneasă moșie aleasă, fiindcă aceasta au cerut atît dumnealui vel logofăt, cum și ceialanți au primit, și, așa urmînd, să faceți îndreptare. Tolico pisah gospodstvo mi.

Și pentru ca să ia pricina aceasta săvîrșire fără de a nu să prelungi, rînduim mumbașir pe sluga domnii mele.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 414 v.

1781, septembrie 18.

Carte domnească adresată biv vel paharnicului Hagi Stan Jianu prin care i se cere să facă hotărnicia unor moșii din județul Romanța ale biv vel vistierului Nicolae Brîncoveanu.

919

1781
septembrie
22

Zemli Vlahiscolu. Cinstit și credincioși boerii domnii mele, Hagi Stan Jiene, biv vel paharnic, i Ioniță Bibescule, biv <al> 2<-lea> vistier, și Răducane Băbeanule, biv <al> 2<-lea> armaș, sănătate! Vă facem în știre că dumnealui cinstit și credincios boerul domnii mele, Nicolae Brîncoveanu, biv vel vistier, ne-au arătat cum că în sud Romanța are moșii, ce să numește Preajba ce-i zic și Scărișoara i Părdeștii și Răscăeții și Bălăceștii, s-ar fi călcat hotaralele lor de către vecinii împrejureni, făcîndu-i împresurare, și pentru ca să să aleagă și ca să să dăscopere

după dreptele hotară și să nu să înpresoare de vecini, au cerut pă dumneavoastră, dinpreună și cu unul din ispravnicii acelu județ, ca să mergeți la fața locului spre îndreptarea și alegerea lor, pentru care vă orindui și domnia mea și vă poruncim, puindu-vă zi cu soroc rinduită, să vă sculați să mergeți în fața locului și întâi să dați dă știre tuturor vecinilor înprejurași a să afla cu scrisorile ce vor avea și, cercetînd cu amăruntul după scrisori, după dovezi, după dreaptă stăpînire, cum și prin carte de blestem de va fi trebuință, adevăratele hotară, ca să le descoperiți și, luîndu-le în scris, să puneți și pietre unde va fi trebuință de va rămînea și vecinii odihniți, și așa, dînd carte de alegere iscălită după obicei, să îndreptați, iar neodihnindu-să vreunii și fiind pricini, să faceți în scris alegere dreptății prin anafora, care să o vedem întâi domnia mea.

Pentru care, orindui dă aici și mumbașir pe sluga domnii mele...¹ portărel. Așj-derea ne mai arată dumnealui vel vistieru cum că tot într-acest județ mai are moșie ce să numește Jăgălia, care, măcar că în anul trecut cu boeri rinduiți s-au hotărit dar fiindcă unii din vecinii înprejurenii zic că nu să mulțumescu, vă poruncim și pentru aceasta iarăși, cu unul din ispravnicii județului, să întrebați mai întâi pă acei vecini la ce nu să odihnesc și ce au să mai răspundă înpotrivă și așa să mergeți în fața locului de nu vor fi odihniți la hotărnicia din anul trecut și cu dreptul cercetînd, să faceți îndreptare urmînd și pentru aceasta, precum vi să poruncește mai sus. I i. saam reche gosopdstvo mi.

1781, septembrie 22.

Moștile pentru care s-au făcut cărți.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 419v-420.

Pentru o carte domnească asemănătoare, v. doc. din 30 octombrie 1781. Arh. St. Buc., Ms. 8, f. 423 v. - 424. (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

Botoșăștii
Jalmăjălul, Dobra i Aninii } Mehedinți
Ghidiciul } sud Dolj
Măceșul }
Flocoșani } sud Olt
Tomenii }
Cozleci } sud Prahova
Tătărani }
Slăvileștii sud Romanai, sud Olt.

¹ Loc alb

920

Carte domnească adresată ispravnicilor județelor Prahova și Saac prin care li se poruncește să restituie birsanilor de peste munți oile luate fără teme și pagubele făcute de gelepii, vameșii și vâtafii de plai la încasările unor dări.

1781

octombrie

6

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar zemli Vlahiscol.

Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Prahova, sănătate! Vă facem în știre că s-au jăluit la domnia mea birsanii streini de la Brașov, ce vin cu oile aici în țară, pentru gelepii ce strîngu oi de beilic, cum că, dacă mergu la perdelile lor, le scot înnaainte cite 80-90 de oi bune sănătoase și zdravene, iar ei nu iau mai mult dintr-acelea decît 15-20 de perdea și apoi iau din oile cele alese de prăsilă i din berbecii de sămință pînă își împlinescu suma și din pricina lor să păgubesc și la preț și cu luarea oilor de nu sint de vinzare.

Pentru care, fiindcă poruncile domnii mele totdeauna au fost și sint date să ia gelepii din tot felul de oi de la 15 una, însă nu slabe, stricate sau bolnave, iar călăuzile oilor i berbecii de tamazlic i oile cele alese dintr-acestea să nu să ia, cum nici din oile cele groase să nu ia, în loc de știre, cum dar ați îngăduit pă gelepi a urma înpotriva poruncilor și de ce să nu purtați de grijă după poruncile ce ați avut ca să-i diiafendepșiți a nu să necăji de gelepi, mai virtos pe aceștiia care sint oameni streini, ci acum, neafliindu-să nici unul din

gelepi aici ca să-și poată căuta numiții jăluitoari, căci toți s-au dus cu oile de vor fi și ajunsu la Tarigrad, rămîne a-și căuta cu dînsii cînd vor veni și le va fi făcut nedreptate, precum zic, li să va împlini cu porunca domnii mele pînă la una ceia ce le va fi luat rău.

Dar, vă poruncim, ispravnicilor, să fiți cu purtare de grijă ca, de acum înainte la anii viitori, să nu-i îngăduiți pe gelepi a le face supărări și nedreptăți peste poruncă, pentru că, de ne va mai jălui birsanii pentru gelepi că i-au necăjit cu vreo urmare înpotrivă, nu numai pe ei îi vom pedepsi, ci și asupra dumneavoastră ne vom turbura foarte.

Așijderea ni s-au mai jăluit birsanii pentru vameșii dă la Ploesti, că le ia vamă la aceste mai jos-numite, adică pentru brinză i lină, ce o duc înlăuntru de trebuința caselor lor, i pielicelele cele mici ce să fac de la oile lor i pieile de oae, care-le le-au plătit de oerit și mor de vărsat sau de alte boale, i saricile ce le aduc dinlăuntru pentru înbrăcămîntea ciobanilor, la care acestea n-au avut obiceiul a plăti vamă, cum și oile proaste de huzmet, care neputînd a le băga în iarnă, nici a le vinde aici pentru slăbiciune, le duc înlăuntru și le dau pe ce pot, le ia vamă cîte bani doisprezece de oae.

Ci, cit pentru oi, fiindcă obicei n-au fost a plăti vamă, dă vreme ce dau oerit, care nici în catalog nu să coprinde, cum au îndrăznit vameșii a lua vamă de la lucru ce în catalog nu-l scrie, nici au fost obiceiul <?>. A căruia urmare, fiind înpotrivă catalogului și a obiceiului vă poruncim ispravnicilor să aduceți pă acel vameș și, cercetînd pe cîte oi veți dovedi că au vămuit, nu numai să-l puneți ca să le întoarcă acea vamă pînă la una, negreșit fără de a nu priimi nici un fel de cuvîntu de la dînsul, ci încă să ne înștiințați ca să și pedepsească vameșul acela de ce să necăjească pe săracii streini la luare dă vamă de la lucru ce nu are dreptate a lua <?>. Ci așa, să aveți a urma fără de zîmteală, cum și pe cele ce să va fi coprinzînd în hrisovul domnii mele a fi nesupărați de vamă, dă le va fi luat, iarăși să le apucați să le îplinească și să dați poruncă vameșului ca să nu să cuteze a-i mai supăra de vamă la acestea, care în catalog nu scrie și care să coprinde în hrisov a nu plăti, apărîndu-i și dumneavoastră pururea în toți anii ca să nu fie supărați, pentru că, de vor mai urma vameșii într-acestași chip, strașnic să vor pedepsi. Iar pentru lina de la oile lor ce o duc înlăuntru i saricile ce le aduc de acolo aici pentru trebuința ciobanilor, să cercetați cum au fost obiceiul de plătea mai înainte vama, sau nu, și cum veți dovedi, să înștiințați domnii mele ca și pentru acestea de n-au fost obiceiul a plăti, nici acum să nu dea, apărîndu-i dumneavoastră de către vameși și încă să li să facă și împlinire de cele ce va fi luat pînă la un ban. S-au mai jăluit numiții birsanii pentru un Mihalache, vătafu dintr-acele județ al Prahovei, că nu-i lasă să-și ducă mălaiu la ciobani mai mult decît cîte 20—30 ocă și ei au cîte 12 și cîte 15 ciobani la stîna, corora lipsindu-le mîncarea, neavînd de ajunsu, fug și le rămîn oile pustii. Ci, de vor fi vrînd birsanii a duce zaherea înlăuntru, aceasta este oprită mai vîrtos acum, fiind lipsă în țară. Avem porunci date de opște ca să nu iasă zaherea nicidecum la alte părți și pentru aceia nici ei nu sînt volnici înlăuntru a duce, iar la stîmile lor aici în pămîntul țării, să aibă voe a-și duce pentru mîncarea ciobanilor cit le va fi de ajunsu. Și într-acestași chip veți face pe vătaf a fi următor ca, pe seama mîncării ciobanilor, să nu-i oprească, purtînd însă de grijă ca nu cumva să oprească dincolo, cu pricina aceasta că o duc la oi.

S-au mai jăluit iarăși pentru numitul vătaf cum că primăvara cînd să sue cu oile la munte le ia de toată odaia cîte taleri 2 și vara le ia de toată stîna cîte 20 de ocă de caș, înmulțindu-le și darea țidulilor ca să le ia parale, și-i poartă dă colo pînă colo de-i zăbovește și-i stinghirează, pricinuindu-le pagubă cu întîrzierea și cheltuiala ce fac pînă le dă țidule, și nu le este îndăstul că-i duce pă la Ploesti de le dă ispravnicii răvaș, ci, și dacă mergu la el, li să face zăbavă, avînd cîte doă-trei rînduri de potecași la ușa casii lui și d-abia răzbescu la dînsul pentru luarea țidulilor, care și cu aceasta le face necaz și cheltuială.

Ci, cit pentru acei taleri 2, ce să jăluesc că le-au luat, urmarea lui este înpotrivă hrisovului domnii mele ce au birsanii și înpotrivă cărții de vătăș ce i-s-au dat lui, pentru că în hrisov scrie să nu le ia nici un ban, nici cînd sue cu oile la munte, nici cînd să coboară, fără dă numai obicinuitu havaet al vătășii lui, după cartea domnii mele ce are vătafu la mînă,

este rînduit să ia de turmă cite un miel mic dintr-acea primăvară și de stîină cite un caș, iar alt nimic.

De aceia dar, vă poruncim să cercetați și, de va fi după cum să jăluesc, să puneți pe numitul vătaf ca să le întoarcă banii ce le va fi luat înapoi, fără de nici un cuvînt și pricină, căci el are a-și căuta să ia ceia ce-i scrie cartea, iar nu banii. Așijderea și pentru țidule, să caute să le dea numai cînd va fi dă trebuință, fără dă a nu-i supăra, și cînd nu să cade ca să le ia parale, urmînd dumneavoastră pentru țidule întocma după poruncile ce vi s-au dat în anul trecut, atît pentru cei ce vor merge dintr-un județ într-altul i pentru cei ce au a merge prin munți la oi, cît mai virtos pentru cei care au să treacă înlăuntru, iar oprirea ușii lui cu paznici, aceasta nici într-un chip nu este suferită domnii mele a auzi că un becis-nec și netrebnic vătaf ține ușa lui oprită cu paznici, făcînd zăbavă și necaz streinilor, pentru că înșine domniia mea avem ușa divanului dășchisă cu slobozenie la toți, cu cît mai virtos un blestemat și un nimenea ca el, căruia i să cade să facă și mîngiere unor streini ca aceștia cu tot felul de cuvînt dulce, mult vinovat este pentru această netrebnicie. Dă care, vă poruncim să-l faceți ca să-și vie în cunoștință a-și cunoaște starea lui și a urma slujba și datoriia lui cu cuviința ce să cade, ca să să părăsească dă o urmare ca aceasta și pe toți, ce au trebuință dă el, să-i primească numaidecît cu dulceață și cu cuvinte bune, iar mai virtos pe aceștia streini ce sînt călători a merge să-și caute dă oi, îndată cum vor veni la el să le caute trebile lor fără dă a nu-i zăbovi nimic, căci, dă ne vom mai înștiința că ține ușa lui păzită și zăbovește pă oameni, nu numai să va pedepsi, ci să va și lipsi. Și să nu care cumvași să poarte pe urmă pizmă asupra lor din pricina aceasta și să-i necăjască, că iată am poruncit birsanilor să vie să dea jalbă domnii mele.

S-au mai jăluit și pentru cei ce sînt cu slujba vornicii că, fără dă a nu fi vitele lor pierdute, le fură din cîmp și, numindu-le că sînt dă pripas, le ia de cal cite taleri 2. La care aceasta, li să face în doao chipuri nedreptate, întii că din cîmp luîndu-le vitele ce nu sînt pierdute, după cum știm că obicinuia mai înaintea vornicii ca să jăfuiască, le fac dă pripas, a doao, că le ia mai mult peste orînduita gloabă pentru că în cărțile dă vornicie scrie să ia dă cal dă pripas po taleri 1, bani 80, iar ei le-au luat taleri 2, așijderea li năpăstuesc că au stricat vitele lor la holde de bucate și semănători fără de a nu face stricăciune și iarăși ca să le ia gloabă. Ci, vă poruncim ispravnicilor județelor, să cercetați și, dă este precum jăluesc că urmează vorniceii într'aceștia chip nu numai să le împliniți ceia ce le va fi luat rău, ci să și dați poruncă vorniceilor ca să să părăsească de o urmare nedreaptă ca aceasta a le lua vitele din cîmp și a-i globi, nefăcînd stricăciune, că să vor pedepsi.

1781, octomvrie 6.

Asemenea carte s-au făcut și la ispravnicii din sud Saac pentru vameșul din Văleni și pentru vorniceii.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 420v. - 422v.

921

Carte domnească adresată biv vel sârdarului Panait, ispravnic al județului Slam Rîmnic, și altor boieri prin care li se poruncește să facă hotărnicia moșiei Bălești a biv vel vistierului Nicolae Brîncoveanu impresurată de vecini.

1781

octomvrie

29

Zemli Vlahiscolu. Credincioși boerii domnii mele, Panait biv vel sârdaru, ispravnicu ot sud Slam Rîmnic, i Grigorie Hrisoscoleu, biv vel sluger, și biv ceaș de aprozi, Barbule Arioane, sănătate! Vă facem în știre că dumnealui cîstit și credincios boerul domnii mele Nicolae Brîncoveanu, biv vel vistier, ne-au arătat cum că în sud Slam Rîmnic are moșie ce să numește Băleștii și s-ar fi călcat hotarale ei de către vecinii înprejurenii, făcîndu-i înpresurare, și pentru ca să să alegă și ca să să descopere dupe dreptele hotare și să nu să înpresoare dă vecini, au cerut pe dumneavoastră ca să mergeți la fața locului spre îndreptarea și alegerea ei.

980

Pentru care, vă poruncim, puindu-vă zi cu soroc rinduită, să vă sculați să mergeți la fața locului și întiiu să dați dă știre tuturor vecinilor înprejurenii, a să afla cu scrisorile ce vor avea și, cercetînd cu amăruntul dupe scrisori, dupe dovezi, dupe dreaptă stăpînire, cum și prin carte de blestem, de va fi trebuință, adevăratele hotără ca să le descoperiți și, luîndu-le în scris, să puneți și pietre unde va fi trebuință, dă va rămînea și vecinii odihniți și așa, dînd carte de alegere iscălită după obicei, să îndreptați. Iar neodihni<ndu-se> vreunii și fiind pricină, să faceți în scris alegerea dreptății prin anafora, care să o vedem întiiu domnia mea. Pentru care, orînduim dă aici și mumbașir pe sluga domnii mele...¹ portărel. I i. saam.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 424 v.
Pentru o cercetare anterioară a veștilor boieri privind aceeași pricină v. doc. din 8 februarie 1778. Arh. St. Buc., Ms. 6, f. 110 v - 111. (Copia sub dată la Institutul de istorie „N. Iorga”).

1781, octomvrie 29.

¹ Loc alb.

Carte domnească adresată boierilor epitropi prin care sînt invitați să inventarieze averea pităresei Ilinca Lehliu care face cheltuieli dezordonate în paguba copiilor ei și să fie împiedicată a mai face vreun act de înstrăinare fără aprobarea lor.

922

1781
noiembrie

13

Fiindcă am luat domnia mea înștiințare pentru pităreasa Ilinca Lehloaica, cum că nu numai nu să arată spre copii cu silința și cu dorirea ce să cade pentru creșterea și pro<co>psala lor, petrecîndu fără de cuviință, ci încă și ale ei zestre, dinpreună cu ale soțului ei, rămasă perensie, le răsipește, făcînd și multă datorie, și așa pînă în sfîrșit au a rămînea copiii săraci fără de a nu să putea împărtași din zestrile mummii lor și din rămasa perensie a tatului lor, deci, măcar că dupe a sa cerere, i s-au fost făcut anafora de la preasfinția sa părintele mitropolit i de la dumnealor veștii boeri pentru zestrele sale i pentru rămasa perensie a soțului ei ca să și le stăpînească și să răspundă și la datornici bani ce era casa datoare.

Dar, de vreme ce s-au arătat într-acest chip purtîndu-să rău, nu numai datorii ce era a o plăți și a să ușura, ci au mai făcut și alte datorii cu rea petrecania ei, poruncim dar dumneavoastră, boierilor epitropi, ca unii ce și prin hrisov de opște aveți poruncă pentru copiii orfani, să aveți a lua în scris toate lucrurile casii, mișcătoare și nemișcătoare, atît ale soțului său, cît și zestrile ei, luîndu asupra dumneavoastră și toate sineturile și scrisorile de orice, de ale casii și, prin purtarea de grijă a dumneavoastră, să să păstreze ca să nu să vînză sau să să prăpădească în zadar cevași, ci din venitul casii să aibă cheltuiala sa. Iar de va fi trebuință, ori pentru plata datoriilor, sau pentru altă cheltuială, cu cale a să vinde vreun lucru ori a să zălogi, prin știrea dumneavoastră să să facă, iar fără de știrea dumneavoastră să nu să poată face nici o vînzare sau zălogire, că cel ce va cumpăra, ori va împrumuta, acela va pierde și datorii, să le puneți la cale ca să să plătească cu mijlocul ce veți socoti. Așijderea și un copil i o copilă, ce sînt mai întiiul celorlalți, luîndu-i dumneavoastră boierilor epitropi, să-i dați pe copil la dumnealui paharnicu Ianache Lehliu, ca unul ce este rudenie ca un părinte copiilor, să-i poarte grija de creștere și învățătura lui, iar pe copilă, la medelniceasa Zoița Fălcoianca, iarăși ca la o rudenie ce este, să o crească și să poarte grija, rămîind celălalt copil lîngă muma lor. Căria să-i arătați porunca domnii mele și să o faceți să-și vie în conștiință să să părăsească de urmări rele și să petreacă cu orînduiala ce i să cuvine, pentru că, de vom vedea iarăși că tot ca și pînă acum petrece și nu s-au îndreptat, să va lipsi și de celălalt copil și va petrece pedeapsa ceia ce era hotărîre a i să face, de a o trimite la o mănăstire. Tolico pisah gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 425 - 425. v

1781, noemvrie 13.

923*Carte domnească adresată ispravnicilor judefului Romanași prin care li se poruncește să facă hotărnicia moșiei Ceparî a vel logofătului Manolache Brîncoveanu împresurată de vecini.*

1781

noieembrie

19

Zemli Vlahiscoiu. Dumneavoastră ispravnicilor ot sud Romanași, sănătate ! Vă facem în știre că dumnealui cinstit și credincios boerul domnii mele, Manolache Brîncoveanu vel logofăt de țara de sus, ne-au arătat cum că are moșie într-acei județ, ce să numește Ceparîi, care moșie s-ar fi împresurînd de către vecinii înprejureni, și ceru ca să i să alegă și să i să deoibească dreptele hotară pe unde au fost.

Pentru care, iată că vă poruncim să vă sculați unul din dumneavoastră să mergeți la fața locului și, strîngînd pe toți vecinii înprejureni, să faceți cercetare dreaptă și alegerea ce să cade după scrisori și dovezi și pe unde să va dovedi dreaptă moșia dumnealui vel logofăt, să puneți și semne, de vor rămînea cu toții odihniți, să dați în scris alegerea ce veți face. I i. saam reche gosopodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 426 v.

1781, noieembrie 19.

924*Înștiințare despre o carte legată trimisă ispravnicilor prin care sint însărcinați să-l oblige pe biv vel paharnicul Costandin Cocorăscu să-și achite datoria către Grigorie Tigveanu din județul Argeș.*

1781

noieembrie

22

1781, noieembrie 22. S-au scris carte legată către ispravnici pentru datoria ce are dumnealui biv vel paharnic Costandin Cocorăscu la Grigorie Tigveanu din sud Argeș de taleri 30, care datorie fiind dreaptă, să-l apuce să îplinească negreșit.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 426. <1>.

925*Carte domnească adresată episcopului Rîmnicului și caimacamului Craiovei privitor la șaple prăvălii lăsate „afieromă” de Fota Vlădăianu bisericii sale din Craiova și acum revendicate de Drăghici, fiul lui Nicolae Hagi, pe motiv că ar fi fost vîndute cînd era el minor. Cercetîndu-se i se recunoaște dreptul de răscumpărare după pravile. Judecata divanului Craiovei îi acordă din nou dreptul de răscumpărare.*

1781

noieembrie

30

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Cinstit și iubitorule de Dumnezeu, sfinția ta părinte episcoape al sfintei episcopii Rîmnic, chir Filaret, i dumneata cinstit și credincios boerul domnii mele, Gligorie Razul biv vel clucer, caimacam Craiovei, sănătate ! Vă facem în știre pentru șapte prăvălii ce sint lăsate afieromă de răposatu paharnic Fota Vlădăianul, bisericii sale din Craiova unde să prăznuște hramul Sfîntului Spiridon și Sfîntului Nicolae, carele au fost întii ale lui Necolae Hagi. Pentru care aceste prăvălii, făcînd cerere un Drăghici, feciorul numitului Necolae, ca să le răscumpere cu cuvînt că, după moartea tătine-său, neavînd epitrop cu purtare de grijă și cu durere, făr' decît rămîndu în mîinile unii mueri doică, aceia, ca o streină răsipitoare, au vîndut numitele prăvălii făr' de vreo poruncă domnească sau hotărîre de judecată, dinpreună și cu alte rāmasuri și făr' de trebuință, fiind el nevirsnec.

S-au cercetat în multe rînduri cerirea lui, atît la Craiova, cît și aici și adevărate s-au dovedit acestea, adică că au fost făr' dă epitrop bun și au fost și nevirsnec și pentru aceia i s-au dat și dreptate la întia judecată ce s-au căutat la divanu Craiovei de dumnealui caimacam și de ceilalți boeri, ca să le răscumpere toate aceste prăvălii, încă trăîndu răposatu paharnic Fota Vlădăianul, dar, pentru că n-au avut bani să-i dea nici după judecată atunci îndată, nici la sorocul ce i s-au pus, au rāmas prăvăliile stătătoare. După moartea paharnicului, au venit de s-au judecat și aici, atît înaintea preasfinții sale părintelui mitropolit și a dumnealui

veliilor boeri, cît și înaintea domnii mele la divan și măcar că, după soroacele ce avusesse mai înainte spre a da bani și nu i-au dat, cererea lui era a nu i să mai priimi, dar pentru că au eșit și înaintea noastră, i s-au dat de la noi soroc dă zile 45 să facă de bani și să-și ia prăvăliile și, neputînd face bani, au rămas prăvăliile stătătoare întru stăpînirea bisericii. Dîndu-se și întărire cu domneasca noastră pecete, acum au venit iarăși cu mare rugăciune la mila domnii mele numitul Drăghici, arătînd că, din răscumpărarea și vînzarea altor prăvălii ce au mai avut, au făcut bani și, pînă îi sînt în mînă, ceru mila și ajutorul domnii mele a i să priimi și a nu rămînea isterisit de acel acaret părintesc, arătînd și aceasta că și însuși răposatu Fota Vlădăianul i-ar fi lăsat în diata lui ca, oricînd va face bani și-i va da, să fie priimiți și cu cei bani să facă înprejurul bisericii și niște chilii ce au rămas neisprăvite de paharnic. Care aceasta la divan n-au arătat-o cînd au eșit înaintea noastră, precum veți înțelege jalba și rugăciunea lui mai pe largu din însuși răvașul lui ce îl trimisem într-această carte.

Deci, am poruncit domniia mea de s-au căutat la pravili ca să vedem de să poate ajuta cevași unul ca acesta, carele au avut atît de la alte judecăți, cît și de la însuși domnescul nostru divan soroace și, tot nedîndu bani, au rămas stătătoare și s-au hotărit a le stăpîni biserica și văzum, dîndu-i mult ajutor pravilile înpărătești cu aceste pricini, întîi, zicînd că cele ce să dau lui Dumnezeu trebuie să fie curate și făr' de pricină, fiindcă Dumnezeu nu priimește jărtfă din nedreptăți, a doao, că poate cu banii aceștia să să cumpere alte acarete bisericii, în loc ca nici biserica să nu-și piarză daniia sa, nici jăluitoaru acesta să nu să isterisească de cea ce i să cade lui, al treilea, că nu sînt după pravilă vrednici epitropii și curatori ai sărmanilor, nici voe și volnicie n-au, făr' dă vreo cunoscută și trebuincioasă pricină și făr' de domnească hotărire, să vînză nemișcător lucru al sărmanilor, cu cît mai virtos muere doică, cum au fost la pricina aceasta, n-au avut nicidecum stăpînire nici peste mai pușin lucru a jăluitoarului acestuia a vinde, și rău s-au vîndut dintru-ntîiași dată. Osebit de acestea, înțelessem acum că la Craiova, în cămăcămîia dumnealui vel postelnicului Theodorache Negri, au fost făcut o sumă din bani, adică peste taleri 400, și, pentru că nu i-au avut deplin, nu i-au priimit Vasile vameșu, care și la aceasta s-au arătat cu nemilostivire asupra lui, căci putea Vasile vameșu, pentru cusurul cel pușin din banii ce mai rămînea, să oprească pe seama bisericii o prăvălie doao sau trei și celelalte să le întoarcă, ca unile ce era hotărîrea făcută de la judecată mai nainte a-și priimi banii. Iar cînd va fi acestea, ce mai zice acum Drăghici, adevărate, adică că au lăsat Fota Vlădăianu paharnicu prin diata lui, oricînd va putea face de bani să i să întoarcă prăvăliile, atunci făr' de pravila aceasta și făr' de nici un fel de ajutor, poate să le răscumpere. Pentru toate aceste pricini și ajutoruri ce îi dă pravilile și pentru iubirea de oameni ce avem, am priimit domniia mea rugăciunea și cererea lui ca, dînd banii cei hotărîți, taleri...¹, să i să întoarcă prăvăliile ca să și le stăpînească de acum înainte cu bună pace, dar nici sfînta biserică nu voim a rămînea făr' dă acaret în loc. Ci pentru aceasta, scriem sfînții tale și dăm asupra purtării de grijă a sfînții tale săvîrșirea trebiu aceștia ca arhierul locului și ca treaba bisericească, adică numărînd nu mitul acesta Drăghici banii toți, acum deplin, să nu îngădueshi sfînția ta, cum nici dumneata cămăcamule, a să cheltui sau a să răsipi, ci să să cumpere în loc alt acaret cuvenit la sfînta biserică. Așjderea voim să cercetezi sfînșia ta ce rînduială au făcut răposatu paharnic Fota Vlădăianu aceștii bisericii, de să păzește sau nu, așjderea să cercetezi să vezi ce și ce anume lucru și venit, mișcătoare și nemișcătoare, au lăsat și au rînduit a avea sfînta aceasta biserică și de are acele lucruri biserica sau nu, și cele ce sînt rînduite bisericii, dă să vor fi țînd de alții prin marăfetul sfînșii tale și al dumnealui, să să facă zapt pe seama bisericii și să să îplinească toate cele rînduite, de care să faceți domnii mele înștiințare din cercetare cum ați aflat și ce urmare ați făcut și așa, numărînd întîi Drăghici banii toți deplin, să luați din mîna vameșului Vasile sau de la epitropii bisericii anaforoa ce i s-au dat cu întărirea noastră, cum și alte cărți de judecată, ce are de la Craiova, să le trimeti domnii mele în plic, înștiințîndu-ne că

Arh. St. Buc., au numărat Drăghici banii și ați săvârșit urmarea trebii, ca să dăm osebită carte de stăpînire
Ms. nr. 8,
f. 427-428. la mina lui Drăghici.

1781, noemvrie 30.

¹ Loc alb

926

1781

decembrie

2

Înștiințare despre o carte trimisă ispravnicilor județului Vlașca prin care li se poruncește să restituie 40 taleri slugerului Dumitrache Brazoianul, bani luați împrumut de la sătenii din Cășcioarele cu ocazia efectuării unei șăci pentru un căpitan turc.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 429. <4>.

1781, dichemvrie 2. S-au scris carte către ispravnicii de la sud Vlașca ca să îplinească slugerului Dumitrache Brazoianul taleri 40 de la sătenii ot satu Cășcioarele, ce au împrumutat cu arvună pe un turc, Ahmet căpitan, să facă o șaică numitului căpitan, și el au făcut lemnile după tocmeală și numitul turcu, neviind la sorocu ca să dea slugerului arvuna și să-și ia lemnile, s-au poruncit ispravnicilor ca să dea slugerului acei taleri 40. Sătenii și ei, de vă vrea să aștepte pe turcu, bine, iar de nu, li să dea voia să vînză lemnile unde vor vrea.

927

1781

decembrie

6

Carte domnească adresată boierilor epitropi prin care li se poruncește să meargă să facă catastif de toate lucrurile diaconului Macarie de la «Calipoli», rămase în casa pitarului Costandin Nenciulescu, pentru a avea pitarul adeverînță.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 428 v. <3>.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant voievod i gospodar.

Dumneavoastră boierilor epitropi, pentru Macarie diiacon de la Calipoli, ce au fost dascăl la copiii pitarului Costandin Nenciulescu, și de la noiemvrie 24 cu dovadă știută, eșind din casa lui, i-ar fi rămas în odaia, care șădea, unile altele. Și de vreme că pînă acum nu s-au aflat unde este acel diiacon, iată vă poruncim să orînduiți pă unul-doi din epitropi, carii să ia înpreună și pă Ianache cafegiu calipolitul, ce au fost rudă și cunoscut numitului diiacon, mai virtos fiindu-i știut și al său avut, și, mergînd acolo la casa numitului pitar în odae unde au șăzut, să să ia în scris toate ale lui ce vor fi și să să facă zapt de dumneavoastră. Carele, după ce să vor face zaptu, să să treacă în dosul acestui pitac, supt iscăliturile celorlalți sus-zîși orînduiți, și să să dea la numitul pitar, să aibă spre adevărire. Tolico pisah gospodstvo mi.

1781, dichemvrie 6.

928

1781

decembrie

13

Divanul domnesc judecă pricina dintre reclamanții Radul Ciungul și Ion, Bîrzești și cetașii lor cu pîrșii popa Costandin și Ioana, cumnata lui, pentru stăpînirea a patru delnițe din cele nouă ale moșiei Bîrzești. După cercetarea zapiselor și mărturiile bătrînilor se constată dreptatea pîrșilor care mai cîștigaseră la o judecată anterioară. Domnul hotărăște ca pîrșii să stăpînească trei delnițe, iar reclamanții șase, fiind mai mulți.

Davat gospodstvo mi. La divan înaintea domniei mele unde fiind și dumnealor boierii veliți, au eșit Radul Ciungul și Ion, Bîrzești, cu cetașii lor de la Vulturești sud Mușcel, pîrși popii Costandin și Ioanii, cumnati-si diiaconesii, văduva de la Văleni sud Mușcel, zicînd pîrșii că în hotaru moșii Bîrzești au 9 delnițe răscumpărate de la Iorga cluceru cu întoarcere de bani prin judecată, fiind fost vîndute neamului lor, pe care delnițe, atît cei mai înainte de dinșii moși ai lor, cît și ei, de cînd le au răscumpărate, le-au stăpînit tot nebîntuiți, iar de doi ani

Încoace s-au sculat numita diiaconeasă și popa, de ceru să stăpînească și ei 4 delnițe dintr-acele 9, cu cuvînt că sînt cumpărate de moșii lor, și cerea dreptate Birzeștii, dupe cărțile ce au și dupe stăpînirea ce au stăpînit.

Față la divan fiind popa Costandin, vechilu și din partea cumnatii-si Ioanii diiaconesii, s-au întrebat ce răspunde la acestea și zise că acea parte ce cer ei de 4 delnițe au fost a unui Mihalcea, ce au fost vruțaș cu neamul pîrîșilor în moșia Birzeștii și de la acela, cumpărîndu-le Badiul Cucuiu, moșul lor, cît au trăitu, au și stăpînit-le cu pace, așijderea și dupe moartea lui Cucuiu, rămîind la fiu-său Cernea, unchiul lor, și acela au stăpînit necontenit cît s-au aflatu aici, fără numai de la o vreme încoace, streinîndu-se în Moldova cu toate scrisorile părții lui de moșie, mai sus-numiții pîrîși s-au făcut stăpînitori și pe acea parte a unchi-său, pentru care i-au tras la judecată, de sînt acum 27 de ani, la ispravnicii județului, dar, neavînd scrisorile față, n-au putut dobîndi judecata și așa pîrîșii au și vindut acea parte a unchi-său la alții, iar, de sînt acum 2 ani, viind soția Cernii, unchi-său, de la Moldova, fiindcă Cernea au murit acolo și prin spunerea ei de pricina scrisorilor, scoțîndu-le de unde era puse zălog de acel Cernea, au dat jalbă domnii mele și au intrat în judecată. Și arată popa Costandin de vămuz anafora de cercetarea ce au făcut dumnealor veliții boeri cu leat 1779, noemvrie 3, intru care serie că, făcînd înții ispravnicii județului la partea locului cercetare, au arătat Ioana diiaconeasa zapisele de cumpărătoreea acei părți de moșie ce au cumpărat Badiul Cucuiu, moșul ei, de la mai sus-numitul Mihalcea. Dar răspunzîndu Birzeștii că nici acel Badiul Cucuiu, nici fecioru lui n-au avut stăpînire, au adus Ioana diiaconeasa spre dovadă șase oameni bătrîni din cinci sate dinpreună și cu un preot, anume popa Badea, și cite șase au priimit carte de blestem mărturisînd, unii că au pomenit Badiul Cucuiu stăpînînd, alții pe fecioru lui că au stăpînit, ducîndu-și iarna rimătorii în ghindă pe acea moșie, avînd cînipă și porumbu și luîndu dijmă de la oamenii streini ce lăcuia pe dînsa. Deosebit au mai arătat ispravnicii că au adevărit cu jurămînt și un Șarban uncheașu de la Văleni, zicînd că el au fost slugă de micu copil la Badiul Cucuiu pînă cînd au murit, slujînd și la Badea diiaconu fii-său, și tot așa au mărturisit că au avut Badiul Cucuiu moșie într-acele hotar al Birzeștilor și au stăpînit-o și feciorul lui, iar, dupe acela, au dovedit ispravnicii prin oameni bătrîni că Cernea au lipsit în Moldova.

Dupe care această cercetare a ispravnicilor, cum și dupe cercetarea ce au făcut dumnealor, vămînd la mina pîrîșilor zapise de cumpărătoreea și dovedînd stăpînirea neamului lor, dupe atita mărturii i-au fost dat dreptate să stăpînească acele patru delnițe și, în urma hotărîrii dumnealor boerilor, Birzești vreo apelație n-au făcut, ci rămîind odihniți au dat și zapis la mina diiaconesii dă invoială ca, dupe hotărîre, să-și stăpînească partea nesupărată de către ei, adică patru delnițe, dupe care s-au întărit și cu pecetea domnii mele acea anafora a dumnealor veliților boeri, ca să le fie stăpînirea precum au găsit dumnealor cu cale și precum și ei s-au învoit.

Deci, măcar că pricina lor cu acestea era săvîrșită, dar jăluîndu-ne în urmă diiaconeasa că nici pe acestea nu o îngădueste să-și ție partea, am poruncit de s-au adus Birzeștii înaintea domnii mele la divan și s-au întrebat Birzeștii, dupe ce s-au odihnit și au dat zapisu ce au a mai răspunde, de ei ziseră că atunci au făgăduit să le dea numai doao delnițe, iar nu patru, precum ceru. Li s-au cerut să-și arate sineturile ce au ca să vază cu ce temeiu caută a da diiaconesii numai doao delnițe și scoaseră înțiu o carte de judecată cu leat 7259, maiu 3, iscălită dă Iane biv vel pitar, vornec ot Cimpulung, ce o dă de adevărînță la mina lui Ion Birzescul i altor tovarăși ai lui, intru care serie că, vînzînd rudenile lor moșie din Birzești cu zapise la Iorga cluceru din orașu Cimpulungu și cerînd ei să o răscumpere ca o moșie de la neamul lor înaintea sa, au priimit cluceru de i-au întorsu Bărzeștii banii cumpărătorii și le-au dat toate zapisile vechi, însă o carte de hotărnicie cu leat 7218, martie 9 a 6 boerinași din zilele domnii sale Costandin vodă¹ iscăliți fiind: Dragomir logofātu Rîmnecului i Radu Dărăscul i Arsenie păhârnicel i Stoica ot Țigănești și alții, i o carte a domnii sale răposatului Costandin vodă cu leat 7247, martie 28, ce o dă la mina lui Tudor i lui Dragomir și lui Băncilă dinpreună cu alți moșneni ot Bărzești, ca să stăpînească 9 delnițe din moșia Bărzeștii, din care au fost pus ei zălog 3 delnițe la Pătrașco Călinescul. Și jăluîndu-se că cu acele delnițe

le coprinde Călinescul toată moșia, au hotărît domnia sa să-i întoarcă banii și să-și ia moșia întru stăpînire, dupe care hotărîre, scrie într-aceia carte că au și întors banii i alte scrisori. Au mai arătat Bărzeștii și fiindcă într-această domnească carte nu pomenește numele nici al Badiului Cucuiu, nici al Cernii, a căruia parte o caută popa Costandin și cu diiaconeasa, făr' de numai la neamul lor al Bărzeștilor, de acele 9 delnițe, de aceia nu priimescu acum pe popa Costandin și cu diiaconeasa a avea parte într-acele delnițe. Înpotriva acestor scrisori ale Bărzeștilor, au arătat popa Costandin, întiui, un zăpis al Mihalcii, fecioru lui Toader din Văleni, ce scrie la mîna Badiului Cucuiu că-i vinde partea lui de moșie din Bărzești ce au avut de la tată-său i de cumpărătoare, fiind scris cu leat 7218, aprilie 6, cînd atunci într-aceiași an iaste făcută și hotărnic'ia dă 6 boerinași, care au Bărzeștii, zicînd popa Costandin că, alegîndu-se Mihalcii la mai sus-numita hotărnicie parte de moșie în Bărzești, peste 27 de zile dupe hotărnicie, au vîndut-o moșului său, Badiului Cucuiu, precum în zăpis să vede. Au mai arătat și o adevărîntă cu leat 7218, aprilie 23 a lui Băicilă cu fecioru lui i Dragomir cu frații lui, din care să trag Bărzeștii, ce o dă la mîna Badiului Cucuiu, ca să știe că s-au așazat să ție Badiul trei delnițe ce i s-au ales la hotărnicie cu un zăpis i altă delniță, care dupe socoteală ce au făcut între dînșii i-au datu și pe aceia și să fac piste tot patru delnițe tocmă, partea Badiului, din care acestea să dovedește că Mihalcea au avut parte în Bărzești, acele delnițe și bine au cumpărat Badiul Cucuiu de la dînsul ca de la unul ce au avut moșie, iar pentru că nu să pomenește numele Badiului Cucuiu sau al Cernii, fii-său, în cartea răposatului domnu Costandin vodă Mavrocordat, zise popa Costandin că Badea era mai diinaînte mort, iar fiu-său Cernea era dus în Moldova, precum prin oameni bătrîni acolo în partea locului au dovedit-o aceasta ispravnicii prin cercetarea ce au făcut, cum să arată mai sus, și fiind și scrisorile lui de acele 4 delnițe cu dînsul la Moldova, și pentru aceia n-au intrat în domnească hotărîre, atunci numele Cernii nefiînd nici el, nici scrisorile, avîndu-le preotul acesta și cumnată-sa Ioana în mîinile lor ca să-și fi căutat de atunci.

Deci, fiindcă acestea s-au dovedit adevărate și fiindcă din mai sus-numitele scrisori ce arată popa Costandin și din mărturiia oamenilor bătrîni de la fața locului să cunoaște că au avut Badiul Cucuiu parte de 4 delnițe dintr-acele 9 ce le ținea Bărzeștii și au și stăpînit și el și fiu-său pînă au lipsit la Moldova, de aceia și însuși Bărzești, conoscînd, au dat zăpis la mîna popii Costandin, de sint acum 2 ani, în urma hotărîrii iarăși de patru delnițe, ca să și le stăpînească. Care zăpis, măcar că ei căuta acum să-l desfaime cu pricină că numai doao delnițe le-a făgăduitu și popa Costandin au scris în zăpis patru, dar fiindcă în doi ani aceasta n-au zis-o, nu să cădea nici a mai priimi pira lor piste o învoială de doi ani ce au făcut și s-au și întărit de atunci. Dar, cu toate aceste, pentru căci popa Costandin cu ai lui sint numai trei familii, iar Bărzeștii sint cinci, am hotărît domnia mea ca peste doao delnițe ce de bună voia lor ziseră Bărzeștii înaintea domnii mele că le-au făgăduit, să le mai dea încă o delniță, iar una pînă la patru să o păgubească popa Costandin i diiaconeasa Ioana și așa să ție popa Costandin cu frate-său și cu cumnată-sa Ioana diiaconeasa cite o delniță, precum zise și popa Costandin că să mulțumește pe acele trei delnițe, și Bărzeștii să ție și ei cite o delniță și încă una de prisos să o înparță cu toții cite cinci, că vine la ei șase și la preot trei, pentru care am dat domneasca noastră carte la mîna preotului i a frate-său și a diiaconesi Ioanii ca făr' de întoarcere de bani să ia aceste trei delnițe întru a lor stăpînire și să le ție cu bună pace de către Bărzești. I i. saam reche gosopodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 429 v. — 431.

¹ Mavrocordat.

1781, diehemvrie 13.

929

1781
decembrie
17

Carte domnească prin care caimacamul Craiovei este înștiințat să ia seama că domnul a dat carte de volnicie la mîna polcovnicului spre a putea lua veniturile polcovniciei „cele drepte” și zeciuiala ce i se cuvine.

Zemli vlahisoiu. Cînstit și credincios boerul domnii mele, Grigorie Razu biv vel elucer, caimacam Craiovii, sănătate! Ne-am înștiințat domnia mea cum că polcovnicul, ce este acum

rînduit de domnia mea acia la Craiova, nu își are veniturile polcovniciei cele drepte, care au fost obiceiul a lua de la rufetul măcelarilor și păscaților și alții de aceea, îndărătnicindu-să și împotrivindu-să fieșticarele a nu-i da, zicîndu că au făcut polcovnicu cel mai dinnaintea lui netrebnicia și jafurile peste obiceiul de au luat mai mult, care din porunca domnii mele le-au întorsu fieștecăruia înapoi, acum nici cele drepte și obicinuite nu poate a și le căuta.

Pentru care, fiindu că domnia mea numai cele fără de cale le oprim și nu suferim a să face jafuri, iar cele ce sînt drepte și obicinuite venituri ale polcovniciei le lăsăm pe cum au fost a le avea, i-am dat această domneasca noastră carte la mina polcovnicului, de volnicie, prin care scriem dumitale ca numai cele ce au fost obicinuite și drepte să aibă voe a și le lua și acum de la fieșticare, toate dupe lînu neoprit, iar mai mult cu nici un ban să supere pe cinevași, sau cu altă cerire peste obiceiul, că să va pedepsi strașnicu și va întoarce îndoit. Așijderea și din împlinelile ce să facu prin zapcii locului pe cît au fost obiceiul polcovnicului de lua zăciunala elu, acele zăciuneli și acum să aibă a și le lua și a nu să păgubi întru nimicu de dreptul său, avînd și grosul lui, iar peste obiceiul să n-aibă voe a să tinde, ci într-aceștia chip poruncim și dumitale să urmeze. I i. saam rezech gospodstvo mi.

Arh. St. Buc.,
Ms. nr. 8,
f. 431 v. - 432.

1781, diehemvrie 17.

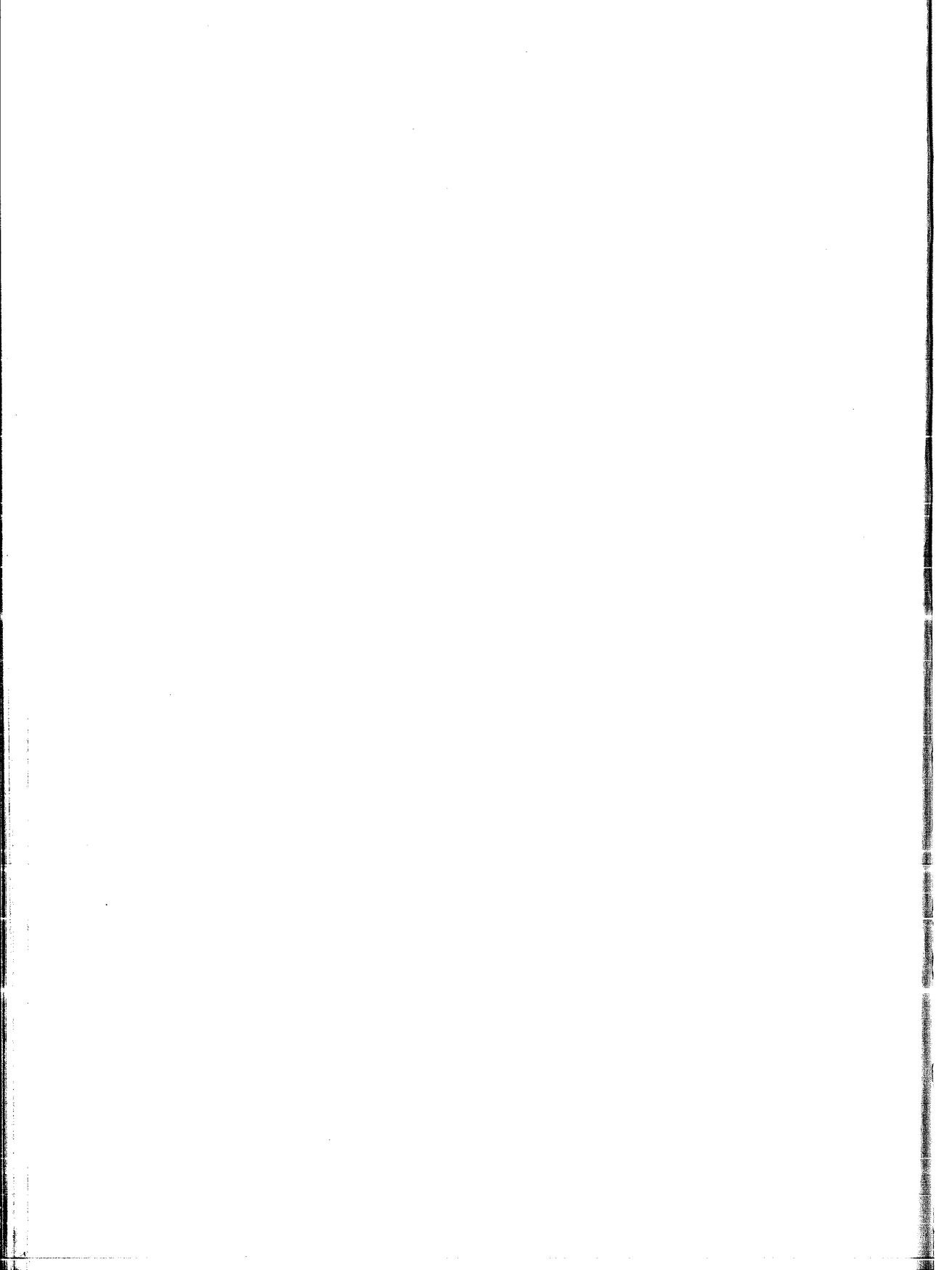
Carte către ispravniciei judefului Prahova pentru a obliga pe fiul vătăfului plaiului Prahovei să înapoieze țiganilor biv vel vornicului Racoviță niște bani luași fără vreo poruncă.

930

1781
decembrie
20

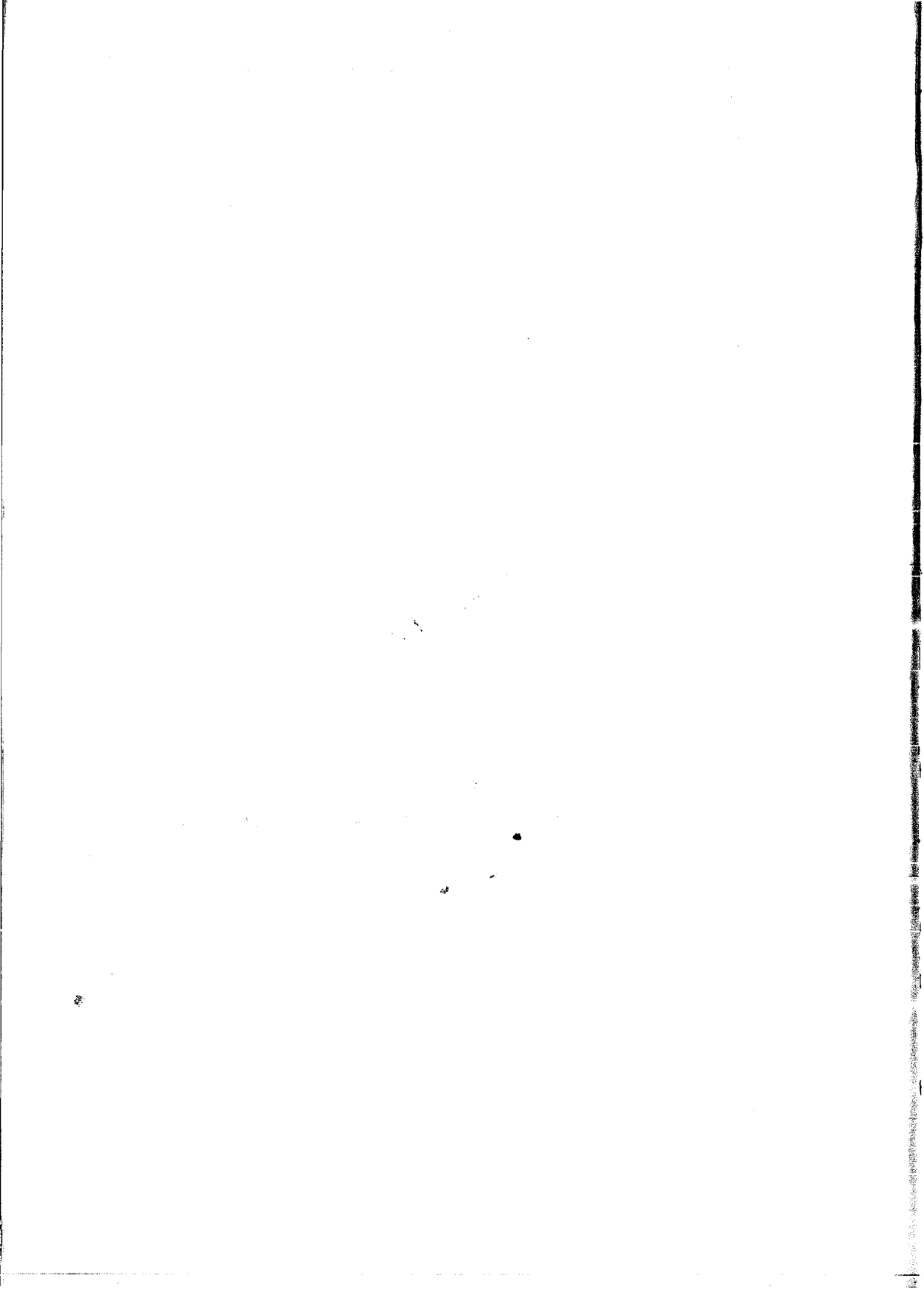
1781, diehemvrie 20. S-au scris carte către ispravniciei din sud Prahova ca să apuce pe un fecior al lui Mihalache vătăfu, ce este vătăf în plaiul Prahovii, să îplinească niște bani, ce au luat de la țigani ai dumnealui biv vel vornic Racoviță fără de poruncă, și pentru acea faptă își va lua pedeapsă.

Arh. St. Buc.
Ms. nr. 8,
f. 429. <3>

INDICE DE MATERII

INDICE DE MATERII¹

A

abagiu, arvună 522; blestem 664; dator 344; menț. 598; vechil 302.

acareț, cu chirie 401; la mezat 506; moșii cu ~ 639; reclamant cumpără ~ 832; părintesc 925.

achiros, logofăt ~ 106; persoană ~ 174; zapis ~ 497.

adăpat, vite de moșie 188.

adăpostire, străjeri 764.

adăstare, creditorii să aibă ~ 64.

adet, al moșiei 716, 784, 895; pentru nuntă 5; pentru vindere de vin 158; pentru vite 871; după zapis 35.

adevăr, a cerceta după ~ 270, 462, 475, 493, 691, 702, 792; a dovedi după ~ 260; a mărturisi ~ 276; 815.

adeverință, agă 21; apelație 57; aranjament 751; arhimandrit 138; așezămînt 895; după auziri 219; ban (vel) 511; de cercetare 456; chezaș 559, 698; chirie 53; clerici 511; clironomie 392; creditorii 280; pentru cumpărare 454, 836; dare 119; datorie 693; debitori 534; diată 61; dovadă 133, 234, 308, 332, 339, 393, 403, 412, 475, 480, 492, 511, 541, 568, 589, 653, 696, 702, 736, 746, 830, 831, 882; episcop 664; hagi 361; hotarnici 444; hotărîre 790, 794; iconom 591; ieromonah 591; ispravnic 25, 119, 388, 464, 598, 808; împlinire 663; împrejurași 56; împresurare 109; cu înșelăciune 303, 504; jăluitori 778;

judecată 138, 219, 842; judecător 57; jurămînt 669; pentru lucruri 334, 559; martor 454; mărturie 284, 292, 454, 491, 519, 596, 598; medelnicer 323; mitropolit 68, 365, 491, 669, 845; pentru obiect 563; pentru plată 589, 693, 712, 822, 889, 904; popă 64, 593; pentru preț 589; pentru proprietate 432, 853, 928; protopop 523; reclamant 525; rumânie 499; în scris 292, 365, 374, 840, 901; pentru scrisori 68; serdar 559; spătar 775; staroste 6, 513, 538, 589, 816; stăpînire 53; stolnic 836; pentru tocmeală 434; vâtaf 31; venit 163, 840; vînzare 413, 589, 631; zapciu de plasă 596; zapise 174, 523; zaraf 15, 628; zestre 603, 815.

adeverire, dată de arhiereu 771; scrisă 537; cu sufletele 212; pentru vînzare 771; pentru zapis învoială 537.

adiagrama, cercetarea rudeniei după ~ 67.
adichie, a se face ~ 622.

adunare, bătrînii breslei 773; pentru cercetare 773; pentru socoteală bani 647.

afieromă, a bisericii 925.

afieromană, pivniță ~ 513.

afierosire, a unei mănăstiri 564.

agă, adeverință 598, 815, 843; anafora 311; caimacam 479; carte de judecată 479, 798; catagrafie 64; cercetează 860, 869; cumpără 51, 110; episcop 869; hotărînicie 28, 438; ispravnic 64, 81, 598, 757, 798; împrumut 159; închisoare la ~ 428, 485;

¹ Cifrele indică numărul documentului.

judecă 826; martor 211; menț. 81, 184, 782; pirit 414, 482; reclamant 15, 21; zapcii rînduiți de ~ 764.

agie, judecată la ~ 863, 874.

agoniseală irosită în judecăți 101.

aiducie, jafuri de ~ 270.

ajutor, dovadă spre ~ 305; săraci 773.

ajutorăși ai satelor 705.

ajutorință, dajdie de ~ 475, 484.

alai, a venit cu ~ 764.

alegere, apel 230; boiernaș boier ~ 710; cai-macam face ~ 606; carte de ~ 278, 921; după cercetare 307; divanul hotărăște ~ 255, 514, 723; domnul ordonă ~ 205, 688, 791, 798, 807; hotare 260, 277, 278, 284, 426, 608, 649, 782, 806, 840, 885, 887, 915; hotărîre 416; ispravnici fac ~ 255, 272, 514, 730; (la fața) locului 284, 688, 710, 798; cu părțile față 483; pitar biv vel face ~ 710; postelnicul face ~ 710; în tovărășie 838.

alișverîș, drept de ~ 282; întovărășire pentru ~ 852; meșteșugari 773; neguțători 801; răspundere pentru ~ 82; la tirg 770; la vînzare 871.

amanet, avere 33, 335; bani 68, 215, 310, 794; cai 415; case 184, 413, 424, 459, 545, 557, 607; copil 616; pentru datorie 33, 196, 215, 311, 355, 365, 394, 395, 415, 416, 441, 478, 529, 531, 547, 604, 666, 903; furt 818; ginere ținut ~ 441; haine 256; imobile 293; împrumut 93, 239, 293, 308, 330, 377, 507, 557, 639, 748, 853; judecată 811; livezi 754; loc 903; lucruri 334, 394; moșie 251, 309, 507, 748, 853; pafiale aur 559; prăvălie 365, 549; restituire 137; scrisori 377; cu soroc 42, 251, 616; taleri 42; țișcană 845; vie 239, 311, 330, 478, 604; vînzare 196; zapis 395, 751.

amănunt, cercetare cu ~ 267, 305, 387, 627, 697, 735, 769, 782, 829.

amelii, a zapciilor 764.

amelisi, (a se) ~ 769.

amestec, în stăpînire moșie 287, 707.

amestecare, protopop judecă ~ 685, 687; de sînge 685, 687.

amfilovie, judecătorii au intrat la ~ 305.

amîndă, cărți de hotărnicie date ~ 781.

amnistie, menționată 598.

anafora, *semnează*: arhiepiscop 242 vel ban 405, 471, 675; (veliți) boieri 11, 12, 14, 15, 17, 20, 21, 29, 32, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 43, 44, 47, 49, 50, 51, 53, 61, 62, 63, 67, 69, 70, 72, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 85, 86, 87, 89, 91, 95, 98, 99, 102, 103, 104, 105, 108, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 131, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 141, 142, 143, 144, 146, 150, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 168, 169, 174, 175, 176, 178, 181, 182, 183, 184, 189, 192, 194, 196, 197, 199, 201, 204, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 214, 215, 217, 219, 220, 221, 224, 228, 230, 232, 236, 240, 243, 244, 246, 247, 248, 252, 253, 258, 259, 263, 264, 269, 271, 273, 275, 277-281, 283-286, 288, 291-295, 298-300, 303, 304, 306, 307, 309, 311-314, 316, 318, 319, 326-328, 329, 331, 333, 337, 339-341, 343, 345-347, 351-363, 366, 367, 369-377, 380-382, 384-386, 388-390, 392-398, 400-402, 406, 408, 411, 413-418, 420, 421, 425, 427, 430, 432, 433, 435-441, 443, 444, 446-448, 450, 451, 454-456, 459-461, 463-465, 467, 468, 472-474, 476, 477, 479-482, 486, 487, 489, 491-493, 495, 497, 499-509, 512, 513, 516, 518-532, 534-538, 540-543, 546-560, 562-569, 572-576, 578, 579, 581, 582, 584, 585, 587, 590, 592-601, 604, 607-609, 613, 615, 617-620, 623, 626, 628, 629, 631, 635, 637-639, 643, 647, 652-654, 656, 659-661, 664, 665, 668, 671, 673, 674, 676, 678-684, 688, 689, 694-696, 698-704, 706, 708-710, 712-714, 716, 721, 726, 728, 732-734, 736, 739, 741, 743-745, 749-756, 760, 768, 777, 781-791, 793-795, 797-800, 802-809, 811-817, 819, 820, 822, 823, 825-828, 830-833, 835, 837, 840, 843, 895, 898, 900, 922; caimacam 270, 914, 915; departamentul al 2-lea 106, 148, 157, 179, 193, 198, 200, 241, 255, 266, 267, 276, 296, 305, 327, 332, 338, 344, 364, 387, 391, 419, 423, 424, 428, 434, 442, 449, 452, 462, 470, 478, 485, 510, 511, 513, 571, 644, 645, 669, 691, 707, 723, 729, 746, 747, 796, 810; divan 234, 245, 249, 287, 290, 301, 308, 310, 514, 693, 697, 742, 748, 792; epitrop 66, 94, 561; hotarnici (boieri) 229; ispravnici 46, 123, 193, 330, 403, 404, 453, 592, 676, 691; jăluitor 663; logofăt (vel): 490; logofăt (al 3-lea): 874; medelnicer: 445, 711; menț.: 71, 150, 268, 367, 479, 530, 563, 581, 585, 604, 790, 812, 849, 853, 867,

874, 875, 881, 901, 928; mitropolit: 7, 36, 48, 60, 64, 74, 83, 84, 88, 90, 93, 97, 100, 106, 109, 110, 117, 121, 122, 130, 132, 138, 149, 151, 152, 165, 170, 171, 172, 185, 187, 190, 202, 213, 216, 223, 231, 235, 251, 254, 256, 257, 274, 289, 302, 320, 321, 334, 335, 336, 342, 348, 349, 350, 368, 378, 379, 383, 399, 407, 409, 410, 412, 458, 475, 484, 488, 517, 533, 545, 570, 580, 591, 599, 624, 633, 634, 648, 655, 672, 677, 685, 686, 687, 715, 759, 761, 834, 839; neguțatori: 466, 469, 496, 801; nesemnată: 24, 42, 73, 218, 262, 282, 315, 317, 322, 323, 325, 482, 494, 650; paharnic 270; postelnic (vel) 886; sluger (vel) 180, 845; spătar (vel) 762, 818, 884; staroste 234, 365, 586, 588, 636, 658; vistier (vel) 515, 630.

privitoare la: abuz 505, 794, 828; adulter 100; alegere moșie 278; amanet 98, 137, 292, 377, 529; angajament 35; arbitraj 148; arendare 79; bătae 75, 400; bigamie 77; cară 375; catagrafie 516, 586; cășărie 195, 784; cercetări 50, 141, 214, 409, 559, 630, 675, 676, 796, 928; chezașie 241, 345, 485, 561, 623; chirie 53, 136, 182, 247, 665, 684; circiumă 95; clacă 116, 716; clironomie 93, 346, 410, 412, 449, 599, 734; concurență 29; construcție 514; crimă 207, 618, 837; cumpărare 210, 644; dajdie 629; danie 94, 257, 721, 840; datorie 15, 21, 34, 42, 82, 86, 87, 88, 97, 111, 114, 119, 125, 134, 151, 152, 153, 156, 159, 179, 193, 200, 204, 217, 224, 237, 245, 252, 267, 280, 285, 291, 292, 305, 306, 317, 319, 325, 328, 334, 340, 347, 352, 353, 354, 357, 361, 376, 384, 385, 388, 389, 395, 396, 399, 416, 421, 423, 424, 427, 434, 435, 436, 439, 440, 441, 445, 447, 450, 459, 462, 466, 471, 475, 484, 591, 648, 650, 711, 759; daune 369, 393, 668, 762; dări 259, 282, 482; depozit 336, 635; despăgubiri 70, 458, 470, 817; despărțenie 321, 655, 715, 834; diată 208, 333, 397; dijmă 220, 227, 294; dosire 526; eliberare 85, 131; epitropie 48, 122, 335, 816; evaluare 517; executare lucrări 315; farmece 342; filodorima 800; furt 89, 222, 382, 464, 494, 504, 525, 582, 647, 698, 754, 818, 819; gaj 161; gloabă 575; ha-vaet 99; hotărnicie 32, 76, 80, 84, 102, 103,

118, 128, 139, 165, 226, 229, 246, 264, 269, 274, 390, 404, 438, 453, 465, 477, 500, 502, 508, 596, 617, 633, 649, 661, 674, 688, 694, 729, 749, 781, 782, 919, 921; iernat vite 199; insulte 479; împărțeală 298; impresurare 181, 230, 258, 265, 271, 307, 316, 338, 391, 402, 433, 444, 463, 473, 493, 573, 679, 689, 713, 741; împrumut 198, 234, 308, 496, 532, 540, 557, 571, 607, 639, 703, 777; înștiințare 875, 910; în-tărire 379, 599, 628, 887; învoială 365, 787; jaf 90, 270; jurămint 545; leafă 383; mărfuri 405; mezat 66, 262, 392, 456, 495, 538, 588, 636, 658; minori 64, 122, 132, 213; mănăstire 83; moară 255, 542, 707, 732, 768; moștenire 37, 64, 106, 117, 130, 149, 162, 171, 172, 173, 178, 185, 202, 215, 225, 235, 251, 348, 349, 356, 378, 417, 452, 458, 461, 503, 522, 539, 550, 551, 560, 580, 634, 637, 653, 672, 677, 822, 897; oierit 437, 482; otaștină 127; pagube 154, 211, 487, 554, 663, 823; părăsire domiciliu 242; prăvălie 379; preot 90, 190, 320; pripas 760; protimi-sis 11, 40, 43, 46, 72, 91, 110, 123, 147, 174, 209, 221, 231, 295, 301, 344, 387, 411, 413, 414, 443, 490, 548, 558, 567, 587, 594, 671, 701, 789, 809, 832; reclamații 297, 515; reînoire carte domnească 373; rejudecare 598,

revendicare: arvună 528, avere 736; casă 206, 296, 326, 401, 407, 564, 839; circiumă 570; lucruri 142, 146, 160, 568, 578, 695, 826; moșie 12, 14, 20, 51, 62, 67, 108, 113, 129, 163, 287, 322, 398, 406, 556, 579, 590, 806; periusie 368; prăvălie 497, 566; pat 109; revocare 170; robie 786; scutelnici 183; silnicie 638; simbrie 428, 489, 645, 799; socoteală 193, 232, 370, 374, 405, 446, 469, 801, 833; soroc 239, 244, 253, 304, 355, 380, 381, 727; soț risipitor 48; speculă 679; țigani, 39, 73, 168, 254, 371, 486, 488, 512, 563, 595, 624, 745, 804, 810, 827, 845; vie 78, 300, 303, 386, 521, 523, 626, 785, 803, 808, 835;

stăpînire: casă 481, 574, 825; circiumă 519; heleşteu 581; loc 212, 358, 533, 537, 620, 742; moară 313, 518; moșie 61, 81, 104, 105, 124, 133, 184, 187, 218, 219, 236, 240, 263, 266, 273, 275, 284, 286, 289, 290, 312, 323, 327, 341, 343, 350, 351, 362, 363, 364, 367, 372,

- 418, 491, 499, 501, 536, 543, 552, 565, 569, 572, 576, 584, 585, 592, 608, 619, 654, 656, 659, 664, 680, 683, 699, 700, 728, 748, 783, 790, 797, 798, 802, 807, 812, 815, 843; munți 96, 180, 201, 272, 318, 455, 472, 530, 631, 691, 709, 755; pămînturi 228; pivniță 513; prăvălie 752; țigani 448, 467, 476, 480, 509, 593, 643, 704, 706, 714, 733, 743, 756, 795; vie 36, 78, 175, 249, 299, 311, 329, 337, 419, 460, 511, 540, 652, 682, 791.
- strămutare* (proces) 430; sătrari 260; tată 235; telalic 474, 553; țărg 403; tovarășie 47, 138, 281, 415, 546, 801; tranzație 144; treapăd 314; vamă 176, 233, 283, 288, 310, 331, 332, 549, 562, 813, 814, 831; vechil 69; venit 135, 150, 194, 360, 492; vinărici 138, 420, 527, 788; vînzare 49, 155, 158, 189, 243, 248, 261, 339, 359, 520, 604, 747, 753; zaherea 660; zapis 170; zălog 112, 157, 196, 197, 309, 394, 681; zeciuală 169, 673; zestre 60, 74, 121, 132, 216, 223, 256, 277, 279, 302, 366, 378, 425, 442, 454, 545, 744, 761, 922.
- analogon*, datornicii iau ~ 157, 293, 306, 514, 522, 635, 723; împărțeală: moștenire ~ 348, moșie ~ 840; înțelegere cu ~ 788; vînzare după ~ 392.
- analoghiie*, creditorii cu ~ 395, 531, 693, 697; pagubele ~ 571; succesorii fac ~ 126, 208.
- anarhie*, creditorii cu ~ 157; vînzare cu ~ 197; zălog luat cu ~ 157.
- andieris* scăzută din datorie 697.
- angarale*, scutelnici cu ~ 183; staroste 6; terzibașe 873.
- apă*, cherhanale așezate pe ~ 177; hotar 32, 103, 271, 585, 596, 617, 674, 787, 879, 880; moară pe ~ 307, 542, 732; stricăciune pricinuită de ~ 542, 621, 821.
- apărare*, acte în ~ 396, carte de jud. în ~ 772, 893; dovezi 54, 292, 676.
- apelație*, la boieri (veliți) 114; la divan 159, 174, 177, 256, 281, 286, 307, 316, 425, 452, 458, 481, 491, 492, 507, 521, 524, 564, 597, 602, 606, 646, 675, 820, 822; domnul dă drept de ~ 37, 78, 149, 101, 201, 298, 408, 417, 425, 481, 507, 521, 524, 528; drept de ~ 57, 159, 256, 458, 492, 559, 881; lipsă 359, 363, 454, 511, 564, 569, 572, 590, 592, 604, 682, 752, 796, 807, 809, 816, 826, 891, 928; pîrit 137, 359, 363, 450, 551, 682, 796, 826, 840, 891; reclamant 105, 316, 491, 564, 799, 822, 928; soroc 619, 620, 652, 671, 674, 676, 706, 707, 721, 799.
- apodicsis*, susțineri fără ~ 63.
- aprod* (aprozi), aduce acte 18, 53; brutari 777; ceauș de ~ 24, 200, 296, 310, 324, 327, 457, 501, 519, 526, 644, 645, 699, 707, 724, 792, 813; ceaușesc 63, 214, 255, 296, 339, 396, 430, 522, 543, 548, 730, 777; cercețare prin ~ 214, 310; citații prin ~ 131, 147, 169, 192, 200, 296, 315, 324, 386, 396, 416, 457, 473, 522, 534, 548; execută hotărîre 360, 382, 512, 547, 730, 902; mumbașir 18, 204, 255, 386, 450, 494, 555, 623; vătaf de ~ 36, 43, 53, 138, 147, 148, 162, 169, 192, 249, 260, 292, 301, 368, 413, 470, 482, 532, 589, 675, 691, 746, 801, 831, 883, 902; vătășesc 50, 131, 143, 146, 147, 148, 346, 360, 382, 394, 395, 416, 470, 532, 534, 695, 698, 750, 883.
- aramă*, bani de ~ 267, 305, 310, 377.
- aramuri*, moștenire 162.
- arătură*, clacă la ~ 294; hotar 502; suspendare judecătîi la ~ 46, 612.
- ardere*, casă 817; fin 269; zapis 14.
- arendă*, cășărie 374; moară 194, 255; moșie 63, 882; vînzare ~ 150, 895.
- argint*, bani de ~ 267, 310, 591, 777; moștenire ~ 162,
- argintar*, cumpără prăvălie 566; debitor 532; pîrit 683.
- argintării*, furt de ~ 334, 856.
- arhiepiscop*, semnează anafora 185, 242.
- arhiereu*, arhimandrit 905; dă blestem 71, 599; carte de despărțenie 242; carte de exoflis 35; cercetare cu ~ 853, 916; împrumută bani 184; martor 335; orinduește episcop 550; semnează așezămînt 7.
- arhimandrit*, adeverește mărturie 519; cercetează 320, 472; egumen (igumen) 170, 184, 194, 246, 398, 620, 642, 675, 701; episcop 398, 675, 701; hotărnicire 268, 363 (menț.); împrumută bani 905; judecătî la ~ 7 (menț.); mărturie la ~ 110, 901; menționat 124, 808; pîrit 12, 70, 73, 138, 184, 194, 375, 463, 489, 564, 573, 587; reclamant 109, 120, 254, 291, 414,

539, 549, 591, 620, 664; semnează carte de judecată 14 (menț.); vechil 166, 341, 409, 675; zapis (semnează) 808.

arie, clucer de ~ 874.

armaș (vel), aduce părțile la judecată 90, 480, 486, 490, 509, 512, 593, 595, 684, 714, 733, 743, 745, 756, 827; cumpără 14, 312; epitrop 895; execută (hotăriri, ordine) 13, 173, 207, 270, 371, 448, 471, 490, 509, 512, 643, 647, 704, 723; hotărnicie prin ~ 312, 463, 748 (menț.) 885; ispravnic 343, 541, 682, 791; pîrit 89, 141; proprietar moșie 290; răscumpărare 479; semnează: (adeverință) 559, (anafora) 595, (carte de judecată) 541, 682, 791, (răvaș) 343, (zapis) 286; vechil 819; zapciu (zapcilic) 488, 819; zălog la ~ 580.

armășească, breaslă 874.

armășel, arestează 207; citează părțile 706; execută hotăriri 382, 471, 643, 794; mumbașir 476, 810; reclamant 236; slugă domnească 595, 624, 765, 795.

armășie, treapăd 471.

armășoaie reclamantă 665.

arme, jăfuitor cu ~ 893; oameni cu ~ 598, 770; ucigaș cu ~ 182.

armean, chirie la ~ 182; cumpără vie 803; danie 160; debitor 478; martor 112; pîrit 751; staroste peste ~ 2.

Armenopol citat în pricină (dotă) 74.

armie rusească (menț.) 14, 47, 77, 307, 310, 353, 452.

arnăut, cumpără moșie 277; martor 492; neguțător 415; pîrit 247, 468, 528, 534, 601; reclamant 435; vameș 528.

arvună, bani 234, 528, 773; cumpărare cu ~ 193, 339; împrumut cu ~ 926; vânzare cu ~ 398, 833.

ascultare, plîngere 260, 707, 773.

aspri, adet cu ~ 895; răscumpărare cu ~ 165.

așezămint, breaslă cu ~ 177; chirie 53, 247, 375, 497, 684; pentru clacă 260; clironomie 449; danie cu ~ 721; datorie cu 54, 306, 676, 678, 750, 895; făgăduială prin ~ 697; de împărțeală 438, 787; împrumut cu ~ 248, 399, 571, 607; întărire ~ 617; învoire cu ~ 585, 682, 719; judecată după ~ 47, 63, 79, 120, 315, 355, 429, 489, 846, 895; (între părțile) litigante

52, 144, 156, 200, 227, 255, 270, 279, 321, 339, 350, 425, 436, 469, 670, 702, 774; pentru lucrări 773, 839; mărturii pentru ~ 412; la mitropolit 71; pentru moșie 59, 670; neguțătorie cu ~ 839; pășune cu ~ 195; protimis 286, 836; rumân cu ~ 414; schimb prin ~ 587, 849; scris 539, 599; soroc prin ~ 547; cu streini 70; pentru suhat 260; tovărășie cu ~ 788; pentru țigani 7; venit după ~ 309; vânzare cu ~ 59, 733; zapis 83, 98, 126, 170, 224, 236, 307, 450, 470, 581, 673, 716; zălog cu ~ 322.

auditorat, cancelar 408.

auziri, mărturie după ~ 219.

B

bairactar, datorie la ~ 859; stegar 859.

ballă, danie 350; hotar 32; iernare vite în ~ 199; mențiune 332, 638; pricină pentru ~ 169; rîmători în ~ 451; zeciuală 169.

ban (biv vel), adeverință de la ~ 511; carte de jud. 14, 106, 212, 298, 323, 395, 425, 467, 576, 581, 664, 700, 807; cercetare 221, 294, 559, 637, 667, 675, 742; creditor 727; cumpără 126, 665; daune pentru ~ 418; hotărnicie prin ~ 219, 501; ispravnic 123, 551, 825; judecată la ~ 36, 123, 212, 361, 465, 598, 774; logofăt ales de ~ 907; martor 773, 829; mărturie la ~ 276; schimbă moșie 536; semnează anafora 12, 266, 270, 286, 299, 301, 304, 313, 315, 318, 329, 331, 346, 352, 353, 360, 361, 362, 363, 366, 367, 369, 373, 376, 382, 384, 386, 388, 393, 398, 400, 402, 405, 408, 410, 433, 437, 441, 443, 454, 455, 460, 461, 463, 464, 471, 477, 477, 479, 480, 487, 489, 492, 500, 502, 504, 508, 518, 519, 525, 526, 527, 528, 530, 534-538; 541, 546, 548, 549, 553, 557, 559, 585, 590, 592, 599, 604, 607, 617, 623, 664, 671, 675, 682, 684, 694, 695, 699, 700, 701, 709, 716, 726, 728, 732, 733, 741, 742, 743, 744, 748, 751, 753, 755, 777, 782-785, 787, 790, 791, 796-798, 800, 802, 803, 807-809, 812, 815-817, 822, 826, 830, 831, 833, 835, 837, 840, 849, 853; semnează hrisov 126, 145, 166, 177; spătar (biv vel) 722, 762.

bani, amanet 215, 559, 903; de aramă 248, 304, 305, 310, 607, 777; de argint 248, 310, 607, 777; pentru bir 878; capete

- 193; pentru casă 231, 753; pentru căpitanii 134; chirie 185, 684; pentru cîntărire 211; cumpărare 221, 301, 747; pentru dajdie 674; pentru danie 257, 409; danie 582; datorie în ~ 8, 83, 85, 147, 171, 188, 196, 239, 245, 250, 285, 287, 305, 376, 384, 389, 392, 407, 429, 462, 484, 510, 524, 547, 571, 641, 662, 669, 697, 869, 875, 877, 883, 922; diată 37; dobîndă 462, 666, 830, 840; domnești 204, 603; furt 90, 339, 818, 856; gata 378, 615, 827; împrumut 8, 45, 68, 88, 234, 248, 267, 281, 385, 506, 532, 548, 597, 607, 726, 748, 777, 877; însușire 890; judecată pentru ~ 396, 645, 655, 795; jurămint pentru ~ 65; pentru marfă 17, 644; mărturii pentru ~ 54, 203, 672; menționați 13, 21, 142, 332; prin mezat 379, 625; mită 865; plată 6, 25, 28, 43, 46, 55, 56, 91, 210, 211, 217, 237, 249, 260, 276, 286, 305, 344, 423, 430, 469, 485, 558, 562, 589, 622, 646, 678, 690, 727, 797, 839, 901, 904, 909, 928; pentru prăvălie 925; pentru răscumpărare 56, 68; reclamație pentru ~ 40, 99, 119, 123, 147, 168, 174, 285, 290, 452, 793; scutelnici cu ~ 388; socoteală de ~ 141, 200, 388, 445, 603; taleri 287, 290, 768; tovarășie 546; turcești 142; țigan, (țigancă) cu ~ 73, 509, 512, 593, 743, 772; vamă 176, 549, 814, 900, 920; vătaf 19 ~ 183, 824; venit 470; pentru vie 311; vînărici 675; pentru vite 25, 199, 447; vînzare 59, 421, 453, 827; zălog 52, 798, 836.
- baniță*, dijmă în ~ 220.
basmangiu menț. 401.
baș, împrumut 416; socoteli 143, 632, 801, 838; vătaf 143.
bașe epitrop 481.
baștină, casă dă ~ 587; moșie dă ~ 163, 710, 798, 879, 880.
batalchiră, plata ~ 136.
batalică, bani trecuți la ~ 65.
băcan, debitor 392, 456; mandatar 413; martor 49, 211; reclamant 494; succesiune 422, 522.
băcănie, chirie 557; marfă 514; periusie (moștenire) 401; tovarășie 44.
băjănie menț. 333, 406.
băjenar, împrumut 615; menț. 270; moșneni 842; reclamant 185.
- băneasă* menț. 697.
bănia (*Banatul*) *Craiovei* 266, 769.
bănuială, cercetare 133, 466; dosire 746; furt 89; închisoare 382; judecată 54, 286, 519, 829; socoteală cu ~ 234; suspiciune 305, 307, 886.
bărbat în proces 249, 287, 676, 733.
bărbier, debitor 49; pîrlit 60; prăvălie 566.
bătae, cercetare ~ 526, 627, 773, 794; pedeapsă pentru ~ 400, 596, 638, 878, 912; pedeapsă cu ~ 5, 59, 204, 401, 504, 515, 657, 678, 720, 723, 733, 865, 892, 898; reclamație pentru ~ 321, 386.
bătrîni, cercetare cu ~ 738, 742, 812; iertare pedeapsă 526; martori 81; ai sufletului 773.
bei, mare agă 598.
beilic, oi de ~ 920.
beizadea, primește moșie 418; semnează hrisov 177.
berbeci, adet în ~ 872; de sămîntă 920.
berbeniță, vamă pentru ~ 813.
beșleagă 778.
beșliu, călău 778.
bina (bînale), lucrare 773; mezat 859.
bir, bani de ~ 878; lude 841; pîrlit 186; pîrlit 597, 817; rumîni vînduți pentru ~ 14; scutelnici 373; slugi 570; țigani 3, 7, 71; vinovat 852.
biserică, afierosenie la ~ 925; cununie în ~ 486; despărțire prin ~ 242; danie 290, 346, 521, 551; domnească 420; egumen (igumen) 139, 250, 453; hotar 271, 483, 519, 663, 694; iconom 182; jurămint în ~ 97, 121, 151, 384, 545, 663, 669, 815; mărturisire în ~ 270, 491; moșie cu ~ 268, 586, 633, 851; protopop ~ 685, 687; spargere de ~ 647; venit 870.
bivol, bani pentru ~ 25, 210.
bîlei, vînzări în ~ 282, 400, 405.
bîrsan, cumpără 374; reclamă 176; streini 176, 920.
blestem, amanet 559; arhiereu 599; arhimandrit 138, 170; așezămint 166; carte de ~ 36, 45, 181, 185, 249, 276, 301, 310, 676, 693, 699, 729, 742, 746; catastih 235; călugăr 7, 71; cercetare 66, 109, 782, 818, 871; cheltuială 494; copil de casă 574; divan 71; domnul hotărăște ~ 231, 332,

- 821; episcop 833, 840; furt 44; hagi
42; hotărnicie 914; igumen 150; judecată
309, 816, 822, 840; martori cu ~ 78,
192, 268, 287, 292, 302, 400, 413, 427,
502, 664, 678, 791, 807, 845, 901; mitro-
polit 112, 590, 664; negustor 415; pahar-
nic 91; pîrit 178, 186, 192, 291, 458, 570,
712, 831, 833; postelnicel 108; preot
56, 550; preț 43; reclamant 56, 91, 108,
368, 412, 472, 546, 595, 811; refuz de ~
168, 289, 374; rob 191; sârdăreasă 289;
slugereasă 845; vecini 49; zestre 74, 106,
149, 164, 761.
- boieri*, anafora 24, 199, 224, 227, 562, 57.
608, 922; caimacami 131, 204, 405, 608,
883, 904; cercetează 101, 106, 384, 455,
537, 542, 621, 675, 691, 898, 905; ai Cra-
iovei 260; de cremenalion 382; departa-
ment 128, 200, 224, 286, 290, 376, 385,
421, 526, 609, 669, 695, 742, 791, 807,
820, 863; divaniți 14, 18, 45, 54, 62,
239, 255, 261, 267, 286, 301, 307, 308,
332, 388, 416, 419, 425, 483, 514, 532,
552, 609, 616, 683, 695, 710, 716, 742,
746, 748, 764, 768, 773, 774, 780, 783,
787, 829, 836, 849, 853, 893, 896, 901,
928; epitropie 445, 724, 866, 876; execută
hotărîri 621; hotărnicie 8, 28, 38, 59,
61, 62, 80, 103, 105 (opt boieri), 105 (doi-
sprezece ~), 118 (doisprezece ~), 124, (pa-
truzece și opt ~), 133, 165, 181, 266, 271,
276, 278, 338, 351, 363, 406, 433, 463,
465, 477, 492, 499, 633, 649, 654, 694,
707, 730, 782, 842, 887, 914, 915; hrisov
126; ispravnici 4, 877; judecă (cu domnul)
54, 201, 419, 514, 742, 773, 780, 783,
836, 853, 849, 893, 896, 901, 928; martori
774, 829; pămînteni 166, 548; pîriți 169;
vinărici 420, 690; zapis 52, 128, 787.
- boiernăși*, cercetare prin ~ 101, 187, 260,
341, 433, 637, 656, 844, 857, 891; eva-
luare 425; hotărnicie 18, 81, 102, 103,
124, 175, 264, 271, 274, 313, 316, 402,
453, 502, 552, 602, 608, 609, 699, 700,
710, 802, 879, 880, 885, 902, 915, 928;
împărțeală 438; martori 39, 54, 701,
704, 733, 804, 843, 892, 913; pîriți 491;
vinzători 261; 619.
- bogasier*, amanet la ~ 365; cumpără vie 46,
împrumută 197, 692; martor 225; moș-
- teneste 40; pîrit (datorie) 750, (daune)
758; reclamant 380, 449.
- boi*, pentru dajdii 629; pentru datorie 323,
398, 760, 828; furați 131, 382; rechiziție
702; socoteală 580; vamă pentru ~ 814.
- bolovan*, hotar 390, 585.
- bollă*, brașovean cu ~ 171; calfă la ~ 559;
chirie 45, 846; neguțător cu ~ 244, 635
818; spargere 312.
- bollaș*, cumpără vie 249; succesiune 348.
- bollăsoae*, reclamă datorii 82; succesiune
208.
- bordei*, pîriți pentru ~ 857.
- borfași*, slobozire de ~ 865.
- botez*, protopopi controlează 685, 687.
- brașovean*, davagiu 888; menționat 648; pi-
rit 171, 239, 428, 441, 523, 604, 625,
645; reclamant 579, 623, 644; slujește
la ~ 846; vechil 671.
- breasla*, armășască 874; armeni 2; căpitan
134, 288; croitori 873; măcelari 177;
menț. 764; ovrei 173; papugii 1; pîrit
414, 547; spătăreasă 762, 764; zidari 773.
- brestăși*, domnul către ~ 4, 602; pîriți 192;
victimă 400.
- brigadier* menț. 598.
- brînză*, cumpărare 546; vamă pentru ~ 176,
331, 562, 920.
- brutar*, menț. 677; mezat 658; recl. 160,
777; pîrit 324.
- brutărie*, periusie 401.
- bucate*, gropi de ~ 199; judecată pentru ~
260, 410, 615, 674; menț. 307, 549, 612,
764, 852; oem din ~ 369; soroc după
strîngere ~ 362; scutite de dări 6; stri-
căciuni de ~ 25, 75, 115, 215, 470, 711;
vinzare 360, 642.
- bucătar*, țigan 467, 490.
- bucăți*, de moșie 782.
- bulamași*, hotar 390.
- bulgar* menț. 830.
- buluc*, bașe (menț.) 578; păzește hoț 131; pîrit
470, 734, 736, 747.
- bună-credință*, cumpărător de ~ 522; dovezi
de ~ 472.
- bunăvoie*, zapis de ~ 902.
- burtă de oae*, pedeapsă cu ~ 892.
- butăși* la vie 249, 311.
- butcă*, bani în ~ 54; dar 152.

bute (buți), dare pentru ~ 247; cu făină 857; groapă 386; pricină pentru ~ 446, 784, 724; cu vin (meu) 155, 417, 434, 470, 577, 598, 642; vânzare 95, 294, 423, 675.

C

cađiu judecă 741.

cafeđiu, inventar 927; mumbașir 313; pñit 344, 794.

caftan, domnul dă ~ 722.

cađuri, cercetare în ~ 164 (caiete).

caimacam, adeverință 443; aga 479; anafora 204, 207, 914; carte de judecată 61, 67, 284, 286, 417, 479, 862; cercetare 7, 39, 67, 71, 80, 172, 207, 244, 249, 270, 273, 304, 350, 367, 382, 443, 465, 504, 537, 559, 657, 679, 710, 771, 779, 788, 810, 821, 857, 859, 883, 915, 929; citează 261; clucer 273, 304, 350, 367, 405, 408, 417, 443, 471, 493, 494, 559, 560, 572, 606, 608, 657, 679, 699, 710, 788, 807, 810, 821, 822, 857, 868, 883, 904, 915, 925, 929; deieagă 145, 230, 433, 542, 691, 710; domnești 211; execută (hotărre) 260, 408, 532, 904; întărește acte 425; jalbă la ~ 142, 673; judecă 11, 59, 204, 210, 258, 297, 360, 361, 408, 471, 487, 494, 501, 554, 643, 649, 689, 699, 700, 781, 807, 810, 822, 856, 858, 917; meu. 265, 266, 287, 405, 563, 769; paharnic 39, 57, 71, 204, 207, 361, 408, 501, 689, 700, 710; sárdar 297, 559.

cal, chirie 598; pentru datorie 20, 207, 415, 428, 429, 568, 745; furt ~ 146, 204, 382, 394, 698, 847, 861 de olac 3, 176, pagube 158, 428, 487; pășunat 199 pricină pentru ~ 563, 668, 703; pripas 25, 432, 920; rechiziție 819; vamă 814; vânzare 447; 651, 653, 750.

cale, (pricină) cu ~ 205, 270, 769, passim; fără ~ 270, passim.

calfă, cercetare 171; jurământ 496; martor 178, 818; meu. 559.

cantaragiu, vameș 813.

canțelarie a divanului 829; domnească 18, 678,

capanlți, neguțători (oi) 482.

capete, din datorie 15, 21, 45, 94, 114, 184, 221, 250, 267, 285, 361, 494, 546, 559, 678, 697; dobinda făcută ~ (anatocism) 385, 853; dobinda la ~ 167, 205, 293,

478, 678; împrumut 68, 308, 571, 639; pravilă 58, 854; în taleri 484.

capichehaia (meu.) 190, 559, 740, 859.

capital pentru vămi 831.

capre, creditor ia ~ 20; pentru dări 41, 437; furt 382; pagube 508; pășunat 188; pricină pentru ~ 16; pripas 25; schimb 568; vânzare 142, 328.

car, chirie pentru ~ 44; măsură 176, 428, 452, 554, 642, 673; pricină pentru ~ 192, 428; vamă pentru ~ 813.

caraulă, sub ~ 142.

carne, scaune pentru ~ 177, 690.

carte, adeverință 8, 105; boiernași 835; citație 519; divan 319; dovadă 9, 36, 39, 96, 133, 305, 408, 428, 542, 628, 743; egumen 303; episcop 205; ispravnici 104, 215, 310, 388, 406, 442, 492, 525, 630, 662, 666, 879, 896; megieși 96; meu. 45, 128, 186, 228, 423, 585, 589, 849; mitropolit 74, 550; vornic 849.

carte de alegere, 8, 38, 126, 181, 257, 271, 278, 433, 656, 710, 783, 849, 902, 919, 921.

carte de așezământ 323, 539.

carte de blestem, amanet 559; arhimandrit 138; bătrni 928; cercetare prin ~ 78, 81, 175, 212, 225, 307, 311, 375, 386, 460, 492, 585, 633, 654, 670, 688, 812, 817, 835, 840, 921; de la divan 225, 682; domn 38, 219, 357; episcop 67, 493; epitrop 417; epitropie 513; hotărnicie 62, 76, 219, 229, 271, 402, 493, 500, 502, 729, 914, 915, 919; ispravnici 791; împrejurași 289, 463; împrejurare 444; judecată 163, 343, 360, 489, 501, 783, 816, 822; mărturie 7, 45, 59, 71, 192, 267, 337, 398, 433, 444, 596, 729, 783, 804; megiași 109, 455, 689; meu. 105, 187, 249, 267, 276, 287, 301, 307, 491, 492, 693, 699, 782; mitropolit 76, 148, 212, 260, 265, 268, 331, 460, 742, 811; patriarh 88, 356, 565; pñit 129, 143 464, 595, 647, 809; reclamant 102, 145, 258, 357, 696; sat 265; vameș 47; vămi 463; vânzare 436; zapis 38.

carte de cercetare 271, 742.

carte de cumpărătoare 269, 423.

carte de danie 139, 182, 341, 390, 543, 573.

carte de despărțenie, arhiereu 242; episcop

321; mitropolit 164.

carte domnească, pentru abuzuri 892; ajutoare sărac 859; catagrafie 875; cercetare 18, 31, 270, 455, 666, 718, 877; citare părți 26; control 687, 922; danie 408; datorie 33, 181, 200, 205, 267, 292, 305, 384, 385, 388, 395, 416, 421, 434, 462, 510, 514, 611, 622, 625, 693, 697, 723, 746, 763, 766, 792, 869, 871, 872, 883, 889, 908, 910; dări 429, 482, 642, 900; dovadă cu ~ 842, 857; edilitate 870; gloabă 686; hotărnicie 28, 38, 278, 426, 502, 608, 649, 782, 879, 882, 884, 885, 888, 894, 906, 911, 914, 915, 918, 919, 921, 923; iernărit vite 199; împresurare 307, 391, 891; întărire anafora 166, 308, 676, 695, 717 și passim; întreținere copie 904; lefi 776; menț. 2, 25, 36, 46, 80, 81, 103, 106, 113, 120, 133, 163, 176, 219, 270, 312, 412, 508, 513, 570, 662, 675, 836, 849, 851, 895, 901, 903; mezat 123, 422, 890; moară 255, 707, 768; moștenire 603, 866, 876, 927; mustrare 769, 861; negustori 405; orînduire 6, 57, 58, 173, 234, 389, 481, 598, 722, 873, 887, 907; pagube 912, 920; penal 9, 526, 605, 627, 720, 733, 770, 858, 905, 909, 917; plăieși 41; plocon 107; porunci 562, 580, 602, 606, 685, 690, 723, 737, 764, 771, 778, 849, 926; privilegiu 773; protimisii 92, 249, 301, 387, 641, 646, 925; respingere hotărîre 20; scutelnici 183; stăpînire 22, 83, 266, 276, 286, 290, 419, 497, 625, 664, 709, 725, 742, 748, 844, 899; stricăciuni 663; suhaturi 92; treapăd 686; țigan 140, 191, 371, 643, 772, 898, 916; vamă 310, 331; venit 929; vînzare 747; vornicie (vornice) 25, 115; zestre 277.

carte de epitropie 10.

carte de ertăciune 191, 786.

carte de exoftlisis 356, 774.

carte de hotărnicie, boieri 12 (6 boieri), 61, 105, 124 (48 boeri), 133, 212, 219 (doi boieri), 463, 501 (3 boieri), 508 (24 boieri), 572, 581 (6 boieri), 809, 928; comis 133; dovadă 62, 96, 139, 236, 265, 269, 338, 363, 364, 463, 477, 499, 508, 654, 700, 713, 815; ispravnici 341, 806; logofețel 402; portărel 807, 884; sluger 230; stolnic 565.

carte a împărașilor 123 (cartea 23-a), 157 (a 24-a), 197 (a 35-a), 206 (a 50-a), 285

(a 23-a), 340 (a 2-a), 449 (a 3-a), 571 (a 10-a), 664, 786.

carte de împărțeață 806.

carte închisă 61.

carte de judecată, agă (vel) 707, 826; ban (vel) 212, 425, 664, 807; boieri 7, 12, 81, 106, 237, 341, 425, 552, 691, 789; caimacami 59, 209, 230, 244, 273, 284, 286, 297, 326, 382, 822, 862; căsăpie 237; cercetare 891; cremenalion 225, 827, 845; danie 323; departamentul al 2-lea 225, 248, 291, 324, 347, 414, 437, 467, 501, 523, 535, 626, 671, 791; divan 135, 186, 499, 567; domn 54, 57, 72, 891, 894; dovadă prin ~ 14, 20, 28, 56, 62, 112, 117, 123, 210, 211, 235, 243, 260, 286, 290, 298, 300, 311, 339, 341, 343, 355, 361, 363, 369, 406, 425, 449, 476, 501, 520, 541, 574, 581, 596, 631, 653, 683, 708, 755, 756, 824, 829, 836, 840, 843; episcop 236, 323, 343, 364, 477, 479, 822; executare 706; hotărnicie 844; ispravnici 25, 56, 78, 98, 146, 212, 217, 232, 235, 252, 263, 271, 272, 288, 299, 313, 318, 362, 364, 394, 406, 441, 446, 468, 521, 528, 572, 619, 639, 645, 654, 674, 681, 682, 703, 754, 791, 828, 836, 844, 881, 902; împrumut 186; medelnicer 758; menț. 14, 126, 249, 361, 363, 384, 395, 417, 423, 491, 510, 512, 513, 523, 526, 567, 644, 646, 664, 716, 781, 785, 797, 799, 836, 851, 928; mezat 604; minor 925; mitropolit 552, 602, 752, 812; paharnic 656, 798, 833; plată 196; sărdar 802; staroste 702; stăpînire 18, 294, 393; stolnic 452; sătrar 572, 689; vornic 338, 574.

carte legată 924.

carte de mărturie 59, 71, 323, 488, 679.

carte de răscumpărare 12.

carte de rînduală 192, 389.

carte de socoteală 200, 597, 673, 702.

carte de stăpînire 104, 265, 276, 343, 473, 530, 576, 807, 815, 840, 925.

carte de tovărășie 697.

carte de vătășie 31, 920.

carte de vechille 225.

carte de vînzare 788.

carte de vînzare 322.

carte de volnicie 107, 779.

- carte de zestre* 418, 552.
- carvasara*, vămuire la ~ 3, 10, 282, 831.
- casă*, amanet 459, 545, 557, 607; chirie 469; copil de ~ 571 (passim); danie 235, 407, 721; datorie pentru ~ 250, 422, 477, 478; daune 95, 181, 196, 306, 358, 533; diată 106; dijmă 294; hotar (hotărnicie) 519, 781; pe loc străin 517, 839; mezat 326, 422, 553, 565, 658, 785, 890; moșie cu ~ 268, 290, 312, 586, 639; moștenire (periusie) 27, 152, 163, 202, 247, 286, 290, 401, 516, 584, 716, 822; patrimoniul 63, 68, 94, 250, 285, 286, 676, 867, 922; părintească 11, 27, 37, 324, 519, 853; pecetluire 88, 478; cu prăvălie 522; pricina pentru ~ 37, 43, 202, 206, 213, 296, 324, 326, 408, 413, 425, 441, 454, 481, 489, 491, 564, 574, 587, 665, 671, 672, 677, 684, 716, 747, 753, 762, 774, 853; protimis (răscumpărare) 55, 91, 213, 324, 672; schimb 453; socoteală pentru ~ 580, 723, stăpînite 6, 29, 83, 106, 220, 315, 363, 375, 424, 592, 690, 780, 901, 920; sulf 47; venit 41, 580, 723; cu vii 588, 744; vînzare 184, 231, 301, 324, 411, 495, 747; zapis de ~ 363, 736; zălog 97, 112, 184, 196, 267, 306, 531; zestre 27, 74, 378, 613, 693, 726.
- casap* debitor 413.
- casnic* obligat la clacă 188.
- caș*, arendă 374, 562; pagubă pentru ~ 92; preș 176, 189; pricină 739; vamă 176; vâtaf ia ~ 8, 651.
- cașcaval*, adet în ~ 872; datorie 125; comerț 305, 415, 546, 644; vamă pentru ~ 813.
- catagrafie*, avut 33, 516, 563, 586; casă (patrimoniul) 875; ispravnic 88; logofăt 368; moștenire (periusie) 64, 185, 197, 551, 603, 867; soroc 197; staroste 6, 875; vameș 637; zestre 197.
- catalog*, cercetare 176, 233, 814; domnesc 283, 813, 855; pecetluit 176; vamă după ~ 283, 310, 400, 813, 814, 835, 855, 920.
- catană*, pîrit 588; reclamant 89.
- catastih*, așezămînt cu ~ 599; avere 570; bresle 773; catagrafie 64; cercetare 466, 504, 632, 900; de cheltuială 317, 415; cheazăsie cu ~ 875; pentru cislă 475; pentru dajdii 663; dătorie în ~ 65, 141, 234, 392, 394, 395, 441, 563, 712, 801, 883; dietă 169; dovadă 169, 187, 234, 305, 389, 418, 441, 616, 630, 678, 703, 712, 773; epitropie 10, 48, 198, 321, 392, 816; furt de ~ 892; de împărțeală 599; lefuri 863, 874; de lipsuri 539; marfă 13; milostenie 883; moștenire (periusie) 235, 336, 392, 560, 803; pecetluit 187, 236; pitire (dosire) de ~ 850; simbrie 496; socoteală 54, 134, 150, 171, 374, 580, 655, 816; tovărăsie 234, 466; țigani 3, 259, 765; vămă 900; venit 69; vie 69; vînărici 420; vistierie 3, 259; vînzare 33; ze-ciuială după ~ 63.
- catahrisis*, abuz 774; speculă 182.
- cavaf* pîrit 40.
- cazan*, chirie 415; pricină pentru ~ 160.
- cazangiu* cumpără casă 112.
- caznă*, cercetări cu ~ 270, 583, 647, 818, 865.
- ceaprazar* pîrit 248.
- ceară*, arvună pentru 528; chirie în ~ 517.
- ceartă* cu bătae 5.
- ceas*, bătae 50; cășării (distanță) 784.
- ceasornic*, pentru datorie 137; pentru telalic 553.
- ceasornicar* împrumută bani 308.
- ceată* (cete), invoice 783; moșneni 8, 374, 787, 800, 815; pîrită 815; reclamată 212, 472, 815; vâtaf la ~ 3, 8, 31.
- ceauș*, agesc 552, 665, 671, 763; creditor 763; reclamant 552, 671.
- de aprozi*, 17, 24, 48, 49, 51, 63, 72, 200, 214, 215, 220, 225, 232, 236, 255, 296, 297, 299, 310, 323, 324, 327, 338, 339, 353, 366, 394, 430, 438, 444, 451, 457, 458, 465, 473, 489, 494, 496, 499, 501, 513, 522, 526, 533, 539, 543, 547, 548, 555, 569, 572, 573, 574, 598, 613, 619, 623, 640, 644, 645, 658, 661, 680, 682, 699, 700, 707, 709, 718, 724, 728, 734, 752, 755, 785, 792, 802, 813, 814, 815, 826, 839, 848, 871, 921; aduce părțile la judecată, passim; comis 51; epitrop 513; execută 297, 522, 530, 539, 598, 658, 814, 839, 871, 921; jalbă cu ~ 299, 323; judecător 640, 848; pîrit 513; zapciu 353, 366, 522, 533, 658, 718, 724, 814, 839, *de breastă*, menș. 773.
- de copii*, debitor 86; mumbașir 212; recla-

- mant 99; al neguțătorilor 504.
de păhărniceii, aduce părțile la judecată 570; slugă domnească 913; zapciu 570.
de slujitori, cercetare prin ~ 299; menț. 367; pîrit 819.
spătăresc, curier 687, 776; epitrop 452; pîrit 473.
za visterie, cercetare 456; cumpărător 128; epitrop 522; ispravnic 748, 892; judecător 748; martor (menț.) 581, 660; pîrit 15, 21, 123, 159, 392, 578, 799; reclamant 67, 384, 420, 721, 813; vameș 813; vechil 358; vînzător (menț.) 840.
- cerere*, cu cale (admisibilă) 177; la divan 290; de executare 270; de răscumpărare 411; a reclamantei 510; tardivă 411.
- cercetare*, pentru alegere 730; cu amănuntul 133, 305, 360, 596, 697, 782, 829, 836; aprod 310; ban 559, 638; cu bătaie 627; cu blestem 782; boierii 24, 167, 532, 581, 699, 718, 730, 733; caimacam 61, 249, 479, 501, 810; carte de ~ 104, 192, 278, 742, 807; cu cercări 847; condici (județ) 559; datorie 384, 395, 421, 462, 697; departament (al doilea) 747, 829; divan 54, 290, 324, 385, 395, 421, 514, 526, 709, 881; domn 67, 135, 225, 239, 327, 380, 559, 562, 596, 641, 666, 690, 697, 738, 810, 844, 865, 879; dovadă 483, 670, 773, 881; ezamen cu ~ 58; episcop 822; hotărnicie 181, 307, 493, 807; hoție 865; după hrisoave 807; ispravnicii 101, 104, 135, 225, 226, 246, 255, 271, 276, 278, 307, 418, 380, 382, 416, 419, 454, 460, 462, 514, 622, 627, 666, 690, 729, 737, 768, 790, 792, 812, 865; împrumut 385; la loc 67, 246, 289, 327, 581, 620, 670, 730, 742, 790, 844; judecată 679, 748; mitropolit 66, 165, 334; moșie 18, 289; moștenire 225; mumbașir 778; păcurari 24; prepunere 164; protimisis 249; scule 336; soroc 71; staroste 167, 171; în taină 54, 917; țigani 966; vechil 585; vie 902; zapis 730.
- cerceii*, pentru datorie 250; menț. 302, 580; pentru preț 290; pricină pentru ~ 397; zălog 223, 586.
- cerneală*, dregere cu ~ 212.
- cerșetor* martor 427.
- certare*, cu bătaie 526, 773; pîrit 154; reclamant 219, 508.
- cetași*, căpitan cu ~ 887; delnițe 928; diacon cu ~ 402; hotărnicie 103, 133, 887; împresurare 694, 812, 895; jalbă 402, 608; martori 290; menț. passim; moșie 105, 133, 278, 569, 781, 783, 790, 798, 807, 815, 857; moștenire 707; munte 472, 709; pîrți 14, 103, 118, 145, 212, 265, 268, 272, 343, 363, 369, 465, 477, 499, 585, 592, 656, 699, 710, 755, 812, 829, 895; popă cu ~ 124, 145, 209, 246, 268, 477, 569, 608, 609, 710, 783, 790; portărel 261; protimisis 209; reclamanți 61, 124, 133, 212, 221, 236, 278, 388, 402, 438, 499, 502, 530, 569, 596, 609, 674, 689, 699, 709, 710, 781, 783, 790, 798, 807, 857, 928; săteni 501; sinet 165; vâtaf 8, 265; vechil 246; vînzare 163; zapis 145.
- cezvirte* (cezvirți), grîu 539; moșie 363, 798; vie 56, 849.
- chearhanale* menț. 177.
- chehaia de ciohodari* ridică vinovați 651.
- cheltuială*, administrare 37; aminare judecată 70; arendași 194; casă 401; cercetare 101, 455; construcții 77, 518, 707; convenție pentru ~ 493, 537, 645, 709; hotărnicie 80, 260, 266, 508, 776; înmormintare 412; întreținere 193, 200, 361, 412, 555, 789, 816; de judecată 27, 50, 53, 56, 62, 76, 78, 87, 89, 125, 144, 146, 147, 150, 192, 201, 203, 210, 217, 221, 260, 261, 263, 267, 269, 270, 287, 297, 301, 310, 311, 313, 318, 325, 339, 362, 369, 382, 416, 423, 425, 434, 435, 438, 454, 462, 464, 485, 491, 504, 505, 525, 526, 571, 577, 627, 693, 695, 710, 714, 716, 733, 743, 745, 750, 768, 778, 792, 794, 833, 843, 857, 881; moșie 63; petrol 20; prăvălie 136; simbrie 436; treapăd 219, 265; vie 36, 248, 511, 791.
- cherestea*, copaci pentru ~ 260; pricină pentru ~ 440, 817.
- chesagi* (măcelar) marfă 514.
- chezas*, pe bani 601; copil de casă 315; pentru dajdie 841; datorie cu ~ 85, 241, 355, 413, 416, 439, 532, 535, 540, 616, 693, 763, 777, 871; diacon 624; executare cu ~ 335; fiica ~ 893; frate 293; furt 111, 131, 865, 868; giuvaergiu 345; împrumut cu ~ 292, 306, 325, 428, 532, 559, 571; închisoare 131; învoială cu ~ 83; logo-

- fețel 476; măcelar 485; pe om 20, 430, 601, 850; om vrednic 334; pîrit 601, 698, 762; popă 19, 559; pentru preț 142, 257; reclamant 534; scoatere din ~ 561; slugă 698; slujbași 705; socru 20; soroc cu ~ 42, 340; staroste de neguțători 13; țigani 794; vâtaf de țigani 794; pentru vie 890; pentru vite 222, 308, 339, 394, 575, 705, 712, 744, 893.
- chezășie*, avere în ~ 875; cioban cu ~ 111; eliberare pe ~ 131, 818; lepădare de ~ 142, 763; pe om 20; slujitori cu ~ 723.
- chilă*, cumpărare 630; de griu 452, 912; oem în ~ 369; de orz 452, 813; pricină 146.
- chinovar*, scris cu ~ 266, 829.
- chip* semnalmente 9.
- chirie*, acareturi cu ~ 401; așezămînt pentru ~ 839; baltă cu ~ 45, 171, 846; cai cu ~ 598; casă cu ~ 296, 301, 375, 413, 440, 457, 469, 481, 557, 574, 665, 870; cercetare pentru ~ 415; cheltuială în ~ 245; pentru loc casă 247, 358, 422, 456, 497, 517, 522, 533, 620, 636, 658, 684, 753; pentru lucruri 817; pentru marfă 44, 405; odăi cu ~ 614, 846; pivniță cu ~ 513, 557; prăvălie cu ~ 40, 53, 136, 182, 185, 224, 365, 403, 497, 524, 532, 540, 566, 597, 789, 801; pricină pentru ~ 665, 684; pentru sipeturi 45; tocmeală pentru ~ 224; țigani cu ~ 3; venit din ~ 586.
- chiriași*, cheltuială 481; martor 401; protimisis 53; pîrit 358; reclamant 375.
- chirigii*, cercetare 660; transport sare 554.
- chirurgi-baș*, răscumpărare de la ~ 104; socoteală la ~ 450.
- chiverniseală*, pentru clăcași 670; dascăl cu ~ 383; epitrop pentru ~ 122, 198; de leafă 769; plată pentru ~ 356; prăvălie 171; slujbă 705, 723, 728, 769; zestre 213, 324.
- chivernisitor*, pentru minori 64; nu poate zălogi 112.
- cifert*, socoteală pentru ~ 628; vameș 332; la visterie 167, 325.
- cin*, călugări 122; boieri 663.
- cioban*, furt 111, 131; reclamant 651, 668; simbrie 232; ucigaș 856; vamă pentru ~ 176, 920.
- ciohodar*, chehaia de ~ 651; epitrop 48; execută 9; reclamant 206.
- ciomag*, bătaie cu ~ 627; stăpînire cu ~ 840.
- cirac* menț. 697.
- cislaș* al satului 429.
- cislă*, pentru datorie 8; episcop 484; facere de ~ 374; moșneni plătesc ~ 8; preoți fac ~ 475; sătean plătește ~ 429; scoatere din ~ 484.
- cisme*, pîrit pentru ~ 817.
- ciubucciu*, martor 291; mumbașir 291.
- ciumă* menționată 356, 456, 511, 653, 734, 827, passim.
- cizmar* (cismar), chiriaș 497; pîrit 424.
- clmp*, hotar 126, 163, 499; iernare în ~ 562; moșneni ~ 343; de pepeni 428; venit 212; vite la ~ 25, 432.
- ctnepă* menț. 581, 928.
- ctntar*, caș cu ~ 651; domnesc 651; miere cu ~ 833; socoteală pentru ~ 17; unt cu ~ 415.
- ctntăref*, martor 591; menț. 117.
- circumar*, chezaș 111; mărturie 648; reclamant 577; simbrie 347; socoteală 423.
- circumă*, chirie 415; datorie 833; construcție 95, 298, 577, 613; pe moșie 155, 158, 255, 639, 649; pricină 158, 519, 570, 598, 674, 853.
- circumăreasă*, mărturie 648.
- ctrlan*, furt de ~ 794.
- ctrpături*, foae de ~ 464; furt 525; reclamație pentru ~ 816.
- ctștig*, despăgubiri din ~ 155; tovărășie 171, 232, 237, 415, 546, 831; vinărici 788; vorniceii cu ~ 25.
- clacă*, bani 41, 116; de casă 116; egumen cere ~ 463; foae de ~ 260; invoială pentru ~ 884; mahalagii cu ~ 294; mănăstire 158, 227, 670, 884, 895; după obicei 663, 716, 895; pricină 188, 294, 463, 642, 688, 741; scutire de ~ 220; după zapis 895; zile de ~ 260; zlot 116.
- clai* (fin), pricină 41, 188, 670.
- clirici*, adevărîță 511; catagrafie 64; foaie prețuire 216, 251; jurămînt 545, 759; mărturie 117, 121, 356, 413, 712; moștenire 634.
- clironom* (clirionoamă), abagiu fără ~ 344; absent cu ~ 497; ascendent 584; pentru

avut 539; bani 13, 152; casă 290, 671; cercetare 316, 475, 484, 610, 866, 876; copii 604, 677; creditor 834, 830; debitor 161, 395, 468, 571, 811; prin diată 664; fiică 27; fin 412; frate 45, 349, 395, 431; ginere 441; igumen 803; lepădare 395; logofăt (-tel) 518, 701; pentru lucruri 333; mamă 238, 412; marfă 13; pentru mătușe 587; minori 734; moșie 61, 68, 314, 323, 327, 490, 806; moșneni cu ~ 81; moștenire cu ~ 169, 425, 443, 610, 867, 876; moștenire fără ~ 518, 580; munteni ~ 314, 318, 901; nepoți 341; postelnic 68; preot 521; pricină 67, 134, 163, 198, 394, 397, 412, 449, 564, 566, 604, 626, 653, 701, 748; protopop 797; sărdar 573; soră 599; soție 126, 346, 458, 628; văduvie 34, 52, 179; vie 311, 849; vânzare 51, 68; vistierească 153.

clironomie, cumnat 734; prin diată 461; drept de ~ 673; epitropie 185; frate 225; lepădare de ~ 74, 106, 392, 664, 693; părinți 277; popă cu ~ 112; prăvălie 497, 540, 752; pricină 67, 93, 130, 410, 550, 734, 853; de la tată 419, 853; țigan în ~ 490; vie în ~ 330, 785; zapise de ~ 154, 230; zestre 121.

cliros, foaie fără ~ 466.

clucer, amanet (primește) 377; anafora (semnează) 8, 63, 66, 87, 95, 98, 129, 131, 153, 154, 160, 161, 177, 237, 270, 277, 279, 283, 286, 290, 291, 292, 293, 298, 299, 301, 313, 314, 324, 329, 331, 346, 347, 352, 353, 361—363, 366, 369, 371—374, 380, 385, 386, 389, 398, 402, 406, 408, 410, 413, 414, 418, 420, 421, 427, 430, 435—438, 441, 443, 444, 456, 457, 463, 464, 467, 477, 479, 480, 487, 489, 493, 500—502, 504, 505, 509, 513, 518, 519, 526, 527, 534—536, 538, 541, 546, 548—550, 552, 553, 555—557, 559, 572, 574, 576, 580, 581, 583, 584, 592, 593, 595, 596, 598, 615, 620, 623, 654, 656, 664, 671, 673, 675, 686, 695, 696, 699, 700, 709, 710, 716, 726, 728, 733, 741, 742, 745, 753, 755, 777, 781, 786, 790—793, 797, 802, 805, 808, 812, 819, 820, 825, 827, 831; arbitru (în succesiune) 277; de arie 184, 874; caimacam 244, 249, 270, 273, 287, 297, 304, 350, 361, 367, 382, 405, 408, 417, 443, 471, 487, 493, 494, 504, 527, 537, 559, 560, 606, 608, 657, 679, 699, 710, 756, 769, 788, 807, 810, 821, 822, 857, 868, 869, 883, 904, 915, 925, 929; catagrafie 516; cercetare 83, 244, 249, 273, 320, 350, 367, 443, 465, 472, 487, 493, 537, 575, 673, 831, 869; chirie 684; cumpără 408, 420, 502; datorie 203, 353, 389, 527, 696; epitrop 66, 398; execută 405; hotărnicie 145, 268, 244, 402, 487, 493, 501, 741, 809, 840, 857, 918; hrisov (semnează) 126, 145, 166, 773, 849, 853; ispravnic 36, 193, 382, 575, 598 (menț.) 673, 809; împărțeală (semnează) 277; împrumut 374, 389, 853; judecă 12, 36, 58, 297, 298, 361, 417, 467, 493, 560, 640, 699, 756, 774, 807, 822; leafă (primește) 719, 863, 874; marfă (dă) 514; mărturie 312, 408, 701, 829, 901; moară 622; moșie 274, 418, 550, 617, 911; munte 28, 374; pîrit 29, 80, 288, 312, 316, 418, 433, 728; răscumpără 929; răvaș de la ~ 389; reclamant 363, 460, 684, 696, 741, 897; schimb 442; socoteală (face) 203, 673, 801, 838; țigan (iartă) 191; vie 460; vinărici 420; vinde 126, 901, 928; zapis 184, 389, 442; zeciuală (pricină pentru) 764; zestre (reclamă) 279.

clucereasă, pîrită 183, 314, 377.

cneaz (Cantemir) 142.

coasă, clacă 294.

cobzar, țigan 448.

codru de pămînt, cotropire 101, 585; pricină 124, 212, 537, 617; stăpînire 105, 175.

cojocar, creditor 469; diată 357; martor 784; pîrit 237, 450, 459; pricină 789; reclamant 459; socoteală 450; vânzare 112.

cojocărie, marfă 17; neguțătorie 459; pricină 450; tovărășie 44.

colac, pentru hoți 494; pentru vită pierdută 25.

colonel menț. 491.

comandir (comendir), al județului 310; poruncește 204; taxă la ~ 436.

comis (vel), anafora (semnează) 8, 70, 75, 80—82, 85, 96, 99, 103—106, 113, 118, 123—126, 128, 135, 136, 142, 143, 146, 148, 157, 159, 177, 179, 182, 196—198, 200, 201, 211, 215, 217, 219, 226—228, 230, 236, 251, 245, 252, 258, 259, 264, 266, 267, 271, 273, 280, 281, 284, 285, 288, 295, 300, 303, 305, 306, 312, 316, 319, 324, 326, 327, 332, 337, 338, 340, 341, 343, 345, 347, 349, 354, 355, 357—

- 359, 381, 387, 391, 395, 396, 401, 411, 419, 423—425, 428, 434, 439, 442, 446, 447, 449, 451, 452, 459, 462, 465, 468, 470, 473, 478, 485, 491, 495, 497, 499, 506, 507, 510, 511, 520, 521, 523, 531, 540, 542, 543, 547, 560, 566—568, 571, 573, 575, 578, 582, 589, 597, 600, 601, 615, 619, 620, 626, 629, 631, 644, 647, 652, 653, 660, 661, 665, 668, 679—681, 683, 689, 698, 703, 708, 709, 713, 734, 736, 746, 752, 754, 760, 788, 799, 806, 823, 832; arbitru 490; cercetare 379; creditor 241; ctitor 891; cumpără (menț.) 654, 891; debitor 203; hotărnicie 363, 483, 502, 565; hrisov (semnează) 145, 166, 773, 849, 853; ispravnic 123, 836, 898; împărțeală (semnează) 584; judecă 774, 836; leafă (primește) 719; mărturie 123, 598, 630, 701, 829; mezat (scoate la ~) 123; moșie 109, 169, 619, 911; moștenire (perusie) 185; pîrft 169, 211, 437, 555; protimis (reclamă) 548; reclamație 286, 467, 548, 619; țigani (stăpînește) 898; vînzare (menț.) 218; dă zapis 108.
- comision* avere 286.
- comisionar*, împărțeală prin ~ 286.
- comisoae*, reclamantă 525; vînzare 795.
- conac* (a conăci), cheltuială pentru ~ 211, 223, 317, 776, (menț.); dare la ~ 813.
- conacciu*, portar 141; reclamant 141.
- condei* (condie), în catastih 141; în diată 417; împrumut cu ~ 186, 205; plata în ~ 723; scriere cu ~ 384, 829; socoteală (cont) 70, 141, 216, 277, 274, 415, 436, 515, 546, 653, 677, 697, 830, 831, 838, 871.
- condică*, carte de judecată 576; carte a moșiei 175; chezașie 540, 705, 865; dijmă 895; divan 115; dovadă 30, 218; epitropie 637; furt 892; hrisov 773; a judecății 433, 471, 559, 602, 868, 874, 916; a județului 562, 575, 743, 865; lefuri 719; mărturie 715; a Mitropoliei 637, 715; a mănăstirii 175, 218, 576, 661; de obicei 227; pecetluită 719; a portăreilor 667; a pușcării 207, 854; rămasuri în ~ 321, 637; vînzare în ~ 743; zapis în ~ 526.
- condicar*, al județului 559; logofețel 559; vechil 559.
- congres* menț. 47.
- contract* (contract) de tovărășie 138.
- copaci*, hotărnicie prin ~ 508; pricină pentru ~ 788, 260, 487, 582.
- copie*, după acte 212; anafora 53, 712; carte 28, 542; condica pușcării 58, 854; danie 895; diată 168, 560, 664; dovadă 113, 118, 124, 168, 169, 212, 330, 454, 513, 542, 560, 664, 680, 712, 802, 843, 854, 880, 895; hotărnicie 118, 879, 880; hrisov 124, 129, 169, 338, 502, 843; judecători 417, 471, 513, 802, 881; pitac 860; zapis 59, 680, 829, 896; zestre (luare de ~) 454.
- copil* (copii), danie 771; epitrop pentru ~ 198, 563; la învățătură 200; moștenitori 516, 829; natural 904; pricină 73, 704, 795; reclamant 105, 132; schimb 467; de suflet 428.
- copil din casă*, acte prin ~ 757, cercetare 415; chezaș 315; citează părțile 161; cumpără 574; execută hotărîre 571; mumbașir 101, 584; pîrft 326, 497; vataf de ~ 234, 276, 305, 308.
- copil de divan*, aduce părțile 21, 59, 87, 218, 528; cercetează 197; execută 359; hotărnicie 894; mumbașir 39, 325, 361, 400, 894; slugă domnească 125, 176, 288, 417, 657, 886; vataf de ~ 199, 332, 428.
- copil de vistierie*, curier 187, 315, 453, 464, 492, 711; execută 563; mumbașir 662, 887; om domnesc 492; sluga domnească 187, 315, 464, 711, 887.
- cositor* moștenire 162.
- coșar*, pricină pentru ~ 857.
- coteț*, de pește 373, 581; pricină 373, 581.
- cotopire* de pămînt 101.
- cot*, măsură 690; pecetluit 690.
- cramă*, pricină 220; vie 181, 220, 321, 330, 588.
- credință*, prin blestem 310; dovadă 234, 676, 696; iscălitură pentru ~ 286; jurămint 8; marfă în ~ 820; mărturie 177, 224, 287, 508, 729, 773; zapis 323, 787.
- cremenalion*, catastif 874; departament de ~ 480, 863, 874, 907, 910; judecată la ~ 382, 509, 772, 818, 845; judecători 58, 593, 848, 854.
- crezămînt*, în divan 853; martori 480, 672; tovărășie 866.
- croitor* (croitori), breaslă 702; chirie 566; datorie 200; martor 462; moșie 663; pîrft 566; prăvălie 497; reclamant 405, 428, 817; terzibașă 873; vechil 55.
- cruce*, hotar 32, 271; schimb 564, 587.

ctitor, biserică 420; comis (biv vel) 891; domn 169, 621, 832; episcop 511; mănăstire 83, 169, 477, 513, 832, 891; spătar 513; vistierie 513.

cules, judecată 186, 612.

cumnal, martor 249, 307, pricină 286, protimis 249, 286, 646.

cumpanie, proesti 157, 867, 875, 908, 910; neguțători streini 875; tovărășie 193.

cumpărătoare (cumpărători), întărire 849; moșie 126, 147, 260, 266, 276, 287, 290, 309; protimis 249; rea 112; țigan 743, 745; vie 56; vin 423; zapis 140, 147, 276, 523, 742, 810, 829.

cumpărător, casă 301, 747; mezat 123, 588, 658; moară 255; moșie 61, 327, 460, 483, 609, 707, 710; negustor 193, 379; venit 852; vie 36, 747; zaherea 660; zapis 40, 707.

cumpăt, cercetare 860, 917.

cununie, căsătorie 100, 242, 321; fără ~ 904; haham 173; după lege 486; logodnică 152; preot 448; promisiune de ~ 759; țigan 3, 39, 73, 371, 448, 509, 563, 624, 704, 743, 772, 827, 845, 916.

cupar zălog 674 (menț.)

cupeș, anafora 466, 469, 496; hotărnicie 236; marfă 546; mărturie 42, 598; pîrit 678; protimis 567; reclamant 194, 248, 567; socoteală 44, 167.

cupțor de cărămizi 743.

curama, creditor la ~ 392, 522, 531, 545; moștenitori 225; a păgubiei 44.

curator, minor 925; risipitor 561.

curătură, hotar 694; pădure 812.

curele hotărnicie 781.

curgere pricini 270, 659.

curte, case 333, 457; circumă 613; domnească 30; ispravnic de ~ 773.

curvie, judecată 685, 687; patimă 715; protopop 685, 687; reclamant 749; sătrăreasă 655; țigan 704.

cusur, bănuială 835; datorie 156, 291, 394, 697, 820; dobîndă 352; furt 865; pagubă 583, 621, pricină 769, 864; vină 778; vînzare 833; zapis 598.

cutie, episcopie 859; milostenie 405, 518, 773, 876; mort 185; pecetluită 717; preoți; reclamant 349.

cuvîință în fața judecății 913.

cuvîni, ertăciune prin ~ 191; judecată 308; tacrir 782.

D

dajdie, ajutorință 475, 484; bani 674; chezaș 841; dajnic 472, 613; fugari 629; 654, 656, 841; iertare 912; lude 662, 841; pămîntean 613; preot 326; reclamant 515, 633; scutire 705; slugi 570; stăpînire 472; țigani 3; ungureni 79; vistierie 79, 613, 631.

dajnici pîriți 613.

damga, pecetluire cu ~ 589.

danie, către biserică 182, 511, 732; casă 390, 407, 408, 564, 587; căpitan face ~ 721; ceauș primește ~ 721; copie 895; diată 156, 804, 840; domn face ~ 620; egumen primește ~ 250, 564; fiu face ~ 840; jupîneasa face ~ 732, 895; cu mărturii 182, 840; către mitropolie 257, 409, 455; către mănăstire 53, 79, 94, 124, 163, 266, 276, 407, 477, 513, 543, 620, 661, 670, 680, 812, 816, 853, 896; moșie 61, 79, 109, 124, 156, 276, 323, 341, 425, 543, 550, 580, 664, 670, 680, 812, 815, 816, 840, 896; munte 28, 201, 455; pivniță de piatră 513; reclamant pentru ~ 560; spătar face ~ 513; țigan 39, 804; ungureni 79; vie 511, 541, 791; vornic face ~ ~ 477; zapis 364, 742.

dar (daruri), de logodnă 152; de luni 74; moștenitor 660; de nuntă 27, 74, 164, 250; preoțesc 320, 687; pricină pentru ~ 397; fără temei 771; țigan 39.

dare, judecată 436; mezat 538.

dascăl, casă 517, 839; depozit lucruri 927; diată 664; hrisov scris de ~ 166, 278; mărturie 488, 513; pîrit 156; răscumpărare 552; reclamant 200, 359, 383, 468; vinărici 138; vînzare 671.

dator, argintar 532; bani (talari) 384, 485, 666, 697, 747, 859, 875, 886; ceauș de copii 86; în diată 822; doftor 535; ispravnic 88; mărgelar 306; neguțători 466, 871, 908; plată 305, 641; după poliță 308; reclamant 232, 306, 466, 670, 726, 817; sătrar 527; tovărășie 871; zălog 311.

datorie, din afaceri 304; amanet pentru ~ ~ 529; arnăut are ~ 468, 528, 601; așezămînt 676; bani (talari) 54, 85, 93, 97, 347, 354, 407, 415, 416, 468, 495, 524, 529, 604, 641, 669, 697, 708, 723, 733, 763, 774, 850, 869, 877, 903; bogasier 380; brașovean 178, 625; case pentru ~

- ~ 358; catastih de ~ 563; căpitan cu 736; cercetare 452, 560, 718, 869; cu chezaș 624; clironomie 52, 853; cojocar cu ~ 469; dobândă 66; dovadă 603; epitropie 816; galbeni 113; împlinire 106, 693; împrumut 241, 361; lucru pentru ~ 909; mărturisire 450; medelnicer 669; mezat pentru ~ 422, 529, 785; mănăstire cu ~ 83; moșneni cu ~ 8; moștenire (perisic) 64, 121, 179, 223, 335, 356, 379, 456, 522, 539, 734, 761, 822; paharnic 796, 924; părintești 178, 353; pitar 132, 785, 913; pirit 137, 234, 321; plată 27, 68, 185, 224, 287, 510, 603, 693, 723; polcovnic 883; pricină 186, 239, 245, 277, 385, 424, 450, 468, 478, 504, 522, 547, 571, 635, 830, 877; reclamant 334, 335, 430, 555, 558; risipitor 48; socoteala 462; soroc 440; soț 164, 766; stolnic 452; turcești 443, 798; vânzare pentru ~ 59, 128, 456, 780; zapis 98, 196, 308, 327, 385, 615, 676, 866; zălog 68, 157; zestre 43.
- datornic* (creditor), absent cu ~ 875; amanet 196; arhimandrit 905; așezământ între ~ 365; bani 267; brașovean cu ~ 625; cercetare 445, 586; clucer cu ~ 516; mărturie 49; mezat 422; moștenire cu ~ 64, 66, 340, 440, 516; negustori cu ~ 281; pităreasă cu ~ 922; plată 238, 253, 304, 603, 905; pricină 60, 238, 253; socoteală 193; soroc 510; turci 563; văduvă 88, 746; vânzare 49, 531; zapis cu ~ 395, 826; zălog 680; zestre 514.
- daturi*, dovadă 305; plată 305, 547.
- dava*, căutare 131, 204, 306, 334; creditori 334; pentru hotărnicii 879; împrumut 184; menț. 452, 757; pentru pagube 598; pentru pământ 880; pirit caută ~ 204, 598; reclamant caută ~ 131; sfârșit 71.
- davagiu*, brașovean 888; hotărnicie 880; judecată cu ~ 90; martori 452, 793; menț. 299, 452, 837, 880; moșneni 879; neguțătorăș 913; pentru prăvălie 456.
- dăruială*, danie 323.
- dăsași*, furt 111; în păstrare 818.
- dăscălicători* din moși 815.
- dăscăliță* pirită 117.
- dăzghinare* în familie 771.
- dăzlogire* prin răscumpărare 798.
- de-a valma*, competență 4; moșie 681, 707, 798, 802, 809; stăpînire 8, 812; vânzare 674.
- deal*, hotar 271, 499, 781; moșie 164, 695; vie 299, 300, 329, 330, 386, 420, 511, 586, 657, 661, 675, 690, 785, 835, 849, 902.
- debitor*, soroc 354; viticultor 588.
- deget*, pentru pecete 787; pe zapis 307, 787.
- delnițe*, cercetări 812; livezi 755; moșie 96, 165, 812, 896, 918; moșneni 812; pricină 165, 755, 896, 928; răscumpărare 928; stăpînire 268.
- departament*, passim; anafora 200, 408, 478, 513, 604, 648, 669, 833; apel de la ~ 597; boieri 30, 224, 863; condica 868; cremalion 706, 719, 756, 779, 827, 868, 874, 907, 916; datorie 200; 478; hotărîre 103, 313, 339, 523, 631, 752, 776, 898; judecată 77, 105, 112, 114, 118, 123, 133, 137, 144, 170, 212, 219, 247, 248, 291, 308, 311, 323, 324, 347, 376, 360, 385, 398, 401, 408, 412, 414, 415, 431, 437, 438, 440, 441, 450, 457, 481, 489, 501, 524, 526, 535, 536, 551, 552, 557, 558, 565, 569, 576, 590, 596, 608, 609, 613, 620, 628, 635, 643, 654, 671, 677, 697, 699, 700, 709, 710, 743, 751, 777, 789, 791, 792, 796, 801, 807, 808, 815, 824, 829, 835, 881, 898; lefi 719; protimisii 301; tovărășie 546.
- deputați* judecători 664.
- desăvîrșire* judecată 649.
- desfăimare* (defăimare) zapis 928.
- despărțire*, divorț 173, 845; haham 173; fără temeii 845.
- despecetuire* casă 88.
- diacon*, carte de blestem 492; chezaș 623; comerț 833; cumpără 298, 402; dascăl 927; datorie 624; daune 161; hotărnicie 84; ieromonah 591; livede 844; martori 489, 552, 901; menț. 591; 700, 749, 793, 851; moșie 654, 782, 807; moșnean 101; omor 471; pirit 161, 290, 369, 438; 530, 623, 825, 833; pricină 84, 690, 781; protimisii 443; reclamant 75, 87, 124, 165, 212, 266, 288, 575, 654, 699, 782, 807, 844; vechil 585, 661; vinde 572; zapis 298, 572, 683, 790, 815.
- diaconeașă* pirită 928.
- diafora*, cercetare de ~ 139; jalba pentru ~ ~ 37; neînțelegere 47; socoteli 17.
- diagramă*, în carte de judecată 61; a neamului 81.
- diamanturi* (diamanțele), amanet 559; pricină 397, 580.
- diastimă*, clacă după ~ 116; perioadă 206, 827.

diată (diată, dieți), avere prin ~ 560; bani prin ~ 37, 357; bolnav 550; casă 564, 574, 587; cavaf cu ~ 40; cercetare 94; cironomie cu ~ 550; copie după ~ 169; danie prin ~ 156, 257, 840; datorie prin ~ 352, 357, 522; dovadă 94, 164, 168, 230, 299, 332, 333, 340, 352, 356, 364, 518, 560, 696, 712, 734, 803, 840; epitrop 333, 340, 370, 822; împrumut cu ~ 280; jupnița 512; logofăt 336; mamă cu ~ 664; mărturie 61, 364, 729; menț. 523, 866; „cu mințile schimbate” 550; mitropolit 610; la mănăstire 266; moșie 68, 664; moștenire 106, 208, 335, 346, 368, 397, 417, 664, 672; nesocotită 521; paharnic cu ~ 925; pirît 168, 518, 734; popă cu ~ 604; postelnic cu ~ 804; rea 235; reclamant cu ~ 230, 245, 299, 332, 333, 340, 356, 417, 560, 803, 840; rudenie prin ~ 348; socoteli 522; soț 346, 723; sătrărească 822; tată cu ~ 245; vie 329; zapt de ~ 293; zestre cu 461.

dichiu al mitropoliei 298.

dijmă, bani pentru ~ 41; condică de ~ 227; egumen 823; fîn 227; heleșteu 823; hotărre 852; mitropolie 741; moșie 24, 102, 470; moșneni, 230, 271, 409; după obicei 220, 227, 470, 895; paharnic 418; pirîți 81, 188, 265, 729; postași 158; pricină 642, 784; răscumpărare 227; reclamant 104, 312, 670; refuz 409; sătrar 470, 777; semănături 294, 491, 716, 884; țigani 3; vie 586; după zapis 895; zeciuala pentru ~ 169.

dijmărit, scutire de ~ 6; slujba de ~ 900;

dijmuire, isprăvnicele 444; moșneni 502.

diministrație, logofăt al ~ 408.

discolie, pericol de ~ 45.

dispoziție domnească, abuzuri 651; datorii 692; moștenire 657; vameș 651; vătăf lăutari 5; vătăf de țigani 3; venit 730; vinovat 852.

divan, anafora passim; apel 145, 177, 225, 238, 248, 260, 286, 307, 359, 550, 559, 593, 602, 606, 646, 680, 816, 842, 849, 899; canțelarie 829; cercetare la ~ 8, 128, 133, 174, 181, 197, 200, 218, 237, 243, 395, 790; al Craiovei 131, 286, 361, 499, 559, 560, 567, 609, 710, 807, 874; datorie 21, 205, 245; debitor 532; domnul în ~ 45, 54, 123, 162, 180, 309, 546, 625, 730, 774, 841, 887, 893; pentru fals 286; hotar 128, 181; împrumut 186; jalbă la

~ 38, 41, 219, 542, 593, 602, 894; judecată la ~ 11, 24, 52, 55, 65, 101, 106, 179, 188, 192, 202, 206, 209, 216, 249, 255, 261, 266, 267, 276, 277, 278, 286, 287, 290, 292, 301, 305, 308, 310, 324, 344, 384, 385, 387, 433, 445, 457, 467, 472, 493, 494, 526, 571, 622, 625, 653, 676, 693, 697, 792, 829, 881, 896, 901, 902, 925, 928; jurământ la ~ 653; leafă ~ 863; logofătul de ~ 692; martori 46; moștenire 202; mumbașir 187, 260, 627; petrol 24; piră 707, 911; protimisii 209, 301, 387; rejudecare 421, 550; țigani 168; vătăf de ~ 245, 287, 308, 384, 388, 562, 571, 676, 716, 748, 825.

divaniși (boieri), judecă 863, 874; martori 829.

dîrste, rumân cu ~ 790.

dobitoace, datorie (plată în ~) 120; furt 735, 764; injunghiere 177; luate în silă 339; moștenire 235, 653; pagube 255, 487, 663; pricină 27, 39, 260, 615; schit cu ~ 166; vamă pentru ~ 814; vînzare 11; zapis 853.

dobîndă, așezămint 571; căpitan ia ~ 559; cojocar cere ~ 469; copil dat pentru ~ 666; cuantum 8, 203, 267, 308, 361, 385, 425, 465, 475, 531, 571, 591, 678, 712, 728, 853; creditor 238; datorie cu ~ 8, 15, 17, 377, 514; divanul fixează ~ 21; la dobîndă 853; pentru furt 494; împrumut cu ~ 68, 97, 98, 179, 205, 234, 267, 352, 361, 369, 399, 478, 484, 507, 557, 559, 616, 639, 712, 853; încărcare ~ 475; pentru marfă 178; menț. 43, 45, 52, 66, 68, 114, 137, 142, 150, 159, 184, 194, 234, 287, 291, 293, 298, 322, 325, 354, 356, 374, 415, 425, 449, 462, 466, 470, 524, 532, 534, 547, 597, 626, 697, 782, 794, 799, 820, 830, 838; moștenire 34, 311; neguțatori 193, 678; plată 119, 359, 424, 459; pricină 40, 54, 159, 167, 196, 469, 507, 546, 816, 822; scutire de ~ 467, 777; simfonie pentru ~ 309; socoteală 250, 801; soroc 378, 534; staroste socotește ~ 250; sătrăreasă 827; tovărășie 831; la turc 666; vînzare 520; zapis 327, 389, 615, 669; zalog cu ~ 851.

doftor (dohtor), cumpără moșie 86; danie 390; dator 535; furt de la ~ 437; împrumut 45; moștenire 610; vinde țigan 467.

doică, epitropă 925; plată 723.

domn: *carte domnească* (menț.) 72, 81, 106, 113, 123, 163, 266, 284, 312, 338, 343, 408, 418, 425, 442, 492, 570, 581, 675, 829, 836, 849, 851, 853, 895.
cumpără 184, 218, 227, 236, 790, 795.
dăruie menț. 7, 71; *ocolniță* 81, 109; *sălaşuri* 71; *delegă* 18, 197, 421, 837.
hotărâște, *impărțeală* 8, 164; *împrumut* 496; *jalbă* 36, 62, 81, 181, 261, 332, 408, 442, 664, 707, 840; *jurămint* 142; *loc* 358, 842; *moșie* 126, 265, 780, 836, 851, 853, 857, 897; *neurmărire* 35; *prăvălie* 497; *protimisis* 55; *răzmiriță* 211; *tilhar* 90; *țigani* 168.
hrisov, menț. 8, 12, 14, 96, 101, 108, 113, 126, 139, 163, 165, 166, 169, 180, 212, 265, 276, 312, 338, 418, 420, 444, 491, 493, 501, 502, 585, 619, 694, 709, 783, 842, 843, 895, 896, 916
întărâște *accident* 762; *adopte* 235; *adulter* 100; *amanet* 98, 137, 292, 342, 377, 529, 559, 607, 639; *anafora passim*; *apel* 161; *arendă* 79, 470; *arvună* 528; *așezămint* 365, 709; *avere* 437; *bălți* 169; *bătaie* 75, 400; *bigamie* 77; *bilciuri* 282; *casă* 206, 231, 296, 315, 326, 375, 401, 407, 408, 481, 517, 564, 574, 613, 658, 671, 753, 825, 839; *catagrafie* 556; *cășărie* 784; *cheltuială* 70, 80, 219, 314, 317, 372; *chezas* (*chezășie*) 42, 241, 325, 345, 485, 561, 623; *chirie* 53, 136, 182, 247, 684, 789, 846; *circiumă* 95, 519, 570; *clacă* 116, 220; *clironomi* (*clironomie*) 93, 346, 412, 449, 599, 734; *creditori* 49, 440; *crimă* 207, 618, 837; *dajdie* 629; *danie* 169, 247, 670, 721, 840; *dări* 529, 429; *datorie* 42, 47, 82, 85, 86, 87, 88, 97, 98, 111, 114, 119, 125, 134, 137, 144, 151, 153, 156, 159, 193, 205, 217, 224, 237, 239, 241, 244, 252, 253, 280, 285, 291, 293, 304, 306, 319, 325, 328, 334, 339, 340, 347, 352, 353, 354, 355, 357, 359, 361, 365, 377, 381, 389, 399, 423, 427, 428, 435, 436, 437, 439, 441, 445, 447, 449, 450, 452, 459, 468, 471, 475, 478, 485, 506, 507, 524, 529, 531, 534, 535, 547, 555, 597, 598, 600, 601, 615, 616, 623, 628, 635, 648, 650, 696, 702, 708, 711, 712, 726, 739, 750, 751, 759, 793, 794, 805, 811, 820, 830, 841; *daune* (*pagube*) 350, 369, 487, 504, 554, 668, 762, 817, 823; *despărțenie* 321, 655, 715, 834; *diată* 94, 208, 257, 333, 346, 397, 560, 610; *dijmă* 220, 227, 294, 409; *dobindă* 15, 352, 466,

534; *eliberare* 85, 131; *epitropie* 48, 122⁷ 132, 333, 335, 370, 401, 561, 780, 816, 832; *evaluare* 425, 517; *farmece* 342; „*filodorimă*” 800; *furt* (*hoți*) 89, 222, 382, 464, 494, 504, 505, 525, 647, 698, 819; *gloabă* 575; *havaat* 99; *heleșteu* 581; *hotărnicie* 8, 28, 32, 62, 76, 80, 81, 84, 102, 103, 118, 128, 139, 181, 229, 236, 246, 264, 268, 269, 274, 338, 438, 453, 463, 477, 500, 502, 508, 573, 596, 617, 633, 654, 661, 688, 694, 748, 749, 781, 928; *incendiator* 817; *insulte* 479; *împărțeală* 171, 185, 251, 298; *impresurare* 12 (menț.) 258, 265, 271, 316, 338, 402, 433, 444, 463, 465, 473, 493, 573, 659, 679, 689, 713, 741; *împrumut* 21, 198, 239, 345, 540, 557, 559, 639, 703, 777; *jurămint* 142; *leafă* 383; *loc* 390, 533, 537, 620; *logodnă* 152; *marfă* 635, 644; *mezat* 66, 262, 322, 392, 456, 495, 538, 565, 586, 588, 636, 658; *minor* 122, 132, 637; *moară* 135, 313, 372, 518, 542, 621, 732; *moșie* 11, 12, 14, 51, 59, 61, 62, 67, 81, 104, 108, 113, 133, 135, 147, 163, 187, 212, 228, 230, 236, 263, 271, 273, 284, 289, 312, 316, 327, 338, 341, 344, 351, 362, 363, 364, 367, 398, 402, 406, 418, 433, 443, 444, 491, 499, 501, 530, 536, 543, 552, 556, 565, 569, 572, 573, 576, 584, 585, 590, 592, 619, 654, 656, 659, 664, 679, 680, 683, 700, 706, 713, 728, 741, 783, 790, 796, 797, 798, 806, 807, 809, 812, 815, 832, 843; *moștenire* 37, 66, 117, 149, 171, 172, 178, 185, 202, 235, 251, 323, 336, 348, 349, 356, 368, 410, 417, 425, 458, 461, 522, 539, 550, 551, 580, 634, 637, 653, 672, 677, 822; *munte* 79, 96, 124, 180, 201, 272, 318, 465, 472, 473, 631, 689, 710, 755, 783; *ocnă* 393; *oerit* 437, 482; *păcurari* 562; *părăsire* (*domiciliu*) 100, 242; *petrol* 24; *pivniță* 513; *prăvălie* 40, 53, 136, 379, 456, 566, 752; *pretenții* 336; *prapas* 760; *răscumpărare* (*protimisis*) 11, 40, 72, 91, 140, 147, 174, 209, 344, 411, 413, 443, 490, 548, 558, 587, 671, 701, 737, 789, 795, 832; *răspundere* (*penală*) 618; *refnoire* (*c. domnească*) 373; *revocare* 722; *risipitor* 48; *rumâni* 69, 104, 227, 236, 488; *sat* 109; *scaun* (*de carne*) 243; *schimb* 390, 486, 643; *scutelnici* 183; *silnicie* 638; *simbrie* 428, 489, 645, 799; *socoteală* 44, 63, 143, 167, 203, 232, 250, 370, 374,

445, 446, 634, 669, 801, 816, 822, 833, 838; soroc 86, 87, 239, 244, 253, 304, 340, 342, 355, 381, 557, 607, 639, 726; speculă 678; strămutare judecată 678; telalic 553; tovărășie 17, 138, 281, 415, 596, 801, 831; treapăd 219, 314; țigan 39, 73, 254, 371, 414, 448, 467, 476, 480, 486, 490, 509, 512, 563, 593, 595, 624, 643, 704, 706, 714, 743, 745, 756, 786, 795, 804, 810, 827, 845; unguneni 562; vamă (vameș) 176, 233, 283, 288, 331, 332, 400, 549, 813, 814, 831, 855; vătaf 259, 451; vechil 69; venit 150, 360, 374, 470, 492, 652, 730, 754, 802; vie 78, 127, 175, 295, 299, 300, 303, 311, 329, 330, 337, 386, 394, 460, 463, 489, 511, 521, 523, 541, 604, 626, 785, 791, 803, 808, 825, 849; vin 446, 598; vinărici 138, 420, 527, 788; vânzare 29, 49, 68, 189, 231, 296, 326, 328, 339, 359, 407, 588, 661, 753, 780; zaherea 660; zapciu 828; zapis 72, 145, 170, 418, 520, 552, 751, 787; zălog 157, 309, 681; zeciuală 169, 673; zestre 60, 74, 121, 132, 216, 223, 256, 279, 302, 366, 378, 418, 425, 545, 744, 761, 834.

orînduește dobîndă 8; epitropie 10, 34; haham 173; împrumut 399, 571; judecată 854; polcovnic 864; staroste 1, 2, 6; vătaf 783.

poruncește, arestare 631; cercetări 50, 105, 109, 124, 195, 214, 225, 245, 318, 404, 432, 455, 484, 577, 614, 630, 690, 821; citarea părților 46, 165; copie 881; hotărnicie 895; hoț 818, 847, 865; martori 403, 612; prețuri 469; reducere (datorii) 591; rejudecare 915; revizuire 127, 168. *respînge* (anafora), hotărnicie 477; moșie 20, 27, 343; *schîmb* (face) 390.

donator loc de casă 390.

dorobanți, căpitan de ~ 301, 782, 863; leafă 863.

dosire acte 526.

dovadă, act 773; în apel 249; așezămînt 710; cu blestem 170, 417; cărți 783; cercetare 58, 66, 139, 654, 709, 748, 854; cerere 813; pentru cheltuială 56, 203; chirie 53; datorie 17, 164, 603, 805; dijmărit 900; egumen cu ~ 463; epitropie 205; furt 818, 847; cu gura 180; hotărnicie 32, 133, 493, 710, 748, 802, 844, 879, 880, 882, 911, 918, 919, 921, 923; izbrănire prin ~

181; împărțeală, 103, 181; împrejurenți 691; judecata cere ~ 39, 45, 54, 104, 105, 138, 163, 186, 193, 221, 236, 255, 260, 271, 302, 332, 357, 389, 394, 441, 448, 452, 483, 543; jurămînt 305; lipsă ~ 192, 203, 332, 369, 395, 448, 472, 653, 804, 842, 851; pentru loc 620; marfă 644; mărturii 168, 210, 267, 328, 357, 453, 455; moștenire 8, 323; oameni bătrini 928; pîrft cu ~ 105, 108, 135, 394, 441, 448, 472, 508, 653, 670; plată 292, 527; răscumpărare 386; reclamant 16, 104, 138, 192, 194, 236, 260, 288, 332, 369, 441, 472, 486, 653, 804, 840, 850; schimb 853; scrisă 180, 785, 804; soroc pentru ~ 54; pentru stăpînire 39, 61, 163, 679, 704, 901; vechilic 840; vrednică 16, 287, 526.

dovadnici, martori 16.

dregător, adeverește 225, 472; creditor 883; hotărnicie 879; împresurare 318; îndreptare prin ~ 916; judecă 212, 599; menț. 3, 723, 794, 879, 880; martor 837; moștenire 85; după pravilă 599; tesim în mină ~ 665.

dregere, hotărnicie 124; hrisov 212.

drept, se acoperă 76; așezămînt 200; căutare ~ 8, 200, 308, 310, 583, 625, 707; cercetare cu ~ 120, 258, 914; hotărnicie 103, 465; judecată 57, 185, 221, 328, 334, 657; rumâncă 916; stabilire ~ 101; stăpînire cu ~ 840.

dreptate, cercetare cu ~ 35, 181; cerere ~ 83, 249, 261, 276, 277, 646; clacă peste ~ 188; hotărnicie cu ~ 782, 879; împărțeală după ~ 8, 634; împlinire după ~ 571; întărire 334; judecată după ~ 1, 45, 212, 237, 260, 267, 270, 277, 278, 286, 287, 290, 301, 310, 324, 334, 385, 391, 408, 416, 424, 429, 455, 483, 493, 494, 499, 508, 524, 526, 572, 602, 606, 641, 652, 670, 691, 695, 697, 707, 723, 742, 747, 748, 769, 774, 777, 778, 829; protimisism 387; reclamant 75, 84, 108, 386, 425, 487, 491, 754, 806, 817; după pravilă și ~ 291, 398, 458, 571; socoteală după ~ 504; stăpînire după ~ 61, 62, 916.

dres (dresuri), act 455; dovezi 8, 236, 853; fals 7, 101; hrisov 585; prețuire de ~ 56; zapis 528, 700, 790.

drum hotar 433.

duhovnic, martor 54, 93, 746; popă 593, 672. *dulgherie* portărel 427.

duncële hotar 879.

dvornic, anafora 17, 29, 31, 36, 53, 76, 77, 78, 79, 86, 98, 102, 108, 114, 116, 175, 176, 181, 184, 212, 220, 253, 287, 304, 311, 318, 331, 346, 369, 390, 502, 532, 552, 557, 576, 579, 585, 638, 726, 728, 732, 733, 741, 743, 745, 748, 751, 753, 756, 784, 790, 796, 827; carte de judecată 12, 14; domnul deleagă ~ 52, 839; martor 49; menț. 163, 266; reclamant 669; rînduiește vornicei 85 (vezi și *vornic*).

E

eclesiarch, carte de cercetare 742; mărturie 513; *popă* 98, 420, reclamant 98.

ecsarh, cercetează 488; vinde 407.

ecstract (ecstracturi), plată cu ~ 515; saherea cu ~ 59.

ecsamen (egsamen, eczamen), cercetare 58, 207, 819, 854, 863, 865, 868, 917; hoți cu ~ 865, 868, 917.

edic, pravilă cu ~ 53, 614.

egumen (igumen), dă adeverință 305; apel 512; arbitru moștenire 277; arhimandrit 109, 194, 236, 375, 398, 414, 463, 549, 564, 575, 587, 675, 701; cercetare 472, 877; chirie 789, 841; clacă 116, 642; creditor 250, 421; danie 250, 853; diată 94, 560; dijmă 642; domn către ~ 124; episcop 326; epitrop 398, 675; hotărnicie 80, 175, 649, 879, 880, 918; hrisov 212; împărțeală moștenire 277; impresurare 269, 573, 812, 891, 895; judecată 612, 901; mărturie 112; menț. 220, 261, 276, 602, 606, 707; moșie 576, 664, 670, 680, 896; numire 166; ocolnică la ~ 246; pășune 120; pîrit 12, 70, 73, 175, 194, 258, 399, 442, 453, 489, 573, 576, 581, 649, 670, 680, 771, 803, 810, 822, 823, 844; prăvălie 789; pricină 642, 656; protimisis 358; răvaș 159; reclamant 7, 39, 53, 71, 80, 94, 116, 120, 139, 150, 155, 169, 254, 269, 271, 291, 341, 362, 372, 403, 404, 407, 493, 508, 513, 536, 549, 596, 614, 620, 664, 846, 891; schimb 39, 81, 643; simbrie 489; stăpînire 184; teslim la ~ 855; țigani 39, 71, 771; vechil 163; sate 675; vie 78, 300, 303, 661, 791, 803; vînzare 73, 74; zapis 53, 79, 480, 808.

egumenie, lucruri în ~ 539.

embatic, datorie din ~ 407.

eparhie, arhiereu la ~ 335; episcop 107, 484, 822; școală în ~ 182.

epe, furt 322; socoteală 580.

epiorchi pîrit 168.

episcop, adeverință 664; agă 869; anafora 48, 150, 178, 294, 550, 581, 797; arbitru 490; așezămînt 599; carte de la ~ 106, 166, 271; carte de blestem 67, 71, 112, 192, 265, 493, 693, 833, 840; carte de judecată 14, 343; cercetare 212, 254, 257, 709, 783, 822, 845, 876, 905; cisluieste 484; cumpără 312, 326, 425; danie 236; depozitar (bani) 682; despărțenie 242, 321; domnul către ~ 475, 685, 699, 830, 838, 859, 866, 897, 925; epitrop 599; sfat (aviz) 516; hotărnicie 477; împărțeală 298; împrumut 399; judecă (singur) 257, 265, 364, 418, 570, 822; judecă (în divan) 11, 54, 178, 219, 832, 836, 840, 849, 851, 853, 893; jurămînt 8, 696; mărturie 43, 323, 455, 458, 774; minori 903, 904; mitropolit 479; organizează (biserică) 691; pedepsește 343; pîrit 83, 236; rumâni 690; scăușnaș 691.

episcopie, danie 364; episcop la ~ 925; pîrită 166; reclamantă 166; vii ale ~ 690.

epitrop, pentru absent 497; anafora 66, 94; arhimandrit 675; armaș 895; biserică cu ~ 511, 925; cămăraș cu ~ 352; ceauș 452, 522; cercetare 610, 724, 866; chirie 456; circiumi 570; al creditorilor 308; cutia milelor 518; datorie 677; al debitorului 392; prin diată 333, 664; domnul către ~ 223, 561, 711, 922, 927; egumen 398, 803; hagiū 392; împărțeală 550; împlinește (hotărîre) 551; judecata orînduiește ~ 454; logofăt 162; logofeșel 536; martor 620; 789; medelnicer 39, 393; mezat 551, 890; minor 132, 198, 218, 322, 323, 336, 397, 497, 599, 925; al mănăstirii 80, 218, 247, 266, 291, 395, 456, 812, 832, 870, 884; moștenire 336, 340, 370, 468, 876; al neguțătorului 128; pentru nepot 397; al obștii 34, 177; orînduire de ~ 122, 550, 563; pitar 378, 780; pîrit 179, 326, 335, 417, 515, 560, 600, 675; postelnic 816; pentru prăvălii 456, 497; protimisis 344; reclamant 137, 151, 323, 850, 869, 884; rude 550; sluger 322; socru 128; stolnic 822, 870; șătrar 39; tată 322; 336; unchi 599; teslim la ~ 185, 215, 291, 409, 440, 445, 516, 586; vechil 884; vistier ~ 10; vînzare 48.

epitropie, drepturi 205; leafă 719; minoră 321, 816; pentru moștenire 822; nepoata sub ~ 816; pitar în ~ 652; plata din ~ 506; reclamantă 401, 853.

erbări, slujbași 482.

erbărit, boierii plătesc ~ 482.

eretecrite, (eretecrete, eritecrite), arbitri 143; cercetare 101; judecători 82; socoteli cu ~ 6, 148, 205.

eritocrisia arbitraj 205.

ernatic, vite la ~ 199, 222.

eromonah, martor 408; reclamant 399, 732; vechil 163, 212.

ertăciune, v. *iertăciune*.

evanghelie, jurămint pe ~ 97, 117, 151, 305, 545, 815, 853.

exarh al mănăstirii 53.

exoftisis, carte de ~ 245, 279, 774; creditor 280, 712, 859, 886; dovadă de ~ 245; lichidare 280, 305, 434, 703; preț 421; socoteli 697, 703.

F

fabrică, de postav 909; lucru la ~ 909.

fag hotar 236, 499.

fatangă, bătae la ~ 733; logofețel la ~ 892; mazil 400; reclamant la ~ 50.

familiăși ai unui vâtaf 8.

fapte rele, hoți 865.

farmece, pricină 342.

fată, de suflet 235; țigancă 512; zestre 266.

față, confruntare 301, 305, 342; a locului 493, 502, 596, 691, 695, 782.

făcător de rele, infractori 508, 705, 860, 865.

făcău, stăpînire de ~ 343.

făgăduială plată 625, 697.

fălci, cumpărare 312; moșie 236; stăpînire 674.

fătăciune a oilor 901.

fătărie martor 901.

feciori, moștenire 782; părinți 305, 414.

femeie, căsătorie 414; închisoare 270; soț 73, 486.

farmacătorie, pricină 685, 687; protopop judecă ~ 685, 687.

ficleșug, v. *vicleșug*.

fier, adet 872; cîntar 872; domnesc (înfiereare cu ~) 6; măși de ~ 693; de plug 695; ținere în ~ 861.

filodorima pentru osteneală 800.

fiu, al domnului 145; de țigan 467; vînzare de ~ 467.

fișcalos, slujbaș la vamă 436.

fin, casă cu ~ 755; clacă 220; dijmă 188, 227, 642; domnesc 192; pricini 192, 428, 615, 843; vînzare 510; zeciuială 673.

finlîna, construire 346; diată pentru ~ 346; hotar 145, 212, 271, 433, 493, 709, 787; pricină pentru ~ 124.

fișie, de loc 842; impresurare 842.

foaie, de adevărîță 812; de bani 152, 164, 496; de cheltuieli 205, 401, 497, 653; de clacă 260; datorie, 54, 328, 347, 380, 394, 395, 496, 586, 728; dovadă (scrisă) 152, 167, 270, 360, 441, 492, 748; de hotărnicie 463, 483, 617; inventar 121, 132, 207, 368, 464, 865; de împărțeață 117, 162, 172, 187, 277, 298, 442, 483, 492, 550, 584, 672, 822; împrumut cu ~ 830; învoială 251, 279, 458; jurămint pentru ~ 545; de leafă 863, 874; listă 127, 667, 705, 733; moștenire 34, 106, 117, 162, 172, 187, 208, 225, 235, 277, 443, 603, 672, 822; nesemnată 466; de plată 384; de prețuială 361, 425, 603, 761; de socoteală 17, 54, 234, 328, 347, 374, 389, 462, 527, 528, 586, 628, 830; tovărășie 44, 805, 871; țigan cu ~ 39, 733; vameșă ~ 527; zestre 40, 61, 112, 117, 121, 132, 139, 216, 218, 219, 299, 321, 322, 329, 351, 368, 378, 408, 412, 425, 442, 454, 457, 461, 473, 488, 545, 637, 714, 725, 728, 761, 816, 851.

foe, casă 270; circiumă 570; incendiu 270, 570; lemne pentru ~ 188, 233; pîrit pentru ~ 369; reclamant pentru ~ 817.

foiță, după catastih 305; datorie pe ~ 416.

frasin hotar 276.

frate, a se face ~ 277; pîrit 45; reclamant 395; vitreg 277.

frică, zăpis dat de ~ 783.

fugar, cu bani 905; pază la ~ 764; în alt sat 778; țigan 827.

fugă, soție 862; în țara ungurească 798; țigani 733.

fumărit, pivniță 6.

funie, a bisericii 483; măsură 298, 483; de moșie 61, 298, 569, 782, 798; a neamului 734.

furt (furtișag), de bani 111, 494, 583, 818; de cai 89, 698; calfă 496; desagi 816; gazdă 818; lemne 457; marfă 44, 504; părți litigante 673; pricină 677, 764; de la stăpînire 764; tovărășie 831; țigan 743; ungureni 847; vechil 850.

G

galben (galbeni), arvună 193; avact 776; datorie 113, 830; moșie în ~ 145; olandezi 134, 193, 308; plată 591, 830; răscumpărare în ~ 165; rumâni 165; turcesc 6; de țară 420; unguresc 152, 365; vinărici în ~ 420; zaraf 134; zălog pentru ~ 418; zestre 365.

gard, perete de ~ 457; pîrit pentru ~ 902; reclamant 753; garduri vâtaf 824.

gazdă, de hoți 252, 459, 647; mandatar 325, 527; martor 89, 901; moșie 400; neguțator 818; de ocne 586; pîrit 325, 647, 702; reclamant 252, 479; sipet la ~ 334; socoteală 831.

gelep (gelepi), pentru oi 920; pîriți 920; socoteală 910.

geremea, dare de ~ 17.

gheneral (ghinăral), adeverință 169; cheltuieli pentru ~ 317; cumpără 302; danie 201; epitrop 122; hotărnicie 32; reclamant 69; stăpînește moșie 22; tovarășie 15.

ghermesut (ghermesuturi), dare de ~ 820.

ghindă, cumpărare 638; pagube 260, 508; pricină 900, 920; vînzare 487.

ghiurdan, pricină pentru ~ 397.

ginere, martor 307, 462; în pricină 290; protimitar 249.

giubea (giubele), import 405; răpunere 164.

giuvaergiu pîrit 345.

gilceavă, pentru arendă 882; neînțelegere 277, 627, 880; pîriți pentru ~ 596, 817; săteni 770; stăpînire 649, 654; vâtaf 8; vinovat pentru ~ 764.

girlă pricină 181.

grîniță hotar 499.

gloabă, armaș 471; așezămint cu ~ 709; în bani 222, 895; cheltuieli 583; cutia milei 405; domn 720; hoți 723 ispravnic 252, 382, 575; invoială 719; menț. 145; pentru pierdere judecată 572; protopop 685, 686, 687; pentru stricăciune 711; pentru vornici 25; vornicei 25, 115, 920; zapis 719.

globire, menț. 437; scăunași 690.

globnic, boieresc 3; domnesc 3; mănăstiresc 3; de țigani 595.

gonitori pricină 505.

gorun hotar 236.

goștinărit, bani pentru ~ 900.

graf, carte la ~ 142; martor 597.

grajd, casă cu ~ 825.

grădinar menț. 390.

grădină, casă cu ~ 91; cercetare 8; dijmă 41, 294, 642; lucru la ~ 301; moșneni cu ~ 363; stricăciune 351, 420.

grămătic, anafora 324, 341, 448, 470, 476, 583, 618, 643, 706, 714, 723, 745, 756, 786, 794, 795, 810; carte de judecată 840; cercetare 831; chezaș 535; daune 768; în divan 37; domnul către ~ 718; domnesc 420; leafă 719, 863; popă 647; reclamant 156.

grec, împrumută 8; pîrit 56; protimisic 56.

greșeală, cerere cu ~ 756; descărcare armă 762; hotărîre 812; pedeapsă 778; pravilă 774.

grijire (grijanie) protopop 687.

grtu, cară 549; cezvîrți 539; chile 452, 912; cumpărare 459; hotar 276; neguțatorie 304; plata în ~ 707.

groapă, de bordei 577; de bucate 199; hotar 32, 914; pagube pentru ~ 199; de pivniță 693; spargere 525; vie 311; zaherea 660.

gros (grosuri), pentru hoție 917; la ispravnic 90; închisoare 440; logofețel la ~ 892; preot la ~ 90; reclamant la ~ 250.

grosariu, isprăvnicesc 818; martor la ~ 818.

grunj de sare 554.

gura, dovadă cu ~ 292; făgăduială cu ~ 697.

guși de vulpe (amanet) 529.

H

hac, din moștenire 516; a veni de ~ 159.

hagi, datorie 830; epitrop 392; moșie 479; pîrit 16, 479, 589, 572, 830; reclamant 601, 717; vînzare 142.

haham (baș) numire 173.

haimanale țigani străini 3.

haină (haine), amanet 256; danie 816; despăgubire pentru ~ 152; furt 90, 204, 464, 525; împărțeală 672; lucru 820; mărturie pentru ~ 672; pagubă 892; plată cu ~ 440; socoteală 648; zapt 293; zestre 164, 321.

hal al debitorului 726.

ham pricină 394.

han, bolți în ~ 171; case 587; danie 53; epitrop 481; judecată pentru ~ 481; mar-

fă 514; mănăstire cu ~ 853; pivniță 513; prăvălie la ~ 789; zapt 53, 853.
harhal dar de nuntă 164.
hartofilacsis, carte de judecată 14.
hattr, cercetare 651, 667, 670; hotărîre 28, 57, 769; hotărnicie 402, 802, 857; mărturie 508; vătaș de plai 738.
havael, hotarnici cu ~ 779; logofăt (vel) 325; pripas 760; vătaf 99, 920.
havalea, creditor cu ~ 325, 353; datorie 353.
heară, v. *fier*.
helesteu, danie 266; egumen 823; împărțeală 162; matcă 181; moșie cu ~ 126, 268, 264, 586, 587; pricină 581; schimb 564.
her, v. *fier*.
herghelie, vite în ~ 222.
hîrșie, dare oi 199.
hîrtie, act 712; afumată 829; dovadă 230; socoteală 801; topuri de ~ 801; zapise 118, 126, 128, 145.
hodaie, vite la ~ 510.
holercă leșească 350.
holtei nu clăcuiesc 642.
hortofilax (*hartofilax*), adeverință 511; popă 511.
hotar, amestec de ~ 729; călcare de ~ 271, 426, 735, 919, 921; cercetare 8, 455, 879; danie 128; egumen 670; frontieră 879, 880; impresurare 269; îndreptare 271; judecată 787; moșie 59, 62, 266, 276, 287, 290, 398, 649, 676, 695, 748, 782, 829, 885, 923, 928; mutare 271; pietre 633, 906, 915; pricină 181; stăpînire 11, 688, 918; trecere de ~ 606.
hotarnic, boieri 32, 59, 108, 145, 260, 266, 276, 278, 363, 364, 438, 483, 501, 592, 596, 649, 707, 741, 782; carte de hotărnicie 307, 338, 592; cerere 882, 895; cercetare 32, 426, 455, 483, 882; condicar 882; domnul orînduiește ~ 268, 502, 508, 633, 781, 787; după *hrisov* 882; ispravnici 882; moșneni cer ~ 271; oameni 748; părțile cer 444; portărel 500; postelnic 500; preoți 892; protopop 500.
hotărtre, arhieru 685; vel ban 286; bună 128, 359; căimacam 604; carte de judecată 510; cercetare de ~ 89; chezaș 850; cumpărare 849; departament 128, 571, 602, 697; desăvirșită 20, 24, 37, 224, 249, 253, 255, 260, 261, 267, 270, 276, 277, 278, 286, 287, 292, 301, 305, 307, 308, 310, 395, 419, 462, 510, 733, 742, 748, 782; divan 45, 198, 255, 266, 385, 391, 716,

723, 748, 768; domn 16, 19, 52, 107, 384, 388, 405, 434, 514, 526, 608, 625, 646, 676, 707, 733, 771, 792, 849, 850, 894; după dreptate 829, 865; eliberare 850; episcop 904; eritocrisie 205; hotărnicie 894; ispravnic 881; împlinire 305; înlăturare 781; de întărire 491, 625, 707, 733, 849; de judecată 625, 707, 746, 747; mezat 625; minori 904; după pravilă 685; protimisiss 646; în scris 181, 602; spargere de ~ 235; țigani 771.
hotărnicie, acte de ~ 230; anafora 649; avaeț 776; bătrîni împrejurenii 493; boiernăși 18; carte de ~ 101, 181, 276, 307, 699, 707; cercetare 109, 230; cheltuială pentru ~ 150; danie 812; divanul cere ~ 797; domnul ordonă ~ 278; dovadă 230; foaie de ~ 748; ispravnicii fac ~ 809; de moșie 812, 887, 892, 896; pricină 84, 118, 165, 175, 240, 278, 508; stricare de ~ 617, 812.
hof, ardere 901; de bani 494, 528; cășării 195; domnul dispune 720, 723, 775, 865, 868; fapte rele 705; jaf 367; mazil 800; omucidere 11, 204, 471, 491; pază 764; pîrit 256; pravilă 234; reclamant 204, 479; spargere 467; tovărășie de ~ 270; vite 382, 583, 764; zălog 157.
hoție, cal 740; cercetare 382, 723, 917; datorii 673; despăgubire 467; învinuire 794; prepunere (bănuială) 382, 525, 794; ungu-
reni 847.
hrisov, bălți 169; breslă 177, 773, 873; cercetare 198; cetași cu ~ 363; condică 773; copie 113, 338, 491, 502; cutia milelor 876; danie 620; devălmășie 8; dregere 278; dări 651; domn anterior 7, 8, 12, 14, 101, 124, 163, 212, 312, 444, 501, 585, 619, 895, 916; dovadă 96, 108, 180, 236, 318, 338, 363, 491, 508, 608, 713, 790, 842, 896; haham 173; hotărîre 247; hotărnicie 133, 165, 271; 709; igumen 671; împrumut 399; înnoire prin ~ 145; judecată 172, 182, 265; minori 198, 321, 922; mănăstire 393; moșie cu ~ 8, 218, 276, 351, 444, 550, 694, 783, 829, 843; munte 318; „de opște” 922; pecete 712; ponturi 30; protimisiss 231; răpunere 129; răscumpărare 165; sălaș 71; schit 166, semne după ~ 139; siliște 69; stăpînire 8, 69, 184, 218, 276, 418, 493, 573, 694, 710, 774, 829, 849,

853; trimerie 172; țigani; vinărici 127, 420; vamă 920.
hrană, a caselor 769; cheltuieii 723; clăcași 670; minori 904; moșie de ~ 307; pricină 412; tată natural 954.
hrăpire, fete 685, 687; hoți 865; judecată pentru ~ 685, 687; moșie 150; pagubă 234; protopop 685, 687.
hulă, cuvinte de ~ 892; contra legii 892.

I

iapă, furt 89, 794; luare de ~ 843; pentru preț 361.
iarbă, pricină 741; vânzare 455, 739.
iaz mănăstire 581.
ibric zestre 545.
icoană, blestem la ~ 208; împlinire pentru ~ 208.
iconom, chirie 182; datorie 88; episcop 12; ieromonah 591; judecată 12; mănăstire 12; mitropolie 539; popă 182, 672; vânzare 455; zapis 114.
iconomicos, carte de tovărășie 697; diată 395; iertare 786; zapis 395, 454.
iconomie, carte de tovărășie 697; a casei 655; cercetare 253, 380; datorie 244, 726; debitor 253, 639; despăgubire 27; dovadă cu 853; hotărîre 178; împărțire 171; învoială 680; judecată 528; pîrit cu ~ 351, 641, 912; pentru plată datoriei 244, 726; preț cu ~ 753; soție 27; vânzare cu ~ 286; zaherea 673; zestre 238.
ie cu măsururi 302.
ieromonah, adeverință 591; datorie 475; iconom 591; împresurare 76; martor 398; 408; pricină 684; reclamant 345, 399, 475, 484, 513, 732; vechil 163, 212.
iertare, v. *iertăciune*.
iertăciune (ertăciune, iertare) a cere ~ 286; domn 620; privilegiu 621; rumânie 499; zapis de ~ 499.
igumen v. *egumen*.
igumenaș ieromonah 664.
in, heleșteu 581; leșesc 751.
inculpat, abuzuri 31; cununie 77; popă 90; tilhărie 90; vâtaf 31.
inel dar de nuntă 164, 820.
interes, cercetare 489; hoț 865; slobozire 865.
ipothichi moșie 68.
iscălitură, adeverire cu ~ 608; carte de blestem 225; catagrafie 64; copil 129, 513;

domnul 174; slova 118; socoteală 546; zapis 395, 682, 857.
isnaf breaslă 764.
ispovedanie, cercetare 93, 685; creștini 687; protopop 685; 687.
ispravă în pricină 267.
ispravnic, abuz 382, 400; adet 872; adeverință 32, 393, 519, 598, 808, 810, 843; agă 64, 81, 438, 757; anafora 46, 193, 311, 330, 403, 404, 444, 453, 618, 691, 773, 794; armaș 343; atribuții 282; ban (div. vel) 551; bilciuri 282; caimacam 559; carte de blestem 102, 163; carte către ~ 103, 924, 926, 930; carte de judecată 20, 61, 96, 142, 212, 235, 310, 318, 339, 395, 406, 441, 446, 455, 491, 520, 572, 619, 653, 682, 748, 776, 833, 836; casă 577, 583; catastih 395; ceauș 892; cercetare 14, 31, 63, 75, 78, 95, 101, 105, 116, 119, 120, 129, 133, 135, 142, 160, 217, 225, 226, 228, 238, 243, 245, 246, 254, 255, 257, 258, 272, 276, 278, 288, 289, 303, 307, 311, 314, 315, 321, 369, 380, 409, 415, 439, 454, 460, 462, 463, 465, 500, 514, 515, 525, 541, 562, 573, 576, 578, 580, 583, 596, 615, 622, 627, 632, 641, 645, 651, 659, 660, 668, 675, 680, 681, 688, 690, 705, 708, 713, 725, 729, 732, 737, 742, 743, 768, 790, 792, 812, 815, 817, 818, 823, 840, 878, 896; citează 255, 257, 296, 325, 410, 429, 434, 473, 634, 698, 745, 750, 886; clucer 36, 382, 673, 809; colac 25; comis 15, 21, 211; dă copii 881; de cremenalion 848; de curte 353; 773, 848; domnul către ~ 3, 10, 25, 28, 29, 41, 62, 69, 70, 76, 84, 99, 115, 124, 125, 158, 161, 162, 165, 176, 180, 199, 221, 222, 274, 283, 293, 320, 327, 342, 343, 372, 403, 404, 439, 491, 492, 501, 523, 552, 582, 585, 609, 611, 612, 638, 642, 660, 661, 663, 670, 687, 700, 710, 711, 720, 740, 743, 744, 766, 767, 770, 778, 779, 798 806, 814, 847, 849, 852, 856, 858, 861, 864, 865, 884, 885, 890, 891; 895, 899, 900, 902, 906, 912, 913, 914, 917, 918, 920, 923; execută 20, 154, 155, 179, 189, 197, 209, 232, 241, 269, 281, 318, 391, 406, 416, 419, 430, 447, 505, 510, 623, 624, 646, 678, 716, 749, 754, 755, 768, 800, 809; hotărnicie 62, 101, 124, 219, 265, 271, 316, 323, 341, 363, 426, 442, 493, 501, 508, 683, 694, 730, 731, 738, 880, 882, 915, 919; hrisov (semnează), 849, 853; închisoare la ~ 9,

195, 598, 723, 794, 819; jalbă la ~ 143, 400; judecată la ~ 36, 42, 50, 56, 59, 79, 98, 102, 145, 146, 175, 197, 210, 219, 230, 237, 252, 253, 259, 263, 264, 269, 272, 278, 280, 297, 299, 309, 313, 319, 329, 337, 339, 341, 343, 346, 360, 362, 364, 386, 395, 402, 423, 447, 455, 461, 464, 489, 505, 521, 528, 530, 541, 543, 555, 568, 572, 584, 585, 592, 639, 643, 644, 654, 656, 663, 674, 682, 699, 702, 703, 708, 754, 755, 759, 791, 793, 804, 808, 811, 815, 825, 833, 835, 836, 844, 901, 928; jurământ la ~ 451; marfă 281, 370; mărturie 20, 89, 186, 287, 394, 398, 447, 458, 598, 704, 802, 896; medelnicer 317, 629; mezat 123; mumbaşir 678; numire 4, 25, 32; de obşte 562; paharnic 214, 351, 798, 833; pecete 604; pitar 101, 123, 192, 575, 630, 774, 849, 853; pîrit 252, 629; postelnic 59; preţuire (evaluare) 425, 518, 744; sat 662, 841; sărdar 20, 108, 141; 351, 400, 628, 664, 699, 740; 837, 921; scrisoare 100, 389, 862; scutelnici 663; sluger 20, 145, 386, 432, 661, 666, 743; socoteală 193; soroc 82, 547; stăpînire (carte de ~) 61, 755; stolnic 437, 452, 536, 877; sătrar 124, 463, 879; ţigan 706; vămi 288; vâtaf 5, 638; vornic 260, 371, 585; vorniceii (rînduiţi) 25; zapciu (rînduit) 259; zapis 321; zălog 197; zestre 454.

isprăvnicel, bani la ~ 186; al casei 723; diacon 75; dijmă 73, 729; execută 32, 716; hotărnicie 731; înştiinţare prin ~ 350; jurământ 451; mitropolie cu ~ 741; moară 161; moşie 75, 444, 489, 782, 911; orînduire 627, 911; pîrit 63, 87; reclamant 319; vechil 360; zapis 619.

isprăvnicesc vinător 663.

isprăvnicie, dregătorie 214; slujitor la ~ 778; socoteală pentru ~ 669; sătrar 408; vechil de ~ 192.

istov, de bani 669; de zaherea 452.

işlicar, reclamant 444; vinde 46.

izbaşă, cumpără 552; mărturie 615.

izbăşie, plată pentru ~ 779.

izbrănire, autorizare 308; prin blestem 181; divan 245, 462; prin dovadă 181; executare 697; hotărnicie 493; a judecăţii 260, 266; a pricinii 210, 249, 505, 608, 680, 703; înscris 63; socoteală 394, 697; zapis de ~ 186.

izlaz, cetaşi cu ~ 783; mănăstire cu ~ 120; pricină pentru ~ 120.

iznoavă, cercetare 562, 697; citare 241; la divan 384; la judecată 292; zapis 83.

izvod, după catagrafie 637; după cărţi 418; după zapis 323.

izvor, hotar 272, 276.

Î

imbrăcămintă, moştenitor 561; plata pentru ~ 723; pricină 412, 428, vamă pentru ~ 920.

impăcăciune (impăciuire), comoştenitori 171; ispravnici 76; omor 471; între părţi 270, 774; în pricină 270; zapis de ~ 76, 118, 171, 471.

impăraţi, cartea 157, 240; pravile 571.

impărfeală, bunuri 162; carte de ~ 378; casă 286; dreptate 774; foaie de ~ 163; moşie 802, 840; moştenire 171, 378, 595, 748; stricare de ~ 617.

impietire, cerere 885; hotar 508; după hotărnicie 500; ispravnic 406; moşie 126, 268, 313; 406, 633, 842, 885, stăpînire cu ~ 840.

implinire, datorie 267, 287, 395, 603, 622, 693, 903; hotărîre 307, 308, 421, 510; a judecăţii 205, 255, 305, 310, 602, 622, 729, 747, 792; prin mumbaşir 27; pagubă 627; zapciu 308, 421, 510; zestre 454, 748.

implinit, au (termen) ~ 830.

imprejuraşi (imprejurenii), adeverinţă 456; adeverire 32; carte de blestem 187, 289; cercetare prin ~ 32, 95, 101, 163, 175, 243, 327, 343, 360, 453, 463, 541, 580, 840, 906; pentru datorie 693; dovadă 105; hotărnicie 219, 260, 402, 433, 444, 500, 649, 683, 688, 695, 729; ispravnic 76, 327; impresurare 576; martori, pasim; protimis 249; reclamanţi 670; stăpînire 835; vecini 849, 882.

impresurare (inpresurare), certare 367; delinţe 918; diacon 402; dregător 318; imprejurări 921; moşie 12, 108, 226, 230, 313, 338, 493, 501, 502, 543, 592, 593, 596, 699, 895, 906, 918, 919, 923; moşneni 271, 444, 812, 842; munte 894; paharnic 101; postelnic 108; pricină 101, 118, 219, 453, 585, 894, 919; proprietar 145; vie 386; zapis 126, 140.

impresurători, hotărnicie 133.

împrumut, arvună 926; bani 45, 48, 87, 159, 186, 292, 327, 330, 361, 532, 534, 557, 712, 851, 901; chezașie 532; clucer 389, 673, 853; doctor 45; episcop 922; episcopie 48; iermonah 484; logofăt 389; moșneni 851; neguțători 369, 475, 484; paharnic 616; popă 901; postelnicel 692; pentru proces 8; răsămire 607; reclamant 428; sătrar 673; vătaf 374; vornic 352, 669; pentru zaherea 630; cu zapis 97, 184, 361, 377, 449, 616, 669; zălog 112.

împrumutător, bani 267, 287; creditor 571, 853; zălog 197.

închinare, schit 166.

închisoare, adulter 100; agă, 428, 485; arhimandrit 905; căpitan 727, 736; chezaș 850; criminal 204, 837, 865; datorie 85, 86, 319, 353, 354, 413, 416, 424, 473, 485, 601, 607, 623, 650, 726, 736, 811, 827, 859, 883, 905, 909; eliberare 85, 131, 740; fals 286; hoț 698, 794, 865; prin ispravnic 50, 131, 382, 400, 598, 770, 818; învoială în ~ 526; logofețel 9; lude 841; mazil în ~ 400; medelnicer în ~ 669; la mitropolie ~ 90; neguțător la ~ 193, 339; paharnic 353; pîrcălab la ~ 770; pîrit 47, 493, 607, 827; polcovnic 883; politicească 685, 687; popă 90, 323; protopop 100, 685, 687; purcar la ~ 20; reclamant 85, 100, 319, 343, 423, 428, 430, 443, 618, 662, 668, 685, 811; schit 100; soț 100; soție 100, 423, 685, 687; pentru vacă 310; vameș în ~ 855; la vătaf 100; zapis 72, 326, 597, 615; zestre 744, 834.

încotopire codru de loc 101.

încurcătură, moșie cu ~ 744.

îndreptare, apărare 82; apel 249, 845; cîștig 870; prin judecată 622, 685; mărturie 280, 328; motivare 728; prin vechil 82; după vină 873.

îndreptător legea ovreească 173.

încăciune a morii 255.

îngăduială pentru datorii 33, 625.

îngropare, breaslă 773; cheltuială 653.

înhăiere (înhăiere) cu herul județului 432; v. și fier.

înjurătură părinți 892.

înpăcăciune, v. *împăcăciune*

înpărași, v. *împărași*

înpărșeală, v. *împărșeală*

înpietrire, v. *împietrire*.

împlinire, v. *împlinire*.

împrejmuire, prețuire de ~ 56; vie 56.

împrejurași, v. *împrejurași*.

împrejurenți, v. *împrejurași*.

împresurare, v. *împresurare*.

împrumut, v. *împrumut*.

înscriș, carte de judecată 606; mărturie 375.

înstrăinare, în alte țări 748; țigani 771.

însurătoare, rumîncă 488; țigani 3.

înselăciune, adevărîntă cu ~ 303, 541; amanet 853; cununie 771; cupeț 678; împrumut 853; pîrit 77, 408, 773, 830; reclamant 361, 857; socotitori 193; tovărășie 831, 886; vie 849.

înselător al meșteșugului 773.

înștiințare, vel agă 860; pentru cercetare 472, 724; domn 596, 605, 724; ispravnic 742; paharnic 472; porunci domnești 778; pentru probe 502; străini 757; pentru tilhari 860.

întărîre, carte de ~ 676; chiriași 736; comiși 211; desăvîrșită 829; domn, passim; dreptate 689, 707, 746; hotărîre 266, 746; mezat 588; moștenire 761; parte cîștigătoare 374, 678, 689, 700, 710, 799, 857; cu pecete 313, 550, 746, 761; pricină 774; protimisîs 387, 558; stăpînire 123, 290, 418, 502, 617, 781, 783, 790; zapis 118, 140.

întemeiere, mărturii 78; zapis 76.

întîrziere, prescripție 324; protimisîs 324; succesiune 202.

întoarcere, bani 174; zălog 243; zestre 216.

întrebăciune (interogator) preveniți 865.

învățătură, (învățători), copii la 198, 200; domn 778; judecată după ~ 30, 54, 57; pravilă 54, 693, 774; către slujbași 778.

înveliș, casă 580; distrugere 580.

înoială, căsătorie 893; consimțămînt 893; între părți 270, 526, 828, 884; pricină 192; săteni 501; schimb 804; zapis 680, 716, 894, 902, 928.

înzestrare, fiică 213; frate 324; pîrit 574.

J

jaf, „aiducie” 270; bani 367, 833; caimacam 204; hoți 367; neguțători 339; polcovnic 929; răsămire 181, 893; vameș 176, 651, 738; vătaf 31, 176, 632, 651; volintiri 270.

jalbă, abuzuri 690; adevărată 177; de apele 248, 467, 524, 747, 879; armășoia 43; birșani 176; brașovean 625; breaslă

177; la caimacam 405; pentru casă 551, 747; ceauș 813; cercetare 224, 239; ciohodar 206; clucer 442, 741; comis 548; creditor 34, 196, 241; pentru datorie 416, 625, 746; debitor 773; la divan 38, 219 241, 260, 270, 385, 602, 741; pentru dobândă 559; la domn 34, 81, 92, 101, 120, 126, 168, 172, 188, 191, 192, 222, 224, 237, 248, 249, 201, 266, 270, 286, 301, 332, 402, 425, 433, 448 452, 467, 496, 504, 505, 506, 508, 512, 514, 519, 520, 524, 526, 528, 562, 564, 583, 622, 662, 675, 691, 692, 695, 697, 705, 707, 710, 716, 733, 746, 747, 748, 768, 771, 772, 777, 778, 792, 797, 829, 877, 879, 880, 882, 884, 885, 886, 891; 893, 928; dovadă 332, 344, 671; egumen 120, 155, 549, 891; executare (hotărîre) 571; ficleană 608, 676; furt 471, 504; hotărnicie 879, 885; impresurare 879; împrumut 385; închisoare 583; pentru întărire 126, 520 înția ~ 377; logofăt 532, 547; lude 632; mazil 238; măcelari 177; mărturii 267; mezat 60; pentru moara 748; moșneni 8, 101, 829, 894; neguțător 237, 244; norod 769; ovrei 92; paharnic 231; păcurari 24; pentru perigrafie 64; pîrît 133, 265, 901; plăieși 31; popă 246, 533; postelnicel 47; protimis 22, 51, 249; reclamant 37, 38, 39, 50, 129, 140, 162, 165, 168, 172, 204, 207, 219, 222, 270, 324, 339, 402, 433, 498, 483, 491, 496, 506, 508, 512, 519, 528, 559, 589, 680, 694, 699, 772, 796, 886; cu rezoluție 425; săteni 188, 233, 260, 501, 675, 778; sluger 564; soroc 196, 377, 514, 692; soție 74, 875; stolnic 39, 229, 542, 882; pentru stricăciuni 115; sătrar 408, 877; țigan 39, 191, 771; uncheaș 878; vameș 562; vâtaf 662; vinărici 690; vorniceasă 885; zestre 74, 454.

jăluitor (jăluitoare), abuzuri 41; bogasier 380; clacă 41; dascăl 383; datorie 304, 310, 440, 514, 650, 693, 792; dijmă 41; la domnie 68, 667, 676, 771; dovadă contra~260; importatori 405; impresurare 502; împrumut 385; închisoare 650; moșie 290, 782; moștenire 68; plăieși 41; portărei 667; prădare 622; pricină 192, 260, 270, 277, 287, 456, 496, 612, 695, 733, 748, 778; protimis 261, 646; sătean 622; slobozire

777, soroc 304, 440; țigancă 777; cu zapciu 249.

jefuire, bani 598; paharnic 590.

jicniță domnească 184, 684.

jir, rîmători 900? vînzare 8.

judecată, adevărîță 746, 895; amanet 559; anafora 915; apel 14; bătaie 913; bise-ricească 685, 686; boieri (vel) 56, 59, 323, 324, 332, 457, 483, 559, 564, 589, 796, 806, 895; caimacam 59, 501, 710; carte de ~ 181, 249, 260, 270, 276, 287, 290, 308, 395, 510, 526, 606, 644, 646, 707, 716, 748, 782; casă 324, 457, 774; cerce-tare 747, 897; chezaș 559; citare la ~ 157, 260, 278, 310, 419, 429, 571, 691, 695; clacă 188; condică 559; datorie 385, 421, 434, 445, 903; departamentul al 2-lea 308, 421, 602, 645, 697, 710; dijmă 188; divan 11, 14, 45, 52, 101, 192, 200, 245, 249, 260, 267, 276, 277, 287, 292, 307, 384, 385, 387, 391, 416, 716, 742, 792, 893, 896; domnească 7, 45, 54, 55, 71, 147, 168, 188, 261, 717, 886, 893, 901, 902, 903, 928; egumen 877; la episcop 364; hotărîre 625, 693, 747; hotărnicie 276, 426, 748, 902; hrisov 177; ispravnici 395, 622, 644, 663, 811, 862, 891, 899, 902; împlinire 602; impresurare 895, 906; împrumut 559; întărire 849; marfă 717; mărturie 202; miere 589; minor 122; mitropolit 603, 674, 675, 797; moșie 59, 266, 483, 609, 744; moșneni 674; munte 901; de obște 270; otaștină 675; paharnic 147; păgubit 62; plată 68; popă 56, 609; pravilă 395, 510; pricină 310, 505, 606, 769; protimis 55; protopop 685, 686, 687; rămînire de ~ 212, 255, 261, 270, 301, 606, 695, 799; răscumpărare 55, 56, 324, 928; refuz de ~ 572; săvîrșire 434; scrisori 829; soroc 612, 886; soț 27; staroste 61; stăpînire 609, 896, 901, 928; stolnic 877; țigani 71; vie 902; vinărici 675; la vornici 265; zapis 202; zeciuală 169.

judecător, bănia Craiovei 207, 722; boieri 200, 224, 255, 261, 286, 290, 301, 526, 695, 769, 854; carte de judecată 36, 339, 776, 840, 881; cremenalion 58, 907; dato-rie 606; departamentul al 2-lea 286, 301, 421, 457, 501, 558, 669, 710, 742, 829; divan 234; hotarnic 892, 914; hotărîre 255, 602, 606, 664; hoț 864; izbrănire prin ~ 462; județ 914; leafă 863, 874;

mărturie 868; medelnicer 759; moară 255; moșie 620; orînduire 4, 25, 57, 854; la spătărie 863.

judecătorie treabă 769.

Județ, passim; absent 224; bilci 282, 405; birsani 920; căpitan 705; heleșteu 564, 587; hotărnicie 426, 880; ispravnici la ~ 25, 187, 209, 211, 255, 267, 292, 310, 388, 389, 391, 395, 419, 426, 429, 514, 562, 608, 646, 676, 693, 695, 705, 723, 729, 742, 748, 782, 792, 837; împresurare 592; judecată ~ 849; mărturie la ~ 447, 901; moșie 154, 350; munte 318, om (slujbă) 249, 277, 320, 749; pază 705, 723; pășunat 199; sat în ~ 605, 627, 641; strămutare (pricină) 430; visterie pentru ~ 452; vornicie în ~ 115.

juptneasă, adulterină 837; apel 845; cercetare 812; clironomie 664; danie 732, 895; datorie 820; diată 564, 587; furt 464; ertare 191; împresurare 78; împrumut 234; mărturie 458; moștenire 250; pîrită 87, 104, 183, 254, 820; răscumpărare 707; reclamantă 78, 234, 533, 704, 840; sat 113, sărdăreasă 488; țigan 191; 704, 743; vechil 104; vie 849; vînzare 113, 619, 701; zapis 619; zălog 184.

juptneșită, moștenire 551; reclamantă 525, 551; țigancă 512.

jurași martori 472.

jurămînt, adevărire 928; bătrini 229; în biserică 384, 900; călcare 118, 427; creditor 49; pentru datorie 54, 144, 186; domnul 309; dovadă 187, 287, 305, 412; fals 901; hagi 751; ispravnici 343; încredințare prin ~ 580; judecată cu ~ 14, 193, 267, 332, 452, 496, 598, 746, 815, 836, 898; lege armenească 751; pentru marfă 717; martori 121, 448, 472, 759, 901; medelnicer 65, 669; mitropolit 144, 384, 759; pentru moșie 110; neguțător 193, 436; cu pămînt în poală 501; pitac 635; pîrit 117, 141, 151, 288, 394, 570, 653, 655, 751; porcari 451; reclamant 97, 219, 270, 647, 648, 734; refuz de ~ 96, 436, 452, 570, 751, 783; stolnic 838; uncheaș 815; vamă 288; vameș 900; zestre 545.

L

lac hotar 585, 787.

lacherdă vînzare 871.

ladă (lăzi), acte 181; luare de ~ 302; împlinire pentru ~ 208; mănăstire 181; pece t-

luită 610; pîrit 394; pricină pentru ~ 822; spargere 312, 458; zapise în ~ 738.

lanț, țigancă în ~ 448.

lapte venit 555.

lazaret (lăzăret), neguțător 193; reclamant 436, retragere în ~ 598; stolnic 509.

lăcuință, v. *locuință*.

lăcuitori, v. *locuitori*.

lăcuste semănături 470.

lături, rude de ~ 346.

lăutari, vătaf de ~ 5.

leafă, catastih 863; 874; căpitan 282; chiverniseală 769; dascăl 383; debitor 385; ispravnici 282; judecători 57, 58, 854, 863; pe lună 705; portărei 667.

lefecii, biv vel căpitan za ~ 849.

leftu, cu diamanțele 397; pricină pentru ~ 397.

legaton, țigancă dată ~ 512.

legătură, clăcuire 895; divan 286; protimis 836; tocmeală 773; zapis 144, 716, 836, 895.

lege, călcător de ~ 190; cununie 480, 486, 759, 916; hulă pentru ~ 892; judecată pre ~ 212; soție cu ~ 242; rămînere de ~ 212; țigan 480, 486, 916.

legume dijmă 41, 294, 642.

lei, datorie 909; haham 173; plată 697; pogon 744; portar 667; vie 744.

lemnari, breaslă de ~ 773; evaluare 224, 839; maimarbașa 773; rufet 773; vătaf 401, 517.

lemne, pentru cășărie 784; clacă 220; construcție 315; mezat 636; mici 188; moară 313; reclamant 817; șaică 926; vînzare 45.

lenevire, muncă (forțată) 612; pagube 234; semănături 612.

lepădare de clironomie 126.

lesnire, hoși 764; locuitori 764.

leși comerț 193.

lînte vînzare 421.

lipovean mezat 548.

lipoveancă slugerească 563.

lipsă zestre 34, 279, 365, 580, 728, 748, 771.

lipșcan (lipscan), creditor 365, 796, 884, 908; debitor 478, 811; martor 496; pîrit 232, 478, 626, 811, 827; reclamant 293, 306, 485; soroc 365; țigan 593.

listă, epitropi 719; judecători 640, 719, 848; leafă 719.

liude, v. lude

livadă (livezi), cercetare pentru ~ 8, 102, 781; cetași 783; cumpărătoare 265; danie 661; daune 393; delniță 755; diacon 844; fin 3, 8, 350, 351, 755, 781, 783, 812, 844; inecare 350, 542; mănăstire 227; moșie cu ~ 126, 815; moșneni 812; piriți 265, 716; pomi 8, 102, 290, 298, 463, 754, 812, 843; popă 105; reclamant 298, 754; rumini cu ~ 227; stăpînire 351; stricăciune 3, 75, 393, 711; vie cu ~ 248; vizare 501; zălog 163, 267, 681, 700; zecială 895.

lfnă, comerț 838; marfă 697; pricină 186; socoteală 838; spălare 830; vamă 176, 331, 562, 920.

loc (locuri), alegere 730; amanet 903; arătui 350, 783; biserică 551; casă 343, 378, 390, 408, 413, 457, 522, 538, 564, 587, 654, 684, 723, 753, 812, 815, 825, 870; cercetare 8, 58, 246; cetași 783; chirie 375, 457, 497, 522, 753; circiumă 519, 613; clacă 116; cotropire 101, 821; cumpărare 228, 312, 825; danie 247, 564; datorie 903; delimitare 390; dobîndă 398; domnesc, 95, 247, 613, 724, 821; gard 764; hotarnicie 483; de hrană 163, 812; împlinire 208; impresurare 724; inecare 350; mezat 548, 636; mitropolie 517, 533, 636, 658, 839; prăvălie 40, 566; pricină 358, 460, 742, 849; scaun de carne 177; sterp 236; slugă 764; șătrar 408; vie 386, 460; vizare 163, 519, 538, 636; zapis 815; zălogire 184; zestre 378, 815.

locuință (lăcuință), domiciliu 41, 472, 778; plăieși 41; soroc 71; străini 472.

locuitor (lăcuitori), buni 860; dajdie 515; jalbă 847; același județ 396; de obște 602, 705; în pricină 769; sat 778; țăraniu 4; vizare 78; zapis 78.

logofăt, adeverință 167, 480, 598, 802, 837; administrație 69, 408; adopție 336; anafora 11, 12, 14, 17, 27, 29, 34, 36, 40, 43, 44, 47, 49, 53, 56, 59, 62, 68, 69, 76, 77, 79, 86, 89, 91, 106, 112, 114, 116, 127, 134, 137, 144, 150, 155, 156, 162, 163, 166, 168, 169, 174, 175, 176, 177, 178, 184, 187, 189, 192, 199, 204, 207, 208, 212, 220, 224, 225, 238, 239, 247, 248, 277, 279, 283, 286, 291, 292, 294, 298, 299, 301, 311, 313, 314, 318, 328, 329, 331, 346, 347, 351, 352, 356, 360, 361, 362, 363, 366, 367, 369, 370, 371, 372, 373, 375, 376, 377, 380, 382, 384, 385, 386, 388, 389,

393, 398, 400, 402, 406, 408, 410, 413, 415, 416, 417, 418, 420, 421, 427, 430, 435, 437, 438, 441, 443, 444, 450, 454-457, 460, 461, 463, 464, 467, 472, 477, 479, 483, 487, 489, 490, 492, 500, 501, 502, 504, 505, 508, 509, 513, 514, 518, 519, 525-528, 530, 532, 534-538, 541, 546, 548-550, 552, 553, 557, 558, 562-565, 569, 572, 574, 576-577, 579, 581, 585, 587, 590, 592, 593, 599, 604, 607, 613, 620, 623, 628, 635, 638, 654, 664, 671, 674, 675, 678, 682, 684, 694, 695, 699, 700, 701, 709, 710, 712, 716, 726, 728, 732, 733, 739, 741, 743, 744, 748, 751, 753, 755, 777, 782, 783, 784, 785, 787, 789, 790, 791, 796, 797, 798, 800, 802, 803, 807, 808, 809, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 826, 827, 833, 835, 837, 840, 843, 844; arbitru 490, 520; arendează 784; bătaie 43; carte de judecată 12, 14, 268, 298, 323; catagrafie 551; cercetare 101, 126, 140, 145, 191, 624, 637, 664, 678, 742, 862; chezaș 561; clironom 701; clucer 493; cumpără 126, 138, 165, 213, 286, 326, 443, 460, 520, 654, 671, 748, 795, 812, 815; danie 390, 796, 812, 895; datorie 941, departament de judecată 30, 907; de divan 126, 145, 349, 773, 774, 863; epitrop 162; evaluare 517; havaet 325; hotărnicie 101, 438, 444, 633, 802, 928; hrisov 126, 145, 166, 177, 773, 849, 853; ispravnic 743, 748, 794; împărțeală 550; impresurare 688, 906, 923; împrumut 18; jalbă 591, 772, 794; judecată 36, 142, 848, 902; leagă (log. al 3-lea) 719, 863, 874; mărturie 101, 109, 192, 488, 497, 502, 584, 620, 660, 743, 799, 829, 833; minori 550; moștenire 185, 202, 213, 266, 348, 444, 677; nazirlic 801; pirît 72, 97, 119, 185, 192, 202, 298, 357, 439, 620, 671, 792, 797, 808, 832; poliță 325; pricină 106, 918; protimisis 72, 671; reclamant 69, 97, 128, 130, 158, 196, 213, 280, 300, 349, 425, (al 3-lea), 436, 483, 486, 507, 532, 547, 677, 682, 688, 906; sameș 629; scutire 6; za taină 177, 774, 849; teșcherea 764; țara de jos 120, 145, 166, 773, 774, 829, 849, 853; țara de sus 126, 145, 166, 606, 774, 849, 853; vamă 288; vechil 63, 69 (al 2-lea) 210, 309, 455, 482, 537, 619; vie 682, 808; vinde 228, 276, 327, 797; de vistierie 109, 181, 192, 216, 336, 486, 532, 550, 584, 620, 701; zapis

7, 12, 71, 101, 144, 163, 389, 497, 790; zălog 108, 311, zestre 81, 418, 834.

logofețel, cu acte 218; carte mincinoasă 9; cetaș 829; chezaș 476; cumpără 142, 423, 658; datorie 111, 245; de divan 592; epitrop 476, 536; hotărnicie 402; jalbă 892; leafă 863, 874; martor 218, 286, 292, 799; mezat 658; moară 821; moșie 812; mumbașir 678; pîrit 111, 245, 509, 802; de pușcărie 476, 863; răvaș 779; reclamant 52, 201, 251, 327, 802; scriitor 9, 286, 309, 786; slugă 390; vechil 236, 360, 835; vinde 147, 344, 511, 518; zapis 286, 309, 365; zălog 797.

logofeteasă, diată 208; moștenire 348; pîrită 357; reclamantă 154; vechil 460.

logofeție departament 907.

lucru, acoperit 518; de casă 270, 458, 522, 634; cercetare 207; chezaș 345; debitor 345, 440, 693; descoperit (precis) 502; diată 518; epitropie 10, 816, 922; furt 252; mărturie 502; mezat 123, 379, 522; mișcătoare 10, 64, 83, 166, 378, 816; mănăstiresc 513, 539, 771; moștenire 64, 378, 634, 897; nemișcătoare 10, 64, 83, 166, 378, 513, 816, 897; părintesc 774; cu plată 909; socoteală 445; statornic (nemișcător) 378, 897; strein 467, 521; termen 513; de-a valma 502; vânzare 11, 467, 513, 521, 771; zestre 378, 877.

lude (liude), copărtași 680; datori 374, 866; fugari 778, 860; imigranți 860; înșelăciune 670; martori 489; măcelari 177; mărturii 271; moșneni 8, 815; mutare 863; pîriți 35, 430; reclamanți 134, 218, 259, 306, 632, 678; rufet 773; scutelnici 820; scutiți 6; slujbă 667; staroste 6; sticlari 35; strămutare 844; șezători (moșie) 895; țigani 819; vâtaf de ~ 35, 177; vie 835; vînători 663.

lufelii portărei 667.

lumînărar, creditor 395; dator 224; pîrit 224.

luncă, mori pe ~ 659; rimători 427.

M

madea (madèle), bani 70; cercetare 813; sermaia 17; taxă 779; tovărășie 193, 415.

magazie, fîn la ~ 673; miere 833; schelă 833.

magazier (magazioner) de zaherea 660.

mahala, administrație 115; casă în ~ 43, 91, 247, 324, 378, 401, 411, 422, 457,

522, 557, 564, 574 587, 658, 721; cercetare 647; cizmar 424; despărțire 715; hoți 764; loc 224, 390, 517; 538, 548, 684; martori 112, 427, 715; mănăstire 375; nefer 762; pivniță 548; popă 593, 870; prăvălie 136, 497; reclamant 597, 677, 753; vel vornic 115.

mahalagiu, casă 777; cercetare 375, 401, 620; dovadă 620; locuri 764; mărturii 324, 413; reclamant 294; vânzare 411, 777; zapis 411.

maici, jalbă 675; schit 675.

maior, comandir 310; ghegeneral ~22; moșie 22.

majă de fier 94.

mal hotar 271, 307.

mamă vitregă 277.

mamelegiu neguțător 678.

marafet, amanet 478; caimacam 279, 361, 417, 857; episcop 925; executare 551; globnic de țigani 595; ispravnici 281, 429, 441, 473, 510, 515, 624, 632, 852; staroste de negustori 33, 256, 392, 416, 456, 478, 529, 545, 603, 623; vinovați prin ~ 627; vânzare 310; zabit 778; zapt prin ~ 925.

marda debitor 650; marfă 650.

marfă, amanet 616; ardere 817; așezămînt 365; avere 356; bani 459; bilci 282; brașovean 178; cercetare 871; cojocărie 17; cumpărare 244, 436, 528, 644, 645; datorie 114, 415, 469, 600, 708; debitor 650; epitrop 370; export 514; import 717; împrumut 234; mărgelar 136, 157, 306; mezat 529; moștenire 225; neguțători 244, 436; odăi pentru ~ 846; pagubă 726; pecetluire 478; plată în ~ 234, 305; prăvălie 53, 478, 696; pricină 589; răpunere 171; reclamant 546, 635; simbrie 496; socoteală 44, 801; streină 717, 817; tovărășie 281, 305, 871; vamă 283, 288, 310, 813; vânzare 282, 697; zapt 370, 589.

*margin*e, căpitani 705; pază 605, 764; vameși 233.

martalog zapciu 629.

martor, pentru bani 221; boieri 467, 773, 829; carte de blestem 413, 840; cercetare 139, 307; davagiu 452; la divan 108, 133, 166, 186; dovadă 260, 287, 830, 836, 901; hrîsov 126, 774; judecata cere ~ 554; neguțători 339; oculari 278, 287; pîriși 489; pîrit 192, 265; prețuire 361; protimisiss 413; reclamant 222, 225, 670;

slugă 702; cu știință 267; vecin 49; vornic 669; vrednic 394, 502; zapis cu ~ 38, 101, 145, 156, 286, 467, 822; zestre 454; v. și *mărturie*.
masă, hotărnicie 809, 855, 911; moșie 118, 649, 659, 809, 815, 882, 911.
mascur, pricină pentru ~ 451.
matcă hotar 499, 843.
matecă (de stupi), dare 41; de stupi 41.
matropozi vamă 814.
mazil, adevărniță 541; boiernași 438, 541, 835; breaslă 547; carte 835; domnul către ~ 4; hotărnicie 731; împrumut 330; jalbă 707, 847; mărturie 367, 802; neamuri 593; pîrit 547; reclamant 214, 238; țigan 593; vameși 400; vechil 243, 500; zapis 438.
măndăstire, zapis la ~ 181, 261.
măcatari, epitrop cu ~ 586.
măcelari (măcelari), breaslă 177; chezășie 485; hrisov ~ 177; lude 177; mărturie 488; pîrit 485; rufet 929; vamă 400.
măciniș moară 255.
măglași, abuzuri 824; reclamant 824.
mălai, reclamant 146; streini (bîrsani) 920.
mămulari, taleri de la ~ 282.
măndăstire, arhimandrit la ~ 138, 194, 341, 539, 564; ban 53; biserică 633; casă 358, 411; călugăr 519; cercetare 810; chezășie 83; chirie 497, 846; cumpără 59, 832; danie 79, 247, 580, 633, 656, 815, 816, 853, 896; datorii 83; depozit la ~ 124, 212; devălmașe 62; diacon la ~ 75; epitrop la ~ 31, 218, 266, 393, 456; han 171; hotărnicie 32, 84, 654, 884; iconom la ~ 59; ieromonah la ~ 398; igumen (egumen) 12, 109, 112, 116, 163, 169, 175, 271, 276, 414, 421, 423, 442, 564, 573, 576, 581, 587, 596, 606, 614, 620, 642, 649, 664, 670, 707, 791, 812, 823, 844, 877; impresurare 258; închisoare la ~ 837, 855; judecată 612; (posedă) loc 497, 753; logofețel al ~ 142; mahala 870; metanie la ~ 539; metoh al ~ 169, 276, 404; mizil 158; moșie a ~ 75, 124, 165, 184, 891, 895, 918; munte al ~ 79, 314, 472; pășune 120; pîrită 70, 218, 258, 314, 442, 463, 670; prăvălie 566, 789; preot la ~ 851; proegumen 410; proigumen 543; risipitor 922; reclamantă 7, 69, 71, 80, 150, 226, 372, 375, 414, 477, 508, 513, 549, 596, 664, 812, 846; rumâni la ~ 656; schimb 807; schit 707; sur-

ghiun 715, 909; țigan la ~ 73, 211, 448, 512, 643, 819; vie 78, 300, 368, 489, 521, 803, 808; vamă 549; vin 155, 423; vinărici 159, 420, 675; vinde 155, 194, 701; zapis 643; zapț 53; zalog la ~ 444.
măr hotar 390.
mărcini, curățare 386; împrejmuire 764.
mărgăritar, comerț 838; cruce cu ~ 564, 587; socoteală 838.
mărgelar, chirie 136; creditor 157; cumpără 546; debitor 365; devălmașie 683; pîrit 136, 546, 635; reclamant 306, 355.
măritiș, chețuiei 816; minoră 816.
mărturie (mărturii), în absența părții 142; adevărniță 61, 292, 559, 598, 808; adulter 715; în apel 502; arhimandrit 591; din auzire 664; pentru bani 203; bătrîni 59, 81, 271, 398, 493; blestem (carte de ~) 67, 219, 267, 292, 472, 502, 596, 797; boiernași 438, 704, 913; la caimacam 382, 501; carte eu ~ 128, 142, 287; catastih cu ~ 235, cercetare prin ~ 71, 101, 654, 768, 914; de cinste 587; circiumar 648; „clirici” 117, 356; clucer 312; copie 113; de credință 248, 729; creditor 49; pentru cumpărare 248; danie 182; pentru datorie 93, 142, 164, 186; în despărțenie 483; diacon 790; diată 235, 329, 346, 364, 518, 521, 539, 564, 587; pentru distrugere 123; la divan 18, 39, 248, 502, domnul 248; dovadă cu ~ 305, 385, 742, 824, 886; epitropie 335; episcop dă ~ 43; pentru făgăduială 696; din gură 435, 591; blestem 581; hotărnicie 133, 271, 433, 494, 502, 654, 688, 911; hoție 382; la ispravnic 232, 252, 423, 896; împărțeală cu ~ 103, 378, 584; împrejurenii 18, 56, 81, 849; impresurare 849; închinare (schit) 166; înțelegere 315; judecata cere ~ 54, 87, 89, 93, 99, 163, 242, 342, 357, 384, 448, 452, 509, 530, 598, 615, 669, 715, 817, 821, 832; jurămint 717, 758; lipsa 143, 148, 717, 759, 898; la fața locului 343, 654, 842; logofăt 743, 797, 833; mahalagii 324, 411, 413; pentru marfă 644; mazili 367, 400; medelnicer 452, 513; megieși 267, 276; mitropolit cere ~ 170; monah dă ~ 145; moșneni 18, 463, 491, 842; paharnic dă ~ ~ 389; cu pizmă 267; pîrit 54, 78, 97, 206, 328, 242, 321, 324, 448, 557, 672, 784, 791; după pravilă 230; preoți 61, 182, 324, 411, 413; 497, 598, 647, 901; reclamant

- 16, 20, 45, 46, 143, 214, 248, 258, 288, 330, 369, 386, 408, 412, 420, 427, 444, 447, 472, 489, 502, 504, 512, 543, 552, 597, 635, 682, 708, 753, 756, 793, 853, 896, 898; în scris 137, 142, 164, 216, 292, 435, 491, 502, 591, 786, 799, 913; pentru sine-turi 123; singură 230; slugă 193; sluger 312, 389; slujitor 360; soroc pentru ~ 360, 460; stăpînire 18, 105, 444, 512; sta roste 496; stolnic 822; stricăciune 580; teșcherea cu ~ 630; turci 740; pen-tru 39, 480, 509, 704; vâtaf 148, 598; vecini 112; vinărici 420; vinzare 43, 59, 248, 394; vrednice de credință 59, 76, 169, 277, 302, 398, 400, 412, 502, 508, 521, 585, 599, 620, 696, 774, 853; zapis cu ~ 7, 51, 71, 72, 97, 128, 144, 184, 290, 296, 309, 323, 324, 337, 347, 359, 363, 377, 407, 411, 431, 436, 443, 450, 454, 455, 483, 502, 520, 566, 572, 626, 682, 701, 712, 782, 787, 789, 840, 851, 853, 893; zestre 112, 329; v. și *martor*
- mărturisanie*, sub blestem 239, 302; la cai-macam 200, 504; cercetare 812; condei de ~ 591; condica (mitropoliei) 715; do-vadă 472; hotărnicie 633; pricină 491, 648; în scris 110, 488, 504, 570, 715; cu sufletul 110, 329; virstei 809.
- mărunțișuri*, ispravnici 346; reclamant 106, 346.
- măscărici*, clironom 346; moștenire 346.
- măsură*, hotărnicie 307; vin 884.
- măsurătoare* hotărnicie 307.
- mătase*, ii cu ~ 302; oca 645.
- măltăsar* martor 112.
- mătușe* diată 729.
- medelnicer*, abuz 629; adevărînță 323; ana-
fora (semnează) 61; 66, 67, 70, 72, 75, 77, 80, 81, 82, 85, 87, 94, 95, 96, 99, 103, 104, 105, 106, 113, 118, 119, 123, 124, 125, 128, 133, 136, 139, 141, 142, 143, 146, 148, 157, 159, 161, 169, 182, 194, 196, 197, 198, 200, 201, 209, 210, 211, 215, 217, 219, 226, 227, 228, 230, 232, 236, 245, 252, 258, 259, 266, 267, 271, 273, 276, 280, 281, 284, 285, 288, 295, 296, 298, 299, 300, 301, 305, 306, 308, 309, 312, 313, 314, 316, 319, 324, 326, 327, 331, 332, 337, 338, 339, 340, 341, 343, 344, 345, 347, 351, 353, 354, 355, 357, 358, 359, 364, 367, 381, 387, 392, 394, 395, 401, 411, 419, 424, 425, 428, 434, 439, 440, 442, 448, 449, 452, 465, 467, 468, 476, 481, 486, 491, 495, 506, 511, 512, 516, 523, 524, 543, 547, 551, 561, 566, 567, 568, 571, 573, 583, 589, 595, 596, 597, 598, 600, 601, 613, 615, 618, 619, 620, 626, 629, 631, 637, 543, 645, 652, 668, 678, 680, 688, 689, 691, 704, 706, 709, 712, 714, 721, 723, 736, 745, 750, 756, 880; dă carte 36, 759; cercetare prin ~ 181, 614, 664, 678, 724; cumpără 135; 473, 513; danie 19; datorie 88, 114, 319, 669, 889; daune 629; domnul către ~ 649, 718; epitrop 218, 247, 563; hotărnicie 313, 649; informează 113, 119, 814; dă împrumut 184, 853; înscris de la ~ 39; jalbă 452, judecă 30, 36, 759, 836; jură-mint 65, 898; leafă 719, 863, 874; martor 277, 435, 513; moștenire 550; pîrit 65, 114, 313, 317, 319, 630, 669, 752; plată prin ~ 673, 723; prețuire (evaluare) 74; răvaș 167; reclamant 88, 128, 315, 371, 550, 756, 910; stăpînire 128, 849; tovărășie 838, 910; pentru țigan 756; vamă 814; vechil 460, 628; vinde 126; zapis 153, 538; ia zălog 184; zestre 74, 898.
- medelnicereasă*, epitropie (minor) 922; pîrită 165, 319, 595; reclamantă 65, 74, 167, 599; stăpînire 882; zapis 153; zestre 74.
- megias* (*megieși*), adevărînță 212, 568; bătrîni 62, 203, 276; cu blestem 109, 124, 212; bise-rică cu ~ 268; boiernași 313; cercetare 444, 537, 576, 689; la divan 212; domnul către ~ 499; hotărnicie 62, 276, 313, 402, 701, 892; martori 124, 266, 267, 271, 276, 892; moșie 62; dau răvaș 343, 386; vin-duți 165.
- mehterbașa*, chirie 684; pîrit 684.
- mei*, cumpărare 630; teslingiu 630.
- meimarbașa*, breaslă 773; prețuiește casă 839.
- menzil*, cai la ~ 432; pe moșie 155.
- merafet*, v. *marafet*
- meremet*, al caselor 580; cheltuială 580.
- mere*, ogradă cu ~ 572; vedre pentru ~ 6.
- meritic* de porumb 723.
- meșter*, bătrîni 873; cercetare prin ~ 307, 821, 823; judecă 873; martori 307; mei-marbaș 773; morar 307, 821; fac roți de moară 581; prețuiesc casă 839; sta-rostie cu ~ 1.
- meșteșug* (meșteșuguri), adevărînță cu ~ 525; bănuială de ~ 393; cărți cu ~ 145; copii la ~ 198; croitori 873; economie 641; judecată 873; la mezat 865; pîrit cu ~

- 493, 857; reclamant cu ~ 710, 817; socoteală 528; staroste 1; țigan cu ~ 3, 563; viclenie 493, 525, 545, 593, 710, 817, 833, 836, 857, 865; zapis cu ~ 833, 836; zestre cu ~ 545.
- metanie* la mănăstire 559.
- metoh*, biserică 732; călugăr 39; al episcopiei 166; mănăstire 163, 169, 276, 404, 407; schit 166, 664.
- mezat*, acareturi la ~ 506; amanet la ~ 196, 293, 853; avere la ~ 42, 494, 728, 865; casă la ~ 43, 358, 495, 531, 557, 658, 785, 796, 816, 890; catagrafie pentru ~ 551; cumpărători la ~ 123; pentru datorii 377, 395, 936; debitor (avere) 422, 625; hoți (avere) 494, 865; prin ispravnic 123; loc la ~ 538, 548; lucruri la ~ 394, 516, 522; marfă 365, 529; moșie la ~ 68, 378, 731, 796; periusie la ~ 66, 198, 322, 326, 379, 392; pivniță 548; prăvălie 49, 60, 456, 636; rămasuri 262, 586; rimători 36; telal 553; tovărășie 436; vie la ~ 441, 588, 604, 625, 626, 731, 785; vin la ~ 441, 625; zălog 239.
- miel*, căsăpie de ~ 237; la cumpărătoare 701; la fătăciunea oilor 199; havaet 920; mărturie pentru ~ 328; vamă pentru ~ 331.
- miere*, comerț 415; tovărășie 47; vamă 813; vnzare 833; zapt 589.
- mijlocitor*, invoială prin ~ 144; vnzare prin ~ 747.
- mild*, la cutie 107; danie 169, 247; domnul 24, 405, 414, 526, 562, 705; hrisov de ~ 393; pentru judecător 58; pentru pirți 562; de la vistierie 414.
- militari* arestează hoți 763.
- milostenie*, catastih de ~ 883; cutie de ~ 773, 876.
- mincinos*, jalbă 526; zapis 286.
- minciună*, pirt cu ~ 388.
- minle*, epitropie 48; întreagă 832; neajungere de ~ 48; risipitor 48; vnzare 832.
- minteanuri* import 405.
- mirean*, judecată 90; preot caterisit 90.
- mişcător* (mişcatoare), avere 875; mezat 494.
- mită*, ispravnic cu ~ 299, 329;
- mitropolii*, dă adeverință 365, 491, 842; anafora 7, 27, 36, 43, 48, 60, 64, 71, 83, 84, 88, 90, 93, 97, 100, 106, 109, 110, 117, 121, 122, 130, 132, 149, 150, 151, 152, 162, 165, 169, 170, 171, 172, 202, 213, 216, 223, 235, 251, 254, 256, 257, 274, 289, 294, 302, 320, 321, 334, 335, 336, 342, 348, 349, 350, 356, 368, 370, 378, 379, 383, 397, 399, 407, 409, 410, 412, 418, 420, 431, 458, 461, 475, 478, 484, 488, 492, 517, 533, 539, 545, 550, 563, 570, 580, 581, 591, 599, 624, 628, 633, 634, 648, 655, 664, 672, 675, 677, 685, 686, 715, 759, 761, 797, 816, 822, 830, 834, 839, 849, 850, 922; blestem (carte) 56, 76, 102, 106, 112, 124, 143, 148, 163, 192, 212, 231, 260, 265, 268, 276, 292, 331, 400, 455, 460, 590, 712, 742, 811, 871; boeri către ~ 516; carte (de judecată) 74, 113, 479, 552, 581, 603, 812; catastih (semnează) 389; cercetare 39, 74, 166, 187, 198, 231, 250, 346, 459, 502, 614, 741, 871, 905; certare 508; depozit la ~ 68; diată 156, 564, 587, 729; în divan 37, 47, 54, 56, 187, 277, 291, 427, 480, 616, 617, 780, 783, 832, 836, 851, 853, 893, 896, 901; domnul către ~ 65, 610, 669, 687, 767, 838, 866, 897, 905; egumen către ~ 303; eparhie 107; hrisov (mar-tor) 774; întărește (acte) 7, 52, 156, 326, 581, 587, 729, 832; jalbă la ~ 752; ju-decă 37, 47, 54, 56, 187, 277, 291, 366, 399, 410, 427, 480, 558, 616, 617, 675, 701, 712, 780, 783, 797, 822, 832, 836, 849, 851, 853, 893, 896, 901, 925; jurămint 144, 384, 472, 717; mărturie 71, 178, 292, 400, 502, 581, 842; minori 198, 213; moștenire 66, 202, 876, 922; orinduieste judecată 718; pitac 144, 746; protimisis 231; protopop către ~ 687; răscumpă-rare 22, 414; răvaș către ~ 301; vechil al ~ 599; vnzare 832; zapis 7, 52, 71, 156, 326, 442; zestre 74, 216, 250, 748, 922.
- mituire*, de la hoți 819; slujitori 819.
- mișe*, vamă pentru ~ 331, 562.
- mnă*, streină 584; vnzare la ~ 68, 584.
- mnăstire*, v. *mănăstire*.
- mitropolie*, anafora la ~ 83; blestem la ~ 142, 746; casă 326, 516; cercetare la ~ 58; chirie 636; clirici 712; condică 715; cumpără 741; danie 257, 409; depozit la ~ 121, 152; hrisov al ~ 198; iconom 539; împărțeală 117; jurămint la ~ 144; loc al ~ 517, 533, 636, 658, 837, 839; mărturie la ~ 224, 448, 712, 715; moșie 221, 274, 350, 633, 741; moștenire 121,

580; pricină la ~ 455, 634; popreală la ~ 90, 190.

minăstirioară, moșie cu ~ 853; zapt 853.

mîncătorie, inculpat 31; vătaf cu ~ 632, 824.

mîngîtiere (persuasiune), vînzare zestre prin ~ 322.

moară, amanet 377, 547; biserică cu ~ 420; cercetare 102; cheltuială pentru ~ 435; chirie 194; cumpărare de ~ 126; diată 257; epitrop 10; în gaj 161; pe gîrlă 372; hotar 271; cu hrisov 163; împărțea 162; moșie cu ~ 268, 323, 639, 798, 832, 842; pietre de ~ 768; pîrit 350, 369, 518; pricină 542; reclamant 857; roata de ~ 286, 307; silnicie 895; stăpînire 343; stricăciune 621, 821; tovărășie 886; vad 181, 255, 266, 707, 884; vechil 69; vînzare 790; zapis 145; zălog 52.

moarte, cheltuială pentru ~ 412; pedeapsă 837; pomeniri 511; soț ucigaș 837.

moașe, minori cu ~ 522.

moaște pentru milostenie 291.

mocar, așezămînt 195; creditor 186; martor 186; furt 794; pîrit 432; pricina 818; reclamant 739; vamă de la ~ 331.

mofluz (mofluzi), datornic 469; nume de ~ 178; pîrit 178; soroc 157; reclamant 635.

monah, adeverință 133, 456; cumpără 344; epitrop 456; hotarnic 271; mărturie 145, 398, 648; are moșie 344, 797; reclamant 303.

monahia, danie 163; cu hrisov 126; moștenire de la ~ 162; pîrită 590, 723, 877; în pricină 718; stareță 675; zestre 279.

monetă, mărturie pentru ~ 203.

morar (morari), cercetare prin ~ 307, 621, 732; martori 307, 886; reclamant 170, 670; zapis 120.

mort diată 610.

moș (moși), clironomie de la ~ 785; cumpără 928; funie pe ~ 782; împărțire după ~ 8, 374, 710, 781, 815; moșie de la ~ 18, 236, 260, 290, 343; parte din moșie 674, 680, 857; al reclamanților 674; stăpînire pe ~ 608, 798; strămoși 674, 680, 857; vie de la ~ 463.

moșie, absent cu ~ 268; amanet 293, 507, 639; apel pentru ~ 20; boierească 3, 158, 916; case pe ~ 358; cășărie pe ~ 92; cercetare pentru ~ 580; chezaș cu ~ 20; de cîmp 812; cîrciumă pe ~ 158, 519; cu clironomie 163, 314, 785; clucer 83, 111; croitor cu ~ 663; cumpărare de

~ 11, 260, 344, 470, 483, 567, 674; de cumpărat 109; de cumpărătură 145, 266; dajdie 674; de danie 109, 409; datorie 20, 147, 853; daune 154, 188, 307; devălmășe 105, 126, 403, 502; prin diată 106, 257, 822; dijmă 24; domnească 3, 675, 821; episcopie cu ~ 690; heleșteu pe ~ 823; hotărnicie 38, 84, 126, 165, 240, 617, 649, 731, 748, 887, 892, 911; de hrană 307; prin hrisov 169; inundație 154; împărțea 162, 185, 550; împresurare 28, 69, 226, 260, 271, 316, 444, 473, 491, 592, 679, 694, 895, 906, 921, 923; închinată 341, 633; jalbă 323, 502, 882; logofăt cu ~ 158, 483, 627, 923; mahalagii pe ~ 293; la mezat 262, 322; mitropolie cu ~ 350, 409, 633; mănăstire cu ~ 169, 403, 493, 823, 891; moară 821; moșteni 338, 674; moștenire 64, 185, 364, 368, 501, 550, 707; de neam 290; obiceiul pămîntului 69, 127; cu otașină 127; pădure pe ~ 791; păhărnicele cu ~ 393; pășune pe ~ 120; în plată 20, 853; postelnicele cu ~ 29, 780, 791; pricină pentru ~ 12, 18, 59, 67, 84, 101, 147, 165, 180, 184, 240, 251, 265, 274, 277, 278, 287, 289, 309, 314, 327, 343, 344, 362, 363, 364, 398, 404, 406, 418, 425, 438, 442, 491, 492, 543, 570, 606, 608, 609, 617, 656, 664, 676, 694, 701, 710, 716, 725, 774, 782, 796, 797, 800, 806, 815, 829, 884, 899, 914, 915; răscumpărare 286, 443; reclamație pentru ~ 29, 61; 135, 145, 273, 373, 499, 502, 584, 654, 675, 802; săteni pe ~ 642; schimb 564, 587, 599; schit cu ~ 166; stolnic cu ~ 882, 912; din strămoși 782, 790; tîrg ~ 403; tovărășie 886; din trimerie ~ 172; ungureni pe ~ 70; țigani pe ~ 3; vechil de ~ 286; venit al ~ 360, 470; vie pe ~ 521; 661, 675, 808; vînzare de ~ 11, 14, 29, 261, 266, 302, 402, 520, 646, 730; vornicească cu ~ 885; zapis de ~ 181, 736; zapt 796; zălog 52, 62, 97, 586, 748, 836; zestre 366.

moșnean (moșneni), adeverință de la ~ 393; arendă 784; bătrîni 175; cu carte domnească 428; cercetare prin ~ 76, 388; cumpără 11, 28, 815; face dava 879; davagiu 879; diacon 654; dijma 409; hotărnicie 11, 260, 265, 284, 316, 592, 683, 688, 787, 798, 807, 835, 879, 885, 894; cu hrisov 843; împărțea 483;

impresurare 108, 230, 271, 463, 674, 683, 842, 896; dau albă 829, 895; jurământ 96; logofăt 784, 797; martor 175, 260, 491, 683; cu moșie 67, 118, 209, 442, 477, 609, 707, 710, 879, 928; moștenire 782; obicei de la ~ 24; părtași 105, 133, 453, 572, 656, 851; pirt 28, 102, 268, 271, 444, 840, 896; în pricină 8, 101, 180, 343, 619, 825, 895; protimisis 641, 782; reclamant 18, 104, 145, 298, 309, 338, 374, 433, 455, 463, 500, 585, 689, 783, 802, 842; rumâni 236; dau tacrir 81; vătaf de plai 212; vechi 14, 688, 840; cu vechil 403; cu vie 36; vânzare 404, 483, 730, 739, 798; zapis 236, 363, 508, 787, 790, 891.

moșneancă, reclamantă 857; stolnicească 809.
moștenire, bani 66; cercetare pentru ~ 225; cetăși cu ~ 707; creditorii ai ~ 637; cu datorii 250; sub epitropie 561; întârziere (revendicare cu ~) 202; monahie cu ~ 126; minor 522; de la moși strămoși 802; moșie de ~ 206, 364, 453, 579, 683, 707, 782, 840, 851, 911; moșneni cu ~ 455; părintească 149; părți de ~ 798; pomi de ~ 572; pricină pentru ~ 202, 425, 458, 551, 580; protimisis 522; reclamant cu ~ 713; renunțare 66, 202, 551; sat de ~ 418; stăpînire de ~ 729; vie 391; zestre 461, 849; v. și *periusie*

moștenitori, clironomie 849; copiii 74; fiu fără ~ 840; răspundere penală 58; vechi 11; zestre 66.

movilă hotar 508.

much hotar 145.

muftuz, v. *moftuz*.

muier, fără cununie 904; în judecată 270.

mumbașir (mumbașiret), acte prin ~ 18, 28, 163, 265, 630, 663; aduce împričinații la judecată 50, 63, 71, 123, 125, 187, 190, 201, 218, 221, 260, 296, 303, 363, 396, 429, 433, 435, 448, 462, 464, 471, 528, 543, 551, 560, 563, 595, 627, 655, 676, 693, 745, 763, 790, 792, 795, 833, 852, 853, 861, 865; aprod ceaușesc 255, 494, 555, 623; aprod vătășesc 146, 204, 346, 386, 450; armășel 476, 810; ceauș de copii 212; pentru cercetări 7, 270, 493, 743, 778; cheltuială cu ~ 68; ciubucciu 211; copil din casă 39, 101, 325, 361, 584, 887; domnul orînduiește ~ 16, 31, 299, 309, 313, 343, 400, 404, 583, 584, 670, 704, 711, 816, 819, 821, 826, 840, 843, 847,

877, 894, 918; egumen adus de ~ 303, 560; execută (împlinește) hotărîri, ordine 17, 27, 63, 143, 176, 178, 214, 231, 234, 241, 279, 305, 310, 315, 317, 328, 332, 353, 360, 377, 382, 415, 416, 432, 488, 515, 527, 563, 621, 643, 662, 669, 716, 757, 883, 906; înștiințare prin ~ 630, 913; martori aduși prin ~ 693; paharnic 890; păhărnicele 179, 363, 398, 519; portărel 433, 667, 919, 921; slugă domnească 139, 181, 299, 404, 810, 840, 877, 894, 918, 919, 921; sluger 394; ia treapad 150, 176, 400, 462, 504, 525, 532, 534, 657, 676, 695, 739, 750; pentru vamă 176; vătaf za aprozi 348; vătaf za divan 106, 178; vătaf de păhărnice 598, 630, 876; vătaf de vistierie 152, 440, 445, 655, 834; pentru zaherea 452; zapcille al ~ 768; zapt prin ~ 625; zestre prin ~ 279; v. și *mumbașirllc*.

mumbașiret v. *mumbașir*; *mumbașirllc*.

mumbașirllc, vel armaș cu ~ 756; datorii împliniți prin ~ 547 hotărîre împlinită prin ~ 307; hotărnicie prin ~ 807; înștiințare prin ~ 630; al vătafului za aprozi 801; vătaf za păhărnice 176; zapciu cu ~ 368; v. și *mumbașir*

muncă, catastih de ~ 816; pentru datorii 416, 723; a țiganilor 73, 448, 486, 509, 595, 723, 816, 827, 845.

munte (munți), de baștină 318; băjenie la ~ 185, 457; cășărie 195; cetăși cu ~ 465; pentru chiverniseală 195; clironomie cu ~ 163, 314; cumpărare 186, 739; danie de ~ 201; datorie pentru ~ 125; dijmă pentru ~ 642; hotar 585, 735, 787, 880; impresurare 28, 473, 689; moșie în ~ 59, 812, 815; moșneni cu ~ 8, 710, 787; în moștenire 277; pentru neguțătorie 8; pășune în ~ 79, 120, 651; în plată 8; pricină pentru ~ 28, 96, 124, 180, 212, 363, 435, 530, 641, 689, 691, 709, 755, 783, 800, 894, 901; reclamant pentru ~ 472, 569, 739; sași cu ~ 738; stăpînire 272, 343, 641; în tovărășie 415; vameș la ~ 331; venit 374, 730; vite în ~ 271, 562, 872, 920; vânzare 631; vornic cu ~ 195.

muscali, capre luate de ~ 142; casă distrusă de ~ 457; cheltuială pentru ~ 260, 673; copaci pentru ~ 260; fugar la ~ 497; judecată pe vremea ~ 211; răvașe de la

~ 598; spargere 181, 380, 647; volintiri 181.
mușteriu, pentru case 43, 213; cumpără 193, 213; mezat 482, 494; pentru miere 833; pentru moșie 558; pentru moștenire 66; pentru prăvălie 208, 379; pentru rimitori 193; stolnic 785; pentru vie 785; pentru vinărici 138.

N

naht bani 237.
namestie (nămeștie, nemestie), dintr-o casă 516; cămin cu ~ 825; construcție pe loc străin 375; pe loc cumpărat 387; moșie cu ~ 268, 774; moștenire cu ~ 37, 378; piriți cu ~ 572, 574, 857; reclamant cu ~ 491; rumâni cu ~ 227; vie cu ~ 248, 311, 321, 588, 744; zalogire 311.
napristan, mumbașir stă ~ 821; în strajă 764.
nart, preț maximal 177.
nastavnîc, mănăstire cu ~ 32.
nazimlc, episcop face ~ 822; împărțeală prin ~ 822.
nazlr paharnic 389.
nămeștie, v. *namestie*.
năpastă (napăstuire, năpăști), hotărîre nedreaptă 853; piră fără ~ 647; protopopi prin ~ 685; reclamații 499, 845; pentru treapă 686.
năpuste, vite ~ 487.
neam, ales 723; devălmaș 62, 284, 701, 748; jăluitor din ~ 782; moșie de la ~ 290, 418, 802; moștenește 829; protimisis 387; răscumpărare 490, 579, 796.
neamț (nemți), datorie la ~ 308, 827; fugar la ~ 620; hotărnicie 781; ocupație 312; răsmeriță cu ~ 104; stăpînire 807.
nearea, a înțeleptului Leon 197; despre zestre 197.
neasemnată, aplicare greșită 853; pravilă 853.
neastîmpărare, dovezi 236; procesivitate 236.
necăutare de jălbi 769.
neclînit, stăpînire (posesie) 418.
necontenit, domiciliu 20; stăpînire 513.
nedajnici, preoți 107; vinători isprăvnicești 663.
nedreptate, pagubă 651; stăpînire cu ~ 755; vameș cu ~ 737; vataf cu ~ 31, 632.
nefer, (neferi) ispravnic trimis ~ 578, 598; piriț 762.
neguțători, adevărîță de la ~ 499, 589; alegere 203; amanet la ~ 310; arbitri ~

305; capanli 766; catagrafie semnată de ~ 875; catastih 356, 616; călători 705; cercetare făcută de ~ 408, 504; chezaș 846; chirie 401, 403; cumpără 128, 176, 339; cupeți 678; datorie 559, 697, 739, 889, 913; depozit la ~ 534, 682, 818; epitropi 370; informează 193, 738; împrumut 88, 119, 234, 239, 325, 369, 475, 484, 507, 692; martori 33, 121, 142, 237, 335, 339, 400, 427, 651, 733, 774; miere vindută de ~ 833; mijlocitori 47, 85; moștenire 85; mușteriu 193; piriți 53; preț de vînzare 589; proești 867; reclamant 100, 157, 244, 466, 482, 531, 578; socoteală 77, 143, 148, 167, 193, 305, 415, 436, 462, 528, 644, 801; staroste 6, 33, 224, 234, 603, 625, 908, 910; străni 405, 437, 666; țigani cumpărați de ~ 743; vamă 283, 813; vataf dator la ~ 253; vie 90; vînzare 450, 529, 833; volintiri 598; zestre prețuită de ~ 216; v. și *neguțătorie*.
neguțătorie, bani pentru ~ 598; birsanii fac ~ 176; bogasier 380; cu carne 177; cășărie 8, 374; cercetare de ~ 850; cojocărie 459; creditor cu ~ 535; dijmă 294; dobîndă 415, 466; griu pentru ~ 304; hagi 830; ~ de Liptea 801; mocan 818; cu odăi 846; cu pește 607; piriț 750; reclamant 496, 645; cu rimători 547; socoteală 838; șelar 182; v. și *neguțători*.
nelipsit, stăpînire neînteruptă 61.
nemestie, v. *namestie*.
nemfoaică piriță 647.
neodihnă, apelație 571; stăpînire (tulburare) 145.
nepot (nepoată), de frate 729; moștenește 208, 829; de soră 748; protimisis 106; de văr 208; vechil 234.
neprotocolire carte 895.
nesilit, plată 382; reclamant 383.
nestrămutare după judecată 829.
netrebnică dovadă 205.
nesupunere la hotărîre 301, 716.
neurmare, hotărîre 627; sancțiune pentru ~ 757.
nevastă, mărturie 488; protimisis 249.
nevtrsnec, moștenire 522; reclamant 522; zapis al ~ 497.
nevoe, iscălitură de ~ 895; zapis de ~ 895.
nizam, domnul dă ~ 4; împărătesc 705; împotriva ~ 852, 864.
noaten, de la moșneni 843.

noimă a cuvîntului 853.
noroc, risc 194.
norod, jăfuit de vameș 855; jalbă 769; judecată pentru ~ 57; ocîrmuire ~ 774; ovresc 173; la tîrg 870.
nume, pe jalbă 526; tilhari 860; pe zapis 787.
nușiri, cercetare pentru ~ 101.
nuntă, bani la ~ 186; daruri de ~ 164, 397; a doua ~ 112; fiică sătrar 27; lăutari 5; vin 648.

○

oaie, despăgubire pentru ~ 25; pentru mincare 690; pășunat 188; vameși 176.
oameni, bătrîni 219, 229, 284, 741, 742; domnești 420, 605; drepti 740; împrejurani 627, 691; martori 691; megiași 219; de strajă 764; străini 14; vechi 729.
oaste (oști), cazaci pentru ~ 260; jefuiește 312; rusească 194, 317, 598; trecere de ~ 753; turcească 83, 194; v. și *ostași*
obicei, adet după ~ 784; carte după ~ 205; cerere peste ~ 577; cercetare după ~ 233, 283, 294; chirie după ~ 684; daruri după ~ 74; dijmă după ~ 3, 188, 470; 642, 884; domnul poruncește după ~ 220, 351, 612; gropi 199; haham după ~ 173; havaet după ~ 99; hotărîre după ~ 116; hotărnicie după ~ 32, 102, 236, 260, 351, 402, 500, 592, 596, 633, 683, 798, 815, 882, 911, 921; despre hoți 467; în hrîsov 873; judecată după ~ 1, 2, 427, 169, 270, 331, 370, 372, 480, 482, 612, 766, 897; jurămînt după ~ 97; mezat după ~ 322, 586; de la moșneni 24; neguțătoresc 234, 698; nesupus la ~ 562; oaie după ~ 199; orînduire după ~ 118; otaștină 300, 791; 884; al pămîntului 35, 39, 41, 69, 158, 172, 184, 205, 227, 300, 301, 312, 324, 386, 412, 414, 461, 508, 577, 620, 627, 677, 782, 802, 808, 840, 851, 884, 916; pîrit după ~ 403; poliță după ~ 805; podvoade după ~ 6; portărei după ~ 62, 268, 426; reclamant 373; staroste 538; stricare ~ 243; teșcherea după ~ 764; al țării 659, 671; vamă după ~ 176, 400, 549, 717, 737, 813, 814, 920; vechi 173, 177, 199, 214, 220, 482, 690; venit după ~ 374; vinărici ~ 675; zapis după ~ 28, 186.
obîrșie, a apei (hotar) 272; hotar 787; a văii (hotar) 694.

oblăduitor, domnul 177; al țării 774, 829.
obor, rimători în ~ 427; tîrgul de afară 294; vamă la ~ 814.
obrație, vie cu ~ 248, 460.
obraz, cercetare prin ~ 83; de cinste 83, 363; mărturii 363; părți în proces 305; robi iertați de ~ 786; vrednice 774.
obraznicie la judecată 602.
obște (opste), alés de ~ 773; epitropi pentru ~ 177; hotărîre ~ 8; ispravnici de ~ 562; lăcuitori de ~ 4, 642, 705, 778; meșteri pentru ~ 773; mănăstirești 53; mănăstiri de ~ 612, 771; moară de ~ 707; moșneni de ~ 374; pagube 211; porunci de ~ 769.
oca, de bani 310; de brînză 232; de caș 189, 195, 651; de ceară 517; dreaptă 29; de lină 176, 331; de in 751, 817; de lăcherdă 871; de mătase 645; de sare 339; de seu 234, 813; socoteală 17; unt 211; vamă 813; vin 446.
ocină, bani cu ~ 785; hotar al ~ 212; moșie 853; răscumpărare 12; rumâni cu ~ 12; vînzare 163, 230.
ocîrmuire a norodului 774.
ocnă, abuz 479, 893; cămăraș za ~ 200, 697, 805, 824; căpitan la ~ 723; cumpărare de ~ 586; deschidere de ~ 393; domnul iartă de ~ 852; hoț la ~ 256; neglijență pedepsită cu ~ 720; pedeapsa cu ~ 621; 764; după pravilă 504; sare de la ~ 554; speculă pedepsită cu ~ 690; tilhari 598.
ocol, căpitănie 705, 720, 723, loc de casă cu ~ 654; virf de munte 180.
ocolnică, domnul dă ~ 8; la hotărnicie 246; semne după ~ 219, 914, 915; zălog 556.
odae, cu chirie 614, 846; dascăl cu ~ 927; foc la ~ 369; pentru oi 920; prăvălie cu ~ 789; puști în ~ 137; ungureni cu ~ 199; vamă pentru ~ 176; vite la ~ 510.
odoare, furt de ~ 508.
oem, invoire pentru ~ 842; al morii 307; pîrit ia ~ 161; proprietar moșie 255; reclamant ia ~ 369.
oierit, comis ia ~ 437; neguțători dau ~ 482; piei de oaie pentru ~ 920; pităreasă ia ~ 732; pricină pentru ~ 437; sărdar dă ~ 628; ungureni dau ~ 79; vamă 920.
ofîteri, cheltuială pentru ~ 317.
ogaș hotar 145.

ogradă, cu mori 572; cu pruni 781; rumâni cu ~ 227; vie cu ~ 489.

ohabnică (ohavnică), moșie ~ 670; 790, 884.
oi, birșani cu ~ 374, 920; chezaș cu ~ 20; cioban 651, 668; cumpărare 111, 328; danie 79; pentru datorie 339; furt 131; iernare 199; lipțan cu ~ 232; munte 271; pagube de la ~ 487; pășune 195; pircălab ia ~ 430; schimb 701; tovărășie la ~ 910; ungureni cu ~ 120, 331, 562; vamă pentru ~ 176.

olac, cai de ~ 3, 176.

om: de casă, mărturie 54.

casnic, clacă 642.

de credință, pentru cercetare 311, 817; pentru socoteală 394,

de divan, judecătorii trimis ~ 654;

domnesc, aduce martorii și părțile la judecată 50, 87, 89, 131, 210, 261, 288, 299, 377, 396, 416, 430, 434, 462, 470, 473, 485, 600, 624, 668, 675, 750; carte de blestem dusă de ~ 163, 187; pentru cercetări 360, 417; copil de casă 101; execută 157, 176, 211, 281, 317, 325, 468, 492, 527, 532, 627, 663, 698, 711; judecata cere ~ 147; mumbașir 143, 528, 843; piriții cer ~ 265; portărel 444, 840; reclamant cere ~ 662.

ficlean 677.

spătăresc 642.

omor, menț. 578; pricină de ~ 207; slugă reiz 858.

omorttori, caimacam despre ~ 204.

oreală, pentru cheltuieli judecată 493; pentru furt 818, 847; ispravnicii pun la ~ 818; proprietar fără ~ 163.

oras, apă pentru ~ 372; carne pentru ~ 177; neguțatori 644; ovrei din ~ 173; de scaun 774; străji în ~ 764; tilhari în ~ 860; vâtaf de lăutari în ~ 5.

orășani, adeverință de la ~ 393, 736; reclamanți 318.

ordiia, moschicească 310; rachiu pentru ~ 310.

orșani, hrisov despre ~ 922.

ornduială, buna ~ 177, 596, 705, 774, 860; carte de ~ 192; în cislă 429; a diatei 610; a dreptății 829; fără ~ 156, 499; învoială 83; a judecății 260, 602; a mănăstirilor 771; neguțătorească 234, 504, 697; a pravilelor 853.

ornduieli, bunele ~ 864.

ornduire, numire dregători 4.

ornduiți, boeri 30; delegați 879.

ort, pentru copaci 188; pentru săpat puțuri 24.

orz, cezvîrți de ~ 539; chile de ~ 452; 912; la colac 813; dajdie 515; domnesc 515; slugă are ~ 912; teslingiu cumpără ~ 630.

osindă, cercetare pentru ~ 854; după faptă 865; locuri de ~ 909; după pravilă 58, 234, 854; pentru vină 904.

ostași, cheltuială pentru ~ 317; împărătești 211; jăfuitori 181, 211, 464, 893; ruși 375; spargere 178; stricăciuni 413; volintiri 181, 204, 270; v. și *oaste*.

osteneală, plată pentru ~ 697; tovarăș cu ~ 234, 546, 598; zapciu 800.

otașină, egumen ia ~ 463; lucrător vie dă ~ 541; mănăstirea primește ~ 220, 300, 808, 884; moșii cu ~ 127; după obicei 791; piritul dă ~ 661, 785, 791; plată de ~ 790; schit primește ~ 675; sluger primește ~ 835; în vin 675.

ovrei, datorie către ~ 757; domnul către ~ 173; jalbă 92; reclamanți 784.

P

pace, cerere după ~ 408; închisoare după ~ 201; pricină după ~ 406, 471; soluționare 192, 260, 395, 676; 746; răscumpărare 11; stăpînire în ~ 62, 187, 266, 276, 287, 290, 387, 707, 733, 782, 829; într-o succesiune 277; urmărire după ~ 35.

padina, vie cu ~ 145.

paftale amanet 559.

pagubă, arendaș produce ~ 194; împlinire de ~ 622, 627, 847, neguțatori au ~ 193; din nelucrare 562; osindă pentru ~ 234; la pește 871; piritul cauzează ~ 350; pravilă osindește pentru ~ 234; prăvălie cu ~ 171, 380; reclamantul are ~ 155, 255, 477, 520, 726; simfonie pentru ~ ~ 142; în tovărășie 44, 138, 415, 831, 871; vamă cu ~ 562; vecini cu ~ 621; la venit 882; la vinăriei 788; la vînzare 310.

paharnic, adeverință de la ~ 138; bani (primește) 353; afieromă 925; anafora (semează) 8, 11, 35, 46, 51, 59, 61, 63, 67, 70, 72, 75, 77, 80, 81, 82, 85, 87, 96, 98, 99, 103, 104, 105, 106, 113, 118, 119, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 131, 133, 135, 136, 139, 141, 142, 143, 146, 148, 154, 157, 159, 161, 177, 179, 182, 194, 196, 197, 198, 200, 201, 204, 209, 210, 211,

215, 217, 219, 226, 227, 228, 230, 232, 236, 237, 241, 245, 252, 255, 258, 259, 261, 263, 264, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 276, 277, 279, 280, 281, 282—288, 290—292, 295, 296, 298, 300, 301, 303, 305—309, 312, 313, 314, 316, 318, 319, 324, 326—329, 331—333, 337, 341, 343—347, 352, 354, 355, 357—360, 363, 364, 366, 367, 371—374, 376, 380, 381, 384—387, 389, 391—396, 401, 402, 408, 410, 411, 414, 419, 421, 423, 424, 425, 428, 430, 434, 435, 436, 442, 446, 447, 449, 451, 452, 457, 459, 462, 465, 467, 468, 470, 473, 476, 478, 480, 481, 485, 486, 491, 495, 497, 498, 499, 502, 506, 507, 510—513, 520, 521, 523, 524, 531, 540, 542, 543, 547, 554, 555, 560, 566—568, 571, 573, 575, 578, 582—584, 589, 595—597, 600, 601, 613, 615, 618—620, 626, 629, 631, 637, 644, 645, 647, 652—654, 656, 659—661, 664, 665, 668, 679—683, 688, 689, 691, 693, 695—700, 702—704, 707—710, 713, 714, 729, 732, 733, 734, 736, 739, 741, 742, 746—750, 752—755, 760, 781, 788, 799, 801, 806, 820, 823, 824, 825, 832; caimacam 67, 71, 145, 204, 207, 270, 297, 361, 408, 443, 501, 608, 663, 689, 700, 710; carte de judecată 12, 39, 235, 298, 408, 463, 501, 628, 798; cercetează 212, 614, 724, 840; cumpără 59, 265, 538, 664, 680, 796; danie (face) 124, 477; datorie (are) 153, 924; despăgubiri 679; cu dijmărit 900; domnul către ~ 172, 718, 919; episcop 922; foaie (semnează) 277, 368; hotărnicie 103, 181, 265, 268, 351, 363, 453, 617; hrisov (semnează) 145, 166, 212, 773, 849, 853, 895 (primește); ispravnic 235, 458, 528, 583, 654, 656, 833; impresurare 109; judecă 30, 833; leafă 719, 863, 874; martor 15, 21, 206, 389, 829, 901; monahă 162; cu moșie 67, 918; mumbașir 515, 890; munte (are) 128; părtaș 274; pîrit 153, 221, 269, 273, 306, 317, 319, 357, 480, 550, 616, 674, 729, 742, 768, 821; pretenție 538; pricină 91, 212; răscumpărare 165, 212; reclamant 35, 183, 231, 313, 598, 628; slugă domnească 763, 888; slugă la ~ ~ 416; la spătărie 719; vechil 617; cu vechil 147; cu vinuri 598; vinde 109, 513, 619; volnicie 418; zapis 286; zalog la ~ 418.

paie, care de ~ 428; reclamație pentru ~ 428.
palma (palme), lovire 690, 913; măsură lineară 236, 307, 581.
papugiu (papugii), breaslă 1; debitori 650; pîrit 494.
par (pari), hotărnicie cu ~ 499, 502; pentru heleșteu 823; pentru moară 821.
para (parale), pentru adet 784; pentru carte de judecată 776; caș în ~ 189; pentru catagrafie 9; la cutia de milostenie 773; pentru lemne 233; pentru păcurari 24; pentru pășunat 188; pentru pește 373; plată în ~ 904; pentru teșcherea 764; vadră 598, 690; vamă 288, 651; vâtafia ~ 920 vînzare 310.
paracatathichi, amanet dat ~ 215.
paragină (părăgină), judecată pentru ~ 300; vie 56, 127, 229, 267, 300, 303, 311, 330, 368, 386, 541, 652, 661, 780, 791, 803, 808.
paralogos, jurămint ~ 96.
paranomie (ilegalitate), cununie cu ~ 480; protopop judecă ~ 607, 685.
parte, în hotărnicie 633; de moșie 670, 707, 723; neguțătorească 774; pîrintească 277; soție are ~ 672; în succesiune 293; a sufletului 349; în tovărășie 831.
parusiia divanului 853.
pastramă, vamă pentru ~ 384, 813.
pașaport (pașuș), comandir dă ~ 310; domnul despre ~ 775.
pașe, menț. 194; în țară 141; tufecibașa al ~ 598.
patriarh, arhimandrit către ~ 905; carte de blestem 88, 356, 565; către domn 905; menț. 513, 846.
patrie, pribegi 620; soție în ~ 904.
pază, a bisericii 687; hoți 705, 868; ispravnicilor ordonă ~ 720; logofețel sub ~ 9; luare în ~ 888; a marginii 605; a nizamului 705; oameni de ~ 764; plată pentru ~ 282; polcovnicie cu ~ 864; răufăcătorii sub ~ 770; reclamat sub ~ 133; scăunași pentru ~ 690; surghiun cu ~ 321; ucigaș sub ~ 837, 856; vâtaf sub ~ 632; vinovați sub ~ 778; zaporojeni pentru ~ 310.
paznic, la capre 16; de plai 775; al vâtafului 920; vite fără ~ 735.
păciuire, în judecată 774; între tovarăși 47.
păcură (păcuri) domnești 562; puțuri de ~ 24; scoatere de ~ 562; vameș cu ~ 394..

pădure, căsării în ~ 189; cumpărare de ~ ~ 228; curățare de ~ 78, 791; 812; de-a valma 8; hotar 126, 163, 271, 276; hrisov pentru ~ 212; moșie în ~ 236; parte de ~ 798; poprită 582; pricină pentru ~ 188; de sălcii 199; stinjeni de ~ 140, 271; tăiere 487; vie cu ~ 541.

păgubaș, de bani 282; pentru cheltuieli 521; creditori 377; prin foc 181; furt 131, 583, 735; învinuire nedreaptă 207; pîrît 750; pripas 760; reclamant 73, 377, 487; vie 419.

păhârnicasă, cumpără 588; pîrită 43; succesiune 580; țigani ai ~ 490.

păhârnicel, (păhârnicel) aduce părțile la judecată 66, 198, 261, 363, 423, 434, 468, 478, 479, 518; ceaș de ~ 913; cumpără 364; execută 209, 241; hotărnicie 928; mumbașir 179, 270, 363, 398, 519; în neguțatorie 44; pîrît 754; reclamant 393, 487, 808, 832; slugă domnească 209, 210, 241, 261, 307, 377, 468, 485, 600, 678; vataf de ~ 29, 66, 157, 179, 198; 202, 209, 265, 266, 270, 364, 387, 423, 424, 434, 462, 478, 485, 514, 599, 695, 697, 727, 742, 747, 782, 796, 820, 867, 876; vechil 20.

pălămidă, vânzare ~ 871.

pămînt, călcare de ~ 879; răscumpărat 835; rumânie cu ~ 38; în trăiști 493; vie cu ~ 175, 744, 785, 803; vânzare 11, 501.

pămîntean (pămînteni), chezaș 334; cu dajdie 613; hotărnicie 596; al locului 879, 880; mezat 548; neguțator 764; pricină 3, 441; răvașe la ~ 288.

păr semn hotar 659.

părăgină, judecată pentru ~ 300; vie în ~ 127, 229, 267, 300, 368, 386, 541, 780, 791, 808.

părășiște de loc 78.

părinte (părinți), moșie de la ~ 261, 729; ai moșnenilor 81; moștenire de la ~ 419, 742; protimisis 26; răspundere civilă 618; ai reclamantului 748; țigan de la ~ 467.

părtași, moară 707; moșie 63, 212, 617, 656, 680, 782, 784, 785, 843, 857; pentru munte 472, 641; în pricină 300, 782, 783; reclamantși 851; în stăpînire 277; la venit 63; 707.

pârți, la divan 137, 249, 308, 322, 375, 394, 436, 499, 502; hotărnicie 32, 103, 274, 438, 453, 483, 508; în judecată 181, 273, 287, 524, 649, 829; la fața locului 289, 504; mărturie a ~ 131; în moșia comunală

433; de moșie 278, 367, 695, 782; ale moșnenilor 433; într-o pricină 62, 128, 135, 146, 205, 272, 358, 447, 466, 472, 505, 695, 716, 844.

păș al locuitorilor 769.

pășări, dare pentru ~ 690; pricină pentru ~ 817.

păștor, la capre 16; reclamant 505; la rîmători 20, 214, 555; la vite 222.

păstrare, banii succesiunii 152; preț în ~ 517; zăpis în ~ 840.

pășuiață pentru datorii 86, 430, 625.

pășune, adet pentru ~ 872; așezămint pentru ~ 120; caș pentru ~ 195; pentru datorie 8; oi la ~ 651; protimisis pentru ~ 642; simfonie pentru ~ 631; stîină cu ~ 472; ungureni cu ~ 79, 120; venit de la ~ 8; vânzare de ~ 374.

pătul, pricină pentru ~ 857.

păzitori, vel pitar orînduește ~ 638.

perete, adeverință cu ~ 491; anafora cu ~ 89, 150, 174, 183, 212, 311, 408, 460, 479, 482, 492, 522, 530, 562, 576, 599, 604, 617, 628, 809, 853, 884, 901, 928; bani sub ~ 45, 682, 696, 794; carte de judecată cu ~ 14, 80, 107, 825, 895, 896, 901; catalog cu ~ 813; catastih cu ~ 236; cercetare cu ~ 472, 537; clacă scutită cu ~ 220; condică cu ~ 218; domn întărește cu ~ 11, 313, 375, 435, 502, 550, 563, 564, 587, 709, 761, 783, 797, 811, 845, 925; domnească 18, 113, 286, 526, 538, 580, 604, 617, 676, 773; dovezi sub ~ 18; drept cu ~ 467; ficleană 829; hotărîre cu ~ 72, 108, 326, 492, 526, 551, 796, 822; hrisov cu ~ 849, 853; a ispravnicilor 391; mărfuri sub ~ 157; a logofătului 9, 168; a mitropolitului 292, 491; poruncă cu ~ 623, 658; rămasuri sub ~ 867; răscumpărare cu ~ 286; a reclamantei 321; rupere de ~ 822; stăpînire cu ~ 558; a stolnicului 134; vin sub ~ 604; vânzare cu ~ 538; a vel vornicului 294; zăpis cu ~ 97, 104, 112, 163, 179, 239, 309, 321, 399, 626, 659, 701, 853; zestre (foae fără ~) 112.

pecelluire, anafora 24; autorizație 773; bani 831; carte 268; casă 88; catastih 773; cu damga 589.

pecelluit (peceluit), bani 538, 548, 591; catalog 176; catastih 171; cot 690; lăzi 610; mătase 645; pungă 54; stinjen 402. **pecelluitor** domnesc 705.

pedeapsă, pentru abatere 864; pentru bani 980; cu bătaie 852, 898; pentru bigamie 77; pentru datorie 436; domnul dă ~ 526, 769; episcop dă ~ 685; pentru fals 9; pentru hoț 525; iertare de ~ 829, 868; pentru îndreptare 916; mărturie cu ~ 778; mitropolit dă ~ 686, 687; pază 720; vel portar primește ~ 667; după pravilă 168, 427; vigilență 723; după vină 382, 778, 904.

pepeni, pogon de ~ 428; pricină pentru ~ 428.

perdea de oi 199, 920.

pereche, pietre de moară 768; de porci 193.

perierghie, atenție 219.

perigrafie, boer face ~ 879; domnul cere ~ 880; a succesiunii 64.

perilipsis a unei socoteli 697.

perilor (peritoare), bunuri ~ 64.

periusie, adeverire ~ 179; a bărbatului 74; a casei 34, 68; catagrafie 185, 637; catastih 560; cercetare de ~ 149, 379, 394, 452, 761, 850, 876; clironom 734; creditor ia ~ 774; datorie din ~ 45, 121, 198, 478; debitor cu ~ 751; despăgubire din ~ 467, 865; epitrop 48, 392, 398, 476; împărțire 157, 335; pentru fiu 117, 723; la mezat 277, 322, 326; nemișcătoare în ~ 85; părintească 117; prețuire 425, pricină pentru ~ 356; reclamant pentru ~ 202, 340, 368, 401, 417; risipire ~ 238, 922; socoteală 66, 677; soroc pentru declarație ~ 197; a soțului 238, 922; a tatălui 443; vânzare ~ 443; 478, 816; zapise în ~ 866; zapt de ~ 293; zestre din ~ 27, 223, 250, 832; v. și *moștenire*.

pescari, rufet de ~ 929 (ment).

peșin, vânzare cu bani ~ 142.

pește, heleșteu cu ~ 581; import 283; împrumut pentru ~ 607; pagubă de la ~ 871; reclamant pentru ~ 373; tovărășie la ~ 871; vamă 384; zeciuală 169.

petec, de loc 463; de moșie 577, 579, 663, 748; din moștenire 653.

piatră (pietre), bijuterie cu ~ 564; cu diamant 536; hotărnicie cu ~ 28, 32, 62, 76, 102, 118, 139, 145, 181, 236, 260, 268, 271, 298, 402, 483, 501, 502, 508, 552, 572, 617, 633, 649, 776, 781, 797, 802, 812, 815, 843, 882, 884, 885, 894, 906, 914, 915, 919, 921; de moară 52, 732, 768; moșie din ~ 815.

piețor, de munte 691.

piei, de bou 813, 817; de capră 813; chesagii iau ~ 514; de oi ~ 176, 562, 920; de vacă 400; vamă pentru ~ 176, 813, 920, *pildă*, pedeapsă pentru ~ 286, 764, 773, 837. *pisc* hotar 145.

pistol, accident 762; bătaie cu ~ 181; prădare de ~ 578.

pitac, pentru adeverire 927; boierii veliți dau ~ 44, 167, 419, 746; pentru cercetare 110, 860; divanul dă ~ 305, 693; domnul dă ~ 53, 97, 163, 169, 289, 336, 431, 466, 527, 545, 581, 586, 664, 876, 897; înștiințare prin ~ 368; judecata dă ~ 635 751, 814; pentru mărturie 448; orinduire cu ~ 144; pentru prețuire 224; socoteală prin ~ 44, 167, 186, 335; staroste prin ~ 726; zapciu dă ~ 590.

pitar, adeverință 559; carte de judecată 928; cu catastih 169; cercetare prin ~ 101, 699; creditor 250; danie 477; dascăl la copii 927; dator 913; domnul către ~ 577; epitrop 378, 536, 903, 922; hotărnicie prin ~ 501, 617, 710, 731, 849; hrisov semnat de ~ 126, 145, 166; ispravnic 101, 145, 166, 177, 192, 318, 321, 382, 575, 630, 849, 853, 773, 774, 892, 901; judecător 30; leafă pentru ~ 874; martor 829; pîrit 54, 151, 169, 219, 235, 325, 652, 660, 732, 745, 780; în pricină 579; reclamant 63, 123, 410, 512, 638, 785; robi la ~ 488, 916; pentru socoteală 673; vechil 827; vinde 28, 72.

piuă de moară 255.

pivniță, amanet 557; case cu ~ 29, 112, 375, 401, 481, 557, 564, 587, 825, 853; groapă de ~ 693, 742; loc cu ~ 184, 742; la mezat ~ 548; mitropolie cu ~ 839; moștenire 202; sub pecete 294; de piatră 184, 375, 378, 513; prețuire 95; spargere de ~ 847; staroste cu ~ 6; unt în ~ 211; vie cu ~ 204, 248, 661, 744; zălog 112, 469.

piznă, bătaie din ~ 400; cercetare fără ~ ~ 489; mărturie cu ~ 267, 307; ponos din ~ 320; pîrit fără ~ 817; prepunere pentru ~ 865; pricină din ~ 881; reclamație pentru ~ 583; vânzare cu ~ ~ 642.

ptine, cheltuieli pentru ~ 813.

ptinză, cirpeturi de ~ 525; furt 464.

ptră, apel 664; făr' dă cale (dreptate) 358, 515, 790, 812; la divan 167, 284, 707, 911; dovezi 226, 260; pentru furt

583; pentru hotărnicie 911; la ispravnici 311; jurămint în ~ 117; lipsă ~ 752; mincinoasă 62, 400, 799; pentru moșie 230, 286, 829; pîrit cu ~ 901; prescripție 105, 206, 387, 499, 556; pentru preț 142; protimisis 324, 851; reclamant 73, 647, 893; stăpînire fără ~ 128; pentru țigani 168.

pîrcălab, cheltuieli 778; chezașială cu ~ 775; cumpără 230; domnul către ~ 3; gilceavă 770; împrumută 395; martor 278, 309, 330, 448, 489, 784; cu moșie 453, 895; ot pădure 444; pîrit 217, 430, 515, 653, 663, 861; în pricină 812; reclamant 119, 233, 675; vechil 233, 675; vinde 619, 755; zapis 163.

pîrîș, v. *reclamant*.

pîrit, abagiu 528; agă 51, 110; antreprenor 315; arendaș 201, 784; argintar 55, 532, 683; arhimandrit 12, 70, 138, 194, 375, 463, 564, 587; armaș 89, 141, 471; armean 752; arnăut 247, 468, 534, 601; bărbier 49, 60, 256; bigamie 77; biserică 925; boieroaică 7; bogasier 197, 750, 759; brașovean 239, 428, 441, 523; brutar 324, 677; buluc-bașa 470, 736; cafegiu 344, 794; casă 206, 431; călărași 413; călugăr 505; cămăraș 200, 332, 352, 467, 831; căpitan 50, 88, 154, 155, 158, 234, 270, 288, 293, 301, 321, 361, 387, 493, 554, 703, 707, 721, 772, 792, 796; cărauș 717; ceaprazar 248; ceauș 15, 21, 123, 159, 346, 392, 473, 513, 552, 799, 819; cetași 278, 363, 596, 608, 689, 691, 699, 781; chezaș 241, 345, 893; chiriaș 614; cismar 424; circiumar 347; pentru clacă 188, 260; clironomi 314, 449; clucer 80, 183, 288, 312, 316, 374, 377, 418, 433, 514, 728, 911; cojocar 198, 216, 249, 450, 469, 781; comis 169, 211, 349, 437, 654, 795, 898; copil de casă 497; creditor 33, 462, 637, 777; croitor 566; cumpărător 11; cupeț 678, 702; dascăl 117, 156, 839; pentru datorie 267, 395, 434, 462, 693, 697; pentru daune 717; debitor 280, 529, 531; diacon 161, 369, 402, 438, 530, 623, 825, 833, 928; doftor 535; dogar 793; egumen 139, 150, 170, 184, 258, 399, 410, 421, 423, 453, 489, 508, 543, 573, 576, 581, 606, 633, 642, 649, 664, 670, 680, 771, 803, 823, 844, 895; episcop 83, 166, 182, 236; epitrop 198, 205, 326, 335, 417, 481, 560;

pentru farmece 342; gazdă 647; giuvaer-giu 345; hagi 16, 479; hoți 195; ispravnic 63, 252, 400, 577; împrejurenii 919, 923; pentru împresurare 691; 707; județ 320; jupineasă 104, 458, 464, 533, 820, 845; liptcan 232, 308, 774, 827; logofăt 72, 97, 119, 185, 192, 202, 208, 245, 298, 348, 359, 439, 443, 460, 476, 509, 620, 671, 802, 808, 832, 834; luminărar 224; mazil 330, 547; măcelar 485; mănăstire 73, 84, 109, 163, 175, 218, 220, 276, 393, 442, 536, 656, 675; mărgelar 52; 136, 385, 545; 635; medelnicer 114, 165, 251, 313, 452, 538, 595, 629, 669, 752, 849, 882; mehter—bașa 684; minor 215; mitropolia 257, 455, 701; mocan 331; 432, 818; monah (-ia) 279, 291, 724; moșneni 28, 81, 96, 101, 102, 103, 133, 180, 271, 272, 278, 284, 289, 343, 367, 386, 403, 404, 409, 426, 444, 477, 483, 585, 592, 800, 812, 815, 829, 840, 857, 885, 891, 894, 896, 915; pentru moștenire 93, 149; mumular 682; nefer 762; negustor 17, 45, 53, 100, 142, 144, 157, 171, 178, 193, 203, 210, 222, 225, 237, 244, 253, 281, 305, 370, 395, 415, 436, 446, 447, 466, 478, 504, 507, 546, 548, 557, 574, 589, 598, 607, 613, 696, 697, 708, 739, 766, 811, 814, 830, 850, 910; oieri 79, 92, 328, 482; pentru omucidere 207; paharnic (-ceasă) 43, 109, 153, 214, 221, 269, 273, 306, 317, 319, 408, 480, 490, 550, 580, 599, 616, 674, 729, 742, 754, 768, 821; 918; papugiu 494; păcureți 562; pentru părăsire de domiciliu 242; pitar (-easă) 54, 132, 151, 219, 235, 488, 579, 630, 652, 660, 732, 745, 780, 903; pîrcălab 217, 430, 515, 627, 653, 770; polcovnic 47, 94, 95, 261, 354, 355, 360, 425, 519, 524, 551, 597, 646; popă 105, 124, 128, 135, 209, 212, 290, 323, 334, 420, 501, 541, 556, 569, 572, 609, 710, 725, 807; postelnic (-el) 42, 48, 68, 113, 186, 204, 223, 243, 255, 311, 396, 461, 486, 491, 600, 624, 641, 643, 676, 704, 706, 713, 741, 748, 783, 804, 842; pentru prodigalitate (risipă) 561; proprietar 18, 41, 59, 98, 125, 130, 140, 179, 187, 199, 228, 230, 254, 266, 285, 287, 290, 300, 303, 318, 327, 337, 339, 391, 398, 411, 457, 492, 510, 511, 520, 558, 563, 604, 625, 631, 634, 639, 665, 668, 672, 682, 693, 714, 733, 749, 753, 806, 902, 906,

925; pentru proțimisis 56, 91, 231, 301, 387; rumâni (-ce) 69, 414, 916; sarașbașă 296; săpunar 412; sărariu 621; sărdar (-easă) 174, 268, 307, 406, 512, 628, 659, 756; sătean 14, 36, 78, 108, 116, 118, 127, 246, 295, 297, 419, 429, 465, 472, 487, 499, 521, 526, 568, 611, 615, 618, 619, 638, 663, 700, 715, 716, 755, 786, 791, 817, 836, 841; scutelnici 373; slugă 416, 826; sluger (-easă) 38, 46, 67, 76, 152, 168, 286, 325, 350, 356, 553, 584, 617, 712, 743, 782, 790, 835, 843, 897; slujitor 884; slujbaș 376, 760; soroc (cere) 507; soț (-ie) 190, 745, 746, 816; stareță 226, 227, 362; staroste 82, 496, 559, 698, 846; sticlari 35; stolnic (-easă) 39, 267, 322, 351, 353, 357, 381, 451, 571, 688, 809, 822, 838; sătrar 20, 27, 129, 260, 277, 292, 309, 368, 435, 527, 539, 567, 593, 694, 851, 901; tovarăș 44, 167, 555, 788, 805, 871, 886; pentru țigani 7; ungureni 75, 120; pentru vad 518; vameși 24, 283, 310, 384, 407, 549, 651, 757, 920; vătaf 8, 19, 61, 99, 137, 259, 265, 288, 385, 388, 394, 448, 506, 632, 824, 920; prin vechil 106, 397; pentru vie 299, 329, 419, 661; pentru vin 434; vinăriceri 690; vistier (-easă) 106, 131, 181, 263, 264, 358, 366, 389, 502, 570, 655, 673, 695, 785; pentru vinzare 646, 747; vornic (-easă) 213, 294, 333, 371; zapciu 828; zaraf 134, 336; pentru zălog 112; pentru zestre 164, 302.

pirlej al debitorului 650, 726.

plai, havaet din ~ 99; hotar 236, 675, 783, 787; în hrisov 318; lude din ~ 632, 678; moșie sub ~ 236; munte în ~ 124, 314, 363; ocne în ~ 598; reclamant din ~ 96; stăpînire ~ 585; vătaf de ~ 143, 148, 176, 195, 562, 775, 878, 930; zapis pentru ~ 585.

plasă, socoteală la ~ 167; vornicei din ~ 214; zapciu de ~ 214, 429, 515, 828.

plastă de fin 642.

plăsti (plastografie), carte ~ 96, 104, 113; vină de ~ 113.

plătă, datorie 224, 308, 365, 909; deținuși cu ~ 909; lucru cu ~ 909; păzitori cu ~ 638; pîrit rău de ~ 615; după

pravilă 697; scutelnici 388; cu soroc 310; a vămii 310; în vite 285; a zilei 773. *platnic*, de bani 270, 792; chezași 439, 571; dat ~ 697; datorie 384; debitori 616, 664; prin jurămint 655; moșneni 374; neguțători 142, 482; pîrit 164, 186, 211, 237, 339, 345, 360, 361, 376, 425, 458, 653, 822, 833; portărel 413; reclamant 204, 270, 382, 811; cu soroc 601; prin zapis 98, 239, 820; pentru zestre 223. *plăiași*, cercetare cu ~ 100; locuitori 632; neglijență 775; vătași cu ~ 598.

plic, cărți de judecată în ~ 925.

plîrexsusiotită, autorizație 205.

plîroforie, domnul ia ~ 673; judecată ia ~ 865; moșnenii dau ~ 374.

plocon, arhiereu 107; pentru căpitănie 134; ispravnici 865; spătăresc 705; vătaf 99. *plug*, clacă cu ~ 294; fiare de ~ 695; reclamant cu ~ 491.

poală, jurămint cu pămînt în ~ 501; a viilor 31.

pocton, vătaf ia ~ 5.

pod, peste apă 346, 440; al casei 817; stradă 390, 566, 580.

podoabă a bisericii 685, 687.

podvoade, pîrit 547; scutelnici 183; scutiri 705, 873; staroste 6.

pogoane, amanet 330; moșie 843; moștenire 37; de pădure 228; de pepeni 428; vie 36, 37, 56, 179, 202, 228, 248, 267, 311, 321, 330, 337, 368, 386, 391, 394, 478, 511, 523, 541, 580, 586, 588, 604, 626, 652, 661, 682, 731, 744, 774, 780, 785, 849, 853.

pogribanii ale morților 723.

poiană, de fin 271; hotar 271.

polcovnic (-easă), adeverință 559; așezămint (strică) 166; cercetare 101, 105, 465; creditor 355; cumpără 590; danie 671; dator 524, 883; domnul despre ~ 929; geremea la ~ 17; hotărnicie prin ~ 101, 444, 453, 694; ispravnic 465, 577; judecă 249, 848; la județ 705, 864; leafă 719; mărturie 166, 550; moștenire 551; pîrit 47, 95, 261, 322, 354, 360, 577, 646; în pricină 597; reclamant 344, 392, 487; tacsildar 900; vechil 131, 567; vinde 553.

poliloghie, judecată fără ~ 114.

- politică*, rea politică (morală) 853.
- poliță* (vecsel), pentru datorie bani 45, 54, 308, 325, 601, 697, 805, 889; logofăt dă ~ 325; plată 305; tovarăș cu ~ 805.
- pomană*, cal de ~ 563; care de ~ 564, 587; loc 587; pivniță 564.
- pomenire* (pomeniri), cheltuială pentru ~ 117, 216, 238, 412, 456, 511, 580, 677, 816; pentru ctitor 166; prin diată 106, 299, 333, 346, 840; ale morților 723; din moștenire 24, 208, 379, 574, 580, 816; pricină pentru ~ 27; reclamant 412; vinzare pentru ~ 653.
- pomi* (*pomel*), cămin cu ~ 755; cercetare pentru ~ 812; dijmă 463; hotărnicie 781; laz cu ~ 806; livezi 351, 716, 754; moșie cu ~ 221, 572, 592, 815; pîrit 857; siliște cu ~ 163; stăpînire de ~ 343; vie cu ~ 78.
- ponosluire* în proces 655.
- pont* (ponturi), ale actului 420; blestem pe ~ 138; cercetare ~ 289; domnul dă ~ 705, 794; învățături prin ~ 57; judecată după ~ 30, 205, 420; jurămint pe ~ 117, 151, 309, 580, 717, 751; plată după ~ 325; poruncă cu ~ 778; din pravilă 336, 845; reclamant cu ~ 853; vinzare cu ~ 283.
- popă* (preot), adevărîță dată de ~ 456, 499, 511, 593, 736; armenesc 751; carte de blestem 492; cărți de ertăciune 786; carte de mărturie 39; casă făcută de ~ 112; catagrafie făcută de ~ 64; cercetare 50, 299, 845; cu cetași 133, 608, 609, 709, 710; cheltuială 511; chezaș 559; cinstire ~ 687; cislă 475; creditor 423; cumpărători 295, 604, 620; 700; cununie citită de ~ 242, 448; dajdie 326, 484; dator 19, 421, 792; foae (scrie) 127; grămătic 550; hotărîre despre ~ 107; hotărnicie 829; iconom 182; judecată cu ~ 46; „jură rău” 343; mărturie 61, 89, 163, 206, 213, 248, 318, 324, 327, 400, 413, 448, 460, 480, 488, 489, 491, 497, 502, 513, 597, 615, 647, 654, 672, 786, 892, 928; moșnean 101; omor 471; pîrit 105; 124, 128, 135, 209, 212, 268, 290, 323, 334, 363, 420, 477, 494, 501, 541, 569, 572, 709, 710, 760, 781, 800, 807, 829, 928; în pricină 133, 192, 278, 812; protopop 190, 384, 559, 615, 685; răscumpărare 8; reclamant 56, 62, 98, 124, 145, 209, 212, 320, 323, 533, 542, 556, 600, 608, 609, 670, 782, 783, 790, 807, 843, 851, 870, 896, 901, 902; stăpînire 83, 386, 472, 683, 707, 835; succesiune 202; tilhărie 90; vechil 246, 363, 375, 430, 501; are vie 175, 295, 511; vinde 91, 230, 604, 680; zăpis 101, 309, 411, 552, 701; zălog la ~ 14.
- popreală*, pentru bani 862; neguțător la ~ 193; pîrit la ~ 190.
- poprire*, bani 215; dovezi 18; marfă 370; ispravnici fac ~ 370; neguțătorie 8; nemîșcătoare 295; pădure 582; dare 554; vinuri 25; vite 222; vinzare 213.
- porcar*, chezaș 439; pagube 451.
- pornire*, ispravnic (abuz) 400; ostășească 622; împotriva poruncilor 865.
- poartă*, domnească 753; mănăstire 846; tocmeală pentru ~ 846.
- portar*, avacturi 402, 776, 779; danie 390; leafă 667; hotărnicie 278, 426, 438; hrisov (semnează) 773; stăpînește 266; reclamant 141, 358, 372; vechil 564, 587.
- portărel*, după anafora 649; cercetează 28, 181, 659, 815, 840; domnul deleagă ~ 62, 268, 278, 351, 433, 667; hotărnicie cu ~ 12, 103, 145, 260, 271, 274, 402, 404, 426, 438, 444, 483, 493, 500, 502, 592, 596, 798, 802, 807, 884, 885; înștiințare prin ~ 32; martor 427; mumbașir 139, 919, 921; reclamant 413; de la sat 261; treapd 776, 779.
- porumb*, mertic de ~ 723; neguțători cer ~ 487; pogoane cu ~ 843; reclamant 146; pentru rimători 193, 539, 638.
- poruncă*, pentru aducere părți la judecată, passim; pentru amanet 239; bătaie împotriva ~ 878; pentru catagrafii 867; pentru cercetare 239, 416, 419, 559, 667; 670; pentru chezașie 841; pentru creditori 395; pentru datorii 641; domnească 30, 41, 65, 70, 81, 104, 123, 181, 186, 192, 200, 239, 249, 255, 261, 266, 267, 270, 276, 277, 278, 287, 305, 307, 308, 310, 318, 322, 323, 358, 367, 387, 388, 391, 416, 419, 421, 426, 429, 434, 462, 510, 514, 515, 548, 559, 571, 603, 605, 606, 608, 612, 622, 625, 627, 649, 667, 669, 670, 676, 687, 691, 693, 695, 697, 705, 707, 710, 716, 720, 723, 724, 727, 729, 731, 733, 735, 737, 738, 740, 742, 746, 747, 748, 752, 764, 765, 771, 773, 775, 778, 782, 792, 830, 837, 856, 865, 868, 878, 904, 913, 925; către egumen 771; către episcop 830; hotărnicie 649, 731;

hoți 868; către ispravnic 276, 310, 318, 419, 426, 608, 622, 670, 676, 735, 837, 862, 865; împărătească 705; pentru judecată 70, 267, 270, 421, 740; pentru lemne 233; pentru mezat 322, 548, 588, 625; despre minor 925; către mitropolit 65; 669, 687; despre muncile pământului 612; nesupunere la ~ 562; numire prin ~ 30; despre plăieși 41; după pravile 478; despre pușcării 724; rejudecare după ~ 598; a vel spătarului 764; pentru suhat 663; pentru ucigași 856; despre unt 211; yameș contra ~ 737; către vătaful de aprozi; 249, 691, 746; vătaful de divan 748, vătaful de plai 738, 775; vătaful de păhărnicea 266, 747, 782; vătaful de vistierie 277, 693; către vel vistier 515; vnzare după ~ 123.

posatnic, clironom 346; judecată de ~ 685, 687; protopop 685, 687.

poslušnic (poslušanie), din casă 723; rumânce 916; Țigan 73.

postași, clacă 158; șezători 158.

postav, hașale de ~ 405; fabrică de ~ 909.

postăvar pirit 401.

poșta, cai de ~ 432.

postelnic (-easă), anaforă (semnează) 150, 177, 339, 736, 886; calmacam 286, 443, 904, 925; carte de judecată 709; cercetare 139, 709; creditor 42, 869, 918; cumpără 12, 165, 433, 619; diată 169; epitrop 68, 816; are fată de suflet 235; hotărnicie 103, 402, 404, 438, 500, 885, 918; hrisov (semnează) 126, 145, 166, 849, 853; ispravnic 59; împrumută 571; judecă 59, 774; leafă 719; mărturie 513, 799, 829; în moștenire 664; pirit 68, 113, 396, 486, 704, 804, 842; în pricină 68, 869; răvaș mincinos 167; reclamant 17, 19, 168, 184, 385, 396, 461, 692, 791, 820; stăpînește 212, 312, 619; vechil 104, 185, 234, 379, 439, 905; vinde 113, 126, 312, 473; cu zapis 221, 443, 790.

postelnicea, carte de blestem 742; cercetare prin ~ 175, 741; cumpără 312; danie 791; debitor 186; epitrop, 48, 454; hotărnicie prin ~ 268, 402, 710; leafă 719; mărturie 192, 286; omorît 204; pirit 223, 491, 600, 641, 676, 706, 713, 741, 748, 783; reclamant 14, 29, 47, 108, 146, 313, 408, 458, 558, 584, 592, 643, 652, 716, 725, 780, 849; scrisoare 837; stăpînește

624, 756, 765; vechil 307, 311, 317; zapis (semnează) 184, 853.

potecași, cercetare prin ~ 331, 562; pentru hoți 195; neglijență 775; vătaș de ~ 920; zapciu 259.

poteră, furt 865; ispravnici trimiți ~ 794; menț. 598; la turci 598.

potropop, v. *protopop*,

povățuiri, domnești 57, 865; către ispravnici 865.

praporgic, ia capre 142; de volintiri 736.

pradă (*prădare*), de bani 288, 554; ceauș 819; pircălabi 861; pirit 554; reclamant pentru ~ 578; vinăriceri 690; de vite 382.

pravilă, bisericească 321; cercetare după ~ 58, 66, 68, 164, 219, 346; cerere după ~ 48, 121, 620; condică 916; diată după ~ 106, 235; domnul după ~ 159; dovadă după ~ 309; dreptate după ~ 571; făr' de ~ 849; femeia urmează soțul 509; hotărnicie 499; împărțeală 550; învățatură după ~ 774; invoială după ~ 322; judecată după ~ 27, 36, 39, 43, 46, 54, 55, 57, 60, 77, 82, 85, 93, 96, 100, 103, 105, 110, 112, 113, 117, 143, 148, 149, 152, 157, 166, 169, 172, 182, 185, 196, 197, 205, 216, 234, 256, 285, 291, 302, 306, 312, 323, 324, 327, 332, 336, 338, 347, 348, 349, 351, 357, 366, 371, 378, 389, 395, 397, 401, 423, 328, 442, 449, 458, 480, 485, 486, 491, 495, 504, 510, 511, 518, 521, 531, 540, 545, 567, 575, 580, 599, 601, 615, 619, 626, 631, 635, 647, 653, 655, 664, 672, 685, 687, 693, 707, 715, 718, 761, 766, 772, 818, 832, 834, 837, 845, 850, 853, 854, 865, 897, 907, 916, 925; jurămint după ~ 121, 452; mărturie după ~ 142; mezat după ~ 123, 322; nevîrstnici 198, 497; obicei și ~ 461; pedeapsă după ~ 168, 343, 427; poruncă din ~ 478, 697; politicească 321; prahticos la ~ 863; protimisic după ~ 74, 209, 326, 411; silă 849; slobozire după ~ 38; soroc după ~ 42, 184, 284, 324, 340, 354, 377, 387, 513, 547, 572, 671, 782, 851; stăpînire după ~ 386, 467, 477; vnzare după ~ 213; vîrstă după ~ 561; zălog după ~ 196; zestre după ~ 74, 132, 251, 412, 425.

praxis (praxis), boieri cu ~ 139, 710, 722, 802; în hotărnicie 139, 738, 802, 879; în judecată 628; lefegii cu ~ 874; meșteri

- cu ~ 307, 821; pămîntean cu ~ 880; în ale pravilei 863.
- prăjini*, moșie în ~ 674; vie în ~ 386.
- prăpădente*, risipă 655; zestre 655.
- prăsilă*, oi de ~ 920; rimători cu ~ 361; țigan cu ~ 467, 643; vacă cu ~ 826.
- prăvălii*, afieromă 925; arnăut face ~ 247; așezămînt pentru 365; bani din ~ 250; bărbier cu 49; în bilciuri 282; catagrafie 6; chirie 40, 53, 136, 182, 185, 224, 524, 540, 597, 789, 801, 846; construcție de ~ 817; cumpărare de ~ 378; în diată 208; domnul despre ~ 412; împărțire 171, 185; judecată pentru ~ 789; pe loc domnesc 613; marfă în ~ 459, 635, 696; mezat 636; mănăstire cu ~ 375; în moștenire 456; pecetluire ~ 478; postelnicele cu ~ 780; pricină pentru ~ 566, 752; reclamant 310, 380, 497; schimb 564, 587; sermaia din ~ 496; simbrie la ~ 504; socoteală 838; spargere 178, 380; staroste cu ~ 6, 82; în țîrg 403; vînzare 60, 379, 405; zapt 522; zălog 157, 532; în zestre 378, 693, 726.
- preacurvie*, bigamie 480; copii din ~ 845.
- precestuială*, (precestuit), cercetare 685; îndemn la ~ 687; protopop 685, 687.
- precupeș*, arendă la ~ 895.
- prelungire*, aminare 89, 131, 261, 309, 697; datorie 167, 277, 615.
- preot* v. *popă*.
- preoleasă*, datoare 700; împrumută 112; martoră 89; pîrtă 206; pricină 523; reclamantă 84, 165, 175, 202, 326, 618, 768; vinde 140, 460, 736.
- preotenderimă* pentru loc 903.
- prepunere*, hoț 382, 865; globire pentru ~ 687; locuitori 740; treapă pentru ~ 686; vînzare 853.
- prepus*, cercetare ~ 583; de hoție 131, 794, 818.
- prescripție*, întîrziere 202.
- preș*, casă 43, 208; caș pentru ~ 189, 374; cercetare ~ 379; chirie 53; cumpărători 408; peste dreptate 120; fixare ~ 589; 723; foae de ~ 603, 871; judecata fixează ~ 723; lucruri fără ~ 622; marfă 405, 697; mezat 422, 865; moșie 277, 290; necorespunzător 494; ofertă 753; pagubă 920; pășune 631; pentru porci 193; protimisii 631; pentru țigani 723; venit 194, 492; vie 172, 216; vin 29, 469, 657, 884; vite 285, 361; vînzare 49, 310, 421; vornicie 214.
- prețuire*, împrejmuiri 56; a pagubei 622; staroste face ~ 6; vite 828; zestre 6, 74.
- pricină* (pricini), acuzare 260; aminare 130; bisericești 687; cu cale 881; cercetare de ~ 83, 286, 301, 310, 627, 782; pentru cîrciumă 649; pentru datorie 267, 308, 384, 385, 510, 774; debitor 450; la divan 200, 307, 526; la domn 28, 61, 466, 676, 697; pentru furt 735, 917; hotărnicie 278, 499, 508, 608, 649, 879, 887; ispravnici 856; izbrănire 691; împăcare 144; impresurare 181, 453, 735; judecată 177, 270, 287, 493, 602, 606, 612, 676, 769, 787; justă 388, 425; mici 57; mitropolit 97, 202, 302; pentru moșie 59, 266, 502, 674, 716, 815; motiv 361, 376, 856; pentru munți 641, 691, 730; neînțelegere 143; nerezolvată 829; pîrțiți 493; pretext 696, 849; protimisii 261; reclamație 526; slujitori fără ~ 705; pentru stricăciuni 663; suspendare 612; tovarăși 712; pentru vie 391; 419; pentru vînzare 747.
- pricinuire*, cuvinte de ~ 234.
- pricinuiitor*, parte în pricină 697.
- prigonire* pentru datorie 774.
- primire*, tăcerea este ~ 322.
- primejdie*, risc 598.
- prinsoare*, pentru judecată nouă 455; mărțurie 778; pentru vînzare 625.
- pripas*, boi 760; hotărîre pentru ~ 25; rimători 214; vite 920.
- prisos*, peste capete 68; mezat 68; venit net 10; din vînzare 68.
- privilegiu*, prin carte domnească 773; pentru oierit 482; prin sinet domnesc 900.
- procoral*, zălogire de către ~ 112.
- prodosie*, bani pentru ~ 88.
- proegumen*, arhimandrit 170, 591; carte 463; creditor 598; martor 408; pirit 410, 423, 543; venit de la ~ 150.
- proești*, ai breslei 177; cercetează 908, 910; ai cumpăniei 867, 875, 908, 910; neguțători 867.
- proin*, vâtaf 867.
- pronomion*, mănăstire cu ~ 513; privilegiu 395; reclamant cu ~ 358, 531.
- proprietar* (-ă), pirită 230; reclamantă 230.
- protimisii*, amanet 98, 545; bani 102, 443, 851; prin blestem 231; casă 43, 301, 375, 564, 574, 753; cercetare 110, 897; cerere

599, 832, 836, 849; cetași 209; chiriași 53; clironomi 587; creditorii 395; cumpărare cu ~ 386; diacon cu ~ 443 domnul hotărăște ~ 213; împărțire după ~ 208; in-chiriere 136; judecată 59; pentru loc 533; pentru lucruri 123; la mezat 42, 49, 123; pentru moșie 11, 174, 261, 327, 547, 646; moșneni 641, 809, 840, 895; moște-nire 522; pentru munte 79, 901; neîn-temeiat 671, 701; pământean 79, 548; pășune 79, 120, 631, 642; popă cu ~ 56; proprietar 213, 221; răscumpărare 72, 123, 324, 411, 523, 604, 782, 795; răzaș 639; reclamant 55; rob 245; rude-nie 74, 106, 126, 249, 344, 387, 521, 566, 700, 797; sărdar 512; soroc 707; stins 300; străini 548; pentru suhaturi 92; tardiv 300, 728, 815; tovarăși 567; ungu-reni 79, 120; vad 821; vecini 46, 91, 290, 309, 330, 358, 413, 558; veri 700; pentru viță 661, 849; vnzare 785; zestre 60, 256, 326.

protimțar vecin 241.

protocăleală a unei cărți 829.

protonotarie, adeverință 767; catagrafie 64.

protopop (potropop), adeverință 525, 767; anafora (semnează) 313; arestează 190; dă carte 606; cercetare 50, 225, 320, 349, 488; chezaș 559; clironom 797; concubi-naj 758 creditor 597; depozit la ~ 334; diată 346; foaie (semnează) 210, 251; hotărnicie 438, 500; ieromonah 484; înștiințare 90; al județului 46; jurământ la ~ 270; mărturie 458, 615, 815, 898; monah 475; obiceiul ~ 687; pîrit 656; popă 384, 672; porunci către ~ 685, 686; are protimisis 566; răscumpărare 552; vechil 430; vinde 702; zălogire la ~ 530.

protosinghel vechil 573.

pruni, reclamație pentru ~ 145; zălogire de ~ 681.

publică, poruncă domnească 771.

pumn măsură 307.

pungă (pungi), cumpărare în ~ 138; dobîndă la ~ 531; 571, 853; pîrit 111, 818, 892; marfă în ~ 370, 616; pecetluită 54, 134; plata în ~ 83; reclamație pentru ~ 45.

purcar, bătaie 638; daume 214; deține rimă-tori 214,

purcei, pierdere de ~ 505.

pușcaș, zăpis de vnzare 230.

pușcă, amanet 137; bătaie cu ~ 181; furt de ~ 131; împușcare 204; prădare 578.

pușcărie, condică 58, 207; hoț 471; jăluitori la ~ 585; logofăt de ~ 874; logofețel de ~ 863; logofețel la ~ 892; mazil la ~ 400; veche 724.

putere, reclamație pentru ~ 248.

puțuri, pentru cășării 784; de păcură 24, 562.

R

rachiu, cumpărare 353; datorie pentru ~ 347; înșelăciune la ~ 688; învoială pen-tru ~ 470; leșese 310; logofăt vindut 158; plată pentru ~ 534; vnzare 29, 41, 69, 547, 642, 674, 884.

rachier, bani la ~ 93; martor 49; vechil 375.

razem (razim), anafora 853; dovada scrisă 305, 448.

rădăcini, scoatere ~ pentru vie 489.

rădicata, tocire cu ~ 773.

rădvan, pîrit 394; zestre 580.

rămase (rămasuri), catagrafie 867; cercetare 897; episcop 392, 452; mezat 586; mitro-polit cercetează ~ 610; ale mortului 560; părintești 378; succesiune 117, 653; vnzare 123, 603; zestre din ~ 394.

rămășiță, de bani 65, 669, 711; de dajdie 484; de datorie 697; de vamă 813.

răpaos după judecată 829.

răpire, căsătorie cu ~ 893.

răpitor zăloage 157.

răscumpărare, casă 327, 580; cerere 22, 51; de danie 257; loc 518; pentru minor 40; moșie 22, 68, 102, 209, 286, 344, 367, 433, 444, 490, 563, 707, 796, 797, 798; moșneni 104; munte 8, 901; ocină 12; pământ 501; protimisis 174, 327, 523, 604, 795, 901; reclamant 50, 123, 796; rumâni 165; termen 443; țigancă 772; vie 311; zapise de ~ 552, 782; zestre 40.

răsplătire judecător 769.

răsdiacon reclamant 572.

răspopă, furt 494; reclamant 572.

răspuns, pentru executare 847; la judecată 829; la răvașe 779.

răspundere pentru tulburare stăpînire 467.

răsvrătire neguțătorie 598

rău, lucrul ~ 467.

răvaș (răvașe), pentru amanet 334; de ape-lație 747; de așezămînt 307; pentru bani 119, 159, 186, 388, 648, 828; de călătorie 764; pentru chirie 358; de cumpărare

631; pentru datorie 54, 98, 563, 697, 703; debitorul dă ~ 330; depunere contra ~ 325; domnești 829; dovadă 305, 351, 386, 389, 554, 670; episcop dă ~ 696; epitrop 417, 551; ispravnicii 618, 920; împrumut cu ~ 87, 327; jalbă 77, 118, 232, 302, 332, 840, 901; la judecată 482, 602; megiași dau ~ 343; mitropolit 171, 301; neguțător dă ~ 415; parale pentru ~ ~ 779; pecetluit 829; pîrit cu ~ 598, 788; de plată 259, 437, 439, 712; pretenții după ~ 522; de primire 134, 598; pentru pripas 760; proprietar dă ~ 358; reclamant cu ~ 199, 232, 389, 436, 457, 520, 795, 892, 925; fără semnături 413; scris 230; de soroc 276; staroste dă ~ 506; de stăpînire 174; tovarăși cu ~ 805; vameși dau ~ 288, 900; cu viclesug 167; de vînzare 214, 413, 518; zaraf dă ~ 15, 21.

răvășel, dovadă 305; de împrumut 184; de primire 292.

război, crimă în ~ 204; pagubă în ~ 211; razmeriță 204.

răzași (răzeși, răzorași), hotărnicie 274, 731, 885; împrejurași 508; impresurare 229; mărturii 343; protimisii 460; zapis (semnează) 46.

răzmeriță, amanet 845; aminare 35, 266, 840, 853; ardere (incendiu), 732; căsătorie 321; cheltuială 721; chirie 375, 408; clacă 294; convenție 194; crimă 204; cumpărare 160, 244; distrugerii 37, 95, 109, 112, 145, 164, 290, 330, 372, 444, 502, 533, 541, 613, 785; fugă 406, 457, 546, 620, 656, 842; 870; furt 464, 508, 525; împrumut 210, 607, 777; jaf 253, 367; judecată 654; lazaret 509; marfă 635; menț. 55, 66, 83, 206, 252, 258, 259, 260, 261, 270, 278, 294, 297, 301, 331, 333, 413, 420, 430, 442, 491, 496, 500, 502, 512, 539, 559, 562, 569, 580, 598, 599, 629, 633, 648, 653, 697, 701, 702, 706, 736, 747, 768, 772, 782, 784, 791, 792, 795, 803, 820, 828, 851, 901, 921 904; omor 471; pagube 215, 234; paragină 216, 808; pierderi 181, 265, 304, 309, 373, 433, 463, 845; spargerii 178, 312, 380, 622; stăpînire pînă la ~ 76, 104, 163, 783, 798; stăpînire după ~ 187; strămutare 11; termen 673, 742, 895; tilhărie 90; țigani 39; venituri 35; vînzare 209, 359, 402; zapis în timp ~ 893.

răzor de vie 228, 791, 902.

reclamant (piriș), abagiu 300 (fică), 302 (soție); aga 15, 21; amanet 215; arendași 784; arhimandrit 254, 291, 414, 539, 549, 591; armășoale 43, 665; arnăuți 435; băcan 121, 494; pentru bătaie 75; bîrsani 920; pentru bigamie 77; boier 27, 39, 64; 69, 74; bogasier 449; boltaș 208; brașovean 579, 623, 644, 693; brutar 160, 777; bufucbașa 747; pentru casă 112, 431, 481; călugăriță 264; cămăraș 156, 376, 625, 697; căpitan 42, 114, 123, 134, 247, 301, 317, 321, 400, 421, 441, 470, 497, 559, 604, 613, 753; căruțaș 95; cătană 89; ceaș 51, 67, 99, 346, 384, 420, 551, 671, 723; cetaș 502, 530, 596, 689, 691, 699, 781; chezaș 325, 345, 534; chiriaș 789; cioban 652, 668; ciohodar 206; circiumar 347, 577; clironom 587; clucer 203, 279, 308, 363, 460, 617, 673, 684, 696, 741, 823, 834, 897; cojocar 237, 311, 357, 450, 469; comis 185, 224, 290, 506, 525, 548, 619; condoragiu 93; copilă 497; creditor 82, 186, 197, 198, 217, 241, 354, 377, 903; croitor 55, 817; cumpărător 296; cupeț 194; 248, 567; dascăl 117, 200, 311, 359, 468, 750; pentru datorie 35, 200, 210, 245, 267, 285, 305, 308, 319, 340, 355, 395, 434, 439, 462, 510, 615, 693, 697, 757, 762, 792; pentru daune 760; 762; pentru despărțenie 190, 242, 715; diacon 75, 84, 165, 266, 288, 844; la divan 255, 391; doftor 45; dovezi 748; egumen 7, 53, 80, 94, 109, 116, 120, 150, 155, 169, 269, 271, 276, 341, 362, 372, 403, 404, 407, 493, 508, 536, 615, 620, 643, 664, 846, 891; episcopie 166; epitrop 137, 151, 325, 397, 511, 884; pentru farmece 342; hotărnicie 608; ieromonah 76, 399, 484, 513, 734; impresurare 276, 391; ispravnicul 489; ișlicar 444; jupîneasa 76, 161, 448, 704, 723, 804; lipscan 293, 485; logofăt 52, 97, 154, 158, 196, 201, 213, 216, 251, 280, 327, 336, 349, 425, 454, 483, 486, 490, 507, 532, 547, 561, 606, 677, 682, 688, 796, 802, 906, 918, 923; logofețel 327; mahalagii 293; mazil 214, 230, 243; măglași 824; medelnicer 88, 128, 167, 315, 371, 550, 599, 756, 838, 910; minor 64, 106, 122, 516, 522, 648; mitropolit 350, 409, 517, 624, 633, 839; mănăstire 812; mocan 123, 739; monah 303; morar 170, 255, 518; pentru

moșie 61, 266, 278, 499; moșneni 8, 18, 24, 96, 101, 103, 104, 105, 133, 180, 212, 226, 230, 236, 258, 263, 265, 272, 284, 298, 309, 312, 316, 338, 374, 433, 438, 453, 455, 463, 491, 502, 585, 596, 654, 656, 674, 679, 680, 689, 690, 691, 707, 709, 781, 783, 798, 815, 829, 842, 851, 857, 894, 895, 901, 928; moștenire 223, 333, 406, 458, 560, 574, 634, 672, 752; pentru munte 692; negustor 16, 50, 100, 136, 144, 149, 157, 171, 178, 193, 211, 225, 239, 244, 281, 305, 306, 310, 334, 339, 356, 361, 365, 375, 381, 395, 411, 412, 415, 416, 417, 436, 462, 466, 478, 482, 496, 514, 524, 528, 531, 535, 546, 554, 555, 589, 597, 600, 616, 630, 635, 702, 703, 708, 717, 726, 766, 811, 818, 825, 833, 850; oieri 111, 131, 328, 430, 437; omucidere 207; orășan 49, 55, 60, 198, 223, 318, 329, 424, 647, 826; paharnic 35, 44, 91, 153, 181, 183, 231, 278, 292, 307, 353, 389, 393, 538, 580, 598, 628, 774, 808, 832, 840; păstor 505; pitar 63, 132, 410, 512, 638, 785, 827, 916; pircălab 119; polcovnic 344, 392, 487, 519, 570, 590; popă 56, 62, 83, 98, 124, 127, 175, 202, 209, 320, 323, 326, 391, 523, 533, 552, 556, 572, 601, 608, 609, 618, 670, 710, 736, 768, 782, 790, 807, 835, 843, 902; portar 141, 358, 413; postelnic (-ei) 14, 17, 19, 47, 48, 108, 146, 168, 184, 232, 313, 314, 368, 385, 396, 408, 461, 558, 581, 584, 592, 637, 652, 716, 725, 789, 791, 820, 853, 849; proprietar (-ă) 34, 37, 73, 92, 102, 129, 135, 140, 142, 163, 219, 228, 249, 267, 273, 287, 299, 337, 367, 369, 370, 373, 386, 394, 398, 402, 426, 434, 442, 446, 447, 457, 473, 476, 479, 510, 520, 521, 543, 557, 566, 573, 576, 646, 661, 663, 676, 695, 701, 713, 754, 795, 803, 879, 896, 915, 925; pentru protimis 221, 249, 257, 261, 324, 387, 443, 642, 646, 701, 728, 795, 925; rumân 38, 227; sârdar (-easă) 289, 322, 360, 729, 761; săteni 12, 20, 31, 36, 46, 61, 113, 118, 188, 218, 220, 221, 222, 233, 246, 252, 259, 260, 297, 330, 343, 382, 419, 423, 429, 464, 465, 471, 472, 488, 499, 501, 515, 526, 541, 568, 569, 629, 631, 632, 641, 642, 653, 675, 678, 681, 683, 694, 700, 748, 755, 793, 828, 836, 841; simbriaș 645, 799; slugă 192, 452, 504; sluger (-easă) 68, 286, 351, 432, 660, 845; slujitor 428;

stareță 295, 477; staroste 698; stăpîn 59, 800; stolnic (-easă) 17, 28, 110, 179, 187, 229, 285, 418, 467, 480, 492, 509, 537, 649, 809, 816, 830, 882; șalar 182; șătrar (-easă) 72, 139, 152, 172, 260, 277, 529, 563, 655, 742, 744, 749, 822; telal 553; tovarăș 138, 232, 712, 788, 805, 871, 886; turc 611; pentru țigani 39, 467, 476, 593, 595, 706, 714, 743, 745, 771, 786, 794, 819, 898; ungureni 70, 79, 199; vameși 283, 331, 332, 348, 562, 814, 831; văduvă 40, 758; vâtaf 11, 143, 252, 451, 607, 746; pentru vie 419; vier 792; vis-tier 81, 130, 159, 205, 234, 571, 639, 659, 732, 821, 919; vînzare 261, 747; volintir 204, 270, 893; voinic 54, 69, 174, 195, 268, 352, 388, 527, 669, 885; zapciu 800; zaraf 911, pentru zestre 164, 256, 277, 368, 545.

reft (rușet), cutie pentru ~ 405.

regiment soldați 605.

reiz, bolozan 856; datorie 757; slugă 858.

rele, abuzuri 651; făcători de ~ 705, 860.

rlmătorii, amanet 395; cămărași cu ~ 332;

chezășie 20; comisar ia ~ 555; datorie

pentru ~ 427; daune 817; domnești 838;

la ghindă 900, 928; păstor 505; pășunat

188; pierdere 25; plată în ~ 361, 395;

porumb pentru ~ 539; pricină 214; ră-

punere 20; stricăciune 215, 436, 487;

vamă 288; vâtaf la ~ 451; vînzare 547;

zapciu 629.

rînduială, fără ~ (lege) 499; împotriva ~ 499.

rînduri, rate 394, 494; termene 421; de vie 521.

roată de moară 255, 286, 307, 378, 420, 581, 732, 832.

rob (*roabă*), fiică 414; moșneni 104; rumâncă

254; țigan(-că) 191, 295, 448, 467, 772,

845, 853, 898; vînzare 104, 488.

robie, cădere în ~ 546; prîit în ~ 546, 786; rumâncă 254, 916.

roche, prîit pentru ~ 817; răpunere 164; reclamant 323.

rod, munte 472; stăpînire 472, 523; vie 56, 77, 248, 267, 300, 330, 391, 394, 521, 604, 657; de absent 927; de alături 208, 664; diată 106.

rudă, episcop 599, 637; mezat 422; moștenire 208, 225, 497, 518; protimis 28, 249, 301, 840; țigan (-că) 39, 714, 975; vînzare

49, 72, 337, 520; zapis (semnat de ~) 72, 520.
rudenie, iertare 191; martori 163, 791, 901; mezat cu știre ~ 548; moștenire 348; pricină 456; protimisii 567, 604, 671; de singe 849; slujitori cu ~ 723; țigan(-că) 756.
rufel, așezare de ~ 177; bătrini din ~ 773; breaslă 177, 773; măcelari 929; terzi-bașa 873; vătășie 177; zidari 773.
rugăciune albă 286, 625.
rumân, boieresc, 69, 128; căsătorie 254, 772; ertare 69, 895; hrisev 212; impresurare moșie 425; închinare 656; răscumpărare 165, 227; slobod 916; țigan 488; vinzare 12, 14, 113, 128, 236, 266, 418, 491, 790.
rumânie, iertare de ~ 38, 499; răscumpărare 212, 418; zapis 212.
ruptoare de la vistierie 79, 405.
rușfel, ceauș dă ~ 15, 21; cercetare pentru ~ 299, 329.
ruși, cumpărare de la ~ 160; menț. 211, 319, 452, 523, 598, 626; slujbă la ~ 54; zaherea 119.

S

sabie, prădare de ~ 578; reclamație pentru ~ 45, 496; tăiere (rănire) 207, 380.
saci vinzare 697.
saduri într-o vie 386.
salbă, reclamație 654; de taleri 653.
samar al prăvălii 136.
samdagiu pîrit 136.
sameș, adeverință 167; depune dare 292; vistier 628.
saraf, menț. 911; moștenire 336; în pricină 37; socoteli 831; vechil 325.
saraș-bașa pîrit 296.
sare, datorie pentru ~ 376; oacă de ~ 339; pricină pentru ~ 47; răzmeriță (comerț cu ~) 430; scoatere de ~ 393; socoteală pentru ~ 17, 805; vinzare 376.
sarică, vamă pentru ~ 920.
sași, pricină pentru munte 738.
sal (sate), cumpărare 11, 169; danie 163; dijmă 741; domnesc 418; fugite 628; impresurate 109; din județ 605; mazili 243; mărturii 265, 463; de pe moșie 809; moșneni (cetași) 674; moștenire 162; pîrcălab 861; plăieșesc 775; pîrit 806; portărel 261; preoți 190; reclamant 46, 188, 641, 746, 872; cu rumâni 418; si-

liște ~ 483; vechilii 260; vinzări 192, 233, 577.
satarale, dare grea 164.
săbor, v. *sobor*.
sălaș, clironomie 845; igumen 71; mănăstire 71; moștenire 561; pîrit 509; reclamație pentru ~ 73, 795; de țigani 771, 795; vătăf 448.
sălcii păduri 199.
sămănături, v. *semnături*.
săpători, petrol 24; plată 24.
săraci, ajutor pentru ~ 773; la divan 769; în pricină 679; vorniceasă (dăruie) 333.
sărbători soroc 261.
săptămîni, soroc de ~ 270.
săpun vinzare 547.
sărdar(-easă), adeverință 598; anafora (semnează) 111, 290, 291, 298, 304, 313, 324, 351, 353, 357, 373, 392, 398, 401, 406, 411, 417, 423, 425, 427, 441, 442, 443, 444, 446, 447, 449, 452, 462-465, 467, 468, 470, 472, 473, 477, 478, 480, 481, 485, 489, 493, 497, 500, 502, 504, 513, 521, 523, 531, 546, 547, 549, 550, 553, 555, 559, 566, 572, 574, 578, 581, 582, 589, 601, 604, 607, 613, 615, 619, 620, 626, 629, 643, 645, 647, 652, 653, 689, 696, 704, 707, 708, 713, 726, 728, 736, 739, 749, 750, 752, 755, 781, 805, 820, 825, 840; apelație 512; caimacam 297, 559; carte de judecată 20, 96, 106, 142, 214, 343, 363; cercetează 20, 807; clironom 513; cumpărare 128, 174, 406, 432; domnul către ~ 30, 141; ispravnic 20, 108, 119, 131, 214, 276, 287, 343, 351, 400, 598, 664, 699, 716, 732, 740, 802, 911, 913, 915, 921; judecată la ~ 297; jupîneasă 488; leafă 719, 863, 874; moșii ale ~ 918; pîrit 307, 512, 628, 659, 756; reclamant 268, 289, 322, 360, 730; ucidere de ~ 837; vechil 141, 796; vinde 73; zaherea (primește) 630; zapis (semnează) 184, 534, 914.
săringar (săringară), prin diată 299; pîrit dă ~ 497; reclamant dă ~ 574, 840; vorniceasă dă ~ 333.
sărmaia, pentru marfă 415; a tovarășului 466.
săteni, cercetare 660; clacă 116; fugari 841; hotărnicie 483; se împrumută 926; albă 233; mărturie 488, 740, 786, 808, 886; pîriți 116, 246, 487; în pricină 501; răsvrătire 627; reclamantii 12, 46, 113, 188, 220, 260, 343, 515, 642, 707; au rimători

- 638; slujitori (nu pot fi) 705; șazători (pe moșie) 627; vânători 663; vind vin 470; dau zapis 790; dau zălog 14, 418, 741.
- săvârșire*, hotărîre 602, 723, 768; judecata ia ~ 434, 695; porunci 705.
- scaun*, caimacam ai ~ 59; de carne 177; al divanului 807; domnul în ~ 598; logofăt la ~ 743; oraș de ~ 774.
- scădere* a dreptății 599.
- scăpătăciune*, dascăl 383; debitor 304, 385, 504, 514, 692; nevrstnic 122; pîrit 546; reclamant 85.
- scăunași*, cărțuile 283; la neguțatori 578; pentru pază 690.
- scăzămînt*, la datorii 648; la dijmă 642; la zaherea 119.
- schelă*, lîină prin ~ 176; sare la ~ 376; vamă 283, 813; zaherea 630.
- scheleni*, carte pentru ~ 879.
- schevofilax*, adeverință 511; preot 511.
- schimb*, de ușe 408, 453, 564, 587, 853; loc 390; moșie 22, 81, 163, 313, 442, 534, 617, 664, 701, 807, 816; de țigani 3, 39, 73, 371, 448, 486, 509, 563, 595, 599, 624, 643, 704, 756, 804, 827; vii 849.
- schimbare* zapis (novațiune) 751.
- schit*, călugăriță 264; danie 425, 664, 877; jalbă 675; al mănăstirii 707; popă la ~ 400; pricină pentru ~ 166; stareță 295, 362; surghîn 100.
- scoc*, păcură din ~ 24.
- scriitor* logofețel 786.
- scrisoare* (scris), adeverință 292, 837, 840; amanet 377; apel 633; arhimandrit dă ~ 409, 591; cercetare după ~ 139, 145, 180, 268, 272, 286, 501, 576, 659, 709, 844; clironomie cu ~ 106; creditor cu ~ 830; debitor cu ~ 563; defunct cu ~ 318; diată 518, 664; dovadă 28, 67, 147, 181, 260, 261, 287, 379, 466, 483, 536, 649, 695, 696, 697, 748, 829; egumen cu ~ 463, 576; epitropie 335, 922; despre furt 735; hotărnicie 12, 32, 101, 108, 274, 465, 552, 674, 710, 802, 809, 835, 879, 882, 885, 911, 918, 919, 921, 923; iertare prin ~ 191; ispravnicii prin ~ 100; împrumut cu ~ 8; la judecată 62, 130, 169, 246, 286, 455, 483; în ladă 822; mărturie prin ~ 7, 20, 292, 389, 794, 802; mincinoasă 537; mănăstire cu ~ 812; moșie cu ~ 11, 68, 260, 569, 857, 895, 928; neiscălită 462; părți cu ~ 47, 181, 810; pîrit cu ~ 351, 433, 492, 559, 806; în pricină 187, 508, 596, 619, 765; protimișis 221; răpunere ~ 206, 444, 500, 785, 851, 853; reclamant 40, 71, 84, 89, 102, 386, 472, 499, 518, 699, 712, 831; soroc pentru ~ 269; stăpînire prin ~ 133, 150, 409, 573, 626, 742, 880; teslim 867; testator 539; veche 390, 903; vechilic 309; vînzare 193; vrednică 128; zaherea 452; zapt de ~ 293; zălogire prin ~ 18, 311, 676.
- scrimbioare* (scrumbii) vînzare 871.
- scule*, amanet 365; cercetare pentru ~ 336; cumpărare 153; epitrop pentru ~ 162; furt de ~ 90, 334, 367, 464, 508, 525; ladă cu ~ 394; mărturie pentru ~ 398; pierdere 304; în plată 308; pricină 397, 647; reclamant 653; stolniceasă dă ~ 816; în țara nemțească 696; vînzare 853; zestre 164, 302.
- scular*, cu cetași 438; pîrit 438.
- scuteală*, „pă scuteală” (fără simbrie) 489; de la vistierie 282.
- scutelnici*, cu bani 388; pentru bani 183; boierești 373; ispravnicii cu ~ 663; lude 820; mănăstirești 373; schimb de ~ 564, 587; stăpîni de ~ 292; vătaf 31.
- secere* clacă 294.
- semănături* (sămănături), dijmă din ~ 292, 716, 884; domnul ordonă ~ 612; lăcuste 470; zeciuială 41, 716.
- semne*, bătrîne 312; boiernași prin ~ 844; călcare 426; cercetare 58, 101, 455, 659, 754, 854, 865, 906, 915; distrugere 633; de hotărnicie 508, 592, 617, 710, 749, 807, 842, 882, 884, 885, 923; în hrisoave 318, 493, 783; impresurare 219, 260; îndreptare 269; judecata cere ~ 54, 647; mărturie despre ~ 109, 502, 701; de moșie 274, 312, 502, 676; ocolite 815; pietre pe ~ 894; polcovnic cercetează 105; stăpînire după ~ 229, 688, 694, 709, 787, 918; ale unor tilhari 860; în zapis 730.
- serdar*, anafora (semnează) 331, 416; hotărnicie 649.
- sermaia* (sirmaia), activ comercial 171, 178; cumpărare cu ~ 496, 546; dată împrumut 234; pentru marfă 17; în neguțatorie 178, 678, 697; în tovărășie 13, 598, 801; în zapis 598.
- seu*, vamă pentru ~ 813; de vite 234.
- sfal*, al divanului 774; de obște 602.
- sfăzi*, judecată pentru ~ 3.

- sfeșnic* zestre 545.
- sfeterizmos*, în tovărășie 831.
- sfetnic*, mărturie 230; spătar 722.
- sfoare* hotărnicie 502.
- sfort* (a), hotărnicire 102, 108, 815.
- sfrinție*, reclamantă cu ~ 759.
- siclet*, vânzare fără ~ 64.
- sicritar*, chirie 666; datorie 586.
- siguranță*, adevărintă pentru ~ 292.
- sigurifsi* (a), a asigură 875.
- slimean* martor 502.
- silă*, abuz 678; acte 893; așezămint cu ~ 120, 323; carte de blestem 105; căsătorie 916; constringere 832, 849; construcție 155; cumpărare 309; dijmă 230; jaf 651; prlt 403, 446, 518, 638; pricină 853; răscumpărare 102; stăpînire 62, 318, 572, 806, 840; sulf cu ~ 47; tocmeală 589; turci 150; vinătoare 581; zapis (semnat în ~) 72, 94, 232, 286, 597.
- silință*, pentru datorie 626; judecată cu ~ 769.
- săliște*, boieri cu ~ 69; de casă 126, 163; hotărnicie 126, 236, 781; iaz 581; moșie 140, 271, 483, 499, 572, 577, 829; moșneni cu ~ 710, 851; parte din ~ 798; cu pomet 163; pustie 674; reclamant 569; schimb 617; vinători 663; vânzare 501.
- silnicie*, culegere cu ~ 657; dijmă cu ~ 269; impresurare 341, 491; mori 895; pirit 596, 844; streini 373; unt (luat) 150; vin (luat) 337; vânzare cu ~ 187, 492.
- simbriaș* reclamant 645.
- simbrie*, brașovean (plătește ~) 178; cioban cu ~ 232; circiumar cu ~ 347; cojocar 44; gazdă ia ~ 325; haham 173; din moștenire 516; poprire 20, 451; pricină 645, 799, 830; reclamant 496, 504; slugă 540; slujbaș 428, 628, 666; socoteală 436, 838; țigan 706, 743; vechil cu ~ 325; vier cu ~ 489.
- simfonie*, armaș 43; bani cu ~ 673; cercetare 831; chiriaș cu ~ 375; dobîndă 309; în judecată 81; pentru minăstire 83; părțile cu ~ 142, 322; în proces 224; pentru scutelnici 183; pentru țigancă 827; între
- tovărăși 159, 598; pentru vamă 831; pentru vinuri 223; în vânzare 248, 520, 631, 749; în zapis 450, 830.
- simigerie*, cu chirie 540; la mezat 636.
- simigiu* chiriaș 540.
- sinagogă*, haham în ~ 173.
- sincatavasi*, de datorie 34, 504; în pricină 833.
- sineși*, răscumpărare (rumâni) pre ~ 104.
- sinet* (sineturi), carte 103; pentru casă 206; cercetare cu ~ 81, 273, 881; pentru datorie 757; domnesc 900; dovadă 230, 305, 426, 419; epitropi (păstrează ~) 922; hotărnicie după ~ 879; judecată după ~ 169, 182, 219, 271, 322, 426, 683, 795, 829, 840, 928; mărturie cu ~ 442; mezat 123; mănăstire cu ~ 341, 513; moșneni fără ~ 104; părțile cu ~ 543; pirit 133, 226, 391, 394, 398, 566, 620, 713, 853; postelnic fără ~ 842; proprietar cu ~ 418, 556; reclamant cu ~ 236, 312, 491, 680, 796, 898; simfonie 43; de stăpînire 218, 266, 267, 276; vechi 903; vie cu ~ 604.
- sipet* (sipeturi), în păstrare 45; spargere 334.
- singepi* amanet 529.
- sirbi*, cumpără (sare) 339; împrumută 210; menț. 639; suhaturi (luate de ~) 192.
- sirguală*, cercetare cu ~ 769.
- stemn* (slemne), drum prin ~ 460; hotar 276, 508.
- slobod*(-ă), rumâncă 916; țigancă 772.
- slobozenie*, carte de ~ 916; domnul dă ~ 916; fugari 472, 841; din închisoare 85; rumâni 38, 104; după pravilă 38, 786.
- slovă*, dregere 212; prefăcută 128, 829.
- slugă* (slugi), aprod 730; bătaie 351; boierești 3, 764; boiernași 54; datorie 664; domnești 3, 28, 42, 50, 63, 76, 103, 125, 139, 143, 146, 147, 163, 164, 176, 179, 185, 186, 190, 193, 210, 255, 250, 261, 274, 281, 288, 299, 307, 310, 315, 339, 359, 360, 361, 375, 377, 396, 417, 430, 433, 412, 414, 468, 471, 473, 485, 512, 527, 532, 555, 560, 575, 595, 600, 624, 634, 643, 649, 657, 670, 678, 693, 695, 698, 704, 711, 716, 745, 750, 763, 765, 775, 794, 795, 798, 807, 810, 815, 819, 821, 824,

827, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 894, 906, 913, 918, 919, 921; execută 571; furt 799; împușcare 204; jalbă 426; jurământ 928; martori 502; mănăstirești 3, 764; omor 856, 858; în prăvălie 380, 496; cu simbrie 540; la stăpin 305, 390, 416, 452, 476, 577, 645, 688, 698, 702, 764, 826, 811, 892, 893; stolnic 912; turcești 204; vechil 563.

sluger, adevăriniță 230, 843; anafora (semnează) 11, 59, 72, 77, 87, 95, 119, 129, 131, 141, 153, 154, 160, 177, 180, 194, 204, 210, 229, 232, 245, 255, 258, 259, 261, 263, 264, 266, 269, 271, 272, 273, 279, 280, 281, 283, 284, 285, 286, 288, 295, 296, 298, 300, 303, 308, 309, 311, 313, 316, 319, 324, 326, 330, 333, 337, 339, 340, 343, 344, 345, 353, 357, 358, 364, 381, 388, 391, 394, 395, 396, 403, 404, 411, 416, 417, 421, 423, 425, 428, 436, 439, 446, 447, 450, 459, 462, 463, 464, 465, 468, 470, 472, 473, 478, 480, 485, 489, 491, 493, 495, 497, 499, 502, 507, 510, 511, 520, 523, 538, 548, 550, 553, 554, 555, 556, 559, 571, 584, 597, 613, 620, 665, 683, 693, 695, 696, 697, 702, 710, 726, 728, 732, 733, 736, 739, 742, 748, 749, 750, 752, 754, 755, 760, 781, 786, 788, 792, 793, 794, 795, 799, 805, 806, 810, 819, 820, 823, 825, 828, 832; aprod 470; carte de judecată (dă ~) 20, 36, 142, 145, 260, 270, 299; cercetează 181, 212, 710, 807, 897; creditor 250, 325, 926; cumpără 104, 168; danie (face) 409; domnul către ~ 921; epitrop 322; furt 583; hotânicie 230, 313, 438, 501, 608, 617, 710, 783, 915; hrisov (semnează) 126, 145, 163, 166, 773, 849, 853; ispravnic 20, 145, 311, 330, 360, 386, 406, 621, 638, 666, 694, 742, 757, 898, 918; impresurare 76, 843; jalbă (semnează) 845; judecă 30, 56, 286, 501, 774, 848; leafă 719, 863, 874; mărturie 37, 312, 389, 559, 829; mumbașir 394; părtaș moșie 617; pirit 38, 67, 76, 712, 743, 782, 790, 835, 843; prețuitor 74, 368; reclamant 68, 351, 432, 660, 823; schimb 564, 587; socoteală (face) 436; sperjur 168; stăpinire 350, 918; țigancă (primește) 480; vechil 87, 268, 322, 425; vinde 8, 265, 408, 553, 701; zestre 809.

slugerie, vite date la ~ 628.

slujbaș (slujbași), cu simbrie 628; streini 3; vahmistru 204; vinăricer 204, 788; vinde (vin) 155.

slujbă, bisericească 685, 687; căpitan în ~ 614; chezaș în ~ 762; dijmărit 167, 204, 900; domnească 206, 705; leafă 57, 58, 769; la ocne 376; ostășească 204; portărei în ~ 667; protopop 685, 687; rumince 916; simbrie 428, 838; slujitori 720, 723; spătar 722; staroste 6; vamă 855; vechil 69; vinărici 527, 690, 788; vornicei 711; vornicie 760.

slujitor (slujitori), bănuț 90; bir 878; căpitani cu ~ 720; ceauș de ~ 892; cercetare 666; cumpără 128; erburi 831; execută 119; falangă 50; gazdă 89; hotânicie 84; la ispravnici 4, 160, 329, 778, 833, 847; de județ 15, 21, 612, 819; maltratează 892; pitar cu ~ 892; martor 367, 615; pircălab 778; polcovnic cu ~ 864; reclamant 165; spătăresc 764; strajă 723, 764; treapăd 776; țigancă 512; vechil 884; vinde 230.

slujnică, furt 818.

sobor (săbor), carte de judecată 14; clerici 413; judecă 323; jurământ la ~ 758; mărturie la ~ 448; al Mitropoliei 14; patriarh în ~ 905; zapis de la ~ 444, 701.

socoteală, de bani 200, 792; caimacam face ~ 504; pentru datorie 114, 200, 205, 305, 394, 450, 524, 641, 723, 853; după dreptate 17; pentru epitropie 335, 816; foaie de ~ 603; ispravnic face ~ 193; isprăvnicel dă ~ 63; invoială 186; a judecății 376; mincinoasă 234; pentru moștenire 178, 634; neguțatori 143, 148, 177; pricină de ~ 668; staroste face ~ 77, 250, 281, 436, 466, 546; de tovărășie 44, 159, 193, 232, 415, 644, 660, 702, 805, 831, 838, 841, 886, 910; de venit 652.

socotitori, arbitri 347, 673; orinduire 335; pentru tovărășie 193.

socru (soacră), martor (-ă) 287; cu moșie 59; plătește datorie 693; socoteală 723.

sohat carte pentru ~ 96; sirbi cu ~ 92; vezi și suhat.

soldat din regiment 605.

soroc (soroace), amanet cu ~ 239, 853; pentru apel 57, 217, 319, 362, 463, 489, 559, 602, 609, 615, 620, 633, 652, 674, 675, 676, 707, 721; arvună cu ~ 926; bir la

~ 3; carte de ~ 81; cheazășie cu ~ 19, 485, 623; chirie cu ~ 136, 182, 247, 540, 789; creditor cu ~ 157, 196; cumpărare cu ~ 415; datorie cu ~ 86, 306, 322, 345, 354, 436, 439, 440, 462, 529, 535, 547, 607, 616, 692, 751, 763, 828; prin diată 333; la divan 673, 881; pentru dovezi 47, 54, 147, 269, 280, 344, 391, 441, 492, 536, 664, 835; pentru executare lucru 870; pentru hotărnicie 879, 880, 882, 919, 921; ispravnic dă ~ 128, 380, 555, 776; împrumut cu ~ 19, 97, 112, 126, 142, 179, 196, 325, 377, 466, 471, 507, 557, 639, 712, 728, 853; de judecată 76, 124, 130, 212, 246, 293, 318, 369, 443, 444, 509, 592, 619, 626, 654, 659, 781, 829, 843; pentru mărturii 7, 16, 309, 460, 502; moșneni cu ~ 8; părți cu ~ 2, 32, 595; pășune cu ~ 79; pîrit cere ~ 96, 98, 114, 366, 743; pentru plată 8, 33, 34, 42, 52, 83, 85, 153, 197, 224, 237, 244, 253, 267, 270, 287, 296, 315, 328, 355, 361, 365, 381, 385, 394, 395, 424, 430, 445, 450, 459, 478, 510, 514, 601, 625, 726, 736, 777, 782, 793, 805, 890; portărel pune ~ 28; după pravilă 54, 442, 510, 513; de prescripție 206, 499, 572; în pricină 128; pentru protimisis 324; 387, 671, 707, 851; pentru răscumpărare 72, 411, 925; răvașe de ~ 779; reclamant cere ~ 71, 251, 304, 340, 528, 668, 827, 886; pentru vin 223, 230; vînzare cu ~ 82, 833; zălog cu ~ 682, 797; zapis 163, 310, 423, 428, 451, 531, 586, 615, 728, 820, 846.

sof (-ie), legitim (-ă) 904; mezat 422; vechil 55, 519.

spargere, biserică 647; prăvălie 171; zapis 14, 866, 876.

spătar, adeverință 775, 837; anafora (semnează) 177, 371, 400, 410, 413, 414, 418, 420, 438, 460, 477, 492, 508, 550, 617, 671, 762, 818, 884; ban 722, 762; breaslă 134; cai la ~ 432; carte (trimite) 862; carte de judecată (semnează) 12, 14, 363, 467; cășăriu (are) 641; cercetare la ~ 614, 818, 860, 912; citează 837; cumpără 455; danie 513, 840; domnul către ~ 13, 764, 855, 870, 809, 852; execută 715; foaie (alcătuieste) 705; hotar 843; hrisov (semnează) 126, 145, 166, 773, 849, 853; ispravnic către ~ 317; împrumut (dă) 8; jalbă 239; judecă 774; marafetul ~ 470;

martor 114, 829; meșt. 22, 169, 268, 288, 577, 730, 843; pivniță (are) 513; polcovnic către ~ 864; poruncește 764; venit (plătește) 374; zălogește 444; zestre 165.

spătărie, judecată la ~ 863, 874; slujba ~ 722; stolnic la ~ 134.

spital (spitar), orb la ~ 912; reclamant internat la ~ 762.

spiță, căsătorie 916; cercetarea ~ 185.

spițarie, plată la ~ 801.

spinzurare, pentru neglijență 775; tilhari 367; vătăși 775.

stare (avere), a debitorului 650; 726; a defunctului 637; fără de ~ 764.

stareță, dijă 227; otașină (ia) 675; pîrită 226, 227, 362; reclamantă 295, 477; teslim la ~ 715.

staroste, adeverință 513, 589, 816; amanet (vinde) 478, 545, 559; anafora 234, 365, 466, 469, 496, 529, 586, 588, 636, 658; de brașoveni 846; cercetează 244, 504; 702, 726; domnul către ~ 378, 456, 529, 531, 586, 908, 910; epitrop 417; execută 416; informează 157, 650; judecă 2; mezat 322, 378, 392, 422, 441, 538, 548, 557, 623, 625, 626; de neguțători 6, 495, 506, 531, 559, 586, 603, 626; orînduire de ~ 6, 379, 408; 875; de ovrei 173; de papugii 1; pîrit 82, 159, 698; prețuiește (expert) 13, 121, 149, 185, 216, 224, 251, 256, 379, 495; în pricină 379; reclamant 648; socoteală 47, 77, 144, 167, 171, 250, 281, 305, 415, 436, 450, 546; telaltc 553; tovărășie 44, 801; țigani (predați de ~) 371; vînzare 424; zălog 851.

stăpîn, datorie 478; furtișag 764; de moșie 199, 276, 426; al neguțătorului 310; reclamant 411; siliește 69; de scutelnici 292; țigani la ~ 764; ucenic 773.

stăpînire, bună ~ 61; carte de stăpînire 78, 249, 625; case 747; cercetare 101, 919, 921; de-a valma 165, 300, 530, 707, 840; domnul (întărește) 422, 783, 899; dovadă pentru ~ 218; hotărnicie după ~ 710, 835, 919; de moară 181, 266, 276, 277, 278, 286, 290, 646, 695, 748, 829, 840; moșteni 18; moștenire 185; munte 530, 641, 691, 730; neconținută 312; netulburată 363; prescripție 513; pricină 59, 266, 652, 641; rusească 70; scrisori 742; a țării (moștenire) 518; vie 419, 747; zapis de ~ 286, 649.

stător, (statornicie) amanet 639; danie 840; moșie 851, 853; prăvălie 925; vânzare 780; zapis de ~ 14; zălog 112.

steag, nefer la ~ 762; polcovnic 864; turcesc 194.

stegar, protimisis 413; spătăresc 347; vechil 72; vânzare la ~ 620.

stejar hotărnicie 502.

sticlar (sticlari) domnești 35.

sticte, reclamație pentru ~ 35.

sitip, aprod cu ~ 457; hotar 508, 659.

sitină, caș 92, 189, 920; cercetare pentru ~ 738; ciobani 920; hotar 787; a logofă-țului 28; munte 79, 455, 472; vamă pentru ~ 176.

sitnjeni, amanet 98; casă cu ~ 390; chirie 684; cumpărare 105, 247, 316, 483, 519; danie 840; domnesc 659; hotar 649; hotărnicie 313, 338, 402, 710, 781, 884; împărțea 162, 277, 298; impresurare 264, 313, 573, 659, 699, 906; judecată pentru ~ 133, 590; măsură 103, 139, 307, 426, 500, 710, 749; mănăstire 12, 128, 341; moară cu ~ 821; moșie 14, 32, 61, 62, 103, 108, 109, 110, 118, 126, 139, 145, 147, 156, 184, 221, 236, 251, 260, 274, 286, 289, 290, 298, 322, 368, 406, 433, 442, 443, 453, 502, 520, 536, 550, 563, 586, 592, 609, 615, 617, 619, 683, 701, 707, 710, 728, 731, 782, 798, 802, 806, 807, 815, 832, 842, 843, 884, 885, 911; moșneni cu ~ 363; moștenire 809; pîrit 552; pricină pentru ~ 102, 133, 327, 499, 501, 570, 572, 590, 596, 796; răs-cumpărare 51; reclamant pentru ~ 61, 62, 576; siliște 577; stăpînire 105, 140; vie 902; vânzare 51, 271, 344, 402, 700, 851; zapis de ~ 351, 841; zestre 378, 809.

stolnic (-ceasă), adeverește 802, 836; anafora (semnează) 40, 56, 62, 77, 79, 82, 89, 91, 103, 105, 145, 148, 160, 177, 229, 261, 283, 286, 290, 294, 299, 301, 304, 313, 314, 318, 324, 328, 329, 331, 351, 352, 353, 363, 369, 371, 384, 388, 393, 398, 402, 406, 410, 413, 418, 420, 427, 430, 441, 467, 480, 504, 513, 518, 524, 527, 536, 537, 538, 541, 548, 549, 550, 553, 557, 558, 562, 565, 569, 572, 576, 581, 590, 604, 613; 726, 728, 748, 755, 786,

794, 795, 801, 804, 810, 819, 827; bani (primește) 134; carte (dă ~) 36, 145, 299; cercetează 102, 181, 341, 813; cre-ditor 250, 267; cumpără 28, 338, 408, 455, 467, 728, 785; danie 94, 550; dator 322; 889; domnul către ~ 880; epitropie 816, 870; hotărnicie 145, 298, 649, 809, 849, 870, 882; hrisov (semnează) 126, 145, 166, 773, 849, 853; ispravnic 36, 96, 437, 536, 877; învoială la ~ 914; judecată la ~ 364, 774, 848; leafă 863, 874; martor 43, 112, 181, 829; mezat 565; cu moșie 351; 912; moștenire 219, 876; pîrit 39, 169, 285, 353, 357, 381, 451, 542, 571, 688, 809, 822, 853; în pricină 27, 266; reclamant 39, 62, 179, 187, 219, 229, 418, 480, 492, 509, 537, 830; slugi la ~ 452; sitnă 738; teslim la ~ 17; tovărășie 838; vameș (pricină cu ~) 527; vătaf la ~ 134; vânzare 174, 538, 849, 852; zapis (semnează) 286, 443, 701.

strămoș (strămoși) moșie de la ~ 104, 266, 312, 782; moștenire după ~ 707.

strănepot moștenitor 829.

străin, cumpără 277; epitrop 48; împrejurenii 18; mărfuri de la ~ 405; meșter 773; neguțător 305; preot 14; de pricină 641; protimisis 98; reclamant 347, 751.

străindătate, neguțătorăș din ~ 405; părtași (coproprietari) 472; protimisis 22; recla-mant din ~ 22, 386; stăpîn din ~ 364.

strejar (străjer), la barieră (orăș) 764; de pază 764.

strejuire, la drumuri 764; la poduri 764; polcovnicie pentru ~ 864.

stricăciune, fără așezămînt 487; carte despre ~ 663; daune 154; gloabă 711; han 53; moară 161, 307; venit 161; vite fac ~ 75; zapis 308.

strînsoare, debitor cu ~ 820; executare cu ~ 138, 204, 359, 464, 624, 646, 657; pîritii cu ~ 793; răufăcători 770; zapis 841.

strungari breaslă 773.

stufuri, bălți cu ~ 199.

stup, matcă de ~ 188; ovrei cu ~ 279; reclamant 279.

stupar, carte de blestem 492.

sud (judet), Argeş 8, 14, 38, 78, 79, 87, 96, 103, 113, 138, 146, 161, 163, 254, 255, 257, 264, 278, 288, 314, 322, 326, 332, 363, 364, 374, 396, 402, 410, 416, 425, 432, 454, 458, 461, 491, 528, 534, 555, 569, 572, 583, 585, 592, 596, 601, 605, 607, 622, 629, 654, 670, 678, 680, 690, 703, 711, 725, 735, 782, 790, 791, 794, 814, 842, 877, 895; Buzău 22, 31, 48, 95, 217, 243, 252, 259, 263, 269, 271, 313, 323, 330, 343, 351, 369, 438, 541, 565, 613, 682, 729, 792, 809, 815, 829, 843, 887; Dîmboviţa 15, 21, 35, 51, 52, 62, 72, 81, 85, 98, 159, 211, 221; 280, 298, 338, 380, 395, 409, 444, 446, 488, 496, 507, 518, 570, 582, 621, 623, 631, 632, 638, 656, 675, 694, 701, 728, 742, 760, 766, 767, 812, 819, 825; Dolj 7, 39, 71, 80, 126, 131, 150, 266, 297, 304, 433, 499, 542, 606, 640, 663, 856; Gorj 20, 76, 123, 126, 219, 265, 270, 272, 284, 297, 432, 484, 501, 530, 537, 608, 609, 689, 691, 698, 699, 700, 709, 710, 771, 872, 879, 894, 914, 915; Ialomiţa 32, 56, 90, 109, 158, 190, 199, 217, 250, 262, 281, 319, 344, 426, 429, 442, 485, 543, 552, 577, 627, 660, 683, 734, 737, 784, 811, 840, 912; Ilfov 22, 92, 155, 189, 194, 218, 315, 327, 330, 420, 453, 470, 483, 502, 521, 536, 558, 581, 586, 617, 653, 817, 823, 832, 911; Mehedinţi 11, 59, 63, 126, 140, 145, 204, 233, 270, 284, 287, 360, 447, 497, 584, 633, 664, 666, 673, 679, 756, 859; Muscel 32, 46, 50, 70, 75, 84, 96, 125, 143, 148, 165, 174, 175, 183, 186, 235, 242, 277, 299, 318, 320, 329, 362, 373, 410, 427, 462, 463, 464, 468, 472, 489, 508, 514, 515, 525, 526, 576, 579, 618, 631, 634, 639, 640, 644, 645, 681, 695, 708, 713, 739, 747, 748, 755, 756, 770, 774, 791, 794, 835, 861, 896, 900, 901, 918, 928; Olt 129, 189, 192, 210, 398, 454, 508, 568, 575, 704, 852, 882, 902; Prahova 29, 69, 100, 121, 193, 195, 201, 296, 300, 317, 330, 368, 388, 394, 423, 439, 455, 456, 513, 519, 547, 590, 598, 611, 615, 668, 738, 751, 759, 888, 920, 930; Slam-Rîmnîc 36, 41, 102, 141, 160, 166, 181, 243, 267, 293, 321, 370, 384, 520, 571, 688, 813, 836, 890, 913, 921; Romanşi 67, 83, 207, 210, 261, 367, 382, 418, 443, 487, 640, 663, 906, 919, 923; Saac 28, 36, 56, 69, 73, 77, 99, 119, 125, 176, 197, 222, 228, 238, 245, 248, 250, 289,

295, 300, 303, 305, 311, 330, 337, 341, 342, 351, 359, 366, 368, 378, 386, 391, 400, 407, 434, 438, 441, 443, 455, 460, 473, 511, 523, 556, 562, 580, 586, 588, 598, 604, 624, 626, 641, 661, 674, 731, 739, 741, 744, 765, 780, 785, 795, 797, 798, 799, 802, 806, 836, 847, 849, 885, 891, 893, 920; Teleorman 118, 128, 133, 135, 144, 169, 218, 290, 292, 309, 316, 339, 346, 378, 430, 439, 451, 491, 492, 505, 578, 630, 749, 768, 778, 828, 833, 884, 899; Vilcea 12, 61, 89, 101, 104, 105, 116, 124, 188, 204, 207, 209, 212, 226, 227, 236, 246, 253, 258, 260, 312, 340, 357, 364, 393, 408, 475, 477, 484, 560, 589, 616, 640, 642, 643, 657, 693, 697, 702, 743, 750, 781, 788, 803, 807, 824, 844; Vlaşca 108, 127, 175, 214, 232, 274, 280, 302, 339, 406, 419, 430, 432, 521, 536, 573, 656, 707, 713, 715, 716, 732, 740, 754, 786, 796, 808, 841, 851, 898, 926.

suddâmi, necinstire cu ~ 476.

suftete de ţigani 378, 490, 723, 774.

suhat (sohat), carte pentru ~ 96; invoială pentru ~ 840; mănăstire 227; de moşie 663; ovrei cu ~ 784; săteni 41; sirbi cu ~ 92; al vitelor 260; ţigani cu ~ 3.

sulf, creditorul face ~ 94, 322; datorie 328, 440, 445, 828, 859; între neguţători 237; reclamant cu ~ 114; taleri făcuţi ~ 47, 365, 389, 450, 553, 591, 653; zapis de ~ 811.

sumă, de ani 676, 748, de bani 462, 774, 778, 782; de chirie 45; de liude 773; de plată 697.

supărare, jalbă 773; sate cu ~ 705.

supus al domniei 774.

surghiun, soţie rea 321.

surlă colibă 764.

surori, înzestrare 693.

surpare, mal 420; ocnă 393.

Ş

şaică, căpitan de ~ 926; lemne la ~ 233.

şalvaragiu reclamant 524, 597.

şalvari impozit 405.

şart, negustorie cu ~ 44.

şădere, domiciliu 288.

şălar reclamant 182.

şătrar (-easă), anafora (semnează) 8, 123, 344, 736, 752, 788, 792, 793, 799, 823, 825, 828, 840; caimacam 689; capicheaia 859;

carte de judecată 541, 572, 682, 689, 719; cercetare 219, 463, 719; creditor 293, 534; cumpără 749; debitor 325, 527; foi de socoteală (semnează) 628, 830; hotărnicie 32, 108, 124, 298, 783, 807, 880, 882; ispravnic 36, 219, 463, 465, 541, 572, 673, 682, 808, 879, 894, 914, 915; imprumută 28; judecă 36, 640, 892; leafă 719, 863, 874; martor 408, 660; mediator 47; menț. 172, 139, 408, 425, 436, 637, 741, 744, 748, 822; moștenire 277, 539; prît 20, 129, 260, 309, 368, 435, 470, 567, 593, 694, 851, 901; în pricină 292; reclamant 139, 152, 277, 529, 563, 655, 742, 822, 877; schimb 39; socoteală 830; vameș 813; vechil 27, 298, 571; vinde 301, 311, 408, 901; zapis 239, 470, 659.

șăzământ, țigani cu ~ 3.

șăzător, în casă 301; creditor 238; liude 778; pe moșie 260; părți (impricinat) 681; prît 280; reclamant 514; săteni 741; vinzătoare 286.

șcheld, miere (ridicată din ~) 833; vamă 310.

școală, domnească 383; din aparhie 182; milă pentru ~ 107; a mitropoliei 839.

șea obiect (în pricini) 843.

șindrilă, cheltuială pentru ~ 597.

șir (-e) de margăritar 397.

șiret (-uri), dare de ~ 820; reclamație pentru ~ 717.

șirellicuri, vameș cu ~ 855.

șisanele în plată 137.

șopron, vie cu ~ 248.

știință, martori cu ~ 267.

știre, domnul face ~ 622, 627, 722, 865, 866, 904; a ispravnicilor 434; a judecății 528; mezat 395; protimis 249, 301, 901; subînchiriere fără ~ 789.

șube amanet 529.

T

table la frontieră 879, 880.

tactm, cal cu ~ 207; vânzare cu ~ 653.

tacrir, cercetare 522; prin cuvînt 782; dovadă 216, 598; al jăluitorului 554; mărturii după ~ 211; moșnenii dau ~ 81; al reclamantului 204; în scris 820.

tacsildar, comis 15, 21; polcovnic 900; vi-nărici 21.

tacsis pentru slujba bisericească 685, 687.

tagă, tăgăduială 635.

tagmă a breslei 177.

taifa, ucigași din ~ 856.

taină, cercetare 54, 685; logofăt za ~ 774; Sfintele ~ 687; slobozenie în ~ 865; suhaturi prin ~ 92.

tainuri pentru ostași 211.

taleri, adet în ~ 5, 872; cu adeverință 589; agă cu ~ 31; arhimandrit (dă ~) 905; arvună 339, 398, 528, 833; așezămint 551; avere în ~ 356; bani 287, 290, 768; boi în ~ 702; brașovean (cere) 644; pentru capre 142; carte de judecată 235; casă în ~ 315, 326, 422, 753; cămăraș de ocnă (dă) 393; pentru căpitanii 134; cercetări pentru ~ 586, 591, 813; cheltuieli 80, 181, 261, 369, 380, 412, 734, 760; chezaș 20; chirie 40, 182, 247, 296, 375, 574, 789, 846; ciștiștig 232; pentru clacă 41; pentru clae 188; conace 317; condamnare la ~ 17; criminali cu ~ 204; cumpărare 160; dajdie în 484; danie 94, 153; datorie 19, 42, 45, 52, 54, 65, 82, 85, 86, 87, 88, 93, 99, 111, 114, 125, 137, 144, 147, 159, 200, 217, 238, 241, 244, 250, 253, 285, 291, 292, 306, 322, 325, 334, 344, 345, 347, 353, 354, 355, 374, 376, 381, 384, 392, 396, 397, 413, 415, 416, 424, 427, 435, 439, 440, 441, 447, 450, 456, 466, 468, 485, 495, 510, 523, 524, 527, 529, 531, 534, 535, 540, 547, 565, 571, 593, 600, 601, 604, 607, 611, 615, 623, 626, 639, 650, 668, 669, 693, 696, 697, 708, 712, 723, 726, 727, 736, 739, 746, 750, 757, 761, 763, 766, 777, 805, 822, 850, 866, 871, 883, 886, 889, 903, 924, 926; daune 77, 400, 759, 762, 817; dări 199; diată 280, 336, 417; dovadă 196, 203, 449, 478, 559, 666, 816, 853; furt 204, 367, 437, 554, 583, 654, 794, 818, 819, 861; gloabă 222, 572, împărțire 171, 178, 664; împlinire 397, 407; împrumut 8, 15, 97, 161, 179, 184, 186, 197, 198, 234, 239, 267, 481, 293, 298, 308, 327, 330, 337, 352, 361, 377, 395, 399, 428, 466, 507, 532, 557, 597, 616, 692, 748, 830, 851, 853, 901; închisoare pentru ~ 319; judecată pentru ~ 297, 515, 563; leafă 58, 383, 451, 667, 705, 719, 863; liude plătesc ~ 259, 841, 895; marfă în ~ 645; mezat 43, 548, 588, 636, 658, 890; milă 299, 329; moșie în ~ 145, 251, 700, 728, 749, 797; moștenire ~ 37, 66, 185, 215, 348, 378, 452, 653; muncă în

~ 595, 714; pentru odaie 920; părți 208, 216; in păstrare 333, 752; pentru pășune 79; pierdere 892; pirit 136, 458, 635, 811; plată in ~ 25, 83, 249, 270, 277, 286, 301, 305 310, 371, 373, 385, 387, 388, 429, 433, 436, 462, 471, 506, 514, 578, 598, 733, 747, 774, 782, 792, 904; plocon arhieresc 107; portar dă ~ 141; prăvălie 282, 379; preț 17, 68, 73, 140, 214, 379, 520, 659; prețuire in ~ 224, 579; pricină 170, 237, 245, 389, 628; rămășiță (rest) 475, 711; răscumpărare in ~ 8, 414, 418, 772, 925; reclamant 50, 63, 70, 89, 151, 152, 156, 210, 252, 288, 357, 494, 630, 644, 648, 688, 703, 828, 915; revendicare 60; rimători in ~ 193; scule in ~ 464, 525; pentru scutelnici 183; simbrie 20, 428, 489, 496, 504, 799; socoteală 44, 167, 436, 580, 603, 628, 801, 838; prin strinsoare 793; pentru suhat 96; sulf in ~ 47, 859; șireturi in ~ 717; pentru telalie 553; to-vărășie 459, 546, 831; treapăd 207, 314, 685, 686; țigan in ~ 467, 509 512, 743, 745; vamă 176, 332, 831; vâtaf 148, 651, 824; vechil 505; venit 150, 470, 784, 840; vie 36, 46, 460, 652, 682, 744, 803; vinărici 788; vistierie 326; vânzare 11, 17, 22, 49, 72, 126, 193, 194, 201, 248, 262, 286, 294, 302, 324, 359, 394, 401, 408, 411, 423, 434, 443, 490, 518, 521, 522, 538, 550, 566, 631, 654, 736, 739, 798, 809, 820, 825, 832, 849, 912; zaherea 119; zapis 270, 580, 893; zălog (zălogire pentru ~) 14, 62, 112, 126, 163, 309, 311, 674, 797; zeciuală 673; zestre in ~ 74, 100, 149, 164, 242, 256, 365, 368, 425, 516, 677.

tamazlic, berbeci de ~ 920; reproducere 920.

tăcere, apel 602; cercetare cu ~ 764; după pravilă 206, 322; protimisis 386, 411, 707; reclamație 206, 333, 387.

tăgăduială (tăgăduire), blestem 170; la judecată 384; termen 509.

tăiere, după impuşcare 204; mfinile 504 plug 695.

tălmaci, al divanului 142; martor 142.

tălmăcirii (interpretării) rele 855.

tărie, apărare fără ~ 425; după obiceiul pământului 205; după pravilă 205.

telal, mezat 506; reclamant 553; staroste ordonă ~ 548; teslim (face) 538.

telalic, plată 506, 553.

temei, apel 450; carte fără ~ 312, 689; cerere 194, 324, 631, 840; dovadă 205, 286, 881;

al dreptății 700; judecată cere ~ 118, 182, 454; pirit 54, 62, 128, 359, 454, 518, 834; răspuns cu ~ 806; răvaș fără ~ 386; reclamant 61, 113, 215, 237, 286, 295, 395, 455, 483, 508, 849, 898; in scris 182, 807; scrisoare fără ~ 462; stăpînire fără ~ 318, 433; vânzare fără ~ 752, 771; zapis fără ~ 829.

temniță, liude la ~ 819.

teptil, strajă ~ 764.

terzi-başa, de croitori 873.

teslim, amanet 215; avere 912; bani (taleri) 215, 641, 889; cai 432; datorie 551; deținuți 909; despăgubire 632; dovadă 234; la dregător 605; la epitrop 440, 445; inculpată 100; loc 538; lucruri 334, 717; marfă 17; moștenire 335, 867; odăi 846; păcură 394; rămasuri 867; soție 715; unt 211; vameș 855; venit 906; vite 678; zaherea 630; zălog 676.

teslingiu de zaherea 630.

testament, pentru închirieri 614; pentru minștiri 120, 614, 675, 771.

teșcherea, de drum 764; împlinire de ~ 630; spătar (dă ~) 775; socoteală cu ~ 384; vistierie 452.

theorie, pentru împărțală 608; judecata face ~ 80, 81, 113, 434.

theorisi (a.) apel 863; cererile 648; intr-o moștenire 897.

tingiri, de aramă 545; foaie de zestre 545.

tipograf, dascăl 517; al mănăstirii 517.

tituluș, iscălitură la ~ 829.

tlhar (-i), ocne de ~ 598; pază 864; popă 90; poruncă despre ~ 775; prindere 367;ucidere 27; 399.

ttmplari (-i), breaslă 773.

ttrg, de afară 549, 814, 870; bătaie in ~ 400, 892; București 115; căpitan 317; cercetare in ~ 860; circiumă 95; lucruri la ~ 770; 817; menț. 712; pe moșie 403; neguțătorie 645; ovrei 173; pedeapsă cu ~ 621, 690, 720, 723; prăvălie 522; prețul din ~ 469; Rîmnic 372, 813; ținut 384; vameși 283, 310, 384, 813; zile de ~ 870.

ttrgovești, din București 115; mahalagii 115.

tocmeală, boltă cu ~ 846; chirie după ~ 224, 375; chirigii 660; creditor 830; pentru cumpărare 514, 753; împrumut 267, 748; pentru mănăstire 83; munați 648; pentru pășune 120; pirit 615; reclamant 428; scutelnici 388; vânzare cu

~ 359, 447, 784, 833; cu zapis 170, 514, 784.

toege, bătaie cu ~ 14, 504, 515, 733.

top, de hirtie 801; de pinză 137.

topor, furt 131.

tovarăși, hoți 868; socoteală 889.

tovărășie, abagiu 528; calfă 171, 178; carte de ~ 697; cumpărare în ~ 22; hoți 270, 382, 622, 720, 723, 868; împrumut pentru ~ 616; jurământ 394; moară 886; moșie în ~ 534, 567, 802, 886; neguțătorie 13, 193, 234, 237, 305, 339, 436, 447, 459, 466, 598, 850, 910; la oi 980; cu oste-neala (munca) 234; la prăvălie 496; pirit 601, 712, 750; pricină 47, 546; reclamant 232, 281, 555; socoteală 44, 167, 415, 871, 889; vameș 831; vechil 310; vinărici 138, 159, 527, 788; vinzare 17; zaherea 660; zapciu 828.

trăsură (trăsuri), pentru datorie 678; moșie 109, 118, 541, 552, 659.

treabă (trebi), la cremenalion 848, 854; domnești 417; judecător pentru ~ 58; leafă pentru ~ 769; pricină 691; slujbaș 705.

treapăd, armaș (-el) 382, 471, 779; pentru aducere la judecată 130, 277, 303, 792, 881, 895; catana 779; călărăș 779; cerce-tări pentru ~ 188; condamnat 325; pen-tru judecată 377, 464, 471, 686, 857; măcelar (plătește) 400; medelnicereasă (plătește) 595; pentru mumbașir 504, 532, 534, 657, 676, 716; cine pierde plă-tește ~ 31, 50, 76, 78, 87, 89, 125, 146, 147, 150, 176, 201; 210, 221, 255, 270, 288, 296, 313, 318, 400, 434, 462, 468, 470, 485, 500, 504, 505, 525, 571, 600, 654, 695, 714, 745, 750, 794, 810, 827, 843; pirit (plătește) 192, 265; plată ~ 261, 314, 402, 627, 733; pentru protopop 685, 687; răvaș de ~ 776; reclamant 207, 583, 612, 668, 739, 799.

treacătoare, vamă pentru ~ 199, 813, 814.

trecători prin țară 705.

trecere a vremii în proces (expirare termen) 301.

trimerie (trimirie), paharnic face ~ 172; soția (primește) 599; din succesiune 208, 599.

tufă, hotar 502; peste noroaie 764.

tufecci-bașa, conăcește 211; orinduire de ~ 598, 892.

turburare pricină 735, 764.

turc (turci), din Brăila 237; cumpără 833; datorie la ~ 147, 394, 443, 559, 563, 611, 653, 798; fugă de ~ 546; împrumut 926; martori 740; menț. 282, 554, 563, 813; neguțători 766; omor 11; orinduire de ~ 598; silă 150; slujire la ~ 666.

turcit, român 123.

turmă, bani pentru ~ 651; coș 651; havaat pentru ~ 920; iernat 199; păstor 555; de rimători 900; vinzare 142.

Ț

țară, domiciliu în ~ 55, 773, 860; a domniei 699; hotar de ~ 605; de jos 773, 774; leșească 310, 747; pământ al ~ 879; nemțească 238, 472, 696, 697, 767; stră-ină 11, 386, 408, 472, 666, 748, de sus 606, 774; turcească 283, 405, 415, 430, 514; ungurească 222, 199, 288, 318, 331, 359, 472, 562, 738, 798, 900.

țarină, locuri din ~ 8; stăpînire 351.

țărani, în judecată 612; lucrul pământului 612; teșcherea (permis) pentru ~ 764; vînd 233.

țelină, pământ de ~ 249; lingă vie 541.

țesături, cîrpeturi 525.

țidulă, de bani 384; către debitor (somație) 20; hotarnici dau ~ 438; vamă 176, 920; pentru vinzare 20, 820.

țigae, lînă 176.

țigani, amanet 547; armășel cu ~ 89; bani de la ~ 930; boierești 5, 168; în cliro-nomie 580; cumpărare de ~ 140; 286; cununie 39, 488, 509, 595, 743, 916; datorie 250; în diată 106, 257, 664, 822; domnești 3, 5, 224, 448, 486, 765, 819; fugiți 63, 73, 371, 595; furt 146, 458, 467, 583; incendiu 181; împărțeală de ~ 162; lăeți 643; lucrare de ~ 599; mănăstirești 5, 7, 31, 73, 83, 211, 620, 643, 771; Mitro-polia are ~ 624; moștenire 235, 368, 550; plată în ~ 285, 322; pirit are ~ 254, 351, 704, 772, 796, 816; postelnic are ~ 624, 706, 780; preț pentru ~ 277, 723; pricină pentru ~ 448, 467, 480, 512, 593, 714, 723, 733, 745, 756, 804, 827, 845; reclamație pentru ~ 39, 71, 279, 287, 480, 486, 512, 563, 580, 704, 743, 794, 853, 898; schit cu ~ 166, 295; silnicie 269; stăpînire de ~ 764; 774; din trimirie

172; ursari 794; de vatră 643; vătaf 3; venit după ~ 816; vânzare 11, 490, 550, 853; vorniceasă are ~ 371; zestre 454, 476, 744, 877.
figănie, boier cu ~ 845; fugă în ~ 371; grup 733; rude în ~ 486.
fiitoare, om căsătorit cu ~ 904; vistier cu ~ 655.
ținut al târgului 384.
jurcană, lână 176.

U

ucenic, breaslă 873; croitorii 873; la meșter 773; staroste judecă ~ 1; terzi-bașa judecă ~ 873.
ucidere, de boier 27; martori pentru ~ 270; mențiune 270; de oameni 270; pricină pentru ~ 837; tâlhari 27, 399.
ucigaș, fără avut 618; menț. 13; soț 837; urmărire 856, 858.
ulițe, București 676.
ulm, hotar 276, 502, 572.
uluci, hotar 390.
ughi, răscumpărare în ~ 165; vinărici în ~ 420; vânzare în ~ 126.
umblători vagabonzi 705.
umplete, pe drumuri 612; rele (hoții) 723.
uncheaș, carte de blestem 444; isprăvnicel 444; grațiere 526; mărturie 491; 709; pîrit 656, 716; reclamant 841, 878; stăpînește (morile) 707; vechil 656, 675; vicleșug 278.
unchi, întărește vânzare (minori) 387; răscumpără 490; vinde 56.
ungureni, furt 735, 847; iernat 199; pămînteni 79; pîriți 75, 79, 120; reclamanți 70, 79, 199; străini 847; cu turme 562.
unt, cîntare 17; comerț 415; cumpărare 546, 644; datorie pentru ~ 528; marfă 234; plată 305, 395, 766; pricină 211; reclamație 50, 817; scăunaș 578; socoteală 17; vamă 331, 562, 813; venit 505; vânzare 589.
untar martor 462.
urgie, a face ~ 735; ridicare cu ~ 676.
urmă, a hoților 705; țigani la ~ 3.
urmare împotriva poruncilor 662, 865.
ursari, domnești 794; dobîndă 794; împrumut 794.
ușă, foc la ~ 817.

V

vacă, pentru dajdii 629; danie 79; datorie pentru ~ 447, 828; fin 539; judecată pentru ~ 297; pentru mărturie strîmbă 145; pagube 487; prădare 382; reclamant 826; slugă cu ~ 912; ungureni 199; vechil ia ~ 505.
vad, amanet 293; hotar 787; de moară 126, 135, 161, 181, 227, 255, 266, 271, 293, 313, 351, 369, 378, 518, 520, 621, 707, 798, 815, 884, moșie cu ~ 126, 815, 884; pîrit 518, 520; pricină 313; protimisis pentru ~ 821; reclamant 135, 369, 554; stăpînire 351; stricare de ~ 821; șăici în ~ ~ 233; vânzare 798; zăgazuri 621; zestre 378.
vadră, ort de ~ 24; de păcură 24, 562; de rachiu 310; de vin 294, 434, 784.
vahmistru, criminal 204.
vale, biserică pe ~ 633; hotar 145, 694, 843; menț. 420; moșie în ~ 763; a popii 598; vie în ~ 588, 626.
vamă, abuzuri 549, 651; Buzău 598, 757; cărțuile de ~ 310; cumpărare de ~ 325; pentru dobitoace 814; domnească 169, 405; pentru lemne 233; împărătească 717; măcelar 400; mănăstire 549; neguțători 482; obor 332; odaie 176; peceți 717; pivniță 6; în plus 737, 920; răvașe pentru ~ 900; pentru rimători 288, 332, 900; jud. Saac 562; pentru seu 813; simfonie 831; taleri pentru ~ 17, 652; la târg 283, 384; trecătoare 332, 813; turme 900; ungureni 331; zeciuială 169.
vameș, abuzuri 549, 651, 855; amanet 528; așezămînt 670; carte de cercetare 742; cămăraș 332; căpitan 554; cercetare 637, 742, 813, 831; chezaș 416; din Craiova 904; cumpără 407; datorie 456, 757; debitor 746; jaf 737; leafă 719; menț. 233, 348; mijlocitor 47; păcură 24, 394, pîrit 176, 565; plingere contra ~ 920; răscumpărare 925; răvaș 900; reclamație 283, 331, 332, 400, 562, 814, 831; din târguri 3, 384; vinărici 527; zeciuială 310; zestre 488.
var, drumuri cu ~ 764; nestins 162.
vase, în cramă 18; vie cu ~ 248; vin în ~ 446.
vatră, sat 8; țigan de ~ 643, 756.
vataf (vătaf) de copii 305.
văcar de pază 115.

văcărit, plată 79; unguneni plătesc ~ 79.
văduvă, concubinaj 759; diaconesă 928;
răscumpărare 40.

văi, hotar 271, 499.

văleat, antedatate 14; zapis antedatat 14.

vâr, (veri), dar 37; diată 68; martori 287; primari 39, 58; protimitar 301, 387; reclamație 266.

vârghi, construcție în ~ 570.

vârșal, oi mor de ~ 920.

vătăf (vezi vataf), abuz 824, 920; adeverință (dă) 328; de aprozi 22, 36, 43, 47, 50, 51, 53, 62, 67, 82, 89, 91, 95, 101, 112, 119, 128, 131, 134, 135, 136, 138, 143, 144, 146, 147, 148, 156, 162, 163, 169, 174, 182, 183, 192, 194, 201, 204, 207, 208, 211, 221, 230, 231, 237, 249, 252, 253, 260, 263, 272, 281, 282, 292, 293, 294, 295, 301, 309, 313, 316, 319, 322, 334, 341, 347, 348, 358, 362, 368, 375, 375, 382, 389, 393, 394, 395, 408, 413, 414, 416, 437, 450, 459, 469, 470, 472, 482, 500, 505, 513, 527, 530, 532, 534, 541, 549, 554, 556, 557, 567, 585, 589, 592, 596, 607, 616, 628, 629, 636, 664, 671, 675, 681, 688, 689, 691, 695, 698, 701, 708, 744, 746, 749, 750, 784, 799, 801, 803, 808, 823, 831, 833, 853, 883, 902, 905; avaeț (ia) 651; carte 783; 806, 920; de căldărari 375; cercetează 465, 781; de circiumari 347, 620; de copii 11, 15, 21, 39, 42, 44, 56, 61, 79, 81, 85, 87, 98, 102, 108, 116, 121, 124, 137, 149, 150, 153, 159, 160, 168, 171, 176, 197, 199, 212, 217, 219, 226, 234, 245, 254, 258, 271, 276, 280, 288, 291, 300, 302, 305, 308, 326, 332, 335, 345, 356, 357, 359, 365, 406, 418, 428, 452, 455, 460, 461, 480, 502, 520, 523, 535, 540, 552, 564, 565, 571, 587, 597, 620, 719, 812; de curte 437; dajdie 674; datorie 415; destituire 8; de divan 70, 75, 80, 85, 96, 99, 104, 105, 106, 113, 125, 139, 153, 178, 189, 287, 308, 311, 352, 361, 366, 380, 394, 388, 397, 399, 402, 408, 410, 417, 420, 432, 435, 447, 483, 507, 524, 528, 536, 537, 546, 562, 566, 582, 584, 597, 604, 614, 621, 647, 654, 665, 669, 674, 676, 679, 716, 721, 726, 729, 741, 748, 751, 754, 760, 789, 793, 806, 807, 816, 825, 828, 833, 840, 843, 889, 908; furt 736; hotarnic 271, 402; împrumută 17, 598; jalbă contra ~ 31; de lăutari 51, de lemnari 224, 401, 517, 839; cu lude 177; de măcelari 607; măr-

turie 142, 598, 660, 756; menț. 11, 214, 327, 492, 725, 794, 896; cu moșie 187; mumbașir 152; de oi 232, 328; de păhărnicea 29, 34, 35, 37, 66, 77, 129, 130, 141, 142, 151, 155, 157, 179, 196, 198, 202, 206, 209, 210, 213, 223, 227, 228, 233, 235, 238, 241, 244, 246, 250, 251, 253, 261, 264, 265, 266, 270, 283, 284, 285, 303, 304, 312, 323, 328, 331, 337, 340, 347, 363, 364, 370, 372, 377, 387, 398, 401, 411, 412, 423, 424, 425, 434, 442, 446, 462, 463, 467, 468, 478, 479, 485, 495, 508, 511, 514, 515, 519, 521, 560, 568, 574, 598, 599, 500, 601, 615, 617, 626, 630, 635, 639, 652, 653, 660; 664, 678, 695, 697, 710, 727, 732, 736, 739, 742, 747, 749, 782, 783, 790, 791, 796, 800, 805, 811, 817, 820, 832, 835, 867, 876; de păstori 16; pîrit 61, 134, 137, 265, 288, 394, 451, 632; de plai 3, 99, 100, 143, 148, 176, 195, 212, 259, 265, 331, 444, 562, 582, 598, 674, 680, 738, 775, 878, 930; de postăvari 19; de rimători 638; taleri la ~ 374; de țigani 3, 448, 480, 794; ia vamă 176; vechil 197; vinde 815; de vistierie 12, 14, 20, 27, 40, 76, 103, 114, 118, 123, 133, 154, 158, 170, 185, 187, 193, 222, 224, 243, 248, 267, 277, 278, 286, 289, 306, 314, 315, 317, 318, 325, 333, 343, 344, 354, 355, 369, 373, 381, 385, 391, 392, 415, 421, 427, 429, 439, 440, 445, 449, 454, 464, 466, 477, 491, 492, 497, 506, 510, 525, 531, 550, 553, 558, 563, 575, 578, 586, 631, 650, 655, 656, 662, 663, 668, 682, 683, 693, 694, 702, 703, 712, 713, 744, 777, 788, 797, 798, 809, 822, 834, 875; zapis (semnează) 896; zălog la ~ 798; de zidari 401, 839.

vătășie, havaeț 920; măcelari 177; răspundere 794; rufet 177; scoatere din ~ 8, 99, 632; treaba ~ 651; țigani 3.

vechil, acte prin ~ 536; amanet (primește) 137; arhimandrit 166, 341, 398, 409, 675; armaș 141; călugăr 70, 505; cămăraș, 376, 831; căpitan 174, 268, 368, 460; ceauș 358, 813; cercetare prin ~ 586; cetași prin ~ 783; clironom cu ~ 397; clucer 869, 911; cumnat 617; pentru cumpărător 249; debitor cu ~ 82, 137; diacon 662; egumen 73, 120, 124, 139, 150, 165, 212, 414, 453, 463, 489, 573, 576; epitrop cu ~ 370, 600; eromonah 163; fiu 206, 216, 287, 381, 480, 528,

- 595, 695, 745, 835; frate 164, 629, 820, 827; ginere 254, 287, 628; haham cu ~ 173; hotărnicie 274, 649, 880, 885, 918; de ispravnic 192, 673; al județului 559; lipsă 70; logofăt 63, 236, 482, 537, 550, 559, 619; lude 632, 678; mamă 106; mazili cu ~ 243, 500; mitropolit cu ~ 182, 455, 599; mănăstire cu ~ 643, 812, 879; pentru moșie 286, 327; moșneni cu ~ 101, 145, 374, 403, 433, 585, 840; neguțatori cu ~ 282; paharnic cu ~ 147; pitar cu ~ 28; pircălab 675; pîrit cu ~ 7, 20, 38, 104, 106, 143, 221, 292, 300, 306, 307, 309, 312, 325, 333, 360, 363, 377, 408, 439, 441, 454, 479, 519, 589, 631, 675, 684, 743, 756, 796 846; plată prin ~ 905; plăieși cu ~ 31; polcovnic 131, 567; popă 240, 375, 430, 501, 670, 928; portar 564, 587; poruncă prin ~ 606; postelnic 311, 317, 379; în pricină 225, 249, 310, 344, 350, 490, 391, 526, 571, 580, 602, 697, 723, 736, 747; reclamant cu ~ 45, 55, 71, 72, 84, 113, 154, 172, 175, 185, 199, 224, 234, 279, 341, 418, 511, 530, 562, 572, 601, 626, 646, 651, 757, 783, 798, 802, 901; sărdăreasă cu ~ 289, 406; săteni cu ~ 12, 188, 233, 260, 778, 783; cu scrisoare 17, 882; slugă 563; sluger 87; slujitori 884; pentru soacră 287; soț 123, 248, 302, 330, 397, 473, 590, 671, 803, 850, 853; stolnic 229, 389; șătrar 298, 563, 742; tată ~ 27, 322, 425; unchiaș 444, 656; pentru vămi 831; vâtaf 148, 360, 386, 389, 744, 749; pentru vătășie 632; pentru venit 69; vistier 48, 553, 652; pentru vînzare 538; vornic cu ~ 559, 621, 669.
- vechille*, adeverință de ~ 840; lepădare de 254; scrisoare de ~ 309; soț 853.
- vechime*, cercetare 28; stăpînire 69, 180, 491, 729, 741, 742.
- vechituri* cărți 236.
- vecin* (vecini), carte de blestem 124, 187, 460; cercetare prin ~ 76, 139, 212, 299, 327, 375, 386, 463, 492, 537, 541, 576, 729, 742, 817, 840, 906, 911; cumpărare 753; hotar 290, 879 (frontieră), 880, (frontiera); hotărnicie 28, 268, 271, 274, 313, 402, 442, 649, 688, 729, 731, 735, 843, 849, 882, 885; informează 650; 860; impresurare 229, 426, 633, 919, 921, 923; martori 49, 181, 265, 267, 307, 419, 427, 693, 695, 701, 754, 807; mezat 548; pagube 621; protimisis 46, 249, 358, 413; vînzare 49, 55, 72, 112, 301, 337, 520, 701; zăpis 49, 72, 520, 701.
- vecinătate*, protimisis 330, 558.
- vecsel*, v. *poliță*.
- vedre*, pentru datorie 833; pentru mere 6; otaștină 220; plată în ~ 352; rachiu 337, 674; vin 56, 223, 321, 337, 352, 446, 450, 469, 539, 598, 648, 799, 833; vinărici 675, 690; vînzare 674.
- veleat*, ante-datare 286; hrisov 278.
- veliiți*, boieri 60, 142, 158, 207, 238, 597, 609, 838, 857, 928; anafora 158, 238; apel 597; carte 142; divan 928; domnul către ~ 838; judecă 207, 609, 857; mezat 60.
- venit*, amanet 293; arendă 882; biserică 870; case 723, 922; catastih 10; căpitan 470; cercetare pentru ~ 925; cumpărare 261, 470, 784; dobîndă 68, 853; epitrop 37, 198, 816; haham 173; ispravnicul 319; împlinire 406, 505, 755; impresurare 906; învoială 59, 840; mănăstire 127; moară 52, 87, 135, 194, 255, 369, 420, 707, 732, 886; moșie 20, 52, 161, 163, 169, 181, 187, 230, 255, 261, 263, 269, 277, 278, 316, 323, 360, 418, 421, 470, 487, 550, 586, 654, 674, 716, 784, 798, 802, 807, 816, 840, 843; moștenire 822; munte 8, 28, 125, 180, 201, 374, 472, 730, 739; neguțatori 171; după obicei 69; pagubă 403, 487; plată 52, 277, 507; polcovnic cu ~ 929; poprire 323; pricină pentru ~ 150, 360, 886; silnicie 596; simfonie 309; stîină 738; vămi 831; vechil 69, 327, 586; vie 521, 581, 808, 835; vînzare 120, 214, 230, 492, 783, 790, 852, 901; zăpt 293, 409; zălog 681, 851; zestre 349.
- verise*, v. *verisie*.
- verisie* (verise), din afacere 766; vînzare în ~ 827.
- veste*, vînzare în taină 286.
- vezitiu*, martor 502.
- viață rea*, despărțenie 834.
- vichil*, v. *vechil*.
- viclean*, zăpis ~ 836.
- vicleșug* (ficleșug), carte cu 113, 303; cercetare 234, 676, 767; debitor 60, 82; epitrop 890; în hotărnicie 807; jeluire cu 608, 710; în moștenire 761; pîrit cu ~ 20, 159, 234, 302, 512; plastografie 278; reclamant 343, 596, 849, 857; în tovărășie 415; zăpis cu ~ 286, 520.

vie, amanet, 239, 293, 330, 377, 459, 478, 540; carte pentru ~ 700; cu căminuri 463; ceauș cu ~ 799; cliromomie 785; crimă la ~ 204; cules (soroc) 381, 410; cumpărare 248, 803, 832, 833; danie 266; diată 106, 664, 822; episcopie 690; epitropie 10; facere de vii 459; hotar 145; hrisov 849; împărțea 162; împlinire 208; impresurare 229; jupîneasă cu ~ 78; logofăt cu ~ 918; lucru 186; mănăstire 83, 853; menț. 650; mezat 588, 604, 625; moșie cu ~ 169; moștenire 37, 64, 185, 202, 368, 561; otaștină 463, 884; paragină 127, 228, 303, 386, 890; popoare 267, 391, 572, 580, 731, 774; postelnic cu ~ 791; pricină 36, 46, 56, 175, 202, 267, 311, 329, 386, 391, 394, 511, 596, 626, 645, 657, 682, 747, 791, 808, 835, 902; răscumpărare 123; reclamație 77, 123, 145, 300, 489, 521, 523, 541, 661, 675, 744, 791; sărdar 837; săteni cu ~ 220; schimb 172, 599; schit 66; sluger cu ~ 250; socoteală 652; 782; stricăciune 711; tilhărie 90; vătaf 824; venit 816; vier 792; vinărici 420; vînzare 174, 295, 359, 450, 780, 790; zapis 104, 736; zapt 796; zalog 179, 337; zestre 299, 302, 321, 378, 693.

vier, adeverește diată 160; cazan la ~ 160; mărturie 460; mănăstire cu ~ 489; simbrie 799; la vie 792.

vileag prin sat 892.

vin, buți de ~ 423, 434; circiumă 75, 627; cumpărare 423, 459; datorie pentru ~ 347, 450; 625; depozit 319; înșelăciune 688; invoială 470; măsurare 469; menț. 557; mezat 625; neguțătorie 598; plată în ~ 248, 321, 337, 352; preot ia ~ 541; reclamație 37, 95, 158, 223, 648; tovărășie 871; treapăd 799; vedre 294, 434, 539; vechil 69; venit 69; vinărici 675; vînzare 29, 41, 45, 155, 255, 298, 547, 574, 577, 642, 674, 784, 825, 912; zapt 441.

vină, bătaie 733; dovedită 685, 686, 687; închisoare după ~ 904; neglijență 737; pedeapsă după ~ 286, 626, 685, 778, 904; pîrit 515; proștii fără ~ 25; treapăd 686; vinovați 773.

vinărici, biserică ia ~ 127; cumpărare 21, 420, 571; domnesc, 690; împrumut pentru ~ 15, 159; mănăstire 675; mănăstiresc 690; pagubă la ~ 808; pîrit 54, 788;

plată 450, 648, 690; slujbă 243, 527; tovărășie la ~ 138; vînzare 243.

vinăricer, criminal 204; slujbaș 788.

vinovat, anchetă 58, 865; blestem 192; oameni 764; contra poruncilor ~ 778.

vistier, adeveriță 6; anafora 8, 14, 49, 51, 56, 112, 168, 177, 184, 192, 408, 429, 515, 630; carte de judecată 14, 467, 628, 662, 833; cășărie 189; cercetare prin ~ 189, 192, 219, 515, 614; cliromom 174; creditor 113; cumpără 76, 113, 165, 169, 442, 513, 733; danie 153; debitor 223, 903; despărțenie 655; diată 397; domnul către ~ 445, 663, 919; de divan 773; epitrop 10, 600; hotărnicie 96, 402, 483, 493, 502, 918; hoț 471; hrisov (semează) 126, 145, 166, 849, 853; ipotecă 68; ispravnic 131; judecă 640, 774; leafă 863; martor 109, 267, 307, 502, 829; menț. 62, 106, 145, 159, 292, 358, 390, 440, 483, 507, 552, 619, 652, 664; moșie 921; moștenire 126, 174; pîrit 181, 264, 360, 366, 389, 410, 502, 570, 652, 655, 673, 695, 785; reclamant 81, 130, 205, 234, 571, 639, 659, 821, 919; vameș 628; pentru sărdar 630; schimb 32; văduvă 234; vechil 48, 553, 652, 853; vinărici 21, 159, 420; zapis 126, 128, 184, 455; zalog 68; zestre 473.

vistierie, bani la ~ 292, 326, 484, 778; cercetare la ~ 259; cifert 167, 325; clucer la ~ 353; consemnare la ~ 15; cot pecetluit la ~ 690; dajdie 79, 472, 613; datorie la ~ 326, 603; dijmărit 167; foaie la ~ 705; leafă 667; logofăt de ~ 181; 192, 532; milă de la ~ 414; nazîr 389; orînduală 864; plată 475, 552; rămășiță 669; ruptoare 405; sărdar 628; scuteală 282; stolnic 452; vamă 325; vătaf de ~ 193, 224, 267, 277, 278, 286, 385, 391, 421, 429, 445, 449, 510, 797; vinărici 420; vînători 663; zaherea 628.

vile, adăpare 508; adet 872; cerere 580; cușer 173; diată 822; furt 282, 735, 764, 794, 847; iernat 199, 539; moșneni cu ~ 843; moșteni 64; neguțători 436; pagube 726; pășune 79, 120, 188, 562, 642; pierdere 25, 115; în plată 361, 678; poprire 222; răvaș 482, 670; reclamant 37, 143, 304, 346, 369, 620; săteni cu ~ 188, 638, 741; la slugerie 628; stricăciuni 25, 146, 215, 477, 808; suhat 265; taleri pentru ~ 41; în tovărășie 871; turcești 437;

ungureni cu ~ 75, 120; vamă pentru 288, 813; vătaf 148; vinători 663; vnzare 447; zapt 496.

viță, butași 249; plată 489; sădire 303, 386; vnzare 661.

viței, danie 79; reclamație 826.

vinători, carte de vnzare 271; lude 663; nedajnici 663; piriți 663;

vinzare, adeverință 589; amanet 239; anulare 28; pentru bani 467; casă 43, 301, 401, 607, 747, 777; cu constringere 443; pentru datorii 198; dobitoace 11; epitrop 198, 922; lemne 45; lină 697; marfă 17; menț. 310; miere 833; moșie 59, 128, 260, 286, 287, 327, 344, 477, 590, 680, 741, 748, 782, 796, 797, 896; munți 455, 730; prăvălie 522; preț 421, 589; pricină 747; protimisii 102, 231, 249, 387; reclamație 206; rimători 193; rumân 790; sare 430; soroc 239, 607; fără temei 771; la târg 770; în tovărășie 17; țigan 743; vechil 69; venit 730; vie 46, 56, 337, 747; vinuri 45, 423, 884; de bună voe 337; cu zapis 276, 513, 646, 707, 777, 849; zalog 169, 197.

virfuri, hotar 879.

virșta, pentru acțiune anulare 599; copil 599.

vlădică, adeverință 746; pîrit 182; vinde 513. *vnuc*, sluger 46.

voie, de bună ~ 286, 716, 774, 777; fără de ~ 676, 697, 764, 773, 887; la hotărnicie 802, 887; veghiată (parțialitate) 28, 670, 743, 802; zapis cu bună ~ 777.

voiață, cu bună ~ (nesilit) 290; fără ~ 307; tocmeală 773.

volintiri, crimă 207; jaf 15, 21, 159, 181, 211, 270, 893; ostași 204, 270; de pradă 204; reclamanți 204; vinuri ale ~ 598.

volnic, egumen 771; pentru lucru 541; pentru prăvălii 53; a vinde 771.

volnicie, carte de ~ 107; slugă 519, 695; vechil 69.

voluntarie, socoteală ~ 347.

vorbă, potrivire în ~ 448; pricină 266.

vornic, adeverință 559; anafora 11, 12, 14, 34, 39, 40, 43, 44, 47, 49, 50, 51, 56, 59, 62, 89, 91, 98, 102, 106, 108, 112, 127, 134, 137, 144, 147, 150, 155, 156, 158, 162, 168, 169, 174, 177, 178, 183, 187, 189, 192, 195, 199, 204, 207, 208, 212, 214, 220, 221, 222, 224, 225, 233, 237, 238, 239, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 253, 260, 261, 265, 270, 277, 279, 283, 286,

290, 291, 292, 293, 294, 297, 298, 299, 301, 307, 310, 311, 313, 314, 324, 328, 329, 331, 347, 351, 352, 353, 356, 360, 361, 362, 363, 366, 367, 370, 371, 372, 373, 375, 376, 377, 380, 382, 384, 385, 386, 389, 393, 398, 400, 402, 406, 408, 410, 415, 416, 417, 418, 421, 427, 430, 435, 437, 438, 441, 443, 444, 450, 454, 455, 456, 457, 460, 461, 463, 464, 467, 472, 477, 479, 480, 481, 483, 487, 489, 492, 500, 501, 502, 504, 505, 508, 509, 513, 514, 518, 519, 524, 525, 526, 527, 528, 430, 532, 534, 535, 536, 537, 538, 541, 546, 548, 549, 550, 553, 557, 558, 562, 563, 564, 565, 569, 572, 574, 576, 579, 581, 585, 587, 590, 592, 593, 599, 604, 607, 613, 620, 623, 628, 635, 639, 654, 656, 664, 674, 675, 682, 684, 694, 695, 699, 700, 701, 709, 710, 712, 716, 726, 728, 732, 733, 739, 741, 742, 743, 744, 748, 751, 753, 755, 777, 782, 783, 785, 787, 789, 790, 791, 796, 797, 798, 800, 802, 803, 807, 808, 809, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 826, 827, 833, 835, 837, 840, 843; către armaș 791; carte de judecată 106, 323, 338, 467, 512, 574, 849, 928; cercetare 91, 214, 231, 260, 375, 456, 462, 664; citează părțile 419; creditor 250, 527; danie 477; fals 9; hotărnicie 32, 145, 617; hrisov (semnează) 126, 145, 166, 177, 849, 853; isprăvnicel 32; împărțială 298, 584; judecă 36, 115, 134, 147, 774; martor 49, 577, 753, 829; menț. 229, 352, 353, 371, 490, 517, 538, 563, 577, 583, 677, 790, 813, 827, 870; cu moșie 621, 885, 892; pîrit 97, 294, 333, 371; plată 156; prețuiește (evaluează) 224; reclamant 54, 69, 174, 268, 352, 388, 536; socoteală 677; za Tîrgoviște 62, 113, 402, 719; Țara de jos 773, 774, 829; Țara de sus 773, 774, 829; cu țigani 930; vechil 559; vinde 420, 477; v și *dvornic*.

vornicei, cercetare 851; cumpără 213; desființare 115; jafuri 920; menț. 104; orînduire de ~ 839; prețuire (evaluare) 517.

vornicie, de județ 115, 214; de plasă 25, 214; slujbă 25, 711, 920; din țară 214.

vrăjbi, protopop judecă ~ 685, 687, între soți 685, 687.

vednicie, de credință 144, 359; mărturie 144, 359.

vreme (vremi) cercetare după ~ 28; protimisii ~ 301; de răzmiriță 260, 270, 622; vii (cules) 612.
vutcă, datorie după ~ 347.

Z

zabit, arestează 778; cercetează 164; comandant 204, 766; menț. 762.

zaherea, dare 119; datorie pentru ~ 259, 452, 628; export 920; de fin 628; împărătească 194; măcinare 194; menț. 892; plată 8; socoteală pentru ~ 628; teslim 630; tovărășie 660; zeciuală 673.

zaheregiu, teslim la ~ 630.

zahana, capre pentru ~ 482; pastramă de la ~ 384.

zapciltc, vel armaș 486, 512, 714, 745, 819; ceauș de aprozi 871; mumbașir 768; vâtaf de divan 669; vâtaf de păhârniciei 678, 876.

zapciu, abuz 773, 828, 865; adeverire prin ~ 511, 626; aduce părțile la judecată 45, 60, 65, 77, 79, 137, 138, 149, 171, 185, 186, 202, 212, 213, 214, 215, 224, 225, 235, 244, 247, 248, 249, 251, 254, 258, 261, 265, 277, 281, 286, 289, 293, 297, 304, 310, 311, 315, 318, 324, 335, 348, 352, 353, 361, 362, 366, 369, 377, 380, 385, 393, 397, 399, 408, 410, 414, 420, 438, 455, 458, 464, 483, 501, 514, 522, 524, 525, 530, 535, 537, 546, 562, 563, 565, 569, 570, 572, 574, 580, 581, 585, 590, 592, 595, 604, 613, 628, 630, 635, 656, 664, 669, 674, 675, 682, 701, 717, 777, 796, 800, 805, 807, 815, 838, 853; amanet la ~ 811, vel armaș 488, 595; ceauș de aprozi 324, 353, 366, 458, 501, 522, 570, 658, 718, 724, 814, 839; cercetare prin ~ 121, 130, 283, 299, 329, 428, 575, 596, 778; curier 11, 123, 217, 363, 364, 427, 490, 497, 518, 567, 617, 639, 654, 681, 698, 708, 759, 793, 833, 875, 897; la departament 30; depozitar 40; domnul către ~ 6, 22, 44, 49, 50, 51, 66, 159, 163, 223, 246, 341, 392, 424, 460, 470, 494, 495, 496, 506, 528, 661, 672, 801, 820, 846; împlinește (execută) 15, 17, 19, 21, 47, 68, 77, 93, 94, 114, 134, 136, 156, 157, 168, 170, 183, 196, 201, 203, 208, 215, 216, 250, 256, 285, 292, 301, 302, 308, 309, 317, 326, 328, 345, 347, 349, 365, 371,

375, 376, 381, 384, 388, 397, 407, 412, 420, 421, 425, 440, 441, 449, 450, 459, 461, 466, 469, 478, 488, 504, 507, 510, 522, 524, 531, 534, 547, 549, 553, 560, 580, 597, 601, 625, 628, 629, 648, 653, 665, 674, 677, 723, 739, 747, 768, 784, 809, 816, 822, 849, 850, 855, 929; jurămint la ~ 151, 545; menț. 432, 454, 540, 695, 706, 764, 901; mezat prin ~ 456, 545, 623, 636, 658; mic 25; mumbașir 368, 865; piră la ~ 62; de plasă 214, 386, 400, 429, 515, 596; potecaș 259; de pușcărie 865; răvaș de la ~ 119; referă domnului 359, 454, 530, 590, 592, 596, 604, 607, 650, 675, 709, 752, 806, 807, 823; slugă domnească 716; slujitor 865; al spătarului 100; vahmistru (orînduit de ~) 204; vâtaf za aprozi 51, 91, 138, 162, 163, 208, 216, 221, 348, 407, 459, 533, 567, 616, 636, 883, 905; vâtaf de divan 11, 121, 137, 149, 171, 212, 254, 397, 399, 431, 455, 483, 535, 580, 597, 614, 908; vâtaf za păhârniciei 60, 130, 213, 223, 235, 246, 251, 283, 652, 664, 800, 835, 867, 876; vâtaf de vistierie 170, 185, 315, 335, 365, 445, 525, 586, 777, 822, 875; vânzare cu ~ 514; la vornicie 25; zeciuală 150.

zapis, de adeverire 335, 429, 443, 563; de amanet 239, 395, 478; angajament 205, 451; antedatat 286; de arendă 216; de așezămint 194, 224, 247, 307, 414, 450, 470, 489, 581, 902; pentru bani 504; bunuri fără ~ 761; casă cu ~ 49, 55, 206, 296, 324, 375, 574, 825; cercetare de ~ 32, 62, 109, 659; chezașie cu ~ 19, 257, 345, 485, 532, 623; chitanță 144, 279, 291, 415; cumpărare cu ~ 16, 56, 76, 78, 140, 147, 187, 194, 228, 230, 248, 264, 268, 276, 298, 301, 309, 311, 316, 324, 327, 337, 394, 406, 413, 467, 483, 488, 492, 523, 567, 572, 700, 749, 752, 765, 784, 795, 810, 829, 840, 865, 893, 928; danie cu ~ 201, 323, 364, 477, 541, 742, 791; datorie cu ~ 52, 54, 114, 137, 153, 156, 185, 196, 232, 237, 239, 306, 328, 334, 347, 352, 354, 361, 381, 385, 389, 396, 415, 424, 439, 449, 450, 459, 462, 468, 510, 524, 527, 529, 532, 547, 565, 597, 598, 600, 607, 615, 676, 708, 736, 750, 763, 777, 805, 822, 830, 866, 908; debitor cu ~ 534; domnul dispune 876; dovadă 38, 48, 63, 93, 94, 97, 108, 123,

154, 163, 221, 234, 261, 263, 286, 325, 344, 359, 393, 421, 431, 433, 442, 452, 455, 493, 499, 528, 530, 541, 552, 590, 593, 673, 678, 681, 683, 729, 748, 774; episcop cu ~ 236; executare după ~ 35; hotărnicie după ~ 120, 165, 402, 465, 483, 493; de împăcăciune 118, 145, 171; de împărțeață 103; de împrumut 15, 21, 45, 98, 159, 179, 186, 198, 267, 293, 308, 325, 377, 399, 466, 478, 507, 531, 540, 557, 571, 597, 616, 639, 669; înapoiere de ~ 561; de închinare biserică 633; de închiriere 53, 182, 247, 789; de întărire 287; de învoială 52, 101, 126, 144, 170, 279, 315, 321, 425, 438, 471, 477, 521, 526, 537, 585, 680, 682, 704, 709, 716, 787, 800, 807, 828, 841, 857, 894, 914, 915; judecată după ~ 203, 217; în ladă 822; de legătură 837; marfă cu ~ 696; (întărit cu) mărturie 7, 56, 71, 128, 323, 436, 797; menț. 277, 552; mezat 538, 796; mincinos 118, 145, 286, 537, 669, 689, 853; de moșie 108, 260, 290, 351, 543, 550, 619, 680, 815, 851, 857, 891, 896, 899, 911; moșneni cu ~ 444, 508; pentru munte 79, 201, 374; 901; novațiune 34, 853; odăi cu ~ 846; cu peceti 853; pîrit cu ~ 62, 364, 808, 826; plată după ~ 136, 416, 693, 757, 886; prăvălie fără ~ 379; prăvălie cu ~ 446; protimisîs 221; răscumpărare 280, 311, 499, 654; de renunțare 202, 537; risipitor 48; săteni cu ~ 12, 790; de schimb 126, 230, 564, 587, 617, 751, 756; silă (luat în) 339; silîște cu ~ 69; simfonie prin ~ 450, 701; socoteală după ~ 66, 833; cu soroc 52, 310, 423, 428, 733 820; de stăpînire 20, 59, 83, 84, 105, 266, 286, 330, 363, 477, 497, 573, 643, 649, 809; taleri cu ~ 44, 142, 152, 270, 389, 580, 586, 746, 811; teslim 867; tocmeală cu ~ 514, 846; tovărășie 193, 801; vad de moară 313; vînzare cu ~ 8, 11, 22, 28, 29, 40, 43, 46, 51, 61, 72, 102, 104, 112, 142, 174, 249, 273, 287, 322, 326, 386, 398, 401, 402, 407, 411, 455, 473, 480, 501, 512, 513, 519, 520, 558, 566, 620, 626, 631, 646, 654, 671, 701, 707, 728, 730, 753, 777, 790, 796, 798, 806, 832, 849; 851; vornic face ~ 156; zălog cu ~ 14, 112, 197, 318, 377, 418, 566; zestre 454, 712, 728.

zaporajeni, pentru pază 310.

zapt, amanet 853; avere 441; avut 522; pentru biserică 925; creditorul face ~ 853; debitorul face ~ 903; despăgubiri fără ~ 778; domnul face ~ 418; epitropii fac ~ 497, 927; han 53; judecata ordonă ~ 185; loc 903; lucruri 407, 441; marfă 370, 589; moară 161; moșie 796; perisusie 293; pivniță 853; polcovnic face ~ 864; prăvălie sub ~ 82, 136, 247, 866, 540; țigani 624; vamă 718; venit 409; zapciul face ~ 441; zestre (nu se face) 766.

zaraf, adeverință de la ~ 152, 628; cumpără 513; pîrit 134; socoteală 389; vinde 513; la vistierie 389, 628; v. și *saraf*.

zavistie, moșneni 8; soț, 837.

zăbavă, judecare fără ~ 57, 70, 331, 769; răspuns fără ~ 856; sancțiune pentru ~ 757.

zăciuală, v. *zeciuială*.

zăgaz, facere de ~ 581, 732; înnecare 823; al morii 307, 350; reparare 372; scoborire 621.

zălog (zălogire), casă 112, 196, 267, 306, 531, 574; cercei 223; clironomie 853; pentru datorie 137, 157, 184, 306, 510; delniță 928; pentru desdăunare 194; prin epitropi 922; prin judecată 306; livadă 163, 267, 681, 700; lucruri 11, 82; marfă 801; menț. 42, 277, 398; mazili pun ~ 243; moară 52; moșie 14, 62, 68, 97, 120, 128, 277, 298, 309, 322, 343, 344, 418, 444, 490, 586, 664, 674, 700, 748, 782, 797, 798, 832, 836, 851, 853; munte 530; neguțători iau ~ 157; ocolnică 556; paftale 559; polcovnic are ~ 392; prăvălie 532; refuz de ~ 561; săteni pun ~ 741; scrisori 18, 928; soroc cu ~ 85; vameș ia ~ 400; vătaf ia ~ 8; vie 179, 197, 239, 311, 330, 337, 394, 478, 682; zapis 327, 450, 523, 556, 564, 664, 896; zestre 478.

zălogaș, primește zălog 112.

zăticeală, pricină de ~ 22, 898; răzmiriță 853; la vînzare 785.

zăvoi, moșie cu ~ 126.

zeciuială (zăciuală), a banilor 840; pentru bălți 169; carte domnească pentru ~ 373; după catastih 63; datorie cu ~ 551; de la debitorii 323; dijmă 642; ispravnic cu ~ 811, 912; isprăvnicel 63; livezi 895; mărturie pentru ~ 356; menț. 25, 929; de la părți 800; plată 416, 716; polcovnic ia ~ 929; în pricină 346; primă 494;

reclamant 364; pentru stricăciuni 25; pentru taleri 208; de la vameși 310; vier pe ~ 489; vistier la ~ 67, 673; la zapciu, 68, 144, 155, 325, 800.

zer, caș fără ~ 189.

zestras, arendă 882; işlicar 46; moșie deavalma 809; în moștenire 425; reclamant 806; cu vie 46.

zestre (dotă), adulter 100; amanet 377; bărbat cu ~ 853; casă 408, 457, 557, 671, 693; catagrafie 516; cerere 27; cercetare 379; clironomie 238, 458, 664; datorii 34, 514, 693, 726; diată 106; epitropie 132, 198, 497, 677; fete cu ~ 366; împlinire de ~ 106, 179, 579, 672, 834; jalbă pentru ~ 149; lipsă de ~ 27, 43, 66, 106, 152, 197, 213, 223, 250, 336, 349, 368, 394, 410, 431, 441, 452, 455, 495, 506, 563, 599, 603, 733, 761, 816, 877; loc 413, 620, 815, 903; lucruri 458; menț. 163, 443, 454, 822; mitropolit (cercetează) 378; moșie 59, 61, 81, 102, 165, 209, 219, 322, 323, 351, 418, 425, 442, 550, 619, 654, 659, 701, 725, 728, 746, 748, 782, 790, 796, 797, 806, 832, 835, 843, 851, 882; din moștenire 93, 117, 171, 185, 250, 251, 368, 522; obiceiul pământului 461; pîrit 178, 230; plată din ~ 164; prăvălii 136, 695; pricina pentru ~ 223, 277, 394, 397, 412, 551, 877; rădvân 580; răscumpărare din ~ 108; reclamație 121, 185, 256, 279, 394; restituire 60, 74, 242, 302; risipire 922; rumîncă de ~ 254; socoteală 164; soție 655, 865—875; taleri 321; țigani de ~ 168, 476, 486, 490, 743, 772, 795, 898; tragere de ~ 425; vie 216, 248, 299, 329, 391, 523, 604, 682, 849; vînzare 48, 366; zăpis 712; zapt 766; zălog 184, 197, 478.

zel, ginere 287, 693, 748.

zidar (zidari), construiesc 408; judecă 773; meimarbașa 773; prețuiesc (evaluează) 507, 839; rufet 773; vâtaf de ~ 401, 517.

zidire, an de la ~ lumii 773; biserică 551; leat de la ~ lumii 774; schit 166.

ziduri, han 53; mănăstire 83, 853; pușcărie 724.

zise, adevărate 267; adeverire cu ~ 697; în pricină 267.

zlătar, vinde case 375.

zlot, de casă 69; clacă în ~ 41, 116; cumpărare în ~ 11; furt 862; plată cu ~ 145, 716.

zmăragduri, cercei cu ~ 580.

znopi, de in 299, 329; mită 299, 329.

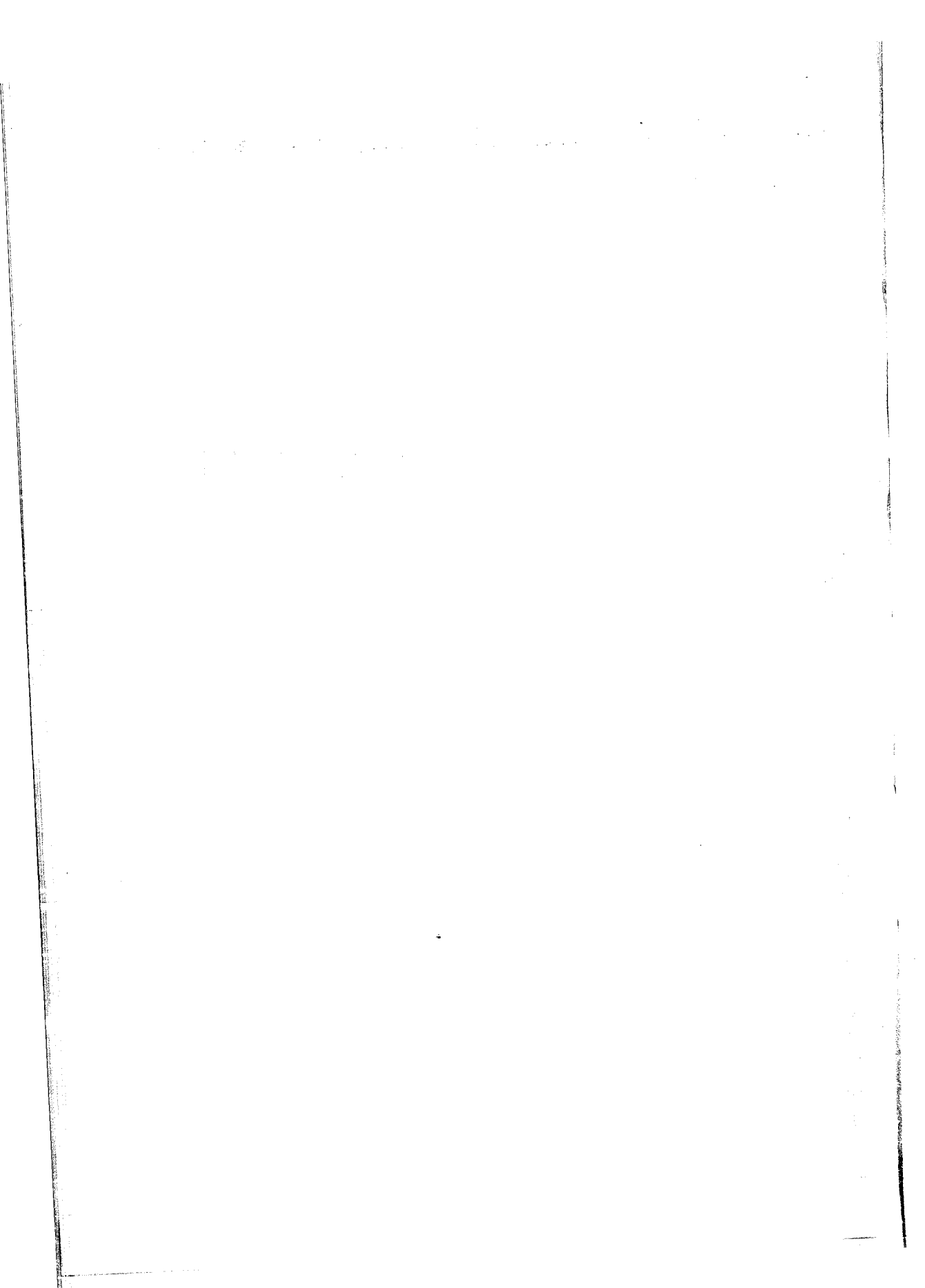
zor, (silă) împotriva ponturilor 794.

zugrav, mărturie 511; mocan cu ~ 432; vinde 795.

zulumuri, turcii fac ~ 150.

GLOSAR

G L O S A R *

- acheros, achiros, acherinos (gr.) = nevalabil, nul, fără putere legală.
- acliros (gr.) = nemoștenit, fără moștenitori, desherent.
- adet (tc.) = dare, impozit, taxă vamală, obicei vechi.
- adiaforos, adiafori (gr.) = indiferent, dezinteresat, obiectiv în mărturie.
- adiată (gr.) = testament, diată.
- adichie (gr.) = nedreptate, injustiție.
- afieroma (gr.) = ofrandă, danie făcută unei mănăstiri sau biserici, prinos.
- afierosire (gr.) = dăruire, închinare de bunuri unei mănăstiri sau biserici.
- afierosit, afieroman (gr.) = dăruit, închinat unei mănăstiri sau biserici.
- alagea (tc.) = stofă de mătase vărgată, marfă turcească.
- amelia (gr.) = nepăsare, neglijență, lipsă de interes.
- amelisi, a se — (gr.) = a se dezinteresa, a fi nepăsător.
- amesos (gr.) = de îndată, imediat, direct.
- amfisvitis (gr.) = contestare, contestație.
- amfivolie, anfivolie (gr.) = îndoielă, ezitare, nelămurire.
- analoghie (gr.) = proporție, analogie.
- analogon, to analogon (gr.) = proporțional partea cuvenită cuiva în raport cu ceilalți creditori.
- anargherie, anarghirie (gr.) = neplata sumei datorate, insolvabilitate, lipsa de bani.
- andicris, to andicris (gr.) = contrafolosință, antihreză, contract pentru garantarea unei datorii, dându-se în păstrarea și folosința creditorului bunuri ale datornicului.
- anerosis (gr.) = anularea, desființare, suprimare.
- aneros, anerisit (gr.) = anulat, desființat, suprimat.
- aniondas (gr.) = ascendent, rudă în linie directă suitoare.
- apodicis (gr.) = probă, dovadă, demonstrație.
- apolavsis (gr.) = beneficiere, profit.
- asidosie (gr.) = scutire de dări.
- atacsie, atacsis (gr.) = dezordine, neregulă, neorânduială.
- atelis (gr.) = nedeșăvârșit, incomplet, scutit de impozit.
- bairactar (tc.) = stegar, purtătorul bairacului (steagului).
- batalica (tc.) = adevărință, chitanță.
- bășcălui, a — (tc.) = a despărți, a separa.
- beilic (tc.) = conac pentru găzduirea demnitarilor turci, dare sau muncă în folosul autorității.

* Prezentul glosar cuprinde principalii termeni împrumutați din unele limbi străine, precum și cuvintele românești cu vechi semnificații speciale. Se menționează proveniența din limbile: greacă (gr.), turcă (tc.), vechea slavă (v.sl.), bulgară (bg.), sîrbă, (srb.), ungară (ung.), germană (germ.) etc.

- beniș (tc.) = haină lungă imblănită, cu minciunile despicate, purtată de bărbați și femei din clasa boierească la solemnități.
- bogasier (tc.) = negustor de manufactură, de țesături colorate.
- bohcea, bohcealic (tc.) = legătură de șaluri și basmale, sau de foi de tutun.
- bolozan (?) = luntre cu visle, barcă mare, caic.
- bolță (srb., it.) = prăvălie într-o încăpere boltită.
- boltaș = negustor cu bolță.
- buluchașa (tc.) = căpetenia unei unități de oameni înarmați, comandantul unui buluc.
- burii (bg.) = butoi mic pentru rachiu sau vin, vas din doage.
- cacom (tc.) = animal asemănător dihorului, blană de ~.
- caduu (tc.) = judecător.
- caiafet (tc.) = înfățișare, figură, port.
- caid (tc.) = registru, arhivă.
- caraulă (tc.) = straajă, gardă, pază.
- carvasara, carvasaraoa (tc.) = vamă, locul vămii, biroul vamal.
- cașer (ebr.) = cușer, mîncare sau băutură pregătită după ritualul mozaic.
- catahrisis (gr.) = abuz, încălcarea legalității.
- catastasi (gr.) = situație, stare.
- catigorii (gr.) = învinuiri, cuvinte de hulă.
- catiodas, cationdas (gr.) = descendenți, rude coboritoare.
- cenicos (gr.) = cînește, cu cinism.
- cețvirtă, cezvirtă (v.sl.) = sfert.
- chearhana, cherhana (tc.) = instalație pentru depozitarea și distribuirea peștelui sau pentru tăierea vitelor.
- chesagiu (tc.) = pungaș, hoț.
- chinisi, a ~ (gr.) = a pune în mișcare (procesul), a acționa (în judecată).
- chinita (gr.) = bunuri mișcătoare, mobile.
- chiros (gr.) = valabilitate, validitate, tărie legală.
- cin (v.sl.) = tagmă, stare socială sau profesională.
- ciric (tc.) = unitate de măsură corespunzînd unui sfert de pogon.
- clironom, clironomie (gr.) = moștenitor, moștenire.
- clironomisi, a ~ (gr.) = a moșteni.
- colac (v.sl.) = răsplată pentru denunțarea hoților, despăgubire pentru ținerea vitelor de pripas.
- compromisari = arbitri, judecători aleși de părțile în litigiu.
- conacciu (tc.) = conăcar, îngrijitorul găzduirii domnului sau a demnitarilor călători prin țară.
- corama, curama (gr.) = colectă; solidaritate la despăgubiri.
- cordovane, corcovane (fr.) = piei tăbăcite (ca în Cordova).
- cusuru (tc.) = restul lipsă dintr-o datorie bănească.
- damgaua, danga (tc.) = semn de pecetuire pentru identificarea animalelor sau vaselor.
- dava, davaoa (tc.) = pricină, proces, contestație.
- davagiu, (tc.) = reclamant, împrecinat.
- diafendepsi, a ~ (lat. gr.) = a apăra în proces.
- diafora (gr.) = pricină, litigiu, neînțelegere.
- diagrama (gr.) = schiță, plan, descriere.
- discolie (gr.) = greutate, anevoință.
- discolipsi, a ~ (gr.) = a pune piedici, a îngreua, a pricinui greutatea.
- dovadnic (v.sl.) = doveditor, adevăritor (mar-tor).
- duncele = dune mici, movile.
- edec, edic (tc.) = dependență, atenanță.
- eleftheria (gr.) = libertate, condiția omului liber.
- empodisi, a (gr.) = a împiedica, a opri.
- energhie (gr.) = puncre în mișcare, acționare.
- energhisi, a ~ (gr.) = a pune în mișcare, a acționa.
- englimatica (gr.) = fapte penale.
- engrafon (gr.) = act, înscris, document.
- epioreos, epiorchii (gr.) = sperjur.
- epihirama, epihirima (gr.) = argument, argumentare.
- epimelia (gr.) = sirguintă, silință, purtare de grijă.
- epistasia (gr.) = supraveghere, funcția de supraveghetor.
- epistat (gr.) = supraveghetor, vătaf.
- erotocrisie, eritocrisie (gr.) = arbitraj.
- erotocritis, eritecrite, eritocrite (gr.) = arbitri.
- exoflisis, ecsoflisin (gr.) = lichidare de plăți, achitare bănească.
- exoflisticon (gr.) = dovada lichidării plății.
- exoprica (gr.) = bunuri parafernale, averea femeii în afară de zestrea ei.
- excusie (gr.) = scutire, privilegiu.
- făcău = moară mică, roată de moară.
- filodorima (gr.) = gratificație, filodormă.
- fișeuș = vistieria, serviciul public al percep-terii dărilor.

fulău = netrebnic, pierde-vară.
geaige (tc.) = dare anuală în folosul su-
veranului.
geremea, girimea (tc.) = amendă.
ghenegos, ghenicos (gr.) = în general.
ghermesut (tc.) = stofă de mătase sau de
atlas.
ghiurdan (tc.) = salbă de mărgăritare, şirag
de diamante.
giubele (tc.) = haine largi purtate de boieri
pe deasupra antereului.
gnisios (gr.) = legitim.
graf (germ.) = conte.
gros = temniţă, închisoare.
grosariu = temnicer, paznic la gros.
hacu, hacul (tc.) = simbrie, plată.
haham-başa (tc.) = marele rabin.
hal (tc.) = stare, condiţie.
hartofilacsis (gr.) = arhivar, păstrător al ac-
telor arhivei bisericeşti.
havaet (tc.) = taxă, dare vamală, venit.
havalea (tc.) = ordin de prestaţie, contribuţie
în bani sau în natură.
hîrşie (tc.) = piele de miel neagră pentru
căciulă.
holercă, horilcă (ucr.) = rachiu.
huzmet, uzmet (tc.) = venitul ţării din in-
casarea dărilor.
iconomia (gr.) = îngăduinţă, aplicarea cu
toleranţă a dispoziţiilor legale.
ifos (gr.) = mod, stil.
ihnografie (gr.) = desen, plan, schiţă.
inpodipsi, a ~ (gr.) = a împiedica, a opri.
ipecsusios (gr.) = subordonat, minor.
ipolipsis, ipolisisu (gr.) = consideraţie, stimă.
ipopsie (gr.) = bănuială, suspiciune.
ipotichi (gr.) = ipotecă.
ipovovolon (gr.) = dar prenuţial.
isnaf (tc.) = breaslă de negustori sau de me-
seriaşi.
isterisi, a se ~ (gr.) = a se lipsi.
işlic (tc.) = căciulă îmblănită, în colţuri sau
rotundă, purtată de vodă şi boieri.
ivi, ifi (gr.: efivia) = adolescenţă, vârsta de
14 ani împlinită
izbrânire (vsl.) = lichidare, achitarea datorici.
lazi = negustori originari din regiunea Tra-
pezunt.
leftu (gr.) = monedă, salbă cu monede, me-
dalion.
legaton (lat. gr.) = legat, bun lăsat prin
dispoziţie testamentară.

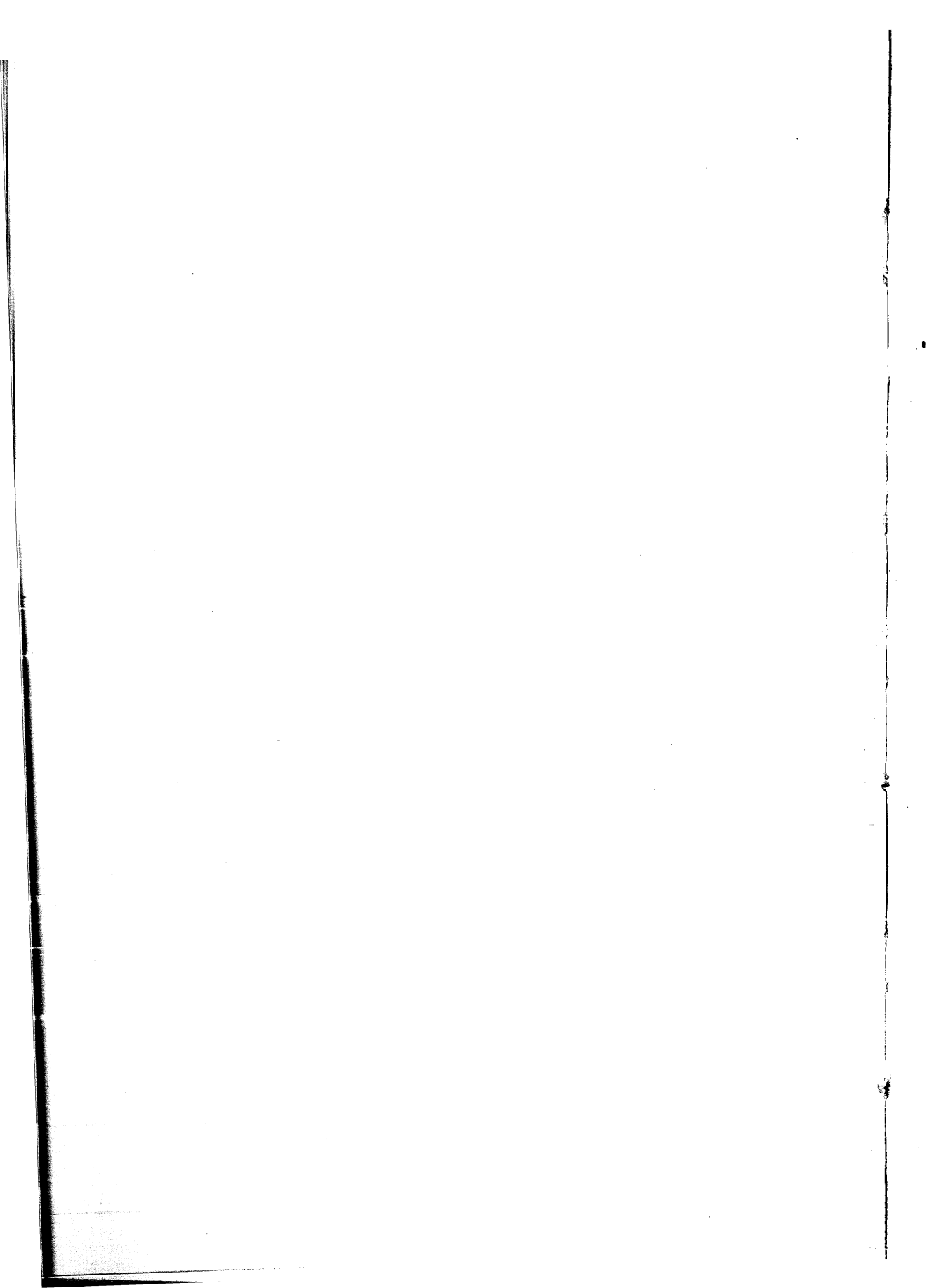
madea (tc.) = pricină, litigiu.
madem (tc.) = metal, aliaj care imită ar-
gintul.
majă (ung.) = cîntar special de 100 ocale
pentru sare şi fier, unitate de măsură pen-
tru grucătăşi mari.
mameliu (tc.) = negustor ambulant; v. şi
mămular.
marafet, merafet (tc.) = mijlocire, procedeu.
marda (tc.) = lucru de aruncat, rămăşiţa de
marfă veche ce nu se vinde.
martalogi (tc.) = paznici ai hotarelor ţării.
matrapaz (tc.) = înşelător, amăgitor.
mehter-başa (tc.) = şeful mehterilor (al mu-
zicanţilor militari).
meimar-başa (tc.) = starostele zidarilor şi
lemnariilor.
meremet (tc.) = reparaţie, îmbunătăţire.
metahirisi, a ~ (gr.) = a folosi, a întrebuinţa.
metania (gr.) = închinăciune, pocăinţă, su-
bordonarea monahului faţă de o mănăstire.
mezălgii, menzilgii (tc.) = oameni din ser-
viciul poştei.
mirasie (gr.) = împărţirea moştenirii.
mofluje (tc.) = faliment, starea de insol-
vabilitate.
mofluz, mufluz (tc.) = insolubil, falit.
mumbaşir (tc.) = slujbaş domnesc, agent
încasator şi executor.
mumbaşiret (tc.) = înştiinţare prin mum-
başiri.
mumbaşirlic (tc.) = taxa pentru mumbaşiri.
naht (tc.) = bani gata, peşin.
namestie (v.sl.) = acaret, dependenţă, con-
strucţie.
naprestan, napristan (vsl.) = neincetat, de
îndată.
nazir (tc.) = supraveghetor, inspector, co-
mandant de cetate.
nazirlic (tc.) = supraveghere, control.
năpuste (v.sl.) = lăsate în părăsire.
nefer (tc.) = soldat, ostaş.
nizam (tc.) = ordin, dispoziţie.
obraţie (v.sl.) = loc cu pomi îngrădit în mar-
gina vici.
ocolnică (v.sl.) = plan de moşie, carte de ho-
tarnicie.
ordie (tc.) = oaste, tabără.
ost (germ.) = monedă de mică valoare.
otaşină (srb.) = dijmă pentru vie arendată,
dare din vin.
paracatatichi (gr.) = depozit, depunere de
bani sau bunuri cu zălog.

- paragrafie (gr.) = prescripție.
 paralogos (gr.) = absurd, lipsit de temei.
 paranomie, paronomie (gr.) = ilegalitate, ne-
 socotirea legii.
 parusia (gr.) = prezentă.
 pașuș (ung.) = pașaport.
 pierierghie (gr.) = băgare de seamă, luare
 aminte, atenție, curiozitate.
 perigrafie (gr.) = descriere.
 perilipsis (gr.) = rezumat.
 periusie (gr.) = avere.
 plastă (srb.) = căpiță de fin.
 plasti (gr.) = falsificat, plămuit.
 plirexusiotita (gr.) = imputernicire.
 plioforie (gr.) = informație, lămurire.
 plioforisi, a se ~ (gr.) = a se informa, a se
 lămuri.
 pogribanie (v.sl.) = înmormintare.
 ponosluire (v.sl.) = învinuire, ocară, hulă.
 posatnic (v.sl.) = silnic, violent, brutal.
 praxis (gr.) = practică, experiență.
 precestuire, pricestanie (v.sl.) = împărtașă-
 nie, grijanie.
 preotenderimă = pretenție, reclamație.
 pretenderi, a ~ = a pretinde, a reclama.
 preconismu, priconismos (gr.) = înzestrare.
 prodosia, prodosis (gr.) = trădare prădare.
 proesti (gr.) = notabili, reprezentanți.
 profasis (gr.) = pretext, motivare scornită.
 proin (gr.) = fost.
 pronomion (gr.) = privilegiu.
 prosopicos (gr.) = personal, propriu unei per-
 soane.
 protocoleală, protoculisis (gr.) = înregistrare.
 protonotorie (gr.) = prim secretar.
 ref, rusfet (tc.) = bacșiș, mită.
 ritos (gr.) = formal.
 rufet (tc.) = breaslă, corporație.
 samar (bg., serb.) = suport de lemn pentru
 capriorii acoperișului casei.
 samdagiu (tc.) = slujbaș însărcinat cu ilu-
 minatul.
 sameș = socotitor, casier, slujbaș financiar.
 saradj, saraș (tc.) = șelar, pielar.
 satarale (tc.) = dări nedrepte, belele.
 sârmaia, sermaia (tc.) = capital, activul co-
 mercial.
 schevofilax (gr.) = demnitar bisericesc păstră-
 tor al obiectelor sfințite.
 sfeterismos (gr.) = sustragere, însușire, ne-
 dreaptă luare.
- siclet (tc.) = îngrijorare, apăsare psihică.
 sigorifsi, sigurifsi, a ~ = a se asigura.
 simfonie, simfonos (gr.) = acord, înțelegere.
 sincatavasis (gr.) = reducere, rabat.
 sirmaci (tc.) = surlar.
 sleme (srb.) = culmile dealului.
 sulf (tc.) = învoială, judecată prin arbitri.
 șart (tc.) = obicei, regulă, rinduală.
 șișanele (tc.) = puști.
 tacmin, tehmin (tc.) = aproximație.
 tacrir (tc.) = raport, relatare oficială.
 tacsildar (tc.) = stringător de dări.
 taifaoa (tc.) = echipaj, personalul unui vas.
 tamazlic (tc.) = cireadă, turmă.
 telal (tc.) = crainic la mezat, negustor de
 haine vechi ambulant.
 telalic (tc.) = meseria sau marfa telalului.
 teptil (tc.) = pe furis, travestit.
 terzi-bașa (tc.) = starostele croitorilor.
 teslim (tc.) = predare, înmînare.
 teșcherea (tc.) = adevăriniță, autorizație.
 tevatură (tc.) = larmă, tulburare, scandal.
 theorie (gr.) = cercetare, examinare.
 theorisi, a (gr.) = a cerceta, a examina.
 teoritra (gr.) = daruri ce se fac soției de
 către soț, sau de către rudele acestuia,
 pentru cinstirea fecoriei.
 trășură = obraț, unitate de măsură cu lun-
 gimea de șase prăjini, fișie de teren cul-
 tivată.
 trimerie, trimirie (gr.) = împărțirea moște-
 nirii în trei părți, a treia parte din moște-
 nire.
 tropos (gr.) = mod, mijloc, modalitate.
 tufeciu (tc.) = armurier, pușcaș.
 uzmet, vezi huzmet.
 vivlie (gr.) = carte, bibliie.
 vurtăș = devălmaș, locuitor cu îndatoriri și
 drepturi comune cu alții pe aceeași moșie.
 zabet, zabit (tc.) = comandant, guvernator.
 zaheregiu (tc.) = stringător de zaherea (pro-
 vizii).
 zapciu (tc.) = agent, slujbaș.
 zapcilic, zapcirlic (tc.) = slujba de zapciu,
 venitul zapciului.
 zapt (tc.) = posesie, stăpînire, confiscare.
 zulumuri (tc.) = nedreptăți, tulburări, răs-
 coale.

CUPRINS

Introducere	V
Documente	1
Indice de materii.	991
Glosar.	1061

E R A T Ă

<i>Doc.</i>	<i>in loc de:</i>	<i>se va citi:</i>
56, 59, 76, 85, 88, 93, 98, 100, 106, 110 și 135	1766	1776
238	1777	1776
306	mai 13	mai 11
426	Ms. nr. 6, f.	Ms. nr. 6, f. 62
483	8 februarie	februarie
495		Arh. St. Buc., Ms.
503	martie 3	nr. 6, f. 135 v. -136.
587		martie 5
769	21 oct.	<marginal anafora>
784 și 785	ghenarie	1778, iulie 5
		<la rezoluție>
		23 oct.
		februarie

„Acte judiciare din Țara Românească (1775-1781)“

Redactor GEORGETA FINICHIU
Tehnoredactor MELUȘ TUREAC

*Bun de tipar 11.XII.1978. Tiraj 850. Hârtie scris I A cu
83% građ alb, format 16/70 x 100 de 60 G/m². Coli de ti-
par 67,5. C.Z. pentru biblioteci mari și mici 345 (498)
„1771: 1781“*

Întreprinderea poligrafică Informația, str. Brezolanu
nr. 23-25, București

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA